37
25 C
11

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

CONCILIORVM OMNIVM,

TAM GENERALIVM, quàm Prouincialium,

QVÆ IAM INDE AB APOSTOLORVM TEMPORIBVS,

Hactenus legitime celebrata haberi potuerunt.

Volumen Secundum.

SIXTI V. PONTIFICIS MAXIMI.
Fœliciſſimis Auſpicijs.

B A

VENETIIS, M D LXXXV.

Apud Dominicum Nicolinum.

Digitized by Google

Digitized by Google

INDEX
OMNIVM CONCILIORVM
QVÆ IN HOC SECVNDO TOMO CONTINENTVR.

CONCILIVM Regienſe Prouinciale tempore Sixti Papæ tertij, anno Domini 439. 12.a
Concilium Arauſicanum Prouinciale tempore Leonis Papæ primi, anno Domini 441. Theodoſio regnante. 16.a
Concilium Vaſionenſe Prouinciale tēpore Leonis Papę, anno Domini 442. 19.a
Concilium Vaſionenſe ſecundum Prouinciale tempore Leonis Papæ, anno Domini 444. 20.b
Concilium ſecundū Arauſicanum Prouinciale tempore Leonis Papæ, anno Domini 444. 21.b
Concilium Carpentoracenſe Prouinciale tempore Leonis primi, anno Domini 444. 24.a
Concilium Chalcedonenſe Generale tempore Leonis Papæ præſente Martiano Auguſto, anno Domini 451. 119.a
Concilium tertium Arelatēſe prouinciale tempore Leonis Papæ primi, anno Domini 453. 406.a
Concilium Veneticum prouinciale tempore Leonis primi Papæ, anno Domini 460. 408.a
Concilium Turonicū Prouinciale tempore Hilarij Papę, anno Domini 461. 410.a
Concilium Romanū tempore Hilarii Papæ, anno Dñi 465. 412.a
Concilium Romanum primū tempore Simmachi Papæ, qui ſex cōcilia Romæ habuit, anno Domini 498. 467.b
Concilium ſecundum Romanum tempore Simmachi Papæ, anno Domini 500. 468.a
Concilium tertium Romanum tēpore Simmachi Papæ, anno Domini 501. 470.a
Concilium quartum Romanū tēpore Simmachi Papæ, anno Domini 502. 472.b
Concilium quintū Romanum tēpore Simmachi Papę, anno Domini Rege Theodorico. 487.a
Concilium ſextum Romanum tēpore Simmachi Papæ, anno Domini. 490.a
Concilium Agatenſe Prouinciale tempore Simmachi Papæ, anno Domini 506. 503.a
Concilium Aurelianenſe Prouinciale tempore Simmachi Papæ, anno Domini 506. 510.a
Concilium Tarraconenſe Prouinciale tempore Hormiſdæ Papæ, anno Domini 516. 525.a
Concilium Paunenſe tempore Hormiſdę Papæ, anno Domini 517. 527.a
Conciliū Gerundenſe Prouinciale tempore Hormiſdæ Papę, anno Domini 517. 530.a
Concilium Cæſarauguſtanū Prouinciale tempore Hormiſdæ Papæ, anno Domini 518. 531.a
Concilium Ilardenſe Prouinciale tempore Ioānis Papę, anno Domini 524. 535.a
Concilium Valentinum Hiſpaniæ

Prouinciale tēpore Ioannis Papæ, anno Domini 525. 538.a
Concilium Toletanum ſecūdum, tempore Bonifacij Papæ, anno Domini 531. 546.a
Concilium ſecundum Aurelianenſe tempore Ioannis Papæ ſecundi, anno Domini 533. 551.a
Concilium Aruennēſe Prouinciale tempore Siluerij Papæ, anno Domini 535. 557.a
Concilium tertium Aurelianenſe Prouinciale tpe Siluerij Papæ & Vigilij, anno Domini 537. 565.a
Concilium quartum Aurelianenſe Prouinciale tempore Vigilij Papæ, anno Domini 547. 570.a
Concilium quintum Aurelianenſe prouinciale tempore Vigilij Papæ, anno Domini 549. 574.a
Concilium Conſtātinopolitanum tēpore Agapeti Papæ, anno Domini 536. Imperatore Iuſtiniano. 578.a
Concilium quintum Conſtātinopolitanum Generale confirmatum à Vigilio Papa, anno Domini 553. Iuſtiniano Auguſto. 669.a
Concilium Pariſienſe Prouinciale tempore Pelagij Papæ, anno Domini 557. 811.a
Concilium Pariſienſe breue tempore Pelagij Papæ, anno Domini 558. 813.a
Concilium ſecūdum Turonicum Prouinciale tēpore Ioannis Papæ, anno Domini 570. 817.a
Concilium Lugdunenſe primum Prouinciale tēpore Ioannis Papæ, anno Domini 570. 824.a
Concilium Braccharenſe primum Prouinciale tempore Ioānis Papæ, anno Domini 572. 825.a
Concilium ſecundum Braccharenſe Prouinciale tempore Ioannis Papæ, anno Domini 573. 828.a
Concilium primum Matiſconēſe prouinciale tempore Ioannis Papæ, anno Domini 576. 840.a
Concilium ſecundum Lugdunenſe Prouinciale tempore Pelagij Papæ, anno Domini 586. 852.a
Concilium Valentinum ſecūdum Prouinciale tempore Pelagij Papæ, anno Domini 588. 853.a
Concilium ſecundum Matiſconēſe Prouinciale tempore Pelagii Papæ, anno Domini 588. 854.a
Concilium Toletanum tertiū Prouinciale tempore Pelagii, anno Domini 589. 859.a
Concilium Hiſpalenſe primū Prouinciale tempore Pelagii Papæ, anno Domini 590. 869.a

INDEX

INDEX OMNIVM EPISTOLARVM
Quæ in hoc Secundo Conciliorum Tomo continentur.

EPISTOLAE Papę Leonis diuerſis temporibus ad diuerſos ſcriptæ, numero 101

Epiſtola prima Leonis Papę ad Epiſcopos Campanię, Piceni, & Tuſcię; de ſeruis, & Bigamis ad ſacerdotium nō ordinandis, de vſura tam à clericis quàm à laicis non exercenda, & de pœna Canonum violantium. 25.a

Secunda ad Epiſcopos per Italiam, de hęreticis Manichęis, qui vigilantia ipſius Leonis, in vrbe Roma detecti ſunt. 26.a

3 Ad Epiſcopum Aquileienſem, de clericis, qui hęreticę communioni ſe miſcuerint, ſi ad Eccleſiam poſteà conuerſi fuerint, in eo gradu in quo erant remaneant. 27.a

4 Ad Epiſcopos Sicilię, de tempore baptizandi, de effectu, & ſignificatione trinę immerſionis, & eleuationis, de conuerſione trium millium ac baptiſmo à Beato Petro in die Pentecoſtes collato, & vt ex Epiſcopis Siciliæ terni Romam ſociandi ſynodo occurrant. 27.b

5 Ad Epiſcopum Beneuentanum, qua eum repręhendit propter tranſgreſſionem canonum. 30.a

6 Ad Eutychem Abbatem Conſtantinopol. qua eum laudat ob vigilantiam in extirpanda Neſtoriana hereſi. 30.b

7 Ad Theodoſium Auguſtum, qua gratulatur de eius ſolicitudine erga Chriſtianam Religionem; & rogat vt de perturbatione Eccleſię Conſtantinopolitanę eum certiorem faciat, vt poſſit de congruis iudicare. 31.a

8 Ad Epiſcopum Conſtantinopolitanum, vbi quærit Eutyches cor à communione Eccleſiæ fuerit ſeparatus. 31.b

9 Ad Theodoſium Auguſtum, qua narrat fidem Romanę Eccleſię ad eum miſiſſe, & petit vt Conciliū in Italiam fieri decernat. 32.b

10 Ad Flauianum Epiſcopum Conſtantin. contra Eutychetis perfidiam, & hęreſim; & pulcherrimè fidē catholicam explicat, & pręcipuè myſteriū incarnationis Ieſu Chriſti. 33.a

11 Ad Epiſcopum Coenſem contra Eutychen, & de diuinitate, humanitate, & incarnatione Ieſu Chriſti. 36.b

12 Ad Theodoſium Aug. de legatis quos vice ſua deſtinauit ad ſynodum Epheſinam, congregatam pro erroribus Eutychetis auferendis. 37.b

13 Ad Pulcheriam Auguſtā, de his vnde ſupra ad Theodoſium Auguſtum. 38.a

14 Ad ſynodum ſecūdam Epheſinam, in qua prouocat congregatos Epiſcopos blaſphemias Eutychetis condemnare. 39.b

15 Ad Flauianum Epiſcopum Conſtantinop. qua narrat Concilio opus non eſſe in rebus apertis. 40.a

16 Ad Theodoſium Aug. in qua cauſam aſſerit cur ſynodo intereſſe non poteſt, & quòd in rebus tā apertis Concilio opus nō fuiſſe, & de legatis vicē ſuam gerentibus. 40.a

17 Ad Pulcheriam Aug. de venia Eutychi concedenda, ſi errorem ſuum deteſtatus fuerit, & de legatis quos vice ſua deſtinauit. 40.b

18 Ad Iulianum Epiſcopum, de his quę ſupra ad Pulcheriam, & de fide antiqua quam ipſe Leo ad Flauianum miſit, ab vniuerſa Eccleſia tenenda. 41.a

19 Ad Flauianum Epiſcopum Conſtantino. de his quæ ſupra, & vt fidem expoſitam firmiter teneat. 41.b

20 Ad eundem Flauianum, qua ſe curarum eius participem eſſe oſtendit, & eius literas expectare affirmat. 41.b

21 Ad Conſtantinopolitanos, qua eos damnat qui Flauiano aduerſati fuerūt, & eos in fide catholica permanere hortatur. 42.a

22 Ad clerum, & populum Conſtantinopolit. qua fidem eorum laudat, & negantes veritatē humanę naturę in Chriſto damnat, & ad petendam ſynodum vniuerſalem ab Imperatore hortatur. 42.b

23 Ad Theodoſium Auguſtum de prophana ſynodo Epheſina, in qua hęreſis Eutychis quorundam Epiſcoporum prauo intellectu adiuta eſt, vnde eundem Aug. rogat, vt priſcę fidei conſtitutio non violetur, ſed Concilium vniuerſale totius orbis adunetur. 44

24 Ad Pulcheriam Auguſtam cōtra eandem ſynodum Epheſinam, & vt eius errores in alia ſynodo retractentur. 45

25 Ad Flauianum Epiſcopum Conſtantinopolitanum, de prouiſione quàm citius facienda, & vt interim toleret quæ ad æternam gloriam non dubitat profutura. 46

26 Ad Fauſtum, & cęteros Archimandritas Conſtantinopolitanos, qua adhortatur eos ad conſtantiam in omni bono, & maximè ad fidem, & charitatem, & deteſtatur acta ſecundi Concilij Epheſini. 46

27 Ad Anaſtaſium Epiſcopum Theſalonicenſem, qua hortatur ne conſenſum pręſtet nefario dogmati ſynodi Epheſinę. 46

28 Ad Iulianum Epiſcopum, in qua narrat ſe habuiſſe cognitionem rerum geſtarum apud Epheſum, & de diligentia tranquillitatis fidei amplectendę. 47

29 Ad Pulcheriam Auguſtam de his, quę ſuperius ab ea poſtulauit. 47

30 Ad Fauſtum & Martianum presbyteros de damnatione Concilij Epheſini. 47

31 Ad Theodoſium Auguſtum, vt quod de incarnatione filij Dei ab Anatolio Epiſcopo Conſtantinopo. pręedicatur, agnoſcat, & vt vniuerſale Concilium in Italiam fieri decernat. 48

32 Ad Fauſtum Martianum cęteroſq; presbyteros, & Archimandritas, vt legatos ad Auguſtum miſſos iuuent ad cognoſcendum noui Epiſcopi Conſtantinopolitani doctrinā, & vt falſitate deſtructa ſoliditatem fidei defendant. 49

33 Ad Pulcheriā Auguſtā, pro his, quæ ſuperius Theodoſium Auguſtum poſtulauit. 49

34 Ad Martianum Presbyterum, vt fortiter in confeſſione verę fidei perſeueret, ad quam fortitudinem roborandam legatos miſiſſe oſtendit. 50

35 Ad Leonem Rauennatem Epiſcopum, de his qui de captiuitate redeuntes neſciunt an ante captiuitatē baptizati fuerint. 50

36 Ad Martianum Auguſtum, qua gratias illi agit de beneficijs Eccleſię collatis. 51

37 Ad Pulcheriā Aug. in qua gratias agit quòd Neſtorianam hereſim fidei defenſione deſtruxerit. 51

38 Ad Anatolium Epiſcopum Conſtantinop. de eius fide probata, de reconciliatione eorum qui metu in hęreſim lapſi ſunt, de nominibus hęreticorum ad altare non recitandis, &c. 52

39 Ad Iulianum Epiſcopū exhortās eum, vt contra falſitatis aſtutias perſeuerantem diligentiā teneat. 52

40 Ad Martianum Auguſtum, de conſeruatione catholicę fidei, & ſollicitudine conuocandi ſynodum. 53

41 Ad eundem Auguſtū, de ſecunda ſynodo Epheſina, de Nicęna, & eius legatis. 53

42 Ad eundem Auguſtum, de fidei confeſſione, & Concilij prorogatione. 54

43 Ad Pulcheriam Auguſtam, de abominatione Eutychianę hęreſis ipſoque Eutychio longius transferendo. 54

Digitized by Google

I N D E X.

44 Ad Anatolium Epiſcopum Conſtantinop. de lapſis in hęreſim pro metu & de grauioribus hęreſib. 55

45 Ad Synodum Chalcedonenſem vbi hortatur per legatos ſuos Dei ſacerdotes, vt ſecundum ſcripturas cuncta diſponant. 56

46 Ad Anatolium Epiſcopum Conſtantinopolitanum de hęreticis q. ſi Neſtorianam & Eutychianam hęreſim deteſtauerint illos recipiat. 56

47 Ad eundem Auguſtum de legato qui vicem Pontificis in Concilio gerat, & de nullo Neſtorianæ, & Eutychianæ hæreſis veſtigio relinquendo. 56

48 Ad eundem Auguſtum de tranquillitate fidei per Concilium coadunatum adipiſcenda, & de definitis in dubio amplius non reuocandis, & illi legatos commendat. 57

49 Ad Pulcheriam Auguſtam, de deteſtanda prophana ſynodo Epheſina, & de recipiendis hæreſim deteſtantibus, & ad fidem redeũtibus, ac ſuas ſedes obtinendis. 57

50 Ad omnes Epiſcopos Galliarũ, de damnatione hæreticorum à Concilio Chalcedonenſi. 59

51 Ad Anatolium Epiſcopum Conſtantinop. vbi in primis in Chalcedonenſi Concilio cum de fide laudat, deinde arguit, quòd contra Nicenam ſynodum Alexandrinam, & Antiochenam eccleſiam ſibi ſubdere voluiſſet, & illi excommunicationem minatur. 62

52 Ad Martianum Auguſtum vbi de eius fide gratulatur, quæ in Chalcedonenſi Concilio geſta eſt, & de Anatolio Epiſcopo Conſtantinopol. qui in eodem Concilio Alexandrinam, & Antiochenam Eccleſiam contra ſtatuta per ambitum ſubiugare ſibi voluit. 63

53 Ad Pulcheriam Auguſtam de ambitu Anatolij Epiſcopi Conſtantinopolitani. 64

54 Ad Iulianum Epiſcopum Coenſem, de expulſione Hetij ab archidiaconatu & aſſumptione Andreæ Eutychiaruſte, de diſſenſione monachorum Paleſtinę, de Aegyptijs monachis cuiuſnam ſint fidei, & de Concilio Chalcedonenſi in latinũ ſermonẽ transferendo. 65

55 Ad eundem Auguſtũ de Aetio & Andrea, & de correctione Anatolio faciẽda, & de comitatu aſſiduo legati apud Imperatorem. 66

56 Ad Pulcheriam Auguſtam de Actio & Andrea, & quòd ipſe male ſentit de Anatolio Epiſcopo Conſtantinop. fautore hæreticorum. 67

57 Ad Auguſtum, vbi gratias agit, quòd per Chalcedonenſe Concilium pax Eccleſiæ catholicæ ſit reddita. 68

58 Ad Pulcheriam Auguſtã de eius pietate erga Chriſtianam religionem. 68

59 Ad Epiſcopos qui in ſancta Synodo congregati fuerant, de approbatione diffinitionum Concilij & de obſeruandis decretis Nicenę ſynodi. 69

60 Ad Maximum Antiochenum Epiſcopum de Neſtoriana & Eutychiana hæreſi, & de Romanæ & Antiochenę Eccleſiæ fundatione, & de canonibus Nicenę ſynodi inuiolabiliter ſeruandis. 69

61 Ad Theodoretum Epiſcopum Ciri de fidei perſeuerantia. 72

62 Ad Martianum Auguſtum de conſtituenda propria die in qua Paſca celebretur. 75

63 Ad Eudoxam Auguſtam de Paſcha. 76

64 Ad Eudoxam Auguſtam de Monachis Paleſtinæ. 76

65 Ad Iulianum Epiſcopum Coenſem, vt certiorẽ Papam faciat de ſtatu fidei. 76

66 Ad Iulianum Epiſcopum legatum de Hieroſolymitano Epiſcopo recepto, & monachis ad fidem reuerſis, de priuilegijs Alexandrinæ ſedis ſeruandis, de Paſcha, & de correctione ab Anatolio Epiſcopo Conſtantinop. per Auguſtum recepta. 77

67 Ad Martianum Auguſtum de confirmatione noui Epiſcopi Alexandrini, & de falſificatione Epiſtolæ Leonis fidẽ explicantis, & vt copiam quam Auguſtus apud ſe habet in breuem ſermonem proferat. 77

68 Ad eundem Auguſtum de transferendo Eutyche ad ſecretiora loca, quia vbi poſitus erat adhuc praua docebat. 78

69 Ad Anatolium Epiſcopum Conſtantino. de electione Archidiaconatus officij, & de Niceni Concilij decretis ſeruandis. 79

70 Ad Iuuenalem Epiſcopum Hieroſolymitanum de ſua reſipiſcentia, & de explanatione fidei. 79

71 Ad Leonem Auguſtum de pace Eccleſiæ Alexandrinæ reparanda, & de electione eius Epiſcopi. 80

72 Ad Leonem Auguſtum de pietate erga religionem, & eius poteſtate exercenda ad auferendam hæreſim. 81

73 Ad Leonem Auguſtum de Eutychiana, & Dioſcoriana hæreſi à ſynodo Chalcedonenſi condemnata, & de reparatione Eccleſię Alexãdrinę, de morte violenta Epiſcopi & de Clero. 81

74 Ad Anatolium Epiſcopum Conſtantinopo. de diligentia ad reconciliandos hæreticos, & ad excommunicandos & puniendos. 83

75 Ad Anatolium Epiſcopum Conſtantino. de eius bona opinione apud Pontificem, de Aetio presbytero, vt aut abiuret, & damnet Eutychianã hęreſim, aut ſententia Chalcedonẽſis Concilij puniatur. 83

76 Ad Leonem Auguſtum de fide per Concilium Nicęnum & Chalcedonenſe explicata, & de non retractanda quæ definita fuerint, de expulſione contradicentium, & de hæreticis in diſputationem nõ admittendis. 84

77 Ad Nicetam Epiſcopum Aquileienſem de quibuſdam dubijs reſolutis. 85

78 Ad Epiſcopos Campaniæ Samnij & Epiceni de tẽpore regenerandi, & de confeſſione fidelium non publicanda. 86

79 Ad Dioſcorum Epiſcopum Alexandrinum de die ordinationis, & de reiteratione Miſſæ. 87

80 Ad Iulianum Epiſcopum Coenſem de perturbatoribus Eccleſiæ comprimendis, de imperiali & ſacerdotali authoritate. 88

81 Ad Paleſtinos Monachos, qua pulcherrime myſterium incarnationis Chriſti explicat contra Neſtorium & Eutychem, & Chriſtum ſine erubeſcentia confitendum. 89

82 Ad Anaſtaſium Epiſcopum Theſſalonicẽſem de Vicariatu Epiſcopi Theſſalonicenſium in Oriente & de pluribus decretis obſeruandis. 91

83 Ad Septimium Epiſcopum Althinum de ſuſceptione eorum qui de Pelagiani & Cœleſtini conſortio ad fidem catholicam veniũt, & de Epiſtola Metropolitano Veneto ſcripta, de clericis vt de Eccleſia in Eccleſiam non tranſeant. 94

84 Ad Nicetam Aquileienſem Epiſcopum de abiuratione à Clericis facienda contra hæreſes, de aſtutia hęreticorũ in abturatione, de Pelagiana & Cęleſtina hæreſi ac eius confractione, & de clericis vt de Eccleſia in Eccleſiam tranſire nõ permittat. 94

85 Ad Epiſcopos Aphricanos per Mauritaniam Cęſarienſem conſtitutos, de promotione idonearũ perſonarum ad Epiſcopatum, de ſtatutis canonum obſeruandis, & de expulſione Bigamorum Epiſcoporum ab Epiſcopatu. 96

86 Ad Epiſcopos Germanię, & Gallię, de priuilegio Chorepiſcoporum, & Presbyterorum. 98

87 Ad Epiſcopos Viennẽſis prouincię, de primatu Romani Pontificis, de Hilarij compreſſione, de ordine ſeruando in creandis Epiſcopis, de tempore ordinationis, & de excommunicatione temere non ferenda, &c. 99

88 Ad Rauennũ Arelatenſem Archiepiſcopũ de eius electione & confirmatione in epiſcopatum. 102

89 Ad Theodorum Foroiulienſem Epiſcopũ de pœnitentia & communione his qui in exitu ſunt nõ neganda. 102

90 Ad Ruſticum Narbonenſem Epiſcopum de modo puniendi, de tribulationibus ſuſtinendis, de perſeuerantia paſtorum, de odio habẽdis peccatis, & de multis alijs decretis à Leone factis. 103

91 Ad Turibium Aſtaricenſem Epiſcopum de multis

Priſcillia-

Priſcillianiſtarum hæreſibus cum eorum confutationibus à Leone factis, de hereticis ſupplicio afficiendis, de ſynodo conuocanda, & ſi aliquis cõtradixerit decretis a communione ſeparetur. 106

92 Ad Ruſticum, Rauennium, Venerium, & cæteros Epiſcopos Galliæ, de tranquillitate fidei per ſynodum Orientalem acquiſita. 110

93 Ad Epiſcopos Galliarum & Hiſpaniarum de die Paſchatis. 111

94 Ad Epiſcopos & presbyteros prouinciæ Galliæ de clericis, vt tribunalia ſecularia non adeant. 111

95 Ad Leonem Auguſtum de diuerſis hæreſibus & eorum confutationibus, & de explicatione myſterij incarnationis. 111

Leo Papa ad Fauſtum Presbyterum de quæſtionibus fidei ad Romanum Pontificem deferendis. 120

Leo Papa ad Leonem Imperatorem contra hæreticos Alexandriæ, & de medicina Eccleſiæ Alexandrinę præſtanda. 361

Leo Papa ad Fauſtum Martianũ & reliquos Archimandritas Conſtantinop. de condemnatione Eutychis, & ei miſericordia non neganda ſi errorem ſuum damnauerit. 121

Leo Papa ad Theodoſium Auguſtum de cõuocanda ſynodo. 122

Leo Papa ad Flauianum Epiſcopum Conſtantinopolitanum de Eutyche ac eius hæreſi. 128

Leo Papa ad Flauianum Epiſcopum Conſtantinop. cõtra Eutychem, ac fidem catholicam explicat. 749

Sixtus Papa ad Epiſcopos Orientales de eius purgatione & calumnia impoſita, de pœna accuſatorum non probantium, & de Epiſcopis accuſatis. 2

Epiſtola ſynodi Carpentoractenſis ad Agretium Epiſcopum, qua eum propter canonum tranſgreſſionem miſſam per annum facere prohibet. 24

Epiſtola Celetij Salonij, & Vranij Epiſcoporum Gallorum ad Leonem Papam, in qua cum præcãtur, vt excuſſum libellum definitiuum cognoſcat & emendatũ ad ipſos remittat. 58

Epiſt. Epiſcoporum Gallorum ad Leonẽ Papam de maxima vtilitate quam ad Orientem obtulit ob expoſitionem fidei per literas factam, & directam. 58

Epiſtola Euſebij Epiſcopi Mediolanenſis ad Leonem Papam pro fidei eius quam ad Orientem direxerat, aſſertioni cum alijs Epiſcopis conſenſit atq; ſubſcripſit. 60

Epiſtola Theodoreti Epiſcopi Cyri ad Leonem Papam de primatu Sedis Romanę, de explicatione diuinitatis, incarnationis, & humanitatis Chriſti à Leone facta, de calumnia ipſi impoſita, de eius depoſitione, de liberatione ſuarum Eccleſiarum ab hæreſi, & de ſua appellatione ad ſedem Apoſtolicam. 70

Epiſtola Flauiani Epiſcopi Conſtantinopol. ad Theodoſium Imperatorem de fide incarnationis. 129

Epiſtola Petri Epiſcopi Rauennatis ad Eutychem abbatem de veritate incarnationis iam definita in dubiũ non reuocanda, & de authoritate Pont. Romani. 119

Epiſtola Gallæ Placidiæ ad Pulcheriam Auguſtam de nefandis actibus Epheſinæ ſynodi. 123

Epiſtola Valentiniani Aug. ad Theodoſium Auguſtum de primatu ſedis Romanę, & Concilio cõuocãdo. 124

Epiſt. Hilarij diaconi Romani ad Pulcheriam Auguſtã, de nephandis actibus Epheſinæ ſynodi. 125

Epiſt. Gallæ Placidiæ ad Theodoſium Auguſtum filiũ de primatu ſedis Romanæ, de impia condemnatione Flauiani Epiſcopi, & de conſeruanda catholica religione. 124

Epiſtola Liciniæ Eudoxię ad Theodoſium Aug. qua petit quæ male geſta ſunt contra Flauianum emendari, & Concilium conuocari in partibus Italiæ. 124

Epiſtola Theodoſij Auguſti ad Valentinianum Auguſtum, in qua licet iniuſte commendantur, & Epheſina ſynodus ſecunda prophana, & Flauiani Archiepiſcopi Conſtantinop. depoſitio. 125

Theodoſius Aug. ad Gallam Placidiam eadem quæ ſupra continens. 125

Theodoſius Aug. ad Eudoxiam Auguſtam eadem, quæ ſuperius continens. 125

Epiſt. Valentiniani & Martiani Aug. ad Leonem de erroribus fidei auferẽdis & pacem inter Epiſcopos per Concilium celebrandum concilianda. 126

Epiſtola Martiani Aug. ad Leonem Papam, vt deliberet de futuro Concilio & de loco conueniendi. 126

Epiſtola Pulcheria Auguſtæ ad Leonem, qua Anatolij Epiſcopi probitas cõmendatur, & admonet fieri Concilium maiorum, & ſepultura S. Flauiani condecens facta ſignificatur. 126

Literæ miſſæ à Valentiniano, & Martiano Aug. vbique ad omnes Epiſcopos quatenus omnes in Nicęa conuenirent. 127

Literæ Imperatorum ad Anatolium Epiſcopum de loco & tempore futuri Concilij, & vt ad illud conueniat. 127

Literæ Imperatorum ad Nicęnam ſynodum, qua hortãtur vt iuxta catholicam fidem decernant, & ne moleſte ferant ipſos intereſſe non poſſe. 128

Literæ Pulcheriæ Aug. ad Conſularem Bitiniæ, vt curã habeat circa diſciplinam ſynodi perhibendam. 128

Literæ Imperatorum ad Concilium congregatum Nicęæ, vt deberet migrare Chalcedonem, in qua præſentes eſſe volunt. 128

Literæ Imperatorum ad Concilium Nicęnum, vt feſtinanter aduenian in Chalcedonenſium ciuitatẽ. 128

Epiſtola Euſebij Epiſcopi Dorilei ad Imperatores Valent. & Marti. à quibus iuſtitiam petens narrat quæ male geſta ſunt à Dioſcoro Ep̃o Alexandrino. 135

Epiſtola Imperatorũ Theodoſij & Valẽtiniani ad Dioſcorum Alexandriæ Epiſcopum, qua iubent Conciliũ congrogari ad fidem explicandam. 135

Epiſt. Imperatoris ad Dioſcorum Alexãdrinum, qua iubet Barſumam locum omnium Archimandritarum Orientalium tenere. 137

Epiſt. Imperatoris ad Barſumam Archimandritam qua iubet eum ad ſynodum pergere, & locum omniũ Archimandritarum Orientalium tenere. 137

Epiſtola commonitoria Imperatoris ad Elpidium comitem ſacri Conſiſtorij, qua illi iubet vt ſynodo interſit ne tumultus fiat, & vt cognoſcat quæ a ſynodo acta erunt, & de his Imperatorem certiorem faciat. 137

Epiſtola Imperatoris ad Proculum Aſiæ proconſulem, qua iubet vt opem ferat Elpidio, & Eulogio vicem Imperatoris in Concilio Epheſino gerentibus. 138

Epiſtola Imperatoris ad ſecũdam ſynodum Epheſinam de cauſa qua iuſſit ſynodum congregari. 138

Epiſtola Imperatoris ad Dioſcorum Alexandrinũ Epiſcopum, qua illum conſtituit caput & Iudicem Synodi. 138

Epiſtola Euſebij Dorilei Epiſcopi ad Flauianum Conſtantinop. Archiepiſcopum contra Eutychem. 149

Epiſtola Theodoſij & Valentiniani Imper. ad Dioſcorum Epiſcopum Alexandrinum. 141

Reſcriptum Epiſtolæ Cyrilli Alexandriæ Epiſcopi ad Neſtoriũ Menſe Mechi de Incarnatione Chriſti. 151

Epiſtola Cyrilli ad Ioannem Antiochenum Epiſcopum de pace, & de partu Deiparæ, & aſſumptione humanitatis vnigeniti filij Dei. 154

Epiſtola Concilij Conſtantinop. ad Eutychem Archimandritam, vt ad ſynodum compareat. 164

Epiſt. Concilij Conſtantinopol. ad Eutychem, qua eum tertio vocat. 165

Epiſt. Monachorum Monaſterij Eutychis ad ſynodum Epheſinam dolentium de prohibita illis à Flauiano communione, & petentium à Synodo reddi. 298

Epiſt. Euſebij Epiſcopi Dorilei contra Neſtorium. 230

Epiſtola Concilij Chalcedonenſis ad Martianum Imperatorem de contumacia & damnatione Dioſcori Epiſcopi Alexandrini. 256

Epiſtola Concilij Chalcedo. ad Martianum & Valentinianum Imp. de damnatione Dioſcori. 256

Epiſtola Concilij Chalced. ad diuerſas Eccleſias vt ſententiam a Concilio contra Dioſcorũ cognoſcant. 257

Epiſt. Concilij Chalcedo. ad Clericos Alexandriæ de damnatione Dioſcori eorum Epiſcopi, & vt curã gerant rerum Eccleſiæ. 257

Epiſt. Concilij Chalcedo. ad Dioſcorum de ſua depoſitione. 257

Digitized by Google

Epiſtola Concilij Chalcedo. ad Pulcheriam Auguſtam de damnatione Dioſcori. 257

Literæ a Concilio directæ ad Dioſcorum Alexandrinum, quibus eum ſecundo, & tertio vocat vt ad Concilium compareat. 232.239

Epiſtola Imperatorum Valentiniani, & Martiani, qua probant decreta Concilij Chalcedo. & prohibent ne definita amplius retractentur. 259

Alia eorundem Imperatorum, de deſtruendis quæ contra Flauianum acta ſunt, & recipiendis quę à Cõcilio Chalcedo. ordinata ſunt. 260

Epiſtola Imperatorum, de confirmandis quæ à Synodo Chalcedonenſi contra Eutychem & eius monachos conſtituta ſunt. 261

Epiſtola Archimandritarum diuerſorum Monaſteriorũ ad Martianum Aug. de tuenda eis libertate, & iuriſdi tione. 269

Epiſtola Archimandritarum ad Concilium pro Dioſcoro. 269

Epiſtola Archimãdritarum Catholicorum ad Martianum Aug. contra Archimandritas hæreticos. 271

Epiſtola clericorum Edeſſenæ ciuitatis ad Fotiũ & Euſtachium Epiſcopos. pro Iba ſuo Epiſcopo. 302

Epiſtola Baſſiani Epiſcopi ad Martianum & Valentinianum Imperatores ſupplicatoria pro cauſa ſua. 306

Epiſtola Martiani Aug. qua hortatur Alexandrinos reuerti ad fidem explicatã per Conciliũ Chalcedo. contra Eutychem iuxta decreta Concilij Nyceni, & formam fidei ad ipſos ſcribit. 349

Literæ Valentiniani, & Valentis Imperatorum, quibus Nicenæ ciuitati confertur priuilegium quòd ſit Metropolis. 313

Literæ Valentiniani Imperat. priuilegiales datæ Nicomedienſi ciuitati. 313

Epiſtola deprecatoria Sauiniani Parenorum Epiſcopi ad Valentinianum & Martianum Imperatores. 314

Epiſtola deprecatoria Sauiniani Paren. Epiſcopi. ad ſynodum Chalcedonenſem pro iuſtitia obtinenda. 315

Epiſtola ſynodica Cyrilli Alex. Archiepiſcopi ad Domnum Antiochenum pro cauſa Athanaſij Parenorum epiſcopi. 315

Epiſtola Synodicha Procli Archiepiſcopi ad Domnum Antiochenum pro cauſa Athanaſij Paren. Epiſcopi. 316

Epiſtola Martiani Auguſti contra hereticos. 344

Epiſtola Martiani Aug. qua monachos Helię de ſuis ſceleribus repræhendit, & cur ad eos Dorotheum Comitem miſerit narrat, & hortatur, vt voluntarie ad fidem orthodoxam ſe conuertant. 350

Epiſtola Aeliæ Placidiæ Auguſtæ ad eoſdem, & de ijs quæ ſupra Martianus. 351

Epiſtola Iuuenalis Hieroſolymorum Epiſcopi, qua hortatur Monachos, & Archimandritas Paleſtinę, vt fidẽ Orthodoxam explicatam à Cõcilio Niceno, & vltimo à Concilio Chalcedo. inuiolabiliter teneant. 352

Epiſtola Leonis Auguſti ad Conſtantinopolitanum Epiſcopum, qua demonſtrat ſe velle ab Epiſcopis doceri, quid de religionis negocio ſtatuendum ſit, vt ab Alexandrinis, & Aegyptiacis tumultus auferatur. 353

Epiſtola Paſchaſini, & aliorum Epiſcoporum de damnatione Dioſcori. 345

Epiſtola Epiſcoporum, & Cleri Alexandriæ ad Leonẽ Aug. de vſurpata dignitate Epiſcopatus Alexandriæ a Timotheo hæretico, & immaniſſima trucidatione Protherij Epiſcopi Alexand. & expulſione Orthodoxorum Epiſcoporum, & clericorum, & de alijs ſeditioſis eius ſceleribus, & de prouiſione eccleſiæ Alexan. facienda. 354

Epiſtola Epiſcoporum Aegyptiacæ diœceſis ad Archiepiſcopum Conſtantinop. de ſeditioſis ſceleribus Timothei hæretici, & de expulſione catholicorum Epiſcoporum ab eo facta, & de prouiſione Eccleſiæ Alexandrinę facienda. 357

Epiſtola Epiſcoporum hæreticorum Aegyptiacæ diœceſis ad Leonem Aug. pro Timotheo nefando. 360

Epiſt. Leonis Papæ ad Leonem Imperatorem cõtra hæreticos Alexandriæ & de medicina Eccleſię Alexãd. præſtanda. 361

Epiſt. Anatolij Conſtant. Epiſcopi ad Leonem Imperatorẽ contra Timotheum, & pro Chalcedonenſi Concilio. 363.a

Epiſt. Epiſcoporum Europæ ad Leonem Imperat. contra Timotheum, & pro Concilijs Orthodoxis & Proterio. 36 .a

Epiſt. Luciani Epiſcopi Bizæ ad Leonem Imperat. contra Timotheum, & pro Concilio Calcedonenſi. 365

Epiſt. Valentini Epiſcopi Philippopolenſis ad Leonem Imperat. de his quæ ſupra. 365.b

Epiſt. Sebaſtiani Epiſcop. ad eundem de his quæ ſupra. 366.b

Epiſt. Theotimi Epiſcopi Scytiæ ad eundem de his quæ ſupra. 367.a

Epiſt. plurimorum Epiſc. Meſiæ ſecundæ ad eundem de his quæ ſupra. 367.b

Epiſt. plorimorum Epiſ. Primæ Syriæ ad eundem de his quæ ſupra. 368.a

Epiſt. Varadati Monachi ad eundem de his quæ ſupra. 369.a

Epiſt. quorundam Epiſcoporum ſecundæ Syriæ ad eundem de his quæ ſupra. 371.a

Epiſt. ad eundem Epiſcoporum Oſrenę Prouinciæ Meſopotamiæ ore finitimæ Pheniciæ de his quæ ſupra. 372.a

Epiſt. corundem ad eundem de his quæ ſupra. 572.a

Epiſt. aliorum Epiſcoporum Feniciæ de his quæ ſupra. 373.b

Epiſt. Epiſcoporum Fenicię ſecunda ad eundem, de his quę ſupra. 374.b

Epiſt. Epiſcoporum Iſauriæ ad eundem, de his quæ ſupra. 375.a

Epiſt. Epiſcoporum primæ Ciliciæ ad eundem de his quæ ſupra. 377.b

Epiſt. Epiſcoporum Piſidiæ ad eundem de his quæ ſupra. 378.a

Epiſt. Epiſcoporum Lydiæ ad eundem de his qoæ ſupra. 381.a

Epiſt. Epiſcoporum Pamphyliæ ad eundem de his quæ ſupra. 381.b

Epiſt. Epiſcoporum Lycię ad eundem de his quæ ſupra. 383.a

Epiſt. Epiſcopi Rhodij ad eundẽ de his quę ſupra. 385.a

Epiſt. Epiſcopi Coenſi ad eũdem de his quę ſupra. 386.b

Epiſt. Epiſcoporum Helleſponti ad eundem de his quę ſupra. 387.a

Epiſt. Epiſcoporum primę Armeniæ ad eundem de hia quę ſupra. 388.b

Epiſt. Epiſcoporum ſecundę Armenię ad eũdem de his quæ ſupra. 389.b

Epiſt. Epiſcoporum primę Cappadocię ad eundem do his quæ ſupra. 592.b

Epiſt. Epiſcoporum ſecundæ Cappadocię ad eundem de his quę ſupra. 593.b

Epiſt. Epiſcoporum Ponti ad eundem de his quæ ſupra. 394 b

Epiſt. Epiſcoporum Helleſponti. ad eundem de his que ſupra. 397.b

Epiſt. Epiſcoporum Paphlagoniæ ad eundem de his quę ſupra. 399.a

Epiſt. Epiſcoporum Dardanię ad eundem de his quę ſupra. 400.a

Epiſt. Epiſcoporum Corinth. ad eundem de his qoę ſupra. 400.b

Epiſt. Epiſcoporum primæ Galatiæ ad eundem de bis quę ſupra. 401.a

Epiſt. Eporum Epiri ad eundem de his quæ ſupra. 403.b

Epiſt. Epiſcoporom Dirrachenę prouincię ad eundem de his quę ſupra. 404.b

Epiſt. Epiſcoporum Cortinę de his quę ſupra. 405.b

Epiſt. duę Epiſcoporum Tarraconenſium ad Hylarium Papam contra Siluanum Epiſcopum Calagurę, eo ꝙ canones, & diſciplinã Eccleſiaſticã violauerit. 413.a

Epiſt. Hilarij Papę ad Epiſcopos Veranum Leontium & Victurium, de priuilegijs eccleſiarum conſeruandis, ac contra canonibus cuſtodiendis. 415.b

Epiſt. Hilarij Papæ ad Aſcanium Metropolit. de reuerſione Irenęi ad propriam Eccleſiam, & de confirma-

tione

tione Epiſcoporum ſine ſua authoritate ordinatorũ, & vt ſua iura cuſtodiat. 416.a

Epiſt.Simplicij Papę ad Zenonem Spalẽſem Epiſcopũ, qua Vicarium Sedis Apoſtolicę illum confirmauit. 417.b

Epiſt.Simplicij Papę ad Epiſcopum Rauennatem de ordinatione Epiſcoporum, & cæterorum Eccleſię miniſtrorum ipſis inuitis non facienda. 417.b

Epiſt. Simplicij ad Epiſcopos, qua mandat priuari Epiſcopum Auſimenſem, eo ꝙ illicite contra canones ordinationes fecerat. 418.a

Epiſt.Simpl.ad Acacium Conſtantinop.Epiſcopum, qua hortatur vt ſua vigilantia pax Eccleſię Alexandr. reſtituatur. 418.a

Epiſt. Acacij Conſtantinop. Epiſcopi ad Simpl. Papam contra Petrum Alexandrinum Epiſcopum, & pro Timotheo. 418.b

Epiſt. Felicis Papæ ad Acacium Conſtantinop. Epiſcopum de conſenſu Concilij, qua eum damnat propter communionem Eutych. hæreſis. 419.b

Epiſt. Antheonis Epiſcopi ad Petrum Epiſcopum Antiochię contra ſuam hæreſim. 423.a

Epiſt. Epiſcopi Apollonidæ ad Epiſcopum Antiochenũ cõtra ſuam hæreſim, & eum hortatur vt ad veritatem catholicæ fidei à Concil. Calcedon. explicatę ſe conuertat. 423.b

Epiſt. Epiſcopi Abidarum ad eundem Petrum cõtra ſuã hæreſim, & vt ad viam veritatis ſe conuertat. 424.a

Epiſt. Epiſcopi Tralliarum ad eundem Petrum, de his quæ ſupra. 425.a

Epiſt. Epiſcopi Siciliæ ad eundẽ, de his quæ ſopra. 426.a

Epiſt. Epiſcopi Aculianarum ad eundem contra ſuã hæreſim, explicans myſterium incarnationis, & vt ad veritatem fidei ſe conuertat. 426.b

Epiſt. Felicis Papæ ad eundem Petrum contra ſuam hæreſim, explicans Incarnationis & Trinitatis myſteriũ, & qua eũ hortatur, vt ad fidem catholicã reuertatur, & de miraculo Conſtantinopo. orto in annunciatione triſagij. 429 b

Epiſt.Acacij Cõſt.Epĩ ad eundẽ de his quæ ſupra. 428.a

Epiſt. Felicis Papæ ad eundem Petrum de ſua condemnatione, ac nimium ſequentium. 431.b

Epiſt. Felicis ad Zenonem Imperatorem de damnatione Petri Epiſcopi Antioch. & eius cauſa. 432.b

Epiſt. Gelaſij Papæ ad Anaſtaſium Auguſtum, qua excuſat ſuam taciturnitatem, & rogat vt integritatẽ Eccleſiæ tueatur, de regia. & pontificia dignitate, ac primatu Romanę Eccleſię ac eius veritate, & de damnatione hereticorum. 435.a

Epiſt.Gelaſij Papæ ad Epiſcopos Siciliæ, vt bona Eccleſiæ quomodo diſtribuere debẽt, & bona Eccleſię per ſpatium 30 annorum poſſeſſa defendant. 439.a

Epiſt.Gelaſij Papæ ad Anaſtaſium Auguſtum de duabus poteſtatibus quibus mundus regitur, de obedientia Eccleſiæ Romanæ præſtanda, de Eccleſia acriter defendenda, de primatu ſedis Romanæ, & de fide catholica, & Eccleſia quæ errare non poteſt. 445

Epiſt.Gelaſij Papæ ad Epiſcopos Dardaniæ, qua oſtenditur competenter fuiſſe damnatum Acacium Epiſcopum Conſtantinopolitanum à ſede Apoſt. 447.b

Epiſt.Gelaſij Papę ad Epiſcopos Orientales de damnatione Acacij Epiſcopi Conſtantinopol. 451.a

Epiſt. Gelaſij Papæ ad Euphemianum, qua rationem reddit condemnationis Eutychis ac eis communicantium, & hortatur vt fidem catholicam ſectetur, & plebem Conſtantinop. ab hæreſi defendat. 457.a

Epiſt. Anaſtaſij Papæ ad Anaſtaſium Auguſt. qua multa decreta fecit. 463.b

Epiſt. Symmachi Papæ ad Epiſcopũ Mediolanenſem de epiſcopatus ſuo benemerito. 494.a

Epiſt. Symmachi Papæ ad Liberium Patricium, qua conſenſum præſtat, & electionem Aquileienſem laudat. 494.b

Epiſt. Symmachi Papæ ad clerum Presbyteros Diaconos Archimãdritas Dardaniæ Dacię & Illirici orientales, qua hortatur, vt damnatis hæreſibus ad fidem catholicam reuertantur. 495.502.a

Epiſt. Eccleſiæ orientalis ad Symmachum Papam, vt illis ſubueniat, & eos in communionem recipiat. 499.a

Epiſt. Clodouei Regis Francorum ad Cõcilium de immunitate Eccleſiæ ſeruanda. 500

Epiſt. ſiue Libellus Ioan. Epiſcopi Conſtantino. ad Hormiſdam Papã, qua Neſto. ex Eutyc. & reliquos hæret. anathematizat, & ſe vna cum Eccl. Rom. ſentire profitetur. 515.a

Epiſt. Iuſtini Imperatoris ad Hormiſdã Papam, qua narrat Epiſcopum Conſtantinop. vna cum clero conſentire ſtatutis Patrum, & ſedis Apoſtolicæ, & quomodo Imperator præcepit vt in omnibus locis vnitas fidei ſeruaretur. 514.b

Epiſtola Iuſtini Aug. ad Hormiſdam Papam, qua narrat pertinaciam Eccleſiarum orientalium, ꝙ tollere nolunt nomina antiſtitum ſuorũ ex diptychis, & vt mollius cum ipſis agatur. 515.b

Epiſt. Hormiſdæ Papæ ad Iuſtinum Imper. de myſterio Trinitatis, & de diuinitate & humanitate Saluatoris. 517.b

Epiſt. Hormiſdæ Papæ ad Meliuitanæ Eccleſiæ Epiſcopum de communione Eccleſiæ Conſtantinopolitanę. 519.b

Epiſt. Hormiſdæ Papæ ad Ioan. Epiſcopum, de inſtitutis ad eum directis, & vice commiſſa. 519.b

Epiſt. Hormiſdæ Papę ad Epiphanium Conſtantinopo. Epiſcopum de reconciliatione Romanę & Conſtan. Eccleſiæ. 520.a

Epiſt. Hormiſdę ad Epiſcopos Hiſpanię de ordinatione Epiſcoporũ, de pretio non accipiẽdo pro epiſcopatu, & de Concilio bis in anno conuocando. 521.b

Epiſt. Hormiſdæ ad Epiſcopos Hiſpaniæ, qua eis dirigit Ioan. Conſtantinop. Epiſcopi profeſſionem propter orientales clericos, qui eorum communionem popoſcerunt. 523.a

Epiſt. Hormiſdæ Papæ ad Hiſpalenſem Epiſcopum de commiſſa vice per Bęticam, & Luſitaniam prouincias. 524.a

Epiſt. Hormiſdę ad Presbyteros, Archimandritas ſecũdę Siriæ, qua gratulatur de eorum conſtantia. 524.a

Epiſt. Hormiſdę ad Epiſcopos Bęticę prouincię de congratulatione pacis. 524.b

Epiſt. Ioannis Papæ de non accuſandis Epiſcopis & de reintegrandis ipſis antequã ad ſynodum conuocentur. 533.a

Epiſt. Ioannis Papæ ad Epiſcopos Italiæ in carcere ſcripta, qua hortatur eos ad Arianorum hæreſim extirpandam, & eorum Eccleſias conſecrandas. 534.a

Epiſt. Felicis Papæ ad omnes Epiſcopos de miſſis non celebrãdis niſi in locis ſacratis, & de conſecrandis Eccleſijs, quorum conſecratio dubia eſt. 540.a

Epiſt. eiuſdem Exortatoria ad Sabinam. 543.a

Epiſt. Bonifacij ad Epiſcopum Alexandr. de recõciliatione Carthaginenſis Eccleſiæ. 544.a

Epiſt. Ioannis Papæ II. ad Valerium Epiſcopum, qua narrat Dei filium æqualem eſſe Patri ſecundum diuinitatem. 547.b

Epiſt. Ioannis Papę ad Iuſtinianum Aug. qua hortatur vt in coſtodia fidei & pacis Eccleſię perſeueret. 548.b

Epiſt. Iuſtiniani Aug. ad Ioan. Papam, qua rogat, vt quos fidem per Concilia explicatam tenent in communionem recipiat, qui vero denegãt condemnet, & de ſubmiſſione Eccleſiæ orientalis ſedi Apoſtolicę, & de noua hereſi quorundam, & de fide Eccleſiæ totius oriẽtalis. 549.a

Epiſt. Io. Papæ ad Aug. Iuſtinian. qua ſuã petitionẽ confirmat, & eum rogat vt monaſteriũ Cunitenſe, ſi damnata hęreſi ad fidem reuertentur, ipſos in ſua gratia recipiat. 550.a

Epiſt. Agapeti Papę ad Anthimum Epiſcopum Cõſtãtinopol. contra ſuam hęreſim, & de duabus naturis in Chriſto. 553.a

Epiſt. Amatoris Epiſcopi ad Siluerium Papam, cũ muneribus directa conſolans eum. 556.a

Epiſt. Silueri Papæ ad Amatorem Epiſcopum acta contra ſe exponentis & de deceptoribus Epiſcoporũ, & falſis teſtibus, cõtra Epiſcopũ non ſuſcipiendis. 556.a

Epiſt. Siluerij Papæ ad Vigilium Diaconum, qua illum condemnat, eo quod illi inſidiatus fuerit. 557.a

Epiſt.

Digitized by Google

Epiſt. Vigilij Papæ ad Eucherium Epiſcopum de modo baptizandi, de quibuſdam hęreſibus auferẽdis, & de primatu Eccleſiæ Romanæ. 561.b

Epiſt. Vigilij Papæ ad Epiſcopũ Cęſareæ Cappadocię, qua eum damnat, & deponit, & vna cũ Epiſcopo Conſtantinopo. & omnibus cum eo communicantibus excommunicat. 563.a

Epiſt. Vigilij Papę ad vniuerſos de damnatione, & excommunicatione plurimorum Epiſcoporum & clericorum Conſtantinop. 594.b

Epiſt. ſiue Libellus Epiſcopi Apamearum ſecundæ Syriæ ad Iuſtinianũ Aug. pro fide explicata per quatuor Concilia, & contra Anthimum, Petrum ſeuerum, & reliquos Neſtorianos, Eutychianos, & Dioſcorianos hęreticos. 580.a

Epiſt. ſiue Libellus Monachorum, & monaſteriorum ſecundę Syriæ ad eundem de his quę ſupra. 581.a

Epiſt. ſiue Libellos Monachorum ad Mennam Patriarcham, & Concilium congregatum, de his quæ ſupra, ac ſcelera ſeditioſiſſima dictorum hæreticorum narrantes. 583.b

Epiſt. Hormiſdæ Papæ ad clerum Oriẽtalem exhortatoria & contra varios hæreticos. 590.b

Epiſt. Hormiſdæ Papę ad Epiſcopum Conſtantino. contra quoſdam hæreticos. 592.b

Epiſt. ſupplicatoria clericorum ac monachorum Antiochiæ ad Epiſcopum Conſtanti. vt ipſis contra hæreticos ſuccurrere debeat. 594.a

Epiſt. Monachorum Conſtã. ad congregatam ſynodum, qua petunt vt nomina Conciliorum Nic. & Conſtant. & Cal. ac nomẽ Papę Leonis in diptychis recitari, & vt catholicos reuocet, & Seuerum condemnet. 597.b

Epiſt. Patriarchæ Ioan. Conſtan. ad Io. Archiepiſcopum Hieroſol. qua omnia quæ in ſynodo acta ſunt narrat, 601.b

Epiſt. Epiſcopi Conſtaotin. ad Epiphanium Epiſcopum Tyri, qua omnia quę in ſynodo acta ſunt narrat. 601.b

Epiſt. Io. Archiepiſcopi Hieroſolymitani & aliorũ Epiſcoporum ad Epiſcopum Conſtan. pro quatuor Concilijs, & contra Seuerum & cæteros hæreticos. 602.a

Epiſt. Epiſcopi Tyri & aliorum Epiſcoporum ad ſynodum Conſtantinop. congregatam pro quatuor Concilijs, & contra Seuerum, & Io. Paramonariũ, & reliquos hęreticos. 603.b

Epiſt. Epiſcoporum ſecundæ Syriæ ad Patriarcham, & ſynodum cougregatam de condemnatione Seueri, & ſerui hæreticorum. 608.b

Epiſt. ſiue Libellus Monachorum Appameę ad Epiſcopos proprios contra Petrum, Epiſcopum Appamearum. 616.b

Epiſt. Mennæ Epiſcopi Conſtant. ad Petrum Epiſcopum Hieroſol. de condemnatione ſupradictorum hæreticorum. 624.b

Epiſt. Archimandritarum & Monach. Hierosol. & Oriẽtalium ad Agapetum Papam contra hæreticos damnatione dignos. 630.a

Epiſt. Epiſcoporum Orientalium ad Agapetum Papam contra ſupradictor hæreticos damnatione dignos. 635.a

Epiſt. Agapeti ad Petrum Hieroſolymitanum de condemnatione Anthimi, & ordinatione Mennę Epiſcopi Conſtant. ab ipſo Papa facta, cũ ab Apoſtolo Petro nũquam per manus Papę alius fuerit ordinatus. 637.b

Epiſt. Pontiani Epiſcopi ad Iuſtinianum Aug. qua narrat mortuos hæreticos dãnare quomodo timet propter, &c. 665.b

Epiſt. Iuſtiniani Aug. ad ſynodum Conſtantinop. congregatã, qua hortatur vt diſcuſſa veritate de tribus quibuſdam capitulis quid de fide obſeruari debetur decernãt ac ſtatuant, & quatuor Concilia corroborent. 671.a

Epiſt. Eutychij ad Vigilium Papam, qua explicat eum catholicam ſeruare fidem, & de examinandis quibuſdam difficultatibus. 674.a

Epiſt. S. Cyrilli ad Clericos, & Lampoõem Presby. contra Theodorum. 705.a

Epiſt. Cyrilli ad Acacium Epiſcopum Melitanæ qua tomus Procli cõmendatur, & de vano timore Oriẽtaliũ q ſcripta Theodori anathematizare noluerint. 706.a

Epiſt. eiuſdem ad Rabbulam Epiſcopum Edeſſę contra Theodorum. 706.a

Epiſt. eiuſdem ad Monachos, qua illis reſpõdet vt fidem per ſacros Patres expoſitam teneant. 706.b

Epiſt. Rabbulæ ad ſanctum Cyrillum contra impium Theodorum. 707.a

Epiſt. Theophili ad Porphyrium Epiſcopum Antiochię contra Theodorum, & vt hæreſim amputet. 709.a

Epiſt. Cyrilli de eo, quod vnus Chriſtus, contra Theodorum. 710.a

Epiſt. Cyrilli ad Acacium Epiſcopum contra Theodorum, Diodorũ, & Neſt. & contra Epiſcopos Orientales, qui Theodoro fauebant. 716.a

Epiſto. Epiſcoporum ſecundæ Ciliciæ ad Iuſtinianom Aug. qua narrant Theodoris nomen in diptycho non reperiſſe, ſed in eius locum nomen S. Cyrilli Epiſcopi Alexandrini. 720.a

Epiſt. Iuſtiniani ad Epiſcopos ſecundę Ciliciæ vt Mopſueſtenę congregati quando nomen Theodori ſacris diptychis oblatum fuerit cognoſcant. 721.a

Epiſt. eiuſdem Aug. ad Coſmum Epiſcopũ Mopſueſtiæ de inquiſitione per ſynodum facienda, quando nomen Theodori in diptycis oblatum fuerit. 721.b

Epiſt. Synodi Mopſoueſtenę ad Vigiliũ Papam qua narrat adhibita diligentia inueniſſe numquam nomen Theodori in ſacris diptychis nominatũ fuiſſe. 727.b

Epiſt. impia Theodori Epiſcopi Mopſueſt. contra Cyrillum. 778.a

Epiſto. Theodori ad Epiſcopum Samoſatenum contra ſanctos Patres, & ab eis decreta. 729.b

Epiſt. Theodori ad Neſtorium de his quæ ſupra. 729.b

Epiſt. eiuſdem ad Epiſcopum Antiochiæ de his quæ ſupra. 736.a

Epiſt. eiuſdem ad eundem contra Cyrillũ qui è vita deceſſit. 730.b

Epiſt. Ibæ Epiſcopi ad Marim Perſam cootra Cyrillum & Neſtorium pro Theodoro. 733.b

Epiſt. Procli Conſtantino. Epiſcopi ad Ioan. Epiſcopum Antiochiæ, qua hortatur vt Ibam ab impietate recedere procuret. 735.b

Epiſt. ad Neſtorium Epiſcopũ de fide tenenda per Concilium Chalcedonenſe explicata. 738.b

Epiſt. Neſtorij ad Cyrillum, quę multas continet hęreſes. 740.a

Epiſt. Cœleſtini Papæ ad Neſtorium, qua eum reprehẽdit, & monet vt veritatẽ catholicæ fidei agnoſcat, aliter ſententia excommunicationis innodetur & Cyrillo vicem ſuam committens. 742.a

Epiſt. Cyrilli, & ſynodi ad Neſtorium, qua hortantur, vt abneget hæreticam prauitatẽ, & rectam fidem ſectetur, ac illi a quibus abſtinere, & quę ſapere conuenit explicant. 744.b

Epiſt. Vigilij Papæ ad Sebaſtianum & Ruſticũ, qua eos damnat propter hæreſim. 760

Epiſt. Vigilij ad Valentinianum Epiſcopum Scithiæ de damnatione Ruſtici, & Sebaſtiani, & eorum ſectatorum, & pro fide quatuor Conciliorum. 764.a

Epiſt. Vigilij Papæ ad Aurelium Epiſcopum Arelatenſe pro fide quatuor Conciliorum, & Vicarium Sedis Apoſtolicæ illum conſtituit, & vt Regem Francorum roget vt Gothos a diſturbatione Eccleſię Romanæ probibeat. 765.a

Epiſt. Pelagij Papę ad Vigilium Epiſcopum, qua plurimis authoritatibus demonſtrat aduentum filij Dei, & vnum eſſe cum Patre. 806.a

Epiſt. Pelagij Papę ad Narſum Ducẽ in Italia, qua hortatur, vt legatis auxilium prętet ad Epiſcopos Eccleſię perturbatores corrigendos. 808.a

Epiſt. Pelagij ad eundem, qua hortatur vt perturbatores Eccleſię corrigat, & quod (omnes etiam inuiti) ſunt ad bonum cogendi. 808.a

Epiſt. Pelagij ad eundem de his quę ſupra, & de cõdemnatione eius ab epiſcopis ſchiſmaticis facta. 809.b

Epiſt. Pelagij ad eundem de Epiſcopis Aquileienſ. & Mediolanen. ad Principem ſob cuſtodia dirigendis, & de ipſis per ſecularem poteſtatem comprimendis ſi Sedi Apoſtolicæ non ſe ſubderint. 810.a

Epiſt.

INDEX.

Epiſt. Papæ Ioannis ad Epiſcopos Germanos, & Gallos, qua Chorepiſcopos propter manus impoſitionem arguit, & quod Clemens poſt B. Petrum Apoſtol. ſedem rexit, & de ſollicitudine quãta eſſe debeat in paſcendo gregem Chriſti. 814.a

Epiſt. Benedicti Papæ ad Dauid Epiſcopum, qua explicat trinitatem vnitatem eſſe. 838.a

Epiſt. Pelagij Papæ ad illegitimam ſynodum Conſtantinopo. qua eum caſſat eo q̃ ſine authoritate Romani Pontificis congregata fuerit, & de cauſis maioribus ad Eccleſiam Romanam deferendis, & quæ nam ſit prouincia. 842.a

Epiſt. Pelagij Papæ ad Benignum Epiſcopum, qua oſtẽdit quando Epiſcopo liceat de Eccleſia in Eccleſiam tranſire. 8 6.a

Epiſt. Pelagij Papæ ad Epiſcopos Italiæ de accuſatoribus Prælatorum, & de Epiſcopis quorum res detinẽtur, & de Monachis. 849.a

Epiſt. eiuſdem ad Ep̃os Germaniæ, & Galliæ de præfationibus quę in Miſſis Romano more cantãtur. 850.b

Epiſto. eiuſdem ad Antoninam Patriciæ, & Deciam de Monachis defenſores non conſtituendis. 851.a

Epiſt. eiuſdem ad Epiſcopum Florentinum, qua concedit ordinari poſſe eum, qui mortua vxore cũ alia muliere fornicatus eſt. 851.a

Epiſt. eiuſdem ad Clerum Catinenſem de Elpidio, qui in Epiſcopum electus fuit. 851.b

Epiſt. eiuſdem ad Creſconium Illuſtrem de exactionibus Epiſcoporum. 852.a

Epiſt. eiuſdem ad Benegeſtum defenſorem, & Sergium Cancellarium vt ante iudicem ciuilem clerici nõ accuſentur. 852.a

Digitized by Google

Digitized by Google

INDEX
COPIOSISSIMVS
EORVM
QVAE IN HOC SECVNDO CONCILIORVM TOMO ſcitu digna reperiuntur.

Epitomes ferè vicem explens.

Litera A, primam Columnam, B ſecundam demonſtrat.

A

ABBAS ſub poteſtate Epiſcopi cōſiſtat, & ab Epiſcopo corrigatur. 512.b
Abbas ſi correctionem Epi ſui recipere noluerit ad Metropolitani, iudicium deducatur. 528.b
Abbas alienum monachū ſuſcipere non debet. 512.b
Abbas vnus ſit in vnoquoq; monaſterio. 828.a
Abbates qualiter à loco ſuo eijci debent. 818.a
Abbates venditiones qualiter facere poſſunt, & ſeruos manumittere non poſſunt. 508.a.528.a
Abbates, qui Epiſcoporum præcepta deſpiciunt, communione priuentur. 552.b
Abbates, presbyteri, & cæteri clerici, abſq; ſubſcriptione Epiſcopi res Eccleſiæ alienare, nec obligare poſſunt. 568.b.571.b
Abbatibus plures cellas, vel monaſteria habere non licet. 409.a.507.a.528.a
Abortū facientes qua pœna puniendi. 536.a.837.a
Abſoluere poteſt ſuperior ligatum ab inferiori, ſed non econtra. 442.b
Abſoluere poteſt Epiſcopus ſucceſſor excommunicatū à defuncto Epiſcopo. 529.a
Abſoluere non pōt Eps alienum parochianum ſine licētia proprij Epiſcopi, nec excommunicare. 19.a
Abſoluere non poteſt excommunicatus. 442.b
Abſolutionis forma ab excommunicatione. 18.a
Abſolutionem non obtineat niſi vera confeſſio. 57.a
Abſolutus ab excommunicatione ab Epiſcopo notificetur per parochias. 19.a
Accoſito in ſecretario vaſa ſacra tangere licet. 835.b
Actiones diuerſorum Conciliorum. eod.
Acta in Concilio Chalcedonenſi contra Dioſcorū Epiſcopum Alexandrinum, & Eutychem. 129.a
Acta contra Flauianū Epm Cōſt. & pro Eutyche Archimandrita habita in prophana ſynodo Epheſina lecta in Cōcilio Chal. cōtra Dioſcorū in plurib. ſeq. fol. 137.a
Acta in prima ſynodo Epheſina lecta Conſtā. relecta in ſecunda ſynodo Epheſ. & Chalced. de expoſitione incarnationis à Cirillo Epo Alexandrino ſcripta. 153.a
Actio prima habita Conſtātinopoli de Eutyche lecta in ſecunda ſynodo Epheſina pro Eutyche, relecta in Cōcilio Chalced. contra Dioſcorum, & Eutychem. 149.a
Actio ſecunda Conſtant. de Eutyche, lecta in Epheſina ſynodo, relecta Chalcedone, 150.b.160.a
Actio tertia Conſtantino. & lecta Chalcedone de vocatione Eutychetis vt ad ſynodum compareat, & quæ illi irrogantur abiuret. 163.a
Actio quarta Conſt. & Chalcedone lecta, in qua ſuſpenditur cauſa Eutychetis ob infirmitatem. 166.a
Actio quinta Conſtā. in Epheſina ſynodo lecta, & Chalcedone relecta de quibuſdam libellis miſſis ab Eutyche per monaſteria, vt ab Archimandritis ſubſcriberentur. 166.b
Actio ſexta Conſtan. lecta Epheſi & relecta Chalcedone de fide Eutychetis per teſtes examinanda. 168.a
Actio ſeptima Conſtan. lecta Epheſi, & relecta Chalcedone de damnatione Eutychetis, eo quod obſtinatus in ſua perfidia remanſiſſet. 169.b
Actio ſecūda Chalc. Cōcilij de explicatione fidei Nicenæ ſynodi, & Conſtan. & de Dioſcoro dānando. 226.b
Actio tertia Chalced. Conci. de proceſſu, & damnatione Dioſcori Epi Alexandriæ in pluribus ſeq. folijs. 229.b
Actio quarta Chalced. Conc. de ſubſcriptione Epiſtolæ Leonis Papæ, in qua fidei ſymbolū declarabat. 262.a
Actio quinta Chalc. Conc. in qua contentio orta eſt circa confirmationē ſymboli fidei Romani Pontificis, & de poſtrema declaratione veræ fidei cōfitendæ. 272.a
Actio ſexta Chalc. Conc. de vltima confirmatione fidei declaratę, de duabus orationibus ab Imperatore habitis, de vnitate fidei tenendæ per vniuerſum orbem, & de quibuſdam decretis factis. 279.a
Actio ſeptima Conci. Chal. de cōuētione inter Patriarcham Antiochenum, & Patriarc. Hieroſolymitanum de iuriſdictione, & prædecentia, & de impetratione ſumptus ad vitam neceſſarij Domini olim Patriarchę Antiocheni depoſiti. 288.a
Actio octaua Chal. Conc. de cōfirmatione reſtitutionis Theodoreti ad Epiſcopatum Ciri, corā ſynodo prius ſua fide manifeſtata. 290.a
Actio nona & decima Conc. Chal. in quibus cōtinent libelli accuſationis aduerſū Ibā Epm Edeſſenæ, in 12. cap. diſtincti, & de eius defenſione, & abſolone. 292.a
Actio vndecima Cōci. Chal. de accuſationibus Baſſiani, eo quod Epiſcopatum Epheſij violenter ſibi vēdicauit, & de ſua depoſitione ac Stephani ſucceſſoris, qđ per cōiorationes ēt ipſe ſibi Epatum acquiſiuit. 306.a
Actio duodecima de ꝓuiſione Eporum à ſynodo facta, & de nouo Epheſino Epiſcopo eligendo. 310.b
Actio decimatertia Conci. Chalc. de iuriſdictione Metropolitani Nicomediæ cōſeruanda, & de titulo Metropolitani Epo Nicenę ab Imperatorib. collato. 311.b
Actio decimaquarta Chalc. Conci. de expulſione Athanaſij Parenorū Epi in Concilio Antiocheno cōfirmata, & de ꝓuiſione illi Eccleſiæ p Conci. Chal. facta, & de appellatione Sauiniani Epi apud Cōc. Chal. 314.b
Actio decimaquinta Chalce. Conci. de decretis a Concilio factis. 323.a
Actio vltima Concilij Chalc. de primatu Eccleſię Conſtantinop. poſt Romanā Epo ambienti à Concilio cōceſſo, contradicentibus legatis Apoſtolicis, de pœnis hæreticorū, de confirmatione geſtorū Concilij à Pontifice Romano obtinenda, de annullatione eorū, quæ contra Nicenum Concilium decreta ſunt, & de prauitate, & dānatione Dioſcori Epi Alexandrini. 333.a
Actio prima Concilij Conſtā. in qua lectis multis libellis Epi catholici reuocati ab exilio fuerunt, nomina Conciliorū & Leonis Papæ in diptychis recitari decreuit, & Seuerum cum alijs hæreticis Concilium Chalce. blaſphemantē damnauit. 578.b.607.a.619.b
Actio ſecunda & tertia Concilij Conſtan. contra Anthimum Epiſcopum Conſtan. 638.a.641.a
Actio quarta Conſtan. qua Anthimus cōdemnatus fuit, & Imperator Iuſtinianus fidem catholicam confeſſus eſt. 645.a.649.a.650.a.652.b.654.a
Accuſator eſſe nō pōt, q perſonā iudicis hēt. 135.a.497.a
Accuſatores de leuibus cauſis non audiantur, de criminibus autem diſcutiantur. 20 a
Accuſatores cōtra Epiſcopos, vel clericos nō recipiant, niſi prius eorum exiſtimatio examinata fuerit. 330.a
Accuſatores Clericorum, ſi teſtibus idoneis non probauerint, excommunicentur. 830.b
Accuſatores monachi audiendi non ſunt. 819.b
Accuſatores ſuorum prælatorum ſunt reprehendendi, & puniendi. 849.a
Accuſatores falſi quomodo puniendi. 841.b
Accuſatores, quos leges publicè non admittunt, nec Ec-

Digitized by Google

cleſiaſtici admittere debent. 479.b
Accuſatio Sixti Papæ apud Imperatorem. 5.a
Accuſatoribus de inimici domo prodeuntibus non credendum. 556.b.533.b.488.a.479.a
Accuſatoribus omnino non debēt omnia credi, ſed probentur. 323.a
Accuſari non debent Clerici ante iudicem ciuilē. 852.a
Accuſare nemo audeat paſtorem ſuum, niſi de iniuſtitia, nec reprehendere, niſi in cauſa hereſis. 487.b
Accuſatio Petri Appamearū Epi de blaſphemia contra crucifixū, de hiſ, & multis ſeditioſis facinorib. 616.b
Adam poſt præuaricationem ſecundum totum in deterius commutatus fuit. 21.b
Per Adæ peccatum in omne genus humanum non tantū mors corporis, verum & animæ tranſijt. 22.a
Aduentus filij Dei, & vnum eſſe cum patre pulcherrimè explicatur. 806.a
Adulteri ordinandi non ſunt, qui poſt vxorem aliā quācunque mulierem cognouerint. 531.b
Adulterorum pœnitentia quænam ſit. 837.a
Adulterium honoratiores clericorum committentes, qua pœna puniendi ſunt. 567.a
Agretius Epiſcopus propter canonum tranſgreſſionem à celebratione miſſæ ſuſpenſus fuit. 25.a
Agapetus Papa, & eius geſta in Pontificatu anno Domini 534. 553.a
Agapetus Papa Anthimum Epiſcopum Conſtan. de hæreſi conuicit, & damnauit. 628.a.629.a.553.b
Agapetus Papa Mennam Epm Conſt. ordinauit, cum ab Apoſtolo Petro alius nō fuerit à Papa ordinat⁹. 638.a
Altaria Chriſmate, & benedictione ſacerdotali conſacrentur, & lapidea eſſe debent. 505.b.529.a
Altaris miniſtri continentiam ſeruare tenentur, nec cōiugium deſerere. 104.b
Amentibus quæcunq; pietatis ſunt conferantur. 17.a
Amor Dei in nos qualis. 22.b
Anaſtaſius Papa, & eius geſta in Pōtificatu anno Domini 496. 22.b
Anathema quid ſit. 770.b
Anathematiſmi Cirilli Epiſcopi Alexandrini de diuinitate, & humanitate Chriſti. 748.a
Anathema nihil aliud ſignificat niſi à Deo ſeparationem. 662.b.719.a
Anima, corpusq; à Deo formari Eccleſia confitet. 108.a
Anima creata mutabilis eſt. 109.a
Animę, & corpora hominum fatalibus ſtellis adſtringi non poſſunt. 108.b
Animæ tunc à Deo creantur, cum corporibus infunduntur. 108.b
Anthimus Archiepiſcopus Conſtan. à ſynodo Conſtan. ab Agapeto Papa, a Menna Patriarcha, & ab Epo Hierosolymitano cōdēnatus fuit. 649.a.650.a.652.b.804.a
Apoſtoli poſt Aſcenſionem Domini Iudam condemnauerunt, & alium in locum ſuum elegerunt. 663.b
Apoſtolica ſtatuta nullatenus tranſgredi poſſunt abſque tranſgreſſoris periculo. 533.b
Appellatio Epiſcoporum ad Papam. 482.b
Arius à Concilio Nicęno condēnatus fuit. 671.b.674.b.781.a
Archiepſ miſſam ſine pallio, dicere nō preſumat. 840.b
Archipresbyteri poſſeſſiones Eccleſiæ vendere nō poſſunt. 528.a
Archipresbyter quicquid emerit noīe Eccleſiæ emat, aut ab Eccleſia, quam tenet, diſcedat. 528.a
Archipresbyteri coniugati ſine teſtimonio clericorum dormire non debent. 819.b
Auguria, incantationes, diuinationes, &c. omnibus prohibentur. 409.b.507.a.513.a
Authores boni habendi ſunt, quos ſedes Apoſtolica intromiſit. 820.b

B

BAptiſmus omnibus temporibus in neceſſitate conferri poteſt. 29.a
Baptiſmus ab hæreticis collatus imprimit caracterem. 86.b
Baptiſmus non ſolum peccatum originale, verum etiam omnia alia peccata actualia delet. 95.b
Baptiſmus ſiue ordinatio ab hereticis canonice collatus valet. 465.a
Baptiſmus, & confirmatio reiterari non poſſunt. 527.b
Baptiſmi forma quæ. 562.a
Baptiſmi myſteria illis congruunt, quæ in Chriſto geſta ſunt. 28.a
Ad Baptiſmum homo ſine gratia venire nō poteſt. 22.b
Baptiſmum, qui metu, vi, aut errore ducti iterum ſuſceperunt, ſi reſipiſcant, ſubleuandi ſunt, habita conſideratione conditionis eorum. 86.a
Pro Babptiſmo adminiſtrando, ſiue fidelibus conſignandis nihil exigatur. 435.b.830.b
Baptiſmum ſibi reiterari nemo permittit niſi qui Chriſtianum ſe eſſe negat. 421.a
Baptizandi officium ſuſcipiens nuſquam ſine chriſmate progrediatur. 16.b
Baptizandus ter immergitur ad imitationem triduanæ Chriſti ſepulturæ. 2[illegible].b
Baptizandi iuuenes de captiuitate redeuntes qui ante vſum rationis in captiuitatem deuenerunt, & ignoratur an ſint baptizati. 50.b 105.b
Baptizandi tempus à Pontificibus præfixum eſt Paſcha, & Pentecoſtes. 29.a.86.b.436 b.531.a.854.b
Baptizandi ſunt paruuli è materno vtero nuper editi, ſi in diſcrimine ſunt poſiti. 95.b.531.a
Ad Baptizandi officium, & ad veſtimenta altaris abluenda ſacerdos propria vaſa habere debet. 537.b
Baptizandi in viginti diebus ante feriam quintam Cœnæ Domini ſymbolum addiſcant. 836.a
Baptizandi idē ordo ab omnibus ſeruetur ſicut in Bracharenſi Eccleſia authoritate ſedis Apoſtolicæ conceſſum fuit. 827.b
Baptizare ſine licentia Epi, vel Presbyteri, Diaconi nō pñt niſi in neceſſitate, qđ laicis ēt permittitur. 436.a
Baptizari, aut pœnitentiam accipere poteſt qui petijt, & poſtea obmutuit, aut nutu petit. 17.a
Baptizare poteſt in neceſſitate Presbyter, vel Diaconus in pœnitentia perſiſtens. 512.a
Baptizare præſumens contra præceptum Domini ab Eccleſia proijciatur. 562.b
Baptizati gratia per baptiſmum accepta, Chriſto cooperante, quæ ad ſalutem pertinent, adimplere pñt. 23.b
Baptizatus ab hæreticis, nullatenus ſacramētū reiterās, ab Epiſcopo per manus impoſitionem Spiritum ſanctum recipiat. 51.a.86.b.105.b
Baptizati, qui ad immolata Dęmonibus ſumēda redierint, qua pœna puniendi. 572.a
Baptizati ab hæreticis, aut rebaptizati ad militiam Eccleſiaſticam non perueniunt. 421.b
Pro Balſamo benedicto, qđ pro ſacro baptiſmi p Eccleſias datur, pretium non exigatur ab Eccleſijs. 830.a
Benedictus Papa, & eius geſta in Pontificatu anno Domini 575. 838
Bigami ab Eccleſiaſticis officijs, & ſacerdotali munere arcendi. 25.b.407.a.412.b.415.b.435.b.438.a.566.b.571.a.834.b
Bigami vltra ſubdiaconatum Eccleſiaſticas dignitates conſequi non poſſunt. 17.b 97.b.412.b.835.b
Bigami presbyteri, vel Diaconi iam ordinati retēto ſolo nomine miniſtrare non debent. 504.b.527.b
Bigami ad Presbyteratus, vel Diaconatus ordinem ordinari non debent. 527.b
Bigami ſi ſciēter ad Diaconatus, ſiue Presbyteratus ordinem ordinati fuerint, regradentur. 571.b.834.b
Bigamus non eſt, qui relicta cōcubina vxorē duxit. 105.a
Bona Eccleſiæ quibus tradita ſunt, intemerato iure ſeruentur. 492.a
Bona Eccleſiæ quicunque confiſcare, peruadere, aut cōpetere præſumpſerint, niſi ſatisfecerint, anathemate feriantur. 492.a
Bona Eccleſiæ, qui largitione Principum, aut tyrannica poteſtate retinuerint, anathemate feriantur, niſi ſatisfecerint. 492.a
Bona Epiſcopo relicta ab extraneo cenſentur Eccleſiæ relicta. 504.b
Bona, ſiue res Eccleſiæ qūo ab Epiſcopis habeant. 505.a
Bona, & res Eccleſiæ pp neceſſitatem, aut vtilitatē qūo ab Epiſcopis vendi & cōmutari poſſunt. 505.a.528.a
Bona Eccleſiæ alienari nō pñt. 506.a.507.b.508.a.528.a
Bona Eccleſię vſui collata, in ius proprium præſcriptione tpis tranſire non poſſunt. 508.a.512.b.528.b.572.a

Digitized by Google

Bona à fidelibus Parochijs collata omnia ſub poteſtate Epiſcopi conſiſtant. 512.b
Bona Epi defuncti ſeruentur Epiſcopo ſucceſſori. 538.b
Bona Epi inteſtati morientis propinqui ſine Metropolitani conſcientia vſurpare non præſumant. 539.a
Bona Eccleſiaſtica à Regibus quæretes a communione Eccleſiæ excludantur. 558.a.572.b
Bona Eccleſiæ, ſiue Sacerdotum nullus inuadere præſumat, & pœna vſurpatorum. 568.b.575.b
Bona Eccleſiaſtica ſine ſubſcriptione Epiſcopi à miniſtris Eccleſiæ alienari, nec obligari nõ poſſunt. 568.b
Bona Eccleſiæ ſi Epiſcopus contra canones obligauerit, reuocentur. 571.b
Bona tam a clericis, quam ab eorum parentibus Eccleſiæ collata, ipſi clerici repetere, aut auferre non præſumant, & pœna vſurpantium. 576.a
Bona Eccleſiæ iniuſtè poſſidentes, & ſcienter, à ſancta communione extranei habeantur. 811.b.823.a
Bonorum Eccleſiæ occupatores prius monendi, quàm vindicta feriendi. 811.b.823.b
Bona Epiſcoporum inuadentes tanquam rerum Eccleſiaſticarum peruaſores puniendi ſunt. 812.a
Bona Eccleſiæ, id eſt iura per diſcordias principum nemo competere præſumat. 822.b
Bona Eccleſiæ qualiter diſtribuẽda in trib. partib. 827.b
Bona Eccleſiæ ab Epiſcopis ad tempus pro vſu applicari poſſunt. 864.b
Bona, & res Eccleſiæ intuitu religionis alienari nõ poſſunt. 865.a
Bona Eccleſiarum ſub poteſtate, & ordinatione Epiſcopi manere debent. 866.b
Bonifacius Papa ſecundus, & eius geſta in pontificatu, anno Domini 530. 544.a
Brittaniæ Epiſcopi ſine voluntate Metropolitani, & cõprouincialium ordinari non debẽt, & pœna ordinantium. 818.b
Bona, & facultates Deo dicatæ, & Eccleſiæ donatæ quomodo ab Epiſcopis diſpenſari debent. 511.b
Bona Eccleſiæ Epiſcopus qualiter, & quibus legare poteſt. 528.b.869.b

C

CAlumniatures Sixti Papæ à ſynodo, & ab Auguſto condemnati. 6.b
Canones qui veri ſunt, & appellari debent. 443.b
Vt Canones vniuſcuiuſq; Concilij ſuum robur obtineant, Concilium Chalce. decreuit. 323.a
Canones & decreta Concilij approbare ſolum ad Romanum Pontificem ſpectat. 448.b
Canones, & decreta Pontificũ Clerici ſi contẽpſerint, a ſuo officio amoueantur, & venia illis denegetur. 26.a
Canones fidei cum ſuis anathematiſmis. 659.b
Canonice vocatus, ſi venire contempſerint, ſententiæ ſubiaceat. 241.b
Canonici qualiter viuere debent Epi prouideant. 408.a
Captiuis aut terrore, aut fame, non aũt religione cibos immolatitios ſedere compulſis, pœnitentia concedenda eſt. 86.a
Caro Chriſti velamen eſt verbi. 43.b
Caro Chriſti non alterius naturæ eſt, quam noſtra. 37.a
Caro non minuit, qđ deitatis erat, nec deitas peremit, quod carnis erat. 37.a.750.a
Carnis noſtræ veritatem in Chriſto denegãtes Leo Papa anathematizauit. 42.a
Caſtitatis propoſitum deſerentibus per pœnitentiam legitimam conſulendum. 17.b
Caſtitatis propoſitum viduarum, & virginum impedientes excommunicentur. 865.b
Cathecumeni cum fidelibus benedictionem accipere non debent. 17.b
Cathecumeni ad Baptiſteria non accedant. 17.b
Cathecumenis prohibetur Euangelium in Eccleſia audire. 17.a
Cathecumeni, qui ſine baptiſmo moriuntur, precibus, & oblationis commemoratione priuentur. 828.a
Charitas Dei facit fortitudinem chriſtianorum. 23.a
Charitas potentiam diaboli deſtruit. 57.b
Chorepiſcopi typum in Eccleſia geſſerunt ſeptuaginta diſcipulorum. 814.b
Chorepiſcopi per manus impoſitionem Spiritumſanctũ tradere nõ poſſunt, & quorũ ſit propriũ munus. 814.b
Chriſma conficere, & per diœceſes deſtinare Epiſcopo omni tempore licet. 836.a
Chriſma appropinquante ſolẽnitate paſchali à proprio, & non ab alieno Epiſcopo petendum eſt ſingulis annis, & ab eo, qui vtitur illo, vel ſaltem ipſo impedito à ſubdiacono ſuſcipiatur. 19.b
Chriſtiani vbi primum nomen acceperunt. 461.a
Chriſtiani, qui ad idolorum cultum reuertũtur, vel qui cibis immolatitijs veſcuntur, qua pœna puniẽdi. 552.b
Chriſtiani conuiuia iudæorũ oĩno vitare debent. 567.b
Chriſtianis nihil iudicatur eſſe immundum, quod Deus ad humanum victum contulit. 561.b
Chriſtus verum Deum, & verum hominem ſignificat. 90.b.115.a.424.a.655.a.b
Chriſtus naturã humanã p Adã pditã recuperauit. 23.a
Chriſtus corpus ſũpſit de corpore virg. 31.a.156.a.751.a
Chriſtus mediator Dei, & hominũ eſt, in quo habitauit plenitudo gr̃æ deitatis, nec mediator niſi Deus & hõ, in vtroq; vnus, & verus eſſet. 37.a.554.a.747.a.750.a
Chriſtus quomodo fuit filius Dei, & filius Adam ſecundum naturam, & ſecundum diſpenſationem. 655.b
Chriſtus in vtraq; natura oĩa geſſit. 115.a.554.b.654.b
Chriſtus Ieſus ſignificat perſonam diuinæ, & humanæ naturæ. 115.a.424.a.554.b.655.a.657.a
Chriſtus natura, & ſubſtantia Dei eſt, quod autem ſecũdum carnem ex carne Virginis Mariæ eſt. 115.b.155.b.156.a.159.a.205.b.554.a
Chriſtus in quo differt a Patre. 116.a
Chriſtus ſupplicium à nobis debitum ipſe innocens portauit. 117.a
Chriſtus in ſuo aduẽtu crucẽ & vulnera mõſtrabit. 117.a
Chriſtus primitias noſtræ naturæ obtulit patri, ſeipſum offerens. 117.a
Chr̃s miracula fecit in Aegypto p Moyſem. 700.b.718.a
Chriſtus pro nobis ſemetipſum obtulit ſacrificiũ. 747.a.748.b
Chriſtus veritas eſt. 747.b
Chriſtus ſecundum carnem paſſus eſt. 748.b
Chriſtus vere filius Dei, & filius hoĩs dicẽdus eſt. 750.b
Chriſtus totus in ſuis, & totus in noſtris fuit. 750.a
Chriſtus nõ aliter eſt reſuſcitatus, quam qui fuerat crucifixus & mortuus. 751.a
Chriſtus in carne venturus, à principio humani generis hominibus denunciatus fuit. 44.a
Chriſtus nũquam ſine Dei, & hominis ſignificatione in diuerſis ſermonibus loquutus fuit. 115.a
Chriſtus diẽ Dñicũ ſua reſurrectione ſãctificauit. 107.b
Chriſti omnes actiones, & cũcta tempora virtutibus innumeris & myſterijs ſacramentorũ plena fuerũt. 28.a
Chriſti Incarnationis pulcherrima explicatio cõtra Neſtoriũ, & Eutychẽ. 90.a.151.a.154.a.214.a.654.a.745.b
Chriſti incarnatio neceſſaria fuit ad ſalutem. 114.a
Chriſti corpus in ſingulis portionib. totũ accipitũ. 416.b
Chriſti natura diuina in vtero Virginis ſe coniunxit humanæ. 118.a.152.a.655.a
Chriſti Deitas non ſumpſit exordium ex ſacra Dei virgine. 118.a.153.a.655.b
Chriſti diuinitas ĩpaſſibilis, ĩmortalis, ĩcorporea. 152.a
Chriſti diuinitas, & humanitas monſtratur. 750.a
Chriſtum manentem in ſe habere & manere in Chriſto prodeſt nobis, & non ipſi. 33.a
Chriſtum crucifixum, & mortuum prædicare erubeſcere non debemus. 91.b
Chriſtum verum Deum, & hominem cõfiteri vera fides humanæq; beatitudinis eſt. 115.a.155.a
Chriſtum à Spiritu glorificari quomodo intelligendum eſt. 747.b.748.b
In Chriſto veritas diuinæ & humanæ naturæ eleganter oſtenditur. 34.b
In Chriſto vnio diuinæ & humanæ naturæ indiuidua permanere oſtenditur. 35.b
In Chriſto duæ natiuitates, ante ſæcula ſecundum diuinitatem, in plenitudine temporis ſecundum humanitatem. 655.a.657.a
Cyrilli Epiſtolæ pro Orientalibus ſcriptæ. 787.b
Cyrillus cõtra Neſtorium fidem incarnationis filij Dei explicat. 151.b.15 .a.214.a

Cirillus à ſynodo Chalc.ſuſcipit,& approbatur. 755.a
Ciues alienos ordinare volentes quid agere debeant. 19.a
Ciues in maioribus ſolennitatibus in ciuitate cum Epiſcopis intereſſe debent,& non eos in villis celebrent. 505.b.513.a.529.558.b.573.a
Cirillus à Theodoro, Diodoro, & Neſtorio impugnatus in Concilio Conſtantinop, quinto, collatione quarta & quinta Clericalis habitus,qui nam ſit. 836.840.a
Clerici hæretici ſi ad fidem conuerſi fuerint in eo gradu,in quo erant,permaneant, & vlterius non promoueantur. 27.a.512.a
Clerici coniugati ad Diaconatus ordinem non admittantur,niſi caſtitatem profiteantur. 17.b
Clerici omnes ab Eccleſia in Eccleſiā tranſire non poſſunt, ſed vbi ordinati ſunt,ibi perſeuerēt. 96.a.288.a,325.a.327.a.330.a.327 a.407.411.b.546.835.a
Clerici ſecularia tribunalia adire prohibentur ſine licentia ſui Epi. 111.a.326.a.409.a.506.b.528.569.b
Clericis cuiuſuis conditionis ſub poteſtate propriorum Epiſcoporum Ciuitatis exiſtant. 326.a
Clericus in duabus Eccleſijs non adſcribatur,ſed in qua ab initio ordinatus eſt. 327.a
Clericus ſine comendatitijs literis ſui Epiſcopi miniſtrare non debet. 328.a.411.b.528.a
Clerici ab Epiſcopo ſine ſua voluntate diſcedere non debent, & ad loca propria reuertantur. 331.a.507.a
Clerici,vel monachi ſine licentia ſui Epiſcopi vagabundi, in omni loco à communione arceantur. 408.b
Clerici bona Epiſcopi defuncti rapere non debent, & ſi rapuerint,qua pœna puniendi. 330.a.538.b
Clerici, & laici conuiuia Iudæorum vitare debent, nec eos ad conuiuia recipiant,& pœna contrafacientium 409.a.507.a.528.b
Clerici ebrietatem fugiant, & ſi quis ebrios eſſe conſtiterit,qua pœna puniendus. 409.a.411.a.507.a
Clerici,qui ſine probabili excuſatione matutinis horis non interfuerint,qua pœna puniendi. 419.a.836.b
Clerici cum extraneis mulieribus habitare nō poſſunt. 411.a.505.b.513.a.531.a.546.b.575.a
Clerici,qui corruptā vxorem duxerunt,vltimum in officio clericali locum obtineant. 411.a
Clerici, qui ſeipſos abſcindunt, à munere clericali ſecludantur. 437.b
Clerici criminoſi ab officio expellantur,& ſi fuerint laici non promoueantur. 437.b
Clerici ante ſententiæ tempus ab Epiſcopo ſuo pro dubia ſuſpectione,ſine manifeſta cenſura diſcedere non poſſunt. 480.b
Clerici ad iudicem ſecularem confugiētes,& iudex eos defendens, vterq; à cōione Eccleſiæ pellatur. 505.a
Clerici in cellario vel in ſecreto fœminas intromittere non debent. 505.b.559.a
Clerici comam nutrire non debent. 505.b.836.b
Clerici fideliter Eccleſiæ ſeruientes ſtipendia ſecūdum merita conſequantur. 507.a
Clerici omnes in feſtiuitatibus ſolennibus Eccleſię intereſſe,& ſeruire debent. 836.b.513.a.508.b
Clerici ſcurrles, & ioculatores, ab officio retrahantur. 509.a
Clerici accuſati, ſi conuinci non potuerint, quomodo purgandi. 509.b.537.b
Clericus qui ſuum contemnens Epiſcopum à communione Eccleſiæ ſeipſum ſuſpēdit, & collectam ſeu altare ſecretius cōſtituerit,& ab Epo bis vocatus obedire noluerit,excōicet,nec honorē pcipiat.763.b.808.b
Clericus excōicatus turbā faciēs, & ſeditiones Eccleſiæ per extraneā ptātē,tanq̄ ſeditioſus cōprimi dēt.763.b
Clerici ſine commendatitijs Epiſcopi ſui ad Principes accedere non debent. 512.a
Clerici canes, & accipitres ad venandum habere non poſſunt. 508.a.527.b.856.b
Clerici à negociationis ſtudio abſtineant, & contrafacientium pœna. 288.b.526.a.569.a.836
Clerici pro impenſis patrocinijs munera non accipiant, & pœna accipientium. 526.b
Clerici, qui propter luxum monachi volunt fieri, ab Eccleſia repellantur. 532.a
Clerici ab infantia in officio clericali vel monachali poſiti,quo tempore de caſtitate interrogandi, & ordinandi ſunt. 546.a
Clerici in falſo teſtimonio conuicti,rei capitalis criminis cenſentur. 528.a
Clerici, ſi capitale crimen commiſerint, qualiter puniendi. 528.b
Clerici coniugati ab Epo vſq; ad ſubdiaconum,non ſine teſtimonio viuant,ac eorum pœna. 531.a.826.a
Clerici in domibus ſuis extraneas mulieres non habeant. 531.a.566.b.559.a.818.b.840.a
Clerici inſtabiles,& vagātes, ſi ad proprium locum deputatum iubente Epiſcopo non redierint, qua pœna puniendi. 408.b.539.b.835.a
Clerici, qui in obſidionis neceſſitate ſanguinem fuderunt,poſt biennium communioni reſtituantur. 536.a
Clerici in fragilitate carnis corruentes, qua pœna puniendi ſunt. 536.a
Clerici ſe inuicem cædētes ab Epiſcopo diſtrictius puniantur. 536.b
Clerici omnes familiaritate extranearum mulierū abſtinere negligentes,qua pœna puniendi.536.b.546.b.566.b.575.a.865.a
Clerici officium ſuum implere deſpicientes, dignitatē ſui loci priuentur. 552.a
Clerici à potentibus nullo modo contra ſuum Epiſcopū erigantur. 558.a
Clerici cum quibus mulieribus cohabitare permittuntur. 559.a.840.b.852.a
Clerici qui a ſubdiacono,& ſupra,cum vxoribus ſuis ſe miſcuerint, & Epi qui poſtea ſcienter illos ad officiū admiſerint,qua pœna puniendi. 566.a.575.a
Clerici nullo modo vxorem ducere debent. 567.a
Clerici de adulterio conuicti in monaſterium detrudantur. 567.a
Clerici conuicti de falſitate,furto,& periurio, qua pœna puniendi. 567.a
Clerici propter patrocinia ſecularium officium ſuū minus implentes, quomodo puniendi ſunt. 567.b
Clerici in alienis ciuitatibus degētibus ſine ſcripto ſui Epiſcopi promoueri non debent. 568.a
Clerici officium ſuum quacunq; indignatione implere nolentes, quid erga eos obſeruari debet. 568.b
Clerici à ſuo Epiſcopo oppreſſi ad ſynodum recurrunt. 558.b. 835.a
Clerici coniuratores, & rebelles quid contra eos agi debeat. 568.b
Clerici canonum definitiones ignorare non debent. 569.b.571.b
Clerici extranei contra voluntatem Epi loci in oratorijs à Dominis prædiorum non intromittantur.571.b
Clerici Eccleſijs potentum in domibus ſeruientes ſi q̄ Eccleſiæ dēnt,implere neglexerint,qd agendū. 572.b
Duo Clerici in vno ſtrato recūbere nō præſumāt. 819.a
Clerici,ſi quas munificentias de rebus Eccleſiæ ab Epiſcopis obtinuerint, a ſucceſſoribus Epiſcopis priuari non debent. 824.a
Clerici cibo carnium non vtentes, pro euitanda ſuſpicione Priſcillianæ hæreſis, olera cum carnibus cocta prægustare cogantur. 827.b.836.b
Clerici omnes ſiue Epiſcopi de inferiori ciuitate ad maiorem per ambitum tranſire non debent, ſed ad ſuam reſtituantur Eccleſiam. 833.a
Clerici poſt pœnitentiā ſacrilegij iudicio Epiſcopi gradum ſuum,& dignitatem recipere poſſunt. 83 .a
Clerici omnes,qui à ſuis Epiſcopis læſos ſe exiſtimant, ad Metropolitanum Concilium conueniant. 834.a
Clerici ſine examinatione ordinati,aut poſt ordinationem de aliquo crimine conuicti deponantur. 834.b
Clerici cuiuſuis gradus excōicati, ſi ad Imperatorem adierint,ſpe reconciliationis careant. 835.a
Clericus commorans in aliena diœceſi,ſi admonitus ad ſuam parochiam redire noluerit,deponatur. 835.a
Clericos cuiuſuis gradus mulierem adoptiuam ad ſe introducere non præſumant. 835.a
Clericus qui ante ordinationem fuerit cōfeſſus peccaſſe,non ſacrificet,conuictus deponatur. 83 .b
Clerici omnes in conuiuijs ſpectacula expectare nō debent, ſed inde recedere. 836.b
Clerici omnes conuiuia de offertis facere non præſumant. 836.a

Clerici

Digitized by Google

Clerici ante horam tertiam comedere non debent, nec ſine gratiarum actione. 836.b
Clerici à iudicibus ſecularibus iudicari nõ debent, niſi in cauſa criminali. 840.b
Clericus, ſi cum indecenti veſte, aut cum armis inuentus fuerit, quo modo puniendus. 840.a
Clerici coram iudice ſeculari agere non debent, & pœna contrafacientium. 840.b
Clerici omnes ſui Epiſcopi obedientiæ ſubiacere debent. 840.b
Clerici poſſeſſiones non conducant, nec rerum mandanarum, nec ſecularium domorum curam ſuſcipiant. 288.a. 324.a
Clerici & omnes ſe rebaptizari permittentes qua pœna puniendi. 421.a
Clericis quod beneficio Eccleſiæ perceperint, à ſucceſſore non auferatur. 568.a
Clerici manibus laborare, ac victum, & veſtitum quærere debent aliquo artificiolo. 818.b
Clerici, qui à ſuis Epiſcopis læſos ſe exiſtimant, ad Metropolitanum Concilium conueniant. 834.a
Clerici, qui ad dimiſſas vxores redeunt, dignitate priuentur. 840.b
Clerici ſemel clero deputati, ad ſecularia tranſire non debent. 326.a.411.a
Clerici ante iudicem ciuilem accuſari non debẽt. 852.a
Clerici cuiuſuis gradus, ſi cũ vxoribus ſuis incontinentes reperti fuerint, officio priuentur. 852.a.865.a
Clerici ac eorum cauſæ ab Ep̃o tractari debent. 856.a
Clerici qualiter à laicis honorari debent. 856.b
Clerici neci reorum nec interſint, nec forum criminale adeant. 857.a
Clerici Clericos ad ſecularia iudicia trahẽtes, cauſam amittant, & excommunicentur. 865.b
Clerici ab Epiſcopis angariati ad Metropolitanum recurrant. 866.b
Clerici coniugati ab vxoribus omnino abſtineãt. 865.a
Clerico tam ſuo, quàm alieno nomine fœnerari prohibetur. 26.a.411.b.836.b
Clerico alieno nullus Epiſcopus vti debet. 558.b.835.a
Clericum alienum nullus ordinare præſumat ſine conſultatione ſui Epiſcopi. 16.b.411.b.575.a.835.a
Clericum alienum nullus tentare, aut ſuſcipere præſumat ſine cõſenſu ſui Epiſcopi. 93.b.288.a.330.a.438.a 546.b.558.b.568.a.835.a
Clericum alienum Epiſcopo competente ſuſcipiens tã ipſe, quam clericus cõmunione priuetur 288.a.330.a 407.a. 38.a.546.b 558.b.835.a
Clericum alienæ poteſtatis nullus Epiſcopus ambiat ſibi vendicare. 435.575.a
Clericorum cauſæ à quibus, & vbi iudicãdæ ſunt. 845.a. 852. a, b
Clericorum ædificia, ſeu melioramenta in terris Eccleſiæ facta vſque ad obitum poſſideant. 546.b
Clericus quibus in quibuſdam locis conceſſum eſt vxores ducere, eas alterius ſectæ ducere prohibentur. 528.a
Clericis, & laicis artes magicas, incantationes, auguria exercere, docere, aut conſulere ſub graui pœna prohibetur. 409.b.507.a.508.b.513.a.836.b
Clericis negociationes inhoneſtæ, & turpia lucra prohibentur. 437.a
Clericos ex familia fiſci à Principe donatos nullus repetere audeat. 865.a
Clericos, & ſeruos Eccleſiæ, iudices, vel publici actores angariare non præſumant. 866.b
Clerus Conſtantinopolitanus in hæreſim delapſus, à Dæmone inuaſus. 32.a
Cogitare aliquid boni per naturæ vigorem nõ valemus ſine inſpiratione Spiritus ſancti. 22.a
Cogitationes bonæ & abſtinentia à malo ex Dei munere proueniunt. 22.b
Communione qui propter luxuriam ſe priuat proijciatur ab Eccleſia. 837.b
Concilium ſecũdum Arauſicanum ſecundũ authoritatem, & admonitionem ſedis Apoſtolicæ cõdictiones liberi arbitrij tractauit. 21.b
Concilium Chalcedonenſe rogatu Martiani Auguſti à Leone Papa petijt, vt fidem catholicã exponeret. 15.b
Concilium Chalcedonenſe à Leone Papa frequentibus literis confirmatum fuit. 15.b
Concilium Epheſinum ob nequitiam Antiſtitis Alexãdrini à fidei religione declinauit. 42.b
Concilium vniuerſale Imperator petijt à Leone confirmari. 68.a
Concilium Chalcedonenſe Neſtorianam, & Eutychianam hæreſim damnauit. 60.a.794.a
Concilium Chalced. in Eccleſia ſanctæ Euphemiæ ſub Leone numero Ep̃orũ. 15.a.56.a.119.a.129.630.793.b
Concilium regulas Eccleſiaſticas ſecundum definitionẽ Romani Pontificis declaret. 126.b
Concilium, & decreta, ſi Papa Romanus non firmauerit, nullius valoris exiſtit, quamuis à laicis religioſiſſimis firmatum ſit. 474.a
Concilium ſine authoritate Papæ nunquam congregatum fuit, nec cõgregari dẽt. 134.b.449.a.480.b.842.b
Concilium Prouinciale Epiſcoporum ſine cõſenſu Metropolitani irritum, & nullius valoris exiſtat. 474.a
Concilium Nicęnum in Chalcedonem tranſlatũ. 128.b. 793.b
Concilium Chalcedonenſe Flauianum Epiſcopũ Conſtantinop. innocentẽ reperit, ipſumq; laudauit. 159.a
Concilium vniuerſale primatum Romani Pontificis cõfeſſum eſt. 241.a.304.b
Concilium Chalcedonenſe Dioſcoro Epiſcopo Alexãdrino ſententiam damnationis miſit. 257.b
Concilium Chalcedonenſe ab Imperatoribus Valentino, & Martiano approbatum. 258.b.260.b.261.a
Concilium Dei adiutorio fidei veritatem explicat, & declarat. 259.a
Concilium Chalcedonenſe, & eius definitionis approbatum ab omnibus Epiſcopis Imperatoribus, & cæteris præſentibus. 283.a
Concilium Antiochenum recitatum in Concilio Chalced. in appellatione Sauiniani Epiſcopi ſubſtituti Parenorũ poſt depoſitionem Athanaſij Epiſcopi. 317.a
Concilium Aurelianenſe Eutychem, & Neſtorium, & eorum ſectatores anathematizauit. 574.b
Concilium ſecundum Epheſinum reprobatum à Concilio Chalcedon. 304.a
Concilium Chalcedonenſe petit à Pontifice Romano approbationem, & confirmationem eorum, quę geſta ſunt. 342.b
Concilium Chalced. primatum Eccleſiæ Conſtant. poſt primatum Eccleſiæ Romanæ Epiſcopo ambienti conferens Leo confirmare noluit ac cõfregit. 69.a.344.a
Concilium Conſtan. nomen Leonis Papæ, & Conciliorum recitari in diptychis ordinauit. 596.b.601.b
Concilium Conſtantinopo. Seuerum condemnauit, qui ſynodum Chalcedonenſem calumniabat, & blaſphemabat. 19.b 596.b.600.a.607.a
Concilium Conſtantinopolitanum quartum & quintũ, Concilia Nicęni Conſtan. Epheſini primi, & Chalcedonenſis confirmauit, & ſigillauit. 82.b.601.a
Concilium Conſtantinop. legationem ad Vigilium Papam miſit de recta fide corroboranda. 675.b
Concilium Chalcedonen. anathematizat eos, qui aliud ſymbolũ præter Nicęnum cõponunt, ac tradũt. 755.b
Conciliũ Epheſinũ primũ, & damnatio Neſtorij. 784.b
Concilium Epheſinum ſecundum, & Flauiani Epiſcopi Conſtantinopolitani mors. 792.a
Concilium Conſtan. ſine authoritate Papæ congregatũ Pelagius Papa caſſauit. 842.b
Concilium non ſoluatur, niſi prius locum vbi in ſequenti anno congregari debet eligatur. 866.b
Concilium Toletanum edicto Regis Francorum confirmatum. 867.a
Concilij conuocatio deſertur quando hoſtium metus Epiſcopos detinet. 53.b
Concilij Nicęni, & Chalcedonenſis, qui regulas non ſequuntur, omnino inter catholicos cõputandi non ſunt. 85.a
Concilij locus, & tempus à Romano Pontifice decerni debet. 126.b.449.a
Concilij perturbatores, tam laici, quàm clerici, qui nulla rõne vocati fuerint, à ciuitate expellantur. 128.a

Concilij Epheſini Patres in Concilio Chalcedonẽſi veniam petierunt de ſubſcriptione damnationis Flauiani. 146.b
Concilij Chalcedonenſis omnium actionum ſumma, 793.b
Concilio non eſt opus in rebus apertis. 40.a
Concilio adeſt Imperator legatorum Papę petitione, & ad quid. 28. b 134.a. 182.a
In Concilio Chalcedonẽſi qui ordo ſeruatus fuit, & primus locus legatis Pontificis Romani datus. 134.a
In Concilio quo potiſſimum ordine omnia tractanda ſunt. 558.a
In Concilijs definita non ſunt reuocanda. 74. a. 258. b. 447.b.448.a
Ad Concilium Epiſcopus non ſolum presbyteros cathedrales, verum & diœceſanos, ac ſeculares aliquos vocet. 526.b
In Concilijs quæ communi conſenſu definiuntur ijs attendere debemus, & non quæ à quibuſdam dicuntur. 662. a
Concilia generalia congregandi ius ad Romanum pontificem pertinet, eaque approbandi, & improbandi. 842.b
Conciliorum definitiones, & canones prima ſedes Romana, quæ caput eſt Vniuerſalis Eccleſiæ, confirmare debet. 4 8.b
Concilia generalia non frequenter conuocanda ſunt. 380.b.398.b
Concilijs rite congregatis Romanus Pontifex præſidet. 55.a.57.a
In Concilijs congregandis, & Epiſcopis euocandis à Vicario Sedis Apoſtolicę in Oriẽte quid obſeruari debeat. 94.a
In Concilijs Pontificis præſentia ęſtimanda eſt cum eius legati interſint. 342
In Concilijs ſedere non debet, qui iudicandus adueneri t. 134.b
In Concilio Chalcedonenſi maxima patrum contentio, 136.b.793.b
In Concilio Chalcedonenſi certamen fuit de duabus Chriſti naturis. 145.b
Concilium Epiſcoporum eſt, & non clericorum. 139.a
Concilia prouincialia Epiſcopi ſinè Metropolitano congregare non poſſunt. 834.a
Ad Concilium Epiſcopi à Metropolitano vocati venire tenentur. 17.b 551.b.506.b.566.a.817.b.834.a
In Concilijs, quæ ſedes Apoſtolica approbat rata, & quę improbat irrita ſunt. 441.b
A' Concilio Epiſcopi ſine venia diſcedere nõ dẽnt 17.b
Concubinæ, & vxoris differentia. 104.a
Condemnatio Acacij Epiſcopi Conſtantinopolitani à Felice Papa propter communionẽ hęreſis Eutychis, 419.b
Confeſſio ſacramentalis fideliũ debet eſſe ſerreta. 87.a
Confeſſio peccatorum poſt baptiſmum neceſſaria ad ſalutem. 102.b
Confeſſio vere diuinitatis, & humanitatis in Chriſto fuit cauſa Apoſtolis, & Marytribus patiendi martyrium. 45.a.114.a
Confirmatio ad Epiſcopum ſolum pertinet, & nuſquam alijs confirmare permiſſum fuiſſe legitur. 814.b
Confirmatio, & Baptiſmus reiterari non debent. 527.b
Conniuentia quando vtendum eſt, & quando non. 719.b
Coniugia illicita prohibentur, & quæ ſint. 812.a
Coniugia Clandeſtina prohibentur. 408.b.525.a
Coniugia cauſa prolis propagandæ ſortiuntur. 866.a
Coniuratores ambienteſq; Romani Pontificatus ſiquis prodiderit quomodo remuneretur. 468.b
Coniurationes, ſiue conſpirationes contra Epiſcopum, vel Clericum omnino prohibẽtur, & puniuntur. 339.a
Pro Conſignandis ſiue baptizandis fidelibus pretium non exigatur. 435. b.835.b
Conſtitutio contra hæreticos facta à Iuſtino Imperatore. 622.a
Conſtitutiones antiquę vbi nulla rerum, vel temporum perurget anguſtia regulariter cuſtodiantur. 435. a. 436. b
Conſtantinopolitanus Epiſcopus per Canones inter Sedes nullum nomen accepit, nec eſt inter Metropolitanos. 444.a.450.a
Conſtantinopolis noua Roma appellatur, & quibus priuilegijs ſit munita. 332.a.337.b
Contentio, & diſcordia inter Cyrillum, per Ioannem Epiſcopum Antiochenũ, & inter reliquos Epiſcopos Synodi. 785.b
Contentio magnopere cauenda eſt. 64.b
Contumaces Clerici, & ad officium ſuum negligentes quomodo corripiendi. 504.b
Conuentiones inter Patriarcham Antiochenum, & Hieroſolimitanum de præcedẽtia, & iuriſdictione. 288.b
Conuentus Concilij ſine denunciatione alterius conuentus ſolui non debet. 18.a
In Conuiuio ſacerdotali lectio ſacrarum ſcripturarum adhibeatur. 865.a
Correctio nunquam Sera, & Mater Eccleſiæ ſemper illam ſuſcipit. 48.a
Correctio quomodo facienda. 92.b
Creta ab omni hæreſi ſemper libera fuit. 405.b
Crimina capitalia fratribus obieciſſe conuicti vſque ad mortem non communicent, niſi digna ſatisfactione pęnituerint. 407.b

D

DAmnum clericus Eccleſiæ inferens ſatisfaciet, & communione priuetur. 506.a
Decimæ ſub pęna excommunicationis ſolui iubentur. 855.a
Dedicationes Eccleſiæ per ſingulos annos celebrandæ. 541.a
Depoſitus neque ad gradum à quo fuit depoſitus, nec ad maiorem currere poteſt, niſi qui eum depoſuit, aut Sinodus ſoluat. 402.b.394.a
Depoſiti à quauis dignitate illas alijs cõferre non poſſunt. 402.b.394.b
Detrahentes, & contentioſi qua pęna puniendi. 509.b
Deus qualiter nos amat. 22.b
Deus operatur in homine, vt bona faciat. 23.a
Deus pręparat hominis voluntatem, quando id ꝙ homo vult ſeruit diuinę voluntati. 23.a
Deus ſolus nullius participationis eſt indigens. 107.b
Deus non eguit homo fieri, ſed nos, vt fieret eguimus, 152.a.118.a.115.a
Dei munere recte cogitamus, & pedes noſtros a falſitate, & iniuſtitia tenemus. 22.b
Dei auxilio ad bonum finem peruenire, & in bono opere perdurare poſſumus. 22.b
Dei miſericordia præuenitur quicunq; à miſeria liberatur. 22.b
Dei gratia in melius homo mutatur, ſed in deterius per iniquitatem ſuam. 22.b
Dei gratia præcedit opera bona, de quibus merces debetur ſi fient. 23.a
Dei gratia ſalus accepta cuſtoditur. 23.a
Dei filius corpus de corpore virginis ſumpſiſſe oſtenditur. 156.a.751.a.3 .a
Dei filius in vno ſuppoſito perfectus Deus, & perfectus homo declaratur. 34.b
Dei filius nouo ordine, nouaque natiuitate generatus, 34.b
Dei filius incarnatus in quo differt à patre. 35.a
Dei filius cum corpore, quo fuit crucifixus, & mortuus, reſurrexit. 35.b
Dei vltio ſuſpenditur, vt locum poſſit habere correptio. 56.a
Dei & proximi dilectio potẽtiam diaboli deſtruit. 57.b
Dei Dona cum difficultate diſpenſare non debemus, 103.a
De Religio ſi diſſipetur, eius indignatio prouocabitur. 122.b
Dei filius æqualis patri. 548.a
Deum diligere donum Dei eſt. 23.a
A' Deo habemus quicquid habemus. 22.b
Deo non adiuuante natura humana non ſe ſeruaret in integritate in qua condita fuit. 23.a

Digitized by Google

A Deo accipitur quicquid recte Deo vouetur. 22.b
Dei filij humanitas, & Deitas explicatur. 33.b
Diuinæ, & humanæ naturæ veritas indiuidua permanere oſtenditur. 35.b
Diuinæ & humanæ naturæ veritas eleganter in Chriſto oſtenditur. 34.b
Diuinitatis impaſſibilitas demonſtratur. 34.a
Diabolus bonus eſſet, ſi in eo in quo factus eſt permanſiſſet. 107.b
Diabolus creatura Dei eſt, & bonus à Deo creatus eſt. 107.b
Diaboli aſtutiæ. 32.a
Diaconi coniugati ordinari non debent niſi prius caſtitatem profeſſi fuerint. 835.b.407.b.17.b
Diaconus ſi poſt acceptum ordinem incontinens cum vxore ſua fuerit repertus, ab officio abijciatur. 852.a. 411.a.505.a.17.b
Diaconiſſæ omnimode ab ordine arceantur. 552.b.17.b
Diaconi aliquo impedimento presbyteris prædicare nõ valentibus, Sanctorum patrum homiliæ populo recitent. 20.b
Diaconus qui in captiuitate reductus ſi vxori fuerit copulatus, reuerſus ab officio remoueatur. 552.a
Diaconus miniſtrare non præſumat. 507.b
Diaconi baptizare non poſſunt abſque Epiſcopi licentia. 136.a
Diaconi menſuram poteſtatis a patribus conſtitutam tranſcendere non poſſunt. 436.a
Diaconi ante 25. annum non ordinentur. 505.b
Diaconiſſæ ſi nupſerint poſt manus impoſitionem, quæ cum difficultate, & poſt 40. annum imponatur, vna cũ coniuge anathematizentur. 328.a
Dioſcorus Epiſcopus Alexandrinus à Chalcedonenſi Concilio condemnatus. 257.b.60.b.345.b.781.a.15.a. 793.a.795.b.
Dioſcorus Epiſcopus Alex. fuit condemnatus præcipuè, quia auſus fuit Papam excommunicare. 345.b.343.a. 273.a.241.b.15.b.226.a
Dioſcorus Epiſcopus Alexandri. accuſatus, quod Sinodum ſine auctoritate Papæ auſus eſt facere, & de multis alijs criminibus. 134.b
Dioſcorus Epiſcopus Alex. milites cum catenis in Concilio introducit. 189.a
Dioſcorus ad Concilium Chalcedo. canonica vocatione vt ſe præſentaret vocatus fuit. 343.b.232.a
Dioſcorus apud Concilium à Theodoro Diacono Alexandriæ Ciuitatis accuſatus, quod Papam excommunicaſſet. 234.a.343.a.273.a.255.b.241.b
Dioſcorus de periurio à Concilio notatus fuit. 241.b. 256. b.346.a
Dioſcori proceſſus factus in Concilio totum ſucceſſum continens. 229.b
Dioſcori Sentẽtia literis à Concilio in diuerſis populis manifeſtata, & ad Clericos Alexandriæ miſſa. 257.a
Dioſcori prauitas qualis, & quanta fuerit poſt Chalcedonenſe Concilium. 346.a
Doctores Sancti Epiſcopi, qui de miſterio vere incarnationis filij Dei mire ſcripſerunt. 342.a
Doctorem nemo ſe nominet niſi quibus conceſſum eſt. 532.a
Dominicæ diei dignitas. 87.a
Dominici diei violatores ad Epiſcopum caſtigare pertinet. 854.a.569.a
Dominica die non ieiunandum. 531.b.836.a.571.a
Dominicus dies qualiter ſanctificãdum, & à quibus operibus abſtinendum. 854.a.569.a
De Dominici diei & ceterarum ſolemnitatum obſeruãtia Rex Francorum edictum fecit. 858.a
In Dominicis diebus, & infra tempus paſchale flectere genua non debemus. 836.a
Donatus Epiſcopus Salicienſis cum ſua plebe à Nouatiana hæreſi ad fidem conuerſus in Epiſcopatum fuit confirmatus. 98.b
Dotes in coniugio neceſſariæ ſunt, & iuxta poſſibilitatẽ fieri debent. 408.b

E

ECcleſia eſt ſponſa Chriſti. 97.a
Eccleſia catholica hac fide viuit, & proficit, vt in Chriſto, nec vera ſine diuinitate humanitas, nec ſine vera credatur humanitate diuinitas. 36.a
Eccleſia catholica errare non pot. 446.a
Eccleſia Romana fundamentum, & forma eſt à qua omnes Eccleſiæ exordium ſumpſerunt. 563.a
Eccleſia Romana primatum omnium Eccleſiarum tenet authoritate Domini, & Sanctorum Patrum. 563.a
Eccleſia Romana, & Antiochena à S. Petro fundata ſpeciali magiſterio. 69.b
Eccleſia peccatum quantuncunq;, & qualecunq;, & quibuſcunque dimittere poteſt. 440.a
Eccleſia ad veniam redeuntes non renuat, & ſemper ad ſuſcipiendum parata. 529.b.550.b
Eccleſia paternum amorem non amittit filios quantumuis aſperè corripiendo. 809.a
Eccleſia ſalutem animarum quærere, & mala prohibere, & punire debet. 808.a
Eccleſia neminem ſine ſpe veniæ repellere debet. 529.b
Eccleſia Alexandrina à S. Marco fundata. 60.b
Eccleſia Alexandrina poſt Romanam, ſecundũ obtinet locum, tertium Antiochena.
Eccleſia ſeueritate Chriſtianorum Principum adiuuatur. 106.a
Eccleſia ſi quæ damnauerit aliquis legere audet, aut legi permittit inter catholicos nõ cẽſeatur. 109.b.110.a
Eccleſia S. Sophiæ in Chalcedonia priuilegijs ornata propter Concilium ibi congregatum. 288.b
Eccleſia Conſtantinopolitana primatum poſt Eccleſiam Romanam à Concilio Chalcedonenſi obtinuit, quem Papa caſſauit. 332.a.343.b.344.a.69.a
Eccleſia S. Stephani à Demetria ædificata fuit Romæ tempore Leonis Papæ primi. 15.a
Eccleſia S. Cornelij Epiſcopi, & Martyris à Leone Papa fuit ædificata. 15.b
Eccleſia de cuius conſecratione ſi neque certa ſcriptura, neque certi teſtes exiſtant eſt conſecranda. 5 2.b
Eccleſia præiudicium non patiatur ex alienatione bonorum per clericos. 572.b
Eccleſia defendere debet ſeruos à Dominis in libertatem donatos. 575.a.506.b
Eccleſia, niſi dotata fuerit, non eſt conſecranda. 830.b
Eccleſia conſecrari non, debet quæ pro quæſtu cupiditatis ædificatur. 830.b
Eccleſia parochialis qualiter conuerti poteſt in Monaſterium. 865.a
Eccleſia ex Arianis catholica reddita ad quos Epiſcopos pertinet. 865.a
Eccleſia Gallicana ſedem Romanam Apoſtolicam ſuperiorem cognouit. 100.a
Eccleſia Alexandrina ob immaniſſimã ſæuitiam omne lumen celeſtium Sacramentorum perdidit. 82.b
Eccleſiæ Vniuerſalis caput eſt ſedes Petri. 94.a. 99.b
Eccleſiæ reditus & oblationes fideliũ in quatuor partes diuidi debent, & quibus applicari debeant. 38.b
Eccleſiæ res & bona non alienentur, ſed clericis, monachis, & peregrinis in vſum largiantur. 467.a
Eccleſię concordia eam ab hæreticis tuetur, & per illam canonum integritas cuſtoditur. 545.b
Eccleſiæ Romanæ authoritatis Confeſſio Eulalij Epiſcopi Alexandrini. 545.a
Eccleſię munuſcula ſub ſacramento collata ſub qua pęna non vſurpanda. 558.b
Eccleſiæ vnitas graduum, & ordinum diſtributione conſeruatur. 544.b
Eccleſię facultates nullus alienare vel inutiliter obligare præſumat. 567.b
Eccleſiæ agellum ab Epiſcopo poſſidendum qui acceperit, quacunq; ibi profecerit alienare non poteſt. 573.a
Eccleſiæ facultates à fidelibus legatæ nullus ſubtrahere præſumat. 575.b
Eccleſiæ res nullus cuiuſuis conditionis, cuiuſq; regni, vel loci occupare præſumat. 575.b
Eccleſiæ cauſæ per quos finiri debeant. 576.b

Eccleſiæ

Eccleſiæ præpoſiti diebus dominicis incarceratos viſitent, & illis victum neceſſarium de domo Eccleſię tribuant. 577.a
Eccleſiæ quod aliquis ſemel obtulit nec ipſe nec hæredes eius reuocare præſumant. 568.a.572.a
Eccleſiæ à Pontificibus bona relicta ab hæredibus legitimis non auferantur. 572.a
Eccleſiæ commendatos, & in illa manumiſſos nullus in ſeruitutem redigat. 16.b
Eccleſiæ victoria dominus tribuit, non vt nõ laboremus, ſed vt ſuauius laboremus. 74.a
Eccleſiæ Epiſcopo deſtitutę vicinus Epiſcopus exequiarum tempore accedens curam gerat. 14.b.538.b
Eccleſiæ pax vnitate euangelicæ prædicationis cuſtoditur. 68.a
Vni Eccleſiæ duo Epiſcopi pręeſſe non poſſunt. 415.b.416.b
Eccleſię nullo modo ſub nomine defunctorum dedicentur. 438.a
Eccleſiæ in cuius territorio ſunt, in eius Epiſcopi poteſtate remaneant. 512.b
Eccleſiæ à laicis ædificatæ qua ratione à diœceſanis non ſint ſegregande. 336.a
Ad Eccleſiam confugientes non ſunt tradendi, ſed defendendi, & pęna contrafacientium. 16.b.572.b
Ad Eccleſiam ſi alicuius mancipia confugerint clericorum mancipia ab illo ne occupentur. 16.b
Eccleſiam ædificare in alieno territorio Epiſcopus non præſumat ſine licentia Epiſcopi loci. 17.a
Eccleſiam fraudare ſacrilegium eſt. 19.b
Ad Eccleſiam confugientes qua conditione tradendi ſunt. 511.b.577.a 855.b
Eccleſiam qui in agro ſuo habet, aut poſtulat habere, ei clericos, & terras ad victũ neceſſarias deputet. 573.a
Ab Eccleſia in Eccleſiam Clerici tranſire non debent. 96.a.438.a.
In Eccleſia conſecrata abſque Epiſcopi permiſſu altare erigi non debet. 525.b
Ab Eccleſia nullus per tres hebdomadas ante Epiphaniam ſe ſub pęna excommunicationis abſentet. 533.a
Ab Eccleſia iubente ſacerdote pro contumacia tardius ad veniam recipiatur. 566.b
Ab Eccleſia nullus diſcedere debet ſi Epiſcopus miſſæ præſens erit ante ſuam benedictionem. 569.a
Ab Eccleſia, vi, aut dolo abſtracti qui ad eã confugerint, reſtituendi ſunt. 572.b
In Eccleſia nihil veteris teſtamenti pœtice compoſitum pſallatur. 827.b
In Eccleſia pſalmos vulgares, nec libros, qui ſunt extra canonem legere licet. 836.b
De Eccleſiarum reſtauratione in fabricis, & dedicatione quid obſeruari debet. 562.b
Eccleſiarum priuilegia à S. Patribus conſtituta, nec improbitate conuelli nec nouitate mutari poſſunt. 64.a 416.a
Eccleſijs parochialibus bona à fidelibus collata quantũ, & qualiter de his ab Epiſcopis præſumi poteſt. 24.a
Eccleſias nullus Epiſcopus ædificare audeat non petitis ex more præceptionibus. 435.b
Ad Eccleſias ſerui, vel diſcipuli confugientes à clericis non verberentur donec detrahantur. 536.b
Eccleſias ex ſeruis fiſcalibus conſtructas Epiſcopus ab Imperatore confirmari curet. 866.a
In Eccleſijs diœceſanis quid à presbiteris, & diaconibus obſeruandum ſit. 526.b
Eccleſiaſtica conſuetudo olim increandis Epiſcopis. 100.b
Eccleſiaſticas dignitates laici deponere non poſſunt. 474.a
Eccleſiaſticæ res, ſine ſuppellectilia ad nuptias, ſeu ad prophanum vſum non concedantur. 558.a
De Eccleſiaſticis rebus diſponere laicis non eſt conceſſa facultas. 474.a
Electio Papæ quomodo facienda. 468.a
Electio Epiſcoporum quomodo facienda. 101.b.812.b
Energumeni iam baptizati quomodo communicari poſſunt. 17.a
Energumeni ordinari non poſſunt, & ſi ordinati fuerint repellantur. 17.a.407.b
Energumenis cathecumenis de baptiſmo continendum eſt. 17.a
Epiſcopus charitate omnia ſuperare poteſt. 534.b
Epiſcopus vicinus tempore exequiarum accedens curã gerat Eccleſiæ Epiſcopo deſtitutæ, ſi modo Metropolitani literis fuerit inuitatus. 14.b.538.b
Epiſcopus qui in alieno territorio Eccleſiam ædificauit, ſub cuius cura remanebit. 17.a
Epiſcopus in cuius territorio Eccleſia eſt conſtruenda, inuitandus eſt in edificatione, ꝙ ſi alienus, & non proprius inuitetur inuitans & inuitatus qua pœna puniri debeant. 17.a
Epiſcopus cum excommunicato & non reconciliato ab eo qui eum excommunicauit communicare non præſumat. 17.a.532.a.818.b.82-.b
Epiſcopus excommunicare nec abſoluere poteſt alienũ parochianum ſine licentia ſui Epiſcopi. 19.a
Epiſcopus ſi alienum ſcelus ſolum ipſe nouerit, quandiu probare non poteſt nihil proferat, ſed eum corripiat. 20.a
Epiſcopus quantum, & qualiter præſumere poteſt de bonis Eccleſijs parochialibus à fidelibus collatis. 24.a.512.b
Epiſcopus Anatolius Conſtantinop. à Leone Papa confirmatus, & eius fides probata. 52.a
Epiſcopus Ciri paſtor erat in octingentis Eccleſijs, & Cirus octingentas habebat parochias, & omnes catholicę. 71.b
Epiſcopus Orientalis ab Alexandrino Epiſcopo depoſitus ſedem Apoſtolicam appellauit. 71.b
Epiſcopus Theſalonicenſis in Oriente vicem ſummi Pontificis gerit. 92.a
Epiſcopus de Eccleſia in Eccleſiam per abitum tranſire non debet. 93.b.415.a
Epiſcopus ex laica Neophita fieri non debet. 97.b
Epiſcopus eſſe non debet, qui nullum in Eccleſia ſubijt miſterium. 97.b
Epiſcopus non debet damnari propter presbyterũ. 189.a
Epiſcopus bona Eccleſiæ ſine Economo tractare nõ debet, ſed de proprio clero economum habeat. 332.a
Epiſcopus quæ à prædeceſſoribus ſuis illicite ordinata fuerint emendare debet. 412.b
Epiſcopus inſerere poteſtatem ſuam non præſumat in ius fratris ſui, quòd contra ſi communione priuabitur. 411.b.416.a.558.b
Epiſcopus eligere ſibi non poteſt ſucceſſorẽ. 413.a.833.a
Epiſcopus relicta propria Eccleſia ad alias tranſire non poteſt. 415.b.416.b
Epiſcopus Ireneus damnatur ſi ad Eccleſiam ſuam redire neglexerit. 415.b
Epiſcopus Auſinienſis ab omni poteſtate priuatus, eo ꝙ ordinationes illicitas contra canones, & Pontificem fecit. 418.b
Epiſcopus Antiochenus Petrus à Felice Papa condemnatus propter hæreſim. 431.b
Epiſcopus bona triginta annorum ſpatio poſſeſſa iure ſibi vendicat. 439.a
Epiſcopus à rebus, & ſede dolo depulſus, ad Concilium conuocari donec iudicari debet, niſi prius per omnia redintegretur. 487.b.533.b
Epiſcopus quomodo hæredem inſtituere poteſt, & de quibus. 506.b.507.b.508.a
Epiſcopus diſtrahẽdi poteſtatem habet terrulas, vineolas, & eiuſmodi paruas res Eccleſiæ. 507.b
Epiſcopus infra duos menſes a ſuſcepta benedictione Metropolitana ſe repræſentet. 526.a
Epiſcopus ad ſinodum vocatus venire non contendat; & eius pęna. 17.b.526.b.551.b.566.a.506.b.817.b 834.a.576.b.527.b
Epiſcopus reddat ꝙ ante ſuam ordinationem Eccleſiæ alterius ciuitatis poſſedit. 529.b.550.b
Epiſcopus ad ſepeliendum Epiſcopum venire non diſſimulet, nihilque pro ſepultura recipiat. 552.a
Epiſcopus qui ad ſepelliendum Epiſcopum venerit, domum cuſtodiendam idoneis perſonis relinquat. 552.a
Epiſcopus diœceſim alterius Epiſcopi ſi ſpatio 30. annorũ ſine cõtrouerſia poſſederit, ius ſibi vendicet. 559.b

Epiſcopus

Epiſcopus in aliena diceceſi nec ordinare clericos, nec altaria conſecrare debet, & eius pena. 568.a
Epiſcopus ſi clerico alicuius Eccleſiæ poſſidendum aliquid de facultatibus ſuæ Eccleſiæ donauerit, poſt eius obitum ad eccleſiam reuertatur. 573.b
Epiſcopus Menna Cõſtantinopolitanus ab Agapeto Papa fuit ordinatus, cum ab Apoſtolo Petro per ſucceſſores alius non ſit ordinatus. 638.a.802.a
Epiſcopus dari non debet inuitis, & qui magis per violentiam quam per decretum legitimum ſunt ordinati, ab epiſcopatu deponantur. 575.b
Epiſcopus Conſtantinopolitanus ſequi & obedire fatetur coram Synodo Sedi Apoſtolicæ, 651.a
Epiſcopus res alicuius non competat, & ſi ab anteceſſoribus habuerit reſtituat. 812.a
Epiſcopus, presbyter, ſiue diaconus ſi capitale crimen commiſerit, qua pena puniendus. 507.b
Epiſcopus non eſt qui à minori numero quam a tribus Epiſcopis conſecratur. 815.b.832.b
Epiſcopus ſi excommunicatum ab alio Epiſcopo ſuſceperit, vſq; ad ſynodum ſit excommunicatus. 818.b
Epiſcopus nullam ignauiam ad diſtringendum habeat, ſed etiam ſi neceſſe fuerit, ab alijs adiuuetur Epiſcopis. 818.b
Epiſcopus coniugem ſuam qualiter habere debet vt ſuſpicio tollatur. 819.a
Epiſcopus præſumptiue in aliam prouinciam irruens ad ordinationem, & cõſtitutionem clericorum quid obſeruandum. 833.a
Epiſcopus Epiſcopatum non habens, ſi alienam Eccleſiam ſine conſenſo Metropolitani ſurripuerit, ab illa deponatur. 833.a
Epiſcopus Sacerdotis tantum gerat officium, quem ſua parochia non ſuſcepit. 833.a
Epiſcopus ab Epiſcopo ordinatus ſi commiſſam ſibi eccleſiam non ſuſceperit, excommunicandus eſt. 933.a, 308.a
Epiſcopus ſi ſuam parochiam noluerit ſuſcipere, & alibi per vim vult ordinari, quid agendum. 833.a
Epiſcopus bona ſua cui voluerit relinquere poteſt. 833.b
Epiſcopus quæ bona ſunt Eccleſiæ ante obitum manifeſtare debet. 833.b
Epiſcopus de rebus Eccleſię ſi eguerit, ſibi, & ſuis neceſſaria ſumere poteſt. 833.b
Epiſcopus res Eccleſiæ vſurpare pro ſuo libitu non debet. 833.b
Epiſcopus Conſtantinopolitanus Epiſcopum vniuerſalem ſe nominare præſumpſit. 842.b
Epiſcopi hæretici ſiue ſchiſmatici, ſi ad fidem catholicã venerint quid erga eos obſeruari debet. 14.a
Epiſcopus clericum alienum nec ordinare nec ſuſcipere præſumat. 288.a.330.a.407.a.835.a.438.a. 549.b. 558.b.575.a
Epiſcopus propter canonum trãſgreſſionem à Miſſę celebratione per annum ſuſpenſus fuit. 24.b.25.a
Epiſcopus ſcienter Bigamum ordinans, qua pœna puniendus. 571.b
Epiſcopus Monacum pro Eccleſiæ vtilitate cum Abbatis voluntate in clericale officium promouere poteſt. 536.a
Epiſcopus qualiter de bonis Eccleſię teſtari poteſt. 528.
Si Epiſcopus inteſtatus obierit de omnibus eius rebus inuentarium fideliter conſcribatur. 526.b
Epiſcopi bis in anno cõuentus agere debent. 14.a.330.a. 817.b.834.a.866.a
Epiſcopi ſine licentia à Concilio diſcedere non debent. 27.b.576.b
Epiſcopi Gallicani in Gallia non diſcutiantur. 19.a
Epiſcopi Sicilię a Leone repræhenſi fuerunt, eò ꝙ tempus præfixum baptizandi à ſummis pontificibus non obſeruabant. 28.a
Duo Epiſcopi Epiſcopum ordinare non poſſunt, ꝙ ſi ordinauerint ſi inuitum vel ſi voluntarium, qua pena puniantur. 17.b.194
Epiſcopi campaniæ, ſannij, & Epiceni repræhenduntur ꝙ tempus baptizandi præfixum extra neceſſitatem non obſeruabant. 86.b
Epiſcopi, presbyteri, Diaconi, & ſubdiaconi continentiam ſeruare tenentur. 83.a
Epiſcopi Metropolitani electio in Oriente quomodo facienda. 93.b
Epiſcopi Bigami iam ordinati Epiſcopatu priuati fuerunt. 97.b
Epiſcopi nõ ſunt ordinandi, niſi vt maioribus, & frequentibus populis præſint. 98.a
Epiſcopi, & presbyterorum figura, & proprium eorum munus. 99.a
Epiſcopi Aegiptij quomodo à Concilio Chalcedonenſi tolerati ſunt cauſa priuilegij, & cõſuetudinis. 332.a
Epiſcopi, Clerici, & Monachi ad Imperatorem cõfugerunt, vt illos defenderet. 354.a.357.a
Epiſcopi eſſe nõ poſſunt Bigami, aut mutilati, & publice penitentes. 15.b.415.b
Epiſcopi facultates Eccleſiæ regere debent, & quomodo illas diſtribuere debeant. 439.a
Epiſcopi ante triginta annos ętatis ſuę ordinari non debent. 505.b
Epiſcopi, poſteriores prioribus clericis præponere non debent. 506.a
Epiſcopi à Metropolitanis vocati ad Synodum, vel ad conſecrationem pontificis, ſub pœna excommunicationis venire debent. 506.b.818.b
Epiſcopi pauperibus, & infirmis pro ſua poſſibilitate ſubuenire debent. 512.b
Epiſcopi diebus dominicis in Eccleſijs intereſſe debent. 512.b
Epiſcopi irreprehenſibiles eſſe debent, & eorum plurimæ conditiones, & quæ requirantur in eorum electione. 522.a.558.a
Epiſcopi ſi non bis in anno ſaltem ſemel Cõcilium conuocent. 522.b
Epiſcopi viſitare debent diceceſes annuis vicibus. 526.b
Epiſcopi deſtitutas Eccleſias reparare præcipiant. 526.b
Epiſcopi reprehendendi non ſunt a ſubditis niſi a fide exorbitauerint. 533.b
Epiſcopi debent reprimere infeſtos, & releuare oppreſſos. 534.a
Epiſcopi defuncti res quomodo adminiſtrandæ. 537.a
Epiſcopi, & presbyteri in quanta conſcientiæ munditia viuere debent. 559.b
Epiſcopi qui clericis cum extraneis mulieribus cohabitare non prohibuerint, ſeueritatis ſententia feriantur. 559.b
Epiſcopi cum conſenſu Cleri poſſunt de theſauro Eccleſiæ ſuæ familiæ ſubuenire. 559.b
Epiſcopi canones Conciliorum quas anteceſſores ſtatuerunt obſeruare tenentur. 569.b
Epiſcopi quo in loco cõſecrari debẽt, & à quibus. 571.a, 575.b
Epiſcopi de repetitione poſſeſſionũ inter ſe diſſentientes quomodo prouidendum. 571.b
Epiſcopi pro leuibus cauſis quemquam damnare non debent. 574.b
Epiſcopi & ceteri Clerici inferiores familiaritatem mulierum extranearum, & propinquarum quacunq; cauſa vitare debent, & eorum pœna, 575.a
Epiſcopi ſi ſeruum ordinare præſumpſerint in clericum inſciente domino quid obſeruandum, 575.a
Epiſcopi ſollicitudinem infirmorum gerant, ac illis de domo Eccleſię iuxta poſſibilitatem neceſſaria tribuant, 577.a
Epiſcopi ſolum epiſtolam facere debent, & nec clericus nec laicus facere præſumat, 818.a
Epiſcopi quomodo Abbatem, & Archipresbyterum de loco eijcere poſſunt. 818.a
Epiſcopi qualiter alius alium præcedere debent in ſedendo. 827.a
Epiſcopi Eccleſias, & diceceſes viſitantes, quid potiſſimũ obſeruari debent. 829.b
Epiſcopi pro viſitatione quid ab vnaquaque Eccleſia accipere debent, 830.a,852.a
Epiſcopi more ſeruili clericos parochiales cogere ad ſibi ſeruiendum non debent, 830.a
Epiſcopi pro ordinatione munera non accipiant ſub pœna excommunicationis tam dantes quam accipientes. 836.a

Digitized by Google

Epiſcopi pro conſecratione Eccleſiarum nihil exigere debent. 830.a
Epiſcopi Orientales bina Concilia in anno celebrent, & ſi res difficiles emerſerint, nec fuerint à Theſalonicẽſi Epiſcopo terminatæ, ad Romanum pontificem referantur. 93.b
Epiſcopi ſi ſine conſenſu, & præſentia Metropolitani, & maiori parte comprouincialium ordinantur, erit ordinatio nulla. 832.a
Epiſcopi habendi non ſunt qui ſine conditionibus neceſſarijs conſecrati fuerint. 104.b
Epiſcopi, & cęteri in ſacris de inferiori ciuitate per ambitum ad maiorem tranſire non debent. 833.a
Epiſcopi comprouinciales inter ſe de ſententia alicuius Epiſcopi exiſtentes, quid obſeruare debeant. 833.b
Epiſcopi qui res Eccleſiaſticas ſine neceſſitate vendere præſumpſerint, qua pęna puniendi ſunt. 833.b
Epiſcopi presbyteri diaconi de hęreſi ſuſpecti, & excommunicati ab alijs Epiſcopis nõ ſuſcipiantur, niſi prius in Concilio ſatisfecerint. 835.b
Epiſcopi in Concilio excommunicati ſi ſacrificium quaſi in officio ſuo offerre præſumpſerint, ſpe recõciliationis careant. 835.b
Epiſcopi Conſtantinopolitani ſe ſub anathematis pęna nihil de Sedis Apoſtolicæ priuilegijs vſurpaturos, nec cõtra illam quid proterue agere proteſtati ſunt. 843.a
Epiſcopi omni tempore chriſma conficere poſſunt & per ſuas diœceſes deſtinare. 836.a
Epiſcopi dum eius poſſeſſiones, & res detinẽtur, aliquid ſibi obijci non poteſt. 849.a
Epiſcopi in Eccleſiam ſuam Natalem, & Paſcha domini celebrare debet. 852.b
Epiſcopi, & eorum cauſæ quomodo, & à quibus tractari debent. 856.a
Epiſcopi, & pręsbyteri canes, & ancipitres ad venandum habere non debent. 856. 527.b. 508.a
Epiſcopi inſpicere debent quomodo Iudices ſe gerant cum populis, & illos corrigant. 866.b
Epiſcopi moderate per parochias agere debent. 866.b
Epiſcopo Conſtantinopolitano primum locum poſt Papam Romanum ambienti legati Papæ reſiſtunt. 62.b
Epiſcopo non licet aliquem cædere. 509.a
Epiſcopi canones, & decreta tranſgredientes qua pœna puniendi. 26.a
Epiſcopi coniugem ſuam vti ſororem habeant, & teſtes ſuæ continentiæ ſemper habeant. 819.a
Epiſcopo viuente alius Epiſcopus non ſupponatur niſi &c. 559.b.575.b
Epiſcopo defuncto ante ſubſtitutionem ſucceſſoris nullus Epiſcopus clericos ordinare, altaria conſecrare in illa diœceſi pręſumat. 575.b
Epiſcopo quatuor clerici cuſtodire, & ſeruire debent. 819.a
Eṗo tranſire de ciuitate in ciuitatẽ quando licet. 846.a
Ad Epiſcopatum nullus per ambitum accedere præſumat. 467.b
Epiſcopatus honor non votis, ſed meritis quęrẽdus eſt. 558.a
Epiſcopatum precio comparare nemini liceat, & pœna contrafacientium. 575.b
Pro Epiſcopatu præmium non accipiatur. 522.a
Epiſcopum nõ coniugatũ mulieres non ſequantur. 819.a
Epiſcopum in gradum presbyterij deducere Sacrilegium eſt. 332.b
Ab Epiſcopo qui ſine conuitio aliquid repetierit, non eſt à communione ſubmouendus. 512.a
Epiſcoporum Concilij Chalcedonenſis maxima contentio. 134.a
Epiſcoporum eſt ſubſcribere fidei decretis. 167.b
Epiſcoporum, & maiorum Eccleſiarum quæſtiones ad Eccleſiam Romanam deferendæ ſunt. 563.a
Epiſcoporum diſtinctio ab Apoſtolorum ordine ſumpta eſt. 94.a
Epiſcoporum cõtentiones à quibus Metropolitanis debeant iudicari. 824.a
In Epiſcoporum electione, non laici, non Bigami, non neophiti, ſed irrepręhenſibiles aſſumendi ſunt. 93.a. 300.b.313.a
Epiſcoporum authoritas præcipua. 854.a
Epiſcoporum delicta communis eſt turpitudo. 240.b
Epiſcoporum & reliquorum clericorum vxores, ſi poſt votum maritum duxerint, ad pœnitentiam cogantur. 835.b
Epiſcoporum tantum eſt Eccleſiam conſecrare. 542.b
Epiſcoporum contentio in Concilio de ſubſcriptione epiſtolæ Leonis Papæ. 267.a
De Epiſcopis ſola Eccleſia iudicat. 454.b
Epiſcopis Metropolitanis ſua iura ſeruentur. 93.a.832.b
Epiſcopis & reliquis clericis ab hæreſi conuerſis iã non liceat vxoribus miſceri. 865.a
De Epiſcopis ferre ſententiam non eſt humanarum legum. 454.b
Epiſcopis vna cum Iudicibus locorum idolatriam in Hiſpania exterminare ſub pęna excommunicationis imponitur. 866.a
Ex Epiſcopis Siciliæ ſingulis annis terni Romam tertio kal. Octobris ſociandi Synodi cauſa occurrant. 29.b
In Epiſcopis habentur illicita, quæ in alijs Eccleſię mẽbris non notantur ad culpam. 93.a
Ad Epiſcopos ſolum pertinet Sacramentum confirmationis conferre. 814.b
Epiſcopos populi eligere non debent, ſed iudicio Epiſcoporum illi probentur. 832.b
Epiſcopos à prophana ſecunda Synodo Epheſina de ſuis Eccleſijs eiectos Pulcheria Auguſta reuocauit. 51.a
Epiſcopatus dignitas laicis ante annum integrum poſt conuerſionem non tribuatur. 407.a.575.b
Epiſcopos Baſſianum & Stephanũ Epheſi ciuitatis, quę ſibijpſis epiſcopatum violenter vendicarunt Synodus depoſuit. 309.b
Ad Epiſcopos pertinet de fide cognoſcere, & ſtatuere. 679.b
Epiſcopos ad Iudicem ſecularem trahentes excommunicentur. 855.b
Epiſcopalis authoritas, & illius figura. 99.a
Epiſtolam facere præter Epiſcopum nullus clericorum præſumat. 818.a
Epiſtola formata qualiter fieri debet. 347.b
Eucharistia terribile, & inenarrabile Sacramentũ nuncupatur. 244.a, 245.a
Eucharistia nullis in morte poſitis eſt neganda. 505.b
Eucharistiam qui in Eccleſia accipit, & ibi eam non cõſumit anathema ſit. 532.a
Eucharistiæ admixtio ſimul conſecretur. 17.a
Eunuchi à Medicis, aut à Barbaris, ſeu à Dominis facti, non excludantur à clero. 834.a
Eunuchi qui ad amputandam concupiſcentiam carnis ſe caſtrauerunt, non ordinentur, & ſi ordinati deponantur. 834.a.508.b
Eutyches à Concilio Chalcedonenſi condemnatus fuit, & in pluribus alijs locis. 15.b.60.a.172.a.516.b.574.b. 674.b.672.a.781.a.790.b
Eutyches ob ignorantiam ſanctarum ſcripturarum in hæreſim incidit. 33.a
Eutyches coram Synodo quid de fide catholica ſentiat confitetur. 144.b
Eutyches In Concilio Cõſtantinop. Romanum Pontificem appellauit. 183.a
Eutyches hæreticus à Synodo prophana ſecunda Epheſina abſolutus fuit. 189.b
Eutychiana, & Neſtoriana hæreſis. 89.a.112.a
Eutyches de ſententia Concilij Conſtantinop. à Flauiano Epiſcopo Conſtan. condemnatus fuit. 32.b. 124.b. 172.a.790.b
Eutychiana hæreſis Conſtantinopoli orta eſt. 32.b
Excommunicationis forma, & modus. 18.a.363.a
Excommunicationis forma, qua Papa Vigilius vſus eſt. 765.a
Excommunicationis ſententia non eſt temere ferenda, nec pro minimis cauſis. 101.b.504.b
Excommunicationis effectus. 101.b.770.b
De Excommunicatione regula ſiue decretum. 256.b
Excommunicatio deceptorum Papæ. 556.b
Excommunicare non poteſt Epiſcopus alienum parochianum ſine licentia ſui Epiſcopi. 19.a
Excommunicationes contra eos qui contra Trinitatem, & In-

Digitized by Google

& Incarnationem Ieſu Chriſti ſapiunt, & affirmant. 773.a
Excommunicari poteſt etiam poſt mortem. 771.a.809.b 713.a.714.a.728.a.663.b.664.b.665.a
Excommunicantur qui diebus dominicis ieiunant more Manicheorum. 836.a
Cum excommunicato loqui non licet vt citius ſemetipſum humiliet, 20.a
Excommunicati qui in excommunicatione moriuntur ſemper in eadem ſententia ſubiacent. 105.a.452.a
Excommunicatus abſoluere non poteſt alium excommunicatum, 442.b
Excommunicatus ſi ante audiẽtiam communicare preſumpſerit ipſe in ſe damnationis ſententiam protulit, 762.b
Excommunicatus eſt qui cum excommunicatis participat. 823.a.837.b
Excommunicatus à ſuo Epiſcopo ab alijs Epiſcopis non accipiatur, vſquequo abſoluatur ab eo qui eum excommunicauit. 824.b
Excommunicato pro hæreſi ſi qui cõmunicare præſumpſerit, ſe ipſum a communione alienum faciet. 828.a
Excommunicatis Epiſcopis, præsbyteris, & diaconibus ſcienter in diuinis communicantes, ab Eccleſia reſpuantur. 835.b
Expoſiti quomodo colligere debeant. 20.a
Expoſitorum collectores, ſi quis calumniatus fuerit, homicida habendus eſt, 20.b

F

FAlſi teſtes, & homicidæ excommunicandi ſunt, niſi ſatisfactione pœnitentiæ crimina diluent. 408.b
Familiam alterius nullus à Rege competat aut rapiat. 812.a
Felix Papa & eius geſta in põtificatu anno Domini 483, 419.a
Felix Papa Quartus, & eius geſta in pontificatu anno Domini 526. 539.b
Fenerari tam ſuo quam alieno nomine clerico prohibetur. 26.a
Feſtiuitates maiores in ciuitate celebrari debent ab omnibus ciuibus. 505.b.571.a
Feſtiuitates ſanctorum prophanis ſaltationibus, & canticis celebrari prohibentur. 867.a
Fides catholica non poteſt niſi vna eſſe, cui nihil addi nihil minui poteſt. 89.a.53.b
Fides catholica in nulla parte ſui eſt mutabilis. 59.b
Fides explicata à Leone Romano Pontifice, & Concilio approbata. 263.b
Fides Romanorum quæ. 347.a
Fides ſecundæ Armeniæ. 390.a
Fides catholica quæ eſt. 446.a
Fidei initium non natura homini ineſt, ſed per Spiritus Sancti inſpirationem corrigentem voluntatem ab infidelitate ad fidem. 22.a
Fidei confeſſio Nicęnę Sinodi authoritate priſcorum patrum approbata. 201.a.227.b
Fidei confeſſio Synodi conſtantinopolitanę. 228.a
Fidei confeſſio Iuſtiniani Imperatoris pulcherrima, 65..a
Fidei explicatio Cyrilli, & Synodi Alexandriæ ad Neſtorium cum Anathematiſmis Cyrilli. 748.a.744.b
Fidei confeſſio Epiſcoporum, & clericorum vel primorum Gotticæ gentis. 861.b
Fidei confeſſio Regis Reccaredi. 860.a
Fidei expoſitio, ſecundum reuelationem Gregorij Epiſcopi Neocæſarienſis. 433.b
Fidei explicatio Hormiſdæ Papæ. 517.a
Fidei concordia ex Spiritu Sancto prouenit. 405.a
De fide diſputare prohibetur, & qua pœna puniri debeant Imperator ſanciuit. 287.b
Fidei quæſtiones ad Pontificem Romanum ſunt deferendæ. 120.a
Filiam alienam nullus per poteſtatis imperium competere ſibi audeat. 821.a.572.b
Filij Iudæorum ex mulieribus Chriſtianis orti baptizandi ſunt. 865.b
Filiæ Epiſcopi, & reliquorum clericorum, ſi poſt votum maritum duxerint, ad pœnitentiam cogantur. 835.a
Filios proprios interimentes etiam ab Epiſcopis grauioribus pęnis cohibeantur. 866.a
Flauianus Epiſcopus Conſtantinop. Eutichem hæreticũ condemnauit, 172.a
Flauianus iniuſte a Synodo Epheſina ſecunda condamnatus propter vim, & metum Dioſcori Alexand. Epiſcopi inſequens. 793.a.135.a.189.a
Flauianus à Synodo Chalcedonenſi innocẽs, ac ſanctus repertus fuit, 159.a
Flauianus apud Imperatores calumniatus vna cum Synodo & notarijs. 138.a
Contra Flauianum pro Eutiche Theodoſius Imperator vnum tantum teſtem examinando ſubſcripſit. 187.b
Fœtus in ventre ex adulterio, vel ęditos necare ſtudentes qua pęna puniendi. 536.a
Fornicarij clerici quomodo puniendi. 834.b
Fornicatio poſt mortẽ vxoris ordinationem non impedit. 841.a
Forma, & modus excommunicandi, & abſoluendi. 18.a 763.a
Fortitudinem chriſtianam charitas Dei facit. 23.a
Furtum Eccleſiæ, ſi quis clericus fecerit, communione priuetur, 504.b

G

GElaſius Papa, & eius geſta in Pontificatu anno Domini. 492. 434.a
Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto, cum connoctionibus appoſitis in fine pſalmorum dici debeat. 562.a
Gratia Dei non ad inuocationem humanam cõceditur, ſed facit, vt a nobis inuocetur. 22.a
Gratia preueniens ad dilectionem Dei neceſſaria eſt, 23.a
Gratia Dei, quæ non debetur præcedit operibus bonis, de quibus merces debetur ſi fiant. 23.a
Gratia Dei in melius homo mutatur, ſed in deterius per iniquitatem ſuam, 22.b
Gratia Dei eſt principium iuſtificationis, & bonorum fons atque origo meritorum. 95.a
Gratiam quam perdidit homo, ſine gratia Dei reparare non poteſt. 23.a
Sine gratia homo ad Baptiſmum venire non poteſt. 22.a
Sine gratia petentibus miſericordia non confertur, ſed vt petamus Spiritus Sancti infuſio in nobis operatur, 22.a

H

HAbitus Clericalis ſit veſtis talaris, & religioſus. 840.a.836.b
Hæreſis Arij negantis veritatem humanæ naturæ in verbo Dei, & aſſerentis Deitatis paſſibilitatem, ac falſam imaginem corporis. 43.b
Hæreſis Apollinariſtarum aſſerentium, verbum in carnem conuerſum atque mutatum. 441.a.112.a.783.a
Hæreſis Aſſerens poſteriorem filium fuiſſe quam patrem. 107.a
Hæreſis Aſſerentium hominis animam diuinæ eſſe ſubſtantiæ. 826.a.107.b
Hæreſis Aſſerentium Diabolum non fuiſſe creaturam Dei, & nunquàm fuiſſe bonum, ſed eſſe principium, & ſubſtantiam omnis mali. 826.a.107.b
Hæreſis Aſſerentium nuptias, & procreationem filiorũ eſſe peccatum, 108.a
Hęreſis Aſſerentium corpora humana eſſe figmenta diaboli, & ab ipſo in vtero formari. 826.a.108.a
Hæreſis Aſſerentium hominum corpora fatalibus ſtellis adſtringi, 826.b.108.b
Hæreſis Aſſerentium ſub alijs poteſtatibus animam ſub alijs membra corporis adſcribis, & carnis reſurrectionem negantium. 109.a
Hæreſis Dicentium filios repromiſſionis ex Spiritu Sancto eſſe conceptos, 108.a

Hæreſis

I N D E X.

Hæreſis Dicentium animas exiſtentes ſine corpore in cœlo peccaſſe, & ſecundum qualitatem peccati in hoc mundo accipere ſortem vel bonam vel malam. 826.a 108.a

Hæreſis Dicentium Duodecim ſigna mathematica per omne corpus diſtingui. 109.a.826.b

Hæreſis Eutichiana tempore Leonis Papæ primo Conſtantinopoli orta, & eius damnatio. 32.b.790.b

Hæreſis Eutichiana aſſerens ante adunationem Dominum noſtrum fuiſſe ex duobus naturis, poſt vero vnã naturam, & aliæ eiuſdem Eutychis hęreſes. 60.a.36.a 112.a.121.a. 120. b

Hæreſis Fotiniani aſſerentis Chriſtum hominem tantum fuiſſe. 44.a

Hæreſis Neſtoriana tempore Leonis Papæ, quæ 36. b 112.a.209.a.214.a.740.a.782.b

Hæreſis Neſtorij aſſerentis Virginem Mariam hominem ſine Deitate concepiſſe, & quomodo Epiſcopus factus fuit. 44.a.784.a

Hæreſis Neſt.& Eut. a Concilio Chalcedon. condemnata, & a Concilio Conſtantinopol. 5.a.60.a. 112. a 741.b

Hæreſis Marcionis atque Cerdonis in Chriſto hominis naturam negãtium, & diem Natalis, & Reſurrectionis, qui eſt dies Dominicus, ieiunantium. 826.a.107.b

Hæreſis Manichei aſſerentis Chriſtum Deum tantum fuiſſe. 44.a

Hæreſis Pelagianorum, & Cęleſtinorũ aſſerentium gratiam Dei ſecundum merita accipiẽtium dari, & paruulos ſi ſine baptiſmo hinc de ſeculo exierint nõ poſſe damnari, nec teneri peccato Adæ. 695.a

Hęreſes Priſcilianiſtarum negantium trinitatem perſonarum, ac multæ aliæ hæreſes. 826.a.107.a

Hæreſes Plotini, & Samoſateni dicẽtium Chriſtum vnigenitum Filium Dei ſolum dici, eo quod ex Virgine natus ſit, & ante non fuiſſe. 826.a.782.b. 107.a

Hæreſes contra Incarnationis, & Trinitatis miſterium. 429. b

In Hæreſim lapſi, & ab hæreſi qui ad fidem catholicam cõuertantur, quomodo ſuſcipiendi. 571.a.529.a.508.a

Ab hæreſi redeuntes, hæreſim, & eius authores publice deteſtentur. 835.b

In Hæreſim filios Baptizandos Catholici offerentes qua pęna puniendi ſunt. 536.b

Hæreſis Manichei, Valentini, & Apollinarij negantiũ in Chriſto veritatem humanę carnis. 36.b.112.a

In Hæreſim ſi qui metu lapſi ſunt, ſi conuerſi fuerint recipiantur. 52.a

Hæreſis Origenis, & eius condemnatio. 668.a

Hæreſes obſcurare non poſſunt veram fidem. 727.a

Hæreſes Manichei, & Priſciani, & aliorum hæreticorũ anatematizati in 18.cap. 826.a

Hæreſis vniuſcuiuſque ſemel damnatæ complices, ſectatores, communicatores in pari ſorte cenſentur. 453. a

Hæreſes per Synodos Epiſcoporum extirpandas eſſe. 671. a

Hæreſes quam plurimæ Mopſueſteni Epiſcopi per multa folia. 684.b.728.a.696.a

Hæreticus ſi viua voce, & pręſente ſcripto quæ male ſenſerit damnauerit, non erit reprehenſibilis miſeratio, & hoc idem Leo commendat in plurimis ſequentibus Epiſtolis. 36.a

Hęretici Epiſcopi ſiue Schiſmatici ſi ad fidẽ Catholicã venerint, quid obſeruari debeant. 14.a

Hæretici Clerici, ſi ad fidem conuerſi fuerint in eo gradu in quo erant ſine promotione remaneant. 27.a

Hæreticus, ſi quempiam baptizauerit ſacramentum nõ reiteretur, ſed ab Epiſcopo per manus impoſitionẽ Spiritum ſanctum baptizatus recipiat. 51,a

Hæreticus fieri à quo prouenit. 749.a

Hæretica dogmata permittere nihil aliud eſt, quam oſtendere Eccleſiam repræhenſibilem eſſe, & veritatem apud illos eſſe. 631,a

Hæretici in mortis diſcrimine poſiti, ſi deſit Epiſcopus à præsbyteris chriſmate, & benedictione conſignentur. 16.b.528.b

Hæretici in ſua obduratione perſiſtentes, diſtrictius oportet cõprimi, ſi nequeant benignitate ſanari. 53.a

Hæretici Ius amiſerunt diuina miſteria in ſua poteſtate habendi, & habitandi, & orandi in domo Dei. 63.b

Hæretici ſupplicio ſunt afficiendi. 106.b

Hæretici vt corrumpant, ſcripturas, & libros Sanctis Patribus adſcribunt. 109.a.349.b.771 a

Hæretici ad vnum finem tendunt. 109.b

Hæretici chriſtiano nomine ſe priuant. 362.a

Hæretici ſanctas Synodos malas eorum ſectas dãnantes accuſant. 398.b

Hæretici Sedem Apoſtolicam accuſant; quia eis non communicat, nec eorum errores tolerat. 447.b

Hæretici Petri Achacius fautor, à Gelaſio Papa condemnatus. 453.a

Hæretici, etiã ab Imperatoribus condẽnati. 623.a 344.a 708.b

Hæretici propter attributum eius patrocinium non ſolum Eccleſiarũ, verum etiam politiæ ipſius ſunt violatores. 631.b

Hæretici etiam poſt mortem poſſunt anathematizari. 663.b.664.b.565.a.713.a.714.a.718.a.771. a

Hæretici traditiones patrum negligunt. 770.b

Hæretici praue ſcripta patrum citant. 771.a

Hæreticorum blaſphemiæ, vt audire horreant. 770.a

Hæreticorum linguæ portæ inferi appellantur. 772.b

Hæreticorum fauentium pęna. 345.a.708.a

Hæreticorum libri prohibentur, & pœna illos ſcribentium. 345.a.623.a.708.a.b.789.a.109.b

Hæreticorum baſilicæ purgari, & ſanctis vſibus applicari non debent. 529.b

Hæreticorum connubijs à catholicis copulari non debent. 508.b

Hæreticorum libri non ſunt ſuſcipiendi, quamuis aliqua veritas in eis inſerta ſit. 439.b

Hæreticorum fraudulenta ſubtilitas, & eorum conſuetudo. 32.a.271.a.662.a

Hæreticorum nomina ad altare recitanda non ſunt. 52.b

Hæreticorum grauiores cauſæ à Pontifice reſeruantur. 55.b

Hæreticorum abiuratio præſente populo chriſtiano recitetur. 84.a

Hæreticorum ſcripta cremari debent. 262. a. 345. a 623.a.708.a.b

Hæreticorum docentium pęna, & eorum auditorum, ſiue diſcipulorum. 262.a

Hæreticorum conuenticula nequaquam ferenda. 351.b

Cum Hęreticis tãquam infirma, aut dubiam, quę à Concilijs definita ſunt non ſunt diſputanda. 85 a.44 .a

Ab Hęreticis falſi Codices corrupti, & a ſincera veritate diſcordes omnino prohibeantur. 109.a

Hæreticos euitare debemus, nec cũ eis diſputandum. 444.a.445.a

Hæreticis quicunque per literas confeſſi fuerint ſe cõmunione ſociare, ad iudicium non ſunt vocandi. 453 a

De Hæreticis, quæ in Concilijs profeŕuntur, & in gestis inſeruntur non ad deliberationem, ſed ad eorum condemnationem fit. 662.a

Hæreticos contra Trinitatem, & Incarnati Verbi miſterium ſentientes Concilium Conſtantinop. excõmunicauit. 773.a

Ab Hæreticis non licet benedictionem accipere, nec cũ eis orare. 837.a

Homicida habendus eſt, qui calumniatus fuerit expoſitorum collectores. 20.b

Homicida venerabilia myſteria cruentis manibus tractare non debet. 391.b

Homicida excommunicationis pęna plectendus eſt, & cum ipſis non participandum. 507.a. 411. b. 392. a 408.b

Homicida quocumque modo abſoluti pro pęnitentia in ſacerdotis poteſtatem conſiſtat. 573.a

Homicidæ ordinari non poſſunt. 834.b

Homicidium in ſeipſos committẽtes ſuffragio, & precibus Eccleſiæ priuentur. 828.a

Homicidarium, quæ nam ſit pęna. 837.a

Himni qui nam ſunt in Eccleſia cantandi. 822.b

Homines inuiti reprimi poſſunt a malo, & retrahi a malo ad bonum. 808.a.809.b

Hormiſda

Hormiſda Papa, & eius geſta in Pontificatu anno Domini 514. 513.b
Hoſpitalitas plurimum commendatur. 85.a

I

IBa hæreticus, cum eius Epiſtola à Concilio Calcedonenſi, & Conſtantinop. condemnatus fuit. 757.a.772.b.775.a.781.a
Idolatria pęnitētia publica purgādus eſt. 105.b
Idolatriæ cultus ab Epiſcopis, & iudicibus exquirendus, atque exterminandus eſt. 866.a
Ieiunare debent, omnes in quadrageſima, exceptis diebus Dominicis. 505.b.571.a
Ieiunari non debet, diebus Dominicis. 531.b.571.a
Ieiunium Quadrageſimale ante ſolemnitatem Paſchæ celebretur. 513.a
Ieiunium poſt primam Dominicam Pentecoſtes, & poſt Kal. Nouembris ſeruetur. 530.b
Ieiunium qualiter, & quando à fratribus religioſis obſeruari debet. 819.b
Ieiunium quoddam clericis indictum. 840.b
Ieiunij Quadrageſimalis obſeruantia. 830.b
Ieiunium Quadrageſimale in quintam feriam vltimæ hebdomadæ ſolui non debet. 836.a
Ignorantia Sanctarum Scripturarum Eutychem hæreticum fecit. 33.a
Immunitas Eccleſiæ ſeruanda. 572.a.855.b
Imperator filius Papę nominatur. 59.a.464.b
Imperator adeſt Concilio petitione legatorum Papæ, & quare. 128.b.282.a
Imperator propugnatorem impij ſui Deum habebit, ſi ad certamen pro pietate armetur. 142.b
Imperator ipſemet affirmat quædā capitula melius eſſe ſanciri per Cōcilium, quam per Imperatorem. 288.a
Imperator Leo ab Epiſcopis voluit doceri, quid de religionis negocio ab ipſo ſtatuendum eſſet. 354.b
Imperator Leo Concilium Calcedonenſe rogatu hęreticorum retractare non eſt auſus. 346.b
Imperator nomen Pōtificis minime ſibi imponat. 442.a
Imperator, nec quiſquam potentiſſimus ſęculi quę diuina ſunt iudicare præſumat, & ſuam poteſtatē à Vicario Chriſti cognoſcere debet. 444.b.445.b
Imperator contra mandata diuina, contra Euangelica, & Apoſtolica decreta præſumere non debet. 492.b
Imperator excommunicatus propter cōmunionem cum hæreticis. 497.b
Imperator acriter à Papa reprehenſus & excommunicationi ſubditus eſſe declaratur. 496.a
Imperator Anaſtaſius Tirānus & hæreticus fulmine diuino interfectus eſt. 513.b
Imperator Iuſtinus Catholicus Imperio ſuſcepto pacē totius Eccleſiæ Orientalis redintegrauit. 513.b
Imperator Iuſtinus munera prætioſiſſima Romæ in Eccleſia Beati Petri obtulit. 514.a
Imperator Iuſtinus Conſtantinop. pronus in terra Papā adorauit, & ab ipſo coronatus fuit. 532.b
Imperator Iuſtinianus omnes Eccleſias Orientales ſedi Apoſtolicæ Romanæ vniuit, & ſubiecit. 549.a
Imperator Iuſtinianus ſedi Apoſtolicæ ſe humiliauit, & Papam adorauit. 553.a
Imperator Iuſtinianus Anthimum Epiſcopū Conſt. ab Agapeto de hęreſi cōuictum in exilium eiecit. 553.a
Imperator Anthimum, & alios hæreticos à Sinodo Cōſtantinop. damnatos condemnauit. 622.a.708.a
Imperator prohibuit libros hæreticorum & pęnam ſtatuit ſcribentibus illos. 623.a.708.a
Imperator Conſtantinus Concilium Nicenum congregauit, illique interfuit, in quo Arius condemnatus fuit. 671.b.781.a
Imperator Theodoſius ſenior Cōciliū Conſtā. congregauit, in quo Macedo condemnatus fuit. 671.b.781.a
Imperator Theodoſius Iunior Cōciliū Epheſinū cōgregauit, in quo Neſtorius cōdemnatus fuit. 671.b.781.a
Imperator Martianus Conciliū Calced. congregauit, in quo Eutyches & Dioſcorus cōdēnati ſunt. 672.a.781.a
Imperator Iuſtinianus ab Epiſcopis in Concilio cōgregatis de fide doceri voluit. 674.a
Imperator Martianus ad Concilium intrauit ad confirmandam fidem, non autem ad potentiam oſtendendam. 795.a
Imperatoris Martiani oratio in Concilio habita de fide à diuerſis ſynodis, & per Concil. Chalcedo. explicata firmiter tenenda. 281.b
Imperatoris perpulchra fidei explicatio tam Trinitatis, quàm Incarnationis. 654.a
Imperatorem accuſatorem eſſe non decet. 497.a
Imperatorē quid præcipuè deceat. 385.a
Imperatorem Papa hortatur, vt Alexandrinos moneat ad pacem, & fidem redire. 464.b
Imperatorem Papa hortatur, vt conſtitutionibus Apoſtolicæ ſedis obtemperet. 464.b
Imperatores & Reges, non ſolum ad mundum regimē, ſed maximè ad Eccleſiæ præſidium poteſtatem acceperunt. 82.a.362.b
Imperatores Concilium Chalcedonenſe approbarunt, & ipſi aduerſantium pœnas inſtituerunt. 261.a.282.b
Imperatores Valentinianus, & Valens Epiſcopum Nicenæ Ciuitatis priuilegio Metropolitani decorarunt. 313.b
Imperatores ad ornandum Concilio præſident. 343.a
Imperatores Pontificibus pro æterna vita indigent: Pontifices vero Imperatoribus vtuntur pro temporalibus dirigendis. 442.a.497.b
Imperatores ſi Clerici cuiuſuis gradus excommunicati adierint, ſpe reconciliationis carere debent. 835.a
Imperatorum mos agnoſcentium, & colentium ſedem Apoſtolicam. 498.b
Imperatorum eſt, decreta à ſanctis Patribus, & à Romano Pontifice, curare, vt reipſa perficiantur. 622.a
Imperialis poteſtatis eſt perturbatores Eccleſiæ pacis, & Reipublicæ comprimere. 88.b
Imperij ſeueritas Eccleſiarum pacem conſiſtit. 395.a
Incarnationis, & trinitatis myſterium, à ſancto Quintio explicatū, & à Iuſtiniano Auguſto. 429.a.654.a.745.a
Incarcerati diebus Dominicis a Prępoſitis Eccleſię viſitentur, & illis victus neceſſarius de domo Eccleſiæ tribuatur. 577.a
Inceſtus qui dicitur, & coniugia inceſtuoſa prohibētur, & qua pœna inceſtuoſi puniendi. 508.b.52.a.558.b 567.a.812.a.821.a.821.b.852.b.857.a
Inceſtus authoritatibus nouæ, & veteris ſcripturæ prohibetur. 821.b.822.a
Inceſtis coniunctionibus nihil prorſus debetur veniæ, niſi adulterium ſeparatione ſanauerint. 822.a
Inceſtuoſi in crimine perſeuerantes quomodo puniendi. 536.a.558.b.567.a.573.a
Inceſtum cum cognatis committentes quomodo, & quā pœnitentiam agere debent. 837.a
Incontinentes ante ordinationem reperti vlterius non promoueantur. 17.b
Infames cenſentur qui aduerſum Pontifices armantur. 845.a
Infirmorum ſollicitudinem ac ſuſtentationem, quilibet Epiſcopus gerat. 577.a
Ingenuitas Epiphanij per Eccleſiam ſeruata. 4.a
Inimicitias diutius retinentes excōicandi ſunt. 506.b
Innocentia quam perdidit homo, ſine gratia reparari non poteſt. 23.b
Iniuriarum vltores ordinandi non ſunt. 509.a
Ioannes Papa & eius geſta in Pontificatu anno Domini 523. 532.a
Ioannes Papa Conſtantinopolim pergens legationis munere fungēs Theodorici Regis ad Iuſtinū Auguſtum ipſum Auguſtum coronauit. 532.b
Ioannes Papa à tota Ciuitate, maximo cum gaudio vna cum Aug. Duodecimo a Conſtantinop. miliario ſuſceptus eſt. 532.b
Ioannes Papa ſecundus, & eius geſta in Pōtificatu anno Domini 532. 547.b
Irregulares propter bigamiā aut homicidium ſi ſubreptitie ordinati fuerint deponantur. 834.b
Iudas poſt Aſcenſionem Domini ab Apoſtolis condemnatus fuit. 663.a
Iudæi Chriſtianis populis iudices eſſe non debent nec tellonarij. 558.b.841.a.865.b

Iudæi Sacerdotibus & Clericis omnibus reuerentiam impendant. 841.a
Iudæi certo accepto pretio ſeruos Chriſtianos liberare tenentur. 841.a
Iudæi, qui conuerti deſiderant, quomodo ſunt ſuſcipiendi. 506.b
Iudæi, ſi ſeruum Chriſtianum ritu iudaiſmi maculauerint, ipſum ſeruum amittant. 865.b
Iudæi Chriſtianas vxores, concubinas, & mancipia habere non poſſunt. 865.b
Iudæi, qui aduenam, vel Chriſtianum ad Iudaicam ſuperſtitionem adduxerint, vel ancillam Chriſtianam ſibi ſociauerint, qua pœna puniendi. 573.a.865.b
Iudæorum conuiuia Chriſtiani vitare debent. 507.b 567.b.841.a
Iudæorum filij ex mulieribus Chriſtianis orti baptizandi ſunt. 865.b
Iudæi à feria quinta Cœnæ Domini, vſque ad primum diem poſt Paſcha in publico verſari facultatem non habeant. 841.a
Iudæis publica officia peragere non licet. 865.b
Iudex Ciuitatis contra rebaptizatores, quomodo ſe gerere debeat. 569.a
Iudex ſecularis Clericum conſtringere, aut diſcutere non præſumat. 572.a
Iudex ſecularis Clericũ iudicare non debet, niſi in cauſa criminali. 840.b
Iudices Clericos publicis actionibus implicare non debent. 571.b
Iudices aut potentes pauperes opprimentes, ſi moniti ab Epiſcopis non ſe emendauerint, excommunicentur. 823.b
Iudices ſuſpecti iudicare non debent. 316.a
Iudicare cauſas die Dominico Eccleſiæ miniſtri nõ debent. 526.a
Iudicium iniuſtum, iuſſu, aut metu regio à iudicibus definitum, non valet. 492.b
Iudicare de occultis cordis alieni iniquum eſt. 533.a
Iudicare qui debent clericorum cauſas. 845.a
Iudicari ab Epiſcopis tantum perſonæ Eccleſiæ cõmendatæ debent. 855.b
Iurans ad pacem cum eo, cum quo litigat, nõ rediturum, pro periuro habeatur. 536.b
Iurare non debet Chriſtianus more gentilium. 572.a
Iuuenes lectores quantoſcunque, omnes presbyteri, qui ſunt in Parochijs, recipiant, & ſpũaliter inſtituãt. 20.b
Iura ſedium permanent, quamuis diuerſa ſint merita præſulum. 70.a

K

KYrie eleiſon in omnibus Eccleſijs ad Matutinum, & Miſſas, & Veſperas dicatur. 21.a

L

LAicus niſi religione promiſſa Clericus non ordinetur. 529.b
Laicus excommunicare non poteſt ſacerdotes, nec quid contra canones conſtituere. 473.b
Laici quamuis religioſi, vel potẽtes de facultatibus Eccleſiaſticis aliquid decernere non debent. 474.a
Laici Eccleſiam, vel Clerum perturbare non præſumãt. 506.b
Laici in neceſſitate baptizare poſſunt. 436.a
Laici in Epiſcopum ordinari non debent, ante annum ſuæ conuerſionis. 407.a.575.b
Laici ad ſeculare iudicium clericum trahere non debent. 569.b
Laici in Concilio foris ſtare debẽt, & extra Concilium ſint. 725.b
Laici ab Epiſcopis religionem diſcere debent. 749.a
Laici ſecus altare quo ſacra myſteria celebrantur ſtare non debent, & quando in ſancta ſanctorum ingredi permittatur. 818.a
Laicis ſanctuarium altaris, neq; ad communicandũ ingredi permittatur. 827.b
Laici non de facto, ſed quomodo gradatim ad ſacerdotium aſcendere debent. 97.b.828.a
Laici vt Clericos honorare debent. 856.b
Laicis ſecunda coniugia non denegentur, ipſi tamen ad clerum non ordinentur. 438.a
Laicis poteſtatem contra clericum proponendi permittitur, dummodo vera ſuggerant. 529.a
Lectio in omnibus ſacerdotalibus menſis legi debeat. 865.a
Lector ſi viduam duxerit, in ordine lectoratus permaneat, & ob neceſſitatem ſubdiaconus põt fieri. 835.b
Lectores in Eccleſia in habitu ſeculari pſallere non debent. 827.b
Lectores in pulpito legere permittantur. 835.b
Legale iudicium adſtringat, quos canonica prædicatio ſacerdotum non corrigit. 859.a
Leges Ciuiles non ſunt ſpernendæ. 363.b
Legata Eccleſijs, Monaſterijs, Xenodochijs facta, nullus ſubtrahere præſumat, pœna, &c. 575.b
Legatis pijs defunctorum non ſatisfacientes ſunt excõmunicandi. 19.b.568.b
Legati Papæ reſiſtunt Epiſcopo Conſtan. ambienti primum locum poſt Papam Romanum. 62.b
Legati Papæ ad Iuſtinum Imperatorem ab ipſo Augu. illis obuiam facto honorificentiſſimè, & cum ingenti populi lætitia ſuſcepti fuerunt. 514.a
Legati Romani Pontificis primi contra Dioſcorum ſententiam damnationis protulerunt. 241.b
Legatũ Papę Leo primus in comitatu Imperatoris aſſiduè adeſſe vult. 67.a
Legatis pijs non ſatisfacientes veluti necatores pauperum ab Eccleſia arceantur. 840.a
Legato Romani Pontifi. in Concilio Chalcedon. datus fuit primus locus. 134.a.304.b
Legatione pro Chriſto fungitur dum pro pace Eccleſiæ precatur. 464.a
Lex contra hæreticos ab Imperatoribus ſancita. 708.a
Legum humanarum non eſt de Pontificibus ferre ſententiam. 454.b
Leo primus Papa tempore Martiani Imperatoris anno Domini 440. & eius geſta in Pontificatu. 15.a
Leo primus plures Eccleſias renouauit. 15.b
Leo primus decreuit, vt in Miſſa dicatur, Sanctum Sacrificium, immaculatam hoſtiam. 15.b
Leo Imperator ad condemnationem Timothei & ſequaciũ Epiſcopos Orientales iudices cõſtituit. 383.b
Leonis Papæ Epiſtola de Incarnatione approbata eſt à Sinodo Conſtantin. 752.b
Leproſi vagari per Ciuitates non permittantur. 852.b
Libellus fidei Ioannis Epiſcopi Conſtã. ad Hormiſdam Papam, quo Neſtorium, & Eutychem, & reliquos hæreticos anathematizat, & vna cum Eccleſia Romana ſe ſentire profitetur. 515.a
Liberum arbitrium in homine infirmatum, niſi per gratiam baptiſmi reparari non poteſt. 22.b
Liberti ad ſacros ordines promoti, ab Eccleſiæ patrocinio non diſcedant. 865.a
Liberti in neceſſitate ab Eccleſia defendantur. 506.b
Litanię, ſiue Rogationes cum ieiunio ante Aſcenſionem celebrentur. 513.a
Litaniæ ante primam Dominicam Nouembris celebrandæ. 824.b
Literæ Vigilij Papæ ad Ruſticum, & Sebaſtianum Diacones, quibus eos excommunicat, & omni honore priuat. 760.a

M

MAcedo hæreticus à Concilio Conſtant. condemnatus fuit. 671.b.774.a.781.a
Maledictio grauis imminet eis, qui in Patres peccant. 662.b
Maleficę mulieres, & incantatrices, qua pœna puniendæ. 509.b
Mali cogi poſſunt, vt à malo retrahantur ad bonũ. 808.b
Malorũ impietatibus fauet, qui eis obuiare ceſſat. 465.b
Mancipia, ſi ſpe coniugij, ad ſepta Eccleſiæ confugerint, quid agendum. 572.b
Manumiſſi in Sancta Eccleſia ab Epiſcopis tantum iudicari debeant. 855.b

Maria

Digitized by Google

Maria Theotocos à Concilio dicta fuit ideſt dei genitrix. 755.a.606.b.273.a.340.b
Maria quomodo virgo, & mater Dei ſecundum veritatem dicta ſit. 340.b
Martianus Imperator maximo cum gaudio totius Concilij ſummè laudatus. 287.b
Martyr cum introierit ad martyrium, & loqui nō poteſt ante iudices, & annuerit capite ſuo, habebit coronam martyrij. 184.a
Martini Braccharenſis Epiſcopi decreta. 831.a
Materia oblationis calicis debet eſſe vinū purum. 571.a
Matrimonium duplicare non dicitur, qui concubina habiecta vxorem duxerit. 105.a
Matrimonium contrahere poteſt Adoleſcens, ſi poſt pœnitentiam vrgente quocunq; periculo incōtinentiam timet. 105.a
Matrimonium contrahentes dimiſſa prima vxore [com]munione priuandi ſunt. 408.b
In Matrimonium pater coniungere non poteſt filium, niſi ipſe conſenſerit. 525.b
Matrimonium contrahere cum conſanguineis prohibetur, & pęna contrahentium. 547.a
Matrimonium cū nouerca contrahere prohibetur. 552.a 667.a
Matrimoniū propter infirmitatē dirimi nō debet. 552.a
Matrimonium contrahere Chriſtiano cū Iudęa, & Iudęo cum chriſtiana prohibetur, & pęna contrahentium. 552.b.558.a
Matrimonium inceſtuoſum contractum ante baptiſmū, aut ignoranter non dirimatur. 567.a
Mercatores difficillime ſine peccato mercaturam exercere poſſunt. 105.a
Metropolitani ſine conſilio Epiſcoporum nihil agere debēt, & Epiſcopi primatum Metropolitani cognoſcant. 832.a
Metropolitani Synodo locū eligant. 866.a
Metropolitanus ſi in biennio ſaltem Synodum non conuocauerit, Miſſas facere non præſumat. 566.a
Metropolitani ordinatio quomodo faciēda. 552.a.556.b
Metropolitani ſingulis annis comprouinciales Epiſcopos ad Cōciliū vocet. 551.b.566.a.573.b.577.a.817.b
Metropolitani in vna prouincia duo eſſe nō debēt. 327.a
Metropolitani honore, qui literis imperialibus inſigniti ſunt, honore nominis tātū ſe eſſe decoratos ſciāt. 328.a
Metropolitanus prius cōſulendus, quam Sedes Apoſtolica adeatur. 102.b
Metropolitani electio quomodo faciēda in Oriēte. 93.b
Metropolitanis iura ſua ſeruentur. 93.a.328.a
Miniſtri altaris continentiam ſeruare tenentur, nec deſerere coniugium. 104.b
Miniſtri mali bona miniſtrantes ſibi nocent, nec Eccleſiæ ſacramenta commaculant. 465.b
Miniſtri non ſacri ſacrarium non ingrediantur, nec vaſa ſacra attingant. 508.b
Miraculum maximum Conſtantinop. factum de triſagio Sanctiſſimæ Trinitatis. 431.a
Miſerationes bonæ non ſunt, ſi indiſcrete bonis maliſq; communes ſint. 520.a
Miſſa qua hora celebrari debet in ſolemnibus diebus. 568.a
Miſſa à ieiunis celebranda. 855.a
A Miſſa ante orationem dominicam expletam, nullus ab Eccleſia diſcedere debet. 569.a
Miſſam celebrare, & myſteria diſtribuere ſuper monumenta in campo clerici non debent. 836.b
Miſſæ reiteratio qua de cauſa facienda. 88.a
Miſſa, Sacrificium incruentum eſt. 396.b.746.b
Miſsā integrè populus die Dominica audire debet nec ante benedictionem diſcedat. 507.b.513.a
Miſſam ſi aſſumpto aliquolibet cibo presbyter celebrauerit, qua pœna puniendus. 830.b.855.a
In Miſſa præter panem, & vinum, & aqua nihil aliud offerri debet, quæ tria vnum corpus efficiunt. 836.a
Miſſam in locis, in quibus fieri non licet melius erit non cantare, aut non audire. 542.b
Miſſæ eodem ordine celebrētur, ſicut Metropolitanus à ſede Apoſtolica ſuſcepit. 827.b
In Miſſis ſolennium dierum vniformis lectio ab omnibus Eccleſijs recitetur. 827.b
Miſſarum celebratio, & diuinorum officiorum ordo in vnaquaque prouincia, ſicut in Metropolitanis ſeruetur. 529.a.530.b
Miſſarū celebratio abſq; maxima neceſſitate alibi, q̄ in locis Deo dicatis fieri non debet. 540.b.542.a
In Miſſa vt dicatur, ſanctum Sacrificium, immaculatam hoſtiam, Leo in Concilium Vaſenſe decreuit. 15.b
Myſterium incarnationis Chriſti contra Neſtorium, & Eutychē pulcherrimè explicatur. 90.426.745.b.654.b
Monachus ſine probatione ſui Abbatis ad officium clericatus non ordinetur. 506.a.536.a
Monachus ſine licentia ſui Abbatis ad aliud monaſteriū tranſire non debet. 506.a
Monachus, ſi pellici vel vxori ſe ſociauerit, nūquam Eccleſiaſticum gradum ſortiatur. 512.b
Monacha velaminis capitis benedictionem accipere nō dēt, niſi ꝓbata in virginitate 40. ann. 15.b.505.b.532.a
Monacha quæ res ſuas dederit pro habēdo patrocinio, vt à monaſterio egredi poſſit, qūo punienda. 841.b
Monachæ profeſſæ ſi in adulterio fuerint deprehenſæ, cum ſuis adulteris à communione arceantur. 408.b.411.a.438.b.467.b
Monachi ſacramenta miniſtrare non poſſunt ſine licentia Epiſcopi Ciuitatis, & illi ſubditi ſint. 288.a.325.a
Monachi ſeruos ſiue inſcriptitios in monaſterijs ſine voluntate dn̄orum ſuſcipere non pſſūt. 288.a.325.a.437.a
Monachi mundanarū rerum & domorum ſeculariū curam gerere nullatenus debent, nec poſſeſſiones conducere pœna, &c. 288.a.324.a
Monachi in monaſterium morentur: Monaſterium ſine licentia Epiſcopi non ędificent: à curis tam Eccleſiaſticis, quàm ſecularibus abſtineant: nec ſeruos in monaſterio recipiant, & Epiſcopis ſubditi ſint. 325.a
Monachi à Religione ad ſecularia ſe vertentes excommunicandi ſunt. 326.a
Monachi, ſi verborum increpatione non ſe emendauerint, verberibus coerceantur. 408.a.507.a
Monachi vagantes auxilio Epiſcopi ab Abbatibus ſub cuſtodia reuocentur. 512.b
Monachi cellulas & congregatiunculas in monaſterio ſine licentia Epiſcopi, & Abbatis conſtruere nō poſſunt. 508.a.512.b.528.a
Monachi extra monaſterium ſine Abbatis arbitrio aliquod miniſterium non præſumant, nec forenſe negocium ſuſcipiant. 526.b
Monachi neminem in lecto ſuo colligere præſumant, nec eis bini in vna cellula manere permittatur. 819.a
Monachi ſi vxorem duxerint, & eorum fautores, & defenſores, & non impedientes excommunicent. 819.a
Monachi in accuſatione non ſunt audiendi. 849.b
Monachi defenſores fieri non debent. 851.a
Monachorum diſciplina ad Epiſcopū pertinet in cuius ſunt territorio conſtituti. 407.b
Monachi ſine licentia ſui Epiſcopi vagantes in omni loco à communione arceantur. 408.b
Monachorum corruptores ſacrilegi, & perditionis filij eſſe noſcūtur, & qua pęna puniēdi. 407.b.437.b.467.b 568.a.812.a.820.b
Monachis non liceat à congregatione ad ſolitarias cellulas diſcedere, ſed intra ſepta monaſterij, & ſub Abbatis poteſtate maneant. 409.a.507.a
Monachis, nec orarium, nec Zonas habere licet. 512.b
Monaſterium ædificari non poteſt ſine voluntate Epiſcopi Ciuitatis. 288.a.325.a.506.a.508.a
Monaſteriorum facultates in nullo ab Epiſcopis diœceſana lege contingantur. 536.a
Monaſteria, & res quæ ad ea pertinēt iam Deo ſacrata, habitacula ſecularia fieri prohibentur. 331.a
Monaſteria puellarum longius à monaſterijs monachorum collocari debent. 506.b
Monaſteria monialium nulli niſi probatæ vitæ in neceſſarijs cauſis intrare permittatur. 529.b
Ad Monaſteria monialium nulli niſi propinquis accedere permittatur. 529.b
Monaſteria monialium clericis cuiuſcunque gradus, & omnibus habitare, ac cum eis familiaritatem habere prohibetur. 840.a

Monaſterij vnius ſit vnus Abbas. 409.a.828.a
Monaſterijs facultates oblatę ab Epiſcopis non contingantur. 536.a
Monaſteria, oratoria, ſiue baſilicę ad gubernandum ſuſcipientibus, vt ab Epiſcopis prouidendum erit. 568.a
Mortuorum excubias funeris obſeruātes, iocis, ſaltationibus, & canticis non vacent. 408.a
Mortuorum iudicium facere non præſumatur, quod ad Deum ſolum pertinet. 404.a
Mortuorum corpora non ſunt pallijs ſacris obuoluenda. 558.a
Mortuus in pace Eccleſię, quis proprie dici poteſt. 720.a
Mortem quoquo modo ſibiipſis inferentes, precibus Eccleſiæ priuentur. 828.a
Mortuorum corpora nullo modo intra baſilicam ſanctorum ſepelliantur. 828.a
Mortuorum voluntas inconcuſſa manere, & cuſtodiri debet. 824.a
Mortuorum corpora quomodo ad ſepulturam deferenda ſunt. 866.b
Mortuis ſacrificare, & prandia ad ſepulchra defunctorū deferre prohibetur. 836.a
In Mortis articulo reconciliari ſi reuiuixerint ſine communione tēpus pęnitentiæ adimplere debeant. 837.b
Poſt Mortem non oportet ab eorum eleemoſinis abſtinere, quibus in vita cōicare non deſtitimus. 452.a
De Mortuis nihil aliud fas eſt nobis decernere, præter id, in quo eos dies ſupremus inuenerit. 452.a
Mulieres profitentes viduitatem coram Epiſcopo, eam ſeruare tenentur. 17.b
Mulieres quę captis viris alijs nupſerint, regreſſis de captiuitate viris, ipſis iterum copulentur. 85.b
Mulieres virorum captiuorum, qui in vxorem duxerint culpabiles non ſunt. 86.a
Mulieres proprias recipiēdi de captiuitate viri regreſſi liberam habeant facultatem. 86.a
Mulieres quæ ad priores viros redire noluerint, velut impiæ excommunicandæ ſunt. 86.a
Mulieres tam virgines, quam viduę quomodo, & quibus nubere debeant. 408.b
Mulieres ſacris altaribus non miniſtrent, neq; quidquā, quod ad viri officium pertinet præſumant. 438.a
Mulieres conſanguineas clerici maxima cum cautela viſitent, pęna contrafacientium. 526.a
Mulieri adulterę clericus ſe commiſcēs, à clero habeatur extraneus. 526.b
Mulieres fideles à lectione, & cętibus virorum ſeparentur, nec ipſas docere permittatur. 531.b
Mulieres, quæ contra interdicta canonum benedictioné diaconatus acceperint, ſi nupſerint qua pęna puniendæ. 552.a
Mulieres cum Clericis in adulterio deprehenſæ, qua pęna puniendæ. 573.a
Ad Mulieres illicitis horis ſine cauſa accedere clerici non debent. 528.b
Mulieres ingredientes ſepta monaſterij, ſi Abbas aut præpoſitus negligens fuerit in eijciendas eas, excommunicetur. 819.b
Mulieres quæ maritum habere nolunt, & violentiam timēt, refugiant ad Eccleſiā, donec prouideatur. 821.a
Mulier, ſi poſt votum fornicetur, aut maritum duxerit, vna cum corruptore ab Eccleſia excludatur. 835.a
Mulieres religioſæ laicorum alienorum familiaritaté vitare debent. 835.a
Mulierem abſque parentum voluntate nullus accipere præſumat. 821.a
Mulier prægnās omni tempore, ſi voluerit, baptizari poteſt. 836.a
Mulier in cubiculo Epiſcopi abſque duobus Pręsbyteris, vel Diaconibus ingredi non permittatur. 840.a
Mulieres quæ à familiaritate clericorum minime diſcedere noluerint, venundentur, & pretium pauperibus largiatur. 865.a.869.b
Mulieribus ſacrarium ingredi non licet. 835.b
Pro Mutuo clericus ſpeciem iuſto precio recipiat, aut quod dedit ſine augmento. 526.a

N

NAtura humana etiam, ſi in integritate, in qua condita fuit pmanſiſſet, nō ſe ſeruaſſet creatore ſuo nō adiuuāte. 23.a
Natura humana per Adam perdita, & per Chriſtum recuperata. 23.a
Natura humana in ſede dominica omnibus excelſior. 127.a.205.b
Naturam humanam Dei filius ſuſcepiſſe monſtratur in diuerſis Concilijs huius libri. 33.b.202.a
Neophiti baptizati in ætate legitima, non continuo ad clerum ordinari debent. 834.a
Neſtorius hæreticus tempore Leonis Papæ in Concilio Chalcedonenſi condemnatus, & in alijs locis. 15.a 209.a.214.a.516.b.781.a
Neſtorius in Concilio Epheſino, & Concilio Conſtantinopol. condemnatus fuit. 671.b.674.b.741.b.748.b 781.a.784.b
Neſtorij Epiſtola à Concilio Conſtantinop. condemnata fuit. 741.b
Nicęna Synodus tempore Leonis Papę, & in Chalcedonem translata. 128.b
Nicænæ Synodi fides authoritatibus Patrum innixa. 201.a
Nomen Papæ in omnibus Eccleſijs recitetur. 21.a
Nuptias clandeſtinas celebrare non licet. 525.a
Nuptiæ quibus temporibus prohibitæ ſunt. 537.b
Nuptiæ Chriſtianorum ſine plauſu, & ſaltationibus celebrari debent. 538.b
Nuptiæ, & Natalitia in quadrageſima celebrari prohibentur. 836.a

O

OBlata Deo, & Eccleſiæ ſi quis præter voluntatem Epiſcopi vſurpare, vel dare præſumpſerit dantes, & accipientes Anathema ſint. 491.b
Oblationes pęnitentium ſubita morte præoccupatorum recipiantur. 19.a
Oblationes interfectorum recipi permittuntur 552.a
Oblationes à Clericis, & eorum propinquis Eccleſiæ datæ, ſiue teſtamento relictæ, ſi ipſi Clerici vſurpauerint, qua pęna puniendi. 504.a
Oblationes in altario à fidelibus oblatæ quomodo diſpenſandæ. 512.a
Oblationes baſilicis collatæ ſub poteſtate Epiſcopi ciuitatis redigantur. 566.b
Oblationes altaris in domibus ab Epiſcopis, & Sacerdotibus fieri non debent. 542.b
Oblationes fidelium propter feſtiuitates martyrum, aut propter commemorationes mortuorum, æqualiter inter clericos diuidantur. 828.a
Oblationes altaris in omnibus dominicis diebus ſunt faciendæ in remiſſionem peccatorum. 855.a
In Officio diuino celebrando, Metropolitani ritum cōprouinciales ſeruent. 529.b.530.b
Operibus bonis gratia Dei, quę nobis non debetur, pręcedit, de quibus ſi fiant merces debetur. 23.a
Opertorio corporis Domini nullus, niſi ad ipſius corporis domini vſum vti debeat. 558.a
Oratio Euſebij Dorilei Epiſcopi contra Dioſcorū Alexandriæ Epūm de ſua iniuſtitia, & hæreſi. 230.a
Oratio Romæ habita in Concilio Lateranenſi ab Ennochio Diacono, pro Symmacho Papa, & contra eos, qui aduerſus Synodos ſcribere præſumpſerunt. 476.b
Oratio Dominica poſt Matutinas, & Veſperas à Sacerdote pronunciari debet. 531.b
Orationes poſt Antiphonas in diuinis officijs dicantur. 506.a
Orationes duę habitę ab Imperatore Martiano ad Concilium Chalced. latine vna, altera gręcè. 281.b.282.a
Oratoria quomodo permuttantur. 505.b
Ordinari non debent qui ante ordinationem incontinentes reperti fuerint. 17.b
Ordinari non debent ad Diaconatus ordinem clerici coniugati, niſi caſtitatem profiteantur. 17.b.835.b

Ordinari non debeant vltra Subdiaconatus ordinem qui coniugia duplicarunt. 17.b.412.b.855.b
Ordinari nõ debent laici qui poſt vxorem aliam quamcunque molierem cognouerint. 531.b
Ordinari non debent clerici, qui vxore defuncta concubinas ſibi aſſociarunt. 567.a
Ordinare præſumens Bigamum qua pœna puniri debeat. 407.a.566.b.571.b
Ordinari non debet cuius vxor in adulterio fuerit deprehenſa. 834.b
Ordinari poteſt qoi mortua prima vxore cum alia muliere fornicatus eſt. 851.a
Ordinari nõ debent vxorati ſine voluntate vxoris. 505.b
Ordinari noo poſſunt Diaconiſſæ. 17.b
Ordinari Energumeni non poſſunt. 17.a
Ordinari non debet vlterius Clericus hæreticus ſi ad fidem conuerſos foerit. 27.a
Ordinari noo debent Inſcij literarum, Mutilati, nec publice Pęnitentes ad ſacros ordines. 412.b.415.b.435.b 437.a.502.b
Ordinari nõ debet aliquis inuitus ad Epiſcopatus, Pręsbyteratus, aut Diaconatus ordinem. 418.a.567.a
Ordinari non debent in clericos, ſeditionarij, vſurarij, & iniuriarum vltores. 509.a
Ordinari non debent clerici inuiti, & pœna ordinantium. 418.a.567.a
Ordinari non debent ſerui, vel coloni ante receptam ingenuitatem. 569.a.836.a
Ordinari noo debent Epiſcopi in Brittannia ſine voluntate Metropolitani, & comprouiocialium, & pęna ordinantium. 818.b
Osdinari debent Epiſcopi ſaltem à tribus Epiſcopis cũ conſenſu cæterorum comprouincialium. 815.b.832.b
Ordinari non debent Presbyteri ante 30. annum ętatis ſuæ. 407.a.834.a
Ordinari poteſt clericus ad Sacros ordines qui inciſione Medicorum claudus effectus eſt. 537.b
Ordinari poteſt in clerum qui preſſus languore, per cõmunionem penitentiæ benedictionem accepit. 531.b
Ordinare vel ſuſcipere clericum alienum ſine conſultatione ſui Epiſcopi nullus præſumat. 16.b.411.b.438.a 539.b.827.b
Ordinare ciues alienos volẽs, quid obſeruare dẽat. 17.a
Ordinare Epiſcopum, duo Epiſcopi non poſſunt: quod ſi ordinauerint, qua pœna puniri debeant. 17.b.396.b 402.b
Ordinantes, & ordinandi ieiuni eſſe debent. 87.b
Ordinantes ſiue ordinati per ſimoniam, & qoi in cauſa fuerunt, qua pęna puniendi ſunt. 323.b.438.a
Ordinaodorum tam religioſorum, quàm laicorum conditio, & tempus. 435.b.436.b
Ordinandorum, & ordinantium pęna non ſeruantium conditiones ad id neceſſarias. 566.b
Ordinantes, & ordinandi ſimoniacè non ſolum ſacrilegi, ſed ẽt hæretici habeãtur. 438.a.551.b.823.b.830.a
Ordinantes contra canones & ordinati qua pęna puniendi ſunt. 536.b
Ordinationes publicis in locis fieri debent, nec abſolute aliquis ordinari poteſt. 325.a
Ordinandorum Presbyterorum, & Diaconorum ætas, & tempus. 407.a.436.b
Ordinatores contra decreta Epiſcopum ordinantes ius ordinandi ammittent &c. 98.a
Ordinatores perperam Epiſcopum ordinantes qua pęna à Concilio Regienſe puniti fuerint. 13.b
Ordinatio Epiſcoporum vltra tres menſes differri non debet, & Eccleſiæ redditus Epiſcopo deſtitutæ integre ſeruentur. 331.a
Ordinatio Epiſcoporum ſine interuentu trium Epiſcoporum, literis comprouincialium, & voluntate Metropolitani nulla. 13.b.308.a.313.a.415.a.832.b
Ordinationi Epiſcoporum proprius dies dominicę Reſurrectionis deputatus. 101.b.187.b
Ordinatus extra tempus præfixum firmitatem ſui ſtatus non habeat. 101.b
Ordinatio canonice facta, & Baptiſmus rite collatus ab hæreticis valet. 465.a
Ordinati præter Eccleſiaſticam conſequentiam velut Theatralem dignitatem ſortiuntur. 365.a
Ordinatus Epiſcopus ab excommunicatis virtute precũ adhuc viuente proprio Epiſcopo exordinatus, & excommunicatus decernitur. 367.a
Ordinatus ſine permiſſu ſui Epiſcopi ad altiorem gradum aſcendere non poteſt. 409.a.568.a
Ordo in Eccleſia non eſt generalis, quamuis dignitas ſit communis. 94.a
Ordo recitandi diuinum officium vniformis ab omnibus ſeruari debet. 409.a.827.a
Ordo recitandi diuinum officium in Concilio Turone, ſtatuto. 819.b
Ordines ſacri nemini ſunt conferendi ante annum integrum ſuę conuerſionis, & pęna eos conferentiũ. 407.b
Pro Ordinatione, & alijs cauſis Epiſcopi nihil recipiant: cum non ſolum ſacrilegum, ſed etiam hæreticum eſt. 551.b.823.b.830.a
Origenes etiam poſt mortem fuit damnatus a ſancta Synodo Conſtantinopolitana. 804.b
Origenis aliquæ hæreſes. 668.a
Origenes damnatus fuit, qui aſſerebat animas prius fuiſſe creatas antequam corporibus infunderentur. 37.b

P

PApa abſens à Concilio formam illi pręſcribit. 57.b.126.a
Papa Leo Primus ſanctiones Nicænæ Synodus ad totius orbis regimen conditæ violari non permiſit. 64.a
Papa decreta vniuerſalis Concilij confirmat, & eius cõfirmatio pluſmũ prodeſt. 68.a.474.a
Papa Concilio Chalcedo. mandauit, ne contra decreta Nicænæ Synodus quid definiatur, & vanum eſſe quicquid contra ſtatuerit. 69.b.70.a
Papa Vicarium ſuum caſtigat, quòd modum ſuæ poteſtatis exceſſerit. 92.a
Papa Felix Epiſcopum Conſt. excommunicauit, & depoſuit propter hæreſim. 420.a
Papa Imperatorem filium appellat. 464.b
Papa incolumi, & eo inconſulto ſi quis alicui pro Romano Pontifice fauorem præſtiterit loci ſui ordine, & communione priuabitur. 468.a
Papa de fide, & ſacerdotibus, iodicare debet. 124.a
Papa iudicio Dei ſubditus eſt, & non hominum. 472.a 481.a.483.b
Papa nunquam minorum ſubiacuit ſententiæ & Epiſcoporum iudicio. 478.b
Papa Romanus caput vniuerſalis Eccleſiæ. 474.a.483.b 549.a
Papa, & Imperator in accuſatione in pari ſorte conſiſtunt. 497.b
Papa Imperatorem excommunicauit propter communionem hæreticorum. 497.b
Papa Agapetus coram Imperatore cum Epiſcopo Conſtan. de fide diſputauit, ipſumq; Anthimum de hæreſi conuicit. 553.a
Papa Siluerius, & coniuratores, & deceptores ſuos excommunicauit. 556.b
Papa Agapetus Epm Conſt. Anthimum de hęreſi conuictum depoſuit, & damnauit. 554.b.628.a
Papa Cęleſtinus Neſtorium excommunicauit. 744.b
Papa vicem gerit Beati Petri Apoſtoli. 763.b
Papa depoſito Anthimo Mennam Epiſcopum Conſtantinopolitanum ordinauit, ipſumque manibus proprijs ſacrauit. 802.b
Papa vnus eſt ſuper Eccleſiam totius mundi. 803.a
Papa omnes conatus ſuos ſaluti vniuerſalis Eccleſiæ impendere debet. 808.a
Papa Clemens Primus poſt Beatum Petrum ſedem Apoſtolicam ab ipſo obtinuit. 815.a
Papæ nomen in omnibus Eccleſijs recitetur. 21.a
Papæ Leoni à Saluatore vioeę cuſtodiam commiſſam eſſe Concilium Chalcedonenſe clamauit. 343.a
Papæ legati contradicunt quibuſdam definitionibus Concilij Chalcedo. contra Nicæni decreta, & Papæ. 337.a.339.a
Papæ electio quomodo facienda. 468.b

Papæ deceptores nathemata Maranatha ſunt. 556.b
Paſtores, qui veri ſunt quantum erga animas ſibi commiſſas curam gerere debent. 816.a
Paſcha ab omnibus Epiſcopis eodem tempore celebrari debet, & in Epiphania illud denunciari. 571.a
Paſcha qualiter, & quando nunciari debet. 830.b
Paſchatis verus dies miraculosè apparuit 75.a.111.a
A Paſcha vſque ad Pentecoſtẽ, & in dominicis diebus non flexis genibus, ſed vultu recto orandum eſt. 836.a
Paſchalis hebdomada feriari pręcipitur. 854.b
In Paſchate Baptiſmi Sacramentum celebretur. 854.b
Paulus coram omni Eccleſia Apoſtolum Petrum reprehendit. 370.b.439.b
Pauperes a quibus, & cur paſci debeant. 818.a
Pauperum necatores iudicandi ſunt, qui Eccleſiæ bona retinentes illis alimenta ſubtraxerint. 823.b.811.b
Pauperum oppreſſores tam Iudices quam Potentes, ſi ab Epiſcopo moniti non deſtiterint, excommunicentur. 823.b
Pauperes non defraudandi, & qui defraudauerint viri ſanguinum ſunt. 484.b
Pax præcipuum donum Dei eſt. 395.a
Pax Eccleſiarum eſt imperij ſecuritas. 395.a
Pax Chriſtiana quæ ſit. 446.a
Peccatum eſt mors animæ. 21.b
Peccatum, & Mendacium eſt proprium hominis. 23.a
Peccatum Adæ in omne genus humanum non ſolũ mortem corporis ſed etiam animæ induxit. 22.a.95.b
Peccatum primi hominis ita liberum arbitrium inclinauit, vt nullus diligere Deum, credere Deo, & operare propter Deum poteſt niſi gratia eius pręuenerit. 23.a
Peccatum eſt vermis conſumans. 166.b
Peccatum nullum eſt quòd aut Eccleſia non oret vt remittatur, aut data ſibi diuinitus poteſtate non poſſit abſoluere. 440.b
Peccatum in Spiritum Sanctum quem commiſiſſe penituerit remittetur hic, & in futuro ſeculo. 441.a
Peccatum in Spiritum Sanctum quomodo intelligendum. 440.b
Peccatum Beſtialitatis committentis pœna grauiſſima. 837.b
Peccata atrocia qui commiſerint, ad clericalem ordinẽ non admittantur. 437.b
Peccatis parentum quomodo paruuli obligantur. 95.b
Peccatores quales vſque in finem vitę eſſe permanſerint tales eſſe ſemper exiſtent. 441.a
Peccatorem occultum Epiſcopus non proferat, ſed eum corripiat. 20.a
Pelagiana, & Cęleſtina hæreſis quæ. 95.a
Pelagiani ſunt qui dixerint animam illęſam remanſiſſe poſt præuaricationem Adæ, & ſolum corpus hominis commutatum. 21.b
Pelagius Papa Primus, & eius geſta in Pontificatu, anno Domini 555. 806.a
Pelagius Papa Secundus, & eius geſta in Pontificatu anno Domini 579. 842.a
Pęna clericorum qui in ebrietate reperti fuerint. 409.a
Pęna clericorum qui ſine probabili excuſatione matutinis horis non interfuerint. 409.a
Pęna Epiſcoporum, & cęterorum clericorũ, & laicorum qui ſe rebaptizari permiſerint. 536.b.521.a
Pęna clericorum canes, & accipitres ad venationem paſcentium. 508.a
Pęna Epiſcoporum, & cęterorum clericorum criminaliter delinquentium. 512.a.507.b
Pęna detrahentium, & contentioſorum atq; rixantium. 509.b
Pęna occidentium proprios ſeruos. 508.b.529.b
Pęna clericorum, qui poſt ſuſceptam benedictionem ad thorum coniugalem tam illicitum redierint. 575.a
Pęna ſcribentium libros hæreticos. 623.a
Pęna hæreticorum ab Imperatoribus ſtatuta. 622.a. 708.a.35.a.623.a
Pęnam damnationis peccati originalis nullus euaderet niſi Verbum caro fieret, & habitaret in nobis. 43.b
Pœna capitali plectendi ſunt corruptores Virginum Deo dicatarum. 812.a.568.a.820.b
Pęnitentes non reconciliati qui de corpore exeunt communicari debent, ſi autem ſuperuixerint ſtent in ordine pęnitentiæ vſque ad reconciliationem. 16.b
Pęnitentes qui pro illicitis veniam petentes, etiam a licitis multis abſtinere debent. 105.a
Pęnitentes poſt pęnitentiam ad militiam ſecularem redire non debent. 529.a.569.a.105.a
Pœnitentes publicè pęnitentiam intermittentes, & ad priores errores reuoluentes communione priuentur. 512.a.411.b.408.b.865.b
Pęnitentes publicè ad ordines ſacros non promoueantur. 528.a.507.b.412.b
Pęnitentes propter rebaptiſmum ab alijs Epiſcopis, ſeu præsbyteris non recipiantur ſine literis ſuorum Epiſcoporum reconciliationis. 422.a
Ex pęnitentes qui dicuntur, & quomodo ad clerum deputandi ſunt. 634.a
Pęnitentium ſubita morte præoccupatorum oblationes recipiantur. 19.b
Pęnitenti nulla negociationis lucra exercere conuenit. 105.a
Pęnitentia publica purgandus eſt, qui religionis propoſitum ſuſceptum reliquit. 105.b
Pęnitentia qui eam agere diſtulerunt, eis concedenda eſt. 105.a
Pœnitentia concedenda eſt captiuis, aut metu, aut fame, non cultu cibos immolatitios ędere compulſis. 86.a.105.b
Pœnitentia compunctione cordis magis, quam temporis longitudine penſanda eſt. 86.a
Pęnitentia iniungenda ijs, qui non bene Euchariſtiam cuſtodierint. 407.b
Pęnitentia ęgrotis in diſcrimine mortis poſitis relaxetur. 529.b
Pęnitentiæ tempus eſt vſque ad diem mortis. 105.a
Pęnitentia quibus perſonis non eſt temere credenda. 569.a
Pęnitentia qualiter maioribus, & qualiter minoribus concedenda. 505.b
Pęnitentiam deſiderantibus etiam clericis non negandam. 16.b
Pęnitentiam accipere, & baptizari poteſt, qui prius petijt poſtea obmutuit, aut nutu petit. 17.a
Pęnitentiam differre vſque ad diem mortem periculoſum eſt. 103.a
Pęnitentiam reſpuentibus nunquam veniã legitur fuiſſe conceſſam. 443.a
Pęnitentiam petentibus ab Epiſcopis, vel Præsbyteris, prius tondeantur, & habitum mutent. 505.b.865.b
Pęnitentiam in ęgritudine accipientes, quid ſi cum conualuerint agere eam noluerint. 105.a
Pęnitentiæ Sacramentum omnibus petentibus omni tempore concedendum, etiam peccata ob ęgritudinẽ explicare non valentibus. 103.a
Pœnitentiam agentes recluſi in monaſterio pręsbyteri non ordinentur. 525.a
Pœnitentiæ ſecundum canones ſunt imponendæ. 865.b
Ad periurium aut falſum teſtimonium aliquem trahens communione vſque ad exitum priuetur. 841.b
Perſeuerantia in bono opere ex Dei munere prouenit. 22.b
Petrus Apoſtolus in die Pentecoſtes tria milia virorum baptizauit. 19.a
Petrus caput omnium Apoſtolorum. 99.b.563.a.351.a
Petrus, & alij Apoſt. non dedignati ſunt a Paulo addiſcere, & eius ſermonem ſuſcipere. 370.b
Petrus, & Paulus Apoſtoli eodem tempore, eodemque die Romæ interfecti ſunt. 60.b
Petri ſedes quæ eſt mater ſacerdotalis dignitatis, magiſtra Eccleſiaſticę rationis eſſe debet. 18.a
Petri ſedes ſola ſtabilis eſt. 64.a
Polychronius Epiſcopus Hieroſolimitanus apud Sixtum pontificem accuſatus, quòd Eccleſias, & manus impoſitiones pręmio conſecrabat. 7.a
Polychronius coram Synodo ab Epiphanio Epiſcopo eſt accuſatus, & de inquiſitione per deputatos à Synodo contra eos facienda. 8.a

Poly-

Digitized by Google

Polychronius à ſynodo cōdemnatus, & extra ciuitatem expulſus, tribus prædijs Eccleſiæ illi aſſignatis ad viteſuſtentationem. 8.a
Polychronius in obſeſſione, fame, & inopia Hieruſalem vendidit prædia Eccleſiæ pro ſubuenendis pauperibus. 8.a
Polychronius à ſynodo, & ab Imperatore laudatus eo quod bonis Eccleſiæ pauperes fame obſeſſos ſubleuaſſet, ac eius ſententia reuocatur, & in priſtinum honorem maximo cum gaudio ſynodi reſtituitur. 9.a
Polychronius Epiſcopus Hieroſolym. per imprudentiā ſenectutis dicebat, qđ Hieruſalē prima ſedes erat. 7.a
Pontifex Romanus Concilijs ritè congregatis præſidet, & eius legati primum in Concilijs obtinent locum. 56.a.483.a.304.a.674.b
Pontifex Romanus Leo primus, vt Concilium vniuerſale Chalcedonenſe confirmet Imperator petijt. 68.b
Pontifex Romanus Hilarium Archiepiſcopum Arelatenſem compreſſit, quod eo inconſulto Epiſcopos ordinabat. 100.a
Pontifex Romanus vt Concilio locum, & tempus deliberet, Imperator Martianus petijt. 126.b
Pontifex Leo Epiſcopatum Ciri Theodoreto reſtituit, à Dioſcoro in prophana ſynodo Epheſina expulſo. 136.b.291.b
Pontifex Romanus Apoſtolicam ſedē gubernat. 282.a.343.a
Pontifex Romanus quod in quolibet Concilio ratū habuit, validum iudicatur, etiam ſi reliqua omnia irrita, & caſſa ab ipſo fuerint. 304.a.441.b.482.b
Pontifex à ſeculari poteſtate nec ligari, nec ſolui poteſt. 442.b
Pontifex quantum Regibus præeſt. 445.a.497.b
Pontificis Romaoi authoritas commendatur. 120.a
Pontificis Romani primatum Concilium Chalce. confeſſum eſt, & Papam, & caput eum nominauit. 235.a.241.a.252.b.263.b.283.a.304.b.342.a.346.a
Pontificali, & Regina poteſtate mundus regitur. 445.a.497.b
Pontifices ſymbolum exponunt, ſed non condunt. 270.b
Pontifices per participationem veri Regis, & Pontificis: regale & ſacerdotale genus ſubſiſtunt. 442.a
Pontificum lingua inter Deum & hominem interpres extitit. 847.b
Pontificum Romanorum decretales, & Conciliorū decreta obſeruari præcipitur à Cōcilio Toletano. 864.b
Potentes per vim miſeros defraudare non debēt, ac eorum violentia reprimitur. 856.b
Preciū ꝓ ſepulturis, & hoīb. à Clericis nō exigatur. 21.b
Prædicandi poteſtas presbyteris in omnibus parochijs conceditur. 20.b
Prædicare presbyteris aliquo impedimento non valentibus, Sanctorum Patrum Homiliæ à Diaconibus recitentur. 20.b
Prædicare ad quos pertinet. 70.b
Prædia Eccleſiæ, ſi quis petierit, & acceperit, aut ſi qs Presbyterorum vel Diaconorum danti ſubſcripſerit excommunicetur. 475.a.491.b
Prædia Eccleſiæ alienata liceat Eccleſiaſticæ perſonæ repoſcere cum fructibus. 475.a
Prædicatoris gradum nullus prẹter ſacerdotes vſurpare præſumat. 70.b
Prædeſtinatos aliquos eſſe ad malum diuina poteſtate, ſi quis dixerit, anathema ſit. 23.b
Prẹlatum ſuum nemo accuſare audeat niſi de iniuſtitia, nec reprehendere niſi in cauſa hæreſis. 487.b
Præfationes nouem ab Eccleſia Romana in Miſſis cantandæ approbatæ. 850.b
Præſcriptio triginta annorum. 452.a
Presbyter priuatim deſiderantibus fidelibus benedicere poteſt. 14.b
Presbyter, vel Diaconus ſe ipſum à communione ſuſpēdens, & Epiſcopum ſuum contendens, qua pœna puniatur. 270.a
Presbyter in Eccleſia conſacrata aliud altare erigere non poteſt ſine permiſſione vel conſecratione Epiſcopi. 525.b
Presbyter Chriſma, Eccleſiam, aut altare ſub pœna depoſitionis conſecrare non præſumat. 507.b.828.a
Presbyter qui ante ordinationem peccaſſe cōfeſſus fuerit, non ſacrificet, conuictus autem deponatur. 834.b
Presbyter, aut Diaconus fornicarius, aut mœchus quomodo puniendus. 559.b.834.b
Presbyter conuiuio ſecundarum nuptiarum intereſſe non debet. 835.b
Presbyter vel Diaconus, ſi capitale crimen commiſerit, quomodo puniri debet. 528.b
Presbyteri, aut Diaconi, in aliquo crimine detecti, non poſſunt per manus impoſitionem pœnitentiæ remedium conſequi. 104.b.507.a
Presbyteri, Diaconi, & Subdiaconi, qui ducere vxorem non poſſunt, alienarū nuptiarū cōuiuia euitent. 409.a
Presbyteri nihil de his, quæ ad Epiſcopos pertinēt præſumant. 436.a
Presbyteri vel Diaconi præferri non debent ijs, qui ante illos fuerint ordinati. 436.b
Presbyteri Dẹmoniaci, aut ſimili paſſione irretiti, à munere amouendi ſunt. 437.b
Presbyteri vrbis Romẹ prẹdia titulorū ſuorum, & quicquid iuris eorum erit alienare non poſſunt, & pœna contrafacientium. 75.b
Presbyteri, vel Diaconi, qui cum vxoribus ſuis incontinentes reperti fuerint, qua pœna puniendi ſunt. 505.a
Presbyteri ante trigeſimum annum ordinari non debent. 407.a.505.b.834.a
Presbyteri populo in Eccleſia, aut pœnitentem benedicere non debent. 508.a
Presbyteri parochiales quicquid emerint in nomine Eccleſiæ comparentur. 508.a
Presbyteri, & Diaconi vltra tres hebdomadas ab Eccleſia ſua alieni eſſe non debent. 508.b
Presbyteri ſine licētia ſui Epiſcopi Eccleſijs alienæ diẹceſis miniſtrare non poſſunt. 528.a
Presbyteri cum ſecularibus habitare non debent. 552.a
Presbyteri, & Diaconi quam ſtrictè continentiam cum vxoribus ſuis ſeruare debent. 558.b
Presbyteri, ſiue Diaconi in ſolennibus feſtiuitatibus cū Epiſcopo ſuo in Ciuitatibus intereſſe debent. 558.b
Presbyteri plebes ſuas admoneāt vt hoſpitales ſit. 559.b
Presbyteri vel Diaconi ſine literis, vel ſi baptizare neſciunt, ordinari non debent. 552.a
Presbyteri & Diaconi excommunicati a ſuo Epiſcopo, ſi ſacrificium, & oblationē facere præſumpſerint, ſpe reconciliationis careant. 835.b
Presbyteri præſente Epiſcopo, niſi eo iubente, infantes ſignare non debent. 836.a
Presbyteri forenſes partem Epiſcopo, vel presbyteris Ciuitatis offerre non debent. 836.a
Presbytero vel Diacono ſine epiſtola ſui Epiſcopi vaganti nullus communicare debet. 528.a
Presbyteri in Ciuitatibus in Parochijs prædicare poſſunt. 20.b
Presbytero ante Epiſcopum in baptiſterio ingredi non liceat. 836.a
Principes Chriſtiani eorum ſeueritate plurimum Eccleſiam adiuuant. 106.b
Principatus Eccleſiæ in Eccleſia Romana cōſiſtit. 436.a
Principes Chriſtiani decretis Eccleſiæ obſequi debent. 454.b
Priuilegium meretur amittere, qui illo abutitur. 417.b
Priuilegia Eccleſiarum ſanctorum Patrum canonibus conceſſa, nec improbitate conuelli, nec nouitate mutari debent. 64.a
Priuilegia, & iura Metropolitanorum ſeruentur. 93.a.328.a
Proceſſionum, & Litaniarum vſus etiam tempore Pelagij Papæ erat. 806.a
Prouincia quænā dicenda eſt, & eius conditiones. 844.b
Prouincia quæuis ſecundum ſynodum illius prouinciæ gubernari debet. 337.b
Protherius Alexandrinus Epiſcopus propter fidem immaniſſime trucidatus. 353.a 356.a
Pſalmi poetica compoſitione cantari in Eccleſia prohibentur. 836.b
Puellā abſq; voluntate parentum trahere, aut accipere nullus præſumat. 821.a

Quadra-

Q

QVadrageſima ab omnibus Eccleſijs æqualiter teneatur. 571.a

Quadrageſima non in quinta feria nouiſſimæ hebdomadæ ieiunium terminetur, ſed integrè perficiatur. 836.a

In Quadrageſimæ diebus fideles ab Eccleſijs non deſint. 531.b.571

R

RAptores tam virginum, quàm viduarum qua pœna puniendi. 332.a.467.b.812.a

Raptores cum raptis, ſi ad Eccleſiam confugerint quid obſeruari debet. 511.a

Raptores virginum ſacratarum ſiue profeſſarum, qua pœna puniendi ſunt. 407.b.467.b.568.a 812.a.820.b

Rebaptizati, qua pœna puniendi ſunt. 421.a.536.b

Rebaptizatorum communio à fidelibus vitanda. 536.b

Rebaptizatorum reconciliatio quomodo faciẽda. 562.a

Reconciliationis gratia, nec aſperè eſt deneganda, nec temerè largienda. 52.b

Regem Francorum Papa rogat, vt Eccleſiam à Gotthis liberet, & defendat. 765.b

Regenerationis gratiã ex morte, & reſurrectione Chriſti cœpit. 28.b

Regia voluntas Epiſcopis ſubdatur in cauſis Eccleſiaſticis. 422.b

Religio Dei ſi diſſipabitur, eius indignatio prouocabitur. 122.b

Religio ſemper inuiolabilis cuſtoditur in Sede Apoſtolica. 515.a.523.b.545.a

Religionis propoſitum ſuſceptum ſine peccato deſerẽ non poteſt, & illud relinquens publica pęnitentia purgandus. 105.b.326.a

Religiooem quandoq; cogitur intrare. 851.b

Religioſorum corpora hymnis tantum ad ſepulturam deferenda ſunt. 866.b

Religioſis ante horam diei tertiam inire conuiuia non licet, & oiſi hymno dicto. 836.b

Reliquiæ ſanctorum io quibus locis collocari debeant. 529.a

Reliquiæ S. Flauiani Epiſcopi Conſtantinopol. à ſynodo Epheſina reiectæ, à Pulcheria Aug. eius Eccleſię honorificè reſtitutæ. 51.126.b

Reſcriptum Flauiani Epiſcopi Conſtantin. ad Leonem Papam de ſubdoli hoſtis inſidijs, de fraudulenta ſubtilitate hæreticorum, de blaſphemijs Eutychetis, & eius excommunicatione iuſtiſſima. 32.a

Reſcriptum Cirilli Epiſcopi Alexãdrini ad Neſtorium hæreticum, de incarnatione filij Dei. 151.a

Reſurrectio mortuorum per hominem quomodo intelligenda. 746.b

Rex Francorum Clodoueius dona pretioſa Beato Petro Romæ obtuliſt. 514.a

Rex Theodoricus Beato Petro Romæ pretioſum munus obtulit. 514.a

Rex Theodoricus Papam in carcerem retinens, & in carcere mortuus, non poſt multot dies ſubita morte interijt. 532.b

Rex Childebertus cauſa diſcendi normam fidei ſeruandam Concilium congreganit. 574.b

Rex Childebertus, & Regina coniux hoſpitale Lugduni condiderunt, & illud à Concilio confirmari voluerunt. 576.a

Rex Guntramnus Francorum bona, quæ Eccleſijs donauit per ſynodum, & authoritate Apoſtolica firmari voluit. 853.a

Rex Francorum Roccaredus Concilium Toletanum tertium confirmauit, & pœnam contrafacientiũ conſtituit. 867.a

Roma caput mundi. 485.b

Romæ obſeſſio à Gotthis tempore Siluerij Papę, & maxima fames vniuerſæ Italiæ. 555.a.561.a

S

SAcerdos ſcire tenetur quod prædicat. 80.a

Sacerdotes, & cæteri altaris miniſtri caſtitatem, & abſtinentiam cuſtodire debent. 410.b

Sacerdotes vxorati incontinentes, & à procreatione filiorum non ſe abſtinentes, ſuſpenſi ſunt à munere ſacerdotali. 411.a

Sacerdotes, & cæteri miniſtri Eccleſiæ ſemper puri, & parati eſſe debent. 411.a

Sacerdotes, & Diaconi canes, & accipitres ad venationem non habeant. 508.a

Sacerdotes, & Diaconi cum coniugibus, nec lectum, nec cellulam communem habeant. 572.a

Sacerdotis, & Chorepiſcopi proprium munus, & figura. 99.a

Sacerdotibus ignorare non licet quod canonum regulis definitum fuerit. 26.a

Sacerdotibus regia voluntas ſubdatur in cauſis Eccleſiaſticis. 422.b

Sacerdotalis authoritatis eſt facultatẽ prædicandi concedere vel negare. 88.b

Sacerdotium mediatio Dei & hominũ eſt. 356.a 396.b

Sacerdoti honorem pręmijs accipere prohibetur, & eorum pœna. 467.b

Sacerdotium pecuoia non eſt comparandum. 552.a

Sacramentorum myſteria ab omnibus Chriſti temporibus cunctiſq; actionibus corruſcarunt. 28.a

Sacramentum pœnitentiæ neceſſarium ad ſalutem poſt baptiſmum, omni tempore petentibus conferendum, etiam ob infirmitatem peccata explicare non valentibus. 103.a

Sacrificium in locis, vaſibus, & veſtibus ſacris celebrari debet. 542.a

Sacrilegium eſt in gradu Presbyteri Epiſcopum deducere. 332.b

Sacrilegium committit qui vinum aqua mixtum in oblatione calicis miniſtrat. 571.a

Sacrilegium committunt Clerici, qui aliquid de miniſterio Eccleſiæ vendunt, & quomodo puniendi. 834.a

Salutare populum eodem modo debent tam Epiſcopi quam Presbyteri dicentes, Dominus vobiſcum, & à populo reſpondetur, & cum Spiritu tuo. 827.b

Salus accepta gratia Dei cuſtoditur. 23.a

A' Salute præter deſperantem nullus excluditur. 484.a

Salus conſiſtit in cuſtodia rectę fidei, & à patrum traditione nullatenus deuiare. 515.a

Sanctus Sanctus Sanctus, vt in omnibus miſſis dicatur Concilium Vaſenſe decreuit. 21.a

Schiſmaticus dicitur, qui ab Apoſtolica ſede eſt diuiſus. 808.b

Schiſmatici qua pœna puniendi ſunt. 809.a

Schiſma in Eccleſia. 466.a

Scripturarum ſanctarum ignorantia Eutychem hæreticum fecit. 33.a

Scripturæ, hiſtoriæ, & libri à ſancta matre Eccleſia approbati. 460.a

Scripturæ, hiſtoriæ, & libri apochriphi. 462.a

Scripturæ hæreticorum cũ ſequacibus damnatæ. 463.a

Scripturæ quæ rectę fidei ſanctorum patrum ſunt conſonæ, ſolum recipiendæ ſunt. 772.a

Seculares qui in Natali, Paſcha, & Penteeoſte non cõmunicauerint inter catholicos non cenſentur. 505.b

Sedes Petri eſt ſedes Apoſtolica, & caput vniuerſalit Eccleſiæ. 94.a.99.b.124.a.126.a.134.b.241.a.252.b 337.b.436.a.439.a.447.a.448.b.474.a.548.b

Sedes Petri ſola ſtabilis eſt. 64.a.545.a

Sedet Apoſtolica pio ſtudio antiquos canones cuſtodiat. 436.a.443.b.448.b

Sedes Apoſtolica canones, & decreta, & definitiones obſeruandas approbare debet. 439.b.448.b

Sedes Apoſt. quæ ſunt contra regulas, & in præiudicium vniuerſalis Eccleſiæ, nulla ratione ſuſtineat. 439.b

Sedet Apoſto. quæ in ſynodis approbat rata habeantur, quæ vero improbat irrita ſunt. 441.b

Sedes ſuperior abſoluere poteſt ligatos à ſede inferiori, ſed noo econtra. 442.b

Digitized by Google

Sedes Romana eſt prima ſedes, ſecunda Alexandrina, tertia Antiochena. 442.b.460.b
Sedes Romana quæ eſt prima à nemine iudicatur, & ab illa non datur appellatio. 443.b.444.a.448.b
Sedes Romana Epiſcopos de omnibus iudicat ſecũdum canones, & per authoritatem à Chriſto ſibi tributam. 444.b. 448.b
A' Sede Romana, ſecunda ſedes Alexandrina damnata fuit. 448.b
Sedes Romana abſque Concilio abſoluere, & damnare poteſt. 449.a
Sedes Apoſtolica primatum obtinuit à Saluatore noſtro. 460.b.463.b.842.b
Sedes Romana caput omnium Eccleſiarũ. 134.b.436.a 843.b
Sedes Apoſt. vice Domini Saluatoris legatione fungitur. 844.b
Sedis Romanæ ſingularis authoritas in Eccleſia. 65.b 470.b.651.a.820.b
Sedis Apoſt. præſuli non licet prædia Eccleſiæ in perpetuum alienare. 474.b
Sedes Romana eſt ſedes Apoſtolica. 635.a
Sedem Romanam appellauit Epiſcopus Orientalis depoſitus ab Epiſcopo Alexandrino. 71.b
Sedes Apoſt. temperantiam ſeruare ſolet, vt cum obduratis ſeuerius agat, & correptis veniam præſtat. 40.b
Ad Sedem Apoſtolicam quæſtiones difficiles referantur. 845.a
Sedi Apoſto. quæ diuino decreto, & totius Eccleſiæ perpetua conſuetudine omnibus Eccleſijs præeſt, obediendum eſt. 445.b
In Sede Apoſtolica ſemper inuiolabilis cuſtoditur religio. 515.a.523.b.545.a
Sedium Eccleſiaſticarum iura permanent quamuis diuerſa ſint merita præſulum. 70
Seditionarij ordinandi non ſunt. 509.a
Sententiæ Epiſcopi, ſi quis non acquieuerit, recurrat ad ſynodum. 19
Sententia ſiue condemnatio Concilij Conſtantinopol. contra Seuerum, & Petrum Epiſcopos, & cæteros hæreticos. 596.b.600.a.607.a.619.b.a.622.b 623.a.625.a
Sententia contra Anthymum à Concilio Conſtã. Menna Archiepiſcopo præſidente. 649.a.650.a
Sententia contra Theodorum, & Neſtorium ab Imperatoribus prolata. 708.b
Sententia, & proceſſus contra Ruſticum, & Sebaſtianum diaconos a Vigilio Papa facta. 760.a.763.a
Seminariorum aliqua forma, in Vaſenſi Concilio ſecũdo. 20.b
Pro Sepulturis presbyteri pretium exigere non debent. 21.b
Pro Sepultura Epiſcoporũ quid obſeruari debet. 539.a
Sepulturæ ius ſtabilitur. 857.a
Serui non debent ad ſacerdotium promoueri. 25.b
Serui nullo modo in Clericalem ordinem, nec in monaſterium recipiantur. 437.a.569.a.575.a.836.a
Serui Eccleſiæ quomodo ab Epiſcopis manumittantur. 505.a. 571.b. 865.a
Serui Eccleſiæ fugitiui ab Epiſcopo vẽdi poſſunt. 507.b
Seruos dominus occidere non poteſt extra iudicem, & pœna occidentium. 508.b. 529.b
Serui ſi ad Eccleſiam confugerint, quid obſeruari debeat. 511.b.529.b.577.a
Seruos ſi neſciente domino Epiſcopus ſcienter ordinauerit, quomodo ſatisfacere debet. 512.a
Serui Chriſtiani ſeruitio Iudeorum detenti, quid erga eos obſeruari debeat, ſi ad Eccleſiam confugerint. 567.b. 573.a
Serui ſi ordinati in clerum inſciente domino, quid obſeruandum. 575.a
Serui Eccleſiæ, vel Sacerdotum prædas exercere non debent. 572.b
Serui in libertatẽ donati ab Eccleſia defendantur. 575.a
Serui degeneres ſepulchris defunctorum deputati, qd erga eos obſeruari debetur. 812.b
Seruum alienum religionis cauſa nullus doceat dominum ſuum contemnere. 836.a
Serui Chriſtiani iudæorum, certo ſoluto pretio liberari poſſunt. 841.a
Seruos Eccleſiæ, Epiſcopus proximis ſuis conferre nõ poteſt. 869.b
Seuerus in Concilio Conſtantinop. damnatus fuit propter hæreſim. 600.a
Sicut erat in principio, & nũc & ſemper, &c. vt poſt Gloria patri dicatur ad auferendam hæreſim. 21.a
Siluerius Papa, & eius geſta in Pontificatu, anno Domini 535. 555.a
Siluerij Papæ perſecutio, eo quod Anthimum hæreticum Epiſcopum Conſtantinop. noluerit reuocare, & eius exilium, & mors. 555.b
Simbolum ante octo dies Paſchæ competentibus prædicetur. 505.b
Simbolum Nicænum trecentorum decem & octo patrum. 753.b
Simbolum Conſtantinopolitanum centum quinquaginta patrum. 754.a
Simbolum Concilij Conſtantinop. ante orationem Dominicam in Miſſis, in Gallia, & Hiſpania recitatur. 864.b
Simmachus Papa, & eius geſta in Pontificatu, anno Domini 502. 465.b
Simmachus Papa authoritatem Apoſtolicam iudicandi Concilio dedit. 487.a
Simoniaci in ordine damnationem Simonis conſequãquantur. 438.a
Simonia in ordine non ſolum ſacrilega, ſed etiam hæretica eſt. 823.b
Simplicius Papa, & eius geſta in Pontificatu, anno Domini 467. 417.a
Simplicius Papa Epiſcopum Petrum Alexandrinum hæreticum damnauit. 417.a
Sixtus Papa tertius tempore Valentiniani Aug. & eius geſta in Pontificatu, anno Domini 436. 1.a
Sixtus Papa inique apud Auguſtum eſt accuſatus. 5.a
Sixtus coram Synodo, & Augu. à ſibi impoſita calumnia purgatus, & calumniatores damnati. 6.a
Sixtus Papa ingenuitatem Epiphani ad ſe recurrentis ſeruauit. 4.a
Sixtus multas Eccleſias varijs maximiſque muneribus auxit. 1.a
Sixtus Eccleſiam Beato Laurentio ædificauit, & dotauit. 2.a
Sixti Epiſtola ad Epiſcopos Orientales de impoſita ſibi calumnia, & eius purgatione. 2.a
Synodus authoritate Sixti Pontificis ab Auguſto congregata. 5.a
Synodus Epiſcoporum eſt non clericorum. 139.a
Synodus Epiſcopos ad dogmata patrum ſeruanda adſtringit. 591.b
Synodus Prouincialis bis in anno cõuocari debet à Metropolitano. 817.b
Synodus perfecta illa eſt cui intereſt Metropolitanus Epiſcopus. 308.a
Synodus quicquid per ſubreptionem contra Nicenum Concilium decreuerit caſſum, atq; irritum ſit. 70.a
Synodus Epheſina ſecunda nõ poteſt vocari Concilium quod in euerſionem fidei facta eſt. 55.b
Ad Synodum recurrat qui ſententiæ ſui Epiſcopi non acquieuerit. 19.b.409.a
Spiritus ſanctus inſpirat bonam voluntatem qua homo à peccato liberari vult. 22.a
Spiritus ſancti inſpiratione fidei initium, & augmentũ in homine fit. 22.a
Spiritus ſanctus à Patre Filioq; procedit. 518.b
Subdiaconus continentiam ſeruare tenetur, & carnale coniugium illi prohibetur. 93.a
Subdiaconi ſi ſecũdam duxerint vxorem, inter oſtiarios habeatur. 835.b
Subdiaconi, & non inferiores vaſa ſacra tractare debẽt. 508.b.827.b.835.b
Subſtantia & natura, quomodo differt à ſubſiſtentia & perſona. 658.b
Superſtitiones more gentilium quæ fiebant Kalend. Ianuarij, & id Cathedra D. Petri oĩno repellãtur. 822.b
Superſtitiones pluſimæ prohibentur. 837.a

Teſtamenta

Digitized by Google

T

Teſtamenta Epiſcoporum, & cęterorum Clericorum rata habenda ſunt. 82.a
Teſtari de bonis Eccleſiæ qualiter Epiſcopus poteſt. 528.b
Teſtes falſi, & homicidæ à communione Eccleſiæ ſubmouendi ſunt. 408.b.507.a
Teſtes ad conuincendũ clericũ, quot requirantur. 830.b
Teſtes quadraginta contra Polycronium Epiſcopũ examinari iuſſum fuit. 8
Teſtimonium falſum crimen eſt capitale. 510.a
Teſtimonium perhibere non poſſunt cohabitatores cũ inimicis. 295.a
Teſtium duorum vel trium Eccleſiæ controuerſiæ terminentur. 538.a
Theodoſius Auguſtus a Leone Papa laudatus de ſollicitudine erga Chriſtianam Religionem. 31.a
Theodoſius Imperator (vſurpata poteſtate) dedit Dioſcoro Alexandrino Epiſcopo primatum ſynodi & iudicium faciendi. 138.b
Theodorus Mopſueſteni Epiſcopus a Concilio quinto Conſtantinopo. condemnatus fuit ob peſſimas hæreſes. 790.a.697.a.772.b.781.a
Theſalonicenſes Epiſcopi ſunt vicarij Sedis Apoſtolicæ. 92.a
Timotheus Alexandrinam ſedem vſurpauit immaniſſimè trucidato Protherio dictæ Ciuitatis Epo. 355.b
Timotheus Papam & Concilium proſumptuosè excommunicauit. 357.a
Traditiones Eccleſiæ in omnibus ſequendæ. 720.b
Traditiones Apoſtolorum, nec augeri, nec minui poſſunt. 743.a
Trinitatis myſterium explicatio. 518.a.654.a
Trinitatem vnitatem eſſe multis authoritatibus probatur. 838.a

V

Vaſa ſacra à quibus miniſtris contractanda. 508.b.827.b.835.b
Vaſa ſacra ad Epiſcopos, & non ad Chorepiſcopos ſacrare pertinet. 542.a
Valentinus Imperator multas Eccleſias maximis muneribus auxit. 8
Verbi incarnatio neceſſaria erat ad ſalutem. 114.a
Vicarius ſedis Apoſtolicæ in Oriente Epiſcopus Theſalonicenſis. 92.a
Vicarij in partem ſollicitudinis ſunt vocati, non autem in plenitudinem poteſtatis. 93.a
Victoriam donat nobis dominus, non vt non laboremus, ſed vt ſuauius laboremus. 74.a
Viduæ nullo mõ ſacrari dẽnt. 436.b.437.b.528.b.821.a
Viduæ, vel virgines vltra non nubant, quæ in religioſo propoſito diuturna obſeruatione permanſerũt. 467.b
Viduæ profeſſæ ſi in incontinentiam perſtiterint, cum raptoribus ſuis excommunicentur. 821.a
Vidua Epiſcopi, & aliorum clericorum ſi nupſerit communione priuetur. 834.b
Viduarum & pupillorum cauſæ à Iudice vna cum Epiſcopo iudicandæ ſunt. 856.a
Viduitatem coram Epiſcopo mulieres profitentes ſeruare tenentur. 17.b.437.b
Vigilius Papa, & eius geſta in pontificatu anno Domini 537. 560.a
Vigilius Papa in exilium miſſus fuit ab Auguſto, quia Anthimum hæreticum in officio ſuo reuocare noluit. 561.a
Vigilius Papa Epiſcopum Cæſareę Capadociæ depoſuit, & Epiſcopum Conſtan. communicantem excommunicauit. 564.a
Virgines ſacræ quæ hoſtili vi virginitatem, non mente, ſed corpore perdiderunt, in viduarũ non deijciantur gradu, nec in perſeuerantium virginum numero cenſeantur. 98.b
Virgines Deo ſacratæ ſi virginitatem violarent, & propoſitum virginitatis deſerent, graue crimen admittunt. 105.b.329.a.821.a
Virgines Deo dicatæ quando ſacrum velum ſuſcipere debent. 436.b.532.a
Virgini & viduæ pœnitẽti vim ſtupri inferentes, qua pęna puniendi ſunt. 536.b
Virgines nubere prohibentur, quæ longo tẽpore in monaſterio permanſerunt. 467.b
Virgines quę violentiam timent, & maritum nolunt habere, ad Eccleſiam fugiant donec prouideatur. 821.a
Virgines monaſterium expetentes, quando habitũ monaſterij ſuſcipere tenentur. 576.b
Virgines, & viduæ quæ habitum monaſterij ſuſceperũt, & poſtea coniugio copulantur, qua pœna puniendæ. 576.b. 820.b
Virgines quæ velũ virginitatis acceperunt, ſi poſtea nupſerint, vix ad pęnitentiam recipiendæ ſunt. 820.a
Virgines quæ nondum velatæ ſunt, tamen in propoſito virginitatis ꝑmanere ſimulauerint, ſi nupſerint, diuturnam pœnitentiam agere debent. 820.b
Virgines qñ ante ſtatutum tempus velari poſſunt. 821.a
Virgines Deo dicatæ ſi nupſerint cum cõſorte criminis communione priuentur vſque ad mortem. 841.a
Virgines Deo dicatæ, & propter coniugium excommunicatæ cum conſortibus ſuis ſi pęnitentiam petierint, quomodo ſuſcipiendæ. 820.b
Virgines Deo dicatæ à monaſterio exeuntes, donec redierint communione priuentur. 852.b
Virginum vel viduarum Deo dicatarum raptores, vel quoquo modo corruptores pœna capitali feriantur. 407.b.568.a.812.a.820.b
Virginum ſacrarum coniugia prohibentur, & earũ quæ mutatione veſtium publicè videntur religionem, aut virginitatem profeſſæ. 812.a
Virginum & viduarum propoſitum caſtitatis impedientes, qua pœna puniendi ſunt. 865.b
Virginitatis propoſitum, atq; habitum puellę ſuſcipientes, ſi nupſerint peccant etiam ſi nondum fuerunt cõſecratæ. 105.b. 67.b
Viſitare debent Epiſcopi diœceſes annuis vicibus. 526.b
Viſitantes Eccleſias, & diœceſes Epiſcopi quæ à clericis ſuis exquirere debent. 829.b
Pro viſitatione quid ab vnaquaq; Eccleſia Epiſcopi accipere debent. 830.a
Voluntas hominis à Deo præponatur, quando id quod homo vult, diuinè ſeruit voluntati. 23.a
Volũtas bona qua homo à peccato liberari vult per Spiritusſancti operationem & infuſionem fit. 22.a
Voluntas hominis à Deo præparatur, quando vult quæ diuinæ ſeruiunt voluntati. 23.a
Voluntas defunctorum debet inconcuſſa manere, & in omnibus cuſtodiri. 624.a
Voluntatem ſuam homo facit, & non Dei, quando agit, quæ Deo diſplicent. 23.a
Votum bonum à Deo accipitur. 22.b
Votũ in Eccleſia Deo, redire nõ debet in laſciuijs. 552.a
Vſura tam clericis, quam laicis deteſtanda. 411.b
Vſuram committit qui amplius quã dedit recipit. 509.b
Vſurã exercere clerici nullo modo debent. 569.a.836.b
Vſurarij ordinari non debent. 509.a
Ad Vtilitatem perpetuã quæ generaliter inſtituta ſunt, nulla cõmutatione varientur, nec ad priuatũ trahanẽ commodum, quæ ad bonum ſunt cõe præfixa. 62.b
Vxor quænam propriè dicenda ſit, & quomodo differat à concubina. 104.b
Vxores quæ captis viris alijs nupſerint, regreſſis de captiuitate viris, ipſis iterum copulentur. 85.b
Vxorem viri captiui, ſi quis duxerit culpabilis non iudicetur. 86.a
Vxores proprias, ſi viri de captiuitate regreſſi recipere voluerint, liberam habeant facultatem. 86.a
Vxores quæ ad priores maritos redire noluerint, velut impię excommunicandæ ſunt. 86.b
Vxores ſuas dimittere non debent ſeculares priuatè, & ſine publico iudicio. 506.a
Vxores presbyterorum, & Diaconorum relictę nõ poſſunt ſe alteri coniungere. 512.a.529.b.538.b.857.a
Vxorem fratris, nec cognatam ſub pęna excommunicationis nemo audeat ducere. 512.b

Finis Indicis Tomi ſecundi.

Digitized by Google

SECVNDVS TOMVS CONCILIORVM

Quem, quod primus ad iuſtam magnitudinem, propter nouas acceſſiones, excreuerat, coacti ſumus à Sixto inchoare.

DECRETA SIXTI PAPAE TERTII.

Ex libro pontificali.

Anno Dñi 436.

SIXTVS natione Romanus, ex patre Sixto, ſedit annis 8, diebus 19. Hic poſt annum vnũ & menſes 8, incriminatur à quodã Baſſo. Eodem tempore audiẽs hoc Valentinianus Auguſtus, iuſſit concilium & & ſanctam ſynodum congregari. Et facto conuentu, cum magna examinatione, per iudiciũ ſynodicum purgatur à 56 epiſcopis. Et condemnatur Baſſus à ſynodo, ità tamen, vt vltimo die viaticum ei nõ negaretur propter humanitatem pietatis eccleſiæ. Hoc audiens Valentinianus Auguſtus, cum matre ſua Placidia Auguſta, furore ſancto commoti, proſcriptione Baſſum condemnauerunt, & omnia prædia facultatum eius, eccleſiæ catholicæ * ſociauit. Qui Baſſus nutu diuino intra tres menſes defunctus moritur. Cuius corpus Sixtus epiſcopus cum linteaminibus & aromatibus, manibus ſuis tractans, recondidit, & ſepeliuit ad Beatum Petrum Apoſtolum in cubiculo parentum eius. Hic fecit baſilicam Sanctæ Mariæ matris Domini, quæ ab antiquis Liberij cognominabatur, iuxta macellum * Libyæ, vbi & obtulit hæc: Altare argenteum puriſſimum penſans libras 300. Patenas argenteas 3, penſantes libras 60. Amas argenteas 4, penſantes libras 60. Scyphum aureum puriſſimum, penſantem libras 12. Scyphos argenteos 5, penſantes libras 50. Calices miniſteriales aureos * 2, penſantes ſinguli libras ſingulas. Calices miniſteriales argenteos 10, penſantes ſinguli libras 3. Aquamanulos argenteos, penſantes lib. 8. Coronam faram ante altare argenteam, penſantem lib. 30. Coronas farales 34 argenteas, penſantes ſingulæ lib. 10. Candelabra argentea quatuor, penſantia ſingula lib. 20. Thymiamaterium argenteum, penſans libras 5. Canthara cerostrota aurichalcea 24, penſantia ſingula libra 15. Poſſeſſionem Scauirianam in territorio Caietano, præſtantem cum omnibus adiacentibus attiguis ſolidos 312 & tremiſſem. Poſſeſſionem Marmoratam in territorio Præneſtino, præſtantem ſolidos 92. Poſſeſſionem Celeris in territorio Aſiliano, præſtantem ſolidos cxj & tremiſſem. Domum Palmatij intra vrbem, iuxta inibi baſilicam cum balneo & piſtrino, præſtantem ſolidos 154 & ſiliquas 3. Domos Claudij in Sicimino, præſtantes ſolidos 104. Ceruum argenteum fundentem aquam in fontem baptiſterij, penſantem lib. 20. Omnia vaſa ſacra baptiſmi argentea, penſantia lib. 15. Cœnacula * aregiæ gradorum adhærentia baſilicæ, vel quicquid intrinſecùs eſſe videtur. Hic ordinauit de argento confeſſionem Beati Petri Apoſtoli, quæ habet lib. 400. Huius ſupplicatione obtulit Valentinianus Auguſtus imaginem auream cum duodecim portis, & duodecim Apoſtolos. Et ſaluatorem gemmis precioſiſſimis ornatum, ſupra confeſſionem Beati Petri Apoſtoli. Fecit & Valentinianus Auguſtus ex rogatu Sixti epiſcopi faſtigium argenteum in baſilica Conſtantiniana, quod à Barbaris ſublatum fuerat, penſans lib. 1610. Huius etiàm temporibus fecit Valentinianus Auguſtus confeſſionem Beati Pauli Apoſtoli ex argento, * quæ habet libr. 200. Item fecit Sixtus epiſcopus confeſſionem Beati Laurentij martyris cum columnis porphyreticis, & ornauit * tranſennam, & altare & confeſſionem S. martyris Laurentij de argento puriſſimo. Fecit altare, penſans lib. 50. Cancellos argenteos ſupra platonias porphyreticas, penſantes lib. 300. Abſidem ſupra cancellos cum ſtatua B. Laurentij martyris argenteam, penſantẽ lib. 200.

Marginal notes: * ſociauit.] in ſociatis. — Hanc eccleſiam, Mariano Scoto authore, fecit anno papatus ſecundo. — * 2] tres. — Cœnacula * aregiæ] Locus obſcurus. — * quæ] quod — * tranſennam] exedram / ſuggeſtũ

 Fecit

Digitized by Google

Fecit autem baſilicam B. Laurentio, quod Valentiniands Auguſtus * conceſſit, vbi & obtulit hæc: Patenas argenteas 3, penſantes ſingulæ lib.* 15. Amas argenteas 3, penſantes ſingulæ libras 15. Scyphos argenteos 4, penſantes ſinguli lib. 8. Scyphum ſingularem aureum, ornatum de margaritis, penſantē lib. 10. Lucernam* nixorum decem auream, penſantem lib. 10. Calices argenteos miniſteriales 12, pēſantes ſinguli libras 2. Aqoamanulos argenteos, penſantes libras octo. Miniſterium ad baptiſmum vel pœnitentiā, ex argento libras qoinque. Concham aurochalceam, penſantē libras 20. Coronas argenteas farales 30, penſantes ſingulæ libras ſex. Fara canthara tria ex argento, penſantia ſingula libras quindecim. Candelabra argentea duo, penſantia ſingula libras triginta. Canthara ceroſtrota ærea in baſilicæ gremio vigintiquatuor. Fara ærea 60. Hic fecit in baſilica Coostantiniana ornamentum ſuper fontem, quod antè non erat, id eſt, epiſtylia marmorea, & columnas porphyreticas erexit, quas Conſtantinus Auguſtus congregatas dimiſit, & iuſſit vt erigerentur, quas & verſibus exornauit. Hic fecit platoniam in cœmeterio Calixti via Appia, vbi nomina epiſcoporum & martyrum ſcripſit* cōmemorans. Hic fecit ordinationem io vrbe Roma per menſem Decembrem, presbyteros vigintiocto, diacones duodecim, epiſcopos per diuerſa loca quinquagintaduos. Qui etiā ſepultus eſt via Tiburtina in crypta, iuxta corpus beati Laurentij. 5. Kalendas Aprilis. Et ceſſauit epiſcopatus dies vigintiduos.

* contulit
* 0.
* lychnorū
* cum memorijs.

TITVLI CANONVM SEQVENTIS Epiſtolæ.

De cauſa Sixti Papæ, qui ſe ſacramento purgauit. 1
Qui non debeant admitti ad accuſationem. 2
De peregrinis, ſiue de prouincialibus iudicijs, vel ſi quis ſibi iudicem ſenſerit aduerſum. 3
Vt qui crimē obiecit, ſcribat ſe probaturum: & qui non probauerit, ſimilem pœnam ſuſtineat. 4
De epiſcopis accuſatis. 5

EPISTOLA SIXTI PAPAE III. ad epiſcopos Orientales.

SIxtus epiſcopus, omnibus Orientalibus epiſcopis in Domino ſalutem.

Gratias veſtræ referimus ſanctitati, quòd in tribulatione & perſecutione noſtra, nos viſitare miſiſtis, & cauſæ noſtræ finem bonum ſcire & eſſe optaſtis, precibusq́; Deum exoraſtis, vt mihi in tribulatione ſuccurreret mea, meq́ue adiuuaret, & ab æmulis tribulantibus & perſequentibus me liberaret. O quàm bona eſt charitas, quæ abſentes per imaginem, præſentes ſibimetipſis exhibet per amorem: diuiſa quoquè vnit, & confuſa ordinat, inæqualia ſociat, imperfecta confirmat: Quam rectè prædicator egregius, Apoſtolus videlicet Paulus, vinculum perfectionis vocat: quoniam virtutes quidem cæteræ perfectionem generant, ſed tamen eas charitas ità ligat, vt ab amantis mente diſſolui iam nequeant. Hac quoquè virtute, fratres, plenos vos ſpiritus ſancti gratia eſſe repetio, dum ſolatiari mihi in meis anxietatibus ſentio. Nec mirum, chariſſimi, ſi me perſequuntur æmuli mei, cùm caput noſtrum, quod eſt Chriſtus, olim æmuli ſanctæ Dei eccleſiæ, ſeruorumq́; eius, ſint perſecuti. Vndè & ipſa per ſe veritas dicit: *Si patremfamilias Beelzebub vocauerunt, quanto magis domeſticos eius? Quæ iterùm dicit: Si de hoc mundo eſſetis, mundus, quod ſuum erat, diligeret. Sed quia de hoc mundo non eſtis, ſed ego elegi vos de mundo, propterea odit vos mundus.* Hæc (fratres) cùm & nos ſciamus, & alijs nos ſæpè dicamus, voſq́ue ea perfectè ſcire non dubitemus, propter inſidiantium vituperationes, aut accuſationes, vel propter adulantium laudationes, nec ad dexteram, nec ad ſiniſtram declinare debemus: ſed inter verba laudantium ſiue vituperantium, ad mentem ſemper recurrendum eſt. Et ſi in ea non inuenitur bonum, quod de nobis dicitur, magnam triſtitiam generare debet. Et rursùm, ſi in ea non inuenitur malum, quod de nobis homines loquuntur, in magnam debemus lætitiam proſilire. Quid enim ſi omnes laudent, & conſcientia nos accuſet? aut ſi omnes accuſent, & conſcientia nos liberos demonſtret? Habemus Paulum dicentem: *Gloria noſtra hæc eſt, teſtimonium conſcientiæ noſtræ.* Iob quoquè dicit: *Ecce in cælis teſtis meus.* Si ergo eſt nobis teſtis in cœlo, teſtis in corde, dimittamus ſtultos foris loqui quod volunt. Quid enim aliud detrahentes faciunt, niſi in puluerem ſufflant, atque in oculos ſuos terram excitant, vt vndè plùs detractionis perflant, indè magis nihil veritatis videant. Vocandi tamen ſunt etiàm ipſi, & tranquillè admonendi, eisq́ue ſatisfieri modis omnibus debet, ſcientes quòd de Iudæis veritas ait: Nè fortè ſcandalizemus eos. Si autem ſatisfieri ſibi ex veritate noluerint, habes conſolationem, quam in euangelio adſpicias: quia cùm Domino dictum fuiſſet, *Scis, quia audito hoc verbo, ſcandalizati ſunt, reſpondit: Sinite illos: cæci ſunt, & duces cæcorum.* Paulus quoquè apoſtolus admonet, dicens: *Si fieri poteſt, quod ex vobis eſt, cum omnibus hominibus pacem habentes.* Dicturus, Cum omnibus hominibus pacem habentes: quia hoc difficile eſſe perſpexit, præmiſit, Si fieri poteſt. Et ſubiunxit, quòd poteſt fieri, cùm dicit: Quod ex vobis eſt. Quia ſi nos in mente charitatem erga odientes ſeruare cupimus, etſi illi pacem nobiſcum non habent, nos tamen cum illis ſinè dubio habemus. Quòd ergò mandaſtis, vt ſcriberem vobis, qualiter inſtans iurgium contra me ſuſcitatum ſit, vel à quo, vt veſtro adminiculo pelleretur, & cauſa mea firmaretur:

Col. 3. b.
Ephe. 4. d. & ibi. 5. c. & ad Col. 1. c.
Matt. 10. c
Ioan. 15. c
11. q. 4. Inter verba.
2. Cor. 1. c
Iob. 17. d
Matt. 15. b
Rom. 12. d
2. q. 4. Mandaſtis vt ſcri.

Digitized by Google

tur ſcitote,me criminari à quodam Baſſo, & iniuſtè perſequi. Quod audiens Valentinianus Auguſtus, noſtra authoritate ſynodum congregari iuſſit. Et facto concilio, cum magna examinatione, ſatisfaciens, omnibus, licèt euadere ſatis aliter potuiſſem, ſuſpicionē tamen fugiens, coram omnibus me purgaui, me ſcilicet à ſuſpicione & æmulatione liberās ſed non alijs, qui ſolneriot, aut ſpontè hoc non elegerint, faciendo formam, exemplumque dans, cùm ſcriptum ſit: Si quis crimen obijcere voluêrit, ſcribat ſe priùs probaturū. Et alibi: Criminationes aduersùs doctorem nemo* recipiat. Et iterùm: Si quis epiſcopus, presbyter, aut diaconus, vel quilibet clerici, apud epiſcopum à qualibet perſona fuerint accuſati, quicunque fuerit, ſiue ille ſublimis vir honoris, ſiue vllius alterius generis perſona, qui hoc genus illaudabilis intentionis arripuerit, nouerit, docenda probationibus, monſtranda documentis, ſe debere inferre. Si quis ergò circa huiuſmodi perſonas nō probanda detulerit, intelligat ſe iacturam infamiæ ſuſtinere, & ſub magna excommunicatione exilio deportari. Iſta omnia poſtpoſui, non alijs (vt paulò ſuperiùs prælibatum eſt) exemplum dando, ſed me à præfata infamia & ſuſpicione liberando. Condemnatus eſt autem memoratus Baſſus à iam dicta ſynodo, ità tamen, vt in vltima die viaticum ei non denegetur, propter humanitatem pietatis eccleſiæ. Valentinianus quoquè antedictus Imperator ſcripto eum condemnauit, cum Auguſta matre Placida, & omnia prędia facultatum eius, futuris de talibus dans hominibus formam ità faciendi, eccleſiæ catholicæ ſociauit. Sæpe dictus ergò Baſſus, nutu diuino nō multò poſt moritur. Cuius corpus, licèt dignum non eſſet ſepulturæ, propter miſericordiam tamen ſepeliui eum in cubiculo parentum eius. Et quanquàm ipſe erga me ſtultè & imprudenter egiſſet, ego verò miſericorditer circa eum egi, cogitans illud quod Dominus in euangelio loquitur, dicens: *Si non dimiſeritis hominibus peccata eorum, nec pater veſter celeſtis dimittet vobis peccata veſtra.* Et in ipſa Dominica oratione, quam Saluator noſter diſcipulos orare docuit, quotidiè ſupplicando Domino dicimus: *Dimitte nobis debita noſtra, ſicut & nos dimittimus debitoribus noſtris.* Et multa ſunt talia his ſimilia. His ità de me peractis, quia contra voluntatem omnium epiſcoporum, qui nobiſcum erant, propter humilitatem ſensûs mei, nullo cogente iudicio, aut vim paſſus, ſed ſpontè eligens, hæc (nec formam, vt iam dictum eſt, alijs dando, ſed me purificando) feci, in alijs tamen epiſcopis competens adhibenda eſt talibus medicina vulneribus, nè immatura curandi facilitas mortifera captis peſte nihil poſſit, ſed, ſegnitèr tracta pernicies, reatu non legitimæ curationis, inuoluat pariter ſauciatos & medentes &c.

[Margin notes: 2. q. 8. Qui crimē obijcit. & 3. q. 6. q. crimen obij. & in de ſuo. lib. 8. — * ſuſcipiat. 2. q. 7. Si q's eps, presb. — 2. q. 8. ſententialiter, Qui crimē obijcit. — Matth. 6. b. — Ibidem. — Idē habetur ſuprà in dec. Fabiani Papę]

Quære ſuprà in 3. Epiſtola Fabiani Papæ, vbi ad verbum eadem omnia habentur vſque in eius Epiſtolæ finem, præter Datam huius Epiſtolæ Sixti, quæ talis eſt, Data Kalend. April. Valentiniano & Florentio vv. cc. coſſ. quos tamen Conſ. des nullus alius ſic edit, ſed Dionyſium & Florentiū, omnes. Proſper quidem in chr. A. D. 432. reliqui fore, Anno 429. Sed neuter numerus conuenit, cum Proſper Sixtum creatum Pontificem aſſerat. A.D. 435. alij vero 432.

AD LECTOREM PRAEMONITIO
in expurgationem Sixti Papæ tertij, à crimine impoſito.

Propter exēplarium intolerabilem, nimiamq; & differentiam & deprauationem, quorum alterum vetuſtum fuit ac mendoſum, quanquàm optimo charactere, atq; in pergameno exaratum, alterum magìs vetuſtum, ſed æquè deprauatū, ceu ad oculum intuentibus liquet, adeò vt nonnunquā, quid intendant, non valeat intelligi: idcircò vtriuſque exemplaris de ſyllaba in ſyllabam, nulla facta mutatione, litera eſt poſita. Vnius quidem in columna anteriori, cui præponitur A, alterius in poſteriori, cui præponitur litera C. Verùm media columna, cui litera B. praſcribitur, pro illius capacitate, ſeu potiùs coniectura, qui vtranq; literam aamodùm differentem concordare niſus eſt, & ad ſenſum aliquem reducere, quantum ei pro ſua virili licuit, litera, vbi illius intellectus haberi potuit, manente, ex vtroq; exemplari de umptis his, quæ literæ magìs congruere illi viſa ſunt, aut certè, quibuſdā vel mutatis, vbi litera nimis deprauata extabat, aptata eſt. Nemo ergò caput ſubſannando moueat, qui vel exemplaribus correctioribus nactis, aut ex ingenij nobilitate, aut lympiditate concordantiam illam minùs aptā conſiderans, potens eſt emendare: quinimmò patienter ferat, & in meliorem formam ipſe reſtituat. Proindè viſum collectori nō eſt, omninò iſta propter ſuppoſitas ineptias prætermittere, quæ patres priores nobis ſuis poſteris opera ac diligētia tāta reliquerūt: quin potiùs etiàm noſtræ poſteritati illa cōmunicare decreuit.

DE EXPVRGATIONE SIXTI PAPAE III.

COLLECTIONES SIXTI PAPAE,
quas collegit, impetitus à Mariniano & Baſſo.

CAPITVLA SEQVENTIS PROceſsûs habiti circa Sixtum Papam III.

De Creſcentio, qui omnes facultates ſuas eccleſiæ dereliquit, & de Octauio ſeruo Mariniani. 1
De Epiphanio, eò quòd Baſſus prædia eius occupaſſet. 2
De ingenuitate Epiphanij. 3
De accuſatione Sixti epiſcopi. 4
De Valentiniano Imperatore & Sixto epiſcopo conuenientibus in baſilica Heleniana in ſeſſorio. 5
De condemnatione Baſſi & Mariniani. 6

¶IPSE SIXTVS COLLIGI PRAECEPIT, VALENTINIANO & Anatolio viris clariſſ. coſſ.

A

CAP. I.

CReſcentius quidam timens DEVM, quas ex nobilitate compoſuerat per annos vitæ ſuæ, omnes facultates ſuas eccleſiæ reliquit, in integro fecit eccleſiam, hæredemque inſtituit. In qua dimiſit prædiũ in partes Siciliæ, quod nominatur Argianum, qui pręſtat ſolidos ſeptingentos. Huic prædio proxime non longe erat prædium Mariniani. Veniens autem in vrbem Romam Octauius ſeruus Mariniani, intimauit Mariniano, & laudauit prædium eccleſiæ. Tunc Marianus pgir ad epiſcopum vrbis Romæ Syxtum, & cœpit, rogans, poſtulare ab eo fundum ſupradictum eccleſiæ. Reſpondens Syxtus epiſcopus vrbis Romæ, dixit: Nihil ex meis reditibus ctenit eccleſiæ. Vnde chariſſime fili pauperũ ſenecta ſubleuari deſiderat, nec veni eccleſiã ſubuertere. Hoc audito, Marinianus habuit in ſemetipſum, & diſceſſit ab eo.

B

CAP. I.

VAlentiniano, & Anatolio viris clariſſimis conſulibus, Creſcentius quidam ex nobilibus timẽs Deũ, quas comparauerat per annos vitę ſuæ omnes facultates ſuas, eccleſiæ reliquit, & ex integro eccleſiam fecit, hæredemque inſtituit. In qua dimiſit prædiũ in partibus Siciliæ, quod nominatur Argianum, quod præſtat ſolidos ſeptingentos. Secus hoc prædium proximè non longè erat prædium Mariniani. Veniens autem in vrbem Romã Octauius ſeruus Mariniani, intimauit Mariniano, & laudauit prædiũ eccleſiæ. Tunç Marinianus perrexit ad epiſcopum vrbis Romanæ Sixtum, & cepit rogãs poſtulare ab eo fundũ eccleſiæ ſupradictum. Reſpondẽs Sixtus epiſcop⁹ vrbis Romæ, dixit: Nihil ex meis reditibus, chariſſime fili, accreuit eccleſiæ, vndè pauperum ſenecta ſubleuari deſiderat, nec ego veni eccleſiã ſubuertere. Hoc audito, Marinian⁹ *tabuit ĩtra ſemetipſum, & diſceſſit ab eo.

C

CAP. I.

CReſcentio quidam timens Deum ex nobilitate, cum poneret annos vitæ ſuæ, omnes facultates ſuas eccleſiæ reliquit. In integro fecit eccleſiam hæredem atque inſtituit, in quibus dimiſit prædiũ in parte Siciliæ, quod nominatur Argianum, quod præſtat ſolidos ſeptingentos. Latus hoc prædium proxime non longe erat prædium Mariniani. Veniens autem in vrbem Romam Octauius ſeruus Mariniani, intimauit ei Mariniano, & laudauit prædium eccleſiæ. Tunc Marinianus pergit ad Epiſcopum vrbis Romæ Sixtum, & cœpit rogans poſtulare ab eo fundum ſupradictum eccleſiæ. Reſpondens Sixtus Epiſcopus vrbis Romæ, dixit: Nihil ex meis redditibus creuit eccleſiæ. Vnde chariſſime fili, pauperum ſenecta ſubleuare deſiderat, & eccleſiã non ſubuertere. Hoc audito, Marinianus habuit in ſemetipſum, & diſceſſit ab eo.

* ablij.

A

CAP. II.

Epiphanius igiť ingenuus ex nobilibus parentibus procreatus & facultatibus. Hic nutritus fuerat, quaſi in domo Baſſi exconſulis. Litigies ergo inter ſeruũ Baſſi & Epiphaniũ naſcit' euẽtu. Hic venit ad Syxtũ epiſcopũ, & cœpit rogare eũ, vt ingenuitas eius ſeruaretur per eccleſiam. Veniens autẽ Syxtus epiſcopus vrbis Romæ ad Baſſum, cęperit rogare eũ de ingenuitate munimentum. Iratus autem Baſſus, reſpondit ad Syxtum Epiſcopũ: Nemo enim iudicauit dñm in cõſilio ſerui. Nam & miſit, & vniuerſa pdia eius occupauit.

B

CAP. II.

Epiphanius igiť in genuus ex nobilibus parẽtibus pcreatus, & facultatib⁹ diues, hic nutritus fuerat quaſi in domo Baſſi exconſulis. Litigiũ ergo inter ſeruum Baſſi & Epiphaniũ hoc euentu naſcitur. Hic venit ad Sixtũ epiſcopũ, & cępit rogare eum, vt ingenuitas eius ſeruaretur p eccleſiã. Veniens aũt Sixtus Epiſcopus vrbis Romanæ ad Baſſum, cœpit rogare eum de ingnuitatis munimento. Tũ iratus Baſſus, rñdit ad Sixtum epiſcopum: Nemo iudicabit dñm ex cõſilio ſerui. Nã & miſit, & vniuerſa prædia eius occupauit.

C

CAP. II.

Epiphanius igitur ingenuus ex nobilibus parentibus procreatus eſt, & facultatibus hic nutritus eſt, fuerat quaſi in domo Baſſi exconſule. Litiges ergo inter ſeruũ Baſſi & Epiphanium naſcitur. Euentus hic venit ad Sixtum, & cœpit rogare eũ, vt ingenuitas eius ſeruaretur per eccleſiam, veniens autem Sixtus vrbis Romæ ad Baſſum, cœpit rogare eũ de ingenuitatis munimento. Tum iratus autem Baſſus, reſpondit ad Sixtum Epiſcopum: Nemo enim iudicabit dominum in conſilio ſequi. Nam & miſit, & vniuerſa prædia occupauit.

A

CAP. III.

Exiens autem, & Syxtus epiſcopus, venit ad Valentinianum Auguſtum, & cœpit rogare eum de ingenuitate Epiphanij, tantũ vt cyrographo Auguſti munitus, per eccleſiam vindicaretur. Et cœpit

B

CAP. III.

Exiens autẽ & Sixtus epiſcopus, venit ad Valentinianum Auguſtum, & cœpit rogare eum de ingenuitate Epiphanij, tãtũ vt chirographo Auguſti munit⁹, p eccleſiã vindicaret'. Et cępit ſtudioſe (ſicut

C

CAP. III.

Exiens autem Sixtus epiſcopus, venit ad Valentinianum Epiſcopum, & cœpit rogare eum, de ingenuitate Epiphanij, tantum vt cirographo Auguſti munitus per eccleſiã vindicaretur. Et cępit ſtudioſe

pit ſtudioſe, ſicut decet ſemper, ſubleuare grauatos. Iratus autem Marinianus, de his quæ ſupradicta ſunt, venit ad Baſſum, diceos, quaſi de malitia, Syxti epiſcopi, & quod per Petruoi audierat ſeruum Epiſcopi Syxti eo quod conſecratam Chriſogootē ſtupraſſet.

CAP. IIII.

Conſilio inito cœperunr ambo accuſare eum apud Aoguſtum Valentinianū, ita vt accenderet' Auguſtus vel marer eius furore, & ſuſpenderūt ſe ab inuicem a cūmunione. Syxtus autē epiſcopus vrbis Romæ, ſciens omnia quæ de eo ad Auguſtum intimabantur, & quia a communione multus populus Romanus ſe irrigerat, venir in baſilicam beati Petri apoſtoli, & fecit quaſi ſupraſcriptū verbū, & p Leonē diaconū populo enarrabat, dicēs: Si delicta mea cō tra me ſunt ſemper, probatio quare nō fit? & cœpit omnis plebs vrbana claoiare, vt dicta eius Auguſtus vel clerus vrbis Romæ probaret examine.

CAP. V.

Aodito hoc, Auguſtus Valentinianus dixit: Pia petioo. Iuſſit fieri ſecundum dicta & rogauit vniuerſum ſenatum vrbis Romæ Et Syxtus Epiſcopus rogauit præsbyteros vrbis Romæ vel clerum, nam & monaſteria ſeruorum DEI, & ſederunt in voo conflictu in baſilica Heleniana, quod dicitur ſeſſorium, & cœpit ſtudioſe clamans dicere ad Auguſtum: Intrent qoi ſeparauerunt filium à matre eccleſia, & corrobotent vniuerſa velamina cordis mei. Auguſtus autem Valenonianus tacebat. Reſpondit Leo diaconus & dixit: Iuſta petitio. Non abſcōdatur. Erant enim ibi Patricij & Conſules iſti: Paterius excoſſ. Anatolius excoſſ. Ipſe Baſſus & Marinianus &c.

Presbyteri autem vrbis Romæ omnes, 48. Diacones qoioque. Iotroiuit enim Epiphanius presbiter & dixit cō lachrymis: Fiat probatio, vt eccleſia oon maculetur. Reſpon-

cut decet) eccleſiā ſemper ſub leuare grauatis. Iratus aūt Marinianus de his, quæ ſupradicta ſunt, venit ad Baſſum, dicēs quaſi de malitia Sixti epiſcopi, & quòd per Petrum ſeruum epiſcopi Sixti audierat, eô ꝙ conſecratam Chryſogonitem ſtupraſſet.

CAP. IIII.

Conſilio ioito, cœperunt ambo accuſare eum Auguſto Valentiniano, ità vt accenderet' Auguſtus & mater eius furore. Et ſuſpenderunt ſe ab inuicèm à cōione. Sixtus aūt epiſcopus vrbis Romę, ſciens omnia quæ de eo apud Auguſtum delata fuerant, & quòd ab eius communione multus populus ſe ſegregaret, venit in baſilicam beati Petri apoſtoli, & fecit qoaſi ſuprà ſcriptum verbum, & per Leooem diaconum populo enarrabat, dicens: Si delicta mea contra me ſunt ſemper, ꝓbatio quarè noo fit? Et cœpit omnis vrbana plebs clamare, vt dicta eius Auguſtus & clerus vrbis Romæ probarent examine.

CAP. V.

Hoc audito, Valentinianus Auguſtus dixit: Pia petitio. Et iuſſit fieri ſm dicta. Et cōgregauit vniuerſum ſeoatū vrbis Romæ. Et Sixtus epiſcopus cōgregauit p̄sbyteros vrbis Romæ & clerū, necnon & monaſteria ſeruorū Dei. Et ſederūt in vno cōteſſu in Baſilica Heleniana, q̄ dr̄ ſeſſoriū. Et cœpit ſtudioſè clamās dicere ad Auguſtū: Intrent, q ſeparauerūt filiū à matre eccleſia, & aliàs vt corroborēt vniuerſa velamina cordis mei. Auguſtus aūt Valētinian⁹ tacebat. R̄ndit Leo diacon⁹, & dixit: Iuſta petitio nō abſcondat'. Erāt.n. ibi Patricij, & cōſules iſti Paterius excōſul, Anatolius excōſul, ipſe Baſſus excōſul, & Marinian⁹ patrici⁹, Albin⁹ patrici⁹, Sigisbuld⁹ patrici⁹, Honorat⁹ patrici⁹, Et p̄ſectus vrbis Euthymius, exp̄fectus vrbis Valeri⁹ patricius, Claudi⁹ patrici⁹, Fōtei⁹ exp̄fect⁹. Et aduocati iſti, Quir⁹, Deuteri⁹, Alexāder, Heliocarus. Presbyteri aūt vrbis Romę omnes 48. Diacooes 5.

Conc.Gen. P.2. Introi-

ſe ſicut decet eccleſiā ſemper ſubleuare gratis. Iratus autem Marinianus, de quo ſupradicta ſont, venit ad Baſſum, dicens quaſi de malitia Sixti epiſcopi, & quod per Petrum audierat ſeruum epiſcopi Sixti, ꝙ conſecratam Chryſogontiem ſtupraſſet.

CAP. IIII.

Conſilio inito, cœperont ambo accuſare eum Valeotiniano Auguſto, ita vt accenderetur Auguſtus vel mater eius furore, & ſuſpenderunt ſe ab inuicem à communione. Sixtus autem epiſcopus vrbis Romæ, ſciens omnia quæ de eo ad Auguſtum intimabātur, & quia à communione multus populus Romaous erigerat, venit in baſilicaoı beati Petri Apoſtoli, & fecit quaſi ſupra ſcriptum verbum, & per Leonem diaconum populo enarrabat, dicens: Sic delicta mea contra me ſunt ſemper, probatio quare non fit? Et cœpit omnis vrbana plebs clamare, vt dicta eius Auguſtus vel clerus vrbis ꝓbaret examine.

CAP. V.

Audito hoc, Auguſtos Valentinianus dixit: Pia petitio. Et iuſſit fieri ſecundum dicta. Et rogauit vniuerſom ſenatū vrbis Romæ. Et Sixtus epiſcopus rogauit presbyteros vrbis Romæ, & clerum, nam & monaſteria ſeruorum Dei. Et ſederunt io voo cōflictu in baſilica Heleniana quæ dicitur cenſoriom. Et cœpit ſtudioſe clamās dicere ad Auguſtum: Intrent, qui ſeparauerunt filium à matre eccleſia, vt curroborent vniuerſa velamina cordis mei. Auguſtus autem Valentinianus tacebat. Reſpondit Leo diaconus & dixit: Iuſta petioo non abſcondatur. Erant ibi Patricij, & conſules iſti: Paterius &c.

Presbyteri autē vrbis Romę omnes, 49. Introiuit eoim epiphanis presbyter, & dixit cum lachrymis: Fiat probatio vt eccleſia nō maculetur, Reſpondit Maximus excon-

 ſul,

ſpondit Maximus exconſol,
& dixit: Non licet enim aduer
ſus pontificem dare ſentētiā.
Reſpondit Syxtus, & dixit:
Quoniam in meo arbitrio eſt
iudicare, & in iudicare tamen
meo non abſcōdatur veritas.
Reſpondit Auguſtus Valenti-
nianus, & dixiad Baſſum: Cō
fitere publicè vniuerſas inti-
mationes tuas, qooniam ſi nō
probaoeris, eris obnoxius ec-
cleſiæ & pontifici. Nā & dam-
natio tibi commanet. Lt iterū
Auguſtus dixit ad Maximum;
Parens Maxime ioſta fuit po-
ſtulatio tua. Leuauit ſe Augu-
ſtus, & dedit in arbitrio Syxti
epiſcopi, iudicare iudicium
ſuum. Et diſceſſerunt cū Au-
guſto omnes. Et erar ſicut in
priſtinum munita eccleſia, ita
vt cum gaudio & ioco diſcede
ret Valentinianus Auguſtus à
Sixto Epiſcopo, inſultaos Ma
riniano & Baſſo.

Introiuit.n. Epiphanius p̄sby
ter, & dixit cū lachrymis: Fiat
probatio, vt eccleſia nō macu
let. Reſpondit Maximus excō
ſul, & dixit: Nō licet aduersùs
pontificē dare ſententiā. Re-
ſpondit Sixtus, & dixit: Quan
quam in meo arbitrio ſit, iudi
cer, an non iudicer, tñ meo iu
dicio nō abſcondatur veritas.
Reſpondit Auguſtus Valenti-
nianus, & dixit ab Baſſum: cō
fitere publicè vniuerſas inti-
mationes tuas, q̄m ſi nō pro-
baueris, eris obnoxius eccleſię
& pōtifici. Nā & dānatio tibi
cōmanet. Et iterùm Auguſtus
dixit ad Maximū: Parēs Maxi
me, iuſta fuit poſtulatio tua.
Leuauit Auguſtus, & dedit in
arbitrio Sixti epiſcopi, vt iudi
caret iudiciū ſuū. Et diſceſſe-
runt cū Auguſto oēs. Et erat
ſicut in priſtinū munita eccle
ſia, ità vt cū gaudio & ioco di
ſcederet Valentinianus Augu
ſtus à Sixto epiſcopo, inſultās
Mariniano & Baſſo.

ſul, & dixit: Non licet enim
aduerſus pontificem dare ſen
tentiam. Reſpondit Sixtus, &
dixit: Quoniam in meo arbi-
trio eſt iudicare, & non iudi-
cari, tamen oon abſcondatur
veritas. Reſpondit Auguſtus.
Valentinianus, & dixit ad Baſ
ſum: Confitere publice vni-
uerſas intimationes tuas, quo
niam ſi non probaueris, eris
obnoxius eccleſiæ, & pontifi-
ci. nam & danioatio tibi com
manet. Et iterum Auguſtus
dixit ad Maximū, Parens ma-
xime, iuſta fuit poſtulatio tua.
Leuauit ſe Auguſtus, & de-
dit in arbitrio Sixti epiſcopi,
iudicare iudicium ſuum. Et
diſceſſerunt cum Auguſto om
oes. Et erat ſicut priſtinum
vnita Eccleſia, ita vt cum gau-
dio & ioco diſcederet Valenti
nianus Auguſtus à Sixto Epi
ſcopo, exultans Mariniano &
Baſſo.

Capvt Saxtvm.

Alia autem die fecit colli-
gi omnes presbyteros vrbis
Romæ, & ſedit in eodem lo-
co, quia ibidem conſiſtebat
Auguſtus, & fecit cum omoi-
bus concilium, & damnauit
Baſſum, & Marinianum, ita vt
* priuaret. communione eos ambos vni-
tos ſubleuaret, & miſit autho
ritatis munimē per vniuerſos
epiſcopos. Audiêntes hoc Baſ
ſus & Marinianos, cępit Baſ-
ſus grauiter ferre, Marinianus
omnia deridere, ita vt omnia
prædia ſua, quæ compoſuiſſet
per annos vitæ ſuę, omnia ec-
cleſiæ derelinqueret, vt ad cō-
muniooē reuerteretur, & non
ſubleuaretur. Nā & Mariņia-
nus ore proprio clamabat, di-
cens: Scriptum eſt in verba:
Luc. 6. *Dimitte, & dimittetur vobis. Date, & dabitur vobis.* Hoc
cum audiret Syxtus, dixit: Scri
ptum eſt in euangelica verba
Matth. 12. doctrinæ: *Qui peccauerit in hoc ſeculo, remittetur ei. Qui autem peccauerit in ſpiritum ſanctum, non remittetur ei, nec hic, nec in futuro.* Et
eos reuocauit ad communio-
nem, ita vt de ſeculo ambo ſic
* VII. traoſirent. Er damnauit eos
ſexto Kalen. Septembris. ita
tamen,

Alia autem die ſecit colli-
gi omnes presbyteros vrbis
Romæ, & ſedit in eodē loco,
vbì conſiſtebat Auguſtus. Et
fecit commune concilium, &
damnauit Baſſum, & Marinia
num, ità vt communione am
bos ſimul * ſubleuaret. Et mi-
ſit authoritatis munimen per
vniuerſos epiſcopos. Audien-
do hoc Baſſus, & Marinianus,
cœpit Baſſus grauiter ferre,
Marinian⁹ deridere, ità vt Baſ
ſus prędia ſua, quę per omnes
annos vitæ ſuę, omnia eccleſię
derelinqueret, vt ad commu-
niooē reuerteretur, & nō ſub-
leuaretur. Nā Marinianus ore
proprio clamabat, dicēs: Scri-
ptum eſt in verbis euāgelicis:
Dimittite, & dimittetur vobis. Date, & dabitur vobis. Hoc
cū audiret Sextus epiſcopus,
dixit: *Scriptum eſt in Euangelicæ doctrinæ verbis: Qui peccauerit in hoc ſeculo, remittetur ei. Qui autem peccauerit in Spiritum ſanctum, non remittetur ei, nec hic, nec in futuro.* Et nec eos reuocauit ad
communionem, ità vt de hoc
ſeculo ambo ſic tranſirent. Et
damnauit eos * ſexto Kalen-
das Septembris, ità tamen, vt
Six-

Alia autem die ſecit colli-
gi omnes presbyteros vrbia
Romæ, & ſedit in eodē loco,
quia ibidem conſiſtebar Au-
guſtus. Et fecit cōmune con-
cilium, & damnauit Baſſum
& Marinianum, ita vt commu
nione eos ambos vniios ſub-
leuaret. Et miſit authoritatis
munimen per vniuerſos epi-
ſcopos. Audientes hoc Baſſus
& Marinianus, cœpit Baſſua
grauiter ferre, Marinianus de-
ridere, ita Baſſus vt omnes p̄-
dia ſua, dum poſuiſſet annoa
vitæ ſuæ, omnia eccleſiæ dere
linqueret, vt ad commuoio-
nem reuerteretur, & non ſub-
leuaretur: Nā & Marinianus
ore proprio clamabat, dicēs:
Scriptū eſt in verbis euangeli-
cis: *Dimitte & dimittetur vobis: Date, & dabitur vobis.* Hoc
cū audiret Sixtus, ait: Scriptū
eſt in euāgelicæ verbis doctri-
næ: *Qui peccauerit in hoc ſeculo, remittetur ei: qui autem in ſpiritum ſanctum, non remittetur ei, nec hic, nec in futuro.* Et nec eos reuocauit ad
communiooē, ita vt de ſeculo
ambo ſic tranſirēt. Et damna-
uit ſeptimo Kalen. Septēbris,
ita tamen, vt Sixtus epiſcopus
ſedens

Digitized by Google

tamẽ, vt Sixtus epiſcopus ſedẽs in ſede ſua, ſic iudicabat,
Iohan. 12. dicens: *Non eſt ſeruus ſupra dominum ſuum, neque diſcipulus ſupra magiſtrum.* Et quia dixerũt Baſſus, & Marinianus de me peccatore, quòd ſcorti adſimilarem oegocium, relegi euangelia in loco vbi ſcri-
Iohan. 8. ptũ eſt: Sedẽte Ieſu, & ſcribẽte digito in terra, & qa nõ inueniebãt Iudæi, quomodo eũ damnarent, adulteram adduxerant ei. Et hoc reſpoodit Ieſus: Si quis ex vobis eſt ſine peccato, inijciat in iſtam lapidem. Et per hæc verba euangelica iudicabat ſedem ſuam. Actum io baſilica elementa. Hoc indiculũ collegit Archidiaconus presbyter, & ipſe quaſi io cbartarium Eccleſiæ collocanit.

Sixtus epiſcopus ſedens in ſede ſua, ſic iudicaret, dicens, & proferens euangelica verba p eandem doctrinam: *Non eſt ſeruus ſupra dominum, neque diſcipulus ſupra magiſtrum.* Et quia dixeruot Baſſus & Mariniaous de me peccatore, quòd ſcorti aſſumerem oegocium, relegi dicta euangelica in loco vbi ſcriptum eſt: Sedente Ieſu, & ſcribente digito io terra. Et quia non inueniebant Iudæi, quomodò eum damnarent, adulteram adduxerunt ei. Et tunc reſpondit Ieſus: Si quis ex vobis eſt ſine peccato, mittat in iſtam lapidem. Et p hæc verba euangelica indicabat ſedem ſuam. Actum io baſilica Heliana.

ſedens in ſede ſua, ſic ſe iudicabat, dicens, & proferens euangelica per eandem doctrinam dicebat: *Non eſt ſeruus ſupra dominum, neque diſcipulus ſupra magiſtrum.* Et quia dixerunt Baſſos, & Marianus de me peccatore, quod ſcorti aſſimilarem negotiũ, relegit euangelia in loco vbi ſcriptum eſt: Sedente Ieſu & ſcribente digito in terra, & quia non inueniebant Iudęi, quomodo eum damoarent, adulteram adduxerant ei, & hoc reſpondit Ieſus: Si quis ex vobis ſine peccato eſt, iniciat ſuper iſtam lapidem, & per hæc verba euangelica iudicat ſedem ſuam. Actum in baſilica Heliana.

¶ Hunc iodiculum collegit Archidamus presbyter, & quaſi io chartacium Eccleſiæ collocauit.

DE POLYCRONIO & illius geſtis.

De Polychronio epiſcopo Hieroſolymitano, eo quòd eccleſias & manus impoſitiones cum præmio, & muneribus conſecraret. 7
De accuſatione Euphemii aduerſus Polychronium pootificem ſuum. 8
De expulſione Polychronii extra ciuitatem. 9
De obſeſſa Hieruſalem, ſame, & inopia paupertatis, & de Polychronio, eo quòd prædia eccleſiæ io pauperes vel populo erogaſſet. 10
De occurſu ſyoodi, & de relatione Polychronij Epiſcopi. 11
De directa epiſtola ad vrbem Hieruſalem. 12

DE POLYCHRONII HIEROSOLYMITANI accuſatione & expurgatione, tempore Sixti Papæ III.

CAPVT SEXTVM.

Erat quidem ſacerdos nomine Polychronius, epiſcopus Hieroſolymitanos. Hic per imprudentiam ſeoectutis dicebat, ꝙ Hieruſalem prima ſedes eſſet, et ore ſoperbo, & quaſi ſuperiorem affirmabat ſe pontificem eſſe, & ſummom ſacerdotem, & quaſi in ſua ſenectute ſemper infidentia corroboratur, ita vt acciperet remunerationem & ordinaret presbyteros & diacones, & niſi accepiſſet ſatis dignum munus, non ordioabat epiſcopum: & qoia quod ei, prout videbatur opulentia, quod canoo vrbis damnauit, diaconos Æthiopes, & Ægyptios in ſuo gremio ordinabat, & Eccleſiam quamlibet ſicubi

Erat quidam ſacerdos nomine Polychronius, Epiſcopus Hieroſolymitanus. Is per imprudentiã ſeoectuis dicebat, ꝙ Hieruſalem prima ſedes eſſet. Et ore ſoperbo quaſi ſuperiorem affirmabat ſe põtificem eſſe, & ſommũ ſacerdotẽ, & in ſua ſenectute ſemper in hac ſua cõfidentia corroborabatur, ità vt acciperet remunerationẽ, & alias cùm ordioaret presbyteros & diacones. Et niſi accepiſſet ſatis dignum munos, non ordinabat epiſcopum. Et quia ei pro deſſe videbatur opulentia, Æthiopes & Aegyptios io ſuæ gremio vrbis (quod canon damnauit) diacones ordioabat: & ſicubi ad dedicandam

Erat quidem ſacerdos oomine Polychronius, id p imprudentiam dicebat, qood Hieruſalẽ prima ſedes eſſet. Et ore ſoperbo, & quaſi de ſuperiore affirmabat ſe pontificem eſſe, & ſummũ ſacerdotem, & qoaſi in ſenectute ſua ſemper in ſua fidẽtia corroborabatur, ita vt acciperet remonerationem, & ordinaret presbyteros, & diacones. Et oiſi accepiſſet ſatis dignũ munos, noo ordinabat epiſcopum, & quia qood ei prout videbatur opulentia, ꝙ caoon vrbis dãnauit diacones ęthiopes, & Aegyptios in ſuo gremio ordinabat, & ad eccleſiã quamlibet ſicut in eios regione parochiarum ad dedicandas

Digitized by Google

ſicubi in eius regione parochiarum ad dedicaodas rogaretur, oon dabat authoritatis ſuæ faculam, niſi x. librarum auri accepiſſet remunerationem. Nam clerus omnioo vrbis Hieroſolymitanæ noo aſſcendebat gradum ſuum currens, niſi dediſſet remunerationem.

dam quamlibet parochiarũ in ſua regione eccleſiã rogaretur, nõ dabat authoritatis ſoæ facultatem, oiſi decem librarum auri accepiſſet remunerationem. Nam clericus omninò nullus vrbis Hieroſolymitanæ aſcendebat gradum ſuperiorẽ, niſi dediſſet remuneratiooem.

das eccleſias rogaretur, nõ dabat authoritatis ſuæ faculam, niſi decem librarum auri acceptiſſet remunerationem. Nã clericus omnino vrbis Hieroſolymitanæ, oon aſſcendebat gradum ſuum currens, niſi dediſſet remuoerationem.

Hoc audito Sixtus epiſcopus vrbis Romæ conuocauit vniuerſam ſynoduio epiſcoporum vel presbyterorũ Romanorum, clerosque in baſilicam Conſtantinianam, & ibi ſedens cũ Epiſcopis, clerumque ad ſtantem omnem de vrbe Roma iotimabat eis Polycronium Hieroſolymitanum. Quod canon catholicus calcauit, vel Apoſtolus teſtat. gratis accepiſtis, gratis date. & vniuerſum velamen cordis eius, & qui alios ciues, quod oon licet, ad ordinem ſociabat eccleſię Hieroſolymitanæ. Et quod vniuerſas eccleſias cum præmio, & muneribus conſecrabat.

Hoc audito, Sixtus epiſcopus vrbis Romæ conuocauit vniuerſam ſynodum epiſcoporum, & presbyterorũ Romanorum, clerosque in baſilicam Conſtantinianam: & ibi ſedens cum epiſcopis, clero q; de omoi vrbe Roma adſtãte, intimabat eis Polychronium Hieroſolymitanũ, quòd canones calcauit, vt Chriſtus teſtatur: Gratis accepiſtis, gratis date. Et intimauit etiàm eis vniuerſum velamen cordis eius, quòd alios ſcilicet ciues (quod non licet) ſociabat eccleſiæ Hieroſolymitanæ, & quòd vniuerſas eccleſias cum præmio & muneribus conſecrabat.

Hoc audito, Sixtus epiſcopus vrbis Romæ conuocauit vniuerſam ſynodũ epiſcoporum, & presbyterorum Romanorum, clerosq; in baſilicam Conſtantinianam, & ibi ſedẽs cum epiſcopis cleroq; aſtante omni de vrbe Roma, intimabat eis Polychronium Hieroſolymitanum, quòd canon calcauit, vel Apoſtolus teſtatur: Gratis accepiſtis, gratis date. Et intimauit eis vniuerſum velamẽ cordis eius, quia alios conciues quod non licet, ad ordinem ſociabat eccleſiam Hieroſolymitanę. Et quia vniuerſas eccleſias cum præmio, & muneribus conſecrabat. Math. 10.

Capvt Septimvm.

Sedentibus itaque Lxxx. & 1. epiſcopis, & 40. & 8. presbyteris & 6. diaconibus, iuſſit introire Euphemium epiſcopum, qui hoc ſupradictũ de Polycronio pontifice ſuo voce clara accuſare teſtabatur. Ordinauit autem vniuerſa ſynodus, & elegit de ſuo ordine tres presby. Caſtum, Felicem, & Habundium, & duos diacones ciues Romanos, Lollianum, & Leonem, & tres presby. vrbis Romæ, Archidamum, Petrum, & Demetrium, & miſit in Hieruſalem & ſecuodum Euphemij dicta quicquid iotegrum inueniſſeot, ore eius docente vel teſtibus 40. qui vera teſtificarẽtur ſecundum dicta Euphemij epiſcopi aduerſus Polycronium epiſcopum. Hi Epiſcopi, Caſtus, Felix, & Abundantius, & Diacones Lollianus, & Leo, & presbyteri, Archidamus, Petrus, & Demetrius, Polycrooium ſecundum dictũ Sixti epiſcopi vrbis Romæ, vel octoginta & vnius epiſcoporum ſynodum,

Sedentibus itaq; octoginta, & vno epiſcopis, & quadragintaocto pſ[?]yteris & 6. diaconibus, iuſſit introire Euphemiũ epiſcopũ, qui hæc ſupradicta de Polychronio pontifice ſuo voce clara accuſare teſtabatur. Ordinauit autem vniuerſa ſynodus, & elegit de ſuo ordine tres epiſcopos, Caſtum, Felicem & Abundium, & tres presbyteros vrbis Romæ, Archidamum, Petrum, & Demetrium, & duos diacones ciues Romaoos, Lollianum, & Leonem, & miſit eos Hieroſolymam, vt ſecundùm dicta Euphemij, quicquid minùs integrum inueniſſent, ore eius docente, teſtibus 40. qui vera teſtificarentur ſecũdùm dicta Euphemij epiſcopi aduerſùs Polychronium epiſcopum, emendarent idem epiſcopi Caſtus, Felix, Abundius, & presbyteri Archidamus Petrus & Demetrius, & diacones Lollianus & Leo ſecundùm præceptum Sixti epiſcopi vrbis Romę, vel octoginta & vnius epiſcopo-

Sedentibus itaque 80. & 1. epiſcopis, & XLVIII. presbyteris, & ſex diaconis, iuſſit introire Euphemium Epiſcopum, qui hoc ſupradictum de Polychronio pontifice ſuo voce clara accuſare teſtabatur. Ordinauit autem vniuerſa ſynodus, & elegit de ſuo ordine tres epiſcopos, Caſtum Felicem, & Habundum, & duos diacones ciues Romanos Lollianum, & Leonem, & tres presbyteros vrbis Romę, Archidamum, Petrum & Demetrium. Et miſit in Hieruſalem ſecundùm dicta Euphemij, quicquid integrũ introiiſſent ore eius docẽte teſtibus vel quadragiota, qui vera teſtificarent ſecundũ dictum Euphemij epiſcopi aduerſus Polychronium epiſcopum: hi Epiſcopi, Caſtus, Felix, & Habundantius, & diacones Lollianus & Leo, & presbyteri Archidamus, Petrus, & Demetrius, Polycronium epiſcopum ſecundum Sixti epiſcopi vrbis Romæ, & octoginta & vnius epiſcoporum

dum, & 48. presbyterorum ciuium Romanorum. nam etiam & ſecundum chyrographum Auguſti Valentiniani & Theodoſij Epiſcopi Conſtantinopolitani, quicquid edocuiſſet Euphemius Epiſcopus de epiſcopo & pontifici ſuo Polycronio, ambos ſimul Polycronium & Euphemium extra ciuitatem damnarent. Venientes autem in vrbe Hieruſalem, introierunt. Feria ſexta hi octo cum Euphemio epiſcopo iam ſabbato, & ſuſpenderunt eos ab inuicem à communione. Feria autem prima celebratæ ſunt Miſſæ à Caſto epiſcopo, qui directus fuerat à Sixto epiſcopo & coepiſcopis ſuis vel è ſynodo. Feria autem ſecunda conuenerunt vniuerſi Epiſcopi de illis regionibus, & venerunt in eandem ciuitatẽ quaſi ſynodus 70. & 6. Epiſcopi iſti, Epiphanius, Quiriacus &c.

* quaſi ad ſynodum.

ſcoporum ſynodum, & quadragintaocto presbyterorum Romanorum ciuium: quia etiam & ſecundùm chirographum Valentiniani & Theodoſij Auguſtorũ, ſi quid edocuiſſet Euphemius epiſcopos de epiſcopo & pontifice ſuo Polychronio, ambos ſimul Polychronium & Euphemium, extra ciuitem damnarent. Venientes autem in vrbem Hieruſalem, introierunt feria ſexta hi octo cum Euphemio epiſcopo, & iam ſabbato ſuſpenderunt eos ab inuicem à communione. Feria autem prima celebratæ ſunt Miſſę à Caſto epiſcopo, qui directus fuerat à Sixto epiſcopo, & coepiſcopis ſuis, & à ſynodo. Feria autem ſecunda conuenerunt vniuerſi epiſcopi de illis regioibus, & venerunt in eandem ciuitatem * quaſi fuiſſet ſynodus, numero ſeptuaginta ſex Epiſcopi iſti, Epiphanius, Quiriacus,

porum ſynodum, & 48. presbyteros ciues Romanos. Nam etiam & chirographum Auguſti Valẽtiniani, & Theodoſij epiſcopi Conſtantinopolitani, & quicquid eis docuiſſet Euphemius de epiſcopo & pontifice ſuo Polychronio, ambos ſimul Polychronium & Euphemium extra ciuitatem damnarent. Veniẽtes autem in vrbem Hieruſalem, introierunt feria ſexta, & hi octo cum Euphemio epiſcopo iam ſabbato ſuſpenderunt eos ab inuicem à communione. Feria autem prima celebratæ ſunt Miſſæ à Caſto epiſcopo, qui directus à Sixto epiſcopo, & coepiſcopo ſuo vel à ſynodo. Feria autem ſecunda conuenerunt vniuerſi epiſcopi de illis regionibus, & venerunt in eandem ciuitatem, quaſi ſynodus, numero ſeptuaginta & ſex epiſcopi iſti, Epiphanius, Quiriacus, &c.

Bonoſus, Ioannes, Victor, Montanus, Specioſus, Paulus, Roborus, Caſtinus, Berbentius, Iacobus, Iuſtus, Feſtus, Palumbulus, Euphemius, Cicero, Familiaris, Felix, Auguſtinus, Hippolytus, Theodulus, Symmachus, Leo, Pelagius, Paulus, Reſtitutus, Reuocatus, Polychronius, Sabinus, Pardus, Spes in Deo, Triton, Auentius, Tranquillinus, Parſeus, Sebaſtianus, Vrbicus, Petrus, Zozimus, Habet Devm, Zoilus, Valentinus, Quirinus, Anaſtaſius, Chriſtoſus, Geminus, Deuterius, Theodalus, Paulus, Caſtus, Gorgonius, Fortunatus, Proditus, Scelbianus, Fabius, Clemens, Secundus, Iunius, Honoratus, Olybrius, Ioannes, Petronius, Holocauſtus, Andreas.

Et ſederunt cum ſupradictis, qui directi fuerant ab vrbe Roma, & docuit omnia Euphemius in conſpectu ſynodi. Reſpondit Caſtus epiſcopus ex directione Sixti epiſcopi, & dixit: Vincat nos iuſtitia: Introducãtur teſtes numero cõpetenti 40. vt ſecundum canonem catholicũ vrbis Romæ damnetur extra ciuitatẽ.

Et ſederunt cum ſupradictis, qui directi fuerãt ab vrbe Roma. Et docuit omnia Euphemius in cõſpectu ſynodi. Reſpondit Caſtus epiſcopus ex directione Sixti epiſcopi, & dixit: Vincat nos iuſtitia. Introducãtor teſtes numero cõpetenti 40, vt ſecundùm canonem catholicum vrbis Romæ damnetur extra ciuitatem.

Et ſederuot cum ſupradictis, qui directi fuerãt ab vrbe Roma. Et docuit oĩa Euphemius in coõſpectu ſynodi. Reſpondit Caſtus epiſcopus ex directione Sixti epiſcopi, & dixit: Vincat nos iuſtitia. Introducãtur teſtes numero competenti 40. vt ſecundùm canonem catholicum vrbis Romæ dãnetur extra ciuitatem.

Capvt Octavvm.

Prima autem die ſynodi tãta probatio fuit Eufemii. Qui dum probaſſet omnia, quæ teſtificabatur prima pollicitatione, damnatus eſt, & accepit anathema dum docuiſſet omnia, & ſubſcripſerũt omnes epiſcopi in eius damnationẽ. Leo diaconus vrbis Romæ dixit. Ex te enim dãnaberis, qm̃ pontificẽ qui te cõſecrauit coepiſcopũ, cõdemnabas & accuſabas. Cecidit autẽ in terra ante

Prima autem die ſynodi tãta probatio fuit Euphemii. Qui dũ non probaſſet omnia quæ teſtificabatur prima pollicitatiooe, dãnatus eſt, & accepit anathema, dum non docuiſſet omnia. Et ſubſcripſerunt omnes epiſcopi in eius damnationẽ. Leo diaconus vrbis Romæ; dixit: Ex te enim dãnaberis, qm̃ pontificẽ, q te conſecrauit coepiſcopũ, condẽnabas & accuſabas. Cecidit autem

Prima aũt diẽ ſynodi tãtũ probatio fuit Euphemii. Qui dum probaſſet omnia teſtificabatur, prima pollicitatione damnatus eſt, & accepit anathema, dũ docuiſſet oĩa. Et ſcripſerũt oẽs epiſcopi in eius dãnationẽ. Leo diaconus vrbis Romæ dixit. Ex te enim damnaberis, qm̃ pontificẽ qui te creauit coepiſcopũ, cõdemnabas, & accuſabas. Cecidit aũt in terra ante oẽ conciliũ epiſcopo-

ante omne cōciliū epiſcopo-
rū,& ibi cōfitebat ſe peccaſſe.
Rñdit Abundius eṗs miſſus
ab vrbe Roma,& dixit: Nō li-
cet quenq̄ accuſare pontificē
ſuū,qm̄ iudex nñ iudicabitur.
Alia aūt die cōnenerūt in ba-
ſilica ſancta reſurrectionis do
mini nři Ieſu Chři,& ibi ſede
runt iudicantes eū. Ibi aūt cū
anathemate dānauerūt Euſe-
miñ vſq; ad vltimū diē tēpo-
ris ſui. Et ſubſcripſerūt oēs in
eius damnationē epiſcopi nu
mero 76. & 2. diaconi cardi-
nales Romani,& tres presby-
teri,& tres epiſcopi,qui dire-
cti fuerant,concluſerunt,ſub-
ſcribentes in eins damnatio-
nem,& dum damnaſſent eū,
extra ciuitatē iudicabant.

aūt in terrā ante oīne cōciliū
eṗorū, & ibi cōfitebat ſe pec-
caſſe. Rñdit Abundius eṗus,
miſſus ab vrbe Roma,& dixit:
Nō licet quenq̄ accuſare pōti
ficē ſnū,qm̄ iudex nō iudica-
bitur. Alia aūt die cōuenerunt
in baſilicā ſanctā reſurrectio-
nis Dñi nři Ieſu Chři,& ibi ſe
derūt iudicātes eum. Ibi autē
cū anathemate dānanerūt Eu-
phemiū vſq; ad vltimū tēpo-
ris ſui. Et ſnbſcripſerūt oēs in
eius dānationē epiſcopi nu-
mero 76. & 2. diaconi cardi-
nales Romani, & tres presby-
teri,& tres epiſcopi, qui dire-
cti fuerant,concluſerunt ſub-
ſcribentes in eins damnatio-
nē. Et dum damnaſſeot eum,
exire ciuitatem indicabant.

ſcoporum,& ibi confitebatur
ſe peccaſſe. Reſpōdit Abun-
dantius eṗus, miſſus ab vrbe
Roma,& dixit: Nō licet quen
quā accuſare pootificē ſuum,
qm̄ iudex nō iudicabiť. Alia
aūt die conuenerunt in baſili-
cā ſanctæ reſurrectionis Dñi
noſtri Ieſu Chriſti,& ibi ſede-
runt iudicantes eū. Ibi aūt cū
aoathemate dānauerunt Eu-
phemium vſq; in vltimū tem
potis ſui. Et ſubſcripſerūt om
nes in eius dānationē. Epiſco-
pi verò 76. & duo diacenes
cardinales Romani, & tres pꝰſ
byteri,& 3. epiſcopi, qui dire-
cti fuerant concluſerunt, ſub-
ſcribentes in eius damnatio-
nē. Et dum damnaſſent eum,
extra ciuitatem iudicabant.

CAPVT NONVM.

Et Polycronium epiſcopū
Hieroſolymitanum, quia or-
dinaſſet diaconū æthiopū no
mine victorē, & quia propter
10. libras auri eccleſias cooſe-
crabat, dānauerunt eum extra
ciuitatē,& dedernnt ei vel cō
ſtituerūt prædia tria eccleſię,
ita tñ, vt locus eius intactus
ſeruaretur in gremin vrbis
Hieruſalē. Et dum ceſſiſſent
ei vſufructuario prædia, ſnb-
ſcripſerunt oēs epiſcopi 76 &
diacones duo,& dimiſerūt ibi
dē eṗm quaſi vicariū in loco
eius nomine Theodolum de
Bethleem vrbe. Et ſuſpende-
runt ſedem eius, ita vt extra
ciuitatē habitaret in prædicta
ſupradicta; & venerunt ad vr
bem Romam feſtinantes ſu-
pradicti 8. Et iuſſit Sixtus epi
ſcopus recōuenire epiſcopos
ſupradictos ſimul cum Augu
ſto Valentiniann, & alligaue-
runt vulnera eius. Gaudebat
autem Auguſtus in damnatio
ne Euſemij epiſcopi, qni exti-
tit accuſator Polycrnnij pon-
tificis ſui,& ſubſcripſeruot in
damnationem horum duorū,
omnis ſynodus, & Auguſtus
Valentinianus, & Sixtus Epi-
ſcopus vrbis Romæ manu
propria concluſit.

Et Polychroniū epiſcopū
Hieroſolymitanū, quia ordi-
naſſet diaconum æthiopē oo-
mine Victorē: & qnia ob decē
libras auri eccleſias cooſecra-
bat, damnauerunt exire ciuita
tem,& dederunt ei vel conſti-
tuerunt prædia tria eccleſiæ,
ità tamē, vt locus eius intactus
ſeruareť in gremio vrbis Hie-
ruſalem. Et dum ceſſiſſent ei
vſufructuario pꝛ̄dia, ſubſcrip-
ſerūt omnes Epiſcopi ſeptua-
gintaſex, & epiſcopi tres, &
presbyteri 3,& diacones duo,
& dimiſerunt ibidèm epiſco-
pum, quaſi vicarium in loco
eius nomine Theodulum de
Bethleē vrbe & ſuſpeoderunt
ſedem eius, ità vt extra ciuita-
tē habitaret in prædijs ſupra-
dictis. Et venerunt ad vrbem
Rnmam feſtinantes ſupradi-
cti 8. Et iuſſit Sixtus Epiſco-
pus conuenire epiſcopos ſu-
pradictos ſimul cum Auguſto
Valentiniano,& alligaucrunt
vulnera eius. Gaudebat antē
Auguſtus in damnatione Eu-
phemij epiſcopi, q exritit ac-
cuſator pontificis ſui Poly-
chronij. Et ſubſcripſerunt in
damoationem horum duorū
omois ſynodus, & Auguſtus
Valeotinianus. Et Sixtus epi-
ſcopus vrbis Romæ manu
propria concluſit.

Et Pnlychroniū epiſcopū
Hieroſolymitanū, quare ordi
naſſet diaconum æthiopē, no-
mioe Victorē, & quia ad 10.
libras auri eccleſias cōſecra-
bat. Damnauerunt eū extra ci
uitatē,& dederunt ei vel con-
ſtituerūt prædia tria eccleſiæ,
ita tamē, vt locus eius intact⁹
ſeruareť in gremio vrbis Hie-
ruſalē. Et du ceſſiſſent ei vſu-
fructuaria prædia, ſubſcripſe
runt oēs epiſcopi 76,& eṗi 3,
& pꝛ̄sbyteri 3,& diacones duo,
& dimiſerunt ibidē eṗm qua-
ſi vicariū in loco eius nomine
Theodolū de Bethleem vrbe.
Et ſuſpenderunt ſedem eius,
ita vt extra ciuitatem habita-
ret in prædijs ſupradictis. Et
venerunt ad vrbem Romam
feſtinantes ſupradicti 8. Et iuſ
ſit Syxtus epiſcopus conueni-
re epiſcopos ſupradictos ſi-
mul cum Auguſto Valētinia-
no, & alligauerunt vulnera
eius. Gaudebat autem Augu-
ſtus in damnationem. Euphe
mij epiſcopi, qui extitit accu-
ſator Polychronij pontificis
ſui. Et ſubſcripſerunt in dam-
oationem horum duorū om-
nis ſynodus & Auguſtus Va-
lentinianus, & Syxtus epiſco-
pus vrbis Romæ propria ma-
nu concluſit.

CAPVT DECIMVM.

Poſt menſes enim 9, obſeſ-
ſa eſt ciuitas Hieruſalē fame,
non tantum fame, quantum
inopia

Poſt menſes etenim nouē,
obſeſſa eſt ciuitas Hieruſalē,
ac laborabat fame, nec tātùm
fame,

Poſt meoſes enim 9, obſeſ-
ſa eſt ciuitas Hieruſalē fame,
non tantum fame, quam ino-
pia

Digitized by Google

inopia paupertatis. Polycronius autem, qui exepiſcopus, vendidit publice prędia Eccleſiæ ſupradicta pauperibus & clericis, populoq; Hieroſolymitano erogauit vel ſparſit. Veniens autem Priſcus diaconus vrbis Hieruſalem, accuſabat iterum Polycronium, dicens: Quod ei temporale conceſſum fuerat, vendidit populo cleroq; ſparſit. Hoc Sixtus epiſcopus audiēs, gaudio corroboratur, & intimauit Auguſto Valentiniano rem quam geſtam audierat. Reſpondit diaconus, & dixit ad Sixtum epiſcopum: Iube occurrere ſynodum per authoritatis tuæ munimen vt ſuboeniatur domui, quę ſupra aquam habuit fundamentum, & accipiat cōtinua & fundamenta lapidea, vt tuo munimine pontificij non ruat domus ædificata.

fame, quātum inopia paupertatis. Polychronius autem, q exepiſcopus, vēdidit publice prædia Eccleſiæ ſupradicta, pauperibus & clericis, populoq; Hieroſolymitano erogauit vel ſparſit. Veniens autem Priſcus diaconus vrbis Hieruſalem, accuſabat iterum Polychronium, dicens, quod in tēporale conceſſum fuerat, vendidit populo, cleroq; ſparſit. Hoc Sixtus epiſcopus audiēs, gaudio corroborabatur, & intimauit Auguſto Valētiniano rem, quam geſtā audierat. Reſpondit Leo diaconus, & dixit ad Sixtum epiſcopum: Iube occurrere ſynodum per authoritatis tuæ munimē, vt ſubueniatur domui, quæ ſupra aquam habuit fundamentum, & accipiat contignationes & fundamenta lapidea, vt tui munimine pontificii, non ruat domus ædificata.

pia paupertatis. Polycronius autem qui ex epiſcopo, vendidit publice præmia eccleſiæ ſupradictæ pauperibus, & clericis, populoque Hieroſolymitano erogauit vel ſparſit. Veniens autem Priſcus diaconus vrbis Hieruſalem, accuſabat iterum Polycronium, dicens: quod ei temporale ceſſum fuerat, vendidit populo, cleroq; ſparſit. Hoc Sixtus epiſcopus audiens corroborat, & intimauit Auguſto Valentiniano rem quam geſtam audiſſet. Reſpōdit Leo diacon*, & dixit ad Sixtum epiſcopum: Iube occurrere ſynodum per authoritatis tuæ munimen, ſubueniatur domui, quæ ſuper aquam habuit fundamentum. Et accipiat continas & fundamenta lapidea, vt tuo munimine pontificii, non ruinet domus ædificata.

Caput Vndecimvm.

Miſit aūt præcepta per vniuerſas ciuitates, & occurrerūt omnes epiſcopi, & fecit ſynodum, & ſedit cum Auguſto in eadem baſilica Conſtantiniana, & ſedit cum epiſcopis Auguſtoque, ſimul & cogitationibus æſtuabatur Sixtus epiſcopus, qualiter Polycronium reuelaret. Reſpondit Valentinianus Auguſtus, & dixit: Nolite æſtuare pater, qa meruit Polycronius ſicut & vidua, quæ miſit aeris minuta 2. in gazofilacium, vbi omnes abundanter miſerunt. Illa enim nibil habebat, niſi tantū illa duo minuta. Et reſpondit Dominus noſter: Et quid dixit? Dixit aotem Sixtus epiſcopus: Quia omnibus plus miſit. Hic autem omnem victum ſuum quem habuit, miſit. Reſpondit Leo diaconus: Ergo præſul qui imitatos eſt viduam, non viduetur. Tunc lauanerunt ſe omnes epiſcopi, vel qui in eodem loco erant, gaudio letanias faciebāt plus enim gaudio plorabant omnes.

Miſit aūt præcepta per vniuerſas ciuitates, & occurrerūt omnes epiſcopi. Et fecit ſynodum, & ſedit cum Auguſto in eadem baſilica Conſtantiniana. Et ſedens cum epiſcopis, ſimulq; & Auguſto, cogitationibusq; æſtuabat Sixtos epiſcopus, qualiter Polychronium releuaret. Reſpondit Valētinianus Auguſtus, & dixit: Noli æſtuare pater, quia meruit Polychronius ſicut & vidua quæ miſit ætis minuta duo in gazophylacium, vbi omnes abundantur miſerunt. Illa enim nihil habebat niſi tantùm illa duo minuta. Et reſpondit Dominus noſter: Et quid? Dixit autem Sixtus epiſcopus: Quia omnibus plus miſit. Hæc autem omnem victum ſuom, quem habuit, miſit. Reſpondit Leo diaconus: Ergò præſol, qui imitatus eſt viduam, non viduetur. Tunc leuauerunt ſe omnes epiſcopi, & qui in eodem loco erāt, præ gaudio litanias faciebāt. Plùs enim ex gaudio plorabant omnes.

Miſit autem præcepta per vniuerſas ciuitates, & occurrerunt omnes epiſcopi. Et ſedit cum Auguſto in eadem baſilica Cōſtanooiana. Et ſedit cum epiſcopis Auguſtoq; ſimul. Et cogitationibus æſtuabatur Sixtus Epiſcopus, qualiter Polycronium reuelaret. Reſpondit Valentinianus Auguſtus, & dixit: Non æſtuare pater, quia meruit Polychronius ſicut vidua, quæ miſit æra minuta duo in gazophylacium, vbi omnes abundanter miſerunt. Illa autem nihil habens, niſi tantum illa duo minuta. Et reſpondit dominus noſter: Et quid! Dixit autem Sixtus Epiſcopus: Quia omnibus plus miſit. Hęc autem omnem victum ſuum, quem habuit, miſit. Reſpondit Leo diaconus: Ergo præſul, qui imitauit viduam, non viduetur. Tūc leuauerunt ſe omnes epiſcopi, & qui in eodem loco erāt, gaudio letanias faciebāt. Plus enim ex gaudio plorabant omnes. Luc. 21. Marc. 12.

Caput Dvodecimvm.

Et direxit epiſtolam hanc ad vrbem Hieruſalem. Beatiſſimo Polycronio Epiſcopo & coepiſcopus Sixtus epiſcopus

Et direxit epiſtolam hanc ad vrbem Hieruſalem. Beatiſſimo Polychronio Epiſcopo & coepiſcopis Sixtus epiſcopus

Et direxit epiſtolam hanc ad vrbem Hieruſalem. Beatiſſimo Polychronio Epiſcopo & coepiſcopus Sixtus epiſcopus

ſcopus vrbis Romæ & vniuerſa ſynod⁹ clerusq; omnis & Auguſtus. Releuationis tuę officia & munimeo ruinæ nõ obliuiſcar pati, quã redij ad vxorem, ſupra quam tentabas adultetare. Non enim viduetur vxor caſta, nec vir prudẽs non maculetur pecuniæ, non ſcorti conſilio, quam templũ quod deiecerat Euſemius, par te Polycroni ædificetur, redi ad vxorem ſine macula, & cuſtodi dicta Apoſtolica. Ora pio vrbe Roma. Actum eſt autem Valentiniano ſeptimo & Ahieno. Dum introiſſent hi octo io Ieruſalem, decimo Kalendas Aprilis, & reuocaue runt Polycrooiom epiſcopũ in vrbem Hieruſalem cũ magno hooore, & ſedit in eadem aonis ſeptem & menſes ſex, & requieuit in pace.

pus vrbis Romæ, & vniuerſa ſynodus, cletusque omois, & Auguſtus: Releuationis tuæ officia, & muoimẽ ruinæ non patiar obliuiſci. Iam redi ad vxorem, quam tentabas adulterare. Non viduetur enim vxor caſta, nec vir prudens maculemr pecunia aut ſcorti cõtagio: quin templum, quod deiecerar Euphemius, per te Polychroni ædificetur. Redi ad vxorem ſinè macula, & cuſtodi dicta Apoſtolica. Ora pro vrbe Roma. Actum eſt aotem Valẽtiniano ſeptimò, & Auieno conſulib. dum introiſſent hi octo in Hieruſalem decimo Kalendas Aprilis, reuocauerunt Polychronium epiſcopum in vrbem Hieruſalem cum magno honore, & ſedit io eadem annos ſeptem, & meoſes ſex. & requieuit in pace.

ſcopus vrbis Romæ & vniuerſa ſynodus, clerusq; omnis & Auguſtns. Releuationis tuæ officia & munimen ruinæ nõ obliuiſcar pati. Qm̃ redi ad vxorem, ſuper qua tentabas adulterari. Non enim viduet vxor caſta, nec vir prudens, non maculetur pecuniæ, non ſcorti conſilium, quooiam templum quod deiecerat Euphemius, pro te Polychroni ædificetur. Redi ad vxorem ſiue ſioe macula, & cuſtodi dicta apoſtolica, & ora pro vrbe Romana. Actum autẽ Valentiniano ſeptimo & Auie conſulibus dũ introiſſent hi octo in Hieruſalem, decimo Kalẽ. Aprilis. Et reuocauerunt Polychronium epiſcopum in vrbem Hieruſalem cum magno honore. Et ſedit eandem annis ſeptem, & menſes ſex. Et requieuit in pace.

Hi Conſules referuntur ab omnibus in annũ D. 450. qui fuit decimus à Sixti morte.

FINIS GESTORVM AC DECRETORVM
Sixti Papæ tertij.

CONCILIVM REGIENSE,

VEL POTIVS REGENSE,

Aut Regenenſe, in Gallia Narbonenſi, habitum tempore Sixti Papæ III. ab Epiſcopis tredecim, æra 472. Anno Domini 439. eſt Prouinciale.

HACTENVS ferè ab omnibus creditum fuit, hoc Concilium habitum. Regij in Aemilia, vel, vt nunc loquimur, in Lombardia: Cum tamen res ipſa qua de in eo agitur, ſatis indicare debuerit alterum Regium; ſiquidem in eo agitur de conſulendo Eccleſiæ Ebredunenſi, quam ſatis conſtat eſſe in Gallia Tranſalpina. Nec vero eſt credibile, in Concilio Ciſalpino actum fuiſſe de dando Epiſcopo Eccleſiæ Tranſalpinæ. Fuiſſe vero atque adeo fortè etiam nunc eſſe in Tranſalpina Gallia eius nominis ciuitatem, Satis conſtat, ex Indiculo Epiſcopatuum adnexo practicæ Cancellariæ Romanæ. Nam ibi legitur, Archiepiſcopatus Regienſis in Calabria: Epiſcopatus Regienſis in Aemilia, ſub Rauennate Metropolitano (quem Regienſem Epiſcopatum, Gregorius XIII. Archiepiſcopatui Bononienſi a ſe nunc primum inſtituti, cum alijs, attribuit) & Epiſcopatum Regenſem, ſub Aquenſi Metropolitano, in Prouincia Narbonenſi. Atque hunc quidem eſſe illum ipſum Epiſcopatum, quem quærimus, dubitari non debet: In quo propterea actum ſit de cauſa Ebredunenſi, vt vicino Epiſcopatu. Sanè Antoninus, in Itinerario, inter ciuitates prouinciæ Narbonenſis ſecundæ, ponit ciuitatem Reienſium, fortè Regenſium, vulgo Reias; & inter Prouinciæ Alpium maritimarum Ciuitates, ponit Metropolim Ebredunum. In indiculo etiam Celtico addito Commentarijs Cæſaris, eſt Regena, & Epiſcopatus Regenenſis: & Ebredunum, & Epiſcopatus Ebredunenſis. Alia etiam Rigena vel Regena ibidem legitur in indice Aquitanico. Adde vero quod monaſtorium Lyrinenſe, ſitum in Inſula Rhodani, vicinum eſt Epiſcopatui Regenſi vel Regenenſi, cum Vincentius ille, inſignis Presbyter, ſubſcripſerit concilio huic Regenſi; & Fauſtus ac Maximus ex eodem monaſterio aſſumpti fuerint ad Epiſcopatũ Regenſẽ: Atq; adeo et Proſperum illũ Aquitanicũ (vt hoc obiter dicã) huius Regẽſis, vel Regenæ ciuitatis Epiſcopum fuiſſe.

Valdè

valdè probabiliter colligitur, cum ſubſcripſerit Concilio Vaſenſi, vel Vaſionenſi, & Carpentoratenſi, quæ Ciuitates ab Antonino numerantur in Prouincia Viennenſi; quarum in eodem etiam celtico illo indice ſupradicto mentio fit. Vt ſatis mirari non poſſim qui factum ſit, vt & hoc Concilium Regio Lepidi adſcribatur; & eiuſdem Epiſcopus Proſper Aquitanicus tam conſtanter habeatur vt omittam hic alias coniecturas, quæ aliò non ducant. Carolus certè Sigonius, accerrimi vir iudicij, in hiſtoria ſua de Imperio Occidentali, in Concilio quidem non labitur, in Proſpero tamen vulgatam ſequitur opinionem, quam & ipſe lebenter vellem ſequi poſſe.

TITVLI CANONVM ſequentis Regienſis Concilij.

Vt peruerſi ordinatores, nullis dennò ordinationibus interſint. 1
Vt a duobus Epiſcopis ordinatus, aliquandò Epiſcopus poſſit non eſſe. 2
De hæreticis & ſchiſmaticis Epiſcopis, ſi ad catholicam fidem venerint, quid obſeruari debeat: 3
Vt Epiſcopus & benedicat & confirmet neophytum. 4
Vt Epiſcopus, quum ſepelierit Epiſcopum, curam habeat Eccleſiæ ipſius. 5
Vt abſque metropolitani literis & conſenſu, nullus accedat ad deſtitutam Eccleſiam Epiſcopo. 6

CANONES ET CAPITVLA REGIEN. CONCILII.

SVB Imperatoribus Theodoſio iuniore & Valentiniano, Theodoſio decimoſeptimò & Feſto conſulibus, quum de voluntate Domini apud Regienſem Eccleſiam conueniſſemus, & tranſgreſſionis apud Ebredunenſem Eccleſiam habitæ, remedium quæreretur, qua ſanctis Eccleſiæ canonibus, ac reuerendis patrum conſtitutionibus omni parte neglectis, abſque trium Epiſcoporum præſentia, abſq; comprouincialium literis, abſque Metropolitani authoritate, irritam ordinationis ſpeciem, a duobus temerè conuenientibus, præſumptam eſſe clarebat, non minùs doloris de * præſumpto lapſu, quàm de Eccleſiæ ipſius conuulſione, in pectoribus omnium diutina collatione verſatum eſt. Primùm itaque, quia non vlciſcendi, ſed remediandi ſtudium nutu Domini vniuerſorum pectoribus prorsùs ſacerdotali conſilio inſederat, in ſermonibus ſingulis proprietate perſpecta, placuit, quòd ſicut reproba, quæ præſumpta eſſent, in irritum ſunt deuocanda, ità eos, qui reproba præſumpſiſſent, quamuis confundere cenſura cogeret, charitati liceret abſoluere, præſertim quum hi, qui in tam peruerſa incidiſſent, a primo ipſius lapsùs die, adhibitis paſsìm precibus, culpam ſibi * pœnitentes, cum ignorantiæ proſcriptione imputâſſent, quia & ſi inueniale crederetur, ſacerdotem ſacerdotalia ſtatuta neſciſſe, leuius tamen erat. quàm ſi ore impudenti fateretur ſe nota calcâſſe.

*præſumentium.

* pœnitentiæ.

Capitulum I. De mulcta duorum, qui ordinationem præſumpſerunt.

Itaque eos, qui tam incondita, ac tam inſtabilia vſurpauerant, placuit miſericordiæ & charitatis occurſu, ità in communionem dilectionemque recipi, vt ſcirent, ſecundùm recentem & ſaluberrimam Taurinatis Synodi definitionem, ad perpetuam vitæ iſtius ſuffuſionem, nullis ſe decætero ordinationibus, nullis ordinarijs * futuros intereſſe concilijs, quia nihil ſalubre ab illis ſtatuendum expectaretur, qui tantæ corruptionis deteſtanda exempla præbuerant Ebredunenſi Eccleſiæ, cui ante omnia maturè viſum eſt conſulendum: (quia biennio & quatuor mēſibus ſacerdote legitimo deſtituta, hoc grauiùs ęgrotauerat) quòd clerus innocens diſciplinæ (vt probatum eſt memòr, quorundam laicorum inſolentia, ac varia perturbatione vexatus etiàm in ſacerdotibus, ac miniſtris minas ac iurgia, & vim acerbiſſimam periculosè pernicioſa nupèr cæde pertulerat, nec poterat differri bonorum, ac diſciplinæ mœror, nè vel * expectatione videretur contumacium & inquietorum * vota palpare, quorum conſpirationes iniquæ, machinationesque & in præteritum (quantùm deprēhēdi poſſint animaduerſione eccleſiaſtica puniendæ, & in futurum mancipandæ erant ſupplicio. Itaque ordinationem, quam canones irritam definiunt, nos quoquè vacuādam eſſe cenſuimus, in qua prætermiſſa triū præſentia, nec expetitis comprouincialium literis, metropolitani quoquè voluntate neglecta, prorsùs nihil, quod Epiſcopum faceret, oſtenſum eſt.

Cap. 2. Taurinatis concil.

*futuris.

*expectationi

* votis palpari.

Cap. II. de remotione eius, quem ordinare perperàm duo præſumptione.

Itemque, de voluntate Domini placuit, remoto hoc, qui peperàm aſſumptus erat Epiſcopus, fieri omninò fratrum cōſtitutionem, eccleſiaſtica traditione ſeruata. Verùm, quia hæc ſancta ſynodus non * diſciplinā tantùm, ſed & miſericordiam geſtit, (quamq; occurrerit, quòd ſe Armentarius diebus proximis eidem eccleſiæ multa aſſentatorum inſolentia * retuliſſet, occurrebat tamen, ꝙ antè admonitionem diſceſſiſſet, quòd à nonnullis ſacerdotibus in hoc ipſum confirmatus, ſe etiam priuatæ domui reddidiſſet, quòd epiſtolas ad clerum ipſum emiſerat, quibus epiſcopatum, * quem ſe * indeptum agnoſcebat appetere, renunciauerat, eradi nomen ſuum petens, & hoc ipſum quod inſtabiliter in ſe præſumptum erat, iam tunc inordinatum &

* diſciplinę tantum curam, ſed & miſericordiæ.

* pertuliſſet.

* indebitū quem ſe nō adeptum.

Digitized by Google

irritum futurum proteſtatũ eſſe confirmans) in illam potiùs partẽ declinata ſententia eſt: vt iuueni, educato in timore Domini, plùs ſuffragaretur, quòd in actu vitioſiſſimo interdùm ſana ſenſiſſet, quàm quòd iuuenilibus titillationibus aliqua in parte ceſſiſſet. Itaque
* regreſſu. prætermiſſis his, quæ * in ingreſſu ipſius eum
* ſocietatis culpę reſg ſerant, abſque vllius excuſationis effugio, * culpæ aſſociatum aſſeuerant, velut innocentem, eũdem præterire ſacerdotes Domini, qui huic concilio aderant, damnatione vacuum maluerunt.

Cap. III. De indulto eidem peregrini vel chorepiſcopi nomine.

Nicæ. conc. cap. 8. Quod ergò in quibuſdã ſchiſmaticis magis quàm hæreticis recipiendus. Nicenũ conciliũ ſtatuit à ſingulis per territoria ſua, hoc etiàm præſens conuentus in hoc ſtatuit ab omnibus ſeruari debere, id eſt, vt cuicunq; de fratribus tale aliquid charitatis concilia dictauerint, liceat ei in vnam parochiarũ ſuarũ
* cōcedere. eccleſiam * cedere, in qua aut chorepiſcopi nomine, vt idẽ canon loquitur, aut peregrina (vt aiunt) communione foueatur. Primùm itaque ſtatuitur, vt hoc in qualibet prouincia, præterquàm in Alpina maritima liceat, quã ſi in aliqua parte acceſſerit, vt malorum incitator & quietis impatiens, damnationi, quam in ſe prouocauerat, ſubiacebit. Sed & ſi quis eidem quicquam ex his, quæ ſtatuta ſunt, tranſgredienti, communicauerit, à communione omnium fiat alienus. Deinde, vt quo-
* egerit, libet in loco, præterquàm in publico * gerentur, nè quiſquam ei locus decernatur, quem curiæ & ciuitatis ſpecies, aut ordo nobilitat. Additur, nè vnquàm in ciuitatibus, niſi ſub Epiſcoporum abſentia offerre præſumat, nec ordinare vel vltimum clericum, nec in eadẽ quidam eccleſia, quæ illi cuiuſcunque miſericordia fuerit attributa, nec vlli Epiſcoporũ vel ſuccedente ætate, aſſumpto aliquo, in rudimentis ſuis huic in aliquo quaſi pro ætatis reuerentia, cedere liceat, nec vſquàm ipſi quicquã de Epiſcopalibus officijs vſurpare, præterquàm in eccleſia, quã cuiuſquam mi-
* adeptus. ſericordia fuerit * indeptus, in qua ei ſolùm neophytos confirmare, & ante presbyteros offerre conceditur. Quòd ſi vnquàm aliter aliquis, charitate alterius prouocatus, de habitationis commutatione variauerit, non aliter in alia eccleſia requiem accipiat, quàm in priori habuit, cui renunciauerat. Nec omninò vnquàm gubernationẽ obtineat, cui etiàm in ea, quæ ipſi conceditur, miniſtros à ciuitatis Epiſcopo neceſſè eſt ordinari. Sanè, quia miniſtrorum mentio facta eſt, & nonnulli ab ipſo inuenti, excommunicati, temerè in clero dicuntur prouecti: ſtatutum eſt, eos, qui ità aſſumpti ſunt, deponendos. Quibus autem nulla macula conuerſationis præiudicârit, prout Ebredunenſi ſacerdoti conſtituendo viſum eſt, aut in eccleſiæ ſuæ miniſterio tenendos, aut ad ipſum, quòcunque habitâſſet, transferendos, plebique quam acceperit, ex conſtitutionis huius permiſſu benedicere, & (vt ſuprà definitum eſt) in vna eademque eccleſia neophytos confirmare in caſtellis ac vicis, totum illi ante presbyteros (ſicubi venerit) liceat, quod in ciuitatibus omninò præſcribitur.

Cap. IIII. Vt presbyteri priuatìm fidelibus deſiderantibus benedicant.

Et inter minutas has diſcuſſiones & indefinitas viſum eſt omni presbytero per familias, per agros, per priuatas domos pro deſiderio fideliũ habere facultatem benedictiones aperire, quod nonnullas iam prouincias habere occurrit. Huic autem etiàm in eccleſiarum plebibus, per loca tamen magis quàm per vrbes, hoc idem viſum eſt eſſe tribuendum. In eccleſia quoquè, in qua ordinatus fuerit, conſecrandi virginem, ſicut confirmãdi neophytum, ius habebit. Et per omnia, vt ſit multæ indulgentiæ teſtimonium, ſemper ſe inferiorem Epiſcopo, ſuperiorem presbytero agat. Mandatis, votiſque omnium ſanctorum proſequentibus, viuat in timore Domini, & * Epiſcopum ſuũ colat, Deo ſeruiat, * quietem.
ſynodi circa ſe beneuolentiæ gratias agat, ſemperque indignum ſe indultis, etiàm negatis imparem, eſſe fateatur.

Cap. V. De ordinanda Eccleſia, defuncto Epiſcopo.

In commune autẽ omnes, qui conuenerant ſacerdotes, ſibimetipſis contra huiuſmodi ſcandala præcauendum cenſuerunt. Itaque propter eiuſmodi temeritatem, ſtabili definitione cõſulium eſt, vt decætero obſeruaretur, nè quis ad eam eccleſiam, quæ Epiſcopũ perdidiſſet, niſi vicinæ eccleſiæ Epiſcopus exequiarum tempore accederet, qui tamẽ ſtatìm eccleſiæ ipſius curam diſtrictiſſimè gereret, nè quid ante ordinationem, diſcordantium in nouitatibus clericorũ ſubuerſioni liceret. Itaque quum tale aliquid accidit, vicinis vicinarum eccleſiarum inſpectio, deſcriptio, recenſioque rerum mandatur.

Cap. VI. Nè quis ad ordinationẽ veniat, niſi metropolitani literis inuitatus.

Hæc autem omnia exequiarum tempore vſque ad ſeptimam defuncti agat diem. Exindè eccleſiæ referens mandatum metropolitani, ſimul cum omnibus ſanctis Epiſcopis ſepeliatur. Nec quiſquam ad eccleſiam, quæ ſummum amiſerat ſacerdotem, niſi metropolitani literis inuitatus (nè à plebe decipiatur) accedat, & vim pati voluiſſe videatur.

In exemplari Pariſijs impreſſo, continuè Epiſcoporum ſubſcriptiones (vt infrà conſcribuntur) ſubſequabantur. Verùm in vetuſto Gemblacẽ codice, titulus & canon ſequens interponebantur.

Cap. VII. De conuentu annuo.

Hæc, quæ communi conſenſu de voluntate Domini ſeruanda ſunt, neque (quod abſit) ſinè offenſa Dei ac omnium à quoquam tranſgredienda, definiêrunt ità dicentes, vt ſecundùm antiquam conſuetudinem (ſi qui

ex

Digitized by Google

ex tempore fuerint) bis in anno, conuentus agant, ac certè inter quaſlibet anxietates, neglectis proprijs & domeſticis neceſſitatibus, gratias ſimul Deo agentes, quicquid in ſpiritu conſiderant, conſurgentes, ſolùm Eccleſiæ remedium, remota vltionis prurigine, atque omni animoſitate, quærant.

Ego Hilarius Epiſcopus (iuxta id quod vniuerſis ſanctis coepiſcopis meis, qui mecum ſubſcripſerunt, placuit (definita patrum ſequutus, his definitionibus ſub * die xvj. Decembris, Theodoſio Auguſto xvij. & Feſto viris clariſs. coſs. ſubſcripſi.

* iij. Kalen.

Ego Seuerianus Epiſcopus huic definitioni interſui, & ſubſcripſi, die & conſulibus ſupraſcriptis.

Ego Audientius Epiſcopus his ſtatutis interfui, & die, ac conſulibus ſupraſcriptis ſubſcripſi.

Ego Iulius Epiſcopus his &c.
Ego Archadios Epiſcopus his &c.
Ego Auſpicius Epiſcopus his &c.
Ego Seuerus Epiſcopus his &c.
Ego Claudius Epiſcopus his &c.
Ego * Valerius Epiſcopus his &c. (* Valerian.)
Ego * Nectarius Epiſcopus his &c. (* Neuteri.)
Ego Aſclepius Epiſcopus his &c.
Ego Theodorus Epiſcopus his &c.
Ego Maximus Epiſcopus his &c.

Ego Vincentius presbyter Epiſcopi * Conſtatiniani, ab eodem ordinatus, interfui vice ipſius, & ſubſcripſi. (* Conſtantini.)

DECRETA LEONIS PAPÆ I.

Ex Libro Pontificali.

An. D. 440. LEO natione Tuſcus, ex patre Quintiano, ſedit annos viginti vnum, menſem vnum, dies tredecim. Huius temporibus fecit Demetria ancilla Dei, Baſilicam ſancto Stephano via Latina, milliario 3. in prædio ſuo. Hic inuenit duas hæreſes, Eutychianam & Neſtorianam. Hic ordinauit præcepta ſua authoritate, & miſit ad Martianum Auguſtum catholicum Principem fidelem. Et facta collatione cum eodem principe, collecti ſunt Epiſcopi. Et factum eſt Concilium ſanctum Epiſcoporū in Chalcedonia, in martyrio ſanctæ Euphemiæ. Et congregati ſunt 256. Sacerdotes, & alij 406. Epiſcopi, quorum chirographus cucurrit, qui congregati ſunt vnà cum tomo, hoc eſt, fide Apoſtolicæ Eccleſiæ Romanæ. Sed & in præſentia catholici principis Martiani Auguſti congregatum eſt Concilium, * numero mille cc. Epiſcoporum vnà cum Auguſto Martiano, qui expoſuerunt fidem catholicam, duas aſſerentes naturas in vno Chriſto Deo & homine. In quo loco pijſſimus Auguſtus Martianus vnà cum vxore ſua Pulcheria, depoſita regia maieſtate, fidem ſuam expoſuerunt ante conſpectum ſanctorum Epiſcoporum, vbi & damnauerunt Eutychen, & Neſtorium, & Dioſcorum. Et iterùm Imperator Martianus Auguſtus cum coniuge ſua Pulcheria Auguſta, chirographo proprio fidem ſuam exponentes, poſtulauerunt factum Concilium, vt dirigeret ad ſanctiſſimum Papam Leonem, rogantes vt fidem catholicam exponeret. Beatus verò Leo direxit fidei catholicæ tomum, & expoſuit, damnans omnes hæreſes. Idem beatiſſimus Leo Archiepiſcopus multas Epiſtolas fidei miſit, quæ hodiè archiuo Eccleſiæ Romanæ reconditæ tenentur. Hic firmauit frequenter ſuis epiſtolis Synodum Chalcedonenſem. Ad Martianum Auguſtum miſit epiſtolas 12. Ad Leonem Auguſtum epiſtolas 13. Ad Flauianum Epiſcopum epiſtolas nouem. Ad Epiſcopos per Orientem epiſtolas Octodecim, per quas fidem Synodi confirmauit. Hic renouauit poſt cladem Vuandalicam omnia miniſteria ſacrata argentea per omnes titulos, de conflatis hydrijs ſex, duas Baſilicæ Conſtantinianæ, duas baſilicæ beati Petri Apoſtoli, duas beati Pauli Apoſtoli, quas Conſtantinus Auguſtus obtulit, quæ penſauerunt ſingulæ libras C. Hic renouauit Baſilicam beati Petri Apoſtoli, & fecit ibì cameram, quam & ornauit. Et beati Pauli Baſilicam poſt ignem diuinum renouauit. Fecit & cameram in eadem, ſimiliter & in baſilica Conſtantiniana. Fecit quoquè Baſilicam ſancto Cornelio Epiſcopo & martyri, iuxta cœmeterium Calixti via Appia. Hic propter nomen Romanum ſuſcipiens legationem, ambulauit ad Regem Hunorum, liberauit totam Italiam a periculo hoſtium. Hic conſtituit monaſterium apud Petrum Apoſtolum. Hic conſtituit, vt intra actionem ſacrificij diceretur, ſanctum ſacrificium, immaculatam hoſtiam &c. Hic quoquè conſtituit, vt monacha non acciperet velaminis capitis benedictionem, niſi probata fuerit in virginitate * lx. annis. Hic etiam conſtituit, & addidit ſuper ſepulchra Apoſtolorum & clero Romano cuſtodes, qui dicuntur cubicularij. (* xl.)

* numero DC.

Hic fecit ordinationes quatuor per mē-
ſem Decembrem in vrbe Roma,
presbyteros lxxxj. diacones
xxxj. Epiſcopos per di-
uerſa loca nume-
ro clxxxv.
Qui etiàm ſepultus eſt apud Bea-
tum Petrum Apoſtolum, iij.
Idus Aprilis. Et ceſſauit
Epiſcopatus
dies vij.

CONCILIVM ARAVSICANVM PRIMVM, SVB LEONE PRIMO PAPA,

TEMPORE THEODOSII IVNIORIS & Cyri Conſulis, * ſexto Idus Nouemb. in Eccleſia Iuſtinianeñ. Eſtque Prouinciale.

* quinto.

Fl. Cyrus, ſine collega. An. D. 441.

Arauſia, ſiue Arauſienſis ciuitas, Narbonenſis eſt Galliæ. Plinius lib. 3. cap. 4. In mediterraneo Arauſia colonia Secundanorum dicta, quòd è ſecunda legione milites coloni eò deducti ſint. vide Ptolem. lib. 2. cap. 10. & Strabonem lib. 4. Vulgò dicitur Aurenge.

TITVLI CANONVM Arauſicenſis Concilij ſequentis.

Vt nullus miniſter ſinè chriſmate proficiſcatur. 1
De hæreticis, ſi in mortis diſcrimine conuertantur. 2
De pœnitentibus, qui de corpore exeunt. 3
De clericis pœnitentiam volentibus. 4
De his, qui ad eccleſiam conſugiunt, nè tradantur. 5
Nullus pro ſuis mancipijs, qui ad Eccleſiam coofugiunt, clericorum mancipia occupet. 6
De libertis, qui io Eccleſia cõmendati ſunt, nè opprimantur. 7
De his, qui clericum alienum ordinare præſumunt. 8
De his, qui ciues alienos ordinauerint. 9
De Epiſcopis, qui in poſſeſſiooe & in aliena diœceſi Baſilicam conſtruxerunt. 10
De Epiſcopis, qui excommunicatum alterius ſuſcipiuot. 11
De his, qui ſubitò obnimeſcunt, quòd & baptiſmum & pœnitentiam accipere poſſunt. 12
De his, qui mente deſipiunt. 13
De energumenis baptizatis. 14
Vt energumenis & catechumenis de baptiſmo conſulatur. 15
Vt energumeni ad clerum non promoueantur. 16
Vt io vnum propoſitio ſacramenti conſecretur. 17
Vt Euangelia catechumeni non aodiant. 18
Vt catechumeni ad baptiſteria nõ accedãt. 19
Vt catechumeni cum fidelibus benedictionẽ non accipiant. 20
Vt duo Epiſcopi Epiſcopum non ſaciant. 21
Vt clerici coniugati, oiſi continentiam profiteantur, diaconi ooo fiant. 22
De his, qui poſt acceptum diaconatum incõtinentes inueniuntur. 23
De his, qui priuſquàm ordinarentur, iocontinentes inuenti ſunt. 24
De viris probatis, ſi coniugia duplicauerint. 25
De Diaconibus non ordinandis. 26
De fœminis, quæ viduitatem profeſſæ ſunt coram Epiſcopo. 27
De his, qui profeſſi ſunt caſtitatem, ſi prçuaricati fuerint. 28
Vt nullus Epiſcopus de concilio ſine conſenſu diſcedat, aut ad Cõciliũ ire recuſet. 29.

Capitulum primum.

NVLLVS miniſtrorum, qui baptizandi recipit officium, ſioè chriſmate vſquàm debet progredi, quia intet nos placuit ſemèl in baptiſmate chriſmari. De eo autem, qui in bapuiſmate, quacunque neceſſitate faciente, non chriſmatus fuerit, in confirmatione ſacerdos commonebitur. Nam inter nos chriſmatis ipſius non niſi vna benedictio eſt. Non vt præiudicans, quicquam dico, ſed vt neceſſaria habeatur chriſmatio repetita.

De cõ. di. 4. Nullus miniſtrorum.

2 Hæreticos, in mortis diſcrimine poſitos, ſi catholici eſſe deſiderent, ſi deſit epiſcopus, à presbyteris cum chriſmate & benedictione conſignari placet.

3 Qui receduot de corpore, pœnitentia accepta, placuit, ſinè reconciliatoria manûs impoſitione eos communicare, quod morientis ſufficit * conſolationi ſecundùm diffinitiooes patrum, qui huiuſmodi communionem congruentér viaticum nomioauerunt. Quòd ſi ſuperuixerint, ſtent in ordine pœnitentium, vt oſtenſis neceſſarijs pœnitentiæ fructibus, legitimam communionem cum reconciliatoria manûs impoſitione recipiaot.

26. q. 6 Qui recedũt de.

* reconciliationi.

4 Pœnitentiam deſideraotibus etiàm clericis, non negandam.

5 Eos qui ad Eccleſiam confugerint, tradi non oportere, ſed loci ſancti reuerentia, & interceſſione defendi.

Di. 87. Eos qui ad Eccleſiam.

6 Si quis autem maocipia clericorum pro ſuis mancipijs ad Eccleſiam conſugientibus, crediderit occupanda, per omnes Eccleſias diſtrictiſſima damnatione feriatur.

7 In Eccleſia manumiſſos, & per teſtamentum Eccleſiæ commendatos, ſi quis in ſeruitutem, vel obſequium, vel ad * colonariam cõditiooem * imprimere tẽtauerit, animaduerſione Eccleſiaſtica coercebitur.

Et in decr. Iuo. lib. 2.

* colonierũ

* reuocare.

8 Si quis alibi conſiſtantem clericum ordinãdum putauerit, priùs definiat, vt cum ipſo habitet. Nec eum ſine conſultatione eius Epiſcopi, cum qoo antè habitauit, ordinare prçſumat: quia non ſinè cauſa, diù ab alio non ordinatus remanſit.

9 Si

9 Si qui autem alienos cioes, aut alibl conſiſtentes, ordinaueriot, nec ordinati in vllo accuſantur, au: ad ſe eos reuocent, aut * ipſi eis impetrent, cum quibus habitenr.

* gratiã ipſi. eorum in-

10 Si quis Epiſcoporum io alienæ cinitatis territorio eccleſiam ædificare diſponit, vel pro fundi ſui negocio, aut eccleſiaſtica vtilitate, vel pro quacunque * ſua oportunitate, permiſſa licentia ædificandi, (quia prohibere * hoc nefas eſt) non præſumat dedicationem, quæ illi omnimodè reſeruatur, in cuius territorio eccleſia aſſurgit: reſeruata verò ędificatori Epiſcopi hac gratia, vt, quos deſiderat cloricos in re ſua videre, ipſos ordinet, is in cuius ciuitatis territorio eſt, vel ſi ordinati iam ſunt, ipſos habere acquieſcat. Et omnis eccleſiæ ipſius gubernatio, ad eum, in cuius ciuitatis territorio eccleſia ſurrexerit, pertinebit. Quòd ſi etiàm ſecularium quicũque ædificauerit eccleſiam, & alium magis, quàm eum, in cuius territorio ædificat, inuitandum putauerit: tam ipſe, cui contra conſtitutionem ac diſciplinam gratificari vult, quàm omnes Epiſcopi, qui ad huiſmodi dedicationem inuitantur, à conuentu abſtinebunt. Si quis exceſſerit, in reatum deuocabitur. Si quis exceſſerit, ordinem recognoſcat canonicum.

* ſuorum

* huic

11 Placuit, in reatum venire Epiſcopum, qui admonitus de excommunicatione cuiuſque, ſinè reconciliatione eius, qui eum excommunicauit, ei communicare præſumpſerit, vt integra omnia, ſi reconciliatio interceſſerit, de iuſtitia vel iniquitate excommunicationis, proxime ſynodo reſeruentur.

27. q. 6. Qui communicauerit de.

12 Subitò obmuteſcens, prout ſtatutum eſt, baptizari, aut pœnitentiam accipere, poteſt, ſi voluntatis præteritæ teſtimonium aliorum verbis habet, ant præſentis in ſuo nutu.

Ibidem.

13 Amentibus, quæcunque ſuor pietatis, conferenda ſunr.

14 Energumeni iam baptizati, ſi de purgatione ſua curent, & ſe ſolicitudini clericorum tradanr, monitiſque obtemperent, omnimodè communicent, ſacramenti ipſius virtute vel muniendi ab incurſu dæmonum, quo iufeſtantur, vel purgandi quorum iam oſtenditur vita purgatior.

15 Energumenis catechumenis, in quantùm vel neceſſitas exegerit, vel opportunitatis permiſerit, de baptiſmate conſulendum.

16 Energumeni non ſolùm non aſſumendi ſunt ad vllum ordinem clericatûs, ſed & illi qui ordinati iam ſunt, ab impoſito officio ſunt repellendi.

17 Admixtionem euchariſtiæ, ſimul conſecrandam cenſuimus. Aliâs, Cum capſa & calix inferendus eſt, & admixtione euchariſtiæ conſecraodus.

18 Placuit, catechumenis non legi euaogelium in eccleſia. Aliâs, Euangelia, placuit, deincèps catechumenis legi apud omnes prouinciarum noſtrarum eccleſias.

19 Catechumeni nonnunquàm admittendi ſunt etiàm inter domeſticas orationes. Alias, Ad baptiſterium catechumeni nunquàm admittendi.

20 Segregandi, informandique ſunt catechumeni, vt ſe reuocent, & ſignandos vel benedicendos ſemotìm offerant eos fideles. Aliâs, Ad fidelium benedictionem, etiàm inter domeſticas orationes, inquantùm caueri poteſt, ſegregandi, informandique ſunt, vt ſe reuocent. Ad ſignandos vel benedicendos ſe, ſemotè offerant.

21 Duo ſi pręſumpſerint ordinare Epiſcopum in noſtris prouincijs, placuit de præſumptoribus, vt ſicubi contigerit, duos Epiſcopos inuitum Epiſcopum facere, authoribus damnatis, vnius eorum eccleſiæ ipſe, qui vim paſſus eſt, ſubſtituatur, ſi tamen vita reſpondet: & alter in alterius deiecti loco nihilominùs ordinetur. Si voluntarium duo fecerint, & ipſe damnabitur, quò cautiùs ea, quæ ſunt antiquitùs inſtituta, ſeruentur.

Diſt. 64. Ne abiectione & ambitione & in de ere ſuo. lib. 3.

22 Sedit præterea, vt deincèps non ordinentur Diacones coniugati, niſi qui priùs, conuerſionis propoſito, profeſſi fuerint caſtitatem.

23 Si quis autē poſt acceptam benedictionem Leuiticam, cum vxore ſua incontineos inuenitur, ab officio abijciatur.

24 De his autem, qui, priusquàm ordinati fuerint, in hoc ipſum inciderint, Taurinatis ſynodi ſequendam eſſe ſententiam, qua iubentur, non vlteriùs promoueri.

Cap. 7. & vi. Hinc liquido conſtat, Taurinatem Synodũ, hanc pãtem præceſſiſſe.

25 De idoneis autem, probatiſque viris, quos clericatui alligari ipſa vitæ gratia ſuggerit, ſi fortè inciderint in duplicata matrimonia, vt non vltra ſubdiacooatum eccleſiaſticas capiant dignitates.

26 Diacooiſſæ omoimodè non ordinandæ. Si quæ iam ſunt, benedictioni, quæ populo impenditur, capita ſubmittant.

27 Viduitatis ſeruandæ profeſſionem, coram Epiſcopo in ſecretario habitam, impoſita à * presbytero veſte viduali, non eſſe violandam. Raptorem verò talium, vel ipſam talis profeſſionis deſertricem, meritò eſſe damnandam.

27. q. 1. Viduitatis ſeruandæ

* Epiſcopo.

28 * Hi verò, qui ſunt deſertores profeſſæ caſtitatis, præuaricatores habeodi, & his omnibus per pœnitentiam legitimam conſulendum.

* In vtroq; ſexu.

29 Hæc quæ ſubſcripſimus, cum eorum quoquè concordia, qui conſenſus dederunt, rata deincèps inter nos ac noſtros haberi volumus, & habenda ſancimus: oon prætereuntes eos, qui ſyoodo aut per ſe, aut per conſenſus ſuos, vel ad vicem * ſublegatos deſtinando adeſſe detrectant, vt qoid ſibi de illis placeat, qui patrum ſtatuta deſpiciunt, innoteſcat: non quòd nobis temporum qualitate difficile ſit, ad ſanctam ſyoodum conuenire, adijcientes, quòd ſi ſimilibus deincèps, paginis pro ſalubritate eccleſiaſtica ac remedijs.

* ſui per legatos.

B 3

dijs, congregare conuentus voluerimus, conſtituamus, vt nullus conuentus, ſinè alterius conuentûs denunciatione, ſoluatur. Itaque ſequenti anno, ſi Domino ac Deo noſtro Ieſu Chriſto permittente conceditur, die decimoquinto Kalendas Nouembris, in Arauſico territorio cõuentum habeamus. Qui ideò tanto prius antè denunciatur, vt tam excuſationis libertas, quàm inuitationis neceſſitas non ſit, De die enim ac loco per nos ipſos cõmonebimur, ſinguli nobiſcum exemplaribus ea, quæ per nos ſunt conſtituta, referentes: reliquos, qui defuerunt, beatiſſimi fratris noſtri Hilarij ſolicitudini relinquamus, datis ad ipſos horum exemplaribus commonendos. Si poſt omnia occurrerit imbecillitas fragilitatis humanæ, vt ſi quis Epiſcopus per infirmitatem, debilitatemve aliquam, aut hebetudinem ſensûs, inciderit, aut officium oris amiſerit, ea, quæ non niſi per Epiſcopos geruntur, non ſub præſentia ſua presbyteros agere permittat, ſed euocet Epiſcopum, cui hoc, quod in eccleſia agendum fuerit, imponat. Ego Hilarius Epiſcopus ſubſcripſi. Ego Claudius Epiſcopus ſubſcripſi. Ego Conſtantinus Epiſcopus ſubſcripſi. Ego Audentius
*Agræſius Epiſcopus ſubſcripſi. Ego * Egreſtius Epiſcopus ſubſcripſi. Ego Iulianus Epiſcopus ſubſcripſi. Ego Auſpicius Epiſcopus ſubſcripſi. Ego Maximus Epiſcopus ſubſcripſi. Ego
Theodor * Theudetius Epiſcopus ſubſcripſi. Ego Eucherius Epiſcopus ſubſcripſi. Sanctorum ſacerdotum comprouincialium meorum, qui ſuperiùs ſunt memorati, expectaturus aſſenſum Nectarius ſubſcripſi. Iuſtus Epiſcopus ſubſcripſi. Auguſtalis Epiſcopus ſubſcripſi, Ingenuus Epiſcopus ſubſcripſi. Ceſarius Epiſcopus ſubſcripſi. Salonius Epiſcopus ſubſcripſi. Ego Superuentor, pro patre & meo Epiſcopo Claudio ſubſcripſi & recognoui.

Explicit concilium Arauſicum.

DECRETA ALIQVA HVIC concilio in Gratiani & aliorum decretis aſcripta, quæ non habentur in ſuperioribus. Primò ex decreto Gratiani.

11.q.11.Canonica inſtituta.
¶Modus & forma excommunicationis.

Canonica inſtituta & ſanctorum patrum exempla ſequentes, eccleſiarum Dei violatores, authoritate Dei & iudicio ſancti ſpiritûs, à gremio ſanctæ matris eccleſiæ & à conſortio totius Chriſtianitatis eliminam*, quouſquè reſipiſcant, & Eccleſiæ Dei ſatisfaciant.

¶Ex eodem partim, & partìm ex alio codice decretorum librorum 16.cap.7.lib.11.

¶Reconciliatio excommunicati.

11.q.11.Cū aliquis excōmunicatus.
Cùm aliquis excommunicatus, vel anathematizatus, pœnitentia ductus, veniam poſtulat, & emendationẽ promittit, Epiſcopus, qui eum excommunicauit, ante ianuas eccleſiæ venire debet, & xij. presbyteri cum eo, qui eum hinc & inde circunſtare debent. Vbi etiā eſſe debent illi, quibus iniuria vel damnum commiſſum debet emendari: aut ſi iam emẽdatum eſt, eorum teſtimonio comprobari. Deindè interroget Epiſcopus, ſi pœnitentiā, iuxta quod canones præcipiunt, pro perpetratis ſceleribus ſuſcipere velit. Et ſi ille terræ proſtratus, veniam poſtulat, culpam confitetur, pœnitentiam implorat, & de futuris cautelam ſpondet, tunc Epiſcopus apprehenſa manu eius dextra, in eccleſiam illum introducat, & * ei communionem & ſocietatem Chriſtianam reddat, & ſeptem pſalmos pœnitentiales decantet cum iſtis precibus, kyrieleiſon, Pater noſter. Et nè nos. Saluum fac ſeruum tuum, DEVS meus ſperantem in te. Mitte ei Domine auxilium de ſancto, Et de Sion tuere eum. Nihil proficiat inimicus in eo, Et filius iniquitatis non apponat nocere ei. Eſto ei Domine turris fortitudinis, A facie inimici. Domine exaudi orationem meā, &c. Dominus vobiſcum, &c. *Cōmunionē Chriſtianā

ORATIO.

PRAESTA quæſum* Domine huic famulo tuo dignum pœnitentiæ fructū, vt eccleſiæ tuæ ſanctæ, à cuius integritate deuiauerat peccando, admiſſorum veniam conſequendo reddatur innoxius: Per Chriſtum Dominum noſtrum, Amen.

ALIA ORATIO.

MAIESTATEM tuam quæſumus, Domine ſancte, pater omnipotens, æterne Deus, qui non mortem, ſed peccatorum vitā ſemper inquiris, reſpice flentem famulū tuū, attende proſtratum, eius planctum in gaudium tuæ miſerationis conuerte, ſcinde delictorum ſaccum, & induce eum lætitia ſalutari, vt poſt longam peregrinationis famẽ, de ſanctis altaribus ſatietur, ingreſſusque cubiculum regis, in ipſius aula benedicat nomẽ gloriæ tuæ ſemper. Amen.

ALIA ORATIO.

DEVS miſericors, Deus clemens, qui ſecundùm multitudinem miſerationum tuarum peccata pœnitentium deles, & præteritorum criminum culpas venia remiſſionis euacuas, reſpice ſuper hunc famulum tuū N. & remiſſionem omnium peccatorum ſuorū ſibi tota cordis confeſſione poſcentem, deprecatus exaudi; innoua in eo, piiſſime pater, quicquid terrena fragilitate corruptū eſt, vel quicquid diabolica fraude violatum eſt: & vnitati corporis eccleſiæ membrum redemptionis annecte. Miſerere Domine gemituū, miſere lachrymarum eius, & non habentem fiducam, niſi in tua magna miſericordia, ad tuæ ſacramentum reconciliationis admitte, per Chriſtum Dominum noſtrum, Amen.

Poſt

Poſt hæc, ſecundùm modum culpæ, pœnitentiam ei iniungat, & literas per parochiã ſuam dirigat, vt omnes nouerint, eum in ſocietate Chriſtiana receptum. Alijs etiàm Epiſcopis hoc notum faciat. Nullus autem Epiſcopus alterius parochianum excommunicare vel reconciliare præſumat, ſinè conſenſu vel conſcientia proprij Epiſcopi.

Ex eodem libro 14. cap. ſexto.

¶Vt in ſabbato ſancto ieiunia non ſoluantur.

Vt in ſabbato ſancto, hoc eſt, in Vigilia Paſchæ, ieiunium ante noctis initium, niſi a paruulis & infirmis, non ſoluatur, nec in ipſa Paraſceue: quia cœna Domini, & Paraſceue, & ſabbatum, ad illos quadragintadies reſpiciunt: * vel diuina myſteria his duobus diebus celebrantur, canonibus quippe iubentibus, in biduo iſto, id eſt, Paraſceue & ſabbato, ſacramenta penitùs non celebrari.

for. * nec

Finis Concilij Arauſici & decretorum eius.

CONCILIVM VASENSE, VEL VASIONEN. SVB TEMPORE LEONIS PAPÆ PRIMI.

Eſtq; Prouinciale.

Vaſio in Narbonenſi Gallia Vocontiorum eſt oppidum, cuius meminit Ptolemæus lib. 2. ca. 10. Plinius lib. 3. cap. 4. & Pomp. Mela lib. 2. cap. 5.

TITVLI CAPITVLORVM huius Vaſenſis Concilij.

Vt Gallicani Epiſcopi in Gallijs non diſcutiantur. 1
De pœnitentibus ſubitò mortuis, vt oblationes eorum recipiantur. 2
Vt alterius Epiſcopi chriſma nullus accipiat, ſed tantùmmodò proprij. 3
Vt, qui oblationes defunctorum retinent, excommunicentur. 4
Vt, qui ſententiæ Epiſcopi ſui non acquieuerit, recurrat ad ſynodum. 5
Vt excommunicatus, humiliet ſemetipſum. 6
Vt accuſatores de leuibus cauſis non audiantur, de criminibus verò diſcutiantur. 7
Vt Epiſcopus alienum clericum redarguat peccantem. 8
Vt, qui expoſitum inuenerit, Eccleſiam conteſtetur. 9
Vt, qui præter conſtitutum expoſcit, vt homicida habeatur. 10

CAPITVLA CONCILII * VASENſis, in quo 18. Epiſcopi conuenerunt.

* Vaſionenſis.

CONSTITVTIONES ſanctæ Synodi habitæ in ciuitate Vaſeñ, apud Vtbicũ Eccleſiæ catholicę, tpibus Theodoſij iunioris & Dioſcori coſulis, ſub die Iduum Nouemb.

Capitulum primum.

An. D. 442.

PLACVIT ergò, tractatu habito, Epiſcopos de Gallicanis prouincijs venientes, intra Gallias non diſcutiendos, ſed ſolùm ſufficere, ſi nullus cõtionem* eis interdixerit; quia inter circumhabitãtes, ac ſibi penè inuicẽ notos, nõ tam teſtimonio indigent probi, q̃ denotatione & denunciationibus deprauati.

* alicnius

2 Horum, qui pœnitentia accepta, in* bono vitæ curſu, ſatisfactoria compunctione viuẽto, ſinè communione, inopinato nonnunquàm tranſitu, in agris aut in itineribus præueniuntur, oblationem recipiendã, & eorũ funera, ac deincèps memoriã, eccleſiaſtico affectu ꝓſequẽdã; quia nefas eſt, eorũ cõmemorationes excludi a ſalutarib⁹ ſacris, qui ad eadẽ ſacra fideli affectu cõtẽdẽtes, dũ ſe diutiùs reos ſtatuut, & indignos ſalutiferis myſterijs iudicãt, ac dũ purgatiores reſtitui deſiderãt, abſq; ſacramentorũ viatico intercipiant, quibus fortaſsè nec abſolutiſſimã reconciliationem ſacerdos denegandam putàſſet.

* bono

3 Per ſingula territoria presbyteri vel miniſtri ab Epiſcopis, nõ (ꝓut libitũ fuerit) a vicinioribus, ſed a ſuis ꝓprijs, per annos ſingulos petãt chriſma, appropinquante ſolẽnitate paſchali: nec p quẽcunq; Eccleſiaſticũ, ſed ſi qua neceſſitas, aut miniſtrorũ occupatio eſt, p ſubdiaconũ, qa inhonorũ eſt inferiorib⁹ ſumma cõmitti. Optimũ eſt aũt, vt ipſe ſuſcipiat, q in tradẽdo vſurus eſt. Si qd aũt obſtat, ſaltẽ is cuius officium eſt ſacrarium diſponere, & ſacramenta ſuſcipere.

A proprio Epiſcopo chriſma petẽdum ſingulis annis

4 Qui oblationes defunctorũ retinẽt, & Eccleſijs tradere demorant, vt infideles ſunt ab Eccleſia abijciẽdi: qa vſq; ad inanitionẽ fidei ꝑuenire certũ eſt hãc diuinæ pietatis exacerbationẽ: qa & fideles de corpore recedẽtes, votorũ ſuorũ plenitudine, & pauperes cõſulatu alimoniæ, & neceſſaria ſuſtẽtatione fraudant. Hi. o. tales, quaſi egẽtiũ necatores, nec credentes iudiciũ Dei, habẽdi ſunt. Vndè & quidam patrũ hoc ſcriptis ſuis inſeruit, cõgruẽte ſententia, qua ait: Amico quippiã rapere, furtum eſt: Eccleſiam fraudare ſacrilegium.

13. q. 2. Qui oblationes. Pijs legatis non ſatisfacientes excommunicandi.

D. Hiero.

5 Si quis Epiſcopi ſui ſententię non acquieſcit, recurrat ad ſynodum.

6 Ex epiſtola ſancti Clemẽtis, vtilia quæq; pñti tpe Eccleſijs neceſſaria, ſunt honorificè ꝓferenda, & cũ reuerentia ab oĩbus fidelibus, ac p̃cipuè clericis recipiẽda. Ex quibus, quod ſpecialiter placuit ꝓpter venerãdã antiqtatẽ, ſtatutis pñtib⁹ roboramus, quod ſupradictus

Ex epi. Clementis prima, & in Epiſt. decr. Fab. pp. Et in decr. Anac. Papę. Et di. 93. Si inimicus.

beatus

beatus martyr de beatiſſimi Petri Apoſtoli conſtitutione commemorat, dicens: Quædam autem etiam ex vobiſipſis intelligere debetis, ſi qua ſint, quæ ipſe propter ioſidias hominū malorum non poteſt euidentiùs & maoifeſtiùs proloqui. Verbi gratia: Inimicus eſt alicui pro actibus ſuis, vos nolite expectare, vt ipſe vobis dicat, cum illo nolite amici eſſe: ſed prudenter obſeruare debetis, & voluntati eius, videlicet qui eccleſiæ curam gerit, abſque commooitiooe obſecundare, & auerti ab eo, cui ipſum ſentitis aduerſum, ſed nec loqui his, quibus ipſe noo loquitur: vt vouſquiſque qui in culpa eſt, dom cupit omnium veſtrum * ſibi gratiam reparare, citiùs feſtinet reconciliari ei, qui omnibus præeſt, vt per hoc redeat ad ſalutem, cùm obedire cœperit monitis præſideotis. & cætera, quæ in conſequeotibus denotaot amicos eorum, qui veritati inimici ſunt. Sciat itaque peinceps clerus ad reatum, ſed & populus fidelium ad culpam ſibi adſcribendum, ſi quis hoc in vitio, malorum confortator & diſciplinæ ſubuerſor, eſſe cognoſcitur.

* amicitiā forte, aut.

7 Placuit prætereà, accuſandi licentiam in veſtris ordinibus, ſi qua exiſtat, lenitate conprimere. Quòd ſi epiſcopus aliquem iudicat abſtinendum pro humiliatione & correctione fratris, & aſſurgitur exorari à cæteris, acquieſcat fratri, de quo agitur, correptione & comminatiooe adhibita. Sin autem de crimine aliquem putet eſſe damnandum, accuſatoris vice diſcutiendum ſe ſciat. Fas eſt enim, vt quæ vni probantur, probentur ab omnibus.

8 Quòd ſi tantùm epiſcopus alieni ſceleris ſe conſcium nouit, quaodiù probare non poteſt, nihil proferat, ſed cum ipſo, ad compunctiooem eius, ſecretis correptionibus elaboret. Quòd ſi correptus pertinacior fuerit, & ſe communioni publicè ingeſſerit, etiàm ſi epiſcopus in redarguendo illo, quem reum, iudicat, probatione deficiat, * indamnatus licet ab his, qui nihil ſciunt, ſecedere ad tempus properſoua maioris authoritatis iubeatur, illo, quandiù probari nihil poteſt, in commooione omnium, præterquàm eius qui eum reum iudicat, permanente.

6.q.2. Si tantum epiſcopus.

* indemnatus.

9 De expoſitis (quia conclamatur ab omnibus) querela proceſſit, eos noo miſericordiæ iam, ſed canibus exponi, quos colligere * calūniarum metu, quanuis ioflexa præceptis miſericordiæ meos humana detrectet: id ſeruandum viſum eſt, vt ſecundùm ſtatuta fideliſſimorum piiſſimorumq; Auguſtorum & principum, quiſquis expoſitum colligit, eccleſiam conteſtetur, cooteſtationem colligat: nihilominùs de altario Domioico die miniſter annunciet, vt eccleſia ſciat expoſitum eſſe collectum, vt intra dies decem ab expoſitionis die, expoſitum recipiat, ſi quis probauerit ſe agnouiſſe: collectori pro ipſorum decem dierum miſericordia, prout maloerit, aut præſens retribuat, aut in perpetuum cum Dei gratia, ſi vouerit, poſſideat.

* calūniatorum.

10 Si quis expoſitorum, hoc ordine collectorum, repetitor vel calumniator extiterit, homicida habendus eſt.

Alias, Sanè ſi quis poſt hanc diligentiſſimam ſanctionem expoſitorum, hoc ordine collectorum, repetitor vel calumniator extiterit, vt homicida habendus eſt, & eccleſiaſtica diſtrictione damnabitur.

CANONES SECVNDI VASENſis concilij.

Capitulum primum.

CVM ſecundùm ſtatuta caoonom, in Vaſenſi vico ſanctorum pontificum fuiſſet concilium congregatum, iuxta cooſuetudinē antiquorum patrum regulas relegentes, propiciante Domino, nullom de præſentibus dominis ſacerdotibus aliquid contra decreta ſpiritualia aut præteriſſe, aut præſumpſiſſe cognouimus. De qua re vberes Deo gratias agimus, quia ſeruis ſuis ſecundùm pietatis ſuæ conſuetudinem præſtare dignatus eſt, pro qoibus ſolo perfectæ charitatis affectu, & pro deſiderio videndi, ad ſyoodum conuenerunt. Et quanuis omnia, qoæ à ſanctis ſacerdotibus vel clericis obſeruari debeant, & antiqui & nouelli canones continere probentur, tamen nè congregario ſaocta ſinè aliqua definitione diſceſſerit, vel parùm aliquid, quod ad ędificationem eccleſiarum pertinere poſſit, inſpirante Domioo decreueruot: & hoc placuit, vt omnes presbyteri, qui ſuot io parochiis, conſtituti, ſecundùm conſuetudinem, quam per totā Italiam ſatis ſalubriter teneri cognouimus, iuniores lectores quaotoſcunque, ſiue vxores habuerint ſecum in domo, vbi habitare videntur, recipiant: & eos, quomodò boni patres, ſpiritualiter nutrientes, pſalmos parare, diuinis lectionib⁹ inſiſtere, & in lege Domini erudire contendant, vt & ſibi dignos ſucceſſores prouideant, & à Domino præmia æterna recipiant. Cùm verò ad ætatem perfectam peruenerint, ſi aliquis eorum pro carois fragilitate vxorem habere voluerit, poteſtas docendi cōiugem noo negetur.

A. D. 444.

Capitulum ſecundum.

¶ Vt presbyteris prædicandi poteſtas ſuis plebibus concedatur.

Hoc etiam pro ędificatione omniom eccleſiarum; & pro vtilitate totius populi nobis placuit, vt oon ſolùm in ciuitatibus, ſed etiam in omnibus parochiis verbum faciēdi daremus presbyteris poteſtatem, ità vt ſi presbyter, aliqua infirmitate prohibente, per ſeipſum non potuerit prædicare, ſaoctorum patrum homiliæ à diaconibus recitentur. Si enim digni ſint diaconi, quæ Chriſtus io euangelio loqoutus eſt, legere: quarè indigni iudiceotur,

ſancto-

ſanctorum patrum expoſitiones publicè recitare?

Capitulum tertium.

¶ Vt Kyrie eleiſon in omnibus eccleſijs dicatur.

Et quia tam in ſede Apoſtolica, quàm etiā per totas Orientales atque Italiæ prouincias, dulcis & nimiùm ſalubris conſuetudo intromiſſa eſt, vt Kyrie eleiſon frequentiùs cum grādi affectu ac compunctione dicatur: placuit etiàm nobis, vt in omnibus eccleſijs noſtris iſta conſuetudo ſancta, & ad matutinum, & ad Miſſas, & ad veſperam, Deo propiciante, intromittatur.

Capitulum quartum.

¶ Vt in omnibus Miſſis ſiue matutinis, ſiue quadrageſimalibus, vel quæ in defunctorum commemorationibus ſiunt, ſemper, SANCTVS SANCTVS SANCTVS, dicatur: & vt nomen Papæ vrbis Romæ, in noſtris eccleſijs recitetur.

Nomen Papæ recitandum in Eccleſia. Et in omnibus Miſſis, ſiue matutinis, ſiue quadrageſimalibus, ſiue in illis, quæ pro defunctorum commemorationibus fiunt, ſemper SANCTVS SANCTVS SANCTVS, eo ordine, quo ad Miſſas publicas, dici debeat: quia tam dulcis, & deſiderabilis vox, etiam ſi die noctuque poſſit dici, faſtidium non poterit generare. Et hoc nobis iuſtum viſum eſt, vt nomen domini Papæ, quicunque ſedi Apoſtolicæ præfuerit, in noſtris eccleſijs recitetur.

Capitulum quintum.

¶ Vt propter hæreticorum incredulitatem, poſt GLORIA PATRI, etiàm SICVT ERAT IN PRINCIPIO &c. ſemper dicatur.

Et quia non ſolùm in ſede Apoſtolica, ſed etiàm per totum Oriētem, & totam Affricam vel Italiam, propter hæreticorum aſtutiam, qua Dei filium non ſemper cum patre fuiſſe, ſed à tempore cœpiſſe blaſphemant, in omnibus clauſulis poſt GLORIA PATRI &c. SICVT ERAT IN PRINCIPIO &c. dicitur, etiam & nos in vniuerſis eccleſijs noſtris hoc itā dicendum eſſe decreuimus. ¶ Nomina epiſcoporum qui ſubſcripſerunt: Cæſarius in Chriſti nomine epiſcopus ſubſcripſi ſub die * Nonas Nouembris, Decio iuniore, viro clariſſ. conſule. Contumelioſus epiſcopus ſubſcripſi. Cyprianus epiſcopus ſubſcripſi. Gallianus epiſcopus ſubſcripſi. Conſtantinus epiſcopus ſubſcripſi. Porcianus epiſcopus ſubſcripſi. Heraclius epiſcopus ſubſcripſi. Maximus epiſcopus ſubſcripſi. Proſper epiſcopus ſubſcripſi. Aquitanus epiſcopus ſubſcripſi.

* Cū Theodoſ. Iol. 18 editur Con ſul Cecinna Decius Albinus.

CONCILII VASENSIS
Capitulum ex decreto Gratiani.

¶ De ſepulturis quomodo non eſt accipiendum pretium.

Præcipiendum eſt ſecundùm canonum authoritatem, vt de ſepulturis & hominibus ſepeliendis, nil muneris exigant: niſi fortè, qui ſepelitur, viuens inſſerit, Eccleſiæ, in cuius atrio ſepelitur, aliquid de rebus ſuis tribuere: aut etiàm poſt mortem ipſius, illi, quibus commiſſum eſt eius eleemoſynam facere, de rebus illius aliquid ſponte, dare voluerint. Et tamen nullatenùs a presbyteris Eccleſiæ illius aliquid exigatur, ſiue ab illis, qui locis & villis præſunt. 13. q. 2. Præcipiendum eſt ſecundum.

Vaſeñ Concilij Finis.

CANONES CONCILII
alterius Arauſicani prouincialis, circa tempora Leonis Papæ primi.

¶ De libero arbitrio vel diuerſis conditionibus, & de rebus neceſſarijs per capitula requirendis.

Capitulum primum.

CVM ad dedicationem Baſilicæ, quam illuſtriſſimus Præfectus & Patricius fili⁹ noſter Liberius in Arauſica ciuitate fideliſſima deuotione conſtruxit, Deo propiciante, & ipſo inuitante conueniſſemus, & de rebus, quæ ad Eccleſiaſticam regulam pertinent, inter nos fuiſſet ſpiritualis oborta collatio: peruenit ad nos, eſſe aliquos, qui de gratia & libero arbitrio minùs cautè, & non ſecundùm fidei catholicæ regulam, ſentire velint. Vndè & nobis, ſecundùm authoritatem & admonitionem ſedis Apoſtolicæ, iuſtum & rationabile viſum eſt, vt pauca capitula, ab apoſtolica nobis ſede tranſmiſſa, quæ ab antiquis patribus de certis ſcripturarum voluminibus in hac præcipuè cauſa collata ſunt, ad docēdos eos, qui aliter quàm oportet, ſentiunt, ab omnibus obſeruanda proferre, & manibus noſtris ſubſcribere debeemus. Quibus lectis, qui hucuſquè, non ſicut oportebat, de gratia & libero arbitrio credidit, ad ea quæ fidei catholicæ conueniunt, animum ſuum inclinare non differat. An. D. 444.

Si quis per offenſam præuaricationis Adę, non totum (id eſt, ſecundùm corpus & animam) in deterius dicit hominem commutatum, ſed animæ libertate illæſa durante, corpus tantummodò corruptioni credit obnoxium, Pelagij errore deceptus, aduerſatur ſcripturæ dicenti: Anima quæ peccauerit, ipſa morietur. Et, Neſcitis, quoniam cui exhibetis vos ſeruos ad obediendum, ſerui eſtis eius, cui obeditis? Et, A quo quis ſuperatur, eius & ſeruus addicitur. Ezech. 18 a Rom. 6. c 2 Pet. 2. d

2 Si quis

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

2 Si quis ſoli Adæ præuaricationem ſuam, non & eius propagini, aſſerit nocuiſſe, aut certe mortẽ tantùm corporis, quæ pœna peccati eſt, non autem & peccatum, quod mors eſt animæ, per vnum hominẽ in omne genus humanum tranſiſſe teſtatur, in iuſtitiam Deo [Rom. 5. b] dabit, contradicens Apoſtolo dicenti: Per vnum hominem peccatum intrauit in mundum, & per peccatum mors in omnes homines pertranſijt, in quo omnes peccauerunt.

3 Si quis ad inuocationẽ humanam gratiæ Dei dicit conferri, non autem ipſam gratiam [Eſaiæ 65. a / Rom. 10. d] facere, vt inuocetur à nobis, contradicit Eſaiæ prophetæ, vel Apoſtolo idem dicenti: Inuentus ſum à non quærentibus me: palàm apparui his, qui me non interrogabant.

4 Si quis, vt à peccato purgemur, voluntatem noſtram Deum expectare contendit, non autem vt etiàm purgari velimus, per ſancti ſpiritûs infuſionem & operationem in nos fieri confitetur, reſiſtit ipſi ſpirituiſancto, per [Pro. 19. iuxta Lxx. / Philip. 2. b] Salomonem dicenti: Præparatur voluntas à Domino. & Apoſtolo ſalubriter prædicanti: Deus eſt, qui operatur in nobis & velle & perficere pro bona voluntate.

5 Si quis, ſicut augmentum, ità etiàm initiũ fidei ipſum credulitatis affectum, quo in eũ credimus, qui iuſtificat impium, & ad regenerationem baptiſmatis peruenimus, nõ per gratiæ donum, id eſt, per inſpirationem ſpiritûs ſancti corrigentem voluntatem noſtrã ab infidelitate ad fidem, ab impietate ad pietatem, & naturaliter nobis ineſſe dicit; apoſtolicis dogmatibus aduerſarius approbatur, [Philip. 1. a] beato Paulo dicente: Confidimus, quia qui cœpit in vobis bonum opus, perficiet vſque in diem Domini noſtri Ieſu Chriſti. Et illud: [Ibidem d] Vobis datum eſt pro Chriſto, non ſolùm vt in eum credatis, ſed etiam vt pro illo patiamini. Et, [Eph. 2. b] Gratia ſalui facti eſtis per fidem, non ex vobis: Dei enim donum eſt. Qui enim fidem, qua in Deum credimus, dicunt eſſe naturalẽ, omnes eos, qui ab eccleſia Chriſti alieni ſunt, quodammodò fideles eſſe diffiniunt.

6 Si quis ſinè gratia Dei, credentibus, volentibus, deſiderantibus, conantibus, laborantibus, vigilantibus, ſtudentibus, petentibus, quærentibus, pulſantibus nobis miſericordiam dicit conferri, non autem diuinitùs, vt credamus, velimus, vel hæc omnia, ſicut oportet, agere valeamus, per infuſionem & inſpirationem ſancti ſpiritûs in nobis fieri confitetur, aut humilitati, aut obedientiæ humanæ ſubiungit gratiæ adiutoriũ, nec vt obediens & humilimus, ipſius gratiæ donum eſſe [1. Cor. 4. b / Ibidem 15. d] conſentit, reſiſtit Apoſtolo dicenti: Quid habes quod non accepiſti? Et, Gratia Dei ſum id quod ſum.

7 Si quis per naturæ vigorem bonum aliquod, quod ad ſalutem pertinet vitæ æternæ, cogitare * non expedit aut eligere, ſiue ſalutari [* Hæ duæ dictiones videntur ſuſpectae.] (id eſt, euangelizanti) prædicationi conſentire poſſe confirmat, abſque illuminatione & inſpiratione ſpiritus ſancti, qui dat omnibus ſuauitatem in conſentiendo & credendo veritati, hæretico fallitur ſpiritu, non intelligens vocem DEI, in euangelio dicentis: [Ioan. 15. a] Sinè me nihil poteſtis facere. Et illud Apoſtoli: Nunquid idonei ſumus cogitare aliquid [2. Cor. 3. b] à nobis, quaſi ex nobis: ſed ſufficientia noſtra ex Deo eſt.

8 Si quis (alius miſericordia, alius verò per liberum arbitrium, quod in omnibus, qui de præuaricatione primi hominis nati ſunt) cõſtanti * ſæuitia hominem ad gratiam baptiſmi poſſe venire contendit, [* ſententia] à recta fide probatur alienus. Is enim non omnium liberum arbitrium per peccatum primi hominis aſſerit infirmatum, aut certè ità læſum putat, vt tamen quidam valeant, ſinè reuelatione Dei, myſterium ſalutis æternę per ſemetipſos poſſe conquirere. Quod quàm ſit contrarium, ipſe Dominus probat, qui non aliquos, ſed [Ioan. 6. e] neminem ad ſe poſſe venire teſtatur, niſi quẽ pater attraxerit. Sicut & Petro dicit: Beatus es Simon Bar Iona, quia caro & ſanguis non [Matth. 16. c] reuelauit tibi, ſed pater meus qui in cœlis eſt. Et Apoſtolus: Nemo poteſt dicere Dominũ Ieſum Chriſtum, niſi in ſpiritu ſancto. [1. Cor. 12. a]

9 *De adiutorio Dei.* Diuini eſt muneris, cùm & rectè cogitamus, & pedes noſtros à falſitate & iniuſtitia tenemus. [Phil. 2. b] Quotiès enim bona agimus, Deus in nobis atque nobiſcum, vt operemur, operatur.

10 *De adiutorio Dei.* Adiutoriũ Dei etiàm renatis ac ſanctis ſemper eſt implorandum, vt ad finem bonum peruenire, vel in bono poſſit opere perdurare.

11 *De obligatione votorum.* Nemo quicquã Domino rectè vouerit, niſi ab ipſo acceperit, ſicut legitur: Quæ de manu tua accepimus, [1. Para. 29. d] damus tibi.

12 *Quales nos diligit Deus.* Tales nos amat Deus, quales futuri ſumus ipſius dono, non quales ſumus noſtro merito.

13 *De reparatione liberi arbitrij* Arbitrium voluntatis in primo homine infirmatum, niſi per gratiam baptiſmi, non poteſt reparari. Quod amiſſum, niſi à quo potuit dari, non poteſt reddi. Vndè ipſa veritas dicit: Si vos filius liberauerit, tunc verè liberi eritis. [Ioan. 8. c]

14 Nullus miſer de quacunque miſeria liberatur, niſi qui Dei miſericordia præuenitur, ſicut dicit Pſalmiſta: Citò anticipet nos [Pſalm. 78.] miſericordia tua Domine. Et illud: Deus meus, miſericordia eius præueniet me. [Pſal. 58.]

15 Ab eo quod formauit DEVS, mutatur Adam, ſed in peius per iniquitatem ſuam ab eo quod operata eſt iniquitas, mutatur fidelis, ſed in meliùs per gratiam DEI. Illa ergò mutatio, fuit præuaricatoris primi: hæc, ſecundùm pſalmiſtam, mutatio dexterę excelſi. [Pſalm. 76.]

16 Nemo ex eo, quod videtur habere, glorietur, tanquàm non acceperit: aut ideò ſe putet accepiſſe, [1. Cor. 4. b] quia litera extrinſecùs, velut legitur, apparuit, vel vt audiretur, ſonuit. [Galat. 2. d] Nam

ſicut

ſicut Apoſtolus dicit, Si per legem iuſtitia, er-
Eph.4.b.& Pſal. 67. gò Chriſtus gratis mortuus eſt. Aſcendens in
altum, captiuam duxit captiuitatem, dedit do
na hominibus. Indè habet, quicunque habet.
Quiſquis autem indè ſe habere negat, aut ve-
rè non habet, aut id quod habeat, aufer-
Matt.25. e tur ab eo.

17 *De fortitudine Chriſtiana*. Fortitudinem
gentilium mundana cupiditas, fortitudinem
Rom. 5. a Chriſtianorum Dei charitas facit, quæ diffu-
ſa eſt in cordibus noſtris, non per voluntatis
arbitrium, ſed per ſpiritum ſanctum, qui
Rom.4. a datus eſt nobis, nullis meritis gratiam præ-
uenientibus.

18 Debetur merces de bonis operibus, ſi
fiant; ſed gratia, quæ non debetur, præcedit,
vt fiant.

19 *Neminem niſì Deo miſerante ſaluari*. Na-
tura humana, etiam ſi in illa integritate, in
qua eſt condita, permaneret, nullo modo ſeip-
ſam, creatore ſuo non adiuuante, ſeruaret. Vn-
dè cùm ſinè gratia Dei ſalutem non poſſit cu-
ſtodire, quam accepit, quomodò ſinè Dei gra-
tia poterit reparare, quod perdidit?

Eſaie 26.d 20 *Nihil boni hominem poſſe ſinè Deo*. Multa
in homine bona fiunt, quæ non facit homo.
Nulla verò facit homo bona, quæ non Deus
præſtet, vt faciat homo.

21 *De natura & gratia*. Sicut eius, qui volen
tes in lege iuſtificari, & à gratia exciderunt, ve
Gal. 2. d riſſimè dicit Apoſtolus: Si ex lege iuſtitia eſt
ergo Chriſtus gratis mortuus eſt. iã hic enim
erat lex, & non iuſtificabat: iam hic erat & na-
tura, & non iuſtificabat: ideò Chriſtus nõ gra
tis mortuus eſt, vt & lex per illum implere-
Matth. 5. b tur, qui dixit: Non veni legem ſoluere, ſed ad-
implere: & natura per Adam perdita, per illũ
repararetur, qui dixit, veniſſe ſe quærere &
ſaluare, quod perierat.
Luce 19. b

22 *De his quæ hominum propria ſunt*. Nemo
Pſalm.115. habet de ſuo, niſì mendacium & peccatum.
Si quis autem habet homo veritatem atque
iuſtitiam, ab illo fonte eſt quem debemus ſiti-
re in hac heremo, vt ex eo quaſi guttis quibuſ
Eſa.10.b dam irrorati, non deficiamus in via.

23 *De voluntate Dei & hominis*. Suam volun
tatem homines faciunt, non Dei, quandò id
agunt quod Deo diſplicet. Quandò autem ità
faciunt quod volunt, vt diuinæ ſeruiant volun
tati, quamuis volentes agant quod agunt, illo-
rum tamen voluntas, eſt à quo præparatur, &
obitur, quod volunt.

Ioan.15. a & Auguſti. ſuper Ioã. 24 *De palmitibus vitis*. Ità ſunt in vite palmi
tes, vt viti nihil conferant, ſed indè accipiant,
vndè viuant. Sic quippe vitis eſt in palmitibus
vt vitale ſubminiſtret eis, non ſumat ab eis.
Ac per hoc & manentem in ſe habere Chri-
ſtum, & manere in Chriſto, diſcipulis prodeſt,
& non Chriſto. Nam præciſo palmite, poteſt
de viua radice alius pullulare. Qui autem præ
ciſus eſt, non poteſt ſine radice viuere.

Ioan.4. b 25 *De dilectione, qua diligimus Deum*. Pror-
Ioan.14. c ſus donum Dei eſt, diligere Deum. Ipſe, vt di-
ligeretur, dedit, qui non dilectus diligit. Di-
ſplicentes, amati ſumus, vt fieret in nobis vn-
dè placeremus. Diffundit enim charitatem in Rom. 5.
cordibus noſtris ſpiritus patris & filii, quem
cum patre amamus & filio. Ac ſic ſecundùm
ſupraſcriptas ſanctarum ſcripturarum ſentẽ-
tias, vel antiquorum patrũ diffinitiones, hoc
Deo propiciante, & prædicare debemus &
credere, quòd per peccatum primi hominis,
ita inclinatum & attenuatum fuerit liberum
arbitrium, vt nullus poſteà aut diligere Deũ,
ſicut oportuit, aut credere in Deum, aut ope-
rari propter Deum, quod bonum eſt, poſſit,
niſì gratia eum & miſericordia diuina præue
nerit. Vndè Abel iuſtum, & Noe, & Abraham,
& Iſaac, & Iacob, & omnem antiquorum ſan-
ctorum multitudinem, illam præclaram fidẽ,
quam in ipſorum laudem prædicat Apoſto-
lus Paulus, non per bonũ naturæ, quod priùs
in Adam datum fuerat, ſed per gratiam DEI Hebræ. 11. per totum.
credimus fuiſſe collatam: quia gratiam, etiam
poſt aduentum Domini, omnibus qui baptiz-
zari deſiderant, non in libero arbitrio habere
ſed in Chriſti nouimus ſimul & credimus lar
gitate conferri, ſecundùm illud, quod iam ſu-
pra dictum eſt, & prædicat Paulus Apoſtol[9]:
Vobis donatum eſt pro Chriſto, non ſolùm Philip.1. d
vt in eum credatis, ſed etiam vt pro illo patia-
mini. Et illud: Deus, qui cœpit in vobis bonũ Ibidem, a
opus, perficiet vſque in diem Domini noſtri.
Et illud: Gratia ſalui facti eſtis per fidem, & Ephe.2. b
hoc non ex vobis: Dei enim donum eſt. Et qđ
de ſeipſo ait Apoſtolus: Miſericordiam con- 1.Tim.1. e
ſequutus ſum, vt fidelis eſſem. Non dixit, quia
eram, ſed, vt eſſem. Et illud: Quid habes quod 1.Cor.4. b
non accepiſti? Et illud: Omne datum bonum, Iacob.1. b
& omne donum perfectum, deſurſum eſt, de-
ſcendens à patre luminum. Et illud: Nemo ha Ioan. 3. d
bet quidquam boni, niſì illud illi datum fue-
rit deſuper. Innumerabilia ſunt ſanctarũ ſcri
pturarum teſtimonia, quæ poſſint ad proban
dam gratiam proferri: ſed breuitatis ſtudio
prætermiſſa ſunt, quia & re vera, cui pauca nõ
ſufficiunt, plura non proderunt. Hoc etiam
ſecundùm fidem catholicam credimus, quòd
accepta per baptiſmum gratia, omnes bapti-
zati, Chriſto auxiliante & cooperante, quæ ad
ſalutem pertinent, poſſint & debeant, ſi fideli
ter laborare voluerint, adimplere. Aliquos ve
rò ad malum diuina poteſtate prædeſtinatos
eſſe, non ſolum non credimus, ſed etiam, ſi
ſunt, qui tantum malum credere velint, cum
omni deteſtatione in illis anathema dicimus.
Hoc etiam ſalubriter profitemur & credim[9],
quòd in omni opere bono non nos incipim[9],
& poſteà per Dei miſericordiam adiuuamur:
ſed ipſe nobis, nullis præcedentibus bonis me
ritis, & fidem & amorem ſui priùs inſpirat, vt
& baptiſmi ſacramenta fideliter requiramus,
& poſt baptiſmum cum ipſius adiutorio ea
quæ ſibi ſunt placita, implere poſſimus. Vndè
manifeſtiſſimè credendum eſt, quòd & illius Luce 23.f
latronis, quem Dominus ad paradiſi patriam
reuocauit,

Digitized by Google

Actor. 10. a. Luce 19. a. reuocauit,& Cornelii Centurionis, ad quem Angelus,Domini miſſus eſt,& Zachæi,qui ipſum Dominum ſuſcipere meruit,illa tam admirabilis fides non fuit de natura,ſed diuinæ largitatis donum. Et quia diffinitiooem antiquorum patrum,noſtramque,quę ſupra ſcripta eſt,non ſolùm religioſis, ſed etiam laicis, medicamentum eſſe & deſideramus & cupimus: placuit ergò vt etiam illuſtres ac magnifici viri,qui nobiſcum ad præfatam feſtiuitatẽ conuenerunt,propria manu ſubſcriberẽt: Cęſarius in Chriſti nomine epiſcopus, conſtitutionem noſtram relegi & ſubnotans ſubſcripſi,quinto Nonas Iulii,Decio iuniore viro clariſſimo conſule. Iulianus epiſcopus ſubſcripſi. Conſtantius epiſcopus ſubſcripſi. Cyprianus epiſcopus ſubſcripſi. Eucherius epiſcopus ſubſcripſi. Heraclius epiſcopus ſubſcripſi. Philargrius epiſcopus ſubſcripſi. Maximus epiſcopos ſubſcripſi. Prætextatus epiſcopus ſubſcripſi. Aletius epiſcopus ſubſcripſi. Lupercianus epiſcopus ſubſcripſi. Vindemialis epiſcopus ſubſcripſi. Petrus, Marcellus, Felix, Liberius, viri clariſſimi & illuſtres Præfecti prætorii Galliarum atque Patricii, conſentientes ſubſcripſerunt. Siagrius vir clariſſimus conſ. ſubſcripſit. Opilio vir clariſſimus conſ. ſubſcripſit. Pantagatus vir clariſſimus conſul. ſubſcripſit. Deodatus vir clariſſimus conſul. ſubſcripſit. Chariattho vir clariſſimus conſul. ſubſcripſit. Marcellus vir clariſſimus conſul. ſubſcripſit.

¶ Arauſicẽſ. Concilii, circa tempora Leonis Papæ primi, Finis.

CONCILIVM CARPENTORACTENSE, CIRCA LEONIS PRIMI TEMPORA. Eſtque Prouinciale.

CARPENTORACTE, *vrbs eſt Galliæ Narbonenſis, vt eſt apud Plinium lib. 3. cap. 4.*

TITVLI CONCILII CARpentoractẽſ.

1\. De eo, quod parochiis fuerit à Chriſtianis collatum, quantum aut qualiter ab epiſcopo præſumatur.

CONSTITVTIO SANCTORVM epiſcoporum vel patrum in ciuitate Carpentoractenſi.

A. D. 444. LICET omnia, quæ eccleſiaſtica regula præcepit obſeruari, in multis canonibus cootineantur inſerta, naſcuntur tamen cauſę, pro quibus neceſsè habent ſacerdotes Domini, quòd ad iuſtitiam pertinet, ſecundùm diſciplinam Eccleſiaſticam ordinare. Et ideò quia Carpentoracte conuenientes, huiuſmodi ad nos querela peruenit, quòd ea quæ a quibuſdam fidelibus parochijs conferuntur, ità ab aliquibus Epiſcopis præſumantur, vt aut parùm aut propè nihil eccleſijs, quibus collata fuerant, relinquatur: hoc nobis iuſtum & rationabile viſum eſt, vt ſi Eccleſia ciuitatis eius, cui præeſt Epiſcopus, ità eſt idonea, vt ipſa nullius indigeat, quicquid parochijs fuerit derelictum, clericis, qui in ipſis parochijs deſeruiunt, vel reparationibus Eccleſiarum rationabiliter diſpenſetur. Si verò Epiſcopum multas expenſas, & minorem ſubſtantiam habere conſtiterit, parochijs, quibus largior fuerit collata ſubſtantia, hoc tantùm, quòd clericis vel architectis rationabiliter ſufficiat, reſeruetur. Quod autem amplius fuerit, propter maiores expenſas Epiſcopus ad ſe debeat reuocare, ita tamen, vt nihil de facultaticula ipſa, vel de miniſterijs clericorum loci ipſius, licentiam habeat minuendi.

¶Nomina Epiſcoporum qui ſubſcripſerunt.

Cæſarius in Chriſti nomine Epiſcopus, conſtitutionem noſtram relegit, & ſubſcripſit.

not. ſubd. G. 1.

Aletius conſtituit, & ſubſcripſit.
Cyprianus conſtituit & ſubſcripſit.
Eucherius conſtituit & ſubſcripſit.
Gallicanus conſtituit & ſubſcripſit.
Iulianus conſtituit & ſubſcripſit.
Oranius conſtituit & ſubſcripſit.
Porcianus conſtituit & ſubſcripſit.
Vindemialis conſtituit & ſubſcripſit.
Contumelioſus conſtituit & ſubſcripſit.
Conſtantius conſtituit & ſubſcripſit.
* Filagrius conſtituit & ſubſcripſit.
Heraclius conſtituit & ſubſcripſit.
* Lopercianus conſtituit & ſubſcripſit.
Proſper conſtituit & ſubſcripſit.
Principius conſtituit & ſubſcripſit.

CÆSARII EPISCOPI EPISTOLA ad Agretium (alias Agricium) Epiſcopum.

DOMINO ſancto ac venerabili fratri Agretio Epiſcopo, Cæſarius Epiſcopus & cæteri Epiſcopi in Carpentoractenſi ſynodo congregati: Licèt ad ſynodum aut per vos, aut per perſonam vicariam debueritis adeſſe, vt ordinationis tuæ, quàm feciſſe diceris, in ſynodali conuentu redderes rationem, vt ſi rectè feceras, abſolutus cum charitate DEI remeares: ſin certè tranſgreſſorem te canonum eſſe conſtaret, præſenti denunciatione cognoſceteris, vt Deo medio prolata ſententia aut percelleret reum, aut abſolueret

uerет

ueret ſupplicantem: quia licèt ſacerdotibus canones ignorare non liceat, tamen penè leuior error fuerat, ſi per ignorantiam deliquiſſes, quàm vt eorum cuſtodia, vel vicarij tui manus ſubſcriptione, canonum tranſgreſſor exiſteres. At nunc verò duplici reatu teneris adſtrictus, cùm non ſolùm contra venerabilium patrum, ſed etiàm contra tua veniſſe decreta comprobaris. Quapropter hoc communi in Chriſto deliberatione ſancimus, vt, quia filium noſtrum Protadium ſtatuta canonibus per vos inſerta, & vos ſimilis ſententia conſtringunt, vſque emiſſo anno Miſſas facere non præſumas: quia æquum eſt, vt quod apud antiſtites Deo medio ſtatuitur, inuiolabiliter DEO propicio conſeruetur. Quæ enim obſeruationis reuerentia a poſteris exhibebitur, ſi ab ijs primùm lex, à quibus conſtituta eſt, violatur?

Cæſarius Epiſcopus ſubſcripſit.
Cyprianus Epiſcopus ſubſcripſit.
Conſtantius Epiſcopus ſubſcripſit.
Porcianus Epiſcopus ſubſcripſit.
Gallicanus Epiſcopus ſubſcripſit.
Aletius Epiſcopus ſubſcripſit.
Heraclius Epiſcopus ſubſcripſit.
Principius Epiſcopus ſubſcripſit.
Contumelioſus Epiſcopus ſubſcripſit.
Iulianus Epiſcopus ſubſcripſit.
* Philagrius Epiſcopus ſubſcripſit.
Eucherius Epiſcopus ſubſcripſit.
Proſper Epiſcopus ſubſcripſit.
Oranius Epiſcopus ſubſcripſit.
* Lupercianus Epiſcopus ſubſcripſit.
Vindemialis Epiſcopus ſubſcripſit.

¶Capenctoratēn. Concilij Finis.

EPISTOLAE LEONIS PAPAE PRIMI ET DECRETA

EPISTOLA I.

Capitulorum ſequentis epiſtolæ, tituli.

Vt nullus Epiſcopus ſeruum alterius ad officium clericatûs promoueat. 1
Vt quicunque ad ſacerdotium, vel viduarum mariti, vel habentes numeroſa coniugia, promoti fuerint, ab eccleſiaſticis officijs arceantur. 2
Quòd vſuras, non ſolùm clerici exigere non debeant, ſed nec laici. 3
Vt clericus nec ſuo, nec alieno nomine fœnus exerceat. 4
Vt, ſi quis ſacerdotum contra interdicta fecerit, a ſuo ſubmoueatur officio. 5

Capitulum. I.

LEO Epiſcopus vrbis Romæ, vniuerſis epiſcopis per Campaniá, Picenum, Tuſciam, & vniuerſas prouincias conſtitutis, in Domino ſalutem.

Idē in epi. Damaſi pp. Vt nobis gratulationem facit eccleſiarum ſtatus, ſalubri diſpoſitione compoſitus, itá non leui nos mœrore cōtriſtat, quoties aliqua contra ſtatuta canonū, eccleſiaſticamque diſciplinam præſumpta, vel commiſſa cognoſcimus: quæ ſi non qua debemus vigilantia reſecemus, illi, qui nos Ezech. 3 d & 31. b ſpeculatores eſſe voluit, excuſare non poſſumus, permittentes ſyncerum corpus eccleſiæ, quod ab omni macula purum cuſtodire debemus, ambientium improba contagione fœdari, quum ſibi membrorum per diſſimilationem compago non congruat. Admittunt̃ paſ- Di. 54 Admittuntur. ſim ad ordinem ſacrum, quibus nulla nataliū nulla morum dignitas, ſuffragatur: & qui à dominis ſuis libertatem conſequi minimè potuerunt, ad faſtigium ſacerdotii, tanquàm ſeruilis vilitas hunc honorem iure capiat, prouehuntur: & probari Deo poſſe creditur, qui domino ſuo necdùm probare ſe potuit. Duplex itaq; in hac parte reatus eſt, quòd & ſacrum miniſterium talis conſortii vilitate polluitur, & dominorum, quantum ad illicitæ vſurpationis temeritatem pertinet, iura ſoluūtur. Ab his itaque, fratres chariſſimi, omnes Ibidem. veſtræ prouinciæ abſtineant ſacerdotes, & nō tantùm ab his, ſed & ab illis etiam, qui originali, aut alicui cōditioni obligati ſunt, volumus temperari, niſi fortè eorum petitio aut voluntas acceſſerit, qui aliquid ſibi in eos vendicant poteſtatis. Debet enim eſſe immunis ab aliis, qui diuinæ militiæ fuerit aggregandus, vt à caſtris dominicis, quibus nomen eius aſſcribit̃, nullis neceſſitatis vinculis abſtrahatur.

a Qualis verò vnicuiq; nataliū honeſtas & morū eſſe debeat, qui ſacri altaris miniſterio eſt ſociandus, & Apoſtolo nos docēte, & diui- 1. Tim. 3. a na præceptione didicim⁹, & canonū regulis, Leuit. 21. c à quibus pleroſque fratrum declinaſſe & penitùs deuiaſſe reperimus, admonemur. Nā cōſtat ad ſacerdotium perueniſſe viduarum maritos, quoſdā etiā, quibus fuerint numeroſa cōiugia, & ad oēm licentiā vita liberior, ad ſacrum ordinē paſſim pateſactis aditibus fuiſſe pmiſſos, cōtra illā B. Apoſtoli vocē, qua talibus exclamat, dicēs: Vnius vxoris virum. Et cō- Ibidem. tra illud antiquæ legis præceptum, quo dr̃ & cauetur: Sacerdos virginē vxorē accipiat, non viduā, nō repudiatā. Hos ergò, quicunq; tales admiſſi ſunt, ad eccleſiaſticis officiis, & à ſacerdotali nomine, Apoſtolicæ ſedis authoritate iubemus arceri, (Nec hoc enim ſibi poterūt pro arbitrio vēdicare, cuius capaces, p hoc qđ illis obſtiterat, nō fuerūt) huius diſcuſſionis

curã nobis ſpecialiter vendicantes, vt, ſi qua forſitã de his cõmiſſa ſunt, corrigantur, nè liceat vltra committi, & nè qua excuſatio de ignoratione naſcatur, quanquàm ignorare nunquàm licuerit ſacerdotem, quod canonũ fuerit regulis definitum. Hæc ergò ad prouincias veſtras, per Innocentium, Legitimum & Segetium, fratres & coepiſcopos noſtros, ſcripta direximus, vt quę malè pullulaſſe noſcuntur, radicitus euellantur, & meſſem Dominicam zizania nulla corrumpant. Ita enim fructum vberem, quæ ſunt ſyncera, præſtabunt, ſi ea quæ natam ſegentem enecare conſueuerunt, diligentiùs amputentur.

Sacerdotẽ ignorare non licet, quod canonum regulis eſt definitum.

3 Nec hoc quoque prætereundum eſſe duximus quoſdam, lucri turpis cupiditate captos, vſurariam exercere pecuniam, & fœnore velle diteſcere. Quod nos, non dicam in eos, qui ſunt in clericali officio conſtituti, ſed & in laicos cadere, qui Chriſtianos ſe dici cupiunt, condolemus. Quod vindicari acrius in eos, qui fuerint confutati, decernimus, vt omnis peccandi opportunitas adimatur.

14. q. 4. Nec hoc prætereum.

4 Illud etiam duximus præmonendum, vt ſicut non ſuo, ità nec alieno nomine, aliquis clericorum exercere fœnus attentet. Indecens enim eſt, crimen ſuum commodis alienis impendere. Fœnus autem hoc ſolum adſpicere, & exercere debemus, vt, quod hic miſericorditer tribuimus, ab eo Domino, qui multipliciter & in perpetuum manſura retribuet, recipere valeamus.

Diſt. 46. Sicut nõ ſuo.

5 Hoc itaque admonitio noſtra denunciat, quòd, ſi quis fratrum contra hæc conſtituta venerit, vel venire tentauerit, & prohibita fuerit auſus admittere, à ſuo ſe nouerit officio ſubmouendum, nec eum communionis noſtræ futurum eſſe cõſortem, qui ſocius eſſe noluit diſciplinæ. Nè quid verò ſit, quod prætermiſſum à nobis fortè credatur, omnia decretalia conſtituta, tam beatæ recordationis Innocentii, quàm omnium deceſſorum noſtrorũ, quæ de eccleſiaſticis ordinibus & canonum promulgata ſunt diſciplinis, ità veſtram dilectionem cuſtodire debere mandamus, vt ſi qs * illa cõtempſerit, veniam ſibi deinceps nouerit denegari. Data ſexto Idus Octobris, Maximo 2. & Paterno viris clariſſ. coſſ.

Diſt. 19. Si Rom. pon. § quibus ad hæ.

* in illa cõmiſerit.

A.D. 443.

EPISTOLA II. EIVSDEM AD episcopos per Italiam, quòd plurimi Manichæorum vigilantia ipſius Papæ Leonis, in vrbe Roma detecti ſunt.

Leo Epiſcopus vrbis Romanæ, omnibus Epiſcopis per Italiam conſtitutis.

IN conſortiom vos noſtræ ſolicitudinis, dilectiſſimi fratres, aduocamus, vt vigilantia paſtorali, nè quid diabolicæ licere poſſit aſtutiæ, commiſſis vobis gregibus diligentius cõſulatis, nè is, qui Domini miſericordia, reuelante, per noſtram curam à noſtris ouibus morbus abiicitur, necdum vobis præmonitis, & adhuc quid agatur ignaris, per veſtras ſe diſpergat eccleſias, & ſuarum furtim cuniculos inueniat latebrarum, nè quod à nobis in vrbe extinguitur, tenebroſis apud vos radicibus ſeminetur. Plurimos impietatis Manichææ ſequaces & doctores in vrbe inueſtigatio noſtra reperit, vigilantia diuulgauit, authoritas & cenſura coercuit: quos potuimus emẽdare, correximus, & vt damnarent Manichęũ cum prædicationibus & diſciplinis ſuis, publica in eccleſia profeſſione, & manus ſuæ ſuſcriptione compulimus, & ita de voragine impietatis ſuæ confeſſos, pœnitentiam concedendo, leuauimus. Aliquanti verò, qui ità ſe demerſerunt, vt nullum his auxiliantis poſſet remedium ſubuenire, ſubditi legibus, ſecũdùm Chriſtianorum principum conſtituta, nè ſanctum gregem ſua contagione pollueren, per publicos iudices perpetuo ſunt exilio relegati. Et omnia, quæ tam in ſcripturis, quàm in occultis traditionibus ſuis habent prophana vel turpia, vt noſſet populus, quid refugeret, aut vitaret, oculis Chriſtianæ plebis certa manifeſtatione probauimus: adeò, vt ipſe qui eorum dicebatur epiſcopus, à nobis tentus, proderet flagitioſa, in ſuis myſticis quæ * teneret, ſicut geſtorum vos ſeries poteſt edocere. Ad inſtructionem enim veſtram etiàm ipſa direximus: quibus lectis, omnia, quæ à nobis depræhenſa ſunt, noſſe poteritis. Et quia aliquantos de his, quos, nè abſoluerentur, arctior reatus inuoluerat, cognouimus aufugiſſe: hanc ad dilectionem veſtram epiſtolam miſimus per acolythum noſtrum, vt effecta certior ſanctitas veſtra, ſolicitius agere dignetur & cautius, necubi Manichææ peruerſitatis homines plebes veſtras facultatem lædendi, & huius ſacrilegii poſſint inuenire doctores. Aliter enim nobis commiſſos regere non poſſumus, niſi eos, qui ſunt proditores & perditi, zelo fidei Dominicæ perſequamur, & à ſanis mentibus, nè peſtis hæc latius diuulgetur, ſeueritate qua poſſumus, abſcindamus. Vndè hortor dilectionẽ veſtram, obteſtor, & moneo, vt qua debetis & poteſtis ſolicitudine vigiletis ad inueſtigandos eos, necubi occultandi ſe reperiant facultatem. Vt enim habebit à Deo ingens remunerationis pręmium, qui diligentiùs, quod ad ſalutem commiſſæ ſibi plebis proficiat, fuerit executus, ità ante tribunal Domini, de reatu negligentiæ ſe non poterit excuſare, quicunque plebem ſuam, contra ſacrilegæ perſuaſionis authores, noluerit cuſtodire. Data tertio Kalen. Februarii, Theodoſio 18. & Albino viris clariſſ. conſulibus.

Hæretici resipiscentes recipiunt.

Hæretici obſtinati exilio relegantur.

* tenerẽt.

A.D. 444.

EPI-

Ianuariū **EPISTOLA EIVSDEM * AD IVlianum Epiſcopū Aquileieñ, ꝙ omnis cuiuſlbet ordinis clericus, qui catholicam deſerẽs, hæreticæ cõmunioni ſe miſcuerit, & ad Eccleſiam conuerſus fuerit, in eo gradu, quo erat, ſinè promotione remaoeat.**

EPISTOLA III.

* Ianuarie LEo Epiſcopus vrbis Romæ, * Iuliano Aquileieñ Epo. Lectis fraternitatis tuæ literis, vigorem fidei tuę, quẽ olim noueramus, agnouimus, congratulãtes tibi, ꝙ ad cuſtodiã gregum Chriſti, paſtoralem curam vigilanter Matth.7.c exequeris, nè lupi, qui ſub ſpecie ouium ſubintrarunt, beſtiali ſæuitia ſimplices quoſq; dilacerent: & non ſolùm ipſi nulla correctione proficiant, ſed etiàm ea, quæ ſunt ſana, corrũ- i.q.i. Si quis hæretica. pãt. Quod nè viperea poſſit obtinere fallacia, dilectionem tuam duximus commonendam, inſinuantes, ad animæ periculum pertinere, ſi quiſquam de his, qui à nobis in hæreticorũ atq; ſchiſmaticorum ſectam delapſus eſt, & ſe vtcunq; hæreticæ communioois contagio- 1.q.7. Saluberrimum. 1.q.1. Oĩs cuiuſlibet, Et ca. Si qi hæret. Et in de. Iuo. li.3 ne macularit, reſipiſcens, in communione catholica ſinè profeſſione legitimæ ſatisfactionis habeatur. Salubetrimum enim & ſpiritualis medicinæ vtilitate pleniſſimum eſt, vt ſiue presbyteri, ſiue diaconi, ſiue ſubdiaconi, aut cuiuſlibet ordinis clerici, qui ſe correctos videri volunt, atque ad catholicam fidem, quam iam pridèm amiſerãt, rurſùm reuerti ambiũt; priùs errorẽ ſuum, & ipſos erroris authores, dannari à ſe, ſinè ambuiguitate fateantur, vt ſenſibus prauis etiàm peremptis, nulla ſperãdi ſuperſit occaſio, nè vllum membrum taliũ poſſit ſocietate violari, quum per omnia illis profeſſio ꝓpria cœperit obuiare. Circa quos etiàm illam canonum conſtitutionem præcipimus cuſtodiri, vt in magno habeant beneficio, ſi adempta ſibi omni ſpe promotionis, in quo inueniuntur ordine, perpetua ſtabilitate permaneant, ſi tñ iteratæ tinctionis ſacrilegio non fuerint maculati. Non leuem enim apud Deum noxam incurrit, qui de talibꝰ ad ſacros ordines promouendum aliquem iudicarit. Quòd ſi cum grãdi examinatione promotio conceditur inculpatis, multò magìs nõ debet licere ſuſpectis. Proindè dilectio tua, cuius deuotione gaudemus, iungat curam ſuam diſpoſitionibus noſtris, & det operam, vt circũſpectè atque velociter impleantur, quæ ad totius Eccleſiæ incolumitatem & laudabiliter ſuggeſta ſunt, & ſaluberiter ordinata. Non aũt dubitet dilectio tua, nos, ſi (quod non arbitramur) neglecta fuerint, quę pro cuſtodia ca- Diſt. 86. Inferiorũ cul. nonum, & pro fidei integritate decernimus, vehementiùs commouendos: quia inferiorũ ordinũ culpę, ad nullos magìs reſerẽdę ſunt, ꝙ̃ ad deſides negligenteſque rectores, qui multam ſæpè nutriunt peſtilentiam, dum neceſſariam diſſimulant adhibere medicinam. Data A.D.447. pridiè Kaleñ Iulij, Alypio & Ardabure viris clariſſimis conſulibus.

EPISTOLA IIII. EIVSDEM.

Tituli capitulorum ſequentis Epiſtolæ.

Quòd prohibeatur, in die Epiphaniæ baptiſmum celebrari. 1

Quòd cuncta nobis per ordinem rerum, per incarnationem Domini noſtri ſalutis ſacramenta digeſta ſunt. 2

Quòd in baptiſmo mors ptoueniat interfectione peccati, & ſepulturam triduanam imitetur trina demerſio, & ab aquis eleuatio, ſit velut reſurrectio de ſepulcro. 3

Quòd beatus Apoſtolus Petrus in die Pentecoſtes virorum tria millia baptizauerit. 4

Quòd hæc duo tempora, id eſt, Paſcha & Pẽtecoſte, a Romanis Pontificibus ad baptizandum præfixa ſunt. 5

Quòd omni tempore hi, qui neceſſitate mortis vrgentur, ideſt, ægritudinis, obſidionis, perſequutionis, naufragij, debeant baptizari. 6

Vt de Sicilia terni ſemper annis ſingulis, de Epiſcopis ad diem tertium Kalendarum Octobrium, Romam ſociandi ſynodo indiſſimulanter occurrant.

LEo Epiſcopus vniuerſis Epiſcopis per Siciliam conſtitutis.

Diuinis præceptis & apoſtolicis monitis 23.q.1. Diuinis pręceptis. incitamur, vt pro omnium Eccleſiarum ſtatu, impigro vigilemus affectu, ac ſi quid vſquàm repræhenſioni inueniatur obnoxium, celeti ſolicitudine, aut ab ignorantiæ imperitia, aut à præſumptionis vſurpatione reuocemus. Monente enim Dominicæ vocis im- Ioan.21.e perio, quo beatiſſimus Apoſtolus Petrus trina repetitione myſticæ ſanctionis imbuitur, vt Chriſti oues, qui Chriſtum diligit, paſcat: ipſius ſedis, cui per abundantiam diuinæ gratiæ præſumus, reuerentia cohortamur, vt periculum deſidiæ, quantùm poſſumus, declinemus: nè profeſſio ſummi Apoſtolí, qua ſe amatorem Domini eſſe teſtatus eſt, vana inueniatur in nobis: quia negligenter paſcens totiès commendatum Dominicum gregem, conuincitur ſummum non amare paſtorem.

CAPITVLVM I.

Quum ergò mihi, de charitatis veſtrę actibus fraterna affectione ſolicito, certis indicijs innotuerit, vos in eo, quod inter ſacramenta Eccleſiæ principale eſt, ab Apoſtolicæ inſtitutionis conſuetudine diſcrepare, ità vt baptiſmi ſacramentũ numeroſiùs in die Epiphaniæ, quàm paſchali tempore celebretis: miror, vos, vel præceſſores veſtros, tam irrationabilem nouitatem vſurpare potuiſſe, vt confuſo temporis vtriuſq; myſterio, nullam eſſe differentiam crederetis inter diem, quo adoratus eſt Chriſtus à Magis, & diem quo reſurrexit a mortuis. Quam culpam nullo

modo potuiſſetis incidere, ſi vndè conſecrationem honoris accepiſtis, indè legem totius obſeruantiæ ſumeretis: & beati Petri Apoſtoli ſedes, quæ vobis ſacerdotalis mater eſt dignitatis, eſſet eccleſiaſticæ magiſtra rationis. A cuius vos regulis receſſiſſe, minore poſſet æquanimitate tolerari, ſi aliqua commonitionis noſtræ increpatio præceſſiſſet. Nunc autem quia non deſperatur correctio, manſuetudo ſeruanda eſt. Et licèt vix ferenda ſit in ſacerdotibus excuſatio, quæ prætendat inſcitiam: malumus tamen & cenſuram neceſſariam temperare, & ratione vos apertiſſimæ veritatis inſtruere.

B. Petri ſedes quæ ſacerdotalis mater eſt dignitatis, eſſe debet Eccleſiaſticæ magiſtra rationis.

2 Semper quidem in æterno conſilio Dei manſit humani generis incommutabiliter præordinata reparatio, ſed ordo rerum, per Ieſum Chriſtum Dominum noſtrum temporaliter gerendarum, in incarnatione Verbi ſumpſit exordium. Vndè aliud tempus eſt, quo, annunciante angelo, beata virgo Maria fœcundandam ſe per ſpiritumſanctum credidit, & concepit; aliud, quo, ſalua integritate virginea, puer editus, exultante gaudio cœleſtium miniſtrorum, paſtoribus indicatur; aliud, quo infans circunciditur? aliud, quo hoſtia pro eo legalis offertur; aliud, quo tres Magi, claritate noui ſideris incitati, in Bethlehem ab Oriente perueniunt, & adoratum paruulum myſtica munerum oblatione venerantur. Nec ijdem ſunt dies quibus impio Herodi, ordinata diuinitùs in Ægyptum tranſlatione ſubtractus eſt, vel quibus ab Ægypto in Galilæam, perſequutore mortuo, reuocatus eſt. Inter has autem diſpenſationum varietates, accedunt augmenta corporea, creſcit Dominus (ſicut Euangeliſta teſtatur) profectibus ætatis & gratiæ: per dies Paſchæ in templum Hieruſalem cum parentibus venit: & quum abeſſet à ſocietate redeuntium, ſedens cum ſenioribus, & inter admirantes magiſtros diſputans inuenitur: rationemq; remanſionis ſuæ reddens, Quid eſt, inquit, quòd me quærebatis? neſciebatis, quòd in his, quæ patris mei ſunt, oportet me eſſe? ſignificans, eius ſe eſſe filium, cuius eſſet & templum. Iã verò quum in annis maioribus apertiùs declarandus, baptiſmum præcurſoris ſui Ioannis expetijt, quid deitatis eius remanſit ambiguum, quandò baptizato Domino Ieſu Spiritusſanctus in columbæ ſpecie ſuper eum deſcendit & manſit, audita de cœlis patris voce, dicentis: Tu es filius meus dilectus, in te benè complacui? Quæ omnia ideò, quanta potuimus breuitate, perſtrinximus, vt notum ſit dilectioni veſtræ, dies vniuerſos Chriſti innumeris conſecratos fuiſſe virtutibus, & in cunctis eius actionibus ſacramentorum myſteria coruſcaſſe: ſed aliter quæq; ſignis denũciari, aliter rebus impleri; nec quæcunq; numerantur in operibus Saluatoris, ad tempus pertinere baptiſmatis. Nam ſi etiàm illa, quæ poſt beati Ioannis lauacrum a Domino

Luc. 1. d

Luc. 2. a, b, c

Matth. 2. a

Matt. 2. c, d

Luc. 2. f, g

Matth. 3. d
Luc. 3. c.

geſta cognouimus, ſub indiſcreto honore colamus, omnia tempora continuatis erunt deputanda feſtis, quia omnia ſunt plena miraculis. Verùm quia ſpiritus ſapientiæ & intellectus ita Apoſtolos & totius eccleſiæ erudiuit magiſtros, vt in Chriſtiana obſeruantia nihil inordinatum, nihil pateretur eſſe confuſum, diſcernendæ ſunt cauſæ ſolennitatum, & in omnibus inſtitutis patrum principumq; noſtrorum, rationabilis ſeruanda diſtinctio, quia nõ aliter vnus grex & vnus paſtor ſumus, niſi quemadmodum Apoſtolus docet. *Idipſum dicamus omnes: Simus autem perfecti in eodem ſenſu & in eadem ſententia.* 1. Cor. 1. b

3 Quamuis ergò & illa quæ ad humilitatem, & illa quæ ad gloriam pertinent Chriſti, in vnam concurrant eandemque perſonam, totumque quicquid in illo & virtutis diuinæ eſt, & infirmitatis humanæ, ad noſtræ reparationis tendat effectum, propriè tamen in morte crucifixi, & in reſurrectione ex mortuis, potentia baptiſmatis nouam creaturam condit ex veteri, vt in renaſcentibus & mors Chriſti operetur, & vita, dicente beato Apoſtolo Paulo. *An ignoratis, quia quicunque baptizati ſumus in* CHRISTO IESV, *in morte ipſius baptizati ſumus? Conſepulti enim ſumus cum illo per baptiſmum in mortem, vt quomodò ſurrexit Chriſtus à mortuis per gloriam patris, ità & nos in nouitate vitæ ambulemus. Si enim complantati facti ſumus ſimilitudini mortis eius, ſimul & reſurrectionis erimus.* Et cætera, quæ latiùs magiſter gentium, ad commendandum ſacramentum baptiſmatis, diſputauit, vt appareret, ex huius doctrinæ ſpiritu regenerandis filijs hominum, & in Dei filios adoptandis, illum diem eſſe & illud tempus electum, in quo, per ſimilitudinem formamque myſterij, ea quæ geruntur in membris, his quæ in ipſo ſunt capite geſta, congruerent, dum in baptiſmatis regula, & mors interuenit interfectione peccati, & ſepulturam triduanam imitatur trina demerſio: & ab aquis eleuatio, reſurgentis inſtar eſt de ſepulcro. Ipſa igitur operis qualitas docet, celebrandæ generaliter gratiæ eum eſſe legitimum diem, in quo orta eſt & virtus muneris, & ſpecies actionis. Ad cuius rei confirmationem plurimùm valet, quòd ipſe Dominus Ieſus Chriſtus, poſteaquam reſurrexit à mortuis, diſcipulis ſuis, in quibus omnes eccleſiarum præſules docebantur, & formam & Poteſtatem tradidit baptizandi, dicens: *Euntes ergò nunc, docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spirituſſancti.* De quo vtiquè eos etiam ante paſſionem potuiſſet inſtruere, niſi propriè voluiſſet intelligi, regenerationis gratiam ex ſua reſurrectione cœpiſſe. Additur ſanè huic obſeruantiæ etiam Pentecoſtes ex aduentu ſpiritusſancti ſacra ſolennitas, quæ de Paſchalis feſti pendet articulo. Et cùm ad alios dies alia feſta pertineant, hæc ſemper ad eum diem, qui reſur-

De conſ. diſt. 4. Proprie in morte.

Roma. 6.

Mat. 28. d

rectione

rectione Domini eſt inſignis, occurrit, por-
rigens quodammodò auxiliantis gratiæ ma-
num, & eos, quos à die Paſchæ aut moleſtia
infirmitatis, aut longinquitas itineris, aut na-
uigationis difficultas intercluſit, inuitans, vt
quibuslibet neceſſitatibus impediti, deſiderii
ſui effectum dono ſpiritusſancti conſequan-
tur. Ipſe enim vnigenitus Dei, in fide creden-
tium & in virtute operum, nullam inter ſe &
ſpiritumſanctum voluit eſſe diſtantiam, quia
Ioan. 14. b nulla eſt diuerſitas in natura, dicens: *Ego ro-*
gabo patrem, & alium paracletum dabit vobis,
vt vobiſcum ſit in æternum, ſpiritum veritatis.
Ioan. 14. d Et iterùm: *Paracletus autem ſpiritusſanctus,*
quem mittet pater in nomine meo, ille vos docebit
omnia, & ſuggeret vniuerſa, quæcunque dixi
vobis. Et iterùm: *Cum venerit ille ſpiritus ve-*
ritatis, ille diriget vos in omnem veritatem.
Ioan. 16. c Cùm itaque veritas Chriſtus ſit, & ſpiritus ve
ritatis, ſpiritusſanctus, nomenque paracleti
Ioan. 14. a vtrique ſit proprium, non diſſimile eſt feſtū,
vbi vnum eſt ſacramentum.

De cō. di. 4. Propriè in mort. IIII Hoc autem nos, non ex noſtra per-
ſuaſione defendere, ſed ex Apoſtolica autho-
ritate ſeruare, ſatis idoneo probamus exem-
plo, ſequentes beatum Apoſtolum Petrum,
qui in ipſo die, quo omnem credentium nu-
merum, promiſſus ſpiritusſancti repleuit ad-
uentus, trium millium populum, ſua prædica
tione conuerſum, lauacro baptiſmatis con-
ſecrauit. Quod ſancta ſcriptura, quæ Apo-
ſtolorum actus continet, fideli hiſtoria docet,
Act. 2. f dicens: His auditis, compuncti ſunt corde,
& dixerunt ad Petrum, & ad reliquos Apo-
ſtolos: *Quid faciemus viri fratres? Petrus verò*
ad illos: Pœnitentiam (inquit) *agite, & bapti-*
zetur vnuſquiſque veſtrum in nomine IESV
CHRISTI, *in remiſſionem peccatorum ve-*
ſtrorum, & accipietis donum ſpiritusſancti. Vo-
bis enim repromiſſio eſt, & filijs veſtris, & om-
nibus qui longè ſunt, quoſcunque aduocauerit Do-
minus Deus noſter. Aliis etiam verbis pluribus
teſtificatus, exhortabatur eos, dicens: *Sal-*
uamini à generatione iſta praua. Qui ergo rece-
perunt ſermonem eius, baptizati ſunt, &
appoſitæ ſunt in illa die animæ circiter tria mil-
lia.

De cō. di. 4 Duo tempora. V Vndè quia manifeſtiſſimè patet, baptizan
dis in eccleſia electis, hæc duo tempora (de
quibus loquuti ſumus) eſſe legitima, dilectio
nem veſtram monemus, vt nullos alios dies
huic obſeruantiæ miſceatis.

VI Quia etſi ſunt alia quoquè feſta, quibus
multa in honorem DEI reuerentia debea-
tur, principalis tamen & maximi ſacramen-
* myſtica & rationabilis. ti cuſtodienda nobis eſt * myſticæ rationis
exceptio, non interdicta licentia, qua in ba-
ptiſmo tribuendo quolibet tempore peri-
clitantibus ſubuenitur. Ità enim ad has duas
feſtiuitates, connexas ſibimet atque cognatas,
incolumium & in pacis ſecuritate degen-
tium, libera vota differimus, vt in mortis pe-
riculo, in obſidionis diſcrimine, in perſequu-
tionis anguſtiis, in timore naufragii, nullo tē-
pore, hoc veræ ſalutis ſingulare præſidium
cuiquam denegemus. Si quis autem Epi- De cō. di. 4 Si qui neceſſit.
phaniæ feſtiuitatem, quæ in ſuo ordine, debi-
to honore veneranda eſt, ob hoc exiſtimat pri Ibid. Si qs autem epi. Et in dec. Iuo. lib. 1.
uilegium habere baptiſmatis, quia hoc qui-
dam putant, quòd in eadem die Dominus ad
baptiſmum ſancti Iohannis acceſſerit, ſciat Baptiſmus Ioannis nō conferebat gratiam.
illius baptiſmi aliam gratiam, aliam fuiſſe ra-
tionem: nec ad eandem pertinuiſſe virtutem,
qua per ſpiritumſanctum renaſcuntur, de qui-
bus dicitur: *Qui non ex ſanguinibus, neque ex* Ioan. 1.
voluntate carnis, neque ex voluntate viri, ſed ex
DEO *nati ſunt*. Dominus enim nullius in-
digens remiſſione peccati, nec quærens re-
medium renaſcendi, ſic voluit baptizari, quo- Matth. 3 d
modò voluit circuncidi, hoſtiamque pro ſe Luc. 3. e
emundationis offerri, vt qui factus erat ex Luc. 2. e d Galat. 4 a
muliere, (ſicut Apoſtolus ait) fieret &
ſub lege, quam non venerat ſoluere, ſed Matth. 5 b
adimplere, & implendo finire, ſicut bea- Rom. 10. a
tus Apoſtolus prædicat, dicens: Finis au-
tem legis Chriſtus ad iuſtitiam omni creden-
ti. Baptiſmi autem ſui in ſe condidit ſacra-
mentum, quia in omnibus primatum tenēs,
ſe docuit eſſe principium. Et tunc regenera-
tionis potentiam ſanxit, quando de latere ip- Ioan. 19. f
ſius profluxerunt ſanguis redemptionis &
aqua baptiſmatis. Sicut ergò vetus teſtamen-
tum noui teſtificatio fuit, & lex per Moſen
data eſt, gratia autem & veritas per Ieſum
Chriſtum facta eſt: ſicut diuerſa ſacrificia v- Ioan. 1. b
nam hoſtiam præformarunt, & multorum a-
gnorum occiſio, illius immolatione finita
eſt, de quo dicitur: Ecce agnus Dei, ecce qui
tollit peccata mundi. Sic & Iohannes, non
Chriſtus, ſed Chriſti præuius, non ſponſus, Ioan. 3. d
ſed ſponſi amicus, fuit adeò fidelis, & non
ſua quærens, ſed quæ Ieſu Chriſti, vt ſe pro-
fiteretur, ad ſoluenda calceaméta pedum eius Matt. 3. c Luc. 3. c. d
indignum: quoniam ipſe quidem baptizaret
in aqua in pœnitentiam, ille autem baptizatu
rus eſſet in ſpiritu ſancto & igni, qui duplici
poteſtate & vitam redderet, & peccata conſu-
meret. His itaque, fratres chariſſimi talibus Index Iuo. lib. 1.
ac tantis exiſtentibus documentis, quibus, om De cō. di. 4.
ni ambiguitate ſubmota, euidenter agnoſcitis, Duo autē tempora.
in baptizandis electis, qui ſecundum Apoſto Secundum Apoſtolicā regulam baptizādi,
licam regulam, & exorciſmis ſcrutandi, & ie- & exorciſmis ſcrutandi, & ieiuniis ſanctificandi, &
iuniis ſanctificandi, & frequentibus ſunt præ- frequentibus ſunt prædicationibus imbuendi.
dicationibus imbuendi, duo tantùm tempora
id eſt, paſcha & Pentecoſten, eſſe ſeruāda: hoc
veſtræ indicimus charitati, vt ab Apoſtolicis
inſtitutis nullo vlteriꝰ recedatis exceſſu. Quia
inultum poſt hæc eſſe non poterit, ſi quiſquā
Apoſtolicas regulas in aliquo crediderit negli
gendas.

7 Quare illud primitus pro cuſtodia con- Nic. con. c. 5.
cordiſſimæ veritatis exigimus, vt quia ſalu-
berrimè à ſanctis patribus conſtitutum eſt,
binos in annis ſingulis epiſcoporum debere
eſſe conuentus, tertii ſemper ex vobis ad diē
tertium Kalendarum Octobrium Romam

fraterno concilio indiſſimulanter cõcurrant: quod vtiquè laborioſum non eſt, ſi viciſſim inter vos hæc conſuetudo ſeruetur. Quoniã adiuuante gratia Dei, faciliùs poterit prouideri, vt in eccleſijs Chriſti nulla ſcandala, nulli naſcantur errores, quum coram beatiſſimo Apoſtolo Petro id ſemper in commune tractatum fuerit, vt omnia inſtituta, canonúmque decreta apud omnes Domini ſacerdotes inuiolata permaneant. Hæc autem quę inſpirante Domino, vobis inſinuanda credidimus, per fratres & coëpiſcopos noſtros, * Bachillum atque Paſchaſinum, ad veſtram volumus notitiam peruenire. Quibus referentibus, cognoſcamus, quàm reuerenter à nobis Apoſtolicæ ſedis ſtatuta ſeruentur. Data duodecimo Kalendas Nouembris, Alypio & Ardabure viris clariſſimis conſulibus.

* Vaſillum

EPISTOLA V. EIVSDEM AD Dorum Beneuentanum Epiſcopum.

DILECTISSIMO fratri Doro Leo Epiſcopus. Iudicium, quod de te ſperabamus, dolemus eſſe fruſtratum, quandò ea te commiſiſſe perſpicimus, quæ omnem eccleſiaſticæ ſanctionis regulam culpabili nouitate fœdarent, cùm pleniſſimè noueris, quanta ſolicitudine per omnes Domini eccleſias paternorum veterum canonum præcepta ſeruari, & hanc maximè curam ad ſacerdotes vniuerſarum plebium pertinere, vt ſanctarũ conſtitutionum regulæ nullis corrumpantur exceſſibus. Vndè miramur te, quem authoritatum Apoſtolicæ ſedis obſeruantiſſimum eſſe conuenerat, tam negligenter ac potiùs inſolenter egiſſe, vt traditarum tibi legum non cuſtos, ſed transgreſſor exiſteres. Libello etenim Pauli presbyteri tui, qui in ſubditis habetur, cognouimus, apud te nouo ambitu, fœdóq; colludio presbyteri ordinem fuiſſe turbatum, ità vt vnius feſtina & immatura prouectio, quædam eorũ deiectio facta ſit, quorum honorem ætas commendabat, & nulla culpa minuebat. Quòd ſi ambientis intentio, aut imperita fauentium ſtudia id, quod nunquàm habuit conſuetudo, poſcebant, vt incipiens emeritis, & nouellus præferretur antiquis: tuæ fuerat induſtriæ atque doctrinæ, vt iniuſtè petentium deſideria rationabili authoritate cohiberes, nè quem in ſacerdotali properè prouehebas honore, ad iniuriam eorum, quibus ſociabatur, inciperet, minorque ſe fieret, dum in illo nõ humilitatis virtus, ſed elationis vitium roboraretur. Neque enim ignorabas dixiſſe Dominum, quòd qui ſe humiliat, exaltabitur: qui verò ſe exaltat, humiliabitur. Vos autem quęritis de puſillo creſcere, & de honore maiores eſſe. Vtrunque enim inordinatum, vtrunque præpoſterum eſt: & omnis laborum fructus aufertur, omnis meritorum menſura vacuatur, ſi tantum quis aſ-

Lu. 14.c. 18.c

ſequitur dignitatis, quantum adulationis obtinuit, vt cupiditas eminendi non ſolùm ſuperbientem minuat, ſed etiàm conniuentem. Si vero (vt aſſeritor) primi, ſecundique presbyteri, circa Epicarpium ſibimet præponendum, tam huic aſſentatio fauit, vt illum cũ ſui dedecore poſcerent honorari: nec hoc quidẽ illis, proprio ſe iudicio deijcientibus tribui debuit quod volebant, cui tam miſeræ voluntati te digniùs fuerat obuiare, quàm cedere. Deformis autem & ignaua ſubiectio benè ſibi conſcijs, & non irritam facientibus gratiam Dei, præiudicare non potuit, vt primatus ſuos quocunque commercio in alterutrum transferentes, ſubſequentium ſuorum minuerent dignitatem * & quem vltimum ſibi antepoſuerant, cæteris præemineret. Prædicti igitur presbyteri, qui indignos ſe honoris ſui ordine ſunt profeſſi, licèt priuari etiàm ſacerdotio mererentur, tamen vt eis pro Apoſtolicæ ſedis pietate parcatur, vltimi inter omnes eccleſiæ presbyteros habeantur. Et vt iudicij ſui ſententiam ferant, inferiores etiam illo erunt, quem propria ſententia ſibimet prætulêre, cęteris omnibus presbyteris in eo ordine permanentibus, quẽ vnicuique ordinationis ſuæ tempus aſcripſit. Nec quiſquam, præter prædictos duos, imminutę dignitatis patiatur iniuriam: ſed in eorũ ſtatum tantummodò hoc recurrat opprobrium, qui nouello & ignoraturè ordinato inferiores fieri delegerunt, vt illam euangelicam ſententiam ad ſe ſentiant pertinere, qua dicitur: *Quo iudicio iudicaueritis iudicabitur de vobis: & qua menſura menſi fueritis, eadem remetietur vobis.* Paulus verò presbyter ordinem ſuum, de quo laudabili firmitate non ceſſit, obtineat. Nec vlteriùs aliquid in cuiuſquam præſumatur iniuriam, ità vt dilectio tua, quam non immeritò tota facti huius pulſat inuidia, hoc ſaltem remedio curare ſe properet, vt ſinè diſſimulatione hæc quæ decernimus, tradantur effectui, nè ſi iteratò ad nos imploratio iuſta confugerit, neceſſe ſit ſeueriùs commoueri, cùm his, quæ malè ſunt facta, correctis, malimus redintegrare diſciplinam, quàm augere vindictam. Exequutionem verò præceptionum noſtrarũ, fratri & coepiſcopo noſtro Iulio commiſiſſe nos noueris, vt omnia illi quemadmodũ conſtituimus, roborentur. Data * Idibus Martij, Poſthumiano viro clariſſimo conſule.

* ſed qui vltimum ſibi anteponebant, his ita ceteris non præmine-rent.

Matth 7.a. Marc. 4.c

* viij. Idus An. D. 448.

EPISTOLA VI.

Epiſtola eiuſdem ad Eutychen Conſtantinopolitanum abbatem.

DILECTISSIMO filio Eutycheti presbytero, Leo Epiſcopus. Ad notitiam tuæ dilectionis * Epiſtola retuliſti, quòd Neſtoriana hereſis quorundam rurſus ſtudijs pullularet. Solicitudinem tuam ex hac parte nobis placuiſſe, reſcripſimus, qm̃ iudex animi

tui

tui eſt ſermo, qoem ſumpſimus. Vndè non ambigimus aothorem catholicæ fidei Dominum tibi in omnibus affuturum. Nos autem cùm pleniùs, quorum hoc * improbitate fiat, potuerimus agooſcere, oeceſsè eſt, auxiliante Domino prouidere, quatenùs nefandum virus dudumque damoatum, radiciùs poſſit extingui. Deus te cuſtodiat incolumen dilectiſſime fili. Datum Kalẽ Iunij, Poſthumiano & Zenooe viris clariſs. coſs.

* pænitate vel importunitate.

An. D. 448.

EPISTOLA VII.

LEo Epiſcopus Theodoſio Auguſto. Quantum præſidij Dominus Eccleſiæ ſuæ io fide veſtræ clementiæ præpararit, his etiàm literis, quas ad me miſiſtis, oſtenditur, vt vobis non ſolùm regium, ſed etiàm ſacerdotalem animum ineſſe gaudeamus. Si quidem præter imperiales & publicas curas, pijſſimam ſolicitudinem Chriſtianæ religionis habetis, nè ſcilicet in populo Dei, aut ſchiſmata, aut hæreſes, aut vlla ſcandala cõualeſcant: qoia tuoc eſt optimus regni veſtri ſtatus, quandò ſempiternæ & incommutabili Trioitati, voius deitatis confeſſione ſeruitur. Quid autem in Conſtantiuopolitana Eccleſia perturbationis acciderit, quod ità fratrem & coepiſcopum noſtrum Flauianum potuerit commouere, vt Eutychen presbyterum communiooe priuaret, nondùm potuimus euidenter cognoſcere. Quamuis enim prædictus presbyter ad ſedem Apoſtolicam per libellum doloris ſui querimoniam miſerit, breuiter tameo aliqua prælibauit, aſſerens ſe Nicænę Synodi cooſtituta ſeruaotem, fruſtrà in fidei diuerſitate culpatum. Euſebij autem Epiſcopi accuſatoris eius libellus, cuius exemplaria ad nos prædictus presbyter miſit, de obiectionis euidentia nihil habebat. Sed cùm presbytero hæreſeos crimen intenderet, quem tameo in eo ſenſum argoerit, non euideoter expreſſit, quamuis & ipſe Epiſcopus Nicæoæ Synodi profiteatur in hac re ſe eſſe decretis, propter quod non habuimus, vndè aliquid diſceremus. Et quia cauſæ meritum, fidei ratio, & laudabilis ſolicitudo veſtræ pietatis exegit, neceſsè eſt, iam locum ſobreptionibus noo patere, ſed priùs, de quibus eum æſtimat arguendum, inſtrui nos oportet, vt poſſit de benè cogoitis congruè iudicari. Ad prædictum autem Epiſcopum dedi literas, quibus mihi diſplicere cognoſceret, quòd ea, quæ in tanta cauſa geſta fueraot etiam nimio ſilentio reticeret, cùm ſtudere debuerit primitùs oobis cuncta reſerare. Quem credimus, vel poſt admonitionem, omnia ad noſtram ootitiam relaturum, vt in lucem ductis his, quę adhuc videntur occulta, id quod euangelicæ & apoſtolicæ doctrinæ conuenit, iudicetur. Data ad Kalend. Martias, Aſterio & Protogene viris clariſſ. conſulibus.

Eutyches presbyter Conſtantinopoli epo excõmunicatus apud Rom. ſedẽ conquerit.

An. D. 449.

EPISTOLA EIVSDEM AD FLAuianum Conſtaotinopolitanum Epiſcopum, vbì quærit, cur Eutyches à commuoione Eccleſię fuerit ſeparatus.

De hac tota cauſa legendum eſt Breuiariũ Liberati, quod infra poſitũ eſt, poſt V Synodum, certis de cauſis.

EPISTOLA VIII.

DILECTISSIMO fratri Flauiano Epiſcopo, Leo Epiſcopus. Cùm Chriſtianiſſimus & clemeotiſſimus Imperator * ſaoctæ & laudabilis fidei, pro Eccleſiæ catholicæ pace ſolicitus, ad nos ſcripta tranſmiſerit de his, qui apud vos perturbatioois ſtrepitum mouerant, miramur fraternitatem tuam, quicquid illud ſcaodali fuerit, nobis ſilere potuiſſe, & oon potiùs procuraſſe, vt primitùs nos inſinuatio magis tuę relationis inſtrueret, nè de rerum geſtarum poſſemus fide ambigere. Accepimus enim libellom Eutychetis presbyteri, qoi ſe queritur, accuſante Euſebio Epiſcopo, immeritò communione priuatum, maximè cùm euocatum ſe affuiſſe teſtetur, nec ſui præſentiam denegâſſe, adeò vt in ipſo iudicio libellum appellationis ſuæ ſe aſſerat obtuliſſe, nec tamen fuiſſe ſuſceptum, qua ratione compulſus ſit, vt conteſtatorios libellos io Conſtantinopolitana vrbe proponeret. Quibus rebus intercedentibus, oecdùm agnoſcimus, qua iuſtitia a communione Eccleſiæ fuerit ſeparatus. Sed reſpicientes ad cauſam, facti tui nôſſe volumus rationem, & vſque ad ooſtram ootitiam cuncta deferri: quoniam oos, qui ſacerdotum Domini matura volumus eſſe iudicia, nihil poſſumus, incognitis rebus, io cuiuſquam partis præiudicium defioire, priuſquàm voiuerſa, quæ geſta ſunt, veraciter audiamus. Et ideò fraternitas tua per idoneam maximè aptamque perſonam, pleniſſima oobis relatione ſignificet, quid contra antiquam fidem nouitatis emerſerit, quod ſeueriori ſententia dignum fuerit vindicari. Nam & Eccleſiaſtica moderatio, & religioſa pijſſimi principis fides, multam oobis ſolicitudinem Chriſtianæ pacis indicunt, vt amputatis diſſeoſionibus, fides catholica inuiolata ſeruetur, & his, qui praua defenduot, ab errore reuocatis, noſtra authoritate, quorũ fides probata fuerit, moniatur. Nec aliqua poterit ex hac parte difficultas afferri, cùm memoratus presbyter libello proprio ſit profeſſus, paratum ſe eſſe ad corrigendum, ſi quid in ſe iouentum fuerit quod reptæhenſione ſit dignum. Decet enim talibus cauſis hoc maximè prouideri, vt ſinè ſtrepitu concertatiooum, & charitas cuſtodiatur, & veritas defendatur, frater chariſſime. Et ideò quia dilectio tua de tanta cauſa nos videt neceſſariò eſſe ſolitos, quàm pleniſſimè & lucidè vniuerſa oobis, quod antè facere debuit, indicare feſtinet: nè inter aſſertiones partiũ, aliqua ambiguitate fallamur, & diſſenſio,

* ſanctæ & laudabili fide.

Conſcius & cert⁹ ſedi Primatus hęc audet Leo.

quæ

quæ in ſuis initijs abolenda eſt, nutriatur: cùm in corde noſtro ea obſeruantia, Deo inſpirante, permaneat, nè conſtitutiones venerabilium patrum diuinitùs roboratæ, & ad ſoliditatem fidei pertinentes, praua cuiuſquã interpretatione violentur. Deus te cuſtodiat incolumen, frater chariſſime. Datum 12. An.D.449. Kalẽ Maij, Aſterio & Protogene viris clariſſ. coſſ.

RESCRIPTVM FLAVIANI Epiſcopi Conſtantinopolitani, ad ſanctiſſimum Leonem Papam vrbis Romæ.

De ſubdoli hoſtis inſidijs. 1
De fraudulenta ſubtilitate hæreticorum. 2
De blaſphemijs Eutychetis. 3
De excommunicatione eius iuſtiſſima. 4

DOMINO beatiſſimo & Deo amabili patri Leoni, Flauianus in Domino æternam ſalutem.

CAPITVLVM I.

NVLLA res Diaboli veneoa compeſcit, nec continet mortiferas eius ſagittas. Surſùm enim atque deorſùm peruolaos, quærit, quos poſſit occidere, quos poſſit ſuperare, quos poſſit deuorare. Propter quam rem vigilandum eſt, & orationibus a Deo obtinendum, vt fatuas inquiſitiones euitare poſſimus. Decet enim ſequi patres noſtros, nec commutare definitionem eorum perpetuam, quorum regulam ſm ſacras ſcripturas eſſe didicimus. Depoſitis ergò fletibus & lachrymis, quas inceſſanter fundo, quia ſub me clerus degens, inuaſus eſt a fero dæmone, & non potui eum liberare, nec auferre a tali lupo, qui animam meam pro illis paratus eram ponere: quomodò raptus ſit, quomodò reſilijt a propoſito diuino, & ad illum cucurrit, qui perdere conſueuit, præcepta pa- *deſignãs trum * declinans & conſtituta eorum deſpiciens, iam incipio enarrare.

2 Sunt enim quidam, veſte ſua oues ſigni- Matth.7.c ficantes, interiùs lupi rapaces, quos ex fructibus eorum debemus agnoſcere. Iſti pri- 1.Ioan.2.c ma fronte videntur eſſe de numero noſtro, ſed non ſunt de numero noſtro. Si enim de numero noſtro eſſent, nobiſcum manſiſſent. Quandò autem cœperunt aſſumere impietatem, illud, quod priùs occultabatur in illis, aperitur, & dolus omnis fit omnibus manifeſtus. Inueniuntur autem infirmæ fidei homines, & qui diuinas lectiones neſciunt, & ſecum eos in perditionem præcipitant, diſſipantes & vituperantes patrum diſciplinas, & *relinquũt * reliquas ſanctas ſcripturas ad ſuam perditionem, quos quidem debemus præuidere, & à quibus multùm oportet cauere, nè in malitia ſua aliqui occupati, concidant de ſua firmitate. Exacuerunt enim linguam ſuam quaſi ſerpentes, & venenum in labijs habent quaſi aſpides. De his, hæc propheta clamauit.

3 Talis inter nos Eutyches emerſit, quondàm presbyter & archimandrites, qui quaſi noſtræ religionis ſectam * ſapiebat, & hanc * præferebat: Neſtorij quidem impietati reſiſtens in pugna, quæ contra Neſtorium pabatur: trecentorum autem decem & octo ſanctorum patrum de fide expoſitionem factã, & ſanctæ memoriæ Cyrilli epiſtolam ſcriptam ad Neſtorium, vel ad ſimiles eius, quibus omnes aſſenſerunt, tentauit euellere, antiquam impij Valentini & Apollinaris reparans ſectam, & non timuit præceptum regis veri Dei, dicentis: *Quicunque ſcandalizauerit vnũ de puſillis iſtis, expedit ei vt mola aſinaria alligetur collo eius, & demergatur in profundum maris.* Verecundiam autem omnem eius pfidia abiecit, & quam gerebat infidelitatis pellem excutiens, in ſancta ſynodo aſſerebat, inſtanter dicens: Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum non oportere confiteri de duabus naturis poſt humanam ſuſceptionem, cùm a nobis vnius ſubſtantiæ & vnius perſonæ cognoſcatur, neque carnem Domini coeſſentialem nobis ſubſiſtere, tanquàm ex nobis ſuſceptam & coadunatam Dei verbo ſecundùm ſubſtantiam; ſed dicebat virginem quidem quæ eum genuit, ſecundùm carnem conſubſtantialem nobis eſſe: ipſum autem Dominũ non ſuſcepiſſe ex ea carnem conſubſtantialẽ nobis, & corpus Domini non eſſe quidem corpus hominis: humanum verò corpus eſſe, quod eſt ex Virgine, omnium patrum expoſitionibus contraria ſentiens.

*capiebat. *pferebat

Matt.18.a Marc.9.

4 Sed nè multa dicens, longam faciam epiſtolam: olìm, quicquid egerimus, miſimus ad beatitudinem veſtram literas, quibus literis docuimus & presbyterio illum eſſe nudatum, quia ſic captus eſt, & iuſſimus eum cum monaſteris nullam habere rationem, & exclusimus eum a communione noſtra, vt ſanctitas veſtra hoc cognoſcens, quod circa illum actum eſt, omnibus Epiſcopis, ſub beatitudine veſtra degentibus, manifeſtare dignetur illius impietatem, nè neſcientes aliqui quid ille ſenſerit, quaſi ad orthodoxum, vel per literas, vel per aliquam coniunctionem loquantur.

Eutyches damnatus a Flauiano de ſentẽtia Cõcilij Cõſtantinopolit.

EPISTOLA LEONIS PAPÆ ad Theodoſium Auguſtum, IX.

LEo vrbis Romæ Epiſcopus, Theodoſio ſemper Auguſto. Pro integritate fidei catholicæ Chriſtianiſſimum principem conuenit eſſe ſolicitum, & hoc indefeſſis precibus diuinam miſericordiam poſco, vt cordi veſtro id, quod eſt veritatis inſpiret, neq; falli vos in aliquo humanarum calliditatum æmulatione patiatur. A me autem, atque ab omnibus catholicis ſacerdotibus, quæ Euangelicæ fidei pietas defendat, ſatis plenè, ac lucidè literis meis (quas clementiam veſtram iamdudùm per famulum veſtrum Epiphaniũ tribunum, qui pro hac cauſa miſſus eſt) arbitror vos accepiſſe. Ratum eſt, nec ambigi

poteſt,

Digitized by Google

poteſt, hoc nos puriſſimè, credere, hoc conſtanter aſſerere, quod etiàm venerandi patres, quondàm apud Niceam congregati, ſecundùm fidem ſymboli credendum & confitendum ſacratiſſima authoritate ſanxerunt. Nos enim, venerabilis Imperator, ſicut Neſtorij dogma peruerſum meritò anathematizauimus, ità iuſtè etiàm horum impietatem, qui veritatem carnis noſtræ negant à Domino Ieſu Chriſto ſuſceptam eſſe, damnamus. Vndè ſi pietas veſtra ſuggeſtioni ac ſupplicationi noſtræ dignetur annuere, vt intra Italiam haberi iubeatis Epiſcopale conciliũ, citò (auxiliante Deo) poterunt omnia ſcandala, quæ in perturbationem totius eccleſiæ ſunt commota, reſecari, vt per vniuerſum regnum veſtrũ catholicæ fidei integritate ſeruata, & pacem Chriſtianam manere, & veſtram apud Deum creſcere gloriam gaudeamus. Data octauo
An.D.449. kaleñ Iunias, Aſterio & Protogene viris clariſſ. conſulibus.

RESCRIPTVM LEONIS PAPAE ad Flauianum Conſtantinopolitanum Epiſcopum, contra Eutychetis perfidiam & hæreſim.

EPISTOLA X.

Quòd ignorantia ſanctarum ſcripturarum, Eutychen hæreticum fecerit. 1
Contra eos, qui in duos filios diſpenſationis Dominicæ myſteriũ ſcindere moliuntur. 2
Contra eos, qui paſſibilem diuinitatem vnigeniti filij Dei audent aſſerere. 3
Contra eos, qui in duas naturas Chriſti temperamentum, vel confuſionem, argumentantur. 4
Contra eos, qui cœleſtem, aut alterius cuiuſque ſubſtantiæ, extitiſſe formam ſerui, quam ex nobis aſſumpſit, inſaniendo aſſerunt. 5
Contra eos, qui duas quidem ante adunationem naturas Domini delirant, vnam verò poſt adunationem confingunt. 6

CAPITVLVM I.

LEo Epiſcopus dilectiſſimo fratri Flauiano Conſtantinopolitano Epiſcopo. Lectis dilectionis tuæ literis, quas miramur fuſe tam ſeras, & geſtorum Epiſcopalium ordine recenſito, tandem quid apud vos ſcandali contigerit, atque contra integritatem fidei exortum fuiſſet, agnouimus: & quæ priùs videbantur occulta, nunc nobis reſeruata patuerunt. Quibus Eutyches, qui presbyterij nomine honorabilis videbatur, multùm
*impudẽs * imprudens, & nimis imperitus oſtenditur,
Pſal.35. vt etiàm de ipſo dictum ſit à propheta: Noluit intelligere vt benè ageret, iniquitatem mediatus eſt in cubili ſuo. Quid autem iniquiùs, quàm impia ſapere, & ſapientioribus doctioribusque non credere? Sed in hanc in- 24.q6.1. Quid autẽ iniquius.
ſipientiam caduot, qui cùm ad cognoſcendam veritatem aliquo impediuntur obſcuro, non ad propheticas voces, non ad apoſtolicas literas, nec ad euangelicas authoritates, ſed ad ſemetipſos, recurrunt. Sed ideò magiſtri erroris exiſtunt, quia veritatis diſcipuli nõ fuêre. Quam enim eruditionẽ de ſacris noui & veteris teſtamenti paginis acquiſiuit, qui nec ipſius quidem ſymboli initia compræhendit? Et quod per totum mundum omnium regeneratorum voce depromitur, iſtius adhuc ſenis corde non capitur.

2 Neſciens igitur quid deberet de verbi Dei incarnatione ſentire, nec volens ad promerendum intelligentiæ lumen, in ſanctarum ſcripturarũ latitudine laborare, illam ſaltem communem & indiſcretam confeſſionem ſolicito appræhendiſſet auditu, qua fidelium vniuerſitas profitetur, credere ſe in Deum patrem omnipotentem, & in Ieſum Chriſtum filium eius vnicum, Dominum noſtrum, qui natus eſt de ſpirituſancto ex Maria virgine. Quibus tribus ſententijs omnium ferè hæreticorum machinæ deſtruuntur. Cum enim DEVS, & omnipotens, & æternus pater creditur, conſempiternus eidem filius demonſtratur, in nullo à patre differens, quia de Deo DEVS, de omnipotente omnipotens, de æterno natus eſt coæternus, nõ poſterior tempore, non inferior poteſtate, non diſſimilis gloria, non diuiſus eſſentia. Idem verò ſempiterni genitoris vnigenitus ſempiternus, natus eſt de ſpirituſancto ex Maria virgine. Quæ natiuitas temporalis, illi natiuitati diuinæ & ſempiternæ nihil minuit, nihil contulit, ſed totã ſe reparando homini, qui erat deceptus, impendit, vt & mortem vinceret, & diabolũ, Heb.2.d
qui mortis habebat imperium, ſua virtute deſtrueret. Non enim ſuperare nos poſſemus peccati & mortis authorem, niſi naturam noſtram ille ſuſciperet, & ſuam faceret, quem nec peccatum contaminare, nec mors potuit detinere. Conceptus quippe eſt de ſpirituſancto intra vterum matris virginis, quæ ita illũ, ſalua virginitate, edidit, quemadmodùm ſalua virginitate concepit. Sed ſi de hoc Chriſtianæ fidei fonte puriſſimo ſyncerum intellectũ haurire non poterat, quia ſplendorem perſpicuæ veritatis obcæcatione ſibi propria tenebrârat, doctrinæ ſe euangelicæ ſubdidiſſet, dicente Matthæo: *Liber generationis Ieſu Chriſti filij David, filij Abraham.* Apoſtolicæ quoquè prædicationis experiſſet* inſtructum, & legens in epiſtola ad Romanos, *Paulus ſeruus Ieſu Chriſti, vocatus apoſtolus, ſegregatus in euangelium Dei, quod antè promiſerat per Prophetas ſuos in ſcripturis ſanctis de filio ſuo, qui factus eſt ei ex ſemine David ſecundum carnem,* ad propheticas paginas piam ſolicitudinem contuliſſet, & inueniſſet promiſſionẽ Dei ad Abraham dicentis: In ſemine tuo benedicentur omnes gentes. Et nè de huius ſeminis proprietate

Matth.1.a
*inſtructionem.
Rom.1.a
Gene.12.
Gal.3.a

prietate dubitaret, ſecutus fuiſſet Apoſtolum
Gal.3.c dicentem: *Abrahæ dicta ſunt promiſſiones & ſemini eius. Non dicit, & ſeminibus, quaſi in multis, ſed quaſi in vno, & ſemini tuo quod eſt Chriſtus*. Eſaiæ quoquè prædicationem interiore
Eſa.7.c. appræhendiſſet auditu, dicentis: *Eccè virgo*
*vocabunt *in vtero concipiet, & pariet filium, & * vocabitur nomen eius Emmanuel quod eſt, interpreta-*
Matth.1. *tum, Nobiſcum Deus*. Eiuſdemq́ue Prophetæ
Eſa.9.a fideliter verba legiſſet: *Puer natus eſt nobis, filius datus eſt nobis cuius poteſtas ſuper humerum eius, & vocabitur nomen eius magni conſilij angelus, admirabilis conſiliarius, Deus fortis, Princeps pacis, pater futuri ſeculi*. Nec fruſtratoriè loquens, ità verbum diceret carnem factum, vt editus vtero virginis Chriſtus, haberet, formam hominis, & non haberet materni corporis veritatem. An fortè ideò putauit Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, non noſtræ eſſe naturæ, quia miſſus ad beatam
Luc.1.d Mariam Angelus, ait: *Spiritusſanctus ſuperueniet in te, & virtus altiſſimi obumbrabit tibi: Ideoq; & quod naſcetur ex te ſanctum, vocabitur filius Dei*: vt quia conceptus virginis, diuini fuit operis, non de natura concipientis fuerit caro concepti? Sed non ità intelligenda eſt illa generatio ſingulariter mirabilis, & mirabiliter ſingularis, vt per nouitatem creationis proprietas remota ſit generis. fœcunditatē enim virgini Spiritusſanctus dedit. veritas
Pro.9.a Ioan.1.b autem corporis ſumpta de corpore eſt: & ædificante ſibi ſapientia domum, verbum caro factum eſt, & habitauit in nobis, hoc eſt, in ea carne, quam ſumpſit ex homine, & quā ſpiritus vitæ rationalis animauit.

3 Salua igitur proprietate vtriuſque naturæ, & in vnam coeunte perſonam, ſuſcepta eſt à maieſtate humilitas, à virtute infirmitas, ab æternitate mortalitas, & ad reſoluendum conditionis noſtræ debitum, natura inuiolabilis, naturæ eſt vnita paſſibili, vt quod noſtris remedijs congruebat, vnus atque idem mediator Dei & hominum, homo Chriſtus Ieſus, & mori poſſet ex vno, & mori non poſſet ex altero. In integra ergò veri hominis, perfectaq́ue natura, verus natus eſt Deus: totus in ſuis, totus in noſtris. Noſtra autem dicimus, quæ in nobis ab initio creator condidit, & quæ reparanda ſuſcepit. Nam illa quæ deceptor intulit, & homo deceptus admiſit, nullum habuêre in Saluatore veſtigiūm. Nec quia communionem humanarum ſubijt infirmitatum, ideò noſtrorum fuit particeps delictorum. Aſſumpſit formam ſerui, ſinè ſorde peccati, humana augens, diuina non minuens: quia exinanitio illa, qua ſe inuiſibilis viſibilem prębuit, & creator ac Dominus omnium rerum vnus voluit eſſe mortalium, inclinato fuit miſerationis, non defectio poteſtatis. Proindè qui manens in forma Dei, fecit hominem, idem in forma ſerui, factus eſt homo. Tenet enim ſinè defectu proprietatem ſuam vtraque natura. Et ſicut formam ſerui, Dei forma non adimit: ità formam Dei, ſerui forma non minuit. Nam quia gloriabatur diabolus hominem, ſua fraude deceptum, diuinis caruiſſe muneribus, & immortalitatis dote nudatum, duram mortis ſubijſſe ſententiam, ſeque in malis ſuis quoddam de præuaricatoris conſortio inueniſſe ſolatium, Deū quoquè, iuſtitiæ exigente ratione, erga hominem, quem in tanto honore condiderat, propriam mutâſſe ſententiam: opùs fuit ſecreti diſpenſatione conſilij, vt incōmutabilis Deus, cuius voluntas nō poteſt ſua benignitate priuari, primam erga nos pietatis ſuæ diſpoſitionem, ſacramento occultiore compleret, & homo, diabolicæ iniquitatis verſutia actus in culpam, contra Dei propoſitum non periret.

4 Ingreditur ergò hæc mundi infirma filius Dei, de cœleſti ſede deſcendens, & à paterna gloria non recedens, nouo ordine, noua natiuitate generatus. Nouo ordine, quia inuiſibilis in ſuis, viſibilis factus eſt in noſtris. Incompræhenſibilis, voluit compræhendi. Ante tempora manens, eſſe cœpit ex tempore. Vniuerſitatis Dominus ſeruilē formā, obumbrata maieſtatis ſuæ immenſitate, ſuſcepit. Impaſſibilis Deus, non dedignatus eſt eſſe homo paſſibilis: & immortalis, mortis legibus ſubiacere. Noua autem natiuitate generatus, quia inuiolata virginitas concupiſcentiam neſciuit, carnis materiam miniſtrauit. Aſſumpta eſt igitur de matre Domini natura, non culpa: nec in Domino Ieſu Chriſto, ex vtero virginis genito, quia natiuitas eſt mirabilis, ideò natura eſt diſſimilis. Qui enim verus eſt Deus, idē verus eſt homo. Et nullum eſt in hac vnitate mendacium, dum inuicèm ſunt & humilitas hominis, & altitudo deitatis. Sicut enim Deus non mutatur miſeratione, ità homo non conſumitur dignitate. Agit enim vtraque forma cum alterius communione, quod proprium eſt, verbo, ſcilicet operante quod verbi eſt, & carne exequente quod carnis eſt. Vnum horū coruſcat miraculis, aliud ſuccumbit iniurijs. Et ſicut verbum ab æqualitate paternæ gloriæ Veritas diuinæ, & humanæ naturæ in Chriſto eleganter oſtenditur.
non receſſit, ità caro naturam noſtri generis non reliquit. Vnus enim idemq́ue eſt, quod ſæpe dicendum eſt, verè DEI filius, & verè hominis filius. Deus per id, quòd in principio Ioan.1.a
erat verbum, & verbum erat apud Deum, & Ioan.1.b
Deus erat verbum. Homo per id, quòd verbū caro factum eſt, & habitauit in nobis. DEVS Ioan.1.a
per id, quod omnia per ipſum facta ſunt, & ſinè ipſo factum eſt nihil. Homo per id, quòd Galat.4.a
factus eſt ex muliere, factus eſt ſub lege. Natiuitas carnis, manifeſtatio eſt humanæ naturæ. Partus virginis, diuinæ eſt virtutis indicium. Infantia paruuli, oſtenditur humilitate cunarum. Magnitudo altiſſimi, declaratur vocibus Angelorum. Similis eſt rudimentis hominum, quem Herodes impius Matth.2.c
molitur occidere. Sed Dominus eſt omnium, quem magi gaudentes veniunt ſuppliciter Matth.2.b
adorare.

adorare. Iam cùm ad præcurſoris ſui Ioãnis
baptiſmum venit, nè lateret, quod carnis ve-
lamine diuinitas tegeretur, vox patris de cœ-
Math.3.d Luc.3.c lo intonans, dixit: Hic eſt filius meus dilect°,
in quo mihi benè complacuit. Quem itaque
Marc 1.b Math.4.a ſicut hominem, diabolicat tentat aſtutia, ei-
dem ſicut Deo angelica famulantur officia.
Eſurire, ſitire, laſſeſcere, atque dormire, eui-
Ioan.6.c Ioan.4.a denter humanum eſt. Sed quinque panibus
quinq; millia hominum ſatiare, & largiri Sa-
maritanæ aquam viuam, cuius hauſtus bibẽ-
Math.14.e Luc.8.b ti præſtet, nè vltrà iam ſitiat, ſupra dorſum
maris, plantis non ſubſidentibus, ambulare,
& elationes fluctuum increpata tempeſtate
Luc.8.d conſternere, ſinè ambiguitate diuinum eſt.
Sicut ergò (vt multa prætercam) non eiuſdẽ
naturæ eſt, flere miſerationis affectu amicum
Ioan.11.e mortuum, & eundem remoto quatriduanæ
aggere ſepulturæ, ad vocis imperium excita-
re rediuiuum, aut in ligno pendere, & in no-
Math.27.d ctem luce conuerſa, omnia elementa treme-
facere, aut clauis transfixum eſſe, & paradiſi
Luc.23.f portas fidei latronis aperire: ità non eiuſdem
naturæ eſt, dicere, Ego & pater vnũ ſumus:
Ioan.10.f Ioan.14.d & dicere, Pater maior me eſt. Quamuis.n.
in Domino Ieſu Chriſto, Dei & hominis vna
perſona ſit, aliud tamen eſt, vndè in vtroque
communis eſt contumelia: aliud, vndè com-
munis eſt gloria. De noſtro enim illi eſt mi-
nor patre humanitas, de patre illi eſt æqualis
cum patre diuinitas.

5 Propter hanc vnitatem perſonę, in vtraq;
natura intelligendam, & filius hominis legi-
tur deſcendiſſe de cœlo, cùm filios Dei carnẽ
de ea virgine, de qua eſt natus, aſſumpſerit.
Et rurſùs, filius Dei crucifixus dicitur, ac ſe-
pultus, cùm hæc non in diuinitate ipſa, qua
vnigenitus, conſempiternus & conſubſtan-
tialis eſt patri, ſed in naturæ humanæ ſit in-
firmitate perpeſſus. Vndè Vnigenitum filiũ
Dei, crucifixum & ſepultum, omnes etiàm
in ſymbolo confitemur, ſecundùm illud Apo
1.Cor.2.b ſtoli dictum: *Si enim cognouiſſent, nunquàm Do
minum maieſtatis crucifixiſſent*. Cùm aũt ipſe
Dñs noſter atque Saluator, fidem diſcipulo-
Math.16.b,c rum ſuis interrogationibus erudiret: *Quem
inquit, dicunt homines eſſe filium hominis?* Cum-
que illi diuerſas aliorum opiniones retexuiſ-
ſent, *Vos, ait, quem me eſſe dicitis?* me vtique,
qui ſum filius hominis, & quem in forma
ſerui, atque in veritate carnis adſpicitis, quem
me eſſe dicitis? Vbi B. Petrus, diuinitùs in-
ſpiratus, & confeſſione ſua omnibus genti-
bus profuturus, *Tu es, inquit, Chriſtus filius
Dei viui*. Nec immeritò beatus eſt pronun-
ciatus a Domino, & a principali petra ſoli-
ditatem & virtutis traxit & nominis, qui per
reuelationem patris eundem & filium Dei
eſt confeſſus, & Chriſtum, quia vnum ho-
rum ſinè alio receptum, non proderat ad ſa-
lutem: ſed æqualis erat periculi, Dominum
Ieſum Chriſtum, aut Deum tantummodò ſi-
nè homine, aut ſinè Deo ſolùm hominem
credidiſſe. Poſt reſurrectionem verò Domi-
ni, quæ vtiquè veri corporis fuit, quia non
alter eſt reſuſcitatus, quàm qui fuerat cruci-
fixus & mortuus, quid aliud quadraginta
dierum mora geſtum eſt, quàm vt fidei no-
ſtræ integritas ab omni caligine mundaretur?
Colloquens enim cum diſcipulis ſuis, & co- Act.1.a
habitans atque coueſcens, & pertractari ſe Ioan.20.
diligenti curioſoque contactu ab eis, quos
dubietas perſtringebat, admittens, ideò & Ibidẽm.e
clauſis ad diſcipulos ianuis introibat, & fla-
tu ſuo dabat Spiritumſanctum, & donato Luc 24.d Ioan.20.f
intelligentiæ lumine, ſanctarum ſcriptura-
rum occulta pandebat. Et rurſùs vulnus la-
teris, fixuras clauorum, & omnia recentiſſi-
mæ paſſionis ſigna monſtrabat, dicens: *Vi-* Luc.24.f
*dete manus meas & pedes, quia ego ſum. Palpa-
te & videte, quia ſpiritus carnem & oſſa non ha-
bet, ſicut me videtis habere:* vt agnoſceretur
in eo proprietas diuinæ humanæque naturæ
indiuidua permanere, & ità ſciremus verbũ
non hoc eſſe, quod carnem, & vt vnum Dei
filium, & verbum confiteremur & carnem.
Quo fidei ſacramento Eutyches iſte nimiùm
æſtimandus eſt vacuus, qui naturam noſtram
in Vnigenito Dei nec per humilitatem mor-
talitatis, nec per gloriam reſurrectionis agno
uit. Nec ſententiam beati Apoſtoli & Euan
geliſtæ Ioannis expauit, dicentis: *Omnis Spi-* 1.Ioan 4.a
*ritus, qui confitetur Ieſum Chriſtum in carne ve-
niſſe, ex Deo eſt: & omnis ſpiritus, qui ſoluit Ie-
ſum, ex Deo non eſt, & hic eſt Antichriſtus.* Quid
autem eſt ſoluere Ieſum, niſì humanam ab eo
ſeparare naturam, & ſacramentum fidei, per
quod vnum ſaluati ſumus, imprudentiſſimis
euacuare figmentis? Caligans verò circa na-
turam corporis Chriſti, neceſſè eſt vt etiàm
in paſſione eius eadem obcęcatione deſipiat.
Nam ſi crucem Domini non putat falſam, &
ſuſceptum pro mundi ſalute ſupplicium, ve-
rum fuiſſe non dubitat: cuius credit mortem,
agnoſcat & carnem. Nec diffiteatur noſtri
corporis hominẽ, quẽ cognoſcit fuiſſe paſſi-
bilem: quoniam negatio veræ carnis, negatio
eſt etiàm corporeæ paſſionis. Si ergò Chriſtia
nam ſuſcipit fidem, & a prædicatione Euange
lij ſuum non auertit auditum videat, quæ na-
tura transfixa clauis pependerit in crucis li-
gno: & aperto per militis lanceam latere cru-
cifixi, intelligat, vndè ſanguis & aqua effluxe- Ioan.19.f
rint, vt Eccleſia Dei lauacro rigaretur & pocu
lo. Audiat & beatum Petrum Apoſtolum, prę 1.Pet.1.a
dicãtem quòd ſanctificatio ſpiritûs, p adſper-
ſionem fiat ſanguinis Chriſti. Nec tranſitoriè
legat eiuſdem Apoſtoli verba, dicentis: *Sciẽtes* Ibidẽm.d
*quòd non corruptibilibus argento & auro redem-
pti eſtis de vana veſtra conuerſatione paternæ
traditionis, ſed precioſo ſanguine, quaſi agni in-
contaminati & immaculati, Ieſu Chriſti.* Beati 1.Ioan.1.d
quoquè Ioannis Apoſtoli teſtimonio nõ reſi-
ſtat, dicentis: *Et ſanguis Ieſu filij Dei emundat
nos ab omni peccato.* Et iterùm: *Hæc eſt victoria,* 1.Ioa.5.a,b
quæ vincit mundum, fides noſtra. Et quis eſt, qui

vincit

vincit mundum, niſi qui credit, quoniam Ieſus eſt filius Dei? Hic eſt, qui venit per aquam & ſanguinem Ieſus Chriſtus. Non in aqua ſolùm, ſed in aqua & ſanguine. Et ſpiritus eſt, qui teſtificatur, quoniam Chriſtus eſt veritas. Quia tres ſunt, qui teſtimonium dant, ſpiritus, aqua & ſanguis: & ij tres vnum ſunt. Spiritus vtiquè ſanctificationis, & ſanguis redemptionis, & aqua baptiſmatis, quæ tria vnum ſunt, & indiuidua manent, nihilque eorum à ſui connexione ſeiungitur. Quia catholica eccleſia hac fide viuit ac proficit, vt in Chriſto Ieſu, nec ſinè vera diuinitate humanitas, nec ſinè vera credatur humanitate diuinitas.

6 Quum autem ad interloquutionem examinis veſtri Eutyches reſponderit, dicens: Confiteor ex duabus naturis fuiſſe Dominũ noſtrum ante adunationem, poſt adunationẽ verò vnam naturam confiteor: miror tam abſurdam, tamque peruerſam eius profeſſionẽ, nulla iudicantiũ increpatione repræhenſam, & ſermonem nimis inſipientem, nimiſque blaſphemum, ità omiſſum, quaſi nihil, quod offenderet, eſſet auditum, quum tam impiè duarum naturarum ante incarnationem vnigenitus Dei filius fuiſſe dicatur, quàm nefariè, poſtquàm verbum caro factum eſt, natura in eo ſingularis aſſeritur. Quod nè Eutyches ideò vel rectè vel tolerabiliter æſtimet dictũ, quia nulla veſtra eſt ſententia confutatum: dilectionis tuæ diligentiam commonemus, frater chariſſime, vt ſi per inſpirationem miſericordiæ Dei ad ſatisfactionem cauſa perducitur, imprudentia hominis imperiti etiàm ab hac ſensûs ſui macula per te purgetur. Qui quidem (ſicut geſtorum ordo patefecit) benè cœperat à ſua perſuaſione diſcedere, quum, veſtra ſententia coarctatus, profiteretur ſe dicere, quod antè non dixerat, & ei fidei acquieſcere, cuius priùs fuiſſet alienus. Sed quum anathematizando impio dogmati noluiſſet præbere conſenſum, intellexit eum fraternitas veſtra in ſua manere perfidia, dignumque eſſe, qui iudicium condemnationis exciperet. De quo ſi fideliter atque vtiliter dolet, & quàm rectè mota ſit Epiſcopalis authoritas vel ſerò cognoſcit, vel ſi ad ſatisfactionis plenitudinem, omnia quæ ab eo malè ſunt ſenſa, viua voce & præſenti ſubſcriptione damnauerit, non erit repræhenſibilis erga correctũ quantacunque miſeratio: quia Dominus noſter verus & bonus paſtor, qui animam ſuam poſuit pro ouibus ſuis, & qui venit animas hominum ſaluare, non perdere, imitatores nos ſuæ vult eſſe pietatis, vt peccantes quidem iuſtitia coerceat, conuerſos autem miſericordia non repellat. Tunc enim demùm fructuoſiſſimè fides vera defenditur, quandò etiàm à ſectatoribus ſuis opinio falſa damnatur. Ad omnem verò cauſam piè ac fideliter exequendam, fratres noſtros Iulianum Epiſcopum & Renatum presbyterum tituli ſancti Clementis, ſed & filium meum Hilarium diaconum vice noſtra direximus. Quibus Dulcitium notarium noſtrum, cuius fides nobis eſt ſæpè probata, ſociauimus, confidentes affuturum diuinitatis auxiliũ, vt is, qui errauerat, damnata ſeosûs ſui prauitate, ſaluetur. Deus te incolumen cuſtodiat frater chariſſime. Data Idibus Iunij, Aſterio & Protogene cõſulibus, æra 486. An. D. 449.

Ioh. 10. b, c
Luc. 9. g

EPISTOLA XI. EIVSDEM Leonis Papæ ad Iulianum Epiſcopum Coenſem, contra Eutychenæ impietatis errorem.

LEo vrbis Romæ Epiſcopus, dilectiſſimo fratri Ioliano Epiſcopo. Licèt per noſtros, quos ab vrbe pro fidei cauſa direximus, pleniſſimas ad Flauianum fratrem literas miſerimus, contra nimiæ impietatis errorem, tamen quia per filium noſtrum Baſilium diaconem, ſcripta tuæ dilectionis accepimus, quæ multùm nobis catholici ſensûs feruore placuerunt, etiàm hanc paginam, quæ illis epiſtolis conſonaret, adiecimus, vt vnanimiter atqoe conſtanter his, qui euangelium Chriſti corrumpere cupiunt, reſiſtatis, quoniam ſancti ſpiritûs in nobis atque in vobis vna eſt eruditio, eademque doctrina: quam quicunque non recipit, nõ eſt membrum corporis Chriſti: nec poteſt eo capite gloriari, in quo naturam ſuam aſſerit nõ haberi. Quid aũt prodeſt imprudentiſſimo ſeni, Neſtorianæ hæreſeos nomine, eorum lacerare opinionem, quorum pijſſimam conuellere non poteſt fidem, quum quantùm Neſtorius à veritate diſceſſit, deitatem verbi ab aſſumpti hominis ſubſtantia ſeparando, tantùm à recto tramite etiàm iſte deſciſcat, qui vnigenitum Dei filiũ ſic de vtero beatæ virginis prædicat natum, vt humani quidem corporis ſpeciem geſſerit, ſed humanæ carnis veritas verbo vnita non fuerit? De quo prodigio falſitatis, quis non videat, quæ opinionum monſtra naſcantur? Negator enim mediatoris Dei & hominum, hominis Ieſu Chriſti, neceſsè eſt vt multis impietatibus impleatur, eumque aut Apollinaris ſibi vendicet, aut Valentinus vintpet, aut Manichæus obtineat, quorum nullus in Chriſto humanæ carnis credidit veritatem. Qua vtiquè non recepta, non ſolùm quòd ſecundùm carnẽ atque animam rationalem, qui erat in forma Dei, manens idem in forma ſerui, homo natus eſt, denegatur: ſed etiàm, quòd crucifixus eſt & mortuus ac ſepultus, quodq; die tertia à mortuis reſurrexit, & quòd ad dexteram DEI patris ſedens, ad iudicandos viuos & mortuos in eo corpore ſit venturus, in quo eſt iudicatus ad rem, abnuitur: quia hæc redemptionis noſtræ ſacramenta vacuantur, ſi Chriſtus veram veri hominis, totamque naturam ſuſcepiſſe non creditor. An quia manifeſta erant ſigna diuina, falſa dicentur documenta corporea? & teſtimonia vtriuſque naturæ valebunt, vt crea-

tor

tor intelligatur: non valebunt, vt creatura ſaluetur? Quod deitatis eſt, caro non minuit: quod carnis eſt, Deitas non peremit. Idem enim & ſempiternus ex patre, & temporalis ex matre: in ſua virtute inuiolabilis, in noſtra infirmitate paſſibilis: in deitate Trinitatis cũ patre & cum ſpirituſancto vnius eiuſdemque naturæ: in ſuſceptione autem hominis, non vnius ſubſtantiæ, ſed vnius eiuſdemque perſonæ, & idem eſſet diues in paupertate, omnipotens in abiectione, impaſſibilis in ſupplicio, in morte immortalis. Nec enim verbum aut in carnem, aut in animam aliqua ſui parte conuerſum eſt, quum ſimplex & incommutabilis natura Deitatis tota ſit ſemper in ſua eſſentia, nec damnum ſui recipiens, nec augmentum, & ſic aſſumptam naturam beatificans, vt glorificata, in glorificante permaneat. Cur autem inconueniens aut impoſſibile videatur, vt verbum & caro atque anima vnus Ieſus Chriſtus & vnus Dei hominiſque ſit filius, ſi caro & anima, quæ diſſimilium naturarum ſunt, vnam faciunt etiàm ſinè verbi incarnatione perſonam, quum multò facilius ſit, vt hanc vnitatem ſui atque hominis, Deitatis p̃ſter poteſtas, quàm vt eã in ſubſtãtijs ſuis obtineat ſolius humanitatis infirmitas? Nec verbum igitur in carnem, nec in verbum caro mutata eſt: ſed vtrunque in vno manet, & vnus in vtroque eſt, non diuerſitate diuiſus, nõ per mixtione confuſus, nec alter ex patre, alter ex matre: ſed idem aliter ex patre ante omne principium, aliter de matre in fine ſeculorũ, vt eſſet mediator Dei & hominum, homo Ieſus Chriſtus, in quo inhabitaret plenitudo diuinitatis corporaliter: quia aſſumpti, non aſſumentis, prouectio eſt, quòd Deus illũ exaltauit, & donauit illi nomen, quod eſt ſuper omne nomen, vt in nomine Ieſu omne genuflectatur, cæleſtium, terreſtrium, & infernorum, & omnis lingua confiteatur, quoniam Dominus Ieſus Chriſtus in gloria eſt Dei patris. In eo verò quòd Eutyches in epiſcopali iudicio auſus eſt dicere, ante incarnationem duas in Chriſto fuiſſe naturas, poſt incarnationem autem, vnam: neceſſarium fuerat, vt ad reddendam rationem profeſſionis ſuæ, crebris atque ſolicitis iudicum interrogationibus vrgeretur, nè tanquam inane aliquid præterflueret, quod non niſi de hauſtu venenatorum dogmatum apparebat effuſum. Arbitror enim, talia loquentẽ hoc habere perſuaſum, quòd anima, quàm ſaluator aſſumpſit, priùs in cœlis ſit commorata, quàm de Maria virgine naſceretur, eamque ſibi verbum in vtero copularet. Sed hoc catholicæ mentes, aureſq; non tolerant, quia nihil ſecum Dominus de cœlo veniens, noſtræ conditionis exhibuit: nec animam enim quæ anterior extitiſſet, nec carnem, quæ non materni corporis eſſet, accepit. Natura quippe noſtra non ſic aſſumpta eſt, vt priùs creata, pòſt aſſumeretur, ſed vt ipſa aſſumptione crearetur. Vndè quod in Ori-

1. Tim. 2. b
Coloſſ. 2. b
Philip. 2. b

gene meritò damnatum eſt, qui animarũ, antequàm corporibus infererentur, non ſolùm vitas, ſed & diuerſas fuiſſe aſſeruit actiones: neceſſè eſt, vt etiàm in iſto, niſi maluerit ſententiã abdicare, plectatur. Natiuitas enim Domini ſecundùm carnem, quamuis habeat quędam propria, quibus humanæ cõditionis initia tranſcendat, ſiue quòd ſolus ex ſanctoſpiritu ab inuiolata virgine ſinè cõcupiſcẽtia carnis eſt cõceptus & natus, ſiue quòd ità viſceribus matris eſt editus, vt & fœcunditas pareret, & virginitas permaneret, non alterius tamẽ naturæ erat eius caro, quã noſtra: nec alio illi, quam cęteris hominibus, anima eſt inſpirata principiò, q̃ excelleret, nõ diuerſitate generis, ſed ſublimitate virtutis. Nihil enim carnis ſuæ habebat aduerſum, nec diſcordiã deſideriorum gignebat compugnantia voluntatum. Senſus corporei vigebant ſinè lege peccati, & veritas affectionum ſub moderamine Deitatis & mẽtis, nec tẽtabatur illecebris, nec cedebat iniurijs. Verus homo vero vnitus eſt Deo: nec ſecundùm exiſtentem priùs animã deductus è cęlo, nec ſecundùm carnẽ creatus ex nihilo, eandem gerens in * Deo verbi Dei perſonam, & tenẽs communem nobiſcum in corpore animaque naturam. Non enim eſſet Dei hominumque mediator, niſi idem Deus, idemq; homo in vtroque & vnus eſſet & verus. Incitat quidem nos ad latitudinem diſſerendi materiæ magnitudo: ſed apud eruditionem tuam non eſt copia laborandum, præſertim cùm iã per noſtros ad fratrem Flauianũ ſufficientes literas miſerimus, ad confirmandos animos non ſolùm ſacerdotũ, ſed etiàm laicorũ. Præſtabit, vt credimus, miſericordia Dei, vt abſque cuiuſquam animæ detrimẽto poſſint aduersùm diaboli dolos, & ſana defẽdi, & vulnerata curari. Data Idibus Iunij, Aſterio & Protogene viris clariſſ. conſ.

Origenis dogma dãnatum de animabus creatis antequã corporibus inſerentur.

* verbi Deitate perſonam.
1. Tim. 2. b

EPISTOLA 12 EIVSDEM LEOnis Papę, ad Theodoſiũ Auguſtũ, de legatis, quos vice ſua deſtinauit ad ſynodum Epheſinam, pro erroribus Eutychetis collectam.

CAeſari Theodoſio religioſiſſimo & pijſſimo Auguſto, Leo Papa eccleſiæ catholicæ vrbis Romæ. Quantum rebus humanis conſulere prouidentia diuina dignetur, ſolicitudo clementiæ veſtræ, ſpiritu Dei incitata, demonſtat, quæ in catholica eccleſia nihil impacatum, nihil vult eſſe diuerſum: quoniam fides, quæ non niſi vna eſt, in nullo poteſt eſſe ſui diſſimilis. Vndè licèt Eutyches (quantùm geſtorum epiſcopalium ordo patefecit) imperitè atque imprudenter errare detectus ſit, debueritque à ſua meritò reprobabili perſuaſione diſcedere: quoniam tamen pietas veſtra quæ in honorem Dei religioſiſſimè catholicã diligit veritatem, apud Epheſum conſtituit ſynodale concilium, vt imperito ſeni ea,

Legati Papæ ad Concil. Epheſinum.

in qua nimis caligat, veritas innoteſcat, fratres meos Iulianum epiſcopum, & Renatum presbyterum, & filium meum Hilarium diaconum miſi, qui ad vicem præſentiæ meæ pro negocij qualitate ſufficerent, & qui eum ſecū deferrent iuſtinæ & benignitatis affectum, vt quia dubitari non poteſt, quæ ſit Chriſtianæ confeſſionis integritas, & totius erroris prauitas, damnaretur, & reſipiſcēs, q̄ deuiauerat, ſi ꝑ venia ſupplicaret, ſacerdotalis ei beneuolētia ſubueniret, quū in libello ſuo, quē ad nos miſit, hoc ſalté ſibi ad promerendā veniā reſeruauerit, vt correcturū ſe eſſe promitteret, quicquid noſtra ſententia de his, quæ malè ſenſerat, improbaſſet. Quid autem catholica eccleſia vniuerſaliter de ſacramēto Dominicæ incarnationis credat & doceat, ad fratrem & coepiſcopum noſtrum Flauianum pleniùs continent ſcripta, quæ miſi. Data Idibus Iunij, Aſterio & Protogene viris clariſſimis conſ.

EPISTOLA XIII. EIVSDEM Leonis Papæ ad Pulcheriam Auguſtam, de his vndè ſuprà ad Theodoſium Auguſtum.

Leo catholicæ Romanæ Eccleſiæ Epiſcopus, piiſſimæ Pulcheriæ Auguſtæ.

QVantum præſidij Dominus eccleſiæ ſuæ in veſtra clementia præparauit, multis ſæpe probauimus documentis. Et quicquid noſtris temporibus contra impugnatores catholicæ veritatis, induſtria ſacerdotalis obtinuit, ad veſtram maximè gloriam redundauit, dum, ſicut ſpiritu ſancto docente didiciſtis, illi per omnia poteſtatem veſtram ſubjicitis, cuius munere & protectione regnatis. Vndè quia, contra integritatem fidei Chriſtianæ, diſſenſionem quandam in Conſtantinopolitana eccleſia Eutyche authore generatam, fratris & coepiſcopi mei Flauiani relatione cognoui, ità vt totius cauſę ſpeciē ſynodalium geſtorum textus oſtenderit: dignum gloria veſtra eſt, vt error, qui (vt arbitror) de imperitia magis, quàm de verſutia natus eſt, auferatur, priuſquàm vllas ſibi vires de conſenſu imprudentium pertinacia prauitatis acquirat: quia etiàm ignorantia graues nonnūquàm incidit lapſus, & plerunque in diaboli ruit foueas in cauta ſimplicitas, per quam in ſupradicto ſubrepſiſſe intelligo ſpiritum falſitatis, vt dum æſtimat, ſe religioſiùs de filij Dei maieſtate ſentire, ſi ei naturæ noſtræ veritatem ineſſe non dicat, totum illud, quòd verbum caro factum eſt, vnius atque eiuſdem putet eſſe ſubſtantiæ. Et quantùm Neſtorius à veritate excidit, dum Chriſtum de matre ſolum hominem aſſerit natum: tantùm etiàm hic à catholico tramite deuiat, qui de eadem virgine non noſtram credit editam eſſe ſubſtantiam, volens vtquè eam ſolius deitatis intelligi, vt quòd formā ſerui geſſit, & quòd noſtri ſimilis fuit atque conformis, quædam noſtræ naturæ fuerit imago, non veritas. Nihil autem prodeſt, Dominum noſtrum B. Mariæ virginis filium, verū perfectumq; hominē dicere, ſi non illius generis homo creditur, cuius in euangelio prædicatur. Dicit enim Matthæus: Liber generationis Ieſu Chriſti filij Dauid, filij Abrahami & ità humanæ originis ordinem ſequitur, vt generationum lineas vſque ad Ioſeph, cui mater Domini erat deſponſata, deducat. Lucas verò, retrorſùm ſucceſſionum gradus relegens, ad ipſum humani generis principem redit, vt Adam primum, & Adam nouiſſimum eiuſdem oſtendat eſſe naturæ. Poterat quippe omnipotentia filij Dei ſic ad docendus, iuſtificandoſque homines apparere, quomodò & patriarchis & prophetis in ſpecie carnis apparuit, quum aut luctamen iniji, aut ſermonem conſeruit, quumve officia hoſpitalitatis non abnuit, vel etiàm appoſitum cibū ſumpſit. Sed illæ imagines huius hominis erant indices, cuius veritatem ex præcedētium patrum ſtirpe ſumēdam, ſignificationes myſticæ nunciabant. Et ideò ſacramentum reconciliationis noſtræ, ante tempora æterna diſpoſitum, nullæ implebant figuræ, quia nondùm ſuperuenerat ſpiritus ſanctus in virginem, nec virtus Altiſſimi obumbrauerat ei, vt & intra intemeratata viſcera, ædificante ſibi ſapientia domum, verbum caro fieret, & forma Dei ac forma ſerui in vnam conueniente perſonam, creator temporum naſceretur in tempore, & per quem facta ſunt omnia, ipſe inter omnia gigneretur. Niſi enim nouus homo, factus in ſimilitudinem carnis peccati, noſtram ſuſciperet vetuſtatem: & conſubſtantialis patri, conſubſtantialis eſſe dignaretur & matri, naturamque ſibi noſtram, ſolus à peccato liber, vniret: ſub iugo diaboli generaliter teneretur humana captiuitas, nec aliter vti poſſemus triumphanus victoria, ſi extra noſtram eſſet confecta naturam. De hac autem participatione mirabili ſacramentum nobis regenerationis indulſit, vt per ipſum ſpiritum, per quem Chriſtus & conceptus eſt & natus, etiàm nos, qui per concupiſcentiam carnis ſumus geniti, ſpirituali iterùm origine naſceremur. Propter quod ab euangeliſta de credentibus dicitur: *Qui non ex ſanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, ſed ex Deo nati ſunt.* Cuius ineffabilis gratiæ particeps non eſt, nec poteſt filiorum Dei adoptionem conſequi, quiſquis à fide ſua hoc, quod nos principaliter ſaluat, excludit. Vndè multùm doleo, multumque contriſtor, quòd hic, qui antea de humilitatis propoſito laudabilis videbatur, contra vnicam ſpem noſtram patrumque noſtrorū, vana nimis & ſtolida audet adſtruere. Qui cùm videret, inſipientiæ ſuæ ſenſum catholicis auribus diſplicere, reuocare ſe à ſua opinione debuerat; nec ità Eccleſiæ præſules commouere, vt dānationis ſententiam

Matth. 1.

Luc. 3.

Gene. 32. f

Gene. 18. a

Prou. 9. a

Ioan. 1. b

Ioan. 1. b

24 q. 2 Damnationis ſententiam.

tiam mereretur accipere, quam vtique, ſi in ſuo ſenſu voluerit permanere, nullus poterit relaxare. Sedis enim apoſtolicæ moderatio hanc temperantiam ſeruat, vt & ſeoeriùs agat cum obduratis, & veniam cupiat prę́ſtare correctis. Quia ergò multa mihi fiducia eſt de pietatis tuæ ſynceriſſima fide, obſecro gloriā clementiæ tuæ, vt ſicut ſancto ſtudio tuo catholica prædicatio ſemper adiuta eſt, ità nūc quoque eius faoeat libertati: quam fortè ideò permiſit Domious hac tentatione pulſari, vt quales intra eccleſiam laterent, poſſit agnoſci. Quorum planè non eſt negligenda curatio, oē ipſorum nos contriſtet amiſſio. Auguſtiſſimus verò & Chriſtianiſſimus Imperator, cupiens quàm celerrimè turbata compooi, epiſcopali conclio, quod Epheſi vult haberi, nimiùm breue & anguſtum tempus indixit, diem Kaleodarum Auguſtarum præſtituendo cooventui, quum à tertio die Iduum Maiarū, quo ſerenitatis eius ſcripta ſuſcepimus, maior pars reliqui ſit temporis abſumenda, vt profectio ſacerdotum, qui negocio ſuffi-
Excuſat ſe Papa quod Concilio p ſe intereſſe non poſſit, ſed tantū per Vicarios. ciant, valeat ordinari. Nam illud quòd pietas eius etiàm me credidit debere intereſſe cōcilio, etiàm ſi ſecundùm aliquod præcedens exigeretur exemplum, ounc tamen nequaquā poſſit impleri: quia rerum præſentium nimìs incerta conditio, à tantę vrbis populis me abeſſe oon ſineret, & in deſperationem quandam animi tumultuantium mitterentur, ſi per occaſiooem cauſæ eccleſiaſticæ viderer patriam & ſedem Apoſtolicam velle deſerere. Quia igitur ad publicam vtilitatem pertinuiſſe cognoſcitis, vt ſalua clementiæ veſtræ venia, charitati me & precibus ciuium non negarem, in his fratribus meis, quos vice mea miſi, me quoque adeſſe cum cęteris, qui affuerint, æſtimate: quibus ſecundùm cauſam, ſatis mihi & geſtorum ſerie, & ipſius, de quo agitur, profeſſione, patefactam, euidenter & plenè quid ſeruandum eſſet, oſtendi. Non enim de portiuncula aliqua fidei noſtræ, quę minùs lucidè declarata ſit, quæritur: ſed hoc ſtolidiſſima inſultatio audet inceſſere, quod Dominus noſter io Eccleſia neminem ſexûs vtriuſq; vo-
Symbolum apoſtolici. luit ignorare. Siquidem ipſius catholici ſymboli breuis & perfecta confeſſio, quæ duodecim Apoſtolorum, totidem eſt ſignata ſententijs, tam inſtructa ſit munitione cæleſti, vt omnes hæreticorum opiniones ſolo ipſius poſſint gladio detruncari. Cuius ſymboli plenitudinem ſi Eutyches puro & ſimplici voluiſſet corde concipere, in nullo à decretis ſacratiſſimi Niceni concilij deuiaret, & hoc à ſanctis patribus intelligeret conſtitutū, vt contra apoſtolicam fidem, quæ non niſi voa eſt, oullum ſe ingeoium, oullum eleuaret eloquium. Et ideo pro veſtræ pietatis conſuetudioe elaborare dignamini, vt quod contra ſingulare ſacramentum ſalutis humanę, blaſphema inſipientia protulit, ab omnium animis repellatur. Ac, ſi ipſe qui in hanc tentationem incidit, reſipiſcat, ità vt per libellarem ſatisfactionē proprium damnet errorem, communio ei ſui ordinis noo negetur. Quod etiàm ſancto Flauiaoo epiſcopo me clementia tua ſcripſiſſe cognoſcat, vt charitas non negligatur, ſi error aboletur. Datum Idibus Iuoij, Aſterio & Protogene viris clariſſ. coſſ.

EPISTOLA XIIII. EIVSDEM AD Epheſinam ſynodum ſecūdam, in qua prouocat coogregatos epiſcopos Eutychetis blaſphemias condemnare.

LEo epiſcopus ſanctæ ſynodo, quæ apud Epheſum conuenit. Religioſa clementiſſimi priocipis fides, ſciens ad ſuam gloriam maximè pertinere, ſi intra eccleſiam catholicam oullius erroris germen exurgeret, hanc reuerentiam diuiois detulit inſtitutis, vt ad ſanctæ diſpoſitioois effectum, authoritatem Apoſtolicæ ſedis adhiberet, tanquàm ab ipſo beatiſſimo Petro cuperet declarari, quod in Math. 16.
eius confeſſione laudatum ſit, quandò dicente Domino, quem me eſſe dicunt homines filium hominis, varias quidem diuerſorū opiniones diſcipuli memorarunt. Sed quum ab eis, quid ipſi crederent, quæreretur, princeps apoſtolorum plenitudinem fidei breui ſermone complexus, Tu es, inquit, Chriſtus filius Matt. 16.b
Dei viui, hoc eſt, Tu qui es verè filius hominis, idem verè es filius Dei viui. Tu inquam, verus in deitate, verus in carne, & ſalua geminæ proprietate naturæ vtrinque vnus. Quod ſi Eutyches intelligenter ac viuaciter crederet, nequaquàm ab huius fidei tramite deuiaret. Propter quam ei reſpondetur à Do Ibidem
mino: Beatus es Simon Bar Iona, quia caro & ſanguis oon reuelauit tibi, ſed pater meus qui eſt in cœlis. Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificabo Eccleſiam meam, & portæ inferi oon præualebunt aduerſùs eam. Nimìs autem à compage huius ædificationis alienus eſt, qui & beati Petri cōfeſſionem non capit, & Chriſti euangelio contradicit, oſtendens ſe nullū vnquàm ſtudium cogooſcendæ veritatis habuiſſe, & ſuperfluó honorabilē viſum, qui nulla maturitate cordis oroauit canitiem ſenectutis. Verùm quia etiàm talium non eſt negligenda curatio, & piè ac religioſè Chriſtianiſſimus Imperator haberi voluit epiſcopale conciliū, vt pleniore iudicio omnis poſſit error aboleri, fratres noſtros Iulianum epiſcopum, Renatum presbyterum, & filium meum Hilarium diaconem, cumq; his Dulcitium notarium probatæ nobis fidei, miſi, qui vice mea ſancto coouentui veſtræ fraternitatis interſint, & communi vobiſcum ſententia, quæ Domino ſint placitura, conſtituant. Hoc eſt, vt primitùs peſtifero errore damnato, etiàm de ipſius, qui imprudenter errauit, reſtitutione tractetur, ſi tamen doctrinam veritatis amplectens, ſenſus hæreticos, quibus imperitia eius fuerat irretita,

plenè aperteque propria voce & ſubſcriptione damnauerit, quod etiam in libello, quem ad nos miſerat, eſt profeſſus, ſpõdens, per omnia noſtram ſequuturum ſe eſſe ſententiam. Acceptis autem fratris & coepiſcopi noſtri Flauiani literis, plenius ad eum de his, quæ ad nos videtur retuliſſe, reſcripſimus, vt abolito hoc, quo inquinatus videbatur, errore, in laudem & gloriam Dei per totum mundum vna ſit fides, & vna eademque confeſſio, & in no-
Philip. 2. b
mine Ieſu omne genu flectatur cœleſtium, terreſtrium & infernorum, & omnis lingua confiteatur, quia Dominus Ieſus Chriſtus in gloria eſt Dei patris. Data Idibus Iunii, Aſterio & & Protogene viris clariſſimis conſulibus.

EPISTOLA XV. EIVSDEM, AD Flauianum Conſtantinopolitanum.

FLauiano chariſſimo fratri, Leo epiſcopus Romæ. Literas tuæ dilectionis accepi, cũ geſtis, quæ apud vos ſuper fidei quæſtione cõfecta ſunt. Et quia clementiſſimus Imperator pro Eccleſiæ pace ſolicitus ſynodum voluit congregari, quamuis euidenter appareat, rem, de qua agitur, nequaquàm ſynodali indigere tractatu: tamẽ, frater chariſſime, ſubſequutos eſſe ſignifico, quos in hac re placuit deſtinare. Nec neceſſarium fuit, nunc amplius ſcribi, quum, propicio Deo, de his, quæ cauſæ credidimus conuenire, per ea, quæ ipſi portabunt ſcripta, ſis plenius inſtruendus. Data 15. Kalendas Iulii, Aſterio & Protogene viris clariſſimis conſulibus.

In rebus apertis Cõcilio nõ eſt opus.

EPISTOLA XVI. EIVSDEM, AD Theodoſium Auguſtum.

LEo Epiſcopus Theodoſio ſemper Auguſto. Acceptis clementiæ veſtræ literis, & multùm vniuerſali Eccleſiæ gaudendum eſſe proſpexi, quòd Chriſtianam fidem, qua diuinitas honoratur & colitur, in nullo diſſimilem, in nullo vult eſſe diſcordẽ. Quid enim rebus humanis ad exorandam miſericordiã Dei efficacius ſuffragetur, quàm ſi vna gratiarum actio, & vnius confeſſionis ſacrificium maieſtati eius ab omnibus offeratur? In quo & ſacerdotum & cunctorum fidelium ità demum erit plena deuotio, ſi in his, quę per vnicum Dei filium Deum verbum pro noſtra redemptione ſunt geſta, nihil aliud ſentiatur, q̃ quòd ipſe prædicari de ſe iuſſit & credi. Vnde quamuis ad diem concilii epiſcopalis, quem pietas veſtra conſtituit, occurrere me ratio nulla permittat, quum nec aliqua ex hoc exẽpla præceſſerint, & temporalis neceſſitas me non patiatur deſerere ciuitatem, præſertim quum tam euidens fidei cauſa ſit, vt rationabilibus cauſis ab indicenda ſynodo fuiſſet abſtinendum: tamen inquantùm Dominus iuuare dignatur, meum ſtudium commodaui, vt clementiæ veſtræ ſtatutis aliquatenus pareat, ordinatis hinc fratribus meis, qui amputandis ſcandalis pro cauſæ æquitate ſufficiant, quique præſentiæ meæ impleant vicem, quia nõ talis quæſtio orta eſt, vnde aut poſſit, aut debeat dubitari. Data 12. Kalendas Iulii, Aſterio & Protogene viris clariſſ. coſſ.

EPISTOLA XVII. EIVSDEM, ad Pulcheriam Auguſtam.

LEo Epiſcopus Pulcheriæ Auguſtæ. Quantùm ſibi fiduciæ de fide veſtræ clementiæ eccleſia Dei debeat polliceri, multis probauimus ſæpè documentis, dum, ſicut ſpiritu ſancto docente, didiciſtis, illi per omnia poteſtatem veſtram ſubiicitis, cuius munere & protectione regnans. Vndè quia contra integritatem fidei Chriſtianæ, diſſenſione quandã in Conſtantinopolitana eccleſia, Eutyche authore, generatam, fratris & coepiſcopi mei Flauiani relatione cognoui, ita vt totius cauſę ſpeciem ſynodalium geſtorum textus oſtenderit, dignum gloriæ veſtræ eſt, vt error qui imperitia magis, quàm de verſutia natus eſt, auferatur, priuſquam vllas vires de conſenſu imprudentium pertinacia prauitatis acquirat. Nam quantum Neſtorius à veritate excidit, dum Dominum Ieſum Chriſtum de matre virgine hominem ſolùm aſſerit natum: tantũ etiam hic à catholico tramite deuiauit, qui de eadem virgine editum, non noſtræ credidit eſſe naturæ, vt quod formam ſerui geſſit, ꝙ noſtri ſimilis fuit atque conformis, quædam noſtræ carnis fuerit imago, non veritatis. Nihil autem prodeſt Dominum noſtrum, beatæ Mariæ virginis filium, hominem dicere, ſi non illius generis atque ſeminis homo creditur, cuius in ipſo euangelii exordio prædicatur. Vnde multum doleo, multumque contriſtor, quòd hic, qui anteà de humilitatis propoſito laudabilis videbatur, contra vnicã ſpem noſtram, patrumque noſtrorum, vana & nimis, peruerſa audet adſtruere. Qui quum videret inſipientiæ ſuæ ſenſum catholicis auribus diſplicere, reuocare ſe à ſua opinione debuerat, nè ita Eccleſiæ præſules commoueret, at ſententiam damnationis exciperet. Quam vtique, ſi in ſuo ſenſu voluerit permanere, nullus poterit relaxare. Sedis enim Apoſtolicæ moderatio hanc temperantiam ſeruat, vt & ſeuerius agat cum obduratis, & veniam cupiat prętare correctis. Quia ergo mihi multa fiducia eſt de pietatis veſtræ ſynceriſſima fide, obſecro glorioſiſſimam clementiam veſtram, vt ſicuti ſancto ſtudio tuo catholica prędicatio ſemper adiuta eſt, ità nunc quoque eiuſdem faueas libertati. Non enim portiuncula aliqua fidei noſtræ, quæ minus lucidè ſit clara, pulſatur, ſed hoc imperita reſolutio audet inceſſere, quod Dominus in eccleſia ſua neminem voluit ignorare. Et ideo pro veſtræ pietatis conſuetudine elaborare dignemini, vt contra ſingulare ſacramentum ſalutis humanæ, quod blaſphema inſipientia protulit,

Hæc eadẽ ferè habẽtur, ſed fuſius, ſupra Epiſtola.

Digitized by Google

tulit, ab omnium animis repellatur. Ac ſi ipſe, qui in hanc tentationem incidit, reſipiſcat, ità vt, quod malè ſenſerat, ꝓpria voce & ſubſcriptione condemnet, commonio illi ſui ordinis reformetur. Quod etiàm fratri & coëpiſcopo meo Flauiano me clemẽtia veſtra ſcripſiſſe cognoſcat, & his, quos miſimus, delegâſſe, vt venia concedatur, ſi error aboletur. Nè autem pijſſimi principis diſpoſitioni, qua epiſcopale concilium voluît congregari, noſtra videretur præſentia deſuiſſe, fratres meos Iulianum Epiſcopum, Renatum presbyterum, & filium meum Hilarium diaconum miſi, qui vicem præſentiæ meæ implere ſufficerent. Sed ei, qui in errore eſt, meliùs conſuletur, ſi vbì deſipuit, ibidèm reſipiſcat: & vbì damnationem meruit, illic indulgentiam conſequatur. Data Idibus Iunij, Aſterio & Protogene viris clariſſ. coſſ.

EPISTOLA XVIII. EIVSDEM, ad Iulianum epiſcopum.

LEo epiſcopus Iuliano epiſcopo, chariſſimo fratri. Literæ dilectionis tuæ, quę mihi nupèt ſont redditæ, quàm ſpirituali catholicæ fidei vigeas amore, demonſtraut, & multùm gaudere me faciunt, quòd in eadem ſententia pia corda concurruot, vt ſecundùm doctrinam ſpiritusſaocti impleatur in nobis, qđ
1. Cor. 1. b Apoſtolus ait: Obſecro autem vos fratres, per nomẽ Domini noſtri Ieſu Chriſti, vt idipſum dicatis omnes, & oon ſint io vobis ſchiſmata. Sitis autem perfecti in eodem ſenſu, & in eadem ſeotentia, cuius vnitatis nimiùm ſe Eutyches facit extraneum, qui in ſua peruerſitate veteraſcit, nec adhuc, quibus vinculis à Domino ſit obligatus, intelligit. Et quanquàm ſacerdotem Domioi reperiendum putat, qui eius imperitiæ amentiæq; cõſentiat, diù apud nos iocertum fuit, quid in ipſo catholicis diſpliceret. Et cùm fratris noſtri Flauiani nullas literas ſumeremus, ipſe autẽ ſcriptis ſuis Neſtorianam hæreſim repullulare quereretur, nõ plenè potuimus diſcere, vndè procederet, vel quò tenderet tam doloſa cauſatio. Sed poſteaquàm geſtorum ad nos epiſcopalium documenta perlata ſunt, omnia illa, quæ fallaciũ querelarom velamine tegebantur, quàm eſſent deteſtanda, patueruot. Et quia clemeotiſſimus Imperator, pro beneuolentia & pietate animi ſui, de ſtatu huius, qui antè honorabilis videbatur, diligentiùs voluit iudicari, atq; ob hoc indicendum credidit epiſcopale cõcilũ: per fratres noſtros Iulianum epiſcopum, & Renatum presbyterum, ſed & filium meum diacooum Hilarium, & quos ex latere meo vice mea miſi, ad fratrem noſtrum Flauianum ſufficientia pro qualitate cauſæ ſcripta direxi, quibus & veſtra dilectio, & ecleſia vniuerſa cognoſcat, de antiqua & ſingulari fide, quã indoctus impugnator inceſſit, quid diuinitùs traditum teneamus, & quid incommutabiliter prædicemus. Qoia tamen non debemus partes miſerationis omittere, congrua moderatione credidimus ſanciendum, vt ſi condemnatus presbyter plena ſatisfactione corrigitur, ſententia, qua obſtrictus eſt, relaxetur. Si verò in eodem inſipientiæ ſuæ luto iacere delegerit, ſtatuta permaneant, & cum eis habeat ſortem, quorum eſt ſecutus errorem. Data Idibus Iunij, Aſterio & Protogene viris clariſſ. conſulibus.

EPISTOLA XIX. EIVSDEM, AD Flauianum epiſcopum.

FLauiano dilectiſſimo fratri, Leo epiſcopus. Profectis iam noſtris, quos ad vos in fidei cauſa dreximus, per filium noſtrum Baſilium diaconum ſcripta tuæ dilectionis accepimos, quibus meritò parùm de negocio communis ſoliciudinis indidiſti, quoniam & geſta antè delata, de omnibus nos ſufficienter inſtruxerant, & ad familiarem interrogationem idoneus erat ſermo prædicti, per quem nonc alloquia reddentes, dilectionẽ tuam per Dei gratiam, in qua fidimus, cohortamur, vtentes verbis Apoſtolicis, atque dicentes: *In nullo terreamini ab aduerſarijs, quæ eſt illis cauſa perditionis, vobis autem ſalutis.* Quid enim tam exitiabile, quàm negata veritate iocarnationis Chriſti, omnem ſpem ſalotis humanæ velle diſſoluere, & Apoſtolo contraire dicenri manifeſtè, Magnum eſt pietatis ſacramentum, quod manifeſtatum eſt in carne? Quid tam glorioſum, quàm contra inimicos natiuitatis & crucis Chriſti pro fide euangelica dimicare? De cuius puriſſimo lumine, iouictaq; virtute, datis iam ad tuã dilectionem literis, quid in ooſtro eſſet corde, patefecimus, nè de illis, quæ ſecundùm doctrinam catholicam didicimus & docemus, aliquid inter nos videri poſſit ambiguum. Quia verò tam valida & tam clara ſunt teſtimonia veritatis, vt nimìs cęcus, nimiſq; obduratus habendus ſit, qui ad coruſcationem lucis atq; rationis, non confeſtim ſe à tenebris falſitatis excuſſerit, ad curãdam imperitorum inſaniam, etiàm patientiæ volumus adhibere medicinam, vt paternas iocrepationes hi, qui in ſenectute carnis ſuæ mente ſunt paruuli, diſcant obedire maioribus. Ac, ſi depoſita imperitiæ ſuæ vanitate reſipiſcunt, omniq́ue errore damnato, fidem veram ſingularemq́ue ſuſcipiunt, miſericordia eiſdem epiſcopalis beneuolentiæ non negetur, manſuro iudicio, quod præceſſit, ſi impietas meritò condemoata, in ſua prauitate perſtiterit. Data x. Kalend. Augoſti, Aſterio & Protogene viris clariſſ. coſſ.

Philip. 1. d

1. Tim. 3. b

Epiſtola XX. eiuſdem ad eundem Conſtantinopolitanom epiſcopum.

LEO Epiſcopus Flauiano epiſcopo. Auget ſolicitudinem noſtram taciturnitas

tua, qui iamdiù nulla dilectionis tuæ ſcripta ſuſcepimus, cùm nos curarum tuarum participes, pro fidei defenſione ſoliciti, frequenter per occaſiones idoneas ad dilectionem tuam literas miſerimus, vt adhortationum noſtrarum conſolationibus te iuuaremus, vt aduerſariorum ſtimulis pro fidei defenſione non cederes, cùm laboris tui participes nos probares. Olim ad fraternitatem tuam noſtros credimus perueniſſe, per quos plenius ſcriptis, mandatiſque noſtris inſtructum te eſſe retines, & Baſilium ad te (vt volueras) ipſi remiſimus. Nunc, nè aliqua prætermiſſum occaſione te crederes, per filium noſtrum honorabilem & amabilem nobis virum Eſitium, hãc paginam dedimus, vt tota celeritate ad ſcripta noſtra reſpondes, noſque ſubindè de tuis actibus, noſtrorumq; & de totius cauſæ abſolutione facias certiores, vt ſolicitudinem, quã nunc pro fidei defenſione gerimus, proſperioribus nunciis molliamus. Data iij. Idus Augusti, Aſterio & Protogene viris clariſſimis conſulibus.

Epiſtola XXI. eiuſdem ad Conſtantinopolitanos.

Vt prophani, iudicantur, in hac epiſtola cõcilii Epheſini ſecundi acta, & impenditur conſolatio Conſtantinopolitãis pro deſtitutione pontificis ſui Flauiani.

LEO epiſcopus, & ſancta ſynodus, quæ in Vrbe conuenit, clero, honoratis, & plebi conſiſtenti apud Conſtantinopolim dilectiſſimis filiis in Domino ſalutem. In notitiam noſtram, quæ Epheſi contra opinionem omniũ ſunt acta, perlatis, magno animum noſtrum fatemur mœrore confuſum, nec tantum licuiſſe iniquitati facilè potuiſſemus credere, niſi filius noſter Hilarius diaconus, qui à nobis vice noſtra cum aliis, vt intereſſet ſynodo miſſus fuerat, fugiens reuertiſſet, declinans, nè iniuſtæ particeps eſſet ſententiæ. Quippe quũ vox illic à noſtris contradictionis emiſſa ſit, quam Alexandrinus antiſtes (qui totum ſolus ibi potentiæ ſuæ vendicauit) audire contempſit, in conſortium ſuæ voluntatis inuitos protrahens ſacerdotes, vt per vim coacti ſubſcriberent, qui nullam damnationis cauſam idoneam reperiſſent. Sed hos auſus pio & Chriſtianiſſimo principi confidimus minimè placituros. At nunc quia eccleſiam veſtram hac ratione cognouimus diſſipatam, conſolandos adhortandoſque vos eſſe credimus noſtris epiſtolis, vt pro catholicæ fidei defenſione perfidorum nequitiæ reſiſtatis. Nolumus enim dilectionem veſtram hoc mærore percelli, cùm maior gloria veſtram ſit ſubſecutura conſtantiam, ſi à probabili ſacerdote veſtro nullæ vos minæ, nulla formido diuulſerit. Quiſquis enim incolumi atq; ſuperſtite Flauiano Epiſcopo veſtro ſacerdotium eius fuerit auſus inuadere, nunquàm in communione noſtra habebitur, nec inter epiſcopos poterit numerari. Nos enim ſicut Neſtorium in ſua peruerſitate anathematizauimus, ità eos, qui veritatem carnis noſtræ in Domino Ieſu Chriſto denegant, pari execratione damnamus. State igitur in ſpiritu catholicæ veritatis, & Apoſtolicam cohortationem miniſterio noſtri oris accipite, quia vobis donatum eſt pro Chriſto, non ſolùm vt in eum credatis, ſed etiam vt pro illo patiamini. Nolite arbitrari, dilectiſſimi, quòd ſanctæ eccleſiæ ſuæ deſit, aut defutura ſit diuina protectio. Splendeſcit enim fidei puritas, cùm ab ea ſordes ſeparantur errorum. Vnde iterùm, iterumque vos ante conſpectum Domini obteſtamur, pariter & monemus, vt à fide, in qua fundati eſtis, & in qua Chriſtianiſſimũ principem nouimus permanere, non inſidiis, non cuiuſquam perſuaſionibus moueamini, ſed in perſona epiſcopi veſtri illum in cordis oculis habeatis, pro quo idem omnia pati, quę fuerunt illata, non metuit, cuius per omnia imitatores vos eſſe cupimus, vt commune cũ ipſo prẹmium, fidei habere poſſitis. Data Idibus Octobris, Aſterio & Protogene viris clariſſimis conſulibus. Philip. 1. d

Epiſtola XXII. eiuſdem ad clerum & plebem Conſtantinopolitanæ vrbis.

Cõcilium Rom. contra Epheſinum prædatorium.

LEO epiſcopus, & ſancta ſynodus, quæ in vrbe Roma conuenit, clero, honoratis, & plebi conſiſtenti Cõſtantinopoli. Licet de his, quæ in cõcilio ſacerdotum apud Epheſum geſta memorantur, multus nos mœror afficiat, eo quòd ſicut conſonãs fama diſperſit, & ipſo rerum monſtratur effectu, nec iuſtitiæ illic moderatio, nec fidei eſt ſeruata religio: de veſtræ tamen deuotionis pietate gaudemus, & in ſanctæ plebis acclamationibus, quarum ad nos exempla delata ſunt, omniũ veſtrorum probamus affectum, quia & viuit ac permanet apud bonos filios optimi patris iuſta dilectio, & catholicæ doctrinæ eruditionem in nulla patimini parte corrumpi. Non dubiè enim, ſicut vobis ſpiritusſanctus reſerauit, Manichæorum confœderantur errori, qui ab vnigenito Dei filio, verum & noſtrę naturæ hominem negant eſſe ſuſceptum, omneſque eius corporeas actiones ſimulatorii volũt fuiſſe phantaſmatis. Cui impietati, nè in aliquo præberetis aſſenſum, iam per filium meũ Epiphanium, & Dionyſium Romanæ Eccleſię notarios, cohortatoria ad dilectionem veſtram ſcripta dreximus, quibus confirmationem, quam expetiſtis, vltrò præbuimus, vt nos paternam vobis curam non dubitetis impendere, ac modis omnibus laborare, vt auxiliante miſericordia Dei, omnia quæ ab imperitis & ab inſipientibus excitata ſunt ſcandala deſtruantur. Nec quiſpiam ſibi audeat de ſacerdotali honore blandiri, qui potuerit in execrandi ſenſus impietate conuinci. Nã ſi vix in laicis tolerabilis videtur inſcitia, quãtò magis in eis qui præſunt, nec excuſatione eſt digna, nec venia, maximè cùm etiã defendere puerſarum

Diſt. 4. Si in laicis videtur.

ſtarum opinionum commenta præſumunt,& in cõſenſum ſuum aut terrore, aut gratia inſanabiles quoſq; traducunt? Spernantur huiuſmodi à ſanctis membris corporis Chriſti neque ſibi catholica libertas infideliũ iugum patiatur imponi. Extra enim donũ diuinę gratiæ,& extra ſacramentum habendi ſunt ſalutis humanæ,qui negantes naturam noſtrę carnis in Chriſto, & euangelio contradicunt, & ſymbolo reluctantur. Nec ſentiunt ſe in hoc præruptum ſua obcæcatione deduci,vt nec in paſſionis Dominicæ, nec in reſurrectionis veritate conſiſtant, quia vtrunque in ſaluatore vacuatur,ſi in eo noſtri generis caro non creditur. In quibus iſti ignorantiæ tenebris, in

De cõ di. 2. In quibus iſti.

quo hactenùs deſidiæ torpore iacuêre, vt nec auditu diſcerent, vel lectione cognoſcerent, quod in eccleſia Dei in omnium ore tam conſonum eſt,vt nec ab infantium linguis veritas corporis & ſanguinis CHRISTI inter communis ſacramenta fidei taceatur? Quia in illa myſtica diſtributione ſpiritualis alimoniæ hoc impartitur, hoc ſumitur,vt accipientes virtutem cœleſtis cibi, in carnem ipſius, qui caro noſtra factus eſt, tranſeamus. Vndè & ad confirmationem charitatis veſtræ, quæ laudabili fide inimicis veritatis obnititur,aptè atque opportunè, ſermone affectuq; Apo-

Ephe. 1. c.

ſtolico vtar,& dicam: Propterea & ego audiés fidem veſtram,quæ eſt in Chriſto Ieſu, & dilectionem in omnes ſanctos, non ceſſo gratias agens pro vobis, memoriam veſtrị faciens in orationibus meis,vt Deus Domini noſtri Ieſu Chriſti, pater gloriæ, det vobis ſpiritum ſapientiæ & reuelationis, in agnitione eius illuminatos oculos cordis veſtri, vt ſciatis,quę ſit ſpes vocationis eius, & quæ diuitiæ glorię hæreditatis eius in ſanctis, & quæ ſit ſupereminens magnitudo virtutis eius in nobis, qui credimus ſecundùm operationem potentiæ virtutis eius, quam operatus eſt in Chriſto, ſuſcitans illum à mortuis, & conſtituens ad dexteram ſuam in cœleſtibus, ſupra omnem principatum, & poteſtatem, & virtutem, & dominationem, & omne nomen, quod nominatur non ſolùm in hoc ſeculo, ſed etiàm in futuro,& omnia ſubiecit ſub pedibus eius, & ipſum dedit caput ſupra omnem eccleſiã, quæ eſt corpus ipſius,plenitudo eius,qui omnia in omnibus adimpletur. Dicant hi aduerſarij veritatis, quandò omnipotens pater, vel ſecundùm quam naturam,filium ſuum ſuper vniuerſa prouexerit, vel cui ſubſtantiæ cuncta ſubiecerit. Deitas enim verbi, par in omnibus & conſubſtantialis eſt patri, & ſempiternè atque intemporaliter vna eademque potentia eſt genitoris & geniti. Creator quippe omnium naturarum, quoniam per ipſum

Ioan. 1. a

omnia facta ſunt,& ſinè ipſo factum eſt nihil, ſuperior eſt omnibus quæ creauit, nec vnquã creatori ſuo non fuerunt non ſubiecta, quæ condidit,cui proprium & ſempiternum eſt, nec aliundè quàm de patre, nec aliud eſſe q̃ pater eſt. Huic ſi addita eſt poteſtas, ſi illuſtrata dignitas, ſi exaltata ſublimitas, minor erat prouehente,qui creuit,nec habebat diuitias eius naturæ, cuius indiguit largitate. Sed talia ſentientem in ſocietatem ſuam Arius rapit,cuius peruerſitati multùm hæc ſuffragatur impietas, negans verbo Dei humanam ineſſe naturam, vt dum humilitatem in DEI maieſtate faſtidit, aut falſatam in Chriſto aſſerat imaginem corporis,aut omnes actiones eius,paſſioneſque corporeas deitatis potiùs fuiſſe dicat quàm carnis. Quodlibet autem defendere audeat,prorsùs inſanum eſt: quia nec pietas fidei,nec ratio recipit ſacramenti, vt aut aliquid paſſa ſit deitas,aut in vllo menti ta ſit veritas. Impaſſibilis igitur Dei filius Deus,cui cum patre & ſpiritu ſancto vna incõmotabilis Trinitatis eſſentia, hoc quod eſt eſſe, perpetuum eſt,in ea plenitudo temporis, quæ ſempiterno conſilio fuerat præſtituta, & prophetica dictorum atque geſtorum ſignificatione promiſſa, factus filius hominis non ſuæ conuerſione ſubſtantiæ, ſed noſtræ aſſumptione naturæ, venit quærere & ſaluare quod periêrat. Venit autem non locali ac- Luce 19 b

ceſſu,nec motione corporea,tãquàm præſens futurus, vndè abfuiſſet, aut illinc receſſurus, vndè veniſſet: ſed venit, per quod erat viſibile & commune cernentibus declarandus, humanam ſcilicet carnem atque animam in viſceribus virginis matris accipiens, vt manens in forma Dei, formam ſerui ſibimet & ſimilitudinem peccati carnis vniret,per quam non minueret diuina humanis, ſed augeret humana diuinis. Talis enim erat omnium à primis ducta genitoribus cauſa mortalium, vt originali peccato tranſeunte per poſteros, Ioan. 1. b.

nullus pœnam damnationis euaderet, niſi verbum caro fieret, & habitaret in nobis, in ea ſcilicet natura, quæ noſtri & ſanguinis eſſet & generis. Propter quod dicit Apoſtolus: *Sicut per vnius delictum in omnes homines in con-* Rom. 5. d

demnationem, ſic & per vnius iuſtitiam in omnes homines ad iuſtificationem vitæ. Sicut enim per inobedientiam vnius hominis, peccatores conſtituti ſunt,multi: ità & per vnius obedientiam, iuſti conſtituentur multi. Et iterùm; *Quia e-* 1. Cor. 15. c

nim per hominem mors, & per hominem reſurrectio mortuorum. Et ſicut in Adam omnes moriuntur, ità & in Chriſto omnes viuificabuntur. Hi vtrique omnes, qui licèt in Adam ſint nati, in Chriſto tamen inuenientur renati, habentes fidei teſtimonium, & de iuſtificatione gratiæ, & de communione naturæ, quam qui ſuſceptam ab vnigenito Dei filio in vtero Dauidicæ virginis diffitetur, ab omni ſacramento Chriſtianæ religionis alienus eſt, & nec ſponſum agnoſcens, nec ſponſam intelligens,nuptiali non poteſt intereſſe conuiuio. Caro enim Chriſti, velamen eſt verbi, quo omnis qui ipſum integrè confitetur, induitur. Erubeſcens autem illud, & quaſi indignum refutans, nullum ex eo habebit ornatum,

natum, ac licèt ſe regio ir ferat feſto, ſacriſque ſe epulis importunus immiſceat, diſcretionē tamen regis fallere improbus conuiua nō poterit, ſed ſicut ipſe Dominus proteſtatus eſt, (Matt. 22. b) tolletur ligatis manibus & pedibus, & mittetur in tenebras exteriores, vbi erit fletus & ſtridor dentium. Vndè, quicunque in Chriſto non confitetur corpus humanum, nouerit ſe myſterio incarnationis indignum, nec eius ſacramenti habere conſortium, quod Apoſtolus (Ephe. 5 f.) prædicat, dicens: *Quia membra ſumus corporis eius, de carne eius & de oſſibus eius, propter hoc relinquet homo patrem, & matrem, & adhærebit vxori ſuæ, & erunt duo in carne vna.* Et exponens, quid per hoc ſignificaretur, adiecit: *Sacramentum hoc magnum eſt. Ego autem dico in Chriſto, & in Eccleſia.* Ab ipſo ergò principio generis humani omnibus hominibus Chriſtus eſt denunciatus, in carne venturus. In qua (ſicut dictum eſt, & erunt duo in carne vna) vtiq; duo ſunt, Deus (Ioan. 19. f) & homo, Chriſtus & Eccleſia, quæ de ſponſi carnè prodijt, quandò ex latere crucifixi manante ſanguine & aqua, ſacramentum redemptionis & regenerationis accepit. Ipſa eſt .n. noua conditio creaturæ, quæ in baptiſmate non indumento veræ carnis, ſed contagio damnatæ vetuſtatis exuitur, vt efficiatur homo corpus Chriſti, quia & * Chriſtus corpus (Chriſti) eſt hominis. Vndè non Deum tantùm dicimus Chriſtum, ſicut hæretici Manichæi: nec hominem tantùm, ſicut hæretici Photiniani: (Fidei veritas de Chriſto.) nec ità hominem, vt aliquid ei deſit, quod ad humanam certum eſt pertinere naturam, ſiue animam, ſiue mentem rationalem, ſiue carnem, quæ non de fœmina ſumpta ſit, ſed facta de verbo in carnem conuerſo atque mutato, quæ tria falſa & vana Apollinariſtarum hæreticorum tres partes variè protulerunt. Nec dicimus, quòd beata virgo Maria hominem ſine deitate conceperit, qui creatus à ſpiritu ſancto, poſteà ſit ſuſceptus à verbo, quod Neſtorium prædicantem, meritò iuſteq; damnauimus: ſed dicimus Chriſtum Dei filium, Deum verum, natum de DEO patre, ſinè vllo initio temporis, eundemq́ue hominem verum, natum de matre homine, certa plenitudine temporis, nec eius humanitatem, qua maior eſt pater, minuere aliquid ei naturæ, qua æqualis eſt patri. Hoc autem vtrunque vnus eſt Chriſtus, qui veriſſimè dixit, & ſecun- (Ioan. 10. f / Ioan. 14. d) dùm DEVM, Ego & pater vnum ſumus: & ſecundùm hominē, Pater maior me eſt. Hanc fidem, dilectiſſimi, veram & indiſſolubilem, quæ ſola veros efficit Chriſtianos, quamq́ue (vt intelligimus & probamus) pio ſtudio & laudabili amore defenditis, perſeueranter tenete, & conſtanter aſſerite. Et quoniam oportet vos poſt diuinum auxilium, etiàm catholicorum principum gratiam promereri, humiliter ac ſapienter expoſcite, vt petitioni noſtræ, qua plenariam indici ſynodum poſtulamus, clementiſſimus Imperator dignetur annuere, quò citiùs, adiuuante miſericordia Dei, & ſanis fortitudo augeatur, morbidis, ſi curari acquieſcant, medicina præſtetur. Data Ibidos Octobris, Aſterio & Protogene viris clariſſ. coſſ.

Epiſtola XXIII. eiuſdem ad Theodoſium Auguſtū, de ſecunda & prophana ſynodo Epheſina, *in qua Eutychetis hæreſis quorundam epiſcoporum prauo intellectu adiuta eſt. Vndè hortatur eundem Auguſtum, vt priſcæ fidei conſtitutio ab eis non violetur, ſed Dei ſacerdotes totius orbis adunentur.*

LEo epiſcopus, & ſancta ſynodus, quæ in vrbe Roma conuenit, Theodoſio Auguſto. Literis clementiæ veſtræ, quas dudùm ad beati Petri Apoſtoli ſedem, pro catholicæ fidei amore miſiſtis, tantam fiduciam ſumpſimus defendendæ per vos veritatis & pacis, vt in cauſa tam ſimplici, tamq́ue munita nihil putaremus poſſe exiſtere, quod noceret, præſertim cùm ad epiſcopale concilium, quod haberi apud Epheſum præcepiſtis, tam inſtructi ſint miſſi, vt ſi ſcripta, quæ vel ad ſanctam ſynodum, vel ad Flauianum epiſcopum detulerunt, epiſcoporum publicari auribus Alexandrinus permiſiſſet antiſtes, ità manifeſtatione puriſſimæ fidei, quam diuinitùs inſpiratam & accepimus & tenemus, omnium concertationum ſtrepitus quieuiſſet, vt nec imperitia vltrà deciperet, nec occaſionem nocendi æmulatio reperiret. Sed dum priuatæ cauſæ, religionis exercentur obtentu, commiſſum eſt impietate paucorum, quod vniuerſam Eccleſiam vulneraret. Comperimus enim non incerto nuncio, ſed fideliſſimo rerum, quæ geſta ſunt, narratore Hilario diacono noſtro, (qui vix, nè ſubſcribere per vim cogeretur, effugit) conueniſſe ad ſynodum plurimos ſacerdotes, quorum vtiq; frequentia conſultationi & iudicio profuiſſet, ſi is, qui ſibi locum principē vendicabat, ſacerdotalem moderationem cuſtodire voluiſſet, vt (ſicut moris eſt) omniū ſententijs ex libertate prolatis, id tranquillo & æquo conſtitueretur examine, quod & fidei congrueret, & errantibus ſubueniret. In ipſo autem iudicio non omnes, qui conuenerant, interfuiſſe cognouimus. Nam alios reiectos, alios didicimus intromiſſos, qui pro ſupradicti ſacerdotis arbitrio, impijs ſubſcriptionibus captiuas manus dederunt, quia nociturū ſtatui ſuo ſcirent, niſi imperata feciſſent, talemq́ue ab ipſo prolatam eſſe ſententiam, vt dū homo vnus impetitur, in omnem eccleſiā ſæuiretur. Quod noſtri ab Apoſtolica ſede directi, adeò impium & catholicæ fidei contrariū (Sedes Apoſtolica in ſuis legatis damnat hereſim probatā in nefaria ſynodo Epheſina.) eſſe viderunt, vt ad conſentiendum nulla potuerint oppreſſione cōpelli, conſtanterq; in eadē ſynodo (vt decuit) fuerint proteſtati, nequaquā id, quod conſtituebatur, ſedem Apoſtolicā receptură, quoniam reuerà omne Chriſtianæ fidei

ſactamentum (quod abſit) à tẽporibus veſtræ pietatis excluditur, niſi boc ſceleſtiſſimũ facinus, quod cũcta ſacrilegia excedit, aboleatur. Quia verò diabolica nequitia ſubtiliter fallit incautos, & ità quorundam imprudentiam per ſimilitudinem pietatis illudit, vt pro ſalubribus perſuadeat nocitura: remouete, quæſumus, à veſtræ pietatis conſcientia periculũ religionis & fidei, quodq́oe in ſecularibus negocijs legum veſtrarum æquitate conceditur, in rerum diuinarum pertractatione pręſtate, vt Chriſti euangelio vim non inferat humana præſumptio. Eccè ego, Chriſtianiſſime & venerabilis Imperator, cum conſacerdotibus meis, implens erga reuerentiam clementiæ veſtræ ſynceri amoris officium, cupiensque vos placere per omnia Deo, cui pro vobis ab Eccleſia ſupplicatur, nè ante tribunal Chriſti nomini rei de ſilẽtio iudicemur, obſecramus coram vnius deitatis inſeparabili Trinitate, quę tali facto læditur, cùm ipſa veſtri ſit cuſtos & autbor Imperij, & corã ſanctis angelis Chriſti, vt omnia in eo ſtatu eſſe iobeatis, in quo fuerunt ante omne iudicium, donèc maior ex toto orbe ſacerdotum numerus congregetur. Nec alieno peccato patiamini vos grauari, quia (quod necaſsè eſt nos dicere) veremur, nè cuius religio diſſipatur, indignatio prouocetur. Præ oculis habete, & tota mentis acie reuerenter adſpicite beati Petri gloriam, & communes cum ipſo omnium apoſtolorum coronas, cunctorumq́; martyrum palmas, quibus alia non fuit cauſa patiendi, niſi confeſſio veræ diuinitatis, & veræ humanitatis in Chriſto. Cui ſacramento, quia impiè nunc à paucis imprudentibus obuiatur, omnes partium noſtrarum eccleſiæ, omnes manſuetudini veſtræ cum gemitibus & lachrymis ſupplicant ſacerdotes, vt quia & noſtri fideliter reclamârunt, & eiſdem libellum appellationis Flauianus epiſcopus dedit, generalem ſynodum iubeatis intra Italiam celebrari, quæ omnes offenſiones ità aut repellat, aut mitiget, nè aliquid vltrà ſit vel in fide dubium, vel in charitate diuiſum, conuenientibus vtique Orientalium prouinciarum epiſcopis, quorum ſi qui ſuperati minis atque iniurijs à veritatis tramite deuiarunt, ſalutaribus remedijs in integrum reuocentur: ipſique, quorum eſt cauſa durior, ſi conſilijs melioribus acquieſcant, ab Eccleſiæ vnitate non excedant. Quàm autem poſt appellationem interpoſitam hoc neceſſariè poſtuletur, canonum Niceæ habitorũ decreta teſtantur, quæ à totiùs mundi ſunt ſacerdotibus conſtituta, quæque ſubtèr adnexa ſunt. Fauete catholicis veſtro more, parentumq́ue veſtrorum. Date defendendæ fidei libertatem, quam ſalua clementiæ veſtræ reuerentia, nulla vis, nullus poterit mundanus terror auferre. Cùm enim eccleſiæ cauſas, tum regni veſtri agamos & ſalutis, vt prouinciarum veſtrarum quieto iure potiamini, defendite contra hæreticos inconcuſſum eccleſiæ ſtatum, vt & veſtrum Chriſti dextera defendatur Imperium. Datum iij. Idus Octobris, Aſterio & Protogene vv. cc. coſſ. æra qua ſuprà.

¶ Epiſtola XXIIII. eiuſdem Leonis Papæ, ad Pulcheriam Auguſtam, contra eandem ſecundam prophanam ſynodum Epheſinã, vt eius errores in alia ſynodo retractentur.

LEo epiſcopus, & ſancta ſynodus, quæ in vrbe Roma conuenit, Pulcheriæ Auguſtæ. Si epiſtolæ, quæ pro fidei cauſa per noſtros clericos directæ ſunt, ad veſtram pietatem perueniſſent, certum eſt, remedium vos his rebus, quæ contra fidem factæ ſunt, adſpirante vobis Domino, præſtare potuiſſe. Quãdò enim ſacerdotibus, quandò Chriſtianæ religioni aut fidei defuiſtis? Sed cùm ad manſuetudinem veſtram adeò non potuerint peruenire, qui miſſi ſunt, vt ad nos vix vnus illorum Hilarius diaconos noſter fugiens ſit reuerſus, iteranda ſcripta credidimus. Et vt validiores preces noſtrę eſſe mereantur, ipſorum ſcriptorum, quæ ad clementiam veſtram non peruenerunt, exempla ſubiecimus amplioribus vos obteſtationibus obſecrantes, vt quanto acerbiora facta ſunt, quibus pro ſede regia vos conuenit contraire, tanto maiore gloria curã eius, in qua excellitis, religionis habeatis, nè catholicæ fidei integritas vlla humanarum cõcertationũ occaſione violetur. Quæ enim, congregata apud Epheſum ſynodo, ſopienda & ſananda pacis remedio credebantur, hæc non ſolùm in maiora pacis diſpẽdia, ſed quod nimìs dolendum eſt) etiàm in ipſius fidei, qua Chriſtiani ſumus, excidia proceſſerunt. Et ij quidem, qui miſſi ſunt, quorumq́oe vnus vim Alexandrini epiſcopi, ſibi omnia vendicantis, effugiens, rerum geſtarum nobis ordinem fideliter nunciauit, reclamarunt in ſynodo (ſicut oportuit) vnius hominis non tam iudicio, quam furori, proteſtantes, ea quæ per vim metumq́ue gererentur, ſacramentis Eccleſiæ & ipſi ſymbolo ab Apoſtolis inſtitoto, præiudicare nõ poſſe, nec ſe ab ea fide vlla iniuria ſepatandos, quam pleniſſimè expoſitam atque digeſtam, à ſede beati Apoſtoli Petri ad ſanctam ſynodum detuliſſent. Cuius cùm recitatio, poſcentibus epiſcopis, non ſit admiſſa, vt ſcilicet remota ea fide, quę patriarchas, prophetas, apoſtolos & martyres coronauit, generatio IESV CHRISTI Domini noſtri ſecundùm carnem, & veræ mortis ac reſurrectionis eius confeſſio (quod horremus dicere) ſolueretur, ſcripſimus de hac re (vt potuimus) ad glorioſiſſimum principem & (quod eſt maximum) Chriſtianum, cuius epiſtolæ pariter exempla ſobiecimus, vt fidẽ, in qua renatus per Dei gratiam regnat, nulla fineret nouitate corrumpi, quoniam Flauianus epiſcopus in noſtra omnium communioe perſiſtit: atque hoc, quod factum eſt

finè

ſinè conſideratione iuſtitiæ, & contra omniũ canonum diſciplinam, ratũ haberi raun nulla permittit: & quia diſſenſionis ſcandalum nõ abſtuliſſet Epheſina ſynodus, ſed auxiſſet, habendo intra Italiam concilio & locus conſtitueretur, & tempus, omnibus querelis & præiudicijs partis vtriuſque ſuſpenſis, quo diligentiùs vniuerſa, quæ offenſionem generauerunt, retractentur, & abſque vulnere fidei, abſque religionis iniuria in pacem Chriſti redeant, qui per impotentiam ſubſcribere coacti ſunt ſacerdotes, & ſoli auferantur errores. Quod vt obtinere mereamur, probatiſſimæ nobis fidei pietas tua, q̃ labores eccleſiæ ſemper adiuuat, ſupplicationem noſtram apud clementiſſimum principem ſibi ſpecialiter à beatiſſimo Petro Apoſtolo legatione commiſſa dignetur aſſerere, vt priusquàm ciuile hoc & exitiale bellum intra eccleſiam cõualeſcat, redintegrandæ vnitatis copiam, Deo auxiliante, concedat, ſciens Imperij ſui viribus profuturum, quicquid catholicæ libertati, benigna ipſius fuerit diſpoſitione collatum. Data tertio Idus Octob. Aſterio & Protogene vv. cc. coſl. æra qua ſuprà.

Epiſtola XXV. eiuſdem, ad Flauianum Conſtantinopolitanum epiſcopum.

FLauiano chariſſimo fratri Leo Epiſcopus. Quæ & quanta dilectio tua pro catholicæ fidei defenſione patiatur, per diaconum, qui ab Epheſo furtim eſt lapſus, cognouimus. Et licèt magnificemus Deum, qui te gratiæ ſuæ virtute conſortat, neceſsè eſt tamẽ nos dolere eorum ruinas, per quos veritas impugnatur, & ipſa totius Eccleſiæ fundamenta quatiuntur. Quia verò prouidentia Dei ſemper ſuis neceſſarium præſtat auxilium, ſcire debet fraternitas tua, nos pro communi cauſa nihil eorum quæ agenda ſunt, præterire, vt primitùs ad ea, quæ vniuerſitati fidelium proſint, peruenire mereamur. Sin, eſt vt fortiter interim dilectio tua toleret, quæ ſibi ad æternam gloriam nõ dubitat profutura. Perlator ſanè breuis huius epiſtolæ, fidei ſermone poterit enarrare, quicquid illud eſt, ad quod, adiuuante Domino, ſtudio fidei & charitatis intendimus. Data tertio Kalen. Octobris, Aſterio & Protogene vv. cc. conſulibus.

¶Epiſtola eiuſdem XXVI. Ad Fauſtum & cæteros Archimandritas Conſtantinopolitanos, *qua adhortatur eos ad conſtantiam in omni bono, maximè fidei & charitatis, & deteſtatur acta ſecundi concilij Epheſini.*

LEo epiſcopus, & ſancta ſynodus quæ in vrbe Roma conuenit, Fauſto, Martiano, Petro & Magno & Heliæ, presbyteris & Archimandritis Conſtantinopolitanis, dilectiſſimis filijs in Domino ſalutem. Quamuis ea, quæ ad Conſtantinopolitanam eccleſiã ſcripſimus, ſolicitudinem deuotionis veſtræ latere non poſſunt, tamen etiàm ſpecialibus dilectionem veſtram literis cohortandam eſſe credidimus, vt memores ſanctæ profeſſionis veſtræ, quę propriè in fide & charitate conſiſtit, omnia ſcandala, quæ contra pacem Eccleſiæ orta ſunt, à veſtris cordibus repellatis, beati Apoſtoli ſententiam pia mente retinentes: Si quis vobis euangelizauerit præter id, quod accepiſtis, anathema ſit: & cuſtodientes voitatem cum fratre noſtro Flauiano epiſcopo, quem ad tempus Dominus permiſit impiorum factione tentari, vt probatum ſibi ſacerdotem ſuum, perſeuerantiæ merito faceret clariorem. Hæ autem perturbationes, neceſſè eſt, vt auxiliante Dei gratia celeriter deſtruantur, & omne quod reprobum eſt, ab Eccleſiæ puritate, quæ nec maculam nec rugam recipit, reſpuatur, maximè cùm ab inſana imperitia in hoc vſque proruptum ſit, vt contra ſacramentum ſalutis humanæ, incarnationis Domini noſtri Ieſu Chriſti veritas denegetur: atq; antiquæ fidei prædicator atque defenſor, quia non acquieuit blaſphemijs, quas olìm ſancti patres noſtri in multis hæreticis damnauêre, ſubijciatur iniurijs: in quo vtique omnium Domini ſacerdotum reuerentia cęditur, & vniuerſa corporis Chriſti membra pulſantur. Sed quia glorioſum nobis eſt, quicquid nos pati Deus voluerit, & pro veritate tolerare: in conſortium vos patiẽtiæ paternis exhortationibus aduocamus, vt per dilectionem veſtram omnibus Deo ſeruientibus, quæ ſcripſimus, innoteſcant, & inimicis euangelij reſiſtentes, nec paſtoris veſtri dilectionem, nec vnitatem catholicæ fidei deſeratis: quoniam ea quæ in Epheſo nupèr contra iuſtitiam, vel canonum diſciplinam per vnius hominis * impudentiam geſta ſunt, nulla catholicæ fidei ratio, rata eſſe permittit. Data octauo Idus Octobris, Aſterio & Protogene vv. cc. conſulibus.

Galat. 1. d

Ephe. 5.

* potentiã

Epiſtola XXVII. eiuſdem, ad Anaſtaſium Epiſcopum Theſſalonicenſem.

LEo Epiſcopus vrbis Romæ, dilectiſſimo fratri Anaſtaſio Epiſcopo. Quantùm relatione Hilarij diaconi noſtri cognouimus, magnum facinus, Alexandrino Epiſcopo authore vel executore, commiſſum eſt, vt dum in fratrem noſtrum Flauianum veteres æmulationes & odia priuata deſæuiunt, nec innocentiæ probatiſſimi ſacerdotis, nec Chriſtianę fidei parceretur. Vndè multùm dilectioni tuæ congratulamur, quòd te, ad illã ſynodum ire cupientem, opportunis obſtaculis manus diuina detinuit, nè abſtentutus proculdubiò à tanto ſcelere, indignis iniurijs ſubiaceres, & furori impio, militibus (quantùm didicimus) armiſque ſuffulto, contraire non poſſes.

Quia

Quia ergò prorupit in apertum perfidia, quę latebat, & in nefandiſſimam hæreſim vnius imperitiſſimi ſenis aſſeclæ tranſiêrunt, tẽpus probationis noſtræ debemus agnoſcere, & contra impetus aduerſantium, munitionibus cæleſtibus freti, incommutabilis animi conſtantiam præparare. Scimus, frater chariſſime quia ſacramento magnæ pietatis ſuæ adeſ-
1. Tim. 3. d rit diuina protectio. Si quid igitur fraternitati tuæ de impijs conſtitutionibus fuerit ingeſtum, proteſtamur pariter ac monemus, nè vel in damnationem fratris inſontis, vel in receptione nefarij dogmatis cõſenſum tui cordis immiſceas. Maior eſt enim, qui in nobis eſt, quàm qui aduersùs nos. Annitere potiùs, quã tùm te ipſe naturæ noſtræ ſuſceptor & glorificator adiuuerit, vt omnium fratrum noſtrorum corda confirmes. Nobis enim ab euangelij generationis, & mortis ac reſurrectionis
d Domini noſtri Ieſu Chriſti nullatenùs recedẽtibus, diſſimiliſſimum eſt, in noſtræ communionis numero non futuros eos, qui conantur, antiqua catholicæ fidei fundamenta conuellere. Data tertio Idus Octobris, Aſterio & Protogene viris clariſſ. conſulibus.

¶Epiſtola XXVIII. eiuſdem, ad Iulianum Epiſcopum.

LEo Romanæ eccleſiæ Epiſcopus, Iuliano fratri & coepiſcopo ſalutem. Cognitis, quæ apud Epheſum vnius hominis præſumptione ſunt geſta, magno quidem dolore affecti ſumus de his, quæ impiè furioſeque commiſſa ſunt: ſed ad Dominum noſtrum animum dirigentes, multam fiduciam ab ipſa, quam ſequimur, veritate concipimus, non omittentes omnia agere, quæ auxiliante Dei gratia credimus profutura. Tenendum ergò nobis eſt, quod tenemus: & ſæuiente vnius turbinis procella, ſereniſſima fidei eſt amplectenda tranquillitas, donèc radios ſuos veritas per vniuerſa diffundat, & caliginem infidelitatis conſumat. Quæ autẽ diſpoſita ſunt, per latoris ſermonem agnoſces. Data tertio Idus Octob. Aſterio & Protogene vv. cc. conſulibus.

¶Epiſtola XXIX. eiuſdem, ad Pulcheriam Auguſtam, de his quæ ſuperiùs poſtulauit.

LEo epiſcopus Pulcheriæ Auguſtæ. Gaudere me plurimùm & exultare in Domino, pietatis tuæ ſcripta fecêre, quibus euidenter oſtenditur, quantùm catholicam diligas fidem, & quantùm hæreticum deteſteris errorem. Hæreſis quippe eſt nimìs impia, & * euã-
*euangelicæ veritati. gelio veritatis inimica, quę non portionem aliquam lædere, ſed ipſa religionis Chriſtianæ conatur fundamenta conuellere, negans ſempiterni patris filium ſempiternum, de vtero beatæ virginis matris, veram carnem noſtræ ſumpſiſſę naturę & eos damnatione percellens, qui ab Euangelica & apoſtolica fide nullo deduci errore potuerunt, illudq́; fruſtrà pretendens, quod Nicenæ ſynodi fidẽ teneat, cuius eum conſtat eſſe alienum, glorioſiſſima Auguſta. Vndè, quia non deſerit eccleſiam ſuã diuina protectio, dicente Domino: Eccè ego Matt. 28. c
vobiſcum ſum omnibus diebus vſque ad conſummationem ſeculi, eodemq́ue opere & tempore ſpiritus Dei & clementiæ veſtrę ſolicitudinem, & curam noſtri cordis accendit, vt de remedijs procurãdis eadem vtrique cuperemus, quæ priùs popoſci, nunc quoq́ue inſtantiùs peto, maiore vtens fiducia deprecandi, poſteaquàm præſidium venerandę exhortationis accepi, ſperans affuturam miſericordiam Dei, vt, cooperante veſtra clementia, peſtiferi erroris poſſit morbus auferri, vt quicquid, ipſo inſpirante atq; auxiliante, potuerit ſalubriter fieri, cum veſtrę fidei laude peragatur: qm̃ res humanæ aliter tutæ eſſe non poſſunt, niſi quæ ad diuinam confeſſionem pertinent, & 23 q. 5. Re autẽ oẽs.
regia & ſacerdotalis defendat authoritas. Data ſextodecimo Kalendas Aprilis, Valentinia- A.D. 450.
no Auguſto ſeptiès & Auieno viris clariſſimis conſulibus, æra 488.

¶Epiſtola trigeſima Leonis Papę ad Martianum & Fauſtum presbyteros exhortatoria, de damnatione ſecundi Epheſini Concilij.

LEo Epiſcopus, Martiano Fauſtoq́ue presbyteris. Bonorum operum & ſpiritualiũ ſtudiorum Deum authorem eſſe, non dubium eſt, qui quorum incitat mẽtes, adiuuat actiones. Quod nobis pręſenti experimento euidenter apparuit. Siquidem inter diſcretarum ſpatia longinqua regionum, vnum ſumpſerunt corda noſtra conſilium, vt, quod à nobis deſiderabatis, eo vobis tempore, quo epiſtolę noſtrę mittebantur, occurrerit: ſi tamen dilectioni veſtrę tradi ſcripta noſtra potuère, quę non ſolùm Apoſtolicę ſedis authoritate, ſed etiam ſanctę ſynodi, quę ad nos frequens conuenerat, vnanimitate directa ſunt, vt in his, quantam curam totius Eccleſię habeamus, appareat, hortando ſcilicet omnium fidelium mentes, & clementiſſimorum principum præſidia ad defenſionem fidei poſtulando, quorum pios & catholicos animos, non diffidimus opem atque authoritatem ſuam iuſtis petitionibus pręſtituros, quò citiùs, auxiliante Domino, pernicioſa hæreſis, & dudùm ſanctorum patrum authoritate damnata, quę & nupèr Epheſi malè adiuta eſt, auferatur. Interim verò det operam (quantum fieri poteſt) veſtra dilectio, vt omnibus Eccleſię filijs innoteſcat, quod contra impium ſenſum, ſecundùm doctrinam euangelicam & Apoſtolicam prædicamus. Quia licèt plenè, quę ſemper fuiſſet atque eſſet catholicorum ſententia, ſcripſerimus, tamen nunc quoquè ad

confir-

confirmandas omnium mentes, non parùm exhortationis addidimus. Memor enim ſum, me ſub illius nomine Eccleſiæ præſidere, cuius à Domino Ieſu Chriſto eſt glorificata confeſſio, & cuius fides omnes quidem hæreſes deſtruit, ſed maximè impietatem præſentis erroris expugnat: & intelligo mihi aliud non licere, quàm vt omnes conatus meos ei cauſæ, in qua vniuerſalis Eccleſiæ ſalus infeſtatur, impendam. Nè autem aliqua negligentiæ occaſione, ſcripta noſtra ad vos non potuerint peruenire, exemplaria eorundem nunc mittenda credimus, vt nullo modo fidei, quam defendimus, prædicatio, veſtræ notitię ſubtrahatur. Data decimoſexto Kalēdas Aprilis, Valentiniano Auguſto ſeptimò & Auieno viris clariſſimis conſulibus.

¶Epiſtola 31. eiuſdem ad Theodoſium Auguſtum, *vbì ſcripſit, vt id, quod de incarnatione filij Dei ab Anatolio Conſtantinopolitano epiſcopo prædicatur, agnoſcat, & vniuerſale concilium in Italia fiat.*

LEo Epiſcopus Theodoſio ſemper Auguſto. Omnibus quidem veſtræ pietatis epiſtolis, inter eas ſolicitudines, quas pro fide patimur, ſpem nobis ſecuritatis maximam præſtitiſtis, Nicenū commendando Concilium, adeò, vt ab illo, ſicut ſępè iam ſcribitis, non patiamini ſacerdotes Domini deuiare. Sed nè aliquid in præiudicium catholicæ defenſionis viderer egiſſe, de ordinatione eius, qui Conſtantinopolitanæ cœpit Eccleſiæ præſidere, nihil interìm in alterutram partem temerè reſcribendum putaui, non dilectionem negās, ſed manifeſtationem catholicæ veritatis expectans. Quod æquanimiter ferat, obſecro, veſtra clementia, vt cùm talem ſe erga fidem catholicam, qualem cupimus, approbârit, de ſynceritate ipſius copioſiùs & ſecuriùs gaudeamus. Nè verò aliqua illum de noſtro animo mordeat ſiniſtra ſuſpicio, occaſionem totius difficultatis amoueo: nec aliquid exigo, quod aut arduum videatur, aut dubium: ſed ad id, quod nullus catholicorum refutet, inuito. Non enim ſunt per vniuerſum mundum atque manifeſti, qui ante nos ſiue Græca, ſiue Latina lingua in catholicæ veritatis prædicatione fulſeruot: ad quorum ſcientiā atque doctrinam, quidam etiàm noſtræ ætatis accedunt, de quorum ſcriptis par & multiplex profertur inſtructio. Quę ſicut Neſtorianam hæreſim deſtruxit, ità etiàm hunc, qui nunc malè repullulat, abſcidit errorem. Relegat itaque ſolicitè, quæ à ſanctis patribus incarnationis Dominicæ fides fuerit cuſtodita, ſemperque ſimiliter prædicata: & cùm ſanctæ memoriæ Cyrilli Alexandrini epiſcopi epiſtolam (qua Neſtorium corrigere & ſanare voluit, prauas prædicationes ipſius arguens, & euidentiùs fidem Nicenæ definitionis exponens, quamque ab eo miſſam Apoſtolicæ ſedis ſcrinia ſuſceperunt) præcedentium ſenſui perſpexerit conſonantem, Epheſinæ etiàm ſynodi geſta recenſeat, quibus contra Neſtorij impietatem, à ſanctæ memoriæ Cyrillo inſerta & alligata ſunt, de incarnatione Domini Catholicorum teſtimonia ſacerdotum. Non aſpernetur etiàm meā epiſtolam recenſere, quam pietati patrum per omnia concordare reperiet. Cumque à ſe hoc, quod eidem profuturum ſit, expeti deſiderarique cognouerit catholicorum ſententijs toto corde conſentiat, ità vt ſynceram communionis fidei profeſſionem, abſolutiſſima ſubſcriptione, corā omni clero & vniuerſa plebe declaret, Apoſtolicæ ſedi & vniuerſis Domini ſacerdotibus, atq; eccleſijs publicandam, vt pacificato per vnam fidem mundo, poſſimus omnes dicere, quod angeli, nato de Maria virgine ſaluatore, cecinerunt: *Gloria in excelſis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis.* Luc. 2. b. Quia verò & nos, & beati patres noſtri, quorum doctrinam & veneramur & ſequimur, in vnius fidei concordia ſumus, ſicut prouinciarum omnium proteſtantur antiſtites: agat clemētiæ veſtræ deuotiſſima fides, vt quam primùm ad nos Conſtantinopolitani epiſcopi, qualia debent, probati & catholici ſacerdotis ſcripta perueniant, apertè ſcilicet atque dilucidè proteſtantia, quòd ſi quis de incarnatione verbi Dei aliud aliquid credat aut aſſerat, quàm catholicorum omnium & mea profeſſio proteſtatur, hunc à ſua communione ſecernat, vt ei fraternam in Chriſto charitatem meritò poſſimus impendere. Vt autem ſalubribus curis velocior, pleniorque, auxiliante Domino, per veſtræ clementiæ fidem præſtetur effectus, ad pietatem veſtram fratres & coepiſcopos meos Abundium & Aſterium, ſed & Baſilium & Senatorem presbyteros, quorum mihi deuotio eſt probata, direxi: per quos, quæ noſtræ forma ſit fidei, manifeſtatis inſtructionibus quas miſimus, poſſitis dignanter agnoſcere, vt ſi Conſtantinopolitanus antiſtes in eandem confeſſionem toto corde conſentit, ſecuti (vt dignum eſt) de eccleſiaſtica pace lætemur, neque aliquid reſidere videatur ambiguum, vt de ſuperfluis forſitan ſuſpicionibus laboremus. Sin verò aliqui à puritate noſtrę fidei, atque patrum authoritate diſſentiunt, Concilium vniuerſale intra Italiam, ſicut Synodus, quę ob hanc cauſam Romę conuenerat, mecum petit, clementia veſtra concedat, vt in vnum conuenientibus omnibus, his qui aut ignorantia, aut timore prolapſi ſunt, correctionis remedijs conſulatur: nec cuiquam vltrà ſit liberū, ità Nicenę ſynodi facere mentionem, vt eius fidei inuentatur eſſe contrarius: quoniam & vniuerſę Eccleſię, & veſtro hoc imperio profuturum eſt, ſi vnus Deus, vna fides, & vnum ſacramentum ſalutis humanę, vna totius mūdi confeſſione teneatur. Data decimoſeptimo

ptimo Kalendas Auguſti, Valentiniano ſeptimò & Auieno viris clariſſimis conſulibus.

¶Epiſtola trigeſimaſecunda ad Fauſtum, Martianum, ceteroſque presbyteros & Archimandritas.

LEo Epiſcopus Fauſto, Martiano, Petro, Manueli, Iob, Antiocho, Viuantiacho, Abrahamo, Theodoro, Pientio, Euſebio, Helpidio, Paulo, Aſterio & * Charaſo presbyteris & archimandritis, & Iacobo diacono & archimandritæ. Cauſa fidei, in qua ſalus Chriſtiana conſiſtit, multa me ſolicitudine laborare compellit, metuentem, nè prauitas, quæ in ſuis fuerat amputanda principijs, proceſſu temporis & pertinacior fiat, & latior. Nam cùm clementiſſimus Imperator talia ad nos ſcripta direxerit, quibus ſolicitudinem ſuam pro pace vniuerſalis Eccleſiæ demonſtraret, ipſe Conſtantinopolitanus Epiſcopus, & hi qui eundem conſecrarant, præter id quod ad ordinationem noui antiſtitis pertinebat, nihil nobis de compreſſis vel abdicatis erroribus indicârunt: quaſi in illa Eccleſia nullum ſcandalum, nulla extitiſſet offenſio, aut nõ hinc præcipuè fuerit ordinati meritum demonſtrãdum, ſi aliena a ſe, quę catholicorũ ſenſibus ſunt aduerſa, docuiſſet. Nè ergò (quod inter longinquas regiones accidere ſolet) in nimias dilationes tenderent veritatis examina, fratres & coepiſcopos noſtros Abundium & Aſterium, ſed & Baſilium & Senàtorem presbyteros probatiſſimos viros, ad * probatiſſimum Principem cum ſufficienti paternarum authoritatum inſtructione direximus. Quos in omnibus, fratres chariſſimi, diligentia, ac ſolicitudine veſtra cupimus adiuuari, vt impietas, quæ cæcis auſibus in exitialia abrupta proceſſit, ſimplices quoſque decipiendi vlteriùs non habeat poteſtatẽ, cùm aptiore medicina etiàm illis cupiamus per correctionis remedia ſubueniri, qui aut imperitia ſunt lapſi, aut errore traducti. Et ideò vos, qui iuſtificamini per fidem, qui catholicam diligitis veritatem, & de ſingulari ſacramento ſalutis humanæ per Spiritumſanctum eſtis edocti, collaborate nobiſcum, &, quanta poteſtis deuotione, id agite, vt falſitate deſtructa, & fidei ſoliditate defenſa, ſecura per totum mundum Dei pace potiamur. Data decimoſexto kalend. Auguſti, Valentiniano Auguſto ſeptimò, & Auieno viris clariſſimis conſulibus.

* Caroſo

* piiſſimũ

¶Epiſtola 33. Leonis Papæ, ad Pulcheriam Auguſtam, pro his quæ ſuperiùs Theodoſium Auguſtum poſtulauit.

LEo Epiſcopus Pulcheriæ Auguſtæ. Gaudeo fidei clementiæ veſtræ, quòd religioſum ſtudium dignanter impenditis, vt pax Eccleſiaſtica renouetur, quæ quorundam diſſenſionibus videbatur eſſe turbata. Debetur enim hoc veſtræ ſpecialiter gloriæ, vt ablatis omnibus ſcandalis, quæ contra catholicam fidem inimicus excitauerat, vna eademq; ſit per totum mundum confeſſio veritatis: quæ faciliùs certiuſque reparabitur, ſi prauorum ſenſuum nulla ſemina, nulla veſtigia relinquantur. Quod tamen mearum partium eſt, præterire non debeo, vt ſcilicet, quid de incarnatione filij Dei a Conſtantinopolitano Epiſcopo teneatur, agnoſcã, præſertim cùm in ordinatione ipſius plura præceſſerint, taliaque ad nos debuerit ſcripta dirigere, quæ illum a contagione huius qui nuper emerſit, erroris alienum euidenter oſtenderent. Optãs itaque ſecuram cum eo habere concordiam, gratiamq; illi fraternę charitatis impendere, ſcribere ei interim diſtuli, non dilectionem negans, ſed manifeſtationem catholicæ veritatis expectans. Simplex enim eſt atque abſolutum, quod poſco, vt remoto longarum diſputationum labore, ſanctæ memoriæ Cyrilli Alexandrini Epiſcopi Epiſtolæ, quam ipſe ad Neſtorium miſerat, acquieſcat, in qua & errorem Neſtorij arguit, & fidem Nicænæ definitionis expoſuit, & Epiſtolæ meæ, quæ ad ſanctæ recordationis Flauianum Epiſcopum eſt directa, conſentiat. Quibus vigilanter inſpectis, Conſtantinopolitanus antiſtes repudiandum ſibi, quod auſa eſt contra puram & ſingularem fidem imperita inſipientia definire, incunctanter agnoſcat: quia & mea, & ſanctorum patrum de incarnatione Domini concors per omnia & vna confeſſio eſt. Quam ſi quis exiſtimauerit non ſequendam, ipſe ſe a compage catholicæ vnitatis abſcindet, cùm tamen nos, vt in integrum omnia reuocentur, optemus. Ad effectum verò ſalubrium diſpoſitionum velociùs obtinendum, fratres & coepiſcopos meos Abundium & Aſterium, ſed & Baſilium & Senatorem presbyteros probatiſſimos viros miſi, qui clementiæ veſtræ formam fidei, quam ſecundùm doctrinam venerabilium patrum prædicamus, offerrent, & remotis circunlocutionibus, quibus obſcurari veritas ſolet, quid de incarnatione filij Dei, a totius orbis probatis ſacerdotibus defenſum fuiſſet, oſtenderent. Quos poſt diuinam gratiam ſancto veſtræ pietatis auxilio dignum eſt adiuuari, nè in totius Eccleſiæ perturbationem imprudens procedat contentio, cùm correctione adhibita, omnes oporteat in vnius confeſſionis redire concordiam. A qua ſi forſitan ab aliquibus diſcrepatur, vniuerſale Concilium ſacerdotum haberi intra Italiam, clementia veſtra annuente, iubeatur, quô, remota arte fallendi, tandèm pateat, quid altiori tractatu aut coerceri debeat, aut ſanari. Data tertiodecimo Kalendas Auguſti, Valentiniano Auguſto ſeptimò, & Auieno viris clariſſimis conſulibus.

¶Epiſtola trigeſimaquarta eiuſdem, ad Martianum presbyterum.

LEo Epiſcopus Martiano presbytero. Gratias agimos Deo, & multam fiduciam præ exultationis accepimus cùm dilectionem tuã & catholicam faternitatem ità ſpiritu fidei vigere cognoſcimus, vt cordibus veſtris nihil iofirmitatis hæretica poſſit inferre tentatio, ad quam diuinitùs deſtruendam, nec defuit (vt ſcitis) ſolicitudo noſtra, nec deerit, donèc omnipotentis dextera omnia diaboli arma confringat. Cui ob hoc aliquid audere permitti ut, vt à fidelibus Chriſti gloria maiore vincatur. Si quid autem difficultatum interuenit aut morarum, cum æquanimitate tolerandũ eſt: quoniam vbi veritas eſt magiſtra, nunq̃ defuit diuina ſolatia, fratres chariſſimi. Quãuis ergò magna locurum interualla nos diuidant, vnitate tamen fidei vobiſcum ſumus, & toto corde Ieſum Chriſtum Dominum nr̃m verum Deum, & verum hominem confitẽtes, nulla in vobis detrimenta perpetimur, cùm de veſtræ profeſſionis concordia gloriamur, tantùm vt ſit, auxiliante Dño, conſtantia per-
Philip 1.d ſeuerans, dicente Apoſtolo: *Vobis enim datũ eſt pro Chriſto, non ſolùm vt in eum credatis, ſed etiàm vt pro illo patiamini*, Ad quam fortitudinem ſanctarum mentium roborandam, fratres noſtros atque legatos, quos pro Apoſtolicæ fidei libertate direximus, & quos dudùm apud vos eſſe confidimus, plurimùm credimus profuturos, cùm totius actionis noſtræ didiceritis affectum, & curam veſtram atque
2.Tim.1.d conſilium operi iunxeritis. De qua re non neceſsè eſt nunc latiùs ſcribere, cùm iam per ſupradictos ſufficientes Epiſtolas miſerimus, quibus abundantiſſimè omnis catholica fraternitas inſtruatur. Diuinæ erit virtutis & gratiæ, vt Dei filius, qui naturam humani generis ſuam fecit, ampliùs quàm videmus aut ſapimus, magnum pietatis ſuæ afferat ſacramẽtum, quod impia temeritas ſibi quidem fraudauit, ſed rectis cordibus non potuit. Data Idibus Septembris, Valentiniano & Auieno viris clariſſimis conſulibus.

¶Epiſtola trigeſimaquinta eiuſdem, ad Leonẽ Rauennatem Epiſcopum.

De his, qui de captiuitate redeuntes, incertum habent, vtrùm ante captiuitatem Baptiſma conſecuti ſunt.

TITVLI CAPITVLORVM ſequentis Epiſtolæ.

De paruulis, qui in captiuitatem deuenerũt, & baptiſmum non reminiſcuntur ſe conſecutos. 1

Vt ab hereticis baptizatus, per impoſitionem manûs ſpiritumſanctum accipiat. 2

LEo Epiſcopus, Leoni Epiſcopo Rauẽnati ſalutem. Fraquẽter quidem in diuerſarum ambiguæ quæſtionum titubãtia fratrũ corda, ſpiritu Dei inſtituente, ſolidauimus, reſponſionis formam vel ex ſanctarum ſcripturarum diſciplinis, vel ex patrum regulis colligentes. Sed nupèr in ſynodo nouum & inauditũ anteà genus conſultationis exortũ eſt.

Capitulum. I.

Nam quorundam fratrum ſuggeſtione cõperimus, aliquos captiuorum ad ſedes ſuas libertatemq́ue redeuntes, qui ſcilicet in captiuitatem illa ætate peruenerint, quæ nullius rei firmam poterat habere notitiam, remedium quidem implorare baptiſmi, ſed vtrùm eiuſdem myſterij ante ſacramenta perceperint, infantiæ inſcientia non poſſe reminiſci: & ideo ſub hoc lutẽtis recordationis incerto, animas ſuas in diſcrimen adduci, dũ ſub ſpecie cautionis negatur his gratia, quæ ideò non impẽditur, quia putatur impenſa. Cùm itaque tribuere talibus Dñici ſacramẽta myſterij, non immeritò quorundam fratrum formido dubitaret, in ſynodali (vt diximus) cœtu formã huiuſcemodi conſultationis accepimus: quã diligentiùs diſcuti, & pro vniuscuiuſque ſenſu ſolicita voluimus ratione tractari, quò ad veritatem, adhibita cognitione multorum, certiùs peruenire poſſemus. Eadem ergò, quæ in ſenſum noſtrum diuina inſpiratione venẽre, frequens etiàm fratrum firmauit aſſenſio. In primis itaq; prouidere debemus, nè, dum ſpeciem quandam cautionis tenemus, damnum regenerãdarum incidamus animarum. Quis enim ità ſit ſuſpicionib⁹ ſuis deditus, vt verũ eſſe definiat, quod omni manifeſtatione ceſſante, ex opinione ambigua ſuſpicatur? Cùm itaque baptizatum ſe nec ille recordetur, qui regenerationis eſt cupidus, nec alter atteſtari de eo poſſit, quòd neſciat conſecratum, nihil eſt, in quo peccatum poſſit obrepere, cùm in hac parte cõſciẽtiæ ſuæ nec ille reus ſit, qui cõſecratur, nec ille, qui conſecrat. Scimus quidẽ inexpiabile eſſe facinus, quotiès iuxta hæreticorum damnata a ſanctis patribus inſtituta, cogitur aliquis lauacrum, quod regenerandis ſemèl tributum eſt, bis ſubire, Apoſtolica reclamante doctrina, quæ nobis vnam prædicat in Trinitate deitatem, vnam in fide confeſſionem, vnum in baptiſmate ſacramẽtum. Sed in hoc nihil ſimile formidatur, qm̃ non poteſt in iterationis crimen deuenire, quod factum eſſe omninò neſcitur. Atq; ideò quotiès perſona talis inciderit, ſolicita primùm examinatione diſcutite, & longo tempore, niſi fortè ſupremus finis immineat, indagate, vtrùm nemo ſit penitùs, qui teſtimonio ſuo iuuare poſſit ignorantiam neſcientis. Et cùm conſtiterit, hunc, qui baptiſmatis indiget ſacramento, ſola inaniter ſuſpicione prohiberi, accedat intrepidus ad conſequendam

De cõ.di.4. Cum itaq; baptiſm.

gratiam,

Digitized by Google

gratiam, cuius in ſe nullum ſcit eſſe veſtigiũ. Nec vereamur huic ſalutis ianuam aperire, quam nunquam antè docetur ingreſſus.

2 Quòd ſi, ab hæreticis baptizatum quempiam fuiſſe, conſtiterit, erga hunc nullatenùs ſacramentum regenerationis iteretur: ſed hoc tantùm, quod ibi defuit, cõferatur, vt per epiſcopalem manûs impoſitionem virtutẽ ſancti ſpiritûs conſequatur. Quã rem, frater chariſſime, ideò generaliter ad omnium veſtrum volumus peruenire notitiã, nè, dum plùs iuſto metuitur, miſericordia Dei ſaluari cupiẽtibus denegetur. Data nono Kalend. Nouembris, conſulatu Martiani Auguſti.

Martianus & Adelphi' Conſules fuerunt. A.D. 451.

¶ Epiſtola trigeſimaſexta eiuſdem, ad Martianum Auguſtum.

LEo Epiſcopus Martiano ſemper Auguſto, Literas pietatis veſtræ accepiſſe me gaudeo, & ad ſignificationem totius proſperitatis pertinere cognoſco, cùm ſermones veſtri vos faciant integritate ſecuros. Quantas itaque clementiæ veſtræ gratias referamus, non ex verbis noſtris, ſed ex beneficijs veſtris, quæ eccleſiæ contuliſtis, agnoſcite, non ambigentes, qualem illum retributorem in omnibus habeatis, pro cuius eſtis tã pia religione ſoliciti, & qui vos (vt res ipſa demonſtrat) ad hoc, vt fides catholica ab inſidijs inimicorum ſuorum defenderetur, elegit. Hæc à me nunc breuiter per fratris mei Anatolij clericos pietas veſtra dignanter accipiat. Pleniora autem de omnibus, quæ ad curam meam pro ſtatu eccleſiarum, & concordia pertinent Domini ſacerdotum, per legatos noſtros ſcripta direximus. Data Idibus Aprilis, Adelphio viro clariſſ. conſule.

¶ Epiſtola 23. eiuſdem, ad Pulcheriam Auguſtam, in qua gratias agit, quòd Neſtorianam & Eutychianam hæreſim fidei defenſione deſtruxerit.

LEo Epiſcopus vrbis Romæ, Pulcheriæ Auguſtæ. Quòd ſemper de ſancta pietatis veſtræ mente præſumpſimus, id pleniſſime experiendo cognouimus, Chriſtianam fidem (quamuis diuerſis prauorum appeteretur inſidijs) vobis tamẽ præſentibus, & in defenſionem eius à Domino præparatis, non poſſe turbari. Non enim Deus aut ſuæ miſericordiæ ſacramentum, aut veſtri laboris deſerit meritum, quo dudùm ſubdolum ſanctæ religionis hoſtem ab ipſis viſceribus Eccleſiæ depuliſtis, quum hæreſim ſuam tueri impietas Neſtoriana non potuit: quia non fefellit famulam & diſcipulam veritatis, quantùm ſimplicibus infunderetur veneni, per illa loquacis hominis colorata mendacia. De quo virtutum agone proceſſit, vt per ſolicitudinẽ veſtram ea, quæ per Eutychen diabolus molitus eſt, non laterent: & qui ſibi ſingulas partes geminæ impietatis elegerãt, vna catholicæ fidei virtute procumberent. Secunda ergò hæc vobis de perempto Eutychetis errore victoria eſt, quem, ſi quid ſani cordis habuiſſet, dudùm in authoribus ſuis perculſum, olimque proſtratum, facilè potuerat declinare, ne de ſepultis cineribus rediuiua tentaret incendia commouere, vt in eorum tranſiret conſortium, quorum ſequutus eſſet exemplũ, glorioſiſſima Auguſta. Libet igitur exultare cum gaudio, & pro veſtræ clementiæ proſperitate, digna Deo vota perſoluere, qui tibi per omnes mundi partes, in quibus Domini euãgelium prædicatur, duplicem iam & palmam contulit & coronam. Clementia igitur veſtra agnoſcat, omnem Romanam eccleſiam vniuerſis fidei veſtræ operibus plurimùm congratulari, ſiue quòd legationem noſtram pio per omnia adiuuiſtis affectu, & quod ſacerdotes catholicos, qui de eccleſijs ſuis iniuſta fuerunt eiecti ſententia, reduxiſtis, ſiue quòd reliquias ſanctæ memoriæ Flauiani innocentis & catholici ſacerdotis ad eccleſiã (cui bene præfuit) feciſtis cum honorẽ debito reuocari. In quibus vtiquè omnibus gloriæ veſtræ multiplicatur augmentum, dũ & ſanctos pro ſuis meritis veneramini, & ab agro Domini ſpinas & tribulos vultis auferri. Quoſdã ſanè Epiſcopos de his, qui rebus impijs videntur præbuiſſe conſenſum, reconciliationem repoſcere, & catholicorum communionem deſiderare, tam noſtrorum, quàm fratris & coepiſcopi mei Anatolij, cui teſtimonium ferre dignamini, relatione cognouimus: quorum deſiderijs ſic præbemus effectũ, vt correctis, & quæ malè ſunt facta, propria ſubſcriptione damnantibus, participata noſtrorũ (quos miſimus) cura cum ſupradicto Epiſcopo, pacis gratia tribuatur, quia deuotionis vtrunq; eſt Chriſtianæ, vt & pertinaces veritas iuſta coerceat, & conuerſos charitas non repellat. Quia verò nouimus, quantùm piæ ſolicitudinis catholicis ſacerdotibus manſuetudo veſtra dignetur impendere, indicandum eſſe putauimus, fratrem & coepiſcopum noſtrum Euſebium nobiſcum degere, & noſtræ communionis eſſe conſortem, cuius commendamus eccleſiam, quam dicitur vaſtare, qui illi iniuſtè aſſeritur ſubrogatus. Illud etiàm à veſtra pietate poſcentes, quod vos ſpontaneo facere non dubitamus arbitrio, vt tam fratrẽ & coepiſcopum meum Iulianum, quàm Cõſtantinopolitanos clericos, qui ſanctæ memoriæ Flauiano fidelibus officijs adhęſêre, ea qua debetis, gratia faueatis. De omnibus verò pietatem veſtram per noſtros, quid fieri aut declinari deberet, inſtruximus. Data Idibus Aprilis, Adelphio viro clariſſimo conſule.

¶ Epiſtola 38. eiuſdem, ad Anatolium Conſtantinopolitanum Epiſcopum.

De fide eius, ſcriptis miſſis, probata. 1
De his, qui metu in hæreſim lapſi ſunt, vt ſi

in qua nimis caligat, veritas innoteſcat, fratres meos Iulianum epiſcopum, & Renatum presbyterum, & filium meum Hilarium diaconum miſi, qui ad vicem præſentiæ meæ pro negocij qualitate ſufficerent, & qui eum ſecũ deferrent iuſtitiæ & benignitatis affectum, vt quia dubitari non poteſt, quæ ſit Chriſtianæ confeſſionis integritas, & totius erroris prauitas, damnaretur, & reſipiſcẽs, q deuiauerat, ſi ꝑ venia ſupplicaret, ſacerdotalis et beneuolẽtia ſubueniret, quũ in libello ſuo, quẽ ad nos miſit, hoc ſaltẽ ſibi ad promerendã veniã reſeruauerit, vt correctutũ ſe eſſe promitteret, quicquid noſtra ſententia de his, quæ malè ſenſerat, improbaſſet. Quid autem catholica eccleſia vniuerſaliter de ſacramẽto Dominicæ incarnationis credat & doceat, ad fratrem & coepiſcopum noſtrum Flauianum pleniùs continent ſcripta, quæ miſi. Data Idibus Iunij, Aſterio & Protogene viris clariſſimis conſ.

EPISTOLA XIII. EIVSDEM Leonis Papę ad Pulcheriam Auguſtam, de his vndè ſoprà ad Theodoſium Auguſtum.

Leo catholicæ Romanæ Eccleſiæ Epiſcopus, piiſſimæ Pulcheriæ Auguſtæ.

QVantum præſidij Dominus eccleſiæ ſuæ in veſtra clementia præparatit, multis ſepè probauimus documentis. Et quicquid noſtris temporibus contra impugnatores catholicæ veritatis, induſtria ſacerdotalis obtinuit, ad veſtram maximè gloriam redundauit, dum, ſicut ſpirituſancto docente didiciſtis, illi per omnia poteſtatem veſtram ſubijcitis, cuius munere & protectione regnatis. Vndè quia, contra integritatem fidei Chriſtianæ, diſſeoſionem quandam in Conſtantinopolitana eccleſia Eutyche authore generatam, fratris & coepiſcopi mei Flauiani relatione cognoui, ità vt totius cauſę ſpeciẽ ſynodaliuo gestorum textus oſtenderit: dignum gloria veſtra eſt, vt error, qui (vt arbitror) de imperitia magis, quàm de verſutia natus eſt, auferatur, priuſquàm vllas ſibi vires de conſenſu imprudentium pertinacia prauitatis acquirat: quia etiàm ignorantia graues nonnũquàm incidit lapſus, & plerũquè in diaboli ruit foueas in cauta ſimplicitas, per quam in ſupradicto ſubrepſiſſe intelligo ſpiritum falſitatis, vt dum æſtimat, ſe religioſiùs de filij Dei maieſtate ſentire, ſi ei naturæ noſtræ veritatem ineſſe non dicat, totum illud, quòd verbum caro factum eſt, vnius atque eiuſdem putet eſſe ſubſtantiæ. Et quantùm Neſtorius à veritate excidit, dum Chriſtum de matre ſolum hominem aſſerit natum: tantùm etiàm hic à catholico tramite deuiat, qui de eadem virgine non noſtram credit editam eſſe ſubſtantiam, volens vtiquè eam ſolius deitatis intelligi, vt quòd formã ſerui geſſit, & quòd noſtri ſimilis fuit atque conformis, quædam noſtræ naturæ fuerit imago, non veritas. Nihil autem prodeſt, Dominum noſtrum B. Mariæ virginis filium, verũ perfectumq; hominẽ dicere, ſi non illius generis homo creditur, cuius in euãngelio prædicatur. Dicit enim Matthæus: Liber generationis Ieſu Chriſti filij Dauid, filij Abraham: & ità humanæ originis ordinem ſequitur, vt generationum lineas vſque ad Ioſeph, cui mater Domini erat deſponſata, deducat. [Math. 1.] Lucas verò, retrorſùm ſucceſſionum gradus relegens, ad ipſum humani generis principem redit, vt Adam primum, & Adam nouiſſimum eiuſdem oſtendat eſſe naturæ. [Luc. 3.] Poterat quippe omnipotentia filij Dei ſic ad docendos, iuſtificandoſquè homines apparere, quomodò & patriarchis & prophetis in ſpecie carnis apparuit, quum aut luctamen iniji, aut ſermonem conſeruit, [Gene. 32. f] quumve officia hoſpitalitatis non abnuit, vel etiàm appoſitum cibũ ſumpſit. [Gene. 18. a] Sed illæ imagines huius hominis erant indices, cuius veritatem ex præcedẽtium patrum ſtirpe ſumẽdam, ſignificationes myſticæ nunciabant. Et ideò ſacramentum reconciliationis noſtræ, ante tempora æterna diſpoſitum, nullæ implebant figuræ, quia nondùm ſuperuenerat ſpiritusſanctus in virginem, nec virtus Altiſſimi obumbrauerat ei, vt & intra intemerata viſcera, ædificante ſibi ſapientia domum, verbum caro fieret, [Prou. 9. a] & forma Dei ac forma ſerui in vnam conueniente perſonam, creator temporum naſceretur in tempore, & per quem facta ſunt omnia, ipſe inter omnia gigneretur. [Ioan. 1.b] Niſi enim nouus homo, factus in ſimilitudinem carnis peccati, noſtram ſuſciperet vetuſtatem: & conſubſtantialis patri, conſubſtantialis eſſe dignaretur & matri, naturamque ſibi noſtram, ſolus à peccato liber, vniret: ſub iugo diaboli generaliter teneretur humana captiuitas, nec aliter vti poſſemus triumphantis victoria, ſi extra noſtram eſſet confecta naturam. De hac autem participatione mirabili ſacramentum nobis regenerationis indulſit, vt per ipſum ſpiritum, per quem Chriſtus & conceptus eſt & natus, etiàm nos, qui per concupiſcentiam carnis ſumus geniti, ſpirituali iterùm origine naſceremur. Propter quod ab euangeliſta de credentibus dicitur: *Qui non ex ſanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, ſed ex Deo nati ſunt.* [Ioan. 1.b] Cuius ineffabilis gratiæ particeps non eſt, nec poteſt filiorum Dei adoptionem conſequi, quiſquis a fide ſua hoc, quod nos principaliter ſaluat, excludit. Vndè multùm doleo, multumque contriſtor, quòd hic, qui antea de humilitatis propoſito laudabilis videbatur, contra vnicam ſpem noſtram patrumque noſtrorũ, vana nimis & ſtolida audet adſtruere. Qui cùm videret, inſipientiæ ſuæ ſenſum catholicis auribus diſplicere, reuocare ſe à ſua opinione debuerat: [24. q. 1. Damnationis ſententiam.] nec ità Eccleſiæ præſules commouere, vt dãnationis ſententiam

tiam mereretur accipere, quam vtique, ſi in ſuo ſenſu voluerit permanere, nullus poterit relaxare. Sedis enim apoſtolicæ moderatio hanc temperantiam ſeruat,vt & ſeueriùs agat cum obduratis,& veniam cupiat pręſtare cor rectis. Quia ergò multa mihi fiducia eſt do pietatis tuæ ſyoceriſſima fide, obſecro gloriã clementiæ tuæ, vt ſicut ſancto ſtudio tuo catholica prædicatio ſemper adiuta eſt, ità nũc quoque eius faneat libertati: quam fortè ideò permiſit Domious hac tentatione pulſari, vt quales intra eccleſiam laterent, poſſit agnoſci. Quorum planè non eſt oegligenda curatio, oẽ ipſorum oos contriſtet amiſſio. Auguſtiſſimus verò & Chriſtianiſſimus Imperator, cupiens quàm celerrimè turbata componi, epiſcopali concilio,quod Epheſi vult haberi, nimiùm breue & anguſtum tempus indixit, diem Kalendarum Auguſtarum præſtituendo conuentui, quum à tertio die Iduum Maiarũ,quo ſerenitatis eius ſcripta ſuſcepimus, maior pars reliqui ſit temporis abſumenda, vt profectio ſacerdotum, qui negocio ſufficiant, valeat ordinari. Nam illud quòd pietas eius etiàm me credidit debere ioterſſe cõcilio, etiàm ſi ſecundùm aliquod præcedens exigeretur exemplum, onnc tamen oequaquã poſſit impleri: quia rerum præſentium nimis incerta conditio,à tantę vrbis populis me abeſſe oon fineret,& in deſperationem quandam animi tumultuantium mitterentur, ſi per occaſionem cauſæ eccleſiaſticæ viderer patriam & ſedem Apoſtolicam velle deſerere. Quia igitur ad publicam vtilitatem pertinuiſſe cognoſcitis, vt ſalua clementiæ veſtræ venia,charitati me & precibus ciuium noo negarem,in his fratribus meis,quos vice mea miſi, me quoque adeſſe cum cęteris, qui affuerint, æſtimate: quibus ſecundùm cauſam, ſatis mihi & geſtorum ſerie,& ipſius, de quo agitur, profeſſiooe, patefactam, euidenter & plenè quid ſeruandum eſſet, oſtendi. Non enim de portiuncula aliqua fidei noſtræ,quę minùs lucidè declarata ſit,quæritur: ſed hoc ſtolidiſſima ioſultatio audet inceſſere,quod Dominus noſter in Eccleſia neminem ſexũs vtriuſq; voluit ignorare. Siquidem ipſius catholici ſymboli breuis & perfecta confeſſio, quæ duodecim Apoſtolorum,totidem eſt ſignata ſententijs,tam inſtructa ſit munitiooe cæleſti, vt omnes hæreticorum opiniones ſolo ipſius poſſint gladio detruncari. Cuius ſymboli plenitudinem ſi Eutyches puro & ſimplici voluiſſet corde concipere,in nullo à decretis ſacratiſſimi Niceni concilij deuiaret, & hoc à ſanctis patribus intelligeret conſtitutũ, vt contra apoſtolicam fidem, quæ non niſi vna eſt,nullum ſe ingenium,nullum eleuaret eloquium. Et ideo pro veſtræ pietatis conſuetudine elaborare dignamini, vt quod contra ſingulare ſacramentum ſalutis humanę,blaſphema inſipientia protulit, ab omnium animis repellatur. Ac,ſi ipſe qui in hanc tentationem incidit,

Excuſat ſe Papa quod Concilio ſe intereſſe non poſſit, ſed tantũ per Vicarios.

Symbolum apoſtolicũ.

reſipiſcat, ità vt per libellarem ſatisfactionẽ proprium damnet errorem,communio ei ſui ordinis non negetur. Quod etiàm ſancto Flauiano epiſcopo me clementia tua ſcripſiſſe cognoſcat, vt charitas non negligatur, ſi error aboleatur. Datum Idibus Iunij, Aſterio & Protogene viris clariſſ. coſſ.

EPISTOLA XIIII. EIVSDEM AD Epheſinam ſynodum ſecũdam, in qua prouocat congregatos epiſcopos Eutychetis blaſphemias condemnare.

Leo epiſcopus ſanctæ ſynodo, quæ apud Epheſum conuenit. Religioſa clementiſſimi principis fides, ſciens ad ſuam gloriam maximè pertinere,ſi intra eccleſiam catholicam nullius erroris germen exurgeret, hanc reuerentiam diuinis detulit inſtitutis, vt ad ſanctæ diſpoſitionis effectum, authoritatem Apoſtolicæ ſedis adhiberet, tanquàm ab ipſo beatiſſimo Petro cuperet declarari, quod in eius confeſſione laudatum ſit, quandò dicente Domino,quem me eſſe dicunt homines filium hominis, varias quidem diuerſorũ opiniones diſcipuli memorarunt. Sed quum ab eis,quid ipſi crederent,quæreretur, princeps apoſtolorum plenitudinem fidei breui ſermone complexus, Tu es, inquit, Chriſtus filius Dei viui,hoc eſt, Tu qui es verè filius hominis,idem verè es filius Dei viui. Tu inquam, verus in deitate, verus in carne, & ſalua geminæ proprietate naturæ vtrioque vnus. Quod ſi Eutyches iotelligenter ac viuaciter crederet, nequaquàm ab huius fidei tramite deuiaret. Propter quam ei reſpondetur à Domino: Beatus es Simon Bar Iona,quia caro & ſanguis non reuelauit tibi,ſed pater meus qui eſt in cœlis. Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificabo Eccleſiam meam,& portæ inferi non præualebunt aduersùs eam. Nimìs autem à compage huius ædificationis alienus eſt,qui & beati Petri cõfeſſionem non capit,& Chriſti euangelio contradicit,oſtendens ſe nullũ vnquàm ſtudium cognoſcendæ veritatis habuiſſe, & ſuperfluò honorabilẽ viſum, qui nulla maturitate cordis ornauit canitiem ſenectutis. Verùm quia etiàm talium noo eſt negligenda curatio, & piè ac religioſè Chriſtianiſſimus Imperator haberi voluit epiſcopale conciliũ,vt pleniore iudicio omnis poſſit error aboleri,fratres noſtros Iulianum epiſcopum, Renatum presbyterum,& filium meum Hilarium diaconem, cumq; his Dulcitium notarium probatæ nobis fidei,miſi, qui vice mea ſancto conuentui veſtræ fraternitatis interſint, & communi vobiſcum ſententia, quæ Domino ſint placitura, conſtituant. Hoc eſt,vt primitùs peſtifero errore damnato,etiàm de ipſius, qui imprudenter errauit,reſtitutione tractetur, ſi tamen doctrinam veritatis amplectens, ſenſus hæreticos,quibus imperitia eius fuerat irretita,

Matth. 16.

Matt. 16. b

Ibidem

plenè aperteque propria voce & ſubſcriptione damoauerit, quod etiàm in libello, quem ad nos miſerat, eſt profeſſus, ſpõdeos, per omnia oostram ſequuturum ſe eſſe ſententiam. Acceptis autem fratris & coepiſcopi noſtri Flauiani literis, pleoius ad eum de his, quæ ad nos videtur retuliſſe, reſcripſimus, vt abolito hoc, quo inquinatus videbatur, errore, in laudem & gloriam Dei per totum mundum vna ſit fides, & vna eademque confeſſio, & in nomine Ieſu omne genu flectatur cęleſtium, ter- *Philip. 2. b* reſtrium & infernorum, & omnis lingua confiteatur, qoia Dominus Ieſus Chriſtus in gloria eſt Dei patris. Data Idibus Iunii, Aſterio & & Protogene viris clariſſimis coosulibus.

EPISTOLA XV. EIVSDEM, AD Flauianum Conſtantioopolitanom.

FLauiano chariſſimo fratri, Leo epiſcopus Romæ. Literas tuæ dilectionis accepi, cũ geſtis, quæ apud vos ſoper fidei quæſtione cõfecta ſunt. Et quia clemeotiſſimus Imperator pro Eccleſiæ pace ſolicitus ſynodum voluit congregari, quanuis euideoter appareat, rem, de qoa agitur, nequaquàm ſynodali indigere tractatu: tamẽ, frater chariſſime, ſubſequutos eſſe ſignifico, quos in hac re placuit deſtinare. Nec neceſſarium fuit, nunc amplius ſcribi, quum, propicio Deo, de his, quæ cauſæ credimus conuenire, per ea, qoæ ipſi portabunt ſcripta, ſis plenius inſtruendus. Data 15. Kalendas Iulii, Aſterio & Protogeoe viris clariſſimis coosulibus.

In rebus apertis Cõcilio nõ eſt opus.

EPISTOLA XVI. EIVSDEM, AD Theodoſium Auguſtum.

LEo Epiſcopos Theodoſio ſemper Auguſto. Acceptis clementiæ veſtræ literis, & multùm vniuerſali Eccleſiæ gaodendum eſſe proſpexi, quòd Chriſtianam fidem, qua diuinitas honoratur & colitur, in nullo diſſimilem, io nullo vult eſſe diſcordẽ. Quid enim rebus humaois ad exorandam miſericordiã Dei efficacius ſuffragetur, quàm ſi vna gratiarom actio, & voius confeſſionis ſacrificium maieſtati eius ab omnibus offeratur? In quo & ſacerdotum & cuoctorum fidelium ità demum erit pleoa deuotio, ſi in his, quę per vnicum Dei filium Deum verbum pro noſtra redemptione ſunt geſta, nihil aliud ſentiatur, q̃ quòd ipſe prædicari de ſe iuſſit & credi. Vode quanuis ad diem concilii epiſcopalis, quem pietas veſtra conſtituit, occurrere me ratio nulla permittat, quum nec aliqua ex hoc exẽpla præceſſerint, & temporalis neceſſitas me non patiatur deſerere ciuitatem, præſertim quum tam euidens fidei cauſa ſit, vt rationabilibus cauſis ab indicenda ſynodo fuiſſet abſtinendum: tamen inquantùm Dominus iuuare dignatur, meum ſtudium commodaui, vt clementiæ veſtræ ſtatotis aliquatenus pareat, ordinatis hinc fratribus meis, qui amputandis ſcandalis pro cauſæ æquitate ſufficiant, quique præſentiæ meæ impleaot vicem, quia nõ talis quæſtio orta eſt, vnde aut poſſit, aut debeat dobitari. Data 12. Kalendas Iulii, Aſterio & Protogeoe viris clariſſ. coſſ.

EPISTOLA XVII. EIVSDEM, ad Pulcheriam Auguſtam.

LEo Epiſcopus Pulcheriæ Augoſtæ. Quantùm ſibi fiduciæ de fide veſtræ clementiæ eccleſia Dei debeat polliceri, multis probauimus ſæpè documentis, dum, ſicut ſpiritu ſancto docente, didiciſtis, illi per omnia poteſtatem veſtram ſubijcitis, cuios munere & protectione regnatis. Vodè quia contra integritatem fidei Chriſtianæ, diſſenſione quandã in Conſtantinopolitana eccleſia, Eutyche authore, generatam, fratris & coepiſcopi mei Flauiani relatione cognoui, ita vt totius cauſę ſpeciem ſynodaliom geſtorum textus oſtenderit, dignum gloriæ veſtræ eſt, vt error qui imperitia magis, quàm de verſutia natus eſt, aoferatur, priuſquam vllas vires de conſenſu imprudentium pertinacia prauitatis acquirat.

Hæc eadẽ ferè habẽtur, ſed fuſius, ſupra Epiſtola.

Nam quantum Neſtorius à veritate excidit, dum Dominum Ieſum Chriſtum de matre virgine hominem ſolùm aſſerit oatum: tantũ etiam hic à catholico tramite deuiaoit, qui de eadem virgioe editum, non oostræ credidit eſſe naturæ, vt quod formam ſerui geſſit, quod oostri ſimilis fuit atque conformis, quædam noſtræ carnis fuerit imago, non veritatis. Nihil autem prodeſt Domioum noſtrum, beatæ Mariæ virginis filium, homioem dicere, ſi non illius generis atque ſeminis homo creditur, cuius in ipſo euangelii exordio prædicatur. Vnde multum doleo, multumque contriſtor, quòd hic, qui anteà de humilitatis propoſito laudabilis videbatur, cootra vnicã ſpem noſtram, patrumque noſtrorum, vana & nimis, peruerſa audet adſtruere. Qui qoum videret inſipiẽtiæ ſuæ ſenſum catholicis auribus diſplicere, reuocare ſe à ſua opinione debuerat, nè ita Eccleſiæ præſules commoueret, at ſententiam damoationis exciperet. Quam vtique, ſi io ſuo ſenſu voluerit permanere, nullus poterit relaxare. Sedis enim Apoſtolicæ moderatio hanc temperantiam ſeruat, vt & ſeuerius agat cum obduratis, & veoiam cupiat pręſtare correctis. Quia ergo mihi multa fiducia eſt de pietatis veſtræ ſyoceriſſima fide, obſecro glorioſiſſimam clementiam veſtram, vt ſicuti ſancto ſtudio tuo catholica prędicatio ſemper adiuta eſt, ità nunc quoque eiuſdem faueas libertati. Noo enim portiuncula aliqua fidei noſtræ, quæ minus lucidè ſit clara, pulſator, ſed hoc imperita reſolutio audet ioceſſere, quod Dominus io eccleſia ſua neminem voluit ignorare. Et ideo pro veſtræ pietatis conſuetudioe elaborare dignemini, vt cootra ſingulare ſacramentum ſalutis humanæ, quod blaſphema inſipientia protulit,

Digitized by Google

tulit, ab omnium animis repellatur. Ac ſi ipſe, qui in hanc tentationem incidit, reſipiſcat, ità vt, quod malè ſenſerat, ꝓpria voce & ſubſcriptione condemnet, communio illi ſui ordinis reformetur. Quod etiàm fratri & coëpiſcopo meo Flauiano me clemẽtia veſtra ſcripſiſſe cognoſcat, & his, quos miſimus, delegâſſe, vt venia concedatur, ſi error aboletur. Nè autem piiſſimi principis diſpoſitioni, qua epiſcopale concilium voluit congregari, noſtra videretur præſentia defuiſſe, fratres meos Iulianum Epiſcopum, Renatum presbyterum, & filium meum Hilarium diaconum miſi, qui vicem præſentiæ meæ implere ſufficerent. Sed ei, qui in errore eſt, meliùs conſuletur, ſi vbì deſipuit, ibidèm reſipiſcat: & vbì damnationem meruit, illic indulgentiam conſequatur. Data Idibus Iunij, Aſterio & Protogene viris clariſſ. coſſ.

EPISTOLA XVIII. EIVSDEM, ad Iulianum epiſcopum.

LEo epiſcopus Iuliano epiſcopo, chariſſimo fratri. Literæ dilectionis tuæ, quę mihi nupèr ſunt redditæ, quàm ſpirituali catholicæ fidei vigeas amore, demonſtrant, & multùm gaudere me faciunt, quòd in eadem ſententia pia corda concurrunt, vt ſecundùm doctrinam ſpiritusſancti impleatur in nobis, qđ
1. Cor. 1. b Apoſtolus ait: Obſecro autem vos fratres, per nomẽ Domini noſtri Ieſu Chriſti, vt idipſum dicatis omnes, & non ſint in vobis ſchiſmata. Sitis autem perfecti in eodem ſenſu, & in eadem ſententia, cuius vnitatis nimiùm ſe Eutyches facit extraneum, qui in ſua peruerſitate veteraſcit, nec adhuc, quibus vinculis à Domino ſit obligatus, intelligit. Et quanquàm ſacerdotem Domini reperiendum putat, qui eius imperitiæ amentiæq; cõſentiat, diù apud nos incertum fuit, quid in ipſo catholicis diſpliceret. Et cùm fratris noſtri Flauiani nullas literas ſumeremus, ipſe autẽ ſcriptis ſuis Neſtorianam hæreſim repullulare quereretur, nõ plenè potuimus diſcere, vndè procederet, vel quò tenderet tam doloſa cauſatio. Sed poſteaquàm geſtorum ad nos epiſcopalium documenta perlata ſunt, omnia illa, quæ fallaciũ querelarum velamine tegebantur, quàm eſſent deteſtanda, patuerunt. Et quia clementiſſimus Imperator, pro beneuolentia & pietate animi ſui, de ſtatu huius, qui antè honorabilis videbatur, diligentiùs voluit iudicari, atq; ob hoc indicendum credidit epiſcopale cõciliũ: per fratres noſtros Iulianum epiſcopum, & Renatum presbyterum, ſed & filium meum diaconum Hilarium, & quos ex latere meo vice mea miſi, ad fratrem noſtrum Flauianum ſufficientia pro qualitate cauſæ ſcripta direxi, quibus & veſtra dilectio, & eccleſia vniuerſa cognoſcat, de antiqua & ſingulari fide, quã indoctus impugnator inceſſit, quid diuinitùs traditum teneamus, & quid incommutabiliter prædicemus. Quia tamen non debemos partes miſerationis omittere, congrua moderatione credidimus ſanciendum, vt ſi condemnatus presbyter plena ſatisfactione corrigitur, ſententia, qua obſtrictus eſt, relaxetur. Si verò in eodem inſipientiæ ſuæ luto iacere delegerit, ſtatuta permaneant, & cum eis habeat ſortem, quorum eſt ſecutus errorem. Data Idibus Iunij, Aſterio & Protogene viris clariſſ. conſulibus.

EPISTOLA XIX. EIVSDEM, AD Flauianum epiſcopum.

FLauiano dilectiſſimo fratri, Leo epiſcopus. Profectis iam noſtris, quos ad vos in fidei cauſa direximus, per filium noſtrum Baſilium diaconum ſcripta tuæ dilectionis accepimus, quibus meritô parùm de negocio communis ſolicitudinis indidiſti, quoniam & geſta antè delata, de omnibus nos ſufficienter inſtruxerant, & ad familiarem interrogationem idoneus erat ſermo prædicti, per quem nunc alloquia reddentes, dilectionẽ tuam per Dei gratiam, in qua fidimus, cohortamur, vtentes
Philip. 1. d verbis Apoſtolicis, atque dicentes: *In nullo terreamini ab aduerſarijs, quæ eſt illis cauſa perditionis, vobis autem ſalutis*. Quid enim tam exitiabile, quàm negata veritate incarnationis Chriſti, omnem ſpem ſalutis humanæ velle diſſoluere, & Apoſtolo contraire dicenti ma-
1. Tim. 3. b niſeſtè, Magnum eſt pietatis ſacramentum, quod manifeſtatum eſt in carne? Quid tam glorioſum, quàm contra inimicos natiuitatis & crucis Chriſti pro fide euangelica dimicare? De cuius puriſſimo lumine, inuictaq; virtute, datis iam ad tuã dilectionem literis, quid in noſtro eſſet corde, patefecimus, nè de illis, quæ ſecundùm doctrinam catholicam didicimus & docemus, aliquid inter nos videri poſſit ambiguum. Quia verò tam valida & tam clara ſunt teſtimonia veritatis, vt nimìs cęcus, nimisq; obduratus habendus ſit, qui ad coruſcationem lucis atq; rationis, non confeſtim ſe à tenebris falſitatis excuſſerit, ad curãdam imperitorum inſaniam, etiàm patientiæ volumus adhibere medicinam, vt paternas increpationes hi, qui in ſenectute carnis ſuæ mente ſunt paruuli, diſcant obedire maioribus. Ac ſi depoſita imperitiæ ſuæ vanitate reſipiſcunt, omnique errore damnato, fidem veram ſingularemque ſuſcipiunt, miſericordia eiſdem epiſcopalis beneuolentiæ non negetur, manſuro iudicio, quod præceſſit, ſi impietas meritò condemnata, in ſua prauitate perſtiterit. Data x. Kalend. Auguſti, Aſterio & Protogene viris clariſſ. coſſ.

Epiſtola XX. eiuſdem ad eundem Conſtantinopolitanum epiſcopum.

LEO Epiſcopus Flauiano epiſcopo. Auget ſolicitudinem noſtram taciturnitas

tua, qui iamdiù nulla dilectionis tuæ ſcripta ſuſcepimus, cùm nos curarum tuarum participes, pro fidei defenſione ſoliciti, frequenter per occaſiones idoneas ad dilectionem tuam literas miſerimus, vt adhorationum noſtrarum conſolationibus te iuuaremus, vt aduerſariorum ſtimulis pro fidei defenſione non cederes, cùm laboris tui participes nos probares. Olim ad fraternitatem tuam noſtros credimus perueniſſe, per quos pleniùs ſcriptis, mandanſque noſtris inſtructum te eſſe retines, & Baſilium ad te (vt volueras) ipſi remiſimus. Nunc, nè aliqua prætermiſſum occaſione te crederes, per filium noſtrum honorabilem & amabilem nobis virum Eſitium, hãc paginam dedimus, vt tota celeritate ad ſcripta noſtra reſpondes, noſque ſubindè de tuis actibus, noſtrorumq; & de totius cauſæ abſolutione facias certiores, vt ſolicitudinem, quã nunc pro fidei defenſione gerimus, proſperioribus nunciis molliamus. Data iij. Idus Augusti, Aſterio & Protogene viris clariſſimis conſulibus.

Epiſtola XXI. eiuſdem ad Conſtantinopolitanos.

Vt prophana, iudicantur, in hac epiſtola cõcilii Epheſini ſecundi acta, & impenditur conſolatio Conſtantinopolitãis pro deſtitutione pontificis ſui glamani.

LEO epiſcopus, & ſancta ſynodus, quæ in Vrbe conuenit, clero, honoratis, & plebi conſiſtenti apud Conſtantinopolim dilectiſſimis filiis in Domino ſalutem. In notitiam noſtram, quæ Epheſi contra opinionem omniũ ſunt acta, perlatis, magno animum noſtrum fatemur mœrore confuſum, nec tantum licuiſſe iniquitati facilè potuiſſemus credere, niſi filius noſter Hilarus diaconus, qui à nobis vice noſtra cum alijs, vt intereſſet ſynodo miſſus fuerat, fugiens reuertiſſet, declinans, nè iniuſtæ particeps eſſet ſententiæ. Quippe quũ vox illic à noſtris contradictionis emiſſa ſit, quam Alexandrinus antiſtes (qui totum ſolus ibi potentiæ ſuæ vendicauit) audire contempſit, in conſortium ſuæ voluntatis inuitos protrahens ſacerdotes, vt per vim coacti ſubſcriberent, qui nullam damnationis cauſam idoneam reperiſſent. Sed hos auſus pio & Chriſtianiſſimo principi confidimus minimè placituros. At nunc quia eccleſiam veſtram hac ratione cognouimus diſſipatam, conſolandos adhortandoſque vos eſſe credimus noſtris epiſtolis, vt pro catholicæ fidei defenſione perfidorum nequitiæ reſiſtatis. Nolumus enim dilectionem veſtram hoc mœrore percelli, cùm maior gloria veſtram ſit ſubſecutura conſtantiam, ſi à probabili ſacerdote veſtro nullæ vos minæ, nulla formido diuulſerit. Quiſquis enim incolumi atq; ſuperſtite Flauiano Epiſcopo veſtro ſacerdotium eius fuerit auſus inuadere, nunquàm in communione noſtra habebitur, nec inter epiſcopos poterit numerari. Nos enim ſicut Neſtorium in ſua peruerſitate anathematizauimus, ità eos, qui veritatem carnis noſtræ in Domino Ieſu Chriſto denegant, pari exectratione damnamus. State igitur in ſpiritu catholicæ veritatis, & Apoſtolicam cohortationem miniſterio noſtri oris accipite, quia vobis donatum eſt pro Chriſto, non ſolùm vt in eum credatis, ſed etiam vt pro illo patiamini. Nolite arbitrari, dilectiſſimi, quòd ſanctæ eccleſiæ ſuæ deſit, aut defutura ſit diuina protectio. Splendeſcit enim fidei puritas, cùm ab ea ſordes ſeparantur errorum. Vnde iterùm, iterumque vos ante conſpectum Domini obteſtamur, pariter & monemus, vt à fide, in qua fundati eſtis, & in qua Chriſtianiſſimũ principem nouimus permanere, non inſidiis, non cuiuſquam perſuaſionibus moueamini, ſed in perſona epiſcopi veſtri illum in cordis oculis habeatis, pro quo idem omnia pati, quę fuerunt illata, non metuit, cuius per omnia imitatores vos eſſe cupimus, vt commune cũ ipſo pręmium, fidei habere poſſitis. Data Idibus Octobris, Aſterio & Protogene viris clariſſimis conſulibus.

Philip. 1. d

Epiſtola XXII. eiuſdem ad clerum & plebem Conſtantinopolitanæ vrbis.

Cõcilium Rom. contra Epheſinum prædatorium.

LEO epiſcopus, & ſancta ſynodus, quæ in vrbe Roma conuenit, clero, honoratis, & plebi conſiſtenti Cõſtantinopoli. Licet de his, quæ in cõcilio ſacerdotum apud Epheſum geſta memorantur, multus nos mœror afficiat, eo quòd ſicut conſonãs fama diſperſit, & ipſo rerum monſtratur effectu, nec iuſtitiæ illic moderatio, nec fidei eſt ſeruata religio: de veſtræ tamen deuotionis pietate gaudemus, & in ſanctæ plebis acclamationibus, quarum ad nos exempla delata ſunt, omniũ veſtrorum probamus affectum, quia & viuit ac permanet apud bonos filios optimi patris iuſta dilectio, & catholicæ doctrinæ eruditionem in nulla patimini parte corrumpi. Non dubiè enim, ſicut vobis ſpiritusſanctus reſerauit, Manichæorum conſœderantur errori, qui ab vnigenito Dei filio, verum & noſtrę naturæ hominem negant eſſe ſuſceptum, omneſque eius corporeas actiones ſimulatorii volũt fuiſſe phantaſmatis. Cui impietati, nè in aliquo præberetis aſſenſum, iam per filium meũ Epiphanium, & Dionyſium Romanæ Eccleſię notarios, cohortatoria ad dilectionem veſtram ſcripta direximus, quibus confirmationem, quam expetiſtis, vltrò præbuimus, vt nos paternam vobis curam non dubitetis impendere, ac modis omnibus laborare, vt auxiliante miſericordia Dei, omnia quæ ab imperitis & ab inſipientibus excitata ſunt ſcandala deſtruantur. Nec quiſpiam ſibi audeat de ſacerdotali honore blandiri, qui potuerit in execrandi ſeoſus impietate conuinci. Nã ſi vix in laicis tolerabilis videtur inſcitia, quãtò magis in eis qui præſunt, nec excuſatione eſt digna, nec venia, maximè cùm etiã defendere peruer-

Diſt. 8. Si in laicis videtur.

ſarum

Digitized by Google

tatum opinionum commenta præſumunt,&
in cõſenſum ſuum aut terrore, aut gratia ioſa
nabiles quoſq; traducunt? Spernantur huiuſ-
modi à ſanctis membris corporis Chriſti ne-
qoe ſibi catholica libertas infideliũ iugum pa
tiatur imponi. Extra enim donũ diuinę gra-
tiæ,& extra ſacramentum habendi ſunt ſalu-
tis humanæ,qui negantes naturam noſtrę car
nis in Chriſto, & euangelio contradicunt, &
ſymbolo reluctantur. Nec ſentiunt ſe in hoc
præruptum ſua obcæcatione deduci,vt nec in
paſſionis Dominicæ, nec in reſurrectionis ve
ritate conſiſtant, quia vtrunque io ſaluatore
vacuatur,ſi in eo noſtri generis caro non cre-
De cõ di 2. In quibus iſti. ditur. In quibus iſti ignorantiæ tenebris, in
quo hactenùs deſidiæ torpore iacuêre, vt nec
auditu diſcerent, vel lectioue cognoſcerent,
quod in eccleſia Dei in omnium ore tam con
ſonum eſt,vt nec ab infantium linguis veritas
corporis & ſanguinis CHRISTI inter
communis ſacramenta fidei taceatur? Quia
in illa myſtica diſtributione ſpiritualis alimo
niæ hoc impartitur, hoc ſumitur,vt accipien
tes virtutem cœleſtis cibi, in carnem ipſius,
qui caro noſtra factus eſt, tranſeamus. Vndè
& ad confirmationem charitatis veſtræ, quæ
laudabili fide inimicis veritatis obnititur,ap-
Ephe. 1. c. tè atque opportunè, ſermone affectuq; Apo-
ſtolico vtar,& dicam: Propterea & ego audiẽs
fidem veſtram.quæ eſt in Chriſto Ieſu, & dile
ctionem in omnes ſanctos, non ceſſo gratias
agens pro vobis, memoriam veſtrj faciens in
orationibus meis,vt Deus Domini noſtri Ie-
ſu Chriſti, pater gloriæ, det vobis ſpiritum
ſapientiæ & reuelationis, in agnitione eius il-
luminatos ocolos cordis veſtri, vt ſciatis,quę
ſit ſpes vocationis eius, & quæ diuitiæ glorię
hæreditatis eius in ſanctis, & quæ ſit ſupere-
minens magnitudo virtutis eius in nobis, qui
credimus ſecundùm operationem potentiæ
virtutis eius, quam operatus eſt in Chriſto,
ſuſcitans illum à mortuis, & conſtituens ad
dexteram ſuam in cœleſtibus, ſupra omnem
principatum, & poteſtatem & virtutem, &
dominationem, & omne nomen, quod no-
minatur non ſolùm in hoc ſeculo, ſed etiàm
in futuro,& omnia ſubiecit ſub pedibus eius,
& ipſum dedit caput ſupra omnem eccleſiã,
quæ eſt corpus ipſius,plenitudo eius,qui om-
nia in omnibus adimpletur. Dicant hi aduer
ſarij veritatis, quandò omnipotens pater,
vel ſecundùm quam naturam,filium ſuum ſu
per vniuerſa prouexerit, vel cui ſubſtantiæ
cuncta ſubiecerit. Deitas enim verbi, par in
omnibus & conſubſtantialis eſt patri, & ſem
piternè atque intemporaliter vna eademque
potentia eſt genitoris & geniti. Creator quip-
pe omnium naturarum, quoniam per ipſum
Ioan. 1. a. omnia facta ſunt,& ſinè ipſo factum eſt nihil,
ſuperior eſt omnibus quæ creauit, nec vnquã
creatori ſuo non fuerunt non ſubiecta, quæ
condidit,cui proprium & ſempiternum eſt,
nec aliundè quàm de patre, nec aliud eſſe q̃
pater eſt. Huic ſi addita eſt poteſtas, ſi illu-
ſtrata dignitas, ſi exaltata ſublimitas, minor
erat prouehente,qui creuit,nec habebat diui-
tias eius naturæ, cuius indiguit largitate. Sed
talia ſentientem in ſocietatem ſuam Arius ra
pit,cuius peruerſitati multùm hæc ſuffraga-
tur impietas, negans verbo Dei humanam
ineſſe naturam, vt dum humilitatem in DEI
maieſtate faſtidit, aut falſatam in Chriſto aſ-
ſerat imaginem corporis,aut omnes actiones
eius,paſſionesque corporeas deitatis potiùs
fuiſſe dicat quàm carnis. Quodlibet autem
defendere audeat,prorsùs inſanum eſt: quia
nec pietas fidei,nec ratio recipit ſacramenti,
vt aut aliquid paſſa ſit deitas,aut in vllo menti
ta ſit veritas. Impaſſibilis igitur Dei filius
Deus,cui cum patre & ſpirituſancto vno incõ
mutabilis Trinitatis eſſentia, hoc quod eſt eſ-
ſe, perpetuum eſt,in ea plenitudo temporis,
quæ ſempiterno conſilio fuerat præſtituta,
& prophetica dictorum atque geſtorum ſi-
gnificatione promiſſa, factus filius hominis
non ſuæ conuerſiooe ſubſtantiæ, ſed noſtræ
aſſumptione naturæ, venit quærere & ſalua-
re quod periêrat. Venit autem non locali ac- Lucæ 19 b
ceſſu,nec motione corporea,tãquàm præſens
futurus, vndè abfuiſſet, aut illinc receſſurus,
vndè veniſſet: ſed venit, per quod erat viſibi-
le & commune cernentibus declarandus, hu-
manam ſcilicet carnem atque animam in vi-
ſceribus virginis matris accipiens, vt manens
in forma Dei, formam ſerui ſibimet & ſimili
tudinem peccati carnis vniret,per quam non
minueret diuina humanis, ſed augeret hu-
mana diuinis. Talis enim erat omnium à
primis ducta genitoribus cauſa mortalium,
vt originali peccato tranſeunte per poſteros, Ioan. 1. b.
nullus pœnam damnationis euaderet, niſi
verbum caro fieret, & habitaret in nobis, in
ea ſcilicet natura, quæ noſtri & ſanguinis eſ-
ſet & generis. Propter quod dicit Apoſtolus:
Sicut per vnius delictum in omnes homines in con Rom. 5. d.
demnationem, ſic & per vnius iuſtitiam in om-
nes homines ad iuſtificationem vitæ. Sicut enim
per inobedientiam vnius hominis, peccatores con-
ſtituti ſunt multi: ità & per vnius obedientiam,
iuſti conſtituentur multi. Et iterùm; *Quia e-* 1. Cor. 15. c
nim per hominem mors, & per hominem reſur-
rectio mortuorum. Et ſicut in Adam omnes mo-
riuntur, ità & in Chriſto omnes viuificabun-
tur. Hi vtique omnes, qui licèt in Adam ſint
nati, in Chriſto tamen inuenientur renati,
habentes fidei teſtimonium, & de iuſtifica-
tione gratiæ, & de communione naturæ,
quam qui ſuſceptam ab vnigenito Dei filio
in vtero Dauidicæ virginis diffitetur, ab om
ni ſacramento Chriſtianæ religionis alienus
eſt, & nec ſponſum agnoſcens, nec ſponſam
intelligens, nuptiali non poteſt intereſſe con-
uiuio. Caro enim Chriſti, velamen eſt verbi,
quo omnis qui ipſum integrè confitetur, in-
duitur. Erubeſcens autem illud, & quaſi in-
dignum refutans, nullam ex eo habebit or-
natum,

oatum, ac licèt ſe regio ir ferat feſto, ſacriſque ſe epulis importunus immiſceat, diſcretioné tamen regis fallere improbus conuiua nõ poterit, ſed ſicut ipſe Dominus proteſtatus eſt, tolletur ligatis manibus & pedibus, & mittetur in tenebras exteriores, vbi erit fletus & ſtridor dentium. Vndè, quicunque in Chriſto non confitetur corpus humanum, nouerit ſe myſterio incarnationis indignum, nec eius ſacramenti habere conſortium, quod Apoſtolus prædicat, dicens: *Quia membra ſumus corporis eius, de carne eius & de oſſibus eius, propter hoc relinquet homo patrem, & matrem, & adhærebit vxori ſuæ, & erunt duo in carne vna*. Et exponeos, quid per hoc ſignificaretur, adiecit: *Sacramentum hoc magnum eſt. Ego autem dico in Chriſto, & in Eccleſia*. Ab ipſo ergò principio generis humani omnibus hominibus Chriſtus eſt denonciatus, in carne venturus. In qna (ſicut dictum eſt, & erunt doo in carne vna) vtiq; duo ſunt, Deus & homo, Chriſtus & Eccleſia, quæ de ſponſi carnè prodijt, quandò ex latere crucifixi manante ſanguine & aqua, ſacramentum redemptionis & regenerationis accepit. Ipſa eſt .n. noua conditio creaturæ, quæ in baptiſmate noo indumento veræ carnis, ſed contagio damnatæ vetuſtatis exuitur, vt efficiatur homo corpus Chriſti, quia & * Chriſtus corpus eſt hominis. Vndè oon Deum tantùm dicimus Chriſtum, ſicut hæretici Manichæi: nèc hominam tantùm, ſicut hæretici Phonniani: nec ità hominem, vt aliquid ei deſit, quod ad humanam certum eſt pertinere naturam, ſiue animam, ſiue mentem rationalem, ſiue carnem, quæ oon de fœmina ſumpta ſit, ſed facta de verbo in carnem conuerſo atque mutato, quæ tria falſa & vana Apollinariſtarum hæreticorum tres partes variè protulerunt. Nec dicimus, quòd beata virgo Maria hominem ſinè deitate conceperit, qui creatus à ſpiritu ſancto, poſteà ſit ſuſceptus à verbo, quod Neſtorium prædicantem, meritò iuſteq; damnauimus: ſed dicimus Chriſtum Dei filium, Deum verum, natum de DEO patre, ſinè vllo initio temporis, eundemq́ue hominem verum, natum de matre homine, certa plenitudine temporis, nec eius humanitatem, qua maior eſt pater, minuere aliquid ei naturæ, qua æqualis eſt patri. Hoc autem vtrunque vnus eſt Chriſtus, qui veriſſimè dixit, & ſecundùm DEVM, Ego & pater vnum ſomus: & ſecundùm hominé, Pater maior me eſt. Hanc fidem, dilectiſſimi, veram & indiſſolubilem, quæ ſola veros efficit Chriſtianos, quamq́uu (vt intelligimus & probamus) pio ſtudio & laudabili amore defenditis, perſeueraoter tenete, & conſtanter aſſerite. Et quoniam oportet vos poſt diuinom auxilium, etiàm catholicorum principum gratiam promereri, humiliter ac ſapienter expuſcite, vt petitioni noſtræ, qua plenariam indici ſyoodum poſtulamus, clementiſſimus Imperator dignetur annuere, quò citiùs, adiuuante miſericordia Dei, & ſanis fortitudo augeatur, morbidis, ſi curam acquieſcant, medicina præſtetur. Data Idibus Octobris, Aſterio & Protogene viris clariſſ. coſſ.

Matt. 22. b

Ephe. 5 f.

Ioan. 19. f

Chriſti

Fidei veritas de Chriſto.

Ioan. 10. f
Ioan. 14. d

Epiſtola XXIII. eiuſdem ad Theodoſium Auguſtũ, de ſecunda & prophana ſynodo Epheſina, *in qua Eutychetis hæreſis quorundam epiſcoporum prauo intellectu adiuta eſt. Vndè hortatur eundem Auguſtum, vt priſcæ fidei conſtitutio ab eis non violetur, ſed Dei ſacerdotes totius orbis adunentur.*

LEo epiſcopus, & ſancta ſynodus, quæ in vrbe Roma conuenit, Theodoſio Auguſto. Literis clementiæ veſtræ, quas dudùm ad beati Petri Apoſtoli ſedem, pro catholicæ fidei amore miſiſtis, tantam fiduciam ſumpſimus defendendæ per vos veritatis & pacis, vt in cauſa tam ſimplici, tamq́ue munita nihil putaremus poſſe exiſtere, quod noceret, præſertim cùm ad epiſcopale concilium, quod haberi apud Epheſum præcepiſtis, tam inſtructi ſint miſſi, vt ſi ſcripta, quæ vel ad ſanctam ſynodum, vel ad Flauianum epiſcopum detulerunt, epiſcoporum publicari auribus Alexandrinus permiſiſſet antiſtes, ità manifeſtatione puriſſimæ fidei, quam diuinitùs inſpiratam & accepimos & tenemus, oomnium concertationum ſtrepitus quieuiſſet, vt nec imperitia vltrà deciperet, nec occaſionem nocendi æmulatio reperiret. Sed dum priuatæ cauſæ religionis exercentur obtentu, commiſſum eſt impietate paocorum, qood vniuerſam Eccleſiam vulneraret. Comperimus enim non incerto nuncio, ſed fideliſſimo rerum, quæ geſta ſunt, narratore Hilario diacono ooſtro, (qui vix, nè ſubſcribere per vim cogeretur, effugit) conueniſſe ad ſyuodum plurimos ſacerdotes, quorum vtiq; frequentia conſultationi & iudicio profuiſſet, ſi is, qui ſibi locum principẽ vendicabat, ſacerdotalem moderationem cuſtodire voluiſſet, vt (ſicut moris eſt) omniũ ſententijs ex libertate prolatis, id tranquillo & æquo conſtitueretur examioe, quod & fidei congrueret, & errantibus ſubueniret. In ipſo autem iudicio non omnes, qoi conuenerant, interfuiſſe cognouimus. Nam alios reiectos, alios didicimus intromiſſos, qui pro ſupradicti ſacerdotis arbitrio, impijs ſubſcriptionibus captiuas manus dederunt, quod nociturũ ſtatui ſuo ſcirent, niſi imperata feciſſent, talemq́oe ab ipſo prolatam eſſe ſententiam, vt dũ homo vnus impetitur, in omnem eccleſiã ſæuiretur. Quod noſtri ab Apoſtolica ſede directi, adeò impium & catholicæ fidei contrariũ eſſe viderunt, vt ad conſentiendum nulla potuerint oppreſſione cõpelli, conſtanterq; in eadẽ ſynodo (vt decuit) fuerint proteſtati, nequaq̃ id, quod conſtituebatur, ſedem Apoſtolicã receptură, quoniam reuerà omne Chriſtianæ fidei ſacra-

Sedes Apoſtolica in ſuis legatis damnat hæreſim probatã in nefaria ſynodo Epheſina.

ſacramentum (quod abſit) à tẽporibus veſtræ pietatis excluditur, niſi hoc ſceleſtiſſimũ facinus, quod cũcta ſacrilegia excedit, aboleatur. Quia verò diabolica oequitia ſubtiliter fallit incautos, & ità quorundam imprudentiam per ſimilitudioem pietatis illodit, vt pro ſalubribus perſuadeat nocitura: remouete, quæſumus, à veſtræ pietatis conſcientia periculũ religionis & fidei, quodq́ue in ſecularibus negocijs legum veſtrarum æquitate conceditur, in rerum diuinarum pertractatione pręſtate, vt Chriſti euangelio vim non ioferat humana præſumptio. Eccè ego, Chriſtianiſſime & veoerabilis Imperator, cum conſacerdotibus meis, implens erga reuerentiam clementiæ veſtræ ſynceri amoris officium, cupiensque vos placere per omnia Deo, cui pro vobis ab Eccleſia ſupplicatur, nè ante tribunal Chriſti Domioi rei de ſilẽtio iudicemur, obſecramus coram vnius deitatis inſeparabili Trioitate, quę tali facto læditur, cùm ipſa veſtri ſit cuſtos & author Imperij, & corã ſanctis angelis Chriſti, vt omnia in eo ſtatu eſſe iobeatis, in quo fueruot ante omne iudicium, donèc maior ex toto orbe ſacerdotum nomerus congregetur. Nec alieno peccato patiamini vos grauari, quia (quod oecaſsè eſt nos dicere) veremur, nè cuius religio diſſipatur, indignatio prouocetur. Præ oculis habete, & tota mentis acie reuerenter adſpicite beati Petri gloriam, & communes cum ipſo omnium apoſtolorum coronas, cunctorumq́; martyrum palmas, quibus alia non fuit cauſa patiendi, niſi confeſſio veræ diuinitatis, & veræ humanitatis io Chriſto. Cui ſacramento, quia impiè nunc à paucis imprudentibus obuiatur, omnes partium noſtrarum eccleſiæ, omnes maoſuetudini veſtræ cum gemitibus & lachrymis ſupplicant ſacerdotes, vt quia & noſtri fideliter reclamârunt, & eiſdem libellum appellationis Flauianus epiſcopus dedit, generalem ſynodum iubeatis intra Italiam celebrari, quæ omnes offenſiones ità aut repellat, aut mitiget, nè aliquid vltrà ſit vel in fide dubium, vel in charitate diuiſum, conuenientibus vtique Orientalium prouinciarum epiſcopis, quorum ſi qui ſuperati minis atque iniurijs à veritatis tramite deuiarunt, ſalutaribus remedijs in integrum reuocentur: ipſique, quorum eſt cauſa durior, ſi conſilijs melioribus acquieſcant, ab Eccleſiæ vnitate ooo excedant. Quàm autem poſt appellationem interpoſitam hoc neceſſariè poſtuletur, canonum Niceæ habitorũ decreta teſtantur, quæ à totiùs mundi ſunt ſacerdotibus conſtituta, quæque ſobtèr adnexa ſunt. Fauete catholicis veſtro more, parentumq́ue veſtrorum. Date defendendæ fidei libertatem, quam ſalua clementiæ veſtræ reuerentia, nulla vis, nullos poterit muodanus terror auferre. Cùm enim eccleſiæ cauſas, tum regni veſtri agamus & ſalutis, vt prouinciarum veſtrarum quieto iure potiamini, defendite cootra hæreticos inconcuſſum eccleſiæ ſtatum, vt & veſtrum Chriſti dextera defendatur Imperium. Datum iij. Idus Octobris, Aſterio & Protogene vv. cc. coſſ. æra qua ſuprà.

¶ Epiſtola XXIIII. eiuſdem Leonis Papæ, ad Polcheriam Auguſtam, contra eandem ſecundam prophanam ſynodum Epheſinã, vt eius errores in alia ſynodo retractentur.

LEo epiſcopus, & ſancta ſynodus, quæ in vrbe Roma conuenit, Pulcheriæ Auguſtæ. Si epiſtolæ, quæ pro fidei cauſa per noſtros clericos directæ ſunt, ad veſtram pietatem perueniſſent, certum eſt, remedium vos his rebus, quæ contra fidem factæ ſunt, adſpirante vobis Domino, præſtare potuiſſe. Quãdò enim ſacerdotibus, quandò Chriſtianæ religioni aut fidei defuiſtis? Sed cùm ad manſuetudinem veſtram adeò non potuerint peruenire, qui miſſi ſunt, vt ad nos vix vnus illorum Hilarius diaconus noſter fugiens ſit reuerſus, iteranda ſcripta credidimus. Et vt validiores preces noſtrę eſſe mereantur, ipſorum ſcriptorum, quæ ad clementiam veſtram non peroenerunt, exempla ſubiecimus amplioribus vos obteſtationibus obſecrantes, vt quanto acerbiora facta ſunt, quibus pro ſede regia vos conuenit contraire, tanto maiore gloria curã eius, in qua excellitis, religionis habeatis, ne catholicæ fidei integritas vlla humanarum cõcertationũ occaſione violetur. Quæ enim, congregata apud Epheſum ſynodo, ſopienda & ſananda pacis remedio credebantur, hæc non ſolùm in maiora pacis diſpẽdia, ſed quod nimìs dolendum eſt) etiàm in ipſius fidei, qoa Chriſtiani ſumus, excidia proceſſerunt. Et ij quidem, qui miſſi ſunt, quorumq́ue vnus vim Alexandrini epiſcopi, ſibi omnia vendicantis, effugiens, rerum geſtarum nobis ordinem fideliter nunciauit, reclamarunt in ſynodo (ſicut oportuit) vnius homiois noo tam iudicio, quam furori, proteſtantes, ea quæ per vim metumq́oe gererentur, ſacramentis Eccleſiæ & ipſi ſymbolo ab Apoſtolis inſtitoto, præiudicare nõ poſſe, nec ſe ab ea fide vlla iniuria ſeparandos, quam pleoiſſimè expoſitam atque digeſtam, à ſede beati Apoſtoli Petri ad ſanctam ſynodum detuliſſent. Cuius cùm recitatio, poſcentibus epiſcopis, non ſit admiſſa, vt ſcilicet remota ea fide, quę patriarchas, prophetas, apoſtolos & martyres coronauit, generatiu IESV CHRISTI Domini noſtri ſecundùm carnem, & veræ mortis ac reſurrectionis eius confeſſio (quod horremus dicere) ſolueretur, ſcripſimus de hac re (vt potuimus) ad glorioſiſſimum principem & (quod eſt maximum) Chriſtianum, cuius epiſtolæ pariter exempla ſubiecimus, vt fidẽ, in qua reoatus per Dei gratiam regnat, nulla ſineret nouitate corrumpi, quoniam Flauianus epiſcopus in noſtra omnium communione perſiſtit: atque hoc, quod factum eſt

ſinè

ſinè conſideratione iuſtitiæ, & contra omniũ canonum diſciplinam, ratũ haberi ratio nulla permittit: & quia diſſenſionis ſcandalum nõ abſtuliſſet Epheſina ſynodus, ſed auxiſſet, habendo intra Italiam concilio & locus conſtitueretur, & tempus, omnibus querelis & præiudicijs partis vtriuſque ſuſpenſis, quo diligentiùs vniuerſa, quæ offenſionem generauerunt, retractentur, & abſque vulnere fidei, abſque religionis iniuria in pacem Chriſti redeant, qui per impotentiam ſubſcribere coacti ſunt ſacerdotes, & ſoli auferantur errores. Quod vt obtinere mereamur, probatiſſimæ nobis fidei pietas tua, q̃ labores eccleſiæ ſemper adiuuat, ſupplicationem noſtram apud clementiſſimum principem ſibi ſpecialiter à beatiſſimo Petro Apoſtolo legatione commiſſa dignetur aſſerere, vt priusquàm ciuile hoc & exitiale bellum intra eccleſiam cõualeſcat, redintegrandæ vnitatis copiam, Deo auxiliante, concedat, ſciens Imperij ſui viribus profuturum, quicquid catholicæ libertati, benigna ipſius fuerit diſpoſitione collatum. Data tertio Idus Octob. Aſterio & Protogene vv. cc. coſſ. æra qua ſuprà.

Epiſtola XXV. eiuſdem, ad Flauianum Conſtantinopolitanum epiſcopum.

FLauiano chariſſimo fratri Leo Epiſcopus. Quæ & quanta dilectio tua pro catholicæ fidei defenſione patiatur, per diaconum, qui ab Epheſo furtìm eſt lapſus, cognouimus. Et licèt magnificemus Deum, qui te gratiæ ſuæ virtute conſortat, neceſsè eſt tamẽ nos dolere eorum ruinas, per quos veritas impugnatur, & ipſa totius Eccleſiæ fundamenta quatiuntur. Quia verò prouidentia Dei ſemper ſuis neceſſarium præſtat auxilium, ſcire debet fraternitas tua, nos pro communi cauſa nihil eorum quæ agenda ſunt, præterire, vt primitùs ad ea, quæ vniuerſitati fidelium proſint, peruenire mereamur. Sin, eſt vt fortiter interìm dilectio tua toleret, quæ ſibi ad æternam gloriam nõ dubitat profutura. Perlator ſanè breuis huius epiſtolæ, fidei ſermone poterit enarrare, quicquid illud eſt, ad quod, adiuuante Domino, ſtudio fidei & charitatis intendimus. Data tertio Kalen. Octobris, Aſterio & Protogene vv. cc. conſulibus.

¶Epiſtola eiuſdem XXVI. Ad Fauſtum & cęteros Archimandritas Conſtantinopolitanos, *qua adhortatur eos ad conſtantiam in omni bono, maximè fidei & charitatis, & deteſtatur acta ſecundi concilij Epheſini.*

LEo epiſcopus, & ſancta ſynodus quæ in vrbe Roma conuenit, Fauſto, Martino, Petro & Magno & Heliæ, presbyteris & Archimandritis Conſtantinopolitanis, dilectiſſimis filijs in Domino ſalutem. Quamuìs ea, quæ ad Conſtantinopolitanam eccleſiã ſcripſimus, ſolicitudinem deuotionis veſtræ latére non poſſunt, tamen etiàm ſpecialibus dilectionem veſtram literis cohortandam eſſe credidimus, vt memores ſanctæ profeſſionis veſtræ, quę propriè in fide & charitate conſiſtit, omnia ſcandala, quæ contra pacem Eccleſiæ orta ſunt, à veſtris cordibus repellatis, beati Apoſtoli ſententiam pia mente retinentes: Galat. 1. d
Si quis vobis euangelizauerit præter id, quod accepiſtis, anathema ſit: & cuſtodientes vnitatem cum fratre noſtro Flauiano epiſcopo, quem ad tempus Dominus permiſit impiorum factione tentari, vt probatum ſibi ſacerdotem ſuum, perſeuerantiæ merito faceret clariorem. Hæ autem perturbationes, neceſsè eſt, vt auxiliante Dei gratia celeriter deſtruantur, & omne quod reprobum eſt, ab Eccleſiæ puritate, quæ nec maculam nec rugam recipit, reſpuatur, maximè cùm ab in- Ephe. 5.
ſana imperitia in hoc vſque proruptum ſit, vt contra ſacramentum ſalutis humanæ, incarnationis Domini noſtri Ieſu Chriſti veritas denegetur: atq; antiquæ fidei prædicator atque defenſor, quia non acquieuit blaſphemijs, quas olìm ſancti patres noſtri in multis hæreticis damnauêre, ſubijciatur iniurijs: in quo vtiq́ue omnium Domini ſacerdotum reuerentia cęditur, & vniuerſa corporis Chriſti membra pulſantur. Sed quia glorioſum nobis eſt, quicquid nos pati Deus voluerit, & ꝓ veritate tolerare: in conſortium vos patiẽtiæ paternis exhortationibus aduocamus, vt per dilectionem veſtram omnibus Deo ſeruientibus, quæ ſcripſimus, innoteſcant, & inimicis euangelij reſiſtentes, nec paſtoris veſtri dilectionem, nec vnitatem catholicæ fidei deſeratis: quoniam ea quæ in Epheſo nupèr contra iuſtitiam, vel canonum diſciplinam per vnius hominis * impudentiam geſta ſunt, nulla catholicæ fidei ratio, rata eſſe permittit. Data octauo Idus Octobris, Aſterio & Protogene vv. cc. conſulibus. * potentiā

Epiſtola XXVII. eiuſdem, ad Anaſtaſium Epiſcopum Theſſalonicenſem.

LEo Epiſcopus vrbis Romæ, dilectiſſimo fratri Anaſtaſio Epiſcopo. Quantùm relatione Hilarij diaconi noſtri cognouimus, magnum facinus, Alexandrino Epiſcopo authore vel executore, commiſſum eſt, vt dum in fratrem noſtrum Flauianum veteres æmulationes & odia priuata deſæuiunt, nec innocentiæ probatiſſimi ſacerdotis, nec Chriſtianę fidei parceretur. Vndè multùm dilectioni tuæ congratulamur, quòd te, ad illã ſynodum ire cupientem, opportunis obſtaculis manus diuina detinuit, ne abſtenturus proculdubiò à tanto ſcelere, indignis iniurijs ſubiaceres, & furori impio, militibus (quantùm didicimus) armiſque ſuffulto, contraire non poſſes.

Quia

Quia ergò prorupit in apertum perfidia, quę latebat, & in nefandiſſimam hæreſim vnius impermiſſimi ſenis aſſeclæ tranſierunt, tẽpus probationis noſtræ debemus agnoſcere, & contra impetus aduerſantium, munitionibus cæleſtibus freti, incommutabilis animi conſtantiam præparare. Scimus, frater chariſſime quia ſacrameoto magnæ pietatis ſuæ ade-
1. Tim. 3. d rit diuina protectio. Si quid igitur fraternitati tuæ de impijs conſtitutionibus fuerit ingeſtum, proteſtamur pariter ac mooemus, nè vel in damnationem fratris inſootis, vel in receptione nefarij dogmatis cõſenſum tui cordis immiſceas. Maior eſt enim, qui in nobis eſt, quàm qui aduersùs nos. Aonitere potiùs, quã tùm te ipſe naturæ noſtræ ſuſceptor & glorificator adiuuerit, vt omnium fratrum noſtrorum corda confirmes. Nobis enim ab euangelio generationis, & mortis ac reſurrectionis Domini noſtri Ieſu Chriſti nullatenùs recedẽtibus, diſſimiſſimum eſt, in noſtræ communionis numero non futuros eos, qui conaotur antiqua catholicæ fidei fundamenta conuellere. Data tertio Idus Octobris, Aſterio & Protogeoe viris clariſſ. conſulibus.

¶Epiſtola XXVIII. eiuſdem, ad Iulianum Epiſcopum.

LEo Romanæ eccleſiæ Epiſcopus, Iuliano fratri & coepiſcopo ſalutem. Cognitis, quæ apud Epheſum votus hominis præſomptione ſunt geſta, magno quidem dolore affecti ſumus de his, quæ impiè furioſeque commiſſa ſunt: ſed ad Dominom noſtrum animum dirigentes, multam fidutiam ab ipſa, quam ſequimur, veritate concipimus, non omittentes omoia agere, quæ auxiliaote Dei gratia credimus profutura. Tenendum ergò nobis eſt, quod tenemus: & ſæuiente vnius turbinis procella, ſereniſſima fidei eſt ampleċtenda tranquillitas, donèc radios ſuos veritas per vniuerſa diffundat, & caliginem infidelitatis conſumat. Quæ autẽ diſpoſita ſunt, per latoris ſermonem agnoſces. Data tertio Idus Octob. Aſterio & Protogene vv. cc. conſulibus.

¶Epiſtola XXIX. eiuſdem, ad Pulcheriam Auguſtam, de his quæ ſuperiùs poſtulauit.

LEo epiſcopus Pulcheriæ Auguſtæ. Gaudere me plurimùm & exultare in Domino, pietatis tuæ ſcripta fecère, quibus euidenter oſtendiſti, quantùm catholicam diligas fidem, & quantùm hæreticum deteſteris errorem. Hæreſis quippe eſt nimìs impia, & * euã
*euangelicæ veritati. gelio veritatis inimica, quę non portionem aliquam lædere, ſed ipſa religionis Chriſtianæ conatur fundamenta conuellere, negans ſempiterni patris filium ſempiternum, de vtero beatæ virginis matris, veram carnem noſtræ ſumpſiſſę naturę & eos damnatione percellens, qui ab Euangelica & apoſtolica fide nullo deduci errore potuerunt, illudq́; fruſtrà prętendens, quod Nicenæ ſynodi fidẽ teneat, cuius eum conſtat eſſe alienum, glorioſiſſima Auguſta. Vndè, quia non deſerit eccleſiam ſuã diuina protectio, dicente Domino: Eccè ego Matt. 28. c
vobiſcum ſum omnibus diebus vſque ad conſummationem ſeculi, eodemq́ue opere & tempore ſpiritus Dei & clementiæ veſtrę ſolicitudinem, & curam noſtri cordis accendit, vt de remedijs procurãdis eadem vtrique cuperemus, quæ priùs popoſci, nunc quoq́ue inſtantiùs peto, maiore vtens fiducia deprecandi, poſteaquàm præſidium venerandę exhortationis accepi, ſperans affuturam miſericordiam Dei, vt, cooperante veſtra clementia, peſtiferi erroris poſſit morbus auferri, vt quicquid, ipſo inſpirante atq; auxiliante, potuerit ſalubriter fieri, cum veſtrę fidei laude peragatur: quĩ res humanæ aliter tutæ eſſe non poſſunt, niſi quæ ad diuinam confeſſionem pertinent, & 23. q. 5. Rex autẽ oẽs.
regia & ſacerdotalis defendat authoritas. Data ſextodecimo Kalendas Aprilis, Valentiniano Auguſto ſeptiès & Auieno viris clariſſimis conſulibus, æra 488. A.D. 450.

¶Epiſtola trigeſima Leonis Papę ad Martianum & Fauſtum presbyteros exhortatoria, de damnatione ſecundi Epheſini Concilij.

LEo Epiſcopus, Martiano Fauſtoq́ue presbyteris. Bonorum operum & ſpiritualiũ ſtudiorum Deum authorem eſſe, non dubium eſt, qui quorum incitat mẽtes, adiuuat actiones. Quod nobis pręſenti experimento euidenter apparuit. Siquidem inter diſcretarum ſpatia longinqua regionum, vnum ſumpſerunt corda noſtra conſilium, vt, quod à nobis deſiderabatis, eo vobis tempore, quo epiſtolę noſtrę mittebantur, occurrerit: ſi tamen dilectioni veſtrę tradi ſcripta noſtra potuère, quę non ſolùm Apoſtolicę ſedis authoritate, ſed etiam ſanctę ſynodi, quę ad nos frequens conuenerat, vnanimitate directa ſunt, vt in his, quantam curam totius Eccleſię habeamus, appareat, hortando ſcilicet omoium fidelium mentes, & clementiſſimorum priocipum præſidia ad defenſionem fidei poſtulando, quorum pios & catholicos animos, noo diffidimus opem atque authoritatem ſuam iuſtis petitionibus pręſtituros, quò citiùs, auxiliante Domino, pernicioſa hæreſis, & dudùm ſanctorum patrum authoritate damnata, quę & nupèr Epheſi malè adiuta eſt, auferatur. Interim verò det operam (quantum fieri poteſt) veſtra dilectio, vt omnibus Eccleſię filijs innoteſcat, quod contra impium ſenſum, ſecundùm doctrinam euangelicam & Apoſtolicam prædicamus. Quia licèt plenè, quę ſemper fuiſſet atque eſſet catholicorum ſententia, ſcripſerimus, tamen nunc quoquè ad confir-

Digitized by Google

confirmandas omnium mentes, non parùm exhortationis addidimus. Memor enim ſum, me ſub illius nomine Eccleſiæ præſidere, cuius à Domino Ieſu Chriſto eſt glorificata confeſſio, & cuius fides omnes quidem hæreſes deſtruit, ſed maximè impietatem præſentis erroris expugnat: & intelligo mihi aliud non licere, quàm vt omnes conatus meos ei cauſæ, in qua vniuerſalis Eccleſiæ ſalus infeſtatur, impendam. Nè autem aliqua negligentiæ occaſione, ſcripta noſtra ad vos non potuerint peruenire, exemplaria eorundem nunc mittenda credimus, vt nullo modo fidei, quam defendimus, prædicatio, veſtræ notitię ſubtrahatur. Data decimoſexto Kalėdas Aprilis, Valentiniano Auguſto ſeptimò & Auieno viris clariſſimis conſulibus.

¶Epiſtola 31. eiuſdem ad Theodoſium Auguſtum, *vbi ſcripſit, vt id, quod de incarnatione filij Dei ab Anatolio Conſtantinopolitano epiſcopo prædicatur, agnoſcat, & vniuerſale concilium in Italia fiat.*

LEo Epiſcopus Theodoſio ſemper Auguſto. Omnibus quidem veſtræ pietatis epiſtolis, inter eas ſolicitudines, quas pro fide patimur, ſpem nobis ſecuritatis maximam præſtitiſtis, Nicenū commendando Concilium, adeò, vt ab illo, ſicut ſępè iam ſcribitis, non patiamini ſacerdotes Domini deuiare. Sed nè aliquid in præiudicium catholicæ defenſionis viderer egiſſe, de ordinatione eius, qui Conſtantinopolitanæ cœpit Eccleſiæ præſidere, nihil interim in alterutram partem temerè reſcribendum putaui, non dilectionem negās, ſed manifeſtationem catholicæ veritatis expectans. Quod æquanimiter ferat, obſecro, veſtra clementia, vt cùm talem ſe erga fidem catholicam, qualem cupimus, approbārit, de ſynceritate ipſius copioſiùs & ſecuriùs gaudeamus. Nè verò aliqua illum de noſtro animo mordeat ſiniſtra ſuſpicio, occaſionem totius difficultatis amoueo: nec aliquid exigo, quod aut arduum videatur, aut dubium: ſed ad id, quod nullus catholicorum refutet, inuito. Noti enim ſunt per vniuerſum mundum atque manifeſti, qui ante nos ſiue Græca, ſiue Latina lingua in catholicæ veritatis prædicatione fulſerunt: ad quorum ſcientiā atque doctrinam, quidam etiàm noſtræ ætatis accedunt, de quorum ſcriptis par & multiplex profertur inſtructio. Quę ſicut Neſtorianam hæreſim deſtruxit, ità etiàm hunc, qui nunc malè repullulat, abſcīdit errorem. Relegat itaque ſolicitè, quæ à ſanctis patribus incarnationis Dominicæ fides fuerit cuſtodita, ſemperque ſimiliter prædicata: & cùm ſanctæ memoriæ Cyrilli Alexandrini epiſcopi epiſtolam (qua Neſtorium corrigere & ſanare voluit, prauas prædicationes ipſius arguens, & euidentiùs fidem Nicenæ definitionis exponens, quamque ab eo miſſam Apoſtolicæ ſedis ſcrinia ſuſceperunt) præcedentium ſenſui perſpexerit conſonantem, Epheſinæ etiàm ſynodi geſta recenſeat, quibus contra Neſtorij impietatem, à ſanctæ memoriæ Cyrillo inſerta & alligata ſunt, de incarnatione Domini Catholicorum teſtimonia ſacerdotum. Non aſpernetur etiàm nceā epiſtolam recenſere, quam pietati patrum per omnia concordare reperiet. Cumque à ſe hoc, quod eidem profuturum ſit, expeti deſiderariq́ue cognouerit catholicorum ſententijs toto corde conſentiat, ità vt ſynceram communionis fidei profeſſionem, abſolutiſſima ſubſcriptione, corā omni clero & vniuerſa plebe declaret, Apoſtolicæ ſedi & vniuerſis Domini ſacerdotibus, atq; eccleſijs publicandam, vt pacificato per vnam fidem mundo, poſſimus omnes dicere, quod angeli, nato de Maria virgine ſaluatore, cecinerunt: *Gloria in excelſis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis.* Luce. 2. Quia verò & nos, & beati patres noſtri, quorum doctrinam & veneramur & ſequimur, in vnius fidei concordia ſumus, ſicut prouinciarum omnium proteſtantur antiſtites: agat clemētiæ veſtræ deuotiſſima fides, vt quam primùm ad nos Conſtantinopolitani epiſcopi, qualia debent, probati & catholici ſacerdotis ſcripta perueniant, apertè ſcilicet atque dilucidè proteſtantia, quòd ſi quis de incarnatione verbi Dei aliud aliquid credat aut aſſerat, quàm catholicorum omnium & mea profeſſio proteſtatur, hunc à ſua communione ſecernat, vt ei fraternam in Chriſto charitatem meritò poſſimus impendere. Vt autem ſalubribus curis velocior, pleniorque, auxiliante Domino, per veſtræ clementiæ fidem præſtetur effectus, ad pietatem veſtram fratres & coepiſcopos meos Abundium & Aſterium, ſed & Baſilium & Senatorem presbyteros, quorum mihi deuotio eſt probata, direxi: per quos, quæ noſtræ forma ſit fidei, manifeſtatis inſtructionibus quas miſimus, poſſitis dignanter agnoſcere, vt ſi Conſtantinopolitanus antiſtes in eandem confeſſionem toto corde conſenſerit, ſecuri (vt dignum eſt) de eccleſiaſtica pace lætemur, nec aliquid reſidere videatur ambiguum, vt de ſuperfluis forſitan ſuſpicionibus laboremus. Sin verò aliqui à puritate noſtrę fidei, atque patrum authoritate diſſentiunt, Concilium vniuerſale intra Italiam, ſicut Synodus, quę ob hanc cauſam Romę conuenerat, mecum petit, clementia veſtra concedat, vt in vnum conuenientibus omnibus, his qui aut ignorantia, aut timore prolapſi ſunt, correctionis remedijs conſulatur: nec cuiquam vltrà ſit liberū, ità Nicenę ſynodi facere mentionem, vt eius fidei inueniatur eſſe contrarius: quoniam & vniuerſę Eccleſię, & veſtro hoc imperio profuturum eſt, ſi vnus Deus, vna fides, & vnum ſacramentum ſalutis humanę, vna totius mūdi confeſſione teneatur. Data decimoſeptimo

ptimo Kalendas Auguſti, Valentiniano ſeptimò & Auieno viris clariſſimis conſulibus.

¶Epiſtola trigeſimaſecunda ad Fauſtum, Martianum, cæteroſque presbyteros & Archimandritas.

LEo Epiſcopus Fauſto, Martiano, Petro, Manueli, Iob, Antiocho, Viuantiacho, Abrahamo, Theodoro, Pientio, Euſebio, Helpidio, Paulo, Aſterio & * Charaſo presbyteris & archimandritis, & Iacobo diacono & archimandritæ. Cauſa fidei, in qua ſalus Chriſtiana conſiſtit, multa me ſolicitudine laborare compellit, metuentem, nè prauitas, quæ in ſuis fuerat amputanda principijs, proceſſu temporis & pertinacior fiat, & durior. Nam cùm clementiſſimus Imperator talia ad nos ſcripta direxerit, quibus ſolicitudinem ſuam pro pace vniuerſalis Eccleſiæ demonſtraret, ipſe Conſtantinopolitanus Epiſcopus, & hi qui eundem conſecrarant, præter id quod ad ordinationem noui antiſtitis pertinebat, nihil nobis de compreſſis vel abdicatis erroribus indicârunt: quaſi in illa Eccleſia nullum ſcandalum, nulla extitiſſet offenſio, aut nõ hinc præcipuè fuerit ordinari meritum demonſtrãdum, ſi aliena a ſe, quę catholicorũ ſenſibus ſunt aduerſa, docuiſſet. Nè ergò (quod inter longinquas regiones accidere ſolet) in nimias dilationes tenderent veritatis examina, fratres & coepiſcopos noſtros Abundium & Aſterium, ſed & Baſilium & Senàtorem presbyteros probatiſſimos viros, ad * probatiſſimum Principem cum ſufficienti paternarum authoritatum inſtructione direximus. Quos in omnibus, fratres chariſſimi, diligentia, ac ſolicitudine veſtra cupimus adiuuari, vt impietas, quæ cæcis auſibus in exitialia abrupta proceſſit, ſimplices quoſque decipiendi vlteriùs non habeat poteſtatẽ, cùm aptiore medicina etiàm illis cupiamus per correctionis remedia ſubueniri, qui aut imperitia ſunt lapſi, aut errore traducti. Et ideò vos, qui iuſtificamini per fidem, qui catholicam diligitis veritatem, & de ſingulari ſacramento ſalutis humanæ per Spiritum ſanctum eſtis edocti, collaborate nobiſcum, &, quanta poteſtis deuotione, id agite, vt falſitate deſtructa, & fidei ſoliditate defenſa, ſecura per totum mundum Dei pace potiamur. Data decimoſexto kalend. Auguſti, Valentiniano Auguſto ſeptimò, & Auieno viris clariſſimis conſulibus.

* Caraſo

* piiſſimũ

¶Epiſtola 33. Leonis Papæ, ad Pulcheriam Auguſtam, pro his quæ ſuperiùs Theodoſium Auguſtum poſtulauit.

LEo Epiſcopus Pulcheriæ Auguſtæ. Gaudeo fidei clementiæ veſtræ, quòd religio-

ſum ſtudium dignanter impenditis, vt pax Eccleſiaſtica reuocetur, quæ quorundam diſſenſionibus videbatur eſſe turbata. Debetur enim hoc veſtræ ſpecialiter gloriæ, vt ablatis omnibus ſcandalis, quæ contra catholicam fidem inimicus excitauerat, vna eademq; ſit per totum mundum confeſſio veritatis: quæ faciliùs certiuſque reparabitur, ſi prauorum ſenſuum nulla ſemina, nulla veſtigia relinquantur. Quod tamen mearum partium eſt, præterire non debeo, vt ſcilicet, quid de incarnatione filij Dei a Conſtantinopolitano Epiſcopo teneatur, agnoſcã, præſertim cùm in ordinatione ipſius plura præceſſerint, talia que ad nos debuerit ſcripta dirigere, quæ illum a contagione huius qui nuper emerſit, erroris alienum euidenter oſtenderent. Optãs itaque ſecuram cum eo habere concordiam, gratiamq; illi fraternę charitatis impendere, ſcribere ei interim diſtuli, non dilectionem negans, ſed manifeſtationem catholicæ veritatis expectans. Simplex enim eſt atque abſolutum, quod poſco, vt remoto longarum diſputationum labore, ſanctæ memoriæ Cyrilli Alexandrini Epiſcopi Epiſtolæ, quam ipſe ad Neſtorium miſerat, acquieſcat, in qua & errorem Neſtorij arguit, & fidem Nicænæ definitionis expoſuit, & Epiſtolæ meæ, quæ ad ſanctæ recordationis Flauianum Epiſcopum eſt directa, conſentiat. Quibus vigilanter inſpectis, Conſtantinopolitanus antiſtes repudiandum ſibi, quod auſa eſt contra purã & ſingularem fidem imperita inſipientia definire, incunctanter agnoſcat: quia & mea, & ſanctorum patrum de incarnatione Domini concors per omnia & vna confeſſio eſt. Quam ſi quis exiſtimauerit non ſequendam, ipſe ſe a compage catholicæ vnitatis abſcindet, cùm tamen nos, vt in integrum omnia reuocentur, optemus. Ad effectum verò ſalubrium diſpoſitionum velociùs obtinendum, fratres & coepiſcopos meos Abundium & Aſterium, ſed & Baſilium & Senatorem presbyteros probatiſſimos viros miſi, qui clementiæ veſtræ formam fidei, quam ſecundùm doctrinam venerabilium patrum prædicamus, offerrent, & remotis circunlocutionibus, quibus obſcurari veritas ſolet, quid de incarnatione filij Dei, a totius orbis probatis ſacerdotibus defenſum fuiſſet, oſtenderent. Quos poſt diuinam gratiam ſancto veſtræ pietatis auxilio dignum eſt adiuuari, nè in totius Eccleſiæ perturbationem imprudens procedat contentio, cùm correctione adhibita, omnes oporteat in vnius confeſſionis redire concordiam. A qua ſi forſitan ab aliquibus diſcrepatur, vniuerſale Concilium ſacerdotum haberi intra Italiam, clementia veſtra annuente, iubeatur, quô, remota arte fallendi, tandèm pateat, quid altiori tractatu aut coerceri debeat, aut ſanari. Data tertiodecimo Kalendas Auguſti, Valentiniano Auguſto ſeptimò, & Auieno viris clariſſimis conſulibus.

E ¶Epiſtola

gratiam, cuius in ſe nullum ſcit eſſe veſtigiũ. Nec vereamur huic ſalutis ianuam aperire, quam ounquam antè docetur ingreſſus.

2 Quòd ſi, ab hæreticis baptizatum quempiam fuiſſe, conſtiterit, erga hunc nullatenùs ſacramentum regenerationis iteretur: ſed hoc tantùm, quod ibi defuit, cõferatur, vt per epiſcopalem manûs impoſitionem virtutẽ ſancti ſpiritûs conſequatur. Quã rem, frater chariſſime, ideò generaliter ad omnium veſtrum volumus peruenire notitiã, nè, dum plùs iuſto metuitur, miſericordia Dei ſaluari cupiẽtibus denegetur. Data nono Kalend. Nouembris, conſulatu Martiani Auguſti.

Martianus & Adelphus Conſules fuerunt. A.D.451.

¶ Epiſtola trigeſimaſexta eiuſdem, ad Martianum Auguſtum.

LEo Epiſcopus Martiano ſemper Auguſto, Literas pietatis veſtræ accepiſſe me gaudeo, & ad ſignificationem totius proſperitatis pertinere cognoſco, cùm ſermones veſtri vos faciant integritate ſecuros. Quantas itaque clementiæ veſtræ gratias referamus, non ex verbis noſtris, ſed ex beneficijs veſtris, quæ eccleſiæ contuliſtis, agnoſcite, non ambigentes, qualem illum retributorem in omnibus habeatis, pro cuius eſtis tã pia religione ſoliciti, & qui vos (vt res ipſa demonſtrat) ad hoc, vt fides catholica ab inſidijs inimicorum ſuorum defenderetur, elegit. Hæc à me nunc breuiter per fratris mei Anatolij clericos pietas veſtra dignanter accipiat. Pleniora autem de omnibus, quæ ad curam meam pro ſtatu eccleſiarum, & concordia pertinent Domini ſacerdotum, per legatos noſtros ſcripta dreximus. Data Idibus Aprilis, Adelphio viro clariſſ. conſule.

¶ Epiſtola 37. eiuſdem, ad Pulcheriam Auguſtam, in qua gratias agit, quòd Neſtorianam & Eutychianam hæreſim fidei defenſione deſtruxerit.

LEo Epiſcopus vrbis Romæ, Pulcheriæ Auguſtæ. Quòd ſemper de ſancta pietatis veſtræ mente præſumpſimus, id pleniſſime experiendo cognouimus, Chriſtianam fidem (quamuis diuerſis prauorum appeteretur inſidijs) vobis tamẽ præſentibus, & in defenſionem eius à Domino præparatis, non poſſe turbari. Non enim Deus aut ſuæ miſericordiæ ſacramentum, aut veſtri laboris deſerit meritum, quo dudùm ſubdolum ſanctæ religionis hoſtem ab ipſis viſceribus Eccleſiæ depuliſtis, quum hæreſim ſuam tueri impietas Neſtoriana non potuit: quia non fefellit famulam & diſcipulam veritatis, quantùm ſimplicibus infunderetur veneni, per illa loquacis hominis colorata mendacia. De quo virtutum agone proceſſit, vt per ſolicitudinẽ veſtram ea, quæ per Eutycheo diabolus molitus eſt, non laterent: & qui ſibi ſingulas partes geminæ impietatis elegerãt, vna catholicæ fidei virtute procumberent. Secunda ergò hæc vobis de perempto Eutychetis errore victoria eſt, quem, ſi quid ſani cordis habuiſſet, dudùm in authoribus ſuis perculſum, olimq́ue proſtratum, facilè potuerat declinare, ne de ſepultis cineribus rediuiua tentaret incendia commouere, vt in eorum tranſiret conſortium, quorum ſequutus eſſet exemplũ, glorioſiſſima Auguſta. Libet igitur exultare cum gaudio, & pro veſtræ clementiæ proſperitate, digna Deo vota perſoluere, qui tibi per omnes mundi partes, in quibus Domini euãgelium prædicatur, duplicem iam & palmam contulit & coronam. Clementia igitur veſtra agnoſcat, omnem Romanam eccleſiam vniuerſis fidei veſtræ operibus plurimùm congratulari, ſiue quòd legationem noſtram pio per omnia adiuuiſtis affectu, & quod ſacerdotes catholicos, qui de eccleſijs ſuis iniuſta fuerunt eiecti ſententia, reduxiſtis, ſiue quòd reliquias ſanctæ memoriæ Flauiani innocentis & catholici ſacerdotis ad eccleſiã (cui bene præfuit) feciſtis cum honorẽ debito reuocari. In quibus vtiquè omnibus gloriæ veſtrę multiplicatur augmentum, dũ & ſanctos pro ſuis meritis veneramini, & ab agro Domini ſpinas & tribulos vultis auferri. Quoſdã ſanè Epiſcopos de his, qui rebus impijs videntur præbuiſſe conſenſum, reconciliationem repoſcere, & catholicorum communionem deſiderare, tam noſtrorum, quàm fratris & coepiſcopi mei Anatolij, cui teſtimonium ferre dignamini, relatione cognouimus: quorum deſiderijs ſic præbemus effectũ, vt correctis, & quæ malè ſunt facta, propria ſubſcriptione damnantibus, participata noſtrorũ (quos miſimus) cura cum ſupradicto Epiſcopo, pacis gratia tribuatur, quia deuotionis vtrunq; eſt Chriſtianæ, vt & pertinaces veritas iuſta coerceat, & conuerſos charitas non repellat. Quia verò nouimus, quantùm piæ ſolicitudinis catholicis ſacerdotibus manſuetudo veſtra dignetur impendere, indicandum eſſe putauimus, fratrem & coepiſcopum noſtrum Euſebium nobiſcum degere, & noſtræ communionis eſſe conſortem, cuius commendamus eccleſiam, quam dicitur vaſtare, qui illi iniuſtè aſſeritur ſubrogatus. Illud etiàm à veſtra pietate poſcentes, quod vos ſpontaneo facere non dubitamus arbitrio, vt tam fratrẽ & coepiſcopum meum Iulianum, quàm Cõſtantinopolitanos clericos, qui ſanctæ memoriæ Flauiano fidelibus officijs adhęsêre, ea qua debetis, gratia faueatis. De omnibus verò pietatem veſtram per noſtros, quid fieri aut declinari deberet, inſtruximus. Data Idibus Aprilis, Adelphio viro clariſſimo conſule.

¶ Epiſtola 38. eiuſdem, ad Anatolium Conſtantinopolitanum Epiſcopum.

De fide eius, ſcriptis miſſis, probata. 1
De his, qui metu in hæreſim lapſi ſunt, vt ſi

conuerſi fuerint, recipiantur. 2
De nominibus hæreticorum ad altare non recitandis. 3
De commendatione Iuliani Epiſcopi, vel eorum clericorum, qui Flauiano Epiſcopo fide adhæſerunt. 4

Capitulum primum.

LEo Epiſcopus Anatolio Epiſcopo. Gaudemus in Domino, & in dono gratiæ ipſius gloriamur, quia ſicut dilectionis tuæ literis, & fratrum noſtrorum, quos Conſtantinopolim miſeramus, relatione cognouimus, ſequacem te euangelicæ eruditionis oſtendis, vt per ſacerdotis probabilem fidem meritò præſumamus, quòd tota Eccleſia eidem credita, nec rugam cuiuſquam ſit erroris habitura 2.Cor.11. nec maculam, dicēte Apoſtolo: *Deſpondi enim vos vni viro, virginem caſtam exhibere Chriſto.* Illa eſt enim virgo Eccleſia, ſponſa vnius viri Chriſti, quæ nullo ſe patitur errore vitiari, vt per totum mundum vna nobis ſit vnius caſtæ communionis integritas, in qua ſocietatem tuæ dilectionis amplectimur, & geſtorum quæ ſumpſimus, ſeriem neceſſarijs (ſicut oportuit) munitam ſubſcriptionibus approbamus. Vt ergò inuicèm dilectionis tuæ animus noſtris confirmaretur alloquijs, *Charteriũ filios noſtros *Caſterium presbyterum, Patricium & Aſclepiadem diaconos, qui ad nos tua ſcripta detulêre, cũ epiſtolis noſtris, poſt venerabilem diem feſti paſchalis emiſimus, indicantes nos (vt ſupra diximus) de Conſtātinopulitanæ Eccleſiæ pace gaudere, cui hanc curam ſemper impendimus, vt eam nulla velimus hæreticorum fraude violari.

2 De fratribus verò, quos & epiſtolis tuis, & legatorum noſtrorum relatione communionis noſtræ cupidos eſſe cognouimus, eò ꝙ doleant, ſe contra potentiam contraq; terrores non tenuiſſe conſtantiam, ſed alieno ſceleri præbuiſſe conſenſum, cùm ità eos formido turbâſſet, vt in damnationem catholici atque innocentis antiſtitis, & in receptionem deteſtabilis prauitatis trepido famularentur obſequio: illud quidem, quod præſentibus & agētibus noſtris, conſtitutum eſt, approbamus, vt ſuarum interim eccleſiarum eſſent communione contenti: ſed cum legatis noſtris, quos miſimus, participata tecum ſolicitudine, volumus diſponatur, quatenùs hi, qui plenis ſatisfactionibus malè geſta condemnant, & accuſare magìs ſe eligunt, quàm tueri, pacis & communionis noſtræ vnitate lætentur, ità vt digno priùs anathemate, quæ contra fidem catholicam ſunt recepa, damnentur. Aliter enĩ 1.q.1. In Eccleſia Dei quæ. in Eccleſia Dei, quæ corpus eſt Chriſti, nec rata ſunt ſacerdotia, nec vera ſacrificia, niſi in noſtræ proprietate naturæ verus nos Pōtifex reconciliet, verus immaculati agni ſanguis emundet. Qui licèt in patris ſit dextera conſtitutus, in eadem tñ carne, quam ſumpſit ex virgine, ſacramentum propiciationis exequitur, dicēte Apoſtolo: *Chriſtus Ieſus, qui mortuus eſt, immò qui & reſurrexit, qui eſt in dextera Dei, qui etiàm interpellat pro nobis.* Rom.8.g Neq;.n. poteſt in aliquo benignitas noſtra repræhendi, cùm ſatisfaciētes recipimus, quos doluimus eſſe deceptos. Nec aſperè igitur communionis noſtræ gratia deneganda eſt, nec temerè largienda: quia ſicut plenum pietatis eſt, oppreſſis charitatem Dominicam redhiberi, ità iuſtum eſt, omnia pturbationis authoribus imputari.

3 De nominibus aũt Dioſcori, Iuuenalis & & Euſtathij, ad ſacrum altare non recitandis, dilectionem tuam hoc decet cuſtodire, quod noſtri, ibidèm conſtituti, ſaciendum eſſe dixerint, quodq; honorandæ ſancti Flauiani memoriæ non repugnet, & a gratia tua Chriſtianæ plebis animos non auertat. Nam iniquum nimìs eſt atq; incõgruũ, eos, qui innocentes & catholicos ſua pſecutione vexârunt, ſanctorũ nominibus ſinè diſcretione miſceri, cùm dānatam impietatem non deſerentes, ipſi ſe ſua prauitate condemnent, quos cõuenit aut percelli pro perfidia, aut laborare pro venia.

4 Fratrem verò & coepiſcopum noſtrum Iulianum, vel clericos, qui ſanctæ memoriæ Flauiano fidelibus officijs adhæſerunt, dilectioni quoquè tuæ volumus adhęrere, vt quē fidei ſuæ meritis viuere apud Deum noſtrum nouimus, in te ſibi eum præſentem agnoſcāt. Illudque dilectionem tuam nôſſe volumus, fratrem & coepiſcopum noſtrum Euſebium, qui cauſa fidei multa diſcrimina, laboreſque tolerauit, nobiſcum interìm demorari, & in noſtra nunc communione perſiſtere, cuius Eccleſiam, tua ſolicitudine volumus eſſe defenſam, vt nihil eodem abſente depereat, & nullus ei in aliquo præiudicare pręſumat, donèc cum literarum noſtrarum ad vos proſecutione perueniat. Et vt maior circa te vel noſtra vel totius Chriſtianæ plebis affectio prouocetur, hoc quod ad dilectionē tuam ſcripſimus, in omnium volumus notitiam peruenire, vt qui Deo noſtro deſeruiunt, de confirmata apud te pace ſedis Apoſtolicæ, gratulentur. De cęteris verò cauſis atque perſonis, dilectio tua literis, quas per noſtros accipiet, pleniùs inſtruetur. Data Idibus Aprilis, Adelphio viro clariſſ. conſule.

EPISTOLA XXXIX. EIVSDEM, ad Iulianum Epiſcopum.

LEo Epiſcopus, Iuliano Epiſcopo. Literas fraternitatis tuæ per filios noſtros Conſtantinopolitanos clericos, nuncias tuæ ſalutis accepi: quibus te magnis tribulationibus grauatum fuiſſe ſignificas, cùm vtiquè non defuerit materia ſolicitudini & laboribus, quæ inter procaces catholicæ fidei aduerſarios, inhęrentem veritati animum fatigaret, idque (vt ſcribis) fuerit animo, vt per occaſionem neceſſitatis, & nobis te & patrię

præſen-

Digitized by Google

præſentares. Quod verum futurum ſperaueram, vt apertiùs omnium hæreticorum ambages tuo ore cognoſcerem. Sed gratias Deo, quòd ità incolumitas tua & eccleſiæ cauſa profecit, at liberum tibi fuerit apud eos interim degere, quorum nobis probabilis conſenſus innotuit, ſicut & fratris Anatolij ſcripta profitentur, & geſta, quæ apud ipſum coram noſtris ſunt confecta, demonſtrant fratribus remeantibus. Ergò prædictis ſalutationibus viciſſitudinem reddo, & vt contra falſitatis aſtutias perſeuerantem diligentiam teneas, fidenter exhortor, cùm tibi ad hoc & tuis animus & noſtra authoritas ſuffragetur: quoniam licèt de multis meliora indicata ſint, quòd ſcilicet doleant ſe deceptos, & damnata perfidia cum authoribus ſuis, gratiam noſtrę communionis expoſcant, quod nos adeò libenter accepimus, redditurì his hanc, quam deſiderant, communionem, quum promiſſa compleuerint, tamẽ quoſdam perſiſtere in ſua obduratione cognouimos, quos oportet diſtrictiùs comprimi, ſi nequeunt benignitate ſanari. Ad quam rem noſtros poſt diem venerabilem dirigemus, qui tecum participato cõſilio, ea quæ à nobis conſtituta fuerint, exequantur. Data Idibus Aprilis, Adelphio viro clariſſimo conſule.

¶ Epiſtola quadrageſima eiuſdem, ad Martianum Auguſtum, in qua pro conſeruatione catholicæ fidei illi congratulatur.

LEo Epiſcopus Romanæ Eccleſiæ, Martiano ſemper Auguſto. Quamuis per Cõſtantinopolitanos clericos ad pietatem veſtrã antè reſcripſerim, ſumptis tamen clementiæ veſtræ literis, per virum illuſtrem præfectum vrbis filium meum Tatianum, magnam materiam gratulationis accepi, quia ſtudioſiſſimos vos eccleſiaſticæ pacis agnoui. Cui ſancto deſiderio digna æquitate conſertur, vt quẽ ſtatum eſſe cupitis religionis, eundem habeatis & regni. Nam inter Principes Chriſtianos, ſpiritu Dei confirmante concordiam, gemina per totum mundum fiducia roboratur: quia profectus charitatis & fidei, vtrorunque armorum potentiam inſuperabilem facit, vt propiciato per vnam confeſſionem Deo, ſimul & hæretica falſitas, & barbara deſtruatur hoſtilitas, glorioſiſſime Imperator. Aucta igitur per Imperialem amicitiam ſpe cœleſtis auxilij, confidentiùs pietatem veſtrã pro ſacramento ſalutis humanæ incitare præſumo, nè cuiuſquam procaci, impudentiq́ue verſutia quaſi de incerto, quid ſequendum ſit, ſinatis inquiri: vt quum ab euangelica, apoſtolicaque doctrina nec vno quidem verbo liceat diſſidere, aut aliter de ſcripturis diuinis ſapere, quam beati Apoſtoli & patres noſtri didicêre, atque docuerunt, nunc demùm indiſciplinatæ moueantur & impiæ quæſtiones, quas olìm mox, vt eas per apta ſibi corda diabolus excitauit, per diſcipulos veritatis ſpiritus ſanctus extinxit. Nimis autem iniquum eſt, vt per paucorum inſipientiam ad coniecturas opinionum & ad carnalium diſputationum bella reuocemur tanquàm reparata diſceptatione tractandum ſit, vtrùm Eutyches impiè ſenſerit, & vtrùm impiè Dioſcorus iudicârit, qui in ſanctæ memoriæ Flauiani condemnatione ſe perculit & ſimpliciores quoſque, vt in eandẽ ruinam prouoluerentur, impegit, quorum multis iam (vt cognouimus) ad ſatisfactionis remedia conuerſis, & veniam de incõſtanti trepidatione poſcentibus, nõ cuiuſmodi ſit fides, tractandum eſt, ſed eorũ precibus qualiter annuendum. Vndè pijſſimæ ſolicitudini veſtræ, quã de indicenda ſynodo habere dignamini, per legationem, quæ confeſtim ad clementiã veſtram, Deo annuente perueniet, quicquid ad cauſæ vtilitatem arbitror pertinere, pleniùs atque opportuniùs ſuggeretur. Data 9. kalen. Maij, Adelphio viro clariſſ. coſſ.

¶ Epiſtola 41. eiuſdem ad Martianum Auguſtum, de directa vicis ſuæ legatione Conſtantinopolim, pro Chalcedonẽſi Concilio faciendo.

LE o Epiſcopus Martiano Auguſto. Popoſceram quidem à glorioſiſſima clemẽtia veſtra, vt ſynodum, quam pro reparanda orientalis eccleſiæ pace, à nobis etiàm petitã neceſſariam iudicâſtis, aliquantiſper differri ad tempus opportunius iuberetis, vt liberioribus ab omni perturbatione animis, hi quoquè Epiſcopi, quos hoſtilitatis metus detinet, conuenirent. Sed quia pio ſtudio humanis negocijs diuina præponitis, & rationabiliter ac religioſè regni veſtri viribus creditis profuturum, ſi nulla ſit in ſacerdotum ſenſibus diſſonantia, nulla ſit in euangelij prædicatione diſcordia: ego etiàm veſtris diſpoſitionibus nõ renitor, optans vt omniũ cordibus catholica fides, quæ nõ poteſt niſi vna eſſe, firmetur. A cuius integritate & Neſtorius anteà, & nunc Eutyches, diuerſis quidẽ callibus, ſed impietate nõ impari, deuiârunt, abominandi prorſùs in perſuaſionibus ſuis, quas contra ſyncerum veri luminis fontem, de cœnoſis lacubus diabolicæ falſitatis hauſerunt. Prior itaq; ſynodus Epheſina Neſtorium cũ dogmate ſuo, meritò iuſteque damnauit: & quiſquis in illo errore perſiſtit, ad nullius poſt ſpem remedij peruenire. Sequens verò in prædicta ciuitate nõ poteſt vocari conciliũ, quod in euerſionẽ fidei fuiſſe conſtat agitatũ, quodq́; veſtra clementia amore veritatis, catholicis affutura, aliud ſtatuendo, caſſabit, glorioſiſſime Imperator. Vndè per ipſum Dominũ noſtrũ Ieſum Chriſtũ, qui regni veſtri eſt author & rector, obteſtor & obſecro clementiam veſtram, vt in pręſenti ſynodo fidem, quam beati patres no-

Gallos maximè intelligit, in maxima trepidatione, Hunnorũ in Gallias irruptionẽ quæ hoc anno cõtigit, pertimeſcẽtes.

ſtri ab Apoſtolis ſibi traditam prædicarunt, nõ patiamini quaſi dubiam, retractari, & quæ olim Maiorum ſunt authoritate damnata, rediuiuis non permittatis conatibus excitari. Illudque potiùs iubeatis, vt antiquæ Nicænæ Synodi cõſtituta, remota hæreticorum interpretatione permaneant. Nec me quoque, (vt voluit veſtra clementia) ab illo credatis abeſſe concilio, cùm in his fratribus, quos direxi, id eſt, Paſchaſino & Lucentio Epiſcopis, Bonifacio & Baſilio presbyteris, ſed & fratre meo Iuliano, quem eorum volui eſſe participẽ, etiàm mea ſit æſtimanda præſentia. Quos auxiliante Chriſto, ità acturos eſſe confido, vt ea, quæ Domino noſtro placeant, decernentes, accedente pietatis veſtræ ſtudio conſulãt, quod & paci proſit religionis & cuſtodiæ veritatis. Data quinto Kalẽdas Iunij, Adelphio viro clariſſimo conſule.

Hæreticis ſcripturæ interpretatio reijcienda.

EPISTOLA XLII. EIVSDEM, AD Martianum Auguſtum, vbi inter cętera pro defenſione fide Imperatori gratulatur.

LEo Epiſcopus Martiano Auguſto. Multã mihi fiduciam ſcribendi ad clementiam veſtram, & literæ veſtræ, quas veneranter accepi, & coepiſcopi mei reuertentes a Conſtantinopoli præbuerunt, non ſola aſſertione verborum, ſed ipſis iam operũ effectibus demonſtrantes, ad defenſionem catholicæ fidei diuinum in vobis vigere præſidium. Quo vtiquè non ſolùm Eccleſiæ ſtatus, ſed etiàm veſtri robur munitur Imperij, vt meritò eius expectetis protectionem, cuius colitis veritatem glorioſiſſime Imperator. Nam vt & fratris mei Anatolij citiùs manifeſtaretur integritas, & olim damnati erroris rediuiuus aſſertor locũ in Chriſti Eccleſia non haberet, vt catholici Epiſcopi, quos nupèr hæreticorum perſecutio deprauare non potuit, ab iniuſtis reuocarentur exilijs: vtq; reliquijs beatæ memoriæ Flauiani digno honore ſuſceptis, impietatem ſuam condemnator eius agnoſceret, veſtræ virtutis titulus, veſtrę pietatis eſt fructus. Cui confido etiàm aliarum inſignia accumulanda palmarum, vt ſicut Conſtantinopolitana Eccleſia, recepta Apoſtolicæ fidei libertate lætatur, ità omnes regni veſtræ ꝓuinciæ emũdatas ſe eſſe a diabolici dogmatis contagione glorientur. Vt ergò præcedentibus literis indicaui, fratres meos Lucentium Epiſcopum, & Baſilium presbyterũ, qui ſolicitudinis meæ partes poſſint implere, direxi, fauori eos pietatis veſtræ in omnibus, quæ ſunt agenda, cõmendans. Nam cùm fratris mei Anatolij ſcriptis, & noſtrorum ſermone cognouerim, multos de his, qui apud Epheſum Dioſcori factione compulſi, deteſtabilibus ſtatutis præbuêre conſenſum, pœnitendo inconſtantiæ ſuæ veniam poſtulare, & communionem catholicã per ſatisfactionem correctionis expetere: non fuit talium negligenda conuerſio, qui non ꝓprio ſenſu, ſed * impij præſumptoris impulſu in hæc incidiſſe noſcuntur, in quibus liberum non habuêre iudicium. Nè itaque vel reſipiſcentium deſideria mora longior fatigaret, vel incurioſa facilitas temerè aliquos & ſinè diſcretione ſuſciperet, iniunctum eſt ab Apoſtolica ſede directis, vt in conſortiũ ſuæ deliberationis accito Conſtantinopolitanæ vrbis antiſtite, & peſtilentiæ contagia non admittantur, & ſanitatis remedia non negẽtur. Quæ induſtria, in omnibus quæ nequiter geſta ſunt, emendandis, celerem (iuuante Dño) conſequetur effectum, ſi reparationi pacis Eccleſiaſticæ opem ſuam veſtra pietas dignetur adiungere, vt vobis in terra regnantibus, & Dei regnum intra vos habere mereamini, & catholicam fidem nulla falſitas violet, nulla hæreſis inquietet, nec cuiquam liceat doctrinam Euangelicam deterere & ſacerdotali honore gaudere. Synodum verò fieri, vt meminit veſtra clementia, etiàm ipſi popoſcimus. Sed ſacerdotes prouinciarum omnium cõgregari præſentis tpis neceſſitas nulla ratione permittit, qm̃ illæ prouinciæ, de quibus maximè ſunt euocandi, inquietante bello, ab Eccleſijs ſuis eos nõ patiuntur abſcedere. Vndè opportuniori tempori, propiciato Domino, cùm firmior fuerit reſtituta ſecuritas, iubeat veſtra clementia reſeruari. De qua re pleniùs inter cætera, apud pietatem veſtram poterunt allegare, quos miſi. Data * v. Idus Iunij, Adelphio viro clariſſimo conſule.

** improbi*

Cauſa deſignatur, ꝓ qua non ſit bene celebrare Concilium.

** vij. Idus.*

¶Epiſtola quadrageſimatertia eiuſdem ad Pulcheriam Auguſtam.

LEo Epiſcopus Pulcheriæ Auguſtæ. Religioſam pietatis veſtræ ſolicitudinem, qua vniuerſo mundo, Deo inſpirante, conſulitis, crebrioribus alloquijs incitare præſumo, vt operum veſtrorum profectum neceſſaria perfectio ſubſequatur, ac ſicut de ſtatu Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ gratulamur, cuius & ſacerdos & populus catholicæ puritatis fidem iam tenere cognoſcitur, ità etiàm aliorum concors nobiſcum ſit de verbi incarnatione confeſſio. Vndè quod facturum me alijs literis iudicaueram, Lucentium Epiſcopum & Baſilium presbyterum fratres meos dirigere præparaui, qui diſpoſitiones meas, fratris mei Anatolij deuotione ſociata, ſecundùm eas, quas acceperunt regulas, exequantur. Sicui enim prædicti Epiſcopi ſcriptis, & clericorum eius ſuggeſtione patefactum eſt multa ſunt, quæ indulgentiùs ſunt curanda, multa quæ iuſtiùs coercenda, vt in cauſa tantæ perturbationis, nec diſtrictio nimis ſit aſpera, nec remiſſio parùm cauta, quum aliud ſatisfacientibus, aliud pertinacibus debeatur. Offertur ergò pietati veſtræ digna materia, quæ placitam Domino curam ſancti cordis exerceat, & præcedentium meritorum coronas etiàm

de

de præſeotis erroris abolitione multiplicet. Sicut enim Neſtoriana impietas, ità & Eutychiana blaſphemia ab omnium eſt catholicorum eliminanda conſortio. Qui tam impium eſt, conſobſtantialem & cootempiternam patri filij deitatem, etiàm ex vtero virginis matris partu editam oegare corpoteo, quàm vnã in Dei filio poſt incarnationis ſacramentum aſſirmare naturam, vt ſcilicet aut humanitas eius reſuteretur, aut deitas: cùm vnione vtriuſq; eſſentiæ, nec altera ſit in alterutram verſa, nec aſſumpta in aſſumente finita: ſed & verbi incommutabilis, & carnis atque animæ veritas maneant ioſeparabiliter in vnitate perſooæ: quod qui, teſtificante lege, credentibus patriarchis, annuentibus Prophetis, prædicante Euangelio, docentibus Apoſtolis, & toto mũdo confitente, non credunt, extra ſacramentum corporis Chriſti, extra vnitatẽ ſunt nominis Chriſtiani. Quorum ſicut ruinam dolemus, ità perfidiam deteſtamur. Vt autẽ circa talium perſonas ſyncerum ſeruetur vbiquè iudicium, & aliud correctis, & aliud pertinacibus rependatur, veſtra pietas noſtros qui ab Apoſtolica ſede ſunt miſſi, fouere dignetur, eorumque omnes, quas iniunximus, adiuuer actiones, quô citiùs ac faciliùs, auxiliante Domino, quæ ad veſtram gloriam & totius Eccleſiæ pacem proficiant, exequantur. De Eutyche autem totius ſcandali & prauitatis authore, hoc clementia veſtra præcipiat, vt ab eo loco, qui Conſtantinopolitanæ vrbi nimis vicinus eſt, longiùs transferatur, nè frequentioribus ſolatijs eorum, quos ad impietatem ſuam traxit, vtatur. Monaſterio quoquè ipſius, cui perniciosè indigneque præſedit, catholicum abbatem iobete præponi, qui illam ſeruorum Dei congregationem & à prauo dogmate liberare, & inſtitutis veritatis poſſit imbuere. Data Idibus Iunij, Adelphio viro clariſſimo conſule.

¶ Epiſtola 44. eiuſdem, ad Anatolium Conſtantinopolitanum Epiſcopum, de his, qui hæreticorum erroribos metu, non voluntate, implicantur, vt per ſatisfactionem in eccleſia ſuſcipiantur.

LEo Epiſcopus, Anatolio Epiſcopo in Domino ſalutem. Licèt ſperem dilectionem tuam ad omne opus bonum eſſe deuotã, vt tamen efficacior tua fieri poſſit iodustria, neceſſarium & congruum fuit fratres meos, Lucentium Epiſcopum, & Baſilium presbyterum (vt promiſimus) deſtinare, quibus tua dilectio ſocietur, vt nihil in his, quæ ad vniuerſalis Eccleſiæ ſtatum pertinent, aut dubiè agatur, aut ſegniter, cùm reſidentibus vobis, quibus exequutionẽ noſtræ diſpoſitionis iniunximus, ea poſſint agi cuncta moderatione, vt nec beneuolentiæ partes, nec iuſtitiæ negligantur, ſed abſque perſonarũ acceptione diuinum in omnibus iudiciũ cogitetur. Quod vt tecta obſeruantia valeat cuſtodiri, catholicæ primitùs fidei ſeroetur integritas, vt quia per omnia, anguſta & ardua via eſt, quæ ducit ad vitam, neqoe in ſiniſtram, neq; ad dexteram ab eius tramite deuietur. Et quia euangelica & apoſtolica fides omnes expugnat errores, & ab vno latere Neſtoriũ deijcit, ab alio Eutychen & participes eius elidit: hanc regulam mementote ſeruandam, vt quicunque in illa ſynodo, quæ nomẽ ſynodi nec habere potuit, nec meretur, & in qua maleuolentiã ſuã Dioſcorus, imperitiam autẽ Iuuenalis oſtendit, dolent (vt dilectionis tuæ relatione comperimus) ſe metu victos, & terrore ſuperatos, ad cõſenſum ſceleſtiſſimi iudicij potuiſſe cõpelli, & communionem catholicam obtinere deſideraot, ſatisfactioni eorum pax fraterna præſtetur, ità vt non dubijs profeſſionibus, Eutychem cum ſuo dogmate, cumque cõſortibus ſuis anathematis execratione condemnent. De his autem, qui in hac cauſa grauiùs peccauêre, & ob hoc ſuperiorem ſibi locum in eadẽ infelici ſynodo vindicârunt, vt humiliũ fratrum ſimplicitatem arrogantiæ ſuæ præiudicijs aggrauarent, ſi fortè reſipiſcunt, & à facti ſui defenſione ceſſaotes, in condemnatiooẽ proprij conuertuntur erroris: horum ſi ſatiſfactio talis accedit, quæ noo refutanda videatur, maturioribus Apoſtolicæ ſedis conſilijs reſeruetur, vt examinatis omnibus atque perpenſis, de ipſis eorum * agnitionibus, quid cõſtitui debeat, æſtimetur. Neque priùs in eccleſia, cui te Dominus voluit præſidere, cuiuſquã talium (vt ante iam ſcripſimus) nomeo ad altare recitetur, quàm quid de eis conſtitui debeat, rerum proceſſus oſtendat. De commooitorio verò à clericis dilectionis tuæ oobis oblato, neceſſarium nõ fuit, epiſtolis quid videretur inſerere, quum ſufficeret legatis cuncta committi, quorum ſermooe ex omnibus diligentiùs ioſtrueris. Annitere igitur, frater chariſſime, vt quę eccleſiæ Dei cõgruunt, fideliter & efficaciter cum his fratribus, quos taotę rei idoneos authores elegimus, exequaris, præſertim cùm & ipſa vos caoſæ ratio, ſpesque diuini auxilij cohortentur, & clemeotiſſimorum principum tam ſancta ſit fides, tam religioſa deuotio, vt in eis oon ſolùm Chriſtianum, ſed etiàm ſacerdotalem experiamur affectum. Qui vtiquè pro ea pietate, qua ſe Dei famulos eſſe gloriantur, omnes ſuggeſtiones veſtras fidei catholicæ profuturas, dignãter accipient, vt ipſorum quoque ope & pax Chriſtiana reparari, & error impius poſſit aboleri. Ac ſi de aliquibus ampliùs fuerit deliberandum, celeriter ad nos relatio dirigatur, vt pertractata qualitate cauſarũ, noſtra, quid obſeruari debeat, ſolicitudo coostituat. Data * quioto Idus Iunij, Adelphio viro clariſſimo conſule.

Matth. 7. b

Epheſinam ſecundam, quæ prædatoria dicitur, intelligit.

Reſeruat ſibi Papa grauiores quaſdã cauſas.

* actionib'

* ſexto.

¶Epiſtolæ

¶Epiſtola 45. eiuſdem, ad ſynodum Chalcedonẽ, vbi hortatur per legatos ſuos Dei ſacerdotes, vt ſecundùm ſcripturas cuncta diſponerent.

LEo epiſcopus, ſanctæ Synodo apud Chalcedonam conſtitutæ, dilectiſſimis fratribus in Domino ſalutem. Optaueram q̄dem dilectiſſimi pro noſtri charitate collægii, omnes Domini ſacerdotes in vna catholicę fidei deuotione perſiſtere, nec quenquam gratia aut formidine poteſtatum ſeculariũ deprauari, vt à via veritatis abſcederet. Sed quia multa ſæpè quæ pœnitudinem poſſint generare, proueniunt, & ſupperat culpas delinquẽtium miſericordia Dei, atque ideò ſuſpenditur vltio, vt poſſit locum habere correctio, amplectendum eſt clemẽtiſſimi principis plenum religione conſilium, quo ſanctam fraternitatem veſtram, ad deſtruendas inſidias diaboli, & ad reformandam eccleſiaſticam pacẽ voluit conuenire, beatiſſimi Petri iure atque honare ſeruato adeò, vt nos quoquè ſuis literis inuitaret, vt venerabili ſynodo noſtrã præſentiam pręberemus: quod q̄dem nec neceſſitas temporis, nec vlla cōſuetudo poterat permittere. Tamen in his fratribus Paſchaſino & Lucentio epiſcopis, Bonifacio & Baſilio presbyteris, qui ab Apoſtolica ſede directi ſunt, me ſynodo veſtra fraternitas exiſtimet præſidere, non abiuncta à vobis præſentia mea, qui nunc in vicarijs meis adſum, & iamdudùm in fidei catholicæ prædicatione non deſum, vt qui oon poteſtis ignorare, quid ex antiqua traditione credamus, non poſſitis dubitare, quid cupiamus. Vndè, fratres chariſſimi, reiecta penitus audacia diſputandi cōtra fidem diuinitùs inſpiratam, vana errantium infidelitas conquieſcat, nec liceat deſeodi, q̄d non licet credi, cùm ſecundùm euangelicas authoritates, ſecundùm propheticas voces, Apoſtolicamque doctrinam pleniſſimè & lucidiſſimè p̄ literas quas ad beatæ memoriæ Flauianum epiſcopum miſimus, fuerit declaratum, quæ ſit de ſacramento incarnationis Domini noſtri Ieſu Chriſti pia & ſyncera confeſſio. Quia verò non ignoramus, per prauas æmulationes, multarum eccleſiarum ſtatum fuiſſe turbatum, plurimosque epiſcopos, quia hæreſim non receperint, ſedibus ſuis pulſos, & in exilia deportatos, atque in locum ſuperſtitum alios ſubſtitutos, vulneribus his primitùs adhibeatur medicina iuſtitiæ: nec quiſquam ita creat propriis, vt alter vtatur alienis, cùm ſi (vt cupimus) errorem omnes relinquunt, nemini quidem perire honor debeat, ſed illis, qui pro fide laborauerunt, cum omni priuilegio oporteat ius proprium reformari. Prioris autem Epheſinæ ſynodi, cui ſanctæ memoriæ Cyrillus epiſcopus tunc præſedit, in Neſtorium ſpecialiter ſtatuta permaneant, nè tunc damnata impietas, ideò ſibi in aliquo blandiatur, quia Eutyches iuſta execratione percellitur. Puritas enim fidei atque doctrinæ, quam eodem, quo ſancti patres noſtri, ſpiritu prædicamus, & Neſtorianam & Eutychianam, cum ſuis authoribus, condemnat pariter & perſequitur prauitatem. Benè valete in Domino, fratres chariſſimi. Data quinto Kalendas Iulii, Adelphio viro clariſſ. conſule.

Romanus Pōtifex pręſidet conciliis œcumenicis.

¶Epiſtola quadrageſimaſexta eiuſdem, ad Anatolium epiſcopum.

LEo Epiſcopus Anatolio confratri. Ad declinandam erroris maculam, qua nonnullos aut Neſtoriana impietas, aut Eutychiana labefactauit inſania, laudabilem curam filii noſtri Baſilius & Ioannes presbyteri ſuæ æſtimationis habuerunt, vt inter pugnantia dogmata falſitatis, vera catholicæ fidei pace gauderent. Siquidem longinquo peregrinationis labore ſuſcepto, ſenſum cordis ſui in Apoſtolica ſede pateſacere, damnantes vtranque hæreſim, quarum ſupra fecimus mentionem, & de incarnatione Domini noſtri Ieſu Chriſti non aliud recipientes, quàm quod inſtruente ſancto ſpiritu, & didicimus, & docemus. Per hos ergò, frater chariſſime, cũ teſtimonio noſtro ad propria reuertẽtes, dilectioni tuæ noſtra ſcripta direximus, fidenter orãtes, vt qui gratia Apoſtolicę communionis ornantur, etiã tuo fauore per omnia ſe gaudeãt adiuuari. Data 13. Kalendas Iulii, Adelphio viro clariſſimo conſule.

¶Epiſtola quadrageſimaſeptima eiuſdem, ad Martianum Auguſtum.

LEo Epiſcopus Martiano ſemper Auguſto. Credebamus, clementiam veſtram id deſiderio noſtro poſſe præſtare, vt præſenti neceſſitate reſpecta, differri ad opportunius tempus ſacerdotalem ſynodum iuberetis, vt vocatis de cunctis prouinciis ſacerdotibus, verè poſſet eſſe vniuerſale Concilium. Sed quia vos amore catholicæ fidei congregationem nunc fieri voluiſtis, nè deuoto obuiare viderer arbitrio, fratrem & coepiſcopum meum Paſchaſinum de ea prouincia, quæ videtur eſſe ſecurior, euocatum, qui vicem præſentiæ meæ poſſit implere, direxi, Bonifacio fratre noſtro & compresbytero ſociato, & his, quos anteà miſeramus, adiunctis, conſortem illis fratrem quoquè meum Iulianum addentes epiſcopum. Quos ea moderatione vniuerſa, Domino auxiliãte, credimus eſſe geſturos, vt quæcunque in querelam perturbationemque venerunt, ad vnitatem pacis & fidei, cōpreſſa omni diſſenſione, reuocentur, nec vllũ in aliquorum cordibus ſacerdotum, vel Neſtorianæ, vel Eutychianæ impietatis veſtigium relinquatur: quoniam catholica fides, quam, inſtruente nos ſpiritu Dei, ſed ſanctos patres à beatis Apoſtolis didicimus, & docemus, neutrum ſubrepere permittet errorẽ.

Si quid ergo morborum, ſi quid eſt vulnerũ, quod ſyncera poſſit correctione curari, vt ad veram ſanitatem reuocetur, optamus. Quæ nunc vtrique non erant dubia, nec cuiuſquam ſimplicitati deinceps nocitura, ſi nullis ſe excuſationibus voluerit obumbrare, cum abſolutionem peccati non obtineat niſi vera confeſſio. Quia verò quidam de fratribus, quod ſine dolore non dicimus, contra turbines falſitatis non valuere catholicam tenere conſtantiam, prædictum fratrem & coepiſcopum meum vice mea ſynodo conuenit præſidere. Certus ſum enim, quòd abſq; odio & gratia ibidem ab his, quibus hoc commiſimus, laboretur, vt cum ſolius hæreticæ impietatis excidio, in omnibus eccleſijs Dei veritas regnet & charitas. Data 6. Kalendas Iulii, Adelphio viro clariſſimo conſule.

Papa ſynodo pręſidet.

¶ Epiſtola quadrageſimaoctaua ad eundem Martianum.

LEo epiſcopus Martiano Auguſto. Sanctum clementiæ veſtrę ſtudium, quo ad reparationem pacis Eccleſiaſticæ ſynodum habere voluiſti, adeò libenter accepi, vt quanuis eam fieri intra Italiam popoſciſſem, & aptiùs expectari tempus optâſſem, quo ſ. plurimi poſſent epiſcopi, etiàm de longinqs prouincijs euocari, mox tamen vt mihi pietatis veſtræ ſcripta ſunt tradita, & Bonifaciũ de compresbyteris meis ab vrbe direxerim, & de epiſcopis fratrem meum Paſchaſinũ de Sicilia facerim nauigare, qui vicem meã ſufficietur implerent, datis per eoſdem epiſtolis ad eos, qui legationem antè ſuſceperãt, vt ipſi quoquè prædictis ad implendas partes meæ præſentiæ ingererentur. Vnde quanuìs nimis arctus dies ſynodo fuerit conſtitutus, ſpero temen affuturum omnipotentis auxilium, quo omnes veleant ad pręfinitum tempus occurrere, & vnanimiter, cũ ſanctæ fraternitatis aſſenſu, quæ vniuerſali Eccleſię cõgruant, definire. Compreſſa enim vel remota inquietudine ac prauitate paucorum, facilè firmabitur probanda concordia, ſi in eam fidem, quam euangelicis & Apoſtolicis prædicationibus declaratam, per antiquos patres noſtros accepimus & tenemus, omnium corda concurrant, nulla penitus diſputatione cuiuſquam retractationes admiſſa, nè per vanam fallacemque verſutiã aut infirma videãtur, aut dubia, quæ in ipſo lapide angulari Chriſto fundata ſunt, & ſinè fine mãſura: hoc nobis indeſinenter orantibus, vt à ſacramento ſingularis fidei nemo inueniatur alienus: ſed damnata impietate hæreticos, nullum de perditione cuiuſquam catholicæ eccleſia ſentiat detrimentum. Quòd autem pietatem veſtram de his, per quos meas miſi epiſtolas, obſecraui, nunc quoquè ſimili fiducia precor, vt vice mea acturos, commẽdatos per oĩa habere dignemini, quó faciliùs ac diligẽtius, quę optimo fidei veſtrę ordinata ſunt ſtudio, ſalubri impleantur effectu. Data decimoquarto Kalendas Auguſti, Adelphio viro clariſſimo conſule.

Semel definita, non ſunt in dubium vocanda.

Ephe. 2. d

¶ Epiſtola quadrageſimanona eiuſdem, ad Pulcheriam Auguſtam per Theoſticum Magiſtrianum.

LEo Epiſcopus Pulcherię Auguſtę. Religioſam clementię veſtrę ſolicitudinem, quam catholicę fidei indeſinenter impẽditis, per omnia recognoſco, & Deo gratias ago, ꝙ tantam vniuerſalis Eccleſię curam habere vos video, vt quod iuſtitię & beneuolentię congruere arbitror, confidenter inſinuem, quô celeriùs, quę, propicio Chriſto pietatis veſtrę ſtudio irrepręhenſibiliter hactenùs geſta ſunt, ad gratulandum perducantur effectum. Quòd ergò ſynodum Chalcedonenſem haberi clementia veſtra pręcepit, cùm à me, vt in Italia haberetur, manſuetudo veſtra retineat poſtulatum, vt omnes noſtrarum partium conuocati antiſtites, ſi ſecuritas temporis ſuppeteret, conuenirent: adeò tamen nõ aſpernanter accepi, vt binos de coepiſcopis meis & compresbyteris ordinarem, qui vicẽ meam implere ſufficerent, etiàm datis ad venerabilem ſynodum congruentibus ſcriptis, quibus fraternitas aduocata cognoſceret, quam formam ſeruare in hac dijudicatione deberet, nè vlla temeritas aut fidei regulis, aut canonum ſtatutis, aut benignitatis remedijs obuiaret. Sicut enim a principio huius cauſę frequentiſſimè ſcripſi, hanc inter diſcordes ſenſus & carnales ęmulationes moderationẽ volui cuſtodiri, vt integritati quidem fidei nihil euelli, nihil liceret apponi: ad vnitatem verò, pacemq; redeuntibus, remedium venię præſtaretur: quia tunc operum diaboli potẽtiæ deſtruuntur, cùm ad Dei & proximi dilectionem hominum corda reuocantur. Sed quàm contraria tunc his monitis atque obſecrationibus meis acta ſint, multùm eſt explicare: nec opùs eſt epiſtolari pagina compręhendi, quod in illo Epheſino non iudicio, ſed latrocinio potuit perpetrari. Ibi primates ſynodi, nec reſiſtentibus ſibi fratribus, nec conſentientibus pepercerunt, cùm ad infringendam catholicam fidem, & ad execrabilem hęreſim roborandam, alios priuilegio honoris exuerint, alios conſortio impietatis infecerint ſæuiores profectò in eos, quos perſuadẽdo ab innocentia ſeparabant, quàm in illos, quos beatos confeſſores perſequendo faciebant. Veruntamen quia ſibi maximè ſua iniquitate nocuerunt, & maioribus vulneribus diligentior eſt adhibenda medicina, nullis vnquàm epiſtolis definiui etiàm talibus, ſi reſipiſcerent, veniam denegandam. Et quamuis incomparabiliter inimiciſſimam Chriſtianę religioni hæreſim deteſtemur, ipſos tamen, ſi corrigantur, & digna ſe ſatisfactione purificent,

Papa præſcribit formam ſynodo.

cent,ab ineffabili miſericordia Dei non iudicamus alienos, ſed potiùs cùm gementibus gemimus, & cum flentibus flemus, & ſic vtimur iuſtitia commutionis, vt non amittamus remedia charitatis. Quod, ſicut pietas veſtra cognoſcit, non verbis ſolis promittitur, ſed etiam factis docetur. Si quidem penè omnes, qui in conſenſum præſidentium aut traducti fuerant, aut coacti, reſcindendo quod ſtatutum fuerat ab illis,& cõdemnandu quod ſcripſerant, perpetuam culpæ abolitionem, & Apoſtolicæ pacis gratiam ſunt adepti. Si ergò clementia veſtra propoſitum noſtrum conſiderare dignetur, probabit, me eo conſilio cũcta geſſiſſe vt ſinè cuiuſquam animæ detrimẽto, hæreſeos tantùm obtineretur extinctio, & ob hoc circa authores ſæuiſſimorum turbinum, quiddam conſuetudinis minuiſſe,vt ad indulgentiam poſtulandam, compunctione aliqua poſtreorum tarditas excitari. Qui etſi poſt illud iudicium ſuum tam impium, quàm iniuſtum, non ſunt catholicæ fraternitati ità honorabiles, vt fuerunt, ſuas tamen adhuc obtinent ſedes,& Epiſcopatûs ſui honore potiuntur, aut per veram & neceſſariam ſatisfactionem pacem Eccleſiæ recepturi, aut ſi hęreſim (quod abſit) tuebuntur, profeſſionis ſuæ merito iudicandi. Data 13. Kal. Auguſti, Adelphio viro clariſſimo conſule.

Rom.12.c

Epiſtola Ceretij, Salonij & Vrani Epiſcoporum Gallorum, ad Leonem Papam.

DOMINO ſancto, beatiſſimo patri, & Apoſtolicæ ſedis digniſſimo Papæ Leoni, Ceretius, Salonius & Veranus. Recenſita epiſtula beatitudinis veſtræ, quam de fidei inſtructione conſcriptam, ad Conſtantinopolitanum Epiſcopum deſtinaſtis, dignum eſſe cenſuimus, vt tantæ doctrinæ vbertate ditati, debitas gratias ſaltem oblato literarum officio redderemus. Paternę ſiquidem erga nos pietatis veſtræ ſolicitudinem comprobantes, anticipationi curationis veſtræ hoc nos magìs obnoxios confitemur, quòd remediorum beneficia ante malorum experimenta cognouimus. Scientes nanq; penè ſera eſſe remedia, quæ adactis iam vulneribus apponuntur, vt Apoſtolicis illis munitionibus induamur, prouidæ pietatis vocibus præmonetis. Agnoſcimus planè beatiſſime Papa, qua ad nos interiora pectoris veſtri peculiari affectione trãſmiſeritis, quorum incolumitati aliorùm curatione ſuccurritis: & dum ex aliorum præcordijs infuſa antiqui ſerpentis venena producitis, quaſi in quadam charitatis ſpecula conſtituti, Apoſtolica illa cura, ac ſolicitudine conclamatis, nè inopinantibus improuiſus hoſtis adueniat, nè vulneri locum præbeat incauta ſecuritas, domine ſancte, beatiſſime Pater, & Apoſtolica ſede digniſſime Papa. Magna prętereà & ineffabili quadam nos peculiares tui gratulatione ſuccreſcimus, quòd illa ſpecialis doctrinæ veſtræ pagina ità per omnium eccleſiarum conuenticula celebratur, vt verè conſona omnium ſententia declaretur, meritò illic principatum ſedis Apoſtolicæ conſtitutum, vndè adhuc Apoſtolici ſpiritûs oracula referentur. Idcircò ſi dignanter admittitis, deprecamur vt opus & præſentibus & futuris temporibus profuturum, quod nos aſſeruandi ſtudio folijs mandare curauimus, ſanctitas veſtra percurrere, & ſi qd librarij errore defuerit, emendare dignetur: vel ſi ſalutarem lecturis omnibus paginam aliquo ſtudij veſtri accumulâſtis augmento, idipſum addi libello huic ſolicita pietate iubeatis, vt nõ ſolùm plures ſancti Epiſcopi fratres noſtri per Gallias, verùm etiàm multi ex laicis filij veſtri, qui epiſtolam iſtam magnoperè pro veritatis manifeſtatione deſiderant, remiſſam ad nos, & ſancta manu veſtra emẽdatã tranſcribere, legere & tenere mereantur. In rem miſſos, ſi dignum ducitis, redire mox cupimus, vt quia incolumitas veſtra, exultatio & ſalus noſtra eſt, citiùs ad nos relatu deſiderabili ſalutis veſtræ gaudia recurrant. Et alia manu: Memorem coronam veſtram humilitatis noſtræ Chriſtus Dominus longæua ætate conſeruet, domine ſancte, beatiſſime Pater, & Apoſtolica ſede digniſſimè Papa. Ceretius ſuſceptus veſter, apoſtolatum veſtrum ſaluto, commendans me orationibus veſtris. Salonius venerator veſter, Apoſtolatum veſtrũ in Dño ſaluto, orationũ veſtrarũ ſubſidia depoſcẽs Veran⁹ cultor veſtri Apoſtolatûs, beatitudinẽ veſtrã ſaluto, & vt pro me oretis, peto.

¶ Epiſtola Rauennij, aliorumq; Epiſcoporũ Gallorum, ad Leonẽ Papam, fidei eius, quam ad Orientem direxit, laudes dicentium.

DOMINO verè ſancto, meritò in Chriſto beatiſſimo, & Apoſtolico honore venerando Papę Leoni, Rauennius, Ruſticus, Venerius, Conſtantinus, Maximus, Armentarius, Florus, Sauinus, Valerianus, Conſtantius, Nectarius, Maximus, Aſclepius, item Maximus, Vrſus, Ingenuus, Iuſtus, Valerianus, Superuentus, * Criſaphius, Fonteius, Petronius, Hydatius, Ethereus, Eulali⁹, Eutychi⁹, Fraternus, Venturus, Eugenius, Hilarius, Verus, Amãdus, Leontius, Proculeianus, Iulian⁹, Helladius, Armentarius, Honoratus, Hepartius, Amenius, Dynamius, Maximinus, * Ynãtius & Palladius. Perlata ad nos Epiſtola beatitudinis veſtrę, quam ad Orientem pro catholicæ fidei aſſertione miſiſtis, optaſſemus & ſtatim apoſtolatui veſtro pro tam immenſo munere gratiarum actionem referre, niſi nobis difficultatem, qua in vnum celeriter non potuimus conuenire, vel ſpatia, quibus a nobis diſpalati ſumus, lõnga terrarum, vel aurarum, quę in regionibus noſtris pręter conſuetudinem fuit, intemperies attuliſſet. Det ergò Apoſto-

Epiſtola Epiſcoporũ Gallicorũ egregia.

Digitized by Google

apoſtolatus veſter noſtræ veniam tarditati, quæ non de ocio aut diſſimulatione, ſed de certa neceſſitate deſcendit, quæque à nobis, etſi celeritatis gratiam abſtulit, exultandi tamen materiam auferre non potuit. Exultauimus itaque, Chriſto propicio, lectis beatitudinis veſtræ literis, & omni inſtructione patefacta, omnes, tuta Gallias conſtitutos, exultare mox fecimus, dolentes pariter pro his vobiſcum, qui catholicæ fidei lumine derelicto, errorum tenebras inciderunt. Quæ apoſtolatus veſtri ſcripta, ità vt ſymbolum fidei, quiſquis redemptionis ſacramenta non negligit, tabulis cordis adſcripſit, & tenaci, quo ad confundendos hæreticorum errores paratior ſit, memoriæ commendauit. Multi itaque in ea gaudeotes pariter & exultantes, recognouerunt fidei ſuę ſenſum, & ità ſe ſemper ex traditione paterna tenuiſſe, vt veſter apoſtolatus expoſuit, iure lætantur. Nonnulli ſolicitiores facti, beatitudinis veſtræ admoninone percepta, modis omnibus ſe gratulantur inſtructos, datamque ſibi occaſionẽ gaudent, qua liberè ac fiducialiter, ſuffragante etiàm Apoſtolicæ ſedis authoritate, eloquantur, & aſſerat vnuſquiſque quod credit. Quis autem apoſtolatui veſtro, pro hoc tanto munere, quo non ſolum Gallias, ſed totum mondum, velut quibuſdã precioſiſſimis gemmis ornauit, dignas ęſtimet gratias poſſe perſolui? Doctrinæ poſt Deum veſtræ debet fidelis, vt cõſtanter teneat quod credebat: debet etiàm infidelis, vt à perfidia ſua agnita veritate, diſcedat, & Apoſtolicæ inſtitutionis luce perfuſus, erroris ſui tenebras derelinquat, magisq́; ſequatur & credat, quod per os veſtrum Dominus noſter Ieſus Chriſtus de ſacramento incarnationis ſuę docet, quàm id teneat, quod diabolus humanę ſalutis & veritatis inimicus

Imperatorẽ vocát Papę filium. inſtillat. Optâſſemus etiàm ad filium veſtrũ, glorioſiſſimum ac fideliſſimum principem, ſuper eadem cauſa literas dare, quibus cõgratulantes fidei ipſius, humilitatis quoquè noſtræ ſolicitudinem, qua vos in Chriſto ſequimur, proderemus, niſi ad nos de Orientalibus partibus nuncio perlato, fieri hoc, minimè neceſſarium putâſſemus. Meritis autẽ apoſto-

Manichęorũ intelligunt. latus veſtri pius Dominus præſtitit, vt hæreſim, iam diù occultè nutritam, veſtris temporibus proderet. Ad laudem enim ſolicitudinis veſtræ pertinet, quòd malorum error latere non potuit: ad glorioſæ fidei ædificationem redundat, quòd praua perſuaſio participes aut non inuenit, aut inuentos amiſit. Reſpiciat itaque conſeruando apoſtolatum veſtrum, miſericors Dominus Eccleſiam ſuã, toto orbe diffuſam. Vobis enim ità inuigilantibus, & hi qui curam animæ ſuæ gerunt, ſolicitiores in fide redduntur: & hi, qui paulò deſides ſunt, tanto ad ſolicitudinem accenduntur exemplo. Quod nos ante oculos ſemper habentes, non deſinemus Deo ac Domino noſtro gratias agere, & pariter ſupplicare, gratulantes quòd tantæ ſanctitatis, tantæ fidei, tantæque doctrinæ Apoſtolicę Sedi, vndè

A Romanã ſede Religionis in Gallias fons, & origo manauit. religionis noſtræ, propitio Chriſto, fons & origo manauit, antiſtitem dederit, petentes etiàm, vt datum conceſſumque munus pontificij veſtri, longiſſima ad ædificationem eccleſiarum ſuarum ætate cuſtodiat. Nos autẽ etſi impares meritis, pari tamẽ ſide, ſi quid (quod abſit) contra Eccleſiam catholicam, prophana infeſtatione tentetur, parati ſumus, confortante Domino, cum beatitudine veſtra pro veritate fidei animas noſtras ponere, & vitam hanc authori ſalutis noſtræ & largiori æternitatis impendere. Et alia manu: Ora pro me, Domine meritò beatiſſime, & Apoſtolico honore venerande Papa. Ruſticus Epiſcopus, apoſtolatum veſtrum in Domino venerans ſaluto, & vt digneris pro me orare, ſupplex rogo. Venerens, te dominum in Chriſto meũ, reuerentiſſimè ſaluto, & vt digneris pro me orare, ſupplex rogo. Cõſtantinus Epiſcopus, beatitudinem veſtram ſaluto. Similiter & omnes Epiſcopi ſupraſcripti admodùm reuerẽter & honorificè ſalutauerunt.

¶ Epiſtola 50. Leonis Papæ, ad omnes Epiſcopos Galliarum, de damnatione hæreticorum.

LEo Romanæ vrbis Epiſcopus, Rauennio, Ruſtico, Venereo, Conſtantino, Maximo, Armentario, Floro, Sanino, Valeriano, Conſtantino, Aſclepio, Nectario, Maximo, Vrſo, Ingenulo, Iuſto, Valeriano, Superuento,

** Chryſaphio* * Criſaphio, Fonteio, Petronio, Hydatio, Etherio, Eulalio, Eutychio, Fraterno, Venturo, Eugenio, Hilario, Vero, Amando, Gerontio, Proculeiano, Iuliano, Helladio, Armentario, Honorato, Hepartio, Amenio, Dynamio, Maximino, * Ynantio & Palladio Epiſcopis per Gallias conſtitutis. **Hynantio*

Optaſſemus quidem fraternitatis veſtræ literas, eo tempore quo promiſeratis, accipere, vt profecturis ad Oricorem fratribus noſtris, quos ad ſanctam ſynodũ, vice noſtra pro catholicæ fidei defenſione direximus, etiam veſtrę ſententię profeſſio iungeretur. Sed cùm multa obſtacula inopinatam nobis intulerint tarditatem, quamlibèt ſeras & diù expectatas epiſtolas, per fratrem & coepiſcopum noſtrũ Ingenulum gratanter accepimus: easq́; cum gaudio recenſentes, probauimus, ſicut confidebamus, eruditione Spiritûſſancti cœleſtem in vobis vigere doctrinam: quam in Orientalibus Ecciefijs verſutia hoſtis antiqui, per eos, quos ſequaces ſuos reperit, ſallitasque fatigare conata eſt, cum catholica fides, quæ nulla ſui eſt parte mutabilis, per ipſas aduerſantium exercitationes & validior efficiatur ſemper, & clarior: operante hæc gratia Dei, vt ſi qui fortè, ad hæc ſubtilia inimici iacula declinanda, minùs erant inſtructi, minusq́; ſoliciti, perceptis veritatis armis, fierent contra impiorum

piorum mendacia fortiores. Quòd ergò, ſicut cauſa poſcebat, fiduciam noſtram, quã de vobis habemus in Domino, fideliter atq; obedienter auxiſtis, multa exultatione gaudem⁹. Et meritò nos cognoſcimus, fratribus & coepiſcopis noſtris Orientalibus intimâſſe, ꝙ ſecundùm euangelicam & apoſtolicam traditionem de incarnatione Domini noſtri Ieſu Chriſti, vna eſſet omniũ noſtrum & indiſcreta confeſſio, neque vllis eorum diſputationibus detineri, vt aliter aliquid de ſummi & ſaluiferi ſacramenti veritate ſapiamus, quàm & ex prędicatione ſanctorum patrum, & ex authoritate incommutabilis ſymboli didicimus & docemus, damnatis ab vniuerſali Eccleſia & nunc Eutyche, & anteà Neſtorio. Quorum ſi quis non ferendis impietatibus inhærere delegerit, ipſe ſe à corpore Chriſtianæ vnitatis abſcidit. Nõ enim vltrà iam cuiquam excuſationis refugium de ignorantia & inſcientia, vel de intelligentiæ difficultate conceditur, cùm hæc ipſa ſexcentorum ferè fratrum, coepiſcoporumque noſtrorum ſynodus congregata, nullam artem ratiocinandi, nullum eloquium diſſerendi contra fundamentum fidei inſpirare permiſerit: quoniàm adnitentibus per auxilium gratię Dei fratribus, vicarijs noſtris, quorũ pleniſſima extitit in omni actione deuotio, non ſolùm ſacerdotibus Chriſti, ſed etiàm principibus & poteſtatibus Chriſtianis, cunctisq; clericis, plebibus, ordinibus plenè atq; euidenter apparuit, hanc eſſe verè Apoſtolicam fidem, ex diuinę pietatis fonte manantem, quam ſynceram, & ab omni fæce totius erroris alienam (ſicut accepimus) prędicamus, & vniuerſo iã mundo conſentiente, defendimus, extinctis toto orbe dogmatibus, quæ vel præcedens hæreticus auſus eſt inferre, vel ſubſequens, diſſimili quidẽ commento, ſed impietate compari. Nam ſicut Neſtorius non eſt toleratus, affirmans beatam Mariam hominis tantummodò fuiſſe genitricem, qui poſtmodùm ſit à verbo deitatis ſuſceptus, duabus ſcilicet naturis & perſonis diſtinctis, vt neque ipſe eſſet filius hominis, qui filius

Ioan.1.b Dei, neque vnus Chriſtus in vtraque natura, ſed alter ſempiternus ex patre, alter temporalis ex matre, cùm euangelica authoritas ità verbum prædicet carnem factum, vt nõ duos Chriſtos, nec duos filios, ſed in vno Domino Ieſu Chriſto, & Dei & hominis nobis inſinuet veritatem, vt vtriuſque ſubſtantiæ, id eſt, ſaluantis atque ſaluatæ, nec proprietas poſſit confundi, nec perſona geminari. Sicut ergò Neſtorius in ſuo dogmate execrabilis, ſic & Eutyches, damnatum olim ſectatus errorem, alia prophanitate blaſphemans, à catholicæ ſoliditatis cõpage reſecatus eſt: quia indoctis quibuſdam, nimiumq́ue ſimplicibus perſuadere tentauit, quòd verbum Dei ità caro ſit factum, vt veram carnem de ventre virginis nõ ſumpſerit, nec noſtri illum generis corpus habuiſſe, ſed diuinitatis eius & carnis vnam eſſe naturam, vt vnũ Dominum noſtrum Ieſum, & falſum hominẽ, & Deum diceret eſſe paſſibilem: Quòd nec pietas fidei, nec ratio recipit ſacramenti, vt aut in ſua natura paſſibilis fuerit deitas, aut in ſuſceptione humana mẽtita ſit veritas. Quæ diabolicorum ſenſuum prodigioſa commenta, ſancta nunc ſynodus (humilitatis noſtræ ſcriptis, authoritate Domini mei beatiſſimi Petri Apoſtoli & merito roboratis, religioſa vnanimitate conſentiens) abominando, ab Eccleſia Dei amputauit Dioſcorum quoquè Alexandrinum, in ſua impietate manentem, nè illa eccleſia, quæ inter ipſa euangelij principia, beatũ Marcum beatiſſimi Petri Apoſtoli diſcipulum, in omnibus vtiquè doctrinis, ſui Doctoris magiſterio cõſonantem habuit fundatorem, quæque poſteà recentioribus à noſtra ætate temporibus Athanaſium, Theophilum, & proximè Cyrillum probatiſſimos præſules habuit, indignam captiuitatem ſub hæretici dominatione pateretur. Vndè ſecundùm magnam miſericordiam DEI, vniuerſos diaboli conatus, quibus Eccleſiam Domini conturbare molitus eſt, noueritis eſſe deſtructos. Reddite igitur Deo gratias, fratres chariſſimi & dignam gratiarum actionem: & oret nobiſcum veſtra dilectio, vt fratres noſtros, quos expectatio noſtra deſiderat, incolumes quàm primùm rediſſe lætemur, & de omnibus, quæ, Domino adiuuante, ſunt geſta, pleniùs vos poſſimus inſtruere. Nam fratrem Ingenuum nolumus hac expectatione tardari, cùm ob hoc ipſum properantiùs remeare debuerit, nè diutiùs vobis eſſet incognita omnium materia gaudiorum, quæ volumus per curam dilectionis veſtræ etiàm ad fratres noſtros Hiſpaniæ Epiſcopos peruenire, vt quod Deus operatus eſt, nulli eſſe poſſit incognitum.

Data Kalendis Februarij, Herculano viro clariſſimo conſule. A.D.452.

¶ Euſebij Mediolaneñ Epiſcopi epiſtola ad Leonem Papam, per quam fidei eius, quam ad Orientem direxerat, aſſertioni cum alijs Epiſcopis conſenſit atque ſubſcripſit.

DOMINO ſancto & beatiſſimo patri Leoni, Euſebius Mediolaneñ Epiſcopus. Reuerſis, Domino annuente, fratribus noſtris, quos ad Orientem fidei cauſa ſolicitè prouida beatitudo veſtra direxerat, decurſiſque literis, quas per eos tua ſanctitas deſtinauit, omni exultatione in Chriſto releuatus ſum, quòd effectum commiſſæ ſibi legationis eoſdem reportâſſe, veſtra pagina deſignauit. Nec mirũ, quòd Dominus noſter Ieſus Chriſtus catholicæ fidei, quam tenemus, maieſtatis ſuę gratiam, cuſtodiamq́; pręſtiterit, quandò vos idoneos cultus ſui aſſertores, in apoſtoli ſui ſede præſules collocauit, qui & recta ſentire de incarnationis Dominicæ ſacramẽto, & eadem poteſtis rectè cuſtodire. Admo-

nitis

Digitized by Google

nitis ergò fratribus & coepiſcopis meis, habitoque conuentu, veſtrarum formam tenuimus literarum. Nam recenſens epiſtolã beatitudinis veſtræ in ſacerdotum Domini concilio, quam ſanctus frater & coepiſcopus noſter Abundantius, & compresbyter meus Senator detulerát, agnitoq; eorũ narratione (ſicut ſcripta veſtra ſignauerát) rerũ geſtarũ ordine, continuò requiſita eſt, recitataque epiſtola, quam fidei aſſertione plenè digeſtam, ad Oriẽtem dudùm ſanctitas veſtra tranſmiſerat, quæ ad nos, ex veſtra admonitione, ſancto fratre & coepiſcopo noſtro Ceretio muniante peruenit: claruit, eã plenam fidei ſimplicitate fulgere, prophetarũ etiam aſſertionibus, euangelicis authoritatibus, & Apoſtolicæ doctrinæ teſtimonijs, nitore quodam lucis, & veritatis ſplendore radiare, omnibusq; ſenſibus conuenire, quos beatus Ambroſius, de incarnationis Dominicæ myſterio ſuis libris, ſancto ſpiritu excitatus, inſeruit. Et quia omnia maiorum fidei, nobis antiquitùs traditæ, tota puritate conueniunt, domine ſancte & beatiſſime pater, placuit omnibus, quorum ſubſcriptio ſubtèr annexa nomina poterit declarare, vt eos, qui impiè de incarnationis Dominicæ ſacramento ſentiunt, quanuis intellectus ſui prauitate, à catholicæ fidei veritate recedentes, ſeipſos dignos abiectione fecerint, ſuo etiam conſenſu, authoritatis veſtræ præcedente ſententia, damnatione congrua perſequendos. Literarum ergò veſtrarũ formam ſecuti, modum perſcriptę ordinationis nos ſeruaſſe, his per fratrem & coepiſcopum noſtrum Cyriacum miſſis oſtendimus. Supereſt, vt annuente Domino perfectis rebus, palmam fidei & conſummati certaminis coronam quiete perpetua retinentes, hoc futuris memorabile ſeculis relinquatis, vt ab hoc tempore præſenti, extincta impiæ ſectæ contumacia videatur, vt vobis propugnatoribus, in æternum proſtrata ſuccumberet. Et alia manu: Incolumem beatitudinem tuam ſumma diuinitas tueatur atque cuſtodiat, domine ſancte & beatiſſime pater.

Ego Euſebius epiſcopus eccleſiæ Mediolaneñ. in omnia ſupradicta conſ. & ſubſcripſi, anathema dicens bis, qui de incarnationis Dominicæ ſacramento impia ſenſerunt.

Ego Fauentius epiſcopus Rhegieñ. eccleſiæ, in omnia ſupraſcripta cõſenſi & ſubſcripſi, anathema dicens his, qui de incarnationis Dominicæ ſacramento impia ſenſerunt.

Ego Maioranus epiſcopus eccleſiæ Placentinæ, in omnia ſupraſ. cõſ. & ſubſ. anath. dicẽs his qui de incarn. Dominicæ ſac. im. ſenſ.

Ego Cyprianus epiſcopus eccleſiæ Brixilleñ. in omnia ſupraſ. conſ. & ſubſ. anat. dicens his qui de incar. Dominicæ ſac. imp. ſenſ.

* Terdonenſis.

Ego Quintinus epiſcopus eccleſiæ * Dertoneñ. in omnia ſup. conſ. & ſubſ. anat. dicens his, qui de incar. Do. ſac. imp. ſenſ.

Ego Criſpinus epiſcopus eccleſiæ Ticineñ. in omnia ſup. conſ. & ſubſ. anat. dicẽs his, qui de incar. Dominicæ ſac. imp. ſenſ.

Ego Maximus epiſcopus eccleſiæ Taurinatis, in omnia ſup. conſ. & ſubſ. anath. dicens his, qui de incar. Dominicę ſacramento imp. ſenſ.

Ego Floreius presbyter, iuſſus à præſente ſancto Eulogio epiſcopo meæ eccleſiæ Iporieñ. quia ipſe per infirmitatem ſubſcribere non poteſt, ſubſcripſi, ad omnia ſupraſcripta conſentiente, & anathema dicente his, qui de incar. Dominicæ ſacr. imp. ſenſ.

Ego * Gratus presbyter directus ab epiſcopo meo Euſtaſio eccleſiæ Auguſtanæ, vice ipſius in omnia ſupraſ. conſ. & ſubſ. anath. dicens his, qui de incar. Dominicæ ſac. impia ſenſerunt.

* Gerardus.

Ego Cyriacus epiſcopus eccleſiæ Laudeñ. in omnia ſupraſ. conſ. & ſubſ. anat. dicens his, qui de incar. Dominicæ ſac. imp. ſenſerunt.

Ego Abundantius epiſcopus eccleſiæ Comeñ. in omnia ſup. pro me ac pro abſente ſãcto fratre meo Aſimone epiſcopo eccleſiæ Curieñ. primæ Rhetiæ, ſubſcripſi, anath. dicens his, qui de incar. Dominicæ ſacramento imp. ſenſerunt.

Ego Paſchaſius epiſcopus eccleſiæ Genueñ. in omnia ſupraſ. conſ. & ſubſ. anath. dicens his, qui de incar. Dominicę ſac. imp. ſenſerũt.

Ego Paſtor epiſcopus eccleſiæ Aſtenſis, in omnia ſupraſ. conſ. & ſubſ. anath. dicens his, qui de incar. Dominicæ ſac. imp. ſenſ.

Ego Simplicius epiſcopus eccleſiæ Nouarieñ. in omnia ſupraſ. conſenſi & ſubſ. anath. dicens his, qui de incar. Dominicæ ſacramento imp. ſenſerunt.

Ego Ioannes epiſcopus eccleſiæ Cremoneñ. in omnia ſupraſ. conſ. & ſubſ. anath. dicens his, qui de incar. Dominicæ ſac. imp. ſenſerunt.

Ego Octauianus epiſcopus eccleſię Brixianæ, in omnia ſupraſ. conſ. & ſubſ. anath. dicens his, qui de incar. Dominicæ ſac. imp. ſenſerunt.

Ego Iuſtianus epiſcopus eccleſiæ Vercelleñ. in omnia ſupraſ. conſ. & ſubſ. anath. dicens his, qui de incar. Dominicæ ſac. impia ſenſerunt.

Ego Quintius epiſcopus eccleſiæ Albingauneñ. in omnia ſupraſ. conſenſi & ſubſ. anath. dicens his, qui de incar. Dominicæ ſacramento impia ſenſerunt.

Ego Præſtantius epiſcopus eccleſiæ Bergomatis, in omnia ſupraſcripta conſenſi & ſubſcripſi, anathema dicens his, qui de incarnationis Dominicæ ſacramento impia ſenſerunt.

¶ Epiſtola LI. eiuſdem Leonis, ad Anatoliū Conſtantinopolitanum epiſcopum, vbì inprimis eum de fide in Calcedonen. concilio laudat: Deindè arguit, quòd contra Nicenam Synodum, Alexādrinā atq; Antiochenam eccleſias ſibi ſubdere voluiſſet.

LEO Anatelio Epiſcopo. Manifeſtato, ſicut optauimus, per gratiam DEI lumine euangelicæ veritatis, & ab vniuerſali Eccleſia pernicioſiſſimi erroris nocte depulſa, ineffabiliter gaudemus in Domino, quòd creditæ nobis diſpenſationis labor ad deſideratum peruenit effectum, ſicut etiàm epiſtolæ

1. Cor. 1. b

tuæ textus eloquitur, vt ſecundùm Apoſtolicam doctrinam, idipſum dicamus omnes, & non ſint in nobis ſchiſmata: ſimus autem perfecti in eodem ſenſu, & in eadem ſententia. In cuius operis deuotione gratulamur dilectionem tuam eſſe conſortem, vt & corrigendis tua prodeſſet induſtria, & ab omni te deuiantium participatione & factione

Idque eo magis erat ſuſpicioſū, quod Anatolium, Dioſcori Apocriſarium, Cōſtantinopoli fuiſſe, Liberatus, affirmat, in Breuiarij cap. 12.

purgares. Deceſſore enim tuo beatæ memoriæ Flauiano, propter defenſionem catholicæ veritatis eiecto, non immeritò credebatur, quod ordinatores tui, contra ſanctorum Canonum conſtituta, viderentur ſui ſimilem conſecraſſe. Sed affuit miſericordia Dei, in hoc te dirigens atque confirmans, vt malis principijs benè vtereris, & non te iudicio hominum, ſed DEI prouectum benignitate, monſtrares. Quòd verè ità accipiendum eſt, ſi hanc diuini muneris gratiam alia offenſione non perdas. Virum enim catholicum, & præcipuè Domini ſacerdotem, ſicut nullo errore impli-

Eccl. 18. d

cari, ità nulla oportet cupiditate violari. Dicēte q̃ppe ſcriptura ſancta, Poſt concupiſcen-

* auerteris.

tias tuas nō eas, & à volūtate tua* vetare: multis mūdi huius illecebris, multis vanitatibus reſiſtendum eſt, vt veræ cōtinētiæ obtineatur

Eccl. 10. b

integritas, cui⁹ prima eſt labes ſuperbia, initium trāſgreſſionis & origo peccati. Quoniā mēs potentiæ auida, nec abſtinere nouit à vetitis, nec gaudere conceſſis, dum inordinato prauoq; progreſſu, impunitarum tranſgreſſionū augentur exceſſus, & crebreſcūt culpæ, quæ toleratæ ſunt ſtudio fidei reparandæ, & amore concordiæ. Poſt illa itaque ordinationis tuæ inculpata principia, poſt conſecrationem Antiocheni epiſcopi, quam tibimet contra canonicam regulam vendicaſti, doleo etiàm in hoc dilectionem tuam eſſe pro-

Niceni concilij 6. & 7. capitulis. Quia Alexandrinus epiſcopus hæreſim Eutychis probarat, & Antiochenus, eidem, quā tuis non libent ſubſcripſerat.

lapſam, vt ſacratiſſimas Nicenorum canonū cōſtitutiones conareris infringere, tanquàm opportunè ſe tibi hoc tempus obtulerit, quo ſecundi honoris priuilegium ſedes Alexandrina perdiderit, & Antiochena eccleſia proprietatem tertiæ dignitatis amiſerit, vt his locis iuri tuo ſubditis, omnes Metropolitani epiſcopi proprio honore priuentur. Quibus inauditis, & nunquàm antè tentatis, ita præuenīris exceſſibus, vt ſanctam Synodum, ad extinguendam ſolùm hæreſim, & confirmationem fidei catholicæ ſtudio Chriſtianiſſimi Principis congregatam, in occaſionē ambitûs trahas, & vt conniuentiam ſuam tibi dedat, impellas: tanquàm refutari nequeat, quod illicitè voluèrit multitudo, & illa Nicenorum canonum per ſanctum verè ſpiritum ordinata cōditio, in aliqua vnquàm ſit parte ſolubilis. Nulla ſibimet de multiplicatione congregationis ſynodalia concilia blandian-

Innuit numerum epiſcoporum chalcedon: Cōcilij pluſ quam ſexcentorum

tur, neque trecentis illis decem atque octo quantumlibèt copioſior numerus ſacerdotum vel cōparare ſe audeat, vel præferre, cùm tāto diuinitùs priuilegio Nicena ſit ſynodus cōſecrata, vt ſiue per pauciores, ſiue per plures eccleſiaſtica iudicia celebrentur, omni penitùs authoritate ſit vacuum, quicquid ab illorum fuerit conſtitutione diuerſum. Nimis ergo hæc improba, nimis ſunt praua, quæ ſacratiſſimis canonibus inueniuntur eſſe contraria. In totius Eccleſiæ perturbationem ſuperba hæc tendit elatio, quæ ità abuti voluit concilio ſynodali, vt fratres in fidei tantummodo negocium conuocatos, & definitione eius cauſæ, quæ erat curanda, perfunctos, ad conſentiendum ſibi, aut deprauando traduceret, aut terrendo compelleret. Indè enim fratres noſtri, ab Apoſtolica ſede directi, qui vice mea ſynodo præſidebāt, proba-

Legati Papæ reſiſtut. epiſcopo Conſtantinopol. ambienti primum loca poſt papā Rom.

biliter atque conſtanter illicitis auſibus obſtiterunt apertè reclamantes, nè cōtra ſtatuta Nicenæ ſynodi, præſumptio reprobæ nouitatis aſſurgeret. Nec poteſt de eorum contradictione dubitari, de quibus in epiſtola tua etiā ipſe conquereris, q̃ conatibus tuis voluerint obuiare. In quo eos quidem multùm mihi, hæc ſcribendo, commendas: ſed temetipſum, quòd eis parere nolueris, dū illicita moliris, accuſas ſuperfluè nō concedenda appetēs, & inſalubriter cōtraria cōcupiſcens, quæ nullum vnquàm poterunt noſtrum obtinere conſenſum. Abſit enī à cōſciētia mea, vt tā praua cupiditas meis ſtudijs adiuuet, ac non

Roma. 12. d
* ope

potiùs & meo, & omnium, qui nō alta ſapiūt, ſed humilibus cōſentiūt, *opere ſubruat. Sācti illi & venerabiles Patres, qui in vrbe Nicena, ſacrilego Ario cum ſua impietate damnato, manſuras vſque in finem mundi leges eccleſiaſticorum canonum condiderunt, & apud nos in toto orbe terrarum in ſuis conſtitutionibus viuunt, & ſi quid vſquàm aliter, quàm illi ſtatuerūt, præſumitur, ſine cun-

25. q. 1. Quæ ad perpetuā.

ctatione caſſatur, vt quæ ad perpetuam vtilitatem generaliter inſtituta ſunt, nulla commutatione varientur, nec ad priuatum trahātur cōmodum, quæ ad bonum ſunt commune præfixa. Et manentibus terminis quos conſtituerūt, patres, nemo in ius tendat alienum. Sed intra fines proprios atq; legitimos, prout q̃s valuerit, in latitudine ſe charitatis exerceat, cuius ſatis vberes fructus Conſtantinopolitanus poteſt antiſtes acquirere, ſi magis humilitatis virtute nitatur, quàm ſpiritu

ambi-

Rom. 12. c ambitionis inſletur. Noli, frater, altum ſapere, ſed time, & Chriſtianiſſimorũ principum piiſſimas aures improbis petitionib. inquietare deſiſte, quibus certum habeo modeſtia te magis, quàm elatione placiturum. Perſuaſioni enim tuæ in nullo penitùs ſuffragatur quorundam epiſcoporum ante ſexaginta (vt iactas) annos facta ſubſcriptio, nunquamque à prædeceſſoribus tuis ad apoſtolicæ ſedis tranſmiſſa notitiam, cui ab initio ſui caducæ, dudumque collapſæ, ſera nunc & inutilia ſubijcere fomenia voluiſti, eliciendo à fratribus ſpeciem conſenſionis, quam tibi, in ſuam iniuriam, verecũdia fatigata præberet. Memento, quid Dominus ei, qui vnũ de puſillis ſcandalizauerit, cõminetur: & ſapiẽter intellige, quale ſit iudiciũ Dei ſubiturus, qui tot eccleſijs, tot ſacerdotibus ſcandalum inferre non metuit. Fateor enim, ità me dilectione vniuerſæ fraternitatis obſtringi, vt nemini prorsùs in his, quæ contra ſe poſcit, aſſentiam, poſſiſque euidenter agnoſcere, me dilectioni tuæ beneuolo animo contraire, vt ſaniore cõſilio ab vniuerſalis te Eccleſiæ perturbatione cõtineas. Non conuellantur prouincialium iura primatuum, nec priuilegiis antiquitùs inſtitutis Metropolitani antiſtites fraudentur. Nihil Alexandrinæ ſedi eius, quam per ſanctum Marcum euangeliſtã beati Petri diſcipulum meruit, pereat dignitatis: nec Dioſcoro impietatis ſuæ pertinacia corruente, ſplendor tantæ Eccleſiæ tenebris obſcuretur alienis. Antiochena quoque eccleſia, in qua primùm prædicante beato apoſtolo Petro, Chriſtianum nomen exortũ eſt, in paternæ conſtitutionis ordine perſeueret, & in gradu tertio collocata, nunquàm ſe fiat inferior. Aliud enim ſunt ſedes, aliud præſidentes. Et magnus vnicuique honor eſt integritas ſua. Quę cùm in quibuslibet locis propria ornamenta non perdat, quanto magis in Conſtantinopolitanæ vrbis magnificẽtia poteſt eſſe glorioſa, ſi per obſeruãtiam tuam & defenſionem paterni canonis, exemplũ probitatis multi habeant ſacerdotes? Hæc tibi ſcribẽs, frater in Domino, hortor ac moneo, vt depoſito ambitionis deſiderio, ſpiritu potiùs feruens charitatis, eiuſque virtutibus, ſecundùm doctrinam Apoſtolicam, proficienter orneris. Eſt enim patiẽs & benigna, & nõ æmulatur, non agit perperam, non inflatur, non eſt ambitioſa, non quęrit quę ſua ſunt. Vnde ſi charitas nõ quęrit propria, quantùm peccat, qui concupiſcit aliena? A quibus, volo, vt te prorsùs abſtineas, memorque ſis eius ſententię, quę dicit: Tene quod habes, nè alius accipiat coronam tuam. Nam ſi inconceſſa quęſieris, ipſe te tuo opere, atque iudicio, vniuerſalis Eccleſię pace priuabis. Frater autem & coepiſcopus noſter Lucianus, & filius noſter Baſilius diaconus, quantùm in ipſis fuit, ſtudioſè his, quę eis iniunxeras, affuere. Sed actioni eorum iuſtitia negauit ef-

Act. 11.

Matt. 18. b
Marc. 9. f

Rom. 12. c
1. Cor. 13. b

Apoc. 3. c
Leo minat excõmunicationem Epiſcopo Conſtantinopolit.

fectum. Data xj. Kalẽ. Iunij, Herculano viro clariſſimo conſule. A. D. 452.

¶ Epiſtola LII. eiuſdem, ad Martianum Auguſtum, vbi de eius gratulatur fide, quę in Chalcedoñ. Concilio geſta eſt. Et de Anatolio Conſtantinopolitano epiſcopo, qui in eodem Concilio Alexandrinam & Antiochenam eccleſias cõtra ſtatuta per ambitum ſibi voluit ſubiugare.

LEo Epiſcopus Romanę & vniuerſalis Eccleſię, Martiano Auguſto. Magno munere miſericordię Dei, totius Eccleſię catholicę multiplicata ſunt gaudia, cùm ſancto & glorioſo clementię veſtrę ſtudio perniciosiſſimus error extinctus eſt, vt labor noſter citiùs ad deſideratum perueniret effectũ, quem Deo ſeruiens principatus veſter, & fide & poteſtate iuuiſſet. Quia etſi in virtute Spiritusſancti, inter quaſlibet diſſenſiones per ſedis Apoſtolicę famulatum euangelij erat defendenda libertas, manifeſtior tamen apparuit gratia Dei, quę pręſtitit mundo, vt in victoria veritatis, authores tãtùm violatę fidei deperirent, & ſua integritas Eccleſiæ redderetur. Bellum igitur, quod pacis noſtrę inimicus excitauerat, adeò feliciter, dextera Domini pugnante, confractum eſt, vt triumphante Chriſto, omnium ſacerdotũ eſſet vna victoria, & coruſcante lumine veritatis, erroris tenebræ cum ſuis aſſertoribus pellerentur. Nã ſicut in ipſa Domini reſurrectione credẽda, ad corroboranda initia fidei, multùm ſecuritatis acceſſit, quòd quidam apoſtoli de corporea Domini Ieſu Chriſti veritate dubitarunt, & viſu atque contactu fixuras clauorũ, & vulnus lanceę perſcrutãdo, ambiguitatem cunctis, dum ambigunt, abſtulerunt: ita nunc quoque dum aliquorum infidelitas confutatur, omnium hęſitantium corda firmata sũt, & profecit vniuerſis ad illuminationẽ, quod quibuſdam intulit cæcitatem. In quo opere dignè & iuſtè exultat veſtra clementia, quæ fideliter proprieque proſpexit, vt Orientalibus eccleſiis, diabolicę inuidię non nocerent, ſed ad propiciandũ Deum efficaciora vbiquè offerrentur holocauſta, quandò per mediatorem Dei & hominum, hominem Chriſtum Ieſum, eadem confeſſio plebium, eadem ſacerdotum, eadẽ eſſet & regum, glorioſiſſime fili, & clementiſſime Auguſte. His autẽ, propter quæ tanta facta eſt congregatio ſacerdotum, bono & optabili fine compoſitis, miror & doleo, quòd pacem vniuerſalis Eccleſiæ diuinitùs reformatam, ambitionis rursùs ſpiritus inquietat. Quamuis enim neceſſariè ſibi frater meus Anatolius conſuluiſſe videatur, vt ordinatorum ſuorum errorem deſerens, in aſſenſum catholicæ fidei ſalubri correctione tranſiret, cuſtodire tamen debuit, vt quod veſtro beneficio noſcitur conſecutus, nullus cupiditatis prauitate turbaret. Nos enim

Ioan. 20.

veſtræ fidei & interuentionis habentes intuitum, cùm ſecundùm ſuæ conſecrationis authores eius initia titubarent, benigniores circa ipſum quàm iuſtiores eſſe voluimus, quò perturbationes omnes, quæ operante diabolo fuerant excitatæ, adhibitis remedijs, leniremus: quæ illum modeſtũ magis, quàm immoderatum, facere debuere. Qui etiam ſi præcipuis meritis, optimoque iudicio legitimè fuiſſet ac ſolenniter ordinatus, contra reuerentiam tamen canonum paternorum, contra ſancti ſpiritus inſtituta, contra antiquitatis exempla, nullis poſſet ſuffragijs adiuuari. Apud Chriſtianum & verè religioſum, vereque orthodoxum principẽ loquor: multùm Anatolius Epiſcopus proprio detrahit merito, ſi illicito creſcere optat augmento. Habeat, ſicut optamus, Conſtantinopolitana ciuitas gloriam ſuam, ac protegente dextera D E I, diuturno clementiæ veſtræ fruatur imperio. Alia tamen ratio eſt rerum ſecularium, alia diuinarum, nec præter illam petram, quam Dominus in fundamento poſuit, ſtabilis erit vlla cõſtructio. Propria perdit, qui indebita concupiſcit. Satis ſi prædicto, quòd veſtræ pietatis auxilio, & mei fauoris aſſenſu epiſcopatum tantæ vrbis obtinuit. Non dedignetur regiam ciuitatem, quã apoſtolicam non poteſt facere ſedẽ, nec vllo ſperet modo, quòd per aliorum poſſit offenſiones augeri. Priuilegia enim eccleſiarum, ſanctorum Patrum canonibus inſtituta, & venerabilis Nicænæ Synodi fixa decretis, nulla poſſunt improbitate conuelli, nulla nouitate mutari. In quo opere, auxiliante Chriſto, fideliter exequendo, neceſſe eſt me perſeuerantem exhibere famulatum, quoniam diſpenſatio mihi credita eſt, & ad meum tendit reatum, ſi paternarum regulæ ſanctionum, quæ in ſynodo Nicæna ad totius Eccleſiæ regimẽ, ſpiritu Dei inſtruente, ſunt conditæ, me (quòd abſit) conniuente, violentur, & maior ſit apud me vnius fratris volũtas, quàm vniuerſæ domus Domini cõmunis vtilitas. Et ideò ſciens glorioſiſſimi clementiam veſtram eccleſiaſticæ ſtudere concordiæ, & his, quæ pacificæ congruunt vnitati, piiſſimum præſtare conſenſum, precor, & ſedula ſuggeſtione vos obſecro, vt auſus improbos, vnitati Chriſtianæ pacique contrarios, ab omni pietatis veſtræ abdicetis aſſenſu, & fratris mei Anatolij (nocituram ipſi, ſi perſtiterit) cupiditatem ſalubriter comprimatis, nè ea, quæ veſtræ gloriæ atque temporibus inimica ſunt, cupiens, maior ſuis velit eſſe prioribus; liberumq́; illi ſit quantis potuerit ſplendere virtutibus, quarũ non aliter particeps erit, niſi charitate magis voluerit ornari, quàm ambitione diſtendi. Hanc autem improbi deſiderij conceptionẽ, nunquàm quidem debuit intra cordis ſui recipere ſecretum: ſed cùm illi fratres & coepiſcopi mei, qui vice mea aderant, obuiarẽt, ab illicito appetitu, eorum ſaltem ſalubri cõtradictione, ceſſaſſet. Nam & veſtræ pietatis epiſtolæ, & ipſius ſcripta declarant, legatos ſedis Apoſtolicæ (ſicut oportuit) contradictione iuſtiſſima reſtitiſſe, vt inexcuſabilior eſſet præſumptio, quæ ſe nec increpata cohiberet. Vnde quia conuenit fidei veſtræ vel gloriæ, vt ſicut hæreſis, Deo per vos agente, deſtructa eſt, ita etiam omnis ambitus retundatur: agite, quod & Chriſtianæ eſt probitatis & regię; vt prędictus epiſcopus pareat patribus, cõſulat paci, neque ſibi ęſtimet licuiſſe, quòd Antiochenæ eccleſiæ ſine vllo exemplo, contra ſtatuta canonum, epiſcopum ordinare præſumpſit, quod nos amore reparandæ fidei & pacis ſtudio retractare ceſſauimus. Abſtineat ergò ab eccleſiaſticarum iniuria regularũ, & illicitos declinet exceſſus, nè ſe ab vniuerſali Eccleſia, dum inimica paci tentat, abſcindat. Quem opto magis, irrepræhenſibiliter agentẽ, diligere, quàm in hac præſumptione, quæ illũ ab omnibus ſeparare poterit, perdurare. Frater autẽ & coepiſcopus meus Lucianus, qui cum filio meo Baſilio diacono clementiæ veſtræ ad me ſcripta portauit, omni deuotione partes ſuſceptæ legationis impleuit, qui non eſt æſtimandus negocio defuiſſe, quem potiùs cauſa deſeruit. Data XI. Kalendas Iunij, Herculano viro clariſſimo conſule.

Sola ſedes Petri ſtabilis.

Matt. 16. c

25. q. 2 Priuilegia eccleſiarum. & ibidẽ c. Priuilegia eccleſiarũ.

Eiuſdem LIII. epiſtola ad Pulcheriam Auguſtam de ambitu Anatolij.

LEo epiſcopus Pulcheriæ Auguſtæ. Sanctis & Deo placitis clementiæ veſtrę ſtudijs defenſam cõtra hęreticos catholicam fidem, & vniuerſę Eccleſię redditam pacem, ineffabiliter cum veſtra pietate gaudemus, gratias agentes miſericordię omnipotentis Dei, quòd exceptis his, qui magis dilexerunt tenebras, quàm lucẽ, neminem paſſus eſt euãgelica veritate fraudari, vt abſterſa erroris caligine, in omnium cordibus puriſſimũ lumẽ oriretur, nec de infirmis quorũdam animis, tenebroſus ille exultaret inimicus, quem non ſolùm hi, qui illęſi ſteterant, ſed etiam, quos fecerat nutare, ſuperauerunt, vt errore abolito, per totum mundum fides vera regnaret, & omnis lingua confiteatur, quoniam Dñs Ieſus Chriſtus in gloria eſt Dei patris. Confirmato autem in vnitate euangelij vniuerſo mũdo, & in eodẽ ſpiritu ſenius directis cordibus omnium ſacerdotũ, optimum fuerat, ſupra illa, propter quæ ſancta eſt ſynodus cõgregata, & quæ, ſecũdùm pietatis veſtræ ſtudiũ, probabili ſunt fine concluſa, nihil quod tantu bono contrarium eſſet, inferri; nec per occaſionem Epiſcopalis concilij, id in commune appeti, quod nõ licuit concupiſci. Frater enim & coepiſcopus meus Anatolius parùm conſiderauit, quanto pietatis veſtræ beneficio, & mei fauoris aſſenſu Conſtantinopolitanæ eccleſiæ ſacerdotium fuerit conſequutus: & non tam de adeptis gauiſus, quàm de immodicis appetendis ſupra menſurã ſui hono-

Ioan. 3. c

Philip. 2. g

honoris accenſus eſt, credens huic tam intẽperanti cupiditati poſſe prodeſſe, ꝙ ei quorundam conſenſum præbuiſſe dicitur extorta ſubſcriptio, quũ tam deſtruendis mox conatibus contradictio fratrum & coepiſcoporum meorum vicem meam agentium, fideliter & laudabiliter obuiaret. Quoniam contra ſtatuta paternorum canonum, quæ ante longiſſimæ ætatis annos in vrbe Nicena ſpiritualibus ſunt fundata decretis, nihil cuiq; addere cõceditur, ità vt ſi quis diuerſum aliquid decernere velit, ſe potiùs minuat, quàm illa corrumpat: quæ ſi (vt oportet) à cunctis pontificibus intemerata ſeruentur, per vniuerſas eccleſias trãquilla erit pax & firma cõcordia, nullæ de menſuris harũ diſſenſiones, nullæ de ordinationibus lites, nullę de priuilegijs ambiguitates, nulla erũt de alieni vſurpatione certamina: ſed ea, quæ iure charitatis rationabilis eſt, & morum & officiorum ſeruabitur vnanimitas. Et ille verè erit magnus, qui fuerit totius ambitionis alienus, dicente Domino: (Quicunq; voluerit inter vos maior fieri, ſit veſter miniſter. Et qcunq; voluerit inter vos primus eſſe, erit veſter ſeruus. Sicut filius hominis non venit miniſtrari, ſed miniſtrare.) Et tamen hæc illis tunc inſinuabantur, qui de puſillo volebant creſcere, & de infimis ad ſumma tranſire. Conſtãtinopolitanæ verò præſuli eccleſiæ (quia ampliùs, quàm aſſequutus eſt, concupiſcit) quid illi ſatisfaciet, ſi tantæ vrbis magnificentia & claritudo non ſufficit? Superbum nimis eſt & immoderatum, vltra fines proprios tendere, & antiquitate calcata, alienum ius velle ꝑripere, atq; vt vnius creſcat dignitas, tot metropolitanorum impugnare primatus, quietiſque prouincijs & olim ſanctæ Synodi Nicenæ moderatione depoſitis, bellum nouæ perturbationis referre, atq; vt venerabilium patrum decreta ſoluantur, quorundam epiſcoporum proferre conſenſum, cui tot annorum ſeries negauit effectum. Nam ſexageſimus ferè annus huius iactantiæ eſſe iactatur, qua ſe prædictus epiſcopus æſtimat adiuuari, fruſtrà cupiens id ſibi prodeſſe, quod etiàm ſi quiſquam auſus eſt velle, nullus tamen potuit obtinere. Agnoſcat, cui ſucceſſit viro: & repulſo omni ſpiritu elationis, Flauiani modeſtiam, Flauiani humilitatem, quę illum vſque ad confeſſoris gloriam prouexit, imitetur. Cuius ſi velit ſplendere virtutibus, laudabilis erit, & in omni loco plurimùm dilectionis acquiret, non ambiendo humana, ſed promerendo diuina. Hęc autem obſeruantia, vniuſcuiuſque illi animum ſpondet, copulandum, & Apoſtolicæ ſedis dilectionẽ, quam Conſtantinopolitanæ eccleſiæ ſemper impendimus, nulla mobilitate violandam: quia * ſi interdùm immoderati præſules aliquas incidũt culpas, eccleſiarum tamẽ Chriſti integra gratia perſeuerat. Cõſenſiones verò epiſcoporum, ſanctorum canonum apud Nicæam conditorũ regulis repugnantes, vnita nobiſcum veſtræ fidei pietate, in irritum mittimus, & per authoritatẽ beati Petri Apoſtoli, generali prorsùs definitione caſſamus, in oĩbus eccleſiaſticis his legibus obſequentes, quas ad pacificationem omnium ſacerdotum, per trecentos decem & octo antiſtites ſpiritusſanct⁹ inſtituit, ità vt etiàm ſi multo plures aliud, quàm illi ſtatuere, decernerent, in nulla reuerentia ſit habendum, quicquid fuerit à prædictorum conſtitutione diuerſum. Prolixitatem itaq; epiſtolę meę, qua neceſsè habui explicare, quid ſentiam, rogo vt per fratrem & coepiſcopum meum Lucianum, qui (quantùm in ipſo eſt) ſolicitudinem ſuſceptæ legationis eſt fideliter exequutus, & per filium meum Baſilium diaconem, pietas veſtra dignanter accipiat. Et quia moris veſtri eſt, pro pace & vnitate Eccleſiæ laborare, fratrem meum Anatolium epiſcopum ex veſtra inſinuatione dilectũ, ſalubriter in his, quæ ipſi profutura ſunt, continete, vt gloria clementiæ veſtrę, ſicut magnificatur de fide reparata, ità prædicetur de ambitione compreſſa. Data XI. Kalen̄. Iunij, Herculano viro clariſſimo conſule.

Matth. 20. d / Marci 10 g

Can. quinrum intelligit Conſtantinopolit primi Concilij.

* etiã.

Obſerua authoritatem Romani pontificis.

Eiuſdem LIIII. Epiſtola, ad Iulianum epiſcopum Coen̄, de Aetio & Andrea.

LEo Epiſcopus Iuliano epiſcopo Coenſi. Agnoui in dilectionis tuæ literis fraternæ charitatis affectũ, quòd de multis malis, quæ multa & ſæua pertulimus, pio nobiſcum dolore compateris. Sed vtinàm hęc, quæ perpeti nos Dominus aut permiſit, aut voluit, ad correctionẽ proficiant multorum, & vt deſinant aduerſitates, finiantur offenſæ. Quod vtrunque de magna erit miſericordia Dei, ſi & flagella remoueat, & ad ſe ſuorũ corda conuertat. Sicut autem fraternitatem tuã, ea quæ apud nos fuit, contriſtauit hoſtilitas, ità me anxium facit, quod in Conſtantinopolitana eccleſia (quantùm tuæ indicant literæ) hæreticorum inſidię non quieſcunt, & quæſitis occaſionibus, hi q catholicę fidei defenſores fuere, vexantur. Nam dũ Ætius ab officio archidiaconatûs per ſpeciem prouectionis amouetur, & in locum eius Andreas, qui ob hæreticorum ſocietatem fuerat abiectus, aſſumitur: dum beatę memorię Flauiani accuſatoribus honor redditur, & pijſſimi confeſſoris participes aut diſcipuli contemnuntur: nimis apertè, quid epiſcopo eccleſiæ ipſius placeat, demonſtratur. In quem pro cauſæ merito differo cõmoueri, & quid ipſe mecum cum ſuis epiſtolis agat, quas miſſurũ eũ filius noſter Ætius indicauit, expecto, dãs locum voluntarię emendationi, qua dolorem meum cupio mitigari. Clementiſſimo tamen principi & pijſſimę Auguſtæ de his, quæ ad cuſtodiam pacis eccleſiaſticæ pertinent, ſcri-

pſi: quos deuotione ſuæ fidei prouiſuros eſſe non dubito, nè contra gloriam operis ipſorum, dãnata hæreſis queat pullulare. Studeat ergò dilectio tua, frater chariſſime, piam & neceſſariam curã ſolicitudini Apoſtolicæ Sedis impendere, quæ tibi, apud ſe nutrito, catholicam contra Neſtorianos & Eutychianos hæreticos actionem, materno iure commendat, vt diuino fultus auxilio, ſpeculari de Cõſtantinopolitanæ vrbis opportunitate nõ deſinas, vt prædictorum dogmatum impius nũquàm turbo conſurgat. Et quia tanta eſt glorioſorum principum clementia, vt confidenter eis poſſis, quæ ſunt inſinuanda, ſuggerere, pietate ipſorum, ad vtilitatẽ eccleſiæ vniuerſalis, vtaris. Conſulente autem dilectione tua de his, in quibus putaueris ambigendum, non deerit relationibus tuis meæ reſponſionis inſtructio, vt ſequeſtrata earum actione cauſarum quæ in quibuſque eccleſijs præſulũ ſuorum debent cognitione firmari, hac ſpeciali cura, vice mea functus, vtaris, nè hæreſis Neſtoriana vel Eutychiana, in aliqua parte reuireſcat: quia in epiſcopo Cõſtantinopolitano catholicus vigor non eſt, nec multùm aut pro ſacramento ſalutis humanæ, aut pro ſua eſt æſtimatione ſolicitus, cùm ſi quid illi ineſſet ſpiritualis induſtriæ, ità & à quibus ordinatus ſit, & cui viro ſucceſſerit, cogitare deberet, vt magis beatum Flauianũ, quàm ſui honoris ſequeretur authores. Et ideò cùm pijſſimi principes ſecũdùm obſecrationes meas, dignati fuerint fratrẽ Anatolium de his, quæ meritò in querelã veniunt, increpare: videat charitas tua diligentia ſua, vt vniuerſa ſcandala, adhibita pleniſſima correctione, reſecẽtur, & à filij noſtri Etij ceſſet iniuria. Nã apud catholicum epiſcopum, etiàm ſi erat vtcunquè decus ſacerdotale, ſacerdoti archidiaconus propter fidei reuerentiã debuit præmitti, potiùs quàm locum catholici nequiſſimus hæreticus obtineret. Cùm itaque quæ ſequãtur, agnouero: tunc manifeſtius, quid agi oporteat, æſtimabo. Nam interim, dolore cohibito, malui indulgere patiẽtiæ, vt locus eſſet veniæ. De Palæſtinis verò monachis, qui iampridèm in tumultu diſſenſionis eſſe dicũtur, quo adhuc animo moueantur, ignoro. Neque cuiuſquam ſermone mihi patefactũ eſt, quas cauſas videantur antè ſactę præferre diſcordiæ, vtrùm ſcilicet Eutychianæ peruerſitati tali furore famulentur, an implacabiliter doleant, epiſcopum ſuum in hanc impietatem poſſe traduci, quæ contra ipſorum locorum ſanctorum teſtimonia, quibus totus mundus inſtruitur, ab incarnationis Dominicæ veritate deſciuerit, & quod in alijs per indulgentiam curare placuit, in illo putent non eſſe veniale. Vnde cupio me ſuper his pleniùs edoceri, vt etiàm talium correctioni congruè ſtudeatur: quia aliud eſt contra fidẽ impiè armari, aliud in errore quempiam detineri. Chartas etiàm, quas Aetius presbyter ante indicauit eſſe directas, & breuiarium fidei, quod te miſiſſe ſignificas, necdùm ad me noueris perueniſſe. Vndè, ſi expeditior occaſio ſe præbuerit per latores, libenter habeo, vt ſi qua eſt, quæ vtilis videatur, quã primùm ad me mittatur inſtructio. De Aegyptijs monachis, quàm quieti, aut cuius ſint fidei, ſcire deſidero, & de Alexandrinæ eccleſiæ pace, quid ad vos veris nũcijs perferatur, ad cuius epiſcopum vel ordinatores ipſius, ſeu clericos, quòd * alia ſcripta direxerim, miſſis exẽplarijs ſcire te volui. Ad clementiſſimũ quoque principem, & ad religioſiſſimam Auguſtam quis nunc meus ſermo ſit, miſſa exẽplaria docebunt. Vtrùm autem epiſtola mea, quã de incarnationis Dominicæ fide, incolumi adhuc ſanctę memorię Flauiano, ad dilectionem tuam per Baſilium diaconum miſeram, fraternitati tuę tradita ſit, ſcire deſidero: quoniam ſuſpectũ habeo, quòd de eius textu nullum vnquàm indiciũ reddidiſti. Geſtorũ ſynodaliũ, quæ omnibus diebus cõcilij in Chalcedonenſi ciuitate confecta ſunt, parùm clara, propter linguæ diuerſitatẽ, apud nos habetur inſtructio. Et ideò fraternitati tuæ ſpecialiter iniungo, vt in vnum codicem vniuerſa facias congregari, in Latinum ſermonẽ abſolutiſſima interpretatione tranſlata, vt in nulla parte actionum dubitare poſſimus, neque vllo modo eſſe poſſit ambiguum, quod ad plenam intelligentiam, te fuerit ſtudẽte perductum. Data 5. Idus Martij, Opilione viro clariſſ. conſule.

* aliàs

EPISTOLA LV. EIVSDEM, ad Martianum Auguſtum, de Aetio & Andrea.

Anno Domini 453

LEo Epiſcopus Martiano Auguſto. Quàm excellenti pietate, & quàm glorioſo clementiæ veſtræ ſtudio, in integrum nuper fides Chriſtiana reuocata ſit, totus mundus agnoſcit, & ſaluti ſuæ ſingulare præſidium per vos à Domino eſſe reparatum. At ſi quid, aduerſum tanti operis conſummationẽ, de contrario ſpiritu ſẽtitur oboriri, neceſſe eſt vt ad veſtræ reuocetur pietatis auxiliũ, quod ad cuſtodiam catholicę veritatis diuina prouidentia præparauit, vt quum poteſtatis veſtræ ſit, ſcandala etiam in longinquum nata reſecare, multo magis ea quę ſub veſtris audent oculis ſurgere, non ſinatis accreſcere. Anatolij epiſcopi ordinationẽ (ſicut ſcientia Dei teſtis eſt) ſuſpectam (quod fatendum eſt) mihi fecerát conſecrationis eius authores, nec diſſimilem ab eligentibus arbitrabar electũ: ſequutumq; eſt vt dum à communione Apoſtolicæ ſedis exiſteret alienus, diù dandis ad eum epiſtolis pacis meæ abſtinerem. Sed quum illi pietatis veſtræ teſtimoniũ ſuffragaretur, quum de fide atque vnanimitate eius optãda quæque & placitura promitteret, profeſſionem eius ità credidi eſſe ſynceram, vt tamẽ, qua obſeruantia ſe agere deberet, non deſinerem commonere,

nere, ſedulò ipſi ac diligenter inculcans, vt de perſequutoribus beatę memorię Flauiani neminé auderet in ſuo habere conſortio, & Eutychianæ hæreſeos defenſorem à ſe indicaret eſſe deiectum. Sequutumq; eſt, vt de his, quæ pro catholica fide in ſynodali concilio fuerāt definita, talia ad me ſcripſerit, qualia catholicum ſacerdotem ſcribere congruebat. Cùm ergò ad commendanda ipſius primordia iſta præceſſerint, miror quid cauſæ aut occaſionis emerſerit, vt virum catholicæ fidei, & Neſtorianis atque Eutychianis hæreticis conſtanter etiam aduerſum, archidiaconum ſub honoris ſpecie degradaret, & diſpenſationem totius cauſæ & curæ eccleſiaſticæ, in Andream Eutychianiſtam repentè transferret, adeò nimia commotione turbatus, vt conſecrationem, quàm pro iniuria dabat, ſexta ſabbati, traditionis Apoſtolicæ aut neſcius aut oblitus, inferret: quaſi non ad epiſcopum magis, quàm ad presbyterū, ordinationis illius vitiū pertineret: qui non inueniens, quod argueret in fide, quod improbaret in moribus, deiectionem innocētis per ſpeciem prouectionis impleuit, addens ſententiæ illud iniuriæ, vt eū, cœmeterio deputando, condemnaret exilio. Quem tamen pietati veſtræ cōmendare præſumo, nè vllis vlteriùs noxijs ingrauari poſſit inſidijs, quem Dominus (vt comperi) ſub veſtra defenſione conſtituit. Adijcio autē etiam hanc obſecrationem, vt prædictum epiſcopū à profeſſione ſua diſſonum, & nimiùm teſtimonij veſtri ac fauoris oblitum, neceſſariè increpare dignemini. Ceſſet catholicos inſectari, ceſſet eos, qui ſanctæ memoriæ Flauiano placuere, conterere, & eorum ſocietatē, quos improbauit, eligere. Fraternam enim illi charitatē non aliter poterimus impēdere, quàm vt ſe inimicos catholicæ fidei approbet execrari, eiusque à ſe conſortium, quem meritò abiecit, abſcindat, qui etiam ſi magna fuiſſet ſatisfactione purgatus, poſt dubium tamē reuerſus errorem, catholicis diaconibus poſtponi debuit, non præponi. Illud quoque clementiæ veſtræ beneuolentiam peto, vt venerratorem veſtrum, fratrem meum Iulianum epiſcopum, in veſtro, ſicut facere dignamini, habeaos affectu, cuius obſequiis præſentiæ meæ vobis imago reddatur. Nam & de fidei eius ſynceritate confidens, vicem ipſi meam, cōtra temporis noſtri hæreticos, delegaui: atque propter eccleſiarum paciſque cuſtodiā, vt à comitatu veſtro non abeſſet, exegi: cuius ſuggeſtiones, pro concordia catholicæ vnitatis, tanquàm meas audire dignemini, placentes Deo, qui vobis præter regiam coronam, etiam ſacerdotalem conferat palmam. Data ſexto Idus Martij, Opilione viro clariſſimo conſule.

Leo, Iulianū Epiſcopum, legatum ſuum, in comitatu Imperatoris aſſidue adeſſe vult.

EPISTOLA LVI. EIVSDEM, ad Pulcheriam Auguſtam de Aetio & Andrea.

LEo Epiſcopus Pulcheriæ Auguſtæ. Multis extantibus documentis, quibus in dilectionem Eccleſiæ Dei pietatis veſtræ manifeſtatur affectio, meritò quotiès aliquid naſcitur ſcandalorum, veſtrum deſideratur auxilium, vt fides, quæ annitentibus vobis, contra hæreticorum cōmenta defenſa eſt, ſecuræ pacis perpetem obtineat firmitatem. Nam quid prodeſt, foris aduerſarios veritatis oppreſſos, ſi eoſdē habeamos intra Dominica ſepta rebelles? Quod itaque circa perſonā filij mei Aetij geſtum eſſe cognoui, nimiùm me anxiū facit, & metuere certa ratione compellit, nè pœnitendum mihi ſit, quòd de epiſcopo Cōſtātinopolitano, qui ab impugnatoribus fuerat ordinatus fidei, vobis adhortantibus, acquieui meliora ſentire, cùm tanto pietatis veſtræ teſtimonio iuuaretur, nè illum grauaret ſuæ ordinationis infirmitas, vbi veſtra interuentio præſtaretur. Vnde gratulari cœperā, quòd beati Flauiani honoraret memoriam, & hæreticorū conatibus obſiſtere diceretur. Sed doleo illum (ſicut prædicti lachrymabilis querela demonſtrat) in deteriora mutatū, & eum nunc cōſtituiſſe archidiaconem, quē ipſe profeſſus eſt à ſe eſſe reiectum, qui Eutychianę hęreſis ſe apud nos prodiderat defenſorem. Quem quia nunc eccleſiaſticis negocijs præpoſuit, propter hæreticam peruerſitatem, eidem fauorem ſuum pręſtare conuincitur. Qui etiam ſi magna ſatisfactione potuiſſet indulgentiam promereri, nequaquàm debuit his, qui in fide permanſerant, anteferri. Vnde quia non latet clementiam veſtram, quantum periculi, aut per pudendam ſocordiam, aut per doloſam nequitiam nutriatur, dignamini epiſcopum ad profeſſionem ſuæ fidei, authoritate veſtrę clementię reuocare. Et nè ſibi has maculas ſuperducat, nè ęſtimationem ſuam, quam veſtro acquiſiuit fauore, contemnat, ſocietatem hæretici, quem dudùm à ſe remouit, abſcindat. Cuius innocentiæ ita affuiſſe vos gaudeo, vt mœrori eius digna cōſolatione veſtra pietas ſubueniret. Circa fratrem meum, veneratorem veſtrum Iulianum epiſcopum, quantùm debeat creſcere veſtra dignatio, Apoſtolicæ ſedis exiſtimate iudicio, cùm in cauſa fidei, cui gloria veſtra famulatur, vicem ipſi meam eatenùs delegarim, vt ab ea, quę vobis debetur obſeruantia, non recedēs, pietati me veſtræ præſentare nō deſinat, exequēs in cuſtodia fidei, & in eccleſiaſticis diſciplinis per omnia ſolicitudinem, & opportunis ſuggeſtionibus, quod vniuerſali Eccleſiæ proſit inſinuans, vt in ipſo, nec catholicis veſtrum pręſidium, quibus volumus ſubuenire, nec vobis meum deſit obſequium. Data 6. Idus Martij, Opilione viro clariſſimo conſule.

EPI-

EPISTOLA LVII. ÆIVSDEM, ad Martianum Auguſtum, vbi gratias agit, quòd per Chalcedoñ. Concilium pax Eccleſiæ Catholicæ ſit reddita.

LEo epiſcopus Martiano Auguſto. Multa mihi in omnibus clementiæ veſtræ literis cauſa gaudij eſt, dum ex magna prouidentiæ diuinæ miſericordia præſtitum humanis rebus experior, quòd eccleſiaſticam pacē (quę non niſi vnitate prædicationis Euãgelicę cuſtoditur) pijſſimo ſtudio iuuare dignamini, vt fidei veſtræ gloria nõ ſolùm vtilitate reipublicæ, ſed etiã religionis profectibus augeatur, glorioſiſſime Imperator. Vndè ineffabiliter Deo gratias ago, qui eo tẽpore, quo obortitura hæreticorum ſcandala præſciebat, vos in Imperij faſtigio collocauit, in quibus ad totius mundi ſalutem & regia potentia, & ſacerdotalis vigeret induſtria. Nam cùm veſtro præcipuè opere ſit effectum, vt per ſynodale concilium, damnatis impij dogmatis defenſoribus, omnes vires ſacrilegus error amitteret: ad eiuſdem deuotionis pertinet palmã, ſi malum, quod in ſuis ducibus eſt oppreſsũ, etiam in quibuſcunque reliquijs deleatur. Quod faciliùs clemẽtia veſtra arbitretur implendum, ſi per vniuerſas eccleſias, definitiones ſanctæ Synodi Chalcedonenſis, Apoſtolicæ Sedi placuiſſe doceantur. De quo quidem ratio non fuit ambigendi, cùm ei fidei omnium ſubſcribendo conſenſus acceſſerit, quæ à me, ſecũdùm formam Apoſtolicæ doctrinæ ac paternæ traditionis emiſſa eſt, & per fratrem meum Lucianum epiſcopum talia & ad gloriam veſtram, & ad Conſtantinopolitanum antiſtitem ſcripta direxerim, quæ euidenter oſtenderent, me ea quæ de fide catholica in prædicta ſynodo definita fuerant, approbare. Sed quia in eiſdem literis ea, quæ per occaſionem ſynodi malè ſunt attentata, repræhenderam: maluit prædictus antiſtes meam gratulationẽ tacere, quàm ſuum ambitum publicare. Mihi autem multum fiduciæ, Deo per vos operante, collatum eſt, quòd probaſſe vos obſeruantiam meam, de cuſtodia canonum paternorum, pietatis veſtræ affatibus indicaſtis. Et meritò geminatur gaudium meum, quum vobis religioſiſſimè placere cognoſco, vt & fides Nicęna ſuam teneat firmitatem, & priuilegia eccleſiarum illibata permaneant. Quanuis autem de præclaro fidei veſtræ opere nihil veſtra pietas indicauerit, mihi tamen per veneratorem vrã mecum ſpecialiter veſtrum, fratrem meum Iulianum epiſcopũ, innotuiſſe ſignifico, quàm pio dignati fueritis reſponſo, imperitorum monachorum animos cohibere, pariter & docere, vt ſi illos non penitùs deſeruerit diuina miſeratio, ſentiant ſe & didiciſſe quod credant, & agnouiſſe quod timeant. Quia verò omnibus modis obediendum eſt pietati veſtræ, religioſiſſimæque voluntati, conſtitutionibus ſynodalibus, quæ mihi de confirmatione fidei Catholicæ, & hæreticorum damnatione placuerunt, libens adieci ſententiam meam. Quæ ſi, vt in notitiam omnium ſacerdotum eccleſiarumq́; perueniat, veſtræ clementiæ præceptio ordinare dignabitur, affuturam credo & ſpero gratiam Dei, quæ tam ſanctam tanti principis curam, pleniſſimum deſiderij ſui fructũ faciat obtinere, vt omnibus diſſentiendi occaſionibus amputatis, Apoſtolicæ vbiquè doctrinæ & pax regnet & veritas. Fratri autem meo Iuliano epiſcopo, nouerit veſtra clementia hoc me propriè delegaſſe, vt quicquid illic ad cuſtodiam fidei pertinere probauerit, meo nomine veſtræ fiducialiter ſuggerat pietati, quoniã certus ſum, vos ad hæc omnia emendanda vel defendenda, Deo auxiliante, ſufficere. Data 12. Kalend. Aprilis, Opilione viro clariſſimo conſule.

Apoſtolicæ ſedis approbatio, magnũ affert momentum ad vniuerſ... Concilij definitiones.

EPISTOLA LVIII. EIVSDEM, ad Pulcheriam Auguſtam.

LEo Epiſcopus Pulcheriæ Auguſtæ. Quãuis nullas nunc literas tuæ pietatis acceperim, ſcribente tamen glorioſiſſimo principe, non aliter dignatione ipſius ſum gauiſus, quàm ſi mihi etiam tuæ ſerenitatis redderentur alloquia. Vnde conſuetudinem debitam mei officij oportuit me cuſtodire, per quam ſignificarem clementiæ veſtræ, abſolute me gaudere, & inceſſabilibus à Deo precibus poſtulare, vt vos & Romanæ reipub. & Catholicæ Eccleſiæ in omni proſperitate conſeruet. De vigore autem fidei veſtræ, quo indeſinenter Domino ſacrificium laudis offertis, quantas Deo gratias agam, enarrare non valeo: quoniam principibus temporis noſtri non ſolùm potentiam regiam, ſed etiam ſacerdotalem cognoſcimus ineſſe doctrinã. Indicante enim fratre meo Iuliano epiſcopo, peruenerunt ad nos in exemplaribus præceptionum veſtrarum ſaluberrimæ ſanctiones, quibus inſanam imperitiam monachorum dignati eſtis parcendo plectere, & docendo punire, vt ſi eos ad pœnitentiam miſeratio diuina conuerterit, multis lachrymis & à nefandis cædibus, & ab hæreticorum blaſphemijs diluantur. Quòd verò pijſſimus Imperator ad omnes epiſcopos, qui Chalcedonenſi ſynodo interfuere, voluit me ſcripta dirigere, quibus, quæ illic de fidei ſunt regula definita, firmarem, libenter impleui, nè fallax cuiuſquã ſimulatio ſententiam meã haberi vellet incertam, quum per Conſtantinopolitanum epiſcopum, cui lętitiam meam largiter indicaui, in omnium potuerit notitiam peruenire quod ſcripſeram, niſi maluiſſet meum gaudium tacere, quàm repulſam ſui ambitus publicare. Fratri & coepiſcopo meo Iuliano, cui ſolicitudinem meam in cauſa fidei delegaui, rogo, vt eam fiduciam præ-

Papa firmat decreta vniuerſalis Concilij.

bere

Digitized by Google

bere dignemini, qua pietati veſtræ poſſit, quæ vniuerſali Eccleſiæ ſint profutura, ſuggerere. Data 12. Kalend. Aprilis, Opilione viro clariſſimo conſule.

EPISTOLA LIX. EIVSDEM, ad epiſcopos, qui in ſancta ſynodo Chalcedonenſi congregati fuerunt directa.

LEo Epiſcopus ſanctæ ſynodo apud Chalcedonem habitæ: Omnem quidem fraternitatem veſtram noſſe non ambigo, definitiones ſanctæ ſynodi, quæ ob confirmationem fidei in Chalcedonenſi ciuitate celebrata eſt, toto corde me fuiſſe complexum: quia nulla ſinebat ratio, vt qui vnitatem catholicę fidei dolebam ab hęreticis fuiſſe turbatã, non exultanter in integrum rediſſe gauderem. Hoc autem non ſolùm ex ipſo beatiſſimæ conſenſionis affectu, ſed etiam ex epiſtolis meis, quas poſt reditum meorum ad Conſtantinopolitanę vrbis antiſtitem dedi, potuiſſetis agnoſcere, ſi vobis reſponſionem ſedis Apoſtolicę manifeſtare voluiſſet. Nè ergò per malignos interpretes dubitabile videatur, vtrùm, quę in Synodo Chalcedonenſi per vnanimitatem veſtram de fide ſtatuta ſunt, approbem: hæc ad omnes fratres & coepiſcopos noſtros, qui prędicto cõcilio interfuerunt, ſcripta direxi, quæ glorioſiſſimus & clementiſſimus princeps (ſicut popoſci) in notitiam veſtram mittere pro Catholicæ fidei amore dignabitur, vt & fraterna vniuerſitas, & omnium fidelium corda cognoſcant, me non ſolùm per fratres, qui vicem meam executi ſunt, ſed etiam per approbationem geſtorum ſynodalium, propriam vobiſcum iniiſſe ſententiam, in ſola videlicet fidei cauſa, quod ſæpè dicendum eſt, propter quam generale Concilium, & ex præcepto Chriſtianorum principum, & ex conſenſu Apoſtolicæ ſedis placuit congregari, damnatis hæreticis, qui ſi corrigi voluiſſent, nulla penitùs reſideret de vera Dñi noſtri IESV CHRISTI incarnatione dubitatio. Vndè ſi quis vnquàm auſus fuerit vel Neſtorij perfidiã tueri, vel Eutychetis ac Dioſcori impium dogma defendere, à Catholicorum communione reſecetur, nec habeat eius corporis participationem, cuius abnegat veritatem, fratres chariſſimi. De cuſtodiendis quoque ſanctorum patrum ſtatutis, quæ in ſynodo Nicæna inuiolabilibus ſunt fixa decretis, obſeruantiam veſtræ ſanctitatis admoneo, vt iura eccleſiarum, ſicut ab illis 318. Patribus diuinitùs inſpiratis ſunt ordinata, permaneant. Nihil alienum improbus ambitus concupiſcat; nec per alterius imminutionẽ, ſuum aliquis quærat augmentum. Quantumlibèt enim extortis aſſentationibus ſeſe inſtruat vanitatis elatio, & appetitus ſuos conciliorum æſtimet nomine roborãdos, infirmum atque irritum erit, quicquid à prædictorum Patrum canonibus diſcrepauit. Quorum regulis Apoſtolica ſedes quàm reuerenter vtatur, ſcriptorum meorum, quibus Conſtantinopolitani antiſtitis conatus repuli, poterit ſanctitas veſtra lectione cognoſcere, & me, auxiliante Domino noſtro, & catholicæ fidei, & paternarum traditionum eſſe cuſtodem. Data duodecimo Kalendas Aprilis, Opilione viro clariſſimo conſule.

EPISTOLA LX. EIVSDEM, ad Maximum Antiochenum Epiſcopum.

QVantùm dilectioni tuę placeat communis fidei ſacratiſſima vnitas, & pacis eccleſiaſticę tranquilla concordia, literarum tuarum textus oſtendit, quas ad nos filij noſtri Marinianus presbyter & Olympius diaconus detulere, eo nobis gratiores, quòd per ipſas alloquia alterna miſcemus, & magis magiſque innoteſcit gratia Dei, qua fit, vt per totum mundum de manifeſto catholicę veritatis lumine gaudeatur. Quamuis (quod multùm dolemus) quidam adhuc (ſicut ſermo indicat nunciorum) tenebras ſuas diligant, & cùm vbiquè diei ſplendor exortus ſit, etiam nunc cęcitatis ſuę delectentur obſcuro: & perdita fide, ſolo & vacuo remanſerint nomine Chriſtiani, non habentes intelligentiam, qua errorem ab errore diſcernant, & blaſphemiam Neſtorij ab Eutychis impietate diſtinguant. Nec enim ideò excuſabilis videri aliqua eorum falſitas poteſt, quia ipſi ſunt in ſua peruerſitate contrarij. Nam cùm Neſtorium Eutychetis diſcipuli deteſtentur, & Eutychen anathematizent Neſtorij ſectatores, catholicorũ iudicio pars vtraque damnatur, & ambę ſimul hęreſes à corpore Eccleſię reſecantur, quia neutra falſitas nobiſcum poteſt habere concordiam. Nec intereſt, quo ſacrilegio ab incarnationis Dominicę veritate diſcordent, dum id quod prauiſſimè ſentiunt, nec authoritas euangelij, nec ratio recipiat ſacramenti. Et ideò, frater chariſſime, oportet dilectionem tuã toto corde perſpicere, cuius eccleſię gubernaculis te Dominus voluerit pręſidere, & eius memineris doctrinę, quam præcipuus Apoſtolorum omnium beatiſſimus Petrus, per totum mundum quidem vniformi prędicatione, ſed ſpeciali magiſterio in Antiochena & Romana vrbe fundauit, vt illum in ſuę glorificationis domicilio præeminentem, ea intelligas repoſcere inſtituta, quę tradidit, ſicut ab ipſa, quam confeſſus eſt, veritate ſuſcepit. Neque vllo modo ſinas in Orientalibus eccleſijs, maximeque in his, quas Antiochenę ſedi ſacratiſſimorum patrum Niceni canones deputauere, ab improbis hęreticis Euangelio reſultari, & vel Neſtorij, vel Eutychetis à quoquam dogma defendi. Quoniam (ſicut dixi) catholicę fi- Matth.16. Ioan.1.
dei

Digitized by Google

dei petra (cuius cognomen beatus Apoſtolus Petros ſumpſit à Domino) nullum recipit ab vtraque impietate veſtigium, ſed euidenter atque perſpicuè & Neſtorium anathematizat, qui verbi carniſque naturam in beatæ virginis coniunctione ſeiungens, vnumque Chriſtum in duos diuidens, aliam deitatis, & aliam humanitatis voluit eſſe perſonam, quum omninò vnus idemque ſit, qui & ſecundùm ſempiternam deitatem de patre eſt natus ſinè tempore & de matre natus in tempore. Et Eutychen ſimiliter execratur, qui in Domino Ieſu Chriſto veritatem humanæ carnis euacuans, ipſum verbum in carnem aſſerit transformatum, vt naſci, nutriri, proficere, pati, mori, atque ſepeliri, & die tertio ſuſcitari, ſolius fuerit deitatis, quæ ſeruilis formæ non veritatem ſuſceperit, ſed figuram. Summa itaque vigilantia cautum te eſſe conuenit, nè quid ſibi hæretica prauitas audeat vendicare, quum te deceat, his ſacerdotali authoritate reſiſtere, noſque ſæpiùs de profectu eccleſiarum tuis relationibus, quid agatur, inſtruere. Dignum eſt enim, te Apoſtolicæ ſedis in hac ſolicitudine conſortem, & ad augendam ſiſtutiam priuilegia tertiæ ſedis agnoſcere, vt in nullo cuiuſquam ambitione minuantur; quia tanta apud me eſt Nicænorum canonum reuerentia, vt ea, quæ ſunt à ſanctis Patribus conſtituta, nec permiſerim, nec patiar aliqua nouitate violari. Etſi enim diuerſa nonnunquam ſunt merita præſulum, tamẽ iura permanent ſedium: quibus etſi poſſunt æmuli perturbationem aliquam fortaſsis inferre, non tamen poſſunt minuere dignitatem. Vnde quum aliquid pro Antiochenæ Eccleſiæ priuilegijs dilectio tua agendum eſſe crediderit, proprijs literis ſtudeat explicare, vt & nos conſultationis tuæ abſolutè & congruè reſpondere poſſimus. Nunc autem ad omnia generaliter pronunciare ſufficiat, quòd ſi quid à quoquam contra Nicænorum canonum ſtatuta in quacunque ſynodo vel tentatum eſt, vel ad tempus videtur extortum, nihil præiudicij poteſt inuiolabilibus inferre decretis. Et facilius erit quarumlibet conſenſionum pactum diſſolui, quàm prædictorum canonum regulas ex vlla parte corrũpi. Subrependi enim occaſiones non prætermittit ambitio: & quoties ob incurrentes cauſas generalis congregatio facta fuerit ſacerdotum, difficile eſt, vt cupiditas improborum non aliquid ſupra menſuram ſuam moliatur appetere. Sicut etiam in Epheſina ſynodo, quæ impium Neſtorium cum dogmate ſuo peremit, Iuuenalis epiſcopus ad obtinẽdum Palæſtinæ prouinciæ principatum, credidit ſe poſſe ſufficere, & inſolẽtes auſus per commentitia ſcripta firmare. Quod ſanctæ memoriæ Cyrillus Alexãdrinus epiſcopus meritò perhorreſcens, ſcriptis ſuis mihi, quid prædicta cupiditas auſa ſit, indicauit, & ſolicita prece multùm popoſcit, vt nulla illicitis conatibus præberetur aſſenſio. Nam cuius epiſtolæ ad nos exemplaria direxiſti ſanctæ memoriæ Cyrilli, eam in noſtro ſcrinio requiſitam, nos authenticam noueris reperiſſe. Hoc tamen proprium diffinitionis meæ eſt, vt quantumlibèt numerus ſacerdotum amplior, aliquid per quorundam ſurreptionem decernat, quod illis trecentorum decem & octo patrum conſtitutionibus inueniatur aduerſum, id iuſtitiæ conſideratione caſſetur: quoniam vniuerſæ pacis tranquillitas non aliter poterit cuſtodiri, niſi ſua canonibus reuerẽtia intemerata ſeruetur. Si quid ſanè ab his fratribus, quos ad ſanctam ſynodum vice mea miſi, præter id, quod ad cauſam fidei pertinebat, geſtum eſſe perhibetur, nullius erit penitùs firmitatis: quia ad hoc tãtùm ab Apoſtolica ſede ſunt directi, vt excuſſis hæreſibus, catholicæ eſſent fidei defenſores. Quicquid enim præter ſpeciales cauſas ſynodalium conciliorum ad examen epiſcopale defertur, poteſt aliquam diiudicandi habere rationem, ſi nihil de eo eſt à ſanctis Patribus apud Nicæam diffinitũ. Nam quod ab illorum regulis, conſtitutioneque diſcordat, Apoſtolicæ ſedis nunquam obtinebit conſenſum. Quanta vero hoc diligentia cuſtodiatur à nobis, exemplaribus eius epiſtolæ, quam ad Conſtantinopolitanum epiſcopum, refrenantes ipſius cupiditatem, miſimus, inſtrueris: quam in omnium fratrum, & ſacerdotum noſtrorum facias notitiam peruenire, vt nouerint, patrem eccleſiaſticam per concordiam Deo placitam debere ſeruari. Illud quoque dilectionem tuam conuenit præcauere, vt præter eos, qui ſunt Domini ſacerdotes, nullus ſibi ius docendi & prædicãdi audeat vẽdicare, ſiue ſit ille monachus, ſiue ſit laicus, qui alicuius ſciẽtiæ nomine glorietur. Quia etſi optãdu eſt, vt omnes eccleſiæ filij, quæ recta & ſana ſunt, ſapiant: nõ tamen permittendum eſt, vt quiſquam extra ſacerdotalem ordinem conſtitutus, gradum ſibi prædicatoris aſſumat, quum in Eccleſia Dei omnia ordinata eſſe cõueniat, vt in vno Chriſti corpore & excellentiora membra ſuum officium impleant, & inferiora ſuperioribus non reſiſtant. Data [illegible] Opilione viro clariſſimo conſule.

Prædicatio [illegible]

THEODORETVS (CYRI EPIſcopus) Leoni Romæ Epiſcopo.

SI Paulus præco veritatis, tuba ſanctiſſimi ſpiritus, ad magnum Petrum cucurrit, vt ijs, qui Antiochiæ de inſtitutis legalibus cõtendebant, ab ipſo adferret ſolutionem: multò magis nos, qui abiecti ſumus & puſilli, ad Apoſtolicam veſtram ſedem currimus, vt eccleſiarum vlceribus medicinam à vobis accipiamus. Vobis enim per omnia primos eſſe cõuenit, multis enim, quibus ſuperiores eſtis,

Acto. 15. Gal. 2.

D. Cyrillus & Leo cõtemporanei.

orna-

ornatur veſtra ſedes. Alias enim vrbes ornat vel magnitudo, vel pulchritudo, vel multitudo eorum, qui inhabitant. Nonnullas autem ijs priuatas, dona quædam illuſtrant ſpiritalia. Veſtræ autem redundantem bonorum copiam dedit is, qui eſt bonorum largitor. Ea eſt enim omnium maxima & præclariſſima, & quæ præeſt orbi terrarum, & eorum, qui inhabitant, abundant multitudine. Accedit his, quòd hoc quoque, quod rerũ potitur, peperit Imperiũ, & propria ſua appellatione eos quibus imperat, impertijt. Præcipuè autem & inſigniter eã exornat fides, & fide dignus teſtis

Rom. 1.

diuinus Apoſtolus, qui clamat: Fides veſtra annunciatur in vniuerſo mundo. Si autẽ diuinæ prædicationis ſtatim ſuſceptis ſeminibus, mirabiles hos fructus & tam vberes tulit: quę nam ad eam, quæ nunc in ea verſatur, pietatem laudibus celebrandam ſufficerit oratio? Habet autem cõmunium quoque Patrum & veritatis Doctorũ Petri & Pauli ſepulcra, quę fidelium animas illuminant. Horum autem beatiſſimum par & planè diuinum, exortum quidem eſt in Oriente, & radios omnem in partem emiſit: in Occidente autem prompto & alacri animo vitæ ſuſcepit occaſum, & nũc illinc orbem terræ ſuis radijs illuſtrat. Ij veſtram ſedem effecere magis illuſtrem: ea eſt veſtrorum bonorum colophon. Illorum autem Deus nunc quoque illorum ſedem clarã inſignemq́ue reddidit, cùm veſtram ſanctitatem in ea collocauerit, quæ radios fidei orthodoxæ emittit. Atque huius quidem poſſunt mulia quoque alia inueniri indicia: ſufficit autẽ vel veſter zelus in nefandos infauſtosq́; Manichæos, quem veſtra nuper ſanctitas aperuit, oſtendens veſtræ in Deum pietatis ſtudium. Satis ſunt etiam, quæ nunc à vobis ſcripta ſunt, ad ſignificandum veſtrum characterem Apoſtolicum. Incidimus enim in ea, quæ ſcripta ſunt à veſtra ſanctitate, de ſuſcepta à Deu & ſeruatore noſtro humanitate, vt quæ accuratè ac perfectè ſcripta eſſent, admirati ſumus. Vtraque enim ſimul declarabant, & ęternam vnigeniti ex æterno patre diuinitatem, & quæ erat ex ſemine Abrahæ & Dauid humanitatem: & quòd quæ ſumpta erat natura, erat nobis ſimilis in omnibus: ſolùm autem erat diſſimilis, quòd ab omni peccato permanſerit alienus: quandoquidem id non à natura, ſed ab animi inſtituto & libero arbitrio naſcitur. Habebant autẽ hæc quoque ſcripta, quòd vnus quidem eſt vnigenitus Dei filius: eſt autẽ eius diuinitas impatibilis, immutabilis, & in quam nõ cadit alteratio, ſicut is, qui genuit ipſum Pater & ſanctiſſimus ſpiritus. Et ideò patibilem ſuſcepit naturã, quãdoquidem in diuinam naturam nõ cadit paſſio, vt ſuæ carnis paſſione largiretur impatibilem ijs, qui in ipſum crediduſſent. Hæc & quæ ſunt his ſimilia, ſcripta continebant.

Graue teſtimonium Doctoris Græci de Eccleſia Romana.

Nos autem ſpiritalem admirati ſapientiam tuam, quæ per vos locuta eſt, ſanctiſſimi ſpiritus gratiam laudauimus: Hortamurq́ue, rogamus, obſecramus, & ſupplicamus ſanctitati tuæ, vt quæ tempeſtate agitantur, Dei eccleſijs opem feras. Nam cum per ea, quæ à veſtra ſanctitate Epheſum ſcripta ſunt, ſperaſſemus fore, vt ſedarentur fluctus, in grauiorem procellam incidimus. Iuſtiſsimo enim Alexandrinorum præſuli nõ ſuffecit iniqua, atque adeò iniuſtiſsima depoſitio ſanctiſsimi & religioſiſsimi Conſtantinopolitanorum epiſcopi domini Flauiani, nec eius expleuit animum ſimilis cædes aliorum epiſcoporum: quinetiam me quoque abſentem calamo ſimiliter iugulauit, cùm me nec in ius vocaſſet, nec præſentem iudicaſſet, nec quid de ſuſcepta à Deo & ſeruatore nuſtro humanitate ſentirem, interrogaſſet. Atque homicidas quidem, & ſepulcrorum effoſſores, & eos, qui aliena cubilia violauerint, non priùs condemnant iudices, quàm ipſi accuſationem confeſſione ſua confirmauerint, vel ab alijs apertè conuicti fuerint. Nos autem is, qui in diuinis legibus eſt eductus, trigintaquinque dierum ſpatio remotos condemnauit, vt voluit. Et nec hoc non ſolùm fecit, ſed etiam anno ſuperiore, cùm duos viros, qui in morbũ Apollinaris inciderant, illucq́ue excurrerant, & calumnias in nos contexuarant excitaſſet, nos in eccleſia notauit anathemate, idq́; cùm ego ad eum ſcripſiſſem, & quæ ſentio, literis ſignificaſſem. Ego autem Eccleſiæ quidem defleo tempeſtatem, quietem autem amplector. Nam cùm vigintiſex annis mihi ab vniuerſorum Deo creditam eccleſiam per veſtras preces rexerim, non tempore beatiſsimi Theodoti orientis præſulis, non tempore illorum, qui ei in ſede Antiochena ſucceſſere, quantumuis leuem ſubij repræhenſionẽ: ſed mihi diuina opem ferente gratia, plùs quàm mille animas liberaui à morbo Marcionis: multos autem alios à ſecta Arij, & Eunomij adduxi Chriſto Domino, & vt in octingentis eccleſijs paſtor eſſem, mihi ſortitò obtigit. tot enim parœcias habet Cyrus: in quibus per veſtras preces ne vnum quidem remanſit zizanium, ſed ab omni errore hæretico liberatus fuit grex noſter. Nouit, qui omnia intuetur, quot à nefandis hæreticis lapides in me immiſſos ſuſtinuerim, quàm multa in multis Orientis ciuitatibus certamina ſuſceperim, aduerſus gentes, aduerſus Iudæos, aduerſus omnem hæreticum errorem. Et poſt tot ſudores & labores, ne in ius quidem vocatus, ſum condemnatus. Ego autem Apoſtolicæ veſtræ ſedis expecto ſententiam: & ſupplico, & obſecro veſtram ſanctitatẽ, vt mihi opem ferat iuſtum veſtrum & rectum appellanti iudicium, & iubeat ad vos accurrere, & oſtendere meam doctrinam vestigia Apoſtolica ſequẽtem. A me enim ſcripta ſunt alia quidem ante viginti annos, alia verò ante decem & octo, alia ante quindecim, alia ante duodecim, partim quidem aduerſus Arianos, & Eunomia-

Orientalis Epiſcopus ab Alexandr. Epiſcopo depoſitus ſedem Romanam appellat.

oomianos, partim verò aduersùs Iudæos & gentes, partim verò aduersùs Magos, qui ſunt in Perſide: alia rursùs de vniuerſa ac generali prouidentia: alia rursùs per diuinam gratiã à me ſunt explicata de Theologia, & diuina humanæ naturæ ſuſceptione, & ſcripta Apoſtolica, & Propheticæ prædictiones: & ex his facilè ſciri poteſt, an ſeruauerim rectam atque inflexibilem fidei regulam, an rectitudinem eius tranſilierim. Sed ſupplicationem meam quæſo nè reſpuatis, nec miſeram meam caniciem deſpiciatis, quæ poſt tot labores affecta eſt contumelijs. Ante omnia autem rogo, vt ſciam à vobis, an in iniuſta hac depoſitione me oporteat acquieſcere, an non. Veſtram enim expecto ſententiam, & ſi iudicatis me ſtare iuſſeritis, ſtabo, nec vlli deincèps hominum moleſtiam exhibebo: ſed quod flecti nõ poteſt, Dei & ſeruatoris noſtri expectabo iudicium. Mihi autem, vt Dominus Deus eſt teſtis, nec honor curæ eſt, nec gloria, ſed tãtùm ſcandalum quod factum eſt, quòd multi ex ſimplicioribus, & maximè qui ex diuerſis hæreſibus à nobis capti ſunt, ſedem eorum, qui nos condemnarunt, attendentes, exiſtimabũt nos fortaſsè hæreticos, vt qui, quod ſit rectum perfectumq; dogma, videre nequeant. Quòd autem, cum tot annis fuerim epiſcopus, non domum poſſederim, non agrum, non obolũ, non ſepulcrum: ſed ſponte electam amplexus ſum paupertatem, & quæ nobis à parentibus obuenerant, poſt illorum mortem ſtatim diſtribuerim, norunt omnes, qui in Oriẽte habitant. Ante omnia autem ſupplico veſtro ſacro & Deo amico capiti, vt precum mihi præbeat auxilium. Hæc per religioſiſſimos & Dei amãtiſſimos presbyteros Hypatium & Abramium choreepiſcopos, & Alypium præſidem eorum, qui ſunt apud nos monachorũ, veſtram docui ſanctitatem, quãdoquidem nè ad vos venirem, me Imperatoris literatũ vincula retinuere. Sicut ergò alios, rogo etiã ſanctitatem veſtram, vt eos paternè adſpiciat, & inflexas aures beneuolas eis præbeat, & quæ calumnijs appetitur & temerè oppugnatur, ſenectutem meã veſtra dignetur cura ac prouidentia, & ante omnia fidei, cui inſidiæ tendontur, omnibus viribus curam gerat, & eccleſijs paternam ſuam cõſeruet integram hæreditatem, vt pro his quoque remunerationes accipiat ſanctitas veſtra à liberali & munifico Deo.

EPISTOLA LXI. EIVSDEM, ad Theodoretum epiſcopum Cyri, poſt Chalcedoneñ. Concilium, de fidei perſeuerantia.

DILECTISSIMO fratri Theodoreto epiſcopo, Leo epiſcopus. Remeantibus ad nos fratribus & conſacerdotibus noſtris, quos ad ſanctum concilium ſedes beati Petri direxit: agnouimus, dilectionẽ tuam ſuperno adiutorio, nobiſcum tam Neſtorianæ impietatis, quàm Entychianæ veſaniæ, extitiſſe victricem. Vnde gloriamur in Dño, cum propheta canentes: Adiutorium noſtrum in nomine Domini, qui fecit cœlum & terram, qui nullum nos in noſtris fratribus detrimẽtum ſuſtinere permiſit: ſed quæ noſtro priùs miniſterio definierat, vniuerſæ fraternitatis irretractabili firmauit aſſenſu, vt verè à ſe prodiſſe oſtenderet, quod priùs à prima omnium ſede formatum, totius Chriſtiani orbis iudicium recepiſſet: vt in hoc quoque capiti membra concordent, in quo nobis ampliùs accreſcit gaudendi materia, dum & tanto magis ſe perculit inimicus, quanto contra Chriſti miniſtros ſæuiùs inſurrexit. Nam nè aliarum ſedium, ad eam, quam cæteris omnium Dominus ſtatuit præſidere, cõſenſus, aſſentatio videretur, aut alia quælibet ſubrepere poſſet aduerſa ſuſpicio, inuenti priùs ſunt, qui de iudicijs noſtris ambigerent. Et dum nonnulli *ad diſſenſiones incitati ab authore contradictionis, ad inſana bella proſiliunt: ad maius bonum, malo eius, authore totius bonitatis diſpenſante, peruentum eſt. Dulciùs ſiquidem munera gratiæ diuinæ proueniunt, quotiès non ſinè magnis ſudoribus acquiruntur. Et minùs bonum videri ſolet, pax cõtinuata per ocium, quàm reddita poſt laborẽ. Ipſa quoq; veritas & clariùs reniteſcit, & fortiùs retinetur, dum, quæ fides priùs docuerit, hæc poſteà examinatio confirmarit. Multùm denique ſacerdotalis officij meritum ſplendeſcit, vbi ſic ſummorum ſeruatur authoritas, vt in nullo inferiorum putetur immiuuta libertas. Et ad maiorem DEI gloriam proficit finis examinis, quandò ad hoc ſe accipit exercendi fiducia, vt vincatur aduerſitas, nè quod per ſe probatur reprobum, ſilentij præiudicio videatur oppreſſum. Exulta igitur chariſſime frater, & in vnico Dei filio victor exulta. Vicit per nos ille pro ſe, cuius carnis veritas negabatur: vicit per nos, & pro nobis ille, cui vicimus. Secunda eſt poſt aduẽtum Domini hæc orbi feſtiuitas. Redditũ ſeculo eſt, prædone proſtrato, incarnationis diuinæ myſteriũ, quod humani generis inimicus, quia rebus ipſis auferre nõ poterat, calũnijs obſcurabat. Quinimmò ab incredulorũ corde perierat immortale myſterium, quia nihil prodeſt tanta ſalus incredulis, ipſa veritate ſuis dicente diſcipulis: Qui crediderit, & baptizatus fuerit, ſaluus erit: qui autem non crediderit, condemnabitur. Solis iuſtitiæ iubar, denſis per Orientem Neſtorij & Eutychetis nebulis impeditũ, purè ab Occidente reſplenduit, vbi culmen ſanctum in apoſtolis & doctoribus principaliter collocauit, quamuis nec illic vnquàm defuiſſe credendus ſit, quo confeſſores ſibi egregios reſeruauit, ità vt dum denuò conaretur hoſtis antiquus, per ſecundi Pharaonis impœnitens cor, fidei Abrahæ ſemẽ & filios repromiſſionis extinguere, Deo miſerante, langueſcens, niſi ſibi noceret, nihil poſsit. De quo

Pſal. 123.

Hæreſis probatio eſt à Dei.

*A diſſenſionũ contradictione authore, ad contradictionũ bella.

Marc. vlt.

quo & illud omnipotens mirabilius egit,
quia & quos ſibi ſocios ad Iſraelitici popu-
li cædes aſciuerat, non cum tyrannidis au-
thore ſubmerſit, ſed cum ſuo populo con-
gregauit. Et ſicut reuerà ſe dignum, &
ſoli ſibi poſſibile fons miſericordiæ nouerat,
victos à nobis, nobiſcum fecit eſſe victores.
Nam dum ſolus verè ſit humani generis ho-
ſtis ſpiritus falſitatis, omnes de illo trium-
phare non dubium eſt, quos ſibi veritas ven-
dicauit. Nunc prorſus illa redemptoris no-
ſtri dicta, quàm ſint diuinæ authoritatis, ap-
pàret, dum contra hoſtes fidei ſic aptantur,
Ioann.8.f vt de ipſis dicta dubitare non liceat. *Vos,*
inquit, ex patre diabolo eſtis, & deſideria pa-
tris veſtri vultis implere: Ille homicida fuit
ab initio, & in veritate non ſtetit, quia veritas
in eo non eſt: Quandò loquitur mendacium,
ex proprijs loquitur: quia mendax eſt, & pa-
ter eius. Nihil ergò mirandum eſt, quòd hi,
qui in veritate Dei noſtræ naturæ menda-
cium crediderunt, patri ſuo & circa iſta
concordant, quicquid viſum, quicquid audi-
tum, quicquid deniquè (teſte euangelio) ta-
ctum eſt, atque palpatum in vnico Dei fi-
lio, non eius, cuius probatum eſt, aſſerentes,
ſed coæternæ & coeſſentialis patri fuiſſe ſub-
ſtantiæ, quaſi aut diuinitatis natura, crucis
ligno tranſfixa ſit, aut inconuertibilis, cre-
ſcere per ætates, & in ſapientia proficere,
ſapientia ſempiterna, vel ſpiritu Deus, qui
Ioann.4. ſpiritus eſt, ſubindè repleri potuerit. In hoc
quoquè ſe acerba veſania, ex quo authore
proceſſerit, prodit, quòd quantùm in ſe
eſt, vniuerſis nocere molità eſt. Nam qui
vos perſequendo afflixit, cæteros ad conſen-
ſum ſceleris impellendo deprauauit. Sed nec
nos, licèt in ſingulis fratribus (quia mem-
bra noſtra ſunt) vulneraſſet, à ſpeciali dolo-
re fecit exceptos, quibus noua, & inaudita
priùs atque incredibili audacias inferre con-
tra ſuum caput eſt molitus iniuriam. Sed vti-
nàm vel poſt tot peſſima reſipiſcens, non
nos etiàm de ſuo æternæ damnationis interi-
tu contriſtaſſet. Quam menſuram ſceleris
prætermiſit, cui nec hoc ſufficere potuit, quòd
nec viuis parcendo, nec mortuis, etiàm in
ſanguine, innocentis, & catholici ſacerdotis
pollutas iampridem abdicata veritate, atque
approbata falſitate, manus intinxit? Et
Ioann.3.c quum ſcriptum ſit, *Quid odit fratrem ſuum,*
homicida eſt, ille (quod odio iam facile, ad-
dictus eſt) impleuit operibus, quaſi nec hæc
audiſſent, nec illud quod Dominus ait:
Matt.11.d *Diſcite à me, quia mitis ſum & humilis corde, &*
inuenietis requiem animabus veſtris. Iugum
enim meum ſuaue eſt, & onus meum leue eſt:
dignus diabolici prædicator erroris, Ægy-
ptius vaſtator inuentus eſt, qui tanquàm ſæ-
uiſſimus tyrannus eccleſiæ, nefandas blaſphe-
mias per violentam ſeditioſorum turbam, &
per cruentas manus militum venerandis fra-
tribus imponebat. Et cùm voce noſtri redem-
ptoris firmatum ſit, vnum eundemque eſſe Ioann.8.f
homicidij & falſitatis authorem, ille pariter
vtrunque compleuit, quaſi non vt caueantur,
vt perpetrêtur, ſcripta ſint, ad perditionis ſuæ
cumulum trahens, quæ Dei filius monuit ad
ad ſalutem. Illud quoque ſurda nimis aure
prætetiens, quod ab eodem Domino dictum
eſt: *Ego, quod vidi apud Patrem meum, loquor:*
& vos ergo, quod vidiſtis apud Patrem veſtrum, Ioann.8.d
facitis. Igitur, dum ſanctæ memoriæ Flauiano
vitam præſentis ſeculi molitetur auferre, ſe
veræ vitæ luce priuauit. Dum vos ab eccle-
ſijs veſtris conaretur expellere, ſe à Chriſtia-
norum collegio ſegregauit. Dum trahit plu-
rimos, & impellit ad erroris aſſenſum, mul-
tiplici animam ſuam vulnere ſauciauit, ſolus
vltra omnes & per omnes, ac pro omnibus
reus, qui cauſa reatûs omnibus fuit. Sed licèt
his tua fraternitas, ſolido cibo firmata, indi-
gere minimè videatur, tamen vt, quod noſtri
loci eſt, impleamus circa vocem dicentis Apo-
ſtoli, *Præter ea quæ extrinſecùs ſunt, inſtantia* 2.Cor.11.
mea quotidiana, ſolicitudo omnium Eccleſiarum:
Quis infirmatur, & ego non infirmor? Quis ſcan-
dalizatur, & ego nõ vror? hoc præcipuè præſen-
ti occaſione credimus admonendum, frater
chariſſime, vt quotieſcunq;, diuina gratia ad-
miniſtrante, illos qui foris ſunt, fonte doctri-
næ, aut ſubmergimus, aut purgamus, in nullo
ab illis, quas Spiritus ſancti diuinitas in Chal-
cedonenſi Concilio protulit, fidei regulis re-
cedentes, inter vtrunque hoſtem nouellę per-
fidiæ ſermonem noſtrum cum omni cautela
libremus, non iam (quod abſit) tanquàm de
dubijs diſceptantes, ſed authoritate ſua, quæ
benè definita ſunt, adſtruentes, quum &
in Apoſtolicæ ſedis epiſtola vniuerſali ſanctæ
ſynodi aſſenſu firmata, tanta diuinæ autho-
ritatis teſtimonia nouerimus eſſe congeſta,
vt nullus queat vlteriùs dubitare, niſi qui ſibi-
metipſi errorum tenebras inferre maluerit,
quum ſynodalia geſta, vel quibus primùm
definitio fidei legitur eſſe formata, vel
quibus prefatę literæ Apoſtolicæ ſedis, etiàm
tuæ fraternitatis ſtudio defenſæ ſunt, &
maximè ad piiſſimos principes totius Con-
cilij alloquutio, tot ſit pręcedentium patrum
teſtimonijs roborata, vt quamuis imprudenti
ac pertinaci animo, ſi tamen non iam cum
diabolo pro ſua impietate damnatus eſt, va-
leant ſuadere. Vndè hoc quoque nos con-
tra hoſtes Eccleſiæ prouidere condignum eſt,
vt eis nullam calumniandi occaſionem
(quòd ad nos attinet) penitùs relinqua-
mus, nec vnquam contra Neſtorianos, aut
Eutychianos agentes, alteri eorum videa-
mur terga vertiſſe, ſed vtroſque Chriſti ho-
ſtes æqua lance vitemus atque damnemus, ita
vt eos, quotiès audientium quantalibet poſcit
vtilitas, cum dogmatibus eorum digno ana-
themate promptiſſimè, atque euidentiſſimè
feriamus, nè ſi à nobis hoc aut obſcuriùs,
fieri videatur, aut tardiùs, putetur inuitum.

Digitized by Google

Quod quanuis prudentiam tuam res ipſa admonere ſufficiat, nunc tamen & experimenta docuerunt. Sed benedictus Deus noſter, cuius inuincibilis veritas ab omni hæreſeos macula mundum te, ſecundùm ſedis Apoſtolicæ iudicia, demonſtrauit. Cui dignam retribues pro tot laboribus gratiam, ſi talem te, qualem probauimus ac probamus, pro vniuerſali Eccleſię defenſione ſeruaueris. Nam quòd Deus omnium calumnioſorum fallacias ſoluit, maximam beatiſſimi Petri curam pro nobis cunctis agnoſcimus, qui poſtquàm ſuæ ſedis iudicium in fidei diffinitione firmauit, nec circa cuiuſquam veſtrum, qui nobiſcum pro catholica fide laboraſtis, perſonam, quicquam reprobum videri permiſit, quia nec poterat, Spiritusſancto iudicante, quiſquam ex eis non victor exire, quorum iam vicerat fides. Quod ſupereſt, exhortamur, vt quia illic nonnullas Eutychiani ac Neſtoriani erroris reliquias cognouimus remanſiſſe, nunc etiàm ſedi Apoſtolicæ collabores. Victoria enim, quam Chriſtus Dominus Deus noſter ſuæ donauit Eccleſiæ, quandiù in hoc mundo verſamur, licèt fiduciam maiorem tribuat, non tamẽ in totum ſolicitudinem perimit: nec vt dormiamus donata eſt, ſed vt ſuauiùs laboremus. Vndè in hoc quoque tuæ vigilantiæ ſolicitudine volumus adiuuari, vt tua relatione currente, quid apud illos religionis doctrina Dominica proficiat, Apoſtolicam ſedem feſtines inſtruere, quatenùs illius religionis ſacerdotes, in quocunque vſus exegerit, adiuuemus. De his verò, quæ in ſæpedicto concilio illicita contra venerabiles Nicenos canones præſumptione tentata ſunt, ad fratrem & coepiſcopum noſtrum Antiochenæ ſedis præſulem ſcripſimus, adijcientes & illud, quòd nobis propter improbitatem monachorum quorundam, religionis veſtræ verbo mandaſtis per vicarios noſtros, & hoc ſpecialiter ſtatuentes, vt præter Domini ſacerdotes nullus audeat prędicare, ſeu monachus, ſiue ille ſit laicus, qui cuiuſlibet ſcientię nomine glorietur. Quas tamen literas, pro vtilitate vniuerſalis Eccleſię, per prædictum fratrem & coepiſcopum noſtrum Maximum, ad omnium volumus peruenire notitiam: & ob hoc, hic noluimus earum exemplar adijcere: quia quæ prædicto fratri iniunximus, nũ dubitamus implenda. Et alia manu. Deus te incolumem cuſtodiat, frater chariſſime. Data 4. Idus Iunij, Opilione viro clariſſimo cõſule.

[Margin: Victoriam donat dñs; non vt non laboremus, sed vt ſuauius laboremus.]

[Margin: 16 q. 1. Adijcimus illud]

[Margin: A.D. 453.]

PASCHASINIS EPICOPI LILYbetani epiſtola ad Leonem papam, qui iuſſerat illi, vt reſcriberet de ſupputatione paſchalis feſti.

DOmino verè beatiſſimo ac Apoſtolico, mihique poſt Dominum plurimùm colendo papæ Leoni, Paſchaſinus Epiſcopus.

Apoſtolatus veſtri ſcripta, Diacono Panormitanę Eccleſię Silano deferente, percepi, quę nuditati meę atque ærumnis, quas amariſſima captiuitate faciente incurri, ſolatium in omnibus atque remedium attulerunt, cœleſti rore animum recreantes, atque omne, quod triſte fuerat, abſtergẽtes. Domine venerabilis papa, iubere dignata eſt corona veſtra, vt quod paſchalis ſupputationis veritas anni poſt hũc futuri haberet, ſacroſanctis auribus veſtris exiguitas mea intimaret. Cui pręcepto inobediẽs exiſtere non potui omninò, nec debui. Diuino itaque tractatu, vel ratiocinatione id verum inuenimus, quod ab Alexandrinæ eccleſiæ antiſtite beatitudini veſtræ reſcriptum eſt. Nam quum Romana ſupputatio, quæ cyclo concluditur, cuius ipſe, de quo agitur, erit ſexageſimusquartus annus, qui cyclus cœpit à conſulatu Antonini & Siagrij, nobis dubietatem afferret, eo quòd ſeptimum Kalendarum Aprilium die, dies Dominica, & luna 21. incurreret, & iterùm nono Kalendarum Maiarum die (vt rei veritas habet) Dominica dies, & luna 19. obueniret, in hoc ambiguo fluctuantes, ad Hebræorum, hoc eſt, legalem ſupputationem nos conuertimus, quæ quum à Romanis ignoratur, facilè errorem incurrunt. Cœpit ergò Ogdoas à conſulatu virorum clariſſimorum Aetij iterùm & Sigiſmildi, quæ clauditur anno, de quo quæſtio videtur exorta. Talis ratio hæc eſt: Priores verò anni communes, tertius emboliſmalis, quartus & quintus communes, ſextus emboliſmalis ſeptimus communis: octauus emboliſmalis. Peruidet ergò apoſtolatus veſtri prudentia, octauum annum Ogdoadis fieri aliter non poſſe, niſi emboliſmum teneamus. Quòd ſi voluerimus illud, quod ſuperiùs diximus, id eſt, quòd primum incurrit, paſcha ſeptimo Kalendarum Aprilium die celebrare, communem annum faciemus, & incipiet omnis deinceps ſubſequentium annorum ſupputatio vacillare. Et nè hoc quod expoſui, beatitudini veſtræ obſcuritatem aliquam afferat, ſuggeſſimus communes annos, apud Hebræos duodecim tantùm menſes, hoc eſt dies 354. habere. Neceſſitate ergò emboliſmi cogimur id tenere, quod longius eſt, nè à vero deuiare videamur. Neque nobis aut nouum aut erraticũ videatur, quum dies paſſionis vndecimo Kalẽdas Maij occurrat, à qua (ſicut videtur) Paſcha nomen accepit, licèt Hebrææ linguæ interpretes tradant paſcha tranſitum dici, quod tamen idem & Ioannis Euangeliſtæ dicto firmatur, quo ait, quum de paſſione loqueretur: Cùm veniſſet hora, vt tranſiret Ieſus de hoc mundo ad patrem. Non ergò nos dies vna longiùs poſita terreat, nè, quum hoc vitamus, incurramus errorem, ſicut tempore beatæ recordationis domini mei prędeceſſoris veſtri Zoſimi, anno conſulatus Honorij Auguſti vndecimo, & Conſtantij ſecundo. Tunc enim, quum declinaretur, nè

[Margin: Aetij. 2. & Sigiſmildis conſulatus incidit in annum Domini 437.]

[Margin: Ioann. 13. a]

decimo

decimo Kalendas Maij dies paſchæ teneretur, celebratum octauo die Kalendas Aprilis, id eſt, pro emboliſmo communis eſt annus tentus, & error grauiſſimus eſt ortus, intantùm, vt miniſterio certo, quod dono ſancti ſpiritus miniſtratur, hæc veritas probaretur. Quod properteà credidi exponendum, quia locus ipſe etiàm ſancto, atque à me venerando fratri meo Libanio diacono notiſſimus eſt. Cuius myſterij miraculum tale eſt: Quædam viliſſima poſſeſſio Meltinas appellatur, in montibus arduis ac ſyluis denſiſſimis conſtituta, illicque perparua atque vili opere conſtructa eſt Eccleſia. In cuius baptiſterio nocte ſacroſancta paſchali baptizandi hora, quum nullus canalis, nulla ſit fiſtula, nec aqua omninò vicina, fons ex ſeſe repletur, paucisque qui fuerint, conſecratis, cùm deductorium nullum habeat, vt aqua venerat, ex ſeſe deſcendit. Tunc ergò (ſicut ſuprà diximus) cùm ſanctæ memoriæ domino quondàm meo, ac beatiſſimo Papa Zoſimo, cùm apud Occidentales error ortus fuiſſet, conſuetis lectionibus nocte ſacta diſcuſſis, cùm presbyter ſecundùm morem, baptizandi horam requireret, vſque ad lucem aqua non veniente, non conſecrati, qui baptizandi fuerant, receſſerunt. Vt ergò breuiter narrem, illa nocte, quæ luceſcebat in diem Dominicam, 10. die Kalendas Maij fons ſacer hora competenti repletus eſt. Euidenti ergò miraculo claruit, Occidentalium partium fuiſſe errorem. Hæc prout potui, vel epiſtolaris breuitas paſſa eſt, iubente apoſtolatu veſtro reſcripſi.

EPISTOLA LXII. LEONIS, AD Martianum Auguſtum de Paſcha.

LEo Epiſcopus Martiano Auguſto. Tam multis documentis per omnes CHRISTI eccleſias fides veſtræ pietatis innotuit, vt ſi quid ſolicitudinum pro communi religione generatur, meritò veſtrum quæratur auxiliũ, Et quia memor diſpenſationis mihi creditæ: neceſsè habeo, curas meas etiàm in ea, quæ ſunt futura, præmittere, non improbè cupio clementiæ veſtræ ſtudijs adiuuari, vt in ea obſeruantia, quæ certa ſemper ratione variatur, nihil poſſit erroris incurri. Paſchale etenim feſtum, quo ſacramentum ſalutis humanæ maximè cõtinetur, quanuìs in primo ſemper menſe celebrandum ſit, ità tamen eſt lunaris curſùs conditione mutabile, vt plerunque ſacratiſſimi diei ambigua currat electio, & ex hoc fiat plerunquè, quod non licèt, vt non ſimul omnis Eccleſia, quod non niſi vnum eſſe oportet, obſeruet. Studuereq; ſancti patres occaſionem huius erroris auferre, omnem hanc curam Alexandrino epiſcopo delegantes: quoniam apud Ægyptios huius ſupputationis antiquitùs tradita eſſe videbatur peritia, per quam, qui annis ſingulis dies prædictæ ſolennitatis euenerit, ſedi Apoſtolicæ indicaretur, vt huius ſcripti ad longinquiores Eccleſias iudicium generaliter percurreret. Sed ſanctæ memoriæ Theophilus, Alexandrinæ Eccleſiæ vrbis Epiſcopus, cùm huius obſeruationis annos centum numero collegiſſet, ſeptuageſimo ſexto paſchale feſtum longè aliter, quàm alij decreuerant, tenendum eſſe conſtituit, à primo Auguſtæ memoriæ Theodoſij iunioris conſulatu ſuccedentes ſibi ſacræ obſeruantię ordines ponens, vt longioris temporis ratio eius literis teneretur aſſcripta, cuius complexionis ſeptuageſimus & quartus eſt annus, in qua pridiè Idus Aprilis ſanctum Paſcha celebrauimus: ſequenti verò anno; pridiè Nonas Aprilis eadem, propitio Deo, erit habenda feſtiuitas, ſicut regulariter centenarię annorum rationis ordo declarat. Sed in anno, qui erit ſeptuageſimusſextus, paſchæ dies inuenietur aſſcriptus, quem à paſsione Domini nullius exempli: nullius conſtitutionis admittit authoritas. Nam diem octauum Kalendarum Maiarum ab eo cognoſcimus pręfinitum, qui anni limitem antiquitùs conſtitutum, excedit, cùm alij quintodecimo Kalendarum Maiarum huic feſtiuitati deputauerint diem. Siquidem ab vndecimo Kalendarum Aprilium, vſque in decimum kalendarum Maiarum, legitimum ſpatium ſit pręfinitum. Intra quod omnium varietatum neceſsitas concludatur, vt Paſcha Dominicum nec priùs poſsimus habere, nec tardiùs. Quod enim in decimum, & in nouum Kalendarum Maiarum, videtur nonnunquàm perueniſſe feſtiuitas, quadam ratione defenditur: quia etſi dies reſurrectionis vltra terminum videtur exiſſe, dies tamen paſsionis, limitem poſitum non inuenietur egreſſus. Ad octauum autem Kalendarum Maiarum Paſchalem obſeruantiam perducere, nimis inſolẽs, & aperta tranſgreſsio eſt. Quia ergò in illa, vt dixi, centenaria ſupputatione Theophili, ſeptuageſimusſextus annus diem paſchę contra morem eccleſiaſticum ſtatuiſſe monſtratur, & non leuiter delinquitur, ſi in principio ſacramenti veritas & vnitas ab vniuerſali Eccleſia non tenetur: obſecro clementiam veſtram, vt ſtudium veſtrum pręſtare dignemini, quatenùs Ægyptij, vel ſi qui ſunt alij, qui certam huius ſupputationis videntur habere notitiam, ſcrupulum huius ſolicitudinis abſoluant, vt eum diem generalis obſeruantia dirigat, qui nec paternarum conſtitutionum normam relinquat, nec vltra pręfixos terminos euagetur. Quicquid autem pietas veſtra de hac conſultatione cognouerit, ad meam iubeat mox notitiam peruenire, vt in diuinis myſterijs nulla diſſonantię culpa naſcatur. Data decimoſexto Kalendas Iulij, Opilione viro clariſsimo cõſule.

Et tamen anno Domini 1546. incidit in 7. calẽd. maij.

Hæc Eudoxia filia fuit Eudociæ vxoris Theodoſij iunioris, cui ſcripta eſt ſequens Epiſtola 64

EIVSDEM LXIII. EPISTOLA, ad Eudoxiam Auguſtam de Paſcha.

LEO Romanę & vniuerſalis Eccleſię Epiſcopus, Eudoxię Auguſtę ſalutem.

Sanctę memorię Theophilus, ad Auguſtũ Theodoſium ſeniorem ſcribens, per centum annos à primo prędicti principis conſulatu, digeſſit ordinem diei feſti, cuius inſtructionis ſeptuageſimus quartus nunc annus euoluitur, Opilione conſule. Pridiè Idus Aprilis celebrata eſt ſacra ſolennitas: vndè ſequenti anno pridiè Nonas Aprilis, eadem feſtiuitas rationabiliter conſequitur. Sed annus, qui erit ſeptuageſimus ſextus, memorati Epiſcopi annotationem habere cognoſcitur, quæ à totius antiquitatis exemplo, & ab omni authoritate patrum diſcordat. Siquidem in octauum Kalendarum Maiarum Dominicum paſcha tranſtulerit, præfixos antiquitatis limites nimis audenter excedens, cùm die quintodecimo Kalendarum Maiarum paſchalem ſolennitatem (ſicut conſtituere alij) potuerit annotare. Vndè quia non mediocris mihi ſolicitudo generatur, nè apud Ægyptios hæc perſuaſio probaretur, ad Chriſtianiſſimum & clementiſſimum principem ſcripta direximus, quibus cautam ſcrupuli diligenter expoſui, & ſuppliciter poſtulaui, vt operam ſuam, quemadmodùm conſueuit, religionis cultui dignanter impendat, vt eos, qui huius ſuppotationis perfectam videntur habere notitiam, in vnum iubeat conuenire, & diligenter inquirere, nè fortè hæc diffinitio teneatur, & hic exceſſus, qui prioribus videtur repugnare temporibus, noſtræ conniuentiæ vel negligentiæ deputetur, & fiat in noſtris diebus, quod nunquàm ante præſumptum eſt. Quia verò oportet, ſerenitatem tuam curæ iſtius mecum eſſe participem, & nè quid tale accidat, præcauere; crebriùs religioſiſſimo & fideliſſimo principi dignare ſuggerere, vt indiſſimulanter iubeat Ægyptios admonere, nè in ſummæ feſtiuitatis die, aut diſſenſione aliqua, aut tranſgreſſione peccetur. Quicquid autem de hac re diligentiùs inueſtigare ſolicitudo tua potuerit, citò ad notitiam meam glorioſiſſimus imperator iubeat peruenire: quia & ad ipſius, & ad omnium ſalutem pertinet, vt Dei cultus nullo errore lædatur. Data decimoſexto Kalendas Iulij, Opilione viro clariſſimo conſule.

EPISTOLA LXIIII. EIVSDEM, ad Eudociam Auguſtam, de monachis Palæſtinis.

LEO Epiſcopus Eudociæ Auguſtæ. Quanta mihi Catholicæ cura ſit fidei, & qua ſolicitudine, inquantùm Dominus adiuuat, debeat præcaueri, nè vnquàm ab imperitis & impijs veritatis Euangelio reſiſtatur, pietate veſtram ſcire non dubito. Et ideò cum ſalutationis officio, quo ſemper mihi eſt veſtra oranda clementia, obſecro Dominum, vt me tuam incolumitatem in cauſa fidei, in qua quorundam inter prouinciam Palæſtinam Monachorum fuerant corda turbata, magis magiſque faciat adiuuare, vt tantùm, quod pietatis tuæ ſtudio fieri poteſt, hæreticæ peruerſitati omnis fiducia ſubtrahatur. Quos enim nec ratio Sacramentorum, nec authoritas ſcriptorum, nec ipſa ſacratorum locorum teſtimonia commouebant, quid eis niſi abruptum periculum timeretur? Profit ergò Eccleſijs, ſicut (fauente Deo) & prodeſt, & profit generi humano, in verbis DEI veſtram ibi eſſe voluntatem, vbi Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum vobis, ſicut Deum verum & verum quoquè hominem, in vnitate perſonæ, & mirabilium * iudicia, & paſſionum documenta loquuntur. Si ergò prædicti nomen catholicum venerantur & diligunt, & inter Domini corpus ſe volunt membra nominari, prauos errores, quos temerè admiſerant, deteſtentur, & agant pœnitentiam impiarum blaſphemiarum, cruentorumque factorum. Succumbant pro ſalute animarum ſuarum, Synodalibus, quæ in ciuitate Chalcedonenſi ſunt confirmata, decretis. Et quia ad intelligendum ſacramentum ſalutis humanæ, niſi fides vera & humilitas quieta non peruenit, credant in Euangelio, quod confitentur in Symbolo, nec impijs dogmatibus miſceantur. Fides enim Catholica ſicut damnat Neſtorium, qui in vno Domino noſtro Ieſu CHRISTO, duas auſus eſt prædicare perſonas: ità damnat etiàm Eutychen cum Dioſcoro, quòd ab vnigenito DEI verbo, negant in vtero virginis matris veritatem carnis humanæ ſuſceptam. Si quid autem erga prædictorum conuerſionem exhortatio veſtra profecerit, quod gloriam vobis præſtabit æternam, peto, hoc mihi clementiæ veſtræ literis indicetis, vt & in vobis boni operis fructum, & in illis gaudeam miſericordiam Domini non periiſſe. Data ſeptimo Kalendas Iulij, Opilione viro clariſſimo conſule.

Euagrius libro 2. cap 5. Ab hos Monachos extat infra grauiſſima Leonis Epiſtola 81.

* indicia

EIVSDEM LXV. EPISTOLA, ad Iulianum Coenſem Epiſcopum.

LEO Epiſcopus Iuliano Coenſi Epiſcopo. Frequentiſſimè dilectionem tuam ad hanc curam & diligentiam meis ſum literis cohortatus, vt de his, quæ circa fidem aguntur, ſolicitudinem meam indeſinenter inſtrueres. Et cùm omnibus occaſionibus ſcribere non quieſcam, quibuſdam tamen ſcriptis meis, id eſt, per filium noſtrum * Rodanum, domeſticum filij noſtri viri illuſtriſſimi Aſparalij datis, nullum reſponſum

tuæ

Digitized by Google

tuæ fraternitatis accepi, tanquàm ratio temporis non habuerit, vt quid poſt mea ſcripta ſit geſtum, potueris iodicare. Et ideò per filium meum Rodanum his literis te ſoluo, & vt opportunitatem ſcribendi non negligas, in quo quæſtus ſolcitudinis meæ releuatur, admoneo. Cùm enim in te quandam mei, Conſtantinopolitani habeant portionem, dignum pro communi amicitia eſt, & pro totius Eccleſiæ dilectione, inceſſabili te vigore proſpicere, nè quid poſſit de ſtatu fidei me latère. Quæ ergò per prædictos, vel ad glorioſiſſimum priucipem, vel ad tuam dilectionem ſcripſi, vt celerrimè tradantur effectui, opportunis ſuggeſtionibus elabora. Et quicquid fuerit (Deo auxiliante) diſpoſitum, ſcire me facito, vt perductis in effectum his, quæ rationabiliter ordinata ſunt, pax fidei, canonumq́ue cuſtodia & ſecurior vbiquè habeatur, & fortior. Data ſeptimo Kalendas Iulij, Opilione viro clariſſimo conſule.

EPISTOLA LXVI. EIVSDEM, ad Iulianum epiſcopum.

LEo vrbis Romæ Epiſcopus Iuliano Epiſcopo. Chriſtianiſſimi Principis fidem ſæpè euidentiſſimis probauimus documentis, ac Deo noſtro gratias ago, qui talem dignatus eſt rebus humanis concedere pro ſua pietate rectorem, qui fidei cauſas & reipublicæ ſummæ vigilantiæ ſtudio tuetetur, hæreticorum auſibus ſemper obſiſtens, & nihil eorum ioſaniæ aduersùm Catholicam fidem licere permittens: cuius poſt Deū beneficijs hoc debetur, quòd Hieroſolymitanus epiſcopus eſt receptus, & Monachos, quos perfidia hæreticæ falſitatis inuaſerat, ad ſanitatem Auguſta authoritas reuocauit. Mox itaque vt accepi epiſtolas tuas, talia continentes, non ſolùm eadem die, ſed propè eadem hora reſponſum reddere maturaui, vt certior de omnibus, quæ ſcripſeras, reddereris. Fratrem Proterium Alexandrinæ vrbis epiſcopum, gratulor ſatisfactionis pleoas de fide ſua ad nos literas direxiſſe, & manifeſtè, quidnam teneat, indicaſſe: cui me dignā gratiam, & fidei ipſius ſynceritate, neceſſe eſt præſtare, vt honorem in nullo ſuæ perdat eccleſiæ, ſed ſedis ſuæ priuilegia, paternæ antiquitatis exemplo, iuxta canonum illibata iora poſſideat. De præſentis anni paſcha, nulla dubitatio eſſe nobis potuit: ſed de futuro, quod Theophilus Alexandrinæ vrbis Epiſcopus, octauo Kalendarum Maiarum die, quod nunquàm ità tempore Dominicæ reſurrectionis eſt, credidit aſcribendum. Vndè ſolicitius congruit hoc requiri, vt omnis occaſio tollatur erroris. Nam in ooſtris annalibus Kalendarum Maiarum die, aptiſſimè à patribus noſtris & conſtitutus legitur, & celebratus. Ac nè vel apud nos, vel apud Orientales, naſcatur ex hac parte diuerſitas, hoc iuſtantiùs noſtro nomine cum Chriſtianiſſimo Principe agere tua dignetur dilectio, quanuis & ipſe clementiſſimus Princeps ſe, inquiſitione ſolicitiſſima, curam hanc Aeyptijs delegaſſe, ſuis Epiſtolis dignatus ſit iodicare. Epiſtolam ſanè meam, ad Chalcedonenſem Synodum datam, præſentibus Epiſcopis & Clericis lectam fuiſſe, tuis Epiſtolis retuliſti: * ſed vſque ad illud Capitulum, quo ea, quæ de fide acta ſunt, meus videtur firmaſſe conſenſus: Vndè miratus ſum, quòd reliqua quæ ſecuta ſunt, non pariter in notitiam eorum, quibus ſunt lecta, prolata ſint, cùm maximè omnibus inooteſcere debuiſſet, improbum à nobis ambitum notatum fuiſſe, vt à oouis vſurpationibus conſtituta inuiolata (vt ſemper ſcripſimus) ſeruarentur. Ætium Presbyterum, quem aſſeris fuiſſe diſcuſſum, gratulamur, cognitione habita, in omnibus fuiſſe purgamm. Epiſtolam quoquè ad Chriſtianiſſimum Principem oouers me miſiſſe, in qua illi gratias egi, quia curam mihi ſuam, tam pro fidei cauſa, quàm pro ſecuritate Reipublicæ, dignatus indicare. Aliam quoquè ad nos Epiſtolam dedit, interueniens pro Anatolio Epiſcopo, vt noſtri illi animi gratia præbeatur, quoniam correctionem eius promittit, & in omnibus ſe ſatisfacturum eſſe, quæ ad fidei obſeruantiam pertinent, pollicetur. Data 5. Idus Ianuarii, Ætio & Studio viris clariſſimis coosulibus. A.D.454.

Hic Proterius vir ſanctiſſimus ab Alexandrinis crudeliſſimè trucidatus eſt. Vide Nicephorū li.15.ca.16.

* duntaxat

EPISTOLA LXVII. EIVSDEM, ad Martianum Auguſtum.

LEo Epiſcopus Martiano Auguſto. Puritatem fidei Chriſtianæ, qua clementia veſtra præfulget, etiàm his literis, quas frater & coepiſcopus meus * Neſtorianus detulit, demonſtraſtis, iuſtiſſimum fratri meo Proterio Alexandrinæ vrbis antiſtiti impendentes fauorem, quo mihi per omnia eſſet acceptior. Nam cui veſtra pietas teſtimonium perhibere dignatur, indubitanter eſſet probandus, etiàm ſit taceret Sed accedit ad gratiam, quod proprio quoquè ſermone cognoſcitur, & quàm ſyncerus ſit Catholicis dogmatis prædicator, ipſius profeſſione clareſcit. Vndè pleniſſimo affectu dilectionem Orthodoxi fratris amplector, & Deo gratias ago, quòd amoto eo, qui Euangelio Chriſti voluit contraire, & à ſanctorum Patrum intelligeotia diſſentire, talem proſpexit Alexandrinæ Eccleſiæ ſacerdotem, qui præcedentibus rectoribus & fide concordaret & vita. Nam cùm amplecti ſe Epiſtolam meam, quam ad beatæ memoriæ Flauianum contra Eutychen impium miſi, toto corde profitetur, quid aliud, quàm Apoſtolorum ſe diſcipulum oſtendit. qooniam doctrina veritatis io lumine ſuo permanet, & non poteſt eſſe diuerſum, quod

* Neſtorius

vnum eſt atque diuinum? Reſcripſi itaque prædicto fratri, quod debui, atque in ſancto ſtudio vt perſeueraret, admonui. Qui ſinè dubio conſtantior erit, ſi etiàm clementiæ veſtræ cohortationibus adiuuetur. Nec in aliquo eum terreat quorundam imperita diſſenſio, quos paucorum hæreticorum inſtigationibus ignorātia fecit obnoxios. Quod ſua ergo negligentia aſſequi nequeunt, opportunè eorum inſinuetur auditui. Et ne memoratis noua inferre, & propria * videatur adſtruere, venerabilium Patrum, qui eidem Eccleſiæ præfuerunt, ſcripta relegantur, & quid beatus Athanaſius, quid Theophilus, quid Cyrillus, quid etiàm Orientales magiſtri de incarnatione Domini ſentiant, recognoſcant. Nec repullulantibus decipiantur erroribus, qui olim Euangelici ſermoois ſunt virtute proſtrati: quoniam omnes ferè hæreſes, quæ diuerſis temporibus extiterunt, dum ſacramentum corporeæ natiuitatis, & paſſionis, ac reſurrectionis Chriſti non intelligunt, ab Euangelio deuiarunt. Et poſſemus minùs laborare in hæreticis repellendis, ſi rudes animos ipſa non turbarent mendacia, quę peremit antiquitas. Sed nunc (vt dixi) hic docendi optimus modus eſt, vt paternorum ſenſuum linea, Alexandrinæ plebis & cleri auribus innoteſcat, ac ſi qui ſunt, qui noſtra ſcripta deſpiciant, illis ſaltem qui nobiſcum Apoſtolicis ſenſibus congruunt, acquieſcant. In quo opere multùm conſacerdotis noſtri deuotione gaudebo, & ſemper ipſius vnanimitate lætabor, quia fraterna pax non niſi vna fidei confeſſione ſeruatur. Quia verò quorundam hæreticorum verſuta nequitia, ad conturbandam aliorum ſimplicitatem, Epiſtolam meam, quá ad beatæ memoriæ Flauianum dedi, falſaſſe perhibetur, vt commutatis quibuſdam verbis vel ſyllabis, receptorem me Neſtoriani erroris aſſerat: obſecro venerabilem clementiam veſtram, vt eandem Epiſtolam, per fratrem meum Iulianum Epiſcopum, vel eos, quos idoneos ad hoc opus pietas veſtra delegerit, in Græcum ſermonem iubeatis integre diligenterque tranſlatam, per idoneum latorem ſub veſtri ſignaculi impreſſione deferri, tradendam iudicibus Alexandrinis, qui eam clero & plebi ipſius ciuitatis, cum prædictorum Epiſcoporum prædicationibus, * qui & meo ſcripto conſentiunt, faciant recitari, vt agnoſcant, ſe fallacium hominum fraude vlterius decipi non debere, & probentur Apoſtolicæ ſedis ſynceri eſſe diſcipuli, apud quam nec Eutyches, nec Neſtorius vllum obtinent locum: quia ſicut alios hæreticos, ità & iſtos Eccleſia vniuerſalis damnauit. Data 6. Idus Martij, Ætio & Studio viris clariſſimis conſulibus.

* videat.

* quibus mea ſcripta

EPISTOLA LXVIII. EIVSDEM, ad Martianum Auguſtum, in qua ſcribit de exilio Eutychetis, vt ad ſecretiora loca eum transferret, quia vbi poſitus erat, adhuc praua docebat.

QVod ſepiſſimè multa iam experimenta docuerunt, ſanctum pietatis veſtræ ſtudium circa religionem Chriſtianam glorioſis perſeuerat & creſcit augmentis, & hæc fides veſtræ clementiæ non ſolùm me, ſed & omnes Domini ſacerdotes conſolatur & roborat, & dum in Chriſtianiſſimo principe ſacerdotalem experimur affectum. Quem ſi Orientalium partium ſacerdotes ſtudeant imitari, nihil ſcandalorum neque pax, neque fides Chriſtiana patietur. Vndè cùm Conſtantinopolitanus epiſcopus ad omnem pietatis profectum præſenti clementiæ veſtræ doceatur exemplo, ſi fideliter veſtris acquieſcat hortatibus, habebit in me ſynceræ gratiæ animum: tantùm, vt quod verbis ſpondet, corde perficiat. Si verò, quæ Deo & pietati veſtræ diſplicent, pertinaci intentione delegerit, ſalua manſuetudinis veſtræ reuerentia, vtar cum omnibus & pro omnibus, vobis quoquè annitentibus, aduerſùm ſuperbientem liberiore conſtantia,* quem (quod ſæpè dicendum eſt) mallem pro ſanctis actibus fraterna charitate complecti, glorioſiſſime Imperator. Quia verò ſuggeſtiones meas pro tranquillitate catholicæ fidei libenter accepiſtis, ſignificatum mihi fratris & coepiſcopi mei Iuliani (quem excepiſtis piiſſimè) ſermone cognoſcite, Eutychen impium pro ſuis quidem meritis exulare, ſed in ipſo ſuæ damnationis loco, multa aduerſùs integritatem catholicam blaſphemiarum deſperatiùs venena profundere, & quod in illo totus mundus horruit atque damnauit, impudentia maiore, vt innocentes decipere poſſit, euomere. Plenum itaque rationis æſtimo, vt veſtra clementia ad longinquiora eũ iubeat & ſecretiora transferri. Monaſterio verò eius Conſtantinopoli conſtituto, in quo habitatores ipſius Monachi Euangelica Apoſtolicaque doctrina crebriùs ſunt & pleniùs roborandi, ſalubriter (vt arbitror) fiet, ſi is qui ipſi monaſterio præpoſitus eſſe dicitur, à ſocietate veneratoris veſtri Iuliani epiſcopi, quem in ſpeculis propter fidem illic eſſe conſtitui, non recedat, cuius aſſidua viſitatione, profectus ſeruorum Dei illic habitantium poſſit augeri. Petitionem autem de feſtiuitate paſchali gaudeo ità à veſtrá pietate ſuſceptam, vt confeſtim Nectarium agentem in rebus Alexandriam mitteret, de errore remouendo, quem ſanctæ memoriæ Theophili conſtitutio videtur inferre. De qua re (ſicut ſcribere dignamini) quicquid ad pietatis veſtræ notitiam perlatum fuerit, iubete me noſſe, vt de obſeruantia, quam non licet eſſe diuerſam, quid potiſſimùm ſit

* quia (quod ſæpè dicendum eſt) malè pullulantia fraterna charitate oportet reſecari. glorioſiſſime.

tenen-

Digitized by Google

tenendum, Eccleſia vniuerſalis agnoſcat. Precor autem, quod veſtrę noui clementiæ conuenire, vt eos maximè tueamini contra omnes inſidias, quos mihi & veſtræ manſuetudini propter amorem fidei placere cognoſcitis, vt eos Conſtantinopolitanus epiſcopus lædendi nō habeat facultatem. Data 17. Kalēdas Maij, Ætio & Studio viris clariſſimis conſulibus.

EPISTOLA LXIX. EIVSDEM, ad Anatolium epiſcopum, per Nectarium agentem in rebus dicta.

LEO EPISCOPVS ANATOLIO Epiſcopo.

SI firmo incommutabilique propoſito dilectio tua curā gratiæ communis habuiſſet, nihil profectò, quod vllam anxietatem tibi ingereret, extitiſſet. Nō enim ſinebat ratio, vt eius charitatem ſpernerem, quem amore pacis & ſtudio reparandę catholicę fidei, inter ipſa epiſcopatus rudimenta iuuiſſem, optans in eccleſiaſticis curis talem habere conſortem vt mihi de ſanctis prædeceſſoribus tuis, nec Ioannis ſpiritalem copioſamque doctrinam, nec Authoritatem Attici, nec induſtriam Procli, nec fidem beati Flauiani deeſſe ſentirem, & ita ſtudijs tuis vterer, vt nullus auderet vel fidei Catholicæ reſultare, vel Nicenis venerabilium patrum regulis contraire. Sed quum in iniuriā canonum (vt agnoſcis) illa tentata ſint, quæ oībus eccleſijs ſcandalū maximum generarēt, quid aptiùs ac modeſtiùs facerem, quàm vt te primum, vt ab hac intentione diſcederes, fraterno animo, miſſis literis, admonerem? Ad quas quum non reſcriberes, ipſe te à colloquij mei cōſortio ſeparaſti. Deniquè indè iam tacui, ſed clementiſſimo principi, cuſtodi fidei, frequenti literarū petitione ſuggeſſi, vt pro pace eccleſiarū, quā tibi maximè prodeſſe cognoſcis, hęc quę nūc a tua dilectione facta ſunt, īplerent. Cui ineffabiles gratias ago, quòd ſecūdùm eruditionem ſpiritus ſancti, cuius eſt virtute pleniſſimus, ſacerdotali dignatur ſtudere concordiæ, ſciēs ſibi orationes ſupplicantium copioſiùs profuturas, ſi ſamuli vnius Domini, in nullo ſint à veræ pacis vnitate diuiſi. Quod ergò in Conſtantinopolitana eccleſia quædam in officijs clericorum correcta ſignificas, vt & Etiam presbyterum in gratiam tuam, affectionemque reuocaueris, & Andream Archidiaconi actione ſubmoneris, nobis placuiſſe reſcribo, quia exiſtimationem tuam (vt optabam) plurimùm erigit atque commendat. Et merito poſt correctionem in obliuionem deducunt, quod repræhenſioni obnoxium videbatur, quum hęreticorum prouectione, & ſanctæ memoriæ Flauiani iniuria grauaueris, quæ nunc ſimul ab omni offenſione, cum tui (vt voluit) laude ceſſarunt, quia in ordinem ſuum, quæ fuerant turbata, redierunt. Andream ſanè, qui rationabiliter Archidiaconi eſt priuatus officio, & Euphratam, qui ſanctæ memoriæ Flauiani (vt comperi) improbus extitit accuſator, ſi profeſſionibus pleniſſimè ſcriptis, non minùs Eutychianam hæreſim, quàm Neſtorianum execrabile dogma condemnant, quoniam venia eſt præſtanda correctis, presbyteros conſecrabis, vt ſibi remedium Catholicæ fidei ſentiāt profuiſſe, electo primitùs & probato, qui Archidiaconi officium poſſit implere, id eſt, quem nulla vnquàm prædictarum impietatum fama reſperſerit. Cæteri verò quos par reatus inuoluerat, ſi veniam ſimili profesſione cum ſatisfactione depoſcunt, ſuis ordinibus reformentur, his tantùm ad officiorum primatum admiſsis, quos ab omni errore liberos fuiſſe conſtiterit. Illam autem, culpam, quam de augenda poteſtate, aliena (vt aſſeris) adhortatione contraxeras, efficaciùs atque ſynceriùs tua charitas diluiſſet, ſi quod tentari ſinè tua voluntate non potuit, non ad ſola clericorum conſilia tranſtuliſſes: quia ſicut in mala ſuaſione delinquit, ità & in mala conſenſione peccatur. Sed gratum mihi (frater chariſsime) eſt, quòd dilectio tua profitetur ſibi diſplicere, quod tunc etiam placere non debuit. Sufficit in gratiæ communis regreſſum, profeſsio dilectionis tuæ, & atteſtatio principis Chriſtiani. Nec videtur tarda correctio, cui tam venerbilis aſſertor acceſsit. Abijciatur penitùs inconceſsi iuris, qui diſſenſionem fecerat, appetitus. Sufficiant limites, quos ſanctorum patrū prouidentiſsima decreta poſuerunt. Vt quieta ſit ſuis meritis & antiquis priuilegijs dignitas omnium ſacerdotum, renouetur & maneat in te Dominicę charitatatis affectio: ad quam, dilectionem tuam ſæpiùs cohortatus ſum cum fratre & coepiſcopo noſtro Iuliano, qui communem gratiam ſemper optauit, cuius induſtria & ſolicitudinis tuæ releuabuntur, & fides Catholica munietur. Super omnia autem, fraterna charitate hortor & moneo, vt ea, quæ ad gloriam vel ad munimen pertinent ſacerdotalis officij, Nicęnorum canonum, vniuerſalis Eccleſiæ pacem ſeruantia, decreta cuſtodias. Sic enim inter Domini ſacerdotes inuiolata charitas permanebit, ſi paribus ſtudijs, quæ ſunt à ſanctis patribus conſtituta, ſeruentur. Data 4. Kalend. Iunij, Ætio & Studio viris clariſsimis conſulibus.

EPISTOLA LXX. BEATI LEOnis Papæ, ad Iuuenalem Hieroſolymitanum epiſcopum.

LEO Epiſcopus Iuuenali Epiſcopo Hieroſolymitano. Acceptis dilectionis tuæ literis, quas ad me filij noſtri Andreas presbyter & Petrus Diaconus detulerunt, gauiſus quidem ſum, quòd tibi ad epiſcopatus tui ſedem redire licuiſſet: ſed confluentibus in recordationē omnibus, quę te per quoſ- Euagrius lib. 2. ca. 5. hiſt. eccleſiaſt.

dam

dam exceſſus laborare fecerunt, dolui aduerſitatum tuarum temetipſum tibi fuiſſe materiam, & reſiſtendi hæreticis conſtantiam perdidiſſe, qui æſtimant non eſſe tibi liberum, vt eos audeas redarguere, quos tibi profeſſus ſis in ſuo errore placuiſſe. Beatæ enim memoriæ Flauiani coodemnaoo impijſſimi Eorychetis receptio, quid niſi Domini noſtri Ieſu Chriſti ſecundùm carnem negatio fuit? quam ipſe grandi miſericordia ſua fecit reſolui, cùm deteſtaodum illud Epheſinę ſynodi iudicium ità ſancta Chalcedonenſis ſynodi authoritate deſtruxit, vt nullum deprauatorum a remedio correctionis arceret. Vndè quia in tempore indulgentiæ reſipſcentiam magis quàm pertinaciam delegiſti, ità gaudeo te cæleſtem expetiſſe medicinam, vt fidei ab hæreticis impugnatæ, tandèm poſſis eſſe defenſor. Quanuis enim nulli ſacerdotum liceat neſcire quod [1. Cor. 14.] prædicat, quooiam qui ignorat, ignorabitur, inexcuſabilior tameo eſt omnibus imperitis quilibet Hieroſolymis habitans Chriſtianus, qui ad cognoſceodam virtutem Euangelij, non ſolùm pagioarum eloquijs, ſed ipſorum locorum teſtimonijs eruditur. Et quod alibì non licet non credi, ibi non poteſt non videri. Quid laborat intellectus, vbì eſt magiſter adſpectus? Et cur lecta vel audita ſunt dubia, vbi ſe & viſui & tactui tot humanæ ſalutis ingeruut ſacramenta? Quaſi ad ſiogulos quoſque cunctantes Dominus adhuc [Luc. 24. f.] voce corporea vtatur & dicat: *Quid turbati eſtis, & quarè cogit tiones aſcendunt in corda veſtra? Videte manus meas & pedes meos, quia ipſe ego ſum. Palpate & videte, quia ſpiritus oſſa & carnem non habet, ſicut me videtis habere.* Vtere ergò frater chariſſime inuictiſſimis catholicæ fidei documentis, & euangeliſtarum prædicationem, ſanctorum locorum in quibus degis, teſtificatione defende. Apud te [Luc. 2. a] [Ibidem, a b] eſt Bethleem, in qua ſalutifer Dauidicæ virginis partus illuxit, quem obuolutum pannis inter anguſtias diuerſorij, præſepe ſuſcepit. [Mat. 2. a, & Ibidem, c] Apud te eſt declarata ab angelis, adorata à Magis, & per moltorom infantium mortes ab Herode quęſita ſaluatoris infan- [Luc. 2. a] [Ibidem, a. b] tia. Apud te eſt, vbì pueritia eius adoleuit, vbì adoleſcentia maturauit, & per omnia iocrementa corporea, in virum perfe- [Luc. 3. c] [Matt. 4 a] [Marc. 4. d] ctum veri hominis natora profecit, noo ſinè cibo eſuritionis, non ſinè ſomno quietis, non ſinè fletu miſerationis nec ſinè pauore formidinis. Vnus enim atque idem eſt, qui [Ioann. 11. e] & io Dei forma operatus eſt, miracula magna virtutis, & in forma ſerui ſubijt ſęuitiam [Matt. 26. d] paſſionis. Hoc tibi ipſa crux indeſinenter loquitur, hoc lapis clamat ſepulcri, in quo [Ioan. 19. d] Dominus humana conditiooe iacuit, & de [Matt. 28. a] qoo diuina potentia reſurrexit: & cùm ad montem Oliueti, locum aſcenſionis veneraturos, accedis, nònne illa vox Angelica in tuo reſultat auditu, qua eleuatiooem Domi- [Act. 1. b] ni ſtupentibus dicitur: *Viri Galilæi, quid ſtatis adſpicientes in cælum? hic Ieſus qui aſſumptus eſt à vobis in cælum, ſic veniet quemadmodum vidiſtis eum euntem in cælum.* Veram igitur CHRISTI generationem crux vera confirmat, quoniam ipſe in noſtra carne naſcitur, qui in noſtra carne crucifigitur: quę nullo interueniente peccato, niſi fuiſſet noſtri generis, non potuiſſet eſſe mortalis. Vt autem repararet omnium vitam, recepit [Coloſſ. 2. c] omnium cauſam, & vim veteris chirographi, quod ſolus inter omnes non debuit, pro omnibus ſolueodo, vacuit: vt ſicut per vnius reatum omnes facti fuerant peccatores, ità [Roma. 5. d] per vnius innocentiam omnes fierent innocentes, indè in homines manante iuſtitia, vbi eſt humana ſuſcepta oatura. Nulla enim ratiooe extra noſtri eſt corporis veritatem, de quo Euangeliſta prędicatiooem inchoans, dicit: Liber generationis Ieſu Chriſti filij Da- [Matth. 1. a] uid, filij Abraham. Et qui Samaritanę mulieri proteſtatur, quoniam ſalus ex Iudęis eſt, [Ioann. 4. c] beati Pauli Apoſtoli conſooante doctrina, [Rom. 9. a] cùm dicit: Quorum patres, & ex quibus CHRISTVS ſecundùm carnem, qui eſt ſuper omnia Deus benedictus in ſecula. Itemque ad Timotheum: Memento, inquit, Ie- [2. Tim. 2. b] ſum CHRISTVM reſurrexiſſe à mortuis, ex ſemine Dauid ſecundùm carnem. Hęc autem veritas quantis & noui & veteris Teſtamenti authoritatibus declaretur, pro antiquitate ſacerdotij tui euidenter agnoſcis, cùm fides Patrum & ſcripta mea ad ſanctę memorię Flauianum data, quorum mentionem ipſe feciſti, adiecta vniuerſalis ſynodi confirmatione, ſufficiant. Vndè proſpicere oportet dilectionem tuam, nè contra redemptionis ac ſpei noſtræ ineffabile ſacramentum vllus obmurmuret. Sed ſi qui ſunt, quia adhuc aut ignorantia caligant, aut peruerſitate diſcordant: eorum quorum in Eccleſia Dei Apoſtolica fuit & clara doctrina, authoritatibus inſtruaotur, & de incarnatione verbi DEI hoc nos credere, quod illi credidere, cognoſcant, oeque ſe extra corpus CHRISTI, in quo commortui & conreſuſcitati ſumus, ſua obduratione conſtituaot: quia nec pietas fidei, nec ratio recipit ſacramenti, vt aut in ſua eſſentia paſſibilis fuerit Deitas, aut in noſtræ naturę ſuſceptione mentita ſit veritas. Particulam Dominicę crucis cum eulogijs dilectionis veſtrę veneranter accepi. Data pridiè Nonas Septembris, Ætio & Studio viris clariſſimis conſulibus.

EPISTOLA LXXI. EIVSDEM, ad Leonem Auguſtum.

LEO Romę Epiſcopus, Leoni ſemper Auguſto. Officijs, quę ad gratulationem imperij veſtri pertinent, perſolutis, etiàm hanc paginam neceſſarię ſupplicationis adieci, qua Catholicę fidei diuinitùs pręparatum fauoris veſtri poſco pręſidium. Nam

talia

Seditione mota a fautoribus Dioſcori, Proterius ſęde necatus eſt. Euagr lib 2. ca. 5. & 8 & Liberatus c. 25. & infra Ægyptiorũ epiſtola ad Leone Impe.

talia in Alexandrina Eccleſia perpetrata, fratris & coepiſcopi mei Anatolij relatione cognoui, vt omnis Chriſtiana religio ſentiat ſe impetiatque violari, niſi vniuerſali fidei veſtra deuotiooe proſpiciatur, & memoratæ Eccleſiæ, quæ anteà Catholicis fuit clara doctoribus, reddatur Chriſtiana libertas, vt ceſſantibus hæreticorum impugnationibus, Euangelica doctrina, quæ illic ante Dioſcorum viguit, vnita cum totius Eccleſiæ pace reparetur. Quod opus virtutibus veſtris gloriæque conueniens, celerem, & Deo placitum habebit effectum, ſi apud ſanctam Chalcedonenſem ſynodum de Domini Chriſti incarnatione firmata, nulla permiſeritis retractatione pulſari: quia in illo Concilio, per Spiritum ſanctum congregato, tam plenis atque perfectis definitionibus cuncta firmata ſunt, vt nihil ei regulæ, quæ ex diuina inſpiratione prolata eſt, aut addi poſſit, aut minui. Hoc autem etiàm apud clementiæ veſtræ ſcientiam non ambigimus eſſe perſpicuum, ſi quidem (vt multorum antè relatione comperimus) molitiones hæreticorum, quæ contra prædictæ ſynodi authoritatem conabantur aſſurgere, nihil ex hoc permiſeritis audere. Vndè quod negandum illis ſponte vidiſtis, glorioſum vobis eſt vniuerſali eccleſiæ, me ſupplicante, concedere, & incommutabiliter perpetuæque præſtare, vt quæ ſecundùm Euangelium Christi & prædicationis Euangelicæ veritatem, omnibus retrò ſeculis, vna fide vnaque intelligentia roborata ſunt, nulla vlteriùs poſſint actione conuelli. Prout ergò miſericordia Dei, conſilio ſpiritùs ſui, mentem veſtræ pietatis inſtruxerit, ſanctæ primitùs Alexandrinæ Eccleſiæ pacis reparationi conſulite, & per Catholicos ſacerdotes talem prouideri iubete Pontificem, in quo & in actuum probitate, & in fidei perfectione nihil poſſit repræhenſibile reperiri, vt omnibus ritè compoſitis, eadem vbiquè ſeruetur prædicatio veritatis. Data quinto Idus Iunij., Conſtantino & Ruſo viris clariſſimis Conſulibus.

A. D 457. qui fuit primus an. imperii Leonis.

EPISTOLA LXXII. EIVSDEM, ad Leonem Auguſtum.

LEO Epiſcopus Romæ, Leoni ſemper Auguſto. Licèt proximè ad clementiam veſtram gemina ſcripta direxerim, quorum vnum debitum ſalutationis impleret, aliud pro ſtatu Eccleſiæ ſupplicaret, tamen occaſione, quæ Deo prouidente ſe prebuit, iterari vtruoque conuenit. Secundùm ergò fiduciam illam, quam ex Dei inſpiratione vniuerſali Eccleſiæ præſtitiſtis, ante cuiuſquam preces conſtituendo, quod maximè ab omnibus fuerat expetendum: non deſinimus gratias agere, & prouidentiam Dei io fidei veſtrę feruore benedicere, qui ſancto & catholico ſpiritu, ſicut fratris & coepiſcopi mei Anatolij ſermone cognoui, ità hæreticorum impudentiæ reſtitiſtis, vt profiteremini, ad totius mundi pacem, Chalcedonenſis Synodi vos eſſe cuſtodem. Quod cùm ex veſtrę fidei ſententia ſaluberrimè diffinitum ſit, quanto ſtudioſiùs vniuerſali Eccleſiæ eſt conferendum, vt tranquillitas fidei Chriſtianę etiàm veſtro profit imperio, nec improbitas hæretica in aliquo ſuo molimine glorietur? Cuius pertinax inſidioſa contentio ilicò conquieſcet, ſi Imperiali poteſtate frenetur. Data Kalendis Septembris, Conſtantino & Ruſo viris clariſſimis Conſulibus.

EPISTOLA LXXIII. EIVSDEM, ad eundem Leonem Auguſtum.

LEO Epiſcopus Leoni Auguſto. Literas clementię tuę, plenas virtute fidei & lumine veritatis, veneranter accepi: quibus cuperem etiàm io eo, quòd præſentiam meam pietas veſtra neceſſariam exiſtimat, obedire, vt maiorem fructum conſpectu veſtri ſplendoris aſſequerer: ſed magis id vobis arbitror placiturum, quod eligendum ratio demonſtrauit. Nam cùm ſancto & ſpiritali ſtudio, in vniuerſo mundo pacem Eccleſiæ muniatis, nihilque ſit conuenientius fidei defendendæ, quàm his, quæ per omnia, inſtruente ſpiritu ſancto, irrepræhenſibiliter diffinita ſunt, inhærere: ipſi videbimur benè ſtatuta conuellere, & authoritates, quas Eccleſia vniuerſalis amplexa eſt, ad arbitrium hæreticę petitionis infringere, atque ità nullum colligeodis eccleſijs modum ponere, ſed data licentia rebellaodi, dilatare magis, quàm ſopire, certamina. Vndè, quia poſt illas Epheſinę ſynodi impietates, quibus Dioſcori ſcelere fides catholica refutata, peruerſitas Eutychiana ſuſcepta eſt, nihil ad cooſirmationem fidei Chriſtianę vtilius potuit ordinari, quàm vt prędicti facinus ſancta ſynodus Chalcedonenſis aboleret: & tanta illic haberetur cęleſtis cura doctrinę, vt nihil in cuiuſquam opinione reſideret, quod à prædicationibus vel propheticis, vel Apoſtolicis diſſonaret, ea ſcilicet moderatione ſeruata, vt rebellibus tantùm ac pertinacibus ab Eccleſiæ vnitate reiectis, nulli correcto venia negaretur. Quid probabilius, quid religioſius poterit pietas veſtra decernere, quàm vt, quæ non tam humanis, quàm diuinis ſunt ſtatuta decretis, nullus vltrà ſinatur impetere, nè verè digni ſint tantum Dei munus amittere, qui de veritate ipſius auſi fuerint dubitare? Cùm ergò vniuerſalis Eccleſia per illius principalis petræ ędificationem facta ſit petra, & primus Apoſtolorum beatiſſimus Petrus, voce Domini dicentis audierit: Tu es Petrus, & ſuper hanc petram ędificabo Eccleſiam meam: quis eſt niſi aut Anti- Matt. 16. c

christus,

christus, aut diabolus, qui pulſare audeat inexpugnabilem veritatem, qui in malitia ſua inconuertibilis perſeuerans, per vaſa iræ ſuæ apta fallaciæ, falſo diligentiæ nomine, dum veritatem ſe mentitur inquirere, mendacia deſiderat ſeminare? Atque contemnenda & vitanda meritò ſibi incontinens furor, & impietas cęca præſcripſit, vt dum diabolico inſtinctu in ſanctam Alexandrinam ſæuit Eccleſiam, quales eſſent qui Chalcedonenſem Synodum retractari cupiunt, diſceretur, in qua nullo modo accidere potuit, vt à nobis contra ſanctam Nicęnam Syoodum ſentiretur, quod hæretici mentiuntur, qui ſe fidem Nicęni concilij tenere coofingunt, in quo ſancti & venerabiles Patres noſtri contra Arium congregati, non carnem Domini, ſed Deitatem filij homouſion patri eſſe firmauere: in Chalcedonenſi autem concilio aduersùm Eutychianam impietatem definitum eſt, de ſubſtantia virginis matris Dominũ IESVM CHRISTVM ſumpſiſſe noſtri corporis veritatem. Apud Chriſtianiſſimum igitur principem, & inter CHRISTI prædicatores digno honore numerandum, vtor Catholicæ fidei libertate; & ad conſortium te Apoſtolorum ac prophetarum ſecurus exhortor, vt conſtanter deſpicias ac repellas eos, qui ſe Chriſtiano nomine priuauere: nec patiaris impios parricidas ſacrilega ſimulatione de fide agere, quos conſtat fidem velle vacuare. Cùm enim clementiam tuam Dominus tanta ſacramenti ſui illuminatione ditauerit, debes incunctanter aduertere, regiam poteſtatem tibi non ſolùm ad mundi regimen, ſed maximè ad Eccleſiæ præſidium eſſe collatam, vt auſus nefarios comprimendo, & quæ benè ſunt ſtatuta, defendas, & veram pacem his, quæ ſunt turbata, reſtituas, depellendo ſcilicet peruaſores iuris alieni, & antiquæ fidei ſedẽ Alexandrinæ Eccleſiæ reformando, vt correctionibus tuis DEI iracundia mitigata regiæ ciuitati non retribuat, quæ anteà admiſſa ſunt, ſed remittat. Conſtitue ante oculos cordis tui, venerabiles Imperator, omnes, qui per totum orbem ſunt, Domini ſacerdotes, pro ea tibi fide, in qua totius mundi eſt redemptio, ſupplicare: in qua re ſpecialius ambiunt, qui Apoſtolicæ fidei ſectatores Alexandrinæ Eccleſiæ præſedere, agentes apud pietatem tuam, nè hæreticos homines & meritò pro ſua peruerſitate damnatos, vti ſua perſuaſione patiamini: cùm ſiue impietatem errorum adſpicias, ſiue opus perpetrati furoris attendas, non ſolùm ad ſacerdotij honorem admitti nequeant, ſed ab ipſo Chriſtiano nomine mereantur abſcindi. Nam (quod exorata pietatis veſtræ venia dixerim) quodam contagio ſplendorem veſtræ ſerenitatis obfuſcant, cùm ſacrilegi parricidæ id audeant petere, quod nec innocentes liceat obtinere. Oblatæ ſunt glorioſiſſimæ pietati veſtræ preces, quarum exempla veſtris literis ſubdidiſtis: ſed in his, quæ catholicorum ſunt deplorantium, ſubſcriptio continetur, & quia cauſa probabilis eſt, fiducialiter nomina ſingulorum, vel dignitas ſui honoris aperitur. In illis autem, quas Orthodoxo Principi hæretica porrigere non formidauit obreptio, ſub incerto confuſæ vniuerſitatis vocabulo, ideò certum nomen retrahitur, nè non ſolùm paucitas perſonarum, ſed etiàm meritum detegatur. Latere enim ſibi vtile ęſtimat eorum quantitas, quorum eſt & qualitas iudicata: nec incongruè cuius loci homines ſunt, profiteri metuunt, qui meruere damnari. In vna ergò, Catholicorum ſupplicatio continetur: in alia, hæreticorum commenta panduntur. Hic ſacerdotum Domini, & totius Chriſtiani populi, ac Monaſteriorum defletur euerſio: ibi immanium ſcelerum continuatio demonſtratur, vt quod non licuit audiri, liceat dilatari. Nonne perſpicuum eſt, quibus pietas veſtra ſuccurrere, & quibus debeat obuiare, nè Alexandrina Eccleſia, quæ ſemper fuit domus orationis, ſpelunca nunc ſit Latronum? Manifeſtum quippe eſt, per crudeliſſimam immaniſſimamque ſæuitiam omne illic cęleſtium ſacramentorum lumen extinctum. Intercepta eſt ſacrificij oblatio, defecit chriſmatis ſanctificatio, & parricidalibus manibus impiorum omnia ſe ſubtraxere myſteria. Nec vllo modo ambigi poteſt, quid de his decernendum ſit, qui poſt nefanda ſacrilegia, poſt ſanguinem probatiſſimi ſacerdotis effuſum, & concremati corporis cinerem, in contumeliam aeris cœlique diſperſum, audent ſibi ius peruaſæ dignitatis expetere, & Apoſtolicæ doctrinę inuiolabilem fidem ad concilia prouocare. Magnum ergò vobis eſt, vt diademati veſtro de manu Domini etiàm fidei addatur corona, & de hoſtibus Eccleſiæ triumphetis: quia ſi laudabile vobis eſt aduerſarum gentium arma conterere, quanta erit gloria, ab inſaniſſimo tyranno Alexandrinam Eccleſiam, in cuius contritione omnium Chriſtianorum eſt iniuria, liberare? Vt autem literæ meę pietati tuę colloquiũ quaſi pręſentis exhibeant, quicquid de communi fide fueram ſuggeſturus, ſcriptis proſequentibus inſinuandum eſſe perſpexi. Ac nè huius epiſtolę pagina in nimiam longitudinem tenderetur, alijs literis, quę aſſertioni catholicę fidei congruunt, compręhendi, vt licèt ea quę à ſede Apoſtolica ſunt prędicata, ſufficerent, inſidias tamen hęreticorum etiàm hęc, quę ſunt adiecta, reſerarent. Sacerdotalem nanque & Apoſtolicum tuæ pietatis animum, etiàm hoc malum ad iuſtitiam vltionis debet accendere, quod Conſtantinopolitanæ eccleſiæ puritatem peſtilentes obſcurant; in qua inueniuntur clerici quidam, hæreticorum ſenſui conſonantes, & intra ipſa Catholicorum viſcera,

Imperatores & Reges non ſolum ad mũdi regimen, ſed maximè ad Eccleſiæ præſidium poteſtatem acceperunt.

Matt. 21. b Marc. 11. c Luc. 19. g 2. q. 3 Manifeſtũ eſt, per eũ.

Vide hinc Euagrium lib. 2. c. 8 & Nicephorũ lib. 15. c. 16.

Epiſtola vltima ſiſtar, quod hæc promittit, quæ cõmodius 76. ſubiicret.

ſtera, aſſertionibus ſuis hęreticorum partem adiuuantes. In quibus deturbandis ſi frater meus Anatolius, cùm nimis benignè parcit, ſegnior inuenitur, dignamini pro fide veſtra, etiam iſtam Eccleſiæ pręſtare medicinam, vt tales nō ſolùm ab ordine clericatùs, ſed etiàm ab vrbis habitatione pellantur, nè vlteriùs ſanctus DEI populus peruerſorum hominum contagio polluatur. Cultores autem pietatis tuę, Iulianum Epiſcopum & Ætium preſbyterum, mea petitione commendo, vt ſuggeſtiones eorum pro catholicæ defenſione fidei placidè digneris audire, quia verè ſunt eiuſmodi, vt fidei veſtræ poſſint per omnia vtiles inueniri. Data Kalendis Decēbris, Conſtātino & Ruſo viris clariſſimis Conſulibus.

EPISTOLA LXXIIII. EIVSDEM, ad Anatolium epiſcopum Conſtantinopolitanum.

LEO Epiſcopus Anatolio Epiſcopo.
Diligentiam neceſſariæ ſolicitudinis, quam fraternitas tua in dirigendis ad nos literis exequitur, approbamus: & acceptis per filium noſtrum Olympium paginis tuis, ſacerdotalem in te curam vigere ſentimus, cui nos quoquè (quantùm Dominus dat poſſe) non deſumus, exhortantes dilectionem
Psalm. 117. tuam, vt quia tempus laboris incidimus, in ſancta vigilantia perſeueres, donèc dextera Domini faciat virtutem, & ſub pedibus Eccleſiæ ſuæ conterat tentatorem. Conſolatur etenim nos per omnia præparata diuinitùs clementiſſimi Principis fides, quem meo rursùs, ſicut oportuit, ſum cohortatus alloquio, vt impijſſimorum latronum auſibus, diſtrictiore conſtantia faciat obuiari; quos nefas eſt tantum de ſuo fauore præſumere, vt etiàm apud Conſtantinopolim audeant inſanire. Sed hoc eis ideò diuinæ prouidentiæ ratione permittitur, vt magis ac magis, quo ſpiritu agitentur, appareat: nè dubitari poſſit, in quantam eſſent audaciam prorupturi, ſi poſt damnationem impijſſimæ hæreſis, diſceptandi contra fidem acciperent poteſtatem, vt, quantùm in ipſis eſt, latiùs hoc furore ſæuirent, quem fratres & coepiſcopi noſtri, qui ad vos nuper ex Ægypti partibus confugere, ſe pertuliſſe deplorant, quibus & à Chriſtianiſſimo principe, & à tuæ fraternitatis Deo placita charitate, ſolatia pietatis impendi non ambigerem, etiàm ſi ipſe non ſcriberes. Oportunum autem credidi, vt ad ipſos quoquè ſcripta dirigerem, quæ ad illos poſſint in communis fidei propoſito roborare: & vt quid pro patientia ſua ſuperna remuneratione mereantur, agnoſcerent, ſicut beatus Apoſtolus docet, di-
Phil. 2. d ceos: Excipite itaque illos cum omni gaudio in Domino, & huiuſmodi cum honore habete, quoniam propter fidem CHRISTI vſque ad mortem acceſſerunt. Illud ſanè plu-
rimùm mihi diſplicere ſignifico, quòd inter 24. q. 1 Illud ſanè.
dilectionis tuæ clericos quidam eſſe dicuntur, qui aduerſariorum conniueant prauitati, & vaſa irę, vaſis miſericordiæ miſceantur. Quibus inueſtigandis, & ſeueritate congrua coercendis, debet diligentia tua vigilanter inſiſtere, ità vt his, quibus prodeſſe non po-
tuerit correctio, non parcat abſciſſio. Opor-
tet enim nos Euangelici meminiſſe mandati, Matth. 18. b & Mar. 9. f
quod ab ipſa veritate præcipitur, vt ſi nos oculus, aut pes, aut dextera ſcandalizauerit manus, à compage corporis auferatur: quia melius ſit, his in Eccleſijs carere membris, quàm cum ipſis in æterna ire ſupplicia. Nam ſuperfluò extra Eccleſiam poſitis reſiſtimus, ſi ab his, qui intùs ſunt, in eis quos decipiunt, vulneramur. Abijcienda proſsùs peſtifera hæc à ſacerdotali vigore patientia eſt, quæ ſibimet, peccatis aliorum parcendo, non par-
cis. Sicut Heli quondàm ſacerdos filiorum 1. Reg. 2. f g
ſuorum delicta tolerando, cum ipſis diuinæ iuſtitię ſententiam meruit experiri, quia ſegni indulgentia diſſimulauit plectere peccatores. Quantùm itaque opportunitas inuitat officij, religioſiſſimum principem dilectio tua ſtudeat frequentare; & non ſolùm regiam, ſed & ſacerdotalem ipſius mentem precibus meis obſecrare perſiſte, vt memor communis fidei, quam ſpiritu ſancto docente ſuſcepimus, omnia hæreticorum machinamenta confringat: neque quicquam illis in eccleſijs Chriſti licere patiatur, nè in eorum poteſtate ſint diuina myſteria, quibus in domo Dei pro ſcelerum ſuorum magnitudine, nec habitandi ius reſidet, nec orandi. Data 5. Idus Octobris, Conſtantino & Ruſo viris clariſſimis Conſulibus.

EPISTOLA LXXV. EIVSDEM, ad Anatolium Epiſcopum per Patricium diaconum miſſa.

LEO Epiſcopus, Anatolio Epiſcopo.
Lectis dilectionis tuę literis, quas per filium noſtrum Patricium Diaconum direxiſti, intellexi tibi ſtudium meæ ſolicitudinis diſplicere, qua, ſecundùm Dominicam charitatem, quam tibi à nobis impendi, experimentis plurimis approbaſti, de cauendis his, qui communi fidei aduerſari dicerentur, admonui: nè ad negligentiam rectoris referretur, ſi quiſquā in Eccleſia Catholica ea prędicare prçſumeret, quę hęreticorum ſenſibus conuenirent. Quod vtrùm veraciter fama iactaret, dilectionis tuę inquirendum iudicio delegaui. Neque in aliquo honorem tuum læſi, cui diſcutienda ea, quę ad me erant perlata, commiſi: vt ſcilicet Atticus preſbyter, quem talia audere cognoueram, niſi perfecta ſe ſatisfactione purgaſſet, & non ſolùm voce hęreticos, ſed etiàm propriæ manus

ſubſcriptione

ſubſcriptione damnaſſet, à communionis gratia eſſet alienus. Qui ſcripta mittendo dubiæ fidei & profeſſionis incertæ, confirmauit magis, quàm diluit, quicquid ad nos de eo fama pertulerat, cùm, ſi conſcientiam ſuam voluiſſet probare ſynceram, non Eutychen ſibi odioſum fuiſſe, ſed quòd perfidiam ipſius reprobaret atque damnaret, debuerat confiteri: quia aliud ſunt humanæ, etiàm inter catholicos, ſimultates: aliud diabolici, quos fides catholica damnat, errores. Et ideò, frater chariſſime, in nullo debes de noſtra dilectione dubitare, ſi prophetæ exemplum ſequaris, Pſalm. 138. & dicas: Nonne qui te oderant, Domine, oderam illos, & ſuper inimicos tuos tabeſcebam? Per omnia enim volo te eſſe certiſſimū, quòd ſicut meam exiſtimationem illæſam cupio permanere, ità opto te quoque in omnibus irreprehenſibilem reperiri. Prędictus aūt Atticus, vt ab omni ſuſpicione contraria liber appareat, quid in Eutychete anathematizet ac damnet, euidenter oſtendat, & in damnationem erroris expreſſi, remota omni dubitatione, ſubſcribat, ità vt Chalcedonenſis ſynodi diffinitionem de fide, cui etiàm dilectio tua ſubſcribendo conſenſit, & quam Apoſtolicæ ſedis firmauit authoritas, profiteatur ſe per omnia ſeruaturum, adiecta ſubſcriptione propriæ manus, quæ in Eccleſia, Chriſtiano populo præſente, recitetur, vt pro catholica fide, neque nos negligentes, neque ipſe vltrà ſuſpectus habeatur. Qui ſi, in eadem prauitate perdurans, præceptis ſalubribus parere noluerit, ſententiam Synodi Chalcedonenſis, cuius diffinitionibus reſultat, excipiat. A.D. 458. Data decimoquinto Kalendas Aprilis, Leone & Maioriano Augg. conſulibus.

EPISTOLA LXXVI. EIVSDEM, ad Leonem Auguſtum, per Philonem in rebus agentem directa.

MVlto gaudio mens mea exultat in Domino, & magna mihi eſt ratio gloriandi, cùm clementiæ veſtrę excellentiſſimam fidem augeri per omnia donis gratiæ cæleſtis agnoſco, & per incrementa diligentię, deuotionem in vobis animi ſacerdotalis experior. Nam in veſtræ pietatis alloquijs non dubiè patet, quid per vos in totius Eccleſiæ ſalute ſpiritusſanctus operetur, & quantùm vniuerſorum fidelium precibus ſit optandum, vt in omnem gloriam veſtrum extendatur imperium, qui ſupra curam rerum temporalium, religioſæ prouidentiæ famulatum diuinis & ęternis diſpoſitionibus perſeueranter impenditis, vt ſcilicet catholica fides, quæ humanum genus ſola viuificat, ſola ſanctificat, in vna confeſſione permaneat: & diſſenſiones, quæ de terrenarum opinionū varietate naſcuntur, à ſoliditate illius petræ, ſupra quam ciuitas Dei ædificatur, abigantur. Hæc autem Dei munera ità diuinitùs demùm nobis conferentur, ſi de his, quæ pręſtita ſunt, non inueniamur ingrati, & tanquàm nulla ſint, quæ adepti ſumus, contraria potiùs expetamus. Nam quæ Ità faciunt hæretici. parefacta ſunt quęrere, quæ perfecta ſunt retractare, & quę ſunt diffinita, cōuellere, quid aliud eſt, quàm de adeptis gratiam non referre, & ad interdictæ arboris cibum, improbos appetitus morti feræ cupiditatis extendere? Vndè, quia ad pacem vniuerſalis Eccleſiæ, & ad cuſtodiam catholicæ fidei, cura dignamini ſolicitiore reſpicere: euidenter agnoſcitis, quòd magnis hæreticorum audetur inſidijs, vt inter Eutychis Dioſcorique diſcipulos, & eum, quem Apoſtolica ſedes direxerit, diligēter, tāquàm nihil fuerit antè definitum, tractatus habeatur: & quod totius mundi catho- Definita in Conciliis nō retractanda. lici ſacerdotes * in ſancta Chalcedonenſi ſynodo probant, gaudentq́; firmatum, in iniuriam etiàm ſacratiſſimi Concilij Nicęni, efficiatur infirmum. Quod enim noſtris temporibus apud Chalcedonam de Domini noſtri Ieſu Chriſti incarnatione firmatum eſt, hoc etiàm apud Nicęnam myſticus ille patrum numerus definiuit, nè catholicorū confeſſio, aut vnigenitum Dei filium in aliquo crederet patri imparem, aut eundem, cùm factus eſt filius hominis, non veram carnis noſtræ, atque animæ habuiſſe naturam. Deteſtandum ergò nobis eſt, perſeueranterque vitandum, quod fraus hæretica nititur obtinere: nec in aliquā diſceptationem, piè & plenè definita, reuocāda ſunt, nè ad arbitrium damnatorum, ipſi de his videamur ambigere, quæ manifeſtum eſt, per omnia propheticis & Euangelicis & Apoſtolicis authoritatibus conſonare. Vndè, ſi qui ſunt, qui ab his quæ cælitùs ſunt cōſtituta, diſſentiunt, ſuis opinionibus relinquamur, & ab vnitate Eccleſiæ, cum ea, quam elegere, peruerſitate diſcedāt. Nam nullo modo fieri poteſt, vt qui diuinis audent contradicere ſacramentis, aliqua nobis communione ſocientur. Iactent ſe in ſui eloquij vanitate, & de argumentationum ſuarum verſutia, quæ inimica eſt fidei glorientur. nobis placet, Apoſtolicis obedire præceptis, dicētibus: Videte, nè quis vos Coloſ. 2. b decipiat per philoſophiam & inanem ſeductionem hominum. Nam ſecundùm eun- Galat. 2. d dem Apoſtolum, ſi quæ deſtruxi, hæc ædifico, præuaricatorem me conſtituo: & eis me vltionum conditionibus ſubdo, quas non ſolùm authoritas beatæ memoriæ principis Marciani, ſed etiàm ego mea conſenſione firmaui. Quia ſicut ſanctè veraciterque dixiſtis, perfectio incrementum, & adiectionem plenitudo non recipit. Vndè cùm ſciam, te, venerabilis Princeps, ſynceriſſimo veritatis lumine imbutū, in nulla fidei parte nutare, ſed ſancto perfectoque iudicio à prauis recta diſcernere, & à refutandis amplectenda diuidere obſecro, nè humilitatem meam de diffidentia putes eſſe culpandam, cùm hæc

* à

In Symbolo nimirū, vt innuit Ipſemet Epiſtola 95 quæ eſt vltima.

mea

mea cautio non ſolùm vniuerſali Eccleſiæ cõſulat, ſed etiàm tuæ gloriæ famuletur, nè ſub imperij tui tempore & hæreticorum aucta videatur improbitas, & catholicorum perturbata ſecuritas. Quamuis ergò multùm per omnia de pietatis veſtræ corde confidam, & per inhabitantem in vobis ſpiritum Dei, ſatis vos inſtructos eſſe perſpiciam, nè fidei veſtræ vllus poſſit error illudere, præceptioni tamen veſtræ in eo adnitar obedire, vt aliquos de fratribus meis dirigam, qui apud vos præſentię meæ inſtar exhibeant, & quæ ſit Apoſtolicæ fidei regula, licèt (vt dixi) vobis benè ſit nota, demonſtrent, patefacientes in omnibus & probantes, non eſſe omninò inter catholicos computandos, qui definitiones venerabilis ſynodi Nicenæ, vel ſancti Chalcedonenſis concilii regulas non ſequuntur, cùm vtrorunque ſancta decreta, ex Euangelico & Apoſtolico ſit manifeſtum fonte prodire, & quicquid non eſt de irrigatione Chriſti, poculi eſſe viperei. Prænoſcat igitur pietas veſtra, venerabilis Imperator, hos, quos ſpondeo dirigendos, non ad confligendum cum hoſtibus fidei, nec ad certandum contra illos, à ſede Apoſtolica ꝓfecturos, quia de rebus & apud Niceam, & apud Chalcedonam (ſicut Deo placuit) definitis, nullum audemus inire tractatum, tanquàm dubia vel infirma ſint, quę tanta per Spiritumſanctum fixit authoritas. Inſtructioni autem paruulorum noſtrorum, qui poſt lactis alimoniam cibo deſiderant ſolidiore ſatiari, miniſterij noſtri præſidium nõ negamus. Et ſicut ſimpliciores non ſpernimus, ita à rebellibus hæreticis abſtinemus, memores præcepti Dominici, dicentis: Nolite dare ſanctum canibus, neque miſeritis margaritas veſtras ante porcos. Nimis quippe indignum, nimiſque iniuſtum eſt, eos ad libertatẽ diſceptationis admitti, quos ſignificat Spiritus ſanctus per prophetam, dicens: Filij alieni mentiti ſunt mihi. Qui etiàm ſi Euangelio non reſiſterent, de illis tamen ſe eſſe monſtrarent, de quibus ſcriptum eſt: Deum ſe profitentur ſcire, factis autem negant: clamante adhuc iuſti Abel ſanguine aduersùm impium Cain, qui increpatus à Domino, non requieuit ad pœnitudinem, ſed exarſit ad cædem. Cuius vindictam ſic Domini iudicio volumus reſeruari, vt improbus prædo & parricida crudelis in ſeipſum recidat, & noſtra non teneat. Neque ſanctæ eccleſiæ Alexandrinę lamentabilem captiuitatem patiamini vlteriùs prolongari, cui oportet fidei veſtræ iuſtitiæq; præſidio, ſuam reſtitui libertatem, vt per omnes Aegypti vrbes dignitas patrum & ius ſacerdotale reparetur. Data vndecimo Kalendas Aprilis, Leone & Maioriano Auguſto conſulibus.

Matt. 7. a
Hæretici ad diſputatione non admittẽdi
Pſal. 17.
Titi 1. d.
Gene. 4. b

EPISTOLA LXXVII. EIVSDEM, ad Nicetam Epiſcopum Aquileienſem.

TITVLI CAPITVLORVM ſequentis epiſtolæ.

Quòd debeant fœminæ, quæ, captis viris, nupſerant aliis, regreſſis de captiuitate viris prioribus copulari, vt quod ſuum eſt, vnuſquiſque recipiat. 1

Quòd non probetur eſſe culpabilis, qui vxorem captiui in matrimonium videtur eſſe ſortitus. 2

Vt ſi viri de captiuitate regreſſi, intemperantia vxoris offenſi non fuerint, & voluerint eas in coniugium recipere, liberam habeant facultatem. 3

Vt ſi mulieres ad priores maritos redire noluerint, velut impiæ, Eccleſiæ communione priuandæ ſint. 4

Captiuis, aut terrore, aut fame, non veneratione, cibos immolatitios edere compulſis, pęnitentia concedenda eſt. 5

Quòd hi, qui ad iterationem baptiſmi, vel vi, vel terrore coacti animos inclinarunt, ſint ſubleuandi remedio, ità vt ſenilis ætatis, periculorum quoque & ægritudinum, cæterarumq; neceſſitatum habeant ſolicita conſideratione reſpectum. 6

Vt hi, qui ab hæreticis baptizati ſunt, ſola ſancti ſpiritùs inuocatione firmentur. 7

LEo Epiſcopus Nicetæ Aquileieñ. epiſcopo ſalutem. Regreſſus ad nos filius meus Adeodatus, diaconus ſedis noſtræ, dilectionem tuam popoſciſſe memorauit, vt de his à nobis authoritatem Apoſtolicæ ſedis acciperes, quæ quidem magnam difficultatem diiudicationis videntur afferre. Sed pro inſpectione temporalium neceſſitatum adhibenda curatio eſt, vt vulnera, quę hoſtilitatis aduerſitate illata ſunt, religionis maximè ratione ſanentur.

CAPITVLVM I.

CVm ergò per bellicam cladẽ, & per grauiſſimos hoſtilitatis incurſus, ita quędã dicatis diuiſa eſſe coniugia, vt abductis in captiuitatem viris, fœminę eorum remanſerint deſtitutæ, quæ viros proprios aut interemptos putarint, aut nunquam à dominatione crediderint liberandos, & ad aliorum coniugium, ſolitudine cogente, tranſierint: cumq; nunc ſtatu rerum, auxiliante Domino, in meliora conuerſo, nonnulli eorum, qui putabantur periſſe, remeauerint: meritò charitas tua videt ambigere, quid de mulieribus, quæ aliis iunctæ ſunt viris, à nobis debeat ordinari. Sed quia nouimus ſcriptum, ꝙ à DEO iungitur mulier viro, & iterùm ꝓceptũ agnouimus, vt quod Deus iunxit, homo non ſe-

34. q. 1. & 2. Cum per bellicam. Et in decr. ſuo. lib. 6.
Pro. 19. c
Matt. 19. a

H paret:

paret: neceſsè eſt, vt legitimarum fœdera nuptiarum redintegranda credamus, & remotis malis, quæ hoſtilitas intulit, vnicuiq; hoc quod legitimè habuit, reformetur: omniique ſtudio procurandum eſt, vt recipiat vnuſquiſque quod proprium eſt.

2 Nec tamen culpabilis iudicetur, & tanq̃ alieni iuris peruaſor, qui perſonam eius mariti, qui iam non eſſe æſtimabatur, aſſumpſit. Sic enim multa, quæ ad eos, qui in captiuitatem ducti ſunt, pertinebant, in ius alienum tranſire potuerunt: & tamen plenum iuſtitiæ eſt, vt iiſdem reuerſis propria reformentur. Quod ſi in mãcipiis vel in agris, aut etiam in domibus ac poſſeſſionibus ritè ſeruatur, quanto magis in coniugiorum redintegratione faciendum eſt, vt quod bellica neceſſitate turbatum eſt, pacis remedio reformetur?

3 Et ideò, ſi viri poſt longam captiuitatem reuerſi, ità in dilectione ſuarum coniugũ perſeuerant, vt eas cupiant in ſuum redire cõſortium: omittendum eſt, & inculpabile iudicandum, quod neceſſitas intulit, & reſtituendum quod fides poſcit.

4 Si autem aliquæ mulieres ità poſteriorũ virorum amore ſunt captæ, vt malint his cohærere, quàm in legitimum redire conſortiũ: meritò ſunt notandæ, ità vt etiam eccleſiaſtica communione priuentur: quæ de re excuſabili contaminationẽ criminis elegerunt, oſtendentes, ſibimet pro ſua incontinentia placuiſſe, quod iuſta remiſſio potuit expiare. Redeãt ergò in ſuum ſtatum voluntaria redintegratione coniugia, neque vllo modo ad opprobrium malæ voluntatis trahatur, quod conditio neceſſitatis extorſit: quia ſicut hæ mulieres, quæ reuerti ad viros ſuos nolunt, impiæ habendæ ſunt: ita illæ, quæ in affectum, initum ex Deo, redeunt, meritò ſunt laudabiles iudicandæ.

Pœnitẽtia non tã temporis longitudine, q̃ cordis compunctione penſanda eſt.

5 De his autem Chriſtianis, qui inter eos, à quibus fuerãt captiuati, immolatitiis cibis aſſeruntur eſſe polluti, conſultationi charitatis tuę hoc etiam reſpondẽdum eſſe credidimus, vt pœnitentiæ ſatisfactione purgentur, quæ non tam temporis longitudine, quàm cordis compunctione penſanda eſt. Et ſiue hoc terror extorſerit, ſiue fames ſuaſerit, non dubitetur abolẽdum, cùm huiuſmodi cibus pro metu aut indigentia, non pro religionis veneratione, ſit ſumptus.

6 His verò, de quibus dilectio tua ſimiliter nos credidit conſulendos, qui ad iterandum baptiſmũ vel metu coacti ſunt, vel errore traducti, & nunc ſe contra catholicæ fidei ſacramentum egiſſe cognoſcunt: ea eſt cuſtodienda moderatio, qua in ſocietatem noſtram, non niſi per pœnitentiæ remedium, & per impoſitionem epiſcopalis manûs, communionis recipiant vnitatem, tempora pœnitudinis habita moderatione, tuo cõſtituẽte iudicio, prout conuerſorum animos perſpexeris eſſe deuotos, pariter etiam habens ſenilis ætatis intuitum, & periculorum quorumque aut ægritudinum reſpiciens neceſſitates: in quibus ſi quis ita grauiter vrgeatur, vt dum adhuc pœnitet, de ſalute ipſius deſperetur, oportet ei per ſacerdotalem ſolicitudinem communionis gratia ſubueniri.

26.q.7. Tẽpora pœnitudinis.

7 Nam hi qui baptiſmum ab hæreticis acceperunt, cùm baptizati antea non fuiſſent, ſola inuocatione ſpiritusſancti per impoſitionem manuum confirmandi ſunt, quia formã tantùm baptiſmi ſinè ſanctificationis virtute ſumpsère. Et hanc regulam (vt ſcitis) ſeruandam in omnibus eccleſiis prædicamus, vt lauacrum ſemèl initum, nulla iteratione violetur, dicente Apoſtolo: Vnus Dominus, vna fides, vnum baptiſma. Cuius ablutio nulla iteratione temeranda eſt, ſed (vt diximus) ſola ſanctificatio ſancti ſpiritûs inuocanda eſt, vt quod ab hæreticis nemo accipit, à catholicis ſacerdotibus conſequatur. Hanc autem epiſtolam noſtram, quam ad conſultationem tuę fraternitatis emiſimus, ad omnes fratres & cõprouinciales tuos epiſcopos facies peruenire, vt omnium obſeruantiæ data proſit authoritas. Data 12. Calendarum Aprilium, Maioriano Aug. primùm conſule.

1.q.1. Hi q baptiſma

1.q.1 Hanc regulam.

Ephe.4. a

A. D. 458. Sexto ſcilicet poſt annoũ Hunni, Duce Attila, Italiam inuadentes, Aquileiã, & alias plurimas urbes deuaſtarunt.

EPISTOLA LXXVIII. EIVSDEM, ad vniuerſos epiſcopos per Campaniam, Samnium & Picenum conſtitutos.

¶Tituli capitulorum ſequentis epiſtolæ.

Vt non omni tempore baptiſmi regeneratio detur, ſed tantùm in Paſcha & Pentecoſte, niſi periculo infirmitas obrepſerit. 1

De pœnitentia fidelium, vt confeſſio eorum non publicetur.

CAPITVLVM I.

Idẽ ſupra Epiſt.4. Ad Epiſcopos Siciliæ.

LEo vniuerſis epiſcopis per Campaniam, Samnium & Picenum conſtitutis. Magna indignatione commoueor, & multo dolore contriſtor, quòd quoſdam ex vobis ita comperi eſſe Apoſtolicæ traditionis oblitos, & ſtudio ſui erroris intentos, vt præter paſchæ feſtum, cui ſola pentecoſtes ſolennitas comparatur, audeant ſibimet, non aliqua humanæ infirmitatis neceſſitate cogente, ſed ſola indiſciplinati arbitrii libertate, ius baptiſmatis vendicare, & in natalibus martyrum, quorum finis aliter honorandus eſt, quàm dies Dominicæ paſſionis, regenerationis celebrare myſteria, ac ſinè vllis ſpiritualium eruditionibus præparationum, ita rudibus & imperitis tradere ſacramentum, vt circa renouandos, nihil doctrina eccleſiaſtica, nihil in exorciſmis impoſitio manuum, nihil ipſa ieiunia, quibus vetus homo deſtruitur, operentur: neque in* tanto myſterio ſalutis humanę, vlla eius diei habeatur exceptio, quo ipſum donum eſt conditum* renaſcentibus. Admonemus

a tot myſteriis.

*renaſcẽdi

nemus igitur, & non ſinè periculo ſtatus eorum, qui hæc faciunt, proteſtamur, vt ab hac præſumptione ceſſetur, & ſummam hanc potentiſſimamque Dei gratiā, nō niſi in paſchali & pentecoſtes die, deſiderantibus & credentibus conſeratis, manente quolibet tempore grauium neceſſitatum ac periculorum conſideratione, ſecundum quam oporteat ſubuenire, nè conditione mortali coarctata infirmitas, neceſſaria liberatione fraudetur, cùm ſeruata (ſicut prælocuti ſumus) duarum tantummodò feſtiuitatum reuerentia, propter multa pericula ſit cauendum, nè cuiquam aut in deſperata ægritudine, aut in hoſtilitatis incurſu, aut in timore naufragij, per ſacerdotem Domini regeneratio denegetur. Siquis verò poſt hoc interdictum, in eadem fuerit vſurpatione detectus, dignam pertinaciæ ſuæ incidet vltionem, quoniam oſtendit ſe turpe potiùs lucrum, quàm religionis cultum eſſe ſectatum.

2 Illam etiàm, contra Apoſtolicam regulā, præſumptionem, quàm nupèr agnoui à quibuſdam illicita vſurpatione committi, modis omnibus conſtituo ſubmoueri, (de pœnitentia videlicet, quæ ità à fidelibus poſtulatur) nè de ſingulorum peccatorum genere, libellis ſcripta profeſſio publicè recitetur, cum reatus conſcientiarum ſufficiat ſolis ſacerdotibus indicari confeſſione ſecreta. Quanuis enim plenitudo fidei videatur eſſe laudabilis, quæ propter DEI timorem apud homines erubeſcere non veretur, tamen quia non omnium huiuſmodi ſunt peccata, vt ea, qui pœnitentiam poſcunt, non timeant publicare, remoueatur tam improbabilis conſuetudo, nè multi à pœnitentiæ remedijs arceantur, dum aut erubeſcunt, aut metuunt inimicis ſuis ſua facta referare, quibus poſſunt legum conſtitutione percelli. Sufficit enim illa confeſſio, quæ primùm Deo offertur tum etiàm ſacerdoti: qui pro delictis pœnitentium precator accedit. Tunc enim demum plures ad pœnitentiam poterunt prouocari, ſi populi auribus non publicetur conſcientia confitentis. Datum pridiè Nonas Martij, Ricimero conſule.

De pœnitē-tia. diſt. 1. Quanuis plenitudo.

De pœnitē. diſt. 1. Sufficit pœnitenti.

Confeſſio ſacramentalis.

A.D. 459.

EPISTOLA LXXIX. EIVSDEM, ad Dioſcorum Alexandrinum epiſcopum.

¶ Tituli capitulorum ſequentis epiſtolæ.

De ordinatione presbyteri aut diaconi, vt ſabbato ſancto celebretur, id eſt, die Dñico. 1

De feſtiuitatibus, vt ſi vna Agenda, id eſt, Miſſe celebratio, populis non ſuffecerit, nulla ſit dubitatio iterari ſacrificium. 2

LEo epiſcopus, Dioſcoro epiſcopo Alexandrino ſalutem. Quantum dilectioni tuæ Dominicæ charitatis impendamus affectum, ex hoc poteris approbare, quòd tua firmiùs deſideramus fundare initia, nè quid charitati tuæ ad perfectionem deeſſe videatur, quum tibi * ſpecialis gratiæ merita (vt probauimus) ſuffragentur. Paterna igitur & fraterna collatio debet ſanctitati tuæ eſſe gratiſſima, & à te taliter ſuſcipi, quemadmodùm à nobis eam intelligis proficiſci. Vnum enim nos ſentire oportet & agere, vt (ſicut legimus) in nobis quoquè vnum eſſe cor & anima comprobetur. Quum enim beatiſſimus Petrus apoſtolicum à Domino acceperit principatum, & Romana eccleſia in eius permaneat inſtitutis, nefas eſt credere, quòd ſanctus diſcipulus eius Marcus, qui Alexandrinam primus eccleſiam gubernauit, alijs regulis traditionum ſuarum decreta formauerit, quum ſinè dubio de eodem fonte gratiæ vnus ſpiritus fuerit & diſcipuli & magiſtri, nec aliud ordinatus tradere potuerit, quàm quod ab ordinatore ſuſcepit. Nō ergò patimur, vt quum vnius nos eſſe corporis & fidei fateamur, in aliquo diſcrepemus: & alia doctoris, alia diſcipuli inſtituta uideantur.

Præpoſter' eſt ordo huius epiſtolæ, ſiquidē inter primas collo-

canda fuit cū ante ſynodū epheſinā latrocinalem. A. O. 449. celebratā oportuit ſcriptam.

* ſpiritualis

Acta 4. f

24. q. 1. Cū beatiſſim'.

CAPITVLVM I.

Quod ergò à patribus noſtris propenſiore cura nouimus eſſe ſeruatum, à vobis quoquè volumus cuſtodiri, vt non paſſim diebus omnibus ſacerdotalis vel Leuitica ordinatio celebretur, ſed poſt diem ſabbati eius noctis, quæ in prima ſabbati luceſcit, exordia deligantur, hoc eſt, ſub lege diuini officij ſubſtituantur, in quibus, his, qui conſecrandi ſunt, ieiunis & à ieiunantibus ſacra benedictio conferatur. Quod eiuſdem obſeruantiæ erit, ſi manè ipſo Dominico die, continuato ſabbati ieiunio, celebretur, à quo tempore præcedentis noctis initia non recedunt, quam ad diem reſurrectionis, ſicut etiàm in paſcha Domini declaratur, pertinere, non dubium eſt. Nam præter authoritatem conſuetudinis, quam ex Apoſtolica nouimus venire doctrina, etiàm ſacra ſcriptura manifeſtat, quòd quum apoſtoli Paulum & Barnabam ex præcepto ſpiritusſancti ad euangelium gentibus mitterent prædicandum, ieiunantes & orantes, impoſuerunt eis manus: vt intelligamus, quanta & dantium & accipientium deuotione curandum ſit, nè tantæ benedictionis ſacramentum negligenter videatur impletum. Et ideò piè & laudabiliter apoſtolicis morem geſſeris inſtitutis, ſi hanc ordinandorum ſacerdotum formam per Eccleſias, quibus Dominus præeſſe te voluit, etiam ipſe ſeruaueris, vt his, qui conſecrandi ſunt, nunquam benedictiones niſi in die reſurrectionis Dominicæ tribuantur, cui a veſpera ſabbati initium conſtat aſcribi, & tantis diuinarum diſpoſitionum myſterijs eſt conſecrata, vt quicquid eſt a Domino inſignius conſtitutum, in huius diei dignitate ſit geſtum. In hac mundus ſumpſit

In decret. Iuo. lib. 3.

Act. 13. a

Dominicæ diei dignitas.

exordium: in hac, per reſurrectionem Chriſti, & mors interitum, & vita accepit initium. In hac apoſtoli à Domino prædicandi omnibus gentibus euangelij tubam ſumunt, & inferendum vniuerſo mundo ſacramentum regenerationis accipiunt. In hac (ſicut beatus

Ioan. 20. e

Ioannes euangeliſta teſtatur) *congregatis in vnum diſcipulis, ianuis clauſis, quum ad eos Dominus introiſſet, inſufflauit, & dixit: Accipite ſpiritum ſanctum: quorum remiſeritis peccata, remittuntur eis: & quorum detinueritis, detenta erunt.* In hac deniquè, promiſſus à Domino apoſtolis ſpiritusſanctus aduenit, vt cæleſti quadam regula inſinuatum &

Ioan. 14. b & 16. e

traditum nouerimus, in illa die celebranda nobis eſſe myſteria ſacerdotalium benedictionum, in quo collata ſunt omnia dona gratiarum.

2 Vt autem in omnibus obſeruantia noſtra concordet, illud quoquè volumus cuſtodiri, vt quum ſolennior feſtiuitas conuentum populi numeroſioris indixerit, & ad eam tanta multitudo conuenerit, quam recipere baſilica ſimul vna non poſſit, ſacrificij oblatio indubitanter iteretur, nè, his tantùm admiſſis ad hanc deuotionem, qui primi aduenerint, videantur hi qui poſtmodum confluxerint, non recepti, quum plenum pietatis atque rationis ſit, vt quoties baſilicam, in qua agitur præſentia nouæ plebis impleuerit, toties ſacrificium ſubſequens offeratur. Neceſsè eſt

De conſ. diſt. 1. Neceſsè eſt.

autem, vt quædam pars populi ſua deuotione priuetur, ſi vnius tantùm Miſſæ more ſeruato, ſacrificium offerre non poſſint, niſi qui prima diei parte conuenerint. Studioſè ergò dilectionem tuam & familiariter admonemus, vt quod noſtræ conſuetudini ex forma paternæ traditionis inſedit, tua quoquè cura non negligat, vt per omnia nobis & fide & actibus congruamus. Propter quod remeanti filio noſtro Poſſidonio presbytero, hanc ad fraternitatem tuam epiſtolam dedimus perferendam, qui noſtris proceſſionibus atque ordinationibus frequenter interfuit, & totiès admiſſus, quid in omnibus Apoſtolicæ authoritatis teneremus, agnouit. Data Kalend. Iulijs.

EPISTOLA LXXX EIVSDEM, ad Iulianum Goeñ epiſcopum.

Hæc itē aliquanto ſuperius collocāda fuit ſi ordo ſeruaretur.

LEo epiſcopus Iuliano Goeñ epiſcopo. Literas dilectionis tuæ, quas per filium meum virum illuſtrem Iſichium direxiſti, eo tempore accepi, quo recentioribus epiſtolis tuis, iterata iam occaſione, reſponderam. Vndè quia etiàm in his alloquijs tuis, eadem de impijſſimis hæreticis iuſto dolore cōqueſtus es, congruum fuit, quoàd ſcribendi opportunitas exiſtit, non tacere. In cauſa itaque fidei, quicquid pro noſtro officio oportuit ac poteſt iuuante Domino, & ſolicitè & libenter exequimur, vt Euangelio Chriſti irreprehenſibiliter ſeruiamus, nè per deſidiam noſtram vlla pars Eccleſiæ Catholicæ neglecta videatur. Propter quod, ſicut omnibus notum eſt, non deſtiti laborare, vt manifeſtata atque defenſa incarnationis Dominicæ veritate omnis fraternitas, quid vbique ſecundùm doctrinam Apoſtolicam, & tenendum & docendum eſſet, agnoſceret, accedente glorioſiſſimorum principum ſtudio diuinitùs inſpirato, vt in ciuitate Calcedonenſi ſynodo congregata, hæretica damnaretur impietas, nè vel quiſquam ſectator Neſtorij, vel vllus diſcipulus Eutychis, liberum poſſit cum Catholicis habere conſortium, cùm (quòd ad ſancti concilij authoritatem pertinet) nulla vſquàm remanſerit diſcordia. Si qui autem ſua obduratione cæcati, ità in reprobi ſenſus amentiā tranſierunt, vt mallent furere, quam ſanari: ad Imperialem pertinet poteſtatem, vt perturbatores Eccleſiæ, pacis & reipublicæ (quæ Chriſtianis principibus meritò gloriatur) inimici ſolicitiùs comprimantur. Vt autem Imperialis eſt (vt diximus) poteſtatis, tumultus publicos ac ſeditiones ſacrilegas ſeueriùs coercere: ità authoritatis eſt ſacerdotalis, monachis prædicandi aliquam contra fidem licentiam non præbere, & omni virtute reſiſtere, nè ea, quæ ad ſacerdotes pertinent, ſibi audeāt vendicare. Vndè miramur fratrem Thalaſium epiſcopum, quòd Georgio neſcio cui, qui præſumendo illicita, & propoſitum monachi & nomen amiſit, ſcribendi vel prædicandi aliquam permiſerit facultatem. Ad quē epiſcopum (ſi dilectioni tuæ viſum fuerit) ex hac parte competentia ſcripta mittamus.

Imperialis poteſtatis eſt ſeditiones coercere, ſacerdotalis authoritatis facultatem prædicandi cōcedere, vel negare.

Agat itaque fraternitas tua opportunis ſuggeſtionibus, vt clementiſſimus princeps, quæ Domino ſint placitura, præcipiat, & incenſores cruentarum ſeditionum iubeat competētiùs coerceri, vt nec illi impuniti ſint, quorum manus ſcelera perpetrarunt, nec illi, qui talium vtuntur inſania. Si autem inquiſitio iudiciaria, & confeſſio reorum ad eas perſonas peruenit, quarum vel conſilio vel impulſu mala tanta commiſſa ſunt, nullius fauoris eis præſtanda ſunt ſolatia. Quantùm enim meliora de ipſis ſunt credita, tantùm ſunt ampliùs deteſtandi, quorum nunc impietas, quæ per hypocriſim fuerat velata, detegitur. Et ideò agat Chriſtianiſſimus & pijſſimus Imperator, quod paci eccleſiaſticæ intelligit profuturum. Quem ſuperna inſpiratione ità inſtruendum eſſe cōfido, vt & diſciplina inquietos reuocare, & à ſanguine eorum iubeat abſtineri, quamuis nil vltionum non mereantur ſubire, qui auſi ſunt & diuinis & humanis conſtitutionibus repugnare.

EPISTOLA LXXXI. EIVSDEM, ad Palæſtinos monachos.

Cum hac epiſtola cōueniūt plerāq; in epiſtola 93.

LEo Epiſcopus Palæſtinis monachis. Solicitudini meæ, quam vniuerſali Eccleſiæ omni-

Digitized by Google

omnibusque eius filijs debeo, multorum relatione patefactum eſt, dilectionis veſtræ animis quiddam offenſionis illatum, dum aut imperiti (vt apparet) interpretes, aut maligni quædã vos aliter intelligere, quàm à me ſunt prædicata, fecerunt, non valentes in Græcum eloquium aptè & propriè Latina transferre, cùm in rebus ſubtilibus & difficilibus explicandis, vix ſibi etiàm in ſua lingua diſputator quiſque ſufficiat. Quod tamen apud me eo proficit, vt dum ea quæ catholica fides reſpuit, improbaris, intelligamus vos veris amiciores eſſe, quàm falſis, & id meritò refutare, quod ex antiquæ inſtitutione doctrinæ etiàm ipſe deteſtor. Quamuis enim epiſtola mea, ad ſanctæ memoriæ Flauianum epiſcopũ data, ſatis ſibi ad manifeſtationem ſui ipſa ſufficiat, neque in aliquo aut purgationis aut expoſitionis indigeat, & alia tamen cùm eàdem mea ſcripta concordant, in quibus ſimiliter prædicationis meæ ſenſus in aperto eſt. Neceſſitatem enim habens contra hæreticos, qui multos Chriſti populos conturbauerant, diſſerendi, & clementiſſimis principibus, & ſancto concilio ſynodali, & Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ, quid de incarnatione verbi, ſecundum Euangelicam apoſtolicamque doctrinam deberemus ſapere ac ſentire, patefeci, & in nullo à ſanctorum patrum confeſſione diſceſſi: quia vna eſt, vera, ſingularis, perfecta, inuiolabilis catholica fides, cui nihil addi, nihil minui poteſt. Quam Neſtorius prius, & nunc Eutyches, diuerſa quidẽ eſt aſſertione, ſed ſimili impietate, impugnare conati ſunt, & Eccleſiæ Dei duas hæreſes ſibimet contrarias inferre tentarũt, vt vterque à diſcipulis veritatis meritò damnaretur: quia inſanum nimis & ſacrilegium fuit, quod varia falſitate ambo ſenſere. *Anathematizetur ergo* Neſtorius, qui beatam virginẽ Mariam hominis tantummodò credidit genitricem, vt aliam perſonam carnis, aliam faceret Deitatis: nec vnum CHRISTVM in verbo DEI & carne ſentiret, ſed ſeparatim atque ſeiunctim alium filium Dei, alium hominis prædicaret; quum manente illa incommutabilis verbi eſſentia, quæ ei cum patre & ſpirituſancto intemporalis atque coæterna eſt, ità intra virginea viſcera verbum caro ſit factum, vti vno conceptu, vnoque partu eadem virgo, ſecundum vnionem vtriuſque ſubſtantiæ & ancilla Domini eſſet & mater. Quod etiàm Elizabeth (ſicut Lucas Euangeliſta declarat) intellexit & dixit: *Vndè hoc mihi, vt veniat mater Domini mei ad me?* Eutyches quoquè eodem percellatur anathemate, qui per impios veterum hæreticorum volutatus errores, tertium Apollinaris dogma delegit, vt negata humanæ carnis atque animæ veritate, totum Dominum noſtrum IESVM CHRISTVM vnius aſſerat eſſe naturæ, tanquàm verbi Deitas ipſa ſe in carnem animamq; conuerterit, & concipi ac naſci, nutriri ac creſcere, crucifigi ac mori, ſepeliri ac reſurgere, & aſcendere in cælum, & in patris dextera, vndè ad iudicandos viuos & mortuos veniet, conſidere, eius tantùm eſſentiæ fuerit, quæ nihil horum in ſe ſinè veritate carnis recipit: quoniam natura vnigeniti natura eſt patris, natura eſt ſpiritusſancti, ſimulque impaſſibilis, ſimul eſt incommutabilis, ſempiternæ Trinitatis indiuiſa vnitas, & conſubſtantialis æqualitas. Vndè ſi ab Apollinaris peruerſitate hæreticus iſte deſciſcit nè cõuincatur Deitatẽ paſſibilem ſentire atque mortalem, & tamen verbi incarnati, id eſt, verbi & carnis vnam audet pronunciare naturam, non dubiè in Manichæi & Marcionis tranſit inſaniam: & mediatorem DEI & hominum, hominem IESVM CHRISTVM, ſimulatoriè omnia credit egiſſe, nec humanum in ipſo corpus, ſed phantaſticũ corporis ſpeciem oculis apparuiſſe cernentium. Quæ impietatis mendacia, quoniam olim fides catholica deteſtatur, & talium ſacrilegia, concordibus per totum mundum beatorum patrum ſunt dãnata ſententijs: quicunque illi ſunt ità obcæcati, & à lumine veritatis alieni, vt verbo Dei à tempore incarnationis, humanam (id eſt, noſtram) negent ineſſe naturam, oſtendant, in quo ſibi Chriſtianum nomen vſurpent, & cum euangelio veritatis qua ratione concordent, ſi beatæ virginis partu, aut caro ſinè deitate, aut deitas eſt orta ſinè carne: Sicut enim negari non poteſt, quòd verbum caro factum eſt, & habitauit in nobis: ità negari nõ poteſt, quòd Deus erat in Chriſto, mundum reconcilians ſibi. Quæ autem reconciliatio eſſe poteſt, qua humano generi propiciaretur DEVS, niſi omnium cauſam mediator Dei hominumque ſuſciperet? Qua verò ratione veritatem mediatoris impleret, niſi qui in forma DEI æqualis eſt patri, in forma ſerui particeps eſſet & noſtri: vt per vnum nouum hominem, fieret renouatio vetuſtatis: & mortis vinculum, vnius præuaricatione contractum, vnius morte, qui ſolus mortui nihil debuit, ſolueretur? Effuſio enim pro iniuſtis ſanguinis iuſti, tam potens fuit ad priuilegium, tam diues ad precium, vt ſi vniuerſitas captiuorum in redemptorem ſuum crederet, nullum tyrannica uincula retinerent, quoniam (ſicut Apoſtolus ait) vbi abundauit peccatum, ſuperabundauit & gratia. Et quum ſub peccati præiudicio nati, poteſtatem acceperint ad iuſtitiam renaſcendi, ualidius factum eſt donum libertatis, quàm debitum ſeruitutis. Quàm itaque ſibi in huius ſacramenti præſidio ſpem relinquunt, qui in ſaluatoris noſtri corpore negant humanæ ſubſtantiæ ueritatem? Dicant, quo ſacrificio reconciliati: dicant, quo ſanguine ſint redempti. Quis eſt, qui tradidit ſemetipſum pro nobis oblationem & hoſtiam Deo in odorem ſuauitatis? Aut quod unquàm ſacrificium ſacratius fuit, quàm quod uerus pontifex alta-

[Margin: Ad eoſdem Monachos. Vide infra poſt Concilium chalcedon. Epiſtolam Martiani, Pulcheriæ, Iuuenalis.]

[Margin: Lucæ 1.d]

[Margin: Ioan. 1.b; 2.Cor.5.d]

[Margin: Rom. 5.d]

[Margin: Ephe. 5.a]

ri crucis, per immolationem ſuæ carnis im- Pſalm. 115. poſuit? Quamuis enim multorum ſanctorũ in conſpectu Domini precioſa mors fuerit, nullius tamen inſontis occiſio, propitiatio fuit mundi. Acceperunt iuſti, non dederunt, coronas: & de fortitudine fidelium, exempla nata ſunt patientię, non dona iuſtitiæ. Singulares quippe in ſingulis mortes fuere, nec alterius quiſquam debitum ſuo fine perſoluit, quum inter filios hominum vnus ſolus. Dominus noſter IESVS Chriſtus extiterit, in quo omnes crucifixi, omnes mortui, omnes ſepulti, omnes ſunt etiàm ſuſcitati, de quibus Ioann. 12. e ipſe dicebat: *Quum exaltatus fuero à terra, omnia traham ad me.* Fides etenim vera iuſtificans impios, & creans iuſtos, ad humanitatatis ſuę tracta participem, in illo acquirit ſalutem, in quo ſolo homo ſe inuenit innocentem, liberum habens per gratiam Dei, de eius potentia gloriari, qui contra hoſtem ſuperbum in carnis noſtrę humilitate congreſſus, his victoriam ſuam tribuit, in quorum corpore triumphauit. Quamuis ergo in vno Domino noſtro Ieſu Chriſto, vero DEI atque hominis filio, verbi & carnis vna perſona ſit, & vtraq; eſſentia communes habeat actiones, intelligendæ tamen ſunt ipſorum operum qualitates: & ſyncerę fidei contemplatione cernendum eſt, ad quæ prouehatur humilitas infirmitatis, & ad quæ inclinetur altitudo virtutis: quid ſit, quod caro ſinè verbo non agit; & quid ſit, quod verbum ſinè carne Luc. 1. e Luc. 2. a non efficit. Sinè verbi enim potentia nec conciperet virgo, nec pareret: & ſinè veritate carnis, obuoluta pannis infantia non iaceret. Matt. 2. a Sinè verbi potentia, non adorarent magi puerum nouo ſidere declaratum: & ſinè Matt. 2. c veritate carnis, non iuberetur transferri in Matt. 3. d Marc. 1. b Aegyptum puer, & ab Herodis perſecutione ſubduci. Sinè verbi potentia, non diceret vox patris, miſſa de cælo: Hic eſt filius meus dilectus, in quo mihi complacui. & ſinè veritate Ioann. 1. d carnis, non proteſtaretur Ioannes: Eccè agnus Dei, eccè qui tollit peccata mundi. Sinè verbi Matth. 4. d Ioann. 11. e Matth. 4. a Marc. 4. d potentia non fieret redintegratio debilium, & viuificatio mortuorum: & ſinè veritate carnis, nec cibus ieiuno, nec ſomnus eſſet neceſſarius fatigato. Poſtremò, ſinè verbi potentia, non ſe Dominus patri profiteretur Ioan. 10. f & 14. b æqualem: & ſinè veritate carnis, non idem diceret patrem eſſe maiorem, cùm catholica fides vtrunque ſuſcipiat, vtrunque defendat, quæ ſecundùm proprietatem diuinæ humanæque ſubſtantiæ, vnum Dei filium, & hominem credit & verbum. Quamuis ergo ab illo initio, quo in vtero virginis verbum caro factum eſt, nihil vnquàm inter diuinam humanamque ſubſtantiam diuiſionis extiterit, & per omnia incrementa corporea, vnius perſonæ fuerint totius temporis actiones, ea ipſa tamen, quæ inſeparabiliter facta ſunt, nulla permixtione confundimus: ſed quid cuius formæ ſit, ex operum qualitate ſentimus. Nec diuina enim humanis preiudicant, nec humana diuinis, cùm ità in idipſum vtraque concurrant, vt in eis nec proprietas abſumatur, nec perſona geminetur. Dicant igitur Ioan. 19. d iſti phãtaſmatici Chriſtiani, quę ſubſtãtia ſaluatoris affixa ſit ligno, quę iacuerit in ſepulcro: & reuoluto monumenti lapide, quæ tertia die caro ſurrexerit, vel quale corpus IE- Matt. 28. a SVS diſcipulorum viſui, clauſis ad eos oſtijs ingreſſus, intulerit, cùm ad abigendam cernen- Luc. 24. f tium diffidentiam, inſpici oculis, digitiſque tractari pateretur adhuc fixuras clauorum, & recens compuncti lateris vulnus exigeret. Ioan. 20. d At ſi in tanta luce veritatis tenebras ſuas hæretica obduratio non relinquit, oſtendant, vndè ſibi ſpem vitæ polliceantur æternæ, ad quam, nisi per mediatorem Dei & hominũ hominem IESVM CHRISTVM, non Acto. 4. c poteſt perueniri. Non eſt enim aliud nomen datum hominibus ſub cęlo, in quo oporteat nos ſaluos fieri: nec eſt redemptio captiuitatis humanæ, nisi in ſanguine eius, qui dedit ſemetipſum redemptionem pro omnibus. 1. Tim. 2. b Phil. 2. a b *Qui (ſicut prædicat beatus Apoſtolus) cùm in forma Dei eſſet, non rapinam arbitratus eſt, eſſe ſe æqualem DEO, ſed ſemetipſum exinaniuit, formam ſerui accipiens, in ſimilitudine hominum factus, & habitu inuentus vt homo, humiliauit ſemetipſum, factus obediens vſque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod & Deus illum exaltauit, & donauit illi nomen, quod eſt ſuper omne nomen, vt in nomine IESV omne genu flectatur cæleſtium, terreſtrium, & infernorum: & omnis lingua confiteatur, quia Dominus Ieſus Chriſtus in gloria eſt Dei patris.* Quamuis ergò vnus ſit Dominus IESVS Chriſtus, & veræ Deitatis veræque humanitatis in ipſo vna prorsùs eademque perſona ſit, neque huius vnitionis ſoliditas vlla poſſit diuiſione ſeiungi: exaltationem tamen, qua illum exaltauit Deus, & donauit illi nomen, quod ſuper omne nomen excellit, ad eam intelligimus pertinere formam, quæ ditanda erat tantæ glorificationis augmento. In forma quippe Dei, æqualis erat filius patri: & inter genitorem atque vnigenitum, nulla erat in eſſentia diſcretio, nulla in maieſtate diuerſitas, nec per incarnationis myſterium, aliquid deceſſerat verbo, quod ei patris munere redderetur. Forma autem ſerui, per quam impaſſibilis deitas ſacramentum magnæ pietatis impleuit, humana humilitas eſt, & in gloriã diuinæ poteſtatis euecta eſt, in tantam vnitatem ab ipſo conceptu virginis, deitate & humanitate connexa, vt nec ſinè homine diuina, nec ſinè Deo agerentur humana. Propter quod ſicut Dominus maieſtatis dicitur crucifixus, ità qui ex ſempiternitate æqualis eſt Deo, dicitur exaltatus. Nec intereſt, ex qua Chriſtus ſubſtantia nominetur, cùm inſeparabiliter manente vnitate perſonæ, idem ſit, & totus hominis filius propter carnem, &

totus

totus DEI filius propter vnam cum patre deitatem. Quicquid ergò in tempore accepit Chriſtus, ſecũdùm hominem accepit, cui quę non habuit, cooferuntur. Nam ſecundùm potentiam verbi, indifferenter omnia, quæ habet pater, etiàm filius habet: & quæ in forma ſerui à patre accepit, eadem in forma patris etiàm ipſe donauit, & idem ipſe & diues, & pauper.

2. Cor. 8. b
Ioan. 1. a
Ibidem b.

Diues, quia in principio erat verbum, & verbum erat apud Deum, & Deus erat verbũ: Hoc erat in principio apud Deũ: Omnia per ipſum facta ſunt, & ſinè ipſo factum eſt nihil. Pauper verò, quia verbum caro factum eſt, & habitauit in nobis. Quæ autem eſt eius exinanitio, quæ ve paupertas, niſi formæ ſeruilis acceptio, per quam, verbi maieſtate velata, diſpenſatio humanæ redemptionis impleta eſt? Nam quia captiuitatis noſtræ reſolui originalia vincula non poterant, & ab hoſtis imperio relaxari, niſi exiſteret homo noſtri generis, noſtræque naturæ, quem veteris debiti præiudicia non tenerent, & qui immaculato ſanguine ſuo chirographum lœtale dilueret: ſicut ab initio erat diuinitùs prædordinatum, & prophetarum oraculis prænunciatum, ità eſt in plenitudine præfiniti temporis factum, vt multis modis ſignificata promiſſio, in diù expectatum veniret effectum: nec poſſet eſſe ambiguum, quod continuis ſignificationibus ſemper fuerat nunciatum.

Coloſſ. 2. c

Deſtructis itaque tot hæreſibus, quæ per ſanctam deuotionem præſidentium patrum, à corpore ſunt catholicæ vnitatis abſciſſę, quęque ideò extorres à Chriſto eſſe meruerunt, quia verbi incarnationem, quæ ſingularis eſt rectè credentium ſalus, fecerunt ſibi lapidem offenſionis & petram ſcãdali: miror dilectionem veſtram, in diſcernendo veritatis lumine laborare, & quum multis manifeſtationibus declaratum ſit, quàm rectè & Neſtorium & Eutychen cum Dioſcoro, fides Chriſtiana damnauerit, nec Chriſtianus poſſit vocari, qui vel illius, vel horum impietati præbet aſſenſum: doleo vos euangelicæ & apoſtolicæ doctrinæ (vt audio) reſultare, exagitando ſeditionibus ciuitates, conturbando eccleſias, nec ſolum iniurias, ſed etiàm cædes presbyteris atque epiſcopis inferendo, vt præ furore & ſæuitia, propoſiti veſtri & profeſſionis ſitis immemores. Vbi eſt regula manſuetudinis & quietis? Vbi longanimitas patientiæ? vbi tranquillitas pacis? vbi firmamentum dilectionis, & tolerantię fortitudo? Quę vos ab euangelio Chriſti aut perſuaſio abduxit, aut perſequutio ſeparauit? Vel quę tanta extitit decipientis aſtutia, vt obliti prophetarum & Apoſtolorum, obliti ſymboli ſalutaris & confeſſionis, quam pronunciantes coram multis teſtibus, ſacramentum baptiſmi ſuſcepiſtis, diabolicis vos illuſionibus ſubderetis? Quid apud vos acturę fuerant vngulæ, quid ſæua tormenta, ſi ad expugnandam fidei veſtræ integritatem, tãtum

2. Pet. 2. b

vana hæreticorum commenta valuêre? Pro fide vos agere creditis, & fidei contraitis. Eccleſiæ nomine armamini, & contra Eccleſiã dimicatis. Hoccine à prophetis, hoc ab Euangeliſtis, hoc ab Apoſtolis didiciſtis, vt negantes veram Chriſti carnem, & ipſam verbi eſſentiam paſſioni mortique ſubdentes, alienam faciatis noſtram à ſuo reparatore naturam, totumque quod crux intulit, quod lancea vulnerauit, quod ſepulcri lapis ſuſcepit & reddidit, ſolum fuiſſe opus diuinæ potentiæ, non etiàm humilitatis humanę? Propter quam Apoſtolus dicit, Non enim erubeſco euangelium: quoniam nouerat, quale Chriſtianis obijceretur opprobrium ab inimicis. Rom. 1. b

Et ideò etiàm Dominus proteſtabatur, dicens: *Qui me confeſſus fuerit coram hominibus, & ego confitebor illum coram patre meo.* Marc. 8. d
Hi enim non erunt digni confeſſione filij & Luc. 12. a
patris, quibus nunc caro Chriſti, verecundiã facit: probabuntque ſe nullam de ſigno crucis ſumpſiſſe virtutem, qui quod præferendum frontibus acceperunt, promere labijs erubeſcunt. Declinate filij ab his diabolicis perſuaſionibus, declinate. Veritatem Dei nulla res violat: ſed veritas nos, niſi in noſtra carne, non ſaluat. Veritas quippe, ſicut Propheta ait, de terra orta eſt: & ſic verbum Pſal. 84.
Maria virgo concepit, vt venienda ipſi carnem de ſua ſubſtantia miniſtraret, nec cum adiectione perſonæ, nec cum euacuatione naturæ: quoniam qui erat in forma Dei, ità accepit formam ſerui, vt vnus atque idem in forma vtraque ſit Chriſtus, inclinãte ſe Deo vſq; ad infima hominis, & proficiente homine vſq; ad ſumma deitatis, dicente Apoſtolo: Quorũ patres, & ex quibus Chriſtus ſecundùm carnem, qui eſt ſuper omnia Deus benedictus in ſecula. Amen. Rom. 9. a

¶Epiſtola LXXXII. eiuſdem, ad Anaſtaſium Theſſalonicenſem Epiſcopum.

TITVLI CAPITVLORVM ſequentis epiſtolæ.

Quòd ſemper Theſſalonicenſes antiſtites vicem Apoſtolicæ ſedis impleuerint. 1

Vt Metropolitanis ſua iura ſeruentur. 2

Vt à Metropolitanis, non laici, non digami, non viduarum mariti, ſed irrepræhenſibiles ordinentur Epiſcopi. 3

Quòd ſubdiaconis carnale coniugium denegetur. 4

Vt nullus inuitis ordinetur Epiſcopus. 5

Vt Metropolitanus Epiſcopus, de electo, quẽ eſt ordinaturus Epiſcopum, ad Theſſalonicẽ Pontificem referat, & de Metropolitano electo ſimiliter prouinciales Epiſcopi faciant. 6

Vt bina per annum prouincialia Epiſcoporum concilia celebrentur. Et ſi res difficilis emerſerit, nec fuerit Theſſalonicẽ

Epiſcopi

Epiſcopi iudicio terminata, ad Romanum referatur antiſtitem. 8

Vt ſi quis epiſcopus ſuam deſerẽs ciuitatem, maiorem ſedem ambitus cauſa petierit, nec illam obtinere poterit, & ſua carere debebit. 8

Vt nullus alienum clericum ſollicitare vel tenere præſumat, ſuo epiſcopo non præbente conſenſum. 9

Vt in euocandis prouincialibus epiſcopis, à Theſſalonicẽ pontifice moderatio conſeruetur, nè ſub hoc colore ſacerdotalis honor commeliis addicatur. Nec amplius quàm bini de prouinciis epiſcopi, quos metropolitani probauerint, dirigantur. Et non amplius ab ſtatuto concilii tempore, quàm dies xv, remorentur epiſcopi. 10

Vt ſi inter eos de negocio fuerit oborta contentio, cuncta Romano pontifici ſub geſtorum inſinuatione pandatur, vt ab eo, quod Deo placuerit, ordinetur. 11

CAPITVLVM I.

LEO epiſcopus vrbis Romæ, Anaſtaſio epiſcopo Theſſalonicẽſi. Quanta fraternitati tuæ à beatiſſimi Petri Apoſtoli ſede cõmiſſa, & qualia etiam noſtro tibi fauore ſint credita, ſi vera ratione perſpiceres, & iuſto examine ponderares, multum poſſemus de iniunctæ tibi ſollicitudinis deuotione gaudere. Qm̃ ſicut præceſſores mei præceſſoribus tuis, ita etiam ego dilectioni tuæ, priorum ſequutus exemplum, vices mei moderaminis delegaui, vt curam, quam vniuerſis eccleſiis principaliter ex diuina inſtitutione debemus, imitator noſtræ manſuetudinis effectus adiuuares, & longinquis ab Apoſtolica ſede prouinciis pręſentiam quodammodò noſtræ viſitationis impenderes: * quia de continenti opportunoq; proſpectu promptũ tibi eſſet agnoſcere, quid in quibuſq; rebus vel tuo ſtudio componeres, vel noſtro iudicio reſeruares. Nam quum maiora negocia & difficiliores cauſarum exitus liberum tibi eſſet ſub noſtræ ſententiæ expectatione ſuſpendere, nec ratio tibi, nec neceſſitas fuit in id, quod menſuram tuam excederet, deuiandi. Abundant enim apud te monitorum ſcripta noſtrorum, quibus te de omnium actionum temperantia frequenter inſtruximus, vt commendatas tibi Chriſti eccleſias, per exhortationem charitatis, ad ſalubritatem obedientiæ prouocares. Quia etſi plerunq; exiſtãt inter negligentes vel deſides fratres, quæ oporteat maiore authoritate curari: ſic tamen eſt adhibenda correptio, vt ſemper ſit ſalua dilectio. Vndè & beatus Apoſtolus Paulus, ad eccleſiaſticum regimen Timotheũ imbuens, dicit: *Seniorem nè increpaueris, ſed obſecra vt patrem, iuuenes vt fratres, anus vt matres, iuuenculas vt ſorores in omni caſtitate.* Quæ moderatio ſi quibuſcunq; inferioribus membris ex apoſtolica inſtitutione debetur, quanto magis fratribus & coepiſcopis noſtris ſinè offenſione reddenda eſt? vt licèt nunquàm accidant, quæ in ſacerdotalibus ſint repræhendenda perſonis, plus tamen erga corrigendas agat beneuolentia, quàm ſeueritas: plùs cohortatio, quàm commotio: plùs charitas, quàm poteſtas. Sed ab his, qui quæ ſua ſunt, quærunt, non quæ Ieſu Chriſti, facilè ab hac lege diſceditur: & dũ dominari magis, quàm conſulere ſubditis quærunt, placet honor, inflat ſuperbia: & quod prouiſum eſt ad concordiam, tendit ad noxam. Quod, vt neceſſè habeamus ità dicere, non de paruo animi dolore procedit. Meipſum enim quodammodò in culpam trahi ſentio, quum te à traditis tibi regulis immodicè deuiâſſe cognoſco. Qui ſi tuæ exiſtimationis parùm diligens eras, meæ ſaltem famæ parcere debuiſti, nè quæ tuo tantùm facta ſunt animo, noſtro viderentur geſta iudicio. Relegat fraternitatis tua paginas noſtras, omniaque ad tuos miſſa maiores Apoſtolicę ſedis præſulum ſcripta percurrat: & vel à me, vel à præceſſoribus meis inueniet ordinatum, quod à te cognoui eſſe præſumptum. Venit nanq; ad nos cum epiſcopis prouinciæ ſuæ frater noſter Atticus, veteris Epiri * Nicopolitanus antiſtes, & de indigniſſima adſtrictione, quam pertulit, lachrymabili actione conqueſtus eſt, coràm adſtantibus diaconis tuis, qui querelis flebilibus nihil contrà referendo, ea quæ nobis ingerebantur, fide non carere monſtrabant. Legebatur quoque in literis tuis, quas iidem diaconi detulere, quòd frater Atticus Theſſalonicam veniſſet; quodque conſenſum ſuum etiàm ſcripturæ profeſſione ſignâſſet, vt de illo nõ aliud à nobis poſſet intelligi, quàm proprii arbitrii & ſpontaneæ deuotionis fuiſſe, quòd venerat, quodque chartulam de obedientiæ ſponſione conſcripſerat, in cuius tamen chartulæ mentione ſignum prodebatur iniurię. Non enim neceſſarium fuerat, vt obligaretur ſcripto, qui obedientiam ſuam ipſo iam voluntarii aduentùs probabat officio. Vndè deplorationibus ſupradictis hęc verba epiſtolę tuę teſtimonium prębuere, & per hoc quod non eſt tacitum, nudatum eſt illud quod ſilentio fuerat adopertum, aditam ſcilicet Illyrici pręfecturam, & ſublimiſſimã inter mundanos apices poteſtatem, in exhibitionem inſontis antiſtitis incitatam, vt miſſa exequutione terribili, quæ omnia ſibi officia publica ad effectum præceptionis adiungeret, à ſacris eccleſiæ adytis nullo vel falſo inſimulatus crimine, extraheretur ſacerdos, cui non ob moleſtiam ægritudinis, non ob ſæuitiam hyemis darentur induciæ, ſed iter aſperum & periculis plenum per inuias niues agere cogeretur. Quod tanti laboris, tantiq; diſcriminis fuit, vt ex his, qui epiſcopum comitati ſunt, quidam defeciſſe dicantur. Multùm ſtupeo, frater chariſſime, ſed & plurimùm doleo, ꝙ in eum, de quo nihil amplius

Marginal notes (left): Theſſalonic. epi ſedis Apoſtolicæ in oriẽte Vicariis. — * ſiquidẽ Caſtiget Vicarium ſuũ Papa, quod modũ ſuæ poteſtatis excedit. — 1. Timo. 5. a

Marginal notes (right): Philip. 2. a — * metropolitanus. — 3 q. 6. Multũ ſtupeo.

pliùs indicaueras, q̃ q evocatus adeſſe differret, & excuſationem infirmitatis obtenderet: tam atrociter & tam vehementer potueris cõmoueri, præſertim quum, etſi tale aliquid mereretur, expectandum tibi fuerit, quid ad tua cõſulta reſcriberem. Sed vt video, benè de moribus meis exiſtimâſti, & quàm ciuilia pro cõſeruanda ſacerdotali concordia reſponſurus eſſem, veriſſimè præuidiſti: & ideò motus tuos exequi ſinè dilatione properâſti, nè, cùm moderationis noſtræ aliud diſponentia ſcripta ſumpſiſſes, faciendi id quod factum eſt, licentiam non haberes. An fortè aliquod tibi facinus fratris innotuerat, & * metropolitanum epiſcopum noui apud te criminis pondus vrgebat? At hoc quidem alienum ab illo eſſe, etiàm tu nihil ei obijciendo confirmas. Sed etiàm ſi quid graue, intolerandumque geſſiſſet, noſtra erat expectanda cenſura, vt nihil priùs ipſe decerneres, quàm quid nobis placeret, agnoſceres. Vices enim noſtras ità tuę credidimus charitati, vt in partem ſis vocatus ſolicitudinis, non in plenitudinem poteſtatis. Vndè ſicut multùm nos ea, quæ à te piè ſunt curata, lætificant: ità nimiùm ea, quæ perperàm ſunt geſta, contriſtant. Et neceſſè eſt, poſt multarum experimenta cauſarum, ſolicitiùs proſpici, & diligentiùs præcaueri, quatenùs per ſpiritū charitatis & pacis, omnis materia ſcandalorum de eccleſijs Domini (quas tibi commẽdauimus) auferatur, præeminente quidẽ in illis prouincijs epiſcopatûs tui faſtigio, ſed amputato totius vſurpatiõis exceſſu.

Nicopolitanum. — *3.q.6. Multùm.*

2 Igitur ſecundùm ſanctorum patrum canones, ſpiritu Dei conditos, & totius mundi reuerentia conſecratos, metropolitanos ſingularum prouinciarum Epiſcopos, quibus ex delegatione noſtra fraternitatis tuæ cura prętenditur, ius traditæ ſibi antiquitùs dignitatis intemeratum habere decernimus, ità vt à regulis præſtitutis, nulla aut negligentia, aut præſumptione diſcedant. *25.q.2. Igitur.*

3 In ciuitatibus, quarum rectores obierint, de ſubſtituendis epiſcopis hæc forma ſeruetur, vt is qui ordinandus eſt, etiàm ſi bonæ vitæ teſtimonio fulciatur, non laicus, non neophytus, nec ſecundę coniugis ſit maritus, aut qui viduam quidem habeat, vel habuerit, ſed quam ſibi viduam copularit. Sacerdotum nanque tam excellens eſt electio, vt hæc, quæ in alijs Eccleſiæ membris non vocantur ad culpam, in illis tamen habeantur illicita. *Di. 32. Omniũ ſacerdotum.*

4 Nam quum extra clericorum ordinem conſtitutis, nuptiarum ſocietati & procreationi filiorum ſtudere ſit liberum, ad exhibendam tamen perfectæ continentiæ puritatem, nec ſubdiaconis carnale quidem connubium conceditur, vt & qui habent, ſint tanquam nõ habentes: & qui non habent, permaneant ſingulares. Quod ſi in hoc ordine, qui quartus à capite eſt, dignum eſt cuſtodiri quantò magis in primo, aut ſecundo, tertioq; ſeruandū eſt, nè aut Leuitico miniſterio, aut presbyterali honori, aut epiſcopali excellentiæ quiſquam idoneus exiſtimetur, qui ſe à voluptate vxoria necdùm frenâſſe detegitur? *Clericorũ Continentia.* — *1.Cor.7.c*

5 Cùm ergò de ſummi ſacerdotis electione tractabitur, ille omnibus præponatur, quem cleri plebisque conſenſus concorditer poſtulârit: ità vt ſi in aliam fortè perſonam partium ſe vota diuiſerint, metropolitani iudicio is alteri præferatur, qui maioribus & ſtudijs iuuatur, & meritis. Tantum, vt nullus inuitis & non petentibus ordinetur, nè ciuitas epiſcopum non optatum, aut contemnat, aut oderit, & fiat minùs religioſa, quàm conuenit, cui non licuerit habere, quem voluit. *In dec. Leonis lib. 3. Diſt. 63. Si ſor.* — *Inuitis nõ eſt dandus epiſcopus.*

6 De perſona autem conſecrandi epiſcopi, & de cleri plebisque conſenſu, metropolitanus epiſcopus ad fraternitatem tuam referat, quodque in prouincia benè placuit, ſcire te faciat, vt ordinationem ritè celebrandam, tua quoquè firmet authoritas. Quæ rectis diſpoſitionibus nihil moræ aut difficultatis debet afferre, nè gregibus Domini diù deſit cura paſtorum. Metropolitano verò defuncto, quum in locum eius alius fuerit ſubrogandus, prouinciales epiſcopi ad ciuitatem metropolitanam conuenire debebunt, vt omnium clericorum atq; omnium ciuium voluntate diſcuſſa, ex presbyteris eiuſdem eccleſiæ, vel ex diaconibus optimus eligatur, de cuius nomine ad tuam notitiam prouinciales referant ſacerdotes, impleturi vota poſcentium, cùm quod ipſis placuit, tibi quoq; placuiſſe cognouerint. Sicut enim iuſtas electiones nullis dilationibus volumus fatigari, ità nihil permittimus, te ignorante, præſumi. *Diſt.65. De perſona conſ.* — *Diſt.63. Metropolitano. Et diſt. 77. in pun. di.*

7 De concilijs aũt epiſcopalibus non aliud indicimus, quàm ſancti patres ſalubriter ordinarunt, vt ſcilicet bini cõuentus per annos ſingulos habeantur, in quibus de omnibus querelis, quæ inter diuerſos Eccleſiæ ordines naſci aſſolent, iudicetur. At ſi fortè inter ipſos, qui præſunt, de maioribus (quod abſit) peccatis cauſa naſcatur, quæ prouinciali nequeat examine diffiniri, fraternitatem tuam de totius negocij qualitate metropolitanus curabit inſtruere, & ſi coràm poſitis partibus, nec tuo fuerit res ſopita iudicio, ad noſtrã cognitionem, quicquid illud eſt, transferatur. *Diſt.18. De concilijs.* — *Bina Concilia ſingulis omnis, in ſingulis prouincijs celebrãda.*

8 Si quis Epiſcopus, ciuitatis ſuæ mediocritate deſpecta, adminiſtrationem loci celebrioris ambiêrit, & ad maiorem ſe plebẽ quacunque occaſione tranſtulerit, non ſolùm à cathedra quidem pelletur aliena, ſed carebit & propria, vt nec illis prę̃ſideat, quos per auaritiam concupiuit, nec illis, quos per ſuperbiam ſpreuit. Suis igitur terminis quiſque contentus ſit, nec ſupra menſuram iuris ſui affectet augeri. *7.q.1. Si quis epiſcopus.* — *Epũs de Eccleſia in Eccl. non tranſeat.*

9 Alienum clericum, inuito epiſcopo ipſius, nemo ſuſcipiat, nemo ſolicitet, niſi fortè ex placito charitatis, id inter dantem accipientemque conueniat. Nam grauis iniuriæ reus *19.q.2. Alienum clericum.*

eſt,

eſt, qui de fratris eccleſia id, quod eſt vtilius aut precioſius, audet vel allicere, vel tenere. Itaque ſi intta prouinciam res agaıur, tranſfugam clericum ad ſuam eccleſiam metropolitanus tedire compellet: Si autem longiùs *proceſſit, ıui præcepti authoritate reuocabiıur, vt nec cupiditati, nec ambitioni occaſio relinquatut.

10 In euocandis autem ad te epiſcopis, moderatiſſimum eſſe te volumus, nè pet maioris diligentiæ ſpeciem, fraternis videaris glotiari iuiurijs. Vndè ſi cauſa aliqua maiot extiterit, ob quam rationabile ac neceſſarium ſit, frater num aduocate conuentum, binos de ſingulis ꝓuinciis Epiſcopos, quos mettopolitani crediderint eſſe mittendos, ad fraternitatē tuā venite ſufficiat, ità vt à ꝑſtituto tēpore non vltra quindecim dies, qui conuenetint, tetatdētur.

11 Si autem in eo, quod cũ fratribus tractandum, definiendumve credideris, diuerſa eorum fuetit à tua voluntate ſententia, ad nos omnia ſub geſtorum teſtificatione referātur, vt remotis ambiguitatibus, quod Deo placeat, decernatur. Ad hunc eoim finem, omnem affectum noſtrum curamq; dirigimus, vt quod ad vnitatem concordiæ, & quod ad cuſtodiā pertinet diſciplinæ, nulla diſſenſione violetur, nulla deſidia negligatur. Et te igit̃ frater chariſſime, & eos fratres noſtros, qui de tuis offenduntur exceſſibus, quum tñ non ſimilis ſit omnibus materia quetelarum, hortor & moneo, vt quæ piè ſunt ordinata, ſalubriterque diſpoſita, nulla concertatione turbentur. Nemo quod ſuum eſt quęrat, ſed quod alterius, ſicut
Philip. 2. a Apoſtolus ait: *Vnuſquiſq; veſtrùm proximo ſuo*
Rom. 11. a *placeat in bono ad ædificationem*. Nec enim poterit vnitatis noſtræ firma eſſe compago, niſi nos ad inſeparabilem ſoliditatem vinculum charitatis adſtrinxerit: quia ſicut in vno corpore multa membra habemus, omnia autem membra non eundem actum habent, ità mul-
Rom. 12. b 1. Cor. 12. b ti vnum corpus ſumus in Chriſto, ſinguli autē alter alterius membra. Hæc cõnexio totius quidem corporis vnanimitatē requirit, ſed ꝑcipuè exigit concordiā ſacerdotũ. Quibus cũ ſit dignitas communis, non eſt tñ ordo generalis: qm̄ & intet beatiſſimos apoſtolos in ſimilitudine honoris fuit quædam diſcretio poteſtatis: & quum omnium par eſſet electio, vni tamen datum eſt vt cęteris præemineret. De qua forma, epiſcoporum quoq; eſt orta diſtinctio: & magna diſpoſitione prouiſum eſt, nè omnes ſibi omnia vēdicarent, ſed eſſent in ſingulis prouinciis, quorũ inter fratres haberet̃ prima ſententia: & rursùs quidā, in maioribus vrbibus cõſtituti, ſolicitudinē ſuſciperēt ampliorem per quos ad vnā Petri ſedem vniuerſalis eccleſiæ cura conflueret, & nihil vſq̃
2. q. 6. Qui ſcit ſe. à ſuo capite diſſidetet. Qui ergò quibuſdam ſcit ſe eſſe præpoſitũ, nõ moleſtè ferat, aliquē ſibi eſſe ꝑlatum: ſed obedientiā quam exigit, etiàm ipſe dependat: & ſicut non vult grauis oneris ſarcinā ferre, ità nõ audeāt alii importabile pondus imponere. Diſcipuli enim ſu- Matt. 23. a
mus humilis & mitis magiſtri, dicentis: *Di-* Matt. 11. d
ſcite a me, quia mitis ſum & humilis corde, & inuenietis requiem animabus veſtris. Iugum enim meum ſuaue eſt, & onus meum leue eſt. Quod quõ experiemur, niſi & illud in obſeruātiam
veniat, quod idem Dñs ait: *Qui maior eſt ve-* Matt. 20. d Marc. 10. d
ſtrum, erit miniſter veſter? Qui autem ſe exaltat, Lucæ 22. c
humiliabitur: & qui ſe humiliat, exaltabitur. Lucæ 14. c

Epiſtola 83. eiuſdem, ad Septimium Altinum Epiſcopum.

LECTIS tuæ fraternitatis literis, vigorē fidei tuæ, quem olim noueramus, agnouimus, cõgratulantes tibi, ꝙ ad cuſtodiam gregum Chriſti, paſtoralem curā vigilanter exe-
queris, nè lupi, qui ſub ſpecie ouium ſubin- Math. 7. c
tratunt, beſtiali ſæuitia ſimplices quonſq; dilacerent, & non ſolùm ipſi nulla correctione proficiant, ſed etiàm ea, quæ ſunt ſana, corrumpant. Quod nè qua viperea poſſit obtinere fallacia, ad Metropolitanum Epiſcopũ
prouinciæ *Venetiæ ſcripta diteximus, qui- *Veneticæ
bus ad ſtatûs ſui periculum cognoſceret pertinere, ſi quiſquam de Pelagianorum & Cœleſtianorum conſortio veniens, in communione catholica, ſinè profeſſione legitimæ ſatisfactionis, habeatut. Saluberrimũ eſt enim, & ſpiritualis medicinæ vtilitate pleniſſimũ,
vt ſiue presbyteri, ſiue diaconi, ſiue alij cu- 1. q. 7. Saluberrimum enim
iuſlibet ordinis clerici, qui ſe correctos videri
volunt, errotem ſuum & ipſos ertoris autho- 1. q. 1. Oſa cuiuſlibet.
res, damnari a ſe ſinè ambiguitate fateantur, &, Si quis. hæreticæ.
vt ſenſibus prauis & dudùm peremptis, nulla ſperandi ſuperſit occaſio, nè vllum membrum Eccleſię talium poſſit ſocietate violari, cùm pet omnia illis profeſſio propria cœperit obuiare. Circa quos etiàm illam canonum conſtitutionem præcipimus cuſtodiri, nè ab his Eccleſijs, ad quas propriè pertinent, ſinantur abſcedere, & pro ſuo arbitrio, ad loca ſibi non deputata, tranſire: cùm quod rectè non permittitur inculpatis, multò minùs debeat licere ſuſpectis. Proindè dilectio tua, cuius deuotione gaudemus, iungat curā ſuā diſpoſitionibus noſtris, & cum ſupradicto Metropolitano det operam, vt circunſpectè ac velociter impleantur ea, quæ ad totius Eccleſiæ incolumitatem, & laudabiliter ſunt ſuggeſta, & ſalubriter ordinata.

Epiſtola 84. eiuſdem, ad Nicetam Aquileienſe Epiſcopum.

LEO Epiſcopus Romæ, Nicetæ Aquileienſi Epiſcopo. Relatione ſancti fratris & coepiſcopi noſtri Septimij, q̃ in ſubditis habet, agnouimus quoſdam presbyteros, diaconos, ac diuerſi ordinis clericos, quos Pelagiana vel Cœleſtiana hęreſis habuerit implicatos, ità in veſtra prouincia ad communionem catholicam perueniſſe, vt nulla ab eis damnatio

proptij

proprij exigeretur erroris, & paſtoralibus excubijs nimium dormitantibus, lupos, ouium
Mat. 7. c pellibus tectos, in ouile Dominicum, non depoſitis beſtialibus animis, introiſſe: & quod, per authoritatem canonum decretorumque noſtrorum, nè inſontibus quidem cōceditur, vſurpaſſe, vt relictis eccleſijs, in quibus clericatum aut acceperant, aut receperant, inſtabilitate ſua per diuerſa circunferantur, amantes ſemper errare, & nunquā in fundamēto apoſtolico permanere. Quoniam qui nullo diſcuſſi examine, nullo ſunt præiudicio ſuæ profeſſionis obſtricti, hunc maximè expetunt fructum, vt ſub velamento communionis plures domos adeant, & per falſi nominis ſcientiam multorum corda corrumpant: Quod vtiquè efficere non poſſent, ſi eccleſiarum præſules neceſſariam diligentiam in talium receptione ſeruarent, nec cuiquam eorum euagari in diuerſa licuiſſet. Nè ergò hoc vlteriùs audiatur, nève per quorundam negligentiam introducta pernicies, ad euerſionem multarū tendat animarum, hoc noſtri authoritate præcepti induſtriæ tuæ fraternitatis indicimus, vt congregata apud nos ſynodo prouincialium ſacerdotum, omnes ſiue presbyteri, ſiue diaconi, ſiue cuiuſcunque ordinis clerici, qui de Pelagianorum Cæleſtianorumque conſortio in communionem catholicam ea imprudentia ſunt recepti, vt non priùs ad damnationē ſui coarctarentur erroris, nūc ſaltem, poſteaquam hypocriſis eorum ex quadam parte detegitur, ad verā correctionē, quæ & ipſis ꝓdeſſe, & nullis poſſit nocere, cogantur. Damnent apertis profeſſionibus ſuis ſuperbi erroris authores, & quicquid in doctrina eorū vniuerſalis Eccleſia exhorruit, deteſtentur, omniaq́; decreta ſynodalia, quæ ad exciſionē huius hæreſeos Apoſtolicæ ſedis confirmauit authoritas, amplecti ſe, & in omnibus approbare, plenis & apertis, ac propria manu ſcriptis ꝓteſtationibus eloquantur. Nihil in verbis eorum obſcurum, nihil inueniatur ambiguum: quoniā nouimus hanc iſtorum eſſe verſutiam, vt in quacunque particula dogmatis execrandi, quàm à damnandorum ſocietate diſcreuerint, nihil ſibi ſenſuum ſuorum exiſtiment eſſe nō ſaluū. Cumque omnes diffinitiones ſuas, ad ſubrependi facilitatem, improbare ſe ſimulent atq; deponere, hoc ſibi tota arte fallendi, niſi intelligantur, excipiunt, vt gratia Dei ſecundùm merita dari accipientiū ſentiatur. Quæ vtiq; niſi gratis detur, nō eſt gratia, ſed merces retributioque
Ephe. 2. b meritorum, dicente beato Apoſtolo: Gratia ſalui facti eſtis per fidem, & hoc non ex vobis Dei donum eſt, non ex operibus, nè fortè quis extollatur. Ipſius enim ſumus figmentū, creati in Chriſto Ieſu in operibus bonis, quæ præparauit Deus, vt in illis ambulemus. Omnis itaque bonorum operum donatio, diuina præparatio eſt: quia non priùs quiſquam iuſtificatur virtute, quam gratia, quæ vnicuique principium iuſtitiæ, & bonorum fons, atque origo meritorum eſt. Sed ab iſtis ideò per naturalē induſtriā dicitur perueniri, vt qui ante gratiā proprio clara ſit ſtudio, nullo videatur peccati originalis vulnere ſauciata. Ideò etiàm paruulos dicunt, ſi ſinè baptiſmo hinc de ſeculo exierint, non poſſe damnari, neq; reos in peccato Adæ teneri, ſed ad regnum Dei, vel ad vi- Rom. 5. b tam æternam, ſinè vlla cunctatione venire, cū Apoſtolus dicat: Per vnum hominem peccatū intrauit in mundum, & per peccatū mors, & ità in omnes homines pertranſijt, ꝓpter quod & ipſi paruuli baptizātur. Quāuis in illo vno poſſint intelligi plura peccata, ſi vnū ipſum in ſua quaſi membra ſingula diuidatur. Nam & ſuperbia eſt illic, quia in ſua homo potiùs eſſe, quam in Dei, poteſtate dilexit: & ſacrilegium, quia Deo non credidit: & homicidium, quia ſe præcipitauit in mortem: & fornicatio ſpiritualis, quia integritas mentis humanæ ſerpentina ſuaſione corrupta eſt: & furtum, quia prohibitus vſurpatus eſt cibus: & auaritia, qa plùs quam ſufficere illi debuit, appetiuit: & ſi quid aliud in hoc vno admiſſo diligenti conſideratione poterit inueniri. Parentum quoque peccatis paruulos obligari, non ſolùm primorum hominum, ſed etiàm ſuorum, de quibus ipſi nati ſunt, non improbabiliter dicitur. Illa quippe ſententia, Reddam peccata patrum in filios, tenet eos vtique, antequā per regenera- Exod. 20. a tionem ad teſtamentum nouum incipiāt pertinere, quod teſtamentum prophetabatur, cū diceretur per Ezechielem, non accepturos fi- Ezech. 18. a lios peccata patrum ſuorum, nec vlteriùs futuram in Iſrael parabolam illam, Patres manducauerunt vuam acerbam, & dentes filiorū obſtupeſcunt. Ideò enim quiſq; renaſcitur, vt ſol- Hiere. 31. uatur in eo quicquid peccati eſt, cum quo naſcitur. Nā peccata, quæ malè agēdo poſteà cōmittuntur, poſſunt & pœnitendo ſanari, ſicut etiam poſt baptiſmum fieri videmus. Ac per hoc non eſt inſtituta regeneratio, niſi quia vitioſa eſt generatio, vſque adeò, vt etiàm de legitimo matrimonio procreatus dicat: *In ini-* Pſalm. 50. *quitatibus cōceptus ſum, & in peccatis mater mea in vtero me aluit.* Neque hic dixit, In iniquita- Rom. 5. b te, vel in peccato, cū hoc rectè dici poſſet: ſed, iniquitates & peccata dicere maluit: quia & in illo vno, quod in omnes homines pertranſiuit, quodque tam magnum eſt, vt eo mutaretur & conuerteretur in neceſſitatem mortis humana natura, ſicut ſuprà diſſerui, reperiuntur plura peccata alia parentum, quæ licèt nō poſſunt mutare naturam, reatu tamē obligant filios niſi gratuita gratia & miſericordia diuina ſubueniat. A paruulo enim recèns nato, De eo dicto. A paruulo vſque ad decrepitum ſenem, quamlibet corporis ætatem gerat, ſicut nullus prohibendus eſt à baptiſmo, ita nullus eſt, qui non peccato moriatur in baptiſmo. Sed paruuli, originali; maiores autem, etiam his omnibus moriuntur peccatis, quæcunque malè viuendo addidere ad illud, quod naſcendo traxere. Cauendum ergò dilectioni tuæ eſt, magnaque diligentia

ligentia prouidendum, oè per huiuſmodi homines extincta dudùm ſcandala ſuſcitentur: & de exciſo olim dogmate, aliquod in prouincia tua eiſdem mali germen oriatur, quod nó ſolùm in radicibus ſuis creſcat, ſed etiàm ſanctæ Eccleſiæ ſobolem veneno ſui odoris inficiat. Qui correctos ſe videri volũt, ab omni ſuſpicione ſe purgent, & obediendo nobis, probent ſe eſſe noſtros. Quorom ſi quiſquam ſalubribus præceptis ſatisfacere detrectarit, ſiue ille clericus, ſiue ſit laicus, ab Eccleſiæ ſocietate pellatur, nè perditor animæ ſuæ, ſaluti inſidietur alienæ.

Illam quoquè partem eccleſiaſticæ diſciplinæ, qua olim à ſanctis patribus, & à nobis ſæpè decretum eſt, vt nec in presbyteratus gradu, nec in diaconatus ordine, nec in ſubſequẽti officio clericorum ab eccleſia ad eccleſiam cuiquam tranſire ſit liberum, vt in integrum reuoces, admonemus: Et vnuſquiſque non ambitione illectus, oon cupiditate ſeductus, nũ perſuaſione hominum deprauatus, ibì vbi ordinatus eſt, perſeueret: ità vt ſi quis ſua quęrens, non quæ IESV Chriſti, ad plebem & eccleſiam ſuam redire neglexerit, & ab honoris priuilegio, & à communionis vinculo habeatur extraneus. Non autem dubitet dilectio tua, nos, ſi (quod non arbitramur) neglecta fuerint, quæ pro cuſtodia canonum & pro fidei integritate decernimus, vehementius commouendos: quia inferiorum ordinum culpæ ad nullos magis referendæ ſunt, quàm ad deſides negligenteſqoe rectores, qui multam ſæpè nutriunt peſtilentiam, dum auſteriorem diſſimulant adhibere medicinam.

Ab Eccleſia ad eccleſiam nõ eſt tranſeundum.

In Concil. Hiſpalẽ. 2. cap. 1.

Diſt. 16. Inferiorum culpæ.

¶ Epiſtola 85. eiuſdem, ad epiſcopos Aphricanos, per Mauritaniam Cęſareñ. conſtitutos.

TITVLI CAPITVLORVM ſequentis epiſtolæ.

Nè illicitè perſonæ ad epiſcopatum proueliantur. 1
De ſtatutis canonum conſeruandis. 2
De Donato Nouatianorum epiſcopo, & de Maximo ex Donatiſtis. 3
De Aggaro & Tiberiãno, qui ex laicis fuerũt ordinati. 4
De virgioibus ſacris, quæ vim Barbaricam pertulerunt. 5

CAPITVLVM I.

LEo epiſcopus vniuerſis epiſcopis per Cęſaream Mauritaniam conſtitutis, in Domino ſalutem. Cùm in ordinationibus ſacerdotum quædam apud vos illicitè vſurpata crebrior ad nos commeantium ſermo perferret, ratio pietatis exegit, vt pro ſolicitudine, quam vniuerſæ Eccleſiæ, ex diuina inſtitutione dependimus, rerum fidem ſtuderemus agnoſcere, vicem curæ oostræ, proficiſcẽti à nobis fratri & conſacerdoti noſtro Potentio delegãtes, qui ſecundùm ſcripta, quæ per ipſum ad vos direximus, de epiſcopis, quorum culpabilis ferebatur electio, quid veritas haberet, ioquireret, nobiſque omnia fideliter indicaret. Vndè quia idem pleniſſimè notitiæ oostræ cuncta reſerauit, & ſub quibus qualibuſque rectoribus quædam Chriſti plebes in partibus prouinciæ Cæſareenſis habeantur, ſyncera nobis relatione patefecit: neceſſarium fuit, vt dolorem cordis noſtri, quo pro Dominicorum gregum periculis æſtuamus, datis oooc ad vos literis prometremus, mirantes tantum apud vos, per occaſionem temporis impacati, aut ambientium præſumptionem, aut tumultum valuiſſe popularem, vt indignis quibuſque & loogè extra ſacerdotale meritum conſtitutis, paſtorale faſtigium & gubernatio eccleſiæ crederetor. Non eſt hoc conſulere populis, ſed nocere: nec præſtare regimen, ſed augere diſcrimen. Integritas enim præſidentium, ſalus eſt ſubditorum: & vbi eſt incolumitas obedieotiæ, ibi ſana eſt forma doctrinæ. Principatus autem, quem aut ſeditio extorſit, aut ambitus occupauit, etiàm ſi moribus atque actibus noo offendat, ipſius tamẽ initij ſui eſt pernicioſus exemplo. Et difficile eſt, vt bono peragãtur exitu, quæ malo ſunt inchoata principio. Quòd ſi in quibuſlibet eccleſiæ gradibus prouidenter ſcienterqoe curandum eſt, vt in Dei domo oihil ſit inordinatum, oihilque præpoſterum: quanto magis elaborandum eſt, vt in electione eius, qui ſupra omoes gradus conſtituitur, non erretur? Nam totius familiæ Domini ſtatus & ordo nutabit, ſi quod requiritur in corpore, non inueniatur in capite. Vbi eſt illa beati Pauli apoſtoli per ſpiritum Dei emiſſa præceptio, qua in perſooa Thimothei, omnium ſacerdotum Chriſti numeros erudit, & perindè vnicuique ooſtrum dicitur: *Manus citò nemini impoſueris, neque communicaueris peccatis alienis?* Quid eſt, citò manus imponere, niſi ante ætatem maturitatis, ante tempus examinis, ante meritum laboris, ante experientiam diſciplinæ, ſacerdotalem honorem tribuere non probatis? Et quid eſt, communicare peccatis alienis, niſi talem effici ordinantem, qualis ille eſt, qui non meruit ordinari? Sicut enim boni operis ſibi comparat fructum, qui rectum ſeruat in eligendo ſacerdote iudicium: ità graui ſemetipſum afficit damno, qui ad ſuæ dignitatis collegium ſublimat iodignum. Non enim in cuiuſquam perſona prætermittendum eſt, quod inſtitutis generalibus contioetur: nec putandus eſt honor ille legitimus, qui fuerit de præuaricatione collatus. Dicente enim Apoſtolo, vt inter alias electionis regulas, is Epiſcopus ordinetur, quem vnius vxoris virum fuiſſe aut eſſe conſtiterit,

Di. 61 Miramur tantum.

1. q. 1 Principatus quẽ.

1 Tim. 5. b di. 78 Quid eſt manus.

1. Tim. 3. a

tam

tam ſacta ſemper habita eſt iſta præceptio, vt
etiàm de muliere ſacerdotis eligendi, eadem
intelligeretur ſeruanda conditio, nè fortè il-
la, priuſquàm in matrimonium eius veniret,
quæ aliam non habuiſſet vxorem, alterius vi-
ri eſſet experta coniugium. Quis ergò diſſi-
mulare audeat, quod in tanti ſacramenti per-
petratur iniuriam? cùm huic magno vene-
Leuit.21.e Ezech.44.f randoque myſterio, nè legis quidem ſtatuta
defuerint, quibus euidenter eſt definitum,
vt virginem ſacerdos accipiat vxorem, & al-
terius torum neſciat coniugis, quæ vxor eſt
futura Pontificis? Iam tunc enim in ſacerdo-
Ephe.5.f 1.Cor.11.a tibus figurabatur Chriſti & Eccleſiæ ſpiri-
tuale coniugium, vt quoniã vir caput eſt mu-
lieris, diſcat ſponſa Verbi, non alium virum
nôſſe quàm Chriſtum, qui eam vnam elegit,
vnam diligit, & aliam præter ipſam ſuo con-
Leuit.21.e Ezech.44.f ſortio non adiungit. Si ergò etiàm in veteri
teſtamento hæc ſacerdotalium coniugiorum
forma ſeruata eſt, quanto magis ſub reuelata
iam gratia conſtituti, Apoſtolicis debemus
ſeruire præceptis, vt quamlibèt quis bonis
moribus præditus, & ſanctis operibus inue-
niatur ornatus, nequaquàm tamẽ vel ad dia-
conij gradum, vel ad presbyterij honorem,
vel ad Epiſcopatûs culmen aſſcendat, ſi aut
ipſum non vnius vxoris virum, aut vxorem
eius non vnius viri fuiſſe conſtiterit? Monen-
1.Tim.3.d te verò Apoſtolo, atque dicente, Et hi au-
tem probentur primùm, & ſic miniſtrent,
quid aliud intelligendum in hoc putamus,
niſi vt in his prouectionibus non ſolùm ma-
trimoniorum caſtimoniam, ſed etiàm labo-
rum merita cogitemus, ne aut à baptiſmo ru-
dibus, aut à ſeculari actu repentè conuerſis,
officium paſtorale credamus, cùm omnis gra-
Diſ.61.Miramur tãtũ dus militiæ Chriſtianæ, de incrementis pro-
fectuum debeat æſtimari, an poſſint cuiquam
maiora committi? Meritò beatorum patrum
venerabiles ſanctiones, cùm de ſacerdotum
electione loquerentur, eos demùm idoneos
ſacris adminiſtrationibus cenſuêre, quorum
omnis ætas a puerilibus exordijs vſque ad
prouectiores annos, per diſciplinæ Eccleſia-
ſticæ ſtipendia cucurriſſet, vt vnicuique teſti-
monium prior vita præberet: nec poſſet de
eius prouectione dubitari, cui pro laboribus
multis, pro moribus caſtis, pro actibus ſtre-
nuis, celſioris loci præmium deberetur. Si
enim ad honores mundi ſinè ſuffragio tem-
poris, ſinè merito laboris, indignum eſt per-
uenire, & notari ambitus ſolent, quos pro-
bitatis documenta non adiuuant: quàm di-
ligens & quàm prudens habenda eſt diſpen-
ſatio diuinorum munerum & cœleſtium di-
gnitatum, nè in aliquo apoſtolica & canoni-
ca decreta violentur, & his Eccleſia Domi-
ni regenda credatur, qui legitimarum inſti-
tutionum neſcij, & totius humilitatis igna-
ri, non ab infimis ſumere incrementum, ſed
à ſummis volunt habere principium; cùm
valdè iniquum ſit & abſurdum, vt imperiti

magiſtris, noui antiquis, & rudes præferan-
tur emeritis? *In domo quidem magna, neceſ-* 2.Tim.2.e
ſe eſt (ſicut Apoſtolus diſſerit) *vaſa diuerſa
ſint, quædam aurea & argentea, quædam verò
lignea & fictilia: ſed horum miniſterium* pro
materiæ qualitate diſcernitur: nec qui eſt pre-
cioſorum, idem vſus eſt & vilium. Nam in-
ordinata erunt omnia, ſi fictilia aureis, &
lignea præferantur argenteis. Sicut autem in
ligneis & fictilibus eorum hominum ſpecies
figurantur, qui nullis adhuc virtutibus ni-
tent: ità in aureis & argenteis hi ſinè du-
bio declarantur, qui per longæ eruditio-
nis ignem, & per fornacem diuturni labo-
ris excocti, aurum probatum & argentum
purum eſſe meruere. Quibus ſi merces pro
deuotione non redditur, omnis eccleſiaſti-
ca diſciplina reſoluitur, omnis ordo turba-
tur, dum in Eccleſia, qui nullum ſubiere
miniſteriũ, peruerſo eligentium iudicio in-
debitum obtinent principatum. Cùm er-
gò inter vos tantùm valuerint, aut ſtudia
popularium, aut ambitus ſuperborum, vt
non ſolùm laicos, ſed etiàm ſecundarum
vxorum viros, aut viduarum maritos, ad
officium cognoſcamus paſtorale prouectos:
nonne apertiſſimæ exigunt cauſæ, vt Ec- 1.q.7. Exigit cauſæ.
cleſiæ, in quibus iſta commiſſa ſunt, iu-
dicio ſeueriore purgentur, & non ſo-
lùm in tales præſules, ſed etiàm in ordi-
natores eorum vltio competens proferatur?
Sed circunſtant nos hinc manſuetudo cle-
mentiæ, hinc cenſura iuſtitiæ. Et quia Vni- Pſalm.24.
uerſæ viæ Domini miſericordia & veritas,
cogimur, ſecundùm ſedis Apoſtolicæ pie-
tatem, ità noſtram temperare ſententiam,
vt trutinato pondere delictorum, quæ con-
ſtat non vnius eſſe menſuræ, quædam defi-
niamus vtcunquè toleranda, quædam verò 1.q.7. Exigunt cauſæ.
penitùs amputanda. Eos enim, qui vel ſe-
cundas nuptias inierunt, vel viduarum ſe
coniugio ſociârunt, in ſacerdotio manere
non patimur: & multo magis illum, ſi fue-
rit veſtro iudicio confutatus, qui (ſicut ad
nos relatum eſt) duarum ſimul eſt maritus
vxorum, vel illum, qui à prima vxore dimiſ-
ſus, alteram duxiſſe perhibetur, priuandum
honore decernimus. Cæteros verò, quorum 1.q.7. Exigunt cauſæ.
prouectio hoc tantùm repræhenſionis in-
currit, quòd ex laicis ad officium Epiſcopa-
le delecti ſunt, neque ex hoc quòd vxores
habeant, poſſunt eſſe culpabiles, ſuſceptum
ſacerdotium tenere permittimus, non præ-
iudicantes Apoſtolicæ ſedis ſtatutis, nec præ-
ceſſorum noſtrorum, noſtriſque decretis,
quibus ſalubriter conſtitutum eſt, nè pri-
mum vel ſecundum aut tertium in Eccleſia 1.q.7. Exigunt cauſæ.
gradum quiſquam laicorum, quibuſlibet
ſuffragijs fultus, aſſcendat, priuſquàm ad
hoc meritum per legitima augmenta perue-
niat. Quod enim nunc vtcunque patimur
eſſe veniale, multum poſtmodùm eſſe non
poterit, ſi quiſquam id, quod omnino

interdicimus, vſurpare præſumpſerit: quia remiſſio peccati, non dat licentiam delinquendi: nec quod potuit aliqua ratione concedi, fas erit amplius impunè committi.

2 Cùm itaq; de omnibus ferè, quæ fratris noſtri Potentij relatio continebat, pleniſſimè dilectionem veſtram, per Dauid fratrem & coepiſcopum noſtrum, qui & ſacerdotij merito nobis eſt probatus & moribus, videatis inſtructam; ſupereſt, fratres, vt concordi obedientia ſalubres ſuſcipiatis hortatus, & nihil per contentionem agentes, ſed ad omne ſtudium deuotionis vnanimes, diuinis & Apoſtolicis conſtitutionibus pareatis, & in nullo patiamini pia canonum decreta violari. Quę enim nunc certarum remiſſimus conſideratione cauſarum, antiquis deincèps cuſtodienda ſunt regulis, nè quod ad tempus pia lenitate conceſſimus, iuſta poſt hæc vltione plectamus, in eos ſpecialiùs & propenſiùs commouendi, qui in Epiſcopis ordinandis ſanctorum patrum ſtatuta neglexerint, & quos refutare debuerát, cóſecrarint. Vndè ſi qui Epiſcopi talem cóſecrauerint ſacerdotem, qualem non liceat, etiàm ſi aliquo modo damnum proprij honoris euaſerint, ordinationis tamen ius vlteriùs nó habebunt, nec ei Sacramento intererunt, quod neglecto diuino iudicio, immeritò prę$\ddot{\text{s}}$titere. Illud ſanè quod ad ſacerdotalem pertinet dignitatem, inter omnia volumus canonum ſtatuta ſeruari, vt non in quibuslibet locis, neque quibuslibet caſtellis, & vbi antè non fuerunt, Epiſcopi conſecrentur, cùm vbi minores ſunt plebes, minoresq; conuentus, presbyterorum cura ſufficiat. Epiſcopalia aût gubernacula nó niſi maioribus populis, & frequentioribus Ciuitatibus oporteat præſidere, nè, quod ſanctorum Patrum diuinitùs inſpirata decreta vetuere, viculis & poſſeſſionibus vel obſcuris & ſolitarijs municipijs tribuatur ſacerdotale faſtigium, & honor, cui debent excellentiora cómitti, ipſe ſui numeroſitate vileſcat. Quod nunc in ſua diœceſi Reſtitutus Epiſcopus factum eſſe cauſatus eſt, & rationabiliter poſtulauit, vt ſi Epiſcopi eorum locorum, in quibus non debuerant ordinari, humana conditione deceſſerint, loca ipſa ad ius eius antiſtitis redigantur, cuius fuerant antè priora. Et inutile eſt, vt ſacerdotalis dignitas inconſiderata ordinantis facilitate ſuperflua multiplicatione minuatur. De his autem, quæ in ſacro virginitatis propoſito conſtitutæ, barbaricam pertulere violentiam, & integritatem pudoris non animo, ſed corpore perdidere: ea nobis ſeruanda videtur moderatio, vt neque in viduarum deijciantur gradum, nec in ſacrarum & perſeuerantium virginum numero cenſeantur. Quibus, ſi in omnibus virginalibus obſeruationibus perſeuerant, & caſtimoniæ ſoliditatem mente cuſtodiunt, Sacramentorum nó eſt neganda communio: quia iniuſtum eſt, eas in eo vel argui, vel notari, quod non voluntas amiſit, ſed vis hoſtilis eripuit. Cauſam quoque Lupicini Epiſcopi illic iubemus audiri. Cui multùm & ſæpiùs poſtulanti, communionem hac ratione reddidimus: quoniam cùm ad noſtrum iudicium prouocaſſet, immeritò eum, pendente negocio, a communione videbamus fuiſſe ſuſpenſum. Adiectum etiàm illud eſt, quod huic temerè ſuperordinatus eſſe cognoſcitur, qui non debuit ordinari, antequam Lupicinus in præſenti poſitus, aut conuictus, aut certè confeſſus, iuſtæ poſſet ſubiacere ſententiæ, vt vacantem locum, quemadmodùm diſciplina Eccleſiaſtica exigit, is, qui conſecrabatur, exciperet.

3 Donatum autem Salicinenſem, ex Nouatiano cum ſua (vt comperimus) plebe conuerſum, ità Dominico volumus gregi pręſidere, vt libellum fidei ſuæ ad nos meminerit dirigendum, quo & Nouatiani dogmatis damnet errorem, & pleniſſimè confiteatur catholicam veritatem. Maximum quoque ex laico, licèt repræhenſibiliter ordinatum, tamen ſi Donatiſta iam non eſt, & a ſpiritu ſchiſmaticæ prauitatis alienus eſt, ab epiſcopali, quam quoquo modo adeptus eſt, non repellimus dignitate, ità vt & ipſe libello ad nos edito, catholicum ſe eſſe manifeſtet.

4 De Aggaro verò & Tiberiano, quorum a cæteris, qui ex laicis ordinati ſunt, in hoc cauſa diuerſa eſt, quòd eorum ordinationi atroces tumultus & ſæuæ ſeditiones memorantur eſſe famulatæ, veſtro iudicio cuncta commiſimus, vt relata habiti apud vos examinis fide, quid de ſupradictis ſtatuendum ſit, ſcire poſſimus.

5 Illæ autem famulæ Dei, quæ integritatem pudoris oppreſſione barbarica perdidere, laudabiliores erunt in humilitate ac verecundia ſua, ſi ſe incontaminatis non audeant comparare virginibus. Quamuìs enim omne peccatum ex voluntate naſcatur, & potuerit corruptione carnis mens inuita non pollui: minùs tamen hoc eis oberit, ſi, quod potuerũt animo non amittere, doleant ſe vel corpore perdidiſſe. Si verò aliæ emerſerint cauſæ, quæ ad ſtatum Eccleſiarũ, & ad concordiam pertineant ſacerdotum: illic ſub timore Dñi (volumus) ventilentur, & de componendis atq; compoſitis omnibus ad nos relatio plena mittatur, vt ea, quæ iuxta eccleſiaſticũ morem iuſtè & rationabiliter fuerint definita, mea quoq; ſentẽtia roborentur. Data quarto Idus Auguſti.

1.q.7. Donatum aût ſi.

1.q.1.& 25.q.2. Si qui epi talem.

Diſt. 80. Illud ſanè q̃ ad Ca.6. Sardicẽſ. Concilij

Sententialiter poniſ iſte canon 32.q.5. Illæ autem famulæ Dei.

1.q.7. Donatum aût

1.q.7. Maximũ quoq; ex la.

32.q.5. Illæ autem famulę Dei.

LEO PAPA DE PRIVILEGIO Chorepiſcoporum ſiue presbyterorũ, ad vniuerſos Germanię atq; Gallię Eccleſiarum Epiſcopos.

Epiſtola octogeſimaſexta.

LEO Romanæ Eccleſiæ & Apoſtolicæ ſedis Epiſcopus, vniuerſis Germaniæ atque Galliæ Eccleſiarum Epiſcopis ſalutem.

Cap 11. Damaſi Papæ in epi. ad Numidiæ Epiſcopos.

Cùm

Cùm in Dei nomine in Romana Eccleſia ſynodum Epiſcoporum, ſiue cæterorum conſacerdotum, Chriſtique fideliom coadunatam habuiſſemus, & de ordinationibus illicitis, ſuper quibus crebrior ad nos illarum partium commeantium ſermo peruenerat, atque de alijs oeceſſarijs Eccleſiaſticis negocijs tractantes, ſacroſque canones relegentes, ſolerter egiſſemus: à multis lachrymabili vultu relatum eſt nobis, quòd quidam Germaniarum ac Galliarum vrbium Epiſcopi, frequenter Chorepiſcopos (qui iuxta Canones Neocæſarieñ, ſiue ſecundùm aliorum decreta patrum, ijdem ſunt, qui & presbyteri) vel presbyteros deſtinarent, qui abſente Pontifice altaria erigerent, baſilicaſque conſecrarent. Quod quidem non eſt mirum, id præcepiſſe viros Eccleſiaſticæ diſciplinæ igoaros, quod eſt canonicæ regulæ contrarium, & ſtatim à ſeculari militia in ſacerdotale miniſterium delegatos atque promotos. Ergò nè vltrà talis à vobis licentia vſurpetur, communi ſententia ſtatuendum oportuit, ſcientes, quia ſicut chorepiſcopo vel presbytero illicita conſecratio eſt altaris, ità & conſtitutio. In diuinis enim literis, præcipiente

Num.7.a Domino, ſolus Moſes in tabernaculo Dei erexit altare, ſolus ipſe vnxit, qui vtique ſummus ſacerdos Dei erat, ſicut ſcriptum eſt de

Pſalm.98. eo: Moſes & Aaron in ſacerdotibus eius: ideoque id, quod tantùm facere principibus ſacerdotum iuſſum eſt, quorum typum Moſes & Aaron tenuerunt: omninò decretum eſt, vt chorepiſcopi vel presbyteri, qui filiorum Aaron geſtant figuram, arripere non præſumant. Nam quamuis cum Epiſcopis plurima illis miniſteriorum cõmunis ſit diſpenſatio, quædam tamen authoritate veteris legis, quędam nouellis & eccleſiaſticis regulis ſibi prohibita nouerint, ſicut presbyterorum & diaconorum, aut virginum conſecratio, ſicut conſtitutio altaris ac benedictio vel vnctio. Siquidem nec erigere eis altària, nec eccleſias vel altaria conſecrare licet, nec per impoſitiones manuum fidelibus baptizandis, vel conuerſis ex hæreſi paracletum Spiritumſanctum tradere, nec chriſma conficere, nec chriſmate baptizatorum frontes ſignare, nec publicè quidem in Miſſa quenquam pœnitentem reconciliare, nec formatas cuilibet Epiſtolas mittere. Hæc enim omnia illicita ſunt Chorepiſcopis, qui ad

Luc.10. exemplum & formam ſeptuaginta diſcipulorum eſſe noſcuntur: vel presbyteris, qui eandem geſtant figuram: quoniam quanquàm conſecrationem habeant, pontificatus tamẽ apicem non habent. Quæ omnia ſolis deberi ſummis pontificibus authoritate canonum præcipitur, vt per hoc & diſcretio graduum, & dignitatis faſtigium ſummi pontificis demonſtretur. Sed neque coram Epiſcopo licet presbyteris in baptiſterium introire, nec præſente antiſtite, infantem tingere, aut ſignare, nec pœnitentem ſinè præceptione Epiſcopi ſui reconciliare, nec eo pręſente, niſi illo iubente, ſacramentum corporis & ſanguinis Chriſti conficere, nec eo coràm poſito populum docere, vel benedicere aut ſalutare, nec plebem vtiquè exhortari.

Ex fine huius Epiſtolæ argumentum ſumitur, quòd non ſit plena, ſed fragmentum duntaxàt.

EIVSDEM LXXXVII. EPISTOLA, ad Epiſcopos per Viennenſem prouinciam conſtitutos.

DILECTISSIMIS fratribus vniuerſis Epiſcopis per Viennenſem prouinciam conſtitutis, Leo. Diuinæ cultum religionis, quem in omnes gentes, omneſque nationes, Dei voluit gratia coruſcare, ità Dominus noſter Ieſus Chriſtus humani generis Saluator inſtituit, vt veritas, quæ anteà legis & prophetarum præconio continebatur, per Apoſtolicam tubam in ſalutem vniuerſitatis exiret, ſicut ſcriptum eſt: *In omnem terram exiuit ſonus eorum, & in fines orbis terræ verba eorum.* Sed huius muneris ſacramentum, ità Dominus ad omnium Apoſtolorum officium pertinere voluit, vt in beatiſſimo Petro, Apoſtolorum omnium ſummo, principaliter collocaret, vt ab ipſo quaſi quodam capite, dona ſua velut in corpus omne diffunderet, vt exortem ſe myſterij intelligeret eſſe diuini, qui auſus fuiſſet à Petri ſoliditate recedere. Hunc enim in conſortium indiuiduæ vnitatis aſſumptum, id quod ipſe erat, voluit nominari, dicendo: *Tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificabo Eccleſiam meam,* vt æterni ædificatio templi, mirabili muneræ gratiæ Dei in Petri ſoliditate conſiſteret, hac Eccleſiam ſuam firmitate corroborans, vt illam nec humana temeritas poſſet appetere, nec portæ contra illam inferi præualerent. Verùm hanc petræ iſtius ſacratiſſimam firmitatem, Deo (vt diximus) ædificante conſtructam, nimis impia vult præſumptione violare, quiſquis eius poteſtatem tentat infringere, fauendo cupiditatibus ſuis, & id, quod accepit a veteribus, non ſequendo, cùm nulli ſe ſubditum legi, nullis inſtitutionis Dominicæ credit regulis contineri, a veſtro noſtroque per nouæ vſurpationis ambitum more deſciſcens, præſumendo illicita, & quæ cuſtodire debuit, negligendo. Verùm hæc nos, Deo (vt credimus) adſpirante, ſeruata circa vos noſtræ charitatis gratia, quam ſanctitati veſtræ Apoſtolica ſemper ſedes (vt meminiſtis) impendit, nitimur conſilio maturiore corrigere, & veſtrarum Eccleſiarum ſtatum, communicato vobiſcum labore, componere, non noua inſtituentes, ſed vetera renouantes, vt

Diſtinc.19. Ità Dñs noſter Ieſus.

Pſalm.18.

D. Petrus ſummus, & Caput Apoſtolorum.

Matth.16.a

in ſtatûs conſuetudine, quæ nobis à noſtris patribus eſt tradita, perduremus, & Deo noſtro per boni operis miniſterium, remotis perturbationũ ſcandalis, placeamus. Nobiſcũ itaq; veſtra fraternitas recognoſcat, Apoſtolicam ſedem, pro ſui reuerentia, à veſtræ etiã prouinciæ ſacerdotibus, innumeris relationibus eſſe cõſultam, & pro diuerſarũ (quemadmodùm vetus conſuetudo poſcebat) appellatione cauſarum, aut retractata, aut confirmata fuiſſe iudicia, adeò vt ſeruata vnitate ſpiritus in vinculo pacis, commeantibus hinc indè literis, quod ſanctè agebatur, perpetuæ proficeret charitati, Quam ſolicitudo noſtra, non ſua quærens, ſed quæ ſunt Chriſti, dignitatem diuinitùs datam, nec eccleſijs, nec eccleſiarum ſacerdotibus abrogabat. Sed hunc tramitẽ, ſemper inter maiores noſtros & benè tentum, & ſalubriter conſtitutum, Hilarius eccleſiarum ſtatum & concordiam ſacerdotum nouis præſumptionibus turbaturus, exceſſit, ità ſuæ vos cupiens ſubdere poteſtati, vt ſe beato Apoſtolo Petro non patiatur eſſe ſubiectum, ordinationes ſibi omnium per Gallias eccleſiarũ vendicans, & debitam Metropolitanis ſacerdotibus in ſuum jus transferens dignitatem, ipſius quoq; beatiſſimi Petri reuerentiam verbis arrogantioribus minuendo, cui cùm præ cæteris ſoluendi & ligandi tradita ſit poteſtas, paſcendarum tamen ouium cura ſpecialiùs mandata eſt. Cui * quiſquis principatum æſtimat denegandum, illius quidem nullo modo poteſt minuere dignitatem, ſed inflatus ſpiritu ſuperbiæ ſuæ, ſemetipſum in inferna demergit, Quæ igitur apud nos in cauſa Celidonij Epiſcopi geſta confecta ſint, & quæ Hilarius dixerit, dum cum eodem præſente ſupradicto Epiſcopo, audiretur, inditus chartis rerum ordo demonſtrat. Vbi poſtquàm Hilarius rationabile, quod in ſanctorum Concilio ſacerdotum poſſet reſpondere, nõ habuit; ad ea ſe occulta cordis ipſius tranſtulerunt, quæ nullus laicorum dicere, nullus ſacerdotũ poſſet audire. Doluimus (fateor) fratres, & hunc eius mentis tumorẽ medelis patientiæ noſtræ curare tentauimus. Nolebamus etenim ea illi exacerbare vulnera, quæ ſuæ animæ inſolentibus ſubindè ſermonibus inſligebat, & quem ſuſceperamus vt fratrem, delinire magis ipſum, quamuis ipſe ſe ſuis reſponſionibus irritaret, quàm contriſtare interlocutionibus, optebamur. Abſolutus eſt Celidonius Epiſcopus, quoniam ſe iniuſtè ſacerdotio fuiſſe deiectum, manifeſta teſtium reſponſione, ipſo etiàm præſente, monſtrauerat, ità vt, quod Hilarius nobiſcum reſidens poſſet opponere, non haberet. Remotum eſt ergò iudicium, quod prolatum in hac ſententia legebatur, quòd tanquàm viduæ maritus, ſacerdotiũ tenere non poſſet. Quod nos quidem, ſeruantes legalia conſtituta, ſolicitiùs voluimus cuſtodiri, non ſolùm circa ſacerdotes, ſed circa clericos quoquè minoris officij, nè ad ſacram militiam hi permittantur accedere, quibus ſit tale coniugium, vt contra Apoſtolicam diſciplinam, non vnitantùm vxoris viri fuiſſe monſtrentur. Sed ſicut eos, quos factum ſuum non poteſt excuſare, aut non admittendos, aut ſi * fuerint, decernimus remouẽdos: ità quibus hoc falſum objicitur, ab ea neceſsè eſt examinatione purgemus, & ſuum officium perdere non ſinamus. Manſiſſet namq; in illum prolata ſententia, ſi obiectorum veritas extitiſſet. Redditus itaque eſt Eccleſiæ ſuæ, & huic, quam amittere non debuit, dignitati. Coepiſcopus noſter Celidonius, ſicut geſtorum ſeries, & poſt decurſam cognitionem ſententia, quæ à nobis eſt prolata, teſtatur. Huic negocio ſic finito, fratris & Coepiſcopi noſtri Proiecti querela ſucceſſit. Cuius ad nos literæ lachrymabiles & dolendæ, de ſuperordinato ſibi Epiſcopo ſunt directæ. Epiſtola quoquè ingeſta eſt ciuium ipſius, & numeroſa ſubſcriptione ſingulorum firmata, inuidioſiſſimis contra Hilarium plena querimonijs, quòd Proiecto Epiſcopo ſuo ægrotare liberum non fuiſſet, eiuſq; ſacerdotium in aliũ præter ſuam notitiam eſſet tranſlatum, & tanquàm in vacuam poſſeſſionem, ab Hilario peruerſore hæredem viuenti inductũ. Quid hic fraternitas veſtra ſentiat, cuperemus audire, quanquàm de veſtris animis noſtra nõ debeat ſententia dubitare, cùm fratrem in lectulo conſtitutum, non tam infirmitate corporis aggrauari, quàm alio videatis dolore torqueri. Quæ ſpes illi de vita relinquitur, cui de ſacerdotio ſuo, dũ illi alter ſubſtituitur, irrogatur deſperatio? Apparet ergò, quàm mitis ſit corde Hilarius, qui obeſſe præſumptioni ſuæ, fraternæ mortis credidit tarditatẽ. Quantùm enim in ſe fuit, illi ſubtraxit lucem, abſtulit vitam, qui hunc dolorem, in locum eius alterum ſubrogandò, nè ad ſalutem illi recurſus eſſet, iniecit. Eſto, vt breuis fratri euenerit humanæ conditionis conſueta migratio: quid ſibi Hilarius quærit in aliena prouincia, & id quod nullus deceſſorũ ipſius, aut Patroclus habuerit, cur vſurpat, cùm & ipſum, quod Patroclo à ſede Apoſtolica temporaliter videbatur eſſe conceſſum, poſtmodùm ſit ſententia meliore ſublatum? Expectarentur certè vota ciuium, teſtimonia populorum, quæreretur honoratorum arbitrium, electio clericorum, quæ in ſacerdotum ſolent ordinationibus ab his, qui nôrunt patrum regulas, cuſtodiri, vt Apoſtolicæ authoritatis norma in omnibus ſeruaretur, qua præcipitur, vt ſacerdos eccleſiæ præfuturus, non ſolùm atteſtatione fidelium, ſed etiàm eorum, qui foris ſunt, teſtimonio muniatur, neque vllius ſcandali relinquatur occaſio, cùm per pacem & Deo placitam cõcordiam, conſonis omnium ſtudijs, qui doctor pacis futurus eſt, ordinatur. Sed inſperatus

Eccleſiam Gallicanã agnouiſſe Romanam ſibi ſuperiorem, pluribꝰ argumẽtis probat.

Huius Hilarij Arelatẽſ. Archiepiſcopi contumaciã in ordinandis Epiſcopis inconſultu Rom. Pontifice Leo Apoſtolica auctoritate, & litteris Valentiniani, quæ extant, cõpreſſit.

Matth. 16. c
Ioan 21. c

* Principatũ Eccleſ. Romanæ denegans, illum minuere non poteſt, & ſemetipſum ad inferna demergit.

* ſcilicet, admiſſi.

Conſuetudo olim Eccleſiaſtica in creandis Epiſcopis.

Digitized by Google

ratus neſcientibus ſuperuenit, & improuiſus abſceſſit, curſu (vt didicimus) celeri itinera multa conficiens, & per longinquas prouincias tanta immaturitate diſcurrens, vt videatur gloriā de ſcurrili velocitate potius, quàm de ſacerdotali moderatione captaſſe. Hæc enim directarum ad nos ciuiū verba ſunt literarum: Antè abſceſſit, quàm eū veniſſe nôſſemus. Non eſt hoc redire, ſed fugere: nec ſalubritatem impendere diligentiæ paſtoralis, ſed vim inferre latronis & furis, dicente Domino: *Qui non intrat per ianuam in ouile ouium, ſed aſcendit aliundè, hic fur & latro eſt.* (Ioan.10.a) Non ergò Hilarius tam ſtuduit Epiſcopum conſecrare, quàm eum potiùs, qui ægrotabat, occidere, & ipſum quem ſuperpoſuit, malè ordinando decipere. Nos tamen quod vobis credimus, Deo iudice, placiturū, in commune cunctis fratribus conſulentes, & malè ordinatum ſubmoueri Epiſcopum, & Proiectū in ſuo ſacerdotio permanere debere, decreuimus: id ſtatuentes, vt ſi quiſquam fratrū noſtrorum in quacunque prouincia deceſſerit, is ſibi ordinationem vendicet ſacerdotis, quē illius prouinciæ metropolitanum eſſe conſtiterit: quia (vt videmus) cauſæ tranſactæ ſunt, in quibus etiā multa ſunt, quæ præter rationem Eccleſiaſticam videantur eſſe commiſſa, & iuſti iudicij debeant expectare cenſurā. Sed nos diutiùs hîc non poſſumus immorari, cùm ad alia, quæ nobis cum veſtra ſanctitate conferenda ſunt, prouocemur. Militaris manus (vt didicimus) per prouincias ſequitur ſacerdotem, & * armatis præſumptione ſuffulto, ad inuadendas per tumultū famulatur eccleſias, quæ proprios amiſerint. Traduntur ordinandi ad hoc officium, his quibus præficiendi ſunt, ciuitatibus ignoti. Vt enim notus, qui fuerit probatus, per pacem petitur: ità per vim, neceſsè eſt, qui ignotus adducitur, imponatur. Obteſtor & obſecro, & ſub Dei vos inuocatione cōuenio, prohibete fratres talia, & omnē diſſenſionis materiam de veſtris prouincijs remouete. Certè nos ante Deum abſoluimus, qui vos, nè permittatis vltrà hęc fieri, conuenimus. Per pacem & quietem ſacerdotes, qui præfuturi ſunt, poſtulentur. Teneatur ſubſcriptio clericorū, honoratorum teſtimoniū, ordinis conſenſus & plebis. Qui præfuturus eſt omnibus, ab omnibus eligatur. Ordinationem ſibi (vt antè iam diximus) ſinguli metropolitani ſuarum prouinciarum, cum his, qui cæteros ſacerdotij antiquitate præueniunt, reſtituto ſibi per nos iure, defendant. Alienum ius alter ſibi non audeat vendicare. Suis limitibus, ſuis terminis ſit vnuſquiſq; contentus. Et priuilegium ſibi debitum, in aliū transferre ſe poſſe, nouerit nō licere. Quòd ſi quis negligens Apoſtolicas ſanctiones, plùs gratiæ tribuens perſonali, ſui honoris deſertor eſſe voluerit, priuilegiū ſuum in aliū transferre poſſe ſe credens: non is, cui ceſſerit, ſed is, qui intra prouinciā antiquitate Epiſcopali cæteros præuenit, ſacerdotes ordinandi ſibi vendicet poteſtatem, nō quæ paſsim, ſed die legitimo celebretur. Nec ſibi cōſtare ſtatùs ſui nouerit firmitatem, qui non die ſabbati veſperè, quod luceſcit in primā ſabbati, vel ipſo Dominico die fuerit ordinatus. (Ordinationum dies.) Solùm enim maiores noſtri reſurrectionis Dominicæ diē honore dignum iudicauêre, vt ſacerdotes, qui ſumuntur, hoc die potiſſimùm tribuantur. Suis vnaquæque prouincia ſit cōtenta concilijs, nec vltrà Hilarius audeat cōuentus indicere ſynodales, & ſacerdotum Domini iudicia, ſe interferendo, turbare, qui nō tantùm nouerit ſe ab alieno iure depulſum, ſed etiàm Viennenſis prouinciæ (quam malè vſurpauerat) poteſtate priuatū. Dignum eſt enim, fratres, antiquitatis ſtatuta reparari, cùm is, qui ſibi ordinationem prouinciæ indebitæ vendicabat, talis in præſenti etiàm pbatus fuerit, vt cùm ipſe frequentiùs temerarijs & inſolentibus verbis ſententiam damnationis expeteret, ſuæ tantùm ciuitatis illi ſacerdotium, pro ſedis Apoſtolicę pietate, præceptio noſtra ſeruauerit. Non ergò ſit illi ordinatio, qui meriti ſui conſcius, cùm quæreretur ad accuſandum, turpi fuga ſe credidit ſubtrahendum ex ore Apoſtolicæ cōmunionis, cuius particeps eſſe non meruit, Deo (vt credimus) hoc agente, qui illū inopinantibus nobis, & ad iudicia noſtra pertraxit, & inter examinationes habitas, nè communionis noſtræ conſors fieret, vt abſcederet latenter, effecit. Nulli Chriſtianorum facilè communio denegetur; nec ad indignantis fiat hoc arbitriū ſacerdotis, quod in magni reatus vltionem, inuitus & dolens quodammodò, debet inferre animus vindicantis. (Sententia excommunicationis nō temerè ferenda.) Cognouimus enim, pro commiſſis & leuibus verbis quoſdam à gratia communionis excluſos, & animam, pro qua Chriſti ſanguis effuſus eſt, irrigatione tam ſæui ſupplicij ſauciatam, & inermem quodammodò, exutamque omni munimine, diabolicis incurſibus, vt facilè caperetur, obiectam. Certè ſi quandò cauſa talis emerſerit, vt pro cōmiſſi criminis qualitate, aliquem iuſtè facias communione priuari: is tantùm pœnæ ſubdendus eſt, quem reatus inuoluit: nec particeps debet eſſe ſupplicij, qui conſors non docetur commiſſi. Sed quid mirum, cum in laicos talem exiſtere, qui ſoleat ſacerdotum damnatione gaudere? Vndè quia noſtra longè alia videtur intentio, (nam omnium eccleſiarum ſtatum, & concordiam cuſtodiri cupimus ſacerdotum) ad vnitatem vinculo charitatis hortantes, & obteſtamur, & affectione congrua commonemus, vt ea, quæ à nobis Deo inſpirante, & beatiſſimo Petro Apoſtolo, diſcuſſis probatiſque nunc omnibus cauſis decreta ſunt, pro veſtra pace & dignitate ſeruetis, certi, non tam noſtro honori proficere, quòd talia ſtatuiſſe cognoſcimur. Non enim nobis ordinationes veſtrarum prouinciarum

defendimus, quod poteſt forſitan, ad deprauandos veſtræ ſanctitatis animos, Hilarius pro ſuo more mentiri: ſed vobis per veſtram ſolicitudinem vindicamus, nè quid vlteriùs liceat nouitati, nec præſumptori locus vltrà iam pateat priuilegia veſtra caſſandi. Non enim gratulationi hoc ſolùm creſcere profitemur, ſi Apoſtolicæ ſedis diligentia apud vos illibata ſeruetur, & per ſacerdotalis diſciplinæ cuſtodiam, honori veſtro petire, quod ſuum eſt, pro nouis vſurpationibus non ſinamus. Et quoniam honoranda eſt ſemper antiquitas, fratrem & coepiſcopum noſtrum Leontium probabilem ſacerdotem, hac (ſi vobis placet) dignitate volumus decorari, vt præter eius conſenſum, alterius prouinciæ non indicatur à veſtra ſanctitate concilium, & à vobis omnibus, quemadmodum vetuſtas eius & probitas exigit, honoretur, metropolitanis priuilegij ſui dignitate ſeruata. A equũ eſt enim, nec vlli de fratribus fieri videtur iniuria, ſi his, qui ſacerdotij vetuſtate præcedunt, pro ætatis ſuæ merito in ſuis prouincijs à ſacerdotibus cæteris deferatur. Deus vos incolumes cuſtodiat, fratres mei.

EPISTOLA LXXXVIII. EIVSdem ad Rauennium Arelatenſem Archiepiſcopum.

DOMINO fratri Rauennio, Leo. Prouectionem dilectionis tuæ, quæ ſummi ſacerdotij adepta eſt dignitatem, ità nobis placere cognoſce, vt non ſolùm tibi de honoris augmento, ſed etiàm Arelatenſi Eccleſiæ, cui te Dominus præpoſuit, gaudeamus. Ad omnium enim fidelium decus atque vtilitatem redundat, cùm talis habetur antiſtes, cuius plurimi & adiuuentur præſidio, & incitentur exemplo. Vndè, quia non ignotas, quid de ſynceritate animi tui ſecundùm præſentem notitiam ſenſerimus, iuſtiſſimè nos agnoſcitis exigere, vt quod præſumimus, hoc probemus, frater chariſſime. Modeſtiæ igitur tuæ non authoritas conſtantiam, ſed manſuetudo commendet, iuſtitiam lenitas temperet, patientia contineat libertatem: & declinata ſuperbia, cui proximum eſt vt decidat, ametur humilitas, cui ſemper debetur vt creſcat. Eccleſiaſticarum legum non ignara eſt dilectio tua, vt intra earum regulas atque menſuras, omnis poteſtatis tuæ iura contineas. Iuſto tamen dicitur lex non eſſe poſita,
1.Tim.1.b
quia normam præceptionis implet iudicio voluntatis, cùm verus recti amor in ſemetipſo habeat & Apoſtolicas authoritates, & canonicas ſanctiones. Quarum deuotus ſectator & diligens executor, in eorum procul dubiò conſortio gloriaberis, qui de creditorum ſibi profectibus talentorum audire meruerunt; *Eugè ſerue bone & fidelis, quia ſuper pauca fuiſti fidelis, ſuprà multa te conſtituam, intra in gaudium domini tui.* Vt autem fiduciam
Matth.25.d & Luc.19.d

dilectionis erga te noſtræ habere non dubites, ſæpiùs nos de proceſſu actuum tuorum facias certiores, quoniam iudicij noſtri memores, cupimus ſemper de tuis profectibus in Domino gloriari. Deus te incolumem cuſtodiat, frater chariſſime.

EPISTOLA LXXXIX. EIVSdem, ad Theodorum Forotulieñ Epiſcopum, vt his, qui in exitu ſunt, pœnitentia & communio non negentur.

DILECTISSIMO fratri Theodoro Epiſcopo, Leo Epiſcopus. Solicitudinis quidem tuæ is ordo eſſe debuerat, vt cum Metropolitano tuo primitùs de eo, quod quærendum videbatur eſſe, conferres; ac ſi id, quod ignorabat dilectio tua, etiam ipſe neſciret, inſtrui vos pariter poſceretis; quia in cauſis, quæ ad generalem obſeruantiam pertinent omnium Domini ſacerdotum, ſinè primatibus nihil oportet inquiri. Sed, vt quoquo modo inſtruatur ambiguitas conſulentis, quid de pœnitentium ſtatu eccleſiaſtica habeat regula, non tacebo. Multiplex miſericordia DEI ità lapſibus ſubuenit humanis, vt non ſolùm per baptiſmi gratiam, ſed etiàm per pœnitentiæ medicinam, ſpes vitæ reparetur æternæ: & qui regenerationis donum violaſſent, proprio ſe iudicio condemnantes, ad remiſſionem criminum peruenirent: ſic diuinæ bonitatis præſidijs ordinatis, vt indulgentia Dei, niſi ſupplicationibus ſacerdotum, nequeat obtineri. Mediator enim Dei & hominum, homo Chriſtus Ieſus, hanc præpoſitis Eccleſiæ tradidit poteſtatem, vt & confitentibus actionem pœnitentiæ darent, & eoſdem ſalubri ſatiſfactione purgatos, ad communionem ſacramentorum per ianuam reconciliationis admitterent. Cui vtique operi ipſe Saluator interuenit, nec vnquàm ab his abeſt, quæ miniſtris ſuis exequenda commiſit, dicens: *Eccè ego vobiſcum ſum omnibus diebus vſque ad conſummationem ſeculi*: vt ſi quid per ſeruitutem noſtram bono ordine & gratulando impletur effectu, non ambigamus per ſpiritum ſanctum nobis fuiſſe donatum. Si autem aliquis eorum, pro quibus Domino ſupplicamus, quocunque interceptus obſtaculo, à munere indulgentiæ præſentis * exciderit, & priuſquàm ad conſtituta remedia perueniat, temporalem vitam humana conditione finierit: quod, manens in corpore, non receperit, conſequi, exutus carne, non poterit. Nec neceſsè eſt nobis, eorum, qui ſic obierint, merita actuſq; diſcutere, cùm Dominus Deus noſter, cuius iudicia nequeunt compræhendi, quod ſacerdotale miniſterium implere non potuit, ſuæ iuſtitiæ reſeruauerit, ita poteſtatem ſuam timeri volens, vt hic terror omnibus proſit, & quod quibuſdam tepidis aut negligentibus accidit, nemo nõ metuat. Multùm

Prius conſulendus Metropolitanus, quàm ſedes Apoſtolica adeat.

De pœ. diſ. 1. Multiplex.

Matt. 28. d
De pœ. diſ. 1. Multiplex.

* exceſſerit

tum enim vtile ac neceſſarium eſt, vt peccatorum reatus ante vltimum diem ſacerdotali ſupplicatione ſoluatur. His autem, qui in tpe neceſſitatis, & in periculi vrgentis inſtantia, præſidium pœnitentiæ & mox reconciliationis implorant, nec ſatisfactio interdicenda eſt, nec reconciliatio deneganda: quia miſericordię Dei nec menſuras poſſumus ponere, nec tempora definire, apud quem nullas patitur veniæ moras vera conuerſio, dicente ſpiritu Dei per Prophetam: *Cùm conuerſus ingemueris, tunc ſaluus eris.* Et alibì: *Dic tu iniquitates tuas prior, vt iuſtificeris.* Et iterùm: *Quia apud Dominum miſericordia eſt, & copioſa apud eum redemptio.* In diſpenſandis itaq; Dei donis non debemus eſſe difficiles, nec accuſantium ſe lachrymas gemituſq; negligere, cùm ipſam * pœnitentiam ex Dei credamus inſpiratione conceptam, dicente Apoſtolo: *Nè fortè det illis Deus pœnitentiam, vt reſipiſcant à diaboli laqueis, à quo capti tenentur ad ipſius voluntatem.* Vndè oportet vnumquenque Chriſtianum conſcientiæ ſuę habere iudicium, nè conuerti ad Deum de die in diem differat, nè cùm ſatisfactionis ſibi tempus in fine vitæ ſuæ conſtituit, quia periculosè hac ſe conditione fragilitas & ignorantia humana concludit, ad paucarum horarum ſe reſeruet incertum: & cùm poſſit pleniore ſatisfactione indulgentiam promereri, illius temporis anguſtias eligat, quo vix inueniat ſpatium vel confeſſio pœnitentis, vel reconciliatio ſacerdotis. Verùm (vt dixi) etiàm talium neceſſitati ità auxiliandū eſt, vt nec actio illis pœnitentiæ, nec communionis gratia denegetur, ſi eam, etiàm amiſſo vocis officio, per * indicium integri ſenſùs quærere comprobentur. Quòd ſi aliqua vi ægritudinis ita fuerint aggrauati, vt quod pauloantè poſcebant, ſub præſentia ſacerdotis ſignificare non valeant teſtimonia eis fidelium circunſtantium prodeſſe debebunt, vt ſimul & pœnitentiæ & reconciliationis beneficium conſequantur, ſeruata tamen regula canonum paternorum circa eorum perſonas, qui in Deum, a fide diſcedendo, peccârunt. Hæc autem frater chariſſime, quæ ad interrogationē dilectionis tuę ideò reſpondi, nè aliquid cōtrarium ſub ignorantiæ excuſatione gereretur, in Metropolitani tui notitiam facies peruenire, vt ſi qui fortè ſunt fratrum, qui de his antea putauerint ambigendū, per ipſum de omnibus, quæ ad te ſcripta ſunt, inſtruantur. Data 4. Idus Iunij, Herculano viro clariſſimo conſule.

De pœ. diſ. 1. Multiplex & 26. q. 6 His qui tempore.

Ezech. 33. d
Eſa. 43. d

Pſalm. 129.

* pœnitendi affectionē.

2. Tim. 2. d

De pœn. diſ. 1. Multiplex.

* indicia
26. q. 6. His qui tēpore nec

A. D. 412.

EPISTOLA 90. EIVSDEM, AD Ruſticum Narbonenſem Epiſcopum.

CAPITVLORVM SEQVENTIS Epiſtolæ decretalis, tituli.

Quòd non habeantur Epiſcopi, quos nec clerus elegit, nec populus exquiſiuit, nec prouinciales Epiſcopi conſecrarunt. Si qui tamen clerici ab his pſeudo Epiſcopis ordinantur, rata poteſt talis ordinatio exiſtere. 1

Quòd presbyteri aut Diaconi, ſi in aliquo crimine detecti fuerint, non poſſint per manûs impoſitionem pœnitentiæ remediū conſequi. 2

Quòd diaconi, ſicut Epiſcopus & presbyter, ceſſare debeant ab opere coniugali, non tamen repudiare coniugium. 3

Quòd aliud ſit vxor, aliud concubina: nec erret, quiſquis filiam ſuam in matrimoniū tradiderit ei, qui habuit concubinam. 4

Quòd non ſit coniugij duplicatio, quandò ancilla relicta, vxor aſſumitur. 5

De his, qui in ægritudine pœnitentiam accipiunt, & cùm reualuerint, agere eam nolunt. 6

De his, qui communione priuantur, & ità moriuntur. 7

De his, qui pœnitentiam agere differunt. 8

Quòd oporteat eum, qui pro illicitis veniam poſcit, etiàm à licitis abſtinere. 9

Quòd pœnitenti nulla negociationis lucra exercere conueniat. 10

Quòd ad militiam ſecularem poſt pœnitentiam redire non debeant. 11

Quòd adoleſcens, ſi vrgente quocunque periculo pœnitentiam geſſit, & non ſe continet, vxoris poteſt remedio ſuſtineri. 12

Quòd ſi quis propoſitum monachi deſeruerit, publicæ ſit pœnitentiæ ſatisfactione purgandus. 13

Quòd puellæ, quæ non coactæ, ſed voluntate propria, virginitatis propoſitum ſuſceperunt, peccant, ſi nupſerint, licèt nondùm fuerint conſecratæ. 14

De his, quæ iam conſecratæ ſunt, ſi nupſerint. 15

De his, de quibus dubium eſt, vtrùm baptiſma perceperint, neceſsè eſt vt renaſcantur. 16

Quòd ij, qui ſe baptizatos agnoſcunt, ſed in qua fidei profeſſione neſciunt, per manûs impoſitionem ſuſcipiantur. 17

De his, qui conuiuio gentilium & eſcis immolatitijs vſi ſunt. 18

LEo Epiſcopus, Ruſtico Narbonenſi Epiſcopo. Epiſtolas fraternitatis tuæ, quas Hermes archidiaconus tuus detulit, libenter accepi, diuerſarum quidem cauſarum connexione multiplices, ſed non ità patientiæ legentis oneroſas, vt aliquid earum inter concurrētes vndiq; ſolicitudines fuerit prætermiſſum. Vndè totius ſermonis tui allegatione* cōperta, & geſtis, quæ in Epiſcoporum honoratorumq; examine confecta ſunt, recēſitis, Sauiniano & Leoni presbyteris actionis ſuæ intellexim.us fiduciam defuiſſe: nec eis iuſtā ſupereſſe querimoniam, qui ſe ab inchoatis diſceptationibus ſponte ſubduxerint. Circa quos

* concepta

quam

quā formā, quamve mēſuram dēas tenere iuſtitiæ, tuo relinquo moderamini: ſuadens tñ charitatis hortatu, vt ſanandis ægris ſpiritualem adhibere debeas medicinam, & dicente
Eccle. 7. c Scriptura, *Noli eſſe nimium iuſtus*, mitiùs agas cum eis, qui pudicitiæ zelo videntur modum exceſſiſſe vindictæ, nè diabolus, qui decepit
[Vacationē ab epiſcopatu poſtea- tem nō ꝓbat Leo.] adulteros, de adulterij exultet vltoribus. Miror aūt dilectionem tuam, intantùm ſcandalorum, quacunq; occaſione naſcentium, aduerſitate turbari vt vacationem ab epiſcopatûs laboribus optare te dicas, & malle in ſilentio atq; ocio vitam degere, q in his, quæ tibi
Matt. 10. c & 24. a cōmiſſa ſunt, permanere. Dicente verò Dño, *Beatus qui per ſeuerauerit vſque in finem*, vndè beata erit perſeuerantia, niſi de virtute patientiæ? Nam ſecundùm Apoſtolicam prædica-
2. Tim. 3. c tionē, omnis, qui voluerit piè viuere in Chriſto Ieſu, perſecutionem patietur. Quæ non in
* quod eo tantùm computanda eſt, * q contra Chriſtianam pietatem aut ferro, aut ignibus agit, aut quibuſcunq; ſupplicijs: cùm perſecutionum ſæuitiā ſuppleant & diſſimilitudines morum, & contumaciæ inobedientium, & malignarum tela linguarum: quibus conflictationibus cùm omnia ſemper Eccleſiæ membra pulſentur, & nulla piorum porcio hic a tentatione ſit libera, ità vt periculis nec ocia careāt, nec labores: quis inter fluctus maris nauē diriget, ſi gubernator abſcedat? quis ab inſidijs luporum oues cuſtodiet, ſi paſtoris cura non
Ioan. 10. b vigilet? quis denique latronibus obſiſtet & furibus, ſi ſpeculatorem in proſpectu explorationis locatum, ab intentione ſolicitudinis amor quietis abducat? Permanendum ergò in opere eſt credito, & in labore ſuſcepto. Cōſtanter tenenda eſt iuſtitia, & benignè præſtā-
[Diſtin 86. Odio habentur peccata, non homines.] da clementia. Odio habeantur peccata, nū homines. Corripiantur tumidi, tolerentur infirmi: & quod in peccatis ſeuerius caſtigari neceſsè eſt, non ſæuientis plectatur animo, ſed medentis. At ſi vehementior tribulatio incubuerit, non ità expaueſcamus, quaſi illi aduerſitati proprijs ſit viribus reſiſtendum, cùm &
Ioan. 14. a cōſilium noſtrum, & fortitudo noſtra ſit Chriſtus, vt ſinè quo nihil poſſumus, per ipſum cūcta poſſimus: qui confirmans prædicatores
Matt. 28. d Euangelij & ſacramentorum miniſtros, *Ecce ego, inquit, vobiſcum ſum omnibus diebus vſque*
Ioan. 16. g *conſummationem ſeculi.* Et iterùm: *Hæc, inquit, loquutus ſum vobis, vt in me pacem habeatis, in mundo autem tribulationem habebitis. Sed bono animo eſtote, quia ego vici mundum.* Quæ pollicitationes quia ſinè dubitatione manifeſtæ ſunt, nullis debemus ſcandalis infirmari, nè electioni Dei videamur ingrati, cuius tam potentia ſunt adiutoria, q vera promiſſa. De conſultationibus autem dilectionis tuæ, quas ſeparatim conſcriptas, archidiaconus tuus detulit, quid ſentiēdum ſit, inter præſentes opportuniùs quæreretur, ſi nobis tui conſpectus copia proueniret. Nam cùm quædam interrogationes modum diligētiæ videantur excedere, intelligo eas colloquijs aptiores eſſe q̄ ſcri-
Diſt. 14. c. Sicut quædam. ptis. Quia ſicut quędam ſunt, quę nulla poſſunt ratione conuelli: ità multa ſunt, quę aut pro conſideratione ætatum, aut pro neceſſitate rerum oporteat tēperari, illa ſemper conditione ſeruata, vt in his, quæ vel dubia fuerint, vel obſcura, id nouerimus ſequendum, quod nec præceptis Euangelicis cōtrariū, nec decretis ſanctorū patrū inueniat̃ aduerſum.

Incipiunt, ad inquiſitiones eiuſdem Epiſcopi ſubiecta reſponſa.

Capitulum primum.

NVLLA ratio ſinit, vt inter Epiſcopos ha-
Diſtinc. 61. Nulla ratio. beantur, qui nec a clericis ſunt electi, nec a plebibus expetiti, nec a prouincialibus Epiſcopis cum Metropolitani iudicio conſecrati. Vndè cùm ſæpè quæſtio de malè accepto honore naſcatur, quis ambigat, nequaquam iſtis eſſe tribuendum, quod non docetur fuiſſe collatum? Si qui aūt clerici, ab iſtis
1. q. 1 Si qui a pſeudo-epiſcopis. pſeudoepiſcopis, ī eis Eccleſijs ordinati ſunt, quæ ad proprios Epiſcopos pertinebāt; & ordinatio eorū cū conſenſu & iudicio prędentium facta eſt, poteſt rata haberi, ità vt in ijs Eccleſijs perſeuerent. Aliter aūt vana eſt habēda ordinatio, quæ nec loco fundata eſt, nec authoritate munita.

2 Alienum eſt a conſuetudine eccleſiaſtica,
Diſtin. 50. Alienū eſt a cō. vt qui in presbyterali honore, aut in diaconij gradu fuerint conſecrati, ij pro crimine aliquo ſuo per manûs impoſitionem remedium accipiant pœnitendi, quod ſinè dubio ex apoſtolica traditione deſcendit, ſecundùm quod
1. Reg. 2. A ſcriptum eſt: Sacerdos ſi peccauerit, quis orabit pro eo? Vndè huiuſmodi lapſis, ad promerendam miſericordiam Dei, priuata eſt expetenda ſeceſſio, vbi illis ſatiſfactio, ſi fuerit digna, ſit etiàm fructuoſa.

3 Lex continentiæ eadem eſt miniſtris alta-
Diſt 31. Lex continentię ris, quæ Epiſcopis atq; presbyteris. Qui cùm eſſent laici ſiue lectores, licitè & vxores ducere, & filios procreare potuerunt. Sed cùm ad prædictos peruenerint gradus, cœpit eis non licere, quod licuit. Vndè vt de carnali fiat ſpiritale coniugium, oportet eos nec dimittere vxores, & quaſi non habeant, ſic habere, quò & ſalua ſit charitas * coniugiorum,
* connubiorum. & ceſſent opera nuptiarum.

4 Non omnis mulier iuncta viro, vxor eſt
32. q. 2. Nō ois mulier. viri: quia nec omnis filius heres eſt patris. Nuptiarum autem fœdera, inter ingenuos ſunt legitima & inter æquales, multo priùs hoc
Gen. 2. d. & 21. b ipſum Domino conſtituente, q̄ initium Romani iuris exiſteret. Itaque aliud eſt vxor, aliud concubina, ſicut aliud ancilla, aliud libera. Propter quod etiam Apoſtolus ad mani
Galat. 4. d feſtandam harum perſonarum diſcretionem, teſtimonium ponit ex Geneſi, vbi dicitur
Gen. 21. b Abrahæ: *Ejice ancillam & filium eius. Non enim hæres erit filius ancillæ cum filio meo Iſaac.*

Vndè

27.q.2. cùm ſocietas. Ephe.5.g

Vndè cùm ſocietas nuptiarum ità ab initio conſtituta ſit, vt, præter ſexuum coniunctionem, haberet in ſe Chriſti & Eccleſiæ ſacramentum: dubium non eſt, eam mulierem non pertinere ad matrimonium, in qua docetur nuptiale non fuiſſe myſterium. Igitur cuiuſlibet loci clericus, ſi filiam viro habenti concubinam in matrimonium dederit, non ità accipiendum eſt, quaſi coniugato eam dederit, niſi fortè illa mulier & ingenua facta, & dotata legitimè, & publicis nuptijs honeſtata videatur. Paterno arbitrio viris iunctæ, carent culpa, ſi mulieres, quæ a viris habebãtur, in matrimonio non fuerunt: quia aliud eſt nupta, aliud concubina.

32.q.2. Ancillã a toro.

5 Ancillam a toro abijcere, & vxorem certæ ingenuitatis accipere: non duplicatio coniugij, ſed profectus eſt honeſtatis.

De pe.di.7. Nemo deſper.

6 Culpanda eſt ſanè talium negligentia, ſed non penitùs deſperanda, vt crebris cohortationibus incitati, quòd neceſſariè expetierũt, fideliter exequantur. Nemo enim deſperandus eſt, dum in hoc corpore conſtitutus eſt: quia nonnunquàm, quod diffidentia ætatis differtur, conſilio maturiore perficitur.

92.q.2. De eũione. * non vſq;.

7 Horum cauſa Dei iudicio reſeruãda eſt, in cuius manu fuit, vt talium obitus * vſq; ad communionis remedium differretur. Nos aũt, quibus viuentibus non communicamus, mortuis communicare non poſſumus.

De pe.di.1. P quia quæ.

8 Diſſimulatio hæc poteſt non de contemptu eſſe remedij, ſed de metu grauiùs delinquendi. Vndè pœnitentia quæ dilata eſt, cùm ſtudioſiùs petita fuerit, nõ negetur, vt quoquo modo ad indulgentię medicinam anima vulnerata perueniat.

De pe.di.1. Aliud qdẽ. & 11.q.2. aliud.

9 Aliud quidem eſt, debita iuſta repoſcere: et aliud, propria perfectionis amore contemnere. Sed illicitorum veniam poſtulantem, oportet multis etiam a licitis abſtinere, dicẽte Apoſtolo: Omnia mihi licent, ſed non omnia expediunt. Vndè, ſi quis pœnitens habet cauſam, quam negligere fortè non debeat, meliùs expetit Eccleſiaſticum, quàm forenſe iudicium.

1.Cor.6.c

De pe.di.5. Qualitas lu.

10 Qualitas lucri, negociantem aut excuſat, aut arguit: quia eſt & honeſtus quęſtus & turpis. Veruntamen pœnitenti vtilius eſt, etiam diſpendia pati, quàm periculis negociationis obſtringi, quia difficile eſt, inter ementis vendentiſque commercium, non interuenire peccatum.

De pe.di.5. Cõtrariũ.

11 Contrarium eſt omninò Eccleſiaſticis regulis, poſt pœnitentię actionem redire ad militiam ſecularem, cùm Apoſtolus dicat: *Nemo militans Deo, implicat ſe negocijs ſecularibus.* Vndè non eſt liber a laqueis diaboli, qui ſe militia mundana voluerit implicare.

2.Tim.2.a

12 In adoleſcentia conſtitutus, ſi vrgente aut metu mortis, aut captiuitatis periculo, pœnitentiam geſſit, & poſteà, timens lapſum incontinentiæ, iuuenilis copulam vxoris elegit, nè crimen fornicationis incurreret: rem videtur feciſſe venialem, ſi præter coniugem, nullam omninò cognouerit. In quo tamen non regulam conſtituimus, ſed quid ſit tolerabilius, æſtimamus. Nam ſecundùm verã cognitionem, nihil magis ei congruit, qui pœnitentiam geſſit, quàm caſtitas perſeuerans & mentis & corporis.

20.q.3. Propoſitum. Deut.23.d Pſal 49 ũs. & Eccl.5.a Iona.2.d

13 Propoſitum monachi, proprio arbitrio aut voluntate ſuſceptum, deſeri non poteſt abſq; peccato. Quod enim quis voluit Deo. debet & reddere. Vndè, qui relicta ſingularitatis profeſſione, ad militiam vel ad nuptias deuolutus eſt, publicæ pœnitentiæ ſatisfactione purgandus eſt: quia etſi innoçens militia, & honeſtum poteſt eſſe coniugium, electionem tamen meliorum deſeruiſſe, trãſgreſſio eſt.

20.q.1. Puel.

14 Puellę, quæ non coactæ parentum imperio, ſed ſpontaneo iudicio, virginitatis propoſitum atque habitum ſuſceperunt, ſi poſteà nuptias eligunt, præuaricantur, etiamſi conſecratio non acceſſit, cuius vtiquè non fraudarentur munere, ſi in propoſito permanerent.

Vbi ſup 20 q.1 Puellæ quæ non. * eos.

15 Ambigi verò non poteſt, crimen magnum admitti, vbi & propoſitum deſeritur, & conſecratio violatur. Nam ſi humana pacta non poſſunt impunè calcari, quid de * eis manebit, qui corruperint fœdera diuini ſacramenti?

De cõ.di.4. Si nulla ex. Et in decre. Iuo.lib.2.

16 Si nulla exiſtãt indicia inter propinquos aut familiares, nulla inter clericos aut vicinos, quibus hi, de quibus quæritur, baptizati fuiſſe doceantur: agendum eſt vt renaſcantur, nè manifeſtè pereant, in quibus, quod non oſtenditur geſtum, ratio non ſinit vt videatur iteratum. Qui autem poſſunt meminiſſe, quòd ad Eccleſiam veniebant cũ parentibus ſuis: poſſunt recordari, an quod eorum parentibus dabatur, acceperint. Sed ſi hoc etiàm ab eorum memoria alienum eſt, conferendum eis videtur, quod collatum eſſe neſcitur: quia non temeritas interuenit præſumptionis, vbi eſt diligentia pietatis.

De cõ.di.4. Hi de qb9. Et in decre. Iuo.lib.2.

17 Hi autem de quibus ſcripſiſti, qui ſe baptizatos ſciunt, ſed cuius fidei fuerint, qui eos baptizauêre, ſe neſcire profitentur, quolibet modo formam baptiſmatis acceperint, baptizandi non ſunt: ſed per manûs impoſitionem, inuocata virtute Spiritûs ſancti, quã ab hæreticis accipere non potuerunt, catholicis copulandi ſunt.

18 Qui conniuio ſolo gentilium & eſcis immolatitijs vſi ſunt, poſſunt ieiunijs & manus impoſitione purgari, vt deincèps ab idolothytis abſtinentes, ſacramẽtorum Chriſti poſſint eſſe participes: ſi autem aut idola adorauêre, aut homicidijs vel fornicationibus contaminati ſunt, ad communionem eos, niſi per pœnitentiam publicam, non oportet admitti.

EPISTOLA XCI. EIVSDEM, ad Turibium Aſturicenſem Epiſcopum.

CAPITVLORVM EPISTOLÆ Decretalis ſequentis, tituli.

Contra Priſcillianiſtas, qui ſanctam Trinitatem non perſonis, ſed tantùm nominibus diſtinguunt, 1
Aduersùs id, quòd Dei filium poſteriorem credunt, quàm patrem, 2
Aduersùs id, quòd dicunt ideò vnigenitum dici Chriſtũ, quia ſolus de virgine natus. 3
De natali Domini, quòd in eo Priſcillianiſtæ ieiunia celebrent, 4
Aduersùs id, quòd aiunt animam hominis ex diuina eſſe ſubſtantia. 5
Contra id, quòd aiunt diabolum ex ſe, vel ex chao eſſe, & propriam habere naturam. 6
Contra illud, ꝙ nuptias & procreationes filiorum, adſtruant eſſe peccatum, 7
Contra id, quòd corpora humana, diaboli dicunt eſſe figmenta, & a dæmonibus in vtero formari. 8
Contra id, quòd filios repromiſſionis, ex Spiritu ſancto dicunt eſſe conceptos, 9
Contra id, quòd animas in cœleſtibus peccare dicunt, & ſecundùm qualitatem peccati, in hoc mundo accipere ſortem vel bonam, vel malam. 10
Contra id, quòd fatalibus ſtellis dicunt animas hominum obligatas. 11
Contra id, quòd ſub alijs poteſtatibus partes animæ, ſub alijs corporis membra deſcribunt. 12
Contra id, quòd duodecim ſigna, quæ mathematici obſeruant, per corpus omne diſtinguunt. 13. & 14
De apochryphis eorũdem Priſcillianorũ. 15
* Dictinij. De libro * Dicticinij. 16

LEO Epiſcopus Turibio Epiſcopo ſalutẽ. Quàm laudabiliter pro catholicæ fidei veritate mouearis, & quàm ſolicitè Dominico gregi deuotionem officij paſtoralis impendas, tradita nobis per diaconum tuum fraternitatis tuæ ſcripta demonſtrant, quibus notitiæ noſtræ inſinuare curaſti, qualis in regionibus veſtris de antiquæ peſtilentiæ reliquijs errorum morbus exarſerit. Nam & Epiſtolæ ſermo, & commonitorij ſeries, & libelli tui textus * demonſtrat, Priſcillianiſtarum fœtidiſſimam apud vos recaluiſſe ſentinam. Nihil eſt enim ſordidum in quorunq; ſenſibus impiorum, quod in hoc dogma non confluxerit: quoniam de omnium terrenarũ opinionum luto, multiplicem ſibi * fæcem commiſcuerunt, vt ſoli totum biberent, quicquid alij ex parte guſtaſſent. Denique ſi vniuerſæ hæreſes, quæ ante Priſcilliani tempus exortæ ſunt, diligentiùs retractentur: nullus penè inuenietur error, de quo non traxerit impietas iſta contagium: quæ non contenta eorum recipere falſitates, qui ab Euangelio Chriſti ſub Chriſti nomine deuiarunt, tenebris ſe etiàm paganitatis immerſit, vt per magicarum artium prophana ſecreta, & mathematicorum vana mendacia, religionis fidem morumq; rationem, in poteſtate dæmonum & effectu ſiderum collocarent. Quod ſi & credi liceat, & doceri, nec virtutibus præmium, nec vitijs pœna debebitur: omniaque non ſolùm humanarum legum, ſed etiàm diuinarum conſtitutionum decreta ſoluentur: quia neque de bonis, neque de malis actibus vllum poterit eſſe iudicium, ſi in vtranq; partem fatalis neceſſitas motum mentis impellit: & quicquid ab hominibus agitur, non eſt hominum, ſed aſtrorum. Ad hanc inſaniam pertinet prodigioſa illa totius humani corporis per duodecim cœli ſigna diſtinctio, vt diuerſis partibus diuerſę prȩſideant poteſtates: & creatura, quam Deus ad imaginem ſuam fecit, in tanta ſit obligatione ſiderum, in quanta eſt connexione membrorum. Meritò patres noſtri, ſub quorum temporibus hæreſis hæc nefanda prorupit, per totum mundum inſtanter egêre, vt impius furor ab vniuerſa Eccleſia pelleretur, quandò etiàm Principes mundi ità hanc ſacrilegam amentiam deteſtati ſunt, vt authorem eius ac pleroſque diſcipulos, legum publicarum enſe proſternerẽt. Videbant enim omnem curam honeſtatis auferri, omnem coniugiorum copulam ſolui, ſimulque diuinum ius humanumque ſubuerti, ſi huiuſmodi hominibus vſquàm viuere cum tali profeſſione licuiſſet. Et profuit diù iſta diſtrictio eccleſiaſticæ lenitati, quæ etſi ſacerdotali contenta iudicio, cruentas refugit vltiones, ſeueris tamen Chriſtianorũ principum conſtitutionibus adiuuatur, dum ad ſpiritale nonnunquàm recurrunt remedium, qui timent corporale ſupplicium. Ex quo autem multas prouincias hoſtilis occupauit irruptio, & executionem legum tempeſtates * interdixêre bellorum, ex quo inter ſacerdotes Dei difficiles commeatus, & rari cœperunt eſſe conuentus, inuenit ob publicam perturbationem ſecreta perfidia libertatem, & ad multarum mentium ſubuerſionem, his malis eſt incitata, quibus debuit eſſe correcta. Quæ verò illic, aut quãta pars plebium peſtis huius aliena eſt, vbi (ſicut charitas tua indicat) lœthali morbo etiàm quorundam ſacerdotum corda corrupta ſunt: & per quos opprimenda falſitas, & defendenda veritas credebatur, per ipſos doctrinæ Priſcilliani, Euangelium ſubditur Chriſti, vt ad prophanos ſenſus pietate ſanctorum voluminum deprauata, ſub nominibus prophetarum & Apoſtolorum non hoc prædicetur, quod Spiritus ſanctus docuit, ſed quod diaboli miniſter inſeruit. Quia ergò dilectio tua fideli (quantùm potuit) diligentia, damnatas olìm opiniones ſedecim capitulis compræhendit, nos

Marginal notes: * aeloquitur. * fæculẽtiã. Gen. 1. a. Hæretici afficiẽdi ſupplicio. * intercluſere.

nos quoque ſtrictim omnia retractemus, nè aliquid harum blaſphemiarum aut tolerabile videatur, aut dubium.

Capitulum primum.

PRIMO itaque capitulo demonſtratur, quàm impiè ſentiant de Trinitate diuina, qui & Patris & Filij & Spiritus ſancti vnã atq; eandem aſſerunt eſſe perſonã, tanquam idem Deus nunc Pater, nunc Filius, nunc Spiritus ſanctus nominetur: nec alius ſit, qui genuit alius, qui genitus eſt alius, qui de vtroq; proceſſit: ſed ſingularis vnitas in tribus quidem vocabulis, & non in tribus ſit accipienda perſonis. Quod blaſphemiæ genus de Sabellij opinione ſumpſerunt, cuius diſcipuli, etiàm Patripaſſiani meritò nuncupantur: quia ſi ipſe eſt filius qui & pater, crux filij, patris eſt paſſio: & quicquid in forma ſerui filius, patri obediendo, ſuſtinuit, totum in ſe pater ipſe ſuſcepit. Quod catholicæ fidei ſinè ambiguitate contrarium eſt, quæ Trinitatem vnitatis ſic homouſion confitetur, vt Patrem, & Filium, & Spiritumſanctum, ſinè confuſione indiuiſos, ſinè tempore ſempiternos, ſinè differentia credat æquales: quia vnitatem in Trinitate non eadem perſona, ſed eadem implet eſſentia.

2 In ſecundo capitulo oſtenditur ineptum vanumque commentum, de proceſſionibus quarundam virtutum ex Deo, quas habere cœperit, & quas eſſentia ſua ipſe præceſſerit: in quo Arianorum quoque ſuffragantur errori, dicentium quòd pater filio prior ſit, quia fuerit aliquandò ſinè filio, & tunc pater eſſe cœperit quandò filium genuerit. Sed ſicut illos catholica Eccleſia deteſtatur, ità & iſtos qui putant, vnquàm Deo id, quod eiuſdem eſt eſſentiæ, defuiſſe. Quem ſicut mutabilem, ità & proficientem, dicere nefas eſt. Quàm enim mutatur, quod minuitur: tam mutatur etiàm, quod augetur.

3 Tertij verò capituli ſermo deſignat, quòd ijdem impij aſſerant, ideò vnigenitum dici filium Dei, quia ſolus ſit natus ex Virgine. Quod vtique non auderent dicere, niſi Pauli Samoſateni & Photini virus hauſiſſent, qui dixêre, Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, antequàm naſceretur ex Virgine Maria, non fuiſſe. Si autem iſti aliud de ſuo ſenſu intelligi volunt, neque principium de matre dant Chriſto, aſſerant neceſſe eſt, non vnum eſſe filium Dei, ſed alios quoquè ex ſummo patre progenitos, quorum hic vnus ſit natus ex fœmina, & ob hoc appelletur vnigenitus, quia hanc naſcendi conditionem alius filiorum Dei nemo ſuſceperit. Quaquauerſùm igitur ſe contulerint, in magnæ tendunt impietatis abruptum, ſi Chriſtum Dominum vel ex matre volunt habere principium, vel patris Dei vnigenitum diffitentur, cùm & de matre is natus ſit, qui erat Deus verbum, & de Patre nemo ſit genitus præter verbum.

4 Quarto autẽ capitulo continetur, quòd natalem Chriſti, quem ſecundùm ſuſceptionẽ veri hominis catholica Eccleſia veneratur, quia verbum caro factum eſt, & habitauit in nobis, non verè iſti honorent, ſed honorare ſe ſimulent, ieiunantes eodẽ die ſicut & die Dominico, qui eſt dies reſurrectionis Chriſti. Quod vtique ideò faciunt, quia Chriſtũ Dominum in vera hominis natura natũ eſſe non credunt, ſed per quandam illuſionem oſtentata videri volunt, quæ vera non fuerint, ſequentes dogma Cerdonis atque Marcionis, & cognatis ſuis Manichæis per omnia * concordantes. Qui ſicut in noſtro examine detecti atque conuicti ſunt, Dominicum diem, quem nobis Saluatoris noſtri reſurrectio cõſecrauit, exigunt in mœrore ieiunij, ſolis (vt proditum eſt) reuerentiæ hanc cõtinentiam deuouentes, vt per omnia ſint à noſtræ fidei vnitate diſcordes, & dies qui à nobis in lætitia habetur, ab illis in afflictione ducatur. Vndè dignum eſt, vt inimici crucis Chriſti & reſurrectionis, talem excipiant ſententiam, qualẽ elegêre doctrinam. Ioan. 1.f *conſonantes.

5 Quinto capitulo refertur, quòd animam hominis diuinæ aſſerant eſſe ſubſtantiæ, nec à natura creatoris ſui, conditionis noſtræ diſtare naturam. Quam impietatẽ ex Philoſophorũ quorundam & Manichæorum opinione manantem, catholica fides damnat, ſciens nullã tam ſublimem, tamq; præcipuam eſſe facturam, cui Deus ipſe natura ſit. Quod enim de ipſo eſt, * id eſt quod ipſe. Nec id aliud eſt, quàm Filius & Spiritus ſanctus. Præter hanc autem ſummæ Trinitatis vnam conſubſtantialem & ſempiternam atque incommutabilẽ Deitatẽ, nihil omnium creaturarum eſt, quod non in exordio ſui ex nihilo creatum ſit. Nõ autem, quicquid inter creaturas, Deus eſt: nec ſi quid magnũ eſt atque mirabile, hoc eſt quod ille, qui facit mirabilia magna ſolus. Nemo hominũ veritas, nemo ſapientia, nemo iuſtitia eſt: ſed multi participes ſunt veritatis, & ſapientiæ, atq; iuſtitiæ. Solus autẽ Deus nullius participationis eſt indigens. De quo quicquid digne vtcunq; ſentitur, nõ qualitas eſt, ſed eſſentia. Incommutabili enim nihil accedit, nihil deperit: quia eſſe illi quod eſt, ſemper æternũ, ſemper eſt propriũ. Vndè in ſe manens, innouat omnia: & nihil accipit, quod ipſe non dederit. Nimiùm igitur ſuperbi, nimiumq; ſunt cæci, qui cùm dicant humanam animã diuinæ eſſe ſubſtantiæ, non intelligunt, nihil ſe aliud dicere, quàm Deum eſſe mutabilem, & ipſum perpeti, quicquid poteſt naturæ eius inferri. *hoc. Pſal. 71.135.

6 Sexta annotatio indicat eos dicere, quòd diabolus nunquàm fuerit bonus, nec natura eius opificium Dei ſit, ſed eum ex Chao & tenebris emerſiſſe: quia ſcilicet nullũ ſui habeat authorem, ſed omnis mali ipſe ſit principiũ atq; ſubſtantia, cùm fides vera, quæ eſt catholica, omnium creaturarũ ſiue ſpiritualiũ, ſiue corporalium,

poralium, bonam confiteatur ſubſtantiam, & mali nullam eſſe naturã: quia Deus, qui vniuerſitatis eſt conditor, nihil nõ bonum fecit. Vndè & diabolus bonus eſſet, ſi in eo, quod factus eſt, permaneret. Sed quia naturali excellentia malè vſus eſt, & in veritate non ſtetit: non in contrariam tranſijt ſubſtantiam, ſed a ſummo bono, cui debuit adhærere, deſciuit: ſicut, ipſi qui talia aſſerunt, a veris in falſa ꝓruunt, & naturam in eo arguunt, in quo ſpõtè delinquunt, ac pro ſua voluntaria peruerſitate damnantur. Quod vtiq; in ipſis malũ erit, & ipſum malum non erit ſubſtantia, ſed pœna ſubſtantiæ.

Ioan. 8. f

7 Septimo loco ſequitur, ꝙ nuptias damnant, & procreationem naſcentium perhorreſcunt: in quo (ſicut penè in omnibus) cum Manichæorũ prophanitate concordant, ideò (ſicut ipſorum mores probant) coniugalem copulam deteſtantes, quia non eſt illic libertas turpitudinis, vbi & pudor matrimonij ſeruatur, & ſpes ſobolis.

8 Octauum ipſorum eſt, plaſmationem humanorum corporum, diaboli dicere eſſe figmenta: & ſemina conceptionum, opere dæmonum in mulierum vteris figurari: Proptereà reſurrectionem carnis non eſſe credẽdam, quia concretio corporis nõ ſit congruẽs animæ dignitati. Quæ falſitas ſinè dubio opus diaboli eſt, & talia prodigia opinionum, figmenta ſunt dæmonum, qui non in fœminarum ventribus formant homines, ſed in hæreticorum cordibus tales fabricantur errores. Quod immundiſſimum virus, de Manichææ impietatis ſpecialiter fonte ꝓcedens, olim fides catholica depræhendit atq; damnauit.

9 Nona aũt adnotatio manifeſtat, ꝙ filios promiſſionis, ex mulieribus quidem natos, ſed ex Spiritusſancto dicant eſſe conceptos; nõ illa ſoboles, quæ de carnis ſemine naſcitur, ad Dei conditionem pertinere videatur. Quod catholicæ fidei repugnans atq; contrariũ eſt, quæ oẽm hominem in corporis animæque ſubſtantiam a cõditore vniuerſitatis formari, atq; animari intra materna viſcera, cõfitetur, manente quidem illo peccati mortalitatiſque contagio, quod in prolem a primo parente tranſcurrit: ſed regenerationis ſacramẽto ſubueniente, quo per Spiritumſanctum promiſſionis filij renaſcuntur, non in vtero carnis, ſed in virtute baptiſmatis. Vndè & Dauid, qui vtiquè erat promiſſionis filius, dicit ad Deũ: *Manus tuæ fecerunt me, & plaſmauerunt me.* Et ad Hieremiam Dominus ait: *Priuſquàm te formarem in vtero, noui te, & in vulua matris tuæ ſanctificaui te.*

* ſubſtãtia

Pſal. 118. Iob 10. b Hiere. 1. a

10 Decimo aũt capitulo referuntur aſſerere, animas, quę humanis corporibus inſeruntur, fuiſſe ſinè corpore, & in cœleſti habitatione peccaſſe, atq; ob hoc a ſublimibus ad inferiora delapſas, in diuerſę qualitatis principes incidiſſe, & per aereas, ac ſydereas poteſtates, alias duriores, alias mitiores, corporibus eſſe incluſas ſorte diuerſa & conditione diſſimili; vt quicquid in hac vita variè & inæqualiter prouenit, ex præcedentibus cauſis videatur accidere. Quam impietatis fabulam ex multorũ ſibi erroribus texuerunt, ſed omnes eos catholica fides a corpore ſuæ vnitatis abſcidit, conſtanter prædicans atque veraciter, quòd animæ hominum, priuſquàm ſuis inſpirentur corporibus, non fuêre: nec ab * vllo incorporentur, niſi ab opifice Deo, qui & ipſarum eſt creator, & corporum. Et quia per primi hominis præuaricationem tota humani generis propago vitiata ſit, neminem poſſe a conditione veteris hominis liberari, niſi per ſacramentum baptiſmatis Chriſti, in quo nulla eſt diſcretio renatorum, dicentę Apoſtolo: *Quicunque enim in Chriſto baptizati eſtis, Chriſtum induiſtis. Non eſt Iudæus, neque Græcus: non eſt ſeruus, neq; liber: non eſt maſculus, neq; fœmina: omnes enim vnum eſtis in Chriſto Ieſu.* Quid ergò hic agunt curſus ſyderum? quid figmenta fatorum? quid mundanarum rerum mobilis ſtatus & inquieta diuerſitas? Eccè tot impares gratia Dei facit æquales, qui inter quoſlibet vitæ huius labores, ſi fideles permanent, miſeri eſſe non poſſunt, Apoſtolicum illud in omni tentatione dicentes: *Quis nos ſeparabit a charitate Chriſti? tribulatio? an anguſtia? an perſecutio? an fames? an nuditas? an periculum? an gladius? Sicut ſcriptum eſt, quia propter te mortificamur tota die, æſtimati ſumus vt oues occiſionis. Sed in his omnibus ſuperamus per eum, qui nos dilexit.* Et ideò Eccleſia, quæ corpus eſt Chri, nihil de mundi inæqualitatibus metuit, quia nihil de bonis corporalibus concupiſcit. Nec timet inani ſtrepitu fatorum grauari, quæ patientia tribulationum nouit augeri.

* ab.

Galat 3. d

Roma 8 g

Pſal. 43.

11 Vndecima ipſorum blaſphemia eſt, qua fatalibus ſtellis & animas hominum, & corpora opinantur * adſtringi: per quam amentiam, neceſſè eſt, vt * homines paganorum erroribus implicati, & fauentia ſibi (vt putant) ſidera colere, & aduerſantia ſtudeant mitigare. Verùm iſta ſectantibus nullus in Eccleſia catholica locus eſt: quoniam qui ſe talibus perſuaſionibus dedit, a Chriſti corpore totus abſceſſit.

* obſtringi
* omnibus

12 Duodecimus inter hęc illud eſt, quòd ſub alijs poteſtatibus partes animæ, ſub alijs corporis mẽbra deſcribunt: & qualitates interiorum præſulum in patriarcharum nominibus ſtatuũt, quibus è diuerſo ſigna ſyderea, quorũ virtuti corpora ſubijciantur, opponunt. Et in his omnibus inextricabili ſe errore præpediunt, non audientes dicentem Apoſtolum: *Videte, nè quis vos decipiat per philoſophiam & inanem fallaciam, ſecundùm traditionem hominũ, ſecundùm elemẽta mundi, & non ſecundùm Chriſtum, quia in ipſo inhabitat oĩs plenitudo diuinitatis corporaliter, & eſtis in illo repleti, qui eſt caput oĩs principatus & poteſtatis.* Et iterũ: *Nemo vos ſeducat volẽs in humilitate & religione angelorũ, quæ nõ vidit ambulãs, fruſtrà inflatus ſenſu carnis ſuæ,*

Coloſſ. 2. b

Coloſſ. 2. d

non tenens caput, ex quo totum corpus per nexus & coniunctiones ſubminiſtratum et conſtructum, creſcit in augmentum Dei. Quid ergò opus eſt in cor admittere, quod lex non docuit, quod prophetia non cecinit, quod euangelij ueritas non prædicauit, quod Apoſtolica doctrina non tradidit? Sed hæc *operta ſunt eorum mentibus, de quibus Apoſtolus dicit: Erit enim tempus, cùm ſanam doctrinam non ſuſtinebunt, ſed ad ſua deſideria coaceruabunt ſibi magiſtros prurientes auribus: & a veritate quidem auditum auertent, ad fabulas autem conuertentur. Nihil itaque nobiſcum commune habeant, qui talia audent uel docere, uel credere, & quibuſlibet modis nituntur adſtruere, quod ſubſtantia carnis ab ſpe reſurrectionis aliena ſit, atque ità omne ſacramentum incarnationis Chriſti reſoluunt: quia indignum fuit integrum hominem ſuſcipi, ſi indignum erat integrum liberari.

*apta

2. Tim. 4. a

13 Tertiodecimo loco poſitum eſt, eoſdem dicere, quòd omne corpus ſcripturarum canonicarum, ſub patriarcharum nominibus accipiendum ſit, quia illæ duodecim uirtutes, quę reformationem hominis interioris operantur, in horum uocabulis indicentur; ſine qua ſcientia nullam animam poſſe aſſequi, ut in eam ſubſtantiam, de qua prodijt, reformetur. Sed hanc impiam vanitatem deſpectui habet Chriſtiana ſapientia, quę nouit veræ deitatis inuiolabilem & inconuertibilem eſſe naturam: animam autem, ſiue in corpore viuentem, ſiue à corpore ſeparatam, multis paſſionibus ſubiacere. Quæ vtiquè ſi *diuinæ eſſet eſſentiæ, nihil aduerſi poſſet incidere. Et ideò ineffabiliter aliud creator eſt, aliud creatura. Ille enim ſemper idem eſt, & nulla varietatę mutatur: hæc autem mutabilis eſt, etiàm non mutata: quia vt non mutetur, donatum poterit habere non proprium.

*de diuina eſſet eſſentia.

14 Sub quartodecimo verò capitulo, de ſtatu corporis ſentire dicuntur, quòd ſub poteſtate ſiderum atq; ſignorum pro terrena qualitate teneatur: & ideò multa in ſanctis libris, quæ ad exteriorem hominem pertineant, reperiri, vt in ipſis ſcripturis inter diuinam, terrenamque naturam quædam ſibi repugnet aduerſitas: & aliud ſit, quod ſibi vendicet animæ præſules: Aliud, quod corporis conditores. Quæ fabulæ ideò diſſeruntur, vt & anima diuinæ affirmetur eſſe ſubſtantiæ, & caro credatur malæ eſſe naturæ: quoniam & ipſum mundum cum elementis ſuis, non opus Dei boni, ſed conditionem mali profitentur authoris: atq; vt hæc mēdaciorum ſuorū ſacrilegia, bonis titulis colorarēt, omnia penè diuina eloquia ſenſuum nefandorum *immiſſione uiolarunt.

*immixtione.

15 De qua re quintidecimi capituli ſermo conqueritur, & præſumptionē diabolicā meritò deteſtatur: quia & nos iſtud veracium teſtium relatione comperimus, & multos corruptiſſimos eorū codices, qui canonici titularentur, inuenimus. Quomodò enim decipere ſimplices poſſent, niſi venenata pocula quodā melle præliniṫent, nè vſquequaque ſentirentur inſuauia, quæ eſſent futura mortifera? Curandū ergò eſt, & ſacerdotali diligentia maximè prouidendū, vt falſati codices, & à ſyncera veritate diſcordes, in nullo vſu lectionis habeantur. Apocryphæ aūt ſcripturæ, quæ ſub nominibus Apoſtolorū, multarū habent ſeminarium falſitatū, nō ſolùm interdicendæ, ſed etiàm penitùs auferendæ ſunt, atq; ignib*ꝰ* concremandæ. Quāuis enim ſint in illis quædam, quæ uideantur ſpeciem habere pietatis, nunquàm tamen uacua ſunt venenis: & per fabularum illecebras hoc latenter operantur, vt mirabiliū narratione ſeductos, laqueis cuiuſcunq; erroris inuoluant. Vndè ſi quis epiſcoporum vel apocrypha haberi per domos non prohibuerit, vel ſub canonicorum nomine eos codices in eccleſia permiſerit legi, qui Priſcilliani adulterina ſunt emendatione corrupti, hæreticum ſe nouerit iudicandum: quoniam qui aliū ab errore non reuocat, ſeipſum errare demonſtrat.

Hęretici vt corrūpunt ſcripturas.

Apocrypha ſub nominibus Apoſtolorum, concremāda.

16 Poſtremò autem capitulo hoc prodidit iuſta querimonia, quòd *Dicticinij tractatus, quos ſecundùm Priſcilliani dogma conſcripſit, à multis cum veneratione legerentur: cùm ſi aliqd memoriæ Dicticinij tribuendum putant, reparationē eius magis debeāt amare, quàm lapſum. Nō ergò Dicticiniū, ſed Priſcillianum legunt: & illud probant, quod errans docuit, non quod correctus elegit. Sed nemo hoc impunè præſumat, nec inter catholicos cenſeatur, quiſquis vtitur *ſcripturis, non ſolùm ab Eccleſia Catholica, ſed etiàm à ſuo authore damnatis. Non ſit peruerſis liberū ſimulare quod fingunt, nec ſub velamine nominis Chriſtiani, decretorum Imperialiū ſtatuta declinent. Ideò enim ad eccleſiā Catholicam cum tanta cordis diuerſitate conueniūt, ut & quos poſſunt, ſuos faciant: & legū ſeueritatem, dum ſe noſtros mentiuntur, effugiant. Faciunt hoc Priſcillianiſtæ, faciunt Manichæi, quorū cum iſtis tam fœderata ſunt corda, ut ſolis nominibus diſcreti, ſacrilegijs autem ſuis inueniantur vniti: quia & ſi uetus teſtamentū, quod iſti ſe ſuſcipere ſimulant, Manichæi refutant, ad unum tamen finem utrorunq; tendit intentio, cùm quod iſti recipiendo corrumpunt, illi abdicando impugnant. In execrabilibus autē myſterijs eorum, quæ quanto immundiora ſunt, tanto diligentiùs occultantur, vnum prorsùs nefas, una eſt obſcœnitas, & ſimilis turpitudo. Quā & ſi eloqui erubeſcim*ꝰ*, ſolicitiſſimis tamen inquiſitionibus indagatam, & Manichæorum, qui cōprehenſi ſunt, confeſſionibus detectam, ad publicā fecimus peruenire notitiam, nè vllo modo poſſit dubium uideri, quod in iudicio noſtro, cui non ſolùm frequentiſſima præſentia ſacerdotum, ſed etiàm illuſtrium uirorum dignitas & pars quędam ſenatus ac plebis interfuit, ipſorum qui omne facinus perpętrârāt, ore referatum

*Dictinij

*ſcriptis.

eſt, ſicut ea, q̃ ad dilectionem tuam nunc direximus, geſta demonſtrant. Quod autem de Manichæorom fœdiſſimo ſcelere, hoc etiàm de Priſcillianiſtarum inceſtiſſima conſuetudine olim compertum, multumq; vulgatum eſt. Qui enim per omoia ſunt impietate ſenſuum pares, non poſſunt in ſacris ſuis eſſe diſſimiles. Decurſis itaq; omnibus, q̃ libelli ſeries cõprehendit, & à quibus commonitorij forma non diſcrepat: ſufficienter (ut opinor) oſtendimus, quid de his, q̃ ad nos fraternitas tua retulit, cenſeamus: & q̃ non ſit ferendum, ſi tam ꝓphanis erroribus etiàm quorundam ſacerdotum corda conſentiunt, vel (ut mitiùs dixerim) non reſiſtunt. Qua conſcientia hoooꝛem ſibi ſacerdotij p̃ſtitum vendicant, qui ꝓ animabus ſibi creditis non laborant? Beſtiæ irruunt, & ouium ſepta non claudunt. Fures inſidiantur, & excubias non prætendunt. Morbi, crebreſcunt, & remedia nulla proſpiciunt. Cùm autem etiàm illud addunt, ut his, qui ſolicitùs agunt, conſentire detrectent: & impietates, olim toto orbe damnatas, ſubſcriptionibus ſuis ſe anathematizare diſſimulent: quid de ſe intelligi volunt, niſi ꝙ non de numero fratrum, ſed de parte ſint hoſtium?

17 In eo verò, quod in extrema familiaris epiſtolæ tuæ parte poſuiſti, miror cuiuſquam catholici intelligentiam laborare, tanquàm incertum ſit, an deſcendente ad inferna Chriſto, caro eius requieuerit in ſepulcro, q̃ ſicut verè & mortua eſt & ſepulta, ità verè eſt die tertia ſuſcitata. Hoc enim & ipſe Dñs denunciauerat, dicens ad Iudæos: *Soluite templum hoc, & in triduo ſuſcitabo illud.* Vbi euangeliſta ſubiuogit: *Hoc autem dicebat de templo corporis ſui.* Cuius rei ueritatem etiàm Dauid propheta prædixerat, loquens ſub perſona Domini ſaluatoris, & dicens: *Inſuper & caro mea requieſcet in ſpe: Quoniam non derelinques animam meam in inferno, nec dabis ſanctum tuum videre corruptionem.* Quibus utiq; verbis manifeſtum eſt, caro Dñi & verè ſepulta requieuit, & corruptionem non ſubijt, quia celeriter viuificata reditu animæ, reſurrexit. Quod oõ credere, ſatis impium eſt, & ad Manichęi Priſcillianiq; doctrinam pertinere, nõ dubium eſt, qui ſacrilego ſenſu ità ſe Chriſtũ ſimulant confiteri, vt & incarnationis & mortis & reſurrectionis auferant ueritatem. Habetur ergò inter uos epiſcopale concilium & & ad eum locum, qui omnibus opportunus ſit, uicinarum prouinciarum conueniant ſacerdotes, ut ſecundùm ea, quæ ad tua conſulta reſpondimus, pleniſſimo diſquiratur examine, an ſint, aliqui inter epiſcopos, qui huius hæreſeos cõtagio polluantur, à cõmunione ſinè dubio ſeparandi, ſi nefandiſſimã ſectã per oĩum ſenſuũ prauitates damnare noluerint. Nulla eñ ratione tollerandũ eſt, vt qui p̃dicãdæ fidei ſuſcepit officium, is contra euangeliũ Chriſti, contra Apoſtolicam doctrinã, contra vniuerſalis Eccleſiæ ſymbolũ audeat diſputare. Quales illic erunt diſcipuli, vbi tales docebunt magiſtri? quę illic religio populi, q̃ ſalus plebis, ubi contra humanã ſocietatẽ, pudoris ſanctitas tollitur, coniugiorũ fœdera auferuntur, ꝓpagatio generationis inhibet̃, carnis natura damnat̃, contra uerũ autẽ Dei veri cultũ, Trinitas deitatis, negata perſonarom proprietate, confundit̃, aoima hominis diuina eſſentia p̃dicatur, & eadẽ ad diaboli arbitriũ carne concluditur: Dei filius per id, ꝙ ex virgine ortus, non per id, ꝙ ex patre natus eſt, unigenitus p̃dicatur: idemq; nec vera Dei proles, nec verus virginis partus aſſeritur, vt per falſam paſſionẽ, mortemq; non uerã, mendax etiàm reſurrectio reſumptæ de ſepulcro carnis habeatur? Fruſtrà autẽ vtuntur catholico nomine, qui iſtis impietatibus non reſiſtunt. Poſſunt hæc credere, qui poſſunt talia patienter audire. Dedimus itaq; literas ad fratres & coepiſcopos noſtros, Tarraconenſes, Carthaginenſes, Luſitanos, atq; * Gallęcos, eiſq; concilium ſynodi generalis indiximus. Ad tuæ dilectionis ſolicitudinenem pertinebit, ut noſtræ ordinationis authoritas, ad p̃dictarum ꝓuinciarum epiſcopos deferatur. Si autem aliquid (quod abſit) obſtiterit, quò minùs poſſit celebrari generale cõcilium Gallæcię, ſaltem in unum conueniant ſacerdotes, quibus congregatis fratres noſtri Hydatius & Ceponius imminebunt, coniuncta cum eis inſtantia tua, quo citiùs uel prouinciali conuentu remediũ tantis vulneribus afferatur. Data xij. Calend. Auguſt. Callepio & Ardabure viris clariſſimis conſulibus.

Ioan. 2. d

Pſalm. 15.

Hæretica patienter q audis, pôt, & credere.

* Gallæcianos.

A O. 447. ſupra ep. 4 Calliepius hic dicitur Alypius, alias Calypius.

¶Epiſtola 92. eiuſdẽ, ad Ruſticũ, Rauennium, Venerium, & cæteros epiſcopos Galliarum.

LEo epiſcopus Romæ, Ruſtico, Rauẽnio, Venerio, cæteriſq; Galliarum epiſcopis. Impletis per miſericordiam Dei cõmunibus votis, dignum eſt, fraternitatem veſtrã ſanctorum gaudiorum habere conſortiũ. Nã fratris mei, q vice mea Orientali ſynodo p̃ſederunt, q̃ vota retulere, ſignifico, confirmata catholica fide, & glorificata apoſtolicæ p̃dicationis triũpho, ꝙ etiàm hi, qui ad deuiandum vel ſeducti fuerant, uel impulſi, recepta ueritatis luce, lætãtur. Si quidẽ omnes Dñi ſacerdotes, in una ſententia, ſancto ſpiritu docente, conſenſere. Et de ſacramento Dñicæ incarnationis, in qua multorum intelligentia caligabat, ità tenebræ erroris ablatæ ſunt, vt ĩ uno Dño noſtro, uero Dei & hominis filio, nec de humanitatis ambigatur natura, nec de Deitatis eſſentia. In impios autem nefandi erroris authores, qui iodignos ſe DEI gratia iudicantes, correctionis uti remedijs noluere, qualis ſit lata ſententia, exemplaria, quę miſimus, edocebunt: ut agnoſcat veſtra dilectio, fratres chariſſimi, in ſancto examine diuinum non

defuiſſe

deſuiſſe iudicium, qoo & vindicta retributa eſt obduratis, & pax impenſa correctis. Dõs vos incolumes cuſtodiat, fratres chariſſimi.

Epiſtola eiuſdẽ XCIII. ad epiſcopos Galliarum & Hiſpaniarum, de paſcha.

DILECTISSIMIS fratribus, uniuerſis epiſcopis catholicis, per Galliã & Hiſpaniam cõſtituos, Leo. Cùm io omnibus diuioorum pceptorũ regulis exequẽdis, ſacerdotalẽ obſeruãtiam oporteat eſſe coocordẽ, maximè nobis principaliter puidẽdũ eſt, nè ĩ paſchalis feſti die vel ignorantia, vel pſumptio peccatum diuerſitatis incurrat. Vudè quia tẽpus ſacratiſſimæ ſolentũitatis ità diſpoſitos habet limites ſuos, ut ſalutare ſacrameotom nunc citiùs, nunc tardiùs, oporteat celebrari: non deſinit Apoſtolicæ ſedis ſolicitudo pſpicere, nè deuotio eccleſiaſtica aliquo turbetur iocerto. Quũ igitur in quibuſdam aſſcriptionibus patrũ, futurũ, pximè paſcha Dñi, ab alijs in diẽ xv. Kal. Maij, ab alijs io diem viij. Kalẽdarum earundem inueniretur aſſcriptũ, tantũ me diuerſitas iſta pmooit, vt clementiſſimo principi Martiano curã de hac re animi mei paoderem, vt pcipiente ipſo, ab his, qui habent huiᵘ ſupputationis peritiam, diligentiùs illic diſcuſſa ratione qreretur, quo die poſſet veneranda ſolẽnitas rectiùs celebrari. Quo reſcribente, viij. Kalend. Maij definitus eſt dies. Quia ergò ſtudio vnitatis & pacis malui Orientaliũ definitioni acquieſcete, q̃ in tantæ feſtiuitatis obſeruantia diſſidere: nouerit fraternitas veſtra, die viij. Kalendarom Maiarum, ab omnibus reſurrectiooẽ Dñicam celebrandam, & hoc ipſum p vos alijs eſſe fratribos intimandum, vt diuinę pacis conſortio, ſicut vna fide iungimur, ità vna ſolennitate feriemur.

¶ Epiſtola 94. eiuſdem, ad epiſcopos & presbyteros, intra Thraciam prooinciam conſtitutos.

DOMINIS fratribus meritò beatiſſimis, in Chriſto venerabilibus, Samartioni, Carathoni, Deſiderio epiſcopis, & presbyteris oĩum eccleſiarũ, q̃ ſunt intra puinciã Thraciam conſtitutæ, Leo, Victorius, Euſtathius, epiſcopi. Tãta ſeculi poteſtates circa ſacerdotalem ordinem reuerentia pualuere, etiàm hi, quos ſob Imperiali nomine terris diuina potentia pẽſſe pcepit, vt ius diſtringendorum negociorũ epiſcopis ſanctis iuxta diualia conſtituta permiſerint. Quod cùm & iuris antiqui formulis, & illibatis frequentiùs ſit legibus confirmatum, pſeoti tñ tempore à pleriſq; inuenimus fuiſſe calcatũ. Nam pcermiſſo ſacerdotali iudicio, paſſim ad examen ſeculare tranſiere. Quocircà nobi, viſum eſt, ut hanc & ſacræ legis, & noſtri ordinis cootumeliam, & ad pſens vlciſceretur plena diſtrictio, & obſeruandã formulam conſtitueret in futurum. Cenſemus itaq;, vt quicuoqoe, prætermiſſo ſacerdote eccleſiæ ſuæ, ad diſceptationem veneri ſecularium, ſacris liminibus expulſus, à cæleſti arceatur altario: neque vllus poſt hanc diffinitionem, q̃ cõmuni ſedit arbitrio, quicquã ſibi vltra pſcriptum vendicare nitatur, & ità fiet, vt his qui antè errauêre, cõgrua emendatione ſe corrigaot: & qui ſub obſeruatione clericali cæleſti probatur ſeruire officio, ex clero abijcieodum* ſe norit, ſi prætermiſſo ſacerdotũ iudicio, ſecularem adierit poteſtatem. Qood ideò ſingulos, vniuerſoſq; volumus agnoſcere, ut quod pleno iuſtitiæ & iuris ordine conſtitutum eſt, effectum totius firmitatis in omnibus clericorũ negocijs ſortiatur. Sanè ſi clericus laicum pulſet, priùs ſe audiri ab epiſcopis poſcat: tũ ſi petitioni ſuæ laicum viderit obuiare, ex permiſſu epiſcopi ſui, in ſeculi moderatores diſceptatiooe confligat. Leo epiſcopus ſcribit, Victorius epiſcopus ſcribit, Euſtathius epiſcopus ſcribit.

Clerici ne adeant Tribunalia ſecularia.

¶ Epiſtola eiuſdem XCV. ad Leonem Auguſtum.

CAPITVLORVM SEQVENTIS epiſtolæ tituli.

De blaſphemijs Neſtorij & Eutychetis, eorumq; digno anathemate. 1
Quòd in una Dñi IESV perſona, gemina ſit Deitatis & humanitatis aſſerẽda natura. 2
De capitulis fidei, ex ſanctorum patrũ libris collectis. 3

CAPITVLVM I.

LEo epiſcopos, Leooi Auguſto. Promiſiſſe me memini, venerabilis Imperator, in cauſa fidei, de qua clementiam tuam nom piè eſſe ſolicitam, pleniorem humilitatis meæ dirigendum eſſe ſermonem: quem nũnc (auxiliante Domino) fideli occaſiooe perſoluo, vt ſancto pietatis tuæ ſtudio, vtilis (quantùm arbitror) deeſſe non poſſit inſtructio. Quanuis enim ſciam clementiã tuã humanis inſtitutionibus non egere, & ſynceriſſimã de abundantia ſpiritusſancti hauſiſſe doctrinam, officij tamen mei eſt, & patefacere quod intelligis, & pdicare quod credis, ut ignis ille, quem Dñs veniens miſit in terrã, motu crebræ meditationis agitatus, ſic concaleſcat, vt ferueat: & ſic inflammetur, ut luceat. Magnas enim caligines Eutychiana hæreſis Orientis partibus inferre molita eſt, & ab illa luce, quæ (ſicut euangelium loquitur) locet in tenebris, & tenebræ eam non comprehenderunt, imperitorum oculos tentauit auertere. Cumque ipſa in ſuam reciderit cæcitatem, nunc in diſcipulis recrudeſcit, quod in authore defecit. Non longo nanq; temporis interuallo catholica fides, q̃ eſt ſingularis & uera, cuiq; nihil addi, nil ve minoi poteſt, à duobus eſt hoſtibus appetita, qoorum prior Neſtorius, Eutyches ſecundos emerſit, qui Eccleſiæ Dei duas hæreſes ſibimet contrarias inferre voluerunt, vt vterq; a prædicatoribus veritatis meritò damnarentur: quia inſanũ nimis & ſacri

Epiſt. 71. id promiſeſet.

Luce 12. f

Ioan. 1. b

legum fuit, quod varia falſitate ambo ſenſe-
runt, Anathematizetur ergò Neſtorius, qui B.
virginem Mariam, non Dei, ſed hominis tan-
tummodò credidit genitricē, vt aliam perſo-
nam carnis, aliam faceret deitatis: nec vnum
Chriſtum in verbo Dei & carne ſentiret, ſed
ſeparatim atque ſeiunctim alterū filiū Dei,
alterū hominis prædicaret, cùm manente illa
incōmutabili verbi eſſentia, quæ ei cum patre
& ſpiritu ſancto intemporalis atque coæterna
eſt, ità intra virginea viſcera verbū caro ſit fa-
ctū, vt per id, quod ineffabile eſt, ſacramentū
vno conceptu, vnoq; partu, ſecundùm verita-
tē vtriuſq; naturæ, ea virgo & ancilla Dñi eſ-
Lucæ 1. f ſet, & mater. Quod etiam Eliſabeth (ſicut Lu-
cas euangeliſta declarat) intellexit, & dixit:
(Vnde hoc mihi, vt veniat mater Dñi mei ad
me?) Eutyches quoque eodē percellatur ana-
themate, qui per impios veterum hæreticorū
voluutatus errores, tertiū Apollinaris dogma
delegit, vt negata humanæ carnis atq; animæ
veritate, totum Dñm noſtrum Ieſum Chriſtū
vnius aſſereret eſſe naturæ, tanquàm verbi Dei-
tas ipſa ſe in carnem animamq; conuerterit,
& concipi ac naſci, nutriri & creſcere, cruci-
figi ac mori, ſepeliri ac reſurgere, & aſcendere
in cœlum, & in patris dextra, vnde ad iudicā-
dos viuos & mortuos veniet, cōſidere, diuinæ
tātùm eſſentiæ fuerit, quæ nihil horum in ſe,
ſine carnis recipit veritate: quoniam natura
vnigeniti, natura eſt patris, natura eſt Spiri-
tusſancti. Simulq; impaſſibilis, ſimul eſt incō-
mutabilis, ſempiternę Trinitatis indiuiſa vni-
tas, & conſubſtantialis æqualitas. Vnde ſi ab
Apollinaris peruerſitate Eutychianus quiſq;
deſciſcit, ne cōuincatur Deitatem paſſibilem
ſentire atque mortalem, & tamen verbi incar-
nati, id eſt, verbi & carnis vnā audet pronun-
ciare naturam, manifeſtè in Valentini & Ma-
nichęi tranſit inſaniam, & mediatorem Dei &
hominum, hominem Ieſum Chriſtum, ſimu-
latoriè credit omnia egiſſe, nec humanum in
ipſo corpus, ſed phantaſticam corporis ſpe-
ciem oculis apparuiſſe cernentium. Quæ im-
pietatis mēdacia, quoniam olim fides catho-
lica deteſtatur, & talium aſſertionum ſacrile-
gia, concordibus per totum mundum beato-
rum patrum dudùm ſunt damnata ſentētijs:
non dubium eſt, eam nos fidem prædicare at-
que defendere, quam ſancta ſynodus Nicæna
confirmauit, dicens: Credimus in vnū Deum
patrem omnipotentem, omnium viſibilium
& inuiſibilium factorem, & in vnum Domi-
num noſtrum Ieſum Chriſtum filiū Dei, na-
tum de patre vnigenitum, hoc eſt, de ſubſtan-
tia patris, Deum de Deo, lumen de lumine,
Deum verum de Deo vero, natum, non factū,
vnius ſubſtantię cum patre, (quod Gręci di-
cūt Homouſion) per quem omnia facta ſunt,
ſiue quę in cœlo, ſiue quę in terra. Qui pro-
pter nos, & propter noſtram ſalutem deſcen-
dit de cœlo, & incarnatus eſt, & homo factus,
paſſus eſt, & reſurrexit tertia die. Aſcendit ad
ad cœlos, inde venturus iudicare viuos & mor-
tuos. Et in Spiritum ſanctum. In qua profeſ-
ſione hoc euidentiſſimè continetur, quod etiā
nos de Domini incarnatione confitemur &
credimus, qui ad ſalutem humani generis re-
formādam, veram carnem noſtrę fragilitatis,
non de cœlo ſecum detulit, ſed in vero virgi-
nis matris aſſumpſit.

2 Quicunque ergò illi ſunt ità obcæcati, & à
lumine veritatis alieni, vt verbo Dei à tempo-
re incarnationis, humanę carnis denegent ve-
ritatem; oſtendant, in quo ſibi Chriſtianum
nomen vſurpent, & cum euangelio veritatis
qua ratione concordent, ſi B. Virginis partu,
aut caro ſine deitate, aut deitas eſt orta ſine
carne. Sicut enim negari non poteſt, Euange- Ioan. 1. d
liſta dicente, (quòd verbum caro factum eſt,
& habitauit in nobis:) ità negari non poteſt,
beato Paulo Apoſtolo prædicāte, (quòd Deus 2. Cor. 5. d
erat in Chriſto, mundū reconcilians ſibi.) Quę
autem reconciliatio eſſe poſſet, qua humano
generi propiciaretur Deus, niſi omnium cau-
ſam mediator Dei hominumque ſuſciperet?
Qua verò ratione veritatem mediatoris im-
pleret, niſi qui in forma Dei æqualis eſt patri,
in forma ſerui particeps eſſet & nñ? vt mor-
tis vinculum, vnius præuaricatione cōtractū:
vnius morte (qui ſolus morti nihil debuit)
ſolueretur? Effuſio enim pro iniuſtis ſangui-
nis iuſti Chriſti, tam potens fuit ad priuile-
gium, tam diues ad precium, vt ſi vniuerſitas
captiuorum in redemptorem ſuum crederet,
nullum diaboli vincula retinerent: quoniam
ſicut Apoſtolus ait, (Vbi abundauit peccatū, Rom. 5. b
ſuperabundauit & gratia.) Et cùm ſub peccati
præiudicio nati, poteſtatem acceperint ad iu-
ſtitiam renaſcendi: validius factum eſt donū
libertatis, quàm debitū ſeruitutis. Quam ita-
que ſibi in huius ſacramēti pręſidio ſpem re-
linquunt, qui in ſaluatore noſtro negant hu-
mani corporis veritatem? Dicant, quo ſacri-
ficio reconciliati: dicant, quo ſanguine ſint
redempti. Quis eſt, vt ait Apoſtolus, (qui tra- Epheſ. 5. a
didit ſemetipſum pro nobis oblationē & ho-
ſtiam Deo in odorem ſuauitatis?) Aut quod
vnquàm ſacrificiū ſacratius fuit, quàm quod
verus & æternus pōtifex altari crucis, per im-
molationem ſuæ carnis impoſuit? Quanuis Pſal. 115. a
enim multorum ſanctorum in cōſpectu Do-
mini precioſa mors fuerit, nullius tamen in-
ſontis occiſio, redemptio fuit mūdi. Accepe-
runt iuſti, non dederunt, coronas: & de forti-
tudine fidelium, exempla nata ſunt patien-
tiæ, non dona iuſtitię. Singulares quippe in
ſingulis mortes fuerunt, nec alterius quiſquā
debitum ſuo fine perſoluit, cùm inter filios
hominum vnus ſolus Dominus noſter Ieſus
Chriſtus, qui verè erat agnus immaculatus,
extiterit, in quo omnes crucifixi, omnes mor-
tui, omnes ſepulti, omnes ſunt etiam ſuſcitati:
de quibus ipſe dicebat: (Cùm exaltatus fue- Ioan. 12. c
ro à terra, omnia traham ad meipſum.) Fides
enim vera, iuſtificans impios, & creans iuſtos,

ad humanitatis ſuæ tracta participem, in illo
acquirit ſalutem, in quo humo ſolo ſe inuenit
innocentem, liberum habens per gratiã Dei
de eius potentia gloriari; qui contra hoſtem
humani generis in carnis noſtræ humilitate
congreſſus, his victoriam ſuã tribuit, in quorum corpore triumphauit. Licèt ergò in vno
Dño noſtro Ieſu Chriſto, vero Dei atque hominis filio, verbi & carnis vna perſona ſit, q̃
inſeparabiliter atque indiuiſè cõmunes habeat actiones: intelligendæ tamen ſunt ipſorum operum qualitates, & ſynceræ fidei contemplatione cernẽdũ eſt, ad quæ prouehatur
humilitas carnis, & ad quæ inclinet altitudo
diuinitatis: quid ſit, quod caro ſinè verbo nõ
agit: & quid ſit, quod verbum ſinè carne non
Lucæ 1. c efficit: Sine verbi enim potẽtia nec conciperet
virgo, nec pareret, & ſine veritate carnis ob-
Lucæ 2. a uoluta pannis in ſantia nõ iaceret. Sine verbi
potentia non adorarent Magi puerum, ſtella
Matth. 2. a indice declaratum: & ſine veritate carnis non
iuberetur in Aegyptum transferri puer, & ab
Matth. 2. b Herodis perſecutione ſubduci. Sine verbi potentia non diceret vox patris miſſa de cœlo:
Matth. 3. d Marc. 1. b Hic eſt filius meus dilectus, in quo mihi benè
complacui, ipſum audite. & ſine veritate carnis non proteſtaretur Ioannes: Ecce agnus Dei,
Ioan. 1. d ecce qui tollit peccata mundi. Sine verbi potentia nõ fieret redintegratio debilium, & viuificatio mortuorum: & ſine veritate carnis,
Ioan. 11. f Matth. 4. a Marc. 4. d nec cibus ieiunio, nec ſomnus eſſet neceſſarius
fatigato. Poſtremò, ſine verbi potentia non ſe
Ioan. 10. d Dñs patri profiteretur æqualẽ, & ſine verita-
Ioan. 14. d te carnis non idem diceret patrẽ ſe eſſe maiorem, cùm catholica fides vtrunque ſuſcipiat,
vtrunque defendat, quę ſecundùm confeſſio-
Matt. 16. c nem B. Apoſtoli Petri, vnum Chriſtũ Dei viui
filium, & hominem credit, & verbum. Quamuis
itaque ab illo initio, quo in vtero virginis verbũ caro factũ eſt, nihil vnquàm inter vtranq;
formam diuiſionis extiterit, & per omnia incrementa corporea vnius perſonę fuerint totius tẽporis actiones, ea ipſa tñ, quæ inſeparabiliter facta ſunt, nulla permixtione cõfundimus: ſed quid cuius formæ ſit, ex operũ qualitate ſentiamus. Dicant ergò iſti hypocritæ, q
cæcis mentibus lumen nolunt recipere verita-
Ioan. 19. d tis, in qua forma crucis ligno Dñs maieſtatis
Ibidem g Chriſtus affixus ſit: quid iacuerit in ſepulcro:
Matt. 28. a & reuoluto monumẽti lapide, quæ tertio die
caro reſurrexerit: & in qua poſt reſurrectionem ſuam non credentes quoſdã diſcipulos
Luc. 24. d arguebat, & hæſitationẽ cunctantium confu-
Luc. vlt. f tabat, cùm diceret: (Palpate & videte, q a ſpi-
„ ritus carnem & oſſa nõ habet, ſicut me vide-
Ioan. 20. g tis habere.) Et Apoſtolo Thomæ: (Infer ma-
„ num tuam in latus meũ, & vide manus meas
„ & pedes, & noli eſſe incredulus, ſed fidelis.)
Qua vtique manifeſtatione corporis ſui, iam
hæreticorum mẽdacia deſtruebat, vt vniuerſa
Eccleſia Chriſti imbuenda doctrinis, hoc ſibi
non dubitaret credendum, quod Apoſtoli ſuſceperant prædicandum. At ſi in tãta luce ve-

ritatis tenebras ſuas hæretica obduratio non
relinquit, oſtendant, vnde ſibi ſpem vitæ polliceantur æternæ, ad quam niſi per mediatorem Dei & hominũ, hominẽ Ieſum Chriſtũ,
non poteſt perueniri. Sicut enim ait beatus Actor. 4. c.
Petrus Apoſtolus, (non eſt aliud nomen datũ „
hominibus ſub cœlo, in quo oporteat nos ſal- „
uos fieri:) nec eſt redemptio captiuitatis hu- „
manæ, niſi in ſanguine eius, q dedit ſemetipſum redemptionem pro omnibus: & qui (ſi- 1. Tim. 2. b
cut prædicat beatus Apoſtolus Paulus) (cùm „
in forma Dei eſſet, non rapinã arbitratus eſt, Philip. 2. a b
eſſe ſe æqualem Deo, ſed ſemetipſum exinaniuit formam ſerui accipiens, in ſimilitudinem „
hominũ factus, & habitu inuentus vt homo, „
humiliauit ſemetipſum, factus obediens vſq; „
ad mortem, mortem autem crucis:) Propter „
quod & Deus exaltauit illum, & donauit illi
nomẽ, quod eſt ſuper omne nomen, vt in nomine Ieſu omne genu flectatur cœleſtiũ, terreſtrium & infernorum, & omnis lingua cõfiteatur, quia Dñs Ieſus Chriſtus in gloria eſt
Dei patris. Cùm ergò vnus ſit Dominus Ieſus Chriſtus, & veræ Deitatis veræque humanitatis in ipſo vna prorsùs eademq; perſona
ſit, exaltationem tamen, quia illum (ſicut do-
ctor gẽtium dicit) exaltauit Deus, & donauit Philip. 2. b
illi nomen, quod ſuper omne nomẽ excellit,
ad eam intelligimus pertinere formã, quę ditanda erat tantæ glorificationis augmento.

In forma quippe Dei, æqualis erat filius
patri, & inter genitorem atque vnigenitum
nulla in eſſentia erat diſcretio, nulla in maieſtate diuerſitas, nec per incarnationis myſterium aliquid deceſſerat verbo, quod ei patris
munere redderetur. Forma autem ſerui, per
quam impaſſibilis Deitas ſacramentum magnæ pietatis impleuit, humana humilitas eſt,
quæ in gloriam diuinæ poteſtatis euecta, eſt
in tantam vnitatẽ, ab ipſo conceptu virginis,
Deitatis & humanitatis conſerta, vt nec ſine
homine diuina, nec ſine Deo agerẽtur humana. Propter quod ſicut Dñs maieſtatis dicitur
crucifixus, ità qui ex ſempiternitate æqualis
Deo, dicitur exaltatus: quia inſeparabiliter
manente vnitate perſonæ, vnus atq; idem eſt
& totus hominis filius propter carnem, & totus Dei filius propter vnam cum patre deitatem. Quicquid ergò in tempore accepit Chriſtus, ſecundùm hominem accepit, cui, quæ
non habuit, conferrentur. Nã ſecundùm potentiam Deitatis, indifferẽter omnia quæ habet pater, etiam filius habet: & quæ in forma
ſerui à patre accepit, eadẽ in forma Dei etiam
ipſe donauit.

Secundùm formam enim Dei, ipſe & pater Ioan. 10. f
unum ſunt: ſecundùm formam autem ſerui,
non uenit facere uoluntatem ſuã, ſed uolun- Ioan. 6. d
tatem eius qui miſit eum.

Secundùm formam Dei, ſicut pater habet
uitã in ſemetipſo, ſic dedit & filio uitam ha- Ioan. 5. d
bere in ſemetipſo.

Secundùm formam ſerui, triſtis eſt anima Matt. 26. d

eius vſq; ad mortẽ. Et idem ipſe eſt (ſicut ait Apoſtolus) & diues, & pauper. 2. Cor. 8. b

Diues, quia euangeliſta dicente, In principio erat verbum, & verbũ erat apud Deum, & Deus erat verbũ, hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipſum facta ſunt, & ſinè ipſo factum eſt nihil. Ioan. 1. b

Pauper verò, quia propter nos verbum caro factum eſt, & habitauit in nobis. Quæ autem eſt eius exinanitio, quæue paupertas, niſi formæ ſeruilis acceptio? per quam, verbi maieſtate velata, diſpẽſatio humanæ redemptionis impleta eſt. Nam quia captiuitatis noſtræ reſolui originalia vincula non poterant, niſi exiſteret homo noſtri generis noſtræque naturæ, quem peccati præiudicia non tenerẽt, & qui immaculato ſanguine ſuo chirographum lethale dilueret, ſicut ab initio erat diuinitùs præordinatam? ità eſt in plenitudine præfiniti temporis factum, vt multis modis ſignificata promiſſio, in diu expectatũ veniret effectum, nec poſſet eſſe ambiguũ, quod continuis teſtificationibus ſemper fuerat nunciatum. Coloſſ. 2. c In magno autem ſacrilegio ſe verſari hæreticorum manifeſtat impietas, cùm ſub ſpecie Deitatis honorandæ, humanæ carnis in Chriſto denegant veritatem, & religioſè exiſtimans credi, ſi dicatur in ſaluatore noſtro verum non eſſe, quod ſaluat, cùm ità ſecundùm promiſſionem omnia ſecula * parturiẽtẽ, mundus ſit Deo reconciliatus in Chriſto, vt niſi verbum dignaretur caro fieri, nulla poſſet caro ſaluari. Titi 1. a * percurrentem 2. Cor. 5. d Omne enim ſacramentum fidei Chriſtianæ, magno (vt hæretici volunt) decoloratur obſcuro, ſi lux veritatis, ſub mẽdacio putatur latuiſſe phantaſmatis. Non ergò quiſquam ſibi erubeſcendum exiſtimet Chriſtianus, de noſtri in Chriſto corporis veritate, quia oẽs Apoſtoli, Apoſtolorumque diſcipuli, & præclari eccleſiarum quiq; doctores, qui ad martyrij coronam, vel ad confeſſionis meruere gloriã peruenire, in huius fidei lumine ſplenduerant, conſonis vbique ſentẽtijs intonantes, ꝙ in Dño Ieſu Chriſto, Deitatis & carnis vna ſit confitenda perſona. Qua autem rationis ſimilitudine, qua diuinorũ voluminũ portione hęretica impietas ſe exiſtimat adiuuari, q̃ veritatẽ negat corporis Chriſti, cùm hanc non lex teſtificari, non prophetia pcinere, non euangelia docere, non ipſe deſtiterit Chriſtus oſtendere? Quærãt p omnem ſeriem ſcripturarum, quò tenebras ſuas fugiant, non quo verum lumẽ obſcurẽt: & p omnia ſecula ità veritatẽ inueniẽt coruſcantẽ, vt magnum hoc & mirabile ſacramentũ, ab initio videant creditũ, quod eſt in fine cõpletum. De quo, cùm ſanctarũ literarũ nulla pars ſileat, ſufficit quædam cõſona veritatis ſigna poſuiſſe, quibus diligentia fidei in ſplendidiſſimam latitudinem dirigatur, & ſyncera intelligentiæ luce perſpiciat, ꝙ in filio Dei, qui ſe inceſſabiliter filiũ hominis & hominem profitetur, non ſit Chriſtianis erubeſcendũ, ſed conſtantiſſimè gloriandũ. Vt autẽ pietas tua cum venerabiliũ patrũ prędicationibus nos concordare cognoſcat, aliquãtas eorũ ſententias huic credidi ſubijciendas eſſe ſermoni. Quibus ſi dignetis attendere recenſitis, non aliud nos prædicare reperies, quàm quod ſancti Patres noſtri toto orbe docuere: nec quenquam ab illis, niſi ſolos impios hæreticos, diſcrepare. His igitur, glorioſiſſime & venerabilis Imperator, quanta potui breuitate perſtrictis, cum inſpirata tibi diuinitùs fide etiam noſtram prædicationem vnitam eſſe cognoſces, nec in aliquo nos ab Euangelica Apoſtolicaque doctrina, vel à catholicæ profeſſionis ſymbolo diſcrepare: quoniam, ſicut docet beatus apoſtolus Paulus, magnum eſt pietatis ſacramentum, quod manifeſtatum eſt in carne, iuſtificatum eſt ſpiritu, apparuit angelis, prædicatum eſt gentibus, creditum eſt in mundo, aſſumptum eſt in gloria. 1. Tim. 3. d Quid igitur tuæ vtilius eſt ſaluti, quid tuę congruentius poteſtati, quàm vt paci eccleſiarum, Dñi, tua conſtitutione proſpicias, & in omnibus tibi ſubditis Dei dona defendas, neque vlla ratione patiaris, per inuidiam diaboli miniſtros ipſius in cuiuſquam ſæuire perniciem, vt qui in hoc ſeculo temporali eminẽs regno, in æternum merearis regnare cum Chriſto? Data 13. Calend. Septembris, Leone & Maioriano Auguſt. conſulibus.

3 Sancti Hilarij Pictauienſis Epiſcopi & confeſſoris, in libro ſecundo, inter cætera: Vnum igitur hoc eſt immobile fundamentum, vna hęc felix fidei petra, Petri ore confeſſa; Tu es (inquit) Chriſtus filius Dei viui, tanta in ſe argumenta ſuſtinens veritatis, quantę peruerſitatum quæſtiones, & infidelitatis calumniæ mouebuntur. Hilarij Pictauieñ. epiſcopi lib. 2. de fide, vel de Trinita. Matth. 16. c Iam in cæteris diſpenſatio voluntatis paternæ eſt. Virgo, partus, & corpus, poſt quæ crux, mors, inferi, ſalus noſtra eſt. Humani enim generis cauſa, Dei filius natus ex virgine & Spiritu ſancto, ipſo ſibi in hac operatione conſorte, & ſua, Dei videlicet, inumbrante virtute, corporis ſibi initia conſeuit, & exordia carnis inſtituit, vt homo factus ex virgine, naturam in ſe carnis exciperet, perq; huius admixtionis ſocietatem, ſanctificatum in eo vniuerſi generis humani corpus exiſteret, vt quemadmodùm omnes in ſe, per id, ꝙ corporeum ſe eſſe voluit, conderentur: ità rurſum in oẽs ipſe per id, quod eius eſt inuiſibile, referretur. Dei igitur imago inuiſibilis, pudorem humani exordij non recuſauit: & per conceptionem, partum, vagitum & cunas, omnes naturæ noſtræ contumelias tranſcurrit. Quid tandèm dignum à nobis tantæ dignationis affectui rependetur? Inenarrabilis à Deo originis vnus vnigenitus Deus, in corpuſculi humani formam ſanctę virginis vtero inſertus, accreſcit. Qui omnia continet, & intra quem & per quem cuncta ſunt, humani partus lege pfertur: & ad cuius vocẽ Archãgeli atq; Angeli

mundi reſoluentur elementa, vagitu infantiæ auditur. Qui inuiſibilis & incomprehenſibilis eſt, non viſu, ſenſu, tactu moderandus, cunis eſt obuolutus. Hæc ſi quis indigna Deo recolit, tanto ſe maioris beneficij obnoxium confitebitur, quanto minùs hæc Dei conueniunt maieſtati. Non ille eguit homo effici, per quem homo factus eſt: ſed nos eguimus, vt Deus caro fieret, & habitaret in nobis, id eſt, aſſumptione carnis vnius, membra vniuerſæ carnis incoleret. Humilitas eius, noſtra nobilitas eſt: contumelia eius, noſter honor eſt. Quod ille eſt Deus in carne cõſiſtens, hoc nos viciſsim in Deum ex carne renouari.

Ioan. 1. b

Idē Hila. lib. 9. vt ſupra.

ITEM eiuſdem in libro nono inter cæteras: Neſcit planè vitam ſuam, neſcit, qui Chriſtum Ieſum, vt verum Deum, ita & verū hominem ignorat. Et eiuſdem periculi res eſt, Chriſtum Ieſum vel ſpiritum Deum, vel carnem noſtri corporis denegare. Omnis ergò, qui cõfitebitur me coram hominibus, confitebor & ego eum coram patre meo, qui eſt in cœlis. Qui autem negauerit me coram hominibus, negabo & ego eum coram patre meo, qui eſt in cœlis. Hæc verbum caro factum loquebatur, & homo Ieſus Chriſtus Dominus maieſtatis docebat, mediator ipſe in ſe ad ſalutem Eccleſiæ conſtitutus, & ipſo illo inter Deum & homines mediatoris ſacramento vtrunque vnus exiſtens, dum ipſe ex vnitis in idipſum naturis, naturę vtriuſque res eadem eſt, ità tamen, vt neutro caret et in vtroque, nè fortè Deus eſſe, homo naſcendo, deſineret, & homo rurſus, Deus manendo non eſſet. Hæc itaque humanæ beatitudinis fides vera eſt, Deus & hominem prædicare, verbum & carnem confiteri: neque Deum neſcire, quòd & homo ſit: neque carnē ignorare, qui verbū ſit.

Matt. 10. d

Idem vbi ſuprà.

ITEM eiuſdem in eodem libro inter cætera: Natus igitur vnigenitus Deus ex virgine homo, & ſecūdùm plenitudinem temporum in ſemetipſo profecturus in Deum hominē, hunc per omnia euāgelici ſermonis modum tenuit, vt ſe filiū Dei credi doceret, & hominis filium prædicari admoneret, loquens & gerens homo vniuerſa quæ Dei ſunt, loquens deindè & gerens Deus vniuerſa quę hominis ſunt: ità tamē, vt in ipſo illo vtriuſque generis ſermone, nunquàm niſi cum ſignificatione & hominis & Dei loquutus ſit...

Idem vbi ſuprà.

ITEM alio loco in eodem libro inter cætera: Hinc itaq; fallēdi ſimplices atque ignorātes hæreticis occaſio eſt, vt quæ ab eo ſecūdùm hominem dicta ſunt, dicta eſſe ſecūdùm naturæ diuinæ infirmitatem mentiantur: & quia vnus atque idem eſt, loquens omnia, quę loquitur, de ſemetipſo omnia eum locutum eſſe contendant. Nec ſanè negamus, totum illum, qui eius manet, naturæ ſuæ eſſe ſermonem. Sed ſi Ieſus Chriſtus, & homo & Deus eſt, & neque cùm homo, tum primùm Deus: neque cùm homo, tum nõ etiam & Deus, neque poſt hominem in Deo, non totus homo totus Deus: vnum atque idem, neceſſè eſt, dictorum eius ſacramentum eſſe, quod generū. Et cùm in eo ſecundùm tempus diſcernis hominem à Deo, Dei tum atque hominis diſcerne ſermonem. Et cùm Deum atque hominē in tempore confitebere, Dei atque hominis in tempore dicta dijudica. Cùm verò ex homine & Deo, rurſum totius hominis, totius etiam Dei tempus intelligis, ſi quid aliud, ad demonſtrationem eius temporis dictum eſt, tēpori coaptato, quæ dicta ſunt: vt cùm aliud ſit ante hominem Deus, aliud ſit homo & Deus, aliud ſit poſt hominem & Deum totus homo, & totus Deus, non confundas temporibus & generibus diſpenſationis ſacramentum, cùm pro qualitate generum ac naturarum, alium ei in ſacramento hominis neceſſe eſt ſermonem fuiſſe non nato, alium adhuc morituro, alium iā æterno. Noſtri igitur cauſa hæc omnia Ieſus Chriſtus *manens, & corporis noſtri homo natus, ſecundùm cõſuetudinem naturæ noſtrę loquutus eſt, non tamē omittens naturę ſuę eſſe, quod Deus eſt. Nam tametſi in partu & paſſione & morte, naturę noſtrę res peregerit, res tamen ipſas omnes virtute naturę ſuę geſſit. Et cetera.

*gerens.

Idē vbi ſupra.

ITEM alio loco in eodem libro, inter cętera: Vidéſne ità Deum & hominem prædicari, vt mors homini, Deo verò carnis excitatio deputetur? Nõ tamen vt alius ſit, qui mortuus eſt, & alius ſit per quem mortuus reſurgit. Spoliata enim caro, Chriſtus eſt mortuus: & rurſum Chriſtum à mortuis excitās, idem Chriſtus eſt, carne ſe expolians. Naturā Dei, in virtute reſurrectionis intellige: diſpenſationem hominis, in morte cognoſce. Et cùm ſint vtraque ſuis geſta naturis, vnū tñ Chriſtū Ieſum eum memento eſſe, qui vtrunque eſt.

Idē vbi ſuprà.

ITEM poſt pauca: Hęc igitur demonſtranda à me paucis fuerunt, vt vtriuſque naturę perſonam tractari in Domino Ieſu Chriſto meminiſſemus: quia qui erat in forma Dei, formam ſerui accepit.

Athaſ. Alexādrini ex epiſtola ad Epictetum epiſcopum Corinthi.

ITEM ſancti Athanaſij Alexandrinę Eccleſię Epiſcopi & confeſſoris, ad Epictetum Corinthiorum epiſcopū: Quomodò autem vel dubitare auſi ſunt, qui dicuntur Chriſtiani, ſi Dominus, qui ex Maria virgine proceſſit, filius quidem ſubſtantia & natura Dei eſt: quod autem ſecundùm carnem, ex ſemine Dauid eſt & carne ſanctę Marię?

Amb. Mediolaū. lib. 2. de fide, ca. 4. ad Gratianū Imperatorem.

ITEM ſancti Ambroſij epiſcopi, & cõfeſſoris Mediolanenſis Eccleſię, ad Imperatorē Gratianum, in libro ſecundo de fide inter cętera: Vnde illud, quod lectum eſt, Dominum maieſtatis crucifixum eſſe, non quaſi in maieſtate ſua crucifixum putemus: ſed quia idem Deus, idem homo: per diuinitatem Deus, per ſuſceptionē carnis homo Chriſtus Ieſus, Dominus maieſtatis dicitur crucifixus, quia cõſors vtriuſq; naturę, id eſt, humanę atque diuinę, in natura hominis ſubijt paſſionem: vt indiſcretè & Dominus maieſtatis dicat eſſe,

qui

qui paſſus eſt: & filius hominis, ſicut ſcriptũ
Ioan. 3. b. & Ephe. 4. b eſt, qui deſcendit de cœlo. ITEM alio loco in
eodem libro inter cætera: Sileant igitur ina-
nes de ſermonibus quæſtiones, quia regnum
1. Cor. 4. d Dei (ſicut ſcriptũ eſt) non in perſuaſione ver-
bi eſt, ſed in oſtẽſione virtutis. Seruemus di-
ſtinctionẽ diuinitatis & carnis. Vnus in vtro-
que loquitur Dei filius, quia in eodẽ vtraque
natura eſt: etſi idem loquitur, nõ vno ſemper
loquitur modo. Intende in eo nunc gloriam
Dei, nunc hominis paſſiones. Quaſi Deus lo-
quitur, quæ ſunt diuina, quia verbũ eſt: quaſi
homo dicit, quæ ſunt humana, quia in mea
Ex cap. 6. ſubſtantia loquebatur. ITEM eiuſdem in li-
bro de incarnatione Domini cõtra Apollina-
riſtas: Sed dum hos redarguimus, emergunt
alij, qui carnem Domini & diuinitatẽ dicant
vnius naturæ. Quæ tantũ ſacrilegium inſer-
na vomuere? Iam tolerabiliores ſunt Ariani,
quorum per iſtos perfidiæ robur adoleſcit, vt
maiore contentione aſſerant, Patrẽ & Filium
& Spiritumſanctum, vnius non eſſe ſubſtan-
tiæ, quia iſti diuinitatem Domini & carnem,
Eodẽ lib. & capitulo. ſubſtantiæ vnius dicere tentauere. ITEM in-
frà: Et hi mihi frequenter Nicæni Concilij
tractatum ſe tenere commemorãt. Sed in illo
tractatu patres noſtri, non carnẽ, ſed Dei ver-
bum, vnius ſubſtantiæ cum patre eſſe dixere.
Et verbũ quidẽ ex paterna proceſſiſſe ſubſtã-
tia, carnem autem ex Virgine eſſe cõfeſſi ſunt.
Quomodò igitur Nicæni Concilij nomen
obtenditur, & noua inducuntur, quæ nun-
quàm noſtri ſenſere Maiores? Et reliqua.
Lib. 7. epiſto. 47. ITEM eiuſdem ad Irenæum epiſcopum in-
ter cætera: Vnde pulchrè Apoſtolus eiuſdem
verbi repetitione vſus eſt, dicens de Domino
Ieſu: Cum in forma Dei eſſet, non rapinam
Philip. 2. a arbitratus eſt, eſſe ſe æqualem Deo, ſed ſeme-
tipſum exinaniuit, formam ſerui accipiens.
Quid eſt, in forma Dei, niſi in plenitudine
Deitatis, in illa perfectionis diuinæ expreſſio-
ne? Ergò cùm eſſet in plenitudine diuinitatis,
exinaniuit ſe, & accepit plenitudinem naturæ
& perfectionis humanæ. Sicut Deo nihil dee-
rat, ità nec hominis conſummationi, vt eſſet
Pſal. 44. perfectus in vtraque forma. Vnde & Dauid
dicit: Speciosus forma præ filijs hominum.
Cõcluditur Apollinariſta, nec quò ſe vertat,
habet: ſuis clauditur retibus. Ipſe enim dixit,
formam ſerui accepit, non ſeruus locutus eſt.
Iterùm ergò interrogo: Quid eſt, in forma
Galat. 4. b Dei? Reſpondet, In natura Dei. Sunt enim
(ait Apoſtolus) qui non ſunt natura dij. Quæ-
ro, quid ſit, formam ſerui accipiens? Sine du-
bio, perfectionem naturæ & conditionis (vt
dixi) humanæ, vt eſſet in hominum ſimilitu-
dine. Et pulchrè, nõ carnis, ſed hominum di-
xit ſimilitudinem, quia in carne eadem eſt.
Sed quia ſine peccato erat ſolus, omnis autẽ
homo in peccato, in ſpecie hominis videbatur.
Hiere. 17. b Vnde & propheta ait: Et homo eſt, & quis co-
gnoſcet eum? Homo ſecundùm carnem, ſed
Matth. 8. a vltra hominem diuina operatione. Denique

cùm leproſum tangeret, homo videbatur, ſed
vltra hominem, cùm mũdaret. Et cùm Laza- Ioan. 11. e
rum mortuum fleret, mortuum quaſi homo
flebat: ſed ſupra hominem erat, cùm mortuũ
vinctis iuberet pedibus exire. Homo videba- Ioan. 19. d Matth. 27. f
tur, cùm penderet in cruce: ſed ſupra hoiem,
cùm reſeratis tumulis, mortuos ſuſcitaret.
SANCTI Auguſtini epiſcopi Hipponeñ. ad
Dardanum inter cætera: Noli itaque dubita-
re, ibi nunc eſſe hominem Chriſtũ, vnde ven-
turus eſt: memoriterque recole, & fideliter
tene Chriſtianam confeſſionem, quoniam re-
ſurrexit à mortuis, aſcẽdit in cœlum, ſedet ad
dexteram patris: nec aliundè, quàm inde ven-
turus eſt ad viuos & mortuos iudicandus. Et
ſic venturus eſt, illa angelica voce teſtante, Acto. 1. b
quemadmodùm eſt ire viſus in cœlum, id eſt,
in eadem forma carnis atque ſubſtantiæ: cui
profectò immortalitatem dedit, naturam nõ
abſtulit. ITEM eiuſdem in epiſtola ad Voluſ-
ſianum, inter cætera: Nunc verò ità inter Deũ
& homines mediator apparuit, vt in vnitate
perſonæ copulans vtramque naturam, & ſoli-
ta ſublimaret inſolitis, & inſolita ſolitis tem-
peraret. ITEM eiuſdem in expoſitione euan- Tractatu 78 volum. 9 diuiſo.
gelij ſecundùm Ioannem inter cætera: Quid
igitur hæretice, cùm Chriſtus ſit Deus & ho-
mo, loquitur vt homo, & calumniaris Deo?
Ille in ſe naturam commendat humanam, tu
in illo audes deformare diuinam?
Et iterùm infrà: Agnoſcamus geminã ſub- Vbi ſupra latius pon.
ſtantiam Chriſti, diuinã ſcilicet, qua æqualis
eſt patri: humanam, qua maior eſt pr. Vtrum-
que autem ſimul, non duo, ſed vnus Chriſtus,
nè ſit quaternitas, non Trinitas Deus. Sicut
enim vnus eſt homo, anima rationalis & ca-
ro: ſic vnus eſt Chriſtus, Deus & homo: ac per
hoc, Chriſtus eſt Deus, anima rationalis, &
caro. Chriſtum in his omnibus, Chriſtum in
ſingulis confitemur. Quis eſt ergò, per quem
factus eſt mundus? Chriſtus Ieſus, ſed in for-
ma Dei. Quis eſt ſub Pontio Pilato crucifi-
xus? Chriſtus Ieſus, ſed in forma ſerui.
ITEM eiuſdem eiuſ ſuprà: Quis non eſt Quaſi cõ- ... piam ...
derelictus in inferno? Chriſtus Ieſus, ſed in
anima ſola. Quis reſurrecturus, triduo iacuit
in ſepulcro? Chriſtus Ieſus, ſed in carnẽ ſola.
Dicitur ergò in his ſingulis Chriſtus. Verùm
hæc omnia nõ duo vel tres ſed vnus eſt Chri-
ſtus. Ideò ergò dixit, Si diligeretis me, gaude- Ioan. 14. d
retis vtique, quia vado ad patrem: quoniam
naturæ humanæ gratulãdum eſt, eò quòd ſic
aſſumpta eſt à verbo vnigenito, vt immortalis
conſtitueretur in cœlo: atque ità fieret terra
ſublimis, vt incorruptibilis puluis ſederet ad
dexteram patris. SANCTI Ioannis Cõſtan-
tinopolitani epiſcopi, & confeſſoris in homi-
lia de cruce & latrone inter cætera: Sed cur cũ
cruce veniat, videamus, ſcilicet vt hi, qui eum
crucifixere, ſuæ ſentiant dementiæ cæcitatem.
Et ideò impudentiæ eorum ſignum portatur.
Ideò Propheta ait: Tunc lamẽtabuntur om- Zach. 12. d
nes tribus terræ, videntes accuſatorẽ, & agno- 30

ſcentes

ſcentes peccatum.) Et quidem mirum eſt, ſi
crucem portans aduenict, quandò & vulne-
Zech 12. d Ioan.19.g ra corporis ipſa demonſtrat? Tunc cuim (in-
quit) videbunt quem confixere. Et ſicut poſt
reſurrectionem, Thomæ voluit diffidentiam
confutare, & illi clauorum loca monſtrauit, &
Ioan 20.f lateris vulnera declarauit, & dixit, Mitte
g Luc.24.f manum tuam, & vide, quoniam ſpiritus car-
nem & oſſa non habet, ſicut me videris habe-
re: ſic & tunc oſtendet vulnera, crucemq; de-
monſtrabit, vt oſtendat illum ſe eſſe, qui fue-
rat crucifixus. ITEM eiuſdem in homilia
de aſcenſione Domini: Nã ſicut duobus iur-
gio ſeparatis, vuus in medio poſitus, altercã-
tium litẽ diſcordiamq; diſſoluit, ita & Chri-
ſtus fecit. Deus nobis iuſtè iraſcebatur: & nos
contemnebamus iratum, & clementem Do-
minum declinabamus: & ſe mediũ Chriſtus
ingeſſit, & ſociauit vtranque naturam: & no-
bis quod imminebat ſupplicium, ipſe ſuſti-
nuit. ITEM eiuſdẽ epiſcopi in eadẽ homilia
inter cætera: Chriſtus igitur noſtræ naturæ
primitias obtulit patri, & oblatũ donum mi-
ratus eſt pater. Quod tãta dignitas offerebat,
& quod offerebat, nulla macula fędabatur.
Nam & ſuis manibus ſuſcepit oblatũ, & ſuæ
ſedis fecit eſſe participem, & quod plus eſt,
ad partem ſuæ dexteræ collocauit. Cogno-
Pſalm.109. Math.22. ſcamus, quis ille eſt, qui audiuit, Sede ad de-
xteram meam: quæ natura eſt, cui dixit, Eſto
meæ particeps ſedis. Illa natura quæ audiuit:
Gene.3.d Terra es, & in terram ibis. Item eiuſdem in
eadem homilia inter cætera: Quo ſermone
vtar, quo verbo dicam, reperire non poſſum.
Natura fragilis, natura contempta, & omni-
bus monſtrata deterior, omnia vicit, omnia
ſuperauit, & omnibus hodierna die meruit
excelſior reperiri. Hodiè angeli, vota diù de-
ſiderata ceperunt: hodiè Archangeli, quod
multo tempore cupiebant, inſpicere value-
runt. Naturam noſtram in ſede Dominica,
immortali fulgentem gloria, peruiderunt.

Theop. Alexãdrini ex epiſtola per Aegyptum miſſa. SANCTI Theophili epi Alexandrini
de epiſtola paſchali, quã per Ægyptum deſti-
nauit: Cuius rei teſtis eſt ille, qui loquitur:
Pſalm.13. (Omnes declinauere, ſimul inutiles facti ſunt.
Pſalm 143. Et prophetæ, Chriſti auxilium deprecantes:
Domine, inclina cælos tuos, & deſcende.) Nõ
vt mutaret loca, in quo omnia ſunt: ſed vt
propter ſalutem noſtram, carnem humanæ
fragilitatis aſſumeret, Paulo Apoſtolo eadem
2.Cor.8 b concinente: (Cùm eſſet diues, pro nobis pau-
per factus eſt, vt nos illius paupertate diuites
eſſemus.) Venitq; in terras, & de virginali v-
tero, quẽ ſanctificauit, egreſſus homo, inter-
Matth.1.d pretationem nominis ſui Emmanuel, id eſt,
Nobiſcum Deus, diſpenſatione confirmans,
mirum in modũ cœpit eſſe, quod nos ſumus:
& non deſijt eſſe, quod erat: ſic aſſumens na-
turam noſtram, vt quod erat, ipſe non perde-
Ioan.1 b ret. Quanquàm enim Ioannes ſcribat, (Ver-
bum caro factum eſt, id eſt, alijs verbis, Deus
homo factus eſt, verbum tamen non eſt ver-
ſum in carnem, quia nunquam Deus eſſe
ceſſauit. Ad quem & ſanctus loquitur: Tu au- Pſal.101. & Heb.1.d
tem idem ipſe es. Et pater de cælo conteſta-
tur, & dicit: (Tu es filius meus dilectus, in Matt.3 d
quo mihi benè complacui.) Vt & homo fa- Marc.1.b & Luc.3.e
ctus, noſtra confeſſione permanere dicatur
quod fuit, priuſquàm homo fieret, Paulo no- Heb 13.b
biſcum eadem prędicante: (Ieſus Chriſtus he-
ri & hodiè, ipſe & in æternum.) In eo enim
quod ait, ipſe, oſtendit eum priſtinam nõ mu-
taſſe naturam, nec diuinitatis ſuę imminuiſſe
diuitias, quia propter nos pauper effectus, ple-
nam ſimilitudinem noſtræ conditionis aſ-
ſumpſerat.

Item eiuſdem in alia epiſtola paſchali con-
tra Origenẽ, inter cætera: Vnus filius patris,
noſtriq; mediator, nec æqualitatem eius ami-
ſit, nec à noſtro cõſortio ſeparatus eſt. Inui-
ſibilis Deus, & viſibilis homo: forma ſerui
abſconditus, & Dominus glorię confeſſione
credentium comprobatus. Neq; enim priua-
uit eum pater naturæ ſuæ nomine, poſtquã
pro nobis homo, & pauper effectus eſt: nec
in Iordane fluuio baptizatum, altero appel-
lauit vocabulo, ſed filium vnigenitum, Tu es Matt.3 d
filius meus dilectus, in quo mihi benè com- Marc 1 b & Luc.3.c
placui. Nec ſimilitudo noſtra in diuinitatis
eſt mutata naturam, nec diuinitas in noſtræ
naturę verſa eſt ſimilitudinẽ. SANCTI Gre-
gorij epiſcopi Nazianzeni in homilia de Epi-
phania inter cætera: Cùm ergò proceſſiſſet
ex virgine Deus in ea, quam aſſumpſerat, hu-
mana natura, vnum è duobus inuicèm con-
trarijs exiſtẽs, carne & ſpiritu, aliud in Deum
aſſumitur, aliud Deitatis gratia præſtat.

Item infrà: Miſſus eſt quidẽ, ſed vt homo.
Duplex enim erat in eo natura. Indè denique
& laborauit ex itinere, indè & eſurijt, & ſiti-
uit, & contriſtatus eſt, & fleuit humani cor-
poris lege. SANCTI Baſilij epi Cappado-
cis: Cùm ergò quędam in Chriſto ità videa-
mus humana, vt nihil à communi mortalium
fragilitate diſtare videantur: quędam ità di-
uina, quę nulli alij, niſi illi ineffabili naturę
conueniant Deitatis: hęret humani intelle-
ctus anguſtia, & tantę admirationis ſtupore
perculſa, quò declinet, quid teneat, quò ſe
vertat, ignorat. Si hominem putet, deuicto
mortis regno, cum ſpolijs redeũtem à mor-
tuis, cernit. Propter quod cum omni metu &
reuerentia contemplandum eſt, vt in vno eo-
demq; ità vtriuſq; naturę veritas demonſtre-
tur, vt neq; aliquid indignum & indecens de
diuina illa & ineffabili ſubſtantia ſentiatur:
neque rurſùm, quæ humaniùs geſta ſunt,
falſis illuſa imaginibus æſtimentur.

SANCTI Cyrilli epi Alexandrini Ho- Cyrillus epiſcopus Alexandrinus.
mo nominatus eſt, cùm ſit natura Deus, Dei
patris verbũ: qm ſimiliter vt nos, ſanguini cõ-
municauit & carni. Sic enim in terris appa-
ruit, non amittens id quod erat, ſed aſſumens
humanitatis naturã in ſua ratione perfectã.

Item eiuſdẽ in libro qui dicitur Scholia:

Vnus

Digitized by Google

Vnus igitur eſt, & ante incarnationem Deus verus, & qui in humanitate manſit id, quod erat, eſt, & erit. Non diſcernendũ igitur vnum Dominum Ieſum Chriſtum, in hominẽ ſeorſùm & ſeorsùm in Deum, ſed vnũ eundemq; Ieſum Chriſtum eſſe dicimus, nõ ignorantes differentias naturarũ, ſed eas inconfuſas inter ſe ſeruantes. ITEM, cuius ſuprà: Dicitur nanque tanquàm aliud in alio inhabitare, id eſt, diuina natura in humanitate, nõ perpeſſa cõmixtionẽ, vt eſſet, quod non erat. Quicquid enim in alio habitare dicitur, non ipſum fit tale, quale eſt id, in quo habitat, ſed aliud in alio magìs intelligitur. At verò in verbi perſona & humanitatis, nobis ſolam differentiã deſignat diuerſitas naturarum. Vnus enim ex vtraque intelligitur Chriſtus. Ergò in confuſione (vt antè dixi) ſeruata inhabitaſſe ait verbum in nobis. Scit enim, vnum eſſe filiũ vnigenitum, carnem factum & hominem. Item cuius ſuprà ad Neſtorium:

Idem Cyrillus in epiſt. ad Neſtorium. Ait igitur ſancta & magna ſynodus, ipſum, qui eſt ex Deo patre natus naturaliter, filium vnigenitum, Deum verum de Deo vero, lumẽ de lumine, per quem & cum quo omnia fecerit pater, hunc deſcendiſſe, incarnatum eſſe, & hominem factum, paſſum eſſe, reſurrexiſſe tertia die, & aſcendiſſe rurſus in cœlos. Hæc nos ſequi verba debemus, his nos conuenit obtemperare dogmatibus, cõſiderantes quid ſit, incarnatum eſſe & hominem factum Dei verbum. Non enim dicimus, quòd Dei natura conuerſa, vel immutata facta ſit caro: nec quòd in totum hominem, qui eſt ex anima & corpore, trãsformata ſit: ſed illud magis, ꝙ carnẽ, animatam anima rationali, ſibi copulauerit verbum, & ſic ſubſtantialiter, ineffabiliter, & indepræhenſibiliter factus ſit homo, & nuncupatus ſit etiam filius hominis, non nuda tãtummodò voluntate, ſed nec aſſumptione ſola perſonæ, ſed quòd diuerſæ quidẽ naturæ in vnum conuenerint, vnus tamẽ ex ambabus Chriſtus & filius, non euacuata aut ſublata diuerſitate naturarum per coniunctionem, ſed quia ſimul nobis effecerunt vnũ Dominum & Chriſtum & filium, id eſt, diuinitas & humanitas, per arcanam illam ineffabilemque copulationis adunationem. Itaque is, qui ante ſecula omnia eſt natus ex patre, etiã ex muliere carnaliter dicitur procreatus in tempore. Non quia diuina ipſius natura de ſacra virgine ſumpſit exordiũ, nec quòd propter ſeipſam opùs habuit ſecundò naſci poſt illam natiuitatẽ, quam habebat ex patre: (eſt enim ineptum & ſtultum hoc dicere, quòd is, qui ante omnia ſecula eſt conſempiternus patri, ſecundæ generationis eguerit, vt eſſe inciperet) ſed quia propter nos & propter noſtrã ſalutem, naturam ſibi copulauit humanam, & proceſſit ex muliere, idcircò dicitur natus eſſe carnaliter. Neque enim priùs natus eſt homo communis de ſancta virgine, & tunc demùm habitauit in eo verbum: ſed in ipſa vulua vteroque virginali ſe cum carne coniunxit, & ſuſtinuit generationem carnalem, carnis ſuę natiuitatem, ſuam faciens. Sic illum dicimus & paſſum eſſe, & reſurrexiſſe: nõ quia Deus verbũ in ſua natura paſſus ſit aut plagas, aut clauorum transfixiones, aut alia vulnera, (Deus nanque incorporalis, extra paſſionem eſt) ſed quia corpus illud, quod ipſius proprium factum eſt, paſſum eſt, ideò hæc omnia pro nobis ipſe dicitur paſſus. Inerat enim in eo corpore, quod patiebatur, Deus, qui pati nõ poterat. Simili modo & mortem ipſius intelligimus. Immortale enim & incorruptibile eſt naturaliter, & vita, & viuificans Dei verbum. Sed quia corpus ipſius proprium, gratia Dei, Heb. 2. b iuxta Pauli vocem, pro omnibus mortem guſtauit, idcircò ipſe dicitur mortem paſſus eſſe pro nobis. Non quòd ipſe mortẽ eſſet expertus, quantùm ad ipſius naturam pertinet, (inſania eſt enim, hoc vel ſentire, vel dicere) ſed quòd (vt ſuprà diximus) vera caro ipſius mortem guſtauit. Ita & reſurgente carne, ipſius rurſus reſurrectionem dicimus: non quia in corruptionem ceciderit, quod abſit, ſed quia eius reſurrexit corpus. Ita Chriſtum vnum & Dñm confitemur, non tanquàm hominem cum verbo coadorantes, ne diuiſionis quædã ſpecies inducatur, ſed vnum iam & eundem adorantes, quia non eſt alienum à verbo corpus ſuum, cum quo ipſi etiam aſſidet patri. Nec hoc ita dicimus, quaſi duobus filijs aſſidentibus, ſed vno cum carne per vnitatẽ: quia ſi talem copulationem factam per ſubſtantiã, aut quaſi impoſſibilẽ, aut quaſi perùm decoram, noluerimus accipere, in id incidimus, vt duos filios eſſe dicamus. Neceſsè eſt enim diſcernere, & dicere, hominem ſeparatim fuiſſe ſola filij appellatione honoratũ: & rurſum, verbum quod eſt ex Deo, & nomine & veritate, filium Dei: ſed diſcernere in duos filios, Ioan. 1. b non debemus vnum Dominum Ieſum Chriſtum. Neque enim id adiuuat recta fidei rationẽ, licèt nonnulli, neſcio quam, perhibeãt copulationem perſonarum. Non dixit enim ſcriptura, verbum Dei perſonam hominis ſibi aſſumpſiſſe, ſed carnem factum eſſe. Id autem eſt oſtendere, Dei verbum, ſimiliter ac nos, participatum habuiſſe carnis & ſanguinis, & corpus noſtrum propriè ſuum feciſſe, & hominem ex muliere proceſſiſſe, non abiecta nec depoſita Deitate, aut generatione illa, quam habebat ex patre, ſed manſiſſe etiam in aſſumptione carnis Deum, quod erat. Hoc vbique rectæ fidei ratio profitetur. In tali ſenſu ſanctos patres fuiſſe comperimus. Ideò illi non dubitarunt ſanctam virginem dicere theotocon, non quòd verbi natura, Deitatíque in ſancta Virgine ſumpſit exordium, ſed ꝙ ex ea natum ſit ſacrũ illud corpus, animatum anima rationali, cui ſubſtantialiter adunatum Dei verbum, carnaliter natũ eſſe dr̃.

EPISTOLARVM LEONIS, FINIS.

Digitized by Google

IN CHALCEDONENSE CONCILIVM SVB LEONE PAPA PRIMO, præambula.

Chalceoon Phrygiæ Helleſpontiæ vrbs in Ponti Euxini ora ſita ab ea parte, quæ coeuntibus terris anguſtum mare reddit, Proceraſtis antè dicta, dein Compuſa, poſteà cæcorum oppidum, quòd locum eligere neſciſſent, ſeptem ſtadia diſtans à Byzantio, tanto feliciore omnibus modis ſede, vt inquit Plinius libr. 5. cap. 32. Meminit eius Ptolemæus lib. 5. cap. 1. Strabo lib. 12. qui eam dicit à Megarenſibus conditam, atque Antoninus in ſuo Itinerario.

EPISTOLÆ PRÆAMBVLAE, CONCERNENTES CONCILIA Epheſinum ſecundum prophanum, & Chalcedonenſe ſanctum.

EPISTOLA FLAVIANI ARCHIepiſcopi Conſtantinopolitani, ad Theodoſium Imperatorem de fide.

Reſcriptum de fide, factum manu propria Flauiani Archiepiſcopi Conſtantinopolitani, datum ab eo poſcenti Imperatori.

Flavianus Epiſcopus Conſtantinopolitanus piiſſimo & amatori Chriſti Imperatori noſtro Theodoſio ſalutem. Nihil ita cõuenit ſacerdoti Dei 1.Pet.3.c & dogmatibus erudito diuinis, quàm paratum eſſe ad ſatisfactionem omni poſcẽti eum rationem de ſpe, quæ Rom.1.b in nobis eſt, & gratia. *Non enim erubeſco euangelium Dei. virtus enim Dei eſt ad ſalutem omni credenti.* Quia igitur & nos miſericordia regis omnium Chriſti Dei, ſacerdotium tale euangelij ſortiti ſumus, ſapimus rectè atque inculpabiliter, ſemper ſcripturas diuinas ſequẽtes, & expoſitiones ſanctorum patrum qui in Nicæa conuenerunt, & centũ quinquaginta qui hic congregati ſunt, & qui in Epheſo ſub ſanctæ memoriæ Cyrillo, qui fuit Alexandrinus epiſcopus: Et prædicamus Dominum noſtrũ Ieſum Chriſtum, ante ſecula quidem ex Deo patre ſine principio natum ſecundùm diuinitatem, in nouiſſimis autem diebus eundem propter nos & propter noſtram ſalutem, ex Maria Virgine ſecundùm humanitatẽ, Deum perfectum, & hominem perfectum eundem in aſſumptione animæ rationalis & corporis, conſubſtantialem patri ſecundùm diuinitatẽ, & conſubſtantialem matri eundem ſecũdùm humanitatem, ex duabus vtique naturis confitẽtes Chriſtum poſt incarnationem ex ſancta Virgine, & inhumanatum in vna ſubſtantia & in vna perſona vnum Chriſtum, vnum filium, vnum Dominum cõfitemur. Et vnam quidem verbi Dei naturam, incarnatam tamen & inhumanatam, dicere non negamus, eò quòd ex ambobus vnus atque idẽ ſit Dominus noſter Ieſus Chriſtus. Eos verò qui aut duos filios, aut duas ſubſiſtẽtias, aut duas perſonas annunciant, & non vnum eundem Dominum Ieſum Chriſtum, filium Dei viui prædicant, anathematizamus, & alienos eſſe ab Eccleſia iudicamus. Et ante omnes Neſtorium impium anathematizamus, & ſapientes quæ eius ſunt ac loquentes ea, vt abſcindantur huiuſmodi à filiorũ adoptione, promiſſa rectè credentibus. Et poſt hæc adiecit & in annotationibus ſcripſit: Domine Chriſte, adiuua nos Deus. Et iterùm: Hæc ſcripſi mea manu ad ſatisfactionem veſtræ poteſtatis, & vt confundantur calumniam facientes noſtræ bonæ & ſimplici in Chriſto conuerſationi.

EPISTOLA LEONIS ARCHIepiſcopi Romæ, ad Eutychem Conſtantinopolitanum abbatem.

Dilectiſſimo filio Eutycheti presbytero Leo epiſcopus. Ad notitiam noſtram tuæ dilectionis literis &c. *Quære reliqua epiſtola ſexta in epiſtolis Leonis Papæ.*

EPISTOLA PETRI RAVENNAtis epiſcopi ad Eutychem abbatem.

Hic eſt Petrus ille propter diuinã eloquẽtiã Chryſologus dictus, & propter ſanctitatẽ diuorũ numero aſcriptus. * honore digno filio.

Dilectiſſimò & * meritò honorabili filio Eutycheti presbytero, Petrus epiſcopus Rauennæ. Triſtis legi triſtes literas tuas, & ſcripta mœſta mœrore debito percurri; quia ſicut nos pax eccleſiarum, ſacerdotum concordia, trãquillitas plebis, gaudere facit gaudio cœleſti, ita nos affligit & deijcit fraterna diſſenſio, præſertim cùm talibus oriatur ex cauſis. Triginta annis humanæ leges humanas adimunt quæſtiones: & Chriſti generatio, Eſa.53.c. quæ diuina lege ſcribitur inenarrabilis, poſt tot ſecula diſputatione temeraria ventilatur? Quid Origenes principiorum ſcrutator incurrerit, quomodò Neſtorius lapſus ſit diſputans de naturis, non latet prudentiam tuam. Magi Ieſum in cunabulis Deum myſticis Matth.2. muneribus confitentur: & ſacerdotes, quis ſit qui virginali partu de Spiritu ſancto natus eſt, dolenda interrogatione diſquirunt? Cùm vagitus daret Ieſus in cunis, Gloria in excel- Luc.2.b ſis Deo, clamat cœleſtis exercitus: & modò, quandò in nomine Ieſu omne genu flectitur Phil.2.b cœleſtium, terreſtrium & infernorum, originis eius quæſtio cõmouetur? Nos frater chariſſime

2 Cor. 5. d * inuunosè tiſſime vna cum Apoſtolo dicimus: *Etſi noui-mus Ieſum ſecundum carnem, ſed nunc iam non nouimus.* Nec poſſumus *, curioſè perſcrutari, qui iubemur honorem dare & timorẽ redde-re, expectare, non diſcutere quem iudicẽ con-fitemur. Hæc breuiter reſpondi, frater lite-ris tuis, plota reſcriptutus, ſi ad me frater & coepiſcopus noſter Flauianus aliqua de hac cauſa ſcripta miſiſſet. Si enim tibi diſplicet, quoniam ſcripſiſti electum iudiciũ, nos quo-modò de his iudicare poterimus, quos neque vidimus propter abſentiam, & quid intellexe-runt, eorũ taciturnitate neſcimus? Iuſtus me-diator non eſt, qui ſic vnam partem audit, vt nihil alteri parti reſeruet. In omnibus autem hortamur te frater honorabilis, vt his quæ à beatiſſimo Papa Romanæ ciuitatis ſcripta ſunt, obedienter attendas, quoniam B. Petrus, qui in propria ſede & viuit & præſidet, præ-ſtat quærentibus fidei veritatem. Nos enim pro ſtudio pacis & fidei, extra cõſenſum Ro-manæ ciuitatis epiſcopi, cauſas audire non poſſumus. Incolumem tuam dilectionẽ Do-minus tempore longiſſimo cõſeruare digne-tur, chariſſime & honorantiſſime fili.

Authoritas ſummi pontificis vrbis Ro-

EPISTOLA LEONIS PAPÆ ad Flauianum Conſtantinopolitanum ar-chiepiſcopum, in qua querit, cur Eutyches à communione Eccleſiæ fuerit ſeparatus.

DILECTISSIMO fratri Flauiano, Leo epiſcopus. Cùm Chriſtianiſſimus & clementiſſimus Imperator ſancta & laudabi-li fide &c. *Quære reliqua in epiſtolis Leonis Pa-pæ, epiſt. 8.*

EPISTOLA FLAVIANI ARCHI-epiſcopi Conſtantinopolitani, ſiue reſcriptum ad Leonem Papam vrbis Romæ.

DOMINO beatiſſimo & Deo amabili patri Leoni, Flauianus in Deo æternã ſalutem. Nulla res Diaboli venena compe-ſcit &c. *Quære reliqua in epiſtolis Leonis Papæ, in epiſtola quæ præmiſſam epiſtolam 8. ſequitur.*

EPISTOLA SANCTISSIMI AR-chiepiſcopi Romæ Leonis, ad Fauſtum presbyterum.

DILECTISSIMO Fauſto presbytero Leo epiſcopus. Gratum ſemper eſt mi-hi, tuam alloqui charitatem, & affectum ſalu-tationis exoluere: quoniam & ſcio te proba-bilem, & ſynceriſſimæ fidei eſſe cuſtodem, & qui non circunducitur omni vento doctrinę, ſed in fundamento prophetarum & apoſtolo-rum (qui Chriſtus eſt) firmè conſiſtere, vt cùm venerit filius hominis in diuinitate ſua ad purgationem totius mundi, in electione reperiaris frumentum æternitatis, qui dignus theſaurizari poſſis in horreis. Suſceptis ita-que literis per filium meum Partheſium, re-ciprocam ſalutationem exoluens, exhortor tuam beatitudinem fili chariſſime, vt non cõ-fundaris de euangelio generationis Domini Ieſu Chriſti filij Dauid, filij Abraham ſecun-dùm carnem, quoniam hæc fides vincit mun-dum, quandò quis credit quia Ieſus eſt filius Dei. Si quæ verò fidei quæſtiones inueniun-tur, admonemus, vt de his quæ ad commu-nem vtilitatem pertinent, latius nobis ſcri-bas, libenter nobis ſuſcipientibus qui iſta de-tulerint. Matth. 1. a 1. Ioan. 5. a

EPISTOLA EIVSDEM SYNO-dica ad Flauianum Conſtantinopolita-num Archiepiſcopum.

OMNEM quidem fraternitatem &c. *Hæc epiſtola, quæ in numero proœmialium epiſtolarum ſeptima habenda eſt, hoc loco inter-mittitur, in fine tertiæ actionis Chalcedonenſis Cõ-cilij inſerenda. Eſt quoque in epiſtolis Leonis Pa-pæ, epiſtola 59.*

EPISTOLA LEONIS PAPÆ AD Iulianum epiſcopum Coenſem.

DILECTISSIMO fratri Iuliano. Licèt per eos, quos ab vrbe pro fidei cauſa di-reximus &c. *Quære reliqua in epiſtolis Leonis Papæ, epiſtola 11.*

EPISTOLA FLAVIANI ARCHI-epiſcopi Conſtantinopolitani, ad Leo-nem Papam vrbis ſenioris Romę.

SANCTISSIMO & beatiſſimo patri & cõ-ſacerdoti Leoni, Flauianus in Domino ſa-lutem. Pietate & recta prædicatione verbi veritatis nihil honorabilius ſacerdotibus, ſi-cut noſti Deo amantiſsime. Omnis enim no-ſtra ſpes atque ſalus, & retributio promiſſorũ bonorum, in his eſt. Propterea omnia facien-da à nobis ſunt, & laborandum pro vera fi-de, & expoſitionibus dogmatibusque ſancto-rum patrũ, quatenùs per omnia & inter om-nes concuſſiones rerum integra hæc & inuio-lata ſaluentur atque cuſtodiantur. Neceſſa-rium itaque fuit nunc, etiam nos videntes læ-di orthodoxam fidem, & renouari Apollina-ris & Valentini hæreſes ab Eutyche mona-cho, non hoc diſpicere, ſed in aperto hoc pro cautela populi reuelare. Iſte enim Eutyches abſconditum in ſe languorem malæ ſectæ re-tinens, inſiliens noſtræ manſuetudini, inue-recundè & impudenter in multos impieta-tem propriam præſumpſit inferre, dicens an-te inhumanationem quidem Saluatoris no-ſtri Ieſu Chriſti duas naturas eſſe diuinitatis & humanitatis, poſt vnitatem verò, vnam naturam factam, neque ſciens quod dicit, neque de quibus affirmat. Neque enim vni-tas conuenientium in CHRISTO duarum naturarum ſic vt vna re proprietates ſuas in vnitate confudit, ſed manent in vnitate per-fectæ naturarum proprietates. Adiecit au-tem

Prima Eutychetis impietas.

Secũda Eutychetis impietas.

tem & aliam impietatem, dicens corpus Domini, quod ex Maria factum eſt, non eſſe noſtræ ſubſtantię, neque humanæ conſperſionis, ſed humanum quidem illud vocat, non tamẽ nobis conſubſtantiale, neque genitrici eius ſecundùm carnem. Et hæc aiebat, cùm in geſtis Epheſi habitis & ſancto & vniuerſali concilio, in epiſtola ſcripta ad impium damnatumq́ue Neſtorium, apertè ſic habeatur: Quia diuerſæ quidem ad vnitatem veram cõcurrere naturę, vnus autem ex ambobus Chriſtus Dei filius, non tanquàm naturarum differentia ſit perempta propter vnitatem, ſed potiùs effecerit nobis vnum Dominũ Ieſum Chriſtum, diuinitatis & humanitatis per ineffabilem & in intelligibilem ad vnitatem concurſionem. Et hoc non latet tuam ſanctitatẽ, dum omninò legerit geſta, quæ Epheſi ſunt confecta. Quę pro nihilo ponens idem Eutyches, arbitratur non ſe daturum pœnam præſinitam à ſancto illo & vniuerſali concilio, quoniam per hæc multi ſimpliciores ex eius eloquijs in fidei ſermone læduntur. Accuſatum verò eum à reuerendiſſimo Euſebio, & occurrentem in ſanctum concilium, & voce ſua ſectam propriam *reregentem, alienumq́ue exiſtẽtem à recta fide, damnauimus, ſicut docebunt veſtram ſanctitatem omnia, quæ ſupra eo ſunt geſta, quęq́ue direximus cũ noſtris his literis. Iuſtum autem eſt, & hoc vobis (ſicut arbitror) intimari, quia idem Eutiches paſſus iuſtam canonicam damnationẽ, cùm debuiſſet ſecundis ſaluare priora, & per pœnitentiam perfectam multasq; lachrymas placare Deum, noſtrumq́ue cor vehementer contriſtatum in eius ruina, per veram ſanare pœnitentiam: non ſolùm hoc non fecit, ſed etiàm per omnia conturbare ſanctam, quæ apud nos eſt, eccleſiam feſtinauit, propoſitiones iniuriarum publicè ponens, & maledictionibus plenas, ſuper hęc & preces offerens pijſſimo & Chriſti amantiſſimo noſtro Imperatori, & eaſdem arrogantia & petulantia plenas, per omnia diuinas regulas conculcare conatus eſt. Sed his ità geſtis, literę nobis datæ ſunt veſtrę ſanctitatis per admirabilem comitem Panſophium, per quas ſumus edocti, quia idem Eutyches libellos direxit vobis plenos omni fallacia atque calliditate, dicens, Iudicii tempore libellos ſe dediſſe appellationis & nobis & hìc conuenienti ſancto concilio, & appellaſſe veſtram ſanctitatem, quod nequaquàm ab eodem factũ eſt. Sed etiam & in hac parte mentitus eſt, tanquàm per fallaciam mendacii ſubrepere ſe ſanctis veſtris auribus putans. Commotus itaque ſanctiſſime pater in his omnibus, quæ ab eo præſumpta ſunt, & ob ea quæ in nos & ſanctiſſimam Eccleſiam facta ſunt, atq; fiunt, pro conſueta fiducia fiducialiter age, ſecundùm quod ſacerdotio competit: propriamq; faciens communem cauſam, & ſanctarum eccleſiarum diſciplinam, ſimul decernere damnationem aduersùs eum regulariter factã, & per propria ſcripta dignare, confortare autem & pijſſimi & Chriſto deditiſſimi noſtri Imperatoris fidem. Cauſa enim eget ſolummodò veſtro ſolatio atque defenſione, qua debeatis conſenſu proprio ad tranquillitatem & pacem cuncta perducere. Sic enim hæreſis, quæ ſurrexit, & turbę, quæ propter eum factę ſunt, facilimè deſtruentur, Deo cooperante per veſtras ſacratiſſimas literas. Remouebitur autem & concilium, quod fieri diuulgatur, quatenùs nequaquàm vbique ſanctiſſimę turbētur eccleſię. *Omnium quæ vobiſcum eſt, fraternitatem ego, & qui mecum ſunt, ſalutamus. Incolumis in Domino, & orans pro nobis, doneris Eccleſiæ & nobis, religioſiſſime & ſanctiſſime pater.

*deregentẽ *retexentẽ,

Epheſinũ ſ. prophanũ.

*Omnem

EPISTOLA LEONIS PAPÆ I. ad Fauſtum, Martianum & reliquos archimandritas Conſtantinopolitanos.

Dilectiſſimis filiis Fauſto & Martiano & reliquis archimãdritis, Leo Epiſcopus. Cùm propter cauſam fidei, quam Eutyches perturbare tentauit, de latere meo mitterem, qui defenſioni veritatis aſſiſterent, congruum credidi, vt etiàm ad veſtram dilectionem ſcripta dirigerem, quos certum habeò ità ſtudere pietati, vt blaſphemas & impias voces nullatenùs æquanimiter audire poſſitis, manente in cordibus veſtris Apoſtolica inſtitutione, qua dicitur: Si quis vobis euangelizauerit præter id, quod accepiſtis, anathema ſit. Senſum autem prædicti Eutychetis, qui ſicut geſtorum lectione cognouimus, meritò reprobatus eſt, etiàm nos deteſtandum eſſe decernimus, ita vt, ſi aſſertor inſipiens in ſua prauitate voluerit permanere, habeat cum his conſortium, quorum eſt ſecutus errorem. Meritò enim fiet extra Chriſti eccleſiam, qui in Chriſto humanam, id eſt, noſtram, negat eſſe naturam. Sed ſi idem ſpiritu DEI miſerante correctus, impietatem ſui erroris agnouerit, & quę catholici execrantur, plena ſatiſfactione damnauerit: volumus ei miſericordiam non negari, vt Eccleſia Domini nullum ſentiat damnum: cùm & reſipiſcens poſſit recipi, & ſolus debeat error excludi. De ſacramento autem pietatis magnæ, in qua nobis per incarnationem verbi Dei iuſtificatio eſt & redemptio, quæ ſit noſtra ex patrum traditione ſententia, in literis, quas ad fratrẽ meum Flauianum epiſcopum miſi, nunc ſufficienter (quantùm arbitror) explicatum eſt, vt per inſinuationem præſulis veſtri, quid ſecundùm euangelium Domini Ieſu Chriſti in omnium fidelium cordibus fixum eſſe cupiamus, noſcatis. Datum Idibus Iunij; Aſterio & Protogene conſulibus.

Gal. 1.

EPISTOLA EIVSDEM, AD Imperatorem Theodoſium.

GLorioſiſſimo & clementiſſimo Theodoſio Auguſto, Leo epiſcopus. Quantùm rebus humanis conſulere prouidentia diuina dignoſcitur &c. *Quære reliqua in epiſtola Leonis Papæ, epiſtola* 12.

EPISTOLA EIVSDEM, AD Pulcheriam Auguſtam.

QVantùm ſibi fiduciæ de fide veſtræ clementiæ &c. *Quærantur reliqua in epiſtolis Leonis Papæ, epiſtola* 17.

EPISTOLA EIVSDEM, AD Epheſinam ſynodum ſecundam, in qua prouocat congregatos Epiſcopos Eutychetis blaſphemias condemnare.

Et hæc quidem epiſtola licèt ſit miſſa, eſt tamen occultata, nec conceſſum vt publicaretur Epiſcopis.

LEo epiſcopus ſanctæ ſynodo quæ apud Epheſum conuenit. Religioſa clementiſſimi principis fides, ſciẽs ad ſuam gloriam &c. *Quærantur reliqua in epiſtola Leonis Papæ* 14.

EPISTOLA EIVSDEM AD Theodoſium Auguſtum, qua rogat illum, ſpeciale concilium in Italia fieri, & in nullo alio loco, eò quòd contraria canonibus facta ſit ſynodus Epheſina, & in ea acta, iudicantur illegitima nec ritè facta.

Vide hæc plenius in epiſtola 21. Leonis Papæ.

GLorioſiſſimo & clementiſſimo Theodoſio Auguſto, Leo epiſcopus. Olìm & ab initio in concilijs celebratis tantam nos percepimus à beato Petro Apoſtolorum principe fiduciam, vt authoritatem habeamus, ad veritatem pro noſtra pace defendendam, quatenùs nulli liceat, ſic eam munitam in aliquo commouere, dum repentè læſio remouetur. Igitur quia concilium Epiſcoporum, quod propter Flauianum in Epheſina ciuitate fieri præcepiſtis, & ipſi fidei probatur obeſſe, & omnes eccleſias vulnerare, & hæc à nobis cõperta ſunt non incerto nuncio, ſed ab ipſis reuerẽdiſſimis epiſcopis, qui à nobis miſſi ſunt, & fideliſſimo rerum quæ geſtę ſunt, narratore Hilario diacono noſtro. Hæc autem ideò culpa proceſſit, eò quòd non pura cõſcientia & recto iudicio ſecundùm cõſuetudinem hi, qui collecti ſunt, de fide & erratibus protulerunt. In ipſo autem iudicio non omnes, qui cõuenerant, interfuiſſe cognouimus. Nam alios relictos, alios didicimus intromiſſos, qui pro ſupradicti ſacerdotis arbitrio, impijs ſubſcriptionibus captiuas manus dederent, quòd & nociturum ſtatui ſuo ſcirent, niſi imperata feciſſent: talemque ab ipſo prolatam eſſe ſententiam, vt in omnes per eam ſæuiretur eccleſias. Quod noſtri ab apoſtolica ſede directi, adeò impium & catholicæ fidei contrarium videntes, nobis ſignificare noſcuntur. Vndè tranquilliſſimi * principum, remouete (quæſumus) à veſtræ pietatis conſcientia periculum religionis & fidei, vt Chriſti euangelio vim non inferat humana præſumptio. Eccè ego Chriſtianiſſime & venerabilis Imperator, cum conſacerdotibus meis implens erga reuerentiam clementiæ veſtrę ſynceri amoris officium, cupienſque vos per omnia placere Deo, cui pro vobis ab Eccleſia ſupplicatur, nè ante tribunal Domini, rei de * conſilio iudicemur, obſecramus corã vnius Deitatis inſeparabili Trinitate, (quæ tali facto lęditur, cùm ipſa veſtri ſit cuſtos & author imperij) & coram ſanctis angelis Chriſti, vt omnia in eo ſtatu eſſe iubeatis, in quo fuerunt ante omne iudicium, donèc maior ex toto orbe ſacerdotum numerus congregetur. Nec alieno peccato piatiamini vos grauari, quia (quod neceſſè eſt nos dicere) veremur, nè cuius religio diſſipatur, indignatio prouocetur. Præ oculis habete, & tota mentis acie reuerenter adſpicite beati Petri gloriam, & commones cum ipſo omnium apoſtolorum coronas, cunctorumque martyrum palmas, quibus alia non fuit cauſa patiendi, niſì confeſſio veræ diuinitatis & veræ humanitatis in Chriſto. Cui ſacramento, quia impiè nunc à paucis imprudentibus obuiatur, omnes partium noſtrarũ eccleſiæ, omnes manſuetudini veſtrę cum gemitibus & lachrymis ſupplicant ſacerdotes, vt quia & noſtri fideliter reclamauerunt, & eiſdem libellum appellationis Flauianus epiſcopus dedit, generalem ſynodum iubeatis intra Italiam celebrari, quæ omnes offenſiones ità aut repellat, aut mitiget, nè aliquid vltrà ſit vel in fide dubium, vel in charitate diuiſum, conuenientibus vtique orientalium prouinciarum epiſcopis, quorum ſi qui ſuperati minis atq; iniuriis, à veritatis tramitę deuiârunt, ſalutaribus remedijs in integrum reuocentur: ipſique quorum eſt cauſa durior, ſi conſilijs melioribus acquieſcant, vt ab Eccleſiæ vnitate non excidant. Quàm autem poſt appellationem interpoſitam hoc neceſſariò poſtuletur, canonum Nicęæ habitorum decreta teſtantur, quæ à totius mundi ſunt ſacerdotibus conſtituta. Fauete catholicis veſtro more parentumque veſtrorum, date defendendæ fidei libertatem. Cùm enim Eccleſiæ cauſas, tum regni veſtri agamus & ſalutis, vt prouinciarum veſtrarum quieto iure potiamini: defendite contra hæreticos inconcuſſum eccleſiæ ſtatum, vt & veſtrum Chriſti dextera defendatur imperium. Datum tertio Idus Octobris, Aſterio & Protogene viris clariſſimis conſulibus, æra qua ſupra.

* principes

* concilio

Dioſcoris.

EPI-

EPISTOLA EIVSDEM, AD Theodoſium Auguſtum, in qua culpat ſecundam Epheſinam ſynodum.

GLorioſiſſimo & clementiſſimo Theodoſio Auguſto, Leo epiſcopus, & ſancta ſynodus, quę in vrbe Roma conuenit. Literis clementię veſtrę, quas dudùm ad beati Petri Apoſtoli ſedem &c. *Quærantur reliqua in epiſtolis Leonis Papæ, epiſtola 23.*

EPISTOLA EIVSDEM, ET Sancti Concilij, quod Romæ collectum erat, ad Pulcheriam Auguſtam.

GLorioſiſſimę & clementiſſimę filię Pulcherię Auguſtę, Leo Epiſcopus, & ſanctum concilium Romę collectum. Si epiſtolæ, quę pro fidei cauſa per noſtros clericos directæ ſunt &c. *Quærantur reliqua in epiſtolis Leonis Papæ, epiſtola 24.*

EPISTOLA HILARII DIACONI Romani ad Pulcheriam Auguſtam.

GLorioſiſſimæ atq; pijſſimæ Auguſtę, Hilarius diaconus. Studium mihi fuiſſe, poſt ſynodum aduenire Conſtantinopolim, dicere non debeo: quoniam manifeſta neceſſitas erat, quæ me literas beatiſſimi Papæ ad veſtram clementiam directas offerre compelleret, vt pariter & veſtræ pietati, ac inuictiſſimo & Chriſtianiſſimo principi officiū, quod debebam, venerationis exoluerem. Sed huic congruo meo propoſito illud impedimentum euenit, quod omnium bonorum inimicum eſt, & Chriſtianorū ingemiſcit affectus, hoc eſt, Alexandrinus epiſcopus, in damnatione virorum inculpabilium potentiſſimus. Nam poſtea quàm iniuſtæ eius voluntati atq; ſententiæ communicare non potui, ad aliud concilium terroribus atque inſidijs me euocare conatus eſt: quatenùs me (quod abſit) aut ſeductionibus faceret conſentire ad condemnandum ſanctiſſimum Flauianum epiſcopum, aut reſiſtentem teneret, vt mihi non eſſet licentia ad pietatem veſtram Conſtantinopolim percurrere, aut ad Romanam Eccleſiam remeare. Veruntamen confidens de auxilio Chriſti, quod attinet ad damnationem reuerendiſſimi & ſanctiſſimi viri, innocentē me integrumque ſeruaui, licèt nulla flagella, nulla tormenta me poſſent facere eius conſentire ſententiæ, ſed omnibus derelictis, exindè diſceſſi, per incognita & inuia loca Romam veniens, vt reuerendiſſimo Papę, omnium quæ in Epheſo geſta ſunt, idoneus nunciator exiſterem. Veſtra itaque veneranda clementia cognoſcat, à præfato Papa cum omni Occidentali concilio reprobari omnia, quę in Epheſo contra canones per tumultus & odia ſecularia a Dioſcoro Epiſcopo geſta ſunt, & nulla ratione hæc in his partibus ſuſcipi poſſe, quæ per potentiam prædicti, non ſinè læſione fidei & præiudicio ſanctiſſimi viri innoxijq;, commiſſa ſunt. Quæ verò conſtanti ac forti authoritate pro fide a me nunciata ſunt, ſuperfluum credo narrare. Nam hæc ex literis beatiſſimi Papæ poteritis agnoſcere. Vndè domina ſplendidiſſima atque clementiſſima Auguſta, adoranda veſtra pietas, in quibus libenter fecit initium, relinquere non debet, ſed hæc zelo religioſo fidei, conſtanti voluntate ſeruare.

EPISTOLA GALLÆ PLACIDIÆ ad Pulcheriam Auguſtam, qua acta Cōcilij Epheſini ſecundi deteſtantur, & petuntur annullari.

GALLA Placidia pijſſima ſemper Auguſta, Æliæ Pulcheriæ pijſſimæ ſemper Auguſtæ filiæ. Vt Romam frequentibus concurſionibus adæquè deſideramus inſpicere, cauſa nobis eſt amplectendę religionis, vt terminis ſanctorum noſtram exhiberemus præſentiam, quos certum eſt, pro ſua virtute in cœleſtibus conſtitutos, neque inferiora deſpicere. Nos itaq; ſacrilegum eſſe credimus, ſi ſolennium ordinem denegemus. Cùm igitur beato Apoſtolo Petro noſtram preſentiam dediſſemus, illic multidine ſacerdotum reuerendiſſimus Leo Papa circundatus, pro dignitate ſui loci nos primus adijt, qui propter interpoſitam gemitûs ſui triſtitiam, deſiderium plenè ſuū verbis inſinuare non poterat. Vicit tñ conſtantia ſapientiæ ſacerdotis, vt lachrymas paululùm retineret, & cauſam violatæ fidei, tanquàm huius vindex, manifeſto ſermone proferret. In quo ſermone cognouimus, noſtris temporibus catholicam fidem eſſe turbatam, quam a diuo patre noſtro Conſtantino noſtri generis parentes hactenùs ſeruauerūt. Secundùm voluntatem nanq; eiuſdem, prauum aliquid aduerſùs ſacerdotem Conſtantinopolitanum excitatum dicitur. Nos itaque in Epheſino concilio, in quo nullus ordinem ſacerdotum cuſtodiuit, neq; menſuram, ſinè conſideratione diuinitatis omnia eſſe geſta cognouimus, quatenùs præſumptio & iniuſtitia in quorundam damnationem vim obtinere dicantur, quæ noſtris temporibus terribilia eſſe videntur. Debet itaque fides propriè valere ſanctiſſima atque venerabilis filia Auguſta. Igitur tua clementia ſecundùm catholicam fidem, quod ſemper nobiſcum fecit, & nunc ſimiliter conſpirare dignetur: vt quicquid in illo tumultuoſo miſerrimoque concilio conſtitutum eſt, omni virtute remoueatur, vt omnibus integris permanentibus, ad Apoſtolicæ ſedis, in qua primus apoſtolorū beatus Petrus, qui etiā claues regni cœleſtis ſuſcipiens, ſacerdotij principatum tenuit, epiſcopatûs cauſa mittatur. Debemus enim prima-

L 2 tum

tum in omnibus immortali cõuerſationi tribuere, quæ totum mundum propriæ virtutis dominatione compleuit, & noſtro imperio orbem gubernandum ſeruandumque commiſit.

SACRAE LITERAE TAM A Domino noſtro Valentiniano, quàm à diuæ memoriæ Placidia, necnon & Eudoxia Auguſtis, ad Theodoſium diuæ memoriæ, vt iuberet in partibus Italiæ concilium celebrari, in qua quoquè Romani Pontificis authoritas commendatur.

DOminó meo Theodoſio, glorioſiſſimó victori & triumphatori perpetuo Imperatori & Patri, Valétinianus glorioſus victor ac triumphator ſemper Auguſtus & filius. Cùm aduenissem in vrbem Romam ad diuinitatem placandam, ſequẽti die ad baſilicam apoſtoli Petri proceſſi, & illic poſt venerabilem noctem diei apoſtoli, & à Romano epiſcopo & ab alijs cum eo ex diuerſis prouincijs congregatis, rogatus ſum ſcribere veſtræ manſuetudini de fide, quæ cum ſit conſeruatrix omnium fidelium animarũ, dicitur perturbata, quam nos à noſtris Maioribus traditam, debemos cum omni competenti deuotione defendere, & dignitatem propriæ venerationis beato Apoſtolo Petro intemeratam & in noſtris temporibus conſeruare: quatenùs beatiſſimus Romanæ ciuitatis epiſcopus, cui principatum ſacerdotij ſuper omnes antiquitas cõtulit, locum habeat ac facultaté de fide & ſacerdotibus iudicare, Dñe. ſanctiſſime pater & venerabilis Imperator. Hac enim gratia ſecundùm ſolennitatem Conciliorum & Conſtantinopolitanus Epiſcopus eum per libellos appellauit, propter cõtentionem, quę orta eſt de fide. Huic itaque poſtulanti, & coniuranti ſalutem noſtram communem, annuere non negaui, quatenùs ad tuam manſuetudinem meam petitionem ingererem, vt prædictus ſacerdos congregatis ex omni orbe etiam reliquis ſacerdotibus, intra Italiam, omni pręiudicio ſubmoto, à principio omnem cauſam, quę vertitur, ſolicita probatione cognoſcens, ſententiam ferat, quam fides & ratio veræ diuinitatis expoſtulat. Non debet enim noſtris temporibus contra religionem turbarum petulantia præualere, dum incommota fides hactenùs fuerit conſeruata. Ad perfectiorem verò agnitionem veſtræ dignitatis, direximus etiàm geſta, per quæ & deſideria & exclamationes omnium pietas veſtra cognoſcat.

EPISTOLA GALLAE PLACIdiæ Auguſtæ ad Theodoſium Imperatorem filium illius, data in fauorem Romani Pontificis, & Flauiani Conſtantinopolitani.

DOmino victori Theodoſio triumphatori, ſemper Auguſto filio, Galla Placidia pijſſima & perpetua Auguſta mater. Dum in ipſo ingreſſu ciuitatis antiquæ hanc curam habuiſſemus, vt cultum beato Petro apoſtolo redderemus, in ipſo adorando altari martyris reuerendiſſimus Leo Epiſcopus paululùm ſe poſt orationem retinens, propter catholicam fidem apud nos defleuit, ipſum ſimiliter ſummum apoſtolorum, quem nupèr adieramus, teſtem obijciens, epiſcoporum multitudine circunſeptus, quos ex innumerabilibus ciuitatibus Italiæ, pro principatu proprij loci ſeu dignitate collegit: & verbis permiſcens lachrymas, ad communionem ſui fletus, noſtros quoquè gemitus prouocauit. Non modicum detrimentum eſt ex his, quæ geſta ſunt, vt fides quæ tantis temporibus regulariter cuſtodita eſt à ſacratiſſimo patre noſtro Conſtantino, qui primus imperio ſplenduit Chriſtianus, perturbata ſit ad arbitrium vnius hominis, qui in ſynodo Epheſinæ ciuitatis, odium & contentiones potiùs exercuiſſe narratur, militum præſentia & metu impetens Conſtãtinopolitanæ ciuitatis epiſcopum Flauianum, eò quòd libellum ad Apoſtolicam ſedem miſerit & ad omnes epiſcopos harum partium, per eos qui directi fuerunt in concilio à reuerendiſſimo epiſcopo Romæ, qui ſecundùm diffinitiones Nicęni concilij conſueti ſunt intereſſe, domine ſacratiſſime fili venerabilis Imperator. Hac itaque gratia, tua manſuetudo tantis turbis reſiſtens, veritatem immaculatam fidei catholicæ religionis ſeruari præcipiat, vt ſecundùm formam & diffinitionem Apoſtolicæ Sedis, quam & nos tanquàm præcellentem ſimiliter veneramur, in ſtatu ſacerdotij illæſo manente per omnia Flauiano, ad concilij & Apoſtolicæ Sedis iudicium tranſmittatur, in qua primus ille, qui cęleſtes claues dignus fuit accipere, principatũ epiſcopatus ordinauit, quando ſcilicet decet nos huic maximè ciuitati, quę domina omnium eſt ciuitatum tuarum, in omnibus reuerentiam conſeruare. Diligentiùs autem etiàm in hoc prouidete, nè quod priſcis temporibus noſtra generatio cuſtodiuit, ſub nobis imminui videatur, & per præſens exemplum ſchiſmata generentur inter epiſcopos ac ſanctas eccleſias.

Epiſtola Liciniæ Eudoxię Auguſtę ad Theodoſium, de Eccleſię catholicę turbatione, ac Flauiani Conſtantinopolitani depoſitione,

DOmino Theodoſio inclyto ſemper Auguſto & patri, Licinia Eudoxia pijſſima & perpetua Auguſta. Omnibus no-

rum

tum eſt, tuam manſuetudinem curam atque ſolicitudinem habere Chriſtianorum & catholicæ fidei intantùm, vt iuberetis ad iniuriam eius nihil omninò faciendum. Cùm igitur feliciter Romam fuiſſemus ingreſſi, & in liminibus baſilicæ ſanctiſſimi Petri veniſſemus, Leo beatiſſimus Romanæ ciuitatis epiſcopus, etiàm cum alijs plurimis epiſcopis poſtulationem nobis obtulit, dicens omne dogma religionis per Orientem fuiſſe turbatum, & accidiſſe, quatenùs tota Chriſtianorum fides ad confuſionem omnem perduceretur. Nam Flauianum Conſtantinopolitanæ eccleſiæ epiſcopum, propter inimicitias Alexandrini epiſcopi ingemiſcebat expulſum, & hoc cum alijs epiſcopis poſtulauit, proteſtans & ipſorum venerabilium locorum cultum, & manſuetudinis noſtræ ſalutem, quatenùs ad tuam clementiam ex hac cauſa eas literas deſtinarem, domine ſanctiſſime pater & adorabilis Imperator. Salutans igitur iuſta poſco, quatenùs his literis curam veſtra tranquillitas præbere dignetur, & quæ malè geſta ſunt, emendari præcipiat, donèc omnibus quæ etiàm diffinita ſunt, reuocatis ex integro, cauſa fidei & Chriſtianæ religionis, quæ mota eſt, in partibus Italiæ congregato concilio, perquiratur. Scriptum eſt enim, hinc omnem contentionem motam, quatenùs Flauianus Epiſcopus ex eccleſiaſticis rebus potuiſſet auferri.

EPISTOLA THEODOSII Imperatoris ad Valentinianum Imperatorem:

In qua, licèt iniuſtè atque indebitè, commendantur & Epheſin synodus ſecunda prophana, & Flauiani archiepiſcopi Conſtantinopolitani depoſitio.

DOmino meo Valentiniano Auguſto Theodoſius. Et Romam perueniſſe tuã manſuetudinem, & petitionem oblatam à Leone reuerendiſſimo patriarcha, in ipſo principio literarum ex tua maieſtate ſignificatum eſt. Et de tua quidem incolumi in Romanam vrbem reuerſione gratias competentes diuinæ maieſtati reddidimus, domine ſanctiſſime fili & venerabilis Imperator. De his autem quæ dixit memoratus reuerẽdiſſimus vir, indicatum eſt ad eundem latius atque pleniùs, (ſicut arbitrati ſumus) & cognouit nos in nulla parte à paterna religione & Maiorum traditione reſiliſſe. Nihil aliud volumus, quàm ſacramenta paterna per ſucceſſionem nobis tradita, inuiolabiliter cuſtodire. Propter hanc igitur cauſam, quoniam quoſdam cognouimus ſanctiſſimas eccleſias nocibili nouitate turbare, ſynodum decreuimus Epheſi fieri. In præſentia quippe reuerendiſſimorum epiſcoporum, cum multa libertate & integra veritate, & indigni ſacerdotio remoti ſunt, & qui iudicati ſunt eſſe digni, ſuſcepti ſunt. Nihil igitur ab his contrarium regulæ fidei aut iuſtitiæ factum eſſe cognouimus. Omnis igitur contentio ſacro iudicio examinata eſt. Flauianus autem, qui reus inuentus eſt læſibilis nouitatis, debitum recepit. Et hoc remoto, omnis pax & omnis concordia regnat in eccleſijs, & nihil aliud quàm veritas viget.

EPISTOLA EIVSDEM Ad Gallam Placidiam Auguſtam,

Eadem ſcribens vel tractans, quæ & prior.

DOminæ meæ Placidiæ venerabili Auguſtæ Theodoſius. Ex literis tuæ manſuetudinis noſtra cognouit ſerenitas, quid reuerendiſſimus patriarcha Leo à tua ſerenitate popoſcerit. His itaque literis indicamus, quoniam de his, quæ dicta à reuerendiſſimo epiſcopo, pleniùs atque apertiùs ſæpiùs ſcriptum eſt: ex quibus ſinè dubitatione manifeſtum eſt, nihil nos præter paternam fidem aut dogmata diuina vel diffinitiones reuerendiſſimorum epiſcoporum, qui tam ſub diuæ memoriæ Conſtantino in Nicea ciuitate, quã dudum noſtro præcepto in Epheſin congregati ſunt, definiſſe, aut decreuiſſe, aut intellexiſſe: ſed hoc ſolùm in Epheſo conſtitui iuſſimus, vt omnes, qui nocibili læſione eccleſias ſanctas turbauerunt, dignè remouerentur. Hæc ſunt, quæ non ad retragationem, ſed ad concordiam & purum vinculum adorandæ religionis à reuerendiſſimis presbyteris ſunt decreta. Flauianus autem princeps contentionis huius, ſacra ſententia ab eccleſiaſticis rebus expulſus eſt. Hæc igitur ſciens tua manſuetudo, domina ſacratiſſima mater & venerabilis Auguſta, nihil nos aliquandò contrariũ à tradita fide ſentire (ſicut à quibuſdam dicitur) ſuſpicemini, aut cogitetis.

EPISTOLA EIVSDEM Ad Eudoxiam Auguſtam.

Eiuſdem tenoris eſt, cuius duæ priores.

DOminæ meæ Eudoxiæ venerabili Auguſtæ Theodoſius. Semper equidem tui deſiderij literis delectamur, ac tota animæ ſuauitate complectimur, & omnibus tuis petitionibus conſueuimus gratanter annuere, domina ſacratiſſima filia venerabilis Auguſta: ſed de præſenti cauſa, hoc eſt, de Flauiano, qui fuit epiſcopus, quæ in hac cauſa ſubſequuta ſint, reuerendiſſimo archiepiſcopo Leoni perfectè noſtra manſuetudo ſignificauit. Tuæ verò dulcedini hoc ſolùm approbauimus intimandum, quia memoratus Flauianus ſacro iudicio ab eccleſiaſticis rebus ablatus eſt, quatenùs totius dubietatis contentio à ſacris remoueretur eccleſijs, & nihil vlteriùs

poſt hæc definire poſſibile eſt, cùm iam iſta ſemel decita ſint.

EPISTOLA LEONIS PAPAE & Romani concilij, ad clericos, & honorabiles, & omnem populum Conſtantinopolitanum.

LEo Epiſcopus & ſancta ſynodus, quæ in vrbe Roma conuenit, clero, honoratis, & plebi conſiſtenti apud Conſtantinopolim, dilectiſſimis filijs in Domino ſalutem. In notitiam noſtram &c. *Quærantur reliqua in epiſtolis Leonis papæ, epiſtola vigeſimaprima.*

EPISTOLA EIVSDEM ET Romani concilij ad archimandritas Conſtantinopolitanos.

LEo epiſcopus & ſancta ſynodus, quæ in Romana ciuitate collecta eſt, Fauſto, Martino, Petro, Magno & Aeliæ, præsbyteris & archimandritis monaſteriorum Conſtantinopolitanorum, dilectiſſimis filijs in Domino ſalutem. Quanuis ea, quæ ad Conſtantinopolitanam eccleſiam &c. *Quærantur reliqua in epiſtolis Leonis Papæ, epiſtola* 26.

EPISTOLA VALENTINIANI ET Martiani ad archiepiſcopũ Romæ Leonem, & eſt inuitatoria pro Chalcedonenſis concilij celebratione ad bonum fidei & pacis.

VIctores Valentinianus & Martianus, glorioſi triumphatores ſemper Auguſti, Leoni reuerendiſſimo archiepiſcopo glorioſæ ciuitatis Romæ. Ad hoc maximum imperium venimus Dei prouidentia & electione ſenatus excellentiſſimi, cunctæq; militiæ. Vndè pro reuerẽda & catholica religione * Chriſtianæ fidei, cuius auxilijs virtutem noſtræ potentiæ confidimus gubernari, tuam ſanctitatem principatum in epiſcopatu diuinæ fidei poſſidentem, ſacris literis in principio iuſtum credimus alloquendam, inuitantes atque rogantes, vt pro firmitate & ſtatu noſtri imperij, æternam diuinitatem tua ſanctitas deprecetur, vt & tale propoſitum atque deſiderium habeamus, quatenùs omni impio errore ſublato per celebrandam ſynodum te authore, maxima pax circa omnes Epiſcopos fidei catholicæ fiat, ab omni ſcelere pura & intemerata conſiſtens.

* Chriſtianorum, cuius.

Actum Conſtantinopoli, conſulatu domini Valentiniani perpetui Auguſti.

EPISTOLA PIISSIMI IMPERAtoris Martiani ad archiepiſcopũ Romæ Leonem, qua excitat illum, vt deliberet de concilio futuro, & de conuenienti loco.

LEoni reuerendiſſimo epiſcopo Eccleſiæ glorioſiſſimæ ciuitatis Romæ, Martianus. De ſtudio & oratione noſtra, ſanctitas tua non dubitat; quoniam veram Chriſtianorum religionem & Apoſtolicam fidem firmam volumus permanere, & ab omni populo pia mente ſeruari. Deinquè ſolicitudinem noſtræ potentiæ, ex recta religione & propitiatione ſaluatoris noſtri conſiſtere, non ambigimus. Quapropter reuerendiſſimos viros, quos ad noſtram pietatem ſanctitas tua direxit, libenter & ſicut decebat, animo grato ſuſcepimus. Supereſt, vt ſi placuerit tuæ beatitudini in has partes aduenire, & ſynodum celebrare, hoc facere religionis affectu dignetur: noſtris vtiquè deſiderijs veſtra ſanctitas ſatisfaciet, & ſacræ religioni quæ vtilia ſunt, decernet. Si verò hoc oneroſum eſt, vt tu ad has partes aduenias: hoc ipſum nobis proprijs literis tua ſanctitas manifeſtet, quatenùs in omnem Orientem & in ipſam Thraciam & Illyricum ſacræ noſtræ literæ dirigantur, vt ad quendam diffinitum locum, vbi nobis placuerit, omnes ſanctiſſimi epiſcopi debeant conuenire, & quæ Chriſtianorum religioni atque catholicæ fidei proſint, ſicut ſanctitas tua ſecundùm eccleſiaſticas regulas diffiniuerit, ſua diſpoſitione declarent.

¶ Miſſæ ſunt etiàm diuinæ ſyllabæ à diuæ memoriæ Pulcheria ad eundem virum ſanctiſſimum, nunciantes Deo amiciſſimum archiepiſcopum Conſtantinopolitanum Anatolium, omni errore ſepoſito, epiſtulæ nupèr miſſæ ad ſanctæ memoriæ Flauianum, abſq; vlla mora ſubſcripſiſſe, & ſuſtinere iã, vt quædam ſynodus fieret in partibus Orientis: corpus verò eiuſdem ſanctæ memoriæ Flauiani, Conſtantinopolim fuiſſe perductum, vt in baſilica apoſtolorum ſepeliretur. Epiſcopi etiam qui vnanimes erant ſanctæ memoriæ Flauiano, & ad exilium fuerant deſtinati, & hos reuocandos fore, vt ad recipiẽdas eccleſias ſuas, ſynodi ſententiam ſubſtinerent.

EPISTOLA PVLCHERIAE AVguſtæ, ad ſanctiſſimum archiepiſcopum Romæ Leonem, qua Anatolij epiſcopi probitas commendatur, & admonet fieri concilium maturum ac catholicum: & ſepultura corporis ſancti epiſcopi Flauiani, condecens facta ſignificatur.

LEoni reuerendiſſimo epiſcopo eccleſiæ glorioſæ ciuitatis Romæ, Pulcheria Auguſta. Literas tuæ beatitudinis cum omni

deceoti

decenti omnem epiſcopum veneratione ſuſcepimus, per quas tuam fidem puram & talem cognouimus, qualis debet cum ſanctitate ſacro præberi templo. Ego verò ſimiliter ac meus dominus trãquilliſſimus Imperator meus coniunx, in eadem ſemper & manſimus & manemus, omnem prauitatem atque pollutionem & maleficium declinantes. Sanctiſſimus igitur glorioſæ Conſtantinopolis Epiſcopus Anatolius, in eadem fide permanſit atque religione, & tuarum literarum Apoſtolicam confeſſionem complectitur, illo errore ſublato, qui ab aliquibus nunc ortus eſt, ſicut ex eius quoquè literis clariùs tua ſanctitas agnoſcere poterit. Et epiſtolæ ſimiliter catholicæ fidei, quam ad ſanctæ memoriæ Flauianum epiſcopum tua beatitudo direxit, ſinè aliqua dilatione ſubſcripſit. Et propterea tua reuerentia quocunque modo * propexerit, ſignificare dignetur, vt omnes etiam totius Orientis epiſcopi, Thraciæ atque Illyrici (ſicut etiam noſtro domino pijſſimo Imperatori meo coniugi placuit) in vnam ciuitatem velociter ab Orientalibus partibus valeant conuenire, & illic facto concilio, & de catholica confeſſione, & de hiſepiſcopis, qui ante hoc ſegregati ſunt, ſicut fides & Chriſtiana pietas exigit, te authore decernant. Super hæc autem ſciat tua ſanctitas, quoniam præcepto noſtri domini & tranquilliſſimi principis mei coniugis, in glorioſa ciuitate Conſtantinopoli ſanctæ memoriæ epiſcopi Flauiani corpus allatum eſt, & in baſilica apoſtolorum, in qua conſueuerunt præceſſores epiſcopi ſepeliri, competenter eſt poſitum. Et hos ſimiliter epiſcopos, qui propter eandem cauſam, quoniam cum ſanctiſſimo Flauiano ad concordiam fidei catholicæ concurrerant, exilio deportati ſunt, reuerti debere, robore pragmatici ſui præcepit, quatenùs per approbationem ſynodi atque ſententiam omnium epiſcoporum conuenientium, epiſcopatum & eccleſias proprias recipere decernantur.

* perſpexerit.

SACRAE LITERAE MISSAE à Valentiniano & Martiano vbique ad religioſos Epiſcopos, quatenùs omnes in Nicæam conuenirent.

IMperatores Cæſares Valẽtinianus & Martianus, victores & Triumphatores maximi, ſemper Auguſti, ad omnes vbiq; reuerendiſſimos epiſcopos. Omnia ad veram fidem & Chriſtianam orthodoxam religionem tendentia, præponenda alijs rebus exiſtimamus. Deo enim propicio exiſtente, & noſtrum imperium & communes cauſas meliores fore cõfidimus. Quia igitur dubitationes quædam circa orthodoxam fidem motæ ſunt, ſicut indicant & literæ ſanctiſſimi Archiepiſcopi feliciſſimæ Romæ Leonis, placuit nobis propriè, ſanctum cõcilium fieri in Nicea Bithyniæ ciuitate: quatenùs cunctis concordantibus, veritate examinata, & vacante omnium ſtudio, quo quidam iam abuſi, religionem turbauerunt orthodoxam, vera ac ſaluberrima fides ſic omni mundo manifeſtetur, vt de cæterò omnis quæſtio & dubitatio auferatur. Vndè tua ſanctitas cum quantis approbauerit reuerendiſſimis Epiſcopis ſub ſuo ſacerdotio conſtitutis ſanctarum Eccleſiarum, expertas habentibus diuinas ſcripturas, & in ſciẽtia & doctrina orthodoxæ & veræ fidei præcunctis eminentibus, ad memoratam Nicænam ciuitatem proximis calẽdis Septembribus aduenire feſtinet. Quiſquis enim generalem & omni mundo vtilem futuram ſynodum refutauerit, peccet equidem & circa diuinitatem ipſam, & pietatem noſtram offendat. Agnoſcat autem & tua ſanctitas, quoniã noſtra pietas aderit in ipſo concilio, niſi quędam publicæ & ineuitabiles curæ nos in expeditione fecerint occupari.

SIMILITER ALIÆ SACRÆ literæ eorundem pijſſimorum Imperatorum ad Anatolium Epiſcopum Conſtantinopolitanum.

VICTORES Valentinianus & Martianus inclyti triumphatores, Imperatores ſemper Auguſti, Anatolio Epiſcopo Conſtantinopolitano. Omnibus negocijs diuinæ res prę ponendæ ſunt. Deo enim omnipotente propicio, Remp. & conſeruandam & meliorandam eſſe confidimus. Quia igitur dubitationes quædam in orthodoxa religione noſtra, videntur eſſe commiſſę, ſicut etiàm Epiſtolæ viri reuerendiſſimi Epiſcopi almæ vrbis Romæ Leonis teſtantur, id ſpecialiter clementię noſtræ placuit, vt venerabilis Synodus in Nicæna ciuitate prouinciæ Bithyniæ celebretur, quatenùs conuenientibus animis & omni veritate diſcuſſa, ceſſantibus etiam ſtudijs, quibus antehàc vſi quidam, ſacroſanctam orthodoxam religionem conturbaſſe noſcuntur, vera fides noſtra cuncto ſeculo manifeſtiùs innoteſcat, vt deincèps nulla poſſit eſſe dubitatio vel diſcordia. Qua de re ſanctitas tua cum quibus placuerit reuerendiſſimis Epiſcopis, quos de eccleſijs ſub ſui ſacerdotij cura conſtitutis idoneos & inſtructos orthodoxæ religionis eſſe probauerit, ad prædictã Niceam ciuitatem intra die Kalendarum Septembrium ire deproperet. Sciat autem religio tua etiàm ſerenitatem noſtram venerabili ſynodo interfuturam, niſi fortè publicę neceſſitates in expeditionibus detinuerint. Diuinitas te ſeruet per multos annos ſancte ac venerabilis pater. Data x. Calendas Iunij, Conſtantinopoli, conſulatu domini Martiani perpetui Auguſti primo, & qui fuerit nunciatus.

SACRAE LITERAE EMISSAE ad ſynudum in Nicea à Valentiniano & Martiano Imperatoribus.

Nicena ſynodus tempore Leonis Papæ.

STudij noſtri eſt, congruenter decerni ea, quæ ſanctæ & orthodoxæ religionis exiſtũt, quatenùs omnis ambiguitas perimatur, & decens pax ſanctiſſimis & catholicis reddatur eccleſijs. Hoc enim omnibus rebus præmonendum exiſtimamus. Quia igitur voluimus intereſſe ſancto concilio, retinent verò nos publicæ & neceſſariæ vtilitates in expeditione: dignetur veſtra religio nõ arbitrari graue, noſtræ tranquillitatis abſentiam ſuſtinere: ſed orare, quatenùs ea quæ inter manus habemus, Deo auxiliante benè diſponentes, illuc venire poſſimus, vt noſtra pietate pſente decernantur, quæ omnem diſcordiam quæſtionemq; ſubmoueant, & confirment veram & venerandam orthodoxorum fidem.

SACRAE LITERAE MISSAE A piiſſima & Chriſtianiſſima Auguſta Pulcheria ad cõſularem Bithyniæ Strategum, vt curam haberet circa diſciplinam ſynodi perhibendam, antequam placuiſſet de Nicæa ad Chalcedoneñ. mutari cõcilium.

INtentio noſtræ tranquillitatis eſt, ante ciuiles cauſas, ſanctas Chriſti eccleſias, eiſq; dicatos, in pace conſiſtere, & orthodoxam fidẽ, quam continere iudicamus imperium, imperturbatam & immotam ab omni hominũ genere cuſtodiri. Vndè dudùm praua quadã emergente diſcordia, multam curam habuimus, vt vndique multitudo ſanctorum epiſcoporum ſimul congregaretur in Nicæa, quatenùs vniuerſorum concordia, omnis turba de medio tolleretur, & in futuro firma & immobilis fides venerabilis præualeret. Quia ergò ſecundùm noſtram ſanctionem reuerendiſſimi quidem epiſcopi vniuerſi conuenerunt, * ſuſtinentes poteſtatis noſtræ præſentiam, q̃ non poſt multùm Deo cooperante aderit: quidam autem, ſicut agnouimus, cùm ſint ſoliti conturbare & confundere Deo placitam diſciplinam, ſuperuenientes in Nicæa clerici ac monachi atque laici, tumultus facere tentant, contendentes abſq; his, quæ nobis placuerũt: neceſſariè has pias literas ad tuam direximus claritatem, quatenùs cum omni virtute eos, ſi præter noſtram euocationẽ aut permiſſionem ſuorum epiſcoporum ibidèm cõmorantur, clericos, ſiue intra huncordinẽ conſtitutos, ſiue aliqui eorum à proprijs epiſcopis ſunt remoti, vel monachos atq; laicos, quos nulla ratio ad concilium vocat, omnimodò debeas de ciuitate & ipſis locis expellere, vt cũ omni diſciplina conſidente ſancta ſynodo, ſinè aliqua commotione atque contentione, quæ à Domino Chriſto reuelata fuerint, communiter ab omnibus confirmentur. Scito enim, quia ſi quis decæterò inuentus fuerit tumultuoſius ibidem cõmorari, aut ante præſentiam noſtræ tranquillitatis, aut certè poſt præſentiam, non fortuitum ſibi imminere periculum.

* expectantes

SACRAE LITERAE MISSAE ſancto concilio, quod in Nicæa ſecundò concurrerat, vt deberet Chalcedonen. migrare.

VIctores Valentinianus & Martianus glorioſi ac triumphatores maximi ſemper Auguſti, Deo amabili ſynodo. * Feſtinantes ad ſanctum venire concilium, retinuit nos cauſa publicarum & nimis neceſſariarum rerum. Cognouimus autem ex his, quæ à veſtra ſanctitate ſcripta ſunt, quoniam plurimi veſtrum propter corporis infirmitatem aliaſq; diuerſas cauſas laborant. Vndè licèt plurimarum publicarum cauſarum nobis ſit hic remorandi neceſſitas, tamen præponendam omnibus curam ſanctæ & orthodoxæ fidei iudicamus. A reuerendiſſimo nanque Leone archiepiſcopo feliciſſimæ vrbis Romæ, reuerẽdi epiſcopi & presbyteri venerunt, & popoſcerunt à noſtra tranquillitate, quatenùs omnimodò nos adeſſe debeamus ſancto cõcilio, affirmantes, quoniam non paterentur illi, abſente noſtra pietate, venire. Secũdùm petitionẽ verò veſtrę ſanctitatis, nos ipſi valdè quærentes velociter ſanctiſſimum veſtrum concilium celebrari, feſtinamus ad vos citiùs aduenire. Vndè ſi perſpicit veſtra religio, in Chalcedonenſium ciuitatem venire dignemini: illic enim præcurremus, licèt hîc nos publicæ cauſæ retineant: quoniam quæ proſint veræ & orthodoxæ fidei, & paci & diſciplinæ ſanctarum catholicarum eccleſiarum, omnibus arbitramur eſſe præponenda, nec dubitamus, quin etiàm veſtræ ſanctitati hoc placebit. Nè etiam anguſtia ciuitatis ampliùs vos faciat laborare, & abſente noſtra tranquillitate, ſanctum concilium longiùs protrahatur: orare ergò dignemini pro noſtro Imperio, quatenùs & hoſtes ſubditi nobis efficiantur, & pax in vniuerſo orbe firmetur, & Romanæ res ſecurè conſiſtant, quod etiam nunc vos facere iudicamus. DEVS vos cuſtodiat per multos annos ſanctiſſimi.

* Cùm feſtinaremus ad

Legatorũ Papę poſtulatione adeſt Concilio Imperator.

EXEMPLAR SIMILITER IMPErialium literarum, quę Nicæam miſſæ ſunt ſancto concilio, dum adhuc piiſſimus Imperator in Thracia reſideret, vt deberet indilatè Chalcedonem migrare.

IMperatores Valentinianus & Martianus victores ſemper Auguſti, ſancto concilio qđ Nicææ per Dei voluntatem noſtra ſanctione collectum eſt. Dudùm quidem & per alias diuinas noſtras literas indicauimus veſtræ religioni, quatenùs in Chalcedonenſium ciuitatem

rem venitetis, vt ea quæ de ſancta & orthodoxa fide à ſanctis patribus noſtris ſunt diffinita, confirmaretis, nè diutiùs orthodoxorum multitudo diuerſis modis errando ſeduceretur, ſed vt omnes Dominum noſtrum & ſaluatorem Chriſtum (ſicut congruit, & ſicut ſanctiſſimi patres noſtri decreuerunt) confiteantur. Nos enim propter feruentiſſimum fidei zelum, publicarum rerum neceſſarias vtilitates in præſenti diſtulimus, multùm deſiderantes eis, quæ orthodoxa & veræ ſunt fidei, tranquillitatis noſtræ præſentia confirmari. Nam ea quæ in Illyrico contigerunt, & ad veſtras aures perueniſſe confidimus, quæ licèt Dei voluntate competenti vindicta contigerunt, tamen publicarum rerum vtilitas exigebat ad Illyricum noſtræ tranquillitatis profectionem. Sed quoniam (ſicut prædictum eſt) nihil orthodoxæ fidei, & vt hæc roboretur, præponendum eſſe iudicamus, propterea huic quidem expeditioni interim ſuperſedemus. Et nunc propriè veſtram venerationem per has noſtras ſacratiſſimas literas adhortamur, quatenus ſine vlla dilatione accedatis Chalcedonenſium ciuitatem: quoniam Attico diacono regiæ ciuitatis ſanctiſſimæ & catholicæ eccleſiæ referente noſtrę tranquillitati, cognouimus veſtram ſanctitatem formidare, nè fortè Eutychetis ſectatores, aut alter aliquis, ſeditiones aut tumultus aliquos præparare pertentent. Qua gratia ſignificamus vobis, vt prędictam cauſam nullatenùs formidantes, adueniatis in Chalcedonenſium ciuitatem. Speramus enim de Dei clementia, quia præter aliquam turbam atque tumultum, omnibus ſecundùm orthodoxam & veram fidem iuſtè & Deo placitè conſtitutis, vnuſquiſque veſtrum ad propria ſub celeritate reuertetur. Feſtinate itaque aduenire, & nullam dilationem negocio facere, nè per veſtram ſegnitiem dilationē habeat inuentio veritatis. Nobis enim ſtudiū eſt, Diuinitate propicia, proſperum finem accipiente cauſa, velociter iterùm ad expeditionem feliciſſimam remeare. Deus vos cuſtodiat per multos annos, ſanctiſſimi & DEO amantiſſimi patres. Datum decimo Kalendas Octobris, Heracleæ.

Finis eorum, quæ ante Chalcedonenſe Concilium geſta ſunt.

SYNODVS CHALCEDONENSIS SEXCENTORVM

Triginta Epiſcoporum, habita contra omnes hæreſes, maximè contra Eutychem & Dioſcorum, Valentiniano ſeptiès & Auieno viris clariſſimis conſulibus, æra. 488.

SYNODI CHALCEDONENSIS Actio prima.

A.D.451. IN NOMINE Domini nr̄i Ieſu Chriſti, conſulatu piiſſimi & amatoris Chriſti Imperatoris Flauij Martiani perpetuò Auguſti, & qui fuerit nunciatus, ſub die octauo Id' Octobris, indictione quarta, in Chalcedonen̄. ciuitate metropoli prouinciæ Bithyniæ, facta eſt ſynodus ex decreto piiſſimorum & fideliſſimorum Imperatorum Valentiniani & Martiani, congregatis in eccleſia ſanctę ac triumphatricis martyris Euphemiæ glorioſiſſimis iudicibus, id eſt, magnificentiſſimo & glorioſiſſimo magiſtro militum & exconſule ordinario ac patricio Anatolio, & magnificentiſſimo & glorioſiſſimo præfecto ſacrorum prætoriorum, Palladio, & magnificentiſſimo & glorioſiſſimo præfecto vrbis Tatiano, & magnificentiſſimo & glorioſiſſimo magiſtro ſacrorum officiorum Vincomalo, & magnificentiſſimo & glorioſiſſimo ex magiſtro Martiali, & magnificentiſſimo comite deuotiſſimorum domeſticorum Sporatio, & magnificentiſſimo comite* ſacrorum priuatorū Genethlio. *rerum priuatarum. Appoſitis etiàm ex glorioſo & ampliſſimo ſenatu, id eſt, magnificentiſſimo & glorioſiſſimo expræfecto prætorij ſexiès, & exconſule ordinario ac patricio Florētio, & magnificentiſſimo & glorioſiſſimo exconſule ordinario & patricio Senatore, & magnificentiſſimo & glorioſiſſimo exmagiſtro officiorum, & exconſule ordinario ac patricio Nonio, & magnificentiſſimo & glorioſiſſimo exprętecto & exconſule ordinario ac patricio Protogene, & magnificentiſſimo & glorioſiſſimo exprętecto Zoilo, & magnificentiſſimo & glorioſiſſimo exprętecto vrbis Theodoro, & magnificentiſſimo & glorioſiſſimo exprę-

ſecto

fecto vrbis Apollonio, & magnificenoſſimo & glorioſiſſimo exprępoſito ſacri cubiculi Romano,& magnificentiſſimo & glorioſiſſimo expræfecto Illyrici Theodoro, & magnificentiſſimo & glorioſiſſimo exprǽfecto prætoriorum Conſtantino, & magnificentiſſimo & glorioſiſſimo exprępoſito ſacri cubiculi Artaxerxę & magnificentiſſimo & glorioſiſſimo exprǽfecto Illyrici Eulogio. Conueniente etiàm ſancto & voniuerſali cõcilio ſecundùm ſacram præceptionem in Calcedonenſi vrbe congregato,i. Paſchaſino & Lucẽtio reuerendiſſimis epiſcopis, & Bonifacio religioſiſſimo p̃sbytero,tenentibus locum ſanctiſſimi & reuerendiſſimi archiepiſcopi almæ vrbis Romæ Leonis:& Anatolio reuerendiſſimo epiſcopo inclytæ vrbis Conſtantinopolitanæ nouæ Romę,& Dioſcoro reuerendiſſimo epiſcopo magnæ Alexandrinę ciuitatis,& reliquis ſanctiſſimis & religioſiſſimis epiſcopis,id eſt.

Maximo Antiochiæ Syriæ:

Iuuenali Hieroſolymæ,

Quintillo Heracleę Macedoniæ;agente vices Anaſtaſij epiſcopi Theſſalonicenſis;

Thalaſſio Cæſareæ Cappadociæ.

Stephano Epheſi;

Luciano Byzię,& agente vices Cyriaci epiſcopi Heracleæ Thraciæ;

Euſebio Ancyræ Galatiæ;

Diogene Cyzici;

Elutherio Chalcędonæ;

Petro Corinthi:

Baſilio Seleuciæ metropolis Iſauriæ prouinciæ.

Florentio Sardeorum Lydiæ metropolis

Amphilochio Sidenæ ciuitatis metropolis Pamphyliæ prouinciæ.

Eunomio Nicomediæ metropolitanæ ciuitatis.

Theodoro Tarſeñ ciuitatis metropolis Ciliciæ prouinciæ,

Euſebio & Conſtantino presbytero,agentibus vicem Anaſtaſij epiſcopi Nicęę,

Iuliano cuitatis Coenſis,& ipſo agente vicem ſedis Apoſtolicæ priſcæ vrbis Romæ Leonis,

Meletio ciuitatis Lariſſenæ ſanctæ eccleſię & agente vicem Domini epiſcopi Apameæ metropolis Syriæ ſecundæ,

Cyro Anazarbi ciuitatis metropolis Ciliciæ ſecundæ,

Conſtantino Boſtrenæ ciuitatis metropolis Arabiæ,

* Photio Tyri ciuitatis metropolis Phœnices maritimę,

Theodoro Damaſcenæ ciuitatis Metropolis,

Stephano Hierapolis ciuit. primæ Syriæ,

* Nomio Edeſſæ ciuitatis primæ Syriæ, * Nonno

Simeone Almedenæ ciuitatis Metropolis Meſopotamiæ,

Epiphanio Epiſcopo & agente vices Olympij epiſcopi Conſtantiæ * Meſopotamiæ, * ciuitatis

Ioanne Sebaſtię ciuitatis Metropolis primę Armeniæ, Metropolis inſulæ Cypri, Ioãne.

Seleuco Amaſiæ ciuitatis Metropolitanæ,

Conſtantioo Meliteoæ ciuitatis Metropolis Armeniæ,

Patricio Tyanæ ciuitatis Metropolis Cappadociæ ſecundę,

Petro Gangiæ ciuitatis Metropolis Galatię ſecundę,

Ioãne * Chryſopolis, Apragmonio Tij ciuitatis,agente vices Calogeri Epiſcopi ciuitatis Metropolis Claudiopolis Põticę Honoriadis. * Cyropolis.

Atarbio Trapezuntis ciuitatis, agente vices Theoctiſti epiſcopi Peſſinuntis ciuitatis Metropolis Pomi Galatię ſecundę,

Romano Myreñ ciuitatis Metropolis Lycię prouincię,

Critoniano Aphrodiſiadis ciuitatis Metropolis Cariæ,

Nunechio Laodiceę ciuitatis Metropolis Phrygię Pacatianæ Trimitarię,

Marmiano Synnadę ciuitatis Metropolis Phrygię Pacatianæ,

Oneſiphoro Iconij ciuitatis Metropolis Lycaonię,

Pergamio Antiochię ciuit. Metropolis Piſidię Phrygię ſalutarię prouincię,

Epiphanio Pergę ciuitatis Metropolis Pãphylię prouincię,

Iordano Abilę Syrię, Attico Nicopolis ciuitatis Metropolis veteris Epiri,

Martyrio * Gortynę ciuitatis Cretę inſulę, * Cortyna

Luca Dyrrhachij ciuitatis Metropolis nouæ Epiri,

Francione Philippopolis ciuitatis Metropolis Thraciæ prouinciæ,

Conſtantino Demetriadis Theſſaliæ,agente vices Vigilantij epiſcopi Lariſſæ ciuitatis Theſſaliæ,

Sebaſtiano * Beroeę ciuitatis, * Beroæ

Baſilio Traianopolis ſanctæ eccleſiæ ciuitatis Metropolis Rhodopæ prouinciæ, * Berrhœa

Tryphone Chij inſulæ ciuitatis, agente vices Ioanis epiſcopi Metropolis inſulę Rhodi,

Theoctiſto * Berrhoę ciuitatis Syrię, * Berrhoeę

Euſebio Dorylei ciui. Phrygię Salutariæ prouinciæ,

Gerontio Seleuciæ ciuitatis Syriæ,

Saba Paltos ciuitatis primæ Syriæ,

Euſebio presbytero,agente vices Macarij epiſcopi Laodiceæ ciuitatis Syriæ,

Olympio Aratopolis Phęniciæ prouincię,

Peto Gabalæ ciuitatis Syriæ,

Sophronio Conſtantiæ ciuitatis,

Patricio Neocæſareæ ciuitatis Auguſtæ Euphrateſiæ prouinciæ,

Mara Anaſarthæ ciuitatis,

Romulo Chalcidis ciuitatis,

Euſtathio Beryti ciuitatis Phœnices maritimæ,

Leontio Aſcalonæ ciuitatis Palæſtinæ,

Aniano Capitoliadis ciuitatis,

Zebenno Pellæ ciuitatis,

Ioanne

Ioanne Tiberiadis ciuitatis,
Antiocho Archelaidis ciuitatis Palæſtinæ,
Beryllo * Alalæ ciuitatis, * Alle
Areta Eluſæ ciuitatis Palæſtinæ ſecundæ,
Muſonio * Zoaræ Palæſtinæ ſecundæ, *Sigor *Segor *Sigaræ
Rufino Bybli ciuitatis Phęnices maritimę
Pancratio Libyadis ciuitatis,
Zoſimo Miooidis ciuitatis,
Polychronio Antipatridis ciuitatis,
Ioanne Gadaræ ciuitatis Palæſtinę ſecũdę,
Paulo Anthedonis ciuitatis,
Photio Lyddæ ciuitatis,
Heraclio Azoti ciuitatis,
Glycone Cæſareenſi per Zoſimum Minoideñ,
*Martiano Gerrhæ ciuitatis, *Marciano
Stephano Iamniæ ciuitatis Palæſtinæ,
Epicteto Diocletianopolis ciuitatis,
Romano Eudoxiupolis, id eſt, Selymbriæ ciuitatis Thraciæ prouinciæ,
Theodoro Claudiupolis ciuitatis Iſauriæ prouinciæ,
Iuliano Calendiritis ciuitatis Iſauriæ,
*Tyrãno Germanicopolis ciuitatis Iſaurię,
Ioanne Diocæſareę ciuitatis,
Acacio Antiochiæ ciuitatis,
Aeliano Selenuntis ciuitatis,
Epiphanio Ceſtriæ ciuitatis,
Gaio Aegęorum ciuitatis,
Ammonio Iotapæ ciuitatis,
Megalo Philadelphiæ ciuitatis,
Marco Arethuſæ ciuitatis Syriæ ſecundæ,
Timotheo Balaneorum ciuitatis Syriæ ſecundæ,
Euſebio * Seleurobeli ciuitatis, * Seleucobelis
Eutychiano Epiphaniæ ciuitatis Syriæ ſecundæ,
Paulo * Mariãmæ ciuitatis Syriæ ſecundæ, * Mariamnę
Lampadio Raphaneorum ciuitatis Syriæ ſecundæ, * Mariãnę
Alexandro Sebaſtæ ciuitatis ſanctæ eccleſiæ Tarſi Ciliciæ,
Philippo Adanæ ciuitatis,
Hypatio Zephyrij ciuitatis,
Theodoro Auguſtę ciuitatis,
Chryſippo Malli ciuitatis,
Iuliano * Rhoſi ciuitatis,
Polychronio Epiphaniæ ciuitatis Ciliciæ ſecundę,
Ioanne Flauiadis ciuitatis Cilicię,
Indimo * Hirinupolis ciuitatis Cilicię ſecundę, * Irenopolis
Proclo Adranę ciuitatis, * Hermupolis
Sophronio choreſpiſcopo, agente vices Baſſiani * Mopſueſtię ciuitatis, * Mopſueſtiæ
Leontio Antiochię Cilicię vel Iſaurię,
Eulogio Philadelphię ciuitatis Metropolis Arabię prouincię,
Theodoro Canothęi ciuitatis,
Hormiſda Philippopolis Arabiæ,
Damiano Sidonis ciuitatis,
Theodoro Tripolis ciuitatis Phœnicis primæ prouinciæ,

Olympio Paneadis ciuitatis,
Paulo Ptolemaidis ciuitatis,
Paulo Aradi ciuitatis,
Thoma Porphyrionis ciuitatis,
Porphyrio Botrorum ciuitatis,
Phoſphoro Orthoſiadis ciuitatis Syriæ,
Ioſeph Heliopolis ciuitatis Phœnices Libani,
Porphyrio Archidiacono agente vices Vranij epiſcopi Emiſæ ciuitat. Phœnices Libani, Mara Vrimorum ciuitatis,
Valerio Laodiceæ ciuitat. Phœnices,
Thoma Euromæ ciuitatis Phœnices,
Rufino Samoſatæ ciuitatis,
Ioanne Germaniciæ ciuitatis,
* Euphrate Idis ciuitat. * Eupho
Thimotheo * Dolichis inſulæ ciuit. * Dolyches
Euoltio Zeugmatis ciuit.
Athanaſio Pari inſulæ ciuitatis,
Zebenno Martyropolis ciuitatis,
Ioanne Carthæ ciuitatis,
Abraamio † Caſtricircenſis, for. *Caſtri cornelien.
Ioanne Sarracenorum gentis,
Noe * Cephacaſtelli * Inſulæ, for. *Cephaleniæ,
Hieraco Aſinæ ciuitatis,
Sabino Deli inſulę ciuitatis,
Apollonio Taneę ciuitatis,
Irone * Teniſſę ciuitatis, *Thenæ
Athanaſio Buſiridis ciuitatis Tripolis Aegypti prouincię, * Teniæ
Paſmeio Pralai ciuitatis,
Iſidoro Sethroiorum ciuitatis,
Theophilo Cleopatridis (quæ & Arſinoe) ciuitatis,
Theodulo Ticeliæ Pentapolis ciuitatis,
Ianuario Leontos ciuitatis,
Ioanne Pſelchis ciuitatis,
Auxonio Sebennitæ ciuitatis,
Eulogio Athribis ciuitatis,
Eſaia * Herinupolis minoris ciuitatis, * Hermopolis
Neſtorio Phanagoriæ ciuitatis,
Theophilo Erythræ ciuitatis,
Macario Caballenæ ciuitatis,
Callinico Apameæ Bithyniæ ciuitatis,
Leuchadio * Thinnienſis inſulæ ciuitatis, * Ptiuſæ ciuitatis,
Ioanne Polemonij ciuitatis,
Gratidiano Ceraſuntis ciuitatis,
Iuliano, * Tabię ciuitatis, for. * Dablis.
Meliphthongo Iuliopolis ciuitatis,
Hypericio Aſponenſis ciuitatis,
Acacio * Cinos ciuitatis, * Cynnæ
Euphraſio Laganię ciuitatis,
Cecropio Sebaſtopolis ciuitatis,
Ioanne Nicopolis ciuitatis Armenię primę,
Attico Zelorum ciuitatis,
Dorotheo presbytero, tenente locum Anatolij epiſcopi Satalorum ciuitatis,
Daniele Macedooopolis,
Antiocho Sinopę ciuitatis,
Heraclio Comanorum ciuitatis,
Euchario diacono tenente locum Paralij epiſcopi Andrapę ciuitatis Helleſponti,

Damiano

Damiano Callinicopolis.
Paulo presbytero agente vices Vranij epiſcopi Himerorum ciuitatis.
Olympio Pruſiadenſi.
Adelphio chorepiſcopo agēte vices Adoli epiſcopi Arabiſſi ciuitatis.
Martiano Stephanorum.
Euphronio præsbytero agēte vices Domini epiſcopi Cocuſi ciuitatis.
* Marciano Iluæ.
Otreio presbytero agente vices Ioannis epiſcopi Arcæ ciuitatis.
• Belmiæ Muſonio * Brimenæ.
Theodoſio Nazianzi ciuitatis Cappadociæ ſecundæ.
Ariſtomacho Colonæ ciuitatis Cappadociæ ſecundæ prouinciæ.
Rheno Iunopolis ciuitatis.
Theodoro Heracleæ ciuitatis Ponti prouinciæ.
Epiphanio presbytero agente vices Aetherici epiſcopi Pompeiopolis ciuitatis.
Philotimo presbytero agente vices Themiſtij epiſcopi Amaſtridis ciuitatis Pōti prouinciæ.
Eulogio presbytero,agēte vices Genethlij Cratiæ ciuitatis.
Pelagio presbytero agente vices Theophili epiſcopi Adrianupolis ciuitatis.
Helpidio Thermenſis manſionis.
Aquila Eudoxiadis ciuitatis.
Chryſippo presbytero agente vices Cyriaci epiſcopi Trogmadorum ciuitatis ſanctæ eccleſiæ Dei.
• Oreſten. Longino * Orchiſti ciuitatis.
Docimaſio Matoneæ ciuitatis Rhodopæ Thraciæ ſanctæ eccleſiæ Dei.
Sereno Maximianopolis ciuitatis Rhodopæ.
Aetherico Smyrnæ ciuitatis Aſiæ.
Euſebio Clazomenæ ciuitatis.
• Aegea Cyriaco * Egatę ciuitatis Aſiæ.
• Antimoeſi. Mama * Amnitenſis ciuitatis.
• Ilionaneſi Leontio Magneſiæ Mæandri ciuitatis.
Quinto Phocenſis ciuitatis.
Proclo Argiſſę ciuitatis.
Thoma Alalcomenę ciuitatis.
Olympio Theoduſiopolis ciuitatis.
Philippo Nouę aulę vel Theodoſiupolis ciuitatis.
Rufino Brullenę ciuitatis.
Marcellino Metropolis ciuitatis.
Eſaia * Elaitanę ciuitatis.
• Elea Paulino Theodoſiupolis Aſię prouincię.
Iuliano Hypepę ciuitatis.
Heſperio Pitanę ciuitatis.
Proterio Myrrhenæ ciuitatis Aſiæ prouincię.
• Palæſcepſis Baſilico * Palęaſpolis ciuitatis.
Meonio Nyſę ciuitatis Aſiæ prouinciæ.
Petro Dardani ciuitatis Helleſponti prouinciæ.

Thalaſſio Parij ciuitatis Helleſponti prouinciæ.
Dauid * Andrianæ ciuitatis Helleſponti. • Andera
Eulalio Pioniæ ciuitatis Helleſponti prouinciæ.
Pionio Troadæ ciuitatis Helleſponti prouinciæ.
Stephano Prymneſiæ ciuitatis Helleſponti prouinciæ.
Theoſebio Ilij Helleſponti prouinciæ.
Hermia Abydi ciuitatis ſanctæ eccleſiæ Dei Helleſponti.
Daniele Lampſaci ciuitatis.
Patricio Adrianuterorum ſanctę eccleſiæ Dei Helleſponti prouinciæ.
Menecrate Caryſſorum ciuitatis Lydiæ prouinciæ.
Paulo Tloſorum ciuitatis.
Coſſinio Hierocæſareę ciuitatis Lydiæ,agēte vices Aodreæ epiſcopi Sectoriorum.
Lydiæ prouinciæ.
Helia Bleandri ciuitatis.
Polycarpo Cabalæ ciuitatis Lydiæ prouinciæ.
Patricio Creſſeñ. ciuitatis.
Paulo Tripolis ciuit. Lydiæ prouinciæ.
Amachio Septoriorum ciuit. Lydiæ prouinciæ.
Leucio Apollinis fani vel templi ciuit.
Gemello Stratonicæ ciuit.
Alchimede * Silandi ciuitat. Lydiæ prouinciæ. • Chalnida Lyciæ prouinciæ.
Dionyſio Attalię ciuitat. * Lydiæ, Nicolao Aciaſſenę ciuit. agente vices Stephani epiſcopi Lymirę ciuit Lycię. • Lycia
Zenodoto Telmeſſenę ciuit. & Eniandos ciuit. ac Ionnię ſanctæ eccleſiæ Dei.
Frontone Phaſelidis ciuit.
Philippo * Liburnæ ciuit. ſor. * Lyrneſi
Natriniano Pompeiopolis Ciliciæ.
Mampreto Titiopolis Ciliciæ ſecundæ vel Iſauriæ.
Ioanne * Chryſopolis Arabiæ. • Cyropolis
Theodoro Antiphelli ciuit.
Leontio Araxi ciuitatis Lyciæ.
Antipatro Cauni ciuitatis Lyciæ.
Andrea * Dędalorum ciuitatis. • Cexeorũ
Romano Buboneorum ciuitatis.
Nicęa Megarę ciuit. Helladis prouinciæ.
Athanaſio Opuntenę ciuit. Achaiæ & Helladis.
Donnino Plateæ ciuitatis Helladis prouinc.
Oneſimo Argorum ciuitatis Helladis.
Marco * Euriæ ciuitatis. • Euia
Peregrino Phœnicæ ciuitatis Helladis.
Eutychio Adrianopolis ciuitatis veteris Epiri.
Claudio Anchiaxi veteris Epiri ciuitatis.
Soterico Corcyræ ciuitatis veteris Epiri.
Dionyſio Antiochiæ ciuitatis Cariæ Piſidiæ prouinciæ.
Ioanne Alnidenæ ciuitatis Cariæ prouincię.

Flacillo

Flacillo Aſsi ciuitatis.
Ereſſorũ. Papia * Erezorum ciuitatis.
Dionyſio Heracleæ ciuitatis Lynceſtidum.
* Salmaciæ Cariæ. Menandro * Heracleę ciuitatis.
Latmos, Eupythio Stratonicę ciuitatis * Carię.
*(fortè * Macedoniæ, aliàs tamen in vno loco huius Concilij additur, Lydiæ,)*
Ioanne Amyzonis ciuitatis Cariæ.
Tynchanio Apolloniadis ciuitatis Cariæ.
Theodoreto Alabandorum ciuitatis Cariæ.
* Gnidi. Ioannæ * Cnidi ciuitatis Cariæ.
Daniele Cadi ciuitatis Eccleſiæ ſanctæ Dei.
Iuliano presbytero agente vices Calendionis Epiſcopi ciuitatis Halycarnaſsi.
Macario Enos Thraciæ.
Paulo Ariſtij ciuitatis.
Eulalio Silbij ciuitatis.
Charitone Dionyſiopolis ciuitatis.
Ioanne Trapezopolis ciuitatis.
Genoadio * Acmoniorum ciuitatis Phrygiæ Pacatianæ prouinciæ.
Thoma Theodoſiopolis ciuitatis Phrygiæ Pacatianæ prouincię.
Gennadio Moſinnorum ciuitatis.
Euandro Diocliæ ciuitatis.
Gerontio Baſianupolis ciuitatis.
Alphio Myndi ciuitatis Cariæ.
Theoctiſto presbytero agente vices Diogenis Epiſcopi Orthoſiæ ciuitatis Cariæ.
Theoctiſto presbytero agente vices Zotici Epiſcopi Arpaſæ ciuitatis.)
Miro Euladræ ciuitatis.
Iſpeñ. Luciano * Ipſenſis ciuitatis Phrygię.
Philippo Lyſiadis ciuitatis.
Epiphanio Midañ. ciuitatis.
Abertio Hierapolis ciuitatis Phrygiæ.
Cyriaco Eucarpiæ ciuitatis.
Euſtochio Docimei ciuitatis Phrygiæ.
Aquila Androſiorum ciuitatis.
Baſilio Nacoliæ ciuitatis.
Strategio Polydororum ciuitatis Phrygiæ.
Neoptolemo Corneñ. ciuitatis.
Paulo Derbæ ciuitatis Phrygiæ.
* Lyſtræ. Plutarcho * Lyſtris ciuitatis.
Rufo Hydæ ciuitatis.
Eugenio Cannorum ciuitatis.
Tyranno Homonadorum ciuitatis.
Acholio Larandæ ciuitatis.
Eutropio Adadæ ciuitatis.
Paulo Philomelij ciuitatis.
Paulino Apameæ ciuitatis Piſidiæ prouinciæ.
Theo'ecno Tyri ciuitatis.
Eorticio Nicopolis Metropolis ciuitatis Piſidiæ prouinciæ.
Cyro Symandi ciuitatis.
Libanio * Parij ciuitatis.
* Parilycaoniæ. Alexandro Seleuciæ ciuitatis Piſidiæ.
Olympio Sozopolis Hemimontis ciuitatis Piſidiæ prouinciæ.
Fonteiano Sagalaſsi ciuitatis.
Baſſona Neapolis ciuitatis.
*, Maiano * Adilo Chorepiſcopo tenente locum Meſ-

ſalini Epiſcopi Laodiceæ ciuitatis.
Florentio Adrianopolis ciuitatis.
* Muſonio Lymerorum ciuitatis.
Euelpiſto Chorepiſcopo, agente vices Florentij Epiſcopi ciuitatis Inſulæ Tenedi emporij Helleſponti & * Lydorum.
Sotere Theodoſianæ ciuitatis, agente vices Heliodori Epiſcopi Amathuntis ciuitatis, & pro Echio Epiſcopo Arſinoæ ciuitatis.
Epaphrodito Tamaſſij ciuitatis Epiſcopo, agente vices & Didymi Epiſcopi Lapethos ciuitatis.
Dionyſio diacono agente vices Photini Epiſcopi Chrytrorum ciuitatis.
Ioanne Meſſenæ ciuitatis prouinciæ Achaiæ & Helladis.
Ophelimo Tegeæ ciuitatis Helladis.
Irenæo Naupacti ciuitatis Helladis.
Cyrillo Subriti ciuitatis.
Gennadio Gnoſi ciuitatis.
Demetrio Lappę ciuitatis.
Euphrate Eleutheruæ ciuitatis Cretę prouinciæ, agente vices & Pauli Epiſcopi * Cantari ciuitatis. Chameręs Candæ.
Zozonte Philippi ciuitatis Macedoniæ.
Euſebio Topiris ciuitatis Macedoniæ primæ prouinciæ.
Maximino * Serres ciuitatis primæ Macedoniæ prouinciæ. * Derres. * Scyros.
Nicolao Stoborum ciuitatis Macedoniæ ſecundæ prouinciæ.
Dardanio * Bargalę ciuitatis. * Bargylæ.
Ioanne Parthenopolis ciuitatis Macedoniæ primæ prouinciæ.
Honorato Thaſſos ciuitatis *inſulæ* Helladis prouinciæ.
Theophilo * Orei ciuitatis. * Ariaſſi.
Neone ciuitatis Pſyllij.
Diodoto * Lyſimachiorum ciuitatis. * Lyſimiæ.
Mara Cordiluſorum ciuitatis.
Marcellino * Iſidis ciuitatis. * Iſundis.
Eugenio * Cotenorum ciuitatis. * Cochenorum.
Macedonio Magidis ciuitatis.
Eudoxio Etennorum ciuitatis.
Marcellino Cariſſorum.
Obrimo Coraceſij ciuitatis.
Petro Echineorum ciuitatis.
Euſtathio gentis Saracenorum.
Aurelio Adrumetino.
Ruſtico Aphro.
Trecentis ſanctiſsimis & reuerendiſsimis Epiſcopis.

Eccè aduenientibus omnibus ante cancellos ſancti altaris, cum magnificentiſsimo & eximio ſenatu, adueniente etiàm piiſsimo Imperatore Martiano in ſupradicta ſanctiſſima Baſilica, præſente etiàm zelo diuino & calore fidei accenſa piiſsima & fideliſſima regina Auguſta Pulcheria, ſanctam Synodum allocutus eſt hæc.

Oratio Martiani imperatoris.

Cùm primùm per electionem in regnum de ſecreto Dei prouecti ſumus, inter tantas publicas vtilitates nullum magìs nos cōſtrinxit negocium, quàm rectam & veram fidem Chriſtianorum, quæ ſancta & veneranda cōſiſtit, indubitatam omnibus declarare. Manifeſtum eſt enim, quòd ex auaritia vel vano ſtuſtio hi, qui præcedentibus temporibus diuerſa ſapuerunt, & docuerunt populū, prout eis placuit, non ꝓut conuenit, neq; quod veritas aut doctrina patrum exquirit, multi ad errorem ſeducti ſunt. Vndè, vt ſanctam Synodum ad iſtam ferre perfectionem properemus, laborem vobis arbitrati ſumus imponere, vt oī errore caliginis deterſo, ſm quod ipſa diuinitas hominibus ſe fieri manifeſtam eſſe voluit, vt patrum demonſtrauit doctrina, ſic fides noſtra, quæ pura & ſancta conſiſtit in omniū ingrediens animas, propriæ veritatis effulgeat luce. Decætero audeat nemo de natiuitate Domini & ſaluatoris noſtri Ieſu Chriſti aliud diſputare, præter quod Apoſtolicum procemium CCCXVIII. ſanctorum Patrum conſonans huic doctrinæ, tradidiſſe noſcitur, ſicut ſanctiſſimi Papæ Leonis, qui Apoſtolicū gubernat thronum, ad ſanctæ memoriæ Flauianum regiæ vrbis Conſtantinopolitanæ quondàm Epiſcopum, teſtantur literæ. Nos enim ad confirmandam fidem, non ad oſtendendam virtutem, exemplo Imperatoris Cōſtantini adeſſe Synodo excogitauimus, nè in poſterum multitudo populi inſtitutionibus prauis attracta, inueniatur diſſentiens. Facilè enim ſimplicitas quorundam commentis, ceu locuti ſumus, vſq; nunc deluſa eſt: quoniam manifeſtæ diuerſorū prauis doctrinis diſcordiæ & hæreſes oſtenſæ ſunt.

Ad quod Imperator ſe adeſſe Cōcilio aſſeſtetur.

Nobis autem omne ſtudium adhibendum eſt, vt populum propter veram ſanctamque doctrinam idipſum ſentientem, vni rectæ applicare Eccleſiæ: & ideò veram fidem catholicamque etiàm exponere ſecundùm patrum doctrinam, concordantibus animis veſtris, veſtra properet reuerentia, vt qualiter in Nicæna Synodo vſque in hoc* tempore, abſciſſo errore, vera fides eſt hominibus cognita: ſic & nunc per hanc ſanctam Synodum depoſita nebula, quæ in eis paucis annis (vt ſuperiùs diximus) ex prauitate & auaritia quorundam viſa eſt exoriri, ſemper ſeruentur, quæ ſtatuta ſunt. Erit quidem diuinæ prouidentiæ, quod piè fieri volumus, in ſecula hoc cōſeruare firmiſſimè. Et poſt regis hæc verba, omnes Epiſcopi clamauerunt: Martiano nouo Conſtantino, multi anni Regi, multi anni Reginæ, Orthodoxis multi anni, Martiani amatoris Chriſti regnum in ſecula permaneat, digni orthodoxæ fidei amatoris Chriſti. Sit à bis procul inuidia. Et poſt hæc reſidentibus magnificētiſſimis & glorioſiſſimis iudicibus, & ampliſſimo ſenatu in medio ante cancellos ſanctiſſimi altaris, & ex læua quidem parte ſedentibus ſanctiſſimis & reuerendiſſimis

*tempus.

Primus ſeſſus in Concilio, datus Legatus Papæ.

Epiſcopis, & vicarijs Deo amiciſſimis ſanctiſſimi & reuerendiſſimi Leonis antiſtitis priſcæ vrbis Romæ, & Anatolio religioſiſſimo Archiepiſcopo Conſtantinopolitanæ regiæ ciuitatis, & Maximo religioſiſſimo Epiſcopo Antiochiæ, & Thalaſſio religioſiſſimo Epiſcopo Cæſareæ Cappadociæ, & Stephano religioſiſſimo Epiſcopo Epheſi, & cæteris religioſiſſimis Epiſcopis Orientis & Ponti, & Aſianæ & Thraciæ regionum, exceptis Palæſtinis. Ex dextera verò parte ſimiliter conſidentibus, Dioſcoro religioſiſſimo Archiepiſcopo Alexandriæ, & Iuuenali religioſiſſimo Epiſcopo Hieroſolymorum, & Quintillo religioſiſſimo Epiſcopo Heracleæ primæ Macedoniæ, & agente vices Anaſtaſij religioſiſſimi Epiſcopi Theſſalonicenſis, & Petro religioſiſſimo Epiſcopo Corinthi, & reliquis Ægyptiacæ diœceſis & Illyrici, inſupèr etiàm & Palæſtinis religioſiſſimis Epiſcopis, antepoſitis in medio ſacroſanctis & venerabilibus Euangelijs: Paſchaſinus verò reuerendiſſimus Epiſcopus & vicarius ſedis Apoſtolicæ, cùm in medio vnà cum his viris reuerendiſſimis collegis ſuis ſtetiſſet, dixit: Beatiſſimi, atque Apoſtolici viri Papæ vrbis Romæ, quæ eſt caput omnium Eccleſiarum, præcepta habemus præ manibus, quibus præcipere dignatus eſt eius Apoſtolatus, vt Dioſcorus Alexandrinorum Archiepiſcopus non ſedeat in Concilio, ſed audiendus intromittatur.* Hoc nos obſeruare neceſsè eſt. Si ergò præcipit veſtra magnificentia, aut ille egrediatur, aut nos eximus. Quibus in Græco interpretatis per Beronicianum virum deuotiſſimum & ſecretarium ſacri Conſiſtorij, glorioſiſſimi iudices & ampliſsimus ſenatus dixerunt: Quid enim ſpecialiter ingeritur Dioſcoro reuerendiſimo Epiſcopo? Paſchaſinus verò reuerendiſſimus Epiſcopus & Vicarius ſedis Apoſtolicæ, dixit: Cùm intromiſſus fuerit, neceſsè eſt, vt illi objciatur. Glorioſiſſimi iudices, & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Vt iam interfati ſumus, cauſa quæ objcitur, ſpecialiter manifeſtetur. Lucentius reuerendiſſimus Epiſcopus & Vicarius ſedis Apoſtolicæ, dixit: Iudicij ſui neceſsè eſt eum date rationem, quia cùm perſonam iudicandi non haberet, præſumpſit, & Synodum auſus eſt facere ſinè authoritate Sedis Apoſtolicæ, quod nunquàm licuit, nunquàm factum eſt. Paſchaſinus verò reuerend. Epiſcopus, & Vicarius ſedis Apoſtolicæ, dixit: Nos contra præcepta beatiſſimi, atque Apoſtolici Papæ gubernatoris ſedis Apoſtolicæ, venire non poſſumus, nec contra eccleſiaſticas regulas, vel contra patrum inſtituta. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Conuenit, vos ſpecialiter, quid errauerit, exponere. Lucentius vir venerandus Epiſcopus & Vicarius ſedis Apoſtolicæ, dixit: Non patimur tātam iniuriam nec vobis fieri, nec nobis, vt iſte ſedeat,

Eccleſiam Rom caput oīm Eccleſiarum.

Vide Euagriū hiſtoriæ Eccleſiaſticæ li. 2.

*Quod

Digitized by Google

deat, qui iudicandns aduenit. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Si iudicis obtines perſonam, noo vt accuſator debes proſequi. Et Dioſcoro religioſiſſimo Epiſcopo Alexandriæ, ſecundùm iuſſionem glorioſiſſimorum iudicum & ampliſſimi ſenatus, reſidente in medio, & reſidentibus Romanis & reuerendiſſimis Epiſcopis in proprijs locis, & tacentibus, Euſebius religioſiſſimus Epiſcopus Dorylei ciuitatis, tranſiens in mediũ, dixit: Per ſalutem vos dominorũ vniuerſi mundi, iubete preces meas legi, ſicut placuit pijſſimo Imperatori. Lęſus ſum a Dioſcoro. Læſa eſt

Quę paruis characteribus adijciũtur, ex Actimicēlliũ codice græco deſumpta ſunt.

Per ſanctam Trinitatẽ vos adiuro, quæ cuſtos eſt principum, quamq; colitis, & in qua baptizati eſtis, & cuius inuocationẽ ſaluamini, iubete preces meas relegi. Clementiſſimi iudices, per ſalutem vos adiuro imperatorum. Flauianus iniquè occiſus eſt. Clementiſſimi iudices miſeremini & adeſtote fidei, q̃ violata eſt a Dioſcoro.

fides. Occiſus eſt Flauianus ſanctus Epiſcopus. Lachrymis impleor. ſimul mecum iniuſtè ab eo damnatus eſt. Iubete preces meas p̄legi. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Preces legantur. Et reſidente in medio eorum, iuſſione omnium, Euſebio reuerendiſſimo Epiſcopo, Beroniciaous vir deuotus, a ſecretis ſacri Conſiſtorij, accipiens preces ab eo, recitauit.

EPISTOLA EVSEBII EPISCOPI Dorylei, ad Imperatores Valentinianum & Martianum.

AMATORIBVS Chriſti religioſiſſimis, & pijſſimis Imperatoribus ooſtris Flauijs Valentiniano & Martiano perpetuis Auguſtis, ab Euſebio humilimo Epiſcopo Dorylei, faciente verba pro ſe & pro orthodoxa fide, & ſanctæ memoriæ quoodàm Flauiano Epiſcopo Conſtantioopolitanæ ciuitatis.

Intentio & propoſitum eſt clementiæ veſtræ, vniuerſis quidem ſibi ſubditis prouidere, & manom porrigere omnibus ininſtè oppreſſis, præcipuè tamen fungentibus ſacerdotio: io hoc diuinitati placentes, a qua vobis imperare & dominari ſub hoc ſole donatum eſt. Ergò quoniam multa & dira & contra oẽm cõſequentiam, fides (quæ in Chriſto eſt) & nos ſumns perpeſſi a reuerendiſſimo Dioſcoro Epiſcopo Alexandriæ magnæ ciuitatis, adimus veſtram pietatem, ſupplicãtes iuſtitiam promereri. Cauſa aũt in his eſt: In nupèr facto Concilio in Epheſiorum Metropoli, quod vtile fuit non fieri, vt non malis & pertorbationibus vniuerſum mnodum repleſſet, ſuauis iſte iſte Dioſcorus, pro nihilo ponens iuſtitiæ rationem & DEI timorem, ſimilis conſtitutus & cooſentaneus Eutychi vaniloquo & hæretico, occultus autem multis, ſicnt poſteà ſeipſum manifeſtauit, inueniens tempns ex facta a me aduersùs Eutychẽ eius ſimilem accuſatiooe, & ſeotẽtia in eum a ſanctæ memoriæ Flauiano Epiſcopo prolata, multitudinem ſeditioſorum popnlorum congregans, & potentiam ſibi pecunijs acquirẽs, piam religionem catholicorum (quantùm ad ipſum pertinet) violauit, & perfidiam Eutychis monachi, quæ olim a ſaoctis patribus reprobata eſt, coofirmauit. Quoniam igitur non modica ſunt, quæ ab ipſo vſurpata ſunt aduersùs Chriſti fidem, & aduersùs nos prouoluti precamur veſtram clemẽtiam, vt præcipiatis reuerendiſſimum Epiſcopum Dioſcorum reſpondere de his, quæ a nobis ei ingeruntur, relectis ſinè dubio in hoc Cõcilio monimentis, ab eo contra nos geſtis, per quæ poſſumus oſtendere, euo & alienum eſſe a catholica fide, & impietate repletam hæreſim roborantem, & iniuſtè nos damnaotem, & grauia io nobis operatum, ſacrom & venerabile veſtrum mandatum dirigentos ſanctæ & vniuerſali Synodo religioſiſſimorũ Epiſcoporum, quo poſſit inter nos & præfatum Dioſcorum audire & perferro ad ſcientiam veſtræ pietatis omnia quæ geruntnr, ad quod placuerit veſtræ clementiæ: quod conſecuti, inceſſanter offeramus Deo preces pro veſtru æterno imperio * ſacratiſſimi Imperatores. Glorioſiſſimi iodices & ampliſſimus ſenatus dixernot: Soluanrur, quæ ingeruntur. Dioſcorus reuerendiſſimus Epiſcopns Alexandriæ, dixit: Præcepir pijſſimus Imperator Synodum celebrari, quæ ſecundùm ſacrum nutum pijſſimi Imperatoris noſtri congregata eſt. De his autem, quæ geſta ſunt p̄pter Conſtantinopolitanæ ſanctæ Eccleſiæ quondàm Epiſcopum Flauianum, monimẽta ſunt facta in ſancto Concilio, & ea poſtulo recenſeri. Euſebius religioſiſſimus Epũs Dorylei, dixit: Hæc & nos poſtulamus. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixernnt: Omnia, quæ in hoc oegocio ſubſecuta ſunt, per ordinem recitentur. Et anteqnàm legerentur, Dioſcorus reuerendiſſ. Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Supplico per veſtram magnificentiam, imprimis, quæ de fide ſunt, examinari. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Interim aduersùs accuſationem te conuenit reſpondere. Ergò ſuſtine actorum fieri lectionem, quod & ipſe fieri poſtulaſti. Conſtantinus deuotiſſimus a ſecretis ſacri Conſiſtorij, dixit: Habentur ſacræ literæ, ſæpiùs directæ pro Synodo pridèm facta, prę manib᷒ ad legẽdũ. Et ex codice recitauit:

EPHESI ACTA.

* diuiniſſimi

EPISTOLA DIVÆ MEMORIÆ Theodoſij & Valentiniani Imperatorum, ad Dioſcorum Alexandriæ Epiſcopum.

IMPERATORES Cæſares Theodoſius & Valentinianus, victores, ac triumphatores maximi, ſemper venerabiles Augoſti, Dioſcoro. Cunctis conſtitit manifeſtum, quia noſtræ reipublicæ ſtatus & omnia humana, di-

uina pietate moderantur, atque firmantur. Deo enim propitio conſtituto, proſperè & ſecundùm vota noſtra gubernari res, & proficere ſolent. Imperium ergò diuino nutu ſortiti, ſubditis pro pietate & manſuetudine ſimiliter neceſſariò plurimam ſolicitudinem impartimus, quatenùs & vera religio, & noſtra reſpublica cultu Dei puriſsimo & pietate firma, præfulgeat. Quoniam igitur in præſenti ſubita emergente dubitatione ad catholicæ & apoſtolicæ doctrinæ ac noſtræ fidei cuſtodiam, quæ (vt fit) diuerſis ſententijs impugnata, conturbat,& confundit hominum ſenſus & animas: intolerabile duximus, huiuſmodi delictum contemnere, nè per talem negligentiam ipſi Deo inferre contumelias videremur. Ideóque ſancimus, in vnum ſanctiſsimos & Deo placitos conuenire viros,quibus pro pietate catholica atq; vera fide plurimus ſermo eſt, vt vniuerſa quidẽ talis vana dubitatio, ſubtili propoſita inquiſitione ſoluatur, vera autem & Deo *amica catholica fides firmetur. Igitur & tua ſanctitas, ſumptis ſecum decem reuerendiſsimis Metropolitanis Epiſcopis, qui ſub tua degunt diœceſi, & alijs ſimiliter decem ſanctis Epiſcopis, ſermone & vita ornatis, qui in doctrina & ſcientia rectæ & immaculatæ fidei præcunctis apud cunctos eminent, proximis Kalẽdis Auguſtis Epheſum Metropolim Aſiæ conuenire abſque vlla dilatione *feſtinet, nullo ſcilicet alio præter prædictos viros ſanctam Synodum moleſtante, quatenùs vniuerſis ſanctiſsimis & beatiſsims Epiſcopis, quos conuenire per ſacras noſtras epiſtolas ſancimus, ad prædictam concurrentibus ciuitatem, & ſubtiliſsimè inueſtigantibus & quærentibus, omnis de medio error contrarius auferatur, catholica autem doctrina & orthodoxæ fidei Saluatoris noſtri Chriſti amiciſsima ſolidetur, & conſuetè effulgeat, quod vniuerſi in poſterum inconcuſſum Deo propicio & irremeratum cuſtodiant. Si quis verò tam neceſſariam & verè Deo *amicam Synodum prætermiſerit, & non omni virtute ſecundùm prædictum tempus ad præfinitũ locum peruenerit, nullam excuſationem, neque apud Deum, neque apud noſtram inueniet pietatem. Sacerdotalem enim conuentũ non, niſi quis mala propria conſcientia ſauciatus, euitat. Theodoretum ſanè Epiſcopũ Cyri ciuitatis, quẽ pridem iuſsimus ſuæ ſoli vacare Eccleſiæ, ſancimus non priùs ad ſanctam Synodum conuenire, niſi vniuerſo ſancto placuerit conuenienti Concilio & ipſum cõcurrere, & pariter intereſſe. Si verò aliqua diſcordia de eo emerſerit, abſq; illo ſanctam Synodum conuenire, & quæ iuſta ſunt ordinare, præcipimus. Datum tertio kalendas Aprilis, Conſtantinopoli, Zenone & Poſthumiano viris clariſsimis conſulibus.

*chara

*feſtinent

*charam

Cyrus oppidum eſt in Syria ſitum, a Iudæis è captiuitate dimiſſis, Igratiam Cyri Regis Perſarum conditum. Vide Procopium. A.D.448.

CHALCEDONE ACTA.

Conſtantinus deuotiſſ. a ſecretis ſacri conſiſtorij, dixit: **Eodem tenore ſcriptum eſt,&** alijs reuerendiſſ. Epiſcopis, vt in Synodum conuenirent. Glorioſiſsimi iudices & ampliſſ. ſenatus dixerunt; Ingrediatur & reuerend. Epiſcopus Theodoretus, vt ſit particeps Synodi, quia & reſtituit ei Epiſcopatum ſanctiſſ. Archiepiſcopus Leo, & *ſacratiſsimus & pijſsimus Imperator ſanxit eum adeſſe ſanctæ Synodo. Et ingreſſo Theodoreto reuerendiſſ. Epiſcopo, Ægyptij & Illyriciani & Palæſtini reuerendiſſ. Epiſcopi clamauerunt: Miſeremini, Fides perit, iſtum canones eijciunt, hunc foràs mittite, magiſtrum Neſtorij foràs mittite. Orientales & Pontici,& Aſiani,& Thraces reuerendiſſ. Epiſcopi clamauerunt: Nos in pura charta ſubſcripſimus. Cæſi ſum',& ità ſubſcripſim'. Manichæos foràs mittite, inimicos Flauiani foràs mittite, aduerſarios fidei foràs mittite. Dioſcorus reuerendiſsimus Epiſcopus Alexãdriæ,dixit: Cyrillus cur eijcitur, qui ab iſto eſt anathematizatus? Orientales & Pontici, & Aſiani,& Thraces reuerendiſsimi Epiſcopi clamauerunt; Dioſcorum homicidam foràs mittite,Dioſcori acta quis ignorat? Ægyptij & Illyriciani,& Paleſtini reuerend. Epiſcopi clamauerunt: Multos annos Auguſtæ. Orientales & qui cum ipſis reuerendiſſ. Epiſcopi clamauerunt: Homicidas foràs mittite. Ægyptij & qui cum ipſis reuerend. Epiſcopi clamauerunt: Auguſta Neſtorium eijcit, Multos annos catholicæ Auguſtæ: Synodus orthodoxa Theodoretum non ſuſcepit. Theodoretus reuerendiſsimus Epiſcopus tranſiens in medium,dixit: Preces obtuli *ſacratiſsimis & pijſsimis & Chriſtianiſsimis mũdi dominis, & enarraui quæ in me acta ſunt funera,& precor has perlegi. Glorioſiſsimi iudices,& ampliſsimus ſenatus dixerunt: Theodoretus reuerend. Epiſcopus proprium recipiẽs locum a ſanctiſſ. Epiſcopo inclytę vrbis Romæ, in locum nunc accuſatoris ingreſſus eſt. Vndè patiamini ea, q̃ inchoata ſunt, finiri: *vt nè aliqua confuſio adiutorio fiat. Præiudicium enĩ ex *perſona reuerend. Theodoreti Epiſcopi nulli generabitur, reſeruata, videlicet poſt hęc omni accuſatione & vobis & illi, & quæ inuicèm exercere volueritis, quia rectam tenẽt fidem, maximè cùm & ſinè ſcriptis appareat, & teſtimonium catholicæ fidei perhibens reuerendiſsimus Epiſcopus Antiochiæ magnæ ciuitatis. Et poſtquàm ſedit in medio reuerend. Epiſcopus Theodoretus, Orientales & qui cum ipſis reuerẽd. Epiſcopi clamauerũt: Dignus, dignus. Ægyptij & qui cum ipſis reuerend. Epiſcopi, clamauerunt: Nolite eum dicere Epiſcopum, Non eſt Epiſcopus, Impugnatorem Dei foràs mittite, Iudæum foràs mittite. Orientales & qui cum ipſis reuerẽd. Epiſcopi clamauerunt: Orthodoxum Synodo, ſeditioſos foràs mittite, Homicidas foràs mittite. Ægyptii & qui cũ ipſis reueren. Epiſcopi clamauerũt: Impugnatorem Dei foràs mittite.

*diuiniſſimus.

*diuiniſſimis.

*vt ſinè aliqua confuſione auditorium.

*præſentia

Digitized by Google

mittite. Qui iniuriã dixit in Chriſtum, foràs mittite. Multos annos Auguſtę, Multos annos Imperatori, Catholico Imperatori multos annos, Cyrillũ iſte anathematizauit. Orientales & qui cũ ipſis reuerend. Epiſcopi clamauerũt: Homicidã Dioſcorũ foràs mittite. Ægyptij & qui cũ ipſis reuerend. Epi clamauerunt: Multos annos ſenatui. Vocem non habet. Coram vniuerſa Synodo damnatus eſt. Baſilius reuerend. Epus Traianopolis prouincię Rhodopę exurgens, dixit: Et a nobis Theodoretus damnatus eſt. Ægyptij & qui cum ipſis reuerend. Epi clamauerunt: Et Cyrillum Theodoretus accuſauit. Cyrillum eijcimus, ſi Theodoretũ acceperimus. Canones iſtum eijciunt. Hunc Deus auerſat' eſt. Glorioſiſſimi iudices & amplíſſimus ſenatus dixerũt: Acclamationes iſtæ populares neq; Epos decent, neq; partes iuuant. Patiamini ergò vniuerſorũ fieri lectionem. Ægyptij & qui cum ipſis reuerend. Epi clamauerũt: Vnũ eijcite, & oẽs audimus. Pro pietate clamam', ꝓ catholica fide hęc dicim'. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerũt: Magìs acquieſcite ſ'm ordinẽ audientiam fieri, & * permitite omnia ſ'm ordinem recenſeri. Et quieſcentibus cunctis, Conſtãtinus deuotiſſimus agens in rebus, & a ſecretis ſacri conſiſtorij, ex eodem codice recitauit.

* patimini

EPHESI ACTA ET CHALCEDONE LECTA.

EPISTOLA IMPERATORIS ad Dioſcorum Alexandrinum.

SACRAE literæ ſcriptæ venerãdiſſimo Epõ Alexandriæ Dioſcoro. Peruenit ad noſtræ ſerenitatis auditum, quia multi reuerẽd. Oriẽtaliũ Archimandritæ, ſimul cũ catholicis populis aduersùs quoſdã Epos, qui Neſtoriana impietate ægrotare dicunt, in quibuſdã Oriẽtaliũ ciuitatibus cõſtituti, laborarent, & ꝓ catholica fide cõtẽderẽt. Hac ergò de cauſa nr̃æ ſerenitati cõplacuit, religioſiſſ. presbyterũ & archimandritã Barſumã, puritate vitæ & catholica fide ꝓbatiſſimũ, adeſſe Epheſinæ ciuitati, & tenẽtẽ locũ cũctorũ Oriẽtaliũ archimãdritarũ, cõſedere tã tuæ ſanctitati, q̃ vniuerſis ſanctiſſimis Patribus ibidẽ cõuenientibus, quatenùs Deo placita de omnibus ſentẽtia ꝓferatur. Dignetur ꝓindè tua religio ꝓuidens, quia oĩs nobis eſt ꝓ catholica fide ſolicitudo, affectuosè & prædictũ reuerẽd. archimãdritã ſuſcipere, & operã dare, vt̃ę eũ ſanctæ Synodi participẽ fieri. Data Idib' Maij, Protogene viro clariſſimo cõſule, & q̃ fuerit nũciat'. Eodẽ tenore Iuuenali reuerẽd. Epõ Hieroſolymorũ, idẽ ipſe de eodẽ codice recitauit. Sacrę literæ, Barſumæ reuerẽdo archimãdritę, deſtinatæ.

A.D.449.

EPISTOLA IMPERATORIS ad Barſumam archimandriten.

NOSTRAM pietatem latere non potuit, in quali ſint certamine conſtituti per Orientem religioſiſſimi & ſanctiſſimi archimandritæ, pro fide laborantes catholica, & quoſdam Epos in ciuitatibus Orientis conſtitutos, Neſtorianæ hæreſeos participes auerſantes, collaborante etiam orthodoxo populo eiſdem religioſiſſimis archimandritis. Q̃m igitur & tua ſanctitas pro catholica fide tantum laborem ſuſtinuit, vt ad noſtram perueniret pietatem; iuſtum eſſe duximus, tuam ſanctitatem puritate vitæ & catholica fide ꝓbabilem, ad Epheſinam pergere ciuitatem, & locum tenentem omnium religioſiſſimorum archimandritarum Orientalium, conſidere ſanctæ Synodo, quæ ibidem diſpoſita eſt conuenire, & cum alijs ſanctis Patribus & Epiſcopis, quæ ſunt Domino placita, ordinare. Datum pridiè idus Maij, in Alexandria. Et poſtquàm legit, Beronicianus deuotiſſimus ſecretarius ſacri Conſiſtorij, ex eodem codice recitauit: Sacrum commonitorium datum Elpidio viro ſpectabili comiti ſacri Conſiſtorij.

In nomine Alexãdriæ, videtur ſub eſſe mẽdũ, nec.n. Imperator erat Alexãdriæ.

Concil. Gener. Pars 2.

IMPERATORIS COMMONITOrium, ad Elpidium comitem ſacri Conſiſtorij.

SANCTAE quidem Synodi pridèm apud Epheſum factæ, Neſtorij impij contra Deum blaſphemia, extitit cauſa: & ideò a ſanctis Patribus, qui ibidèm conuenerunt, dignã ſuſcepit ſententiam. Quoniam igitur & nũc altera iterùm contra diuinam fidem excitata eſt dubitatio, ſecundam hanc Epheſi fieri Synodum ſancimus, mali radicem omninò excidere feſtinantes, quo vndiquè conturbationem dogmatis eijcientes, mundam orationis iuſtitiam in cordibus reſeruemus, & ſit hoc reipublicæ munimẽ, & humanitatis vtilitas. Ideò igitur tam tuam claritatem, quàm Eulogium virum ſpectabilem tribunum & notarium, ad miniſterium elegimus fidei, ſicut probatos,* tam in alijs rebus rectiſſimos, q̃ circa Dei cultum opinatiſsimos, & valentes noſtris diligenter iuſsionibus miniſtrare, de his, quæ in Epheſo a ſancta Synodo fuerint conſtituta, & nullum fieri tumultum permittere: ſed & ſi quem videritis conturbationibus & tumultui ſtudentem, ad læſionem ſanctæ fidei, hunc cuſtodiæ mancipare, & ad noſtrã perferre notitiam, & cauſam quidem ordine prouenire: intereſſe autem iudicio, & operam dare, celerem & circunſpectam ꝓbationem a ſancta Synodo fieri, & nobis cognitam facere, his, qui pridèm Eutychetis religioſiſſ. archimandritæ iudices extiterunt, præſentibus quidem & tacentibus, nullum tamen iudicantium habentibus locum, ſed communem aliorum omnium ſanctorum patrum ſententiam expectantibus: quoniam ea, quæ dudùm ab ipſis iudicata ſunt, nũc retractentur. Nõ licere autem vllũ aliquid mouere ex pecuniarijs * capitulis, antequàm ea, q̃ de

* rectè & mundè ea, q̃ ad Deum pertinent, colentes, q̃ etiam quæ

* cauſis

ſide ſunt catholica, effectoi mancipētur. Ideò nanq; & ciuile per literas, quas ad virum ſpectabilem proconſulē, ac reliquos ſcripſimus, & miliiare vobis auxilium delegauimus, quatenùs & vos ſuper proprium ſtudium his fulti auxilijs, ſufficere poſſitis ad ea, quæ præcepimos, adimplenda: quæ tanto alijs omnibus bonis meliora ſunt, quanto ſolent humanis diuina præcellere: & quæ in hac cauſa fuerint conſtituta, ad noſtram perferre notitiam. Eodem tenore, Eulogio viro ſpectabili tribuno notario, Beronicianus vir deuotus a ſecretis ſacri conſiſtorij, ex ipſo codice recitauit. Et ſimiliter ſacras literas directas Proclo viro ſpectabili proconſuli Aſiæ.

IMPERATORIS EPISTOLA AD Proclum Proconſulem Aſiæ.

SANCTÆ quidem Synodi pridem apud Epheſum factæ, Neſtorij impij contra Deum blaſphemia, extitit cauſa: & ideò a ſanctis Patribus ibidèm conuenientibus, dignā ſuſcepit ſententiam. Quoniam igitur altera iterùm contra diuinam fidem excitata eſt dubitatio, ſecundam hanc in Epheſo fieri Synodum ſancimus, mali radicem omninò excidere cupientes, quô vndiquè conturbationes dogmatis eijcientes, mundam orationis iuſtitiam in cordibus reſeruemus, & ſit hoc reipublicæ munimē, & humanitatis vtilitas. Ideò igitur & Elpidium virum ſpectabilem comitem ſacri noſtri conſiſtorij, & Eulogium virū ſpectabilem tribunom & notarium, ad hanc cauſam elegimus, ſicut dignos hoc adminiſtrare negocium, & idoneos multorum teſtimonio comprobatos: quibus volumus neceſſariom a te conferri præſidium, per quod omnis ab his, quę aguntur, conturbatio repellatur, & ex noſtræ ſerenitatis iuſſione nullus tumultus fieri permittatur: a quibus ſi fuerim⁹ edocti, noſtræ & a te mā ſuetudinis præcepta neglecta, & non in omnibus, quibus voluērint, obſecutum, tuam læſionem ex tua negligentia fieri decernemus. Idem deuotiſſ. Beronicianus a ſecretis ſacri coo ſiſtorij, ex eodem codice recitauit.

IMPERATORIS EPISTOLA AD Synodum Epheſinam ſecundam.

SANCTAE Synodo Epheſinę. Vellem⁹ quidē abſq; vlla cōturbatione ſanctas eccleſias Dei perſiſtere, & vos ſanctis imminētes Eccleſijs, cōſuetè ea quę ad diuinitatis placationem pertinent celebrare, & non tm̄ vobis laborem & afflictionē fieri. Sed qm̄ * beatiſſimus Epus Flaoian⁹ aliqua de ſancta fide mouere voluit aduersùs reuer. archimādritam Eutychen, & cōcilium congregans, aliqua cœpit agere: nos quidem ſæpiùs dirigentes ad eundem beatiſſimū Epiſcopū, voluimus, q̄ mota eſt, conturbationem cōpeſcere, perſuaſi ſufficere nobis

* religioſiſſimus.

traditam à ſanctis patribus in Nicęa Synodo catholicam fidem, quam & ſancta Synodus, q̄ in Epheſo facta eſt, confirmauit. Sed qm̄ ſæpiùs a nobis rogatus idē beatiſſimus Epus deſiſtere a tali q̄ſtione, nè conturbatio vniuerſitati fieret, minimè acquieuit: cogitantes nō eſſe tutum, abſq; veſtra ſancta Synodo & vbiquè ſanctarum Eccleſiarum præſulibus huiuſmodi q̄ſtionem de fide renouari, neceſſarium duximus, veſtram conuenire ſanctitatem, quatenùs vos, quæ hic acta ſunt, cognoſcentes, & q̄ſtionem motam, & oēm diabolicam ſtirpem poſſitis euellere, & eos, qui Neſtorij impij blaſphemiā ſectant', aut retinent, a ſanctis Eccleſijs repellere, catholicā verò fidem firmiſſimā & incōcuſſam cuſtodiri diſponere: qm̄ noſtra oīs ſpes & noſtri imperij firmitas, ex catholica fide & veſtris ſanctis orationibus pendet. Idem deuotiſſimus Beronicianus a ſecretis ſacri conſiſtorij, ex eodem codice recitauit.

IMPERATORIS EPISTOLA AD Dioſcorum Alexandrinum.

DIOSCORO reuerendo Epo Alexādriæ. Ante hoc quidē Theodoretum Epm Cyri ciuitatis pręcepimus ī ſanctā Synodū minimè cōuenire, donèc de eo, q̄ placuerit, Synod⁹ ſancta conſtituat, auerſati eū, quia aſſumpſit proferre cōtraria his, quę conſcripſit de fide ſanctę memorię Cyrillus Alexandrinę quōdā ciuitatis Epus. Qm̄ verò ſuſpicamur, aliquos ſectatores Neſtorij aſſumere ſtudium & cōferre, vt omnimodò interſit ſancto Cōcilio: hac de cauſa neceſſariū duximus, his ſacris literis vti ad tuā reuerentiā, per quas manifeſtū facimus tuæ beatitudini, & vniuerſæ ſanctę Synodo, q nos regulas ſanctorū patrum ſequētes, non ſolùm ꝓpter Theodoretū, ſed alios oēs, qui ad cōgreatam ſanctā Synodum pertinēt, authoritatē & primatū tuæ præbemus beatitudini, ſcientes diligentiùs, q & reuerendiſſimus Archiepiſcopus Hieroſolymorū Iuuenalis, & beatiſſimus archiepus Thalaſſius, & oīs talis ſeruens amator & æmulator orthodoxæ fidei, cōſentanei erunt tuæ ſanctitati, radianti per DEI gratiam honeſtate vitæ & catholica fide. Eos nanq;, qui aliquid per additamētū aliquod aut imminutionē conati ſunt dicere, p̄ter quæ ſunt expoſita de fide catholica a ſanctis Patribus, qui in Nicæa, & poſtmodùm qui in Epheſo cōgregati ſunt, nullā omninò fiduciā in ſancta ſynodo habere patimur: ſed & ſub veſtro iudicio eſſe volum⁹, qa hac de re & nūc ſanctā Synodū diſpoſuimus cōuenire. Eodē tenore Iuuenali reuerendiſſimo Epiſcopo Hieroſolymorū. CHALCEDONE ACTA.

Theodoſi⁹ dat, quod non habet, niſi ex vſurpata poteſtate, idque ex imperitia Eccleſiaſtici Canonis.

Dioſcorus reuerendiſſimus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Comperit veſtra clementia, quia non mihi ſoli ſacratiſſimus noſter Imperator commiſit iudicium, ſed & beatiſſimo Iuuenali, & ſanctiſſimo Epiſcopo Thalaſſio authoritatem Synodi dedit. Nos ergò iudi-

Hic Dioſcorus, dū oia Epheſi per ſe geſta, firma eſſe deſiderat, inuidiam facti a ſe in alios deriuat.

iudicauimus, * quæ iudicata ſunt. Conſentit nobis & vniuerſa Synodus. Quare in me ſolum ita extenduntur, quandò authoritas executionibus data eſt, & iudicatis à nobis conſenſit (vt dixi) vniuerſa ſynodus, & confeſſa eſt proprijs vocibus, & ſubſcripſit, & relatum eſt pijſſimo Imperatori diuæ memoriæ Theodoſio, & confirmauit omnia, quæ iudicata ſunt à ſancta & vniuerſali ſynodo, generali lege? Orientales & qui cum ipſis reuerendiſſimi omnes Epiſcopi dixerunt: In damnationem beati Flauiani Conſtantinopolitani archiepiſcopi & Euſebij Epiſcopi, nullus voluntariè conſenſit. Violenta facta eſt vis cum plagis, in pura charta ſubſcripſimus. Minabatur nobis damnatio, minæ exilij tendebantur, milites cum fuſtibus & gladijs inſtabant. Timebamus & fuſtes & gladios. Vbi gladij & fuſtes, qualis ſynodus eſt? Milites propter hoc accepit Dioſcorus, vt nos terreret. Nam milites eos magis depoſuerunt, quàm nos: quia quicquid egimus, terrore compulſi fecimus. Homicidam foràs mitte, Flauianum milites depoſuerunt.

Synodus Epiſcoporum eſt, nõ clericorũ.

Ægyptij & qui cum ipſis reuerendiſſimi Epiſcopi, clamauerunt: Ipſi primi ſubſcripſerunt clerici, nunc quare clamant? Synodus Epiſcoporum eſt, non clericorum. Superfluos foras mitte. Qui ſubſcripſerunt, in * medio veniant. Poſt vos nos ſubſcripſimus. Stephanus reuerendiſſimus Epiſcopus Epheſi, dixit: Quia violentia & neceſſitas facta eſt in hoc quod actum eſt, Deus teſtis eſt, & quia nolentes, in damnationẽ beati Flauiani ſubſcripſimus, Deus teſtis eſt: Etenim omnes clericos eius in Epheſiorum metropolim venientes, vt Epiſcopus ſuſcepi, & communicaui eis, & omnem affectum in eis oſtendi.

* medium.

Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Quis vobis vim intulit? Stephanus reuerendiſſimus Epiſcopus Epheſi, dixit: Cùm ſuſcepiſſem in communionẽ Elpidium presbyterũ, & alios diaconos, & Epiſcopum Euſebium, (ſcit enim & ipſe Epiſcopus Euſebius, quia ſuſcepi eos) superuenerũt mihi in epiſcopio Elpidius & Eulogius, & milites & monachi Eutychis vſque trecenti numero, & voluerunt me interficere, dicentes: Quia aduerſarios Imperatoris ſuſcepiſti, aduerſarius IMPERATORIS es. Dico ego, Ego * xenodochus ſum, in nullo communico cauſæ. Ego non potui excommunicare communicatores venientes, & ità vi & neceſſitate omnia facta ſunt. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Dioſcorus reuerendiſſimus violentias tibi fecit? Stephanus reuerendiſſimus Epũs Epheſiorum ciuitatis, dixit: Per homines eius & comites non ſum permiſſus egredi de eccleſiæ ſecretario, vſquequò ſubſcripſi ſententiæ Dioſcori & Iuuenalis & domini Thalaſſij & aliorum Epiſcoporum, à quibus ſcriptum fuerat. Thalaſſius reuerendiſſimus Epiſcopus Cæſareæ, dixit: In ſecretario fueram poſitus. Ego autem neſcij, quomodò ſum poſitus. tamen cùm fierent aliqua, ego prohibui, & volui differre, & feſtinaui, & ſunt teſtes. Theodorus reuerendiſſimus Epiſcopus Claudiopolis Iſauriæ, dixit. Dioſcorus & Iuuenalis, & quicunque primitùs ſubſcripſerunt, quibus præceperat dominus orbis terræ, ſicut orthodoxos, dijudicare de fide, meditantes apud ſemetipſos dolos ac conſilia, nos ſimpliciter ſedentes introduxerũt, * quomodò homines iudices ignorantes cauſam. Et legebamus quidem actorum ſeries, & laudabatur beatæ memorię Flauianus. Cùm laudaretur autem, nos tacebamus, ſicut benè geſtis, quę acta ſunt. Poſt hæc verò, vt nos exterrerent, exclamauerunt, de vicina Neſtoriana hæreſi infamantes nos: In duo ſeparate eos, qui dicunt duas naturas. Qui dicunt duas, diuidite, interficite, eijcite. vt terrore Neſtorianæ hæreſeos, nõ ſicut catholici iudicaremur, ſed vt hæretici damnaremur. Et vnuſquiſque verens, nè vt hęreticus deiectus perderet quos baptizauerat, & nõ ei eſſet periculum, ſed baptizatis & fidelibus Chriſti, & his, qui in Chriſto crediderunt. & nõ oportuit quidem nos tunc tacere. Poſtmodùm & aliud fecerũt. Iuſſum eſt à domino orbis terræ, vt ſynodus de Flauiano priùs iudicaret. Iſti multas ſynodos * in hoc ipſo facientes, & neque ſubſcribentes, neque perſcribentes ſtatuta, neque legentes alicui, neq; ſciente aliquo, obtulerunt nobis puras chartas Dioſcorus & Iuuenalis, multitudinem habentes ſeditioſorum hominum, clamantium & conturbantium, & commouentiũ ſynodum. Centum triginta quinq; eramus omnes in * Conſtantinopolitana ſynodo, Quadraginta duo iuſſi ſumus tacere, reliqui erant Dioſcorus & Iuuenalis, & multitudo ſeditioſorum. Iam quindecim tantùm homines remanſeramus. Quid eſſemus facturi? In ſanguine noſtro ludebant iſti hæretici conſtituti. vna voce dicebant, omnes nos terruerunt. hæreticos nos deiecerunt, & eiecti ſumus vt hæretici. Orientales & qui cũ ipſis reuerendiſſimi Epiſcopi clamauerunt: Oẽs eadem dicimus, hæc ità ſe habent. Ægyptij & qui cũ ipſis reuerendiſſimi Epiſcopi, clamauerũt: Chriſtianus neminẽ timet, catholicus neminẽ formidat. ignis ponatur, & diſcimus. ſi homines timerentur, martyres non fierent.

id eſt, hoſpitalis.

* veluti.

* pro prędictis facientes.

rectiùs for. * Epheſina

Dioſcorus reuerẽdiſſimus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Quia aſſerunt ſe non audiſſe quæ iudicata ſunt vel diſpoſita, ſed ſimpliciter in oblata ſibi pura charta ſubſcripſiſſe eos, maximè quidem non oportuit eos ſubſcribere, quibus ſatisfactum non erat de his, quæ dixit ſynodus, quia de fide erat ſermo. Sed quia cauſantur in oblata ſibi pura charta ſubſcripſiſſe, interlocutiones eorum quis ordinârit, ſupplico, dicere eos præcipiat magnificentia veſtra. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Quæ acta ſunt, recitentur,

recitentur,

Digitized by Google

recitentur. Conſtantinus deuotiſſimus agens in rebus, & adiutor ſacri ſecretarij, ex ſcheda data ſibi ab Ætio archidiacono regię vrbis ſanctæ Eccleſiæ, legit ſacras literas directas Dioſcoro religioſiſſimo Epiſcopo, vt conueniret ad Epheſinam ſynodum, quæ ſuperiùs iam compræhenſæ ſunt, & ex codice relectæ. Idem ex eadem ſcheda recitauit. EPHESI ACTA.

Meſoris Aegyptiacè dicitur mēſis Iulius.

Tempore Zenonis & Poſthumiani venerabilium conſulum, ſub quarto Idus Auguſti, quę eſt ſecundum Ægyptios, Meſori quintadecima, indictione tertia, ſynodo congregata in Epheſo metropoli, ex præceptione religioſiſſimorum & Chriſtianiſſimorum, Deo amiciſſimorum & amantium Chriſtum Imperatorum, & reſidentibus in ſancta eccleſia, quę vocatur Maria, reuerendiſſimis & ſanctiſſimis Epiſcopis, Dioſcoro Alexandriæ, & Iuliano Epiſcopo agente vices & tenente locum ſanctiſſimi & beatiſſimi Epiſcopi Romanæ Eccleſiæ Leonis. Et cùm legerentur,

CHALCEDONE ACTA.

Orientales & qui cum ipſis reuerendiſſimi Epiſcopi clamauerunt; Eiectus eſt, nullus ſuſcepit nomen Leonis. Conſtantinus deuotiſſimus à ſecretis, ex eadem ſcheda recitauit ſubſequentia: EPHESI ACTA.

Contra Nicęnos canones. Antiochenī poſtpoſuerunt Hieroſolymitano inconuenienter & irregulariter.

Et Iuuenale Hieroſolymorum, & Domno Antiochiæ, & Flauiano Conſtantinopolis. Et cùm legerentur. CHALCEDONE ACTA.

Orientales & qui cū ipſis reuerendiſſimi Epiſcopi, clamauerunt: Flauianus vt adiudicatus, ingreſſus eſt. Hæc manifeſta calumnia. Flauianus in proprio loco quarè non ſedit? Conſtantinopolitanum Epiſcopum quarè quintum poſuerunt? Paſchaſinus reuerendiſſimus Epiſcopus dixit: Eccè nos, Deo volente, dominum Anatolium primum habemus. Hi quintum poſuerunt beatum Flauianum. Diogenes reuerendiſſimus Epiſcopus eccleſiæ Cizyci, dixit: Quoniam vos regulas ſcitis. Ægyptij & qui cum ipſis reuerendiſſ. Epiſcopi, clamauerunt: Petimus, ſuperfluos foràs mitte. Imperator Epiſcopos vocauit. ſynodus Epiſcoporum eſt. ſuperflui quarè clamantur? Theodorus Epiſcopus Claudiopolis Iſauriæ, dixit: Dioſcori notarij clamant. Dioſcorus reuerēdiſſimus Epiſcopus Alexādriæ, dixit: Duos ſolùm habeo notarios; duo tumultū quomodò faciūt? Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerūt: Sequētia percurrant. Conſtantinus deuotiſſimus à ſecretis ſacri conſiſtorij, ex eadem ſcheda recitauit ſequentia: EPHESI ACTA.

Catalogus Epōrum Pſeudo Concilij Epheſini.

Et Stephano Epheſi, & Thalaſsio Cæſareæ Cappadociæ primæ, & Euſebio Ancyræ Galatiæ primæ, & Ioanne Sebaſtiæ Armeniæ primæ, & Cyro Aphrodiſiadæ Cariæ, & Eraſiſtrato Corinthi Helladis, & Quintillo Heracleæ, agente etiàm vices reuerendiſsimi Epiſcopi Anaſtaſij Theſſalonicenſis, & Meletio Lariſſæ Syriæ, agente etiàm vices reuerendiſsimi Epiſcopi Domni Apameæ, & Cyriaco Epiſcopo * ... rogmadorum, agente vices reuerendi... ſsimi Epiſcopi Theoctiſti Peſsinuntis Galatiæ ſecundæ, & Diogene Cizyci, & Baſilio Seleuciæ Iſauriæ, & Ioanne Rhodi, & Theodoro Tarſi, & Romano Myrorum Lyciæ, & Photio Tyri, & Theodoro Damaſci, & Iuliano Tabiæ, & Florētio Lydiæ, & Mariniano Synnadorum, & Muſonio Nyſſæ, & Conſtantio Boſtræ, & Ioanne Nicopolis Armeniæ primæ, & Acacio Ariarathiræ Armeniæ ſecundę, agentes vices Conſtantini reuerendiſsimi Epiſcopi Melitenæ: & Stephano Hierapolis, & Attico Nicopolis Epiri veteris, & Euſtathio Beryti, & Nunechio Laodiceæ Trimitariæ, & Olympio Conſtantiæ Cypri, & Candidiano Antiochiæ Piſidiæ, & Stephano Anazarbi, & Gerontio Seleucia Syriæ, & Rufino Samoſatæ, & Indimo Irenupolis, & Timotheo Balaneæ, & Theodoſio Canothæ, & Eutychio Adrianupolis veteris Epiri, & Claudio Anchiaxi Epiri veteris, & Helia Adrianupolis Aſiæ, & Seleuco Amaſiæ, & Petro Gangræ, & Luca Dyrrhachij, & Antonio Lychnidi, & Marco * Euriæ & Vigilantio Lariſſæ Macedoniæ, & Baſilio Traianupolis Rhodopæ prouinciæ, & Docimaſio Maroneæ Rhodopæ prouinciæ, & Cōſtantino Demetriadis Theſſaliæ & Alexando Sebaſtæ Tarſi, & Sozonte Philippi, & Euſebio Topitirano Macedoniæ primæ, & Maximo * Dertenſi Macedoniæ primæ, & Hermogene Caſſandriæ primæ Macedoniæ prouinciæ, & Luca * Beroeæ primæ Macedoniæ, & Diogeniano * Remeſsianenſi Dacię, & Vranio * Himerorum ciuitatis prouinciæ * Oſroenæ, & Ioanne Meſſēnę ciuitatis Achaiæ, & Theodoro ciuitatis Claudiupolis Iſaurię, & Athanaſio * Opuntinę ciuitatis Achaię, & Leontio Aſcalonæ ciuitatis, & Photino Lyddæ ciuitatis, & Theodoſio Amathuntis ciuitatis, & * Paulo * Maiumenſis ciuitatis, & Zoſimo Minoidæ ciuitatis, & Epiphanio * Pergis ciuitatis, & Baruchio Oruxæ Palęſtinæ ciuitatis, & Heraclio Azoti ciuitatis, & Ioanne Tiberiadis ciuitatis, & Muſonio Zoaræ ciuitatis, & Dionyſio Sycacinonenſis ciuitatis, & Caiuma Phaneenſis ciuitatis, & Ætherico Smyrnæ ciuitatis, & Conſtantio Sebaſtæ ciuitatis, & Zebenno Pellenſis ciuitatis, & Alypio * Bachtrenſis ciuitatis, & Polychronio Antipatridis ciuitatis, & Pancratio Libyadis ciuitatis, & Auxilao Hippodion gentis Saracenorum fœderatorum, & Domnino Plateæ ciuitatis Helladis, & Theodoſio Maſtauræ ciuitatis, & Cyriaco * Aegenſis ciuitatis, & Flauiano Adramytinæ ciuitatis, & Cyriaco Lebedi ciuitatis, & Leontio Magneſiæ Męandri ciuitatis, & Eutropio Pergami ciuitatis Aſiæ, & Gennadio * Tiēlis ciuitatis, & Olympio * Ebaganenſis ciuitatis, & Iuliano Hypepenæ, & Chryſanto Balcenæ ciuitatis, & Polycarpo, Gabilæ ciuitatis, & Paulo Tripolis ciuitatis Lydiæ, & Me-

* Euiæ
* Serreſi.
* Beroeæ
* Rhueſſieſi.
* Hymiræ
* Oſrœnæ
* Paulino
* Mameſi.
* Bachateſi.
* Aegaræ
* Thieſ.
* Dieſi
* Euaganeſi.

& Meliphthongo Iuliopolis, & Oneſiphoro Iconiæ ciuitatis, & Docimatio Maroneæ Thraciæ, & Longino * Cherſoneſi ciuitatis, & Eudoxio Boſphori ciuitatis, & Timotheo
* Vranopolis * Primopolis ciuitatis Pamphyliæ, & Theopempto Caballæ ciuitatis, & Caloſirio Arſinoitenſis ciuitatis, & Heraclide Heracleæ
* Epheſtij
* Libyarchiç
ciuitatis, & Ioanne * Hepheſtij ciuitatis, & Iſaac * Elearchienſis ciuitatis, & Gemellino Erythrææ ciuitatis, & Apollonio Tanienſis
* Hermupolis ciuitatis, & Gennadio * Herinopolis maioris ciuitatis, & Cyro Babulinæ ciuitatis, & Athanaſio Buſiridis ciuitatis, & Theophyto Cleopatridis ciuitatis, & Paſmeio Paralaiorum ciuitatis, & Photino Tentyrenæ, ciuitatis, & Soſia Sozuſæ ciuitatis, & Theo-
* Ruſo dulo Ticeliæ ciuitatis, & Theodoro * Barcis ciuitatis, & * Rufino Cyrenenſis ciuitatis, & Zenone Rhinocorurenſis ciuitatis, & Lucio Zygrenſis ciuitatis, & Iuliano Moſtenæ ciui-
* Auſonio tatis, & * Auxonio Sebennitenſis ciuitatis, & Iſaac Tauenſis ciuitatis, & Philocalo Za-
* Itenupolis gylenſis ciuitatis, & Eſaia * Herinupolis minoris ciuitatis, & Barſuma presbytero, & archimandrita, & longino presbytero agente vices Dorothei Epiſcopi Neocæſareæ ciuitatis, & Anthimo presbytero agente vices Patricij Epiſcopi Tyanorum ciuitatis Cappadociæ ſecundæ, & Ariſtone presbytero agente vices Eunomij Epiſcopi Nicomediç ciuitatis, & Olympio presbytero, agente vices Calogeri Epiſcopi Claudiopolis ciuitatis Ponocç, & Hilario diacono Romano, & Dulcino notario Romano, Ioannes presbyter & primicerius notariorum dixit: Placuit & nunc pijſsimis & Chriſtianiſsimis Imperatoribus noſtris ſacrare, ſanctam & magnam veſtram Synodum huc concurrere, quatenùs, quæ nupèr emerſerunt de catholica & immaculata noſtra fide, quærantur, & ea radicitùs euellantur: vt nè fortè trahentia & retrahentia, ſimplicisſimos aliquos in foueam perfidiæ & erroris impingant, quia tanta eis eſt de pietate ſolicitudo: & vt ea cuſtodiantur in perpetuum inconcuſſa & immaculata, quæ de orthodoxa religione noſtra priùs quidem a beatiſsimis patribus, qui in Nicæa conuenerunt, ſunt expoſita: confirmata autem nupèr à patribus, qui in hac ciuitate congregati ſunt, qui tantùm ſibimet inuicèm conſenſerunt, & conſonuerunt, vt nihil omninò, aut ſaperent, aut diffinirent diuerſum. Et præ manibus noſtris ſunt venerabiles literæ. & hæc ipſa tradimus ad id quod placuerit veſtræ ſanctitati.

Dioſcorus reuerendiſsimus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Legantur pijſsimæ & religioſiſsimæ Chriſtianiſsimorum Imperatorum literæ, redditæ vnicuique Metropolitano, & præfulgeant in actorum ſerie.

Ioannes presbyter & primicerius notariorum recitauit.

THEODOSII, ET VALENTINIANI Imperatorum epiſtola ad Dioſcorum Alexandrinum Epiſcopum.

IMPERATORES Cæſares Theodoſius & Valentinianus, victores triumphatores maximi, ſemper venerabiles Auguſti, Dioſcoro. Omnibus conſtat manifeſtum, quia noſtræ reip. diſpoſitio & vniuerſa humana per pietatem circa Deum continentur & cõfirmantur, & reliqua quæ ſuperiùs ſub numero 16. tametſi aliter verſa, habentur. Iulianus Epiſcopus agens vices ſanctiſsimi archiepiſcopi Romanæ eccleſiæ Leonis, & interpretante eum Florentio Epiſcopo Lydiæ, dixit: Eodem tenore à pijſsimis & Chriſtianiſſimis Imperatoribus ſanctiſsimus noſter Papa Romanæ Eccleſiæ præpoſitus Leo, vocatus eſt. Hilarius diaconus Romanus, interpretante eum Florentio Epiſcopo, dixit: Glorioſiſsimi & Chriſtianiſſimi Imperatores, charitatem circa catholicã fidem & affectum tenentes, beatiſsimũ Epiſcopum noſtrum Leonem Apoſtolicæ Sedis præſulẽ, vt huic venerabili & ſancto Cõcilio adeſſet, dirigentes venerabiles epiſtolas, ſupplicâtuot, cuius pietati placere potuit, ſi in hac re teneretur aliqua ſimilitudo. Nam meliùs veſtra poteſt cognoſcere ſanctitas, quia neque in Nicæa, neque in Epheſina ſancta ſynodo, neq; in alio tali ſancto Concilio Papa perpetuæ ſanctiſsimæ ſedis adfuit. Pro qua re, huius formæ ſequens cõſuetudinem, nos direxit. Qui ſanctiſsimus non dubitans ſe in nobis hic adeſſe, quos præcipuè cognoſcit, omnia, quæ ad fidei catholicæ ſynceritatẽ, & quæ ad ſancti Petri apoſtoli pertinent reuerentiam, agere, qui etiàm per nos ad veſtram beatitudinem congruas ſanctorum patrũ cõcilii direxit epiſtolas, quas ſuſcipere & recenſeri præcipite. Dioſcorus reuerendiſsimus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Suſcipiantur quæ ſcripta ſunt ad hanc ſanctam & vniuerſalem ſynodũ à ſanctiſsimo fratre noſtro & coepiſcopo Leone. Et porrectis eis, Ioannes presbyter & primicerius notariorum, dixit: Aliæ diuinæ literæ redditæ ſunt reuerendiſſimo & ſanctiſsimo archiepiſcopo noſtro Dioſcoro, quæ præ manibus noſtris ſunt, ad id quod placuerit veſtræ ſanctitati. Iuuenalis Epiſcopus Hieroſolymæ, dixit: Legantur, & videantur fidei monimenta. Et cùm legerentur.

CHALCEDONE ACTA.

Ætius archidiaconus Conſtantinopolitanus dixit: Neque ſuſcepta eſt epiſtola ſanctiſſimi Epiſcopi Leonis, neque lecta eſt. Orientales & qui cum ipſis ſanctiſsimi Epiſcopi, clamauerunt: Non eſt nobis lecta epiſtola. Si enim fuiſſet lecta epiſtola per omnia, & contineretur per omnia.

Euſebius Epiſcopus Dorylei, dixit: Non eſt lecta, ſed retenta ab eo epiſtola ſynodica. Aetius archidiaconus Conſtantinopolis, dixit:

xit: Neque ſuſcepta eſt epiſtola, neque lecta eſt. Et ſeptiès iurauit ante omnes facere eam recitari, & non eſt lecta. Et peierauit, quia iurauit. Theodorus reuerendiſſimus Epiſcopus Claudiopolis Iſauriæ, dixit: Quia iurauit, omnes ſcimus: & quia non eſt lecta, confitemur. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimos ſenatus dixerunt: Reuerendiſſimi Epiſcopi, quibus aothoritas tunc eorum, quæ agebantur, ab imperiali data eſt clementia, dicant, pro qua re epiſtola ſanctiſſimi archiepiſcopi Leonis non eſt recitata, præcipuè procedente interlocutione, vbi eam iuſſum eſt recitari. Dioſcorus reuerendiſſimus Epiſcopus Alexandriæ dixit: Geſta demonſtrant, quia ſecundò interlocutus ſum, recitari Epiſtolam reuerendiſſimi Epiſcopi Romani.

Glorioſiſſimi indices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Ob quam ergo cauſam poſt tuã interlocutionem lectio epiſtolæ non eſt facta? Dioſcorus reuerendiſſimus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Interrogentur & alij Epiſcopi, quibus fuerat cauſa commiſſa, cuius rei gratia non eſt recitata. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Quos maximè vis interrogari, apertiùs dicito.

Dioſcorus reuerendus Epiſcopus Alexãdriæ, dixit: Beatiſſimũ, Deo colendiſſimum (quod vbiquè religioſiſſimum poſui) Epiſcopum Iuuenalem & beatiſſimum Epiſcopum Thalaſſium. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: In primo loco ipſe reſponde, quam ob cauſam lectio non eſt facta. Conſeqoenter enim & ipſi interrogabũtur. Dioſcorus reuerendiſſimus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Semèl dixi, quia ſecundò interlocutus ſum recenſeri eam. Euſebius Epiſcopus Dorylei, dixit: Mentitur. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſ. ſenatus dixerunt: Dicat* beatiſſimos Epiſcopus Iuuenalis, cur interloquente reuerend. Epiſcopo Dioſcoro, ob recitandam epiſtolam ſanctiſſ. Romani archiepiſcopi, lectio eius non eſt facta. Iuuenalis reuerend. Epiſcopos Hieroſolymæ, dixit: Statim reſpondit presbyter & primicerius notariorum Ioannes, habere ſe præ manibus ſacras literas religioſiſſimorum & pijſſimorum Imperatorum, & reſponderi, & imperiales literas relegi. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſ. ſenatus dixerunt: Poſt lectioné ergò ſacrarum literarũ & reuerendiſſ. archiepiſcopi Leonis epiſtola recitata eſt? Iuuenalis reuerendiſſ. Epiſcopus Hieroſolymæ, dixit: Deceterò neque primicerius notariorũ, neq; alter quis dixit, habere ſe præ manibus reuerend. Epiſcopi Romani literas. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſ. ſenatus dixerunt: Nunc & reuerendiſſ. Thalaſſius Epiſcopus dicat, quam ob rem non eſt recitata epiſtola ſanctiſſimi archiepiſcopi Leonis. Thalaſſius reuerend. Epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ, dixit: Vnũ ſcio ego, quia neq; prohibui: neq; enim tantam authoritatem habebam, vt ego ſolos poſſem diſponere fieri lectioné. Glorioſiſſimi indices & ampliſſ. ſenatus dixerunt: Actorum ſequentia percurrantur. Conſtantinus deuotus à ſecretis ſacri conſiſtorij, ex eadem ſcheda recitauit: EPHESI ACTA.

* Deo amiciſſimus.

Ioannes presbyter & primicerius notariorũ recitauit * ſacras literas ſcriptas reuerend. Epiſcopo Dioſcoro, vt in Concilio Barſumas conueniret, ſicut ſuperiùs cõtinentur relectæ ex codice. Iuuenalis Epiſcopus Hieroſolymæ, dixit: Hæc eadem & mihi ſcripta ſunt de reuerend. presbytero & archimandrita Barſuma a pijſſimis Imperatoribus. vodè * decenter viſum eſt ſanctæ ſynodo. Dioſcorus reuerend. Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Si qui habent quod doceant, quibus iniunctũ eſt de hoc negocio, viri ſpectabiles, Elpidius comes ſimul & Eulogius tribun' & notarius, dicant. Elpidius venerandus comes dixit: Neq; malorum princeps dæmon aliqoandò negligit aduerſus ſanctas eccleſias prælia cõcitare, & pijſſimus Imperator ſemper ei non iuſtè pugnanti reſiſtit, rectè cogitans, quia habebit Deum propugnatorem ſui imperij, ſi ad certamẽ & ipſe ꝓ pietate armetur, & in nullo ſe repræhendit, ſic ſentiens. Deſurſùm nãque omnia ei magis quàm armis reguntur. Ideoq; & aduerſus Neſtorij arrogantiã protulit vnam vobiſcum communé ſententiam, quoniam ad Dei ſeruitium ordinatus, impij dogmatis extitit pater & doctor, vtpotè à dæmonibus ſacerdotium, & non magis a diuina pietate, ſuſcipiens. Sed illi quidẽ condecenti ſibi loco interim condemnatus, ad inexcuſabilem pœnam in futura vita ſeruatur, qui ad tam maximam impietatem tam ipſe effuſus eſt, quàm etiàm plures ſecũ fallendo pertraxit. Eã verò, quæ nunc orta eſt dubitatio, pijſſimos Imperator ad vos, ſicut ad patres & iudices, perducit, à vobis deſiderans inuenire propoſitæ quæſtionis ſolutionem, communẽ tam ſibi quàm ſuis ſubditis credens fore tutelam. Qualia autem ſunt, quę pijſſimus Imperator & nobis mandauit, & vobis dignatus eſt ſcribere, ilicò faciam manifeſta, tantũ antè dicturus, quantum vnus ex * his conſtitutus, qui à vobis pro pietate rectè imbuti ſunt. Hodiè cunctorum Dominus & Deus, * verbum, Saluator, vobis ſe ad iudicandũ tradit, & patitur iudicatores, & honorat * poteſtate decreti, innuens vt vos de ſe iuſta iudicantes, & hic honorificet, & corã patré rurſùs confiteatur. Si verò aliquos repererit de ſuis cordibus ſynceritatem pietatis eijcientes, & ea, quę credũtur, arte verborum in dubium perducentes, præter expoſitionem ſanctorum patrũ, væ illis ab vtraq; ſententia, & Dei & Imperatoris. Bonũ erat illis, ſicut ait ſcriptura, ſi non fuiſſent nati, quia poſt latronem, & publicanũ, & meretricẽ, & Chananæam, ſyncerè non confitentur eum in gloriam Dei, qui propter nos ſe ſpontè humiliauit. Recenſeam etiàm, quæ & nobis commiſſa ſunt à ſacratiſſimo & pijſſimo

* diuinas

* conſequenter intellit ſanctæ.

* hic cõſtitutis, qui ſūt. * olum ſaluator.

* poteſtatibus decretorum.

Marc.14.e Luc.23.e Luc.18.e Matt.21.e Matt.15.b

ſimo noſtro Imperatore. Elpidius venerandus comes recitauit ſacrum commonitoriũ, quod ei & Eulogio viro ſpectabili tribuno & notario datum eſt, quod ſuperiùs continetur, relectum ex codice. Elpidius venerandus comes dixit: Nunc iubete ſuſcipi & recenſeri & ea, quæ ad vos ſcripta ſunt à diuino apice. Dioſcorus reuerend. Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Suſcipiatur venerabilis epiſtola Chriſtianiſſimorum Imperatorum, ſcripta ad ſanctam ſynodum, & legatur. Ioannes presbyter & primicerios notariorum, recitauit. Sacræ literæ in Epheſo ſcriptæ ſynodo de ſanctæ memoriæ Flauiano, vtpotè innouante aliqua de fide contra Eutychen, quæ ſuperiùs continentur perlectæ ex codice. Thalaſſius Epiſcopus Cęſareæ Cappadociæ, dixit: Pijſſimus & Chriſtianiſſimus Imperator deſiderans fidem, quæ hactenùs eſt, inconcuſſam manere, præcepit, nihil aliud neque dicere, neq; agere in ſancta ſynodo, niſi priùs de fide ſtatuatur. Vndè omnia vacent. quæ ſunt autem de fide, proueniant. Iulianus Epiſcopus agens vices ſanctiſſimi Epiſcopi Romanæ eccleſiæ Leonis, interpretante eum Florentio Epiſcopo Lydiæ, dixit: Neqoe enim aliud præceptũ eſt. Elpidius venerandus comes dixit; Qnoniam ergo nunc fundamentum fidei eſt hæc fides, pro qua & congregati eſtis, dignamini annuente vobis Deo, quæ de fide ſunt terminare, quatenùs ſecundo in loco ſecũdùm ordinem tempus oriatur ad legendum ea, quæ in regia vrbe aduersùs reuerendũ Eutychen archimandritam acta ſunt. Dioſcorus reuerend. Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Manifeſtę nobis factæ ſunt pijſsimæ literæ Chriſtianiſſimorum Imperatorum, & quia aliquibus in Conſtantinopolim motis, ſynodum præceperunt fieri: quæcunq; ergò nunc mota ſunt, primitùs aperiantur, & ità inferantur, quę ſuperiore tempore iure acta ſunt in ſanctis cõcilijs: aliqua enim ſtatuerunt canones, aliqua verò ſunt ordinata in ſynodis. Hæc tranſgredi nõ debemus. Pijſsimus & Chriſtianiſſimus noſter Imperator pro aliquibus, quæ emerſeront, iuſsit hanc congregari ſynodũ, non vt fidem noſtram exponamus, quam expoſoerunt iam patres noſtri: ſed vt inquiramos, quæ emerſeruot, ſi conueniant ſanctorũ patrum noſtrorum ſtatutis. Oportet ergò ea, quæ contigerunt, primitùs inquirere, & nos probare, ſi conſonantia ſint ſtatutis à ſanctis patribus. * aut vultis fidem ſanctorum patrũ innouare? Sancta ſynodus dixit: Si quis innouat, anathema ſit: Si quis diſcutit, anathema ſit. Sanctorum patrũ fidem ſeruemus. Et cùm legerentur, CHALCEDONE ACTA.

Orientales & qui cũ ipſis reuereodiſſ. Epiſcopi clamauerunt: Iſta nõ diximus. Iſta quis dixit? Theodorus reuerend. Epiſcopus Claudiopolis Iſaurię, dixit: Deducat notarios ſuos. Eijciens enim omnium notarios, ſuos fecit ſcribere. Veniant notarij, & dicant, ſi iſta ſcripta ſunt, aut nobis præſentibus lecta ſunt, aut quis cognouit & ſubſcripſit. Glorioſiſſimi iudices & ampliſsimus ſenatus dixerũt: Monimenta geſtorũ cuius manu periſcripta ſunt? Dioſcorus reuerend. Epiſcopus Alexandriæ, dixit; Vnuſquiſque per ſuos notarios ſcripſit, mei mea; religioſiſsimi Epiſcopi Iuuenalis, ſui; religioſiſſimi Epiſcopi Thalaſſij, ſui. Erant aotem & aliorum reuerendiſsimorum Epiſcoporum multi notarij excipiẽtes. ſic non eſt meorum notariorum litera, quia vnuſquiſque proprium habet. Iuuenalis reuerendiſſ. Epiſcopus Hieroſolymæ, dixit: Vnus notarius meus erat excipiens cum aliorum notarijs. Thalaſsius reuerend. Epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ, dixit: Et meus vnus erat, qui excipiebat. Dioſcorus reuerend. Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Eccè notarius Epiſcopi Iuuenalis excepit, & notarius Epiſcopi Thalaſsij & Corinthi excepit, nunquid mei tantummodò? Euſebius reuerendus Epiſcopus Dorylei, dixit: Supplico beatiſsimom Epiſcopum Stephanum Epheſinum perquiri, ſi nõ exceperunt acta ſanctæ ſynodi notarii ipſius, & qualia perpeſsi ſunt à notariis religioſiſsimi Epiſcopi Alexandriæ Dioſcori. Glorioſiſsimi iudices & ampliſsimus ſenatus dixerunt; Quid ad hæc dicit reuerend. Epiſcopus Stephanus? Stephanos reuerend. Epiſcopus Epheſi, dixit; Excipiebant notarii mei Iulianus, qui nunc eſt reuerend. Epiſcopus Lebedi, & Criſpinus diaconos: & venerunt notarij reuerendiſ. Epiſcopi Dioſcori, & deleoerunt tabulas eorum, & digitos eorum pene fregerunt, volentes tollere & thecas eorum. Et neque eorum actorum exemplaria accepi, neq; noui decæterò, quid actum ſit. Sed & in eadem die, in qua facta examinatio, ſubſcripſimus in charta, & ſi qui Epiſcoporom nõ ſubſcripſeruot, ego eos in fide mea ſuſcepi, & alio die ſubſcripſerũt. Euſebios reuerendiſsimus Epiſcopus Dorylei, dixit: Peto religioſiſsimũ Epiſcopũ Epheſi Stephanum dicere, in quam chartam ſubſcripſerunt. Stephanus reuerendiſsimus Epiſcopus dixit: In pura charta, in eadem enim hora, in qua damnatio facta eſt, mox & ſubſcriptio ſecuta eſt. Dioſcorus reuerendiſsim. Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Legatur profeſſio reuerẽdiſsimi Epiſcopi Stephani. Putasoe ego eum compuli talia profiteri? Acacius reuerendus Epiſcopus Ariarathiræ, dixit: Puræ chartæ ſubſcripſimus compulſi & violeoter, & multa mala perpeſsi nolẽtes, ſed & per potentiam oppreſsi, ſubnotauimus. vſqoe enim veſperam tenuerunt nos, recludentes in Eccleſia. Et ægrotantes nos neq; quieſcere permiſerunt, neque recedere, vt aliquantulum recolligeremur, ſed milites nobis & monachos cum fuſtibus & gladiis impoſuerunt, & ſic nos fecerunt ſubnotare. Glorioſiſsimi iudices & ampliſsimus ſenatus dixerunt: Reliqua percurrantur. Conſtantinus deuotus à

ſecretis

ſecretis ſacri conſiſtorij, ex eadem ſcheda recitauit: Et cùm veniſſet ad locum, vbi dicit.

EPHESI ACTA.

Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Ego pro ſatisfactione cunctorũ & firmitate fidei, & pro euerſione eorũ, quæ emerſerunt, patrũ ſtatuta ſcrutor, qui in Nicæa & in Epheſo conuenerunt. Sancta ſynodus dixit: Hoc mundum ſaluat, hoc fidem ſaluat. Et cùm legeretur, CHALCEDONE ACTA.

Euſebius reuerend. Epiſcopus Dorylei, dixit: Eccè, ſcrutor, dixit. Et ego hoc feci. Dioſcorus reuerend. Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Scrutor, dixi, non, innouo. Nã & Saluator præcepit nobis, dicens: Scrutamini ſcripturas. (Ioan. 5.f) Qui enim ſcrutatur, nõ innouat. Euſebius reuerend. Epiſcopus Dorylei, dixit: Saluator dixit: (Matth. 7.a) Quærite, & inuenietis. Cõſtantinus deuotus à ſecretis ſacri conſiſtorij, ex eadem ſcheda recitauit: EPHESI LECTA.

Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Etſi duæ dicuntur ſynodi, tamen ad vnã pertinent fidem. Sancta ſynodus dixit: Plenè omnia ſtatuerunt patres. Anathema præuaricatrica, Nemo addat, nemo minuat. Dioſcorus reuerend. Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Quoniam voces veſtras & Deus ſuſcepit, & vos ipſi firmas eas eſſe acquieſcitis, & placabiles Deo, ſi quis præter ea, quę acta ſunt, aut præter ea quæ placuerunt patribus, qui in Nicæã conuenerunt, & qui hic congregati ſunt, aut inquirit, aut diſcutit, aut retractat, anathema ſit. Sancta ſynodus dixit: Magnus cuſtos fidei Dioſcorus archiepiſcopus. Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: (1.Reg.2.e) Et aliud dico, quod eſt terribile & formidabile: Si, inquit, peccans peccauerit vir in virum, & orabunt pro illo ad Dominum: ſi autem in * Domino (*Dominũ) peccauerit, quis orabit pro eo? Si ergò ſanctus Spiritus conſedit patribus, ſicut & manifeſtè conſedit, & ordinauit quæ ordinata ſunt, qui retractat ea, Spiritûs caſſat gratiam. Sancta Synodus dixit: Omnes hæc dicimus. Anathema ſit, qui retractat. Eijciatur retractans. Dioſcorus reuerendiſſimus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Nemo ordinat ordinata. Sancta Synod⁹ dixit: Hæ voces ſanctiſpiritus. Cuſtos regularũ. Pater te viuent patres, cuſtos fidei. Et cùm legerentur. CHALCEDONE ACTA.

Theodorus reuerend. Epiſcopus Claudiopolis, dixit: Hæc nullus dixit: Dioſcorus reuerendiſſimus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Ex confeſſis omnia negare volunt. Dicant & hoc, quia nec præſentes fuimus. Conſtantinus deuotus à ſecretis ſacri conſiſtorij, ex eadem ſcheda recitauit: EPHESI ACTA.

Elpidius venerabilis comes dixit: Patefactum eſt, quod vobis viſum eſt de ſancta fide, & cunctorũ vocibus conſentientium & laudantium veſtrũ, qui præſidetis, decretum. Iubete religioſiſſimum archimandritam Eutychem, ſuper quo iudicata ſunt, quæ iudicata ſunt, & qui eſt author totius actionis, & cuius gratia præcipuè ſcriptum eſt vobis ſacris literis adeſſe, & quæ ei viſa fuerint, docere veſtram religioſitatem. Sanctus ſynodus dixit: * Conſequens eſt. (*Conſequēter.) Iuuenalis Epiſcopus Hieroſolymæ, dixit: Rationabile eſt adeſſe religioſiſſimum archimandritam Eutychen, & ſuis vti documentis. Et cùm ingreſſus fuiſſet, Thalaſſius Epiſcopus Cæſareę Cappadociæ, dixit: Quod iuſtum fore ſuæ vtilitati putat reuerendus archimandrita Eutyches, inſinuet ſanctę huic atque magnæ Synodo. Eutyches archimandrita dixit. Ego commendaui meipſum patri, & filio, & Sanctoſpiritui, & verbo veritatis veſtræ iuſtitiæ, & teſtes vos habeo meæ fidei, pro qua & laboraui cum ſancta Synodo, quæ ante vos * hic congregata eſt, ſicut & veſtra ſanctitas teſtis eſt. (* Conſtantinopoli. ſor.* Ephesi) Habeo autem præ manibus & libellum fidei meæ, & iubete eum recitari, & confeſſionem fidei, quæ in eo continetur. Stephanus Epiſcopus Epheſi, dixit: Iuſtum eſt, confeſſionem & libellos reuerendiſſimi archimandritæ Eutychis ſuſceptos inſerere fidei monimentorũ. Et cùm porrecti fuiſſent, Ioannes presbyter & primicerius notariorum recitauit.

LIBELLVS CONFESSIONIS Eutychetis.

SANCTISSIMAE & Domino amantiſſimæ vniuerſali ſynodo congregatæ in Epheſo metropoli, ab Eutyche archimandrita. Gratias ago per omnia ſancto Deo præſenti die, in qua per vos pietas recepit fiduciam, & edocco veſtram ſanctam Synodum, quæ in me, magis autem contra rectam fidem, commiſſa ſunt. Propoſitum quidem mihi fuerat a pueritia, in ſilentio abſque vllo negocio vſque ad decrepitam ſenectutem degere, & abſque vlla conturbatione * conſiſtere. (* perſiſtere) Non ſum autem permiſſus tali frui propoſito, ſed & peſsimis periculis inſidiantium circundatus ſum, eò quòd ſecundùm diffinitionem prioris veſtri * hic congregati ſancti Concilij, (Epheſi ſ cõtra Neſtorium.) non acquieui contra eam, quæ in Nicæa à ſanctis patribus fides eſt expoſita, ſapere. Neceſſarium verò arbitror, antequàm ea, quæ in me commiſſa ſunt, doceã ad ſatisfactionem veſtræ ſanctitatis, quam habeam de ſancto dogmate confeſsionem, iterùm facere manifeſtam, atteſtante mihi tã Deo, quàm veſtra ſanctitate, cum qua & ipſe ſemper iuxta virtutem meam pro catholica fide aduerſùm hæreticos ſteti. Credo in vnũ Deum patrem omnipotentem, omnium viſibilium & inuiſibiliũ creatorem, & * vnum (ſor.* & in) Dominum Ieſum Chriſtum, filium Dei, natum de patre vnigenitum, id eſt, de ſubſtantia patris, Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero, natum, non factũ, homouſion patri, id eſt, vnius cum patre eſſentiæ, per quem omnia facta ſunt, quæ in cęlo & quæ in terra, qui propter nos homines,

& pro-

& propter noſtram ſalutem deſcendit, & incarnatus eſt, & homo factus eſt, & paſſus, & reſurrexit tertia die, aſſcendit in cælos, vndè venturus eſt iudicare viuos & mortuos. Et in Spiritum ſanctum. Eos autem, qui dicunt, erat quandò non erat, & antequàm naſceretur, non erat, & quia ex nullis extantibus factus eſt, aut ex alia ſubſiſtentia vel eſſentia dicentes eſſe, aut conuertibilem, aut mutabilem filium DEI, hos anathematizat catholica & Apoſtolica Eccleſia. Sic ab initio à progenitoribus meis accipiens, credidi: in hac autem & genitus ſum, & ſtatìm cōſecratus ſum Deo, & ſuſcepit me ipſius miſericordia. Et in hac fide baptizatus, ſignatus ſum, & vſque hodiè vixi in ea, & opto mori. Hanc fidem & memorata hæc anterior ſancta & vniuerſalis ſynodus confirmauit, cuius præſul fuit beatæ & ſanctę recordationis pater noſter & epiſcopus Cyrillus, & diffinitionem protulit, eum, qui præter iſta addiderit aliquid, aut minuerit, aut docuerit, damnationibus, quæ tunc ſcriptæ ſunt, ſubiacere. Quorum exemplaria in codice deſtinauit mihi memoratus pater noſter & epiſcopus Cyrillus, quæ & præ manibus habeo. Subijciens igitur meipſum ſanctę ſynodo, & diffinitionem eius vſq; nunc cuſtodiui. Et cùm legerentur,

CHALCEDONE ACTA. Euſebius reuerend. epiſcopus Dorylei, dixit: Mentitus eſt. Non eſt diffinitio talis, non eſt regula hoc præcipiens. Dioſcorus reuerend. eps Alexandriæ, dixit: Quatuor codices ſunt, qui hāc diffinitionē continent. Quod diffinierunt epī, nō eſt diffinitio? Nunquid hēr quia regula eſt, nō eſt regula? Aliud eſt regula, & aliud eſt diffinitio. Accuſa quinq; ſynodicos codices, & ego habeo, & ille & ille habent, proferant omnes codices. Diogenes reuerendiſſimus epiſcopus Cyzici, dixit: Doloſè præpoſuit ſynodum ſanctorum patrum, quæ in Nicęa facta eſt. Accepit nanque * addimenta à ſanctis patribus, propter peruerſum intellectū *Apollinaris* & *Valentini* & *Macedonij*, & qui eis ſimiles ſunt. Et additum eſt in ſymbolo ſanctorum patrum, Qui deſcendit, & incarnatus eſt de Spiritu ſancto ex Maria Virgine. Hoc nanque prętermiſit Eutyches, ſicut Apollinariſta. Nam Apollinaris ſuſcepit ſanctam ſynodum, quæ in Nicęa facta eſt, ſecundùm propriam peruerſitatem intelligēs verba, Effugit de Spū ſancto & MARIA Virgine, vt nè omninò vnionem carnis confiteretur. * Etenim ſancti patres, qui in Nicęa cōuenerunt, quòd incarnatus eſt, dixerunt. ſancti autem patres q poſt ipſos fuerūt, explanauerunt dicentes, de Spiritu ſancto & Maria Virgine. Aegyptij & qui cum ipſis reuerendiſſimi epiſcopi, clamauerunt: Nemo ſuſcepit adiectionē, nemo diminutionē. Quæ in Nicęa conſtituta ſunt, teneant. Catholicus Imperator hoc iuſſit. Orientales, & qui cum ipſis reuerendiſſimi epiſcopi clamauerunt: Hæc Eutyches dixit. Aegyptij & qui cum ipſis reuerendiſſimi epiſcopi, clamauerunt: Adiectionem nullus ſuſcipit: Teneant, quæ patrum ſunt, teneant quæ in Nicęa conſtituta ſunt, teneant quæ de Spiritu ſancto ſunt, catholicus Imperator hoc iuſſit. Conſtantinus deuotiſſimus magiſtrianus, & à ſecretis ſacri conſiſtorij, ex eadem ſcheda recitauit: EPHESI ACTA, Et omnes enim ſanctos patres, ſicut & veſtra ſanctitas, catholicos habui, & fideles, & doctores meos poſui, anathematizans Manichæū, Valentinum, Apollinarium, & Neſtoriū, & omnes hęreticos vſq; ad Simonem Magum, & eos, qui dicunt carnem Domini & DEI noſtri IESV CHRISTI de cęlo deſcēdiſſe. Et cùm legerentur, CHALCEDONE ACTA. Euſebius reuerend. epiſcopus Dorylei, dixit: Fugit quidem quod de cælo. Vndè autem, quod non addidit. Diogenes reuerendus epiſcopus Cyzici, dixit: Vndè ergò, dic? Per poteſtatem veſtram rogauimus eum, dicentes: Domine Eutyche, vnde ergò? dic. & non conceſſit. Baſilius reuerend. epiſcopus Seleuciæ Iſauriæ, dixit: Rogauimus eum tūc, ſicut memorat Dominus Euſebius, & Sozon Philippenſis, vt diceret modum incarnationis & humanæ aſſumptionis, ſi ſecundùm aſſumptionem carnis ſcit DEVM Verbum factum hominem. Et iuſſerunt non inueſtigatum dimitti iſtud, & non ſuſceperunt proſequutionem noſtram. Dioſcorus reuerend. epiſcopus Alexandriæ, dixit: Religioſiſſimus epiſcopus Baſilius repræhendit in geſtis ſuam vocem, dicens quia ſic nō dixi, ſed falsè ſcriptum eſt: Si verò Eutyches præter dogmata Eccleſiæ ſapit, non ſolùm pœna dignus eſt, ſed & igne. Ego verò fidei catholicæ & Apoſtolicæ ſolicitudinem gero, & nō alicuius hominis. Ad ipſam nanque diuinitatem mentem intentam habeo, & ad perſonam non attendo, neque pro quolibet curo, niſi pro mea anima & recta & ſyncera fide. Baſilius reuerend. epiſcopus Seleuciæ Iſauriæ, dixit: Dum legerentur geſta, quæ in Eutyche acta ſunt, mea interloqutio lecta eſt, & in medio prolata eſt, quam feci ſequens patres, qui in Epheſo primitùs conuenerunt, laudans epiſtolam beatiſſimi Cyrilli illius beatæ ſynodi pręſulis, per quam inſanum Neſtoriū arguit, malè interpretantem trecentorum decē & octo patrum fidem. Habebat autem interlocutio mea, ſicut & hactenùs habet: Adoro Dominum noſtrum IESVM CHRISTVM filium DEI vnigenitum, DEVM verbum, poſt in-

Circa illud, Effugit de ſancto ſpiritu & Maria virgine: in exēplari priùs ſcripto habebatur, Ex Maria Virgine. Quo accipitur argumentum, eam mutationem non carere ſingulari intellectu.

* in Græco propriè ità eſt, Sancti enim patres qui poſteà fuerunt, id quod eſt, incarnatus eſt, quod dixerunt ſancti patres in Nicęa.

Hic Aegyptij & qui cū ipſis excludunt ſynodū, locū faciēdo hęreticis.

Initiū certaminis de duabus naturis Chriſti.

carnationem & inhumanationem in duabus naturis cognitum. Aegyptij & qui cum ipſis reuerendiſſimi epiſcopi clamauerunt: Impartibilem nemo ſeparet. Vnum filium nemo dicit duo. Orientales & qui cum ipſis reuerendiſſimi epiſcopi clamauerunt: Anathema diuidenti, anathema partienti. Baſilius reuerend. epiſcopus Seleuciæ Iſauriæ, dixit: Anathema partienti, anathema diuidẽti duas naturas poſt adunationem. Anathema autem, & qui non cognoſcit * naturarum proprietatem. Aegyptij & qui cum ipſis reuerend. epiſcopi, clamauerunt: Sicut natus eſt, ſic paſſus eſt. Voces noſtras Imperatori. Vnus Dominus, vna fides, vnum Dominum nemo dicit duo. Hæc Neſtorius ſapit, Hæc Neſtorius clamat. Orientales & qui cum ipſis reuerendiſſimi epiſcopi, clamauerunt: Anathema Neſtorio & Eutychi.

* quod eſt propriũ naturarum.

Aegyptij & qui cum ipſis reuerendiſſimi epiſcopi, clamauerunt; Dominum gloriæ nolite partiri, impartibilem nolite partiri.

Baſilius reuerend. Epiſcopus Seleuciæ Iſauriæ, dixit: Quod dicebam, in duabus naturis cognoſcẽdum poſt adunationem deitate perfecta & humanitate perfecta. Nanque vnam habebat ex patre ante ſecula, alteram verò ex matre ſecundùm carnem ſuſcipiens, idem ipſe vnijt ſibi ſecundùm ſubſiſtentiã, & vocatus eſt filius DEI filius hominis. Hac lecta interlocutione, vnus quidem neſcio quis (etenim caligo cauſarum, & animæ oculum confundebat & corporis) proiecit ſeipſum in medio, & dicere cœpit: Quia hæc vox eccleſias conturbauit. Et ſurrexerunt poſtmodùm omnes Aegyptij, & monachi qui ſequebantur Barſumas & omnis turbas & cœperunt dicere: Eum, qui dicit duas naturas, in duo incidite. Qui dicit duas naturas, Neſtorianus eſt. Poſt hæc recitata eſt iterũ mea vox, poſt impiam & peruerſam Eutychis vocem. Interrogatus nanque à reuerendiſſ. epiſcopo Euſebio, ſi dicis duas naturas in Chriſto, dixit, ex duabus quidem naturis ſcire Chriſtum ante adunationem, poſt verò adunationem, vnam. Ego verò tunc, ſicut nũc, intuens monimenta, recordatus ſum, & dixi: Si non poſt adunationem inſeparatas & inconfuſas duas naturas dixeris, confuſionem dicis & commixtionem. Lecta autem hac voce, tantus ab illis factus eſt plauſus, vt omnium noſtrorum commouerentur animæ, & maximè noſtræ, qui iudicabamur, & qui iuſſi ſumus ſynodi expectare ſententiam. Caligine repletus dixi, quia ego non recordor his verbis iſta dixiſſe. Scio quidem dixiſſe: quod ſi vnam naturam dicas abſolutè poſt adunationem, confuſionem dicis & commixtionem. Si verò addideris incarnatam & inhumanatam, & intellexeris iuxta beatum Cyrillum incarnationem & inhumanationem, eadem nobiſcum dicis. Manifeſtum enim, quia aliud eſt diuinitas eius, quæ ex patre: aliud verò humanitas, quæ ex matre eſt. Et qui priùs repræhenderunt, poſteà approbauerunt me iſta dixiſſe. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt. Et ſic catholicè docẽs, pro qua te in damnatione ſanctæ recordationis Flauiani ſubſcripſiſti? Baſilius reuerend. Epiſcopus Seleuciæ Iſauriæ, dixit: Quoniam in iudicium cẽtum viginti aut triginta epiſcoporũ traditus, neceſſitatẽ habui parere his, quæ ab illis ordinabãtur. Dioſcorus reuerend. eps Alexandriæ, dixit: Nũc completũ eſt quod ſcriptũ eſt: Ex ore tuo cõdẽnaberis. Erubeſcens homines, præuaricatus es quod bonũ eſt, & fidẽ ſpreuiſti. Non * audiſti quod ſcriptum eſt, Nõ erubeſcas in ruinam tuam?

Imperita & impia Barſumæ dicta.

Matt. 12.

* attendiſti

Baſilius reuerendiſſimus epiſcopus Seleuciæ Iſauriæ, dixit: Si apud iudices habuiſſem martyrium, ſuſtinuiſſem. etenim apud Conſtantinopolim oſtendi fiduciam meam. A patre autem, qui iudicatur, iuſtis non vtitur: Filius enim patri etiàm iuſta dicens, moriatur. Orientales &, qui cum ipſis reuerendiſſimi epiſcopi clamauerunt: Omnes peccauimus, omnes veniam poſtulamus. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Et quidem vos primitùs docuiſtis, quia per vim & neceſſitatẽ in pura charta coacti eſtis ſubſcribere ad damnationem ſanctæ memoriæ Flauiani. Orientales & qui cum ipſis reuerendiſſimi epiſcopi, clamauerunt: Omnes peccauimus, omnes veniã poſtulamus. Thalaſſius & Euſebius & Euſtathius reuerendiſſimi epiſcopi, dixerunt. Omnes peccauimus, omnes veniam poſtulamus. Beronicianus deuotiſſimus magiſtrianus & à ſecretis ſacri conſiſtorij, ex eadẽ ſcheda recitauit: EPHESI ACTA, SED CHALCEDONE LECTA. Sed ſecundùm hanc fidem & viuens, & permanens in orationibus, accuſationem ex inſidijs Euſebij epiſcopi Dorylei ſuſtinui, libellos porrigentis aduerſùm me reuerendiſſimo epiſcopo Flauiano, & diuerſis alijs epiſcopis, qui tunc pro priuatis cauſis in vrbe degebant regia, hæreticum me iniurioſè in eis vocantis, nullam autem ſpeciem hęreſeos libellis inſerentis, Vt ſubitò in altercationibus quęſtionum lapſum linguæ (ſicut aſſolet) ex tumultu & nouitate vocum perpeſſus, irruerem in peccatum, me quidem aduerſus libellos accuſationis memoratus reuerend. epiſcopus occurrere ad ſatisfactionem accuſatoris præcipiebat. Ipſe tamen in multis cum accuſatore degebat, & penè inſeparabilis erat ab ipſo, putans me (ſicut ſolebam) ſemper in monaſterio perdurare, non meam exhibere præſentiam, & ideò quaſi non occurrentem damnare. Sed ſubitò poſtquàm perueni in regiam ciuitatem de monaſterio meo, diſcens à viro laudabili magno ſilentiario, quem mihi pijſſimus & fideliſſimus noſter Imperator delegauit, ad non concedendum, me comminatum periculum ſalutis ſuſtinere, qui ſuperfluam decætero meam eſſe præſentiam

Continuatio confeſſionis Eutychetis, paulo antè interruptę.

reſpondit,

Digitized by Google

reſpondit, vt iam ante diſcuſſionem damnati, ſicut & poſteà facta à viro laudabili ſilentiario proſequutio docet: ſed quoniam etiàm ſic in iudicium ad ſatisfaciendum occurri, cauſa quidem, quæ pro diuina confeſſione à me facta eſt & ſubſcripta doctrina, ſecundùm eam, quæ expoſita eſt à ſanctis patribus in Nicæa fidê, & poſteà confirmata eſt à priore ſancta ſynodo Epheſina, neque ſuſcipere dignabatur, neque permittebat recitari: & tumultu & cõturbatione ſecretarium replebatur, multis inordinatè ſuperuenientibus, & vndiquè clamoribus me perturbantibus, ſicut poſteà prolatæ interloquutiones iudicũ, quæ ſcriptis tenentur, de tali facto tumultum deſignãt. Et cùm iuſſus fuiſſem per meipſum confeſſionem fidei dicere, & dixiſſem ſapere ſicut trecenti decem & octo patres, qui in Nicæa ſanxerunt, & quæ in Epheſo ſancta ſynodus confirmauit, exigebat me alia aliqua, *præter q̄ expoſita ſunt in Nicæa & in Epheſo priùs, dicere. Ego verò timens præuaricari, prolatam definitionem à ſancta ſynodo, quæ hic Dei voluntate priùs congregata eſt, & ea, quæ diffinita erant de fide à ſanctis patribus, qui in Nicæa conuenerunt: rogabam innoteſcere veſtro ſancto Concilio, vt his, quæ à vobis approbarentur, acquieſcerem, præparatus in his manere. Et hæc dicenti, ſubitò contra me longè antè ſcripta (vt ipſi videbatur) damnatio legebatur, & ſecretò iam poſteà aliquæ ipſorum voces ac profeſſiones meæ, & aliæ allegationes, & maximè vbi ego ſecundùm ſanctos patres in Nicæa, & poſteà in Epheſo congregatos, ſapere confitebar, in monimentorum ſeriem mutabantur, ſicut poſteà ſcriptis acta ex mea ſupplicatione & iuſſione pijſſimi & Chriſtianiſſimi Imperatoris oſtendunt, nullum verbum faciente de appellatione mea ad veſtram ſanctitatem reuerendiſſimo epiſcopo Flauiano, neque meos erubeſcente canos, in prælijs contra hæreticos & pietatis confeſſione ſeneſcentis: ſed ſicut poteſtatem habens omnia de fide ſolus agere, & nihil veſtræ ſanctitati de tali æquitate tanti iudicij reſeruare, condemnauit me, & ab eccleſia (vt putabat) abſcidit, & ſacerdotio (vt arbitratus eſt) priuauit, & à diuinorum ac canonum communione prohibuit, & præeſſe monaſterio conſequenter impediuit, & tradidit multitudini ab eodem præparatæ, vt per epiſcopium & per publicum, ſicut hæreticum ac blaſphemum, Manichæumque, protraherent, nisi diuina me prouidentia conſeruans vſque in præſentem diem, veſtræ beatitudini cuſtodiret. Sed & in diuerſis oratorijs memorijſque ſanctorum, poſt appellationem fecit in me prolatam legi ſententiam. Et anathematizabat me, & eos, qui conueniebant ad me, & colloquebantur mecum, alienos faciens à ſancta communione, non expectans veſtræ ſanctitatis iudicium: ſed & ſubſcribere dictam aduerſùs me ſententiam monaſteria cõpellebat, nunquàm (ſicut & veſtra nouit reuerentia) tali habita conſuetudine, nec contra apertos hæreticos. Et in Oriẽte & per alia diuerſa loca chartas deſtinauit, vt etiàm & ab alijs religioſis epiſcopis & monachis, & hoc, qui non iudicauerunt, ſubſcriberentur, cùm magis oportuerit antè omnibus pontificibus ſcribere, quos & appellaueram.

*præterquam

Epheſi.ſ. contra Neſtorium.

Tunc ergò vix ſaluatus, per libellos manifeſta feci veſtræ ſanctitati, q̄ ſubſequuta ſunt, & pijſſimo & fideliſſimo Imperatori ſupplicaui, vos ſanctos & Deo dignos, atque omnẽ iniuſtitiam & factionem abominantes, iudices fieri eorum, quæ iudicata ſunt. Rogo igitur nunc veſtram ſanctitatem, conſiderate compoſitam mihi calumniam & factionem, & ex hac cauſa factam vbiquè ſanctis eccleſijs perturbationem, & ex hoc pullulans plurimis ſcandalum: & per inſitam vobis Chriſtianiſſimam ſapientiam, eos, qui huius mali occaſio facti ſunt, eccleſiaſticis regulis ſubdite. Omnem verò radicem blaſphemiæ & impietatis abſcinde. Ego enim veſtræ beatitudinis iudicium ab initio proclamaui, & iterum conteſtor coram IESV CHRISTO, qui teſtimonium perhibuit ſub Pontio Pilato bonam confeſſionem, quia ſic ſapio, & cogito, & intelligo, ſicut tradiderunt nobis fidem ſancti patres in Nicæa conuenientes; quam & in * Epheſo ſecundo Concilio ſancti patres roborauerunt. *Et ſi quis præter iſtam fidem glorificat, hunc anathematizo* ſecundum diffinitionem eorum. Entyches archimandrita ſic credo, ſicut ſuprà ſcriptum eſt, & ſubſcripſi manu mea, & tradidi libellos. Flauianus epiſcopus Conſtantinopolitanus, dixit: Iſte accuſatorem habuit Euſebium, iubete enim adeſſe. Et cum legerentur, CHALCEDONE ACTA. Euſebius reuerend. epiſcopus Doryleí, dixit: Accuſatus à me Eutyches, dans libellos in ſancta ſynodo, commemorauit, quia accuſator ipſius ſum. Quo autem modo, cum ſanctæ memoriæ Flauianus, qui iudicauerat, poſtularet me accuſatorem eius ingredi, & conſequentia ac regulis ità volentibus, prohibitus ſum ingredi, rogo perquiri. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Poſtulante Flauiano ſanctæ memoriæ Euſebium accuſatorem Eutychis ingredi, quapropter ſecundum regulas vos, quibus poteſtas iudicandi data fuerat, hoc fieri non præcepiſtis? Dioſcorus reuerend. Epiſcopus Alexandriæ dixit: Poſtulo recitari proſequutionem Elpidij. Non enim habui prohibere, niſi commonitorium detuliſſet Elpidius, confirmans quia Imperator eum iuſſerat non ingredi. Iuuenalis reuerend. Epiſcopus Hieroſolymorum, dixit: Venerand. comes Elpidius non inſſit eum ingredi. Thalaſſius reuerendus epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ, dixit: Ego non eram

*Epheſo

author. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: In iudicio fidei non eſt iſta defenſio. Dioſcorus reuerendus epiſcopus
Dioſcorus vafrè à propoſitis ad alia vergit.
Alexandriæ, dixit: Quoniam igitur nunc culpatis me, ſicut qui tranſgreſſus ſum regulas, & audiſſem Elpidium: nunc quæ cuſtodiuntur regulæ, vt Theodoretus ingrederetur? Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Theodoretus epiſcopus, vt accuſator ingreſſus eſt, ſicut ex voce eius audiſtis. Dioſcorus reuerẽdus epiſcopus Alexandriæ dixit: Et quamobrem in ordine epiſcopi ſedet? Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Et epiſcopus Euſebius & epiſcopus Theodoretus in ordine accuſantium
* eorũ qui accuſantur
ſedent, ſicut & vos in loco * accuſatorum ſedetis. Vndè reliqua relegantur. Conſtantinus deuotus à ſecretis ſacri conſiſtorij, ex eadem ſcheda recitauit:

EPHESI ACTA. Elpidius venerandus
* diuiniſſimus
comes dixit: *Sacratiſſim⁹ Imperator implẽs ipſe primùm ordinem legum, quarum eſt & inuentor & cuſtos, præcepit eos, qui dudùm iudices fuerunt, in loco eorum eſſe, qui iudicandi ſunt, neque habere tempus docendi, neque fiduciam à vobis accipere. Ad ea ergò, quæ nunc ab archiepiſcopo Flauiano dicta ſunt, & hoc doceo, quia accuſator quidẽ ſuam accuſationem impleuit: & vt arbitratus eſt, vicit: & iudex accuſatoris cauſam iam in ſemetipſo tranſtulit ſicut & in publicis ſententijs cuſtoditur. Nunc igitur vos conueniſtis, vt eos, qui iudicauerant, iudiceris: non vt iterùm accuſatoris perſonam ſuſcipiatis, & perturbationis iterùm initium alterum fiat. Iubete ergò (ſicut placet) ſecundum ordinem reliqua omnia, quæ in cauſa acta ſunt, relegi ad id quod vobis viſum fuerit. Dioſcorus reuerendus epiſcopus Alexandriæ, dixit: * Conſequenter dixit venerandus comes
id eſt, rationabiliter.
Elpidius. Vndè porrecto libello & relecto, legantur & ea, quæ in regia vrbe de hoc negocio, quod mouetur, geſta ſunt. Dicant etiam & præſentes reuerendiſſimi epiſcopi, ſi hoc eis placet. Iuuenalis epiſcopus Hieroſolymorum dixit: Conſequens eſt ſententiæ veſtræ ſanctitatis. Vndè rationis eſt geſta recitari. Stephanus epiſcopus Epheſi dixit: Iuſta conſtituta interlocutione ſanctiſſimi & beatiſſimi patris noſtri Dioſcori & archiepiſcopi, hoc fiat. Cyrus epiſcopus Aphrodiſiadis dixit: Iuſta eſt & conſequens interlocutio ſanctiſſimi & DEO amantiſſimi, archiepiſcop: Dioſcori, ad recitanda quæ ſuper hac cauſa acta ſunt in regia vrbe. Thalaſſius epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ, dixit: Conſequens eſt, ea quæ interlocuta eſt veſtra ſanctitas, effectui mancipari. Pro qua re proferantur chartæ, quæ recitari debent in hoc ſancto Concilio. Euſebius Ancyræ Galatiæ dixit: Et mihi ſimilia placent, vt ſecundùm ſententiam ſanctorum patrum fiat geſtorum lectio. Diogenes epiſcopus Cyzici dixit: Et ego ad hæc eadem conſentio, quatenus ſecundùm ſententiam ſanctæ & magnæ ſynodi percurratur actorum ſeries, quæ in regia vrbe facta ſunt. Florentius epiſcopus Lydiæ dixit: Concors ſum propoſiti benè inquirentium lectionem actorum. Theodorus epiſcopus Tarſi dixit: Secundùm quod peruiſum eſt ſanctiſſimis archiepiſcopis, iuſtum eſt recitari, quæ acta ſunt in regia vrbe. Ioannes epiſcopus Sebaſtiæ dixit: Secũdùm decretũ ſanctiſſimorũ & Deo digniſſimorũ epiſcoporũ, neceſſaria eſt, quę in regia vrbe geſta ſunt, monimẽtum lectio. Romanus Epiſcopus Mytõ dixit: Iuſtum puto, recitari geſtorum ſeriẽ, q̃ in regia vrbe ſunt acta, ſicut & ſanctiſſimi patres interlocuti ſunt. Nunechius eṗs Laodiceę Trimitariæ dixit: Secundum interlocutionẽ ſanctiſſimorũ patrum, conſequẽs & mihi viſum eſt actorũ fieri lectionẽ. Marinianus epiſcopus Synnadæ dixit: Sicut interlocuti ſunt ſanctiſſimi patres, recitentur geſta, quę facta ſunt propter Eutychen in regia vrbe. Euſtathius epiſcopus Berytius dixit: Neceſſaria eſt actorum lectio ad notionem eorum, qui cognitioni minimè interfuerunt. Quintillus epiſcopus Heracleæ, agẽs vices reuerẽdiſſimi epiſcopi Anaſtaſij Theſſalonicẽſium dixit: Conſequens eſt recitari quæ acta ſunt apud magnificentiſſimam vrbem Conſtantinopolim, ſanctæ ſynodo pro perfectiore negocij notione. Atticus epiſcopus Nicopolitanus veteris Epiri dixit: Conſequẽs eſt interlocutionis ſanctiſſimi archiepiſcopi noſtri Dioſcori, & acta recitari vniuerſo ſancto Concilio ad ſubtilem inquiſitionis notionem. Sozon epiſcopus Philippenſis primæ Macedoniæ dixit: Neceſſaria eſt lectio eorum, quæ in regia vrbe acta ſunt, in hoc negocio. Ità enim poſſunt diligentius intelligi, quæ ibi mota ſunt. Vranius epiſcopus Himeriæ prouinciæ *Oſroenæ, interpretante ſe Eulogio presbytero Edeſſenæ ciuitatis dixit: Conſequenter iudicauit ſanctiſſimus & Deo digniſſimus archiepiſcopus Dioſcorus, vt ea priùs, quæ in vrbe regia de præſenti negocio acta ſunt, recitentur. Sancta ſynodus dixit: Omnes volumus acta recitari. Legantur quæ geſta ſunt. Dioſcorus epiſcopus Alexandriæ, dixit: Dicat & beatiſſimus Iulianus epiſcopus, vicarius ſanctiſſimi epiſcopi Romanæ eccleſiæ Leonis, ſi cõgruit huic ſanctæ ſynodo, & vult & ipſe relegi, quæ de hoc negocio acta ſunt in Conſtantinopoli. Iulianus epiſcopus agens vices ſanctiſſimi epiſcopi Romanæ Eccleſiæ Leonis, interpretante ſe Florentio epiſcopo Lydiorum dixit: Hac ratione volumus geſta relegi, vt priùs Papæ legatur epiſtola. Hilarius diaconus Romanæ Eccleſiæ, interpretante ſe Florentio epiſcopo Lydiorum dixit: Quoniam & ſanctiſſimus epiſcopus Romanæ Eccleſiæ, relectis ſibi iſtis monumentis, quorum nunc quæritis lectionem, tranſmiſit epiſtolam, eam legi iubente. Quo dicente,

Eutyches archimandrita dixit: Directi religioſiſſimi viri à ſanctiſſimo & Deo amātiſſimo Leone archiepiſcopo Romanæ Eccleſię in ſanctam veſtrā ſynodum, ſuſpecti mihi facti ſunt. Manſerunt enim apud religioſiſſimū Flauianum epiſcopum, & * prandiderunt apud eū, & munerati ſunt & omne obſequiū eis præbuit. Poſtulo ergò ſanctitatem veſtrā, ſi quid iniuſtè ab eis factum fuerit cōtra me, id præiudicium mihi non generare. Dioſcorus reuerendiſſimus epiſcopus Alexandriæ, dixit: Conſequens & rationabile eſt, primitùs quæ in hoc negocio acta ſunt, relegi, & ità epiſtolam beatiſſimi epiſcopi Romani. Vndè ſecundùm quod placuit ſancto Concilio, acta percurrantur. Ioannes presbyter & primicerius notariorum, dixit: Præcepit ſancta veſtra & magna ſynodus, quæ acta ſunt in regia vrbe Conſtantinopoli, legi de negocio, quod præ manibus habemus. Sed quia obtulit ea religioſiſſimus epiſcopus Conſtantinopolitanus Flauianus, porrexit etiàm & ſimilia reuerendus archimandrita Eutyches, recitabimus ſicut præcepiſtis.

* prandiſ ſunt

ACTIO PRIMA CONSTANTINOPOLI habita de Eutychete, lecta in Epheſino ſecundo Concilio, relecta in Chalcedonenſi.

Conſulibus Flauijs Zenone & Poſthumiano viris clariſſimis, ſub die ſexto idus Nouembris, in Chriſtianiſſima & regia vrbe Conſtantinopoli noua Roma, congregata ſancta & magna ſynodo reperta, in prædicta magnificentiſſima vrbe in ſecretario epiſcopij, præſente ſanctiſſimo & beatiſſimo archiepiſcopo Flauiano, & recitantibus relationem directam à Florentio beatiſſimo epiſcopo Sardis metropolis prouinciæ Lydiorū, aduersùs ſub eo conſtitutos reuerendiſſimos epiſcopos Ioannem & Coſſinium, præſentibus etiàm clericis his, qui eaſdem relationes detulerunt. Et data forma de aliquibus, quæ lecta ſunt, exurgens Euſebius reuerendiſſimus epiſcopus Dorylei, vnus conſtitutus de conſidentibus, libellos obtulit ſancto Concilio, coniurans eos relegi, & inferri monimenta actorum: inſtante verò eo, ſanctiſſimus archiepiſcopus Flauianus dixit: Suſceptus libellus legatur, ad cognoſcendam cauſam, quæ in eo continetur. Et ſuſcipiens Aſterius notarius legit.

¶Epiſtola Euſebij epiſcopi Dorylei ad Flauianum Conſtantinopolitanum archiepiſcopum.

Exemplar libelli Euſebij reuerendiſſimi epiſcopi Dorylei. Sanctiſſimo & beatiſſimo archiepiſcopo Flauiano, & præſenti magno & ſancto Concilio, in hac regia vrbe religioſiſſimorum epiſcoporum ab Euſebio epiſcopo Dorylei. Optaueram quidem non ſic præfocatum ſenſum & ebrium cogitatione & exceſſu mentis capi Eutychen presbyterum & archimandritam, vt oblitus quidem timoris Dei, ſperneret etiàm terribile tribunal Chriſti, ſaluatoris omnium noſtrum, & iuſtum eius iudicium & retributionem, qui venturus eſt iudicare orbem terræ in æquitate, & reddere vnicuique ſecūdùm opera ſua: Pſal 95. Matt.16.d nec vt ità auderet aduersùs ſaluatorem omnium noſtrum Chriſtum blaſphemam linguā mouere, & patres, qui inter ſanctos connumerātur, hæreticos nominare, & nos, qui eorum ſumus fidei ſectatores. Quoniam verò non ceſſat, inobſeratum habens os & infrenem linguam, negans piiſſimam rectæ religionis doctrinam, derogans autem & ſanctiſſimis patribus, *& me qui nunquàm hæreticus ſuſpicatus ſum, ſed econtrariò magis ſemper hæreticis repugnantem, & orthodoxam fidē ſecundùm meas vires defendentem, permanentemque in fide ſanctorum patrum trecentorum decem & octo in Nicæa congregatorū, & omnibus, quæ in Epheſia metropoli à ſancta & magna ſynodo acta ſunt, & his, quæ ſapuit & expoſuit beatiſſimus Cyrillus, Alexandriæ magnæ ciuitatis quondam epiſcopus, Epheſi lecta. Et clamans ſancta ſynodus dixit: Semper memoria Cyrilli, Dioſcorus & Cyrillus vnam fidem habent. Sic ſapit omnis ſynodus, Cyrillo æterna memoria. Si quis retractat, anathema ſit: ſi quis ſuper iſta inquirit, anathema ſit. Maledictus qui addit, maledictus qui aufert, maledictus qui innouat. Voces noſtras Imperatori. Iulianus epiſcopus agens vices ſanctiſſimi epiſcopi Romanæ Eccleſiæ Leonis, interpretante ſe Florentio epiſcopo Lydiorum, dixit: Apoſtolica ſedes ſic ſapit. Calcedone acta. Sancta ſynodus dixit: Et hæc vniuerſalis ſynodus ſic ſapit. Et poſt has voces ſequentia libelli Euſebij. for. & hæreſeos me accuſans, &

Constantinopoli Actione Prima acta, Lecta Ephesi, Relecta Chalcedone. & magnus Athanaſius, & Gregorius, & Atticus, & Proclus ſancti epi, ſupplico & peto, veſtrā ſāctitatē minime deſpicere hāc meā ſupplicationē: ſed iubere Eutychen presbyterū & Archimandritā occurrere in ſanctum veſtrum concilium, & reſpondere his, quæ à me ingerūtur. Paratus enim ſum eum conuincere, falsò habere catholicum nomen, & alienum omninò à recta fide. Et contiuro vos per ſanctam & homouſion Trinitatem, quæ ſaluat Chriſtianiſſimos noſtros imperatores, & per ſalutem & per reuerentiam piiſſimorum noſtrorum Imperatorū Theodoſij & Valentiniani perpetuorum Auguſtorum, prædictum Eutychen iubere occurrere in veſtram ſanctam ſynodum, & ſatiſfacere his à me ei obiectis: quatenùs hoc ità conuicto à me, & qui ab eo ſubuerſi ſunt, erigantur: & catholica fides vincens & nunc appareat

appareat omnes mundi terminos circumplexa: quo prouueniente, gratias ſemper veſtræ cõfitear ſanctitati. Euſebius epiſcopus Dorylei ſanctæ Dei eccleſiæ, offerẽs hos libellos meos, ſubſcripſi manu mea. Sanctiſſimus Flauianus archiepiſcopus, dixit: Stupefaciunt quidem nos, quæ lecta ſunt, eò quòd talis ingeritur repræhenſio reuerendo presbytero & archimãdritæ Eutychi. Tamen dignetur tua reuerentia conuenire ad eum, & diſputare cum eo de recta fide: & ſi inuenietur pro vero non recta ſentiens, tunc vocabitur in * ſancto concilio, & aderit ſibi. Euſebius reuerendiſſimus eps Dorylei, dixit: Ego quidem amicus illi eram priùs. Non ſemel autem nec ſecundò, ſed ſæpiùs conueni ad eum pro hac cauſa, ex qua læſus eſt, & locutus ſum cum eo, & inuẽni eum nõ recta ſapere, & monui, & docui: ſed inſtabat, dicens ea, quæ aliena ſunt à recta noſtra fide. Et hoc poſſum oſtendere per multos teſtes, qui præſentes fuerunt & audierunt. Cõiuro igitur vos, & iterùm per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, quatenùs deſtinetis ad eum, vt veniat, & reſpondeat. Et poſtquã victus à me fuerit, ceſſet à peruerſa doctrina: quia multi ab eo læſi ſunt.

for. * ſanctum concilium,

Sanctiſſimus archiepiſcopus Flauianus, dixit: Patiatur nos tua reuerentia, & mox fatigationem ſuſtineat vſque monaſterium, & quæ condecent, loquatur ei, & quæ ad pacem pertinent, vt non commotio, curius & conturbatio oriatur ſanctis eccleſijs Chriſti. Euſebius epiſcopus Dorylei, dixit: Impoſſibile eſt, me iam poſtquàm perrexi frequenter, & non perſuaſi, iterùm ad eum accedere; & blaſphema verba audire. Sed dignetur veſtra ſanctitas dirigere ad ipſum, vt occurrat: nec enim permitto, inexaminatum tãtum negocium relinqui. Sancta ſynodus dixit: Oportuerat quidem tuam reuerentiam acquieſcere ſuaſionibus ſanctiſſimi & beatiſſimi archiepiſcopi noſtri. Sed quia perſtantem te videmus, fiet quod poſtulaſti. Nunc ergò primitùs à te datos libellos fides teneat monimentorum, ad diligentem agendorum examinationem. Ioannes autem religioſiſſimus presbyter & defenſor, ſimul cum religioſo diacono Andrea, pergentes ad religioſiſſimum presbyterum & archimadritam Eurychen, porrectum aduerſùs eũ libellum ei relegant, & commoneant occurrere ad hoc ſanctum concilium, & ſibi adeſſe. Non enim in leui accuſatur cauſa, Et cùm legerentur,

Chalcedone Acta.

Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Cùm Euſebius reuerendiſſimus epiſcopus apud Conſtantinopolim accuſaret Eutychen, conſiderate, quia ipſe poſtulauit, vt præſens Eutyches diſcuteretur: quomodò igitur in Epheſo ſimiliter non eſt obſeruatum, neque ſuſceptus eſt Euſebius reuerendiſſimus eps?) Et omnibus tacentibus, Glorioſiſſimi iudices, & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Reliqua percurrantur. Beronicianus deuotiſſimus à ſecretis ſacri conciſtorij, ex eadem ſcheda recitauit.

ACTIO CONSTANTINOPOLITANA ſecũda de Eutychete, lecta in Epheſina Synodo prophana, relecta in Chalcedonenſi.

Consvlatv Flauij Zenonis & Poſthumiani virorum clariſſimorum, ſub die pridiè Idus Nouembris, in Chriſtiana regia apud Conſtantinopolim noua Roma, congregata ſancta & magna Synodo, conuerſante in prædicta magna vrbe, præſidente ſanctiſſimo & beatiſſimo Archiepiſcopo Flauiano in ſecretario epiſcopij, Euſebius Epiſcopus Dorylei dixit: Interpellans veſtram ſanctitatem, dudùm libellos obtuli, accuſans Eutychen presbyterum & archimandritam huius ciuitatis, ſicut doctrinas orthodoxæ Eccleſiæ corrumpentem, tam per diſputationes quàm per admonitiones ad ſe conuenientium, per quos poſſibile aſt (poſtquàm idem aduenerit) probationes me in certamen præſentare, & eum palam ex multis conuincere probationibus. Qooniam igitur paratus ſum hunc tale probare, rogaui veſtram ſanctitatem, vt eum regulariter commonitum, peruenire ad ſanctum Concilium iuberetis. Et hoc fieri præcepiſtis per quoſdam reuerendiſſimos clericos. Suggero autem, vt perfectiùs veſtra doceatur ſanctitas, quoniam ſanctæ & beatæ memoriæ quondam Alexandriæ magnæ ciuitatis ſanctiſsimæ Eccleſiæ Archiepiſcopus Cyrillus, Neſtorium peruerſam introducentem doctrinam & prædicantem in Eccleſia, habens amorem Dei & zelum fidei, cognoſcens de eo, ſuaſorias ad eum literas deſtinauit, continentes expoſitiones ſanctorum patrum, qui in Nicæa congregati ſunt, & quemadmodùm oporteat illam ſpiritalem expoſitionem & intelligere, & ſapere. Hanc ſuſcipiens Neſtorius epiſtolam, reſcripſit ad eundem beatæ memoriæ Cyrillũ, peruerſa ſua & prophana dogmata manifeſtans, pro quibus ſecundùm præceptionem Chriſtianiſsimorum Imperatorum noſtrorum ſynodus in Epheſo Metropoli congregata eſt. Et primo loco poſtulauit beatæ memoriæ Cyrillus, relegi ſanctæ & magnæ ſynodo epiſtolam à ſe Neſtorio deſtinatam, vt approbaretur ab ea, vtrùm conſonans eſſet expoſitioni ſanctorum Patrum, an aliter haberet. Et interloquente igitur ſancta illa & magna & vniuerſali ſynodo, lecta eſt ipſa epiſtola. Et omnes, qui in illa magna & vniuerſali ſynodo conſederunt, decreuerunt eam conſonam eſſe expoſitioni ſanctorum patrum & ſanctarum ſcripturarũ, & in nullo ab eis diſſonare, conſentire verò ſe his, quæ in eadem continebantur epiſtola. Hanc A.D.448.

& nunc,

& nunc, veſtram deprecor ſanctitatem, vt iubeat recenſeri, & omnibus fieri manifeſtam, quia ſecundùm expoſitiones, quæ in memorata epiſtola continentur, ſic ſapimus, & ſic credimos. Eſt enim & ſecunda epiſtola memnrati ſanctæ recordatinnis Cyrilli, ſcripta ad ſanctam Orientalem ſynodum, quandò inter eos concordia facta eſt, quomodò habent de incarnatione ſaluatoris nnſtri Chriſti, & quomodò nportet vbiquè ſanctas Dei eccleſias ſapere & prædicare. Et has ſupplico ſub fide monimentorum lectas inſeri, vt manifeſta ſint omnibus Eccleſiæ dogmata. Sanctiſſimus archiepiſcopus Flauianus dixit: Etſi hæc nmnibus fidelibus nota ſunt, qui nutriuntur, & meditantur in libris ſanctnrum patrum, prnpter profectum & robur, quod ex enrum lectione, quotidiè inſitæ nobis fidei procreatur: nihil tamen prohibet prn tua poſtulatione, etiàm nunc relegi, ad inſerenda omnia, quæ aguntur, fidei mnnimentorum.

RESCRIPTVM EPISTOLÆ Religioſſimi Cyrilli Alexandriæ epiſcopi, ad Neſtorinm menſe Mechir, indictione XIIII.

Editio Vna.

Mechira Aegyptij Februariū vocāt, qui apud illos tūc inchoatur, quādo apud nos habet mēſis Iannarius dies 25.

OBloquuntur quidem (ſicut audio) quidam æſtimationi meæ apud tuam religioſitatem, & hoc frequenter, proceſſinnum vel conuentuum tempora maximè obſeruantes: & eo magìs forſitan arbitrantes delectare ſe aures tuas, & inconſideratas aduerſùm nos voces emittunt, læſi quidem nihil, nbiurgati autem & hoc leuiter, vnus quidem enrum, qui cæcos & pauperes vexabat iniurijs: alter autem, quòd contra matrem euaginauerat gladium: tertius verò, quia cum ancilla aurum furatus eſt alienum, & qui talem ſemper habuerit exiſtimationem, qoalem nullus ſaltem prouenire grauiſſimis inimicis optauerit. Verùm non multus mihi de talibus ſermo eſt, vt neque ſupra Dominum & magiſtrum, neque ſupra patres, puſillitatis quæ mihi ineſt, modus creſcat. Nnn enim facile eſt cuiquā, (quālibet vitam ſuam habeat circunſpectam) nequam hominū maledicta vitare: ſed illi quidem maledictione & amaritudine plenū os
Pſalm. 13. habentes, reddent quandoque omnium iudici rationem. Conuertar autem nonc ego ad id quod me maximè decet, & commnnebo etiàm nonc te, tanquàm fratrē in Chriſto, doctrinę ratione & ſenſo fidei cum omni cautela plebibus prædicādæ. Exhortabor quoq; cogitare debere, quia ſi offendat ſolùm vnus de puſillis qui credunt in Chriſtum, quàm ſit intolerabilis indignatio Dei.
Matth. 18. Si verò tanta fuerit multitudo læſorum, quomodò (quæſo) non nmni arte ſtudendum eſt, vt prudenter auferatur huiuſmodi nffenſio, & ſanæ fidei ratio inſinuetur expnſcentibus veritatem? Erit autem hoc * rectè faciendum, ſi ſanctorum patrum libros legentes, magni eos momenti * habere ſtudeamus, & prnbantes noſmetipſns, ſi ſumus in fide, ſecundùm qund ſcriptum eſt illorum * rectis & irrepræhenſibilibus definitis, noſtros ſenſus benè atque optimè roboremus. Ait ergò ſanctū illud & magnum Concilium patrum, ipſum de Deo patre genitum ſecundùm naturam vnicum filium, Deum verum de Deo vero, lumen de lumine, per quē omnia creauit pater, deſcendiſſe,

* & omninò rectè
* ritè
* facere ſe ſtinemus, &
* dictis

EPISTOLA CYRILLI Alexandrini ad Neſtorium hæreticum.

Editio Altera.

CYrillus Neſtorio. Cnmperi quoſdam exiſtimationi meæ detrahentes apud reuerentiam tuam, multa garrire, & id crebrò frequenterque agere, & maximè tūc, cùm virorum illuſtrium atque prudentium preſtò eſſe plurimos vident, & fortaſsè opinātes tuas aures delectari, non adeò ex voluntate tales aduerſùm nos voces emittunt homines, nulla quidem in re à me prnrsùs offenſi, nec læſi, ſed modeſtè à nnbis clementerque conuicti: vnus, quia cæcis vim egentibusque faciebat: alter, quia ſupra matrem ſuam erexit gladiū: alius, quia cum ancilla aurom rapuit alienū, & hac ſemper exiſtimatione vixit, quam nullus inimiciſſimo ſuo nptat euenire. Cęterùm talium hominum nullam omninò haben curam, nè videar ſupra Dominum aut magiſtrū vel ſopra patres noſtros menſuram meæ mediocritatis extendere. Neque enim fieri poteſt, vt aliquis, maledicorum virus & nnleſtiā vitare poſſit, quàmuis rectiſſimè viuat. Sed illi maledictinnis & amaritudinis os plenum habentes, rationem iudici omnium reddituri ſunt. Ego autem me conuerto ad id, quod me maximè decet: & te nunc quoquè admnnebo quaſi fratrem in Domino, vt doctrinā verbi, & ſenſum fidei cautè & cum omni obſeruatinne facias ſemper ad popnlns, ſciens planè, qoòd ſi quis ex his, qui in Chriſtum credunt, vnum duntaxàt ſcandalizauerit, indignationi ſubiacebit ingenti. Sin verò non vnus ſit, ſed multitudo decepta, tunc nmni arte nobis vtendum eſt, vt circuncidamus ſcandala, & illis, qui quærunt veritatem, ſanam rectamq; fidei dirigamus rationem. Id autem facilè fiet, ſi patrum recenſentes ſcripta ſanctorum, eos plurimi faciamus. Et nnſmetipſos co- 2. Cor. 13.
ſulentes, ſi in fide cōſiſtimus, ſecūdùm quod ſcriptum eſt, tum demùm rectis illorum atq; irrepræhenſibilibus inſtitutis, ſenſus noſtros animosq; firmemus. Ait igitur ſancta & magna ſynodus, ipſum (qui eſt ex Deo patre naturaliter natus) filium vnigenitum, Deum verum de Deo vero, lumen de lumine, per quē & cum quo omnia fecit pater, hunc deſcendiſſe,

diſſe, incarnatum eſſe, atque Inhumanatum, paſſum, mortuum, reſurrexiſſe tertia die, & in cœlum aſſcendiſſe. Hæc etiàm nos ſequi oportet, & verba atque doctrinas, cogitantes quid

*hominem fieri

ſignificet, incarnari & * inhumanari Dei verbum. Non enim dicimus, quia Dei verbi natura transformata, facta eſt caro: ſed nec, quia in totum hominem (qui eſt ex anima & corpore) commutata eſt: ſed illud potiùs ſentiendum, quia carnem animatam, anima videli-

*ſubſiſtentialiter

cet rationali, vniens ſibimet ſecundùm * ſubſiſtentiam Deus verbum, inenarrabiliter atque inſcrutabiliter factus eſt homo, & appellatus eſt filius hominis, non tantùm ſecundùm voluntatem aut bonum placitũ, nec ſicut in perſonę tantummodò ſuſceptione, ſed quia diuerſæ quidem ad veram vnitionem cõuenêre naturæ. Vnus autem ex vtriſq; naturis Chriſtus & filius non quaſi naturarum earum per vnitatem diuerſitate conſumpta, ſed magìs ijſdem naturis, id eſt, perficientibus nobis diuinitate & humanitate, vnum Dominum & Chriſtum & filium, per inenarrabilem & inſcrutabilem concurſum ad vnitatem. Et ſic dicitur certè (dum ſit ante omnia ſecula ſubſiſtẽtiam habens, & natus ex patre) generari etiã ſecundùm carnem ex muliere: non quòd diui-

Illud parentheſi clauſum, nõ eſt in Græco.

na eius natura (in qua conſubſtantiuus, al. cõſubſtantialis vel coeſſentialis, ideſt, homouſios eſt patri) in ſancta virgine initium, vt eſſet, acceperit: neque quia ex neceſſitate propter ſeipſum, ſecunda eguerit natiuitate poſt patrem: (eſt enim hoc vanum ſimul & imperitum, hunc exiſtentem ante omnia ſecula, & coæternum patri, dicere, indiguiſſe ſecundo, vt eſſet, initio) ſed quoniam propter nos &

*ſubſiſtentialiter

propter noſtram ſalutem, vniens ſibi * ſecundùm ſubſiſtentiam humanitatem, proceſſit ex

*carnaliter

fœmina, propreteà dicitur * ſecundùm carnẽ natus. Non enim priùs homo communis ex

*generatus

ſancta eſt * genitus virgine, & ſic poſteà verbũ

*in

ſuperuenit in eo: ſed * ex ipſa vulua cũ carne vnitus, natiuitatem carnalẽ creditur & dicitur pertuliſſe, tanquam natiuitatem propriæ carnis ſuam faciẽs. Sic eum dicimus & paſſum eſſe, & reſurrexiſſe, non quia Dei verbum in ſua natura paſſum eſt aut plagas, aut perforationes clauorum aut reliqua vulnera pertulerit: (impaſſibilis eſt nanq; diuinitas, quoniam & incorporea) ſed quia quod factũ eſt proprium eius corpus, pertulit*, ipſe mortem pro no-

*ità, aut ob hoc ipſe iterùm

bis dicitur pertuliſſe. erat enim hic impaſſibilis in carne paſſibili. Simili autem modo & de morte eius ſentimus. Immortalis enim ſm naturam & incorruptibilis & vita, & viuificans eſt Deus Dei verbũ, ſed quia iterùm propriũ eius corpus gratia Dei (ſicut dicit Paulus Apo-

Hebr. 2.

ſtolus pro omnibus guſtauit mortem, ideò di-

*nõ quòd experimentum terrenæ mortis diuina eius natura pertulerit,

citur mortẽ pro nobis ipſe perferre: & non ꝙ in experimentum venerit mortis, ꝙ atrinet ad eius naturam, (ſumma. n. demẽtia eſt, hoc ſentire vel dicere) ſed quia (ſicut nupèr dixi) caro eius guſtauit mortẽ. Sic & reſurgente eius carne,

diſſe, incarnatum eſſe, & hominem factũ, paſſum eſſe, reſurrexiſſe tertia die, & aſſcendiſſe rursùs in cęlos. Hęc nos ſequi verba debemus, his nos conuenit obtemperare dogmatibus, conſiderantes quid ſit incarnatum eſſe, & hominem factum Dei verbum. Non enim dicimus, ꝙ Dei natura conuerſa vel immutata, facta ſit caro: nec ꝙ in totum hominem, qui eſt ex anima & corpore, transformata ſit: ſed illud magis, quòd carnem animatam anima rationali, ſibi copulauerit verbum ſubſtantialiter, & ineffabiliter & indepræhenſibiliter factus ſit homo, & nuncupatus ſit etiam filius hominis non nuda tantummodò voluntate, ſed nec aſſumptione ſola perſonæ, ſed quòd diuerſæ quidem naturæ in vnum cõuenerint. Vnus tamen ex ambabus Chriſtus & filius, nõ euacuata aut ſublata diuerſitatẽ naturarum per coniunctionem, ſed quia ſimul nobis effecerunt vnum Dominum & Chriſtum & filiũ, id eſt, diuinitas & humanitas per arcanam illam ineffabilemq; copulationem ad vnitatẽ. Itaq; is, qui ante ſecula omnia eſt natus ex patre, etiam ex muliere carnaliter dicitur procreatus, non quia diuina ipſius natura de ſacra virgine ſumpſit exordium, nec ꝙ propter ſeipſam opùs habuit ſecundò naſci poſt illam natiuitatem, quam habebat ex patre. Eſt enim ineptum & ſtultum hoc dicere, ꝙ is, qui ante omnia ſecula eſt conſempiternus patri, ſecundæ generationis eguerit vt eſſe inciperet: ſed quia propter nos & propter noſtram ſalutem naturam ſibi copulauit humanam, & proceſſit ex muliere, idcircò dicitur natus eſſe carnaliter. Neq; enim primùm natus eſt homo communis de ſancta virgine, & tunc demùm inhabitauit in eo verbum: ſed in ipſa vulua vteroque virginali ſe cum carne coniunxit, & ſuſtinuit generationem carnalem, carnis ſuæ natiuitatem, ſuam faciens. Sic illum dicimus & paſſum eſſe, & reſurrexiſſe: non quia Deus verbum in ſua natura paſſus ſit, aut plagas, aut clauorum trãsfixiones, aut alia vulnera Deus nanque incorporalis, extra paſſionem eſt: ſed quia corpus illud, quod ipſius proprium factum eſt, paſſum eſt, ideò hæc omnia pro nobis ipſe dicitur paſſus. Inerat enim in eo corpore quod patiebatur, Deus qui pati non poterat. Simili modo & mortem ipſius intelligimus. Immortale enim & incorruptibile eſt naturaliter, & vita, & viuificans Dei verbum. Sed quia corpus ipſius proprium gratia Dei, Hebr. 2.
iuxta Pauli vocem, pro omnibus mortem guſtauit, idcircò ipſe dicitur mortem paſſus eſſe pro nobis. Non ꝙ ipſe mortem eſſet expertus, quantùm ad ipſius naturam pertinet, (inſania eſt enim, hoc vel ſentire vel dicere) ſed quòd (vt ſupra diximus) vera caro ipſius mortẽ guſtauit. Ità & reſurgente carne, ipſius rursùs reſurrectionem dicimus: non quia in corruptionẽ ceciderat, (quod abſit) ſed quia eius reſurrexit corpus. Ità Chriſtum vnum & Dominum confitemur, non tanquàm hominem cũ

verbo

ne, ruſsùs eius reſurrectio dr̄, non quaſi ipſo ad corruptionem (quod abſit) delapſo, ſed quia eius iterùm corpus ſurrexit. Sic vnū Chriſtum Dominumq; *fatebimur, non vt hominem coadorantes verbo, nè *diuiſionis imaginatio præſentetur vel inducatur, dum dicitur; co ſed ſicut vnum atq; eundē adorantes, quia non alienum eſt corpus eius à verbo, ſed eius magìs proprium eſt, cum quo ipſi cōſidet patri: non iterùm ſicut duobus rurſùs filijs conſidentibus, ſed ſicut vno cum carne ſecūdùm vnitionem. Si verò *ſecundùm ſubſiſtentiam vnitionē, aut vt inconuenientē, aut vt indecentem recuſamus, irruimus in id, vt duos filios prædicemus. Neceſse eſt enim omnia diuidere, & dicere hominem quidem ſpecialiter filij honoratū vocabulo; & rurſùs ſpecialiter Deum verbum filiationis nomen atque appellationis naturaliter habere. Nō ergò in duos filios vnus Dominus Ieſus Chriſtus diuidēdus eſt. Nullo enim modo oportet rationem rectæ fidei ſic habere, ſed nec perſonarū vnitionem, ſicut aliqui opinantur. Non enim dixit ſcriptura, quia Deus verbum perſonam hominis vniuit ſibi, ſed quia caro factum eſt verbū. Verbū verò carnē fieri, nihil eſt aliud, niſi quia iuxta nos participatus eſt carni & ſanguini. Noſtrum autem corpus fecit proprium, & proceſsit homo ex muliere, Deus eſſe non deſinens, & ex Deo patre progenitus, ſed & in aſſumptione carnis, quod fuerat, perſeuerans. Illud allegat vbique tutalis fidei ratio: ſic ſanctos patres ſenſiſſe comperimus, ſic auſi ſunt Dei genitricem ſanctam virginem dicere, non quia natura verbi vel deitas eius ex ſancta virgine initium, vt eſſet, accepit: ſed quia quod ex ea genitum eſt ſanctum corpus rationabiliter animatum, cui eſt ſubſiſtentialiter vnitum verbum, ſm carnem dicitur natum. Hæc etiàm nunc ex charitate, quæ in Chriſto eſt, ſcribo, rogans vt fratrem, & conteſtans ſicut in conſpectu Chriſti & electorum angelorum, hæc nobiſcum ſentire, pariter & docere, vt eccleſiarum pax perſtet incolumis, & ſacerdotibus Dei indiſſolubile concordiæ, atque charitatis vinculum perſeueret.

* fateamur

* incisionis

* ineffabile

Ioan. 1.

verbo coadorantes, nè diuiſionis quædam ſpecies inducatur, ſed vnum iam & eundem adorantes; quia non eſt alienum à verbo corpus ſuum, cum quo ipſi etiàm adſidet patri. Nec hoc ità dicimus, quaſi duobus filijs adſidentibus, ſed vno cum carne per vnitatem; quia ſi talem copulationem factam per ſubſtantiam, aut quaſi impoſſibilem, aut quaſi parùm decoram noluerimus accipere, in id incidimus, vt duos filios eſſe dicamus. Neceſsè enim eſt diſcernere, & dicere, hominem ſeparatum fuiſſe ſola filij appellatione honoratum: & rurſùs verbum, quod eſt ex Deo, & nomine & veritate, filium Dei, ſed diſcernere in duos filios nō debemus vnum Dominum Ieſum Chriſtum. Neque enim id adiuuat rectam fidei rationē, licèt nonnulli copulationem (neſcio quam) perhibeant perſonarum. Nō dixit enim ſcriptura, verbum Dei perſonam ſibi hominis aſſumpſiſſe, ſed carnem factum eſſe. Id autem eſt, oſtendere Dei verbum ſimiliter ac nos participatum habuiſſe carnis & ſanguinis, & corpus noſtrum propriè ſuum feciſſe, & hominem ex muliere proceſſiſſe, non abiecta nec depoſita Deitate, aut generatione illa, quam habebat ex patre, ſed manſiſſe etiàm in aſſumptione carnis Deum, quod erat. Hoc vbique rectæ fidei ratio proteſtatur. In tali ſenſu ſanctos patres fuiſſe comperimus, Ideò illi non dubitarunt ſanctam virginem dicere theotocon, non quòd verbi natura Deitasque in ſancta virgine ſumpſit exordium, ſed quòd ex ea natum ſit ſacrum illud corpus animatum anima rationali, cui ſubſtantialiter adunatum DEI verbum, carnaliter natum eſſe dicitur. Hæc igitur pro charitate in Chriſto ſcribo, quærens te tanquàm fratrem, & conteſtans coram Chriſto & electis angelis, vt hæc nobiſcum & ſentias ſimul & doceas, vt eccleſiarum pax ſalua ſeruetur, & concordiæ charitatiſq; vinculum indiſſolubile maneat ſacerdotibus DEI.

Ioan. 1.

Ioan. 1.

QVÆ SEQVVNTVR, ACTA SVNT IN PRIMA SYNODO EPHESINA.

Acta in prima ſynodo Epheſina, lecta Conſtantinopoli, relecta Epheſi, & Chalcedone.

Cyrillus epiſcopus Alexandriæ dixit: Audiuit hęc ſancta & magna ſynodus, quę ſcripſi reuerendiſſimo Neſtorio, defendens rectā fidem. Arbitror autem quia nullo modo trāſgreſſus inuenior rectæ fidei rationem, vel in aliquo præteriens expoſitum ſymbolum à ſancta & magna ſynodo, quæ ſuo in tempore in Nicæa collecta eſt. Et peto veſtram ſanctitatē dicere, vtrùm rectè & irrepræhenſibiliter & conſonè illi ſancto Concilio ſcripſerim, néc ne. Iuuenalis epiſcopus Hieroſolymorum dixit: Relecta ſancta fide, quæ in Nicæa expoſita eſt, & epiſtola ſanctiſſimi & beatiſſimi epiſcopi Cyrilli, & quæ à ſancta ſynodo edita ſunt, conſona inueniuntur. Et iſtis pijs dogmatibus conſentio, & acquieſco.

Firmus epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ, dixit: Quæ in breui & capitulatim à ſancta Nicęna ſynodo dicta ſunt, exponens tua religioſitas, ſubtiliter, & gradatim manifeſtam nobis & efficaciorem reuelationem editæ ſanctę fidei facit, vt ſit nihil in his, quę dicta ſunt ambiguum, omnibus inuicèm conſonantibus & confirmantibus fidem. His ergò diligenter & immutabiliter ſe habentibus, ac nullam nouitatem inferentibus, & ego conſentio, eandem doctrinam à ſanctis patribus & epiſcopis meis ſuſcipiens. Memnon ep̄s Epheſiorū intro-

metropolis, dixit: Expoſitæ fidei à ſanctis trecentis decem & octo patribus in Nicæa conuenientibus, cõſona & in epiſtola relecta ſanctiſſimi & beatiſſimi patris noſtri & epiſcopi

¶Epiſtola ſcripta Deo amantiſſimo Epiſcopo Antiochiæ Ioanni, à ſanctiſſimo Epiſcopo Alexandriæ Cyrillo de pace.

EDSTSO VNA.

EXultent cœli, & lętetur terra. Solutus eſt enim medius paries maceriæ, & qood cõtriſtabat, quieuit: atq; diſſenſionis omnis modus abſciſus eſt, omnium noſtrûm ſaluatore Chriſto pacem ſuis eccleſijs tribuente, connocantibus autem nos ad hoc & pijſſimis ac Deo amantiſſimis atque Chriſtianiſſimis Imperatoribus, qui originalis pietatis facti imitatores egregij, tutam quidem & inconcuſſam in propriis animis rectam fidem cuſtodiunt, maximam verò curam impendunt pro ſanctis eccleſiis, vt * opinabilem habeant in ſecula gloriam, & præclariſſimum proprium oſtendant imperium. Quibus & ipſe Dominus virtutum diuite manu bona * impertit, & tribuit ſubiugate quidem aduerſarios, dooat autem & victoriam. Neque enim mentitur, dicens: *Viuo ego, dicit Dominus, quia glorificantes me, glorificabo*. Veniente igitur in Alexandria domino meo religioſiſſimo & conſacerdote fratre Paulo, impleti ſumus omni lętitia, & nimis dignè, tanquàm tanto viro mediante, & ſupra vires io laboribus acquieſcente verſari, vt diaboli ſuperaret inuidiam, & coniungeret ſeparata, & interiecta ſcandala circuncidens, conſenſu & pace coronet eccleſias, quæ apud nos & apud vos ſunt. Quo enim modo diuiſæ ſunt, ſuperfluum arbitror dicere. Oportere autem reor ea, quæ pacis tempori conoenientia ſunt, & ſapere & effari. Delectati ergò ſumus colloquiis memorati reuerendiſſimi viri, qui fortè & certamina ſe non parua habiturum ſuſpicabatur ad perſuadendum nobis, quoniam oportet ad pacem coniungere eccleſias, & hæreticorum riſum abolere, ſed & hebetem facere ſuper his aculeum diabolicæ malignitatis. Paratos autem ità in hoc nos inuenit, vt nullum laborem penitùs ſuſtineret. Recordamur enim ſaluatoris dicentis: *Pacem meam do vobis, pacem meam relinquo vobis*. Edocti autem ſumus & in orationibus noſtris dicere: Domine Deus noſter, pacem da nobis: omnia enim reddidiſti nobis, intantùm, vt ſi quis particeps fuerit pacis, quæ à Deo datur, non indigebit omni bono. Quoniam verò omnino ſuperflua & inopportuna eccleſiarum diuiſio facta eſt, nunc magis nobis eſt ſatisfactum, domino meo religioſiſſimo Paulo Epiſcopo chartam nobis proferente, quæ irrepræhenſibilem con-

tinet

* inenarrabilem

* partiens

2. Reg. 2.

Ioan. 14.

Eſaiæ 26. c

Cyrilli continentur, quibus & acquieſcimus, & conſentimus, nihil minus neque diſſonum inuenientes. Interlocutum eſt autem eadem & omne ſanctum magnumq; Concilium.

¶Epiſtola Cyrilli ad Ioannem Antiochenum, de partu diuinæ genitricis virginis, & vnigeniti filii DEI humanitatis aſſumptione.

EDITIO ALTERA.

LÆTENTVR cœli, & exultet terra. Solutus eſt enim medius paries ſepis, & ceſſauit illud, quod afferebat triſtitiam, & totius diſſenſionis ſoblata eſt via, omnium noſtrũ Saluatore Chriſto ſuis Eccleſiis pacem præſtante, prouocantibus nos & adhortantibus ad hoc ipſum piiſsimis & Deo amantiſsimis principibus noſtris, qui patrum ſuorum religionis æmuli exiſtentes, veracem & inconcuſſam & rectam in ſuis animis conſeruant fidem, egregiam autem faciunt ſolicitudinem pro ſanctis Eccleſiis, vt inenarrabilem habeant ſempiternam gloriam, & ſuum imperium dignum omni laude conſeruent. Quibus & ipſe omnium virtutum Dominus, ditiſsima manu diſtribuit bona, & præſtat obtinere reſiſtentes, & donat victoriam: Nec enim mentitur, dicens: *Viuo ego, dicit Dominus, quoniam eos, qui me glorificant, glorificabo*. 1. Reg. 2. f
Aduenıente igitur nunc Alexandriam domino meo venerabili fratre Paulo, lætitia repleti ſumus, & valdè neceſſariè, vtpotè tali viro mediatore, & de his laboribus & cauſis (quæ vires excedunt) animosè volenti diſputare, vt diaboli vincat inuidiam, & coniungat diuiſa: & quæ in medio fuerant inter hæc adſperſa ſcandala, auferat, & coronet concordia & pace Eccleſias, quæ ſunt & apud nos, & apud vos conſtitutæ. Quemadmodùm enim diuiſæ ſunt, ſuperfluũ eſt dicere. Oportere autem arbitror eo loqui & ſentire, quæ decent pacis tempora. Gauiſi ſumus igitur occurſu & notitia memorati religioſi viri, qui ferè nõ leuiter ſe laborare putauit, ut perſuadeat nobis eccleſias oportere coniungere, & adunare ad pacem, & eorum qui aduerſa nobis ſentiunt, diſſipare ridicula, obſcurare aũt & hebetare adhuc diaboli malignitatis ſtimulum. Inuenit autem nos ità paratos ad hoc, vt omninò nullum laborem ſuſtineamus. Meminimus enim ſaluatoris noſtri, dicentis: *Pacem meam do vobis, pacem meam relinquo vobis*. Ioan. 14. d
Docti etiàm ſumus dicere in orationibus noſtris: Domine Deus noſter, pacem da nobis, omnia enim reddidiſti nobis. Si quis igitur particeps fiat a Deo pacis huius tributæ, inops non erit omnis boni. Quoniam ergò ſuperflua & nullis ex cauſis eccleſiarũ diſſenſio facta eſt, nunc maximè pleniùs docti ſumus & cognouimus, domino meo venerabili Paulo Epiſcopo chartam nobis proferen-

te,

Digitized by Google

tinet fidei confeſſionem, & affirmaote hanc à tua ſanctitate & ab aliis Deo amantiſſimis ibidèm cõſtitotis epiſcopis eſſe compoſitam. Habet autem ſcriptura ità, & ipſis verbis inſerta eſt huic epiſtolæ meæ: De genitrice auté Dei virgine, quemadmodùm & ſapimus & dicimus, & de modo incarnationis vnigeniti filij Dei oeceſſàriò, noo quaſi in additamenti parte, ſed in ſpecie ſatisfactionis, ſicut ab initio tam ex diuinis ſcripturis, quàm ex traditione ſanctorum patrum ſuſcipieotes, habuimus: breuiter dicimus, nihil penitùs addentes ſanctæ fidei, quæ à patribus in Nicæa eſt expoſita. Sicut enim anticipando diximus, ſufficit ad omnem pietatis cognitionem, & abdicationem totius hæreticæ prauitatis. Dicimus autem, non quaſi audentes aliquid cõtra ineffabilia, ſed confeſſione proprię infirmitatis, pro excludendis his, qui cõtra oos tentant aſſurgere, in quibus ea, quæ ſunt ſupra hominem, cogitamus. Confitemur etenim Dominum ooſtrum Ieſum Chriſtum filium Dei vnigeoitum, Deum perfectum, & hominem perfectum ex anima rationali & corpore, aote ſecula quidem ex patre natum ſecundùm deitatem, * qui fuit verò iterum, eundem propter nos & propter noſtram ſalutem de Maria virgine ſecundùm humanitatem; conſobſtantialem patri ſecundùm deitatem, & conſubſtantialem nobis ſecundùm humanitatem. Duarum enim oaturarum vnio facta eſt. Propter quod vnum Chriſtum, vnum filium, vnum Dominum confitemor. Secundùm hunc incoofuſæ vnitionis intellectum, confitemur ſanctam virginem Dei genitricẽ, propter quod Deus verbum incarnatus eſt, * & homo factus eſt, & ex ipſa conceptione ſibimet vnierit templum, quod ex ipſa ſoſcepit. Euaogelicas verò & Apoſtolicas de Domino voces, ſcimus Deiloquos viros quaſdam quidem * vnificantes, tanquàm io vna perſooa: quaſdam verò diuidentes, tanquam in duabus naturis: & diuinitatem quidem decentes, ſecundùm deitatem Chriſti: humiles autem, ſecundùm humanitatem eius tradentes. His veſtris nelectis ſacris vocibus, & ità vt nos quoq; ſapere inuenientes, (vnus enim Deus, vna fides, vnum baptiſma) glorificauimus omnium ſaluatorem Deum, alterutròm congaudentes, quoniam ſcripturis diuinitùs inſpiratis, & traditioni ſanctorum patrum noſtrorum conſonantem fidem habent & ooſtrę & veſtrę eccleſię. Quoniã verò comperi quoſdam, vituperare amaotes, veſparum agreſtiũ modo circunſonare, & maligoos contra me ſermooes eructare, tanquàm ex cœlo depoſitum, & non ex ſancta virgine ſanctum corpus Chriſti eſſe confitear, conſideraui, paoca pro hoc ad eos * dicere oportere. O ioſenſati, & tantùm calumniari docti, quemadmodum in hoc eſtis ſenſu lapſi, & hac tanta ſtultitia languiſtis? Oportebat enim apertè iotelligere, quoniam oobis penè omne certamen de

* for. in fine vero

* Inhumanatus, & ex

* coniungẽtes

* communificantes

* dici debere

te, irrepræhẽſibilem habentem fidei cooſeſſionem, & hanc ipſam chartam confectam eſſe adſtruens & confirmans à tua ſanctitate, & à venerabilibus illarum partium epiſcopis: q̃ conſcriptio ità continetur, & ipſis verbis apponetur in hac epiſtola noſtra: De partu autem diuinæ geoitricis virgiois, quemadmodùm & ſentiamus & dicamus, & de humanitatis aſſumptione vnigeniti filij Dei, * neceſſarij, noo partem aliquam addentes, ſed pleniſſima ſatisfactione & ratione ſpeciali, à principio & de diuinis ſcripturis, & traditione ſanctorum patrum ſuſcipientes & docti, breuiter dicimus, nihil prorsùs addeotes in ſanctorum patrum conuentu & ſynodo Nicęni concilij expoſitæ & expreſſæ fidei. Sicut enim prædiximus, ad omnem ſufficit pietatis ſcientiam, & vniuerſæ hæreticæ & prauæ doctrinę abdicationem. Dicimus autem non temerè aodentes ſe incomprænhenſibilibus, ſed confeſſione propriæ ioſirmitatis, excludentes eos qui oboriri volunt, in quibus ea cogitamus, quæ ſunt vltra hominem. Confitemur igitur Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium Dei voigenitum, Deum perfectum & hominem perfectum ex aoima & corpore rationali, ante ſecula quidem de patre natum ſecundùm deitatem, in nooiſſimis verò temporibus eundem ipſum propter nos & propter noſtram ſalutem de Maria virgioe ſecundùm humanitatem, conſubſtantiuum vel conſobſtantialem patri ſecundùm deitatem, conſubſtantialem nobis ſecundùm humanitatem. Duarũ enim naturarũ vnitio facta eſt. Propter qood vnum Chriſtũ, vnum Dñm confitemur. Secũdùm hanc incomparabilis vnitatis fidem, confitemur ſaoctam & diuinam genitricem Dei virginem, propter hoc qoòd Dei verbum incarnatum eſt, & humanitatem aſſumpſiſſe, & ex ipſo cõceptu adunaſſe ſibi templum, quod ex ipſa aſſumpſit. Euangelicas autem & Apoſtolicas de Domino noſtro voces, nouimus * viros aliquas quidem communes facientes, tanq̃ in vna perſona: aliquas autẽ diuidentes, tanquàm ex duabus naturis: & illas quidẽ, q̃ Deo conueniunt, ſecundùm deitatem Chriſti: humiles verò, ſecundùm humanitatem ipſius tradentes. His ergò cognitis ſacris vocibus veſtris, & ſic vos ſeotieotes cùm cogoouiſſemus, (vnus enim Dñs, vna fides, vnom baptiſma) glorificamus omnium Dominum ſaluatorem Deum, iouicèm congaudentes, quoniam ſcriptoris, quæ à Deo inſpiratæ ſunt, & traditioni ſanctorum patrum conuenieotem habeot fidem, quæ apud nos & apud vos ſuot eccleſiæ. Quoniam igitur * interrogaui quoſdam, qui amant ex more ſoo vituperare, velut crabrooes agreſtes circunſtrepere, & moleſta eructare cootra me verba, eò quòd dixerim de cœlo aduenitſe, & non de ſancta virgine ſanctum corpus Chriſti, oportere arbitratus ſum, pauca ſuper hoc ad eos dicere: O ſtulti, & ſolùm calumnias mouere ſcientes, quo-

* neceſſaria

* veros

Epheſ. 4.

* intellexi

Digitized by Google

de fide prouenit, confirmantibus quoniam ſancta virgo Dei genitrix eſt. Sed ſi de cœlo, & non ex ipſa, ſanctum corpus omnium noſtrùm ſaluatoris Chriſti factum eſſe dicamus, quomodò iam intelligatur DEI genitrix eſſe? Quem enim omninò peperit, niſi eſt verum, quod peperit ſecundùm carnem, Emmanuel eſt? Rideantur, hæc de me garrientes. Nec enim beatus propheta Eſaias mentitus eſt, dicens: *Eccè virgo in vtero habebit, & pariet filium, & vocabitur nomen eius Emmanuel, quod eſt, interpretatum, Nobiſcum Deus.* * Verè autem omninò & ſanctus Gabriel ad beatam Mariam virginem dicit: *Noli timere Maria, inueniſti enim gratiam apud* DEVM. *Et eccè, concipies in vtero, & paries filium, & vocabis nomen eius* IESVM. *Ipſe enim ſaluabit populum ſuum à peccatis eorum.*

Eſa. 7. e. Matth. 1. d. — * Verum. — Luc. 1.

Quandò autem dicimus de cœlo, & deſurſùm Dominum noſtrum IESVM CHRISTVM, non quaſi deſurſùm & de cœlo, depoſita eius ſancta carne, talia dicimus, ſed magìs ſequentes diuinum Paulum, apertè clamantem: *Primus homo de terra, terrenus: ſecundus homo de cœlo, cœleſtis.* Meminimus autem & ipſum ſaluatorem, dicentem: *Et nemo aſſcendit in cœlum, niſi qui de cœlo deſcendit, filius hominis*, qui vtique & ſecundùm carnem (ſicut nupèr dixi) ex ſancta virgine natus eſt. Quoniam verò deſurſùm, & de cœlo deſcendens DEVS verbum, exinaniuit ſemetipſum, formam ſerui accipiens: & nuncupatus eſt filius hominis, permanens id quod erat, id eſt, DEVS: (Inconuertibilis enim & immutabilis eſt ſecundùm propriam naturam, * tantùm quia vt vnus iam intelligitur cum propria carne, de cœlo dicitur deſcendiſſe) nuncupatus eſt verò & homo de cœlo, perfectus in deitate, & perfectus idem ipſe in humanitate, & tanquàm in vna perſona intelligendus: vnus enim Dominus IESVS CHRISTVS, quamuis non ignoretur differentia naturarum, ex quibus inenarrabilem vnitionem factam eſſe dicimus. Eos autem, qui dicunt, quia commixtio vel confuſio aut fermentatio Dei verbi facta eſt ad carnem, dignetur tua ſanctitas refrenare. Suſpicor enim & de hoc de me aliquos diuulgare, quaſi * aut tali multiloquio vſus ſim, aut talia dixerim. Ego autē tantùm abſum ab huiuſmodi ſenſu, vt & furere arbitrer eos, q vel ſuſpicati ſunt omninò, quia mutationis adumbratio circa naturam Dei verbi poteſt contingere. Manet enim, quod eſt, ſemper, & non eſt mutatus: ſed neque mutabitur aliquandò, vel conuerſionis eſt capax. Impaſſibile autem ſuper hæc Dei verbum omnes confitemur, licèt ipſe ſapientiſſimè diſponens myſterium, ſibimet applicans videatur accedentes carni propriæ paſſiones. Ideò vtique & ſapientiſſimè Petrus inquit, Chriſto paſſo pro nobis carne, & non natura inenarrabilis Deitatis. Vt enim ipſe ſaluator eſſe omnium crederetur,

Phil. 2. — * tanquàm * tamen — * ità ſapuerim aut dixerim. — 1. Pet. 4.

quomodò ad hoc conſilium deducti eſtis, & tanta ſtultitia ægrotàſtis? Oportebat enim, & valdè oportebat, apertè vos intelligere, quoniam penè omne nobis quod pro fide eſt, luctamen aduenit, adfirmantibus, quoniam ſancta virgo diuini partùs eſt genitrix. Sed ſi dixerimus, de cœlo, & non ex ipſa ſancta, natum eſſe corpus omnium noſtrùm ſaluatoris Domini, quomodò enim dicemus genitricem Dei, quæ eum omnimodò peperit, niſi eſt verum illud, quod peperit ſecundùm carnem, qui eſt Emmanuel? Derideantur ergò qui de me iſta garrierunt. Non enim mentitur beatus Eſaias propheta, dicens: *Ecce virgo in vtero concipiet, & pariet filium, & vocabitis nomen eius Emmanuel, quod interpretatur, Nobiſcum* DEVS. Verùm quoquè teſtatur & ſanctus Gabriel, ad eandem beatam virginem dicens: *Noli timere Maria, inueniſti enim gratiam apud* DEVM: *Eccè concipies in vterò & paries filium, & vocabis nomen eius* IESVM. *Ipſe enim ſaluabit populum ſuum à peccatis eorum.* Quandò autem dicimus, de cœlo, & de ſupernis Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, non tanquàm de cœlo depoſita ſancta eius carne, talia dicimus, ſed ſequimur magìs mirabilem Paulum, clamantem apertè: *Primus homo de terra, terrenus: ſecundus homo de cœlo, cœleſtis.* Meminimus autem & ipſum ſaluatorem dicentem: *Nemo aſſcendit in cœlum, niſi qui deſcendit de cœlo filius hominis.* Natus eſt enim ſecundùm carnem (ſicut pauloantè prædixi) de ſancta virgine: & quoniam qui de cœlo & de ſuperioribus aduenit Deus verbum, exinaniuit ſeipſum, formam ſerui accipiens, appellatus eſt filius hominis, manens quod erat, hoc eſt, Deus: (Immutabilis enim & inconuertibilis ſecundùm naturam eſt) tanquàm vnus iam intellectus cum propria carne, de cœlo dicitur deſcendiſſe: appellatus eſt etiàm & homo de cœlo perfectus, cùm eſſet etiàm in Deitate perfectus, idem ipſe in eadem humanitate perfectus, & tāquàm in vna perſona intelligendus. Vnus enim Dominus Ieſus Chriſtus, etſi naturarum differentia nō ignoretur, de quibus inenarrabilem vnitionem factam fuiſſe ſentimus & dicimus. Eos autem qui dicunt, quoniam temperamētum, aut confuſio, aut conſperſio facta eſt Dei verbi ad carnem, dignetur tua ſanctitas refrenare. Forſitan enim eſſe quoſdam non ambigo, qui hæc me iactitent, tanquàm garrientem aut dicentem. Ego autem intantùm ab his longè ſum, vt nihil tale ſentiā, vſqueadeò, vt inſanire putem, qui hoc de me ſuſpicati ſunt, quòd omninò mutationis adumbratio accidere poteſt circa diuini verbi naturam. Manet enim id quod ſemper eſt, & non mutatur, nec vnquàm mutabitur, nec ſuſcipiet mutationem. Impaſſibile enim ad hoc Dei verbū eſſe confitemur vniuerſi, tametſi ſapientiſſimè ipſe diſponens myſterium, * video in propria

Eſa. 7. e. — Luc. 1. — Matth. 1. — 1. Cor. 15. f. — Ioan. 3. b. — * for. ſibi tribuat in

Digitized by Google

tur, ſecundùm proprietatem diſpenſatiuam ad ſemetipſum (vt dixi) carnis ſuæ refert paſſiones, quale eſt illud, quod per prophetæ vocem tanquàm ab ipſo * prædicitur: *Dorſum meum dedi ad verbera, & maxillas meas ad palmas, faciem autem meam non auerti à fœditate ſputorum*. Quoniam verò vbique ſequimur ſanctorum patrum ſententias, maximè autem patris beatiſſimi & * opinabilis Athanaſij, omninò in aliquo ab eo deuiare metuentes, tua quidem ſanctitas credat, aliorũ verò ambigat nemo. Appoſuiſſem vtique & teſtimonia multa eorum, ex ipſis mea verba confirmans, niſi prolixitatem meæ epiſtolæ timuiſſem, nè fortè per hoc faſtidium legẽtibus generetur. Nullo verò modo moueri ab aliquibus patimur fidem, aut ipſum fidei ſymbolũ, quod à ſanctis patribus noſtris in Nicæa cõuenientibus, illo tempore diffinitum eſt: ſed neque permittimus nobiſmetipſis, aut alijs, vel * verbum mutare ibidem poſiturum, vel vnam ſaltem ſyllabã præterire. Meminimus enim & dicentis: *Noli trãſgredi terminos æternos, quos poſuerunt patres tui*. Neque enim ipſi erant, qui loquebantur: ſed ſpiritus Dei & patris, qui procedit quidem ex ipſo. Eſt autem & à filio non alienus ſecundum vnius eſſentiæ rationem, & ad hoc ipſum nos * ſanctarũ arcana docentium verba confirmant. In Actibus namque Apoſtolorum ſcriptum eſt: *Venientes autem in Myſiam, tentabant ire in Bithyniam, & non permiſit eos ſpiritus Ieſu*. Scribit autem & admirabilis Paulus: *Qui autem in carne ſunt, Deo placere nõ poſſunt. Vos autem non eſtis in carne, ſed in ſpiritu, ſi quidem ſpiritus* DEI *habitat in vobis. Si quis autem ſpiritum Chriſti non habet, hic non eſt eius*. Quandò autem quidam eorum, qui recta peruertere ſolent, meas voces in ſuum placitum vertunt: non admiretur hoc tua ſanctitas, ſciens, quoniã & omnes hæretici de ſcriptura diuinitùs inſpirata, ſui colligunt erroris occaſiones, ea quæ à ſancto ſpiritu rectè dicta ſunt, ſua malitia corrũpentes, & ſuper ſua capita flammam inextinguibilem haurientes. Quoniam verò didicimus, quòd epiſtolam * opinatiſſimi patris noſtri Athanaſij ad beatum Epictetum deſtinatam, rectè habentem, corrumpentes quidam ediderunt, vt per hoc plurimis noceatur: proptereà vtile aliquid & neceſſarium fratribus prouidentes, ex antiquis exemplaribus, quæ apud nos ſunt, & nullum errorem habẽtibus, tuæ ſanctitati paria deſtinauimus.

Finit.

Et cùm legeretur epiſtola ſanctæ memoriæ Cyrilli reuerendiſſimi epiſcopi, CHALCEDONE ACTA. Illyriciani clamauerunt: Sic credimus, ſicut & Cyrillus: Cyrilli æter-

pria carne paſſiones, quæ acciderunt. Eadem & ſapientiſſimus Petrus: Chriſto, inquit, pro nobis paſſo in carne, & non natura inenarrabilis Deitatis. Vt enim ipſe omnium ſaluator eſſe credatur, ſecundùm diſpoſitionẽ propriã in ſe (vt dixi) propriæ carnis reuocat paſſiones. Quale eſt illud ſecundùm prophetæ vocẽ prædictum, tanquàm ex ipſo intelligendum; *Dorſum meum dedi ad flagella, & maxillas meas ad verbera, faciem autem meam non auerti à confuſionibus ſputorum*. Quoniam autem ſanctorum patrũ doctrinis obtemperantes vbique, maximè autem beati & per omnia laudabilis patris noſtri Athanaſij præcepta, omninò de his aliquid foras eijcere recuſãtes, diſcat quidem tua ſanctitas, & nullus alius ſocietur. Poſuiſſem autẽ etiam illorũ plura verba, quibus meis dictis fidem adhiberem, ſi nõ prolixitatem ſcriptorum reuererer, ne ex hoc ipſo fieret horribile. Nullo autem modo patimur à quibuſdam concuti definitam fidẽ, ſiue fidei ſymbolũ à ſanctis patribus noſtris, qui apud Nicæam cõuenerunt illis tẽporibus. Nec permittitur aut nobis aut alijs, mutare aliquod verbũ ex his, quæ ibidem cõtinentur, aut vnã ſyllabam immutare, memores eius dicentis: Ne transferas terminos æternos, quos poſuerunt patres tui. Non enim erant ipſi loquentes, ſed ſpiritus Dei & patris, qui ꝓcedit quidem ex ipſo; non eſt autem alienus à filio ſecundùm eſſentiæ rationem, & ad hoc nos eorum ſanctorum, quæ myſteria tradiderunt, dicta confirmant. In actibus enim apoſtolorum ſcriptum eſt: *Venientes autem circa Myſiam, tentabant in Bithyniam ire, & non eos permiſit ſpiritus Ieſu*. Scribit etiam & venerabilis Paulus: *Qui autem in carne ſunt, Deo placere non poſſunt. Vos autem non eſtis in carne, ſed in ſpiritu, ſi tamen ſpiritus Dei habitat in vobis. Si quis autem ſpiritum Chriſti non habet, hic non eſt eius*. Quandò autem quidam qui conſueti ſunt, quæ recta ſunt peruertere, meas voces deoiare & abſtrahere æſtimant ad id, quod eis videtur: non miretur hoc ſanctitas tua, ſciens, quoniam qui ſunt ab omni hæreſi, ex diuinis ſcripturis erroris ſui colligũt cauſas, & ea quæ per Spiritum ſanctum rectè dicta ſunt, malignitatibus mentis ſuæ corrumpẽtes, proprijs capitibus ſuis ignis inextinguibilis exhauriũt flammam; Et quoniam cognouimus, & ad beatum Epictetum epiſtolam per omnia laudabilis patris noſtri Athanaſij, rectam fidem habentem, quòd immutantes eam ediderint, & hinc quaſi lædi plurimos; propter hoc neceſſariũ, & vtile intelleximus, & fratribus noſtris de exẽplaribus antiquis edere, quæ apud nos ſunt benè explanata, & ſimilia tuæ venerabilitati dirigere.

Explicit.

na memoria. Theodoretus epiſcopus dixit: Anathema ei, qui dicit duos filios. Vnũ enim filium adoramus Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum vnigenitum. Omnes reuerend. epi-

* prædicetur.
Eſa. 50. b
* vnũ mutare dictorum.
Prou. 22. d
Matth. 10.
Actor. 16. b
Rom. 8. b
1. Pet. 4. a
Eſa. 50. c

ſcopi clamauerunt: Nos ſicut Cyrillus credimus, ſic credimus, ſic credimus. anathema, qui ſic non credit. Orientales, & qui cum ipſis reuerẽd. epiſcopi, clamauerunt: Flauianus ſic credebat, Flauianus iſta vindicabat, pro his Flauianus damnatus eſt, Euſebius Neſtorium depoſuit, Dioſcorus fidem corrumpit. Ægyptii, & qui cum ipſis reuerendiſſimi epiſcopi, clamauerunt: Neſtorium Deus depoſuit. Orientales, & qui cum ipſis reuerend. epiſcopi, clamauerunt: Leo ſic ſapit, Leo ſic credit, Anatolius ſic ſapit. Aegyptij, & qui cum ipſis reuerend. epiſcopi clamauerunt: Omnes ſic credimus, omnes ſic ſapimus, Satanas locum non habeat, Satanas occaſionem non inueniat. Orientales, & qui cum ipſis reuerend. epiſcopi, clamauerunt: Et Imperator & ſenatus & omnes ita ſapiunt. Glorioſiſſimi iudices, & ampliſſ. ſenatus, & vniuerſa ſynodus reuerend. epiſcoporum clamauerunt: Imperator ſic ſapit, Auguſta ſic ſapit, Omnes ſic ſapimus. Aegyptii, & qui cum ipſis reuerend. epiſcopi, clamauerunt: Sic ſapit vniuerſus mundus. Statuta patrum benè habent. Orientales, & qui cum ipſis reuerend. epiſcopi, clamauerunt: Interfectorem Flauiani foras mittite, temeratorem Patrum foràs mittite. Aegyptii, & qui cum ipſis reuerẽd. epiſcopi, clamauerunt: Vniuerſi ſic credimus. Multos annos ſenatui, multos annos Imperatoribus, multos annos Catholicis. Vniuerſi ſic credimus. Per vos pax fiat. Omnes rectè glorificamus. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſ. ſenatus dixerunt: Et qua ratione Eutychen quidem his contraria dicentem, in communionem ſuſcepiſtis: Flauianum verò ſanctæ memoriæ, & Euſebium reuerendum epiſcopum his vſus, depoſuiſtis? Dioſcorus reuerend. epiſcopus Alexandriæ, dixit: Monimenta ipſa veritatem docebunt. Beronicianus deuotus à ſecretis ſacri conſiſtorii, ex eadem ſcheda recitauit: Epheſi Acta. Euſtathius Epiſcopus Beryti, dixit: Poſtquàm lectæ ſunt epiſtolæ, neceſſarium eſt manifeſtum facere veſtræ ſanctitati, quia præſtitit Deus beatæ & ſanctæ memoriæ patri noſtro & archiepiſcopo Alexandriæ Cyrillo, in vita ipſius dubitari de aliquibus, quæ ab eo ſcripta ſunt, ab his, qui benè dicta non rectè intelligunt, quatenus ipſe per ſapientiſſimam & doctiſſimam ſuam linguam manifeſtum faceret, volentibus peruertere ſcripta benè compoſita, & ſequi ſuum pium dogma omnibus perſuaſit: ſed aliis quibuſdam præparantibus de epiſtolis in præſenti perlectis beatiſſimi & ſanctiſſ. viri dubiam facere ſententiam, rurſus neceſſitatem habuit, magis autem audaciam. Omne autem ſuum tempus hoc pio labore conſumpſit, vt ſeipſum interpretaretur, ſuamque intentionem oſtenderet, & palàm omnibus faceret per ea, quæ ſcripſit ad beatæ & ſanctæ memoriæ quondam epiſcopos Acacium Meletinæ, & Valerianum Iconij, & Succeſſum Diocæſareæ Iſauriæ prouinciæ, quomodò oporter intelligi & nuper lectas epiſtolas, & cultum aduentus Saluatoris noſtri. Adiacet enim & hoc inter alia in his epiſtolis, quas ad illos beatos viros direxit: Non oportet igitur intelligere duas naturas, ſed vnam naturam Dei verbi incarnatam. Et hanc ſuam vocem, teſtimonio beatiſſimi viri Athanaſij confirmauit.

Allegatio Euſtathii peſſima & hæretica.

Chalcedone Acta. Orientales, & qui cum ipſis reuerend. epiſcopi, clamauerunt: Iſta Eutyches dixit, hæc Dioſcorus dicit. Dioſcorus reuerend. epiſcopus Alexandriæ, dixit: Neque confuſionem dicimus, neque diuiſionem, neque conuerſionem. Anathema dicenti aut confuſionem, aut conuerſionem, aut commixtionem. Glorioſiſſ. iudices & ampliſſ. ſenatus dixerunt: Dicat ſancta ſynodus, ſi canonicis epiſtolis ſanctæ memoriæ Cyrilli, quæ in ſynodo publicatæ & hic lectæ ſunt, conſonat interloquutio Euſtathij reuerend. Epiſcopi. Et antequàm reſponderet ſancta ſynodus, Euſtathius reuerend. epiſcopus Beryti tranſiens in medium, & geſtans librum, dixit: Si malè dixi, ecce codex, liber Cyrilli anathematizetur, & anathematizer. Aegyptii, & qui cum ipſis, reuerend. epiſcopi clamauerunt: Euſtathius epiſcopus benè dixit, orthodoxus benè dixit. Probatiſſimi venerabilis Cyrilli æterna memoria. Euſtathius reuerẽd. epiſcopus Beryti, dixit: Epiſtolæ ſanctæ memoriæ Cyrilli ſic habent. Et memoriter recitauit tenorem epiſtolæ, inter cætera ſic continentem: Non oportet igitur intelligere duas naturas, ſed vnam naturam Dei verbi incarnatam. Et poſt pronunciationem prædictæ epiſtolæ idem reuerend. epiſcopus Euſtathius Beryti, dixit: Et qui dicit vnam naturam ad negationem carnis Christi, quæ & conſubſtantialis eſt nobis, anathema ſit. Et qui dicit duas naturas ad diuiſionẽ filii Dei, anathema ſit. Et pro beato Flauiano dicere volo, ipſa nuda accepit beatus Flauianus, & porrexit pijſſimo Imperatori, & iubete recitari manũ ipſius, vt dicat vniuerſa ſynodus, quia iuſtè ſuſceptus eſt. Glorioſiſſ. iudices, & ampliſſ. ſenatus dixerunt: Cur ergò Flauianum reuerendæ memoriæ depoſuiſtis? Euſtathius reuerend. epiſcopus Beryti, dixit: Erraui. Beronicianus deuotiſſimus à ſecretis ſacri conſiſtorii, ex eadem ſcheda recitauit: Et poſtquàm lecta ſunt. Actio II. Conſtantinopoli Habita, Lecta Epheſi, Relecta Chalcedone. Euſebius reuerend. epiſcopus Dorylei, dixit: Hæc meipſum ſapere ſciens, & de his falſare rectum dogma volentibus exiſtens aduerſarius, ad veſtram perueni ſanctam ſynodum: & peto veſtram ſanctitatem, conſentaneam his quę lecta ſunt, fieri, quatenus omnes ſciant, quia ſi quis has expoſitiones ſoluerit, inimicus ſit catholicæ Eccleſiæ, & à ſacerdotali conuentu alienus. Sacratiſſimus archiepiſcopus Flauianus dixit:

xit: Neceſſarium & pium eſt, conſeotire nos rectæ fidei placitis. Quis enim ſancti ſpiritus verbis reſiſtere poteſt? Lectæ nanqoe ſunt epiſtolæ ſanctæ memoriæ inter ſanctos patris noſtri Cyrilli, quondàm epiſcopi Alexandrinæ ſanctæ eccleſiæ, diligenter ſanctorum patrum, qui in Nicæa eo tempore conuenerunt, ſenſum interpretantis: docentis ea, quæ nos ſapimus ſemper, quia Dominus noſter IESVS CHRISTVS filius Dei vnigenitus, Deus perfectus, & homo perfectus eſt ex anima rationali & corpore, ante omnia quidem ſecula ex parte ſinè initio genitus ſecundùm Deitatem, in fine autem & in nooiſſimis temporibus, idem ipſe propter nos & propter noſtram ſalutem, de Maria virgine natus ſecundùm humanitatem conſubſtantialis patri ſecundùm Deitatem, & conſubſtantialis matri ſecundùm humanitatem. Etenim ex duabus naturis cõfitemur Chriſtum eſſe poſt incarnationem in vna ſubſiſtentia, & in vna perſona vnum Chriſtum, vnum Dominum, vnum filium confitentes. Volentes autem præter hæc ſapere, abdicamos à ſancta ſacerdotali ſynodo & Eccleſiæ plenitudine. Singuli autem præſentes reuerẽd. Epiſcopi, ſuam voluntatem & fidem in actorum deponant monimentis. Et cùm legerentur, CHALCEDONE ACTA. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſeoatus dixerunt: Quid dicunt venerand. epiſcopi præſentis ſanctæ ſynodi? Itane exponens fidem ſanctæ memoriæ Flauianus, orthodoxam & catholicam religionem ſaluauit, an errauit in ea? Paſchaſinus reuerend. epiſcopus, vicarius ſedis Apoſtolicæ, dixit: Sanctè & integrè & catholicè expoſuit beatæ recordationis Flauianus. Siquidem eius fidei expoſitio cum beatiſſimi atque Apoſtolici viri Papæ Romani epiſtola concordat. Qua voce Græcè ioterpretata per virum deuotiſſimum Conſtantinum ſecretarium ſacri conſiſtorii, Anatolius veoerand. Archiepiſcopus Conſtantinopolitanæ ciuitatis, dixit: Beatus Flauianus benè & orthodoxè ſanctorum patrum noſtrorum fidem expoſuit.

Hic interlocutionẽ Latinis literis habent codices Græci Acumiceſi, prout hic iacet.

Lucentius reuereod. Epiſcopus, Vicarius ſedis Apoſtolicæ, dixit: Quoniam ſanctæ memoriæ Flauiani fides concordat cum Apoſtolica ſede & patrum traditione, ſententiam, qua illum ab hæreticis conſtat damnatum, ipſam in eos retorqueri à ſancta ſynodo neceſſe eſt. Qua voce Græcè interpretata per Conſtantinum venerandum ſecretarium ſacri conſiſtorij, Maximus reuerend. epiſcopus Antiochiæ Syriæ, dixit: Orthodoxè ſanctæ memoriæ Archiepiſcopus Flauianus & conſonanter beatiſſimo & ſanctiſſimo archiepiſcopo Leoni fidem expoſuit, & omnes eam promptè ſoſcepimus. Thalaſſius reuerend. epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ, dixit: Beatæ memoriæ Flanianus conſonanter locutus eſt ſanctæ memoriæ Cyrillo. Euſebius reuerend. epiſcopus Ancyræ Galatiæ, dixit: Conſentimus, & approbamus ſanctiſſimi Flauiani pro catholica fide interlocutionem. Euſtathius reuerend. epiſcopos Beryti, dixit: Secutus eſt beatæ memoriæ archiepiſcopus regiæ vrbis quondam Flauianùs, doctrinam beatiſſimi & ſaoctiſſ. patris noſtri & quondam epiſcopi Alexaodriæ Cyrilli. Orientales & qui cum ipſis reuend. epiſcopi, clamauerunt: Martyr Flauianus fidem benè expoſuit, Archiepiſcopus Flauianus fidem benè expoſuit. Dioſcorus reueren. epiſcopus Alexandriæ, dixit: Legantur reliqua eius verba, & ſic reſpondebo. In ſequentibus enim inuenitur ſe impugnans, & dicens poſt adunationem duas naturas. Iuuenalis reuerend. epiſcopus Hieroſolymæ, dixit: Conſona dictis beatæ memoriæ Cyrilli & ſanctiſſimus epiſcopus Flauiaous dixit, Supplicamus verò ſequentia recitari, vt ſenſus eius manifeſtior fiat. Reuerend. epiſcopi Palæſtini dixeruot: Eadem dicimus, quæ & ſanctiſſimus archiepiſcopus Iuuenalis. Exurgens reuerend. epiſcopus Iuuenalis ſimul cum ipſis, tranſijt io alteram partem, & clamaoerunt Orientales, & qui cum ipſis reuerend. epiſcopi: Deus benè addnxit te orthodoxe, benè veniſti. Petrus reuerend. epiſcopus Corinthi, dixit: Ego quidem tunc non affui in Epheſina ſynodo: (necdùm enim eram * gratia Chriſti ordinatus Epiſcop⁹) ex his verò, quæ lecta ſunt, repperi dicta à beatæ memoriæ Flauiano zelum habentia pro expoſitionibus ſanctæ memoriæ Cyrilli, & piget me repræhendere. Reliqua verò, cùm lecta fuerint, perfectius me edocebunt. Et exurgens & ipſe, tranſijt io alteram partem. Et acclamauerunt Orientales, & qui cum ipſis reuerend. epiſcopi: Petrus ea, quæ Petri ſunt, ſapit. Benè veniſti orthodoxe. Irenæus reuerend. epiſcopus Naupacti Helladis prouinciæ, dixit: Nec ego quidem præſens fueram * ſanctæ Epheſinæ nupèr factæ ſynodo. Ex his verò expoſitionibus, quæ nunc nobis lectæ ſoot, ſanctæ memoriæ Flauiani, piget me eam repræhendere. Reliqua verù petimus recitari. Cæteri venerand. epiſcopi Helladis, dixerunt: Hæc eadem & nos ſuper his, quæ lecta ſont, docemus. Et omnes in alteram partem tranſierunt.

Acumiceſis non habet.
* gratia Chriſti.

Sanctam dixit nefandam Epheſiam ſynodum ſecundam, idque conſuere magis quã verè.

Quintillus & Sozon, & cęteri reoerend. epiſcopi Macedooiæ & Cretæ, dixerunt: In recitata interlocutione ſanctę memoriæ Flauiani, nihil inconſequens iouenimus. Petimus autem reliqua recitari. Nicolaus reuerend. Epiſcopus Stobenus ſecundæ Macedoniæ prouinciæ, dixit: In præſcripta quidem Synodo non affui. De his verò, quæ lecta ſunt, nihil inoenio cootrarium definitis à beatis patribus, & à beato Cyrillo, dixiſſe ſanctæ memoriæ Flaoianum. Athanaſius reuerendiſſimus Epiſcopus Buſireus Tripolis Ægypti prouinciæ, dixit: Secutus eſt epiſtolas ſanctiſſimi Cyrilli & ſanctus Archiepiſcopus Flauianus. Etenim benè expoſuit

idem. Auſonius reuerend. Epiſcopus Sebennitenus, dixit: Coołooa his, quæ expoſita ſunt à ſaoctæ memoriæ Cyrillo, interlocutus eſt & ſapuit ſanctiſſimus & venerandus Epiſcopus Flauianus, ſicut & quæ lectæ ſont, epiſtolæ ſanctiſſimi Cyrilli continent. Neſtorius venerandus epiſcopus Flauoneus, dixit: Conſeqoentia his, quæ lecta ſunt ex fide monimentorum, & expoſitiooe, quam expoſuit beatæ memoriæ Cyrillus, & beatæ memoriæ Flauianus expoſuit. Macarius venerandus Epiſcopus Cabaſsi, dixit: Ego hæc eadem dico. Benè enim expoſuit ſanctiſſimus epiſcopus Flauianus, ſecutus fidem ſanctiſſimi Cyrilli. Conſtantinus venerandus Epiſcopus Demetriadis Theſſaliæ, dixit: Metropolita quidem meus ægritudioe detentus, adhuc in Helenopoli eſt. Ego tamen ſecundùm fidem trecentorum decem & octo ſapio, & conſentio his, quæ nuper lecta ſunt beatiſſimi Cyrilli. Et ſi ſapio aliter, aut aliquandò aliter ſapui, anathema mihi. Et conſentio eis, ſicut conſenſit beato Cyrillo & beatæ memoriæ Flauianus. Eutychius venerandus epiſcopus Adrianopolis veteris Epiri, Claudius epiſcopus Anchiaxi, Marcus reuerend. epiſcopus * Euriæ, Peregrinus reueren. epiſcopus Phœniciæ, & Sotericus reuerend. epiſcopus Corcyræ, dixerunt: Sanctiſſimus quidem pater ooſter Atticus metropolita epiſcopus Nicopolis, ante paululum receſſit, durè ægrotans. Nos verò tantùm confitemur, quia lectis epiſtolis beatiſſimi & ſanctiſſimi patris noſtri Cyrilli conſona & beatiſſimus Flauianus interloquutus eſt, & petimus ſequentia omnium geſtorum relegi. Et omnes in alteram partem tranſierunt. Dioſcorus reuerend. epiſcopus Alexandriæ, dixit: Manifeſtè ideò damnatus eſt Flauianus, quoniam poſt adunationem duas dixit oaturas. Ego autem teſtimonia habeo ſanctorum patrum, Athanaſij, Gregorij, Cyrilli in multis locis, quia non oportet dicere poſt adunationem duas naturas, ſed vnam naturam Dei verbi incarnatam. Ego cum patribus eijcior, ego defendo patrum dogmata, non tranſgredior io aliquo, & horum teſtimonia non ſimpliciter oeque traoſitoriè, ſed in libris habeo. Vt verò omnes petierunt, & ego rogo reliqua recenſeri. Religioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Sequentia relegantur: Beronicianus deuotiſſimus à ſecretis ſacri conſiſtorij, ex eadem ſcheda recitauit.

* Euia

Hæretica Dioſcori reſponſio contra catholicã fidem.

Actione II. Constantinopoli habita de Eutyche, lecta in Epheſioo Coocilio, relecta in Chalcedooe.

Reverendvs Epiſcopus Baſilius Metropolis Seleuciæ Iſauriæ, dixit: Quis poterit beatiſſimi patris noſtri Cyrilli repræhendere voces, qoi impietatem Neſtorij futuram mundum inundare, compeſcuit per propriam ſapientiam? Et illo quidem diuidẽte in duas perſonas & duos filios vnum Dominum noſtrum & Deum ſaluatorem Chriſtum, ipſe oſtendit in vna perſona & filij & Domini & dominatoris creaturæ Deitatem agnoſcendam perfectam, & humanitatẽ perfectam. Approbamus igitur omnia ab eo ſcripta & directa, ſicut vera & pia contioentia, & adoramus vnum Dominum Ieſum Chriſtum in duabus naturis agnoſcendum. Vnam enim habebat io ſemetipſo ante omnia ſecula, ſicut ſplendor gloriæ patris: alteram autem, ſicut ex matre natus, propter oos accipiens ex ea, ſibi vniuit ſecundùm ſubſiſtentiam. Et vocatus eſt perfectus Deus & filius Dei, & perfectus homo & filius hominis, omoes nos volens ſaluare in eo, quòd factus eſt per omoia nobis ſimilis abſque peccato. Contrarios verò his doctrinis, inimicos catholicæ Eccleſiæ eſſe aſſerimus. Reuerend. epiſcopus Seleucus Metropolis Amaſiæ, dixit: Repleuerunt corda noſtra lætitia, quæ nuper ſunt nobis lectæ doctrinæ ſancti patris noſtri & quondam epiſcopi Cyrilli, & prudentia ſanctiſſimi archiepiſcopi Flauiani, & præſens profeſſio ſanctiſſimi epiſcopi Baſilij. Vnde cùm recta & apoſtolica & pia ſint talia dogmata, & ego cooſeotio & coofiteor: & qui ità non ſapit, anathematizo, & alienum eſſe iudico ab eccleſiaſtica & catholica vnitate. Credimus enim & nos in vnum Deum Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, ex Deo verbum, lumen ex lumine, de vita vitam, in duabus naturis poſt incarnationem, & ex ſancta Maria aſſumptionem prædicari. Et eum qui præter hæc ſapit, ſicut alienum ab Eccleſia abdicamus.

Apertius dictũ hic, quam a Baſilio, in duabus naturis.

Ephesi Acta. *Sancta Synodus dixit:* Nemo duo dicit Dominum poſt vnitionem. Non erat Amaſiæ epiſcopus. Indiuiſum noli diuidere. Hæc Neſtorius ſapuit, ſic Neſtorius ſapuit. Non erat Amaſiæ epiſcopus, non erat Amaſiæ, Sinopis eſt. Dioſcorus reuereo. epiſcopus Alexandriæ, dixit: Tacete modicùm. Audiamus alias blaſphemias. Quid culpamus Neſtorium ſolùm? Multi ſuot Neſtorij. Ioannes presbyter & primicerius notariorũ, dixit: Ex his quæ lecta ſuot, illud anootemus, quia alteram fidem præter eam, quæ in Nicæa expoſita, & hic priùs confirmata eſt, expoſuerunt, qui iſta dixerunt. Olympius epiſcopus * Euazon, dixit: Si initium fides habet ex geſtis, qui dederunt initium, ſint anathema.

Locus, ni fallor, corruptus.

* Ebageſi.

Constantinopoli Actione II. Gesta, Sed Chalceoone Relecta. Deo amantiſſimus Epiſcopus Saturninus Martianopolis metropolis, dixit: Si quis aliter ſapit, præter ea quæ nuper lecta ſunt in hac ſancta Synodo, hic ſecundùm formam ſanctorum patrum alienus ſit & excommunicatus à nobis, ſicut non permaoens in his, quæ benè à ſanctis Patribus definita ſunt. Deo amantiſſimus Epiſcopus Aetherius

ricus

ricus ciuitatis Smyrnæ, dixit: Sicut præſentes patres conſenſerunt, & ego conſentio& concordo, & ante & nunc, & in futuro ſeculo. EPHESI ACTA. Aethericus Epiſcopus Smyrnæ dixit: Ego iſta non dixi. Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ dixit: Quid dicit? Ioannes presbyter & primicerius notariorum dixit: Falſum repræhendit. Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ dixit: Doceat reueren. Epiſcopus Aethericus, quæ voluerit. Aethericus Epiſcopus Smyrnæ dixit: Subitò vt ingreſſus ſum in Conſtantinopolim, accedebant ad me auerſores, ducentes hunc ipſum monachum cum ipſis, qui dixit: Domine, ſubſcribe. Dico & ego: Interim ſine videamus. ſi, quæ audiuimus iniqua de eo, certa ſiot. Poſteà dicit: Expone. Ego verò dixi: Exponere oon poſſum. Verè quidem ſcio, ſed non poſſum dicere. Tamen dico, ſi quis noo credit, ſicut trecenti decem & octo, & qui in Epheſo, anathema ſit & hic, & in illo futuro ſeculo. Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ dixit: Hæc ergò quæ lecta ſunt, falſa sũt? Aethericus Epiſcopus Smyrnæ dixit: Ego neſcio. Dioſcorus epiſcopus Alexandriæ dixit: Aliud his amplius non dixiſti? Aethericus epiſcopus Smyrnæ dixit: Non. Dioſcorus epiſcopus Alexandriæ dixit: Audiuiſti autẽ, quæ tunc* ſi à te dicta ſunt? Aethericus Smyrnæ epiſcopus dixit: Audioi. Dioſcorus epiſcopus Alexandriæ dixit: Et non ea dixiſti? Aethericus eps Smyrnæ dixit: Nõ. Dioſcorus epiſcopus Alexandriæ dixit: Manifeſta ſunt, quæ à pręſente viro depoſita ſunt. Vndc reliqua percurrantur. Et cùm legerentur, CHALCADONE ACTA. Aethericus reuereo. epiſcopus Smyrnę, exurgens dixit: Priùs quidem conſenſi & ſubſcripſi, tandem abij Epheſum. Statim adhęſit mihi Dioſcorus veneran. epiſcopus, & dixit: Quare ſubſcripſiſti contra Eutychen? Dico, Ego ſubſcripſi, ſicut omnes patres noſtri. Si verò aliud eſt, dicite mihi. Dixit: Quid ſubſcripſiſti? Dico: Sicut obtulerunt mihi, ſubſcripſi. Anathema, ſi quis non credit, ſicut trecenti decem & octo, & ſicut qoi in Epheſo, ille anathema ſit. Poſteà: Quid ſcripſerunt? Neſcio, pręſentibus omnibos dixi. Dioſcorus veneran. Epiſcopus Alexandrię dixit: Deducat duos teſtes. Aethericus veneran. epiſcopus Smyrnę dixit: Sicut Cyrillus credo. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Quo pręſente, hæc tibi dixit Dioſcorus reuerend. epiſcopus? Athericus venetan. epiſcopus Smyrnę dixit: Coram omnibus dixit. Thalaſſius reuereo. epiſcopus Cęſareę Cappadociæ dixit: Hęc quę ſcripta ſunt, dixiſti ſine vlla neceſſitate. quid vis ea modò deſtruere? Dioſcorus veneraud. epiſcopus Alexãdrię dixit: Calomniatus nihil patitur. Si ego eſſem repręhenſus, non patiebar? Beronicianus deuotiſſ. à ſecretis ſacri conſiſtorij, ex eadem ſcheda recitauit: CONSTANTINOPOLI ACTIONE

II. ACTA SED CHALCEDONE RELECTA. Reuer. epiſcopus Valerianus dixit: Ego confiteor duas naturas io Chriſto diuinitatis & carois. Diuinitatis ex patre, carnis ex matre, vnum tamen filiũ Dei, quemadmodùm vniuerſi patres cõſtituerunt duas naturas in vna perſona. Sic ergò confiteor, ſicut patres trecenti decem & octo, coogregati io Nicæa ciuitate, & vt ſancta ſynodus Epheſi decreuit, & beatæ memoriæ Cyrillus Alexandrinæ vrbis epiſcopus antè ſtatuit, ſic credo atque cõfiteor. Deo* amantiſſ. epiſcopus Longinos* Cherſonenſium ciuitatis dixit: Sanctam & magnam ſynodum trecentorum decẽ & octo congregatam in Nicæa, ſequens & ſanctus pater noſter Cyrillus epiſcopus, doctrinam* in epiſtola cum omni diligentia expoſuit. Vnde & ego beatiſſimi archiepiſcopi Flauiani conſenſoi & beatiſſimorum Epiſcoporũ concordo, ſciens poſt inhumanationem ex duabus naturis adorare diuinitatẽ vnigeniti filij Dei & ſaluatoris noſtri Ieſu Chriſti. Contrarios autem huiuſmodi fidei, alienos exiſtimamus à fide pia ſanctæ Eccleſiæ. Et cùm legerentur, CHALCEDONE ACTA. Dioſcorus venerã. epiſcopus Alexandriæ dixit: Ex duabus ſuſcipio, duas non ſuſcipio: Cogor & impudenter agere, de anima eſt mihi ſermo. Euſebius veneran. epiſcopus Dorylei dixit: Tu enim dudùm occidiſti ſaoctiſſimum archiepiſcopum Flaoiaoum, mihi autem vitæ intuliſti diſcrimen. Dioſcorus reuerendus epiſcopus Alexandriæ dixit: Satisfacio Deo hic & tibi. Euſebius reuerend. epiſcopus Dorylei dixit: Sed & legibus, ſicut dicis. Ergò quare interpellaui? Vtique, vt pœnas de te exigam. Nuoquid ad ſalutandum huc ingreſſus es? Paſchaſinos veoeraodus epiſcopus dixit: Licuit Flauiano epiſcopo, iſto audiente, tantum loqui quantum iſte loquitur? Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerũt: Sed in *præſeotia ſynodus cum iuſtitia celebratur. Lucẽtius reueren. epiſcopos, vicarius Sedis Apoſtolicæ dixit: Iuſta eſt ſynodus. Detur ergò in illa iuſta ſententia. Beronicianus deuotiſſimus à ſecretis ſacri conſiſtorij, ex eadẽ ſcheda recitauit: CONSTANTINOPOLI ACTIONE II. ACTA ET CHALCEDONE LECTA. Deo* amantiſſimus epiſcopus Meliphthongus Iuliopolis ciuitatis, dixit: Secuodùm diuinum Apoſtolum, ſi Angelus de cœlo euangelizauerit vobis aliud quid, præter ea, quæ nuper lecta ſunt, ſanctorum qui io Nicæa & in Epheſo patrom, anathema ſit. Et qui oon confitentur ad veram vnitatem conuoctas duas naturas in vnum eundemq; filium Dei, Deum verum de Deo vero, Chriſtum Ieſum, ſint anathema. Qui verò innouant aliquid, præter expoſitiones Apoſtolorum & ſanctorum patrum, & conturbaores Dei Eccleſiam, portent iudicium, quicunque illi fuerint. Deo amantiſſimus epiſcopus Iulianus Coenſis, dixit: Nullus ſapientum con-

Margin notes: * amiciſſimus. — * eorum in — Dogma Dioſcori. — * præſenti — * amiciſſimus. — Galat. 1. b

traire poteſt expoſitę fidei à ſanctis patribus, qui in Nicæa, & iterùm à ſancta & magna ſynodo in Epheſo metropoli congregata. Confitemur igitur duas naturas in vna perſona, propter quod vnum filium, vnum Dominum Ieſum Chriſtum. Et ſi quis diabolica inſania agitatus, & propriam cogitationem (ſicut putat) ſequẽs, aliud quid ſapit, præter ea quæ à prædeceſſoribus ſanctiſsimis patribus accepimus, ſit ab Eccleſia alienus. Et cùm legerentur, CHALCEDONE ACTA. Dioſcorus reuerendiſsimus epiſcopus Alexãdriæ dixit: Ecce hoc reprehendo, quia poſt vnitionẽ non ſunt duæ naturæ. Beronicianus deuotiſsimus à ſecretis ſacri cõſiſtorij, ex eadem ſcheda recitauit: CONSTANTINOPOLI ACTIONE II. ACTA, SED CHALCEDONE LECTA. Deo amantiſsimus epiſcopus Sabas Paltos ciuitatis, dixit: Didicimus ſanctos patres ſequi. Etenim patres noſtri, qui in Nicæa conuenerant, nõ à ſemetipſis locuti ſunt, ſed quod Spiritusſanctus dictauit. Similiter & ſanctiſsimus & Deo amicus beatus Cyrillus ex Spirituſancto, quæ ſunt ſanctorum patrũ, loquutus eſt & docuit. Secutus eſt autem eum & princeps Orientis Deo amantiſsimus Ioãnes quõdam epiſcopus Antiochiæ. Hunc etiã, & qui ſuperiùs interlocutus eſt, Deo dignus epiſcopus Baſilius eſt ſecutus. Hoc & ego ſapio & confiteor. Et ſi quis in vniuerſo mũdo hanc fidem nõ ſapit, non ſolùm mihi eſt alienus, ſed & omnibus rectè credentibus. Rogo verò veſtram ſanctitatem, hunc tomum &, in Orientem dirigere, & liberare nos à blaſphemijs. Et ſi quis nõ ſubſcripſerit in hoc tomo, ſit nobis alienus. Deo amantiſsimus epiſcopus Thomas Valentinianopolis, dixit: Cùm vtilia ſint animæ pietatis dogmata, expoſita à ſancta ſynodo, quæ in Nicæa congregata eſt, & in Epheſo metropoli, ſic & credimus, & populos, qui ſub nobis ſunt, docemus: & eũ, qui ita non ſapit, alienum decernimus eſſe à catholica Eccleſia. Deo amãtiſsimus eps Typhon ciuitatis inſulæ Chij, dixit: Secundùm expoſitionem patrum ſanctorum in Nicęa, & beatiſſimi & ſanctiſſimi archiepiſcopi Cyrilli, ſic & credidimus & credimus. Et qui non credunt ſanctorum patrum doctrinis, anathematizamus, & alienos eos à ſancta Eccleſia iudicamus. Deo amantiſsimus epiſcopus Timotheus Primopolitanus, dixit: Piè & rectè ſtatuta à ſanctis patribus, qui in Nicæa cõuenerunt, & beatæ memoriæ pater noſter Cyrillus quondam Alexandriæ epiſcopus ea ſecutus, digna Deo dogmata nobis tradidit, his & concordamus & cõſentimus. Vnde ſi quis hæc non ſequitur, alienus ſit à ſanctis Dei eccleſijs. Deo amantiſsimus epiſcopus Boſphori, dixit: Ter beatiſsimus pr̃ noſter Cyrillus ſecutus Nicænam ſanctam & magnam ſynodum, manifeſtũ nobis fecit de Chriſti & ſaluatoris noſtri præſentia, quia qui ante ſecula eſt Deus, & filius eſt patris, in nouiſsimis tẽporibus inhumanatus eſt, vt diſrumperet cõtra nos ſcriptum chirographum, & hominẽ perfectum aſſumpſit propter noſtram ſalutẽ. Omnis ergò, qui non cõſentit expoſitionibus ſanctorum patrum, ſeipſum alienat ab omni ſacerdotali communione, & à Chriſti præſentia. Et cùm legerentur, CHALCEDONE ACTA. Euſtathius reuerendiſsimus epiſcopus Beryti, dixit: Hominẽ non aſſumpſit, ſed homo factus eſt, carnem autem aſſumpſit. Beronicianus deuotus à ſecretis ſacri conſiſtorij, ex eadem ſcheda recitauit. CONSTANTINOPOLI ACTIONE II. ACTA, SED CHALCEDONE LECTA. * Euſtathius Deo amãtiſsimus epiſcopus Docimei ciuitatis, dixit: Factam à ſynodo in Nicæa ſanctorũ patrum expoſitionem, & lectas nobis epiſtolas ſanctiſsimi & Deo digni quondam epiſcopi Cyrilli, & expoſitas regulas, & fidem à ſancta & magna Epheſina ſynodo, conſona omnia ad inuicem comperimus. Igitur & ego ſic credo, & confiteor. Et qui præter hæc ſapit, alienum iudico à ſancta catholica Eccleſia, & à fide rectè credentium.

Iulianus Deo amantiſsimus epiſcopus ciuitatis Moſtenæ, dixit: Cùm ſint certa & vtilia animæ lecta nobis canonica ſcripta, expoſita à beatiſsimo & ſãctiſsimo Cyrillo, & Nicęno & Epheſino ſanctis Concilijs, ita & ego ſapio, & credo. Et ſi quis præter hæc ſapit, * ſit alienus à ſanctæ Eccleſiæ recta fide.

Coſinius Deo amantiſsimus epiſcopus ciuitatis Hierocæſareæ, dixit: Audiens has ſanctorum patrum noſtrorũ lectas epiſtolas, & quæ in Epheſo metropoli acta ſunt, ſecũdùm ſanctas regulas in Nicæa ciuitate expoſitas, ita ſapimus, & credim⁹, & docemus populũ, qui ſub nobis eſt. Et ſi quis aliud ſapit, alienus ſit à ſancta Catholica Eccleſia.

Ioannes Deo amantiſsimus epiſcopus ciuitatis Hyrcaniorum, dixit: Nuper lectis, & pridem expoſitis à ſanctis patribus in Nicæa congregatis, & orthodoxè prædicatis à ſanctis epiſcopis, conſentio, & acquieſco. Aliter autẽ ſapientem, ſicut inſipientẽ & auerſor, & alienum iudico à fide recta, per gratiam Chriſti cum omnibus patribus ſtabilitus. Euſebius epiſcopus Dorylei, dixit: Quoniam quidam venerandiſsimorum epiſcoporum in hac regia vrbe degentium, quòd aut propter infirmitatem, aut ignorantes ad conuocationem ſanctæ ſynodi non conuẽnerunt, peto abſentes per reuerẽdiſsimum presbyterum & notarium Aſterium, & per religioſiſsimos diaconos & notarios cõmoneri, quatenùs & ipſi agnoſcentes, quæ acta ſunt, ſuam manifeſtam faciant voluntatem. Sanctiſsimus Flauianus archiepiſcopus, dixit: Reuerendiſsimi notarij abſentes Deo amantiſsimos epiſcopos cõmonefaciant, perlegentes eis, quæ acta ſunt, quatenùs vnuſquiſque propriam voluntatem exponat. ACTIONE TERTIA CONSTANTINOPOLI ACTA, SED CHALCEDONE LECTA.

Hic Dioſcorus ſuum dogma ſuis ſcriptis occidit.

Sabæ petitio.

Coloſſ. 2. c

* Euſebius.

* ſit.

Digitized by Google

Lecta. Præſidente ſanctiſſimo & beatiſſimo archiepiſcopo noſtro Flaoiano, & conſidente ei ſancta ſynodo, rurſus in ſecretario epiſcopi ſecunda feria xv. die menſis Nouembris, coõſulatu ſupraſcripto, Euſebius reuerẽdiſſimus epiſcopus Doryleí, dixit: Quartus hodie exceſſit dies, ex quo veſtrã interpellaui ſanctitatem, poſtulãs Eotychen presbyterum & archimandritam in ſanctam veſtram ſynodum occurrere, arguendum à me, pro eo quòd orthodoxa dogmata corrupit, & aliter ſapit, q̃ credit catholica Eccleſia. Et peto tũc directos à ſanctitate veſtra interrogatos dicere, qualia ab eo acceperunt reſponſa. Flauianus ſanctiſſimus archiepiſcopus, dixit: Dicãt notarij, qui ſunt dudùm directi. Notarij dixerunt: Ante hoc veſtra iuſſerat ſanctitas, religioſiſſimum presbyterum & defenſorem Ioannem, & reuerendiſſimom diaconum Andream, pergere ad venerandisſimum presbyterum & archimandritam Eutychen, & vtriqoe præſtò ſunt. Flaoianus ſanctisſimus archiepiſcopus, dixit: Adſtent ſanctæ ſynodo, & dicat priùs religioſisſimus presbyter & defenſor Ioãnes, ſi abijt ad vocandum presbyterum, & archimandritam Eutychen, & ſi vidit eum, & quid ab eo audiẽrit.

Religioſiſsimos Ioannes presbyter & defenſor, dixit: Pridem venerandiſsimo epiſcopo Euſebio interpellante io cõuentu veſtram ſanctitatem, & accuſante venerandisſimum presbyterum & archimandritam Eutychen, & libellom ſcriptis porrigente, in quo manifeſtabat eum hæreticis pasſionibus ægrotare, & poſtulante, euocatum eum apud veſtram ſanctitatem ſatisfacere pro his, quæ obijciebantur: prouidens veſtra indeclinabilis ſapiẽtia præcepit, pergere tam me, quàm reliquum diaconum Andream ad eum in eius monaſterium, & ad ſatisfaciendum, eum vocare. Quo facto, cùm perueniſſemus ad eum in eius monaſterium, libellos ei legimus, & exemplaria ei dedimus, & accuſatorẽ ei manifeſtauimus, & vocationem ei denunciauimus, & ſatisfactionem apud veſtram ſanctitatem: Ipſe autẽ occurrere quidẽ & ſatisfacere penitùs abnegauit, dicẽs, hoc apud ſe eſſe decretum, & diffinitione quadam ab initio teneri, vt nuſquàm alibì egrediatᷣ à ſua fraternitate: quodammodò enim tanquàm in ſepulcro, degere in monaſterio.. Innoteſcere autem veſtræ ſanctitati per nos poſtulauit, eò quòd reuerẽdisſimus epiſcopus Euſebius inimicus ei iamdudùm exiſtens, detractionis & ioiuriæ cauſa hanc accuſationem aduerſus eum confecerit. Paratũ enim ſe eſſe aſſerebat, expoſitioni ſanctorum patrũ, qui in Nicęa & in Epheſo congregati ſunt, conſentire, & ſobſcribere interpretationibus eorum cõfitebatur. Si verò aliquid contigit eos in aliquibus dictis aut falli, aut erraſſe, hoc neque repræhendere, neque ſubſcribere: ſolas autem ſcripturas ſcrutari, tanquàm firmiores ſanctorum patrum expoſitionibus. Poſt incarnationem verò Dei verbi, hoc eſt, poſt natiuitatem Domini noſtri Ieſu Chriſti, vnam naturã adorare, & hãc Dei incarnati, & inhumanati. Et librum aliquem huiuſmodi proferens perlegebat. Adijciebat verò derogationes aliquas aduersùs ſe ab aliquibus dictas, quaſi quòd dixerit, quia Deus verbum carnem ſecum de cœlo deduxerit: ſe innoxium ab huiuſmodi derogatione eſſe: ex duabus autem natoris vnitis ſecundùm ſubſiſtentiam, factum fuiſſe Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, neque didiciſſe in expoſitionibus ſanctorum patrum, neque ſuſcipere, ſi contigerit ab aliquo ei tale aliquid legi, quia diuinæ ſcripturæ (vt dicebat) meliores ſunt patrum doctrinis. Et hæc dicens, confitebatur perfectum Deum eſſe & perfectũ hominem, qui natus eſt de Maria virgine, non habentem conſubſtantialem nobis carnem. Hoc autem mecum colloquẽs, dixit. Flauianus ſanctisſimus archiepiſcopus, dixit: Hæc ipſa tu ſolus audiſti, an & qui pariter tecũ directus eſt, Andreas diaconus? Ioannes presbyter & defenſor, dixit: Dum hęc mihi mandaret ad inſinuandum veſtrę ſanctitati, prę́ſens erat & venerandus Andreas diaconus. Flauianus archiepiſcopus dixit: Dicat & venerandus Andreas diaconus, ſi hęc à venerando presbytero & archimãdrita Eutyche dicta audiuit.

Reuerendus diaconus Andreas dixit: Iuxta veſtrę ſanctitatis iusſionem, perreximus ad venerandum presbyterum & archimandritã Eutychem: & colloquentes ei, hęc ab eo audiuimus, quę & reuerendus presbyter & defenſor Ioanoes iam expoſuit. Ioannes religioſiſſ. presbyter & defenſor dixit: Ipſo collocutionis tempore reuerend. presbyteri & archimãdritę Eutychis, quandò hæc nobis mandabat veſtrę ſanctitati referre, & religioſisſimus diaconus reuerend. epiſcopi Baſilij ibì prę́ſens fuit, & qoę dicta ſunt, audiuit. Quapropter peto vocatum eum interrogari, ſi horum aliquid audiuit. Flauianus ſanctisſimus Archiepiſcopus dixit: Dicant religioſisſimi ootarij, ſi diaconus, qui adeſſe ſolet venerãdo epiſcopo Baſilio, qui & à reuerendo presbytero & defenſore Ioanne cõmemoratus eſt, hic prę́ſens eſt. Notarij dixerunt: Adeſt diaconus, qui adeſſe ſolet reuerendo epiſcopo Baſilio, qui & veſtrę conſidet ſanctitati. Flauianus ſanctisſimus archiepiſcopus dixit: Stet io medio. Et cùm ſtetiſſet, ſanctisſimus archiepiſcopus dixit: Quis vocaris? Et ait: Athanaſius. Sanctisſimus archiepiſcopus dixit: Quo gradu fungeris Eccleſiaſtico? Athanaſius dixit: Diaconus ſum. Flauianus ſanctisſimus archiepiſcopus dixit: Cuius ciuitatis? Athanaſius diaconus dixit: Seleuciæ ſub ſanctisſimo epiſcopo Baſilio. Flauianus ſanctisſimus archiepiſcopus dixit: Dic, quę audiſti, præſentibus reuerend. Ioanoe presbytero & defenſore, & Andrea diacono, à reuerend. presbytero & archimandrita Eutyche de fide.

Atha-

Digitized by Google

Athanaſius diaconus dixit: Hæc audiui, quæ & Deo amantiſſimus presbyter, & defenſor Ioannes expoſuit, & reuerend. diaconus Andreas. Euſebius Deo amantiſſimus epiſcopus dixit: Sufficiunt quidem, quæ prolata ſunt à reuerend. presbytero & defenſore Ioãne, & reuerend. diacono Andrea, & quæ facta eſt profeſſio ab Athanaſio reuerend. diacono ſanctæ Eccleſiæ Seleuciæ, ad manifeſtandũ quem habeat impium ſenſum, & contrarium expoſitionibus ſanctorum patrum. Tamen ſupplico veſtræ ſanctitati, & iterùm ſecundò eum vocari. Paratus enim ſum arguere eum multorum teſtimonijs malè ſapuiſſe, & ſapere, & docere. Flauianus ſanctiſſimus Archiepiſcopus dixit: Vtinam veniens, & agnoſcens ſuum delictum, ad pœnitẽtiam reſpiciat, quoniam Dominus noſter Chriſtus lætatur de ſalute perditorum, & circumiens ipſe prior ouem errantem requirit. Quapropter & nunc directi, Mamas & Theophilus reuerend. presbyteri commoneant eum, reddentes ei à nobis tranſmiſſa vocationis ſcripta, quatenus ad noſtram ſanctam perueniat ſynodum, ſcandalizatam non ſolùm ex accuſatorijs libellis aduerſos eum porrectis ab Euſebio Deo amantiſſimo epiſcopo, ſed etiam ex facta profeſſione, quaſi malè ſentiente eo, & permanente, vt dictum eſt à religioſiſſimo Ioanne presbytero & defenſore, & Andrea, & Athanaſio reuerendis diaconibus, ſi quando veniens & euomens priorem ſuam impietatem, & cognoſcens rectam fidem & expoſitionem ſanctorum patrum noſtrorum, veniam mereatur, quàm decet dari à nobis his, qui ad pœnitentiam reſpiciunt. Euſebius Deo amantiſſimus epiſcopus dixit: Dignetur veſtra ſanctitas, iubere priùs recitari & dictata à ſancta ſynodo vocationis ſcripta, vt & ipſa inſerantur monimentis. Flauianus ſanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Legantur & inſerantur fidei monimentorum.

Luc. 15. ab

EPISTOLA CONSTANTINOpolitani concilii ad Eutychen archimandriten.

SAncta & magna ſynodus ſecundùm Dei gratiam degens in Chriſtianiſſima & regia Conſtantinopoli * Roma, reuerendo presbytero & archimandritæ Eutychi. Et nunc ſecunda iſta te vocatione vocamus per Mamã & Theophilum reuerendos presbyteros, vt occurras abſque dilatione, ad ſatisfaciendum ſancto concilio, incuſatus à Deo amantiſſimo epiſcopo Euſebio, ſicut qui aliena à fide ſapuiſti, & ſapis, & ad aliquos ex eis locutus es. Veni ergo in conuentum nihil differẽs, nè, vt ſubterfugiens in faciem conuinci, ſubiaceas diuinarum regularum ſeueritati. Nec enim rationabilis eſt ſatisfactio, dicere, te decreuiſſe non procedere de monaſterio, qui de talibus accuſatus es.

ſor. e Noua Roma,

Adhuc ſedente ſancta ſynodo, & expectante Mamam, & Theophilum reuerend. presbyteros, qui miſſi ſunt vocare reuerend. Euthychen presbyterum & archimandritam, dum legerentur eis expoſitiones de fide ſanctorũ patrum, exurgens in medio Euſebius Deo amantiſſimus epiſcopus dixit: Nihil * intemeratum relinquitur adeò impiè agenti, & aliena à recta fide ſapienti, audacter pergit omnia facere. Comperi enim, quia Eutyches presbyter & archimandrita volumen direxit per monaſteria, & ad ſeditionẽ excitat monachos. Et quia hoc ipſum ad tutelam Eccleſiaſticam & ſanctæ ſynodi pertinet inquirere hoc & cognoſcere, qualia conficit & machinatur tumultum faciens, poſtulo, hic præſentem presbyterum * Martyrii, quod eſt in * Septimo, dicere, ſi deſtinauit volumen, & fecit fieri ſubſcriptiones. Flauianus ſanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Hic præſens eſt, de quo talia profeſſus eſt? Notarii dixerunt: Adeſt.

e intentatũ

Martyrii nomine, id eſt, templum honori martyris extructum capi[t]e. Septimum, vnu eſt ex ſuburbiis Conſtantinopolis. Procopius.

Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Siſtatur in medio. Et cùm ſtetiſſet, archiepiſcopus dixit: Quis vocaris? Ille reſpondit: Abrahamus. Flauianus ſanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Quo gradu fungeris honoris? Abrahamus dixit: Presbyter ſum in ſeptimo ſub tua ſanctitate.

Flauianus archiepiſcopus dixit: Audiſti, quæ expoſuit reuerend. epiſcopus Euſebius?

Abrahamus dixit: Etiam per veſtigia tua.

Flauianus ſanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Dic, quę iſta? Abrahamus dixit: Emmanuel presbyter & archimandrita, direxit me ad Aſterium presbyterum, hæc ei denunciare, quæ Eutyches presbyter & archimandrita direxit ei, tomũ de fide & ſuadebat ei in eo ſubſcribere. Et hæc mandauit, vt prædictus presbyter Aſterius veſtræ ſuggerat ſanctitati.

Euſebius Deo amantiſſimus dixit: Quoniam non ſolùm in monaſterio Emmanuelis presbyteri hoc auſus eſt facere, peto te dirigere & in alia monaſteria, & addiſcere, vtrùm & illic direxerit tomum ad ſubſcribendum, quaſi fides contempta ſit, nec ne. Flauianus ſanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Iuxta poſtulationes religioſiſſimi Euſebii epiſcopi, pergant ad monaſteria ciuitatis quidem Petrus reuerendus presbyter, & Patricius reuerend. diaconus, trans verò in Sycas, Rhetorius presbyter & Eutropius diaconus, in Chalcedonem autem Paulus & Ioannes presbyter, ad cognoſcendum ab eis, ſi directus eſt eis tomus ab Eutyche presbytero & archimãdrita, ſuadente eis ſubſcribere. Et cùm hæc à ſanct. epiſcopo dicerentur, Ætius diaconus & notarius dixit: Qui hodie directi ſunt à ſanctitate veſtra venerandi presbyteri Mamas & Theophilus ad Eutychen reuerend. presbyterum & archimandritam, prę ſtò ſunt. Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Dicant reuerend. presbyteri, qui mandata ſancti

con-

Digitized by Google

conſilii pertulerunt, quid audierunt, ab Eutyche reuerend. presbytero & archimandrita. Et ſi paratus eſt conuentui ſanctæ huius ſynodi præſentari. Mamas reuerend. presbyter dixit: Peruenientes ad monaſterium Eutychis reuerend. presbyteri & archimandritæ, reperimus ante ianuas monachos ſtantes. Et ingreſſi cum eis monaſterium, diximus: Nunciate; Loqui enim habemus archimandritę, directi à ſanctiſſimo archiepiſcopo & præſente ſancta ſynodo. Et dicebant nobis, quia dominus archimandrita ægrotat, & videre vos non poteſt. Quid ergò vobis placet, aut pro qua re eſtis directi, dicite nobis. Nos autem non acquieuimus, dicentes eis, quia nos ad illum ipſum ſumus directi, & ſcriptam iuſſionem complemus, & præ manibus habemus, quę ad eum ſcripta ſunt à ſancta ſynodo. Qui ingreſſi, iterum regreſſi ſunt, & deduxerunt ſecum Eleuſiniū quendam monachum, dicentes: Quoniam archimandrita noſter ægrotat, hunc loco ſuo direxit, vt huic, quę ſunt mandata, dicatis. Nec ſic acquieuimus dicere ei, ſed diximus, ſi ſuſcepit nos miſſos a ſanctiſſimo & beatiſſimo archiepiſcopo & à ſancta & magna ſynodo, dicite nobis. Deindè vidimos eos turbatos, & ad alterutrum ſuſurrantes, & dicentes aliqua. Et cùm non acciperemus reſponſum, conturbatis eis, eò quòd in ſcriptis eſſet mandatum, diximus eis: Quid conturbamini? Nihil eſt durum. Quæ ſcripta ſunt, non ſunt occulta, ſed dicimus & nos, quod ſcriptura contineat. Commouit eū ecce hoc ſecundò ſancta ſynodus, quatenus occurrat, & in his, in quibus accuſatus eſt à Deo amantiſſimo Euſebio epiſcopo, ſe ſiſtat, & ſatisfaciat inclamatus. Tunc ingreſſi nunciauerunt, & ſuſcepit nos prædictus reuerend. presbyter & archimandrita Eutyches. Ingreſſi porrò diximus ei miſſam chartulam, & fecit eam nobis præſentibus legi. Et poſtquàm lecta eſt, dixit: Ego apud me definitum habeo, citra mortis neceſſitatem nō egredi monaſterium.

Pertinacia Eutychetis

Peruidet autem & ſancta ſynodus, & Deo amantiſſimus archiepiſcopus, quoniam & ſenex ſum, & effœtus. Diximus & nos: Dignare venire, & in his, quibus accuſaris, ſatisfacere apud ſanctam ſynodum. Qui reſpondit: Ego non egredior de monaſterio meo, quia ſic habeo definitum. Si autem voluerit beatiſſimus archiepiſcopus & ſancta ſynodus aliquid agere, quod eis placet, agant. Hoc vnum peto, nullum huc altera vice fatigari. Definitum enim mihi eſt, non egredi monaſterium. Nè ergò & iterùm dirigant. Quod volunt, & ante tertiam vocationem meam faciant. Mihi enim, ác ſi vocâſſent, ſunt. Petiit autem nos dicere ſanctitati domini hæc. Compellebat autem nos & chartulam aliquā ſcriptam deportare, & non acquieuimus ſuſcipere, dicentes: Si quid volueris, perueniens doce. Ità nobis talia ad eum dicentibus, delata eſt charta, & voluit eam nobis legere. Et nec ſic acquieuimus audire: ſed accipiens, ſubſcripſit eam. Et nos valefacientes, egreſſi ſumus, dicente eo: Quia dirigo ſanctæ ſynodo hanc chartulam cum ſubſcriptione mea. Flauianus ſanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Dicat & reuerend. presbyter Theophilus, quæ pergens ad reuerend. presbyterum & archimandritam Eutychen pariter cum religioſiſſimo presbytero Mama, audiuit. Theophilus reuerend. presbyter dixit: Perueniens pariter cum Mama presbytero in monaſterium Eutychis presbyteri & archimandritæ, hæc eum audiui dicentem: Niſi forte mors eiciat me de hoc monaſterio, quia definitum mihi eſt, & impoſſibile mihi eſt egredi. Et alia omnia, quę dicta ſunt à reuerend. presbytero Eutyche, expoſuit religioſiſſimus presbyter Mamas, quæ ego audiui. Euſebius Deo amantiſſ. epiſcopus dixit: Excogitatio eſt ſemper & occaſio obnoxiis, vt delationibus vtantur. Nec enim in arbitrio eorum, qui accuſantur, eſt recuſare, aut loco ſeipſos circunſcribere. Sed peto, & nunc regularum ſanctarum inuigilare potentiam aduerſus accuſatum, & iubere eum etiā inuitum huc aduenire. Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Audiens ſancta ſynodus, quę mandata ſunt ab Eutyche reuerend. presbytero & archimandrita per reuerend. presbyteros, qui ad eum directi fuerant, quod placet, declaret. Sancta ſynodus dixit: Rationis eſt, & tertiò à ſancta & magna hac ſynodo reuerend. presbyterum & archimandritam Eutychen commoueri, vt ad hanc ſanctam ſynodum occurrat. Quòd ſi hoc minimè fecerit, ſeipſum culpabit. Flauianus ſanctiſſ. archiepiſcopus dixit: Religioſiſſimi presbyteri, Memnon ſacrorum vaſorum cuſtos, & Epiphanius, & Germanus diaconus, euntes ad reuerend. presbyterum Eutychē & archimādritam, tertiæ euocationis ſcripta, à ſancta ſynodo ei directa, inſinuent: quatenus veniēs, ſatisfaciat ſuper his, quæ ei irrogantur. Continebat verò directa à ſancta ſynodo vocationis chartula, ſic.

EPISTOLA CONSTANTINOpolitanæ ſynodi actionis 3. ad Eutychem presbyterum.

Sancta & magna ſynodus per Dei gratiam degens in Chriſtianiſſima & regia Conſtantinopoli * Roma, Eutycheti reuerendiſſ. presbytero & Archimandritæ. Arbitramur te non ignorare, quę à ſanctis regulis diffinita ſunt aduerſus minimè obedientes, & nolentes ad ſatisfaciendam occurrere, cum & tertia ad eos facta vocatio fuerit. Nè ergò teipſum his, quæ piè ab eis ſtatuta ſunt, configas, vel nunc etiàm tertiò à nobis vocatus per reuerendiſſ. presbyteros, id eſt, Memnonem cuſtodem ſacrorum vaſorum, & Epiphanium,

for. * noua Roma,

&

& reuerend. Germanum diaconum in ſanctū conciliom, acquieſce præſens eſſe in ſubſequēti die maturè, hoc eſt, die, quarta feria, decimaſeptima menſis Nouembris.

ACTIO CONSTANTINOPOLITANÆ ſynodi 4. ſed Chalcedone lecta.

ET ſequenti die tettia feria, quæ eſt 16. menſis Nouembris, præſidente ſanctiſſ. archiepiſcopo ſanctæ ſynodo, & diſputante de diuinis dogmatibus eodem ipſo ſanctiſſimo Archiepiſcopo, Aſclepiades diaconus & notarius nunciauit, dicens: Quidam monachi à presbytero & archimandrita Eutyche directi, & Abrahamus reuerend. presbyter & archimandrita, foris ſunt, & poſtulant ingredi. Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Ingrediantur. Et cùm ingreſſi fuiſſent Abrahamus reuereod. presbyter & archimandrita, & Eleuſinius, & Conſtantinus, & Conſtantius diacons monaſterii reuerend. presbyteri & archimandritę Eutychis, ſanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Quid eſt fatigata ad nos reuerentia veſtra? Abrahamus reuerend. presbyter & archimandrita, dixit: Directi ſum⁊. Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Quis vos direxit? Abrahamus reoerēd. presbyter & archimandrita, dixit: Archimandrita. Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Quis archimandrita? Abrahamus reuerend. presbyter & archimandrita, dixit: Eutyches. Sāctiſſimus archiepiſcopus dixit: Quid maximè? Abrahamus reuerend. presbyter & archimandrita, dixit: Direxit me ęgrotans. Per orationes enim tuas, totam noctem dormire non potuit, gemens. Nec ego verò dormiui, eo gemente. A veſpere enim propter hoc me vocauit. Dixit autem mihi, vt aliqua dicerem domino. Sanctiſſimus archiepiſcopos dixit: Et intermittimus, * non imminemus. DEI enim eſt dare ſanitatem, noſtrum autem expectare ſoſpitatem ipſius. Nec enim in abſciſionem inſpicimus, ſed ad incrementum. Nec enim delectatur Deus in perditione viuorū: nec ſumus filij inhumanitatis, ſed clementiæ Dei. Si enim propter nos, qui diues erat, pauper factus eſt, & nos excellam eius ſequi paupertatem debemus. Ad miſericordiæ enim opera à Deo facti ſumus. Abrahamus reuerend. presbyter dixit: Mihi per veſtigia tua, & alia aliqua mandauit, quæ ſi interrogatus fuero, dico. Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Quomodo (rogo te) eſt poſſibile, altero accuſato, pro eo alterum dicere? Sed magis intermittimus, & non imminemus. Adueniat huc ad patres, veniat & ad fratres, non ad ignorantes eum, immò hactenus in amicitia permanentes. multi audiêrunt, & ſcandalizati ſunt. Nam accuſator eius inſtat, & debet ſatisfacere. Si enim tunc, Neſtorio aduerſante veritati, pro veritate iſte ingreſſus eſt: quanto magis nunc debet pro veritate, & pro ſemetipſo ingredi? Homines ſumus: multi & magni ſcandalizati ſunt, & per imprudentiā, & imperitiam decepti ſunt, putantes ſe recta ſapere. Pœnitentia non affert confuſionem: ſed permanere in peccato, opprobrium eſt. Sicut enim vermis coolumit lignom ex quo naſcitor, ità & peccatum permanens in facientem illud. Sed magis adueniat, & confitenti ei delictum, & anathematizanti, dabimus pro præcedentibus veniam, & de futuris nos & ſanctam ſynodum muniat, quòd ſimilia expoſitionibus ſanctorum patrum ſapiat, & pręter has poſtmodùm neque doceat aliquos, neque in aliquorum præſentia diſputet. ſic oportet, obſecro te. Nam & antequam tu eum ſcires; ſcio eum: & antequam te ille cognoſceret, me cognouit.

* ſuſpendimus cognitionem negocii donec conualeſcat, non vrgemus ægrotantē, vt viuat.
Sapien. 1. d
2. Cor. 8. b

Abrahamus reuerend. presbyter & archimandrita, dixit: Ita habet per veſtigia veſtra. Et poſtquàm ſurrexerunt, Flauianus ſanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Cognoſcitis zelum accuſatoris, quoniam & ipſe ignis, frigidus illi videtur propter pietatis zelum. Et Deus ſcit. Et monui, & rogaui, dicens: Noli, obſecro, intermittere. Cùm autem immineret, quid eram facturus? Nūquid ergo diſperſionem veſtram volo? Abſit, & non magis congregari vos? Inimicorum eſt diſpergere, patrū autem conſeruare.

ACTIO QVINTA CONSTANTINOPOLITANI concilii, lecta Epheſi, ſed relecta Chalcedone.

SEquenti die, id eſt, ſeptimadecima menſis Nouembris, rurſùs cōgregata ſancta ſynodo in ſecretario epiſcopij, Ætius diaconus & notarius dixit: Qui directi ſunt heſterno die, qui erat ſextuſdecimus dies menſis Nouēbris, religioſiſſimi presbyteri Memnon ſacrorum vaſorum cuſtos, & Epiphanius, & Germanus diaconus in tertiam vocationem ad reuerend. Eutychen presbyterum & archimādritam, adſunt, volentes intimare, quæ a memorato viro audierunt * miniſtrantes literis veſtræ ſanctitatis. Flauianus ſanctiſſ. archiepiſcopus dixit: Priore loco dicat Memnon reuerend. presbyter, quale reſponſum accepit ab Eutyche presbytero & archimandrita ſuper his, pro quibus directus eſt à ſancta ſynodo. Memnon presbyter & ſacrorum vaſorū cuſtos, dixit: Secundùm iuſſionem veſtræ ſanctitatis & veſtræ ſanctæ congregationis, peruenientes vſque ad reuerend. presbyterū Eutychen & archimandritam, reddidimus ei ſcripta, quæ à veſtra ſancta ſynodo tranſmiſſa ſunt ei. Et accipiens autem, & perlegens, dixit nobis: Quia direxi reuerend. presbyterum & archimandritam Abrahamum ad ſanctum & beatiſſimum archiepiſcopum noſtrum, necnon & ſanctum concilium, quatenùs ex perſona mea conſentiat omnibus,

* miniſtratus.

quæ

quæ dicta ſunt à ſanctis patribus in Nicæa, vel in Epheſo congregatis, & omnibus, quæ à B. Cyrillo. Et adhuc eo dicente, Euſebius reuerend. epiſcopus dixit: Nunc venit conſentire. Ego non de futuris eum, ſed de præteritis accuſaui. Nunquid modò, ſi et quidam ediderunt aliquam expoſitionem, dicentes, Propter neceſſitatem conſenti & ſubſcribe, propterea ego iam victus ſum? Flauianus ſanctiſſ. archiepiſcopus dixit: Nullus neque tibi concedet recedere ab accuſatione, neque illi, vt non ſatisfaciat de præteritis.

Euſebius Deo amantiſſ. epiſcopus dixit: Poſtulo hanc vocem mihi non præiudicare. Ego enim fideliſſimos teſtes habeo, ſub quorum præſentia peruerſa docebat, & admonebatur, & contentionem expertus eſt, non ſemel, non bis, ſed & ſępius admonitus à me, vt recta ſaperet, nec ità acquieuit. Nam ſi dicas his, qui in carcere ſunt, Ex hodiè non latrocinemini, & omnes promittunt. Flauianus ſanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Nullum præiudicium generatur tuæ ſanctitati in accuſatione à te propoſita, etſi millies ſpoponderit ſubſcribere expoſitionibus ſanctorum patrum. Sicut enim ſæpiùs iam à nobis dictum eſt, oportet eum, priùs conuictum in quibus accuſatus eſt, & ſatisfacere. Et cùm adhuc dicerentur, adiecit reuerend. presbyter & vaſorum cuſtos Memnon: Dicebat verò: Eo quod in infirmitate conſtitutus ſum, hac de cauſa direxi presbyterum & archimandritam Abrahamum. Cùm verò feruentius ei imminerē, quia debes peruenire, & preſentare te in ſancta ſynodo, & ſatisfacere de his, quibus impeteris, hoc ait: Quia ſuſtineo Papam Abrahamum, fortè ſupplicat domino & ſanctæ ſynodo. Dico ei: Quid ergò? Nos manemus hic, donèc venias? Reſpondit: Peto ſupplicare Domino archiepiſcopo & ſanctæ ſynodo, quatenus inducias mihi tribuant præſentis ſeptimanæ, & ſecunda feria, volente Deo, ingredior, & ſatisfacio & domino & ſanctæ ſynodo. Flauianus reuerend. archiepiſcopus dixit: Dicat & reuerend. presbyter Epiphanius, quid audierit à reuerend. presbytero & archimandrita Eutyche. Religioſiſſimus presbyter Epiphanius dixit: Secundùm iuſſionem veſtræ ſanctitatis perueniens ego & reuerend. presbyter ſacrorum vaſorum Memnon, pariter cum reuerendo Germano diacono, reddidimus reuerend. presbytero & archimandritæ Eutychi commonitorium ſcriptum à veſtra ſynodo. Et perlegens ipſum, illa dixit, quæ reuend. presbyter Memnon proſequutus eſt. Flauianus ſanctiſſimus archiepiſcobus dixit: Dicat & religioſiſſ. Germanus diaconus, quæ audierit. Religioſiſſ. diaconus Germanus dixit: Secundùm iuſſionem veſtræ ſanctitatis & ſancti concilii, peruenimus ad reuerend. presbyterum & archimandritā Eutychen. Et hæc eadem nobis dixit, quæ & reuerend. presbyteri proſequuti ſunt.

Euſebius Deo amantiſſimus epiſcopus dixit: Iam & pridèm poſtulaui veſtram ſanctitatem pro ſeditione ab eo meditata, quoniam conturbationes immittit, etiàm monaſteriis, quatenus dirigatur ad monaſteria ad cognoſcendum: quia omnes commonet, debere eos alicui chartulæ ab ipſo conſcriptæ, aut (neſcio quomodo) ad eum perductæ ſubſcribere. Pro quo veſtra ſanctitas præcepit certos reuerendos clericos pergere ad monaſteria. Iubete ergo eos adeſſe, & ſub fide monimentorum ea, quæ à monachis audierint, profiteri. Sanctiſſ. archiepiſcopus dixit: Dicant notarii, qui ſunt directi ad monaſteria ciuitatis. Notarii dixerunt: Reuerendus Petrus presbyter & Patricius diaconus, & hic præſentes ſunt. Flauianus ſanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Dicant quid audierint ab vnoquoque reuerend. archimandritarum.

Reuerendus Petrus presbyter dixit: Secundùm iuſſionem veſtræ ſanctitatis & ſanctæ ſynodi, peruenientes ad monaſterium reuerendiſſimus presbyteri & archimandritæ Martini, requiſiuimus, ſi aliquam * chartulam directam à reuerendo presbytero & archimādrita Eutyche ſuſceperit. Qui reſpōdit, directam ad ſe quidem fuiſſe pręterita ſexta feria, quæ eſt duodecima menſis Nouembris, per aliquem Conſtantinum diaconum, * petens, vt ſubſcriberem, & non acquieui, dicens: Non eſt meum ſubſcribere. Epiſcoporum tantùm eſt, & eorum, qui digni ſunt. Dicebat: Si nunc mihi conſpirare nolueritis, & humiliauerit me epiſcopus, poſtmodùm & vobis impoſiturus eſt. Exinde egreſſi, venimus ad reuerend. presbyterum & archimandritam Fauſtum. Flauianus ſanctiſſ. archiepiſcopus dixit: Quid enim continere reuerend. presbyter & archimandrita Martinus dicebat tomum, quem ſubſcribere noluit? Petrus presbyter dixit: Vt dicebat, quæ in Epheſo acta ſunt. Flauianus ſanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Legerat & cognouerat? * aut tantummodò audiens, hæc illi reſpondit? Petrus reuerend. presbyter dixit: Non legerat quidem. Dicebat vero, quia iſta ſunt beati Cyrilli, & eorum quæ in Epheſo. Subſcriptus verò erat & tomus, & occultabat ſubſcriptionem. Similia verò & reuerend. presbyter & archimandrites Fauſtus dicebat, directum ad ſe tomum per Conſtantinum & Eleuſinium, quaſi deberet à ſe ſubſcribi: Et exigebat virtutem chartulæ. Dicebant illi: Trecentorum decem & octo eſt expoſitio, & in Epheſo congregatorum beatiſſimorum epiſcoporum. Et reſpondi eis: Nunquid exēplaria eorum ſaluantur apud nos? Et date nobis ad pertractandum, nè fortè aliquod additamentum habeat. Et non acquieuerunt, ſed receſſerunt, dicentes: Nos verò & Eccleſiæ filij ſumus, & vnum patrem poſt Deum habemus

* tomum
* qua petebatur, vt
* an

habemus archiepiſcopum. Et dominus Iob dixit: Tomum quidem non direxit ad nos. Dicebant verò, quia in his diebus tomum ad te directurus eſt epiſcopus, vt ſubſcribas, & nè perſuadearis ab eo. Perreximus verò & ad Emmanuelem. Et dixit, non ad ſe directum. Similiter ad Abrahamum: Et ipſe dicebat, neque tomum, neque aliquod reſponſum ad ſe fuiſſe directum.

Flauianus ſanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Dicat & Patricius reuerend. diaconus, quid à reuerend. presbyteris & archimandritis audierit. Patricius reuerẽd. diaconus dixit: Directus à veſtra ſanctitate, & à veſtra ſancta ſynodo, vnà cum reuerend. presbytero Petro, audiui illa, quæ & memoratus reuerend. presbyter profeſſus eſt. Euſebi⁹ Deo amãtiſſimus epiſcopus dixit: Peruidet veſtra ſanctitas, quæ ab Eutyche archimandrita commiſſa ſunt, & quia aliena à fide ſapiebat. Talia enim & reuerend. presbyter & defenſor Ioannes proſequutus eſt, & cum eo directus Andreas reuerend. diaconus, & Athanaſius reuerend. diaconus reuerendiſſimi Baſilij epiſcopi, qualia & * nunc reſponſa reuerendi archimandritæ per directos ad ſe reuerend. clericos innotuerunt veſtræ ſanctitati. Qualis ergò adhuc ei ſatiſfactionis locus relinquitur? Pro quo peto, quæ præcipiunt ſanctæ regulæ, ad præſens in eum iam exerceri. Qui enim conturbationes emittit, & aliena à fide ſapit, qua ſorte dignus eſt inter Dei ſacerdotes & archimandritas cõnumerari? Perſpicitis verò, quia & de periurio arguitur. Qui enim dixit, quia definitum eſt mihi nõ egredi, & ſepulcrum mihi eſt monaſterium, ipſe promittit venire, ad dilationẽ reſpiciens, & alia aliqua machinans, quatenùs fugiat comprobationes, & non ſuſtineat pœnam. Flauianus ſanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Sufficiunt quidem vniuerſa, quæ aduerſùs Eutychen presbyterum & archimandritã propoſita ſunt, ad oſtendendum nobis, quia aliena à recta fide ſapit, & conturbare feſtinauit Eccleſiam, quatenus amodò iam vindictæ canonicæ ſubiaceret, & alienaretur & à ſacerdotali, qua fungitur, dignitate, & à principatu monaſterii. Propter pleniorem verò examinationem, & poſtulatas ab eo præſtamus inducias: ſic enim occurrens, & in faciẽ conuincetur. Si verò ſecundùm propriam promiſſionem Eutyches presbyter & archimandrita minimè occurrerit proxima ſecunda feria, id eſt, viceſimoſecundo die præſentis menſis Nouemb. priuabitur omnino & presbyterij dignitate, & alienabitur * pręeſſe monaſterio. ACTIO VI. CONSTANTINOPOLI LECTA EPHESI, SED RELECTA CHALCEDONE. Conſidente ſancta & magna ſynodo in ſecretario epiſcopij, Euſebius Deo amantiſſimus epiſcopus dixit: In quibus ſcripto accuſaui Eutychen presbyterum & archimandritam, ſupplico veſtram ſanctitatem, neceſſarios inibi, propter motum à me aduerſus eum negocium, præcipere in veſtram venire ſanctam ſynodum die proxima ſecunda feria, in qua & ille ſe venire promiſit. Sunt autem qui à me quæruntur, Narſes presbyter, & * ſyncellus eius Maximus archimandrita & amicus eius, & Cõſtantinus diaconus & apocriſarius eiuſdem Eutychis, & Eleuſinius diaconus eiuſdem monaſterij, vt eis præſentibus facta cognitione, veritas manifeſtetur.

* nè, præeſſe.

* id eſt, cohabitator.

Flauianus ſanctiſſ. archiepiſcopus dixit: Inquiſiti à reuerend. Euſebio epiſcopo, vocentur ad occurrendum præfinito die. Euſebius Deo amantiſſ. epiſcopus dixit: A quibuſdam comperi, quia ſecunda facta vocatione à ſancta veſtra ſynodo, directi à vobis religioſiſſimi presbyteri Mamas & Theophilus, aliqua, ab Eutyche presbytero & archimandrita, audierint, quæ ſub fide monimentorũ non ſunt profeſſi. Et hæc ſi manifeſta fuerint, comprobatio eſt certa quid ſapiat. Peto igitur, vocatos Mamam & Theophilum presbyteros, propoſitis ſanctis euangelijs, dicere quæ audierunt ab Eutyche presbytero & archimandrita. Flauianus ſanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Dicant notarij, ſi ſupradicti reuerendiſſimi presbyteri in præſenti ſunt. Notarij dixerunt: Adeſt quidem reuerend. Theophilus presbyter, reuerendus verò Mamas presbyter abſens eſt.

Flauianus ſanctiſſ. archiepiſcopus dixit: Audiſti, quæ à Deo amantiſſimo epiſcopo Euſebio dicta ſunt. Propter quod timorem Dei præ oculis habens, omnia cum veritate profitere, quæ ab Eutyche presbytero dicente audiſti, cùm ad vocandum eum, à nobis & à ſancta ſynodo directus eſt. Theophilus religioſiſſimus presbyter dixit: Secundùm iuſſionem ſanctitatis veſtræ, ego & religioſiſſimus presbyter Mamas peruenimus in monaſterium reuerend. presbyteri & archimandritę Eutychis, & porreximus ei à veſtra ſancta ſynodo directum commonitorium euocationis eius. Cœpit velle diſputare nobiſcum. Reuerendo autem presbytero Mama dicente ei, quia non pro hoc venimus, vt cum tua reuerentia diſputemus, ſed euocare te ad occurrendum in ſancta ſynodo, cœpit idem reuerend. presbyter & archimandrita, præſente Narſete presbytero & Maximo archimandrita, & alijs monachis, dicere: In qua ſcriptura iacent duæ naturę? Deindè verò, quis ſanctorum patrum expoſuit Deum verbum habere duas naturas? Ad hæc nobis reſpondentibus, & tu oſtende nobis vbi continetur homouſion, aut quæ ſcriptura hæc dicit, reſpondit idem reuerend. presbyter Eutyches: Non continetur in ſcripturis, in expoſitione vero patrum iacet. Ad hæc reuerend. presbyter Mamas reſpondens, dixit: Eo modo, ſicut homouſion in ſanctis ſcripturis non iacet, ſed à ſanctis patribus expoſitum eſt, ita & de

Lepida & ſyncerè catholica legatorũ cũ Eutyche diſputatiũcula.

duabus

duabus naturis idem ſancti patres expoſuerũt. dixi ad hęc & ego: Perfectus eſt Deus verbum, * aut non? Dixit idem presbyter: perfectus. Dixi ego: perfectus & homo incarnatus an non? Dixit idem presbyter: perfectus. Dixi: Si ergò Deus perfectus & homo perfectus, duo perfecta vnum perficiunt filium. Quid igitur prohibet nobis dicere, ex duabus naturis vnũ filium? Et ad hæc reſpondit reuerend. presbyter & archimandrita Eutyches: Abſit à me, dicere ex duabus naturis eſſe CHRISTVM, aut de natura loqui ſeu diſputare Dei mei. Si ergò volont deponere me, aut ſi deſiderant facere alquid aduerſùm me, ſecundùm permiſſum Dei faciant. Ego enim in fide, quam accepi, in ipſa ſteti, & conſummari deſidero. Hæc ſunt, quæ ab eo audiui. Flauianus ſanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Dic nobis, qua de re alia de fidè a reuerendiſſimo Eutyche audiens, hæc ipſa adueniens priùs tacueras? Theophilus reuerendiſſimus presbyter, dixit: Scit & veſtra beatitudo, quia non pro hac cauſa ſumus directi, ſed tantummodò vocare presbyterum Eutychen. Propter quòd minimè interrogati, ſuperfluum putauimus hæc dicere, de quibus mandatum non accepimus.

* an

Notarij dixerunt: Aduenit & Mamas presbyter, * quem memoratus eſt Euſebius Deo amantiſſimus epiſcopus. Flauianus ſanctiſſ. archiepiſcopus dixit: Relegatur reuerendo presbytero Mamæ proſequutio reuerendi Theophili presbyteri. Et poſtquam lecta eſt, Mamas religioſiſſimus presbyter dixit: Si de homine eſſet, quod inquireretur, quum nomen clerici habeam, non mentirer. De fide autem loquendo, abſit vt negem aut mentiar. Quoniam directi nihil aliud à ſancta ſynodo in mandatis accepimus, niſi tantummodò commonitorium dare, & reſponſum accipere, ſi venit, aut non: pro hoc in prima proſequutione, quæ voluit ille loqui, ſuperflua putaui profiteri. Sed quia interrogauit reuerendiſſimus Euſebius epiſcopus, & quæ loquuti ſumus profiteri, hæc eadem & ego profiteor, quę etiàm reuerendiſſ. presbyter Theophilus profeſſus eſt. Nam nobis tacentibus & minimè ei volentibus de vlla cauſa loqui, ipſe certabat, dicens de dogmate, ſicut ſapiebat. Et leniter reprehendimus eum. Dicebat enim, quia Deus verbum incarnatus, humanam naturam, quæ ceciderat, venit erigere. Statim reſpondens dixi: Qualem? Dixit iterùm ille: Quia humanam naturam. Dico ego: Fige in memoriam, quia humanam naturam; & à qua natura hæc ſuſcepta eſt? Dicebat: Quia ego à ſanctis ſcripturis non didici de duabus naturis. Dixi ego: Quia neque de homouſion. à ſanctis ſcripturis edocti ſumus, ſed à ſanctis patribus, qui ſcripturas & piè intellexerunt, & expoſuerunt fideliter: ſic ergò accepimus & de homouſion, & de ex duabus naturis eſſe Chriſtum filium Dei.

*de quo loquutus eſt

Lepida alia [illegible]

Ait ad hæc: Quia ego deitatem non poſſum aſſerere naturam, neque dico duas naturas. Abſit. Et hic ſum, & ſi damnatus fuero, ſepulcrum mihi ſit monaſterium: & ſi permiſerit Deus pati me aliquid, libenter patior. Ego tamen duas naturas non confiteor. Pro ea ergò cauſa, quam dixeram, quia non ad conquærendum miſſi ſumus, ſed tantummodò reſponſum dare, & accipere, ideò hæc priùs minimè ſumus proſequuti. Flauianus archiepiſcopus ſanctiſſimus dixit: Manifeſta ſunt ab vtriſque reuerẽdiſſimis presbyteris expoſita, vndè hæc geſtorum fides accipiat. ACTIO VII. CONSTANTINOPOLI, LECTA EPHESI, RELECTA CHALCEDONE.

Congregata rurſùs ſancta & magna ſynodo, prolatis ſanctis & tremendis euangelijs, & præſidente ſancto & venerabili archiepiſcopo noſtro Flauiano in ſecretario epiſcopij, ſtatuto tempore, ſecunda feria, quæ eſt 10. Calen. Decembris, Aſterius presbyter & primicerius dixit: Aduenit ſtatutus dies, & Deo amantiſſimus Euſebius epiſcopus præ foribus ſtans petit ſe intromitti.

Flauianus ſanctiſſimus Archiepiſcopus dixit: Ingrediatur. Cumque ingreſſus fuiſſet, Flauianus ſanctiſſimus Archiepiſcopus, dixit: Eant Philadelphius & Cyrillus diacones, & requirant reuerend. presbyterum & archimandritam Eutychen circa epiſcopiũ, ſi occurrerit ſecundùm promiſſionem ſuam, & vocent eum ad concilium. Et paulopoſt redeuntes prædicti, dixerunt, quæſiuum quidem illum per vniuerſam eccleſiam, ſed nòn inuentum, nec ipſum, nec quenquam ipſius. Flauianus ſanctiſſ. epiſcopus dixit: Et rursùs Criſpinus & Diogenianus diaconi euntes, requirãt eum circa eccleſiam, & vbicunque eſſe didicerint, euocent eum. Et cùm abijſſent, & reuerſi fuiſſent, dixerunt ipſum, quidem non repertum, ſed didiciſſe, quòd cum maxima multitudine militum & monachorum ac præfectianorum apparitorum eſſet venturus. Et cùm iſta dicerentur, & expectaret ſancta ſynodus, Ioannes venerabilis presbyter & defenſor dixit: Occurrit reuerendus presbyter & archimandrites Eutyches cum magna multitudine militum & monachorum, & præfectianorum apparitorum ſublimiſſimæ poteſtatis præfectorum prætorio, & non aliter eum volunt dimittere, vt ingrediatur in veſtrum ſanctum concilium, niſi eis promiſerimus, reſtituturos eius perſonam. Eſt verò pariter & magnus & mirandiſs. Silentiarius & ipſe vnà cum eo prę foribus cupiens ingredi, vtpotè directus à pijſſimo & amante CHRISTVM Imperatore noſtro. Flauianus ſanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Ingrediantur. Cumque ingreſſi fuiſſent, mirandiſs. magnus Silentiarius dixit: Per veſtigia ſanctitatis veſtræ, ſi iuberis ſuſcipere reſponſum domini Imperatoris? Certa enim quædam

Digitized by Google

ſcripto mandauit, quæ (ſi placet) relegam.

Sancta ſynodus dixit: Relege, quæ a piiſſimo & religioſiſſimo noſtro Imperatore præcepta ſunt *, fili. Et legit mirificentiſſ. magnus Silentiarius ità: Nos pacem cogitamus ſanctarum eccleſiarum & catholicæ fidei, & cuſtodiri volumus rectam & Deo inſpirante prędicatam fidem á ſanctis patribus noſtris, qui in Nicea congregati ſunt, trecentis decem & octo, & ab his qui Epheſi interfuerunt damnationi Neſtorij. Hoc ergò volumùs, nè ſcandalum in prædicta catholica fide immittatur. Et quoniam ſcimus magnificentiſſimum Patricium Florentium eſſe fidelem, & teſtimonijs probatum in recta fide, volumus ipſum intereſſe audientiæ ſynodi, quoniam ſermo de fide eſt. Adhuc cùm hæc legerentur: ſancta ſynodus dixit: Multos annos Imperatori, Magna fides Imperatorum, Cuſtodibus fidei multos annos, Orthodoxis Imperatoribus multos annos. Pio & orthodoxo, pio Imperatori, pontifici Imperatori. Audite ſancti patres, Gratias agimus orthodoxis Imperatoribus. Flauianus ſanctiſſimus epiſcopus dixit: Dominum Florentium fidelem omnes ſcimus, & teſtificationibus probatum in catholica fide, & volumus eum intereſſe. Diſcamus autem & ab Eutyche presbytero, ſi vult & ipſe eum intereſſe. Eutyches presbyter & archimandrita dixit: Quod vult Deus & ſanctitas veſtra, facite, ego me vobis commendo. Flauianus ſanctiſſ. epiſcopus dixit: Veniat & Magnificentiſſimus Patricius Florentius. Dignare ergò fili Silentiarie, fatigari ad eum.

Vir laudabilis magnus Silentiarius dixit: Iubete & aliquem clericorum mecum mitti, nè fortè dubitet, quòd veſtra ſanctitas miſerit. Flauianus ſanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Si iuſſiſſet piiſſimus Imperator noſter nos mittere, miſiſſemus. Quoniam verò non iuſſit, ipſe ſolus perge ad eius amplitudinem. Et cùm veniſſet magnificentiſſimus & glorioſiſſimus ex præfectis & ex conſulibus & patricius Florentius, ſancta ſynodus dixit: Stent in medio accuſator & accuſatus, & legantur ab initio, quę acta ſunt de negocio, quod vertitur inter Deo amantiſſimum epiſcopum Euſebium & venerabilem presbyterum & archimãdritam Eutychen, vt inſtructi ex his, quæ geſta ſunt, congruentem æquitati & ſanctis canonibus, terminũ demus his quæ mota ſunt. Et tranſiens in medium Aetius diaconus & notarius, legebat factam cognitionem geſtorum. Et cum legeret, peruenit ad partem ſecundæ epiſtolæ ſanctæ memoriæ Cyrilli, ſcriptæ ad Deo amantiſſimos epiſcopos Orientales, in qua hæc continebantur: Confitemur itaque Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, filium Dei vnigenitum, Deum perfectum, & hominem perfectum ex anima rationali & corpore, ante ſecula quidem ex patre natum ſecundum diuinitatem, in vltimis autem diebus eundem propter nos & propter noſtram ſalutem de Maria virgine ſecundum humanitatem, conſubſtantialem patri ſecundum diuinitatem, & conſubſtantialem nobis ſecundum humanitatem. Duarum enim naturarum vnitio facta eſt. Propter quod vnum Chriſtum, vnum Dominum confitemur ſecundum gratiam inconfuſæ vnitionis. Confitemur ſanctam virginem theotocon, propter incarnationem Dei verbi & hominis aſſumptionem, & quia ex eius conceptione vniit ſibi templum, quod accepit ex ipſa. Euſebius Deo amantiſſimus epiſcopus dixit: Iſte per veſtigia veſtra hoc non confitetur, nec his aliquandò conſenſit, ſed contraria illis ſenſit, & locutus eſt ad vnumquenque ad ſe venientem, & docuit. Magnificentiſſimus & glorioſiſſimus Florentius ex præfectis & ex conſulibus & patricius, dixit: Si placet veſtræ ſanctitati, interrogetur Papa Eutyches, vtrum his conſentiat. Euſebius Deo amantiſſimus epiſcopus dixit: patimini igitur, vt legatur omnis actio geſtorum. Sufficiunt enim mihi priùs acta ad eum conuincendum: nam mihi iam manifeſtatus eſt. Neque enim ſi modò conſenſerit, ſumens alicundè documentum, debeo pati præiudicium. Nam ego demonſtraui eum & per ſanctiones, quæ ad eum miſſę ſunt à ſancta ſynodo, & per teſtes epiſcopos ſanctiſſim. eadem poſſum rursùs oſtendere, ſi negauerit. Eſt enim dominus Meliphthongus, & dominus Iouinus, & dominus Iulianus ſcientes certiſſimè. Flauianus ſanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Nemo neque tibi concedit, Euſebi epiſcope eum non conuincere, neque presbyterum Eutychen continuò ſuſcipiet aliquis conſentientem, niſi conuincatur quid antè ſenſerit.

Euſebius Deo amantiſſimus epiſcopus dixit: Metuo ipſius concuſſionem. Ego pauper ſum, nihil poſſidens. Minatur mihi exilium. Diuitias habet. Nam deſignat mihi iam nunc eas in loco exilij. Flauianus ſanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Licèt millies iſta perſeueres dicendo, nos tamen nihil præponimus veritati. Euſebius epiſcopus dixit: Si conuictus fuero columniæ, amittam dignitatem. Magnificentiſſimus & glorioſiſſimus ex præfectis patricius Florentius, dixit: Spatium offeratur Eutychi presbytero, vt exponat, quemadmodùm credit, & tunc rursus interrogetur, cur modò iſta aſſerens, antè aliter aſſerebat. Euſebius epiſcopus dixit: Sicut prædixi, præiudicium mihi non fiat ex eius repentina conſenſione, & interrogetur. Ego enim ex his, quæ antè acta ſunt, documentis conuici eum non rectè ſentientem. Flauianus ſanctiſſ. archiepiſcopus dixit: Non erit tibi præiudicium, ſi modò conſenſerit. Nam quæ antè acta ſunt, habent propriam firmitatem. Euſebius epiſcopus dixit: conſentit iſtis, quæ modò lecta ſunt beatæ memoriæ Cyrilli, & confitetur duarũ naturarum vnitionem

Digitized by Google

nem factam in vna perſona, & in vna ſubſiſtentia, an non? Flauianus ſanctiſſ. archiepiſcopus dixit: Audiſti presbyter Eutyches, quid accuſator tuus dicit? Edicito nunc, ſi ex duabus naturis vnitionem confiteris. Eutyches presbyter dixit: Etiàm ex duabus naturis. Euſebius epiſcopus dixit: Confiteris duas naturas domine archimandrita poſt* incarnationem, & conſubſtantialem nobis eſſe Chriſtum dicis ſecundùm carnem, an non?

*incorporationem

EPHESI ACTA.

Sancta ſynodus dixit: Tolle, incende Euſebium. Iſte viuus ardeat, iſte in duo fiat. Sicut partitus eſt, partiatur. Dioſcorus epiſcopus Alexandriæ, dixit: Tolerabilis eſt vobis iſte ſermo, poſt inhumanationem duas naturas dicere? Sancta ſynodus dixit: Anathema, qui dixerit. Dioſcorus epiſcopus Alexandriæ, dixit: Quoniam & voces veſtras neceſſarias habeo & manus, ſi quis non poteſt clamare, manum extendat, Et cùm legerentur, CHALCEDONE ACTA. Orientales, & qui cùm ipſis reuerendiſſ. epi, clamauerunt. Nullus dixit iſta, Dioſcorus dixit, Iſta Ægyptij dixerunt. Ægyptij reuerẽdiſſ. epi clamauerũt: Iſta tunc diximus, & nunc dicimus. Conſtantinus deuotiſſimus à ſecretis ſacri conſiſtorij, ex eadem ſcheda recitauit: CONSTANTINOPOLI ACTIONE VII. ACTA, CHALCEDONE AVTEM LECTA. Eutyches presbyter dixit: Ego non veni diſputare, ſed veni ſuggerere ſanctitati veſtrę, qd ſentiam. Scriptum eſt autem in hac chartula, quid ſentiam: iubete eam legi. Sanctiſſ. archiepiſcopus dixit: Ipſe lege. Eutyches presbyter dixit: Non poſſum Sanctiſſ. archiepiſcopus dixit: Quare? Tu non expoſuiſti? aut alterius eſt expoſitio? Si tua eſt, lege ipſe. Eutyches presbyter dixit: Mea quidem eſt dictatio, quæ dictatio æqualis eſt expoſitioni ſanctorum patrum. Sanctiſſ. archiepiſcoſcopus dixit: Dic, quorum patrum? Dic per te ipſum. Quid opùs habes charta? Et cùm legerentur, EPHESI ACTA. Ioannes reuerendiſſ. epiſcopus Epheſi, dixit: Quando quidem abfuit, & in concilio venire minimè ſperabatur, omnis ei quaſi promitti clementia videbatur. Quandò verò aduenit, in omnem tentationem inhumanitatis inducitur. CONSTANTINOPOLI ACTIONE VII. ACTA, SED CHLACEDONE LECTA Eutyches presbyter dixit: Sic credo: adoro patrem cum filio, & filium cum patre, & ſpiritum ſanctum vnà cum patre & filio. Confiteor autem factam eius in carne* præſentiam ex carne ſanctæ virginis, & incorporatum eum perfectè propter noſtram ſalutem. Sic cõfiteor coram patre & filio & ſpiritu ſancto, & veſtra ſanctitate. Dioſcorus epiſcopus Alexandrię, dixit: Admittimus hãc vocem. EPHESI ACTA. Sancta ſynodus dixit: Hæc fides patrum. Dioſcorus epiſcopus Alexandriæ, dixit: Quoniam

*præſentationem.

dicit religioſitas veſtra, hęc eſt fides patrũ, quę fides? quam quis expoſuit? Sancta ſynodus dixit: Eutyches. Nam Euſebius impius eſt. Dioſcorus epiſcopus Alexandrię, dixit: Audiſtis fidem Eutychis archimandritæ. Ecce omnibus vobis manifeſta eſt eius intentio. Ioannes presbyter, & primicerius notariorum, reliqua recitauit. CONSTANTINOPOLI VII. ACTIONE, ACTA CHALCEDONE VERO LECTA. Flauianus archiepiſcopus dixit: Confiteris cõſubſtantialem patri ſecundùm diuinitatem, & conſubſtantialem matri ſecundùm humanitatem, eundem ipſum vnum filium Dominũ noſtrum Ieſum Chriſtũ? Eutyches presbyter dixit: Ego quoniam commendaui me ſanctitati veſtræ, dixi, quid ſentiam de ipſo patre & filio & ſpiritu ſancto, nihil vlteriùs me interrogetis ſanctiſſ. archiepiſcopus dixit: Non Chriſtum confiteris ex duabus naturis? Eutyches presbyter dixit: Quoniam confiteor Deum meum, Dominũ cæli & terræ, hactenùs de eius natura diſputare non mihi perſuadebam. Conſubſtantialem autem nobis, hactenùs nunquã me dixiſſe confiteor. Sanctiſſ. archiepiſcopus dixit: Non dicis conſubſtantialem patri ſecundùm diuinitatem, & cõſubſtantialẽ nobis eundem ſecundùm humanitatẽ? Eutyches presbyter dixit: Vſque ad hodiernum diem non dixi corpus Domini & Dei noſtri conſubſtantiale nobis. Sanctam autem virginem confiteor nobis eſſe conſubſtantialem, & quoniam ex ipſa incarnatus eſt Deus noſter. Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Conſubſtantialis ergò nobis eſt virgo, ex qua incarnatus ẽ dominator Chriſtus? Eutyches presbyter dixit: Dixi, quia virgo conſubſtantialis eſt nobis. Baſilius reuerend. epiſcopus dixit: Si mater eſt nobis conſubſtantialis, & ipſe: quoniam filius hominis vocatus eſt. Si ergò mater eius conſubſtantialis eſt nobis, & ipſe ſecundùm carnem conſubſtantialis eſt nobis. Eutyches presbyter dixit: quoniam modò dicitis, omnibus conſentio. Magnificentiſſimus atque glorioſiſſ. exprępectus & conſulibus Florentius Patricius dixit: Cùm mater nobis conſubſtantialis ſit, ſinè dubio & filius conſubſtantialis eſt nobis. Eutyches presbyter dixit: Hactenùs non dixi, quoniã ipſum corpus Dei confiteor. animaduertis, non dixi corpus humanum corpus Dei: humanum autem corpus, & quoniam ex ipſa virgine incarnatus eſt Dominus. Si autem oportet, vt dicatur ex virgine conſubſtantialis nobis, & hoc dico domine: tamen filium Dei vnigenitum, dominum cæli & terræ, condominantem & conregnantem patri, cui conſidet, & collaudatur. Neque enim dico conſubſtãtialẽ negaſſe, eo quòd ipſe ſit filius Dei, ante quidem non dicebam: dico quidem modò tibi: puto, quod in exordio dixi. Nunc autem, quia veſtra ſanctitas hoc dicit, dico, Sanctiſſ. archiepiſcopus dixit: Ergò per neceſſitatẽ, non per voluntatem, veram fidem confiteris. Eutyches presbyter dixit: Nunc

Digitized by Google

domine ità habet. Vſque ad hanc horam metuebam dicere, quoniam ſcio Dominum noſtrum Deum, & de eius natura diſputare mihi non perſuadebam. Quoniam autem veſtra ſanctitas permittit & docet, dico. Sanctiſſ. archiepiſcopus dixit: Non nos nouitatem inducimus, ſed patres noſtri expoſuerunt. Et ſicut expoſita ab eis fides habet, ſic credẽtes, in his perſeuerare omnes volumus, & nullum aliquid innouare. Magnificentiſſ. Florentius Patricius dixit: Conſubſtantialem & ex duabus naturis poſt incarnationem Dominum noſtrum, qui ex virgine eſt, dicis, an non? Eutyches presbyter dixit: Confiteor ex duabus naturis fuiſſe Dominum noſtrum ante adunationem, poſt verò adunationem, vnam naturam confiteor. EPHESI ACTA. Dioſcorus epiſcopus Alexandriæ, dixit: Conſentimus * hic & nos omnes. Sancta ſynodus dixit: Conſentimus. Et cùm legerentur, CHALCEDONE ACTA. Orientales & qui cum ipſis reuerend. epiſcopi, dixerunt: Iſta nemo dixit. Anathema ei qui dixit iſta. Homicida dixit, Ægyptij dixerunt, Iſta Pharaonis ſunt, Anathema qui iſta dixerunt. Hæc Dioſcori ſunt. Hæc homicidæ ſunt. Poſt hæc quid quærimus? Voces nſas Imperatori, Multos annos Imperatori, Multos annos Auguſtæ, Multos annos ſenatui. Euſtathius reuerend. Epſ dixit: Et intẽtio piiſſimi Imperatoris, & intẽtio piiſſimę Auguſtę, & intẽtio vſa vult vnire eccleſias. Ergò nè, poſtq̃ hinc fuerimus egreſſi, incipiant aliq dicere, quoniam docuerũt duas naturas dicere poſt adunationem diuiſas: Et cùm hęc diceret, Baſilius reuerend. epiſcopus Seleuciæ Iſauriæ, dixit: Cognoſcimus duas naturas, nõ diuidimus: neque diuiſas, neque confuſas dicimus.

* huic

Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Percurre reliqua. Conſtantinus deuotiſſimus à ſecretis ſacri conſiſtorij, recitauit ex eadem ſcheda: CONSTANTINOPOLI ACTIONE VII. ACTA, EPHESI AVTEM LECTA, SED IN CHALCEDONE RELECTA. Sancta ſynodus dixit: Oportet te clarè confiteri, & anathematizare omne dogma, quod contrarium eſt his, quæ modò lecta ſunt. Eutyches dixit: Dixi ſanctitati veſtræ, quoniam ante hoc non dicebam. Nunc autem quoniam hoc docet ſanctitas veſtra, dico, & ſequor patres. Neque autem in ſcripturis inueni manifeſtè hoc explaoatum, neque omnes patres dixerunt. Si verò anathematizauero, væ mihi eſt, quòd patres meos anathematizo. Exurgẽs ſancta ſynodus, clamauit dicens: Anathema ipſi. Et poſt hæc ſanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Dicat ſancta ſynodus, quid meretur iſte præſens, neque confitens rectam fidem, neque conſentire volens his, quæ hæc ſancta ſynodus ſentit, ſed in ſua peruerſa & iniqua malignitate perſiſtens. Seleucus Deo amantiſſimus epiſcopus Amaſiæ, dixit: Dignus eſt quidem damnatione iſte, in veſtrę tamen ſanctitatis humanitate conſiſtit.

Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Si quidem confitens proprium peccatum, perſuaderetur anathematizare propriam doctrinam, & cõſentiret nobis ſequẽtibus traditiones ſanctorum patrum, meritò dignus eſſet venia. Sed quoniam permanet in ſua malignitate, ſubiacebit vindictis canonum. Eutyches presbyter dixit: Dico quidem iſta, quoniam & vos nunc iuſſiſtis, non autem anathematizo. Quod enim dico, in veritate dico. Magnificentiſſimus & glorioſiſſimus ex præfectis & conſulibus Florentius patricius dixit: Duas naturas dicis, & conſubſtantialem nobis eſſe? Eutyches presbyter dixit: Ego ſequor legem beati Cyrilli, & ſanctorum patrum, & ſancti Athanaſij, quoniam ex duabus quidem naturis dixerunt ante adunationem, poſt autem adunationem & incarnationem, non iam duas naturas, ſed vnam naturam dixerunt. Magnificentiſſimus & glorioſiſſimus ex præfectis & cõſulibus Florentius Patricius, dixit: Confiteris duas naturas poſt adunationem? dic. Si non dixeris, damnaberis. Eutyches presbyter dixit: Legi iubete ſancti Athanaſij ſcripta, vt aduertatis quoniam nihil tale dicit. Baſilius Deo amantiſſimus epiſcopus dixit: Si non duas naturas poſt adunationem dixeris, commixtionem & confuſionem dicis. EPHESI ACTA Exurgens Baſilius epiſcopus Seleuciæ Iſaurię, dixit: Hanc vocem, quam dicunt me dixiſſe, ego non dixi his verbis, neque ſcio iſta. Dicente verò monacho, ex duabus naturis dico Dominum Ieſum Chriſtum, poſt verò adunationem vnam naturam, & non addente incarnatam & inhumanatam, ſcio dixiſſe. Quia ſi dixeris, ex duabus naturis, poſt verò adunationem vnam, & non addideris incarnatam & inhumanatam, putaberis cõfuſionem dicere & cõmixtionem. Si autem addideris incarnatam & inhumanatam, ſimilia patrum noſtrorum dicis manifeſtè: quia ſecundùm expoſitionem patrum, aliud quidem eſt diuinitas eius, id eſt, vnius Domini IESV CHRISTI, & aliud caro eius, quæ ex matre eſt. Iuuenalis epiſcopus Hieroſolymę, dixit: Hęc ergò vox adulterata eſt? Baſilius epiſcopus Seleucię Iſaurię, dixit: Non ſum memor, neque ſcio dixiſſe. CONSTANTINOPOLI ACTIONE VII. ACTA, EPHESI LECTA, CHALCEDONE AVTEM RELECTA. Magnificentiſſimus & glorioſiſſimus Florentius dixit: Qui non dicit, ex duabus naturis, & duas naturas, non credit rectè. Exurgẽs vniuerſa ſancta ſynodus, exclamauit: Quę ex neceſſitate eſt, fides non eſt. Multi anni Imperatorum catholicorum, Imperatorum multi anni. Florentius vir illuſtris dixit: Fides veſtra ſemper vincit. Synodus dixit: Non conſentit. Quid illi perſuades? Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Per omnia

Hic error Eutychis, & ſequaciũ eius prodit ad lucem.

Eutyches

Digitized by Google

Eutyches quondam presbyter & archimandrita, & ex his, quæ anteà acta ſunt, & proprijs eius confeſſionibus. Valentini & Appollinaris peruerſitate repertus eſt ægrotare, & eorum blaſphemias incommotabiliter ſequi, qui nec noſtram reuerens perſuaſionem atque doctrinam, rectis noluit conſentire dogmatibus. Vndè lachrymantes & gemētes perfectam eius perditionem, decreuimus per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum ab eo blaſphematum, extraneum eum eſſe ab omni officio ſacerdotali, & à noſtra communione, & priuatu monaſterij, ſcientibus hoc omnibus, qui poſteà colloquentur ei, & ad eum conuenerint, quoniam rei erunt & ipſi pœnæ excommunicationis, ſicut qui non declinauerunt confabulationes eius.

¶ Flauianus epiſcopus Conſtantinopolitanus nouæ Romæ, iudicans ſubſcripſi.

Saturninus epiſcopus Martianopolis, iudicans ſubſcripſi.

Baſilius epiſcopus Seleuciæ Iſauriç, iudi. ſubſcripſi.

Seleucus Dei gratia epiſcopus Amaſię Helleſponti, iud. ſubſcripſi.

Eulalius epiſcopus Chalcedo. iudi. ſubſcripſi.

Timotheus epiſcopus *, iud. ſubſcripſi.

Dorotheus epiſcopus miſericordia Dei Neo cæſareæ, conſenſi & ſubſcripſi.

Aethericus epiſcopus Smyrnę, iud. ſubſcripſi & definiui, ſi quis aliud ſapit de fide, præter ea, quæ in Nicæa ab omni ſancta ſynodo diffinita ſunt, anathema ſit. Callinicus Apameæ, quæ eſt in Bithynia, ind. ſubſcripſi.

Cecropius miſericorda Dei epiſcopus Sebaſtopolis, iud. ſubſcripſi.

Meliphthongus miſericordia Dei epiſcopus ſanctæ Dei eccleſiæ, quæ eſt Iultopolis, iud. ſubſcripſi.

Lōginus miſericordia Dei epiſcopus. Cherſoneñ, iud ſubſcripſi.

Tryphon epiſcopus Chij ciuitatis inſulę ſanctę Dei eccleſię, ind. ſubſcripſi manu mea.

Paulus epiſcopus Appolloniadæ ciuitatis ſanctæ eccleſiæ, iud. ſubſcripſi.

Sabas epiſcopus Palti primę Syrię, iud. ſubſcripſi manu mea.

Iouinus epiſcopus Deuelteñ, iud. ſubſcri.

Iulianus minimus epiſcopus Coeñ. iudicio ſubſcripſi.

Saturnianus epiſcopus Thelmiſſi, & Eniandos, & Ioniæ ſanctæ Dei eccleſiæ, iud ſubſcripſi.

Euſtochius miſericordia Dei epiſcopus ſanctæ Dei eccleſiæ Docimei Phrygię, iud. ſubſcripſi.

Pionius minimus epiſcopus Troadis ciuitatis ſanctæ Dei eccleſię, iud. ſubſcripſi.

Coſſinius epiſcopus Hierocęſareę, iud. ſubſcripſi.

Ioannes minimus epiſcopus Hyrcaniorum ciuitatis, iudicio ſubſcripſi.

Diapherentius epiſcopus ciuitatis Olbæ, iudicio ſubſcripſi.

Romanus epiſcopus Eudoxiupolis, iudicio ſubſcripſi.

Julianus epiſcopus ciuitatis Moſtenæ, iud. ſubſcripſi.

Eudoxius epiſcopus ciuitatis Boſphori, iudicans & definiens per presbyterum meum Baſilium ſubſcripſi.

Thomas minimus epiſcopus Valētinianupolis, iud. ſubſcripſi.

Amelius epiſcopus Opotanæ ciuitatis, ſubſcripſi.

Secundinus epiſcopus * Noſelaneñ. his geſtis ſubſcripſi.

Ianuarius epiſcopus ciuitatis * Macrianæ, ſubſcripſi. for. * Noſtianus. * Marianę. * Macri populi

Timotheus epiſcopus Primopolis, iudicans ſubſcripſi,

Genethlius epiſcopus Argos, iud. ſubſcri.

Andreas p̄sbyter & archimandrita, ſubſcripſi in depoſitione Eutychis, per presbyterum Timotheum. Subſcriptio archimandritarum.

Fauſtus presbyter archimādrita, ſubſcripſi in depoſitione Eutychis quondàm presbyteri & archimandritę.

Martinus presbyter & archimādrita monaſterij B. Dionyſij, ſubſcripſi in depoſitione Eutychis quondàm presbyteri & archimādritę, per fratrem Philippum.

Manuelius presbyter & archimādrita, ſubſcripſi in depoſitione Eutychis.

Petrus presbyteri & archimandrita monaſterij B. Thalaſſij, ſubſcripſi in damnatione Eutychis, quondàm presbyteri & archimandritæ, per Theodorum monachum.

Iob presbyter & archimandrita, ſubſcripſi in depoſitione Eutychis per diaconum meum Andream.

Antiochus presbyter & archimandrita monaſterij B. Theotecni. ſubſcripſi in depoſitione Eutychis.

Abramius presbyter & archimandrita, ſubſcripſi in depoſitione Eutychis.

Theodorus monachus & archimandrita, ſubſcripſi in depoſitione Eutychis.

Theodorus presbyter & archimandrita monaſterij Aegyptiorum, ſubſcripſi in depoſitione Eutychis.

Pientius presbyter & archimandrita Baſilicę paruulorum, ſubſcripſi in depoſitione Eutychis.

* Flauianus archimandrita monaſterij ſancti Hermilli, ſubſcripſi in depoſitione Eutychis. *Claudius.

Euſebius presbyter & archimandrita monaſterij Heliæ, ſubſcripſi in depoſitione Eutychis.

Euſebius presbyter & archimandrita monaſterij ſancti Eulogij, ſubſcripſi per Theodulum diaconum meum, in depoſitione Eutychis.

Tryphon archimandrita, ſubſcripſi in depoſitione Eutychis.

Iacobus diaconus & archimandrita Syrorum, ſubſcripſi per Zotum monachum meũ, in depoſitione Eutychis.

Elpidius presbyter & archimandrita ſubſcripſi in depoſitione Eutychis.

Paulus presbyter & archimãdrita * Eryhij, ſubſcripſi in depoſitione Eutychis.

Caroſus presbyter & archimandrita, ſubſcripſi in depoſitione Eutychis.

Aſterius presbyter & archimandrita monaſterij beatæ memoriæ. Laurentij, ſubſcripſi in depoſitione Eutychis.

* Callinicus monachus & archimandrita monaſterij Theodoti, in Eutychis depoſitione ſubſcripſi.

Germanus presbyter & archimãdrita, ſubſcripſi in depoſitione Eutychis per Glyceriũ diaconum.

Marcellus exiguus presbyter & archimãdrita, ſubſcripſi in depoſitione Eutychis manu mea.

*Omnes quinquagintatres ſubſcripſerunt.

* 53. qui ſub ſcripſe runt.

Cumque lecta fuiſſent, EPHESI ACTA. Eutyches archimandrita dixit: Certa ex geſtis, quæ lecta ſunt, adulterata ſunt. Et ſunt, quæ in hoc negocio acta ſunt, & peto ea recenſeri.

Iuuenalis epiſcopus Hieroſolymæ dixit: Suſcepta percurrantur, & fidei inſerantur monimentorũ. Ioannes presbyter & primicerius notariorum, legit exempla geſtorum habitorum idibus Aprilis: CONSTANTINOPOLITANA ACTIO IN EPHESO LECTA, ET IN CHALCEDONE RELECTA.

Flauio Protogene, & qui fuerit nunciatus, conſulibus, cùm ſediſſent ex ſacro mandato in maiore porticu ſanctæ Eccleſiæ.

Flauianus reuerend. epiſcopus huius inclytæ vrbis.

Florentius magnificentiſſimus & glorioſiſſimus ex præfectis vrbis, & præfectus prętorij ſexiès, & ex conſul & Patricius.

Thalaſſius reueren. epiſcopus Cęſareæ ciuitatis prouinciæ Cappadociæ.

Euſebius reuerendiſſimus epiſcopus Ancyranorum ciuitatis.

Seleucus reuerendus epiſcopus ciuitatis Amaſiæ.

Baſilius reuerendiſſimus epiſcopus Seleuciuitatis Iſauriæ.

Alexander reuerẽ. epiſcopus Tomitanorũ ciuitatis prouinciæ Scythiæ.

Marinianus reuerendiſſ. epiſcopus Synnadorum.

Meliphthoogus reuerendiſſ. epiſcopus Iuliopolitanorum ciuitatis,

Acacius reuerendiſſ. epiſcopus Ariarathiræ ciuitatis.

Proculus reuerendiſſ. epiſcopus Adrianopolitanus.

Daniel reuerendiſſi. epiſcopus ciuitatis Cadenæ.

Sabas reuerendiſſimus epiſcopus ciuitatis Paltenæ.

Longinus reuerẽdiſſimus epiſcopus Cherſoneñ. ciuitatis,

Ioannes reuerendiſſimus * presbyter Parthenopolitanus prouinciæ Carię. * epiſcopus

Paulinus reuendus epiſcopus Theodoſiopolitanus prouinciæ Aſiæ.

Thomas reuerendiſſimus epiſcopus Theodoſiopol. prouinciæ Phrygię Pacatianę.

Timotheus reuerendiſſimus epiſcopus Saracenorum ciuitatis prouincię Paleſtinę.

Euſebius reuerendiſſimus epiſcopus Dorylei ciuitatis prouinciæ Phrygię Salutarię.

Paulus reuerendiſſimus epiſcopus Apolloniadis ciuitatis prouincię Bithynię.

Eudoxius reuerendiſſimus epiſcopus Boſphorenę ciuitatis.

* Euſtochius reuerendiſſimus epiſcopus Docimenę ciuitatis, * Euſtathi*

Timotheus reuerendiſſimus epiſcopus Primopolitanę ciuitatis,

Petrus reuerẽdiſſimus epiſcopus Theodoſiopolis ciuitatis prouincię Armenię.

Secundious reuerendiſſimus epiſcopus * Nocentianę ciuitatis. * Noſalenæ

Candidianus reuendiſſimus epiſcopus Antiochię ciuitatis prouincię Piſidię.

Iulianus reuerend. epiſcopus Coenſis.

Longinus reuerendiſſimus epiſcopus*Talbondanę ciuitatis prouincię Piſidię. * Menedunenſ.

Gerontius reuerendus epiſcopus Baſiliopolitanus.

Pergamius reuerendiſſimus epiſcopus Antiochię prouincię * Piſidię. * Phrygiæ Salutaris.

Paulus reuerẽdiſſimus epiſcopus ciuitatis Anthedoneñ.

* Natira reuerendiſſimus epiſcopus Gazenę ciuitatis. * Natyra

Euphrates reuerendiſſimus epiſcopus Eleutheropolitanus prouincię Cretę.

Tryphon reuerendiſſimus epiſcopus ciuitatis Chij.

Aurelius reuerendiſſimus epiſcopus ciuitatis Adramytioe, pręſente Mama viro ſpectabili comite, & proximo ſacri ſcrinij libellorum ſacrarumque cognitionum.

Macedooius reuerendiſſimus tribunus, notarius & referẽdarius dixit: Sub die ſexto iduũ Aprilium, ex ſacro mandaro iuſſus ſum, reuerendiſſimos epiſcopos fidem pridèm factorum monimentorum de accuſatione, quæ ioter Flauianum reuerendiſſ. epiſcopum, & Eutychen archimandritam mouetur, perquirere, quod & in pręſenti identidèm fieri Imperialis pręcepit authoritas. Flauius Florentius magnificentiſſ. ex pręfectis vrbis, & pręfectus prętorij ſexiès, & ex conſul, & patricius, dixit: quę acta ſuot in proſecutione viri ſpectabilis Macedonij referendarij, pręſente ſancta ſynodo, lectione pandantur. Cumque prolata fuiſſet ſcheda à ſacro ſcrinio libellorum & ſacrarum cognitionum, à Ioanne

ne deuotisſimo exceptore eiuſdem ſacri ſcrinij recitata eſt: CONSTANTINOPOLITANA ACTIO, EPHESI IN CONCILIO LECTA, CHALCEDONE AVTEM RELECTA. Flauio Protogene viro clarisſimo, & qui fuerit nunciatus, conſulibus, ſub die quinto Iduum Aprilium in Conſtantinopoli, cùm ſediſſent ex ſacra iusſione in ſanctisſimo baptiſterio catholicę eccleſię,

Thalasſius reuerend. epiſcopus Cęſarę ciuitatis Cappadocię.

Euſebius reuerēd. epiſcopus Ancyrę ciuitatis Galatię.

Conſtantinus reuerendus epiſcopus Meletinę ciuitatis.

Baſilius reuerend. epiſcopus Seleuciæ ciuitatis Iſauriæ.

Saturninus reuerend. epiſcopus Martianopolitanus.

Marinianus reuerendiſſ. epiſcopus Synnadæ ciuitatis.

Patricius reuerend. epiſcopus ciuitatis Chij.

Seleucus reuerend. epiſcopus Amaſiæ ciuitatis.

Candidianus reuerend. epiſcopus Antiochiæ ciuitatis prouinciæ Piſidiæ.

Timotheus renerend. epiſcopns Saracenæ uitatis.

[* Natyra] * Natira reuerend. epiſcopus Gazenæ ciuitatis.

Euſtathius reuerend. epis Pharnacię ciuitatis.

Panlus reuerend. epiſcopus Anthedoneñ. ciuitatis.

Thomas reuerend. epiſcopus Theoduſiopolitanæ ciuitatis.

Euſtacluus reuerend. epiſcopus ciuitatis Docimenæ.

Gerontius reuer. epiſcopus Baſiliopolitanus.

[* Ariocerasniorū, vel Acrotonotorum, vel * Acroceraniorum. * Nosalenæ] Aqnilas reuerend. epiſcopus ciuitatis * Autocyrotum.

Secundinus reuerend. epiſcopns * Nouenſenæ ciuitatis.

Acacius reuerendus epiſcopus Ariarathirenæ cinitatis.

Iulianus reuerendus epiſcopus Coenſis ciuitatis.

Proclus reuerendus epiſcopua ciuitatis Adraorum.

Eudoxius reuerendus Epiſcopus Boſphori.

Sabas reuerēd. epiſcopus ciuitatis Paltenæ.

Timotheus reueren. epiſcopus Primopolitanus.

Paulinus reuerend. epiſcopus Theodoſiupolis ciuitatis prouinciæ Aſiæ.

Paulus reueren. epiſcopus Apolloniadæ ciuitatis.

[* Mantina] Longinus reuerend. epiſcopus * Madinæ cinitatis.

Macedonius vir ſpectabilis tribunus, notarius & referendarius dixit: Eutyche reuerē. archimandrita, oblatis precibus ſacratiſſimo Imperatori, ſuggeſſit pridèm ſe reperiſſe & reliqua, quæ in ſacris ſcrinijs continentur,

Magnificentiſſimus Patricius dixit: Oblatæ preces reuerendi Eutychis monachi, perlegantur, & venerabilis tribunus & notarius & referendarius doceat, ſi qui obſeruant pro perſona agentes eiuſdem reuerendi monachi. Et antequàm legerentur, Macedonius tribunus, notarius & referendarius, dixit: Obſeruant, qui pro perſona monachi poſſint dicere magnificentisſimus Patricius dixit: Quid pro hoc placet reuerendiſſ. epiſcopis? Euſebius reuerendisſimus epiſcopus Dorylei ciuitatis, dixit: Si per procuratorem dicit, me inbete recedere. Magnificentisſimus Patricius dixit: Quod Imperialis præcepit authoritas, omnibus modus obſeruandum eſt. Vndè ſi conſentiunt reuerendiſſimi epiſcopi, vt ſuſcipiantur hi, qui pro perſona reuerendi monachi agere parati ſunt, dicant. Meliphthongus reuerendisſimus epiſcopns dixit: Tali facta accuſatione, conſequens eſt, adeſſe eum, qui accuſatur, præſertim quia huiuſmodi accuſationes non ſinè periculo fiunt. Nec enim leue eſt ac tranſitorium, quod vertitur, & ideò alterum pro altero decertare non licèt. Quoniam igitur piiſſimus Imperator ex auita traditione conſueuit orthodoxam continere fidem, & in nullo ſanctas regulas irrumpere, poſtulamus eius referri clementiæ. Et ſi iuſſerit criminali cauſa alterum pro altero decertare, & hoc ſuſcipimus, præcipuè quia vniuerſalem pręcepit fieri Synodum. Et neceſſe eſt, maiores cauſas in * eum reſeruare concilium. Et vocati ſunt multi, & iuſtum eſt, quæ à pijsſimo principe præcepta ſunt, effectui mancipari. [* illud] Magnificentisſimus Patricius dixit: Quod ſibi de hoc venerabilis tribunus notariorum & referendarius mandatum eſſe cognoſcit, exponat. Macedonius venerabilis tribunus notariorum & referendarius, dixit: Pijsſimus Dominus noſter cognoſcens damnatum eſſe prædictum virum, iuſſit pro eo omnibus modis directos ingredi, vt cognoſcant in relectione chartarum, quæ ab epiſcopo ad eum dicta ſunt, & quæ ab eo ad ſanctiſſimum epiſcopum. Magnificentiſſimus Patricius dixit: Simplex eſt quod poſtulatur. Et propter hoc illi ingrediantur, & ſub eorum pręſentia preces recitentur. Et cùm ingreſſi fuiſſent, & ſtetiſſent in medio Conſtantinus, Eleuſinius, & Conſtantius reuerendi monachi, Macedonius venerabilis tribnnns, notarius & referendarius, proferens ſanctum Euangelium, dixit: Oportet omnia, quę mandata ſunt ab eorum pietate, dicere me. Iuſſit igitur eos, qui dudùm præſentes fuerunt, ſacratisſimos epiſcopos, ſub ſacramento dicere, ſi verę ſunt legendorum monimentorum profesſiones ab vtraque parte illatę. Baſilius

reueren-

Digitized by Google

reuerendiſſimus epiſcopus Seleucienſium Eccleſiæ, dixit: Hactenùs iuramentum epiſcopis neſcimus oblatum. Sed & præceptum eſt nobis à Domino Chriſto, non iurandum, neque per cælum, quia thronus Dei eſt: neque per terram, quia ſcabellũ pedum Dei eſt: neq; per caput ſuum, quenquam iurare, quid nullus poteſt vnum capillum, qui à Deo creati ſunt, ipſe facere. Vnuſquiſque verò ſicut ante altare ſtans, Dei timorem habens præ oculis, & propriam conſcientiam mundam ſeruans Deo, quod in memoriam retinet, nullatenùs habet intermittere. Magnificentiſſimus Patricius dixit: Sicut ſemel dictum eſt, precum lectio ſequatur. Et per eundem deuotiſſimum exceptorem recitatum eſt: Pijſſimis & fideliſſimis amicis Chriſti, Imperatoribus noſtris, Theodoſio & Valentiniano patribus patriæ Auguſtis, Eutyches archimandrita: In omnibus mihi poſt Deum & ſalutis & veritatis manifeſtatio facta eſt vera pietas, in nulla re prætermittens inquiſitionem facere eorum, quæ vel de fide, vel aduersùs me calumnioſè mota ſunt. Geſta enim, quæ ſunt compoſita à reuerendiſſimo archiepiſcopo Flauiano aduersùm me, legi heſterno die, & reperi contraria his, quæ acta ſunt, contineri inchartis. Nec enim, quæ ipſe ad me locutus eſt, iacebant in eis: neque, quæ ego locutus ſum, inſeruerunt eidem monimento. Supplico igitur veſtræ ſerenitati, conſuetè orthodoxæ fidei patrocinanti, & meæ paruitatis opinioni, vt dignetur præcipere beatiſſimos epiſcopos, qui in hac cauſa tunc reſederunt, & notarios reuerendiſſimi epiſcopi Flauiani, & reuerend. clericos, qui ad me directi fuerant, vocantes vt occurrerem, & reuerend. diaconum Athanaſium reuerend. epiſcopi Baſilij, conuenire in præſentia ſanctiſſimi epiſcopi Thalaſſij, quatenùs interrogati dicant, omni cum veritate *ſcriptis, quid nouerint: vt hoc conſecutus, more ſolito laudans gratias agam Domino & Deo omnium Chriſto & veſtræ ſemper pietati. Idem deuotiſſimus exceptor dixit: Eſt in recitata prece etiàm diuina annotatio* ſacratiſſimi & pijſſimi Imperatoris noſtri. Magnificentiſſimus Patricius dixit: Summa cum veneratione percurratur. Et per eundem deuotiſſimum exceptorem recitatum eſt: Deponant apud reuerend. epiſcopos non ſolùm, qui dudùm conuenerant, verùm etiàm & reuerendiſſimum epiſcopum Thalaſſium, vt omnibus his præſentibus, quos ſupplicatio loquitur, negocij veritas inquiratur. Flauianus reuerend. epiſcopus dixit: Reuerendi diaconi & notarij, Aſterius & Ætius, Nonnus, Aſclepiades, Procopius, præſtò ſunt. Cumque in medio ſtetiſſent, Aſterius, Ætius, Nonnus, Aſclepiades, Procopius, notarij Flauiani reuerend. epiſcopi, magnificentiſſimus Patricius dixit: Præſentibus omnibus monimenta ex ordine relegantur. Et priùs quàm offerentur, Ætius reuerend. diaconus & notarius dixit: Neſcimus per veſtigia veſtra, cur vocati ſumus.

Diuiniſſimi

Magnificentiſſ. Patricius dixit: Religioſiſſ. diaconi & notarij reuerend. epiſcopi Flauiani, monimenta in hoc negocio celebrata offerent relegenda. Aetius diaconus & notarius dixit: Neque cauſam ſcimus, pro qua hic aſſiſtimus, neque pro quo geſtorum exiguntur monimenta. Hac de re differimus, & ſupplicamus ſcire, pro quo adſtamus, & reſpondere debemus. Magnificentiſſimus Patricius dixit: Geſta quæ in cauſa Eutychis monachi acta ſunt: inquirimus publicari. Ætius diaconus & notarius dixit: Accuſatio enim aliqua aliquandò talis aduersùm nos emerſit. Magnificent. Patricius dixit: Cauſam requirere iuſſus ſum, & propter hoc neceſſaria eſt geſtorum oblatio. Cur ergò dilatione & calliditate vteris? Ætius diaconus & notarius dixit: Qui exordium inquiſitionis negocio præſtitit & originem, det nobis tempus reſpondendi, vtrùm proferamus, aut non proferamus. Magnificentiſſ. Patricius dixit: Vos geſta excepiſtis, à vobis ergò offerenda ſunt. Aetius diaconus & notarius dixit: Quis eſt accuſator? Seleucus reuerend. epiſcopus dixit: Preces Eutychis archimandritæ lectæ ſunt nobis, continentes, quòd peruiderit geſta, & depræhenderit in eis non contineri, quæ in ſancta ſynodo acta ſunt. Iuſtum ergò nobis hoc videtur, vt proferantur illa monimenta, quæ legiſſe ſe aſſeruit, & ex eis cauſæ fieri examinationem.

Magnificentiſſimus Patricius ad Ætium dixit: Authenticis monimentis opus eſt, in quibus ſubſcriptiones epiſcoporum continentur. Propter quod (vt ſæpe interlocutus ſum) hæc à notarijs proferantur. Aetius diaconus & notarius dixit: Dignetur magna & ſancta ſynodus, & veſtra magnificentia tempus nobis dare, de quibus volumus dicere. Nec enim ſinè periculo nobis eſt. Magnificentiſſimus Patricius dixit: Monimenta priùs conuenit publicare. Poſtmodùm enim, ſi quid docere deſideras, facultas tibi præſtabitur. Aetius diaconus & notarius dixit: Nihil incongruum, neque iniuſtum poſtulamus. Et præ omnibus magnificentia veſtra cognoſcit, & ſicut dixi, quia non de paruo nobis eſt periculum. Audiuimus autem, quia interpellatio aduersùm nos facta ſit à quodam apud pijſſimum & Chriſto amantiſſimum (& qui à Domino Deo conſeruatur) Imperatorem. Supplicamus has nobis declarari abiectiones, & cauſas agnoſcere, & perſonam ſtatui, & manifeſtam accuſationem aduersùs certas perſonas fieri, atque ità reſpondebimus, & nos defendemus, præſumentes de veſtra iuſtitia. Magnificentiſſimus Patricius dixit: Aduersùs vos interim nihil depoſitum eſt, ſed geſta quæruntur, quæ ſic (vt ſæpius dictum eſt) à vobis offerenda ſunt.

Iniuſtæ interpellationes.

Iuſtæ petitiones.

Aetius diaconus & notarius dixit: Monimentorum acta nos deducunt in medium.

Neque

Neque enim ab alijs ſcripta ſunt. Magnificentiſſimus Patricius dixit; Nè aliqua ſuſpicione percuſſus, hæc proferre formides. Aetius diaconus & notarius dixit; A me tale aliquid nec dictum, nec geſtum eſt. Magnificentiſſimus Patricius dixit: Monimenta proferantur. Et priuſquàm offerentur, reuerend. epiſcopus huius inclytæ ciuitatis, dixit: Cognoſcitis, quia tunc ſancta Synodo congregata, & voces ab vtraque parte vos excepiſtis? Et ſubtiliter cognoſcitis, quæ à vobis ſcripta ſunt. Et ſi hæc vera ſunt, expreſsìm & cum DEI timore timore dicite. Sin verò aliqua falſa ſunt, quaſi ante tribunal Chriſti nolite mentiri, & falſarium non taceatis. Hæc ità interloquente reuerendiſſimo epiſcopo, magnificentiſſimus Patricius dixit: Propoſitum reuerend. epiſcopi nouimus, quia propria conſcientia fiſus, interfatus eſt religioſiſſ. notarios geſta proferre, & docere de omnibus veritatem. Quapropter geſta (ſicut ſæpiùs dictum eſt) offerantur. Aetius diaconus & notarius dixit: Admonitio ſanctiſſimi & beatiſſimi archiepiſcopi noſtri, noſtræ tribuit voluntati, quatenùs inter acta veritatem dicamus. Si ergò * nobis dicentibus digni fide conſtabimus, & confitebimur & proferemus, & veritatem dicemus. Magnificentiſſimus Patricius dixit: Monimentorum lectio celebretur. Aetius diaconus, & notarius dixit: & ſanctam ſynodum, quæ tunc fuit præſens, præcipere nobis proferre monimentorum ſeriem. Reuerendiſſimus epiſcopus Seleuciæ dixit: Semèl ſanctiſſimo archiepiſcopo noſtro iubente proferri monimentorum geſta, nullam dilationem in proferendis actis conuenit fieri. Et, quaſi ſi a reuerendiſſ. epiſcopis dictum ſit, hęc eadem omnes dicimus. Magnificentiſſimus Patricius dixit: Dum ſingula capitula releguntur, quid in his repræhenſibile probat pars reuerendi monachi, proſequatur: & reſcripta, quæ penès ſe habet pars prædicti reuerendi monachi, oblata lectione, cum geſtis authenticis conferantur. Et cùm vtraque pars obtuliſſet monimenta, Aetius diaconus & notarius dixit: Si iubet magnificentia veſtra, habemus aliquid dicere: Didicimus, quòd per ſupplicationē docuit reuerend. Eutyches, ſe geſta recenſuiſſe, & exindè cauſas pro ſuis aſſertionibus reperiſſe, hæc acta petimus. Quo dicente, magnificentiſſimus Patricius dixit: Propter hoc, conferri authenticis geſtis reſcripta diximus. Aetius diaconus & notarius dixit: Petimus agnoſcere, vtrùm authentica ſint, an exemplaria, aut ſi quid tale ab aliquo ei eſt præſtitum. Magnific. Patricius dixit: Reuerend. Conſtantinus, ſi hæc quæ profert, exemplaria ſunt aut authentica, doceat. * Aetius diaconus & notarius dixit: Exemplaria ſunt. Magnificentiſſ. Patricius dixit: Nunc lectio ſubſequatur. Et priuſquàm legerentur, Aetius diaconus & notarius dixit: Petimus conſiderare ſeriem geſtorum,

for. * Conſtantinus

Satìs prudēter Aetius manus proprietatem

quę ab eis offertur, vt cognoſcamus, cuius manus ſit, vel à quo data ſit, aut ſi à notarijs ſit edita. Suſcipite noſtras petitiones, quæ non ſunt incongruę. Magnificentiſſimus Patricius dixit: Si authenticis geſtis ſchedæ non concordant, hæc iuſtè poſteà requirentur.

quærebat agnoſcere vt videret, an aliquis notariorū Eutychis dementiæ conſentiret

Aetius diaconus & notarius dixit: Nihil prohibet. Semper iudicaſtis, & iudicando claruiſtis.

Magnificentiſſimus Patricius dixit: Superfluis prætermiſſis, lectio celebretur. Et relecta per Aſterium deuotiſſimū exceptorem authentica ſcheda, à notarijs oblata, & ab alio collatis exemplaribus, prolatis à parte Eutychis reuerend. presbyteri & archimandritæ, relecta ſunt, & ab exordio recenſita ſunt prima & ſecunda acta, quæ & in monimentis ità inſerta ſunt: Conſulatu Flauiorum Zenonis & Poſthumiani venerabilium conſulum, ſub die ſextu Idus Nouembris in amica Chriſti & regia vrbe Conſtantinopoli * Roma, Et reliqua. Et poſtquàm lecta ſunt prima & ſecunda actorum ſeries, & ſuppletis depoſitionibus reuerend. epiſcoporum, Aetius diaconus & notarius dixit; Petimus ſanctam & magnam ſynodum interrogari, auditis proprijs vocibus & geſtorum ſerie, nè aliquid falſatum ſit vel corruptum. Magnificentiſſimus patricius dixit: in hoc ipſo quòd tacent, conſentire monſtrantur. Vndè conuenit & reliqua recenſeri. Et per eundem deuotiſſ. exceptorem tertia geſtorum ſeries eſt relecta, quæ eſt & monimentis inſerta. Et relecta proſecutione viri religioſiſſ. Ioannis presbyteri & defenſoris, Conſtantinus diaconus & monachus dixit: Ità non eſt dictum per veſtigia veſtra, vt continet. Idem deuotiſſ. exceptor, repetita eadem lectione, relegit: Et ſi aſicubi contigit, aliqua ab eis in aliquibus verbis falli, aut errari, hoc neque accuſare, neque ſuſcipere, ſolas autem ſcripturas ſcrutari, vt firmiores ſanctorum patrum expoſitionibus. Dum lectum fuiſſet, Conſtantinus reuerend. diaconus & monachus, dixit: quoniam diuerſis modis locuti ſunt ſancti patres, & omnia ſuſcipio. In regula autem fidei non ſuſcipio, & quandò perturbatio & inuſitatio facta eſt, Conſtantinus reuerend. diaconus & monachus, dixit: Hoc rogo, vt qui egreſſi ſunt, & audierunt ab archimandrita cum integra conſcientia, quaſi in præſentia Domini, quæ audierunt, cum veritate dicant, præiudicio minimè generato archimandritæ. Et ex mea proſecutione rogo reuerend. clericos, qui interfuerunt, deponere, quę ab eo audierint, vt religioſum diaconum Athanaſium. Seleucus reuerend. epiſcopus dixit: Ante proſecutionem fratris Conſtantini, qui in perſona directi ſunt ipſius, qui precem porrexit, promiſerūt omnia, quæ ipſi dixerunt, rata habere eorum archimandritam, & petimus vocem præiudicantem non facere præiudicium monimentis actorum. Conſtantinus diaconus & monachus

monachus dixit: Supplico illud auferri, quod eſt in regula fidei, quia in perturbatione neſciens ſum locutus. Seleucus reuerendus epiſcopus dixit: Quia, cùm quies eſſet ante perturbationem, hanc vocem frater Conſtantinus depoſuit, atteſtantur & ſanctiſſimi epiſcopi, necnon & ipſorum poteſtas. Magnificentiſſimus Patricius dixit: De poſtulatione vtriuſque partis, quid conſiderandum putant, reuerend. epiſcopi Thalaſſios & Euſebius dignentur dicere. Reuerend. epiſcopus Thalaſſius dixit: Non poteſt directus à reuerend. monacho certa quidem de his, quæ ipſe voce ſua confitetur, ſuſcipere in certa autem minimè ſuſcipere. Reuerendus epiſcopus Euſebius Ancyranorum ciuitatis, dixit: Et mihi ſimiliter placet, vt qui perſonam religioſi archimandritæ ſuſcepit, omnia ei firma conſiſtant, quę ex eius voce prolata ſunt: & non in parte velle ea teneri, in parte verò quæ dicta ſunt, improbare. Magnificentiſſ. Patricius dixit: Reuerend. Ioannes presbyter & Andreas, quæ cognoſcunt ſe ab Eutyche monacho audiſſe, memores ſuæ opinionis, exponant. Et cùm in medio ſtetiſſent Ioannes reuerend. presbyter & defenſor ſanctæ eccleſiæ huius glorioſæ ciuitatis, & Andreas reuerend. diaconus, Conſtantinus diaconus & monachus dixit: Non diximus, quia complacent omnia archimandritæ, quæ dico. Magnificentiſſimus Patricius dixit: Voces tuæ in monimentis continentur. Seleucus reuerend. epiſcopus dixit: Veniens magnificentiſſimus referendarius, directus à pijſſimo & Chriſti amico Imperatore noſtro, depoſuit in propria perſona archimandritæ Eutychis directos Conſtantinum, & qui cum eo ſunt, ſuſcepturos omnia, quæ in eum inferuntur. Magnificentiſſimus Patricius dixit: Verba ſimiliter tua eiſdem monimentis cõtinentur. Et adiecit Religioſus presbyter Ioannes, quę ab Eutyche reueren. monacho audiuit, exponat. Et priuſquàm exponeret, Meliphthongus reuer. epiſcopus dixit: Ex prouidentia quadam in exordio ſtatim, accuſatione inſtante, commemoraui, & dixi, quia non de qualibetcũque re accuſatio commouetur, neque per procuratorem tam periculoſa cauſa tentari aut fieri debet: ſed neceſſaria eſt & accuſati præſentia, legibus hóc præcipientibus. Si verò fortè videtur pijſſimo principi, per procuratorem ventilari criminale negocium, & accuſare ſinè periculo, & hoc conſtituerit, innoteſcat ipſi. Et neceſſe nos erit in omnibus Imperatoris Chriſti amici cedere iuſſioni. Reuerend. epiſcopus Seleucus dixit: Firmitatem tenentibus etiam his, quæ & hodie acta ſunt, ex proſecutione magnifici referendarij, & conſenſu ſanctorum epiſcoporum, & magnificentiſſimi, & glorioſiſſimi exconſulis & patricij Florentij, exponant & reuerend. Ioannes presbyter & Andreas diac. quæ nouerunt. Ioannes reuerend. presbyter & defenſor, dixit: Ea quidem, quæ profeſſus ſum, & ſanctiſſimo & Deo amabili concilio ſunt relecta, præſente & magnificentiſſimo, & per omnia glorioſiſſimo exconſule ac patricio Florentio, quoniam hęc veritate ſubſiſtunt, hoc & religioſiſſimus diaconus. Quo dicente, Conſtantinus diaco. dixit: Non omnia ſunt relecta. Idem Ioannes reuerend. presbyter & defenſor, dixit: Etiàm, eccè hoc dico. Conſtantinus reuerend. diaco. dixit: Ego vnum verbum dixi perturbatus, & ſcriptum eſt. Quo dicente, reuerend. epiſcopus Thalaſſius dixit: Sufficiebat quidem & opinio Ioannis presbyteri. Quoniam verò euangelium nobis omnibus eſt ante poſitum, rationabile eſt, & ipſum ſuper his, quæ dicit, coram euangelio roborare. Idem Ioannes reuerend. presbyter & defenſor ſubiungens, dixit: Quoniam verò hæc veritate ſubſiſtunt, & ex eo quod placuit aduerſario de bitare, maiore ea vinculo veritatis obſtrinxit, & hoc agnouit Deo amabile ſanctumque concilium ex eo, quòd poſteà verba propria refutare tentauit. Sed quoniam oportet perfici lectionem, & ſatisfieri mihi & conſequentibus, quatenùs cognoſcam ea, quæ dicta ſunt à reuerend. Archimandrita Eutyche, & ſi conuenientia dixi his, quæ tunc à me dicta ſunt, aut denegem, ſi à me non cognoſci contigerit, peto veſtram Deo amabilitatem, & pleniſſimam fieri lectionem, vt & cuncta perſpiciam propter reuerentiam ſancti euangelij, quod veſtra Deo amabilitas propoſuit, & verbum conſequar veritatis. Magnificentiſſimus Patricius dixit: Rurſùs Ioannis presbyteri voces ex monimentis repetantur, vbi aliqua ab Eutyche ſe audiſſe confeſſus eſt. Et per eundem deuotiſſimum exceptorem denuò voces Ioannis presbyteri recitatę ſunt. Religioſus Ioannes presbyter & defenſor, dixit: Ante hoc ſent rend. Euſebio epiſcopo interpellante veſtram ſanctitatem in ſynodo, & accuſante reuerend. Eutychen presbyterum & archimandritam, & libellum ſcriptis porrigente, declarantem ægrotare eum hæreticorum paſſione, & poſtulante euocari eum ad veſtram ſanctitatem, & ſatisfacere pro his, quæ ei ab eo ingerebantur, prouidés veſtra in circũſcripta ſapientia præcipit, peruenire me & reuerend. Andream diaconum ad monaſterium ipſius, & euocare eum ad ſatisfaciendum. Quo facto, peruenientes ad eum in monaſterio ipſius libellos ei legimus, & exemplaria eorum dedimus, & accuſatorem manifeſtauimus, & nunciauimus, ei veſtræ ſanctitatis euocationem, pro ſatisfactione apud beatitudinem veſtram. Qui occurrere quidem, & ſatisfacere modis omnibus abnegauit, dicens, hoc apud ſe decretum ex diffinitione quadam ab initio contineri, vt nullo modo alibì à ſua congregatione diſcederet, ſed quodammodò eum velut in ſepulcro degere in monaſterio. Cognitum vero per nos ſanctitati veſtræ fieri poſtulauit, quia Deo amantiſſimus epiſcopus

Sequentia ante habẽtur poſt extę actionis initium.

Euſebius

Euſebius olim inimicus eius exiſtens, detra-ctionis atque iniuriæ gratia, hanc accuſatioñe aduersùs eũ cõflauerit. Paratũ enim ſe eſſe di-bat expoſitionibus ſanctorũ Patrũ, qui in Ni-cæno & Epheſino cõgregati ſunt, cõſentire & ſubſcribere eorũ interpretationib⁹ fatebatur. Si verò alicubi contigerit, ab ipſis in aliquibus verbis vel falli, vel erraſſe, hoc neq; accuſare, neq; ſuſcipere, ſolas autẽ ſcripturas inquirere, ſicut patrum expoſitionibus firmiores. Poſt inhumanationem verò DEI verbi, id eſt, poſt Natiuitatem Domini noſtri IESV CHRISTI, vnam naturam adorare, & hanc DEI incarnati & inhuamanati. Et de huiuſmodi codicem proferens, legebat. Addebat autem detractionem quandam contra ſe vbique diffuſam, quaſi ipſe dixerit, quòd de cælo carnem Deus verbum deduxerit, ſe verò liberum eſſe ab huiuſmodi detractione. Ex duabus verò naturis adunatis ſecundùm ſubſiſtentiam factum Dominum noſtrum IESVM CHRISTVM, neque didiciſſe in expoſitionibus ſanctorum patrũ, neque ſuſcipere, ſi contigerit ei aliquid huiuſmodi à quolibet relegi: quoniam diuinæ ſcripturæ, ſicut dicebat, meliores ſunt ſanctorum patrum doctrinis. Et hæc dicens, confitebatur perfectum Deum eſſe, & perfectum hominem, qui natus eſt ex Maria virgine, non habentem carnem conſubſtantialem nobis. Hoc autem mihi colloquens, dixit. Sanctiſſ. archiepiſcopus dixit: Hæc eadem ſolus audiſti, an & qui tecum directus eſt, Andreas diaconus? Reuerend. Ioannes presbyter & defenſor dixit: Cùm iſta mihi mandaret veſtræ ſuggerere ſanctitati præſens erat & reuerend. diaco. Andreas. Et poſtquam lectum eſt, Ioannes reueren. presbyter & defenſor dixit: Scit & veſtra magnificentia, & Deo amabilis & ſancta ſynodus, quoniam impoſſibile eſt, eiſdem verbis vti eum, qui dirigitur enunciationem aliquibus intimare. Nec enim hoc vel probatiſſimorum rhetorum aliquis forſan efficit, aliena verba deferre, & aliquibus deportare. Veruntamen quandò hæc à reueren. archimandrita Eutyche inquirebam, præſens fuit & reueren. Andreas diaconus, & inſuper reuerend. Athanaſius diaconus. Ego autem eo tempore commemoratorium faciens apud meipſum, vt putabam, quæ ille dixit, cuſtodio, atque apud me habeo. Oportuit autem eundem reuerend. archimandritam Eutychen, eſſe præſentem his, quę hodiè peraguntur præ confuſione mea. Hoc enim & à veſtra incircunſcriptibili prudentia credidi comprobari, vt ipſe, qui dixerat mihi, præſens fuę, quę à me dicebantur, audiret, & interrogatus contradiceret ſermonibus meis, aut conſentiret eis. Nec enim puto religioſum virum propoſitis ſanctis euãgelijs verba mea deſtruere, quę tunc ipſe locutus eſt, maximè cùm & præſens reuerendiſſimus Diaconus Conſtantinus aliquandò quidem conſentit his, quæ à me dicuntur, aliquandò autem & ſuſpicatur, & aduerſatur his, quę à me dicta ſunt. Et rogo, nè ſatis à me expreſſiùs verba quęrantur, quę ille locutus eſt. Nec enim hoc quiſquam facere potuit, ipſis prorsùs verbis redintegrare alicuius eloquia. Conſcriptos autẽ à me ſermones tunc in *commemoratorio iubete relegi. Magnificentiſſimus Patricius dixit: *Cõmemoratorium, quod poſtulat, relegatur, & conferatur profeſſioni, quę geſtis continetur, vt ſi quid ex ſenſu vel ex verbis diſſonat, agnoſcatur. Et priuſquàm legeretur, Ioannes reuerend. presbyter & defenſor, dixit: Rogo primum, vtrùm diaconus Andreas & reuerend. diaconus Thalaſſius præſentes dicant, ſi conſonant his, quę iam lecta ſunt, & à me iampridem expoſita. Magnificentiſſimus Patricius dixit: Interim lectio ſubſequatur. Et cùm protuliſſet *commentarium reuerend. Ioannes presbyter & defenſor, per eundem deuotiſſimum exceptorem relectum eſt: Ante hęc religioſo Euſebio epiſcopo in concilio veſtrę beatitudinis interpellante, & accuſante Eutyhen reuerend. presbyterum & archimandritam, & libellum contra eum dante, quo indicatur heretica eum ęgrotare perfidia, ac poſtulante eundem reuerend. archimandritam accerſitum, ſatisfacere de ijs, quę ei ab impingebantur, prouidens catholicę fidei incircunſcriptibilis veſtra prouidentia, abire ad illum pręcepit me & reuerend. diaconum Andræam, & vocare eum ſatisfacturum. Hoc autem facto, nobiſque ei in ſuo monaſterio pręſentatis, relectaque ei accuſatione cõſcripta, atque exemplaribus traditis, accuſatoreque etiam declarato, & euocatione ad ſatisfactionem apud veſtrum Deo amabile ſanctumque concilium memorata, huc quidem venire, & his, de quibus inclamatur, occurrere, modis omnibus diſtulit, dicens decretum ſibi, & diffinitione quadam ab exordio conſeruatum, nuſquam alibi à congregatione diſcedat, propterea quòd velut in ſepulcro quodã in monaſterio degat: innoteſcere verò per nos veſtrę ſanctitati poſtulauit, quòd olim inimicus eius exiſtens Deo amantiſſimus Euſebius iniurię & derogationis gratia, hanc cõtra eum accuſationem inſtituit: ipſe enim ſequi ſe expoſitiones ſanctorum & beatiſſimorum patrum, qui in Nicæno atque Epheſino concilio fuerunt, & ſubſcribere, eas paratum eſſe promittit. Si verò fortè alicubi (vt dicebat) circa aliqua verba vel errauerũt patres noſtri, vel falli potuerunt, ea ſe (quòd ad ipſum attinet) neque accuſare, neque ſuſcipere, ſed ſolas diuinas ſcripturas ſcrutari de huiuſmodi, vtpotè firmiores. Dicebat autem memoratis aliquibus, vanas contra ſe derogationes diſperſas, quaſi Deus verbũ carnem de cęlo deduxerit, alienum ſe autem ab huiuſmodi derogatione. Nam poſt incarnationem Dei verbi,

Margin notes: *commentario — *Commentarium — *commemoratorium — [illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible] — [illegible] — *commentario

Digitized by Google

verbi, hoc eſt, poſt natiuitatem Domini noſtri IESV CHRISTI, vnam naturam adorare, & hanc DEI incarnati atque inhumanati, & de hoc codicem proferens, relegebat. Duabus enim de naturis poſt vnitionem Domini noſtri IESV CHRISTI diſputare, neqne didiciſſe in expoſitionibus patrum, neque ſuſcipere, ſi contingat ei fortè tale aliquid relegi, eo quòd diuinæ ſcripturæ (vt dixit) nullam de naturis faciant mentionem, & meliores ſint expoſitionibus magiſtrorum. Et hæc dicens, addebat quoniam Deus perfectus, & homo perfectus eſt natus ex virgine. Magnificentiſſimus Patricius ad Conſtantinũ monachum dixit: Secundùm narrationem *commemoratorij, an ſecundùm monimentorum ſeriem locutum fuiſſe reuerẽdiſſimum monachum Eutychen clericis dicis? Conſtantinus reuerend. diaco. & monachus, dixit: Quicquid allegauerint, qui audierunt, hoc ſuſcepit archimandrita cum veritate. Magnificentiſſimus Patricius dixit: Andreas, quæ ab ipſo monacho audiuit, edicat, relectis priùs eius vocibus ex monimentis geſtorum. Et priuſquam legerentur, Eleuſinius reuerend. monachus dixit: Non habentem carnem conſubſtantialem nobis, hoc mihi in locutione dixit, ſed in prolato ab eo *commentario non continet. Magnificentiſſimus Patricius dixit: Quid ad hæc dicit religioſus Ioannes? Ioannes reuerend. presbyter & defenſor, dixit: Sanctas ſcripturas propoſuit nobis humilibus veſtra beatitudo & veſtra magnificentia: & quę habet *commemoratorium meum, iſta & confeſſio in geſtis: & ſi contigit in ſermonibus ea diſſonare, non ſcio quid dicere. Magnificen. Patricius dixit: Sed non eſt modicum, quod dicitur immutatum. Ioannes presbyter & defenſor, dixit: Et quis poteſt aliena verba redintegrare cuilibet, ſed magis ipſum intellectum, quẽ dixit? Quo dicente, Magnific. Patricius dixit: Quid ergò iſtum in hac parte dixiſſe confirmas? Ioannes religioſus presbyter & defenſor dixit: Quid enim extat ambiguum de conſubſtantiali? Dixit, quia matri cõſubſtantialis eſt, non dixit, nobis hominibus. Aut ſibi vultis, miro quia dixit, conſubſtantialis matri eſt, non nobis conſubſtantialem habet carnẽ. Magnifi. Patricius dixit: Rurſus hæc pars tam de monimentis, quã de *cõmemoratorio relegatur, & tunc Ioannes ſpecialiter fateatur, quid in hoc ab eo audierit. Quo facto, Ioãnes reue. presbyter & defenſor, dixit: Iſtud mihi ſoli diſputans dixit, quoniam conſubſtantialem nobis carnem nõ habet, ſed matri. Magnificentiſſ. Patricius dixit: Oblitus es, quæ audiſti, & propterea hęc *commemoratorio non indidiſti? Ioannes religio. presbyter & defenſor, dixit: Quoniam præſentes mecum viri reuerend. diaconi nõ audierunt, quæ mihi ſeorſum dicta ſunt, propterea hæc non indidi *commemoratorio. Conſtantinus diaconus &

*Cõmẽtarij
*cõmemoratorio
*cõmentariolum.
*commentario.
*cõmẽtario
*cõmẽtario

monachus dixit: Et hoc rogamus, vt reueren. diaconi veniant, & cum veritate profiteantur, quæ audierunt ab archimandrita: &, ſi ſeorſum illi locutus eſt. Magnificentiſſi. Patricius dixit: Sicut ſuperius interlocutus ſum, præſente Andrea voces ipſius publicentur. Et per eundem virum deuotiſſimum exceptorem ex eiſdem geſtis relecta ſunt: Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Dicat reuerend. diaconus Andreas, ſi hæc audiuit à reuerend. presbytero & archimandrita Eutyche dicta. Reuerend. diaconus Andreas dixit: Secundùm præceptum veſtræ ſanctitatis iuimus ad reuend. presbyterum & archimandritam Eutychen, & locuti illi, hæc ab ipſo audiuimus, quæ & reuerend. presbyter & defenſor Ioannes iam profeſſus eſt. Magnificentiſſimus Patricius dixit: Andreas reuerendiſſimus diaconus quid ab Eutyche audiuit, referat. Andreas reuerẽd. diaconus dixit: Quoniam Deus conſidet vobis, & timor & tremor ſenſum meum detinet, non poſſum à veritate excedere. Primitùs etenim directus à domino meo sãctiſſimo archiepiſcopo Flauiano, & ſanctiſſimo cum ipſo conuentu ad reuerend. archimandritam Eutychen, ea quidem, quæcunque de euocatione edocuit reuerend. presbyter & defenſor Ioannes, hæc & comprofeſſus ſum, & conſcius ſum. De conſubſtantiali autem cùm interrogationẽ faceret reuerend. presbyter & defenſor Ioãnes reuerend. archimandritę Eutychi, vtrùm dicat conſubſtantialem patri Deum verbum ſecundùm Deitatem, & conſubſtantialem nobis ſecundùm humanitatem, inquit archimandrita Eutyches, dicens: Symbolum quemadmodùm habet? Dicit dominus Ioannes, quia anathema conſubſtantialem patri habet tantùm. Oppoſuit archimandrita Eutyches, dicens: Ità ergò habe & tu, quoniam & ego ità teneo. Aliud quid neſcio in hoc negocio. Magnificenti. Patricius dixit: Semotim tamen aliquid Ioannes cum Eutyche monacho & abſente locutus eſt? Andreas diaconus dixit: Quędam locutus eſt per veſtigia veſtra, quę ego non audiui. Magnificentiſſ. Patricius dixit: Nunc reueren. diconus Athanaſius adueniat. Et cùm ſteriſſet in medio Athanaſius diaconus, magnificenti. Patricius ad eum dixit: Propoſitum tuum conſiderans, cum veritate dic, quid monachum Eutychen Ioanni viro reuerend. vel Andreę dixiſſe cognoſcis? Athanaſius reueren. diaconus dixit: Quoniam de anima eſt ſermo, & non eſt abſque periculo, non proferẽti veritatem, quę comperi, hęc & dico. Non ſum directus ego pro hac cauſa cum Deo amantiſſimo presbytero Ioanne, vel Andrea reuerend. diacono: vocatus tamen à prædicto Deo amãtiſſimo presbytero & defenſore Ioanne, tanquàm eo ſibi præſente & audiente, quę ab eo dicta ſunt, & requiſitus à ſanctiſſimis epiſcopis, profeſſus ſum, quia hæc & ego præſens ibi audiui, quæcunque & ipſe profeſſus eſt. Sed & nunc, hoc commemo-

commemoratorio relecto, quod tenebat prædictus Deo amantiſſimus vir; cognoui omnes alios ſermones, ſolùm verò de conſubſtantiali non agnoui. Sed tunc eodem presbytero interrogante archimandritam, ac dicente, quia confiteris Dominum cooſubſtantialem quidem patri ſecũdùm diuinitatem, cõſubſtantialem verò nobis ſecundùm humanitatem, idem archimandrita dixit: Symbolũ quemadmodùm habet? Deindè reſpondens presbyter, ait: Cooſubſtantialem patri. Dicit ille: Ità habeto, quia & ego ità habeo. Magnific. Patricius dixit: Sermocinationes tamen quaſdam inter ſe priuatìm Eutyches reuer. monachus & Ioannes reue. presbyter habuerunt? Athanaſius reuer. diaconus dixit: Non inteẽdi per veſtigia veſtra. Eleuſinius reuer. monachus dixit: Precamur virũ reuer. Athanaſiũ diaconũ, requiſitũ, profiteri de ijs, quibus in ſecunda interrogatione repræhendit virum reuer. presbyterum Ioannem. Docuit namq;, quòd poſt primam profeſſionem alia iterùm legebantur, & repræhendit, proteſtans quòd nõ ſunt ſcripta hæc, q̃ profeſſus eſt, priùs, q̃ venit de monaſterio, ſiue hæc ſiue alia: ſed poſteà congregatione habita, & iubente ſanctiſſimo archiepiſcopo acta geſtorum proferri, in quibus profeſſus eſt Deo amantiſſimus Ioannes presbyter, relectis eis, reprærheodit reueren. diaconus Athanaſius, dicens: quia hæc nõ audiui. Magnific. Patricius dixit: Ioannis voces ex monimentis relegantur: & quod ampliùs de ijs Athanaſius paratus eſt docere, proſequatur. Et cùm iterùm recitatæ fuiſſent, idem Ioannes reuerend. presbyter & defẽſor dixit: Præcedens reueren. diaconus Andreas, nec non & reueren. Athanaſius diaconus, omnibus, quæ à me dicta ſunt in commemoratorio, conſenſerunt, præter conſubſtantialem, vt dixerunt: & hoc profitentes, qualiter dictum eſt à reuer. archimandrita, & poterit intelligere & venerabile ſanctumque hoc concilium & veſtra magnificentia, quia hoc ipſum, quod dixerim, quoniam ſcis Deũ conſubſtantialem patri ſecundùm diuinitatem, & conſubſtantialem nobis ſecundùm humanitatem; quia hoc ipſum quod econtrariò interrogauit, dubitationis erat ſignum. Et precor vocem reuerend. diaconorum, quæ cõfirmat omnem profeſſionem meam factam in * commemoratorio, iam nullatenùs euerti debere. Magnific. Patricius dixit: Athanaſius, quod requiſitus eſt, dicat. Athanaſius reuerẽ. diaconus dixit: In tertia diſcuſſione hæc profeſſio, quæ nunc depoſita eſt à presbytero, relegebatur in ſecretario, & nouum hunc ſermonem accepi, qui in fine poſitus eſt, vbì dicit, non habentem carnem conſubſtantialem nobis, & contradixi. Dixit enim idem presbyter Ioannes: Hoc mihi ſoli locutus eſt. Magnific. Patricius dixit: Abſente te tamen, ſingulatim aliquid cum illo ſermocinatus eſt? Athanaſius reuer. diac. dixit: Non

** commentario*

vidi: Ioannes reueren. presbyter & defenſor, dixit: Quoniam quidẽ omnia, quæ à me dicta ſunt, & ſecundò & tertio requiſiti reuer. diacones confirmauerunt proprijs vocibus, & veſter Deo amabilis ſanctus conuentus à veſtra magnificentia & audiuit, & cognoſcit. De conſubſtantiali autem, quoniam vir reueren. diacon. Athanaſius dixit, nouũ ſe comperiſſe ſermonem, ſed & cõturbationem etiàm quandã cõcitaſſe, hoc etiàm ego confiteor: ſemotìm enim hoc dixi eum retuliſſe mihi, quod quidem & dixit. Quia verò & ipſi ex parte audierint me ei dicẽtem, quia ſcis eũ patri cooſubſtantialem ſecundùm Deitatẽ, & conſubſtantialem nobis ſecũdùm humanitatem, eòàm ipſi proprijs vocibus affirmauerunt. Completis autẽ primis geſtis, Marinus lector & notarius Cæſareẽ. eccleſiæ Cappadociæ primæ, relegit. Magnific. Patricius dixit: Pars geſtorum reliqua relegator. Et per eundem virum deuotum exceptorem relectum eſt. Reueren. presbyter & defenſor Ioãnes, dixit: In eodem tempore collocutionis noſtræ. Et reliqua tertiæ cognitionis. Et cùm relectum fuiſſet, Conſtantinus diaco. & monachus ait: Hoc non dixit, q̃ niſi conſpirauerítis mihi, & humiliauerit me epiſcop⁹, poſtmodum etiàm vobis imponet. Hoc non dixit per veſtigia veſtra. Conſtantinus diaco. & monachus ait: Quoniam neq;, qui directi ſunt, hìc ſunt, neque presbyter archimãdrita in præſente reperitur, ſi iubetis, hoc tranſeat. Magnifi. Patricius dixit: Patricius, qui ſimul cum Petro ad monachum iuit, hìc eſſe dicitur. Dicite ergò: Vultis iſtũ interrogari, an reue. Martinum? Eleuſinius reuer. diac. & monachus, dixit: Neceſſaria pertractare per veſtigia veſtra. Magnifi. Patricius dixit: Nè fortè aliter geſta continent, quã ipſa veritas, de hac parte non dicitis? Conſtantinus diac. & monachus dixit: Non habent aliter per veſtigia veſtra in hac parte. Magnifi. patricius dixit: Sequentia relegãtur. Et per eundẽ virum deuotum exceptorẽ de eadem ſcheda relectum eſt: Sanctus archiepiſcopus dixit: Quod autẽ contineretur, reuer. presbyter & archimandrita Martinus in tomo retulit. Et reliqua. Et poſtquã lecta ſunt, Aetius diac. & nota. dixit: Precamur præſentẽ ſanctũ conuentum, ſed & veſtrã magnificentiã, interrogationem adhiberi viris reuer. clericis, quorũ nobis mentionem præſens lectio geſtorũ cõtinuit, & profiteri, nè quid dubitẽt ſuper his, q̃ relecta ſunt, & ab eis tunc expoſita, id eſt, Mamæ presbytero, Theophilo, Memnoni, & Ioanni presbytero & defenſori, Andreæ & Athanaſio diaconis. Magnifi. Patricius dixit: Nunquid ambigentibus illis, præſens requiſitio proponitur viro reuer. Eutychi monacho, cuius & homines in præſenti ſtant? Et addidit. Reliqua relegantur. Et per eundẽ virũ deuotum exceptorẽ relectum eſt: Die ſabbati, quæ eſt 20. menſis Nouembris. Et reliqua. Et cùm

Plenè habetur iſtud ſuprà, actione quinta Conſtantinopolitanæ ſynodi, ſed tatum in Chalcedonenſi.

lecta fuiſſent, Conſtantinus diac. dixit: Rogamus interrogari eos, ſi hæc audierunt. Magniſi. Patricius dixit: Theophilus, profeſſionibus tuis publicatis, ſi hæc eum audiſſe vel dixiſſe ſcit, dicat. Et cùm in medio ſteriſſet Theophilus vir reuer. presbyter, dixit: Directus ego & presbyter Mamas à ſanctiſſ. archiepiſcopo & à ſancto conuentu, peruenimus ad monaſterium viri reueren. archimandritæ Eutychis. Et primùm quidem hæc, quæ nupèr relecta ſunt, cœpit dicere. Poſteà verò noluimus cum ipſo certare, ſicut coram Chriſto compulit nos, & propria voce dixit: Quoniam impoſſibile eſt, dicere me Chriſtum ex duabus naturis. Neq; enim de natura diſputo Domini mei. hæc ergò ipſa quæ relecta ſunt, audientes ex ore viri reueren. Eutychis, profeſſi ſumus. Et neq; additamentum, neq; ablationem aliquam fecimus. Conſtantinus monachus dixit: Aliud nihil audiuit?

Magnific. Patricius dixit: Extra hæc, quæ confeſſus es, nihil aliud audiſti? Theophilus vir reuer. presbyter dixit: Dicebat, quia & patrum expoſitiones ſequor. Iſta dixit. Magnific. Patricius ad monachos dixit: Quid ampliùs requiritis? Conſtantinus monachus & diaconus dixit: Supplicamus & dominum Mamam dicere. Magnific. Patricius dixit: Similiter & reuerend. Mamas, quæ cognoſcit, profiteatur. Et antequàm profiteretur, Eleuſinius diaconus & monachus, dixit: Ipſe confeſſus eſt, quoniam dicebat, & patrum expoſitiones ſequor. Et non eſt inſertum in geſtis. Magnific. Patricius ad Theophilum dixit: Quarè in geſtis nullo modo continetur, quod ab Eutyche dictum eſt, in tua profeſſione, quam poſteà addidiſti? Theophilus reuerend. presbyter dixit: Et alia dixit per veſtigia veſtra, quæ in memoria non habeo. Quæ autem in mentem venerunt, confeſſus ſum. Magnific. Patricius dixit: Quarè hoc in geſtis illo tempore non inſeruiſti? Eleuſinius monachus dixit: Certè ſuperiùs dixit, neque additamentum, neque detractionem ſe feciſſe. Theophilus presbyter dixit: Quæ audiui ex ore archimandritæ, hæc dixi. Si autem volunt, vt ampliora dicā, quæ non audiui ab eo? Quo dicente, magnific. Patricius dixit: Mamas presbyter (ſicut dictum eſt) proſequatur. Mamas reuerend. presbyter dixit: Relegatur per veſtigia veſtra profeſſio, quæ tunc habita eſt, quoniam oblitus ſum. Magnific. Patricius dixit: Voces illius ex geſtis publicentur, vt relectis his, quæ ſe audiſſe cognoſcit, dicat. Et per eundem virum deuotum exceptorem ex geſtis voces eius relectæ ſunt; Sanctiſſ. archiepiſcopus dixit: Dic nobis cuius gratia. Et cætera. Quæ poſtquàm relecta ſunt, Mamas presbyter dixit: Ità eſt per veſtigia veſtra. Hæc profeſſus ſum, quæ mihi relecta ſunt, & nihil ampliùs proſecutus ſum. Conſtantinus diaconus & monachus dixit: Arbitror, quia cōtraria ſunt ſibimet, quæ dixit dominus presbyter, quantùm ex relectis profeſſionibus Theophili & Mamæ. Magnific. Patricius dixit: Ne fortè aliter habeor geſta. Eleuſinius monachus dixit: Non habent aliter per veſtigia veſtra. Magnific. Patricius dixit: Si quid aliud eſt, relegatur. Et per eundem virum deuotum exceptorem, relectū eſt: CONSTANTINOP. SYNODI ACTIONIS (VT VIDETVR) VII. ACTA, LECTA EPHESI, RELECTA CHALCEDONE. Congregato rurſus ſanctiſſimo & magno conuentu, propoſitis ſacris ac venerabilibus euangelijs, & preſidente ſancto archiepiſcopo noſtro Flauiano in ſecretario epiſcopij, diffinita dilatione, id eſt, ſecunda feria, quæ eſt 22. menſis Nouembris. Et cætera. Et poſtquàm relecta ſunt, magnificentiſſimus Patricius dixit: Interlocutio mea poſita eſt, continens, quoniam requiſitio oblata eſt presbytero Eutychi, quēadmodùm credit, & quid dicit, vſq; hoc dixi. Addiderunt verò, quod non eſt dictum, quod & inſenſatum eſt. Et nunc igitur interrogetur, cur nunc hoc dicens, primùm aliter ſapiebat. Et addidit: Quomodo hoc potui dicere, necdùm aliquid reuer. archimandrita Eutyche dicente: Reuerendiſſ. epiſcopus huius glorioſæ ciuitatis, ad notarios dixit: Quemadmodùm hæc, quæ nunc eſt interlocutus magnific. Patricius, geſtis inſerta ſunt? Aetius reuer. diaconus & notarius dixit: Habemus quid de his dicere. Reueren. epiſcopus huius glorioſæ ciuitatis, dixit: Quis vobis hæc dictauit? Ego vobis aliquid addere dixi, aut à vobis, vel certè ab alijs hæc audientes, feciſtis? Aetius diacon. dixit: Iam quaſi perſuaſa ſanctitas veſtra, ꝙ additamentum factum eſt, hæc interrogat. Magnifi. Patricius dixit: Relegantur ſequentia. Similiter per eundem virum deuotum exceptorem relectum eſt. Euſebius epiſcopus dixit: Sicut & anteà dixi, nullo mihi præiudicio generato ex moderna huius ꝓfeſſione. Et cætera. Et poſtquam relectum eſt, Eleuſinius diaconus dixit: Non ſunt ſecundùm ordinem poſita. Priùs libellum porrigebat, in quo fides trecentorum decem & octo patrum continebatur, ſicut & in Epheſo ſanctus conuentus confirmauit. Et hunc offerentem libellum non ſuſcepit Deo amantiſſ. epiſcopus. Sed & magnificentia veſtra dicente, quē ſuſcipi oportet, nec tunc auditus eſt. Reueren. archiepiſcopus huius glorioſæ ciuitatis dixit: Et vndè hoc certum eſt, quia trecentorum decem & octo patrum fidem, illa chartula continebat? Eleuſinius reuerend. diaco. dixit: Oportuerat ergò ſuſcipi eum. Euſebius reuerend. epiſcopus Dorylei, dixit: Coniuro vos per ſanctam & homouſion Trinitatem, futuro conuentui ſecundùm ſanctionem Chriſti amicorum principum hoc negocium reſeruari, vt ibi cum omni diligentia oſtendatur Eutyches iam abdicatus ſicut hæreticus, quia hæretica & ſapiebat, &

ſapere

ſapere non quieſcit. Aetius reueren. diaco. & not. dixit: Rogamus magnificentiam veſtram & præſentem ſanctum conuentum. Quo dicente, magnificent. Patricius dixit: Neq; Deo amantiſſ. archiepiſcopus Flauianus de hoc ambigit, quoniam offerente libellum reuer. archimandrita Eutyche, noluit ſuſcipere, ſed vt per ſemetipſum reſponderet, interlocutus eſt. Reuerend. epiſcopus Seleucus dixit: Anticipans reuer. diac. Eleuſinius, dixit libellum obtuliſſe ſancto conuentui reuer. archimandritam Eutychen, in quo dicebat expoſitionem fidei contineri. Quoniam verò ante paucos dies literæ ſanctiſſ. archiepiſcopi Romanorum Leonis inſinuatæ ſunt nobis, continentes, quia accuſauit reueren. archimandrita Eutyches, & appellauit in tempore examinationis veſtram audientiam per dationem libelli, & ideò poſt damnationem eum archimandritam renominauerunt quemadmodùm nunc ſtans & dicens de fide eſſe libellum, dicit illum quem tunc apud Rom. ſanctiſſ. epiſcopum appellationem eum nominauit. Et hinc doceri debetis, quoniam non in eiſdem permanet reuer. archimandrita. Et poſtulo epiſtolam prolatam relegi. Magnific. Patricius dixit: Poſtquam quieuit conuentus reuer. epiſcoporum obtulit mihi reuer. Eutyches exemplum libelli, quem dicebat ſe obtuliſſe ſancto conuentui. Et cùm legeretur, idem vt exceptor ſubiunxit: Eutyches presbyter dixit: Ego non ueni diſputare, ſed ſatiſfacere ſanctitati veſtræ, queadmodùm ſapio. Scriptum aũt eſt in hac charta, quemadmodùm credo, & iubete eam relegi. Sanctiſſ. archiepiſcopus dixit: Tu relege. Eutyches presbyter dixit: Non poſſum. Sanctiſſ. archiepiſcopus dixit: Quare? Tu non expoſuiſti? An alterius eſt hæc expoſitio? Si tua, ipſe relege. Eutyches presbyter dixit: Dictatio quidem mea eſt, dictatio verò hæc, ſanctorum patrum eſt. Sanctiſſ. archiepiſcopus dixit: Quorum patrum? Dic per te. Quid opùs habes charta? Eutyches presbyter dixit: Ità credo, Adoro patrem cum filio, & filium cũ patre: & ſpiritumſanctum cum patre & filio. Confiteor verò & incarnatam eius præſentiam factam ex carne virginis & inhumanatum eum perfectè propter ſalutem noſtram. Ità confiteor corã patre & filio & ſancto ſpiritu & veſtra ſanctitate. Et poſtquam relecta ſunt, Eleuſinius diac. dixit: Vt coactus eſt per ſe fidẽ cõfiteri, dicit ꝙ ſtans in conſpectu patris & filij & ſpiritusſancti, quem adoraui, & adoro, & adoraturus ſum: quia ità ſapio, quẽadmodùm ſancti patres trecenti decẽ & octo ſanxerunt, qui in Nicæa, ſed & ſanctiſſ. conuentus confirmauit in Epheſo, & hæc in geſtis inſerta non ſunt. Aetius diaconus & notarius dixit: Precamur ſanctitatem veſtrã, ſed & veſtram magnificentiam, interrogationem adhiberi tunc præſentibus ſanctiſſ. epiſcopis, qui & interlocuti ſunt ea, quæ produxit lingua ipſorum, & hæc manu propria confirmauerunt, ſi ea, quæ nunc ab his dicta ſunt, eo tempore a reuerend. Eutyche dicta ſunt, & ſi aliquid immutatum eſt in his, quæ geſta continent. Baſilius Epiſcopus dixit: Vt verè dicam, ego memoriam eorum diligenter non habeo. Seleucus Epiſcopus dixit: Relegantur mihi voces, quibus reuer. diaconus Eleuſinius miniſtrauit. Et cũ in de tabulis voces Eleuſinij relegerentur, Seleucus reueren. Epiſcopus dixit: Neque ego commemoror hæc dicta a reuer. archimãdrita Eutyche. Tryphon Epiſcopus dixit: Sicut ſub Dei veritate, ſicut in geſtis continetur, ità hæc locutus eſt ille. Longinus Epiſcopus dixit: Sicut geſta relecta continent, ità & ego commemoror Eutychen archimandritam dixiſſe. Quod autẽ dicitur modò ab Eleuſinio reuerendiſſimo, quoniam dixit, vt trecenti decem & octo, qui in Nicæa & Epheſo confirmarunt, ità ab eo oſtenditur, & ex vltimis, vbi noluit confiteri Dominum noſtrum Ieſum Chriſtũ conſubſtantialem nobis ſecundùm carnem factum, & ſicut coram Deo ità hæc dico. Meliphthongus reuerend. Epiſcopus dixit: Vt coram Deo dico, quia nihil aliter comperi tunc factum, quàm nunc relectum eſt. Quòd verò dixit diaconus Eleuſinius, quia tales emiſit voces Eutyches, ipſe ſcit, qui corda hominum ſcrutatur Deus, quia non audiui, nõ commemoror. Iulianus reuerend. Epiſcopus dixit: Et ante verba mea arguet & infidelitatem Eutychis geſtorum ſeries. Nos enim ea, quæ nunc profeſſa ſunt ab Eleuſinio diacono, ignoramus. Neque enim aliquid tale dictum eſt ab Eutyche. Paulus reuerend. Epiſcopus dixit: In veritate dico, quaſi nouam ſum audiens vocem, cùm hæc ab Eleuſinio diacono audio. Scio autem quia, quæ continentur in geſtis, vera ſunt omnia, & neque vel vnius ſyllabæ aut additio eſt, aut detractio. Eudoxius reuerend. Epiſcopus dixit: Coram Deo dico, obſtupeſco nunc audiens hæc ab Eleuſinio diacono. Tunc enim non eſt dictum tale aliquid a reueren. archimand. Eutyche, ſed tãtùm quæ geſtis inſerta ſunt. Euſtochius reuerend. Epiſcopus dixit. Sicut corã Deo, quæ dixerunt, qui ante me ſunt, hæc & ego dico. Quoniam illa tantùm ſcio, quæ geſtis inſerta ſunt. Timotheus reuerend. Epiſcopus dixit: Quia audiui dicentem ea, quoniam ità credo, ſicut patres noſtri. Scit tamen & veſtra magnificẽtia, quia ſiue ſursùm, ſiue deorsùm, audiui eũ dicentem, ità ſapio, ſicut patres noſtri. Valerianus reuerend. Epiſcopus dixit: Hæc & ego dico. Sabas reuerend. Epiſcopus dixit: Teſtis mihi eſt Deus, cui in die iudicij pro his ipſis reddituri ſumus rationem, quoniam, quę in geſtis inſerta ſunt, hęc locutus eſt archimand. Et laboraui ego, ſupplicans ei, vt confiteretur conſubſtantialem nobis, & nullo modo eum perſuadere potui. Secundinus reuerend. Epiſcopus dixit: Extra ea, quæ geſtis

Locus obſcurus.

1. Par. 28. b Rom. 8. e

geſtis inſerta ſunt nihil audiui, nihil dictum eſt. Aurelius reuerend. epiſcopus dixit: Hæc quæ nunc nobis relecta ſunt, priùs & illo tempore ab archimand. dicta eſſe commemoror. Conſtantinus diaconus dixit: Rogo ſanctum conuentum veſtrum, interrogari dominum epiſcopum Baſilium, quid eſt, quod dixit, quandò dominus Euſebius epiſcopus inſurrexit contra eum, & obiurgauit ſicut coram Deo? Quid eſt, quod dixit? Surrexit dicens, quoniam libellos contra eum daturus ſum. Et ità eum corripuit. Magnific. Patricius dixit: Interìm acquieſce fieri lectionem. Et ſi inferiùs hæc non continentur, tunc iſtis allegationibus vtere. Et per eundem virum deuotum exceptorem relectum eſt: Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Confiteris conſubſtannalem patri ſecundùm Deitatem, & conſubſtantialem nobis ſecundùm humanitatem eundem vnum filium? Et cætera.. Et poſtquàm relecta ſunt, Conſtantinus diacon. dixit: Quandò dixit archimand. vnam naturam, tunc dominus epiſcopus ità dixit. Quo dicente, Eleuſinius diacon. dixit: Sicut coram Deo. Nunquid anathematizatus eſt tunc à religioſitate veſtra quia dicit, exurgens ſancta ſynodus anathematizauit eum? Magnifi. Patricius dixit: Tunc nihil tale dictum eſt? Seleucus reuerend. epiſcopus dixit: Ego non audiui. Iulianus reueren. epiſcopus dixit: Verè hoc nec ego audiui. Baſilius reue. epiſcopus dixit: Verè frater, ex lingua mea talis vox non eſt egreſſa. Meliphthongus reuer. epiſcopus dixit: Ego in illa hora à quibuſdã iniuriatus ſum, tanquam indignus cõſenſui, quia dilationem clamaui, & neſcio. Sabas reueren. epiſcopus dixit: Ante iudices quandò introierit martyr ad martyrium, & loqui nõ potuerit, annuit capite ſuo, & habet coronam martyrum. Omnes ergò nos ſubſcribentes manibus noſtris, quæ & confeſſi ſumus ſcriptis, quomodò negare poſſumus? Tryphon reueren. epiſcopus dixit: Sicut ſemèl impia eo verba locuto, & extra expoſitionem ſanctorũ patrũ trecentorũ decem & octo, & S. Epheſinæ ſynodi, omnes anathematizauerunt eum præſentes clerici. Aetius diaco. & notarius dixit: In talibus ſanctiſſimis concilijs contingit frequenter, vnum ex præſentibus reuer. epiſcopis aliquid dicere, & quod ab vno dictum eſt, tãquam ab omnibus ſimul dicatur, & ſcribitur & intelligitur. Hoc ab exurdio ſubſecutum eſt, in tantum, vt vno dicente, ſcribamus, Sancta ſynodus dixit. Si ergò inuentus fuerit nunc vnus aut ſecundus, dicens, quia & profeſſi ſunt Deo amantiſſimi epiſcopi, & conſonauerunt, & acclamauerunt tunc ſanctiſſimi clerici, petimus nullatenùs hanc vocem excludi, aut ſubmoueri de geſtis, q̃m videntur omnes ſancti epiſcopi ſubſcripſiſſe. Quo dicente, Magnifi. Patricius dixit: Quæ vnuſquiſq; profeſſus eſt, firma ſunt. Quæ veritas continet, nullatenùs dubitantur. Aetius diacon. & notar. dixit: Rogamus de hoc profeſſionem nunc reuer. epiſcopi Sabæ, & reuer. epiſcopi Tryphonis fieri manifeſtam præſente ſanctitate, veſtra, ſed & Pauli reueren. epiſcopi. Magnific. Patricius dixit: Manifeſta ſunt, geſtis inſerta ſunt. Vndè reliqua relegantur. Similiter per eundem virum deuotum exceptorem relectum eſt: Et poſt hæc ſanctiſſ. archiepiſcopus dixit: Dicat ſanctus conuentus, quid meretur præſens, neq; apertè rectam fidem confitens, neq; volens doctrinæ præſentis ſancti concilij conſentire, ſed permanens in peruerſa ac maligna ſua ſententia. Deo amantiſſ. epiſcopus Seleucus dixit: Dignus eſt iſte quidem damnari. In humanitate autẽ ſola veſtræ ſanctitatis poſitum eſt. Sanctiſſ. archiepiſcopus dixit: Siquidem confitens proprium peccatum, acquieuiſſet condemnare ſuam doctrinam, & conſentiret nobis, ſequentibus traditiones ſanctorum patrum, conſequenter dignus erat venia. Sed quoniam permanet in malignitate ſua, ſubiacebit canonum vindictis. Eutyches presbyter dixit: Dico quidẽ iſta, quoniam & vos nunc inſiſtis, non autẽ anathematizo. Quod enim dico, cum veritate dico. Magnificentiſſ. & glorioſiſſimus ex præfectis & conſulibus & Patricius Florentius, dixit: Duas naturas dicis, & conſubſtantialem nobis? dic. Et poſtquàm recitatũ eſt, magnificentiſſimus Patricius dixit. Quod dixi, dic, non quaſi interloquens dixi, ſed exhortans eum, vt conſentiret his, quæ à ſancta ſynodo dicebantur. Conſtantinus diaconus dixit: Propter quæ damnatus eſt archimandrita? Nonne quia religioſiſſimus & ſanctiſſimus archiepiſcopus noſter interrogabat eum, dicis duas naturas poſt adunationem, & anathematizas eos, qui non dicunt? Et quoniam non acquieuit anathematizare, pro hoc condemnatus eſt, & voces eius non continentur in geſtis. Magnific. Patricius dixit: Reliqua relegantur, vt ſi nullatenùs in geſtis poſita ſunt, quæ Conſtantinus confirmauit, ſciamus. Statim ſimul per eundem deuotiſſimum exceptorem recitatum eſt: Eutyches presbyter dixit: Ego legi ſcripta beati Cyrilli & ſanctorum patrum & ſancti Athanaſij, quoniam ex duabus quidem naturis dixerũt ante adunationem, poſt adunationem verò & incarnationem, iam non dixerunt duas naturas, ſed vnam. Magnificentiſſimus & glorioſiſſimus ex præfectis & conſulibus & Patricius Florentius, dixit: Confiteris duas naturas poſt adunationem? dic. Si non dixeris, damnaberis. Et cùm recitarentur, magnificentiſſimus Patricius dixit: iſtud, dic, Si non dixeris, damnaberis: non quaſi interloquens dixi, ſed quia videbam inſtantes ei omnes, hortabar eum conſentire. Similiter & per eundem virum deuotum exceptorem relectum eſt: Eutyches presbyter dixit: Legi iubete ſancti Athanaſij ſcripta, vt aduertatis, quoniam nihil tale dicit. Deo amantiſſimus

Hic loc9 eſt vbi anathematiſmus dictus Eutychi ab aliquibus negabatur.

Optima ratio & ſitã.

Baſilius

Digitized by Google

Baſilius dixit: Si non duas naturas & poſt adunationem dicis, commixtionem quandam & confuſionem dicis. Magnificentiſſimus & glorioſiſſimus Patricius Florentius dixit: Qui non dicit, ex duabus naturis, & duas naturas, non credit rectè. Et cùm legerentur, magnificentiſſimus Patricius dixit: Hanc interlocutionem non dixi. Neq; enim idoneus eram dicere. Religioſiſſimus & glorioſiſſimus epiſcopus huius glorioſæ ciuitatis, dixit: Quæ dicuntur non fuiſſe tunc dicta, geſtorum tamen ſerie continentur. Annotate vos notarij. Contra vos enim de hoc certamen eſt, & opportuno tempore requirenda ſunt hæc diligentiùs. Actius diaconus & notarius dixit: Nunc eſt tempus, & conuinci, & non conuinci. Hîc etenim ſunt & præſentes ſanctiſſimi epiſcopi, qui & audierunt. Sed & magnitudo ipſorum audiuit ſæpè geſta, & his etiàm qui in præcelſis dignitatibus ſunt, præſentibus & multis ſanctiſſimis epiſcopis. Et nunquid magnificentia ipſorum nos vnquàm reprehendit? Quo dicente, magnificentiſſimus Patricius dixit: Quandò enim mihi relecta ſunt geſta, vt quid reprehenderem? quippe dum quærenti mihi relegere, non dederunt. Ætius diaconus & notarius dixit: Nemo nobis dixit. Similiter per eundem virum deuotum exceptorem relectum eſt: Exurgens ſancta ſynodus, exclamauit: Ex neceſſitate fides non eſt. Multi anni Imperatorum catholicorum, Imperatorum multi anni, Fides veſtra ſemper vincit. Non conſentit. Quid illi perſuades? Et poſtquàm relectum eſt, reuerendiſſimus diaconus Conſtantinus dixit: Hæc ſynodus dixit. Ætius reuerendiſſimus diaconus dixit: Interrogetur ſancta ſynodus. Sabas reuerendiſſimus epiſcopus dixit: In omnibus eccleſijs anathematizatus eſt, & in vno angulo non habuit anathematizari? Tryphon reuerendiſſimus epiſcopus dixit: Et ego hæc eadem dico. Conſtantinus reuerendiſſimus diaconus dixit: Propter quid damnatus eſt archimandrita? Vox non eſt poſita. Dominus enim archiepiſcopus noſter exegit eum, dicens, quoniam dic duas naturas poſt adunationem, & anathematiza eos, qui non dicunt. Et quoniam noluit anathematizare, dicens, Væ mihi eſt, ſi ſanctos patres anathematizauero, tunc fecit damnationem eius, & hæc vox non eſt poſita. Et tunc relectum eſt. Et Dominus Baſilius epiſcopus nouit, quandò interrogatus eſt archimandrita, quia dicis duas naturas? Et dixit: Ego vnam confiteor. Et ſubiunxit mox dominus Baſilius epiſcopus, dicens, quia & à ſancto Athanaſio dictum eſt, vna natura Dei verbi incarnati. Et nec hoc poſitum eſt. Sed & Dominus epiſcopus Seleucus interlocutus eſt, quia relegantur confeſſiones noſtræ: & ſi conſentit his archimandrita, videamus. Et iubente domino archiepiſcopo noſtro relegi, ſurrexit ſubitò religioſus presbyter Aſterius, & damnationem relegit. Et hoc non eſt poſitum. Magnificentiſſimus Patricius dixit: Iuxta me ſedens religioſiſſimus Seleucus, dixit: Iubeat ſanctitas veſtra expoſitiones noſtrûm omnium, quas de fide fecimus, relegi, & dicere virum Eutychem, ſi cõſentit eis. His ità dictis, dixi ſancto epiſcopo Flauiano, vt præciperet fieri lectionem. Et interlocutus eſt relegi debere expoſitiones. Et nihil ex his factum eſt, ſed ſubitò damnationes relectæ. Sciunt autem hoc & Deo amantiſſimi epiſcopi Seleucus & Baſilius. Seleucus reuerendiſſimus epiſcopus dixit: Memini me interlocutum. Baſilius reuerendiſſimus epiſcopus dixit: Sicut in veritate dico, ipſa verba quæ tunc interlocutus ſum, rememorari non poſſum, quia & multum tempus tranſiuit. Domino autem & concilio dicente, dicis cognoſci duas naturas in Domino Deitatem & humanitatem, archimandrita autem dicente, ex duabus quidem naturis dico Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum ante adunationẽ: poſt autem vnitionem, vnam dico naturam: ſcio & ego talem me quandam ſententiam protuliſſe, ſi ex duabus naturis dicis ante vnitionem, poſt vnitionem autem vnam dixeris abſolutè, confuſionem putaberis inducere & commixtionem. Poſt hæc autem ſcio, quia cõuerſus ſum, & dicens in mente mea, qualem ſcit Chriſtus, quippe & dominum archiepiſcopum placans, & ipſum archimandritam trahens ſenſim, vt conſentiret nobis, dixi: Si autem dixeris vnam naturam, Dei verbi incarnatam & humanatam, eadem dicis nobis & patribus. Manifeſtum eſt enim, quòd aliud quidem eſt quiddam Deitas, quę ex patre eſt: aliud verò quiddam caro, quæ ex matre eſt, qua ſe incarnauit. Actius diaco. & notarius dixit: Multa ſæpiùs tanquam in collocutione communi, & in parte concilij in conuentu, à præſentibus ſanctiſſimis epiſcopis dicuntur, quæ ſcribi non præcipiuntur. Longinus reueren. epiſcopus dixit: Et dictum eſt, & poſitum eſt, & relectum eſt. Conſtantinus religioſus diaconus dixit. Quia damnatio, quæ relecta eſt, non eadem hora dictata eſt, ſed anteq̃ veniret archimandrita, in epiſcopio dictata eſt. Actius diac. & notarius dixit: Precamur, confiteri eum, vndè hæc didicit, & oſtendere, ſi vera ſunt, quæ dicit. Seleucus epiſcopus dixit: Si quidem nunc regulariter eſſet inquiſitio facienda, aptum erat religioſiſſ. diaco. Conſtantino accuſare ſentẽtiam & nos & notarios, & debere nos de hac purificare. Quoniam verò nunc iuſſit piiſſ. noſter Imperator fieri inquiſitionem, ſi falſata ſunt geſta, nunc arbitror non conuenire de hoc loqui. Conſtantinus reuerend. diac. dixit: Hæc in geſtis non iacent. Baſilius reueren. epiſcopus dixit: Quoniam commemorauit meam religioſus diac. Conſtantinus vocem, nè fortè negans, peccam propriam animã: propter hoc dixit,

hæc autem dixi tūc diſputans, non diffiniēs. Vnde & reue. epiſcopus Euſebius ſuſpicans, quòd archimandritæ ſuaderem, viſus eſt exaſperari contra me. Aetius diac. & notarius dixit: Supplicamus etiàm ſanctiſſ. epiſcopū Seleucum dicere, ſi ea, quæ dixit ſe tunc interlocutum, quia oportet legi profeſſiones, iſta ſic dicta ſunt, vt geſtis infererentur. Magnificentiſſ. Patricius dixit: Quid enim dicebat S. Epiſcopus Seleucus, vel alter aliquis, quæ deberent ſcribi, quæ autē non? Aetius diac. & notarius dixit: Quoniam audiuimus ab ipſo dictum, Dignemini. Quo dicente, Conſtantinus reuer. diac. dixit: Archimandrita audiuit, & vos non audiſtis? Seleucus reuer. epiſcopus dixit: In mente habeo, tales me dixiſſe voces. Euenit tamen, excreſcente tumultu, vocē meā omninò non ſcribi. Conſtantinus reuerē. diac. dixit: Etiàm dixi, quia dominus archiepiſcopus noſter interrogauit archimādritam: Dicis duas naturas poſt adunationem, & anathematizas eos, qui nō dicunt duas naturas? Et hic ſermo nō eſt inſertus in geſtis. Pro his enim & damnatus eſt, quia eos, qui poſt vnitionem duas naturas negāt, anathematizare noluit. Reuer. epiſcopus Thalaſſius dixit: Audiuit ſancta ſynodus ea, quæ dicta ſunt à Cōſtantino reue. diac. Dignetur ergò ſancta ſynodus, ſi ſcit hæc dixiſſe Deo amantiſſ. & ſanctiſſ. archiepiſcopum Flauianum, facere manifeſta præſenti conuentui. Baſilius reuerend. epiſcopus dixit: Quia Euſebius reueren. epiſcopus dixit, & ſemèl & ſecundò accuſauit eum tanquàm non dicentem duas naturas poſt adunationem, recolimus: & quoniam ipſe dixit, quia audis quid tibi dicit, & quid tibi proponit, quid dicis ad hæc? reminiſcimur. Cōſtantinus reueren. diac. dixit: Ipſos ergò ſermones à domino noſtro archiepiſcopo non audiſti? Baſilius reueren. epiſcopus dixit: In principio quartæ examinationis & reueren. Euſebius epiſcopus dixit ad monachum: Dicis duas naturas poſt adunationem, & conſubſtantialem nobis Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum ſecundum carnem? Et dixit: Anathematizas eos, qui non ità ſapiunt? Et dominus archiepiſcopus obtulit ei interrogationem: Si dicis hæc, quæ proponit ei accuſator? In poſtremis autem turba maxima facta, verè non recordor, ſi talem ei epiſcopus ſanctiſſ. fecerit obiectionē. Conſtantinus reuer. diaco. dixit: Hoc rogo ſanctum conuentum veſtrum. Audiſtis à domino meo archiepiſcopo dicēte, quia dicis duas naturas? Quo dicente, Seleucus reuerend. epiſcopus dixit: Quoniam quidem dictum eſt in interrogatione, ſiue à Deo amantiſſimo Euſebio, ſiue à Deo amantiſſ. & ſanctiſſ. noſtro archiepiſcopo Flauiano dictum eſt. Quali autem tempore dictum eſt, non recordor, de duabus naturis. Magnific. Patricius dixit: Recolo & ego, tunc quia dictum eſt hoc à ſanctiſſ. epiſcopo, quia confiteris duas naturas & poſt adunationem? Et reſpondit ille, dicens: Quoniam codex eſt ſancti Athanaſij, & aliorum epiſcoporum, qui non habet ità, & piget me dicere. Aetius religioſus diac. & notarius dixit: Talis interrogatio à Deo amantiſſ. epiſcopo Euſebio, dum geſta fierent, dicta eſt. Timotheus epiſcopus dixit: Ità audiui, quomodò reuerend. epiſcopus Baſilius dixit. Iulianus reuerend. epiſcopus dixit: Dum turba eſſet, non recolo, à quo dicta eſt. Eudoxius reuerend. epiſcopus dixit: Recordor quidem ſanctiſſimum epiſcopum Euſebium dixiſſe, & archiepiſcopum conſentientem ei, & compellentem archimandritam conſentire his, quæ ab Euſebio dicebantur. Longinus reuerend. epiſcopus dixit: Coram Domino dico, quia iſta non poſſum rememorari, quia cōfuſio iam orta erat: & quæ antè agebantur, nos qui retrò eramus, non cognouimus. Sabas reuerend. epiſcopus dixit: Recordor ego, quia dixi ad ipſum archimandritam, quia niſi confitearis ex duabus naturis vnum vnigenitum, aut diſpenſationem negas, aut Deitatem. Conſtantinus reuereo diac. dixit: Eutyches, dum legeremus damnationem, appellauit ſanctum concilium epiſcopi Romani, & Alexandrini, & Hieroſolymitani, & Theſſalonicenſis. Et hæc in geſtis non ſunt inſerta. Magnificentiſſimus Patricius dixit: Turba facta & diſſoluto conuentu, dixit ad me ſilenter, appellans Romanum, & Ægyptium, & Hieroſolymitanum concilium. Et ego arbitratus indecens eſſe, latere hoc ſanctiſſimum & reuerendiſſ. Archiepiſcopum Flauianum, aſcendens, dixi ei. Baſilius reuerend. epiſcopus dixit: Iam in veritate dico. Adhuc ipſo conuentu ſedente, & proponente ſancta ſynodo, vt diceret iſte duas naturas inſeparabiles & inconfuſas in vno Domino, & poſt adunationem, ſcio quia dixit religioſus archimandrita Eutyches: Si præceperint mihi patres Romanus & Alexandrinus, dico hoc ipſum. Hoc autem non quaſi appellans, dixit, ſed dicens, non ſum auſus dicere propter patres. Sanctiſſ. archiepiſcopus huius glorioſæ ciuitatis, dixit: Non audiui ego ab illo, ſed à viro magnificentiſſimo & glorioſiſſimo exconſule & Patricio, aſcendente * me in hoſpitium ſuperiorus domus poſt ſolutam ſynodum.

Magnificentiſſimus Patricius dixit: Si cognouerint appellantem virum religioſum monachum, cæteri ſanctiſſimi epiſcopi, dicant. Iulianus reueren. epiſcopus dixit: Coram Deo dico. Nihil tale ab Eutyche monacho audiui in conſeſſu. Seleucus reuerend. epiſcopus dixit: Dum eſſet concilium, & interrogatio proueniret, nihil tale cognouimus dictum ab archimandrita Eutyche. De appellatione à reuerend. epiſcopis dictū eſt, & nos eadem confitemur. Similiter per eundem deuotiſſimum exceptorem relectum eſt. Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Per

for. *ad me in hoſpitio

omnia

Eutychis condemnatio.

omnia apparet Eutyches quondàm presbyter & archimandrita, tam ex his, quæ ante acta ſunt, & proprijs eius confeſſionibus, Valentini & Apollinaris ægrotare perfidia, & eorum blaſphemias incommutabiliter ſequi. Qui nec noſtram reuerens perſuaſionẽ & doctrinam, rectis noluit conſentire dogmatibus. Vndè lachrymantes & gementes propter perfectam eius perditionem, decreuimus, per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum ab eo blaſphematum, extraneum eum eſſe ab omni officio ſacerdotali, & à noſtra communione, & primatu monaſterij, ſcientibus illud omnibus, qui poſteà cum eo colloquentur, & ad eum conuenerint, quoniam rei erunt & ipſi pœnæ excommunicationis, ſicut qui non declinauerunt confabulationes eius. Subſcriptiones: Flauianus epiſcopus Conſtantinopolitanæ Romæ, iudicans ſubſcripſi. Et reliqui omnes epiſcopi ſubſcripſerunt & archimandritæ. Magnific. Patricius dixit: Omnia referantur ad cognitionẽ clementiæ Imperialis. Ætius reueren. diac. dixit: Vſque ad præſens approbauimus noſmetipſos, in quibus potuimus, & quia ſæpè lectione facta nemo nos repræhendit; quoniam verò ante multum tempus, dum chartæ prius apud nos eſſent, Aſterius, qui nobiſcum eſt presbyter, & notarius nobiſcum conſtitutus, & agens, deſcendit, & omnes chartas noſtras abſtulit & ſchedas authenticas, & eſt duorum aut trium menſium tẽpus, & nihil ex his habemus. Si ergò in poſterum aliquid aut mouetur, aut agitur, aut dicitur de præſenti negocio, nos liberos eſſe decet.

Florentius magnificentiſſimus ex præfectis vrbis prætoriorum ſexiès, & ex conſule Patricius, dixit: Et hoc præſentibus inſeratur monimentis, vt ad imperialem veniat notionem. CONSTANTINOPOLI ACTA, LECTA EPHESI, RELECTA CHALCEDONE. Conſulatu Flauij Protogenis viri clariſſimi, & qui fuerit nunciatus, ſub die v. Kalẽ. Maij, in Conſtantinopoli, ex ſacra iuſſione cognoſcente Martiali magnificẽtiſſimo comite & magiſtro ſacrorum officiorum, præſente Caſtorio viro ſpectabili comite, & proximo ſacri ſcrinij libellorum ſacrarumque cognitionum, ingreſſis Macedonio viro ſpectabili, tribuno, notario & referendario, & magno viro deuoto Silentiario cum Coſtantino reueren. monacho & diacono, Conſtantinus reuerend. diac. dixit: Preces obtulit Eutyches archimandrita pijſſimo Domino noſtro certa cõtinentes, & has eius pietas ſubnotauit. Suſcepit verò eas vir ſpectabilis tribunus & referendarius. Supplico, vt hæc eadem ipſe profiteatur, & preces relegantur, & quæ eius pietati placuerũt, manifeſta fiãt. Flauius Ariouindus Martialis magnificentiſſimus comes, & magiſter ſacrorum officiorum, dixit: Quæ diffiniuit principalis clemẽtia, per virum ſpectabilem, tribunum, notarium & referendarium, noſtris mentibus intimentur. Macedonius reuerend. tribunus, & notarius referendarius, dixit: Eutyches archimandrita, oblatis precibus principali ſerenitati, certa quædã edocuit, & dignata eſt præcipere eius tranquillitas in iudicio veſtræ magnificentiæ, relectis precibus, magnum virum deuotum Silentiarium profiteri, quid in eo negocio ſubſecutum eſſe cognoſcit. Magnificentiſſimus comes, & magiſter ſacrorum officiorum, dixit: Preces, quæ à reuerend. Eutyche presbytero inuictiſſimis principibus porrectæ ſunt ſuſceptæ, lectione pandantur. Et per Euithium virum deuotum exceptorem ſacri ſcrinij libellorũ, ſacrarumq; cognitionum, relectæ ſunt: Pijſſimis & fideliſſimis, ac Chriſti amatoribus principibus noſtris Flauio Theodoſio & Valentiniano perpetuis Auguſtis, ab Eutyche archimãdrita. Veſtrá pietas ſuperiùs & a principio non ignorans circa rectam fidem, religionem mundam & irrepræhenſibilem fidẽ meam, pro calumnia mihi compoſita, & meditatis inſidijs ab Euſebio epiſcopo Dorylei, quaſi rectè non ſapiam, ſancire dignata eſt, ingrediente me in Concilium, adeſſe mihi virum* laudabilem magnũ Silentiariũ cuſtodiæ cauſa. Qui vadens ad Epiſcopum, & præſentiam meam nuncians, quædam audiuit a religioſiſſimo Epiſcopo Flauiano de damnatione mea, & vidit. Precor igitur veſtram trãquillitatem, dignetur ſancire apud quem placuerit veſtræ pietati, eundem virum mirandiſſimum laudabilem magnum Silentiarium cum veritate ſcriptis profiteri ea, quæ audiuit (vt ſuperiùs dixi) & vidit, quo his impetratis, ſolitas orationes Deo ſemper pro veſtra ſalute referam, pijſſimi & fideliſſimi Imperatores. Magnificentiſſimus comes & Magiſter ſacrorum officiorum, dixit: Sacra ſubnotatio recitetur. Et per eundem virum deuotum exceptorem relecta eſt: Profiteatur vir deuotus Silentiarius omnia, quæ ſuper hoc negocio ſubſecuta cognouit. Magnificentiſſimus comes & Magiſter ſacrorum officiorum, dixit: Neceſſariũ eſt, quæ ſanxit clementia principalis, effectui mancipari. Vndè vener. magnus Silentiarius, ſi qua cognouit, ſecundùm ſacram præceptionem profiteatur. Magnus deuotiſſimus Silentiarius dixit: Sæpè directus ſum à ſacratiſſimo & pijſſimo domino noſtro ad archiepiſcopum Flauianum, vt adeſſet magnificentiſſ. & glorioſiſſ. ex præfectis & conſulibus & patricius Florentius Synodo, quæ futura erat in epiſcopio Conſtãtinopolitanæ huius regiæ ciuitatis, & diſtulit Archiepiſcopus, dicens: Quia non oportet hic fatigari eundem virum magnificentiſſimum & glorioſiſſimum ex præfectis & conſulibus & patricium Florentium, quia iam de hoc forma data eſt, & damnatus eſt Eutyches monachus; quoniam ſecundò vocatus, non obediuit. Poſtmodùm verò obtu-

* mirandiſſimum.

Sententia Theodoſij ꝑ Eutyche contra S. Flauianũ data, q vno teſte tantũ cauſam eſt minari aſſenſit, atq; ſubſcripſit.

lerunt

lerunt mihi chartam quandam, habentem damnationem eius. Magnificentiſſimus comes & magiſtratus ſacrorum officiorum, dixit: Proſecutio magni viri deuoti Silentiarij monimentis publicis inſeratur. Conſtantinus diaconus & monachus dixit: Poſtulo & hoc, vt profiteatur Dominus magnus Silentiarius, quia ante ſynodum damnatio facta eſt. Magnificentiſſimus comes & * magiſtratus ſacrorum officiorum, dixit: Quæ cognoſcit, profiteatur. Magnus deuotus Silentiarius dixit: Et priùs dixi eo quòd ante ſynodum damnationem Eutychis mihi oſtenderunt. Magnificentiſſimus comes & * magiſtratus ſacrorum officiorum, dixit: Et hæc profeſſio geſtis inſeratur. Conſtantinus monachus & diaconus dixit: Precor & hoc, vt reuerend. tribunus & referendarius proſequatur ea, quæ audiuit ab Aſterio viro reuerendo presbytero & monacho, Magnificentiſſimus comes & magiſtratus ſacrorum officiorum, dixit: Quamuis in precibus hæc petitionis pars minimè contineatur, attamen propria voluntate, ſi voluerit reuerend. tribunus, notarius & referendarius, quæ cognouit, profiteatur. Macedonius reuerend. tribunus, notarius & referendarius dixit: Ante hoc ſacratiſſ. & pijſſimus noſter Imperator præcepit colligi tam epiſcopos, quàm magnificentiſſimum & glorioſiſſimum ex præfectis & conſulibus & patricium Florentium, precibus datis ab Eutyche reuerend. archimandrita, & accuſante geſta, quæ acta ſunt, tanquàm malignè à notariis immutata, & certa ſubſecuta ſunt in facta ſynodo. Cùm verò recederem obuius mihi factus eſt Aſterius presbyter & notarius, coniurans me audire ab ipſo, quæ valebat effari. Accuſabat autem reuerendiſſimum Abraamium & notarios, tanquàm immutantes in geſtis quædam capitula. Et quia neceſſitatem habet, ipſe metuens huiuſmodi malignitatem, illos quidem oſtendere alia, ſed ſinè eius ſcientia, commiſiſſe. Flauius Ariouindus Martialis vir magnificus, comes & * magiſtratus dixit: Et hæc ſimiliter profeſſio geſtis inſeratur. Edantur. Flauius Charilius venerabilis comes & proximus ſacri ſcrinij, libellorum ſacrarumque cognitionum geſta edi præcepi. Flauius Euithius vir deuotus, exceptor ſacri ſcrinij, libellorum ſacrarumq; cognitionum geſta edidi. Baſilius epiſcopus Seleuciæ Iſauriæ, dixit: Conſentio fidei ſanctorũ patrũ, q in Nicæa fuerunt, & q' in Epheſo eadẽ iterùm confirmauerunt. Eos verò, qui contraria ſentiũt in aliquo, vel his quæ in Nicæa, vel his quæ in Epheſo ordinata ſunt, auerſor, anathematizans diuidentes poſt vnitionem in duas naturas, vel * ſubſtantias vel perſonas vnum Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum; accuſans & repræhendens propriam vocem, quam de duabus naturis profeſſus ſum, in geſtis habitis apud regiam ciuitatem, & adoro vnã naturã Deitatis vnigeniti inhumanati & incarnati. Et cùm legerentur, CHALCEDONE ACTA: Baſilius reuerend. epiſcopus Seleuciæ Iſauriæ, dixit: Nõ vtor alijs teſtibus. Per beatum Ioannem epiſcopum rogaui emendari interlocutionem meam, timens ac metuens te reuerend. Dioſcorum. Magnam enim nobis neceſſitatem impoſuiſti tunc, tam quidem ab his, qui foris erant, quam ex lingua tua. Irruebant enim in eccleſiam milites cum armis, inſtabant monachi, qui cum Barſuma, & qui Parabolani nuncupantur, & multitudo alia grandis. Coniurentur omnes. Coniuretur Aunoxius epiſcopus Aegyptius coniuretur Athanaſius, quia dicebat, Noli domine, ſoluiſti totius orbis opinionem. Dioſcorus reuer. epiſcopus Alexandriæ, dixit: Ego te coegi? Baſilius reueren. epiſcopus Seleuciæ Iſauriæ, dixit: In tale nos homicidium tu cõpuliſti per minas multitudinis poſt damnationem beatiſſ. Flauiani Coniicite, quantam tunc intulit violentiam, omnium rerum poteſtatem adeptus & iudicij, quum etiam & nunc omne conturbet concilium. Sex illi tantùm relicti ſunt, & omnes nos conturbat. Dioſcorus reuerend. epiſcopus Alexandriæ, dixit. Et meus notarius Demetrianus paratus eſt approbare, quia clàm ab ipſo rogatus eſt vocem ſuam immutare. Baſilius reuerend. Epiſcopus Seleuciæ Iſauriæ, dixit: Precor magnificentiam veſtrã, ſingulos metropolitanos epiſcopos & Lycaoniæ & Phrygiæ, & Pergenſem, & cæteros venire huc, & præſentibus ſacroſanctis euangelijs dicere, ſi non poſt damnationem beati Flauiani omnibus nobis triſtibus effectis, & aliquantis quidem nolentibus emittere vocem, aliquantis autem fugientibus, exurgens ipſe, & ſtans in alto, deſignabat, & dicebat: Videte qui non vult ſubſcribere ad me, abeat. Coniuretur dominus Euſebius, niſi periclitatus ſit ipſe damnare, quia parùm diſtulit vocem. Dioſcorus reuerend. epiſcopus Alexandriæ, dixit: Necdùm diſceptatis his, quæ contra Flauianum agebantur, vocem ſuam repræhendit, & rogauit auferri. Baſilius reuerend. epiſcopus Seleuciæ Iſauriæ, dixit: Quicquid profeſſus eſt contra me, iubete manifeſtum mihi fieri, vt aduerſùs eum reſpondeam. Oneſiphorus reueren. epiſcopus Iconij, dixit: Poſtquam lecta ſunt hæc omnia, q̃ nunc relecta ſunt, regula legebatur, in qua continebatur, nullum debere iam de fide quærere aliquid, neque epiſcopum, neque clericum, alioquin eſſe eum condemnatum. Si autem laicus eſt, vt excommunicatus exiſteret. Dico his, qui iuxta me conſidebant, epiſcopis ſub ſilentio: Regula iſta propter nihil aliud legitur, niſi vt Flauianus damnetur epiſcopus. Erat autem mecum Epiſcopus Synnadæ Marinianus reuerend. & Pergenſis Dominus Epiphanius. Dicit mihi Pergẽ: Abſit. Sed ſi aliqua fortè indignatio procedat, contra Euſebium vtique futura eſt. Nam

contra

Digitized by Google

contra Flauianum nemo erit inſanus, vt fruſtrà tale aliquid faciat. Poſt lectam hanc regulam, confeſtim dicit: Da hic notarios. Et allata & relecta eſt damnatio beatiſ. Flauiani. Tollens ergò ego alios epiſcopos, ſurrexi, & tenui genua ipſius, dicens: Noli per veſtigia reuerentiæ veſtræ. Nihil dignum damnatione egit. Si autem & reprçhenſione dignus eſt, repræhendatur. Et exurgens de throno, ſtans ſuper ſcabellum ſuum, dixit: Seditionem mihi moueris? Da comites. Et ità timentes, ſubſcripſimus.

Superbia Dioſcori. Dioſcorus reuerend. epiſcopus Alexandriæ, dixit: Mentitur. Pœnas ſuſtineat. Non dixi, da comites. Da, qui dicam Et exurgenti Mariniano reuerend. epiſcopo Synnadeñ, dixit ad eum Dioſcorus reuerend. epiſcopus: Interminatus dixi, adhuc comites intùs? Marinianus reuerend. epiſcopus Synnadeñ, dixit: Dum vellet proferre ſententiam, ſurrexi ego, & dominus Oneſiphorus, & dñs Nunechius Laodiceñ, & alij, & tenuimus pedes eius, dicentes: Quia & tu presbyteros habes, non debet propter presbyterum damnari dominus epiſcopus. Deindè ipſe dicit: Etiàm ſi lingua mihi præcidatur aliam vocem non emitto. Sic corruit multitudo, & permanebamus nos, tenentes genua eius, & rogantes eum. Et tunc emiſit hanc vocem: Vbì ſunt comites? Amans veritatem dico. Ingreſſi ſunt comites, introduxerunt proconſulem cum multitudine magna & catenis. Poſt hoc vnuſquiſque noſtrum ſubſcripſit. Dioſcorus reuerend. epiſcopus dixit: Non erant decem, aut viginti, aut triginta, aut centum ſoli ex ipſis. Ego adduco teſtes, quia ex ijs, quæ dixit, nihil verum eſt. Quoniam verò laborauit magnificentia veſtra, ſi placet, differatur: & iterùm quicquid tractaueritis, facimus. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Cætera relegantur. Beronicianus ſecretarius ſacri conſiſtorij, ex eadem ſcheda recitauit: EPHESI ACTA. Seleucus Epiſcopus dixit: Congruo & conſentio ijs, quæ in Nicea à ſanctis patribus expoſita ſunt, & in Epheſo cenſiemata ſunt. Et reprçhendo vocē meā, quā dixi in glorioſiſſima Cōſtantinopoli habētem, quia oportet in duabus naturis dñm noſtrum Ieſum Chriſtū poſt adunationem p̄dicari, anathematizans eos, qui in duas naturas, vel in duas ſubſtantias, aut in duas pſonas poſt adunationem diuidūt dñm nſm Ieſum Chřm, & alienos arbitror ab eccleſiaſtica cōmunione.

Eutyches archimandrita dixit: Peruidet & veſtra reuerentia, quia relectorum actio oſtēdit: geſta priora eſſe falſata. Habemus verò & nunc profeſſionem viri laudabilis magni Silentiarij, factam ſub viro magnifico magiſtro, & poſtulamus hanc relegi. Flauianus epiſcopus Conſtantinopolitanæ vrbis, dixit: Falſa ſunt. Dioſcorus epiſcopus Alexandriæ, dixit: Si quid ſcit Deo amantiſſ. epiſcopus Flauianus ſuæ opinioni cōgruum, in ſcriptis dicat. Flauianus epiſcopus Conſtantinopolitanæ vrbis, dixit: Occluſiſti mihi omnem iuſtam allegationem. Dioſcorus epiſcopus Alexandriæ, dixit: Scit præſens ſancta ſynodus, ſi tibi aliquid occluſi. Si quid ergò ſcis congruum tibi, dic. Flauianus epiſcopus Conſtantinopolitanę vrbis, dixit: Non mihi permiſſum eſt loqui. Dioſcorus epiſcopus Alexandriæ, dixit: Nemo te prohibuit. Scit & hęc ſancta ſynodus. Flauianus Conſtantinopolitanæ vrbis epiſcopus, dixit: Secunda acta nihil habēt falſum, ſcit & dominus Thalaſſius, & dominus Euſebius.

Thalaſſius epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ, dixit: Nemo prohibuit loqui ſanctitatem veſtram. Si quid ergò tibi ſperas congruere, Dic. Dioſcorus epiſcopus Alexandriæ, dixit: Domine Euſebi, dicas, prohibui eum loqui? Euſebius epiſcopus Ancyræ Galatiæ, dixit: Sicut nouit Deus, optamus te loqui. Iuuenalis epiſcopus Hieroſolymæ, dixit: Sed & nunc, quicquid vult, dicat. Flauianus Epiſcopus Conſtantinopolis, dixit: Coram domino Thalaſſio & domino Euſebio, pręſente etiàm magno Silentiario, geſta facta ſunt, & examinata ſunt, & nihil tale approbatum eſt. Singuli, qui tunc præſentes fuerunt epiſcopi, vt coram Deo, quæ audierunt, dixerunt: & nihil falſi dictum eſt. Dioſcorus epiſcopus Alexandriæ, dixit: Domine epiſcope Stephane, dic, ſi prohibui eum. Stephanus epiſcopus Epheſi, dixit: Eccè ibi eſt. Si prohibuiſti eum, dicat. Dioſcorus epiſcopus Alexādriæ, dixit: Dicite omnes, ſi prohibuiſtis eum.

Sancta ſynodus dixit: Non eum prohibuimus. Flauianus epiſcopus Conſtantinopolis, dixit: Me acta illa nihil terrent propter Deum. Neque enim aliter glorificaui, aut ſapui aliquandò, vel ſapio.

Dioſcorus epiſcopus Alexandriæ, dixit: Manifeſtis factis, quæ relecta ſunt, dicant ſinguli pręſentes ſancti epiſcopi, quomodò ſciūt archimandritam Eutychen credere, & quid de eo ordinant.

Iuuenalis Hieroſolymæ epiſcopus dixit: Dum frequenter confiteatur, eo q̄ ſequatur expoſitionem fidei ſynodi, quæ in Nicęa habita eſt, & ea quæ priùs in magno concilio apud Epheſum geſta ſunt, orthodoxum ſummè eum eſſe in his, quæ locutus eſt, comperi. Et ego autem decerno, & volo eum in ſuo monaſterio degere, & in proprio gradu. Sancta ſynodus dixit: Hoc iuſtum iudicium.

Dominus epiſcopus Antiochiæ, dixit: Quoniam dudùm ex tranſmiſſa mihi epiſtola a ſancta ſynodo in Conſtantinopoli cōgregata, in damnationem viri religioſi Eutychis archimandritæ ſubſcripſit, ex nupèr autem oblatis ab ipſo libellis ſanctæ ſynodo in hac Epheſina metropoli congregatæ, cōfeſſus eſt ſe acquieſcere & fidei ſanctorum trecentorū decem & octo patrum, qui in Nicæa conuenerunt, ſed & priori concilio, quod in hac

eadem

eadem vrbe Epheſina ſimiliter conuenit, com probaoi & ego ipſo cum veſtra ſanctitate, recipere eum & presbyterij dignitatem, & primatum ſub eo de gentium reuerendiſſimorum fratrum.

Stephanus epiſcopus Epheſi, dixit: Ex ijs, quæ relecta ſuot, & ex oblatis libellis à viro reuerendo presbytero & archimaodrita Eutyche, oſtenditur, quia & rectè glorificat, & orthodoxam babet fidem. Vndè & ego ſequens ſententiam ſanctiſſimi ac Dco amantiſſimi epiſcopi Iuuenalis, conſentio, & concordo, eſſe eum presbyterum & archimandritam.

Thalaſſius epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ primæ, dixit: Laudo, & approbo virum reuerendiſſ. presbyterum & archimandritam Eutychen, nil extra Nicęnam ſynodũ ſapiẽtẽ, neque expoſitam fidem in ſaocta ſynodo io aliquo corrumpentem: ſed & approbans, volo eum habere gradum presbyterij.

Euſebius epiſcopus Ancyræ Galatię, dixit: Et reuerend. presbyterũ & archimandritam Eutychen, & omnem hominem conſona ſapientem, ſanctiſſ. conuentui Nicęno, & ſanctiſſimo Epheſino concilio, qood & confirmauit ea, quæ in Nicęa facta ſunt, orthodoxum arbitror, & à catbolica fide non alienum. Rationabile autem ſuſpicor, & in doctrina fidei irrepræhenſibilem, id eſt, prædictum virum reuereod. presbyterum & archimandritam Eutychen, non priuari ſacerdotali dignitate & primatu monachorum.

Cyrus epiſcopus Aphrodiſiadæ Carię, dixit: Ex oblatis libellis à viro reuerend. Eutyche presbytero & archimandrita, & relectis, apparet ipſum ei, quod fides ſanctorũ patrũ habet, quæ in Nicęa & hic cõgregati ſunt, cõſonaſſe. Vndè & ego conſentio ſententiæ ſanctorum patrũ, vt & presbyterij habeat dignitatem, & præſit monaſterio.

Eraſiſtratus epiſcopus Coriothi in Hellade, dixit: Oſtendit per libellos ſuos reuerend. archimandrita Eutyches, ꝙ ſemper ea ſapuit, quę orthodoxa fides continet, & ſequuns eſt expoſitiones ſanctorũ patrum, qui in Nicęa congregati ſunt, quæ confirmata ſunt in hac etiàm metropoli, per pridèm collectam ſanctiſſ. ſynodum. Vndè & ego conſonè decerno, vt fruatur & dignitate presbyterij, & præſit monaſterio, vbi à principio ordinatus eſt.

Quintillus epiſcopus Heracleę, agẽs vices Anaſtaſij epi Theſſaloniceñ. dixit: Ex nuper oblatis libellis ſanctæ & magnę huic ſynodo à viro reuerend. archimandrita Eutyche, reperi eum rectè credentem expoſitę fidei à ſanctis trecentis decem & octo patribus, qui in Nicæa congregati ſunt, ſed & ijs, quæ acta ſunt à ſancta ſynodo hic collecta ad impij Neſtorij damnationem. Neceſſariè ergò ſuſcipiens hanc eius fidem, dignum eom iudico & presbyterio, & primatu monaſterij.

Meletius epiſcopus Lariſſenæ ciuitatis, & agens vices Domini reuerend. epiſcopi Apameę, dixit: Conſono & ego ſententijs ſanctorum patrum. Conſpexi enim ex ijs, quę lecta ſunt, orthodoxè eum credere. Vnde dignum eum iudico priore ſacerdotio, & monaſterij gubernaculo.

Cyriacus epiſcopus Trogmadenſium, locum tenens & Theoctiſti reuerend. epiſcopi Peſſinuntis Galatiæ ſecundæ, dixit: Sanctiſſimo presbytero & archimandrita Eutyche interpellante ſanctum conuentum per libellos, & docente ità eum colere fidem, ſicut ſancti trecenti decem & octo, & ſequi ſanctam Epheſinam ſynodum, orthodoxum eum inuenimus, & volumus eum babere gradum presbyterij. ſed & principatum monachorum. Dixi autem hæc, & pro me, & pro prædicto metropolitano, eò quòd ille graui infirmitate deprimatur.

Diogenes epiſcopus Cyzici, dixit: Ex ijs, quæ nunc profeſſus eſt reuerend. presbyter & archimandrita Eutyches, cognouimus, eo quòd & ipſe conſenſit expoſitæ fidei à ſanctis patribus, qui in Nicæa conueoerunt, & qui poſteà in hac Epheſia vrbe congregati ſunt. Et propter hoc iudico eum, tanquàm iſta ſapientem, & ſacerdotali dignitate frui, & monaſterium procurare ſecundùm priorem conſuetudinem.

Ioannes epiſcopus Sebaſtiæ Armeniæ primæ, dixit: Hoc eſt rectè credere, ſequi ſanctos patres. Et reuerend. igitur presbyter & archimandrita Eutyches, ſequens expoſitam fidem à ſanctis patribus apud Niceam, & conſooantia ſanctorum patrum apud Epheſum, orthodoxus eſt, & dignus vt præſit monaſterio, & ſecundùm priorem conſuetudinem fungatur ſacerdotio.

Baſilius epiſcopus Seleuciæ Iſauriæ, dixit: Ex oblatis libellis à reuerendo Eutyche presbytero & archimandrita nunc ſancto congregato conuentui, ſecundùm ſancti ſpiritùs inſpirationem, cognoſcens eum cooſona patribus, qui in Nicęa & in Epheſo aote boc conuenerunt, ſapere, reſtituo ei iuxta præcedentes patres & presbyterij gradum, & primatum monaſterij.

Theodorus epiſcopus Tarſenæ ciuitatis, dixit: Cognouimus reuerend. presbyterum & archimandritam, tam ex oblatis ab eo libellis, quàm ex confeſſione ipſius, quæ in geſtis continetur, ſequentem fidem ſanctorum patrum, quæ in Nicæa eſt expoſita, & coofirmata ab ijs, qui dudùm in Epheſo conueneruot. Et iuſtum eſt habere eum ſacerdotium, & præeſſe monaſterio, quoniam hoc omni ſancto complacuit concilio.

Romanus epiſcopus Myrorum ciuitatis prouinciæ Lyciæ, dixit: Reuerend. presbyter & archimandrita Eutyches ſequens fidem

dem

dem ſanctorum patrum, fruatur & honore presbyterij, & præſit reuerendo monaſterio.

Photius epiſcopus Tyri, dixit: Condecens, & omni conſequentia dignum eſt, ità ſequenti catholicam fidem, quæ expoſita eſt à ſanctis patribus in Nicęa, & quæ confirmata eſt a ſancta ſynodo ante hoc in Epheſo congregata, ſacerdotali eum frui dignitate, & curam conſuetè ſui gerere monaſterij decernimus. Eum enim, qui recta fide & vitę claritate decoratus eſt, omni honore, qui et à diuina collatus eſt gratia, ſecundùm anteriora frui, iuſtum eſt.

Theodorus epiſcopus Damaſcenæ ciuitatis, dixit: Per nuper porrectos libellos à viro reuerend. presbytero & archimandrita Eutyche peruidimus, quoniam expoſitionibus ſanctorum patrum, qui in Nicęa, & ſynodo, quæ in hac clara vrbe Epheſo poſteà congregata eſt, conſenuit. Et propter hoc conſona etiam & ego ſanctis patribus decernens, iuſtum arbitror, eum & ſacerdotium habere presbyterij, & monaſterij principatum.

Iulianus epiſcopus Tabiæ, dixit: Sãctorum patrum trecentorum decem & octo concordiam inſpiratam à gratia Dei, in Nicęna vrbe congregatorum, quæ expoſuit dogmatum diligentiam, manifeſtè eſſe ſancti ſpiritus vocem omnes confitentur, qui pietatis iura non negant. Et quæ in hac ſplendida metropoli non ante multa tempora concurrens ſynodus confirmauit, ſicut illi priores in initio ſcripſerũt per ſpiritum, hoc & qui poſt ipſos colentes ea quæ illorum ſunt, diligentiſſimã horum decreuerunt cautelam. Reuerendum igitur presbyterum & archimandritam Eutychen, ea, quæ in Nicęa à patribus ſunt expoſita, & ab ijs, qui in Epheſo fuerunt confirmata, clara voce pronũciantem, iuſtum eſt & pietatis gratia, & ſacerdotali frui dignitate, & ſacrum habere promittentium meliorem viam primatum.

Florentius epiſcopus Lydiæ, dixit: Porrigente libellos viro reuerendiſſ. archimandrita Eutyche, in quibus ſpondet ſe coniunctum fidei ſancti conuentus Niceni, & nupèr congregati in Epheſina metropoli, addẽte etiàm ſuper hęc, eo quod omnem hęreſim inſcriptam libello anathematizet, & tanquam ſub Deo patre & filio & ſancto ſpiritu ex animo proferat ea, quæ in libello credens indidit, & ego ſimilia præcedentibus decerno, decorari quidem eum nomine presbyterij, præeſſe autem ſecundùm præcedentem conſuetudinem fraternitati.

Marinianus epiſcopus Synnadenſis dixit: Eutyches reuerend. archimandrita, ſpondẽs per libellos proprios ſequi ſanctam ſynodum Nicęnam, & ea, quæ tũc in Epheſo de ijs diffinita ſunt à beatiſſimo & ſanctiſſ. Cyrillo & cum ipſo ſancto conuentu, fruatur presbyterio & communione noſtra, ac præſit ſecundùm Deum decenter monaſterio.

* Mulonius epiſcopus Nyſenæ ciuitatis, dixit: Cuſtodem fidei trecentorum decem & octo, & definitionum ſanctorum patrum, qui apud Epheſum, oſtendit virum religioſum presbyterum & archimandritam Eutychen porrectus ab ipſo libellus, necnon & profeſſiones, quas geſtis inſeruit. Vndè & habere eũ ſacerdotium, & præeſſe viris reuerendiſſ. monachis iuſtũ arbitror, propter rectã eius fidẽ.

Conſtantinus epiſcopus Boſtrenæ ciuitatis, dixit: Manifeſtum effectum eſt, & ex relectis geſtis, & ex oblatis libellis à viro reuerendiſſ. presbytero & archimãdrita Eutyche, eo quod conſequentia ſapit expoſitę orthodoxę fidei in Nicęa à ſanctis patribus, id eſt, trecẽtis decem & octo, & ijs, qui in Epheſo congregati ſunt ſanctis patribus. Vndè & ego iuſtũ reor, habere eum & ſacerdotium presbyterij, & primatum monaſterij.

Ioannes epiſcopus Nicopolitanę ciuitatis Armenię primę, dixit; Ex porrectis libellis ſanctiſſ. conuentui à viro reuerendiſſ. presbytero Eutyche, cognoſcentes eum rectè glorificare, ſecundùm expoſitionem ſanctorũ patrum, qui in Nicęa, & qui pridèm in Epheſo congregati ſunt, & nos eadem, quę ſanctiſſ. ſynodus, decernimus, dignum eum eſſe iudicantes & ſacerdotio fungi, & præeſſe monaſterio.

Acacius epiſcopus Ariarathirenſis ſecundę Armenię, & agens vices Conſtantini viri religioſiſſimi epiſcopi Melitenę, dixit: Religioſiſſimus & ſanctiſſimus presbyter Eutyches, & per porrectos libellos, & per ea, quę nunc profeſſus eſt, oſtendit ſe rectè ſapere, ſicut & ij, qui in Nicęa trecenti decem & octo patres noſtri, & qui pòſt in Epheſo congregati ſunt. Dignus ergò eſt recipi in ſacerdotium, & primatum habere monaſterij.

Stephanus epiſcopus Hierapolitanę ciuitatis dixit: His, quę benè complacita ſunt ſanctis patribus noſtris de viro religioſiſſ. presbytero & archimandrita Eutyche, & ego conſentiens ſum, propterea quòd ex relectis perſuaſus ſum, eum eſſe orthodoxum. Vndè habere eum & gradum ſacerdotij, & primatum monaſterij dignum iudico.

Atticus epiſcopus Nicopolitanę ciuitatis Epiri veteris, dixit: Oportebat quidem ſufficere promiſſiones ſanctorum atque eximiorum patrum poſitionum, in quibus concordes & nunc inueniuntur immutabilibus factis ſanctorum pridem habitis patrum decretis, qui in illis temporibus in Nicęna ciuitate, & qui in hac Epheſiorum Deo amica metropoli, cuius princeps atque magiſter factus eſt omni laude digniſſimus, & iter beatus inter angelos, qui olim pater noſter erat Cyrillus, qui vbiquè terrarum illuſtrauit ſanctum noſtrę fidei myſterium. Condecet enim verè, viros religioſos ac fideles ſanctorum patrum fidei communere.

re. Intantùm igitur etiam ego profiteor, eò quòd conſonantem inuenimus virum reuerendiſſ. presbyterum & archimandritam Eutychen, præſertim ex nupèr nobis lectis geſtis, & ex oblatis per manus ipſius libellis, ſancto huic & vniuerſali Concilio, expoſitionibus ſanctorum patrum, & eſt rationabile ſecundùm ſententiam ſanctorum patrum, quæ & vera eſt, eſſe eum presbyterum, & primatum habere à Deo illi traditi monaſterij.

Euſtathius epiſcopus Beryti, dixit: Sic piè doctrinam fidei expoſuit exactus reuerend. archimandrita Eutyches, vt cogeret præſentem ſanctum conuentum omnem ſacris & conſonis vti vocibus, & collaudare, quia hæc eſt fides patrum. Quis ergò ità alienus eſt à pietate, qui hunc talem patiatur non frui & ſacerdotij gradu, & monaſterij primatu?

Phrygiæ Pacatianæ. Nunechius epiſcopus Laodiceæ * Trimitariæ, dixit: Iuſtum eſt & conſequens, & humaniſſimæ huic ſynodo conueniens, Eutychem virum reuerend. presbyterum & archimandritam, ſequentem expoſitionem fidei ſanctorum patrum, qui in Nicæa & ſanctiſſimorum qui pridèm in hac ſplendida vrbe congregati ſunt, ſicut ab ipſo porrecti libelli continent, frui & ſacerdotali dignitate, & regere monaſterium, ſicut placuit & ſanctis patribus.

Olympius epiſcopus Conſtantiæ Cypri inſulæ, dixit: Ego conſentio definitis à ſanctitate veſtra, in reſtitutione viri reuerendiſſ. presbyteri & archimandritæ Eutychis.

Candidianus epiſcopus Antiochiæ Piſidiæ, dixit: Piè & canonicè decretis à ſanctiſſ. & religioſiſſ. patribus de Eutyche viro reuerendiſſ. presbytero & archimandrita, etiàm ego conſentio.

Stephanus epiſcopus Anazarbi dixit: Manifeſtè monſtratum eſt ex nupèr relectis, eò quòd nihil extra ſanctos patres ſapuit reuerendiſſ. presbyter & archimandrita Eutyches, ſed ſæpè confeſſus eſt, ſequentia ſe ſapere ſanctis patribus trecentis decem & octo in Nicæa, ſed & in hac poſteà ciuitate congregatis epiſcopis ſanctiſſimis. Vndè ego ſimilem ſanctis patribus profero ſententiam, vt habeat & presbyterij dignitatem, & ſacerdotium, & curam monaſterij.

Gerontius epiſcopus Seleuciæ Syriæ, dixit: Ex porrectis libellis à viro religioſiſſ. presbytero & archimandrita Eutyche, inuenimus eum conſentientem & ſanctæ ſynodo, quæ in Nicæa, & quæ in Epheſo. Et volumus eum habere presbyterij dignitatem, ſed & præeſſe ſolitè ijs, qui ſub ipſo erant, religioſiſſimis monachis.

Rufinus epiſcopus Samoſatenæ ciuitatis, dixit: Ex relectis libellis coram ſancta ſynodo, qui porrecti ſunt à viro religioſiſſimo presbytero & archimandrita Eutyche, reperi eũ * conſonè ſanctæ ſynodo Nicænæ & Epheſinæ ſapere. Et conſentio vnà cum ſanctis patribus, & volo eum habere presbyterij dignitatem, & præeſſe ſolitè ſub ſe conſtitutis monachis. * conſonã

Indimus epiſcopus Irenopolitanus dixit: Per omnia, quæ nunc relecta ſunt, omnibus ſatisfecit profeſſio viri religioſiſſ. presbyteri & archimandritæ Eutychis, eò quòd ſequentia ſanctis patribus in Nicæa congregatis trecentis decem & octo, ſed & ijs, qui apud hanc metropolim, ſapuit, & nihil extra diuinos canones: ideò & ego eandem profero ſententiam, quam & ſancti patres, & definiui habere eum & presbyterij dignitatem, & monaſterij principatum.

Timotheus epiſcopus Balaneæ, dixit: Libellis porrectis à reuerendiſſ. presbytero & archimandrita Eutyche, in quibus profitetur ſe acquieſcere & permanere in fide, quæ pro tempore expoſita eſt à ſanctis patribus in Nicæa congregatis, & nupèr in Epheſina vrbe, & ego profiteor, ſicut ſancti patres probauerunt, habere eum & dignitatem presbyterij, & archimandritæ.

Theodoſius epiſcopus Canothenæ ciuitatis, dixit: Sequor & amplector iuſſionem ſanctorum patrum, in reſtitutione reuerendiſſ. presbyteri & archimandritæ Eutychis. (Hoc enim decretum, à Deo prolatum eſt per ſanctum Concilium.) Simul & decerno eſſe eundem loco ſuo presbyterum & archimandritam.

Eutychius epiſcopus Adrianopolitanus veteris Epiri, dixit: Sanctis approbantibus patribus, & reperiens ex geſtis in vrbe regia Conſtantinopoli habitis, & ex oblatis libellis à Deo amantiſſimo presbytero & archimandrita Eutyche, quòd extranea non ſentit ijs, quæ à ſanctis patribus apud Nicæam, & in Deo amantiſſima Epheſo confirmata ſunt, & mea humilitas concors fit ſententiæ, in habendo per eum presbyterio, & præeſſe monaſterio ſicut & pridèm. Nam & ſanctiſſ. pater meus & epiſcopus Atticus Nicopolitanus, ſimilia ſanctis patribus de prædicto reuerend. presbytero & archimandrita profeſſus eſt.

Claudius epiſcopus Anchiaxi veteris Epiri, dixit: Profitente Deo amantiſſ. & ſanctiſſ. metropolitano epiſcopo noſtro Attico conſequentia huic ſanctæ & magnæ ſynodo, & ego hæc ſequens profiteor, ſicut eius ſanctitas eſt profeſſa pro reuerendiſſimo presbytero & archimandrita Eutyche.

Simeon epiſcopus Amidenæ ciuitatis Meſopotamiæ prouinciæ, dixit: Ex ijs, quæ nupèr lecta ſunt, & ſubtiliter approbata in hac ſancta ſynodo, quibus placuerunt omnia, quæ geſta ſunt in negocio religioſiſſ. presbyteri & archimandritæ Eutychis, & ego ſequor, quæ ab eorum ſanctitate ſunt ordinata,

nata, eſſe eundem religioſiſſimum presbyterum Eutychen in antiquo presbyterij ordine, & tenere eum primatum proprij monaſterij.

Seleucus Amaſiæ Epiſcopus, dixit: Conſentiente reuerendiſſ. presbytero & archimādrita Eutyche ſequi, quæ expoſita ſunt a ſanctis Patribus apud Nicæam, & quæ in Epheſo confirmata ſunt, iuſtum iudico, habere eundem reuerendiſſimum presbyterum ſacerdotale miniſterium, & monachorum principatum.

Petrus Epiſcopus Gangrenæ ciuitatis, dixit: Et ego concors ſum ſententiæ ordinatæ a ſanctis Patribus, in indicio reuerend. presbyteri & archimandritæ Eutychis.

Lucas Epiſcopus Dyrrhachenus, dixit: Reuerend. presbyter & archimandrita Eutyches, per oblationes libellorum & geſtorum docuit ſanctam & magnam Synodum, ſobrium ſe eſſe in Chriſto & confiteri decenter expoſitam fidem, tam a ſanctis Patribus, & Doctoribus, quàm a ſancto Nicæno Concilio expoſitam & confirmatam in Epheſina vrbe cōgregata magna & vniuerſali Synodo, & a collectis nunc in eadem metropoli ſanctiſſimis & beatiſſimis Epiſcopis, & per probationem reddentibus memorato reuerēdiſſ. presbytero & archimandritæ ſanctam presbyterij communionem, & primatū monaſterij. Et ego hæc eadem ꝓfiteor, & paria definio.

Antoninus Epiſcopus Lychnidenſis, dixit: Et ego conſona ijs, quæ ante me ſanctiſſimus Epiſcopus Lucas Metropolitanus confeſſus eſt, & adæquè ſapiens, approbaui.

Marcus Epiſcopus Euriæ, dixit: Et ego conſentaneus ſum ijs, quæ profeſſa ſunt a ſancto Epiſcopo metropolitano meo Attico, propter reuerend. presbyterum & archimandritam Eutychen.

Vigilantius Epiſcopus Lariſſenæ ciuitatis, dixit: Ex lectis nobis monimentis & porrectis libellis a reuerendiſſ. presbytero Eutyche, conſiderantes ſapere eum ſicut & nos, ſecundùm expoſitam in Nicæa a ſanctis Patribus fidē, quæ & ſupèr ſignata eſt a ſacta in Epheſo ſancta Synodo, concordes ſumus etiàm nos in ſententia nunc congregatorum ſanctorum Patrum & conſacerdotum, ſecundùm iuſſionem pijſſimorum Imperatorum, pro reſtitutione presbyterij prædicti Eutychis ad monachorum ſuorum primatum.

Baſilius Epiſcopus Traianopolitanus Rhodopæ prouinciæ, dixit: Conſona ſanctis Patribus & mea paruitas, pro perſona viri religioſi presbyteri & archimandritæ Eutychis decernit.

Conſtantinus Epiſcopus Demetriadis, dixit: Omnibus conſentio, quæ a ſanctis Patribus ſunt definita in ſancto Epheſino Concilio, quatenùs habeat reuerend. presbyter Eutyches ſacerdotium & primatum monaſterij, qui confeſſus eſt conſentaneum ſe eſſe Nicænæ fidei, & omnibus, quæ a ſanctis Patribus ſunt expoſita in catholica fide.

Alexander Epiſcopus Sebaſtenæ ciuitatis ſub Tarſo poſitæ, dixit: Reuerendiſſ. & glorioſiſſ. presbytero & archimandrita Eutyche conſentiente fidei trecētorum decem & octo, qui in Nicæa fuerunt, & fidei beatæ memoriæ ſanctiſſimi & religioſiſſimi Cyrilli, confirmatæ in Epheſo, iuſtum arbitror habere presbyterium eundem reuerend. presbyterum & archimandritam, & principatum monaſterij tenere.

Zozon Epiſcopus Philippenſium, dixit: Libelli, qui nunc dati ſunt a reuerend. presbytero & archimandrita Eutyche, conſonant ijs, quæ a ſanctis Patribus in Nicæa ſunt expoſita, & ijs, qui ſtatuta ſanctorum Patrum in hac vrbe conſignauerunt. Talem ergò eū habentem fidem, decerno ſecundùm omniū iudicium, & ſacerdotalem eum honorem habere, & monachorum principatum.

Euſebius Epiſcopus Topiritanus Macedoniæ primæ, dixit: Hæc eadem & mihi placēt de reuerend. presbytero & archimandrita Eutyche.

Maximus Epiſcopus Derreñ Macedoniæ primæ, dixit: Hæc eadem & mihi placent de reuerend. ꝑsbytero & archimādrita Eutyche.

Hermogenes Epiſcopos Caſſandriæ Macedoniæ primæ, dixit: Hæc eadem & mihi videntur de reuerend. presbytero & archimandrita Eutyche.

Lucas Epiſcopus * Beroæ Macedoniæ primæ ciuitatis, dixit: Monachorum principem, & in multitudine piorum primatem reuerend. & Deo amantiſſimum Eutychen in nullo repræhenſibilem inueniens, ſed ſectatorem ſanctorū Patrum apud Nicæam, & in hac vrbe conuenientium catholicæ fidei, volo eum priorem honorem habere presbyterij, & præſulatus monachorum. * Beroeæ

Ioannes Epiſcopus Meſſenæ ciuitatis prouinciæ Achaiæ, dixit: In nullo delinquens reuerend. presbyter & archimandrita Eutyches, eorum quæ piè decreta ſunt in Nicæa a ſanctis Patribus, & ab ijs, qui conuenerunt in Epheſo, fruatur ſacerdotali dignitate, & præſit ſecundùm priſtinam conſuetudinem honeſto habitaculo fratrum.

Vranius Epiſcopus * Himeriæ Oſroenæ ꝓuinciæ, interpretante eum Eulogio presbytero Edeſſeno, dixit: Ex ijs, quæ lecta ſunt, agnitus eſt reuerend. presbyter & archimandrita Eutyches rectè ſapere, & ſectari fidem trecētorum decem & octo, qui in Nicæa congregati ſunt, quam & in Epheſo ſancta Synodus confirmauit. Et iuſtum eſt, recipere eum presbyterij dignitatem, & eſſe presbyterum & monaſterij primatum habere. * Hymiræ

Athanaſius Epiſcopus Opūtinæ ciuitatis prouinciæ Achaiæ, dixit: Rectè & irreprehēſibiliter inueſtigans ſemitas ſanctorum Patrum, qui pro tempore collecti ſunt ſancto

ſpiritu in Nicæa, & in Epheſo, ſicut docuit per libellos & confeſſiones ſuas, quas intra geſtorum ſeriem depoſuit reuerendiſſimus presbyter & archimandrita Eutyches, iuſtum iudicamus, vt fruatur ſacerdotali ordine, & præſit monachis ſecundùm præcedentem conſuetudinem.

Theodorus Epiſcopus Claudiopolitanus prouinciæ Iſauriæ, dixit: Secundùm relectam inſtructionem Deo amantiſſimi presbyteri & archimandritæ Eutychis, & ex eius voce & ſcriptis prolata profeſſione, manifeſtum eſt, rectè eum ſapere. Vndè & ego cõcors ſententiæ conſtitutus ſancti conuentus, confirmo habere eum presbyterij honorem & præſulatum ſancti ſui monaſterij.

Leontius Epiſcopus Aſcaloœnſis, dixit: Laudo diuinitùs datam ſententiam per ſanctos & religioſiſſimos noſtros antiſtites. Vndè & ego ſequens optimam eorum ſententiam, ſupplico recipi reuerend. Eutychen in ſacerdotio, quod pridèm habebat: & retinere eum monachorum principatum.

Photinus Epiſcopus Lyddeñ. dixit: Apparuit per omnia, & ꝑ proprias in ſcriptis ꝓbatas voces religioſiſſ. archimandrita Eutyches rectè credere, & conſequentia ſapere ſanctis Patribus Nicæni Concilij, & qui poſt eos hic collecti ſunt. Propter quod ſanctos Patres ſequens, conſenſi, & ſimul decreui, habere eum presbyterij locum & ſacerdotij dignitatem, & ſecundùm conſuetudinem ꝓſpicere proprio monaſterio.

fort. * Mamugenſis, vel Manieñ.

Paulus Epiſcopus * Mainmenſis, dixit: Reuerendiſſimum presbyterum & archimandritam Eutychen, ſequutum canones ſanctorum Patrum noſtrorum, qui in Nicæa, & qui in Epheſo conuenerunt, & ego iuſtum iudico, gradum eum presbyterij & archimãdritæ recipere.

* Minoeñ.

Zoſimus Epiſcopus * Minoldenæ ciuitatis dixit: Quoniam per omnia repertus eſt religioſus presbyter & archimandrita Eutyches ſapere rectam fidem, quæ a ſanctis Patribus in Nicæa & hic eſt expoſita, decerno & ego eum ſacerdotij perfrui dignitate, & præeſſe ſanctæ fraternitati.

Epiphanius Epiſcopus Pergenſis, dixit: Secundùm ea, quæ benè placita ſunt ſancto Concilio, & ego omnibus conſentio, quę ſancti Patres profeſſi ſunt.

Baruchius Epiſcopus Oruzæ Paleſtinæ ꝓuinciæ, dixit: Secundùm veram vocem religioſiſſimi & ſanctiſſ. archiepiſcopi Iuuenalis, conſonam conſtitutam ijs, quæ a noſtro Domino Saluatore Chriſto & ſanctis Apoſtolis dicta ſunt, & a ſanctis Patribus, qui in Nicæa, & qui in Epheſo conuenerunt, & ego ſimiliter decerno, reuerendiſſimum presbyterum & archimandritam Eutychen recipere proprium presbyterij gradum, & præeſſe ſolitè ſancto ſuo monaſterio, ac clarè & per omnia manifeſtum catholicum.

Heraclius Epiſcopus Azotenſis, dixit: His, qui rectè de fide ſapiunt, omnes conſentire iuſtum eſt. Vndè & ego religioſum presbyterum & archimandritam Eutychen, ſequutum canones ſanctorum Patrum, qui in Nicæa, & qui in Epheſo conuenerunt, iuſtum iudico, recipere presbyterij dignitatem, & præeſſe fraternitati, quæ ſub eo eſt.

Ioannes Epiſcopus Tiberiadis dixit: Audiui confeſſiones religioſi presbyteri & archimandritæ Eutychis, ex ijs, quæ in vrbe feliciſſima Conſtantinopoli, & hic geſta ſunt, & in nullo eum inueni repræhenſibilem, ſed ſecundùm expoſitam ſanctam fidem trecentorum decem & octo ſanctorum Patrum, qui in Nicæa, & qui hic conuenerunt, & volo eum, ſicut ſancti Patres probauerunt, habere dignitatem presbyterij, & principatũ detinere ſancti ſui monaſterij.

Muſonius Epiſcopus Zoareñ. dixit: Cuſtodem fidei trecentorum decem & octo, & diffinitionis ſanctorum Patrum, qui in Epheſo congregati ſunt, manifeſtauit religioſiſſimũ presbyterum & archimandritam porrectus ab eo libellus, & profeſſiones, quæ ab eo in monimentis factæ ſunt. Propter quod, detinere eum ſacerdotium, & præeſſe reuerendiſſimis monachis propter eius catholicam fidem, iuſtum exiſtimo.

Dionyſius Epiſcopus Sycacinonenſis, dixit: Ex omnibus geſtis præſens religioſiſſim. presbyter & archimandrita Eutyches * manifeſtus eſt integerrimè ea, quæ a catholicis ꝓbata ſunt, ſapere. Neque enim prætermiſit, nec aliquid violauit eorum, quæ in Nicæa a ſanctis trecẽtis decem & octo Patribus ordinata ſunt de catholica fide, necnon quæ in Epheſo confirmata ſunt. Vndè & ego ſimiliter decerno, ſicut & ſancti Patres, & volo hunc ſuo monaſterio conſuetè præeſſe, & presbyterij honore perfrui.

* manifeſtatus.

Caiumas Epiſcopus * Phaneeñ, dixit: Nihil errantem reperiens reuerend. archimandritam Eutychen, ſequutus & ego, quæ benè ſunt placita ſanctiſſimo noſtro Archiepiſcopo, conſentio & ego reſtitui ei priſtinum gradum presbyteratus, & præeſſe eum ſecundùm conſuetudinem ſuo proprio monaſterio.

* Phęniceñ.

Ætherius Epiſcopus Smyrnenſis, dixit: Reperiens Deo amantiſſimum presbyterum & archymandritam Eutychen conſentientem ſancto Concilio, quod in Nicæa conuenit, & ſanctæ Synodo, quæ hic priùs collecta eſt, & nunc firmata a ſancto veſtro conuentu, & ego in hoc conſentiens, & confiteor catholicum prædictum religioſum virũ eſſe, & habere presbyteratus dignitatem, & præeſſe monaſterio.

Zebennus Epiſcopus Pelleñ. dixit: Ex porrectis libellis, per quos catholicam fidem planè expoſuit reuerend. presbyter & archimandrita Eutyches ſecutus canones, & ex geſtis

verò

verò manifeſtata eſt eius recta fides. Vndè & ego iuſtum iudico, per omnia catholicum demonſtratum, recipere ſacerdotalem gradom & primatum archimandritarum.

Pancratius Epiſcopus Libyadis dixit: Iuſtum eſt, religioſiſſimum presbyterum & archimandritam Eutychē ſecutum regulas ſanctorum Patrum, qui in Nicæa, & in Epheſo conuenerunt, & ob hoc recipientem a ſanctiſſimo Archiepiſcopo noſtro Iuuenali gradum presbyteratus & archimandri. quippè pleniùs rectam fidem ſapientem, conſona decernere de eo decet & meam paruitatem.

*Au-xilians * Auxolaus Epiſcopus Hippodioo gentis Sarracenorum fœderatorum, dixit: Annuo & conſentio omnibus benè placitis de Eutyche reuerendiſſimo archimandrita, & iuſtū iudico, reſtitui ei presbyterij gradum, & præeſſe eum proprio monaſterio.

Olympius Epiſcopus Vazateñ. dixit: Ex relectorum nobis geſtorum ſerie, necnon etiàm ex porrectis libellis a religioſiſſimo presbytero & archimandrita Eutyche, cognoſcens diligenter concordem eum eſſe ſanctæ fidei, quæ expoſita eſt a trecentis decem & octo ſanctis Epiſcopis tam in Nicæa, quàm qui in Epheſo conuenerunt, ſecundùm iuſtum decretum ſanctiſſimi Archiepiſcopi noſtri Iuuenalis, & reliqui ſancti Concilij, & ego conſentio eum eſſe presbyterum & archimandritam.

Polychronius Epiſcopus Aoripatridæ, dixit: Sequor & conſentio ea, quæ benè placita ſunt ſanctiſſimo archiepiſcopo Iuueoali, & ſacro huic Concilio: & iudicaui reſtitui miniſterio reuerendiſſimuo Eutychem archimandritam, & præeſſe eum ſolenniter proprio monaſterio.

Domninus Epiſcopus Plateæ ciuitatis proninciæ Helladis, dixit: In omnibus declaratus benè perageos pietatis verbum religioſus presbyter & archimandrita Eutyches, dignus eſt gradum presbyterij decorare, & præeſſe ſecundùm conſuetudinem fratribus.

Theodoſius Epiſcopus Maſtaurenſis, dixit: Conſequens eſt diſcipulos ſectari doctores, & eos, qui probaoerunt ex præcedentibus religioſitatem reuerendiſſimi presbyteri Eutychis circa ſanctorum Patrum regulas & cuſtodiam eorum, qui in Nicæa, & in hac ſplendidiſſima Metropoli conuenerunt. Et ego igitur comprobo iuſtum eſſe, eum perfrui & presbyterij dignitate & monaſterij principatu.

Cyriacus Epiſcopus Ægeenſis, dixit: Conſequenter ſancti Patres definierunt in perſona religioſiſſimi & reuerendiſſimi presbyteri & archimandritæ Eutychis, reperientes eum orthodoxè ſapere, quæ a ſanctis Patribus ſtatuta ſunt, qui in Nicæa, & in Epheſo Metropoli conuenerunt. Quem reuerendiſſimum virum & mea decreuit paruitas tenere eum & presbyterij gradum, & dignitatem archimandritæ.

Flauianus Epiſcopus Adramytinus, dixit: Reuerendiſſimus presbyter & Archimandrita oſtendit propriam voluntatem, quoniam conſentit & confitetur ſancto Concilio ſanctorum Patrum, qoi in Nicæa congregati ſunt, & eorum confirmationi, quæ facta eſt in Epheſina Metropoli. Vndè quemadmodùm ſancti Patres definierunt, qui in hac eadem Metropoli conuenerunt, dignus eſt in ſacerdotali presbyterij ordine connumerari reuerendiſſimus archimandrita Eutyches, & præeſſe monaſterio reuerendiſſim. monachorum, qui ſub ipſo ſuot conſtituti.

Leontius Epiſcopus Magneſienſis, dixit: Et in dogmaticis doctrinis, & in ſpiritalibus ſuogentes ſacerdotio magiſterijs patres, nos filios conuenit ſequi. Quoniam igitur iudicatum eſt ab hoc honeſtiſſimo & diuino collegio, reuerend. presbyterum & archimandritam Eutychen, recipere & gradum presbyterij, & primatum monaſterij, quod ei nupèr ablatum eſt, vndè & mea concordat paruitas, ad perfruendum eum & presbyterij dignitate, & principatu monaſterij.

Eutropius Epiſcopus Pergamenus Aſiæ prouinciæ dixit: Reuerendiſſimo presbytero & monacho Eutyche probato per libellos ab eo ſanctæ Synodo porrectos, credere rectè ſecundùm expoſitionem ſanctorum Patrum Nicæni & Epheſini Concilij & ego ſanctorum Patrum ſententiæ ſanctæ & magnæ Synodi, quæ ſecundùm diuinam iuſſionem in Epheſina Metropoli collecta eſt, conſentio, quatenùs dignus habeatur fungi ſacerdotio, & præeſſe monachis.

Maximus Epiſcopus Tralleō. dixit: Et ego interlocutiones ſanctorum & Deo amantiſſimorum Patrum noſtrorum ſequens, propter quod probatus eſt Deo amantiſſimus presbyter & archimaodrita Eutyches cuſtodire catholicam fidem, decerno tenere eum ſacerdotium, & monaſterium qood antè ſortitus eſt.

Oneſiphorus Epiſcopus Iconienſis, dixit: Et ego approbo iuſtum eſſe, religioſiſſimum presbyterum & archimandritam, Eutycheo, & in ordine eſſe ſacerdotij, & præeſſe eum proprio monaſterio.

Ioannes Epiſcopus Rhodi inſulæ, dixit: Ex porrectis libellis ab Eutyche reuerendiſſimo archimandrita, demonſtratum eſt, quia & rectè ſapit, & digous eſt teoere digoitatem presbyterij, & principatū monaſterij. Vndè & ego cōſentio his, quæ a ſancta veſtra & magna Synodo in eo ſuot ordinata.

Diogenes Epiſcopus ciuitatis * Remeſſanenſis, dixit: Secundùm conſenſum Patrum Eutyches presbyter habeat communiooem & ſacerdotium, & habitaculum proprij monaſterij. for. * Rhueſ-ſienſis.

Theodoſius Epiſcopus Amathuntenæ ciuitatis, dixit: Auditor factus lectionis monimentorum, quæ de reuerendiſſimo archimādrita Eutyche geſta ſunt, & inueniens eũ rectè ſapere, & vnitum tam ſancto Nicæno cõcilio, quàm ei quod pridèm hic, & nunc gratia Dei collectum eſt, conſentio (ſicut placuit ſanctis patribus) tenere eũ & gradum ſacerdotij, & primatum monaſterij.

for. * cõcordo. Cyriacus Epiſcopus Lebedenſis, dixit: Et ego * concors prolatæ ſententiæ ſanctorũ patrum in perſona reuerendiſſimi archimandritæ Eutychis. Vnde iuſtum iudico, tenere eum gradum presbyterij, & primatum monaſterij.

Gennadius Epiſcopus Thieñ prouinciæ Helladis, dixit: Ex lectione monimentorum, & datis libellis, cognoui catholicũ eſſe reuerendiſſimũ archimandritam Eutychen. Vndè & ego conſentaneus factus ſententiæ ſanctorum patrum, iuſtum iudico, tenere eum gradum presbyterij, & principatum monaſterij.

* Ebagineñ. Olympius Epiſcopus * Euazenſis, dixit: Reuerendiſſimũ archimandritam Eutychen cognoui tam ex lectione monimentorum, quàm per propria manu conſcriptos & porrectos libellos, & ex proprijs vocibus, quas profeſſus eſt præſente vniuerſali Concilio, (cui præſul & primus eſt ſanctiſſimus pater noſter & vniuerſalis archiepiſcopus Dioſcorus magnæ Alexandriæ ciuitatis) catholicũ, & ſimilia ſapientem, & concordem conſtitutum ſanctis trecentis decem & octo patribus in Nicæa conuenientibus, in recta & vera fide, quæ eſt ab eis expoſita, & quę in Epheſino Concilio dudùm confirmata eſt. Concors & ego exiſtens ſanctorum patrum prolatæ ſententiæ, iuſtum indico, reuerendiſſimum archimandritam Eutychen tenere priſtinum ſacerdotium, & præeſſe reuerendiſſimis fratribus, quos ſub ſua manu iampridèm habebat.

Iulianus Epiſcopus Hypepenæ ciuitatis, dixit: Et ego ità decerno ſicut definijt ſancta & vniuerſalis Synodus, quę ſecũdùm Dei gratiam, & iuxta ſanctionem piiſſimorum & Chriſti amicorum noſtrorum Imperatorum, in Epheſina metropoli collecta eſt, quatenùs reuerendiſſimus archimandrita Eutyches teneat presbyterij gradum, & fruatur ſancto miniſterio Domini noſtri Chriſti, & præſit procurationi reuerendiſſimorum fratrũ eius (quod ſub eo eſt) monaſterij.

Theopemptus Epiſcopus Cabaſſenus, dixit: Sicut videtur, etiàm nunc iudaizant, perſcrutantes Saluatorem omnium Chriſtum. Ignorantes enim ipſius cum carne diſpenſationis myſterium, hactenùs perdurâtunt errantes, & decipientes, ſicut beatus Paulus

2. Timo. 3. dixit. Eutychen igitur reuerendiſſimum & Deo amantiſſimum presbyterum & archimandritam, pridèm & ab exordio ſcientes non ſolùm catholicum, verùm etiàm ſceleratis Neſtorij dogmatibus fortiter repugnãtem cognouimus, & nunc ex lectione monimentorum iniuſtè, & contra leges damnationem perpeſſum. Et quia nunc per oblationem libellorum manifeſtam fecit huic ſancto & magno concilio rectam ſuam & immaculatam fidem, hunc & nos habeamus communicatorem, & inter presbyteros numerandũ & præſulem ſui monaſterij ſecundùm ſanctorum patrum ſententias.

Caloſirius Epiſcopus Arſinoitæ ciuitatis, interpretante eum Helia diacono ſuo, dixit: Comperi ex facta hodiè chartarum lectione, reuerend. presbyterum & archimandritam Eutychen rectè ſapere de fide catholica. Quapropter ſicut ſemper eum communicatorem habuimus, ſecundùm decreta huius ſanctæ Synodi & dignum eum exiſtimo recipere presbyterii ordinem, & præſulatum proprij monaſterij.

Ioannes Epiſcopus * Epheſiæ ciuitatis, dixit: Religioſiſſ. presbyter & archimand. Eutyches (qui neque minis inimiciſſimi iudicis, neque varietate accuſatoris victus, ſed in tanta tempeſtate inſidiarum influctuoſam ſuam animam conſeruauit, & aduersùs omnimodos conturbantes eum & impugnantes fluctus reſtitit. hæc enim nupèr facta lectio, eorum, quæ in perſona eius contra leges geſta ſunt, demonſtrauerunt) fruatur presbyterii dignitate, & præſulatu ſub ipſo degentium reuerendiſſimorum monachorum, circa rectam & immaculatam fidem piè & indeclinabiliter demonſtrans cuſtodiam, quæ ei facta eſt ſcutum in tempore tanti belli, tantis vndiquè inimicitiarum & impietatum iaculato ſagittis. * Hepheſtiæ vel Epheſtij.

Heraclides Epiſcopus Heracleenſis, dixit: Ex geſtis & libellis Eutychis reuerendiſſimi presbyteri & archimandritæ hodiè lectis, cognouimus eum, ſicut ſemper recta ſapere, & ei ſanctam communionẽ dedimus, quatenùs & recipiat presbyterii gradum, & primatum proprii monaſterii ſecundùm decreta ſanctę ſynodi.

Iſaac Epiſcopus * Elearchienſis, dixit: Ex libellis porrectis & monimentis, quæ & hodiè lecta ſunt, inuentus eſt reuerend. presbyter & archimandrita Eutyches ſequens fidẽ ſanctorũ patrũ, quæ in Nicæa eſt expoſita, & in hac Epheſia ciuitate ante hoc cõfirmata. Et concors exiſto ſanctis patribus, quatenùs habeat presbyterii ordinẽ, & archimdritæ ãhonorẽ. * Libyarchieñ.

Gemellinus Epiſcopus Erythræeñ, dixit: Ex lectione monimentorum, quæ in magnifica & Chriſtianiſſima Conſtantinopoli acta ſunt, de quibus accuſabatur reuerendiſſimus & Deo amantiſſimus Eutyches & presbyter & archimandrita, per eadẽ agnoſcentes, quoniam ipſe quidẽ ſemper catholicè & ſapuit, & ſapit: quia verò eũ (ſicut arbitrati ſunt) depoſuerunt, inuenti ſunt contraria ſapere Ni-

cæno

cęnò & Epheſino Concilio, iuſtum iudicauit ſancta hæc & magna Synodus, quatenùs idē ſit & presbyter, & archimandrita ſecundùm priorem conſuetudinem. Vndè & ego his cōſenſio.

Apollonius Epiſcopus Taneeñ. dixit: Rectè repertus eſt ſapere & credere reuerendiſſimus presbyter & archimandrita Eutyches: propter quod cōſentio his, quæ à ſanctis patribus in eo diffinita ſunt, in recipiendo honore presbyteratus, & vt teneat gubernationem, ſicut & pridèm, proprij monaſterij.

* Irenopolitanæ.

Gennadius Epiſcopus magnę * Herinopolitanæ ciuitatis, dixit: Ex oblatis libellis huic ſanctæ Synodo, lectione hodierna facta monimentorum, cognouimus Eutychen reuerendiſſimum presbyterum & archimandritā rectè ſapuiſſe, & ſapere. Et propter hoc conſentio, quatenùs recipiat presbyterij gradum & honorem archimandritæ.

Cyrus Epiſcopus Babyloniæ, dixit: Quantùm conſtat ex oblatione libellorum & lectione monimentorum, conſenſi & ego præceſſoribus ſanctis, reperiens catholicum & fidem tenentem inconcuſſibilem, reuerendiſſimum presbyterum & archimandritam Eutychen, ad tenendam presbyterij dignitatem, & monachorum procurationem.

Athanaſius Epiſcopus Buſiriteñ. dixit: Cùm oſtenſus ſit reuerendiſſimus presbyter & archimandrita Eutyches ſapere & credere, ſicut & ſancta Synodus cōtinet, quæ eo tempore in Nicæa cōgregata eſt, confirmata verò & à ſancta Synodo, quæ pauloante in hac ciuitate facta eſt, acquieſco & ego, & conſentio (ſicut & hæc ſancta Synodus decreuit) recipere eum presbyterij dignitatē, habere etiàm & ſui monaſterij principatum.

Photinus Epiſcopus Teuchireñ. dixit: Quantùm ex oblatis à reuerendiſſimo presbytero & archimandrita libellis, & lectione monimentorum, rationabile & iuſtum eſt, reſtituere in ſacerdotio, necnon & procuratione ſecundùm conſuetudinem proprij monaſterij.

Theophilus Epiſcopus Cleopatridis dixit: Et vita, & mores, & ab exordio conuerſatio perhibent teſtimonium fidei reuerendiſſimi presbyteri & archimandritæ Eutychis qui & tantùm laborem iam pridem ſuſtinuit aduerſùs Neſtorij inſanias, ex quibus apud omnes extitit laudabilis. Et nūc verò nihilominùs ſequentem eum expoſitiones ſanctorum patrum in Nicæa congregatorum, & in Epheſina ciuitate confirmatas, (cui præfuit ter beatus archiepiſcopus quondàm noſter Cyrillus) & ego conſentio, quatenùs permaneat in quibus pridem permanebat, id eſt, in presbyterij & archimandritæ honore.

Paimeius Epiſcopus Paralaiorum, dixit: Ex porrectis a reuerend. presbytero & archimandrita Eutyche libellis cognouimus eum irreprehenſibiliter rectam noſtram & immaculatam fidem tenere. Propter quod & ego conſentio, & concordo his, quæ à ſanctis patribus terminata ſunt.

Solias Epiſcopus * Sozuſenſis, dixit: Bona & iuſta ſanctorum patrum & pietatem in ſe habens ſententia, quam proferre dignati ſunt pro reſtitutione reuerendiſſ. presbyteri & archimandritæ Eutychis, reſpicientes integra ſubtilitate hæc, quæ hodie lecta ſunt; quibus & ego concordo, iuſtum arbitrans, reddi ei tam locum presbyteratus, quàm primatum honeſtiſsimi monaſterij. * Zoticeñ.

Theodorus Epiſcopus Ticeliæ ciuitatis, dixit: Libellis à religioſiſſimo presbytero & archimandrita Eutyche porrectis huic ſanctæ Synodo, & lectione monimentorum, in omnibus cognouimus eum rectè ſapere, & ſapuiſſe. Et ego iuſtum exiſtimo, reddi ei presbyterij locum & honorem archimandritæ.

Theodorus Epiſcopus Barcenſis, dixit: Rectè hodiè chartæ quæſtionis gratia aduerſùs religioſiſſimū presbyterum & archimandritam Eutychen factæ, probauerunt eum recta ſapere, & ſapuiſſe. Et in hoc concors exiſto, ob reſtituendum ei & gradum presbyterij, & principatum proprij monaſterij.

Rufinus Epiſcopus Cyreneñ. dixit: Rationabiliter & iuſtè ſacerdotium & principatū monaſterij reſtituat hæc ſancta & magna Synodus reuerendo presbyt. & archimandritæ Eutychi. Pium enim eum & fidelem acta monimentorum, & qui porrectus eſt ab eo libellus, monſtrauit. Et huic ego concordo ſententiæ.

Zenon Epiſcopus Rhinocorureñ. dixit: Planè approbatum eſt, tam ex nunc facta lectione geſtorum, quàm ex porrectis irreprehenſibilibus libellis à ſanctiſſimo presbytero & archimandrita Eutyche, quia diligens eſt circa piam religionem, & quia ſequutus eſt catholicam fidem, quæ ante hoc eſt expoſita à ter beatis patribus noſtris Epiſcopis in Nicæa conuenientibus, & circa hæc, quæ hic pauloantè ſtatuta ſunt à ſanctæ memoriæ & inter ſanctos conſtituto Cyrillo Alexandrinæ ciuitatis antiſtite & confirmata à ſancta & vniuerſali ſynodo. Vndè & mea humilitas conſentanea ſit ſancto & magno huic Concilio, quatenùs * memoratus ſanctiſſimus Presbyter & Archimandrita Eutyches, non ſit extra ſacerdotalem dignitatem, ſed & presbyterij gradum & principatum religioſiſſimorum teneat monachorum. * Miſerabilis.

Lucius Epiſcopus Zygrenſis, dixit: Ex porrectis à reuerend. presbytero & archimandrita Eutyche libellis, cognouimus eum recta ſapere in catholica fide. Et ob hoc & ego conſentio cunctorum ſententiæ, quatenùs ei reſtituatur & dignitas presbyterij, & honor archimandritæ.

* Auxonius Epiſcopus Sebennitenæ ciuitatis, dixit: Ex lectione actorum monimentorum, * Auſonius

torum, & ex porrectis libellis, reuerend. archimandrita Eutyches approbatus eſt ſapere & dicere & credere, ſicut expoſitio fidei continet, quæ facta eſt à ſanctis patribus olim in Nicæa cõgregatis, quæ & confirmata eſt à ſynodo pauloantè in hac ciuitate facta, cui præfuit ter beatus & omninò laudabilis memoriæ antiſtes noſter Cyrillus. Et iuſtum eſt, vt memoratus vir reuerendus (ſicut & ſancta ſynodus decreuit) recipiat presbyterij dignitatẽ, & permaneat, in quibus degebat prius, habere verò eũ & patrociniũ ꝓprij monaſterij.

Iſaac Epiſcopus* Tanien. dixit: Lectis hodiè monimentis, & porrecto libello à reuerendiſſimo Eutyche, cõſona perſequuti ſunt Deo digniſſimi patres, qui nunc in hoc ſancto & vniuerſali concilio congregati ſunt. Et ego igitur conſentaneus factus ſum his, quæ acta ſunt, & peto eum tenere presbyteratum, & præeſſe proprio monaſterio.

Philocalus Epiſcopus Zagylenſis, dixit: Ex libellis ſanctæ Synodo à reuerendiſſimo presbytero & archimandrita Eutyche porrectis, docentibus de catholica fide, cognouimus, quia irrepræhenſibiliter ſapit, quæ à ſancto Nicæno cõcilio definita ſunt, inſupèr etiàm in Epheſina Synodo confirmata. Propter quod & nos cognoſcentes eũ ſic ſapere, decernimus reſtitui ei presbyterij dignitatẽ, & archimandritæ honorem.

Eſaias Epiſcopus* Herinopoleos minoris, dixit: Sancta hac & magna Synodo iudicio & decreto geſtorum ſuſcipiente religioſum & Deo dignum presbyterum & archimandritam Eutychen, ſicut conſona priori & magnæ Synodo Nicænæ & Epheſiæ credentem, neceſſariè & ego conſentio, & decerno, tenere eũ & presbyteratus honorem, & principatum monaſterij.

Barſumas presbyter & archimandrita, per interpretem Euſebium monachum, dixit; Et ego vt filius ſequor proprios patres, & teſtimonium perhibens catholicæ fidei ſanctiſſimi & Deo amantiſſ. archimandritæ Eutychis, conſentio, & cõcordo, & gratulor, quoniam reſtituus ei ſacerdotij gradum, & principatum ſancti ſui monaſterij.

Impias interlocutio nes Dioſcorus impiè cõfirmat.

Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ dixit: Omnes ſancti huius & vniuerſalis Concilij ſententias ſuper reuerendiſ. archimandrita Eutyche confirmans, & meam ipſius ſimul introduco voluntatem, quatenùs numeretur in ordine presbyterij, præſit etiàm & proprio monaſterio ſicut anteà.

Ioannes presbyter & primicerius notariorum, dixit: Clerici & monachi monaſterij, quod ſub reuerendiſſimo presbytero & archimandrita Eutyche eſt vel degit, libellum obtulerunt ſancto veſtro Concilio, quem legemus, ſi præceperit veſtra ſanctitas.

Euſebius Epiſcopus Ancyræ Galatiæ, dixit: Suſceptus libellus recitetur. Ioannes presbyter & primicerius notariorum, recitauit:

❡ Epiſtola monachorum, qui ſub Eutyche, ad Concilium Epheſinum ſecundum.

SANCTAE huic & Deo amantiſſimæ vniuerſali Synodo, congregatæ in Epheſia metropoli, à Narſete presbytero, & Timotheo, & Euſebio, & Conſtantino, & cæteris diaconibus, ſubdiaconibus, & omnibus monachis ſub religioſiſſimo archimandrita conſtitutis. Promiſſa à miſericorde Deo in eum credentibus dona, ex diuinis edocti eloquijs, & cognationes & pecunias, & quibus vnuſquiſque noſtrum decorabatur, dignitates & diuerſas militias, & * ſemèl omnia, quæ videntur bona humana deſpicientes, quibus fruebamur, fruique adhuc ſperabamus, in vnam omnes monachorum conuerſationem & continentiam concurrimus, trecentorum, numerum iam complentes gratia Domini Chriſti, & ſub præpoſito reuerendiſſimo archimandrita Eutyche pietatis & iuſtitiæ doctrinis obedientes, & triceſimo anno plùs minùsve plures ex nobis in hac * continentia perdurantes: ſed reuerendiſſimus Epiſcopus regiæ Conſtantinopolitanæ ciuitatis Flauianus, cùm oporteret eum & præſentia laudare, & ad meliora cohortari, & omni prouidentia continere eos, qui humana derelinquentes, ad Deum confugimus, contrà quàm decuit, operatus eſt, noſtrum quidem paſtorem calumnijs & blaſphemijs circunueniens, & non veram occaſionem damnationis eius, veluti ex pietate, ſimulans, eò quòd non blaſphemat cum ipſo, præter diffinitionem fidei, quam expoſuit quidem ſanctum Nicænum Concilium, confirmauit autem & quæ priùs in hac Epheſo congregata eſt Synodus. nobis autem præcipiebat per directum ab eo Theodotum presbyterum, & cum eo præſentibus alijs clericis, recedere à paſtore, & neque loqui cum eo decæterò, ſed & res monaſterij aduersùs ipſum cuſtodiri, (hoc ipſum enim negociabatur ſub nomine pauperum) aut hoc non facientes, prohiberi & nos cum noſtro magiſtro à cõmunione diuinorum miniſteriorum. Et ſanctum quidem altare, quod ipſe ante ſex menſes, quàm inſidias meditaretur, * cõſecrauit, vacuum diuino remanſit ſacrificio. Permanſimus autem nos hactenùs, vſq; ad hanc ſanctam veſtram Synodum, iniquis eius ſententijs alligati. Aliquanti autem ex fratribus noſtris obierunt ſub eodem iniquo penè * ſchemate, & alia quidem conuerſationis monaſterialis ſolenniter celebramus ſecũdùm monaſteriorum regulas. Alieni verò extitimus, ſicut pro impietate damnati. Et in hac infidelitate lachrymantes nos inuenit ſalutaris dies natalis Saluatoris noſtri Dei & Domini Ieſu Chriſti, & quæ omnibus Chriſtianis eſt in lætitia, eã nos in luctu peregimus, pro orationibus diuini miniſterij lamentationes ex lin-

Math. 19.

* ſimul.

* inſtantia

* inanis.

gua

quia noſtra perfundentes. In his nos & ſancta Epiphaniorum dies ſuſcepit. Et ſicut morti propinquantes, & animam ſuam diligentes, finem ſuum deflent, ità nos in ſacri miniſterij oblatione lugentes, peregimus. Superuenit & ſalutaris paſſionis dies, & ſacra nox, & reſurrectionis feſtiuitas, in qua quidem & plurimis peccatoribus a ſanctis patribus noſtris damnationes ſoluuntur: verùm & ab Imperatoribus, reis criminalia vincula relaxantur: iuſta verò lætitia omnis domus, & omne forum repletur: nos verò iniuſtis detenti ſententiæ vinculis, nullam clementiam noſtri vidimus damnatoris, ſed vſque in præſenti perſeuerauit indeclinabilis, iam nouem penè tranſactis menſibus, talem vtiquè * ſuper ſe a vobis ſententiam ordinans, vt pro ſuo iniquo contra nos prolato iudicio, dignum inueniat fructum, iuſta aduersùm ſe à vobis prolata ſententia, vt ſecundùm ſanctas ſcripturas iudicetur, quemadmodùm iudicauit & fruatur, ſicut inſidiatus eſt. Propter quod ſupplicamus veſtræ ſanctæ Synodo, condolere nobis quidem pro tanto tamque iniquo cruciatu, quem pro pietate ſuſterimus a ſacerdote, reddere verò nobis quidem communionem iniuſtè ablatam, illi verò talia perpetranti viciſſitudinem eorum, quæ iudicauit iniuſtè.

* veſtrã cõtra ſe.

Narſes presbyter manu mea ſubſcripſi.
Timotheus diaconus manu mea ſubſcripſi.
Euſebius diaconus manu mea ſubſcripſi.
Conſtãtinus diaconus manu mea ſubſcripſi.
Euſtathius diaconus manu mea ſubſcripſi.
Zenobius diaconus manu mea ſubſcripſi.
Auxentius diaconus manu mea ſubſcripſi.
Zenobius diaconus manu mea ſubſcripſi.
Smaragdus diaconus manu mea ſubſcripſi.
Eleuſinius diaconus manu mea ſubſcripſi.
Conſtantinus diaconus manu mea ſubſcripſi.
Theodorus ſubdiaconus manu mea ſubſcrip.
Gerontius ſubdiaconus manu mea ſubſcripſi.
* Proſphorius ſubdiacon* manu mea ſubſcip.
Martyrius monachus manu mea ſubſcripſi.
Pãcharius monachus manu mea ſubſcripſi.
Paulonas monachus manu mea ſubſcripſi.
Philinitus monachus manu mea ſubſcripſi.
Abraamius monachus manu mea ſubſcripſi.
Iulianus monachus manu mea ſubſcripſi.
Antoninus monachus manu mea ſubſcripſi.
Macedonius monach* manu mea ſubſcripſi.
Timotheus monachus manus mea ſubſcripſi.
Ioannes monachus manu mea ſubſcripſi.
Euprepius monachus manu mea ſubſcripſi.
Dorotheus monachus manu mea ſubſcripſi.
Cortalius monachus manu mea ſubſcripſi.
Timotheus monachus manu mea ſubſcripſi.
Eugenius monachus manu mea ſubſcripſi.
*Theotinus monachus manu mea ſubſcripſi.
Iulianus monachus manu mea ſubſcripſi.
Malchus monachus manu mea ſubſcripſi.
Eubulus monachus manu mea ſubſcripſi.
Gymnaſius monachus manu mea ſubſcripſi.

* Phoſphorius. * Boſphorius. *Theotim*.

Hypatius monachus manu mea ſubſcripſi.

Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Quoniam excommunicatos vos dixiſtis factos eſſe, ignoratis verò culpam, & conijcimus & nos pro qua re, dicite manifeſtè, propriam fidem quomodò habeatis. Hæc enim eſt veſtra fruitio, confeſſio fidei. Eleuſinius monachus & diaconus dixit; Sicut per libellum Deo * dignus archimandrita noſter edocuit veſtram ſanctitatem, ſic ſapimus ſicut trecenti decem & octo ſancti Patres in Nicæa ſanxerunt, & ſicut hic congregata ſancta Synodus confirmauit. Et præter iſtam fidem nunquàm neque intelleximus, neque ſapuimus aliquid. Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: De incarnati Saluatoris noſtri præſentia ſic ſapitis, ſicut beatus Athanaſius, & beatus Cyrillus, & beatus Gregorius, & oẽs catholici Epiſcopi? Eleuſinius diaconus & monachus, dixit: Omnes ſic ſapimus, & ſicut qui in Nicæa conuenerunt, & qui hic congregati ſunt ſancti Patres. Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Quoniam dedit libellos reuerendiſſimus presbyter & archimandrita Eutyches, acquieſcitis his, quæ ille ſcripſit? Sequimini fidem eius? Eleuſinius diaconus & monachus, dixit; Etiàm.

* Religioſiſſimus.

Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Nè præuaricemini. Eleuſinius diaconus & monachus, dixit: Non. Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Hæc eadem ſapitis? His contenti eſtis? Anathematizatis, qui ſic non ſapiunt? Eleuſinius diaconus & monachus, dixit: Etiàm per veſtigia veſtra. Iuuenalis Epiſcopus Hieroſolymorum, dixit: Conſequens eſt, ſic eos rectam fidem confitentes in Nicæa expoſitam, & in Epheſo confirmatam, participes exiſtere & ſanctæ communionis, & propriorum graduum. Sancta Synodus dixit; Omnes conſentimus his verbis, omnes hæc dicimus. Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Placet ergò religioſitati veſtræ, in interlocutione & hoc inſeri, quia cum reuerend. archimandrita Eutyche, abſoluimus & qui cum eo ſunt, clericos ſiue monachos? Sancta Synodus dixit: Abſoluimus eos. Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Communicamus eos & dignitate & myſterijs? Sancta Synodus: Etiàm hoc iuſtum iudicium. Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Manifeſtis conſtitutis geſtis, & omni ſancto hoc Concilio conſenuente, & reſtituente communionem reuerend. archimandritæ Eutychi, verùm etiàm & presbyterij dignitatem, ſuper his verò abſoluente omnes, qui cum ipſo ſunt, tam clericos eius, quàm monachos, iuſtum eſt decęterò & conſequens, ea quæ de recta fide noſtra acta ſunt in congregata pridẽ in hac ciuitate beatiſſ. Synodo, recitari. Quæ proferens reuerend. presbyter & primicerius notariorum Ioãnes, relegat, ſi hoc & vniuerſo Cõcilio placuerit.

Dioſcorus hic anathematizat ſeipſum. Nã ſancta Synod* Epheſina duas Chri naturas pdicat.

Domnus Epiſcopus Antiochiæ, dixit: Si

placuerit

placuerit recitari, recenſeatur. Thalaſſius Epiſcop⁹ Cæſareæ Cappadociæ, dixit: Neceſſarium nobis eſt, relegi fidem ſanctorum Patrum trecẽtorum decem & octo, & qui apud Epheſum, quatenùs nos audientes, plùs aliqd imbuamur. Euſebius Epiſcopus Ancyræ Galatiæ, dixit: Vtilis ſanctorum Conciliorum lectio & confirmatio. Illic enim habemus tutelam noſtræ catholicæ fidei. Stephanus Epiſcopus Epheſi, dixit: Legatur expoſitio, quę facta eſt a ſanctis trecentis decem & octo Patribus in Nicæa, & confirmata in Epheſo ad cautelam catholicæ fidei. Sancta Synod⁹ dixit: Omnes hoc volumus. Ioannes presby. & primicerius notariorum, recitauit.

EPHESINÆ PRIMÆ SYNODI ACTA QVAEDAM, RECENSITA EPHESI IN SYNODO PROPHANA, RVRSVS RELECTA IN HAC CHALCEDONENSI SYNODO, CVM SVBSCRIPTIONIBVS.

¶Epheſinum Concilium primum.

¶Poſt conſulatum dominorum noſtrorum, Flauij Theodoſij terdeciès, & Valentiniani tertiò perpetuorum Auguſtorum, ſub die XI. Kalendarum Auguſti, qui eſt ſecundùm Ægyptios viceſimusoctauus dies, congregata Synodo in Epheſina Metropoli, ex ſanctione religioſiſſimorum, & amantium Chriſtum Imperatorũ noſtrorũ, & ſedentibus in epiſcopio Deo amantiſſimi Memnonis Epiſcopi, Deo amantiſſimis & religioſiſſimis Epiſcopis.

Cyrillo Alexãdriæ, & agente vices ſanctiſſimi & beatiſſimi Archiepiſcopi Romanę Eccleſiæ Cœleſtini.

Iuuenali Hieroſolymorum.

Memnone Epheſino.

Flauiano Philippenſi, & agente vices Rufi reueren. Epiſcopi Theſſalonicẽ.

* Firino Cæſareæ Cappadociæ primæ. (* Firmo)

Theodoto Ancyræ Galatiæ primæ.

Acacio Meletinæ Armeniæ.

Iconio * Gortynæ Cretæ. (* Gortynæ.)

Peregrino Corinthi Helladis.

Cyro Aphrodiſiadis prouinciæ Cariæ.

Valeriano Iconij.

Palladio Amaſiæ Helleſponti.

Heſychio Parij. Hellanico Rhodi.

Dynato Nicopolitano veteris Epiri.

Euchario Dyrrhacheno nouæ Epiri.

Perrhebio * Pharmachi. (* Pharnaciem.)

Eudoxio Chomatis Lyciæ.

Syluano * Cheratapẽ. Phrygię. (* Hierocerpeñ.)

Beriniano Pergenſi prouinciæ Pamphylię.

Amphilochio Sidenſi.

Epiphanio Cratiẽſi ꝓuinciæ Honoriadis.

Gregorio Ponti Polemoniaci.

Senecione Scodrenſi.

Dalmatio Cyziceno.

Docimaſio Maroneenſi Thraciæ.

Ioanne inſulæ * Præconnenſi.

Daniele Colonenſi ſecundæ Cappadociæ.

Romano Rhaphienſi.

Puliniano * Maiumenſi. (* Magiesſ.)

Paulo Anthedonẽſi. Fido Ioppenſi.

Iozooe * Sycomazenſi. (* Sycaminonẽn vel Sycaminẽſ.)

Theodoru Gadarenſi.

* Letogio Libyadenſi. Apelle Eleuſij.

Theodoro * Ariddelenſi. (* Arudeñ.)

Petro Parempolenſi.

Ioãne Auguſtopolitano. Saida Phœnicẽſi.

Rufino Thabecoſi. Anyſio Thebenſi.

Callicrate Naupactenſi.

Domnino Opuntenſi. Nicæa Megarenſi.

Agathocle * Colonenſi Achaiæ vel Coromen. (* Coroneſi.)

Felice Apollonieñ. ac Bellidenſi. (* Dodoneñ.)

Theodoro Toroneñ.

Andrea * Cherſoneñ. Cretæ. (* Chyleñ.)

Prothymio * Conanenſi. Paulo Lãpenſi. (* Comaneñ)

Zenobio Gnoſenſi.

Luciano Topirenſi Thraciæ.

Nepio Maximianopolitano.

Secundiano Lamienſi.

Dione Thebenſi Theſſaliæ.

Theodoro Echinenſi.

Martyrio * Helectrenſi.

Thoma Derbenſi. Athanaſio Paroſeñ.

Themiſtio Iaſſenſi. Aptonito Heracleẽſi.

Philippo Amyzonenſi. Apelle Cebyrẽſi.

Spudaſio Ceramẽſi. Archelao Myndẽſi.

Phania Arpaſenſi. Promaxio Alıodenſi.

* Philippo Pergamenſi Aſiæ. (* Phileto)

Maximo Aſſuẽſi. Dorotheo Myrioenſi.

Maximo Cymenſi. Ephoro Hypepenſi.

Alexandro Archadiupolitano.

Eutyche Theodoſiupolitano.

Rhodone Paleſcepſelitano.

Eutropio * Euaſenſi. Aphobio Chologẽſi. (* Ebagineñ)

Neſtorio Cionenſi. Eradione Tralieñ.

Theodoto Nyſenſi. Theodoro Alyddẽſi.

Timotheo * Briulẽſi. Theodoſio Maſtaurẽſi. (* Brulliteñ.)

* Tychico Erythrenſi.

Euſebio Clazomenenſi.

* Eulalio Colophonenſi.

Modeſto Athenẽſi. Theoſebio Prienenſi.

Euſebio Magneſienſi Sipyli.

Sapritio Paphenſi inſulæ Cypri.

Zenone Curienſi. Rhegino Conſtantiẽſi.

Euagrio Solonenſi.

Cæſario Chorepiſcopo Arceſenæ.

Tribuniano Aſpendenſi Pamphyliæ.

Nunechio Selgeoſi. Solone Corydallẽſi.

Acacio * Cottianẽſi. Paulico Apollianẽſi.

Anyſio * Colibraſſenſi. (* Cottialeñ)

Matidiano Coraceſienſi.

Eutropio Etonienſi. Tariano Lyrbenſi.

Euſebio Aſponenſi Galatiæ.

Philomeno Cinnenſi.

Strategio & Euſebio Heracleæ Honoriadis.

Palladio Aodraponenſi Helleſponti.

Hermogene Rhinocorurenſi.

Euoptio Ptolemaidæ Pentapolis.

Euſebio Peluſienſi. Adelphio Oniphẽſi.

Paulo Pharbeteñ. Phibãmone Coptẽſi.

Macario Metelenſi. Adelphio Saenſi.

Macedonio Xoenſi.

Marino * Hermupolitano. (* Hermupolitano.)

Eulogio

*Tremin-tē. Eologio * Teremitēſi, Metrodoro Leōtēſi.
Macario Anteen̄. Petro Oxyrinclutano.
Strategio Athribiten̄. Athanaſio Pataliten̄.
Syluano Corpidaten̄. Ioāne Epheſtēſi.
Ariſtobulo Thinithin̄. Theōe Sethroiēſi.
Lampetio * Biſicoſi, Cyro Achien̄.
* Diſteeſi, Publio Olbien̄. Samuele * Diſtenſi,
Zenobio Barceoſi, Zenooe Teotyrenſi,
Soſipatro Septimiacen̄.
* Danielo Darneenſi.
Euſebio Iuliopolitano.
Heraclide Heracleen̄.
Chryſaotio Aphroditano.
* Hermupolis. Andrea * Hermopolis maioris,
Sauino Panenſi. Abraamio Oſtracinēſi,
Heriaco Aſanienſi. Alypio Selinuntenſi.
Alexandro Cleopatridenſi.
Theopempto Cabaſſenſi. Iſaac Tauienſi.
Ammonio Butenſi. Heraclio Ptenethēſi.
* Libyarchien̄. Iſaac * Hlearchienſi,
Heraclio Thamaruden̄.
Theona Pſinchenſi.
Ammonio Panephyſen̄.
Beſſula diacono Carthaginen̄:
Archadio & Proiecto Epiſcopis & Legatis.
Philippo religioſiſſimo presbytero Apoſtolicæ Romanæ ſedis & Legato.

Petrus presbyter Alexandriæ & primicerius notariorum, dixit: Saocta & magna veſtra Synodus omoem faciens prouidentiam rectę & Apoſtolicæ fidei, & veritati dogmatum, prouidens verò & ſtatui & diſciplinæ ſanctarum Eccleſiarum, terminom promulgauit, quem præ maoibus habentes (ſi præceperit veſtra ſanctitas) legimus. Sancta Synodus dixit: Promulgata ſenteotia a ſancto & vniuerſali hoc Concilio recitetur, & geſtis inſeratur. Quæ in Nicæa congregata eſt Synod*, fidem hanc expoſuit.

NICENÆ SYNODI FIDES.

CREDIMVS in vnum Deum patrem omnipotentem, omnium viſibilium & inuiſibilium factorem. Et in vnum Domioum noſtrum Ieſum Chriſtum filium Dei, natum
* de * ex patre vnigenitum, hoc eſt, de ſubſtantia patris, Deum dè Deo, lumen de lumine, Deū verum de Deo vero: natum, non factum, homouſion patri, per quem omnia facta ſunt, quæ in cœlo, & quæ in terra. Qui ꝓpter nos homines, & propter noſtram ſalutem deſcendit, & incarnatus eſt, & inhumanatus eſt, paſſus eſt, & reſurrexit tertia die, aſcendit in cœlos, venturus indè iodicare viuos & mortuos. Et in ſanctum Spiritum, Eos autem, qui dicunt, Erat aliquandò quādò noo erat, & antequam naſceretur, non erat, & quia ex non exiſtentibus factus eſt, vel ex altera ſubſiſtentia, aut eſſentia dicentes eſſe, aut mutabilem aut conuertibilem filium Dei, hos anathematizat catholica & Apoſtolica Eccleſia. Huic quidem ſanctæ fidei omnes conuenit conſentire. Habet enim piè & ſufficienter ad vtilitatem ijs, qui ſub cœlo ſunt, Quoniam verò quidam ſimulant quidem confiteri eam, & conſentire ei, falsè verò interpretantur ad id, quod eis placet, intellectûs virtute, & circunueniunt veritatem, erroris & perditionis filij conſtituti: neceſſarium viſum eſt, ſanctorum & catholicorum patrum proferre teſtimonia, quæ poſſunt ſatisfacere quemadmodùm eam intellexerunt, & prædicare conſiſi ſunt, quatenùs ex manifeſto, & omnes rectam & immaculatam fidem habentes, ſic & intelligant, & interpretentur, & prædicent eam. Petrus presbyter Alexandriæ & primicerius ootariorū, dixit: Quoniam præ manibus habentes libros ſanctorum & beatiſſimorum patrum & Epiſcoporum & diuerſorum martyrum, elegimus verò ex his pauca capitula, quæ (ſi pręcipitis) recitamus. Flauianus Epiſcopus Philippenſis, dixit: Et hæc recitata monimentis inſerantur. Et lectum eſt ità:
Petri Petrus Alexandrinus martyr.
ſanctiſſimi Epiſcopi & martyris Alexandriæ,
ex libro de diuinitate: Quoniam & verè gra- Ioan. 1. b
tia & veritas per Ieſum Chriſtum facta eſt, vndè & gratia eius ſalui ſumus, ſecuodùm
Apoſtolicum dictum: & hoc, inquit, non Ephe. 2. b
ex vobis, (Dei enim donum eſt, non ex operibus) vt oè quis glorietur. Voluntate Dei Ioan. 1. b Philip. 2. a
Verbum caro factum eſt, & habitu inuentus, 2. Cor. 8 b
vt homo, oon deſtitit a diuinitate. Neque eoim vt a virtutis ſuæ, aut gloriæ perfectione recederet, pauper factus eſt, cùm diues eſſet,
ſed vt & mortem pro nobis peccatoribus ſu- 1. Pet. 3. d
ſciperet iuſtus pro iniuſtis, quatenùs nos offeret Deo, mortificatus quidem carne, viuificatus verò ſpiritu. Et poſt aliquanta; Vn- Idem. II.
dè & Euangeliſta veraciter dicit; *Et Verbum caro factum eſt, & habitauit in nobis.* Tunc Ioan. 1. b
vtiquè, ex quo angelus ſalutauit Virginem, dicens: *Aue gratia plena, Dominus tecum.*
Quòd enioi ait, Dominus tecum: nunc eſt Luc. 1. c. d
audire Gabrielem, hoc eſt, Deus verbum tecum. Significat enim ipſum oatum in vulua, & carnem factum, ſicut ſcriptum eſt:
Spiritusſanctus ſuperueniet in te, & virtus al- Ibidem.
tiſſimi obumbrabit tibi. Ideoq; & id, quod naſcetur ex te ſanctum, vocabitur filius Dei. Et Idem.
iterùm poſt alia; Deus autem verbum, abſque viri præſeotia, ſecundùm voluntatem III.
Dei, qui omnia operari poteſt, factus in vulua Virginis caro, non indiguit viri operatione, ant præſeotia. Efficaciùs enim viro inoperata eſt Dei virtus, obumbrans Virginem cum ſuperueniente Sancto ſpiritu.

Sācti Athanaſij quōdàm Epi Alexandriæ, Athanaſius contra Arianos. IIII.
de libro contra Arianos: Multi igitur ſanctificati ſunt, & mundi ab omni peccato. Hiere- Hiere. 1. b
mias verò & ex vtero ſanctificatus eſt, & Ioā- Luc. 1. d
nes adhuc conſtitutus in vtero, exilijt in exultatione, in voce Dei genitricis Mariæ. Et ta-
men regnaoit mors ab Adā vſq; ad Moſen, & Rom. 5. c
ſuper eos, qui nō peccauerūt, & in ſimilitudi-

ne

Digitized by Google

ne præuaricationis Adæ:& ità manebant nihilominùs homines mortales & corruptibiles, capaces ſuæ naturæ paſſionum. Nunc verbo facto homine,& ſua faciente, quæ carnis ſunt, vltrà hæc corpus non tangunt, propter verbum quod in eo factũ eſt, ſed ab ipſo quidem conſumpta ſunt. Decæterò verò homines nullatenùs ſecundum ſuas paſſiones peccatores permanent & corruptibiles, ſed ſecundùm verbi virtutẽ reſurgentes, immortales & incorruptibiles ſemper permanent. Vndè & carne naſcente ex Dei genitrice Maria, ipſe dicitur eſſe natus, qui alijs geniturá, quò ſint, præſtat, vt noſtram in ſemetipſum transferret natiuitatem, vti nè decæterò ſicut terra tantùm conſtituti, in terram eamus, ſed ſicut cœlo verbo coniuncti, in cœlum ab eo perducamur. Ergò ſic & reliquas corporis paſſiones nõ indecenter in ſeipſum tranſtulit, vt non iam ſicut homines, ſed ſicut proprij verbi æternæ vitæ efficiamur participes. Nec vltrà enim ſecundùm priorem natiuitatem in Adam morimur, ſed iam natiuitate noſtra & omni carnali infirmitate tranſlatis in verbo, reſurgimus à terra, ſoluta maledictione peccati. propter eum, qui in nobis pro

Idem. V. nobis factus eſt maledictum. Eiuſdem ex epiſtola ad Epictetum: Quomodò autem addubitare auſi ſunt, qui dicuntur Chriſtiani, ſi is, qui ex Maria proceſſit Dominus filius quidem eſt Dei eſſentia & natura: id verò, quod eſt ſecundùm carnem, ex ſemine eſt Dauid, carne autem ſanctæ Mariæ? Qui autem (putas) iſti tam temerarij ſunt, vt dicerent Chriſtum (qui carne paſſus eſt & crucifixus) non eſſe Dominum, & Saluatorem, & Deum, & filium patris? Aut quomodò Chriſtiani volunt nominari, qui dicunt, in hominem ſanctum, ſicut in vnum de prophetis, ſuperueniſſe verbum, & non ipſum hominem factũ, accipientem ex Maria corpus, ſed alterũ eſſe Chriſtum, & alterum Dei verbum, qui ante Mariam, & ante ſecula filius eſt patris? Aut quomodò Chriſtiani eſſe poſſunt, dicentes alterum eſſe filium, & alterum eſſe Dei verbum? Et poſt aliquanta iterum: Non appo-

Idem. VI. ſitiuè autem hæc facta ſunt, (abſit) ſicut quidam iterùm arbitrati ſunt: ſed propriè in veritate homine facto Saluatore, totius hominis ſalus factus eſt. Si enim appoſitiuè fuit in corpore verbum ſecundùm eos, (quod autem poſitiuè dicitur, imaginatio eſt) inuenitur putatiua & ſalus & reſurrectio hominũ dici ſecundùm impium Manichæum. Sed vera, non phantaſtica, eſt ſalus noſtra: neque corporis ſolius, ſed totius hominis, animæ & corporis veraciter ſalus facta eſt. Humanum ergò corpus natura id quod ex Maria, ſecundùm diuinas ſcripturas & verum fuit Domini Saluatoris. Ex epiſtola ſanctiſſimi Iulij

Iulius Papa. VII. quondam Epiſcopi Romani ad * Proſdociũ: Prædicatur verò ad ſupplementum fidei & incarnatus ex Maria virgine Dei filius, & habitans in hominibus, non in homine operatus. Hoc enim in Prophetis præfatus fuerat & Apoſtolis. Perfectus Deus in carne, & homo perfectus in ſpiritu, nõ duo filij, vnus quidem proprius filius aſſumens hominem, alter verò mortalis ſuſceptus à Deo: ſed vnus vnigenitus in cœlo, vnigenitus Deus in terra.

Ex epiſtola Felicis Epiſcopi Romani & martyris ad Maximinianum Epiſcopum & clericos Alexandriæ: De incarnatione verò verbi & fide, credimus in Dominum noſtrũ Ieſum Chriſtum, ex Maria virgine natum, quoniã ipſe eſt æternus Dei filius, & verbum, & non homo à Deo ſuſceptus, vt alter eſſet præter ipſum: nec enim hominem aſſumpſit Dei filius, vt eſſet alter præter ipſum: ſed DEVS exiſtens perfectus, factus eſt ſimul & homo perfectus, incarnatus ex Virgine. Felix Papa. VIII.

Theophil. Alexãdrin. IX. Sanctiſſimi Theophili Epiſcopi Alexandriæ, ex quinta epiſtola paſchali: Sunt enim & nunc, tunc factorum miraculorum reliquiæ. Non ſint increduli, quoniam virtus DEI potens eſt facere, virginẽ parere, in qua factus eſt viuens DEI verbum, vt nobis fieret ſimilis. Aliter enim nobiſcum colloqui eũ propinquiùs impoſſibile fuit, vt non ex * voluptate & ſomno (ſicut in alijs habetur hominibus) ſuſciperet corpus, quod in ſimilitudinem huius accepit ex Virgine genitus homo, apparens quidem ſicut nos ſecundùm ſeruilem formã, ex operibus verò approbatus, quoniam vniuerſorũ factor & dominus eſt, agens opera DEI. Itẽ

* voluntate & ſemine.

Idẽ ibidẽ. X. eiuſdem ex paſchali epiſtola: Sicut enim artifices optimi non in pretioſis ſolis materijs artem oſtendentes, mirandi ſunt, ſed qui ex vili luto & cera ſolubili, ſæpè ſuæ diſciplinæ operando demonſtrant virtutem, multo magis ſunt laudabiles: ità omnium optimus artifex, vnus & efficax Dei verbum, decorans conuenientia ordinis vniuerſa, non quaſi accepta corporis pretioſa materia, ad nos peruenit, ſed in luto maieſtatẽ ſuæ artis oſtẽdit, reformans hominem, qui de limo plaſmatus eſt: ipſe ex Virgine, non decoris homo, procedens, modum quidem natiuitatis immutans, per omnia verò noſtram ſecundùm nos, abſque peccato, ſimilitudinem non iudicans fugiendam, naſcens pannis inuolutus eſt, nutritus eſt infans in præſepio Luc. 2. a poſitus, naturæ noſtræ infirmitatem propter præcedentes cauſas excipiens. Sed dum ad- Matth. 2. b huc infans eſſet, ſimul & inimicum & eius cuneum conturbauit, magos attrahens ad pœnitentiam, & imperans eis contemnere regem, à quo fuerant deſtinati.

Cyprianus XI. Sancti Cypriani Epiſcopi & martyris, ex libro de pietatis opere & eleemoſynis: Multa & magna ſunt, fratres dilectiſſimi, beneficia diuina, quibus in ſalutẽ noſtram Dei patris & Chriſti larga & copioſa clementia & operata ſit, & ſemper operetur: quòd conſeruandis ac viuificandis nobis pater filium miſit, vt reparare nos poſſet: quodq; filius miſ-

ſus

fus eſt, & hominis filius dici voluit, vt nos Dei filios faceret. Humiliauit ſe, vt populum, qui priùs iacebat, erigeret. Vulneratus eſt, vt vulnera noſtra * curaret. Seruiuit, vt ad libertatem ſeruientes extraheret. Mori ſuſtinuit, vt moriens, immortalitatem mortalibus exhiberet. Sāctiſſimi Ambroſij Epiſcopi quondàm Mediolanenſis de libro ad Gratianum: Si mihi non creduot, credant Apoſtolo dicenti: Poſtquàm verò venit plenitudo temporis, miſit Deus filium ſuum, factum ex muliere, factum ſub lege. Filium (inquit) ſuum, non vnum de multis, non communem, ſed ſuum. Suum cùm dicit, generationis æternæ proprietatem ſignauit. Hunc poſteà factum ex muliere aſſeruit, vt factura non diuinitati, ſed aſſumptioni corporis aſcriberetur, factum ex muliere per carnis ſuſceptionem, factum ſub lege per obſeruantiam legis. Generatio autem illa cæleſtis ante legem, iſta poſt legem.

*ſanaret.

Amb ad Grana. li. 1. ca 6. XII. Galat. 4. a

Eiuſdem de libro ſecundo: Sileant igitur ioanes de ſermonibus quæſtiones, quia regnum Dei (ſicut ſcriptum eſt) non in perſuaſione verbi eſt, ſed in oſtenſione virtutis Seruemus diſtinctionem diuinitatis & carnis: vnus in vtroque loquitur Dei filius, quia in eodem vtraque natura eſt. Et ſi idem loquitur, tamen non vno ſemper loquitur modo. Intende in eo nunc gloriam Dei, nunc hominis paſſiones. Quaſi Deus loquitur, quæ ſunt diuina, quia verbum eſt: quaſi homo dicit, quæ ſunt humana, quia in mea ſubſtantia loquebatur: Hic eſt panis * viuus, qui deſcendit de cœlo. Panis hic caro eſt, ſicut ipſe dixit: Hic panis, què ego dabo, caro mea eſt. Hic eſt, qui deſcendit, hic eſt, què pater ſanctificauit, & miſit in hunc mundum. Hæc ipſa litera nos docet, ſanctificationem non diuinitatem egiſſe, ſed carnem. Sanctiſſimi Gregorij maioris Epiſcopi Nazianzeni, ex epiſtola ad * Celidonium: Nec decipiant homines, o eque decipiantur, hominem ſinè mente ſuſcipientes Domioum, cùm ipſi dicunt, magis autem Dominū noſtrum & Deū. neque eoim hominem ſeparamus à deitate, ſed vnum eundemq; prædicamus, priùs quidem non homioem, ſed Deum, & filium Dei tantummodò, & ante ſecula abſque commixtione corporis, & omnibus quæ corporis ſunt: in fioem verò, & hominem aſſumptum pro noſtra ſalute; paſſibilem carne, impaſſibilem deitate: circunſcriptū corpore, incircunſcriptum diuinitate, euodem terrenū & cœleſtem, viſibilem & * intelligibilem, compræhenſibilem & incompræhenſibilē, vt toto homine eodemq; & Deo, rotus homo reformaretur, qui cecidit ſub peccato. Si quis Dei genitricem, Mariam noo æſtimat, alienus eſt à deitate. Si quis quaſi per fiſtulā, ità per virginem tranſcurriſſe, & nō potiùs in ipſa plaſmatū plaſma eſſe dicit diuinè pariter & humanè: Diuinè quidē, quia ſinè viro: humanè

Ide lib. 2. ca. 4. XIII 1. Cor. 2. a

Ioan 6. d * verus. Ioan. 6. c

Ioan. 10. g

Gregor. Nazian. xiiij.

* inuiſibilē.

autem, quia iure naſ
dicit eſſe hominem, d.
damnandus eſt. Neq; enis falſati ſymboli, quod
eſt, ſed fuga natiuitatis. nis imbuunrur eccle-
duos filios, vnum quidenntia, aut ex aliquo
cundum. verò ex matre, ſed ad veritatem con-
demque, ab adoptione * excidportet.
ſa eſt rectè credentibus. Naturę
Deus & homo, quemadmodùm um, patrem
corpus: filij verò noo duo, neque dpientem vt
enim hic duo homines, etſi ità Paulpiternus
intùs eſt, hominis, & id quod foris em, quo-
minauit. Et ſi oportet breuiter dicere, Cre-
quidem & aliud * ea ex quibus conſtat fanitū,
tor, quoniam non idem eſt illud inuiſibi è ſi-
huic viſibili, & id quod ſinè tempore, ei quod
ſub tempore: non alius verò, & alius. Abſit.

Nam vtraque vnum ſunt propter temperamentum, Deo quidem humanato, homioe verò deificato, ſiue quocunque modo quis nominauerit. Dico autem aliud & aliud ecōuersò, quam in Trinitate habetur. Ibi enim alius & alius eſt, vt non ſubſiſtentias confundamus, non aliud verò & aliud. Vnum enim idemque ſunt tria & idipſum diuinitate. Si quis velut in Propheta dicit ſecundùm gratiam operatum, & non ſecundùm eſſentiam coniunctum & confirmatum eſſe, ſit vacuus melioris * operationis, magis autē plenus nugis. Econtrariò, ſi quis noo adorat eum, qui crucifixus eſt, anathema ſit, & connumeretur * cū deicidis. Si quis ex operibus perfectum aut poſt baptiſma, aut poſt reſurrectionem ex mortuis, adoptionem meruiſſe dicit, ſicut pagani eos fictos ſubintroducunt, anathema ſit. Quod enim cœpit, & proficit aut perficitur, non eſt Deus, etſi per modicum augmentum ità dicitur. Sanctiſſimi Baſilij quondàm Epiſcopi Cæſareæ primæ Cappadociæ: Non eoim tantùm cœlū & terra, & magnitudines pelagorū & in aquis degentia, & terrena animalia, & arbores, & ſtellæ, & aer, & horæ, & varia vniuerſitatis decoratio excellentiam fortitudinis demonſtrant, quantùm eſt quòd poſsibile fuit Deo incomprælienſibili impaſsibiliter per carnem cum morte confligere, vt nobis propria paſsione impaſsibilitatem donaret. Sanctiſsimi Gregorij Epiſcopi Nyſſeni: Hoc enim * ſapite (inquit) in vobis, quod & in Chriſto Ieſu, qui cùm in forma Dei eſſet, nō rapinam arbitratus eſt, eſſe ſe æqualem Deo, ſed ſemetipſum exinaniuit, formam ſerui ſuſcipieos. Quid pauperius in Deo, quàm forma ſerui? Quid humilius in rege vniuerſorum, quàm in cōmunionem pauperis noſtræ naturæ voluntariè peruenire? Rex Regum & Dominvs Dominantium, forma ſeruitutis induitur: iudex omnium, fit ſub tributo potentium: creaturæ Dominvs, in ſpeluncam diuertit: & qui omnia palmo tenet, non inuenit locum in diuerſorio, ſed in præſepio animaliū proijcitur. Mundus & * incontaminabilis, hu-
manæ

s. 6

* opinionis

* inter theo ctonos.

Baſilius. xv.

Gregorius Nyſſenus. xvj. * ſentite Philip. 2. a

Luce 2. a * inuiolabilis.

Digitized by Google

eadem vrbe Epheſina ſimiliter conuenit, com probaui & ego ipſe cum veſtra ſanctitate, recipere eum & presbyterij dignitatem, & primatum ſub eo de gentium reuerendiſſimorum fratrum.

Stephanus epiſcopus Epheſi, dixit: Ex ijs, quæ relecta ſunt, & ex oblatis libellis à viro reuerendo presbytero & archimandrita Eutyche, oſtenditur, quia & rectè glorificat, & orthodoxam habet fidem. Vndè & ego ſequens ſententiam ſanctiſſimi ac Deo amantiſſimi epiſcopi Iuuenalis, conſentio, & concordo, eſſe eum presbyterum & archimandritam.

Thalaſſius epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ primæ, dixit: Laudo, & approbo virum reuerendiſſ. presbyterum & archimandritam Eutychen, nil extra Nicænum ſynodũ ſapiẽtẽ, neque expoſitam fidem in ſancta ſynodo in aliquo corrumpentem: ſed & approbans, volo eum habere gradum presbyterij.

Euſebius epiſcopus Ancyræ Galatię, dixit: Et reuerend. presbyterũ & archimandritam Eutychen, & omnem hominem conſona ſapientem, ſanctiſſ. conuentui Nicęno, & ſanctiſſimo Epheſino concilio, quod & confirmauit ea, quæ in Nicęa facta ſunt, orthodoxum arbitror, & à catholica fide non alienum. Rationabile autem ſuſpicor, & in doctrina fidei irrepræhenſibilem, id eſt, prædictum virum reuerend. presbyterum & archimandritam Eutychen, non priuari ſacerdotali dignitate & primatu monachorum.

Cyrus epiſcopus Aphrodiſiadæ Carię, dixit: Ex oblatis libellis à viro reuerend. Eutyche presbytero & archimandrita, & relectis, apparet ipſum ei, quod fides ſanctorũ patrũ habet, quæ in Nicęa & hic cõgregati ſunt, cõſonaſſe. Vndè & ego conſentio ſententiæ ſanctorum patrũ, vt & presbyterij habeat dignitatem, & præſit monaſterio.

Eraſiſtratus epiſcopus Corinthi in Hellade, dixit: Oſtendit per libellos ſuos reuerend. archimandrita Eutyches, ꝙ ſemper ea ſapuit, quę orthodoxa fides continet, & ſequutus eſt expoſitiones ſanctorũ patrum, qui in Nicęa congregati ſunt, quæ confirmata ſunt in hac etiàm metropoli, per pridèm collectam ſanctiſſ. ſynodum. Vndè & ego conſonè decerno, vt fruatur & dignitate presbyterij, & præſit monaſterio, vbi à principio ordinatus eſt.

Quintillus epiſcopus Heracleę, agẽs vices Anaſtaſij epĩ Theſſaloniceñ. dixit: Ex nuper oblatis libellis ſanctæ & magnę huic ſynodo à viro reuerend. archimandrita Eutyche, reperi eum rectè credentem expoſitę fidei à ſanctis trecentis decem & octo patribus, qui in Nicæa congregati ſunt, ſed & ijs, quæ acta ſunt à ſancta ſynodo hic collecta ad impij Neſtorij damnationem. Neceſſariè ergò ſuſcipiens hanc eius fidem, dignum enim iudico & presbyterio, & primatu monaſterij.

Meletius epiſcopus Lariſſenæ ciuitatis, & agens vices Domini reuerend. epiſcopi Apameę, dixit: Conſono & ego ſententijs ſanctorum patrum. Conſpexi enim ex ijs, quę lecta ſunt, orthodoxè eum credere. Vnde dignum eum iudico priore ſacerdotio, & monaſterij gubernaculo.

Cyriacus epiſcopus Trogmadenſium, locum tenens & Theoctiſti reuerend. epiſcopi Peſſinuntis Galatiæ ſecundæ, dixit: Sanctiſſimo presbytero & archimandrita Eutyche interpellante ſanctum conuentum per libellos, & docente ità eum colere fidem, ſicut ſancti trecenti decem & octo, & ſequi ſanctam Epheſinam ſynodum, orthodoxum eum inuenimus, & volumus eum habere gradum presbyterij. ſed & principatum monachorum. Dixi autem hæc, & pro me, & pro prædicto metropolitano, eò quòd ille graui infirmitate deprimatur.

Diogenes epiſcopus Cyzici, dixit: Ex ijs, quæ nunc profeſſus eſt reuerend. presbyter & archimandrita Eutyches, cognouimus, eò quòd & ipſe conſenſit expoſitæ fidei à ſanctis patribus, qui in Nicæa conuenerunt, & qui poſtcà in hac Epheſia vrbe congregati ſunt. Et propter hoc iudico eum, tanquàm iſta ſapientem, & ſacerdotali dignitate frui, & monaſterium procurare ſecundùm priorem conſuetudinem.

Ioannes epiſcopus Sebaſtiæ Armeniæ primæ, dixit: Hoc eſt rectè credere, ſequi ſanctos patres. Et reuerend. igitur presbyter & archimandrita Eutyches, ſequens expoſitam fidem à ſanctis patribus apud Nicęam, & conſonantia ſanctorum patrum apud Epheſum, orthodoxus eſt, & dignus vt præſit monaſterio, & ſecundùm priorem conſuetudinem fungatur ſacerdotio.

Baſilius epiſcopus Seleuciæ Iſauriæ, dixit: Ex oblatis libellis à reuerendo Eutyche presbytero & archimandrita nunc ſancto congregato conuentui, ſecundùm ſancti ſpiritûs inſpirationem, cognoſcens eum conſona patribus, qui in Nicęa & in Epheſo ante hoc conuenerunt, ſapere, reſtituo ei iuxta præcedentes patres & presbyterij gradum, & primatum monaſterij.

Theodorus epiſcopus Tarſenæ ciuitatis, dixit: Cognouimus reuerend. presbyterum & archimandritam, tam ex oblatis ab eo libellis, quàm ex confeſſione ipſius, quæ in geſtis continetur, ſequentem fidem ſanctorum patrum, quæ in Nicæa eſt expoſita, & confirmata ab ijs, qui dudùm in Epheſo conuenerunt. Et iuſtum eſt habere eum ſacerdotium, & præeſſe monaſterio, quoniam hoc omni ſancto complacuit concilio.

Romanus epiſcopus Myrorum ciuitatis prouinciæ Lyciæ, dixit: Reuerend. presbyter & archimandrita Eutyches ſequens fidem

dem ſanctorum patrum, fruatur & honore presbyterij, & præſit reuerendo monaſterio.

Photius epiſcopus Tyri, dixit: Condecens, & omni conſequentia dignum eſt, ita ſequenti catholicam fidem, quæ expoſita eſt à ſanctis patribus in Nicæa, & quæ confirmata eſt à ſancta ſynodo ante hoc in Epheſo congregata, ſacerdotali eum frui dignitate, & curam conſuetè ſui gerere monaſterij decernimus. Eum enim, qui recta fide & vitę claritate decoratus eſt, omni honore, qui ei à diuina collatus eſt gratia, ſecundùm anteriora frui, iuſtum eſt.

Theodorus epiſcopus Damaſcenæ ciuitatis, dixit: Per nuper porrectos libellos à viro reuerend. presbytero & archimandrita Eutyche peruidimus, quoniam expoſitionibus ſanctorum patrum, qui in Nicæa, & ſynodo, quæ in hac clara vrbe Epheſo poſteà congregata eſt, conſenſit. Et propter hoc conſona etiam & ego ſanctis patribus decernens, iuſtum arbitror, eum & ſacerdotium habere presbyterij, & monaſterij principatum.

Iulianus epiſcopus Tabiæ, dixit: Sāctorum patrum trecentorum decem & octo concordiam inſpiratam à gratia Dei, in Nicęna vrbe congregatorum, quæ expoſuit dogmatum diligentiam, manifeſtè eſſe ſancti ſpiritus vocem omnes confitentur, qui pietatis iura non negant. Et quæ in hac ſplendida metropoli non ante multa tempora concurrens ſynodus confirmauit, ſicut illi priores in initio ſcripſerūt per ſpiritum, hoc & qui poſt ipſos colentes ea quæ illorum ſunt, diligentiſſimā horum decreuerunt cautelam. Reuerendum igitur presbyterum & archimandritam Eutychen, ea, quæ in Nicęa à patribus ſunt expoſita, & ab ijs, qui in Epheſo fuerunt confirmata, clara voce pronūciantem, iuſtum eſt & pietatis gratia, & ſacerdotali frui dignitate, & ſacrum habere promittentium meliorem vitam primatum.

Florentius epiſcopus Lydiæ, dixit: Porrigente libellos viro reuerendiſſ. archimandrita Eutyche, in quibus ſpondet ſe coniunctum fidei ſancti conuentus Niceni, & nupèr congregati in Epheſina metropoli, addēte etiam ſuper hęc, eo q̄ omnem hęreſim inſcriptam libello anathematizet, & tanquam ſub Deo patre & filio & ſancto ſpiritu ex animo proferat ea, quæ in libello, credens indidit, & ego ſimilia præcedentibus decerno, decorari quidem eum nominę presbyterij, præeſſe autem ſecundùm præcedentem conſuetudinem fraternitati.

Marinianus epiſcopus Synnadenſis dixit: Eutyches reuerend. archimandrita, ſpondēs per libellos proprios ſequi ſanctam ſynodum Nicęnam, & ea, quæ tūc in Epheſo de ijs diffinita ſunt à beatiſſimo & ſanctiſſ. Cyrillo & cum ipſo ſancto conuentu, fruatur presbyterio & communione noſtra, ac præſit ſecundùm Deum, decenter monaſterio.

* Mulonius epiſcopus Nyſenæ ciuitatis, dixit: Cuſtodem fidei trecentorum decem & octo, & definitionum ſanctorum patrum, qui apud Epheſum, oſtendit virum religioſum presbyterum & archimandritam Eutychen porrectus ab ipſo libellus, necnon & profeſſiones, quas geſtis inſeruit. Vndè & habere eū ſacerdotium, & præeſſe viris reuerendiſſ. monachis iuſtū arbitror, propter rectā eius fidē.

Conſtantinus epiſcopus Boſtrenæ ciuitatis, dixit: Manifeſtum effectum eſt, & ex relectis geſtis, & ex oblatis libellis à viro reuerendiſſ. presbytero & archimādrita Eutyche, eo q̄ conſequentia ſapit expoſitę orthodoxę fidei in Nicęa à ſanctis patribus, id eſt, trecētis decem & octo, & ijs, qui in Epheſo congregati ſunt ſanctis patribus. Vnde & ego iuſtū reor, habere eum & ſacerdotium presbyterij, & primatum monaſterij.

Ioannes epiſcopus Nicopolitanę ciuitatis Armenię primę, dixit: Ex porrectis libellis ſanctiſſ. conuentui à viro reuerendiſſ. presbytero Eutyche, cognoſcentes eum rectè glorificare, ſecundùm expoſitionem ſanctorū patrum, qui in Nicęa, & qui pridèm in Epheſo congregati ſunt, & nos eadem, quę ſanctiſſ. ſynodus, decernimus, dignum eum eſſe iudicantes & ſacerdotio fungi, & præeſſe monaſterio.

Acacius epiſcopus Ariarathirenſis ſecundę Armenię, & agens vices Conſtantini viri religioſiſſimi epiſcopi Melitenę, dixit: Religioſiſſimus & ſanctiſſimus presbyter Eutyches, & per porrectos libellos, & per ea, quę nunc profeſſus eſt, oſtendit ſe rectè ſapere, ſicut & ij, qui in Nicęa trecenti decem & octo patres noſtri, & qui pòſt in Epheſo congregati ſunt. Dignus ergò eſt recipi in ſacerdotium, & primatum habere monaſterij.

Stephanus epiſcopus Hierapolitanę ciuitatis dixit: His, quę benè complacita ſunt ſanctis patribus noſtris de viro religioſiſſ. presbytero & archimandrita Eutyche, & ego conſentiens ſum, propterà quòd ex relectis perſuaſus ſum, eum eſſe orthodoxum. Vndè habere eum & gradum ſacerdotij, & primatu monaſterij dignum iudico.

Atticus epiſcopus Nicopolitanę ciuitatis Epiri veteris, dixit: Oportebat quidem ſufficere promiſſiones ſanctorum atque eximiorum patrum noſtrorum, in quibus concordes & nunc inueniuntur immutabilibus factis ſanctorum pridem habitis patrum decretis, qui in illis temporibus in Nicęna ciuitate, & qui in hac Epheſiorum Deo amica metropoli, cuius princeps atque magiſter factus eſt omni laude dignisſimus, & ter beatus inter angelos, qui olim pater noſter erat Cyrillus, qui vbique terrarum illuſtrauit ſanctum noſtrę fidei myſterium. Condecet enim verè, viros religioſos ac fideles ſanctorum patrum fidei continuere.

re. Intantùm igitur etiam ego profiteor, eò quòd conſonantem inuenimus virum reuerendiſſ. presbyterum & archimandritam Eutychen, præſertim ex nupèr nobis lectis geſtis, & ex oblatis per manus ipſius libellis, ſancto huic & vniuerſali Concilio, expoſitionibus ſanctorum patrum, & eſt rationabile ſecundùm ſententiam ſanctorum patrum, quæ & vera eſt, eſſe eum presbyterum, & primatum habere à Deo illi traditi monaſterij.

Euſtathius epiſcopus Betyti, dixit: Sic piè doctrinam fidei expoſuit exactus reuerend. archimandrita Eutyches, vt cogeret præſentem ſanctum conuentum omnem ſacris & conſonis vti vocibus; & collaudare, quia hæc eſt fides patrum. Quis ergò ità alienus eſt à pietate, qui hunc talem patiatur non frui & ſacerdotij gradu, & monaſterij primatu?

Phrygiæ Pacatianæ. Nunechius epiſcopus Laodiceæ * Trimitariæ, dixit: Iuſtum eſt & conſequens, & humaniſſimæ huic ſynodo conueniens, Eutychem virum reuerend. presbyterum & archimandritam, ſequentem expoſitionem fidei ſanctorum patrum, qui in Nicæa & ſanctiſſimorum qui pridèm in hac ſplendida vrbe congregati ſunt, ſicut ab ipſo porrecti libelli continent, frui & ſacerdotali dignitate, & regere monaſterium, ſicut placuit & ſanctis patribus.

Olympius epiſcopus Conſtantiæ Cypri inſulæ, dixit: Ego conſentio definitis à ſanctitate veſtra, in reſtitutione viri reuerendiſſ. presbyteri & archimandritæ Eutychis.

Candidianus epiſcopus Antiochię Piſidię, dixit: Piè & canonicè decretis à ſanctiſſ. & religioſiſſ. patribus de Eutyche viro reuerendiſſ. presbytero & archimandrita, etiàm ego conſentio.

Stephanus epiſcopus Anazarbi dixit: Manifeſtè monſtratum eſt ex nupèr relectis, eo quòd nihil extra ſanctos patres ſapuit reuerendiſſ. presbyter & archimandrita Eutyches, ſed ſæpè confeſſus eſt, ſequentia ſe ſapere ſanctis patribus trecentis decem & octo in Nicæa, ſed & in hac poſteà ciuitate congregatis epiſcopis ſanctiſſimis. Vndè ego ſimilem ſanctis patribus profero ſententiam, vt habeat & presbyterij dignitatem, & ſacerdotium, & curam monaſterij.

Geroniius epiſcopus Seleuciæ Syrię, dixit: Ex porrectis libellis à viro religioſiſſ. presbytero & archimandrita Eutyche, inuenimus eum conſentientem & ſanctæ ſynodo, quæ in Nicæa, & quæ in Epheſo. Et volumus eum habere presbyterij dignitatem, ſed & præeſſe ſolitè ijs, qui ſub ipſo erant, religioſiſſimis monachis.

Rufinus epiſcopus Samoſatenæ ciuitatis, dixit: Ex relectis libellis coram ſancta ſynodo, qui porrecti ſunt à viro religioſiſſimo presbytero & archimandrita Eutyche, reperi eũ * conſonè ſanctæ ſynodo Nicęnæ & Epheſinæ ſapere. Et conſentio vnà cum ſanctis patribus, & volo eum habere presbyterij dignitatem, & præeſſe ſolitè ſub ſe conſtitutis monachis. * conſona

Indimus epiſcopus Irenopolitanus dixit: Per omnia, quæ nunc relecta ſunt, omnibus ſatisfecit profeſſio viri religioſiſſ. presbyteri & archimandritæ Eutychis, eo quòd ſequentia ſanctis patribus in Nicęa congregatis trecentis decem & octo, ſed & ijs, qui apud hanc metropolim, ſapuit, & nihil extra diuinos canones: ideò & ego eandem profero ſententiam, quam & ſancti patres, & definiui habere eum & presbyterij dignitatem, & monaſterij principatum.

Timotheus epiſcopus Balaneeñ. dixit: Libellis porrectis à reuerendiſſ. presbytero & archimandrita Eutyche, in quibus profitetur ſe acquieſcere & permanere in fide, quæ pro tempore expoſita eſt à ſanctis patribus in Nicęa congregatis, & nupèr in Epheſina vrbe, & ego profiteor, ſicut ſancti patres probauerunt, habere eum & dignitatem presbyterij, & archimandritæ.

Theodoſius epiſcopus Canotbenæ ciuitatis, dixit: Sequor & amplector iuſſionem ſanctorum patrum, in reſtitutione reuerendiſſ. presbyteri & archimandritæ Eutychis. (Hoc enim decretum, à Deo prolatum eſt per ſanctum Concilium.) Simul & decerno eſſe eundem loco ſuo presbyterum & archimandritam.

Eutychius epiſcopus Adrianopolitanus veteris Epiri, dixit: Sanctis approbantibus patribus, & reperiens ex geſtis in vrbe regia Conſtantinopoli habitis, & ex oblatis libellis à Deo amantiſſimo presbytero & archimandrita Eutyche, quòd extranea non ſentit ijs, quæ à ſanctis patribus apud Nicęam, & in Deo amantiſſima Epheſo confirmata ſunt, & mea huiuſmodi concors ſit ſententiæ, in habendo per eum presbyterio, & præeſſe monaſterio ſicut & pridèm. Nam & ſanctiſſ. pater meus & epiſcopus Atticus Nicopolitanus, ſimilia ſanctis patribus de prædicto reuerend. presbytero & archimandrita profeſſus eſt.

Claudius epiſcopus Anchiaxi veteris Epiri, dixit: Profitente Deo amantiſſ. & ſanctiſſ. metropolitano epiſcopo noſtro Attico conſequentia huic ſanctę & magnę ſynodo, & ego hęc ſequẽs profiteor, ſicut eius ſanctitas eſt profeſſa pro reuerendiſſimo presbytero & archimandrita Eutyche.

Simeon epiſcopus Amidenę ciuitatis Meſopotamię prouincię, dixit: Ex ijs, quę nupèr lecta ſunt, & ſubtiliter approbata in hac ſancta ſynodo, quibus placuerunt omnia, quę geſta ſunt in negocio religioſiſſ. presbyteri & archimandritę Eutychis, & ego ſequor, quę ab eorum ſanctitate ſunt ordinata,

nata, eſſe eundem religioſiſſimum presbyterum Eutychen in antiquo presbyterij ordine, & tenere eum primatum proprij monaſterij.

Seleucus Amaſiæ Epiſcopus, dixit: Conſentiente reuerendiſſ. presbytero & archimãdrita Eutyche ſequi, quæ expoſita ſunt a ſanctis Patribus apud Nicæam, & quæ in Epheſo confirmata ſunt, iuſtum iudico, habere eundem reuerendiſſimum presbyterum ſacerdotale miniſterium, & monachorum principatum.

Petrus Epiſcopus Gangrenæ ciuitatis, dixit: Et ego concors ſum ſententiæ ordinatæ a ſanctis Patribus, in iudicio reuerend. presbyteri & archimandritæ Eutychis.

Lucas Epiſcopus Dyrrhachenus, dixit: Reuerend. presbyter & archimandrita Eutyches, per oblationes libellorum & geſtorum docuit ſanctam & magnam Synodum, ſobrium ſe eſſe in Chriſto & confiteri decenter expoſitam fidem, tam a ſanctis Patribus, & Doctoribus, quàm a ſancto Nicæno Concilio expoſitam & confirmatam in Epheſina vrbe cõgregata magna & vniuerſali Synodo, & a collectis nunc in eadem metropoli ſanctiſſimis & beatiſſimis Epiſcopis, & per probationem reddentibus memorato reuerẽdiſſ. presbytero & archimandritæ ſanctam presbyterij communionem, & primatũ monaſterij. Et ego hæc eadem ꝓfiteor, & paria definio.

Antoninus Epiſcopus Lychnidenſis, dixit: Et ego conſona ijs, quæ ante me ſanctiſſimus Epiſcopus Lucas Metropolitanus confeſſus eſt, & adæquè ſapiens, approbaui.

Marcus Epiſcopus Euriæ, dixit: Et ego conſentaneus ſum ijs, quæ profeſſa ſunt a ſancto Epiſcopo metropolitano meo Attico, propter reuerend. presbyterum & archimandritam Eutychen.

Vigilantius Epiſcopus Lariſſenæ ciuitatis, dixit: Ex lectis nobis monimentis & porrectis libellis a reuerendiſſ. presbytero Eutyche, conſiderantes ſapere eum ſicut & nos, ſecundùm expoſitam in Nicæa a ſanctis Patribus fidẽ, quæ & ſupèr ſignata eſt a ſacta in Epheſo ſancta Synodo, concordes ſumus etiàm nos in ſententia nunc congregatorum ſanctorum Patrum & conſacerdotum, ſecundùm iuſſionem pijſſimorum Imperatorum, pro reſtitutione presbyterij prædicti Eutychis ad monachorum ſuorum primatum.

Baſilius Epiſcopus Traianopolitanus Rhodopæ prouinciæ, dixit: Conſona ſanctis Patribus & mea paruitas, pro perſona viri religioſi presbyteri & archimandritæ Eutychis decernit.

Conſtantinus Epiſcopus Demetriadis, dixit: Omnibus conſentio, quæ a ſanctis Patribus ſunt definita in ſancto Epheſino Concilio, quatenùs habeat reuerend. presbyter Eutyches ſacerdotium & primatum monaſterij, qui confeſſus eſt conſentaneum ſe eſſe Nicęnę fidei, & omnibus, quæ a ſanctis Patribus ſunt expoſita in catholica fide.

Alexander Epiſcopus Sebaſtenæ ciuitatis ſub Tarſo poſitæ, dixit: Reuerendiſſ. & glorioſiſſ. presbytero & archimandrita Eutyche conſentiente fidei trecẽtorum decem & octo; qui in Nicæa fuerunt, & fidei beatæ memorię ſanctiſſimi & religioſiſſimi Cyrilli, confirmatæ in Epheſo, iuſtum arbitror habere presbyterium eundem reuerend. presbyterum & archimandritam, & principatum monaſterij tenere.

Zozon Epiſcopus Philippenſium, dixit: Libelli, qui nunc dati ſunt a reuerend. presbytero & archimandrita Eutyche, conſonant ijs, quæ a ſanctis Patribus in Nicæa ſunt expoſita, & ijs, qui ſtatuta ſanctorum Patrum in hac vrbe conſignauerunt. Talem ergò eũ habentem fidem, decerno ſecundùm omniũ iudicium, & ſacerdotalem eum honorem habere, & monachorum principatum.

Euſebius Epiſcopus Topiritanus Macedoniæ primæ, dixit: Hæc eadem & mihi placẽt de reuerend. presbytero & archimandrita Eutyche.

Maximus Epiſcopus Derreñ Macedoniæ primæ, dixit: Hæc eadem & mihi placent de reuerend. ꝑsbytero & archimãdrita Eutyche.

Hermogenes Epiſcopus Caſſandriæ Macedoniæ primæ, dixit: Hæc eadem & mihi videntur de reuerend. presbytero & archimandrita Eutyche.

Lucas Epiſcopus * Beroæ Macedoniæ primæ ciuitatis, dixit: Monachorum principem, & in multitudine piorum primatem reuerend. & Deo amantiſsimum Eutychen in nullo repræhenſibilem inueniens, ſed ſectatorem ſanctorũ Patrum apud Nicęam, & in hac vrbe conuenientium catholicæ fidei, volo eum priorem honorem habere presbyterij, & præſulatus monachorum.

* Berœæ

Ioannes Epiſcopus Meſſenæ ciuitatis prouinciæ Achaiæ, dixit: In nullo delinquens reuerend. presbyter & archimandrita Eutyches, eorum quæ piè decreta ſunt in Nicæa a ſanctis Patribus, & ab ijs, qui conuenerunt in Epheſu, fruatur ſacerdotali dignitate, & præſit ſecundùm priſtinam conſuetudinem honeſto habitaculo fratrum.

Vranius Epiſcopus * Himeriæ Oſroenæ ꝓuinciæ, interpretante eum Eulogio presbytero Edeſſeno, dixit: Ex ijs, quæ lecta ſunt, agnitus eſt reuerend. presbyter & archimandrita Eutyches rectè ſapere, & ſectari fidem trecẽtorum decem & octo, qui in Nicæa congregati ſunt, quam & in Epheſo ſancta Synodus confirmauit. Et iuſtum eſt, recipere eum presbyterij dignitatem, & eſſe presbyterum & monaſterij primatum habere.

* Hymiræ

Athanaſius Epiſcopus Opũtinæ ciuitatis prouinciæ Achaiæ, dixit: Rectè & irreprę̃henſibiliter inueſtigans ſemitas ſanctorum Patrum, qui pro tempore collecti ſunt ſanctò

ſpiritu in Nicæa, & in Epheſo, ſicut docuit per libellos & confeſſiones ſuas, quas intra geſtorum ſeriem depoſuit reuerendiſſimus presbyter & archimandrita Eutyches, iuſtum iudicamus, vt fruatur ſacerdotali ordine, & præſit monachis ſecundùm præcedentem conſuetudinem.

Theodorus Epiſcopus Claudiopolitanus prouinciæ Iſauriæ, dixit: Secundùm relectam inſtructionem Deo amantiſſimi presbyteri & archimandritæ Eutychis, & ex eius voce & ſcripıis prolata profeſſione, manifeſtum eſt, rectè eum ſapere. Vndè & ego cõcors ſententiæ conſtitutus ſancti conuentus, confirmo habere eum presbyterij honorem & præſulatum ſancti ſui monaſterij.

Leontius Epiſcopus Aſcalonenſis, dixit: Laudo diuinitùs datam ſententiam per ſanctos & religioſiſſimos noſtros antiſtites. Vndè & ego ſequens optimam eorum ſententiam, ſupplico recipi reuerend. Eutychen in ſacerdotio, quod pridèm habebat: & retinere eum monachorum principatum.

Photinus Epiſcopus Lyddeñ. dixit: Apparuit per omnia, & ꝑ proprias in ſcriptis ꝓbatas voces religioſiſſ. archimandrita Eutyches rectè credere, & conſequentia ſapere ſanctis Patribus Nicæni Concilij, & qui poſt eos hic collecti ſunt, Propter quod ſanctos Patres ſequens, conſenſi, & ſimul decreui, habere eum presbyterij locum & ſacerdotij dignitatem, & ſecundùm conſuetudinem ꝓſpicere proprio monaſterio.

for. * Marmugenſis, vel Manicẽ.

Paulus Epiſcopus * Maiumenſis, dixit: Reuerendiſſimum presbyterum & archimandritam Eutychen, ſequutum canones ſanctorum Patrum noſtrorum, qui in Nicæa, & qui in Epheſo conuenerunt, & ego iuſtum iudico, gradum eum presbyterij & archimãdritæ recipere.

* Minoeẽ.

Zoſimus Epiſcopus * Minoldenæ ciuitatis dixit: Quoniam per omnia repertus eſt religioſus presbyter & archimandrita Eutyches ſapere rectam fidem, quæ a ſanctis Patribus in Nicæa & hic eſt expoſita, decerno & ego eum ſacerdotij perfrui dignitate, & præeſſe ſanctæ fraternitati.

Epiphanius Epiſcopus Pergenſis, dixit: Secundùm ea, quæ benè placita ſunt ſancto Concilio, & ego omnibus conſentio, quę ſancti Patres profeſſi ſunt.

Baruchius Epiſcopus Orozæ Paleſtinæ ꝓuinciæ, dixit: Secundùm veram vocem religioſiſſimi & ſanctiſſ. archiepiſcopi Iuuenalis, conſonam conſtitutam ijs, quæ a noſtro Domino Saluatore Chriſto & ſanctis Apoſtolis dicta ſunt, & a ſanctis Patribus, qui in Nicæa, & qui in Epheſo conuenerunt, & ego ſimiliter decerno, reuerendiſſimum presbyterom & archimandritam Eutychen recipere proprium presbyterij gradum, & præeſſe ſolitè ſancto ſuo monaſterio, ac clarè & per omnia manifeſtum catholicum.

Heraclius Epiſcopus Azotenſis, dixit: His, qui rectè de fide ſapiunt, omnes conſentire iuſtum eſt. Vndè & ego religioſum presbyterum & archimandritam Eutychen, ſequutum canones ſanctorum Patrum, qui in Nicæa, & qui in Epheſo conuenerunt, iuſtum iudico, recipere presbyterij dignitatem, & præeſſe fraternitati, quæ ſub eo eſt.

Ioannes Epiſcopus Tiberiadis dixit: Audiui confeſſiones religioſi presbyteri & archimandritæ Eutychis, ex ijs, quæ in vrbe feliciſſima Conſtantinopoli, & hic geſta ſunt, & in nullo eum inueni repræhenſibilem, ſed ſecundùm expoſitam ſanctam fidem trecentorum decem & octo ſanctorum Patrum, qui in Nicæa, & qui hic conuenerunt, & volo eum, ſicut ſancti Patres probauerunt, habere dignitatem presbyterij, & principatũ detinere ſancti ſui monaſterij.

Muſonius Epiſcopus Zoareñ. dixit: Cuſtodem fidei trecentorum decem & octo, & diffinitionis ſanctorum Patrum, qui in Epheſo congregati ſunt, manifeſtauit religioſiſſimũ presbyterum & archimandritam porrectus ab eo libellus, & profeſſiones, quæ ab eo in monimentis factæ ſunt. Propter quod, detinere eum ſacerdotium, & præeſſe reuerendiſſimis monachis propter eius catholicam fidem, iuſtum exiſtimo.

Dionyſius Epiſcopus Sycacinonenſis, dixit: Ex omnibus geſtis præſens religioſiſſim' presbyter & archimandrita Eutyches * manifeſtus eſt integerrimè ea, quæ a catholicis ꝓbata ſunt, ſapere. Neque enim prætermiſit, nec aliquid violauit eorum, quæ in Nicæa a ſanctis trecẽtis decem & octo Patribus ordinata ſunt de catholica fide, necnon quæ in Epheſo confirmata ſunt. Vndè & ego ſimiliter decerno, ſicut & ſancti Patres, & volo hunc ſuo monaſterio conſuetè præeſſe, & presbyterij honore perfrui. *manifeſtatus.

Caiumas Epiſcopus * Phaoeeñ, dixit: Nihil errantem reperiens reuerend. archimandritam Eutycheo, ſequutus & ego, quæ benè ſunt placita ſanctiſſimo noſtro Archiepiſcopo, conſeotio & ego reſtitui ei priſtinum gradum presbyteratus, & præeſſe eum ſecundùm conſuetudinem ſuo proprio monaſterio. *Phœniceñ.

Æthericus Epiſcopus Smyrnenſis, dixit: Reperiens Deo amantiſſimum presbyterum & archymandritam Eutychen conſentientem ſancto Concilio, quod in Nicæa conuenit, & ſanctæ Synodo, quæ hic priùs collecta eſt, & nunc firmata a ſancto veſtro conuentu, & ego in hoc conſentiens, & confiteor catholicum prædictum religioſum virũ eſſe, & habere presbyteratus dignitatem, & præeſſe monaſterio.

Zebennus Epiſcopus Pelleñ. dixit: Ex porrectis libellis, per quos catholicam fidem planè expoſuit reuerend. presbyter & archimandrita Eutyches ſecutus canones, & ex geſtis

verò

verò manifeſtata eſt eius recta fides. Vndè & ego iuſtum iudico, per omnia catholicum demonſtratum, recipere ſacerdotalem gradum & primatum archimandritatum.

Pancratius Epiſcopus Libyadis dixit: Iuſtum eſt, religioſiſſimum presbyterum & archimandritam Eutychē ſecutum regulas ſanctorum Patrum, qui in Nicæa, & in Epheſo conuenerunt, & ob hoc recipientem a ſanctiſſimo Archiepiſcopo noſtro Iuuenali gradum presbyteratus & archimandri. quippè pleniùs rectam fidem ſapientem, conſona decernere de eo decet & meam paruitatem.

*Auxilians

* Auxolaus Epiſcopus Hippodion gentis Sarracenorum fœderatorum, dixit: Annuo & conſentio omnibus benè placitis de Eutyche reuerendiſſimo archimandrita, & iuſtū iudico, reſtitui ei presbyterij gradum, & præeſſe eum proprio monaſterio.

Olympius Epiſcopus Vazateñ. dixit: Ex relectorum nobis geſtorum ſerie, necnon etiàm ex porrectis libellis a religioſiſſimo presbytero & archimandrita Eutyche, cognoſcens diligenter concordem eum eſſe ſanctæ fidei, quæ expoſita eſt a trecentis decem & octo ſanctis Epiſcopis tam in Nicæa, quàm qui in Epheſo conuenerunt, ſecundùm iuſtum decretum ſanctiſſimi Archiepiſcopi noſtri Iuuenalis, & reliqui ſancti Concilij, & ego conſentio eum eſſe presbyterum & archimandritam.

Polychronius Epiſcopus Antipatridæ, dixit: Sequor & conſentio ea, quæ benè placita ſunt ſanctiſſimo archiepiſcopo Iuuenali, & ſacro huic Concilio: & iudicaui reſtitui miniſterio reuerendiſſimum Eutychem archimandritam, & præeſſe eum ſolenniter proprio monaſterio.

Domninus Epiſcopus Plateæ ciuitatis prouinciæ Helladis, dixit: In omnibus declaratus benè peragens pietatis verbum religioſus presbyter & archimandrita Eutyches, dignus eſt gradum presbyterij decorare, & præeſſe ſecundùm conſuetudinem fratribus.

Theodoſius Epiſcopus Maſtaurenſis, dixit: Conſequens eſt diſcipulos ſectari doctores, & eos, qui probauerunt ex præcedentibus religioſitatem reuerendiſſimi presbyteri Eutychis circa ſanctorum Patrum regulas & cuſtodiam eorum, qui in Nicæa, & in hac ſplendidiſſima Metropoli conuenerunt. Et ego igitur comprobo iuſtum eſſe, eum perfrui & presbyterij dignitate & monaſterij principatu.

Cyriacus Epiſcopus Ægeenſis, dixit: Conſequenter ſancti Patres definierunt in perſona religioſiſſimi & reuerendiſſimi presbyteri & archimandritæ Eutychis, reperientes eum orthodoxè ſapere, quæ a ſanctis Patribus ſtatuta ſunt, qui in Nicæa, & in Epheſo Metropoli conuenerunt. Quem reuerendiſſimum virum & mea decreuit paruitas tenere eum & presbyterij gradum, & dignitatem archimandritæ.

Flauianus Epiſcopus Adramytinus, dixit: Reuerendiſſimus presbyter & Archimandrita oſtendit propriam voluntatem, quoniam conſentit & confitetur ſancto Concilio ſanctorum Patrum, qui in Nicæa congregati ſunt, & eorum confirmationi, quæ facta eſt in Epheſina Metropoli. Vndè quemadmodùm ſancti Patres definierunt, qui in hac eadem Metropoli conuenerunt, dignus eſt in ſacerdotali presbyterij ordine connumerari reuerendiſſimus archimandrita Eutyches, & præeſſe monaſterio reuerendiſſim. monachorum, qui ſub ipſo ſunt conſtituti.

Leontius Epiſcopus Magneſienſis, dixit: Et in dogmaticis doctrinis, & in ſpiritalibus fungentes ſacerdotio magiſterijs patres, nos filios conuenit ſequi. Quoniam igitur iudicatum eſt ab hoc honeſtiſſimo & diuino collegio, reuerend. presbyterum & archimandritam Eutychen, recipere & gradum presbyterij, & primatum monaſterij, quod ei nupèr ablatum eſt, vndè & mea concordat paruitas, ad perfruendum eum & presbyterij dignitate, & principatu monaſterij.

Eutropius Epiſcopus Pergamenus Aſiæ prouinciæ dixit: Reuerendiſſimo presbytero & monacho Eutyche probato per libellos ab eo ſanctæ Synodo porrectos, credere rectè ſecundùm expoſitionem ſanctorum Patrum Nicæni & Epheſini Concilij & ego ſanctorum Patrum ſententiæ ſanctæ & magnæ Synodi, quæ ſecundùm diuinam iuſſionem in Epheſina Metropoli collecta eſt, conſentio, quatenùs dignus habeatur fungi ſacerdotio, & præeſſe monachis.

Maximus Epiſcopus Tralleñ. dixit: Et ego interlocutiones ſanctorum & Deo amantiſſimorum Patrum noſtrorum ſequens, propter quod probatus eſt Deo amantiſſimus presbyter & archimandrita Eutyches cuſtodire catholicam fidem, decerno tenere eum ſacerdotium, & monaſterium quod antè ſortitus eſt.

Oneſiphorus Epiſcopus Iconienſis, dixit: Et ego approbo iuſtum eſſe, religioſiſſimum presbyterum & archimandritam, Eutychen, & in ordine eſſe ſacerdotij, & præeſſe eum proprio monaſterio.

Ioannes Epiſcopus Rhodi inſulæ, dixit: Ex porrectis libellis ab Eutyche reuerendiſſimo archimandrita, demonſtratum eſt, quia & rectè ſapit, & dignus eſt tenere dignitatem presbyterij, & principatū monaſterij. Vndè & ego cōſentio his, quæ a ſancta veſtra & magna Synodo in eo ſunt ordinata.

Diogenes Epiſcopus ciuitatis * Remeſſanenſis, dixit: Secundùm conſenſum Patrum Eutyches presbyter habeat communionem & ſacerdotium, & habitaculum proprij monaſterij.

for. * Rhueſſienſis.

Theodoſius Epiſcopus Amathuntenæ ciuitatis, dixit: Auditor factus lectionis monimentorum, quæ de reuerendiſſimo archimandrita Eutyche geſta ſunt, & inueniens eũ rectè ſapere, & vnitum tam ſancto Nicæno concilio, quàm ei quod pridèm hic, & nunc gratia Dei collectum eſt, conſentio (ſicut placuit ſanctis patribus) tenere eũ & gradum ſacerdotij, & primatum monaſterij.

Cyriacus Epiſcopus Lebedenſis, dixit: Et

for. * cõcordo.

ego * concors prolatæ ſententiæ ſanctorũ patrum in perſona reuerendiſſimi archimandritæ Eutychis. Vnde iuſtum iudico, tenere eum gradum presbyterij, & primatum monaſterij.

Gennadius Epiſcopus Thieñ prouinciæ Helladis, dixit: Ex lectione monimentorum, & datis libellis, cognoui catholicũ eſſe reuerendiſſimũ archimandritam Eutychen. Vndè & ego conſentaneus factus ſententiæ ſanctorum patrum, iuſtum iudico, tenere eum gradum presbyterij, & principatum monaſterij.

* Ebaginẽſ

Olympius Epiſcopus * Euazenſis, dixit: Reuerendiſſimũ archimandritam Eutychen cognoui tam ex lectione monimentorum, quàm per propria manu conſcriptos & porrectos libellos, & ex proprijs vocibus, quas profeſſus eſt præſente vniuerſali Concilio, (cui præſul & primus eſt ſanctiſſimus pater noſter & vniuerſalis archiepiſcopus Dioſcorus magnæ Alexandriæ ciuitatis) catholicũ, & ſimilia ſapientem, & concordem conſtitutum ſanctis trecentis decem & octo patribus in Nicæa conuenientibus, in recta & vera fide, quæ eſt ab eis expoſita, & quę in Epheſino Concilio dudùm confirmata eſt. Concors & ego exiſtens ſanctorum patrum prolatæ ſententiæ, iuſtum iudico, reuerendiſſimum archimandritam Eutychen tenere priſtinum ſacerdotium, & præeſſe reuerendiſſimis fratribus, quos ſub ſua manu iampridèm habebat.

Iulianus Epiſcopus Hypepenæ ciuitatis, dixit: Et ego ità decerno ſicut definijt ſancta & vniuerſalis Synodus, quę ſecũdùm Dei gratiam, & iuxta ſanctionem piiſſimorum & Chriſti amicorum noſtrorum Imperatorum, in Epheſina metropoli collecta eſt, quatenùs reuerendiſſimus archimandrita Eutyches teneat presbyterij gradum, & fruatur ſancto miniſterio Domini noſtri Chriſti, & præſit procurationi reuerendiſſimorum fratrũ eius (quod ſub eo eſt) monaſterij.

Theopemptus Epiſcopus Caballenus, dixit: Sicut videtur, etiàm nunc iudaizant, perſcrutantes Saluatorem omnium Chriſtum, Ignorantes enim ipſius cum carne diſpenſationis myſterium, hactenùs perdurârunt errantes, & decipientes, ſicut beatus Paulus

2. Timo. 3.

dixit. Eutychen igitur reuerendiſſimum & Deo amantiſſimum presbyterum & archimandritam, pridèm & ab exordio ſcientes non ſolùm catholicum, verùm etiàm ſceleratis Neſtorij dogmatibus fortiter repugnãtem cognouimus, & nunc ex lectione monimentorum iniuſtè, & contra leges damnationem perpeſſum. Et quia nunc per oblationem libellorum manifeſtam fecit huic ſancto & magno concilio rectam ſuam & immaculatam fidem, hunc & nos habeamus communicatorem, & inter presbyteros numerandũ & præſulem ſui monaſterij ſecundùm ſanctorum patrum ſententias.

Caloſirius Epiſcopus Arſinoitæ ciuitatis, interpretante eum Helia diacono ſuo, dixit: Comperi ex facta hodiè chartarum lectione, reuerend. presbyterum & archimandritam Eutychen rectè ſapere de fide catholica. Quapropter ſicut ſemper eum communicatorem habuimus, ſecundùm decreta huius ſanctæ Synodi & dignum eum exiſtimo recipere presbyterii ordinem, & præſulatum proprij monaſterij.

Ioannes Epiſcopus * Epheſiæ ciuitatis, dixit; Religioſiſſ. presbyter & archimand. Eutyches (qui neque minis inimiciſſimi iudicis, neque varietate accuſatoris victus, ſed in tanta tempeſtate inſidiarum influctuoſam ſuam animam conſeruauit, & aduersùs omnimodos conturbantes eum & impugnantes fluctus reſtitit. hæc enim nupèr facta lectio, eorum, quæ in perſona eius contra leges geſta ſunt, demonſtrauerunt) fruatur presbyterii dignitate, & præſulatu ſub ipſo degentium reuerendiſſimorum monachorum, circa rectam & immaculatam fidem piè & indeclinabiliter demonſtrans cuſtodiam, quæ ei facta eſt ſcutum in tempore tanti belli, tantis vndiquè inimicitiarum & impietatum iaculato ſagittis.

* Hepheſtiæ vel Epheſij.

Heraclides Epiſcopus Heracleenſis, dixit: Ex geſtis & libellis Eutychis reuerendiſſimi presbyteri & archimandritæ hodiè lectis, cognouimus eum, ſicut ſemper recta ſapere, & ei ſanctam communionẽ dedimus, quatenùs & recipiat presbyterii gradum, & primatum proprii monaſterii ſecundùm decreta ſanctę ſynodi.

Iſaac Epiſcopus * Elearchienſis, dixit: Ex libellis porrectis & monimentis, quæ & hodiè lecta ſunt, inuentus eſt reuerend. presbyter & archimandrita Eutyches ſequens fidẽ ſanctorũ patrũ, quæ in Nicæa eſt expoſita, & in hac Epheſia ciuitate ante hoc cõfirmata. Et concors exiſto ſanctis patribus, quatenùs habeat presbyterii ordinẽ, & archimãdritæ honorẽ.

* Libyarchieñ.

Gemellinus Epiſcopus Erythræeñ, dixit: Ex lectiune monimentorum, quæ in magnifica & Chriſtianiſſima Conſtantinopoli acta ſunt, de quibus accuſabatur reuerendiſſimus & Deo amantiſſimus Eutyches & presbyter & archimandrita, per eadẽ agnoſcentes, quoniam ipſe quidẽ ſemper catholicè & ſapuit, & ſapit: quia verò eũ (ſicut arbitrati ſunt) depoſuerunt, inuenti ſunt contraria ſapere Ni-

cæno

ceno & Epheſino Concilio, iuſtum iudicauit ſancta hæc & magna Synodus, quatenùs idẽ ſit & presbyter, & archimandrita ſecundùm priorem conſuetudinem. Vndè & ego his cõſentio.

Apollonius Epiſcopus Taneeñ. dixit: Rectè repertus eſt ſapere & credere reuerendiſſimus presbyter & archimandrita Eutyches, propter quod cõſentio his, quæ à ſanctis patribus in eo diffinita ſunt, in recipiendo honore presbyteratus, & vt teneat gubernationem, ſicut & pridèm, proprij monaſterij.

Gennadius Epiſcopus magnę * Hermopolitanæ ciuitatis, dixit: Ex oblatis libellis huic ſanctæ Synodo, lectione hodierna facta monimentorum, cognouimus Eutychen reuerendiſſimum presbyterum & archimandritã rectè ſapuiſſe, & ſapere. Et propter hoc conſentio, quatenùs recipiat presbyterij gradum & honorem archimandritæ.

* Ermopolitanæ.

Cyrus Epiſcopus Babyloniæ, dixit: Quantùm conſtat ex oblatione libellorum & lectione monimentorum, conſenſi & ego præceſſoribus ſanctis, reperiens catholicum & fidem tenentem inconcuſſibilem, reuerendiſſimum presbyterum & archimandritam Eutychen, ad tenendam presbyterij dignitatem, & monachorum procurationem.

Athanaſius Epiſcopus Buſiriteñ. dixit: Cùm oſtenſus ſit reuerendiſſimus presbyter & archimandrita Eutyches ſapere & credere, ſicut & ſancta Synodus cõtinet, quæ eo tempore in Nicæa cõgregata eſt, confirmata verò & à ſancta Synodo, quæ pauloante in hac ciuitate facta eſt, acquieſco & ego, & conſentio (ſicut & hæc ſancta Synodus decreuit) recipere eum presbyterij dignitatẽ, habere etiàm & ſui monaſterij principatum.

Photinus Epiſcopus Teuchireñ. dixit: Quantùm ex oblatis à reuerendiſſimo presbytero & archimandrita libellis, & lectione monimentorum, rationabile & iuſtum eſt, reſtituere in ſacerdotio, necnon & procuratione ſecundùm conſuetudinem proprij monaſterij.

Theophilus Epiſcopus Cleopatridis dixit: Et vita, & mores, & ab exordio conuerſatio perhibent teſtimonium fidei reuerendiſſimi presbyteri & archimandritæ Eutychis qui & tantùm laborem iam pridèm ſuſtinuit aduerſùs Neſtorij inſanias, ex quibus apud omnes extitit laudabilis. Et nũc verò nihilominùs ſequentem eum expoſitiones ſanctorum patrum in Nicæa congregatorum, & in Epheſina ciuitate confirmatas, (cui præfuit ter beatus archiepiſcopus quondàm noſter Cyrillus) & ego conſentio, quatenùs permaneat in quibus pridèm permanebat, id eſt, in presbyterij & archimandritæ honore.

Pameius Epiſcopus Paralaiorum, dixit: Ex porrectis a reuerend. presbytero & archimandrita Eutyche libellis cognouimus eum irreprehenſibiliter rectam noſtram & immaculatam fidem tenere. Propter quòd & ego conſentio, & concordo his, quæ à ſanctis patribus terminata ſunt.

Soſias Epiſcopus * Sozulenſis, dixit: Bona & iuſta ſanctorum patrum & pietatem in ſe habens ſententia, quam proferre dignati ſunt pro reſtitutione reuerendiſſ. presbyteri & archimandritæ Eutychis, reſpicientes integra ſubtilitate hæc, quæ hodie lecta ſunt, quibus & ego concordo, iuſtum arbitrans, reddi ei tam locum presbyteratus, quàm primatum honeſtiſsimi monaſterij.

* Zoticeñ.

Theodorus Epiſcopus Ticeliæ ciuitatis, dixit: Libellis à religioſiſſimo presbytero & archimandrita Eutyche porrectis huic ſanctæ Synodo, & lectione monimentorum, in omnibus cognouimus eum rectè ſapere, & ſapuiſſe. Et ego iuſtum exiſtimo, reddi ei presbyterij locum & honorem archimandritæ.

Theodorus Epiſcopus Barcenſis, dixit: Rectè hodiè chartæ quæſtionis gratia aduerſùs religioſiſſimũ presbyterum & archimandritam Eutychen factæ, probauerunt eum recta ſapere, & ſapuiſſe. Et in hoc concors exiſto, ob reſtituendum ei & gradum presbyterij, & principatum proprij monaſterij.

Rufinus Epiſcopus Cyreneñ. dixit: Rationabiliter & iuſtè ſacerdotium & principatũ monaſterij reſtituit hæc ſancta & magna Synodus reuerendo presbyt. & archimandritæ Eutychi. Pium enim eum & fidelem acta monimentorum, & qui porrectus eſt ab eo libellus, monſtrauit. Et huic ego concordo ſententiæ.

Zenon Epiſcopus Rhinocoruren̄. dixit: Planè approbatum eſt, tam ex nunc facta lectione geſtorum, quàm ex porrectis irreprahenſibilibus libellis à ſanctiſſimo presbytero & archimandrita Eutyche, quia diligens eſt circa piam religionem, & quia ſequutus eſt catholicam fidem, quæ ante hoc eſt expoſita à ter beatis patribus noſtris Epiſcopis in Nicæa conuenientibus, & circa hæc, quæ hic pauloantè ſtatuta ſunt à ſanctæ memoriæ & inter ſanctos conſtituto Cyrillo Alexandrinæ ciuitatis antiſtite & confirmata à ſancta & vniuerſali ſynodo. Vndè & mea humilitas conſentanea ſit ſancto & magno huic Concilio, quatenùs * memoratus ſanctiſſimus Presbyter & Archimandrita Eutyches, non ſit extra ſacerdotalem dignitatem, ſed & presbyterij gradum & principatum religioſiſſimorum teneat monachorum.

* Miſerabilis.

Lucius Epiſcopus Zygrenſis, dixit: Ex porrectis à reuerend. presbytero & archimandrita Eutyche libellis, cognouimus eum recta ſapere in catholica fide. Et ob hoc & ego conſentio cunctorum ſententiæ, quatenùs ei reſtituatur & dignitas presbyterij, & honor archimandritæ.

* Auxonius Epiſcopus Sebennitenæ ciuitatis, dixit: Ex lectione actorum monimentorum,

* Auſonius

torum, & ex porrectis libellis, reuerend. archimandrita Eutyches approbatus eſt ſapere & dicere & credere, ſicut expoſitio fidei continet, quæ facta eſt à ſanctis patribus olim in Nicæa cõgregatis, quæ & confirmata eſt à ſynodo pauloantè in hac ciuitate facta, cui præfuit ter beatus & omninò laudabilis memoriæ antiſtes noſter Cyrillus. Et iuſtum eſt, vt memoratus vir reuerendus (ſicut & ſancta ſynodus decreuit) recipiat presbyterij dignitatẽ, & permaneat, in quibus degebat prius, habere verò eũ & patrociniũ ꝓprij monaſterij.

Iſaac Epiſcopus* Tanien. dixit: Lectis hodiè monimentis, & porrecto libello à reuerendiſſimo Eutyche, cõſona perſequuti ſunt Deo digniſſimi patres, qui nunc in hoc ſancto & vniuerſali concilio congregati ſunt. Et ego igitur conſentaneus factus ſum his, quæ acta ſunt, & peto eum tenere presbyteratum, & præeſſe proprio monaſterio.

Philocalos Epiſcopus Zagylenſis, dixit: Ex libellis ſanctæ Synodo à reuerendiſſimo presbytero & archimandrita Eutyche porrectis, docentibus de catholica fide, cognouimos, quia irrepræhenſibiliter ſapit, quæ à ſancto Nicæno cõcilio definita ſunt, inſupèr etiàm in Epheſina Synodo confirmata. Propter quod & nos cognoſcentes eũ ſic ſapere, decernimus reſtitui ei presbyterij dignitatẽ, & archimandritæ honorem.

Elaias Epiſcopus* Heliopoleos minoris, dixit: Sancta hac & magna Synodo iudicio & decreto geſtorum ſuſcipiente religioſum & Deo dignum presbyterum & archimandritam Eutychen, ſicut conſona priori & magnæ Synodo Nicænæ & Epheſiæ credentem, neceſſariè & ego conſentio, & decerno, tenere eũ & presbyteratus honorem, & principatum monaſterij.

Barſumas presbyter & archimandrita, per interpretem Euſebium monachum, dixit: Et ego vt filius ſequor proprios patres, & teſtimonium perhibens catholicæ fidei ſanctiſſimi & Deo amantiſſ. archimandritæ Eutychis, conſentio, & cõcordo, & gratulor, quoniam reſtitutus ei ſacerdotij gradum, & principatum ſancti ſui monaſterij.

Impias interlocutiones Dioſcorus impiè cõfirmat.

Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ dixit: Omnes ſancti huius & vniuerſalis Concilij ſententias ſuper reuerendiſ. archimandrita Eutyche confirmans, & meam ipſius ſimul introduco voluntatem, quatenùs numeretur in ordine presbyterij, præſit etiàm & proprio monaſterio ſicut anteà.

Ioannes presbyter & primicerios notariorum, dixit: Clerici & monachi monaſterij, quod ſub reuerendiſſimo presbytero & archimandrita Eutyche eſt vel degit, libellum obtulerunt ſancto veſtro Concilio, quem legemus, ſi præceperit veſtra ſanctitas.

Euſebios Epiſcopus Ancyræ Galatiæ, dixit: Suſceptos libellus recitetur. Ioannes presbyter & primicerius notariorum, recitauit:

¶ Epiſtola monachorum, qui ſub Eutyche, ad Concilium Epheſinum ſecundum,

SANCTAE huic & Deo amantiſſimæ vniuerſali Synodo, congregatæ in Epheſia metropoli, à Narſete presbytero, & Timotheo, & Euſebio, & Conſtantino, & cæteris diaconibus, ſubdiaconibus, & omnibus monachis ſub religioſiſſimo archimandrita conſtitutis. Promiſſa à miſericorde Deo in eum credentibus dona, ex diuinis edocti eloquijs, & cognationes & pecunias, & quibus vnuſquiſque noſtrum decorabatur, dignitates & diuerſas militias, & * ſemèl omnia, quæ videntur bona humana deſpicientes, quibus fruebamur, fruique adhuc ſperabamus, in vnam omnes monachorum conuerſationem & continentiam concurrimus, trecentorum, numerum iam complentes gratia Domini Chriſti, & ſub præpoſito reuerendiſſimo archimandrita Eutyche pietatis & iuſtitiæ doctrinis obedientes, & triceſimo anno plùs minùsve plures ex nobis in hac * continentia perdurantes: ſed reuerendiſſimus Epiſcopus regiæ Conſtantinopolitanæ ciuitatis Flauianus, cùm oporteret eum & præſentia laudare, & ad meliora cohortari, & omni prouidentia continere eos, qui humana derelinquentes, ad Deum confugimus, contrà quàm decuit, operatus eſt, noſtrum quidem paſtorem calumnijs & blaſphemijs circumueniens, & non veram occaſionem damnationis eius, veluti ex pietate, ſimulans, eò quòd non blaſphemat cum ipſo, præter diffinitionem fidei, quam expoſuit quidem ſanctum Nicænum Concilium, confirmauit autem & quæ priùs in hac Epheſo congregata eſt Synodus. nobis autem præcipiebat per directum ab eo Theodotum presbyterum, & cum eo præſentibus alijs clericis, recedere à paſtore, & neque loqui cum eo de cæterò, ſed & res monaſterij aduersùs ipſum cuſtodiri, (hoc ipſum enim negociabatur ſub nomine pauperum) aut hoc non facientes, prohiberi & nos cum noſtro magiſtro à cõmunione diuinorum miniſteriorum. Et ſanctum quidem altare, quod ipſe ante ſex menſes, quàm inſidias meditaretur, * cõſecrauit, vacuum diuino remanſit ſacrificio. Permanſimus autem nos hactenùs, vſq; ad hanc ſanctam veſtram Synodum, iniquis eius ſententijs alligati. Aliquanti autem ex fratribus noſtris obiêrunt ſub eodem iniquo penè * ſchemate, & alia quidem conuerſationis monaſterialis ſolenniter celebramus ſecũdùm monaſteriorum regulas. Alieni verò extitimus, ſicut pro impietate damnati. Et in hac infidelitate lachrymantes nos inuenit ſalutaris dies natalis Saluatoris noſtri Dei & Domini Ieſu Chriſti, & quæ omnibus Chriſtianis eſt in lętitia, eã nos in luctu peregimus, pro orationibus diuini miniſterij lamentationes ex lin-

Matth. 19.

* ſimul:

* inſtantia

* inunxit,

gua

guâ noſtra perfundentes. In his nos & ſancta Epiphaniorum dies ſuſcepit. Et ſicut morti propinquantes, & animam ſuam diligentes, finem ſuum deſlent, ità nos in ſacri miniſterij oblatione lugentes, peregimus. Superuenit & ſalutaris paſſionis dies, & ſacra nox, & reſurrectionis feſtiuitas, in qua quidem & plurimis peccatoribus a ſanctis patribus noſtris damnationes ſoluuntur: verùm & ab Imperatoribus, reis criminalia vincula relaxantur: iuſta verò lætitia omnis domus, & omne forum repletur: nos verò iniuſtis detenti ſententiæ vinculis, nullam clementiam noſtri vidimus damnatoris, ſed vſque in præſens perſeuerauit indeclinabilis, iam nouem penè tranſactis menſibus, talem vtique * ſuper ſe a vobis ſententiam ordinans, vt pro ſuo iniquo contra nos prolato iudicio, dignum inueniat fructum, iuſta aduerſum ſe à vobis prolata ſententia, vt ſecundùm ſanctas ſcripturas iudicetur, quemadmodùm iudicauit & fruatur, ſicut inſidiatus eſt. Propter quod ſupplicamus veſtræ ſanctæ Synodo, condolere nobis quidem pro tanto tamque iniquo cruciatu, quem pro pietate ſuſferimus a ſacerdote, reddere verò nobis quidem communionem iniuſtè ablatam, illi verò talia perpetranti viciſſitudinem eorum, quæ iudicauit iniuſtè.

* veſtra cõtra ſe.

Narſes presbyter manu mea ſubſcripſi.
Timotheus diaconus manu mea ſubſcripſi.
Euſebius diaconus manu mea ſubſcripſi.
Conſtãtinus diaconus manu mea ſubſcripſi.
Euſtathius diaconus manu mea ſubſcripſi.
Zenobius diaconus manu mea ſubſcripſi.
Auxentius diaconus manu mea ſubſcripſi.
Zenobius diaconus manu mea ſubſcripſi.
Smaragdus diaconus manu mea ſubſcripſi.
Eleuſinius diaconus manu mea ſubſcripſi.
Conſtantinus diaconus manu mea ſubſcripſi.
Theodotus ſubdiaconus manu mea ſubſcrip.
Gerontius ſubdiaconus manu mea ſubſcripſi.
* Proſphurius ſubdiacon* manu mea ſubſcrip.
Martyrius monachus manu mea ſubſcripſi.
Pãcharius monachus manu mea ſubſcripſi.
Paulonas monachus manu mea ſubſcripſi.
Pbilinius monachus manu mea ſubſcripſi.
Abraamius monachus manu mea ſubſcripſi.
Iulianus monachus manu mea ſubſcripſi.
Antoninus monachus manu mea ſubſcripſi.
Macedonius monach* manu mea ſubſcripſi.
Timotheus monachus manus mea ſubſcripſi.
Ioannes monachus manu mea ſubſcripſi.
Euprepius monachus manu mea ſubſcripſi.
Dorotheus monachus manu mea ſubſcripſi.
Cortaſius monachus manu mea ſubſcripſi.
Timotheus monachus manu mea ſubſcripſi.
Eugenius monachus manu mea ſubſcripſi.
*Theotinus monachus manu mea ſubſcripſi.
Iulianus monachus manu mea ſubſcripſi.
Malchus monachus manu mea ſubſcripſi.
Eubulus monachus manu mea ſubſcripſi.
Gymnaſius monachus manu mea ſubſcripſi.

* Phoſphorius. * Boſphorius.

Theotim.

Hypatius monachus manu mea ſubſcripſi.

Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Quoniam excommunicatos vos dixiſtis factos eſſe, ignoratis verò culpam, & conijcimus & nos pro qua re, dicite manifeſtè, propriam fidem quomodò habeatis. Hæc enim eſt veſtra fruitio, confeſſio fidei. Eleuſinius monachus & diaconus dixit: Sicut per libellum Deo * dignus archimandrita noſter edocuit veſtram ſanctitatem, ſic ſapimus ſicut trecenti decem & octo ſancti Patres in Nicæa ſanxerunt, & ſicut hic congregata ſancta Synodus confirmauit. Et præter iſtam fidem nunquàm neque intelleximus, neque ſapuimus aliquid. Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: De incarnati Saluatoris noſtri præſentia ſic ſapitis, ſicut beatus Athanaſius, & beatus Cyrillus, & beatus Gregorius, & oẽs catholici Epiſcopi? Eleuſinius diaconus & monachus, dixit: Omnes ſic ſapimus, & ſicut qui in Nicæa conuenerunt, & qui hic congregati ſunt ſancti Patres. Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Quoniam dedit libellos reuerendiſſimus presbyter & archimandrita Eutyches, acquieſcitis his, quæ ille ſcripſit? Sequimini fidem eius? Eleuſinius diaconus & monachus, dixit: Etiàm.

* Religioſiſſimus.

Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Nè præuaricemini. Eleuſinius diaconus & monachus, dixit: Non. Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Hæc eadem ſapitis? His contenti eſtis? Anathematizatis, qui ſic non ſapiunt? Eleuſinius diaconus & monachus, dixit: Etiàm per veſtigia veſtra. Iuuenalis Epiſcopus Hieroſolymorum, dixit: Conſequens eſt, ſic eos rectam fidem confitentes in Nicæa expoſitam, & in Epheſo confirmatam, participes exiſtere & ſanctæ communionis, & propriorum graduum. Sancta Synodus dixit: Omnes conſentimus his verbis, omnes hæc dicimus. Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Placet ergò religioſitati veſtræ, in interlocutione & hoc inſeri, quia cum reuerend. archimandrita Eutyche, abſoluimus & qui cum eo ſunt, clericos ſiue monachos? Sancta Synodus dixit: Abſoluimus eos. Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Communicamus eos & dignitate & myſterijs? Sancta Synodus: Etiàm hoc iuſtum iudicium. Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Manifeſtis conſtitutis geſtis, & omni ſancto hoc Concilio conſentiente, & reſtituente communionem reuerend. archimandritæ Eutychi, verùm etiàm & presbyterij dignitatem, ſuper his verò abſoluente omnes, qui cum ipſo ſunt, tam clericos eius, quàm monachos, iuſtum eſt deceterò & conſequens, ea quæ de recta fide noſtra acta ſunt in congregata pridẽ in hac ciuitate beatiſſ. Synodo, recitari. Quæ proferens reuerend. presbyter & primicerius notariorum Ioãnes, relegat, ſi hoc & vniuerſo Cõcilio placuerit.

Dioſcorus hic anathematizat ſe ipſum Nã ſancta Synod* Epheſina duas Chri naturas ſdicat.

Domnus Epiſcopus Antiochiæ, dixit: Si placuerit

placuerit recitari, recenſeatur. Thalaſſius Epiſcop' Cæſareæ Cappadociæ,dixit: Neceſſarium nobis eſt, relegi fidem ſanctorum Patrum trecẽtorum decem & octo, & qui apud Epheſum,quatenùs nos audientes,plùs aliqd imbuamur. Euſebius Epiſcopus Ancyræ Galatiæ, dixit: Vtilis ſanctorum Conciliorum lectio & confirmatio. Illic enim habemus tutelam noſtræ catholicæ fidei. Stephanus Epiſcopus Epheſi, dixit: Legatur expoſitio, quę facta eſt a ſanctis trecentis decem & octo Patribus in Nicæa, & confirmata in Epheſo ad cautelam catholicæ fidei. Sancta Synod' dixit: Omnes hoc volumus. Ioannes presby. & primicerius notariorum, recitauit.

EPHESINÆ PRIMÆ SYNODI ACTA QVAEDAM, RECENSITA EPHESI IN SYNODO PROPHANA, RVRSVS RELECTA IN HAC CHALCEDONENSI SYNODO, CVM SVBSCRIPTIONIBVS.

¶Epheſinum Concilium primum.

¶Poſt conſulatum dominorum noſtrorum, Flauij Theodoſij terdeciès, & Valentiniani tertiò perpetuorum Auguſtorum,ſub die XI. Kalendarum Auguſti,qui eſt ſecundùm Ægyptios viceſimusoctauus dies, congregata Synodo in Epheſina Metropoli,ex ſanctione religioſiſſimorum, & amantium Chriſtum Imperatorũ noſtrorũ,& ſedentibus in epiſcopio Deo amantiſſimi Memnonis Epiſcopi, Deo amantiſſimis & religioſiſſimis Epiſcopis.

Cyrillo Alexãdriæ, & agente vices ſanctiſſimi & beatiſſimi Archiepiſcopi Romanę Eccleſiæ Cœleſtini.

Iuuenali Hieroſolymorum.

Memnone Epheſino.

Flauiano Philippenſi, & agente vices Rufi reuerend. Epiſcopi Theſſalonicẽſ.

* Firino Cæſareæ Cappadociæ primæ. (* Firmo)

Theodoto Ancyræ Galatiæ primæ.

Acacio Meleinæ Armeniæ.

Iconio * Gortynæ Cretæ. (* Cortynæ.)

Peregrino Corinthi Helladis.

Cyro Aphrodiſiadis prouinciæ Cariæ.

Valeriano Iconij.

Palladio Amaſiæ Helleſponti.

Heſychio Parij. Hellanico Rhodi.

Dynato Nicopolitano veteris Epiri.

Euchario Dyrrhacheno nouæ Epiri.

Perrhebio * Phatinachi. (* Phatnacien.)

Eudoxio Chomatis Lyciæ.

Sylnano * Cheratapeñ.Phrygię. (* Hierocepeñ.)

Berinniano Pergenſi prouinciæ Pamphylię.

Amphilochio Sidenſi.

Epiphanio Cratiẽſi ꝓuinciæ Honoriadis.

Gregorio Põnti Polemoniaci.

Senecione Scodrenſi.

Dalmatio Cyziceno.

Docimaſio Maroneenſi Thraciæ.

Ioanne inſulæ * Ptæconnenſi.

Daniele Colonenſi ſecundæ Cappadociæ.

Romano Rhaphienſi.

Puliniano * Maiumenſi. (* Maginẽ.)

Paulo Anthedonẽñ. Fido Ioppenſi.

Ioanne * Sycomazenſi. (* Syceinomen vel Sycaminẽ.)

Theodoro Gadarenſi.

* Letogio Libyadenſi. Apelle Eleuſij.

Theodoro * Ariddelenſi. (* Arudeñ.)

Petro Parempolenſi.

Ioãne Auguſtopolitano. Saida Phœnicẽſi.

Rufino Thabeenſi. Anyſio Thebenſi.

Callicrate Naupactenſi.

Domnino Opuntenſi. Nicæa Megarenſi.

Agathocle * Colonenſi Achaiæ vel Coronen. (* Coroneñ. *Dodoneñ.)

Felice Apollonieñ. ac Bellidenſi.

Theodoro Toroneñ.

Andrea * Cherſoneñ. Cretæ. (* Chyleñ.)

Prothymio * Conanenſi. Paulo Lãpenſi. (*Comaneñ)

Zenobio Gnoſenſi.

Luciano Topirenſi Thraciæ.

Nepto Maximianopolitano.

Secundiano Lamienſi.

Dione Thebenſi Theſſaliæ.

Theodoro Echinenſi.

Martyrio * Helectrenſi.

Thoma Derbenſi. Athanaſio Paroſeñ.

Themiſtio Iaſſenſi. Aponito Heracleẽñ.

Philippo Amyzonenſi. Apelle Celyrẽñ.

Spudaſio Cerameẽñ. Archelao Myndẽñ.

Phania Arpaſenſi. Promaxio Alindenſi.

* Philippo Pergamenſi Aſiæ. (* Phileto)

Maximo Aſſuẽñ. Dorotheo Myrioenſi.

Maximo Cymenſi. Ephoro Hypepenſi.

Alexandro Archadiupolitano.

Eutyche Theodoſiupolitano.

Rhodone Paleſcepſelitano.

Eutropio * Euaſenſi. Aphobio Chologẽñ. (* Ebagineñ)

Neſtorio Cionenſi. Eradione Tralliñ.

Theodoro Nyſenſi. Theodoro Alyddẽñ.

Timotheo* Briuleñ. Theodoſio Mattaureñ. (* Bruliteñ.)

* Tychico Erythrenſi.

Euſebio Clazomenenſi.

* Eulalio Colophonenſi.

Modeſto Atheniẽñ. Theoſebio Prienenſi.

Euſebio Magneſienſi Sipyli.

Sapritio Paphenſi inſulæ Cypri.

Zenone Curienſi. Rhegino Conſtantiẽſi.

Euagrio Silonenſi.

Cæſario Choropiſcopo Arceſenæ.

Tribuniano Aſpendenſi Pamphyliæ.

Nunechio Selgenſi. Solone Corydallẽñ.

Acacio * Cottianẽñ. Paulico Apollianẽñ. (* Cottialeñ)

Anyſio * Colibraſſenſi.

Matidiano Coraceſienſi.

Eutropio Etootenſi. Tatiano Lyrbenſi.

Euſebio Aſpouenſi Galatiæ.

Philomeno Cinnenſi.

Strategio & Euſebio Heracleæ Honoriadis.

Palladio Andraponenſi Helleſponti.

Hermogene Rhinocorurenſi.

Euoptio Ptolemaidæ Pentapolis.

Euſebio Peluſienſi. Adelphio Oniphẽñ.

Paulo Phatbeteñ. Phibãmone Copiẽñ.

Macario Metelenſi. Adelphio Saenſi.

Macedonio Xuetenſi.

Marino * Hermupolitano. (*Hermupa litano.)

Eulogio

*Tremintū. Eulogio * Tetemitẽſi, Metrodoro Leõtẽſi.
Macario Anteeñ. Petro Oxytinclutano.
Strategio Athribiteñ. Athanaſio Parabeñ.
Syluano Corpidateñ. Ioãne Epheſtẽſi.
Ariſtobulo Thinithiñ. Theõe Sethroitẽſi.
Lampetio * Biſienſi, Cyro Achieñ.
* Diſteñ, Publio Oibieñ. Samuele * Diſtenſi,
Zenobio Barcenſi, Zenone Tentyrenſi,
Soſipatro Septimiaceñ,
* Danielo Darneenſi.
Euſebio Iuliopolitano,
Heraclide Heracleeñ,
Chryſaorio Aphroditano,
* Hermupolis. Andrea * Hermopolis maioris,
Sauino Panenſi. Abraamiq; Oſtracinẽſi,
Heriaco Aſanienſi. Alypio Selinuntenſi.
Alexandro Cleopatridenſi.
Theopempto Caballenſi, Iſaac Tauienſi.
Ammonio Butenſi. Heraclio Ptenethẽſi,
* Librargiteñ. Iſaac * Hlearchienſi,
Heraclio Thamatudeñ.
Theona Pſinchenſi.
Ammonio Panephyſeñ,
Beſſula diacono Carthagineñ:
Archadio & Proiecto Epiſcopis & Legatis.
Philippo religioſiſſimo presbytero Apoſtolicæ Romanæ ſedis & Legato.

Petrus presbyter Alexandriæ & primicerius notariorum, dixit: Sancta & magna veſtra Synodus omnem faciens prouidentiam rectę & Apoſtolicæ fidei, & veritati dogmatum, prouidens verò & ſtatui & diſciplinæ ſanctarum Eccleſiarum, terminum promulgauit, quem præ manibus habentes (ſi præceperit veſtra ſanctitas) legimus. Sancta Synodus dixit: Promulgata ſententia a ſancto & vniuerſali hoc Concilio recitetur, & geſtis inſeratur. Quæ in Nicæa congregata eſt Synod⁹, fidem hanc expoſuit.

NICENÆ SYNODI FIDES.

CREDIMVS in vnum Deum patrem omnipotentem, omnium viſibilium & inuiſibilium factorem. Et in vnum Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium Dei, natum
vde *ex patre vnigenitum, hoc eſt, de ſubſtantia patris, Deum dè Deo, lumen de lumine, Deũ verum de Deo vero: natum, non factum, homouſion patri, per quem omnia facta ſunt, quæ in cœlo, & quæ in terra. Qui ꝓpter nos homines, & propter noſtram ſalutem deſcendit, & incarnatus eſt, & inhumanatus eſt, paſſus eſt, & reſurrexit tertia die, aſcendit in cœlos, venturus indè iudicare viuos & mortuos. Et in ſanctum Spiritum. Eos autem, qui dicunt, Erat aliquandò quãdò non erat, & antequam naſceretur, non erat, & quia ex non exiſtentibus factus eſt, vel ex altera ſubſiſtentia, aut eſſentia dicentes eſſe, aut mutabilem aut conuertibilem filium DEI, hos anathematizat catholica & Apoſtolica Eccleſia. Huic quidem ſanctæ fidei omnes conuenit conſentire. Habet enim piè & ſufficienter ad vtilitatem iis, qui ſub cœlo ſunt. Quoniam verò quidam ſimulant quidem confiteri eam, & conſentire ei, falsè verò interpretantur ad id, quod eis placet, intellectûs virtute, & circumueniunt veritatem, erroris & perditionis filij conſtituti: neceſſarium viſum eſt, ſanctorum & catholicorum patrum proferre teſtimonia, quæ poſſunt ſatisfacere quemadmodùm eam intellexerunt, & prædicare confiſi ſunt, quatenùs ex manifeſto, & omnes rectam & immaculatam fidem habentes, ſic & intelligant, & interpretentur, & prædicent eam. Petrus presbyter Alexandriæ & primicerius notariorũ, dixit: Quoniam præ manibus habentes libros ſanctorum & beatiſſimorum patrum & Epiſcoporum & diuerſorum martyrum, elegimus verò ex his pauca capitula, quæ (ſi præcipitis) recitamus. Flauianus Epiſcopus Philippenſis, dixit: Et hæc recitata monimentis inſerantur. Et lectum eſt ità: Petri ſanctiſſimi Epiſcopi & martyris Alexandriæ, *Petrus Alexandrinus martyr.*
ex libro de diuinitate: Quoniam & verè gratia & veritas per Ieſum Chriſtum facta eſt, *Ioan. 1. b*
vndè & gratia eius ſalui ſumus, ſecundùm Apoſtolicum dictum; & hoc, inquit, non ex vobis, (Dei enim donum eſt, non ex operibus) vt nè quis glorietur. Voluntate Dei Verbum caro factum eſt, & habitu inuentus, vt homo, non deſtitit a diuinitate. *Ephe. 2. b* *Ioan. 1. b* *Philip. 2. a* *2. Cor. 8 b*
Neque enim vt a virtutis ſuæ, aut gloriæ perfectione recederet, pauper factus eſt, cùm diues eſſet, ſed vt & mortem pro nobis peccatoribus ſuſciperet iuſtus pro iniuſtis, quatenùs nos offeret Deo, mortificatus quidem carne, viuificatus verò ſpiritu. *1. Pet. 3. d*
Et poſt aliquanta; Vndè & Euangeliſta veraciter dicit; *Et Verbum caro factum eſt, & habitauit in nobis*. *Idem. II. Ioan. 1. b*
Tunc vtiquè, ex quo angelus ſalutauit Virginem, dicens: *Aue gratia plena, Dominus tecum*. Quòd enim ait, Dominus tecum: nunc eſt audire Gabrielem, hoc eſt, Deus verbum tecum. *Luc. 1. c. d*
Significat enim ipſum natum in vulua, & carnem factum, ſicut ſcriptum eſt: *Spiritusſanctus ſuperueniet in te, & virtus altiſſimi obumbrabit tibi. Ideoq; & id, quod naſcetur ex te ſanctum, vocabitur filius Dei*. *Ibidem.* *Idem.*
Et iterùm poſt alia: Deus autem verbum, abſque viri præſentia, ſecundùm voluntatem Dei, qui omnia operari poteſt, factus in vulua Virginis caro, non indiguit viri operatione, aut præſentia. Efficaciùs enim viro inoperata eſt Dei virtus, obumbrans Virginem cum ſuperueniente Sancto ſpiritu. *III.*

Sãcti Athanaſij quõdàm Epi Alexandriæ, de libro contra Arianos: Multi igitur ſanctificati ſunt, & mundi ab omni peccato. *Athanaſius contra Arianos. IIII.*
Hieremias verò & ex vtero ſanctificatus eſt, & Ioãnes adhuc conſtitutus in vtero, exilijt in exultatione, in voce Dei genitricis Mariæ. *Hiere. 1. b* *Luc. 1. d*
Et tamen regnauit mors ab Adã vſq; ad Moſen, & ſuper eos, qui nõ peccauerũt, & in ſimilitudi- *Rom. 5. c*

ne

ne præuaricationis Adæ: & ità manebant nihilominùs homines mortales & corruptibiles, capaces ſuæ naturæ paſſionum. Nunc verbo facto homine, & ſua faciente, quæ carnis ſunt, vltrà hæc corpus non tangunt, propter verbum quod in eo factũ eſt, ſed ab ipſo quidem conſumpta ſunt: Decætero verò homines nullatenùs ſecundum ſuas paſſiones peccatores permanent & corruptibiles, ſed ſecundùm verbi virtutẽ reſurgentes, immortales & incorruptibiles ſemper permanent. Vndè & carne naſcente ex Dei genitrice Maria, ipſe dicitur eſſe natus, qui alijs genituram, quò ſint, præſtat, vt noſtram in ſemetipſum transferret natiuitatem, vtì nè decæterò ſicut terra tantùm conſtituti, in terram eamus, ſed ſicut cœlo verbo coniuncti, in cœlum ab eo perducamur. Ergò ſic & reliquas corporis paſſiones nõ indecenter in ſeipſum transtulit, vt non iam ſicut homines, ſed ſicut proprij verbi æternæ vitæ efficiamur participes. Nec vltrà enim ſecundùm priorem natiuitatem in Adam morimur, ſed iam natiuitate noſtra & omni carnali infirmitate translatis in verbo, reſurgimus à terra, ſoluta maledictione peccati propter eum, qui in nobis pro nobis factus eſt maledictum. Eiuſdem ex epiſtola ad Epictetum: Quomodò autem addubitare auſi ſunt, qui dicuntur Chriſtiani, ſi is, qui ex Maria proceſſit Dominus filius quidem eſt Dei eſſentia & natura: id verò, quod eſt ſecundùm carnem, ex ſemine eſt Dauid, carne autem ſanctæ Mariæ? Qui autem (putas) iſti tam temerarij ſunt, vt dicerent Chriſtum (qui carne paſſus eſt & crucifixus) non eſſe Dominum, & Saluatorem, & Deum, & filium patris? Aut quomodò Chriſtiani volunt nominari, qui dicunt, in hominem ſanctum, ſicut in vnum de prophetis, ſuperueniſſe verbum, & non ipſum hominem factũ, accipientem ex Maria corpus, ſed alterũ eſſe Chriſtum, & alterum Dei verbum, qui ante Mariam, & ante ſecula filius eſt patris? Aut quomodò Chriſtiani eſſe poſſunt, dicentes alterum eſſe filium, & alterum eſſe Dei verbum? Et poſt aliquanta iterum: Non appoſitiuè autem hæc facta ſunt, (abſit) ſicut quidam iterùm arbitrati ſunt: ſed propriè in veritate homine facto Saluatore, totius hominis ſalus factus eſt. Si enim appoſitiuè fuit in corpore verbum ſecundùm eos, (quod autem poſitiuè dicitur, imaginario eſt) inuenitur putatiua & falſa & reſurrectio hominũ dici ſecundùm impium Manichæum. Sed vera, non phantaſtica, eſt ſalus noſtra: neque corporis ſolius, ſed totius hominis, animæ & corporis veraciter ſalus facta eſt. Humanum ergò corpus natura id quod ex Maria, ſecundùm diuinas ſcripturas & verum fuit Domini Saluatoris. Ex epiſtola ſanctiſſimi Iulij quondam Epiſcopi Romani ad * Proſdociũ: Prædicatur verò ad ſupplementum fidei & incarnatus ex Maria virgine Dei filius, & habitans in hominibus, non in homine operatus. Hoc enim in Prophetis præfatus fuerat & Apoſtolis. Perfectus Deus in carne, & homo perfectus in ſpiritu, nõ duo filij, vnus quidem proprius filius aſſumens hominem, alter verò mortalis ſuſceptus à Deo: ſed vnus vnigenitus in cœlo, vnigenitus Deus in terra. Ex epiſtola Felicis Epiſcopi Romani & martyris ad Maximinianum Epiſcopum & clericos Alexandriæ: De incarnatione verò verbi & fide, credimus in Dominum noſtrũ Ieſum Chriſtum, ex Maria virgine natum, quoniã ipſe eſt æternus Dei filius, & verbum, & non homo à Deo ſuſceptus, vt alter eſſet præter ipſum: nec enim hominem aſſumpſit Dei filius, vt eſſet alter præter ipſum: ſed DEVS exiſtens perfectus, factus eſt ſimul & homo perfectus, incarnatus ex Virgine. Sanctiſſimi Theophili Epiſcopi Alexandriæ, ex quinta epiſtola paſchali: Sunt enim & nunc, tunc factorum miraculorum reliquiæ. Non ſint increduli, quoniam virtus DEI potens eſt facere, virginẽ parere, in qua factus eſt viuens DEI verbum, vt nobis fieret ſimilis. Aliter enim nobiſcum colloqui eũ propinquiùs impoſſibile fuit, vt non ex * voluptate & ſomno (ſicut in alijs habetur hominibus) ſuſciperet corpus, quod in ſimilitudinem huius accepit ex Virgine genitus homo, apparens quidem ſicut nos ſecundùm ſeruilem formã, ex operibus verò approbatus, quoniam vniuerſorũ factor & dominus eſt, agens opera DEI. Itẽ eiuſdem ex paſchali epiſtola: Sicut enim artifices optimi non in precioſis ſolis materijs artem oſtendentes, mirandi ſunt, ſed qui ex vili luto & cera ſolubili, ſæpè ſuæ diſciplinæ operando demonſtrant virtutem, multò magis ſunt laudabiles: ità omnium optimus artifex, vnus & efficax Dei verbum, decorans conuenientia ordinis vniuerſa, non quaſi accepta corporis precioſa materia, ad nos peruenit, ſed in luto maieſtatẽ ſuæ artis oſtẽdit, reformans hominem, qui de limo plaſmatus eſt: ipſe ex Virgine, non decoris hõmo, procedens, modum quidem natiuitatis immutans, per omnia verò noſtram ſecundùm nos, abſque peccato, ſimilitudinem non iudicans fugiendam, naſcens pannis inuolutus eſt, nutritus eſt infans in præſepio poſitus, naturæ noſtræ infirmitatem propter præcedentes cauſas excipiens. Sed dum adhuc infans eſſet, ſimul & inimicum & eius cuneum conturbauit, magos attrahens ad pœnitentiam, & imperans eis contemnere regem, à quo fuerant deſtinati.

Sancti Cypriani Epiſcopi & martyris, ex libro de pietatis opere & eleemoſynis: Multa & magna ſunt, fratres dilectiſſimi, beneficia diuina, quibus in ſalutẽ noſtram Dei patris & Chriſti larga & copioſa clementia & operata ſit, & ſemper operetur: quòd conſeruandis ac viuificandis nobis pater filium miſit, vt reparare nos poſſet: quodq́; filius miſſus

[Margin notes: Idem. V. — Idem. VI. — Iulius Papa. VII. — Felix Papa. VIII. — Theophil. Alexãdrin. IX. — voluntate & ſemine. — Idẽ ibidẽ. X. — Luc. 2. a — Matth. 2. b — Cyprianus XI.]

Digitized by Google

ſus eſt, & homiois filius dici voluit, vt nos
Dei filios faceret. Humiliauit ſe, vt populum,
qui priùs iacebat, erigeret. Vulneratus eſt, vt
*ſanaret. vulnera noſtra * curaret. Seruiuit, vt ad liber-
tatem ſeruientes extraheret. Mori ſuſtinuit,
vt moriens, immortalitatem mortalibus ex-
Amb. ad Gratia. li. 1. ca. 6. hiberet. Sāctiſſimi Ambroſij Epiſcopi quon-
dàm Mediolanenſis de libro ad Gratianum:
XII. Si mihi non credunt, credant Apoſtolo di-
Galat. 4. a centi: Poſtquàm verò venit plenitudo tem-
poris, miſit Deus filium ſuum, factum ex mu-
liere, factum ſub lege. Filium (inquit) ſuum,
non vnum de multis, non communem, ſed
ſuum. Suum cùm dicit, generationis æternæ
proprietatem ſignauit. Huoc poſteà factum
ex moliere aſſeruit, vt factura non diuinita-
ti, ſed aſſumptioni corporis aſcriberetur, fa-
ctum ex muliere per carnis ſuſceptionem, fa-
ctum ſub lege per obſeruantiam legis. Ge-
neratio autem illa cœleſtis ante legem, iſta
poſt legem.

Eiuſdem de libro ſecundo: Sileant igitur
Idē lib. 2. ca. 4. inanes de ſermonibus quæſtiones, quia re-
XIII. gnum Dei (ſicut ſcriptum eſt) non in per-
1. Cor. 2. a ſuaſione verbi eſt, ſed in oſtenſione virtutis
Seruemus diſtinctionem diuinitatis & car-
nis: vnus in vtroque loquitur Dei filius, quia
in eodem vtraque natura eſt. Et ſi idem lo-
quitur, tamen non vno ſemper loquitur mo-
do. Intende in eo nunc gloriam Dei, nunc
homiois paſſiones. Quaſi Deus loquitur,
quæ ſunt diuina, quia verbum eſt: quaſi ho-
mo dicit, quæ ſunt humana, quia in mea
Ioan. 6. d ſubſtantia loquebatur: Hic eſt panis * viuus,
* verus, Ioan. 6. e qui deſcendit de cœlo. Panis hic caro eſt, ſi-
cut ipſe dixit: Hic panis, quē ego dabo, caro
Ioan. 10. g mea eſt. Hic eſt, qui deſcendit, hic eſt, quē pa-
ter ſanctificauit, & miſit in hunc mundum.
Hæc ipſa litera nos docet, ſanctificationem
Gregor. Nazian. XIIII. non diuinitatem eguiſſe, ſed carnem. Sanctiſ-
ſimi Gregorij maioris Epiſcopi Nazianzeni,
ex epiſtola ad * Celidonium: Nec decipiant
homioes, neque decipiantur, hominem ſinè
mente ſuſcipientes Domioum, cùm ipſi di-
cunt, magìs autem Domioū noſtrum & Deū.
neque enim hominem ſeparamus à deitate,
ſed vnum eundemq́; prædicamus, priùs qui-
dem non hominem, ſed Deum, & filium Dei
tantummodò, & ante ſecula abſque commi-
xtione corporis, & omoibus quæ corporis
ſunt: in finem verò, & hominem aſſumptum
pro noſtra ſalute; paſſibilem carne, impaſſi-
bilem deitate: circunſcriptū corpore, incir-
cunſcriptum diuinitate, euodem terrenū &
* inuiſibilē. cœleſtem, viſibilem & * intelligibilem, com-
præhenſibilem & incomprænſibilē, vt toto
homine eodemq́; & Deo, totus homo refor-
maretur, qui cecidit ſub peccato. Si quis Dei
genitricem, Mariam noo æſtimat, alienus eſt
à deitate. Si quis quaſi per fiſtulā, itā per vir-
ginem tranſcurriſſe, & nō potiùs in ipſa pla-
ſmatū plaſma eſſe dicit diuinè pariter & hu-
manè: Diuinè quidē, quia ſinè viro: humanè

autem, quia iure naſcendi. Si quis plaſmatum
dicit eſſe hominem, deindè ſubintrâſſe Deū,
damnandos eſt. Neq; enim Dei natiuitas hæc
eſt, ſed fuga natiuitatis. Si qois introducit
duos filios, vnum quidem ex Deo patre, ſe-
cuodum verò ex matre, ſed non vnum eun-
demq́ue, ab adoptione * excidat, qoę promiſ- *excidit.
ſa eſt rectè credentibos. Naturę quidem duę,
Deus & homo, quemadmodùm & anima &
corpus: filij verò non duo, neque dij. Neque
enim hic duo homines, etſi ità Paolus id, qđ 2. Cor. 4. d
intùs eſt, homiois, & id quod foris eſt, no-
minauit. Et ſi oportet breuiter dicere, aliud
quidem & aliud * ea ex quibus cooſtat ſalua- *eſt
tor, quoniam non idem eſt illud inuiſibile
huic viſibili, & id quod ſinè tempore, ei quod
ſub tempore: non alius verò, & alius. Abſit.
Nam vtraque vnum ſunt propter tempera-
mentum, Deo quidem humanato, homine
verò deificato, ſiue quocuoque modo quis
nominauerit. Dico autem aliud & aliud ecō-
uersò, quam in Trinitate habetur. Ibì enim
alius & alius eſt, vt non ſubſiſtentias coo-
fundamus, non aliud verò & aliud. Vnum
enim idemq́ue ſunt tria & idipſum diuinita-
te. Si quis velut in Propheta dicit ſecundùm
gratiam operatum, & non ſecundùm eſſen-
tiam coniunctum & confirmatum eſſe, ſit va-
cuus melioris * operatioois, magìs autē ple- *opinionis
nus nugis. Econtrariò, ſi quis non adorat
eum, qui crucifixus eſt, anathema ſit, & con-
numeretur * cū deicidis. Si quis ex operibus *inter theoctonos.
perfectum aut poſt baptiſma, aut poſt reſur-
rectionem ex mortuis, adoptionem meruiſ-
ſe dicit, ſicut pagani eos fictos ſubintrodu-
cunt, anathema ſit. Quod enim cœpit, & pro-
ficit aut perficitur, non eſt Deus, etſi per mo-
dicum augmentum ità dicitur. Sanctiſsimi Baſilius. XV.
Baſilij quondàm Epiſcopi Cæſareæ primæ
Cappadociæ: Non enim tantùm cœlū & ter-
ra, & magnitudioes pelagorū & in aquis de-
gentia, & terrena animalia, & arbores, & ſtel-
læ, & aer, & horæ, & varia vniuerſitatis deco-
ratio excellentiam fortitudinis demonſtrant,
quantùm eſt quòd poſsibile fuit Deo incom-
præheoſibili impaſsibiliter per carnem cum
morte confligere, vt nobis propria paſsione
impaſsibilitatem donaret. Sanctiſsimi Gre- Gregorius Nyſſenus. XVI.
gorij Epiſcopi Nyſſeni: Hoc enim * ſapite (in- *ſentite
quit) in vobis, quod & in Chriſto Ieſu, qui Philip. 2. a
cùm in forma Dei eſſet, nō rapinam arbitra-
tus eſt, eſſe ſe æqualem Deo, ſed ſemetipſum
exinaniuit, formam ſerui ſuſcipiens. Quid
pauperius in Deo, quàm forma ſerui? Quid
humilius in rege vniuerſorum, quàm in cō-
munionem pauperis noſtræ naturæ volunta-
riè peruenire? Rex Regum & DOMINVS
Dominantium, forma ſeruitutis induitur:
iudex omnium, fit ſub tributo potentium:
creaturæ DOMINVS, in ſpeluncam diuer-
tit: & qui omnia palmo tenet, non inuenit lo-
cum in diuerſorio, ſed in præſepio animaliū Lucæ 2. a
proijcitur. Mundus & * incontaminabilis, hu- *inuiolabilis.

manæ

manæ naturæ ſuſcipere dignatur ſordes: &
per omnem paupertatem noſtram pertran-
ſiens, vſque ad mortis proceſſit experimen-
tum. Videte voluntariæ paupertatis menſu-
ram. Vita mortem guſtat, iudex in iudicium
adducitur: vitæ vniuerſorum Dominus, fit
ſub ſententia iudicantis: omnium cœleſtium
poteſtatum rex, carnificum manus non re-
pulit: ad hoc tibi, inquit, exemplum reſpiciat
Attic. Ep̄s xvij. humilitatis menſura. Attici Epiſcopi Con-
ſtantinopolitani: Hodiè Chriſtus Dominus
* clementiæ natiuitatem ſuſcepit. Natiuitas
enim diuinæ maieſtatis iam præexiſtebat.
Philip 2.b Deindè poſt hæc iterùm ſubiungit: Miſeri-
cordiæ verbum exinanitur, qui natura ex-
Ioan. 1.b inaniri non poteſt. Seipſum exinaniuit,
formam ſerui accipiens, incorporeus pro-
pter te incarnatus: verbum enim caro factum
eſt. Palpatur, qui propter incorpoream na-
turam tactui non ſubiacet: qui ſinè initio,
eſt ſub corporeo initio. Qui perfectus eſt,
creſcit: incommutabilis, proficit. Qui diues
Pſal. 146. eſt, intrat in diuerſorio: qui operit cœlum
Lucæ 2.a nubibus, pannis inuoluitur, rex in præſepio
Amphilochius xviij. ponitur. Amphilochij Epiſcopi Iconij: Quo-
niam enim idem ipſe, eſt & rex & Deus, mor-
tem propter diſpenſationem paſſionis gu-
ſtauit. Dona myſterij ſunt iudicia. Offerunt
aurum, agnoſcunt enim eum eſſe regem. Of-
Matth. 3.b ferunt & thus ſicut Deo, offerentes & myr-
ram, propter mortem in myſterio paſſionis.
Item eiuſdem: Niſi enim ille naſceretur car-
naliter, nunquam tu natus fuiſſes ſpiritaliter.
Idem. XIX. Niſi ille dignatus fuiſſet formam ſerui ſuſci-
pere, nunquàm tu gloriam adoptionis lucra-
reris. Propter hoc venit in terram cœleſtis, vt
tu terrenus eleuareris in cœlum. Propter hoc
Chriſtus ſemetipſum exinaniuit, vt nos om-
Philip. 2.b Ioan. 1.b nes de plenitudine eius acciperemus. Illius
mors, noſtra facta eſt immortalitas. Domini
paſſio, ſeruo facta eſt exaltatio. Tu verò be-
neficium accipis ad occaſionem blaſphemiæ.
Attici Ep̄i Conſtantinopolitani: Si quē diſ-
Attic. Ep̄s XX. cernit incarnatio vnigeniti, & partus virgi-
nis, & paſſionum communio, & crux, & paſ-
ſio, atq; mors, diſcens cognoſcat, prouiſoria
hæc vniuerſalis ſalutis, ſed non indigna diui-
næ clementiæ. Si enim turpe eſt Deo, habita-
re in virgine: turpius eſt omninò, creare. Si
autē creans non ſuſtinuit contumeliam, neq;
habitare in creatura, dignū verecundia iudi-
cauit. Et ſi pati malū eſt, quale eſt à paſſionī-
bus liberare? Ideò & mortuus eſt, vt immor-
tali morte mortē mortificaret: & reſurrexit,
noſtram diſponens reſurrectionē. Et omnia
hæc ſuſcepit, nō natura diuinitatis, ſed ſuſce-
ptione carnis, illa quidem in inuiolabilitate
propriæ impaſſibilitatis permanens, hac verò
omnes paſſiones ſuſtinens, quatenùs optimæ
conuerſationis fieret legiſlator & princeps.

EPHESINÆ PRIMÆ SYNODI ACTA ALIQVA, CHALCEDONE RELECTA.

Secundùm ſanctionem piiſſimorum & ami-
corum Chriſti Imperatorum Theodoſij &
Valentiniani, congregata in Epheſia metro-
poli ex omni (ſicut dicitur) mundo ſancta
hac Synodo religioſiſſimorum omnium ſan-
ctarum eccleſiarum Epiſcoporum, & conſi-
dente, & definiente obtinere ac firmam eſſe
fidem, quæ expoſita eſt per ſanctum ſpiri-
tum à ſanctis patribus, pro tempore in Ni-
cæa ciuitate cōgregatis numero trecentis de-
cem & octo, & ordinante de his, quemad-
modùm oportebat, Chariſius quidam nomi-
ne presbyter, qui fuit & œconomus ſanctæ
eccleſiæ Philadelphenæ ciuitatis, docuit, quia
quidam de Lydia prouincia deſcendentes hæ-
retici, voluerunt ſuum quidem errorem re-
linquere, ad veritatis verò lumen conuerti,
& imbui catholicæ Eccleſiæ recto & pio do-
gmate. Et cùm oporteret eos in veritatem
perduci, ampliùs decepti ſunt, & quaſi ex
fouea in deteriorem foueam ceciderunt. Do-
cuit enim, quoniam Antoninus & Iacobus
presbyterorum nomen habentes, deſcende-
runt de Conſtantinopoli, commendatitias
portantes epiſtolas à quondam Anaſtaſio &
* Photino, illo tempore cum hæretico Neſto- * Photio
rio conſtitutis, & iiſdem verò presbyterorū
habentibus nomina. Et cùm oporteret Apo-
ſtolicam atque euangelicam traditionē fidei,
quam expoſuerunt pro tempore patres, qui
in Nicæa ciuitate congregati ſunt, tradere iis,
qui ex errore ad veritatem conuertebantur,
& à tenebris venire ad lucem deſiderabant;
protulerunt expoſitionem aliquam impio-
rum dogmatum, ſub obtentu ſymboli com-
poſitam, & huic fecerunt ſubſcribere miſeros
illos, omnem modum impietatis ſuperantes
in iis. Pro manifeſtiſſima verò explanatione
eorum, quæ dicta ſunt, inſertus eſt, qui por-
rectus eſt libellus à memorato presbytero
Chariſio, & impiæ illius hæreſeos expoſitio
de inhumanatione vnigeniti filij DEI, cum
ſubſcriptione eorum, qui decepti ſunt, ſan-
ctiſſimo & vniuerſali concilio DEO amabilī
congregato in Epheſina ciuitate metropoli
à Chariſio presbytero & œconomo Phila-
delphiæ:

¶ Oratio quidem eſt omnium, qui benè ſa-
piunt, honorem ſemper & decentem reue-
rentiam ſpiritualibus, maximè patribus &
doctoribus, exhibere. Si verò alicubi con-
tigerit, eos, qui docere debent talia ſubie-
ctos, de fide inſonare, quæ omnium * aures * auribus
nocent & * corda: neceſſarium eſt, ordinem * Cordibus
commutari, & eos, qui malè ducere conan-
tur, à minoribus redargui. Igitur quia vnus
ex his Neſtorius eſt, ſuæ carens perfidiæ fru-
ctu, qui peſſimè de fide (quæ in CHRISTO
eſt) ſapiens, & docens multa ſæpiùs, quæ non
oportebat, omnem omninò, qui ſub ſole eſt,
orbē pariter conturbauit, vt & * CHRISTI
amantiſſimos Imperatores cogeret ſancire
veſtram ſanctitatē huc congregatam, ea, quæ
catholicæ ſunt fidei, dogmata confirmare,
Et

Et hoc propter ſuam clementiam Dominus Deus præſtans, omnes vos ſanctos patres hic propterea congregauit. Huius gratia ego prouolutus veſtræ ſanctitati, doceo, quia non ſolus iſte, ſed & qui cum eo ſunt impietatis eius participes Anaſtaſius & * Photius presbyteri, eandem hæreſim & in alijs ciuitatibus volẽtes diſpergere, Iacobum quendam ſimilia ijs ſapientem continuerunt, & hactenus continent, immẽſam fiduciam ei præſtantes, quem & per literas iamdudùm ſicut orthodoxum commendauerunt reuerẽdiſſimis epiſcopis Lydiæ. Talia verò ab iſto temerata ſunt quæ cùm ſanctitas veſtra cognouerit, omnibus modis mouebitur ad regularem aduersùs eũ pœnã, & aduerſus eos, qui eũ continent. In Philadelphiã enim ciuitatẽ prouinciæ Lydiæ pueniẽs, & quoſdã ſimplices decipiẽs, (clerici autẽ ſunt iſti) ſanctorum patrum Nicænorũ expoſitionem fidei ſpernens, alterius expoſitionem fidei, magis autem perfidiæ, ſubſcribere fecit. Et hoc fecerunt, ſicut ſimpliciores, ſubſcribẽtes: quia hic orthodoxæ fidei acquieſcimus, quæ expoſitio hæreticis blaſphemijs plena, & habens ſubſcriptiones eorum, quibus ſubrepſit, ſalua eſt. Quam rogo coram veſtra ſanctitate relegi, vt manifeſta ſit, quæ ab ijs meditata ſit contra catholicam fidem ſubuerſio. Non ſolùm verò hoc, ſed & literæ prædictorum, vbi Iacobo quidem hæretico conſtituto, qui talia commiſit, teſtimonium catholicæ fidei perhibent: me autem, ſicut hæreticum, miniſterio & communione priuauerunt, piè ſapientem, ſicut ſubnexum eſt. His enim lectis, docebitur omnibus modis veſtra reuerentia, quæ aduerſus catholicam fidem ab eis commiſſa ſunt, quæ Dominus per veſtram ſanctitatem vſque ad finem deſtruat.

*Photinus

¶ Chariſij fidei profeſſio catholica.

Credo in vnum Deum, patrem omnipotentem, omnium viſibilium & inuiſibilium factorem, & in vnum Dominum Ieſum Chriſtum filium eius vnigenitum, Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo verò, homouſion patri, qui propter nos & propter noſtram ſalutem deſcendit de cœlo, incarnatus eſt, natus ex ſancta Virgine: & inhumanatus, crucifixus eſt, propter nos mortuus, & reſurrexit tertia die, aſcendit in cœlos, & iterum venit iudicare viuos & mortuos: & in ſanctum ſpiritum veritatis paracletum, conſubſtantialem Patri & Filio: & ſanctam catholicam Eccleſiã, reſurrectionem mortuorum, & vitam æternam. Ego Chariſius hos libellos dedi, ſicut ſuperius ſcriptum eſt, ſubſcribens manu mea.

¶ Exemplar expoſitionis falſati ſymboli, quod eos, qui nunc in primis imbuuntur eccleſiaſtici dogmatis diligentia, aut ex aliquo volunt hæretico errore ad veritatem conuerti, doceri & confiteri oportet.

Quia credimus in vnum Deum, patrem ſempiternum, neque poſtea incipientem vt eſſet, ſed qui eſt ab æternitate ſempiternus Deus, neque verò poſtea factum patrem, quoniam vtiquè ſemper Deus erat & pater. Credimus verò & in vnum Dei filium vnigenitũ, de ſubſtantia exiſtentem patris ſicut verè filium, & eiuſdem ſubſtantiæ exiſtentem illi, cuius eſt & creditur filius: & in ſpiritum verè ſanctum, qui ex Dei eſt ſubſtantia, non filium, Deum verò, ſicut eiuſdem exiſtentẽ ſubſtantiæ, cuius eſt Deus pater, ex quo ſecundùm eſſentiam eſt. Nos enim (inquit) non ſpiritum mundi accipimus, ſed ſpiritum, qui ex Deo eſt, à creatura quidem eum vniuerſa ſeparans, Deo verò coniungens, ex quo eſſentialiter eſt ſpeciali modo præter omnem creaturam, quam non ſecundùm ſubſtantiam, ſed ſecundùm cauſam creationis ex Deo eſſe arbitramur, ſed neque filium æſtimantes, neque per filium ſumpſiſſe ſubſtantiam. Confitemur verò patrem perfectum perſona, & filium ſimiliter, & ſanctum ſpiritum identidem, ſalua nobis pietatis ratione: id eſt, Patrem & Filium, & Spiritum ſanctum, non tres aliquas diuerſas ſubſtantias æſtimari, ſed vnam identitate deitatis cognoſcendam. Oportet verò & de diſpenſatione, quam pro noſtra ſalute in Deum, ea, quæ eſt ſecundùm Chriſtum, diſpenſatione Dominus Deus perfecit, ſcire quoniam Deus verbum, hominem perfectum aſſumpſit ex ſemine Abrahæ & Dauid, ſecundùm pronunciationem diuinarum ſcripturarum, hoc exiſtentem natura, quod erant illi, ex quorum erat ſemine, hominem perfectum natura ex anima intellectuali & carne humana conſtantem, quem hominem exiſtentem ſecundùm nos per naturam, ſpiritus ſancti virtute in virginis vulua formatum, factum ex muliere & factum ſub lege, vt omnes nos à ſeruitute legis redimeret, antè iam prędeſtinatam adoptionem accipientes ineнarrabiliter ſibimet vniens, mortem quidem eum ſecundùm legem humanam experiri conſtituens, ſuſcitans verò ex mortuis, & perducens in cœlum, & conſidere faciens ad dexteram Dei: vnde ſuper omnes conſtitutus principatus, & poteſtates, & dominationes, & virtutes, & omne quod nominatur nomen non ſolùm in hoc ſeculo, verùm etiàm & in futuro, ab omni creatura accepit adorationem, ſicut inſeparabilem ad diuinam naturam habens copulationem relatione Dei & intelligentia, omni creatura ei adorationem exhibente. Et neque duos filios dicimus, neque duos do-

1. Cor. 2.

Galat. 4.

minos: quoniam vnus filius ſecundùm ſubſtaotiam, Deus verbum, vnigenitus filius patris, cui iſte coniunctus & participans filiatione, communicat nomine filij & honore, & Dominus ſecundùm eſſentiam, Deus verbũ, cui iſte coniunctus honore communicat: & ideò neque duos filios dicimus, neqoe duos dominos: quia manifeſto conſtituto ſecundùm ſubſtantiam Domino, & filio, inſeparabilem tenet ad eum copulationem, qui cauſa noſtræ ſalutis aſſumptus, conreſertur nomine & honore filio & Domino. noo ſicut vnuſquiſque noſtrum, & ſecundùm ſeipſum conſtitutus eſt filius: vndè & multi, ſecundùm beatum Paulum, dicimur filij: ſed ſolus præcipuum habens hoc, quòd in ea, quæ eſt
Galat. 4. d ad Deum Verbum, copulatione, filiatione & diuinatione participans, aufert quidem omnem ſuſpicionem dualitatis filiorum & dominorum, præſtat verò nobis io copulatione ad Deum verbum, omnem habere ipſius fidem & intelligeotiam & ſpeculationem, pro quibus & adorationem pro relatione Dei ab omni ſuſcepit creatura. Vnum igitur filium dicimus, & Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, per quem omnia facta ſunt, principaliter qui dem Deum verbum intelligentes, ſubſtantialiter filium Dei & Dominum: coiotelligentes
Acto. 10. f autem aſſumptum Ieſum à Nazareth, qoem vnxit Deus ſpiritu & virtute, ſicut in verbi Dei copulatiooe filiationis participantem & dominationis, qui & ſecuodus Adam, (ſecun
1. Cor. 15. f dùm beatum dicitur Paulum) ſicut eiuſdem naturæ conſtitotus cuius Adam, demonſtrãs verò nobis futurum ſtatum, & tantum habẽs ab illo differeotiam, quantã quippe eſſe oportet inter eum, qui inenarrabilia miniſtrat in futuro ſeculo bona, & inter eum, qui præſentium tribulationum dedit initium. Simili verò modo & ſecundus Adam vocatur, ſicut ſecundum ſtatum demonſtrans: quoniam primi quidem exordij factus eſt Adam mortalis, & paſſibilis, & multis plenus doloribus, cuius & nos ſuſcepimus ſimilitudinem: ſecuo dùm verò oſtendit Domious Chriſtus, qui de cœlo in futuro apparens, omnes nos ad ſuam
Ibidem. perducet communionem. Primus enim (inquit) homo ex terra terrenus, ſecundus homo Dominus de cœlo, id eſt, exinde appariturus, vt omnes ad imitationẽ perducat ſuam. Vndè ſubiunxit: Qualis terrenus, tales & terreni: & qualis cęleſtis, tales & cœleſtes. Et ſicut portauimus imaginem terreni, portemus & imaginem cœleſtis. In eo verò appareote, & ab omnibus videndo, qui in futuro iudicandi ſuot, inuiſibiliter exiſtens, faciet iudicium
Acto. 17. diuina natura. Tempora enim ignorantiæ noſtræ prætermittens Deus, nunc præcepit omnibus hominibus vbiquè pœnitentiam agere, quoniam ſtatuit diem, in qua iudicaturus eſt vniuerſum orbem in iuſtitia, in viro quem prædeſtinauit, fidem præſtans, reſuſcitans eum à mortuis. Hæc eſt eccleſiaſticorum

dogmatum doctrina, & omnis, qui his contraria ſapit, anathema ſit. Omnis qui ſalutarem pœnitentiam non ſuſcipit, anathema ſit. Omois, qui non celebrat ſanctum diem paſchæ ſecundùm ſanctæ catholicæ Eccleſiæ ſtatuta, anathema ſit. Budius iunior Philadelphienſis Quartodecimanus, cogooſcens verã & catholicam fidem, & poſtulans ſanctiſſimũ epiſcopum Theophanium, acceſſi ad ſanctam & catholicam Eccleſiam. Et anathematizo omnem hæreſim, præcipuè Quartodecimanorum, in qua priùs errraueram, & conſentio ſupraſcriptæ expoſitioni catholicæ fidei, anathematizans & eos, qui non celebrant ſanctũ diem paſchæ, ſicot ſancta catholica & apoſtolica Eccleſia celebrat, iurans per ſanctam & homonſion Trinitatem, & pietatem & victoriam dominorum orbis terrę, Flaui Theodoſij & Flauij Valentiniani perpetuorum Augustorum: ſi verò aliquid eorum quandoquè tranſgreſſus fuero, ſubiacere me legis ſeueritati. Et relecta mihi expoſitione, ſubſcripſi per Flauium * Eſychium Philadelphiæ principalem, propterea quòd literas ignorẽ. Flauius Eſychius * Cerdanepenſis principalis Quartodecimanus, cognoſcens veram & ſanctam & catholicam Eccleſiam. Et anathemaizo omnẽ hæreſim, præcipuè verò Quartodecimanorum, conſeotio autem ſupraſcriptæ expoſitiuni catholicæ fidei, aoathematizans & eos, qui non celebrant ſanctum diem paſchæ, ſicut ſancta & catholica Eccleſia celebrat, iurans per ſanctam & homouſion Trinitatem, & pietatem & victoriam religioſiſſimum & CHRISTI amicorum Imperatorum, Flauij Theodoſij & Flauij Valentiniani perpetuorum Auguſtorum. Si verò aliquid de his qaaodoque tranſgreſſus fuero, ſubiacere me legis ſeueritati. Et ſubſcripſi manu mea. * Rufinus ſecundæ Philadelphiæ Qnartodecimanus, cognoſcens veram catholicam fidem, ſupplicaui, exorans ſanctã & catholicam Eccleſiam. Et anathematizo omnem hæreſim, præcipuè verò Quartodecimanorum. Conſentio verò cum omoi domo mea ſupraſcriptæ expoſitioni rectæ fidei, anathematizans & eos, qui oon celebrant ſanctum diem paſchæ, ſicut ſancta & Catholica & Apoſtolica Eccleſia celebrat, iurans per ſanctam & homouſion Trinitatem, & pietatem & victoriam CHRISTI amicorum Imperatorum, Flauij Theodoſij & Flauij Valentioiani perpetuorum Auguſtorum: ſi verò de his aliquid aliquandò tranſgreſſus fuero, ſubiacere me cum omni domo mea legis ſeueritati. Et relecta mihi expoſitione, & placente, ſubſcripſi propria mea voluntate & propoſito. Eugenius ſecundæ Philadelphiæ Quartodecimanus, cognoſcens cum omni domo mea recta & catholicam fidem, obſecraos ſanctiſſ. epiſcopum Theophanium, acceſſi ad ſanctam & catholicam Eccleſiam. Et anathematizo omnem hæreſim, præcipuè verò

Theophanius epiſcopus vnus fuit ex his, qui erãt cũ Orientalibus.

* Heſychiũ

* Cardanẽſis.

* Rufinus Diſſilus.

verò Quartodecimanorum, & eos, qui non celebrant ſanctum diem paſchæ, ſicut ſancta & catholica & apoſtolica Eccleſia. Conſentio verò cum omni domo mea præſcriptæ expoſitioni catholicæ fidei, Iurans per ſanctam & homouſion Trinitatem, & pietatem & victoriam & diuturnitatem, Chriſtianiſſimorum Imperatorum, Flauii Theodoſij & Flauij Valentiniani perpetuorum Augnſtorum. Si verò aliquid eorum prȩuaricatus fuero quandoquè ſubiacere me cum omni domo mea legis ſeueritati. Et relecta mihi expoſitione, & placita, ſubſcripſi manu mea.

* Fauſtinus laicus Diſſilius.

* Fauſtinus laicus ſecundæ Philadelphiȩ Quartodecimanus, cognoſcens veram & catholicam fidem, obſecrans ſanctiſſimum Epiſcopum Theophaninm, acceſſi ad catholicam Eccleſiam. Et anathematizo omnem hæreſim, præcipuè verò Quartodecimanorum, in qua prius erraueram. Et conſentio præſcriptæ expoſitioni catholicæ fidei, anathematizans & eos, qui non celebrant diem ſanctum paſchæ, quemadmodum ſanctæ & catholicæ & apoſtolicæ eccleſiæ celebrant, iurans per ſanctam & homouſion Trinitatem, & pietatem & victoriam dominorum orbis terræ, Flauij Theodoſij & Flauij Valentiniani perpetuorum Auguſtnrum. ſi verò aliquid horum prȩuaricatus fuero qnandoquè, ſubiacere me legum ſeueritati. Et relecta mihi expoſitione, accedens cum omni domo mea, ſubſcripſi manu mea.

* Damalius

* Damalius & Alexãder manu vſi Eutropij filij Theodori reuerendiſſimi diaconi, cognoſcentes catholicam fidem, & obſecrãtes ſanctiſſimum epiſcopum Theophanium, acceſſimns ad catholicam Eccleſiam, anathematizãtes oẽm hæreſim, præcipuè verò Quartodecimanorum, in qua errauerämus, & eos, qui non celebrant ſanctum diem paſchæ, quemadmodum catholici. Et relecta nobis expoſitione, inrantes venerabili iuramento ſanctæ Trinitatis, & per victoriam & ſalntẽ dominorum orbis terræ, Flauij Theodoſij & Flauij Valentiniani perpetuorum Auguſtorum, non tranſgredi aliquid præſcriptorum, & credentes cùm domibus noſtris ſubſcripſimus. Flanius Nymphidianus ſecundæ Philadelphiæ ſcholaſticus, omnibns dogmatibus & conſuetudinibus Quartodecimanorum, hȩreſim non ſuſcipiens, cõſentiens verò his, quȩ ſunt orthodoxæ fidei, abrenuncio, confitens quoquè communicare huic rectæ fidei in omnibns, & hanc ſuſcipere.

* Polychronius Taſciani filius.

* Polychronius Taſciani Philadelphieñ, vtens Flauij, Eſychii & Danielis Philadelphenorum principalium, propterea quòd tardè ſcriberem, cognoſcens cath. fidem & obſecrans S. Epiſcopum Theophanium, acceſſi catholicæ fidei, anathematizans omnem hæreſim, præcipuè verò Quartodecimanorum, in qua erraueram, & eos, q non celebrant ſanctum diem paſchæ, quemadmodùm & orthodoxi. Et lecta mihi hac expoſitione, iuraui venerabili iuramẽto ſanctæ Trinitatis, & per victoriam & ſalntem dominorum orbis terræ, Flauij Theodoſij & Flauij Valentiniani perpetuorum Auguſtorum, non tranſgredi aliquid præſcriptorum & credens cum omni domo mea, & quia conſtant mihi omnia præſcripta, Polychronius mutuatus ſum manum Euſtathij. Flauius Marcellus aurifex Qnartodecimanus, cognoſcens catholicam fidem, & obſecrans ſanctiſſimnm epiſcopum Theophaniũ, acceſſi propria mea voluntate & propoſito ad ſanctam Dei & catholicam Eccleſiam. Et anathematizo omnẽ hæreſim, præcipuè verò Qnartodecimanorum, & eorum, qui non celebrant ſanctum diem paſchæ, quemadmodùm catholici. Et iuraui per ſanctam Trinitatem, & pietatem Chriſtianiſſimorũ Imperatorum Flauij Theodoſij & Flauij Valentiniani perpetuorum Auguſtorum: ſi autem aliquid tranſgreſſus fuero horum præſcriptorum, reum me eſſe legum ſeueritati. Et ſubſcripſi manu mea.

* Eutychi⁹ Marcellini filius aurificis.

* Eutychius ſecundȩ Philadelphiæ cognoſcẽs catholicam fidem, & obſecrans ſanctiſſimum epiſcopum Theophanium, acceſſi propria mea voluntate & propoſito ad ſanctam Dei catholicam Eccleſiam. Et anathematizo oẽm hæreſim, præcipuè verò Qnartodecimanorũ, & qui non celebrant ſanctum diem paſchæ, ſicut catholici. Et iurans per ſanctam Trinitarem, & pietatem Chriſtianiſſimorum Imperatorum, Flauij Theodoſij & Flauij Valentiniani perpetuorum Auguſtorum: ſi verò tranſgreſſus fuero aliquid de his, qnæ præſcripta ſunt, ſubiacere me legnm ſeueritati. ſubſcripſi manu mea.

* Stratonicus Eunomii filius.

* Stratonicus Ammonij Philadelphiæ Quartodecimanus, cognoſcens catholicam fidem, & obſecrans ſanctiſſ. epiſcopum Theophanium, acceſſi ad ſanctam DEI catholicam Eccleſiam. Et anathematizo omnem hæreſim, præcipuè verò Quartodecimanorum, & qui non celebant ſanctum diem Paſchæ, ſicut catholici. Et iuraui per ſanctam Trinitatem, & pietatem Chriſtianiſſimorum Imperatorum noſtrorum Flauij Theodoſij & Flauij Valentiniani perpetuorum Auguſtorum: ſi autem tranſgreſſus fuero de his omnibus, quæ præſcripta ſunt, ſubiacere me legum ſeueritati. Et ſupſcripſi per nepotem meum Alexandrum ob id, quòd literas ignorarem.

* Theodorus.
* Philadelphenus.

* Theodorus, & Alexander, & * Philadelphus ſcribentes per vnum ex nnbis, id eſt, Alexandrum, cognoſcentes catholicam fidem, & obſecrantes ſanctiſſimum epiſcopum Theophanium, acceſſium ad ſanctam DEI catholicam & Apoſtolicam orthodoxam Eccleſiam. Et anathematizamus omnem hæreſim, præcipuè quæ dicitur Catharon, & qui non ſaciunt ſanctum diem paſchæ, ſicut catholici. Et iuramus per ſanctam Trinitatem, & pietatem & victoriam dominorum orbis terræ, Flauij Theodoſij & Flauij Valentiniani perpetuorum Auguſtorum: ſi autem tranſ-

greſſi fuerimus quid de his omnibus, quæ præſcripta ſunt, ſubiacere nos legum ſeueritati. Et relectæ oobis huic expoſitioni ſubſcripſimus. Marinianus Euithij, manu vtens Neotorij lectoris catholicæ fidei, cognoſcens catholicam fidem, & obſecrans ſanctiſſimum epiſcopum Theophanium, acceſſi ad ſanctam Dei catholiçam & apoſtolicam Eccleſiam. Et anathematizo omnem hæreſim, præcipuè autem Quartodecimanorum, qui ooo celebrãt ſanctum diem paſchæ, ſicut catholici. Et iurani venerabili ſacramento, ſi trãſgreſſus fuero quid de his omnibus, quæ præſcripta ſuot, ſubiacere me legum ſeueritati. Et ſubſcripſi.

* Placidiꝰ. * Pacidius Philadelphianus ſubſcripſi manu mea, cognoſcens catholicam fidem, & obſecrans ſanctiſſimum epiſcopum Theophaniũ, acceſſi ad ſanctam catholicam & Apoſtolicã catholicorum Eccleſiam. Et anathematizo omnem hæreſim, præcipuè Quartodecimanorũ, & qui non celebrant ſanctum diem paſchæ, ſicut catholici, iurans veoerabili ſacramento, ſi qoid tranſgreſſus fuero de his omnibus, quę præſcripta ſunt, ſubiacere me legum ſeueritati. Et perlecta mihi expoſitione, ſubſcripſi manu mea.

Cyriacus Philadelphenus Nouatianæ hæreſeos, cogoofcens orthodoxam fidem, & obſecrans ſanctiſſimum Epiſcopum Theophanium, acceſſi ad ſanctam Dei catholicam & orthodoxorum Eccleſiam. Et anathematizo omoem hæreſim, præcipuè verò Catharon, & iurans venerabili ſacramento, ſi quid præuaricatus fuero de his omnibus, quæ præſcripta ſunt, ſubiacere me legum ſeueritati. Et relecta mihi expoſitione, ſubſcripſi per Euſebiũ Syrum Calliopium. * Auxonius Philadelphenus Nouatianus cognoſcens catholicam fidẽ, & obſecrans ſanctiſſimum Epiſcopum Theophanium, acceſſi ad ſanctam Dei catholicam & orthodoxorum Eccleſiam. Et anathematizo omnem hæreſim, pręcipuè autem Nouatianorum. Et conſentio cum omni domo mea præſcriptæ expoſitioni catholicæ fidei, iurans venerabili ſacramẽto per ſanctam & homouſioo Trinitatem, & pietatem & victoriam dominorum Imperatorum Flauij Theodoſij & Flauij Valentiniani perpetuorum Auguſtorum: ſi autem aliquid horũ præuaricatus fuero, ſubiacere me cum omni domo mea legum ſeueritati. Et perlecta mihi expoſitiooe, & cõplacens ſubſcripſi manu mea. Diomedes habitans in vico Caccaba, cognoſcens catholicam fidem, & obſecrans ſanctiſſimũ Theophanium epiſcopum, acceſſi propria mea voluntate & ſpontaneo propoſito ad ſanctam Dei catholicam & apoſtolicam orthodoxorũ Eccleſiam. Et anathematizo omnẽ hæreſim, præcipuè verò Tetraditorum, in qua prius erraueram. Et iuro per ſanctam & homouſion Trinitatem, & victoriam & pietatem dominorum orbis terræ, permanere me in his, quę præſcripta ſunt, & in nullo tranſgredi, ſed in omnibus cuſtodire permanentem catholicam fidem. Si verò inuentus fuero vnquàm præuaricari aliquid eorum, quæ mihi placent, ſubiacere me legum ſeueritati. Et audiens expoſitionem, ſubſcripſi manu mea. Iulianus ſecuodæ Philadelphiæ, cognoſcens catholicam fidem, acceſſi ad ſanctam Dei catholicorum Eccleſiam. Et anathematizo omoem hæreſim, præcipuè autem Quartodecimanorum, & iuro per veoerabile ſacramentum, ſi quid tranſgreſſus fuero de his omnibus, quæ preſcripta ſunt, ſubiacere me legum ſeueritati. Et complacens, per Martyrium lectorem ſubſcripſi. Eutychius Chorepiſcopus * Aulacæ, princeps Quartodecimanorum hæreſeos, cognoſcens verã catholicorum fidem, & obſecrans ſanctiſſimorum epiſcopum Theophanium, & reuerendiſſimum Chorepiſcopum Iacobum, & reuerendiſſimum preſbyterum & œconomũ Chariſium, acceſſi ad ſanctam & catholicam Eccleſiam. Et anathematizo omnem hæreſim, præcipuè verò Quartodecimanorum, in qua priùs erraueram. Et cooſentio præſcriptæ expoſitioni catholicæ fidei, anathematizans & eos, qui non celebrant ſanctum diem paſchæ, ſicut & ſancta catholica & apoſtolica Eccleſia celebrat, iurans per ſanctam & homouſioo Trinitatem, & pietatem & victoriã dominorum orbis terræ, Flauij Theodoſij & Flauij Valentiniani perpetuorum Auguſtorum: ſi verò aliquid de his præuaricatus vnquàm fuero, ſubiacere me legum ſeueritati. Et ſubſcripſi manu mea. Patricius preſbyter de vico Paradioxilo, manu vtens Maximi cõpreſbyteri, ob hoc quòd literas ignorarem, cognoſcens veram fidem catholicorum, & obſecrans ſanctiſſimum & Deo amantiſſimũ epiſcopum Theophanium, & reuereodiſſimum preſbyterum Iacobum, & reuerendiſſimum preſbyterum & œconomum Chariſiũ, & obſecrans, acceſſi communicare io ſancta Dei catholica & apoſtolica Eccleſia catholicorum fidei & orthodoxæ. Et anathematizo omoem hæreſim, præcipuè verò Quartodecimanorum, & eos, qui oon celebrant ſanctũ diem paſchæ, ſicut ſancta Dei & catholica Eccleſia, iurans per ſanctam & viuificatricem Trinitatem, & pietatem & victoriam dominorum orbis terræ, Flauij Theodoſij & Flauij Valeotioiani perpetuorum Auguſtorum: ſi verò de his aliquid præuaricatus fuero, ſubiacere me legum ſeueritati. Et lecta mihi expoſitione, & complacens, ſubſcripſi manu mea. Zenon Chorepiſcopus Quartodecimanorum hæreſeos, cognoſcens veram fidem catholicorum, & obſecrans ſanctiſſimum epiſcopum Theophanium, & reuerendiſſimum Iacobum Chorepiſcopum, & reuerendiſſimum preſbyterum & œconomum Chariſium, acceſſi ad ſanctam Dei & catholicam Eccleſiam. Et anathematizo omnem hæreſim, præcipuè verò Quartodecimanorum,

* Auladia

* Auxoniꝰ.

Digitized by Google

cimanorum, in qua prius errraueram. Et conſentio præſcriptæ expoſitioni orthodoxæ fidei, anathematizans & eos, qui non celebrant ſanctum diem paſchæ, ſicut ſancta catholica Eccleſia celebrat, iurans per ſanctum & homouſion Trinitatem, & pietatem & victoriã dominorum orbis terræ, Flauii Theodoſij & Flauij Valentiniani perpetuorum Auguſtorum: ſi verò de his aliquid præuaricatus fuero vnquàm, ſubiacere me legum ſeueritati. Manum verò accommodaui pro eo ego Flauius Palladius, ob hoc, quòd præſens diceret literas ſe ignorare. His igitur perlectis, ſtatuit ſancta ſynodus, alteram fidem nemini licere proferre, aut conſcribere, aut componere præter diffinitam à ſanctis patribus, qui in Nicæa cum ſpiritu ſancto congregati ſunt. Qui verò auſi fuerint, aut componere fidem alteram, aut proferre, vel offerre conuerti volentibus in agnitionem veritatis, ſiue ex gentilitate, ſiue ex Iudaiſmo, ſiue ex qualicunque hæreſi, hos quidem, ſi ſunt epiſcopi aut clerici, alienos eſſe epiſcopos ab epiſcopatu, & clericos à clericatu iudicamus. Si verò laici fuerint, anathema eſſe. Secundùm ſimilem verò modum, ſi inuenti fuerint ſiue Epiſcopi, vel clerici, aut laici, ſiue ſapere, ſiue docere ea, quę ſunt in oblata expoſitione à Chariſio presbytero de inhumanatione vnigeniti filij DEI, ſiue ſcelerata & peruerſa Neſtorij dogmata: quæ & ſubnexa ſunt, ſubiaceant ſententiæ ſanctæ huius & vniuerſalis ſynodi, quatenùs manifeſtum ſit, quia epiſcopus quidem priuabitur ab epiſcopatu, & erit damnatus, clericum verò ſimiliter cadere à clericatu. Si verò laicus quis ſit, & ipſe anathematizetur, ſicut ſuperius dictum eſt.

¶ Ex codice Neſtorij, quaternione xvij. de dogmatibus.

Quotiès igitur diuina ſcriptura dictura eſt aut natiuitatem Chriſti ex virgine Maria, aut mortem: nuſquàm videtur ponere, Deus, ſed aut Chriſtus, aut filius, aut Dominus: quoniã hęc tria duarum naturarum ſunt ſignificationes, aliquandò quidem huius, aliquandò illius, aliquandò verò & huius & illius. Eſt autem tale quod dico. Quandò ex virgine natiuitatem nobis ſcriptura narrat, quid dicit?
Galat. 4. a *Miſit Deus filium ſuum*. Et non dixit, miſit DEVS Deum verbum: ſed profert nomen, quod ſignificat duas naturas. Quoniam enim filius homo eſt & Deus, dicit, miſit Deus filium ſuum, factum ex muliere: vt cùm audis, factum ex muliere, deinde videas nomẽ præpoſitum, quod indicat duas naturas, vt natiuitatem ex beata virgine factam, filium quidẽ voces. Filium enim genuit Dei, & quæ peperit Chriſtum virgo. Sed quoniam filius Dei duplex eſt ſecũdum naturas, non genuit quidem filium Dei, ſed genuit humanitatem, quę eſt filius propter coniunctum filium.

¶ Similiter eiuſdem de quaternione xxj.

Vide quid contingat, hæretice. Non inuideo voci dicenti, Chriſti genitricem virginẽ, ſed ſcio venerabilem, quæ ſuſcepit Deum, per quam proceſſit omnium dominator, per quam illuxit iuſtitiæ ſol. Iterum ſuſpectum habeo plauſum, quomodo quod dixi, proceſſit, intellexiſtis? Non eſt dictum à me, proceſſit, quaſi genitus eſt: nec enim ità citò obliuiſcor meorum. Nam procedere Deum ex Chriſti genitrice virgine, à ſanctis ſcripturis didici: naſci verò Deum ex ipſa, nuſquàm didici. Et poſt alia: Nuſquàm igitur diuina ſcriptura Deum de Chriſti matre virgine dicit natum, ſed Ieſum Chriſtum filium Dominum. Hæc omnes confitemur. Quæ enim docuit diuina ſcriptura, infelix qui non continuò ſuſcipit. Surgens, accipe infantem & matrem eius. Hæc angelorum vox eſt. Fortaſsè verò meliùs te (quæ pertinent ad natiuitatem) ſciebant archangeli. Surgens, tolle infantem & matrem eius. Non dixit: Surge, tolle Deum & matrem eius. Matth. 2.

¶ Similiter eiuſdem quaternione xxiiij.

Quod igitur dicebamus, Noli timere tollere Mariam coniugem tuam: quod enim in ea natum eſt, (quod Grece dicitur γεννηθὲν quod ſiue per vnam n literam, ſiue per duas ſcribatur, ſenſui nihil præiudicat: quoniam ſi duas poſueris n literas, apud Græcos natus intelligitur: ſi verò vnam, factus) de ſpiritu ſancto eſt. Si verò dixerimus, quia Deus verbum natus eſt in vtero: aliud enim, coeſſe illi, qui natus eſt: & aliud, naſci. quod enim (inquit) in ea natum eſt, de ſpiritu ſancto eſt, id eſt, ſpiritus ſanctus creauit, quod in ipſa eſt. Viderũt ergò patres, ſicut docti in diuinis ſcripturis, quòd ſi pro incarnato poſuerimus natum, inuenietur aut filius ſpiritus ſanctus, aut Deus verbum duos patres habens, aut (per vnam n literam, ſicut apud Græcos inuenitur) Deus verbum, creatura eſſe ſpiritus ſancti. Fugientes igitur natiuitatis ſermonem, poſuerunt, deſcendiſſe propter nos homines & propter noſtram ſalutem, & incarnatum eſſe. Quid eſt incarnatum eſſe? Non motatũ à diuinitate in carnem. Incarnatum enim ex ſancto ſpiritu, ſecuti ſunt euangeliſtam. Nã & euangeliſta veniens ad incarnationem, fugit nouitatem dicere in verbũ, & poſuit incarnationem. Vbi * audi, Et verbum caro factum eſt. Non dixit, Verbum per carnem natum eſt. Nanq; vbi cõmemorant apoſtoli & euangeliſtæ filium, ponunt, quia natus eſt ex muliere. Intende quod dicitur, obſecro. Vbi dicunt nomen filij, & quoniam natus eſt ex muliere, ponunt, quia natus eſt. Vbi verò commemorant verbum, nullus eorũ auſus eſt dicere natiuitatem per humanitatem. Audi: Beatus Ioannes euangeliſta veniens ad verbum, &

Matt. 1.
* audis

& ad incarnationem eius, audi, qualia dicit: Ioan.1. b *Verbum caro factum eſt*, hoc eſt, ſuſcepit carnem, & habitauit in nobis, id eſt, noſtram naturam indutus eſt. *Et habitauit in nobis, & vidimus gloriam ipſius filij*. Non dixit, Vidimus natiuitatem verbi.

¶ Similiter eiuſdem ex qaternione xv. de dogmate.

Ità & ſecundùm carnem Chriſtum Deum nominamus propter coniunctionem Dei verbi, hoc, quod videtur, ſcientes vt hominē. Roma.9. b Audi itaque Paulum prædicantem. *Ex Iudæis* (inquit) *Chriſtus ſecundùm carnem qui eſt ſuper omnia Deus*. Confitetur hominem prius, & tunc propter coniunctionem Dei, Deum prædicat, quod videtur, vt nullus Chriſtianiſſimū hominem colore ſuſpicetur.

¶ Similiter eiuſdem ex quaternione xxvij.

Non autem ſicut dicebamus Deum omniū creatorem, & Deum Moſen. Deum enim Exodi.4. f (inquit) poſui te Pharaoni, & filium Dei Iſrael. Filius enim (inquit) primogenitus meus Iſrael. Et ſicut dicebamus Chriſtum 1.Reg.26.b Saul. Non enim (inquit) mittam manum meam ſuper eum, quoniam Chriſtus Domini eſt. & Cyrum identidem. Hæc enim (inquit) ait Dominus Chriſto meo Cyro, & Eſaiæ 45. a Babylonium ſanctum. Ego enim (inquit) impero eis: ſanctificati ſunt, & ego adduco eos, ità dicimus Dominum Chriſtum, & Deum, & filium, & ſanctum, & Chriſtum. Sed communio quidem nominum ſimilis, nō eadem verò dignitas.

¶ Similiter eiuſdem de quaternione xv.

Hoc ſentiatur in vobis, quod & in Chriſto Ieſu. Qui cum in forma Dei eſſet, ſemetipſum Philip.2. p *exinaniuit, formam ſerui accipiens*. Non dixit, Hoc ſentiatur in vobis, quod & in Deo verbo. Qui cùm in forma Dei eſſet, formam ſerui accepit: ſed dicens, Chriſtus, (tanquàm vocem duas naturas ſignificantem) ſine periculo enim & formam ſerui, quam accepit, & Deum nominat: quia ea, quæ dicunt in naturarum duplicitatem, irreprehenſibiliter diuiduntur.

¶ Similiter eiuſdem ex quaternione xiij.

Ibidem *Vt in nomine Ieſu* (inquit) *omne genuflectatur cœleſtium, & terreſtrium, & infernorum, & omnis linga confiteatur, quia Dominus Ieſus Chriſtus*. † Propter induentem, veneror eum, quem induit indumento. Pro occulto adoro viſibile. Inſeparabilis enim à viſibili Devs, ideoque inſeparabilis honorē non ſeparo. Separo naturas, ſed adorationem vnio.

¶ Similiter eiuſdem ex quaternione xvij. de Deo.

Erat quidem Devs verbum & ante inhumanationem filius, & Deus, & ens cum patre. Suſcepit verò in vltimis temporibps ſerui formam, ſed ante hoc filius conſtitutus & vocatus. Poſt ſuſceptionem non poteſt vocari ſeparatus filius, vt oē duos filios doceamus: ſed quoniam illi filio copulatus eſt, qui in principio erat, qui ad eum copulatus eſt ſecundùm filiationis dignitatem, diuiſionem ſuſcepiſſe ſecundùm dignitatem: dixi filiationis, non ſecundùm naturas. Propterea & Deus verbum Chriſtus nuncupatur, quoniam habet copulationem cum Chriſto perpetuam.

¶ Similiter eiuſdem ex quaternione xij. de dogmate.

Inconfuſibilem igitur naturarū ſeruemus copulationem. Confiteamur in nomine Domini, veneremur eum, qui diuina cupulatione omnipotenti Deo coadoratur homo.

¶ Similiter euſdem de quaternione vj.

Attende & hoc confeſtim coniunctum. Vt Heb.2. d miſericos (inquit) fiat, & fidelis ſacerdos apud Deum. In quo enim paſſus eſt ipſe & tentatus, potens eſt hos, qui tentantur, adiuuare. Ergò qui paſſus eſt, ſacerdos eſt miſericos paſſibile autem eſt templum, non ille qui paſſibilem viuificat Deus.

¶ Similiter eiuſdem ex quaternione xxvij.

Et diſcatis (inquit) quoniam nimia erat aliqua copulatio deitatis, quæ & in infantia carnis Dominicæ videbatur. Erat enim ipſe & infans, & infantis Dominus. Laudaſtis vocem, ſed nec propter eam ſinè examinatione plaudatis. Dixi enim, quia ipſe erat infans, & infantis habitator.

¶ Similiter eiuſdem ex quaternione j.

Communes igitur ſunt operationes. Trinitatis, & tantummodò ſubſiſtentijs diuiſionē habentes. Gloria ergò vnigeniti aliquandò ad patrem refertur. *Eſt enim* (inquit) *pater, qui* Ioan 8. g *me glorificat*. Aliquando verò ad ſpiritum: *Spiritus enim* (inquit) *veritatis me glorificat*. Ioan.15. d Aliquando verò ad Chriſti poteſtatem.

¶ Similiter eiuſdem ex quaternione xiij. de filio dicens:

Iſte qui dicit, *Deus meus, Deus meus, quarè me* Matt.27. e & Pſal.22. *dereliquiſti?* Iſte qui triduanam ſuſtinuit mortem. Adora verò eum cum deitate, ſicut diuinæ authoritatis cooperatorem.

¶ Et poſt aliquanta.

Propter eum qui indutus eſt, eum quem induit, colo. Propter abſconditum, adoro viſibilem. Inſeparabilis à viſibili Deus: ideoq; eius qui non ſeparatur, honorem non ſeparo Separo naturas, ſed vnio adorationem. Non ſecundùm ſe Deus, quod in vulua plaſmatum eſt. Non ſecundùm ſe Deus, quod creatum eſt de ſpiritu. Non ſecundùm ſe Deus, quod in ſepulcro ſepultum eſt: ſic enim erimus hominicolæ, & mortuorū cultores aperti: ſed quoniam in illo ſuſcepto Deus à ſuſcipiente, qui

ſuſceptus

Digitized by Google

ſuſceptus eſt, ſicut ſuſcipienti copulatus, connuncupatur Deus.

¶ Similiter eiuſdem ex quaternione iij. cõtra hæreticos de ſpiritu dicens:

Quomodò enim ſeruus ſit, (inquit) qui cum filio & patre operatur? Et ſi requirat qs actiones ſpiritûs, inueniet filij & patris in nullo minores: Non quia vna partitur deitas, ſed quia ſancta Scriptura ea, quæ vnius virtutis ſunt, & in ſingulas partitur ſubſiſtentias in approbatione ſimilitudinis Trinitatis. Et attende mihi hanc ſimilitudinem, ex maioribus operibus incipientem. Ioan. 1. b DEVS verbum factus eſt caro, & habitauit in nobis. Conſidere fecit ſibi pater ſuſceptam humanitatem. Pſal. 109. *Dixit enim* (inquit) *Dominus Domino meo, ſede ad dexteram meam.* Eius, qui ſuſceptus eſt, gloriam, Ioan. 15. d deſcendens ſpiritus ſuſtentauit. Quapropter dò enim (inquit) veniet ſpiritus veritatis, ipſe me glorificabit.

¶ Eiuſdem ex quaternione vj. de Chriſto dicens:

Quia miſſus eſt prædicare captiuis remiſſionem, ſicut Apoſtolus ſubiungit, & dicit: Heb. 2. d *Hic fidelis Deo factus pontifex.* Factus eſt enim ille, qui non priùs erat æternus: iſte qui paulatim in pontificis ò hæretice proficit dignitate. Et audi manifeſtiore tibi hoc voce clamantem: Heb. 5. b. c *In diebus* (ait) *carnis ſuæ preces ſupplicationesq́, ad eum, qui poterat illum ſaluum facere à morte, cum clamore valido & lachrymis offerens, exauditus eſt pro ſua reuerentia.* Et quidem cùm eſſet * filius, didicit ex his quæ paſ- * ſilius Dei ſus eſt, obedientiam: & conſummatus, factus eſt omnibus obtemperantibus ſibi cauſa ſalutis æternę. Conſummatur verò, quod paulatim ò hęretice proficit: De quo & Lucas in Lucæ 2. f Euangelijs clamat: IESVS *proficiebat ætate* Heb. 5. c *& ſapientia & gratia.* Quibus conſona & Paulus loquitur: Conſummatus, inquit, factus eſt omnibus obtemperantibus ſibi cauſa ſalutis æternæ, appellatus à DEO pontifex iuxta ordinem Melchiſedech. Et poſt alia: Pontifex vocatus: Quibus ergò econtrariò interpretaris Paulo, impaſſibilem Heb. 3. a DEVM verbum terrenæ commiſceos ſimilitudini, & paſſibilem pontificem faciens?

¶ Et iterùm eiuſdem ex quaternione vij.

Vndè fratres ſancti, vocationis cęleſtis participes, conſiderate apoſtolum & pontificem cõfeſſionis noſtrę Ieſum, qui fidelis eſt ei, qui * fecit illum. * præfecit ¶ Et poſt alia:

Exiſtente ergò nobis hoc ſolo pontifice cõpatiente, & cognato, & firmo, ab eius fide nè recedatis. Ipſe eſt enim nobis promiſſæ benedictionis deſtinatus ex ſemine Abrahę, pro ſe Heb. 3. d & genere ſuo ſacrificiũ corporis offerens. Atteodeodum eſt hic, qui confitens omnẽ pontificem egére ſacrificio, & excipieos Chriſtũ, vt qui non indiguit, hic dixit. & pro ſeipſo offerre, & pro genere ſacrificium.

¶ Similiter eiuſdem ex quaternione iiij.

Ioan. 6. f Audite igitur attendentes verba: Qui manducauerit (inquit) carnem meam. Memorate, quia de carne eſt, quod dicitur, & quia non à me additum eſt carnis nomen, vt nõ videar illis malè interpretari, Qui mãducauerit carnem meam, & biberit ſanguinem meũ. Nunquid dixit, Qui mãducauerit Deitatem meã, & biberit Deitatem meam? Qui manducauerit carnem meam, & biberit ſanguinem meũ, in me manet, & ego in eo. Cõmemoramini, quia de carne dicitur: Sicut miſit me, qui viuus eſt pater, me, qui viſibilis ſum. Si fortè malè interpretor, ex his, quæ ſequũtur, audiamus: Sicut miſit me, qui viuus eſt pater. Ille dicit Deitatem, ego humanitatem. Videamus quis eſt, qui malè interpretatur, ſicut miſit me, qui viuus eſt pater. Dicit hæreticus, hic diuinitatem dicit, miſit me Deum verbum, ſicut miſit me viuus pater, ſecundùm illos, & ego viuo Deus verbũ propter patrẽ. Deindè quod poſt hæc eſt, & qui me manducat, & ipſe viuet. Quem manducamus? Deitatem, aut carnem?

¶ Similiter eiuſdem ex quaternione xvj.

Et omninò (inquit) ſi omnem ſimul nouã ſcripturam effoderis, nuſquàm inuenies in ipſa mortem ad Deum pertinentem, ſed aut ad Chriſtum, aut ad filium, aut ad Dominũ. Chriſtus enim, & filius, & Dominus in vnigenito à diuina ſcriptura poſitum, duarum naturarum ſignificatiuum eſt, & aliquandò quidem deſignans Deitatem, aliquandò verò humanitatem, aliquãdò etiam vtraque, vt eſt illud, cùm Paulus in epiſtola prædicat: *Si etiã cùm inimici eſſemus, reconciliati ſumus Deo per mortem filij eius*, humanitatem clamat filij. Rom. 5. b Cùm verò iterùm idẽ ad Hebræos dicit, *Deus locutus eſt nobis in filio, per quem fecit & ſecula*, Heb. 1. a diuinitatem ſignificat filij. Neque enim caro creatrix eſt ſeculorum, quæ poſt multa creata eſt ſecula. Et poſt alia: Non Deitas fratrem Iacobum habuit, nec Dei verbi mortem nos Galat. 1. d annũciamus, cùm Dominico corpore & ſanguine paſcimur. 1. Cor. 11. f

¶ Similiter eiuſdem ex quaternione 23.

Conſidero (inquit) noſtros populos multam reuerentiam poſſidentes & feruentiſſimam pietatem, per ignorantiam verò diuinę ſcientiæ lubricantes. Hoc verò non crimen eſt populi, ſed (vt decenter dicam) eò quòd nõ habuerint doctores tempus, quo poſſint aliquid de doctrina nobis cõmendare ſubtiliùs. Petrus presbyter Alexandriæ & primicerius notariorũ, dixit: Ecce manifeſtè in his dicit, quoniam eorum, qui ante eũ fuerunt doctorum, nullus hæc loquutus eſt populis.

¶ Cyrillus epiſcopus Alexandriæ, ſubſcripſi.

Archadius epiſcopus legatus ſedis Apoſtolicæ, ſubſcripſi.

Iuuenalis epiſcopus Hieroſolymæ, ſubſc.

Protectus epiſcopus legatus ſedis Apoſtolicæ, ſubſcripſi.

Philippus presbyter ſedis Apoſtolicæ atque legatus, ſubſcripſi.

Firmus

Firmus epiſcopus Cæſareenſis, ſubſcripſi.
Theodorus epiſcopus Ancyritanus, ſubſc.
* Berinianus epiſcopus Pergeñ. metropolitanus, per Timotheum epiſcopum ſubſcr.
Marinianus epiſcopus Synnadeñ. ſubſcripſi.
Peregrinus epiſcopus Corinthi, ſubſcripſi.
Iconius Gortyneñ. Cretæ, ſubſcripſi.
Memnon epiſcopus Epheſi, ſubſcripſi.
Rheginus epiſcopus Cõſtantiæ Cypri, ſubſc.
Acacius epiſcopus Melitenus, ſubſcripſi.
Palladius epiſcopus Amaſenus, ſubſcripſi.
* Herenianus epiſcopus Myreñ. ſubſcripſi.
Valerianus epiſcopus Iconieñ. ſubſcripſi.
* Pionius. * Pius epiſcopus metropolis Peſſinunus, ſubſcripſi.
Cyrus humilis epiſcopus Aphrodiſieñ. ſubſ.
Amphilochius epiſcopus Sideñ. metropolis, ſubſcripſi.
* Sardeñ. Meonius epiſcopus * Sardeñ. ſubſcripſi.
Hellanicus epiſcopus Rhodieñ. ſubſcripſi.
Dalmatius epiſcopus Cyzicenus, ſubſcripſi.
Flauianus epiſcopus Philippeñ. ſubſcripſi.
Ariſtonicus epiſcopus Laodicẽſis, ſubſcripſi.
Paralius miſericordia Chriſti epiſcop⁹ Chij, ſubſcripſi.
Idduas epiſcopus Smyrnenſis, ſubſcripſi.
Olympius Epiſcopus Claudiupolitanus, per epiſcopũ Epiphanium, & Euſebium ſubſcripſi.
* Cataneñ. * Catineñ. Domninus epiſcopus * Cartheanenſis, ſubſcripſi.
Euſtathius epiſcopus Docimeenſis, ſubſcr.
Epiphanius epiſcopus Cratienſis, ſubſcripſi.
Gregorius epiſcopus Ceraſlintinus, ſubſcr.
Elladius epiſcopus Adramytenus, ſubſcripſi.
Anyſius epiſcopus ciuitatis Thebanæ Helladis, ſubſcripſi.
Domninus epiſcopus Opuntinus, ſubſcripſi.
Callicrates eps̃ Naupactenus, ſubſcripſi.
* Nicæas epiſcopus Megarenſis, ſubſcripſi.
Callinicus epiſcopus Apamenus Bithyniæ, ſubſcripſi.
Petrus humilimus epiſcopus Pruſenſis, ſubſcripſi.
Euprepius epiſcopus Byzenſis, ſubſcripſi.
Dion epiſcopus Thebeus, ſubſcripſi.
Perrhenius epiſcopus Theſſalonicenſis Sardorum, ſubſcripſi.
Paulus epiſcopus * Anthedonẽſis, ſubſcripſi.
Theodorus epiſcopus Magneſiæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Euſebius epiſcopus Heracleenſis, ſubſcripſi.
Ioannes epiſcopus Lesbos & Tenedi emporij Helleſponti & Lyciorum, ſubſcripſi.
Thomas epiſcopus Derbeñ. ſubſcripſi.
* Senecion. * Senecion epiſcopus Scodrenę ciuitatis, ſubſcripſi.
Tribunianus epiſcopus Primopolitanæ ſanctæ eccleſiæ, ſubſcripſi.
* Heleſtieñ. Martyrius epiſcopus * Electreñ. ſubſcripſi.
Anyſius epiſcopus Colobraſſenæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Acacius epiſcopus * Cotiaieñ. ciuitatis, ſubſc.

Ablabius epiſcopus * Amorieñ. ſubſcripſi. * Amurieñ.
Philippus epiſcopus Pergameñ. ſubſcripſi.
Heraclion & Theophilus epiſcopi Tralleñ. ciuitatis, ſubſcripſi.
Daphnus epiſcopus Magneſiæ Męandri, ſubſcripſi.
Euſebius epiſcopus Magneſiæ Sipyli ciuitatis, ſubſcripſi.
Andreas humilis epiſcopus Cherſoneñ. ſubſcripſi.
Paulus humilis epiſcopus Lampenæ ciuitaris, ſubſcripſi.
Europius humilimus epiſcopus * Euazeneñ. ſubſcripſi. * Ebagineñ.
Seuerus minimus epiſcopus Sozopolis prouinciæ Piſidiæ, ſubſcripſi.
Siluanus epiſcopus * Cheratapeñ. ſubſcripſi. * Hierocepienſis.
Cõmodus minimus epiſcopus Tripolis, ſubſcripſi.
Cõſtãtinus epiſcopus Diocletianopolis, ſubſcripſi.
Neſtorius epiſcopus * Cioneñ. ſubſcripſi.
Aphobius minimus epiſcopus Chologeñ. ſubſcripſi.
Dioſcus epiſcopus Entetenæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Paulus epiſcopus Dedicanæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Limenius * Heptenæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Dorotheus epiſcopus Smyrneñ. ſubſcripſi.
Theodorus epiſcopus Atalieñ. ſubſcripſi.
* Aptonitus minimus epiſcopus Heracleotanæ ciuitatis, ſubſcripſi. * Aphthonius.
Spudaſius minimus epiſcop⁹ Cerameñ. ſubſcripſi.
* Phileius minimus epiſcop⁹ Amyzonis, ſubſcripſi. * Philippus
Docimaſius epiſcopus Maroneæ, ſubſcripſi.
Ennepius epiſcopus Maximianopolitanus, ſubſcripſi.
* Eulalius epiſcopus Colophoneñ. ſubſcripſi. * Eulalius.
Lucianus epiſcopus Topireñ. ſubſcripſi.
Rufinus epiſcopus Tabeeñ. ciuitatis, ſubſcripſi.
Romanus epiſcopus Rhaphiæ ciuitatis, ſubſcripſi.
* Fidus epiſcopus Ioppis, ſubſcripſi.
Heſychius epiſcopus Parij ciuitatis, ſubſcripſi.
Timotheus epiſcopus Telmiſſi, & Eniandos ac Ioniæ, ſubſcripſi.
Eucharius epiſcopus Dyrrhachenæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Euagrius Epiſcopus Soloneñ. ciuitatis inſulę Cypri, ſubſcripſi.
Nectarius epiſcopus * Caſoneñ. ciuitatis, ſubſcripſi. * Caſſeñ.
Agathocles epiſcopus * Coroniæ ciuitatis, ſubſcripſi. * Coroneæ.
Azanus epiſcopus * Sycamazoneñ. ſubſcripſi. * Sycacinoneñ. vel, Sycamazeñ.
Edeſius epiſcopus Poſidoneñ. ſubſcripſi.
Secundinus epiſcopus Lamieñ. ſubſcripſi.

Nunc.

Nunechius epiſcopus Selgeñ, ſubſcripſi.
Maridianus, Coraceſieñ, ſubſcripſi.
Cyrillus epiſcopus Celeñ, per manus Helleſponti presbyteri ſubſcripſi.
Saprinus epiſcopus Paphi Cypri inſulæ, ſubſcripſi.
Themiſtius minimus epiſcopus Iaſſeñ, ſubſcripſi.
Promaxius epiſcopus Alindineñ ciuitatis, ſubſcripſi.
Eudoxius epiſcopus Chomateñ ciuitatis, ſubſcripſi.
Libanius epiſcopus Veteris ciuitatis, ſubſcripſi.
* Tarianus Epiſcopus Lyrbenſenæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Alexander epiſcopus Archadiupolis, ſubſcripſi.
Theodotus epiſcopus Nyſeñ, ſubſcripſi.
Rhodon epiſcopus veteris ciuitatis, ſubſcripſi.
Tychicus minimus epiſcopus Erythrææ ciuitatis, ſubſcripſi.
Eugenius epiſcopus Apolloniadæ, ciuitatis, ſubſcripſi.
* Ætios epiſcopus Peonieñ Helleſponti, ſubſcripſi.
Archelaus minimus epiſcopus Myndeñ, ſubſcripſi.
Apelles humilis epiſcopus Cyberitæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Philadelphus minimus epiſcopus Traianupolis, ſubſcripſi.
* Eotherius humilis epiſcopus Stratonicæ Lydiæ prouinciæ, ſubſcripſi.
Ioannes minimus epiſcopus Aureliupolis ciuitatis ſubſcripſi.
Maximus epiſcopus Cymeñ, ſubſcripſi.
* Anitheæ — Modeſtus epiſcopus * Anatheuæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Theodoſius humilis epiſcopus Maſtaureñ, ſubſcripſi.
Thomas epiſcopus Valentiniapolitanus, ſubſcripſi.
Euſebius epiſcopus Clazomeneñ, ſubſcripſi.
Euſebius epiſcopus Aſponeñ Galatię ſubſcripſi.
Euporus epiſcopus Hypepeneñ, ſubſcripſi.
Sadus epiſcopus ſubſcripſi.
* Orceſleñ — Dominus epiſcopus * Orcelleñ, ſubſcripſi.
Ioannes epiſcopus Auguſtopolitanus ſubſ.
Petrus epiſcopus Parembol. ſubſcripſi.
Natiras epiſcopus Gazæ, ſubſcripſi.
Zenon epiſcopus Curieñ ciuitatis, ſubſcripſi.
Euoptius epiſcopus Ptolemaidæ Pentapolis prouinciæ, ſubſcripſi.
Macarius epiſcopus Mereleñ, ſubſcripſi.
Euſebius epiſcopus Peluſieñ, ſubſcripſi.
Hermogenes epiſcopus Rhinocorureñ, ſubſcripſi.
Marinus epiſcopus * Herinupolitanus, ſubſcripſi.
Ioannes epiſcopus Epheſtieñ, ſubſcripſi.

Heraclius epiſcopus Thamatudeñ, ſubſcripſi.
Strategius epiſcopus Athribiteñ, ſubſcripſi.
Ariſtobulus epiſcopus Thiniteñ, ſubſcripſi.
Theon epiſcopus Heracleæ, ſubſcripſi.
Heraclius epiſcopus Sethroieñ, ſubſcripſi.
Solon epiſcopus ciuitatis Collieñ, ſubſcripſi.
Alypius epiſcopus Selinutenſis, ſubſcripſi.
Macedonius epiſcopus Zoeteñ, ſubſcripſi.
Petrus epiſcopus Oxyrincheñ, ſubſcripſi.
Metrodorus epiſcopus Meonteñ, ſubſcripſi.
Paulus epiſcopus * Pharbeteñ, ſubſcripſi. *Phareteñ.
Ammonius epiſcopus Panephyſeñ, ſubſcripſi.
Publius epiſcopus Olbieñ, ſubſcripſi.
Hieracus epiſcopus Aſapheñ, ſubſcripſi.
Samuel epiſcopus Diſteeñ, ſubſcripſi.
Sopatrus epiſcopus Lybiæ Septimiacæ prouinciæ, ſubſcripſi.
Iſaac epiſcopus * Elearchieñ, ſubſcripſi. * Libyarchieñ.
Iſaac epiſcopus * Tauateñ, ſubſcripſi.
Heraclides epiſcopus Heracleæ, ſubſcripſi.
Theonas epiſcopus Singeñ, ſubſcripſi.
Cyrus epiſcopus Acheeñ, ſubſcripſi.
Eulogius epiſcopus * Tremiuteñ, ſubſcripſi. *Tremitusteñ
Syluanus epiſcopus Corpidateñ, conſenſit
Ego verò Heraclius epiſcopus pro eo ſubſcripſi, eo quòd infirmabatur.
Adelphius epiſcopus Onupheñ, ſubſcripſi.
Abraham epiſcopus Oſtracineñ, ſubſcripſi.
Athanaſius Parali epiſcopus ſubſcripſi.
Adelphius epiſcopus Saeñ, ſubſcripſi.
Lampetius epiſcopus Caſiæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Chryſaorius epiſcopus Aphroditeñ, ſubſcripſi.
Ammonius epiſcopus Buteñ, ſubſcripſi.
Eutychius epiſcopus Theodoſiupolitanus, ſubſcripſi.
Venantius epiſcopus Hierapolitanę ciuitatis, ſubſcripſi.
Subſcripſi verò per notarium meum Theodoſium.
Zenobius epiſcopus Barcenæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Zenon epiſcopus Tentyriteñ, ſubſcripſi.
Euſebius epiſcopus Iuliopolitanæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Heraclides epiſcopus Heracleæ ſuperioris, ſubſcripſi.
Macarius epiſcopus Anteeñ ciuitatis, ſubſcripſi.
Sabinus epiſcopus ſubſcripſi.
Athanaſius epiſcopus Scepſis, ſubſcripſi.
Philumenus epiſcopus Cinnenſis, ſubſcripſi.
Felix epiſcopus, agens vices ſedis Apoſtolicæ ciuitatis.
* Apollinenſium & Bellidenſium, ſubſcripſi.
Timotheus epiſcopus Tomitanæ ciuitatis, prouinciæ Scythiæ, ſubſcripſi.
* Paulianus epiſcopus Maiumæ, ſubſcripſi. * Paulinus, vel, Paulus
* Phibamon epiſcopus Coptenſis, ſubſcripſi.
Zenobius

Zenobius epiſcopus Gnoſenſis ciuitat. ſubſcripſi.

Pauiſcus epiſcopus Apollianenſis, ſubſcripſi.

Andreas epiſcopus Herinupolitanus, ſubſc.

Phanias minimus epiſcopus Arpaſenſis, ſobſcripſi.

Theoſebius epiſcopus Prieneñ ciuitatis, ſubſcripſi.

Maximos epiſcopus Aſſueñ, ſobſcripſi.

Theoctiſtus Phoceñ epiſcopus, ſubſcripſi.

* Ambeſi. Hermolaus minimus epiſcopus * Attuſenſis, ſubſcripſi.

Theodorus epiſcopus Gadarēſis per alterius manum, id eſt, * Etherij archidiaconi, ſobſcripſi.

Athanaſius epiſcopus Pari inſulæ, ſubſcripſi.

* Vrimeſi Paulus * Orymeñ epiſcopus, ſubſcripſi.

Timotheus epiſcopus Briuleoſis, ſubſcripſi.

Daniel epiſcopus Colonæ Cappadociæ ſecundæ, ſubſcripſi.

Aſclepiades epiſcopus Trapezopolitanus, ſubſcripſi.

Theodorus epiſcopus Echineñ, ſubſcripſi.

Beſſula diaconus eccleſiæ Carthagineñ, ſubſcripſi.

Stephanus epiſcop⁹ Theopolitanus Aſię prouinciæ, ſubſcripſi.

Cæſarius chorepiſcopus Arceſenæ ciuitatis, ſubſcripſi.

Theodulus epiſcopus Eleuſeñ, ſubſcripſi.

* Arudeſi Theodorus epiſcopus * Ariddeleñ, ſubſcripſi.

* Letoius epiſcopus Libyadis, ſubſcripſi.

Ariſtocritus epiſcopus Olympi, ſubſcripſi.

Timotheus Thermcō Helleſponti epiſcopus, ſubſcripſi.

Alexāder epiſcopus Cleopatridis, ſubſcripſi.

EPHESINI CONCILII ACTA QVÆDAM, hic interpoſita pro inſtructione prius dictorum, & ad ea plurimùm conducentia.

¶ Neſtorij blaſphemiarum capitula, quibus, epiſtolis ad eum miſſis à ſancto Cœleſtino Romanæ vrbis archiepiſcopo, & Cyrillo Alexandrino epiſcopo, contradicit, & diſputatione breuiſſima reſoluendo 12. capitula fidei, quæ ad illū miſſa fuerant, refellit. Et primùm quidem Cyrilli capitula ponuntur, quæ eccleſia approbauit: & deinde Neſtorij reſpōſa, è Græco in Latinum verſa.

Cap. 1. Cyrillus dixit: Si quis non confitetur Deum eſſe ſecundùm veritatem, eum qui eſt Emmanuel, & ob hoc ipſum Dei genitricem ſanctam virginem, peperit enim carnaliter verbum, quod ex Deo eſt, carnem fa-
Ioan.1. b ctum, ſecundùm quod ſcriptum eſt: Verbum caro factum eſt, anathema ſit.

Neſtorius reſpondit: Si quis, eum qui eſt Emmanuel, Deum verbum eſſe dixerit, & nō potius, Nobiſcum Deus, hoc eſt, inhabitare eam, quæ ſecundùm nos eſt, naturam, per id⁹, quòd vnitus eſt maſſæ noſtræ, quam de Maria virgine, ſuſcepit, matrem etiàm Dei verbi, & non potiùs eius, qui Emmanuel eſt, nuncupauerit, ipſomq; Dei verbum in carnem verſum eſſe, quā accepit ad oſtenſionem deitatis ſuæ, vt habitu inueniretur vt homo, anathema ſit.

2 Cyrillus dixit: Si quis non confitetur carni ſecundùm ſubſiſtentiam vnitū eſſe verbum patris, vnitum quoquè eſſe Chriſtum cū propria carne, eūdem ipſum ſinè dubio Deū & hominem, anathema ſit.

Neſtorius reſpondit: Si quis in verbo Dei coniunctionem, quę carne facta eſt, de loco in locum motatione diuinæ eſſentiæ dixerit factam, eiosque diuinę naturæ carnem capacē eſſe dixerit, ac ſpecialiter vnitā carni, aut iterùm in infinitum incircunſcriptæ diuinæ naturæ, quod extenderit carnem, accipiendum Deum dicat & hominem, anathema ſit.

3 Cyrillus dixit: Si quis in vno Chriſto diuidit ſobſiſtentias poſt vnitatem, ſola eos ſocietate connectens ſecundùm dignitatem, aut authoritatem, aut potentiam, & non magis cō uentu ad vnitatem naturalem, anathema ſit.

Neſtorius reſpondit: Si quis non ſecūdùm coniunctionem vnum dixerit Chriſtum qui eſt etiàm Emmanuel, ſed ſecundùm naturam, ex vtraque etiam ſubſtantia, tam Dei verbi, q̄ etiam ab eo hominis ſuſcepti, in vnam filii cōnexionem, quam etiam nunc inconfuſè ſeruamos, minime confiteatur, anathema ſit.

4 Cyrillus dixit: Si quis in duabus perſonis aut ſubſiſtentiis diſcernit eas voces, quæ tam in euāgeliis, quàm in apoſtolicis ſcriptis continentur, aut etiàm eas, quæ à ſanctis dicūtur, vel ab ipſo Chriſto de ſeipſo, & aliquas quidem ex his tanquàm homini, qui præter Dei verbum quaſi ſpecialiter intelligatur, applicandas crediderit, aliquas verò tanquàm Deo decentes, ſoli verbo Dei patris deputauerit, anathema ſit.

Neſtorius reſpondit: Si quis eas voces, quę tam euangelicis, quàm epiſtolis apoſtolicis de Chriſto, qui eſt ex vtroque, conſcriptæ ſunt, accipiat tanquàm de vna natura, ipſique Dei verbo tentat paſſiones tribuere, tam carne, q̄ etiam dignitate, anathema ſit.

5 Cyrillus dixit: Si quis audet dicere, hominem Deo vtentem Chriſtum & nō potiùs Deum eſſe ſecundùm veritatem, tāquàm vnū filium, qui naturaliter ſecundùm quod verbū caro factū eſt, participauerit ſimiliter nobiſcum carni & ſanguini, anathema ſit.

Neſtorius reſpondit: Si quis vnum eſſe poſt aſſumptionem hominis naturaliter Dei filium audet dicere, cùm ſit Emmanuel, anathema ſit.

6 Cyrillus dixit: Si quis dicit Deū vel Dominum eſſe Chriſti verbum patris, & non magis eundem ipſum confitetur Deum, & hominem ſimul, tanquàm verbum carnem ſecundùm ſcripturas, anathema ſit.

Neſtorius reſpondit: Si quis poſt incarnationem Deum verbum, alterum quempiam pręter Chriſtum nominauerit, ſerui ſanè for-

mam

Digitized by Google

mam initium non habere cum Deo verbo,& increatam, vt ipſe eſt, dicere tentauerit eſſe, & noo magìs ab ipſo creatam confiteatur tãquàm naturã & creaturam ex Deo, quam &
Ioan. 2. c ſuſcitare propria virtute promiſit, Soluite, dicens ad Iudæos, tẽplum hoc, & in triduo ſuſcitabo illud, anathema ſit.

7 Cyrillus dixit: Si quis dicit tanquàm in homine Ieſom Deum verbum fuiſſe inoperatum, & vnigeniti dignitatem, tanqoàm alteri præter ipſum exiſteuti, tributam eſſe, anathema ſit.

Neſtotius reſpõdit: Si quis hominem, qui de virgine creatus eſt io virgine, hunc eſſe dixerit vnigenitum, qui ex vtero patris ante luciferũ natus eſt,& non magìs propter vnitionem eum, qui eſt naturaliter vnigenitus patris, vnigeniti appellatione confiteatur eum participẽ factũ, Ieſum quoq; alterũ quempiã præter Emmanuel dicat, anathema ſit.

8 Cyrillus dixit: Si quis audet dicere, aſsũptum hominẽ coadorari cum Deo verbo oportete, & conglorificari, & cooouocupari Deum, tanquàm alterũ alteri (adiectio enim vnius ſyllabæ, hoc eſt, co, hoc cogit intelligi) & non magìs vna reuerentia veneratur Emmanuel, vnamque ei glorificationem dependit, ſecundùm qood verbum ſactum eſt caro, anathema ſit.

Neſtorius reſpondit: Si quis ſerui ſotmam per ſeipſam, hoc eſt, ſecundùm propriæ naturæ rationem, colendam eſſe dixerit, & omnium dominam, & non potiùs propter ſocietatem, qua beatæ & ex ſe naturaliter dominæ vnigeniti naturæ cõiuncta eſt, veneratur, anathema ſit.

9 Cyrillus dixit: Si quis eum, qui eſt vnus, Dominum Ieſum Chriſtum glorificatum dicit eſſe à ſpiritu ſancto, tanquàm aliena potẽtia, qua per eum vteretur, ab eoque meruiſſe inoperari poſſe aduersùs immũdos ſpiritus, & per eum implere diuina ſigna, & non magìs proprium eius ſpiritum dicat, pet quem ſigna operatus eſt, anathema ſit.

Neſtorius reſpondit: Si quis formæ ſerui conſubſtantialem dixerit ſpiritum ſanctum, & noo potiùs per illius mediationem, quę eſt ad Deum verbum, ex ipſa cõceptione habuiſſe dixerit cõiunctionem, per quam communes nonnunquàm & in homines mirandas curatiooes exercuit, & ex hoc fugandorum ſpirituum eueniebat ei eſſe poteſtatem, anathema ſit.

Heb. 3. a 10 Cyrillus dixit pontificem & apoſtolum confeſſionis ooſtræ Chriſtum factũ eſſe, ſaocta ſcriptura deſignat. Obtulit autẽ ſeipſum
Heb. 9. d pro nobis Deo patri io odorem ſuauitatis. Si quis ergò pootificem ooſtrum & apoſtolum dixerit eſſe factum, non ipſum Dei verbum (quandò factũ eſt caro,& ſ̃m nos homo) ſed quaſi alterũ pręter ipſum ſpecialiter hominẽ ex muliere,& ſi quis dicit, quia pro ſe obtulit ſeipſum oblatiooem,& noo magìs pro nobis ſolis, (oon enim indiguit oblatione, qui peccatum neſcit) anathema ſit.

Neſtorius reſpondit: Si quis illud in principio verbum pontificẽ & apoſtolum cooſeſſionis noſtræ factum eſſe, ſeque ipſum obtuliſſe pro nobis dicat,& non Emmanuelis eſſe apoſtolum dixerit, oblationemque ſecũdùm candem dioidat rationem, ei qui vniuit, & ei qui vnitur, ad vnam communitatem filij, hoc eſt, Deo quæ Dei,& homioi quę hominis, deputans, anathema ſit.

11 Cyrillus dixit: Si quis non confitet carnem Domini viuificatricẽ eſſe, tanquàm propriam ipſios Dei verbi patris, ſed qoaſi alterius cuiuſpiam præter ipſum, cõiuncti quidẽ ei ſecundùm dignitatẽ, aut tanquàm ſecundùm quod ſolam dininã habitationẽ habuerit,& non potiùs (ſicut dixi) viuificatricẽ eſſe, quia ſacta eſt propria verbi Dei, cui omnia viuificare poſſibile eſt, anathema ſit.

Neſtorius reſpondit: Si quis vnitam Deo carnem, ex naturæ proprietate poſſibilitate viuificatricem eſſe dixerit, ipſo Domino &
Deo pronunciante, Spiritos eſt qui viuificat, Ioan. 6. g
caro nihil prodeſt, anathema ſit. Spiritus Deus eſt, per quẽ hoc à Deo pronunciatũ eſt. Si quis ergò Deum verbum carnaliter ſecundùm ſubſtantiam carnem factum eſſe dicat, hoc autẽ modo & ſpecialiter cuſtoditè, maximè Domino Chriſto poſt reſurrectionem
diſcipulis ſuis dicente: Palpate & videte, quia Luc. 24. f
ſpiritus carnem & oſſa non habet, ſicut me videtis habere, anathema ſit.

12 Cyrillus dixit: Si quis nõ cõfitetur Deũ verbũ paſſum eſſe carne, & crucifixũ carne, & mortẽ carne guſtaſſe, factumq; primogenitum ex mortuis, ſecuodùm qnod eſt viuificator & vita tanquàm Deus, anathema ſit.

Neſtorius teſpondit: Si quis cõfitens paſſiones carnis, & has quoqoe tanquàm verbo Dei tribuerit, quaſi etiã carni, in qua factus eſt adhibuerit, oon * decernens dignitatẽ naturatum, anathema ſit.

¶His igitur recitatis, decreuit ſancta & magna ſynodus, aliam fidẽ nulli licere proferre, vel conſcribere, vel componere, pręter illam, quæ conſtituta eſt à ſanctis patribus, qui in Nicæa cum ſancto ſpiritu conuenerunt. Illos autem qui audeaot fidem aliam componere vel proferre volentibus ſe cõuertere ad agnitionem veritatis ex paganitate, ſiue ex Iudaiſmo, ſiue ex alia qualibet hæreſi, eos, ſi epiſcopi ſint aot clerici, alienos eſſe epiſcopos ab epiſcopatu, clericos à clericatu. Sin verò laici ſint, anathema eſſe ſimili modo. Si qui verò depręhẽſi fuerint, ſiue epiſcopi ſiue laici vel credentes, vel docentes ea, quę ſcripta ſunt in expoſitione à Chariſio presbytero prolata de incarnatione vnigeniti filij Dei, aut certè ſcelerata & peruerſa Neſtorij dogmata, quę etiã ſupra ſcripta ſunt, eos ſubiacere ſanctæ & magnæ ſynodo, ſit perſpicuum, & epiſcopus quidem ſciat ſe alienum futurum ab epiſcopatu,

Digitized by Google

pato, & fore depoſitum, clericus verò à clericatu ſe ſubmouendum. Si verò laicus ſit, eum fore anathema, ſicut ſuprà dictum eſt.

Et ſubſcripſerunt. Cyrillus epiſcopus Alexandriæ ſubſcripſit. Archadius epiſcopus legatus Sedis Apoſtolicæ, ſubſcripſit. Iuuenalis epiſcopus Hieroſolymitanus ſubſcripſit. Et cæteri epiſcopi ſubſcripſerunt, qui in eodem concilio fuerunt, numero centum nonaginta quatuor.

Et cùm legerentur, CHALCEDONE ACTA. accenſis cereis Conſtantinus deuotiſſimus ſecretarius ſacri conſiſtorij, ex eadem ſcheda recitauit ità: EPHESI GESTA. Dioſcorus epiſcopus Alexandriæ, dixit: Exiſtimo omnibus placere, quæ ſunt expoſita à ſanctis patribus, qui in Nicæa olim congregati ſunt, quæ & confirmauit & ſola tenere diffiniuit, quæ hac pridem ſancta ſynodus collecta eſt, Deo amabilia & ſufficienter habentia. Audiuimus autem diffiniéties eos ità: Si quis præter hæc dixerit, aut ſapuerit, aut retractauerit, aut quæſierit, ſubiaceat ſententiæ. Quid vobis vſ? Vnuſquiſque qualem habet voluntatem ſubſcriptis dicat. Non enim poſſumus hæc aut quærere, aut retractare. Si verò aliquis inquiſiuit vltra iſta, quæ dicta ſunt, & ordinata ſunt, & placuerũt, nónne iuſtè ſubiacebit patrum ſententiæ? Dicat igitur vnuſquiſque veſtrum, ſi eius eſt voluntatis. Thaláſſios epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ, dixit: Trecentorum decem & octo patrum in editione fidei laudem illis temporibus diuina gratia demonſtrauit, cui illi accommodàtes linguas, prædicauerunt. Confirmauit verò maximè, & quæ in hac ſplédida metropoli conuenit ſanctorum concordia, quam tenere omnino eſt neceſſarium ſine aliquo additamento aut detriméto, quia hæc ſimiliter nocere ſolent regulæ pietatis ſanctæ à ſanctis patribus, qui in Nicæa congregati ſunt, & cõfirmatæ ab his, qui hic ante hoc cõuenerunt. Eos autem, qui contraria ijs ſapiunt, abominabor, ſicut ſoluentes rectam fidẽ. Sozon epiſcopus Philippenſis, dixit: A trecentis decem & octo ſanctis patribus, qui in Nicæa conuenerunt, expoſitam fidem & credidi, & credo, & in hac vrbe congregatæ ſynodu conſenſimus. Et eos, qui præter hæc ſapiunt, aut docent, minimè eſſe catholicos credidi.

Ioannes epiſcopus ciuitatis Sebaſtiæ primæ Armeniæ, dixit: Morbum in veritate introducere, nihil eſt aliud quàm audere impietatem fidei cõmiſcere. Qui enim ſpernit fidem, quæ in ſe firmitatẽ poſſidet, præ multitudine & tẽpore & authoritate eorum, qui expoſuerũt, nullum habet ſtabilitatis terminum, mutabili voluntatis impietate ægrotãs. Vnde & ego omnem hæreſim & nouitatem abominans, colo ſolam hanc fidẽ, quæ à ſanctis patribus eſt expoſita, quia omnis pietatis noſtræ eſt ſubſidium.

Theodorus epiſcopus Tarſenſis ciuitatis prouinciæ Ciliciæ primæ, dixit: Et fidei, quæ expoſita eſt à ſanctis patribus, qui in Nicæa conuenerunt, & qui pridem in Epheſo congregati ſunt, ſimilia & ego ipſe ſapiẽs permaneo, & eos, qui præter hæc ſapiunt, nõ iudico catholicè ſapere. Baſilius epiſcopus ciuitatis Seleuciæ prouinciæ Iſauriæ, dixit: Et expoſitam fidem à ſanctis patribus, qui in Nicæa conuenerunt, & quæ ſunt lecta ſanctorum patrum dogmata, & quæ pridem in hac ciuitate à ſanctis patribus congregatis ordinata ſunt, eiuſdem ſancti ſpiritus operationis eſſe credo. Et eos, qui præter hæc aut ſapiunt, aut docent, inimicos orthodoxorum eccleſiæ exiſtimo. Stephanus epiſcop' ciuitatis Epheſinæ, dixit: Manifeſta ſunt, quæ à ſanctis patribus ſancita & diffinita ſunt trecentis decẽ & octo, qui in Nicæa ciuitate cõgregati ſunt, & confirmata ſunt à ſancta & vniuerſali ſynodo, collecta in hac Epheſia metropoli. Vnde ſi quis præter ea, quæ ſancita ſunt, docet, anathema ſit, quoniam hæc eſt vera & catholica fides. Vranius epiſcopus ciuitatis Himeriæ prouinciæ Oſroenæ, interpretante ſe Eulogio presbytero Edeſſeno, dixit: In his, quæ expoſita ſunt à ſancto Concilio in Nicæa cõgregato, & ſententia, quæ diffinita eſt in hac metropoli de eadem fide aduerſùs prauaricatores eius, permaneo. Et qui præter hæc auſi fuerint aut dicere, aut inquirere, anathematizo, & alienos eſſe à recta fide diffinio. Theodorus epiſcopus Damaſci, dixit: Qui iſtis, quæ nuper lecta ſunt, non obtemperat, alienus eſt à catholica fide, & dignus anathemate, quod à ſanctis patribus diffinitum eſt. Iulianus epiſcopus tenẽs locum Leonis ſanctiſſimi epiſcopi Romanæ eccleſiæ, interpretante ſe Florentio epiſcopo Lydiæ, dixit: Hæc tenet Apoſtolica ſedes. Stephanus epiſcopus Hierapolitanus, dixit: His & nos conſentimus, & præter hęc neque ſapuimus, neque ſapienus, & vſque ad vltimum ſuſpirium noſtrum hæc ſequemur, & nullis præter hęc conantibus docere permittimus. Meletius epiſcopus Lariſſenę ciuitatis, faciens verbu pro ſanctiſſimo epiſcopo Domno Apamenę ciuitatis ſecundę Syrię, dixit: Semper ab infantia his credidi, & nunc hanc eandem teneo fidem, & amplector eã, quæ nuper nobis lecta eſt, ſanctorum patrum expoſitionem.

Cyrus epiſcopus Aphrodiſię ciuitatis prouincię Carię, dixit: Et ego non ſolùm à puerili ac monachali mea vita, ſed etiam ex paterna doctrina hanc fidem poſſideo. Florentius epiſcopus ciuitatis Lydiæ, dixit: Et ego huic adhęreo fidei, quę nuper lecta eſt, & totùm à ſanctis patribus cũ ſancto ſpiritu diffinita eſt, & tutelam meę ſpei eſſe confiteor, & placent mihi, quę ſancita ſunt. Candidianus epiſcopus ciuitatis Antiochię prouinciæ Piſidię, dixit: Et à pueritia nutritus ſum in catholica fide, & archidiacon' regię ciuitatis fui, & gratia Dei & Chriſti ſine querela hactenùs

tenùs (ſicut arbitror) conuerſatus ſom, & vſque hodiè ſanctorum patrum trecentorum decem & octo qui in Nicæa, & eorum, qui in hac metropoli congregati ſunt, inconcuſſibiles expoſitiones cuſtodio, & vſque io finem hæc eadem & ſapui, & ſapio. Hilarius diaconus Romanę eccleſiæ, interpretante ſe Florenoo epiſcopo Lydienſi dixit: Quæ oupèr lecta ſunt de fide prolata, tam quæ io Nicęa eſt expoſita, quàm à ſancta ſynodo, quæ in Epheſia ciuitate à ſanctis patribus confirmata eſt, Apoſtolica ſedes & docet, & veneratur. Hæc ergò ſcio ſanctorum patrum conſonare dogmatibus, hæc & proprijs, ô vos ſanctiſſimi, literis, quas ad vos deſtinauit, Apoſtolica ſedes inſeruit. Quas ſi iuſſeritis recitari, cognoſcetis conſonas eſſe veritati. Baſilius epiſcopus Traianopolitanos, dixit: Et mea paruitas io hac ſancta fide nutrita eſt, & in ipſa oro vitam finire. Polychronius epiſcopus Aotipatridis ciuitatis, dixit: Diuinas & veras conſtitutiones ſanctorum patrum, & tenemus gratia Dei apud noſmetipſos, & in hac nos fide ſemper cuſtodiri oramus. Sancta ſynodus dixit: Omnes eiuſdem ſumus voluntatis & fidei. Dioſcorus epiſcopus Alexandriæ, dixit: Quoniam ſancta & magna ſynodus, quæ iamdudùm in Nicæa congregata eſt per voluntatem DEI, rectam noſtram &. immaculatam fidem expoſuit, quàm & oupèr hic congregata ſancta ſynodus confirmauit, & hanc ſolam teneri, & in Eccleſia tradi diffiniuit, ordinans & hoc, quatenùs nulli liceat alteram fidem præter hanc vel exponere vel inquirere, vel innouare, aut penitùs commonere de noſtra venerabili religione: eos autem, qui præter hæc tentant aut ſapere aut quærere, ant componere, aut omninò qoæ ordinata ſnnt, retractare, certis ſubiecit damnationibus, ità vt ſi epiſcopi ſint, alieni ſint ab epiſcopatu, & clerici à clericatu: ſi verò laici, priuentur communione. Hæc nanque ex nupèr lectis monimentis didicimus. Apparent verò, ſicut omnis veſtra ſancta & vniuerſalis ſynodus peruidet, omnia penè renouantes & immutantes, Flauianus eccleſiæ qoondàm Conſtantinopolitanæ vrbis epiſcopus, & Euſebius Dorylei, & ſcandali & conturbationis facti occaſio ſanctiſſimis eccleſijs, & vbiquè catholicis populis, certũ eſt, hos ex ſemetipſis ſynodicis olim a ſanctis patribus diffinitis damnationibus ſubiacere. Vndè & nos, quæ eorum ſunt confirmantes, memoratos, id eſt, Flauianum & Euſebium, ab omni ſacerdotali & epiſcopali dignitate eſſe iodicauimus alienos. Confiteatur vero & vnuſquiſque religioſiſſimorum epiſcoporum ſuam propriam volontatem, & maniſeſtam hanc faciat ſub fide monimentorum. Vnuerſa autem, quæ acta ſunt hodiè, inooteſcaot pijſſimis & Chriſtianiſſimis Imperatoribus. Flauianus dixit: Appello à te.

Hilarius diaconus Romanæ Eccleſiæ, dixit: Contradicitur. Et cùm legerentur.

CHALCEDONA ACTA. Orientales, & qui cum ipſis, reuerendiſſimi epiſcopi clamauerunt: Anathema Dioſcoro. Hac hora damoauit, hac hora damnetur. Sancte domine, tu illum vindica. Domine domine, tu illom vindica: Catholice Imperator, tu illum vindica. Leoni multos annos. Patriarchæ multos annos. Conſtantinus deuooſſimus ſecretarius ſacri conſiſtorij, recitauit:

EPHASI ACTA. Iuuenalis Epiſcopus Hieroſolymitanus dixit: Seſe alienos à ſacerdotio & gradu epiſcopali monſtrauerũt Flauianus & Euſebius qoi conati ſunt addere & minuere aliquid de ſancta fide, quæ io Nicæa à ſancto concilio expoſita eſt, quam & confirmauit ſancta & vniuerſalis ſyoodus, in hac Epheſia ciuitate pridèm collecta. Quapropter iuſtum eſt, eos, qui audent addere aliquid fidei, aut minuere, alienos eſſe à ſacerdotio, & maximè, qui tantam feceruot confuſionem. Vndè & ego conſona decerno io ſancta & vniuerſali ſyoodo, & ſanctiſſimo archiepiſcopo Dioſcoro, alienans eos ab epiſcopatus dignitate. Dominus Epiſcopus Antiochiæ, dixit: Conſors ſum & ego ſanctæ veſtræ ſynodo, oamnanti Flauianum & Euſebium, tanquàm non permanentęs ſancto Nicæno concilio, & quod pridèm hic congregatum eſt. Et conſeutio in eos à vobis prolatæ iuſtæ ſententiæ,

Thalaſſius epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ, dixit: Quotquot præter conſtituoones patrum, quas de fide decreueruot, agere conantur, ſibimet inducunt correptiones canonicas. Vndè Flauianus & Euſebius, qui traoſgreſſi ſunt conſtituta, quæ in Nicęa & in Epheſo à ſanctis patribus expoſita ſunt, ſecundùm decretum veſtræ religioſitatis & noſtrum, epiſcopali gradu priuati ſunt.

Euſebius epiſcopus Ancyræ Galatiæ, dixit: Mihi quidem amabilis eſt ſemper miſericordia. Sed quoniam religionis ratio mouet ſanctos patres ad prolatam iuſto iudicio ſententiam aduersùs Flauianum & Euſebium, & ego conſentio.

Stephanus epiſcopos Epheſię ciuitatis, dixit: Iuſta eſt, quæ eſt prolata ſententia contra Flauianum quoodàm epiſcopum & Euſebium. Vodè conſenoo vtrorunque depoſitiooi, & ſubſcribo.

Cyrus epiſcopus Aphrodiſiadæ ciuitatis, dixit: Nemo ità inſipiens, aut DEO inimicus exiſtit, qui diffinitionibns & ſentenòjs patrum audeat contraire. Vndè & ego concos pręcedentibus ſeotentijs ſanctorum patrum factus ſum in damoatione Flauiani & Euſebij quondàm epiſcoporum.

Eraſiſtratus epiſcopus Corinthi Helladis, dixit: Pręſens, & cognoſcẽs ab his, quæ lecta

ſunt, non conſona ſapere Catholicæ fidei Flauianum & Euſebium, neque obtemperare. Niceno ſancto concilio, necnon & Epheſio, quod paulò antè eſt collectum, & ego cõſentio ſanctis patribus, & alienos hos omni epiſcopali dignitate eſſe exiſtimo, id eſt, Flauianum & Euſebium.

Quintilius epiſcopus Heracleæ, vicarius Anaſtaſij reuerendiſſimi epiſcopi Theſſalonicenſis, dixit: Quæ paulò ante in hac ciuitate collecta eſt ſancta & magna ſynodus, in damnationem impij Neſtorij diffiniuit, nulli licere alteram quandoquè proferre fidem, quàm quæ in Nicęa expoſita eſt à ſanctis trecentis decem & octo patribus.

Sequens igitur & egoipſe illam diffinitionem, omnes quidem, qui permanent in prædicta fide, catholicos eſſe iudico: Hos verò, qui aliquid peruerterunt, anathematizo, & alienos eſſe catholicæ fidei decerno.

Meletius epiſcopus Lariſſenæ ciuitatis, & agens vices Domini reuerendiſſimi epiſcopi Apamenæ eccleſiæ, dixit: Conſentio & ego veſtræ ſanctitati, quæ iuſta & legitima eſt in depoſitione Flauiani & Euſebij quondàm epiſcoporum, quoniam demonſtrati ſunt præuaricari conſtituta, quæ tradita ſunt à ſanctis & magnis concilijs, quæ in Nicęa & in Epheſo congregata ſunt, & alienos eos eſſe epiſcopali dignitate vnà vobiſcum exiſtimo.

Diogenes epiſcopus Cyzicenæ ciuitatis, dixit: Hæc eadem & ego conſentio ſanctis noſtris patribus in ijs, quę aduersùs Flauianum & Euſebium ordinata ſunt, alienans eos ab epiſcopali dignitate.

Ioannes epiſcopos Sebaſtiæ primæ Armeniæ, dixit: Omnis innouatio, quæ contra iuſtitiam ab aliquibus cõmittitur, ſuper ſe trahit regularem ſententiam. Quoniam igitur & Flauianus & Euſebius conuicti ſunt præuaricari, & innouationem feciſſe in ea fide, quæ à ſanctis patribus apud Nicęam conſtituta eſt, & apud Epheſum confirmata, iuſto iudicio ſacerdotio priuati ſunt, ſecũdùm formam reuerendiſſimi & ſanctiſſimi Alexandrini archiepiſcopi, & ſancti & vniuerſalis concilij, & ego eiſdem conſentio.

Baſilius epiſcopus Seleuciæ Iſauriæ, dixit: Sequor ea, quæ à ſanctitate veſtra aduerſùs Flauianum & Euſebium quondàm epiſcopos ordinata ſunt, & cõſentio omnibus diffinitis à veſtra beatitudine. Etenim ipſi ſequuti eſtis ea, quæ pridèm ſancti patres ſanxerũt, & iuſſerunt aduersùs præuaricatores fidei, ſi quidem ſacerdotes ſunt, alienos eſſe à ſacerdotio ſi verò laici ſint, hos fieri ſub anathemate.

Theodorus epiſcopus Tarſeñ. ciuitatis, dixit: Prolatæ aduersùs Flauianum & Euſebium ſententiæ à ſancta ſynodo, ſicut iuſtæ & canonicè promulgatæ, & ego conſentio.

Romanus epiſcopus Myreñ. ciuitatis prouinciæ Lyciæ, dixit: Et ego concors ſum ijs, quæ a ſanctis patribus ſancita ſunt aduersùs Flauianum & Euſebium, iuſtè aduersùs eos prolatæ ſententiæ.

Photius epiſcopus Tyri ciuitatis, dixit: Conſona & mea profitetur paruitas ſententiæ ſancti huius & vniuerſalis concilij, alienos facienti Flauianum & peſſimum Euſebium à ſacerdotio, tanquàm contraria ſapientes ſancto Nicęno concilio, & quod paulò antè in hac ſplendida Epheſina metropoli congregatum eſt.

Iulianus epiſcopus Tabiæ ciuitatis, dixit: Doleo quidem, ad hanc triſtem vocem veniens. Talis enim prudentium lex eſt. Sed quoniam pro pietatis aſſertione magni vniuerſalis concilij præſules, Flauianum & Euſebium diffinitioni patrum ſubiecerunt, his quæ legitimè facta ſunt, conſentio.

Florentius epiſcopus Lyddeñ. ciuitatis, dixit: Quoniam hoc ſanctæ & magnæ ſynodo placuit, eos, qui diuinas leges præuaricantur, ex eius ſancto ore damnari, aduersùs Flauianum & Euſebium quondàm epiſcopos, ſimilia & ego veſtræ ſanctitati decerno.

Marinianus epiſcopus Synnadenſis, dixit: Sequor in omnibus, quæ ſunt ordinata à ſancta ſynodo, quæ & meam ſuperemiment paruitatem, aduersùs Flauianum & valdè peſſimum Euſebium. Et conſentio eorum damnationi.

Muſonius epiſcopus Nyſenæ ciuitatis, dixit: Quoniam ſpernere reperti ſunt ſanctam ſynodum, ante hoc in Epheſia metropoli congregatam, Flauianus & Euſebius quondàm epiſcopi, ideò & ego in regulari eorum facta damnatione conſentio.

Conſtantinus epiſcopus Boſtrenę ciuitatis, dixit: Conſentio & ego iuſtę depoſitioni, quę aduersùm Flauianum & Euſebium quondàm epiſcopos à ſancta ſynodo prolata eſt, & concors ſum ſententię, benè ab ipſa diffinitę.

Srephanus epiſcopus Hierapolitanę ciuitatis, dixit: Sequor & ego à veſtra ſanctitate aduersùs Flauianum & Euſebium quondàm epiſcopos prolatam ſententiam, tanquàm pręuaricantes ſanctos canones, qui in Nicęa, & hic pridèm conſtituti ſunt, & alienos eos eſſe conſequenter veſtrę diffinitioni conſentio.

Atticus Epiſcopus Nicopolitanę ciuitatis veteris Epiri, dixit: Sequor & ego, quę à ſanctis patribus diffinita ſunt in ſententia, quę aduersùs Flauianum & Euſebium prolata eſt, alienans eos, ſicut iudicauit ſanctorum ſententia ab epiſcopatus dignitate.

Euſtathius epiſcopus Beryti, dixit: Manifeſta omnibus facta eſt forma diffinita à noſtris ſanctis patribus, qui hic pridèm ex iuſſione pijſſimorum & Chriſtianiſſimorum noſtrorum Imperatorum congregati ſunt, apertè

iubens

iubens eos, qui conantur aliquid inquirere aut ſcrutari, aut addere fidei ſanctorum patrum, qui in Nicęa conuenerunt, & hos proprio gradu priuari. Flauianus ergò quondàm Conſtantinopolitanus epiſcopus, & Euſebius olìm Dorylei præſulatum habens, contraria his ſapientes, ſeipſos illi omninò terribili ſubiecerunt ſententiæ.

Nunechius epiſcopus Laodicee Trimitariæ, dixit: Conſentiu & ego ipſe prolatæ ſententiæ à ſanctis patribus aduerſùs Flauianũ & Euſebium quondàm epiſcopos.

Olympius epiſcopus Conſtantiæ ciuitatis Cypri inſulæ, dixit: Concora & ego ſum veſtro ſancto & glorioſo concilio, damnanti Flauianum & Euſebium tanquàm præuaricatores eorum, quæ placita ſont io ſancta Nicęna ſynodo, & in ea, quæ hic ſub ter beatò & ſanctæ memoriæ patre noſtro & epiſcopo Cyrillo congregata eſt, & conſentio iuſtè diffinitis à veſtro magno & ſancto concilio.

Ioannes epiſcopus inſulæ Rhodi, dixit: Conſentio & ego ipſe his, quæ diffinita ſunt à ſancta & magna veſtra ſynodo in alienatione Flauiani & Euſebij, eo quòd præuaricati ſunt, quę in ſancta & magna Nicęna ſynodo diffinita ſunt, & quæ ſub reuerendo & ſanctæ memoriæ patre noſtro & epiſcopo Cyrillo io hac Epheſia metropoli ordinata ſunt.

Candidianus epiſcopus ciuitatis Antiochiæ prouinciæ Piſidiæ, dixit: Omnibus regulariter ordinatis ab omni ſancta ſynodo ſanctorum patrum aduerſùs Flauianũ & Euſebium & ego conſentio.

Stephanus epiſcopus Anazarbenæ ciuitatis, dixit: Conſentio & ego iuſtè prolatæ ſententiæ à veſtra ſanctitate aduerſùs Flauianum & Euſebium quondàm epiſcopos, & alienos eos decæterò exiſtimo ab huiuſmodi dignitate, eo quòd pręuaricati ſunt prolata ſtatuta à ſancta & magna in Nicęa congregata ſynodo, necnon & quæ conſequenter in hac ciuitate collecta eſt.

Gerontius epiſcopus Seleucię Syrię, dixit: Et ego ipſe conſentiu ſancto veſtru concilio, & alienos decerno Flauianum & Euſebium ab epiſcopatus dignitate, tanquàm pręuaricatores eorum, quę ſancita ſunt à ſanctis patribus, qui io Nicęa, & qui in Epheſia ciuitate collecti ſunt.

Rufinus epiſcopus Samoſatenę ciuitatis, dixit: Conſentio omnibus, quę iuſtè prulata ſunt aduerſùs Flauianum & Euſebium quondam epiſcopos, & alienos eſſe exiſtimo à ſacerdotij dignitate, tanquàm pręuaricatores eorum, quę à ſanctis patribus ſtatuta ſunt Nicęa & Epheſi congregatis.

Indimus epiſcopus Irenupolitanæ ciuitatis, dixit: Iuſte promulgato iudicio à veſtra ſanctitate in damnatione Flauiani & Euſebij quondàm epiſcoporum, qui pręuaricati ſunt prolata ſtatuta a ſancta & magna ſynodo ſanctorum patrum, qui in Nicęa ciuitate collecti ſunt, necnon etiam qui pauloantè in hac Epheſia ciuitate, conſentio, & alienos eos decæterò ab epiſcopali dignitate exiſtimo.

Timotheus epiſcopus Balaneeñ, dixit. Cõſentio & ego prolatæ iuſtæ ſententiæ a veſtra ſancta ſynodo in damnationem Flauiani & Euſebij quondam epiſcoporum, in quibus tranſgredi auſi ſunt ea, quæ placita ſunt ſynodo, quæ io Nicęa ciuitate, & quæ nupèr in Epheſo collecta eſt.

Theodoſius epiſcopus Canotlię ciuitatis, dixit: Permaneo in omnibus diffinitis a ſancta ſynodo de Flauiano & Euſebio quõdam epiſcopis, & alienos eos exiſtimo ab epiſcopatus dignitate, tanquam præuaricatores ſtatutorum patrum, qui in Nicęa, & qui in Epheſo conuenerunt.

Seleucus epiſcopus Amaſiæ, dixit: His quę legitimè & regulariter de Flauiano & Euſebio à ſancta ſynodo definita ſunt, & ego ipſe concors efficior, & conſentio alienos eos ab omni ſacerdotali miniſterio.

Petrus epiſcopus Gaugrenæ ciuitatis, dixit: Et ego concurs ſum ſententiæ ſanctorum patrum in damnatione Flauiani & Euſebij.

Eutychius epiſcopus Adrianupolis veteris Epiri, dixit ſimiliter.

Ab hoc ſigno vſq; ad ſignum quod paulò pòſt ſequitur, quę ſunt intermedia, nõ habentur in aliquibus exemplaribus.

Claudius epiſcopus ciuitatis Anchiaxi veteris Epiri, dixit ſimiliter.

Simeon epiſcopus * Amydæ, dixit ſimiliter.

Helias epiſcopus Adrianupolitanus, dixit ſimiliter.

Lucas epiſcopus Dyrrhachenæ ciuitatis, dixit ſimiliter.

Baſilius epiſcopus Traianupolitanus Rhodopenæ prouinciæ, dixit: Sententię huius magnæ & ſanctæ ſynodi, & mea conſentit paruitas aduerſùs Flauianum & Euſebium.

Docimaſius epiſcopus Maroneæ, dixit: Prolatæ ſententię à ſancta & magna ſynodo aduerſùs Flauianum & Euſebium, conſentit & mea humilitas.

Alexander epiſcopus ciuitatis Sebaſtiæ, dixit: Quæ prolata eſt ſententia à ſanctis patribus aduerſùs Flauianum & Euſebium, & ego ſimiliter conſentio.

Vranius epiſcopus Himerorum ciuitatis prouinciæ Oſroenæ, interpretante ſe Eulogio presbytero Edeſſeno, dixit: Quotquot auſi ſunt pręuaricari ſententiam ſanctorum patrum, qui in Nicæa, & qui in Epheſo conuenerunt, hi non ſolùm ab eccleſiaſtica dignitate debent expelli, verùm etiam gladio ſubmitti. Oportebat enim, videntes eos, qui ante ſe fuerunt, quali ſubiacuerunt pœnæ, recedere ab huiuſmodi conatibus. Quoniam igitur Flauianus & Euſebius præuaricatores eorum extiterunt, hos & ego alienos ab epiſcopatùs dignitate, &

dignos multis milliſ[illegible] eſſe diffinio.

[illegible]thanatius epiſcopus Opuntenę ciuitatis, dixit: Et ego concors effectus prolatę ſententiæ à ſancta ſynodo in damnatione Flauiani & Euſebij, eadem profiteor.

Theodorus epiſcopus Claudiopolitanus, dixit: Conſentio his, quæ à ſancta ſynodo iudicata ſunt in damnatione Flauiani & Euſebij, ut qui non permanſerunt in regulis trecentorum decem & octo patrum, & ſtatutis ſancti concilij, quod dudùm in hac Epheſia ciuitate collectum eſt, & ſimilia decerno eorum, quæ iuſtè à veſtra ſancta ſynodo dicta ſunt.

Leontius epiſcopus Aſcalonenſis, dixit: Conſentio omnibus, quæ à ſanctis patribus aduersùs Flauianum & Euſebium decreta ſunt, quatenùs alieni ſint ab omni ſacerdotali dignitate.

Photinus epiſcopus * Lyddæ, dixit: Rectè & iuſtè, quod hic pridèm conuenit ſanctum cõcilium, definiuit nihil ab aliquo mutilari eorum, quæ in Nicæa, vel in eo ordinata ſunt. Propter quod conſentio his, quæ nũc à ſanctis patribus ſtatuta ſunt, & alieno ab epiſcopatùs gradu Flauianum & Euſebium, qui auſi ſunt præuaricari ea, quę in ſancta ordinata ſunt ſynodo.

* Lyde

Anaſtaſius epiſcopus * Areopolitanorum, dixit: Audiens cognitionem, quæ inter reuerend. presbyterum & archimandritam Eutychen, & Euſebium & Flauianum habita eſt, & ex prolatis monimentis & porrectis libellis reprehendens eorum perfidiam, concors effectus & ego ſanctis patribus, alienos eos fe[illegible] ab omni ſacerdotali dignitate, id eſt, Flauianum & Euſebium.

* Aureliopolitanorũ

Theodulus epiſcopus Amathuntenæ ciuitatis, dixit: Flauianus & Euſebius, qui ſanctorum patrum, qui in Nicæa, & qui in hac pridèm ciuitate collecti ſunt, definitiones non cuſtodiêrunt, & à ſanctis patribus damnati ſunt, etiàm alieni ab epiſcopali dignitate facti ſunt. Sequor enim ea, quæ à ſanctis patribus decreta ſunt.

Paulus epiſcopus Maiumenæ ciuitatis, dixit: Flauianum & Euſebium, qui ſanctorum patrum, qui in Nicęa, & qui pridèm in Epheſo conuenerunt ſtatuta præuaricati ſunt, & propter hoc damnati ſunt à nũc collecta ſancta ſynodo, decreui & ego alienos eſſe ab epiſcopali dignitate.

Zoſimus epiſcopus Minoidæ ciuitatis, dixit: Flauianus & Euſebius, quoniã in ſanctorum patrum, eorum qui in Nicæa, & qui in Epheſo conuenerunt, diffinitionibus minime permanſerunt, & præuaricati ſunt, & mutilarunt, & propter hoc damnati ſunt ſententia huius prætenus ſanctę ſynodi, & à me epiſcopali priuati dignitata.

Epiphanius epiſcopus Pergenæ ciuitatis, dixit: Execrabile quidem erat hoc mihi, lachrymans verò anima, concors & ego efficior in damnatione Flauiani quondàm Conſtantinopolitani epiſcopi, & Euſebij qui olim Doryl[illegible]æ ciuitatis tenuit præſulatum.

Baruchius epiſcopus * Sozuſenæ ciuitatis, dixit: Cuſtodes fidei ſacerdotes ſemper ſpiritusſanctus producit. Qui ergò contraria committunt, quàm peragere debuerunt, damnandi ſunt. Inter quos Flauianus, necnon & Euſebius, canonicis expoſitionibus ſanctorum patrum, qui in Nicęa, & qui in Epheſo cõuenerunt, audacter rebelles inuenti, epiſcopatûs decidant gradu, propriæ temeritatis iuſtum luentes iudicium.

* Orusena

Heraclius epiſcopus Azoti ciuitatis, dixit: Eos, qui conturbare conãtur & mutilare ſemper, & quæ à ſanctis patribus benè ſtatuta ſunt, ſancta hæc & magna ſynodus benè fecit * abſcindere Flauianum & Euſebium ab omni ſacerdotali miniſterio. Vndè & ego iuſtè diffinita ſequens, conſentio.

Ioannes epiſcopus Tiberiadis, dixit: Iuſta eſt & legitima, quæ aduersùs Flauianũ & Euſebium à ſancta ſynodo eſt prolata ſententia. Vndè & ego hęc eadem profiteor.

Muſonius epiſcopus Zoarenſis, dixit: Nõ aduerſantur hominibus, ſed Deo, qui, quę à trecentis decem & octo ſanctis patribus in Nicęa, à ſanctoſpiritu congregatis, & poſt ipſos itenùm in hac magna Epheſia metropoli ſancita ſunt, exiſtunt contraria. Vndè Flauianus & Euſebius contraria ſanctoſpiritui loquentes & peragentes, epiſcopatûs vtrique decidere gradu, ſibimetipſis cauſam ruinę, non nobis, qui ab eorum impietate receſſimus, ſcribentes.

Dionyſius * Sycamazonenſis epiſcopus, dixit: Iuſta & Deo amabilia, à patribus diffinita ſunt aduersùs Flauianum & Euſebium quondàm epiſcopos, qui rectè de fide non ſapuerunt. Vndè & ego hęc eadem decerno, quæ & ſancta ſynodus.

* Sycacinonẽ. vel Sycaminẽ.

Caiumas Epiſcopus * Phaneenſis, dixit: Et ego iuſta reperiens, quę à ſanctis patribus aduersùs Flauianum & Euſebium quondàm Epiſcopos decreta ſunt, abſcidi eos à ſacerdotio, conſentientes ſanctæ ſynodo.

* Phœnicẽ.

Aethericus epiſcopus Smyrnenſis, dixit: Nullus audet contraire ſtatutis ſanctorum & magnorum conciliorum, quæ diuinitùs definiêrunt, eos, qui præuaricati ſunt catholicam religionem, regulari reprahenſioni ſubiacere. Vndè * ego concors ſententiæ veſtræ ſanctitatis factus, Flauianum & Euſebium quondàm epiſcopos, ſacerdotali nudaui dignitate.

* & ego

Conſtantius Epiſcopus Sebaſtæ ciuitatis, dixit: Flauianus & Euſebius, quia ad acerbiſſimum bellum, eorum quæ in Nicęa olìm, & poſtmodùm in Epheſo de fide ſunt regulariter expoſita, ſeipſos armauerunt, epiſcopali decidant gradu, per propriam ruinam vniuerſum orbem ab ſcandalo, quod operati ſunt, liberantes.

Zebennus

Digitized by Google

Zebennus epiſcopus Pellenſis, dixit: Deo amabilia & valia à ſanctis patribus decreta ſunt aduersùs Flauianum & Euſebium, qui non ſequuti ſunt ſanctum & vniuerſale Nicenum concilium, & quæ in hac Epheſia ciuitate aduersùs temeratores eccleſiaſticorum terminorum confirmata ſunt. Vndè & ego concors ſententiæ effectus, alienos feci ab omni ſacerdotali dignitate Flauianum & Euſebium.

Alypius epiſcopus Bacharenſis, dixit: Præſens & audiens examinata cognitione, quæ inter reuerendiſſimum presbyterum & archimandritam Eutychen, interque Flauianum & Euſebium facta eſt, & ego cognoſcens, & ex relectis nobis monimentis & porrectis libellis eſſe reprehenſibiles eoſdem Flauianũ & Euſebium, & reos perfidiæ apparuiſſe, cũcors effectus ſanctiſſimis patribus, alienos eos feci, id eſt, Flauianum & Euſebium, à ſacerdotali dignitate.

Polychronius epiſcopus ciuitatis Antipatridis, dixit: Secundùm ſententiam ſanctorum patrum, quæ aduersùs Flauianum & Euſebium prolata eſt, vt extranei ſint à ſacerdotio & dignitate epiſcopatus, & ego conſentio.

Pancratius epiſcopus Libyadis ciuitatis, dixit: Flauianus & Euſebius, epiſcopatus ruina ſui orbe ab ſcandalis liberato, docent omnes oportere perſeuerare in regulis, quæ à ſanctis patribus in Nicea & in Epheſo promulgata ſunt, & non ſe amare ad manifeſtiſſimum prælium, quemadmodùm hi.

* Auxolaus epiſcopus gentis Sarracenorum fœderatorum, dixit: Iuſtum eſt, ea quæ à ſanctis patribus diffinita ſunt, ſequi. Vndè & ego conſentio prolatis diffinitionibus adsùs Flauianum & Euſebium quondàm epiſcopos. *Auxilaus

Domninus epiſcopus Plateæ ciuitatis, dixit: Cùm manifeſta ſit interloquutio ſanctorum patrum, & prolata diffinitio aduersùs Flauianum & Euſebium, & ego concors effectus ſententiæ, hæc eadem profiteor.

Theodoſius epiſcopus Maſtaurenſis, dixit: Iuſto conſiſtente decreto ſanctorum patrum in damnatione Flauiani & Euſebij, & ego cõcors ſententiæ factus ſum.

Cyriacus epiſcopus * Eglenſis, dixit: Etſi præter noſtras orationes factum eſt, non obedire Flauianum & Euſebium regulari expoſitioni ſanctorum patrum apud Niceam prolatæ, & in hac Epheſia metropoli confirmatæ, & propter hoc iuſta aduersùs eos à ſancta ſynodo eſt prolata ſententia, cui & ego concors effectus ſum, in damnatione memoratorum. *Aegeeſi

Flauianus epiſcopus Adramytenæ ciuitatis, dixit: Et ego conſentio diffinitioni, quæ à ſanctis pontificibus prolata eſt Dioſcoro, Iuuenali, Domno, & Stephano, & Thalaſſio, & ab omni ſimul collecto vnà cum ipſis ſancto concilio, Flauiani & Euſebij cauſa, & alienos iſtos iudico ab omni ſimul ſacerdotio.

Cyriacus epiſcopus Lebedenſis, dixit: Concors & ego factus ſum ſanctorum patrum decreto. Vndè conſentio in damnationem Flauiani & Euſebij, qui veritatem contempſerunt.

Leontius epiſcopus Magneſiæ Mæandri ciuitatis, dixit: Non optabam quidem, neq; ea, quæ aduersùs ſanctiſſ. & reuerend. presbyterum & archimandritam Eutychen audacter commiſſa ſunt, fieri: neq; Flauianum & Euſebium quondàm epiſcopos, extrà catholicam fidem conuinci ſapere: ſed quoniam quæ facta ſunt, regulari integritate calcata ſunt, prædictus quidem religioſiſſimus archimandrita iuſtam promeruit ab hoc ſancto & vniuerſali concilio clementiam, recipiens & gradum, & communionem, & principatum proprij monaſterij, Flauianus verò & Euſebius ſibimetipſis adſcribant ex propria blaſphemia acquiſitam perditionem. Propter quod & ego conſentio his, quæ aduersùs eos ab omni ac Deo amabili & vniuerſali ſynodo diffinita ſunt.

Eutropius epiſcopus Pergamenſis, dixit: Concors & ego factus ſum ſanctorum patrum ſententiæ, in damnatione Flauiani & Euſebij.

Gennadius epiſcopus * Thien. ciuitatis prouinciæ Achaiæ, dixit: Et ego ſimiliter concor efficior ſanctis patribus, quatenùs alieni ſint Flauianus & Euſebius à participatione ſacerdotalis gradus. *Dieñ

Olympius epiſcopus * Euazonenſis, dixit: Secundùm præcedentem ſententiam ſanctorum patrum vniuerſalis ſynodi Epheſi congregatæ, decerno & ego, lachrymans multùm apud memetipſum, Flauianum & Euſebium alienos eſſe ab omni ſacerdotali collegio. *Euazoneñ vel Ehagenſi

Maximus epiſcopus Trallenſis, dixit: Conſentio & ego in damnatione Flauiani & Euſebij quondàm epiſcoporum, iuxta terminum à ſanctis patribus datum.

Iulianus epiſcopus Hypepeſi, dixit: Et ego cõcors efficior diffinitioni à ſanctis patribus prolatæ, qui ſecundùm gratiam Dei in Epheſia metropoli collecti ſunt, quatenùs Flauianus & Euſebius alieni ſint ab epiſcopatus dignitate, & non fruantur ſancto & arcano myſterio Domini Chriſti & Dei noſtri, tanquàm contraria ſapientes ſanctæ fidei, quæ expoſita eſt à ſanctis patribus, qui in Nicea ciuitate collecti ſunt, & qui poſtmodùm in Epheſia ciuitate congregati ſunt.

Theopemptus epiſcopus Cabaſſenus, dixit: Graue prælũ quidem, quod à manifeſtiſſimis inimicis eſt: à fictis verò & deceptoribus amicis, durius: nocent .n. per ſimulationes, & q̃ maximè ſimpliciores & à pietate abſtrahunt, & longè ab eccleſiaſticis ſeducunt dogmatibus. Reuerendiſſimus igitur Flauianus

magnæ Conſtantinopolitanæ vrbis quondàm epiſcopus, cōfirmare deſiderans pernecioſi Neſtorij dogmata, per multa oſtenſus eſt hæreticus, necnon & Dorylei ciuitatis malè factus quondàm Euſebius epiſcopus, ſimilis Flauiano ſapiens, deprǽhenſus eſt. Quoniam ergò & ſancta hæc & magna ſynodus, quia non permanſerunt ijdem in ſanctorum patrum doctrinis, iuſtam dānationis aduerſùs eos ſententiam protulit, concors & ego ſum his omnibus, quæ à ſancto concilio ſuper his ſtatuta ſunt, quatenùs manifeſtum ſit alienos eos eſſe ab epiſcopatus dignitate, & omni ſacerdotali miniſterio.

Caloſirius epiſcopus Arſinoēſis, interpretante & Helia diacono ſuo, dixit: Et ego hæc eadem, quæ & præcedētes ſanctiſſimi epiſcopi in damnatione Flauiani & Euſebij quondàm epiſcoporum confiteor. Et conſentio in omnibus, quæ definita ſunt à ſancta ſynodo.

Hephe-ſtien. Matt. 18.a Ioannes epiſcopus Epheſtien. ciuitatis, dixit: Si eum, qui ſcandalizauerit vnum de puſillis reum amariſſimæ pœnæ diuina ſalutaris definiuit ſententia: quid patientur digni ſua impietate, qui omnem ferè orbem terrā in præſenti conturbauerunt, & fiduciam his (qui ſcelerata Neſtorij dogmata colunt, quantùm ad ipſos pertinet) præſtiterunt? Inſupèr etiàm paganis & Iudæis ad deridendum & detrahendum Chriſtianę fidei dederunt licentiam, quaſi vſque in hodiernam diē recta & immaculata noſtra fides ignorata ſit, quæ à ſanctis patribus per ſanctumſpiritum in Nicęa eſt expoſita, conſignata verò paulò antè in hac metropoli, & hoc ſanctiſſimo concedente collegio ſancta & iuſta præcipiente ſententia abſcidit à ſacerdotio eum, qui auſus fuerit nouam aliquam inquiſitionem, aut expoſitionem ſuperintroducere his, quæ pleniſſimè per ſanctumſpiritum (ſicut dixi) ſunt expoſita. Sed hoc quidem iuſtum decretum ſuprà memorati contemnentes, quod ſibi placuit, peregerunt. Occaſio verò fuerat inimicitiarum aduerſùs prędictum presbyterum Eutychen, illa circa catholicam fidem tuitio, quam vſque in finem idem religioſiſſimus vir immutabilem conſeruauit. Et hoc damnationis eius crimen inuentum eſt: abomina-
Rom. 1.c tio eſt enim peccatori Dei cultus. Flauianus igitur & Euſebius decenter ſanctorum patrum noſtrorum ſubiacent ſententiæ à ſancto hoc concilio ſacerdotio expulſi, innouare fidem volentes, & Neſtorij imprudenter dogmatibus congruere, quatenùs deceterò nulla innouatio perpetretur aduerſùs piam & rectam religionem.

Heracleen. Heraclides epiſcopus Heracleapolitanæ ciuitatis, dixit: Secundùm ea, quæ diffinita ſunt à ſancta veſtra ſynodo, concors & ego ſum, & conſentio in damnatione Flauiani & Euſebij quondàm Epiſcoporum.

Libyarchicæ. Iſaac Epiſcopus Elearchienſis ciuitatis, dixit: Hæc eadem & ego profiteor, quemadmodùm & ante me ſanctiſſimi patres & epiſcopi in damnatione Flauiani & Euſebij quondàm epiſcoporum.

Gemellinus epiſcopus Erythrenæ ciuitatis, dixit: Qui ſanctorum patrum doctrinis benè expoſitis & habentibus non obtemperant, ſeipſos eccleſiaſticis ſubijciunt ſententijs. Hoc & in præſenti eſt inuenire: Quoniam ergò aliqua diſplicent ſpiritualibus noſtris patribus, qui venerabilem illum trecentorum decem & octo epiſcoporum numerum complenerunt, & his, qui dudùm in Epheſia metropoli eorum acta confirmauerunt, inquiſitio facta eſt ab Euſebio Dorylæiorum epiſcopo, & Flauiano Conſtantinopolitano iudicante, & acquieſcente retractari aliquid eorum, quæ non continentur in prædictis doctrinis, neceſſarium eſt ſubijcere eos diffinitæ ſententiæ à ſanctis patribus, pridem in Epheſina metropoli hoc approbantibus, & deponendos eſſe, & ab omni eccleſiaſtico agmine effici alienos.

Apollonius epiſcopus Tanitorum, dixit: His quæ à ſanctis patribus eo tempore in Nicęa congregatis, expoſita ſunt pro catholica fide, quæ in Chriſto eſt, & nupèr confirmatis in hac Epheſina metropoli, quia contraria ſapientes & gerentes Euſebius & Flauianus inuenti ſunt & increpationibus quę ibi continentur, ſubiacuerunt, & à ſancta hac & vniuerſali ſynodo ſunt damnati, & alieni ab omni ſacerdotali agmine facti. Ideoq; & ego concordo & conſentio.

Gennadius epiſcopus maioris* Herinopolitanæ ciuitatis, dixit: Hæc eadem & ego quę prędeceſſores mei ſancti patres ſuper damnatione Flauiani & Euſebij quondàm epiſcoporum ſtatuerunt, profiteor, & damnandos hos eſſe decerno. *Irenopolitanæ *Hermopolitanæ

* Chriſtus epiſcopus Babulinus, dixit: Et ego conſentio his, quæ à ſanctis patribus ſuper dānatione Flauiani & Euſebij quondàm epiſcoporum definita ſunt. *Cheſtus

Athanaſius epiſcopus Buſiridis ciuitatis, dixit: Sequens & ego iuſtè promulgatam ſententiam aduerſùs Flauianum & Euſebium, profiteor & conſentio decretis, quæ ſuper* eos definita ſunt. *eis

Photinus epiſcopus Teneytenæ ciuitatis, dixit: Secundùm ea, quæ conſtituta ſunt à ſanctis patribus, & ego decerno, confirmans ab eis factam damnationem Flauiani & Euſebij quondàm epiſcoporum, & conſentio decretis omnibus, quæ contra eos deſixa ſunt.

Theophilus epiſcopus Cleopatridis ciuitatis, dixit: Concordo & conſentio his, quæ ſancta hæc, & vniuerſalis ſynodus diffiniuit aduerſùs Flauianum & Euſebium quondàm epiſcopos, & concors efficior in omnibus quę aduerſùs eos ſtatuta ſunt.

Paſmeius epiſcopus Parali, dixit: Cōcors &

ego officior his, quæ placuerũt ſancto & magno huic concilio ſuper damnatione Flauiani & Euſebij quondàm epiſcoporum.

*Ozuzæ. Soſias epiſcopus * Sozuſæ ciuitatis, dixit: Quæ diffinita ſunt à ſanctis patribus, ſuper damnatione Flauiani & Euſebij quõdàm epiſcoporum, iuſta cognoſcens, his & ego concors efficior.

Theodulus epiſcopus Ticelieñ ciuitatis, dixit: Expediſſet Flauiano & Euſebio quondàm epiſcopis, ſi nati non fuiſſent, ſed mola aſinaria ſuſpendi circa colla eorum, & in mare proijci quoniam ſcandalizauerunt animas ſimplices. Et propter hoc concors efficior in damnatione eorum, tanquàm qui præuaricati ſunt diffinitiones ſanctorum patrum, in Nicęa & in Epheſo ante hoc congregatorum. Matth. 18.

Theodorus epiſcopus Barcenæ ciuitatis, dixit: Hæc eadem & ego habeo dicere, & agere, & ſapere, quæ placuerunt ſancto huic conuentui. Et in his conſentio & concordo ſuper damnatione Flauiani & Euſebij quondàm epiſcoporum.

Rufus epiſcopus Cyreneñ, dixit: Flauianus & Euſebius quondàm epiſcopi, ſibimetipſis cauſa damnationis effecti ſunt, qui ſanctorum patrum dogmata auſi ſunt retractare. Et ego igitur conſentio & concordo in eorum damnatione, quæ à ſancta & magna hac ſynodo promulgata eſt.

Zenon epiſcopus Rhinocoruren ciuitatis, dixit: Licèt ſeuera, & omni triſtitia plena, & amariſſimis lachrymis digna, aduersùs quõdàm epiſcopos à ſancta & magna ſynodo ſententia prolata ſit, veruntamen propter multam iniquitatem & impietatem impij Euſebij, & ſeducti eius inſania & cęcitate Flauiani, ſicut hæc monimentorum lectio manifeſtat, ſequentes compaſſionis & fraternæ charitatis iura, congemiſcentes conſentimus aduersùs eos promulgato iuſto iudicio.

Lucius epiſcopus Zygrenæ ciuitatis, dixit: Flauianum & Euſebium quondam epiſcopos, conuictos in præuaricatione eorum, quæ in Nicęa, & quæ in Epheſo à ſanctis patribus pridem congregatis diffinita ſunt, condemno & ego ſecundùm ſtatuta totius huius ſancti concilij.

Auxontus epiſcopus Sebennitenæ ciuitatis, dixit: Licèt lachrymis digna ſit, quæ aduersùs Flauianum & Euſebium ſententia prolata eſt, (oportet enim nos iuxta compaſſionis legem contriſtari, & repleri mœſtitia) attamen ſequens & ego ſanctum hoc & vniuerſale concilium, conſentio his, quæ aduersùs eos diffinita ſunt.

Iſaac epiſcopus * Tanenæ ciuitatis, dixit: Cõtra ſemetipſos Flauianus & Euſebius quõdam epiſcopi elicuerunt ſententiam, quantum * in geſtis, quæ in Nicęno & in hac ciuitate collecto concilio acta ſunt, intelligitur tantorum congregatorum epiſcoporum, præſente eis & ſancto Spiritu, ex eo quòd præuaricati ſunt ea, quæ illo tpe geſta ſunt. Conſequens ergò, ſm vocem religioſiſſimorum patrum, alienos eos eſſe ab omni ſacerdotali ordine.

Philocalus Epiſcopus Zagyleñ ciuitatis dixit: Rectis ſynodalibus formis, quæ a ſanctis Patribus de catholica fide ſtatuta ſunt, cognouimus ex his, quæ nũc prolata & relecta ſunt, monimentis, Flauianum & Euſebium quondàm Epiſcopos, * retractantes ea, quæ benè ſunt placita a ſanctis Patribus; ideo & ego conſentio in eorum damnationem, ſecũdum ea, quæ ab hac ſancta Synodo ordinata ſunt.

Vide num deſit contradixiſſe: aut reſtitiſſe: aut ſimile aliq.

Eſaias Epiſcopus Herinopolis minoris ciuitatis, dixit: Aduersùs ſeipſos Euſebius & Flauianus, ſecundùm quod ex geſtorum ſerie oſtenditur, protulerunt ſententiam: quia poſt diffinitionem ſanctam & vniuerſalis (id eſt) Nicæni Concilij & Epheſij, alteram fidem exponere auſi ſunt, inferentes ſibimetipſis increpationes, quæ in præcedentibus ſanctis Concilijs diffinitæ ſunt, & præſenti hac ſancta & vniuerſali Synodo eos damnante, ſanctis diffinitionibus eorum concors efficior.

Barſumas presbyter & archimandrita, interpretante Euſebio monacho, dixit: Et ego ſequens ſanctos Patres, qui in Nicæa conuenerunt, & qui in Epheſo priùs, nunc verò veſtram ſanctitatem, Flauianum quondàm Conſtantinopolitanæ ciuitatis Epiſcopum, & Euſebium, damnatos a vobis, condemnabo, ſciens, quæ a veſtra ſanctitate acta ſunt, ſecundùm Dei timorem eſſe confecta.

SVBSCRIPTIONES EPISCOPORVM EPHESINÆ SYNODI SECVNDAE, RECENSITAE IN HAC SYNODO CHALCEDONENSI.

¶Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ, diffiniens ſubſcripſi.

Iuuenalis Epiſcopus Hieroſolymorum, diffiniens, ſubſcripſi.

Domnus Epiſcopus Antiochenæ ciuitatis, diffiniens ſubſcripſi.

Stephanus Epheſi Epiſcopus, diffiniens ſubſcripſi.

Thalaſſius Epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ, diffiniens ſubſcripſi.

Euſebius miſericordia Dei Epiſcopus Metropolis Ancyræ, diffiniens ſubſcripſi.

Ioãnes Epus Sebaſtiæ, diffiniẽs ſubſcripſi.

Cyrus minimus Epiſcopus Aphrodiſiadis Metropolis ſanctæ Dei eccleſiæ, diffiniens ſubſcripſi.

Quintillus Epiſcopus Heracleæ, & agens vices ſanctiſſimi Archiepiſcopi Theſſalonicẽſis Anaſtaſij, diffiniens ſubſcripſi.

Meletius Epiſcopus Lariſſæ, agens vices Domni reuerendiſſimi Epiſcopi Apameæ & pro meipſo, diffiniens ſubſcripſi.

Diogenes

*Phanuſeñ. vel Phaneeñ.

Caiumas epiſcopus ciuitatis * Phœnicenſis, def.ſubſcripſi.per coepiſcopum meum Dionyſium, propterea quòd literas ignorẽ.

Conſtantius epiſcopus Sebaſtiæ, def. ſubſcripſi.

Zebénus epiſcopus Pellenſis ciuitatis, defin.ſubſcripſi.

Alypius epiſcopus Bachateñ.def.ſub.

Polychronius epiſcopus Antipatridæ, defin.ſubſcripſi.

Păcratius epiſcopus Libyadæ,def.ſubſ.

*Auxolaus epiſcopus*Hypopodion gentis Saracenorum fœderatorum,def.ſubſcripſi.

Domninus epiſcopus Plateę,def.ſubſ.

Theodoſius epiſcopus Maſtaurenſis, def. ſubſcripſi.

Cyriacus minimus epiſcopus*Egarę,defin. ſubſcripſi.

Hautatus minimus epiſcopus Adramytenus,def.ſubſcripſi.

Cyriac.reuerendiſſimus epiſcopus Lebedi,def.ſubſcripſi.

Leontius minimus epiſcopus Magneſiæ Męandri,def.ſubſcripſi.

Eutropius epiſcopus Pergami, def.ſubſ.

Gennadius humilis epiſcopus ciuitatis Thieñ.def.ſubſcripſi.

*Boacen.

Olympius minimus epiſcopus ciuitatis * Ebageñ.defin.ſubſcripſi.

Maximus minimus epiſcopus Trallenſis, def.ſubſcripſi.

Iulianus humilis epiſcopus Hypepeñ.def. ſubſcripſi.

Chryſanthus minimus epiſcopus Baloenus,definiens ſubſcripſi.

Polycarpus minimus epiſcopus Gabalenus,definiens ſubſcripſi.

Paulus humilis epiſcopus Tripolis, definiens ſubſcripſi.

Epiphanius humilis epiſcopus Perges Pamphyliæ,definiens ſubſcripſi.

Petrus epiſcopus Cherſonenſis, faciẽs verba & pro Cyriaco epiſcopo Heracleæ Thraciæ,definiens ſubſcripſi.

Olympius epiſcopus Sozopolis prouincię Piſidiæ,definiens ſubſcripſi.

Florentius epiſcopus Lesbos & Tenedi emporij Helleſponti * Edicorum, ſubſcripſi.

Aethericus epiſcopus Smyrnẽſis, definiẽs ſubſcripſi.

Baſſus epiſcopus ciuitatis Chij, definiens ſubſcripſi.

Daniel minimus epiſcopus ciuitatis,quondàm Cadoniæ ſanctæ Dei eccleſiæ, definiens ſubſcripſi.

Symmachus minimus epiſcopus Attaliæ ſanctæ Dei eccleſiæ,def.ſubſcripſi.

Philetus epiſcopus ſanctę Dei eccleſię,quę eſt Hierocepiæ,definiens ſubſcripſi.

Zoſimus epiſcopus Minoidis, definiens ſubſcripſi.

Maras epiſcopus ciuitatis Dionyſiæ, definiens ſubſcripſi.

Eulogius presbyter hortatu Vranij epiſcopus fuit.Himerorũ prouinciæ Syrię Oſroënę ſubſcripſi pro eo,definiente cum ſynodo.

Eraſiſtrat⁹ epiſcopus Corinthi ſanctę Dei eccleſiæ,definiens ſubſcripſi.

Theopemptus epiſcopus, Cabaſſenę ciuitatis,definiens ſubſcripſi.

Caloſirius epiſcopus Arſinoenſis ciuitatis definiens ſubſcripſi, per Heliam primũ diaconum meum.

Ioannes epiſcopus ciuitatis Hepheſtienſis, definiens ſubſcripſi.

Heraclides epiſcopus Heraclenæ ciuitatis, definiens ſubſcripſi.

Gemellinus epiſcopus Erythręeñ. definiens ſubſcripſi.

Apollonius epiſcopus Taneę ciuitatis, definiens ſubſcripſi.

Gennadius epiſcopus* Herinupolis maioris ciuitatis,definiens ſubſcripſi.

Cyrus epiſcopus ciuitatis Babulinæ, definiens ſubſcripſi.

Athanaſius epiſcopus ciuitatis Buſiridis, definiens ſubſcripſi.

Photinus epiſcopus ciuitatis Tentyrenę, definiens ſubſcripſi.

Theophilus epiſcopus Cleopatridis, definiens ſubſcripſi.

Paſmeius epiſcopus Paralaiorũ ciuitatis, definiens ſubſcripſi.

Soſias epiſcopus * Sozuſę, definiens ſubſ. *Ozusa

Theodorus epiſcopus Ticelieñ. definiens ſubſcripſi.

Theodulus epiſcopus Batcenus, definiens ſubſcripſi.

Rufus eps ciuitatis Cyreneñ. definiẽs ſub.

Zenõ epiſcopus ciuitatis Rhinocorurenſium,definiens ſubſcripſi.

Lucius epiſcopus Zygreñ.definiens ſubſ.

Auxonius epiſcopus Sebennitenſis, definiens ſubſcripſi.

Iſaac epiſcopus ciuitatis Tauanenſium, definiens ſubſcripſi.

Philocalus epiſcopus Zagylenorum, definiens ſubſcripſi.

Eſaias epiſcopus Herinupolis minoris,definiens ſubſcripſi.

Marinian⁹ epiſcopus Gazę,definiens ſub.

Martyrius eps Gortynę Cretę,def.ſubſcri.

Gennadius epiſcopus ciuitatis Gnidi, defin.ſubſcripſi.

Barſumas presbyter & archimãd.def.ſub.

Longinus presbyter agens vices Dorothei reuerend.epiſcopi Neocæſareæ,defi.ſubſcr.

Antemius presbyter, agens vices Patricij epi Tyaneñ.prouinciæ Cappadocię ſecundę, def.ſubſcripſi.

Ariſton presbyter, agens vices Eunomij reuerend. epiſcopi Nicomediæ, definiens ſubſcripſi.

Olympius presbyter, agens vices Calogeri reuerendiſſimi epiſcopi Claudiupolis prouinciæ Ponti,definiens ſubſcripſi.

CHAL-

Digitized by Google

Lib. 2. Eccleſiaſtica hiſtoria Euagrij.

CALCEDONAE ACTA. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: De recta quidem & catholica fide perfectius ſequēti die conuenienti coocilio, diligētiorem examinationem fieri oportere perſpicimus. Quū verò Flauianus religioſæ memoriæ, & Euſebius reuerend. epiſcopus ex geſtorum & cognitionum ſcrutatione, & ipſa voce quorundam, qui tunc ſynodo præfuerunt, confitentium ſe erràſſe, & fruſtrà eos damnâſſe, quia nihil circa fidem monſtraotur errâſſe, oſtenduntur iniuſtè depoſiti, videtur oobis (ſecundùm quòd Deo placitum eſt) iuſtum eſſe (ſi placuerit diuiniſſimo & pijſſimo domino noſtro) eidem pœnę Dioſcorum reoerend. epiſcopom Alexandriç, & Iuuenalem reuerend. epiſcopum Hieroſolymorum, & Thalaſſium reuerend. epiſcopom Cęſareę Cappadociç, & Euſebium reuerèn. epiſcopum Ancyrę, & Euſtathium reuerend. epiſcopum Beryti, & Baſilium reuerend. epiſcopum Seleuciç Iſauriç, qui poteſtatem & principatum tunc ſynodi tenuerunt, ſubiacere, & à ſancto concilio ſecoodùm regulas ab epiſcopali dignitate fieri alienos, omnibus quç acta ſunt, ad ſacrum apicem referendis. Orientales, & qui cum ipſis reuer. epiſcopi clamauerunt: Hoc iuſtum iudicium. Illyriciani reuer. epiſcopi dixerūt: Omnes errauimus, omnes veniá mereamur. Orientales, & qui cum ipſis reuerend. epiſco-
a201C. pi dixerunt: Multos annos ſenatui. Sanctus Deus, ſanctus fortis, ſanctus immortalis, miſerere oobis. Multos annos Imperatoribus. Impius ſemper fugit. Dioſcorum Chriſtus depoſuit. Homicidam Chriſtus depoſuit. Hęc iuſta ſententia. hoc iuſtum cōcilium, hoc ſanctum concilium. Iuſtus ſeoatus, iuſtum concilium, Martyres Deus vindicauit. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Vnuſquiſque reuerend. epiſcoporum pręſentis ſancti concilij, quomodò credit, in ſcriptis ſinè vllo metu, DEI timorem ante oculos ſuos ponens, expooere feſtinet; cognoſcens, quoniam diuiniſſimus & pijſſimus dominus noſter ſecundùm expoſitionem in Nicęa cōgregatorum trecentorum decem & octo ſanctorom patrom epiſcoporum, & ſecundùm expoſitionem, qui poſt eos fueruot, centum quinquaginta, & ſecundùm canonicas epiſtolas & expoſitiones ſanctorum patrum, Gregorii, Baſilij, Hilarij, Athanaſij, Ambroſij, & Cyrilli, duas canooicas epiſtolas in Epheſina prima ſynodo publicatas & confirmatas, credit, nullo modo ab earum fide recedens. Etenim reuerend. archiepiſcopus ſenioris vrbis Romę Leo, aduerſùs Eutychis infidelem & contrariam catholicę religioni emergentem dubitationem, viſus eſt ad reuerendę memoriç Flauianum miſiſſe epiſtolam. Legi, legimus. Aetius archidiaconus regnantis Conſtantinopolitanę nouę Romę, & primicerius notariorum, dixit: Completum eſt.

¶Finis primæ cognitionis Chalcedonenſis Concilij, quæ finita, emendata, & collata eſt anoo Domini * 417. feria 4. Indict. 13. Kalen. Aprilis 12. Ruſticus, per gratiam Dei diaconus ſanctæ Eccleſiæ Romanæ, contuli, annotaui, diſtioxi. *Deo gratias.*

COGNITIO SECVNDA SANCTI Chalcedonenſis Concilij.

CONSVLATV domini noſtri Martiani perpetui Auguſti, & qui fuerit nunciatus, ſub die ſexto Idus Octobris, Chalcedone ſecundùm iuſſiooem diuiniſſimi & pijſſimi domini noſtri Martiani perpetui Auguſti, coouenientibus io ſancta Eccleſia ſanctæ martyris Euphemiæ glorioſiſsimis iudicib9, id eſt, magnificentiſſimo & glorioſiſſimo magiſtro militum, & exconſule ordinario ac patricio Anatolio, & magnificentiſſimo & glorioſiſſimo præfecto ſacrorum prætoriorum Palladio, & magnificentiſſimo & glorioſiſſimo præfecto vrbis Tatiaoo, & magnificentiſſimo & glorioſiſſimo magiſtro ſacrorum officiorum Vincomalo, & magnificentiſſimo & glorioſiſſimo ex magiſtro Martiali, & magnificentiſſimo comite deuotiſſimorum domeſticorum Sporatio, & magnificentiſſimo comite ſacrorum priuatorum Genethlio, inſupèr & glorioſiſſimo & ampliſſimo ſenatu, id eſt, magnificentiſſimo & glorioſiſ. ex præfecto Prætoriorum, & exconſule ordinario ac patricio Florentio, & magnificentiſſimo & glorioſiſsimo exconſule ordinario & patricio Senatore, & magnificentiſsimo & glorioſiſsimo ex magiſtro officiorum, & exconſule ordinario, ac patricio Nomio, & magnificentiſsimo & glorioſiſsimo expræfecto & exconſule ordinario, ac patricio Protogene, & magoificeotiſsimo & glorioſiſsimo expræfecto Zoilo, & magnificentiſſimo & glorioſiſsimo expræfecto vrbis Theodoro, & magnificentiſs. & glorioſiſſ. expræfecto Apollonio, & magnificentiſsimo & glorioſiſſ. expræpoſito ſacri cubiculi Romano, & magnificentiſſ. expræfecto Illyrici Thodoro, & glorioſiſſ. expræfecto prætoriorum Conſtantino, & magnificentiſsimo & glorioſiſsimo expræpoſito Artaxerxe, Conueniente verò & ſancto & vniuerſali Concilio, ſecundùm ſacram ſanctionem in Chalcedonenſi ciuitate congregato, id eſt, Paſchaſino & Lucentio reuerendiſsimis Epiſcopis, & Bonifacio reuerendiſsimo presbytero, agentibus vices ſanctiſsimi & Deo amantiſsimi Archiepiſcopi ſenioris Romæ ſancti Leonis, & Anatolio ſanctiſsimo Archiepiſcopo magni nominis Conſtantinopolitanæ ciuitatis nouę Romæ, & cætero ſancto Cōcilio, & conſedentibus aote cancellos ſanctiſsimi altaris, Magnificentiſsimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Priore conuentu de damnatione ſanctæ memoriæ Flauiani & Euſebij

ſebij reuerendiſſimorum epiſcoporum inquiſitio facta eſt, & omnibus vobis manifeſtum cooſtitutum, quàm iuſtè & ſecundùm cooſequentiam prouenit examinatio. Et oſtenſi ſunt, tuoc crudeliter & non decenter damnati. Quæ oobis igitur viſa ſunt ſuper hoc capitulo fieri oportere, tuoc per interlocutiones vobis manifeſta facta ſunt. Nunc autem hoc quærendum, & ſtudendum & iudicandum eſt, vt vera fides contineatur, pro qua maximè & concilium factum eſt. Scientes igitur quia & Deo rationem reddituri eſtis, tam pro proprijs animabus ſinguli veſtrûm, quàm & pro noſtris omnibus, qui & decori, quæ ad religionem pertioent, rectè deſideramus, & omnē ambiguitatem auferri, ex omnium ſanctorum patrum concordia, & conſenſu, & conſona expoſitione, & doctrina: feſtinate igitur ſinè vllo timore & gratia atque inimicitia fidem puram exponere, ità vt, qui videotur oon eadem cum omoibus ſapere, per veritatis agnitionem ad concordiam reuocentur. Scire enim vos volumus, quia tam diuiniſſimus & pijſſimus orbis terræ dominus, quàm nos, catholicam fidem à ſanctis trecentis decem & octo, & à ſanctis centum quinquaginta, necnon etiàm & à cæteris ſanctiſſimis & glorioſiſſimis patribus traditam, cuſtodimos, & ſecundùm ipſam credimus. Reuerendiſſimi epiſcopi clamauerunt: Expoſitiooem alteram onllus facit, neque tentamus, neque audemus exponere. Docuerunt enim patres, & in ſcriptis cuſtodiuntur, qoæ ab eis ſunt expoſita, & citra ea dicere non poſſumus. Cecropius reuerendiſſimus epiſcopus Sebaſtopolitanos, dixit: Emerſerunt, quæ ad Eutychen pertinebant, & ſuper ijs forma data eſt à ſanctiſſimo archiepiſcopo Romanæ vrbis, & conſtat nobis, & epiſtolæ omnes ſubſcripſimos. Reuerendiſſimi epiſcopi clamaueruot: Iſta omnes dicimus, ſufficiuot, qoæ expoſita ſoot, alteram expoſitionem non licet fieri. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Si placet veſtræ reuerentiæ, ſanctiſſimi patriarchæ ſingularum prouinciarum eligentes ſingulos aut bioos ſuæ propriæ quiſque prouiociæ, in medio tranſeuntes, & communiter de fide tractantes, quæ complacita fuerint, omnibus manifeſta conſtitoantur: quatenùs ſi (ſicut optamus) omnes conſenſerint, ſoluator omnis ambiguitas: ſin verò aliqui contraria (quod non putamus) ſapuerint, ità fiat, vt & eorum voluntates maoiſeſtæ conſtituantur. Reuerendiſſimi epiſcopi clamauerunt: In ſcriptis expoſitionem nou facimus. Regula eſt, quæ prædicat ſufficere, qoæ ſunt expoſita. Regula vult aliam expoſitionem nqo fieri. Ea, quę ſunt patrum, teneantur. Florentius epiſcopos reuerend. Sardæorum, dixit: Quoniam non eſt poſſibile, ſubitò dictare de fide eos, qui docti ſunt ſequi Nicæoam ſanctam ſynodum, & quæ in Epheſo rectè & piè roborata eſt, ſecundùm fidem ſanctorum patrum Cyrilli & Cœleſtini, & epiſtolæ ſaoctiſſimi Leoois, precamur veſtram magnificentiam, præſtari nobis inducias; quatenùs vt decenti tractatu accedere ad veritatis cauſam poſſimus, quanuis in noſtra perſona (qui epiſtolæ ſanctiſſimi Leonis ſubſcripſimus) oon indigeamus correctione. Cecropius reuerend. epiſcopus Sebaſtopolitanæ ciuitatis, dixit: Fides benè diſceptata eſt à trecentis decem & octo ſanctis patribus, & firmata à ſanctis patribus Athanaſio, Cyrillo, Cęleſtioo, Hilario, Baſilio, Gregorio, & ounc iterùm per ſanctiſſimum Leonem. Et precamur, vt ea, quæ ſanctorum patrum trecentorum decem & octo ſunt, & quæ ſanctiſſimi Leonis, recitentur. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixeront: Recitentur, quæ expoſita ſunt à ſanctis trecentis decem & octo patribus in Nicæa congregatis. Eunomius reuerend. epiſcopus Nicomediæ ciuitatis, ex codice recitauit ſymbolum trecentorum decem & octo patrum.

EXPOSITIO FIDEI CONCILII habiti in Nicæa.

CONſolatu Paulini & Iuliani virorum clariſſimorum coſſ. anno poſt Alexandrum ſexcenteſimo triceſimoſexto, menſis (ſecundùm Græcos) Deſij die oonodecmo, quod eſt tertiodecimo Kalen. Iuliarum, in Nicęa metropoli prouinciæ Bithyniæ. Credimus in vnum Deum, patrem omnipotentem, omnium viſibiliom & inuiſibilium creatorem. Et in voum Dominum Ieſum Chriſtum filium Dei, de patre naoim vnigeoitum, hoc eſt, de ſobſtantia patris, Deum ex Deo, lumen ex lumine, Deum verum ex Deo vero, natum, non factum, homouſioo patri, hoc eſt, eiuſdem cum patre ſubſtantię, per qoem omnia facta ſuot, quę io cęlo & quę in terris. Qui propter nos homioes & propter noſtram ſalutem deſcendit, & incarnatus eſt, & inhumanatus, paſſus eſt, & reſurrexit tertia die, & aſſcendit in cœlos, indè veoturus iudicare viuos & mortuos. Et in ſpiritumſanctum. Eos autem, qui dicunt, Erat aliquandò quandò non erat, & antequàm naſceretur, non erat, & quia ex nullis extantibus factus eſt, aut ex alia ſubſiſtentia vel ſubſtantia dicunt eſſe, aut conuertibilem aut mutabilem filium Dei, anathematizat ſancta Eccleſia catholica & Apoſtolica. Reuerendiſſimi epiſcopi clamaueruot: Hęc catholicorum fides. Huic omnes credimos. In hac baptizati ſumus, in hac baptizamus. Beatus Cyrillus ſic docuit. Hęc vera fides, hęc ſancta fides, hęc ſempiterna fides. In hac baptizati ſumus, in hac baptizamus. Omnes ità credimus. Papa Leo ſic credit. Cyrillus ità credit. Papa Leo ità interpretatus eſt. Glorioſiſſimi iudices

dices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Recitentur & quæ à ſanctis centum quinquaginta patribus expoſita ſunt. Aetius reuer. archidiaconus Conſtantinapolitanæ eccleſiæ, ex codice recitauit ſymbolum centum quinquaginta patrum: Sancta fides, quam expoſuerunt ſancti centum quinquaginta patres, cõſona eſt ſanctæ & magnæ ſynodo.

SYMBOLVM SYNODI Conſtantinopolitanæ.

CRedimus in vnum Deum, patrem omnipotentem, factorem cœli & terræ, viſibilium omnium & inuiſibilium. Et in vnum Dominum Ieſum Chriſtum filium Dei vnigenitum, ex patre natum ante omnia ſecula, Deum de Deo, lumen ex lumine, Deum verum ex Deo vero, natum, non factum, homouſion patri, hoc eſt, eiuſdem cum patre ſubſtantiæ, per quem omnia facta ſunt. Qui propter nos homines & noſtram ſalutem deſcendit, & incarnatus eſt de ſpirituſancto & Maria Virgine, humanatus eſt, & crucifixus pro nobis ſub Pontio Pilato, & ſepultus, & tertia die reſurrexit, & aſſcendit in cœlos, & ſedet ad dexteram patris, & iterùm venturus cum gloria iudicare viuos & mortuos, cuius regni non erit finis. Et in ſpiritumſanctum, Dominum & viuificatorem, ex patre procedẽtem, cum patre & filio coadorandum & conglorificandum, qui loquutus eſt per prophetas. *In vnam catholicam & apoſtolicam Eccleſiam. Confitemur vnum baptiſma in remiſſionem peccatorum, & expectamus reſurrectionem mortuorum, & vitam futuri ſeculi, amen. Omnes reueren. epiſcopi clamauerunt: Hæc omnium fides, hæc orthodoxorum fides. Omnes ſic credimus. Aetius reueren. archidiaconus dixit: Eſt & epiſtola ſanctæ & beatæ memoriæ Cyrilli Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondàm epiſcopi, ſcripta ad Neſtorium, quæ ab omnibus ſanctiſſimis epiſcopis priùs in Epheſo in damnationem eiuſdem Neſtorij congregatis & approbata eſt, & ſubſcriptione omnium confirmata. Eſt autem & altera epiſtola eiuſdem ſanctæ memoriæ Cyrilli, ad beatæ memoriæ Ioannem Antiochenæ magnæ ciuitatis quondàm epiſcopum ſcripta, quæ ſimiliter & confirmata eſt, & ſi placuerit, eas recitabo. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Recenſeantur epiſtolæ ſanctæ memoriꝫ Cyrilli. Aetius archidiaconus regiꝫ Conſtantinopolitanꝫ ciuitatis, legit: Reuerendiſſimo & religioſiſſimo conſacerdoti Neſtorio Cyrillus. Obloquuntur &c. *ſuprà actione prima præſentis concilij plenè habita ſub biformi interpretatione.* Similiter idem archidiaconus Aetius recitauit: Domino meo dilectiſſimo fratri & conſacerdoti Ioanni, Cyrillus in Domino ſalutem. Exultent cœli &c. *quæ ſimiliter habita eſt in prima huius concilij actione ſub duplici tranſlatione.* Et cùm legerentur, reuerend. epiſcopi clamauerunt: Omnes ſic credimus. Papa Leo ſic credit. Anathema ei, qui partit, & ei qui diuidit. Hꝫc fides Leonis archiepiſcopi. Leo ſic credit. Leo & Anatolius ità credunt. Omnes ſic credimus. Sicut Cyrillus, ità credimus. Aeterna memoria Cyrilli. Sicut epiſtolꝫ Cyrilli habent, ità ſapimus, ſic credimus, ſic credimus. Leo archiepiſcopus ſic ſapit, ità credit, ità ſcripſit. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Recitetur & epiſtola Deo digniſſimi archiepiſcopi regiꝫ & ſenioris Romꝫ Leonis Beronicianus deuotiſſimus ſecretarius ſacri conſiſtorij, recitauit ex codice porrecto ſibi ab Aetio archidiacono Conſtantinopolitanæ eccleſiꝫ.

EPISTOLA LEONIS PAPÆ Vrbis Romꝫ ſcripta ad Flauianum epiſcopum.

De hæreſi Eutychianorum, ſiue propriè de ipſo Eutyche.

Dilectiſſimo fratri Flauiano Leo.

LEctis dilectionis tuꝫ literis, quas miramur fuiſſe tam ſeras, & geſtorũ epiſcopalium ordine recenſito, tandèm quid apud vos ſcandali contigerit, atq; contra integritatem fidei exortum fuiſſet, agnouimus, & quꝫ priùs videbantur occulta, nũc nobis reſerata. *Et reliqua, Quæ in epiſtola Leonis Papa decima habentur.* Poſt lectionem autem prꝫdictꝫ epiſtolꝫ, reuerend. epiſcopi clamauerunt, Hꝫc patrum fides, hꝫc apoſtolorum fides. Omnes ità credimus. orthodoxi ità credimus. anathema, qui ità non credit. Petrus per Leonem ità loquutus eſt, apoſtoli ità docuerunt. Piè & verè Leo docuit, Cyrillus ità docuit, Cyrilli ꝫterna memoria, Leo & Cyrillus ſimiliter docuerunt, anathema qui ſic non credit. Hꝫc vera fides. Catholici ità ſapimus. Hꝫc patrũ fides. Hꝫc in Epheſo cur lecta non ſunt? Hꝫc Dioſcorus occultauit. Et cùm legeretur pars prædictꝫ epiſtolæ, quæ continet, Et ad reſoluendum conditionis noſtræ debitum, natura inuiolabilis, naturꝫ eſt vnita paſſibili, vt quod noſtris remedijs congruebat, vnus atq; idem mediator Dei & hominum, homo Chriſtus Ieſus, & mori poſſet ex vno, & mori non poſſet ex altero: dubitantibus Illyricianis & Palæſtinis reuerend. epiſcopis, Aetius reuer. archidiac. ſanctꝫ Conſtantinopolitanꝫ eccleſiꝫ ciuitatis, legit Cyrilli ſanctæ memoriæ Alexandrinꝫ magnꝫ ciuitatis quondàm epiſcopi capitulum, ità continens: Quoniam verò iterùm proprium eius corpus gratia Dei (ſicut Hebr. 2. 9
ait Paulus) pro omnibus guſtauit mortem, ideò dicitur ipſe paſſus propter nos mortem, non tanquàm in experimẽtum veniens mortis, quod ad ſuam pertinebat naturam, demẽtiꝫ eſt enim, hoc dicere aut ſapere) ſed quia (ſecũdùm quod nupèr dixi) caro eius guſtauit mortem. Similiter, cùm legeretur ex epi-

ſtola

ſtola pars, quæ continet, Agit enim vtraque forma cum alterius communione, quod proprium eſt, verbo ſcilicet operante, quod verbi eſt: & carne exequẽte, quod carnis eſt: vnũ horum coruſcat miraculis, aliud ſuccumbit iniurijs: dubitantibus Illyricianis & Palæſtinis reuerendiſſ. epiſcopis, Aetius archidiaconus ſanctæ Conſtantinopolitanæ eccleſiæ, legit ſanctæ memoriæ Cyrilli capitulum cõtinens ità: Quædam ſunt voces quàm maximè Deum decentes, quædam verò decentes humanitatem, quædam uerò medium tenentes ordinem, inſinuantes filium Dei, Deum eſſe & hominem ſimul. In eiſdem ſimiliter cũ legeretur ex eadẽ epiſtola pars, quæ ità continet, Quamuis in Domino Ieſu Chriſto Dei & hominis vna perſona ſit, aliud tamen eſt, vndè in vtroque cõmunis eſt cõtumelia, aliud vndè communis eſt gloria: De noſtro enim illi eſt minor patre humanitas, de patre illi eſt æqualis cũ patre diuinitas: dubitãtibus Illyricianis & Palæſtinis reuerend. epiſcopis, Theodoretus reuer. epiſcopus Cyri, dixit: Eſt ſimiliter exemplum beatiſſ. Cyrilli ità habens: Et factum hominem, non mutantem quod proprium eſt. Permanſit enim id quod erat, intelligitur verò omninò & aliud in alio quod habitat, id eſt, diuina natura in humanitate. Magnificentiſſimi Iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Poſt hæc omnia adhuc quis dubitat? Reuerendiſſimi epiſcopi clamauerunt: Nemo dubitat. Atticus reuerendiſſimus epiſcopus Nicopolitanæ ciuitatis, dixit: Quoniam præſtitit magnificentia veſtra ſuarum aurium facilitatẽ cum patientia, precamur (ſi iubetis) īducias dari nobis, vt intra paucos dies tranquilla mente, & non turbato aïo, q̃ Deo placent, à ſanctis patribus ordinẽtur. Qm̃ verò nũc dñi noſtri & ſanctiſſimi patris & archiepiſcopi Leonis, adornãtis apoſtolica ſedẽ, lecta eſt epiſtola, oportet vero & beatæ memoriæ Cyrilli epiſtolam ſcriptam ad Neſtoriũ, (in qua iubet eum conſentire duodecim capitulis) & hanc dari nobis, vt in tempore diſceptationis parati inueniantur. Reuerend. epiſcopi clamauerunt: Si iubetis dari nobis inducias, petim⁹ patres perſcrutari. Magnificentiſſ. Iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Differatur audiẽtia vſq; ad quinque dies, vt inter hos cõueniat veſtra ſanctitas ad ſanctiſſimum Archiepiſcopum Anatolium, & communiter de fide tractetis, vt qui dubitant, doceantur. Omnes reuer. epiſcopi clamauerunt: Nos ità credimus. Omnes ità credimus. Sicut Leo, ità credimus. Noſtrûm nullus dubitat. Nos iam ſubſcripſimus. Magnificẽtiſſimi & glorioſiſſimi Iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Nõ eſt neceſſarium omnes vos conuenire. Sed quia conueniens eſt, dubitantibus perſuadere, reuerẽdiſſimus archiepiſcopus Anatolius eligat de his, qui ſubſcripſerunt, quos putauerit idoneos eſſe ad docendum eos qui dubitant. Reuerendiſſimi epiſcopi clamauerunt: Pro patribus petimus, patres ſynodo reddite, conſentaneos Leoni in ſynodo, patribus in ſynodo. Has voces Imperatori, Has preces catholico, Has preces Auguſtæ. Omnes peccauimus, omnibus indulgeatur. Clerici Conſtantinopolitani clamauerũt: Pauci clamãt, Non tota dicit ſynodus. Orientales, & qui cum ipſis reuerẽd. epiſcopi, clamauerunt: Ægyptium in exilio. Illyriciani, & qui cum ipſis reuerend. epiſcopi, clamauerũt: Peccamus, omnibus miſeremini. Orientales, & qui cum ipſis reuerendi epiſcopi, clamauerunt: Aegyptium in exilio. Illyriciani & qui cum ipſis reuer. epiſcopi, clamauerunt: Oẽs peccauimus, omnium miſeremini. Has voces catholico Imperatori. Eccleſiæ ſcindũtur. Clerici Conſtantinopolitani clamauerunt: Dioſcorum in exilio. Hæreticum in exilio. Dioſcorum Chriſtus damnauit. Illyriciani, & qui cum ipſis reuerend. epiſcopi, clamauerunt: Omnes peccauimus, omnibus indulgete. Dioſcorum in ſynodo, Dioſcorum in eccleſijs. Sub vobis malum non fiat. Sub imperio veſtro malum non fiat. Sub imperio veſtro diſſidium non fiat. Clerici Conſtantinopolitani clamauerunt: Qui communicat Dioſcoro, Iudæus eſt. Orientales, & qui cum ipſis reuerend. epiſcopi, clamauerunt: Aegyptium in exilio. Hæreticum in exilio. Illyriciani, & qui cum ipſis reuerendiſſ. epiſcopi, clamauerunt: Patres in ſynodo. Magnificẽtiſſimi & glorioſiſſimi Iudices, & ampliſſimus ſenatus dixerũt: Quæ interlocuta ſunt, effectui mancipentur.

TERTIA COGNITIO
Concilij Chalcedoneñ.

CONſulatu pijſſimi & Chriſtianiſſ. Imperatoris noſtri Martiani primo, & qui fuerit nunciatus, ſub die tertio Idus Octob. in Chalcedonenſi ciuitate Bithyniæ prouinciæ, ſecũdùm Dei gratiam ex ſanctione pijſſimorum & fideliſſimor. Imperatorum, congregato vniuerſali Concilio, & conſidentibus in ſancta baſilica ſanctæ & bonæ victricis martyris Euphemiæ omnibus ſanctiſſ. & reuerendiſſ. epiſcopis, Aetius archidiaconus regiæ Conſtantinopolitanæ nouæ vrbis Romæ, & primicerius notariorum, dixit: Retinet ueſtra ſanctitas, quoniam pridèm lectis precibus, quæ & piiſſimis & Chriſtianiſſ. Imperatoribus noſtris à religioſiſſ. epiſcopo Dorylitanæ ciuitatis Euſebio, aduerſùs religioſiſſ. epiſcopum Alexandriæ Dioſcorum porrectę ſunt: certa geſta monimentorum ſubſecuta ſunt, præſente hoc ſancto Concilio, & glorioſiſſ. & magnificentiſſ. Iudicibus & ampliſſ. & glorioſiſſ. ſenatu examinantibus inter vtroſque cauſam vſque * profundàſſe ad vltimam veſperam. Quoniã igitur idem re- for. * profunde

ligioſiſſimus epiſcopus Euſebius & nunc alios libellos veſtræ ſanctitati obtulit, aduerſùs memoratum ſanctiſſimum epiſcopum Dioſcorum, hos præ manibus habentes, intimamus ad id faciendum, quod vobis placuerit. Paſchaſinus epiſcopum Lilybæi prouinciæ Siciliæ, agens vices ſanctiſſimi epiſcopi ſenioris vrbis Romæ Leonis, per interpretẽ dixit: Notũ eſt nẽpe huic Deo amabili Concilio, & ad beatum & apoſtolicũ & catholicum Papã Leonẽ ſacras eſſe literas deſtinatas, quatenùs huic ſancto Cõcilio ſe præſentare dignaretur. Sed quoniam neq; antiqua hoc tenuit conſuetudo, neq; generalis temporis neceſſitas permittere videbatur, nr̃am paruitatem huic ſancto Concilio pro ſe p̃ſidere præcepit. Ideoque neceſſarium eſt, hæc quæ in mediũ proferuntur, per noſtram interlocutionem diſceptari. Propter hoc igitur porrectus libellus à religioſiſsimo fratre noſtro & coepiſcopo Euſebio, ſuſceptus à religioſiſsimo archidiacono & primicerio notariorũ, recitet̃. & ſuſcipiens Aetius archidiaconus & primicerius notariorum, recitauit:

Oratio ſeu Epiſtola Euſebij Dorylei contra Dioſcorũ

§ Sanctæ & vniuerſali Synodo, ex ſanctione pijſsimorum Imperatorum noſtrorum congregatæ in Chalcedonenſium ciuitate prouinciæ Bithyniæ, ab Euſebio Doryletanæ ciuitatis epiſcopo, faciente verba tam pro ſe, q̃ etiàm ꝑ ſanctæ memoriæ Flauiano quondàm epiſcopo Conſtantinopolitanæ ciuitatis, & pro catholica fide.] Sciẽtes veſtræ ſanctitatis mores Deo amabiles, & cõtrarios malitiæ, & circa iniqua paſſos iuſtam cõpaſsionem veſtram, multa & dira & contra omnẽ conſequentiam perpeſsi à reuerendiſsimo epiſcopo Dioſcoro Alexandriæ magnæ ciuitatis, adimus veſtram reuerentiam, iuſtitiam impetrare deprecantes, cauſam verò in his contentã. Pridẽ congregata veſtra ſancta ſynodus pariter cũ glorioſiſsimis & excellentiſsimis iudicibus, & ampliſsimo ſenatu in hac ſancta eccleſia, audiuit ex precibus noſtris, quas obtulimus piiſsimis noſtris Imperatoribus aduerſùs Dioſcorũ reuerẽdiſsimũ Alexandriæ magnę ciuitatis epiſcopum, & propoſitum nobis certamen diſcuſsit inter nos, & arguit, q̃ audacter cõmiſſa sũt à Dioſcoro aduerſùs me, & ſanctæ memoriæ Flauianum, & orthodoxam fidẽ. Accuſauimus enim prædictũ Dioſcorum, tanquã conſentaneum Eutychi hæretico conſtitutum, & dãnato, & anathematizato, & quia volens perfidiã confirmare in nupèr facto in Epheſia metropoli Concilio, multitudine ſeditioſæ turbę collecta, potentiã ſibimet acquirens per ſuas diuitias, rectam fidem (quãtùm ad ipſum pertinet) contaminauit, & fermentũ hęreſeos inſolitę in catholica Eccleſia introduxit, & nos ſacerdotali dignitate priuauit. Quia ergò cognitione facta, ſicut nouit veſtra reuerentia, prędictus Dioſcorus alienã ſapere à catholica fide, à nobis demonſtratus eſt, & me non permiſit ingredi, facto in Epheſina metropoli Concilio, & adeſſe meis allegationibus, inſupèr verò & Flauianũ ſanctę memoriæ quondã Conſtantinopolitanæ vrbis epiſcopum, pro quo & ſermonẽ feci, pro tẽpore ſuis allegationibus vti * non ſinit, præterea verò uoces, q̃ à ſynodo tunc dictæ non ſunt, monimentis indidit, & in puris chartis compulit eos ſubſcribere, & omnem iniquitatem operatus eſt contra ipſam pietatẽ, & contra diuinas regulas, & contra legum cõſequentiã: precor & ſupplico veſtrę ſanctitati, miſeremini noſtri ſancti patres. Et dum adhuc in memoria retineuis, quę anteà inter nos & præfatũ Dioſcorum acta ſunt, decernite omnia, q̃ aduerſùs nos geſta ſunt, viribus carere, & nihil nobis ea monimenta, quæ iniuſtè cõtra nos facta ſunt, nocere. Habere verò nos & ſacerdotalem dignitatẽ, anathematizare autem eius ſceleratum dogma, pietatis autem verbum corroborare, & illũ eorum quę audacter commiſit, luere pœnas, quatenùs exemplum factus, in reliqua vita omnes corrigat, ſimilia actis eius agere conantes. Quod impetrantes, inceſſanter gr̃as agamus veſtrę ſanctitati. Euſebius epiſcopus Doryletanę ciuitatis prouincię Phrygię Salutarię, hos libellos manu mea ſubſcribens, porrexi. Et cùm lecti fuiſſent, Euſebius epiſcopus dixit: Supplico aduerſarium meum euocari. Aetius archidiaconus & primicerius notariorũ, dixit: Dudùm (ſicut iuſſiſti) pergẽtibus Domnino & Cyriaco diaconibꝰ, quẽadmodùm ad alios ſanctiſſimos epiſcopos, & ad Dioſcorũ ſanctiſſ. epiſcopũ maturiùs pro eo, vt hic vobis cõſideret, & hortantibus eũ, vt cõueniret & ipſe in hoc Cõcilio, nũciauit ſe quidem velle venire, nõ aũt permitti à cuſtodientibus ſe, ſicut dicebat. Paſchaſinus epiſcopus dixit: Qm̃ non videmus pręſentem eſſe Dioſcorũ ſanctiſſimũ epiſcopum, egrediẽtes reuerẽdiſſimi clerici inquirant eum, ſi prę foribus Concilij inuenitur. Aetius archidiaconus & primicerius notariorũ, dixit: Quẽadmodùm iuſsiſtis, Epiphanius & Helpidius presbyteri circumeuntes ſanctam hanc baſilicam, quęſiêrunt religioſiſsimum epiſcopum Alexãdrię Dioſcorum & (ſi placuerit) pręſentati interrogẽtur. Anatolius epiſcopus Conſtantinopolitanę ciuitatis nouę Romæ, dixit: Dicant reuerendiſſimi Epiphanius & Helpidius preſbyteri, ſi quęſiêrunt reuerendiſsimum epiſcopũ Dioſcorum. Epiphanius & Helpidius dixerunt: Peragrantes atria ſancti huius loci, quæſiuimus, & non eum inuenimus. Anatolius epiſcopus Cõſtantinopolitanæ vrbis nouæ Romę, dixit: Si complacet veſtræ ſanctitati, aliquos ex Deo amãtiſsimis fratribus & coepiſcopis noſtris deſtinare ad eum in domum, in qua manet, & commonefacere eum, vt in hoc ſanctum Cõcilium adueniat? Maximus epiſcopus magnæ Antiochię ciuitatis, dixit:

* ſuit,

Benè

Digitized by Google

Benè placuit ſanctiſſimo archiepiſcopo Anatolio, dirigi Deo amantiſſimos Epiſcopos ad accerſendum rursùs Deo amantiſſimũ Dioſcorum magnæ Alexandrinæ ciuitatis Epm, & manifeſtum ei facere, quæ aduersùs eum facta eſt accuſatio. Sancta Synodus dixit: Conſequens eſt, mandare Deo amantiſſimo Epiſcopo Alexandriæ ciuitatis Dioſcoro. Vndè Deo amantiſſimi Epiſcopi, Conſtantinus Metropolitanus Boſtrenſis, & Acacius Ariarathirenſis, & Atticus Zelenſis pergentes, cõmoneant Deo amantiſſimum Epiſcopum Alexandriæ Dioſcorum occurrere ad ſanctũ hoc Concilium. Et cùm abiſſent reuerendiſſ. Epiſcopi Conſtantinus & Acacius, & Atticus cum Himerio lectore, & notario, & reuerſi fuiſſent, Ætius archidiaconus & primicerius notariorum, dixit: Qui pauloantè deſtinati ſunt ſanctiſſimi Epiſcopi Conſtantinus Metropolitanus Boſtrẽſis, & Acacius Ariarathirenſis, & Atticus Zelenſis, ad Deo amantiſſimum Epm Alexandriæ Dioſcorum a veſtra ſanctitate, aduenerunt. Et hoc ipſum ſuggerimus ad notitiam veſtræ ſanctitatis. Anatolius Epus Conſtantinopolitanę ciuitatis nouę Romæ, dixit: Dignentur Deo amantiſſimi reuerendi Epi docere hanc ſanctam Synodum, quale acceperunt reſponſum a Deo amantiſſimo Dioſcoro Epiſcopo. Conſtantinus Epiſcopus Metropolitanus Boſtrenſis, dixit: Secundùm præceptum veſtræ ſanctitatis pergẽtes ad reuerendiſſ. Epm Alexandriæ Dioſcorum, in ſcriptis ei, quæ nobis mandata ſunt, diximus. Et poſtulamus, vt quæ Himerius lector & notarius, qui pariter nobiſcũ directus eſt, excepit, dicat, quæ ſunt, quæ a nobis dicta ſunt, & quale nobis dedit reſponſum. Paſchaſinus Epiſcopus dixit: Præſens Himerius notarius ſm proſecutionem Deo amantiſſimi fratris noſtri & coepiſcopi, ea quæ reſpondit Epus Dioſcorus, recitet, vt poſſit hæc beatiſſima Synodus communi conſilio tractare, quid debeat agere. Himerius lector & notarius recitauit. Et lectum eſt ità: Conſtãtinus Epiſcopus Metropolis Boſtrenſis, ad Epiſcopum Dioſcorum dixit: Sancta Synodus tuam obſecrat ſanctitatem, vſque ad ipſam occurrere, quæ congregata eſt in Baſilica ſanctæ & bonæ victricis martyris Euphemiæ. Dioſcorus reuerendiſſ. Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Cuſtodior ego. Si verò permittunt me deſcendere, dicant magiſtriani. Acacius Epiſcopus Ariarathirenſis, dixit: Nos ad deuotiſſimos magiſtrianos non ſumus directi, ſed ad tuam ſanctitatem, quatenùs digneris fatigare te, & peruenire ad ſanctum Concilium, congregatum in Baſilica ſanctæ martyris Euphemiæ. Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Paratus ſum aduenire ad ſanctum & vniuerſale Concilium: ſed prohibeor. Atticus Epiſcopus Zelenſis, dixit: Libelli porrecti ſunt & nunc ab Euſebio Deo amantiſſimo Epiſcopo, ſancto & vniuerſali Concilio aduersùs tuam ſanctitatem, & per nos ſancta & magna Synodus tuæ ſanctitati mandauit, quatenùs peruenias, & ſatisfacias ſuper his, quibus accuſaris. Dioſcorus Epiſcopus Alexandriæ, dixit: Semèl dixi, & ego paratus ſum venire ad ſanctum & vniuerſale Concilium: ſed, vt videt veſtra religioſitas, ꝓhibeor a deuotiſſimis magiſtrianis & ſcholaribus. Et cùm hæc lecta fuiſſent, Himerius lector notariorum dixit: Sed poſtquàm deſcendi cum Deo amantiſſimis Epiſcopis, occurrit Eleuſinius venerandus adiutor magnificentiſſimi & glorioſiſſimi magiſtri ſacrorum officiorũ, & reuerſi iterùm Deo amantiſsimi Epiſcopi ad eundem Deo amantiſsimum Epiſcopum Dioſcorum, & aſcendentes, rursùs commonuerunt eum occurrere, & certa locuti ſunt, quæ in exceptis habeo. Si placet veſtræ ſanctitati, & hæc recenſeo. Sancta Synodus dixit: Relege. Himerius lector & notarius legit. Dioſcorus Alexandriæ Epiſcopus, dixit: Tractans apud memetipſum, & cognoſcens quid expedit mihi, hæc reſpondeo: Quoniam ante hæc in congregatione ſedentes magnificentiſsimi iudices, certa diffinierũt poſt multam vniuſcuiuſque interlocutionem, nunc verò in prædictorum infirmatione, ſecundò me euocat congregatio: obſecro, vt qui pridèm ad hoc ſanctum Concilium glorioſiſsimi iudices & ampliſsimus ſenatus cõuenerunt, & nunc ſint præſentes, vt iterùm ſub eorũ præſentia hæc eadẽ examinentur. Acacius Epus Ariarathirenſis, dixit: Non ità ſancta & magna Synodus veſtram ſanctitatẽ euocauit, ad ſubuertendũ ea, quæ ſub magnificentiſsimorũ & glorioſiſsimorum iudicum & ſacri ſenatûs præſentia acta ſunt: ſed mandata deſtinauit, quatenùs ad Concilium peruenias, & non abſit ab eo tua ſanctitas.

Dioſcorus Epiſcopus dixit: Dixiſtis mihi nunc, eo ꝙ libellos porrexerit Euſebius aduersùs * tuam religioſitatem, poſtulo iterùm præſentibus iudicibus & glorioſo ſenatu approbari, quæ ab ipſo dicuntur. Atticus Epiſcopus Zelenſis, dixit: Nos ad tuam directi ſumus ſanctitatem ad cohortandum. Et interrumpens ei Dioſcorus Epiſcopus, dixit: Reſpondi iam, quia ſub præſentia magnificentiſsimorum iudicum & ſacri ſenatûs iterùm, quæ de me ſunt, volo diſcuti. Conſtantinus Epiſcopus Metropolitanus Boſtrenſis, dixit: Statìm, vt venimus, reſpondit nobis tua ſanctitas: Quoniam ſi permiſſus fuero a me cuſtodientibus, peruenio ad ſanctum Cõcilium. Quoniam igitur adueniente viro clariſsimo adiutore glorioſiſsimi magiſtri officiorum, permiſſus es (ſi volueris) ad ſanctã Synodum peruenire, de hoc (ſi placet) da nobis reſpõſum. Dioſcorus Epiſcopus dixit: Nũc didici, quia non ſunt præſentes magnificentiſsimi & glorioſiſsimi iudices, & ſanctus ſenatus, & ideò nunc ità reſpondi. Et cùm lectum fuiſſet, Euſebius Epiſcopus Dorylenæ

* meam.

ciuitatis, dixit: Precor ſanctitatem veſtram, quæ nunc a deſtinato notario cum Deo amantiſſimis Epiſcopis ad reuerendiſſimum Epiſcopum Dioſcorum lecta ſunt, iubete indi præſentibus monimentis. Maximus Epiſcopus magnæ Antiochenæ ciuitatis, dixit: Ea quidem, quæ nunc ab Himerio notario lecta ſunt, actis inſerentur monimentorum. Cõſequens tñ eſt, ſecundùm regulas ſanctorũ Patrum, & rurſus dirigi ad Deo amantiſſimum Epm Dioſcorum Deo amantiſſimos Epos, ad vocandum eum ſecundò, vt adueniat in hoc vniuerſale ſanctumque Concilium.

Euſebius Epiſcopus Dorylenæ ciuitatis, dixit: Deo amantiſſimus Epiſcopus Dioſcorus diſſimulationes & occaſiones emittit, nè ad hanc ſanctam perueniat Synodum. Super certis enim capitulis iam conuictus eſt, tam ſub veſtræ ſanctitatis, quàm ſub magnificentiſſimorum iudicum & ſacri ſenatus præſentia. Et ſunt alia capitula, quæ debent coram veſtra ſanctitate ventilari & approbari, & iubete eum adeſſe. Neque enim ſubuertimus aliquid eorum, quæ dudùm acta ſunt. Ætius archidiaconus & primicerius notariorum, dixit: Quid videtur veſtræ ſanctitati de interloquutione ſecundæ vocationis? Sancta Synodus dixit: Conſequens & regulare eſt, & ſecundò eum euocare. Eãt igitur ad Dioſcorum ſanctiſſimum Alexandrinorum Epiſcopum Deo amantiſſimi Epiſcopi Pergamius & Cecropius & Rufinus, ad cohortandum eum, vt ad nos veniat. Ætius archidiaconus & primicerius notariorum, dixit: Placet ergò ſanctitati veſtræ, * ſcripus ad eum ex perſona totius ſancti Concilij deſtinare? Amphilochius Epiſcopus Metropolitanus Sidenſis, dixit: Vno aut duobus diebus cauſa differatur. Menecrates Epiſcopus Cyralleñ. prouinciæ Lydiæ, dixit: Vnus homo vniuerſum orbem deſolauit, & tres menſes aſſidemus ei. Et deſtinatum eſt ſecundò ità:

* ſcriptus

LITERÆ DIRECTÆ A CONCILIO Dioſcoro Epiſcopo, ad vocandum eum ſecundò.

SANCTA & vniuerſalis Synodus Deo amãtiſſimo Epiſcopo Alexandrinorum Dioſcoro. Prius placuit ſacratiſſimis dominis orbis terræ, tam ſub magnificentiſſ. & glorioſiſſ. iudicibus, quàm etiam ſub ſacratiſſimo & ampliſſimo ſenatu, inter tuam religioſitatem, atque reuerendiſſimum Epiſcopum Euſebium, & a nobis cauſam examinari, & nunc placuit, quatenùs conſidente ſancta & magna Synodo, habente regularem authoritatem, nihil de prioribus, quæ de te ſeu corã te acta ſunt in illo ſacro Concilio retractari: ſed de alijs quibuſdam, de quibus nunc idem Deo amantiſſimus Epiſcopus Euſebius per libellos accuſans tuam religioſitatem, a nobis petit fieri examinationem. Sinè vlla igitur excuſatione tua religioſitas pueniat ad nos, ſatisfactura, ſicut ordo expetit regularum. Eccè enĩ & ſecundam regularem vocationem ad tuam fecimus religioſitatem, dirigentes Pergamiũ & Cecropium & Rufinum, Deo amãtiſſimos fratres & coepiſcopos noſtros, debentes commoneſacere tuam religioſitatem, quatenùs ipſe ad nos indubitanter peruenias, & ſatisfacias de his, quæ tibi ingeruntur. Et his remeantibus, Ætius archidiaconus & primicerius notariorum, dixit: Qui ſecũdę miniſtrauerunt vocationi ſanctiſſimi Epiſcopi, Pergamius & Cecropius & Rufinus, aduenerũt, & hoc ipſum ſuggerimus. Stephanus Epiſcopus Epheſi, dixit: Dicant Deo amantiſſimi Epiſcopi, ſi quid a beatiſſimo Epiſcopo Alexãdrinæ magnæ ciuitatis Dioſcoro audierunt, & ſanctæ Synodo, quæ audierunt, cum veritate denuncient. Pergamius Epiſcopus Metropolitanus Antiochiæ Piſidiæ, dixit: Conſequenter his, quæ præcepta ſunt a veſtra ſanctitate de ſecunda regulari vocatione, cõmoneſecimus Deo amantiſſimum Epiſcopum Alexandrinorum Dioſcorum, & ſuper hæc, quæ ei in ſcriptis mandata ſunt, certum fecit reſponſum; quod ſi placuerit veſtræ ſanctitati, a lectore & notario Hypatio, qui nobiſcum directus fuerat & exceperat, recitentur.

Diogenes Epiſcopus Metropolitanus Cyzici, dixit: Lector Hypatius, quæ a Deo amãtiſſimo Epiſcopo Dioſcoro excepit, huic ſanctæ & magnæ & vniuerſali receuſeat Synodo. Hypatius lector & notarius relegit ità: Pergamius Epiſcopus Metropolitan᷒ Antiochiæ Piſidiæ, dixit: Congregata in Baſilica ſanctæ martyris Euphemiæ vniuerſalis ſancta Synodus, ſecundam vocationem faciens ad tuam ſanctitatem, paruitatem noſtram direxit, facientem commonitionem in ſcriptis denuncians, quæ nunc tuæ ſanctitati relegentur. Et cùm Epiſcopo Dioſcoro, quæ a ſancta Synodo per Deo amantiſſimos Epiſcopos ei mandata ſunt, lecta fuiſſent, Dioſcorus Epiſcop᷒ dixit: Iamdudùm perueniens demandaui veſtrę religioſitati, quia & infirmitate detineor, & poſtolo & magnificentiſsimos iudices & ſacrũ ſenatum eſſe præſentem, in eorum, quæ nunc examinanda ſunt, audientia. Quoniam verò ampliùs mihi ægritudo inualuit, huius gratia feci dilationẽ. Cecropius Epiſcopus Sebaſtopolitanus, dixit: Pauloantè tua ſanctitas non ſe aſſerebat infirmari, ſed poſtulauit ſacratiſsimum ſenatum & magnificentiſsimos iudices eſſe præſentes, nunc verò hoc addidit. Dignare ergò (ſicut te decet) agere, & regulis ſatisfaciens, obedire ſanctæ & vniuerſali Synodo, quatenùs, quæ negocio competunt, cõſequenter & ſecundùm regulas proueniant. Dioſcorus Epiſcopus dixit: Semèl dixi, quia poſtulaui glorioſiſsimos & magnificentiſsimos iudices, & ſacratiſsimum ſenatum adeſſe his, quæ nunc debent examinari. Rufinus Samoſatenus Epiſcop᷒, dixit: Canonica ſunt,

quæ

Digitized by Google

quæ monentur. Poteſt & nunc tua proueniens ſanctitas, quæ vult, poſtulare a ſancto Concilio. Dioſcorus Epiſcopus dixit: Venerunt religioſiſſimi Epiſcopi Concilium Iuuenalis & Thalaſſius, Euſebius, Baſilius, & Euſtathius? Pergamius Epiſcopus dixit: De hac interrogatione a tua reuerentia facta, reſponſum nunc facere, non præcipit nobis ſancta & vniuerſalis Synodus. Vt verò ſatisfacias regulari ſecundæ vocationi, ſufficiẽter commonefecimus. Tuæ igitur ſanctitatis eſt, & ſanctiſſimam & vniuerſalem Synodum (prout decet) per obedientiam honorare, & tuæ reuerentiæ cognitas regulares formas ſimiliter in honore habere, conſequẽter illis obtemperando. Dioſcorus Epiſcopus, dixit: Et nunc eadem dico. Petij piſſimum & Chriſtianiſſimum noſtrum Imperatorem, quatenùs & nunc, ante hoc conſtituti in ſancta Synodo magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices, vnà cum ſacro ſenatu præſentes ſint his, quæ examinanda ſunt, præſentibus etiàm & religioſiſſimis Epiſcopis, qui ſimul mecum * feruntur in accuſatione, quę nobis ingeritur ab Euſebio. Cecropius Epiſcopus dixit: Tuã tantummodò religioſiſſimus Euſebius ſanctitatem accuſat, & hæc ſocietas neceſſaria non eſt. Sed vt conſequenter & regulariter impleatur obedientia, & quæ canonica ſunt, ventilentur. Quandò enim quædam regularia examinantur, neq; iudices, neq; alios aliquos laicos intereſſe oportet, niſi tantummodò tuam ſanctitatem, quæ in propria accuſatur perſona. Non eſt igitur opus iſta tarditate aut dilatione, ſiquidem volueris & DEO & canonibus obedire, & non per dilationes confirmare ea, quæ ab accuſatore dicuntur. Dioſcorus Epiſcopus dixit: Semèl precatus ſum piſſimum & amicum Chriſti noſtrum Imperatorem, quatenùs & alij Epiſcopi vnà mecum interſint. Neque enim aduersùs me ſpecialem cauſam habet Euſebius, ſed potiùs de quibus omnes pariter egimus. Pergamius Epiſcopus dixit: Secundùm quod Deo amãtiſſimus coepiſcopus Cecropius tuam cõmonuit reuerentiam, religioſiſſimi Euſebij Epi accuſatio, ſicut aduersùs tuam reuerentiã facta, tuam quærit perſonam. Ideoq; tuam ſanctitatem conſequenter & regulariter vocauit, & vocat ſanctiſſima & catholica Synodus. Dioſcorus Epiſcopus dixit: Semèl dixi, quæ dixi, & vltra hæc compendioſiùs quod dicã, non habeo. Et cùm prædicta relecta fuiſſent, Euſebius Epiſcopus Doryletanæ ciuitatis, dixit: Et per preces, quas victoribus & triumphatoribus dominis noſtris obtuli, aduersùs ſolum religioſiſſimum Epiſcopum Dioſcorũ accuſationem inſtitui; tanquàm ab eo paſſus iniqua, vnà cum ſanctæ memoriæ patre noſtro & quondàm archiepiſcopo Flauiano. Et nunc ſub fide monimentorum profiteor, q̃m aduersùs nullum alterum facio accuſationẽ, niſi tantummodò aduersùs Dioſcorum magnæ Alexandriæ ciuitatis Epiſcopum. Non ergò fingat occaſiones Dioſcorus, neq; compellat me alijs, quibus nolo accuſationem ingerere. Quippe & ſi ab alijs læſus eſſem, licebat mihi, aduersùs vnum, quem vellem, accuſationem deponere. Cùm verò non ꝓfiteor, quia neq; ab altero læſus ſum, ſupplico veſtrę ſanctitati, & tertia eum accerſitum vocatione, adeſſe veſtro ſancto Concilio, & meas contra eum factas conuentiones ſuſcipere. Et cùm diceret, Ætius Archidiaconus & primicerius notariorum, dixit: Ante hoc, aliqui dicentes ſe eſſe clericos, vnàm cum alijs laicis ab Alexandria orti, aduersùs Dioſcorũ ſanctiſſimũ Epm libellos porrexerunt. Hi ante ſanctũ cõſtituti Conciliũ veſtrum, clamoribus vſi ſunt, & obſecrant, coniurantes vos per ſanctam & homouſion Trinitatem, & ſalutem & victoriã piſſimorum & Chriſti amicorum noſtrorũ Imperatorum, introitum impetrare. Et hoc ipſum ad id (quod placuerit) ſuggerimus. Sancta Synodus dixit: Ingrediantur, qui libellos porrexerũt. Et cùm ingreſſi fuiſſent, Athanaſius dicens ſe eſſe presbyterum magnæ Alexandriæ ciuitatis, dixit: Multa, & dira, & oĩno ſæuiſſima, & omni plena impietate & auaritia, perpeſſus ſum a reuerendiſſimo Epo Dioſcoro. Preces obtuli piſſimis & Chři amicis noſtris Imperatoribus, docens, quas ab eo ſuſtinui circumuẽtiones pariter & inſidias, necnon & huic vniuerſali Cõcilio eaſdem preces obtuli. Et precor ſanctiſſimos & Deo amantiſſimos Epos, & patres noſtros, quatenùs & mei miſereamini, & clemẽter me ſuſcipiatis, docentem, quæ ad meipſum pertinent. Et poſt ipſum Iſchyrion, dicens ſe eſſe magnæ Alexãdriæ ciuitatis diaconum, dixit: Vt non putet reuerend. Epiſcopus Dioſcorus, ſolum reuerendiſſimum Epiſcopum Euſebium accuſationem aduersùs eum inſtituiſſe, ſed vt ſciat & alios, & qui ſint, qui accuſant, & quæ ſunt, quæ ei ingeruntur, obſecramus libellos recitari. Lucentius Eps dixit: Libelli, qui aduersùs reuerendiſſimum Epiſcopum Dioſcorum a diuerſis nobis oblati, ſunt ſuſcepti, ab Ætio archidiacono & primicerio notariorum recẽſeantur, quatenùs omnis hæc ſancta Synodus ſcire poſſit, quid continent. Et ſuſcipiens Ætius archidiaconus & primicerius notariorum libellum Theodori, legit. Et cùm lectum fuiſſet, Paſchaſinus reuerend. Epiſcopus dixit: Quid ad hæc dicit præſens accuſator Theodorus? Si confidit approbare ea, quæ ingerit aduersùs reuerendiſſimum Epiſcopum Dioſcorum, propriore confiteatur, ſi non vult aduersùs ſe regularem conuerti ſententiam. Theodorus diaconus dixit: Supplico porrectum libellum monimentis inſeri, paratus enim ſum mihi ipſi adeſſe. Paſchaſinus Epiſcopus dixit: Perlectus libellus monimentis Eccleſiaſticis ſocietur, reliqua verò dicat Theodorus, adueniẽte eius aduerſario, quæ ei competunt.

* fuerunt

Optima & canonica ratio cõtra Dioſcorũ.

LIBELLVS THEODORI DIAconi, ad Leonem Papam & Chalcedoneñ Concilium.

SANCTISSIMO & DEO amantiſſimo & vniuerſali archiepiſcopo & Patriarchæ magnæ Romæ Leoni, & ſanctæ & vniuerſali Chalcedoneñ Synodo, quæ voluntate diuina Dei præceptione congregata eſt, à Theodoro eccleſiæ Alexandrinæ diacono. Quæ à reuerendiſſ. Dioſcoro Alexandriæ magnæ ciuitatis commiſſa ſunt, lingua quidem egent antiqua, quæ poſſit docere ſingula, quæ ab ipſo perpetrata ſunt * tam in ſanctorum patrum regulas, necnon etiàm & in diuerſos & plurimos illius prouinciæ. Quæ enim in ipſa deuotione ab eo confecta ſunt geſta, ſub diuerſis iudicibus habita, veſtram ſanctitatem docebunt. Tamen vt omnia compendioſè dicam, quæ ab eo in noſtram puſillitatem perpetrata ſunt, ad ſum veſtram deprecans ſanctitatem: Viginti & duos plùs minùs annos in ſchola deuotiſſ. magiſtrianorum militans, conuerſatus ſum, nullam aduersùs memetipſum dans aliquandò repræhenſionem aut querelã, ſperans magnæ illius ſcholæ mereri priuilegium. Sed ſanctæ & beatæ memoriæ Cyrillus, qui nominatiſſimæ Alexãdrinæ ciuitatis triginta & duos annos fuit archiepiſcopus, rectæ & immaculatę fidei aduocatus, deputatum me habuit, & maximè in tempore quo facta eſt ſub eo in Epheſo Synodus, & ſinè vlla querela miniſtrans ſancto illi, & per Deum facto Concilio, ità vt pro ſynceritate & ſtudio meo, magnę Alexãdrinæ ciuit. clericatum ab ipſo mereter. Siquidẽ videbar fructu multorum annorũ fraudari militiæ meę: maiorem tamen honorem exiſtimans diuini & venerabilis myſterij miniſterium, quindecim annos in clero permãſi, ſperans & maiorem honorem mereri. Sed inter hæc ſancto & beatæ memoriæ Cyrillo de hac humana vita migrante, ſuccedens ei (quod vtinàm nunquàm contigiſſet) memoratus reuerend. Epiſcopus Dioſcorus, nulla aduersùs me accuſatione per ſcripturã vel ſinè ſcriptura facta, ſed neque ſimplici querela in principio Epiſcopatûs ſui, (quem, neſcio quo ordine, ſortitus eſt) ſtatim me clericatu priuauit, cõminans & à magna illa ciuitate fugare, propter nihil aliud, niſi ob id, quòd familiaritate & cõtinentia ſanctæ memoriæ Cyrilli vtebar. Intentio enim eius talis eſt, nõ ſolùm parentes eius ex illa ciuitate exagitare ſeu vita priuare, verùm etiàm & familiares ipſius. Exercens inimicitias aduersùs eius rectam fidẽ, hæreticus conſtitutus, & ſemper quæ Origenis ſunt ſapiens, & hic homo neque à ſanctę Trinitatis blaſphemia abſtinens, neq; homicidij expers, neq; alienas parcens excidere arbores, neq; incendia facere, neque domos deſtruere, ſed * enim & turpiter ſemper viuens, quæ ſum paratus oſtendere. Qm̃ igitur veſtra Deo amabilitas peruidet, quia nõ leuẽ iniquitatẽ ſuſtinui, militiam tantorũ annorũ contemnens, maiorem ſacerdotalẽ ordinem arbitrans, ſupplicio permittere mihi in ſancto veſtro Cõcilio adeſſe, & meis allegationibus vti, vt nè ex vtraque parte videar cadere, qui & in militia (ſicut dixi) irrepręhenſibiliter cõuerſatus ſũ, & in venerabili clero (quãtùm ad me pertinuit) cũ modeſtia memoratis temporibus miniſtraui. Oſtendã enim, eũ omnia quæ dicta ſunt, perpetraſſe, necnon etiàm & cõtra geſtũ in metropoli Nicæna Cõciliũ, temerariũ extitiſſe. Hic nanque ſanctiſſimus, magis autẽ circa omnia ferociſſimus, in conſuetudine habens leges præuaricari, nihil arbitrans, quod ab ipſo in ſanctę & ſacrę memorię Flauiano cõmiſſum eſt, inſupèr ad mala maiora ſe vertit. Excõicationem nanq; faciens cõtra ſanctiſſimũ & beatiſſimũ apoſtolicæ ſedis magnæ Romę Epiſcopũ, iuſſit ſubſcribere eis, qui cũ ipſo de Ægypto exiêrunt ſanctiſſimis Epiſcopis plùs minùs numero decẽ, (neq; enim ampliores auſi ſunt exire cũ ipſo, propter * quę ab ipſo in Epheſo contra leges peracta ſunt) aliquotiès cõminans, aliquotiès nolentes decipiens. Vndè lachrymãtes atq; gementes, nefandę illi chartæ ſubſcripſerunt. Conſiderate igitur ſanctiſsimi & reuerendiſsimi patres, q̃ neq; Deo placita ſint, quæ ab eo cõmiſſa ſunt, neq; hominibus toleranda. Et obſecro veſtrã ſanctitatẽ præcipere (ſi placet) eos, qui ſubtèr deſignati ſunt, ſub cuſtodia fieri, quatenùs quæ veritatis ſunt, oſtendantur. Sunt aũt Agoraſtus, Dorotheus, Euſebius, Ioannes notarius. Tempore nanq; opportuno * vacante, offero veſtro angelico choro, & ſanctiſsimos viros, & reuerentia & rectitudine adornatos, qui ſup ſingulis capitulis poſsint teſtimoniũ perhibere. Et ipſe ego hãc accuſationẽ propria ſubſcripſi manu. Similiter & reliqui accuſatores ſuas accuſationes ſinguli per ſingula ſe ꝓbare ſpopõderũt, & ſingulos accuſationis libellos propria manu ſubſcripſerunt. Theodorus diaconus ſanctæ & catholicæ Eccleſię magnæ Alexãdrinæ ciuitatis ſupraſcript⁹, ſancto & vniuerſali Cõcilio hos libellos obtuli. Et poſt hoc idem ipſe Theodorus dixit: Parat⁹ ſum, adueniẽte reuerẽd Epõ. Dioſcoro, in hoc ſanctũ veſtrũ Conciliũ meis adeſſe accuſationibus. Boniſacius p̃sbyter Romanę Eccleſiæ, vicari⁹ & ipſe beatiſsimi Papæ Leonis, dixit: Et ꝓclamãtis præſentis Iſchyrionis iuſtũ eſt recitari libellos.

Marginal notes: * tam in diuinitate, q̃ in ſanctis Patrum regulis, * in ſanctorum & diuinorũ Patrum regulas, — Cyrillo Dioſcorus ſucceſſit. — * for. etiàm — * ea quæ — * vocato me in Synodo.

Romanus Epiſcopus Metropolitanus Myrẽſis prouinciæ Lyciæ, dixit: Secũdùm interlocutionẽ religioſiſsimi presbyteri Boniſacij, oblati libelli ab Iſchyrione recenſeantur. Et ſuſcipiens Aſclepiades diaconus & notarius, legit. Et poſtquàm lectũ eſt, Petrus Epiſcopus Metropolitanus Corinthi, dixit: Et ab Iſchyrione reuerendiſsimo porrectus libellus, ex lectione notus factus ſancto huic & vniuerſali Concilio, præſentibus inſeratur monimẽtis.

LIBEL-

LIBELLVS ISCHYRIONIS Diaconi, ad Leonem Papam & Chalcedoeñ. Concilium.

Nota in his libellis, Leonem vocari vniuerſalem Archiepiſcopum & Patriarcham.

SANCTISSIMO & beatiſſimo vniuerſali Archiepiſcopo & Patriarchæ magnæ Romæ Leoni, & ſanctæ & vniuerſali Chalcedonenſi Synodo, voluntate Dei & diuina præceptione cõgregatæ, libellos ab Iſchyrione magnæ Alexandrinę ciuitatis diacono. Nũc quãdò liberam vocem vnuſquiſq; , qui malè paſſus eſt, recipit, & iuſti pattoni humano generi præſunt, & perijt decætero omnis circunuentio & auaritia, & quæ erant quaſi in dira tyrannide tunc, & ego auſus ſum hunc libellum veſtræ ſanctitati offerre, & docere, quanta aduersùs me & aduersùs multos alios cõmiſſa ſunt a reuerendiſſimo magnæ Alexandrinorum ciuitatis Epiſcopo Dioſcoro, ſi mihi lingua dicere & pro illis ſufficeret. Neq; enim quiſquam fuit expers illius crudelitatis & inhumanitatis. Aliquorum enim vaſtata ſunt prædia exciſione arborum perpetrata, aliorum verò domus deſtructæ ſunt, alij in exilium pulſi ſunt, alij verò mulctatione vexati ſunt, quidam verò & ab Alexandrina magna ciuitate, ſicut de propria eius poſſeſſione, excluſi ſunt: Quoniam quidem impia deuotione nõ intermiſit maxima peccare, hoc magni & clari viri ſciunt, necnõ etiàm & omnis illa magna ciuitas Alexãdria, ſicut & acta habita ſub diuerſis iudicibus manifeſtant. Quæ enim contra ſanctam & homouſiõ Trinitatem ab ipſo ſæpè cõtomelioſè dicta ſunt, omnia nominatiſſimo illius ciuitatis populo, necnon etiàm venerabili clero reuerendiſſimis quoquè monachis nota ſunt. Tanta autem contra omnes (non ſicut decebat Epiſcopum, & maximè tantæ ciuitatis, & euangelicæ illius ſedis præſulem conſtitutum) perpetrare auſus eſt, vt etiàm & frumentum, quod a pijſſimis noſtris Imperatoribus Eccleſijs Libyæ (propter ariditatem illius prouinciæ, & quia ibi omninò triticum non naſcitur) præſtitum eſt, in primis quidem vt incruenta ex ipſo hoſtia offeratur, deindè vt & peregrini, necnon etiàm & prouinciales pauperes aliquod mereantur ſolatium, non permitteret ſuſcipere ſanctiſſimos Epiſcopos illius prouinciæ, ſed æſtimaret memoratum frumentum largiſſimis precijs, ipſum verò in tẽpore famis amariſſimis æſtimationibus venundaret. Et ex hoc neque terribile & incruentum ſacrificium celebratum eſt, neq; (ſicut dixi) peregrini aut prouinciales hoc ſolatio fruiti ſunt. Cæterùm clariſſimæ memoriæ Periſterię negocium nullus ignorauit, maximè eorum, qui in hac regia vrbe noua Roma habitare noſcuntur. Illa namque pro ſuæ animæ ſalute teſtamentum condens, iuſſit multam quantitatem pecuniarum præſtari monaſterijs, necnon etiàm Xenodochijs & parochijs, & alijs pauperijs Ægyptiacę

Libyæ cur opus ſit tritico externo.

Cõtra oſores ſacrificij Miſſæ.

prouinciæ. Quod moleſtè ferens idem reuerendiſſimus vir, ob id quòd in perſona eius hæc minimè ſunt dimiſſa, fecit eaſdem pecunias pro eleemoſyna ſcortis & alijs theatricis diſpartiri perſonis, vt neque incenſum ex oblatione illius clariſſimæ memoriæ Periſteriæ (quantùm ad eum pertinuit) Deo offerretur, ſed illius quidem manifeſtum propoſitum demonſtratum eſt. Quoniam verò & vita prædicti reuerend. viri, & luxuria omni illi prouinciæ non ignorata eſt, (impudicis mulieribus frequenter in epiſcopio, & in balneo eius apertè deliciantibus, præcipuè famoſiſſima Panſophia, quæ cognominatur Orini, de qua & numeroſus Alexandriæ populus frequentiſſimas voces emiſit, tam ipſius, quàm amatoris eius faciens mentionẽ) veſtro angelico choro manifeſtabitur. Non ſolùm verò hæc, ſed etiàm homicidia per occaſionem iſtius admirabilis doctoris perpetrata ſunt. Qnoniam verò, & quæ in me miſerabili ab ipſo commiſſa ſunt, tolerabilia non ſunt; accedo, & precor veſtram ſanctitatem, miſereri mei, hominis qui multis temporibus in ſancta illa magnæ ciuitatis Eccleſia laboraui, & hac de cauſa clericatum eius merui, ſæpiùs deſtinatus in peregrinationes ſub ſanctę memoriæ Cyrillo, qui ipſam euangelicam ſedem ornauit, & maximè ad hanc regiam nouam Romam, aliquandò quidem in hyemis tempore cum animalibus iter omne perficiens, aliquandò verò & pro commiſſis mihi a ſanctę memoriæ Cyrillo neceſſarijs cauſis, per mare omne nauigio tranſmeans, aliquandò per Lyciam, aliquandò per Pamphyliam, ità vt debile mihi corpus laborum faceret magnitudo, ſicut & ipſis adſpectibus intuetur veſtra beatitudo. Obtinui enim dignus fieri & familiaritate, & gratia ſanctæ memoriæ archiepiſcopi Cyrilli, quod reuerend. Epiſcopum Dioſcorum contriſtabat. Quippe mox, vt migrauit ſanctæ & beatæ memoriæ Cyrillus in cœlos, iſte (quod vtinàm nunquàm contigiſſet) ſucceſſit, qui prohibuit me in ſancto & venerabili miniſterio obſequium facere. Nihilominùs etiàm aduersùs noſtras viliſſimas poſſeſſiones, monachos & alios aliquos deſtinauit, & tradidit eas incendio, ità vt & ipſa in eiſdem poſſeſſionibus ædificia (ex quibus nutrimenti mei haberem ſolatium, pauper conſtitutus, & ſolutus corpore) pleniùs ignis conſumeret, diuerſas quoquè arbores ibi ſuccideret, atque ipſam incenderet terram, & mihi vltrà inutilem faceret, & in reliquum mendicans, nec victus neceſſarios haberem. Sed neque his contentus ſummittit aduersùs miſerabilem me eccleſiaſticorum cateruam (vt veriùs autem dicam, latronum) pariter cum Petro & Arpocratione diaconibus, & Mena presbytero, vt me de humanis rebus auferrent, mandans corpus meum mortuum ſibi deportari. Quod niſi per miſericordiã

Dei

Digitized by Google

Dei ante punctum temporis mihi innotuiſſet, & ſugillem, (ſicut priùs dixeram) iam tunc ab humanis rebus efficerer alienus. Poſtquàm verò ſaluari per miſericordiam Dei potui ex inſenſibilitate facta diuinitùs corporis mei, & quia multùm meorum obſequio indigebam, præcipuè vero quia & ex ea eſſem ciuitate ego & mei maiores, & quia domum in ea haberem, iratus ſuper his, quaſi nihil factum eſſet, in ipſius paſchalibus diebus iterùm me iubet, raptum per Arpocrationem diaconum, rapi (ſemper enim eius miniſtrauit furori) pariter cum prædicto Petro diacono, ſicut demonſtrant, quæ apud Epheſum geſta ſunt aduerſùs ſanctæ memoriæ Flauianum quondàm archiepiſcopum huius nouæ Romæ, & contra multos eius, inſupèr etiàm & contra reuerendiſſimum, nunc quidem Epiſcopum, tunc verò presbyterum, & œconomum conſtitutum magnæ Alexandrinæ ciuitatis eccleſiæ Neorium: & recludor in vno xenodochio tabidorum, nullo modo alicui obnoxius conſtitutus. Neque (ſicut docui) accuſatione aliquandò aduerſùs me facta, immittit iterùm & in eodem Xenodochio aliquos, qui me occiderent, ſicut & omnibus, qui in ipſo xenodochio ſunt, manifeſtatum eſt, in tantùm, vt horrentes malitiam, iuuare me dignarentur propter quod & viuo hactenùs. Nec priùs me ab illis iniquiſſimis abſoluit vinculis, niſi & à magna Alexandria alienū me fieri promitterem in tali corporis ſtatu, & alia aliqua, quæ illi erant deſiderabilia, agerem. Quoniam igitur cōſideratis ſanctiſſ. & beatiſſimi, quia omnia quæ ab eo commiſſa ſunt, neque Deo placita, neque legibus toleranda ſunt, ſed neque vlli homini: peto, & deprecor veſtigia angelicæ veſtræ ſimilitiæ, miſereri mei, & præcipere, me ſanctum & vniuerſale veſtrum intrare concilium, hæc omnia probaturum, quatenùs & ex omni iniquitate in me illæſus effectus, proprio gradui (ſi veſtræ placuerit ſanctitati) reſtituar, homo, qui multis temporibus ſyncerè iuſsionibus ſanctæ memoriæ & catholicæ fidei aduocati Cyrilli miniſtraui, debilis factus, & nō habens aliundè neceſſaria vitæ nutrimenta, quatenùs hæc iuſtè promeritus, ſolitas orationes & gratias referam omnium noſtrum Saluatori Chriſto pro veſtro angelico choro. Et ſupplicio, pro documento eorū, quæ à me dicta ſunt, in medio collocari Agoraſtum & Dorotheū, Euſebium, Didionem, Arpocrationem, Petrum, Gaianum, & Mediaſtinū Epiſcopalis balnei, nunc eum comitantem, qui * eſt imperitus, & qui poteſt omnia ſubtiliter dicere. Paratus enim ſum, tempore cognitionis & ſanctiſſ. viros, vita & fide probabiles, producere, ex iuſsione veſtræ ſanctitatis, qui de his omnibus, quæ in libellis accuſationis ſunt inſerta, teſtificari valeant. Iſchyrion diaconus hos libellos obtuli, factos ſecundùm meam voluntatem & dictatos, & manū mea ſubſcriptos.

* ponens

Et cùm recitatus fuiſſet libellus, Paſchaſinus Epiſcopus dixit: Et libellus præſentis Athanaſij, qui nobis oblatus eſt, recenſeatur. Et ſuſcipiens eū Procopius * lector & notarius, legit. Et cùm lectus eſſet, Lucētius Epiſcopus dixit: Quæ per libellū docuiſti aduerſùs Deo amantiſſimum Dioſcorum Epiſcopum, hæc conſidera, & ſi confidis, per te notū nobis facito, & proprio ore manifeſta. Athanaſius dixit: Paratus ſum, & mihi confido, aduenientē eum in veſtro ſancto concilio, in omnibus, de quibus eum accuſaui, conuincere. Et poſt ipſum Iſchyrion dixit: Si deductus fuerit in hac ſancta & vniuerſali Synodo Dioſcorus reueren. Alexandriæ Epiſcopus, paratus ſum per euidentiſſimas approbationes demonſtrare hæc omnia, quæ veſtrum angelicum chorū docui, nihilominùs & per nominatos à me teſtes, * ſyncellos eius conſtitutos, qui hactenùs cū ipſo degere & manere videntur, cùm producti fuerint, quatenùs & ex domeſticis eius veritas oſtendatur. Per orationes enim veſtras quidam in honore promoti ſunt, pro eo quòd illis homicidijs, quę in Epheſo facta ſunt, miniſtrāſſent, & hic cū ipſo ſunt. Et cùm lecti fuiſſent libelli, Marinianus Epiſcopus Metropolitanus Synnadæ, dixit: Oblatus libellus aduerſùs Deo amantiſſ. Dioſcorū Epiſcopū ab Athanaſio viro reuerend. fidei monimentorum cū alijs * miſceatur. Pergamius Epiſcopus Metropolitanus Antiochiæ Piſidiæ dixit: Lectum libellum, quē obtulit Athanaſius reuerend. in quo Deo amantiſſ. Dioſcorum Alexandriæ ciuitatis Epiſcopum accuſauit, oportet monimentis, quæ nunc agūtur, inſeri. Dicat verò idem Athanaſius propria voce, ſi ſuis accuſationibus adeſt.

* diaconus

i. cohabitatores, vel cōſiſtores.

* inſeratur

¶LIBELLVS ATHANASII PRESBYTERI, AD LEONEM PAPAM & AD CHALCEDONEÑ CONCILIUM.

Sanctiſſimo & beatiſſ. vniuerſali Patriarchæ magnæ Romæ Leoni, & ſancto & vniuerſali Concilio, ſecundùm Dei voluntatem & diuinum nutum cōgregato in Chalcedonenſi ciuitate, à miſerabili Athanaſio quondàm presbytero magnæ Alexandrinæ ciuitatis, & filio ſororis ſanctæ & beatæ memoriæ Epiſcopi Cyrilli. Sanctæ & beatæ memoriæ Cyrillus, magnæ Alexandriæ ciuitatis quondàm triginta & duobus annis archiepiſcopus, irrepræhenſibiliter & cum recta fide viuens, mihi quidē Athanaſio, & clariſſ. memoriæ Paulo fratri meo auunculus fuerat, meæ verò matris Iſidoræ germanus. Hic moriturus teſtamentum condens, honorauit eū, quicunq; ille poſt eum fuiſſet ordinatus archiepiſcopus, plurimis & magnis legatis de ſua ſubſtantia, coniurans eum in ſcriptis per venerabilia & terribilia myſteria, vt ipſius foueret genus, & in nullo eis laborem incuteret.

ret. Sed reuerendiſſ. Dioſcorus, qui malo non ſolùm noſtro, ſed etiàm totius illius diœceſeos, ſuccedens throno, inimicitias exercens, contra eius rectam fidem hæreticus conſtitutus, non ſolùm non fouet, ſed pro nihilo ducens eius terribiles adiurationes, contraria in nos operatur, omnes aduersùs nos exquirens inſidias: & in principio quidem epiſcopatus (quem, neſcio qua ratione, ſortitus eſt) mihi & fratri meo adhuc tunc ſuperſtiti, mortem minitans, à nominatiſſima Alexandria quadam nos intentione excluſit, vt perſequutionem paſſi, exindè ad feliciſſ. Conſtantinopolitanam vrbē perueniremus, ſperantes mereri auxilium. Sed intentio reuer. viri talis erat, quatenùs hic teneremur, & affligeremur tam ab iniquę memoriæ Chryſaphio, quàm etiàm & à magnificentiſſimo & glorioſiſſimo Nomo, tūc res totius orbis habenti, quæ manifeſta ſunt præ manibus. Hoc enim mandauit per literas, quaſi magnum aliquid prouidens memoratus, vt nos quidē ab eis conſumeremur, ipſis verò noſtræ captionis gratiam ſe debere cōfiteremr. Quippe ilicò cùm in regiā vrbem perueniremus, ſperantes mereri auxilium, ſub cuſtodia habiti, diuerſis ſumus pęnis ſubiecti, quouſquè omnia, quæ in mobilibus habebamus, daremus, ità vt, cùm tormentis non ſufficeremus, quaſi pro remedio cogeremur cum grauiſſimis vſuris multos fœneratores inquirere, ità vt noſter quidem frater clariſſimæ memoriæ Paulus, non ſuſtinens cruciatus & iniurias, humanis rebus excederet. Ego autem Athanaſius, & noſtra matertera, & vxor & filij fratris mei, malo noſtro in humanis rebus permanſimus, nihil aliud quàm fœneratores habentes ſub grauiſsimis (ſicut dixi) vſuris, vt decæterò nec procedendi haberemus licentiam, pro frequentiſsima fœneratorum contra nos interpellatione, cùm non haberemus, vndè abſolueremus debitum. Infinitam nanque, & excedentem non ſolùm noſtram virtutem, ſed etiàm diuitū inſigniū, pecuniam exacti ſumus, ità vt nihil nobis relinqueretur. Super hæc autem, vt neque habitationem aliquam haberemus, noſtras domos præparauit eccleſias fieri, meam Athanaſij quarto tecto ſuperiacentem, & quæ pro ſui poſitione fieri non poſſet eccleſia, quia complectitur cum prædictis domibus, alias etiàm vicinas domos & redditus tenens. Sed neque his contentus, me presbyterio priuauit, & alienum ab eccleſiaſtico fecit collegio, nulla aduersùs me facta accuſatione. Etiàm agimus annū iam ſeptimum errantes de loco in locum, aliquandò quidem à creditoribus fugientes, aliquandò & ab ipſo neq; in eccleſijs, neque in monaſterijs habitare permiſsi. Sic ergò perueniente me Athanaſio in metanœa, (id eſt, huius nominis ſuburbano magnæ Alexandriæ ciuitatis, quod aliquandò Canopos vocabatur, quod ſuburbanum ab initio & ex antiqua conſuetudine, ad refrigerium confugientium conſtitutum eſt. Totum enim videtur eſſe ſub tutela venerabilis monaſterij Tabennenſium) verùm etiàm & intra fines ſanctæ Dei eccleſiæ, habens & publicum balneum, in quo & reficere noſtrum miſerabile corpus, & tutelam ab inſidiantibus ſperabamus habere: in tantùm autem ad impietatem memoratus reuerendiſſ. Epiſcopus declinauit; vt miſerioribus omni miſeria nobis effectis, neque miſereretur, neque aliquandò aliquid mandatum Chriſti præciperet impendi. Nam præcepit, neque publicum balneum exhiberi, neque panem tranſmitti, aut alterum aliquem cibum ibidèm venundari, ad hoc vnū reſpiciens, quatenùs ſub anguſtia non lauandi & famis, periremus. Vndè ex multa anguſtia & penuria * paulominùs de humanis rebus exceſſeram, id eſt, fert
quod mihi quidem optabile erat, vt à tantis malis liberarer. Non autem contigit mihi per Dei miſericordiam. Pecuniæ itaque, quas exacti ſumus, quædam quidem de propria noſtra ſubſtantia, aliæ verò ſub grauiſsimis vſuris (ſicut diximus) accommodatæ, vſque ad mille quadringentas plùs minùs auri libras extenduntur, quas à nobis magnificentiſsimus & glorioſiſsimus Nomus, per virum deuotum Seuerum magiſtrianum, & quondàm ſubadiutorē eiuſdem deuotiſsimæ magiſtrianorum ſcholæ, accepit. Nec enim faciē illius barbari Chryſaphij vidimus. Has verò noſtras & huiuſmodi calamitates pro nihilo ducens, in poſſeſsionem relictarum mihi Athanaſio rerum * mittitur, ita vt vndique mihi *mittor vel mittimur.
& neceſſarius victus deficeret, & poſteà mendicando ab his qui miſereri piè conſueuerunt, mihi & reliquis duobus aut tribus mācipijs victum colligerem. Poſt has autem omnes pecunias exegit à noſtris materteris, ſororibus verò ſanctę & beatę memoriæ Cyrilli, vſq; ad ipſam animam, extremamque expugnationem afflictis metu mortis, impoſitis auri pondo octogintaquinque, nihilominùs & filios clariſsimæ memoriæ mei fratris orbitate infelices, & eius vxorem, mortem mariti ſui plangentem, auri pondo quadraginta. Conſiderate igitur omnia, Deo amantiſsimi, quia nec barbari aliquandò aduersùs ſubiectos ſibi talia commiſerunt, qualia iſte mirabilis doctor, qui alijs prædicare debuit obliuiſci malitiam. Talia autem ipſe non ſolùm contra nos, ſed etiàm contra multos alios perpetrauit, & precamur veſtram ſanctitatem, vt vel nunc mereamur auxilium, & cognitione vobis ꝓpoſita, quæ iniuſtè à magnificentiſſ. & glorioſiſſ. Nomo exacti ſumus, recipiamus, vt reddamus fœneratoribus. Parati enim ſumus, oſtendere hunc magnificentiſſ. virum, qui nos illam quantitatem exegit, & reuerendiſſ. Epiſcopum Dioſcorum, & in ipſum Chriſtum contumelias perpetrâſſe; & multa alia commiſiſſe, quæ non ſolùm legibus

Digitized by Google

bus abdicata ſunt, ſed etiàm immaniſſimis & ferociſſ. Barbaris. Iſtius enim cõmiſſa, illorum credulitatem & omnẽ circa Deum impietatẽ vicerunt. Et precamur, ſicut & anteà obſecrauimus, veſtrum mereri auxiliũ, quatenùs gratias agentes Deo & veſtræ religioſitati ſanctæ, ſolitas orationes pro veſtra ſanctitate Chriſto omnium noſtrum Saluatori fundamus. Rogamus verò, neque teſtes abeſſe, qui poſſunt tẽpore cognitionis de omnibus, quæ à nobis dicta ſunt, teſtimonium perhibere. Miſerabilis Athanaſius presbyter nominatiſſimæ Alexandrinæ ciuitatis, hos libellos porrexi ſanctiſſimo & vniuerſali archiepiſcopo & Patriarchæ Leoni, & ſanctiſſimo & vniuerſali Concilio ſanctiſſimorum patrum Epiſcoporũ. Et poſt hæc Athanaſius dixit: Poſſum adeſſe meæ voci & opinioni, & per maniſeſtiſſimas approbationes oſtendere, omnia hæc aduerſùs me à reuerend. & Deo amantiſſimo Dioſcoro perpetrata, in totis octo hodiè annis eo circũueniente me, & inſidias faciente vſque ab ipſam ſalutem mihi, & omni noſtro generi, & meis materteris, & ter beatiſſimo fratri meo, & vxori eius & orphanis in ſanti bus. Ioannes Epiſcopus Metropolis Sebaſtiæ primæ Armeniæ, dixit: Quid etiàm adſtans deſiderat, manifeſtiùs doceat. Sophronius dixit: Multa iniqua perpeſſus & ego à Dioſcoro reuerendiſſ. Alexandrinæ ciuitatis Epiſcopo, ad ſanctũ hoc perueni Concilium. Et interpellans, dudùm libellos porrexi, & iubete eos relegi. Ioannes Epiſcopus Metropolitanus Sebaſtiæ, dixit: Et libelli præſentis Sophronij recitentur. Et accipiens Aſclepiades diaconus & notarius, recitauit. Et cùm lecti fuiſſent, Sophronius dixit: Peto & meos libellos inſeri monimentis. Patricius Epiſcopus Metropolitanus Tyanenſis, dixit: Lecti libelli ſecundùm poſtulationem Sophronij, monimentorum ſeriei ſocientur.

¶LIBELLVS SOPHRONII CHRIſtiani, ad Leonem Papam & ad Chalcedonẽſ. Concilium.

SANCTISSIMO & beatiſſ. vniuerſali archiepiſcopo & Patriarchæ magnæ vrbis Romæ Leoni, & ſanctiſſimo Concilio ſecũdùm voluntatem Dei & diuina mandata in Chalcedonẽſi ciuitate cõgregato, à Sophronio Chriſtiano. Orationis meæ opus fuit, nõ ſolum * verò mihi minimo, verùm etiàm omnibus, qui à Dioſcoro Epiſcopo læſi ſunt, vt ſecundùm voluntatem Dei, & ſanctionem ſanctiſſimorum dominorũ orbis terræ, ſanctum veſtrum & euangelicum cõgregaretur Concilium, quatenùs interpellans edocerẽ, quantam tyrannidem & violentiã à memorato reuerend. Epiſcopo ſuſtinui. Precor igitur veſtram ſanctam Synodũ, ſuas mihi aures accommodare, vt, quæ in me commiſſa ſunt, pro meis viribus doceam, licèt maiore ſermone, quia magna ſunt, egeant. Læſus enim ſum maximè, & ego in paupertatẽ deductus, per diuerſas circumuentiones reuerend. Dioſcori magnæ Alexandrinę ciuitatis Epiſcopi, per quas ſæpiùs adnerſùs me paupertem malignè operatus eſt. Adiens doceo, diuerſos habens obnoxios, necnon etiàm & iniqua paſſus à Macario magnæ Alexandrinæ ciuitatis curiali. Hic enim coniugem meã nomine Theodotem, ex qua & filios ſuſcepi, neque repudio conſequente, neque triſti aliquo commiſſo, ſed in cõmuni connubio conſtitutam, deſiderio iniquo captus, raptã apud ſe habuit, ad hoc concitatus, quod neq; Barbari vnquàm facilè perpetrauerunt. Vix tandèm perueniens ad dominus orbis terræ, & magnificentiſſimos & excellentiſſimos præfectos, accuſaui memoratum Macarium, & certa ſuper his acta ſunt. Et præcepi, eũ, qui cõtra iura perpetrare præſumpſit, repræſentari vnà cum mea coniuge Theodote, quatenùs legitima examinatio cognitionis prouenitet, nominans & alios, qui mihi in ſcriptis vel ſinè ſcriptis probationibus obnoxij ſunt. Habens itaq; diuina decreta, ſed & maximas ſententias magnificentiſſ. & glorioſiſſ. præfectorum, neceſſariè verò & eorum executorẽ, id eſt, virum ſtrenuũ Theodorum ex ampliſſimo officio, reuerſus ſum in magnã Alexandrinam ciuitatem, quatenùs hæc executioni traderentur. Sed reuerend. Epiſcopus Dioſcorus omnia indeuotè agens, arbitratuſque ſe ſuper omnes eſſe, neq; immobilia decreta, neq; magnificas concedſit exequi ſententias, ſuam magis prouinciam quàm Imperatorũ eſſe dicens. Quippe immittit aduerſùs me Iſidorum, nomẽ quidem habentem diaconi, ſui verò furoris miniſtrum, cum latrocinantium agmine tam ruſticorum quàm quorũdam aliorum, vt me de rebus humanis facerent alienum: exequutorẽ verò mihi ab ampliſſimo officio delegatũ, ſinè vlla accuſatione abigerent: quod & factum eſt. Qui diaconus, ſecundùm præceptionem memorati reuerend. Epiſcopi Dioſcori, non contentus ijs, inſuper omnes meas abſtulit facultates, quas in omnibus & multis rebus alijs poſſidebam, ex quibus cum noſtris infantibus victum habebam. Ex inſperato enim iſta cognoſcens, aliquo mihi memorati inſaniam nunciante, fugiens, ſaluatus ſum. Quoniam igitur, quæ perpetrata ſunt à reuerend. Epiſcopo Dioſcoro, neque à Barbaris aliquandò ſunt commiſſa, ideò & deprecor veſtram angelicam militiam, miſeremini mei, & præcipite per DEI prouidentiam, hic comprehenſum tyrannum mihi facere reſponſum. Præparatus enim ſum oſtendere, reuerend. Epiſcopum Dioſcorum & aduerſùs ſanctam homouſion Trinitatem ſæpiùs blaſphemas emiſiſſe voces, necnon etiàm adulteria perpetraſſe, & in ipſam deuotionem peccaſſe.

Nam

Nam & ſacra laureata, cùm pro felicitate orbis terræ & in Alexandrinam ciuitatem introiſſent, non recuſauit agere, multas diſpergens pecunias per Agoraſtum & Timotheom & alios quoſdam, vt ea de ciuitate depelleret. Moleſtè enim ferebat, eô quòd talis orbis terræ domious prædicaretur. Sæpiùs enim magis Aegyptiacæ * [diœceſi] diœceſeos imperare volebat, ſicut & geſta, apud diuerſos iudices confecta, demonſtrant.

Nam & vir ſpectabilis, tribunus & notarius Ioannes, teſtimonium perhibet, & niſi quia ex diuina prouidentia contigiſſet magnificentiſſimum & glorioſiſſimum Theodorum Aegyptiacæ prouinciæ gubernare negocia, fortem legum patronum, olìm à prædicto tyranno magna Alexandrinorum ciuitas fuiſſet deleta. Quia enim non ego ſolus, ſed etiàm multi ſunt alij experti inſaniã prædicti reuerendiſſimi Dioſcori, manifeſtum eſt, licèt qui pertulerunt, ſiue pro paupertate, ſiue pro timore eius tyrannidis, nõ ſunt auſi, ad veſtram ſanctitatem peruenientes, eum accuſare: peto ergò & deprecor veſtrum Angelicum Chorum, Agoraſtum, hic compræhenſum, vnum ex cooperatoribus eius inſaniæ, & ſyncellum eius exiſtentem, adduci, & iubete me apud veſtrum ſanctum & vniuerſale Concilium ingredientem, oĩa probare quæ docui. Paratus enim ſum, ſi meruero à ſanctis veſtris auribus audientiã, oſtendere, reuerendiſſimum epſcopum Dioſcorum hæc omnia perpetraſſe. Suprascriptus Sophronius Chriſtianus hunc libellum obtulit ſancto & vniuerſali Concilio, ſicut præſcripta ſunt. Et poſt hæc ſancta ſynodus dixit: Omnes hi libelli geſtis inſerantur. Oportet enim eos rursùs recitari, adueniente ſanctiſſ. Dioſcoro, & querelam ſuſcipiente. Florentius epiſcopus metropolitan⁹ Sardenſis dixit: Certis conſtitutis quæ lecta ſunt, & tertiò vocet religioſiſ. Alexandrinorum epiſcopus Dioſcorus: quoniã hoc vult eccleſiaſtici ordinis cõſequentia, vt ſi & poſt hanc tertiam euocationem venire recuſanerit, regulæ ſuo itinere gradiantur. Paſchaſinus epiſcopus dixit: Conſequẽter Deo amãtiſſimus epiſcopus Florentius proſequutus eſt vt tertiò commoneatur per ſanctiſſimos fratres noſtros, quatenùs venire nõ differat, ad reſpondendũ ſe accuſantibus. Et pro hoc (ſi placet ſanctæ & vniuerſalis ſynodo) & tertiò vocetur reuerend. epiſcopus Dioſcorus. Aetius archidiaconus & primicerius notariorum, dixit: Quoniam tertiam uocationẽ à ſancta ſynodo ad religioſiſſimũ epiſcopum Dioſcorum fieri iudicatis, ſi placet, iubete aliquos ſanctiſſimos epiſcopos pergere, & commonefacere eum, vt occurrat vel nunc in ſacratiſſimum veſtrũ Concilium. Sancta ſynodus dixit. Deo amãtiſſimi epiſcopi Frãcion, Lucianus & Ioannes, pergentes ad ſanctiſſimum epiſcopum Dioſcorum, manifeſtam ei tertiam conſtituant vocationẽ, eum fraternè monentes.

¶ LITERÆ DIRECTAE A CONcilio ad Dioſcorum, quibus iam tertiò vocatus eſt.

SAncta & magna vniuerſalis ſynod⁹ ſanctiſſimo epiſcopo Dioſcoro. Quæ à tua religioſitate mandãtur, multam & diuerſam habent varietatem. Aliquandò enim teneri te à deuotiſſimis magiſtrianis atque ſcholaribus ſignificãt. Deindè poſt eorum permiſſionem oportere confingunt, præſentes eſſe debere magnificẽtiſsimos & glorioſiſſimos Iudices. Rursùs ægritudinem proferunt, & iterùm magnificentiſſimorum & glorioſiſſimorum iudicum confeſſionem ſimulant expectare. Inſupèr poſtulaſſe etiàm à pijſsimo & Chriſti amico noſtro Imperatore, & Deo amantiſsim. epiſcopos Iuuenalẽ, Thalaſsiũ, Euſebium, Baſilium, & Euſtathium vnà tecũ adeſſe in ijs, quæ contra te dicta ſunt, ſignificant. Quorum ſingula nullo modo veritati concordant, quoniam vnumquodque dictorum tuorum repellit ex differentia veritatẽ. Quoniam igitur neque pijſsimus & Chriſti amicus Imperator noſter, ea quæ dixiſti, decreuit, ſed permiſit ſancto huic & vniuerſali Concilio audientiam, neque aliud aliquid à præſenti regulari examinatione nos prohibet omni depoſita occaſione, dignare aduenire in ſacrũ hoc Concilium, ad ſatisfaciendum ſimul & reuerendo Euſebio epiſcopo, & ijs quę tibi nunc ingeruntur, reſponſurus, & qui in præſenti aduersùs te alios accuſatorios dederunt libellos, non paucis conſtitutis, & qui ab Alexandria orti ſunt, clericis & laicis quorũ nomina ſunt, Athanaſius, Theodorus, Iſchyrion, Sophronius, & Theodorus, ſciens quòd ſi poſt tertiam hanc regularem vocationem, ex omni parte nullam habentem ſuſpicionem, ad veniendum diſtuleris, pręſens ſancta & magoa & vniuerſalis ſynodus ad illum veniet modum, qui contra pertinaces & contemptores ſynodalis vocationis ſcit mouere pœnam à canonibus conſtitutam. Direximus verò ad te & nunc tertiæ euocationis gratia, DEo amantiſſimos coepiſcopos noſtros Francionem metropolitanum Philippipoleos, & Lucianum Byzenum prouinciæ Thraciæ, & Ioannem Germaniciæ ciuitatis Orientalis.

Anatolius Deo amantiſſim⁹ archiepiſcopus dixit: Dignentur Francion & Lucianus & Ioannes Deo amantiſſimi epiſcopi, ſicut complacuit, pergere ad DEo amantiſſimum epiſcopum Dioſcorum, rogare eum, vt vel nunc adſit huic ſancto Concilio.

Francion epiſcopus metropolitanus Philippipoleos, dixit: Vnum de excipientibus notarijs iubete nobiſcum venire, ad perlegẽda Deo amantiſſimo Dioſcoro epiſcopo,

quæ

quæ ei mandata ſunt à veſtro ſancto Concilio.

Sancta ſynodus dixit: Pergat Palladius diaconus & notarius Deo amantiſſimi epiſcopi Patricij,& q̄ à nobis ei dicta ſunt,ex exceptis ſuis Deo amantiſſimo epiſcopo Dioſcoro,præſentibus directis * cum Deo amantiſſimis epiſcopis, relegat. Et redeuntibus rurſùs ijs reuerendiſſimis epiſcopis, Aetius archidiaconus & primicerius notariorū, dixit: Qui deſtinati ſunt ſanctiſſimi epiſcopi, ad Deo amantiſſimū epiſcopum Dioſcorū, ob faciendam ad eum ſecundùm diuinas regulas tertiam vocationem,adſunt.Et hoc ipſum ſuggero.

* cum eo, Deo

Anatolius epiſcopus Conſtantinopolitanus nouæ Romæ, dixit: Dignemini referre nobis, quale & ipſi nunc pro tertia vocatione à Deo amantiſſimo epiſcopo Dioſcoro accepiſtis reſponſum.

Maximus epiſcopus Antiochię magnæ ciuitatis,dixit:Relegātur ea,quæ à Deo amantiſſimo epiſcopo Dioſcoro in tertia euocatione mandata ſunt.

Francion epiſcopus metropolitanus Philippipoleos, dixit: Sicut præcipere dignata eſt veſtra ſanctitas,pergere nos ad Deo amātiſſimum Dioſcorum epiſcopum, peruenimus,& q̄ mandata fuerant,verbis ei nunciauimus, & tertiam vocationem in ſcriptis directam,perlegi fecimus,& petimus,tam quę à nobis ad eum dicta, quàm quæ eb ipſo reſponſa ſunt relegi ſancto Concilio.

Maximus epiſc.magnæ ciuitatis Antiochiæ,dixit:Legantur,quæ à reuerend. epiſc. Dioſcoro pro tertia vocatione mādata ſunt.

Palladius diaconus & notarius Patticij Deo amantiſſimi Epiſcopi Tyanenſis,recitauit ità: Francion epiſcopus Philippipolitanus, ad Dioſcorum Alexandriæ ciuitatis Epiſcopum dixit:Sancta & vniuerſalis ſynodus congregata in baſilica ſanctæ martyris Euphemiæ, noſtram humilitatem ad tuam religioſitatem deſtinauit,tertiā iā banc vocationem faciens, ſecundùm conſequentiam ſanctorum canonum. Et hanc vocationem, quam in ſcriptis fecit, iubeat tua reuerentia recitari,vt digneris aduenire in ſanctam eorum congregationem, ob reſpondendum ad ea quæ ingeruntur.

Dioſcorus epiſcopus dixit: Sufficienter docui veſtram religioſitatem,quibus addere aliquid nō poſſum illa enim ſufficiūt mihi.

Lucianus epiſcopus Byzetanus,dicit:Decet tuam ſanctitatem, obedire ſancto & magno & vniuerſali Concilio,& confidētia ſuæ conſcientię aduenire ad ſatisſaciendum ſuper ijs,quæ ſibi ingeruntùr, nè ampliùs cōtradicens, regulari increpationi ſuccumbat, præcipuè iam tertia hac ad te à ſancta & magna ſynodo facta vocatione.

Dioſcorus epiſcopus dixit: Quæ dixi, dixi:quibus addere aliquid non poſſum.

Ioānes Epiſcopus Germaniciæ, dixit: Ante tres dies ſecundùm præceptionem pijſſimi & Chriſti amici noſtri Imperatoris, magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices,& ſacratiſſimus ſenatus, vnà cū ſancta & magna ſynodo examinationem de ijs peccatis, quæ ingerebantur tuæ religioſitati à religioſiſſimo epiſcopo Euſebio,fecit, & decernens aduersùs tuam reuerentiam, promulgauit ſententiam,ſi hoc placuiſſet ſanctiſsimis epiſcopis,quibus hanc inferre à Domino Deo creditum eſt. Sed quod ipſam decet, ſancta & magna ſynodus mente concipiens,hactenùs tuæ religioſitati dedit inducias.Dignare igitur(ſi conſcientia veteris munda)aduenire,& ſanctæ & magnæ ſynodo reſpondere. Dioſcorus epiſcopus dixit: Et tertiò hæc eadem dico,quòd addere aliquid ijs, quæ iam dicta ſunt, non habeo.

Francion epiſcopus dixit: Sed neceſſariū ducimus,ad ſanctam ſynodum tuam religióſitatem aduenire,& reſpondere,vt quę Deo placuerint,ordinentur.Dioſcorus epiſcopus dixit:Iterùm hæc eadem dico, & nihil ampliùs addere habeo ijs,quæ dicta ſunt.

Lucianus epiſcopus dixit:Non parua neque læuia inſeruntur in libellis, qui aduersùs tuam reuerentiam ſancto & vniuerſali Concilio oblati ſunt.Si ergò tibijpſi cōfidis, quaſi potens adeſſe ſuper ijs, quæ ingerunt, petimus te adeſſe, vt oſtendas, quia per omnia ab ijs,in quibus repręhenderis, innocēs & alienus exiſtis.

Dioſcorus epiſcopus dixit: Quid me compellis alia dicere? Hęc eadem,quę priùs dico.

Ioannes epiſcopus dixit: Non eſt violentię cauſa. Magna & vniuerſalis & ſancta eſt ſynodus. Et credimus, quia ſicut placitū eſt Deo,ità indicat. Si igitur ſcit tua ſanctitas, poſſe deſtruere querimonias, quę ſibi ingeruntur tam à Deo amantiſſ.epiſcopo Euſebio,quàm ab ijs,qui hodiè interpellātes obtulerūt libellos,adeſto,& à macula libera ſanctam Dei Eccleſiam. Dioſcorus epiſcopus dixit: Maculam non habet Eccleſia. Abſit. Ego enim ſcio, qūo occurri reſponſionibus.

Ioannes epiſcopus dixit:Delicta ſacerdotum,communis eſt turpitudo. Si igitur ſcit tua ſanctitas calūniam ſe ab aliquibus pati, non eſt longè ſancta ſynodus. Fatigare, vt conuincas mendacium.

Dioſcorus epiſcopus dixit: Quę dixi, dixi: & hęc mihi ſufficiunt. Et poſtquàm recitatum eſt,Paſchaſinus epiſcopus dixit: Cognouit Deo amabilis & beatiſſima ſynodus, qm̄ tertiò vocatus per Deo amantiſsim. epiſcopos,Francionem, Lucianum & Ioannē, Dioſcorus epiſcopus ad reſpondendum ſuis accuſationibus,ſciēs ſe eſſe obnoxium, venire contēpſit.Quo igitur dignus eſt ità contēnēs, vr̄a ſāctitas ore ꝓprio faciat manifeſtū.

Dioſcori, immò hæreticorum omnium pertinacię ſpecimē.

Sancta ſynodus dixit: Indignatione q̄ cōtra inobediētes à ſāctis regulis cōſtituta eſt.

Stepha-

Stephanus epiſcopus Epheſi metropolis, dixit: Hoc conſequens eſt, vt qui ſecundùm ſanctos canones vocatus, eoſdem canones cõculcauit, eorum ſententiæ ſubiaceat.

Paſchaſinus epiſcopus dixit: iterùm rogamus veſtram beatitudinem. Eccè tertiò à ſanctis fratribus & coëpiſcopis noſtris vocatus, & contemnens, & non veniens, quo dignus eſt? Quid placeat veſtræ ſanctitati, volumus diſcere. Sancta ſynodus dixit, Quæ placita ſunt Canonibus. Lucianus epiſcopus dixit: A beatiſſimo patre noſtro & epiſcopo Cyrillo in ſancta Epheſia ſynodo contra Neſtoriũ quædam acta ſunt: ipſa inſpicientes, formã, quæ placuerit, date. Paſchaſinus epiſcopus dixit: Iubet religioſitas veſtra, vt vltione Eccleſiaſtica contra eum vtamur? Conſentitis? Sancta ſynodus dixit: Omnes conſentimus, quæ regulis ſunt placita, in eo fieri. Paſchaſinus epiſcopus dixit: Iubet religioſitas veſtra, vt Eccleſiaſtica ſententia aduerſus eum vtamur? Sancta ſynodus dixit: Etiàm conſentimus. Quintus epiſcopus Phocenſis dixit: Quandò ſanctum virum Flauianum catholicę fidei cuſtodem interfecit, neque Canones protulit, neque lecti ſunt, neque aliquo eccleſiaſtico ordine vſus eſt, ſed propria vtens authoritate, eum damnauit. Nunc verò omnia canonicè placuerunt, & non debent iterùm dilationibus protrahi. Proterius epiſcopus Smyrnenſis, dixit: Quandò interfectus eſt ſanctus Flauianus, nihil conſequenter ſuper eum actum eſt. Nunc verò tanti ſunt patres, & nũc iterùm protractiones tentatis exquirere, omnibus piè in ſancto Concilio congeſtis? Iulianus epiſcopus Hypepenſis, dixit: Sancti patres audite: Quandò in Epheſia metropoli primatum habebat Dioſcorus, ad iudicandum inter ſanctum Flauianum & religioſiſſimum Euſebium Epiſcopum, inter quę Eutyches, ex omni parte iniquam proferens ſentẽtiam, ipſe prius proſequutus eſt iniuſtũ iudicium, & omnes * cum neceſſitate ſequuti ſunt. Nunc veſtra ſanctitas primatum tenet ſanctiſſimi Leonis, & cognouit veſtra ſanctitas & omne ſanctum Concilium, quòd ſecundùm Dei gratiam & ſanctionem piiſſimorũ noſtrorum Imperatorum congregatum eſt, & cognouit ſingula, quæ in Epheſo iniuſtè facta ſunt, & omnia quæ ibi geſta ſunt, veſtræ ſanctitati innotuerunt. Et ſemèl, & ſecundò, & tertiò vocauit Dioſcorum, & nullatenùs voluit obedire. Petimus veſtram ſanctitatem, qui habes, magìs autem qui habetis locum ſanctiſſ. Papę Leonis, promulgare in eum, & regulis inſitam contra eum proferre ſententiam. Omnis enim & tota vniuerſalis ſynodus concors efficitur veſtræ ſanctitatis ſententiæ. Paſchaſinus epiſcopus dixit: Iterùm dico: Quid placet beatitudini veſtræ? Maximus epiſcopus magnę Antiochenæ ciuitatis, dixit: Quod videtur ſanctitati veſtræ, & nos concordes efficimur. Paſchaſinus

*cum

Primatus Romani Pontificis confeſſione Vniuerſalis Cõcilij.

epiſcopus Lilybætanus prouinciæ Sicilię, & cum ipſo Lucentius epiſcopus Eſculanẽſ. & Bonifacius presbyter magnæ Romanę Eccleſię, tenentes locum ſanctiſſ. & beatiſſ. archiepiſcopi Apoſtolicę ſedis magnę & ſenioris Romę Leonis, pronunciauerunt: Manifeſta facta ſunt, quæ à Dioſcoro quondàm Alexandriæ magnę ciuitatis epiſcopo commiſſa ſunt, aduerſùs ſanctarum regularum ordinem, & eccleſiaſticam diſciplinam, tam ex ijs q̃ dudũ examinata ſunt in priori conſeſſu, q̃ ex ijs, q̃ hodiè acta ſunt. Hic enim (vt plurima intermittamus) Eutychen ſimilia ſibi ſapientem, & regulariter à proprio damnatũ epiſcopo (id eſt, ſanctiſſimo patre noſtro & archiepiſcopo quondam Flauiano) pręſumens ſibi primatum, irregulariter in communione ſuſcepit, priuſquàm conſideret in Epheſo cum Deo amantiſſimis epiſcopis. Sed illis quidem Apoſtolica ſedes veniam pręſtitit de ijs, quę ibi non voluntariè ab eis geſta ſunt, qui & hactenùs permanſerunt obedientes ſanctiſſimo archiepiſcopo Leoni, & omni ſancto & vniuerſali Concilio. Huius gratia, & in ſua communione eos ſicut cõfideles ſuſcepit. Hic autem & hactenùs permanſit glorians in eis, pro quibus eum oportebat gemere, & ſe terrę proſternere. Super hęc verò, neque epiſtolam legi permiſit beatiſſim. Papæ Leonis, ſcriptam ad ſanctę memorię Flauianum, & hoc frequenter rogatus à portitoribus recitari eam, & cum iuramento fieri lectionem promittens. Qua non lecta, ſcandalum & læſionem ſanctę Dei eccleſię per totum orbem terrę pertulerunt. Sed tamen talibus ab eo audacter commiſſis, deliberabamus, vt de priore ſua peſſima actione aliqua ei pręſtaretur clementia, ſicut & cęteris reuerend. epiſcopis, & ijs, qui neque ſimilem ei authoritatem iudicandi habuerunt. Sed quoniam ſecundis exceſſibus priorem iniquitatem valdè tranſcendit, (pręſumpſit enim & excommunicationem dictare aduerſùs ſanctiſſ. & beatiſſ. archiepiſcopum magnę Romę Leonem, inſuper etiàm multi libelli multis eius pleni iniquitatibus, contra eum in ſancto & magno concilio oblati ſunt, & ſemèl, & ſecundo, & tertiò per Deo amantiſſ. epiſcopos regulariter vocatus, minimè voluit obedire, propria vtiquè conſcientia ſtimulatus, & hos, qui à diuerſis Concilijs regulariter damnati ſunt, contra diuinas leges ſuſcepit) ideò ipſe contra ſe elicuit ſententiam, ſepius eccleſiaſticos conculcans Canones. Vndè ſanctiſſ. & beatiſſ. archiepiſcopus magnę & ſenioris Romę Leo, per nos & per pręſentem ſanctam ſynodum, vnà cum ter beatiſſ. & omni laude digno beato Petro apoſtolo, qui eſt petra & crepido catholicæ Eccleſię, & ille, qui eſt rectę fidei fundamentum, nudauit eum tam epiſcopatûs dignitate, quàm etiam & ab omni ſacerdotali aliena-

De periuno notatur Dioſcorus.

Dioſcorus pro ſua intoleranda ſuperbia auſus excommunicare Papã Rom. ob id maxime damnatus eſt.

Sententiã dãnationis in Dioſcorũ primi pronũciant legati Leonis.

Digitized by Google

uit miniſterio. Igitur ſancta hæc & magna ſynodus, quæ placent regulis, ſuper memorato Dioſcoro decernat.

Anatolius archiepiſcopus regiæ Conſtantinopolis nouæ Romæ, dixit: Hæc eadē Apoſtolicæ ſedis per omnia ſapiens, concors ſententiæ efficior ſuper damnatione Dioſcori quondam Alexandrinæ magnæ ciuitatis epiſcopi, qui ſeipſum ab omni ſacerdotali miniſterio oſtendit alienum, eò quòd omnibus ſanctorum patrum regulis extitit inobediens, & tertiò canonicè vocatus, noluit obtemperare.

Maximus epiſcopus magnæ Antiochiæ ciuitatis, dixit: Optabam quidem, nullum ex fratribus & conſacerdotibus quondàm meis, talibus peccatis * iruere, vt etiam regulis ſubiaceret. Quoniam verò Dioſcorus quondàm Alexandrinæ magnæ ciuitatis epiſcopus, ſuper alia & tertiò ad ſe facta regulari vocatione, inobediens viſus eſt, non occurrens: ideò eum eccleſiaſticæ ſententiæ ſubijcio, ſicut & ſanctiſſim. & beatiſſ. archiepiſcopus & pater noſter Leo regiæ ſenioris vrbis Romæ, per vicarios ſuos ſanctiſſimos epiſcopos Paſchaſinum & Lucentium, & religioſiſſimum presbyterum eiuſdem magnæ Romæ Bonifacium, & ſanctiſſ. & beatiſſ. regiæ nouæ Romæ archiepiſcopus Anatolius interlocuti ſunt. Et ego his cōcors effectus, alienum eū iudico ab omni epiſcopali ſiue ſacerdotali dignitate & miniſterio.

for.* inciti- ſi.

Stephanus epiſcopus Epheſi metropolis, dixit: Et ego his, quæ dicta ſunt à religioſiſſ. & ſanctiſſ. Leone & Anatolio ſuper damnatione Dioſcori quondam Alexandrinę magnæ ciuitatis epiſcopi, cōcors efficior, & alienum eum ab omni ſacerdotali dignitate eſſe definio. Lucianus epiſcopus Byzię ciuitatis, agens vices Deo amantiſſimi epiſcopi Cyriaci metropolitani Heracleæ, pro ipſo dixit: His quæ ſecundùm Deum, & magno concilio ſuper damnatione Dioſcori quondam magnæ Alexandrinæ ciuitatis epiſcopi benè placuerunt conſentio, alienans eum ab omni ſacerdotali miniſterio & dignitate.

Diogenes epiſcopus metropolis Cyzici ciuitatis, dixit: Dioſcorus quondàm magnę Alexandrinæ ciuitatis epiſcopus, aduerſùs eum oblatis libellis, tertiò regulariter per religioſiſſimos epiſcopos vocatus, & non obediens, ſemetipſum huiuſmodi increpationibus fecit obnoxiū. Vndè & ego cōſentio his, quæ aduerſùs eum ſunt definita, alienās eum ab omni ſacerdotali miniſterio, conſentiens his, quæ ſtatuta ſunt à ſanctiſſimo & beatiſſimo archiepiſcopo Romano Leone, & his quę à ſanctiſſimo & beatiſſimo regiæ nouæ Romæ Anatolio, & præſente ſancto & vniuerſali Concilio.

Iulianus epiſcopus Coenſis & legatus Romanæ Eccleſiæ, dixit: Mihi quidem lachrymarum fontes diſtillant, & tenet linguam ad explanationem communis compaſſio; ſed quoniam præter meum votum Dioſcorus magnę Alexandrinæ ciuitatis epiſcopus, ſe ſeipſum per inobedientiam criminibus mōſtrauit obnoxiū, accuſatus à diuerſis in multis delictis, & tertiò vocatus, regulariter occurrere minimè voluit, debilitate conſcientię tentus, dolens & gemens dico, alienus eſt ab epiſcopatûs dignitate, & omni ſacerdotali miniſterio.

Eunomius epiſcopus Nicomedię ciuitatis metropolitanus, dixit: His, quæ ſub diligentia ſancti huius & vniuerſalis concilij examinationibus ſuper Dioſcoro, qui fuit magnæ Alexandrinę ciuitatis epiſcopus, cum legitima cautela geſta ſunt, & ego cōſequenter decerno, alienum eum iudicans à ſede ſacerdotali.

Petrus epiſcopus metropolitanus Corinthi Achaię prouinciæ, dixit: Conſentio & ego his interloquutionibus, tam vicariorum ſanctiſſimi & beatiſſimi archiepiſcopi maximæ Romę Leonis, & ſanctiſſimi & Deo amantiſſimi & * omni laude ſupergreſſi Anatolij, ſuper damnatione Dioſcori, & alienum eum ab omni ſacerdotali miniſterio eſſe decerno.

* omnem laudem.

Eleutherius epiſcopus Chalcedonenſis, dixit: Omnibus iuſtè definitis à ſancta hac & vniuerſali ſynodo aduerſùs Dioſcorum, quōdàm magnæ Alexandrinę ciuitatis epiſcopum, concors effectus, alienum eum eſſe iudico ab omni ſacerdotali dignitate & miniſterio.

Theodorus epiſcopus metropolitanus Tarſeoſis, dixit: Seipſum alienum fecit à ſacerdotali dignitate Dioſcorus, Eutychen, damnatum à ſanctæ memoriæ Flauiano, in communionem ſuam irregulariter ſuſcipiens, ſuper criminibus verò grauiſſimis accuſatus, & vocatus à ſancto & vniuerſali Concilio, non obtemperans: vndè & à maximis ſedibus tam magnę Romæ, quàm nouę Romę ſanctiſſimarum eccleſiarum archiepiſcopis, Leone & Anatolio iuſtè damnatus eſt. Quibus & ego concors effectus, intelocutus ſum, alienum eum iudicans ab omni pontificali miniſterio.

Romanus Epiſcopus metropolitanus Myrenę ciuitatis, dixit: Dioſcorum accuſatum per oblationem libellorum à religioſiſſimo Epiſcopo Euſebio, inſupèr etiàm & à diuerſis clericis in ſancta & vniuerſali ſynodo, congregata ſecundùm ſanctionem pijſſimorum & Chriſtianiſſimorum noſtrorum imperatorū, in Chalcedonenſi ciuitate, tertia ad eum regulariter facta vocatione per reuerend. Epiſcopos, vt veniret, & de his, quæ ab eis ingerebantur, ſibi adeſſet, & minimè obedientem, conſono & ego, ſequens ſanctiſſimum & Deo amantiſſimum Leonem ſenioris Romę, & ſanctiſſ. & Deo amantiſſimum archiepiſcopum nouę Romę

Con-

Digitized by Google

Conſtantinopolitanum Anatolium,& omne ſanctum & vniuerſale Concilium profiteor prædictum Dioſcorum Alexandrinæ cioitatis quondàm epiſcopum, contemnentem, & non obedientem, alienom eſſe tam ab epiſcopatùs dignitate, quàm ab omni ſacerdotali miniſterio.

Cyrus epiſcopos metropolitanus Anazarbenæ ciuitatis, dixit: Lamentatione quidem dignum eſt, aliquem patrem quondàm noſtrorum huiuſmodi incidiſſe delicta, quæ ſacerdotali eum alieneteot dignitate. Quoniá verò ea, quæ ſoper Dioſcoro quondàm epiſcopo magnæ Alexandrinæ ciuitatis ſubſecura ſunt, & tres, quæ ad eum ſactæ ſunt vocationes, qoibus noluit obedire, compulerunt ſanctos & beatiſſimos noſtros patres regulariter, & conſequenter eum ab epiſcopali dignitate & miniſterio exterum conſtituere: hæc & ego, quæ ab eis rectè & iuſtè indicata ſunt, ſequens, eadem decerno, alienum eum iudicás ab epiſcopali dignitate & miniſterio.

Conſtantinus epiſcopus metropolis Melitenæ ciuitatis, dixit: Ploro quidem, & plango per ſuos actus ruentem de epiſcopali gradu Dioſcorum, quondàm Alexandrinæ magnæ ciuitatis epiſcopum. Tamen quoniam conſequentèr & canonicè & iuſtè aduersùs eum à ſancto & beatiſſimo archiepiſcopo Leooe, & beatiſſimo Anatolio archiepiſcopo nouæ Romæ Conſtantinopolitano, & ſancto & magno & vniuerſali Chalcedonenſi concilio eſt prolata ſententia, concors efficior his, quæ ſuper prædicto definita ſunt alienum eum iudicans ab omni ſacerdotali miniſterio.

Seleucus Epiſcopus metropolitanus Sebaſtiæ Armeniæ primæ cioitatis, dixit: His, quæ legitimæ & canonicè nupèr prolata ſunt ab Apoſtolica Romana Sede, per ſanctiſſimos epiſcopos, qui in eius loco aduenerunt, & à ſanctiſſimo & DEO amantiſſimo archiepiſcopo nooæ Romæ Anatolio, & ab omni ſancto Concilio ſuper Dioſcoro magnæ Alexandrinæ ciuitatis qoondàm epiſcopo, & ipſe conſentio & concordo, & ab omni eum alieoum iudico pootificatûs miniſterio.

Ioannes epiſcopos metropolitanus Sebaſtiæ cioitatis dixit: Iuſta & regulatis prolata ſententia eſt à Deo amantiſſimo & ſanctiſſimo patre noſtro & archiepiſcopo Romano Leone, & Deo amantiſſ. & ſanctiſſimo archiepiſcopo Anatolio nouę Romæ Conſtantinopolitano, & à ſancto hoc & vniuerſali Cõcilio ſuper Dioſcuro Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondàm epiſcopo. Et ego omnibus, quæ ſuper eum ſunt placita, conſentiens, alienum eum iudico ab omni ſacerdotali miniſterio.

Conſtantinus epiſcopus metropolitanus Boſtrenæ ciuitatis, dixit: Conſentio & ego his, quæ definita aduerſus Dioſcorum Alexandrinæ ciuitatis quondàm epiſcopum à vicarijs ſanctiſſimi Leonis, Deo amantiſſ. epiſcopis, & à ſancto & beatiſſimo archiepiſcopo regię Conſtantinopolitanæ ciuitatis nouę Romæ Anatolio, & alienum eum iudico ab omni ſacerdotali dignitate & miniſterio.

Calogerus epiſcopus Claudiopolis ciuitatis metropolitanus, dixit: Conſentio his, quę regulariter & iuſtè ſoper Dioſcoro Alexandrinę magoæ ciuitatis quondàm epiſcopo ſacta ſunt, decernens eum alienum eſſe ab omni ſacerdotali dignitate & miniſterio.

Patricius epiſcopus Tyanę ciuitatis metropolitanus, dixit: Ego quidem optabam, non intereſſe audacię Dioſcori, ità contemnentis tam diuioos Canones, quàm etiàm ſanctiſſimos patres & archiepiſcopos magnę Romę Leonem, & nouę Romę Anatolium, & omne ſanctum & voiuerſale Concilium. Quoniam verò, quæ commiſſa ſuot, omnem repulerunt regularem conſequentiam, concors ſum omnibus his, quę ſoper eo à maximè Deo amabili ſynodo ordinata ſunt, alienum eum iudicans ab omni pontificali miniſterio.

Amphilochius epiſcopus metropolitanus Pamphylię prouincię Sidenæ ciuitatis, dixit: Votum quidem mihi erat, nec qualecunque quidem, maximè autem honoratum Eccleſię membrum, abſcindere. Quoniam vero Dioſcorus Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondàm epiſcopns, ſuper quibus accuſatus eſt à quibusdam, tertiò vocatus à ſancto & vniuerſali concilio, mioimè occurrit, & ſuper ſeipſum ſanctæ ſyoodi attraxit ſententiam, ſibimet hoc ipſum iuſtè reputet.

Epiphanius epiſcopus metropolitanus prouinciæ Pamphyliæ Pergenę ciuitaos, dixit: Optaba quidem ex nulla parte, neque ſuper minores talem proferre ſententiam, qualem aduesùs Dioſcorum magnæ Alexandrinæ ciuitatis quoodam epiſcopum. Sed quooiam ſeipſum obnoxium conſtituit, nolens tertiò a ſancto & vniuerſali Concilio vocatus, aduenire, & ſatisfacere de his, quæ ei ingerebantur, conſentio cum omnibus his, qoæ ſuper eo iudicata ſunt,

Theodorus epiſcopus metropolitanus Damaſcenæ ciuitatis, dixit: Rectè & iuſtè, & ſecundùm ſanctorum Canonum normam, ſancta & magoa ſynodos diffiniuit, qoatenùs Dioſcorus ſit alienus a ſacerdotali & epiſcopali dignitate. Propter quod & ego alienum eum ab omni ſacerdotali miniſterio iudico, concors effectus his, quæ placita ſunt (ſicut prædixi) ſanctæ & magnæ ſynodo,

Atticus epiſcopus metropolis veteris Epiri Nicopolitanæ ciuitatis, dixit: Regularem fidem ſanctorum patrum decernentium damnationem Dioſcori, magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondam epiſcopi, & ego ſequens, cũcors efficior.

Oneſiphor⁹ epiſcopus metropolis Iconij ciuitatis,

ciuitatis,dixit: Oportebat quidem, reuerendiſſimum Dioſcorum, & ſcientem regulas, & conſuetudinem minimè ignorantem, obtemperare his,quæ à ſancto & vniuerſali Cōcilio præcepta fuerant,& tertiò vocatum cū per Deo amantiſſimos epiſcopos, aduenire in ſanctum concilium, ad ſatisfaciendum de his,quæ ei ingerebantur.

Baſilius epiſcopus metropolitanus Traianupolis ciuitatis,dixit: His quæ placuerunt ſancto Concilio ſuper Dioſcoro, conſentit & mea paruitas.

Florentius epiſcopus metropolis Sardenæ ciuitatis,dixit: Sequens & ego hęc,quæ decreta ſunt à ſanctiſſi.& beatiſſi. Papa Leone,per eius beatitudinis hic inter geſta vicarios, & per alios ſanctos epiſcopos, Dioſcorum magnæ Alexandrinæ ciuitatis epiſcopum, alienum à ſacerdotio & communione Eccleſiaſtica decerno, propter ſupraſcriptas culpas.

Francion epiſcopus metropolitanus Philippipolis ciuitatis,dixit: Concors & ego efficior Apoſtolicæ ſedi,& ſanctiſſ.& Deo amantiſſ.archiepiſcopo Anatolio nouæ Romę Cōſtantinopolitanæ ciuitatis,& præſenti ſancto & vniuerſali concilio,de damnatione Dioſcori Alexandrinę magnę ciuitatis quondàm epiſcopi,& iudico alienum eum eſſe tam à dignitate ſacerdotali, quàm etiàm communione terribilis myſterij.

Ioannes epiſcopos metropolitanus* Rhodi inſulæ,dixit: Omnibus iuſtè & regulariter de his, à ſancta hac & vniuerſali ſynodo aduersùs Dioſcorum,magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondàm epiſcopum,concors & ego effectus,alienum eum iudico ab omni ſacerdotali, ſiue etiàm epiſcopali dignitate & miniſterio.

Petrus epiſcopus metropolitanus Gangrenæ ciuitatis,dixit: Quæ placuerunt Apoſtolicæ ſedi,& ſanctis patribus ſuper damnatione Dioſcori,his & ego conſenſi.

Photius epiſcopus metropolitanę ciuitatis Tyri, dixit: Iuſtæ & regulari ſententiæ, quæ facta eſt in Dioſcorum magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondàm epiſcopum, à ſanctiſſimo & beatiſſimo archiepiſcopo Leone,& ſanctiſſimo & beatiſſimo archiepiſcopo huius regię vrbis Anatolio,& à ſancto & vniuerſali Concilio,quod ſecundùm decretum Dei & imperialem ſanctionem,in Chalcedonenſi ciuitate factum eſt,conſentio,& decerno ea, quæ ſuper eo ſunt placita, & alienum eum habeo ab omni ſacerdotali dignitate.

Nunechius epiſcop⁹ metropolitanus Laodicęę ciuitatis,dixit: Secundùm ea, quæ definita ſunt à Deo amantiſſimo & ſanctiſſimo patre noſtro & archiepiſcopo ſenioris Romę Leone,per directos ab eo Deo amantiſſimos epiſcopos,& Deo amantiſſimum presbyterū Bonifacium,& à Deo amantiſſimo & ſanctiſſimo Anatolio archiepiſcopo nouæ Romæ Conſtantinopolitanæ ciuitatis, & omni præſenti Concilio, iudico & ipſe Dioſcorum Alexandrinę magnæ ciuitatis,quondàm epiſcopum, alienum eſſe ab omni ſacerdotali miniſterio.

Pergamius epiſcopus metropolitanus Piſidiæ prouincię Antiochenę ciuitatis, dixit: Plurimam olìm confuſionem contra diuinos Canones operantem Dioſcorum, magnę Alexandrinę ciuitatis quondàm epiſcopum, & poſt multa aduersùs eum à diuerſis perſonis in ſancta & magna ſynodo in ſcriptis depoſita,vocatum eum probabiliter nō ſemèl, neq; ſecundò,ſed tertiò, & aduenire minimè paſſum,ſed aliqua inconſequēter & indecenter reſponſa facientem,& propter hoc iuſtè damnatū ab vniuerſali hoc ſancto Concilio, alienum eum eſſe à ſacerdotali miniſterio & dignitate,ſimiliter & ego prædictis increpationibus ſubiacere eum decerno.

Meletius epiſcopus Lariſſenæ ciuitatis,faciens verba pro Domno ſanctiſſimo epiſcopo metropolitano Apameę ciuitatis, dixit: Hæc eadem & ego decerno, concors effectus ſanctis patribus aduersùs Dioſcorum,magnę Alexandrinę ciuitatis quondàm epiſcopum, & eum alienum facio ab omni ſacerdotali miniſterio & dignitate.

Critonianus epiſcopus metropolitanus Aphrodiſiadę ciuitatis,dixit: Secūdùm prolatam ſententiam aduersùs Dioſcorum, magnę Alexandrinæ ciuitatis quondàm epiſcopum, à ſanctiſſimis & Deo amantiſſimis archiepiſcopis & patribus noſtris magnarum & regalium vrbium,ſecundò & tertiò regulariter vocatum, & minimè obedientem, & ego concors effectus eidem ſententiæ, alienum eum definio ab omni ſacerdotali ordine & miniſterio.

Simeon epiſcopus metropolitanus Amidenę ciuitatis,dixit: Concors & ego ſum regulariter geſtis ſuper dānatione Dioſcori,quondàm epiſcopi Alexandrinę magnę ciuitatis, à ſanctiſſimo & Deo amantiſſimo archiepiſcopo nouę Romę Conſtantinopolitanę ciuitatis Anatolio, & ſanctiſſimis & Deo amantiſſimis epiſcopis in ſancto hoc Concilio congregatis, alienum iudicans eundem Dioſcorum ab omni epiſcopali dignitate & miniſterio. * Simeoni⁹ *Amydenę

Theoctiſtus epiſcopus metropolitanus Peſſinuntenę ciuitatis,dixit: Cōſentio & ego omnibus,quę aduersùs Dioſcorum, Alexandrinę magnæ ciuitatis quondàm epiſcopum, ordinata ſunt à ſancto & vniuerſali Cōcilio, per Photinum religioſiſſimum archidiaconum meum alienans eum ab omni ſacerdotali dignitate & miniſterio.

*Plontennus Epiſcopus Sagalaſſenę ciuitatis, dixit: Concors efficior his, quę ſtatuta ſunt à ſanctiſſimis patribus ſuper damnatione Dioſcori, magnę Alexandrinę ciuitatis quondàm epiſcopi, & alienum eum exiſtimo ab omni ſacerdotali eccleſiaſtico ordine. * Fonteianus hucuſque dict⁹.

Neopto-

Neoptolemus epiſcopus Cornenſis, dixit: Neceſſarium eſt & nos ſequi, quæ regulariter aduerſus Dioſcorum ſanctis patribus & metropolitanis epiſcopis ſunt placita. Vndè & ipſe conſentio factæ ſuper eo damnationi.

Acholius epiſcopus Larandenæ ciuitatis, dixit: Iuſtè & regulariter iudicatis à ſanctis patribus aduerſus Dioſcorum, Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondàm epiſcopū, cõcors & ego effectus ſum in eius damnatione.

Iulianus epiſcopus Hypepæ, dixit: Et ego cõſentio omnibus, quæ interloquuti ſunt ſanctiſſimi epiſcopi Paſchaſinus & Lucentius, & Bonifacius reuerend. presbyter, vicarij ſanctiſſimi & beatiſſimi archiepiſcopi Romani, & ſanctiſſimus & beatiſſimus archiepiſcopus regiæ Conſtantinopolitanæ ciuitatis nouæ Romæ Anatolius, & omnibus quæ definiuit ſancta & vniuerſalis ſynodus ſuper Dioſcoro, magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondàm epiſcopo, & iudico eum eſſe alienum ab omni ſacerdotali dignitate, & à fruitione ſancti & inenarrabilis myſterij Dei noſtri.

Leontius epiſcopus Magneſiæ ciuitatis dixit: Lex eſt pia, patribus obedire, & eorum ſequi iudicia. Hanc legem & in præſenti cuſtodiens, eis quæ ordinata ſunt ſuper Dioſcoro, concors & ego efficior, alienans eum ab omni ſacerdotali dignitate.

Eudoxius epiſcopus * Chomatenæ ciuitatis, dixit: Secundùm ea, quę à ſanctis patribus approbata ſunt ſuper damnatione Dioſcori, quondàm Alexandrinæ magnæ ciuitatis epiſcopi, & ego conſentio, & alienum eum ab omni ſacerdotio iudico.

Stephanus epiſcopus Lymiræ ciuitatis, dixit: Conſentio regulariter factę Dioſcori, Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondàm epiſcopi, dãnationi. Propter quod & ego munimus definio, eum eſſe ab omni ſacerdotio alienū.

Fronto epiſcopus Phaſelidenæ ciuitatis, dixit: Concors ſum & ipſe damnationi factæ ſuper Dioſcoro magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondàm epiſcopo, & alienum eum ab omni epiſcopali & ſacerdotali miniſterio eſſe approbaui, ſicut & ſancti patres, & ſanctum decreuit Concilium.

Theodorus epiſcopus Antiophellenæ ciuitatis, dixit: Conſentio damnationi Dioſcori, Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam epiſcopi, ſicut ſanctis regulis placuit, alienum eum exiſtimans ab omni ſacerdotali dignitate.

Leontius epiſcopus Zarenæ ciuitatis, dixit: Secundùm prolatam ſententiam à ſanctis per omnia patribus aduerſus Dioſcorū, magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondàm epiſcopum, concors efficior in eius damnatione, ab omni ſacerdotali dignitate, alienum eum exiſtimans.

Antipater epiſcopus Caunitæ ciuitatis, dixit: Conſentio in Dioſcori Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondàm epiſcopi, damnatione, & ab omni ſacerdotali miniſterio alienum eum iudico.

Philippus epiſcopus * Libutnę ciuitatis, dixit: Concors efficior confeſſionibus ſanctorum patrum, factis ſuper damnatione Dioſcori, Alexandrinę magnę ciuitatis quondàm epiſcopi, & approbo & ego, alienum eum eſſe ab epiſcopatùs dignitate & omni ſacerdotali miniſterio. *Lymenſis

Cratianus epiſcopus Panormenſis, dixit: Concors & ego efficior in damnatione Dioſcori, magnę Alexandrinę ciuitatis quondàm epiſcopi, facta à ſanctis patribus, & alienum eum exiſtimo ab omni ſacerdotali dignitate.

Andreas epiſcopus * Coenſis dixit: His, q̃ definita ſunt à præcedentibus ſanctis patribus de damnatione Dioſcori Alexandrinæ magnę ciuitatis quondàm epiſcopi, in omnibus concors efficior, & ab omni eum honore ſacerdotali alienum iudico. * Coenſis

Nicolaus epiſcopus Acraſſenus, dixit: Cõſentio damnationi Dioſcori, Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondàm epiſcopi, factæ à ſanctis patribus & à ſancta ſynodo alienum eum iudicans ab omni ſacerdotali dignitate.

Romanus epiſcopus Bubonẽſis, dixit: Hęc eadem & ego profiteor, quæ & ante me ſanctiſſ. patres, & concors ego ſum in damnatione Dioſcori, Alexandrinę ciuitatis quondàm epiſcopi, ab omni ſacerdotali honore alienū eum iudicans.

Atticus epiſcopus Zelenſis, dixit: Lachrymor equidem de his, quę cõtigerunt ob ea, ꝙ frater noſter aliquandò & conſacerdos, in talibus fuerit delictis. Quoniã verò cõſequẽs eſt & iuſtum, regulariter memorata eadẽ aduerſùs eum definire, huius rei gratia conſentaneus & ego ſuper damnatione Dioſcori, Alexandrinę magnę ciuitatis quondàm epiſcopi, ſanctis patribus efficior, & alienum eū iudico ab omni ſacerdotali dignitate.

Paulus epiſcopus Philomelienſis, dixit: Cõcors & ego efficior tam ſanctiſſimo archiepiſcopo Leoni, quàm regulari & iuſtę ſententię, factę ſuper damnatione Dioſcori, Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondàm epiſcopi, & alienum eum iudico ab omni ſacerdotali miniſterio.

Florentius epiſcopus Adrianopolitanus, dixit: Alexãdrinę magnę ciuitatis quondàm epiſcopus Dioſcorus, ſuper * quibus geſſit inique, luit ſupplicium. Igitur & ego his, quæ à ſanctis patribus & archiepiſcopis, & omni ſancto Concilio ſuper eum definita ſunt, conſentio, ab omni eccleſiaſtico miniſterio ceſſare eum decernens. *al. ijs quæ

Meſſalinus Laodicenſis epiſcopus, dixit: Oſtendit diuinitas, quia non protractione tẽporum ſolent magnitudines delictorum obliuionem ſuſcipere: ſed diuinorum ac ſanctorum patrum regulæ appræhenderunt iniqua gerentem, & per nos iudicant, Dioſcorum magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondàm

Epiſcopum, foris abijci ab eccleſiaſtico ordine,& diuina ſacerdotali operatione.

Helpidius Epiſcopus manſionis Thermenſis, dixit: Concors efficior prolatæ ſententiæ à ſanctis Patribus contra Dioſcorum, Alexãdrinæ magnę ciuitatis quondam Epiſcopum, & ab omni ſacerdotali miniſterio alienum eum eſſe iudico.

Longinus Epiſcopus Orchiſteoſis ciuitatis, dixit: Concors efficior ſanctis Patribus in damnatione Dioſcori, quondam Alexandrinę magnę ciuitatis Epiſcopi, & ab omni ſacerdotali miniſterio alienum eum eſſe iudico.

Myſterius Epiſcopus Amorij ciuitatis, dixit: Prolatę a ſanctiſſimis & DEO amantiſſimis Patribus & Epiſcopis noſtris aduersùs Dioſcorum, quondam magnę ciuitatis Alexãdriæ Epiſcopum, ſententię & ego minimus conſentio, alienum eum ab omni ſacerdotali miniſterio eſſe exiſtimans.

Petrus Epiſcopus Dardani ciuitatis, dixit: Definitionibus ſanctorum Patrum aduersùs Dioſcorum promulgatis, & ego concors efficior, alienans eum ab omni ſacerdotali miniſterio.

Iouinus Epiſcopus Debeltenſis, dixit Dioſcorum magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondàm Epiſcopum, in multis & diuerſis accuſatum criminibus, inſuper & perfidiam Eutychis ſecutum, & iuſte a ſancta & magna Synodo damnatum, concors & ego effectus, ab omni eum epiſcopali miniſterio exiſtimo alienum.

Romanopolitanus. Indimus* Hetinupolitanus ſecundę Ciliciæ, dixit: Conſentio prolatæ ſententię aduersùs Dioſcorum, magnę Alexandrinę ciuitatis quondàm Epiſcopum, a ſanctiſſimo & beatiſſimo Archiepiſcopo Romano Leone, per eos, qui ab ipſo directi ſunt, ſanctiſſimos & beatiſſimos Epiſcopos, necnon etiàm & a ſanctiſſimo & beatiſſimo Archiepiſcopo regię Conſtantinopolitanę vrbis, nouę Romæ Anatolio, & a cęteris ſanctiſſimis Patribus, & alienum eum exiſtimo ab omni Epiſcopali dignitate & miniſterio.

Aquilas Epiſcopus Eudoxiadæ ciuitatis, dixit: Agnoſco iuſtè damnatum Dioſcorum in hac ſancta Synodo a ſanctis Patribus,* qui præter regulas, beatæ memoriæ Epiſcopum Flauianum damnauit, hunc & eum omni Synodo damnatum habeo. *& qui

Eutropius Epiſcopus Adadenſ, dixit: Factæ damnationi Dioſcori, Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondàm Epiſcopi, a ſanctiſsimis & beatiſsimis archiepiſcopis Leone & Anatolio antiquæ Romæ & nouæ, & a ſancto & vniuerſali hoc Concilio conſentio & concors ſum, ab omni eum Eccleſiaſtico miniſterio alienum iudicans.

Marcus Epus * Arethuſinæ ciuitatis, dixit: Ad hæc eadē & ego cōſentio ſanctis Patribus aduersùs Dioſcorum, magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondàm epiſcopum, & alieno eum ab omni ſacerdotali miniſterio.

Proterius epiſcopus * Myrrhicę ciuitatis, dixit: Cum omnibus ſanctis patribus & ego concors efficior in damnatione Dioſcori, magnę Alexandrinę ciuitatis quondàm epiſcopi.

Olympius epiſcopus Theodoſiupolitanus, dixit: Conſentio & ego ſanctiſſimis & Deo amantiſſ. patribus, in damnatione Dioſcori, Alexandrinorum quondàm epiſcopi.

Marcellinus epiſcopus Metropolitanus ciuitatis,* dixit: Conſentio & ego ſanctis patribus vniuerſalis & ſancti Concilij, in damnatione Dioſcori, iuſtè ſuſcipientis damnationem.

Euſebius epiſcopus Clazomenę ciuitatis, dixit: Et ego concors efficior ſanctiſſ. & Deo amantiſſimis patribus, in damnatione Dioſcori magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondàm epiſcopi.

Maras epiſcopus * Aoinitenæ ciuitatis, dixit: Prolato termino à ſanctis patribus ſuper damnatione Dioſcori, Alexandrinæ ciuitatis quondàm epiſcopi, & ego conſentio. *Amnitenę

Gerontius epiſcopus Seleuciæ ciuitatis dixit: Et ego conſentio factæ damnationi à ſanctis patribus ſuper Dioſcoro, Alexandrinæ magnę ciuitatis quondàm epiſcopo.

Iulianus epiſcopus Rhoſi ciuitatis, dixit: Conſentio damnationi factæ à ſanctis patribus ſuper Dioſcoro, Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondàm epiſcopo, & alienum eum iudico ab omni ſacerdotali miniſterio.

Hypatius epiſcopus Zephyrij, & Alexander epiſcopus Sebaſtæ ſecundæ Ciliciæ, & Theodorus epiſcopus Auguſtæ, & Chryſippus epiſcopus Malli, dixerunt: Conſentimus omnibus regulariter & iuſtè iudicatis, ſuper damnatione Dioſcori, Alexandrinæ magnæ ciuitatis quōdàm epiſcopi, à ſancta & vniuerſali ſynodo, & alienum eum habemus ab omni ſacerdotali miniſterio.

Chryſippus presbyter, verba faciens pro Deo amantiſſimo & ſanctiſſimo Cyriaco Epiſcopo Trogmadenæ ſanctæ Dei eccleſiæ, dixit: Concors & ego efficior his, quæ determinata ſunt à ſanctis patribus ſuper damnatione Dioſcori, magnę Alexandrinę ciuitatis quondàm epiſcopi, quatenùs alienus ſit à ſacerdotali miniſterio & epiſcopali dignitate.

Daniel minimus epiſcopus Cadenæ ciuitatis, dixit: Secundùm ea, quæ ordinata ſunt ab Apoſtolica ſede ſenioris & regiæ Romæ, & ab omni præſente ſancto Concilio, & ipſe iudico alienum eſſe Dioſcorum, Alexandrinę magnæ ciuitatis quondàm epiſcopum, ab omni eccleſiaſtico miniſterio & ſancta communione.

Thomas epiſcopus Theodoſiunopolitanę ciuitatis, dixit: Et ipſe concors efficior tam Apoſtolicæ ſedi, quàm vniuerſæ ſanctæ ſynodo, aduersùs Dioſcorum, Alexandrinæ ciuitatis

Digitized by Google

nitatis quondàm epiſcopum, quatenùs alienus ſit ab eccleſiaſtico miniſterio & ſancta communione.

Ioannes epiſcopus Trapezuntis, dixit: Cōcors efficior & ego omnibus præcedentibus ſanctis patribus aduersùs Dioſcorum, & alienum iudico eum ab omni ſacerdotali miniſterio & dignitate.

* Moſſynō

Athanaſius epiſcopus * Moſſynorum, dixit: Et ego concors efficior omni ſancto Concilio, & alienum iudico Dioſcorum ab omni ſacerdotali dignitate & ſancta cōmunione.

Patricius epiſcopus Neocæſareę Auguſtæ prouinciæ Euphrateſiæ, dixit. Conſentio ſancto & vniuerſali Concilio, & iudico Dioſcorum ab omni ſacerdotali dignitate & miniſterio alienum.

Epictetus epiſcopus Diocletianopolis, dixit: Veſtigia ſequens & ego ſanctorum patrum, cum ſanctis viris alienum iudico Dioſcorum ab epiſcopali honore & dignitate.

Alexāder epiſcopus Seleuciæ Piſidiæ prouinciæ, dixit: Concors & ego in omnibus efficior his, quę iudicata ſunt ab angelico veſtro conſeſſu aduersùs Dioſcorum, Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondàm epiſcopum.

*Natyras epiſcopus Gazæ, dixit: Cōſentio beatiſſimis & ſanctiſſ. patribus noſtris aduersùs Dioſcorum, Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondàm epiſcopum, & iudico eum alienum eſſe ab omni epiſcopali dignitate & miniſterio, contemnentem vocationes ſanctorum patrum.

*Phœnicia *Phœnices

Valerius epiſcopus Laodiceæ * Phœniciæ, dixit: Conſona & ipſe ſancto Concilio aduersùs Dioſcorum quondàm epiſcopum, decerno, iudicans eum ab omni eccleſiaſtico miniſterio & epiſcopali dignitate alienum.

Cyrinus epiſcopus ciuitatis Pataræ, dixit: His, quæ iudicata ſunt à ſanctiſſimis patribus & archiepiſcopis, concors & ego efficior, & cōſentio aduersùs Dioſcorum quondàm epiſcopum, & alienum eum exiſtimo à ſacerdotali dignitate & miniſterio.

Theophilus epiſcop⁹ ciuitatis Orei, dixit: In omnibus, quę ordinata ſunt à ſancta & vniuerſali ſynodo aduersùs Dioſcorum, quondàm epiſcopum, conſentio & concordo his, quæ ſuper eo geſta ſunt.

Neon epiſcopus ciuitatis Sylbij, dixit: Omnibus, quæ prolata ſunt vel decreta à ſancta & vniuerſali ſynodo, aduersùs Dioſcorum quondàm epiſcopum, conſentio, & concordo omnibus, quæ aduersùs eum facta ſunt.

Eudoxius epiſcopus ciuitatis Etennorum, dixit: Sicut præcedentes ſancti patres, & ego concors efficior ad damnationem Dioſcori quondàm epiſcopi.

Martianus epiſcopus Stephanorū, dixit: Sicut præcedentes ſancti patres, & ego concors efficior ad damnationem Dioſcori quōdàm epiſcopi. Diodorus epiſcopus ciuitatis Lyſimachiorum, dixit: Et ego conſentio omnibus decretis ſuper damnatione Dioſcori, qui fuit epiſcopus.

Ioannes epiſcopus Flauiadis prouincię Ciliciæ, dixit: Conſentio prolatæ à ſanctis patribus ſententiæ aduersùs Dioſcorum quondàm epiſcopum, & alieno eum ab omni ſacerdotali miniſterio.

Tryphon epiſcopus inſulæ Chij, dixit: Concors efficior ſanctis patribus aduersùs Dioſcorum quondàm epiſcopū, & alienum eum iudico ab omni ſacerdotali dignitate & miniſterio.

Paulus epiſcopus Ptolemaidis ciuitatis, dixit: In omnibus, quę ordinata ſunt à ſancto & vniuerſali Concilio ſuper Dioſcoro quondā epiſcopo, & ego conſentio, & alienum eum adiudico ab omni epiſcopali dignitate & miniſterio.

Dionyſius epiſcopus Heracleotanæ ciuitatis, dixit: Prolatę ſententię à ſanctiſſimis & beatiſſimis archiepiſcopis & patribus magnarum & regalium vrbium, ſuper Dioſcoro quondàm epiſcopo, vocato ſecundò & tertiò, & non obediente, & ego concors efficior, alienum eum exiſtimans ab omni ſacerdotali dignitate & miniſterio.

Ioannes epiſcopus ciuitatis Alyndæ, dixit: Concors & ego efficior ſanctis patribus ſenioris & nouæ Romæ, & cęteris ſanctis patribus aduersùs Dioſcorum quondàm epiſcopum, & alienum eum exiſtimo ab omni ſacerdotali dignitate & miniſterio.

Euſtathius epiſcopus Stratonicæ ciuitatis, dixit: Secundùm prolatam ſententiam à ſanctis archiepiſcopis & patribus aduersùs Dioſcorum quondàm epiſcopum, vocatum ſecūdò & tertiò, & ego concors eis efficior, & alienum eum exiſtimo ab omni ſacerdotali dignitate & miniſterio.

Ioannes epiſcopus ciuitatis* Amyzonum, dixit: Et ego in omnibus concors efficior his, quę ſuper Dioſcoro, quondàm epiſcopo, acta ſunt, alienum eum iudicans ab omni epiſcopali dignitate & miniſterio.

Papias epiſcopus ciuitatis Ereſſorum, dixit: Secundùm prolatam ſententiam à ſanctis patribus aduersùs Dioſcorum quondàm epiſcopum, concors & ipſe efficior eis, & alienum eum iudico ab omni epiſcopali miniſterio.

Dionyſius epiſcopus Antiochiæ ciuitatis prouinciæ Cariæ, dixit: Et ipſe concors efficior omnibus ſanctis patribus, & alienum iudico Dioſcorum quondàm epiſcopū, ab omni ſacerdotali dignitate & operatione.

Tychanius epiſcopus Apolloniadę ciuitatis, dixit: Et ego ſimilia ſanctiſſ. & Deo amātiſſ. archiepiſcopis & patribus noſtris decerno ſuper damnatione Dioſcori epiſcopi.

Theodoretus epiſcopus ciuitatis Alabandenæ, dixit: Et ego ſimilia decerno Deo amātiſſ. & ſanctiſſ. archiepiſcopis & patribus noſtris ſuper damnatione Dioſcori quondàm epiſco-

epiſcopi, alienum eum iudicans ab omni ſacerdotali dignitate & operatione.

Menander epiſcopus Heracleæ ciuitatis, dixit: Similia & ego decerno ijs, quæ ſancti archiepiſcopi & patres noſtri ſuper Dioſcoto quondàm epiſcopo, alienãs eum ab omni ſacerdotali dignitate & operatione.

Flacillus epiſcopus ciuitatis Aſſi, dixit: Secundùm prolatum decretum à ſanctiſſ. archiepiſcopis & patribus ſuper Dioſcoro quondàm epiſcopo, vocato ſecundò & tertio & minimè obediente, & ego alienum eum exiſtimo ab omni ſacerdotali dignitate & operatione.

* Gnidi Ioannes epiſcopus ciuitatis * Gnidi, dixit: Concors & ego efficior ſanctis patribus, & alienum iudico Dioſcorum quondàm epiſcopum, ab omni ſacerdotali dignitate & miniſterio.

Iulianus presbyter, & agens vices Calandionis epiſcopi * Alycatnaſſenæ ciuitatis, dixit: Secundùm prolatam iuſtam ſententiam à ſanctis archiepiſcopis & patribus aduersùs Dioſcorum quondàm epiſcopum, vocatum & ſecundò & tertiò, & minimè obedientem, & ego eum alienum exiſtimo ab omni ſacerdotali dignitate & miniſterio.

* Halycarnaſſenæ

Theotecnus epiſcopus Therę, dixit: Omnibus, quæ à ſanctis patribus ſecundùm Dei timorem, & ſecundùm diligentiam ſanctorũ canonum ordinata ſunt ſuper Dioſcoro quondam epiſcopo, & ego conſentio, alienans eũ ab omni epiſcopali miniſterio.

Bortitius epiſcopus Niqopolitanę ciuitatis prouinciç Piſidię, dixit: Concors & ego efficior ſanctis patribus ſenioris & nouę Romę, & cęteris omnibus ſanctis patribus aduersùs Dioſcorum quondàm epiſcopum, & alienum eum exiſtimo ab omni ſacerdotali dignitate & miniſterio.

Aetherius epiſcopus Smyrnę ciuitatis, dixit: Decreto ſanctorum patrum, ſuper damnatione Dioſcori quondàm epiſcopi facto, & ego conſentio, alienum eum exiſtimans ab epiſcopali dignitate & ſanctorum communione, ſecundùm quod placuit ſanctiſſ. archiepiſcopo Leoni & ſanctiſſ. archiepiſcopo Anatolio, & ſancto concilio.

Florentius epiſcopus Tenedi inſulæ, dixit: Seipſum nudans pontificatus dignitate Dioſcorus quondàm epiſcopus, pro eo ꝙ vocatus ſecundùm eccleſiaſticas regulas tertio per diuerſos ſanctiſſ. epiſcopos, obaudire, minimè paſſus eſt, inordinatis vſus occaſionibus, dignus eſt alienus eſſe à ſacerdotali ordine & omni miniſterio & communione, ſecundùm quod placuit pręcedẽtibus ſanctiſſ. patribus & epiſcopis.

Zenodotus epiſcopus ciuitatis Telmeſſi, dixit: Non debet indignari Dioſcorus, iuſto ſuccumbens iudicio, qui ſanctę memorię quondam epiſcopum Flauianum, nullo modo damnatione oſtenſum dignum, iniquè dãnauit, ſicut lecta monimenta ante hàc in hoc ſancto concilio oſtenderunt, & in pręſenti vocatus à ſancta ſynodo per ſanctiſſ. patres ſemel & ſecundò & tertio, ſecundùm diuinorũ Canonum ordinem occurrere, & accuſatoribus reſpõdere minimè paſſus eſt. Iuſtè igitur auferatur ab epiſcopali ſede & omni eccleſiaſtico ſtatu.

Sabas epiſcopus ciuit. Palti, dixit: Iuſtè & ſanctè ſancti patres damnauerunt nouum Cain Dioſcorum, Alexandrinę magnę ciuitatis quondam epiſcopum. Hunc & ego damno, & alienum ab omni eccleſiaſtico miniſterio eſſe decerno.

quòd ſicut Abelẽ ille, ſic Flauianũ iſte occidetit.

Theoctiſtus epiſcopus ciuitatis * Beroę, dixit: Cõſentio omnibus, quę decreta ſunt à ſanctis patribus ſuper damnatione Dioſcori, & alienum eum duco ab omni ſacerdotali miniſterio & communione.

Macarius epiſcopus Enos ciuitatis, dixit: Conſentio omnibus decretis pręcedentium ſanctorum patrum ſuper dãnatione Dioſc.

Cyriacus epiſcopus ciuitatis Aegęæ, dixit: Conſentio omnibus, quę regulariter & legitimè à ſanctis patribus ſuper Dioſcoro Alexandrinæ magnę ciui. quondàm epiſcopo terminata ſunt, alienum eum faciens ab omni ſacerdotali honore & epiſcopali dignitate.

Eulogius presbyter agẽs vices reuer. epiſcopi Genethlij Cratię ciui. dixit: Conſentiens ſubſcrip. his, q̃ definita ſunt à ſancta ſynodo.

Philippus epiſcopus ciuit. Theodoſiupolis ſiue Nouę aulæ, dixit: Et ego concors efficior ſanctis patribus aduersùs Dioſcorum, quondam epiſcopum Alexandrinorum, alienum eum faciens ab epiſcopali dignitate & omni ſacerdotali miniſterio.

* Baſilius epiſcopus ciuita. Palæaſpoleos, dixit: Secundùm terminum ſanctorum patrum, quem ſanxerunt aduersùs Dioſcorum quondàm epiſcopum Alexandrinorum, regulariter ſuper eo proferentes ſententiam, & ego concors eis efficior, vt ſit extraneus tam à ſacerdotali dignitate, quàm à cõmunione. * Baſilicus

Paulinus epiſcopus ciuitatis Apameæ Piſidię, dixit: Conſona & ego profitens patribus veteris & nouæ Romę in ijs, quibus Dioſcorus (qui intolerabiliter in diuinitate deliquit) mala operatus eſt, ſuper eius dignè facta damnatione concors efficior.

Baſilius epiſcopus ciuitatis Nacolię, dixit: Et ego ſimilia decerno, ſicut & ſancta patrũ ſynodus aduersùs Dioſcorum Alexãdrię quõdàm epiſcopum, & extraneum eum exiſtimo ab omni ſacerdotali miniſterio, regulis minimè obtemperantem.

Ioannes epiſcopus Germaniciæ ciuitatis, dixit: Manifeſtus eſt Dioſcorus, Alexandrinæ ciuitatis, quõdã epiſcopus, quia mala vſus cõſciẽtia, pro his, quæ ei crimina ingerebantur, occurrere ad hoc ſanctũ & vniuerſale Concilium minimè voluit. Vndè regulariter aduersùs eum prolatæ ſententię & ego conſentio.

Cecropius

Cecropius epiſcopus Sebaſtopolitanæ ciuitatis, dixit: Concors ſum ego Apoſtolicæ ſedi & magnæ huic ſynodo, in his quæ regulariter ordinata ſunt aduersùs Dioſcorum, & conſentio alienum eum eſſe à ſacerdotali miniſterio.

Acacius epiſcopus Ariarathirenç ciuitatis, dixit: Iuſto & recto iudicio tam Apoſtolicæ ſedis, quàm ſanctæ & vniuerſalis ſynodi, & ego conſentio ſuper Dioſcoro inobediente regulis & alienum eſſe profiteor ab omni ſacerdotali miniſterio.

Ioannes epiſcopus Nicopolitanus, dixit: Boni conſilij bonus eſt finis. Sed quoniam nō rectè cogitans Dioſcorus, Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondàm epiſcopus, & ſecundùm regulas tertiò vocatus, minimè obediēs, vltimam ſuper ſe traxit ſententiam: indè & ego concors ſum omnibus, & alienum eum ab omni ſacerdotali miniſterin eſſe iudico.

Rufinus epiſcopus Samoſatenæ ciuitatis, dixit: Sequens ſanctos archiepiſcopos & patres, concors & ego efficior his, quæ iuſtè ſecundùm regulas ordinata ſunt, & ſuper damnatione Dioſcori, magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondàm epiſcopi, & alienum eum ab omni miniſterio ſacerdotali eſſe exiſtimo.

Lucianus epiſcopus Byzieñ. dixit: Sequens & ego ſanctos patres, cōcors efficior iuſtæ ſecundùm regulas prolatæ ſententiæ aduersùs Dioſcorum, Alexandrinæ magnæ ciuitatis quōdàm epiſcnpum, & alienum eum ab omni dignitate & ſacerdotali miniſterio eſſe exiſtimo.

Beroeñ. Sebaſtianus epiſcopus Beroēñ. Macedoniæ, dixit: Dioſcorus regularibus laqueis cōpeditus, alienus ſit ab epiſcopali ſede. Vndè omnibns ſanctis patribus concors aduersùs eum efficior, ſecundùm apoſtolicæ ſcripturæ eloquium, dicentis: Tollite malum, ex vobiſipſis.

1. Cor. 5.

Nacraſæ Menecrates epiſcopus Cyraſſinrum ciuitatis, dixit: Hæc eadem & ego profiteor, quæ & metropolita meus & ſancta ſynodus, concors effectus in damnatione Dioſcori, Alexandrinæ ciuitatis quondàm epiſcopi, alienans eum ab omni ſacerdotali dignitate.

*Hieroceſareæ Coſſinins epiſcopus ciuitatis *Hierocęſareę Lydiæ prouinciæ, dixit: Concors & ego efficior huic ſancto & magno Concilio ſuper factam damnationem Dioſcori, & alienum eum decreui ab omni ſacerdotali ordine & miniſterio.

Patricius epiſcopus Acamaſenæ ciuitatis, dixit: Conſentio in facta damnatinne ab omni ſancto Concilio aduersùs Dioſcorum, Alexandrinum quondam epiſcopum, alienum eum iudicans ab omni ſacerdotali miniſterio.

Domninus epiſcopus Plateę, dixit: Conſentio iuſtæ & regulariter factæ damnationi ſuper Dioſcorum Alexandrinorum quondàm epiſcopum, à ſancto & vniuerſali concilio, & alienum eum exiſtimo ab omni ſacerdotali miniſterio.

Dionyſius epiſcopus Attaliæ Lydiorum ciuitatis, dixit: Conſentio iuſtæ & regulari damnationi, quæ facta eſt in Dioſcorum, qui fuit epiſcopus Alexandriæ, à ſancta & vniuerſali ſynodo, & alienum eum exiſtimo ab omni eccleſiaſtico miniſterio.

Paulus epiſcopus Tripolitanus dixit: Conſentio & ego iuſtæ & regulariter à ſancta hac & vniuerſali ſynodo aduersùs Dioſcorum Alexandrinorum quondàm epiſcopum ſactæ damnationi, & alieno eum ab omni ſacerdotali miniſterio.

Gemellus epiſcopus Stratonicæ ciuitatis, dixit: Conſentio in damnatione Dioſcori, Alexandrinæ ciuitatis quondàm epiſcopi, ab hac ſancta & magna ſynodo facta, & extraneum eum eſſe iudico ab omni epiſcopali ſede.

* Meonius epiſcopus Nyſæ ciuitatis prouincię Aſiæ, dixit: Nnn parua, neque leuia aduersùs diuinos Canones deliquit Dioſcorus, Alexandrinorum quondàm epiſcopus, ſicut pridèm ante excellēuiſſimos iudices & ſacratiſſimum ſenatum oſtenſum eſt, ſicut diuerſę accuſationes, à diuerſis hodiè factæ, oſtendūt. Vndè & ego ſequens ſanctos patres, decerno, nudum eū eſſe ab omni ſacerdntali dignitate. *Muſonius *Meonius

Eſaias epiſcopus* Eleitanę ciuitatis, dixit: Iuſta prolata forma à ſanctis patribus, contra ſe Dioſcorus Alexandrinæ ciuitatis quondā epiſcopus, ſuper his, q̄ ab eo perpetrata ſunt in ſanctę memoriæ epiſcopo Flauiano, audiat Domini per meam paruitatem vocē: In quo iudicio iudicaueritis, iudicabimini. Proiect° eſt igitur à ſancto & vniuerſali hoc concilio, cui & ego concors efficior. * Elaitanæ Matth. 7. a

Heſperus epiſcopus Pitanenſis, dixit: Iuſtè ſanctis patribus iudicantibus ſecundùm ſanctas regulas, ſuper damnatione Dioſcori, Alexandrinę vrbis quondàm epiſcopi, alieno eū & ego cum omnibus ab omni eccleſiaſtico miniſterio.

Quintus epiſcopus Phocęę ciuitatis, dixit: Iuſtè & ſanctè à ſanctis patribus determinatis ſuper damnatione Dioſcori quondàm epiſcopi conſentio.

Euſtochius epiſcopus Docimeorum, dixit, Dioſcorum quondàm Alexandrinorum epiſcopum, damnatum regulariter à ſanctis & beatiſſimis patribus, alienum eſſe & ipſe exiſtimo ab omni ſacerdotali conſequentia.

Muſonius epiſcopus Nyſſenus Lycię, dixit: Eiuſdem ſum & ego ſententię, quæ à ſanctis patribus promulgata eſt ſuper damnatione Dioſcori Alexandrinorum quondàm epiſcopi, & alieno eum ab omni ſacerdotali dignitate.

Zenus epiſcopus Iunopolitanus, dixit: His, quę Apoſtolica ſedes & ſanctum concilium in Chalcedona congregatum, terminauit aduersùs Dioſcorum, Alexādrinorum

quondàm

Digitized by Google

quondàm epiſcopum, & ego conſentio.

Paulus epiſcopus * Mariamniæ ciuitatis, dixit: Omnibus ſanctis patribus conſentio, & condemno Dioſcorum quondàm epiſcopum, & alieno eum ab omni ſacerdotali miniſterio.

Euſtathius epiſcopus gentis Saracenorum, dixit: Omnibus, quę placita ſunt ſanctis regulis, & ſanctis patribus, conſentio.

Thalaſſius epiſcopus Parij ciuitatis, dixit: Quæ à ſancta ſynodo iuſtè definita ſunt aduerſùs Dioſcorum, Alexandrinorum quondàm epiſcopum, & ego decerno, & alienum eum iudico ab omni epiſcopali dignitate.

Athanaſius epiſcopus Parienſis, dixit: Cõſentio omnibus, quæ ſancto placuerunt Concilio ſuper damnatione Dioſcori, Alexandrinæ ciuitatis quondàm epiſcopi, & alienum eum iudico ab omni epiſcopali dignitate.

Sub iſto Vranio & ab ipſius monachis fertur caput S. Ioannis inuentum, & loco, vbi oportuit collocatum.

Vranius epiſcopus Emiſenus, dixit: Eadem & ego, quæ ſancti patres, decerno de Dioſcoro, Alexandrinorum quondàm epiſcopo, & volo eum eſſe alienum ab omni epiſcopali miniſterio.

Damiannus epiſcopus ciuitatis Sidoniorũ, dixit: Hæc eadem & ego, quæ & ſancta ſynodus, decerno, & iudico Dioſcorum Alexãdrinorum quondàm epiſcopum, alienum eſſe ab omni ſacerdotali miniſterio.

* Cephaleniæ inſulę.

Noe epiſcopus * Cephacaſtelli, dixit: Et ego concors ſum in omnibus, quæ placita ſunt ſancto Concilio ſuper damnatione Dioſcori, Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondàm epiſcopi.

Paulus presbyter, agens vices Deo amantiſſimi Vranij epiſcopi Himerorum ciuitatis, dixit: Dioſcorus aliquandò Alexandrinæ magnę ciuitatis Epiſcopus, ipſum concilium condemnans, alienauit ſe à ſacerdotali dignitate. Vndè & ego talia accipiens à Deo amantiſſimo Vranio epiſcopo mandata, cõcors efficior ſanctiſſimis & Deo amantiſſimis epiſcopis, qui iuſtam ſuper eo protulerunt ſententiam.

Polychroninus epiſcopus Epiphanię ciuitatis, dixit: Conſentio ſanctis patribus ſuper facta damnatione iuſta & regulari aduerſùs Dioſcorum, magnę Alexandrinę ciuitatis quondàm epiſcopum conſtitutum, iudicans eum alienum eſſe ab omni ſacerdotali dignitate.

Theodorus epiſcop⁹ Tripolitanę ciuitatis prouincię primæ Phœniciæ, dixit: Miratus ſum huius ſancti & magni Concilij ſapientiã, & compaſſionẽ atq; magnanimitatem circa Dioſcorum, magnę Alexandrinæ ciuitatis quondàm epiſcopum, huius verò memorati viri duritiam cordis. Nanq; tertiò euocatus à ſancta hac & magna ſynodo, vt in Deo amãtiſſimam congregationem veniret, atque accuſationibus criminalibus ſatisfaceret, non acquieuit, mala conſcientia vulneratus. Vndè & ipſe ijs, quæ rectè & regulariter a ſancta hac & beata Synodo aduerſùs eum decreta ſunt, & conſentio & concordo, alienans eum ab omni ſacerdotali miniſterio.

Lucianus Epiſcopus* Ipſenſis ciuitatis, dixit: Audiens hæc, quæ geſta ſunt & decreta a ſanctis Patribus, & omni ſancto Concilio de Dioſcoro quondàm Alexandrię Epiſcopo, vt minimè obtemperante ſanctis Canonibus, & ego alienum eum iudico ab omni ſacerdotali dignitate & miniſterio.

Cyrus Epiſcopus ciuitatis Syniandi, dixit: Dioſcorum aduerſùs ſanctos Canones agentem, & ſuper ſceleratis & nefandis actibus accuſatum, & tertia *clamatione vocatum, & minimè obedientem, ſecundùm præcedentes ſanctos patres, & ego alienum eũ iudico a Pontificatûs collegio, & ab omni ſacerdotali dignitate.

* euocatiõe

Proclus Epiſcopus ciuitatis Adranorum, dixit: Hæc eadem & ego, quæ placuerũt Deo amantiſsimis & ſanctiſsimis Archiepiſcopis & ſanctæ Synodo, decerno, alienum eſſe iudicans Dioſcorum ab omni epiſcopali & ſacerdotali dignitate.

Amachius Epiſcopus Septenæ ciuitatis prouinciæ Lydiæ, dixit: Et ego hæc eadem decerno, quæ regulariter a ſancto & vniuerſali Concilio ordinata ſunt ſuper damnatione Dioſcori, magnæ Alexandrinæ ciuitatis quondàm Epiſcopi, ab omni eum alienans ſacerdotali dignitate.

Alchimedes Epiſcopus Silandi ciuitatis, prouinciæ Lydię, dixit: His, quæ conſequenter & ſecundùm diligentiam meã memini a ſancto hoc & vniuerſali Concilio ſuper damnatione Dioſcori, Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondàm Epiſcopi ordinata, conſentio, alienum eum eſſe iudicans ab omni ſacerdotali miniſterio.

Polycarpus Epiſcopus Gabalenæ ciuitatis prouinciæ Lydiæ, dixit: Et hæc eadem decerno, quæ & ſancta & vniuerſalis Synodus ſecundùm prolatam ſententiam ſuper damnatione Dioſcori Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondàm Epiſcopi, alienans eum ab omni ſacerdotali dignitate & ab Eccleſiaſtico miniſterio.

Eleuſininus Epiſcopus ciuitatis Phani Apollinis prouinciæ Lydiæ, dixit: Eadem & ego profiteor, quæcunque & ſancta Synodus ſuper damnatione Dioſcori, Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondàm Epiſcopi, & alieno eum ab omni ſacerdotali miniſterio & Epiſcopatus dignitate.

Patricius Epiſcopus Eccleſiæ Adramyteorum prouinciæ Helleſponti, dixit: Concors & ego efficior huic ſanctæ & beatiſſimę Synodo, & Dioſcorum Alexandrinę ciuitatis quõdàm Epiſcopum, in plurimis & in magnis delictis accuſatum, & damnatum a ſanctis Archiepiſcopis, damno, & ab omni eum eccleſiaſtica communione alienum decernens.

Helias

Digitized by Google

Helias epiſcopus Bleandrenæ ciuitatis, dixit: Cōſentio & ego, quæ à ſynodo ſuper Dioſcori damnatione ordinata ſunt, & alienum eum iudico ab omni ſacerdotali miniſterio.

Euſebius epiſcopus * Seleucobeli ciuitatis, dixit: Rectum & iuſtum & regulare iudiciū ſanctæ huius & magnæ & vniuerſalis ſynodi ſequens, & his, quæ ab ea aduersùs Dioſcorū, Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam epiſcopum, definita ſunt, concors effectus, alienum eum definio ab omni ſacerdotali dignitate & miniſterio.

* Seleucobelis

Theodoſius epiſcopus Conathæ, dixit: Concors efficior ſanctæ & vniuerſali huic ſynodo aduersùs Dioſcorum, quondàm Alexandrinę ciuitatis epiſcopum, & alieno eum ab omni epiſcopali dignitate & omni miniſterio.

Hermias epiſcopus Abydi ſanctæ eccleſiæ, dixit: Concors efficior ſanctis patribus ſuper damnatione Dioſcori, Alexandrinæ quondàm epiſcopi, & alienum eum eſſe iudico ab omni eccleſiaſtico miniſterio.

Gennadius epiſcopus ciuitatis Acmoniorum Phrygiæ Pacatianæ, dixit: Concors efficior ſanctis patribus, ac his quæ placent ſancto magnoque Concilio ſuper damnatione Dioſcori, Alexandrinæ magnæ ciuitatis epiſcopi, & alienum eum eſſe & ego iudico ab omni eccleſiaſtico miniſterio.

Eulalius epiſcopus Pionitanorum ciuitatis prouinciæ Helleſponti, dixit: Secundùm quæ determinata ſunt à ſanctis patribus, cōſentio, & alienum dico ab omni ſacerdotali miniſterio Dioſcorum, Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondàm epiſcopum.

Theoſebius epiſcopus Ilij Helleſponti, dixit: His, quæ determinata ſunt aduersùs Dioſcorum, Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondàm epiſcopum, à ſancto & vniuerſali Concilio, concors efficior, & alienum eū eſſe iudico ab omni ſacerdotali miniſterio.

Pionius epiſcopus ciuitatis Troadæ, dixit: Omnibus quæ definita ſunt à ſanctis patribus aduersùs Dioſcorum, quondàm Alexandrinę magnę ciuitatis epiſcopum, conſentio, alienum eum eſſe exiſtimans ab epiſcopali honore, & omni ſacerdotali miniſterio.

Stephanus epiſcopus ciuitatis Iamnæorū, dixit: His, quæ determinata ſunt à ſanctiſſimis patribus ſuper Dioſcoro Alexandrinorū quondàm epiſcopo, conſentio, & alienum eū iudico ab omni ſacerdotali miniſterio.

Callinicus epiſcopus Apameę, dixit: Tribus vocationibus à ſancto & vniuerſali Concilio regulariter factis, inobediēs Dioſcorus, ſeipſum alienum à ſacerdotali dignitate oſtēdit, regulis contraria perpetrās. Igitur & ego ipſe ſequens ſentētiam tam Romani ſanctiſſimi archiepiſcopi Leonis, quam aduersùs eum protulit per eos, qui ab eo directi ſunt, quàm etiàm magnæ Conſtantinopolitanæ ciuitatis ſanctiſſimi archiepiſcopi Anatolij, & Antiochiæ, hæc eadem & ego de eo decerno.

Romanus epiſcopus Eudoxiupolis Thraciæ, prouinciæ dixit: Sequens fidem & decretum ſanctorum patrum, Dioſcorum alienum iudicaui ab omni miniſterio ſacerdotali & eccleſiaſtica dignitate.

Andreas epiſcopus ciuitatis Sectorienſis prouinciæ Lydiæ, dixit: Hæc eadem ego profiteor, & conſentio factæ damnationi ſuper Dioſcorum à ſanctiſſimo & vniuerſali Concilio, & alienum eum facio ab omni ſacerdotali miniſterio & epiſcopali dignitate.

Sophronius epiſcopus Conſtantiæ ciuitatis, dixit: Conſentio his, quę à ſanctiſſimis & Deo amātiſſimis archiepiſcopis definita ſunt, inſupèr etiàm & à conſidentibus eis ſanctiſſimis patribus aduersùs Dioſcorum, Alexandrinę magnę ciuitatis quondàm epiſcopum, decernens eum alienum eſſe ab omni ſacerdotali dignitate & miniſterio.

Hormiſda epiſcopus Philippipolitanus prouincię Arabię, dixit: Conſentio his, quæ regulariter & iuſtè à ſancto & vniuerſali Cōcilio aduersùs Dioſcorum, Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondàm epiſcopū, facta ſunt, & alienum eum iudico ab omni eccleſiaſtico miniſterio.

Paulus epiſcopus Aradenſis, dixit: Dioſcorus Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondam epiſcopus, oſtenſus eſt, quia mala compunctus conſcientia, vocatus à veſtra hac ſancta & vniuerſali ſynodo, in Deo amantiſſimū hoc Concilium aduenire minimè voluit & de his, quę ei criminaliter ingerebantur, ſatisfacere. Vndè legitimè aduersùs eum facta damnatione à ſanctis patribus, & ipſe concors ſum, alienans eum ab omni ſacerdotali dignitate & miniſterio.

Timotheus epiſcopus Balaneorum, dixit: Et mea concors conſtituta eſt prauitas prolatę canonicę interloquutioni aduersùs Dioſcorum, Alexandrinæ magnę ciuitatis quondàm epiſcopum, à ſancto hoc & vniuerſali Concilio, & alienum eum eſſe exiſtimo ab omni ſacerdotali dignitate & miniſterio.

*Theodorus epiſcopus Nazianzenus prouincię Cappadocię, dixit: Concors efficior ſanctis patribus ad damnationem prolatam aduersùs Dioſcorum, Alexandrinę magnæ ciuitatis quondàm epiſcopum, & alienū eum eſſe iudico ab omni ſacerdotali miniſterio & epiſcopali dignitate.

* Theodoſius.

Ariſtomachus epiſcopus Colonę prouincię Cappadocię ſecundę, dixit: Similia ſanctis patribus & regulis ſapiens & iudicans, alienū eſſe cognoſco Dioſcorum ab omni ſacerdotali miniſterio.

Petrus epiſcopus Gabalenus, dixit: Cōſentio omnibus, quę definita ſunt à ſancto & vniuerſali Concilio ſuper damnatione Dioſcori, Alexādrinę magnę ciuitatis quondàm epiſcopi, & alienum eum iudico ab omni ſacerdotali miniſterio.

Rufinus epiſcopus * Briullenus, dixit:

Con-

Digitized by Google

Conſentio & ego damnationi Dioſcori, Alexandrinæ magnæ ciuit. quondàm epiſcopi. ſicut & ſancta & vniuerſalis ſynodus determinauit, & alienum eum iudico ab omni ſacerdotali miniſterio.

Olympius epiſcopus Sozopolitanus, dixit: Conſentio ſanctis patribus ſuper damnatione Dioſcori Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondàm epiſcopi, & alienum eum iudico ab omni ſacerdotali miniſterio.

Euphratas epiſcopus Eleutheræ, dixit: Conſentio ſanctis patribus ſuper damnatione Dioſcori Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondàm epiſcopi, & alienum eum eſſe iudico ab omni ſacerdotali miniſterio. Caiumas Marcopolitanus.*

a Carthaſ. *Ioannes epiſcopus * Carenſis, dixit: Hæc eadem, quæ ſancti patres, decerno aduerſùs Dioſcorum Alexandrinorum quondàm epiſcopum, & alienum eum iudico ab omni ſacerdotali miniſterio.

a Caſtri Conadieñ. Abraamius epiſcopus * Caſtricircenſis, dixit: Hæc, eadem quæ & ſancti patres, aduerſùs Dioſcorum Alexandrinorum quondàm epiſcopum, decerno, & alieno eum ab omni eccleſiaſtico miniſterio.

Demetrius epiſcopus ciuitatis Lappæ, dixit: Conſentio ſanctis patribus ſuper damnatione Dioſcori, Alexandrinorum quondàm epiſcopi, & alienum eum eſſe iudico ab omni ſacerdotali miniſterio.

Baſſonas epiſcopus Neapolitanus, dixit: Concors efficior profeſſionibus ſanctorum patrum ſuper damnatione Dioſcori, Alexãdrinorum quondàm epiſcopi magnæ ciuitatis, alienum eum exiſtimãs ab omni ſacerdotali & eccleſiaſtico miniſterio.

Muſonius epiſcopus Brimeneñ, dixit: Cõcors & ego efficior ſuper dãnatione Dioſcori, magnæ Alexandrinorum ciuitatis quondã epiſcopi, & alienum eum eſſe iudico ab omni ſacerdotali & eccleſiaſtico miniſterio.

Antiochus epiſcopus Sinopẽſis, dixit: His, quæ legitimè & iuſtè & regulariter definita ſunt à Deo amantiſſ. & ſanctiſſ. archiepiſcopo Romano Leone, & à ſanctiſſ. archiepiſcopo regiæ ciuitatis Anatolio, ſuper Dioſcoro Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondàm epiſcopo, & ipſe concors efficior, alienans eum ab omni ſacerdotali miniſterio.

Helpidius presbyter, agẽs vices Deo amãtiſſ. epiſcopi Paralij Adrapenenſis, dixit: His, quę legitimè ab archiepiſcopis & ab vniuerſali Concilio aduersùs Dioſcorum, Alexandrinæ magnę ciuitatis quondàm epiſcopum, decreta ſunt, concors efficior.

Euphronius presbyter, verba faciens pro Domno, Deo amantiſſ. epiſcopo Cocoſenorum, dixit: *Iuſtè prolatæ à ſancto hoc & vniuerſali Concilio aduersùs Dioſcorum, Alexãdrinę magnę ciuitatis quondam epiſcopum, ſententiæ conſentio & concordo, alienans eũ ab omni ſacerdotali miniſterio & dignitate.

*Iuſtè

Helpidius presbyter, agens vices Deo amantiſſimi epiſcopi Antonini * Amiſlenorum, dixit: Legitimè & regulariter à ſanctiſſimis archiepiſcopis, & à ſancto & vniuerſali Concilio aduerſùs Dioſcorum, Alexandrinæ magnæ ciuitatis quondàm epiſcopum prolatæ ſententiæ, & ipſe concors efficior.

Theodorus epiſcopus Claudiopolitanus prouinciæ Iſauriæ, dixit: Conſentio iis, quę iuſtè decreta ſunt à ſanctiſſimo archiepiſcopo regiæ vrbis Romæ Leone, per Paſchaſinum & Lucentium Deo amantiſſimum preſbyterum, vicarios eiuſdem Deo amantiſſimi archiepiſcopi Leonis, & ſanctiſſimo archiepiſcopo regiæ vrbis nouæ Romæ Conſtantinopolitano Anatolio, & ab omni ſancta Synodo ſuper Dioſcoro Alexandriæ ſanctæ Eccleſiæ quondàm epiſcopo, probans eum alienum eſſe ab epiſcopatùs dignitate.

Paſchaſinus epiſcopus eccleſię Lilybętanę, vice beatiſſimi atq; Apoſtolici vniuerſalis Eccleſię Papę vrbis Romę Leone, ſanctę ſynodo prę ſidens, in Dioſcori damnatione cõſenſu vniuerſalis Concilij ſubſcripſi.

Lucẽtius epiſcopus Eſculanę eccleſię, ſimi.

Cęlius Bonifacius presbyter ſanctę eccleſię Romanę, ſimiliter.

Anatolius epiſcopus Cõſtantinopolis Nouę Romę, definiens pariter cum ſancta ſynodo in damnatione Dioſcori ſubſ. ..

Maximus epiſcopus Antiochenus, ſimilit.

Stephanus Epiſcopus Metropolitanus Epheſi, ſubſcripſi.

Quintillus Eps Heracleæ Macedonię, ſub.

Andreas presbyter Theſſalonicenſis, pro Anaſtaſio epiſcopo meo, ſubſcripſi.

Lucianus epiſcopus Byzię, pro Cyriaco reuerendo Epiſcopo Heracleæ, Thraciæ, ſubſc.

Diogenes Epiſcopus Metropolitanus Cyzici, ſubſcripſi.

Iulianus Epiſcopus in Coo, & legatus Eccleſię Romanę, ſubſcripſi.

Petrus epiſcopus Corinthi, ꝑuincię Achaię, ſubſcripſi.

Eunomius Epiſcopus Metropolitanus ciuitatis Nicomedię, ſubſcripſi.

Theodorus Epiſcopus Tarſenſis Metropolitanus, ſubſcripſi.

Ioannes Epiſcopus * Epheſtij, ſubſ.

Romanus Epiſcopus Metropolitanus Myrenę ciuitatis, ſubſcripſi.

Eleutherius Epiſcopus Chalcedonenſis, ſubſcripſi.

Seleucus Epiſcopus Amaſię, ſubſcripſi.

Conſtantinus Epiſcopus Metropolitanus Melitenę ciuitatis, ſubſcripſi.

Euſtathius epiſcopus Beryti, ſubſcripſi.

Cyrus Epiſcopus Metropolitan* Anazarbenę ciuitatis, ſubſcripſi.

Ioanoes epiſcopus Metropolitanus Sebaſtię ciuitatis, ſubſcripſi.

Legati Papæ præſidẽt Cõcilio. & primi ſubſcribunt. Leo vniuerſalis Eccleſiæ Papa pronunciatur audiente & probãte vniuerſali Synodo. Quam B. Gregorius poſtea ſcribit Vniuerſalis nomẽ à Concilio Chalcedõ. B. Leoni oblatũ fuiſſe libro 4. Epiſtol. 76. & 78. & lib. 7. Epiſt. 80.

Con-

Conſtantinus epiſcopus metropolitanus Boſtrenæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Patricius epiſcopus Tyanæ, ſubſcripſi.
Theodoſius epiſcopus ciuitatis Damaſcenæ, ſubſcripſi.
Petrus epiſcopus Gangrenæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Baſilius epiſcopus metropolitanus Traianupolitanæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Calogerus epiſcopus metropolitanus Claudiupolitanæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Amphilochius epiſcopus metropolitanus Sidenæ ciuitatis prouinciæ Pamphyliæ, ſubſcripſi.
Epiphanius epiſcopus metropolitanus Pergenæ ciuitatis prouinciæ Pamphyliæ, ſubſcripſi.
Atticus epiſcopus metropolitanus Nicopolitanæ ciuitatis veteris Epiri, ſubſcripſi.
Oneſiphorus epiſcopus metropolitanus ciuitatis Iconij, ſubſcripſi.
Ioannes eps metropolitanus inſulæ Rhodi, ſubſcripſi.
Florentius epiſcopus metropolitanus Sardenæ ciuitatis prouinciæ Lydiæ, ſubſcripſi.
Photius epiſcopus metropolitanus ciuitatis Tyri, ſubſcripſi.
Francion epiſcopus metropolitanus Philippopolis ciuitatis, ſubſcripſi.
Tryphon epiſcopus inſulæ Chij, ſubſcripſi.
Nunechius epiſcopus metropolitanus Laodiceæ, ſubſcripſi.
Pergamius epiſcopus metropolitanus Antiochenæ ciuitatis, pro me & pro Domno reuerendiſſimo epo metropolitano Apamenæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Eulogius epiſcopus Philadelphiæ ciuitatis metropolitanus, ſubſcripſi.
Proclus epiſcopus ciuitatis Adraon, ſubſcripſi.
Critonianus eps metropolitanus, Aphrodiſiadæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Simeon epiſcopus metropolitanus Amidenę ciuitatis, ſubſcripſi.
Stephanus epiſcopus Hierapolis, ſubſcripſi.
Theoctiſtus epiſcopus metropolitanus Peſſinuntenæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Fonteianus epiſcopus Sagalaſſenæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Lucas epiſcopus Dyrrhachenæ ciuitatis, metropolitanus prouinciæ nouæ Epiri, ſubſcripſi.
Marinianus epiſcopus Synadæ, ſubſcripſi.
Ioannes epiſcopus Germaniciæ, ſubſcripſi.
Theodorus epiſcopus ciuitatis Claudiopolis, ſubſcripſi.
* Nomius * Edeſſa *Nonnus epiſcopus ciuitatis * Edeſæ, ſubſcripſi.
Sebaſtianus epiſcopus Beroetanæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Paulus epiſcopus Ptolemaidæ, ſubſcripſi.
Ioannes epiſcopus Nicopolis Armeniæ prouinciæ, ſubſcripſi.

Cecropius epiſcopus Sebaſtopolitanæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Ariſtomachus epiſcopus ciuitatis Colonæ, ſubſcripſi.
Thalaſſius epiſcopus ciuitatis Parij, ſubſcr.
Acacius epiſcopus Ariarathirę ciuitatis, ſubſcripſi.
Heraclius epiſcopus ciuitatis Camanon, ſubſcripſi.
Meletius epiſcopus Lariſſæ, faciens ſermonẽ pro Domno epo Apameæ Syriæ, ſubſcr.
Meletius epiſcopus Lariſſæ, ſubſcripſi.
Marcus epiſcopus Arethuſæ ciuitatis, ſubſcr.
Calliuicus epiſcopus Apameæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Paulus epiſcopus Anthedonis ciuitatis, ſubſcripſi.
Sabas epiſcopus Paltenæ ciuitatis, ſubſcripſi.
*Theodoſius epiſcopus Nazianzenæ ciuitatis, ſubſcripſi. * Theodorus
Philippus epiſcopus ciuitatis Adanæ, ſubſcr.
Euoltius epiſcopus Zeugmatis, ſubſcripſi.
Polychronius epiſcopus Epiphaniæ, ſubſcr.
Neoptolemus epiſcopus Cornæ, ſubſcripſi.
Acholius epiſcopus Larãdenæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Iulianus epiſcopus Hypepæ, ſubſcripſi.
Gerontius epiſcopus Seleuciæ, ſubſcripſi.
Theoctiſtus Epiſcop. ciuitatis Hypepæ, ſubſcripſi.
Zenodotus epiſcopus Telmeſſenæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Gratianus epiſcopus Panormẽſis, ſubſcripſi.
Leontius epiſcopus ciuitatis Magneſiæ, ſubſcripſi.
Eudoxius epiſcopus Chomatenæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Vranius epiſcopus Emiſenæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Epictetus epiſcopus Diocletianopolitanæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Timotheus epiſcopus Balaneon, ſubſcripſi.
Theotecnus epiſcopus ciuitatis Theræ, ſubſcripſi.
Paulus epiſcopus ciuitatis Philomelienſis, ſubſcripſi.
Paulinus epiſcopus ciuitatis Apameæ Piſidiæ, ſubſcripſi.
Baſſonas epiſcopus Neapolitanæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Theophilus epiſcopus ciuitatis Orei, ſubſcripſi.
Cyrus epiſcopus ciuitatis Syniandi, ſubſcr.
Macarius epiſcopus ciuitatis Laodiceæ, ſubſcripſi.
Indimus epiſcopus * Herinupolis ciuitatis prouinciæ ſecundæ Ciliciæ, ſubſcripſi. *Hermopolis
Hypatius epiſcopus ciuitatis Zephyrij, ſubſcripſi.
Aethericus epiſcopus Smyrnæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Antiochus epiſcopus ciuitatis Sinopæ, ſubſcripſi.

Y Lucianus

Lucianus epiſcopus ciuitat. Ipſinorum ſubſcripſi.
Baſilius epiſcopus ciuitatis Nacoliæ, ſubſcripſi.
Euſtochius epiſcopus ciuitat. Docimeorum ſubſcripſi.
Apragmonius epiſcopus ciuitatis Tij, ſubſcripſi.
Eortcius epiſcopus Nicopolitanæ ciuitat. prouinciæ Piſidiæ, ſubſ.
Alexander epiſcopus Seleuciæ ciuitat. prouinciæ Piſidiæ, ſubſ.
Timotheus epiſcopus Dolychenæ ciuitat. ſubſcripſi.
Gratidianus Epiſcopus Ceraſſuntenæ ciuit. ſubſcripſi.
* Rhenus epiſcopus Iunopoleos, ſubſ.
Patricius epiſcopus ciuitatis Neocæſareæ & Auguſtæ prouinciæ Euphrateſiæ, ſubſcripſi.
Sophronius epiſcopus ciuitat. Conſtantiæ, ſubſcripſi.
Ioannes epiſcopus ciuitatis Flauiadis, ſubſcripſi.
Theodorus epiſcopus Auguſtæ, ſubſ.
Cyrinus epiſcopus Pataræ ciuitatis ſubſcripſi.
Ioannes epiſcopus Gadaræ ciuitatis ſubſ.
Cyriacus epiſcopus Eucarpiæ, ſubſ.
Abertius epiſcopus Hierapolis, ſubſ.
Paulus epiſcopus Mariamnienſis ciuitatis, ſubſ.
Euſebius epiſcopus Clazomenæ ciuitatis, ſubſcripſi.
* Myrus * Mirus epiſcopus Euladrenæ ciuitatis ſubſcripſi.
Paulus epiſcopus Tripolitanæ ciuitatis ſubſcripſi.
Eutropius Epiſcopus Adadæ, ſubſ.
Olympius Epiſcopus Sozopolis ciuitat. ſubſcripſi.
Leontius epiſcopus Zarenus, ſubſ.
Mamas epiſcopus * Aninitenæ ciuitat. ſubſcripſi.
Proterius epiſcopus ciuit. Myrrhinæ, ſubſcripſi.
Marcellinus Epiſcopus * Metropolis ciuitatis, ſubſ.
Eſaias epiſcopus Elaitanæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Heſperius epiſcopus Pitanæ ciuitatis, ſubſcripſi.
* Caſtri Circeſ. Abraamius epiſcopus * Circenſis, ſubſ.
* Meonius epiſcopus Nyſenæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Caiumas epiſcopus Marcopolitanæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Ioannes Epiſcopus Carrhenæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Theodorus epiſcopus Antiphellenæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Quintus epiſcopus Phociæ ſubſcripſi.
* Muſonius * Muſianus epiſcopus ciuitatis * Lymerorum, ſubſcripſi.
Iulianus Epiſcopus ciuitatis Rhoſi, ſubſcripſi.
Valerius Epiſcopus ciuitatis Laodiceæ, ſubſcripſi.
Philippus epiſcopus Lyſiadis ciuitatis, ſubſcripſi.
Alchimedes Epiſcopus, ciuitatis Silandi prouinciæ Lydiæ, ſubſcripſi.
Amachius epiſcopus ciuitatis Septenæ, ſubſcripſi.
Polycarpus epiſcopus ciuitatis Gabalenę prouinciæ Lydiæ, ſubſcripſi.
Eleuſinius epiſcopus Phani Apollinis, ſubſcripſi.
Dionyſius Epiſcopus Ataliæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Gemellus Epiſcopus Stratonicæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Nicęas Epiſcopus Megarenæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Athanaſius epiſcopus Opuntenę ciuitatis, ſubſcripſi.
Philippus epiſcopus * Nouæ aulæ ciuitat. ſubſcripſi. * Theodoſiupolis.
Atarbius Epiſcopus ciuitat. Trapezuntis, ſubſ.
Irenæus epiſcopus ciuitatis Naupacti, ſubſ.
Ophelimus Epiſcopus Tegeæ ciuitatis, ſubſ.
Domninus Epiſcopus ciuitat. Plateæ, ſubſcrip.
Stephanus epiſcopus * Lymiræ ciuitatis, ſubſ.
Fronton Epiſcopus Phaſelidenæ ciuitatis, ſubſ.
Philippus Epiſcopus Liburnæ ciuitatis, ſubſ.
* Antipatrus Epiſcopus Cauninæ ciuitatis, ſubſcripſi. * Antipater
Nicolaus epiſcopus Acaraſſenæ ciuitat. ſubſ.
Leontius epiſcopus Araxenę ciuitatis, ſubſ.
Andreas epiſcopus Sectoriorum ciuitat. ſubſ.
Romanus epiſcopus Bubonenſis ciuit. ſubſ.
Alexander epiſcopus Sebaſtiæ, ſubſ.
Stephanus epiſcopus Prymneſiæ ciuitat. ſubſ.
Hermias Epiſcopus Abydi ſanctæ Dei eccleſiæ, ſubſcripſi.
Coſſinius epiſcopus ciuitatis * Hierocæſareæ prouinciæ Lydiæ, ſubſcripſi.
Patricius epiſcopus Adramyteorum ſanctæ Dei eccleſiæ prouinciæ Helleſponti, ſubſ.
Strategius epiſcopus * Polybotis ciuitatis, ſubſcripſi. * Polideon
Olympius epiſcopus Theodoſiupolis ciuitatis, ſubſcripſi.
Damianus epiſcopus ciuitatis Sidonis, ſubſcripſi.
Theodoſius Epiſcopus ciuitatis Canothæ, ſubſcripſi.
Docimaſius Epiſcopus Mar[illegible]eæ, ſubſcripſi.
Thomas epiſcopus Porphyrionis, ſubſcripſi.
Epiphanius Epiſcopus Ceſtriæ ciuitatis, ſubſ.
Megalus epiſcopus Philadelphiæ, ſubſ.
Helianus Epiſcopus ciuitatis Selenuntis, ſubſ.
Euandrus epiſcopus Diocliæ, ſubſcripſi.
Eulogius presbyter, pro Genethlio reuerendiſſimo epiſcopo Gratiæ ciuitatis, ſubſcripſi.
Pelagius presbyter, pro Theophilo reuerendiſſimo

diſſimo epiſcopo meo Adrianupolis, ſubſcripſi.

Modeſtus presbyter, pro epiſcopo meo Pruſiadis ciuitatis Olympio, ſubſcripſi.

Serenus epiſcopus Maximianupolis ciuitatis, ſubſcripſi.

Ioannes Epiſcopus Polemonij, ſubſcripſi.

Soter Epiſcopus Theodoſianæ ciuitatis, ſubſcripſi.

Epaphroditus epiſcopus Tamaſſij, ſubſcripſi.

Leontius epiſcopus ciuitatis Aſcalonæ, ſubſcripſi.

Patricius epiſcopus Acamaſſenæ ciuitatis, ſubſcripſi.

Sabennus epiſcopus Pellenſis, ſubſcripſi.

Ibas Epiſcopus Edeſſenæ ciuitatis, ſubſcr.

Ætherius epiſcopus Sardonæ ciuitatis, ſubſcripſi.

Alexander epiſcopus Tomitanorum prouinciæ Scythiæ, ſubſcripſi.

Photinus epiſcopus Lyddæ ciuitatis, ſubſcripſi.

Anianus Epiſcopus ciuitatis Capitoliadis, ſubſcripſi.

Theophilus Epiſcopus Ariaci ciuitatis, ſubſcripſi.

Martyrius epiſcopus Gortynæ ciuitatis, ſubſcripſi.

Nicolaus Stobenæ epiſcopus ſubſcripſi.

Cyrillus Epiſcopus Apoloniæ Cretæ ciuitatis * Subriti, ſubſcripſi.

Euſebius epiſcopus * Topiris ciuitatis, ſubſcripſi.

Peregrinus Epiſcopus * Phœnicis, ſubſcr. * Phenicia * Phœnices

Claudius Epiſcopus Anchiaxi, ſubſcripſi.

Euphrates Epiſcopus ciuitatis Eleuthernę, ſubſcripſi.

Gennadius epiſcopus ciuitatis Acmoniorum prouinciæ Phrygiæ, ſubſcripſi.

Demetrius epiſcopus Lappenæ ciuitatis, ſubſcripſi.

Paulus epiſcopus ciuita. Derbæ, ſubſcripſi.

Plutarchus epiſcopus Liſtrenæ ciuitatis, ſubſcripſi.

Eugenius epiſcopus ciuitatis Cannorum, ſubſcripſi.

Rufus epiſcopus ciuitatis Hydæ, ſubſcr.

* Tyrannus epiſcopus Homonadorum ciuitatis, ſubſcripſi.

Petrus epiſcopus Gabalenæ ciuitatis, ſubſ.

Noe epiſcopus Cephacaſtelli, ſubſcripſi.

Maras epiſcopus Anaſarthenæ ciuitatis, pro Romulo epiſcopo Chalcidēſis ciuitatis, ſubſcripſi.

Eulalius epiſcopus Silbij ciuitatis, ſubſcr.

Petrus epiſcopus Echineorum, ſubſcripſi.

Theoſebius epiſcopus ciuitatis Iulij, ſubſ.

Dionyſius epiſcopus Heracleæ ciuitatis, ſubſcripſi.

Ioannes epiſcop' ciuitatis Alindenæ, ſubſ.

Eupythius epiſcopus Stratonicæ, ſubſcr.

Papias epiſcopus Erezorum, ſubſcripſi.

Theodoretus epiſcopus Alabandenæ ciuitatis, ſubſcripſi.

Ioānes epiſcopus ciuitatis Amyzonis, ſub.

Tynchanius epiſcopus Apolloniadæ, ſub.

Dionyſius epiſcopus Antiochiæ Piſidiæ, ſubſcripſi.

Florentius epiſcopus Adrianupolitanæ ciuitatis, ſubſcripſi.

Atticus epiſcopus Zelenſis ciuitatis, ſubſ.

Meſſalinus epiſcopus Laodicenſis, ſubſcr.

Helpidius monaſterii māſionis Thermeñ, ſubſcripſi.

Menander epiſcopus Heracleæ, ſubſcr.

Flacillus epiſcopus ciuitatis Aſſi, ſubſcr.

Ioannes epiſcopus Gnidi, ſubſcripſi.

Aquilas epiſcopus Eudoxiadis ciuitatis, ſubſcripſi.

Romanus epiſcopus Eudoxiupolis ciuitatis, id eſt, Selymbriæ prouinciæ Thraciç, ſubſ.

Theodorus epiſcopus Heracleæ, ſubſ.

Rufinus epiſcopus Samoſarenæ ciuita. ſubſc.

Athanaſius epiſcopus Pari inſulæ ciuitatis, ſubſcripſi.

Rufinus epiſcopus * Briulenæ ciuitatis, ſubſcripſi. * Brullenæ

Pionius epiſcopus ciuitat. Troadæ, ſubſcr.

Hormiſda epiſcopus Philippopolis ciuitatis prouinciæ Arabiæ, ſubſcripſi.

Iulianus epiſcopus Celenderitis ciui. ſub.

* Tyrannus epiſcopus Germanicopolis ciuitatis, ſubſcripſi.

Acacius epiſcopus Antiochiæ, ſubſcripſi.

Ammonius epiſcopus Iotapenæ ciui. ſubſ.

Gennadius epiſcopus * Moſſynorum ciuitatis, ſubſcripſi.

Paulinus epiſcopus Theodoſiupolis ciuitatis, ſubſcripſi.

Ioannes Epiſcopus Trapezupolitanæ ciuitatis ſubſcripſi.

Florentius epiſcopus Lesbos Tenedi, ſub.

Daniel epiſcopus Lampiaci, ſubſcripſi.

Antiochus epiſcopus Arcæ, ſubſcripſi.

Aquilas * Aurocyron epiſcopus, ſubſcr. * Acroceraunorum.

Ioannes Epiſcopus Diocęſareæ, ſubſcripſi.

Eulalius epiſcopus Pioniæ ciuitatis prouinciæ Helleſponti, ſubſcripſi.

Rufinus epiſcopus ciuitatis Bybli, ſubſcr.

Alexander epiſcopus Antaradi. ſubſcripſi.

Iouinus epiſcopus Debaltenæ ciuita. ſubſ.

Ioannes epiſcopus Tiberiadis ciuita. ſubſ.

Theodorus epiſcopus Tripolitanæ ciuitatis, ſubſcripſi.

Paulus epiſcopus ciuitatis Ariſtij, ſubſcr.

Zozon epiſcopus Philippenſis, ſubſcripſi.

Cyriacus epiſcopus Trogmadorum ciuitatis, ſubſcripſi.

Diodotus epiſcopus Lyſimachiorum ciuitatis, ſubſcripſi.

Mecedon epiſcopus. Magidenæ ciuit. ſub.

Neon epiſcopus ciuitatis Pyllenæ, ſubſc.

Myſterius epiſcopus ciuit. Amorij, ſubſcr.

Longinus epiſcopus Orchiſtenæ ciuitatis, ſubſcripſi.

Petrus epiſcopus ciuitatis Dardani, ſubſc.
Chryſippus epiſcopus ciuitatis Malli, ſubſcripſi.
Daniel epiſcopus Cadenæ ciuitat. ſubſcripſi.
Thomas epiſcopus Theodoſiupolis ciuitat. ſubſcripſi.
Athanaſius epiſcopus * Moſſynorum, ſubſcripſi.
Dauid epiſcopus Adrianæ ciuit. ſubſcripſi.
Cyriacus epiſcopus ciuit. * Egaræ, ſubſcripſi. (* Aegea)
Paulus Tloſorum Epiſcopus, ſubſcripſi.
Iulianus presbyter agens vices Calandionis epiſcopi, * Alicarnaſenæ ciuitatis, ſubſcr.
Iuuenalis epiſcopus Hieroſolymę, ſubſcripſi.
Thalaſſius epiſcop. Cæſareæ, ſubſcripſi.
Nyteras epiſcopus ciuitatis Gazæ, ſubſcripſi.
Euſebius epiſcopus Ancyræ, ſubſcripſi.
Eudoxius epiſcopus ciuita. Etennorum, ſubſcripſi.
Martianus epiſcopus Stephanæ ciuitat. ſubſcripſi.
Macarius Epiſcopus ciuitat. Enos, ſubſcripſi.
Cyriacus epiſcopus ciuitat. Encarpiæ, ſubſcr.
* Baſilius epiſcopus * Palæaſpoleos, ſubſcripſi. (* Baſilicus * Paleſcepſis.)
Patricius epiſcop. Acamaſſenę ciuitatis ſubſcripſi.
Eutychius epiſcopus Adrianupolis veteris Epiri ciuitatis, ſubſcripſi.
Euſtathius epiſcopus gentis Sarracenorum, ſubſcripſi.
Paulus presbyter, agens vices Vranij reuer. epiſcopi Himerorum ciuitat. ſubſcripſi.
Helias epiſcopus Blandrenæ ciuit. ſubſcrip.
Euſebius epiſcopus ciuit. Seleucouallæ, ſubſcripſi.
Patricius epiſcopus Adramyteorum, ſubſcr.
Iulianus epiſcopus Tabiæ, ſubſcripſi.
Meliphthongus epiſcopus Iuliopolis, ſubſcr.
Stephanus epiſcopus ciuit. Iamnię, ſubſcrip.
Acacius epiſcopus ciuit. Cynnę, ſubſcripſi.
Andreas epiſcopus ciuitat. Sectoriorum, ſubſ.
Paulus epiſcopus Aradi, ſubſcripſi.
Leucadius epiſcopus * Tyunień. ciuitat. ſubſcripſi. (* Lagaria vel Lagia)
Euphraſius epiſcopus * Laganię ciuitatis ſubſ.
Muſonius epiſcopus Brymenę ciuitat. ſubſc.
Antiochus epiſcopus ciuit. Synopi, ſubſcripſi.
Helpidius presbyter, agens vices reueren. epi Paralij Adrapenę ciuitatis, ſubſcripſi.
Euphronius presbyter, agens vices Domini reueren. epiſcopi Cocuſenę ciuitatis, ſubſ.
Helpidius presbyter, agẽs vices reuer. Antonini epiſcopi ciuitat. Amiſſinorum, ſubſc.

¶ EPISTOLA CONCILII CHALcedonenſis, ad Valentinianum & Martianum Imperatores.

PIjſſimis & fideliſſimis & Chriſtianiſſimis Imperatoribus ac triumphatoribus, Valẽtiniano, & Martiano ſemper Auguſtis, ſancta & magna Synodus ſecũdùm Dei gratiam & ſanctionem veſtræ pietatis congregata in Chalcedonenſium ciuitate.

Magnę ægritudines & medicamine forti, & medico indigent ſapiente. Propter hoc igitur omniũ Dominus, paſſionibus orbis terrę ſicut medicum optimum veſtram ſuperinſtituit pietatem, vt has congruentibus ſanctis medicaminibus. Vos verò Chriſtianiſſimi Diuinum ſuſcipiẽtes decretum præ alijs hominibus, competentem diligentiam adhibuiſtis eccleſijs, pontificibus concordiæ medicinam machinantes. Vndique enim nos congregantes, omnes commodaſtis auxiliũ, quatenus vt factæ interimantur diſcordię, & paternæ fidei doctrina roboretur. Nos igitur * (* conſiderantes,) conſidentes, & vniuerſo orbi factæ tempeſtatis cauſam inquirentes, huius rei authorem comperimus Dioſcorum quondam Alexandrinorum Epiſcopum. Primùm quidẽ, quia epiſtolam à ſanctiſſimo archiepiſcopo ſenioris Romæ Leone directam, ad ſanctæ memorię Flauianum, quondam Cõſtantinopolitanæ vrbis Epiſcopum, recitari prohibuit reuerendiſſimis epiſcopis Epheſi congregatis, & hæc poſt promiſſiones ſuas & iuramẽta plurima, ſicut nos præſentes nouimus. Secundò verò, quia Eutychi ægrotãti impietate Manichæi, & legitimè abdicato, iam ſacerdotium quàm monachorum principatũ, ante decretũ Synodale irregulariter reddidit. Et hæc cùm ſanctiſſimus & beatiſſimus magnę Romæ archiepiſcopus Leo per eaſdem literas conuenientia decreuiſſet, & ſceleſtam Eutychis in ſcriptis damnaſſet perfidiam, dicẽtis: Confiteor quidẽ ante adunationẽ ex duabus naturis Dominum noſtrum Ieſum Chriſtũ, poſt verò vnitionem vnam eſſe naturam: & quia in DEO amantiſſimum Epiſcopum Euſebiũ iniqua commiſit, adhuc autem & quoſdam à diuerſis Concilijs ritè damnatos, in cõmunionem propria authoritate ſuſcepit, (Regula ſiue decretũ de excõmunicatione.) ſanctis regulis præcipientibus, excommunicatos ab alijs, in communionem alios non debere ſuſcipere. Et fortè ſuper tãtis ac talibus iniquitatibus veniam adipiſci potuiſſet, ſi per dignã pœnitentiam adſciſceret medicinam ab hoc vniuerſali Concilio. Sed quoniam ſuper alias ſuas nequitias & aduerſus ipſam Apoſtolicã ſedem latrauit, & excommunicationis literas aduerſùs ſanctiſſimũ & beatiſſimum Papam Leonem facere conatus eſt, & in prioribus arroganter perſtitit iniquitatibus, & aduerſùs præſentem ſanctam vniuerſalem & magnam Synodum procax exiſtens, atque diuerſis contra ſe factis accuſationibus, omninò contemnens, reſpondere nõ paſſus eſt, ſemel quoque ac ſecundò & tertiò ſecũdùm ſanctas regulas euocatus, deſpexit occurrere: (Contumacia Dioſcori in Rom. Pontificem grauiſſimũ crimen reputatur à Concilio.) decenter ab vniuerſali Concilio ſacerdotio eſt nudatus, & ab epiſcopali dignitate pronunciatus eſt alienus, vt his ſimilia perpetrare tentantibus, diſciplinæ fieret & ſobrietatis exemplum. Quoniam quidem & diuinæ præcipiunt leges, apertè dicentes: Expellite malum à vobiſmetipſis. (Deut. 13. b & 19 b. c 1. Cor. 5. c)

Quid autem peius eſt tantis in rebus delinquente,

quente, & ita diuinos canones conculcante, & vniuerſum orbem terræ fluctuatione & tempeſtate replente, & membra Eccleſiæ diſſipaote, & hæc eadem aduerſùs ſe inuicèm armante. Quoniam verò inueniet aliquis & medicum (quandò viderit membrum teneri incurabili paſſione, & corpus omne peſtiferum) ferro vteotem, & abſcindentem malè ſe habentia, vt alijs corporibus partibus conſerat ſanitatem, hæc verè pium veſtrum docemus imperium, vt & illius malitiam, & in eum prolatæ (quod Deo teſte dicimus) iuſtæ ſententiæ ſynceritatem conſideretis. Credimus enim conſonos nobis fieri & vos pijſſimos & Chriſtianiſſimos Imperatores, ſciẽtes veſtri venerabilis imperij circa malos horrorem, & quantam pacis eccleſiaſticæ geritis prouidentiam, experimento edocti. Cuius gratia & omnium Deum petimus, veſtrum amplius cuſtodire imperium, & pietatem ſolito more protegens, & tranquillè vniuerſum orbem terræ regens, & iuſtitiam ſingulis ſubditis iudicans, & reſiſtentes manus hoſtiũ ſubiugans, & veſtris ſceptris obtemperare cõpelleos. Vt autem, quæ benè & ſecundùm Devm cum ſanctis regulis definita ſunt, manifeſtiùs cognoſcat Chriſtianiſſimum veſtrũ imperium, & ipſa, quæ ſubſecuta ſunt monimentorum geſta, cum omnium noſtrorum ſubſcriptione huic relationi ſociauimus.

¶PROPOSITIO EDICTI CHALCEdooenſis concilij contra Dioſcorum.

SAncta & magna & vniuerſalis ſynodus, quæ per gratiam Dei ſecundùm ſanctionem pijſſimorum & Deo amantiſſimorum Imperatorum noſtrorum in Chalcedonenſi prouinciæ Bithyniæ ciuitate collecta eſt, in eccleſia ſanctiſſima & decore ornata victricis ſanctiſſimæ martyris Euphemiæ, omni dilecto in Christo Conſtantinopolitanæ ciuitatis populo ſimul & Chalcedonenſis. Perueniet ad ſanctum magnumque concilium, ꝙ poſt ſacerdotij ablationem ex diuinis regulis deſcendẽtem, Dioſcorus, qui fuit Alexandrinorum magnæ ciuitatis epiſcopus, diffamare præſumit, rurſus ſe fore ſacerdotiũ recepturum, quod priùs habuit: & non ad placandum largitorem Chriſtum, ſed ad iniquitatẽ, corruptioοemque canonum diuinorum, eccleſiaſtico eſt ordine hoc abuſus. Vt igitur cũcti, qui ſanæ fidei ſunt alumni, certũ & indubitatum teneatis, quòd iuſta ſit ſuper eum à ſancto vniuerſali concilio decreta deiectio, iuſtum iudicauimus has literas promulgare, ſignantes, quòd qui talia perpetrauit, quæ ab omnium dominatore Deo, & à tanta epiſcoporum multitudine ignoſci non debeant, ſacerdotali gratia denudatus, omninò nullam reſtaurationis ſpem poterit obtinere: quippe quo proiecto, vna quieuit & ſcandalum.

¶DAMNATIO MISSA DIOSCOro à ſancto coocilio Chalcedonẽ.

SAncta & magna & vniuerſalis ſynodus, quæ gratia Dei ſecundùm conſtitutum pijſſimorum & Deo amantiſſimorum principum noſtrorum collecta eſt in Chalcedonenſium ciuitate Bithyniæ, * in baſilica ſanctiſſimæ & bonæ victricis martyris Euphemię, Dioſcoro. Cognoſce teipſum, propterea ꝙ diuinos canones deſpexiſti, & inobediens extitiſti huic ſancto & vniuerſali coocilio, ſuper quæ hæc, præter alia tua commiſſa, in quibus inuentus es reus, etiàm tertiò euocatus ab hac ſancta & magna ſynodo ſecũdùm diuinas regulas, vt accuſationibus reſponderes, minimè occurriſti, Octob. menſis præſentis tertiodecimo diè, & à ſancto & vniuerſali concilio eſſe ab epiſcopatu depoſitum, & ab omni eccleſiaſtica functione ſubmotum.

¶ITEM CLERICIS ALEXANdrinis, qui erant Chalcedone, de damnatione Dioſcori.

SAncta & magna & vniuerſalis ſynodus, quæ gratia Dei ſecundùm ſanctionẽ pijſſimorum & amantium Chriſtum Imperatorum noſtrorum collecta eſt in Chalcedonẽ ciuitate Bithyniæ regionis, in martyris ſanctiſſimæ & bonæ victricis Euphemiæ eccleſia, Charmoſino presbytero & diſpenſatori, & * Euthalio diacono reuerendiſſimis, & cęteris clericis, qui hic ſunt. Cognoſcat reuerentia veſtra, Dioſcorũ (qui fuit veſter epiſcopus) multis modis deprehenſum in diuinarum regularum læſione & eccleſiaſtici ordinis, inſupèr verò & huic ſanctæ & vniuerſali ſynodo contumelias irrogantem, & ꝙ tertiò euocatus ſẽm diuinos canones, contempſit occurrere, heſterno die, qui eſt præſentis Octobris mẽſis tertiuſdecimus dies ſabbati, à ſancta & vniuerſali ſynodo, ſẽm quod placuit eccleſiaſticæ diſciplinæ, tam ab epiſcopatu eſſe depoſitum, ꝙ̃ & ab omni eccleſiaſtico gradu factũ extraneum. Cuſtodite igitur res eccleſiaſticas vniuerſas, tanꝗ̃ qui reddituri eſtis rationem ei, qui ſẽm Dei voluntatem, & nutum pijſſimorum & Deo amantiſſimorum Imperatorũ noſtrorũ, Alexandrinæ magnæ ciuitatis ſanctiſſimæ eccleſiæ ordinãdus epiſcopus.

¶EX CODICE ACVMICENSI Græco. Relatio ſanctæ ſynodi Chalcedonẽ, ad ſanctæ memoriæ Pulcheriam Auguſtam de damnatione Dioſcori.

PIjſſimæ & Chriſtum diligenti, Deoq; dilectiſſimæ Reginæ & Auguſtæ, cuſtodi catholicæ & orthodoxæ fidei filiæ Pulcheriæ, ſancta & magna ſynodus, quæ ſecũdùm Dei gratiã & veſtri imperij ſanctionem, in Chalcedonenſium Metropoli congregata eſt.

Multa tibi bona preſtentur, quæ donante digna ſont ſaluatore, quæ amas Chriſtum filia & Auguſta. Loquentes enim nos ad alumnam fidei, oportet ab orationibus inchoare, atque hinc Deo laudes offerre, quia iuxta ipſam Dñi euangelicam vocem, lucet lux meritorum veſtrorum coram cũctis hominibus, Matth. 5. b & bona opera veſtra cernẽtes, glorificant patrem noſtrum, qui eſt in cœlis. Ecce enim cũctis pietatis veſtræ fulgor irradiat, impletus eſt per vos doctrinæ apoſtolicæ curſus, & zelo veſtri amoris in Deum, ignorantiæ caligo perculſa eſt, & fidei declarata concordia, nec vltrà hæreticæ peſtilentiæ nobis ſont importuna zizania. Cõſonamus vniuerſis magiſterijs pietatis, veſtris id adiuti laboribus impetrantes. Per vos enim nobis fideliũ gregibus caulæ replentur: per vos nunc, qui olim fuerant diſperſi, cõcurrunt: ſuntq; paſtores ouibus reſtituti, & magiſtri diſcipulis. Qui enim diſpergebat, extinctus eſt: ſopitus eſt perſecutor, princeps tẽpeſtatis exploſus eſt, ipſique naues ſuas in curſu reperiere rectores, Chriſto ad intelligentiam proſperè dirigente, qui oſtẽdit in Leone mirabili veritatem, quia ſicut ſapiente Petro, ità & iſto vtitur aſſertore. Et nos quidem deſiderauimus, vt omne mẽbrum nobiſcum pariter fraterna concordia chorum gaudij celebraret: ſed quia ſolus ille qui Alexandrinorum tenuit præſulatum, vltrò ſemetipſum à tantorum bonorum collegio pepulit, & nos ei cum triſtitia & lachrymis denegauimus communionis noſtræ con- 1. Tim. 2. a ſortium: quia & ſaluator noſter, qui vult omnes homines ſaluos fieri, & ad agnitionẽ veritatis venire, illum quem ſordida indutum Matth. 22. veſte conſpexit, regali aula competenter excluſit. Cui quia ſimilem comperimus eſſe Dioſcorũ, ob hoc eum à ſacerdotij dignitate contra vota noſtra defiximus alienum. Fratribus enim ſcãdala ponebat, vt nequam in ore ſuo abundauit nequitia, fallacia ſua literarũ Romani pontificis abuuens lectionem. Vnde quia ſemetipſum non exhibuit bonis exemplum, remanſit ſicut ſtatua ſalis, vt terreat delinquẽtes, dum per illa, quæ geſſit, pro no- Gene. 19. bis ſuis adiucatoribus ſatisfaciat, eò quòd ex nulla duritia, quinimmò nec quanta adhuc exigebat iuſtitia, ſententiæ aduerſus eum decreta protulimus. Vnde præſumentes ea, quæ placuerunt, veſtro inſinuamus imperio, vt illum pro ſuis erroribus execretur, noſtrã verò ſententiam probet, à quibus pro totius corporis prouidentia, quod computruerat, eſt abſciſſum. Eſtote igitur incolumium prorectores, & ſicut pij roborate fideles, & diuinæ in vobis prouidentiæ largitori hanc viciſſitudinem repenſare, vt tali precio illum obtineatis honorem, qui nulla ſucceſſione finietur, & imperiali corona coronam immarceſcibilem comparetis. His enim, qui piè diſpenſationem rerum peragunt terrenarum, neceſſariò cœleſtia rependuntur, & maximè vobis, ò fideliſſimi, quibus & inter tãti onera principatus, in orationibus tota vita conſiſtit, quorum conuerſatio eſt in pſalmis, * & apud quos dignitate videntur ornati, qui ſe humiliant propter Deum: quibus religionis eſt, vt ad eos facilè accedatur: & zelus ille cœleſtis, quatenùs omnibus, qui ad veſtrum pertinent principatum, fructum prouideant veritatis.

* qui dum dignitatem gentis, eſtis tñ humiles pp Deum.

¶ EDICTVM SIVE LEGES SANctæ memoriȩ Valentiniani, & Martiani Imperatorum, quas quidem leges beatiſſimus Papa Leo in ſuis cõfirmauit epiſtolis, quibus interdicuntur prohibenturque diſputationes de fide coram vulgo, & confirmantur Chalcedoneũ. Concilij decreta atque ſtatuta.

IMPERATORES Cæſares, Flauius Valentinianus pontifex inclytus, Germanicus inclytus, Alamanicus inclytus, Sarmaticus inclytus, tribunitiȩ poteſtatis vicies ſepties, Imperator vicies ſepties, cõſul ſepties: & Flauius Martianos pontifex inclytus, Germanicus inclytus, Sarmaticus inclytus, Alamanicus inclytus, Francus inclytus, tribunitiæ poteſtatis vicies ſepties, Imperator, *conſul ſemel, de ꝓhibitis diſputationibus à Chriſtianis ciuibus noſtris Conſtantinopolitanis. Tãdem aliquãdò, quod ſummis votis atque ſtudijs optabamus, euenit. Remota eſt de orthodoxa Chriſtianorum lege contentio, tandem remedia culpabilis erroris inuenta ſunt, & diſcors populorum ſententia in vnum cõſenſum, concordiamq; cõuenit. E diuerſis enim prouincijs religioſiſſimi ſacerdotes Chalcedonã venerunt iuxta noſtra præcepta, & quid obſeruari in religione debeat, perſpicua definitione docuerunt. Ceſſet igitur iã prophana contentio. Nam verè impius atque ſacrilegus eſt, qui poſt tot ſacerdotum ſentẽtiam, opinioni ſuæ aliquid tractandum relinquit. Extremȩ quippe dementiȩ eſt, in medio & perſpicuo die commentitium lumẽ inquirere. Quiſquis enim poſt veritatem repertam, aliquid vlteriùs diſcutit, mendacium quȩrit. Nemo itaque vel clericus, vel militaris, vel alterius cuiuſlibet cõditionis, de fide Chriſtiana publicè turbis adunatis & audiẽtibus tractare conetur in poſterum, ex hoc tumultus & perfidiæ occaſionem requirẽs. Nam iniuriã facit iudicio religioſiſſimȩ ſynodi, ſi quis ſemel iudicata ac rectè diſpoſita, reuoluere & publicè diſputare contendit, cùm ea, quȩ nunc de Chriſtiana fide ſtatuta ſunt, iuxta apoſtolicas expoſitiones & ſtatuta ſanctorũ patrum trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta, definita eſſe noſcuntur. Nam in contemptores huius legis pœna non deerit, quia non ſolùm contra fidem benè compoſitam veniunt, ſed etiam Iudȩis & Paganis ex huiuſcemodi certamine prophanant veneranda myſteria. Igitur ſi clericus erit, qui publicè tractare de religione auſus

L. Nemo. C. de ſum. tri. & fide cath.

Iniuriã facit ſynodo qui de ſemel iudicatis audet diſputare.

fuerit,

Digitized by Google

fuerit, à conſortio clericorum remouebitur: Si verò militia prædi oſit, cingulo ſpoliabitur. Cæteri etiam huius criminis rei, de hac ſanctiſſima vrbe pellētur, pro vigore iudiciario etiam competentibus ſupplicijs ſubiugādi. Conſtat enim, hinc hæreticæ inſaniæ exordia, fomitemque præberi, dum publicè quidam diſputant atque contendunt. Vniuerſi ergò, quæ à ſancta ſynodo Chalcedonenſi ſtatuta ſunt, cuſtodire debebūt, nihil poſtea dubitaturi. Hoc itaque noſtræ commoniti ſerenitatis edicto, abſtinete à prophanis vocibus, & vlterius deſinite de diuinis diſputare, quod nefas eſt. Quia non ſolùm diuino iudicio peccatum hoc (prout credimus) punietur, verùm etiam legum & iudicium authoritate coercebitur. Datum Conſtantinopoli, VII.
A.D.452. Kalēdas Februarij, Spotatio viro clariſſimo, & qui fuerit ounciatus, coosulibus.

MARTIANI IMPERATORIS edictum ad Conſtantinopolitanos ciues, de confirmatione geſtorum Chalcedooē ſynodi, & eorum obſeruatione.

VEnerabilem catholicæ orthodoxorum fidei ſanctitatem, manifeſtam & indubitatam vniuerſis conſtituere cupiens noſtra ſerenitas, vt maior erga diuinitatis obſequia hominibus religio traderetur, tantam atque talem ſynodum ex omnibus penè prouincijs coadunatis epiſcopis, in Chalcedoneoſi ciuitate colligi iuſſit, atq; ibi plurimis diebus tractatu habito, quod verum & infucatum Chriſtianæ fidei eſſet, inuenir. Votis etenim & orationibus plorimis exorauere diuinitatem, quatenus ſancta & plena eos veritas non lateret. Secutique ſunt ſtatuta venerabilium patrum, ea videlicet, quæ apud Nicæam trecentorum decem & octo ſanctorum epiſcoporū ſunt ſententia definita, ſimiliter & quæ centū quinquaginta in hac ampliſſima coadunati vrbe conſtituerunt, atque ea quæ apud Epheſum pridèm ſtatuta ſunt, cùm beatiſſimæ recordationis Cœleſtinus Romanæ vrbis, & & Cyrillus Alexandrinę ciuitatis epiſcopi, inuenare veritatem. Quo tempore etiam Neſtorianus error excluſos eſt, eius aothore damnato. Qoibus ità ritè & venerabiliter apud Chalcedonam inquiſitis, Eutyches, qoi plura affirmabat illicita, cum ſua aſſertione deiectus eſt, nè decipiendorum vlterius ei hominum prȩberetur facultas. Ordinatis itaque religioſè & fideliter. quæ venerādam orthodoxorum fidem fundaſſe noſcuntur, ita vt oulla in poſterum dubitatio, vel illis, qui calumniari dioinitatem aſſolent, relinqueretur: ſacro noſtræ ſerenitatis edicto venerandam ſynodum confirmantes, admonuimus vniuerſos, vt de religiooe diſputare deſinerent, quoniam vnus & alter tanta ſecreta inuenire non poſſet, maximè cùm ſummo labore & ampliſſimis orationibus tot venerabiles ſacerdotes, niſi Deo (vt credendum eſt) authore, ad indaginem veritatis non potuerint peruenire. Verùm ſicut manifeſta ratione cognouimus, non deſinunt quidam in eadem peruerſitatis inſania permanere, & publicè de religiooe cōtendere populis coadunatis, & myſteria diuioa, Iudæorum Paganorumque ſub obtutibus, publicare & prophanare, quæ rectius volenda ſunt, quàm inquirenda. Oportuerat itaque in eadem pertinacia conſiſtentes, ſtatura dudùm animaduerſione compeſci, vt pœna corrigeret, quos reuerētia iuſſionum emēdare non potuit. Verùm in hoc ſecuti conſuetudinem noſtram, noſcentes præ omnibus, quòd diuinitas pietate lætetor, pœnam nocētiū credidimus differendam, iterata hac ſancientes noſtræ clementiæ iuſſione, vt in futurum à prohibitis omnes abſtineant, nec conuenticula colligant ſuper religione certaotes: quia in huiuſmodi peruerſitate & vanitate detecti, & ſtatutas dudùm ſuſcipient pœnas, & iudiciario motu) prout religioſis temporibus conuenit) punietur. Oportet enim Chalcedooē ſyoodum ſequi, in qua, omnibus diligenter quæſitis, ea definita ſunt, quæ pridē tres prędicti cœtus apoſtolicam fidem ſecuti, omnibus obſeruanda tradiderunt ciuibus Cōſtantinopolitanis. Datum 3. Idus Martij, Conſtantinopoli, Sporatio viro clariſſimo, & qui fuerit nuociatus, conſulibus. Ex eodem exemplo ſcriptum Palladio viro illuſtri prætori Orientis, Valentiniano viro illuſtri prætori Illyrici, Tatiano viro illuſtri præfecto vrbis, Vincomalo viro illuſtri, magiſtro officiorum & conſuli deſignato.

INTERPRETATIO LEGIS THEODOSII iunioris, quam pro Euryche, ſeductus à Chryſaphio, promulgauit. Quæ nunc ideò ponitur, vt quia beatæ memoriæ principis Martiani lex hanc ſubſecuta deſtruxit, etiàm tali collatione noſcatur, quid amplectendum, quidq; euitandum ſit. De hæreticis Neſtorianis, & fide catholica.

OLim quidem prius Neſtorius, qui fuit Cooſtantinopolitanus epiſcopus, oooua & peſtifera (præter illa, quæ tradita ſunt, tentans inducere) dogmatum Chriſtianorum puræ & orthodoxæ fidei contraria, à ſancta ſynodo eſt eiectus, quæ Epheſi ex vniuerſo orbe principali ſanctione conuenit. Quæ ſancta ſyoodus pariter confirmauit etiam catholicam fidem, ab epiſcopis, qui Niceæ congregati ſunt, traditam. Et nos confirmantes, quæ ſalubriter definita ſunt ab eodem ſancto concilio, quod Epheſi congregatum eſt generalem promulgauimus legem, quæ tam prædictum Neſtorium, quam eos, qui ei ſimilia ſapiunt, damoat, præcipientes, nè Chriſtiaoo ſalotem nomine cenſerentur, ſed vt Simoniani potius vocarentur, quoniā blaſphemiam Simonis dilexeruot. Difinimus

Digitized by Google

mus enim, cæteris eos debere vltionibus ſubiacere, quas continet præfata præceptio. Quo- Mala definitio Theodoſij, fraude deceptí. niam verò præſenti tempore, dum poſt illa iam pridèm quietæ eſſent eccleſiæ, Flauianus Conſtantinopolitanus Epiſcopus & Euſebius alter epiſcopus, perniciosas ſeductiones ſequendo, Neſtorij * ſchiſmata eccleſijs iniecerunt, præcepimus rurſus in eiuſdem ciuitatis Epheſiæ ſanctiſſ. eccleſiam vtiquè denuò conuenire concilium, vt cum omni ſubtilitate vera fide firmata à ſanctis eccleſijs, iniecta per eos hæreſis auferretur. Hæc ipſa igitur ſancta ſynodus definiuit, obtinere quidem fidē, quæ Niceæ à trecentis decem & octo patribus tradita eſt, excludi vero ab epiſcopatu nō ſolùm Flauianum & Euſebium, ſed & Domnū, qui fuit Antiochenus epiſcopus, & Theodoretū, & alios quoſdam, qui in eadem præfatæ hæreſeos cæcitate participant, & ob hoc ſacerdotalibus indigni ſunt ſedibus. Et nos igitur eiuſdem ſanctæ ſynodi decreta laudamus, atque firmamus, hanc orthodoxam fidem putantes atque nominantes, quæ à trecentis decem & octo patribus expoſita eſt, & firmata in ſanctis concilijs, quæ Epheſi congregata ſunt. Vt verò & in reliquum tempus perfectiſſima fiat totius ſolutio quæſtionis, iubemus, vt in omni orbe terrarum, huic ipſi fidei, quæ in Nicæa prolata eſt, vndiquè epiſcopi vniuerſi ſubſcribant per metropolitanos ſingulorum locorum, & hoc ipſum nobis per proprias eorum literas intimetur. Omninò autem nullus, qui Neſtorii ac Flauiani, & eorum, qui eiuſdem ſententia hæreſeos detinētur, vllo modo epiſcopus ordinetur: ſed & ſi quis iam maligno prçuentu eſt ordinatus, aut ſi quis decætero per concurſum fuerit ſimulationemque prouectus, hic orthodoxorum proijciatur decreto pontificum, & nec vſque ad verbum eidem ſanctæ fidei vel adijciatur aliquid, vel demátur. Sed nec habeat aliquid aut legat, aut tranſcribat, proferatve Neſtoriū vel terminos eius, aut codices noxios, & maximè, quos cōtra ſolas Porphyrius edidit Chriſtianas literas, neque Theodoreti ſcripta: ſed quicunque huiuſmodi codices habet, publicè illos proferat, & cunctis videntibus igni tradantur. Et eos, qui hanc religionem colunt, vel doctores eorum, nullus neque in ciuitate, neque in agro, neque in ſuburbio ſuſcipiat, neque eos ſecum patiatur habere conſeſſum: alioquin rebus eius publicatis, ipſe perpetuo exilio relegabitur, quiſquis hoc egerit, vel qualiſlibet extiterit, vel quiſquis codices habuerit, interdictam fidem Neſtorij ac Theodoreti continentes, vt interpretationes eorum, vel qui vocantur ſermones allocutorij, ſiue traditiones, iiſdem tormentis ſubiaceat, vel ſi ea, quæ ſunt ab illis compoſita, alterius nomine fuerint prænotata.

* ſectiones

Hæc ſunt D. Petri Crabbe. *Hæc lex in Neſtorium rectè promulgata eſt, contra orthodoxos verò non benè. Sed pro illa nihilominùs vtilitate inſerta eſt, vt ſciat lector, quia ſequens lex principis Martiani, ideò nominatim de Iba nil dixit, quoniam nec in iſta ſic legitur: ſed ſpecialiter ab iſta damnatos, ſpecialiter ſoluit: generaliter verò, & illa generaliter attingit. Sicubì autem de Iba in huius legis (quæ ſequitur) exemplaribus inuenitur, vt ſuperfluum deputetur: quia & nos, ità nos alicubì poſuiſſe, recolimus, quod ex verioribus Actimcen. exemplaribus duximus emendandum.*

DE INFIRMANDIS IIS, QVÆ contra ſanctæ memoriæ Flauianum epiſcopum Conſtantinopolitanæ vrbis ſunt iniuſtè prolata, & confirmandis iis, quæ meliori tractatu poſteà de eo ſunt prolata à ſancta ſynodo Chalcedonenſi; iidem Auguſti, id eſt, Valentinianus & Martianus, Palladio præfecto prætoriorum Orientis.

GLORIA nunquàm glorioſa morte perimitur: nec pereunt, cùm deficiunt, virtutes. Immò etiam obitu exiſtimatio augetur bonorū, quia omnis aduerſum mortuos euaneſcit inuidia. Indè tanto ſtudio ac præconijs Maiorum facta laudantur: inde optimorum maxima cum veneratione memoria celebratur: indè magnorum animi virorum, exitus appetiuere verè glorioſos: quia cōpertum erat, eos ſolummodò perpetuè mori, quorum de vita ac morte taceretur. Iudicia Locus obſcurus. vel inuidiam eſſe, etiàm præſenti iu tempore diuinum oſtendit, humanumque iudicium. Cùm enim falſa inuidia & improbe concinnata calumnia, religioſæ ac venerabilis recordationis Flauianus huius almæ vrbis epiſcopatu fuiſſet expulſus, (quamuis hoc fuit plenìùs retinere ſacerdotium, fidem, quam acceperat, cōſeruare: is enim ſolus eſt, qui eſſe meretur epiſcopus) tamen ita eius reliquias & expetijt hæc ſacratiſſima ciuitas, & recepit, vt beatior omni viuenti videretur: vt exitus ille, qui putabatur acerbus, optandus credatur fuiſſe, quo illam immortalem mercatus eſt laudem: ſequutumque eſt illud, quod meritis eius diuinitas præſtitit, vt venerabilis ſynodus innumerabiliū penè ſacerdotū Chalcedone conueniret: quæ dum fidem diligenter inquirit, authoritate beatiſſimi Leonis epiſcopi æternæ vrbis Romæ & religionis fundamenta conſtituit ſanctæ ciuitati, & Flauiano palmā mortis tribuit glorioſæ. Ergò quoniam venerabilis recordationis Flauianus, tanto ac tali decoratus eſt teſtimonio, vt Eutyches, qui contra ſenſerat, cum ſceleratis dictis ſuis ab omnibus vno ore damnaretur, aboleatur ille à conſtitutione, quæ ſubreptione ſceleratorum, poſt obitum ſanctæ memoriæ Flauiani, aduerſus eum lata cognoſcitur, ceſſetq; in totum, cuius initium fuit iniquum & iniuſta ſententia. Nihil obſit Euſebio quoquè & Theodoreto religionis epiſcopis, qui

eadem

eadem lege continentur: quũ non poſſunt ſacerdotes conſtitutione damnari, quos ſynodicum ornat ſuper conſeruanda religione decretum. Expulſa itaq; illa ſanctione, retineat vitæ gloriæq; Flauianus, quam meretur, perpetuam laudem, cæteris conſtantiæ erga fidẽ futuros exemplum. Illa igitur & magnifica authoritas tua hanc ſaluberrimã legem, edictis propoſitis, ad omnium notitiam faciat peruenire. Datum Conſtantinopoli pridiè Nonas , Sporatio viro clariſſimo, & qui fuerit nunciatus, conſulibus, Palladio pręfecto prætorij.

DE CONFIRMANDIS, QVÆ à ſynodo Chalcedonẽ. contra Eutychen & eius monachos conſtituta ſunt, ijdem. Auguſti Palladio perfecto prætorij. Et eodem exemplo Valentiniano præfecto Illyrici, Tatiano præfecto vrbis, Vincomalo, magiſtro officiorum & conſuli deſignato.

AMplæ omnipotenti Deo referendæ ac tribuendæ ſunt gratiæ, ꝙ ſcelera nec latere concedit, nec durare impunita permittit. Horum enim alterum, lædendi habet plurimam facultatem: alterum, peccandi cæteris præſtat exemplum. Curæ igitur eſſe diuinitati hominum actus, & maximè reuerentiam religionis, proximè in cõfirmanda catholica fide euidenter apparuit, cùm Eutychen ſceleratorum dogmatum ſectatorem, nec latere, vt diù lateret, ſiuit: nec, patefacto ſcelere, paſſa eſt pœnam ſceleris euitare. Sententijs itaq; diuinis humaniſq; damnatus, ſynodicũ decretum (vt merebatur) excepit, reus diuinitati, cui faciebat iniuriam: reus hominibus, quos decipere conabatur. Proximè etenim innumerabiles ex toto penè orbe beatiſſimi epiſcopi Chalcedone congregati, improba prædicti Eutychis, vnà cum ſynodo eius cauſa habita, expulere commenta, ſequuti ſanctorum definita Maiorum, quæ vel apud Nicæam à trecentis decem & octo conſtituta ſunt, vel in hac poſteà alma vrbe à centum quinquaginta ſunt epiſcopis* decreta, vel apud Epheſum, cùm Neſtorij eſt error excluſus, præſidentibus Cęleſtino Romanæ vrbis, & Cyrillo Alexandrinæ ciuitatis epiſcopis. Ea igitur, quæ ſunt iuxta priſtinam diſciplinam à reuerenda ſynodo Chalcedone definita, illa fide, qua Deum colimus, per omnia ſeruanda cenſuimus atque cenſemus: quia valdè conſequens eſt, * quingentorũ viginti ſacerdotum, pura mente Deum colentium, definita, quæ pro orthodoxorum fide ſacroſancta ſecundùm patrum regulas proceſſerunt, ſumma cum veneratione ſeruare. Verùm quoniam principalis prouidentiæ eſt, omne malum inter initia opprimere, & ſerpentem morbum, legum medicina reſecare: hac lege decernimus, eos, qui Eutychetis decipiuntur errore, ad exemplum Apollinariorum, quos Eutyches ſequutus eſt, quoſq; venerabiles parentum regulæ, id eſt, eccleſiaſtici canones, & principum diuorum ſacratiſſima ſcita condemnant, nullum epiſcopum, nullum habere presbyterum, nullos * habere vel appellare clericos, ipſumq; Eutychen nomine presbyteri (quo & indignus, & ſpoliatus eſt) in totum carere. Si qui tamen contra definita noſtra epiſcopos, presbyteros, cæterosque clericos auſi fuerint creare, tam factos, quàm facientes, vel præſumentes ſibi clericorum gradum, bonorum amiſſione perculſos, exilio perpetuo præcipimus contineri: coeundi, vel colligendi, vel congregandi monachos, aut ædificandi monaſteria, nullã eos iubemus habere licentiam, locaque ipſa (in quæ fortè conuenire aliquandò tentauerint) confiſcari, ſi tamen domino loci ſciente conuenerint: Quòd ſi ignaro actore, conductorem loci fuſtibus cæſum, deportationem ſubire cenſemus. Ipſos præterea nihil ex teſtamento cuiuſquam capere, nihil eis, qui eiuſdem erroris ſunt, relinquere teſtamento, ad nullam eos patimur adſpirare militiam, niſi fortè ad * cohortaliciam vel limitaneam. Si quis etiàm extra prædictam militiã inuentus fuerit militare, vel quia ignorabatur eius in religione peruerſitas, vel quia poſt adeptũ cingulum ad hũc deuenerit errorem: ſolutus militia, infidelitatis ſuæ fructum hunc habeat, vt optimorum hominum & palatii cõmunione priuetur. Nec alibì, quàm in quo natus eſt vico vel ciuitate, verſetur. Quòd ſi qui eorum in hac alma vrbe (quod credi nefas eſt) geniti ſunt, tam hac ciuitate venerabili, quàm ſacratiſſimo comitatu, & omni excludatur metropolitana ciuitate. Et hæc quidem generaliter circa omnes conſtituimus, ꝗ tali labe polluti ſunt, vel polluẽtur. Eos autẽ, qui antehàc * clerici orthodoxorum fidei & monachi, qui quondàm Eutychis habitauere diuerſorium, (neq; enim monaſterium dicendum eſt, quod religionis habuit inimicos) qui ad hoc vſque inſaniæ proceſſerunt, vt relicto venerabilis religionis cultu, & ſynodico decreto, quod totius penè orbis Chalcedone coadunati * decreuere ſacerdotes, inſauſtam Eutychetis ſequantur aſſertionem: quia vera luce deſerta, tenebras eligendas eſſe crediderunt, omnibus pœnis, quæ vel hac, vel præcedentibus legibus aduerſus hæreticos definitæ ſunt, iubemus teneri: immò extra Romanum expelli ſolum, ſicut pręcedentes religioſiſſimæ cõſtitutiones de Manichæis cõſtituere, nè eorum venenatis fraudibus, ſceleratiſque commentis, innocentum & infirmorum animi decipiantur. Comperimus præterea, quædam eos in cõtumeliam religionis & inuidiã venerabilis ſynodicæ definitionis fuiſſe mentitos, conſcriptiſque libris & chartarũ tomis plura finxiſſe, quę eorum inſaniam aduerſus veram fidem apertè ſignarent: atque ideò præcipimus, vbicunque huiuſmodi ſcri-

Marginal notes: * declarata; * 630; * creare; * for. habiti quidem ſunt clerici; * definiere

pta

Hæreticorū ſcripta comburenda.

pta reperta fuerint,ignibus coocremari. Eos verò,qui vel ſcripſerint, vel alijs legenda tradiderint docendi ſtudio vel diſcendi, cenſemus deportatione puniri. Docendi etenim hanc infauſtam hęreſim,ſicut pridèm edictis ſerenitatis noſtrę continetur,omnibus adimimus facultatem:quia vltimo ſnpplicio coercebitur,qui illicita docere tentauerit: Eos verò,qui diſcendi ſtudio audierint ſcelerata diſſerentem,decem librarum auri mulcta compeſcimus.Ità enim materia ſubtrahetur erroris,ſi peccatorum & doctor defuerit,& auditor,Palladi parens chariſſime. Illuſtris itaq; & magnifica authoritas tua, edictis propoſitis,omnibus faciat nota,quæ iuſſimus,cognoſcentibus moderatoribus prouinciarum, eorumq́ue officijs,defeoſoribus etiam ciuitatū. Quòd ſi ea,quæ * mera fide & ſancto propoſito cuſtodienda cenſuimos,aut neglexerint, aut permiſerint temerari:denarum librarum auri mulcta perculſi, vt religionis legumq́ue proditores, etiam exiſtimatione laborabuot.

Datum 15.Kaleñ Auguſti, Conſtantinopoli,Sporatio,& qui fuerit nunciatus,conſulibus.Legi. Eodem exemplo ſcripta Valentiniano viro illuſtri præfecto Illyrici,& Taciano pręfecto vrbis,& Vincomalo magiſtro officiorum,& conſuli deſignato.Datum 15.Kaleñ Auguſti,Conſtantinopoli, Sporatio viro clariſſimo,& qoi fuerit nuociatus, coofulib.

ACTIO QVARTA CHALCEdoneñ coocilij.

COnſulatu domini noſtri Martiani perpetui Auguſti, & qui fuerit nunciatus, 16.Kaleñ Nouemb.Chalcedone ſm iuſſionē ſanctiſſimi & pijſtimi domini Martiani perpetui Auguſti,congregatis in ſanctiſſima eccleſia ſanctæ martyris Euphemiæ,glorioſiſſimis iudicibus,hoc eſt,magnificentiſſimo & glorioſiſſimo præfecto ſacrorum prætoriorū Palladio,& magnif.& glorioſ. præfecto vrbis Tatiano,& magnif.& glorioſ.magiſtro ſacrorum officiorum Vincomalo,& magnif.& glorioſ.ex magiſtro Martiali, & magnif. comite deuotiſſimorum domeſticorum Sporatio, & magnif.comite ſacrorum priuatorum Genethlio:ad hæc & glorioſiſſimo ſenatu, hoc eſt, magnif. & glorioſ. expræfecto & exconſule ac patricio Florentio,& magnif.& glorioſ.exconſule ac patricio Senarore, & magnif. & glorioſ. exmagiſtro & * conſule & patricio Nomo,& magnif.& glorioſ.exprefecto & exconſule & patricio Protogene, & magnif.& glorioſ.expræfecto vrbis Zoilo,& magnif.& glorioſ.expræfecto vrbis Theodoro, & magnif. & glorioſ. expræfecto Apollonio, & magnif. & glorioſ. expræpoſito ſacri cubiculi Romano,& magnif. & glorioſ. expræfecto Illyrici Theodoro,& magnif. & glorioſ. ex præfecto prætoriorum Conſtantino, & magnif. & glorioſ.exprępoſito ſacri cubiculi Artaxerxe. Congregato autem & ſancto vniuerſaliq; concilio, quod ſm diuinam ſanctionē in Chalcedoonenſium ciuitate collectum eſt, Paſchaſino & Lucentio reuerend. epiſcopis, & Bonifacio reuerend. presbytero, habentibus locum ſanctiſſ. & Deo dilectiſſ. epiſcopi ſenioris Romæ Leonis & Anatolio magni nominis Conſtantinopolis nouæ Romæ epiſcopi,& reliquis ſanctiſſ.& reoerend.epiſcopis, id eſt,Maximo Antiochiæ Syriæ, Quintillo Heracleæ Macedoniæ,habente locum Anaſtaſij epiſcopi Theſſaloniceñ, Stephano epiſcopo Epheſi,Luciano Byziæ,habente locum Cyriaci epiſcopi Heraclęę Thraciæ,Diogene Cyzici,Pietro Corinthi, Florentio Sardeorum, Eunomio Nicomediæ, Euſebio & Conſtantino presbyteris, habentibus locum Anaſtaſij epiſcopi Niceæ, Eleutherio Chalcedonæ, Meletio Lariſſæ,habente locum Domni epiſcopi Apameæ Syriæ ſecundæ,Amphilochio Sidæ,Iuliano Coenſis ciuitatis, habente locū & ipſo ſedis apoſtolicæ Romæ, Theodoro Tarſi,Cyro Anazarbi,Cōſtantino Boſtrorū, Photio Tyri, Theodoro Damaſci, Nonoo * Edeſæ,Simeone Amidæ, Ioanne Sebaſtiæ, Seleuco Amaſiæ,& reliqua ſynodo.Et reſidētibus omoibus ante altaris ſanctiſſimi cancellos,propoſitis in medio ſacroſanctis euangelijs, Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt:Vt ſciamus,quę gerenda ſint, relegantur ea,quæ in præcedentibus ſunt audientijs conſtitura. Conſtantius vir deuotus magiſtrianus, & ſecretarius, ex ſcheda geſtorum ſub conſulatu domini noſtri Martiani perpetui Auguſti, & qui fuerit nunciatus, octauo Idus Octobris Chalcedone inter alia legit: Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices,& ampliſſimus ſenatus dixerunt: De orthodoxa quidē & catholica fide integrius & ſubtilius in concilio poſt hunc diem inquiſitionem fieri oportere perpendimus. Quoniam autem Flauiaous reuerendæ memoriæ, & Euſebius reuerend. epiſcopi, ex geſtorum & cognitiooum perſcrutatione, & ipſa voce aliquorum, qui priores fuerant in illo concilio,& ſe erraſſe dicentium confeſſione, qoòd vanè fuerint cōdemnati,qui nihil in fide peccaoerant,probantur iniuſtè damnati, videtur nobis ſecūdùm hoc, quod Deo eſt placitum, iuſtum eſſe, ſi viſum fuerit ſacratiſſ. & pijſſ. * domino ooſtro,increpationi ſimili ſubiacere Dioſcorum Alexandrię, & Iuuenalem reuerend.epiſcopum Hieroſolymorum,& Thalaſſium reuerend. epiſcopum Cæſareæ Cappadociæ, & Euſebium reuerend. epiſcopum Ancyræ,& Euſtathium reuerend. epiſcopum Berytt, & Baſilium reuerend.epiſcopum Seleuciæ Iſauriæ,qui poteſtatem habuerunt, & principes tunc fuere concilij,& cadere ſm canones de ſancta ſynodo, vt alieni à dignitate epiſcopatus exiſtant,omnibus quę ſubſequuta ſunt,à ſacro vertice cognoſcendis.Poſt aliqua magnificentiſſimi & glorioſiſſ. iudices

&

* Edeſſæ,
* concilio

Digitized by Google

& ampliſſimus ſenatus dixerunt: Vnuſquiſque reuerendiſſ. epiſcoporum huius præſentis ſancti concilij, quomodò credit, per ſcripturam ſinè aliquo metu, ſolius Dei timorē pręoculis habens, feſtinet exponere, ſciens quia ſacratiſſimus & pijſſ. dominus noſter Imperator ſecundùm Nicænam expoſitionē ſanctorum patrum trecentorum decem & octo, & ſecundùm expoſitionem ſanctorum patrum centum quinquaginta, qui poſt hæc collecti ſunt, & ſecundùm canonicas epiſtolas & expoſitiones ſanctorum patrum, Gregorij, Baſilij, Hilarij, Athanaſij, Ambroſij, & Cyrilli canonicas duas epiſtolas, quæ ſunt in primo Epheſino publicatæ concilio atque firmatæ, credit, nullo modo ab eorum fide recedens. Nam & reueren. archiepiſcopus ſenioris Romæ Leo pro contentione, quæ ab Eutyche infideliter & contra catholicam religionē facta eſt, videtur ad reuerendiſſimæ memoriæ Flauianum epiſtolā direxiſſe. Beronicianus vir deuotus ſecretarius, ex alia ſcheda geſtorum, recitauit ea, quæ acta ſunt: Conſulatu domini noſtri Martiani perpetui Auguſti, & eius qui fuerit nunciatus, ſexto Idus Octob. Chalcedonæ. Et poſt alia legit: Magnificentiſſimi & glorioſ. iudices & ampliſſ. ſenatus dixerūt: Differatur auditio vſque ad dies quinque, vt inter hęc veſtra ſanctitas congregetur ad ſanctiſſ. archiepiſcopum Anatolium, & de fide communiter cogitetis, vt ij, qui dubitant, doceantur. Et poſt reliqua, magnif. & glorioſ. iudices & ampliſ. ſenatus dixerūt: Neceſſariū non eſt, omnes vos conuenire. Sed quoniam conſequens eſt credere dubitantes, reuerend. epiſcopus Anatolius eligat ex ijs, qui ſubſcripſerunt, quos putauerit eſſe dignos, vt doceāt dubitātes. Poſt reliqua, magnif. & glorioſ. iudices, & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Interloquutio, quę pręceſſit, tradatur effectui. Magnificentiſſimi & glorioſ. iudices & ampliſſ. ſenatus dixerunt. Manifeſtatis ijs, quæ iam pridèm cōſtituta ſunt, quod placuit reuerendo Concilio de ſancta fide, ipſum nos doceat. Paſchaſinus & Lucentius reuerēdiſſimi epiſcopi, & Bonifacius reuerend. presbyter, vicarij ſedis Apoſtolicæ, per Paſchaſinum virum reuer. epiſcopum dixerunt: Sancta & beatiſſima ſynodus fidei regulā, quæ apud Nicęam à patribus eſt conſtituta, ſequitur & tenet, ſed etiam & centum quinquaginta apud Cōſtantinopolim, ſub ſanctæ recordationis Theodoſio maiore congregata ſynodus, ipſam fidē confirmauit, cuius ſymboli expoſitionem à beatę recordationis viro Cyrillo apud Epheſum expoſitam (quandò Neſtorius eſt pro ſui calliditate damnatus) ſimiliter amplectitur. Tertiò verò beatiſſimi & apoſtolici viri vniuerſalis eccleſiæ Papæ Leonis, Neſtorij & Eutychetis hæreſim damnantis, directa ſcripta, quid vera fides habeat, expoſuerūt. Similiter verò & ſancta ſynodus hanc fidem tenet, hāc ſequit, nihil amplius nec addere poteſt, nec minuere. Qua expoſitione interpretata gręcè per Beronicianum, videlicet ſecretarium diuini conſiſtorij, reuerend. epiſcopi clamauerunt: Omnes ſic credimus, Sic baptizati ſumus. Sic baptizamus, ſic credimus. Glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerūt: Quoniam ſacra euangelia poſita à reuerentiā veſtra perſpicimus, ſinguli reuerend. epiſcopi, qui conuenerunt, doceant, ſi expoſitio trecentorum decem & octo ſanctorum patrum, qui olim in Nicæa collecti ſunt, & poſt hæc centum quinquaginta, qui in regia cōgregati ſunt ciuitate, conſonant epiſtolæ reuer. Papæ Leonis. Anatolius reuerend. epiſcopus regię Conſtantinopolis, dixit: Epiſtola ſanctiſſimi & Deo amantiſſimi archiepiſcopi Leonis, cōſonat ſymbolo trecentorū decem & octo ſanctorum patrum, qui apud Nicæam, & cētum quinquaginta, qui apud Conſtantinopolim poſteà ſunt collecti, qui eandem fidem cōfirmauerunt: ſed & ijs, quæ in Epheſo ſub beatiſſimo & ſanctiſſimo Cyrillo geſta ſunt ab vniuerſali & ſancto Concilio, quandò maledictum Neſtorium condēnauit. Quapropter conſenſi, & eidē epiſtolæ libenter ſubſcripſi.

Paſchaſinus & Lucētius viri reuerend. epiſcopi, & Bonifacius presbyter, vicarij ſedis Apoſtolicæ, per virum reuerend. Paſchaſinū dixerunt: Manifeſtum eſt, nec poterit dubitari, vnam fidem beatiſſimi Papæ ſedis Apoſtolicæ rectoris Leonis, cum trecētorum decem & octo apud Nicæam patrum cōcordare atque detineri, centum quoquè quinquaginta apud Conſtantinopolim congregatorum ſacerdotum, qui eandem fidem firmauerūt: ſed & Cyrilli ſanctæ recordationis viri apud Epheſum (quandò Neſtorius pro ſuo errore dānatus eſt) ſtatuta in nullo penitùs diſcordare. Ideoque etiam beatiſs. Papæ epiſtolam, quæ illam fidem expoſuiſſe, cauſa erroris Eutychis, eſt viſa, vno ſenſu, vno quoquè ſpiritu videtur illi fidei eſſe coniuncta.

Maximus reuer. epiſcopus Antiochiæ Syriæ, dixit: Concordat epiſtola ſanctiſs. archiepiſcopi regiæ Romæ Leonis, expoſitionibus trecentorū decem & octo apud Nicæam ſanctorum patrū, & centum quinquaginta apud Cōſtantinopolim nouam Romā, & in Epheſo à ſanctiſs. epiſcopo Cyrillo expoſitæ fidei. Et ſubſcripſi.

Stephanus reueren. epiſcopus Epheſi, dixit: Concordat, & ſubſcripſi.

Diogenes reuer. epiſcopus Cyzici, dixit: Conſonat, & ſubſcripſi.

Cyrus epiſcopus Anazarbi, dixit ſimiliter: Conſonat, & ſubſcripſi.

Conſtantinus reuer. epiſcopus Boſtrorum Arabiæ, dixit: Conſonat, & ſubſcripſi.

Ioannes reuer. epiſcopus Sebaſtiæ Armeniæ primæ, dixit: Secūdùm intellectum meū intentio epiſtolæ ſanctiſs. archiepiſcopi Romæ Leonis, conſonat fidei trecentorū decem & octo, & centū quinquaginta, qui poſt hæc apud

Habentur actione huius Concilij prima.

Epiſtola 8.

Subſcriptiones Patrum Concilij Chalcedon. epiſtolæ Leonis Papæ.

apud Conſtantinopolim congregati ſunt, & expoſitioni, quæ in Epheſo in damnatione impij Neſtorij facta eſt, cui beatiſs. Cyrillus præſidebat. Et in ea epiſtola ſubſcribit.
Conſtantinus epiſcopus Meletinæ, ſimiliter.
Seleucius epiſcopus Amaſiæ ſimiliter.
Patricius epiſcopus Tyanorum, ſimiliter.
Theodorus epiſcopus Damaſci, ſimiliter.
Photius epiſcopus Tyri, ſimiliter.
Simeonius epiſcopus Amidæ, ſimiliter.
Pergamius epiſcopus Antiochiæ Piſidiæ, ſimiliter.
Theodorus epiſcopus Tarſi, ſimiliter.
Francion epiſcopus Philippopolis, ſimiliter.
Euſebius epiſcopus Dorylei, ſimiliter.
Florentius epiſcopus Sardeorum, ſimiliter.
Amphilochius epiſcopus Sidæ, ſimiliter.
Marinianus epiſcopus Synnadorum, ſimiliter.
Epiphanius epiſcopus Pergæ, ſimiliter.
Oneſiphorus epiſcopus Iconij, ſimiliter.
Petrus epiſcopus Gangrorum, ſimiliter.
Theodoſius epiſcopus Canothæ, ſimiliter.
Sabas epiſcopus Palti, ſimiliter.
Epiphanius presbyter, habēs locum * Aetherici epiſcopi Pompeiopoleos, ſimiliter.
*Themiſtij Philotimus presbyter, habens locū * Themeſtij epiſcopi Amaſtridis, ſimiliter.
Abraamius eps Caſtri Circeñ. ſimiliter.
Eudoxius epiſcopus Etennorum, ſimiliter.
Eugenius epiſcopus Cotenorum, ſimiliter.
Obrimus epiſcopus Coraceſij, ſimiliter.
Neon epiſcopus Pſyllij, ſimiliter.
Theophilus epiſcopus Orei, ſimiliter.
Verus presbyter, obtinens locum Maræ epiſcopi Cordiluſorum, ſimiliter.
*Bereæ Sebaſtianus epiſcopus * Beroeæ, ſimiliter.
Ariſtomachus epiſcopus Colonæ, ſimiliter.
Iulianus epiſcopus Coenſis, ſimiliter.
Theodoretus epiſcopus Cyri, ſimiliter.
Cecropius epiſcopus Sebaſtopolis, ſimiliter.
Acacius epiſcopus Ariarathiræ, ſimiliter.
Atticus epiſcopus Zelorum, ſimiliter.
Heraclius epiſcopus Comanorum, ſimiliter.
Meletius epiſcopus Lariſſæ, ſimiliter.
Olympius epiſcopus Paneadis, ſimiliter.
Timotheus epiſcopus Balaneorum, ſimiliter.
Iulianus epiſcopus Rhoſi, ſimiliter.
Paulus epiſcopus Mariamniæ, ſimiliter.
Atarbius epiſcopus Trapezuntis, ſimiliter.
Photinus diaconus, vicarius Dorothei, epiſcopus Neocæſareæ, ſimiliter.
Ioannes epiſcopus Polemonij, ſimiliter.
Gratidianus epiſcopus Ceraſſuntis, ſimiliter.
Ioannes epiſcopus Carrhæ, ſimiliter.
Rhenus epiſcopus Iunopolis, ſimiliter.
Caiumas epiſcopus Marcopolis, ſimiliter.
Athanaſius epiſcopus Pari inſulæ, ſimiliter.
Baſilius epiſcopus Traianopolis, ſimiliter.
Docimaſius epiſcopus Maroneæ, ſimiliter.
Serenus epiſcopus Maximianupolis, ſimiliter.
Euſebius epiſcopus Seleucobeli, ſimiliter.
Euſebius & Conſtantinus presbyteri & vicarij Anaſtaſij Nicææ, ſimiliter.
Porphyrius archidiaconus, locū tenens Vranij epiſcopi Emiſæ, ſimiliter.
Theodorus epiſcopus Claudianupolis, ſimiliter.
Ioannes epiſcopus Germaniciæ, ſimiliter.
Euoltius epiſcopus Zeugmatis, ſimiliter.

Quintillus epiſcopus Heracleæ, tenens locum Anaſtaſij Theſſaloniceñ. & Petrus epiſcopus Corinthi, & Atticus epiſcopus Nicopolis, & Lucas epiſcopus Dyrrhachij, & Martyrius epiſcopus Gortynæ, & Conſtantinus epiſcopus Demetriadis, tenens locum Vigilantij epiſcopi Lariſſæ, & reuerend. Macedoniæ primę epiſcopus, id eſt, Zoſon Philipporum epiſcopus, & Euſebius epiſcopus Topiri, & Maximus epiſcopus Cherſoneſi, & Nicolaus epiſcopus Stoborum, & Ioannes epiſcopus Parthenopolis, & Dardanius epiſcopus Bargylę, & Honoratus epiſcopus Thaſſi, & Nicęas epiſcopus Megarę Helladis, & Ioannes epiſcopus Meſſenę, & Ophelimus epiſcopus Tegeę, & Athanaſius epiſcopus Opuntis, & Irenæeus epiſcopus Naupacti, & Domninus epiſcopus Plateæ, & Oneſimus epiſcopum Argorum, & Marcus epiſcopus Euriæ veteris Epiri, & Peregrinus epiſcopus Phœniciæ, & Eutychius epiſcopus Adrianupolis, & Claudius epiſcopus Anchiaxi, & Sotericus epiſcopus Corcyræ, & Petrus epiſcopus Echineorum nouæ Epiri, & Euſebius epiſcopus Apolloniæ Cretæ, & Cyrillus epiſcopus * Subritis Cretæ, & Gennadius epiſcopus Gnoſi, & Demetrius epiſcopus Lappæ, & Euphrates epiſcopus Eleuthernæ, tenens locum Pauli epiſcopi Candiæ, ex charta dictauerunt notis per Zoſontem epiſcopum Philipporū: Nos ſanctorum patrum trecentorum decem & octo fidem, quæ eſt ſalus noſtra, & ſeruamus, & cum ipſa vitam noſtram complere oramus. Necnon & centum quinquaginta, per nullum modum antedictæ fidei diſſonantem, quam & ſeruantes exequimur, & omnia quæ acta ſunt & decreta in prima Epheſiaca ſynodo, cuius præſides fuerunt beatiſs. Cœleſtinus apoſtolicæ ſedis præſul, & beatiſs. Cyrillus epiſcopus magnæ ciuitatis Alexandriæ, & ſummè orthodoxum eſſe ſanctiſſimum patrem noſtrum archiepiſcopum Leonem, perfectiſſimè nouimus. Factum eſt autem nobis certum, de epiſtola miſſa ab ipſius beatitudine ſanctiſs. epiſcopis Paſchaſino & Lucentio, qui locum continent Apoſtolicæ ſedis, qui nobis dilucidauerunt, quæ linguæ obſcuritas ſecernere ſubſannabat. Quandò enim ſecundùm iuſſionem poteſtatis veſtræ, ad ſanctiſſ. archiepiſcopum Conſtantinopolis magnæ ciuitatis Anatoliū, & ad conſidentem

*Subriti

tem ei ſanctiſſ. ſynodum, peruenimus, volentes, de quibus pauloante dubitabamus, doceri, inuenimus ipſorum ſanctitatē paratiſſimam ad expellendam omnem dubitationem. Omnem enim hominem anathematizabant ſeparātem à diuinitate carnē Domini & Dei ſaluatoris noſtri Ieſu Chriſti, quam ſibi adunauit de ſancta virgine Maria genitrice Dei, & non dicentem, quæ Deum decent, & quæ conueniunt ipſius eſſentiç inconfuſè, & indiuiſè, & ſinè conuerſione. Et per hoc nobis ſatisfactum eſt. Et per omnia cōſonare æſtimātes præſcriptis ſanctis patribus, huic epiſtolç conſenſimus & ſubſcripſimus omnes antedicti reuerend. epiſcopi. Omnes de Illyrico eandem vocem dedimus, cui omnes conſentimus. Leontius epiſcopus Aſcalonis, & Photinus epiſcopus Lyddæ, & Paulus epiſcopus Anthedonis, & Heraclius epiſcopus Azoti, & Stephanus epiſcopus Iamniç, & Polychronius epiſcopus Antipatridis, & Pancratius epiſcopus Libyadis, & Zoſimus epiſcopus Minoidis, & * Anianus epiſcopus Capitoliadis, & Zebēnus ep̄s Pellæ, & Ioānes epiſcopus Tiberiadis, & Ioannes epiſcopus Gadaron, & Beryllus epiſcopus * Aialæ, & Aretas epiſcopus Eluſæ, & Muſonius epiſcopus Zoaræ, & Marcianus epiſcopus * Ili, ex charta dictauerunt per Anianum epiſcopum Capitoliadis: Nos ſanctorum patrum trecentorum decem & octo, qui in Nicæa ciuitate cōuenerunt, fidem ſemper ſeruauimus, & ſeruamus, & cum ea vitæ noſtrç finem complere otamus. Sequimur autem & centum quinquaginta nullo modo diſſonantem. Conſentimus autem actis & cōſtitutis in prima Epheſina ſynodo à beatiſ. & ſanctiſſimæ memoriæ Cyrillo, qui fuit epiſcopus Alexandriæ magnç ciuitatis. Sed & lecta eſt nobis epiſtola beatiſſ. & Deo amātiſſimi archiepiſcopi Romani Leonis, i plurimis rectè habens & prædictis conſonās. & cōſentimus. Aliqua autem nobis ex ipſa apparuerunt verba, vt partitionem & ſeparationem aliquam demonſtrantia ſic volentibus ſapere. De quibus & ab initio ante veſtram clementiam certabamus, & tunc à veſtra iuſſi exire magnificentia, audiebamus à ſanctiſſimis patribus & epiſcopis & presbyteris locū continentibus ſanctiſſimi & DEI amatoris præcipui archiepiſcopi Leonis, quia nullam dicunt partitionem in Domino & ſaluatore noſtro Ieſu Chriſto, ſed vnum eundemque Dominum filium Dei. Propter quod conſenſimus, & tomo ſubſcripſimus. Exiſtimauimus autem & nunc ipſos, quia ſi inuitati fuerint a veſtra magnitudine, eadem * confitebuntur. Pro vtilitate totius mundi omnes prædicti reuerendiſſimi epiſcopi eadem diximus, & his conſentimus. Nunechius epiſcopus Laodicæ Phrygiæ Pacatianæ, dixit: Epiſtola beatiſſimi Leonis, in qua & ſubſcripſi, conſonat expoſitioni fidei ſanctorum patrū, qui in Nicæa, & centum quinquaginta, qui congregati ſunt in Conſtantinopoli, & ſynodo Epheſina, cuius præſidens fuit beatiſſimus Cyrillus. Nounus reuerend. epiſcopus * Edeſæ, ſimiliter.

* Alias
* Ilij
al. for. * cōfeſſuros.

Polychronius epiſcopus Epiphaniç, ſimilit.
Alexander Sebaſtiæ epiſcopus, ſimiliter.
Eunomius epiſcopus Nicomediæ ſimiliter.
Callinicus epiſcopus Apameæ Bithyniæ, ſim.
Teodorus epiſcopus Tripolis, ſimiliter.
Apragmonius epiſcopus Chij, ſimiliter.
Coſſinius epiſcopus * Hierocçſareç, ſimiliter.
Eulogius epiſcopus Philadelphiæ, ſimiliter.
Epiphanius epiſcopus Ceſtriæ, ſimiliter.
Andreas epiſcopus Sectotiorum, ſimiliter.
Iulianus epiſcopus Celendritis, ſimiliter.
Patricius epiſcopus Acamaſæ, ſimiliter.
Dionyſius epiſcopus Attaliæ ſimiliter.
Helias epiſcopus Bleandri, ſimiliter.
Romanus epiſcopus Myron, ſimiliter.
Neoptolemus epiſcopus Carnon, ſimiliter.
Florentius epiſcopus Adrianupolis Galatiæ, ſimiliter.
Paulus epiſcopus Derbæ, ſimiliter.
Acholius epiſcopus Larandon, ſimiliter.
Mirus epiſcopus Euladron, ſimiliter. * Myrus
Lucianus epiſcopus Ipſi, ſimiliter.
Philippus epiſcopus Lyſiadis, ſimiliter.
Euſtochius epiſcopus Docimei, ſimiliter.
Baſilius epiſcopus Nacoliæ, ſimiliter.
Cyriacus epiſcopus Eucarpias, ſimiliter.
Abertius epiſcopus Hierapolis, ſimiliter.
Strategius epiſcopus Polyboris, ſimiliter.
Epiphanius epiſcopus Midaij, ſimiliter.
Critonianus epiſcopus Aphrodiſiadis, ſimil.
Ioannes epiſcopus * Amyzonis, ſimiliter. * Amyzonā
Dionyſius epiſcopus Antiochiæ, ſimiliter.
Papias epiſcopus Ereſſorum, ſimiliter.
Eupytius epiſcopus Stratonicç, ſimiliter.
Theodoretus epiſcopus Alabandorum, ſimi.
Menander epiſcopus Heracleæ, ſimiliter.
Ioannes epiſcopus Gnidi, ſimiliter.
Tynchanius epiſcopus Apolloniadis, ſimili-
Dionyſius epiſcopus Heracleæ, ſimiliter.
Gemellus epiſcopus Stratonicæ, ſimiliter.
Leucius epiſcopus Apollinis Phani, ſimiliter.
Polycarpius epiſcopus Gabalon, ſimiliter.
Ioannes epiſcopus Alyndæ, ſimiliter.
Iulianus presbyter continens locum Calandionis epiſcopi * Alicarnaſſi, ſimiliter.

* Halycarnaſſi.

Magnificentiſſ. & glorioſiſſ. iudices & ampliſſ. ſenatus dixerūt: Et ſi reliqui oēs reueren. epiſcopi, qui nō ſpecialiter sūt cōfeſſi, cōſentiūt dictis eorū, qui iā cōfeſſi ſunt ſanctorū patrū ꝓpria voce doceāt. Oēs reueren. ep̄i clamauerūt: Oēs acquieſcimus, oēs cōſentimus, oēs ſimiliter credimus, oēs eadē ſapimus. Sic ſapimus, ſic credimus: patres ad ſynodū, cōcredētes ad ſynodū, qui ſubſcripſerunt, ad ſynodū. Multi anni Imperatoribus, multi anni Auguſtæ. Patres ad ſynodum, concredentes ad ſynodum. Multi anni Imperatoribus, conſapientes ad ſynodum, Multi anni Imperatoribus. Ipſi quinque epiſcopi fidei ſubſcripſerunt.

runt. Sicut Leo, ſic ſapiunt. Magnificentiſſimi & glorioſiſſ. iudices, & ampliſ. ſenatus dixerunt: Suggeſſimus diuo & pijſſimo domino noſtro Imperatori propter ipſos, & expectamus pietatis eius mandata. Veſtra autem reuerentia & de Dioſcoro, qui à vobis damnatus eſt, ignorante diuo vertice & nobis, & de ipſis quinque, pro quibus petitionem facitis, & de omnibus actis in ſancta Synodo dabit rationem Deo. Omnes reuerendiſſimi epiſcopi clamauerunt: Dioſcorum Deus depoſuit, Dioſcorus iuſte damnatus eſt, Dioſcorũ Chriſtus depoſuit. Et paucis horis tranſactis, dum expectabatur diui & pijſſimi domini noſtri Imperatoris mandatum, Magnificentiſſimi & glorioſiſſ. iudices & ampliſſ. ſenatus dixerunt: Pijſſimus noſter Imperator addiſcens veſtras preces, ſententiæ veſtræ permiſit de Iuuenale deliberare, & de Thalaſſio, & de Euſebio, & de Baſilio, & de Euſtathio reuerendiſſimis epiſcopis, quæ vobis placuerint. Ergò veſtra religioſitas cognoſcens, quia Deo de his, quę fiunt, dabit rationem, quid fieri de ipſis debeat, cogitate. Anatolius reuerend. epiſcopus Conſtantinopolis, dixit: Petimus eos intrare, Omnes reuerendiſſimi epiſcopi clamauerunt. Rogamus eos intrare. Qui credunt ſimiliter ad ſynodum, qui eadem ſapiũt ſynodo. Abſint, qui ſubſcripſerunt epiſtolæ Leonis, ad ſynodum. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Intrent. Et poſtquàm intrauerunt præfati reuerendiſſimi epiſcopi, & conſederunt omnes reuerendiſſimi epiſcopi clamauerunt: Vnus Deus qui hoc fecit. Multi anni Imperatorum. Magnorum Imperatorũ multi anni. Multi anni ſenatus. Multi anni iudicum. Orthodoxorum multi anni. Hæc integra adunatio, hæc pax eccleſiarum. Magnificẽtiſſimi & glorioſiſſimi iudices, & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Pridiè certi epiſcopi Ægyptiacæ regionis petitiones porrexerunt diuiniſſimo & pijſſimo Imperatori domino noſtro, propriam fidem exponentes, & placuit pietati eius ante veſtram ſanctam ſynodum eas recitari. Ergò obedientes decretis diui & victoris apicis, & intrare eos præcipimus, & petitiones ipſis præſentibus recitari, & veſtram reuerentiam docere, quod de eis placuerit. Vt intrauerunt Hieracus, Sabinus, Apollonius, Parmius, Ianuarius, Eulogius, Ioannes, Iſaac, Iron. Stephanus, Theophilus, Iſidorus, reuerendiſſimi Ægyptiorum epiſcopi, & iuſſione omnium conſederunt, magnificentiſſ. & glorioſiſſ. iudices & ampliſ. ſenatus dixerunt: Vos petitiones porrexiſtis? Reuerend. Aegyptiorum epiſcopi dixerunt: Etiàm per veſtigia veſtra Magnificentiſ. & glorioſiſſ. iudices, & ampliſſ. ſenatus dixerunt: Et ſubſcripſiſtis eis? Et conſpexerunt ijdem reuerend. Aegyptiorum epiſcopi ſubſcriptionem petitionum, & dixerunt: Etiàm per veſtigia veſtra cognoſcimus ſubſcriptiones. Nos ſubſcripſimus, noſtræ ſunt literæ. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Recitetur petitiones. Conſtantinus deuotiſſ. ſecretarius ſacri conſiſtorij, recitauit: Pijſſimis & Chriſti amatoribus noſtris Imperatoribus, Flauio Valentiniano, & Flauio Martiano, & victoribus ac triumphatoribus ſemper Auguſtis, ab omnibus epiſcopis Ægyptiacę veſtrę regionis. Quę à principio tradita eſt nobis à ſanctiſſ. & ſpiritualibus patribus orthodoxa fides, à ſancto Euãgeliſta Marco, & vbiquè auditu epiſcopo & martyre Petro, & ſanctis patribus noſtris, & Athanaſio, & Theophilo, & ſanctiſſimæ memoriæ Cyrillo, & nos ſeruamus, & confeſſionis eorum ſumus diſcipuli. Eam colimus, & ſecundùm eam ſapimus, ſicuti & trecenti decem & octo, qui in Nicęa, & beatus Athanaſius, & qui ſanctis connumeratur Cyrillus expoſuerunt, anathematizantes omnes hęreſes, & Arij, & Eunomij, & Manichæi, & Neſtorij, & illos, qui dicunt è cœlo carnem Domini noſtri fuiſſe, & non ex ſancta Dei genitrice virgine Maria ad ſimilitudinem omniũ noſtrum ſinè peccato, ſuper hæc & omnes hęreſes, quę extra Eccleſiam catholicam ſapiũt & docent. Et ſubſcriptiones.

Hieracus epiſcopus * Aſuitorum porrexi. * Oaſſooũ
Sabinus epiſcopus * Doctitorum, porrexi. *Tuccitorũ
Ianuarius epiſcopus Leonton, porrexi.
Apollunius epiſcopus Taneorum, potrexi.
Ioannes epiſcupus Pſelchis, porrexi.
Iſaac epiſcopus * Taneorum, porrexi.
Paſmeius epiſcopus * Paralteorum, porrexi.
Eulogius epiſcopus Athribitorum, porrexi.
Irun epiſcopus Teniſſæ, porrexi.
Stephanus epiſcopus Geriſorum, porrexi.
Theophilus epiſcopus Erythrę, porrexit.
Theophilus epiſcopus Cleopatridis, porrexi.
Iſidorus epiſcopus Sethroitorum, porrexi.

Omnes reuerendiſſimi epiſcopi clamauerunt: Dogma Eutychis quarè non anathematizauerunt? Cũ impoſtura petiones porrexerunt. Epiſtolę Leonis ſubſcribant, anathematizantes Eutychen & dogma eius. Conſentiant epiſtolę Leonis. Eludere nos volunt, & diſcedere. Diogenes reuerend. epiſcopus Cyzici, dixit: Synodus propter Eutychen facta eſt, non propter alterum aliquem. Romanus epiſcopus propter ipſum ſcripſit. Omnes conſentimus epiſtolæ conſequenter. habenti expoſitioni ſanctorum patrum. Conſentiant & iſti epiſtolæ ſanctiſſ. Leonis. Paſchaſinus & Lucentius viri reuerendiſſ. epiſcopi, & Bonifacius presbyter, vicarij ſedis apoſtolicę, per Paſchaſinum, dixerunt: Dicant, ſi conſentiunt epiſtolæ Apoſtolicæ ſedis, & ſi anathema dicunt Eutycheti. Acacius reuerend. epiſcopus Ariarathiræ, dixit: Suggerimus anathematizare eos Eutychen, qui dixit ante incarnationem duas naturas ſaluatoris noſtri, & poſt incarnationem, vnam. Cecropius reuerend. epi-

ſcopus

ſcopus Sebaſtopolis, dixit: Subſcribant epiſtolæ beatiſſimi Papæ Leonis, & Eutychen anathematizent & dogma eius. Hieracus reuerendiſſimus epiſcopus Ægypti, & cæteri reuerend. epiſcopi Ægyptij, per eundem Hieracum dixerunt: Si quis præter iſta, quæ à nobis in petitionibus porrecta ſunt, ſapit, ſiue Eutyches, ſiue alter aliquis, anathema ſit. De epiſtola autem ſanctiſſ. & Deo amantiſſ. archiepiſcopi Romani Leonis, ſciunt omnes ſanctiſſimi Patres noſtri, quia in nobis expectamus ſententiam beatiſſimi noſtri archiepiſcopi, & petimus veſtram clementiam expectare præſidis noſtri ſententiam: quia eum in omnibus ſequimur. Et ſanctiſſimi patres, qui in Nicæa congregati ſunt trecenti decem & octo, regulam dederunt, vt ſequatur omnis Ægyptiaca regio archiepiſcopum magni nominis ciuitatis Alexandrinæ, & nihil abſque ipſo agatur ab aliquo ei ſubiacente epiſcopo.

Euſebius reuerendiſſimus epiſcopus Dorylei, dixit: Mentiuntur. Florentius reuerendiſſimus Epiſcopus Sardeorum, dixit: Oſtendant, quod dicunt. Omnes reuerendiſſimi Epiſcopi clamauerunt: Manifeſtè anathematizate dogma Eutychis. Qui non ſubſcribit epiſtolæ, cui omnis ſancta ſynodus conſenſit, hæreticus eſt. Anathema Dioſcoro, & amantibus eum. Si non rectè ſapiunt, quomodò poſſunt eligere Epiſcopum? Reuerendiſſimi epiſcopi Ægyptij clamauerunt: De fide eſt certamen. Cecropius reuerendiſs. epiſcopus Sebaſtopolis, dixit: Non nouerunt iſti, quomodo credunt, & nunc volunt diſcere. Photius reuerend. epiſcopus Tyri, dixit: Conſentitis epiſtolæ beatiſſimi & ſanctiſſimi archiepiſcopi Romæ Leonis, ſicut & vniuerſalis ſynodus conſenſit, & ſubſcripſit, *aut non? Paſchaſinus & Lucentius viri reuerend. epiſcopi, & Bonifacius presbyter, vicarij ſedis Apoſtolicæ, per Paſchaſinum virum reuerend. epiſcopum dixerunt: Tot annorum epiſcopi in Eccleſia ſeneſcentes, vſque ad hoc tempus fidem rectam & catholicam ignorant, & expectant adhuc alienam ſententiam? Et interpretata in Græcam linguam prædicta interloquutione, Omnes reuerendiſſimi epiſcopi clamauerunt: Qui non conſentit epiſtolę ſanctiſſimi archiepiſcopi Leonis, hæreticus eſt. Diogenes reuerend. epiſcopus Cyzici, dixit: Qui necdùm cognoſcunt, quod credunt, iſti ordinare habent epiſcopum? Omnes reuerend. epiſcopi clamauerunt: Qui non anathematizat Eutychen, hæreticus eſt. Reuerendiſſimi epiſcopi Ægyptij clamauerũt: Anathema Eutychi, & credentibus ei. Reuerendiſſimi epiſcopi clamauerũt, & dixerunt: Subſcribãt epiſtolę Leonis. Qui non ei ſubſcribit, hæreticus eſt. Reuerendiſſimi epiſcopi Ægyptij clamauerunt: Extra voluntatem archiepiſcopi noſtri non poſſumus ſubſcribere. Acacius reuerend. Epus Ariarathiræ, dixit: Incõgruum eſt, vniuerſalem ſynodum prętermittere, & in vna perſona attẽdere, quę ſuſceptura eſt epiſcopatum Alexandrię magnę ciuitatis. Intentio enim his eſt, ſicut in Epheſo perturbauerunt omnia, & ſcandalis compleuerunt vniuerſum mundum, & nunc iſtam ſanctam & magnam ſynodũ perturbare. Petimus, vt nõ eis concedatur: ſed aut conſentiant epiſtolę, aut regularem damnationem ſuſcipiant, & cognoſcant quia excommunicati ſunt. Photius reuerend. epiſcopus Tyri, dixit: Quomodò conantur ordinationem facere, non eadem ſapientes huic ſanctæ & vniuerſali ſynodo? Si enim recta ſapiunt, oſtendant propriam intentionem qualis eſt circa fidem, & ſuſcipiant epiſtolam ſanctiſſimi archiepiſcopi Leonis. Si enim nolunt, excommunicati ſunt. Omnes reuerend. epiſcopi clamauerunt: Hęc omnes dicimus. Omnes ſic ſapimus. Reuerend. epiſcopi Aegyptiorum per vnum ipſorum, Hieracum ſcilicet, dixerũt: Iam per petitiones noſtram fidem manifeſtam fecimus, & non extra catholicam fidem credentes apparuimus. Quia verò epiſcopi noſtrę regionis nimis multi sũt, nos pauci, non poſſumus pauci numero, illorum perſonas ſuſcipere. Petimus autem veſtram ſublimitatem, & hanc ſanctam & magnam ſynodum, vt miſereamini nobis, & expectetis noſtrum archiepiſcopum, vt ſecundùm antiquã conſuetudinem illius ſequamur ſententiam. Quia ſi extra voluntatem præſidis noſtri aliquid facimus, ſicut præſumptores & non ſeruantes ſecundùm canones antiquam conſuetudinem, omnes Ægyptiacæ regiones inſurgent in nos. Ergò miſeremini noſtræ ſenectutis. Miſeremini, & non nos faciatis in peregrinatione noſtram vitam conſumere. Et ijdem reueren. epiſcopi iactauerunt ſe in terra, & dixerunt: Clementes eſtis, miſeremini noſtri. Cecropius reuerendiſſ. epiſcopus Sebaſtopolis, dixit: Vniuerſalis hæc ſynodus, Ægyptiaca regione maior eſt, & fide dignior. Et non eſt iuſtum, decem hæreticos audiri, & prætermitti mille ducentos epiſcopos. Non enim eos exigimus, vt pro alijs ſuam fidem oſtendant, ſed dicimus, ipſi pro ſua perſona rectæ fidei conſentiant. Reuerend. epiſcopi Aegyptiorum clamauerunt: Iam non poſſumus habitare in prouincia. Miſeremini noſtri. Euſebius reueren. epiſ. Dorylei, dixit: Procuratores ſunt iſti omnium Aegyptiorũ, & debent vniuerſalem ſynodum ſequi. Lucentius reuerendiſſimus epiſcopus, vicarius ſedis Apoſtolicæ, dixit: Si errant, doceantur per veſtigiorum veſtrorum magnificentiam, quia non poſſunt decem homines præiudicium facere ſynodum ſexcentorum epiſcoporũ, nec catholicę fidei. Reuerend. epiſcopi Ægyptij clamauerunt: Occidimur. Miſeremini noſtri. Omnes reueren. epiſcopi clamauerunt: Videtis, quomodò teſtimonium perhibent ſuis epiſcopis. dicentes, quia occidimur? Ægyptij reuerend, epiſcopi dixerunt:

*an

Hic Ægyptij epiſcopi anathematizant Eutychen

Mille ducenti Epiſcopi in chalced. Concilio videntur affuiſſe, mox tamen afferũtur ſexcenti.

Digitized by Google

Morimur per veſtigia veſtra, miſeremini noſtri. Moriamur à vobis, & non illic. Fiat hic archiepiſcopus, & ſubſcribimus, & conſentimus. Miſeremini canorum noſtrorum. Detur hic archiepiſcopus. Nouit Deo amantiſſimus archiepiſcopus Anatolius, quia talis conſuetudo Ægyptiacam regionem obtinuit, vt omnes epiſcopi obediant archiepiſcopo Alexandriæ. Non quia non obtemperamus ſynodo, ſed occidimur in patria. Miſeremini noſtri. poteſtatem habetis. Subditi ſumus, non recuſamus. Libentius eſt nos mori à domino mundi, & à veſtra magnificentia, vel ab hac ſancta ſynodo, quàm illic. Propter Deum miſeremini iſtorum canorum, parcite decem hominibus. Omnes epiſcopi reuerendiſſimi clamauerunt: Iſti hæretici ſunt. Reuerendiſſimi epiſcopi Ægyptij dixerunt: Poteſtatem habetis in animã noſtram, parcite decem hominibus. Morimur illic. Melius eſt hic mori. Miſericordes ſunt domini. Nouit conſuetudinem Anatolius archiepiſcopus. Hic ſumus, vſque dum fiat archiepiſcopus. Sedes noſtras volunt, tollant. Nolumus eſſe epiſcopi. Solummodò non moriamur. Date archiepiſcopum, & ſi contradixerimus, punite nos. Conſentimus his, quæ decreuerit poteſtas veſtra. Non contradicimus, ſed eligite archiepiſcopum. Hic expectamus, vſq; dum ordinetur. Omnes reuerend. epiſcopi clamauerunt: Subſcribant damnationi Dioſcori. Magnificẽtiſſimi & glorioſiſſimi iudices & ampliſſ. ſenatus dixerunt: Quoniam reuerend. epiſcopi Ægyptiorum, non vt repugnantes catholicæ fidei, ſubſcribere in præſenti diſtulerũt epiſtolæ ſanctiſſ. archiepiſcopi Leonis, ſed dicentes conſuetudinem eſſe in Ægyptiaca regione, extra ſententiam & iuſſionem archiepiſcopi nihil tale ſe poſſe, (poſcunt autem ſuſtineri ſe, donèc conſecretur epiſcopus, qui ordinandus eſt magnæ ciuitatis Alexandriæ) rationabile nobis & clemens eſſe apparuit, vt in eodem habitu expectent in regia ciuitate, & dilationem habeant vſque ad ordinationem archiepiſcopi magnę ciuitatis Alexandriæ. Paſchaſinus vir reuerendiſſimus epiſcopus, vicarius ſedis apoſtolicæ, dixit: Si præceperit gloria veſtra, & iubetis illis aliquid præſtari humanitatis, fideiuſſoribus datis, non exeant de iſta ciuitate, quàm diù Alexandrię epiſcopum accipiat.

Magnificentiſſ. & glorioſiſſ. iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Sanctiſſ. Paſchaſini ſit firmum iudicium. Vndè permanentes in proprio habitu reuerendiſſ. epiſcopi Ægyptiorum, aut dent fideiuſſores, ſi hoc illis eſt poſſibile: aut per ſacramenta eis credatur, quia expectant ordinationem futuri epiſcopi magnæ ciuitatis Alexandrię.

Per iuſſionem glorioſiſſimorum iudicum & ampliſſimi ſenatus, & ſanctæ ſynodi, intrãtib. Fauſto, Martino, Petro, Manuhele, Abramio, Iob, Antiocho, Theodoro, Paulo, Iacobo, Euſebio, Tryphone, Marcello, Timotheo, Pergamio, Petro, Aſterio, Ioanne, reuerendiſſ. presbyteris & archimandritis, & conſidentibus, magnificentiſſ. & glorioſiſſ. iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Petitiones porrectæ ſunt diuiniſſ. & piiſſimo noſtro Imperatori, ex nomine Caroſi & Dorothei reuerendiſſimorum archimandritarum, & *alterutrum aliquorum. Nomina autem illorum, qui eas porrexerunt, manifeſta fiant his, qui introierunt reuerend. viris, vt dicant, ſi omnes nouerũt eſſe archimandritas. Et audientes reuerend. archimandritæ nomina eorum, qui petitiones porrexerunt, per Fauſtum reuerend. archimandritam dixerunt: Caroſus & Dorotheus archimandritæ ſunt. Helpidius monimentorum * procupientium cuſtos eſt. Photinus autem quis eſt, non nouimus. Eutychius de baſilica Cæleſtinæ eſt, quia monaſterium non habet. Theodorus in monimentis habitat. Moyſen non nouimus. Maximus, archimandrita eſt, magiſter Eutychis. Gerontium non nouimus. Nemeſinum non nouimus, ſed non eius miramur. Theophili & nomen miramur. Thomam ſimiliter non nouimus. Leõtius ex Vrſario eſt. Hypſius in monumentis habitat, habens duo vel tria nomina in Xylocereo. Callinicus habet decem nomina in memoria in Xylocerco. Paulus de Bithynia eſt, habitans in monumento.

Xylocercus nomẽ loci eſt, vbi duo vel tres monachi habitant.

Gaudentius in monumentis habitat. Habet quinque nomina in Philippianis. Eugnomenem non nouimus. Rogamus aliquos mitti à veſtra magnificentia, & à veſtra ſancta ſynodo, vt ambulẽt, & videãt monaſteria eorum, & dicant, ſi habent monaſteria, an deludant, & noceant honoribus archimandritarum, & an modò debent accipere diſciplinam, vt non ſe dicant archimandritas, qui in monumentis habitant. Petimus etiàm, vt & illi, qui ſe dicunt eſſe monachos, & non agnoſcuntur, nec à veſtra magnificentia, nec à ſanctiſſimo archiepiſcopo, nec à nobis, vt exeant à ciuitate, ſicut impoſtores propter ſcandalum, quod conati ſunt facere.

Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Intrent reuerendiſſimi monachi, qui petitiones porrexerunt. Et intrauerũt Caroſus & Dorotheus, & Helpidius, & Photinus, & Eutychius, & reliqui reuerend. monachi, & Barſumas monachus, inſupèr etiàm & Calopodi* eunuchus.

Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Petitiones olìm reuerentia veſtra victori ſummo porrexit. Ergò reſpicientes, quæ vobis proferuntur, dicite, ſi eas agnoſcitis à vobis porrectas. Caroſus & Dorotheus reuerendiſſimi Archimandritę, & reliqui reſpicientes petitiones, dixerunt: Iſtæ ſunt petitiones, quas nos porreximus. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Recitentur petitiones. Et antequàm recitarentur,

tur, Anatolius reuerendiſſimus archiepiſcopus Conſtantinopolis, dixit: Calopodius & Gerontius, qui inter eos presbyteri ſunt, olim damnati ſunt, & noo illis licet intrare. Calopodius & Gerontius dixerunt: Nemo nobis dixit quia damnati ſumus. Modò nobis dixerunt. Ætius archidiaconus ſanctæ eccleſiæ Conſtantinopolitanæ, vadens ad Calopodiũ eunuchum, dixit ei: Archiepiſcopus per me archidiaconum dicit tibi, quia damnatus es. Et exi. Calopodius dixit: Pro qua cauſa? Ætius archidiaconus dixit: Vt hæreticus. Calopodius dixit: Suggero, vt legantur petitiones noſtræ. Glorioſiſſimi & magnificentiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Recitẽtur. Beronicianus deuotiſſimus magiſtrianus & ſecretari⁹ ſacri cõſiſtorij, recitauit.

DIVERSORVM ARCHIMANdritarum epiſtolium ad Martianum Auguſtum.

PIjſſimo & Chriſti amãuiſſimo Imperatori noſtro nouo Conſtantino Martiano, à Caroſo, Dorotheo, Helpidio, Photino, Eutychio, Theodoro, Moyſe, Maximo, Gerontio, Nemeſino, Theophilo, Thoma, Leontio, Hipſio, Callinico, Paulo, Gaudentio, Eugnomene, viris archimandritis, & ab omnibos in Chriſto comitibus ſuis, & reliquis clericis & monachis & laicis. Semper Imperium Romanorũ, & pręſertim à Theodoſio maximo & beato, vniuerſum mundum pacis bono compleuit, laborans pro recta fide. Sed quoniam quiſque ſuum quærit, non

Philip. 2. a etiàm proximi, (ſicut ſancit ſancta ſcriptura) omnia ſoluta ſunt, apoſtolorum fides turbata eſt, & ea quidem, quæ ſunt inimicorum, Iudæorum dicimus & Paganorum, qnanuis peſſima, tamen in pace conſtituta ſunt. Noſtra autem in bello irreconciliabili perſiſtũt. Hæc autem correctio ſeruabatur veſtro amico Chriſti Imperio, vt non in recta fide fiat ſchiſma, ſed vt fides firmaretur à diuinitate veſtra. Omnis enim iuſtitia omnem quidem iudicem decet, ſed præcipuè Imperatorem, & maximè pium. Vndè ad ipſum pertinet, ius promulgare legitimũ. Suggerimus ergò pietati veſtræ, vt pręcipiat vniuerſalẽ fieri ſynodum, qoam veſtra pietas prouidentiã faciẽs, noſtrum omnium ſaluti iam conuenire ſanciuit. Vacent autem turbationes & ſubſcriptiones, quæ per violentiam fiunt, & perſecutiones, quæ ſemper à clericis contra nos meditantur, & quas conantur facere, latentes veſtram pietatem. Et petimus diuinitatem veſtram, iam neminem iactare, nec à monaſterio, nec ab eccleſia, neque à Baſilica martyris, vſque ad iuſtum ſanctæ Synodi iudiciũ, nè canonicis regulis obuiare videamur, & nè fortè aliqui, alijs ſeditionem facientibus, hęc pietati veſtræ putent aſſcribenda, quam pacem diligere, & pro ipſa pro omnibos noui-mus cogitare, vt iterùm per ſanctos patres, ſancta fide confirmata, poſſimus reliquum tempus vitę noſtræ caſtè & piè viuere, & in pace inceſſanter cõſuetas orationes offerre Domino noſtro CHRISTO pro diuturnitate æterni veſtri Imperij, qui & ſua bona voluntate inuiſibiliter nobis donauit imperium diuiniſſimi Auguſti. Diogenes reuerend. epiſcopus Cyzici, dixit: Barſomas, qui inter illos intrauit, occidit beatum Flauianum. Ipſe inſtabat, & dicebat: Occide. Et non eſt poſitus in petitionibus, quarè introiuit? Omnes reuerend. epiſcopi clamauerunt: Omnem Syriam Barſumas euertit, Duxit ſuper nos mille monachos. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus, ad monachos dixerunt: Secundùm veſtram petitionem, quam per ſuggeſtiones dediſtis, diuus & pijſſimus Imperator & ſanctam ſynodum conuenire, & vos introire præcepit. Ergò poſtquam intraſtis, ſuſtinete diſcere, quæ ab ipſa ſancta ſynodo de fide formantur. Caroſus & Dorotheus reuerend. archimandritæ, & cęteri monachi, dixerunt: Rogamus vt recitetur libellus, qui à nobis offertur. Omnes reuerendiſſimi epiſcopi clamauerunt: Homicidam Barſumam mitte foràs, Homicidam in arena, Anathema Barſumæ, Barſumã in exilium. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Recitetur libellus, qui à reuerendis monachis porrectus eſt. Conſtantinus deuotiſſimus ſecretarius diuini conſiſtorij, accipiens ab eis, recitauit.

EPISTOLA ARCHIMANDRITArum ad Chalcedonẽ. Concilium, pro Dioſcori rehabilitatione.

SAnctæ ſynodo, quæ hic modo * profecta eſt, ab archimandritis & omni in Chriſto fraternitate. Ad primam vocationem conuenire habuimus ad veſtam ſanctitatem: ſed qnia pijſſimus Imperator, ſanctiſſ. archimãdritæ & presbytero Caroſo mandauit non venire, niſi & ipſius pietas pręſens fuerit, nos autem ſine ipſo intrare ſuperuacuum putauimus, quia pater eſt noſter, ſicut & veſtræ ſanctitati per reſcripta mandauimus, ob hoc non venimus. Nunc autem ad vos venientes, petimus veſtram ſanctitatem, vt omnia conſequenter procedant, & ad hoc Concilium conueniant ſanctiſſ. archiepiſcopus Dioſcorus, & qui cum ipſo ſunt ſanctiſſimi epiſcopi. Et cum legerentur, Omnes reuerend. epiſcopi clamauerunt: Anathema Dioſcoro, Dioſcorum Chriſtus depoſuit. Iſtos mitte foràs. Tolle iniuriam à ſynodo, Voces Imperatori. Tolle violentiam à ſynodo, tolle iniuriam à ſynodo, tolle notam à ſynodo. Fauſtus reuerendus & qui cum ipſo reuerendi archimandritæ,

Digitized by Google

dritæ, dixerunt; Tolle iniuriam à monaſterijs. Omnes reuerend. epiſcopi clamauerunt: Petitiones iſtas ſynodum audire non licet, illum, qui damnatus eſt ab omni ſynodo, epiſcopum nominare non licet. Epiſcopum nominare auſi ſunt. Regulæ quarè calcantur? Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices & ampliſſ. ſenatus dixerunt: Sine præiudicio recitetur libellus. Cõſtantinus deuotiſſ. ſecretarius ſacri conſiſtorij, libelli reliquà recitauit: Namque & ipſe pijſſimus noſter Imperator, ex quo congregare hanc ſynodum conſtituit, pollicitus eſt nobis, confirmare tantùm expoſitionem fidei trecentorum decem & octo ſanctorum patrũ, & nihil aliud ante hoc moueri vel fieri. Iſto autem placito vtiq; irrationabilis eſt facta damnatio contra ſanctiſſimũ archiepiſcopum Dioſcorum, quia nec ſinè eo & ſanctiſſimis epiſcopis, qui cũ ipſo ſunt, poſſumus aliquid de fide aut dicere, aut facere. Ergò præcipite venire eundem ſanctiſſimũ archiepiſcopum Dioſcorum, & omnes Epiſcopos, qui cum ipſo ſunt, vt & ſcandala, quæ facta ſunt de fide, incidantur, & orthodoxi populi non habeant inter ſe diſcordiam. Debebat enim in hac parte vobis eſſe ſtudium ante omnia vitæ neceſſaria. Si autem contra hæc, quæ nos tam conſequenter requirimus, veſtra nititur reuerentia, & velit authoritate vti, quæ contraria eſt vtilitatibus: teſtamur Dominum Chriſtum, & pijſſimum Imperatorem, & magnificentiſſimos iudices & ampliſſimum ſenatum, & veſtram conſcientiam, & veſtes noſtras excutimus, & extra communicationem veſtram noſmetipſos efficimus. Non enim patimur (ſymbolo fidei trecentorum decem & octo recuſato) communicatores fieri eorum, qui hunc reſpuunt. Ad integriorem autem probationem, quòd nihil nos contrarium ſymbolo fidei ſapiamus, neque locum habeat aliqua calumnia, quæ aduerſùm nos facta eſt, ſubdidimus & ipſum ſymbolum, & diffinitionem, quæ hoc ſuperſignauit, prolatam à ſancta vniuerſali ſynodo, quę Neſtorium condemnauit. Ætius archidiaconus Cõſtantinopolis ſanctæ & vniuerſalis eccleſiæ, dixit: Regula eſt hæc cum alijs poſita à ſanctis patribus, quam cuſtodientes ſanctiſſimi patres epiſcopi, docent & clericos, & monachos, & omnes CHRISTVM colentes. Si autem inueniant aut inſultatores, aut acquieſcere non volentes, hac vtuntur regula. Et ex codice relegit hæc: De clericis & monachis, qui ſemetipſos à communione ſuſpendunt; Si quis presbyter aut diaconus ſuum contemnens epiſcopum, à communione ſemetipſum ſuſpendit eccleſiæ, & ſecretiùs collectam fecerit, & altare conſtituerit, & noluerit euocanti epiſcopo conſentire, & noluerit eidem acquieſcere, neque obedire & priùs & ſecundò vocanti, hunc omninò damnari, nec vnquàm hunc curationem mereri, nec recipere eum poſſe honorem ordi-

7. q. Si quis presbyter. Et in Cõc. Antiocheno, cap. 5.

namus. Si autem permanſerit turbas faciens & ſeditiones eccleſię, & per extraneam poteſtatem, tanquàm ſeditioſum debere * conuerti. Omnes reuerendiſſimi epiſcopi clamauerunt: Hæc iuſta regula, Hæc regula patrum. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices, & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Secundùm veſtram petitionem (& contradicentibus reuerendiſſimis epiſcopis) oblati à vobis libelli, relecti ſunt. Dicite igitur, ſi vultis dogmatibus totius ſanctiſſimæ Synodi conſentire. Caroſus reuerendiſſimus archimandrita dixit; Fidem trecentorum decem & octo patrum, qui conuenerunt apud Nicæam, in qua & baptizatus ſum, noui, Nam ego aliam fidem neſcio. Epiſcopi ſunt. Poteſtatem habent, & excommunicare & damnare, & quicquid volunt, poteſtatem habent ampliùs. Ab hoc ego aliud neſcio. Me ſanctus Timotheus in Tomis baptizauit. Iuſſit mihi nihil aliud ſapere. Dorotheus reuerendus archimandrita dixit: Permaneo in fide ſanctorum patrum trecentorum decem & octo, qui apud Nicęam conuenerunt, in qua baptizatus ſum, & conſtituta eorum, qui apud Epheſum Neſtorium damnauerunt. Et ſic credo, & præter hanc non noui aliam fidem.

* coerci?

Barſumas reuerendus monachus per proprium hominem, interpretantem eum Syricè loquentem, dixit: Sic credo quomodò trecenti decem & octo. Et ſic baptizatus ſum in nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti, ſicut Dominus docuit Apoſtolos. Helpidius monachus dixit: Egò credo ſicut trecenti decem & octo patres, qui apud Nicęam, & qui in Epheſo Neſtorium damnauerunt, & permaneo in conſtitutis, ſicut expoſuerunt. Alij monachi, qui cum ipſis erant, dixerunt: Et nos eadẽ dicimus. Ætius Archidiaconus Cõſtantinopolitanæ ſanctiſſimę Eccleſię, vadens ad eos, dixit eis: Sanctum hoc magnumque concilium ſic credit ſicut trecenti decem & octo ſancti patres, qui apud Nicęam tunc congregati ſunt, & expoſuerunt hoc ſymbolum, & ipſi cuſtodiunt, & omnes aduenientes edocent. Quoniam autem inter hęc diſcordię ſunt per aliquos generatę, & aduerſùs has repugnantes ſancti patres Cyrillus & Cęleſtinus, & nunc ſanctiſſimus & beatiſſimus Papa Leo, epiſtolas interpretantes Symbolum, non fidẽ aut dogma exponentes, dederant, quas veneratur omne concilium vniuerſale, & conſentit, & interpretationem earum tradit cupientibus edoceri: & veſtra dilectio huic ſententiæ totius ſanctæ ſynodi cõquieſcit, & anathematizat Neſtorium & Eutychen, tanquàm nouas voces introducentes, aut non?

Mat. vlt. e

Pontifices Symbolum exponunt non condunt.

Caroſus reuerendiſſimus monachus dixit: Ego quid habeo anathematizare Neſtorium, qui & ſemèl, & ſecundò, & tertiò, multotiès anathematizaui & damnaui eum? Ætius archidiaconus Conſtantinopolis ſanctiſſimæ eccleſiæ, dixit: Et Eutychen igitur modò anathematizas,

thematizas,

* an thematizas, ſicut ſancta ſynodus, *aut non?

Caroſus reuerendiſſimus monachus dixit: Matth. 7. a Non eſt ſcriptum tibi, non iudices, nè iudiceris? Epiſcopi ſedent, & tu cur loqueris?

Ætius reuerendus Archidiaconus Conſtátinopolitanæ ſanctę eccleſię, dixit: Ad ea, quę per me interrogatus à ſancto cōcilio, dic. Acquieſcis ſanctiſſimo & vniuerſali concilio, an non?

Hęreticorū coſuetudo, in peruerſitate hęrere nec timore concuti.

Caroſus reuerendiſſimos monachus dixit: Egò ſecundùm expoſitionem trecentorum decē & octo ſanctorum patrū ſic credo, ſic baptizatus ſum; aliud quid mihi dicis, neſcio. Poteſtatē hētis, Ep̄i eſtis. Vultis ī exiliū mittere? Vultis dānare? Quicq̄d vultis, ſuſcipio à vo- Galat. I. b bis. Sanctus Ap̄ſus dicit: Si Angelus de cœlo annunciauerit vobis, prætetq̄ quod accepiſtis, anathema ſit. Quid habeo facere? Si non credit Eutyches, ſicut credit vniuerſalis Eccleſia, anathema ſit. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Relegantur preces, quæ à Fauſto reuerendiſſimo, & ab alijs archimandritis oblatæ ſunt. Beronicianus deuotiſſimus ſecretarius ſacri conſiſtorij, legit.

FAVSTI, MARTINI, PETRI, & aliorum archimandritarum literæ ad Martianum Imperatorem.

Petitio Catholicorū archimandritarū contra pſeudoarchimandritas hęreticos.

A Diuina ſemper manu Protecto piiſſimo & Chriſtianiſſimo dominatori & Imperatori Martiano perpetuo Auguſto, preces & ſupplicationes à Fauſto, Martino, Petro, Manuele, Abraamio, Iob, Annocho, Theodoro, Paulo, Iacobo, Euſebio, Tryphone, Marcello, Timotheo Germano, Petro, Aſterio & Ioanne, preſbyteris & archimandritis. Chriſtianiſſimum & pium veſtrum Imperium, ſanctam orthodoxorum religionem augere, atq; cōtinere meditans, ſanctarum eccleſiarum expulit turbationem. Eutychen enim, qui pollutas & prophanas aduersùs omnium Saluatorem Chriſtum voces euomuit, & ſeminare Chriſti Eccleſiæ multa zizania machinatus eſt, proiecit Chriſtianiſſima veſtra potentia. Qui autem ab illo edocti ſunt, nolunt piæ & orthodoxæ fidei ſubſcribere, & ſequi ſanctorum patrum piiſſima dogmata, ſed dura ceruice manſerunt, reſultantes atque aduerſantes rectæ patrum confeſſioni. Multa verò admunitione eis illata à Deo amātiſſimo archiepiſcopo Anatolio, & his, qui cum eo ſunt, ſanctiſſimis epiſcopis & presbyteris, & diuinis dogmatibus eis relectis, ſicut hi, qui à nobis directi ſunt, vobis hoc declararunt. Hac cauſa rogamus veſtram ſancire potentiam, quatenùs non ampliùs eorum augeatur impietas. Præcepit autem nobis, vt monachorum ſpiritalibus conſtitutis ſubdantur, qui ſic inuerecundè à noſtra fide recta receſſerunt: aut ſi emendati fuerint, (quod oramus) cum his, qui ſaluantur, hos quoque partem habere. Si autem ampliùs in ſua mala fide permanſerint, decentem eos ſuſcipere diſciplinam. De ſpelunca autem, vbi digni beſtijs habitant, & quotidiè blaſphemant ſaluatorē omnium Chriſtum, diſponi nobis præcipiat Chriſtianiſſimum veſtrum imperium, ſacra veſtra ſubnotatione tranſmiſſa ad noſtram perſonam.

Dorotheus reuerendiſſimus monachus dixit: quoniam Eutychen dicunt, quia ante vnitionem duas naturas dixit, & poſt vnitionem vnam naturam, & anathematizant eum ſicut hæreticum: vbique propoſitiones poſuit Eutyches, & veſtra magnificentia audiuit, quæ ſunt ab eo propoſita, quia orthodoxus eſt homo, & fit ei calumnia Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Eutyches ait, quòd corpus ſaluatoris noſtri Chriſti non fuit noſtræ ſubſtantiæ, tu de hoc quomodò confiteris? Dorotheus reuerendus monachus dixit: In nomine patris, & filij, & ſpiritus ſancti cuncti baptizati ſumus, confitentes ſaluatorem noſtrum Ieſum Chriſtum, qui deſcendit, & incarnatus eſt ex ſancta Virgine Maria, q; inhumanatus eſt, & crucifixus eſt pro nobis temporibus Pontij Pilati, Suſtine autem, & ſi quid me tranſit, corrigar. Hunc ex trinitate eſſe fatemur. Nam & ipſe Dominus noſter, in cuius faciem expuerunt, & telo percuſſus eſt, alapam accepit, cùm ſurrexiſſet à mortuis, dixit ſanctis ſuis diſcipulis: Euntes, docete omnes gentes Matt. vlt. c baptizantes eos in nomine patris, & filij, & ſpiritus ſancti. Ergò credimus illum paſſum, Trinitatis eſſe, & aliam fidem non nouimus. Omnes reuerendiſſimi epiſcopi dixerūt: Subſcribit epiſtolæ, *aut non? Dorotheus reue- *an rendus monachus dixit: Ego in baptiſmate credo, epiſtolæ autem non ſubſcribo. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Cùm diuiniſſimus noſter Imperator & magnificentiſſimos iudices, & ampliſſimum ſenatum ad vos deſtinauit, promiſiſtis non contradicere his, quæ à ſancta ſynodo promulgantur; quarè igitur in præſenti non conſentitis decretis ſanctæ Synodi? Dorotheus reuerendus monachus dixit: Tunc nos locuti ſumus iudicibus & ſenatui. Et intus intrantes, rogauimus Imperatorem, vt hæc ſynodus, quæ præſens eſt, fidem confirmaret trecentorum decē & octo patrum, in qua baptizati ſumus, vna cum definitione, quæ ab ipſis patribus definita eſt. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: Quia diuiniſſimus Imperator noſter pius eſt, & nos intentionem eius ſequimur, ſi vultis, inducias duorum aut trium dierum ad cogitandum accipite. Hoc enim, vt vobis concedatur, nos petimus ſanctam ſynodum, vt recogitantes, confeſſionem fidei ſanctorum patrum ſequamini. Caroſus reuerendiſſimus archimandrita

dixit;

Digitized by Google

dixit: Hic ſum. Quid opùs haberis duos aut tres ſuſtinere? Eccè modò, ſi vultis aliquid facere, poteſtatem habetis. Dorotheus reuerendus monachus dixit: in fide permaneo trecentorum decem & octo patrum, in qua & baptizatus ſum, & in definitione Epheſia, & aliud aliquid non dico. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices & ampliſſimus ſenatus dixerunt: A ſancta ſynodo formula dabitur.

ACTIO QVINTA
Chalcedon. Concilij.

CONſulatu domini noſtri Martiani perpetui Auguſti, & qui fuerit nunciatus, ſub die 11. Kalend. Nouembris in Chalcedone, ſecundùm iuſſionem diuiniſſimi & pijſſimi domini noſtri Martiani perpetui Auguſti, conuenientibus in ſanctiſſima Eccleſia ſanctæ martyris Euphemię, magnificentiſſimo & glorioſiſſimo magiſtro militum exconſule ac Patricio Anatolio, & magnificentiſſimo & glorioſiſſimo præfecto ſactorum prætoriorum Palladio, & magnificentiſſimo & glorioſiſſimo magiſtro ſacrorum officiorum Vincomalo: conuenientibus etiàm Paſchaſino & Lucentio reuerendiſſimis epiſcopis, & Bonifacio reuerendiſſimo presbytero, agentibus vices ſanctiſſimi archiepiſcopi ſenioris Romæ Leonis, & Anatolio reuerēdiſſimo archiepiſcopo magni nominis Cōſtantinopolis, & Maximo reuerend. epiſcopo Antiochiæ Syriæ, & Iuuenali reuerendiſſimo epiſcopo Hieroſolymorum, & Quintillo reuerendiſſimo epiſcopo Heracleæ Macedoniæ, agente vices ſanctiſſimi epiſcopi Anaſtaſij Theſſalonicenſis, & Thalaſſio reuerendiſſ. epiſcopo Cæſareæ Cappadociæ, & Stephano reuerendiſſimo epiſcopo Epheſi, & Luciano reuerendiſſimo epiſcopo Byziæ, agente vices Deo amantiſſimi Cyriaci epiſcopi Heracleæ Thraciæ, & Euſebio reuerendiſſimo epiſcopo Ancyre Galatiæ, & Diogene reuerendiſſimo epiſcopo Cyzici, & Petro reuerendiſſimo epiſcopo Corinthi, & Florentio reuerendiſſimo epiſcopo Sardeorum, & Eunomio reuerēdiſſimo epiſcopo Nicomediæ, & Anaſtaſio reuerendiſſimo epiſcopo Niceę, & Iuliano reuerendiſſimo epiſcopo Coenſi, & eodem agente vices ſedis Apoſtolicæ ſenioris Romæ, & Eleutherio reuerendiſſimo epiſcopo Chalcedonę, & Baſilio reuerendiſſimo epiſcopo Seleuciæ Iſauriæ, & Meletio reuerend. epiſcopo Lariſſæ, agente vices reuerendiſſimi epiſcopi Apameæ Syrię Domni, & Amphilochio reuerendiſſimo epiſcopo Sidę, & Theodoro reuerendiſſimo epiſcopo Tarſi, & Cyro reuerēdiſſimo epiſcopo Anazarbi, & Conſtātino reuerend. epiſcopo Boſtrorum, & Photio reuerend. epiſcopo Tyri, & Theodoro reuerē. epiſcopo Damaſci, & Stephano reuerend. epiſcopo Hierapolis, & Nonno reuerend. epiſcopo Edeſę, & Simeone reuerendiſſimo epiſcopo Amidę, & Epiphanio reuerendiſſimo epiſcopo agente vices reuerend. epiſcopi Olympij Conſtantię, & Ioanne reuerendiſſ. epiſcopo Sebaſtiæ, & Seleucio reuerendiſſimo epiſcopo Amaſię & Conſtantino reuerendiſſ. epiſcopo Melitenæ, & Patricio reuerend. epiſcopo Tyanenſi, & Petro reuerendiſſ. epiſcopo Gangrorum, & Euſtathio reuerendiſſ. epiſcopo Beryti, & Apragmonio reuerend. epiſcopo Tij, agente vices reuerend. epiſcopi Calogeri Claudiupolis, & Atarbio reuerendi. epiſcopo Trapezuntis, agentee vices Theoctiſti reuerend. epiſcopi Peſſinuntis, & Romano reuerend. epiſcopo Myrorum, & Critoniano reuerend. epiſcopo Aphrodiſiadis Carię, & Nuoechio reuerendiſſ. epiſcopo Laodiceę Phrygię, & Mariniano reuerendi. epiſcopo Synnadorum, & Oneſiphoro reuerend. epiſcopo Iconij, & Pergamio reuerend. epiſcopo Antiochię Piſidię, & Epiphanio. reuerend. epiſcopo Pergami, & Attico reuerend. epiſcopo Nicopolis Epiri, & Martyrio reuerendiſſimo epiſcopo Cortynę, & Luca renerend. epiſcopo Dyrrhachij, & Vigilantio reuerend. epiſcopo Lariſſę Theſſaliæ, & Francione reuereod. epiſcopo Philipporum, & Sebaſtiano reuerend. epiſcopo Beroæ, & Baſilio reuerend. epiſcopo Gratianupolis, & Tryphone reuerend. epiſcopo Chij, & Theoctiſto reuerend. epiſcopo Beroę, & Gerontio reuerend. epiſcopo Seleuciæ Syriæ, & Euſebio presbytero, agente vices Macarij reuerend. epiſcopi Laodiceæ Syriæ, & Euſebio reuerendiſſimo epiſcopo Dorylei & reliqua ſancta & vniuerſali Synodo, ſecundùm præcepta diuiniſſimi & pijſſimi domini noſtri congregata in Chalcedone ciuitate. Et conſedentibus omnibus ante cancellos ſanctiſſimi altaris, magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices dixerunt: Hæc, quæ decreta ſunt de fide, manifeſta nobis iubete perfici. Aſclepiades diaconus magni nominis ſanctiſſimæ eccleſiæ Cōſtantinopoli, recitauit diffinitionem, quam nō placuit ijs geſtis inſerere. Et poſt lectionem dubitantibus aliquibus, Ioannes reuerendiſſ. epiſcopus Gemaniciæ, tranſiens in medio, dixit: Non benè habet diffinitio, ſed debet integre fieri. Anatolio Deo amantiſſimus archiepiſcopus nominatiſſimæ Conſtantinopolis, ad ſanctam ſynodum dixit: Placet vobis diffinitio? Omnes reuerendiſſimi epiſcopi, præter Romanos & aliquos Orientales, clamauerunt: Diffinitio omnibus placet. Hęc fides patrum. Qui præter iſta ſapit, hæreticus eſt. Qui aliter ſapit, anathema ſit. Neſtorianos mitte foràs. Hæc diffinitio oībus placet. Qui non anathematizat Neſtorium, exeat. Anatolius Deo amantiſſimus archiepiſcopus regiæ vrbis Conſtantinopolis, dixit: Heri omnibus diffinitio fidei placuit? Prędicti reuerendiſſimi epiſcopi clamauerūt: Diffinitio omnibus placuit. Aliter non credimus Anathema illi, qui aliter credit. Iita fides

Hic non ſedit ſenatus.

orthodoxo-

patrum. Diffinitio Deo placuit. Iſta fides orthodoxorum. Fides fraudem non patitur. Sancta Maria theotochos ſcribatur. In ſymbolo ſic addatur. Paſchaſinus & Lucentius viri reuerendiſſimi epiſcopi, & Bonifacius presbyter, vicarij ſedis Apoſtolicæ, dixerunt: Si non conſentiunt epiſtolæ apoſtolicæ, & beatiſſimi viri Papæ Leonis, iubete nobis reſcriptam dari, vt reuertamur, & ibi Synodus celebretur. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices dixerunt: Si placet, ab Orientalibus reuerendiſſimis epiſcopis ſex, & ab Aſiana regione tres, & ab Illyrico tres, & à Pontica tres, & à Thracia tres, præſentibus etiàm ſanctiſſimo archiepiſcopo Anatolio, & reuerendiſſ. Romanis, conueniamus intrò in oratorio ſanctę martyris, & omnibus ab ijſdem conſequenter requiſitis, quæ placuerunt de ſancta fide, manifeſta nobis fiant. Prædicti reuerend. epiſcopi clamauerunt: Omnibus diffinitio placuit. Has voces Imperatori. Iſta diffinitio orthodoxorum eſt. Et iterùm Ioanne reuerendiſſimo epiſcopo Germaniciæ veniente ad glorioſiſſimos iudices, reuerend. epiſcopi clamauerunt: Neſtorianos mitte foràs. Inimicos Dei mitte foràs. Qui ſunt, vix apparent. Vniuerſus mundus orthodoxus eſt. Heri diffinitio omnibus placuit, Imperator orthodoxus eſt, Auguſta orthodoxa eſt, Iudices orthodoxi ſunt. Multi anni Auguſtæ, multi anni Imperatori. Heri diffinitio omnibus placuit. Multi anni iudicibus. Petimus vt diffinitio ſubſcribatur coram euangelijs. Omnibus placuit. Iubete ſubſcribi diffinitionem. Contra fidem fraus non fiat. Qui non ſubſcribit diffinitioni, hæreticus eſt. Sancta Maria Theotocos eſt. Qui non ſic ſapit, hæreticus eſt. Orthodoxi iudices, fidem cuſtodite orthodoxorum Imperatorum. Orthodoxi iudices, à diffinitione nullus abſcedit. Spiritusſanctus diffinitionem dictauit. Diffinitio orthodoxa eſt. Diffinitio modò ſubſcribatur. Qui non ſubſcribit, hæreticus eſt. Hęreticos foràs mitte. Virgo Maria Theotocos eſt. Hæreticum mitte foràs. Maria Theotocos diffinitioni addita eſt. Neſtorianos mitte foras. Chriſtus Deus eſt. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices dixerunt: Dioſcorus dicebat, propter hoc ſe damnaſſe Flauianum, quia duas naturas aiebat eſſe. Diffinitio autem, ex duabus habet naturis. Anatolius reuerend. archiepiſcopus Conſtantinopolis, dixit: Propter fidem non eſt damnatus Dioſcorus, ſed quia excommunicationem fecit domino archiepiſcopo Leoni, & tertiò vocatus eſt, & non venit, & ideò damnatus eſt. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices dixerunt: Epiſtolam ſanctiſſimi Leonis ſuſcipitis? Prędicti reuerendiſſimi epiſcopi clamauerunt: Etiàm ſuſcepimus, & ſubſcripſimus. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices dixerunt: Ergò quę in ea inſeruntur, inſerantur diffinitioni.

Minantur Vicarij Papæ ſe receſſuros ex Concilio.

Dioſcorus damnatus eſt, quia auſus eſt excommunicare Papã.

Prędicti reuerend. epiſcopi clamauerunt: Altera diffinitio non fit. Nihil deeſt diffinitioni. Euſebius reuerend. epiſcopus Dorylei, dixit: Alia diffinitio non fit. Prędicti reuerend. epiſcopi clamauerunt: Epiſtolam diffinitio firmauit. Archiepiſcopus Leo, vt credimus, ſic credit. Diffinitio ſubſcribatur. Diffinitio habet omnia. Diffinitio fidem habet. Leo eadem dixit, quę & Cyrillus. Cœleſtinus, quę & Cyrillus dixit, firmauit. CHRISTVS roborauit, quæ Cyrillus dixit: vnum baptiſma, vnus Dominus, vna fides. Tolle fraudem à diffinitione. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices dixerũt: Suggerentur diuiniſſimo, & pijſſimo domino noſtro Imperatori clamores iſti. Et per iuſſionem glorioſiſſimorum iudicum vadẽs in diuinum palatium Beronicianus deuotiſſimus ſecretarius ſacri conſiſtorij, & poſt paululum rediens, iſta ſanctæ ſynodo interlocutus eſt: Præcepit diuiniſſimus & pijſſimus dominus noſter Imperator, ſicut placuit magnificentiſſimis & glorioſiſſimis iudicibus, ſex reuerendiſſimos epiſcopos ab Orientali regione, & tres ex Pontica, & tres ab Aſiana, & tres à Thracienſi, & tres ab Illyrico, præſentibus etiàm archiepiſcopo Anatolio, & reuerendiſſimis Romanis, & conuenientibus in oratorio ſanctæ martyris, de fide rectè & irrepręhenſibiliter conſtituatur, quibus omnes conſentiant, & nihil dubium relinquatur. Si enim vobis hoc non placet, ſinguli fidem ſuam per ſuum metropolitam manifeſtam conſtituant, vt nulla ſimiliter dubietas aut diſcordia relinquatur. Si autem neque hoc veſtra velit ſanctitas cognoſcere, quia in partibus occidentalibus fieri habet ſynodus, eo quòd religioſitas veſtra hic noluit de vera & orthodoxa fide indubitanter diffinire. Reuerendiſſimi epiſcopi clamauerunt: Multi anni Imperatori: Aut diffinitio perſiſtat, aut vnus intereat. Multi anni Imperatoribus.

Cecropius reuerendiſſimus epiſcopus Sebaſtopolis, dixit: Petimus recitari diffinitionem, & ij, qui contradicunt, & non ſubſcribunt, ipſi ambulent, quia nos conſentimus benè decretis, & in nullo contradicimus.

Reuerendiſſimi epiſcopi Illyrici dixerunt: Qui contradicunt, manifeſti fiant. Qui contradicũt, Neſtoriani ſũt. Qui cõtradicũt, Romã ambulẽt. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices dixerũt: Dioſcorus dicebat, Quòd ex duabus naturis eſt, ſuſcipio. Sanctiſſimus autem archiepiſcopus Leo duas naturas dicit eſſe in CHRISTO vnitas inconfuſè, incõuertibiliter, & indiuiſibiliter in vno vnigenito filio ſaluatore noſtro. Quẽ an autem ſequimini? ſanctiſſimum Leonem, * aut Dioſcorum? reuerendiſſimi epiſcopi clamauerunt: Vt Leo, ſic credimus. Qui contradicunt, Eutychianiſtæ ſunt. Leo rectè expoſuit. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices dixerunt: Ergò addite diffinitioni ſecundùm iudicium

* an

dicium ſanctiſſimi Patris noſtri Leonis, duas eſſe naturas, vnitas in Chriſto inconuertibiliter, inſeparabiliter, & inconfuſè. Et rogati ab omnibusginrioſiſſimi iudices, intrauerunt in oratorio ſanctiſſimæ martyris Euphemiæ, vnà cum Anatolio reuerend. Archiepiſcopo Conſtantinopolitano, & Paſchaſino, & Lucentio reuerendiſſimis epiſcopis, & Bonifacio presbytero, & Iuliano reuerendiſs. Epiſcopo Coëſi, vicario Apoſtolicæ ſedis Romanæ magnæ ciuitatis, necnon & Maximo reuerend. Epiſcopo Antiochiæ Syriæ, & Iuuenale reuerend. Epiſcopo Hieroſolymitano, & Thalaſſio reuerendiſſimo epiſcopo Cæſareæ Cappadociæ, & Euſebio reuerend. Epiſcopo Ancyræ Galatiæ, & Quintillo, & Attico, & Zozonte reuerendiſſimis epiſcopis Illyricis, & Diogene reuerend. Epiſcopo Cyzici, & Leontio reuerẽd. Epiſcopo Magneſię, & Florentio reuerend. Epiſcopo Sardeorum & Euſebio reuerend. Epiſcopo Dorylei, & Theodoro reuerend. Epiſcopu Tarſi, & Cyro reuerend. Epiſcopo Anazarbi, & Conſtantino reuerend. Epiſcopo Boſtrorum, & Theodoro reuerend. Epiſcopo Claudiupolis Iſauriæ, & Francione, & Sebaſtino, & Baſilio reuerend. Epiſcopis Thracibus. Et poſtquàm tractauerunt de ſancta fide, & exierunt, & ſederunt omnes, magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices dixeruot: Dignetur ſancta ſynodus fidem continens, cum taciturnitate audire, quæ decreta ſunt in præſenuia noſtra à congregatis ſanctiſſimis Patribus, qui & diffinitionem fidei interpretati ſunt. Æuus archidiaconus ſanctæ Eccleſiæ magnæ ciuitatis Conſtantinopolis, recitauit: Sancta & magna & vniuerſalis Synodus, quæ per gratiam Dei, & præcepto piiſſimorum & Chriſtianiſſimorum Imperatorum, Valentiniani & Marciani Auguſtorum, congregata eſt in Chalcedone & Metropoli prouincię Bithyniorũ, in Eccleſia ſanctæ & victricis martyris Euphemiæ, hæc diffiniuit, quæ ſubter ſcripta ſunt.

DIFFINITIO CONCILII
CHALCEDONENSIS,
ſub quadruplici Editione.

Editio I.

DOminus noſter & Saluator IESVS *Chriſtus, notitiam fidei diſcipulis ſuis firmans, dixit: Pacem meam do vobis, pacẽ relinquo vobis: vt nullus diſſonet à proximo circa dogmata pietatis, ſed vt pariter veritatis oſtenderẽt prædicationem. Quia verò non deſinit per zizania ſua diabolus cõtra ſemina pietatis inſurgere, & ſemper aliquid nouũ cõtra veritatem inuenire: propter hoc Dominus (ut conſueuit) prouidens humano generi, piiſſimũ & fideliſſimum ad æmulationẽ erexit Imperatorem, & vndiq; ſacerdotij præſides ad ſe cõuocauit, vt gratia Dñi omniũ noſtrum Chriſti operãte, omnem quidem mendacij à Chriſti ouibus peſtilẽtiam remoueret, floribus autẽ veritatis eas pingueſcere faciat. Quod & perfecimus, cõmuni iudicio dogmata expel-*

lentes

EDITIO II.

DOminus & Saluator noſter IESVS *Chriſtus, fidei agnitione proprios confirmans diſcipulos, ait: Pacẽ meam do vobis, pacẽ relinquo vobis: vt nulla fidei diſſenſio in proximos oriatur, ſed ex æquo veritatis prædicatio oſtẽdatur. Sed quia nõ deſinit malignus in ipſis pietatis ſeminibus zizania ſua inſerere, & noui aliquid aduerſus veritatem ſemper excogitare: idcircò Dominus noſter humano generi ſolitẽ cupiẽs prouidere, piiſſimum hunc & fideliſſimũ Imperatorẽ erexit ad zelũ, qui vndiquẽ ſacerdotum Pontifices ad ſe cõuocauit, vt gratia Domini noſtri cooperante, oẽm mendacij peſtilẽtiã ab ouibus Chriſti remoueat: quod et fecimus communi decreto, peregrinas erroris quidẽ ſectas abijcientes, & patrum rectam fidem renouantes, trecentorum de-*

cem

EDITIO III.

DOminus noſter & Saluator IESVS *Chriſtus, notitiam fidei cõfirmãs diſcipulis ſuis, ait: Pacẽ meã do vobis, pacem relinquo nobis: ut nullus à pximo ſuo diſſonet in doctrina pietatis, ſed æqualiter prædicatione veritatis oſtendatur. Quoniã verò non quieſcit nequiſſimus per ſua zizania inſurgẽs ſationibus pietatis inſpergere, & noui aliquid cõtra veritatẽ ſemper inueniens: ob hoc conſuetè Dominus noſter prouidẽs humano generi, piiſſimum hunc & fideliſſimum Principẽ ad zelũ fidei ſuſcitauit, et undiq; ſacerdotij pricipes ad ſe cõuocauit, quatenùs gratia Domini oĩum noſtrũ Chriſti operante, ab ouibus Chriſti oẽm peſtem quidem mendacij ſubmoueret, germinibus autem veritatis pingues efficeret. Quod quidem & fecimus, communi*

decreto

EDITIO IIII.

DOminus & Saluator IESVS *Chriſtus, fidei intellectu diſcipulos confirmari præcipiens, ait: Pacem meam do vobis, pacem meã relinquo vobis: vt nulla diſſenſio inter nos ex religioſitate venerabili oriatur, ſed de æquo veritatis oſtendatur præconium. Et quoniã non deſinit per diculas quaſdam malignus inſidiari pietatis ſeminibus, ſed ſemper noui quiddã aduerſus veritatẽ indagare: ob hoc habens Dominus noſter prouidentiã humani generis, hũc clemẽtiſſimũ & fidelẽ aduerſus æmulum nobis, conceßit Principẽ, qui vndiq; ſacerdotes ad ſe cõuocauit, vt gratia Domini noſtri Ieſu Chriſti cooperante, totam falſitatis noxam à grege ſuo abijciat, & veritatis eũ corroboret germinibus. Quod & fecimus, communi decreto vel iudicio*

erroris

lentes erroris, & inenarrabilem patrum renouanimus fidẽ, ſymbolũ trecẽtorũ decẽ & octo omnibus prædicantes. Et eos, vt proprios patres etiã aſcribimus, qui poſteà in magna Cõſtãtinopoli congregati ſunt centum quinquaginta, & eandẽ fidẽ ipſi quoq; confirmauerũt. Diffinimus igitur, ordinẽ & omnes formulas cuſtodientes, quæ de fide ſunt cõſtitutę, & nos ſynodo quodã in Epheſo facta, cuius præſides fuerunt ſanctiſſimæ memoriæ Cęleſtinus Romanorum, & Cyrillus Alexãdrinorum, præfulgere quidẽ rectæ & immaculatę fidei expoſitionẽ ſanctorũ & beatiſſimorum trecentorũ decẽ & octo patrũ, qui in Nicęa tẽporibus piæ memoriæ Conſtantini Imperatoris cõgregati ſunt, ſeruari autem & ea, quæ apud Cõſtantinopolim à ſanctis quinquaginta Patribus decreta ſunt, ad expellendas quidẽ omnes germinantes hæreſes, & ad confirmationem eiuſdẽ catholicæ & Apoſtolicę noſtræ fidei.

cem & octo ſymbolum omnibus prædicantes, & velut horum domeſticos centum quinquaginta Patres qui Conſtantinopolim conuenerint, huic pijſſimo titulo aſſcripſimus, quomodò & ipſi eandem fidem ſubſignauerunt. Statuimus igitur, ordinem & omnes fidei formulas cuſtodientes, etiàm ſanctam ſynodum Epheſi factam, cuius fuerunt authores venerabilis memoriæ Celeſtinus Romanæ vrbis, & Cyrillus Alexandrinæ eccleſię ſacerdotes, vt pręfulgeat quidem rectę & inculpabilis fidei expoſitio trecentorum decem & octo ſanctorum, qui in Nicæa ſub Conſtantino piæ memoriæ Imperatore conuenerunt. Contineatur & centum quinquaginta Patrum ſanctorum in vrbe Conſtantinopolitana decretum, ad peremptionem quidem ſectarum tunc pullulantium, confirmationem verò ipſius catholicæ atque Apoſtolicæ noſtræ fidei.

decreto dogmata fugãtes erroris, & inenarrabilem verò patrum renouanimus fidem trecentorum decem & octo ſymbolum omnibus prædicantes, & tanquam domeſticos, qui pietatis huius compoſitionem receperunt, patres aſcribentes, qui poſteà apud Conſtantinopolim conuenerunt centum quinquaginta, qui & ipſi eandem fidem ſubſignauerunt. Diffiniuimus igitur, ordinem & omnes formulas fidei conſeruantes, nos quoquè eius, quæ apud Epheſum olim facta eſt ſynodus, cuius præſides fuerunt ſanctæ memoriæ Cæleſtinus Romanorum vrbis antiſtes, & Cyrillus Alexandrinæ eccleſiæ, præfulgere rectæ quidem & immaculatæ fidei expoſitionem trecentorum decem & octo ſanctorum & beatiſſimorum patrũ, apud Nicæam ſub piæ recordationis Conſtantino principe congregatorum, obtinere autem etiàm centum quinquaginta ſanctorum patrum apud Conſtantinopolim definitam, ad interemptionem tũc exhortarum hæreſeon, confirmationem verò eiuſdem Catholicæ & Apoſtolicæ noſtræ fidei.

erroris perſequentes & ſectas: ſed & perfectiſſimorum patrum innouanimus fidem trecentorum decem & octo ſymbolum omnibus prædicantes, & quod ſyncera agnitione animo concepiſſe cognoſcimus ſacerdotes, attitulantes notauimus, qui poſt hæc conuenerunt in vrbe Conſtantinopolitana numero centum quinquaginta, etiàm hi hanc confirmantes fidem. Nos verò nunc ordinem & omnes fidei formulas cuſtodientes, decernimus, ſanctum Epheſianorum Concilium, cuius authores fuerunt venerabiles Cæleſtinus vrbis Romæ, & Cyrillus Alexandrinæ epiſcopi, vnanimiter ſentientes, iuſtè præcellere inculpabilis fidei expoſitionem trecentorum decem & octo venerabilium & beatiſſimorum Patrum, qui in Nicæam temporibus diuæ memoriæ Conſtantini Imperatoris conuenerunt, obtinere etiàm centum quinquaginta venerabilium epiſcoporum apud Conſtantinopolim decreta aduersùs interemptionem ſectarum pullulantium & creſcentium, & manifeſtationem huius Catholicæ & Apoſtolicę noſtrę fidei.

Digitized by Google

ALIA DIFFINITIO
CHALCEDONENSIS SYNODI,
ſimiliter ſub quadruplici Editione:

Compræhendens eorum, quæ in Concilijs, Nicæno primo, Conſtantinopolitano primo, Epheſino primo, decreta ſunt, approbationem, & duarum naturarum in vna CHRISTI perſona aſſertionem.

EDITIO I.

AD cognoſcendam quidem confirmã damq́, perfectiſſimè pietatem, conſultiſſimum ſatis hoc diuinæ gratiæ ſymbolũ, ſaluberimũq́ ſuffi ceret. De patre nanque, & filio, ac Spiritu ſancto, quod pleniſſimæ fuerat inſtitutionis, edocuit, & incarnationem Domini fideliter excipiẽtibus euidenter inſinuat. Verùm quoniam quidã ea quæ ſyncera veritas prædicat, deprauare conati, nouas auditu ſuas hæreticas perfidias ediderũt: & alij quidẽ diſpenſationis Dominicæ ſacramentum, quod noſtri cauſa eſt celebratũ, auſi fuere corrũpere, dum à ſancta virgine partũ proceſſiſſe diuinum, vocis abnegatione diſſimulant: alij confuſionem ſiue permixtionem rurſùs inducunt, vt vnam eſſe naturam diuinitatis & carnis ſtultè confingant, ac per hoc vnigeniti confuſione portentuoſa, diuinam naturam paſſibilem eſſe ſignificant: Eapropter ab vniuerſa contra veritatem machinatione veniente, volens eos excludere, quæ modò præſtò eſt, ſancta & magna hæc ſynodus, quod antiquitùs in fide prædicatur, immobile ſemper hoc dicens, ante omnia ſtatuit, vt trecentorum decem & octo patrum venerabilium fides illibata permaneat. Et propter eos quidẽ, q ſancto ſpiritui obuiare nituntur, eam

EDITIO II.

SVfficiebat quidem ergò ad perfectam pietatis cognitionem & confirmationem, ſapiens & ſalutare hoc diuinæ gratiæ ſymbolũ (de patre enim & filio ac ſpiritu ſancto edocet perfectè, & Domini humanationem) fideliter ſuſcipientibus ad probationem. Verum quia veritatis prædcationem reprobare conantes, per proprias hæreſes varias voces parturierunt, hi quidẽ Domini propter nos diſpẽſationis myſteriũ vitiare conati ſunt, & vocem theotocos, id eſt, Dei genitrix, in virgine abnegant. Alij autem confuſionem & cõmixtionem introducentes, vnamq́ eſſe naturam carnis & deitatis inſenſatè fingentes, paſſibilem vnigeniti naturam diuinam confuſione monſtruantur. Propter hoc omnẽ ipſis claudi contra veritatem machinam volens præſens nunc ipſa ſancta magna & œcumenica ſynodus, illud prædicationis ſuperiùs immotum edocẽs diffinit præcipuè trecentorum decem & octo ſanctorum patrũ fidem immutilatam manere. Propter ſpiritus ſancti quidem impugnatores, poſterioribus tẽporibus doctrinam de ſpiritusſã cti ſubſtantia, à centum quinquaginta patribus in regia vrbe traditã, authorizat, quã illi omnibus notificarũt, non tanquàm aliquid deficiens præ-

EDITIO III.

SVfficeret quidem ad pleniſſimam pietatis agnitionem & confirmationem, ſanctiſſimum & ſalutare diuinæ gratiæ ſymbolum. De patre enim & filio & ſpiritu ſancto doctrinam perfectam edocet, & incarnationem Dominicam fideliter ſuſcipientibus manifeſtat. Sed quoniã hi, qui prædicationem veritatis deſtruere conantur, quædam propriæ hæreſeos nouitates parturiunt: (quidam enim myſterium pro nobis actum diuinæ diſpenſationis, audent corrumpere, & vocem illam diuini patris factam ad virginem denegant, alij temperamentum confuſionemq́ inducentes, & vnam eſſe naturam carnis & deitatis inſenſatè componentes, paſſibilem vnigeniti diuinã naturam tali confuſione prodigioſe diuulgant) idcircò omnem aduerſùs veritatem opponendam ab ipſis machinationem volens excludere ſancta & magna vniuerſalis ſynodus, hanc prædicationem immobilem docens, ſtatuit, præcipue trecentorum decem & octo ſanctorum patrum fidem incontaminatam manere. Et propter eos, qui Spiritu ſancto aduerſantur, centum quinquaginta patrum paulò poſteriore tẽpore ĩ vrbe Conſtãtinopolitana conuenientium de ſubſtantia ſpiritusſancti traditã doctrinam corroborat, quam

EDITIO IIII.

SVffiuere quidem ad plenitudinem cognoſcendam pietatis & confirmationem prudens hoc & ſalutare per Dei gratiam ſymbolum. De patre autem & filio & ſpiritu ſancto plenitudinem docet, & Domini inhumanationem fideliter accipientibus repræſentat. Sed quoniam lædere prædicationem veritatis conantes, proprijs hæreſibus nouas voces proferunt, hi quidem myſterium Domini propter nos diuinæ diſpẽſationis audentes corrũpere, & matris Dei virginis appellationem recuſant, alij verò confuſionem permixtionemque introducunt, & vnam naturam carnis & Deitatis ſtultè confingunt, paſſibilem vnigeniti diuinam eſſe naturam confuſione portentoſa dicentes: Ob hoc illis omnem aditum contra fidem volẽs claudere præſens nũc ſancta & magna atque vniuerſalis ſynodus, prædicationẽ hanc ab initio inconcuſſam docẽs, conſtituit præ cæteris trecentorum decẽ & octo ſanctorum patrũ fidem manere illæſam: & propter illos, qui aduerſùm ſpiritum ſanctum pugnant, Macedonianos, poſterioribus temporibus à patribus ad Conſtantinopolim centum quinquaginta congregatis, de eſſentia Spiritus corroborat traditã diſciplinam, quam illi omnibus notam fecerant, non,

Digitized by Google

eam traditionem, quæ in auguſtiſſima Cōſtātinopolitana vrbe poſteà, cōgregatis centum, & quinquaginta patribus, de ſubſtantia ſanctiſpiritus fuerat decreta, cōfirmat. Hanc etenim cunctis innoteſcere memorati fecerūt, nō quaſi aliqd deeſſet p̄cedētib⁹ ducētes, ſed de ſpirituſancto quid ipſi ſentirent, cōtra illos, qui eius poteſtati refragari conati ſunt, ſanctarum ſcripturarū teſtimonijs illuſtrantes. Propter eos aūt, qui diſpēſationis Dominicæ tentauere ꝑuertere ſacramentū, & hominē ſolū de ſancta Maria Virgine procreatum eſſe vaniloquijs ſuis autumant impudenter, ſancti Cyrilli, qui Alexandrinæ paſtor eccleſiæ, ſynodales epiſtolas ad Neſtoriū ſcriptas atq; Orientales, vtiq; ſibi conuenientes, amplexa eſt, ad arguendam quidē Neſtorianā dementiam, interpretationem verò deſiderantium pio zelo concipere ſaluberrimi ſacramenti ſententiā. Quibus epiſtolam quoq; beatiſſ. Romanæ antiquioris vrbis antiſtitis, ac venerabilis Papæ Leonis, Flauiano ſanctæ memoriæ archiepiſcopo ſcriptam, ad expugnandam prauitatis Eutychianæ perfidiam, vtpotè maximi Petri confeſſioni ſatis conuenientem, & velut monimentum cuiuſdam ſtatuæ communis extantem, contra cunctos hæreticos meritò copulauit, vt recto dogmati ſua firmitas inconcuſſa permaneat. Nam & in duos filios diſpenſationis tentantibus diuidere ſacramentum reſiſtit hoſtiliter, & eos, qui paſſibilis audent diuinitatis vnigenitum dicere, collegio ſacerdotali detrudit, & confuſionem ſiue cōmixtionem in duabus Chriſti naturis

præcedentibus introducentes, ſed de ſpirituſancto ipſorum cogitationē vel intellectū, contra attentantes ipſius dominationem reprobare, ſcripturarū teſtimonijs expreſſerunt. Propter aūt diſpēſationis myſterium vitiare conantes, & tenuem hominem eſſe ex ſancta Virgine Maria natum impudicè maledicentes, beati Cyrilli Alexandrinorum eccleſiæ paſtoris ſynodicas epiſtolas ad Neſtoriū & ad ipſos Orientales, conuenientes exiſtentes ſuſcepit, in redargutionē quidē mēte captionis Neſtorij, in interpretationem autem ſalutaris ſymboli pio zelo deſiderantiū intellectū. Quibus & epiſtolam magnæ & antiquæ Romæ præcedentis ſancti & beati Leonis, ſcriptā ſanctiſſimo epiſcopo Flauiano, ad extinctionem quidem prauæ intelligētiæ Eutychis, magi PETRI profeſſioni cōuenientem, ac cōmunem quendam cippū columnam exiſtentē contra malè opinantes meritò adnexuit ad orthodoxorum dogmatum cōfirmationem. Conantibus enim in filij diuinitate diſpenſationis diuellere myſteriū obuiat, & paſſionem vnigeniti deitatis dicere audentes, ſacrorū colloquio repellit, & excogitantibus commixtionem vel confuſionem in duabus naturis Chriſti obſiſtit, & eos, qui inſaniunt, dicentes cæleſtem vel alicuius alterius eſſentię ſubſtantiam, ex nobis aſſumptam impijs ſerui formam exiſtere, exagitat: & confabulantes duas quidem ante vnionē naturas Domini, vnā autem poſt vnionem autumantes, anathematizat. Sequentes igitur ſanctos patres, vnum & ipſum confiteri filium Dominum

quam etiàm illi omnibus inſinuauerunt, non ꝙ in precedētibus deeſſet aliquid, adiicientes, ſed de ſpiritu eorundem intellectum aduersùm eos, qui deitatis eius dominationē nituntur demergere, ſcripturarum teſtimonijs pleniùs manifeſtantes. Propter eos ſanè, qui diſpenſationis myſteriū tentant corrumpere, & purum hominē eſſe, qui ex ſancta Maria Virgine natus eſt, impudenter diuulgant, beatiſſimi quondam Cyrilli Alexandrinæ eccleſiæ ſacerdotis ſynodicas epiſtolas, tam ad Neſtorium, quàm ad cæteros per Orientem, congruas & ſibi conſentientes ſuſcepit, ad confutationem quidē Neſtorianæ amentia, interpretationem verò eorum, qui religioſo zelo ſalutaris ſymboli cupiunt intellectum. Quibus & epiſtolam ſancti ac beatiſſimi primæ ſedis archiepiſcopi Leonis, ſcriptā ad Flauianum ſanctæ recordationis archiepiſcopū, ad perimendam Eutychetis malignitatē, atq; magni Petri confeſſioni concordantem, & communem quandam paginam conſiſtentem contra eos, qui non rectè glorificāt, ad confirmationem catholicæ religionis euidenter ſubiunxit. Nam eos, qui in duos filios diſpenſationis Dominicæ myſterium ſcindere moliuntur, execratur: & eos, qui paſſibilem diuinitatem vnigeniti filij audēt aſſerere, de concilio ſacerdotum repellit: et eis, qui in duabus naturis Chriſti permixtionē vel confuſionē argumentantur, aduerſatur. Et qui cæleſtem aut alterius cuiuſq; ſubſtantiam exiſtere formam ſerui, quā ex nobis aſſumpſit, inſaniēdo aſſerunt, procùl abijcit. Et eos, qui duas ante

non, quaſi deeſſet aliquid præcedentibus, inferentes, ſed de ſanctoſpiritu ſuam ſententiā promulgātes, aduersùm eos, qui veritatem lædere tentauerunt, ſcripturarum teſtimonijs roborantes. At verò propter illos, qui myſterium diſpenſationis violare conantur, & purum hominē eſſe, qui ex ſancta Virgine Maria natus eſt, impudētiùs delirantes, epiſtolas B. Cyrilli Alexandrinæ eccleſiæ p̄ſulis ſynodicas utiq; literas ad Neſtoriū, & ad alios per Orientē, acceptiſſimas habet ad conuincendas Neſtorij blaſphemias, & ad interpretationem ſynceriorē ſalutaris ſymboli, his, qui noſſe illud deſiderāt. Quibus etiam ſubiunxit epiſtolā magnæ & ſenioris vrbis præſulis beatiſſimi ſancti epiſcopi Leonis, quæ ſcripta eſt ad ſanctę memorię archiepiſcopum Flauianum, & ad ſenſus peſſimos Eutychis auferendos, quippe magni illius Petri confeſſionibus congruentem, & quandā columnā nobis aduersùm praua dogmata iure coniunctā, ad confirmationē recti dogmatis. His enim, qui in dualitate filiorum diſpenſatione conuellere myſteriū nituntur, præcipit & illos, qui paſſibilem deitatem vnigeniti auſi ſunt dicere, ſacerdotali numero ſubmoueri: & his, qui in duabus naturis Chriſti ꝑmixtionē aut cōfuſionē dici ęſtimāt, repugnandum, vel eos, qui cæleſtē, aut alterius eſſe ſubſtantiæ carnē, quæ illi eſt aſſumpta de nobis, formā ſerui abijcit: & qui duas quidem ante vnionē naturas Domini fabulant̄, vnam verò poſt vnionē cōfingūt, anathematizat. Sequentes igitur ſanctos patres, vnū eūdemq; cōfiteri filiū, & Dominum no-

naturis excogitantibus reluctatur, & cœleſtem vel alterius cuiuſdã ſubſtantiæ eſſe, quam de nobis aſſumpſit ſibi formã ſeruilem, delirantes, exterminat: necnon & eos, qui duas quidẽ ante vnitionem, vnam verò poſt vnitionem, naturas in Chriſto fabulosè confingunt, anathematizare non ceſſat. Beatiſſ. igitur ſequendo patres, vnum & eundem filium confiteri Dominum Ieſum Chriſtum, concordantibus omnes inſtitutionibus, edocemus eundem in deitate perfectum, eundem in humanatione perfectum, Deũ verè & verè hominem eundem ex anima rationali & corpore, conſubſtantialem patri ſecundum deitatem, conſubſtantialem nobis eundem ſecũdum humanitatem, in humanitate per omnia ſimilem nobis ſinè ſorde peccati, ante ſecula quidem a patre progenitum ſecundum deitatem, in vltimis verò diebus eundẽ propter nos, & propter noſtram ſalutem ex Maria Virgine, quę Deũ peperit, ſecundum incarnationem unum & eundem Chriſtum Ieſum, filium, Dominum, unigenitum, quem in duabus naturis inconfuſè & incommutabiliter, indiuiſè atque inſeparabiliter omnes agnoſcimus, nunquã ſublata differentia naturarum propter vnitionem, ſed potiùs vtriuſq; naturæ proprietate ſeruata, & in vnam concurrente perſonam, non in duas deductum diuiſumve perſonas, ſed vnum & eundem filium unigenitum, Deum verbum, Dominum Ieſum Chriſtum, ſicutì nos ab initio prophetæ de eo, & ipſe nos Ieſus Chriſtus inſtituit, & paternũ nobis tradidit ſymbolum. His igitur

minum noſtrum Ieſum Chriſtum cõſonanter omnes docemus, perfectum ipſum in Deitate, & perfectum ipſum in humanitate, Deum verè & verè hominem, ipſum ex anima rationali & corpore conſubſtantialem patri ſecundùm deitatem, nouiſſimis autem diebus ipſum propter nos, & conſubſtantialẽ nobis ipſum ſecundùm humanitatem, per omnia ſimilem nobis ſinè peccato, ante ſecula quidem ex patre natum ſecundùm deitatem nouiſſimis autem diebus ipſum propter nos & noſtram ſalutem, ex Maria Virgine natum ſecũdùm humanitatem, vnũ & ipſum Ieſum Chriſtũ Dominum vnigenitum, in duabus naturis inconfuſibiliter, inconuertibiliter, indiuiſibiliter, inſeparabiliter cognoſcendum, nulla naturarum differentia ſublata propter vnionem, ſed ſalua magìs vtriuſque naturæ proprietate, & in vnam perſonam & in vnam ſubſiſtentiam concurrẽte, non in duas perſonas diſtributum uel diuiſum, ſed vnum & ipſum vnigenitum filium, Deum verbum Ieſum Chriſtũ, ſicut ſuperiùs prophetæ de ipſo, & ipſe Ieſus Chriſtus nos edocuit, & patrum ſymbolum nobis tradidit. His igitur cum omni vndique diligentia & ſolicitudine à nobis formatis, diffiniuit ſancta & œcumenica Synodus, aliam fidem nemini licere proferre [illegible], vel conſcribere, vel componere, vel ſapere, vel docere aliter. Audentes autem vel componere fidem alteram, ſiue, vel producere, vel docere, vel tradere aliud ſymbolum volentibus conuerti ex gentilitate,

te adunationem naturas Domini delirant, vnam verò poſt adunationem confingunt, anathematizat. Conſentientes ergò ſanctis patribus, vnũ eundemq́; filium confiteri Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum conſona voce pariter edocemus, perfectum eundem in diuinitate, perfectum eundem in humanitate, Deũ verum & hominem verum eundem ex anima rationali & corpore, ſecundum diuinitatẽ vnius cum patre naturæ, ſecundum humanitatem eundem vnius naturę nobiſcum, per omnia ſimilem nobis abſque peccato, ante ſecula quidem ex patre natum ſecundum diuinitatẽ, in nouiſſimis verò diebus eũdem propter nos & propter noſtram ſalutem hominem factum, hunc vnum, eundemq́; Chriſtum, filium, Dominum, vnigenitum in duas naturas inconfuſè, immutabiliter, indiuiſè, inſeparabiliter cognoſcendum, in nullo naturarũ differentias propter vnitatem perimendas, magìs autem ſalua vtriuſque naturæ proprietate, & in una coeunte perſona, vnoq́; ſtatu concurrente, non in duabus perſonis partiendũ vel diuidendũ, ſed vnũ eundemque filium, vnigenitum, Deum verbum, Dominum Ieſum Chriſtum, ſicut ab exordio prophetæ de eo, & ipſe nos erudiuit, & nobis tradidit ſymbolum. His itaque cum omni vndiq; ſubtilitate & diligentia à nobis ordinatis, ſtatuit ſancta & vniuerſalis ſynodus, aliam fidem nulli licere profiteri, aut ſcribere, aut docere, aut dicere aliter. Qui autem audent exponere aliam fidem, aut proferre, aut docere aliud ſymbolum, volentibus con-

noſtrum Ieſum Chriſtũ conſona voce omnes docemus, eundem perfectum in Deitate, eundem perfectum in humanitate, Deum verè & hominem verè eundem ex anima rationali & corpore, coeſſentialem patri ſecundùm deitatem, coeſſentialem nobis eundem ſecundùm humanitatem, per omnia nobis ſimilem abſque peccato, ante ſecula quidem de patre genitum ſecundùm deitatem, in nouiſſimis autem diebus eundem propter ſalutem noſtram ex Maria virgine theotoco ſecundùm humanitatem, vnum, eundem Chriſtum, filium, Dominum, vnigenitum, in duabus naturis inconfuſè, immutabiliter, indiuiſè, inſeparabiliter agnoſcendum, nuſquàm ſublata eſſentia naturarum propter vnionem, magiſque ſalua proprietate vtriuſque natura, & in vnam perſonam atque exiſtentiam concurrente, non in duas perſonas partitum atque diuiſum, neq; diſiunctum, ſed vnum, & eundem filium, vnigenitum Deum verbum Ieſum Chriſtũ, ſicut antè prophetæ de eo, et ipſe nos Ieſus Chriſtus erudiuit, & patrum nobis ſymbolum tradidit. His igitur cum omni vndique veritate, diligentia & ſolicitudine à nobis definitis, ſtatuit ſancta & vniuerſalis Synodus, alteram fidem nulli licere proferre, vel conſcribere, aut componere, aut ſentire, aut docere aliter. Eos autem, qui auſi ſunt componere fidem alteram, aut proferre, aut docere, aut tradere alterum ſymbolum volẽti vel cõuerti, uel ex gentilibus ad cognitionẽ veri-

igitur à nobis vndiq́; cũ omni deliberatione ac diligentia pariter ordinatis, decreuit ſancta atq; vniuerſalis hæc ſynodus, aliã fidem nemini licere proferre, ſiue cõſcribere, aut exponere, vel ſentire, vel aliter tradere. Sed eos, qui audent vel componere aliam fidem, vel proferre, vel docere, vel tradere aliud ſymbolum volentibus ad cognoſcendam ſe conuertere veritatem ex ritu pagano, ſiue Iudaico vel qualicunq́; hæretico: eos, ſi quidem epiſcopi ſiue clerici ſunt, alienos eſſe epiſcopos ab epiſcopatu, & clericos à clero: Quòd ſi monachi vel laici fuerint, anathematizari.

tilitate, vel Iudaiſmo ſiue, vel hæreſi quacunque hos, ſi quidẽ epiſcopi fuerint, vel clerici, alienos eſſe epiſcopos epiſcopatu, & clericos clericatu: ſi autem monachi vel laici fuerint, anathematizari.

cõuerti ad ſcientiã veritatis ex gentilibus, ex Iudæis, vel hæreticis quibuſcũq́; ſi quidẽ epiſcopi aut clerici fuerint, alienos eſſe ẽpos ab epiſcopatu, & clericos à clero: ſi verò monachi vel laici fuerint, anathema fieri.

veritatis venire, vel ex Iudæis, vel hæreſi quacunq; hos, ſi epiſcopi fuerint aut clerici, alienos eſſe epiſcopos ab epiſcopatu, & clericos à clero: ſi verò monachi aut laici fuerint, anathematizari.

Et poſt lectionem diffinitionis, omnes reuerendi epiſcopi clamauerunt: Hęc fides patrum. Metropolitani modò ſubſcribant. Quæ benè diffinita ſunt, dilationem nõ ſuſcipiant. Hæc fides apoſtolorum Huic omnes conſentimus Omnes ità ſapimus. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices dixerunt: Quæ à ſanctis patribus ſtatuta ſunt, & omnibus placuerunt, manifeſta fiant diuino vertici.

Finis actionis quintę Chalcedoneñ Concilij.

CHALCEDONEN. CONCILII.
Actio ſexta.

CONſulatu domini noſtri Martiani perpetui Auguſti, & qui fuerit nunciatus, octano Kaleñ. Nouemb. in Chalcedona ſecũdùm iuſſionem diuini & pijſſimi noſtri domini Martiani perpetui Auguſti, conuenien te in ſanctiſſima eccleſia ſanctæ & bonæ victricis martyris Euphemiæ ſancta & vniuerſali ſynodo, quæ ſecundùm diuinam ſanctionem in Chalcedonenſium ciuitate congregata eſt, id eſt, Paſchaſino & Lucentio reuerendiſſimis epiſcopis, & Bonifacio reuerendo presbytero, locum tenentibus ſanctiſſimi & Deo amantiſſimi Archiepiſcopi ſenioris Romæ Leonis, & Anatolio ſanctiſſimo Archiepiſcopo ſplendidiſſim. Conſtantinopolis nouæ Romę, & reliquis ſanctiſſimis & reuerendiſſimis epiſcopis, id eſt,

Maximo Antiochiæ Syriæ, Iunenale Hieroſolymorum.
Quintillo Heracleæ Macedonię, tuente locũ Anaſtaſij epiſcopi Theſſalonicenſis.
Thalaſſio Cæſareæ Cappadociæ.
Stephano Epheſi.
Luciano Byziæ, tuente locum Cyriaci Heracleæ Thracię,
Euſebio Ancyræ Galatiæ. Diogene Cyzici.
Petro Corinthi.
Florentio Sardenſium.
Eunomio Nicomedię. Anaſtaſio Niceæ.
Eleutherio Chalcedonenſi.
Iuliano ciuitatis Co, tuente & ipſo locum Apoſtolicę ſedis ſenioris Romæ Leonis.
Baſilio Seleuciæ Iſauriæ.
Meletio Lariſſæ, tuente locum Domni epiſcopi Apameæ Syrię.
Amphilochio Sidis, Theodoro Tarſi.
Cvro Anazarbi. Conſtaotino Boſtrenſi.
Photio Tyri. Theodoro Damaſci.
Stephano Hierapoleos. *Noono Edeſſæ. *Nomio
Simeone Amidę.
Epiphanio epiſcopo Pergę, tuente locum Olympij epiſcopi Conſtantię.
Ioanne Sebaſtię. Seleuco Amaſię.
Conſtantino Melitenę. Patricio Tyanenſi.
Petro Gangrenſi.
Apragmonio Tij, tuente locum Calogeri epiſcopi Claudiupolis.
Atarbio Trapezuntis, tuente locũ Dorothei epiſcopi Neocęſarez.
Photino archidiacono, tuente locum Theoctiſti epiſcopi Peſſiountis.
Romano Myrenſi.
Critoniano Aphrodiſiadis Carię.
Nunechio Laodicez Phrygię.
Mariniano Synnadę. Oneſiphoro Iconij.
Pergamio Antiochię Piſidię.
Epiphanio Pergenſi.
Attico Nicopolis veteris Epiri.
Martyrio Gortynę. Luca Dyrrhachij.
Vigilantio Lariſſę Theſſalię.
Francione Philippopolis. Sebaſtiano Beroę.
Baſilio Traianopolis. Tryphone Chij.
Theoctiſto Berrhoę Syrię. Gerõtio Seleucię.
Euſebio presbytero, tuente locum Macarij Laodicez Syrię.
Euſebio Dorylei. Saba Palti. Petro Gabalę.
Sophronio Cõſtãtię. Patricio Neocęſarez.
Mara Anazarthę. Rhomulo Chalcidę.
Euſtathio Beryti. Leontio Aſcalonæ.
Aniano Capitoliadis. Zebenno Pellæ.
Ioanne Tiberiadis. Aotiocho Archelaidis.
Beryllo *Ailę. Areta Eluſę. Muſonio Zoarę.
Rufino Bybli. Pancratio Libyadis.
Zoſimo Minoidis. *Natyra Gazæ. *Natira
Polychronio Antipatridis. Ioanne Gadarę.
Paulo Anthedonis. Photino Lyddę.
Heraclio Azoti. Martiano Gerrę.
Stephano Iãnię. Epicteto Diocletianupolis.
Rnmano Eudoxiupolis.
Theodoro Claudiupolis Iſaurię.
Iuliano Celendereos.

Tyranno Germanicopolis.
Ioanne Diocæſareę.
Acacio Antiochiæ. Epiphanio Ceſtriæ.
Aeliano Selenuntis. Ammonio Iotapis.
Megalo Philadelphiæ. Marco Arethuſæ,
Timotheo Balaneorum.
Euſebio Seleucobeli.
Eutychiano Epiphaniæ.
Paulo * Mariamniæ.
Lampadio Rhaphaneorum.
Alexandro Sebaſtiæ.
Philippo Adanæ. Hypatio Zephyrij.
Theodoro Auguſtę. Chryſippo Malli.
Iuliano Rhoſi.
Polychronio Epiphaniæ.
Ioanne Flauiadis.
Indimo * Hermupolis.
Sophronio Chorepiſcopo, tuente locum Baſſiani Epiſcopi Mopſueſtiæ.
Proclo Adranę.
Eulogio Philadelphię Arabię.
Theodoſio Canothę.
Hormiſda Philippopolis.
Damiano Sidonis. Theodoro Tripolis.
Olympio Paneadis.
Paulo Ptolemaidis.
Paulo Aradi. Thoma Porphyrionis.
Porphyrio Botrorum.
Phoſphoro Orthoſiadis.
Porphyrio archidiacono, tuente locum Vranij Emiſę.
Ioſeph Heliopolis Phœnicię.
Iordane Abilę.
Valerio Laodiceę Phœnicię.
Theona * Europi Phœniciæ.
Theodoreto Cyri. Rufino Samoſateno.
Ioannė Germanicię. Timotheo Dolychis.
Euoltio Zeugmatis. Athanaſio Pari inſulę.
Zebenno martyropolis.
Camina Marcopolis.
Ioanne Carrenium.
Abraamio Circenſi. Ioanne Saraceno.
Noe Cephacaſtelli.
Callinico Apameę Bithynię.
Leucadio Tinnieñ. Ioanne Polemonij.
Grandiano Ceraſſuntis. Iuliano Tabię.
Meliphthongo Iuliopolis.
Hypericio Aſponenſium.
Acacio * Cynnę, Euphraſio Lacinieñ. Laganię,
Cecropio Sebaſtopolis.
Ioanne Nicopolis Armenię.
Dorotheo presbytero, tuente locum Anatolij Satalorum.
Attico Zelorum. Antiocho Sinopis.
Euchario diacono, tuente locum Paralij Aodraponenſis.
Paulo presbytero, tuente locum Vranij Epiſcopi Himerorum.
Acacio Ariarathiræ.
Heraclio Comanorum.
Adelphio chorepiſcopo tuente locum Adolij Epiſcopi Arabiſſi.
Euphronio presbytero, tenente locum Domni epiſcopi Cocuſi.
Otreio presbytero, tenente locum Ioannis epiſcopi * Arcis. * arcæ
Theodoſio Nazianzeno.
Ariſtomacho Colonæ, Rheno Iunopolis.
Epiphanio presbytero, tenēte locum Aetherici epiſcopi Pompeiopolis.
Photino tenente locum Aetherici epiſcopi Pompeiopolis.
Photino tenente locum Themiſtij Amaſtrię.
Theodoro Heracleę, Eulogio presbytero, tenente locum Genethlij Cratię epiſ.
Pelagio presbytero, tenente locum Theophili epiſcopi Adrianopolis.
Helpidio * Thermeñ.
Aquila Eudoxiadis, Myſterio Amorij.
Longino Orchiſtij. Docimaſio Maroneæ.
Sereno Maximianopolis.
Aetherico Smyrneñ.
Euſebio Clazomeneñ. Cyriaco Aegeñ.
Mama * Aniniteñ. * Amniteñ
Leontio Magneſiæ Męandri.
Quinto Phoceę. Proclo Argiſſæ.
Thoma Alalcomenę.
Olympio Theodoſiupoleos.
Philippo Nouę aulę. Rufino * Brueleno. * Briulleng
Marcellino metropolis. Eſaia Elaitano.
Paulino Theodoſiupolis Aſiæ.
Iuliano Hypepę. Heſperio Pitanę.
Proterio Myrrhinę. Baſilico Palęſcepſis.
Meonio Nyſę. Petro Dardani.
Thalaſſio Parij. Dauide Adrianæ.
Eulalio Pioniæ. Pionio Troadis.
Stephano Prymneſię. Theoſebio Ilij.
Hermia Abydi. Daniele Lampſaci.
Patricio Adramyteorum.
Menecrate * Cyraſſorum. * Caryſtor
Coſſinio Hierocęſareę, & tuente locum Andreę epiſcopi Sardeorum Bleaddri.
Polycarpo Gabalon. Patricio Acamaſſę.
Paulo Tripolis. Amachio Septenorum.
Leucio Apollinis Phani.
Gemello Stratonicę. Alchimede Silandi.
Dionyſio Attalię.
Nicolao * Actaſſeno, & tuente locum Stephani epiſcopi * Limiræ. * Arceſeno
Zenodoro Telmeſſi. Frontone Phaſelidis.
Philippo Liburnę. Theodoro Antiphelli.
Leontio Araxi. Antipatro Cauni.
Andrea Sectoriorum. Paulo Tloſorum.
Romano Buboniorum. Nicęa Megaron.
Athanaſio Opuntis. Donnino Plateæ.
Oneſimo Argôs. Marco Eurię.
Peregrino Phœnices.
Eutychio Adrianupoleos.
Claudio Anchiaxi. Soterico Corcyrę.
Dionyſio Antiochię. Ioanne Alindę.
Flacillo Tarſi. Papia Ereſſorum.
Dionyſio Heracleę Lynceſtidum.
Menandro Heracleę * Latmos.
Eupythio Stratonicę. *Saluacis
Ioanne Amizonis.

Tynchanio

Tynchanio Apolloniadis,
Theodoreto Alabandorum.
Ioanne Gnidi.
Iuliano presbytero, tuente locum Calandionis epiſcopi * Alycarnaſſi,
Daniele Cadi. Modeſto Sebaſtæ.
Paulo Ariſtij. Eulalio * Silbij.
Charitone Dionyſiopolis.
Ioanne Trapezopolis.
Gennadio * Agmonios.
Thoma Theodoſiopoleos.
Gennadio * Moſſiunorum,
Euandro Dioclias.
Gerontio Baſilinopoleos. Alphio Myndi.
Theoctiſto presbytero, tuente locum Diogenis epiſcopi Orthoſiæ.
Philotheo presbytero tuente locum Zotici epiſcopi Arpaſeñ.
Miro Eulaðreñ. Luciano Ipſeñ.
Philippo Lyſiadis. Epiphanio Midaij.
Abercio Hierapoleos. Cyriaco Eucarpiæ.
Euſtochio Docimeñ. Aquila * Aurochrõi.
Baſilio Nacoliæ. Strategio Polybotis.
Neoptolemo Corneñ. Paulo Derbeñ.
Plutarcho Lyſtreñ. Eugenio Canorum.
Ruſo Hydæ. Tyranno Homonadon.
Acholio Larandæ. Eutropio Adadon.
Paulo, Philomelij. Paulino Apameeñ.
Theotecno Terç. Eorricio * Metropoleos.
Cyro Syniandi. Libanio Parilycaoniæ.
Alexandro Seleuciæ.
Olympio Sozopoleos.
Fonteiano Sagalaſſi.
Adilo Chorepiſcopo, tuente Meſſalini epiſcopi Laodiceæ.
Ballona * Neaſpoleos.
Florentio Adrianopoleos.
* Maiano Limerorum.
Euelpiſto chorepiſcopo tuente locum Florentij epiſcopi Tenedi.
Sotero Theodoſiæ, tuente locum Heliodori epiſcopi Amathuntis, & pro Echio Arſinoæ, Epaphrodito Thamaſſij, tuente locum & Didymi epiſcopi ciuitatis Lapethon.
Dionyſio diacono, tuente locum Photini epiſcopi Chitrorum.
Ioanne Meſſene, Ophelimo Tegeæ.
Irenęo Naupacti, Cyrillo * Subritos.
Gennadio Gnoſi. Euſebio Apolloniеñ.
Demetrio Lappeñ.
Euphrate Eleutherneñ, tuente locum Pauli epiſcopi Candię.
Zozonte Philipporum.
Conſtantino Demetriados.
Euſebio Topiris. Maximino * Serren
Nicolao Stoborum. Dardanio Bargylæ.
Ioanne * Partecopoleos. Honorato Thaſſi.
Teophilo Orei. Neone * Pſyllij.
Diodoto Lyſimachiorum.
Mara Cordiluſorũ. Marcellino Iſundis.
Macedone Magidoo. Eudoxio Etennon.
Eugenio Contennon.
Marcellino Corydallorum.

* Halicarnaſſi
* Agmonio rum
* Moſſinnorum
* Acmoneunõ. vel Achrotonorum,
* Nicopolis Piſidiæ.
* Neapolis
* Muſonio
* Subriti
* Derres
* Partheno polis
* Pſylleno

Obrimo Coraceſij. Petro Echineorum.
Euſtathio gentis Sarracenorum.
Aurelio Aphro * Reſtitiano Afro. Et reliqua ſancta ſynodo. Adueniens in eadem ſanctiſſ. eccleſia diuiniſſ. & piiſſimus dominus noſter Martianus perpetuus Auguſtus, ſub die ſanctiſſimorum martyrũ ſancti Callinici & Euphemiæ, præſente ex diuino zelo & feruore fidei etiã piiſſi. & Chriſtianiſſi. regina Auguſta Pulcheria, vnà cum magnificis & glorioſ. iudicibus, id eſt, glorioſiſſi. magiſtro militum, & exconſule ac patricio Anatolio, & glorioſiſſi. præfecto ſacrorum prætoriorum Palladio, & magnific. præfecto regiæ Conſtantinopolitanæ vrbis nouæ Romæ Tatiano, & glorioſiſ. magiſt. ſacrorum officiorũ Vincomalo, & viris magnificis ex magiſtris Martiali & Placito, & viro magnif. comite domeſticorum Sporatio, & viro magnif. comite ſacrorum priuatorum Genethlio, & viro magnif. comite domeſticorum & ſacrorũ ſtabulorum * Ætio, & viro magnif. primicerio clarorum tribunorum & notariorum Leontio. Super iis etiàm ampliſſimo ſenatu, id eſt, glorioſ. ex præfecto & conſule ac patricio Florentio, & glorioſiſſimo excoſul & patricio Senatore, & glorioſiſſimo ex magiſtro & exconſule & patricio Nomo, & glorioſiſſimo ex præfecto & exconſule ac patricio Protogene, & viro magnificentiſſimo ex præfecto & patricio Antiocho, & viro magnificentiſſimo ex præpoſito Romano, & magnifi. ex præfecto Zoilo, & viro magnificen. ex præfecto vrbis, Theodoro, & viro magnificentiſſi. Apollonio, & viro magnificentiſſi. ex præfecto vrbis Antiocho, & viro magnificentiſſi. ex præfecto vrbis Anyſio, & viro magnificentiſſi. ex præfecto Illyrici Theodoro, & viro magnificent. ex præpoſito Artaxerxe, & viro magnific. ex præfecto Conſtantino, & viro magnificentiſſi. Artaxio, Parmaſio, & viro magnificentiſſi. ex præfecto Illyrici Eulogio, & viris magnificentiſſi. ex quæſtoribus, Apollodoro, Theodoro & Mena, & viro magnificentiſſi. ex comite priuatorum Seuero, & viro magnif. ex comite largitionum Baſilio, & viro magnific. ex comite priuatorũ Iuliano, & viro magnifi. ex præfecto Tryphone, & viro magnific. ex quæſtore Polychronio, & viro magnifi. ex comite Conſtantino, & viro magnifi. ex comite Seueriano, & viro magnific. ex comite Heracliano, ſuper iis etiàm ſpectabilibus comitibus & tribunis notariis, alloquutus eſt, quæ ſubſequuntur.

Dominus noſter Martianus perpetuus Auguſtus alloquutus eſt ſanctam ſynodũ primùm Latinè, & poſtmodum græcè, cuius alloquutionis virtus eſt iſta.

¶ Vbi primùm diuino iudicio ad imperiũ ſumus electi, inter tantas neceſſitates Reip. nulla nos magis cauſa conſtrinxit, quàm vt orthodoxa & vera fides Chriſtiana, quæ ſancta atque pura eſt, indubitata omnium ani-

* Ruſtico
Oratio Martiani Latina ad Concilium.

mis inſiderat. Conſtat autem, auaritia vel ſtudijs quorundam per media tempora nonnullis diuerſa ſentientibus, & pro voluntate ſua (nō prout veritas atque doctrina patrum poſtulat) populos ſeducentibus, in errorem quàm plurimos eſſe deductos. Quia de re ſanctam ſynodum hoc videlicet propoſito fieri ſtuduimus, & vobis laborem indixiſſe videmur, quatenùs omni errore atque caligine deterſa, prout ſe diuinitas hominibus manifeſtare voluit, & doctrina patrum oſtendit: religio noſtra, quæ pura atque ſancta eſt, vniuerſorum mentibus inſinuata, ſuæ veritatis luce fulgeſcat. Nec in poſterum quiſquam audeat de natiuitate Domini & ſaluatoris noſtri Ieſu Chriſti aliter diſputare, quàm apoſtolica prædicatio, & inſtituta trecentorum decem & octo ſanctorum patrum, eidem conuenientia, poſteritati tradidiſſe noſcuntur, ſicut etiàm ſancti Leonis Papæ vrbis Romæ, qui ſedem Apoſtolicam gubernat, miſſa ad ſanctæ memoriæ Flauianum Conſtantinopolitanæ vrbis epiſcopum, ſcripta teſtantur. Remotis itaque ſtudijs, ablatis patrocinijs; ceſſante auaritia, cunctis veritas innoteſcat. Nos enim ad fidem confirmandam,

Ad quid Imperator in Cōcilio.

non ad potentiam aliquam exercendam, exēplo religioſi principis Conſtantini, ſynodo intereſſe voluimus, nè vel vlteriùs populi prauis perſuaſionibus ſeparentur. Facilè enim ſimplicitas quorundam, hactenùs nonnullorum ingenijs atque ſuperflua verboſitate decepta eſt. & conſtat, diuerſorum prauis inſinuationibus diſſenſiones & hæreſes natas. Studium autem noſtrum eſt, vt omnis populus per veram & ſanctam doctrinam vnum ſentiens, in eandem religionem redeat, & veram fidem catholicam colat, quàm ſecūdùm inſtitutiones patrum exponere concordantibus æquè animis religio veſtra feſtinet, quatenùs ſicut à Nicæna ſynodo vſque ad proximum tēpus, erroribus amputatis, vera fides cunctis innotuit, ità & nunc per hanc ſanctā ſynodū remotis caliginibus, quæ in his paucis annis (ſicut ſuperius dictum eſt) prauitate atque auaritia quorundam emerſiſſe videntur, perpetuò, quæ ſtatuta fuerint, conſeruentur. Erit autem diuinæ maieſtatis, id quod ſancto animo fieri deſideramus, in æternum firmiter cuſtodire. Omnes clamauerunt: Multi anni Imperatori, multi anni Auguſtæ, orthodoxis multos annos. Vnus filius Conſtantinus Martiano nouo Conſtantino.

Diuiniſſimus & pijſſimus dominus noſter Martianus perpetuus Auguſtus virtutem præſcriptæ allocutionis & græcè allocutus eſt ità:

Oratio Martiani habita ad Synodum græcè.

¶ Vbi primùm diuino iudicio ad imperium ſumus electi, ante alias omnes publicas & ſummè neceſſarias cauſas, nihil ſic & * concilio & ſtudio dignum putauimus, niſi vt circa orthodoxam fidem, quæ ſancta & vera eſt, omnes vnius eſſent ſententiæ, & nihil de ea dubitabile in animis hominum inſideret. Repertum eſt enim, medio tempore quoſdam tam pecuniarum cupiditatibus, quàm prauiſſimis ſtudijs diuerſa ſenſiſſe, & præter ſanctorum patrum fidem multitudini doctrinæ expoſitionem plenam erroribus edidiſſe. Huic rei remedium volentes imponere, ſanctam veſtram collegimus ſynodum, laboribus, quos ex itinere ſuſcepiſtis, euentū maximū fore credētes, vt vera religio firmaretur, quatenùs omnis interiectus error atq; caligo auferretur ab intelligentijs ſeductorum. Et prout ſe diuinitas hominibus propria voluntate manifeſtauit, & vt ſanctorum patrum doctrina, puriſſimam & veriſſimam animis omnium præfulgentem expoſuit fidem, ſic humanum genus incolere, & de reliquo omnem auferri audientibus præſumptionem, de natiuitate Domini & Saluatoris noſtri Ieſu Chriſti aliter ſapere aut diſputare, præter hæc, quę prædicta quidem ſunt à ſanctis apoſtolis, tradita autem conſonè à trecentis decem & octo ſanctis patribus noſtris, ſicut etiàm Deo amantiſſimi Leonis Papę vrbis Romæ, qui ſedem Apoſtolicam gubernat, miſſa ad ſanctæ memorię Flauianum nouæ regiæ Romanæ vrbis epiſcopum ſcripta teſtantur. Amputato igitur omni inconuenienti ſtudio, & eiecto omni patrocinio, & locum nullum habente auaritia, cunctis veritas veſtris expoſitionibus innoteſcat. Nos enim ad fidem confirmandam, non ad potentiam oſtendendam, exemplo religioſi principis Conſtantini ſynodo intereſſe voluimus, vt inuenta veritate, non vltrà multitudo, prauis doctrinis attracta, diſcordet. Multi enim mentis ſimplicitate, à quibuſdam perterriti, ſuperflua & callida introducere conantibus, meritò decepti ſunt. Non eſt enim dubium, quòd imperfectis & prauis diuerſorum expoſitionibus, tam diſſenſiones, quàm multæ exortæ ſunt hæreſes. Noſtræ autem tranquillitati operæpretium eſt, omnes populos, vnam eandemque circa diuinitatem habentes ſententiam, veram & Catholicam religionem fidemque colere, quàm, ſecundum tradita à ſanctis patribus dogmata, exponetis. Hoc ergò operis ſic ſanctitatis veſtræ, vt conſentienti animo, ſicut in Niceno ſanctiſſimorum patrum concilio manifeſtata fides, ab errore quidem homines liberauit, ad lucem autem prolata, omnibus cognita eſt: ſimiliter & nunc per veſtrum concilium, omnis quidem ambiguitas, in hoc paruo medio tempore nata (ſicut diximus) prauitate atque auaritia quorundam, amputetur. In perpetuum autem, quæ à vobis terminata fuerint, ſeruentur. Erit autem hoc diuinę prouidentiæ, vt id, quod pio propoſito fieri feſtinamus, ſemper ad vtilitatem, quæ per vos orta eſt, firmiter conſeruetur. Omnes clamauerunt: Martiano nouo Conſtantino multos annos.

annos. Imperatori multos annos. Auguſtę orthodoxæ multos annos. Martiane amator Chriſti, veſtrum nobis duret Imperium, ſemper nobis imperetis, digni ex orthodoxa fide. Ab amatoribus Chriſti procùl inuidia ſit. Et poſt has voces Aetius archidiaconus Conſtantinopolitanę vrbis nouę Romæ, & primicerius notariorum, dixit: Quoniam nutu supernę gratię & diuino zelo ſerenitatis veſtræ pijſſimæ & fideliſſimę omnibus imperare à DEO vobis datum eſt, hæc magna & ſancta & vniuerſalis ſynodus, quæ per præceptũ veſtrum congregata eſt, cum nimio ſtudio, & diuina diligentia per multos dies omnem diſcordiam, quæ in præterito * quoquo modo aduersùs rectam & immaculatam Catholicã noſtram fidem exorta eſt, expelli fecit, per verbum veritatis omnem nouam vocem abijciens, ſicut in ſcriptis monimentis ſingula, quæ contigerunt, manifeſtant. Diffinitionem autem nunc ab omni errore alienam prædicauit, diuinarum ſcripturarum virtute munitam, ſeruata in hanc ſanctorum & beatorũm patrum ſententia, ad certam quidem ſcientiã ſyncerè legentium, & ad perpetuam coronã veſtri pij imperij. Hanc præ manibus habens, ſi placet, annuente veſtra ſerenitate, recitabo. Diuiniſſimus & pijſſimus dominus Imperator dixit: Lege. Aetius Archidiaconus Conſtantinopolis nouæ Romæ, legit: Sancta & magna * vniuerſalis Synodus, quæ ſecundùm Dei gratiam & ſanctionem pijſſimorum Chriſtianiſſimorumque Imperatorum noſtrorum Valentiniani & Martiani Auguſtorum, congregata eſt apud Chalcedonem metropolim Bithyniæ prouincię, in baſilica ſanctæ & venerabilis martyris Euphemiæ, diffiniuit ſubtèr annexa: DOMINVS noſter & ſaluator IESVS CHRISTVS notitiam, &c. ſicut habetur in actione quinta huius Chalcedonẽſ. concilij, vna cum tractatu fidei, cuius initium eſt, Sufficeret quidem &c vſque ad paſſum excluſiuè, vbi legitur, Et poſt lectionem diffinitionis, ad quem continuentur, quæ hic ſequuntur. Paſchaſinus epiſcopus, vice domini mei beatiſſimi atque Apoſtolici vniuerſalis Eccleſiæ Papę vrbis Romæ Leonis, ſynodo pręſidẽs, ſtatui, conſenſi, & ſubſcripſi.

*vel quo modo

*venerabilis

Subſcriptiones epiſcoporum definitioni fidei in Cõcil. Chal.

Lucẽtius epiſcopus ciuitatis Eccleſiæ Eſculanæ, vicarius domini mei beatiſſimi atque Apoſtolici viri vniuerſalis Eccleſię Papę vrbis Romę Leonis, in ſynodo Gręcè relecta ſubſcripſi.

Bonifacius presbyter vrbis Romę, vicarius domini mei beatiſſimi & Apoſtolici viri vniuerſalis Eccleſię Papę vrbis Romę Leonis, cũ vniuerſa ſynodo conſenſi & ſubſcripſi.

Anatolius epiſcopus Conſtantinopolis nouę Romę, definiens ſubſcripſi.

Maximus epiſcopus Antiochię, ſtatuens ſubſcripſi.

Iuuenalis epiſcopus Hieroſolymorum, ſtatuens ſubſcripſi.

Quintillus Epiſcopus Heracleæ, obtinens locum Anaſtaſij Epiſcopi Theſſalonicenſiũ, ſtatuens ſubſcripſi.

Thalaſsius Epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ, ſimiliter.

Stephanus Epiſcopus Epheſi, ſimiliter.

Lucianus Epiſcopus Byziæ, habens locum Cyriaci Epiſcopi Heracleæ, ſimiliter.

Euſebius Epiſcopus Ancyræ, ſimiliter.

Diogenes epiſcopus Cyzici, ſimiliter.

Petrus epiſcopus Corinthi, ſimiliter.

Florentius epiſcopus Sardeorum, ſimiliter.

Eunomius epiſcop⁹ Nicomediæ, ſimiliter.

Anaſtaſius epiſcopus Nicææ, ſimiliter.

Iulianus epiſcopus, & Legatus ſedis Apoſtolicæ, ſimiliter.

Eleutherius epũs Chalcedonẽſ. ſimiliter.

Baſilius epiſcopus Seleuciæ, ſimiliter.

Meletius epiſcopus Lariſſæ, ſermonem faciens & pro Domno epiſcopo Apameę Syriæ, ſimiliter.

Amphilochius epiſcopus Sidę, ſimiliter.

Theodorus epiſcopus Tarſi, ſimiliter.

Cyrus epiſcopus Anazarbi, ſimiliter.

Conſtantinus epũs Boſtrenſium, ſimiliter.

Photinus epiſcopus Tyri, ſimiliter.

Theodorus epiſcopus Damaſci, ſimiliter.

Stephanus epiſcopus Hierapolis, ſimiliter.

* Nonnus epiſcopus * Edeſæ, ſimiliter.

*Nonnus *Edeſſę.

Simeon Epiſcopus Amidæ, per Petrum presbyterum, ſimiliter.

Olympius epũs Conſtantiæ, ſimiliter.

Ioannes epiſcopus Sebaſtiæ, ſimiliter.

Seleucius epiſcopus Amaciæ, ſimiliter.

Cõſtantinus epiſcopus Melitenæ, ſimiliter.

Patricius epiſcopus Tyanorum, ſimiliter.

Petrus epiſcopus Gangrorum, ſimiliter.

Calogerus epiſcopus Claudiopolis, per Apragmonium epiſcopum Tij, ſimiliter.

Dorotheus epiſcopus Neocæſareæ, per Atarbiũ epiſcopum Trapezuntis, ſimiliter.

Theoctiſtus epiſcopus Peſsinũtis, per Photinum archidiaconum, ſimiliter.

Romanus epiſcopus Myrorum, ſimiliter.

Chritonian⁹ epũs Aphrodiſiadis, ſimiliter.

Nunechius epũs Laodiceæ, ſimiliter.

Marinianus epũs Synnadæ, ſimiliter.

Oneſiphorus epiſcopus Iconij, ſimiliter.

Epiphanius epiſcopus Pergæ, ſimiliter.

Pergamius epiſcopus Antiochię, ſimiliter.

Atticus epiſcopus Nicopolis, ſimiliter.

Martyrius epiſcopus Gortynæ, ſimiliter.

Lucas epiſcopus Dyrrhachij, ſimiliter.

Vigilantius epiſcopus Lariſſę, ſimiliter.

Frãciõ epiſcopus Philippopolis, ſimiliter.

Sebaſtianus epiſcopus * Beroæ, ſimiliter.

Baſilius epiſcopus Traianopolis, ſimiliter.

Tryphon epiſcopus Chij, pro Ioanne epiſcopo Rhodi, ſimiliter.

Theoctiſtus epiſcopus * Berroeæ, ſimiliter.

Gerontius epiſcopus Seleuciæ, ſimiliter.

Macarius epiſcopus Laodiceæ Syriæ, per Euſebium presbyterum Antiochiæ ſimiliter.

Euſebius

Euſebius epiſcopus Dotylei ſimiliter.
Sabas epiſcopus Palti, per Thalaſſiū diaconum ſimiliter.
[Lucianus iſte paulò antè pro ſe ſolo, nūc idē pro ſe ſubſcribit.] Lucianus epiſcopus Byziæ, ſimiliter.
Petrus epiſcopus Gabalæ, ſimiliter.
Sophronius epiſcopus Conſtantiæ, ſimil.
Patricius epiſcopus Neocæſareę, ſimiliter.
Maras epiſcopus Anaſarthæ, ſimiliter.
Romulus epiſcopus Chalcidis, per manū Marę coepiſcopi Anaſarthę, ſimiliter.
Euſtathius epiſcopus Beryti, ſimiliter.
Leontius epiſcopus Aſcalonis, ſimiliter.
Anianus epiſcopus Capitoliadis, ſim.
Zebennus epiſcopus Pellæ, ſimiliter.
Ioannes epiſcopus Tiberiadis, ſimiliter.
Antiochus epiſcopus Archelaidis, ſim.
Beryllus epiſcopus * Ailæ, ſimiliter.
Aretas epiſcopus Eluſæ, ſimiliter.
Muſonius epiſcopus *Segor, ſimiliter.
Rufinus epiſcopus Bybli, ſimiliter.
Paocratius epiſcopus Libyadis, ſimiliter.
* Natiras epiſcopus Gazæ, ſimiliter. [* Natyras]
Polychronius epiſcopus Antipatridis, ſim.
Ioannes epiſcopus Gadarenſium, ſimiliter.
Paulus epiſcopus Anthedonis, ſimiliter.
Photinus epiſcopus Lyddæ, ſimiliter.
Heraclius epiſcopus Azoti, ſimiliter.
Martianus epiſcopus Gerræ, ſimiliter.
Stephanus epiſcopus Iamniæ, ſimiliter.
Epictetus epiſcopus Diocletianopolis, ſim.
Romanus epiſcopus Eudoxiopolis, ſimil.
Ibas epiſcopus Edeſſæ, ſimiliter.
Theodorus epiſcopus Claudiopolis, ſimi.
Iulianus epiſcopus Celenditon, ſimiliter.
Tyranus epiſcopus Germanicopolis ſim.
Ioannes epiſcopus Diocęſareę, per lectorem meum Iulium, ſimiliter.
* Helianus epiſcopus Selenuntis, per ſubdiaconum meum Paulum, ſimiliter. [* Aelianus]
Acacius epiſcopus Antiochiæ, ſimiliter.
Epiphanius epiſcopus Ceſtriæ, ſimiliter.
Ammonius epiſcopus Iotapæ, ſimiliter.
Megalus epiſcopus Philadelphiæ, ſimilit.
Marcus epiſcopus Arethuſæ, per Timotheum epiſcopum Balaneorum, ſimiliter.
Euſebius epiſcopus Seleucobeli, per Paulum epiſcopum Mariamnæ, ſimiliter.
Eutychianus Epiſcopus Epiphanię, per Meletium epiſcopum Lariſſæ, ſimiliter.
Paulus epiſcopus Mariamnæ, ſimiliter.
Laoipadius epiſcopus Rhaphaneorum, per Ianuarium diaconum meum, ſimiliter.
Alexander epiſcopus Sebaſtæ, ſimiliter.
Philippus epiſcopus Adanæ, ſimiliter.
Hypatius epiſcopus Zephyrij, ſimiliter.
Theodorus epiſcopus Auguſtæ, ſimiliter.
Chryſippus epiſcopus Malli, ſimiliter.
Polychronius epiſcopus Epiphaniæ, ſimi.
Ioannes epiſcopus Flauiadis, ſimiliter.
Indimus epiſcopus Irenopolis, ſimiliter.
Iulianus epiſcopus Rhoſi, ſimiliter.
Sophronius Chorepiſcopus ſermonem faciens pro Baſſiano epiſcopo Mopſueſtien. ſim.

Eulogius epiſcopus Philadelphiæ, ſim.
Proclus epiſcopus Adranorum, ſimiliter.
Theodoſius epiſcopus Canothæ, ſimilir.
Hormiſda epiſcopus Philippopolis, ſimil.
Damianus epiſcopus Sidonis, ſimiliter.
Theodorus epiſcopus Tripoleos, ſimiliter.
Olympius epiſcopus Paneadis, ſimiliter.
Paulus epiſcopus Ptolemaidis, ſimiliter.
Paulus epiſcopus Aradi ſimiliter.
Thomas epiſcopus Porphyrionis, ſimilit.
Porphyrius epiſcopus Botrorum, per Timotheum diaconum ſimiliter.
Phoſphorus epiſcopus Orthoſiadis, ſimiliter per Timotheum dicanum,
Ioſeph epiſcopus Heliopolis, ſimiliter.
Vranius epiſcopus Emiſæ, ſimiliter.
Valerius epiſcopus Laodiceæ, ſimiliter.
Iordanus epiſcopus Abilæ, ſimiliter.
Theodoretus epiſcopus * Cyrrhi, ſimilit. [* Cyri * Cyrij]
Theonas epiſcopus * Euariæ Phęnicis, ſimiliter. [* Europi]
Rufinus epiſcopus Samoſatenorum, ſim.
Ioannes epiſcopus Germanicię, ſimiliter.
Timotheus epiſcopus Dolychis, ſimiliter.
Enoltius epiſcopus Zeugmatis, ſimiliter.
Athanaſius epiſcopus Pari, ſimiliter.
Zebennus epiſcopus Martyropolis, ſimi.
Callinicus epiſcopus Apameę, ſimiliter.
Caiumas epiſcopus Marcopolis, ſimiliter.
Ioannes epiſcopus Carrhenſium, ſimiliter.
Abraamius epiſcopus * Circenſis, ſimili. [* Caſtricię ceſi.]
Leucadius epiſcopus *. Tinnieñ. ſimiliter.
Noë epiſcopus Cephacaſtelli, ſimiliter.
Atarbius epiſcopus Trapezuntis, ſimilit.
Ioannes epiſcopus Polemonij, ſimiliter.
Gratidianus epiſcopus Ceraſuntis, ſimili.
Iulianus epiſcopus *Tabiæ, ſimiliter. [* Prinſa]
Meliphthongus epiſcopus Iuliopolis, ſimiliter.
Hypericius epiſcopus Aſponenſium, ſimi.
Acacios epiſcopus Cynnæ, ſimiliter.
Euphraſius epiſcopos Lagaoiæ; ſimiliter.
Cecropius epiſcopus Sebaſtopolis, ſim.
Ioannes epiſcopus Nicopolis, ſimiliter.
Anatolius epiſcopus Satalorum, per Dorotheum presbyterum, ſimiliter.
Paralius epiſcopus Andrapeneñ. per Eucharium diac. ſimiliter.
Atticus epiſcopus Zelorum, ſimiliter.
Antiochus epiſcopus Sinopis, ſimiliter.
Vranius epiſcopus Himerorum, per Paulum presbyterum, ſimiliter.
Acacius epiſcopus Ariarathiræ, ſimiliter.
Heraclius epiſcopus Comanorum, ſimilit.
Adolius epiſcopus Arabiſſi, per Adelphiū Chorepiſcopum, ſimiliter.
Domnus epiſcopus Cocuſi, per Euphronium presbyterum, ſimilitet.
Ioannes epiſcopus Arcæ, per Otreium presbyterum, ſimiliter.
Ariſtomachus epiſcopus Colonæ, ſimilit.
Theodoſius epiſcopus Nazianzi, ſimiliter.
Rhenus epiſco. Iunopolis, ſimiliter.

Apragmonius

Apragmonius epiſ. Tij, ſimiliter.
Aethericus epiſco. Pompeiopolis, per Epiphanium presbyterum, ſimiliter.
Themiſtius epiſco. Amaſtridis, per Philotimum presbyterum, ſimiliter.
Theodorus epiſcop. Heracleæ, ſimilirer.
Genethlius epiſco. Cratiæ, per Eulogiũ presbyterum, ſimiliter.
Theophilus epiſco. Adrianopolis, per Pelagium epiſco. ſimiliter.
Helpidins epiſ. Thermarum, ſimiliter.
Aquilas epiſco. Eudoxiadis, ſimiliter.
Myſterius epiſco. Amorij, ſimiliter.
Cyriacus epiſco. Trogmadorum, per Chryſippum presbyterum, ſimiliter.
Serenus epiſco. Maximianupolis, ſimiliter.
Longious epiſco. Orchiſti, ſimiliter.
Petrus epiſ. Gangrorũ, pro Polychronio epiſ. *Dabliorũ, & Theodoro epiſ. *Salorũ, ſim.
* Dacliorũ * Syopolis Aethericus epiſc. Smyrnę per Paulũ diac. ſim.
Euſebius epiſ. Clazomeneñ. ſimiliter.
Cyriacus epi. Aegeæ, ſimiliter.
Mamas epi. Aniniteñ. ſimiliter.
Leontius epiſ. Magneſiæ Mæandri, ſimiliter.
Quintus epi. Phoceñ. ſimiliter.
Proclus epiſ. Argiſſæ, ſimiliter.
Thomas epiſ. Aialcomenus, ſimiliter.
* Theodoſiopolis. Philippus epiſ. *Nouę aulę ſimiliter.
Rufinus epiſco. Briullenus, ſimiliter.
Marcellinus epiſcopus * Metropolis, ſimili.
Eſaias epiſcopus Elaitanus, ſimiliter.
Paulinus epiſcop. Theodoſiopolis, ſimiliter.
Iulianus epiſcopus Hypepenus, ſimiliter.
Heſperius epiſcopus Pitanæ, ſimiliter.
*Myrhenę Proterius epiſco. *Myrrhinæ, ſimiliter.
* Paleſcepſis Baſilicus epiſcopus * Palæaſpolis, ſimiliter.
Meonius epiſco. Nyſæ, ſimiliter.
Petrus epiſcopus Dardaniorum, ſimiliter.
Thalaſſius epiſcopus Parij, ſimiliter.
Dauid epiſcopus Adrianorum, ſimiliter.
Eulalius epiſcopus Pionierum, ſimiliter.
Pionius epiſcopus Troadis, ſimiliter.
Stephanus epiſcopus Prymneſiæ, ſimiliter.
Theoſebius epiſco. Ilij. ſimiliter.
Hermias epiſcopus Abydi, ſimiliter.
Daniel epiſcopus Lampſaci, ſimiliter.
Patricius epiſco. Adramyteorum, ſimiliter.
Menecrates epiſ. Cyraſſorum, ſimiliter.
Coſſinius epiſco. Hierocæſareæ, ſimiliter.
Andreas epiſc. Dadalorum, per Coſſinium epiſcopum, ſimiliter.
Helias epiſ. Bleandri, ſimiliter.
Polycarpus epiſcop. Gabalorum, ſimiliter.
Patricius epiſc. Acamaſſenus, ſimiliter.
Paulus epiſcopus Tripolis, ſimiliter.
Amachius epiſcopus Septenorum, ſimiliter.
Leucius epiſ. templi vel phani Apollinis, ſimilirer.
Gemellus epiſcopus Stratonicæ, ſimiliter.
Alchimedes epiſcopus Silandi, ſimiliter.
Diooyſius epiſ. Attaliæ Lydiæ, ſimiliter.
Stephanus epiſcopus * Lymerenſium, per Nicolaum epiſcopum Acraſſenum, ſimili.

Zenodotus epiſcopus Telmeſſi, & *Micræ inſulæ, ſimiliter. * Miniæ
Frooton epiſc. Phaſelidorum, ſimiliter.
Philippus epiſc. Liburnenſium, ſimiliter.
Theodorus epiſc. Antiphelli, ſimiliter.
Leontius epiſco. Araxi, ſimiliter.
Antipater epiſc. Cauni, ſimiliter.
Andreas epiſc. Tloeñ. ſimiliter.
Nicolaus epiſ. Acraſſi, ſimiliter.
Romanus epiſ. Bubonenſium, ſimiliter.
Docimaſius epiſ. *Burenſium, ſimiliter. * Beteñ.
Nicęas epiſ. Megarenſium, ſimiliter.
Athanaſius epiſ. Opuntis, ſimiliter.
Domninus epiſ. Plateenſium, ſimiliter.
Oneſimus epiſco. Argorum, ſimiliter.
Marcus epiſco. *Euriæ, ſimiliter. * Euiæ
Peregrinus epiſcopus * Phœnicis, ſimiliter.
Eutychius epiſco. Adrianopolis, ſimiliter.
Claudius epiſ. Anchiaxi, ſimiliter.
Sotericus epiſco. Corcyræ, ſimiliter.
Dionyſius epiſcopus Antiochiæ, ſimiliter.
Ioannes epiſ. Alindorum, ſimiliter.
Flacillus epiſ. Aſſi, ſimiliter.
Papias epiſc. *Erezorum, ſimiliter. *Ereſſer.
Dionyſius epiſc. Heracleæ * Latmi, ſimiliter. * Lyncestidæ
Menander epiſco. Heraclee Salmacis, ſimilit.
Eupythius epiſ. Stratonicæ, ſimiliter.
Ioanoes epiſcopus Amyzonis, ſimiliter.
Tynchaoius epiſc. Apolloniadis, ſimiliter.
Theodoretus epiſc. Alabandorum, ſimiliter.
Ioannes epiſc. Gnidi, ſimiliter.
Calandion epiſ. *Alycarnaſſi, ſimiliter per Iulianum preſbyterum.
Daniel epiſc. Cadorum, ſimiliter.
Modeſtus epiſc. Sebaſtæ, ſimiliter.
Paulus epiſ. Ariſtij, ſimiliter.
Eulalius epiſc. Silbij, ſimiliter.
Chariton epiſ. Diooyſionopolis, ſimiliter.
Ioannes epiſco. Trapezopolis, ſimilirer.
Gennadius epiſ. *Acmoneorum, ſimiliter. * Agmonienorum
Thomas epiſc. Theodoſiopolis, ſimiliter.
* Gerdio epiſc. * Cliadalma, ſimiliter.
Gennadius epiſc. * Moſſiunorum, ſimiliter. * Moſianenorum.
Euandus epiſ. Dioclæ, ſimiliter.
Gerontius epiſco. Baſilinnopolis, ſimiliter.
Alphius epiſ. Myndi, ſimiliter.
Diogenes epiſcop. Orthoſiæ, per Theoctiſtũ presbyterum, ſimiliter.
Zoticus epiſc. Arpaſienſium, per Philotheum presbyterum, ſimilliter.
* Mirus epiſcopus * Euladrus, ſimiliter.
Lucianus epiſcopus * Hipſenſis, ſimiliter. * Ipſenſis.
Philippus epiſc. Lyſiadis, ſimiliter. * Iſpeñ.
Epiphanius epiſcopus Midaeñ. ſimiliter.
Abertius epiſcopus Hierapolis, ſimiliter.
Cyriacus epiſc. Eucarpiæ, ſimiliter.
Euſtathius epiſcopus Docimei, ſimiliter.
Aquilas epiſcopus Aurocyrorum ſimiliter.
Baſilius epiſcopus Nacolię, ſimiliter.
Strategius epiſco. Polybons, ſimiliter.
Neoptolemus epiſcopus Corneñ. ſimiliter.
Paulus epiſcop. Derbæ, ſimiliter.
Plutarchus epiſcopus Lyſtrorum, ſimiliter.

Eugenius

Eugenius epiſcopus Cannorum, ſimiliter.
Rufus epiſcop. Hydæ, ſimiliter.
Tyrannus epiſcopus Homonadorum, ſimili.
Acholius epiſcopus Larandorum, ſimiliter.
Europius epiſcopus Adadorum, ſimiliter.
Paulus epiſcopus Philomenij, ſimiliter.
Paulinus epiſcopus Apameæ, ſimiliter.
* Thera Theoctiſtus epiſcopus * Tyrij, ſimiliter.
Eortıcıus epiſcopus Metropolis, ſimiliter.
* Synnadi Cyrus epiſcopus * Sinandi, ſimiliter.
Libanius epiſcopus Parilycaonię, ſimiliter.
Alexander epiſcopus Seleuciæ, ſimiliter.
Olympius epiſcopus Sozopolis, ſimiliter.
Fonteianus epiſcopus Sagalaſſi, ſimiliter.
Meſſalinus epiſcopus Laodiceæ, per * Adılum Chorepiſcopum, ſimiliter.
Baſſonas epiſcopus Neapolis, ſimiliter.
Florentius epiſcopus Adrianopolis, ſimiliter.
*Muſonius * Muſianus epiſcopus * Limerorum, ſimilit.
Manaſſes epiſcopus Theodoſiopolis, ſimilit.
Ioannes epiſcopus Bargylæ, ſimiliter.
Florentius epiſcopus Lesbi, per Euelpiſtum chorepiſcopum, ſimiliter.
Epaphrodinus epiſcopus Tamaſſij, ſimiliter.
Soteres epiſc. Theodoſianus, ſimiliter.
Heliodorus epiſcopus Amathuntis, per Soterem epiſcopum Theodoſiañ. ſimiliter.
Didymus epiſcopus Lapethos, per Epaphroditum Tamaſſij, ſimiliter.
Echius epiſcopus Arſinoæ, per Soterem epiſcopum Thodoſiañ, ſimiliter.
Photinus epiſcopus Chytrorum, per Dionyſium diaconum, ſimiliter.
Epiphanius epiſcopus Salorum, per Soterē epiſcopum Theodoſiañ. ſimiliter.
Ioannes epiſcopus Meſſenæ, ſimiliter.
Ophelimus epiſcopus Vegeæ, ſimiliter.
Irenæus epiſcopus Naupacti, ſimiliter.
Cyrillus epiſcopus Subritis, ſimiliter.
Gennadius epiſcopus Gnoſi, ſimiliter.
Euſebius epiſcopus ciuitatis Apolloniæ, ſim.
Demetrius epiſcopus Lappæ, ſimiliter.
Euphrates epiſcopus Eleutheriæ, ſimiliter.
Paulus epiſcopus Candiæ, per Chryſogonum presbyterum, ſimiliter.
Zoron epiſcopus Philippenſium, ſimiliter.
Euſebius epiſcopus Topirenſium, ſimiliter.
Maximinus epiſcopus * Serrenſium, ſimiliter.
Nicolaus epiſcopus Stoborum, ſimiliter.
Dardanius epiſcopus * Bargylæ, ſimiliter.
*Parthenopolis. Ioannes epiſcopus * Particupolis, per Cyriacum presbyterum, ſimiliter.
Honoratus epiſcopus Thaſſi, ſimiliter.
* Orei Theophilus epiſcopus * Ariaſſi, ſimiliter.
Neon epiſcopus Plyllenus, ſimiliter.
Diodorus epiſcopus Lyſimachorum, ſimil.
Maras epiſcopus Cordiluſorum, ſimiliter. per Marcellinum epiſcopum * Iſidorum.
* Iſideñ Paulus epiſcopus Tloſorum, ſimiliter.
* Iſundeñ Marcellinus * Iſidorum, ſimiliter.
Macedon epiſco. Magidis, ſimiliter.
Eudoxius epiſcopus Etennorum, ſimiliter.
Aurelius epiſcopus Adrumetinus, ſimiliter.

Marcellinus epiſcopus * Corydallorum, ſim.
Eugenius epiſcopus Cotennorum, ſimil.
Obrimus epiſco. Coraceſij, ſimiliter.
Petrus Epiſcopus Echineorū, per manum Sophronij coëpiſcopi, ſimiliter.
Euſtathius Epiſcopus gētis Sartacenorū, ſim.
Cōſtātinus Epiſcopus Demetriadis, ſimiliter.
* Reſtituanus Ep̄us Africanus, ſimiliter.
Sauinianus Epiſcopus Perrhæ, ſimiliter.
Eudoxius Epiſcopus Chomatis, ſimiliter.
Palladius Epiſcopus Corydallorum, per Eudoxium ep̄um Chomatis, ſimiliter.
Diogenes Epiſcopus Cyzici, & pro abſentib. Epiſcopis ſub me conſtitutis, hoc eſt, Alexandro ciuitatis Oceæ, Gemello Melitopolis, Euſtorgio Scepſiæ, Eutychiano Bareñ. Acacio Procōneſi, Timotheo Germę, conſentieus ſubſcripſi.
Theodorus Ep̄s Tarſi, & pro abſentibus Ep̄is ſub me conſtitutis, Saluſtio Coryceñ. Matroniano Pompeiopolis, ſubſcripſi.
Marianus Ep̄us Synnadorū, & ꝓ abſentibus Ep̄is, qui ſub me ſunt, Helladio Thyatiræ, Paulo Gammaulæ, Auxianonte Prepeniſſæ Otreio Cynnabarij Auxianoote * Byſenorum, Iacobo Primeſſę inſulæ, Baſilio Orei, conſeotiens ſubſcripſi.
Cyrus Epiſcopus Anazarbi, & pro abſentibus Epiſcopis ſub me conſtitutis, Paregorio Caſtabalæ, Iuliano Alexandriæ miñ. Euſtathio * Rhiſorum, Alexandro Egæorū, conſentiens ſubſcripſi.
Oneſiphorus Ep̄s Iconij, & ꝓ abſentibus epiſcopis ſub me conſtitutis, Eugenio Aranę, Diomede Ablateñ. * Ætio Iſauriopolis, Euſtathio Ebagenorum, Hegemonio * Gadarenorum, Conone * Pertę, Armatio Myſtij, Onoſimo Cyziſtrorum, Olympio Sadagenorum, conſentiens ſubſcripſi. * Gandarenorum.
Baſilius Ep̄us Seleuciæ Iſauriæ, & pro abſentibus Ep̄is ſub me conſtitutis, Antonino Nephelidis, Iacobo Anemurij, Nunechio Charadrorum, Diapherentio * Olbaſſæ, Antonio Domitiopolis, Stephano Daliſandi, Paulo Serepolis, Minodoto Irenopolis, * Olbia Cynone Iſidis, conſentiens ſubſcripſi.
Nunechius Epiſcopus Laodiceæ, & ꝓ abſentibus epiſcopis ſub me conſtitutis, Symmacho antiquorū * Bendos, Phileto Hierocepień. Epiphanio Chologeñ, Euagora Loliſſorum, Zoſimo Themiſonij, Antiocho ciuitatis Neæ, Philadelphio ciuitatis Anthemuſiæ, Arabio ciuitatis Simæ, Heraclio ciuitatis Cydiſſorum, Gaio * Egarorum, Matthia Trimenothuritorum, Philippo ciuitatis Peltorum, Taciano ciuitatis Philippupolis conſentiens ſubſcripſi.
Olympius Ep̄us Cypri, per Epaphroditum epiſcopum Tamaſſi, & pro abſentibus Epiſcopis ſub me conſtitutis, Hermolao ciuitatis Catheriæ, * Ariſtoclides, Tiberio Nicopolis, conſentiens ſubſcripſi.
Simeonius Epiſcopus Amidæ, & pro abſentibus,

Digitized by Google

tibus epiſcopis ſub me conſtitutis, Euſebio, Maronio, Caiuma, Gualara, Tyricio, per Petrum presbyterum, conſentiens ſubſcripſi.

Pergamius epiſcopus Antiochiæ Piſidiæ, & pro abſentibus epiſcopis ſub me cõſtitutis, Apelhno, Protogene, Marcellino, Maximo, Timotheo, Eutropio, Armenio, Muſonio, cõſentiens ſubſcripſi.

Stephanus epiſcopus Epheſi, & pro abſentibus epiſcopis, Eutropio Pergami, Flaoiano Andriaceorum, Maximo Aſſi, *Aroetiano Antandri, Chryſogono Cimæ, Alexandro Magneſiæ apud Sipylum, Euſtathio * Timbriæ, Dracocio Hydrę, Geonadio Therorum, Iuliano Lebedi, Alexandro Colophonis, * Zitico Neæ, Iſidoro Prienæ, Maximo Trallorũ, Sabatio Maſtaurorum, Euſtorgio * tẽpli Iouis Gerontio Archadiupolis, Thoma Aulij, Rufo * Ilij, Ioanne * Bargaſorum, Baſilio Teorũ, Alexandro Naulochi, per Heſperium epiſcopum Pitanæ, conſentiens ſubſcripſi.

* Zetico
* Zotico
* phani
* Timi
* Varcſtorũ

Cõſtantinus epiſcopus Boſtrorum, & pro epiſcopis abſentibus ſub me conſtitutis, Placo Geraſſæ, Zoſio Ebodorum, Malcho Auaræ, Gantone Elanorum, Nonno Saraceñ. Chilone Neapolis, *Erciobio ciuitatis Neclæ, Caineo ciuitatis Medinæ, Seuero cioitatis Maximianupolis, Anaſtaſio Anithæ, * Solemo Cõſtantiæ, Mara Dionyſiadis, conſentiens ſubſ.

Theodorus epiſcopus Damaſci, & pro epiſcopis abſentibus ſub me conſtitutis, Ioanne *Palmyræ, * Cochena Dudachorum, Euſebio Iabrudorũ, Theodoro Dananio, Abraamio Alalorom, Petro Coarorum, cõſentiens ſubſ.

* Ogdamo

Stephanus epiſcopus Hierapolis, & pro DEO amantiſſimi Epiſcopis ſub me conſtitutis, Vranio Surorum, Mara Vrimorum, Dauid Europi, Coſma Marino, conſentiens ſubſcripſi.

Diuiniſſimus & pijſſimus dominus noſter Imperator ad ſanctam ſynodum dixit: Dicat ſancta ſynodus, ſi ſecundùm omnium ſanctorum epiſcopotum expoſitionem, diffinitio nunc relecta, prolata eſt. Omnes clamauerunt: Omnes ſic credimus: Vna fides, vna voluntas. Omnes idipſum ſapimus, omnes cooſeotieotes ſubſcripſimus, omnes orthodoxi ſumus. Hæc fides patrum, hæc fides Apoſtolorum, hæc fides Orthodoxorum. Hæc fides orbem terræ ſaluauit. Martiano noue Cooſtantino, nouo Paulo, nouo Dauid multos annos. Dauid Imperatori pio domino vitam ei. Nono Conſtantino, nouo Martiano. Vos eſtis pax orbis, pie domine. Dominus vitam ei conſeruet. Vos fides noſtra. Chriſtus, quem honoras, ipſe te cuſtodiet. Orthodoxam fidem tu roborâſti. Sicut apoſtolici, ità credius. Auguſtæ multos annos. Vos lumina orthodoxæ fidei. Propter bæc vbique pax eſt. Lumina pacis, Domine, tu cuſtodi. Luminaria mundi, Domine, tu cuſtodi. Perpetua memoria nouo Conſtantino: Quæ ex genere orthodoxa eſt, Deus eam cuſtodiat. Cuſtodem fidei Deos cuſtodiat. Eam, quæ ſemper pia eſt, Deus cuſtodiat. Pia orthodoxa, quæ contraria eſt hæreticis, Deus eam cuſtodiat. Omnes hæreticos tu fugâſti. Neſtorium & Eutychen tu perſecuta es. Abſit inuidia à veſtro imperio. Fideles Imperatores ſic honorantur. Deus cuſtodiat poteſtatem veſtram, Deus pacificet imperium veſtrum. Martianus nouus Conſtantinus. Pulcheria noua Helena. Zelum Helenæ tu ſectaris. Veſtra vita, munimen cunctorum eſt: veſtra fides, eccleſiarum gloria eſt. Et poſt has voces, diuiniſſimus & pijſſimus noſter dominus Imperator ad ſanctam ſynodum dixit: Licèt laborem veſtræ reuerentiæ fatigatiooemq; fecerimus, tamen maximas gratias agimus omniũ ſaluatori Deo, qui multorum errantium circa fidem amputata diſcordia, in vnam eandemque religionem omnes nunc vna voluntate cõuenimus, ſperantes celerrimam, veſtris ad diuinitatem precibus, & circa omnia pacem nobis à Deo donari. Omnes clamauerunt: Hæc digna veſtro imperio. Hæc propria veſtri regni. Hæc correctio veſtri imperij digni fide, digne Chriſto, digne imperio, digne fide & religione. Propter hoc pacificatur orbis terrarum. Hæc digna veſtro imperio. Per te orthodoxa fides firmata eſt. Per te hæreſis non eſt. Cæleſtis rex, terrenum cuſtodi. Per te firmata fides eſt. Cæleſtis rex, Auguſtam cuſtodi. Per te fides firmata eſt. Vnus Deus, qui hoc fecit. Rex cæleſtis Aogoſtam cuſtodi, dignam paci. Hæreticos tu fugâſti. Neſtorio & Eutychi anathema. Anathema & Dioſcoro. Per vos fides, per vos pax. Hæc oratio eccleſiarum, hæc oratio paſtorum. Neſtorio & Eutychi & Dioſcoro anathema. Et poſt has voces diuiniſſimus & pijſſimus dominus noſter Imperator ad ſanctam ſynodum dixit: Pia & Catholica fide à ſancta & vniuerſali ſynodo ſecundùm patrum expoſitionem declarata, iuſtum ſimul & expedicos eſſe noſtra tranquillitas approbauit, omnem decæterò contentionis occaſionem de ſanctæ fidei religione penitus amputari. Si quis igitur idiota, vel militaris, ſeu clericus, publicè de fide turbam congregans, ſub obtentu diſputationis tumultum fecerit, ſciat, quia ſi quidem idiota ſit, ab vrbe regia expelletur: militaris verò & clericus, gradûs ſoi periculum ſuſtinebunt, & pœnis alijs ſubiacebuor. Omnes clamauerunt: Multos annos Imperatori, multos annos Auguſto pio & Chriſtiano. Eccleſias tu correxiſti, orthodoxam fidem to confirmaſti. Auguſtę orthodoxæ multi anni. Multos annos piæ & amatrici Chriſti. Imperium veſtrum Deus cuſtodiat. Vos hęreticos expuliſtis. Neſtorio & Eutychi & Dioſcoro anathema. Trinitas hos tres damnauit. In perpetuum maneat veſtrum imperium. Diuiniſſ. & pijſſimus noſter Imperator ad ſanctam ſynodum dixit: Quædam

Edictum Martiani cõtra populares de fide diſputationes.

capitula

Quædam per ſyno dū melius eſt ſanciri q̄ à Imperatore, affirmat ipſemet Imperator.

capitula ſunt, quæ ad honorem veſtræ reuerentiæ vobis ſeruauimus, decorum eſſe iudicantes, á vobis hæc regulariter potiùs formari per ſynodum, quàm noſtra lege ſanciri. Et iubente diuiniſſ. & pijſſimo principe, Beronicianus vir deuotus ſecretarius diuini conſiſtorij, capitula relegit:

Primum capitulum.

Cōd. Chalcedo. cap. 4.

¶ Eos, qui verè & ſyncerè ſolitariam arripiunt vitam, debito honore dignos efficimus. Quoniam verò quidam, ſub prætextu ſolitariæ vitæ, & eccleſias & communes perturbant cauſas, placuit, nullum quidem ædificare monaſterium præter volutatem epiſcopi ciuitatis, neque in poſſeſſionem præter voluntatem domini poſſeſſionis. Eos verò monachos, qui per ſingulas ciuitates ſunt atquo prouincias, ſubijci epiſcopo, & quietem amplecti, & intendere ſolùm ieiunio & orationi, & neque eccleſiaſticis, neque publicis importunos rebus exiſtere, niſi fortè iubeatur eis propter neceſſariam cauſam ab epiſcopo ciuitatis. Sed neque poteſtatem habere monachos, ſuſcipere in monaſterijs ſuis ſeruos aut inſcriptitios, præter voluntatem dominorum.

Capitulum ſecundum.

¶ Quoniam verò aliqui clericorum & monachorum pecuniæ amore languentes, curis mundanarum rerum ſemetipſos ſubijciunt, aut poſſeſſionum conductores ant procuratores conſtituti, aut in domibus ſecularium obuerſantes, tanquam diſpenſatores effecti: placuit huic ſancto & magno concilio, nullum clericum conducere poſſeſſiones, aut procutationem ſuſcipere, niſi fortè ei à proprio epiſcopo iubeatur, eccleſiaſticarum poſſeſſionum habere ſolicitudinem: Si quis autē poſt hunc terminum aut ipſe conducere præſumpſerit, aut per alium quemlibet hanc curam ſuſcipere, hunc eccleſiaſtico ſubdi ſupplicio: quòd ſi in contentione perſtiterit, dignitate priuetur.

Capitulum tertium.

¶ Clericos in eccleſia conſtitutos, non licere alterius ciuitatis eccleſiæ deputari, ſed permanere illic, in qua miniſtrare ab initio deputati ſunt, extra illos ſcilicet, qui, amiſſis proprijs prouincijs, ex neceſſitate in aliena eccleſia tranſiêrunt. Siquis verò poſt hāc definitionem, clericum aliū epiſcopo competentem ſuſcepit, placuit extra cōmunionem fieri & eum, qui ſuſceptus eſt, & qui ſuſcepit, donèc clericus, qui exceſſit, ad propriam reuertatur eccleſiam. Et poſt hanc lectionem capitulorum à diuiniſſ. & pijſſ. domino noſtro, religioſiſſimo epiſcopo regiæ Cōſtantinopolis Anatolio, Omnes clamauerūt: Multos annos Imperatori pio Chriſtiano. Chriſtus, quem colis, ipſe te ſeruet. Hæc fide digna ſunt ſacerdoti. Imperatori multos annos. Eccleſias tu erexiſti, victor libellorum, doctor fidei. Multos annos Auguſtæ piæ amatrici Chriſti. Orthodoxæ multos annos. Veſtrum imperium Deus conſeruet. Hæreticos vos deſtruxiſtis, fidem vos cuſtodiſtis. Inuidia ab imperio veſtro procul ſit. Imperium veſtrū per ſeculum ſit. Et poſt hæc diuiniſſ. & pijſſ. noſter dominus Imperator ad ſanctam ſynodum dixit: Ad honorem ſanctæ martyris Euphemię, & veſtræ pariter ſanctitatis, Chalcedonenſium ciuitatem, in qua ſanctę fidei concilium geſtum eſt, metropolis priuilegia habere ſancimus, nomine tantùm hanc honorantes, ſalua videlicet Nicomedienſium ciuitati propria dignitate. Omnes clamauerunt: Iuſtum iudicium Imperatoris digni ſancta martyre. Vnum paſcha orbi terrarum. Circumuentiones epiſcoporum vos cohibetis. Hæc ſancta te cuſtodiat, ſupplicamus: Dimitte nos, pie Imperator, dimitte nos. Diuiniſſ. & pijſſimus dominus noſter Martianus perpetuus Auguſtus, ad ſanctum concilium dixit: Multùm quidem eſtis itinere ſatigari, laborem perferentes. Veruntamen ſuſtinete tres adhuc aut quatuor dies, & præſentibus magnificentiſſimis noſtris iudicibus, quæcunque vultis mouete, competens adepturi ſolatium. Nullus veſtrûm, antequā perfecti termini ex omnibus proferantur, à ſancto concilio diſcedat.

CONCILII CHALCEDONENSIS Actio ſeptima.

CONſulatu domini noſtri Martiani, patris patriæ, perpetui Angu. 4. kalēd. Nouembris Chalcedone ſecundùm iuſſionem pijſſ. noſtri domini Imperatoris, conuenientibus in eccleſia ſanctiſſ. beatæ martyris Euphemiæ glorioſiſſ. iudicibus & ſancto & vniuerſali concilio, per ſanctionem ſereniſſ. & pijſſ. noſtri domini in Chalcedonenſium ciuitate congregato, & reſidentibus cunctis ante cancellos altaris, glorioſiſſ. iudices dixerunt: Diuiniſſ. & pijſſ. noſter dominus Imperator rogatus à Maximo & Iuuenale ſanctiſſimis epiſcopis, præcepit nos agnoſcere, de motis inter eos capitulis. Vndè conuenientes ſanctiſſ. viri, quidam adinuicèm inter ſe ex non ſcripto conſtituerunt, quæ etiā nobis manifeſta fecerunt, & videntur ex conſenſu iuſtè diſpoſita. Hoc igitur neceſſarium iudicauimus, etiàm coram ſancta ſynodo vnumquenque eorum edocere, quatenùs & ex veſtra ſententia, & ex noſtra allocutione, quæ fuerint placita, confirmentur. Maximus reuerend. epiſcopus Antiochiæ Syrię, dixit: Placuit mihi & reuerend. epiſcopo Iuuenali, propter multam contentionem per conſenſum, vt ſedes quidem Antiochenſium maximæ ciuitatis beati Petri, habeat duas Phœnicas & Arabiam, ſedes autem Hieroſolymorum habeat tres Palæſtinas. Et rogamus,

Conuētiones inter Antiochenū & Hieroſolymitanū patriarchas.

mus, ex decreto veſtræ magnificentiæ, & ſancti Concilij, hæc ſcripto firmari. Iuuenalis ſanctiſſimus Hieroſolymorum ciuitatis epiſcopus, dixit: Hæc etiàm mihi complacuerunt, vt ſancta quidem Chriſti reſurrectio tres Palæſtinas habeat, ſedes autem Antiochenſium duas Phœnicas & Arabiam. Et rogo, quatenùs ex decreto veſtræ magnificẽtiæ & ſancti Concilij iſta firmentur.

Paſchaſinus & Lucentius reuer. epiſcopi, & Bonifacius presbyter, tenentes locum Apoſtolicæ ſedis, per Paſchaſinum reuerendiſſ. epiſc. dixerunt. Hæc, concordantibus ſtatribus noſtris, Maximo reuerend. Antiochenſium ciuitatis epiſcopo, & Iuuenale reuerẽd. & ſanctiſſ. Hieroſolymorum epiſcopo, pro bono pacis dicta noſcuntur, hoc eſt, vt Antiochenſium eccleſia duas Phœnicas & Arabiam habeat, Hieroſolymorum verò tres Palæſtinas poſſideat. Ad hoc autem & noſtræ humilitatis interloquutione firmantur, vt nulla in poſterum de hac cauſa prædictis eccleſijs conteotio relinquatur. Anatolius reuerend. archiepiſcopus glorioſę Conſtantinopolis nouæ Romæ, dixit: Quæ placuerunt inter Deo amantiſſimum Epiſcopum Antiochenſium Maximum, & Deo amantiſſimum Hieroſolymorum epiſcopum Iuuenalem, & ex mea interlocutione firma conſiſtant, vt ſanctiſſima quidẽ Eccleſia Antiochẽſiũ magnæ ciuitatis habeat duas Phœnicas, & Arabiam, ſanctiſſ. verò Eccleſia Hieroſolymorum tres Palæſtinas obtineat, quatenùs decæterò vtrique Eccleſiæ huius rei cauſa nullius contentionis reliquatur occaſio. Talaſſius reuerend. epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ, dixit: His, quæ per conſenſum ordinata ſunt inter amantiſſimos epiſcopos Maximum & Iuuenalem, & nos conſentimus. Stephanus reuerend. epiſcopus Epheſi, dixit: Sicut placuit reuerend. epiſcopis, Antiochenſium ciuitatis Maximo, & Deo amantiſſimo Iuuenali Hieroſolymorum, vt ſanctiſſima quidem Antiochenſium ciuitatis eccleſia habeat duas Phœnicas & Arabiam, ſanctiſſima verò Hieroſolymorum Eccleſia tres habeat Palęſtinas, quæ inter eos placuerunt, confirmo, quatenùs vtraque Eccleſia decæterò nullius habeat contentionis occaſionem. Euſebius reueren. Epiſcopus Ancyræ Galatiæ, dixit: Gratias agimus Domino Deo, in quibus duorum patrum contentio amicabili placito terminata eſt. Obtinere igitur volumus ea, quæ vtriſque partibus placuerunt. Petrus reuerend. Epiſcopus Corinthi, dixit: Circa pacem & concordiam vtrorunque patrum gaudentes placitis conſentimus. Iulianus reuerend. epiſcopus Coenſium, dixit: Sicut cõplacuit vtrique parti, hoc eſt, Maximo reuerend. Epiſcopo Antiochenſium, & Iuuenali Epiſcopo Hieroſolymorum, vt ſanctiſſima quidem Eccleſia Antiochenſium maximę ciuitatis habeat duas Phœnicas & Arabiam, ſanctiſſima verò Eccleſia Hieroſolymorum tres Palæſtinas obtineat, & ego, quæ inter eos placuerunt, mediante Chriſti charitate, vtriſque ad vnitatem firma eſſe decerno. Diogenes reuerend. Epiſcopus Cyzici, dixit: Conſentio his, quæ a patribus facta ſunt. Amphilochius reuerend. epiſcopus Sidenſis, dixit: Apertè diuina diſpenſatione ad amicabilem conſenſum contentionem Deo amantiſſimorum epiſcoporum Maximi & Iuuenalis venite iubente, gratias ago & ego Saluatori Chriſto de eorum pace, conſentiens his, quę ſunt benè diſpoſita. Omnes reuerend. Epiſcopi clamauerunt: Nos ità dicimus, & conſentimus his, quæ a patribus dicta ſunt. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Et hoc efficacia eſt ſanctæ Trinitatis, & propoſiti diuiniſſimi & pijſſimi Principis noſtri, quatenùs ea, quæ in lite erant apud eos qui cõtendere videbãtur, concordi propoſito deciderentur. Per placitũ igitur Maximi ſanctiſſimi Antiochenſium ciuitatis epiſcopi, & Iuuenalis Hieroſolymorum factis conſenſio, ſicut vtriuſque atteſtatio declarauit. Firma etiàm per noſtrum decretum & ſententiam ſancti Concilij in omni tempore permanebit, hoc eſt, vt Maximus quidem ſanctiſſimus epiſcopus, ſeu Antiochenſium ſanctiſsima Eccleſia, duas Phœnicas & Abrabiã ſub propria habeat poteſtate, Iuuenalis autem ſanctiſſ. Hieroſolymorũ epiſcopus, ſiue ſanctiſſ. Eccleſia quæ ſub eo eſt, tres Palæſtinas itidèm ſub propria habeat poteſtate, vacantibus ſcilicet, ſecundùm iuſſionem diuiniſsimi & pijſsimi Principis, omnibus rebus, & quocunque modo ſacris ab vtraque parte literis impetratis, inſupèr & mulctatione, quæ in eis huius rei cauſa noſcitur contineri. Datum Kalendis Aprilis, feria quarta, indictione decimaquarta.

ACTIO DE DOMNO ANTIOcheno, quę inuenta eſt in codice patrum Iuliæ membranaceo, trãſcripta ex codice vetuſto chartaceo, & dicitur ipſa fuiſſe Proculi & Albini Germanorũ ſcholaſticorum.

CONSVLATV Dñi Martiani, perpetui Auguſti, & qui nunciatus fuerit, ſexto Kalendarũ Nouẽbriũ, Chalcedone ẽx pręceptum diuiniſſ. & clementiſſ. dñi noſtri Imperatoris, cõuenientibus in ſancta Eccleſia ſanctæ martyris Euphemiæ, magnificentiſſimo glorioſiſsimo magiſtro militũ & excõſule ordinario & patricio Anatolio, magnificẽtiſsimo & glorioſiſsimo præfecto ſacri Cõſiſtorij Palladio, & magnificẽtiſsimo & glorioſiſſ. ſacrorum officiorũ magiſtro Vincomalo, cõuenientibus etiàm & Paſchaſino & Lucẽtio veris reuerend. epiſcopis, & Bonifacio viro reuerẽ. presbytero, vicarijs ſancti archiepiſcopi ſenioris Romæ Leonis, & Anatolio reuerendiſſ.

archiepiſcopo maximi nomiois Conſtantinopolis, & Maximo reuereodiſſ. archiepiſcopo Aotiochiæ Syriæ, & Iuuenale reueren. epiſcopo Hieroſolymitano, & cætera ſancta Synodo, quæ ex ſanctione diuiniſſimi & clemeotiſſ. domini noſtri Imperatoris in Chalcedonenſi ciuitate congregata eſt, quorum nomina infrà ſunt ſcripta. Et reſidentibus vniuerſis ante cancellos ſancti altaris, Maximus reuerend. Epiſcopus Antiochiæ, dixit: Deprecor magnificentiſſimos & glorioſiſſimos iudices, ſanctam hanc & vniuerſalem Synodum, humanitatem exercere io Domnum, qui fuit Aotiochiæ Epiſcopus. dignemini & ſtatuere ei cerios ſumptus de Eccleſia, quæ ſub me eſt.

Paſchalinus & Lucentius viri reuerendiſſ. epiſcopi, & Bonifacius presbyter, Vicarij ſedis Apoſtolicæ, per Paſchalinum reuerend. epiſcopum dixerunt: Sanctus ac beatiſſimus Papa, qui epiſcopatum ſancti, ac venerabilis Maximi epiſcopi Aotiocheoæ Eccleſiæ confirmauit, iuſto ſatis iudicio eius meritum approbaſſe videtur. Siquidem memoratus vir epiſcopus Maximus ſub arbitrio Domno voluerit eſſe conſultum, vt ſumptus ei de ſua eccleſia (miſerationis intuitu, prout æſtimauerit) largiatur, vt contentus alimonijs, quieſcat in poſterum. Quæ cooſeſſio Græcè per Beronicianom virum deuotiſſimum, ſecretarium ſacri conſiſtorij, tranſlata eſt. Anatolius reuerend. epiſcopus dixit: Laudo & ego coodolentiam beatiſſimi epiſcopi Antiochiæ Maximi, io quibus ſpootanea voluntate ipſe tales precatorias obtulit, vt ſumptus præſtaret Domno, qui fuit epiſcopus eccleſiæ ſanctæ, quæ ſub eo eſt, præter hoc prædicto oihil requirente. Iuuenalis epiſcopus Hieroſolymitanus, dixit: Amplector & ego conſilium ſancti epiſcopi Aotiochiæ Maximi.

Vniuerſa ſancta Synodus vociferata eſt: Laudabiles meritò ſunt beoeuolentiæ Archiepiſcopi. Omnes cogitatum eius laudabimos. Hic decet eius exiſtimationem humanus cogitatus Pontificis. Magoificentiſſimi iudices dixerunt: Amplectente ſancta Synodo arbitrium Maximi viri religioſi, Epiſcopi Antiochenſium, quod de Domno probauit, & nos eidem conſentimus, quæ ſunt, eius arbitrio derelioqueotes, de Domni honorificentia. Et alia manu edantur.

ACTIO OCTAVA, DE COMpoſitiooe Maximi & Iuuenalis, quam inter ſe feciſſe leguotur, de quibuſdam parochijs.

CONSVLATV domini noſtri Martiani perpetui Auguſti, & qui fuerit nuociatus, ſub die octauo Kalen. Nouemb. Chalcedone, ſecundùm iuſſionem ſacram diuiniſſimi & piiſſimi Domini noſtri Imperatoris congregatis in ſanctiſſima Eccleſia ſanctæ martyris Euphemiæ, magnificentiſſimo & glorioſiſſimo magiſtro militum & exconſule ordioario & patricio Anatolio.

Et magnificentiſſ. & glorioſiſſ. præfecto ſacrorum prætorium Palladio.

Et magnificentiſſ. & glorioſiſſ. magiſtro ſacrorum officiorum Vincomalo: congregatis autem & Paſchaſino & Luceotio reuereodiſſ. epiſcopis, & Bonifacio reuereodiſſimo presbytero, habentibus locum ſanctiſſimi archiepiſcopi ſenioris Romæ Leonis.

Et Anatolio reuereod. archiepiſcopo magni nominis Conſtantinopolis.

Et Maximo reuerēd. epiſcopo Antiocheno.

Et Iuuenali reuerend. epiſcopo Hieroſolymorum,

Et Quintillo reuereod. epiſcopo Heracleæ Macedoniæ, habente locum ſaoctiſſ. archiepiſcopi Anaſtaſij Theſſalonicenſis.

Et Thalaſſio reuereod. epiſcopo Cæſareæ Cappadociæ,

Et Stephano reuerend. epiſcopo Epheſi.

Et Luciano reuerend. epiſc. Byzij, habente locū reueren. epiſ. Cyriaci Heracleæ Thraciç.

Et Euſebio reuerend. epiſcopo Ancyræ.

Et Diogene reuerend. epiſcopo Cyzici.

Et Petro reueren. epiſcopo Corinthi.

Et Florentio reuerend. epiſcopo Sardeorū.

Et Eunomio reuerē. epiſcopo Nicomediæ.

Et Anaſtaſio reueren. epiſcopo Nicææ.

Et Iuliano reuerendiſſ. epiſcopo Coenſi, habente locum & ipſo Apoſtolicę ſedis ſenioris Romæ Leonis.

Et Eleutherio reuerendiſſimo epiſcopo Chalcedonos.

Et Baſilio reuereodiſſimo epiſcopo Seleuciæ Iſauriæ.

Et Meletio reuerend. epiſc. Lariſſæ, habēte locum reuereo. epiſc. Apameæ Syriæ Domni,

Et Amphilochio reuer. epiſcopo Sidis.

Et Theodoro reuerend. epiſcopo Tarſi.

Et Cyro reuerend. epiſcopo Anazarbi.

Et Cooſtantino reuerendiſſ. epiſcopo Boſtrorum.

Et Photio reuereod. epiſc. Tyri.

Et Theodoro reueren. epiſcopo Damaſci.

Et Stephano epiſc. Hierapolis.

Et Nunechio reuerendiſſ. epiſc. Laodiceæ, habente locum reuerendiſ. epiſcopi Conſtantiæ Olympij.

Et Ioāne reuerend. epiſcopo Sebaſtiæ.

Et Seleuco reuereod. epiſc. Amaſiæ.

Et Cooſtātioo reuereod. epō Melitenæ.

Et Patricio reuerend. epiſc. Tyanorum.

Et Petro epiſcopo Gangrorum.

Et Apragmonio reuerēd. epiſc. Tij, habēte locū reuerend. epi Calogeri Claudiopolis.

Et Atarbio reuerē. epiſc. Trapezūtis, habēte locū reuerēd. epiſc. Dorothei Neocæſareæ.

Et Phorino archidiacono, habente locum reuerend. epiſc. Theoctiſti Peſſinuntis.

Et Romano epō Myrorum, & Critoniano reuerend. epiſcopo Aphrodiſiadis Cariæ.

Et Nunechio

Et Nunechio reuerendiſſ. epiſco. Laodiceæ Phrygiæ.

Et Mariniano reuerendiſſ. epiſcopo Synnadorum.

Et Oneſiphoro reueren. Epiſcopo Iconij.

Et Pergamio epiſc. Antiochiæ Piſidiæ.

Et Epiphanio reuerend. epiſcopo Pergæ.

Et Attico reuerend. epiſc. Nicopolis Epiri.

Et Martyrio reuerend. epiſc. Gortynæ.

Et Luca reuerend. epiſcopo Dyrrhachenorũ.

Et Vigilantio reuerendiſſ. epiſc. Lariſſæ Theſſaliæ.

Et Francione reuerendiſſimo epiſcopo Philippopolis.

Et Sebaſtiano reuerẽdiſſimo epiſcopo Beroę.

Et Baſilio reuerendiſſimo epiſcopo Traianopolis.

Et Tryphone reuerendiſſ. epiſcopo Chij.

Et Theoctiſto reuerend. Epiſcopo * Beroæ.

Et Gerontio epiſcopo Seleuciæ Iſauriæ.

Et Euſebio presbytero habente locum Macarij reuerẽdiſſimi epiſcopi Laodiceæ Syriç.

Et Euſebio reuerẽdiſſimo Epiſcopo Dorylei, & reliqua ſancta & vniuerſali Synodo, quæ ſecundùm ſanctionem diuiniſſimi & piiſſimi domini noſtri Imperatoris in Chalcedonenſium ciuitate collecta eſt. Et reſidẽtibus omnibus ante cancellos ſanctiſſ. altaris, reuerend. epiſcopi clamauerunt: Theodoretus modò anathematizet Neſtorium.

Theodoretus reuerend. Epiſcopus trãſiens in medio, & dixit: Preces obtuli diuiniſſimo & piiſſimo Imperatori, & libellos obtuli reuerendiſſimis Epiſcopis, agentibus locum archiepiſcopi Leonis. Et ſi vobis videtur, legantur coram vobis, vt (ſicut ſapio) cognoſcatis. Reuerendiſſimi epiſcopi clamauerunt: Nihil relegi volumus, modò anathematiza Neſtorium. Theodoretus reuerend. Epiſcopus dixit: Ego per Dei gratiam ab orthodoxis ſum nutritus, & orthodoxè docui, & orthodoxè ſum eductus, & orthodoxè prædicaui. Et non ſolùm Neſtorium & Eutychen, ſed & omnem hominem, qui rectè non ſapit, auerſor & alienum exiſtimo. Et dũ diceret reuerẽd. Epi clamauerunt: Clarè dic, anathema Neſtorio & dogmatibus eius, anathema Neſtorio & amantibus eum. Theodoretus reuerend. epiſcopus dixit: Verè non dico, niſi quomodò noui Deo placere. Priùs ſatisfacio vobis, quia neq; de ciuitate cogito, neque honore opùs habeo, neque ob hoc adueni. Sed quia calumniam paſſus ſum, veni ſatisfacere me eſſe orthodoxum, & omnem hæreticum, qui conuerti noluerit, anathematizo, & quia Neſtorium, & Eutychen, & omnem hominem dicentem vel opinantem duos filios, anathematizo. Et cùm diceret, Reuerend. epiſcopi clamauerunt: Dic apertè, anathema Neſtorio, & qui ea, quæ eius ſunt, ſapiunt. Theodoretus reuerend. epiſcopus dixit: Ego, niſi expoſuero, quomodò credo, non dico: Credo autem. Et cùm diceret, Reuerend. epiſcopi clamauerunt: Iſte hæreticus eſt, iſte Neſtorianus eſt. Hæreticum foràs mitte. Theodoretus reuerend. epiſc. dixit: Anathema Neſtorio, & ei, qui non dicit Dei genitricem virginem Mariam, & qui in duos filios partitur vnum filium vnigenitum. Ego autem & fidei diffinitioni ſubſcripſi, & Epiſtolæ ſanctiſſ. & Deo amantiſſ. archiepiſcopi domini Leonis, & ſic ſapio. Et poſt omnia hæc dixit: Saluete. Glorioſiſſ. iudices dixerunt: Omnis iam dubitatio de Theodoreto reuerend. eſt ſoluta, quippe & Neſtorium coram nobis anathematizauit, & a ſanctiſſ. & Deo amantiſſ. archiepiſc. ſenioris vrbis Romæ Leone ſuſceptus eſt, & diffinitionem fidei a religioſitate veſtra prolatam libenter ſuſcepit, & inſupèr epiſtolæ memorati ſanctiſſimi archiepiſcopi Leonis ſubſcripſit. Deeſt igitur vt ſententia proferatur a Deo * amabilitate veſtra, vt eccleſiam ſuam recipiat, ſicut & ſanctiſſ. Leo archiepiſcopus iudicauit. Legi. Legimus. Omnes reuerendiſſimi epiſcopi clamauerunt: Theodoretus dignus eſt ſede Eccleſiæ. Orthodoxum Eccleſia paſtorem recipiat, orthodoxum doctorem Eccleſia recipiat. Theodoretus dignus eſt ſede. Archiepiſcopo Leoni multos annos. Poſt Deum Leo iudicauit. Populus orthodoxum recipiat dignum ſui ſede. Theodoreto catholico doctori reddatur Eccleſia. Paſchaſinus & Lucentius reuerendiſſ. epiſcopi, & Bonifacius reuerend. presbyter, inſupèr & Iulianus reuerend. epiſcopus Coenſis, habentes locum Apoſtolicæ ſedis, dixerunt: Sanctiſſimum & venerandiſſimum Epiſcopum Theodoretum, ſanctiſſ. & beatiſſ. vniuerſæ Eccleſiæ Epiſcopus vrbis Romæ Leo, dudùm in communionem ſuſcepit ità, ſicut literæ ab eo ad noſtram humilitatem directæ, teſtantur. Si igitur fidem catholicam promittit, ſicut ſecundùm prædictum beatum epiſcopum ſubſcriptionem in proprio libello direxit, & noſtræ inſupèr humilitati, alio dato libello, monſtrauit, quoniam & Neſtorium & Eutychen non ſolùm ſcripto, ſed & ſub præſentia totius conſeſsûs ore proprio anathematizauit, hoc iudicio ſanctiſſima & venerandiſſima Synodus, inſupèr verò & noſtra humilitas reddi ei eccleſiam propriam definiuit. Anatolius reuerendiſſimus Epiſcopus Conſtantinopolis, dixit: Reuerendiſſ. Epiſco. Theodoretus per omnia quidem eſt orthodoxus demonſtratus, & ob hoc verò, quòd anathematizauit Neſtorium & Eutychen, eiuſque malè placiti hæreſim, & ſuam igitur eccleſiam iuſtè recipiet. Maximus reuerendiſſ. epiſcopus Antiochiæ, dixit: Dudùm quidem, & a principio reuerend. epiſcopum Theodoretum noui catholicum, audiens doctrinas eius in ſanctiſſ. eccleſiam, multo autem magis nunc eius recipio ſanctitatem, quia modò anathematizauit Neſtorium

for. * amabili ſanctitate.

& Eutychen, & ſapit ſecundùm definitionem expoſitam ab hoc ſancto Concilio. Vndè & ego decerno eſſe eum conſuetè Epiſcopum ciuitatis Cyri. Iuuenalis reuerend. epiſcopus Hieroſolymorum dixit: Et ego eiſdem conſentio, quæ decreuit Anatolius Deo amantiſſimus Conſtantinopolitanus Epiſcopus. Thalaſſius reuerēd. epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ, dixit; Et ego decerno his ſimilia, quæ patres ſanctiſſ. Deo amantiſſ. Epiſcopo Theodoreto firmauerunt. Euſebius reuerend. Epiſco. Ancyræ, dixit: His, quæ firmata ſunt a ſanctiſſ. patribus noſtris & archiepiſcopis, conſona definio de reuerend. epiſcopo Theodoreto,

Conſtantinus reuerend. epiſc. Boſtrorum Arabiæ, dixit: Et ego conſentio his, quæ de ſanctiſſ. epiſcopo Theodoreto rectè & iuſtè decreta ſunt. Omnes reuerend. epiſcopi clamauerunt; Hoc iuſtum iudicium, hæc iuſta ſententia, hoc Chriſti iudicium. His & nos conſentimus. Hæc omnes dicimus. Glorioſiſſ. iudices dixerunt: Secundùm decretum ſancti Concilij Theodoretus ſanctiſſ. Epiſcopus eccleſiam ciuitatis Cyri recipiet. Relegi, Releginius. Reuerend. epiſcopi clamauerunt; Anathematizet & Sophronius.

Sophronius reuerend. Epiſcopus Conſtātiæ, dixit: Anathema Neſtorio & Eutychi, & omnibus, qui orthodoxè non ſapiunt. Reuerend. epiſco. clamauerunt; Et Ioannes modò anathematizet. Ioannes reuerend. epiſcopus Germaniciæ, dixit: Anathema Neſtorio & Eutychi, & omnibus praua ſapientibus. Reuerendiſſ. Epiſcopi clamauerunt; Amphilochi* modò anathematizet. Amphilochius reuerendiſſ. Epiſcopus Sidæ, dixit; Anathema maledicto Eutychi, & qui ea, quæ eius ſunt, ſapiunt. Glorioſiſſ. iudices dixerunt; Curata per omnia ſancta Synodo, tempus eſt omnes ſeruare concordiam. Legi. Legimus Legi.

Contuli die ſupradicta, ſexto Kalendas
* viij. Aprilis, Indictione * xiij.

CHALCEDONEN. CONCILII ACT. IX.

CONSVLATV domini noſtri Martiani perpetui Auguſti, vij. Kalendas Nouemb. in Chalcedone ſecundùm iuſſionem diuiniſſ. & pijſſimi noſtri domini Imperatoris, conuenientibus in ſanctiſſima eccleſia ſanctæ martyris Euphemiæ glorioſiſſimis proceribus, & ſancta & vniuerſali Synodo, quæ per decretum diuiniſſ. & pijſſimi noſtri domini Imperatoris in Chalcedone ciuitate collecta eſt, Et reſidentibus ante cancellos ſanctiſſ. altaris, ingreſſus Ibas reuerend. qui fuit Edeſſenæ ciuitatis epiſcopus, dixit: Iniuſtitiam ab Eutyche & falſa figmenta perpeſſus, abſens a quadraginta manſionibus & condemnatus, huc adueni impetrare clementiam, & adij ſacrum & immortalem verticem, & iuſſit veſtram magnificentiam, cum ſancta hac & vniuerſali Synodo, quæ aduerſùm me ſunt geſta, perquirere. Deprecor igitur vos, vt cognoſcatis, quoniam falſam accuſationem pertuli, & calumniam a quibuſdam clericis. Iubete ea, quæ iudicata ſunt a Photio & Euſtathio reuerend. Epiſcopis, legi. Vranius Epiſcopus Himerorum, pro grana Eutychis omnia agens, præparauit quoſdam clericos accuſare me, & iudicium ſibi prædictiſque tranſmitti. Et inuētus ſum innocens a blaſphemijs, quæ mihi illatæ ſunt, & iudicatum datum eſt a præfatus reuerend. Epiſcopis, accuſationes quidem aduerſùm me per calumniam factas arguens, teſtificans autem meæ rectæ fidei. Iubete omnia, quæ per abſentiam meam in Epheſo ſub Dioſcoro geſta ſunt, euacuari, & iuſtitiam mihi ſeruari, qui ſum in nullo culpabilis, & reddi mihi epiſcopatum pariter & eccleſiam. Nam & omnes clerici Edeſſeni, per quæ ſcripſerunt præfatis epiſcopis, teſtantur me eſſe catholicum, & alienus ſum a nefaria • blaſphemia, quæ mihi infertur. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices dixerunt: Poſtulatione Ibæ reuerendiſſ. declarata ſanctæ Synodo, quid videtur? Paſchaſinus & Lucentius, & Iulianus reuerendiſſimi Epiſcopi, & Bonifacius preſbyter, vicarij ſedis Apoſtolicæ, per Paſchaſinum dixerunt: Ea, quæ geſta ſunt, quorum memoriam fecit reuerend. Ibas, & ſemetipſum mundum ab omni accuſatione in epiſcoporum ſignificauit iudicio, proferantur in medio, vt eorum lectione, aut quid iudicandum ſit, aut quid diffiniri oporteat, cognuſcamus. Et porrecta ea ſententia ab Iba reuerendiſſimo, Beronicianus vir deuotus, ſecretarius diuini Conſiſtorij, relegit.

¶Ibæ Edeſſenæ epiſcopi libellus queruloſus.

POST conſulatum Flauij Zenonis & Poſthumiani venerandorum virorum conſulum, ſub die quinto Kalend. Martiarum in Colonia Tyro clariſſima Metropoli conſulari, anno qoingenteſimo ſeptuageſimo quarto, menſis * Perithu die decima, ſecundùm Romanos autem Februarij quinta & viceſima, indictione prima, Photius Epiſcopus Tyriorum Metropolis, & Euſtathius Berytiorū pulchræ ciuitatis, interlocuti ſumus ea, quæ ſunt ſubiecta. Magnificentiſſ. & glorioſiſſimus tribunus & Notarius Damaſcius, adueniens in Phœnicum prouincia, ptas literas nobis dedit, per omnia pijſſimi & amatoris Chr̄i Imperatoris noſtri, quę iuberēt auditores nos eſſe cū religioſiſſimo Vranio Ep̄o ciuitatis Himeriæ capitulorū eorū, quę mouētur aduerſùs Deo amantiſſ. Ibā Edeſſenæ ciuitatis Ep̄m, a Samuele, & Cyro, & Mara, & Eulogio reuerend. & formam, quæ nobis videt, iuſtiſſimā proferre. His ergò, quæ piè ſanci-

ta

ta ſunt, ſatisfacientes, audientiam propoſuimus: & partibus nobis adductis, per præfatum ſtrenuiſſimum & ſpectabilem tribunum & notarium Damaſcium, ab eodem ſtrenuiſ. viro depoſitione facta, manifeſtante Imperatoris noſtri pijſſimi ſanctionem, neceſſariè hortabamur, accuſatorum perſonam habentes docere, quæ vellent. His ergò dantibus capitula quædam, & rogantibus, vt horum fieret ſubtilis inquiſitio, incumbentes nos capitulis, & inuenientes in his accuſationem quandam aduersùs Ibam religioſiſſ. epiſcopũ, quaſi non rectè ſaperet, ſed alia præter piam doctrinam doceret, neceſſariè ex hoc priùs inquiſitionem cum magna diligentia facere ſumus impulſi. Præcepimus igitur accuſatoribus dicere, quæ eſſent, quæ a religioſiſſimo Epiſcopo Iba dicta eſſent, (ſicut ipſi dicebant) a pijs dogmatibus aliena. Dixerunt verò eorum ipſorum quædam. Et cùm multa mota fuiſſent, quæ in actis inſerta ſunt, nos audientium ordinem ad modicum relinquentes, & ad ſanctarum eccleſiarum communem vtilitatem reſpicientes, pro iudicibus pacis mediatores eis partibus noſmetipſos effecimus: & multis vſi conſilijs, pietatem vbique præponentes & inquirentes, præparauimus religioſiſſ. Ibam epiſcopum, quòd & ipſe amplexus eſt, ad ſatisfactionem eorum, qui læſi dicebantur, ex ſcripto dare quod ſentit, vel ſapit de pia noſtra fide: quod & fecit. Ex abundanti autem prædictus religioſiſſ. vir promiſit, & in ſuæ alloqui ciuitatis Eccleſia, & manifeſtè anathematizare malignæ impietatis principem Neſtorium, & eos qui, ſicut ille, ſapiunt, & qui vel libris vel codicibus eius vtuntur. Confeſſus autem ſic ſe credere, ſicut continent literæ, quæ conuenerunt inter Deo amantiſſ. & ſanctiſſ. memoriæ viros Ioannem maximæ Antiochenæ ciuitatis Epiſcopum, & Cyrillum maximæ Alexandrinorum ciuitatis Epiſcopum, quibus miniſtrauit beatæ memoriæ Paulus Emiſenorum ciuitatis Epiſcopus, ex quibus vniuerſalis concordia facta eſt: conſentire autem & omnibus, quæ nupèr geſta ſunt a ſancta Synodo, quæ conuenit in regia & Cõſtantinopoli ciuitate: habere autem omnia, quę placuerũt in Epheſina Metropoli, vt a Concilio, quod à Spiritu ſancto mouebatur: æqualem autem eam iudicare his, quæ in Nicæa ſunt conſtituta, & nullam differentiam arbitrati eius ad illam. Et valdè eius religioſitatem laudauimus, ꝙ anticipauerit curare eos, qui vel ſuſpicione, vel alio quolibet modo læſi erant de opinione eius doctrinæ. His ergò placitis & ꝓmiſſis, & medium parietem inimicitiarum cum Deo ſoluentes, neceſſarium fuit congregare nos, & coniungere ad pacem & concordiam & dilectionem capiti membra diuiſa. Dicẽtes igitur quæcunque dicebant, perſuaſimus reuerend. Epiſcopo Ibæ, vt præfatos, ſicut filios ꝓprios, haberet & foueret & cõtineret, omni iniuriarum obliuione præuia, Dei iudicium ei proponentes. Perſuaſimus autem, & eoſdem prędictos conuenire ſicut patri eidem religioſiſſimo epiſcopo Ibæ, & omnem præbere benignitatem pariter & affectum, omnibus quę triſtitiam commouerunt, Deo iuuante, ceſſantibus. Super hæc nos exegimus ſacramẽtum à religioſiſſimo Epiſcopo Iba, vt omnibus, qui eum in præſenti negocio contriſtaſſent, vel viſi fuiſſent aliquid aduersùs eum egiſſe, obliuionem donaret, & nullum penitùs contriſtaret, neque gradu fraudaret, neque minores maioribus propter præfatam contriſtationem præferret: ſed omnes, ſiue clerici, ſiue monachi, vel laici eſſent, tanquàm proprios filios haberet, nullam differentiam vniuſcuiuſque ad alium faciendo, ſed omnibus ſeruaret iuſtitiam in honoribus, & conſuetudinibus, & gradibus. De eccleſiaſtico verò reditu, & ex quacunque cauſa quæſtionibus ſanctiſſimæ Eccleſiæ motis, aliquibus placuit eidem religioſiſſimo Ibæ ex propria voluntate promittere, quia decętero ſecundùm formam Antiochenæ maximæ eccleſiæ gubernarentur res per œconomos, ex clero ordinatos ab eius religioſitate. Placuit autem, etſi aliquandò iuſtè viſus contriſtari religioſiſſimus Ibas epiſcopꝰ voluerit corripere aliquem præfatorum reuerendiſſ. Samuelis, Cyri, Mareæ, Eulogij, non ex authoritate propria corripiat eos, ſed ex ſententia reuerendiſſimi & Deo amantiſſ. & ſanctiſſ. patris & Archiepiſcopi Domni hoc faciat, propter præcedentem, quæ in eis puſillanimitas eſt effecta & excitata. Sunt autem & alia quædam ex non ſubſcripto capitula, quæ & diſpoſita ſunt, & rata ambæ partes habuerunt, quæ a nobis ſunt probata. Et ſubſcriptiones: Photius Epiſcopus Tyri decreui. Euſtathius epiſcopus Berytiorum pulchræ ciuitatis, decreui. Samuel presbyter, Rata habeo, quæ decreta ſunt. Maras presbyter, Rata habeo, quæ decreta ſunt. Cyrus presbyter, Rata habeo, quæ decreta ſunt. Eulogius presbyter, Rata habeo, quæ decreta ſunt. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices dixerunt: Audiuit ſancta Synodus, quæ relecta ſunt: quid igitur ei videatur, edicat. Paſchaſinus & reliqui reuerendiſſimi Epiſcopi, per Bonifacium presbyterum Apoſtolicæ ſedis, dixerunt: Sãctiſſ. epiſcopi, qui decreto proprio inculpabilem, & ab omni accuſatione liberum Ibam reuerendiſſimum declararunt, ſi propriam ſententiam recognoſcant, edicant. Photius reuerendiſſimus Epiſcopus Tyri, dixit: Etiàm noſtrum eſt iudicatum. Euſtathius reuerendiſſimus Epiſcopus Beryti, dixit: Mea eſt & dictatio. Paſchaſinus & reliqui epiſcopi ſedis Apoſtolicæ dixerunt: Audiuit veſtra beatitudo, quid contineat & ſanctiſſimorum epiſcoporum decretum: ſimiliter & veſtræ puritati de ſtatu Ibæ quid videtur, declarare dignamini. Et tacentibus omnibus reuerendiſſimis

ἀμνηστία, i. obliuio iniuriarũ.

diſſimis Epiſcopis, Magnificentiſſimi iudices dixerunt: Subſequenti die ſuam ſententiam ſanctiſſima Synodus efficiat manifeſtã.

CHALCEDONEN. CONCILII, Actio X.

SIMILITER ſexto Kalendas Nouembris eodem cõſulatu, in eadem ſanctiſſima eccleſia ſanctæ martyris Euphemiæ, præſidentibus eiſdem magnificentiſſimis & glorioſiſſimis iudicibus, & eadem ſancta & vniuerſali Synodo ſecundùm iuſsionem diuiniſſimi & pijſſimi domini noſtri Martiani perpetui Auguſti, ingreſſus prædictus Ibas reuerendiſſimus Epiſcopus, dixit: Deprecor magnificentiam veſtram, & hanc vniuerſalẽ ſanctiſſimam Synodum. Eutyches aduersùs me pro fide quædam falſa confinxit, nec me in Synodum introire permiſit, per quadraginta manſiones per diuerſos adinuicèm ſuccedentes ordines direxit me, viginti ampliùs carceres mutaui, tanquàm non eſſet carcer in Antiochia in ordine * commicianorũ, dicunt mihi, quia damnatus es. Si videtur ergò magnificentiæ veſtræ, & ſanctæ veſtræ Synodo, quę ſinè iudicio in abſentia mea aduersùm me geſta ſunt, infringere, in veſtra erit poteſtate. Ob hoc etenim (ſicut iam edocui) adij ſacrum & immortalem verticem. Et iuſſit veſtram magnificentiam, & ſanctam Synodum audire, quæ aduersùm me geſta ſunt. Et cognouiſtis ex decreto, quia in nullo culpabilis ſum repertus. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices dixerunt: Pridèm dilatione facta, vt ſancta Synodus, quæ ei viderentur, ediceret: de Iba reuerendo, quæ placeant, manifeſtè declaret. Reuerendiſſimi Epiſcopi clamauerunt: Abſentem nemo condemnat.

Locus obſcurus.

Ibas reuerend. dixit: Exoro vos. Abſens condemnatus ſum, nõ aderam. Non obtinui, nõ merui ſatisfactionis * licentia facere verbum. Reuerendiſsimi Epiſcopi clamauerunt: Malè fecerunt, qui eum præter Canones dudùm damnauerunt. Quæ aduersùs abſentem facta ſunt, vacuentur. Hæc omnes dicimus. Nullus condemnat abſentem. Patricius reuerend. Epiſcopus Tyanenſis, dixit: Pridèm relecta eſt ſententia eorum, qui tunc iudices fuerunt deputati, (Dico enim Photij & Euſtathij reuerendiſsimorum Epiſcoporum) & decreuerunt eum ſacerdotem eſſe. Omnes ergò eorũ definitioni conſentimus, & eum eſſe volumus ſacerdotem. Orientales reuerend. Epiſcopi clamauerunt: Iuſtum eſt hoc decretum. Quidam reuer. Epiſcoporum clamauerunt: Contradicitur. Sunt accuſatores eius foris, & iubeantur ingredi. Magnificentiſsimi & glorioſiſſ. iudices dixerunt: Ingrediantur, qui Ibam reuerendũ accuſare voluerunt: Et ingreſsis Theophilo diacono, & Euphraſio, & Abraamio, & Antiocho. Theophilus dixit: Rogamus, quæ ſuper Ibam in Beryto geſta ſunt, relegi, vt addiſcatis, quia iuſtè damnatus eſt. Magnificentiſſ. & glorioſiſsimi iudices dixerunt Theophilo: Accuſaturus Ibam reuerendum aduenisti, an pro fide certaturus, geſta relegi quæris? Theophilus diaconus dixit: Accuſatores manifeſti ſunt, & hic non ſunt. Ego diaconus ſum, & ſcio violentiam ciuitatis. Et ſi accuſo, & teſtes non aſſunt, denegat. Magnificentiſsimi & glorioſiſsimi iudices dixerunt; Scriptas probationes de te aliqua præſtare potes? Theophilus diaconus dixit: Habeo monimenta, quæ ſuper hoc geſta ſunt in Beryto, & quæ in Epheſo. Eccè & dominus Thalaſsius religioſiſsimus Epiſcop⁹ nouit ipſe, qui ſuſcepit relationes. Adeſt. Interrogetur ipſe, ob quam cauſam damnationem fecit. Et dominus Euſebius adeſt, & nouit. Euſebius reuerend. Epiſcopus Ancyræ, dixit: Ego relationem non ſuſcepi. Dum autem in Epheſo relegeretur, audiui. Et eſt verſuum charta multorum, & multorum hominum depoſitiones habens: ſi autem habet monimenta, tanquàm ad petitionem geſta, eius eſt probare. Ego enim cum multitudine auditor fui. Thalaſsius reuerend. Epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ, dixit: Cum omnibus audiebamus, Magnificentiſsimi & glorioſiſſimi iudices dixerunt: Aderat tunc reueren. Ibas in veſtra audientia? Thalaſsius reuerẽd. epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ, & Euſebius reuerend. epiſcopus Ancyræ Galatiæ, dixerunt: Non aderat. Orientales & Pontici reuerendi Epiſcopi clamauerunt: Abſentem nullus abijcit. Theophilus diaconus dixit: Veritas in ſancta Synodo demonſtretur. Et dominus Euſtathius dixit, quia introduxerunt tres, & ſex, & duodecim teſtes propter dictionem quam dixit, Non inuideo Chriſto facto DEO. Hic eſt Photius epiſcopus: Proponatur ei euangelium. Magnificentiſſimi & glorioſiſsimi iudices dixerunt: Expertus reuerendiſsimus Epiſcopus Photius ſententiam Synodi, iuſtitiam, quam in propria cauſa inueniet, cuſtodire nunc quoque feſtinet, narrans nobis, quomodò ſe habuit Ibæ negocium. Photius reuerendiſsimus epiſcopus Tyri, dixit: Verè dico. Neque enim decet in quacunque cauſa mentiri, multo magis in tali & tanta, & quæ à veſtra poteſtate requiritur. Et ab vniuerſali Synodo quæſtione quadam de eo mota, venientes presbyteri & monachi à Meſopotamia, dicebant aduersùs eum de ſemetipſo, iſte verò negabat. Nos tanquàm mediatores, & pro timore blaſphemiarum, & pro importunitate monachorum & presbyterorum, iuſsimus egredi eos à Tyro. Scandalizabatur enim ciuitas, quæ nunquàm tale aliquid vel intellexerat, vel audierat. Poſt hæc, eo iurante nihil tale a ſe dictum, occaſionem percepimus, vt pacificaremus ambos, & communicarent ſibi,

* gratia

ſibi,

Digitized by Google

ſibi, (aderat, puto, & Domnus diaconus, * Eulogius Cõſtantinopolitanus) & nos amicos eos fecimus. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Ibas igitur reuerendiſſimus a ſuis accuſatoribus eſt conuictus? Photius reuerendiſſimus Epiſcopus Tyri, dixit; Non. Dicebat autem: Venerunt quidem tres cohabitantes ipſis clericis iniuriantibus, & litigantibus cõtra eum. Nos diximus, quia non poſſunt cohabitantes inimicis, ſuſceptibiles ad teſtimonium comprobari. Fecimus ergò eos amicos. Sancta munera rurſùm in epiſcopio cõmunicauerunt inuicem presbyteri & ipſe. Theophilus diaconus dixit: Per ſalutem Imperatorum, eorumque victoriam, legantur, q̃ ſuper hoc geſta ſunt. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices dixerunt: Relegantur ea, quę ſuper Ibam reuerend. in Tyro geſta dicuntur. Et his oblatis, Conſtantinus vir deuotus, magiſtrianus & adiutor ſacri Conſiſtorij, relegit commonitorium.

*& Eulogi.

¶ Commonitorium pro cauſa Ibę Edeſſeni Epiſcopi.

DAMASCIO viro ſpectabili, & notario prætorianorum. Scientes admirationis tuæ propoſitum, & cognoſcentes quantum habeas ſtudium, vt teipſum Deo & noſtræ pietati commendes, viſum nobis eſt, vt tu pergas cum Vranio reuerend. Epiſcopo Himerorum ciuitatis ad partes Orientales, & cooperantibus per ſingula loca iudicibus, inducas reuerend. Ibam Edeſſenæ ciuitatis Epiſcopum, & Danielem reuerend. Carrhenorum ciuitatis Epiſcopum, & Ioannem reuerend. Theodoſiopolitanum Epiſcopum, in Phœnicum propetare prouinciam, & ibi inquiri, quæ mouentur a reuerend. prædictarum clericis ciuitatum, tam apud prædictum religioſiſſimum Vranium, & Photium reuerend. Epiſcopum Tyri Metropolis, quàm Euſtathium reuerend. Berytiorum ciuitatis, aduerſùs ſupra memoratos religioſiſſimos Epiſcopos. Feſtina igitur ſecundùm ea, quæ noſtræ diuinitatis iuſſa ſunt, pergere ad partes Orientales, & inducere præfatos reuerend. Epiſcopos, in Phœniciam aduenire, & ibi omnia, quæ mouentur a venerabilibus clericis Edeſſenæ, & Carrhenſis, & Theodoſiopolitanæ ciuitatum, inquiri ſubtiliter apud memoratos religioſiſſimos Epiſcopos, & quæ ab ijs fuerint definita, effectui mancipare. Datum Conſtantinopoli, ſexto Kalendas Nouembris.

¶ Beryteñ. Synodus habita in cauſa Ibæ Edeſſeni Epiſcopi, relecta Chalcedone.

POST conſulatum Flauij Zenonis & Poſthumiani virorum clariſſimorum, ſub die kalendas Septembris, indictione ſecunda, in Colonia Chriſti amica Beryto, confidentibus Photio & Euſtathio & Vranio religioſiſſimis epiſcopis in nouo epiſcopio Beryti ſanctiſſimæ nouæ Eccleſiæ, præſidente & Damaſcio viro ſpectabili, tribuno & notario diuini palatij, & Eulogio religioſiſſimo diacono Chriſti amantiſſimæ Conſtantinopolis ſanctiſſimæ eccleſiæ, præſentibus religioſiſſimis Epiſcopis Iba, Ioanne, Daniele; ſtantibus autem Samuele, & Cyro, & Eulogio, & Mara, & Ablabio, & Ioanne, & Anatolio, & Caiuma, & Abibo, reuerend. Damaſcius dixit: Cùm præſentes & reuerendi clerici adiiſſent piiſſimum, & diuiniſſimum dominum noſtrum Imperatorem, & accuſaſſent reuerendiſſimũ & Deo amantiſſimum Ibam Epiſcopum, & reuerend. Ioannem Epiſcopum, & reuerend. Danielem Epm, pietas eius ſanxit, (ſicut cõtinent & piæ ſacræ literæ, quæ ad veſtram datæ ſunt ſanctitatem) vt ij, qui accuſati ſunt, à * Boſtroena ad Phœniciam aduenirent, & ad ea, quæ ijs inferunt, apud veſtram religioſitatem redderent rationem. Et deputatus ſum eos deducere, & quæ a vobis fuerint definita, executioni mandare. Adſunt ambæ partes ad hoc, quod vobis placuerit. Reuerend. Epiſcopi Photius & Euſtathius & Vranius, dixerunt: Pium commonitorium dignetur tua magnificentia demonſtrare, vt per omnia intentionem piiſſimi & Chriſtianiſsimi Imperatoris noſtri ſequamur: præſulgere etenim debet ijs geſtis. Quo facto, Eulogius diaconus Conſtantinopolis dixit: Adeuntibus reuerendiſſ. clericis, Samuele, Cyro, Eulogio, Mara, Ablabio, Ioanne, & Anatolio, & Caiuma, & Abibo, Deo amantiſsimum Epiſcopum noſtrum in ſanctiſsima Eccleſia regię ciuitatis Conſtantinopolis nouæ Romæ, & accuſantibus Ibam, Ioannem & Danielem reuerendiſsimos Epiſcopos, approbauit eius ſanctitas veſtram religioſitatem audire negocium, & ex hoc literas detulit veſtrę ſanctitati. Et adſunt partes ad hoc, quod vobis videtur. Reuerendiſſ. Epiſcopi dixerunt: Quoniam dubitamus, quomodò proferre interrogationes aut reſponſiones debeamus his, qui perſonam accuſatorum obtinent, Deo amantiſsimus Epiſco. Ibas nos doceat, ſi quid aduerſùs eos actum eſt in ſancta & magna Synodo, quæ in Antiochena pridem facta eſt ciuitate. Samuel dixit: Rogamus, vt ea, quæ dicuntur, dicantur Syra lingua propter ſanctiſſimum Epiſcopum Vranium, quoniam integrè nouit ea, quæ ſcripta ſunt Deo amantiſſimo Archiepiſcopo Flauiano, a Deo amantiſſ. reuerend. & ſanctiſſ. archiepiſcopo Dono de nobis. Affuit enim apud Conſtantinopolim, Deo amantiſſ. Epiſcopi dixerunt; Aſsit vnus eorum, qui poſsit interpretari Deo amantiſſ. Epiſc. Vranio. Notarij dixerũt; Adeſt Maras, qui poſsit interpretari Deo amãtiſſ. Epo Vranio. Deo amantiſſ. Epiſcopi dixerunt: Iam interrogationem intulimus tibi religioſiſsimo Epiſcopo Ibæ; quatenùs nos doceres, ſi quid de

*Oſtroena

de præſentibus actum eſt in ſancto magnoq; Concilio, quod eſt pridè in Antiochia Chriſto amantiſſ.congregatum, vt congruè eis nos inſetamus interrogationes ſiue reſponſa. Religioſiſſimus epiſc. Ibas dixit: Iſti quatuor qui ſtant, libellos obtulerunt religioſiſſ. epiſcopo Domno,& dignata eſt eius ſanctitas mandare nobis, vt occurreremus. Et quoniam quadrageſima erat, poſt diem nos iuſſit occurrere. Qui ſcripſit mihi, vt ab excommunicatione eos abſoluerem. Erant enim à me excommunicati. Ego omnia ſententiæ archiepiſcopi dereliqui. Qui archiepiſcopus propter feſtiuitatem ab excommunicatione eos abſoluit, ſub ea tamen definitione, vt non excederent Antiochiam, donèc ſententiam cauſa perciperet. Si autē exirent, antequàm finem cauſa perciperet, maiori pœnæ eſſent damnationis obnoxij. Samuel & Cyrus, antequàm adueniremus in ciuitatem, deſerentes in comitatu profecti ſunt. Maras autem & Eulogius remanſerunt. Deindè dum cōtinuaretur ſancta Synodus, (erant enim illic non pauci epiſcopi) iuſſit libellos relegi. Relecti libelli ſunt. Referebantur nomina quatuor accuſatorum. Stabant autē duo. Interrogauit autem eos: Vbi ſunt veſtri ſodales, qui vobiſcum obtulerunt libellos? Illi autem dixerunt, Neſcimus. Tamen ſicut audiuimus, in Conſtantinopolim perrexerunt. Religioſiſſ. epiſc. dixerunt: Tua religioſitas, quæ tunc præſens fuit, debet ſcire intentionem ſancti illius & magni Concilij, vtrùm integrè damnàſſet, an in dubio hanc ſententiam protuliſſet. Manifeſtum enim eſt, quia non patitur tua ſanctitas, quæ à ſancto illo non ſunt geſta Concilio, dicere quaſi geſta. Nam & facilè percipitur veritas. Religioſiſſ. epiſc. Ibas dixit: Occulta nôſſe non poſſum. Ego puto, quia perfectam horum damnationem fecit. Si autem videtur vobis ex ſententia eorum, damnationem eorum non feciſſe, poteſt poſteà iudicari. Reuerendiſſ. epiſc. dixerunt: Ea, quæ geſta ſunt in ſancto illo conuentu, tua ſanctitas præ manibus habet? Religioſiſſ. epiſcopus Ibas dixit: Habeo, & adiacent: Reuerend. epiſ. dixerunt: Suſcipientes notatij, illam partem geſtorū percurrant, quæ continet de his, qui ſe ſubtraxerunt, vt quæ de his geſta ſunt, agnoſcamus. Samuel dixit: Omnem allegationem nobis congruam aduersùs depoſitionem reuerend. epiſcopi Ibæ, & aduersùs ea, quæ iuſſa ſunt relegi, reſeruari (ſicut iuſtum eſt, veſtram ſanctitatē noſtræ parti ſtatuere) quæſumus. Deo amantiſſ. epiſcopi dixerunt: Ad præiudicium tuum non duximus * nunc fieri lectionem. Samuel dixit: Quoniam ea, quæ aguntur, conſequenter aguntur, & fortè imminet vobis, vt non hæc, ſed alia moueantur. Rogauimus autem reſeruari nobis allegationem, & ob hoc certamus, & oſtendimus, quia non ſubiacemus damnationi, neque excommunicationi: ſed hoc, quod factum eſt, ſinè ordine & præter regulas à reuerend. èpiſcopo noſtro Iba factum eſt. Deo amantiſſ. epiſcopi dixerunt: Relegatur pars illa geſtorum, quæ de his, qui ſe de audientia ſubtraxerunt, pridèm in maxima Antiochia ſunt confecta. Sanctum Concilium dixit: Vbi ſunt, qui vobiſcum obtulerunt libellos?

* hanc

Maras & Eulogius presbyteri dixerunt: Eius calumnias cognoſcentes, (ſicut & nos dicimus) neſcimus, quomodò illi diſceſſerint. Sanctum Concilium dixit: Nunc autem vbì ſunt? Maras presbyter dixit: Neſcimus integrè. Sicut autem audiuimus, in Conſtantinopolim ſunt profecti. Neque verò literas eorum ſuſcepimus, neque ſcimus integrè. Sanctiſſimus Domnus archiepiſcopus dixit: Quas calumnias metuebant, cùm ego vtique ſcripſiſſem religioſiſſimo Ibæ ob hoc, & reſcripſerit, relinquens mihi omnia, & abſoluti vobiſcum ſunt ab excommunicationis pœna, ſub hac definitione, vt vos quidem haberetis communionem, ſi quis autem veſtrûm cauſam defereret ante finem, eccleſiaſticæ diſciplinæ ſubiaceret? Manifeſti ſunt igitur deſertores, & excommunicationem & Apoſtolicum hunc thronum contemnentes, & ſemetipſos ſubmittentes maiori damnationis ſupplicio. Samuel dixit: Rogo ſubſcriptiones eorum epiſcoporum, qui ibidèm reperti ſunt, vt ſubſcripſerunt, relegi, & inſeri monimentis. Reuerendiſſimi epiſcopi dixerunt: Relegantur ſubſcriptiones religioſiſsimorum & ſanctiſsimorum epiſcoporum, qui in his inſerti ſunt monimentis pariter, & ſubdantur. Domnus epiſcopus Antiochiæ, interlocutus ſum. Simeonius epiſcopus Amidæ, hæc eadem interloquutus ſum. Stephanus epiſcopus Hierapolitanus, hæc eadem interloquutus ſum. Conſtantinus Boſtræ Epiſcopus ſanctiſsimæ eccleſiæ, hæc eadem interlocutus ſum. Theoctiſtus epiſcopus Beroę, hęc eadem interloquutus ſum. Thomas Epiſcopus Mopſueſtiæ, hæc eadem interloquutus ſum. Placus epiſcopus Geraſſenæ ſanctæ eccleſiæ, hæc eadem decreui. Euoltius epiſcopus Zeugmatis, hæc eadem interloquutus ſum. Daniel epiſcopus Carrhenſium, hæc eadem interloquutus ſum. Dadas epiſcopus Batenorum, hæc eadem interlocutus ſum. Deo amantiſsimi epiſcopi dixerunt: Manifeſta eſt interloquutio Deo amantiſsimi, reuerendiſsimi & ſanctiſsimi patris noſtri & archiepiſcopi Domni. Libelli igitur, qui heri oblati ſunt, relegantur, & geſtis indantur.

§ Libellus Samuelis & aliorum presbyterorum Edeſſæ, ad Photium & ad reliquos Epiſcopos contra Ibam.

SANCTISSIMIS per omnia & Deo amātiſsimis epiſcopis Photio & Euſtathio & Vranio petitio oblata à Samuele, Cyro, Eulogio,

gio, Mara, presbyteris ſanctiſſimæ eccleſiæ Edeſſenæ. Nos equidẽ optabamus per omne tempus vitæ ſinè litigio viuere. Quoniam autẽ ea, quæ audacter geſta ſunt aduersùs noſtram eccleſiam, & ſanctorum noſtrorum patrum fidem, a venerabili epiſcopo noſtro Iba per ſummam iniuſtitiam, compulerunt nos ad hanc accuſationem deſcendere iam eius q̃ eius fratris Danielis, qui idem epiſcopus eſt Carrhenſium ciuitatis, conſequenter & ſecũdùm Canones adeuntes Conciliũ iam Orientale quàm Occidentale, oportuit nos & piiſſimum atque Chriſtianiſſimum pro ijs Principem deprecari. Ex hoc ergò & ſanctiſſimo archiepiſcopo Flauiano pariter decernente, & cum piiſſimo noſtro Principe diſponente, a veſtra ſanctitate noſtrum exerceri negociũ, aduenimus, paratos noſmetipſos habentes, probare, quæ diximus. Adſumus igitur, per hos noſtros deprecantes libellos, vt iubeatur a veſtra ſanctitate inchoari negociũ. Samuel presbyter, Libellos obtuli cum collegis. Cyrus presbyter, Porrexi libellos cum collegis. Eulogius presbyter, Obtuli hos libellos cum ſocijs. Maras presbyter, Obtuli libellos ſocijs. Samuel dixit; Rogamus hoc nobis licitũ exiſtere a veſtra iuſtitia, vt hæc eadẽ Syra lingua dicantur Deo amantiſſimo & ſanctiſſimo epiſcopo Vranio, quoniam aderat apud Conſtantinopolim, quando literæ de hoc ſcriptæ ab archiepiſcopo Domno ad archiepiſcopum Flauianum, lectæ ſunt. Et iterùm adfuit in Antiochia, quãdò ex hoc moturi eramus ſermonem. Et de hoc alia ei locutus eſt. Et quid ei dixit, rogamus, vt dicat. Reueread. epiſcopi Photius & Euſtathius dixerunt: Omnia, quæ expetiſtis, is, qui adeſt, religioſiſſimo epiſcopo Vranio propria interpretabitur lingua. Et poſtquàm interpretata ſunt, Deo amantiſſimi Photius & Euſtathius epiſcopi dixerunt: Edoceat nos venerabilis Maras, quæ religioſiſſimus epiſcopus Vranius propria voce locutus eſt. Maras dixit; Hæc dixit, Relectæ ſunt literæ curam patricijs, & quoniam confundebant conſeſſum, fecimus eos excommunicari. Tamen ego iudex datus ſum, & non poſſum teſtari. Religioſiſsimus Epiſcopus Ibas dixit: Non fecit illorum mentionem dominus Domnus in epiſtola, quam ſcripſit ad ſanctiſsimum archiepiſcopum Flauianũ, qui fuerunt ſemèl damnati? Religioſiſsimi & ſanctiſsimi Epiſcopi dixerunt; Diximus, Clara eſt interlocutio Deo amantiſsimi & ſanctiſsimi patris noſtri & archiepiſcopi Domni, relegantur igitur rursùs libelli. Et poſtquàm relecti ſunt, Deo amantiſsimi epiſcopi dixerunt: Libelli, qui à vobis oblati ſunt, generalem quandam cõtinent accuſationem. In ſcriptis igitur vnuſquiſque veſtrum deponat, & quid accuſare habet, & quibus deliberauit initare capitulis. Samuel dixit: Per ordinem ex ore capitula coram veſtra ſanctitate proferimus. Incipimus autẽ ab iſto capitulo. Deo amantiſſ. Epiſcopi dixerunt: Singuli propria voce deponant, ſi accuſationi perſiſtunt de ijs capitulis, quæ dederunt. Samuel dixit: Perſiſto. Maras dixit: Perſeſto. Eulogius dixit: Perſiſto, Cyrus dixit: Perſiſto. Deo amantiſsimi epiſcopi dixerunt: Relegantur omnia capitula, & ſic vniuſcuiuſq; inquiſitionem faciemus. Samuel dixit; Et ea deprecamur inſeri monimentis. Deo amantiſſ. epiſcopi dixerunt; Inſerantur.

Ciuitate conferente ad redemptionem captiuorũ vſq; ad mille & quingenios ſolidos, & poſitis apud cuſtodem ſacrorũ miniſteriorum vſque ad ſex millia ſolidorũ & ampliùs, præter redditus, ſuſcepit ipſius frater, habens in vaſis argenti ſacri vſque ad libras ducentas, & vendidit pro mille ſolidis ſolùm, (ſicut nos cognouimus, non dixerit) in ſemetipſum reliqua conferens.

Rursùm calicem gemmarũ magni precij, oblatum noſtræ eccleſiæ a ſancto viro ante annos vndecim, inter vaſa ſanctæ eccleſiæ nõ repoſuit, & neſcimus, quid factum ſit de eo.

Tertiò adhuc & de ordinationibus accepit.

Quartò Abraamius quidam diaconus noſtri cleri fuit. Hic Ioannis alicuius malefici depræhenſi amicus erat, & conſcius. Coram reuerendiſsimo Epiſcopo noſtro & omni clero conuocato ad audientiam Abraamio diacono, monſtratum eſt eodem confitente conſcium eſſe, vt pœnam ſuſtineret excommunicationis, & ab omnibus odiretur, & in perſecutione eſſet multo tempore. Poſt hæc (neſcimus quomodò perſuaſus) ſatisfactione ab eo nullatenùs proueniente, tentauit eum Batenorum ordinare ciuitatis epiſcopum. Et prohibitus ab eo, qui tunc archidiaconus erat, indignatus eſt. Et hunc quidem, qui morti erat obnoxius, apud ſemetipſum decreuit eſſe epiſcopum, Illum verò, qui turbam incitauerat ciuitatis, & dixit iuſtum non eſſe hoc fieri, remouit de proprio loco, & excommunicauit, & expulit ab eccleſia. Et quoniam non potuit intentionem ſuam explere, compulſus eſt eũ facere xenodochum. Et retinet chartam magicarum incantationum reuerend. noſter epiſcopus, qui debuit iudici prouinciæ hunc, qui ità execrabilis eſt, offerre ſecundùm conſequentiam legum.

Quintò Balleum nomine quendã virũ, (de quo oẽs, qui in eodem vico habitãt, clamauerunt & in ſcriptis, & ſinè ſcriptura, adulterum & maſculorum cõcubitorem) ordinauit presbyterum, & procuratorem in cuſtodiã retrudens, & iudici tradens hos, qui clamauerunt, & hæc innoteſcentibus ei literis Deo amantiſſ. reueren. archiepiſcopi Domni.

Sextò, quia ordinauit Danielem filium ſui fratris epũm paganorum ciuitati, dũ oportebat patrẽ ſanctũ fieri, cuius polleni opera reuerentiã facere, & perſuadere, vt vel nũc ad cognitionẽ veritatis accederẽt, iſte illic ordinauit inquietũ, & iuuenẽ exiſtentẽ, & luxurioſiſsimum.

ſiſſimum. Neque enim paſſus aut dignatus eſt aliquandò latere, ſed penè ſemper in noſtram adueniens ciuitatem, propter Challoam quãdam maritatam, circunducens eam per loca diuerſa, & in delicijs cum ea verſabatur: quia omnes eccleſiaſticos redditus multos exiſtentes, & in infinitam tendentes quantitatem, coofert ſuo fratri vel conſobrinis. Et rogamus, vt ratinnè faciat coram veſtra ſanctitate, quia hæreditates & munera, & quæ vndecunque offeruntur, & cruces poſitas aureas & argenteas, collecta ditigit ſuo fratri vel conſobrinis: quia quæ ex definita menſura in expenſas captiuorum eroganda fuerant, in domibus ſuorum erogat cognatorum.

Septimò, quia dum memoria fieret ſanctorum martyrum, non eſt datum vinum ad ſacrificium altaris, ad ſanctificationem & populi diſtributionem, oiſi omninò paululum, & hoc infectum atque lutoſum, & tempore, quo fuerat vindemiatum: vt ex hoc cogerentur, qui deputati fuerant miniſtrare, de tabernis & omninò infectos comparare ſextarios, qui nec ſufficerent, intantùm, vt hi, qui ſanctum corpus diſtribuebant, innuerent ingredi eos, qoia ſanguis non inueoiretur, illis bibentibus & tunc ac ſemper habentibus diuerſum & mirabile vinum. Et hæc acta ſunt, conſcio & admonito eo, qui poteſtatem miniſteriorum habebat. Cui & dictum eſt, vt & ipſe admoneret epiſcopum cum fiducia. Et cùm nihil feciſſet, illo tempore coacti ſumus nos, & ipſum reuerendiſſimum epiſcopum rurſùs admonere. Et cùm didiciſſet, permotus non eſt, ſed contempſit, ità vt multi noſtræ ciuitatis hinc ſcandalizarentur.

Octauò, quia Neſtorianus eſt, & B. Cyrillum hæreticum appellat.

Nonò, quia epiſcopos Daniel quoſdam ex ſua clericos ordinauit.

Decimò, Pirozo presbytero benè teſtante, & ſoa propria diſponente, & res, quas habuit, eccleſijs relinquente redditus nullos habentibus, accenſus noſter epiſcopus Ibas cautionẽ eius ſe habere dixit * mille ducentorum ſolidorum. Et mandauit ei, volens eius infringere voluntatem, & eum per triſtitiam deperire.

*Grçcè triũ millium.

Vndecimò, Daniele autem epiſcopo teſtãte, & relinquente, quam habuit locupletem facultatem, & prædia ex eccleſiaſticis rebus nepotibus ſuæ amitæ & ipſi Challoæ, neque indignatus, neq; increpauit eum, quia Challoa amita Danielis epiſcopi, quæ priùs nihil habuit, multis rebus eccleſiaſticis abutens, quæ apud ipſam ſunt, ducentenos & trecentenos ſolidos fœneratur: vt ex hoc maoifeſtũ fiat, vnde ſit harum rerum collectio.

Duodecimò Abtaamios fuit quidam diaconus. Hic apantita erat noſtræ eccleſiæ, diuerſis negociabatur tẽporibus. Primitùs pauper & nihil ferè habẽs, ex noſtra eccleſia multas & innumeras res habuit, quæ pro veritate erant noſtrę eccleſiæ. Suadet huic Daniel epiſcopus, vt ſcripto teſtamento, in eum ſoá tranſmitteret hæreditatem, iurans ei, hæc ſe poſt eius mortem pauperibus erogare. Hoc enim & teſtamento continetur. Et poſtquàm hæc Daniel eſt adeptus, non ſolùm (ſicut oportebat, vel ſicut iurauerat) nõ diſpoſuit, ſed luxuriç eius ſeruiũt. Challoç enĩ mulieri dedit ea.

Tertiodecimò, quia a paganis incidentibus in peccatum ſacrificiorum, accipiens Daniel epiſcopus ſportulam, relinquit crimen, negocians & hinc ſibimet lucrum.

Decimoquartò, quia & eccleſiæ Edeſſenæ prædiola fargaritas ſyluas cædentes, portauerunt ad prædia Challoæ amitæ Danielis epiſcopi, & ædificauerunt, quæ voluerunt. Deo amantiſſimi epiſcopi dixerunt: Quandò redargutio capituli ſequitur, animæ periculum ferens, ſuperfluam iudicamus inquiſitionem loci fieri cæterorumque. Quæ igitur manifeſtè interdicta ſunt & canonibus & legibus, & ſunt apertè odioſa Deum timentibus, hæc eligite primitùs, & his inſtate. Videntur autem nobis hæc eſſe principalia. Primùm quidem, rectè eſſe oportere fidei, qui ſacerdotio fungitur. Deindè, eſſe eum totius loxuriæ liberum, ſed nec prodere pietatem, maximè pecuniarum cauſa. Ex quibus ſi alicuius probare poteſtis prçuaricationem, proprio ore deponite. Samuel dixit: Sicut iam poſtulauimus, rogamos fieri inquiſitionem capituli vniuſcuiuſque per ordinem. Et ſi qoidẽ primum pridèm capitulum increpationem talem habeat, vt eo ſolo ſufficiat, & nihil aliud ſit mouendũ, benè id iudicabit veſtra ſanctitas, & nos * his ſeruiemus. Deo amantiſſ. epiſcopi dixerunt: Ex capitulis ità vobis oblatis, tria ſunt maximè peſſima, cùm ſoleant talia obiurgari facilimè. Hæc igitur ſi probare poteſtis, vt diximus, propria lingua teſtamini. Maras dixit: De fide mouemus priùs, & alia capitula pòſt mouemus. Deo amantiſſimi epiſcopi dixerunt: Si propoſuimus vobis, vt horum trium capitulorum probatio ſubſequatur, oon ex hoc inquiſitionem negauimus reliqoorum. Maras dixit: De fide mouemus priùs. Deo amantiſſimi epiſcopi dixerunt: Quid habes de fide mouere? Maras dixit: Alloquens dixit: Non inuideo Chriſto facto Deo: inquantùm enim ipſe factus eſt, & ego factus ſum. Deo amantiſſimi epiſcopi dixerunt: Confiteatur priùs religioſiſſimus epiſcopus Ibas, ſi hæc ità dicta ſunt. Religioſiſſ. epiſcopus Ibas dixit: Anathema ei, qui dixit, & ei, qui calumniatur. Ego enim oon dixi. Abſit. Samuel dixit: Teſtes nobis exiſtunt huius rei, ex qoibus hic ſunt. Rogamus hos a vobis vocatos, ſuſcipi, & propria voce teſtari, ſi eum non audiêrunt hæc dicentem.

*hęc ſeruemus.

Religioſiſſimus epiſcopus Ibas dixit: Deciès milliès ego ſecari patiar, quam dicere hoc verbum. Abſit à me, hoc verbom vel cogitare. Sed ſcio ego, quia vnuſquiſque ex confeſſione ſaluatur. Deo amantiſsimi epi-

ſcopi

ſcopi dixerunt: In eccleſia dicis, Deo amantiſſimum Ibam epiſcopum hæc dixiſſe? Samuel dixit: Conſuetudo eſt, in die ſancto Paſchæ, aut ante diem, dare eum de manu clericis quædam pro feſtiuitate. Hæc daturus, alloquitur primitùs, & ſic dat. Eloquutus eſt autem hoc, & coram omnibus præſentibus clericis, ac acciperent ea, quæ pro feſtiuitate dantur, Et conuincitur ab aliquibus ex his clericis hic ſtantibus, qui hoc ab iſto audierunt dictum. Deo amantiſſimi epiſcopi dixerunt; Ante quantum tempus hæc dixiſſe Deo amantiſſimum reuerendiſſimum Ibam epiſcopum profiteris? Samuel dixit: Sunt tres anni plùs minùs. Dicta ſunt autem & alia. Hęc autem (ſi videtur) comprobamus. Si autem & alia nos coniungere iubetis, & alia quoque deponimus. Deo amantiſſimi epiſcopi dixerunt: Qui ſunt, qui hoc poſſint interim atteſtari? Samuel dixit: Sunt quidem multi. Corā omni enim clero dixit: Ex his ſunt hic tres, & tres, quos Canones legeſque ſuſcipiunt. Si autem pluribus opùs eſt, & videtur, & aliorum dabimus nomina, & ſecundùm veſtram aderunt iuſſionem. Religioſiſſimus Ibas dixit: Eſt clerus noſter plùs minùs nominum ducentorum & plurimorū. (Neque enim retineo numerum.) Omnes clerici teſtati ſunt, ſiue orthodoxus ſiue hæreticus ſum, & per confeſſiones ſcriptas, quæ directæ ſunt ſanctiſſimo epiſcopo Domno, & ad veſtram reuerentiam ſcripſerunt. Si conſonat tantorum teſtimoniū clericorum tribus (ſicut ipſe dicit) teſtibus, qui cum ipſis venerunt ad accuſandū in Conſtantinopolim, & nunc verò cū ipſis exiſtunt, veſtrum eſt iudicare.

Samuel dixit: Noſtrum eſt, qui attendimus de hoc capitulo, & accuſantium (quas diximus) probationes oſtendere, non religioſiſſimi epiſcopi noſtri Ibæ, aut per ſemetipſum, aut per aliū ſibi teſtari. Negationis enim rationem nullus exigit. Dixi, quia factum, eſt meum eſt probare. Deo amantiſſimi epiſcopi dixerunt: Eos, qui teſtes a te adducti ſunt, declara nominatim, quaſi audiſſent Ibam religioſiſſimum epiſcopum hoc dixiſſe. Samuel dixit: Eſt Dauid diaconus ex cuſtode ſacrorū vaſorum, & Maras diaconus, & Sabas diaconus, qui conſtituta beati Effræm per loca ſingula profert, vir inter Syros ſapientiſſimus. Religioſiſſimus epiſcopus Ibas dixit: Et Maras cum ipſis in Antiochia adijt, & libellos cum ipſis porrexit, & aſcendit Conſtantinopolim cum eis.

Maras autem ſecundùm veritatem excommunicatus eſt à proprio archidiacono, (non enim a me excommunicatus eſt) quoniam iniuriam fecit presbytero, ob hoc eum a communione ſuſpendit. Deinde inuenerunt eum triſtem, & ſuſceperunt eum ad accuſationem. Illos qui aſcenderunt aduerſus me, & contra me adierunt principem, quomodò iſti ad teſtimonium producere potuerunt?

Tu quandò dixiſti, vita mortua eſt, non tibi dixi repentè, Amice, ſi quidem hoc dicis, quia caro Domini viuificans eſt, & Chriſtus noſter vita eſt, & ego confiteor; Si autem de diuinitate ſenſiſti, non recipio: & ex eo tempore communicâſti mihi annis decem. Samuel dixit: Si vocauit me ſecretiùs vel increpauit, vel ex hoc ſi mihi locutus eſt, ſum his, quæ dicit, obnoxius, niſi quia ex illo me alloqui non præcepit.

Deo amantiſsimi epiſcopi dixerunt: Religioſiſsimus epiſcopus Ibas edocuit, quia te vocaſſet, & alia monuiſſet, tu deo egas. Coram teſtimonijs verò nullus ex omnibus eſt, qui vel doceat, vel moneat. Hoc ergò tanquàm ſuperuacuum relinquentes, ad præſens redite negociū. Samuel dixit: Sufficit mihi, quòd coram veſtra confeſſus eſt ſanctitate, quoniam me increpauit ex hoc religioſiſsimus Ibas epiſcopus. Religioſiſſ. epiſcopus dixit: Non increpaui, ſed interrogaui: Amice, quomodò dixiſti vitam fuiſſe mortuam? Diuinitatem dicis, an carnem Dei viuificantem dicis? Etenim vita eſt & viuificans. Et ſic credo, & confiteor ore meo, ſicut iuſſit & ipſe Deus, quia ore fit confeſsio ad ſalutem. Deo amantiſsimi epiſcopi dixerunt: Interrogamus vos, ſi in eccleſia religioſiſsimus epiſcopus Ibas hoc, quod dicitur à vobis, docuit: & dicitis, quia in triclinio epiſcopij, omni clero præſente, hoc dogmatizauit. Quoniam igitur & Canones & leges propter indigentiam certum numerum teſtium deduci ex omnibus decreuerunt, & in præſenti negocio indigentia teſtium non eſt, ſed abundantia magis, ſicur ipſi teſtamini: neceſſarium eſt, non ſolùm his, qui a vobis adducti ſunt, credi, quoniam reuerend. epiſcopus Ibas tanquàm accuſatores vobiſcum hic aſſerit exiſtentes: ſed penè omnes interrogandos, qui illo tempore benedictiones ab eo (ſicut narratis) acceperant. Maras dixit: Forte ſunt quidam, neque ſcientes ſe audire: ſed qui integrè nouerunt talia, manifeſti ſunt, & hos nominaturi ſumus. Deo amantiſſimi epiſcopi dixerunt: Quanti aderant ibi tunc presbyteri? Maras dixit: Neſcimus. Deo amantiſsimi epiſcopi dixerunt: Dum benedictiones præberentur, veriſimile eſt, omne reuerendum clericorum Concilium affuiſſe. Eulogius dixit: Maximè quidem, & ſi venire & dicere aliqui voluiſſent, eius concinnatione paueſcentes, non venerunt. Multi enim eligunt, hunc non offendere, nè moriantur. Cuidam enim presbytero nolenti ſubſcribere in eius laudibus, cùm accuſationem in Antiochia aduerſùs eum inſtituiſſemus, poſtquam exindè eſt reuerſus, calumniatus eſt & viro ante annos quinquaginta catholico, nec labanti aliquandò ex quo conuerſus eſt, cui tota ciuitas teſtabatur, accuſationem intulit per proprios diſpenſatores, quam nec ad exitum perducere valuit, quamuis iudex in eius

Rom. 10. b

gratia

gratia ageret, illo ſtante & clamante, Oſtendatur, quæ aduersùs me calumnia inſtituta eſt, aut abſoluar. Et omnis ciuitatis ſuſcepit eum cum cereis & lucernis. Et ob hoc omnes clerici metuentes, aduersùs eum teſtari non volunt. Deo amantiſſimi epiſcopi dixerunt: Non arbitramur, timorem Dei ante oculos habentes, & fidei cauſa propoſita, pro gratia hominum, ſalutem propriam aliquem poſſe contemnere. Vndè quoniam ipſe narraſti, collectam reuerendiſſimorum multitudinem clericorum, quandò hæc religioſiſſimus Ibas edocuit, non ſuſcipimus trium teſtium, qui à vobis deducti ſunt, voces, & maximè cùm ſuſpecti, ſunt eidem religioſiſſimo epiſcopo, ſicut depoſuit. Samuel dixit: Quomodò poſſibile eſt, totum clerum ad teſtimonium euocari? Eulogius dixit: Dum eſſemus in Antiochia, fecerunt dictationem laudum, & hanc circunferebant clericis, vt ſubſcriberent. Quidam clericorum, aut quindecim aut decem & octo ſubſcribere noluerunt, dicentes: Fortè interrogamur aliquid, & neſcimus quid dicere, & mentiri non poſſumus. Hos deducens in eccleſia, violenter inclamari fecit, quaſi qui deberent foris mitti, quoniam minimè ſubſcripſiſſent. Et excommunicauit eos coram omni eccleſia, & miſit eos foràs, & ex hoc venerunt in Antiochia. Ex quo autem viderunt, quia oppreſſi ſumus, & non ſunt noſtræ allegationes ſuſceptæ, & quia deſcendit homo, qui quaſi contra nos præualuerat, timuerunt deſcendere in ciuitatem, & neceſsè habuimus, vſque hodiè eos pro teſtimonio paſcere. Religioſiſſ. epiſcopus Ibas dixit: Sanctiſſimus archiepiſcopus noſter aduenit in Hierapolim, vt dominum Stephanum inthronizaret religioſiſſimum epiſcopum. Nos voluimus, quæ conſuetudinis ſunt implere, & ire, & ſalutare eos in Hierapolim. Dum egredimur, audio quia Samuel & Cyrus profecti erant ad accuſandum nos, ſubſcriptiones nonnullorum clericorum accipientes. Confiteor, quia conuocaui clerum, & dixi, quia Samuel & Cyrus ierunt ad accuſandum nos. Sed & vobis dico, ſi quis in ſcriptis communicauerit eis in libellis, (donèc videat, quem finem cauſa ſuſcipiet) non communicet. Excommunicauerunt ſemetipſos reliqui, ſua conſcientia vulnerati. Religioſiſſimi epiſcopi dixerunt: Quot erant, qui ſemetipſos excommunicauerunt? Religioſiſſ. epiſco. Ibas dixit: Sunt plùs minùs quindecim, qui ſemetipſos à communione ſuſpenderunt. Nam ego eos non excommunicaui. Maras dixit: Nullus excommunicauit ſemetipſum, niſi ego ſolus, & presbyter Samuel. Quoniam nos quatuor libellos dederamus aduersùs eum, ego, & Cyrus, & Samuel, & Eulogius. Duo tulerunt libellos, & profecti ſunt Hierapolim, vt ſuſtinerent archiepiſcopum. Dominus autem Samuel iam malè habebat. Deindè conuocauit omnes in ſecretario, & dixit: Quoniam audiui, quia Cyrus & Eulogius profecti ſunt, vt me accuſarent, Hos à communione ſuſpendi, vt cognoſcatis, quia excommunicati ſunt. Si quis autem eis in libellis cooperatus eſt, vel conſcius eſt. (quoniam audio quòd triginta ſunt clerici, qui eis conſenſerunt) eorum dimitto ſententiæ. Nullusque egreſſus eſt, niſi ego ſolus & ipſe, quia nõ nobis conſenſerant, ſed remanſerunt communicantes ei. Deo amantiſſ. epiſcopi dixerunt. Dicat religioſiſſ. epiſcopus Ibas, ſi verè ab eo dicta ſunt, quę iſti dixerunt. Religioſiſſ. epiſcopus Ibas dixit: Ego nec dixi, & anathematizo, qui dixit: Ego enim nec à dæmone audiui hoc verbum. Maras dixit: Sunt teſtes, qui teſtantur nobis, hic ties, quorum nomina dedimus. Sunt autem & alij nobis in Edeſſa. Deo amantiſſ. epiſcopi dixerunt: Neceſſarium eſt adijci & horum quoque vocabula, quoniam non eſt de re modica quæſtio. Eulogius dixit: Dabimus. Maras dixit: Beatum Cyrillum non vocaſti hæreticum? Religioſiſſ. epiſcopus Ibas dixit: Cum veritate dico, non ſum memor. Et ſi vocaui eum, quandò Orientale Concilium eum quaſi hæreticum anathematizauit, ſequutus ſum primatem meum. Maras dixit: Non dixiſti, quia niſi anathematizaſſet capitula ſua, non reciperemus eum? Religioſiſſimus Epiſcopus Ibas dixit: Dixi quia niſi ſemetipſum interpretatus fuiſſet, & ſuſcepiſſet eum Orientale Concilium, & ego eum, cum meo principe & Orientali Concilio, abnegabam. Maras dixit: An non dixiſti, (quandò flagitatum eſt in ſecreto) bonæ memoriæ Cyrillum tanquàm hæreticum habui, & donèc anathematizaſſet ſua capitula, non recepi eum? Religioſiſſ. epiſcopus Ibas dixit: Verè non ſum memor. Si autem dixi, dixi verè, quia Orientale Concilium recepit eum ſua capitula retractantem, alioquin hæreticum eum haberem. Religioſiſſ. epiſcopi dixerunt: Probare poteſtis, quia poſt factam Eccleſiarum vnitionem, (quæ facta eſt cum beatiſſimæ & ſanctiſſimæ memoriæ Ioanne, & religioſiſſimæ & ſanctiſſ. memoriæ Cyrillo epiſcopo) eum ſua confeſſione hæreticum nominauit religioſiſſ. epiſcopus Ibas? Maras dixit: Hoc dixit, quia habuimus eum hæreticum, donèc ſua anathematizaſſet capitula. Religioſiſſimus epiſcopus Ibas dixit: Ego, poſtquàm ſua capitula interpretatus eſt, tantùm abſtineo ab anathemate viri, quòd & literas ab eo ſuſcepi, & literas ei direxi, & communicatorem me habuit, & communicatorem eum habui. Deo amantiſſ. epiſcopi dixerunt: Poſtquàm communicaſtis adinuicèm, dixiſti aliquid? Maras dixit: Anno hoc dixit, quia hæreticus fuit, donèc anathematizaſſet: Religioſiſſ. epiſcopus Ibas dixit: Donèc ſemetipſum interpretatus fuiſſet, (quia Orientale Concilium eum vocabat hæreticũ, & vt hæreticum eum condemnauit) hæreticum

Digitized by Google

eum eum & ego putabam. Poſtquàm verò adunatæ ſunt Eccleſiæ, & beatus Paulus perrexit Alexandriã, Orientalium fide portata, & ſuſcepit ab eo capitulorũ interpretationẽ, omnes eum communicatorem habuimus & orthodoxum, & nullus eum appellat hæreticum. Religioſiſs. epiſcopi dixerunt: Maximè quidem ſufficit ad pietatẽ, hæreſium abnegatio. verũtamẽ religioſiſſimus Ibas epiſcopus cauſam edocuit, pro qua putauit hæreticum cum omni Orientali Concilio ſanctiſs. memoriæ Cyrillum: Vos autem dicitis, hoc anno eum nominauit hæreticum. Hoc vobis eſt neceſſarium comprobare. Maras dixit: Anno dixit, hæreticum eũ habui, donec anathematizaſſet ſua cap. Religioſiſs. Epiſcopus Ibas dixit: Donèc ſecretiùs ad aurem Ioannis beatiſs. loqueretur, & ſuſcepiſſet ab eo ſcriptam de fide confeſſionẽ, quam per Paulum beatiſs. deſtinauit, hæreticũ eum omnes habuimus: poſtquàm verò ſuſcepit eum, cõmunicauimus ei, & communicauit nobis, & nos ei. Samuel dixit: Hæc modò reuerend. epiſcopus Ibas dicit, ſuum volens corrigere vitium: noſtrũ verò eſt probare, quia Cyrillũ dixit hæreticum. Et poſt hæc emendans ſemetipſum, ait: Donèc ſua anathematizaſſet capitula, fuit hæreticus. Religioſiſs. epiſcopus Ibas dixit: Ego anathematis nõ feci mentionem. Ego ſecutus ſum Orientale Concilium. Vultis in ſcriptis proferre, quæ ſcripta
* nõ ſunt? * ſunt? Vultis nõ ſcripta proferre, an ſcripta? Deo amantiſs. epiſcopi dixerũt: Si poſt mortem beatiſs. Cyrilli religioſiſs. Ibas epiſcopus eum viſus eſt hæreticum nominaſſe, mõſtrate. Maras dixit: Probamus. Idem vir deuotiſſimus ſecretarius ſimiliter relegit: Interpretatio epiſtolæ, quæ ſcripta eſt à reuerẽdo Iba epiſcopo Mari Perſæ poſt proœmia.

FRAGMENTVM EPISTOLÆ Ibæ epiſcopi Edeſſeni, ad Marim Perſam contra Cyrillum Alexandrinum.

IN breui autem clarè tuæ prudentiæ, quæ in paucis multa cognoſcit, indicare, quæ pridèm & nunc hic acta ſunt, feſtinauimus, ſcientes quia, quæ veſtræ ſanctitati à nobis ſcripta ſunt, veſtro ſtudio illic omnibus innoteſcent. Et quia nullam permutationem ſcripturæ à Deo traditæ ſuſceperunt, facio huius argumenti principiũ ex ſermonibus, quos & ipſe edoctus es: Contentio facta eſt, ex quo hic tua religioſitas fuit, his duobus hominibus Neſtorio & Cyrillo, & cõſcripſerunt aduerſùm ſe nociuos vel pernicioſos libros, quia audientibus fuerunt ſcandalum. Neſtorius enim dixit in ſuis libris, (ſicut & religioſitas tua nouit) quia beata Maria Dei genitrix nõ eſt, ità vt multi putarẽt, ex hæreſi Pauli Samoſateni hunc eſſe, qui dixit hominem putum eſſe Chriſtum. Cyrillus autem libros Neſtorij volens deſtruere, lapſus eſt, & inuentus eſt in Apollinarij dogma incidens. Conſcripſit enim & iſte illi ſimiliter, quia ipſe Deus verbum homo factus eſt, vt non eſſet differentia inter templum & habitantem in eo. Cõſcripſit enim duodecim capitula, quæ puto & tuam cognouiſſe religioſitatem, quia vna natura eſt diuinitatis & humanitatis Domini noſtri Ieſu Chriſti, & quia (ſicut dicit) non oportet diuidere voces dictas, quas vel ipſe Dominus de ſemetipſo dixit, vel euangeliſtæ de eo. Hæc omni impietate plena ſunt. Et antequàm nos dicamus, ſicut ſanctitas tua nouit, quomodò accipi poteſt hoc, quod eſt in principio verbũ, de templo, quod factum eſt ex Maria? aut illud, Minuiſti eum Pſal.8. paulominùs ab angelis, de diuinitate vnigeniti dictum? Eccleſia enim ſic dicit, ſicut & tua religioſitas nouit, & à principio eſt edocta, atque firmata diuina doctrina ex libris beatiſſimorum patrum, duæ naturæ, vna virtus, vna perſona, quod eſt vnus filius Dominus noſter Ieſus Chriſtus. Ob hanc contentionem victores & triumphatores iuſſerunt, epiſcoporum primiores in Epheſina cõgregari ciuitate, & corã omnibus libros Neſtorij & Cyrilli iudicari. Priùs autem quàm omnes epiſcopi, qui iuſſi fuerant congregari, veniſſent in Epheſum: præcedens idem Cyrillus, aures omnium quodam medicamine, quod ſolet ſapientium oculos obcæcare, præoccupauit. Inuenit autem cauſam odio, quod habuit circa Neſtorium. Et antequàm in Synodum adueniret ſanctiſſimus & Deo amantiſsimus archiepiſcopus Ioannes, Neſtorium ex epiſcopatu depoſuerunt, iudicio & inquiſitione non facta. Poſt duos autem dies damnationis huius, venimus in Epheſum. Et cognoſcentibus nobis, quia in damnationem Neſtorij, quæ ab eis facta eſt, duodecim capitula, quæ à Cyrillo conſcripta ſunt (cùm eſſent contraria veræ fidei) poſuerunt & firmauerunt, & conſenſerunt eis, tanquàm veræ fidei conſonis, omnes Orientales epiſcopi, eundem Cyrillum damnauerunt, & excõmunicationem aduersùs alios epiſcopos, qui conſenſerunt eius capitulis, protulerunt. Et poſt hanc perturbationem vnuſquiſque in ſuam ciuitatem reuerſus eſt. Neſtorius autem, quia in ſuæ erat odio ciuitatis, & virorum, qui in ea ſunt, maximorum, in eam reuerti non potuit. Et remanſit Orientale Concilium, non communicans epiſcopis, qui communicauerunt Cyrillo. Et ob hoc multa triſtitia inter eos facta eſt, & in contentione erant epiſcopi aduersùs epiſcopos, & populi aduersùs populos. Et completum eſt opere, quod ſcriptum eſt, quia erunt Matt.10.d inimici hominis domeſtici eius. Et ex hoc detractiones multæ aduersùs nos factæ ſunt Paganorum & hereticorum. Non enim audebat aliquis de ciuitate ad ciuitatem, aut ad prouinciam de prouincia proficiſci, ſed tanquàm inimicum ſuum, vnuſquiſque pro-

Digitized by Google

ximum ſuum perſequebatur. Multi autem ante oculos non habentes Dei timorem, occaſione eccleſiaſtici zeli, aducrſitatem, quam occultam in cordibus ſuis habuerant, ad effectum perducere feſtinabant. Ex quibus vnus exiſtit nnſtræ tyrannus ciuitatis, quem & ipſe nnn neſcis, qui occaſione fidei non ſolùm cõuiuentes punit, ſed & hns etiam, qui nlim ad Dominum migrauerunt. Quntum vnus eſt beatus Theodnrus veritatis prædicatnr & doctor Eccleſiæ, qui non ſolùm in vita ſoa colaphis cecidit hæreticos prn veritate ſuæ fidei, ſed & poſt mortem ſpiritualia arma in npuſculis ſuis Eccleſiæ filijs dereliquit, ſicut & tua ſanctitas, ad eum cõueniens, agnouit, & ex his, quæ ipſe conſcripſit, credidit. Hunc auſus eſt, qui omnia in eccleſijs præſumit, clarè anathematizare. Qui propter zelum Dei, non ſnlùm propriam ciuitatem ab errnre ad veritatem conuertit, ſed & lnogè exiſtentes eccleſias ſua doctrina perdocuit. & de libris quidem eius multa vbiquè perſcrutatio facta eſt, non quia à vera fide exiſterent alieni. Vidi enim eum, (adhuc illn viuo) frequenter eum laudantem, & in libris eius legebat, ſed & prnpter aduerſitatem latentem, quam aduersùs eum habuit, qunoiã manifeſtè eum conuicit in Synodo. His ergò malis ioter eos geſtis, & vnoquoque ſicut
Iudic. 17. b & 21. vnlebat (ſicut ſcriptum eſt) ambulante, adorandus Deus nnſter, qui ſemper ſua clementia curam pro ſuis gerit eccleſijs, erexit cor fideliſſimi atque victoris principis, vt dirigeret virum magnum, & io ſun palatin notum, qoi cogeret reuerendum atque ſanctiſſimum archiepiſcopum Orientis dnminum Ioannem, vt reconciliaretur Cyrillo. Ab eo enim fuerat de epiſcopatu depoſitus. Et poſtquàm literas Imperatoris accepir, ſanctiſſimum & religioſiſſimum Paulum Emiſcnum epiſcopom direxit, per eum veram fidẽ ſcribens & denuncians ei, quia ſi huic fidei Cyrillus cnnſentiret, & anathematizaret eos, qni dicuot, quia diuinitas paſſa eſt, qui dicunt, quia vna natura eſt diuinitaus & humanitatis, vt ei communicaret. Vnluit autem Dominus, qui ſemper ſuæ curam gerit Eccleſiæ, quam ſanguine ſuo proprio redemit, vt & cor Aegyptij ſnbigeret, & ſine fatigatione fidei conſentiret, eamque ſuſciperet, & omnes, qui abſqne hac crederent, anathematizaret. Er communicantibus inuicem, coontentio de medio eſt ablata, & pax io Eccleſia facta eſt, & non eſt in ea iam ſchiſma, ſed pax, ſicut pridem eſt. Quæ autẽ nerba ſunt, quæ à ſanctiſs. & Deo amantiſs. archiepiſcopo Ioanne ſcripta ſunt, & quæ à Cyrilln reſcripta ſuſcepit, ipſas epiſtolas huic, quam ad tuam direxi religioſitatem, coniunxi, ut relegens tua ſanctitas, agnoſcat, & omnibus amãtibus pacem denunciet, quia contentiò iam quieuit, & medius inimicitiæ paries eſt ablatus, & qui ſeditioſè aduersùs uiuos & mortuos irruerant, in cõfuſinne ſunt, ſatisfacientes prn ſuis exceſſibus, & contraria docentes ſuæ priori doctrinæ. Nnn enim qniſquã audet dicere, quia vna eſt natura diuinitatis & humanitatis, ſed confitentur tn templum, & io eum, qui in hoc habitat, qui eſt vous filius Ieſus Chriſtus. Hæc autem ſcripſi tuæ religioſitati ex magnn affectu, quem circa te habeo, ſciens quia tua ſanctitas nncte & die in dnctrioa Dei ſemetipſum exercet, vt multis ſit vtilis. Ibas reuerend. epiſcopus dixit: Iubeat veſtra clementia, relegi & literas clericorum Edeſſennrum, vt cognnſcatis, quia & ab his, quæ mihi illata ſunt, alienus exiſto, & violeotiam ſum perpeſſus. Magnificentiſs. & glorinſiſſimi iudices dixerunt: Relegãtur ea, quę ſcripta sũt à venerabilibus clericis Edeſſenis. Et nblatis his, Bernnicianus uir deuotus ſacri cnnſiſtorij legit:

Clericorum Edeſſenæ ciuitatis ad Photium, & Euſtathium epiſcnpns literæ.

INSTRVCTIO & deprecatin DEO amantiſſimis atque ſanctiſſimis epiſcnpis Photio & Euſtathio, ab omni clern Edeſſeoę ciuitatis. A multis atque diuerſis de Phœoice aduenientibus ad nns, cognnuimus ea, quæ ab his, qui inſurrexerunt io Deo amantiſſimom & ſanctiſſimum epiſcopũ noſtrum Ibam, geſta ſunt, perterriti in eo, quod dictum eſt, (Tranſcendunt enim & illos, qui ſioe Den ſunt, & infideles, & hæreticos, & Iudæos, & paganns ea, quæ dicta nnbis ſunt) quia nobis præſentibus dixiſſet, id eſt, Deo amantiſſimus epiſcopus: Non iouiden Chriſto facto Deo, quoniam & egn, ſi vnlo, poſſum fieri ſecundùm illum. Et omnes nns, quos dicunt audiſſe ea, quæ dicunt, manifeſtum facimus veſtræ Den amabilitati coram Dei clemeotia, quia neque ab eo, neque ab alio vllo tale dictum aliquãdò audiuimus, neque in aures nnſtras ingreſſum eſt tale aliquid aliquandò anathematizantes noſmetipſns, & terribili gehennæ onſmetipſos nbnoxins facientes, ſi nnuimus aliquid tale dictum ab eo, aut aliud aliquid cnntrarium catholicæ fidei. Si enim aliquo tali dicto acqnieſceremus, aut communicare ei qui dixit, aut comminiſtrare ei io ſacrificin, vltimn ſupplicio fuiſſemus nbnnxij, tanquàm communicantes tali execranoni. Rogamns autem & deprecamur veſtram ſapieotiam, vt eidem DEO amantiſſimo ſuadeatis epiſcopo, quatenùs velociter ad ſuum gregem reuerti feſtinet, qui periclitatur ab omnibus lacerari, cùm nullus ſit, qui ei adeſſe præualeat, & maximè feſtiuitate ſalutifera ſancti diei paſchalis imminente, in qua & propter catechiſmos, & prnpter eos, qui digni ſint ſancto baptiſmate, opùs eſt eius præſentia. Et petimus, hanc inſtructinnem noſtrã coram veſtra ſapientia geſtis innecti, vt nullnm hæc lateant. Et ſubſcriptiones: Fecidas presbyter feci hanc ſuggeſtiooem cum ſocijs.

Vrſi-

Vrſicinus presbyter feci hanc ſuggeſtionem cum ſocijs.
Eulogius presbyter feci hanc ſuggeſtionem cum ſocijs.
Libanius primus presbyter feci hanc petitionem cum ſocijs. Et ſubſcriptione Syra.
Rhodon presbyter ſimiliter, & ſubſcriptione Syra.
Leontius presbyter, ſimiliter.
Miochalus presbyter, ſimiliter.
Euſebios presbyter, ſimiliter.
Baſilius presbyter, ſimiliter.
Abraamius presbyter, ſimiliter.
Patroinius presbyter, ſimiliter.
Baſſus presbyter, ſimiliter.
Strategius presbyter, ſimiliter & ſubſcriptione Syra.
Leontius presbyter, ſimiliter.
Sabbatius diaconus, ſimiliter.
Nicæas diacoous, ſimiliter.
Maryrius diaconus, ſimiliter.
Eulogius diaconns, ſimiliter.
Sabas diaconus, ſimiliter.
Iacobus diaconus, ſimiliter.
Cyrus Leontij diaconus, ſimiliter.
Aphremus diaconus, ſimiliter.
Patricius diaconus, ſimiliter.
Acacius diaconus, ſimiliter.
Sanctius diaconus, ſimiliter.
Sabas epiſcopus, qui dicitur medicus, ſimiliter, & ſubſcriptione Syra.
Euſebios diaconus, ſimiliter.
Cyrus diaconus, ſimiliter.
Abraamius diaconus, ſimiliter.
Lucianus diaconus, ſimiliter.
Aniſius diaconus, ſimiliter, & ſubſcriptione Syra.
Abibus diaconus, ſimiliter.
Andreas diaconus, ſimiliter.
Arbius diaconus, ſimiliter, rogatus ſubſcripſi pro viro reuerend. Hypatio diacono, qui coofeſſus eſt, ſe feciſſe hanc inſtructionem cum ſocijs.
Dadcos diaconus feci hanc inſtructionem cũ ſocijs, ſtans pro ea vſqoe ad mortem.
Abraamius diacoous feci hanc inſtructionẽ.
Abibus diaconus ſimiliter rogatus ſubſcripſi pro viro reuerédiſſimo Valentino diacono, ob hoc quòd non poterat, & ſubſcriptione Syra.
Euſebius diaconus feci hanc ſubſcriptiooẽ cum ſocijs.
Eulogius diaconus feci hanc petitionẽ cum ſocijs, & inſto pro ea vſque ad mortem.
* Abraamius diaconus, ſimiliter.
Romanus diaconus, ſimiliter.
Paulus diacouus, ſimiliter.
Item Paulus diaconus rogatus ſubſcripſi pro Marea diacono, qui hanc fecit petitiooem cum ſocijs.
Cæſarius diaconus, ſimiliter.
Apeneus diaconus, ſimiliter.

Maronius diaconus, ſimiliter.
Fecidas diaconus, ſimiliter, & ſubſcriptione Syra.
Ioannes diaconus, ſimiliter.
Gerontius diaconus, ſimiliter.
Agapius diaconus, ſimiliter.
Adelphius diaconus, ſimiliter.
Sabas ſubdiaconus, ſimiliter.
Baſſus ſubdiaconus, ſimiliter, & ſubſcriptione Syra.
Reſtitutus ſubdiaconus feci hanc inſtructionem cum ſocijs, inſtans pro ea vſque ad mortem.
Cyrus ſubdiaconus feci hanc ioſtructionem cum ſocijs.
Reſtitutus ſubdiaconus rogatus ſubſcripſi pro Abibo ſubdiacono, qui hãc petitionẽ fecit cum ſocijs.
Thomas ſubdiac. ſimiliter, & ſubſcriptione Syra.
Baſſus ſubdiaconus ſubſcripſi pro Abibo lectore, qui ſe confeſſus eſt hanc petitionem feciſſe, & ſubſcriptione Syra.
Euphraſius ſubdiaconus ſimiliter, & ſobſcriptione Syra.
Romulus ſubdiacoous ſimiliter, & ſubſcriptione Syra.
Euſebius ſubdiaconus ſimiliter, & ſubſcriptiooe Syra.
Pœmenius ſubdiaconus ſimiliter, & ſubſcriptione Syra.
Pœmenius ſubdiaconus ſimiliter, & ſubſcriptione Syra.
Adelphius lector, feci hanc petitionem cũ ſocijs, & ſubſcriptione Syra.
Euphraſius ſubdiacoous ſimiliter.
Romillus ſubdiaconus ſimiliter.
Euſebius ſubdiaconus ſimiliter.
Pœmenius ſubdiaconus ſimiliter.
Theophilus lector ſimiliter, & ſubſcriptione Syra.
Ioannes diaconus ſimiliter.
Theophilos diacoous ſimiliter.

Deprecor vos, qui detulit hanc ipſam (neſcio quomodò dicitur diaconus, qui eam deportauit) poſtquàm indè proiectus eſt, ſi nõ cõfeſſus eſt coram omnibus clericis, quia ego mutaui verbum illud, vt placerem epiſcopo. Et poſt hæc relatio facta eſt ab omni ciuitate, & eſt verbũ in relatione poſitum. Iubete quæri, ſi nõ confeſſus eſt diaconus, quia ego mutaui verbum: miſit enim eum à Beryto. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices dixerunt: Ea quidem, quæ relecta ſunt, clarent. Vt autẽ nihil deſit iuſtè iudicare debentibus, relegantur, quæ in Epheſo in vltimum de Iba geſta ſunt.

Locus obſcur9, quales hic & ſuperius cõplures.

Paſchaſinus & Lucentius & Iulianus reuerend. epiſcopi, & Booifacius reuerend. presbyter vicarij ſedis Apoſtolicæ, per Paſchaſinum dixerunt: Synodus proferri non poteſt, in qua illa nefaria delicta relecta ſunt,

& ob hoc ad lectionem videntur eſſe ſuperflua ea, quæ ibi ſunt acta. Si ergò & à beatiſſimo Apoſtolico Romanæ vrbis epiſcopo omnia, quæ ibi geſta ſunt, vana ſunt habita: claret, quia & ſanctiſſimus epiſcopus Antiochenæ ciuitatis extra hæc eſt, quem poſt hæc beatiſſimus epiſcopus in propria cõmunione ſuſcepit. Neceſſarium eſt enim, vt rurſus eundem tranquilliſſimum & Chriſtianiſſimum principem adeamus, quatenùs illud concilium ſacra & pia lege neque nominari præcipiat.

Anatolius reuerẽdus archiepiſcopus Cõſtantinopolis nouæ Romæ, dixit: Hinc deſtructionem ea, quæ in Epheſo geſta ſunt, habuerunt, ex quo maximè hæc optimè ſunt à DEO amabiliter emendata. Igitur definimus, nihil horum valere, quæ in illa (quæ ſynodus dicitur) ſunt confecta, niſi circa ſanctiſſimum epiſcopũ Maximum maximæ Antiochenæ ciuitatis epiſcopum, quoniam & ſãctiſſimus Leo Romanus archiepiſcopus in communionem eum recipiens, præeſſe eum Antiochẽſium iudicauit eccleſiæ, in qua forma ſequente ipſe conſenſi. Et præſens omne ſanctum Concilium deprecatur pijſſimũ & CHRISTI amantiſſimum noſtrum Imperatorẽ, quatenùs & pia lege ſanciat, neque ſynodum illam, quæ poſt primã in Epheſo facta eſt, nominari, neque quicquã, quod actũ eſt in ea, tenere.

Ego quod in quolibet Cõcilio Papa tatũ habet, id validum iudicatur, etiã ſi reliqua omnia fuerint irrita.

Iuuenalis epiſcopus Hieroſolymorum, dixit: Quod placet ex hoc pijſſimo & DEO amãtiſſimo Imperatori noſtro, eius imperiũ DEO amicum ſancire dignetur.

Thalaſſius reuerendus epiſcopus Cæſareę Cappadociæ, dixit: Hæc eadem & ego ſapio, quæ DEO amãtiſſimus & ſanctiſſimus Iuuenalis epiſcopus.

Euſebius epiſcopus Ancyræ Galatiæ, dixit. Cõſona & ego ſanctiſſimo epiſcopo Iuuenali de hoc negocio & ſapio & dico.

Stephanus reuerendus epiſcopus Epheſi, dixit: Et ego iudico, vt quæ contra canones in Epheſina metropoli facta ſunt, infringantur, abſque his, quæ geſta ſũt aduersùs Domnum Antiochenæ ciuitatis Epiſcopũ, ob hoc, quia ordinatio DEO amantiſſimi Epiſcopi Maximi, facta pro eo canonicè in Antiochena metropoli, à ſanctiſſimo Archiepiſcopo Leone, & præſente ſancto & vniuerſali concilio, eſt ſuſcepta.

Petrus reuerendus epiſcopus Corinthi, dixit: Neque abſtuli Ibæ ſacerdotium, qui nec communicaui Epheſino concilio. Et ſequor expoſitionem horum, qui locum ſedis Apoſtolicæ habent, & ſanctiſſimi Archiepiſcopi Anatolij.

Diogenes reuerendus Epiſcopus Cyzici, dixit: Et ego conſentio ſanctiſſimis Archiepiſcopis. Ioannes reuerend. epiſcopus Sebaſtiæ, dixit: Simili ſententia, qua ſanctiſſimus epiſcopus Iuuenalis, & ego decerno, omnia authoritati Imperatoris pijſſimi & Chriſti amici reddens.

Conſtantinus reuerendiſſimus epiſcopus Boſtrę, dixit: Et ego conſentio his, quæ interlocuti ſunt patres.

Theodorus reuerendus epiſcopus Damaſci, dixit: Et ego conſentio omnibus, quæ à ſanctis patribus iuſtè & ſanctè formata ſunt.

Critonianus reueren. epiſcopus Aphrodiſiadis, dixit: Et ego conſentio his, quæ à ſanctis patribus ſunt firmata.

Romanus reuerend. epiſcopus Myrorum Lyciæ, dixit: Omnia, quæ à pijſſimis & Chriſti amatoribus Imperatoribus noſtris firmãda ſunt de ſynodo, (quæ dicitur eſſe, cùm nõ ſit) & nos pronè ſuſcepimus.

Eunomius reuerẽdus epiſcopus Nicomediæ, dixit: Quod placet ſancto Concilio de his, quæ in Epheſo geſta ſunt, hoc & mihi placet.

Cecropius reuerendus epiſcopus Sebaſtopolitanus, dixit: Illud concilium dicere non debemus, quia nec Apoſtolica authoritate coactum eſt, neque ritè peractum.

Reuerẽdiſſimi epiſcopi clamauerũt: Omnes hæc dicimus. Igitur hæc relegantur, quæ in Epheſo geſta ſunt. Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi iudices dixerunt: Quod placet ei de Iba reuerendo epiſcopo, ſancta ſynodus doceat. Paſchaſinus & Lucentius reuerend. epiſcopi & Bonifacius presbyter, tenentes locum ſedis Apoſtolicę (quia miſſi Apoſtolici ſemper in ſynodis priùs loqui, & confirmare ſoliti ſunt.) per Paſchaſinum dixerunt: Relectis chartis, agnouimus ex ſententia reuerendiſſimorum epiſcoporum, Ibam reuerendiſſimũ innoxium approbari. Relecta enim eius epiſtola, agnouimus eum eſſe orthodoxum. Et ob hoc decernimus, et honorem epiſcopatus reſtituendum, & eccleſiam, à qua iniuſtè & abſens expulſus eſt, reparãdam. De ſanctiſſimo igitur epiſcopo Nonno, qui pro eo pauloantè factus eſt, exiſtimationis erit venerabilis Epiſcopi Antiochenæ eccleſię, quid oporteat de eo * formari.

Nota authoritatem pontificis Romani. * forte tamen hæc verba ex margine in textum irrepſerunt, licet veriſſima ſint.

* ſtatui

Anatolius reuerend. archiepiſcopus Conſtantinopolis nouę Romę, dixit: Deo amantiſſimorum epiſcoporum & iudicum fides, ac lectio omnium horũ, quę ſunt ſubſequuta, demonſtrant innoxium Ibam reuerendiſſimum ab accuſationibus, quę illatę ſunt in eum. Vnde omnẽ in pręſenti de eo ſuſpicionẽ abijcio, quoniam conſentit & ſubſcribit ei, quę nunc de fide ſentẽtia data eſt à ſancto cõcilio, & epiſtolæ ſanctiſſimi Archiepiſcopi Romæ Leonis, & dignum eum iudico epiſcopatu, & habere curam, in qua pridem exiſtebat, eccleſiæ. De Nonno autem reueren. epiſcopo formam dabit Maximus reueren. Antiochenus epiſcopus.

Maximus reuerẽ. epiſcopus Antiochenus, dixit:

Digitized by Google

dixit: Ex ijs, quæ modò relecta ſunt, conſtitui manifeſtum eſſe, quia ab omnibus ei illatis, reuerend. Ibas innocens eſt repertus. Ex relecto verò reſcripto epiſtolæ, quæ probata eſt ab eo, qui aduerſarius eius exiſtit, orthodoxa eſt eius declarata dictatio. Vndè & ego decerno, eum & epiſcopatus recipere dignitatem, & ciuitatem propriam, ſicut viſum eſt & ſanctiſſ. archiepiſcopis, & qui locum ſanctiſſ. archiepiſcopi Leonis retinent, & qui regiæ ciuitatis eſt, ſanctiſſ. archiepiſcopo Anatolio. De reuerend. quippe Nonno epiſcopo, qui pro eo factus eſt, manente in eadem Epiſcopatus dignitate, manifeſtum eſt, æſtimaturum me eſſe cum Deo amantiſſimis Epiſcopis eiuſdem diœceſis meæ, & de eius ordinatione deliberare.

Iunennalis Hieroſolymitanus Epiſcopus, dixit: Qui conuertuntur, hos ſcriptura diuina ſuſcipi iubet.. Quapropter & eos, qui ab hæreticis reuertuntur, ſuſcipimus. Vndè peruideo reuerend. Ibam impetraſſe clementiã, quia & ſenex eſt, & vt habeat epiſcopatus gradum, orthodoxus exiſtens.

Thalaſſius reuerend. Epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ, dixit: Reuerend. epiſcopis Photio & Euſtathio comprobantibus Ibæ negocium, & non adiudicantibus eum, horum opinione ſuaſus & ego, volo permanere eum in ſacerdotio, ſicut & ſanctiſſimis præſulibus viſum eſt, maximè quia in geſtis promiſit, vt anathematizaret illa, quæ accuſatores aduerſus eum depoſuerant ex ſcripto.

Euſebius Epiſcopus Ancyræ, dixit: Lectio ſententiæ, quæ in Tyro prolata eſt à ſanctiſſimis Epiſcopis Photio & Euſtathio, docuit, quia reuerend. Ibas in illo iudicio anathematizauit Neſtorium, & eius impia dogmata, & rectis conſenſit dogmatibus. Quapropter & præfixi reuerend. epiſcopi hanc ſatisfactionem recipientes, vt oporteret eũ habere epiſcopatum, comprobauerunt. Et in præſenti igitur eundem religioſiſſimum Ibam, anathematizãtem Neſtorium & eius impia dogmata, permanere in ſacerdotio volo.

Stephanus reuerend. epiſcopus Epheſi, dixit: Reuerend. Ibam anathematizantem Neſtorinm & Entychen & eorum dogmata, & ego decerno, ſicut & ſancti patres, in ordine epiſcopatus exiſtere.

Diogenes reuerend. epiſcopus Cyzici: dixit: Sententiam quæ prolata eſt à ſanctiſſimis epis Photio & Euſtathio de Deo amãtiſſimo epiſcopo Iba, teneri iudico, maximè qa & eius accuſatores ibi impoſiti, ſubſcriptione ꝓpria expoſitæ illi diffinitioni cõſentiunt, quæ nunc relecta eſt in ſancto hoc & vniuerſali concilio.

Conſtantinus reuerendiſſimus epiſcopus Boſtræ, dixit: Et ego conſentio ijs, quæ benè viſa ſunt ſancto concilio de Iba Deo amantiſſimo epiſcopo.

Theodorus reuerendiſſimus epiſcopus Damaſci, dixit: His, quæ conſequenter & canonicè à ſanctis Patribus diffinita ſunt ſuper perſona Ibæ Deo amantiſſimi, & ego conſentio.

Meletius epiſcopus Lariſſæ, habens locũ Domni reuerend. epiſcopi Apameæ, dixit: Et ego conſentio ijs, quæ benè diffinita ſunt à ſanctiſſimis patribus, de reuerend. epiſcopo Iba.

Romanns reuerend. epiſcopus Myrorum Lycis, dixit: Sicut relectorum nobis fides ſuaſit, & ego decerno, eundem reuerendum Epiſcopum Ibam permanere in ſacerdotio, ſicuti eſt & à ſanctiſſimis Patribus & Archiepiſcopis diſſinitum, vtique eo anathematizãte Neſtorium, Eurychen, & ea, quæ impiè ſapuerunt.

Ennomius epiſcopus Nicomediç, dixit: Iam quidem ex ijs, quæ relecta ſunt, innoxius approbatus eſt reuerend. Ibas. In quibus etenim dicendo malè culpare viſus eſt beatiſſimnm Cyrillnm, in poſtremis rectè confeſſus, illa, in quibus culpauerat, refutauit. Vndè & ego, anathematizantem eum Neſtorium & Eutychen, & impia eorum dogmata, & conſentientem ijs, quæ à ſanctiſſimo epiſcopo Leone ſcripta ſunt, & huic vniuerſali concilio, dignum eſſe epiſcopatu decerno.

Ioannes epiſcopus Sebaſtiæ, & Seleucus epiſcopus Amaſiæ, & Conſtantinus Epiſcopus Melitenus, & Patricius epiſcopus Tyanorum, & Petrus epiſcopns Gangrorum, & Atarbius epiſcopus Trapezuntis; habens & locum reuerend. epiſcopi Dorothei Neocęſareæ, dixerunt: Definitio reuerend. epiſcoporũ Photij & Euſtathiis demonſtrat innoxium reuerend. Ibam, ſimiliter antem & Ibæ abnegatio, facit nos ad eum recipiendum proniores. Amica etenim ſemper eſt Domino Chriſto clementia. Vnde ſecundùm iudicium ſanctorum præſulum & totius ſancti concilij, iuſtum decernimus & nos, eum recipere gradum epiſcopatus.

Francion epiſcopus Philippopolitanus, & Baſilius Epiſcopus Traianopolitanus, dixerunt: Qui in iudicio neque præſens fuit, ſed neque aduocatus eſt, eum nullo modo lædi per ſentẽtiam, quę aduerſus eum prolata eſt, iudicamns.

Nunechius reuerend. Epiſcopus Laodiceæ Phrygię, dixit: Condefiniuimus ea, quæ definita ſunt à ſanctis patribus de Iba reuerendo epiſcopo.

Florentius epiſcopus Sardeorum Lydiæ, dixit: Et ego eadem colloquor iis, quæ præfata ſunt de Iba reuerendo epiſcopo.

Euſebius reuerend. Epiſcopus Dorylei, dixit: Tantis patribus ſanctis epiſcopatum reuerend. Ibæ reddentibus, & ego conſentio.

Omnes reuerend. epiſcopi clamauerunt: Omnes eadem dicimus. Neſtorium modò anathematizet, Eurychen & eius dogma

modò anathematizet. Ibas reuereod. Epiſcopus dixit: Et iam in ſcripto anathematizaui Neſtorium, eiuſque dogma, & nunc anathematizo eom deciès milliès. Quod enim ſemèl cum ſatisfactione fit, ſi fiat deciès milliès non contriſtat. Anathema & Neſtorio & Eotychi, & vnam dicēti naturam. Et omnem eū, qui non ſapit, ſicut hæc ſancta ſynodus, anathèmatizo. Magnificētiſſimi & glorioſiſſimi iudices, dixerunt: Quæ iudicata ſunt à ſancto concilio de Iba reuerēdiſſimo epiſcopo, propriam fortitudinem retinebunt. Legi, legimus, legi, Conſtantinopoli, vj. Kaleō. Aprilis, indictione xiij. feria ſexta.

CHALCEDONEN. CONCILII Actio XI.

Conſulatu domini ooſtri Martiani perpetui Auguſti, & qui fuerit ounciatus, 4. Kalend. Nouemb. in Chalcedona, ſecundùm iuſſionem diuiniſſimi & pijſſimi noſtri domini Imperatoris, conuenientibus in ſanctiſſima eccleſia ſanctiſſimæ martyris Euphemiæ magnificentiſſimis iudicibus, & ſancto & vniuerſali concilio, ex diuali decreto in Chalcedonenſium ciuitate collecto, & reſidentibus omnibus ante cancellos ſancti altaris, ingreſſus Baſſianus reuerend. pridèm factus epiſcopus io Epheſiorum metropoli, adhærente ſibi etiàm Caſſiano reuerendo presbytero, dixerunt: Violentiā paſſus, adij pijſſunum noſtrum Imperatorem, eique ſupplicaui, & direxit diuinas literas ad ſanctnm & vniuerſale coocilium, vt me audiat. Et quoniam omnia, quæ mouentur in ſancto concilio, diuinus apex præſeote veſtra magnificentia præcepit examioari, rogo veſtram poteſtatem, ſanctamq́oe concilium, vt literæ diuinæ legantur, & mihi, quæ ſont iuſta, ſeruentur. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Literæ diuinæ legantur. Quibus traditis, Beronicianus vir deuotus, magiſtrianus & ſecretarius diuini conſiſtorij, legit: Imperatores Cæſares Valentioianos & Martianus, victores & triumphatores maximi, ſemper colendi Auguſti, ſancto concilio, quod ſacro noſtro decreto Chalcedonæ collectum eſt.

Epiſtolium Imperatorum pro Baſſiano.

Baſſianus reuerendiſſimus multa incongrua paſſus, quæ precibus eius, ijs noſtris diuinis literis ſubdita, continentur, petit à veſtra ſanctitate hæc diſcuti. Feſtinet igitur veſtra reuerentia, has ooſtras ſuſcipiens literas, cauſam diſcutere, & formam, quæ vobis fuerit viſa, proferre. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Et preces, quæ ſubiectæ ſunt, relegantur. Idem relegit:

Baſſiani Epiſcopi literæ ad Valentinianum & Martianum Imperatores, ſupplicatoriæ pro caoſa ſua.

Terræ, mariſque, & totius humani geoeris dominis, Flaoijs Valētiniano & Martiano perpetuis Auguſtis, ſupplicatio & deprecatio, à Baſſiano humili & puſillo epiſcopo. Omnis ſalus violentiam patientiom, poſt Deum veſtra tranquillitas eſt, præcipuè autē ſacerdotum Chriſti. Quapropter & ego ad has preces veni prouolutus veſtigiis veſtris, vt mei miſereamini. At verò, quæ in me pręſumpta ſunt, lachrymis & gemitibus plena, & ioenarrabilia eſſe noſcuntur. Sed vt breuiter pietati veſtræ ſuggeram, quidam eorum, qoi ſacerdotio funguntur, necnoo & alij, crudelia & interdicta legibus, in me facere præſumpſerunt, & talia, quæ neqoe à Barbaris ſunt aliquandò commiſſa. Spernentes enim Dei timorem, & immaculatorum virtutem myſteriorum, quam ex humilimis manibus meis Dei miſericordia ſuſceperunt, poſtquàm à oobis myſteriorum perfectio celebrata eſt, repentè appræhendentes me, & abripientes de ſancta eccleſia, plagis afficiebāt, ducentes & portantes in foro, aliquandò quidem & recludentes, & gladijs perturbantes. In ijs itaque, dum ipſius vitæ periculū ſuſtinerem, furenres & abripientes palliom ſacerdotij mei, in ſede poſuerunt quendam ex ijs, qui & ipſe præſumpſerat ea, quæ in me incongruè facta ſunt, & in locum meum. Et poſt hæc, quaſcunque res habueram mobiles vel immobiles, abſtuleruot, & ſicut voluerunt, ſibi partiti ſunt. Super hæc etiam, multos hominum meorum diuerſis plagis morti tradiderunt, ità vt funera ante ianuas ſanctæ Dei eccleſiæ quidam expooerent. Quia ergò (Deo mihi teſte & hominibus potentibus atque venerabilibus) in oollo culpabilis extiti in ijs, quæ in me dicta ſunt, atque in me præſumpta: ſupplico veſtræ pietati, & voluor dioinis veſtris ſacratiſque veſtigijs, quatenus ſancire dignetur veſtra cœleſtis poteſtas, facta veſtra ſubnotatione miſſa ad ſanctum coocilium, vt cognitio fiat inter me miſerrimum, & eos, qui in me talia præſumpſeruot, atque dicuot aliquid ſe aduerſum me habere. Hoc inſuper ſancire veſtrā diuinitatem exoro, vt nulli liceat exactionem mihi quandam inferre, donèc terminus proferatur eorum, quæ inter me & aduerſarios aguntur. Quoniam verò conſuetudo illorū eſt, hoc facere, nè in eos videar præualere, & vt ea, quæ mihi ab eis inferuntur, vel à me dicuntur coram ſacerdotibus in ſancto concilio, veſtris ſacratiſſimis auribus referantur, & vt detur oobis, qui debeat, quæ ab eis definita fuerint, effectui mancipare, vt ijs potitus, conſuetas orationes referam iooeſſanter Deo pro veſtræ poteſtatis imperio. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Dicat Baſſianus reuerend. nomina eorum, qui ab eo ſunt accuſati. Baſſianus reuerend. dixit: Multi quidem ſunt, princeps tamē horum ipſe eſt, qui nunc epiſcopus eſt, Stephanus. Hic enim & ſedem meam tenet & res, & rogo omnia examinari. Neceſſarium eſt enim potius ſacerdotium,

dorium, quàm poſſeſſiones. Quæratur enim, ſi quid peccaui: probent patres noſtri, & ſicut volent, decernant. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Stephanus reuerend. epiſcopus ad iſta reſpondeat. Stephanus reuerend. epiſcopus dixit: Sunt hic epiſcopi Aſianæ diœceſis. Veniant, & probamus, quæ noſtra ſunt. Et epiſcopus Magneſiæ Leontius, Meonius epiſcopus Nyſſæ, Protcrius epiſcopus Smyrnæ, & cæteri, qui hic ſunt. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Interim tu reſponde. Stephanus reuerend. epiſcopus Epheſi, dixit: Iſte neque ordinatus eſt in Epheſo, ſed vacante ſancta eccleſia, colligens ſeditioſorum turbam cum gladijs & alijs quibuſdam arenarijs, ſuperingreſſus eſt, & ſedit ibi. Si hunc iudicat veſtra magnificentia eſſe epiſcopum, alia ratio eſt. Hoc ergò expulſo, ſecundùm regulas, & proiecto, dignè me quadraginta epiſcoporum Aſianorum decreto, & nobilium, & plebis, & totius reuerendi cleri, & omnis ciuitatis ordinauerunt: Hodiè enim quinquaginta annos habeo in Epheſino clero. Baſſianus reuerendiſſimus Epiſcopus dixit: Noli me circũuenire. Et ego regulariter factus ſum epiſcopus, & oſtendo hoc, & à nullo depoſitus ſum, nec accuſatus ab aliquo, neque culpatus ab aliquo. Sed ego à iuuenili ætate mea vixi cum pauperibus, & prochium feci, & in eo poſui ſeptuaginta lectos, & omnes languentes & vlceratos hoſpitio ſuſcipiebam. Memnon autem, qui fuit epiſcopus Epheſi, inuidiam habens in iſtis, quoniam diligebar ab omnibus, hoc egit, vt expellerer è ciuitate, & immiſit manus ſuas, vt me ordinaret epiſcopum * Euaſorum, & hoc fecit. Ego autem non acquieſcebam, ſed ab hora tertia vſque ſextam coram altari me plagis expendit, & afflixit, & ſanctum euangelium & altare ſanguine eſt impletũ. His igitur ita geſtis, ego permanſi ſic, neque ad ciuitatem vadens, neque penitùs eccleſiæ illi communicans, in qua nominatus fueram, neque penitùs ipſam ciuitatem videns. Manſi ergò ſic, & contigit ipſum Memnonem finem vitæ ſuſcipere.

Prochion, eſt locus ad recipiendos mendicos.

Vangenſis, habetur in libro ſancti Liberati.

Poſt hæc ordinatus eſt Baſilius. Is autem euocans concilium prouinciæ, & agnoſcens ab eis violentiam, quam fueram paſſus, & quoniam * machinatio fuerat in illa ciuitate, alium ordinauit epiſcopum, mihi verò reddidit communionem, & locum epiſcopatus. Contingit iterum, & hunc finem vitæ ſuſcipere, me autem cum multa neceſſitate & vi, inthronizauerunt in eadem ciuitate Epheſi populus & clerus & epiſcopi, quorum vnus, epiſcopus Olympius hic eſt. Agnoſcens autẽ hæc noſter piiſſimus Imperator, repentè hoc confirmauit, & continuò per commonitorium apertè declarauit, confirmans epiſcopatum. Poſtea direxit ſacram per Euſtathiũ ſilentiarium, quibus iterum confirmauit epiſcopatum. Veni autem in regiam Conſtantinopolim, & ſuſcipiens nos idem * rerum dominus, id eſt, me, & eum, qui erat in ipſa regia ciuitate, epiſcopum Proclum, amicos nos fecit. Et communicaui cum eo, & cum omnibus epiſcopis, qui per ſingula tempora ſunt reperti. Et faciens ſynodicam idem ſanctiſſimus Proclus, direxit, & ciuitati, & epiſcopis & clericis. Manſit itaque ſic ego quatuor annis, ità vt decem epiſcopos ordinarẽ, & multos clericos. Et cùm in pace degeremus, quæ etiam per relationem ſuam manifeſtauerunt ipſi reuerend. epiſcopi, & reuerendus clerus, piiſſimo noſtro Imperatori, & perpetuæ Auguſtæ, & placida voluntate ſuſcipiens eorum pietas, repentè reſcripſit mihi, & ipſis ſanctiſſimis epiſcopis, & clericis, & direxerunt per Silentiarium. Relectis autem diuinis ſyllabis, omnes nos glorificauimus Deum, quia eorum pietas de eccleſiarum pace ſic cogitauit. Craſtina autem die Miſſas celebrauimus omnes ſimul, & poſt Miſſas, manus iniicientes, incluſerunt me & cum vi abripuerunt pallium ſacerdotij mei, & omnia bona mea, & ſumentes vnum ex ipſius hunc Stephanum, fecerunt eum epiſcopum.

* maligna-tio.

*beneficus dominus.

Stephanus reuerend. epiſcopus Epheſi, dixit: Iubeat veſtra poteſtas, epiſcopos, qui ſunt hic, venire, vt appareat veritas coram veſtra magnificentia. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Pro qua re vocas reuerend. epiſcopos? Stephanus reuerend. Epiſcopus Epheſi, dixit: Vt teſtentur de vniuerſis, quæ geſta ſunt, quandò ipſe ſuperintrauit in ſanctam eccleſiam cum gladijs & arenarijs, & alijs quibuſdam, & ſedit in ſede. Et pro hoc expulſus eſt à ſanctis patribus, & à ſanctiſſimo regiæ ciuitatis Romæ Leone, & à beatiſſimo ſanctæ memoriæ. Flauiano Conſtantinopolitanæ vrbis, & ab Alexandrino, & Antiocheno: ab his enim expulſus eſt. Eccleſiaſtico enim iudicio mea humilitas conſtituta eſt. Cognouerunt omnes, & conſenſerunt, & ſanctæ memoriæ Theodoſius Imperator, & vniuerſa ſynodus. Pro his enim miſit ſanctæ memoriæ Imperator Theodoſius Euſtathiũ primicerium ſilentiariorum, vt cognoſceret inter eum & clerum, & pauperes, qui ab eo iniuſtitiam fuerant paſſi. Venit in * Epheſo beatæ memoriæ Euſtathius. Tres menſes fecit cognoſcendo. Quædam cognouit, & terminum, quem decreuit, beatæ memoriæ Euſtathius ſuſcepit, & confeſſiones expoſuit, & clericis & pauperibus eccleſiæ hæc manifeſta ſunt. Sunt hic epiſcopi. Veniant huc, & fateantur, ſi aliter dico. Iubeat ergò veſtra magnificentia venire eos. Nunquid cum eis ordinatus eſt? Superintrauit ibi. Hodiè quatuor anni ſunt. Et Romanus epiſcopus eũ depoſuit, & Alexandrinus eum damnauit. Videat epiſtolam ſcriptam à beatiſſimo Papa Leone veſtra magnificentia. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Confiteris reuerendiſſimũ Baſſianum quatuor annis obtinuiſſe ſanctam Epheſiorum ciuitatis eccleſiam, velut epiſcopum?

Arenarij ſunt, qui pugnant in arena gladiatores.

pum? Stephanus reuerendiſſimus epiſcopus Epheſi, dixit: Vt tyrannus, non vt epiſcopus. Quomodò enim obtinere poterat, qui per manus impoſitionem conſtitutus nō eſt, ſed cum gladijs eſt ingreſſus, & ſedit ibi? Iubeat veſtra magnificentia Epiſcopos ingredi. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Oſtendat Baſſianus reuerendiſſ. ſi per Synodum reuerendiſſimorū Epiſcoporum, & conſueta lege Epiſcopus Epheſiorum Metropolis eſt conſtitutus. Baſſianus reuerend. epiſcopus dixit: Euazorum ego neque factus ſum, neque profectus illuc, ſed vim paſſus; denominatus ſum epiſcopus. Canones manifeſti ſunt. Dicant patres, ſi præiudicium eſt ordinari, nec proficiſci. Ipſi dicant. Nouerunt regulas. Supplico, vt audiar. Interim præſumptio declaretur, qua authoritate ſua clarucrunt me, & tunc de ſacerdotio quærimus. Violentia primò quæratur.

Stephanus reuerend. Epiſcopus Epheſi, dixit: Supplico, vt canones relegantur, qui dicunt, vt is qui in alia ciuitate ordinatus eſt, conſtitui non poſſit in altera. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Relegantur hi canones.

Leontius reuerendiſſimus Epiſcopus Magneſiæ, ex codice relegit regulam nonageſimamquintam: Si quis Epiſcopus vacans, ſuper Eccleſiam vacantem ſemetipſum inijciens, ſubripuerit ſedem præter perfectum Concilium, hunc expellendum eſſe, licèt omnis populus, quem arripuit, eum elegerit. Perfecta verò Synodus illa eſt, cui intereſt Metropolitanus Epiſcopus. Idem reuerendiſſ. Leontius ex eodem codice legit regulam nonageſimamſextam: Si quis Epiſcopus ordinationem acceperit epiſcopatus, & populo præeſſe decretus, non acquieuerit ordinationi, neque ei perſuaſum fuerit proficiſci ad Eccleſiam ſibi commiſſam, hunc excommunicatum eſſe, donèc coactus acquieſcat, aut quicquam de eo epiſcoporum prouinciæ Synodus perfecta definiat. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Reuerendiſſimus epiſcopus Baſſianus edoceat, quis eum fecit Epiſcopum. Baſſianus reuerendiſſimus epiſcopus dixit Vnus eorum, qui me inthronizauerunt, hic eſt, Olympius. Neſcio alios. Hunc recordor. Lucianus reuerendiſſimus epiſcopus Byziæ, dixit: Qui habuit ius, ſuſcepit eum bonæ memoriæ Proclus, & ſuſcepit eum beatæ memorię Theodoſius pijſſimus Imperator. Et vocans eos, amicos effecit, ſed tamen cur eſt expulſus? Stephanus reuerend. Epiſcopus Epheſi, dixit: Beatus ſanctæ memoriæ Flauianus expulit eum. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Quoniam memória facta eſt Olympij reuerend. epiſcopi, tanquàm is inthronizauerit Baſſianum reuerend. epiſcopum, Olympius, ſi hęc ità ſunt, nos edoceat. Olympius reuerend. epiſcopus Theodoſiopolis, dixit: Poſt mortem epiſcopi, qui illo tempore fuit in ciuitate, in qua

Antioch. cōcili. ca. 16.

Antioch. cōcilij. ca. 17.

ordinatus ſum epiſcopus Theodoſiopolis, in ea degebam. Mandauerunt mihi clerici eiuſdem ciuitatis Epheſi, dicentes: Veni huc, vt regulariter ordinationem ſuſcipiat ciuitas, quoniam dormiuit ſanctæ memoriæ Baſilius, qui fuit Epiſcopus. Ego verò has literas accipiens, adueni, credens quia & alij reuerend. epiſcopi vocarentur. Ante tres autem dies quàm ingreſſus eſſem Eccleſiam, vt is inthronizaretur, dum applicaſſem in quodam hoſpitio, ſuſtinebam etiàm reuerend. epiſcopos, vt regulariter ſecundùm morem ordinatio proueniret. Vt ergò primam & ſecundam & tertiam ſuſtinuiſſem diem in hoſpitio, & alter nullus Deo amiciſſimorum eſt inuentus Epiſcopus, dicebam: Solus ego quid poſſum efficere? Quoniam extra ſubtilitatem canonum eſt, ſolum epiſcopum diſponere eccleſiam, & maximè tantæ Metropolis. Cùm ergò hæc loquerer mecum, circundedit manſionem, in qua eram, innumera multitudo: & (Noui enim, quo conſtito coram tanta poteſtate, & coram altari) quidam enudans gladium, *Holoſiricus nomine, qui (puto) comitianus eſt, venit & ipſe, & omnis multitudo, & portantes me, profecti ſunt in eccleſiam. Et ità cum ducentis aut trecentis hominibus, & me, & ipſum leuauerunt ad ſedem, & inthronizatio celebrata eſt. Vſque ad hoc, quemadmodùm factum eſt, noui. Baſſianus reuerend. Epiſcopus dixit: Mentitus eſt. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Si Proclus ſanctæ memoriæ, qui fuit Archiepiſcopus regiæ Conſtantinopolis, ſuſcepit Baſſianum reuerend. epiſcopum, & communicauit ei, tanquàm epiſcopo Epheſiorum metropolis, reuerendus clerus ſanctæ Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ nos edoceat.

Hæc dicit in veritatis aſſertionē per interpoſitionem.

Theophilus reuerendus presbyter Conſtantinopolis ſanctæ Eccleſiæ, dixit: Vt coram Deo & ſuſcepit eum ſanctæ memoriæ Proclus communicantem, & ſynodalibus literis * honorans dimiſit eum ad Epheſum, & in diptychis poſuit eius nomen, & recitabatur vſque ad modicum tempus. Omnes reuerendiſſimi clerici ſanctiſſimæ Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ, dixerunt: Et nos hæc dicimus. Suſcepit enim eum, & communicauit ei beatæ memoriæ Proclus, & fecit ſynodicas literas, & in diptychis eum poſuit. *

* honoratū

* Diptycū eſt, in quo, (vt eſt infra in epiſtola Ægyptiorū ad Anatolium Epm Conſtantinopolita.) piæ memoriæ trāſitū ad cęlos habentiū epiſcoporum vocabula cōtinētur, quæ tpe ſācto[rum] myſteriorum, ſm ſanctas regulas, releguntur.

Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Nunc Stephanus reuerendiſſ. epiſcopus dicat, quemadmodùm nouit Baſſianum reuerendiſſ. epiſcopum ab epiſcopatu remotum, & ſi ipſe per Synodum ordinatus eſt. Stephanus reuerendiſſ. epiſcopus Epheſi, dixit: Relatum eſt ad Epiſcopum Alexandrinæ ciuitatis ſanctiſſimæ memoriæ, & Theodoſio principe ſcribente, illuc allatæ ſunt literæ a beatiſſimo & ſanctiſſimo Papa Romano, quatenùs iſtum eſſe non oporteret epiſcopum, & manifeſtæ ſunt literæ. Iubete venire notarios,

vt declaretur, quomodò remotus eſt, & quomodò ego ſum ordinatus. Nos propter fidẽ venimus. Nunquid ſciebam, quoniã hoc potuiſſet emergere? Semel finem accepit cauſa. Venit Silentiarius, ibi tres menſes fecit, cognoſcens inter eum & clericos. Clarent ea, quæ definita ſunt. Baſsianus epiſcopus dixit: Stephanus presbyter meus fuit. Quatuor annis mecum Miſſas celebrabat, mecum cõmunicabat, & cõmunicabat mihi tanquàm epiſcopo. Et ipſa die, qoa recluſerunt me, ſimul communicauimos, & arripuit me, & incluſit me. Et iſta ſum paſſus per virtutẽ Dei. Aquam quæſiui, & non mihi dederunt. Tribus menſibus habuerunt me clauſum. Epiſcopi autẽ, qui à me ordinati ſunt, ipſi & hunc ordinauerunt epiſcopum, dum eſſem incluſus. Si nõ ſum ego epiſcopus, neque illi, qui à me ſunt ordinati, eſſe debent epiſcopi neque clerici.

Caſsianus presbyter, qoi fuit cum Baſſiano reuerẽd. dixit: Media hebdomada coegeruot nos, & introduxerunt in baptiſterio Stephanus reuerendus epiſcopus, & Meonius, & dederuot mihi euangelium, & coniurauerunt me, & dixerunt: Veni, iura mihi nõ diſcedere ab eo, ſed viuere cum eo, & mori cum eo, & non tradere eum. Dixi: Hodie vigintiquinque annis communico, Conſtantinopoli negocium agens: & Deus eſt qui nouit, quia nunquàm iuraui alicui: & nunc dũ presbyter ſum, cogitis me iurare? Qui ſumẽtes euangeliũ dederunt, & iuraui eis. Et quinta feria de ſancto paſcha tollentes, & ipſum incluſerunt, & me ceciderunt, & debilem fecerunt calcibus. Et adduxerunt tres ſubdiaconos, & veſperè tulerunt & duxerunt me in domo mea, & poſuerunt me ſeminiuum, & phlebotomauerunt me. Vt ergò non peierarem, hodiè quatuor annos habeo, errando, mendicando Conſtantinopolim, vt non peierarem nomen filij Dei. Lucianus reuerendus Epiſcopus Byziæ tranſiens in medium, dixit: Obſtrinxerunt nos reliqui epiſcopi, nobiſcum reſidentes, vt vnuſquiſque, quod nouit in veritate ad pietatem tendere, dicat. Et licèt ex nobiliſsis bonum eſſet hoc facere, veruntamen dicimus, quoniam quatuor annis operatos eſt io ſede ſiоè contentione, ſinè contradictione, & ordioauit decem epiſcopos, & clericos multos, & communicauit ei, qui nunc eſt epiſcopus Stephanus, cùm eſſet eius presbyter, & omnes reliqui clerici. Et qoomodò poſsibile eſt, nunc Baſſianum expelli præter conſequentiam regularem, cùm præcipuè beatiſsimus Proclus regiæ Cõſtantinopolis epiſcopus, ei communicauerit, & per ſynodicas literas firmauerit eius epiſcopatum? Meliphthongus reuerendus epiſcopus Iuliopolis, tranſiens in medium, dixit: Oportebat eum, qui quatuor annis ſine contentiooe epiſcopatum obtinuit, aut accuſari, aut ſic ſinè iudicio non iactari. Et quoniam & ego cõiuratus ſom ab epiſcopis iuxta me ſedentibus, quatenùs tranſiens in medium, dicam ea, quæ cunctos mouent, tanquàm os effectus reliquorum reſidentium Epiſcoporum, ex perſona cunctorum hæc refero & ſancto concilio & veſtræ poteſtati, qoæ Lucianus reuerendus epiſcopos dixit. Stephanus reuerendus epiſcopus dixit: Sanctiſsimus Archiepiſcopus Leo Roman* hooc damnauit, quoniam præter regulas factus eſt. Cecropius reuerendus epiſcopus Sebaſtopolis, dixit: Domioe Stephane, cognoſce, quantùm poteſt Flauianus beatæ memoriæ & poſt mortem. Reuerend. epiſcopi & clerici Conſtantinopolitani clamaueront: Veritas ſic habet. Omnes hæc ipſa dicimus. Flauiano æterna memoria. Eccè vltio, eccè veritas. Flauianus poſt mortem viuit. Martyr pro nobis oret. Flauianus poſt mortem fidem expoſuit. Flauianus hic eſt, Orthodoxus hic eſt. Multus annos Imperatori. Flauianus nobiſcum iudicat. Glorioſiſsimi iudices dixerunt: Omnibus examinatis de Baſſiano & Stephano reuerendis, relectis etiam canonibus, dicat ſancta Syoodus, de epiſcopatu Epheſio quid ei videtur. Reuerend. epiſcopi clamauerunt: Iuſtitia Baſſianum vocat, Regulæ valeant. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Nobis quidem videtur, neque Baſsiaoum reuerendum dignum exiſtere, vt ſit Epheſiorum ciuitatis epiſcopus, quoniam ex inuaſione violẽta epiſcopatum ſibimet vendicauit: neque Stephanum reuerendum epiſcopum, qui per coniurationes, & tales adinuentiones epiſcopatum ſibimet acquiſiuit. Iuſtum verò eſſe, vt eligatur alter, qui & fidem & integrè ſciat, & vita ooſcatur ornatus, vt eſſe poſsit epiſcopus. Totom autem Concilio ſancto relioquimus, quatenùs ſeotentiam, quæ in hac cauſa fuerit viſa, depromat. Sancta Syoodus clamauit: Hæc iuſta ſententia eſt. Hoc Dei iudicium eſt. Chriſtus iudicauit cauſam. Deus per vos iudicat. Hæc ſententia Chriſti eſt. Canones & leges vos cuſtoditis. Multos annos iudicibus, multos annos Concilio. Paſchaſinus reuerendus epiſcopus obtinens locum Apoſtolicæ ſedis, dixit: Clarent, quæ ab vniuerſo Cõcilio dicta ſunt, quid de hac cauſa ſiue perſonis videatur, & * noſtram & horum eſt confirmare ſententiam. Anatolius reuerendus Archiepiſcopus Coostantinopolis, dixit: Eos, qui ſe contra legem ſponſæ Chriſti Epheſinæ eccleſiæ coniunxerunt, hos decenter legibus ſuis ius expellit. Igitur & qoi ioſiliuit ſedi Baſsianus reuerendus epiſcopus, & qui poſt illum ioordinatè ſemetipſum immiſit Stephanus reuerendus epiſcopos, quietem habeant, ceſſantes ab operatione eiuſdem Eccleſiæ. Dabitur autem Epheſiorum metropoli epiſcopus, à Deo monſtratus, & ab omnibus, qui paſcendi ſunt, eligendus eſt ad ordinationem epiſcopatus, qui

Sentẽtia ſynodi cõtra hos duos epiſcopos cõtendentes.

* noſtrum

&

rectè prædicet verbum veritatis, memoratis ſcilicet dignitatem in epiſcopatu habentibus & communionem neceſſariaque ſalaria, quæ à ſanctiſſ. conſequentur eccleſia. Sancta ſynodus exclamauit. Hæc iuſta ſententia, * hoc [* Dei eſt] iuſtum iudicium eſt. Euſebius reuerendiſſ. epiſcopus Dorylei, dixit: Inuaſio reuerendi Baſſiani euerſionem habet, & extra regulas etiam inordinatè facta ordinatio in Stephanum. Vndè, ſi videtur, ambo debent Epheſiorum metropolis epiſcopatu vacare. Ordinari autem regulariter debet Epiſcopus prædictæ metropoli, vita & fide compoſitus. Aſiani reuerend. epiſcopi proſtrati, dixerunt: Miſeremini noſtri. Nos ſupplicamus ſancto concilio, vt miſereatur filiorum noſtrorum, nè fortè propter nos & noſtri filij moriantur, vt nobis * clementia condonetur [* clementer]: nam ſi Baſſiano ſucceſſorem ſuadeat aliquis hic ordinari, & filij noſtri moriuntur, & ciuitas deperit. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Quoniam ſecundùm voces ſancti concilij, neque Baſſianus, neque Stephanus reuerend. epiſcopi in Epheſiorum ciuitate ſunt digni, Aſiani autem epiſcopi hic reperti, dicunt: Si hic ordinetur alter Epiſcopus Epheſiorum, conturbari ciuitatem, dicat ſancta ſynodus, vbi volunt Epiſcopum Epheſinæ ſanctiſſimæ Eccleſiæ canones ordinari. Reuerend. epiſcopi clamauerunt: In prouincia. Diogenes reuerendiſſ. epiſcopus Cyzici, dixit: Cõſuetudo hoc habet, ſi factus fuiſſet à Conſtantinopolitano Epiſcopo, non habuerunt * hæc agi. *Vbi [* hic locus obſcurus] enim falgamarios ordinant, & proptereà euerſio fit. Leontius reuerendiſſ. epiſcopus Magneſiæ dixit: A ſancto Timotheo vſque nunc, viginti ſeptem Epiſcopi facti, omnes in Epheſo ſunt ordinati. ſolus Baſilius violenter hic factus eſt, & multæ cædes hinc ortæ ſunt. Philippus reuerend. presbyter Conſtantinopolitanæ ſanctiſſimæ Eccleſiæ, dixit: Sanctæ memoriæ Ioãnes epiſcopus Cõſtantinopolitanus quindecim epiſcopos depoſuit, profectus in Aſiam, & pro eis alios ordinauit, & Memnon hic * ordinatus eſt. [* firmatus] Ætius Archidiaconus Conſtantinopolis, dixit: Et Caſtinus hic ordinatus eſt, Heraclides, & alij cum voluntate noſtræ vrbis Archiepiſcopi ordinati ſunt. Baſilium ſimiliter beatæ memoriæ Proclus ordinauit, & beatæ memoriæ quidem Theodoſius Imperator huiuſcemodi ordinationi cooperatus eſt, & beatæ memoriæ Cyrillus Alexandrinus epiſcopus. Reuerend. epiſcopi clamauerunt: Canones obtineant. Clerici Conſtantinopolitanæ Eccleſię clamauerunt: Ea, quæ ſanctorum patrum centum quinquaginta ſunt, teneant priuilegia Conſtantinopolis, nè depereant. Ordinatio ſecundùm morem ab archiepiſcopo noſtro fiat. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Perſpicimus; quià hic deliberatione opùs habet ſanctum concilium, de ordinatione Epheſinæ epiſcopatus Eccleſiæ. Vndè ſi videtur, cràs hoc perfectiùs diſponatur.

CHALCEDONEN. CONcilij Actio 12.

Similiter tertio Kalẽdarum Nouembriũ, eodem conſulatu, in eadem ſanctiſſima eccleſia reſidentibus ſuprà ſcriptis magnificentiſſimis & glorioſiſſimis iudicibus, & eodem ſancto & generali concilio, Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Solicitudo neceſſaria Reipublicæ negligitur à nobis, propter ſidem in ſancto concilio continuò occupari à diuino apice iuſſis. Quia ergò multum nos à neceſſarijs Reipublicæ cauſis abduci non eſt poſſibile, velocem quæſtionibus ſolutionem imponere feſtinantes, primo ordine dicere ſanctam ſynodum petimus, ſi quid maius deliberauit de ſanctiſſima Epheſiorũ Eccleſia, vtrùm alium ei Epiſcopum oporteat ordinari, an certè Baſſianum reuerendiſſ. Epiſcopum recipere epiſcopatum, an Stephanum reuerendiſſ. Epiſcopum eſſe. Omnia enim, quæ ad eos pertinent, ſicut nouit ſancta ſynodus, heſterno die ſufficienter examinata noſcuntur. Anatolius reuerendiſſ. archiepiſcopus Conſtantinopolitanus, dixit: Mihi placet, ſi etiàm ſancto concilio videtur, neutrum horum illius eſſe ciuitatis Epiſcopum, ſed alium ordinari, eo quòd præter canones ſibimet epiſcopatum vſurpârunt: habere autem eos & dignitatẽ epiſcopatus, & à ſancta paſcendos Eccleſia. Paſchaſinus reuerend. Epiſcopus obtinens locum apoſtolicæ ſedis, dixit: Baſſianus vel Stephanus epiſcopi, ſicut cognitio manifeſtauit, non bono ordine vterque Epheſiorum eccleſiam detinuiſſe noſcuntur. Hac ergò gratia, ſi omnis ſanctiſſima ſynodus cõſentit, his remotis, alter regulariter ordinet.

Lucentius reuerendiſſ. epiſcopus, obtinens locum apoſtolicę ſedis, dixit: Non eſt canonicum ambos eſſe.

Iulianus reuerendiſſ. Coenſium ciuitatis epiſcopus, & ipſe vicarius Romanę Apoſtolicæ ſedis, dixit: Non debent ambo proijci.

Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Quoniã ſæpè nobis interloquentibus & poſcentibus proferri ſententiam de epiſcopatu ſanctę eccleſiæ in Epheſo conſtitutæ, perfecta reſpõſio non eſt data, venerabile & immaculatum Euangelium in medio proferatur. Et allato ſanctiſſimo Euangelio in medio, glorioſiſſimi iudices dixerunt: Similiter petitionem rursùs offerimus, propoſitis ſanctis euangelijs adhortantes vos, neque duorum quẽquam lædere, ſi fortè quiſquam eorum dignus eſt, vt in memoratis * ſanctiſſima Eccleſia epiſcopatum debeat obtinere, ſiue ſi vterque indignus eſt, declarare. Vndè ſecundùm Deum, & ſecundùm quod dignũ [* ſanctiſſ. eccleſiæ]

eſt ar-

eſt atque decens ac vtile ſanctæ eccleſiæ, quæ ſunt iuſta, decernite.

Anatolius reuerend. epiſcopus Conſtantinopolitanus, dixit: Et dudùm dixi, mihi videtur, ſi etiam ſanctiſſimo concilio placet, vt neuter eorum ſit Epheſiorum ciuitatis Epiſcopus, ſed alius ex electione omnium, qui poſcendi ſunt, ordinetur ad gubernandum epiſcopatum, eò quòd ambo præter regulas ſibimet epiſcopatum vſurpauerunt: habere autem eos & dignitatem epiſcopi, & cõmunionem, & ab eccleſia eſſe paſcendos.

Paſchaſinus reuerend. epiſcopus, obtinẽs locum ſedis Apoſtolicæ, dixit: Hæc ipſa, quæ ſemel diſpoſui, & in præſenti diſpono de memoratis, quorum vterque Epheſiorum ſuſcepit eccleſiam. Et propterea, ſi conſentit omnis ſynodus, debet, his remotis, alter ſecundùm canonum ſtatuta decerni.

Maximus reuerend. epiſcopus Antiochię, dixit: Abſque regulis ambo, ex his, quæ relecta ſunt, epiſcopatum obtinuerunt. Quis autem eorum dignus eſt eſſe in ciuitate, per clementiam à ſanctiſſimæ prouinciæ epiſcopis eſt dicendum.

Iuuenalis epiſcopus Hieroſolymorum, dixit: Perſpicit ſancta ſynodus, paſci quidem eos ab Epheſiorum eccleſia, alium verò regulariter ordinari.

Thalaſſius reuerend. epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ, dixit: Conſentio interlocutionibus ſanctorum patrum.

Euſebius reuerend. epiſcopus Ancyræ Galatiæ, dixit: His, quæ à patribus ſunt decreta, conſentio.

Iulianus reuerẽdiſſimus epiſcopus Coenſium, dixit: Secundùm regulas quidem neuter eſſe debet, per clementiam verò ſynodus Aſiana eligat, qui poſſit eſſe.

Euſebius reuerendiſſimus epiſcopus Dorylei, dixit: * Crede, abſque regulis ſunt facti.

for. * Certè abſque for. * Vterque abſq;

Diogenes reuerend. epiſcopus Cyzici, dixit: Qualis quiſque eorum ſit, plùs ſciunt Deo amantiſſimi epiſcopi prouinciæ. Dicant ergò illi ſecundùm reuerentiam, quam de Dei timore habent, epiſcopatum quem oporteat obtinere, nè in ciuitate ſeditio generetur.

Romanus reuerend. epiſcopus Myrorum Lyciæ, dixit: Conſentio his, quę à ſanctis patribus ſunt ordinata.

Eunomius reuerend. epiſcopus Nicomediæ, dixit: Et ego conſentio in his, quę à ſanctis patribus ante me definita ſunt.

Marinianus reuerend. Epiſcopus Synnadorum, dixit: Regulariter neuter eorum eſſe debet.

Eleutherius reuerend. epiſcopus Chalcedonenſis dixit: Docuit nos cognitio, quę de epiſcopis facta eſt, quia nullus eorum regulariter epiſcopatum Epheſinæ detinuit eccleſię.

Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Placet ſancto Concilio interlocutio Deo amantiſſimi epiſcopi Anatolij, & reuerend. epiſcopi Paſchaſini, obtinentis locum Romanę Apoſtolicæ ſedis, qua declaratum eſt, ambos quidẽ eſſe remouendos, tanquàm pręter regulas factos, alterum verò ordinari, pręfactos autem habere epiſcopi dignitatem, & à ſanctiſſima Epheſina eccleſia nutriendos? Sancta ſynodus exclamauit: Hęc pia interlocutio, hęc ſecundùm regulas eſt.

Diogenes reuerend. epiſcopus Cyzici, dixit: Aliarum hæc melior eſt. Omnes clamauerunt: Hęc iuſta ſententia, hæc omnibus placet. Ambo abſque regulis facti ſunt. Quę canonica ſunt, in his obtineant. Interlocutiones epiſcoporum teneant.

Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Quoniam placuit vniuerſis interlocutio Deo amantiſſimi Archiepiſcopi regię Conſtantinopolis Anatolij & reuerend. epiſcopi Paſchaſini, obtinentis locum Leonis Deo amantiſſimi Archiepiſcopi ſenioris Romę, pręcipiens, eò quòd vtrique contra regulas facti ſunt, neutrum eorum denominari, neque pręeſſe ſanctiſsimę Epheſiorum eccleſię, & omnis ſancta ſynodus cõtra regulas eos ordinatos edocuit, & interloquutionibus reuerendorum epiſcoporum conſenſit, remouebuntur quidem à ſancta Epheſiorum Eccleſia Baſsianus & Stephanus reuerendus: habeant autem dignitatem * epiſcopi, & ex redditibus memoratę ſanctiſsimę eccleſię, nutrimenti gratia & conſolationis, annis ſingulis ſolidos ducentenos accipiant, alter verò ſecundùm regulas eiuſdem ſanctiſsimę eccleſię, epiſcopus ordinabitur. Omnis ſancta ſynodus exclamauit: Hęc iuſta ſententia, hęc iuſta forma, hęc benè ſunt.

* ſui epiſcopij

Baſsianus reuerendiſs. epiſcopus dixit: Quæ mihi abrepta ſunt, iubete reſtitui.

Glorioſiſsimi iudices dixerũt: Quicquid Baſsiano reuerend. epiſcopo, ex rebus competentibus ei, direptum eſt, ſiue à Stephano reuerend. epiſcopo, ſiue ab alijs quibuſcunque perſonis, hoc ei poſt iudiciales probationes, ab his, qui abſtulerunt, vel cauſa læſionis fuerunt, reſtituatur.

CONCILII CHALCEDOnen. Actio 13.

CONSVLATV domini noſtri Martiani perpetui Auguſti, & qui fuerit nunciatus, tertio Kalen. Nouemb. Chalcedone ſecundùm iuſsionem diuiniſs. & pijſsimi domini Imperatoris, congregatis in ſanctiſſima eccleſia beatæ martyris Euphemiæ magnificentiſs. & glorioſiſsimis iudicibus, & ſancto vniuerſalique concilio, per diuinam ſanctionẽ in ciuitate Chalcedonenſium congregato,

gregato, & reſidentibus omnibus ante ſacri cancellos altaris, Eunomius reuerend. epiſcopus Nicomedienſium, dixit: Preces obtuli pijſſimo orbis terrarum domino, poſtulans, vt priuilegia metropolis Nicomediæ ſecundùm canones, quos antiquitùs obtinuerunt, atque conſuetudines conſeruentur, & iuſſit veſtram magnificentiam cum ſancto Concilio cognoſcere, & cauſæ terminum dare. Rogo itaque, vt cognoſcatis preces meas, & cauſam meam audiatis, & mihi, quæ ſunt iuſta, ſeruetis. Glorioſiſſimi iudices dixerũt: Relegantur preces. Beronicianus vir deuotus, magiſtrianus & ſecretarius diuini conſiſtorij, legit:

EVNOMII NICOMEDIEN. LIteræ, ad Valentinianum & Martianum Auguſtos.

TERRÆ, mariſq; & totius generis hominum dominis, Flauio Valentiniano & Martiano perpetuis Auguſtis, ſupplicatio & poſtulatio ab Eunomio epiſcopo, & omnĩ clero Nicomedienſis metropolis ſanctæ Dei eccleſiæ catholicæ. Deus vobis imperium, vt omnes gubernetis ad ſalutem orbis terrarũ, & pacem ſanctarum eccleſiarum, iuſtè donauit. Quapropter ante omnia, & per omnia, pijſsimi & Chriſti amantiſsimi principes, pro orthodoxæ & ſaluberrimæ fidei dogmatibus cogitatis, tam hæreticorum fremitus extinguentes, quàm pia ad lucem dogmata deducentes. Vnde proſternimus nos maieſtatis veſtræ veſtigijs, vt iubeatis arceri iniuſtitiam, quæ aduersùm nos à reuerendiſs. epiſcopo Nicæno Anaſtaſio eſt præſumpta, quatenus valeamus, congrua pace fruentes, Chriſtianis ſinè intermiſsione myſteria diuina perficere. Memoratus enim reuerend. Anaſtaſius, neque timorem DEI præ oculis ſumens, neque leges pietatis veſtræ reueritus, confundit & conturbat in Bithyniorum prouincia abſque conſuetudine formas eccleſiaſticas & imperiales, quas hactenùs tenuiſſe noſcuntur, inuadendo iura, quæ nobis pietatis veſtræ legibus & eccleſiaſticis ſanctionibus ſunt collata, quæ nullus aliquandò præceſſorum eius iubere aut mouere tentauit. Solus autem per ciuitatem opprimere nos & conturbare cœpit, in malis fortitudinem, gloriam eſſe credens, ità vt huius gratia, huic ſancto & vniuerſali Concilio libellos cogeremur offerre. Sed quoniam audientia in dilationem cedit, & formidamus, nè fortè dimiſſo Concilio iura noſtra vacuentur, ſupplicamus nutu veſtræ maieſtatis audientiam noſtram ſinè dilatione fieri, vt dum impetrauerimus, quæ poſcimus, conſuetas orationes Domino Deo pro æterna veſtra poteſtate ſoluamus. Glorioſiſsimi iudices dixerunt: Quid ad hæc reuerendiſs. Anaſtaſius allegat? Anaſtaſius reuerend. epiſcopus Nicenæ eccleſiæ, dixit: Accuſauit me, quaſi ego aliquas nouitates inter hæc introduxiſſem, aut violentiam fecerim. quæ dicit, oſtendat. Ego autem diuerſa monſtraturus ſum. Quoniam abripuit parochias meas, & multa, quæ non eſt conſuetudo facere Nicomedienſem, fecit in me, & paſſus ſum in omnibus. Supplico archiepiſcopo, & iura mea examinari depoſco ſecundùm antiquitatem & regulas. Nec ego enim aliquid ampliùs volo. Glorioſiſsimi iudices dixerunt: Properè dicat Deo amantiſsimus Eunomius epiſcopus, in quo iniuſtitiam ab Anaſtaſio reuerendiſsimo epiſcopo paſſus eſt. Eunomius reuerend. epiſcopus Nicomediæ, dixit: Secundùm conſuetudinem, quam tenebant ſuperiores mei, & eis ſubiectas habeo in prouincia Bithyniorum eccleſias. Reuerend. autem epiſcopus Anaſtaſius, clericos eccleſiæ Baſilinopolis mihi ſubiectos, excommunicauit, quod canonibus prohibetur. Anaſtaſius reuerendiſsimus epiſcopus Nicænus, dixit: Priùs oſtendat, quia & Baſilinopolis ſub ipſo eſt, & quia ego clericos eccleſiæ ſuæ, excommunicatos effeci. Hæc duo probet. Ego autem oſtendo Baſilinopolim ſub Nicęa iam olìm eſſe. nam regio fuit eius, & curia nouit. Et dicat curia, ſub quo fuit Baſilinopolis, aut ſi non fuit regio Nicææ. Glorioſiſsimi iudices dixerunt: Quomodò te monſtrare promittis Baſilinopolim ſanctiſſimam eccleſiam ſub Nicæa eſſe, vtrùm ſecundùm canones, an ex qualibet conſuetudine? Anaſtaſius reuerend. epiſcopus Nicææ, dixit: Sicut Tacteus & Doris regiones ſunt ſub Nicæa, ſic fuit ante hoc Baſilinopolis ſub Nicæa. Imperator quidam Iulianus (aut neſcio quis ante eum) fecit eam ciuitatem, & ſumens ex Nicæa curiales, ibi conſtituit, & conſuetudo extunc hactenùs obſeruatur. Et ſi fortè defuerit in Baſilinopoli curialis, de Nicæa mittitur ibi, & rurſùs de Baſilinopoli transfertur in Nicæam. Quæ cùm priùs fuiſſet regio, poſteà ciuitas effecta eſt. ex illo videtur epiſcopus Nicænus ibidèm ordinaſſe & ſemèl, & ſecundò. Et ſunt epiſtolæ beati Ioannis epiſcopi Conſtantinopolitani ad Nicænum epiſcopum, vt iret, & emendaret eccleſiam, tanquàm ſibimet competentem. Habeo literas ad beatæ memoriæ Proclum. Oſtendo ego, quot à Nicæa ordinati ſunt: & oſtẽdat ipſe, quot à Nicomedia ordinati ſunt. Eunomius reuerend. epiſcopus dixit: Neque quidem poteſt oſtendere ordinationem ſe feciſſe. Quod & ſi fecit ſemel per ſobreptionem, ſecundùm canones nequaquàm mihi præiudicare poteſt. Anaſtaſius reuerendisſimus epiſcopus dixit: Non ego, ſed deceſſor meus fecit. Eunomius reuerend. epiſcopus dixit: Semèl fecit, ſicut dicis, an frequenter? Si ſemèl fecit per ſubreptio-

reptionem,contigit fortè, vt tunc non haberet epiſcopum metropolis Nicomedia, & indiguit à Nicęno fieri.Hinc nullum mihi pręiudiciom ſecundùm regulas generatur. Poſſum enim egu monſtrare, multos quidem à Nicomedia ordinatos. To verò (neſciu) ſi poſſis vel vnum oſtendere. Anaſtaſius reuerend.epiſcupus dixit: Quandò ciuitas facta eſt Baſilinupolis,quis priùs urdinauit? Eunómius reuerend.epiſcopus dixit: Quia excommunicauit clericos Baſilinupolis mihi ſubiectos, poſſum oſtendere: Teſtem vuco ſanctiſſimum magnæ Cooſtantioopolis archiepiſcopum,qui ſuſcepit eos,& reddidit eis communiunem.

Anaſtaſius reuerend.epiſcopus dixit: Non verè dicis. Eunomius reuerend. epiſcopua dixit: De epiſtola domini archiepiſcopi, vbi reddidit eis communionem, & vbi ſcripſit tibi,quia præter canones feciſti.: uſtendo decreta Baſilinopulitanorum, vbi rogauerunt de epiſcopo.Tu oſtende, vbi rogauerunt Nicęnum, vt eis daret epiſcopum. Anaſtaſiua reuerend.epiſcopus dixit: Iubete me probare paulùlum. Obtuli libellos archiepiſcopo,qui fuit,rogans eum, vt ioberet dominum Eunumium epiſcopum audire interiora noſtra.Dedit literas & ad me & ad eum,ſcribēs ambobus,ac dicens: Nullus veſtrum introducat aliquam nuuitatē, ſed conſiſtite in rebus antiquis.Ego enim noui, quomodò debeam metropoles honorare. Et habeo huioſmodi literas & ego,& ipſe. Accepi ergò (ſicut dixi) tales literas. Sciunt hoc & nutarij.Dicant. Et alij venerunt Baſilinopolitani clerici, adeuntes me adoersûs epiſcopum ſuum. Ego cuſtodiens mandata epiſcopi, dixi: Nun vos ſuſcipio, ſed abire ad archiepiſcopum: & ſi mihi iuſſerit,audiu.Et relinquentes illi & me & ipſum, veneront ad ſanctitatem domini Eunomij.Dederunt ei libellos aduersùs epiſcopum ſuum.Miſit ipſe repentè, præſentans epiſcopum Baſilinopolis, ad me. Gloriuſiſſimi iudices dixerunt: Canunes legantur. Beronicianus vir deuotus, magiſtrianus & ſecretarius dinini conſiſtorij,ex codice dato ab Eunomio reuerend.epiſcopu, legit. 1 Epiſcopos uportet quidem præcipue ab omnibus epiſcopis prouincialibus urdinari: Si verò hoc difficile eſt,aut propter imminentem neceſſitatem, aut propter itineris longitudinem, ex omnibus ad hoc ipſum tribus vnà congregatis, & in vnu decernentibus, & abſentibus per literas conſentientibos ordinationem fieri.Poteſtas autem geſturum vniuſcuiuſque prouincię,metrupolitano epiſcopo competit.

Anaſtaſius reuerend. epiſcupus dixit: Conſentio canoni. Si oun ſum metropolitanus,nec egu illic habeo poteſtatem. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Oſtende quemadmodùm ſecundùm metrupolitam ius habes. Anaſtaſius reuerend.epiſcopus dixit: Supplico relegi legem. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Legatur: Et dante Aoaſtaſio reuerend. epiſcopo, Cōſtaotinus vir deuotus,magiſtrianos & ſecretarius diuini conſiſtorij, legit:

¶ Interpretatio legia.

Valentiniani & Valentis Imperatorum literæ,quibus Nicęæ ciuitati confertur priuilegium, quòd ſit metropolis.

IMperatores Cęſares Flauius Valentinianus & Valens,pij,felices,colendi, perpetui victores, ſalutem dicunt Nicænis. Licèt ſtudium noſtrum ex illu manifeſtum atqoe clarum ſir cunctis,ex quo regni ſublimitatem & publicam gubernationem DEI voluntate ſuſcepimos,veruntamen & ſuper principatom huius feliciratis adijcimus,quoniam veſtra cioitas completa gaudio ſoper noſtra felicitate, gratiæ atqoe lætitiæ umni populo caoſa facta eſt, propterea licèt metrupolitana ulim eſt numinata, & hoc leges antiquæ contineot,tamen legem oobis proferentibus, nulla dubitatio eſſe poterit,eo quod hæc immota & firmiſſima maneant, & temporibus futuris aogenda,& decæterò hęc etiàm io noſtra ciuitate proficiſcentes, ſancioimus. Permaneat igitur in perpetuum iſta conſuetudo, vt ciuitas veſtra ſit metrupolitana, conſuetudine tamen in proceſſu Bithyniæ iudicis permanente.Nullus enim aufert aliquid aliorū. Ergò voluntate Dei veſtræ cioitatis dignitas augeatur. Gaudentes itaque, orationes veſtras duplicate, & lætamini in his, io quibus per hæc vobis præbetur honor, omni dubietate in futuro vacante, conſpicientes, quemadmodùm perpetuam pacem & prouidentiā ex noſtris ſanctionibus impetraſtis. Eunomius reuerend.epiſcopos Nicomediæ, dixit: Rogo veſtram magnificentiam,vt iubeatis legi legem Nicumedienſibus poſt hæc cūctam. Gluriuſiſſimi iudices dixerunt: Legatur. Et dante Eunomiu reuerend. epiſcopo, Beronicianus vir deuutus, ſecretarius diuini conſiſtorij, legit:

VALENTINIANI IMPERATORIS literæ prioilegiales,datæ Nicomedieñ.ciuitati.

VAlentinianus Pius,Felix, Auguſtus, Nicomedienſibus ſalutem: Circa priuilegia ciuitatis veſtræ, quæ ulim fuerint, priſca conſuetudo ſeruabitur. Neque enim honoris adiectio Nicęnorum ciuitatis, ius veſtrum lædere poterit, dum quando augeatur dignitas Nicomedienſium ciuitatis, ſecundū quod illa ſecundu locu exiſtat, metropolis nomine conſtituta. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Nullæ quidem ex his diuinæ literæ de epiſcopatu loquuntur.Vtræq; enim de ho-

nore referuntur metropolitanorum vrbium. Sacræ autem literæ diuinæ memoriæ Valentiniani & Valentis, Nicenæ ciuitati præbuerunt metropoliticum ius, propriè præcipientes aliarum ciuitatum nihil auferri. Et regula ſanctorum patrum de vno metropolita in vnaquaque prouincia decreuit. Quid igitur ex hoc concilio ſancto videtur? Sancta ſynodus clamauit: Canones teneant, canonibus ſatisfaciant.

Atticus reuerend. epiſcopus Nicopolis veteris Epiri, dixit: Regula ita præcipit, vt in vnaquaque prouincia metropolitanus habeat poteſtatem, & ipſe conſtituat omnes, qui in ea prouincia ſunt, epiſcopos, & ipſe eſt ſenſus regulæ. De Nicomedienſi autem, quoniam ab initio metropolis eſt, oportet eum omnes epiſcopos in eadem ordinare prouincia. Sancta ſynodus dixit: Hæc omnes volumus, hæc omnes ſupplicamus, hęc vbique teneant. Ioannes, Conſtantius, Patricius, Petrus, & reliqui reuerendiſſ. epiſcopi Ponticæ diœceſis, per vnum ipſorum Ioannem, dixerunt: Canones vnum ſciunt metropolitam antiquiorem. Et manifeſtum eſt, quoniam religioſiſſimo epiſcopo Nicomediæ ordinationes competunt, quia & leges (ſicut perſpexit & veſtra magnificentia) nomine metropolis ſolummodò honorauerunt Nicęnum, & præponitur reliquis epiſcopis prouinciæ honore ſolummodò.

Sancta ſynodus dixit: Regulariter docuerũt, benè docuerũt. Omnes hæc ipſa dicimus. Aetius archidiaconus ſplẽdidiſſimæ Cõſtantinopolis, dixit: Suggerimus veſtræ magnificentiæ, rogantes, vt nullum præiudicium Conſtantinopolitanæ ſanctiſſimæ ſedi fiat ex his, quæ nunc proferuntur à ſanctiſſimis archiepiſcopis, vel quę mouentur inter DEO amantiſſimum epiſcopum Nicomedienſium Eunomium, & Deo amantiſſimum epiſcopum Nicænum Anaſtaſium, aut quę inter eos ordinantur. Sanctiſſima enim Conſtantinopolitana ſedes, aut ordinationem ipſa facit in Baſilinopoli, aut à reliquis eam permittit fieri, ſicut literis, quę fiunt, vel factę ſunt ſæpius, oſtendere poſſumus. Et rogamus, vt epiſtolę proponantur.

Sancta ſynodus clamauit: Canones teneãt. Glorioſiſſimi iudices dixerũt: Authoritatem quidem metropolitanę inter eccleſias prouincię Bithynię, Nicomedienſis reuerend. habebit epiſcopus, Nicęno habẽte honorem metropolitani tantummodò, ſubiacente autem ad exẽplum aliorum epiſcoporum prouincię Nicomedienſi. Hoc enim viſum eſt ſancto concilio. Quęcunque autem ſedi Conſtantinopolitanę ſanctiſſimæ eccleſię de ordinationibus prouincię competunt, hęc per ordinem proprium coram ſancto concilio examinabuntur.

Eunomius reuerend. epiſcopus Nicomedię, dixit: Gratias ago iuſtitię iudicij magnificentię veſtrę, & diligo archiepiſcopũ ſplendidiſſimę Conſtantinopolis, obtinentibus vtique regulis. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Quę dixiſti, conſcripta ſunt.

CONCILII CHALCEDONEN.
Actio 14.

CONſulatu domini noſtri Martiani perpetui Auguſti, & qui fuerit nunciatus, ſub die pridiè Kalẽ. Nouemb. Chalcedonę, ſecundùm iuſſionem diuiniſſimi & piiſſimi principis, Conuenientibus in ſanctiſſ. eccleſia ſanctę martyris Euphemię magnif. & glorioſiſſ. iudicibus, & ſancto vniuerſalique concilio, quod in Chalcedonẽ. ciuitate diuali ſanctione collectum eſt, & reſidentibus omnibus ante ſancti cãcellos altaris, Sauinianus reuerend. epiſc. dixit: Abrepta mihi iniuſtè epiſcopatus mei ſede, libellos obtuli ſacro & immortali vertici, & iuſſit veſtram magnifi. vnà cum ſancto & vniuerſali concilio cauſam meam inquirere. Habeo autem & petitionem ad ſanctum hoc concilium, & ſupplico præcipere veſtram magnificentiam, & petitionẽ meam legi & preces meas, & mihi, q̃ ſunt iuſta, reſeruari. Glorioſiſſ. iudices dixerunt: Legantur preces. Et oblata petitione à Sauiniano reuerendo, Cõſtantinus uir deuotiſſimus, * adiutor diuini conſiſtorij, legit:

SAVINIANI PAREN. EPISCOpi, ad Valentinianum & Martianum Auguſtos epiſtola deprecatoria.

PIjſſimis & * Chriſto amantiſſimis, & dignè à Deo omnium honoratis Auguſtis, Valentiniano & Martiano, preces & ſupplicatio à Sauiniano epiſcopo. Dominus omnium, videns apoſtolicam & orthodoxam fidem à diſſimulatoribus interim fatigari, & omnem mundum ſeditione vexari, ſuſcitauit veſtram pietatem, vniuerſum mundum regere atque gubernare, & tumultus, qui à nefandis exorti ſunt, ſanctorum doctrina reprimere, & claritatem atque ſoliditatem recti dogmatis confirmare. Vndè iuſtè veſtrę tranquillitati ac de vobis dicit Deus: *Exaltaui electum de plebe mea. Inueni Dauid ſeruum meum, oleo ſancto meo vnxi eum: manus enim mea ſuſcepit eum, & brachium meum confortauit eum.* Credens itaque, nutu diuino ſuper omnium principatum ac dominationem conſiſtere veſtram diuinitatem, adſum ſupplicans, atque rogans veſtram pietatem, vt mei prouidentiam fieri, & cauſam meam examinari pręcipiatis. Ego enim à puero eram in monaſterio diſpẽſator omnium rerum, nihil de Epiſcopatu cogitans, neque rogans quenquam huius gratia dignitatis. Dum ergò eſſem in monachorum prouidentia conſtitutus, adſtitit mihi repente illius tẽporis metropolitanus epiſcopus

* Chriſti

Pſal. 88.

Digitized by Google

ſcopus cum prouincialibus epiſcopis, & me Paros ordinauit epiſcopnm, de qua in ſcriptis deiectus eſt Athanaſius, ex grauiſſimis capitulis accuſatus, nec valens pro illatis ſibi criminibus reddere rationem, qui aliquãdò quidem epiſcoparum repudiabat. Frequenter verò citationes vocantium eum ad ſynodorum iudicium declinabat. Is enim in Epheſina ſynodo, ex præcepto Alexandrini præſulis, in meam eccleſiam ſuperingreſſus eſt, & ego, præter voluntatem meam ordinatus, expulſus ſum. Et hæc quidem acta ſunt, habitatoribus illius ciuitatis dolẽtibus & lugentibus meam expulſionem. Supplico igitur & veſtræ pntentiæ, vt iubeatis & meam cauſam ſub præſentia veſtræ pietatis examinari, & placitum terminum dari, vt & ego cũ cunctis alijs, conſuetas nrationes pro perpetua veſtra potentia ſemper exoluam, pijſſimi atque victores ptincipes. Sauinianus epiſcopus dictaui, & ſubſcripſi, & offero veſtræ pietati. Beronicianns vir deuotiſſimus, ſecretarius diuini conſiſtorij, legit:

SAVINIANI EPISCOPI PARI epiſtola, deprecatoria pro iuſtitia obtinenda, ad Chalcedoneñ. ſynodum.

PEr omnia Deo amantiſſimis & ſanctiſſimis patribus archiepiſcopis, Leoni, Anatolio, Maximo, & omni ſanctn concilio petitio & deptecatio data à Sauiniano renerendo. Multa quidem atq; diuerſa ſunt circa genus humanũ Domini Chriſti beneficia. Hæc autem in præſenti tempore circa ſanctas eius eccleſias cura propria quædam exiſtit atque pręcipua, ſicut ipſę res clamant. Congregauit enim veſtrum angelicum concilium per pijſſimos & Chriſtianiſſimos noſtros Imperatores, ad ertorem perſpiciendnm, & confuſionem atq; ſeditionem, quæ ante hos paulò plùs duos annos in Epheſo facta eſt, deſtruendam, & veritatem atque iuſtitiam declarandam. Vndè & ego illam tempeſtatem & fluctuationem expertus, ad veſtrum confugi tranquilliſſimum portum, ſuggerens, quia Dioſcorus Alexãdrinns authoritate ſua, inſupèr & tyrannide, me quidem à Parenorum eccleſia, commiſſa mihi ſecundùm canones à ſanctiſſimo epiſcopo metropolis noſtræ Stephano, expulit. Ediuersò antem introduxit Athanaſium, virum depoſitum in Antiochenſium ſplẽdidiſſima ciuitate à multis Deo amantiſſimis epiſcopis. Quæ verò poſt hæc geſta ſunt, & quomodò ciuitas vniuerſa cum amaris lachrymis atque gemitibus circunfuſa inſeparabiliter erat circa me, & vinlentam meam lugebat excluſionem, me dicere (pnto) ſuperfluum eſt. Vndè rogo, & ſupplico veſtræ Deo amabilitati, vt iniuſtitiam, quam paſſus ſum, nallatenùs deſpiciatis, ſed etiàm iubeatis, me impetrare, quæ iuſta ſunt, quatenùs in his Dei clementia collaudetur p veſtram euangelicam, & à DEO honoratam ſynodum, quæ deſtruxit quidem errorem, & luci reddidit veritatem. Sauinianus epiſcopus obtuli hanc petitionem, à me dictatam atque ſubſcriptam. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Reſpondeat Athanaſius reuerend. epiſcopns. Athanaſius reuerend. epiſcopns Paros, dixit: Mea cauſa à longo tempore inchoata eſt. Et hanc audierunt beatæ memorię Cyrillus & Proclus, & certas formas ſcripſerunt Domno, qui fuit Antiochenus epiſcopus, promiſitq; ille eas complere. Et cùm cognouiſſet mortem beati Cyrilli, reſiliuit, & ad iudicium me vocauit. Ego reſcripſi, quia ſi vellet permanere in datis ſententijs ab archiepiſcopis, paratus eſſem. Si verò vellet aliud aliquid, non auditem eius citationem. Semèl enim pręcedentes epiſcopi rem certiſſimam decreuerunt. Accuſaui autem eos, qui aduerſum me machinati ſunt. Et iuſſerunt nõ intereſſe iudicio eos, qui à me fuerant accuſati. Rogo itaque, ſi videtur veſtræ poteſtati, archiepiſcoporum literæ relegantur. Glorioſiſſ. iudices dixerunt: Literæ Procli & Cyrilli reuerend. memoriæ relegantur. Et tradita ſcheda ab Athanaſio reuerend. epiſcopo Beronicianus vir deuotiſſimus ſecretarius diuini conſiſtorij, legit.

CYRILLI ALEXANDRINI archiepiſcopi epiſtola ſynodica ad Domnum Antiochenum, pro cauſa Athanaſij Parenorum Epiſcopi.

DOminn fratri & conſacerdoti Domno, Cyrillus in Dominn ſalutem. Condolere nos fratribus neceſſarium eſt, quandò * quidam conſacerdotum aliqua ſe paſſos affirmant, & hoc à proprijs clericis, quos erat neceſſarium, ſubdere tanquàm patribus ceruicem, & eſſe ſubiectos ſecundnm placitum Dei, & eccleſię regulas talia decernentes. Hoc ergò pręſumi quouis modo turpiſſimum eſt. Tanta nanque paſſum ſe dicit reuerend. epiſcopus Athanaſius, vt etiàm congregata in regia ciuitate ſynodus lachrymas daret. Ait enim quoſdam clericos, qui ſub eo ſunt cõſtituti, in tantam audaciã proſilijſſe, vt ꝙ attinet ad pręſumptionis vim, & expellerent eum à ſacerdotio, & ſuper eum damnationis ſententiam ferrent. * Volunt œconomos, eccleſiæ, aut certè eccleſiaſticarum rerum diſpenſatores eijcere, & quoſdam alios ſibi propria virtute conſtituere. Super hæc autem etiàm de ſacris diptychis nomen eius auferre, & alia quædam perpetrare valdè grauiſſima, & ſceleribus plena, quę ſubiectorum libellorum virtus noſcitur continere. Quia verò nimis incongruum eſt, præſumi talia à clericis aduersùs epiſcopns proprios, & hæc deſpicere nos, impoſſibile eſt: dignetur tua ſan-

* equidem conſacerdotes

* volentes

ctitas (quoniam ab Antiochia longè eſt ciuitas, cuius gubernationem ſortitus eſt memoratus religioſiſſimus Epiſcopus Athanaſius) quibuſdam per proprias literas audientiam delegare, quatenùs euocati hi, qui accuſati ſunt, reſpondeant. Et ſi inuenti fuerint accuſationibus rei, ſacro *myſterio delabantur. Quod enim ipſi aduerſùs patrem proprium præſumpſerunt, hoc iuſtè ſuſtineant, quandò omnem conſequentiam prætermiſerunt, & omnem legē tranſcendere præſumpſerunt, & pro nihilo eſſe iudicauerunt, ſenectutem exhonorare patris. Dicuntur autem non modo primū tales eſſe cœpiſſe, ſed quomodò iam in multis culpati ſunt, adhuc valdè peioribus aſperioribusq́; operā dederunt. Aſſerit autem eum ſe ſuſpectum habere, quē nunc metropoliticum *prouincia eius obtinet, & (ſicut iam dixi) nihil eſt quod contriſtet, *cùm qui ei ſuſpecti ſunt, iudicare non debeant. Dicit fraternitati quæ apud te eſt, ſalutem in Domino, quæ nobiſcum eſt.

*miniſterio

*prouinciæ ſuæ ius

*cū liceat refutare, & qui

Reſcriptum ſynodicarum literarum.

PROCLI ARCHIEPISCOPI Epiſtola ſynodica, ad Domnum epiſcopum Antiochenum, pro cauſa Athanaſij Parenorum Epiſcopi.

SAnctiſſimo & Deo amantiſſimo fratri & cōſacerdoti Domno, Proclus in Domino ſalutem. Charitas Deo amica, maximum eſt donum. Vinciens enim ad concordiam magnus artifex Deus, naturam quam operatus in ſua diſpoſitione, verbo diſponente, conſtruxit, vt proprias facientes in alterutrum paſſiones & mores, vnicuiq; eiuſdem naturę exiſtenti, alterius menſuram per conſenſum compoſitionis indiſſolubilem complicaret. Ea ſiquidem, quæ procùl ab affectu ſunt, ad corruptionem aliorum neceſſariò perducuntur: quæ verò voluntate vnita ſunt, non facilè à tutela propria dilabuntur. Vndè & beatus Paulus multitudinem fidelium & continuationem eccleſiæ, corpori comparauit, dicens: *Vos eſtis corpus Chriſti, & membra ex membro*, omninò prædicans multitudinis conſpirationem, & per concordiam membrorum, interdicens eſſe languendum in contentione, quæ bellis amica eſt. Cur autem hæc ſcribā Deo amantiſſime pater, rogo paululùm vt agnoſcas. Deo amantiſſimus eccleſiæ Parenorum epiſcopus Athanaſius, & incredibilem ſimul, & audientibus non mediocriter moleſtam, pompam defleuit, dicens clericos ſuos velut exutos ratione ſubiectionis, & putantes ſibi ſufficere voluntatem, vt eſſent ſacerdotii tyrāni, expuliſſe eum ab eccleſia, cùm ratio nulla ſubſiſteret: & quantum ad eos attinet, in tantam veſaniam exiliiſſe, vt etiàm damnarent eum, & operibus crederent, quia in voluntate procacium, & non in decreto regularum, conſiſtant ordines ſacerdotum, œconomos autem & curatores propria voluntate conſtituentes eccleſiæ Dei, & epiſcopi nomen de ſacris diptychis auferentes: & vt breuiter dixerim, nefandiſſimè eccleſiaſticum ordinem inſinuat diſſolutum, adijciens, quoniam nutriuit circa hæc iſtorum præſumptionem in veteribus eorum & ſceleratis operibus, non rationabilis venia data. Nam prędeceſſoribus eius ſimilia facientes, impetum ſuum ad peiora itinera cumularunt, cùm non olìm pœnam dignam ſuſtinuerint, vt deceterò haberent temperamenti viaticū. Sed tu Deo amantiſſime, dignare à nobis rogatus, (potes enim) tibi proprias conſacerdotum infirmitates efficere, obediens præcipuè beato Paulo dicenti: Si patitur vnum membrum, compatiuntur omnia membra: & ſi quidem longè ab vrbe Antiochena ciuitas conſtituta eſt, in qua hæc diuulgata noſcuntur, bonum eſt, vt pro cauſa præfati epiſcopi, aliquem DEO amantiſſimorum epiſcoporum, ipſi vrbi vicinum, perſonas non accipientium, ad audiendum ſanctitas tua deputet. Formidat enim religioſiſſimum metropolitanum epiſcopum, tanquàm veſanę flammæ inimicorum eius aduerſùs eum virtutem prębentem atque materiam. Et ſi quidem conuicti fuerint, in quibus accuſantur, quos inclamat, tanquàm ſuperbiam habentes *Abſalon, cùm illum fuerint imitati, ſimili exemplo plectantur. Sic enim odit Deus eos, qui aduerſùs patres armantur, vt patrū inuaſores, qui in omni mundo infamia notantur. Noui enim, Deo amantiſſime, quoniam omnes complectens in Chriſti viſceribus, & compaſſibilitate plenus exiſtens, cōſolaberis ſenem, & lachrymas eius tribulationis abſterges, & damnabis ei odium malignitatis, & ſacerdotij aduerſarios poſt cōuictionem furori iuſto & competēti vindictæ ſubijciens, expellens omnem peſſimam voluntatem, & communem ſacerdotij peſtem ſcientèr abſcindes. Nam ſi quis conceſſerit, vt præſumptoribus & inconuenienter in tantam procacitatem exilientibus, vt *& DEO per pontifices contumeliam inferre audeāt, miſericordia illis ſinè iudicio fiat; ex quibus oleum iniquitatis ſupplicationibus aucupātur; nihil eſt reliquum, niſi vt fiant omnium eccleſiarum præſules in luſum & opprobrium, & per hæc ſtabiliatur diabolicum inſtrumentum. Sed DEVS ad hoc tuam religioſitatem præordinauit, vt & iniuſtitias remoueas, & præſumptiones abſcindas, & ſacerdotio laboranti ſuccurras, & multis *maledictionibus locum non præbeas: ſed poſt agnitionem, ei quidem qui calumniam patitur, adiutorium feras: illum verò, qui calumniam facit, ſi verè eſt calumniatus abſcindas. Non igitur tua religioſitas arbitretur, quia tāquam ad iniuriā ſedis Antiochenæ, huc venit memoratus DEO

aman-

Epheſ. 5. d. 1. Cor. 12.

1. Cor. 12. d

*Abeſſalon 2. Reg. 15. b & 18. c.

*Dei pontificibus

*irrogationibus

Digitized by Google

amantiſſimus epiſ.ſed metuens quoſdã (ſicut ait) ſeditionibus congaudentes, & paſſioni propriæ militantes, dedit ad tempus locum iræ: patieotiam verò, & manſuetudinem, & iuſtitiam adhuc tuæ religioſitatis prædicare nõ ceſſat. Nec in quolibet accuſat, (abſit hoc) ſed ſupplicat honeſtiorem in ſe compoſitionem effici. Vndè & præſentibus eum literis conſolantes, coofidere iuſſimus ego atq; ſanctiſſ.epiſ.& conſacerdos noſter Cyrillus, propter charitatem, quæ continetur in nobis. Habens itaq; reuerentiam ſcribentibus, harum literarum gerulum modis omnibus adiuuabis. Omnem, quę tecum eſt, in Chriſto fraternitatem; plurimùm ſaluto. Glorioſiſſ. indices dixeruot: Poſt epiſtolas quid eſt actum? Sauinianus reuerend.epiſ.dixit: Sopplico geſta legi, & ipſa vos edocebunt. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Interloquutiones geſtorum, quæ porrigentur, legantur. Conſtantinus vir deuotiſſ.ſecretarius dioini conſiſtorij, ex ſcheda Sauiniaoi reuerend. epiſcopi, cuius initiũ erat diſruptum, & reliqua legit.

Antiochenum Concilium.

¶In Antiochẽſium ſanctiſſ. eccleſia in ęſtiuali porticu ſecretarij, facto concilio, & reſidentibus ſanctiſſ.epiſc. Domno eiuſdem Antiochiæ, Theodoro Damaſci, Valerio Anazarbi, Pompeiano Emiſæ, Polychronio Epiphaniæ ſecundæ Ciliciæ, Damiano Sidonis, Iamblico Chalcidis, Theoctiſto Beroæ, Gerootio Seleuciæ, Ioſeph Heliopolis, Timotheo Dolychis, Benetio Bybli, Epiphanio Archę, Paulo Ptolemaidis, Stephano Epiphaniæ Syriæ ſecundæ, Phoſphoro Orthoſiadis, Thoma Mopſueſtiæ, Iordane Abilæ, Paulo Antaradi, Barane Alexandriæ, Mara Vrimorum, Saba Paltri, Mara Anaſarthæ, Ioãne Theodoſiopolis, Daniele Carrhenſium, Sophrooio Conſtantiæ & Vranio * Hymerorum, Mariniano Iotapæ, Tatianus diaconus & Nectarius dixit: Parenſes clerici libellos & nunc iterùm obtulerunt veſtræ ſanctitati, aduersùs reuer. epiſco. Athanaſium. Quia igitur adeſt ſanctũ concilium, præ manibus habeo libellos, & ſi pcipit tua ſanctitas, eos relego. Domous epiſcopus Antiochię dixit: Vbi ſunt qui libellos obtulerunt? Tacianus diaconus dixit: Foris ſunt. Domnus epiſcopus Antiochię, dixit: Ingrediantur. Tatianus diacoous dixit: Adſtitit Iſacius, qui libellos obtulit. Domnus epiſcopus Antiochiæ, dixit: Solus Iſacius libellos obtulit, an alij cum eo? Tatianus diaconus dixit: Solus Iſacius obtulit libellos. Domnus epiſc. Antiochiæ, dixit: Dicat Iſacius, ſi ipſe libellos obtulit. Iſacius primicerius lectorum, dixit: Etiàm, quæſo ſanctitatem tuã. Domnus epiſcopos Antiochiæ, dixit: Quoniam memoria facta eſt & Ioannis ſubdiaconi, & ipſe ingrediatur. Tatianus diaconus dixit: Adeſt Ioanoes ſubdiaconus. Domnus epiſc. Antiochię, dixit: Præſentibus lege cũctos libellos. Et lecti ſunt. Domnus epiſcopus Antiochiæ dixit: Vbi ſunt ipſi libelli?

Tatianus dixit: Habeo eos præ manibus.

Domus epiſc. Antiochiæ dixit: Lege etiàm eos. Et lecti ſunt. Domnus Antiochiæ epiſc. dixit: Quandò delegauimos caoſam beatiſſi. Panolbio, qui tunc metropolitanus erat eius prouinciæ, vt cauſam audiret, quæ ſubſecuta ſunt? Tacianus diaconus dixit: Habeo eiuſdem beatiſſ. Panolbij epiſtolam, per quã edocuit, quæ ſecuta ſunt. Domnus dixit: Lege eã. Et lecta eſt. Domnus epiſcopus Antiochiæ dixit: Habes exemplaria repudij reuerendi epiſcopi Athanaſij? Tacianus diaconus dixit: Præ manibus habeo & exemplaria & authentica, quæ accepi à Deo amantiſſ. epiſcopo Ioanne Hierapolitanorum metropolis. Domnus epiſcopus Antiochiæ dixit: Legantur authentica per ordinem. Et lecta ſunt. Theodorus epiſcopus Damaſci, dixit: Quoniam fauorabilis erat circa reuerend. epiſcopum Athanaſium beatæ memorię Panolbius Hierapolitanus quõdàm epiſcopus, per proprios repudij libellos edocuit reuer. epiſco. Athanaſius. Maniſeſtus eſt igitur, lirẽ fugiẽs, & neq; amico proprio audiennã ſuã credẽs.

Valerius epiſcopus Aoaſarbi, dixit: Manifeſtus eſt reuerend. epiſcopus Athanaſius, tanqoàm cooſcius ſibi, in qoibus accuſatur, eo quòd noluerit apud amicum proprium Panolbium cauſam dicere, ſecuodùm epiſtolas repudij ab eo cõſcriptas. Pompeianus epiſcopus Emiſæ, dixit: Dum amicus eius exiſteret beatæ memorię Panolbius epiſcopus, certus eſt reuerend. epiſcopus. Athanaſius, quia hoc conſcientia mala fecit. Polychronius epiſcopus Epiphanię, dixit: Reuerendiſſi. epiſcopus Athanaſius neque ſuo amico committens accuſationem ſuam, certus eſt praua conſcientia declinaſſe iudicium. Iamblicus epiſcopus. Chalcidis, dixit: Si cooſideret reuerend. Athanaſius, audieoriam Panolbij amici proprij non fugiſſet, ſicut ipſe in literis repudij ad eum datis profeſſos eſt. Sed forſan conſcientia compulſus, euocationem declinauit, à prędicto beato Panolbio factam. Damianus epiſcopus Sidonis, dixit: Maximè ſemetipſum nocuit, & reum canonibus ſanctis effecit reuerend. epiſcopus Athanaſius, citatus à reuerendæ memoriæ Paoolbio, qui tunc erat Hierapolitanorum metropolitanus Epiſcopus, & tertiò reſpuens, nec occurrens. Gerontius epiſcopus Seleuciæ, dixit: Valdè ſemetipſum nocuit reuerendiſſimus Epiſcopus Athanaſius, neque amicum ſuum prædictum Panolbium paſſus, & præcipuè euocatus ad iudicium, & audientiam fugiens, ſicut tria eius repudia maniſeſtant. Benetius Epiſcopus Bybli, dixit: Lectio literarum repudij reuerẽd. Epiſcopi Athanaſij docuit nos, quia purus amicus fuit ei, qui tunc metropolitanus

erat, hoc eſt, beato Panolbio, apud quem reſponſum fieri oportebat. Vndè non oportuit euocationem effugere, niſi fortè eius conſciētia impediſſet.

Theoctiſtus epiſcopus Beroę, dixit: Si mūdam habuiſſet coſcientiam reuerend. epiſcopus Athanaſius, non repudiaſſet audientiam beati Panolbij, cùm eius vtique amicus exiſteret.

Epiphanius epiſcopus Archæ, dixit: Oſtendit reuerend. ep̄s Athanaſius, quia ſemetipſum ab epiſcopatu Parenorū eccleſię fecit extraneum, repudium tertiò mittens, dū vtiq; beatum Panolbium Hierapolitanorum epiſcopum haberet, qui poſſet, niſi iſte ſibi conſcius eſſet, eius negocium benè diſponere.

Maras epiſcopus Vrimorum, dixit: In eo ꝙ reuerend. epiſc. Athanaſius iudicium beati Panolbij declinauit, qui tunc Hietapolitanorum erat epiſcopus, apparet, quia conſcientia ſua conuictus eſt.

Baranis epiſcopus Alexandriæ, dixit: Maximè ſibi nocuit reuerendus epiſcopus Athanaſius, non obediēs tunc metropolitano beatæ memoriæ Panolbio, & pręcipuè dum eius amicus exiſteret. Vndè certus eſt, qoia non recta conſcientia viuens, talem audientiam declinauit, & ad repudium venit.

Stephanus epiſcopus Epiphaniæ, dixit: Superfluam rem eſſe iudico, poſt tria repudia, & terminum habentia, cauſam reuereod. epiſcopi Athanaſij in examinationem adduci; Quomodò enim elegit hanc à ſancto concilio iudicari, dum proprij amici ſui beatæ memoriæ Panolbij, ſicut ipſe in repudijs manifeſtauit, videatur declinaſſe iudicium?

Phoſphorus epiſcopus Orthoſiadis, dixit: Ea, quæ à reuerend. epiſ. Athanaſio ſuot ſcripta ad beatæ memoriæ Panolbium, qui tunc Hierapolitanorū erat epiſcopus, manifeſtant, qm̄ iudicium fugiens, reus à Parenorum diſceſſit epiſcopatu Daniel epiſcopus Carrhenſium, dixit: Palàm eſt quia directis repudij literis reuerend. epiſcopus Athanaſius ad beatę memorię Panolbium, qui tunc metropolitanus erat, reſiſtando iudicium, ab epiſcopatu ſemetipſum fecit extraneum.

Ioannes epiſcopus Theodoſiopolis, dixit: In ijs, quę placent ſancto concilio veſtro, & ego conſentio. Sophrooius ep̄s Cōſtantię, dixit: Ex repudij literis, quę relectę ſunt, certus eſt reuer. epiſ. Athanaſius, quia ad iudiciū venire noluit, & epiſcopatū quoq; repudiauit.

Ioſeph epiſcopus Iulıopolis, dixit: Tertiò repudiando reuerend. epiſco. Athanaſius, & nolendo apud amicum ſuum beatæ memoriæ Panolbium, qui tunc metropolitanus erat epiſcopus, occurrere, & cauſam dicere, & ſemetipſum ab illatis ſibi criminibus liberare, certus eſt, *quoniam cōſcientia mala ſit vſus.

*quòd

Timotheus epiſ. Dolychis dixit: Oportebat quidem, reuer. epiſcopum Athanaſium ab exordio euocatum tertiò à beatę memorię Panolbio, qui tunc metropolitanus epiſcopus erat, occurrere, & allegationibus ſuis vti, dū ſecundùm ea, quæ nunc lecta ſunt, amicum ſuum eundem eſſe defioiret. Quia igitur ſæpè euocatus repudiauit, reum ſemetipſum illatis ſibi conſtituit.

Paulus epiſcopus Ptolemaidis, dixit: Tertiò ad audientiam euocatus reuerend. Athanaſius à Panolbio metropolitano * epiſcopo, & maximè eius amico, ſicut ex his, quæ ſunt lecta, didicimus, & tertiò Parenorum epiſcopatum repudians, apparet, *quoniam non bona conſcientia percuſſus, videtur declinaſſe indicium.

*quòd

Sabas epiſcopus Palti, dixit: Tertiò repudiando reueren. epiſcopus Athanaſius, & cōiurando, alium pro ſe ordinari debere, quam de reliquo rationem habet de epiſcopatu Parenorum ſanctæ Dei eccleſiæ nunc mouere, & pręcipuè, dum apud amicum ſuum beatæ memoriæ Panolbium cauſam non dixerit?

Maras epiſcopus Anaſarthę, dixit: Integrè ſemetipſum diligi monſtrauit reuerend. epiſcopus Athanaſius à beatæ memoriæ Panolbio metropolis epiſcopo, per epiſtolas repudij ad eum directas. Fugiens itaq; audientiam eius, apparet hoc conſcientia maligna feciſſe.

Domnus epiſcopus Antiochię, dixit: Poſt hæc repudia vbi degebat reuerend. epiſcopus Athanaſius? Iſacius archidiaconus dixit: Egreſſus eſt de prouincia Samoſatorum, degebat apud ſemetipſum in proprio prędio, & denuò deſcendit in ciuitatem Samoſatorum. Quoniam autem hic ſunt clerici, rogo ſanctū veſtrum concilium ingredi eos & dicere, quę ipſi quoque nouerunt.

Domnus epiſcopus Antiochię, dixit: Ingrediantur. Tacianus diaconus dixit: Adſunt reuerendi clerici Domnus epiſcopus Antiochię, dixit: Stent ſecundùm ordinem reuer. presbyteri, & reuerend. diaconi. Theodorus epiſcopus Damaſci, dixit vni: Vbi degebat poſt repudia reuerend. epiſcopus Athanaſius? Qui cùm reſpondiſſet, Domnus epiſcopus Antiochię dixit: Quid dicunt & reliqui clerici? Theodorus epiſcopus Damaſci, dixit: Ex illo regreſſus eſt Paros. Et poſt reſponſum, Domnus epiſcopus Antiochię dixit: Quot ordinauit? Et facto reſponſo, Theodorus epiſcopus Damaſci dixit: Iſtas ordinationes, poſt repudia à ſe facta, conſtituit? Accepto reſponſo, Domnus epiſcopus Antiochiæ dixit: Dicant & reliqui clerici, qui nouerunt, quid poſteà ſubſequutum ſit. Theodorus epiſcopus Damaſci dixit: Vos cuius rei cauſa eſtis Hierapolim profecti? Et cùm dixiſſent, Domous epiſcopus Antiochię dixit: Noui & ego formidaſſe reuerend. epiſcopum Athanaſium. Nam detulit mihi literas Deo amantiſſimorum & ſanctiſſimorum epiſcoporum, id eſt, domini Procli & domini Cyrilli.

Theodo-

Digitized by Google

Theodorus reuerend. epiſcopus Damaſci, dixit: Diuinæ literæ per Deo amantiſſimum epiſcopum Athanaſium dedoctæ ſunt ſanctiſſim. archiepiſcoporum. Iubeat tua ſanctitas, has relegi coram ſancto concilio. Domnus epiſcopus Antiochiæ, dixit: Legantur. Et lectæ ſunt. Theodorus epiſcopus Damaſci dixit: Videtur reuerend. epiſcopus Athanaſius nihil verum docuiſſe ſanctiſſ. & Deo amantiſſ. archiepiſcopos dominum Proclum & dominum Cyrillum, dum etiàm apud beatum Panolbium, qui fuit eius metropolita & eius amicus, ſicut ipſe in repudijs à ſe datis oſtendit, *à Parenorum epiſcopatu, & non à clericis eſt expulſus, ſicut edocuit, ſed ipſe tertiò ab eodem Panolbio euocatus, audientiam illatorum ſibi criminum refutauit, & propriã ciuitatem reliquit, adijciens & hoc in repudij ſui literis, quoniam & ante duos aut tres annos hoc apud ſe deliberatũ fuiſſet, vt ab epiſcopatu recederet.

* nec ab epiſcopatu, ſicut ipſe docuit, non à clericis eſt expulſus.

Valerius epiſcopus Anazarbi, dixit: Perſpexi & ego, quoniam reuer. Athanaſius falsò docuerit Deo amantiſſ. & ſanctiſſ. archiepiſcopos Proclum & Cyrillũ. Nam & propria voluntate ex ſcripto repudiauit epiſcopatum. Et tertiò à beatiſſ. memorię Panolbio euocatus, audientiam declinauit. Vſus etiàm repudio, & propria voluntate ciuitatem deſeruit, & non à clericis eſt expulſus. Polychronius epiſcopus Epiphaniæ ſecundæ Ciliciæ, dixit: Manifeſta eſt Deo amantiſſimi epiſcopi Athanaſij circa cauſam eius *argumentatio, calumniam faciens (quaſi de violentia ſua) reuerendis clericis. qui dum à ſemetipſo ab eccleſiaſtic. miniſterio diſceſſerit, & ante multa tempora in profectionem lõginquam abiêrit, cauſam illis aſcripſit.

* potillitas

Pompeianus epiſcopus Emiſę, dixit: *Certus eſt Athanaſius alia pro alijs docuiſſe Deo amantiſſ. & ſanctiſſ. Proclum & Cyrillum. Iamblicus epiſcopus Chalcidis, dixit: Dati repudij libelli à reuerend. epiſcopo Athanaſio beatę memoriæ Panolbio, qui tunc metropolitanus Epiſcopus & amicus eius erat, ſicut & ipſe monſtrauit, docent nos, quia inaniter calumniam fecit apud ſanctiſſ. & venerandiſſ. archiepiſcopos Proclum & Cyrillum de reuerendis ſuis clericis, dum ipſe epiſcopatũ reliquerit Parenorum, & coniurauerit alium pro ſe ordinari epiſcopum. Timotheus epiſcopus Dolychis, dixit: Hæc eadem, quæ Deo amantiſſ. epiſcopi, & ego perſpexi.

* Hæc eadẽ & nos cognouimus, quia mentitus eſt reuer. epiſcopus Athanaſius, & certus.

Daniel epiſcopus Cathrenſium, dixit: Admiratus ſum, quomodo paſſus ſit reuerend. epiſcopus Athanaſius (euocatus à metropolitano epiſc. beatæ memoriæ Panolbio, vt ſatisfaceret, & tertiò repudians epiſcopatum) importunus exiſtere Deo amantiſſimis epiſcopis Proclo & Cyrillo, & nihil eos veri edocere. Gerontius epiſcop. Seleuciæ, dixit: Hæc eadẽ & ego perſpexi, quia nihil veritatis edocuit ſanctiſſ. & Deo amantiſſ. epiſcopus Proclum & Cyrillum reuerend. epiſcopus Athanaſius.

Theoctiſtus epiſcopus Beroæ, dixit: Hæc ipſa & ego perſpexi, quia falſa docuerit ſanctiſſ. & venerabiliſſ. archiepiſcopos Proclum & Cyrillum reuerend. epiſcopus Athanaſius.

Stephanus epiſcopus Epiphaniæ dixit: Et ego ita perſpexi, quia magis mentitus eſt apud ſanctiſſ. & Deo amantiſſ. archiepiſcopos Proclum & Cyrillum reuerend. epiſcopus Athanaſius. Nam neque a clericis videtur expulſus, ſed repudia propria voluntate fecit. Valerius epiſcopus Laodiceæ Syriæ, dixit: Et ego hæc ipſa perſpexi, quæ ſanctum Concilium. Epiphanius epiſcopus* Archę, dixit: Hæc ipſa & ego cognoſco, quæ ſanctũ Concilium: Baranis epiſcopus Alexandriæ, dixit: Et ego conſentio ſancto Concilio Deo amantiſſimorum epiſcoporum, & illa conſtituo, quæ & ipſi benè ſe habere comprobauerunt. Ioſeph epiſcopus Iuliupolis, dixit: Hæc ipſa & ego perſpexi, quæ Deo amantiſſ. mi & ſanctiſſimi archiepiſcopi decreuerunt.

Paulus epiſcopus Ptolemaidis, dixit: Hæc ipſa & ego perſpexi, quæ præcedentes ſanctiſſimi patres, & eum eis quoquè decerno.

Maras epiſcopus* Anazarthæ, dixit: Si quietem diligeret reuerend. epiſcopus Athanaſius, non eum oportuerat poſt repudiom & iuſiurandum, inopportunum exiſtere ſanctiſſ. patribus & archiepiſcopis Proclo & Cyrillo. Ioannes epiſcopus Theodoſiupulis, dixit: Similiter & ego perſpexi. Sophronius Conſtantiæ epũs, dixit: Præcedentibus me Deo amantiſſimis epiſcopis & ego conſentio.

* Anaſarthę

Domnus epiſcopus Antiochię, dixit: Quãdò ſuſcepi literas Deo amantiſſ. epiſco. Procli & Cyrilli, memor ſum, quia & eum huc euocaui, & Deo amantiſſ. epiſcopos prouinciæ, vt hæc cauſa potuiſſet examinari. Relegite itaque ambas epiſtolas. Et lectæ ſunt. Domnus epiſcopus dixit: Quid ſcribit ad hæc reuerend. epiſcopus Athanaſius? Domnus epiſcopus dixit: Lege & epiſtolam, quam ſcripſit Deo amantiſſimus Ioanes Hierapolitanorum Metropolis epiſcopus. Et poſtquàm lecta eſt, Domnus epiſcopus dixit: Noui, quandò ſuſcepi a reuerend. epiſcopo Athanaſio literas, quia mox conuocaui ſanctum hoc Concilium ſecundùm eius preces, mittens etiàm ſcripta ad eum, vt adeſſet in hoc ſancto Concilio. Relege itaque à me ad eum factam epiſtolam. Et ea iam lecta iterùm, Domnus epiſcopus dixit: Lege etiàm Synodicas literas ad eum factas. Quibus lectis, Domnus epiſcopus dixit: Quæ ſunt ſuper hæc ex non ſcripto dicta a reuerend. epiſcopo Athanaſio? Et iterùm Domnus epiſcopus dixit: Lege & quam habeo conſcriptam epiſtolam ſancto concilio. Qua epiſtolã iam lecta, Tacianus diaconus dixit: Habeo & Epiſtolas reuerendorum Epiſcoporum domini Ibæ, & domini Andreæ, quas miſerunt,

runt, euocati à tua ſanctitate, & occurrere non valentes. Dominus epiſcopus dixit: Lege & eas per ordinem. Et his quoquè epiſtolis lectis, Tacianus diaconus dixit: Alios libellos obtulit ſancto concilio reuerẽ. ſubdiaconus Philippus ſanctæ Dei Parenſis eccleſiæ, Et ſi iubet veſtra ſanctitas, hos quoquè relego. Dominus epiſcopus dixit: Lege. Cumque fuiſſent lecti libelli, Theodorus epiſcopus Damaſci, dixit: Ea quæ poſita ſunt in libellis, ſolus nôſti, an & alij ſimul ſciunt? Philippus ſubdiaconus dixit: Nouit hæc etiàm reuerend. presbyter ex œconomo Frõton. Domnus epiſcopus dixit: Dicat reueren. Fronton, quid de hac cauſa nouit. Qui cùm dixiſſet, Dominus epiſcopus dixit: Hæc* dominica quæ eſt? Theodotus reuerend. epiſc. Damaſci, dixit: Quis ſcit hæc? Fronton dixit: Theodorus diaconus, qui com manebat cum ipſo reuerend. epiſcopo Athanaſio. Quo vocato, Theodorus epiſcopus dixit: Quid nôſti in cauſa columnarum argentearum? Si verè conſcius* erat illo tempore reuerend. epiſcopo Athanaſio? Et cũ hic dixiſſet, Domnus epiſcopus dixit: Dicant etiàm iſti, quorũ memoriam fecit Fronton presbyter, quid nouerunt. Theodorus epiſcopus dixit: Si hic ſunt, quorum memoriam fecit reuerend. Maris presbyter, & ipſi, quæ nouerunt, propria voce teſtentur. Tacianus diaconus dixit: Adſtant Maris & Theophilus diacones. Theodorus epiſcopus dixit: Quid noſtis in cauſa? Qui poſtquàm libellorũ meminerant, Domnus epiſcopus dixit: Lege eos. At lectis iam lib[illegible], Theodorus epiſcopus dixit: Nunquid non ſufficiẽt nobis, quæ iam dicta ſunt, atque depoſita, ſcandalis complere omnium aures? Domnus epiſcopus dixit: Quid perſpicit veſtra ſancta ſynodus fieri oportere? Theodorus epiſcopus dixit: Si opinionis ſuę curam habuiſſet Athanaſius reuerend. epiſcopus, non declinaſſet examinationem criminum ſibimet illatorum, & quod maius eſt, audientiam delegatam à beatæ memoriæ Panolbio, qui fuit Hierapolitanus epiſcopus, & eius amicus, & circa eum valdè fauorabilis, ſicut ipſe Athanaſius proprijs literis ſæpius intimauit. A quo tertiò ad audientiam euocatus, non obediuit, ſed etiàm tertiò epiſcopatum Pari ex ſcripto repudiauit per ea, quæ ad beatæ memoriæ Panolbium ſcripſit, in quibus etiàm rogauit, dicens à ſe ſilentium complectendum. Sed hoc non fecit, ſed longa itinera aggreſſus, turbauit auditus ſanctiſſimorum & Deo amantiſſ. archiepiſcoporum id eſt, domini Procli & domini Cyrilli, nihil verum memoratos ſanctiſſ. viros edocens, ſed etiàm poſtea ſępiùs euocatus, tam à ſanctiſſ. patre noſtro & archiepiſcopo, Domno Antiocheno ſcilicet, quàm à præſenti concilio, quatenùs ſemetipſum à criminibus ſibi illatis exueret, venire non voluit.* Quid ergò eccleſiaſticis ſanctionibus placet eum, quipro quibuſdam rebus incongruis euocatus, & tertiò euocatus non venit, cadere honore, quem habet. Videtur autem memoratus Athanaſius non ſolùm tertiò euocatus, ſed etiàm frequenter, & nõ obediens, neque illatis volens criminibus reſpondere. Huius rei gratia, alienum eum à ſacerdotio ſecundùm eccleſiaſticas leges eſſe decerno; & oportere Deo amantiſſimum epiſcopum Hierapolitanorum, dominum Ioannem feliciter epiſcopum, in eccleſia Parenorum regulariter ordinare, vt tandem aliquandò in pacifica quiete eadem ciuitas conſtituatur, libera à fluctuatione atque tumultu, duorum annorum tempore in ea machinato. Valerius epiſcopus Anaxarbi, dixit: Quoniam dudùm videtur examinationem cauſæ repudiaſſe prædictus Athanaſius, & declinando iudicium beatæ memoriæ Panolbij, inſupèr etiàm & eius ſucceſſoris metropolitę, & nunc etiàm regulariter euocatus à communi patre & archiepiſcopo Domno, & ſancto concilio, ſimiliter examinationem fugit frequenter differendo, certus eſt, quoniam debet adiudicari. Igitur extraneum eum & ego à ſacerdotio iudicaui, & ab epiſcopi dignitate, & debet ab omnibus illic ordinari alter epiſcopus, tanquàm hoc ſemèl alienato, quatenus vel nũc deſinat eſſe ſinè patre (quòd violenter ſuſtinuit (orbata Parenorum ciuitatis eccleſia. Timotheus reuerend. epiſcopus Dolychis, dixit: Recta & iuſta prolata eſt ſententia à congregato hic ſancto concilio aduerſùs prædictum Athanaſium. Nam toties conſequenter & regulariter euocatus à metropolita ſuo beatæ memoriæ Panolbio, & DEO amantiſſimo & ſanctiſſ. epiſcopo Ioanne metropolita noſtro, & à præſenti ſancto concilio, ſed & etiam à ſanctiſſimo & Deo amantiſſimo epiſcopo Domno, & non obaudiens, diuerſis verò dilationibus vſus, ſibimet omnẽ ſacerdotij priuationem aſcribat. Igitur & ego conſentio ijs, quæ regulariter & legitimè ſunt decreta à veſtro ſancto concilio. Et ſupplico, vt Parenorum ſanctiſſimæ eccleſiæ ordinetur epiſcopus, vt & nos, & eadem ſanctiſſima eccleſia contritione & miſeria liberemur. Maras epiſcopus *Anaſarthæ, dixit: His eiſdem & ego conſentio, & alienum eſſe decerno ab honore epiſcopatûs Athanaſium, qui Pari fuit epiſcopus, quoniam ſæpè vocatus non obediuit. Et ſupplico, vt velociter in Parenorum eccleſia ordinetur epiſcopus. Pompeianus epiſcopus Emiſæ, dixit: His, quæ regulariter & eccleſiaſticè definita ſunt à ſanctiſſ. & Deo amantiſſimis metropolitis Theodoro & Valerio, & ego conſentio, quæ vtiquè iuſtè ab eis decreta ſunt, approbans. Et ego Athanaſium, qui Pari fuit epiſcopus, ab epiſcopatu omnimodis alienum, & ab honore pontificatûs decerno. Et rogo alium epiſc. pro eo conſtitui in eadem ciuitate, vt vel nunc à tumultu

&

* eras

*Vndè

& ſeditionibus eadem Parenorum ſancta Dei eccleſia liberetur.

Iamblicus epiſ. Chalcidis dixit: Simul decerno & ego ea, quæ regulariter & legitimè conſtituta ſunt à Deo amantiſſimo & ſanctiſſimo epiſ. id eſt, Theodoro & Valerio metropolis de Athanaſio, qui quondàm Parenorum fuit epiſcopus. Vndè & ego rogo ſanctiſſimum Ioannem epiſc. huius pridèm metropolitam, iſto ſecundùm veſtram approbationem alieno ab epiſcopatu facto, alium pontificem conſtituere ſanctiſſ. Parenorum

* Himerorum eccleſię. Vranius epiſcopos * Hymerorum, dixit: Athanaſium epiſc. euocatum, vt ſatisfaceret de illatis ſibi maximis nefarijſque criminibus, & non obedientem citationi canonicę Deo amantiſſ. & ſanctiſſ. archiepiſcopi noſtri Domni, & preſentis ſancti magnique concilij, quoniam conſcientia mala videtur alligatus, hunc & ego decerno indignum, & extraneũ omni eccleſiaſtico miniſterio, epiſcopiq; vocabulo. Damianus Sidonis epiſc. dixit: Oportebat Athanaſium, qui Parenorum eccleſię fuit epiſc. in quibuſdam criminibus accuſatum, & euocatum à beatiſſ. Panolbio ſuo tunc metropolitæ, vt coram eius habenti, obaudire, & ſuis allegationibus vti: & hoc quidem non fecit, ſed per longa itinera profectus eſt, moleſtus exiſtens auribus Deo amantiſſ. epiſcoporum Procli & Cyrilli, & deferens literas, quarum gratia & iterũ euocatus eſt à ſanctiſſimo archiepiſcopo noſtro Domno & à ſancto concilio, & obaudire contempſit. Hoc ergò non faciente eo, & ego decerno alienum eum exiſtere à dignitate pontificatûs, & oportere amantiſſ. Ioannem epiſ. Hierapolitanorum metropolis, epiſc. conſecrare pro eo Parenorum eccleſiæ. Polychronius epiſ. Epiphaniæ ſecundæ Ciliciæ, dixit: Luctus & gemitûs cauſa nobis effectus eſt Athanaſius quondàm Parenorum epiſc. Diuerſis enim criminibus accuſatus, iudicium declinauit, tertiò euocatus à beatę memoriæ Panolbio Hierapolitanorum epiſcopo, cùm vtique eius amicus exiſteret, ſicut ipſe in repudij ſui literis declarauit, & nunc quidem ſæpius à Deo amantiſſ. & ſanctiſſ. archiepiſcopo Domno, & hoc congregato concilio, obedire citationi nõ voluit, ſed permãſit multo tempore illudens, & fallens eccleſiaſticas ſanctiones. Huius itaque rei gratia, ſemetipſum omni pontificatùs miniſterio denudauit, epiſcopiq; vocabulo, & ſit quoquè depoſitus etiàm meo decreto, & ordinabitur alter epiſc. ſanctæ Parenſi eccleſiæ, qui poſſit ſoluere malorum calamitatem. Theoctiſtus epiſc. Berœæ, dixit, Conſentio his, quæ benè & regulariter definita ſunt à ſancto cõcilio, quatenùs alienus ſit ab honore põtificatùs Athanaſius, qui * Paros fuit epiſcopus. Et

* Pari decerno, vt pro eo Parenorũ ſanctiſſ. Dei eccleſiæ ordinetur epiſc. Benetios epiſ. Bybli dixit: His quæ regulariter à ſancto cõcilio ſunt prolata, conſentio etiàm ipſe, iudicans Athanaſium Pari quondàm epiſ. alienũ eſſe à põtificatu, & oportere pro eo pontificem eccleſiæ Dei conſtitui. Gerontius epiſc. Seleuciæ, dixit: Quoniam ſæpè vocatus Athanaſius * Paros quondàm epiſcopus, & à metropolita ſuo beatæ memoriæ Panolbio, & à Ioanne Hierapolitanorum metropolitano epiſcopo, & ab archiepiſcopo noſtro Domno, ſed & à præſenti ſancto concilio, non affuit, hũc & ego alienum eſſe decerno ſecundùm eccleſiaſticas ſanctiones ab epiſcopatu. Et rogo velociter epiſcopũ ordinari pro eo ſanctiſſimæ Parenorum eccleſiæ. Stephanus epiſcop* Epiphaniæ, dixit: In maximis criminibus accuſatus Athanaſius Parenorum quondàm epiſcopus, & ſæpiùs euocatus, & nec ſemèl obaudiens, ſed longa itinera eligens proficiſci, & moleſtus exiſtere auribus Deo amantiſſ. epiſcoporum Procli & Cyrilli, & propterea rurſùs ab exarcho Orientalis diœceſis euocatus, & à congregato ſancto concilio, & neque ſic obaudiens, dignus eſt expelli à pontificatu, alio pro eo prædictæ eccleſiæ conſtituto pontifice. Ioſeph epiſcopus Iuliopolis, dixit: Oportebat quidem occurrere Athanaſiũ Parenorum eccleſiæ quondàm epiſcopum, & ab illatis ſibi criminibus ſemetipſum exuere. Sed quoniam ſæpiùs euocatus, hoc non fecit, ſanctum præſenſque concilium in eum ſententiam protulit ſecũdùm eccleſiaſticas ſanctiones. vndè & ego conſentio omnibus, quæ ab eis legaliter definita ſunt, iudicans alienũ eum eſſe à pontificatu, oportere autem alium pro eo põtificem Parenorum ſanctæ Dei eccleſię ordinari. Phoſphorus epiſcop* Orthoſiadis, dixit: Conſentio & ego his, quæ regulariter definita ſunt à ſancto concilio, alienũ eſſe iudicãs ab epiſcopatu prædictum Athanaſium. Rogo autem, & vnà decerno, alium pro eo Parenorum ſanctiſſimæ Dei eccleſiæ ordinari pontificem. Thomas epiſcopus Mopſueſtiæ, dixit: Accuſatoribus Athanaſij frequenter olìm beatæ memoriæ Panolbio, qui metropolis fuit epiſcopus, & ſanctiſſ. archiepiſcopo noſtro Domno, & nunc etiàm ſancto concilio, moleſtis exiſtentibus, & vocationibus ſæpè factis, vt accuſatorum examinatio proueniret, non occurrẽs Athanaſius, ſemetipſum extraneum ab efficacia põtificatûs effecit. Vndè poſt ſententiam ſancti concilij, neceſſariè Parenorum ſanctiſ. Dei eccleſia, tãto tempore ſinè præſule manens, ſuſcipiat pontificem à ſanctiſſ. metropolita, & religioſiſſ. epiſcopis prouinciæ regulariter ordinatum. Paulus epiſcopus Ptolemaidæ, dixit: Cõſentio his, quæ decreta ſunt ab hoc ſancto cõcilio, & alienum ab epiſcopatu iudico prędictum Athanaſium, atq; decerno pro eo velociter Parenorum ſanctæ Dei eccleſiæ ordinandũ epiſcopũ. Paulos epiſcop* Antaradeñ. dixit: His quę eccleſiaſticè & regulariter à ſancto concilio ſunt decreta, particeps ſum,

alienum

alienū iudicās ab honore epiſcopatus Athanaſium Parennrum quondàm epiſ.& decerno alium pro eo celeriùs eidem ſanctiſſ. Dei eccleſiæ conſtituendum epiſc. Maras epiſco. Vrimorum,dixit:Et ego hæc ipſa conſtituo, &alienum iudico ab honore pontificatus. Athanaſium Parenorum quondàm epiſcop. quoniam ſæpiùs euocatus non obaudinit, & decerno alium pro eo Parenorum ſanctę Dei eccleſiæ ordinari debere. Baranis * Alexandriæ epiſ.dixit:His,quæ regulariter definita ſunt à Deo amantiſſ.epiſco.conſona loquor & ego, alienum iudicans ab omni pontificatus honore & dignitate epiſcopatus eundem Athanaſium,& decerno alium pro eo Parenorum ſanctæ Dei eccleſiæ conſtituendum. Epiphanius Epiſ.* Arcbę, dixit: His,quæ benè & regulariter à ſancto concilio ſunt decreta,conſentio & ipſe, alienum iudicans ab honore pōtificatus Athanaſium Parenorum quondàm epiſ.& decerno celeriter alium cōſtitui eidem Parenorum eccleſiæ, qui eā poſſit pro Dei voluntate gubernare. Iordanus epiſcopus Abilæ,dixit: His, quæ ſecundùm eccleſiaſticos canones à ſancto concilio benè ſunt prolata,conſentio, alienum iudicans ab honore pōtificatus Athanaſium Parenorum quondàm epiſc.& decerno alium pro eo Parenorum ſanctæ Dei eccleſiæ ordinandum. Ioannes epiſc.Theodoſiupolis, dixit: Conſentio & ego ipſe,quę canonicè & legaliter definita ſunt à ſancto concilio,& alienum ab epiſcopatu iudico Athanaſium, approbans alterum pontificem conſtituendum eccleſiæ Parenorum.Daniel epiſ.Carrheñ.dixit:Conſentio omnibus his, quæ regulariter ſancto concilio placuerūt, & alienum iudico Athanaſium ab epiſcopatu,approbans alterū pro eo Parenorum ciuitati ordinandum epiſcopum.Sophronius epiſ.Conſtantiæ,dixit: Ea, quæ regulariter atque legaliter à ſancto concilio definita ſunt,& ipſe ſequens,alienum iudico Athanaſium ab epiſcopatu, approbans alterum pro eo Parenorum ſanctæ DEI eccleſiæ conſtituendum epiſcopum. Sabas epiſcopus Palti,dixit:Conſentio & ego omnibus quæ dicta ſunt, & vnà decerno cum ſancto concilio, alienum indicans eſſe ab honore pontificatus Athanaſium, quoniam euocatus ab omni ſua prouincia, ſuiſque metropolis, & ſanctiſſimo patre noſtro atque doctore,& ab omni ſancto concilio, nō obediuit.Approbo autem, quatenus pro eo Parenorum ſanctę Dei eccleſiæ alter ordinetur epiſcopus.Domnus Antiochiæ epiſcopus dixit:Mei quidem voti non fuit, talem aduerſùs epiſcopum proferre ſententiam. Quia verò ſancto concilio dignè complacuit, alienum exiſtere Athanaſium ſecundùm eccleſiaſticas ſanctiones ab epiſcopatu, tanquàm ſæpiùs quidem,& in multis magniſq; criminibus accuſatum, ſemper verò iudicium & examinationem negocij fugientem, confirmo hæc etiàm ego,& in his, quæ omnibus communiter placuerunt, concors exiſto, iudicans eum alienum eſſe à pōtificatu. Et præcipio Deo amantiſſimo epiſcopo Ioanni, & ipſis prouinciæ religioſiſſ. epiſ.alium pro eo Parenorum ſanctæ Dei eccleſiæ epiſcopum ordinare. Et ſubſcriptiones prædictorū epiſ.

Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Si qui eorum, qui tunc cum Domno depoſuerunt Athanaſium reuerend. epiſcopum, aſſident ſancto Concilio, in medium tranſeant. Et tranſeuntibus in medio, Theodoro reueren. Epiſco.Damaſci, Theoctiſto reuerend.epiſc. Berœæ,Gerontio reuerend.epiſ.Seleuciæ,Damiano reuerend.Epiſ.Sidonis,Ioſeph reuerē. epiſco. Heliopolis, Saba reuerend.Epiſcopo Palti,Sophronio reuerend.epiſc. Conſtantię, Glorioſiſſ.iudices dixerunt:Dicant reu.& ſanctiſ.epiſ.pro qua culpa tunc Athanaſium reuerend.depoſuerunt de epiſcopatu.Theodorus reuerend. epiſco. Damaſci dixit: Clerici Parenorum Eccleſiæ accuſationes obtulerunt aduerſùs eum,& euocatus,non affuit,dicens, quoſdam ſe inimicos habere,& ſecundò euocatus, non affuit. Dum verò tres euocationes in eum factæ fuiſſent, & venire recuſaſſet,ſecundùm canones aduerſùs eum depoſitionis eius prolata ſententia eſt. Theoctiſtus reuerend. epiſc.Berœæ, dixit: Euocatus religioſiſſimus epiſcopus Athanaſius à Concilio Antiochiæ congregato tertiò, non affuit: & ideò quòd non affuit, adiudicatus eſt. Gerontius reuerend.epiſcop. Seleuciæ Syriæ, dixit: Nos depoſuimus eum,quoniam regulariter euocatus tertiò, non occurrit,& ſecundùm regulas depoſitus eſt ab omnibus,qui tunc conuenerunt. Grauia enim quædam poſita erant in libellis,aduerſùs eum prolatis,& euocatus regulariter obaudire contempſit. Damianus reueren.epiſc.Sidonis,dixit: Euocatus Athanaſius reuerend.epiſc.a ſancto Concilio Antiochiæ congregato tertiò, non obaudiuit. Et ſecundùm regulas ab omnibus, qui tunc conuenerunt, condemnatus eſt. Ioſeph reueren. epiſ.Heliopolis,dixit:Euocatus a ſancto Cōcilio Antiochiæ congregato in auditorio & ſemèl,& ſecundò,& tertiò reuerend. Athanaſius,& non adueniens,damnationi ſubmiſſus eſt. Sabas reuerend.epiſ.Palti,dixit: Aderam in iudicio. Detulerat Athanaſius ſacram, vt non ſederet neq; dominus Theodoretus in cauſa,neq; Ioannes metropolita. Sedebant ambo in cauſa.Dicebam ad eos: Quia ſi iudices eſtis,audita negocium. Si verò nō ſubſcribitis,egredimini ſimpliciter. Et contentione facta,ſubſcribere noluerunt. Ad vltimū euocatus eſt tertiò, & non venit. Et propterea depoſuimus eum. Sophronius reuerend.epiſcopus Conſtantiæ, dixit: Nihil diſcuſſum eſt eorum,quæ aduerſus eum erant,& in præſentia eius per probationē nihil examinatū eſt. Sed ex vna parte accuſauerunt illi. Nos autem nō credidimus vni parti, quoniam accuſatores,

Digitized by Google

ſatores,quæcunq; volunt, dicunt, nec omninò oportet accuſatoribus credi. Euocatus eſt autem propter hæc ſemel. Dixit cauſam, pro qua non adeſſet,quoſdam ſe inimicos habere in ſynodo, quæ poſita eſt in geſtis. Iterùm ſecundò euocatus eſt. Rurſùs tertiò euocatus eſt. Cùm autem non obaudiſſet tertiò, deponens eum prolata ſententia eſt. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Dicat Athanaſius reuerend.epiſcop.,tertiò,euocatus à ſancto Antiocheno concilio, non occurrit, vt proprijs allegationibus vteretur. Athanaſius reueren. epiſc.dixit:Quoniam inimicus meus erat ipſe,qui iudicabat, Antiochenus. Et rogo hæc relegi,& veritatem probari. Abiêrunt tredecim clerici,& ipſi decreuerunt nolentes. Glorioſiſſ.iudices dixerunt: Sauinianus reueren, epiſc.quoniam poſt depoſitionem Athanaſij reuerend. ordinatus eſt à prouinciali concilio,in Parenorum ciuitatis epiſcopatu (ſicut nos perſpicimus)manere debet. Neq; enim ex vna parte remotus,iuſtum eſt, vt præiudicium patiatur: quoniam neq; vocatus eſt,neque contradictio ei ſeruata eſt. Athanaſius verò depoſitus,tanquàm euocationibus nō obaudiens,poſteà verò ex vna parte à Dioſcoro epiſcopatum obtinere iuſſus, interim (ſicut perſpicimus) debet quieſcere. Cauſas verò illatas ei, examinandas eſſe decernimus apud ſanctiſſimum epiſ. Antiochiæ Maximum, & concilium,quod cum eo eſt: ità tamen, vt intra octo menſes,à præſenti die numerandos, examinatio fiat eorum,qui dudùm accuſationem aduersùs eum propoſuerunt. Aut ſi alter cōtra eum quilibet de his ipſis inſtare voluerit,& ſi quidem cōuictus fuerit omniam præſumpſiſſe,quæ ei criminaliter ſeu pecunialiter ſunt illata,& geſtis inſerta, aut vnum eorum, quod damnatione ſit dignum, non ſolùm eum alienum eſſe ab ipſo epiſcopatu,ſed etiàm legibus publicis eſſe ſubdendum. Si verò intra hoc tempus non agatur aduersùs eum, neq; conuincatur,(ſicut prædictum eſt) Athanaſius quidem epiſcopatū eiuſdem recipiat ciuitatis eccleſiæ per ſanctiſſimum epiſcopum Antiochiæ Maximum: Sauinianus verò reuerend.epiſc.& dignitatem epiſcopatùs habeat,& ſubſtitutus ſit, & paſcatur, donèc reuerend.epiſco. Antiochenorum Maximus, eum ſecundùm virtutem Parenorum ſanctiſſ.diſponat eccleſiæ. Hæc audiens ſanctiſſ.ſynodus,dicat, ſi ea, quæ ſunt ordinata, decernit, aut aliud quid diſponit. Maximus reuerend.epiſco. Antiochiæ, dixit:Hoc nihil iuſtius. Cyrus reueren. epiſc. Anazarbi,dixit: Deus per vos locutus eſt. Sancta ſynodus dixit: Nihil iuſtius, nihil integrius. Hæc iuſta ſententia. Quæ diſpoſita ſunt,effectui mancipentur,quia cum Deo vos iudicatis. Glorioſiſſ.iudices dixerunt: Ea,quę à nobis quidem approbata ſunt,diſpoſita verò à ſancto concilio,firma conſiſtant.

CHALCEDONENSIS CONCILII
Actio XV. Canones Synodi eius Complectens.

	Editio Prima.	Editio II.	Canones Synodi Chalcedonenſis, interprete Gentiano Herueto.	
	De Canonibus vniuſcuiuſque Concilij.	*De ſeruandis canonibus ſynodorum.*		
25. q. 1. à ſanctis patribus.	REgulas ſanctorum patrum,per ſingula nunc vſque concilia conſtitutas, proprium robur obtinere decreuimus.	REgulas, ſanctis patrib' in vnaquaque ſynodo vſque nunc prolatas, teneri ſtatuimus.	QVi à ſanctis patribus in vnaquaque ſynodo huc uſq; expoſiti ſunt, obſeruari canones æquum cenſuimus.	CANON I.
	Quòd non oporteat epiſcopos, aut quemlibet ex clero,per pecunias ordinari.	*Quòd præmio vel pecunia non ordinentur epiſcopi.*		
*pecuniam 1 q.1. Si qs epiſcopus per pecuniam.	2 Si quis epiſcopus per * pecunias fecerit ordinationē, & ſub precio redegerit gratiam,quæ non poteſt vendi, ordinaueritque per pecunias epiſcopū,aut chorepiſcopū, aut presbyterū,aut diaconū, vel quemlibet ex his, qui cōnumerátur in clero, aut promouerit per pecunias diſpēſato-	2 Si quis epiſcoporum,accepta pecunia, ordinationē fecerit,& ſub precium deduxerit impreciabilem gratiā, atque ordinauerit per pecunias epiſcopū, ſiue chorepiſcopum, ſiue presbyterum, ſiue diaconum, aut quemcunque alium, qui connumeratur inter clericos,aut accepta	Si quis epiſcopus propter pecunias ordinationem fecerit,& nō venalem gratiam in venditionem deduxerit, & propter pecunias ordinauerit epiſcopum, vel chorepiſcopum,vel presbyterum, vel diaconum, vel aliquem eorum qui in clero annumerantur, vel propter pecunias pro-	CANON II.

ſatorem, aut defenſorem, vel manſionarium, vel quenquã omninò, qui ſubiectus eſt regulæ, pro ſuo turpiſſimo lucri commodo, *is, qui hoc attẽtaſſe probatus fuerit, proprij gradus periculo ſubiacebit. Et qui ordinat⁹ eſt, nihil ex hac ordinatione vel ꝓmotione, q̃ eſt per negociationẽ facta, ꝓficiat, ſed ſit alien⁹ * à dignitate vel ſolicitudine, *quã pecunijs acquiuit. Si qs verò mediator tam turpibus & nefandis datis vel acceptis extiterit, & ipſe, ſi quidẽ clericus fuerit, ꝓprio gradu decidat: ſi verò laicus aut monachus, anathematizetur.

*is, cui hoc auſũ tãti ꝓbatum.

*ab eo

*quæſiuit

Quòd non oporteat, epiſcopos, clericos & monachos prædia aliena conducere.

14. Peruenit ad ſanctam.

3 Peruenit ad ſanctam ſynodum, ꝙ quidã, qui in clero videntur allecti, propter lucra turpia conductores alienarũ poſſeſſionũ fiant, & ſecularia negocia ſub cura ſua ſuſcipiãt, Dei quidẽ miniſterium paruipendentes, ſecularium verò diſcurrentes domos, & propter auaritiam, patrimoniorũ ſolicitudinem ſumentes. Decreuit itaq; ſanctum hoc magnumq; concilium, nullum deincèps, non epiſcopum, nõ clericum, vel monachum, aut poſſeſſiones conducere, aut negocijs ſecularibus ſe miſcere, præter pupillorum (ſi fortè leges imponant) inexcuſabilem curã, aut ciuitatis epiſcopus eccleſiaſticarũ rerum ſolicitudinẽ habere præcipiat, aut orphanorum & viduarũ, earumq;, quæ ſinè vlla * ꝓuiſione ſunt, perſonarum, quę maximè eccleſiaſtico indigent adiutorio, & propter timorem Dñi cauſa depoſcat. Si quis autẽ decęterò tranſgredi ſtatuta tentauerit, qui eſt huiuſmodi eccleſiaſticis increpationibus ſubiacebit.

* defenſione

De honore monachis competente, & vt nullus eorum tentet eccleſiaſtica aut ſecularia inquietare negocia, nec alienum ſeruũ præter conſcientiam domini eius ſuſcipere.

pta pecunia, ordinauerit œconomum, id eſt, defenſorem, ſiue paramonariũ: quicunq; ergò hæc meditatus fuerit, ſi cõuictus fuerit, ipſe quidem ſubeat gradus ſui periculũ: & q ſic ordinatus fuerit, nullum habeat fructũ ex huiuſmodi & creatione ꝓbroſa & mercimonio, ſed ſit alienus & dignitatis & ſolicitudinis eius, quam per pecunias introiuit. Sed & ille, qui inſtans tam turpibus, & illicitis datis, interceſſor apparuit, ſi quidem clericus fuerit, de proprio decidat gradu: ſi verò laicus ſiue monachus fuerit, anathema ſit.

Epiſcopi, Clerici, & monachi ſeculares curas poſtponant.

3 Peruenit in ſanctam ſynodũ, quia de his, qui in clero connumerantur, quidam pp turpis lucri gratiam, alienarum poſſeſſionum conductiones & cãs ſeculares ſuſcipiunt: & ſeipſos quidẽ à miniſterijs ſanctis per deſidiam ſeparant, & ad domos autẽ ſecularium concurrunt, & ſubſtantiarum eorum gubernationes auaritiæ cauſa ſuſcipiunt. Decreuit ergò ſancta & magna ſynodus, neminem deincèps eorũ, hoc eſt, epiſcopum, ſiue clericum, aut monachum, cõducere poſſeſſiones, aut miſceri ſecularibus procurationibus, niſì fortè, qui legibus ad minorũ tutelas ætatũ, ſiue curationes inexcuſabiles attrahuntur, aut cui ipſius ciuitatis epiſcopus eccleſiaſticarũ rerũ cõmiſerit gubernacula, vel orphanorũ, aut viduarũ, quæ indefenſæ ſunt, aut earum perſonarũ, q̃ maximè eccleſiaſtico indigẽt adminiculo, propter timorẽ Dei. Si quis verò tranſgreſſus fuerit ſtatuta, correptioni eccleſiaſticæ ſubiacet.

Abſque voluntate epiſcopi nec monaſterium, nec oratorium quis facere præſumat, & de monachis.

promouerit œconomũ, vel defenſorem, vel paramonarium, vel omninò aliquem ex canone, turpis quæſtus gratia, qui hoc tentaſſe conuictus fuerit, de proprio gradu in periculum veniat: & q eſt ordinatus, ex ordinatione vel promotione, quæ inſtar mercatorum venundat, nihil iuuetur: ſed ſit à dignitate vel curatione alienus, quã pecunijs adeptus eſt. Si quis autẽ ſequeſter & interceſſor adeò turpibus & nefarijs lucris apparuerit, hic quoq; ſi ſit quidem clericus, proprio gradu excidat: ſi ſit aũt laicus vel monachus, anathematizetur.

Peruenit ad ſanctam ſynodum, quòd eorum, qui in clerum cooptati ſunt, quidam propter turpe lucrũ alienas poſſeſſiones conducũt, & ſecularia negocia exercent, diuinum myſterium negligentes, ſecularium verò domos ſubeuntes, & eorum facultatum tractationẽ ac curationem propter auaritiam ſuſcipientes. Definijt ergò ſancta Synodus, neminem deincèps nec epiſcopum, nec clericũ, nec monachum vel poſſeſſiones conducere, vel ſecularibus poſſeſſionũ adminiſtrationibus ſeipsũ ingerere: niſì vtique ex lege ad inexcuſabilem impuberum tutelam vocetur, vel ciuitatis epiſcopus eum rerum eccleſiaſticarum curam gerere permittat, vel orphanorum, vel viduarum, quibus prouideri nõ poteſt, & perſonarum quæ eccleſiaſtico auxilio maximè indigẽt propter timorem Domini. Si quis autem, quæ ſtatuta ſunt, deincèps trãſgredi aggreſſus fuerit, is pœnis eccleſiaſticis ſubijciatur.

CANON III.

16.q.1. qui verè puræque. 18.q.2. quidam monachorum habitum.

4 Qui verè & ſyncerè ſingularem ſectantur vitam, cōpetenter honorentur. Quoniam verò quidā vtentes habitu * monachali, eccleſiaſtica negocia ciuiliaq; conturbant, circumeūtes indifferēter vrbes, necnō & monaſteria ſibi inſtituere tentantes, placuit, nullū quidē vſquàm ædificare, aut cōſtituere monaſteriū, vel oratorij domū, præter conſcientiam ciuitatis Epiſcopi. Monachos verò per vnamquanque ciuitatem, aut regionem ſubiectos eſſe Epiſcopo, & quietem diligere, & intentos eſſe tantummodò ieiunio & orationi, in locis, in quibus renunciauerunt ſeculo, permanentes, nec eccleſiaſticis verò nec ſecularibus negocijs communicent, vel in aliquo ſint moleſti, propria monaſteria deſerentes: niſì fortè his præcipiatur, ꝓpter opus neceſſarium ab Epiſcopo ciuitatis. Nullum verò recipere in monaſterijs ſeruum, vt ſit cum eis monachi obtentu præter ſui domini conſcientiam. Tranſgredientem verò hanc definitionem noſtram, excommunicatū eſſe decreuimus, nè nomen Dei blaſphemetur. Veruntamē Epiſcopum conuenit ciuitatis, competentem monaſteriorū prouidentiam gerere.

Sententialiter. 2.q.7. Nullus monach. Et 16.q.1. qui verè puræque.

16.q.1. qui verè puræque.

Non tranſmigrandum de ciuitate ad ciuitatem.

7.q.1 Propter eos.

5 De his, qui tranſmigrant de ciuitate in ciuitatem, epiſcopis aut clericis placuit, vt canones, qui de hac re à ſanctis patribus ſtatuti ſunt, habeant propriam firmitatem.

Nicæni Cō. cap.17.

Quòd non oporteat abſolutè quoſlibet ordinari.

6 Nullum * abſolutè ordinari debere presbyterum, aut diaconum, nec quemlibet in gradu eccleſiaſtico, niſì ſpecialiter eccleſiæ, ciuitatis, aut poſſeſſionis, aut martyrij, aut monaſterij, qui ordinandus eſt, pronuncietur. Qui verò abſolutè ordinantur, decreuit ſancta Synodus, irritam haberi huiuſcemodi manûs impoſitionem, & nuſquàm poſſe miniſtrare,

* id eſt, ſinè titulo. Diſt 70 Neminem abſol.

4 Qui verè & purè ſolitariam eligunt vitā, digni ſunt conuenienti honore. Quia tamen quidam monachi habitu vtentes, res communes diſturbant, indifferenter ciuitates circumeuntes, necnō & monaſteria per ſeipſos ꝓpria p̄ſumptione cōſtentant: placuit, neminem aut ædificare, aut conſtituere monaſteria, aut oratorij domum, ſinè conſcientia ipſius ciuitatis epiſcopi. Eos verò, qui p ſingulas ciuitates ſeu poſſeſſiones in monaſterijs ſunt, ſubiectos eſſe debere epiſcopo, & quieti operam dare, atque obſeruare ieiunia & orationes, in locis, in quibus ſemèl Deo ſe deuouerunt, permanentes: & neq; communicare eccleſiaſticis, neq; ſeculares aliquas tractare actiones, relinquentes ꝓpria monaſteria: niſi forte iubeātur, propter vrgentes neceſſitates, ab ipſius ciuitatis epiſcopo. Et neminem ſeruorū ſuſcipi in monaſterium; vt ſit cum eis monachus, niſì cum domini proprij * cōſcientia. Prætereuntem verò hæc, decreuimus extra communionem eſſe, nè nomen Domini blaſphemetur. Conuenit verò ciuitatis epiſcopo, curam ſolicitudinemq; neceſſariam monaſterijs exhibere.

De his, qui de ciuitate in ciuitatem vadunt.

5 Propter eos epiſcopos ſiue clericos, qui de ciuitate ad ciuitatem, tranſeunt, placuit, definitiones datas à ſanctis patribus, habere propriam firmitatem.

Vt in publicis locis fiat ordinatio.

6 Neminem abſolutè ordinari presbyterum, vel diaconum, vel quemlibet in eccleſiaſtica ordinatione conſtitutū, niſì manifeſtè in Eccleſia ciuitatis, ſiue poſſeſsionis, aut in martyrio, aut in monaſterio, qui ordinatur, mereatur ordinationis publicatæ vocabulū. Eorū verò, qui abſolutè ordinātur, decreuit ſancta ſynodus, vacuā haberi manus impoſitionē, & nullū

Qui verè & ſyncerè monaſticam vitam aggrediuntur, digni cōuenienti honore habeantur. Quoniam autē nōnulli monachico p̄textu vtentes, & eccleſias & negocia ciuilia perturbāt, temerè & citra vllam diſcriminis rationē in vrbibus circuncurſantes, quinetiā monaſteria ſibi cōſtituere ſtudentes, viſum eſt; nullum vſquàm ædificare, nec conſtruere poſſe monaſterium, vel oratoriā domum præter ſententiam ipſius ciuitatis Epiſcopi: monachos autem, qui ſunt in vnaquaq; regione & ciuitate, epiſcopo ſubiectos eſſe, & quietem amplecti, & ſoli ieiunio & orationi vacare, in quibus ordinati ſunt locis fortiter perſeuerantes, nec Eccleſiaſticis nec ſecularibus negocijs ſe ingerere vel communicare, propria relinquentes Monaſteria, niſì quandoquè a ciuitatis Epiſcopo eis permiſſum fuerit. Nullum autem in monaſterijs ſeruū recipi ad hoc vt ſit monachus, præter voluntatem ſui domini. Eum autem, qui hanc noſtram definitionem tranſgreditur, definijmus eſſe excommunicatum, nè nomen Dei blaſphemetur. Ciuitatis autem epiſcopum oporteat eam, quam par eſt, monaſteriorum curam gerere. CANON IIII.

De epiſcopis vel clericis, qui a ciuitate in ciuitatem tranſeunt, placuit eos, qui editi ſunt a ſanctis patribus canones vite obtinere. CANON V.

Nullū abſolutè ordinari, nec presbyterum, nec diaconum, nec omninò aliquē eorū, qui ſunt in ordine eccleſiaſtico, niſì ſpecialiter in Eccleſia ciuitatis vel pagi, vel martyrio, vel monaſterio is, qui ordinatur, deſignetur. Eos autem, qui abſolutè ordinantur, decreuit ſancta Synodus irritam ac inualidam habere eiuſmodi manuum impoſitionem, & nuſquàm m CANON VI.

niſtrare, ad ordinantis iniuriam,

De clericis & monachis, non manentibus in ſuo propoſito.

30.q.3. Eos qui ſemel. 7 Qui ſemèl in clero deputati ſunt, aut monachorũ vitam expetiuerunt, ſtatuimus, neq; ad malitiã neq; ad dignitatem aliquam venire mundanam. Aut hoc tentantes, & non agentes pœnitentiam, * volnerint quô minùs redeant ad hoc, quod propter Deum primitùs elegerunt, anathe- * anathema eſſe. matizari.

De clericis qui ſunt in ptochodochijs, monaſterijs, atq; martyrijs, quæ ſub poteſtate Epiſcoporum vniuſcuiuſque ciuitatis exiſtunt,

18 q.2 quidam monachorũ habitu. § Item clerici in. Et §. Item clerici qui. 8 Clerici, qui præficiuntur ptochodochijs, qui ordinantur in monaſterijs & Baſilicis martyrum, ſub Epiſcoporum, qui in vnaquaque ciuitate ſunt, ſecundùm ſanctorum patrum traditiones poteſtate permaneant, nec per contumaciam ab Epiſcopo ſuo diſſiliant. Qui verò audent euertere huiuſcemodi formam quocunque modo, nec proprio ſubijciũtur epiſcopo: ſi quidẽ clerici ſunt, canonum * correptionibus * vltionibus ſubiacebunt: ſi verò laici vel monachi fuerint, cõmunione priuentur, * excõmunicentur.

Quòd non oporteat, clericos habentes aduersùs inuicèm negocia, proprium Epiſcopum relinquere, & ad ſecularia iudicia conuolare.

11. q. 1. Si clericus aduersùs clericum. 9 Si quis clericus aduersùs clericum habet negocium, non deſerat proprium Epiſcopum, & ad ſecularia percurrat iudicia. Sed pri' actio [illegible] ventiletur apud Epiſcopum proprium, vel certe Concilio eiuſdem epiſcopi, apud quos vtræque partes voluerint, iudicium obtinebunt. Si quis autem præter hæc fecerit, canonicis correptionib' ſubiacebit. Quòd ſi clericus habet cauſam aduersùs Epiſcopum proprium, vel aduerſus alterum, apud Synodũ prouinciæ iudicetur. Quòd ſi aduer-

eius tale factũ valere, ad iniuriam ipſius qui eũ ordinauit,

Vt monachi ad militiam, non redeant.

7 Eos, qui ſemèl in clero taxati fuerint, ſiue in monaſterijs deputati, decreuimus neque ad militiam, neque ad honores ſeculares venire: Eos autẽ, qui hoc auſi fuerint facere, & non eius rei pœnitere * maluerint, vt ad hoc idem reuertantur, quod antè obtentu Dei propoſuerunt ſibi, * anathematizari,

Vt diſpenſatores pauperum, Epiſcopo ſuo obediant.

8 Clerici in ptochijs, & in monaſterijs, aut martyrijs cõſtituti, ſub poteſtate ſint eius, qui in ea eſt ciuitate Epiſcopus ſecundùm traditionem ſanctorum patrum, nec per præſumptionem recedant à ſuo Epiſcopo. Eos verò, qui auſi fuerint reſcindere huiuſmodi inſtitutionem quocunque modo, vel ſi noluerint ſubiacere proprio Epiſcopo: ſi quidem fuerint clerici, pro perſonarũ ordinatione ſubiaceant condemnationibus canonum; ſi verò monachi ſeu Laici fuerint, * communione priuentur,

Si clericus contra alium cauſam habeat, ante epiſcopum ſuum examinetur.

9 Si clericus aduersùs clericum habeat negocium, nõ relinquat ſuum Epiſcopum, & ad ſecularia iudicia non concurrat: ſed priùs negocium agitetur apud propriũ epiſcopum, vel certè (ſi fuerit iudiciũ ipſius epiſcopi) apud arbitros, ex vtraq; parte electos, audiatur negocium. Si quis verò contra hæc fecerit, canonũ ſubiaceat correptionibus. Et ſi clericus aduersùs ſuum vel alium Epiſcopum habeat cauſam, apud audiẽtiam Synodi prouinciæ eius conquiratur. Si verò contra ipſius

exercere ac operari poſſe ad eius, qui ordinauit, iniuriam.

Eos, qui in clero ſemel ordinati ſunt, & itidèm monachos, ſtatuimus nec ad militarem expeditionem, nec ad ſecularem dignitatem poſſe venire. Qui autem hoc audent, & non pœnitentia ducti ad id reuertuntur, quod propter Deum priùs elegerant, anathematizari, CANON VII.

Clerici ptochotrophiorũ, monaſteriorum & templorum martyrum, ſub poteſtate epiſcoporum, qui ſunt in vnaquaque ciuitate, ex ſanctorum patrum traditione permaneant, & non per arrogantiam ſe à proprio epiſcopo, imperium eius detrectãtes, ſubducant. Qui hanc autem conſtitutionem euertere auſi fuerint, ſi ſint quidem clerici, canonum pœnis ſubijciantur: ſi autem Monachi vel Laici, ſint excommunicati. CANON VIII.

Si quis clericus habet cum clerico litem aut negocium, proprium Epiſcopum nè relinquat, & ad ſecularia iudicia nè excurrat: ſed cauſam priùs apud proprium Epiſcopum agat, vel de epiſcopi ſententia apud eos, quos vtraque pars elegerit, iudicium agitetur. Si quis autem præter hæc fecerit, canonicis pœnis ſubijciatur. Si clericus autem cum proprio vel etiàm alio Epiſcopo negocium aut litem habeat, a prouinciæ Synodo iudicetur. Si autem cum ipſius prouinciæ CANON IX.

Metro-

aduerſùs eiuſdem prouinciæ Metropolitanum epiſcopus, vel clericus habet querelam, petat aut primatem diœceſeos, aut ſedem regiæ vrbis Cōſtantinopolitanę, & apud * ipſam iudicetur.

* ipſum.

Canonem hunc rite interpretatur Nicolaus Magnus in epiſtola ad Michaelem Imper. Sed perperam Balſamon, & Zonaras. Vide Turrianum lib.3. pro epiſt. Pontificum. cap.4.

ipſius prouinciæ metropolitanum Epiſcopū, Epiſcopus ſiue clericus habeat controuerſiā, pergat ad ipſius diœceſis primatem, aut certè ad Conſtantinopolytanæ regiæ ciuitatis ſedem, vt eorum ibì proprium negoçium exquiratur.

Metropolitano epiſcop⁹ vel clericus controuerſiam habeat, diœceſis exarchū adeat, vel imper. vrbis Conſtaorinopolis thronum, & apud eum litiget.

Quòd non liceat clerico, in duarum ciuitatum eccleſijs miniſtrare.

21.q.1. clericū in duarum.

10 Non licet clericum cōſcribi in duabus ſimul eccleſijs, ſed & in qua ab initio ordinatus eſt, oon ad quam confugit, quaſi ad potiorem ob inanis gloriæ cupiditatē. Hoc autem facientes, reuocari debere ad ſuam eccleſiam, in qua primitùs ordinati ſunt, & ibi tantummodò miniſtrare. Si verò iā quis tranſlatus eſt ex alia in aliam eccleſiam, prioris eccleſiæ, vel martyriorū, quę ſub ea ſunt, aut ptochodochiorum, aut ptochiorum, aut xenodochiorum rebus in oullo communicet. Eos verò, qui auſi fueriot, poſt definitiooem magnæ & vniuerſalis huius Synodi, quicquam ex bis, quæ ſunt prohibita, perpetrare: decreuit ſancta ſyoodus, à proprio huiuſcemodi gradu recidere.

* debet reuocari ad ſuam eccleſiam.

21.q.2. Si quis iam translatus.

Vt non liceat de alia ciuitate in aliam tranſmigrare.

10 Non licere clericum in Eccleſijs duarum ciuitatum ordinari, ſed in ea, in qua ab initio ordinatus eſt, & cuius experitio erat ante profugiū. Et ſi propter vanæ gloriæ deſiderium contigerit, vt pòſt ad maiorem Eccleſiam confugerit, * eum indubitanter reuocari debere ad eam, in qua ab exordio ordinat⁹ eſt, & ibì tantommodò miniſtrare. Si quis verò iam tranſlatus eſt ab alia in aliam Eccleſiam, nihil habeat commune cum priore Eccleſia, ſiue ſub hac Eccleſia cooſtitutis martyrijs, ſiue in ptochijs, vel xenodochijs, aut eorum negocijs. Eos verò, qui auſi fuerint poſt ordinationē huius magnæ vniuerſalis Syoodi agere, quæ prohibita ſunt, ſtatuit ſancta Synodus cadere de proprio gradu.

CANON X. Non licere clerico in duarum ciuitatum Eccleſijs eodem tempore in catalogum referri, & in ea, in qua à priocipio ordinatus eſt, & in ea, io quam tanquàm ad maiorem confugit propter inanis gloriæ cupiditatem. Eos autem, qui hoc faciunt, propriç Eccleſiæ reſtitui, in qua ab initio ordinati ſunt, vt illic ſolùm miniſtrent. Sed ſi iā quiſpiam ex alia in aliam Eccleſiam tranſlatus eſt, nihil prioris eccleſiæ vel eorū, quæ ſub ea ſont martyriorum, vel ptochotrophiorum, vel xenodochiorum rebus communicare. Eos autem qui auſi fuerint poſt magnæ huius & vnioerſalis Synodi defitionem aliquid eorum, quæ ſunt prohibita, facere, ſtatuit ſancta Synodus eos proptio gradu excidere.

Quòd oporteat egenis epiſtolia tribui, honeſtiores autem commendatitijs literis approbari.

11 Omnes paoperes, & indigentes auxilio, cùm proficiſcuntor, ſub probatione epiſtolijs vel eccleſiaſticis pacificis tantummodò commendari decreuimus, & non commendatitijs literis, propter quod commendatitias literas honoratioribus tantummodò præſtare perſonis conueniat.

Egenis epiſtola tribui debet, honeſtioribus formata.

11 Omnes pauperes, & indigentes eccleſiaſticis auxilijs, cùm proficiſcuotur, ſub probatione epiſtolij, ſiue pacificis, quæ dicuntur eccleſiaſticæ, taotummodò commendari ſtatuimus, & non cōmendatitiis epiſtolis: quia cōmēdatitias epiſtolas, quas dicim⁹, eos tm̄ accipere cōuenit, q in opere ſuor clariores.

CANON XI. Omoes pauperes, & qui auxilio indigent, cum examinatione, cum epiſtolis ſeu pacificis eccleſiaſticis ſolis viā ingredi ſtatuimus, & nō cum commendatitijs: quoniam literas commendatorias ijs ſolis perſonis, qoæ ſuot ſuſpectæ, præberi oportet.

Vt nequaquàm in duos Metropolitanos prouincia dimidatur.

Diſt.41. Peruenit ad nos.

12 Peruenit ad oos, ꝙ quidam, præter eccleſiaſtica ſtatuta

Vt prouincia in duos Metropolitanos Epiſcopos non diuidatur.

12 Peruenit ad nos, quòd quidam præter eccleſiaſticos ordi-

CANON XII. Peruenit ad nos, quòd quidam, cùm præter ritus eccleſia-

gratiæ Deì contumeliam faciens, anathematizetur huiuſmodi, cum eo, qui eidem copulatur.

De virginibus.

27. q. 1. Si qua virga.

16 Virginem, quæ ſe Deo Domino conſecrauit, ſimiliter & monachum, non licere nuptialia iura contrahere. Quòd ſi hoc inuenti fuerint perpetrantes, excommunicentur. Confitentibus autem decernimus, vt habeat authoritatem eiuſdem loci epiſcopus, miſericordiam humanitatemq́ue largiri.

De parochijs.

16. q. 3. Per ſingulas eccleſias. * in poſſeſſionibus.

17 Singularum eccleſiarū ruſticas parochias vel in poſſeſſionibus manere incōcuſſas illis epiſcopis, qui eas retinere noſcuntur, & maximè, ſi per tricennium eas abſque vi obtinētes, ſub diſpenſatione rexerūt. Quòd ſi intra tricennium facta eſt de his vel fiat altercatio, licere eis, q ſe læſos aſſerunt, apud ſanctam Syoodum prouinciæ de his mouere certamen. Quòd ſi quiſquam à Metropolitano lęditur, apud primatem diœceſeos, aut apud ſanctā Conſtantinopolitanam ſedem iudicetur, ſicut ſuperiùs dictū eſt: Si qua verò ciuitas poteſtate imperiali * nouata eſt, aut ſi protinùs innouetur, ciuiles diſpoſitiones & publicas eccleſiaſticarum quoquè parochiarum ordines ſubſequantur.

* dubitatio

id eſt, nouiter conſtructa.

De coniuratione vel conſpiratione.

2. q 1. coniurationum, & conſpirationum. * ab exteris

18 Coniurationis vel conſpirationis crimen, & à * veteribus legibus eſt omninò prohibitum: multò magis hoc in Dei eccleſia, nè fiat, admonere conueniet. Si qui ergò clerici vel monachi reperti fuerint coniurantes aut conſpirantes, aut inſidias ponentes epiſcopis, aut conclericis gradu proprio penitùs * abſcindantur.

11 q 1. Si q vel clerici, &c. & ibi coniu. &c.

* adijciant.

Quòd oporteat, per prouincias bìs in anno concilia celebrari.

Per-

faciens Dei gratiæ, hæc anathema ſit, cum eo qui in illius nuptijs conuenit.

Vt nec Deo dicata virgo, nec monachus nubant.

16 Si qua virgo ſe dedicauerit Deo, ſimiliter & monachus, non licere eis iungi nuptijs. Si verò inuenti fuerint hoc facientes, maneant excommunicati. Statuimus verò, poſſe in eis fucere humanitatem, ſi ità probauerit loci epiſcopus.

Singulas prouincias inconuulſas manere.

17 Per ſingulas eccleſias ruſticanas parochias ſiue * poſſeſſiones manere immobiles apud eos, qui eas retinent, epiſcopos, & maximè qui eas ſinè violentia iam per triginta annos tenētes guberoauerunt. Si verò intra triginta annos etiàm facta fuerit, aut fiat de his * altercatio, licere eis, qui ſe dixerūt læſos, propter eas mouere apud Synodum prouinciæ certamen. Si quis verò putauerit ſe à proprio metropolitano grauari, apud primatē diœceſeos, aut apud Conſtantinopolitanæ ciuit. ſedem agat iudiciū, ſicur dictum eſt. Si verò quælibet ciuitas per authoritatem imperialem renouata eſt, aut ſi renouetur in poſterum, ciuilibus & publicis ordinationibus etiàm eccleſiarum parochianarū ſequatur ordinatio.

De his, qui coniurationem aut calumniam contra epiſcopum faciunt.

18 Coniurationum & cōſpirationum crimen, quod apud Græcos dicit phratria, publicis etiàm legibus certū eſt penitùs inhiberi: hoc multò magìs in ſancta Dei Eccleſia, ne fiat, conuenit abdicari. Si qui verò clerici vel monachi inuenti fuerint coniurantes, aut phratrias vel factiones componentes aliquas ſuis epiſcopis, aut alijs clericis, omninò cadant de proprio gradu.

Vt Synodus bìs in anno fiat.

 Per-

diderit, Dei gratiæ iniuriam faciens, ea vnà cū illo, qui ei coniunctus eſt, anathematizetur.

Virginem quæ ſe Domino Deo dedicauit, ſimiliter & monachos non licere matrimonio coniungi. Si autem hoc feciſſe inuenti fuerint, ſint excommunicati. Oſtendendæ autē in eos humanitatis authoritatem habere ſtatuimus Epiſcopum eius loci. CANON XVI.

Quæ ſunt in vnaquaque prouincia, rurales vicinasve parochias firmas & inconcuſſas manere apud eos, qui illas tenent, epiſcopos: & maximè ſi triginta annorū tempore eas ſinè vi detinentes adminiſtrauerint. Si autem intra triginta annos fuit aliqua vel fuerit de ijs controuerſia, licere ijs, qui iniuriam ſibi fieri dicunt, de ijs litem mouere apud ſynodum prouinciæ. Si quis autem iniuria afficiatur a ꝓprio metropolitano, apud exarchum diœceſis, vel Conſtantinopolitanam ſedem litiget, ſicut priùs dictum eſt. Sin autem etiàm ciuitas aliqua ab imperatoria authoritate innouata eſt, vel deincèps innouata fuerit, ciuiles & publicas formas, eccleſiaſticarum quoque parochiarum ordo conſequatur. CANON XVII.

Coniurationis vel ſodalitatis crimē ab externis etiàm legibus eſt omninò prohibitum: multò magìs hoc autem in Dei Eccleſia fieri prohibere oportet. Si qui ergò clerici vel monachi inuenti fuerint, vel ſe iactantes, vel ſodalitates comparantes, vel aliquid ſtruentes ac molientes aduerſùs Epiſcopos ac clericos, proprio gradu omninò excident. CANON XVIII.

 Per-

18. Peruenit ad noſtras. * ꝓbati ſynodici conuētus epõrum minimè. * correctiones. 19 Peruenit ad aures noſtras, ꝙ in prouincijs ſtatuta epiſcoporum concilia minimè celebrētur, & ex hoc plurima negligantur eccleſiaſticarum cauſarum, quæ * correctionibus indigeant. Decreuit itaq; ſancta Synodus, ſecundùm canones patrū bis in anno epiſcopos i idipſum in vnamquanq; prouinciam conuenire, quò metropolitanus * epiſcopus ꝓbauerit, & corrigere ſingula, ſi qua fortaſsis emerſerint. Quicunq; verò non aduenerint epiſcopi, reſident autē in ſuis ciuitatibus, & hoc, ſi in ſua incolumitate conſiſtunt, omni q; inexcuſabili & neceſſaria occupatione probantur liberi, fraterno corripiantur affectu.

* antiſtes.

Quòd minimè clericos tranſmigrare conueniat.

* principiū miniſtrādi meruerāt, 20 Clericos in eccleſia miniſtrantes, ſicut iam conſtituimus, in alterius ciuitatis eccleſia ſtatutos fieri non oportet: ſed contentos eſſe, in quibus ab initio miniſtrare meruerunt, exceptis illis, qui proprias amittentes prouincias, ex neceſſitate ad aliā eccleſiam tranſiêrunt. Si quis autem Epiſcopus poſt hanc diffinitionem ſuſceperit clericum, ad alium epiſcopum pertinentē, placuit, & ſuſceptum, & ſuſcipientem communione priuari, donèc is, ꝗ migrauerat, clericus ad propriam fuerit regreſſus Eccleſiam.

De *epiſcoporum aut clericorum accuſatoribus.*

71. Clericos in ſingulis eccleſijs. 2. q. 7. clericos aut laicos. 21 Clericos aut laicos, accuſantes epiſcopos aut clericos paſsim & ſinè probatione, ad accuſationē recipi non debere, niſi priùs eorū diſcutiatur exiſtimationis opinio.

* cōprobata

Quòd nō liceat clericis poſt mortem ſui epiſcopi, res ad eum pertinentes diripere.

12. q. 2. Nō liceat cle. 22 Non licere clericis, poſt obitum ſui epiſcopi, res ad eum pertinentes diripere, ſicut antiquis quoq; eſt canonibus conſtitutum. Quòd ſi hoc facere tētauerint, graduū

ſuorum

19 Peruenit ad aures noſtras & hoc, quòd in prouincijs * conſtituta epiſcoporū concilia minimè celebrentur: & quòd indè multæ, quæ correctione opùs habeant, eccleſiaſticæ res negligantur. Statuit igitur ſancta Synodus hæc, ſecundùm patrū regulas bis in anno in vnum conuenire per ſingulas prouincias epōs, vbi ſingula, quæ emerſerint, corrigantur. Qui verò noluerint conuenire Epiſcopi, conſtituti in ſuis ciuitatibus, & cū hoc maximè in ſui corporis ſanitate cōſiſtentes, etiàm omnibus alijs vrgentibus & inexcuſabilibus negocijs liberi ſunt, licere eos fraternæ charitatis admonitionibus corripi.

Eum, qui alium clericum ſuſcipit, à communione ſuſpendi.

20 Clericos in ſuis eccleſijs conſtitutos, ſicut iam definiuimus, non licere in alterius ciuitatis eccleſijs ordinari: ſed adquieſcere in ea, in qua ab initio * miniſtrare meruerunt, exceptis illis, qui ꝓprias ciuitates perdiderunt, & ex neceſſitate ad alias eccleſias migrauerūt. Si verò quicunq; epiſcopus poſt diffinitionem iſtam, ad aliū epiſcopum pertinentē clericū ſuſceperit: placuit ſanctæ Synodo, & hunc, qui ſuſceperit, & eū, qui ſuſceptus eſt, tam diù excōmunicatos manere, quàm diù ipſe clericus ad propriā reuertatur eccleſiam.

De his, qui accuſant eccleſiam.

21 Clericos, ſiue laicos, qui accuſauerint epiſcopum aut clericos temerè atq; indifferenter, non debere ſuſcipi in accuſationē, niſi priùs eorum opinio fuerit * perſcrutata.

Clericis non licere diripere bona epiſcopi.

22 Non licere clericis, poſt mortem epiſcopi rapere pertinentes ad eum res, ſicut iam præcedentibus regulis ſtatutum habetur. Si verò hæc fecerint, periclitari ſe noue-

rint

Peruenit ad aures noſtras, quòd in prouincijs canonibus conſtitutæ epiſcoporum Synodi non fiant, & ex eo multa eccleſiaſtica negliguntur, quæ correctione indigent. Statuit ergò ſancta Synodus ſecundùm ſanctorum Patrum canones, vt bis in anno eundem in locum conueniāt vniuſcuiuſq; prouinciæ epiſcopi, vbi metropolitanus melius eſſe perſpexerit, & ſingula emergentia corrigant. Epiſcopi autem qui non conueniunt, ſi in eadem Metropoli verſentur: atque adeò ſani ſint, & ab omni inexcuſabili & neceſſario negocio liberi, fraternè reprænhendantur. CANON XIX.

Clericos in eccleſijs miniſterio fungentes, quemadmodùm iam ſtatuimus, non licere in alius ciuitatis eccleſia ordinari, ſed illa eſſe contentos, in qua ab initio vt miniſtrarent, digni habiti ſunt: præter illos, qui amiſſa ſua patria, in aliam eccleſiam neceſſariò tranſiêrunt. Si qui autem epiſcopi, poſt hoc decretum, clericum qui ad aliū epiſcopum pertinent, ſuſceperint, placuit eſſe excommunicatos, eumque qui ſuſceptus eſt, & eum, qui ſuſcepit, donèc clericus, qui migrauit, in ſuam eccleſiam redeat. CANON XX.

Clericos vel laicos, epiſcopos aut laicos accuſantes, nō indiſcriminatim nec citra inquiſitionem admittere ad accuſationem, niſi eorum exiſtimatio priùs examinata fuerit. CANON XXI.

Non licere clericis poſt mortem proprij epiſcopi, res quæ ad ipſum pertinent rapere, quemadmodùm & ijs, qui adſumunt, prohibitū eſt. Eos autem qui hoc faciùnt, CANON XXII.

de

ſuorũ periculo ſubiacebunt.

De clericis & monachis, qui præter voluntatem ſui epiſcopi, ad vrbem regiam Conſtantinopolim veniunt.

16.q.1.Quidã monachi. 23 Peruenit ad aures ſancti Concilij, quòd quidã clerici & monachi, quib° nihil ab epiſcopo ſuo commiſſum eſt, aliquandò verò & communione ab eo priuant', peruenientes ad vrbem regiam Cõſtantinopolitanam, in ea diutiùs immorentur, excitãtes turbas, & ſtatum eccleſiaſticum commouentes, ſubuertentes etiàm quorundam domos. Decreuit itaque ſancta Synodus, huiuſmodi primò quidem per defenſorem Cõſtantioopolitanæ ſanctiſ. eccleſiæ commooeri, vt egrediantur ab vrbe regia. Quòd ſi iiſdem negocijs impudenter inſiſtant, etiàm oolentes idem defenſor expellat, vt ad propria loca perueniant.

Quòd nõ liceat, monaſteria, quæ cõſecrata ſunt, diuerſoria ſecularia fieri.

19.q.3.Quę ſemèl ſunt. 24 Quæ ſemèl ex voluntate epiſcopi dedicata ſunt monaſteria, conſilio epiſcoporum perpetuò maoere monaſteria, & res, quæ ad ea pertinent, monaſterijs reſeruari, nec poſſe ea vltrà fieri ſecularia habitacula. Qui verò hoc fieri permiſerint, canonũ correptionibus ſubiacebunt.

Quòd non oporteat, ordinationes epiſcoporum diù differri.

Diſ. 57 Quõ quidã metror.* ſibi deſerũt. 25 Qooniam quidam metropolitanorum (quantùm comperimus) commiſſos* ſibi greges, & ordinationes epiſcoporum facere differunt, placoit ſanctæ Synodo, iotra tres menſes ordinationes epiſcoporum celebrari, niſi fortè neceſſitas inexcuſabilis coegerit tempus dilationis extendi. Qoòd ſi hoc minimè fecerit, correptioni eccleſiaſticæ ſubiacebit: veruntamen redditus eccleſiæ viduatæ, penès œcooomum eiuſdem eccleſiæ integri reſeruentur.

rint in proprio gradu.

Vt ad loca propria reuertantur clerici.

23 Peruenit ad aures ſanctæ Synodi, quia clerici quidã & monachi nihil ſibi habentes iniunctum à proprio epiſcopo, interdùm verò etiã illi, qui ab eo fuerant excommunicati, veniant ad regiam ciuitatem Conſtantinopolitanam: & multis temporibus in ea conſiſtentes, perturbationes trãquillitati eccleſiaſticæ inſerant, & diuerſorum domos corrumpant. Statuit igitur ſancta Synodus, hos quidẽ primùm cõmoneri per defenſorem Cõſtantinopolitanæ ſanctæ eccleſiæ, vt exeant de regia ciuitate. Si autẽ in eodem propoſito improbè perdurauerint, etiàm inuitos eos ipſe expellat defenſor, vt ad ſua loca perueniant.

Vt quæ Deo ſacrata ſunt monaſteria, cœnacula ſecularia non fiant.

24 Quæ ſemèl cooſecrata fuerint monaſteria, cum iudicio ſui epiſcopi maneaot perpetua: & pertinẽtes ad ea res, cooſeruari ipſis mooaſterijs decreuimus, nec vlteriùs poſſe ea fieri ſecularia habitacula. Qui verò permiſerint hæc fieri, ſubiaceant his condemnationibus, quæ per canones conſtitutæ ſuot.

Quòd intra tres menſes epiſcoporum ordinationes fiant.

25 Quoniã quidã metropolitanorum (ſicut ad nos ꝑlatum eſt) negligunt creditũ ſibi gregem, & differunt ordinationes facere epõrũ, placuit ſanctę Syoodo intra tres mẽſes fieri ordinationes epiſcoporũ, niſi fortè inexcuſabilis neceſſitas coegerit tẽpus ordinationis ampliùs prorogari. Si autem quis epiſcoporum hæc non obſeruauerit, ipſum debere eccleſiaſticæ condemnationi ſubiacere, redditus verò einſdẽ vidnatę eccleſiæ integros reſeruari apud œconomum eiuſdem eccleſiæ placuit.

de proprio gradu in periculum venire.

Peruenit ad aures ſanctæ Synodi, qnòd clerici, quidam & monachi, qnibos nihil a proprio epiſcopo mãdatum eſt, & ſunt etiàm nonnunquàm ab ipſo communione ſegregati, ad Imper. Conſtaotinopolis vrbem ſe conferunt, & in ea diù morantur, turbas excitautes, & ſtatum Eccleſiaſticum perturbantes, aliquotum domos ſubuertunt. Statuit ergò ſancta Synodns, vt ij priùs a ſanctiſſimæ Cooſtatinopolitanæ eccleſiæ defenſore admoneantur, vt imper. vrbe excedant. Si autem in iiſdem negocijs impudenter perſeuerent, vt per proprium defenſorem eijciantur, & in ꝓpria loca reuertantur. CANON XXIII.

Quæ ſemèl voluntate epiſcopi conſecrata ſunt monaſteria, perpetuò manere monaſteria, vt res quæ ad ea petinent, ſeruari, eaque nõ ampliùs fieri ſecularia habitacula. Eos autem, qui hoc fieri permittunt, canonum pœnis ſubijci. CANON XXIIII.

Quoniam nonnulli Metropolitani, vt ſæpè à nobis auditum eſt, & greges ſibi commiſſos negligunt, & epiſcoporum ordinatiooes differunt, ſanctæ Synodo placuit, vt intra tres menſes epiſcoporum ordinationes fiãt, niſi inexorabilis vtiquè neceſſitas effecerit, vt dilationis tempus prorogetur. Si autem hoc non fecerint, eos eccleſiaſticæ pœoæ ſubijci. Viduæ verò eccleſiæ redditum, apud eccleſiæ œconomum ſaluum cuſtodiri. CANON XXV.

De diſpenſatoribus ſingularum eccleſiarum.

Diſt. 89 quã in quibuſdã. & 16. q. 7. Quoniam in quibuſdam. 26 Quoniã in in quibuſdã Eccleſijs (vt romore comperimus) præter œconomos epiſcopi facultates eccleſiaſticas tractant, placuit, omnem Eccleſiam, habentem epiſcopum, habere œconomum de clero proprio, qui diſpenſet res eccleſiaſticas ſecũdùm ſententiam epiſcopi proprij, ità vt eccleſiæ diſpenſatio præter teſtimonium non ſit, & ex hoc diſperganrur eccleſiaſticæ facultates, & ſacerdotio maledictionis* contumelia ꝓcurctur. Quòd ſi hoc minimè fecerit, diuinis conſtitutionibus ſubiecebit.

* derogatio

Vt Epiſcopi diſpenſatores habeant.

26 Quia quibuſdam eccleſijs (ſicut ad nos peruenit) ſinè œconomo Epiſcopi res eccleſiaſticas tractant, placuit, omnes eccleſias Epiſcopos habentes, habere œconomum de proprio clero, qui gubernet Eccleſiæ res cum arbitrio ſui epiſcopi, vt non ſinè teſtimonio ſit gubernatio ipſarum rerum eccleſiaſticarum, & ex hoc deneniat diſpergi eiuſdem res eccleſię, & ſacerdotali dignitati obtrectatio generetur. Si verò quis non obſeruauerit hæc, diuinis ſubiaceat regulis,

Quooiam in nõnullis eccleſijs, vt ſæpè a nobis auditum eſt, epiſcopi abſque œconomo tractant res eccleſiaſticas, placuit omnem Eccleſiam Epiſcopum habentem, ex proprio clero œconomum habere: vt nec ſinè teſtibus ſit eccleſiæ admioiſtratio, nec ideò res eius diſſipentur, & probrum, ac dedecus ſacerdotio inuratur. Si autem hoc non fecerit, eum diuinis etiã canonibus ſubijci, CANON XXVI.

De his, qui rapiunt puellas.

36. q. 2 Eos, qui rapiũt. 27 Eos, qui rapiunt mulieres ſub nomine ſimul habitandi, aut cooperantes, aut conniuentes raptoribus, decreuit ſancta Synodus, vt ſi quidem clerici ſunt, decidãt gradu proprio: ſi verò laici, anathematizentur.

De his, qui mulieres arripiunt.

27 Eos, qui ſibi rapiunt vxores, vel eos qui eis auxilium præſtiterint, ſtatuit ſanctæ Synodus, ſi quidem clerici fuerint, cadere de ꝓprio gradu: ſi verò laici fuerint, anathema ſint.

Eos, qui nomine coniugij mulieres rapiunt, vel opem feruot, ac conſentiunt ijs, qui rapiunt, ſtatuit Synodus, ſi ſint quidem clerici, proprio gradu excidere: ſin autem laici, anathematizari. CANON XXVII.

Sanctorum patrum decreta vbiquè ſequentes, & canonem, qui nupèr lectus eſt, centum & quinquaginta Dei amantiſſimorum Epiſcoporum agnoſcentes, eadem quoquè & nos decernimus, ac ſtatuimus de priuilegijs ſanctiſſimæ Eccleſiæ Conſtantinopolis nooę Romę. Etenim antiquæ Romæ throno, quòd vrbs illa imperaret, iure Patres priuilegia tribuere. Et eadem conſideratione moti centum quinquaginta Dei amantiſſimi Epiſcopi, ſanctiſſimo nouæ Romæ throno æqualia priuilegia tribuere, rectè iudicantes, vrbem, quæ & Imperio & Senatu honorata ſit, & æqualibus cum antiquiſſima Regina Roma priuilegijs fruatur, etiàm in rebus eccleſiaſticis, non ſecùs ac illam, extolli ac magnifieri, ſecundam poſt illam exiſtentem: vt & Ponticæ, & Aſianæ, & Thraciæ diœceſis metropolitani ſoli, præterea epiſcopi prædictaram diœceſum, quæ ſunt inter barbaros, a prædicto throno ſanctiſſimæ Conſtantinopolitanæ eccleſiæ ordinentur: vnoquoque ſcilicet prædictarum diœceſum metropolitano cum prouinciæ epiſcopis prouinciæ epiſcopos ordinante, quemadmodùm diuinis canonibus, eſt traditum. Ordinari autem, ſicut dictum eſt, prædictarum diœceſum Metropolitanos a Conſtantinopolitano archiepiſcopo, conuenientibus de more factis electionibus, & ad ipſum relatis. CANON XXVIII.

Epiſcopum in presbyteri gradum deducere, eſt ſacrilegium. Si qoa autem iuſta cauſa illos ab epiſcopali actione remouet; nec presbyteri debent locum obtinere. Sin autem abſque vllo crimine dignitate moti ſunt, ad epiſcopalem dignitatem redibunt. Anatolius religioſiſſimus Conſtantinopolitanus archiepiſcopus dixit: Ij, qui dicuntur ab epiſcopali dignitate ad presbyteri ordinem deſcendiſſe, ſi iuſtis quidem de cauſis condemnantur, iure nec presbyteri quidem honore digni ſunt. Sin autem ſinè aliqua probabili cauſa ad inferiorem gradum depreſſi ſunt, iure, ſi qoidem nulli ſint culpæ affines, epiſcopatûs authoritatem & ſacerdotium recipient. CANON XXIX.

Quoniam religioſiſſimi Ægypti Epiſcopi, noo vt Catholicæ fidei aduerſantes, ſanctiſſimi Archiepiſcopi Leonis epiſtolæ ſubſcribere differebant, ſed dicentes io Ægyptiaca diœceſi hanc eſſe conſuetudinem, vt præter voluntatem & mandatom epiſcopi nihil tale faciãt, & petunt concedi ſibi vſque ad ordinationem futuri megalopolis Alexandrinorum Archiepiſcopi, iuſtum nobis & humanum viſum eſt, vt ipſis in proprio habitu in Imperiali vrbe manentibus, remiſſio concedatur, donèc ordinatus fuerit Alexandrinus Archiepiſcopus. Vndè in propriò habitu maneotes, vel fideiuſſores dabunt, ſi hoc ab eis fieri poteſt, vel eorum iureiurando fides habebitur. CANON XXX.

D. Thomas in opuſculo contra errores Græcorum, citat, vt ex Concilio chalcedonenſi, teſtimonium pro Primatu Rom. Pontificis, in hæc verba. Veneramur ſecundùm ſcripturas, & canonum definitionem, ſanctiſſimum antiquæ Romæ Epiſcopum primum eſſe, & maximum omnium Epiſcoporum. &, paullo poſt, vt ex eodem Concilio, ſi quis Epiſcopus prædicatur infamis, liberam habeat ſententiam appellandi ad Beatiſſimum Epiſcopum antiquæ Romæ; quia habemus Petrum Petram refugij, & ipſi ſoli libera poteſtate loco Dei ſit ius diſcernendi Epiſcopi criminati infamiam, ſecundùm claues a Domino ſibi datas, & infra, & omnia ab eo definita teneantur, tanquàm a Vicario Apoſtolici throni. Quamquàm autem in Concil. Chalcedonenſi, vt modo habemus, præclara teſtimonia leguntur, de ſingulari, & vniuerſali poteſtate Pontificis Romani, illa tamen, a D. Thoma citata, non habentur. D. certe Gregorius corrupta eſſe a Græcis Concilia, aliquando conqueſtus eſt. vt lib. 5. ep. 14. ad Narſim Comitem, his verbis, Epheſinam autem Synodum perſcrutantes, de Adelphio, & ſaua & cæteris alijs, qui illic dicuntur eſſe damnati, omnino nihil inuenimus, & exiſtimamus, quia ſicut chalcedonenſis Synodus in vno loco ab Eccleſia Conſtantinopolitana falſata eſt, ſic aliquid in Epheſina Synodo factum eſt. &c.

AD LECTOREM.

Meminerit candidus Lector, Canonem hunc viceſimumoctauum de Conſtantinopolitani Epiſcopi priuilegijs & eminentia prorsùs reiectum eſſe a Leone ſanctiſſimo Pontifice Romano, vt ex multis eius ſuprà excuſſis literis perſpicuè videre licèt: & certè coactus eſt etiàm Anatolius ipſe Conſtantinopolis antiſtes, qui callidè a Patribus Chalcedonenſis Synodi canonis huius promulgationem impetrarat, reclamantibus Romani Pontificis Leonis Legatis & Vicarijs, intra priſtinos ſe limites tenere, & ab infauſtis ambitionis Conſilijs animum reuocare.

Canonum ſancti Chalcedonenſis Concilij, finis.

Boniſacius presbyter ſanctæ Eccleſiæ Romanæ, ſtatui & ſubſcripſi, & cæteri Epiſcopi diuerſarum prouinciarum vel ciuitatum, ſubſcripſerunt.

Poſt actionem de beato Theodoreto, iſta iacet in codice Acomicenſium, cum præfatione hac, Octaua actio Chalcedoneñ.

CHALCEDONEN. CONCILII Actio 16.

CONSVLATV Domini noſtri Martiani, perperuò Auguſti, & qui fuerit, nunciatus quinto Kalendas Nouēbris, io Chalcedona ſecundùm iuſſionem diuiniſſimi & pijſſimi domini noſtri perpetui Auguſti, congregatis in ſanctiſſima Eccleſia ſanctæ martyris Euphemiæ, magnificentiſſimo & glorioſiſſimo magiſtro militū & exconſule & patricio Anatolio, & magnificentiſſimo & glorioſiſſimo præfecto ſacrorum prætoriorum Palladio, & magnificētiſſimo & glorioſiſſimo magiſtro ſacrorum officiorum Viocomalo, cōgregatis etiàm & Paſchaſino & Lucētio reuerend. epiſcopis, & Boniſacio reuerē. presbytero, habentibus locum ſanctiſſimi archiepiſcopi ſenioris Romæ Leonis, & Anatolio reuerendiſ. archiepiſcopo magni nominis Cōſtantioopolis, & Maximo reuerend. epiſcopo Antiochiæ Syriæ, & Iuuenali reuerendiſſimo Epiſcopo Hieroſolymorum, & Quintillo reuerend. Epiſcopo Heracleæ Macedooiæ, habente locum Anaſtaſij reuerend. Theſſalonicenſis Epiſcopi, & Thalaſſio reuerend. epiſcopo Cæſareæ Cappadociæ, & Sthepano reuerend. epiſcopo Epheſi, & Luciano reuerēd. Epiſcopo Byziæ, habente locum Deo amantiſſimi Cyriaci Epiſcopi Heracleæ Thraciæ, & Euſebio reuerend. Epiſcopo Ancyræ Galatiæ, & Diogene reuerend. Epiſcopo Cyzici, & Petro reuerend. Epiſcopo Corinthi, & Florentio reuerend. Epiſcopo Sardeorum, & Eunomio reuerend. Epiſcopo Nicomediæ, & Anaſtaſio reuerend. Epiſcopo Nicææ, & Iuliano reuerendiſſ. Epiſcopo Coenſi, habente locum ſedis Apoſtolicæ ſenioris Romæ, & Eleurherio reuerendiſſ. Epiſcopo Chalcedonenſium, & Baſilio reuereod. Epiſcopo Seleuciæ Iſauriæ, & Meletio reuèrend. Epiſcopo Lariſſæ, habente locum reuerendiſſimi Epiſcopi Domni Apameæ Syriæ, & Amphilochio reuerend. Epiſcopo Sidæ, & Theodoro reuerend. Epiſcopo Tarſi, & Cyro reuerend. Epiſcopo Anazarbi, & Conſtantino reuerend. epiſcopo Boſtrorum Arabiæ, & Photio reuerend. epiſcopo Tyri, & Theodoro reuerend. Epiſcopo Damaſci, & Stephano reuerend. Epiſcopo Hierapoleos, & Iba reuerend. Epiſcopo Edeſſæ & Simeooe reuereod. Epiſcopo Amidæ, & Epiphanio reuerend. Epiſcopo Pergæ, agente locum reuereodiſſimi Epiſcopi Olympij Conſtantiæ, & Ioanne reuerend. Epiſcopo Sebaſtiæ, & Seleuco reuerendiſſ. Epiſcopo Amaſiæ, & Conſtantino reuerend. Epiſcopo Melitenæ, & Patricio reuerend. Epiſcopo Tyanorum, & Petro reuerend. Epiſcopo Gangrorum, & Calogero reuerend. Epiſcopo Claudiupolis, & Apragmonio reuerendiſſ. Epiſcopo Tij, & Atarbio reuerend. Epiſcopo Trapezuntis, &

habente

habente locum reuerendiſſimi Epiſcopi Dorothei Neocæſareę, & Photino archidiacono, agente locum Theoctiſti reuerend. Epiſcopi Peſſinuntis, & Romano reuerend. epiſcopo Myrorum, & Critoniano reuerend. Epiſcopo Aphrodiſiadis Cariæ, & Nunechio reuedend. epiſcopo Laodiceæ Phrygiæ, & Mariniano reuerend. epiſcopo Synnadorum, & Oneſiphoro reuerend. epiſcopo Iconij, & Vigilantio reuerend. epiſcopo Lariſſæ Theſſaliæ, & Pergamio reuerend. epiſcopo Antiochiæ Piſidiæ, & Epiphanio reuerend. epiſcopo Pergę, & Attico reuereudiſſimo Epiſcopo Nicopolis veteris Epiri, & Martyrio reuerẽd. epiſcopo Gortynæ, & Luca reuerend. Epiſcopo Dyrrhachij, & Francione reuerẽd. epiſcopo Philippopolis, & Sebaſtiano reuerend. epiſcopo Beroæ, & Baſilio reuerend. Epiſcopo Traianopolis, & Tryphone reuerend. epiſcopo Chij, & Theoctiſto reuerend. Epiſcopo Beroæ, & Gerontio reuerend. epiſcopo Seleuciæ Syriæ, & Euſebio reuerend. presbyteru, obtinente locum Macarij Epiſcopi Laodiceæ Syriæ, & Euſebio reuerend. Epiſcopo Dorylei, & reliquo ſancto & vniuerſali Concilio, quod ſecundùm ſanctionẽ diuiniſſimi & pijſſimi domini noſtri Imperatoris in Chalcedonenſium ciuitate collectũ eſt. Et reſidentibus omnibus ante altaris cancellos ſanctæ martyris Euphemiæ, Paſchaſinus & Lucentius reuerendiſſimi Epiſcopi vicarij ſedis Apoſtolicæ, dixerunt: Si imperat magnificentia veſtra, habemus quædam referre vobis. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Quod vultis, edicete. Paſchaſinus Deo amantiſſimus epiſcopus & Lucentius ſanctiſſimus epiſcopus vicarij ſedis Apoſtolicæ, dixerunt: Domini totius orbis pro catholica & orthodoxa fide decertantes, per quam & augetur eorum & lucet imperium, ſancire dignati ſunt, quatenùs vnam fidem teneant omnes eccleſiæ pro bono pacis. Maior autem eorum tranquillitati cura eſt, in quibus poſt hæc prouidere dignati ſunt, nè qua rursùs contentio inter ſacerdotes Dei, aut ſchiſma, aut aliquod naſcatur ſcandalũ. Heſterna enim die, poſtquàm poteſtas veſtra ſurrexit, & humilitas noſtra veſtigia veſtra ſequuta eſt, quædam geſta facta dicuntur, quæ nos & præter canones eccleſiaſticos & diſciplinam æſtimamus effecta. Poſcimus ergò vt veſtra magnificentia relegi hæc præcipiat, vt omnis fraternitas inſpiciat, vtrùm iuſta an iniuſta ſint ea, quæ geſta ſunt. Qua voce Græcè interpretata per Beronicianum deuotum ſecretarium diuini conſiſtorij, glorioſiſſimi iudices dixerunt: Si qua geſta poſt noſtrum diſceſſum facta ſunt, relegantur. Et antequàm recenſerentur, Ætius archidiaconus ſanctæ eccleſiæ Conſtantinopolis, dixit: Conſitendum eſt, quia formam ea, quæ de fide ſunt, congruam ſuſceperunt. Conſuetudo autem eſt in Synodis, poſtquàm ea, quæ ſunt omnium præcipua, fuerint definita, & alia quædam neceſſaria exerceri atque formari. Habuimus, hoc eſt, Conſtantinopolitana ſanctiſſima eccleſia, certa quædam, quæ agere deberemus. Rogauimus dominos Epiſcopos de Roma, vt communicarent ijs geſtis. Refutauerunt, dicentes: Non, Sed alia ſe ſuſcepiſſe mandata. Retulimus & ad veſtram magnificentiam, & iuſſiſtis, vt præſens ſanctum Concilium hoc ipſum inſpiceret. Procedente veſtra magnificentia, ſanctiſſimi epiſcopi, qui hic ſunt, tanquàm de communi cauſa * arguentes, popoſcerunt hæc fieri geſta. (* agentes.) Et adſunt hic, neque in occulto geſtum eſt, neque modò furtim ſunt geſta, conſequenter atque canonicè facta.

Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Geſta, quæ confecta ſunt, relegantur. Et oblata ſchedula ab Ætio archidiacono Conſtantinopolitano, Beronicianus vir deuotus, ſecretarius diuini conſiſtorij, legit: Diffinitiones ſanctorum patrum ſequentes vbiquè & regulam, & quæ nunc relecta ſunt centum quinquaginta Deo amantiſſimorum epiſcoporum, qui congregati ſunt ſub piæ memoriæ Imperatore maiore Theodoſio, in regia ciuitate Conſtantinopoli noua Roma, cognoſcentes & nos, eadem definiuimus de priuilegijs eiuſdem ſanctiſſimæ Conſtantinopolitanæ eccleſiæ nouæ Romæ. Etenim ſedi ſenioris Romæ, propter imperium ciuitatis illius, patres conſequenter priuilegia reddiderunt. Et eadem intentione permoti centum quinquaginta Deo amantiſſimi epiſcopi, æqua ſanctiſſimæ ſedi nouæ Romæ priuilegia tribuerunt, rationabiliter iudicantes, imperio & ſenatu vrbem ornatam, æquis ſenioris regiæ Romæ priuilegijs frui: & in eccleſiaſticis, ſicut illa, maieſtatem habere negocijs, & ſecundam poſt illam exiſtere, & vt his, qui de Ponto ſunt, & de Aſia & Thracia, diœceſibus metropolitanos ſolos: rursùs autem, & qui inter Barbaros ſunt, Epiſcopos præfatarum diœceſium ordinari a prædictæ ſanctiſſimæ Conſtantinopolitanæ ſedis ſanctiſſima eccleſia: quippe vt vnuſquiſque Metropolita præfatarum diœceſium cum epiſcopis ſuæ prouinciæ, ordinet ſuę regionis epiſcopos, ſicut diuinis canonibus eſt preceptum: Ordinari autem (ſicut dictum eſt) metropolitas pręfatarum diœceſium à Conſtantinopolitano archiepiſcopo, decretis conſonis ſecundùm morem factis, & ad eum relatis.

Anatolius Epiſcopus Conſtantinopolis, definiens ſubſcripſi.

Maximus Epiſcopus Antiochię, definiens ſubſcripſi.

Iuuenalis epiſcopus Hieroſolymorum, definiens ſubſcripſi.

Cyriacus Epiſcopus Heracleæ, per Lucianum Epiſcopum Byzie, definiens ſubſcripſi.

Diogenes Epiſcopus Cyzici, ſimiliter.

Floren-

Digitized by Google

Florentius Epiſcopus Sardeorum Lydiæ, ſimiliter.
Romanus Epiſcopus Myrorum, ſimiliter.
Baſilius Epiſcopus Seleuciæ Iſauriæ, ſimiliter.
Cyrus Epiſcopus Anazarbi, ſimiliter.
Eleutherius Epiſcopus Chalcedoneñ. ſimiliter.
Theodorus Epiſcopus Tarſi, ſimiliter.
Calogerus Epiſcopus Claudiopolis Honoriadis, per Stephanum presbyterũ, ſimiliter.
Seleucus Epiſcopus Amaſiæ, ſimiliter.
Petrus Epiſcopus Gangrorum, ſimiliter.
Photius Epiſcopus Tyri, ſimiliter.
Theodorus Epiſcopus Damaſci, ſimiliter.
Conſtantinus Epiſcopus Boſtrorum, ſimiliter.
Meletius Epiſcopus Lariſſæ, ſermonem faciens pro Domno Epiſcopo Apameæ, ſimiliter.
Stephanus Epiſcopus Hierapoleos, ſimili.
Baſilius epiſcopus Traianopolis, ſimiliter.
Frãciõ epiſcopus Philippopolis, ſimiliter.
Nunechius epiſcopus Laodiceæ, ſimiliter.
Marinianus Epiſcopus Synnadorum, ſimiliter.
Oneſiphorus Epiſcopus Iconij, ſimiliter.
Eutychianus Epiſcopus Epiphaniæ, ſimili.
Pergamius Epiſcopus Antiochiæ Piſidiæ, ſimiliter.
Critonianus Epiſcopus Aphrodiſiadis, ſimiliter.
Meletius Epiſcopus Lariſſæ, ſimiliter.
Euſebius epiſcopus Dorylei, ſimiliter.
Lucianus Epiſcopus Biziæ & Archadiopolis, ſimiliter.
Ioannes Epiſcopus Rhodi, per Tryphonem Epiſcopum Chij, ſimiliter.
Ibas Epiſcopus Edeſſæ, ſimiliter.
Abraamius Epiſcopus Circeñ. ſimiliter.
Theodorus Epiſcopus Claudiopolis, ſimiliter.
Antiochus Epiſcopus Sinopæ, ſimiliter.
Rufinus epiſcopus Samoſatorũ, ſimiliter.
Callinicus epiſcopus Apameæ, ſimiliter.
*Himerorũ Vranius Epiſcopus * Hymerorũ, ſimiliter per Paulum presbyterum. Timotheus epiſcopus Balaneorum, ſimiliter.
Proclus epiſcopus Adranorum, ſimiliter.
Marcus epiſcopus Arethuſæ, per Timotheum epiſcopum Balaneorum, ſimiliter.
Theodoſius Epiſcopus Canothę, ſimiliter.
Hormiſda Epiſcopus Philippopolis, ſimi.
Patrimus chorepiſcopus, pro Iordane epiſcopo Abilæ, ſimiliter.
Meliphthongus Epiſcopus Iuliopolis, ſimiliter.
Ioſeph Epiſcopus Heliopolis, ſimiliter.
Damianus Epiſcopus Sidonis, ſimiliter.
Ioannes Epiſcopus Flauiadis, ſimiliter.
*Hermupolis. Indimus Epiſcopus * Herinupolis, ſimili.
*Irenupolis. Iulianus Epiſcopus Rhoſi, ſimiliter.
Aretas Epiſcopus Eluſæ, ſimiliter.

Beryllus Epiſcopus * Ailæ, ſimiliter. * Aialę *Alalæ
Olympius epiſcopus Paneadis, ſimiliter.
Vranius epiſcopus Emiſæ, ſimiliter.
Theodorus Epiſcopus Tripolis, ſimiliter.
Paulus Epiſcopus Aradi, ſimiliter.
Daniel epiſcopus Lampſaci, ſimiliter.
Leontius Epiſcopus Aſcalonis, ſimiliter.
Lucianus epiſc.* Ipſeñ. ſimiliter. *Iſpeñ
Alexander Epiſcopus Seleuciæ, ſimiliter.
Stephanus Epiſcop* Prymneſiæ, ſimiliter.
Polycarpus epiſcopus Gabalorũ, ſimiliter.
Leucius Epiſcopus templi Apollinis, ſimiliter.
* Natiras Epiſcopus Gazæ, ſimiliter. *Netyras
Gennadius epiſcopus * Muſinnorum ciuitatis, ſimiliter.
Alphius Epiſcopus Myndi, ſimiliter.
Gennadius Epiſcopus Acmoneorum, ſimiliter.
Dionyſius epiſcopus Antiochiæ, ſimiliter.
Ioannes Epiſcopus Alindorum, ſimiliter.
Dionyſius Epiſcopus Heracleæ Latmi, ſimiliter.
Ioannes Epiſcopus Gnidi, ſimiliter.
Euſebius Epiſcopus Seleucobeli, per Paulum Epiſcopum Mariamniæ, ſimiliter.
Paulus epiſcopus Mariamniæ, ſimiliter.
Polychronius epiſcopus Epiphaniæ ſimiliter.
Romanus epiſco. Eudoxiopolis, ſimiliter.
Aurelius Epiſcopus ex partibus Aphricanis, ſimiliter.
Patricius Epiſcopus Acamaſſæ, ſimiliter.
Baſſianus epiſcopus Mopſueſtenus, per Sophronium chorepiſcopum Anazarbi, ſimiliter. *Telmeſſi
Rhenus epiſcopus Iunopolis, ſimiliter.
Zenodotus epiſc.* Telmiſiæ & longæ inſulæ, ſimiliter.
Theodorus epiſcopus Antiphelleñ. ſimil. *Cecrorũ
Philippus epiſcopus Liburnæ, ſimiliter. *Dędalorũ
Andreas epiſco.* Eocorum, ſimiliter. *Euromę
Romanus Epiſco. Buboneorum, ſimiliter.
Thomas epiſc.* Euroniæ, ſimiliter.
Theoctiſtus epiſcopus Peſſinũtis, ſimiliter. per Photinum Archidiaconum. Florentius epiſc. Lesbi, Tened. per Euelpiſtum chorepiſcopum, ſimiliter.
Tryphon epiſcopus Chij, ſimiliter.
Docimaſius epiſc. Maroneæ, ſimiliter. *Lagania.
Serenus epiſc. Maximianopolis, ſimiliter.
Euphraſius epiſc.* Laganiæ, ſimiliter.
Euſtochius epiſcopus Docimei, ſimiliter.
Baſilius epiſco. Nacoliæ, ſimiliter.
Pionius epiſco. Troadæ, ſimiliter.
Petrus epiſcop. Dardani, ſimiliter.
Theoſebius epiſcopus Ilij, ſimiliter.
Eulalius epiſc. Pioniorum, ſimiliter.
Eutropius epiſcopus Adadorum Piſidiæ, ſimiliter. *Muſonius
* Muſianus epiſcopus * Lymerorum, ſimiliter.
Philippus epiſcopus Lyſiadis, ſimiliter.

Gemel-

Gemellus epiſcopus Stratonicæ, ſimiliter.
Cyrinus epiſcopus Pataroru, ſimiliter.
Eulalius Epiſcopus Silbij, ſimiliter.
Modeſtus Epiſcopus Sebaſtiæ, ſimiliter.
Midaeñ. Epiphanius Epiſc. Midaij, ſimiliter.
Thomas Epiſcopus Theodoſiopolis, ſimil,
Paulus epiſcopus Ariſtij, ſimiliter.
Ioãnes epiſcopus Trapezupolis, ſimiliter.
Tychanius epiſcopus Apolloniadis, ſimiliter.
Photius epiſcopus Tyri, ſimiliter, pro Petro Epiſcopo Bybli, & pro Heraclio Epiſcopo, & pro Phoſphoro epiſcopo Orthoſiadis, & pro Porphyrio epiſc. Botrorum, ſubſcripſi.
*Ereſſorũ Papias epiſcopus * Erizorum, ſimiliter.
Ioannes Epiſcopus Amyzonis, ſimiliter.
Theodoretus Epiſcop. Alabandorem, ſimiliter.
Calãdion epiſcopus Hallcarnaſi, ſimiliter, per Iulianum presbyterum meum.
Neoptolemeus epiſcopus Comeñ. prouinciæ Lycaoniæ, ſimiliter.
Plutarchus epiſcopus Lyſtreñ. ſimiliter.
Eugenius epiſcopus Cannorum, ſimiliter.
*Rufini *Rufinus epiſcopus Hydæ, ſimiliter.
Tyrannus epiſcopus Homonadorum, ſimiliter.
Acholius epiſcopus Larãdorum, ſimiliter.
Thomas epiſcop. Porphyrionis, ſimiliter.
Euandrus Epiſcopus Diocliæ, ſimiliter.
*Archa. Ioannes Epiſcopus * Arcæ, ſimiliter.
Dardanius Epiſcopus Bargylæ, ſimiliter.
Dionyſius Epiſcop. Attaliæ Lydiæ, ſimili.
Andreas epiſcopus Sectoriorum, ſimiliter, per Dionyſium epiſcopum Attaliæ Lydiæ.
Sabas Epiſcopus Palti, ſimiliter, per Acholiũ Epiſcopum Larandorum.
Miros epiſcopus Euladri, ſimiliter.
*Abertius * Albertius epiſcopus Hierapoleos, ſimil.
Cyriacus epiſcopus Eucarpiorũ, ſimiliter.
Aquilas Epiſcopus Androſiorum, ſimiliter.
Eulogius Epiſcopus Philadelphiæ, ſimiliter.
Alexander Epiſcopus Sebaſtæ, ſimiliter.
Philippus epiſcopus Adanorum, ſimiliter.
Hypatius epiſcopus Zephyrij, ſimiliter.
Theodorus epiſcopus Auguſtæ, ſimiliter.
Cyriacus epiſcopus Trogmadorum, ſimiliter, per Chryſippum presbyterum ſuum.
Polychronius epiſcopus Antipatridis, ſimiliter.
Ioannes Epiſcopus Carrhorum, ſimiliter.
Eudoxius epiſcopus Chomatis Lyciæ, ſimiliter.
Stephanus Epiſcopus * Lymirorum, ſimiliter.
Patricius epiſcopus Adramyterorum, ſimiliter.
Hermias epiſcopus Abydi, ſimiliter.
*Andriane Dauid epiſcopus * Adrianæ, ſimiliter.
Heraclius epiſcopus Azoti, ſimiliter.
Leontius Epiſcopus Araxorum, ſimiliter.

Sauinianus Epiſcopus Pari, ſimiliter.
Daniel Epiſcopus ciuitatis Cadorum, ſimiliter.
Paulinus epiſcopus Apameæ, ſimiliter.
Tyrannus Epiſcopus Germanicopolis, ſimiliter.
Atticus Epiſcopus Zelorum, ſimiliter.
Noe epiſcopus Cephacaſtelli, ſimiliter.
Valerius epiſcopus Laodicæ, ſimiliter.
Cyrus epiſcopus * Siniadi, ſimiliter. *Syniadi
Baſſonas Epiſcopus Hierapolis, ſimiliter.
Eupythius Epiſcopus Stratonicæ, ſimiliter.
Eorticius epiſcopus Nicopolis Piſidiæ, ſimiliter.
Theodoretus Epiſcopus Cyri, ſimiliter.
Ioannes epiſcopus Germanicæ, ſimiliter.
Thimotheus Epiſcopus Dolychis, ſimiliter.
Thalaſſius epiſcopus Parij, ſimiliter.
Gerontius Epiſcopus Seleuciæ, ſimiliter.
Petrus epiſcopus Gabalæ, ſimiliter.
Euoltius Epiſcopus Zeugmatis, ſimiliter.
Leontius Epiſcopus Araxorum, ſimiliter.
Fonteianus epiſcopus Sagalaſſi, ſimiliter.
Ruſticus epiſcopus Apher, ſimiliter.
Annianus Epiſcopus Capitoliadis, ſimiliter.
Zebennus epiſcopus Pellæ, ſimiliter.
Ioannes epiſcopus Tiberiadis, ſimiliter.
Menecrates epiſcopus Cyraſſorum, ſimiliter.
Pancratius epiſcopus Lybiadis, ſimiler.
Coſſinius epiſcopus Hierocæſareæ, ſimiliter.
Alchimedes epiſcopus Silandi, ſimiliter.
Amachius Epiſcopus Septenorum, ſimiliter.
Aethericus Epiſcopus Pompeiopolis, per Epiphanium presbyterum, ſimiliter.
Themiſtius epiſcop. Amaſtridis, per Philotimum presbyterum, ſimiliter.
Paulus epiſcopus Tripolis, ſimiliter.
Muſonius epiſcopus Zoarorum, ſimiliter.
Meſſalinus epiſcopus Laodiceæ, ſimiliter.
Olympius epũs Theodoſiupolis, ſimiliter.
Fronton epiſcopus Phaſelidorũ, ſimiliter.
Diogenes epiſcopus Cyzici, ſubſcripſi pro abſentibus religioſiſſimis epiſcopis, qui ſub me ſunt, Timotheo Germæ, Alexãdro, Oceæ, Philoſtorgio Schepſiæ, Gemello Melitopolis, Eutychiano Bareñ. Acacio Proconneſi. Stephanus epiſcopus Hieraſpoleos, ſubſcripſi pro abſentibus, qui ſub me ſunt, religioſiſſimis epiſcopis, Vranio, Mara, Dauid, Coſmæ, Marino. Nunechius epiſcopus Laodiceæ, ſubſcripſi, & pro his, qui ſub me ſunt, religioſiſſimis Epiſcopis, Symmacho, Heraclio, Philippo, Philadelphio, Phileto, Taciano, Antiocho, Zoſimo, Epiphanio, Acaſio, Gaio, Euagora, ſimiliter.

Lucentius

* Videt ergò præ alijs veſtra gloria,qua circumuentione actū eſt circa eſtos, qua & faſcinatione factū eſt,vt pręter ſanctas regulas, ſub neceſſitate ſubſcriberent eſtſi.

Lucentius reuerend. epiſcopus, ſedis Apoſtolicæ vicarius dixit: * Primò gloria veſtra perpendat, qua circumuentione cum ſanctis epiſcopis geſtum ſit, vt non conſcriptis canonibus, quorum mentionem fecerunt, ſubſcribere ſint coacti. Ex interpretata voce per Beronicianum deuotum ſecretarium diuini conſiſtorij, reuerend. epiſcopi clamauerunt: Nemo coactus eſt. Lucentius reuerend. epiſcopus, vicarius ſedis Apoſtolicæ, dixit: Accedit ad cumulum, quòd trecentorum decem & octo conſtitutionibus poſtpoſitis, centum quinquaginta, qui in ſynodicis canonibus non habentur, mentionem tantùm feciſſe noſcuntur, quæ dicunt ante octnginta prope annos conſtituta fuiſſe. Si ergò his temporibus hoc beneficio vſi ſunt, quid nunc requirunt? Si nunquàm vſi ſunt, quarè requirunt? Qua voce per Conſtantinnm deuotum ſecretarinm diuini cnnſiſtorij Gręcè interpretata, Aetius archidiaconns ſanctiſſimæ Conſtantinnpolitanæ eccleſiæ, dixit: Si de hoc capituln aliqnod mandatum acceperunt, proferant. Bonifacius presbyter ſedis Apnſtolicæ vicarius, dixit: Beatiſſimus & Apoſtolicus vir Papa, inter cætera hoc nobis mandauit, & ex chartula recitauit: Sanctorum quoquè patrum conſtitutionem prnlatam, nulla patiamini temeritate violari, ſeruantes omnimodis perſonę noſtræ in vobis, qnos vice nnſtra tranſmiſimus, dignitatem: Ac ſi qui fortè, ciuitatum ſuarum ſplendore confiſi, aliquid ſibi tentauerint vſurpare, hoc, qua dignum eſt conſtantia, retundatis. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Vtraque pars canones proponant.

Nicæni concilij cap. 6.

Paſchaſinus vir reuerend. epiſcopus, vicarius ſedis Apoſtolicæ, recitauit: TRECENTORVM DECEM ET OCTO SANCTORVM PATRVM CANON SEXTVS: Quòd Eccleſia Rnmana ſemper habuit primatum. Teneat autem & Aegyptus, vt epiſcopus Alexandriæ, omnium habeat poteſtatem, quoniam & Romano epiſcopo hæc eſt conſuetudo. Similiter autem, & qui in Antiochia conſtitutus eſt, & in cæteris prouincijs primatus habeāt eccleſiæ ciuitatum ampliorum. Per omnia autem manifeſtum ſit, vt ſi quis pręter voluntatem metropolitani epiſcopi fuerit ordinatus, quia hunc ſtatuit hæc ſancta ſynodus, non debere eſſe epiſcopum. Sanè ſi communi conſenſu & rationabiliter probato, & ſecundùm eccleſiaſticam regulam ſtatuto, duo aliqui aut tres per contentinnem ſuam contradicunt, illa obtineat ſententia, in qua plures fuerint numero ſacerdotes.

Ibidē ca. 7.

Quoniam verò mns antiquus obtinuit & vetuſta traditio, vt Aelię, id eſt, Hieroſolymorum epiſcopo deferatur, habeat conſequenter honorem ſuum. Sed & metropolitann ſua dignitas ſalua ſit. Conſtantinus deuotus ſecretarius diuini conſiſtorij, ex dato codice ab Aetio archidiacono Conſtantinopolitanorum ſanctiſſimæ eccleſiæ, recitauit:

Nicæni cō. cap. 6.

REGVLA SEXTA TRECENTORVM DECEM ET OCTO SANCTORVM PATRVM: Antiquæ conſuetudines teneant in Aegypto, vt Alexandrinus epiſcopus omnium habeat poteſtatem, quoniam & Romano epiſcopo hæc conſuetudn eſt. Similiter autem & Antiocheno, & in alijs prouincijs primatus habeāt eccleſiæ ciuitatum. Vniuerſaliter autem illud manifeſtum eſt, quia quiſquis præter vnluntatem metropolitani fiat epiſcopus, hunc ſancta ſynodus diffiniuit, non eſſe epiſcopum. Sanè ſi communi nmnium conſenſu rationabiliter probato, & ſecundùm eccleſiaſticam regulam ſtatuto, duo aliqui vel tres per contentionem ſuam contradicunt, diffinitio obtineat plurimnrum.

Conſtl. cō. cap. 1.

SYNODICVM PRIMI CONCILII ſub Nectario epiſcopo Conſtantinopolis, epiſcoporum centum quinquaginta: Hæc conſtituerunt epiſcopi, qui in Conſtantinopolim Dei gratia conuenerunt ex diuerſis prouincijs, ſecundùm euocationem Deo amantiſſ. principis Theodoſiij, ſub Nectarin epiſcopo Cōſtantinopolitano, non recuſare fidem, neque regulas trecentorum decem & octo patrum, qui in Nicęa Bithyniæ conuenerunt, ſed maneat illa propria. Et anathematizentur omnes hæreſes, & propriè Eunomianorum, vel diſſimilem filium patri credentium, & Arianorum, ſeu Eudoxiannrum, & Semiarianorum, ſeu Pneumatomachorum, & Sabellianorum, & Marcinnitarum, & Photinianorum, & Apollinariorum.

Conſt. con. cap. 2.

Epiſcnpi autem ſuper diœceſim, quæ trans finem ſunt eccleſiarum, nnn tranſcendant, neqne confundant eccleſias: ſed ſecundùm regulas, Alexandriæ quidem epiſcopus ea ſnlùm, quæ ſnnt in Aegypto, diſponat. Orientis autē epiſcopi, Oriētem ſnlùm gubernent, ſeruatis autem * primatibus, ſecundùm cannnes Nicęnns, Antiochenæ eccleſiæ, & epiſcopns Aſianæ diœceſis Aſianam diœceſim tantummodò gubernare, & Ponticos Ponticam, & Thracię, Thraciam ſnlum. Ineuocatos autem epiſcopos, ſuper diœceſim, neque ſuper ordinationem, vel pro alijs eccleſiaſticis nrdinationibus nullatenùs inueniri, ſeruata autē ſupraſcripta de prouincijs vel regionibus regula. Manifeſtū autē eſt, quia ſecundùm vnamquanq; prouinciam eiuſdem ſynodus prouinciæ gubernatura eſt, ſecundùm ea, quæ in Nicęa ſunt cōſtituta.

* priuilegijs

Conſt. con. cap. 3.

Nic. cō. ca. 5. Cōſt. cō. cap. 4. & 5.

Eas autem, quæ ſunt in Barbaricis gentibus, Dei eccleſias gubernari oportet ſecundùm hanc, quę per patres conſuetudo tenet. Epiſcopatū tamen Conſtantinopolitanum habere primatûs honorē poſt Romanū epiſcopū, proptereà quòd ſit noua Rnma. Glorioſiſſimi iudices dixernut: Hi, qui relecto tomo ſubſcripſerūt Aſiani & Pnnti ſanctiſſ. epiſcopi, dicāt, ſi voluntate prnpria, vel impoſita ſibi aliqua neceſſitate coacti, ſubſcripſerunt.

Et tranſeuntibus in medio Põticis & Aſianis epiſcopis, qui ſubſcripſerunt, Diogenes reueren. epiſcopus Cyzici, dixit: Coram Deo cum voluntate ſubſcripſi.

Florentius reuerend. epiſcopus Sardeorũ Lydiæ, dixit: Nulla mihi illata eſt neceſſitas, ſed ſpootè ſubſcripſi.

Romanus reueren. epiſc. Myrorum, dixit: Noo ſum coactus. Ego gratum habeo, ſub ſede Conſtantinopolitana eſſe, quooiam & ipſe me honorauit, & ipſe ordinauit. Mihi iuſtum videtur, & voluntate ſubſcripſi.

Calogerus reuerend. epiſco. Claudiupolis Honoriadis, dixit: Secundùm ſentẽtiam ſanctorum pattum centum quinquaginta, voluntate propria, non coactus, ſubſcripſi.

Seleucus epiſcopus Amaſiæ, dixit: Ante me tres ſunt ab hac ſede ordinati epiſcopi, & inueniens hanc conſequentiam, & ego ſequutus ſum. Et nunc propria voluntate feci, ſub hac ſede eſſe volens, quia & * prouidè videtur mihi.

Eleutherius epiſcopus Chalcedonæ, dixit: Sciens, quia & per canones, & per cooſuetudinem præcedentem habet hæc iura Conſtantinopolitana ſedes, cum voluotate ſubſcripſi.

Petrus reuerend. epiſcopus Gangrorum, dixit: Aote me tres ſunt ordioati à ſede regię ciuitatis, & ego poſt tantos ſimiliter, Et ob hoc conſenſi his, quæ conſuetudo habuit, & ſpontè ſubſcripſi.

Nunechius reuerend. epiſcopus Laodiceæ Phrygiæ, dixit: Gloria ſedis Conſtantinopolitanæ, gloria noſtra eſt. Huius enim honoris nos ſumus quoquè participes, quoniam ſolicitudines noſtras ſuſcepit. Et diligimus, vt vniuſcuiuſque prouinciæ metropolis à ſede hac ordinetur. Vndè & ſpontè ſubſcripſi.

Marioianus epiſcopus Synnadorũ, dixit: Sicut & priores mei à ſede Conſtantinopolitanæ ſanctæ Eccleſiæ ordinati, & ego quoquè ipſe ſubſcripſi, quoniam & canones primatũ præbent Conſtantinopolitanæ ſanctiſſ. ſedi.

Pergamius reueren. Epiſcopus Antiochiæ Piſidiæ, dixit: Et propria voluotate ſubſcripſi, & in omnibus ſanctiſſ. archiepiſcopum regię ciuitatis nouæ Romæ in honore & cura ſicut patrem præcipuum, habere nos conuenit. Hoc ſolùm rogo, ũt ſi qua aut per eorum ſanctitatis ignorantiam, aut per ſurreptionem inueniuntur agi, pro eius gloria, vel pace ſanctarum eccleſiarum, & eius ad Deum coram omnibus comprobatione, tanqoàm coram hoc patre diſcutiantur atque ſerueotur.

Critonianus reuerend. epiſcopus Aphrodiſiadis, dixit: Ex propria voluntate ſubſcripſi, ſequens inteotionem ſanctorum patrum, & debitor huius ſedis exiſtens, quoniam & ego ordinatus ſum, & priores mei, & omne patrociniũ noſtra eccleſia promeret.

Aut Euſebius mentitur, aut

Euſebius reuerend. epiſco. Dorylei, dixit: Spontè ſubſcripſi, quoniam & hanc regulam ſanctiſſimo Papæ in vrbe Roma ego relegi, pręſentibus Clericis Conſtantinopolitanis, eamque ſuſcepit. Antiochus reuerend. epiſco.

ad horam ſanctum Leonem fefellit.

* Synopis, dixit: Spontè ſubſc. ſequens metropolitanum meum, & regulam centũ quinquaginta.

Cæteri reuereod. epiſc. clamauerunt: Spõtè ſubſcripſimus.

Glorioſiſſ. iudices dixerunt: Relectis ſubſcriptionibus, & vniuſcuiuſque ſubſcribentiũ depoſitione manifeſtata: quia nulla neceſſitate, ſed volntate propria ſubſcripſerunt: hi, qui non ſubſcripſeruot ſanctiſſimi epiſcopi, quid edocent?

Euſebius reuerend. epiſc. Ancyrę Galatiæ, dixit: Ego meum dicturus ſum verbum, nullum in commune pręiudicinm faciens. Quoniã penitùs deſiſto à deſiderio ordinationis, rebus oſtendi.

Petrus etenim epiſcopns, qni modò teſtatus eſt, de Gangris eſt epiſc. Aote hunc enim qui fuit, ego ordinaui. Omnis enim ciuitas ad me venit io Ancyra, decreta portantes. Reſpondi eis, dicens: Ego oon ſum ex ijs, qui ordinare deſiderant. Commemorabãt verò me priores, qui fuerant ordinati ab epiſco. Ancyranorum, duos, tres. Ego dixi: Quæcunque mihi dicatis, ego meipſum iudicio non ſubmitto. Poſt hęc veniunt rogaotes beatum Proclum. Et cùm diceret, Philippus reuerẽ. presbyter Conſtantinopolitanæ ſanctę eccleſię, dixit: Religioſitas tua ſcripſit de Callinico, & poſt ſanctitatem tuam Petrum ordinauit beatus Proclus.

Euſebius reuerend. epiſcopus Ancyre Galatię, dixit: Direxit beatus Proclus ad me ſcripta. Ordinaui eum. Hoc totum allegatio non eſt, ſed meæ probatio voluntatis, vt poſt hęc inſeram quod peto, vel id quod contradico. Profectus ſum in Gangra, inthronizaui epiſcopum. Sic eueoit, vt moreretur intra paucos dies. Rurſùs omnes de ciuitate adeuntes, rogabant, vt fieret alier epiſcopus Dixi: Dixi hęc ipſa vobis, & nunc reſpondeo: Ego non deſidero ordinare. Reſpicietes meũ ex his rebus faſtidium, venerunt ad Conſtãtinopolim, & deduxerunt dominum Petrum, qui nunc confeſſus eſt. Hoc ergò ſit pro meę teſtimonio voluntatis. Et ego ordinare non copio. Rogo autem, vt ciuitates pro ordioationibus non ſoluantur. Si enim non in ciuitatibus ipſis hi, qni eliguntur. à ciuitate, ordioantur, à ſynodo prouiocię comprobati, ſoluuntur ſubſtantia. Et hoc probatum habeo, qui pro eo, qui ante me fuit, multa reddidi debita.

Philippus reuerend. presbyter dixit: Ex regula hoc interruptum eſt. Hęc legibus & regulis interempta ſunt. Altaria munda ſunt.

Euſebius reuerend. epiſcopus Ancyrę Galatiæ, dixit: Propter Deũ opinio clara eſt ſan-

ctiſſimi

ctiſſimi Epiſcopi Anatolij, ſed null' immortalis exiſtit.

Anatolius reuerend. Epiſcopus regiæ Conſtantinopolis, dixit: A quo ordinatus es ipſe? Euſebius reuerend. epiſcopus Ancyræ Galatiæ, dixit: Hic malo meo repertus ſum, & ordinatus à beato Proclo.

Thalaſſius reuerend. epiſcopus Cæſareæ Capadociæ, dixit: Pergimus ad dominum archiepiſcopum Anatolium, & ordinamus illud. Glorioſiſſimi iudices dixerũt: Ex his, quę geſta ſunt, vel ab vnoquoque depoſita, perpẽdimus omnem quidem primatum & honorem præcipuum, ſecũdùm canones, antiquæ Romæ Deo amantiſſimo archiepiſcopo cõſeruari. Oportere autem ſanctiſſimum archiepiſcopum regiæ Cõſtantinopolis nouę Romæ, eiſdem primatibus honoris & ipſum dignum eſſe, & poteſtatẽ habere ordinare metropolitas in Aſiana & Pontica & Thracia diœceſibus, ſecundùm hunc modum, vt decreto facto à clericis vniuſcuiuſque metropolis, & poſſeſſoribus, atq; clariſſimis, ſuper hęc & à reuerẽdiſſimis epiſcopis prouinciæ omnibus aut plurimis, eligi quemcunque pręfati metropolitanæ eccleſiæ Epiſcopi dignum eſſe probauerunt. Referri autem ab omnibus eligentibus ſanctiſſimo archiepiſcopo regiæ Conſtantinopolis, vt penès eum ſit (ſi velit) hunc, qui electus eſt, deductum hic ordinari, aut ſecundùm eius permiſſionem in prouincia epiſcopatûs mereri decretum: vniuſcuiuſque tamen ciuitatis ſanctiſſimos epiſcopos, ab omnibus ordinari, aut plurimis prouinciæ reuerendiſſimis epiſcopis, poteſtatem habente metropolitano ſecũdùm patrum regulas diffinitam, etiàm nihil communicante in illorum ordinationibus ſanctiſſimo archiepiſcopo regiæ Conſtantinopolis. Hæc à nobis inſpecta ſunt. Quæ autem videntur, ſanctum & vniuerſale concilium docere dignetur.

Locus obſcurus.

Reuerend. epiſcopi dixerunt: Hæc iuſta ſententia, hæc omnes dicimus, hæc omnibus placent, hæc omnes dicimus, hoc iuſtum decretum. Quæ conſtituta ſunt, valeant. Hęc iuſta ſententia. Omnis ordinatè decreta ſunt. Supplicamus, dimitte nos. Per ſalutem Imperatorum, dimitte nos. Omnes in ſententia permanemus. Lucentius vir reuerend. epiſcopus, vicarius ſedis Apoſtolicę, dixit: Sedes apoſtolica, quæ nobis præcepit, præſentibus humiliari non debet. Et ideò quæcunque in præiudicium canonum vel regularum, heſterna die geſta ſunt nobis abſentibus, ſublimitatem veſtram petimus, vt circumduci iubeatis: ſin alias, contradictio noſtra his geſtis inhæreat, vt nouerimus, quid apoſtolico viro vniuerſalis eccleſiæ Papæ referre debeamus, vt ipſe aut de ſuæ ſedis iniuria, aut de canonum euerſione poſſit ferre ſententiam.

Vicarij ſedis Apoſtolicæ. Contradictio, ad quædã Decreta à Patribus abſentibus eius legatis.

Ioannes reuerendiſſimus epiſcopus Sebaſtiæ, dixit: Omnes in ſententia veſtræ magnificentiæ permanemus. Viri illuſtriſſimi iudices dixerunt: Quod interlocuti ſumus, tota ſynodus approbauit.

§Responsio Sev Allocvtio ſancti & vniuerſalis Chalcedonenſis concilij, habita apud Martianum pijſſimũ & amatorem Chriſti Imperatorem. Quòd non innouãs aliquid aduersùs Nicęnam fidem nũc ſanctiſſ. archiepiſ. Leo, ſcripſit epiſtolam ad ſanctæ memoriæ Flauianum, Conſtantinopolitanæ regiæ vrbis epiſcopum: ſed ſanctos patres ſecutus ſit, qui & poſt magnam ſynodum Nicęnam, hæreſes, quæ per vnumquodque tempus exortæ ſunt, ſimiliter refutauerunt: & hoc veſtrum decebat imperium, vt circa ſubiectos ſibi prouidentia ex his, quę ad Deum pertinẽt, initium ſumeret, & prima cõtra diabolum pro pietate militia conueniret. Vndè nobis * Impenetrabilẽ in omni errore propugnatorem Deus prouidit, & Romanæ eccleſiæ Papam ad victoriam præparauit, doctrinis eum per omnia veritatis adſtringens, vt (quemadmodùm Petrus) & hic affectu feruentiore decertans, omnem ad Deum ſenſum, intelligentiamque perducat. Sed nè quis fidei eius concordiam vitans, & proprię ſeductionis conuictionem celare contendẽs, quaſi peregrinam quandam & ignoratam regulis, epiſtolę eius ſeriem accuſet, aſſerens, quòd non licuerit cuiquam exponere fidem præter patres, qui apud Nicęam concorditer conuenerunt, vnam quidem eſſe velut principali loco trecentorum decem & octo patrum doctrinæ confeſſionem: lex nobis eccleſiæ præcepit, quam velut commune ſanctorum decretum, ad eorum, qui vocantur in adoptionem filiorum, tradimus firmitatem. Aduersùs eos autem, qui veritati reſiſtunt, variæ nobis certaminum cauſę tributæ ſunt, à pijs viris congruenter adhibitæ contra ea, quæ ab his fallaciter inſeruntur. Et credentibus quidem ſufficit ad vtilitatem, fidei indiſcuſſa perſpectio, ad * confeſſionem pij dogmatis deuotos pertrahens animos. His autem, qui doctrinã rectam peruertere moliuntur, ad ſingula, quæ malè pariunt, oportet occurrere, & eorum obiectis congrua quęque prouidere. Nam ſi omnes contenti eſſent fidei conſtituto, & pietatis ſemitã nulla innouatione turbarent, deceret Eccleſiæ filios, nihil ampliùs excogitare, quàm ſymbolo conſtat eſſe declaratum. Sed quia multi à recta linea per anfractus erroris exorbitant, nouum quoddam ſibimet iter mendacij conſtruentes: neceſsè nobis eſt, veritatis eos inuẽtione conuertere, commenta quoquè eorum deuia ſalutaribus adiectionibus refutare, non vt nouum ad pietatem (quaſi fidei deſit) ſemper aliquid exquirentes, ſed vt contra ea, quæ ab illis innouata ſunt, excogitantes, quæ ſalubria iudicantur. & vt * manſuetudini veſtræ, quod dicimus, euidenter appareat, ab ipſis fidei ſermonibus inchoëmus, ſanctorũ pa-

[illegible] [illegible]

[illegible] idonea: [illegible], importuno.

trum, qualiter quiſque de his ſenſerit, decreta ſubdentes. Dixit fides: CREDO IN VNVM DOMINVM IESVM CHRISTVM FILIVM DEI, CONSVBSTANTIALEM PATRI. Hoc verbum perfectum eſt, atque ſufficiens his, qui ad cōfeſſionem fidei deuotum animum deferre contendunt, vnam diuinitatis naturam patris filijque ſignificans, ità vt non alterius quidem ſubſtantiæ patrē, alterius verò filium ſenſus excogitet, & Arij, contra pietatem ſentientis, malignitatibus * inſeratur. Sed quia Photinus atque Marcellus alias aduersùs filiū blaſphemias innouantes, non eum prorsùs exiſtere, audaciæ calumnia negauerunt, ſed vnum eundemque, ipſum patrem & filium & ſpiritū ſanctū appellatum eſſe firmantes, & vſque ad vocabulorum tātummodò ſonum Trinitatis definiuêre diſtantiam: contra eos quoque, trium ſubſiſtentiarum patres intulere doctrinam, non extra ſcripturam ſanctam hanc innentionem ſibi * fungentes, nec intelligētia fidei veluti imperfectam penitùs tranſeuntes, ſed etiàm diuinitùs inſpiratis explanantes eloquijs, & pro Homouſij, id eſt, vnius eſſentiæ confeſſione, optimè deſudantes, & oſtendentes, q vnam duarum perſonarū nobis eſſentiam fides ediderit, nequaquàm filij ſubſiſtētiam denegauerit: iterùm ait ſymbolum: CREDO ET IN SPIRITVM SANCTVM, ſufficientem intelligentiam, quòd Spiritusſanctus Deus ſit, pijs mentibus tradens. Si enim ſimiliter, vt in patrem & filium, ità etiā & in ſpiritum ſanctum credere cenſuit: manifeſtum eſt, quòd quippe vt in Deum ſpem nos habere præcepit, vnam naturam inſinuās in Trinitate credentibus. Sed quia tunc fidem, ſimplicemque de ſpiritu ſancto doctrinam protulit, nullo adhuc certamen afferente de eo: illi, qui de Arij ſtirpe progeniti ſunt, apud ſemetipſos hanc peſtilentiam retinentes, veris refutationibus conuicti de filio, & in ſpiritumſanctum ſuam blaſphemiā tranſtulerunt, arbitrantes calumniam ſuam non poſſe detegi, cùm temerariè eum inter creaturæ vilia deputarēt. Vndè qui defenſionem veritati poſteà detulerunt, pijs tenſi argumentationibus, eorum penitùs expulere contagia, Dominum eum & Deum ex patre procedentem, ſecundum fidei documenta declarantes. Sic igitur audaces aduersùs diuinitatem, qui colore pietatis circa fidem, regulam fidei ſubtuebant, ab aſſertoribus Trinitatis capti atque protriti ſunt. Sed quia etiàm illa, quæ benè de diſpenſatione Dominicæ incarnationis probantur eſſe diſpoſita, alijs hæretici malignis inuentionibus, ſubuertere ſunt moliti, iterùm gratia & contra eorum ferales impetus nobis propugnatores veritatis oſtendit, confidentius aſſerentes, quòd integra & diuina de incarnatione Dei verbi, dignaque tantæ clementiæ ſymboli intelligentia, comprobetur. Ait enim: DESCENDIT ET INCARNATVS EST, ET INHVMANATVS EST. Quòd deſcendit quidem, hæc dicta ſunt, ſpontaneæ poteſtatis condeſcenſionem deſcribentia: dicens verò, Incarnatus eſt, veram aſſumptionem noſtræ carnis, & ex virgine per veritatem natiuitatis oſtendit. Quòd verò inhumanatus eſt, in ipſo noſtræ naturę plenitudinē ex anima rationali & corpore manifeſtat. Sed neſcio quomodò contra fidem hāc malignus perniciem excogitauit hominibus, tanquàm inimicus, arcem diuinæ prouidētię circa nos violare contendens: & illis quidem, iuxta id, quod aſſumptum eſt, natiuitatem perſuaſit ex virgine denegare, velut in honorem atque reuerētiam noſtri ſaluatoris & Domini glorię, vocabulum Dei genitricis ab eius generatione ſubripiens: illos autē aduersùs ipſam eiuſdem vnigeniti diuinitatem impiè atque impudenter armauit, conuertibilem eā atque paſſibilem, prophanis inſtigans prædicare ſermonibus, diſtributor planè malarum rerum dignis miniſtratoribus, quæ ſunt blaſphema ſacrilegaque diſperiens, ità vt per illos quidem aſſumptæ formæ adimerentur indicia, per iſtos autem tantummodò carnis * vnitio diceretur. Et illi quidem negarent animæ medicinam, hi verò ineſſe quidem animam corpori, ſed eam præter intelligentiam eſſe faterentur. Per hos iam hoſtis antiquus vnitionis niſus eſt ſacramenta diuidere, & purum (tanquàm de propheta aliquo) id, quod apparuit pro nobis, aſſerere: per illos autem, differentiam negare naturarum, & nihil redemptoris noſtri diuinitatis, humanitatisque relinquere propriū, ſimulque fermenti inſtàr diſpenſationis negocia vniuerſa miſcere. Verùm non latuit indormitabilem oculum, naturæ noſtræ communis inimicus: ſed tanquàm luminaria confeſtìm patres noſtros, his quos tenebrarum perſuaſerat error, oſtendit, qui cunctis reſerarent intelligentiam fidei, & incarnationis diligenter beneficia prædicarent, quomodò diſpenſationis ſacramentum ſit ab initio ex vulua diſpoſitum, quomodò & Dei genitrix ſit virgo vocitata, propter eum, qui virginitatem eius dignatus eſt etiàm ſacrare poſt partum, vuluamque (vt decebat Deum) integritate ſignaret: quomodò ſecundùm veritatem mater dicta ſit, propter carnem, quam ex ſe omnium Domino miniſtrauit: quomodò de Ieſſæ radice ortus ſit, quomodò ſemen Abrahæ mundi conditor appræhenderit, quomodò in ſeipſo noſtræ probauerit naturæ primitias, quomodò perfectus Deus, & perfectus homo vnigenitus apparuerit, quomodò in eo ſub teſtimonijs claruit differentia naturarum, quomodò perſonæ ſingularitas demōſtrata ſit: quomodò Ieſus Chriſtus heri & hodiè, ipſe & in ſecula: quomodò recēs & ſempiternus, quomodò cæleſtis atque terrenus, quomodò viſibilis & inuiſibilis: quomodò

Marginalia: * ... conueniat. * fingentes. * ... decertantes, * ... Eſa. 11. Heb. 2. d Heb. 13.

Digitized by Google

modò conſubſtantialis patri ſecundùm diuinitatem, & conſubſtantialis idem ipſe matri ſecundùm humanitatem: quomodò idem, impaſſibilis vt Deus, & vt homo paſſibilis ſit, probatur. His inimicum patres noſtri proſtrauêre ſermonibus, hanc pro ſymbolo defenſionem contra eos, qui calumniam tentauerant ſtruere, protulerunt, non aliud nobis ad confeſſionem proferentes ſignaculum fidei, ſed quòd malè ab hoſtibus corruptum fuerat, inſtaurantes, atq; obſiſtentes eis, * qui per illa tempora ſubrepere nitebantur, & cuſtodes ſingulis eorum, quibus præerant, effecti ſunt ad ſalutem. Sic magnus ille Baſilius miniſter gratiæ, ſubſiſtentiarum per epiſtolã euidentiam mirè declarauit, & ſancti ſpiritûs doctrinam diligentiùs tradidit, conſacerdotum ſuorum * eliciens etiàm ſubſcriptione conſenſum. Sic quoque Damaſus Romæ vrbis decus ad iuſtitiam, literis ad Paulinum datis, diſpenſationis ſacramenta patefecit, admonens, vt his, quæ benè decreta ſunt, ſi qui communionis ſuæ participes velint eſſe, conſentiant. Ità & qui poſtmodùm vbiquè aduersùs varias hæreticorum cõgregati ſunt nouitates, communem de fide decretum vnanimiter ediderũt, eaq; fraterno cõſenſu probauerunt, abſentibus euidentiſſimè intimantes. Et illi quidem, qui apud * Serdicam contra reliquias Arij conuenerunt, Orientalibus direxerunt ſui conſtituta iudicij. Qui verò in hac vrbe Apollinaris detexerunt peſtilentiam, Occidentalibus proprium innotuêre decretum, illiſque tunc Oſius ad proferendam ſententiam præerat, horum autem Nectarius cum Gregorio ſuſceperat principatum. Sic & apud Epheſum, id quod de Dei genitrice iudicatũ eſt, ſcripto firmatum eſt. Et de Deitate atque humanitate Domini teſtimonia cum propria ſubſcriptione protulerunt, manu & lingua naturarum profeſſionem in vna perſona pariter approbantes. Si quis autem cenſet, huiuſquè conſiſtere eos, qui fidem pro facultate defendere cupiunt, maximè quidem hoc præceptum hæreticis promulgare debebit, illos ab impugnatione remouens, non auertens à protectione * paſtoris. Omnis enim lex iniuſtos à delictis cohibet, non iudices à poteſtate * diſcingit. Aliàs autem doceantur indociles, quia & nunc licet, vt ambiguitate quæſtionis exhorta, patrum interpretationibus noſtram cõfeſſionẽ coaptemus, ſatisfacientes, quòd in nullo diſcordem intelligentiæ eorum detulerimus * animum, ſed his vtamur teſtibus ad noſtræ fidei firmitatem. Sic Athanaſij ad Epictetum amplectimur literas, ſic tanquàm propriam Gregorij ad * Celidonium epiſtolam vbiquè proferimus. Et quid oportet plura dicere? Si enim per epiſtolas eccleſiæ dogmata declarari pro vnaquaque quæſtione, dignum culpa iudicant, ipſum in primis beatiſſimũ Cyrillum quilibet poterit denotare, qui literis ſuis Orientalibus, quod ſentiebat, expreſſit. Necnon & magnum Proclum huic vituperationi ſubijciet, qui eiſdem Orientalibus volumen ad Armenios pro fidei congruentia deſtinauit. Hic autem conſociabitur ad culpam & ſapientiſſimus Ioannes Antiochenus epiſcopus, qui hæreticorum maledicta repellens, & Apoſtolicæ doctrinæ rectiſſimum dogma declarans, totius Orientis confeſſionem, velut ex vno ore, ſanctiſſimo Proclo, & ei, qui per idem tempus mundi regebat gubernacula, deſtinauit. Non igitur nobis, admirandi Romanæ vrbis præſulis epiſtolam, velut innouationis offendiculum criminentur: ſed, ſi non eſt diuinis ſcripturis coaptata, redarguant: ſi non præcedentium patrum ſententijs adunata, ſi non impiorum accuſationem continet, ſi non defenſionem Nicęnæ fidei profert: & ſi non eorum, qui nouitates appetunt, commenta ſubruit, ſi non vaniloquiorum contagia prodigioſa ſubuertit. Si quis enim patrum deprauat intelligentiam, hic pœnæ tranſgreſſionis habetur obnoxius, non qui tranſgreſſionem ſua cura redarguit. Qui enim ſponte ſua, nullo contrà confligente, profeſſionem verbis proprijs defert, hic, vt illatus, non immeritò * cõprobatur. Qui verò eis, qui praua ſentiunt, obluctatur: is contra inimicorum adinuentiones linguam prudenter exercet, quæ ab illis malè prolata ſunt, veritatis nitens ratione diſſoluere. Sed ô vos Chriſti amantes, & imperio ſuperno nutu vobis conceſſo digniſſimi, compenſate ei fidem, qui beneficia tanta conceſſit, ſtudioque circa puriſſimam confeſſionem præſtantiam veſtræ deuotionis oſtendite, malignorum quidem molimina refrenantes, omnibus verò piæ confeſſionis declarantes in vnitate concordiam, ac velut ſignaculum ſacræ doctrinæ, concilij huius, a vobis congregati, prædicationem, Petri ſedis authoritate roborantes. Conſidere nanque oportet veſtram pietatem, quia nihil præter fidem, quæ olim à ſanctis patribus annunciata eſt, venerabilis Romanus pontifex innouauit, atque vt nulla his, qui apoſtolicum virum per inuidiam lacerare nituntur, relinquatur occaſio, conſonantiæ epiſtolæ eius ad ſanctorum patrum teſtimonia, ad certiorem notitiam veſtræ pietatis, ex multis pauca ſubdidimus.

* Epiſt. ſuarũ decre. 1.
* Sardicam
* paſtores
* diſiungit
* ſententiã. S. Nazianzeni.
* Cledoniũ
* condemnatur

¶ Teſtimonia ſanctorum patrum, qui & duas naturas in Chriſto confeſſi ſunt, & conſubſtantialem patri DEVM verbum, etiàm nobis ſecundùm carnem ex MARIA conſubſtantialem factum, veraciter aſſerentes.

Sancti Baſilij ex his, quæ contra Eunomium ſcripſit: Ego enim & hoc, quod eſt, in forma Dei exiſtere, àc ſi in eſſentia DEI, æquiualere pronuncio. Sicut enim hoc, quod formam ſerui ſuſcepit, in ſubſtantia humana Dominum noſtrum factum eſſe ſignifi-

Baſilius epiſc. opus.

car: ità, quòd dicit, quod in forma Dei eſt, diuinæ ſubſtantiæ proprietatem ſinè dubitatione commendat.

Ambroſius Epiſcopus. Beati Ambroſij ex his quæ ſcripſit ad Gratianum Imperatorem: Seruemus differẽtiam diuinitatis & carnis. Vnus in vtroque loquitur filius Dei, quia in eo vtraque natura eſt.

Gregorius Nazianze. *Cledoniũ. Beati Gregorij Nazianzeni ex epiſtola ad *Celidonium: Naturæ quidem duæ, Deus & homo, quia & anima & corpus. Filij autem non duo, neque duo dij.

Idem. Eiuſdem ex ſecuudo ſermone de filio: Et hoc eſt, quod facit hæreticis ſeductionem, nominum prolata ſeiunctio. Signum eſt autem, vt ſi quandò naturæ ſecernuntur intelligentijs, ſimul ſecernantur & nomina.

Athanaſius Epiſcopus. Sancti Athanaſij ex his, quæ ſcripſit aduersùs hæreſes: Et ſicut non eſſemus liberati à peccato atque maledicto, ſi non caro naturæ eſſet humanæ, quam induit verbum: (nihil eum commune oobis eſſet ad alienum) ſic nequaquàm ille homo Deus fieret, ſi non natura eſſet ex patre, & verum atque conſempiternum eius eſſet verbum, quod factum
Ioan. 1. eſt caro. Idcircò nanque talis eſt facta connexio, vt ei, qui iuxta naturam diuinitatis eſt, illum hominem, qui eſt humanæ naturæ, coniungeret.

Amphilochius Epiſ. Amphilochij epiſcopi Iconij de explanatione Euangelij ſecundùm Ioannem: Diſcerne iam naturas tam D e s, quàm hominis. Neque enim per amiſſionem Dei factus eſt homo, neque ſecundùm prouectum ex hominibus Deus eſt. Deum enim dico & hominem. Da paſſiones carni, da Deo miracula.

Antiochus Epiſcopus. Antiochi epiſcopi Ptolemaidis: Non confundas has naturas, & non obſtapeſces circa diſpenſationem.

Flauianus epiſcopus. Antioch. Pſal. 105. Flauiani Epiſcopi Antiocheni io Theophanicon: Quis reuerà loquetur potentias Domioi, auditas faciet omnes laudes eius? Quis verbo, collati nobis beneficij magnitudinem poſſit exprimere? Humana natura Deitati coniungitur, ità tamen, vt io ſe vtraque natura permaneat.

Io. Chryſoſtom' epiſ. Beati Ioannis Epiſcopi Conſtantinopolitani, de explanatione Euangelij ſecundùm Ioannem: Quid enim intulit, & habitauit in nobis? Hoc benè dicens, nihil debet incongruum ſuſpicari, ſed hoc quod factum eſt. Non enim conuerſionem dixi illius incõuertibilis naturæ, ſed habitationem & commorationem. Id autem quod habitat, non ipſum eſt, quod habitaculum, ſed alterum in altero inhabitat. Alioquin iam non erit habitatio. Nihil enim in ſeipſo habitat. Alterum autem dixi iuxta ſubſtantiam. Per vnitionem enim & connexionem, vnus eſt Deus verbum & caro, nequaquàm facta confuſſione vel permixtione harum ſubſtantiarum, ſed voitione ineffabili atque inenarrabili.

Atticus epiſcopus Cõſtantinop. Beati Attici Conſtantinopolitani epiſcopi ex epiſtola ad Eupſychium; Quid igitur oportebat operari ſapientiſſimum, mediationem aſſumptæ carnis, & vnionem Dei verbi ad hominem, qui ex Maria eſt? Nam vtraque facta ſunt ità, vt ex vtroq; vnitũ, Chriſtũ quidem fateamur in propria impaſſibilis naturæ dignitate perſiſtere, mortem guſtare ſimul, vt & ſocia ſibi naturæ carnis oſtenderet per mortem, mortis ipſius contemptum, pariterque etiàm vt noui teſtamenti per obitum iura firmentur.

Procl' epiſ. Beati Procli ex ſermone: Puer natus eſt oobis, filius datus eſt nobis: Et naturam ratione diuide, & vnitatem myſterij diuinis extolle præconijs.

Cyrillus epiſcopus. Cyrilli: Aduertentes igitur modam inhumanationis, vt dixi, videamus, ꝙ duæ naturæ per indiuiduam vnitionem inconfusè atque inconuertibiliter inuicem ſibi cooueneruut. Caro nanque caro eſt, & non deitas, licèt Dei facta ſit caro: ſimiliter etiàm verbũ Deus eſt, & non caro, licèt diſpenſatoriè proptiam fecerit carnem.

Io. Chryſoſtomus. Beati Ioannis de explanatione Euangelij ſecundùm Matthæum: Et quemadmodùm quis in meditullio pugnæ poſitus, duobus quibuſdam inuicèm ſibi diſcordantibus, vtraſque manus extendens, ſumens vtrinquè coniungat: ſic etiàm Chriſtus fecit, vetus nouo, diuinam naturã humaoæ, ſua noſtris clementer adiungens.

Allocutio ſeu reſponſio ſancti Chalcedoneñ concilij, cum ſubiectis teſtimonijs patrum, finit.

RELATIO SANCTÆ SYNODI Chalcedoneñ, ad B. Papam Leonem, de omnibus geſtis generaliter.

Sancta & magna & vniuerſalis ſynodus, qoæ per gratiam Dei, & ſanctionem pijſſimorum & amatorum Chriſti Imperatorũ noſtrorum, collecta eſt in Chalcedonenſium metropoli prouinciæ Bithyniæ, ſanctiſſ. & beatiſſ. Romanorum archiepiſcopo Leoni. Repletum eſt gaudio os noſtrum, & lingua noſtra exultatione. Pſal. 125. Hanc tanquàm propriam nobis prophetiam gratia coaptauit, à quibus pietatis eſt reſtitutio confirmata. Quid enim fide ſublimius ad lætandum? Qoid agnitione Dominica feſtiuius ad coronas, quam nobis olim ſaluator ipſe tradidit ad ſalutẽ, inquiẽs: Euntes, docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine patris, & filij, & ſpiritusſancti, docentes eos ſeruare omnia, quæcunque mandaui vobis. Matt. 28. d Quam velit auro textam ſeriem, ex veſte Chriſti & præcepto legiſlatoris venientem vſque ad oos, ipſe ſeruaſti, vocis B. Petri omnibus conſtitutus interpres, eius fidei beatificatiooem ſuper omnes adducens. Vndè & nos, quippe vt inchoatore bonorum, ea ad vtilitatem vtentes, Eccleſiæ filijs hæreditatem ſortemque veritatis oſtendimus, nõ ſingulatim faciente in occulto vnoquoque doctrinam,

Digitized by Google

doctrinam,ſed vno ſpiritu,vna conſpiratione atque concordia confeſſionem fidei declarantes,& eramus in cōmuni corona gaudij,quaſi in Imperialibus cœnis, delicijs ſpiritalibus epulantes,quas per tuas literas Chriſtus præparauerat inuitatis, & ſupercœleſtem ſponſum inter nos conuerſantem nos cernere putabamus.

Matt.18.c

Si enim vbi ſunt duo aut tres cōgregati in nomine eius,ibi ſe in medio eorum fore perhibuit:quantam circa ſacerdotes peculiaritatem potuit demonſtrare, qui & patriæ & labori ſuæ confeſſionis notitiam prætulerunt? Quibus tu quidem ſicut membris caput præeras,in his qui tuum tenebāt ordinē, beneuolentiam præferens Imperatores verò ad ornandum decentiſſimè præſidebāt, ſicut Zorobabel & Ieſus,eccleſiæ Hieruſalē ædificationē renouare circa dogmata adnitentes. Et fuerat vtiquè aduerſarius tanquàm beſtia extra caulas apud ſemetipſum rugiens,nullū præualens capere,niſi ſemetipſum ei ad capiēdum iniecisſetis,qui Alexandrinorum quondàm pontifex fuit. Qui multa priùs peſſimè operatus,ſuperuictis priora ſequentibus ſuperauit.Nam beatum illum inter ſanctos Conſtantinopolis paſtorem Flauianum, apoſtolicam proferentem fidem,& DEO amantiſſi. epiſcopum Euſebium, præter omnem canonum cōſequentiam depoſuit atq; damnauit, Eutychen pro impietate damnatum, ſuæ tyrannidis decretis innoxium ſtatuit, & dignitatem,quæ à veſtra illi ablata fuerat ſanctitate,(quippe vt ab eo, qui hac grana erat indignus) ille reſtituit,& in ſumma (ſicut ſingularis ferus) in vineam irruens,quam optimè reperit plantatam,euertit:quam verò vt infructuoſam,eradicatam rurſùs induxit.Et eos quidem,qui ea,quæ paſtorum ſunt,ſapiunt, abſcidit:eos verò,qui lupi demonſtrati ſunt, ſuper oues impoſuit.Et poſt hęc omnia,inſupèr & contra ipſum,cui vineę cuſtodia à ſaluatore commiſſa eſt,extendit inſaniam,id eſt,contra tuam quoquè Apoſtolicam ſanctitatem. Et excommunicationem meditatus eſt contra te,qui corpus Eccleſiæ vnire feſtinas. Et dum de talibus pœnitere eum potiùs oporteret,dum deberet miſericordiam lachrymis poſtulare,tanquàm malè ſobrius exultabat, epiſtolam quidem tuæ reſpuens ſanctitatis, omnibus verò dogmatibus veritatis aduerſatus. Et quidem oportebat eum mox inter illos,vt in quorū ſe ipſe ſtatuit parte,relinquere.

Vineæ cuſtodia à Saluatore cōmiſſa eſt Leoni Papę,iuxta Synodū Chalcedonēſē.

1.Tim.2.a

Quoniam verò ſaluatoris profitemur nos eſſe diſcipulos,qui omnes homines ſaluos fieri vult,& ad cognitionem veritatis accedere, opere hanc in eo miſericordiā feſtinauimus confirmare, & eum cum fraterna manſuetudine ad iudicium vocabamus, non quaſi tentantes abſcindere,ſed excuſationis ei locum ſaluandi cauſa tribuentes. Et orabamus eum declarari victorem cōtra eos, qui eum diuerſis accuſationibus inſcribebant, vt feſtiua celebrique lætitia concilium conſummantes, in nullo ſuperaremur à ſatana. Sed ille in ſemetipſo inſcriptam conuictionem conſcientiæ habens, refutatione iudicij, accuſationibus ſuis aſſenſit,& legitimas ad ſe factas tres euocationes abiecit. Propterea ergo decretum,quod ipſe contra ſemetipſum peccando protulerat, hoc (prout potuimus leuigando) firmauimus,lupum paſtorali pelle nudantes, qua priùs quoquè figuraliter, ſeu in ſpeciem tantummodò continebatur obtectus.Vſque ad hæc nobis triſtia prouenientia ceſſauerūt, & bonorum gratia mox effulſit: & vnū zizaniorum euellentes, mūdo tritico vniuerſum mūdum cum voluptate cōpleuimus. Et tanq̃ euellendi ac plantandi poteſtatem ſumentes, inciſionem quidem vnius tantummodò ingemuimus,bonorum verò vbertatem diligenter plantauimus. Deus enim erat, qui operabatur.Et quæ ſuo ſponſo concilium coronauit ornata decore victoriæ Euphemia, quæ tanquàm propriam confeſſionem, fidei definitionem ſuſcipiens à nobis,ſuo ſponſo per pijſſimum Imperatorem & amicam Chriſti Auguſtam obtulit, omnem quidem perturbationem contrariorum ſedans,veritatis autem confeſſionem roborans,vt amicā, & manu ac lingua vniuerſorū decretis pro demonſtratione ſubſcriptam.Hæc ſunt,quæ tecum, qui ſpiritu præſens eras, & complacere tanq̃ fratribus deliberaſti, & qui penè per tuorum vicariorum ſapientiam videbaris à nobis, effecimus. Indicamus verò, quia & alia quædā pro rerum ipſarū ordinata quiete, & propter eccleſiaſticorum ſtatutorum definiuimus firmitatem, ſcientes quia & veſtra ſanctitas addiſcens,& probatura,& confirmatura eſt eadem. Eam namq; conſuetudinem,quæ ex longo iam tempore permanſit,quam habuit Cōſtantinopolitanorum ſancta Dei eccleſia, ad ordinandū metropolitanos prouinciarum, tam Aſianæ q̃ Ponticæ,vel Thraciæ, & nunc ſynodali decreto nō tantùm firmauimus, ſed aliquid Cōſtantinopolitanæ præſtantes,quātùm metropolitanis vrbibus ad quietem congruere viſum eſt,eo quòd frequenter epiſcopis vitā finientibus,multę turbæ naſcuntur, abſque rectore clericis ac populis remanentibus, qui per eaſdem ſunt ciuitates,& eccleſiaſticum confundentes ordinem, quod nec veſtrā latuit ſanctitatem, quàm maximè propter Epheſios,vndè quidam vobis ſępiùs importuni fuerunt. Confirmauimus aūt & centum quinquaginta ſanctorum patrum,qui in Conſtantinopoli congregati ſunt, regulam, ſub pię memorię maiore Theodoſio, quę pręcepit, poſt veſtram ſanctiſſimam & Apoſtolicam ſedem, honorem habere Conſtantinopolitanam, quę ſecunda eſt ordinata,confidentes,quia lucente apud vos Apoſtolico radio,& vſque ad Conſtantinopolitanorum eccleſiam conſuetè gubernando illum ſpargentes,hunc ſępiùs expanditis,eo quòd abſq; inuidia conſueueritis veſtrorum bonorum parti-

Expetunt cōfirmationem Decretiuū,Chalcedonenſes Patres, à Leone Papa.

Videlicet anno Domini 383.

Improbauit hoc Decretū Papa: Vide Leonis Epiſtolam 51. ad Anatolium 52 ad Martianū. Imp 53. ad Pulcheriā Vide q̃ notauimus Tomo. 1. pag 713. 714.

participatione ditare domeſticos. Quæ igitur definiuimus, ad interemptionem quidẽ totius confuſionis, confirmationem verò eccleſiaſticæ ordinationis definiuimus. Hæc, ſicut propria & amica, & ad decorem conuenientiſſima; dignare complecti ſanctiſſime, & beatiſſime pater. Qui enim locum veſtræ ſanctitatis obtinent ſanctiſſimi epiſcopi Paſchaſinus & Lucentius, & qui cum eis eſt reuerendiſſimus presbyter Bonifacius, ijs ità conſtitutis vehementer reſiſtere tentauerunt, proculdubio à veſtra prouidentia inchoari & hoc bonum volentes, vt ſicut fidei, ſic bonæ ordinationis vobis deputetur effectus. Nos enim curantes tam piiſſimos & Chriſti amicos Imperatores, qui ſuper hoc delectantur, quàm clariſſimum ſenatum, & totam (ſicut dicere conuenit) imperij ciuitatem, opportunum credidimus eſſe, honoris eius confirmationem ab vniuerſali concilio celebrari, & velut hæc à tua ſanctitate fuerint incboata, eò quod fouere ſemper ſtudeas, roborauimus præſumentes, dum nouerimus, quia quicquid rectitudinis à filijs fit, ad patres recurrit, facientes hoc propriũ ſibi. Rogamus igitur, & tuis decretis noſtrum honora iudicium, & ſicut nos capiti in bonis adiecimus conſonantiã, ſic & ſummitas tua filijs (quod decet) adimpleat. Sic enim & pij principes complacebũt, qui tanquàm legem tuæ ſanctitatis iudicium firmauerunt, & Conſtantinopolitana ſedes ſuſcipiet præmium, quæ omne ſemper ſtudium vobis ad cauſam pietatis expleuit, & ſemetipſam vobis ad concordiam eodem zelo coniunxit. Vt autem cognoſcatis, quia nihil alicui donando per gratiam fecimus, aut per inimicitias aduerſando, ſed (quippe nutu gubernati diuino) omnem vobis geſtorum vim inſinuauimus, ad comprobationẽ noſtrę ſynceritatis, & ad eorum quę à nobis geſta ſunt, firmitatem & conſonantiam. Scripſit pridiè Calẽ. Aprilis, feria tertia, indictione 13.

EPISTOLA SANCTISSIMI ET BEATISSIMI atque apoſtolici, Dei gratia per omnia pleni Leonis Papæ, omnia geſta ſanctæ Chalcedonẽſ. ſynodi confirmantis, & ſola illa infringentis, quę per ambitionẽ Conſtantinopolitanorum geſta ſunt contra Nicęni ſtatuta concilij. Quæ quidem epiſtola reſpondet ad relationem ſanctæ ſynodi ſupraſcriptam:

OMnem quidem fraternitatem veſtram noſſe non ambigo, definitionem ſanctæ ſynodi &c. *Hæc epiſtola inter Leonis Epiſtolas eſt 59.*

SACRA MARTIANI IMPERATORIS contra hæreticos.

IMperator Martianus Auguſtus, Palladio præfecto prętorij. Licèt iam * tamq; e ſacratiſſima conſtitutione manſuetudinis meæ cautum ac definitum ſit, quæ in eos ſeueritas exercẽda ſit, qui Eutychetis vel Apollinaris hæreticam peruerſitatẽ ſecuti, à religione & fide catholica deuiarunt: Alexandrinæ tamen vrbis ciues atq; habitatores tantis ſunt Apollinaris infecti venenis, vt neceſſariũ fuerit ea, quę antè ſanximus, repetita nunc et lege decernere. Oportet enim, vt ſit numeroſa ſeueritas ſanctionum, vbi eſt licentia crebra culparum. Cuſtodiendæ prætereà orthodoxæ fidei cura, tanto à ſerenitate mea adhiberi impenſior debet, quanto res humanas diuinę præcedunt. Quicunq; ergò vel in hac ſacra vrbe, vel in Alexandrina ciuitate, vel in omni Aegyptiaca diœceſi, diuerſiſq; alijs prouincijs Eutychetis profanã peruerſitatem ſequuntur, & ità non credunt, vt trecenti decẽ & octo ſancti patres tradiderunt, catholicã fidem in Nicęna ciuitate fundantes, centum quoq; & quinquaginta alij venerabiles epiſc. qui in hac alma vrbe Cõſtantinopolitana poſteà cõuenerunt, & ſicut Athanaſius & Theophilus & Cyrillus ſanctæ recordationis epiſcopi Alexandrinæ ciuitatis crediderũt, quos etiàm Epheſina ſynodus (cui beatę memorię Cyrillus præfuit, in qua Neſtorij error expulſus eſt) in vniuerſis ſecuta eſt, quos & nupèr venerabilis Chalcedonenſis ſynodus eſt ſecuta, prioribus Concilijs ſacerdotum ex omni prorsùs parte conſentiens, nihilq; adimens ſacroſancto ſymbolo, neq; adiiciens, ſed Eutychetis dogmata funeſta condemnans, ſciant ſe eſſe hæreticos Apollinariſtas: Apollinaris enim facinoroſiſſimam ſectam Eutyches & Dioſcorus mente ſacrilega ſunt ſecuti. Ideòque omnes hi, qui Apollinaris vel Eutychetis peruerſitatem ſequuntur, illis pœnis, quę diuorum retrò principum conſtitutionibus contra Apollinariſtas, vel ſerenitatis noſtræ ſanctione poſtmodùm cõtra Eutychianiſtas, vel hac ipſa auguſtiſſima lege contra eoſdem decreta ſunt, nouerint ſe eſſe plectendos. Idcircò Apollinariſtæ, hoc eſt, Eutychianiſtæ, quibus etſi eſt in appellatione diuerſitas, eſt tamen in hæreſis prauitate coniunctio: & diſpar quidem nomen, ſed idem ſacrilegium, ſiue in hac alma vrbe, diuerſiſque prouincijs, ſiue in Alexãdrina ciuitate ſeu in Aegyptiaca diœceſi ſunt, neq; ità credunt, vt prędicti venerabiles patres credebãt, neq; viro reuerendiſſimo Alexãdrinę vrbis antiſtiti Proterio fidem orthodoxam tenenti communicant, ſecundùm ſacratiſſimas diuorum retrò principum conſtitutiones, quę de Apollinariſtis promulgatę ſunt, non habeant poteſtatem faciendi teſtamenti, & condendę vltimę voluntatis, neque id capiant, quod ipſis ex teſtamento cuiuſquam fuerit derelictum, nihil etiàm ex donatione aliqua conſequantur: ſed ſi quid in ipſos vel liberalitate viuentis, vel morientis fuerit voluntate collatum, id fiſco noſtro protinùs addicatur. Ipſi verò in nullos aliquid ex facultatibus ſuis donationis titulo & iure transfundant. Epiſcopos quoque vel presbyteros, aliosque clericos illis creare

& ha-

* etiam

L. quicunq; C. de hæreticis & Manichæis.

eleticos illis creare & habere non liceat, ſcię̃tibus tam Eutychianiſtas vel Apollinariſtas, qui auſi fuerint cuiquã, epĩ vel presbyteri vel clerici nomen imponere, quàm hos, qui conati fuerint impoſitum ſibi nomen ſacerdotale retinere, pęnam exilij & facultatum ſuarum amiſſionem ſubituros. Eos verò qui antehàc catholicarum eccleſiarum clerici, vel orthodoxæ fidei monachi fuerint, & relicto vero & orthodoxo omnipotentis Dei cultu, Apollinaris vel Eutychetis hæreſim & dogmata abominanda ſectati ſunt, vel poſteà ſectabuntur, omnibus pœnis, quæ vel hac, vel prioribus legibus aduerſus hęreticos cõſtitutæ ſunt, iubemus teneri, & extra ipſum quoq; Romani Imperij ſolum pelli, ſicut de Manichæis præcedentium legũ ſtatuta ſanxerunt. Volumus præter eà Apollinariſtæ vel Eutychianiſtæ, non Eccleſias, non monaſteria ſibi conſtruant, paraſynaxes & conuenticula tam diurna quàm nocturna, non contrahant, neque ad domum, neq; ad poſſeſſionem cuiuſquam, neq; ad monaſterium, neq; ad quemcunq; alterius locum operatores ſectæ funeſtiſſimæ congregentur. Quod ſi fecerint, & hoc factum fuiſſe Dño volente conſtiterit, poſt rem in examine iudicis approbatã, domus vel poſſeſſio in quam conuenerint, fiſco ſinè dilatione ſocietur: monaſterium verò, eius ciuitatis orthodoxæ eccleſiæ, in cuius territorio eſt, iubemus addici. Si verò ignorante domino, ſciente verò, qui penſiones domus exigit, vel conductore, vel procuratore, vel actore prædij paraſynaxes, & conuenticula interdicta collegerint: conductor, vel procurator, ſiue actor, vel quicunq; eos in domum vel in poſſeſſionem, vel monaſterium receperint, ac paſſi fuerint illicitas paraſynaxes, conuentusq; celebrare, ſi vilis & abiectæ conditionis ſint, fuſtibus publicè, & in pœnam ſuam, & in aliorum coerceantur exemplum: Si honeſtæ verò perſonæ ſunt, decem libras auri mulctæ nomine, fiſco noſtro cogantur inferre. Nullum præter eà Apollinariſtam vel Eutychianiſtam, ad aliquam iubemus adſpirare militiã, niſi * cohortalinã vel limitaneã. Si qui verò extra prędictã militiã inuenti fuerint militare, ſoluto cingulo, honeſtorum hominũ & palatij cõmunione priuentur. Nec in aliqua quam in qua nati ſunt, ciuitate vel vico, ac regione, verſentur. Si qui verò in hac alma vrbe nati ſunt, tam ſacratiſſimo comitatu, q̃ omni per prouincias metropolitana ciuitate pellantur. Nulli inſuper Eutychianiſtæ vel Apollinariſtæ, publicè vel priuatim aduocandi cętus, & circulos contrahendi, & hæretico more diſputandi, ac peruerſitatem facinoroſi dogmatis aſſerendi, ſit facultas. Nulli etiam contra venerabilẽ Chalcedonẽ. Synodum liceat aliquid vel dictare, vel ſcribere, vel edere atque emittere, aut aliorum ſuper eadem reſcripta proferre: nemo huiuſmodi hęre libros & ſacrilega ſcriptorum audeat monimenta ſeruare. Quòd ſi q́ in his criminibus fuerint deprę̃heſi, perpetua deportatione damnentur. Eos verò, qui diſcendi ſtudio audierint de infauſta hęreſi diſputantes, decem librarum auri, quæ fiſco noſtro inferendæ ſunt, iubemus ſubire diſpendium. Omnes verò huiuſcemodi chartę ac libri, qui funeſtum Eutychetis, hoc eſt, Apollinaris, fuerint dogma complexi, incendio concrementur, vt facinoroſæ peruerſitatis veſtigia ipſa flammis cõbuſta depereãt. Aequũ nanq; eſt, vt immaniſſima ſacrilegia par pœnæ magnitudo percellat, Palladi pater chariſſime, atque amantiſſime. Illuſtris igitur & magnifica autoritas tua, quę hac ſacratiſſima conſtitutione decreuimus, in hac alma vrbe, diuerſisq; prouinciis, ac præcipuè in Alexandrina ciuitate, & per vniuerſam Aegyptiacã diœceſim, edictis ex more propoſitis, ad oĩum notitiam faciat peruenire, vt cuncta, quam ſtatuimus, in eos, qui rei fuerint deprę̃heſi, ſeueritas protinùs exerceatur: ſcientibus moderatoribus prouinciarum, eorumq́ue apparitoribus, defenſoribus etiàm ciuitatum, quòd ſi ea, quę legis huius religioſiſſima ſanctione cuſtodienda decreuimus, aut neglexerint, aut aliqua permiſerint temeritate violari, denarum librarum auri mulctam fiſco noſtro cogentur inferre, inſupèr etiàm exiſtimationis ſuæ periculum ſuſtinebunt. Ea quoquè, quæ de Paganis per omne Romanum Imperium ęqualiter valitura perennitatis noſtrę lege decreuimus, iuſtantiſſimè in eos exerceantur, quos conſtiterit, prophanos ritus ac ſimulacrorũ impios cultus, & interdicta ſibi ſacrilegia, celebrare. Data ſub die Kalẽ. Auguſti, Conſtantinopoli, diuo Valentiniano octauò, & Anthemio viris clariſſimis conſulibus.

¶ Exemplar epiſtolæ Paſchaſini & aliorum, de damnatione Dioſcori Alexandrini quondàm epiſcopi.

PAſchaſinus epiſcopus Lilybitenus, & Lucentius epiſcopus Eſculanus, & Bonifacius presbyter Eccleſię maximę vrbis Romę, vicarij ſanctiſſimi ac beatiſſimi Papę Leonis, Apoſtolicæ ſedis antiſtitis, pronunciauerunt manifeſtaruntque, quod Dioſcorus Alexandrinę vrbis antiſtes, contra Canonum diſciplinam, regulaſq́ue eccleſiaſticas illicita pręſumptione commiſit, ſicut pręteritorum geſtorum ſeu pręſens declarauit aſſertio. Is nanque (vt plura relinquamus) Eutychen conſortem perfidiæ ſuæ, à proprio epiſcopo ſanctæ recordationis Flauiano iure damnatum, in gratiam cõmunionis, antequàm cum ijs, qui congregati fuerant in Epheſina vrbe, epiſcopis reſideret, recepiſſe cognoſcitur: ſed illis quidem ſedes Apoſtolica veniam tribuit, quia contra votum geſſiſſe, quę patrata ſunt, approbantur, ità vt nunc vſque adhęreant & beatiſſimo Papæ, & vniuerſali ſanctoq; Con- A.D. 455.

cilio,

cilio, qua de re Sacroſanctæ communionis conſequuti ſunt medicinam. Prędictus verò, qui malorum perſeuerantia ornari ſe ęſtimat, cùm debeat ſummiſſa fronte vſque ad terram cum gemitu (vt conuenit) inclinari, quoniam nec beatiſſimi Papæ epiſtolam legi permiſit, ad venerandę memoriæ Flauianum Chriſti antiſtitem ſcriptã: quippe cùm ab his petitus, vt legi ſineret, ſacramenti ſatisfactione, quod promiſerat, implere contempſit, quatenùs praui dogmatis augeretur impietas, & occaſio lęſionis vel ſcandali cunctis generaretur eccleſijs: patratis tamen his, voluimus his ſceleribus indulgere, & veniam, quàm cæteris epiſcopis præſtitimos, dignanter impendere, cùm nec ſimilem iudicandi reperiantur habuiſſe fiduciam. * Adiecit etiàm accuſatorum ſupplicatio varijs referta criminibus, quòd tertiò euocatus per reuerẽdiſſimos fratres & coepiſcopos noſtros, ad monitionem canonicam venire contempſit, conſcientię detentus arcano. Epiſcopos etiàm à prouinciali ſynodo, cui ſubdebantur, iure damnatos, iniqua vſurpatione contra redamnationis ſententiam reuocauit, veterum patrum ſępiùs ſtatuta conculcans. Vndè ſanctiſſimus ac beatiſſim° Papa, caput vniuerſalis Eccleſię Leo, per nos, vt legatos ſuos, ſancta ſynodo conſentiente, Petri apoſtoli prędıtus dignitate, qui eccleſię fundamentum, & petra fidei, & cæleſtis regni ianitor nuncupatur, epiſcopali eum dignitate nudauit, & ab omni ſacerdotali opere fecit extorrem: quarè ſuper his congregata venerabilis ſynodus, canonicam contra prædictum Dioſcorum proferat, iuſtitia ſuadente, ſententiam.

Leo caput vniuerſalis Eccleſiæ.

¶ Finit exemplar epiſtolę.

NARRATIONIS ORDO DE prauitate Dioſcori Alexandrini.

Liberatus in Breuiario, & Nicephorus lib. 15. hiſt. capıı 16.

POſtquàm Dioſcorus Alexandrinus epiſcopus, qui pro facti ſui qualitate, id eſt, quia conſenſerat Eutycheti hęretico, & damnauit Flauianum epiſcopum catholicum Cõſtantinopolitanum; apud Chalcedonam, tã à principe ſanctę memorię Martiano, quàm ab aulicis poteſtatibus, vel à cuncta ſynodo damnatus eſt, Proterius catholicus fit ſacerdos. Tunc Timotheus presbyter, cui cognomen erat Ęlurus, & Petrus diaconus, ſectatores Dioſcori, ab Alexandrina Eccleſia ſe ſepararunt. Quos cùm Proterius epiſcopus ad miniſterium proprium reuocare non poſſet, vtrunq; damnauit, Mortuo principe Martiano, collectis turbis hęreticorum, Timotheus & Petrus veniunt Alexandriã, & ordinat᷑ ab hęreticis Timotheus epiſcopus. Duo igitur apud Alexandriã epiſcopi cęperũt eſſe. Ante triduum paſchale, quo cęna Domini celebratur, condoctis ab his perditis, occiditur in Eccleſia ſanctæ memoriæ Proterius, ad quam ſe timore contulerat, ibique ſacroſancto die in baptiſterio occiditur, laniatur, eijcitur, & funus incenditur, cineresque ipſius exparguntur in ventos. Intereà Leo ſumit imperiũ, ad quem tanti facinoris rumor catholicorum querela peruenit. Contra quos hæretici ſupplicarunt, petentes, vt Chalcedonenſis Synodus aboleretur. Econtrà illis vindictam ſceleris poſtulantibus, conſiderans Imperator, nimis eſſe graue, vexari tanto itinere ſacerdotes, quorum aut ætas, aut infirmitas, aut paupertas hunc laborem ſubire prohibebat: dirigit per totum Orientem magiſtrianos, dirigit & Anatolius epiſcopus Aſclepiadem diaconum ſuum, per quos omnes illi epiſcopi, qui Chalcedonę fuerant cõgregati, quid Alexandriæ geſtum ſit, agnoſcerent. Qui reſcribunt, Chalcedoneñ. Synodum vſque ad ſanguinem defendendam eſſe, quia non alteram fidem teneret, quàm Synodus Nicęna conſtituit. Timotheum verò non ſolùm inter epiſcopos non haberi, ſed etiàm Chriſtiana appellatione priuari. Quo facto, fit alter Timotheus Epiſcopus Alexandriæ. Vix ille Timotheus depellitur, & mittitur in exilium Gangram: fugit & Petrus hæreticus, & quàm diù vixit Imperator Leo, Timotheus epiſcopus Alexandriæ vixit quietè. Sed cùm Baſiliſcus occupaſſet imperium, damnare cœpit Chalcedoneñ. Synodum, & fugare catholicos. Tunc ille Timotheus dãnatus, accepta libertate, Conſtantinopolim venit, & dãnatos hæreticos locis ſuis reddidit. vadit Alexãdriam: fugit Timotheus catholicus, & in monaſterio latuit. Petr° ille iterùm ſe Timotheo iunxit, cum quo fuerat antè damnatus. Redit Zeno Imperator ad regnum, Baſiliſcus opprimitur. mittitur Alexandriam, vt pulſo peruerſore Timotheo, Timotheus catholicus redderetur eccleſiæ. Sed illo Timotheo damnato, morte præuento, Petrus ab vno hęretico Alexandrinus epiſcopus ordinat᷑: quẽ nihilominùs deijci iuſſit Imperator, & reduci Timotheum catholicum, ſicut etiàm Acacij literis continetur. Intereà ſcribit ad ſanctę memoriæ Papam Simplicium Timotheus catholicus, rogans, & dicẽs Petrum olim in diaconio eſſe damnatum, nunc etiam à Chriſtiana ſocietate remotum, vt ſcriberet Imperatori, vt eundem Petrum longiùs in exilio dirigeret, quia latebat in Alexandrina ciuitate, & inſidiabatur eccleſiæ per fermè triennium & ampliùs. Sanctæ memoriæ Papa Simplicius nunquàm deſtitit ſcribere Acacio Epiſcopo, vt fieret de Petro, quod Timotheus Epiſcopus poſtulabat. Defuncto Timotheo epiſcopo, à catholicis Ioannes catholicus epiſcopus ordinatur. Mittit Ioannes Epiſcopus Synodicam ſuam. Superuenit etiàm quidam contra Ioannem Epiſcopum, Sacra Principis deferendo, vt ab epiſcopij illius Papa ſe con-

Simplicius Papa.

firmatione

firmatione ſuſpenderet. Et quia in ijſdem Sacris de reſtituendo Petro, quem ipſe damnauerat, fecerat mentionem, hæc pars omninò eſt abnegata. Vndè viſus eſt Imperator offenſus. Addidit etiàm Acacius illo tempore, quo de Petro Alexandrino dãnato retulit, etiàm de Petro & Ioanne Antiocheno ſic ſcribit, Petrum apud Conſtantinopolim monaſterium gubernaſſe: ſed hoc propter crimina derelicto, Antiochiam fugiſſe. Ibi pulſo Martyrio catholico epiſcopo, per viliſſimum populũ & hæreticos, ſedem ipſius occupaſſe, continuoque damnatum, ab epiſcopio, atq; à Leone Imperatore * Ooſam deportatum. Qui fugiens, rediſſe dicitur Conſtantinopolim, & dediſſe fidem, vt pulſis vlteriùs turbis, nil facere auderet. Sed (ſicut ſuperiùs dictum eſt) Baſiliſci temporibus à Timotheo illo damnato, qui Conſtantinopolim venerat ad Antiochiam remiſſus eſt, vt iterùm illic epiſcopatum teneret. Quo facto, idem ipſe Petrus Ioannem (de quo Acacium diximus retuliſſe) ordinat Apamenis epiſcopum: à quibus non receptus, redit Antiochiam, & Petrum epiſcopatus ſui pellit authorem, & inuadit eius eccleſiam. Quos ſimul damnatos iterùm eijcit Acacius, petens Apoſtolicam ſedem, vt ſi ad eandem fortè confugerent, nè ipſo quidẽ digni haberent adſpectu: & ſi iam aliquam indulgentiam forſitan impetraſſent, irritam eſſe debere, nec eorum pœnitentiam recipiẽdam eſſe. Quid multa? Hunc ipſum Ioannẽ, quem Acacius cum Petro damnauerat, & ſinè pœnitentiæ remedio fecit ab Apoſtolica ſede damnari, poſt tot damnationes, Tyriorũ miſit eccleſiæ præſidere. Nam quod dicit Acacius, Petrum illum Alexandrinum, oblata petitione, Eutychianam hæreſim vel Neſtorianã damnaſſe, hoc euidenter probatur eſſe falſiſſimum. Nam quæ cauſa fecit, vt in epiſcopatu ſuo, ſynodo Chalcedoneñ. vel tomo ſanctæ memoriæ Papæ Leonis diceret anathema? Quæ cauſa fecit, vt ſublato nominè Proterij vel Timothei catholici, Dioſcori & Timothei hæretici nomina adſcriberet? Quæ cauſa fecit, ſi catholicus erat, vt Timothei catholici epiſcopi corpus de ſub terra leuaret, qui inter epiſcopos catholicos ſepultus fuerat, & proijceret foràs? Ipſe non eſt Petrus, qui damnato Timotheo hæretico ſemper adhæſit? Quomodò poſteà Acacius miris eum laudibus proſequitur, de quo tanta ſe crimina antè meminerat retuliſſe?

Hæc paulò aliter habẽtur apud Nicephorũ lib. 15. c. 28.

* Oaſin

¶Incipit fides Romanorum.

CRedimus in vnum Deum patrem omnipotentem, & in vnigenitum filium eius Ieſum Chriſtum, Dominum & ſaluatorem noſtrum, & in ſpiritum ſanctum, Deum: non tres deos, patrem & filium & ſpiritumſanctũ, ſed vnum Deum eſſe confitemur. Non ſic vnum Deum, quaſi ſolitarium: nec eundem, qui ipſe ſibi pater ſit, ipſe filius, ſed patrem verum, qui genuit filium verum, id eſt, Deus de Deo, lumen de lumine, vita ex vita, perfectum de perfecto, totum à toto, plenum à pleno, non creatum, ſed genitum, non ex nihilo, ſed ex patre, vnius ſubſtantiæ cum patre. Spiritum verò ſanctum, Deum: non ingenitum, neque genitum: non creatum, ſed nec factum, ſed patris & filij, ſemper in patre & filio æternum veneramur, vnum tamen Deum, qui ex vno.

ATTICVS EPISCOPVS, QVALITER FORMATA EPISTOLA FIAT.

GRæca elementa literarũ, numeros etiã exprimere nullus, qui vel tenuiter Græci ſermonis notitiam habet, ignorat. Nè igitur in faciendis epiſtolis canonicis, quas mos Latinus formatas appellat, aliqua fraus falſitatis temerè præſumeretur, hoc à patribus trecentis decem & octo Nicææ congregatis ſaluberrimè inuentum eſt & conſtitutum, vt formatæ epiſtolæ hanc calculationis ſeu ſupputationis habeant rationem, id eſt, vt aſſumantur in ſupputationem prima Græca elementa patris & filij & ſpiritusſancti, hoc eſt, Π.Υ.Α. Quæ elemẽta & octogenarium & quadringenteſimum, & primum ſignificant numerum. Petri quoq; apoſtoli prima litera, id eſt Π. Quæ numerũ octoginta ſignificat. Eius quoque qui ſcripſit epiſtolam, prima litera: cui ſcribitur, ſecunda litera: accipientis, tertia litera: ciuitatis quoque, de qua ſcribitur, quarta: & indictionis (quæcunque eſt) temporis idem qui fuit, numerus aſſumatur: atque ità his omnibus Græcis literis, quæ (vt diximus) numeros exprimunt, in vnum ductis, vnam, quæcunque fuerit collecta, ſummam epiſtola teneat. hanc qui ſuſcipit, omni cum cautela requirat expreſsè. addat præterea ſeparatim in epiſtola nonagenarium & nonum numerum, qui ſecundum Græca elementa ſignificat, Valete in Domino.

Apud Gratianum extant exempla duo literarũ formatarũ ad hanc normam diſt. 73.

¶Exemplar hoc Chalcedonenſis concilij deſumptum eſt ex bibliotheca monaſterij fratrum Ordinis Cruciferorum in ciuitate Aqueñ. Anno nanque Domini 1648. in Aqueñ. tranſitu, reuerendiſſimus dominus Petrus Ferrici, legatus Romanus in cauſa Leodieñ. poſteà cardinalis deſcribi exemplar diſpoſuit ex vetuſtiſſimo codice, eidẽ monaſterio à quodã Aqueñ decano, dono dato, quod plurium iudicio, ſcriptum, non ita longè poſt huius Chalcedoneñ. concilij tempora, præſumitur. Tantæ quidem vetuſtatis fuit, vt niſi cum difficultate legeretur, & vnus duntaxat in Coloniñ. ciuitate deſcribere præſumeret. Eſt verò iam poſtremò locis non paucis emendatum, idque partim exemplari ab Guilielmo Sirleto viro doctiſſimo & lectiſſimo Cardinale correcto, ad fidem veterum exemplarium, Latini manuſcripti, & Græci bibliothecæ Vaticanæ.

¶ Finis Concilii Chalcedoneñ.

CANDIDO LECTORI
F. LAVRENTIVS SVRIVS.

Qvemadmodùm Nicęnam illam longè ſanctiſſimã Synodum mirè lacerarunt Ariani, Conſtantinopolitanam primam Macedoniani, Epheſinã Neſtoriani, ità Chalcedonenſem longè celeberrimã haud mediocriter oppugnarunt Eutychiani. Non ferunt hæretici quantumuis iuſtã damnationem ſui: faciliùs vinci poſſunt, vt ait Hieronymus, quàm perſuaderi. Non vult cedere pertinax error. Vidimus idem noſtræ quoque tempeſtatis hæreticis, qui Synodum Tridentinam, cui multi interfuere doctiſſimi & ſanctiſſimi viri, prorsùs reijciendam putarunt, eamque conuicijs proſcindere non dubitarunt. Verùm hanc ſuperbiam non à Chriſto Deo & Domino noſtro, humilitatis magiſtro, ſed à Lucifero didicerunt. Sed cùm Eutychiani, vt diximus, ampliſſimum Chalcedonenſe Concilium diuexarent, Martiani primùm deindè Leonis Auguſtorum piiſſimorum authoritate repreſſi ſunt. Leonis tempore mirè tumultuatum eſt Alexandriæ, cæſo Proterio viro ſanctiſſimo, & eius ſedem inuadente nefario homine Timotheo Aeluro. Res ad Leonem relata eſt: noluit ille in cauſa eccleſiaſtica aliquid attentare ſinè epiſcoporum conſilio, quibus nouerat demandatam eſſe curam rerum eccleſiaſticarum. Scripſit ergò ad omnes, & ab omnibus idem tulit reſponſum. Has epiſtolas, quòd lectu dignæ ſint, nunc primùm in lucem emittimus. Tu illis fruere, lector, ſimulq; ex ijs diſce, quanta ſit in religione concordia apud Catholicos, cùm apud hæreticos, tot ſint propemodùm religiones, quot homines; tot ſententiæ, quot capita.

INCI-

INCIPIVNT
SACRÆ EPISTOLÆ
VENERANDÆ MEMORIÆ
MARTIANI IMPERATORIS,

Et Pulcheriæ Auguſtæ, ſimul & Iuuenalis ſanctiſſimi Epiſcopi, Hieroſolymorum, tam Alexandrinis, quàm cunctis Hieroſolymitanis Monachis, de Statutis ſancti Chalcedonenſis Concilij.

EXEMPLAR EPISTOLÆ,

Scriptæ ab Imperatore Martiano Alexandrinis, per Ioannem Decurionem.

INnullo quodlibet modo delinquere, proprium eſt Dei omnium, dominique cunctorum: ſapientiũ autem virorum eſt, quandò, dum ſint homines, eſt eis impoſſibile non peccare, vt dum peccauerit, repentè pœnitentiam agant, vt pœnitẽdo vitia corrigant. Nam permanere in peccatis, & in eis exerceri, & feſtinare malo malum accumulare, omninò malignum & valdè veſanum eſt. Quod aliquos Alexandriam, eique loca vrbi vicina habitantes reuerendiſſimos monachos paſſos eſſe cognouimus, & credentes non per ſimplicitatis modum hoc eos pertuliſſe, diu inis literis vſi ſumus, declarantibus orthodoxam noſtram fidem. Et quia ſancta catholicaque ſynodus, quæ Chalcedonæ facta eſt, circa apoſtolicam fidem nihil penitùs innouauit: ſed per omnia Athanaſij & Theophili & Cyrilli reuerendæ memoriæ Axandrinorum pontificum ſecuta doctrinam, damnauit quidem Eutychis blaſphemiam, nihil aliud quàm Apollinaris doctrinam impia ſapientem. Abſcidit autem & impietatem Neſtorij, & venerabile ſymbolum trecentorum decem & octo ſanctorum patrum, qui in Niçea conuenerunt, integrum per omnia cuſtodiuit, neque* immutatione, neque adiectione vexatum. Et credit quidem noſtra tranquillitas, ſanctas literas noſtras, necnon & præcepta propoſita dudùm in Alexandrinorum magna ciuitate, ſufficere ad perſuaſionem eorum, qui neſcio quomodò adhuc dubitant, eo quòd nihil innouatum ſit à ſancto catholicoque Concilio, & quatenùs nullus decetęrò dubitaret, huius rei gratia relinquatur: neque enim quemlibet ità ſimpliciorem eſſe credimus, vt legens tantas doctrinas, ſic clarè pronunciantes fidem orthodoxam, hactenùs in ipſo errore permaneat. Si verò fortaſsè ſint aliqui, quod non credimus, inſitam nobis clementiam non ſequentes, volumus iterùm eis per has ſacratiſſimas literas noſtras certiſſimè ſatisfieri: quia ſanctorum & venerabilium patrũ doctrinas ſequẽs ſanctiſſima catholicaque ſynodus, cuncta diſpoſuit, & Eutychis quidem peremit impietatem: quem Dioſcorus eſt ſecutus, & alij quidam; qui libros Apollinaris non dubitauerunt plebi diſpergere, vocabula ſanctorum patrum eis attitulãtes, quatenùs ad plenum ſimplicium mentes ſua falſitate deciperent. Confirmauit autem trecentorũ decem & octo ſanctorum patrum in Niçea conuenientium venerabile ſymbolum, nihil nec auferens, nec adijciens; ſecundùm quod baptizata noſtra tranquillitas, ab ætate adoleſcentiæ ſapit, & vt in eo conſiſtat exoptat, credens Dominum noſtrum & ſaluatorem Chriſtum filium Dei vnigenitum, coæternum & conſubſtantialem patri, propter nos & propter noſtram ſalutem humanatum, natum ex ſpiritu ſancto & Maria virgine Dei genitrice, & eſſe Deum & hominem verè eũdem, non alium & alium, abſit hoc, ſed vnũ eundemque, nullo modo partitum aut ſeparatum, aut conuertibilem. Eos aut, qui dicunt, aut aliquandò duos filios, aut duas perſonas, etiàm nos tanquàm Dei inimicos abominamur & anathematizatus. Hæc igitur & nunc agnoſcentes, ſi qui forſitan eſtis adhuc falſitate decepti, ad veritatem recurrere feſtinate: nefandis voſmetipſos & canonibus contrarijs collectionibus abſtinentes, ne ſuper hoc, quòd animas veſtras perditis, etiàm legali caſtigationi ſubdamini: vnite verò vos omnes ſanctiſſimæ & catholicæ orthodoxorum Eccleſiæ, quæ vna eſt, ſicut & venerabiles diffinitiones patrum nos docent. Hoc enim agentes, animam quidem veſtram ſaluti donabitis, DEO verò cunctorum, quæ ſunt placita, facietis, ſed* etiàm noſtræ tranquillitati commendantes, eius cura fruemini. Propterea ſiquidem & Ioannem videlicet Decurionem eligentes miſimus, qui certiſſimè valeat ea, quæ de fide ſunt, explanare. Nam & ſanctorum epiſcoporum vniuerſali catholicorum concilio interfuit, & vniuerſa, quæ geſta ſunt, clarè nouit, vt per omnia ſatisfactione ſuſcepta,

*imminutione,

Fratis vel* hæreticorũ hæreticos libros, ſanctis patribus aſcribentium.

ſet.* & voſipſos aſte

hi,qui(quod non credimus)adhuc dubitant,
tandèm aliquandò ad veram & immaculatã
fidem remeare feſtinent.

Exemplar epiſtolæ ſancitæ à Martiano ſacra-
tiſſimo Imperatore ad archimandri-
tas monachos, & reliquos
habitantes in Helia,&
circa eam.

AGnoſces noſtra maieſtas preces, quas
ad ſacratiſſimam, pijſſimamq; dominã
noſtræ tranquillitatis coniugem direxiſtis,re-
bus ipſis mihi perſuaſum eſt,* quomodò non
ſupplicationes miſiſtis,ſed ſub ſchemate pre-
cum,impiã, & Dei legibus, Romanæq; reip,
contrariam exiſtentem, veſtram demonſtra-
ſtis intentionem. Nam cùm oportuerit vos
quieti vacare,& eſſe ſub ſacerdotibus,eorum-
que doctrinis obedire,doctorum potiùs ordi
nẽ audacia vehementi adſumere præſumpſi-
Vide Nicephor. lib. 11 cap. 9 Eccleſ. Hiſtor. ſtis,qui neq; à rectè docẽtibus docere patimi-
ni,& vobiſipſis ſtultè perſuadetis, quia cũctos
oporteat circa aptę fidei ſcientiam vos potius
ſequi, q̃ ſanctorum apoſtolorum, propheta-
rũq; volumina, & ſanctæ memoriæ patribus
mandata contradita. Et quaſi priorũ minora
delinquere vos putaſtis, ſi falſis doctrinis ve-
ſtras præſumptiones obumbrare volentes,
nihil veritatis ĩ veſtris precibus diceretis, aſ-
ſerentes neque incẽdiorum, neq; homicidio-
rum, neque aliarum incongruarum rerũ eſſe
vos authores, aut monaſteria, ſed & incolas
ciuitatis, & quoſdam peregrinos memorata-
rum rerum originẽ extitiſſe. Sed nihil horũ,
quæ teſtata ſunt,noſtrã latuit pietatem: quan-
dò, vt monimentorum geſtis, & ſingulorum
relationibus nobis apertum eſt, *quomodò
*quòd & Heliorum ciuitas à vobis, velut hoſtibus
& in capta ſit,qui habitare in monaſterijs,& eiuſ-
modi locis obſeruare debuiſtis. Inſupèr & ve
nerandæ memoriæ diaconi commiſſæ cædes,
& quia illius corpus poſt necem etiàm com-
muni ſepultura priuatum, inſenſibiliter tra-
ctum ſubdebatur iniurijs. Quomodò etiàm
Monacorũ ſeditioſorũ ſcelera. domus incenſæ,& portæ clauſæ ſint ciuitatis,
& quaſi legibus proprijs ciuitatis cuſtodieba-
tis muros, & carcere violenter aperto, malo-
rum præſumptoribus remiſſo pœnarum, &
periculoſæ fugæ præbebatur occaſio. Profi-
cientibus autem ad peiora, poſtremis mino-
ra fuiſſe præcedentia demonſtrantes, Iuuena-
lem ſanctiſſimum, & alios reuerendiſſimos
ſacerdotes, per quendam ad hoc deſtinatum
interficere voluiſtis. Cùm verò is,qui miſſus
fuerat, fuiſſet ſpe ſua deceptus, ſinè effectu
ſuam veſaniam,& eorum,à qubus miſſus fue-
rat, eſſe non ſinens, Seuerinum ſanctæ me-
moriæ epiſcopum gladio percutiens, neque
his,qui erant cum eo, pepercit. Hæc ergò &
his peiora delicta, & quomodò præſumpta,
& quibus agentibus aut inuitãtibus acta ſint,
manifeſtant ea, quæ frequenter in diuerſis
iudicijs propriè demonſtrata, & ſacratiſſimis
noſtris auribus intimata ſunt, certiſſimum
indicium veſtræ voluntatis habentia, quàm
promptè ad delinquendum decederetis, non
Dei fidem iudicare vel fouere volentes, ſed
veſtras petulantias & ſacerdotia defendentes,
quorum vos oſtendiſtis omnimodis alienos,
dum in perditionem ciuitatum habetis ſtu-
dium. Noſtra ſiquidem pietas admiratur,
qua cauſa Eutychen equidem anathematiza-
tis, benè tamen facientes, Theodoſio verò, Hic Theodoſi⁹, hæreticorum dux fuit.
qui peior eſt omnium,vos ipſos, contradidi-
ſtis,ſapienti ea,quæ ſunt Eutychis, qui circa
Valẽtini & Apollinaris cõtra orthodoxã fidẽ
habẽs zeli veſaniam,ſanctiſſimas quidẽ cõtur
bat eccleſias, ciuitatib⁹ verò ſubuerſionis im-
portabilis & vexationis exiſtit occaſio: ſed ẽt
vobis factus eſt neſandarum & iniquarum
cauſarum princeps. Et impietatis quidẽ ſuæ
delictorum pœnas digniſſimas dabit omniũ
Domino & ſaluatori Chriſto,aduerſùs quem
rei excitãtes originem, non eum patietur ſa-
cra poteſtas,ſinè ſupplicio finire ea, q̃ in eius
fidem blaſphemi, & in ſanctas eccleſias,& in
ſanctos viros miſerãdè perẽptos, neſandè cõ-
miſſa ſunt. Noſtra quidem tranquillitas nihil
tale fieri contra monachos imperauit, ſed vt
tantũmodò Heliorũ ſedaretur ciuitas, quate-
nùs de cæterò quies eius ab omnibus ſeruare-
tur: Veſtra verò procacitas *mãdatorũ cõtra- *mandatis
ria monachorum agens,bellum aduerſùm cõ
munem quietem adſumpſit: & multitudinẽ
congregans latronum, & aliorum iniquè age
re ſolitorum, armaq; contra legitimè viuẽtes
cõmunes, cauſa cædis & deuaſtationis, alia-
rumq; crudelium rerum, prouinciæ habita-
toribus fuit. Vndè mota quidem maieſtas no-
ſtra, vt indignaretur rerum talium cõmiſſo-
ribus, in ſua clementia ſuperata eſt, vt quate-
nùs cædis & incendiorum replicetur etiàm ad-
uerſùs vos iuſtum eſſet, vt noſtra indignatio
proueniret, relinquẽtes quidem monaſteria,
quibus vos ſemper obſeruare mãdata præci-
piunt: præſumẽres aũt & illa,quæ vltimo ſup
plicio digna conſiſtant. Quia verò etiàm do-
cere potiùs q̃ diſcere p̃ſumitis,diuina neſciẽ-
tes eloquia,apertè p̃cipientia,quia non eſt di Matth. 10.
ſcipulus ſuper magiſtrum ſuũ. Quas doctri-
nas ſaluatoris animatũ noſtratũ, aut ſanctiſſi
morum apoſtolorũ & patrũ ſecuti eſtis: Non
enim,licèt proprias ſequentes impietates,di-
cere præſumitis,quia per cędẽ aliaq; delicta,
quæ vos egiſtis, ſanctorũ eruditio p̃cedebat.
Proindè duas naturas audientes, perturbatas
veſtras animas fuiſſe docuiſtis, veluti quadã
nouitate auribus veſtris illata. Quapropter ſci
tote, quia vobis quidem harum rerum exa-
minationem facere non congruit, dum ſubti-
litatẽ huius rei intelligere nequitis. Nos autẽ
patrum ſuſcipientes doctrinas, natura in-
telligimus veritatẽ. Hoc enim quod ſapimus,
ſimul & dicimus: quia Dñs noſter Ieſus Chri
ſtus, Deus verè & homo verè eſt idem. Sicut
& ſancti-

Galat. 4.

& ſanctiſſimus apoſtolus Paulus veram naturam intelligens, io epiſtola ad Galatas clarè docet, ità dicens; Sed tunc quidem neſcientes ſeruiuiſtis eis, qui oatura nõ ſunt dij, hoc eſt, ignorantes verè Deum, eis, qui verè noo ſunt dij. Ex his palàm ſignificans, quia natura voritas eſt. Sed dicitis, quia de naturis in fidei ſymbolo nihil cootinetur, à trecentis decem & octo patribus ſanctis expoſito. Non enim quædam ob hoc tunc quæſtio mota, neq; nũc aliqua nouitas aduersùs eam fidem excogitata eſt, ſed ſanctorum patrum, qui io orthodoxa fide claruerunt, firmata pręcepta ſunt. Vos ergò qui dicitis, nõ oportet oaturarum rationes exquiri, vos hoc facere cõperimini, apertè in ſupplicationibus à vobis directis, naturarum memoriam facientes, atque diceotes, Quomodò pariet virgo, & maner virgo? Et quomodò generat per naturam eum, qui ſuper naturam eſt? Quomodò autẽ factum eſt, quomodò ſeparari poteſt? Factum verò eſt, non natura mutatum, oeq; diuinitate conuerſum. Videte ſiquidem, quomodò naturæ vbiquè memoriam facitis, qui propter ipſum nomen naturæ turbamini. Et vndiquè vobis ipſis calumniandi ea, quæ à ſancta ſynodo pro fide vera firmata ſunt, occaſionem exquiritis, etiàm in bac parte peccantes, quia mentiẽtes adſeritis, eo quòd diffinitum ſit dici debere duos filios, & duos Chriſtos, quod ità oon eſt Nos eoim boc abdicantes, anatbematizamus eos, qui hoc ſcripſerunt aut dixerunt, aut dicere fortè præſumunt. Noſtra nanque tranquillitas ſymbolum trecentorum decem & octo patrum tempore iam præcedente ſecuta eſt, & in futuro: credo Dominom ooſtrum ſaluatorem Ieſum Chriſtum, ex ſpiritu ſancto & Maria virgine, Dei genitrice natum, atque profiteor. Orthodoxam naoque fidem ſicut accepimus, ſeruare in perpetuum feſtinamus Quemadmodùm etiàm ſancta ſynodus oupèr in Chalcedonenſium ciuitate celebrata, credens docet, ſymbolumq́ue confirmans, & cooſona ſapiens ipſis ſanctis patribus Epheſioq́; Cõcilio, cuius Cęleſtious & Cyrillus reuerendæ memoriæ præſules fuerunt, errorem Neſtorij cõdemnaotes. Igitur ooſtra clemẽtia nulli penitùs neceſſitatẽ pcepit imponi, quatenùs aut ſubſcribat, aut cooſeotiat, ſi noluerit. Nõ enim terrore aut violentia aliquos volumus ad viam trabere veritatis. Diuerſo autẽ vos ſuper ea, quæ dudũ pręſumpſiſtis gladijs, alijſq́; crudelitatibus, inſupèr & iniurijs & tormẽtis io mulieribus honeſtis & nobilibus perpetratis, etiàm oeceſſitatẽ plurimis nõ dubitaſtis inferre, vt conſentirent quidem peruerſis doctrinis, & cum clamoribus atque ſubſcriptionibus anathematizarent eaodem ſanctam ſynodum, & ſaoctiſſimum Patriarcham ſedis apoſtolicæ maximæ Romæ Leonem, & ſanctiſſimos patres, pro quibus auſibus oeceſſariè reddituri eſtis omnium Deo & Domino rationem, in cuius iniuriam, ſi dici fas eſt, talia facere præſumpſiſtis, opprobriũ & irriſio ſceleſtis paganis & hæreticis iuſtiſſimè cõſtituti, quibus eſtis exẽplũ confuſioois effecti. Quia verò & Samaritas accuſaſtis, tanqoàm ipſi aduersùs ſanctas eccleſias crudelia & oefanda commiſerint, & cædis partem & alia ſimul incõgrua fuerint meditati: cognoſcite quia ſanciuimus, vt inquiſitione ſubtiliſſima ſubſecuta, per virũ ſpectabilem Comitem Dorotheum, ea quidem, quæ direpta ſunt, ſanctis Dei eccleſijs, & eis, qui perdiderunt, reſtituantur. Illi autem, qui harum rerum inueniuntur authores, legitimè vltioni ſubiaceant: nihilq́ue vobis in eorum defenſione commune ſit, quos oportet agnoſcentes, quomodò credat noſtra potentia, & à noſtra pietate pariter inuitatos, à ſancta & orthodoxa fide nullatenùs deuiare, ſed obſeruare potiùs monaſterijs, & ad profectum meliorem orationibus vacare; & conſona paternis mandatis ſemper efficere, nullamq́ue turbam omninò celebrare. Sed neque his, quæ ad perditionem animarum à prauis doctoribus proferuntur, incautè conſeotientes, ab orthodoxa fide & Dei vos ſeparetis eccleſijs. Collectas verò canonibus contrarias nequaquàm facere præſumatis, ſcientes ea, quæ dudum ſancita ſunt à diuæ memoriæ priorum temporum principibus, qui ſanctã catholicamq́ue religionem conroborantes, maximis ſupplicijs extraneas collectas præſumentes facere ſubditis ſanxerunt. Nos autẽ prioſum vos pœniteotiam habere credentes, clementiam nullatenùs denegauimus, multis vtiquè precibus vtente ſanctiſſimo Iuuenale, per quas nos exorauit hęc ad vos ſcripta trãſmitti. Agooſcentes autem diuerſorum precibus, quia à militibus cuſtodire iuſſis Helíorum ciuitatem, multitudine caballorũ atque virorũ veſtra monaſteria cõturbantur, etiàm in boc indignati, Dorotbeũ virum ſpectabilem Comitẽ ab hac ea moleſtia liberare ſanciuimus, licèt nec anteà iniuriaoi fieri monaſterijs, aut veſtra refugia ſuſtinere præciperemus anguſtias.

Quas ſpernas in hæreticos cõſtituerit idem Martianus vide ſub finem ſynodi Chalcedonẽ. pag. 316.

Hereticorũ cõuenticula non ferenda.

¶ Aelia Pulcheria ſacratiſſima & pijſſima, pp. Augg. Archimandritis & reliquis monachis in Helia & circa eam habitantibus.

PReces equidem, quas ad noſtram direxiſtis pietatẽ, indiciũ veſtri erroris oſtẽdunt. Sacratiſſimus autem & manſuetiſſimus Imperator, noſtræ tranquillitatis coniunx, & noſtra ſerenitas pietatem omnibus rebus præponere iudicauimus, & clementiam inſitam nobis amplectimur. Quę autẽ eius pietas, veſtras ſupplicationes agnoſcens, vobis ſcripſerit, literæ diuinitatis eius oſtendunt, quas vobis multis precibus Iuuenalis ſanctiſſimi epiſcopi, eius exorata traoquillitas deſtioauit. Noſtra verò ſerenitas culpat equidẽ ea, quæ dudùm à vobis aduersùs venerabilem

religionem communemque diſciplinā præſumpta ſunt, agentibus illa, quę videtur præceptionibus monachorum valdè contraria. Monet autem diuinis ſyllabis, vt licèt tardè, tamen ad meliora reſpicientes, omnem veſtrarum animarum abijciatis errorem, & veritatem fidei cognoſcatis, quem à progenitoribus ſuſcipiens noſtra pietas, tēpore vniuerſo conſeruat, ſicut etiàm tradiderunt ſanctę memoriæ trecenti decem & octo venerabiles patres, ſinè contradictione credens, & Neſtorij impietate expulſa ab Epheſino ſancto cōcilio, cui Cœleſtinus & Cyrillus reuerendæ memoriæ præſidebant, tanquam inimicam Dei ioſtiſſimè reſpuit Eutychis reſultationē cōtra rectam doctrinam: & qui Valentini & Apollinaris aduerſus fidem orthodoxā dogmatibus eruditus, religionē verā ſtuduit conturbare, odio neceſſariè ſimul habet: ſequitur autem ſanctum concilium, quod nupèr Chalcedonæ congregatum eſt, quandò interpretatione conſona, trecētorum decem & octo patrum ſymbolum confirmauit, & credit Dominum noſtrum & ſaluatorem Ieſum Chriſtū ex ſpiritu ſancto & Maria virgine natum, erudita intelligere natutā eſſe veritatem, & Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum Deum verè & hominem, verè eundem. Sic enim & ſanctiſſimus Paulus apoſtolus docet in epiſtola
Galat. 4. ad Galatas, his verbis loquens, Sed tunc quidem neſcientes Deum, ſeruiſtis natura non exiſtēobus dijs: hoc eſt, neſciētes eum, qui verè Deus eſt, his, qui verè Dij non ſunt, ſeruiſtis. His itaque verbis clarè nos docet naturā dicere veritatem. Fruſtrà verò veſtras animas falſa percuſſit opinio, quia ſancta Chalcedonenſis ſynodus congregata docuerit, aut tranqllitas noſtra crediderit duos filios, aut duos Chriſtos per duas naturas intelligendos: ſed non ità veritas habet. Nos enim abdicantes hoc, anathematizamus eos, qui hoc dixerunt, aut ſcripſerunt, aut dicere fortè præſumunt, Noſtra nanque poteſtas vnum eundemque filium Ieſum Chriſtum Deum perfectum, & hominem perfectum, eundem nullo modo diuiſum, ſaluatorem Chriſtum confitetur, ſemperque in ea fide optamus incōcuſsè perſiſtere. Agnoſcentes igitur ſimplicitatē veritatemque noſtræ fidei, quā cuſtodire ſtudemus ſecundùm ſanctorum patrum veram traditionem, ſcientes etiàm orthodoxam fidem & clementiſſimam intentionem tranquilliſſimi rerum Domini & pietatis meæ iugalis, & rebus ipſis credentes, per quas ſoliùs pietatem reſcipiens, eos, qui ſic peccare præſumpſerūt, digna caſtigari vltione præcipiet, in futuro tempore honore, noſtriſque beneficijs cumulari ſperantes, decætero cūctam dubitationē ab aiabus veſtris auferre, & i vſis monaſterijs perdurantes & ſolitariā vitā reuerēter adeūtes à recta fide & vnitate eccſiarū vos nolite ſeiungere, nè (quod non ſperat noſtra clementia) tanquam veritatis impugnatoribus, nomē adſcribatur hæreſeos. Scitote ſiquidem, quia tranquillitas eius, diuinis literis ad Dorotheū veſtrum comitē deſtinatis, iuſſit ſubtiliſſimā inquiſitionē fieri de ſubreptione rerum, quæ à Samaritis dicitur eſſe præſumpta, quæcunque direpta monſtrantur, à ſanctiſſimis eccleſijs, & qui eas perdiderunt, ab eis reddi ſanciuit, vtque raptarum rerum authores pœnas debeant legitimas ſuſtinere. Monaſteria verò & habitacula veſtra, importunitate militum, eiuſdē viri ſolicitudine, libera & ſine moleſtia conſeruari præcipit. Credit enim nobiſcum eius tranquillitas, quia per hanc prouidentiā atq; exhortationem, & priorum vos actuum pœnitebit, vt catholicæ Eccleſiæ concordi fidei poſſitis vniri in pace & vnanimitate, orthodoxa religione ſeruata. Et alia manu, Deus vos cuſtodiat multis annis reuerendiſſimi.

Reſcriptum ſynodicarum literarum Iuuenalis ſanctiſſimi epiſcopi Hieroſolymorum, ad reuerendos presbyteros & archimandritas, & reliquos monachos Palæſtinæ prouinciæ ſub eius diœceſi conſtitutos.

CVm ſummus & primus apoſtolorum Petrus dixiſſet, *Tu es Chriſtus filius Dei viui*, Matth. 16.
Dominus intulit, dicens: *Beatus es Simon Bariona, quia caro & ſanguis non reuelauit tibi, ſed pater meus, qui in cœlis eſt. Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificabo Eccleſiam meam, & portæ inferi non præualebunt aduerſus eam.* Super hanc confeſſionem roborata eſt Eccleſia Dei, & fidem, quam nobis ſancti tradiderunt apoſtoli, hanc Eccleſia cuſtodiuit & cuſtodiet vſque ad finem mūdi. Quam & ſanctum quoque magnumque & vniuerſale concilium Nicęnum trecentorum decem & octo ſanctorum patrum expoſuit, quamque ſanctum quoque magnumque & vniuerſale conciliū nupèr congregatū Chalcedonæ ſecutum eſt: huic neque adijci, neq; ſubtrahi poteſt. Calumniatores autem & trāſgredientes mandatum Dei, quod præcipit, *Non falſum teſtimonium dices aduerſus proximū* Exod. 20.
tuum, conuenit auerſari. Nam ſi rex Dauid propheta dicebat: *Eū, qui derogabat occultè aduer-* Pſal. 110.
ſus proximum ſuum, hunc perſequebar: ſuperbo oculo & auaro corde, cum eo non edebam cibum: quanto magis nos debemus auerſari eos, qui falſum teſtimonium dicunt aduerſus tantos ſanctiſſios patres, magis autem aduerſùs cunctum terrarum orbem? Veſtra itaque reuerentia fidem, quam ſuſcepit, teneat. Gratia enim Chriſti hæc & apoſtolis data, & à patribus eſt ſanctis expoſita, hæc etiàm nunc valet, & vſque ad finem mundi vigebit. Quomodò Galatis ſcribens, dicebat Apoſtolus: *Si quis vobis euangelizauerit præter quod accepiſtis, anathema ſit.* Galat. 1.
DEVS autem etiàm errantes ſuę coniungat Eccleſiæ, qui per prophetam dicit: *Viuo ego, dicit Dominus,* Ezech. 18.
Nolo mortem peccatoris, ſed vt conuertatur & 33.

tatur & viuat. Iuuenalis Epiſcopus Hieroſolymorum, in Domino valere vos opto. Irenæus Epiſcopus Cæſareæ, in Domino valere vos opto. Paulus epiſcopus Parali, in Domino valere vos opto. Et conſequenter trium Palæſtinarum epiſcopi ſubſcripſeruot.

Hic Leo, Martiano ſucceſſit A D 417 & imperauit. An. 17.

¶Incipiunt epiſtolę diuæ memorię Leonis Imperatoris ad diuerſos metropolitanos epiſcopos totius Orientis & Occidentis, de ſtatutis Chalcedonenſis concilij, & de Timothei parricidæ neſandiſſima pręſumptione: ſimul & reſcriptum omnium ſanctiſſimorũ epiſcoporum ad eundem principem, quod memoratus Auguſtus poſtmodùm in Sicilia voluit memorari.

Vide Nicepho. Eccle. Hiſtor. lib. 15. cap. 16.

POſt terminum in Chalcedona geſtorum, & allocutione facta à pijſſimis Imperatoribus Martiano & Pulcheria, necnon & Iuuenale ſanctiſſimo epiſcopo, ad monachos qui Hieroſolymam conturbabant, quorum exemplaria ſunt præpoſita, quidam in ſtultitiam peruenerunt, vt ità piam ſacerdotũ multorumq́ue virorum hanc ſynodum atque ſententiam nõ dubitarent accuſationi ſubijcere, & dogmatum repugnantium ſanctionibus, quæ Nicęę à ſanctis patribus ſtatuta ſunt, matrem vocare. Erat itaque qui talia diuulgabat, & diffinitiones omniũ moleſtè ferebat, Alexãdrinæ populus ciuitatis, naturaliter ad iras immenſasq́ue turbas acutus, & multitudo ſimul Palæſtinæ, quæ non cum ſubtilitate dogmatum, monachicam elegerat vitam, & quicunque alij diuerſis modis cum illis, circa rectitudinem fidei claudicabant. Martiano autem ſacratiſſimæ memoriæ, qui Chalcedonæ conuentum collegit epiſcoporum, religioſa vita in imperio terminata, ad Leonem quidẽ Chriſtianiſſimum, Dei voluntate imperialis principatus gubernacula tranſierunt. Illi autem, qui vniuerſalem ſynodum reſpuebant, credentes ſe habere licentiam agẽdi quæ vellent, turbarum repentè cogitauerunt vias. Et alij quidem venientes ad Cõſtantini regiam ciuitatem, infringi imperiali iuſſione ea, quæ Chalcedonæ benè ſunt ſtatuta, poſcebant: multi verò Alexandrinę populi ciuitatis Proterium, qui tunc gubernabat eccleſias, iracunde & odioſè ferebant, culpantes eum, quia Dioſcori pridèm ſacerdotis, adiudicato quidem illo & dignitate proiecto, & extra terminos degere condemnato, ipſe pontificatum eius ſedis acceperat: propter hęc itaque contra eum omnes populi impetu veſano irrationabiliter vtentes, compręhenderunt quidem eum refugientem ad ſepta ſacri baptiſmatis, crudeli verò & feroci morte perimẽtes eum, quendam Timotheum pro eo ſinè iudicio in eius conſtituerunt ſedem, nullum Eccleſiaſticæ legis ordinem obſeruantes, honoratum quidem presbyterij dignitate, ſed qui probatus fuerat communis fidei nequaquam conſentire decretis, & propterea ſententia Proterij ab Eccleſia videbatur expulſus. Haoc igitur ſic inordinatam & indiſpoſitam non ferentes iniuriam ſacerdotes, qui in Ægypto rectè ſapiebãt, ad Imperatoris auxiliũ, quod ſolum relictum fuerat, concurrerunt, & ſupplicationes porrigentes, patrum venerabiles ſanctiones conculcatas ab Alexandrinis indiſciplinationibus debere non deſpici, ſupplicabant. Contigit autem, vt eodem tempore Imperatorem adirent etiàm, qui ſynodi dogmatibus derogarent, & non eam habere rectè, ſcripta accuſatione quererentur. Has autem preces vtriuſque rei ſuſcipiens fideliſſimus Imperator, & gubernatus à Chriſto, velocem ſimul & irrepręhenſibilem examinationem cauſæ huius effecit. Et colligere quidèm ruſsùs ex omni terra ſacerdotes abnuit, tanquã laborioſum & tumultuoſum: & quod nõ mediocrem vexationem eccleſijs potuiſſet adſerre: ſed literas ad vniuſcuiuſque prouinciæ ciuitatiſq́ue pontifices ſcribens, & in his, quę fuerant ei ab vtraque parte ablata, coniungens, ſingulos voluntatem propriam reſcribere apertè pcepit, vtrùm ea quę apud Chalcedonam ſynodicè definita ſunt, eis placerẽt, & Timothei pontificatum tanquàm incompetenter factum repræhenderent: An illum quidem ſuſciperent, & inter ſacerdotes haberent, & quæ verò ſynodi erant, nequaquàm confiterentur aut ſaperent. Et hæc quidem in ſcriptis piiſſimè & clementiſſimè conſtitutis, proprijs literis imperauit. Illi verò ſacerdotes voluntatem ſuam ſingulatìm, vt eis placere videbatur, Imperatori, & magnæ Conſtãtinopolis præſuli epiſtolis proprijs indicauerunt. Quę epiſtolę omnes cum integritate veraci ipſis ſermonibus in græco poſitæ, & in latinitatem translatę per diſpoſitionem libri huius propter legentium veram notitiam, conſequenter, & ſicut ordo habet, pandentur.

Proterius epiſcopus immaniſſimè trucidatur.

Nicephor. ſcribit lib. 15 c 16 ſupra mille fuiſſe hos epiſcopos.

Exemplar epiſtolæ Leonis Imperatoris primi ad Anatoliũ Epiſcopum Conſtantinopolitanum.

Hoc modo ſcriptum eſt & alijs metropolitanis epiſcopis.

EDITIO I.

Hæ literæ Imperatoris vocanẽ ab alijs circulares.

IMperator Cęſar Leo pijſſimus victor, & triumphator maximus, ſemper Auguſtus Anatolio regię ciuitatis epiſcopo. Votũ quidem

EPISTOLA LEONIS IMPERAtoris I. ex 18. capite libri xv. Hiſtorię Eccleſiaſticę Nicephori.

EDITIO II.

Hæc ex Nicephoro huc adſcripſimus ob comodiorem verſionem.

IMperator Cęſar Leo, pius, victor, triũphator, maximus, ſemper colendus Auguſtus Aoatolio epiſcopo. In votis quidem pietatis meæ

dem meæ pietatis fuit, vniuerſas orthodoxorum ſanctas eccleſias, necnõ & ciuitates ſub Romano imperio conſtitutas, maxima frui quiete, nihilq; contingere, quod poſſit earum ſtatum, tranquillitatemque turbare, qualia verò in Alexandrinorum ciuitate nupèr euenerint, iam quidem noſſe tuam credimus ſanctitatem. Vt tamen perfectiùs cuncta cognoſcas, quę cauſa tanti tumultùs confuſionisque fuerit, exemplaria precũ, quas reuerendiſſimi epiſcopi & clerici à prædicta ciuitate & Ægyptiaca diœceſi ad regiã Cõſtantinopolim venientes, contra Timotheũ meæ clemẽtiæ porrexerũt, necnõ & exemplaria precum, quas hi, qui in ſacratiſſimũ noſtrum expeditum pro Timotheo ab Alexandrina ciuitate veniẽtes, obtulerũt noſtræ tranquillitati, tuæ ſanctitati direximus, quatenus quod actũ eſt de prædicto Timotheo, quẽ Alexandrinorũ populus, & honorati & curiales, & naucleri epiſcopum ſibi petunt, alijsque negocijs, quę ipſarum precum continet textus; ad hæc aũt & de Chalcedonenſi concilio, cui nullo modo conſentiunt, clarè poſſit agnoſcere. Tua ſiquidem reuerẽtia oẽs orthodoxos epiſcopos, qui in prę́ſenti in hac vrbe regia cõmorãtur, necnõ & reuerẽdiſſimos clericos ad ſe repẽtè faciat conoenire, & diligenter omnia pertractantes atque diſcutientes, quoniam Alexandrinorum ciuitas perturbata eſt, pro cuius diſciplina & quiete maxima ſolicitudo nobis exiſtit, aut de p̃dicto Timotheo, aut de Chalcedoonenſi concilio, quid in commune ſapitis ſinè quolibet humano terrore, & abſque gratia cuiuſcunque vel odio, ſolummodò omnipotẽtis Dei timorẽ veſtris oculis proponẽtes, (quoniam ſicut noſtis, de tali cauſa intemeratę diuinitati rationem eritis ſinè dubio redditurі) cum omni celeritate meam facite cognoſcere pietatem, vt ex omnibus veſtris literis hæc integrà cognoſcentes, formam congruã dare poſſimus, quatenùs Aegypriaca diœceſis & Alexandrinorum ciuitas, pro cuius quiete nos prę omnibus conuenit cogitare, trãquillitate ſanctarum, eccleſiarum & diſciplina & inconcuſſa pace potiatur.

Hoic ſubiectæ ſont & ſequentes preces, directæ vniuerſis metropolitanis epiſcopis.

meæ fuit, vt vniuerſæ orthodoxæ rectéque ſentientes & ſanctiſſimæ eccleſię, nec non vrbes ſub Imperio Romano omnes, quiete altiſſima fruerentur, neque quicquam, quod ſtatum illarum & tranquillitatẽ turbare poſſet, intercederet. Quid autem nupèr admodùm apud Alexandrinos acciderit, ſanctitatem tuam iã noſſe credimus. Vt verò plenius de rebus omnibus, & quæ cauſa tanti tumultus & confuſionis extiterit, certior fias, exempla precũ, quas religioſiſſimi epiſcopi & clerici ex Alexandriæ vrbe & diœceſi Ægyptia, aduersùs Timotheum in vrbe Conſtantinopolitana pietati meæ obtulere atque itidem ſupplicum libellorum exempla, quos à Timotheo internuncij eius Alexandria aduenientes ſerenitati noſtræ in comitatu noſtro dederunt, ad pietatem tuam miſimus, vt quid actum ſit ab eo, quem diximus, Timotheo, quem ſibi populus Alexandrinus, & qui ibi magiſtratus gerunt, ciueſque, & naucleri, ſeu nauium gubernatores, epiſcopum petunt, & alijs quoquè de rebus, quas ſupplicationum complectitur contextus: ad hæc de Synodo Chalcedonenſi, cui nequaquàm aſſentiuntur, quemadmodùm libelli adiuncti oſtendunt, clarius ſanctitas tua cognoſcere poſſit. Itaque pietas tua orthodoxos omnes & ſanctos epiſcopos, qui nũc in vrbe hac imperante degunt, & religioſiſſimos clericos cõfeſtim ad ſe conuocet, & rebus omnibus cum cura & fide tractatis atque deliberatis, quandoqoidem hoc tempore Alexaodrina ciuitas turbulenta, & ſtatus eius tranquillitasque nobis maximè curæ eſt, nobis ſententiam ſuam de Timotheo ipſo, & Cõcilio Calcedonẽſ. timore humano omni, gratia etiàm & odio ſemoto, ſolùm omnipotentis Dei metum ob oculos ponens, ſignificet. (Scitis nanque vos omnes de negocio tanto immaculatę diuinitati rationem eſſe redditures) vt in eo de re omni literis veſtris abundè edocti, congruentem & debitã ſententiã ferre poſſimus.

Imperator ab epiſcopis vult doceri, quid religionis negocio ſtatuendũ ſit.

EPISTOLA ÆGYPTIORVM Epiſcoporum & cleri Alexandrini ad Leonẽ Auguſtum. Pijſſimo, & Chiſtianiſſimo, & diuinitùs electo victori, triumphatori, ſemper Auguſto Leoni.

OBlatæ preces ab vniuerſis epiſcopis veſtræ Ægyptiacæ diœceſi & clericis ſanctiſſimę eccleſiæ veſtrę maximę ciuitatis Alexandrinæ. A ſoperna gratia modò diuinitùs condonatus, iuſtè non ceſſas pro communi vtilitate cogitare, poſt Deum cunctorum venerabilis Imperator. Quapropter etiàm omnis fortitudo verborum tuis vincitur actibus qnibus diuinitas exoratur: & verba quidem ad hęc eis neceſſaria non ſunt, qoibos opera facere noſcuntur indicium. Nuper enim electus à Deo, & purpura exornatus, optimum iudicaſti propoſitum tuum magnum oſtẽdere, quẽ ipſe omnium creator elegit, benignis initijs largiiorem remunerando bonorum, quandò repentè in ipſo principio, voce veſtra et ſcripto procedente pijſſima ad ſanctiſſimos metropolitanos epiſcopos, inerumpibilem Eccleſię catholicæ crepidinem roboraſtis, & priorum omniom pijſſimorumque principum conſtituta, pro orthodoxa religione firmaſtis. Inſopèr & ea, quę nupèr à ſanctę

& beatæ

& beatæ memoriæ Martiaoo principe noſtro ſaocita ſunt, con ſona decer0entes, oihil aliud eſtis mercati, quã pacem omnium & ſtabilitatem reipublicæ frenantes, linguas eorum, qui aduersùs eccleſias Chriſtianas conſurgunt, & blaſphemant Deum, aut io eum quocunque modo delinquunt. Iniuria oanque Dei manifeſta eſt, hæreticorum abſcindentium ſemetipſos à recta fide licentia. Quapropter hanc optimè ſciens venerabilis imperator malignũ prolem exiſtere, inſidiantis quieti ſanctarum Chriſti ſemper eccleſiarum, earumque immuolitatam pacem conſiſtere non ſinentes, rectè prouideotiam tuam ſtuduiſti mox adhibere ei per omnia reſiſtẽtem: quod eſt opus pijſſimorum priocipum, pro orthodoxa fide pugnantium, & reſiſtentium primitùs malis extrioſecus venientibus, & animabus fidelium aduerſantibus. Hunc igitur animum te poſſidente religioſum & tutorem humani generis, tantumque circa Chriſtum ſtudiũ demonſtrantem adimus & nos, importabilia mala paſſi, licèt peccatores, Chriſti pontifices, quæ neque ſermonibus ſufficimus p̃ſentare, nec lugere dignè valemus. Quemadmodùm autem noſtra ſit geſta calamitas, enarramus. Catholica ſiquidẽ intemerata & apoſtolica fide in Nicæa à ſanctis tunc trecentis decem & octo patribus poſita, & vbiquè firmata, & apud omnes verbum veritatis rectè prædicantes habita, quam etiàm vnaquæque per tempora orthodoxorum epiſcoporum, ad peremptiooem quidem ſępius exortarum contra rectam fidem vanarum quæſtionum, cuſtodiam verò rectè confidentium patrum firmauit atque roborauit. Simili quoqoè modo & Chalcedooe ſanctum & vniuerſale cõciliom congregatum dudùm ſub pio ſanctæ memoriæ principe Martiaoo hanc inuiolatã incontaminatamque ſeruauit, abſcindẽs quidem zizaoiæ peſtem, à quibuſdam rectis ſuperſeminatam dogmatibus, confirmans autẽ venerabilis Nicenæ fidei (ſicut diximus) ſymbolum ſalutare, & fingens ineuerſibiles termioos ſuper eum, ſicut gratia ſpiritusſancti dictabat: formamque conſtituit, per quam omnem adiectiooem, omnem imminutionẽ aduersùs confeſſionem rectam penitùs abnegauit. Quapropter & noſtro Aegypoo concilio neceſſariè cum archiepiſcopo ooſtro ſanctæ memoriæ Proterio, iodubitanter ei conſentiente, & ea ſapienter & vnanimiter cum vniuerſis totius orbis Chriſti ſacerdoobus, & præ omnibus ſummis ſanctis epiſcopis, id eſt, Romano Leone, regiæ Cooſtanònopolis Anatolio, & Antiocheno Baſilio, & Iouenali Hieroſolymorũ, & omnibus orthodoxis epiſcopis: laborantibus nobis ſecundùm ſanctũ Apoſtolum pro euangelicę fidei firmitate, & in Chriſto ſapientibus cum noſtris eccleſijs & ciuitatibus, & iocommutata pace orthodoxi populi apud nos, & apud Alexaodriam cõſiſtente, excepto Timotheo, qui ſemetipſum ab eccleſiæ catholicæ fide diſrupit pariter & abſcidit, mox poſt ſanctum Chalcedoneoſe Concilium, dum tunc dignitate presbyterij fungeretur, cum quatuor aut quinque ſolis epiſcopis & paucis monachis, hæretica Apollioaris & eius ſimilium ſecta languentibus, propter qoam damoati tunc regulariter à ſanctæ memoriæ Proterio, & omni Ægyptiaco concilio, etiàm imperiali nutu dignè exilium ſunt experti. Hunc Timotheum malignus inuenit arma ſuę machinationis aptiſſima, quem nouimus quidem boni cuiuſlibet extorrem, diabolicæ verò mentis ſolummodò inſtrumentum opportuoum exiſtere. Qui dudùm inhians in epiſcopatum Alexandrioæ maximæ ciuit. ſicut rei euentus oſtendit, appetens quod eum opportebat effugiſſe, ſi tameo ſaperet, benà præponens ſchema, quod vitare ſe primitùs dolosè fingebat, inſidiatusque trãſitum ſanctę memoriæ principis Martiani, quo migrauit ad Deum, blaſphemis vocibos impudenter aduersùs eum inſurgens, & ſanctum & vniuerſale Chalcedonenſe concilium anathematizans inuerecundè, & vulgus populi ſeditioſorum & vilium congregans, eumque contra ſanctas regulas, eccleſiaſticã diſciplinam, & commuoẽ rempublica legesque coarmaos, irruit in eccleſiam ſanctam Dei, habẽtem paſtorem atque doctorem ſanctiſſimum noſtrum tuoc patrem, archiepiſcopumque Proterium, & collectas ſolitas celebraotem, & orationes fundentem omnium noſtrum ſaluatori Chriſto pro veſtrę pietatis imperio, & Chriſtiaoiſſimo veſtro palatio, cõgregatis in ipſa ciuitate magoificentiſſimis iudicibus, & curia, & plebe fideli, omnique clero ſimul & mooachis, Hoc itaque malo procedente, & vix adhuc facta die, dum in epiſcopio ſecundùm cõſuetudinem digeret Deo amabilis Proterius, adſumens ſecum Timotheus iuſtè coodemnatos duos epiſcopos, & clericos ſimiliter, qui (ſicut diximus) in exilio fuerant habitare damnati, taoquàm manus impoſitionem ſuſcepturus à duobus, nullo penitus orthoxorum epiſcoporum ex diœceſi Ægyptiaca præſente, vt moris eſt in talibus Alexaodrinorum epiſcoporũ ordinationibus intereſſe, vt credit, adeptus eſt pontificatus ſedem, adulteriũ apertè præſumens in eccleſia, propriũ ſponſum habente, & agentẽ in ea diuina myſteria, & ſedem propriam regulariter exornantem. Iſte optimus odibilem Deo & vndique periculoſam differri non ſineos actionem, cum rabie quadam * incontemnibili repente ſemetipſum iothronizauit legem & ordioem eccleſiaſticum, irrationabilem iram pupuli permixti eſſe confidens, & neque regulas patrum, nõ legem imperialem, aut ſanctiones eccleſiaſticas, non ordinem non poteſtatem imperialem, non iudicialem ſeueritatem meote percipiens, mox ordinationes effecit epiſcoporũ ſimul & clericorum, epiſcopus ſioè impoſitiooe manus exiſtens.

Timothei Aeluri impia quędã facinora.

* for. incomprehẽſibili

Nota hæreticorũ audaciã & impudentiam.

Digitized by Google

exiſtens. Sed neque priorem habens presbyteratus ordinē, baptiſma fecit: & omnes operationes, quæ ei nullatenus agere competebāt, exercuit. His ità audacter & nefandè per eum quotidiè procedentibus, poſt aliquot dies dum alibi degeret, magnificus & glorioſiſſimus Dux Dionyſius ciuitati adfuit laboranti, & egit quatenus peſtiſer eccleſiæ crudeliſſimus tyrānus, etiàm ab ipſa ciuitate recederet. Quo facto, eccleſiæ & ciuitati communem vtilitatem conſuluit. Sic ergò decurſis paucis diebus, dum cōmotio & irrationabilis ira pro Timotheo meditaretur ab aliquibus contra ſanctæ memoriæ Proterium nihil aliud erat, quod faceret ille beatæ memoriæ, quàm vt locum daret iræ, ſecundùm quod ſcriptum eſt, vt ad ſacrum Baptiſterium ſe conferret, inuaſionem fugiens contra ſuam concurrentium necem: In quo ſcilicet loco, & Barbaris & cunctis ferocibus hominibus timor fuit, etiàm neſcientibus loci culturam, & exindè gratiam emanantem. Tamē hi verò qui ab initio intentionem Timothei ad effectum perducere feſtinabant, neque in illis intemeratis locis eum ſaluari volentes, neque cultum loci metuentes, nec tēpus, cum eſſet ſalutaris Paſchę feſtiuitas, nec ipſum ſacerdotium pauefcentes, quod eſt mediatio Dei & hominum: percuſſerunt inculpabilem virū, eumque crudeliter occiderunt, etiam cum alijs ſex, & circunducentes eius vbique cadauer vulneratum, crudeliterque trahentes per omnia penè ciuitatis loca inſenſibile corpus plagis ſinè miſericordia verberabant, diuidentes membratìm eum, & neq; interiora more canum guſtare parcentes illius viri, quē nupèr habere ſe mediatorem Dei & hominū putauerunt, tradentesque reliquum eius corpus igni, etiàm diſpergebant eius cineres in ventos, ferocitatem beſtiarum omnium tranſcendentes. Horum ſiquidem omniū author fuit & ſapiens (ſi Deo placet) architectus Timotheus: primò ſiquidē adulter poſteà etiàm homicida, penè manibus proprijs hoc nefas efficiens: & propterea condemnandus, quandò agenti, qui iubet malum fieri, in ſupplicio proximus eſt. Adiecit etiàm his malis ſinè timore peiora, dum iniquè contra regulas operatur. Hactenus agit ſacra myſteria, qui neq; laicorum communionem habere ſanctis canonibus poteſt: & gubernat quidem authoritate ſua ſanctam Alexandrinorum eccleſiā, res autem eius, vt viſum fuerit ei, malè deuaſtat, & habentes alimenta pauperes ab eccleſia, eius ſolatio priuat omnimodis, alijs hæc ſceleratiſſimis expendendo. Et apertè quidē epiſcopos condēnatos quatuor aut quinque, contrarios orthodoxæ fidei, ſicut diximus, exiſtentes, alios quidem ſecum habet, alios verò per ciuitates mittit, vt in eis epiſcopos orthodoxos perſequātur: ſed & alios ordinare non ceſſat. Eos autem, qui regulariter conſiſtunt, velut communicatores ſancti & vniuerſalis concilii, & ſanctæ memoriæ Proterij, anathematizauit, & ſic expulit omnem ſanctiſſimum vrbis Alexandriæ clerum communicantem ſimiliter generali concilio, & ſanctæ memoriæ Proterio archiepiſcopo: ſed etiàm clericos, qui in noſtris eccleſijs & à nobis ſunt ordinati, omnes velut hęreticos, anathematizando verè monſtrauit. Orthodoxos verò ſenes, & ſanctæ memoriæ Theophilum, Alexandrinorum ciuitatis epiſcopum, & ſanctæ memoriæ Cyrillum, & beatæ memoriæ Proterium, omnes antiquitùs ordinatos, & vt diximus, anathematizauit, & à ſacerdotio cuncto prohibuit. Addidit autem iſtis malis etiàm hoc, quòd ex venerabilibus diptychis abſtulit quidem ſanctæ memoriæ Proterij vocabulum: poſuit verò ſuum nomen, & Dioſcori ab vniuerſali concilio condemnati, cuius nec ordinationes ſuſcepit. Sic vndiquè velut ebrius eſſe varia calliditate cōuincitur, & per ſingulas ciuitates & venerabilia monaſteria præcipit, vt nullus communionem ſuſcipiat aut ab epiſcopis aut clericis, qui cōmunicatores ſunt aut fuerunt ſancti & vniuerſalis Chalcedonenſis concilij, & memorię venerandæ Proterij, nec putet clericos, qui à nobis ſunt ordinati. Sed pro illis iubet alios introduci tam quos ipſe ordinat, quàm quos alios facere iubet. Hinc igitur cunctas Ægyptiacæ diœceſis ſanctas eccleſias obtinente caligine atque mœrore, eisque confuſione rerum in eis ſic exiſtentium cumulatis coacti ſumus, contemnentes ſalubritatē propriam, multo itineris labore ſuſcepto, de ciuitatibus noſtris exire, & leporibus atque ranis formidoloſiorem agere vitam, propter calumnias à Timotheo eique concordantibus contra nos ſingulos meditatas, & tanquàm ad ſereniſſimum & inflnctuabilem portum, id eſt, ad veſtræ tranquillitatis veſtigia conuolare, deſerentes conſacerdotes noſtros, in quibuſdam latentes locis, propter inſidias ab his factas, nec valentes nobiſcum lōga itinera properare, expectantesque per nos veſtræ pietatis auxilia, & vnam eandemque nobiſcum ſimul cum Alexandrinis omnibus clericis habentes fidem. Quia verò ſic aperta ſunt, quæ quotidiè à Timotheo pręſumuntur, vt neque conuictionibus aut laboribus egeant ad probandum, quandò eius ſuperbia manifeſtata eſt, & cōtra regulas patrum & contra ſanctiones eccleſiarum, contraque ipſam rempublicam, contra omne cingulum & poteſtatem: pręſumimus autem dicere apertè, etiàm contra veſtræ pietatis imperium, ſupplicamus & deprecamur veſtram Chriſtianiſſimam poteſtatem, vt orthodoxam & intemeratam fidem & integrè vbiquè ſeruatam, & indubitabiliter conſiſtentem, nulloque noſtrorum circa eam diſcrepante, ſed, ſicut diximus concordantibus nobis, cum omnibus totius orbis ſacerdotibus, non patiamini tyrannidem rectitudinē fidei ſuſtinere, ſed vindicare potiùs

Roma. 12.

Crudeliſſima Proterij cædes.

Roma. 1.

tiùs ſanctas patrum regulas & ordinem eccleſiaſticum, ciuilemque diſciplinam, & ſanctorum magnorumque conciliorum, diuerſis tẽporibus pro orthodoxæ fidei vigore celebratorum iniuriã; & ſcribere dignamini ſanctiſſimo Romanę ciuitatis archiepiſcopo, quatenùs hęc ei à veſtra tranquillitate nota fiant: necnon & Antiocheno, & Hieroſolymitano, & Theſſalonicẽſium vrbis epiſcopo, & Epheſio, alijsque quibus viſum veſtræ fuerit poteſtati, (Nam archiepiſcopo huius regię ciuitatis Anatolio declarata eſt noſtris libellis huiuſmodi cauſa) vt eorum ſanctitas certiſſimè cognoſcens, mala quæ prouenerunt cõtra orthodoxorum eccleſias & epiſcopos per Timotheum, veſtræ pietati renunciet, quid in tantis malefactis ſanctorum patrum regulis ſit decretum. Et tunc ſanciat quidem veſtra potentia, vt qui ità vaſtauit eccleſiaſticas ſanctiones ab Alexandrinorum eccleſia ſancta recedat, cui præſederat tyrannico modo, & non legitima diſpoſitione tentauit atque peſecit, tantarumq; præſumptionum pęnæ ſubiaceat. Deinde iubeat, ſicut ſanctæ patrum regulæ pręcipiunt, & antiqua conſuetudo tradit, Ægyptiacæ diœceſis omnem ſynodum orthodoxam, & communicatricem totius orbis epiſcoporũ quempiam ſanctæ vitæ eligere dignum ſacerdotio virum, & communicatorẽ vniuerſalis concilij, & veſtræ pariter pietatis, & qui ſedi ſancti Marci euangeliſtæ irreprehẽſibilis eſſe videatur, quique poſſit vita Alexandrinorum populum in ſanctitate atque iuſtitia gubernare, noſque valeat velut propria mẽbra defendere, & ſit ad ſatisfaciendum idoneus verbo ſimul & doctrina, ſecundùm Apoſtolum, vt poſſit erudire reſultãtes, & ad veritatem cum ſatisfactione reducere. Si verò, qđ non credimus, poſtquam ſecuta fuerint hæc, quæ popoſcimus ſupplicãtes, opùs fuerit etiàm ſynodo, non pro cauſa fidei, quia (ſicut prædiximus) nullo modo dubitamus, ſed propter Timothei nouitates & vanitates, & nefandos actus: neq; hoc euitamus, neque ſegnes ad hoc erimus, ſed potiùs confidentes accedimus: quia ipſa nr̃a iuſtitia defenſionẽ nobis apportat, quandò nobis nullum ſermonem facientibus pro redargutione vel probatione eorum, ipſa quæ ab illis iam contra ſanctas regulas prauè commiſſa ſunt, & hactenùs perpetrantur, penè vocem ſuam aduersùs eos emittunt, nec occultari poſſunt. Cumque ipſe cum ſuis inſtantet vſque ad preſens, impudenterq; derogget & anathematizet ſũmos archiepiſcopos, id eſt, Romanum Leonem, & Conſtantinopolitanum Anatoliũ, & Baſilium Antiochenũ, cunctumque Chalcedonenſe concilium, omneſque totius orbis epiſcopos, & vndique orthodoxos clericos ſimul & laicos: hinc itaq; veſtram tranquillitatẽ ſuppliciter exoramus, quatenùs dum petitiones noſtræ perueniant ad effectũ, ſancire iubeatis veſtrę ſyllabis pietatis, Timotheum ab appetita veſania prohiberi: vt nec ordinationes aliquas tanquã epiſcopus faciat epiſcorum, ſeu clericorum, aut quorumlibet aliorũ, neque collectas debeat celebrare, aut quodlibet aliud epiſcopi opus efficere, vel cõtra nr̃as ciuitates, aut eccleſias, aduersùs nos aliqui tentare vel innouare, qñ abſolutè contrarius apparuit & concilio, & catholicæ ſimul Eccleſiæ: ſed neque vt res Alexandrinæ eccleſiæ, vt viſum ei fuerit, diſpergat, nè ſicut malè putat, per pecunias ſuæ vtilitati proſpiciat: ſed ut concilio ſenioris cleri Alexandrinæ ciuitatis pręter eos ſcilicet, qui ab ipſo nũc ſinè iudicio, & contra regulas ordinati ſunt, conſtituat, qui etiàm dudùm indicium diligentiæ fauoris ſanctæ Eccleſię temporibus patrum pręcedentium præbuerunt: quatenùs & prouidere rebus eccleſię, & cuſtodire eius redditus poſſit Domino, hęc forma à veſtra pietate proſeratur. Clericos verò vniuerſos, honore dignos, & in reuerentia ſeneſcentes, qui ab eo ſunt, ſicut iam diximus, expulſi, ſanciri præcipite ſinè calumnia ad ſuas eccleſias, in pace celebrantes pro veſtra pietate ſolennes orationes, cum quiete ſeruari, vrbéq; pariter & in ea ſanctas eccleſias cõſtitutus, ad Chr̃i gloriã, & ſalutẽ, & perpetuitatem veſtrę Chriſtianiſſimę pietatis: literas dirigẽtes pro his, quæ poſcimus, ad magnificentiſſimum Dionyſium ducẽ, necnon & ad ſingularum prouinciarum iudices: quatenùs ea, quę à veſtra manſuetudine ſunt ſancita, & ſeruentur, & effectui contradantur.

Titi 1.

Neſtor epiſcopus ciuitatis Flagonitorum, his p̃cibus ſubſcripſi. Athanaſius epiſcopus Toicenę ciuitatis, ſimiliter. Pulſaminon epiſcopus Niciotorum ciuitatis, ſimiliter. Theonas epiſcopus Vantenæ ciuitatis, ſimiliter. Pœmõ epiſcopus Eleſmatis, ſimiliter. Athanaſius epiſcopus Thoitorum, ſimiliter. Apollo epiſcopus Antithorum, ſimiliter. Harpocras epiſcopus Gaucorum, ſimiliter. Paulus epiſcopus *Thincos, ſimiliter. Iſaias epiſcopus ciuitatis *Naucratenus, ſimiliter. Iſaac epiſcopus Thineos, ſimiliter. Petrus epiſcopus Scinorum Mandrorum, ſimiliter. Maurion epiſcopus Cotenopolitanus, ſimilit. Maximus epiſcopus Gazulenus, ſimiliter. Ammonius presby. Alexandrinus & ęconomus, ſimiliter. Timotheus presbyter & œcooomus eiuſdem eccleſię, ſimiliter. Aaron presbyter, Macarius presbyter ſimiliter. Theodorus diaconus, Proterius diaconus, ſimiliter.

*Taneos. *Naucratenus.

Epiſtola Epiſcoporum Ægyptiacę diœceſis, ad archiepiſcopum Anatolium Conſtantinopolitanum.

Sanctiſſimo & Deo amantiſſimo archiepiſcopo Conſtantinopolitanę & catholicę eccleſiæ Anatolio, epiſcopi Aegyptiacę diœceſis. Sicut paterni pontificatus & ſucceſſionis gubernacula retines, ſic & illorũ integritate amicitatis zelum, & omnes quidem diuerſis tẽ-

poribus

poribus ſęuientes exaſperatos contra ſacras regulas, & ſanctam intemeratamque fidem, & hęreticos operarios, à ſancta & venerabili eccleſia remouiſti, liberamque eam omni diſcordia & hæretico ſenſu monſtraſti: quod etiam nunc credimus & à tua ſanctitate fieri, & ab alijs ſanctiſſimis archiepiſcopis, qui eiuſdem honoris ſortiti ſunt ſedem, magis autem ab omnibus ſanctiſſimis totius orbis archiepiſcopis contra Timotheum: qui Alexandrinæ eccleſiæ pontificalem ſedem ſibi tyrannico abripuit modo & contra eos, qui tantæ veſaniæ cooperatores exiſtunt, eo quòd commune ſit omnibus Chriſti pontificibus, bellū aduersùs eos adſumere. Iam itaque preces offerentes pijſſimo & Chriſtianiſſimo noſtro principi, licèt non omnia, quæ præſumpta ſunt, valeremus edicere propter multitudinē iniquitatum ab eo factarum, contra ſacras venerabileſque regulas, & aduersùs ipſam rempublicā. Veruntamen vt virtutis noſtræ veræ humilitatis fuit, hæc, tanquàm in tabula depingentes, eius pietati narrauimus, poſcentes auxilium pręberi ſanctis eccleſijs, in Aegypto conſtitutis, & correctionem vitijs, quę cōmiſſa ſunt, adhiberi. Nihilominùs autem & tuam ſanctitatem adimus per hos libellos & denuò ſuggerimus, quod, narrantes ore proprio dudùm effecimus, quæ quidem præſumpta ſint aduersùs ſanctas regulas à memorato Timotheo, quæ verò etiàm contra ſanctam immaculatamque fidem commiſſa ſunt, quemadmodùm iura ab eo ſint ſacerdotij conculcata, & ad quantam deriſionem Iudæis atque gentilibus, & alijs, qui non rectè circa orthodoxā Eccleſiam catholicamque conſiſtunt, Chriſtianorum ſacramenta perduxerit: & quemadmodùm ipſam rempublicā in peiorem ſtatum mutauerit, ſanctiſſimis quidem eccleſias in Ægypto poſitas, earumque orthodoxos paſtores, & cum diſciplina Chriſti omnia gubernantes, expulit ab eccleſijs cum ſacerdotibus ſuis: venerabilia verò monaſteria, & quæ olim fide orthodoxa claruerunt, monachorum, virginumque ſubuertit, vt penè omnes Ægyptiacæ eccleſiæ, vnà cum monaſterijs propter prædictas cauſas, & perſecutiones à Timotheo factas, in calamitate ſint poſitæ. Obſcurè loquentes, nè credamur ſuperflua quędam dicere veritati, ſermoni noſtro ponentes ordinem, conamur vt poſſumus breuiter ea, quæ aduersùs nos, magis autem, quæ aduersùs veritatem ſunt facta, depromere.

Euerſa monaſteriâ ab hæreticis.

Igitur poſt turbam, quę nuper facta eſt ſanctis eccleſijs à quibuſdam hæreticis, qui tunc clerici erant, & ſanctiſſimæ Alexandrinorum eccleſiæ ſedis pontificatum deſiderabant, cùm in ſancta pace conſiſterent Ægyptiacæ & Alexandrinæ ſanctiſſimæ eccleſię, & concordarent omnes ſancto vniuerſali Chalcedonenſi concilio, eo quòd conſonet, nihilque mutatum habeat, neque augmentum, nec imminutionem obtineat à ſancto cōcilio: quod certo tempore in Nicæa ciuitate à trecentis decem & octo ſanctiſſimis epiſcopis celebratum eſt præſumpta ſunt, religioſiſſime pater contra Alexandrinam ſanctiſſimam eccleſiā, quæ nec ſermo, nec omne ſeculum quolibet tempore nouit effecta, ſed neque tyrannorum quilibet tale malo ſui capitis aliquandò tractauit. Quidem enim Timotheus Alexandrinæ eccleſiæ presbyter, malignitate inſignis exiſtens, & ſub figmento ſemper continentem oſtendēs vitam, & opportunum proprię voluntatis cognomen habens furoris, illo tempore deſiderio detentus in ſedis Alexandrinę pontificatu, & hoc non adipiſcens, pręcipuè dum ſacerdotio fuiſſet deiectus ſententia ſynodali Dioſcorus, nihil mali reliquit, quo molitus non eſt contra ſanctam eccleſiā, donèc deſiderium proprium adimpleret. Inſidiatus ergò mortem, magis autem tranſitū ad cœlos pij & beatę memorię imperatoris Marciani, & hunc quaſi congruum ſibi iudicauit, vt ſuam perficeret voluntatem, redimens quoſdam monachos negligentes, qui in ſuburbanis habitare noſcuntur, & ſemetipſos, ſicut & ille, ex quo Chalcedonenſe ſanctum & vniuerſale concilium celebratū eſt, à cōmunione generalis Eccleſię ſuſpenderunt, turbiſq; gaudētibus ſemper adhuc ſuperſtite ſanctę memorię archiepiſcopo noſtro Proterio, & ſolennia atque decentia pontifice celebrante myſteria, & collectas ſinè aliqua ſeditione faciēte nobiſcū, & cum omni Alexādrino clero, & concurrente omni curia ad collectas, quę ab eo celebrabantur pro communi ſalute, pro pijſſimo atq; Chriſtianiſſimo principe noſtro, & omni palatio & eius exercitu: miſit in ciuitatem, vt turbam atque tumultus facerent, tanquàm nouitas quędam, aut permutatio reipublicę & orthodoxę fidei facta fuerit, in tranſitu pię memorię principis Marciani: tantamque commouit ſeditionem, totā vt vrbem cōpleēs ſimplicium virorum & ſeditioſis conſentientiū, & ſinè iudicio talium voluntatibus conſonannū, vt etiàm nefarij clamores fierēt, nulluſque poſſet liberotū, & manſuetè viuentium illo die procedere. Deindè alia congregata eſt multitudo permixta atque redempta, eiuſdem Timothei molitione collecta in maiorem Alexandrinę ciuitatis eccleſiam, vnà cum prędictis monachis, & ſumens duos epiſcopos conſentientes ſibi, & propterea ſub indignatione factos Eccleſię à pōtificali ſede Alexandrinę eccleſię, nullamque communionem habentes cum ſancta catholicaque Eccleſia, ſemetipſum inthronizauit, & quaſi archiepiſcopum demonſtrauit, dū verè catholicus archiepiſcopus cum omni clero in epiſcopio conſiſteret. Et repentè quidem acceſſit baptiſmata & ordinationes efficere diaconorum atque presbyterorum, necnon & epiſcoporum: & alia cœpit more, quęcunque facere competunt vero pontifici. Et eos quidem, quos ordinauit, diſtribuit in Alexandrinas

Nefarij conat' Timothei Aeluri

xandrinas

xandrinas ſanctas, Ægyptiacasque ecclesias:
præcipiens omnes religioſiſſimos presbyteros
eccleſiarū, atque diaconos à pceſſoribus,
tranſitum ad cœlos habentibus, ordinaros, id
eſt, à Theophilo, & Cyrillo, & Proterio, ab
* vlterius
eccleſijs expelli, oullum * alterius ſacerdotij
miniſterium habituros. Extendens autem
ſuam veſaniam, & quaſi incrementum ſuæ ſu
perbiæ & concupiſcentiæ operams, cōſiderās
quia non poſſit aliter ſtudium ſuæ intentionis
efficere, niſi ab humanis rebus auferret,
Proterij inmanis cædes.
quod etiàm fecit, eū qui regulariter iure archiepiſcopus,
& catholicę paſtor fuit eccleſię,
ſanctę memoriæ Proterium, ſuadés aliquos,
ſicut rerum euentus oſtendit, homicidas veros
contrà inſurgere, qui eum orantem in
baptiſterio peremerunt, & per omnem (vt ità
dicamus) vrbem trahentes, & velut in pompa
eius reliquias deducentes vndique vulneratas,
& membratim inciſas, non reſpuerunt
Alexandrinorum rabies.
etiàm carnis eius & internorum viſcera ſancta
guſtare, ignique tradentes reliquum eius
corpus, ventis etiàm cinerem diſpargebant,
omnem beſtiarum tranſcendentes ferocitaté.
Non ſenectutem, non canos, non pontificatum,
mediatorem Dei & hominum, non tem
pus erubeſcentos. Commiſerunt enim homicidium
tempore ſancto Paſchæ, quo etiàm
dæmones ſalutari paſſione perterriti conqueſcunt.
Rursùm etiàm augmentum malolum
efficiens pes eos, qui cum eo dudùm fuerunt,
& quaſi ſemetipſum in malis exercens,
condemnatos quidem in ſcripio clericos &
& epiſcopos, in communionem ſuſcepit, &
miniſtrare præcepit ſanctis & venerabilibus
ſacrificijs: ſanctum verò & vniuerſale Concilium
Chalcedonę celebratom, quod nec augmentum,
nec imminutiooem, ſicut prædiximus,
habet à ſancta Nicęna ſynodo, anathemati
ſubdidit cum omnibus ei communicantibus:
nullumque religioſorum epiſcoporū
ex Ægypto, aut Alexandrinorum clericorum
ei communicantium ſuſcepit, niſi qui illi abrenunciare
pręſumunt, quod hactenùs nemo
fideliom fecit. Inſuper omnes totius vrbis
epiſcopos, eorumque venerabiles clericos
anathematizans, parua ſiquidem hęc eſſe iudicans,
& ad ſatietatem hæreticæ ſuæ veſanię
Diptychū quid
non poſſe ſufficere, etiàm in venerablli diptycho
(in quo pię memorię tranſitum ad
cœlos habentium epiſcoporum vocabula cōtinentur,
quę tempore ſanctorom myſteriorum
ſecundùm ſanctas regulas releguntur)
poſuit ſuum oomen & Dioſcori, qui ſub dānatione
anathematis à DEO & vniuerſali
Concilio eſſe decretus eſt, & deleuit exindè
ſanctæ memoriæ, & ſecundùm DEVM viuentis
Proterij oomen regulariter archiepiſcopi
conſtituti. Et nè polluamus vltrà ſermonem,
dum ad ſingula eius volumus pręſumptiones
edicere, vſqoe ad ea, quę dicta
ſunt, linguam præcurrentem refrenantes, aliquo
modo tenuimus. Nolumus enim recordari,
quemadmodùm conatus eſt io ſanctiſſimas
Aegyptiacæ diœceſis eccleſias, in quibus
Deo amantiſſimi, & orthodoxi epiſcopi conſtituti
ſunt, hęreticos epiſcopos deſtinare, &
in venerabilibus monaſterijs clericos, & quēadmodùm
concutiat virginum monaſteria,
conturbans eas, & terrorem eis ſoæ tyrannidis
imponens, vel ad quantam veſaniam inſiliuit,
ità vt etiàm pōtificales ſedes, in quibus
reſedit ſanctę memorię Proterius, poſtquàm
ſregit eas, igni contraderet, aqua marina venerabilia
ſanctaque altaria in ſanctis eccleſijs,
vbi ędificata ſunt atque dicata, dilueris,
nè audiētes in in incredulitatem fortè ducātur,
aut certè rectę fidei inimici lętentur: a
quo & alia multa valdè pręſumptà ſunt, quę
narrati ſermone non poſſunt. Quia verò terribilia
ſunt, & omnem veſaoiam valdè tranſcendunt,
quę in talibus ſanctiſſimis temporibus
ſunt ab eo commiſſa aduersùs ſanctam
intemeratamque fidem, & contra ſanctas &
venerabiles regulas, communemque diſciplinam:
magis autem contra ſanctarum eccleſiarum
ſtatum, & aduersùs ipſam rempublicam
eiusque leges hęc ferre minimè præualentes,
neque permittenda cenſentes, multam
itineris fatigationem, marinaq; pericula,
& incertam vitam ipſius, noſtrarumq; eccleſiarum
curas ſecundo loco poneotes; ad
hanc regiam venimus ciuitatem, conſacerdotes
io occulto velut in perſecutione tyrannica
dimittentes, & preces pijſſimo & Chriſtianiſſimo
principi, & tuę ſanctitati fundentes,
atque poſcentes, quatenùs miſericordiam p̄beatis
ſtatui communi, & ſaluti orthodoxæ
plebis, eccleſiarū pariter vnitati: necnō & ſanctorum
& Deo amantiſſimorū patrū noſtrorum
laboribus feratis auxilium, qui diuerſis
temporibus pericula ſunt perpeſſi, multaque
contra inimicos habuere certamina: quatenùs
ſancta & intemerata fides, immobilis &
intētabilis poſſit ab oī hæretica ſapientia cuſtodiri,
noſtroſque gemitus ſynodicis literis
ſanctiſſimo Eccleſię Romanæ pōtifici Leoni,
necnon & Antiocheno, & Hieroſolymitano,
atq; Theſſalonicēſi, & Epheſino, Deo amātiſſimis
epiſcopis, vel alijs, quib⁹ fuerit viſum, eccleſijs
indiceris, (qooniam hoc delictum læſio
eſt communis) vt omnes totius orbis epiſcopi
cognoſcentes ea, quæ præſumpta ſunt
à Timotheo, & quia nouitates exercuit contra
ſanctas regulas, & religiooem orthodoxam,
literis ſynodicis pijſſimo & Chriſtianiſſimo
principi noſtro, veſtræque ſanctitati
ſecūdùm vanerabiles patrum regulas reſcribentes,
dignam formā, quæ in hoc placuerit,
præbere non differant. Si verò proſpexeritis
oportere fieri vniuerſale cociliū pro ſalute
fidelium populorū, & ſtatu ſanctarū eccleſiarum,
vt terminos debeat regulariter io his,
quæ à Timotheo ſunt nefandè commiſſa, pferri,
nè malignis alijs viris occaſio perpetrādi
ſimilia præbeatur, & hoc fieri deprecamur
ſanctiſ-

Digitized by Google

ſanctiſſime & Deo amātiſſime pōtifex. Paulo minùs autem nos transierat etiàm hoc ad obiurgationem eorum, quę à Timotheo ſunt præſumpta cōtra ſanctæ memoriæ Proteriū, declarare. Quod facimus, vt nullam ille poſſit habere in ſuis delictis excuſationis occaſionem, & omnes audiētes agnoſcāt, quia nihil contra eum pro inimicitiarum cauſa ſuggeſſimus. Nam cū poſt mortē ſanctę memoriæ archiepiſcopi noſtri Proterij tantā rabiē cōtra eū & veſaniam demōſtrauerit, vt etiàm pontificalem, in qua ille ſedit, igne cremaret, & de venerabili diptycho eius nomē auferret & qui ab eo fuerant ordinati, eccleſiaſticū & ſacerdotale miniſteriū celebrare prohiberet, eiuſque generis proximos valdè perſequeretur: ſubſtātiam quoquè eius, quā à parētibus habuerat, deuaſtaret, quomodò manifeſtꝰ nō eſt, quia cædem cōtra eū ipſe commiſit, rebus ipſis voluntatē Timothei valdè pandentibus & quēadmodùm eſſe veſanus apparuit cōtra memoriā illius, qui beatè defunctus eſt? Supplicamus igitur, vt nulla ſubreptio apud * angelum veſtræ ſanctitatis obtineat, per eos qui pro eo ſermonē vidētur efficere, ſed res ipſas inſpicite, quia nō ſolum aduersùs viuum infeſtus exiſtit, ſed etiàm contra defunctum; & ſanctis regulis placitam contra eum formam dare dignemini.

Al. animũ

¶ Epiſtola quorundam epiſcoporum Aegyptiacæ diœceſis pro Timotheo nefando archiepiſcopo Alexandrinę eccleſię, ad Leonem imperatorem & Auguſtum.

Epiſtola ab hæreticis ſcripta in defenſionē impij Timothei

1. Pet. 3.

PIjſſimo & Chriſtianiſſimo imperatori orthodoxo Leoni, victori, triūphatori, ſemp Auguſto; epiſcopi & clerici Aegyptiacę diœceſis ab archiepiſcopo Timotheo Aeluro deſtinati. Scriptum eſt, Omni poſcenti rationē eſſe reddendam de ſpe, quæ in nobis eſt, atque multò magis pijſſimo & Chriſtianiſſimo principi. Nos itaque ſanctiſſimi & Deo amantiſſimi patris noſtri & archiepiſcopi Timothei literas trāquillitati veſtræ detulimus, gratiarū actione pleniſſimas, & quòd Alexandrinorū magna ciuitas (auſpice Deo) ſub veſtræ pietatis imperio pacem habeat, cum quiete multa tam ipſa ciuitas quàm ſanctiſſimæ eccleſiæ & venerabilia monaſteria gubernantur. Quia verò neceſſariè viſum eſt, etiàm ſpem noſtrā & fidem breuiter veſtræ manſuetudini declarare: ſuggerimus, nos trecentorum decem & octo ſanctorum patrum, qui in Nicęna ciuitate collecti ſunt, & per ſanctum ſpiritum ſunt locuti, ſymbolum atque fidem tenere & cuſtodire, & neque augmentum aliquod, nec imminutionem recipere. Ea nanque, quæ à ſancto ſpiritu dicta atque conſcripta ſunt, fas nō eſt aliquo modo retractari, nec augmentum aliquod, nec imminutionem eis inferre, ſicut ſcriptum eſt: Noli trāſponere terminos æternos, quos poſuerunt patres tui: quandò neque interpretatione eget prædictorum ſanctorum patrum fidei ſymbolum; cùm per ſe interpretatum ſit, & clare prædicet myſteria pietatis. Hanc ergò fidem firmè & in cōcuſsè atque immobiliter detinemus. Hæc ad ſatisfactionem perfectam manſuetudini tuæ ſuggerimus, & ità credimus tam nos, quàm Deo amantiſſimus archiepiſcopus noſter Timotheus. Hoc autem manifeſtum tuæ facimus pietati de prædicto archiepiſcopo noſtro Timotheo, quia confidēs de tua pietate, eidem ſymbolo trecentorum decem & octo ſanctorum patrum, in quo baptizati eſtis, bonamq; confeſſionem confeſſi credere; & in eo perſiſtere, & ſpem ſalutis habere. Et communicauit tuæ pietati, & confitetur orthodoxum ita ſapientem atque credentem, vt etiàm collectas & ſinè ſanguine ſacrificia celebret pro veſtra potentia. Quia verò ſatisfecimus precepto veſtræ tranquillitatis, ſuppliciter exoramus, vt annuatis precibus noſtris, & Deo amātiſſimo & ſanctiſſimo archiepiſcopo noſtro reſcribatis, & nos ad eius ſanctitatem ꝑtinùs dirigatis: ſperamus enim quoniā Deus qui tuę ſerenitati pium hoc donauit imperiū, pacemq́ue in Alexandrina ciuitate diſpenſare dignatus eſt, veſtrum corroborauit ampliùs principatū, maioremq́ue pacem donauit cuncto terrarum orbi & ſanctis eccleſijs. Quia verò veſtra pietas imperauit, quemadmodùm de ſynodis ſapiamus, noſtram ſententiam facimus manifeſtam, quoniam communicat eccleſia ſynodis in Epheſo celebratis. Synodum verò centum quinquaginta neſcimus nouimus autem, quia beati patres noſtri & archiepiſcopi poſt Concilium *, atque in Conſtantinopolitana eccleſia cōgregati ſunt. Synodum enim Chalcedonēſem eccleſia maximæ ciuitatis Alexandrinæ non ſuſcipit.

Deut. 22.

Nata impunitate hæretici

LECTORIBVS.

QVibuſcunque ſcriptum eſt à Leone pijſſimo principe, ſimul cum eius literis ſunt adnexæ duæ petitiōes Epiſcoporū Aegypti, & clericorum Alexandrinæ ciuitatis, & eorum, qui ex perſona Timothei Aeluri preces ſimiliter obtulerunt, necnon & literæ Anatolij Conſtantinopolitanæ ciuitatis archiepiſcopi: & ſic vbique directæ ſunt metropolitanis totius orbis epiſcopis. Quorum etiàm omnium epiſtolæ ſiue relationes per ordinem ſunt conſcriptæ, condemnantium quidem Timotheum Aelurum, tanquā adulterum & homicidam pariter & hæreticum, approbantium verò & concordiam confitentium Chalcedonenſis ſancti Concilij, cum trecentorum decem & octo, & centum quinquaginta ſanctorum iudicio patrum. Scriptum eſt autē his, qui ſubtèr adnexi ſunt:

Leoni,

LEONI, reuerendiſſimo vrbis Romæ Pontifici.
Anatolio, reuerendiſſimo Conſtantinopolitanæ ciuitatis Epiſcopo.
Baſilio, reuerendiſſimo Epiſcopo Antiochiæ Syriæ.
Iuuenali, reuerendiſſ. Epiſcopo Hieroſolymorum.
Epiphanio, reuerendiſſ. Epiſcopo Syriæ ſecundæ.
Dorotheo, reuerendiſſ. Epiſcopo Damaſci Phœoiciæ Libaniſiæ.
Pelagio, reuerendiſſ. Epiſcopo Tarſi Ciliciæ primæ.
Oreſto, reuerendiſſ. Epiſcopo Anazarbi Ciliciæ ſecundæ.
Stephano, reuerédiſſ. Epiſcopo Hierapoleos.
Ibæ, reuerendiſſ. Epiſcopo Edeſſæ Oſroenæ.
Simeoni, reuerendiſſ. Epiſcopo Amidæ Meſopotamiæ.
Antipatro, reuerendiſſ. Epiſcopo Boſtrorum Arabiæ.
Baſilio, reuerend. Epiſcopo Seleuciæ Iſaorię.
Olympio, reuerendiſſ. Epõ Scythopoleos.
* Suauino reuerendiſſ. Epiſcopo Conſtantiæ Cypri.
Ioanni, reuerendiſſ. Epiſcopo Patrenſi.
Euſtathio, reuerend. Epiſcopo Beryti. Iacobo, reuerendiſſ. monacho Niſibeno.
Simeoni, reuereud. monacho.
Varadato, reuerendiſſ. monacho.
Eunomio, reuerendiſſ. Epiſcopo Nicomediæ.
Anaſtaſio, reuerend. Epiſcopo Ancyræ.
Theoctiſto, reuerend. Epiſcopo Peſſinuntis.
Alypio, reuerendiſſ. Epiſcopo Cæſareæ Cappadociæ primæ.
Patricio reuerendiſſ. Epiſcopo Tyanenſi.
Charterio, reuerendiſſ. Epõ Claudiopoleos.
Petro, reuerendiſſ. Epiſcopo Gangrenſi.
Seleuco, reuerendiſſ. Epiſcopo Amaſeæ.
Ioanni, reuerendiſſ. Epiſcopo Sebaſtiæ.
Ortio, reuerendiſſ. Epiſcopo Molitianenſi.
Petro, reuerendiſſ. Epiſcopo * Cæno.
Eleutherio, reuereodiſſ. Epiſcopo Chalcedoneoſi.
Iuliaoo, reuereod. Epiſcopo Tabiæ.
Adelpio, reuerendiſſ. Epiſcopo Arabyſſi.
Euethio, reuerendiſſ. Epiſcopo Cyzici.
Ioanni, reuerendiſſ. Epiſcopo Epheſi.
Eutherio, reuerend. Epiſcopo Sardenſi.
Agapito, reuerendiſſ. Epiſcopo Rhodi.
Critoniano, reuerendiſſ. Epiſcopo Aphrodiſiadis.
Petro, reuerendiſſ. Epiſcopo Myrenſi.
Pergamio, reuerendiſſ. Epiſcopo Antiochiæ Piſidiæ.
for. * Epiphanio. * Epifanio, reuerendiſſ. Epiſcopo Pergæ.
Palladio, reuerendiſſ. Epiſcopo Iconij.
Nonecio, reuerendiſſ. Epiſcopo Lauciæ.
Mariniano, reuerendiſſ. Epiſcopo Syonadẽſi.
Amphilochio, reuerendiſſ. Epiſcopo Sidæ.
* Smyrnæ. Ætherico, reuerendiſſ. Epiſcopo * Fynirnæ.
Philippo, reuerendiſſ. epiſcopo Hierapoleos.
Ioanni, reuerendiſſ. Epiſcopo Heracleæ Europæ.
Baſilio, reuerendiſſ. Epiſcopo Traianopolis.
Gregorio, reuerẽd. Epiſcopo Adrianopolis.
Valeriano, reuerendiſſ. Epiſcopo Martianopolis.
Valentino, reuerendiſſ. Epiſcopo Philippopolis.
Euxitheo, reuerẽd. Epiſcopo Theſſalonicẽſi.
Petro, reuerendiſſ. Epiſcopo Coriothi.
Eugenio, reuerẽdiſſ. Epiſcopo Nicopolitano.
Martyrio, reuerendiſſ. epiſcopo Cortyoenſi.
Vigilantio, reuerendiſſimo Epiſcopo Lariſſę.
Lucę, reuerẽdiſſimo epiſcopo Dyrrhacheno.
Vrſicino, reuerendiſſimo Epiſcopo Scupẽſi.
Zoſimo, reuerendiſſimo Epiſcopo Sardicæ.
Iuliano, reuerend. Epiſcopo *.
Luciano, reuerendiſſimo Epiſcopo Byzano.
Theotimo, reuerend. Epiſcopo Tomizano.
Et cæteris Epiſcopis metropolitanis.

Explicit ordo Epiſcoporum.

Ex Nicephori Hiſtoria Eccleſiaſt. lib. 15. cap. 19. quæ idcircò huc adſcribimus, vt his epiſtolis certior conſtet fides.

AD hunc modum (putà vt ſuprà habetur in literis Leonis Auguſti) Leo ad Anatolium & omnes vbiquè Epiſcopos ſcripſit. In eandem ſententiam quoquè literas dedit ad illuſtres monachos; &, qui vitæ ſanctitate præclari erant, alios, mores ſuos ad vitam ſpiritualem dirigentes: inter quos celeberrimus omnium fuit Simeones ille, qui primus ſtationem ſuper columna inuenit, cuius anteà etiàm meminimus: præterea Varadatus, & Iacobus Niſibenus, quorum etiàm Theodoritus in Dei amantium hiſtoria mentionẽ facit. Porrò Leo Romanus Epiſcopus primus, Chalcedonenſi Synodo comprobata, electionem atque conſecrationem Timothei vt illegitimam improbauit, cuius epiſtolam Leo Imperator Timotheo Aeluro per ſilentiarum miſit. Cæterùm Aelurus ad Imperatorem reſcripſit, Leonis epiſtolam refellens, & Chalcedonenſem Synodum quammaximè reprahendens. Epiſcopi reliqui itidèm vt Papa fecerunt. Solus Amphilochius Sidites ad Imperatorem ſcribens, Timothei quidem conſecrationem damnauit, Synodi autem Chalcedonenſis Decretum non recepit. Quæ omnia a Zacharia Rhetore in hiſtoriam ſunt relata, qui Amphilochij etiàm epiſtolam ei inſeruit.

§ EPISTOLA LEONIS PAPA ad Leonem Imperatorem.

LEO Epiſcopus Leoni Auguſto. Literas clementiæ tuæ, plenas virtute fidei & lumine veritatis, veneranter accepi: quibus cuperem etiàm in eo, quòd præſentiam meam pietas veſtra neceſſariam exiſtimat, obedire, vt maiorem fructom, conſpectu veſtri ſplendoris adſequerer: ſed magis id vobis arbitror placiturum, qood eligendum ratio demonſtrauit. Nam cùm ſancto & ſpiritali ſtudio in vniuerſo mundo pacem Eccleſiæ muniatis,

Digitized by Google

niatis,nihilq́; ſit conuenientius fidei defen-
dendæ, q̃ his, quæ per omnia inſtruente Spi-
rituſancto irrepræhenſibiliter definita ſunt,
inhærere, ipſi videbimur benè ſtatuta con-
uellere,& authoritates,quas Eccleſia vniuer-
ſalis amplexa eſt, ad arbitrium hæreticæ pe-
titionis infringere: atque ità nullum colli-
gendis eccleſijs modum ponere, ſed data li-
centia rebellandi, dilatare magìs q̃ ſopire
certamina. Vndè,quia poſt illas Epheſinę Sy-
nodi impietates, quibus Dioſcori ſcelere fi-
des catholica refutata eſt, peruerſitas Euty-
chiana ſuſcepta eſt,nihil ad conſeruationem
fidei Chriſtianæ vtilius potuit ordinari, q̃
vt prædicti facinus ſancta Synodus Chalce-
donenſis aboleret,& tanta illic haberetur cę-
leſtis cura doctrinæ, vt nihil in cuiuſquam
opinione reſideret,quod a prædicationibus
vel propheticis vel Apoſtolicis diſſonaret,ea
ſcilicet moderatione ſeruata, vt rebellibus
tantùm ac pertinacibus ab Eccleſiæ vnitate
eiectis,nulli correcto venia negaretur. Quid
probabilius, quod religioſius poterit pietas
veſtra decernere, quàm vt quæ non tam hu-
manis, quàm diuinis ſunt ſtatuta decretis,
nullus vltrà ſinatur impetere, nè verè digni
ſint tantum Dei munus amittere, qui de ve-
ritate ipſius auſi fuerint dubitare. Cùm ergò
vniuerſalis Eccleſię,per illius principalis pe-
træ ædificationem, facta ſit petra, & primus
Math. 16. Apoſtolorum beatiſſimus Petrus voce Do-
mini dicentis, audierit: *Tu es Petrus, & ſu-
per hanc petram ædificabo Eccleſiam meam*:
quis eſt, niſi aut Antichriſtus, aut diabolus,
qui pulſare audeat inexpugnabilem * fir-
*veritatem mitatem, qui in malitia ſua inconuertibilis
perſeuerans, per vaſa iræ, ſuæ apta ſallaciæ,
falſo diligentiæ nomine, dum veritatem ſe
mentitur inquirere, mendacia deſiderat ſe-
minare? Atque contemnenda & vitanda me-
ritò ſibi incontinens furor, & impietas cæca
præſcripſit, vt dum diabolico inſtinctu in
ſanctam Alexandrinam ſæuit eccleſiã, qua-
les eſſent qui Chalcedonenſem ſynodum re-
tractari cupiunt,diſceretur,in qua nullo mo-
do accidere potuit, vt a nobis cõtra ſanctam
Nicænam Synodum ſentiretur,quod hęreti-
ci mentiuntur,qui ſe fidem Nicæni Concilij
tenere confingunt,in quo ſancti & venerabi-
les patres noſtri contra Arium congregati,
non carnẽ Domini, ſed Deitatẽ filij homou-
ſion patri eſſe firmauerunt: in Chalcedonẽſi
autem Concilio aduersùm Eutychianam de-
finitum eſt,de ſubſtantia virginis matris Do-
minum IESVM CHRISTVM ſumpſiſſe
noſtri corporis veritatem. Apud Chriſtianiſ-
ſimum igitur Principẽ, & inter Chriſti præ-
dicatores digno honore numerandum, vtor
catholicæ fidei libertate, & ad conſortium
te Apoſtolorum ac Prophetarũ ſecurus ex-
hortor, vt conſtanter deſpicias ac repellas
eos, qui ſe Chriſtiano nomine priuauere;
nec patiatis impios parricidas ſacrilega ſi-

Heretici verè, dum ſe per diſputationes & Cõcilia veritatẽ mẽtiuntur inquirere: mẽdacia deſiderant ſeminare.

Heretici ſe chriſtiano nomine priuant.

mulatione de fide agere, quos conſtat fidem
velle vacuare. Cùm enim clementiam tuam
Dominus tanta ſacramenti ſui illuminatione
ditauerit, debes incunctanter aduertere, re-
giam poteſtatẽ tibi non ſolùm ad mundi re-
gimen, ſed maximè ad eccleſiæ præſidium
eſſe collatam,vt auſus nefarios cõprimendo,
& quæ benè ſunt ſtatuta,defendas, & veram
pacem his,quæ ſunt turbata,reſtituas: depel-
lendo ſcilicet peruaſores iuris alieni,& anti-
quæ fidei ſedem Alexandrinę eccleſiæ refor-
mando: vt correctionibus tuis DEI iracun-
dia mitigata, regię ciuitati non retribuat,quę
admiſſa ſunt, ſed remittat. Cõſtitue ante ocu-
los cordis tui venerabilis Imperator omnes,
qui per totum orbem ſunt Domini ſacerdo-
tes, pro ea tibi fide, in qua totius mundi eſt
redemptio, ſupplicare: in qua te ſpecialiùs
ambiunt, qui apoſtolicæ fidei ſectatores,
Alexandrinæ eccleſiæ præſederunt: agentes
apud pietatem tuam,nè homines hæreticos,
& meritò pro ſua peruerſitate damnatos, vii
ſua perſuaſione patiamini,cùm ſiue impieta-
tem erroris aſpicias, ſiue opùs perpetrati
furoris attendas: nõ ſolùm ad ſacerdotij ho-
norem admitti nequeant, ſed ab ipſo Chri-
ſtiano nomine mereantur abſcindi. Nam
(quod exorta pietatis veſtræ venia dixerim)
quodam contagio ſplendorem veſtræ ſereni-
tatis offuſcant, cùm ſacrilegi parricidæ id
audeant petere, quod nec innocentes liceat
obtinere. Oblatæ ſunt glorioſiſſimæ pietatis
veſtræ preces,quarum exempla veſtris literis
ſubdidiſtis: ſed in his,quę catholicorum ſunt
deplorantium,ſubſcriptio cõtinetur; & quia
cauſa probabilis eſt, fiducialiter nomina ſin-
gulorum, vel dignitas ſui honoris aperitur.
In illis autem, quas orthodoxo Principi hæ-
retica porrigere non formidauit obreptio,
ſub incerto confuſæ vniuerſitatis vocabulo,
ideò certum nomen retrahitur, nè nõ ſolùm
paucitas perſonarum, ſed etiàm meritũ dete-
gatur. Latere enim ſibi vtile exiſtimat eorum
quantitas,quorum eſt qualitas iudicata: nec
incongruè,cuius loci homines ſint, profiteri
metuunt,qui meruere damnari. In vna ergò
catholicorum ſupplicatio continetur,in alia
hæreticorum commenta panduntur, hic ſa-
cerdotum Domini, & totius Chriſtiani po-
puli,ac monaſteriorum defletur euerſio: ibi
immanium ſcelerum cõtinuatio demonſtra-
tur, vt quod non licuit audiri, liceat dilatari.
Nonne perſpicuum eſt, quibus pietas veſtra
ſuccurrere,& quibus debeat obuiare, nè Ale-
xandrina eccleſia, quæ ſemper fuit domus
orationis, ſpelunca nunc ſit latronum? Ma-
nifeſtum quippe eſt, per crudeliſſimam im-
maniſſimamq́; veſaniam,omne illic cęleſtiũ
ſacramentorum lumen extinctum. intercè-
pta eſt ſacrificij oblatio, defecit chriſmatis
ſanctificatio, & parricidalibus manibus im-
piorũ omnia ſe ſubtraxere myſteria: nec vllo
modo ambigi poteſt, quid de his decernen-
dum

Imperatorum poteſtas ad Eccleſiæ præſidium.

Nota hęreticorũ ſcelera.

Digitized by Google

dum ſit, qui poſt nefanda ſacrilegia, poſt ſanguinem probatiſſimi ſacerdotis effuſum, & concremati corporis cinerem in contumeliã aeris cœlique diſperſum, audent ſibi ius perualſę dignitatis expetere, & apoſtolicę doctrinæ inuiolabilem fidẽ ad concilia prouocare. Magnũ ergò vobis eſt, vt diademati veſtro de manu Domini etiàm fidei addatur corona, & de hoſtibus Eccleſiæ triumpheitis. Quia ſi laudabile vobis eſt, aduerſarũ gentiũ arma conterere, quanta erit gloria, ab inſaniſſimo tyranno Alexandrinam eccleſiam (in cuius contritione, omnium Chriſtianorum eſt iniuria) liberare? Vt autẽ pietati tuæ literę meę colloquium quaſi pręſentis exhibeant, quicquid de communi fide fueram ſuggeſturus, ſcriptis proſequentibus inſinuandũ eſſe perſpexi. Ac nè huius epiſtolæ pagina in nimiã longitudinẽ renderetur, alijs literis, quæ adſertioni catholicæ fidei congruunt, compræhendi: vt licèt ea, quæ a ſede Apoſtolica ſunt prædicata, ſufficerent, inſidias tamen hæreticorũ etiàm hæc, quę ſunt adiecta, reſerarent: ſacerdotalem namq; & apoſtolicum pietatis tuæ animum, etiàm hoc malum ad iuſtitiam vltionis debet accendere, quòd Cõſtantinopolitanæ eccleſiæ puritatẽ peſtilentes obſcurant, in qua inueniuntur quidã clerici, hæreticorum ſenſui conſonantes, & intra ipſa catholicorum viſcera, adſertionibus ſuis hæreticos adiuuantes. In quibus deturbãdis ſi frater meus Anatolius, cùm nimìs benignè parcit, ſegnior inuenitur: dignamini pro fide veſtra etiàm iſtam eccleſiæ præſtare medicinã, vt tales non ſolùm ab ordine clericatus, ſed etiàm ab vrbis habitatione pellantur, nè vlteriùs ſanctus Dei populus, peruerſorũ hominum contagio polluatur. Collatores antẽ pietatis tuæ, Iulianũ Epiſcopum, & Aetium presbyterum mea petitione commendo, vt ſuggeſtiones eorum pro catholicæ defenſione fidei, placidè digneris audire: quia verè ſunt eiuſmodi, vt fidei veſtræ poſſint per omnia vtiles inueniri. Data Kalendis Decembris, Conſtantino & Ruſo vv.cc.conſulibus.

Impudẽtia Hęreticorũ audẽtium Apoſtolicam fidem ad Concilia prouocare.

Cum hęreticis obſtinatis ſeuere agẽdum

¶ Epiſtola Anatolij Epiſcopi, ad Leonem Imperatorem.

PIISSIMO & Chriſtianiſſimo Imperatori Auguſto, victori ac triumphatori, Leoni, Anatolius Conſtantinopolitanus Epiſcopus. Orationi ſiquidẽ noſtræ opùs eſt, Chriſtianiſſime & fideliſſime Imperator, vt non circa meditationem a diabolo peruenientiũ rerum, contra communem eccleſiarum, pacẽ occupemur. Quia verò, ſicut apparet, aduerſarius non ſinit præſentem ſinè fluctuatione nauigare nos vitam, neceſſè eſt ſupernæ gratiæ gubernaculo viſos oportere nos omnes, qui Deo authore ſumus in ſacerdotio conſtituti, illius certaminibus obuiare. Vndè etiàm nunc in his, quæ ſunt præſumpta in Alexandrinorum eccleſia, non quieui, ſed ſequens veſtræ Chriſtianæ tranquillitatis intentionẽ, volentem & ſanctorum patrum regulas non ſperni, & ciuilia iura ſeruari, quod me facere congruebat, ſcilicet ſedem gubernantẽ huius regiæ ciuitatis, egi: & hæc manifeſta veſtræ pietati fient per eã, quæ ſcripſi tam Romano ſanctiſſimo & venerando Leoni pontifici, quàm omnibus vniuſcuiuſque diœceſis venerabilibus Metropolitanis Epiſcopis, apud quos ingemui, petulantiam contra ſanctorũ patrum regulas perpetratam, & facta ſceleſta Timothei, ſicut accuſationes aduersùs eum veſtræ pietati & nobis ſcriptæ teſtantur, qui conculcauit Eccleſiaſticas ſanctiones, legeſq; ciuiles, quique ſecundùm quod ſcriptum eſt, malam potiùs partem libenter elegit, & quæ illis, quæ in rebus decentibus deficiunt, commodatur. Ait enim: *Impius dum ceciderit in profundum malorum, ſpernit.* Significaui nihilominùs eis & de ſancto beatoque noſtro Concilio Chalcedonenſi, quę digna ſunt. Ergò quoniam alijs hæc conuenienter expoſui, pronior nũc extiti, vt cum fiducia clariùs de rebus præſentibus meam poſſim publicare ſententiam. Notum igitur facio veſtræ tranquillitati, quòd pijſſimis veſtris ſyllabis a nobis fieri præcepiſtis, quia conſtituo Timotheum quidem, quantùm ad integritatẽ ſanctorum canonum, aduersùm quos ſemper ea, quęgeſſit & gerit, hactenùs irritauit, in ordinatione ſacerdotij nullatenùs eſſe dignum. Quomodò enim ſacerdos erit, qui ita a proprio pontifice, & ab omnibus totius orbis ſacerdotibus ſpontè ſemetipſum abrupit, & hęreticum per omnia demonſtrauit, dudùm ſe a ſancto & famoſiſſimo Chalcedonenſi concilio ſeparando, & reuerendiſſimos Epiſcopos Ægyptiacæ diœceſis, & clericos, necnon & orthodoxorum multitudinem, & monachorum catholicæ fidei, & ipſi vniuerſali cõcilio communicantium, velotì hæreticos ab eccleſijs proprijs expellendo: inſupèr & aliarũ multarũ malarumq; rerũ author exiſtens, ſicut accuſationes aduersùs eum oblatæ proclamant? De Chalcedonenſi verò ſancto & vniuerſali cõcilio hoc apertè pronũcio, quia tentare omninò retractare aliquid eorũ, quæ ab eo definita ſunt, hominũ eſt inſidiantium ſolummodò catholicæ eccleſiarũ Chriſti cõcordiæ, congaudẽtium turbis atq; tumultui: quãdò apoſtolica quidẽ & paterna dogmata, olìm nobis tradita, in eo roborata ſunt & affirmata: nullũ ſũt dogma, rectitudini eccleſiaſticæ contrariũ, illic peregrinè aut nouiter eſt probatũ. Illa ſiquidẽ Deo amabilis ac venerabilis ſynodus, ex imperiali tunc ſanctione celebrata, ad peremptionẽ ſcandalorum, quæ tunc contra fidẽ intemeratã videbantur exorta, non aliam innouauit fidem, nõ peremit antiquitùs exiſtentem, non adiecit aliquid olìm confeſſioni contraditæ, non imminuit eam, quę ſemper cuſtoditur & ſaluatur

Prou. 18.

ſed trecentorum decem & octo ſanctorum patrum ſymbolum, incontaminabile & inuiolabile a domeſticis ſidei cuſtodiri, & eis, qui imbuuntur ab impietate cum terrore, tradi præcepit, Necnon & Synodos ſanctas & orthodoxas, poſt illam maximam, ei conſonas exiſtentes, & pro illius confirmatione diuerſis temporibus celebratas, rectè probauit, & ſolummodò, ſicut diximus, ſemen zizaniorum tunc ortum exterminauit, nè vlla ex hoc malitiæ radix per eos, qui inerudite contendunt, denuò pullularet, & puram intemeratamque noſtram fidem in aliquo noceret, quatenùs ab hoc aliqui ſimplicium fœdarentur. Nunc igitur famoſiſſime & fideliſſime noſter princeps, inſertæ tibi iuſtitiæ congruit ſancire, nè quorundam mala voluntas, ſeu hæretica prauitas, cuncto orbi terrarum & omnibus Chriſti ſacerdotibus, vnitis ſecundùm Deum, & pacem habentibus, vexationis communis & contritionis fiat occaſio, & ſacris canonibus ſuum robur contra Timotheum ſpernentem eos, per nos demonſtrantibus decernere, vti quæ neceſſaria ſunt, vt per veſtræ pietatis imperium, ſicut in illis quoquè contra talium rerũ præſumpta prouenire ſancitum eſt, hæc ſecundùm legum ſeueritatem effectui contradantur, ad vindictam contemptarum eccleſiæ ſanctionum, & innoxij ſanguinis, hoc eſt, ſanctę memorię Proterij, orthodoxi Alexandrinæ ciuitatis Epiſcopi, ſicut viſum fuerit pietatis veſtrę tranquillitati, Chriſtianiſſime ac fideliſſime Imperator Auguſt. immaculata & intemerabili dextera,

¶Epiſtola Epiſcoporum Europæ, ad Leonem Imperatorem.

PROTECTO, pio & Chriſtianiſſimo domino totius orbis terrarum, & Imperatori perpetuo Auguſt. Leoni, Ioannes reuerẽdiſſimus Heracleæ, Theophilonius Epiſcopus Aphrodiſiadis, Theotegnus Epiſcopus Cyclenſis, & Babulas Epiſcopus nouę Theodoſiopolis Europæ veſtræ. Pietatis veſtræ & Chriſtianitatis imperiũ, clariùs purpura atq; diademate pro fidei cauſa lucet. Verè nanq; pijſſime & Chriſtianiſsime imperator, Leo quidem contra hoſtes exiſtis, circa mites autem & ſubditos, manſuetiſsimi Dauid imitator agnoſceris, quippe diuinitùs adeptus imperium. Eodem nanque modo etiàm eos, qui inordinati videntur, & cõtra ſanctas regulas ſemetipſos armauerunt, & ſeditiones impias & ſceleſtas arripiunt, imperiali authoritate comprimitis, & de mundi quiete cogitantes, incommotas & ſinè fluctibus ſanctas vbiquè conſeruatis eccleſias. Præſtet igitur omnium dominus Chriſtus veſtrum imperium, indeclinabiliter confeſsionem fidei conſeruantẽ, longæuis annorum curriculis ſanctorum interceſſionibus permanere. Sacras igitur & Chriſtianiſsimas literas, a veſtra tranquillitate directas, cum multo ſtudio relegentes, in quibus præcepiſtis nobis clariùs explanare, quid de ſancto magnoq; & vniuerſali Chalcedonenſi Concilio ſentiamus, & de Timotheo, quẽ Alexandrinorum populus ſibimet ordinauit Epiſcopum, per hanc humilẽ noſtram relationẽ veſtræ pietati ſignificamus, quomodò cunctis ſanctiſsimis orthodoxisq; Concilijs, & concordamus & conſentimus. Primùm quidem dogmata & expoſitionem trecentorum decẽ & octo ſanctorũ ſequimur patrum, eorumq; fidem indeclinabiliter cuſtodimus, in q̃ etiàm baptizati ſumus & baptizamus. Poſt quos centũ quinquaginta ſanctorum patrum, qui in regiam Conſtantinopolim congregati ſunt, conſtituta ſeruamus. Necnon etiàm Epheſium Conciliũ, quod ſub beatæ memoriæ Cœleſtino, ſucceſſore ſancti & venerandi & cuſtodis clauiũ regni cœlorũ Petri, & ſub ſanctæ memoriæ Cyrillo Alexãdrino pontifice congregatũ eſt, propter hęreſim nefandã prophanamque Neſtorij, precipuè tamen per Dei gratiã Chalcedonæ collectum magnũ ſanctumq; & vniuerſale Conciliũ, eô q; prædicta Concilia firmauerit, nihilque quod illis benè videatur placuiſſe, cõmouerit, nec augmentũ quoddam vel detractionẽ fecerit, aut quicquam ex his, quæ tunc fuêre definita, cõmouerit, aut aliquid incongruenter interpretatũ ſit, Quod Concilium velut ancorã cautam firmamq; ſeruamus, quũ contra omnẽ hæreticã tyrannidẽ ſcutũ inexpugnabile & arma extitit, quæ nequeant ſuperari. Huius igitur formas ſiue definitiones nullus recta ſapientiũ mutilare præſumat: & neq; vnũ iota aut vnũ apicem poſſumus aut cõmouere, aut violare horũ, quæ ab ea rectè ſunt & inculpabiliter definita. Sequimur aũt & famoſiſsimorum ſanctorum patrũ doctrinas rectas, miſericordia regis omniũ Chriſti euangelicũ adepti ſacerdotiũ, rectè ſapimus ſemper, & ſicut ſapit Apoſtolica Romanorũ ſedis Eccleſia, & ſicut ſapuerunt beatæ famoſæq; memoriæ patres & Epiſcopi regię Conſtantinopolis, & ſicut omnes totius orbis epiſcopi, rectè verbũ prædicantes veritatis ſapimus, ſic regentes populos prædicamus, rectã eis proponentes intemeratamq; doctrinam. De Timotheo verò, ſicut continent preces ſubditæ ſacratiſsimis veſtris & Deo amantiſſimis literis, qa eius immiſsione ſanctæ memoriæ Proterius orthodoxus, ſanctusq; pater & Alexandrinorum Epiſcopus, in ſacratiſsimi baptiſterij loco peremptus eſt, membratimque conciſus, & locis omnibus circũtractus, & poſt hæc igni contraditus, aliaq; ne paſſus, quæ propter ſceleris exaggerationem terretur lingua proferre: ſanctiſsimum quidem Proterium in ordine & choro ſanctorũ martyrum ponimus, & eius interceſsionibus miſericordem & propitium Deum nobis fieri poſtulamus: Timotheum verò, qui

talia

talia perpetrauit in beatæ memoriæ Proterio, qui fuit epiſcopus, cuiuſque conſilio atque tractatu factum eſt ſcelus huiuſmodi, quod etiam humanos auditus propter excellentiam crudelitatis obturat, tanquàm tyrannum & ſanguinarium, & propter immeoſam ſui crudelitatem antiquos tyrannos, qui ſemetipſos aduersùs triumphatores martyres armauerunt, tranſcendentem, quique epiſcopatum arripuit, alienum à ſacerdotio & epiſcopatus dignitate & extraneum eſſe decernimus. Sanctiſſimos autem & conſacerdotes noſtros, qui ab eo contra eccleſiaſticas ſanctiones excommunicati ſunt atque damnati, & conſacerdotes noſtros eos, & cōminiſtros, & coepiſcopos, & cōmunicatores habemus, & optamus ſanctis eorū orationibus Dei clementiam promereri. Similiter autem ſiue archimandrita, ſiue preſbyter, ſiue diaconus, ſiue quis alius in clero conſtitutus, excommunicatus ab eo eſt, ꝑpter bonæ memoriæ Proterium Alexandrinæ ciuitatis Epiſcopū, huic communicamus, & eſſe eum in clericatus dignitate decernimus. Nam lupus, qui paſtori non pepercit, nec ouibus parcit. Eos autem, qui in damnatorum locis ab eo ſunt conſtituti, ſiue Epiſcopi ſint, ſiue archimandritæ, ſiue presbyteri, ſiue diacones, ſiue quilibet in clero humiliori conſiſtens, hos indignos graduum, in quibus ſunt præter eccleſiaſticā conſequentiam ordinati, cùm obumbratam velut theatralem dignitatem videantur ſortiti eſſe, decreuimus. Veſtræ ſiquidem tranquillitatis eſt, Alexandrini populi curam habere, & à ſancta Dei aula lupum expellere, & inuulneratum inconſumptumque gregem ſaluatoris Chriſti ſeruare, & concordiā multamque pacem Alexandrinæ ciuitati concedere, ad gloriam Chriſti, & exaltationem piſſimi veſtræ Chriſtianitatis imperij. Ioannes Epiſcopus: Incolumen veſtram pietatem Deus omnium nobis donet longæuis temporibus ſanctorum orationibus.

Theotegnus Epiſcopus Cyclenſis, ſim.

Theophronius Epiſcopus Aphrodiſiadis, ſimiliter.

Babulas Epiſcopus nouæ Theodoſiopolis, ſimiliter.

Epiſtola Luciani Epiſcopi ad Leonem Imperatorem.

PIISSIMO & Chriſtianiſſimo Domino Imperatori, ꝑpetuo Auguſto Leoni, Lucianus humilis Byzę metropolitanus epiſcopus. Datis mihi pijs atque venerabilibus literis veſtræ Chriſtianitatis imperij, & relegēte me ſacros apices veſtros, ac inueniente in eis feruentiſſimum circa orthodoxam fidem zelum, & excellentem pietatis intentionem, & quia valdè pro ſanctarum eccleſiarum pace curatis, necnon & veſtras ciuitates ſub quiete manere, & omnes ſubiectos in tranquillitate conſiſtere feſtinatis, & ſacerdotes Chriſti, pro fidei robore ad cōcordiam inuitatis, & ea, quæ diſcerpta ſunt inſidijs inimici, voluntate Dei cōiungere decertatis: & mea humilitas ſuam indicat voluntatē, inquantùm intelligere poteſt, principaliter equidem de Timotheo, quē etiam lectioni ſubiectæ preces edocuerunt ſacerdotij appellatione & operatione nimis indignum, qui ſecundùm ſanctorum patrum regulas expellendus, niſi fortè propter magnitudinem clementiæ ſanctis ſummorum thronorum archiepiſcopis quicquam de eo aliud videatur: cō quòd & piiſſimæ veſtræ diuinitùs ſacræ, clementesq; literę manifeſtant, valdè vos de vrbe Alexandrina cogitare. De ſancto verò & vniuerſali Chalcedonenſi Concilio, quod concordat & trecentis decem & octo ſanctis patribus, qui in Nicæa conuenerunt, & centum quinquaginta, qui poſt hæc in vrbe regia congregati ſunt, & eis, qui in Epheſo ſub Cæleſtino Romanæ vrbis, & Cyrillo Alexandrinorū ſanctis Epiſcopis conuenerunt, etiam animo quicquam ſumere, quod ſit ei cōtrarium, impij atque hæretici ſenſus eſſe iudicaui.

Epiſtola Valentini Epiſcopi, ad Leonem Imperatorem.

PER omnia piiſſimo & Chriſtianiſſimo Imperatori, triūphatori & Auguſto Leoni, humilis Valentinus in Domino æternam ſalutem. Cùm & ante imperiū virtutibus regnauerit Chriſtianiſſima veſtra trāquillitas, & in imperio ſupra purpuras & diadema fidei rectitudine decoratur & coronatur: Nam compenſationem iuſtitiæ potiùs quàm donū a Chriſto regalia ſceptra percipientes, compenſationem rurſus DEO redditis, veſtrum imperium cōſeruanti, dum inceſſabiliter cogitatis, quatenùs ſecuram ab omni hæretica tempeſtate Eccleſiam eius, & ſinè fluctuatione ſeruetis. Quemadmodùm gentium bella amantium ſuperbas cogitationes ad terram deponere feſtināſtis, ita & prauos ſenſus hæreticorum aduersùs Chriſtum latrantium, velut puluerem exufflantes ad nihilum vſq; perducetis, & ſecundùm vocabulum veſtrū inimicis quidem Dei & veſtri imperij, tanq̄ Leo ſęuus occurritis: circa eos autem, qui piè Deum colunt, & imperij veſtri ſceptris obediunt, ouiū paſtoris imitatores & oues ſimpliciores exiſtitis. Igitur pro eccleſiaſtica pace & ſalute filiorum Eccleſiæ multam prouidētiam pietas veſtra gerens, ſacratiſsimis ſuis ſyllabis adorandiſque ſanciuit, vt mea paruitas ſanctiſsimos prouinciæ Epiſcopos in vnum colligens, quæ humilitati noſtræ placerent, & regulis conuenirent, & fidei rectæ congruerent, iudicaremus veſtræ Chriſtianitatis imperio: Maximè autem de crudelibus malignisque rebus, & omnis tragœdiæ narratione maioribus quæ nupèr Alexandriæ prouenerunt, ſimul & de Chalcedonenſi ſancto

ſancto magooque & vniuerſali (gratia Chriſti) celebrato Coocilio: cuius termini non ex nobis, ſed gratia ſanctiſpiritus ſunt confixi, nihil metuentes, neque pro gratia vel ioimicitijs decernentes, ſed Dei ſolummodò iudicium iniudicabile formidantes, ad notitiam veſtræ Chriſtianiſſimæ tranquillitatis referre deberemos. Quapropter & in vnum, noſque ſimul & noſtri clerici coogregati, habentes timorem Dei præ oculis, ſub ea, quæ a veſtra ſunt pietate ſancita, ſuggerimos veſtræ tranquillitati, quoniam & vnitatem colimus, & iniquorum communionem abominamur, & ſanctorum patrum Concilia complectimur, & ea, quæ ab eis ſunt definita atque decreta, cuſtodire intranſgreſſibiliter exoramus. Timotheum verò, qui totius malitiæ culmen excellit, & inhumanitatis credulitatem tranſcendit, homicidam patriſque necatorem, qui Epiſcopo ſuperſtite eccleſiam eius adulterauit, & ſponſum eius occidit, & tyrannico modo & impudenter ſemetipſum in ſedem eius impoſuit, ſicut preces oblatæ tranquillitati veſtræ declarârunt, non oportere neque ioter viuos examinari, palàm eſt: nunquàm dignitate pootificatus indui, & in ſancto altari ſtare, & diuioitati miniſtrare credendus eſt. Quid etiàm dicamus de populo indiſcreto, qui ab eo ad impietatem armatus eſt, & ampliùs quàm eorũ fluuius inũdauit: iniquitatibus, malitiæ turre vltra Pharum, qui apud eos excellenter acceoditur, & vſque ad cœlos, flammas impietates exteodit? Victoriam dicam iudicans hanc eſſe, ad comparationem aliarum rerum, quæ ab eo ſinè timore commiſſa ſunt, qui etiàm vnã naturam negantes, cuncta ferocitate veſtiti ſunt. De ſaocto verò & vniuerſali Chalcedonenſi Concilio, cuius princeps oon homo, ſed Chriſtus, qui eſt ſuper omnia Deus & rex æternus, deindè paſtores totius orbis extitêre doctores, præſentibus eis & ſacratiſſimo veſtro ſenatu, & culmine eminentiũ poteſtatum, & diuæ memorię ter beato principe Martiaoo, omnibus obſignantibus hanc eſſe pietatis viam, patrumque fidem impollutam & immutabilem, ſanctorumque apoſtolorum doctrinam in nullo mutatam, neque diſcordantem expoſitæ fidei a ſanctis patribus in Nicæno Concilio congregatis: cùm vtiquè ea doceat ſimul & alliget, & apertè ab omni hæretica nos ſecta diſcernat. In hac ergò perdoramus, hanc teoemus, & ea, quæ in ea ſunt explanata, intranſgreſſibiliter obſeruamus, omnemque hæreticam prauitatem abominamur, Deo ſemper hymnos pacificos exoluentes, qui nobis cuſtodem rectæ fidei veſtram potentiam condonauit. Valentinus Epiſcopus Philippopolitanæ metropolis ſanctiſſimæ eccleſiæ, manu mea ſubſcribens, his, quæ ſunt ſuprà ſcripta, conſentio. Epictetus Epiſcopus Diocletianopolis, ſimiliter. Et reliqui ſimiliter.

Epiſtola Sebaſtiani Epiſcopi ad Leonem Imperatorem.

POST Deum domino totios orbis pijſſimo & Chriſtianiſſimo noſtro Principi Leoni, in Domino ſalutem, humilis & vltimus Sebaſtianus Epiſcopus. Tuum quidem, pijſſime Imperator, laudabilem & glorioſiſſimum inter homines priocipatum omniũ Domious Chriſtus quotidianis diebus bonis incrementis, maximũ ſplendidiſſimumque demonſtrat, & decætero demooſtrabit, hoc ſemper efficiens propter fidem rectam, quæ ab ioſantia eſt vobis inſerta, & propter reuerentiam, quam diuioitati ſalubriter exhibetis. Quod autẽ ſupplicamus, ſacratiſſime Imperator, illud eſt, nè patiamini illius venerabilis & inter ſanctos habitantis maximi viri Martiaoi, tanti taliſq; principis poſt mortem opinionẽ nunc a culicibus lacerari, neq; tuum ità præcipuum, & vltra gloriam conſtitutum imperium contemptibile illudere volentibus oſtendatis: ſed veritatis experimentum ſumant ſtulti, ſcientes quia terribile eſt incidere in manus Dei viui. Hoc autem in ordioe primo pijſſime nôſſe ſupplicamus, Hebr. 10.
quia ſicut ſoli ad demonſtrandũ quia ſol eſt, nihil minus eſt: ità illi magno ſanctoque & vniuerſali Chalcedonenſi Concilio, bonorũ quidem omninò nihil deeſt: neq; enim eget augmento, neque detractione, cùm ſit a ſanctoſpiritu, velut diuino quodam ſale conditũ. Nam qui in eo illo tempore coodemoati, & indigni pontificali ſtatu eſſe decreti ſunt, ſenteotia hoc magni Dei tanquàm impij pertulerunt. Qui verò ſuſcepti ſunt, velut iniuſtam & tyrannicam circunuentionem paruo tempore ſuſtinentes, repentè decreto ſaocti ſpiritus iuſtè ſuſcepti ſunt: inter quos noſtrorũ temporum ſecundus Abel beatus Flauianus exiſtit. Tanti ſiquidem & talis prolatique Concilij amplectere iudicium ſereniſſime & orthodoxe Imperator. Taliter nanque ſapuiſſe comperimus omnes, qui verbo, & doctrina, & vita mirabili Deo per diuerſa tempora placuerunt, id eſt, beatum Athanaſium, qui ſæpiùs proprijs ſanciuit dogmatibus, quia erat in corpore paſſibili impaſſibilis, & in mortali immortalis. Sic & Baſilius Magnus, & Gregorius Nazianzenus, & alter Gregorius Nyſſæ, & pòſt Ioannes Cooſtantinopolitanus, verborum ſimul & cogitationum pelagus benedictum. Scito ſiquidem nefandum Timotheum, & eos, qui ſimilia cũ immenſa tyraonide ſapuerunt, ac ſapiunt, alienos a nobis factos ab orthodoxorum epiſcopatu. Benè autẽ & dignè tuorum temporum Imperator egregie, ſi preces ab Ægyptiaco Cõcilio tibi datas rationabiles exiſtentes, & omni approbatione dignas, tanq̃ orthodoxas ſuſcipias, & alia cuncta tanquàm ſatanę opera & cogitationes animas corrumpentes effugias, ſolumq; vobis ſufficiat Chalcedooenſe Con-

Digitized by Google

ſe Concilium, cùm ſolùm omnia orthodoxorum antiqua Concilia, in ſemetipſo Spiritusſancti virtute conſtringat. Incolume ſemper conſiſtens atque creſcens veſtrum imperium, Dominus orbi terrarum longis dignetur ſeruare temporibus, Imperator ſacratiſſime.

Epiſtola Theotimi Epiſcopi ad Leonem Imperatorem.

DOMINO piiſſimo, & Chriſtianiſſimo Imperatori noſtro Leoni, Theotimus humilis * Scuriæ regionis Epicopus. Decet tuam pietatem, venerabilis Imperator Auguſte, eccleſiarum tranquillitate gaudere, & tribulationes populi conturbati & tempeſtates, tranquilliſſimis veſtris allocutionibus ad pacis iura transferre. Propterea ſi quidem vos Deus cælitùs diuino nutu ſuo muniuit, vt ea quidem, quæ ſana ſunt imperiali poteſtate integra ſemper ſaluaque cuſtodiatis: quę verò vexata ſunt atque corrupta, veſtræ pietatis medicina curetis. Nihil itaque Deo amabilius eſt, nihil acceptius, quàm vt illa vos ſapiatis, quæ a Dei patris ſapientia didiciſtis, & illa doceatis, quæ ab ipſis fidei veſtræ incunabilis ſaluberrimè eſtis eruditi. Et quoniam ſacratiſſimis veſtris ſyllabis admonuiſtis, vt quæ ſapimus de ſancto Chalcednnenſi Concilio, noſtris literis referamus ad veſtræ notitiam pietatis, cognoſcat veſtra ſerenitas, quoniam nihil ampliùs, nihil minùs, quàm quæ in Chalcedonenſi Concilio a ſanctis patribus integrè, atque perfectè definita ſunt, credimus, aut conſentimus: Neque.n. aliud nos vltrà ſapere, quàm ea, quæ tantorum patrum termino Sanctus ſpiritus erudiuit. Vndè manſuetiſſime Imperator & ego, & omnis Eccleſia Dei ſic ſapimus, & in conſenſu noſtro ſanctorum patrum definitiones fide & deuota confeſſione firmamus. De Timotheo verò ſic ſapimus: Quoniam ſecundùm virtutem precum, adhuc viuo exiſtente epiſcopo, impudenti intentione ab excommunicatis eſt ordinatus, exordinatum & excommunicatum eccleſiaſtica regula eum eſſe decernit: Neque manus impoſitionem illorum epiſcoporum in ſancta Eccleſia permittit quandam habere virtutem, qui Chriſti fidem violantes, ordinationem impoſitam ſibimet amiſerunt. Nunc igitur noſtræ confeſſionis verbum facientes ſaluberrimis veſtris auribus manifeſtum, depoſcimus Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, vt veſtrũ imperium catholicæ fidei robore confortatũ, & crucis virtute munitũ, ab omni ſuſpectione bellorũ intactũ, ſemper cuſtodire dignet. Optamus veſtrã tranquillitatem diuina prudentia ſemper incolumẽ, & coronam imperij veſtri intemeratam & impollutam multis annis nobis diuinitas donare dignetur, Domine ſacratiſſime & venerabilis Imperator.

* Scithiæ.

Epiſtola infraſcriptorum epiſcoporum, ad Leonem Imperatorem.

DOMINO piiſſimo, victori ſemper Auguſto Leoni, Martianus, Martialis, Monophilus, Marcellus, Petrus & Dittas, epiſcopi ſecundæ Mœſiæ. Tranquilliſſime principum, deſiderium habens pij propoſiti, verbum fidei, quam tenes, tibi fieri manifeſtum, ſacris literis hoc a noſtra humilitate fieri præcepiſtis, vt vobis apertè ſignificaret de ſancta & incompræhenſibili Deitate, quam humana lingua nec compræhendere, nec ſcribere poteſt, ſed potiùs cum mundo corde colere debet & adorare. Hoc autem adſtruimus, confiteri nos, & perdurare in fide, quam in vrbe Nicæna trecenti decem & octo patres, condemnata impietate Arij, tradiderunt in toto orbe terrarum: necnõ & quæ a ſanctis centum quinquaginta patribus in vrbe Conſtantinopolitana de ſancto Spiritu, pro delenda Macedonij perſona, prolata eſt: inſuper & quæ in Epheſo ad depoſitionem impietatis Neſtorianæ formam accepit: ſuper hæc autem & quæ ad peremptionem Eutychianæ veſaniæ de humanatione Saluatoris in Chalcedonenſium ciuitate multis ſanctis epiſcopis conuenientibus, per iuſſionẽ Leonis Romani Pontificis, qui verè caput eſt epiſcoporum, & venerabilis ſacerdotis & patriarchæ Anatolij Concilio celebrato, ſub duobus Imperatoribus confirmata eſt. Quod Concilium nos cum omni clero & populo Chriſtiano vſque ad finem tenentes & poſſidentes, in eo concupiſcimus permanere. Timotheum verò, qui poſteà per odium atque crimen, ſicut publicis libellis agnoſcitur, ſceleſtiſſimè contra Proterium reuerendiſſimũ virum, Alexandriæ ciuitatis epiſcopum, operatus eſt, & condemnatis viris ſibimet per obreptionem indignè epiſcopatus nomen impoſuit, hunc cum his, qui ſimilia præſumpſerunt, in ordine ſacerdotum nec numerari, ſed ſub anathemate, & inter ſimoniacos reputandum eſſe decernimus. De Synodo verò, quàm petunt fieri quidam poſt decretum patrum, qui Chalcedonæ definierunt, nos nec optamus, nec fieri conſentimus, nè maiora ſcandala generentur, ſed magìs contra Principes tanti ſceleris vltionem proferri decernimus. Martianus epiſcopus ciuitatis * Abriticæ, confirmaui & ſubſcripſi. Martialis epiſcopus ciuitatis Apiarenſis, ſimiliter. Monophilus epiſcopus ciuitatis Doroſtrij, ſimiliter. Marcellus Epiſcopus ciuitatis Nicopoleos, ſimiliter. Petrus Epiſcopus ciuitatis Nouenſis, ſimiliter. Ditta epiſcopus ciuitatis Odyſſæ Scythiæ, ſimiliter.

Papa verè caput epiſcoporum.

Et hæc Latinè quidem data eſt, in Græco interpretata, & iterùm tranſlata de Græco in Latinum.

Epiſtola

Digitized by Google

Epiſtola infrà ſcriptorum epiſcoporum, ad Leonem Imperatorem.

SACRATISSIMO & piiſſimo amatori Chriſti Auguſto, & a Deo competenter honorato Imperatori Leoni, Baſilius, Maximus, Theoctiſtus, Domnus, Gerontius, Flauianus, Sabacurus & Petrus Epiſcopi primæ Syriæ. Omnibus ſiquidem, ſicut lux, veſtra potētia ad beneficia propoſita æquos radios indigentibus velut in menſura condonat, præcipue verò illis, qui amatores rectæ fidei & eandem circa DEVM, quam vos, obtinent pietatem: cuius præceptores, quidem ſunt doctores rectorum dogmatum, & qui diuerſis temporibus exiterunt lumina veritatis. Cuſtos autem omnium præcipuus præes, quandò & culturæ a vobis dilatæ ſuſceptor & fideliſſimus conſeruator extitis. Quapropter nō auream in his coronam vobis offerimus, nec qualem hi, qui mundanarum rerum obtinent poteſtatem, propter beneficia ſibi collata, beneficiorum grates exoluunt, ſed ex famoſiſſimis actionibus compoſitam, quas cōſueuerunt ſtudia virtute bonaque vita fulgentia generare. Quarum natura immarceſcibilis, non ad breue tempus apud ſuſcipientes manet, ſed in æternum benè agentibus præmia & vbertatem epulationis extendit. Quomodò enim repenſare poſſumus ei terrena, qui vtitur cœleſti prudentia? Quid de noſtris retribuamus illi, cui diuina carpere moris eſt? Tranſeat ergò paupertatis noſtræ negocia ad fauoris culmen, diuina dogmata deducantur ad medium, quæ etiàm vos amplectentes, æternam vobis gloriam radicaſtis. Hæc enim a nobis Saluator docenda prædicauit, & ſpiritus gratia * ſancta cōſtruxit, dudùm quidem ſcripturas ſanctas legentibus hæc prænuncians, poſteà verò a Nicænis patribus pro communi vtilitate confirmans. Non enim tempus aliquod horum fidei ſymbolum permutauit, nec qualibet ætas verborum eorum ſenſus conuertit: ſed velut in quandam petram omnis hæreticorum impetus in hæc verba percuſſus, in ſpumam repentè diſſoluitur. Siue enim creaturam dicat aliquis filium DEI ſecundùm patris naturam, per hanc fidem malè ſentire conuincitur: ſiue noſtræ formæ veritatem in eo neget, tanquàm pietatis inimicus expellitur: ſiue ſancti Spiritûs diuinam tētauerit permutare ſubſtantiam, velut fidei alienos abijcitur. Nam hæc quaſi vera lux, obumbrationē nullatenùs recipit falſitatis. Dum enim dicit, Ex DEO natus eſt, hoc eſt, de ſubſtantia patris, ante ſecula, & non factum, conſubſtantialitatem confirmat, & omnem eis, qui aduerſa ſapiunt, fomitem impietatis excludit. Rurſùs cùm dicit: Qui propter noſtram ſalutem deſcendit, & incarnatus eſt, & humanatus eſt, & natus ex Maria virgine, diſpenſationis interpretatur omne miraculum. Similiter autem cùm in ſancto Spiritu vnam & eandem, quam in patre & filio, profitetur fidem, impietatem perimit eorum, qui ſancto Spiritui reluctantur. Ex his itaque ſermonibus coaptati, etiàm poſteri veritatis propugnatores, conſiderantes verborum virtutem, malis adinuentionibus fidem violare tentantibus, linguas oppoſuerunt, non ipſi quicquam nouitatis & per contentionem inuenientes, ſed verbis ſymboli patrum velut in acie repugnātes. His enim, qui diuinitatis vnigeniti naturam paſſibilem eſſe calumniantur, reſpōſionem contrariam obijciunt, inconuertibilem & immutabilem ſubſtantiam Dei docentes. Eos, qui primitias noſtræ naturæ in vnigenito reſpuunt, ex eodem ſimiliter arguunt, ex ipſa nuncupatione explanantes, quòd ad incarnationem & humanationem nihil aliud, quam adſumptionem & vnitionem noſtræ naturæ monſtrauit. Hos ita centum quinquaginta magni patres, & qui vniuerſale Cōcilium Chalcedonenſe ſancti Spiritus voluntate celebrauere, ſecuti ſunt, vnum eundemque filium, & ſecundùm diuinam, & ſecundùm humanam naturam docentes, eundemque de patre ſecundùm diuinitatem, eundem de matre ſecundùm humanitatem, tanquàm DEVM impaſſibilem, eundem ſecundùm quod ſumptum eſt de nobis, conſubſtantialem nobis: eundem ſecundùm natiuitatem de patre conſubſtantialem genitori, & hoc quod fuit ante ſecula natura, manifeſtantē: & quod in ſe adſumpſit nouiſſimis diebus, veritate ſeruantem: non alium & alium per hæc denunciantes, ſed eundem filium Dominum & DEVM, & quæcunque de eo dicuntur, competenter glorificantes. Hanc ſynodum, tanquàm concordem illis, per omnia cuſtodimus, & eos quidem, qui in ea anathematizati ſunt, & anathematizamus, Eutychē & Neſtorium: eos verò, qui in ea claruerūt, valdè laudamus, & omnes abſolutè, qui paternam ſortem nobiſcum vnà cuſtodiunt, tanquàm fratres reſpicimus. Eos autem, qui parentalem rectitudinem negant, velut extraneos iudicamus, nihil aliud in eis ampliùs cogitantes. Quos enim alienos fides efficit, quid oportet a nobis alijs omninò delictorū ſupplicijs? De Timotheo ſiquidem, qui Alexandrinum pontificatum & Ægyptiacæ diœceſis arripuit poteſtatem, ſuperuacaneum etiàm aliquid dicere iudicamus. Quid enim ampliùs dicamus de eo, qui a confeſſione pia per ea, quæ dudùm & nunc agit & loquitur, ſicut ex precibus veſtræ maieſtati pſatis oſtenditur, ſemetipſum fecit extraneū? Deniquè ipſe & defenſores eius apertè literis, quas veſtræ obtulerant tranquillitati, bellum ſe habere contra Eccleſiam monſtrauerunt, tanta Concilia, hoc eſt, centum quinquaginta, & eorum, qui in Chalcedona collecti, abdicantes audacter. Quapropter multis maximiſque accuſationibus aduerſùs eū

factis,

* ſancti

factis, non arbitramur oportere, vt hæc a nobis examinentur, niſi fortè etiàm gentiles, qui a pietate ſegregati ſunt, omninò culpemus * quomodò non omnes Eccleſiæ cuſtodiunt ſanctiones. Contra hos enim, qui prima fronte alienigenæ ſunt, & in ſummis rebus nequaquàm nobis communicare proponunt, decernere aliquid de reliqua conuerſatione, nullus derelictus eſt locus, & tanquàm legum aliquarum tranſgreſſores caſtigare, dum vtiquè alienatione fidei ab omni corpore ſint abſciſſi, & procul a rebus noſtris ſemetipſos abſtraxerint. Si quis enim in diuinis cauſis elegerit, quæ noſtra ſunt, ſequi, tunc in eum definitiones canonum in reliquis delictis examinamus. ſi verò ſummitate concordiæ communionis noſtræ ab eccleſiaſticis legibus longè diſcordat, iſte nimis extraneus eſt. De delictis autem & præſumptionibus, quas nefandè commiſit, reipublicæ legibus, & earum præſulibus ſecundùm rationem iudicio competenti ſubdetur. Veſtræ igitur erit clementiæ, ea quidem, quæ ſunt pietatis, extendere & ornare, & ad celſitudinem decoris ſubuehere: ea verò, quæ huic ſunt aduerſa, reſoluere: oſtendentis ſimul ad clementiam & malignitatis abiectionem, per quæ in vobis imitatio diuina formatur, ad vtilitatem ſubiectorum cuncta diſponens, & veram manſuetudinem & pacem tribuens vniuerſis, quæ veſtræ pietati repenſationem bonorum per ea, q̃ geritis, pollicetur.

*quod

Baſilius Epiſcopus opto incolumem veſtrã pietatem multis annorum curriculis conſeruari Dei eccleſijs & Romano imperio, religioſiſſime & pijſſime, & Chriſto amabilis Imperator.

Maximus Epiſcopus Laodiceæ, ſimiliter.
Theoctiſtus Epiſcopus Berœæ, ſimiliter.
Gerontius Epiſcopus Seleuciæ, ſimiliter.
Flauianus Epiſcopus Gabalæ, ſimiliter.
Domnus Epiſcopus Chalcidis, ſimiliter.
Cyrus Epiſcopus * Onoſarthæ, ſimiliter.
Petrus Epiſcopus Gabbi, ſimiliter.
Sabas Epiſcopus Palti, ſimiliter.

Epiſtola Varadati monachi, ad Leonem Imperatorem.

TERRÆ mariſq; & totius generis humani domino, orbis terrarum victori & pijſſimo Auguſto Leoni Imperatori, pauper Varadatus in Domino ſalutem. Terribiles literas imperij veſtri ſuſcipiens per Eutropiũ Magiſtrianum, veſtræ diuinitatis famulum, valdè gauiſus ſum. ſemper enim gratiam trãquillitatis veſtræ ſuſcepimus. eò quòd poſſit poteſtas veſtra ſolicita pro ſanctis Eccleſijs Domini Ieſu Chriſti, cunctiſque pauperibus ſub veſtro imperio conſtitutis. Propterea enim in omni Imperio Romanorum veſtram pietatem Deus elegit, conferens vobis intellectum ſapientiæ, ſicut ſcriptum eſt: *Principium ſapientiæ timor Domini*, quæ ſapiẽtes mũdi tranſcendit: quatenùs conterat veſtra diuinitas eos, qui iniquiſſimè conuerſantur, & liberet iuſtos de manibus impiorum. Audiuimus enim, quomodò incedunt lupi ſuper greges, & rapiunt oues ab ouilibus ſuis, & non metuunt a voce paſtorum. Quapropter repentè amice Leo rugies, fiéſque illis valdè terribilis, & prometu, Leonis impetum fugientes, quod abripuerũt, de ſuo redimittũt. Sic ergò veſtram facere condecet pietatem, vt ſicut nomen eſt imperij veſtri, ità prædicetur in toto mundo terribile pietatis veſtræ decretum, ſicut ſcriptum eſt: Secundùm nomen tuũ Deus, ità & laudatio tua. Sed & Salomon, Dauid filius, ait: Similis eſt ira regis furori Leonis. Et Deus omnipotens glorificauit nomen Leonis ſuper omnia, quæ in terra ſunt, vt ſubijciat omnes volentes extolli contra timorem Dei. Scriptum eſt enim, quia dixit Deus omnipotens Semei prophetæ, vt iret ad Hieroboam regẽ, & argueret eum in quibus deliquerat: dixitq; Deus prophetæ, nè comederet panem, aut biberet aquam in illo loco. Et cùm locutus fuiſſet Propheta regi Hieroboam ſecundùm verba Dominica, & audiuit verba mendacij, cumq; comediſſet panẽ, & bibiſſet aquã in illo loco: iuſſit Leoni De⁹, & depoſuit de aſino ſuo prophetam, & diſcerpſit eum, & membratim in via proiecit, eo ꝙ tranſgreſſus eſt præceptum Domini. Dixerat enim ei, nè comederet aut biberet: & comedit, & bibit. Et ſcriptum eſt, quid fecit Leo ꝓphetæ, vſq; in hodiernum diem. Sic decet nomen pietatis veſtræ terribilia ferre præcepta in oĩ terra contra oẽs, qui præſumunt diuina mandata corrumpere. Iſti. o. ſunt filij Timothei, qui latenter egit iniquè, necauit hominem, & tulit eius vxorem. Et quidem Deus omnipotens eum facere noluit, ſed neque veſtra diuinitas hoc perpetrare præcepit: & cùm deberent omnipotenti ſupplicare Deo, vt qui miſeretur eis, rogarẽt veſtræ pietatis imperium, vt eis cederet de ſanguine quẽ habent in manibus, per diuerſa diſcurrunt, fallacijs volentes, ſicut ſcriptum eſt, multos a fide recta decipere, ſi potuerint, faciunt etiàm electos errare, ſicut ſcriptum eſt in ſancto Euangelio. Fides enim hæc recta eſt & inuicta, vt ſcriptum eſt: In principio erat verbum, & verbum erat apud Deum, & Deus erat verbum. Et ipſum verbum habitauit in Maria, & ſicut legitur, induit corpore de figmẽto Dei patris & Dñi noſtri Ieſu Chriſti. Et teſtis eſt beatus Paulus, quia Chriſtus Ieſus de Maria eſt natus ex ſemine Dauid in Spiritu Sancto, miſſus a patre, qui in cœlis eſt, vt in mundũ veniens & ambulans, renouaret oẽm carnem in carne ſua, & reſurgere nos faceret a morte in carne ſua, & oĩa in eo nobis oſtendit. Nam & ꝓtoplaſtus homo ab eis patre factus eſt, & ꝓpterea poſtquàm perijt, in filij vita quæſitus eſt. Et iterùm propter aduerſarium diabolũ, q̃ filius noluit

Pſal. 110. Prou. 1. & 9. Pſalm 47. Prou. 19. 3. Reg. 13. Matth. 24. Ioan. 1. Rom. 1.

noluit fieri lucis,& propterea debellabat homines, & omnem carnem hominis in cõcupiſcentia obligabat. Deus Omnipotens facturam ſuam deperire non voluit, ſed miſit Spiritumſanctum ſuum, ad Mariam Galilæam in corpore,qnod ille deceperat,in quo (Luc. 1.) etiàm ſeducebat inimicus,vt per eum deuinceretur atque confunderetur.

Corpus enim Domini noſtri Ieſu Chriſti omnem carnẽ viuificauit, vt per corpus proprium oſtenderet iuſtitiæ templum. Per ipſum enim ſumus liberati,ſicut beatus Paulus (Galat. 5.) ait,& Eſaias Propheta teſtatur. Cùm enim vidiſſet Dominum Deum, ait: (Eſa. 6.) *Væ mihi in labijs iniquis, & Dominum Deum vidi*. Et ſumens angelus carbonem ignis ab altari per ferrũ, poſuit in ore Prophetæ, dixitque Prophetæ Angelus: *Tranſijt iniquitas tua*. Rogamus veſtrum Imperium, vt ad eos dicere iubeatis, quarè per ferrum carbonẽ ſuſtulit Angelus, & Eſaias Propheta digitis carnis appropinquare noo potuit,quoniam vrebantur. Et dicere ſi nequiuerint coram veſtro Imperio & victoria, etiàm oos,quod nobis inſiſt veſtra tranquillitas, dicimus cum veritate, monſtrantes ſicut in ſanctis ſcripturis de virga ferrea legitur, (Pſalm. 2.) (eſt enim virga Chriſtus) ſicut ſcriptum eſt, in igne, & fit igois. Nunquid poſſunt digiti carnis appropinquare ei,& nõ vri? Sed per forfices ferreas,quę ſimiles ferro ſunt, & dum per eas tenta fuerit virga ferrea, iam tunc teneret carnis digitis,nec vruntur. Sed etiàm & ipſi, qui tenent in fundum virgam ferream, & ignem, qui ſimilis eſt, in aqua,& tunc poſſunt digiti tenere,& nõ vri. Ità factum eſt & in Ioanoe, (Matth. 3.) qui ſecundùm ſimilitudinem artificis,tenuit baptizando in aqua Dominum ad ſimilitudinem ignis. Et tunc datum eſt ſanctis ſacerdotibus Dei, tenere corpus ſanctum filij Dei, & nõ vruntur communicantes hominibus cibum æternũ. (Eccl. 29.) Legitur, *Vita hominis, panis & aqua*: non eſt (Panis.) panis, qualem comedunt Iudæi, & operarij non credentes,quia vita eſt hominũ: ſed corpus,quod intùs eſt filius Dei, (Ioan. 6.) ex Maria virgine, & eſt figmentum Dei, qui eſt filius Dei, panis qui de cœlo deſcendit. Non enim aqua, quæ ex multis eſt fontibus,vita eſt hominũ: (Aqua.) Nam ſunt multi aquam non habentes: ſed aqua,quæ vita hominum eſt, aqua eſt baptiſmatis, quæ eſt ex Deo. Sicut enim virga (Ioan. 1.) ferrea fit ignis,& abſq; forcipe ferrea non tenetur,ſic & verbum quod erat in principio, teneri non poterat & fieri vita hominũ, niſi induiſſet carnem,vt in eo corpore ſecundùm ſimilitudinem teneretur. Non poterat autẽ ſinè corpore homiois hoc teneri, ſicut nec Eſaias illud tenuit digitis carnis, quoniam nondùm indutum carne verbum Dei. Quomodò enim oſtendere poterunt, ex quo eſt plaſmatus Adam, vſq; dũ veniſſet Chriſtus, & indutus fuiſſet carnem ex Maria virgine, (Pſal. 109.) quia potuit quiſquam electorũ tenere verbum,quod ante luciferũ eſt,ſicut multi nunc comedunt? Nunquid non diligebat Deus, ſicut diligit nunc eos, qui in hac generatione ſunt? Diligebat eos, & in eis valdè gaudebat. Sicut enim ſapiens artifex maſſam fermentat, & non repentè eam conſperſionem permiſcet,ſed ſpatio alicuius momenti quieſcit: & tunc ſumens conſperſionẽ, fermentat eaſ,& ità amicis ſuis prębet ad comedendũ: Ità nunç geſtũ eſt, vt ſufficiant hæc exempla non credentibus. Abraham,cum dixiſſet Saræ (Gen. 18.) vt faceret fermenti ſata tria, non dixit ei nomen, eo quòd non erat fermento conſperſum. Et cùm veniſſet Deus,& donaſſet gratiã patris ait: *Simile eſt regnum cælorum homini, qui accepit farinæ ſata tria, & abſcondit in eis modicum fermenti*. (Matth. 13. Luc. 13.) Quis eoim Prophetarum antiquorum aut nouiſſimorum dixit, vt miſceretur conſperſioni fermentum, niſi ipſe Chriſtus,qui venit, vt diuinitas eius voluit,& permiſcuit plaſma patris ſecundùm voluntatem patris ſui,ſicut ſcriptum eſt: (Pſal. 39.) *Veni facere voluntatem tuam Deus?* Scimos enim, quia verbũ in principio erat ante plaſma & ante ſolem,& ſic manſit,donèc hoc plaſmare opùs eſſet. nam & fermentum mundi ante plaſma. Qnod autẽ præſumpſerunt atq; locuti ſunt coram veſtræ ſerenitatis Imperio, ſicut didicimus ex his quæ conſcripta ſunt, quoniam dicunt ſufficere ſibi Cõcilium in Nicæna vrbe celebratum, & nequaquàm io Chalcedonenſi Concilio conſentire: exprobret eis veſtra diuinitas per ſapientiam ſanctorũ apoſtolorum,qui dum congregati eſſent in Hieruſalem, præter Paulum apoſtolum, omnes ſimul librum Actuũ conſcripſerunt propter fidem Domini Ieſu Chriſti, & per manet in ſanctis eccleſijs,qood ſcripſerũt,& poſt multos annos venerunt ex eis in magnam ciuitatem Antiochenã, & venit ſimul beatus Paulus ad eos. Et congregatis eis in ſancta magnaque eccleſia, ſurgens beatus Paulus, ſicut ſcriptum eſt, arguit beatum Petrum coram omni eccleſia. (Gal. 2.) Sic enim dixit Petro: *Si tu,cùm ſis Iudæus,in præputio viuis, quomodò cogis gentes Iudaicè viuere?* Et non contradixit Petrus, & reliqui Apoſtoli Paulo,ſed verba Pauli cũ gratia ſuſceperunt, permanentes in vera fide,quæ per Paulũ eis adiecta eſt. (Petrus & reliqui Apoſtoli, verba Pauli, cum gratia ſuſceperũt, nec dedignati ſunt ab eo addiſcere.) Et ſi iſti,qui cùm eſſent lumina mundi, & multo tempore cum Chriſto Domino conuerſati,ſuſceperũt ſermonem Pauli,quẽ io nouiſſimo Deus elegit: qnãto magis debent, qui miſſi ſunt à Timotheo ad veſtrũ Imperiũ,ſuſcipere doctrinam ſancti Concilij,& beati,ſemperque memorabilis Martiani,& quæcunq; iuſta ſunt de vera fide Chalcedonenſi? Diſpoſita verò nequaquàm maligna ſua machinatione conſentiunt in ſancto Concilio,& in Prophetis, aut in Apoſtolis. Sufficit beatus Dauid exprobrans & confundens non ſentientes ſuſcipere verbum Dei, quem quotidianis diebus in ſuis auribus audiuot. Ait enim Dauid: *Ante* (Pſal. 71.)

ſolem

ſolem fuit nomen eius, Et quandò natus eſt de ſancta virgine Maria, dixit ei denuò Deus Pſalm. 2. Omnipotens: *Ego hodiè genui te*. Et metuendum eſt atque terribile, putare mentiri Deũ Pſal. 71. Pſalm. 2. Pſal. 86. in ſermonibus ſuis, quibus ait: *Ante ſolem fuit nomen eius*. Et iterùm cùm natus eſſet de Maria virgine, *Ego hodiè genui te*, Sed rursùs ait: In Sion nominatus eſt, & ipſe fundauit Pſal. 109. eam. Et ipſe Dauid in Sanctoſpiritu ait de ſeipſo. *Dixit Dominus Domino meo, ſede à dextris meis*. Hæc ergò, quæ theſaurizauerunt nobis Apoſtoli & Prophetæ, & iuſti, habitantes in montibus & in ſpeluncis, qui placuerunt in cõſpectu Dei, ea ſcripſimus veſtræ pietati, ad gloriam Dei & Chriſti & Spiritusſancti. Et dudùm quidem ſancti & venerabiles archiepiſcopi veſtræ tranquillitati veram fidẽ ſcripſerunt, & de Chalcedonenſi Concilio, (ſimilia enim ſunt coram Deo) & qualis fuit oblatio Abraham priùs, & Iob in medio, & ſanctorum nouiſſimè offerentiũ; ità ſuſcepit Deus legiſlationẽ ſancti Concilij Geneſ. 15. Iob 1. prioris & poſterioris. Vellem autem, vt iuberet veſtra diuinitas coram ſe filijs Timothei: Abraham vnum agnum obtulit, & ſuſcepit Deus & lætatus eſt: & Iob ſeptẽ agnas & ſeptem boues vnam oblationẽ Deo, & ſuſcepit Deus, & lætatus eſt: & ſancti Apoſtoli tres panes, qui ſunt corpus Chriſti, & ſuſcepit. Quid putas dicturi ſunt Timothei filij, ſimilis eſt ouis Abraham illis quatuordecim, Rom. 9. Galat. 3. quas obtulit Iob? An certè dicturi ſunt, quia non fuit ſimilis vna ouis Abraham, illis quatuordecim Iob? Iam nos omnes filij Abrahã ſum', vocati in vera fide. Sed Abraha & Iob, qui placuerunt Deu, minimè hoc baptiſma ſuſceperunt. Nunquid nos diuiſi ſumus ab eis? Abſit, ſed credimus, quia & ipſi & nos filij ſumus Omnipotentis. ſic decet credere veſtrum Imperium, & veram ſtatuere fidem. Deus enim perfectus eſt, & non poſſunt homines perſcrutari diuinitatẽ eius. Sicut enim ſolem non poteſt quilibet minuere aut mutare, ſic nec facturem ſolis poterit in æternum. Hæc cum tremore ſcripſi veſtræ pietatis Imperio, ſeptima & viceſima die Auguſti menſis, anno ſecũdo Imperij, indictione decima. Saluto veſtram diuinitatẽ, & omnes diligentes tranquillitatẽ veſtram, & deprecor Omnipotentem Deum, vt ſtatuat veſtrum Imperium longæuis in hoc mundo temporibus, & in futuro ſeculo coram Deo

Epiſtola infraſcriptorum Epiſcoporum, ad Leonem Imperatorem.

RELIGIOSISSIMO atque piiſſimo, & Chriſtianiſſimo Auguſto, & honorato cõpetẽter a Deo Imperatori Leoni, Epiphanius, Euſebius, Elias Diogenes, Maximus, Paulus & Magnus Epiſcopi ſecundæ Syriæ. Oſtendit, piiſſime Principũ, Dominus omnium Chriſtus amorẽ circa ſanctas eccleſias ſuas eximium, & ad terminum etiàm nunc adduxit promiſſionem, qua in ſanctis euangelijs Petro dictum eſt: *Tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificabo Eccleſiam meam, &* Matth. 16. *portæ inferni non præualebunt aduerſus eam*: quandò veſtram tranquillitatem pij imperij Auguſta veſte circundedit, & mutatio non eſt. Nam cùm Deus ſit, & ſinè mendacio verba protulit, & firmas ſuas promiſſione ſemper oſtendit. Vndè vos largitorem poteſtatis optimè cognoſcentes, ea quæ gloriam eius declarare nouerunt, hæc ſtatuere laboratis, confidentes quoniam ex hoc veſtræ gloriæ culmen augebitur, dum eum, qui glorificauit, glorificare denuò feſtinatis. Quapropter nos beneficiorum noſtrorum culmen experti, pro pietate veſtra diuinitati inceſſabilibus orationibus ſupplicamus, vt ſuo decreto terrarum orbi gubernatorem donatum, longo tempore conſeruare dignetur ad exaltationem ſanctarum eccleſiarum, & æternam cõſtantiam rerum. Confidimus autem, quoniã noſtras ſuſcipiet preces, videns nos pro ſua gloria cogitantes, & proptereà orationes pro veſtro facientes Imperio. Igitur dignatum eſt veſtri culmen imperij, pijs ſyllabis indicare, vt affectum quem circa fidem habemus, aperiamus. Complentes ergò quod ſcriptũ eſt, ſinè aliqua dilatione, veſtræ ſanctioni velociter obedimus. Ait enim: *Parati ſemper ad* 1. Petr. 3. *ſatisfactionem omni petenti vos rationem de ſpe, quæ in vobis eſt*. Et ſi vnicuique, piiſſime principum, iubet ſermo diuinos de pietate proferre cum præparatione reſponſum, quanto magìs nobis, qui propter communem vtilitatem hoc facere feſtinamus? Significamus ergò, quam ſententiam habemus circa venerabilem confeſſionem, & quæ Concilia vera decernimus, quę hanc fidem firmam eſſe per ſanctas ſcripturas aſſeruerunt. Eſt itaque prima quidem Synodus poſt Apoſtolicam fundationem, velut crepido quædam immobilis trecentorum decem & octo patrum, qui in Nicæa ſub diuæ memoriæ Conſtantino collecta eſt, & Arij veſaniam publicauit, & cõſubſtantialitatis ſcientiam cunctis aperuit. Poſt illam verò, centum quinquaginta patrũ, quæ in regia Conſtantinopoli congregata eſt, quæ Deum ſanctum Spiritum declarauit apertè, confeſſionem: & his duabus conſentire ea, quæ in Epheſo ſunt priùs geſta, didicimus. Poſt quas ſanctas & vniuerſales Synodos, & eam, quæ Chalcedonæ celebrata eſt, & cum ſumma integritate tradi per omnia feſtinauit, tanquàm voluntatem DEI dicimus & congregatam pariter, & firmatam. Rectam enim & immaculatam adſeruit fidẽ, nihil vlteriùs dici aut ſanciri conſentiens, quàm ea, quæ poſita ſunt in venerabili ſymbolo trecentorum decem & octo patrum. Hæc autem & dudùm ſcripſimus veſtræ potentiæ, cũ ſubſcriptionibus ſubditis reuerendiſſimorũ Epiſcoporum prouinciæ deſtinantes. Quia

verò

verò & de Timotheo, qui Alexandrinorum eccleſiam quadam fluctuatione commouit, nos ſignificare ſanxiſtis, ſacratiſſimas regulas ſequentes,& his edocti per Dei gratiã, eccleſiaſtico tramite noſtrum peragere, tempus, authorem homicidij & adulterij, hunc talẽ operarium eſſe decernimus, legentes ea, quæ precibus ſanctiſſimorũ Epiſcoporũ, veſtram maieſtatẽ adeuntium, continentur. Ex quibus etiàm nos extiocti ſuper eũ decretũ tale promulimus, cùm & efficacẽ & penetrantem ſuper omnem gladium bis acutum proponentes Dei ſermonem: & licèt neq; ab initio poſſederit, (Nam quomodò habere potuit, qui, ſecundùm quod ſcriptũ eſt, non acceptt) tamen alienum eum a cunctis dicimus ſacerdotij dignitate. Veſtræ igitur pietatis eſt, ſanctiſſimum etiàm in hoc agere zelum, & illa ſancire, quæ legibus & ſacris canonibus, & cunctis Dei eccleſijs pacem conferre videantur. Incolumem pietatẽ veſtram multis annorum curriculis conſeruari Dei eccleſijs, & Romano principatui deprecamor religioſiſſime & Chriſto amabilis Imperator.

Hebr. 4.

1. Cor. 4.

Epiphanius Epiſcopus Epiphaniæ, ſimiliter.

Euſebius Epiſcopus Arethuſæ, ſimiliter.

Elias Epiſcopus Seleuciæ, ſimiliter.

Diogenes Epiſcopus Lariſſæ, ſimiliter.

Magnus Epiſcopus * Mariamme Eufrateſiæ, ſimiliter.

Epiſtola infraſcriptorum Epiſcoporum, ad Leonem Imperatorem.

DEo amãtiſſimo & pijſſimo, atq; Chriſtianiſſimo Auguſto, dignè a Deo coronato Imperatori Leoni, Nonnus, Damianus, Ioannes, * Abrahamus, Ioannes, Petronius, Elias, Baſilius, Abrahamus, Epiſcopi * Oſrenę prouinciæ. Non eſt mirabile, ô victor atq; Chriſtianiſſime Principum, vt qui deſuper ſceptrorum potentiam ſumpſit, cũ Conſilio Dei, qui hæc præbuit, cuncta faciat, atq; immobilia ſacerdotij iura cuſtodiat, nihilque patiatur propter multã manſuetudinẽ rerũ ſibi cõpetentium præter eius decernere voluntatem. Et hoc maximũ eſt inter alia nimis indiciũ, quod deſignant etiàm literæ veſtrę, quas nupèr nobis dirigere tranquillitas veſtra dignata eſt, per quas ea, quæ crudeliter ſunt præſumpta cõtra ſanctas regulas a Timotheo, qui tyrannicè ſedẽ diuinitùs ſacerdotibus condonatam tenuit in Alexandrina ciuitate, cognouimus. Omniũ enim iniquitatum res plenæ ſunt, & piæ intentioni veſtræ tranquillitatis, & immaculatę fidei valdè cõtraria. Vos enim, ex quo purpurã & coronã geritis, orthodoxũ lumen, eccleſiarũ omniũ Domini Chriſti diuerſam ſemper habuiſtis curam. Quæ verò in Alexandria geſta ſunt, ſicut preces cõtinent eorũ, qui eas pietati veſtræ apices obtulerunt, omnẽ tranſcendunt iniquitatem. Vos fidẽ orthodoxã cuſtoditis, ſcientes ab ea optimè cõmoneri. Timotheus

* Oſroena

autem ad eius deſtructionem nihil non præſumpſit. Vos pacis eſtis authores, illi nouorũ certaminum inuentores: Vos ſinè ſanguine ſubiectos viuos virtute Dei legibus cuſtoditis: illi nutricem ſuam pontificali ſanguine compleuerunt. Vos cum benedictione competenti ad diuina loca ſemper acceditis, illi principium ſceleris ibidèm commiſerunt. Quomodò ergò poſſibile eſt his ità ſe habẽtibus, aut humilibus nobis, aut vobis piè regnantibus inter ſacerdotes conſtituere harũ rerum authorem? Et de Timothei quidem cauſa hanc ſententiam nos habemus. Vt autẽ correctio in eo fieri debeat, eſtis vos domini per authoritatem imperij, quam eſtis iuſtitię ſuffragio conſecuti. De ſancto autem Concilio Chalcedonę celebrato, ex quo ſemetipſos penitùs abſciderunt, id eſt, Timotheus, & huic ſimilia ſapientes, ad peremptionẽ dogmatum benè expoſitorum a beatis patribus in Nicæa collectis, quæ etiàm idem ſanctum Chalcedonenſe Concilium confirmauit, non infirmauit: conroborauit, non ſubuertit: laudauit, & non infregit: quid oportet aliquid nos vel dicere, orantes cum his, quæ ab illis decreta ſunt, quibus eoàm præfulget Symbolum a ſanctis patribus in Nicæna vrbe ſignatum, & viuere & vitam huius ſeculi terminare? Ab illo enim nos ſancto & beato Cõcilio, nullus præter mortem poterit ſeparare, quomodò & vos tranquilliſſimi, quæ ab his ſancita ſunt, optimè veſtris ſyllabis cõfirmaſtis. Nonnus Epiſcopus Edeſſenæ Metropolis, incolumem veſtrã pietatẽ multis annorũ curriculis, conſeruari Dei eccleſijs, & Romano Imperio, Dominus pręſtet Chriſtus, pijſſime & Chriſtianiſſime amabilis Imperator.

Damianus Epiſcopus * Callinicis, ſimiliter.

Abramius Epiſcopus Circiſij, ſimiliter.

Baſilius Epiſcopus Baltenſis, ſimiliter.

Ioannes Epiſcopus Carenſis, ſimiliter.

Epiſtola infraſcriptorum Epiſcoporum, ad Leonem Imperatorem.

RELIGIOSISSIMO, atque pijſſimo, & Chriſtianiſſimo Augg. & a DEO coronato, & honorato Imperatori Leoni, Maras, Moronius, Noe, Euſebius, Riticius, Valaras, Maras, Abramius, Epiſcopi veſtræ Meſopotamiæ regionis. Omnium Chriſtus atq; Saluator, qui humanum genus tanquàm facturã propria miſeratus, ab impietatis profunditate & ignoratione peccati ad celſitudinẽ ſciẽtiæ pietatis euexit, & lumen quidẽ Eccleſiam ſuam, id eſt, corpus fideliũ nominauit, inuictam verò eam etiàm inferni portis eſſe conſtituit, & operationibus eam tanquàm Deus vndiquè roborauit: non ſolùm per piſcatores diſcipulos ſuos, magnum myſterium veritatis annunciantes, non iam humanæ prudentiæ verbis, ſed cœleſti ſapientia, & ignea ſancti Spiritùs lingua fundauit & auxit: ſed etiàm per pios poſteà Principes, & collaborantes piſcatoribus, ad prædicationẽ pietatis

Matth. 16.

1. Cor. 2.

tis euexit. Quorum pij imperij ſucceſſorem, & fidei ſalutaris hæredem etiam nūc ſuis donanit eccleſijs, & omnibus, quæ ſub cælo ſunt rebus, tranquilliſſimam Chriſtiaoitatis vſæ potentiā, ad cōfirmationē eccleſiaſticæ pacis, ſaluantis vos ſpe ſimul & fidei, & conſtantiā totius orbis terrarū, & pelagi rōnalis fideliū populorū. Igitur à Deo pp infertā vobis fidē hanc & pietatem regalia ſceptra ſuſcipientes Chriſtianiſſime principū manſuetudine atq; clementiæ largitorē remuneratis imperij, q̄n pro humana ſalute & eccleſiarum pace cū ſacerdotibus Chriſti curā cōgruā ante alias cogitationes, & beneficia tanq̄ pij principis exhibetis: & vt fideles Chriſti ſacerdotes regalibus vſis & pijs literis honoratis, eosq; ad hāc vtilitatē participes vos hēre non piguit. Huic ergò coolilio obedientes, voluntati ac prouidētiæ veſtræ potentiæ altā pacē & longæuā optantes vitam, cōgregati io veſtram Meſopotamiam, ex his, quæ apud vos pio propoſito geſta ſunt, noſtram ſententiam declarāmus. Sanciuit itaq; Chriſtianitatis veſtræ poteſtas, vt relegentes oblatas vobis aduerſus Timotheum preces, ſyllabis pietatis veſtræ ſubiectis, indicaremus veſtræ trāquillitati, quā de eo ſententiam habere poſſumus, cum Dei videlicet hoc timore facieotes. Quas preces noo ſinè dolore, oon ſinè lachrymis relegentes, & ſcelus non modicum, & narrationem auribus terribilē in eis inueniētes, nihil aliud præter hoc dicimus, Chriſtianiſſime principum, qui ſufficit omni auditui & menti fidelium, io his, quæ nefandè à Timotheo geſta ſunt, cùm hæc vera probentur, iuſtam contra eum habere vos indignatiooem, & pias leges veſtras erigere, & vt ſacerdotes Chriſti lugeaot eum, qui talium rerum cooperator effectus eſt, & hoc in ſchemate ſacerdotis, cùm vtiquè neque poſſit eſſe, oeque laicorū vti cōmunione fideliū, non quia ſacerdotis & homioum ſibi debeat nomen imponere. Igitur de rebus triſtitia plenis & fletibus, hæc à noſtra humilitate ad notitiā pietatis veſtrę perducta ſuor, cū poſſitis p̄ ſapientiā vobis à Deo celebratā, q̄n in maoibus eius vſa corda ſeruant, & cogitare decēter eccleſias Chriſti ab huiuſmodi ſcelere liberare. De ſpe aūt & fide, q̄ in oobis eſt, in qua nutriti ſumus, & in qua ex hac vita oramus abire, cōfeſſionē quā habuimus & hēm us, māſuetiſſime priocipū, ſequētes principaliter, & velut ſup firmiſſimū fundamentū nr̄a verba & vitā, ſup Euāgelicā & Apoſtolicā p̄dicationē Trinitatis ędificantes, deindè & expoſitā à ſanctis patribus, q in Nicęa collecti ſunt, ſequimur fidē, reuerenter aūt & velut tutamē nr̄ę vitę, et ſcm̄ cōcilū, qđ Chalcedooę celebratū eſt, obtinemus atq; ſeruamus: q̄ nihil in ſymbolo fidei expoſito Nicęæ à ſanctis trecētis decē & octo patribus eſt adiectū. Sācta ſiq̄dē Chalcedonēſis ſyood° impietatē hęreticorū ſingulorū tēporū abdicauit, & p̄dicationē Trinitatis cōfirmare ſm

Locus mendoſus.

Prou. 21.

diuinas ſcripturas, & pijſſimorū patrū expoſitiones atq; traditiones p oīa feſtioauit. Hæc & de fide & de ſpe, q̄ in nobis, p̄ ſatiſfactione eſt, ēt cū timore Dei manifeſta veſtrę facimus poteſtati, hęc tanq̄ ſolita ſaluare defeodimus, hæc cū ſacerdotibus Chriſti pietas vr̄a tenēs atq; cōfirmās, in pace imperij retinacula gubernabit, Eccleſiā Chriſti immobiliter cōſeruādo, regni cęlorū arras firmiſſimas poſſidebit, & nos ſacerdotes & populū fidelē cū ſtudio magno clamare faciet ad Dn̄m Chriſtū: Saluū fac Dn̄e regē tuū, & exaltata cornu ei° imperij, qđ ē & erit gloria tuorū Dn̄e ſacerdotū, ſimul & eccleſiarū tuarū. Maras ep̄s vr̄ę Meſopotamię, incolumē veſtrā pietatē multis annorū curriculis cōſeruari eccleſijs Dei, Romano pariter optam° imperio, religioſiſſime & Xp̄o amabilis Imperator. Zoras ep̄s ſimil. Maronius ep̄s ſim. Nou ep̄s ſim. Euſebius ep̄s ſim. Riticius ep̄s ſim. Valaras ep̄s ſimi. Maras epiſcopus ſimil. Abramius epiſcopus ſim.

Pſalm. 19.

Epiſtola infraſcriptorum Epiſcoporum ad Leonem Imperatorem.

DOmino amātiſſimo & Chriſtiauiſſimo, & à Deo decēter honorato Imperatori Leoni, Dorotheus, Euſtathius, Megas, Theodorus, Rufinos, Caſſius, Paulus, Heraclitus, Antiochus, Nonnus, Magous, Thomas, ep̄i oræ maritimæ Phęnicię in Dn̄o ſalutē. Glorificat q̄dē omne gen° humanū Dn̄m Chriſtū, q̄m ſcriptis veſtrę pietatis lætari p̄meruit: pl° aūt collaudat Deū chorus ſacerdotū, q̄m vēis boois in cōi participat, & q̄a rurſus rōne p̄cipua honorē vobis i p̄is debitū promereť: decebat. n. eū, qui culmē imperij diuina largitate ſortitus eſt, Dei ſanctas eccleſias venerari. Optimè oanq, coofiditis, q̄m his benè diſpoſitis, oīs manus hoſtiū vertit in timorē: & qui pridē imprudēter reſiſtere didicerāt, pp vr̄æ fidei magnitudinē cōfuſi, veniēt ad ruina. Imitatores. n. eorū principū cōſtituti, qui iuſtitia & ęquitate claruerūt, facilimè rebus p̄ſentib° p̄ualebitis. Pro Dei ſiq̄dē legibus dimicaſtis, velut integri cuſtodes earū, & ſanctorū hn̄tes curā, æquo cū eis honore fruemini, cogitātes vt nulli° hominis diſciplina minor inueniať, & p̄ ſubiectorū quiete p̄cipuā ſtudetis hēre ſolicitudinē. Et hæc quidē quantū ad cōſolationē pertinet corporalē, p̄ eius vtilitate gerere vr̄a ſerenitas nō quieſcit: poriorē verò hēt induſtriā, vt fidei orthodoxæ cultus in hominū aīabus oriať: quatenùs vr̄a pietate adducanť regi regū, qui à Deo, vt eſſent, plaſmati ſunt. Hāc itaq; deuotionē poſſidēs apud Deū, & ſanctas Eccleſias multiplicare quotidiè ſtudens vr̄a trāquillitas, ſequēdo quidē reuerēdę memoriæ, & in ſanctorū choro laudātē Cōſtātinū, & tenēdo veſtigia pię memorię Martiani, p̄ pace eccleſiarū maximā diligētiā gerit vr̄a religio. Quapropter ſancire dignati eſtis, vt p̄ vniuerſos p̄uinciarū ep̄os manifeſtū vr̄ę trāquillitati fiat, quā volūtatē hēmus de glorioſo cōcilio Chalcedonæ celebrato. Qua de re

Digitized by Google

noſtrá apertè ſententię declaramus, quia nulla ratione aut modo diſcordat ab expoſitione ſanctorū patrū Nicęę congregatorū: nec tanquàm minus habeat doctrina Maiorum, qui in Nicęa fuerunt, hoc geſtum eſt, ſed vt per Chalcedonenſe concilium, illorum expoſitionis reueletur intentio. Quia enim alij aliter, &, vt volunt, pijs ſyllabis violenti ſunt, & familiarem malæ ſectæ nequitiam immaculatæ fidei ſuperimponere moliuntur, huius rei gratia peſtiferam eorum & callidam redarguens voluntatem, & omnem putatiuam opinionem Dominicæ inhumanationis abdicans eos, qui prodigioſè, non ex Dei genitrice virgine, eſſe noſtrum fermētum credūt, deſtruxit & veſanam rabiem figmenta talia cogitantium publicauit. Neq; enim augmentum aut correctionem, neque imminutioné aut dectiionem fecit Chalcedonēſe cōcilium patrum ſpiritali concordia collectorum. Eſt enim & ex hoc indicium ſumere manifeſtū, eo quòd diuino decreto & approbatione cūcti conuenientes, rectæ cōfeſſioni in his, quę ſunt placita, conſenſerunt, & nulla (Dei gratia) ſecuta eſt diſcordia. Et de his quidem, vt congruit, indicauimus, immobiliter noſtram ſententiam roborantes, & ſciētes quia omnipotenti Deo valdè placemus, & veſtræ maieſtati hoc modo ſatisfacimus, quandò nihil contrarium neç extraneum à Nicęnorum patrum ſymbolo ſectatur Chalcedonenſe concilium diuinitùs inſpiratū, ſed magis dictis Maiorum conſonat atque concordat. ità contra maleuolos ſemper amplectitur. De eo ſiquidem, qui Epiſcopalem vocationem Alexandrinæ ciuitatis abripuit, ſicut eum preces oblatę plurima contra patrū regulas feciſſe, deſignant, hoc tantummodò dicimus: quia ſecundùm ea, quæ precibus ſunt inſerta, mēſuras eccleſiaſticæ vindictæ tranſcendit. Cur enim dicat quilibet, vt ei dignitatis nuditas inferatur, quam neq; primitùs habuit, nec illi poſt hæc acceſſit: Hic enim, ſicut preces de eo edocent, & legum, & eccleſiaſticorum canonum pro nihilo habuit ſanctiōes. Et quæ aures huius ſceleris dicta non eſpuant? quæ lingua ea, quæ ſcripta ſunt in illis precibus, explicare cuncta præualeat? Veſtræ ſiquidem ſolummodo erit iuſtitiæ atque ſapientiæ cogitatio, celerem terminum rebus imponere. Quod autem nunc noſtram mentem effugerat, non erat reminiſci ſuperfluū: quia enim quaſi gloriantes hi, qui pro eo petitiones obtulerunt, dixerunt, eo quòd Timotheus ſymbolum trecentorum decem & octo patrum, ſicut affirmauerunt, amplectitur, ex hoc apparebit hic ſimulatione & arrogantia magis vlus. Nam qui præter eorum formam ac terminos inuerecundè omnia perpetrauit, & apertè cōtra eos bella ſuſcepit, illos primitùs impugnauit, in quorum minimè conſtituto permanſit. Igitur pijſſime Imperator Leo, veſtrum eſt, vt in eum formam congruam deſeratis. Extingue armiger Dei, ſicut tuæ conuenit religioni, impetus frequentium tempeſtatum & ſanctis eccleſijs Dei ità diſpone pacem, quatenùs pro veſtra potentia, & omni ſacro palatio & victoria fidelis exercitus orationes ſuas emittant, pro omni vitæ veſtrę tempore, quam Deo placeat conſeruare. Dorotheus epiſcopus Tyri: Incolume pium veſtrum & Chriſtianum imperium, pro beneficio & pace cunctarum eccleſiarum, ſancta Trinitas cuſtodire dignetur, pijſſime & Chriſto amabilis Imperator. Euſtathius epiſcopus Berytiorum, ſimiliter. Megas epiſcopus Sidonis, ſimiliter. Theodorus epiſcopus Tripolis, ſimiliter. Heraclitus epiſcopus Arcæli, ſimiliter. Nonnus epiſcopus Orthoſiadis, ſimiliter. Atticus epiſcopus Aradiæ Conſtantiæ, ſimiliter.

Epiſtola epiſcoporum infrà ſcriptorum, ad Leonem Imperatorem.

DEo amātiſſimo, & pijſſimo, atque Chriſtianiſſimo domino totius orbis terrarum, & à Deo decenter honorato Imperatori Leoni, Ioannes, Veranius, Petrus, Ioannes, Ioannes, Thomas, Dada, Euſebius, Theodorus, Abramius, Petrus & Euſtathius, epiſcopi Phœniciæ ſecundæ Libaniſiæ.

Verè cor regis in manu Dei, & cor Dei in conſilio regis: propterea qui ab eo Imperij retinacula ſunt ſortiti, nunquàm decipiuntur, ſubiectos autem magna ſolicitudine gubernantes: Dei enim cor habent, vndè poſſident donum ſapientiæ atque * ſolatij, vndè meruerint coronari. Ex illa ſiquidem manu, rerum domine, adeptus ſapientiam, habes immobilem atque robuſtam in te fidei rectæ crepidinem. Igitur conſulere nos veſtra ſerenitas pia ſanctione dignata eſt de immaculata fide, quæ in nobis eſt, quam videamur habere voluntatem. Hoc enim nos docent apoſtolicę ſanctiones, quod à patribus ſanctis cautè percipimus, ita ab his, qui in Nicęa per ſanctum ſpiritum congregati ſunt, & quę ſunt ſancti ſpiritus, ibi ſanxerūt, quàm à centum quinquaginta patribus, qui cum eo ſpiritu, inimicis eiuſdem ſpiritus corde pacifico reſtiterunt. Necnō & de beatis patribus Chalcedonæ collectis, qui ſuperiora quidem concilia multitudine tranſcenderunt, nihil autē horum, quę ab illis rectè probata ſunt, reliquerunt, quod non competenter inſinuauerunt. Si enim ea, quæ à patribus Chalcedonæ congregatis ſancita ſunt, infirma iudicauerimus: & ea quę in Nicęa decreta ſunt, ſinè dubitatione deſtruimus. Horum namque illa nō peremptio, ſed robur exiſtūt. Si autem ea, quę in Nicęa conſtituta ſunt, vel vſque ad vnum ſermonem refutare voluerimus, & apoſtolorum ſanctiones ſeciſſe videbimur. Vbi enim fundamentum rectę & immobilis fidei poſuerunt ſapientiſſimi architecti, illic prędictorum patrum ſanctiones ędificatę ſunt. Qua gratia noſtras animas non

Prou. 21.

ſor. * conſilij

negamus,

negamus, neque ſanctos patres, aut quæ ab eis noſcuntur eſſe ſancita. De ſancto quidem Chalcedonenſi concilio, & quæ illic piè definita ſunt, hác nos habemus cum veſtra pietate ſententiam. De impia verò tyrannide Timothei Aegyptij, qua vſus eſt, ſacerdos equidem factus non eſt, ſed potiùs eccleſiæ adulter apparuit. Quid dicam, qui eam, quam ſaluator proprio ſanguine liberauit, ille pontificali ſanguine voluit adipiſci, & factus eſt non paſtor ouium Chriſti, ſed importabilis lupus: non pater, ſed parricida: non ſponſus, ſed thalami violator? Hæc enim omnia continentur in precibus, tranquillitati veſtræ porrectis, quas relegentes, amarè fleuimus. Quomodò enim ingemiſcere non poteramus, audientes hæc in canonum ſubuerſionem fuiſſe commiſſa, & per mutationem eccleſiaſticarum ſanctionum, & diſciplinæ digreſſionem, ſacerdotum necem, ſacrorum, quantùm ad præſumptiones attinet, pollutionem? Nam licèt ſacra omni violatione ſint libera, veruntamen audacium niſus eorumq;
Tit. 1. cōſcientia violata eſt, ſecundùm Apoſtoli dictum. Hæc itaque de illius præſumptione profecimus, quoniam non eſt fas, vt veſtræ fidei tranquillitas hunc dignum debeat iudicare. Qui enim rebus diuinis illuſit, magis autem tyrannidem ei intulit, quique eiuſmodi malis ſemina miniſtrauit quidem, mōſtrauit etiàm poſteris cauſas ſcandalis plenas, & ſuæ malitiæ imitatores effecit, nequaquàm nos vocamus ſacerdotem, aut ſuis criminibus innoxium eſſe decernimus. Nos itaq; ex his, quæ agnouimus, omni venia hunc virū exuimus: veſtra Chriſtianiſſima maieſtas de ciuitatis illius emendatione deliberet. quicquid enim vultis manſuetiſſimi domini, adimplere poteritis. Pio nanq; principi nihil impoſſibile, quod non poſſit modo pietatis adimplere. Dominus enim vniuerſorum gubernat imperium, & ipſe authoritate ſua imperauit
Matt. 8. fluctuāti mari vt quieſcat, & tam vobis mundi rectoribus, quàm eis, qui reguntur à vobis, ſuo imperio tranquillitatis pignora condonauit. Ioannes epiſcopus, incolumem veſtram pietatem, multis annorū curriculis cuſtodita eccleſijs Dei, & Romano deprecamur imperio, venerabilis & pijſſime, atq; Chriſtianiſſime Imperator. Vranius eps̄ Emeſę, ſimil.
Petrus epiſcopus Heliopolis, ſimiliter.
Ioannes epiſcopus Abilæ, ſimiliter.
Ioannes epiſcopus Almirenſis, ſimiliter.
Thomas epiſcopus Euarius, ſimiliter.
Dadas epiſcopus Comoarenus, ſimiliter.
Euſebius epiſcopus Abydenus, ſimiliter.
Theodorus epiſcopus Caſtridanabeni, ſimil.
Abramius epiſcopus Coradenſis, ſimiliter.
Euſtathius epiſcopus Saracenorum: ſimilit.

Epiſtola inſtaſcriptorum epiſcoporum ad Leonem Imperatorem.

Pijſſimo & Chriſtianiſſimo Imperatori noſtro Auguſto, & à Deo competenter honorato principi Leoni, Epiſcopi Iſauriæ prouinciæ, Baſilius, Ioannes, Iulianus, Nōnechius, Epiphanius, Ammonius, Paulus, Cono, Euphronius, Sabbatius, Athanaſius, Hermophilus, Iulianus, Theon, Dacianus, Paulus, Orention.

Quem alterum decebat Imperatorem, talia ꝓ talibus percipere, & ſcribere nobis ſubiectis, & leges pro rebus diuinis ponere ſacerdotibus æquo iudicio puras, præter veſtram ſolummodò pietatem, quā ipſe propriè Deus elegit, & ex totius mundi potentia coronauit, & ſupra reipublicæ retinacula conſtituit, violentia tempeſtatis nullatenùs imminente? Quapropter bonam retributionem, * quæ proſpicitis, Chriſto referre deſiderans. Abel ſacrificiorum puritatem feciſtis: in * quo enim æquale eſt ſacrificium cū veritate fidei & amicitia pacis. Zelatus es actibus tuis, trāquilliſſime Imperator, Conſtantinum illum memoriæ immortalem, maximum, pium, amatorem Chriſti, & indubitáter apud omnes beatum, qui Abelis viuens imaginem in animabus hominum poſſedit in æternum: qui cum Dauid quidem ſicut Rex & Propheta ſtat apud Deum, cum Petro autem & Paulo, & tonitrui filijs, quaſi ſimilis eis, in prædicationibus veritatis effulget. Ille enim, quandò eum Romanorum ſceptris Deus ordinauit, eccleſiæ membris intextuit, multam caliginem & tempeſtatem quandam imminere luci puriſſimæ dogmatum veritatis inſpiciēs, & creaturarum adoratione imminuta, a falſis ſimulatoribus pietatis denuò eam videus inſtitui contra Chriſtianam fidem, & ſacerdotes, qui verè filium eſſe Dei, & de ſubſtantia patris ante ſecula natum credunt & prædicant, ſemetipſum per ſanctum Spiritum increatæ Trinitatis Imperio & adorationi ſubijciens, ſuum in terra firmauit regnum, & pietatis radios in terra mixtos omni caligine, ex illo tempore vſque ad præſens per omnes (vt ità dixerim) terras explicuit: factus ſemen, & radix, & cultura, & ſcintilla nobis ſalutis inextinguibilis. Sed rurſùm Chriſtianiſſima veſtra * honorabilis Imperator ad illius tendit intentionem. Eccleſiæ ſiquidem Alexandrinæ ædificatore nequitiæ languorem ferente certaminis, & membra corporis vniuerſorum fidelium diſſipante, quæ pro ſalute communi debebant alterutris eſſe ſociata: quatenùs, qui ſanæ ſunt mentis, in definitionibus Nicæni Concilij permanerent, quas dudùm patres congregati Chalcedonæ ſignantes, * ouilium rationalium ouium tradiderunt. Alijs verò quędam Timotheum eligentibus, repugnantem dogmatibus patrum, qui Chalcedonę collecti ſunt, & petentibus eum principem, ouiumq; paſtorem, qui illis derogare pręſumit, quæ admirari magis oportet. & accuſat patrum Chalcedonenſium cōſtituta, & fratres hæc amplectētes expellit. Ità cùm his rebus odia & perſecutiones variæ ſint obor-

Gen 4.
* eo enim
* deeſt maieſtas, nec aliud quiddam.
* ouilibus

tæ, ſicut oppreſſorum preces contra opprimentes eos, pietati veſtræ oblatæ denonciát, tu pijſſime velut manſuetiſſimus pater potiùs quàm regnator, poteſtate regali interim quieſcendum rebus ità commiſſis decreuiſti, & ſacerdotibus huius paſſionis medicinam impartire dignatus es, & ſpiritalem aduocaſti ſententiam, decreto ſacerdotum communi magis volens ad incolumitatem membra languentia reuocare, vt hæc res quãdam reuerentiam & memoriam Dei præberet, & aſperitatem rerum, & certamẽ exortum, & feruorem iracundiæ creſcentis egerit, ipſe cœpiſti. Itaq; pijs veſtri imperij ſanctionibus, vt ſententiam, quam vnuſquiſque noſtrûm in ſuo gerit animo, reuelaret, & apertè veſtræ maieſtatis imperio declararet, de his quæ à patribus Chalcedonæ ſancita ſunt, & Timotheo, quem aliqui Alexandriæ præſidere depoſcunt. Volentes autem examinatione certiſſima fulgere Deo amabilẽ vndiquè veritatem, etiàm timorem nobis propoſuiſtis futuri iudicij, quatenùs neq; inimicitia, neq; circa quoſdam gratia faciẽte, deberemus obumbrare, quod iuſtum eſt: ſeruientes igitur nutui veſtræ poteſtatis, & omnes pariter congregati, & tractantes atque vniuerſa conſiderantes, vt erant, hoc dicimus: quia Chalcedonenſis concilij intentio eſt valdè firmiſſima. Sequitur enim prædicationes Euãgelij, & ſanctorum patrum, qui dudùm in Nicęna vrbe collecti ſunt, ſymbolum inuiolatum omnino cuſtodit: omnem quidem dogmatis nequitiam ab impijs adinuentam procùl abijciens, & ſenſum verborum ſymboli ſanctæ fidei ſubtiliter inueſtigans, & hæc faciens manifeſta; necnon & centum quinquaginta patrum, qui olim in regia ciuitate conuenerunt, piſſimam legem immobilem, inuiolatamque cuſtodiens, quam illi vniuerſi, de ſancti ſpiritus ſubſtantia, eiusq; dominatione poſuerũt, blaſphemam Macedonij te ligantes linguam, & vnam naturam eſſe eandemq; patri, & filio, & ſancto ſpiritui publicè confitentes. Deſtructæ ſunt autem hoc conſtituto etiàm impietates variæ, importabiliaq́ue commenta Manichæorũ, quæ ſub figmẽto reuerentiæ obnubrata videbantur. Multis etenim rationibus egit illa ſynodus, multisq; verbis, non quo nouitates aliquas contra definitiones iam benè fixas introduceret: ſed vt interpretatione latiori, conamen contra ſymbolum meditatum, latronibus veritatis auferret. Quia enim ſtultitiam ſectantes Eutychis, veram naturam Dominicæ carnis, pietatis prædicationi ſubripiebant, extraneũ eum omninò facientes à nobis, qui ex nobis eſt, Dominum Ieſum Chriſtum, nihil eum de matre ſua ſecundùm carnẽ beata virgine Maria aſſumpſiſſe confitentes, ſimulabant autem ſe patrum in Nicęa conuenientium dogmata ſequi, necnõ & Cyrilli amplecti nimis & honorare decreta, cùm ſint valdè callidi, & patrum noſtrorum concordiam & amicitias ſe habere mentiantur, quandò voluerint eorũ filijs fraudes ingerere: remoti patres operatione ſancti ſpiritus, pijſſimá beati Cyrilli linguam ad accuſationẽ veſaniæ iſtorum euocare crediderunt, qui olìm dum Alexandrinam gubernaret eccleſiam, & apertè contra Neſtorij veſaniam dimicaret, & beato Cęleſtino incolomis eccleſiæ Romanorum paſtori particeps eſſet, aduersùs Neſtorij impietatem in priori patrum Epheſi concilio, pro veritatis defenſione maximus propugnator emicuit, quandò vno fonte & ijſdem ſyllabis à ſe conſcriptis, & impietatem Neſtorij perculit, & cõtra zizania prauæ ſectæ Eutychis, quæ iam quidem tunc germinabant, nõdùm tamen videbátur apertè, falcem ſectionis apertiſſimè præparauit. Propterea nanque epiſtolam, ab illo ſapientiſſimo patre cõſcriptam, patres illi ad medium deduxerunt, in qua cum omni ſubtilitate nos docuit diſpenſationis Dominicæ ſacramentum: quomodò & incarnatus vnigenitus filius permanſit filius vnus exiſtens, demonſtrans in eo & humanæ naturæ, quam adſumpſit ex virgine, inconuertibilẽ ſeruari proprietatem, & paternæ ſubſtantiæ gloriam, ſinè aliquo temperamento conſiſtere, nequaquàm adſumptam à Domino carnem alterũ filium in glorificatione Trinitatis introducens, quod Neſtorius nouiter aſſerebat: ſed exiſtentem ante ſecula filium inuiſibilem, in nouiſſimis diebus reuelatum nobis. Neque ſecundùm Eutychis vanitatem, carnem Domini cognationem docens hominum declinare: propter quod Deus verbum incarnatus; Homo factus eſt, apprehendens (ſicut Paulus ait) ſemen Abrahæ, & particeps proximè nobis factus ſanguinis & carnis, & formam ſerui ſuſcipiens, totius Dominus creaturæ, & per omnia ſimilis factus nobis abſq; peccato, qui eſt impermutabilis per figuram paternæ ſubſtantiæ. Huic autem etiàm illam epiſtolam, quæ à patribus orientalis eccleſiæ ſcripta dinoſcitur, patres ſanctiſſimi coniunxerunt, ſtudentes vndiquè celſam & tutiſſimam itineri regio pietatis circunſerre maceriam, ne forſan agentes inter puſilli cuiuſdam ſenſus circumuentionem cõcluſi, aut in foueã Neſtorij ruerent, aut in alterius præcipitij profunditatem inciderent, quã Eutyches poſteà fuſtodit, quam tamen iam priùs effoſſam & à diligentibus cultoribus coopertam, ipſe denuò in interitum ſuæ animæ rursùs aperuit. Miramur igitur, quomodò hi, qui veſtræ pietati preces pro Timotheo porrexerunt, confitentur cognoſcere & amplecti ſynodum patrum, qui Epheſi contra Neſtorium conuenerunt, homines, qui per ea, quæ geſſerunt, etiàm illam vt Chalcedonenſem, penitùs denegant. Nã literæ eiuſdem epiſtolæ ad impiũ Neſtorium à Cyrillo conſcriptæ, in concilio vtroque florentes, in * Epheſino quidem blaſphemantem Neſtorium arguerunt, in Chalcedonenſi.

Hebr. 2.

* Epheſina.

Digitized by Google

cedoneñ. verò Eutychis veſaniam deſtruxerunt,& propter eaſdem ſyllabas in illo quidē concilio,omnium laudibus Cyrillus coronatus eſt,ſapiens Alexādrinurum pater:& rurſùs in iſto concilio poſt mortem quaſi præceptor prædicatus eſt pietatis,nihil ampliùs ex epiſtolis beatiſſimi Cyrilli,his,qui Chalcedonæ conuenerunt,ad medium deducentibus, niſi illas literas,quas Deo amabilis Leo Romanę pater Eccleſię, ad ſanctę memorię Flauianū contra Eutychis veſaniam conſtituens deſtinauit,in quibus & ipſe vocibus beatiſſimi Cyrilli concordare dinoſcitur.Et has quidem ſynodus deduxit ad medium, non quaſi validiores eas ſymbolo patrum,in Nicea conuenientium eſſe decernēs,(nullus hoc putet) ſed apertè vulēs per ipſas arguere eos, qui ſimulant ſe quidem ſymbolum Nicęnorum patrum amplecti, dum autem nullum volunt ꝓferre ſermonē, quo veritas carnis dominicæ deſignatur, peſſima ſemina Manichęorum latenter ſimpliciorum inſerunt animabus, à quibus maiore cuſtodia opùs eſt,quàm ab impia calliditate Neſtorij.Ille ſiquidem apertè vnum Chriſtū in duos diuidens filios, patrū ſymbolo ſemetipſum pandit inimicum: iſti verò vnū quidem eundemq; ſe venerari,colere,& adorare dicentes,ſicut ſymbolum docet, vnitarum verò duarum naturarum proprietates perimentes,& neque paſſibilitatem carnis Dominicæ,neq; impaſſibilitatem Diuinitatis eius eſſe confitentes,dubiam circa incautos habentes ſententiam, maximas lęſiones eis inſpirare moliuntur.Nam aut conuerſionem factam ſuſpicari concedūt circa diſpenſationis ſacramentum, aut aliquid putatiuū, aut phātaſiam,aut cōfuſionem,aut tranſitum falsè per virginem figuratum,& nō geſtā verè natiuitatē Dñi,dicūt.Hæc enim omnia germina ſunt doloſæ radicis, quæ mortem animabus his obedientibus afferunt. Propterea ſiquidem ad peremptionem veſaniæ totius hæreticæ,prædictis epiſtolis eguerunt. Nam & poſt expoſitionē ſubtiliſſimam harum literarum rursùs patres,qui ſanctum conciliū Chalcedonenſe celebrauerunt, ſymbolum patrum Nicęnorum pro lapide ſumentes, vbiquè hoc ſolùm circunferri & prędicari ad illuminationem fidelium ſanciuerunt. Quapropter omnium manſuetiſſime & venerabilis Imperator,quiſquis laudat Chalcedonenſe concilium,& Epheſium & Nicęnum valdè miratur:qui autem hoc reſpuit, neque illorum legibus acquieſcit, ſed ſimulat tātummodò ſe colere pietatem. Pro cauſa verò Timothei,quid ampliùs veſtræ pietatis potentiæ nos dicamus?Si enim preces contra eum datas ſequuntur vt cauſæ,& omnia, quæ ibi ſunt poſita,opere(ſicut illi aſſerunt) facta noſcuntur,nullus ei per canones ſanctorum patrum veniæ ſermo relinquitur.Hæc ergò vobis ſcribere, veſtra tranquillitate præcipiente,curauimus: Deus autem ſapientia veſtræ pietatis imperij mēbra Eccleſiæ ſemper vniat, ſitque communium medicus paſſionum, & manſuetiſſimum veſtrum imperium perpetuò tranquillè & manſuetè cuſtodiat, affectu nos paterno regentem. Baſilius Epiſcop⁹ miſericordia Dei Seleucię metropolis veſtrę Iſauriæ,incolumem veſtram pietatem multis annorum curriculis,Eccleſiæ Dei & toti orbi terrarum,oro ſeruari pijſſime & Chriſtianiſſime triumphalis Imperator.

Iulius epiſcopus Calendereos,ſimiliter.
Nonnechi⁹ eps Latmi & Calendri, ſimiliter.
Stephanus epiſcopus Daliſandi, ſimiliter.
Epiphanius epiſcopus Ceſtri,ſimiliter.
Ammonius epiſcopus Zotapæ,ſimiliter.
Paulus epiſcopus*Hieraſpoleos,ſimiliter.
Conon epiſcopus*Ijbidæ,ſimiliter.
Acacius epiſcopus Antiochiæ, ſimiliter.
Sebaſtianus epiſcopus Sebaſtiæ,ſimiliter.
Euphronius epiſcopus Anemorij, ſimiliter.
Athanaſius epiſcopus Philadelphię,ſimiliter
Hermophilus epiſcopus Diocęſarec̨,ſimiliter
Iulianus epiſcopus Hermopolis,ſimiliter.
Theon epiſcopus Hellinoſij,ſimiliter.
Paulus epiſcopus Olbi,ſimiliter.
Orentio epiſcopus Domitiopolis, ſimiliter.

§ Epiſtola ſubdeſcriptorum Epiſcoporum, ad Leonem Imperatorem.

DEo amantiſſimo atq; pijſſimo, & Chriſtianiſſimo Auguſto, à Deo competenter honorato Imperatori Leoni, Pelagius, Alexander,Philippus,Hypatius,Chryſippus, Seleucus,Euſtathius, Titus, epiſcopi primę Cilicię, in Domino ſalutem. Chriſtianiſſima intentio veſtrę potentię, & propoſitum pietatis ex multis quidem rebus nobis innotuit, pręcipuè autem ex literis veſtrę pietatis nupèr ad nos directis: quibus peruigilem circa pietatem laborem ſuum tranquillitas veſtra demonſtrauit. Quapropter omnium Deum laudantes,& linguas ad fauorem,& corda ad ſupplicationes inceſſabiliter commouentes, pro pio veſtrę ſerenitatis imperio, congregauimus DEO amantiſſimos Epiſcopos vniuerſę prouincię,pro quibus ſancire ſuis literis pietas veſtra dignata eſt, & concordi mente decreuimus, Timotheū quidē contra ſanctorum patrum regulas, & eccleſiaſticas ſanctiones ſacerdotiū inuaſiſſe ſeditione populi pariter & tumultu. Hęc enim nos lectę contra eum preces edocuerunt, quem neque ſacerdotē arbitramur, nec omninò in ordine epiſcoporum conſtitui patimur. Magnam etenim ſynodū ſanctorū patrū Chalcedonę collectam amplectimur,& ſalutarem eſſe decreuimus: & non ſolùm propter multitudinem pontificum ibidèm congregatorum, & ſententiam ſancti & pij Imperatoris Martiani vnà cum eis prolatam: ſed quia & ſanctorum patrum in Nicęno concilio congrua & conuenientia, & in nullo contraria eam ſa-

puiſſe conſpicimus. Hæc quidem per noſtrã ſententiam declaramus. Veſtra verò pietate Romano Imperio incolumi permanente, credimus in pace & conſtantia ſanctas Dei eccleſias conſeruari Chriſto, veſtrum pium propoſitum Deo dirigente, ad illa gerenda, quę eius eccleſijs videantur eſſe vtilia, & per veſtram manſuetudinem eis pacis iura præbente. Pelagius epiſcopus Tarſi, incolume veſtrum imperium tempore lõgo ſanctis eccleſijs, & Romano conſeruet imperio, pijſſime atq; Chriſtianiſſime. Alexander epiſcopus, Philippus epiſcopus, ſimiliter. Hypatius epiſcopus Seleucus epiſcopus, Euſtathius epiſcopus, ſimiliter. Titus epiſcopus ſimiliter.

¶Epiſtola infrà ſcriptorum Epiſcoporum, ad Leonem Imperatorem.

PEr omnia Chriſtianiſſimo victori atque triumphatori, & à Deo competenter honorato imperatori Leoni, Pergamius epiſcopus Antiochiæ Piſidię metropolis, Eutropius epiſcopus Adandenus, Paulinus epiſcopus Apamenus, Libanius Paralenus, Alexander Seleuciæ, Męnus Gortenus Baſſus Paneaſpoleos, Florentius Adrianopolis, Metrophilus Metropolis, Theodorus Theodoſiopolis, Martianus Philomeli, Eugenius Synnadorũ, Politianus Sozopolis, Attalus Malinopoleos, Cæſtious Limenopoleos.

COgnoſcentes ſanctionem veſtram zelo diuino eſſe completam, & placationem Dei voluntate ſancta conferentem, & ſobiectis per fidem inenarrabilem quietem ac diſciplinam, quę ad ſalutem pertinent, pijſſimè prouideotem, per quam præcepiſtis nobis, vt de Timotheo, qui in omni impietate noſcitur accuſatus, necnon & de his, quæ pro fide catholica placuerunt ſancto & vniuerſali concilio Chalcedonæ celebrato, quid communiter ſentiamus, ſinè timore cuiuſquam hominis, & abſq; gratia vel inimicitijs indicemus, tãquàm reddituri incircunſcriptibili Dei iudicio rationem: veſtræ potentię noſtris ſignificamus apicibus, Timotheum quidem, qui iam damnatus oſtenditur, ſicut plurimi venerabilium Epõrũ Aegyptiacæ diœceſis, & reuerendiſſimi clerici in ſcriptis affirmãtes, veſtræ clementiæ ſuggeſſerunt ouiſſimè, cõtra eccleſiaſticas ſanctiones ad ſacerdotij miniſterium fuiſſe perductum, ſed etiàm eos, qui cùm ſcirẽt eum fuiſſe dãnatũ, cõmunicare illi ſinè periculo crediderũt, extraneos eos eſſe à Dei Eccleſia iudicamus, ſecundùm conſequentiam regularem nulla eis venia nec ſpe reſtitutionis vllo modo remanente, ſicut tertia & octogeſima regula de talibus apertè decernit, cuius initiũ eſt: Si quis Epiſcopus à ſynodo depoſitus, aut presbyter, aut diaconus ab ẽpo ꝓprio &c. Nã vt is, qui & illi ſentẽtiæ ſuccubuit, & antè tantorum inenarrabiliũq; malorum, & multis lachrymis lugendorum author extitit, dignum, debeat ſecundùm leges ſubire ſupplicium, poſtquàm cognoſcitur talia præſumpſiſſe, noſtrum nõ eſt edicere, ſed probare decet, & iudicare veſtram Chriſtianiſſimam maieſtatem: quatenùs & pro omnibus cogitetis, & pia quiete placetis Deũ, & propriũ muniatis imperiũ, & ſubiectos ab iniqua peſte huiuſmodi liberetis. Si verò fidẽ ſancti Chalcedunẽſis vniuerſaliſq; concilij Timotheus negare præſumit, & quicunque nefandorum eius actuũ miniſtri, ſocijq; reperiũtur, nihil mirũ eſt. Nam quia diuina pace monſtrantur extranei, ſinè dubio & ab eccleſiaſticis ſanctionibus ſimul, & aq; tatis contra Romanũ imperiũ * cõtenti ſunt inimici, non eſt mirandũ, ſi etiàm à ſenſibus proprijs exciderunt, veſanè blaſphemãtes & anathematizantes ſaluberrimæ fidei doctores atq; cuſtodes ſanctiſſimos, & apoſtolicos patres, & archiepiſcopos, omneſq; ſimul Deo amantiſſimos epiſcopos, ſequentes ſanctiſſ. epiſcopos, qui per generationes ſingulas rectæ fidei lumina fuiſſe noſcuntur, & Deo amantiſſimos ſenioris & nouæ Romæ archiepiſcopos, qui his concordes exiſtunt. Quorũ firma & immobilis & inexpugnabilis fides in Chriſto probata eſt, apud ſanctã & vniuerſalẽ ſynodum Chalcedonæ celebratam, cuius per Dei gratiã cõmunicatores & fuimus, & vſque ad vitę terminum in Deo permanebimus, ſm cẽtũ quinquaginta ſapiẽtes & egregios medicos, qui diuerſo modo paſſiones & ſubtiliter pſcrutantur, & tũc cõgruam ſimul & ſingularẽ medicinam offerũt ægrotãtibus: Cogitantes ꝓ correctione eorũ, quæ in Alexandria contigerunt, diuino zelo feruentes, in memorata ſanctione pręcepiſtis, quatenùs omnia diligenter tractentur, & ſanctiſſimis epiſcopis comprobentur, quoniã nunc Alexandrina ciuitas conturbatur, pro cuius quiete & diſciplina, maximam ſe habere ſolicitudinẽ ſignificauit veſtra clemẽtia. Quapropter edicimus, Timotheo ſiquidẽ conſentientes, & qui pro eo veſtrę Chriſtianitati preces ꝓprias obtulerunt, velut ẽpi & clerici Aegyptiacæ diœceſis, cùm non ſapiunt, vt apparet, ſapere ſe cõfidũt, quandò ſic aperto mendacio impudenter incumbunt. Videntur enim in prędictis precibus, pietatis veſtræ ſanctioni ſobiectis, contra literas manſuetudinis veſtræ locuti, & contra glorioſam cogitationẽ, quã pro Alexãdrina ciuitate & eius diſciplina geritis, tractaſſe. Affirmantes enim maximã pacem, memoratam ciuitatem, & ſanctiſſimas eccleſias, & monaſteria poſſidere, apertè rebus ipſis capti ſunt, & aduersùs pietatis veſtrę vocẽ, & cogitationẽ ſinè metu locuti. Plenam nanque caliginẽ, & à malis imminẽtibus nubẽ, diſciplinã eſſe dicẽtes & pacẽ, & in eccleſia Alexandrinorũ diuinitùs attributã, quoniam huiuſmodi viri putabantur contra veritatem & veſtra optima conſilia properantes,

Non mirũ, ſi heretici Concilia reiiciant.

Digitized by Google

res, pacemque Dei vocantes perſecutiones, & bellum contra orthodoxos ſacerdotes & clericos geſtum, nouamque tyrannidem contra ſacras regulas inquirentes, clarè in ſacrum illud incurrere videntur eloquium; Non eſt, inquit, indiſciplinationis, ſed pacis Deus, ſicut in ſanctorum vniuerſis eccleſijs agnoſcitur. Hi etenim ad perditionem parati ſunt, ſecundùm prophetam, dicentem, *Perdes omnes, qui loquuntur mendacium*. Quomodò autem iſti credendi ſunt ſapere, & tenere cauſam ab omni mendacio ſegregatam, * autem diuinam, ſapientiam ſalutarem, hoc eſt, ſalubrem fidē, quam præcipuè ſeruare ꝑmittunt, dicentes in prædictis precibus ſuis, inconcuſsè, atque firmè & immobiliter ſe credere ſymbolo, in Nicæa ciuitate a ſanctis trecentis decem & octo patribus explanato, & neque augmentū, neque detractionem hoc poſſe recipere, neq; opus habere qualibet interpretatione, cùm per ſe, vt aiunt, videatur interpretatum; centum quinquaginta verò ſanctorum patrum Concilium ignorare ſe profitentes, docentes, q̀ue communicare Alexandrinam Eccleſiam Epheſijs Concilijs. Adijcientes & hoc, ꝙ Synodum Chalcedonæ celebratā eccleſia Alexandrina non recepit. Per hæc igitur oſtenduntur ſimiles eſſe eorum, qui neſcientes exponentem optimè ſalutis remedia medicinā, & paſſiones ꝓuenientes ſubtiliter edocentē, impudenter totum ſe noſſe ꝓmittunt. Sic enim & iſti, neque temporum diuerſorum lāguores hęreſim ſcientes, nec medicinam congruam infirmis opportunè ꝓlatam ab Spiritualibus medicis, ſanctis ſcilicet & orthodoxis ſacerdotibus, qui p tpa Synodos impleuerūt, inſpicientes, harū rerū non habentes diſcretionē, ſuperfluos & erroneos in ſuis precibus poſuerunt ſermones. Nam ſi hæc, quæ memorauimus, agnouiſſent, non arbitrētur augmentum, aut detractionem factam in ſancto Symbolo, a trecentis decem & octo ſanctis patribus explanato, nec per ſe dicerent illud interpretatum, quod pauciſſimis quidem ſermonibus, ſed perfectis ſenſibus ſcripturæ diuinę per viros eius ſcientiæ periſſimos videretur eſſe completum. Quorum veritatem ignorantes, & qualis quantaq; hæretico tunc ꝓcedente languore ꝓlata ſit medicina, diuinitùs inſpirata, in illud incurriſſe diuinū videntur eloquium, quod ait: *Nolite fieri ſapientes apud voſmetipſos*. ꝓpter hæc enim ignorauerunt hæreticos, qui poſteà per diuerſa tpa varijs languoribus ſunt exorti, necnon etiā eos, qui opportunè & neceſſariè eorum infirmitatibus ſaluberrimæ fidei congruam obtulerūt ſalutatis adiutorij medicinam, ſicut ſanctiſſ. centum quinquaginta patres epiſ. infirmitati languoris Macedonij, qui diuinitatem ſancti Spiritûs negauit, obtulerunt, apertè firmitatem rectæ fidei docentes, & diuinitatem vnitatis inſeparabiliter adorandam. Rurſus igitur alia paſſione nata circa inhumanationem Dei verbi per callidum erroneumque Neſtoriū, ſancti patres, qui illo tempore Epheſi conuenerunt, ſuſcipientes pariter Orīētaliū Epiſcoporum probatiſſimam ſibi concordiam, perfectè prædictū languorem inenarrabili fide curauerūt. Similiter aūt Timothei ſequaces ignorare videntur, quēadmodùm poſteà Eutyches, cum in pofundū phantaſiæ praua ignorātiæ ſuæ ſecta corruerit, principatu hęretico ſuffocatus ſit, & quia pro eo duo ſint celebrata concilia, priùs in Epheſo, & poſteà Chalcedonę, & quia q̄ Epheſi quidē facta eſt, non ſufficit eius ægritudini, vt oportebat, diſcernere paſſionē, & offerre, q̄ erāt neceſſaria medicinæ. Quæ verò Chalcedonę p Dei gratiā congregata eſt, eius ſolatio ità ꝓualuit, vt ęgritudinē apertè cognoſceret, & remedium medicinę ſalutaris offerret. Igit notum eſt ſapientibus vniuerſis, quia niſi diuerſæ, diuerſiſq; temporibus hęreſes exortę fuiſſent, nequaquàm opùs eſſet cōſilio ſpiritualiū medicorum. Nam vbi infirmitas, illic opùs eſt ſinè dubio medicina. Et quia non ſicut defenſores Timothei putāt, adiectio q̄dam ſymbolo trecentorum decem & octo patrum eſt facta, qn̄ emergentibus varijs ęgritudinibus ſpiritalis & neceſſaria eis oblata eſt medicina, ſimul qa corpori eſt ęgrotanti ſimilis incredulitas. Et quemadmodùm oculis dudùm ęgrotantibus, & cautè atq; competenter à medicis qui tunc inuenti fuerint, curatis, ſi rurſùs cōtingat aliquem viſceribus fortè dolere, quicunque poſteà reperti fuerint, non deſinunt adhibere medicinam: ità hęretica infirmitate temporibus diuerſis exorta, mirum non eſt, ſi à piſſimis temporum quorumq; principibus, Deo amātiſſimi epiſcopi, pro imminente cura cōuocati, medicinę vtilia remedia porrexerunt. Quę cùm ità ſunt, nonne ignorantia manifeſta eſt, & nouiſſima in Timothei * inſcientia atq; ſuperbia, quandò omnibus quidē orthodoxis & religioſiſſimis epiſcopis quicunque nunc ſunt, & qui ad Deum iā migrauerunt, apertè calumniantur, quaſi adiectionē quandam in ſacro trecentorum decem & octo ſanctorum patrum ſymbolo feciſſe videantur? & quaſi pro credulitate ſua dicant, Quia prędicto ſacro ſymbolo nullum ipſi augmentū, aut detractionem quamcunq; recipiant, nonne plenum eſt hoc totius fallitatis indicium, cùm dicāt centum quinquaginta ſanctorum patrum ſe ignorare conciliu? Vndè magis videntur, quia non ſolùm talium medicorū neceſſariam curatu prorsùs ignorant, ſed etiàm ipſam infirmitatem Macedonij, pro qua videntur eſſe collecti. Quam ſcilicet ignorātes, cùm ſit vtiquè manifeſta, & nimis inſignis, etiàm ſimplicibus orthodoxis, & in laico ordine conſtitutis, multò magis variū Neſtorij errorē, necnon Eutychis impietates, veſaniā, phantaſiamq; neſcire pandūtur. Et propterea inaniter & indiſcretè in ſuis p̄cibus dixerūt, ſe Epheſijs communicare concilijs, cùm prius

vtique

Marginal notes: 1. Cor. 14. — Pſal. 5. — * aut diuinam. — Rom. 12. — De ſecūda Epheſina ſynodo dicunt, quæ prædatoria vocatur. — Cōcilia cur celebrata. — for * defenſoribus inſcitia — * Quia in

Digitized by Google

vtique ſit ſinè dubitatione ſuſceptum, ſecundum verò non ſolùm priori conſiſtat aduerſum, ſed etiàm vniuerſis ſanctis epiſcopis, q olim luminaria fuiſſe probant. Eccleſiæ, quorum famoſiſſimam & religioſiſſimam multitudinem dinumerare difficile eſt. Præcipuè tamen aduerſarij eſſe panduntur immortalis & beatæ memoriæ Athanaſio, Alexandrioæ ciuitatis epiſcopo, cui dum inueniantur eſſe cõtrarij Timothei ſequaces, omnibus indubitáter orthodoxis, & maximè fidelibus Aegyptijs, & D e i zelum habentibus omnibus, omninò videbuntur inimici. Sed hæc equidẽ dicta ſunt de vnoquoque capitulo petitionibus eorum inſerto, quantùm breuiter à noſtra dici potuit paruitate, vt veſtræ pietatis imperio, ſicut pijs literis imperare dignati eſtis, indicaremus. Religioſiſſima nanque veſtra pietas decenter egit, vt ſe cõtineret & neceſſariæ diſcretioni Deoq́; placenti committeret examinationem horum, qui nullam impietatis ſpeciem reliquerũt, ſed ſuper alia mala etiàm hoc adiecerunt, vt diabolica inſpirati virtute, examinatione nõ facta, ſanctiſſimos epiſcopos & religioſiſſimos clericos, in ſanctis orthodoxisq́; eccleſijs enutritos, expellerent à miniſterijs, quæ Chriſti Domini gratia ſunt ſortiti. Vt autem vndiq́; diuino lumine veritatis mendacij tenebræ ſequaciũ Timothei deſtruãtur, & à religioſiſſima pietate veſtra ſimul & æquitate hæc impietas, iniquiſſimaq́; ſuperbia radicitùs euellatur, decet eos apertè conuinci, quia cùm ſibi rectè credere videantur, multùm extra hanc ſcientiam eſſe noſcuntur, nequaquàm diuinum intendẽtes eloquium, & non cognouerunt, neq; intellexerunt, in tenebris ambulant. Vt autem talis omnibus oſtendatur, & præcipuè populo volenti Timotheum habere pontificem, diuino nobis propoſito timore, cõfidimus & hoc ſacræ veſtræ maieſtati ſuggerere, quatenùs valdè celerrimè, & ſinè qualibet obũbratione in ſua ignorantia, & prauę ſectę ſententia cõuincatur Timotheus, & eius ſequaces epĩ ſimul & clerici. Igit' ſi placet veſtræ pietatis imperio, ſub cuſtodia eos foris Alexandrina ciuitate eſſe præcipite, & ſeorsùm eorum ſingulos habitare, & diuinæ ſcripturæ libros, quos voluerint, dato primitùs ab eis breue, quos habeant neceſſarios, accipere, vt intra certos dies arctiſſimè cuſtoditi, ità vt nulli liceat ad eos accedere, & verba eis ſenſusq́; diſſeminate, iubeantur exponere, quã virtute ſcripturæ diuinæ reſpicientes, rectæ fidei ſymbolũ ſuſceperint, & fidẽ trecentorũ decẽ & octo ſanctorũ patrũ, immobiliter ſe tenere & cuſtodite polliciti ſunt, quæ fuerunt Arianorum variæ blaſphemiæ atq; languores, quas nefandè ſanctarum ſcripturarũ textu nitebantur adſtruere, & quẽadmodùm hæc à prædicto ſymbolo ſunt excluſæ. Non ſolùm enim Arianorum, ſed & plurimæ ante hanc hæreſes exortæ, in diuinæ ſcripturæ proloquijs putantur

Hæretici ſua cõmenta ſcriptis diuinis adſtruere conantur.

incumbere. Iſti quidem ſi venerabiliter reminiſcuntur omnium ſanctæ memoriæ orthodoxorum patrum, & quales quique fuerunt, agnoſcũt inter eos reuerẽdæ memoriæ Athanaſium ſimul & Cyrillum doctrina copioſa pollentes, & paſtores Alexandrinæ ciuitatis inſignes, quos omnes orthodoxi ſequunt', & præcipuè fideles Aegyptiorum. Quæ cùm ità ſint, in ſcriptis ſequaces Timothei declarare iubeantur, qũo memorati ſanctis patres ſaluberrimè crediderunt, & qũo horũ inueniunt aduerſi, qui cum Ario fuiſſe noſcuntur hęretici, & qui ſunt iſti, aut qui ſapiẽtes à recta fide receſſerunt: quo facto, & caligo erroris ſimul & prauæ ſectæ ſequentium Timotheum vbiq; protinùs aperitur, ipſis inſupèr, qui nõ cum diſcretione, ſed ſinè quadã probatione præuenti ſunt, indicatur. Et ex hoc omni venia monſtrabuntur extranei, qui rectæ fidei vniuerſale concilium nefandiſſima voluntate, & ſceleſtiſſima lingua anathematizare pręſumunt. Tum etiàm præter concilium Deo amantiſſimorum epiſcoporũ, ſapientiſſimè & ſemper memorabiliter, velociter veſtra pietas efficiet, vt dum primitùs conuicta fuerit atq; notata, praua eorum nefandiſſimaq́; ſecta damnetur, & ea, quæ pro recta fide ſunt & Deo Chriſto placent, & diuinæ diſciplinæ paciq́; conueniunt, roborentur. Turpe ſatis, & rectitudini veſtræ nimis indignum eſt, vt diuulgetur generali ſynodo nunc opùs eſſe, dum hæc aperta ſint & valdè certiſſima: quatenùs, vt dictum eſt, plùs valere videãtur, qui ſe diabolo tradiderũt, & eius impietate ebriati. Et vt inſignis pompa concilij, occaſio quidem multi conceptus ſacrę fidei, & detractionis exiſtit: frequentia verò multorum indiſcretè loquentium, paganorum, aut infideliũ, & præcipuè hæreticorum, plurimi (quod abſit) ſimplicium trahuntur ad lapſum: qui dũ illi putentur quidem, de quibus volunt honeſtè loqui, ad varias autem blaſphemias rectę fidei dogma perducant. Cur enim hoc capitulum eligunt, qui hactenus quod ſapiunt, ità neſciunt, vt pro ſua fide frequenter egeant conuenire?

Pergamius Epiſcopus Antiochiæ Piſidiæ, ſubſcripſi, quę ſunt ſubiecta interceſſionibus omniũ ſanctorum, armatus recta fide, & omnia, quæ pietati ſunt aduerſa, deuincens. Multo tempore à clementia diuina ſerueris Chriſto amabilis, & honorate diuinitus Imperator. Eutropius epiſcopus Adandenorum ciuitatis, ſimiliter.

Paulus epiſcopus Apamenus, ſimiliter.
Libanius Epiſcopus * Parlaos, ſimiliter.
Alexander Epiſcopus Seleuciæ, ſimiliter.
Maximus Epiſcopus Tortilotenus, ſimiliter.
Baſſionas Epiſcopus Neapoleos, ſimiliter.
Florentins Epũs Adrianopolitanus, ſimilit.
Minophilus Epiſcopus Metropolitanorum, ſimiliter.
Theodorus Epũs Theodoſiopolis, ſimiliter.

Martia-

Martianus epiſcopus Philomeli, ſimiliter.
Eugenius Epiſcopus Synnadorum, ſimiliter.
Politianus Epiſcopus Sozopolitanus, ſimil.
Attalus Epiſcopus Malioopoleos, ſimiliter.
Caſtinus epiſcopus Limenopoleos, ſimiliter.

¶Epiſtola infra ſcriptorum Epiſcoporum, ad Leonem Imperatorem.

DOmino pijſſimo, Chriſtoq; amantiſſi. Imperatori noſtro Leoni, perpetuo Augusto, parua & humilis ſynodus, congregata in metropoli Sardianorum veſtræ Lydiæ: Primitùs veſtræ pietatis imperium nupèr adeptæ ſanctiſſimæ Dei eccleſiæ in Lydia conſtitutæ, augmentum magnę tuitionis & zeli circa orthodoxam fidem veſtræ tranquillitatis agnoſcũt. Vndè inceſſabiliter pro veſtræ Chriſtianitatis imperio preces offerentes Deo, vt longęua & in pace veſtra ſeruetur vita, nonnulli magis aliquam ſibi & ſuis ſacerdotibus atque populis quietam oegociantur vitam. Pro quibus enim hæc à noſtra paruitate ſuggeſta ſunt, breuiter iodicamus. Quoniam diuina ſanctione per Eudoxium virum deuotum magiſtrianum, religioſiſſimo noſtro metropolitæ Eutherio data, conuocati ſumus in ciuitate Sardinorũ literis memorati ſanctiſſimi viri metropolitæ noſtri directis, congregatisque nobis io vrbe prædicta, veſtræ pietatis literæ ſunt directæ, necnon & preces, quæ videbantur de quibuſdem capitulis eis eſſe ſubiectæ: quas audientes, de vtroque capitulo veſtræ pietati ſuggerimus. De principali nanq; capitulo, & quod ad ipſam Chriſtianorum fidei reſpicit ſummitatem, id eſt, de ſancto & vniuerſali concilio Chalcedonæ collecto, cui regulariter præſederunt & maximæ Romæ ſanctiſſimus & beatiſſimus archiepiſcopus Leo, per venerabiles Epiſcopos directos & clericos, oecuon & regiæ Conſtãtinopolis ſanctiſſimus & venerabilis archiepiſcopus Anatolius, & ſummi ſacerdotes, qui ei concordes fuerunt, & ſimilia decreuerunt, necoon & omnes ſanctiſſimi totius orbis epiſcopi, etiàm hoc fatemur, quia neceſſariè per illorum veſtigia gradientes, & reuerentiam eis habentes, eosque venerantes, quę piè & diuina ioſpiratione cõſtituta ſunt, quæ in prædicto ſancto & vniuerſali concilio ſancita noſcuntur, eis concordes ſumos, quandò nihil diſſonant à ſancto & vniuerſali Niceno concilio trecentorum decem & octo ſanctorum patrum. Deus enim, qui per illos olim fidem regulariter expoſuit, ipſe etiàm nunc per illos eam deouò, quoniam vnus & idem, ſecundùm beatum Apoſtolum, ſpiritusſanctus operatus eſt vniuerſa. De Timotheo nanque, qui tyrannicè ſicut agnouimus, & contra regulas ſedem ſanctiſſimæ eccleſiæ Alexandrinæ ciuitatis inuaſit, dum vtique eſſet eccleſiaſticæ correptioni contraditus, relegentes preces, quæ ſyllabis pietatis veſtræ ſubiectæ ſunt à Deo amantiſſimis epiſcopis Aegyptiacæ diœceſis, & venerabilibus clericis Alexandrinę ciuitatis, per eas agnouimus, quia cum adulterio, quod in pontificatu commiſit, & homicidio, etiàm anathematizare ſanctum concilium Chalcedonenſe non timuit. Qoibus auditis, animæ noſtrę profundo vulnere ſunt percuſſæ, deflentes quòd in tam venerabilibos temporibus ab aduerſario pietatis & inimico orthodoxę fidei, tantę obſeſſiones nobis inſurgunt. Legentes etiàm preces, ab aliquibus Timotheo conſentientibus manſuetudini veſtrę pietatis oblatas, amplius defleuimus, & ooſtra mente nimis exceſſimus pro tanta pręſumptione. Quia ſuper ea, quę iam commiſerunt, noo eos piguit etiàm pręditto magno ſanctoque concilio, quantùm ad eos attinet, contumelias inferre, & illud prorsùs expellere. Totum tamẽ hoc veſtro iudicio, non perſonam reſpicientes, committimus, ſupplicaotes vt omniũ totius orbis ſanctiſſimorum Epiſcoporum poſt Deum vitam noſtram pietas faciat eſſe ſecuram, & ſanctis eccleſijs, quietis & pacis iura concedat. Scimus enim, quia Deus, qui vobis perpetua regni ſceptra donauit, ſecundum *Beatum Salomonem, poſcentibus ſapientiã & prudentiam prębebit etiàm in hac cauſa; quatenus benignitatem imperialem per omnia demonſtretis Chriſtianiſſimi atque pijſſimi. Eucherius epiſcopis Synnadorũ: Chriſtus DEVS Chriſtianiſſimum & inuictiſſimũ veſtrę pietatis imperium in augmento fidei & pacifica vita ſanctorum interceſſionibus conſeruare dignetur, pijſſime & religioſiſſime & CHRISTO amabilis Imperator Paulus epiſcopus Daldi, ſimiliter.

1. Cor. 12.

Prou. 2.

Aſianus epiſcopus Philadephię, ſimiliter.
Ioannes Epiſcopus Hercanidis, ſimiliter.
Polycarpus Epiſcopus Tabantus, ſimiliter.
Iuliaous Epiſcopus Muſtinę, ſimiliter.
Ioannes Epiſcopus *Meoni, ſimiliter.
Rufinus epiſcopus Areopolis, ſimiliter.
Lucius epiſcopus Apollinis, ſimiliter.
Gemellus Epiſcopus Stratonicię, ſimiliter.
Dionyſius epiſcopus Attalię, ſimiliter.
Cyriacus epiſcopus *Apolloniadis, ſimiliter.
Theodotus Epiſcopus Gordi, ſimiliter.
Anatolius Epiſcopus Helleonorum, ſimilit.
Leonides epiſcopus Beas, ſimiliter.
Heraclidianus Epiſcopos Senus, ſimiliter.
Diamonius Epiſcopus Thraterrenus, ſimilit.
Oneſiphorus epiſcopus Blandi, ſimiliter.
Iulianus Epiſcopus Satalę, ſimiliter.
Iohannes Epiſcopus Tripolis, ſimiliter.

EPISTOLA SVBDESCRIPTORVM Epiſcoporum, ad Leonem Imperatorem.

PIiſſimo & Chriſtianiſſimo Domino Imperatori Leoni, Epiphanius Epiſcopus Pergenſis, & qui cum eo ſunt reuerend. epiſcopi,

ſcopi, Epheſius, Porphyrius, Diodotus, Noyſinaras, Paulus, Martianus, Auxentius, Pierius, Ioannes, Miccus, Inoocentios, Polemon, Theoſebius, epiſcopi Pamphyliæ regioois. Decet quidem DEVM omnis humana laus, & omnis pariter oratio, pium verò principem famoſiſſimus ſermo. Nam & ipſe cum ſubiectis adorat imperij largitorem, & pacis prouiſorem Dominum Chriſtum, qui protegit inuiſibiliter, & eos, qui aduersùs pacem gerunt bella, coocidit. Ait enim quodam loco ſacra ſcriptura, dum Aegyptiorum multitudinem populus formidaret.

Exod. 14.

Dominus pugnabit pro vobis, & vos tacebitis: & hoc quidem frequenter operatus eſt Chriſtus, ſub veſtræ verò pietatis imperio palàm gerés

Locus mēdoſus.

feruida, & vehementer expauit. Quæ cùm eſſet ad capiendum difficilis, & non crederetur poſſe ſubdi, ſic potuit repentè conſumi; vt de cæterò neque nomen eius valear inueniri. Ità ſiquidem Deus protegit ac prouiſor exiſtit eorum, qui in eo cordis pietate confidunt, qualem te quoque eſſe contigit Deo amabilis Imperator, qui non ſolùm extranearum rerum prouiſor eſſe dinoſceris, ſed etiàm ſanctarum Dei eccleſiarum pacem multo labore conquiris, vt habeas eam tu quoq;, qui pro ea decretas, & pro eius vniuerſitate cuncta diligẽter operatis, quomodò & vno Chriſti corpore, omnes, qui eius ſunt, alligantur. Quis itaque ſermo dignè poſſit veſtram laudare tranquillitatem, circa vtrunque, ſic piè & paterna charitate laborantem, & tuitionẽ ſuam ſummo ſtudio conferentem? Quapropter competit vobis Pſalmiſtæ verbum;

Pſal. 20.

Sperauit in Domino, & in miſericordia altiſſimi non commouebitur. Inueniatur manus tua omnibus inimicis tuis, & dextera tua inueniat omnes odientes te. Et hæc quidem à nobis humilimis pro gratiarum actione referuntur piſſime & Chriſto amabilis imperator. Dudùm itaque literas ad veſtram pietatem dirigens ego humilis, declaraoi meam veſtræ pietati ſententiam, qualis ſim circa orthodoxam fidem, necnon & ſanctum Chalcedonenſe concilium. Quia verò etiàm nunc diuinis ſyllabis tranquillitas veſtra pręcepit, vt vnà cum Deo amantiſſimis epiſcopis, qui mecum ſunt, conueniens ſignificare debeam, quid ſentiamus de eodem ſancto Chalcedonenſi Concilio, & de Timotheo Alexandrino, ſicut aiunt, epiſcopo: etiàm rursùs communiter veſtræ maieſtati ſignificamus, quoniam gratia Dei nulla parte ab eius pietate receſſimus, niſi quia læſionem iudicamus, diuiſionem ſimplicium populorum, quam neſcio quomodò ignorantiam facientem patiantur. Sicut enim iamdudùm Chriſtianiſſimis veſtris auribus indicaui, nulla alia doctrina tradita eſt à nobis accedentibus ad ſalutare ſanctumque baptiſma, niſi quæ à ſancto Nicęoo concilio gratia ſpiritali prolata eſt, per quam & nos meruimus peccatorum redemptiooe ſaluari, & donum adoptionis adipiſci, vndè bona futura percipere ſuſtinemus, & mundus pariter vnioerſus. Non eoim nos quidem per ea ad Chriſtum acceſſimus, alios autem eadem nobiſcum participari gratia prohibemus, dum omnia compleat, & omnibus valdè ſufficiat, nulluſque reſpuere poteſt, quo ipſe ſaluatus eſt. Non igitur dicant, quia nos hanc ſolùm prædicamus, & non eam colimus: ſed & colimus, & veneramur, & prædicamus, & cum ea de præſenti vita optamus egredi, & Chriſto Domino per hanc credimus pręſentari. Non ergò mentem ſimplicium ſubuertentes hæc dicant: Nos enim & Nicęnam ſynodum debito honore veneramur, & Chalcedonẽſem quoquè ſuſcipimus, veluti ſcutum eam contra hęreticos opponentes, & non anathema fidei exiſtentem. Non enim ad populum à Papa Leone, & à ſancto Chalcedonenſi concilio ſcripta eſt, vt ex hoc debeant ſcandalum ſuſtinere, ſed tantummodò ſacerdotibus, vt habeaot quo poſſint repugnare contrarijs. Duarum nanque naturarum ſiue ſubſtantiarum vnitatem, in vno CHRISTO declaratam inuenimos à pluribus apud nos conſiſtenobus ſanctis & religioſiſſimis patribus, & nequaquàm veluti mathema, aut ſymbolum his, qui baptizantur, hoc tradimus, ſed ad bella hoſtium reſeruamus. Si verò propter medelam eorum, qui per ſimplicitatem ſcandalizati noſcuntur, placuerit veſtræ potentiæ Chriſto amabilis imperator, ſanctiſſimo Leoni Romanę ciuitatis Epiſcopo, necnon aliorum pariter ſanctitati, propter iſtorum (ſicut dixi) condeſcenſionem & ſatisfactionem, quatenùs idẽ ſanctiſſimus vir literis ſuis declaret, quia non eſt ſymbolum, neque mathema epiſtola, quæ tunc ab eo ad ſanctæ memoriæ noſtrum archiepiſcopum Flauianum directa eſt, & quod a ſancto concilio dictum eſt, ſed hæreticæ prauitatis potiùs increpatio, ſimul & illud, quod ab eis eſt dictum in duabus naturis, quod fortè eis dubium eſſe dinoſcitur, dum a patre prolatum ſit propter eos, qui veram Dei verbi incarnationem negant, his ſermooibus apertiùs indicatum, ità tamen, vt in nullo ſanctæ ſynodi fiat iniuria. Nihil enim differt, ſiue duarum naturarum vnitas inconfuſa dicatur, ſiue ex duabos eodem modo referatur. Sed neque ſi vna dicatur verbi natura, inferatur autem incarnata, aliud quid ſignificat, ſed idem honeſtiori ſermone declarat. Nam & inuenimus ſæpiùs hoc dixiſſe ſanctos patres. Apud veſtrę pietatis imperium, quod ſignificat decenter ago veſtra potentia, quia ipſa ſynodus permanebit, ſicut eccleſię membra diſcerpta copulabuntur hoc ſermone curata, & ea, quę contra ſacerdotes nefandè committuntur, ceſſabunt, & ora hęreticorum contra nos aperta damnabuntur, & omnia reducentur ad pacem, & fiet, ſicut ſcriptum

Locus mēdoſus.

Ioan. 16

Digitized by Google

ſcriptum eſt, vnus grex & vnus paſtor. Quo-
2. Cor. 8. niam & Dominus Chriſtus multa condeſcēſione circa nos vſus, humanum ſaluauit genus: & quia cùm diues eſſet, vtique diuinitate, pauper factus eſt pro nobis, ſecundùm qđ homo fieri voluit, vt hoc illa paupertate ditaremur, ſicut beatus Paulus edicit. Et iterùm
Matt. 18. Luce 15. quomodò relinquens nonagintanouem oues in cœlis, perrexitque quęrere perditam, quod conſtat in nobis. Et quia cùm inueniſſet, multam nobis tuitionem exhibuit, ità vt eam humeris ſuis imponeret, & cęleſtibus ordinibus copularet. in quo & magnum gaudium factū dicit in cœlo, & pro eius inuentione, & pro numeri ſupplemento. His itaque quid ſentiamus de Chalcedonenſi cōcilio, nos humiles veſtræ pietati ſuggeſſimus. De Timotheo verò, quantùm nos humiles probare potuimus, veſtræ tranquillitati ſuggerimus: quia ſi ea, quæ de eo continentur in precibus oblatis veſtræ tranquillitatis imperio, tanta & talia vera comperiuntur, ſicut aſſerunt reuerendiſſimi epiſcopi, qui ea ſuppliciter obtulerunt: extraneus ab omni ſacerdotali honore, & pia canonum integritate dignoſcitur, ſicut nos humiles valemus inſpicere. Omnis enim cauſa eius in iudicio & probatione veſtri pendet imperij, & integritate ſanctorum ſummorumque patrum, quibus & nos humiles, uſtum eſt obedire propter maximam eorum ſcientiam ac ſapientiam, ſubtiliter talia iudicare valentium. Nobis autem dari veniam à veſtra poteſtate poſcimus, ſi quid vt homines in his literis incautè ſuggeſſimus. Inuitati enim potius aut iuſſi, & quod maius eſt, coniurati, hæc ſcribere veſtræ tranquillitati præſumpſimus.

Epiphanius Pergenę ciuitatis epiſcopus, incolumē pietatem veſtram Dei eccleſijs, & Romano imperio in Chriſto opto ſeruari ſemper, pijſſime & Chriſto amabilis Imperator.

*Epheſius *Epheſius epiſcopus Comanenus, ſim.

Porphyrius epiſcopus Palęopoleos, ſimiliter.

Diodotus epiſcopus Cliſmenſis, ſimiliter.

Polemon epiſcopus Trebennorum, ſimilit.

Miccus epiſcopus Adrianopolis, ſimilitet.

Maras epiſcopus Codri, ſimiliter.

Neon epiſcopus Gilſatenus, ſimiliter.

Paulus epiſcopus Poglenſis, ſimiliter.

Martinus epiſcopus Pellenenſis, ſimiliter.

Hierius epiſcopus Panemotici, ſimiliter.

Ioannes epiſcopus * Arias, ſimiliter.

Theoſebius epiſcopus Maximinianopolis, ſimiliter.

Auxentius epiſcopus Termiſſę, ſimiliter.

Innocentius epiſcopus Eudacianus ſimiliter.

¶ Epiſtola infrà ſcriptorum Epiſcoporum ad Leonem Imperatorem.

CHriſto amantiſſimo victori atq; triumphatori, & à ſancta Trinitate ſeruato Imperatori Leoni: Synodus, quę per ſanctionem veſtrę maieſtatis in Myrena metropoli veſtrę Lycię prouincię congregata eſt: Literas tranquillitatis veſtrę ſuſcepimus per Branemundum magiſtrianum, plenas fide ae pietate, zeloque iuſtitię & agnitionis Dei. Manum itaque tuam commodaturus Chriſto, ſacerdotes cooperatorios aduocaſti, & pro orthodoxa religione propugnaturus, pręſules eius ſocios tibi in dimicationibus adeſſe decreuiſti, & ſanctiones eccleſiaſticas regulaſque ſanctorum patrum contemptas agnoſcens eos, qui hęc orant inuiolabiliter conſeruari, ad defenſionem concurrere pręcepiſti, pontificiſque necem vlciſcens ſicut Moiſes maximus, per ſyllabas ſacras penè clamare viſus es: Qui eſt Domini, veniat ad Exod. 32.
me. Sed & preces criminibus cumulatas ſuſcipiens, vindictam interim ſuſpendiſti, vt cū iuſtè reum punire videreris, & iudices ad hoc conſtituiſti orthodoxos totius orbis epiſcopos, vt apud omnes iudicatus, quaſi pręſens ab omnibus iuſtam videretur ferre ſententiam, ille qui cunctos in eo, qui iniquè necatus eſt, vexaſſe cognoſcitur, auditores. Singulos autem à ciuitate propria non traxiſti, nè forſitan euocationem quaſi violentiam is, qui euocabatur, accuſaret. Sed permiſiſti, tanquàm compatiens vniuerſis, vt conſiſtentes in prouincia iudicarent, quatenùs ſatisfactione careat, quiſquis poſt hęc fortè ſuam voluerit mutare ſententiam. Igitur & nos ô Chriſto amabilis, & qui imperium à Chriſto ſortitus es, in tuis conſilijs exultamus, videntes te pro orthodoxa fide ità feruentiſſimè laborantem. Deum propter perpetuam veſtram maieſtatem deprecamur, vt longo tempore veſtrum nobis cōſeruet imperium, & nequaquàm alij ſubiecti eſſe videamur. Suggerimus igitur, quia de ſingulis, quæ in ſacris literis veſtris continentur, lectio apud nos cū laudibus celebrata eſt atq; lętitia: ſed precum cogitio, eiſdem literis ſubditarum, noſtra gaudia violauit, Chriſto amabilis & triumphabilis Imperator. Tremor enim & terror rectè ſingulorum corda commouit, & fontes lachrymarum de pupillis oculorum valdè fluxerunt, fletibus etiam genę rigatę ſunt, procellęque malorum, & multa iacula calamitatum ſubindè reuelata ſunt, & amara nuncia alia crudelia pręuenerunt. Et donèc audiremus quidem, quia viuente adhuc noſtro ſacerdote ordinatus eſt; cognouimus quia velut adolteri filius, ſic Abeſſalon impuden- 2. Reg. 16.
ter inſurrexit in patrem, & ſponſam viui genitoris abripuit, & quia nefandè ſemetipſum conſtituit & irregulariter ſacerdotem. Quaſi pelagi tempeſtate commota ea, quę à populo inconſideratè fiunt, ad modicum quidem pręualent: tempore verò ſuperueniente ſoluuntur. Cùm verò audiſſemus & necem pręcedentem lectionem, & in venerabilibus locis factam, & beſtiarum modo lacerationem

corpo-

Digitized by Google

corporis perpetratam,& mortui nefandas in-
iurias, & membrorum humanorum crude-
liſſimas ſectiones,& exuſti corporis cinerem,
& nullam compaſſionem Timotheum, aut
auerſionem aot odium habuiſſe contra hu-
iuſmodi præſomptores, cùm oportuerit eum
mox dare locum,vt aliena violentia magis
quàm eius propoſito hæc facta monſtraren-
tur:ſed potios eum feſtiuitatem cum eis ce-
lebrâſſe:tunc exiliuimus,& vultum, ſecũdùm
quod ſcriptum eſt, triſtem habentes atque
demiſſum, & vtranque manum ad inuicem
Eſa. 49. conferentes,atqne dicentes: Oblitus eſt noſtri
Dominus,reliquit nos Domious. Quid iam
nos ſacerdotes faciemus? Quòmodò paſto-
res,cùm mercenarium vidimus greges ità di-
ſpergere? Quomodò compatientes, cùm hæc
examinari minimè ſopplicamus? Quomodò
reuerendi,qui cultum ſancti baptiſmaòs ob-
ſcuratum deſpicimus? Qoomodò eccleſiæ
præſules, oeſandum adolterium reticentes?
Qoomodò exemplom fidelium, cùm pater-
narum regularum cuſtodes in temporibus
pietatis eccleſię fluctuantur? Tranquillitas
diuioæ ſcientiæ continet vnioerſa, & nauis
orthodoxorum duceretur forſitã io profun-
dum,niſi Imperator pius exiſteret, pro pur-
pura virtutibus fulgens, armis vtens aduer-
sùs hoſtes venerabili cruce: & hac vocatus
appellatione, qoa per clementiam Chriſtus
vocari dignatus eſt: Recubaas,inquit: ſopora-
Gen. 49. tus eſt ſicut leo. Oportebat tunc ſecundùm
prophetæ Hieremiæ vocem, nouiſſimum
quærere locum,& die noct uque ea,quæ ſunt
Hier. 9. commiſſa, lugere. Non enim vna eſt mulier,
ſecundùm hiſtoriam, quæ iniuſtitiam &
vim pertuliſſe dinoſcitur. Breuiter itaque,
Chriſto amabilis Imperator, hiſtoriã quoq;
Iudic. 19. audire dignare. Aliquandò Leuita vir vio-
lentiam paſſus in coniuge, & contumeliam
ferre noo valens,& iniuriam ſceleris immen-
ſam eſſe conſpiciens,dum mulier manè mor-
tua fuiſſet inuenta,plurimis cõtumeliam in-
ferentibus,diuidens eam io vndecim partes,
vndecim Iſrael tribubus deſtinauit: & pro-
pter reà vndecim, & oõ duodecim,quia voam
tribũ ſciebat inioorioſos & luxurioſos habere
Iudic. 20. viros. Tunc omnes vndiquè ad vltionem ve-
lociſſimè concurrerunt, pro literis mulieris
membra ſuſcipientes, & velut ioimicos fra-
tres proprios expugnantes, dum tanti ſce-
leris præſumptio atque mortis, dilectionem
cognationis excluderet. Inſupèr etiàm ana-
thematizauerunt eos,nè ſpooſam ab eis ſu-
merent,aut darent ſponſum eis,& niſi reme-
dium ſapientiæ fuiſſet poſt hæc inuentum,
Iudic. 21. etiàm nomen tribus Beniamin eſſet ablatum.
Ea ſiquidem,quæ nunc geſta ſunt, illis com-
parata,crudelitate maiora ſunt. Non enim
vna eccleſia hanc pertulit læſionem,nec vnus
ſacerdos occiſus eſt, ſed omnis eccleſia, &
omnis pontifex eſt necatus. (Vnum enim,
1. Cor. 10. & 12. ſecundum beati Pauli vocem, omnes pariter
ſumus,& vnum membrum,& fratres, vnum
habemus caput CHRISTVM:) eccleſia- Ephe. 4.
ſticæ ſanctiones & conſtituta conculcata, re-
gulæ ſanctorum patrum ſpretæ ſunt. Do-
minos totius orbis terrarum Chriſtos, nu- Luca 21.
trior pietatis,& orthodoxæ fidei propugna-
tor, occaſionem dedit loqoendi coram re-
gibus, & non timendi. Antiqoi iura loque-
bantur etiam audire nolentibus. Ipſe au-
tem mitiſſimè atque clemeos noſtras imbuit
aures,vt malum tanqoàm malum notemus.
Væ,inquit,qui dicit malum bonum, & amarum Eſaiæ 5.
dulce. Ad iuſtam igitur indignationem, ro-
gamus,excitamus atque ſupplicamus, vt ba-
ptiſteria & altaria, ſacerdotiũ, regulas vindi-
ces patrum, ſceleris domino feruentiſſimè vl-
to, prouideas eccleſijs ſaluatoris quietem.
Quantum enim ex lectiooe precum & ſcele-
rum commiſſorum,quæ illic referũtur, agno-
oimos,mercenarius, & non paſtor, probatus
eſt Timotheus. Occoltè nanque latrocinan-
ter,& oon regulariter, per ianuas ſanctarum
regularum ad ouiũ* aulas ingreſſus eſt. Adul- * cuius
ter Timotheus: viuo adhuc ſponſo, in eius
ſedem veſaniſſimus inſiluit. Homicida Ti-
motheus: particeps eſt enim eorum, qui ſuũ
ſpiritalem patrem, & CHRISTVM
implacabiliter lacerârunt. Sacerdotio indi-
gnus Timotheus: abripuit enim, non acce-
pit, honorem. Incredulo peior Timotheus:
negat enim ſanctum Chalcedonenſe conci-
lium,ſicut per eos, quos deſtinauit, ſcripſiſ-
ſe dinoſcitur. quod nullo modo à decreto
ſanctorum patrum in Nicæa cõuenientium,
Dei vtiquè & hominum celebrato timore,
diſcordat. Cui enim eorum, qui ibidem con-
gregati ſunt, ſicut ſub Dioſcoro in Epheſo
aduersùs bonæ memorię Flauianum, terror
illatus eſt,qui, ſicut ibì dextera calamum fin-
gens,atque digito demonſtrans eos, qui ante
ianuas obſeruabant, aliquid reclamauit aut
plagas fortè ſuſtinoit? Nullus per ſubſellia
ſemetipſum abſcondit, fugiens ſubſcriptio-
nis ioiquitatem. Hìc nouum nil audiuimus:
(nam neque conſentire poteramus) Quæ tra-
diderunt nobis ab initio inſpectores & mini-
ſtri verbi, trecenti decem & octo ſancti pa-
tres,qui in Nicęa conuenerunt,& Conſtanti-
nopoli,aut qui in Epheſo venerandè collecti
ſuor, hęc in nobis ipſis, & dudùm in Chal-
cedone per nos obſignauimus, & non hęc in
aerem & inaniter ſunt ſoluta CHRISTO
amabilis Imperator. Sed etiã his literis mox
ad veſtram tranquillitatem vſi ſumus, & pe-
nè lachrymis noſtram ſupplicationem, non
atramento conſcripſimus, rogantes & ſup-
plicantes,& tanquam proſtrati pręſentes, vt
noo ſinatis inimicos Eccleſię ſanctas Dei ec-
cleſias conturbare: ſed & faciatis eas ſub quie-
te conſiſtere, & occaſionem fieri ſymbolum
requirentibus abſcindatis. In nullo enim di-
ſcordamus in rebus,in quibus eſt nobis ſatiſ-
factum, aut de fide ſaluberrima dubitamus,
& ſi

Gal. 1.

& ſi quid annunciauerit nobis, præter quod accepimus, anathema ſit. Expellite, ſecundùm quod ſcriptum eſt, De Concilio peſtilentiam, & virum ſanguinum auferte de medio, & cõſacerdotes, qui perſecutionem iniuſtè paſſi ſunt, tanquàm pij, veſtro more protegite, eccleſijs proprios ſponſos redonate, & monaſteria congregate, & ſudores ſanctę memoriæ Athanaſij, & Theophili & Cyrilli, qui orthodoxæ fidei principes extiterunt, nequaquàm inutiles eſſe permittite: Et Proterium ſanctæ memorię, qui mediator Dei fuit & hominum, magna voce clamitantem, clementer audite. Celare enim eius ſanguinem, ſicut Zachariæ, terra non patitur, nè iterùm celans, ſecunda vice maledicatur. Petrus miſericordia Dei epiſcopus Myrenæ metropolis ſanctæ Dei eccleſiæ, ſubſcribens retuli: Incolumem in Chriſto longo tempore maieſtatem veſtræ pietatis oro.

Eudoxius epiſcopus Zomatenus, ſimiliter.
Cyrinus epiſcopus Pataremis, ſimiliter.
Stephanus epiſcopus Lymerenus, ſimiliter.
Eudoxius epiſcopus Acalandenus, ſimiliter.
Leontius epiſcopus Araxęnus, ſimiliter.
Andreas epiſcopus Gleorum, ſimiliter.
Nicolaus Epiſcopus Acraſſenus, ſimiliter.
Athanaſius epiſcopus Xanthenſis, ſimiliter.
Hypatius Epiſcopus Sidimenſis, ſimiliter.
Paunitius epiſcopus Aſcandenus, ſimiliter.
Anatolius epiſcopus Olympinenſis, ſimiliter.
Cyrinus epiſcopus Oenoandenus, ſimiliter.
Nicolaus epiſco. Gaunenus, ſimiliter.
Aquilinus epiſcopus Padullenus, ſimiliter.
Nicolaus epiſcopus Balburenus, ſimiliter.
Ariſtodemus epiſcopus Phaliſitenus, ſimiliter.
Euſtathius presbyter ſubſcripſi pro Theodoro epiſcopo Antefallitano, & manibus dolente. Carporus presbyter ſubſcripſi in loco Palladij Epiſcopi Corydallani, ſimiliter.
Gelaſius presbyter ſubſcripſi in loco Romani, epiſcopi Bunenſis ciuitatis, ſimiliter.
Nicolaus archidiaconus ſubſcripſi in loco Heliodori epiſcopi Narenſis, ſimiliter.
Timaſius presbyter ſubſcripſi in loco Leõtij, epiſcopi Caiateni, ſimiliter.

¶ Epiſtola Agapiti Epiſcopi, ad Leonem Imperatorem.

Imperatorem quid præcipuè deceat.

DOmino Chriſto amabili, atque victori Leoni, Agapitus miſericordia Dei Chriſti epiſcopus veſtræ Rhodi. Deſupèr ſceptra regni ſuſcipiens, ſacratiſſime & inuictiſſime principum, pro munere veſtræ pietati collato, Deum cæleſtem regem primitijs decentibus honoraſtis. Prima enim oblatio & acceptabile ſacrificium eſt, vt auriga mundi, & princeps totius orbis, qui ſub ſole conſiſtit, adorandæ Trinitatis fidem ſeruet incolumem, & doceat ex his, quæ facit & colit, timere & homines DEVM, & talia ſectari, per quæ noſtrum ſeruatur genus, & cogitare pro communi republica, & totius populi diſciplina: quatenùs optima cauſa pacis & nomen vbiquè præcellat, & vigeat, & non inſtàr beſtiarum contra ſuum genus homines ſinguli rabiem feritatis exerceant. His itaque bonis & alijs multiplicibus dudùm, & nunc per veſtrum imperium conſtitutum diuinitùs perfruentes, omnes oramus innumeris vos conſeruari temporibus. (Verè nanque ſacerdos & natura Imperator exiſtis) ſed & omne genus humanum DEO conuenit ſupplicare pro imperij veſtri longęuitate. Nam in principijs veſtræ ſerenitatis imperij, tantam barbarorum multitudinem manu dextera ſubiugaſtis, & nimis importabilem deſtruxiſtis, vt perpetuum erigeretis trophæum in omni orbe terrarum, & altam pacem toto præberetis in mundo. Nihilominùs autem & nunc pro humano genere cogitatis, ſaluberrimas has literas & vtiles animarum ſacerdotibus deſtinantes, his quibus ligare & ſoluere peccata conceſſum eſt, communionis ſacræ ſolicitudinem committentes. Quapropter corroborati piarum veſtræ ſerenitatis authoritate literarum, ad hoc reſponſum confidentes acceſſimus, ſupplicantes Deo & veſtræ ſerenitatis imperio, vt noſtras humiles voces dignemini placanter accipere, & ſi quid tanquam idiotæ paululùm delinquimus, veniam condonare. Sacræ ſiquidem & incomparabiles veſtræ ſyllabæ poteſtatis, & mala, quæ incredibiliter Alexandriæ prouenerunt, & Timothei geſta peſſima declararunt, qui, ſicut aiunt preces oblatæ pietati veſtræ à quibuſdam Deo amãtiſſimis epiſcopis Aegyptiacę diœceſis, author tanti ſceleris eſſe dignoſcitur. Super hæc autem & ea, quæ ſatisfactores Timothei fieri poſtulant, noſtræ paruitati manifeſtata ſunt. Iuſſiſtis itaque conſiderare concilium veſtræ prouinciæ inſularum, quid ſentiat de ſancto & vniuerſali Chalcedonenſi concilio: & mihi quidem fuit optabile & nimis vtiliſſimũ, ſecundum veſtræ pietatis iuſſionem, cum omnibus epiſcopis noſtræ prouinciæ prębere reſponſum. Sed quoniam euocatio quidem, & ante ſuſceptionem ſacrarum pietatis veſtræ literarum, & rurſùs poſtquàm ſuſceptæ ſunt, à me feſtinanter effecta eſt, ſed hyemalis temporis qualitas, ſicut pietas veſtra proſpicit, eos venire ad metropolim nõ permiſit, dum tribus millibus aut quatuor millibus ſtadiorum quidam abeſſe videantur: neceſſarium fuit, nè quod impedimẽtum fieret. Eudoxio viro deuoto magiſtriano, pręcepi pietatis veſtrę miniſtro, ad reliqua reſponſa prouinciarum & commiſſa, vt velociter meam ſententiam facerem manifeſtam. Hoc enim etiàm ipſe videlicet magiſtrianus compulit adimplere. Gradior itaque

gratia D E I ad narrationem capitulorum præſentium, atque probationem hæreticam quã poſſum. Memoratus enim Timotheus ſi talis eſſe paruerit, qualem eum oblatæ preces veſtræ pietati à Deo amantiſſ. Aegyptiacę diœceſis atque clericis eſſe declarauerunt, non ſolùm inter epiſcopos ſiuè clericos, ſed neque inter fideles laicos, iuſtè conſtituendus eſt, qui & piorum canonum diſciplinam vaſtauit, & Romanam rempublicam confuſione compleuit. Veruntamen quoniam imperialis lex, & eccleſiaſticarum ſanctionum conſequentia cuſtoditor, ſi placet, hoc ſupplicio, vt vocetur accuſatus ſacro veſtræ pietatis edicto: quatenùs in preſenti conuinci poſſit coram veſtris aoribus, quæ circonueniri non poſſunt, aut coram ſancta ſynodo, quæ pro qualitate temporis in ciuitate regia poterit inueniri, ſi tamen placuerit poteſtati veſtræ, & ità dignam ſuorum actuum ſuſcipiat vltionem. Si verò, quod nõ credo, in tantis & talibus criminibus accuſatus, diuinæ iuſſioni veſtræ obedire noluerit, nec ad proprium domioum ità pium, manſuetumque principem concurrere feſtinarit, non ſolum ab ordine ſacerdotij, ſed & à Deo ſimul & principe, & cunctis hominibus, ſicut reus, erit abijciendus. De ſancto ſiquidem vniuerſali Concilio, Chalcedonæ imperiali ſanctione collecto, ad cõfirmationẽ quidẽ atq; cautelã orthodoxæ & catholicę fidei, & dãnationẽ atq; deſtructionẽ prauitatis Eutychianæ, quid dicamus, qñ per omnia cõcordẽ ſenſum intemeratæ fidei, à trecentis decem & octo patribus, qui in Nicęam Chriſti gratia conuenerunt, & patrum Chalcedonæ conuenientium reperimus? Non enim aliud quicquam præter illam immobilem & fundatã rectæ fidei expoſitionem eos decreuiſſe, nec aliquod augmentum aut detractionem in ſymbolo ſancto feciſſe cognouimus: ob quam rem & penè omnes occidentalium partiũ D E O amabiles Epiſcopi conſentientes ſibimet, & pariter decernente ſanctiſſimo atq; beatiſſimo Leone Romanæ vrbis archiepiſcopo, literis proprijs & oris ſui confeſſione ea, quæ ab ipſis ſanctis patribus Chalcedonæ collectis interpretata ſeu explanata ſunt de Dñi nři Ieſu Chři incarnatione, confirmauerunt atque conſignauerunt. Vndè veſtrã pietatẽ ſuppliciter exoramus, vt dũ vna ſit dñatio patris & filij & ſpiritusſancti, & eiuſdem fidei vniuſcuiuſque baptiſmatis, & nos vnum atque idem ſapimus, & in vna ſancta & conſubſtantiali

Mat. 28. & adoranda trinitate baptizati ſumus, ſicut & dominus noſter Deus & ſaluator I E S V S CHRISTVS ſanctis diſcipulis ſuis iniunxit: Pacem quidem & nunc ſanctis eccleſijs conſeratis, & retinaculum ori apponatis hæretico quod indiſciplinabilem eorum & inobedibilem arceat intellectum. Non enim ad eccleſiarum ædificationem, ſed ad deſtructionem ſimplicium populorum, contentiones excitare noſcuntur. Hæc itaque à mea paruitate mediocriter, vt potui, dicta ſunt: tu verò domine Chriſto amabilis atque laudabilis, cuius poteſtas & virtus in manu Domini eſt, quod tibi reuelauerit Deus, & in tuo corde fuerit conſuetè locutus, hoc in omnibus ſancire dignare. Nouimus enim & credimus, quoniam qui te vnxit in regem I E S V S CRRISTVS Deus & ſaluator noſter, ipſe tibi ſicut Dauid & Danieli ſuam ſapientiam condonauit, ad robur quidem & augmentum ſanctarum Chriſti eccleſiarum, & ad ædificationem atque conſtantiam fidelium populorum. Quæ tamen acta fuerint apud conſacerdotes in concilio apud nos celebrando, ſecundùm ſacram veſtram & adorabilem ſanctionem, poſt non multum veſtræ pietati declarabuntur. Ego Agapitus Epiſcopus Rhodiorum, orans dominum incolumem valere, & longo ſeculo conſeruari Chriſto amabile veſtræ ſerenitatis imperium, manu mea ſubſcripſi.

¶ Epiſtola Iuliani Epiſcopi, ad Leonem Imperatorem.

PIjſſimo atque fideliſſimo victori atque triumphatori, Leoni principi ſemper Auguſto, Iulianus humilis Epiſcopus Coenſis. Ego domine Chriſto amabilis Imperator, illam ſapientiſſimam monitionem mentem percipiens, qua dictum eſt, Cognoſce temetipſum, volui taciturnitate quieſcere, & maiorum patrum iudicium ſuſtinere. Non enim euocationis æqualitas, parem rerum ſeruat effectum: ſed quandò coactus cum euocatione concordat, tunc ſimilitudo nominum habet rerum quoquè impermotabilem veritatem. Veruntamen quoniam conſultare nos tranquillitas veſtra præcepit, de vnoquoque capitulo, quod continetur in precibus Deo amabilium conſacerdotum Aegyptiacæ diœceſis, manifeſtam meæ paruitatis facio voluntatem, mœſtus exiſtens, & lacbrymarum imbribus irrigatus, quid loquar ignorans, captiuitatem ac deſtructionem vtiquè pietatis, illam tamen & pontificis lugens inopinabilem necem: ea ſiquidem, quæ in Alexandrina ciuitate commiſſa ſunt, ex ipſa narratione declarant animi paſſionẽ, & ad vindictam tanti facinoris, veſtram ſolummodò prouocant ęquitatem. Nam conſtituti, vt orbem debeatis gubernara terrarum, indiſciplinationis ęgritudinem ad interitum perducentem mederi ſummo ſtudio feſtinantes, non gladium euaginantes ad necem, ſed interminationis verbo indiſciplinatos regulariter perducentes ad obedientiæ voluntatem. Sententiam itaque, quam cõtra ſe Timotheus nefandus exegit, ſanctiones apertiùs explanarunt, quas ſua tyrannide ſępiùs abnegauit, diſciplinam eccleſiaſticam confundendo, & iniurias inferendo, inimi-

cus

cus neſcio quomodo totius Chriſtianitatis effectus. Captus enim in talibus, veſtram iuſtitiam debet experiri ſolummodò, quoniam ad magnitudinem commiſſorum eius, ſicut in precibus continetur, poteſtas eccleſiaſticarum non ſufficit ſanctionum. Pando ſiquidem veſtræ potentię, & quid de ſancto Chalcedonenſi Concilio ſentire dignoſcor. Hoc etenim nullatenùs a veritate diſcordat, quoniam fidem traditam a ſanctis beatiſque trecentis decem & octo patribus, conſona voluntate diuina inſpiratione firmauit, non dogma aliud introduxit, non alterum ſymbolũ, non vanam expoſitionem, non dualitatẽ vnigeniti filij Dei, neque nouitatem aliquam celebrauit: ſed per omnia conſonat etiàm ſacro Concilio centum quinquaginta ſanctorũ patrum, pariter & Epheſio, cui præſederũt ter beati & ſanctiſſimi patres Cęleſtinus Romanæ pontifex ciuitatis, & Cyrillus Alexandrinus Epiſ. Supplicamus igitur veſtræ potentię, vt inuiolabiliter cõſeruetis ea, quæ a Chriſto per ipſum de ipſo benè ſunt conſtituta. Vbi enim tantorum erat congregata multitudo Pontificum, & ſanctorum præſentia euangeliorum, & frequens ſimul oratio, illic creaturæ totius opificẽ, inuiſibili virtute credimus fuiſſe pſentem. Terror enim tunc nullus fuit imperialis authoritatis, quoniam ſanctę piæque memoriæ Martianus, amoris diuini diademate coronatus, ſpiritalem quoque ſuſcipiens curam, feſtinauit Apoſtolorũ dogmata confirmari a præſulibus eccleſiæ, deſiderio fidei accenſus orthodoxæ: quem cùm veſtra pietas imitatur, & victoriam cõtra barbaros adipiſcitur, & veritatis quoq; deſtruit inimicos. Iulianus humilis Epiſ. definiens retuli.

¶ Epiſtola ſubdeſcriptorum Epiſcoporum ad Leonem Imperatorem.

PIISSIMO & Chriſtianiſſ. & iuſtè à Deo poteſtatẽ totius orbis & dñationem ſortito victori ſemper Auguſto Leoni, Conciliũ humiliũ Epiſcoporum, gratia Chriſti & nutu veſtræ tranquillitatis in Cyzicorũ metropoli celebratum, quæ eſt Helleſpontinæ regionis: Quãtùm ad fidẽ tuã, Chriſto amabilis atque pijſſime Principũ, neq; ſermo ad fauorẽ eſſe valebit æqualis. Claret enim, qm̃ diuina pietas apud vos potiùs gubernat Imperiũ. Nam propter eius fidei conſtantiã, voluntatem requiritis ſacerdotũ, quatenùs ex omni cõcordia venerabilis fidei iura ſeruẽtur. Vndè ſtudio veſtræ ſerenitatis Chriſtus oĩm Dñs prębet effectũ. Igitur ſanctioni veſtrę pietatis omni virtute & celeriter miniſtrantes, ea q̃ nobis cũ magna deliberatione atq; Cõcilio placuerunt, ꝑ has medioctes literas indicamus. Sacras etenim veſtræ manſuetudinis literas relegentes, directas nobis ꝑ Eudoxium virũ deuotũ magiſtrianũ, mox in ipſis principijs inuenimus fulgere pietatẽ, & maximũ veſtræ

ſerenitatis & fidele certamen. Super hæc autem & de morte ſacerdotis inquiſitionẽ illic poſitã, quã homicidæ quidam nõ timuerunt ſuo iure cõmittere in ſanctæ memoriæ Proteriũ Alexandrinę ciuitatis Epiſcopum, & ſicut poſitum eſt in precibus eorum, qui & poſt mortẽ eius animã venerantur, ipſum quidẽ perimere ſanctiſſimo in baptiſterio non timuerunt, per totam ciuitatẽ trahentes. Poſt hæc autẽ igni eius reliquias contradentes, cinerẽ in ventos diſpergere præſumpſerunt: quod peccatũ omni quidã tragœdia, & quibuſlibet fabulis aut huiuſmodi figmẽtis verborũ poeticorũ videtur immenſius, & nihil horum lamentationi Hieremiæ ſecundùm. Quis etenim ſenſum habens, nõ clamet, hos præſumptores crudeliores eſſe q̃ beſtias, quæ tamẽ poſt mortẽ ſe in conſanguineis neſciunt vindicare? Quis autẽ mortuũ ità violare præſumẽs, vel ſolo nomine ſit acceptabilis Chriſtianus? Sacerdotis autẽ ſanguis velocem habuit vltionẽ a Domino Chriſto, qnem ſacerdotij eſſet conſtar authorem, ſicut in ſanctis docemur ſcripturis: quia ſanguis ſancti Zachariæ Hieruſalem nõ eſſe pertulit impunitam. Matth. 23 Quia etſi fuiſſet aliquid ab eo contra leges factum, quod poſſit eũ facere a dignitate Epiſcopatus alienũ, oportebat nõ homicidis manibus, ſed legũ iudicio ſacrarũ & ciuiliũ hæc finiri. Ergò quod in eo præſumptũ eſt, ſi veritas precibus ineſt, valdè crudeliſſimum eſſe dignoſcitur: veſtra tamẽ hoc ſolũmodo, maxime Principũ, vindicta indiget, aut certè clementia. Et præcipuè quidem ciuitati Alexandrinæ parcendum eſt, ſicut etiàm proſpicit veſtra tranquillitas. Si verò etiàm populum, qui indiſciplinationem æſtimat eſſe legem, oportet ſinẽ emendatione dimitti, & hoc in veſtræ pendet pietatis arbitrio. Timotheus autem, qui nunc Alexandrię eſt conſtitutus Epiſcopus, ſicut in precibus cõtinetur, in ea ſede permanere nõ poteſt: Si verò amiſit presbyterij dignitatem, & habuit cum iuſta damnatione exilium: quæ tamen rursùs non ex Concilio ſanctorum patrum regulariter ſunt abolita: deindè cùm ſecundùm ſacras regulas Epiſcopi conſecratio celebretur, cõuenientibus prouinciæ cunctis Epiſcopis, & ſi per ægritudinem fortè aut pro alijs neceſſarijs & ineuitabilib. cauſis abſentes ſint, proprijs tamen literis ordinationi factæ conſentientibus: ſi duo homines, & hi quoquè damnati, Timotheũ ordinauerunt, nequaq̃ Ægyptiaco conſentiente Concilio, ſuper ſluũ eſt huiuſmodi hominem in Epiſcopatus ordine permanere, ſi tamen, vt diximus, preces nequaquàm a veritate diſcedunt. Sed & petitiones ꝓ eo veſtræ tranquillitati porrectas legentes, inuenimus gratiarũ actionem apud veſtram pietatem factam, & poſt hęc proprię fidei expoſitionem. Dixerunt enim ſanctam quidem Synodum in Nicæa factã ſuſcipere, & ſecundùm eorum expoſitionem ſe crede-

re: Centum quinquaginta verò reuerendiſſimorum epiſcoporum concilium, & quod pridèm Chalcedonæ celebratum eſt, penitùs ignorare. Vndè huiuſmodi ſenſus oſtendit, quòd contrarij cultores ſint ſanctorum epiſcoporum, qui in toto orbe conſiſtunt. Nam ſi concilium factum contra hæreſes reſpuūt, quale eſt & ſub Nectario ſanctæ memoriæ in maxima ciuitate regia ex diuerſis prouincijs congregatum, palàm eſt quoniam illas hæreſes prohibere nolint, ſed eas potiùs amplectuntur, quas ſanctiſſimi patres hæc piè conſtituentes anathemati ſubdiderunt: deniquè prima regula in eis eſt poſita, quæ anathematizat apertis ſermonibus hæreſes vniuerſas. Qui ergò hanc ſynodum refutant, ità ſanctam ac venerandam, quàm præ omnibus quidem veritas confirmauit, deindè & tanto tempore robur accepit, certū eſt, quia non in vno capitulo ſuſtinent ſcādalū, ſed in multis hæreſibus languere noſcuntur. Nam qui legem veritatis adiutricem refugiūt, aperti ſunt veritatis ipſius inimici, quandò hanc ſynodum, quàm ſe ignorare confingunt, & Timotheus Deo amabilis tunc Alexandrinæ ciuitatis epiſcopus, vir anima venerandus, vnà cum eis præſens & ipſe firmauit. Nos autem eorum maximam ignorātiam de ineffabili inhumanatione damnamus, quia dum à Cyrillo ſanctæ ac beatæ memoriæ, & ipſo Alexandrinæ ciuitatis epiſcopo, Diuinas literas doceri putentur, aut definitiones ab eo diuina inſpiratione de ineffabili humanatione expoſitas ignorarunt, aut hactenùs ſub pietatis figmento latuerunt, quandò ſanctæ memoriæ Cyrillo vſque ad mortem communicauerunt, & poſt eius terminum diuerſa ſentire noſcuntur. Nos igitur mox vt ſyllabas pietatis veſtræ ſuſcepimus congregati, veſtræ tranquillitati ſignificamus, quia nouimus Chalcedonenſe concilium fuiſſe ſecutum expoſitionem trecentorum decem & octo ſanctorum patrum, qui in Nicęna vrbe conuenerunt, aſſidente quoquè tunc temporis ipſi venerando concilio ſanctæ piæque memoriæ Martiano, & ſacratiſſimo Chriſtianiſſimoque ſenatu. Vndè ſanctorum patrum ſequimur per omnia voluntatem. Nos ergò veſtræ pietatis iuſſionibus omni virtute velociter miniſtrauimus: Dominus autem omnium & protector Chriſtus conſeruet veſtræ pietatis imperium, vt ad tempora longa procedat: quatenùs veſtra tranquillitate ſalua, in pace Dei ſanctiſſimę Eccleſię & totius

*Euotius orbis terræ conſiſtat. * Euetius humilis epiſcopus metropolis Cyzici, incolumem propter omnes veſtram pietatem & longo tempore conſeruari, ſanctam & conſubſtantialem deprecans Trinitatem, ſubſcripſi.

Petrus epiſcopus Dardani, ſimiliter.
Timotheus epiſcopus Germenſis, ſimiliter.
Thalaſſius epiſcopus Parij, ſimiliter.
Dauid epiſcopus Adrianæ, ſimiliter.
Pionius epiſcopus Troadis, ſimiliter.
Alexander epiſcopus * Occæ, ſimiliter.
Theoſebius epiſcopus Ilij, ſimiliter.
Hermias epiſcopus Abydi, ſimiliter.
Patritius epiſcopus Adrianotheres, ſimilit.
Sotmminus epiſ. Meleti, ſimiliter.
Polyenus epiſcopus Scipſeos, ſimiliter.
Sabas epiſcopus Pianiæ, ſimiliter.
Armonius epiſcopus Lampſaci, ſimiliter.
Ioannes epiſcopus Pœmaneus, ſimiliter.
Domninus epiſcopus Varenus, ſimiliter.

¶ Epiſtola ſubdeſcriptorum Epiſcoporum ad Leonem Imperatorem.

PIiſſimo & Chriſtianiſſimo Imperatori, Victori ſemper Auguſto Leoni, Ioannes, Gregorius, Auxentius, Euſtathius, Epiphanius, epiſcopi primæ Armenię, in Domino ſalutem. Deus verus Dominus noſter Ieſus Chriſtus, ſemper optima naturę humanę dona concedens, nullum tempus ſinè ſua prouidentia dereliquit. Qua gratia etiàm nunc fidei verę proſpiciens, quæ noſtrę ſalutis ſpes eſt, in te pio & Chriſtianiſſ. Principe quodam ſecundo Dauid, cornu imperij reclinauit: quem ſibi nouit religiosè à cunabulis ſeruiturum, hūc ſua ſententia in omni orbe terrarum imperare ſanciuit: quatenus ex veſtro imperio profluerent bona ſubiectis, & vbiquè pietatis prędicatio pręualeret, veſtra vtiquè manſuetudine nihil aliud pręter fidem ſceptra regalia iudicante. Quarum rerum teſtis eſt, & pręſens zelus, & ſtudium illa firmandi, vndè firmitas veſtri accedat imperij. A DEO nanque vnctus in regem, mox ei, qui vnxit, ipſa principia commendaſti, optimè ſatis cogitationibus ſimul & vocibus ei deſeruiens, & vt hęc benè conſiſterent, prętermis omnibus apud cunctos pro fide orthodoxa decertatus es, omni ſcilicet mala ſecta prorsùs expulſa, atque ſublata, in idem conuenientibus & adinuicèm concordantibus, qui nupèr, quod fieri non oportuerat, videbantur eſſe diuiſi. Quia vt proſpicit veſtrę pietatis intentio, ad vnam reduxiſtis Eccleſiam, non ſolùm eos, qui per diſſenſionem noua paſſione languebant, ſed etiàm eos, quorum erat à priſcis temporibus mens corrupta, & à recta & regia via recedentes, ad loca praua & ſpinoſa blaſphemi erroris abierant: vt ſecundùm Euangelicam vocem, omnes eccleſię vnum ouile conſiſterent, & vnus paſtor Dominus Chriſtus eſſet. Ioan.10.
Sed hęc quidem omnia proueniant in veſtro ſemper imperio. Quia verò & meę ſimul humilitati pijs literis eſtis iubere dignati, vt quid ſentiam de his, quę in Alexandria facta ſunt, manifeſtè, licèt & exaggeratio rerum ibi geſtarum neque ſententię tribuit facultatem, caligine rerum triſtium mentibus obumbrante: hoc tamen vobis inſinuo, quia ſi vera ſunt, quę in precibus religioſiſſimo-

rum

rum epiſcoporum & clericorum Aegyptiacæ Diœceſis continentur, & author Timotheus inuenitur, tantorum & talium ſcelerum, quæ propter nimietatem, vt arbitror, non creduntur, alienus à ſacerdotio cum his, qui ſimilia perpetrarunt, apud ſanctos canones iudicabitur. Et hæc quidem de his, quæ in Alexandria geſta ſunt, cum ſancto concilio quod mecum eſt deliberans, religioſitati veſtræ ſignificaui: Fidem verò ſolam trecentorum decem & octo ſanctorum patrum, qui Dei gratia conuenerunt in Nicęna vrbe ſub piæ memoriæ principe Conſtantino, ſeruamus, qua ab infantia ſumus imbuti, & in ſacerdotio alios imbuere nouimus, quamque & poſt hæc epiſcopi congregati in ciuitate regia firmauerunt, & propriam iudicarunt, & ipſa ſibi cooperatrice vtentes, & doctrina diuinitùs inſpirata, ſancti ſcilicet ſpiritus blaſphemias & zizania radicitùs amputantes, quamque nihilominus & definitio à ſancto Chalcedonenſi concilio explanata firmauit, præcipuè repugnans veſaniæ nefandi Neſtorij & ſanctam ſynodum, quæ Epheſi eſt celebrata, confirmans, cuius præſules fuerunt Deo amabiles & ſanctiſſimæ memoriæ Romanorum & Alexandrinorum Epiſcopi, Cæleſtinus & Cyrillus, qui maximè aduersùs ſceleratam blaſphemiam Neſtorij ſuis reſponſionibus doctrinisque claruerunt: quorum epiſtolæ aduersùs eundem impium Neſtorium ad Orientales vniuerſos datæ, & ab eodem ſanctæ memoriæ Cyrillo contra eundem Neſtorium anathemata propoſita, ſunt firmata atque roborata. Igitur indicamus prolatam diffinitionem à ſancto Chalcedonenſi concilio, non ſicut fidei ſymbolum, ſed ſicut diffinitionem eſſe poſitam, ad peremptionem * Neſtorianæ veſaniæ, & excluſionem eorum, qui ſalutem incarnationis Domini noſtri IESV CHRISTI denegare noſcuntur: & agnoſcant omnes, qui ob hoc ſcandalum patiuntur, quia neq; nos poſt orthodoxum ſymbolum, à trecentis decem & octo ſanctis patribus traditum, aut augmētum, aut diminutionem in his, q̄ ſunt pfectè & à ſanctoſpiritu definita, ſuſcipimus, fidē aliā neſcimus: quia neq; eſt, nec patimur hoc audire, licèt quidā eſſe dicāt. Si verò quibuſdā volunt calumniari verbis, etiàm hoc veſtræ ſerenitati indicare confidimus, quoniā ea, quæ illis videntur eſſe dubia ad intelligendum, ſic reſpicere noſcantur effectum. Sunt enim quædā in diffinitione, quæ rectè intelligantur orthodoxa: ſunt verò aliqui, qui ſi ea aliter velint adſpicere, inuenient hæc ſenſus dubios parientia. Multi quidē & ſcripturas diuinas nō intelligentes, ſicut ſcriptæ ſunt, propriæ blaſphemiæ dogmata genuerunt, quos Dn̄s Chriſtus ſua clemētia, vt ſacra pietatis veſtræ prudentia, diligentiaq; conuertat, & verè prædicare verbum veritatis edoceat, & hoc ſapere, quod

*Eutychianæ

ſancta dictat Eccleſia, cuius caput quidem eſt Chriſtus, vos autē robur ac fundamentum, imitantes immobilē Chriſti petrā, ſuper quā omnium creator Eccleſiā ſuā ædificās, omnibus Chriſtianis pietatis requiē condonauit: Matth. 16. qui etiàm veſtrā ſerenitatē ſemper conſeruare dignetur in talibus vigilantē, & inſidiātem beſtiam Chriſti ouilibus à ſeptis fidei orthodoxæ repellentem. Credimus enim, quia poſtquàm noſtris literis hæc indicauimus, cuncta veritatis via & omnis modus veſtræ panditur pietati: quatenùs ſopiantur ſcādala & ad fidem rectam mēbra diſcordantia reducantur, Dn̄o Chriſto deſupèr quadam inſpiratione veſtram tranquillitatem ad bona omnia deducente. Ioannes epiſcopus miſericordia DEI Sebaſtiæ metropolis ſanctæ Dei eccleſiæ, manu mea ſubſcribens, ſecundùm ſanctionem veſtræ pietatis prædictam epiſtola meam ſentētiam nunciaui, quam habeo pro fide trecētorum decē & octo ſanctorum patrum in Nicęa cōuenientium, quam & ſanctum Chalcedonenſe concilium confirmauit: ſimul & pro Timotheo, quem preces his aduerſarium oſtenderunt, & conſeruari veſtram poteſtatem temporibus longis exopto.

Ioannes epiſcopus Nicopolitanus, ſimiliter.

Gregorius epiſcopus Sebaſtopolis, ſimiliter.

Maxentius epiſcopus Bariſſæ, ſimiliter.

Euſtathius epiſcopus Colonæ, ſimiliter.

Epiphanius epiſcopus Ataleni, ſimiliter.

EPISTOLA SVBDESCRIPTORVM Epiſcoporum, ad Leonem Imperatorem.

Religioſiſſimo & pijſſimo & Chriſtianiſſimo Imperatori, ſemper Auguſto Leoni, Otrius, Acacius, Ioannes, Adelphius, Hormiſda, Longinus, ſecundæ Armeniæ epiſcopi, in Domino ſalutem. Deus, qui glorificantes ſe glorificat, ſecundùm cor ſuum apicem veſtræ tranquillitatis inueniens inexpugnabilem palmam & honorem fidei contineſtem, placidus præbuit vobis Chriſtianiſſimi principum ſuper omnes homines ſinè prolibitione aliqua poteſtatem. Inſurgentes enim inopinabiliter ſubdidit victorijs atque incōparabilibus triumphis, & veſtram pietatē excellentiſſimis honoribus exornauit, immutilata & ſinè litigio, & ab alijs indiuiſa prębens ſceptra veſtri imperij, vt firmas atq; claras in vobis diuinas ſeruantes formas, optima voluntate ſeruetis. Bonū enim circa Dn̄m Deū fauorem vobis habentibus, manſuetis vocibus, ad legalem & mirabilē vitam cōuerſationemque deducit, quicquid ſub ſceptro veſtri imperij gubernatur: æqua verò ſorte ſalutis veſtræ vtilitati reliquorum hominum ponens, inconcuſſam catholicis totius orbis eccleſijs pacem ſinè tumultuatione confertis, & Dei clementiam imitantes, neque paruulos neque humiles deſpicitis, quandò per commo-

1. Reg. 2.

dum condeſcenſionis ſumitis culmen, ad nos etiàm pro fidei cauſa depoſitis, ſociosq; nos, qui pro abiectione noſtra nihil in terra ſumus, inter veſtras accipitis curas, nõ egentes collatione noſtra: & in hoc vtique magnitudinẽ incõparabilis Dei clemẽtiæ demõſtrantes. Quapropter qm̃ iuſſi ſumus, vltra nos quoq; p̃ſumimus, & quid ſentiamus, veſtræ pietati ſuggerimus. Nos igitur, venerabilis Imperator, in vltimo mũdi loco degimus, multo ſpatio à regia ciuitate diſtantes, ſed à veſtræ potentiæ in nullo diuiſi fauore, circa fidẽ equidem rectam ſententiam poſſidemus, ad ſermones verò contentiooom linguas habemus ſegnes. Cohabitamus enim circa Armenios barbaros, fideles quidem, ſed rectè Romano eloquio non vtentes, breui quodã ſpatio ab eis, magis aũt intercisione Euphratis fluminis ſeparati, & propter frequentẽ barbarorũ permixtionem, loogos nequiuimus proferre ſermones. Vitamus autem etiàm doctrinas extraneas proferentes, quia eloquia quidẽ ſancti ſpiritus renuunt, & propriam doctrinam in Euangelicis eruditionibus adſerre ooſcũtur. Nos etenim ſecundam inhabitantes Armeniam, vna & immobili vtimur voluntate, & in vna fide conſiſtimus, communiter omnes, & ſcorsùm ſinguli pro veſtra maieſtate ad Deum facientes orationem, ab omni hæreſi & lingua blaſphema ſeparati. vnamq; doctrinam ſuper omnia claram à ſanctis trecentis decem & octo patribus percipientes, patrum fidem ioniolabilem cooſeruamus; quæſtiones verò de Deo tanquàm inutiles & noſtra cogitatione ſuperiores effugimus, & aliud quicquam aut dicentes valdè declinamus, à ſuperfluis quæſtionibus abſtinemus, & lectiones impias refutantes, ab earum prauitate inimica Eccleſiæ ſumus extranei; & triticum fidei à zizaoijs ſeparatum vobis fidelibus imperantibus conſẽruamus: in traditione patrum doctrinæ ſufficientiam poſſidentes, & nihil ſuperuacaneum quenquam loqui ſinentes. Superflui nanque perſcrutatores diuinarum rerum, & dogmatum quæſitores, & quaſi pietatem ſuis ſyllabis comprehendentes, cùm loquuntur, aut aliud quicquam de ſcientia diuina delioquunt, eleuantur mox contra Deum, & volens vnus quis aliquid conſtituere, propriam fidem ſcribit, à Catholica Eccleſia ſemetipſum abrumpit, rectis dogmatibus contradicit, fideles & fortiter inſtantes & manentes in fide vehementer impugnare nititur, & lingua propria debellatur. Vndè nè ſępius aduerſitate diaboli diuiſi, & in multas diſcreti ſententias, rectam patrum imminuamus fidem, propugnatores vos fidei, quia immenſis iam beneficijs Dei imaginem cooſeruaſtis, Deus inſtituit, quatenus contra operantes ſcandala veſtra obijcientes auxilia, atqoe ſolatiũ laborantibus io Euangelio cooſerentes, triumphum cum eis pariter habeatis,

Fides Armeniæ ſecundæ.

Traditio patrum.

Imperator Eccleſię patronus.

Sancta ſiquidem & Catholica Eccleſia, Euangelicam percipicos fidem, in qua tu quoquè vocatus es pijſſime principum, & confeſſus bonam confeſſionem, in ea cooſiſtis, atque traditiones tenes quaſcunq; pręcepit, & vocante Ieſu Chriſto, noo poteris amoueri: ab iniquis autem comprimitur quidem, non tamen annihilatur, ſed floret potiùs, pietatis illuſtrata dogmatibus, & veſtra ſimul irradiata fide, ſuſcipit bella hoſtium ſibi placentium, & eorum mala cooſilia nihilominùs auerſatur, peregrinis & vanis doctrinis per diuerſa oon fertur. Omnibus enim blaſphemijs impietatis initium eſt languor peſſimus, quo ſe magis amare volunt. Vnuſquiſque enim horum vocationem Chriſti ad nomen proprium transferre volens, iniquas blaſphemias aduersùs Chriſtum eructare dignoſcitur, qui ex nobis fuerunt, non manſeruot nobiſcũ. A recta nanq; & regia digreſſi via, & redemptorem noſtrũ Chriſtum impudenter abnegantes, & ipſi vocatione, qua vocati ſuot, facti probantur extorres, & obedientes ſibimet, impiè ſuum habere vocabulum pro Chriſtiana religione fecerunt, qui non io alia baptizati ſunt fide, aut alios Chriſti diſcipulos habuerũt, alium modum baptiſmatis introducẽtes, aut Chriſtum alium prædicantes. Vnus enim Dominus, vna fides, vnum baptiſma. Quidam verò imitantes Iudæ voluntatem, à ſemetipſis, blaſphemiæ malitism genuerunt, & Chriſti vocabulo cum ipſa pietate priuati, eos, qui ſub eorum nomine crediderunt, ſuo nomine vocari quadam deceptione fecerunt. Hinc enim trecenti decem & octo patres fidem in diuerſis corporibus habentes vnam, confidenter bellum pro pietate geſſerunt, & veritatem nimis manſuetiſſimè defendentes, & mentem veſanam hoſtium Eccleſiæ reuelantes, eos quoquè, qui & tunc ſimul erant, & nos qui poſt multum tempus ſumus exorti, ſymbolo fidei ad veritatis iura perducere non quieſcunt. Accedentibus enim ad baptiſma, tradimus, quod & accepimus, non augmentum aliquod facientes aut detrimentum hoc. Huic nanque doctrinæ nihil affectione minus eſt. Contra omoes itaque abominandas hæreſes, veritatem confidenter opponimus, nè velut imprę parati ſecundùm ſcripta ſpiritalia condemnemur. Et eis quidem, qui ſacrilegium in diuinas perpetrant ſcripturas, & corda ſibimet faciunt adhærere ſimplicium, nos qua poſſumus virtute reſiſtimus: nerui verò & arma eccleſiarum & virtus, vos eſtis Chriſtianiſſimi principum. Nam & beatæ memoriæ Conſtantinus, princeps militiæ omnipotentis Chriſti, trecentos decem & octo ſanctos patres habens armigeros, & Dominico bello vincens, maximus quidem apud regem regum apparuit: in omnibus autem Dei eccleſijs tempore longo & obliuione memoriam poſſe-

dit

Philautia fons hæreſum omnium.

1. Ioan. 2.

Ephe. 4.

Digitized by Google

dii fortiorem, & ab omni pio ore laudatur.
Igitur quaſi paternæ ſuccedentes hæreditati
ſacratiſſimi principes, qui ſceptra illius
ſuſceperunt, in ſynodo centum quinquaginta
patrum, & fidem trecentorum, decem
& octo patrum, pijs & Deo decibilibus ſanctionibus
firmauerunt, & inuentorem nouorum
dogmatum confuderunt, inanem
depellentes ab Eccleſia peſtem, æqualem patris
& filij & ſpiritus ſancti ſubſtantiam, virtutem
atq; diuinitatem annunciantes, in nullo
dignitatem, authoritatem aut dominationem
penitùs imminutam. Rurſùs ergò diabolus
arma ſuæ malitiæ Neſtorij linguã exacuens,
in duos filios diuidere, vnum & ſolum
Chriſtum nefanda voluntate præſumpſit, &
rem vnitatis verè diſſoluens, ſeorsùm in hominem,
& ſeorsùm in Dominum Chriſtum
filium Dei viui impia machinatione diſcreuit.
Quo facto, mox beatæ memoriæ Celeſtinus
Petri ſedis ſententiæque ſucceſſor, &
Cyrillus Alexandrinæ ciuitatis epiſcopus, &
Acacius magnus noſter pater & doctor, cum
multitudine ſibimet aggregata ſapientes,
impetum contra veritatem factum deſtruentes,
inuentorem mendacij, cum ipſo mendacio
pariter expulerunt, & ſanctorum trecentorum
decem & octo patrum fidem roborauerunt.
Sed neque hac diabolus deuictione
confuſus, dogma Valentini olim ſopitum,
per Eutycheu denuò renouauit, ſurrexitque
dicens cœleſte corpus aſſumpſiſſe Dominum
Ieſum CHRISTVM, & ad homines adueniſſe.
Quem ſi fas eſſet callidum verbis,
non verò intellectu contendentem, vt non
dicam, dogmatum nummularium, vt cum
corpore ad cœlos educeretur, oſtenderimus
Ioan. 10. ei Dominum gloriæ, figuras clauorum in manibus
habentem, & his potiùs quàm inacceſſibili
luce fulgentem. In carne enim is,
qui ſemper eſt, apparuit: factus eſt ex mu-
Galat. 4. liere creator omnium, factus ſub lege, vt
eos, qui ſub lege erant, redimeret, vt filio-
2. Corin. 8. rum adoptionem reciperemus. Pauper factus
eſt, cùm eſſet diues: & participationem
meæ carnis elegit, ex ſemine Abrahæ factus
eſt, & ſanguine & carne participatus, proximè
nobis vniens & compaginans in vnum
diuinæ naturę peccatricem noſtram ex tranſ-
Luc. 24. greſſione naturam. Caro enim & oſſa, ſecundùm
Euangeliſtam, DEVM oſtende-
2. Corin. 5. runt, & DEVS naturæ, in carne & oſſibus
manifeſtatus eſt, vt cùm à vita noſtra
mortalitas ſit abſorpta, nequaquàm ſit iam
mors, vita viuente per mortem. Viuus enim
DEI ſermo in morte ſemetipſum oſtendens,
quia vita eſt, mortem nequaquàm eſſe
declarauit, & robur atque integritatem ſuæ
præſentiæ demonſtrare volens, ad diſcipulos
Luc. 24. ait: *Palpate me & videte, quia ſpiritus carnem
& oſſa non habet, ſicut me videtis habere.*
1. Timo. 2. 1 Cor. 15. Coloſſ. 1. Factus vtique ſecundùm nos homo, qui permanſit
Deus: mediator effectus Dei & hominum,
primitiæ dormientium, primogenitus
ex mortuis, ſecundus Adam, caput corporis
eccleſiæ. Ait nanque propheta: *Et homo eſt, Pſalm. 86.*
& quis agnoſcet eum? Quod enim ait, Et homo
eſt, augmentum & aſſumptionem oſtendit,
eius qui eſt, & futuri in ſecula diuinitatem
interpretatur. Cùm itaque adoramus
Chriſtum, qui & diſpenſatiuè pro noſtra ſalute
ſuſcepit carnem paſſionis, & diuinæ nobis
impaſſibilitatis iura donauit. Sic enim cõcilium
ſanctorum patrum Chalcedonæ celebratum
ſapiens, & trecẽtorum decem & octo
patrum inuiolabilem & intentabilem cuſtodiuit
fidem, & fortiter in eruditis viris fatuitatibus
reſiſtens, catholicis Eccleſijs in toto
orbe fundatis, contulit bona pacis. Cum quibus
nos quoquè in vno corpore congregati
per fidem, veſtrum imperium immutilatum,
& ad filiorum filios peruenire, ab omnium
domino deprecamur. Si verò quidam decerpentes
congruentia ſyllabarum compoſitionesq;
verborum, bella & lites mouere tentant
aduersùs eccleſias, Deus reſtitit eis. Nos autẽ
intentionem exponentium fidem, & mentem
probantes, nequaquàm à verborum compoſitione
recedimus, ſed & propugnatores dogmatum,
& perfectos cuſtodes fidei trecentorum
decem & octo patrum habemus, & ſanctos
patres Chalcedonæ collectos, ſicut & ipſos
trecentos decem & octo patres, honoramus.
Nihil enim adijcientes illorum ſymbolo,
os obnoxium multis ſupplicijs damnauerunt.
Igitur ſanctionem pietatis veſtræ
ſuſcipiens vnà cum ſanctiſſimis epiſcopis noſtræ
prouinciæ, relegensq; preces ab Alexandrinis
clericis veſtrę maieſtati porrectas priores
atque poſteriores, in prioribus quidem
inuaſionem ouium factam contra paſtorem
fleui, & contra ipſum ſacerdotium ſeditionem
noui Dathan & Abiron, nimis ingemui. Num. 16.
Pudor enim cunctus per arrogantiam eſt expulſus,
omnia lex & timor imperialis & iudicium
eſt contemptui, & ſacerdotales ſanctiones
vexauerunt nefandiſſimæ voluntates,
manus contra ſacerdotes armantes, quas debuerant
optimè temperare, & donum perceperunt,
dignum ſuæ ſalutis pignus. Habens
etenim mentem ratione priuatam, ſicut precibus
ſumus edocti, ſi tamen veræ ſunt, ſceleratus
Timotheus principatus amorem vtilitati
pręponens, ad res nefandas acceſſit, ſedibus
non ſibi competentibus irruens, adhuc
viuo eccleſiæ ſacerdote, diſpenſationemque
eccleſiæ petulanti volũtate diripiens, & principium
ſacerdotij faciens ſanguinis effuſionem:
ſed etiàm ſanctorum gregum cædis factus
occaſio, impudenter cuſtodem conſtituit
ſemetipſum, qui neque vocari dignatus
eſt Chriſtianus, quandò cruentis manibus
venerabilia myſteria non dubitat impia
præſumptione contingere, & poſt damnationem
illam operari, quæ cùm neque alios
agentes ſanctorum patrum regulæ videre
per-

permittunt. Qui neque ſuſtinens, vt ſecundùm regulas ordinaretur Eccleſiaſticas, & ab his, qui ſimili caſtigationi videbãtur eſſe ſubiecti, factus epiſcopus, ab omnibus Eccleſijs ſemetipſum excommunicaſſe dignoſcitur, quaſi faciens diuinæ gratię donis iniuriam. Deindè cùm non valeat curare, quę ab eo malè præſumpta ſunt, ſi tamen, quæ de ipſo dicta ſunt, cum veritate concordant, patrum concilijs obloquitur, & cùm ei mala patriæ non ſufficiant, omnes conturbare tentat eccleſias: quaſi poteſtatem habens gerendi quęcunque voluerit; & neque viuis neque mortuis præſulibus parcit Eccleſiæ, ſed quaſi cõtra omnes poteſtatem impietatis adeptus, primùm & patrum ſynodo derogat, quam ſpiritu diuino ſtatuit ſedes Alexandrina. Quod mihi videtur feciſſe, vt effugiat homicidij, adulterijque ſupplicia. Illic nanque in ipſis principijs contra homicidas excommunicationis decreuerunt pœnam. Non ſuſcipit autem ſanctum & vniuerſale Chalcedonenſe concilium, neſciens quia etiàm ante hoc à trecentorum decem & octo ſanctorum patrum fide ſemetipſum fecit extraneum, quam ſanctum vtiquè Chalcedonenſe concilium confirmauit ac roborauit. Oportebat enim eũ aſcendẽtem tyrannicè ad thronum beatæ memoriæ Cyrilli, illius libris incumbere, & doctrinam illius poſſidere. Sed vos pij, tanquàm vniuerſos principes optima virtute ſuperantes, fidem defendite tyrãnidem ſuſtinentem, patrum ſanctionibus cõferte virtutem, ſacerdotibus donate à periculis libertatem, prohibete eos, qui irregulariter cõtra Eccleſias nituntur inſurgere: quatenùs ſinè ſeditione & lite atque bello veſtris temporibus ſanctæ Dei eccleſiæ conſtitutæ, inceſſabiliter pro veſtra longæuitate atque ſalute emittant Domino Chriſto ſuas orationes, vt longis pacificiſque temporibus vniuerſo orbi terrarum & omnibus ſanctis & catholicis Dei eccleſijs condoneris, per omnia inuictiſſime & Chriſtianiſſime triumphator ſemper Auguſte. Treſius, miſericordia Dei epiſcopus Melitenæ metropolis ſanctæ & catholicæ eccleſiæ, propria manu ſubſcribens, ſecundùm ſanctionem veſtræ pietatis, meam ſententiam per præfatam epiſtolã protuli, quid ſentio in confeſſione ſanctorũ patrum in Nicæa conuenientium, quam ſecutum eſt & Chalcedonenſe ſanctum & vniuerſale concilium, ſimul & quod ſapio ſuper Timotheum, quem preces accuſauerunt, & cuſtodiri veſtram poteſtatem ſanctis eccleſijs, & omni orbi terrarum temporibus longis exoro.

Ioannes epiſcopus Archæ, Adelphus Epiſcopus Arabiæ, ſimiliter.

¶ Epiſtola infraſcriptorum Epiſcoporum ad Leonem Imperatorem.

REligioſiſſimo & à Deo inſulas imperiales adepto, Leoni Auguſto, Olympius Epiſcopus Cęſareæ Cappadociæ, in Domino ſalutem. Maximus omnium Dominus Deus, munus optimum & ſanctis Dei eccleſijs & toti orbi terrarum veſtrum condonauit imperium. Et hoc nos non aliqua coniectura dicimus, ſed ipſo rerum experimento eruditi, proferimus. Nam quandò in ipſo principio veſtri regni, quod à Deo in omni orbe ſuſcepiſtis, non aliundè, niſi vndè decebat, imperij feciſtis initium, maximum eſt indicium voluntatis veſtræ, quam habetis circa beneficij largitorem. Mox enim vt ad imperium acceſſiſtis, benè etiàm hoc diſpenſante pro nobis Domino noſtro Ieſu Chriſto, repentè iuſta Dei ſententia in veſtra pietate monſtrata eſt, magis autem in nobis. Nam virtus imperantis commune bonum eſt, & vtile ſingulorum, redditusque per vos & à vobis cunctis ſanctis Dei eccleſijs honor, literis vbique currentibus atque ſignificantibus, & quam habeatis circa fidem orthodoxam voluntatem, & quia nihil veritati præponitis. Hinc itaque nobis fiducia conceditur, & bonorum omnium ſpem habere confertur ſub tali principe conſtitutis, qui & ſubiectorum ſalutem rebus omnibus ſuperponit. Quia verò contigit turbas atque tumultus emergere, & in his magis rebus, vbi vobis maximum eſt ſtudium, id eſt, circa Dei eccleſias pacis iura conferre, quam bonitatis inimicus diabolus ab eis auferre, & violentiam inferre tentauit: neque in hac cauſa noſtram probaris neglexiſſe cautelam, inuigilas autem & cuncta conſideras ſecundùm bonos paſtores, nè lupis liceat oues arripere: aut certè ſecundùm optimos medicorum alligas vulnera, & eis præbes denuò medicinam. Cooperetur itaque Dominus huic veſtræ pietatis intentioni, & modum inueniat, quatenùs omnia, quæ diuiſa ſunt, copulentur, & diſrupta totius corporis membra, rurſùs compaginentur, & totum Eccleſiæ corpus ſalubritati reddatur, vnitumque ſeruetur. De his enim, vndè mihi veſtris literis præcepiſtis, id eſt, de ſancto Chalcedonenſi Concilio, & Alexandrinis malis, quæ cùm fieri non oportuerit, facta dicuntur: hoc tantùm dico, quia ſimiliter ignoraui, & quæ Chalcedonæ ſunt geſta, quia nec in ſynodo fui, & ea, quæ Alexandriæ facta ſunt, nunc vix audiui, ſimul & quomodò defunctus eſt ſanctæ memoriæ Proterius, & quia eo viuente is, qui nunc Epiſcopus factus dicitur, ordinatus eſt. Quia verò iuſſiſtis de his omnibus ignorantem *, meam vobis ſententiam declarare, colligere feſtinaui Epiſcopos ſub me conſtitutos, (ſunt enim duo) quorum vnus,

* me, meã

vnus, ſicut præcepiſtis, aduenit, & ipſe mecum fecit ſententiam manifeſtam: alter verò infirmitate detentus, occurrere quidem non valuit, ſuam verò voluntatem, ad me datis literis indicauit, quas etiàm meæ ſuggeſtioni coniungens, pariter deſtinaui. His itaque ſic ſe habentibus, veſtræ pietati ſignifico, qui ea quidẽ, quæ particulariter examinata ſunt atque geſta à ſanctis epiſcopis in Chalcedonenſi collectis ciuitate, non legi, (neq; enim à ſanctæ memoriæ tunc epiſcopo Thalaſſio, qui interfuit ſancto Cõcilio, aliquid hic amplius eſt allatum ex his, quæ geſta noſcuntur) ſed tantummodò diffinitionem expoſitam ab illo ſancto Concilio, ab eo delatam inſpexi: quam relegens ſalubriter, congruenterque ſuſcipiens atque intelligens, & (vt reor) mente recta eam vt oportebat examinans, comperi à recta fide non diſſonare. Nã & trecentorum decem & octo ſanctorum patrum Nicçæ conuenientium laudat fidem, & eam ſequi omni intentione feſtinat, & inuiolabiliter immobiliterque cuſtodit: in qua, gratia Domini noſtri Ieſu Chriſti, & baptizati ſumus, & credimus, & in qua credere accedentes ex gentibus edocemus. Sed & reliquos omnes ſanctos ſequitur patres, & eos, qui poſt illos in regia ciuitate collecti, & rurſùs qui Epheſi conuenerunt: & vt ſimpliciter dicatur, omnes qui in fide & recto dogmate ſunt præclari, ſocios aſſerit & fidei communicatores. Inſcribit & ſanctæ memoriæ Cœleſtinum, & maximum Cyrillum, qui vbique noſcitur approbatus, & maximè in anathematibus prolatis contra Neſtorium, & ei ſimilia ſapientes: ſed etiàm eos, qui cũ illis pro pietate dimicauerunt atque decertarunt contra Neſtorium veritatis inimicum, & qui iniquitatem locutus eſt in excelſum: necnon aduerſùs eos, quicunque adulterare vera dogmata cognoſcuntur, & quod ſummum eſt, Dominum noſtrum IESVM Chriſtum non confitentur ex Sancta MARIA Virgine DEI genitrice incarnatum noſtra carne, & per omnia ſecundùm nos factum peccatum propter ſalutem noſtram, quod ab omnibus, qui rectè crediderunt & credunt, intelligi & dici omnes agnoſcimus, quia hãc gratiam adepti ſumus. Ergò quantùm ad diffinitionem, quam etiàm legi, nihil habeo, in quo ſanctum Concilium poſſim de mala ſecta culpare: Si verò non propter fidem, ſed propter alia quædam quaſi non ſecundùm regulas à ſanctis trecentis decem & octo Patribus in Nicçna vrbe prolata facta ſunt, quçſtio nunc exorta eſt, hæc non vniuerſalem debent tumultum facere, ſed veſtræ indigent examinatione pietatis. Vobis nanque hæc inquirentibus, & ſacras regulas relegentibus, benè noui, quia correctionem cauſa ſuſcipiet. Nullus itaque iudicet, quia ſupra me, & vltrà quàm mihi conuenit, hæc locutus ſum. Nam neque hæc ipſa dicerem, niſi conjurationem in veſtræ pietatis ſyllabis poſitã formidarem cõpellentem nos, quæ vera ſunt cum fiducia declarare. De his autem, quæ in Alexandrina ciuitate facta vulgantur, hoc tantummodò dico: quia lamentatione digna ſunt, quæ geſta dicuntur, & ſi vera facta ſunt, aut à Timotheo, qui Epiſcopus dicitur ordinatus, aut à quolibet alio, & ſicut conſcripta ſunt in libellis, pietati veſtræ ab accuſatoribus eius oblatis, ità contigerunt, indignos ſacerdotio huiuſmodi operarios eſſe dico. Veſtrum eſt autem omnia diſponere ſapienter, & prouidè huius mali impetum cohibere, nè vlteriùs poſſit accidere. Igitur quæ de prædictis cauſis noui, atque dicere debui, hæc ſunt. Quæ verò ipſius negocijs, & omni mundo profutura ſint, opto ſi quid meç orationes proſint, vt Dominus IESVS CHRISTVS cuncta bona ſua veſtro imperio præſtet, & nobis in ſe ſperantibus longis temporibus veſtrum cuſtodiat principatum, diſpenſantem manſuetè atque clementer religioſè, quæ noſtra ſunt. Alypius, miſericordia DEI Epiſcopus metropolis Cçſareç primç Cappadociæ, ſanctæ DEI eccleſiæ, obediens his, quç piè mihi à veſtra poteſtate præcepta ſunt, hçc meis ſcriptis inſinuaui. * Vuius Epiſcopus Nyſſenus, ſimiliter.

¶Epiſtola Epiſcoporum infraſcriptorum, ad Leonem Imperatorem.

Piiſſimo & Chriſtianiſſimo, amabili Imperatori, ſemper Auguſto Leoni, Patritius, Euſtathius, Nebulius, Theodoſius, Ariſtomachus, Cyrus, Ambroſius, Patrophilus, epiſcopi ſecundæ Cappadociæ. Intentio pia & ſtudium, quod circa rectam fidem geritis, munus Romanorum vobis contulit principatum, ô ſacratiſſime & Chriſto amabilis Imperator. Quam fidem in vtroq; conſeruans, vis equidem ſanctas eccleſias eſſe, & eas augeri, necnon vnumquenque ad fidem rectam, quam à prima iuuentute ſerenitas veſtra ſeruauit, adducere, quamque etiàm vobis nunc tempus eſt apertè omnibus explanare. Quia vero noſtram ſententiam, quid ſapiamus ſacris literis manifeſtare ſanciſtis, & agnoſcere voluiſtis, quid de ſancto Chalcedonẽſi Concilio ſentiamus, & de his, quæ Alexandriæ geſta dicuntur, conuocatis in vnum ſanctis Epiſcopis ſecũdæ Cappadociæ hoc egimus. Conuenientes enim in vnum vnà cum clericis, primùm quidem pro vita veſtrç tranquillitatis orauimus ad cuſtodiam ſanctarum Eccleſiarum, necnon ipſius rectç & venerabilis fidei, & pace vndique per victoriam cunctarum gentium longiùs propaganda. Relectis autem precibus ex vtraque parte vobis oblatis, hoc eſt, à ſanctiſſimis Epiſcopis Aegyptiacæ diœceſis, & ab alijs, indicamus quia & ab initio in his, quç diffinita ſunt à ſancto & vniuerſali Chalcedonenſi Cõcilio,

cilio, tunc conſenſimus, & nunc in præſentl ſubſcripſimus, & ea ità ſeruamus, ſicut antiquum ſanctum & vniuerſale concilium ſanctorum trecentorum decem & octo Patrum, in Nicęna vrbe celebratum, ſecuodùm quod & baptizati ſumns, & noſmetipſos bonæ confeſſioni tradidimus, ſacerdotiumq́ue ſortiti clementia Domini noſtri ſaluatoris Chriſti, ad fidem eius eos, qui imbuuntur, adducimus. Necoon & alias ſynodos, quas per ſingula tempora congregari neceſſariæ res exegerunt, ſicut io his * iudicatur, per omnia cuſtodimus, ꝙ à ſancto ſpiritu celebratæ ſint, & de his, quæ placuerunt, conſtitutę noſcantur, & arbitramur quia quicunque ſancto & vniuerſali Chalcedoneoſi cooeilio aduerſari nituntur, ſemetipſos non iotelligunt, quandò & ſanctorum trecentorum decem & octo patrum Nicęno concilio inimici apertiſſimè comprobant̃ur. Nam ſi ſancta Chalcedonenſis ſynodus hanc ſynodum ſuſcepit atque firmauit, tanquàm veritatem habẽtem, & rectæ fidei firmitatem, (Vtraque enim ineſt in ſe) quomodò non apertè illi quoque repugnare noſcuntur? Non enim prudentis eſt animi, in parte quidem ſuſcipere, in parte verò aliquid reprobare & propria abijcere ſententia, quæ ab illis ſunt vtiliter defioita. Et de ſancto quidem Chalcedonenſi concilio hæc dicta ſufficiant. De his autem, quæ Alexandriæ non benè geſta ſunt, dudùm quidem ſufficienter fleuimus, & ounc etiàm oequaquàm lamentari quieſcimus. Qui enim modus noſtratum erit lachrymarum, cùm multa & importabilia videantur, quæ in ea vrbe contigerunt, ſanctis eccleſijs paſſis ioiurias, licèt hoc vel dicere præſumptiuum ſit, & neque pudore prohibitis eis, qui ſanctum baptiſterium inuaſerunt, quiq́; forſitan & io eo ſanctam gratiam adepti ſunt, ad redemptionem priſtinorum vtiq; peccatorum? Cùm verò adijcitur, quia & in his locis ſacerdotis interfectio perpetrata eſt, quomodò non erit ità terribile, vt omnem auditum valeat obturare? Dum autem etiàm depompatum dicatur omne corpus, iniurijsq́; ſubiectum, cùm iam caruerit ſenſu, & membra diuiſa, igniq́; contradita, collectusq́; cinis, ſecundum quod illis placuit, diſperſus eſt, quomodò noo erit hoc miſerandum, & multarũ lacbrymaram rigatione digniſſimum? præcipuè dum quis animo cogitet, quia oeque poſt mortem, defuncto ſacrificij oblationem fieri permiſerunt, ſed tanquàm extra naturę legem eum puniri feſtinauerunt, qui iam nequaquàm harum iniuriarũ videbatur habere ſenſum. Ea verò, quę de Timotheo geſta ſunt, penitùs non laudamus: ſacerdotium habere non poteſt. Primum quidem, quia oportet eum, qui ex quacunque cauſa deponitur, ſuſtinere & neque ad eum gradum accedere, neque ad maiorem currere dignitatem, antequàm is, qui eum depoſuit, ſoluat ſententiam in eo prolatam, aut certè ſanctorum Epiſcoporũ ſynodus, quæ perſpexerint iuſta, definiant. Depoſitos autẽ epiſcopatu ſeu clericatu alijs banc conſerre dignitatem, lex eccleſiaſtica oulla permittit. Si autem etiàm ſinamus per coouceſſiooem, quia duo epiſcopi fuerunt fidei præconio digni, neque hoc modo deficiente numero ordinatio epiſcopi potuit prouenire, quandò boc ſacris canonibus inhibetur. Dum verò babente epiſcopo in ſua eccleſia ſacerdotium, & in oulla parte repræhenſo, neque remoto, alter in eccleſia dicatur introductus, & culpabile & omni ratione probatur incongruum. Quia verò, ſicut precibus indicatur, omoia, quæ de Timotheo geſta ſunt, ſinè venia ſunt, & omni conſequentia videntur extranea, & ſacerdotio diſſonantia, non ſolùm ſi hæc omnia in eo probantur effecta, ſed vel ſi vnum tantummodò horum, quæ prædicta ſunt, conrigit, neque ſic eum ſubtilitates canonum ſacerdotium habere permittunt. Quòd ſi etiàm inſidiatus agooſcitur ſanctæ memorię Proterio, aut voluntate, aut opere, palàm eſt, quia & ſacris canonibus expellitur, & apud leges beoè poſitas, odibilis inuenitur. Hæc itaque ſunt, quæ in vnum conuenientes atque deliberantes pariter approbauimus: veſtra verò pijſſima Chriſtianiſſimaque ſerenitas, quæ ſuper nos prouidè ſortita videtur imperium, multis boniſq́ue fruatur temporibus: & ſicut oramus, ſanctiſſimas ſub quiete ſeruet eccleſias, & pacem omni conferat mundo, omneſq́ue gentes vobis, quę ſub ſole ſunt conſtitutę, ſuccumbant, quod dudùm gratia Domini Chriſti cõſtat eſſe iam factum, vt rurſùs ad meliorem ſtatum Romanus perueniat principatus.

Patricius Epiſcopus Tyanorum metropolis, ſecundùm veſtræ pietatis ſanctionem, meam manifeſtani ſententiam de Chalcedooenſi ſyoodo, quia eam ſuſcipio, nihil contrarium ſanctis patribus ſapientem. Similiter autem & de Timotheo, ſicut ſuprà ſcriptum eſt, & manu mea ſubſcripſi, & poteſtatem veſtram multis oro cuſtodiri temporibus.

Euſtathius epiſcopus Paternus, ſimiliter.
Theodoſius Epiſcopus Nazialis ſimiliter.
Ariſtomachius epiſcopus Colonorum, ſimil.
Cyrus epiſcopus Cubiſtulię, ſimiliter.
Ambroſius epiſcopus * Aſunę, ſimilit.
Patrophilus epiſcopus Iuſtinopolis, ſimilit.
Anebrius epiſcopus Doalę, ſimiliter.

Epiſtola Subtus Annexorum Epiſcoporum ad Leonem Imperatorem.

Pijſſimo & Chriſtianiſſimo Imperatori, Cęſari Leoni, triumphatori ſemper Auguſto, Euippus, Petrus, Ioannes, Gratianus, epiſcopi prouincię veſtrę Ponti.

Vos equidem iouictiſſimos atque Chriſtianiſſimos principum quis non laudet, terrarum orbem ſapientia gubernantes, & principatum fortiter obtinentes, & optimum

ęqui-

Digitized by Google

æquitatis fundamentum, hoc eſt, amorem quem circa nos geritis, digna ædificatione ponentes? Apertè nanque per hæc monſtratur, quia nulli fuit aliquandò cuiuſlibet rei ſic feruentiſſimus amor, ſicut veſtræ pietatis imperio, vt Chriſtianorum populus poſſit augeri, & ad maximā gloriam poteſtatemq; perduci, quem penitùs in malis eſſe non ſintus. Nec vos ab huiuſmodi voluntate ſuſpendit, neq; fauor populi, neq; multitudo pecuniarum, nec quæſitus gloriæ, neque quòd rex regum eſſe videtis & nominaris, nec omnia reliqua, quibus agnoſcitur humana felicitas. Nihil itaque horum omnium vos ità lętificat, quomodò vt per veſtram maieſtatem nos exultemus, & per nos veſtrum apud Deū & homines approbetur imperium, & inſolubilis apud vos poteſtas permaneat in ęternū. Propterea ſiquidem alienigenarum quidam populus, qui pridèm noſtram prouinciam, veluti ſuam inuaſerat, non magno labore ſubiectus eſt, ſed & omnes circa Romanum imperium gentes inimicæ deſtructæ ſunt. Vos autem hæc omnia ſecundo loco ponentes, tanquàm diuina manu protecti, noſtram concordiam valdè requiritis: benè ſcientes, quia veſtra ſecuritas eccleſiarum pace conſiſtit.

Pax eccleſiarum, imperij ſecuritas.

Nam ſi fuerit pax inconcuſſa, immobiliter ſeruabuntur vniuerſa. Nos itaque quis digne poſſit flere, ſciens verborum facta conſiderare, & paſſiones lamentationibus æquare? Quoniam pacem, quam à patribus percepimus, non ſeruamus, & eius tantùm nomen audiuimus, hanc nec leuiter venerari cognoſcimur. Solutum eſt enim vinculum charitatis, theſaurorum noſtrorum pax direpta eſt. O quanta ſunt mala, protrahimur enim paſſionibus noſtris ad gemitus. Noſtra fuit charitas aliquandò, paterna eſt hæc hæreditas, quam in nobis per diſcipulos Dominus theſaurizauit, dicens: *Mandatum vobis do nouum, vt diligatis adinuicèm.*

Ioan. 13.

Sed hanc hæreditatem priores quidem ſucceſſores filij à patribus ſuſcipientes, vſque ad noſtros patres inuiolabiliter ſeruauerunt, hæc autem luxurioſa generatio non ſeruauit. Quomodò lapſæ ſunt de manibus noſtris, charitate defluente, diuitiæ? Nos charitate pauperes ſumus, & inimici de malis noſtris locupletantur. Ait enim Pſalmiſta: *Zelatus ſum ſuper iniquos.*

Pſalm. 72.

Nos paululùm tranſeuntes, quod ſcriptum eſt, legamus. Zelati ſumus ſuper iniquos, pacem peccatorum videntes. Illi ſiquidem ſunt concordes alterutris, & ſibimet copulantur, & velut funes ſua perplexione roborantur. Nos autem nec conſentimus adinuicèm, neque noſtris ſententijs concordamus, cùm nullus ignoret, quia ſanctæ & laudabilis Trinitatis primùm bonum, ſit pax & indiuiſio.

Pax, præcipuum Dei donum.

Vndè & Deus vnus & eſt, & eſſe creditur, non minùs propter concordiam aut æqualitatem ſubſtantiæ, ſed etiàm vt nomen hoc vnitatis Deo ſit commune cum alijs, quibus gaudet. Pax enim, & charitas, & ſimilia vocitatur, per hæc nomina nobis præſtans, vt his virtutibus transformemur ad Devm. Secundæ verò poſt Deum poteſtates, id eſt, angelicæ cęleſteſque virtutes nihil ità libenter habent, quomodò quietem tumultuſq; vacationem. Deindè ſiue leges creaturæ reſpiciamus, quia cœlum & terra & mare, & totus hic mundus, maximum Dei elementum atque mirabile, quòd etiàm Deus declarat, donèc conſtiterit, & pacem ad ſemetipſum habuerit, manens in proprijs naturæ terminis, & nihil alterius contingens, neque vincula ſuæ harmoniæ digrediens, quibus artifex ratio omnia colligauit, mundus eſt, quod vocatur præcipua pulchritudo, qua nihil poterit quilibet hic clarius aut magnificentius inuenire. Mox autem vt pacem amiſerit, & mundus eſſe ceſſauit, & illud pacis bonum quale fuerit, tumultuatione monſtratur. Et vt relinquamus populos, & ciuitates, & choros, & militias, & domos, & nauium complementa, & coniugia, atque ſocietates pace quidem creuiſſe, tumultuatione verò defeciſſe: ad Iſrael veniamus, & aliorum flagello corripiamur. Illi nanque donèc pacem habuerunt & adinuicèm, & ad Devm, ſanctus populus, & pars Domini, & regale ſacerdotium vocabantur, & à principibus regebantur gubernatis à Deo, & columnæ eos ignis & nubis nocte dieque deducebant, vt inter eos adſtantes, mare verò eos Moyſis virga percuſſum, velut vitrum in aliqua ſummitatis parte vſque ad finem ſectum, ab initio littoris vſque ad terminum alterius probatur eſſe diuiſum, vt & Moyſes cum omni populo in fundo conſtitutus ſinè vlla infuſione, aduſtus etiàm ſole, & pedibus abyſſos in ſiccitate fundi ingrediens, non timuerit repentinum murum ex fluctibus fabricatum, hinc & hinc inſtàr muri conſpiciens aquas fuiſſe coagulatas.

Deut. 7. Deut. 18. Exod. 19. Exod. 13. Exod. 14.

Eſurientibus autem cibus eſt cœlitùs allatus, fontem petra ſitientibus miniſtrauit: pugnantibus autem manuum extenſio, pro innumeris millibus fuit, & triumphos oratio contulit, itinera præparauit.

Exod. 16. Num. 20. Exod. 17.

Ab horum facie flumina recedebant, imitantia mare cognatum. Sol ſtetit iuſti oratione victus, & proprio curſu ſubſiſtens, occaſionem perſequendi * conſenſit, augmentum quotidianæ menſuræ largitus eſt.

Ioſu. 3. Ioſu. 10. * conceſſit.

Sed & propter ſacerdotum ambitum, turbarumque ſonum, murus hoſtium fortiſſimus eſt commotus.

Ioſu. 6.

At vbi iam mente languere cœperunt, & legem vmbram futurorum ſæpiùs conculcare, & prophetas clamantes ſpernere, deindè Euangelica miracula, quæ per Chriſtum ſunt facta, reſpicientes, id eſt, conceptum ſinè permixtione, incorruptam natiuitatem ex virgine, & deſupèr inuiſibiliter teſtificantes voces ei, cuius ſupereminet dignitas, & naturalium infirmita-

ſirmitatum ſalubritatem nnn aliqua medicina, ſed purn ſermnne & iuſſu voluntatis effectam, & mnrtuorum regreſſionem, & timorem Dæmonum, & poteſtatem paſſionũ in aere. Et ſuper maria greſſum, non diniſo per vtranque pelago, nec in ſundn nudato gradientibus ſecundùm miracula Mnſeos, ſed ipſa ſuperficie greſſibus quaſi terræ conſtipatione ſubſtrata, per quandam fortitudinem procedente veſtigio, & ciborum copiam, quantam ille voluit miniſtratam, & epulas in deſerto largiſſimas, cùm multa millia paſcerentur, quibus nõ cœlitùs Manna fluebat, neque terra frugifera de ſua natura res neceſſarias dabat, ſed de ineffabilibus horreis diuinæ virtutis hæc munificentia procedebat: panisque præparatus miniſtrorum fructificatus in manibus, & amplificatus ſatietate comedentinm: ità vt reliquiæ multis alijs menſis cnpiam miniſtrarent, & de panum epulis totidem numero cophini, quot ſunt Apoſtoli, remanerent. Hæc itaque miracula videntes ſinguli, grauiter valdè reſpiciebant: ſed & piſcium epulas, quas maria non præbebant, ſed ille, qui etiàm mari hoc genus inſeruit, pro tantis beneficijs mordacitate concuſſi, & inuidentes ſuæ ſaluti, vt Domini bona paterentur, crimen hoc maximnm iudicantes, aduersùs Saluatorem & CHRISTVM magis accenſi ſunt, in multasque diniſi partes, aduersùs ſemetipſns pnſtea ſnnt conuerſi, crucifixo DOMINO eos ad hanc pœnam vtiquè compellente. Igitur quanta in oppreſſione ſint paſſi, nnn victum porrigentis filijs, ſed eos pro victu negantes, & famis remedium charorum pignora facientes, longum eſt enarrare. Veruntamen vna eſt horum maxima valde calamitas, quòd in totum mundum diſperſi ſunt, vt & cultus deficeret eorum, & Hieruſalem pauimentum vix poſſit agnoſci: ad quam eis ad hoc tantùm licet accedere, quantum poſſunt deſnlanonem eius in die lugere. Sed nos etiàm huiuſmodi habentes exempla, ad diſcordiæ malæ procedimus. Heu mihi, quia ditati ſumus in malis, & omnia tenebræ conceperunt, & operuerunt vniuerſa, multùm nnuem plagis Aegyptinrum grauiora. Palpabiles tenebras iam timemus, nè fumus expectati iliius ignis, hæc præſentia compræhendat, nè in his Antichriſtus adſit, & * tempus habeat ſuæ potentiæ noſtra vitia præſentesque labores. Non enim contra benè valentium murns accedit, aut charitate coarmatos aggreditur.

Matth. 14.

Matth. 14. & 15.

Vide Ioſephũ de bello Iudaico.

* Id eſt, occaſionẽ & opportunitatem.

Propterea, inquit, Hieremias: *Ego defleo in lamentationibus, & quæro oculis meis fontes lachrymarum.* Paſſiones ſuſſicientes & voto ſapientes, vt lamentationem operentur, & vtero doleo, non eſt, qunmodò releuetur dolor, aut quibus ſermonibus hoc agatur, quia deuictus inimicus, à nobis ipſis modò deſtruimur, tanquàm veſani carnes proprias comedentes, nec ſentientes quia alterutros iaculamus, & ab alterutris in ſugam conuertimur. Nam ſi preces oblatæ veſtræ potentię à religioſiſſimis Epiſcopis Aegyptiacæ prouinciæ, & reuerendiſſimis clericis cũ veritate concordant, quæ magnitudo eſt relicta nequitiæ? aut vbi ſic amarus terminus alicuius Tragœdiæ poterit inueniri? Quis ſinè lachrymis in hac narratione grauitatem philoſophiæ non poſſit excedere, audiẽs Mediatorem DEI & hominum, qui cum Angelis ſtetit, qui cum Archangelis chnros egit, in venerabili Paſchæ tempore, quo etiàm latrocinantium collegia requieſcunt, arma non mouentur, prætoria nihil agunt, & vnũ omnibus Chriſtianis ſtudium eſt, à rebus alijs vacantibus, CHRISTO per orationis puritatem in paſſionis atque reſurrectionis Sacramento communicare, ab ſpiritaliter pariente matre fuiſſe protractum, & ab eis, qui ab ipſo in eo fonte naſcuntur initiati, pariter & qnia Sacerdos ſacrificiorum ſinè ſanguine celebratorum necatus eſt, & manus ſacrificia ſaciens, ſuo Sanguine violata eſt, quia in multas partes ſerro diuidebatur corpus eius, diuerſis contumelijs ſauciatum, & irrationali pnpulo luſus effectum, Viris atque Mulieribus atque iuuenibus calamitatem hanc pro pompa gerentibus, ignique contraditum, & pyramide tracta in ciuitate Chriſtiana in cinerem diſſolutum? Hoc tamen geſtum eſt, vt per omnia Elementa Sacerdos victor exiſteret, in terra punitus, igne conſumptus, in aerem diſperſus, & vt aſſolet, per minutas partes & atoma direptus, ad vicinas aquas vndis effuſus, ità vt nec ſepulturam ſanctam promereretur, quæ etiàm impiis non negatur. Quantum credendum eſt, tunc paganos atque Iudæos, taliter conſpicientes noſtra myſteria deriſiſſe? Hæc igitur erunt pnſteris ſabulæ incredibiles & amaræ. Sed quis horum malorum author, ſi tamen accuſatores veri ſunt? Is vtique, qui adhuc viuente Pontifice, in Marci ſedem prorupit aſſcendere, & adultero mndo thalamos inuiolabiles attentare, ad ſacrum altare pedibus non lotis accedens, qui ſuis manibus Pontifex ordinatus eſt, qui omnes ſimul patrum terminos commouit, & ſententiam in ſua damnatione prnlatam, ipſe ſicut putauit, abſoluit: & alio iudicio Epiſcoporum non indigens, nefandam atque imaginariam ordinationem ſuam à damnatis Epiſcopis, & hnc dunbus, accepit, cùm regulę patrum, ſanctam & venerabilem colentium Trinitatem, vel tres Epiſcopos corporaliter adeſſe in huiuſmodi diſpenſationibus omninò proſpiciant. Hic autem nnn tali obſeruatione prnuectus, quoniam non poterat virtute hanc bonitatem præſulis eccleſię Alexandrinæ tranſcendere, alium molitus eſt modum,

Hierem. 9.

Sacerdos, mediator Dei & hominum.

Incruentũ Miſſæ ſacrificium.

per

Digitized by Google

per quem conſpicuus è contrario videretur, & idem paſſus, quod prouenit eis, qui furoris immenſitate cæcantur, & quicquid prius occurrerit eis, irrumpunt, licèt ſit quoquo modo parcendum: Qui cùm tales ſint, alios medicare contendunt, neque hoc manſuetè, aut mitiſſimè faciunt, ſed velut quidam medicus imperitus, incidere [*occidere.] ſolummodò & * incidere præparatus, cui [Luc. 4.] rectè dicendum eſt, Medice, cura teipſum. Abſtulit itaque de diptychis eum, qui lege & ordine aſſcenſu ſpiritali honorandus erat, [Dioſcorũ dicunt.] & conſcripſit illum, qui dogmate tantorum Epiſcoporum de Pontificali cathedra proiectus eſt. His igitur ità geſtis, vt dictum eſt, (non enim nos harum rerum integritatem nouimus, in vltimo quodam loco Ponti degentes) huiuſmodi emendatio veſtra tranquillitate nunc eget: quia niſi cauſa languoris ablata fuerit, non poterit ſanitas reparari. Quia verò etiàm de Concilio fecerunt memoriam hi, qui multa primitùs commiſerunt, etiàm de cauſa quidvis nos pati contingat, pro veritate licèt ſuſtinentes pericula non celamus, dum liberam poteſtatem & fiduciam vtique ſumpſerimus: quatenùs in nullo diſſimilitudinis imago poſita, principali figura disiungi, & propterea ſæpiùs vera ſententia ſupplantari, multis vtique propter honoris affectum atque potentiæ, qui neque præſumptionem, neque faſtum, ſed vitam deberent ſequi, virtutum contraria facientibus, quique a veritate propterea diuelluntur, & cum eis abrumpitur etiàm multa pars plebis, cui mos eſt ſedi- [*volantib.] tionibus congaudere, & cum * voluntatibus pariter aduolaſe. Huiuſmodi ſiquidem conſpirationibus amatorum acquieſcendum eſt, dum magis ordo Epiſcopalis per miracula [*Gregorius Neocæſareēſis Epiſcop' is eſt, θαυματουργὸς dictus.] conquiratur. Quid enim de eis, qui * Gregorij magni, ciuitatis noſtræ Epiſcopi, & aliorum eiuſdem vocabuli Epiſcoporum, & Baſilij, & immortalitatis amatoris & Athanaſij dogmata ſapiunt, aliud poſt tanta tempora poteſt credi? Aut aliquid conuertibiliter de inconuertibili poterunt cogitare, & ſecundis ſemper priora diſſoluere, & non magis per quietem impetum tergiuerſantium, ſemper quæſtiones de Deo quærentium, deſtruere, & aliquandò poſt longas turbas, ſanctis Dei eccleſijs, pacis iura conferre? Sicut enim rerum materies, vehementi ſpiritu irruente, in ſemetipſa contrita, ignē & flammam ſpontè frequenter emittit, nequaquàm priùs hoc paſſa, donèc ſpiritus flare ceſſabit, aut certè ſi celatus ignis in paleis, nulla reſpiratione flammæ conceſſa, neque ea quæ ſunt vicina conſumit, nec omninò valet extingui, ſed pro flamma vapor quidem per paleas fertur in aera, ſi verò quandam reſpirationem ſumit, fumum conuertit in flammas: Sic & nunc agitur, dum adhuc intùs ſunt querimoniæ, quæ cõtra nos machinari noſcuntur. Si verò conuenientes contra nos certamen decreuimus excipere, quod neque aures audiant, neque oculi videant aliquandò, pia veſtra potentia ſceptra imperij gubernante, metus eſt, nè fortan ad impudentiſſima bella perueniamus, & confuſio magna præualeat, & nullam pacem alterutrùm expectemus. Vndè conſiderandum eſt, quia iam rex cæleſti ad ianuas eſt, nouiſſima ſuſtineamus, & ipſum Dominum in gloria paterna venturum, iam non ſub imagine, ſed apertè reſpiciendum, iudicaturum omnem humanam naturam, timoris & ſpei futurorum ambiguitatem pendentem, & propter euentum vtriuſque rei fortiter inhiantem. Quia verò etiàm de his, qui Chalcedone conuenerunt, conſulere nos veſtra tranquillitas dedignata non eſt, dicimus, quoniam multitudinem illorum virorum reſpicientes, ſenectute ſapientiaque pollentium, in cunctis ſpiritalibus donis admirandorum, ſuper hæc & fidem glorificantium pij numeri quos in Nicæna vrbe ſanctus ſpiritus congregauit, necnon & quos idem ſpiritus in regia vrbe collegit, cui etiàm nos conformati eſſe dinoſcimur, & piè conſeruamus, quæ ab eis promiſſa ſunt, & nunquàm tantum Concilium denegamus. Hæc ergò breuiter piſcatoriè, & non Ariſtotelicè ſuggeſſimus. Si quid verò ineruditè dictum eſt, aut velut ignorantibus compoſitionem ornatumque ſermonis, aut velut à negocijs longè poſitis, veniam ſupplicamus veſtram tribuere pietatem. Euippus miſericordia Dei Epiſcopus Metropolis Neocæſareæ ſanctæ Dei eccleſiæ, ſubſcripſi, & oro pacificum veſtræ imperium pietatis longis conſeruari temporibus, pro ſanctarum Dei eccleſiarum & totius orbis ſtatu, piiſſime & Deo amabilis Imperator.

Petrus epiſcopus Comanus, ſimiliter.

Ioannes epiſcopus Polimonij, ſimiliter.

Gratianus epiſcopus Ceraſuntis, ſimiliter.

EPISTOLA EPISCOPORVM infraſcriptorum, ad Leonem Imperatorem.

PIjſſimo & Chriſtianiſſimo terræ domino, poſſidenti cæleſte regnum, perpetuo Auguſto, Imperatori Leoni, Seleucus, Oranius Erythetus, Aelianus, Hyperitius, Paulus, humiles Epiſcopi Helleſponti prouinciæ.

Dignæ ſanctiones actuum veſtrorum, qui vobis imperij retinacula * gubernarunt. Secundùm fidem nanque Apoſtolicam catholicamque virtutem vobis agentibus Deus potentiam mundi commiſit, quam pace Deo placita gubernatis. Sancti itaque prouinciæ

corporis perpetratam,& mortui nefandas in-
iurias,& membrorum humanorum crude-
liſſimas ſectiones,& exuſti corporis cinerem,
& nullam compaſſionem Timotheum, aut
auerſionem aut odium habuiſſe contra hu-
iuſmodi præſumptores, cùm oportuerit eum
mox dare locum,vt aliena violentia magis
quàm eius propoſito hæc facta monſtraren-
tur:ſed potios eum feſtiuitatem com eis ce-
lebrâſſe:tunc exilinimus,& vultum, ſecúdùm
quod ſcriptum eſt, triſtem habentes atque
demiſſum, & vtranque manum ad inuicèm
Eſa. 40. conferentes,atque dicentes:Obliuus eſt noſtri
Dominus,reliquit nos Domions. Quid iam
nos ſacerdotes faciemus? Qnomodò paſto-
res,cùm mercenarium vidimus greges ità di-
ſpergere?Quomodò compatientes, cùm hæc
examinari minimè ſupplicamus? Quomodò
reuerendi,qui cultum ſancti baptiſmatis ob-
ſcuratum deſpicimus? Qnomodò eccleſiæ
præſules, nefandum adulterium reticentes?
Qnomodò exemplum fidelium, cùm pater-
narum regularum cuſtodes in temporibus
pietatis eccleſię fluctuantur? Tranquillitas
diuinæ ſcientiæ continet vniuerſa, & oauis
ortbodoxorum duceretur forſitã in profuo-
dum,niſi Imperator pius exiſteret, pro pur-
pura virtutibus fulgens, armis vtens aduer-
sùs hoſtes venerabili cruce: & hac vocatus
appellatione, qua per clemeotiam Chriſtus
vocari dignatus eſt: Recubans,inqoit:ſopora-
Gen. 49. tus eſt ſicut leo. Oportebat tunc ſecuodùm
prophetæ Hieremiæ vocem, nouiſſimum
quærere locum,& die noct uque ea,quæ ſunt
Hiere. 9. commiſſa, lugere. Non enim vna eſt mulier,
ſecundùm hiſtoriam, quæ iniuſtitiam &
vim pertuliſſe dinoſcitur. Breuiter itaque,
Chriſto amabilis Imperator, hiſtoriã quoq;
Iudic. 19. audire dignare. Aliquaodò Leuita vir vio-
lentiam paſſus in coniuge, & contumeliam
ferre non valens,& iniuriam ſceleris immen-
ſam eſſe conſpiciens,dom mulier manè mor-
tua fuiſſet inuenta,plurimis cõtomeliam in-
ferentibus,diuidens eam in vndecim partes,
vndecim Iſrael tribubus deſtinauit: & pro-
ptereà vndecim, & nõ duodecim,quia voam
tribũ ſciebat iniurioſos & luxurioſos habere
Iudic. 20. viros. Tunc omnes vndiquè ad vltionem ve-
lociſſimè concurrerunt, pro literis mulieris
membra ſuſcipientes, & velut inimicos fra-
tres proprios expugnantes, dum taoti ſce-
leris præſumptio atque mortis, dilectionem
cognationis excluderet. Inſupèr etiàm ana-
thematizauerunt eos,nè ſponſam ab eis ſu-
merent,aut darent ſponſum eis,& niſi reme-
dium ſapientiæ fuiſſet poſt hæc inuentum,
Iudic. 21. etiàm nomen tribus Beniamin eſſet ablatum.
Ea ſiquidem,quæ ounc geſta ſunt, illis com-
parata,crudelitate maiora ſunt. Non enim
vna eccleſia hanc pertulit læſionem,nec vnus
ſacerdos occiſus eſt, ſed omnis eccleſia, &
omnis pontifex eſt necatus. (Vnum enim,
1. Cor. 10. & 12. ſecundùm beati Pauli vocem, omnes pariter
ſumus,& vnum membrum,& fratres, vnum
habemus caput CHRISTVM:) eccleſia- Ephe. 4.
ſticæ ſanctiones & conſtituta conculcata, re-
gulæ ſanctorum patrum ſpretæ ſunt. Do-
minus totius orbis terrarum Chriſtus, nu- Luce 22.
trior pietatis,& orthodoxæ fidei propogna-
tor, occaſionem dedit loquendi coram re-
gibus, & non timendi. Antiqoi iura loque-
bantur etiam audire nolentibus. Ipſe au-
tem mitiſſimè atque clemens ooſtras imbuit
aures,vt malom tanquàm malum notemus.
Væ,inquit,qui dicit malum bonum, & amarum Eſaie 5.
dulce. Ad iuſtam igitur indignationem, ro-
gamus,excitamus atque ſupplicamus, vt ba-
ptiſteria & altaria, ſacerdotiũ, regulas vindi-
ces patrum,ſceleris domino feruentiſſimè vl-
to,prouideas eccleſijs ſaluatoris quietem.
Quantum enim ex lectione precum & ſcele-
rum commiſſorum,quæ illic referũtur,agno-
uimus,mercenarius, & non paſtor, probatus
eſt Timotheus. Occultè oanque latrocinan-
ter,& oon regulariter, per ianuas ſanctarum
regularum ad ouiũ*aulas ingreſſus eſt. Adul- * caulas
ter Timotheus: viuo adbuc ſponſo, in eius
ſedem veſaniſſimus inſiliuit. Homicida Ti-
motheus: particeps eſt enim eorum, qui ſuũ
ſpiritalem patrem, & CHRISTVM
implacabiliter lacerârunt. Sacerdotio indi-
gous Timotheus: abripuit enim, ooo acce-
pit, booorem. Incredulo peior Timotheus:
negat enim ſanctum Chalcedonenſe conci-
lium,ſicut per eos, quos deſtinauit, ſcripſiſ-
ſe dinoſcitur. quod nullo modo à decreto
ſanctorum patrum in Nicæa cõuenientium,
Dei vtiquè & hominum celebrato timore,
diſcordat. Cui enim eorum, qui ibidem con-
gregati ſunt, ſicut ſub Dioſcoro in Epheſo
aduersùs bonæ memorię Flauianum, terror
illatus eſt,qui, ſicut ibì dextera calamum fin-
gens,atque digito demonſtrans eos, qui ante
ianuas obſeruabant, aliquid reclamauit aut
plagas fortè ſuſtinuit? Nullus per ſubſellia
ſemetipſum abſcondit, fugiens ſubſcriptio-
nis iniquitatem. Hic nouom nil audiuimus:
(nam neque cooſentire poteramus) Quæ tra-
diderunt nobis ab initio inſpectores & mini-
ſtri verbi, trecenti decem & octo ſancti pa-
tres,qui in Nicęa conuenerunt,& Conſtanti-
nopoli,aut qui in Epheſo venerandè collecti
ſunt, hęc in nobis ipſis, & dudùm in Chal-
cedone per nos obſignauimus, & non hęc in
aerem & inaniter ſunt ſoluta CHRISTO
amabilis Imperator. Sed etiã his literis mox
ad veſtram tranquillitatem vſi ſumus, & pe-
nè lachrymis noſtram ſupplicationem, non
atramento conſcripſimus,rogantes & ſup-
plicaotes,& tanquam proſtrati pręſentes, vt
non ſinaus inimicos Eccleſię ſanctas Dei ec-
cleſias conturbare:ſed & faciatis eas ſub quie-
te conſiſtere, & occaſionem fieri ſymbolum
requirentibus abſcindatis. In oullo enim di-
ſcordamus in rebus,in quibus eſt nobis ſatiſ-
factum, aut de fide ſaluberrima dubitamus,
& ſi

& ſi quid anounciauerit nobis, præter quod Gal.1. accepimus, anathema ſit. Expellite, ſecundùm quod ſcriptum eſt, De Concilio peſtilentiam, & virum ſanguinum auferte de medio, & cõſacerdotes, qui perſecutionem iniuſtè paſſi ſunt, tanquàm pij, veſtro more protegite, eccleſijs proprios ſponſos redonate, & monaſteria congregate, & ſudores ſanctę memoriæ Athanaſij, & Theophili & Cyrilli, qui orthodoxæ fidei priocipes extiterunt, nequaquàm inutiles eſſe permittite: Et Proterium ſanctæ memorię, qui mediator Dei fuit & hominum, magna voce clamitantem, clementer audite. Celare enim eius ſanguinem, ſicut Zachariæ, terra noo patitur, nè iterùm celans, ſecunda vice maledicatur. Petrus miſericordia Dei epiſcopus Myrenæ metropolis ſanctæ Dei eccleſiæ, ſubſcribens retuli: Incolumem in Chriſto longo tempore maieſtatem veſtræ pietatis oro.

Eudoxius epiſcopus Zomatenus, ſimiliter.
Cyrinus epiſcopus Patarenus, ſimiliter.
Stephanus epiſcopus Lymerenus, ſimiliter.
Eudoxius epiſcopus Acalandenus, ſimiliter.
Leontius epiſcopus Ataxęnus, ſimiliter.
Aodreas epiſcopus Gleorum, ſimiliter.
Nicolaus Epiſcopus Acraſenus, ſimiliter.
Athanaſius epiſcopus Xanthenſis, ſimiliter.
Hypatius Epiſcopus Sidimenſis, ſimiliter.
Paonitius epiſcopus Aſcandenus, ſimiliter.
Anatolius epiſcopus Olympinenſis, ſimiliter.
Cyrinus epiſcopus Oenoandenus, ſimiliter.
Nicolaus epiſco. Gaunenus, ſimiliter.
Aquilinus epiſcopus Padullenus, ſimiliter.
Nicolaus epiſcopus Balburenus, ſimiliter.
Ariſtodemus epiſcopus Phaliſitenus, ſimiliter.
Euſtathius presbyter ſubſcripſi pro Theodoro epiſcopo Aorefallitano, & manibus dolente. Carporus presbyter ſubſcripſi in loco Palladij Epiſcopi Corydallani, ſimiliter.
Gelaſius presbyter ſubſcripſi in loco Romani, epiſcopi Buneoſis ciuitatis, ſimiliter.
Nicolaus archidiaconus ſubſcripſi in loco Heliodori epiſcopi Narenſis, ſimiliter.
Timaſius presbyter ſubſcripſi io loco Leõtij, epiſcopi Catateni, ſimiliter.

§ Epiſtola Agapiti Epiſcopi, ad Leonem Impetatorem.

DOmino Chriſto amabili, atque victori Leoni, Agapitus miſericordia Dei Chriſti epiſcopus veſtræ Rhodi. Deſupèr ſceptra regni ſuſcipieos, ſacratiſſime & inuictiſſime principum, pro munere veſtræ pietati collato, Deum cæleſtem regem primitijs deceotibus hooorsſtis. Prima enim (Imperatorem quid præcipuè deceat.) oblatio & acceptabile ſacrificium eſt, vt auriga mundi, & prioceps totius orbis, qui ſub ſole conſiſtit, adoraodæ Trinitatis fidem ſeruet incolumem, & doceat ex his, quæ facit & colit, timere & homines DEVM, & talia ſectari, per quæ noſtrum ſeruatur genus, & cogitare pro communi republica, & totius populi diſciplina: quatenùs optima cauſa pacis & nomen vbiquè præcellat, & vigeat, & non inſtàr beſtiarum contra ſuum genus homines ſinguli rabiem feritatis exerceant. His itaque bonis & alijs multiplicibus dudùm, & nunc per veſtrum imperium conſtitutum diuinitùs perfruentes, omnes oramus innumeris vos cooſeruari temporibus. (Verè oanque ſacerdos & natura Imperator exiſtis) ſed & omne genus humanum DEO conuenit ſupplicare pro imperij veſtri longęuitate. Nam in principijs veſtræ ſerenitatis imperij, tantam barbarorum multitudinem manu dextera ſubiugaſtis, & nimis importabilem deſtruxiſtis, vt perpetuum erigeretis trophæum io omni orbe terrarum, & altam pacem toto præberetis io mundo. Nihilominùs autem & nunc pro humano genere cogitatis, ſaluberrimas has literas & viales animarum ſacerdotibus deſtinaotes, his quibus ligare & ſoluere peccata conceſſum eſt, communionis ſacræ ſolicitudinem committentes. Quapropter corroborati piarum veſtræ ſerenitatis authoritate literarum, ad hoc reſponſum confidentes acceſſimus, ſupplicantes Deo & veſtræ ſerenitatis imperio, vt noſtras humiles voces dignemini placanter accipere, & ſi quid tanquam idiotæ paululùm delinquimus, veniam condonare. Sacræ ſiquidem & incomparabiles veſtræ ſyllabæ poteſtatis, & mala, quæ incredibiliter Alexandriæ prouenerunt, & Timothei geſta peſſima declararuot, qui, ſicut aiunt preces oblatæ pietati veſtræ à quibuſdam Deo amãtiſſimis epiſcopis Aegyptiacę diœceſis, author tanti ſceleris eſſe dignoſcitur. Super hæc autem & ea, quæ ſatisfactores Timothei fieri poſtulant, noſtræ paruitati manifeſtata ſunt. Iuſſiſtis itaque conſiderare concilium veſtræ prouinciæ ioſulatum, quid ſentiat de ſancto & vniuerſali Chalcedonenſi concilio: & mihi quidem fuit optabile & oimis vtiliſſimũ, ſecundum veſtræ pietatis iuſſionem, cum omnibos epiſcopis noſtræ prouinciæ pręberè reſponſum. Sed quoniam euocatio quidem, & ante ſuſceptionem ſacrarum pietatis veſtræ literarum, & rursùs poſtquàm ſuſceptæ ſunt, à me feſtinanter effecta eſt, ſed hyemalis temporis qualitas, ſicut pietas veſtra proſpicit, eos venire ad metropolim nõ permiſit, dum tribus millibus aut quatuor millibus ſtadiorom quidam abeſſe videantur: oeceſſarium fuit, nè quod impedimẽtum fieret. Eudoxio viro deuoto magiſtriano, pręcepti pietatis veſtrę miniſtro, ad reliqua reſponſa prouinciarum & commiſſa, vt velociter meam ſententiam facerem manifeſtam. Hoc enim etiàm ipſe videlicet magiſtrianus compulit adimplere. Gradior itaque

gratia DEI ad narrationem capitulorum
præſentium, atque probationem hæreticam
quã poſſum. Memoratus enim Timotheus
ſi talis eſſe paruerit, qualem eum oblatæ pre-
ces veſtræ pietati à Deo amantiſſ. Aegyptiacę
diœceſis atque clericis eſſe declarauerunt,
non ſolùm inter epiſcopos ſiuè clericos, ſed
neque inter fideles laicos, iuſtè conſtituendus
eſt, qui & piorum canonum diſciplinam va-
ſtauit, & Romanam rempublicam confuſio-
ne compleuit. Veruntamen quoniam im-
perialis lex, & eccleſiaſticarum ſanctionum
conſequentia cuſtoditur, ſi placet, hoc ſuppli-
co, vt vocetur accuſatus ſacro veſtræ pieta-
tis edicto: quatenùs in pręſenti conuinci poſ-
ſit coram veſtris auribus, quæ circunueniri
non poſſunt, aut coram ſancta ſynodo, quæ
pro qualitate temporis in ciuitate regia po-
terit inueniri, ſi tamen placuerit poteſtati ve-
ſtræ, & ità dignam ſuorum actuum ſuſcipiat
vltionem. Si verò, quod nõ credo, in tantis &
talibus criminibus accuſatus, diuinæ iuſſio-
ni veſtræ obedire noluerit, nec ad proprium
dominum ità pium, manſuetumque princi-
pem concurrere feſtinarit, non ſolùm ab or-
dine ſacerdotij, ſed & à Deo ſimul & princi-
pe, & cunctis hominibus, ſicut reus, erit abij-
ciendus. De ſancto ſiquidem vniuerſali Con-
cilio, Chalcedonæ imperiali ſanctione colle-
cto, ad cõfirmationẽ quietẽ atq; cautelã ortho
doxæ & catholicę fidei, & dãnationẽ atq; de-
ſtructionẽ prauitatis Eutychianæ, quid dica-
mus, qñ per omnia cõcordẽ ſenſum intemei-
ratæ fidei, à trecentis decem & octo patribus,
qui in Nicęam Chriſti gratia conuenerunt,
& patrum Chalcedonæ conuenientium repe-
rimus? Non enim aliud quicquam præter
illam immobilem & fundatã rectæ fidei ex-
poſitionem eos decreuiſſe, nec aliquod aug-
mentum aut detractionem in ſymbolo ſan-
cto feciſſe cognouimus: ob quam rem & pe-
nè omnes occidentalium partiũ DEO ama-
biles Epiſcopi conſentientes ſibimet, & pa-
riter decernente ſanctiſſimo atq; beatiſſimo
Leone Romanæ vrbis archiepiſcopo, literis
proprijs & oris ſui confeſſione ea, quæ ab ip-
ſis ſanctis patribus Chalcedonæ collectis in-
terpretata ſeu explanata ſunt de Dñi nři Ie-
ſu Chři incarnatione, confirmauerunt atque
conſignauerunt. Vndè veſtrã pietatẽ ſupplici-
ter exoramus, vt dũ vna ſit dñatio patris & fi-
lij & ſpiritusſancti, & eiuſdem fidei vniuſcu-
iuſque baptiſmatis, & nos vnum atque idem
ſapimus, & in vna ſancta & conſubſtantiali
Mat. 28. & adoranda trinitate baptizati ſumus, ſicut
& dominus noſter Deus & ſaluator IESVS
CHRISTVS ſanctis diſcipulis ſuis iniunxit:
Pacem quidem & nunc ſanctis eccleſijs
conferatis, & retinaculum ori apponatis hæ-
retico quod indiſciplinabilem eorum & in-
obedibilem arceat intellectum. Non enim
ad eccleſiarum ædificationem, ſed ad de-
ſtructionem ſimplicium populorum, con-
tentiones excitare noſcuntur. Hæc itaque
à mea paruitate mediocriter, vt potui, dicta
ſunt: tu verò domine Chriſto amabilis atque
laudabilis, cuius poteſtas & virtus in manu
Domini eſt, quod tibi reuelauerit Deus, &
in tuo corde fuerit conſuetè locutus, hoc in
omnibus ſancire dignare. Nouimus enim
& credimus, quoniam qui te vnxit in re-
gem IESVS CRRISTVS Deus &
ſaluator noſter, ipſe tibi ſicut Dauid & Da-
nieli ſuam ſapientiam condonauit, ad ro-
bur quidem & augmentum ſanctarum Chri-
ſti eccleſiarum, & ad ædificationem atque
conſtantiam fidelium populorum. Quæ ta-
men acta fuerint apud conſacerdotes in con-
cilio apud nos celebrando, ſecundùm ſacram
veſtram & adorabilem ſanctionem, poſt non
multum veſtræ pietati declarabuntur. Ego
Agapitus Epiſcopus Rhodiorum, orans do-
minum incolumem valere, & longo ſeculo
conſeruari Chriſto amabile veſtræ ſerenita-
tis imperium, manu mea ſubſcripſi.

¶ Epiſtola Iuliani Epiſcopi, ad Leonem Imperatorem.

Pijſſimo atque fideliſſimo victori atque
triumphatori, Leoni principi ſemper
Auguſto, Iulianus humilis Epiſcopus Co-
enſis. Ego domine Chriſto amabilis Impe-
rator, illam ſapientiſſimam monitionem
mentem percipiens, qua dictum eſt, Cogno-
ſce temetipſum, volui taciturnitate quieſce-
re, & maiorum patrum iudicium ſuſtinere.
Non enim euocationis æqualitas, parem
rerum ſeruat effectum: ſed quandò coactus
cum euocatione concordat, tunc ſimilitudo
nominum habet rerum quoquè impermu-
tabilem veritatem. Veruntamen quoniam
conſulitare nos tranquillitas veſtra præcepit,
de vnoquoque capitulo, quod continetur in
precibus Deo amabilium conſacerdotum
Aegyptiacæ diœceſis, manifeſtam meæ par-
uitatis facio voluntatem, mœſtus exiſtens, &
lachrymarum imbribus irrigatus, quid lo-
quar ignorans, captiuitatem ac deſtructio-
nem vtriquè pietatis, illam tamen & pontifi-
cis lugens in opinabilem necem: ea ſiquidem,
quæ in Alexandrina ciuitate commiſſa ſunt,
ex ipſa narratione declarant animi paſſionẽ,
& ad vindictam tanti facinoris, veſtram ſo-
lummodò prouocant ęquitatem. Nam con-
ſtituti, vt orbem debeatis gubernare terra-
rum, indiſciplinationis ęgritudinem ad in-
teritum perducentem mederi ſummo ſtudio
feſtinantes, non gladium euaginantes ad ne-
cem, ſed interminationis verbo indiſcipli-
natos regulariter perducentes ad obedien-
tiæ voluntatem. Sententiam itaque, quam cõ-
tra ſe Timotheus neſandus exegit, ſanctio-
nes apertiùs explanarunt, quas ſua tyrannide
ſępiùs abnegauit, diſciplinam eccleſiaſticam
confundendo, & iniurias inferendo, inimi-

cus

cus neſcio quomodo totius Chriſtianitatis
effectus. Captus enim in talibus, veſtram iu-
ſtitiam debet experiri ſolummodò, quoniam
ad magnitudinem commiſſorum eius, ſicut
in precibus continetur, poteſtas eccleſiaſti-
carum non ſufficit ſanctionnm. Pando ſiqui-
dem veſtræ potentię, & quid de ſancto Chal-
cedonenſi Concilio ſentire dignoſcor. Hoc
etenim nullatenùs a veritate diſcordat, quo-
niam fidem traditam a ſanctis beatiſque tre-
centis decem & octo patribus, conſona vo-
luntate diuina inſpiratione firmauit, non do-
gma aliud introduxit, non alterum ſymbolũ,
non vanam expoſitionem, non dualitatẽ vni-
geniti filij Dei, neque nouitatem aliquam ce-
lebrauit: ſed per omnia conſonat etiàm ſacro
Concilio centum quinquaginta ſanctorũ pa-
trum, pariter & Epheſio, cui præſederũt ter
beati & ſanctiſſimi patres Cęleſtinus Roma-
næ pontifex ciuitatis, & Cyrillus Alexandri-
nus Epiſ. Supplicamus igitur veſtræ potentię,
vt inuiolabiliter cõſeruetis ea, quæ a Chriſto
per ipſum de ipſo benè ſunt conſtituta. Vbi
enim tantorum erat congregata multitudo
Pontificum, & ſanctorum præſentia euange-
liorum, & frequens ſimul oratio, illic creatu-
ræ totius opificẽ, inuiſibili virtute credimus
fuiſſe pſentem. Terror enim tunc nullus fuit
imperialis authoritatis, quoniam ſanctę piæ-
que memoriæ Martianus, amoris diuini dia-
demate coronatus, ſpiritalem quoque ſuſci-
piens curam, feſtinauit Apoſtolorũ dogmata
confirmari a præſulibus eccleſiæ, deſiderio
fidei accenſus orthodoxæ: quem cùm veſtra
pietas imitatur, & victoriam cõtra barbaros
adipiſcitur, & veritatis quoq; deſtruit inimi-
cos. Iulianus humilis Epiſ. definiens retuli.

¶Epiſtola ſubdeſcriptorum Epiſcoporum
ad Leonem Imperatorem.

PIISSIMO & Chriſtianiſſ. & iuſtè à Deo
poteſtatẽ totius orbis & dñationem ſor-
tito victori ſemper Auguſto Leoni, Conciliũ
humiliũ Epiſcoporum, gratia Chriſti & num
veſtræ tranquillitatis in Cyzicorũ metropoli
celebratum, quæ eſt Helleſpontinæ regionis:
Quãtùm ad fidẽ tuã, Chriſto amabilis atque
pijſſime Principũ, neq; ſermo ad fauorẽ eſſe
valebit æqualis. Claret enim, qm̃ diuina pie-
tas apud vos potiùs gubernat Imperiũ. Nam
propter eius fidei conſtantiã, voluntatem re-
quiritis ſacerdotũ, quatenùs ex omni cõcor-
dia venerabilis fidei iura ſeruẽtur. Vndè ſtu-
dio veſtræ ſerenitatis Chriſtus oĩm Dñs prę-
bet effectũ. Igitur ſanctioni veſtrę pietatis om
ni virtute & celeriter miniſtrantes, ea q̃ nobis
cũ magna deliberatione atq; Cõcilio placue-
runt, p has mediocres literas indicamus. Sa-
cras etenim veſtræ manſuetudinis literas re-
legentes, directas nobis p Eudoxium virũ de-
uotũ magiſtrianũ, mox in ipſis principijs in-
uenimus fulgere pietatẽ, & maximũ veſtræ
ſerenitatis & fidele certamen. Super hæc au-
tem & de morte ſacerdotis inquiſitionẽ illic
poſitã, quã homicidæ quidam nõ timuerunt
ſuo iure cõmittere in ſanctæ memoriæ Pro-
teriũ Alexandrinę ciuitatis Epiſcopum, & ſi-
cut poſitum eſt in precibus eorum, qui & poſt
mortẽ eius animã venerantur, ipſum quidẽ
perimere ſanctiſſimo in baptiſterio non ti-
muerunt, per totam ciuitatẽ trahentes. Poſt
hæc autẽ igni eius reliquias contradentes, ci-
nerẽ in ventos diſpergere præſumpſerunt:
quod peccatũ omni quidã tragœdia, & qui-
buſlibet fabulis aut huiuſmodi figmẽtis ver-
borũ poeticorũ videtur immenſius, & nihil
horum lamentationi Hieremiæ ſecundùm.
Quis etenim ſenſum habens, nõ clamet, hos
præſumptores crudeliores eſſe q̃ beſtias, quæ
tamẽ poſt mortẽ ſe in conſanguineis neſciunt
vindicare? Quis autẽ mortuũ ità violare prę-
ſumẽs, vel ſolo nomine ſit acceptabilis Chri-
ſtianus? Sacerdotis autẽ ſanguis velocem ha-
buit vltionẽ a Domino Chriſto, quem ſacer-
dotij eſſet conſtat authorem, ſicut in ſanctis
docemur ſcripturis: quia ſanguis ſancti Za- Matth. 23
chariæ Hieruſalem nõ eſſe pertulit impuni-
tam. Quia etſi fuiſſet aliquid ab eo contra le-
ges factum, quod poſſit eũ facere a dignitate
Epiſcopatus alienũ, oportebat nõ homicidis
manibus, ſed legũ iudicio ſacrarũ & ciuiliũ
hæc finiri. Ergò quod in eo præſumptũ eſt, ſi
veritas precibus ineſt, valdè crudeliſſimum
eſſe dignoſcitur: veſtra tamẽ hoc ſolùmodo,
maxime Principũ, vindicta indiget, aut certè
clementia. Et præcipuè quidem ciuitati Ale-
xandrinæ parcendum eſt, ſicut etiàm proſpi-
cit veſtra tranquillitas. Si verò etiàm popu-
lum, qui indiſciplinationem æſtimat eſſe le-
gem, oportet ſinè emendatione dimitti, &
hoc in veſtræ pendet pietatis arbitrio. Timo-
theus autem, qui nunc Alexandrię eſt conſti-
tutus Epiſcopus, ſicut in precibus cõtinetur,
in ea ſede permanere nõ poteſt: Si verò ami-
ſit presbyterij dignitatem, & habuit cum iu-
ſta damnatione exilium: quæ tamen rursùs
non ex Concilio ſanctorum patrum regula-
riter ſunt abolita: deindè cùm ſecundùm ſa-
cras regulas Epiſcopi conſecratio celebretur,
cõuenientibus prouinciæ cunctis Epiſcopis,
& ſi per ægritudinem fortè aut pro alijs ne-
ceſſarijs & ineuitabilib. cauſis abſentes ſint,
proprijs tamen literis ordinationi factæ con-
ſentientibus: ſi duo homines, & hi quoquè
damnati, Timotheũ ordinauerunt, nequaq̃
Ægyptiaco conſentiente Concilio, ſuperfluũ
eſt huiuſmodi hominem in Epiſcopatus or-
dine permanerr, ſi tamen, vt diximus, preces
nequaquàm a veritate diſcedunt. Sed & pe-
titiones p eo veſtræ tranquillitati porrectas
legentes, inuenimus gratiarũ actionem apud
veſtram pietatem factam, & poſt hęc proprię
fidei expoſitionem. Dixerunt enim ſanctam
quidem Synodum in Nicæa factã ſuſcipere,
& ſecundùm eorum expoſitionem ſe crede-

re: Centum quinquaginta verò reuerendiſſimorum epiſcoporum concilium, & quod pridem Chalcedonæ celebratum eſt, penitùs ignorare. Vndè huiuſmodi ſenſus oſtendit, quòd contrarij cultores ſint ſanctorum epiſcoporum, qui in toto orbe conſiſtunt. Nam ſi concilium factum contra hæreſes reſpuũt, quale eſt & ſub Nectario ſanctæ memoriæ in maxima ciuitate regia ex diuerſis prouincijs congregatum, palam eſt quoniam illas hæreſes prohibere nolint, ſed eas potiùs amplectuntur, quas ſanctiſſimi patres hæc piè conſtituentes anathemati ſubdiderunt: denique prima regula in eis eſt poſita, quæ anathematizat apertis ſermonibus hæreſes vniuerſas. Qui ergò hanc ſynodum refutant, ità ſanctam ac venerandam, quàm præ omnibus quidem veritas confirmauit, deindè & tanto tempore robur accepit, certũ eſt, quia non in vno capitulo ſuſtinent ſcãdalũ, ſed in multis hæreſibus languere noſcuntur. Nam qui legem veritatis adiutricem refugiũt, aperti ſunt veritatis ipſius inimici, quandò hanc ſynodum, quàm ſe ignorare confingunt, & Timotheus Deo amabilis tunc Alexandrinæ ciuitatis epiſcopus, vir anima venerandus, vnà cum eis præſens & ipſe firmauit. Nos autem eorum maximam ignorãtiam de ineffabili inhumanatione damnamus, quia dum à Cyrillo ſanctæ ac beatæ memoriæ, & ipſo Alexandrinæ ciuitatis epiſcopo, Diuinas literas doceri putentur, aut definitiones ab eo diuina inſpiratione de ineffabili humanatione expoſitas ignorarunt, aut hactenùs ſub pietatis figmento latuerunt, quandò ſanctæ memoriæ Cyrillo vſque ad mortem communicauerunt, & poſt eius terminum diuerſa ſentire noſcuntur. Nos igitur mox vt ſyllabas pietatis veſtræ ſuſcepimus congregati, veſtræ tranquillitati ſignificamus, quia nouimus Chalcedonenſe concilium ſiniſſe ſecutum expoſitionem trecentorum decem & octo ſanctorum patrum, qui in Nicęna vrbe conuenerunt, aſſidente quoquè tunc temporis ipſi venerando concilio ſanctæ piæque memoriæ Martiano, & ſacratiſſimo Chriſtianiſſimoque ſenatu. Vndè ſanctorum patrum ſequimur per omnia voluntatem. Nos ergò veſtræ pietatis iuſſionibus omni virtute velociter miniſtrauimus: Dominus autem omnium & protector Chriſtus conſeruet veſtræ pietatis imperium, vt ad tempora longa procedat: quatenùs veſtra tranquillitate ſaluata, in pace Dei ſanctiſſimę Eccleſię & totius orbis terræ conſiſtat. *Enotius * Euetius humilis epiſcopus metropolis Cyzici, incolumem propter omnes veſtram pietatem & longo tempore conſeruari, ſanctam & conſubſtantialem deprecans Trinitatem, ſubſcripſi.

Petrus epiſcopus Dardani, ſimiliter.
Timotheus epiſcopus Germentis, ſimiliter.
Thalaſſius epiſcopus Parij, ſimiliter.
Dauid epiſcopus Adrianæ, ſimiliter.
Pionius epiſcopus Troadis, ſimiliter.
Alexander epiſcopus * Occæ, ſimiliter.
Theoſebius epiſcopus Ilij, ſimiliter.
Hermias epiſcopus Abydi, ſimiliter.
Patritius epiſcopus Adrianotheres, ſimilit.
Sotominus epiſ. Meleti, ſimiliter.
Polyænus epiſcopus Scipſeos, ſimiliter.
Sabas epiſcopus Pianiæ, ſimiliter.
Armonius epiſcopus Lampſaci, ſimiliter.
Ioannes epiſcopus Pœmaneus, ſimiliter.
Domninus epiſcopus Varenus, ſimiliter.

¶ Epiſtola ſubdeſcriptorum Epiſcoporum, ad Leonem Imperatorem.

PIiſſimo & Chriſtianiſſimo Imperatori, Victori ſemper Auguſto Leoni, Ioannes, Gregorius, Auxennus, Euſtathius, Epiphanius, epiſcopi primæ Armenię, in Domino ſalutem. Deus verus Dominus noſter Ieſus Chriſtus, ſemper optima naturę humanę dona concedens, nullum tempus ſinè ſua prouidentia dereliquit. Qua gratia etiàm nunc fidei verę proſpiciens, quæ noſtrę ſalutis ſpes eſt, in te pio & Chriſtianiſſ. Principe quodam ſecundo Dauid, cornu imperij reclinauit: quem tibi nouit religioſè à cunabulis ſeruiturum, hũc ſua ſententia in omni orbe terrarum imperare ſanciuit: quatenus ex veſtro imperio profluerent bona ſubiectis, & vbiquè pietatis prędicatio pręualeret, veſtra vtiquè manſuetudine nihil aliud pręter fidem ſceptra regalia iudicante. Quarum rerum teſtis eſt, & pręſens zelus, & ſtudium illa firmandi, vndè firmitas veſtri accedat imperij. A DEO nanque vnctus in regem, mox ei, qui vnxit, ipſa principia commendaſti, optimè ſatis cogitationibus ſimul & vocibus ei deſeruiens, & vt hęc benè conſiſterent, prętetitis omnibus apud cunctos pro fide orthodoxa decertatus es, omni ſcilicet mala ſecta prorsùs expulſa, atque ſublata, in idem conuenientibus & adinuicèm concordantibus, qui nupèr, quod fieri non oportuerat, videbantur eſſe diuiſi. Quia vt proſpicit veſtrę pietatis intentio, ad vnam reduxiſtis Eccleſiam, non ſolùm eos, qui per diſſenſionem noua paſſione languebant, ſed etiàm eos, quorum erat à priſcis temporibus mens corrupta, & à recta & regia via recedentes, ad loca praua & ſpinoſa blaſphemi erroris abierant: vt ſecundùm Euangelicam vocem, omnes eccleſię vnum ouile conſiſterent, & vnus paſtor Dominus Chriſtus eſſet. Ioan. 10. Sed hęc quidem omnia prouenıant in veſtro ſemper imperio. Quia verò & meę ſimul humilitati pijs literis eſtis iubere dignati, vt quid ſentiam de his, quę in Alexandria facta ſunt, manifeſtè, licèt & exaggeratio rerum ibi geſtarum neque ſententię tribuit facultatem, caligine rerum triſtium mentibus obumbrante: hoc tamen vobis inſinuo, quia ſi vera ſunt, quę in precibus religioſiſſimorum

rum epiſcoporum & clericorum Aegyptiacæ Diœceſis continentur, & author Timotheus inuenitur, tantorum & talium ſcelerum, quæ propter nimietatem, vt arbitror, non creduntur, alienus à ſacerdotio cum his, qui ſimilia perpetrarunt, apud ſanctos canones iudicabitur. Et hæc quidem de his, quæ in Alexandria geſta ſunt, cum ſancto concilio quod mecum eſt deliberans, religioſitati veſtræ ſignificaui: Fidem verò ſolam trecentorum decem & octo ſanctorum patrum, qui Dei gratia conuenerunt in Nicęna vrbe, ſub piæ memoriæ principe Conſtantino, ſeruamus, qua ab infantia ſumus imbuti, & in ſacerdotio alios imbuere nouimus, quamque & poſt hæc epiſcopi congregati in ciuitate regia firmauerunt, & propriam iudicarunt, & ipſa ſibi cooperatrice vtentes, & doctrina diuinitùs inſpirata, ſancti ſcilicet ſpiritus blaſphemias & zizania radicitùs amputantes, quamque nihilominus & definitio à ſancto Chalcedonenſi concilio explanata firmauit, præcipuè repugnans veſaniæ nefandi Neſtorij & ſanctam ſynodum, quæ Epheſi eſt celebrata, confirmans, cuius præſules fuerunt Deo amabiles & ſanctiſſimæ memoriæ Romanorum & Alexandrinorum Epiſcopi, Cæleſtinus & Cyrillus, qui maximè aduerſùs ſceleratam blaſphemiam Neſtorij ſuis reſponſionibus doctrinisque claruerunt: quorum epiſtolæ aduerſùs eundem impium Neſtorium ad Orientales vniuerſos datæ, & ab eodem ſanctæ memoriæ Cyrillo contra eundem Neſtorium anathemata propoſita, ſunt firmata atque roborata. Igitur indicamus prolatam diffinitionem à ſancto Chalcedonenſi concilio, non ſicut fidei ſymbolum, ſed ſicut diffinitionem eſſe poſitam, ad peremptionem * Neſtorianæ veſaniæ, & excluſionem eorum, qui ſalutem incarnationis Domini noſtri IESV CHRISTI denegare noſcuntur: & agnoſcant omnes, qui ob hoc ſcandalum patiuntur, quia neq; nos poſt orthodoxum ſymbolum, à trecentis decem & octo ſanctis patribus traditum, aut augmētum, aut diminutionem in his, q̃ ſunt pfectè & à ſancto ſpiritu definita, ſuſcipimus, fidē aliā neſcimus: quia neq; eſt, nec patimur hoc audire, licèt quidā eſſe dicāt. Si verò quibuſdā volunt calumniari verbis, etiàm hoc veſtræ ſerenitati indicare confidimus, quoniā ea, quæ illis videntur eſſe dubia ad intelligendum, ſic reſpicere noſcantur effectum. Sunt enim quædā in diffinitione, quæ rectè intelligantur orthodoxa: ſunt verò aliqui, qui ſi ea aliter velint adſpicere, inuenient hæc ſenſus dubios patientia. Multi quidē & ſcripturas diuinas nō intelligentes, ſicut ſcriptæ ſunt, propriæ blaſphemiæ dogmata genuerunt, quos Dñs Chriſtus ſua clemētia, vt ſacra pietatis veſtræ prudentia, diligentiaq; conuertat, & verè prædicare verbum veritatis edoceat, & hoc ſapere, quod

*Eutychianæ

ſancta dictat Eccleſia, cuius caput quidem eſt Chriſtus, vos autē robur ac fundamentum, imitantes immobilē Chriſti petrā, ſuper quā omnium creator Eccleſiā ſuā ædificās, omnibus Chriſtianis pietatis requiē condonauit: qui etiàm veſtrā ſerenitatē ſemper conſeruare dignetur in talibus vigilantē, & inſidiātem beſtiam Chriſti ouilibus à ſeptis fidei orthodoxæ repellentem. Credimus enim, quia poſtquàm noſtris literis hæc indicauimus, cuncta veritatis via & omnis modus veſtræ panditur pietati: quatenùs ſopiantur ſcandala & ad fidem rectam mēbra diſcordantia reducantur, Dño Chriſto deſupèr quadam inſpiratione veſtram tranquillitatem ad bona omnia deducente. Ioannes epiſcopus miſericordia DEI Sebaſtiæ metropolis ſanctæ Dei eccleſiæ, manu mea ſubſcribens, ſecundùm ſanctionem veſtræ pietatis prædictam epiſtola meam ſentētiam nunciaui, quam habeo pro fide trecētorum decē & octo ſanctorum patrum in Nicęa cōuenientium, quam & ſanctum Chalcedonenſe concilium cōfirmauit: ſimul & pro Timotheo, quem preces his aduerſarium oſtenderunt, & conſeruari veſtram poteſtatem temporibus longis exopto.

Matth. 16.

Ioannes epiſcopus Nicopolitanus, ſimiliter.
Gregorius epiſcopus Sebaſtopolis, ſimiliter.
Maxentius epiſcopus Bariſſæ, ſimiliter.
Euſtathius epiſcopus Colonæ, ſimiliter.
Epiphanius epiſcopus Ataleni, ſimiliter.

EPISTOLA SVBDESCRIPTORVM Epiſcoporum, ad Leonem Imperatorem.

Religioſiſſimo & pijſſimo & Chriſtianiſſimo Imperatori, ſemper Auguſto Leoni, Otrius, Acacius, Ioannes, Adelphius, Hormiſda, Longinus, ſecundæ Armeniæ epiſcopi, in Domino ſalutem. Deus, qui glorificantes ſe glorificat, ſecundùm cor ſuum apicem veſtræ tranquillitatis inueniens inexpugnabilem palmam & honorem fidei conſiſtētem, placidus præbuit vobis Chriſtianiſſimi principum ſuper omnes homines ſinè prohibitione aliqua poteſtatem. Inſurgentes enim inopinabiliter ſubdidit victorijs atque incōparabilibus triumphis, & veſtram pietatē excellentiſſimis honoribus exornauit, immutilata & ſinè litigio, & ab alijs indiuiſa prębens ſceptra veſtri imperij, vt firmas atq; elatas in vobis diuinas ſeruantes formas, optima voluntate ſernetis. Bonū enim circa Dñm Deū fauorem vobis habentibus, manſuetis vocibus, ad legalem & mirabilē vitam cōuerſationemque deducit, quicquid ſub ſceptro veſtri imperij gubernatur: æqua verò ſorte ſalutis veſtræ vtilitati reliquorum hominum ponens, inconcuſſam catholicis totius orbis eccleſijs pacem ſinè tumultuatione confertis, & Dei clementiam imitantes, neque paruulos neque humiles deſpicitis, quandò per commo-

1. Reg. 2.

dum condeſcenſionis ſummus culmen, ad nos etiàm pro fidei cauſa depoſitis, ſocioſq; nos, qui pro abiectione noſtra nihil in terris ſumus, inter veſtras accipitis curas, nō egentes collatione noſtra: & in hoc vtique magnitudinē incōparabilis Dei clemētiæ demōſtrantes. Quapropter quū iuſſi ſumus, vltra nos quoq; pſumimus, & quid ſentiamus, veſtræ pietati ſuggerimus. Nos igitur, venerabilis Imperator, in vltimo mūdi loco degimus, multo ſpatio à regia ciuitate diſtantes, ſed à veſtræ potentiæ in nullo diuiſi fauore, circa fidē equidem rectam ſententiam poſſidemus, ad ſermones verò contentionum linguas habemus ſegres. Cohabitamus enim circa Armenios barbaros, fideles quidem, ſed rectè Romano eloquio non vtentes, breui quodā ſpatio ab eis, magis ſūt itercisione Euphratis fluminis ſeparati, & propter frequentē barbarorū permixtionem, longos nequiuimus proferre ſermones. Vitamus autem etiàm doctrinas extraneas proferentes, quia eloquis quidē ſancti ſpiritus renuunt, & propriam doctrinam in Euangelicis eruditionibus adferre noſcū-

Fides Armeniæ ſecundæ. tur. Nos etenim ſecundam inhabitantes Armeniam, vna & immobili vtimur voluntate, & in vna fide conſiſtimus, communiter omnes, & ſeorsùm ſinguli pro veſtra maieſtate ad Deum facientes orationem, ab omni hæreſi & lingua blaſphema ſeparati, vnamq; doctrinam ſuper omnia claram à ſanctis trecentis decem & octo patribus percipientes, patrum fidem inuiolabilem conſeruamus; quæſtiones verò de Deo tanquàm inutiles & noſtra cogitatione ſuperiores effugimus, & aliud quicquam aut dicentes valdè declinamus, à ſuperfluis quæſtionibus abſtinemus, & lectiones impias refutantes, ab earum prauitate inimica Eccleſiæ ſumus extranei, & triticum fidei à zizanijs ſeparatum vobis

Traditio patrum. fidelibus imperantibus conſeruamus: in traditione patrum doctrinæ ſufficientiam poſſidentes, & nihil ſuperuacaneum quenquam loqui ſinentes. Superflui nanque perſcrutatores diuinarum rerum, & dogmatum quæſitores, & quaſi pietatem ſuis ſyllabis compræhendentes, cùm loquuntur, aut aliud quicquam de ſcientia diuina delinquunt, eleuantur mox contra Deum, & volens vnus quis aliquid conſtituere, propriam fidem ſcribit, à Catholica Eccleſia ſemetipſum abrumpit, rectis dogmatibus contradicit, fideles & fortiter inſtantes & manentes in fide vehementer impugnare nititur, & lingua propria debellatur. Vndè nè ſępius aduerſitate diaboli diuiſi, & in multas diſcreti ſententias, rectam patrum imminuamus fidem, propugnatores vos fidei, quia immenſis iam

Imperator Eccleſiæ patronus. beneficijs Dei imaginem conſeruaſtis, Deus inſtituit, quatenus contra operantes ſcandala veſtra obijcientes auxilia, atque ſolatiū laborantibus in Euangelio conferentes, triumphum cum eis pariter habeatis.

Sancta ſiquidem & Catholica Eccleſia, Euangelicam percipiens fidem, in qua tu quoquè vocatus es pijſſime principum, & confeſſus bonam confeſſionem, in ea conſiſtis, atque traditiones tenes quaſcunq; pręcepit, & vocante Ieſu Chriſto, non poteris amoueri: ab iniquis autem comprimitur quidem, non tamen annihilatur, ſed floret potiùs, pietatis illuſtrata dogmatibus, & veſtra ſimul irradiata fide, ſuſcipit bella hoſtium ſibi placentium, & eorum mala conſilia nihilominùs auerſatur, peregrinis & variis doctrinis per diuerſa non fertur. Omnibus enim blaſphemijs impietatis initium eſt languor peſſimus, quo ſe magis amare volunt. Vnuſquiſque enim horum vocationem Chriſti ad nomen proprium transferre volens, iniquas blaſphemias aduersùs Chriſtum eructare dignoſcitur, qui ex nobis fuerunt, non manſerunt nobiſcū. A recta onnq; & regia digreſſi via, & redemptorem noſtrū Chriſtum impudenter abnegantes, & ipſi vocatione, qua vocati ſunt, facti probantur extorres, & obedientes ſibimet, impiè ſuum habere vocabulum pro Chriſtiana religione fecerunt, qui non in alia baptizati ſunt fide, aut alios Chriſti diſcipulos habuerūt, alium modum baptiſmatis introducētes, aut Chriſtum alium prædicantes. Vnus enim Dominus, vna fides, vnum baptiſma. Quidam verò imitantes Iudæ voluntatem, à ſemetipſis, blaſphemiæ malitiam genuerunt, & Chriſti vocabulo cum ipſa pietate priuati, eos, qui ſub eorum nomine crediderunt, ſuo nomine vocari quadam deceptione fecerunt. Hinc enim trecenti decem & octo patres fidem in diuerſis corporibus habentes vnam, confidenter bellum pro pietate geſſerunt, & veritatem nimis manſuetiſſimè defendentes, & mentem veſanam hoſtium Eccleſiæ reuelantes, eos quoquè, qui & tunc ſimul erant, & nos qui poſt multum tempus ſumus exorti, ſymbolo fidei ad veritatis iura perducere non quieſcunt. Accedentibus enim ad baptiſma, tradimus, quod & accepimus, non augmentum aliquod facientes aut detrimentum hoc. Huic nanque doctrinæ nihil affectione minus eſt. Contra omnes itaque abominandas hæreſes, veritatem confidenter opponimus, nè velut imparati ſecundùm ſcripta ſpiritalia condemnemur. Et eis quidem, qui ſacrilegium in diuinas perpetrant ſcripturas, & corda ſibimet faciunt adhærere ſimplicium, nos qua poſſumus virtute reſiſtimus: nerui verò & arma eccleſiarum & virtus, vos eſtis Chriſtianiſſimi principum. Nam & beatæ memoriæ Conſtantinus, princeps militiæ omnipotentis Chriſti, trecentos decem & octo ſanctos patres habens armigeros, & Dominico bello vincens, maximus quidem apud regem regum apparuit: in omnibus autem Dei eccleſijs tempore longo & obliuione memoriam poſſe-

Marginal notes, right column: "Philautia, fons hæreſum omnium." (beside "Omnibus enim blaſphemijs"); "1. Ioan. 2." (beside "non manſerunt nobiſcū"); "Ephe. 4." (beside "Vnus enim Dominus").

dit fortiorem, & ab omni pio ore laudatur.
Igitur quaſi paternæ ſuccedentes hæreditati ſacratiſſimi principes, qui ſceptra illius
ſuſceperunt, in ſynodo centum quinquaginta patrum, & fidem trecentorum, decem
& octo patrum, pijs & Deo decibilibus ſanctionibus firmauerunt, & inuentorem nouorum dogmatum confuderunt, inanem
depellentes ab Eccleſia peſtem, æqualem patris & filij & ſpiritus ſancti ſubſtantiam, virtutem atq; diuinitatem annunciantes, in nullo dignitatem, authoritatem aut dominationem penitùs imminutam. Rurſùs ergò diabolus arma ſuæ malitiæ Neſtorij linguâ exacuens, in duos filios diuidere, vnum & ſolum
Chriſtum nefanda voluntate præſumpſit, & rem vnitatis verę diſſoluens, ſeorsùm in hominem, & ſeorsùm in Dominum Chriſtum
filium Dei viui impia machinatione diſcreuit. Quo facto, mox beatæ memoriæ Cęleſtinus Petri ſedis ſententiæque ſucceſſor, &
Cyrillus Alexandrinæ ciuitatis epiſcopus, &
Acacius magnus noſter pater & doctor, cum
multitudine ſibimet aggregata ſapientes,
impetum contra veritatem factum deſtruentes, inuentorem mendacij, cum ipſo mendacio pariter expulerunt, & ſanctorum trecentorum decem & octo patrum fidem roborauerunt. Sed neque hac diabolus deuictione
confuſus, dogma Valentini olim ſopitum,
per Eutychen denuò renouauit, ſurrexitque
dicens cœleſte corpus aſſumpſiſſe Dominum
Ieſum CHRISTVM, & ad homines adueniſſe. Quem ſi fas eſſet callidum verbis,
non verò intellectu contendentem, vt non
dicam, dogmatum nummularium, vt cum
corpore ad cœlos educeretur, oſtenderimus
Ioan. 20. ei Dominum glorię, figuras clauorum in manibus habentem, & his potiùs quàm inacceſſibili luce fulgentem. In carna enim is,
qui ſemper eſt, apparuit: factus eſt ex mu-
Galat. 4. liere creator omnium, factus ſub lege, vt
eos, qui ſub lege erant, redimeret, vt filio-
2. Corin. 8. rum adoptionem reciperemus. Pauper factus eſt, cùm eſſet diues: & participationem
meæ carnis elegit, ex ſemine Abrahæ factus
eſt, & ſanguine & carne participatus, proximè nobis vniens & compaginans in vnum
diuinæ naturę peccatricem noſtram ex tranſ-
Luc. 24. greſſione naturam. Caro enim & oſſa, ſecundùm Euangeliſtam, DEVM oſtende-
2. Corin. 5. runt, & DEVS naturæ, in carne & oſſibus manifeſtatus eſt, vt cùm à vita noſtra
mortalitas ſit abſorpta, nequaquàm ſit iam
mora, vita viuente per mortem. Viuus enim
DEI ſermo in morte ſemetipſum oſtendens, quia vita eſt, mortem nequaquàm eſſe
declarauit, & robur atque integritatem ſuæ
præſentiæ demonſtrare volens, ad diſcipulos
Luc. 24. ait: *Palpate me & videte, quia ſpiritus carnem & oſſa non habet, ſicut me videtis habere.*
1. Timo. 2. Factus vtique ſecundùm nos homo, qui per-
1. Cor. 15. Coloſſ. 1. manſit Deus: mediator effectus Dei & hominum, primitiæ dormientium, primogenitus
ex mortuis, ſecundus Adam, caput corporis
eccleſiæ. Ait nanque propheta: *Et homo eſt,* Pſalm. 86.
& quis agnoſcet eum? Quod enim ait, Et homo eſt, augmentum & aſſumptionem oſtendit, eius qui eſt, & futuri in ſecula diuinitatem interpretatur. Cùm itaque adoramus
Chriſtum, qui & diſpenſatiuè pro noſtra ſalute ſuſcepit carnem paſſionis, & diuinæ nobia impaſſibilitatis iura donauit. Sic enim cõcilium ſanctorum patrum Chalcedonæ celebratum ſapiens, & trecẽtorum decem & octo
patrum inuiolabilem & intentabilem cuſtodiuit fidem, & fortiter in eruditis viris fatuitatibus reſiſtens, catholicis Eccleſijs in toto
orbe fundatis, contulit bona pacis. Cum quibus nos quoquè in vno corpore congregati
per fidem, veſtrum imperium immutilatum,
& ad filiorum filios peruenire, ab omnium
domino deprecamur. Si verò quidam decerpentes congruentia ſyllabarum compoſitionesq; verborum, bella & lites mouere tentant
aduersùs eccleſias, Deus reſtitit eis. Nos autẽ
intentionem exponentium fidem, & mentem
probantes, nequaquàm à verborum compoſitione recedimus, ſed & propugnatores dogmatum, & perfectos cuſtodes fidei trecentorum decem & octo patrum habemus, & ſanctos patres Chalcedonæ collectos, ſicut & ipſos trecentos decem & octo patres, honoramus. Nihil enim adijcientes illorum ſymbolo, os obnoxium multis ſupplicijs damnauerunt. Igitur ſanctionem pietatis veſtræ
ſuſcipiens vnà cum ſanctiſſimis epiſcopis noſtræ prouinciæ, relegensq; preces ab Alexandrinis clericis veſtrę maieſtati porrectas priores atque poſteriores, in prioribus quidem
inuaſionem ouium factam contra paſtorem
fleui, & contra ipſum ſacerdotium ſeditionem noui Dathan & Abiron, nimis ingemui. Num. 16.
Pudor enim cunctus per arrogantiam eſt expulſus, omnis lex & timor imperialis & iudicium eſt contemptui, & ſacerdotales ſanctiones vexauerunt nefandiſſimæ voluntates,
manus contra ſacerdotes armantes, quas debuerant optimè temperare, & donum perceperunt, dignum ſuæ ſalutis pignus. Habens
etenim mentem ratione priuatam, ſicut precibus ſumus edocti, ſi tamen veræ ſunt, ſceleratus Timotheus principatus amorem vtilitati pręponens, ad res nefandas acceſſit, ſedibus non ſibi competentibus irruens, adhuc
viuo eccleſiæ ſacerdote, diſpenſationemque
eccleſiæ petulanti volũtate diripiens, & principium ſacerdotij faciens ſanguinis effuſionem: ſed etiàm ſanctorum gregum cædis factus occaſio, impudenter cuſtodem conſtituit ſemetipſum, qui neque vocari dignatus eſt Chriſtianus, quandò cruentis manibus venerabilia myſteria non dubitat impia
præſumptione contingere, & poſt damnationem illam operari, quæ cum neque alios
agentes ſanctorum patrum regulæ videre
per-

permittunt. Qui neque ſuſtinens, vt ſecundùm regulas ordinaretur Eccleſiaſticas, & ab his, qui ſimili caſtigationi videbãtur eſſe ſubiecti, ſactus epiſcopus, ab omnibus Eccleſijs ſemetipſum excommunicaſſe dignoſcitur, quaſi faciens diuinæ gratię donis iniuriam. Deindè cùm non valeat curare, quę ab eo malè præſumpta ſuot, ſi tamen, quæ de ipſo dicta ſunt, cum veritate concordant, patrum concilijs obloquitur, & cùm ei mala patriæ non ſufficiant, omnes conturbare tentat eccleſias: quaſi poteſtatem habens gerendi quęcuoque voluerit, & neque viuis neqoe mortuis præſulibus parcit Eccleſiæ, ſed quaſi cõtra omnes poteſtatem impietatis adeptus, primùm & patrum ſynodo derogat, quam ſpiritu diuino ſtatuit ſedes Alexandrina. Quod mihi videtut feciſſe, vt effugiat homicidij, adulterijq́oe ſupplicia. Illic nanque in ipſis principijs contra homicidas excommunicationis decreuerunt pœnam. Non ſuſcipit autem ſanctum & vniuerſale Chalcedonenſe concilium, neſciens quia etiàm ante hoc à trecentorum decem & octo ſanctorum patrum fide ſemetipſum fecit extraneum, quam ſanctum vtiquè Chalcedonenſe concilium confirmauit ac roborauit. Oportebat enim eũ aſcendẽtem tyrannicè ad thronum beatæ memoriæ Cyrilli, illius libris incumbere, & doctrinam illius poſſidere. Sed vos pij, tanquàm vniuerſos principes optima virtute ſuperantes, fidem defendite tyrãnidem ſuſtinentem, patrum ſanctiouibus cõferte virtutem, ſacerdotibus donate à periculis libertatem, prohibete eos, qui irregulariter cõtra Eccleſias nituntur inſurgere: quatenùs ſinè ſeditione & lite atqne bello veſtris temporibus ſanctæ Dei eccleſiæ conſtitutæ, inceſſabiliter pro veſtra longæuitate atqoe ſalute emittant Domino Chriſto ſuas orationes; vt longis pacificiſque temporibus vniuerſo orbi terrarum & omnibus ſanctis & catholicis Dei eccleſijs condoneris, per omnia inuictiſſime & Chriſtianiſſime triumphator ſemper Auguſte. Treſius, miſericordia Dei epiſcopus Melitenæ metropolis ſanctæ & catholicæ eccleſiæ, propria manu ſubſcribens, ſecundùm ſanctionem veſtræ pietatis, meam ſententiam per præfatam epiſtolã protuli, quid ſentio in confeſſione ſanctorũ patrum in Nicæa conuenientium, quam ſecutum eſt & Chalcedonenſe ſanctum & vniuerſale concilium, ſimul & qnod ſapio ſuper Timotheum, quem preces accuſauerunt, & cuſtodiri veſtram poteſtatem ſanctis eccleſijs, & omni orbi terrarum temporibus longis exoro.

Ioannes epiſcopus Archæ, Adelphus Epiſcopus Arabiæ, ſimiliter.

¶ Epiſtola infraſcriptorum Epiſcoporum ad Leonem Imperatorem.

REligioſiſſimo & à Deo inſulas imperiales adepto, Leoni Auguſto, Olympios Epiſcopus Cęſareæ Cappadociæ, in Domino ſalutem. Maximus omnium Dominus Deus, munus optimum & ſanctis Dei eccleſijs & toti orbi terrarum veſtrum condonauit imperium. Et hoc nos non aliqua coniectura dicimus, ſed ipſo rerum experimento eruditi, proferimus. Nam quandò in ipſo principio veſtri regni, quod à Deo in omni orbe ſuſcepiſtis, non aliundè, niſi vndè decebat, imperij feciſtis initium, maximum eſt indicium voluntatis veſtræ, quam habetis circa beneficij largitorem. Mox enim vt ad imperium acceſſiſtis, benè etiàm hoc diſpenſante pro nobis Domino noſtro Ieſu Chriſto, repentè iuſta Dei ſententia in veſtra pietate monſtrata eſt, magis autem in nobis. Nam virtus imperantis commune bonum eſt, & vtile ſingulorum, redditusq́ue per vos & à vobis cunctis ſanctis Dei eccleſijs honor, literis vbique currentibus atque ſignificantibus, & quam habeatis circa fidem orthodoxam volontatem, & quia nihil veritati præponitis. Hinc itaque nobis fidutia conceditur, & bonorum omnium ſpem habere conſertur ſub tali principe conſtitutis, qui & ſubiectorum ſalutem rebus omnibus ſuperponit. Quia verò contigit turbas atque tumultus emergere, & in his magis rebus, vbi vobis maximum eſt ſtudium, id eſt, circa Dei eccleſias pacis iura conferre, quam bonitatis inimicus diabolus ab eis auferre, & violentiam inferre tentauit: neque in hac cauſa noſtram probatis neglexiſſe cautelam, inuigilas autem & cuncta conſideras ſecundùm bonos paſtores, nè lupis liceat oues arripere: aut certè ſecundùm optimos medicorum alligas vulnera, & eis præbes denuò medicinam. Cooperetur itaque Dominus huic veſtræ pietatis intentioni, & modum inueniat, quatenùs omnia, quæ diuiſa ſunt, copulentur, & diſrupta totius corporis membra, rurſùs compaginentur, & totum Eccleſiæ corpus ſalubritati reddatur, vnitumque ſeruetur. De his enim, vndè mihi veſtris literis præcepiſtis, id eſt, de ſancto Chalcedonenſi Concilio, & Alexandrinis malis, quæ cùm fieri non oportuerit, facta dicuntur: hoc tantùm dico, quia ſimiliter ignoraui, & quæ Chalcedonæ ſunt geſta, qoia nec io ſynodo fui, & ea, quæ Alexandriæ facta ſunt, nunc vix audiui, ſimol & quomodò defunctus eſt ſanctæ memoriæ Proterius, & quia eo viuente is, qui nunc Epiſcopus factus dicitur, ordinatus ſit. Quia verò iuſſiſtis de bis omnibus ignorantem *, meam vobis ſententiam declarare, colligere feſtinaui Epiſcopos ſub me conſtitutos, (ſunt enim duo) quorum vnus,

* me, meã

vnus, ſicut præcepiſtis, aduenit, & ipſe mecum fecit ſententiam maniſeſtam: alter verò infirmitate detenrus, occurrere quidem oon valuit, ſuam verò voluntatem, ad me datis literis indicauit, quas etiàm meæ ſuggeſtioni coniungens, pariter deſtinaui. His itaque ſic ſe habentibus, veſtræ pietati ſignifico, qui ea quidẽ, quæ particulariter examinata ſunt atque geſta à ſanctis epiſcopis io Chalcedonenſi collectis ciuitate, non legi, (neq; enim à ſanctæ memoriæ tunc epiſcopo Thalaſſio, qui interfuit ſancto Cõcilio, aliquid hic amplius eſt allatum ex his, quæ geſta ooſcuntur) ſed tantummodò diffinitionem expoſitam ab illo ſancto Concilio, ab eo delatam inſpexi: quam relegens ſalubriter, congruenterque ſuſcipiens atque iotelligens, & (vt reor) meote recta eam vt oportebat examinans, comperi à recta fide noo diſſonare. Nã & trecenturum decem & octo ſanctorum patrum Nicęæ conuenientium laudat fidem, & eam ſequi omni intentione feſtinar, & inoiolabiliter immobiliterque cuſtodit: in qua, gratia Domini noſtri Ieſu Chriſti, & baptizati ſumus, & credimus, & in qua credere accedentes ex gentibus edocemus. Sed & reliquos omnes ſanctos ſeqoitur patres, & eos, qui poſt illos in regia ciuitate collecti, & rurſùs qui Epheſi conuenerunt: & vt ſimpliciter dicatur, omnes qui in fide & recto dogmate ſunt præclari, ſocios aſſerit & fidei communicatores. Inſcribit & ſanctæ memoeiæ Cœleſtinum, & maximum Cyrillum, qui vbique noſcitur approbatus, & maximè in anathematibus prolatus contra Neſtorium, & ei ſimilia ſapientes: ſed etiàm eos, qui cũ illis pro pietate dimicauerunt atqoe decertarunt contra Neſtorium veritatis inimicum, & qui iniquitatem locutus eſt in excelſum: necnon aduerſùs eos, quicunque adulterare vera dogmata cognoſcuntur, & quod ſummum eſt, Dominum noſtrum Iesvm Chriſtum non confitentur ex Sancta Maria Virgine Dei genitrice incarnatum noſtra carne, & per omnia ſecundùm nos ſactum peccatom propter ſalutem noſtram, quod ab omnibus, qui rectè crediderunt & credunt, iotelligi & dici omnes agnoſcimus, quia hãc gratiam adepti ſumus. Ergò quantùm ad diffinitiooem, quam etiàm legi, nihil habeo, in quo ſanctum Concilium poſſim de mala ſecta culpare: Si verò non propter fidem, ſed propter alia quædam quaſi non ſecundùm regulas à ſanctis trecentis decem & octo Patribus in Nicęna vrbe prolata facta ſuot, quęſtio nunc exorta eſt, hæc non vniuerſalem debent tumultum facere, ſed veſtræ indigent examinatione pietatis. Vobis nanqoe hæc inquirentibus, & ſacras regulas relegentibus, benè noui, quia correctionem cauſa ſuſcipiet. Nullus itaque iudicet, quia ſupra me, & vltrà quàm mihi conuenit, hæc locutus ſum. Nam neque hæc ipſa dicerem, niſi coniurstionem in veſtræ pietatis ſyllabis poſitã formidarem cõpellentem nos, quæ vera ſunt cum fidutia declarare. De his autem, quæ in Alexandrina ciuitate facta vulgantur, hoc tantummodò dico: quia lamentatione digna ſunt, quæ geſta dicuotur, & ſi vera facta ſunt, aut à Timotheo, qui Epiſcopus dicitur ordinatus, aut à quolibet alio, & ſicut conſcripta ſuot in libellis, pietati veſtræ ab accuſatoribus eius oblatis, ità contigerunt, indignos ſacerdotio huiuſmodi operarios eſſe dico. Veſtrum eſt autem omnia diſpooere ſapienter, & prouidè huius mali impetum cohibere, nè vlteriùs poſſit accidere. Igitur quæ de prædictis cauſis noui, atque dicere debui, hæc ſunt. Quæ verò ipſius negocijs, & omni mundo profutura ſiot, opto ſi qoid meę orationes proſint, vt Dominus Iesvs Christvs cuncta bona ſua veſtro imperio præſtet, & nobis in ſe ſperaotibus longis temporibus veſtrum cuſtodiat principatum, diſpenſantem manſuetè atque clementer religioſè, quæ noſtra ſunt. Alypius, miſericordia Dei Epiſcopus metropolis Cęſareę primę Cappadociæ, ſanctæ Dei eccleſiæ, obediens his, quę piè mihi à veſtea poteſtate præcepta ſunt, hęc meis ſcriptis ioſinuaoi. * Vuius Epiſcopus Nyſſenus, ſimiliter.

¶Epiſtola Epiſcoporum infraſcriptorum, ad Leonem Imperatorem.

PIjſſimo & Chriſtianiſſimo, amabili Imperatori, ſemper Auguſto Leoni, Patritius, Euſtathius, Nebulius, Theodoſius, Ariſtomachus, Cyrus, Ambroſius, Patrophilus, epiſcopi ſecundæ Cappadociæ. Intentio pia & ſtudium, quod circa rectam fidem geritis, munus Romanorum vobis contulit principatum, ô ſacratiſſime & Chriſto amabilis Imperator. Quam fidem in vtroq; conſeruans, vis equidem ſanctas eccleſias eſſe, & eas augeri, necnon vnumquenque ad fidem rectam, quam à prima iuuentute ſerenitas veſtra ſeruauit, adducere, quamque etiàm vobis nunc tempus eſt apertè omnibus explanare. Quia verò noſtram ſententiam, quid ſapiamus ſacris literis manifeſtare ſanciſtis, & agnoſcere voluiſtis, quid de ſancto Chalcedonẽſi Concilio ſentiamus, & de his, quæ Alexandriæ geſta dicuntur, coouocati in vnum ſanctis Epiſcopis ſecũdæ Cappadociæ hoc egimus. Cooueniẽtes enim in vnum vnà cum clericis, primùm quidem pro vita veſtrę tranquillitatis orationes ad cuſtodiam ſanctarum Eccleſiarum, necnon ipſius e. ctę & venerabilis fidei, & pace vndique per victoriam cunctarum gentium longiùs propaganda. Relectis autem precibus ex vtraque parte vobis oblatis, hoc eſt, à ſanctiſſimis Epiſcopis Aegyptiacæ diœceſis, & ab alijs, indicamus quia & ab initio in his, quę diffinita ſunt à ſancto & vniuerſali Chalcedonenſi Cõcilio,

Digitized by Google

cilio, tunc conſenſimus, & nunc in præſenti ſubſcripſimus, & ea ità ſeruamus, ſicut antiquum ſanctum & vniuerſale concilium ſanctorum trecentorum decem & octo Patrum, in Nicęna vrbe celebratum, ſecundùm quod & baptizati ſumus, & noſmetipſos bonæ confeſſioni tradidimus, ſacerdotiumque ſortiti clementia Domini noſtri ſaluatoris Chriſti, ad fidem eius eos, qui imbuuntur, adducimus. Necnon & alias ſynodos, quas per ſingula tempora congregari neceſſariæ res exegerunt, ſicut in his * iudicatur, per omnia cuſtodimus, q̄ à ſancto ſpiritu celebratæ ſint, & de his, quæ placuerunt, conſtitutę noſcantur, & arbitramur quia quicunque ſancto & vniuerſali Chalcedonenſi concilio aduerſari nituntur, ſemetipſos non intelligunt, quandò & ſanctorum trecentorum decem & octo patrum Nicęno concilio inimici apertiſſimè comprobantur. Nam ſi ſancta Chalcedonenſis ſynodus hanc ſynodum ſuſcepit atque firmauit, tanquàm veritatem habētem, & rectæ fidei firmitatem, (Vtraque enim ineſt in ſe) quomodò non apertè illi quoque repugnare noſcuntur? Non enim prudentis eſt animi, in parte quidem ſuſcipere, in parte verò aliquid reprobare & propria abijcere ſententia, quæ ab illis ſunt vtiliter definita. Et de ſancto quidem Chalcedonenſi concilio hæc dicta ſufficiant. De his autem, quæ Alexandriæ non benè geſta ſunt, dudùm quidem ſufficienter fleuimus, & nunc etiàm nequaquàm lamentari quieſcimus. Qui enim modus noſtrarum erit lachrymarum, cùm multa & importabilia videantur, quæ in ea vrbe contigerunt, ſanctis eccleſijs paſſis iniurias, licèt hoc vel dicere præſumptiuum ſit, & neque pudore prohibitis eis, qui ſanctum baptiſterium inuaſerunt, quiq; forſitan & in eo ſanctam gratiam adepti ſunt, ad redemptionem priſtinorum vtiq; peccatorum? Cùm verò adijcitur, quia & in his locis ſacerdotis interfectio perpetrata eſt, quomodò non erit ità terribile, vt omnem auditum valeat obturare? Dum autem etiàm depompatum dicatur omne corpus, iniurijsq; ſubiectum, cùm iam caruerit ſenſu, & membra diuiſa, igniq; contradita, collectuſq; cinis, ſecundùm quod illis placuit, diſperſus eſt, quomodò non erit hoc miſerandum, & multarū lachrymarum rigatione digniſſimum? præcipuè dum quis animo cogitet, quia neque poſt mortem, defuncto ſacrificij oblationem fieri permiſerunt, ſed tanquàm extra naturę legem eum puniri feſtinauerunt, qui iam nequaquàm harum iniuriarū videbatur habere ſenſum. Ea verò, quę de Timotheo geſta ſunt, penitùs non laudamus: ſacerdotium habere non poteſt. Primum quidem, quia oportet eum, qui ex quacunque cauſa deponitur, ſuſtinere & neque ad eum gradum accedere, neque ad maiorem currere dignitatem, antequàm is, qui eum depoſuit, ſoluat ſententiam in eo prolatam, aut certè ſanctorum Epiſcoporū ſynodus, quæ perſpexerint iuſta, definiant. Depoſitos autē epiſcopatu ſeu clericatu alijs hanc conferre dignitatem, lex eccleſiaſtica nulla permittit. Si autem etiàm ſinamus per conceſſionem, quia duo epiſcopi fuerunt fidei præconio digni, neque hoc modo deficiente numero ordinatio epiſcopi potuit prouenire, quandò hoc ſacris canonibus inhibetur. Dum verò habente epiſcopo in ſua eccleſia ſacerdotium, & in nulla parte repræhenſo, neque remoto, alter in eccleſia dicatur introductus, & culpabile & omni ratione probatur incongruum. Quia verò, ſicut precibus indicatur, omnia, quæ de Timotheo geſta ſunt, ſinè venia ſunt, & omni conſequentia videntur extranea, & ſacerdotio diſſonantia, non ſolùm ſi hæc omnia in eo probantur effecta, ſed vel ſi vnum tantummodò horum, quæ prædicta ſunt, contigit, neque ſic eum ſubtilitates canonum ſacerdotium habere permittunt. Quòd ſi etiàm inſidiatus agnoſcitur ſanctæ memorię Proterio, aut voluntate, aut opere, palàm eſt, quia & ſacris canonibus expellitur, & apud leges benè poſitas, odibilis inuenitur. Hæc itaque ſunt, quæ in vnum conuenientes atque deliberantes pariter approbauimus: veſtra verò pijſſima Chriſtianiſſimaq; ue ſerenitas, quæ ſuper nos prouidè ſortita videtur imperium, multis boniſque fruatur temporibus: & ſicut oramus, ſanctiſſimas ſub quiete ſeruet eccleſias, & pacem omni conferat mundo, omneſque gentes vobis, quę ſub ſole ſunt conſtitutę, ſuccumbant, quod dudùm gratia Domini Chriſti cōſtat eſſe iam factum, vt rurſùs ad meliorem ſtatum Romanus perueniat principatus.

Patricius Epiſcopus Tyanorum metropolis, ſecundùm veſtræ pietatis ſanctionem, meam manifeſtaui ſententiam de Chalcedonenſi ſynodo, quia eam ſuſcipio, nihil contrarium ſanctis patribus ſapientem. Similiter autem & de Timotheo, ſicut ſuprà ſcriptum eſt, & manu mea ſubſcripſi, & poteſtatem veſtram multis oro cuſtodiri temporibus.

Euſtathius epiſcopus Paternus, ſimiliter.
Theodoſius Epiſcopus Nazialis ſimiliter.
Ariſtomachius epiſcopus Colonorum, ſimil.
Cyrus epiſcopus Cubiſtulię, ſimiliter.
Ambroſius epiſcopus * Aſunę, ſimilit.
Patrophilus epiſcopus Iuſtinopolis, ſimilit.
Anebrius epiſcopus Doalę, ſimiliter.

Epiſtola Subtus Annexorum Epiſcoporum ad Leonem Imperatorem.

Pijſſimo & Chriſtianiſſimo Imperatori, Cęſari Leoni, triumphatori ſemper Auguſto, Euippus, Petrus, Ioannes, Gratianus, epiſcopi prouincię veſtrę Ponti.

Vos equidem inuictiſſimos atque Chriſtianiſſimos principum quis non laudet, terrarum orbem ſapientia gubernantes, & principatum fortiter obtinentes, & optimum

equi-

æquitàtis fundamentum, hoc eſt, amorem quem circa nos geritis, digna ædificatione ponentes? Apertè nanque per hæc monſtratur, quia nulli fuit aliquandò cuiuſlibet rei ſic feruentiſſimus amor, ſicut veſtræ pietatis imperio, vt Chriſtianorum populus poſſit augeri, & ad maximã gloriam poteſtatemq; perduci, quem penitùs in malis eſſe non ſinitis. Nec vos ab huiuſmodi voluntate ſuſpendit, neq; fauor populi, neq; multitudo pecuniarum, nec quæſitus gloriæ, neque quòd rex regum eſſe videtis & nominaris, nec omnia reliqua, quibus agnoſcitur humana felicitas. Nihil itaque horum omnium vos ità lętificat, quomodò vt per veſtram maieſtatem nos exultemus, & per nos veſtrum apud Deũ & homines approbetur imperium, & indiſſolubilis apud vos poteſtas permaneat in ęternũ. Propterea ſiquidem alienigenarum quidam populus, qui pridèm noſtram prouinciam, velutì ſuam inuaſerat, non magno labore ſubiectus eſt, ſed & omnes circa Romanum imperium gentes inimicæ deſtructæ ſunt. Vos autem hæc omnia ſecundo loco ponentes, tanquàm diuina manu proiecti, noſtram concordiam valdè requiritis: benè ſcientes, quia veſtra ſecuritas eccleſiarum pace conſiſtit. Nam ſi fuerit pax inconcuſſa, immobiliter ſeruabuntur vniuerſa. Nos itaque quia dignè poſſit flere, ſciens verborum facta conſiderare, & paſſiones lamentationibus æquare? Quoniam pacem, quam à patribus percepimus, non ſeruamus, & eius tantùm nomen audiuimus, hanc nec leuiter venerari cognoſcimur. Solutum eſt enim vinculum charitatis, theſaurorum noſtrorum pax direpta eſt. O quanta ſunt mala, protrahimur enim paſſionibus noſtris ad gemitus. Noſtra fuit charitas aliquandò, paterna eſt hæc hæreditas, quam in nobis per diſcipulos Dominus theſaurizauit, dicens: *Mandatum vobis do nouum, vt diligatis adinuicèm.* Sed hanc hæreditatem priores quidem ſucceſſores filij à patribus ſuſcipientes, vſque ad noſtros patres inuiolabiliter ſeruauerunt, hæc autem luxurioſa generatio non ſeruauit. Quomodò lapſæ ſunt de manibus noſtris, charitate deſſuente, diuitiæ? Nos charitate pauperes ſumus, & inimici de malis noſtris locupletantur. Ait enim Pſalmiſta: *Zelatus ſum ſuper iniquos.* Nos paululùm tranſeuntes, quod ſcriptum eſt, legamus. Zelati ſumus ſuper iniquos, pacem peccatorum videntes. Illi ſiquidem ſunt concordes alterutris, & ſibimet copulantur, & velut funes ſua perplexione roborantur. Nos autem nec conſentimus adinuicèm, neque noſtris ſententijs concordamus, cùm nullus ignoret, quia ſanctæ & laudabilis Trinitatis primùm bonum, ſit pax & indiuiſio. Vndè & Deus vnus & eſt, & eſſe creditur, non minùs propter concordiam aut æqualitatem ſubſtantiæ, ſed etiàm vt nomen hoc vnitatis D e o ſit commune cum alijs, quibus gaudet. Pax enim, & charitas, & ſimilia vocitatur, per hæc nomina nobis præſtans, vt his virtutibus transformemur ad D e v m. Secundæ verò poſt Deum poteſtates, id eſt, angelicæ cęleſteſque virtutes nihil ità libenter habent, quomodò quietem tumultusq; vacationem. Deindè ſiue leges creaturæ reſpiciamus, quia cœlum & terra & mare, & totus hic mundus, maximum Dei elementum atque mirabile, quòd etiàm Deus declarat, donèc conſtiterit, & pacem ad ſemetipſum habuerit, manens in proprijs naturæ terminis, & nihil alterius contingens, neque vincula ſuæ harmoniæ digrediens, quibus artifex ratio omnia colligauit, mundus eſt, quod vocatur præcipua pulchritudo, qua nihil poterit quilibet hic clarius aut magnificentius inuenire. Mox autem vt pacem amiſerit, & mundus eſſe ceſſauit, & illud pacis bonum quale fuerit, tumultuatione monſtratur. Et vt relinquamus populos, & ciuitates, & choros, & militias, & domos, & nauium complementa, & coniugia, atque ſocietates pace quidem creuiſſe, tumultuatione verò defeciſſe: ad Iſrael veniamus, & aliorum flagello corripiamur. Illi nanque donèc pacem habuerunt & adinuicèm, & ad D e v m, ſanctus populus, & pars Domini, & regale ſacerdotium vocabantur, & à principibus regebantur gubernatis à Deo, & columnæ eos ignis & nubis nocte dieque deducebant, vt inter eos adſtantes, mare verò eos Moyſis virga percuſſum, velut vitrum in aliqua ſummitatis parte vſque ad finem ſectum, ab initio littoris vſque ad terminum alterius probatur eſſe diuiſum, vt & Moyſes cum omni populo in fundo conſtitutus ſinè vlla infuſione, aduſtus etiàm ſole, & pedibus abyſſos in ſiccitate fundi ingrediens, non timuerit repentinum murum ex fluctibus fabricatum, hinc & hinc inſtàr muri conſpiciens aquas fuiſſe coagulatas. Eſurientibus autem cibus eſt cœlitùs allatus, fontem petra ſitientibus miniſtrauit: pugnantibus autem manuum extenſio, pro innumeris millibus fuit, & triumphos oratio contulit, itinera præparauit. Ab horum facie flumina recedebant, imitantia mare cognatum. Sol ſtetit iuſti oratione vinctus, & proprio curſu ſubſiſtens, occaſionem perſequendi* conſenſit, augmentum quotidianæ menſuræ largitus eſt. Sed & propter ſacerdotum ambitum, tubarumque ſonum, murus hoſtium fortiſſimus eſt commotus. At vbì iam mente languere cœperunt, & legem vmbram futurorum ſæpiùs conculcare, & prophetas clamantes ſpernere, deindè Euangelica miracula, quæ per Chriſtum ſunt facta, reſpicientes, id eſt, conceptum ſinè permixtione, incorruptam natiuitatem ex virgine, & deſupèr inuiſibiliter teſtificantes voces ei, cuius ſupereminet dignitas, & naturalium infirmita-

Pax eccleſiarum, imperij ſecuritas.

Ioan. 13.

Pſalm. 72.

Pax, præcipuum Dei donum.

Deut. 7. Deut. 28. Exod. 19. Exod. 13. Exod. 14.

Exod. 16. Num. 20. Exod. 17.

Ioſu. 3. Ioſu. 10.

* conceſſit,

Ioſu. 6.

per quem conſpictus è contrario videretur, & idem paſſus, quod prouenit eis, qui furoris immenſitate cæcantur, & quicquid prius occurrerit eis, irrumpunt, licèt ſit quoquo modo parcendum: Qui cùm tales ſint, alios medicare contendunt, neque hoc manſuetè, aut mitiſſimè faciunt, ſed velut quidam medicus imperitus, incidere ſolummodò &c * incidere præparatus, cui rectè dicendum eſt, Medice, cura teipſum. Abſtulit itaque de diptychis eum, qui lege & ordine aſſcenſu ſpiritali honorandus erat, & conſcripſit illum, qui dogmate tantorum Epiſcoporum de Pontificali cathedra proiectus eſt. His igitur ità geſtis, vt dictum eſt, (non enim nos harum rerum integritatem nouimus, in vltimo quodam loco Ponti degentes) huiuſmodi emendatio veſtra tranquillitate nunc eget: quia niſi cauſa languoris ablata fuerit, non poterit ſanitas reparari. Quia verò etiàm de Concilio fecerunt memoriam hi, qui multa primitùs commiſerunt, etiàm de cauſa quidvis nos pati contingat, pro veritate licèt ſuſtinentes pericula non celamus, dum liberam poteſtatem & fiduciam vtique ſumpſerimus: quatenùs in nullo diſſimilitudinis imago poſita, principali figura diſiungi, & propterea ſæpiùs vera ſententia ſupplantari, multis vtique propter honoris affectum atque potentiæ, qui neque præſumptionem, neque faſtum, ſed vitam deberent ſequi, virtutum contraria facientibus, quique a veritate propterea diuelluntur, & cum eis abrumpitur etiàm multa pars plebis, cui mos eſt ſeditionibus congaudere, & cum * voluntatibus pariter adulate. Huiuſmodi ſiquidem conſpirationibus amatorum acquieſcendum eſt, dum magis ordo Epiſcopalis per miracula conquiritur. Quid enim de eis, qui * Gregorij magni, ciuitatis noſtræ Epiſcopi, & aliorum eiuſdem vocabuli Epiſcoporum, & Baſilij, & immortalitatis amatoris & Athanaſij dogmata ſapiunt, aliud poſt tanta tempora poteſt credi? Aut aliquid conuertibiliter de inconuertibili poterunt cogitare, & ſecundis ſemper priora diſſoluere, & non magis per quietem impetum tergiuerſantium, ſemper quæſtiones de Deo quærentium, deſtruere, & aliquandò poſt longas turbas, ſanctis Dei eccleſijs, pacis iura conferre? Sicut enim rerum materies, vehementi ſpiritu irruente, in ſemetipſa contrita, ignē & flammam ſpontè frequenter emittit, nequaquàm priùs hoc paſſa, donèc ſpiritus flare ceſſabit, aut certè ſi celatus ignis in paleis, nulla reſpiratione flammæ conceſſa, neque ea quæ ſunt vicina conſumit, nec omninò valet extingui, ſed pro flamma vapor quidem per paleas fertur in aera, ſi verò quandam reſpirationem ſumit, fumum conuertit in flammas: Sic & nunc agitur, dum adhuc intùs ſunt querimoniæ, quæ cōtra nos machinari noſcuntur. Si verò conuenientes contra nos certamen decreuimus excipere, quod neque aures audiant, neque oculi videant aliquandò, pia veſtra potentia ſceptra imperij gubernante, metus eſt, nè fortan ad impudentiſſima bella perueniamus, & confuſio magna præualeat, & nullam pacem alterutrùm expectemus. Vndè conſiderandum eſt, quia iam rex cæleſti ad ianuas eſt, nouiſſima ſuſtineamus, & ipſum Dominum in gloria paterna venturum, iam non ſub imagine, ſed apertè reſpiciendum, iudicaturum omnem humanam naturam, timoris & ſpei futurorum ambiguitatem pendentem, & propter euentum vtriuſque rei fortiter inhiantem. Quia verò etiàm de his, qui Chalcedone conuenerunt, conſulere nos veſtra tranquillitas dedignata non eſt, dicimus, quoniam multitudinem illorum virorum reſpicientes, ſenectute ſapientiaque pollentium, in cunctis ſpiritalibus donis admirandorum, ſuper hæc & fidem glorificantium pij numeri quos in Nicæna vrbe ſanctus ſpiritus congregauit, necnon & quos idem ſpiritus in regia vrbe collegit, cui etiàm nos conformari eſſe dinoſcimur, & piè conſeruamus, quæ ab eis promiſſa ſunt, & nunquàm tantum Concilium denegamus. Hæc ergò breuiter piſcatoriè, & non Ariſtotelicè ſuggeſſimus. Si quid verò ineruditè dictum eſt, aut velut ignorantibus compoſitionem ornatumque ſermonis, aut velut à negocijs longè poſitus, veniam ſupplicamus veſtram tribuere pietatem. Euippus miſericordia Dei Epiſcopus Metropolis Neocæſareæ ſanctæ Dei eccleſiæ, ſubſcripſi, & oro pacificum veſtræ imperium pietatis longis conſeruari temporibus, pro ſanctarum Dei eccleſiarum & totius orbis ſtatu, piiſſime & Deo amabilis Imperator.

*occidere.

Luc. 4.

Dioſcori dicunt.

*volentib.

*Gregorius Neocæſareēſis Epiſcop⁹ is eſt, θαυματουργὸς dictus.

Petrus epiſcopus Comanus, ſimiliter.
Ioannes epiſcopus Polimonij, ſimiliter.
Gratianus epiſcopus Ceraſuntis, ſimiliter.

EPISTOLA EPISCOPORVM infraſcriptorum, ad Leonem Imperatorem.

Piiſſimo & Chriſtianiſſimo terræ domino, poſſidenti cæleſte regnum, perpetuo Auguſto, Imperatori Leoni, Seleucus, Oranius Erythetus, Aelianus, Hyperitius, Paulus, humiles Epiſcopi Helleſponti prouinciæ.

Dignæ ſanctiones actuum veſtrorum, qui vobis imperij retinacula* gubernarunt. Secundùm fidem nanque Apoſtolicam catholicamque *virtutem vobis agentibus Deus potentiam mundi commiſit, quam pace Deo placita gubernatis. Sancti itaque pro-

uinciæ noſtræ Deo amabiles Epiſcopi conuenientes in vnum, relegare veſtræ ſereoitatis epiſtolam & preces annexas, vt quod ſecundum ſanctiooes Eccleſiaſticas placeret, vobis indicaretur. Conſiderantes ergò prædictas preces, & earum lectiones velut oculis inſpicientes, necem ſanctiſſimi ſacerdotis in venerabili baptiſterij loco præſumptam, in quo etiàm his, qui peſſima facinora committuot, refugientibus ſalus eſt: necnon & peregrinam quandam & ineffabilem, quę neque apud feroces barbaros agitur, in eius corpore factam rabiem, & nõ ſolùm aduerſùs eum, ſed etiam contra totius ordinem ſacerdotij & pietatis pariter perpetratam, horumque ſcelerum, Iudaica veſania atque ſuperbia commiſſorum, authorem fuiſſe Timotheum: lamentatione ſimul & lachrymis etiam nuoc ſumus impleti, & neque medium tempus luctum noſtrum potuit immunuere: quia temporibus Chriſtianis & veſtris, à Chriſtianis quoque talia in ſacerdote proprio committuntur, quæ à ſeculo facta non ſuot, nec quilibet ſermo hæc retuliſſe cogooſcitur. Quæ audientes, & vix abſtinentes à lachrymis, indicamus, quoniam qui hoc ſcelus verè geſſerunt, nequaquàm Epiſcopatu digni ſunt: ſed neque is, qui ab eis ordinatus eſt, ſacerdotium poterit obtinere, vel ſi regulariter proueniſſet, quandò etiàm is, qui dicitur ordinatus, vt * audiuerunt, damnatus erat à ſanctiſſimæ memoriæ Epiſcopo ſuo Proterio, & Concilio ſanctorum Epiſcoporum Aegyptiacæ diœceſis, quique à duobus ſolummodò ſimiliter ſecum condemnatis, & neque numerum ordinantium complentibus regularem, nefandam ordinatiouem dicitur ſuſcepiſſe, viuo pontifice, & ea, quæ ſunt ſacerdotij celebraſſe. Et ſuper hoc orthodoxos ac venerabiles Epiſcopos penè totius Aegyptiacæ diœceſis à proprijs ſedibus excluſiſſe, necnon & clericos & monachos à proprio ciuitatum ſuarum ordine repuliſſe, & irregulares homines & mendaces in locis expulſorum tentauit euehere. Sed & alia plurima perpetrata dicuntur, quæ cuncta ſacris canonibus fieri prohibentur, & ea ſanctionibus eccleſiaſticis excluduntur. Super hæc autem, dicit ſe non ſuſcipere ſanctam & vniuerſalem ſynodum Chalcedonę celebratam, quæ per omnia fidem trecentorum decem & octo ſanctorum Patrum, in Nicæa conuenientium, inuiolabilem cuſtodiuit, ſimul & quæ in reliquis Concilijs definita ſunt, hoc eſt, & ſanctorum patrum in regia ciuitate cõgregatorum, & prioris Epheſij, & naſceotes hæreſes ſpiritalibus gladijs radicitus amputauit, & ità fidem inuiolatam prædictorum trecentorum decem & octo ſanctorum patrum per omnia roborauit, in qua & nati ſumus, & baptizati, & baptizamus, & in ea vitã finire ſemper oramus. Si verò lucem cæci, & veritatem mendaces accuſant, illi quidem propter cęcitatem viſus, illi verò eo quòd eorum error & malitia pariter arguantur, nouimus quia omnes hæretici ſanctas ſynodos, eorum malas ſectas deſtruentes, accuſant. *Hæretici Synodos culpant.* Sic enim Ariani & Eunomiani, de trecentis decem & octo Nicęnis patribus agunt: Macedoniani verò de centum quinquaginta, in Conſtantinopolitana vrbe congregatis, Neſtoriani autem Epheſiæ ſynodo, Eutychianiſtæ verò & Apollinariſtę, & cæteri malorum adinuentores, ſexcentis triginta patribus Chalcedonæ conuenientibus aduerſantur, inimicas veritati deſtructiones extendunt, & per ſuam veſaniam mentiri probantur. Igitur Timotheum, qui Apollinariſta cognoſcitur, & propterea ſemetipſum à ſancto Concilio facit extraneum, irregulariter ordioatum, & tanti mali reum, ſi tamen accuſatores veri probantur, nequaquàm Epiſcopum nominamus, aut communicatorem ſacerdotij ſumimus qui his ità malis videtur obnoxius: & ſupplicamus piæ veſtræ potentiæ, quatenùs ſanctarum eccleſiarum prouidentiam ſolenniter habeatis, & diſciplinam Aegyptiacæ diœceſis dignam veſtra rectitudine teneatis: quatenùs fuga quidem perſecutionem patientium depellatur, & eis qui turbati fuerant, pax alta reuocetur, ſanctiſque eccleſijs illic poſitis vnitas conferatur. Noſtræ verò Eccleſiæ, Deo gratiæ, veſtra prouidentia pietatis, in pace & vnanimitate & fidei rectæ concordia magnę conſiſtunt, noſtraque voce depoſcunt, quatenùs reſiſtatur eis, qui ſynodum fieri quærunt. Nam ſi ſæpiùs conueniamus, aliud quicquam ſapere poterimus pręter ea, quę nobis ſunt tradita à ſanctis patribus, & ſanctis Concilijs explanata. Nihil enim aliud ſtudent, qui optant ſynodos congregari, niſi vt vaſa ſacra plurimi ſanctorum Epiſcoporum vendentes, pro ſumptibus & expenſis & ſubuectionibus animalium precia, vniuerſa conſumant, & aliqui eorum in peregrinatione aut mari, vitę huius luce priuati, onus hoc atque peccatum congregantibus Concilium prouidere noſcantur. Sed iubete potiùs ſingulos ſacerdotum, in propria Eccleſia poſitos, & vbi conſtituti ſunt, permanentes, orationes & preces pro veſtrę ſereniatis imperio celebrare. Seleucus gratia Dei Epiſcopus Amaſinę metropolis ſanctę Chriſti Eccleſię, manu mea ſubſcripſi, ſecundùm religioſam ſanctiooem veſtrę pietatis, meam ſententiam per prędictam epiſtolam manifeſtans, vnà cum Dei amantiſſimis Epiſcopis cunctę prouincię, quid ſentiam, & pro recta fide trecentorum decem & octo ſanctorum patrum in Nicæa conuenientium, quam & Chalcedonenſe Concilium confirmauit: Necnon & de Ti-

motheo

motheo, qui precibus accuſatus eſt, & multis temporibus à Deo ſeruari veſtrum oramus imperium.

Oranius Epiſcopus Iboreæ, ſimiliter.
Erythrius epiſcopus Amaſi, ſimiliter.
Aelianus epiſcopus Sinopenſis, ſimiliter.
Hyperitius epiſcopus Tili, ſimiliter.
Paulus epiſcopus Adratenus, ſimiliter.

EPISTOLA EPISCOPORVM infraſcriptorum, ad Leonem Auguſt. Imperatorem.

PIjſſimo & Chriſtianiſſimo, amabili Imperatori, & regnum cæleſtium poſſidenti Auguſto Leoni, Petrus, Aetherius, Olympius, Saturnallus, Hypedius, epiſcopi Paphlagoniæ regionis. Erexiſtis equidem olim Dei ſanctas eccleſias, primum hoc iuſtum ſacrificium offerentes Domino Chriſto, quòd iura omnia pietatis tranſcendat, & propriam virtutem habeat: & quatenus ea, quæ à diuæ memoriæ Martiano conſtituta ſunt, firma permaneant. Nunc itaque orta nobis eſt Chriſto amabilis, & regnum à diuinitate ſuſcipiens veſtra tranquillitas, vt magna intentione concordiæ & indiuiſè recta, piaque ſeruetur fides in ſanctis DEI vbiquè conſtitutis eccleſijs. Agnouimus & enim veſtræ pietatis oraculo, quia pro Alexandrinæ ciuitatis pace curam maximam habeat veſtra ſerenitas. Ex precibus autem ſubiectis inuenimus Proterij quidem beatæ memoriç ab eadem eccleſia facta excluſione, & voluiſſe Timotheum in eadem ciuitate ſumere pontificatûs officium, & machinatum vt memoratus vir cum pœna de præſenti vita recederet. Ad hæc autem confiteri Timothei ſectatores, quia trecentorum quidem decẽ & octo patrũ, & Concilij Epheſi congregati ſequantur fidem: cẽtũ verò quinquaginta ſanctorum patrum Concilium, in regia ciuitate celebratum, & ſanctam & vniuerſalem Chalcedonenſem ſynodum denegare noſcuntur. Sancientes ergò, quæ cõmuniter ſapimus, Epiſcopi Paphlagoniæ regionis, ad notitiam pietatis veſtræ deducimus. Pręcedente ſiquidem noſtra oratione ac ſupplicatione, ad Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum emiſſa pro veſtræ ſerenitatis imperio, & vnitate ſanctarum eccleſiarum, & cum multa deliberatione diuinas literas intuentes; & preces ſubiectas eis, veſtrę pietati ſuggerimus: quia cuncti ante nos Deo amabiles Epiſcopi doctrinam ſanctorum Euangeliorum & Apoſtolorum percipientes, & ſequentes fidem ſanctorum patrum Apoſtolicam confeſſionem docentium, tradiderunt nobis vnam cum fideli populo huiuſmodi fidem. Vndè Dominum & Deum noſtrum orantes, Rempublicam potentiamque veſtram à DEO nobis conceſſam longa ætate ſeruari, nequaquàm ſeparamur & traditione decem & octo ſanctorum patrum, neque Concilium ſanctorum centum quinquaginta in regia ciuitate celebratum, neque ſanctam & vniuerſalem ſynodum in metropoli Chalcedonenſi factam: ſed neque augmentum aut imminutionem à traditione ſanctorum trecentorum decem & octo patrum eas habere dicimus, ſed ad peremptionem eorum factas, qui quantùm ad ſe, gratiam ſancti Spiritus denegare noſcuntur, & in ſancti myſterij Chriſti Domini diſpenſatione.* Quamobrem repugnant & cõtumelias inferunt etiàm illi magno ſanctoq; Concilio trecentorum decem & octo ſanctorum patrum. Non enim ſinè periculo eſſe putauerunt ſancti patres, ſi tacerent hæreticorum incredulitatem, nitentium ſancti illius Concilij iura conuertere, & non aperta narratione ſanctam veramque fidem omnibus explanarent. Quapropter oſtenditur, quia iſti, qui nunc ſancta Concilia denegant, non zelo pietatis, ſed inconſtanti contentioſaque ſententia, non ſolùm contumelias patribus ſanctis inferunt, ſed etiàm vniuerſo ordini ſacerdotum. De Timotheo verò, & quæ ab eo machinata dicuntur, (ſi tamen veræ preces ſunt, quas veſtræ ſerenitati porrexerunt reuerendiſſimi clerici Alexandrinæ ciuitatis, & ſanctiſſimi Epiſcopi Aegyptiacę diœceſis) dicimus quia dura videntur & valdè crudelia, quæ ab eo commiſſa ſunt, & cunctos iniquitatis terminos tali operatione tranſcendunt, ità vt non ſolum ſacerdotij gradu probetur indignus, ſed etiàm ab ordine ſit laicorum remouendus, pręſumens cum multis criminibus, quę geſſit, contumelias quoquè Concilijs ſanctis inferre, de quo Domini quidem Dei opus eſt, vt ei remittatur opus, quod fecit aduersùs ſacerdotem, nihil ſibi nocentem: veſtrum verò triumphator eſt maximè principium, vt iuſtum ſacrificium offeratis Domino DEO, tantorum ſcelerum vindictam vobis placitam facientes. Deprecamur autem, & veſtram pietatem totis viribus exoramus, vt Apoſtolicam doctrinam, in quam creditis, immobilem conſeruetis in pace multa & tranquillitate ſub veſtrę pietatis imperio, & in clero & omni populo in fide ſaluberrima conſtituto, & vt eis, qui inaniter alia Concilia fieri deſiderant, reſiſtatis, & vt nobis veſtra pietate donetis, quatenùs ſub quiete degentes, ſecundùm fidem & traditionem ſanctorum patrum confitentes, in pace inuiolabili & diſciplina ſeruemur, orationi diuinę ſupplicationique vacantes, & vita atque conuerſatione Domino CHRISTO placentes ad honorem orthodoxę fidei: & fundentes Domino DEO preces pro veſtra ſerenitate, quatenùs Dominus Chriſtus veſtrę pietatis im-

* deeſt, erāt, vel huiuſmodi quid.

Digitized by Google

petio ſuæ infundat dexteræ claritatem, quæ vos ſua pace conſeruet, & fortitudinem vobis atque virtutem præſtet, ſimul magnificentiſſimis maximiſque proceribus, & glorioſè ſapienti iuſtiſſimoque veſtro ſenatui ad peremptionem ferocitatis malignorũ & vnanimitatem ſanctarum Chriſti eccleſiarum, & totius Romanæ pacis & diſciplinæ.

Petrus Epiſcopus Gangrenæ Metropolis ſanctæ Dei Eccleſiæ, manu mea ſubſcripſi, & ſecundùm ſanctionem veſtræ pietatis propria ſententia declaraui, ſicut in hac epiſtola probatur eſſe prædictum, vnà cum Deo amátiſſimis Epiſcopis noſtræ prouinciæ, quam habemus voluntatem in orthodoxa fide trecẽtorum decem & octo ſanctorum Patrum Nicææ conuenientium, quam & ſanctum Chalcedonenſe Concilium confirmauit: necnon & de Timotheo, qui io precibus accuſatus eſt, & oramus orthodoxum & Chriſti amabilem principatum veſtrũ multis a Deo Domino conſeruari temporibus.

Ætherius Epiſcopus Pompeiopolis, ſimil.

Olympius Epiſcopus Surenſis, ſimiliter.

Saturnellus Epiſcopus Amaſtrenæ ciuitatis, * pro ſanctiſſimo Epiſcopo, eô quòd egrotaret, ſubſcripſi ſimiliter.

for.* ꝓ me & ſanctiſſ. epõ Hypedio, eo ꝙ

EPISTOLA INFRA SCRIPTOrum Epiſcoporum, ad Leooem Imperatorem.

DOMINO pijſſimo & inuictiſſimo atque Chriſtianiſſimo, perpetuo Auguſto, Imperatori Leoni, Vrſilius, Dalmatius & Maximus, Epiſcopi veſtræ Dardaniæ. Et agnouimus & inuenimus in lectione imperij veſtri, ſaluatoris Dei iudicium, & quia virtute ſuæ cunctis regno veſtro ſubdidit barbaras nationes, & per vos eius pietas firma inuiolabiliſque conſiſtit, & vt nemo præſumat apud pium Imperatorem aliquid iniquum petulantia ſcelerata ſuggerere: quia ſicut io ſua pace omnia diuina conſiſtunt, ita nihil ſacramentorum Dei per fidem tranquillitatis veſtræ, humana varietate mutatur. Qoid enim ità præceps eſt, aut ſic impium poterit iudicari, quàm credere pietatem fidei, terminis Apoſtolicis communitam, innumerabilibus ſacerdotibus & omnibus ſanctarum ſcripturarum teſtimonijs roboratam, necnon & decretis Niceni, Chalcedonenſiſque Concilij iudicio confirmatam, inanibus & prophanis præſumptionibus poſſe violari, dum ad omnem perfectionem catholicæ fidei, ſapientiſſimi Salomonis doctrina ſufficiat? Ait enim: Sentite de Domino in bonitate, & in ſimplicitate cordis quęrite eum. Quid ergò peſſima calliditate nequitia faciet, cui vltra bonitatem nequaquam licet excedere? ſed ſicut oſtenderunt literæ, meæ humilitati directæ, hæc Timotheus reſpuiſſe dinoſcitur,

Sap.1.

qui Epiſcopatum ambiens Epiſcopi morte percipit: quapropter aliorum eius ruina factum eſt, & in fraterno concilio nõ vocatur, quandò fratris necator eſſe cognoſcitur: vtique à reuerendæ memoriæ Proterio, quantùm ad fidem eius, in nullo læſus, cuius tali morte hic ordinatus, veſtræ tranquillitatis iudicio nullum poterit eius gradus habere robur. Igitur religio veſtræ pietati commiſſa ab æterno Deo, inuictiſſime principum, conſeruetur: eius clementia imperium, quod vobis collatum eſt, in omni gloria longa ætate muniatur. Et ſicut veſtra manſuetudo diuina propitiatione continuis temporibus cuſtoditur, ſic & ſacra myſteria nullorum ſceleſtis præſumptionibus vulnerentur, ſed pietatis veſtræ laboribus pax mundo collata, in ſua ſoliditate intranſgreſſibili pietate ſeruetur. Vrſilius epiſcopus Dardaniæ, incolumem tranquillitatem tuam pro pace mundi & catholicis eccleſijs, multis annis virtus æterna cuſtodiat, domine pijſſime & inuictiſſime perpetue Auguſte. Dalmatius epiſcopus Nentinæ, ſimiliter.

Maximus epiſcopus Diclitianenſis, ſimili.

EPISTOLA EPISCOPORVM ſubdeſcriptorum, ad Leonem Imperatorem.

PIjſſimo & inuictiſſimo domino totius terrarum orbis, & Chriſtianiſſimo Imperatori Leoni, Petrus epiſcopus metropolis Corinthi, & reliqoi epiſcopi reuerendiſſimi ſub me conſtituti, Ioannes, Athanaſius, Timotheus, Aphobius, Epictas, Metrius, Zoilos, Plutarchus, Gerontius, Anoxolius, Rufinus, Alexander, Caredimus, Agathetus, Alexander, Architimus, Cyriacus, * Thalis, Domitius, Oſius, Conſtantinus, Etheſitius, in Domino ſalutem. In omnibus quidem, quibus propter religioſum imperium veſtrũ Reſpublica benè regitur, omnium Dominus glorificatur Chriſtus: præcipuè autem, in quibus orthodoxæ fidei inconcuſſá iura ſeruare ſtudet veſtra tranquillitas, pro quibus ſancta & adoranda Trinitas intentionẽ veſtram remunerans, & victorias de inimicis, & omnia ſicut optatis præbuit, & præbebit veſtrę pietatis imperio. Vndè verò dignata eſt nobis ſcribere veſtra tranquillitas, & apertè iuſſit noſtram manifeſtare ſententiam, hæc pietatis veſtræ potentiæ declaramus, quia ea, quæ à Chalcedonenſi ſancto & vniuerſali Concilio definita ſunt, tanquàm ſanctis ſynodis præcedentibus conſona, & in nullo contraria, aut ſanctorum trecẽtorum decem & octo Patrum Niceno Concilio, aot Conſtantinopolitano 150. aut Epheſio ſub beatæ memoriæ Cyrillo celebrato, omnibus ſententijs manere immutilata decreuimus.

Nihil

Nihil enim dubium in eadem ſacta ſalutari fide derelictū eſt, nec conuenit de tali cauſa ſępiùs fieri tractatus vniuerſales, quaſi in verborum nouitate, & non in fide inconcuſſa, rectaque conuerſatione, ſalus humani generis conſtituta ſit. Timotheum verò, ſicut ex his, quæ ſunt ſcripta, cognouimus, nec regulariter nec conſequenter ſacerdotium obtinere proſpicimus. Quoniam modo oportear eius cauſam, & ſanctas eccleſias in illa conſtitutas regione, diſponi ſecundùm Deum, in veſtræ pietatis & iuſtitiæ pendet arbitrio, quæ non minus paci eccleſiarum, quàm ſecuritati ciuitatum & ſubiectorum prouidere dignatur, perfectè ſciens quibus imperare diuino iudicio conſtituta ſit, docta pariter eccleſiaſticas ſanctiones & proprias leges, & per vtraque iam orthodoxam fidem, quàm reipublicæ iura diſponens. Noſtras igitur orationes, quas pro veſtræ ſerenitatis imperio inceſſanter offerimus, omnium Deus & Dominus placatus accipiat: quatenùs & omnis mundus per vos, & ſanctæ eius Eccleſiæ cum omni pace & tranquillitate & fide orthodoxa gubernentur. Petrus epiſcopus metropolis Corinthi: ſancta & conſubſtantialis Trinitas, quæ tuum genus ad munimē fidei orthodoxæ & ſalutem generis humani conſtituit, pium tranquillitatis tuæ longiſſimo tempore ſeruet imperium, venerabilis Imperator.

Non in verbis, ſed fide & moribº, ſalus ſita eſt.

Athanaſius epiſcopus Athenieñ. ſimiliter.
Rufinus epiſcopus Theſpinenſis, ſimiliter.
Alexander epiſcopus Patrenus, ſimiliter.
Candidus epiſcopus * ſimiliter.
Agathemerus epiſcopus Megarenſis, ſimiliter.
Alexander epiſcopus * Helatiæ, ſimiliter.
Architimus Epiſcopus Thebarum, ſimiliter.
Cyriacus epiſcopus Cariſtenus, ſimiliter.
*Thalis epiſcopus Argi, ſimiliter. *al. Thales*
Domitius epiſcopus * ſimiliter.
Offius epiſcopus Lacedæmonis, ſimiliter.
Conſtantinus Epiſcopus Chalcidis, ſimiliter.
* Iſitius epiſcopus Tanagrenſis, ſimiliter.
Ioannes epiſcopus Miſſinæ, ſimiliter.
Athanaſius epiſcopus Proponti, ſimiliter.
Timotheus Epiſcopus Megalopoleos, ſimiliter.
Fouius epiſcopus Coronæ, ſimiliter.
Zoilus epiſcopus * Carſiæ, ſimiliter. *Corſicæ*
Plutarchus Epiſcopus * Platenſis, ſimiliter.
Georgius epiſcopus * ſimiliter.

EPISTOLA EPISCOPORVM infraſcriptorum, ad Leonem Auguſtum Imperatorem.

Religioſiſſimo & Chriſtianiſſ. amabili Imperatori, Auguſto Leoni, Anaſtaſius, Iulianus, Proclianus, Euphanius, Daniel, Armatius & Euphraſius, Epiſcopi primæ Galatiæ. Qui ſermo ſufficiat ad laudem Domini Chriſti, tantam felicitatem humano generi conferentis, & ſuam prouidentiam in totius vitæ tempore demonſtrantis? Ecce cùm venerandæ memoriæ principem Martianum ad Deum proficiſcentem, & de gloria ad gloriam demigrantem, & de terrenis ſceptris cæleſte imperium poſſidentem, veſtram potentiam Deus inuexit in regnum eius, & pietati pariter ſuccedentem: quatenus hæc per Apoſtolicam veſtram religionem in eccleſijs conſeruata permaneant. Quapropter mox vt Deus vos ad ſolium imperiale perduxit, primitias largitori veſtro clariſſimas obtuliſtis, id eſt, legem hanc erroneis dogmatibus reſiſtentem, Eccleſiaſticæ veritatis adiutricem. Semper enim diuinarum rerum curam habentes, neque tumultum, qui Alexandriæ prouenilſe dicitur, ſinè examinatione digniſſima reliquiſtis: ſed veſtræ pietatis oraculis primæ Galatiæ ſynodum ſanctorum Epiſcoporum in metropoli Galatiæ conuenire ſanciſtis, quatenùs deliberationem ſubtiliſſimam adhibentes, & relegentes vtriuſque partis ſubiectas oraculo veſtro preces, oblatas à ſancto Aegyptiaco concilio & clericis Alexandrinæ ciuitatis, necnon & Timothei defenſoribus, noſtram ſententiam panderemus, quid de ſancto Chalcedonenſi concilio, & de his, quæ Alexandriæ geſta ſunt, ſentiamus. Quapropter omnibus nobis celeriter congregatis, hęc principia, hoc noſtrum fuit initium, vt omnium Dominum rogaremus: quatenùs vobis tantum ſtudium pro Eccleſia eius habētibus, ſupernam retributionem conferat, pietatemque veſtram maxima longęuitate cuſtodiat pro dogmatum ſacrorum.* Deindè confidentes etiàm preces, quæ ſapimus, veſtro imperio declaramus. fidem itaque habemus atque ſeruamus, in qua & nati ſumus, & cum qua pergere ad Dei terribile iudicium omnes oramus, in qua etiàm baptizati ſumus, & abſque merito ad ſacerdotium euocati, ad fidem gratiam accipientes imbuimus. Quam fidem venerabilis euangeliſtarum numerus, & chorus tradidit glorioſus apoſtolorum, quibus vtique ſacramenta cæleſtia deſupèr inſpirata ſunt, ſed & numerus trecentorum decem & octo ſanctorum epiſcoporum, collectus in Nicęna vrbe ſanciuit, apoſtolicam religionem perfectè & apoſtolico ſpiritu conſcribens, & diuina eccleſiæ noſtræ dogmata cum magnanimitate cuſtodiens: necnon & aliæ ſanctorum Epiſcoporum Eccleſiæ Catholicę ſynodi, quę neceſſariò pro inſurgentibus hęreſibus ſunt collectę, hanc ſeruari cum integritate iuſſerunt. Nihilominus & Chalcedonenſis, nutu Chriſtianiſſimi principis congregata, ęquam de ea habuit voluntatem, definiens illorum ſanctorum patrum

deeſt, defenſione, aut id genus quippiam.

patrum dogmata intemerata immobiliaque
ſeruari: & quaſi ex quodam diametro vtran-
que redarguens veritatis aduerſitatem, quę
duo æqua impietate perducere probantur in
præceps. Et deſtruens Neſtorij nefandi ve-
ſaniam, diuiſionem & ſectionem diſpen-
ſationis domini Chriſti peſſimè dictantis,
necnon & Apollinaris furorem, qui confu-
ſionem in eiuſdem vnigeniti inhumanatio-
nem introduxit, & molta alia vanè locutus
eſt à veritate poſita. Bonam igitur confeſſio-
nem fidei trecentorum decem & octo no-
ſtrorum patrum, & Chalcedonenſis ſynodus
& aliæ decreuerunt inuiolabilem permane-
re, & nos, qui eccleſiarum Galatiæ prouincię
ſorori ſumus Epiſcopatum, cum omoibus ec-
cleſiarum populis hanc perfectè ſeruamus.
Inſolubilis enim eſt firmitas dogmatū Apo-
ſtolorum patrumque noſtrorum, augmento
non egens, imminutionem nequaquàm ſu-
ſcipiens: ſed qualis fuit à patribus cooſcri-
pta & tunc prædicata, vſque ad finem ſeculi
conſeruanda eſt, & ab omni nouitate mane-
Act.9. bit extranea. Nullos itaque ad rationem ec-
2.Cor.12. cleſiaſticę veritatis Apoſtolo Paulo maior eſt,
quia vas electionis eſſe promeruit. Hic enim
doctrinas imbuit, quarum eruditionem, in
tertium cælum aſſcendens, accepit. Nullus
ad miniſtrandum ſupernis ſacramentis de-
centior angelo, quoniam pura natura oouit
miniſtrare puriſſimis. Sed ſiuè Paulus vo-
luerit aliquid iubere, quod primitùs ipſe non
docuit, ſeu angelus, hoc eccleſia Dei non ſu-
ſcipit, ſciens quia ſcriptum eſt: Ergo ſiuè
angelus prędicet, pręter quod Paulus docuit,
& chorus trecētorum decem & octo ſancto-
rum prædicauit Epiſcoporum, non terre-
Ibidem. mur angelica dignitate, vt aliud doceamus,
præterquàm ſumus à ſanctis patribus eru-
Galat.1. diti: nec Pauli merito ſubdimur, qui ra-
ptus eſt in paradiſum, eique verba ineffabi-
lia ſunt credita. Hæc enim lex eſt: *Siue
ego*, inquit, *vel angelus de cælo annunciauerit
vobis, præter quod accepiſtis, anathema ſit*.
Non quia Paulus erat in ſuis dogmatibus
permotandus, qui per CHRISTVM
& monebatur & loquebatur, nec quia an-
gelus de cælo ad miniſterium noſtræ ſalutis
mittendus erat, vt aliquid extra gratiam ſa-
cramentorum prædicare pateretur: ſed vt
tantorum merito, cunctis aliquid contra ec-
cleſiaſtica dogmata nitentibus omne cona-
men nouitatis abrogaretur. Nos itaque om-
ni virtute ſeruamus ſanctorum patrum dog-
mata, & ſanctum concilium Chalcedonen-
ſe cognoſcimus, quod ſcilicet paternorum
dogmatum diuitias ſanctis eccleſijs inuiola-
biliter conſeruabit. Qui verò ab eo con-
cilio ſemetipſos abſcindunt, ignorant quia
nomine Chalcedonenſe concilium dene-
gantes, rebus autem ipſis à cuncto totius
mondi collegio ſacerdotum ſinè dubio
ſegregantur. Illud ab omnibus celebratum
eſt, quòd eorum, qui ibi collecti ſunt, nullus
penitùs diſcordauit. Sed & ſi pauci qoidam
pro aliquibus neceſſitatibus per prouin-
cias remanſerunt, ad communionem eius
attracti ſunt, qnoniam antiqua Eccleſiæ
dogmata ſeruare dinoſcitur. Ea ſiquidem,
quæ Alexandriæ perpetrata diuulgantur,
dudùm quidem fama ad nos perduxit, ſed
nonc integritatem inſertam precibus agno-
ſcentes, & menſuram noſtri gemitus non
habentes, ſoutes reqoirimus lachrymarum,
& luctus Hieremiæ lamentationibus pares,
ſcientes vtiquè fletum paſſionibus adæ-
quare. Quis enim valeat abſtinere, licèt
animum habeat adamante fortiorem, au-
diens in ſacris locis nullum pudorem fuiſ-
ſeſeruatum, ſanctumque locum commu-
nis redemptionis noſtræ, hoc eſt, venera-
bile baptiſterium, multorum virorum,
quantùm ad eorum attinet voluntatem, in-
uaſione fuiſſe temeratum, dum diuina om-
nia nequaquàm iniuriarum moli ſuccum-
bant, & hæc perpetrata ab illis forſitan, qui
peccatorum redemptionem ibidem ſuſce-
perunt? Et quid eſt crudelius, ſacerdotis
necem etiàm auribus valdè terribilem, iram
nec vſque ad interitum illius habentem fi-
nem, ſed vltra naturam indiſciplinabiliter
excedentem? Solet enim contra aduerſa-
rios furor inſurgere: quem verò quilibet
inimicum non habet, hunc honorandum oa-
tura docet. Omnis ciuitas ſcelerum imma-
nitate completa eſt, & per omnes plateas
& omnes porticus ſecta membra, myſteria
ſacra celebrantis, tractare feruntur, & ad
nouiſſimum incenſa, atque conſumpta, &
ad cineres vſque redacta. Et neque in his
ſolummodò doctorem atqoe pootificem
ſiſtere paſſi ſunt, ſed etiàm in ventos miſe-
rabiliter diſperſerunt. Hæc igitur quan-
tùm virtus fuit valdè deflentes, de Timo-
theo tantorum malorum anthore, ſicut
preces docuerunt, quas benè ſe habere
credimus, ſecundùm piam ſanctionem ve-
ſtræ potentiæ nunciamus, ſi reuerà accu-
ſantium verba cum accuſationis veritate
concordant, alienum eum ab omni ſacer-
dotio eſſe demonſtrant. Nam eum, qui
ex quacunque cauſa depoſitus eſt, noo ſo-
lùm ad maiorem gradum venire lex eccle-
ſiaſtica non permittit, ſed neque in ordi-
ne, in quo fuit permanere, niſi deponens
propria ſententia eum rurſùs abſoluat,
aut certè ſynodus ſanctorum Epiſcopo-
rum aliquid de eo diſponat. ſed etiàm Epi-
ſcopi, qui à ſua dignitate depoſiti videban-
tur, ſicut edocuerunt, lex oon eſt, vt ali-
um poſſint ad officium euehere, quod
ipſi videbantur amiſiſſe: & duo ſolummo-
dò, licèt ſuper omnes honorabiles exiſte-
rent, & omni accuſatione liberi eſſent, ordi-
oationem tamen Epiſcopi celebrare eccleſia-
ſtico ordine prohibetur. Quòd autem & viuo
ponufice

pontifice eccleſiam gubernante,& nullo proprer ordinationem regulariter procedēte decreto,conſtitutus dicitur, omnem tranſcendit iniquitatem. Quòd verò & necem ità crudelem aggreſſus eſt, aut cooperatus, ſicut edocuerunt,non ſolùm hoc regulis interdictum, ſed etiàm legibus & communi iure naturæ prohibitum eſt. Igitur ſi veræ monſtrantur accuſantium preces, nihil horum ſacerdotio conferre poteſt ſacrarum ſubtilitas literarum veſtrarum. Itaque inuictum & triumphale imperium agnoſcens,quæ benè ſe habere decreuimus, æquum ordinem ſuæ prudentiæ ſanctis ſeruet eccleſijs, atque dignetur diſciplinam cōmuni pietatis cuſtodire collegio, omniq; virtute ac fortitudine bono CHRISTI corporis vnanimitatem pacemque ſeruare. Sciatque veſtra trāquillitas, & agnoſcant, qui neſcio quomodò ſunt ſeducti, quia neque Chalcedonenſe concilium, neque quilibet alius, cui pietatis Eccleſiæ Apoſtolicæ participium ineſt, alienam tenet fidem præter antiquam illam Euangelicam, quam chorus trecentorum decem & octo patrum, ſuperna gratia inſpiratus, Eccleſijs CHRISTI immobili religione dereliquit. Qui verò proprijs quidem paſſionibus inſtigati, zeli autem figmentum ſibimet apponentes,& ſimpliciores ſeducentes, Alexandrinam Eccleſiam turbauerunt, ipſi iudicium portabunt, quicunque eſſe noſcuntur. Intantùm enim nec recta intentione, nec ſermone veritatis vtuntur contra ſanctū Chalcedonenſe Concilium, quia non ſolùm ab illo ſe ſeparant, ſed neque ſanctorum patrum concilium, in regia ciuitate factum, ſe ſuſcipere profitentur, cùm & ibi dogmata ſanctorum trecentorum decem & octo patrum ſubtiliter reſeruari præceptum ſit, & in ipſa ſancta ſynodo inter primos fuerit,qui illo tempore pontificium Alexandrinæ ciuitatis videbatur eſſe commiſſum, vir Apoſtolicus, & ab omni macula ſermonum atque actuum ſegregatus. Sed qui donauit venerabile veſtræ pietatis imperium Romano principatui, & Dei ſanctis eccleſijs, longa ſerenitatis veſtræ tempora dignetur efficere, pacemque per vos & vnitatem omnibus CHRISTI conferre, ſubijciatque vobis omnes aduerſarias nationes: quatenùs vndique pace Chriſti muniti, patrum dogmata inuiolabilia conſeruetis, & omnem rempublicam æquitatis ordine diſponatis.

Anaſtaſius Epiſcopus Ancyræ Metropolis ſanctæ DEI eccleſiæ, manu mea ſubſcribens ſecundùm pietatis veſtræ ſanctionem, per prædictam epiſtolam inſinuaui,quid ſentiam de confeſſione ſanctorum patrum Nicææ congregatorum, quam Chalcedonenſis ſancta ſynodus ſecuta eſſe dinoſcitur, & de Timotheo,qui precibus accuſatus eſt,& ſeruari vos temporibus longis oro.

Iulianus epiſcopus	ſimiliter.
Proclianus epiſcopus	ſimiliter.
Euphanius epiſcopus	ſimiliter.
Armatius epiſcopus	ſimiliter.
Daniel epiſcopus	ſimiliter.
Euphraſius epiſcopus	ſimiliter.

EPISTOLA SVBDESCRIPTORUM Epiſcoporum, ad Leonem Auguſtum Imperatorem.

DEO amantiſſimo atq; pijſſimo & Chriſtianiſſimo, victori, triumphatori, ſemper Auguſto Leoni, humilis Epiſcopus Eugenius in Domino ſalutem.

Nos equidem humilimi voluimus, & hoc ſuperna gratia promerentes, noſtra mente quieſcere, & taciturnitatis pelagus in ſancti & adorandi ſpiritùs pace retinere, vt ſic abſtinentes, ſiue propter humanam inopiam, aut infirmitatem, dicendi morem tanti delicti apud nos haberemus. Sed quia proprij principatus adulter extollitur, & in ſublime ſemper eleuatur,ſuiſque ſcintillis multorum corda ſuccendit, vt pulchritudinem ſapientiſſimam ſolummodò DEI conturbet Eccleſiarum, ſumma neceſſitas nobis incubuit mutare propoſitum,vt à vobis prouocati, per hanc dicendi orationem egrediamur in aerem, DEI fide noſtros obturantes auditus, vt ità Sirenarum mortiferum peccamen, ſiue earum (ſecundùm Hieremiam) filiarum mortem tranſeuntes, per ipſum pelagus vitę tecum ſobriè veniamus. Suſcipe igitur hoc pijſſime, ſuſcipe libenter à nobis munus noſtrum omnium ſacerdotum, & reliquorum in miniſterio diuinæ ſcientiæ, qui conſtituti ſunt, prædicationem tuæ iuſſionis, quaſi ex vna curia conſenſuque ſcriptam. Fideli nanque fideliterque interroganti principi lucrū eſt ſacerdotibus, immortalis libri ſanctam offerre reſponſionem, vt ex te denuò Chriſtianiſſime & tuæ trāquillitatis imperio, in omnem terram & cunctos homines cum māſuetudine pietatis poculum miniſtrent, vno omnium noſtro Domino vnigenito Dei filio gubernante,qui ſolus in omnibus ſeculis perpetuè regnans,& tibi Imperatori coronā, quando oportuit, latenti,immò magìs claro nutu ſuperimpoſuit. Primum tibi ſignum regalis dignitatis, beati Dauid fundibulam laudabili voluntate committens, per deſerta diſcurrens,aptiſſimè beſtias iacularis. Nos autē ſub arbore pacis poſiti, ſine timore in aura delectabili commoramur. Iaculare ergò, iaculare potentiſſime, ſecundùm Danielem, etiàm Libyæ hircum paternæ fidei iaculo,vt nequaquàm perditus ventilet ea, quæ ſunt ad Auſtrum. Ille nanque paululùm exiliens ad vltima Libyę regionis, illam immedicabilem Alexandrinorum vrbi influit paſſionem, vt ſacerdotis

Hiere. 9.

Dan. 8.

ſacerdotis ſui interemptorem, amatorē Dei populo demonſtraret, & viro ſacrilego ſacerdotij priuilegia nefandè committeret, qui non ſolum à ſacerdotali voluntate, ſicut preces de eo conſcriptæ referunt, alienus oſtenditur, ſed etiàm omni affectioni vulgi peregrinus agnoſcitur, licèt quibuſcunq; verbis, geſtorum delere nitatur auditus. Nam ſi ei animo concepti adulterij non imminuerit crimen, hoc ſolummodò paternæ traditionis deſtructori poſſit, quod eſt, ſufficere, vt in eo iuſtè poſſit vltio prouenire. Cui nanque clarum non eſt, niſi qui fortè ſpontè bona ſcire deſpicit, quid per ſacratiſſima ſanctiſſimi & beatiſſimi, & poſt Deum patris noſtri Leonis ſcripta ſancitum eſt? Tacemus enim, quæ primitùs ſub ſanctæ memoriæ principe Martiano coram omni populo in ciuitate Chalcedonenſi de fide orthodoxa ſunt prolata ad confuſionem quidem maleficorum & veſanorum hominum, & commemorationē atque conſolationem piorum & fidelium. Quæ fides & ab illo ſancto omni uſque honorando concilio teſtimonium bonum promeruit, & definitiu ſcientiæ clarioris vno nutu ab omnibus obſignata eſt, ipſam formam detinens, quæ dudùm in ſancto Niceno concilio, & Epheſino primo apud rectè ſapientes conſtituta dignoſcitur. In qua præcipuè æternitas & humanitas (ſic enim dicendum eſt) vnius vnigeniti cuſtoditur, hoc eſt, in vno Domino noſtro Ieſu Chriſto incarnato Dei

Philip. 2. verbo oratione ſeruata, *vt in nomine IESV Chriſti*, ſicut ait Apoſtolus, *omne genu flectatur cœleſtium, terreſtrium & infernorum, & omnis lingua confiteatur, quia Dominus IESVS CHRISTVS in gloria eſt Dei patris.* Quieſcant igitur, quieſcant, & hoc per te piiſſime, qui modicum bonum putant munus taciturnitatis exiſtere. Quieſcant confundere, & Dei eccleſias conturbare, & curioſis ſermonibus auditus perſonare ſimplicium: vel iam rectam fidem, ſi metum futuri iudicij non habent, erubeſcant. Cur ventis ſermonum tranquillitatem ſanctæ fidei noſtræ conturbant? Cur concilia aduerſus Deum in omni loco & gente faciunt reſidere viliſſima? Cur tela contra

Locus mendoſus. nos dæmonibus ſubminiſtrant? Cur de morte paruulorum cogitantes, noſtræ immortalitatis authorem paſcua ſectantur, qui adhuc terrenas cauſas tractare noſcuntur? Cur cer-

Gen. 3. tant ſua ſcientia ſecundum Adam fieri velut dei, qui adhuc nec quæ ſunt hominū, agunt? Cur lenem noſtram molleinque pacem impugnant pro zelo, ſimplicitatem ſancti noſtri & celandi myſterij ſuffocantes? quo myſterio non ſolum nos, ſed & omnes miniſtri ſpiritus ſuperantur. Quapropter gloriamur velut codicillos nos habere creditæ dignitatis huius, qua diuinitas tractatur, & immenſæ ſcientiæ cum menſura congrua miniſtrare dicatur. Iterum à nobis dicatur & hoc, Dumine Deo amantiſſime, & cum omnibus hominibus in omni loco poſitis. In hoc enim tibi librum reſponſionis de confeſſione & oratione concludimus, quod à ſanctis patribus, & ab initio & hactenus dicitur: Pater & Filius & Spiritusſanctus in æterna trinitate eſt, vni principatus virtus, qui eſt ſuper omnia benedictus in ſecula Deus. Eugenius Epiſcopus Rom. 9. Epiri: Incolumem veſtram pietatem omniū Dominus noſter IESVS CHRISTVS pollentem, magna longæuitate conſeruet, & ſanctæ noſtræ & beatiſſimæ fidei ſanctionibus per omnia DEO amantiſſime atque piiſſime.

Valerianus Epiſcopus Phœniciæ, ſimiliter.
Claudius Epiſcopus Anciaſmi, ſimiliter.
Sotericus Epiſcopus Corcyræ, ſimiliter.
Hypatius Epiſcopus Adriani, ſimiliter.
Didacus Epiſcopus Foticæ, ſimiliter.
Eugenius Epiſcopus Euroeæ, ſimiliter.
Oranius Epiſcopus Dodonææ, ſimiliter.
Stephanus epiſcopus Borroti, ſimiliter.

¶ Epiſtola infraſcriptorum Epiſcoporum, ad Leonem Imperatorem.

Piiſſimo & Chriſto amantiſſimo, à DEO principe conſtituto victori, triumphatori ſemper Auguſto Leoni, Lucas Archiepiſcopus, Artemius, Antonius, Filocaris, Euſebius, Nazarius & Paulus Epiſcopi Epiri. Relegentes ea, quæ nobis à veſtra tranquillitate ſunt ſcripta, & agnoſcentes mox inter ipſa principia non ſolum pro fide catholica ſanctarum Eccleſiarum, ſed pro ciuitate, quæ ſub veſtri imperij ſceptro dinumeratur, tantam vos habere ſolicitudinem, quàtam oportet gerere diuino nutu Romana imperia conſcendentem, & tranquillè omnia gubernantem, vt vndique totius orbis terrarum inconcuſſa & ſine fluctu ſit nauis, maximas gratias ſaluatori noſtro IESV CHRISTO debere nos confitemur, orantes pariter, vt Chriſtianum nobis veſtrum imperium multis temporibus conſeruetur, quod nobis & ſingulis vtique & pariter vniuerſis ſpes maximas & demonſtrat, & donat. Decet enim & ſimul & ſingulatim vniuerſos, quaſi de quodam pectoris noſtri cubiculo bona veſtra proferre, quorum prima & maxima eſt, pacis vtilitas. Relegētes igitur oblatas nobis preces ab Alexandrinis, in malorum tempeſtate maxima conſtitutis; & agnoſcentes ſcelera à dæmone ibi commiſſa, amariſſimè in his ingemiſcentes, & propria membra lugentes, quæ tali calamitate noſcuntur afflicta: paululumque reſpirantes, & communem de his rebus tractatum habentes omnes Epiſcopi in veſtra Epiro conſtituti ſecundum ea quæ à veſtra tranquillitate ſancita ſunt, hæc veſtris piis auribus indicamus: gratias primitus etiā

in

in hoc agentes, quoniam parcentes noſtris infirmitatibus atque laboribus, & maximam propter hyemis vehementiam noſtri ſolenniter curam habentes, præcipitis vt ſinguli noſtrûm in regione propria de præſentibus rebus ſuam debeant proferre ſententiam.

Quapropter dicimus, quòd ſi ea, quæ ab Alexandrinis in accuſatione deducta ſunt, cum veritate concordant, (non enim ex vna parte verba ſuſcipienda ſunt) nec ordinatio Timothei firma conſiſtit, & ab Epiſcopatu, quem arripuiſſe dicitur, eſt penitùs alienus. Si autem oportet eum ſermonem ſatisfactionis in præſentia vocatum præbere pro his quæ cõmiſit, ſicut & conuenit, & iuſtum ſimul & pium*, ſi etiàm veſtræ tranquillitati complacet, vt ſecundùm petitiones ſupplicum nihil ab eo in medio tempore aduerſùs fidem catholicam penitùs innouetur: cùm præcipuè Imperator piæ memoriæ Martianus deponendos eſſe ſanciuerit etiàm rectè factos Epiſcopos, ſi quid mutilare aut commouere ex his, quæ Chalcedonæ à ſancto & vniuerſali cõcilio ſunt definita, tentauerit, ſicut ipſa monimenta ibì confecta teſtantur, in quibus quoddam ſignaculum definitionibus, memorati principis ſanctio ſuppoſita eſt. Ea verò, quæ Chalcedonæ conſtituta ſunt à ſancto & vniuerſali concilio de fide catholica, inquantùm doctrinas & expoſitiones & interpretationes perfectorum Patrum noſtrorum ſequi valuimus eſſe conſona iudicauimus his, quæ Nicęę à ſanctis trecentis decem & octo patribus definita ſunt, & poſteà in regia ciuitate à centum quinquaginta patribus explanata, in quibus etiàm perduramus. Et licèt plurimis ſermonibus extẽdatur expoſitio fidei Catholicæ Chalcedonæ celebrata, tamen ad illas reſpicit, quarum in præcedentibus probatur fuiſſe memoria, & velutì paucarum illarum eſt interpretatio ſyllabarum. Si quis igitur ſobriè ac fideliter, & non contentiosè de his voluerit cogitare, in tantorum decretis conſentit, quorum etiàm multus numerus ad ſatisfactionis ſufficit rationem. Non enim in verbo fidei omnium vnanimiter potuit ſententia conuenire, niſì ſanctus ſpiritus illic pro cauſa veritatis interfuiſſet. Cùm ergò grandia ſint hæc, quæ mota noſcuntur, & egeant veſtræ Chriſtianitatis auxilio, ſupplicamus tantis malis reſiſtere, & rebus inoptabilibus repugnare. Dignumque veſtra pietate trophęum cum ſuperno ſolatio cõtra diabolum cõfidenter erigite, flammam hanc, antequàm in ſublime conſcendat, extinguite: languoremque, priuſquàm velut morbus inficiat vniuerſa, curate. Nam medicorum ægritudines curantium illos potius admiramur, qui neque ad ægritudinem venire permittunt.

Non patiaris horum ſcelerum cumulum fieri poſteris in exemplum: habeant loca ſancta proprium cultum, Eccleſiæ inuiolabile ſecuritatis ius, pontificiſque cautela baptiſteria purgentur à nece. Dele iam venerabilis Imperator, impietatis monumenta: doceantur *omnis pietatis exercere culturam. Lucas Epiſcopus Dyrrhachenus: Incolumem ſemper in omnibus modis pium veſtræ ſerenitatis principatum, multis in pace temporibus Dominus CHRISTVS cõſeruare dignetur, DEO amabilis victor & triumphator Auguſte.

Artemius Epiſcopus Eſcampenus, ſimiliter.

Antoninus Epiſcopus Lychnidius, ſimiliter.

Hylocaris Epiſcopus Vallidi, ſimiliter.

Euſebius Epiſcopus Apolloniadis, ſimiliter.

Nazarius Epiſcopus Aulonæ, ſimiliter.

Paulus Epiſcopus Prinatenus, ſimiliter.

¶ Epiſtola ſubdeſcriptorum Epiſcoporum, ad Leonem Imperatorem.

Piſſimo Imperatori & CHRISTO amabili domino, Auguſto Leoni Martyrius humilis Epiſcopus veſtrę Cortynę. Tempus nobis eſt lyram ſumere diuinitus inſpirati Pſalmiſtę Dauid, principatu tranquillitatis veſtrę. Ille nanque ſolus idoneus eſt hymnus pię veſtræ magnitudini proferri, in quo ait: Saluum fac Domine regem, & exaudi nos. Et iterum in alijs modulationibus dicit: Domine, in virtute tua lętabitur rex, & in ſalutari tuo exultabit vehementer, & reliqua, quę in ipſo Pſalmo ſunt, pro veſtrę potentię ordinatione dicta creduntur. Sciens enim ex illo tempore geſtorum talia Prophetatum, quia per quæ confirmatio ea, quæ DEI ſunt, per ea quoquè veſtrum roboratis imperium. De his autem, quæ nos veſtra ſanciuit pietas iudicare, ego & mei conſacerdotes rectè conſiſtentes inſinuauimus, quia ſanctum Chalcedonenſe concilium concordare credimus expoſitioni fidei trecentorum decem & octo Patrum in Nicęa vrbe congregatorum, in qua baptizati & baptizantes, & prolatum exindè omnibus ſymbolum intemeratum inuiolatumque ſeruantes, vitam in eo complere reliquam: poſteà definita ſunt à ſanctis cẽtum quinquaginta ſacerdotibus, in ciuitate regia Conſtantinopoli congregatis: necnon & his, quę in Epheſina ſynodo priori, quę Neſtorij diabolicas blaſphemias abſcidit, & veſaniam Eutychis vnà deſtruxit, & quęcunque inter hęc orta eſt hęretica blaſphemia. Et dicimus tranquillitati veſtrę, quia ab initio totius hęreticę blaſphemię inexperta eſt veſtra Creta, decem martyribus prouincialibus paſſionis tempore deprecantibus ſaluatorem Deum, vt libera à tentationibus hęreticis, ſemper ab ęſtu eorum prouincia ſeruaretur. Et ſecundum magniloquum Apoſtolũ Paulum, ſcribentem

Marginal notes: ſoc.* eſt — Concordia fidei ex ſpiritu ſancto eſt. — *omnes — Pſal. 19. Pſalm. 20. — Locus mutilus. — 2. Tim. 2.

bentem fugiendas quæſtiones legales, quæ lites noſcuntur ſæpè generare. De his enim, quæ in ſanctæ memoriæ Proteriū geſta ſunt, non eſt qui non grauiter & abſque humana natura hæc facta decernat. (Prou. 21.) Veſtræ verò pietatis eſt, cuius anima, ſecundùm ſcripturam diuinam, in manu diuina conſiſtit, ſecundùm propriam clemeotiam ea, quæ ſunt commiſſa, corrigere. Timotheus verò, ſi viduata ſanctiſſima ecclesia Epiſcopus ordinatus eſt, decreto ciuium vniuerſorum & religioſiſſimorum Epiſcoporum voiuerſæ prouinciæ, aut omnium aut plurimorum conuenientium vnà, & reliquis aut propter ſenectutem, aut propter ęgritudioem aut quamcunque neceſſariam cauſam abſentibus, à tribus tamen vt parùm Epiſcopis inculpabilibus & communicatoribus regulariter ordinatus atque conſtitutus eſt, firmitatem eum ſedis habere decernimus. Si verò aliquid horum defuir, neceſſè eſt ordinationem pariter dijudicare.

Martyrius epiſcopus Corynæ: Iocolumem veſtram poteſtatem, tuentem pacem ſanctarum Dei eccleſiarum, ſancta & viuificatrix Trinitas omni tempore vitæ cooſeruet, piſſime & Chriſto amabilis Imperator.

Cyrillus epiſcopus * Subtuus, ſimiliter.

Euphronius Epiſcopus Hierapinæ, ſimiliter.

Gennadius Epiſcopus Gnoſi, ſimiliter.

Proſdocius Epiſcopus Lappæ, ſimiliter.

Euphrata Epiſcopus Cerſoniſſi, ſimiliter.

*Nicais Epiſcopus Catamenſis, ſimiliter.

Sebon Epiſcopus Doniæ, ſimiliter.

¶ Explicioint epiſtolæ Epiſcoporum, numero quingentorū, feliciter. Amen. Nicephorus ſcribit ſupra mille fuiſſe hos epiſcopos.

Ex Nicephori Calliſti Hiſtoria Eccleſiaſt. lib. 15. cap. 19.

NOn epiſcopi verò ſolùm, ſed & celebris memoriæ Simeones de his rebus epiſtolas duas dedit, alteram ad Imperatorem Leooem, alteram ad Baſilium epiſcopū Antiochenum: quam, quòd breuior ſit, hìc appoſui, verbis hiſce conſcriptam. (Literæ Simeonis Stylitæ.) Domino meo piiſſimo & ſanctiſſimo, Dei amāti Baſilio archiepiſcopo, peccator & humilis Suneones in Domino ſalutem. In tempore nūc dicere poſſumus, domine, Benedictus Deus, qui non reiecit precationem noſtram, & miſericordiam ſuam à oobis peccatoribus oon remouit. (Pſal. 65.) Acceptis enim ſanctitatis veſtrę literis, ardorem & veram pietatem Dei amantiſſimi Imperatoris noſtri erga ſanctos patres, & certam ſtabilemque eorum fidem admiratus ſum, quā pietatem ille & anteà exhibuit, & etiàm ounc exhibet. Atque hoc quidem donum noo ex nobis ipſis, quemadmodùm etiàm S. Apoſtolus dixit, ſed ex Deo eſt, qui illi eam animi alacritatem propter orationes veſtras indidit. (Ephe. 2.) Et poſt pauca: Proiodè & ego humilis & teouis, atque adeò abortiuus monachus, imperiali eius celſitudini inſtitutum meum de fide ſanctorum patrom, qui Chalcedooe ſexingenti trigintaſex conuenère, in qua perſiſto, & per quam confirmor, vtpotè quæ à ſpirituſancto maoifeſtata ſit, ſignificaui. Quòd ſi enim duabus aut tribus io nomine eius conuenientibus, medios inter eos eſt Saluator: qoomodo ad tot & tam ſanctos patres ille adueniſſet, niſi ab initio cum eis Spiritusſaoctus fuiſſet? (Matth. 18.) Et poſt alia: Itaque fortis eſto, & in vera pietate viriliter age, qoemadmodùm & Ieſus Naue filius, ſeruus Domini, in populo Iſraelitico. (Ioſu. 1.) Clerum religioſum, qui ſub ſanctitate tua eſt, omnem, & beoedictum fideliſſimumque populum verbis meis cooſolare. Timotheus Aelurus, vt inquit idem Nicephorus lib. 15. cap. 16. ad hunc modum condemoatus, & Alexandria eiectus, Gangram, quò etiàm magiſter eius Dioſcorus deportatus fuerat, exulatum miſſus eſt.

CONCILIVM ARELATENSE
TERTIVM CIRCA TEMPORA
Leonis Papę celebratum. Eſtque prouinciale.

TITVLI CANONVM SEV CApitulorum huius Concilij.

Vt diacones ante 25 annos, & ſacerdos ante 30 noo ordinetur. 1
Vt laicus ante annum conuerſionis ooo ordinetur. 2
Vt digami, vel pœniteotes, vel repudiatarum mariti, ad ſacerdotiū noo prouehantur. 3
Vt qui clericum alienum defendere nititur, communione priuetur. 4

COncilium Arelateñ. tertium, 14. epiſcoporum, æra 461, Marciano Auguſto, Opilione & Vincomalo cōſulibus, 8. Idus Iulij. (A. D. 453.) Quum in voluntate Dei ad dedicationem baſilicæ ſanctæ Mariæ io Arelateñ. ciuitate ſacerdotes Domini conueniſſent, congruum eis & rationabile viſom eſt, vt primùm de obſeruandis canonibus, attentiſſima ſolicitudine pertractantes, qualiter ab ipſis eccleſiaſticæ regulæ ſeruareotur, ſalubri conſilio definirent.

CAPI.

CAPITVLVM I.

Et quia in ordinandis clericis antiquorũ patrum ſtatuta non ad integrum (ſicut expedit) obſeruata eſſe cognoſcuntur, nè fortè quorumcũq; importunis & inordinatis precibus, ſacerdotes Domini fatigentur, & ea, q̃ totiès ſunt præcepta, tranſgredi compellant: hoc inter ſe obſeruandum eſſe definiunt, vt nullus epiſcoporum, diaconum, antequàm 25 annos impleat, ordinare præſumat: epiſcopatus verò vel presbyterij honorem, nullus laicus ante præmiſſam anni conuerſionẽ, vel ante 30. annos ætatis accipiat.

Cõcil. Agathẽ.

Laici, quatenus ad pſbyteriũ, & epiſcopatum aſſumendi.

2 Et licèt de laicis prolixiora tempora antiqui patres ordinauerint obſeruanda, tamen quia * accreſcunt numeri eccleſiarum, neceſsè eſt nobis plures clericos ordinare: hoc inter nos ſinè præiudicio duntaxàt canonum cõuenit conſtituere antiquorum, vt nullus metropolitanorum cuicunque laico dignitatem epiſcopatùs tribuat. Sed nec reliqui pontifices presbyterij vel diaconatus honorem conferre præſumant, niſi anno integro fuerit ab eis præmiſſa conuerſio.

* creſcente numero

3 Nullus pœnitentem, nullus digamom, nullus viduarum * maritos, in prædictis honoribus audeat ordinare. Et licèt hoc tã propè omnium canonum inſtituta contineant, tamen nè aliquam ſacerdotum ſupplicantium (ſicut iam diximus) importunitas vel ſuggeſtio iniqua ſubrepat, neceſsè fuit, vt nunc ſeueriorem regulam ſibi velint Domini ſacerdotis imponere. Et ideò quicunque ab hac die contra ea, quæ ſuperiùs ſunt comprænhenſa, clericum ordinare præſumpſerit, ab ea die, qua ei potuerit hoc approbari, anno integro Miſſas facere non præſumat. Quam rem ſi quis obſeruare noluerit, & contra * conſeſſum fratrum faciens, Miſſas celebrare præſumpſerit, ab omnium fratrum * charitate nouerit ſe alienum: quia dignum eſt, vt ſeueritatem eccleſiaſticæ diſciplinæ ſentiat, qui totiès ſalubriter à ſanctis patribus inſtituta, obſeruare contemnit.

* maritos vel corpore vitiatos, Diſtin. 55. Nullus pœniten.

* conſtitutum vel cõſenſum

* cõuone

4 Et ſi fortè aliquis clericorum, regulam diſciplinæ eccleſiaſticæ ſubterfugiens, fuerit euagatus, quicunque eum ſuſceperit, & non ſolùm pontifici ſuo non reconciliauerit, ſed magìs defenſare præſumpſerit, Eccleſiæ communione priuetur.

21. q. 5. Si fortè aliqs clericorũ.

Cæſarius in Chriſti nomine epiſcopus, diffinitionem hanc ſanctorum fratrum meorũ vel meam, relegi & ſubſcripſi. Contumelioſus epiſcopus, conſenſi, & ſubſcri. Philagrius epiſcopus ſubſcripſi. Prætextatus epiſcopus ſubſcripſi. Maximus epiſcopus ſubſcripſi. Iulianus epiſcopus ſubſcripſi. Florentius epiſcopus ſubſcripſi. Cyprianus epiſcopus ſubſcri. Cœleſtinus epiſcopus ſubſcripſi. * Proiſianus epiſcopus ſubſcripſi. Eucherius epiſcopus ſubſcripſi. Cataphronius presbyter directus à dominis meis Agricio & Seuero epiſcopis, ſubſcripſi. Deſiderius presbyter directus à domino meo Ioanne epiſcopo, conſenſi & ſubſcripſi. Leontius presbyter directus à domino meo Conſtantino epiſcopo, ſubſcripſi. Ego * Meterius directus à domino meo Galliano epiſcopo, conſenſi & ſubſcripſi.

* Porcian*

* Emerius

EX GRATIANI DECRETO,
ac certis alijs, in quibus ponuntur certa decreta ſub titulo Arelateñ. Concilij.

❡ Ex Concilio 3. Arelateñ. ſecundum Gratianum.

Pręterea placuit vt deinceps non ordinentur diaconi coniugati, niſi prius conuerſionis propoſito confeſſi fuerint caſtitatem.

Diſt 28. Præterea placu. vt deinceps

Et nota quòd ſententialiter hoc capitulum eſt in tertio iſto Concilio, capitulo ſecundo, vbi dicit, Sed nec reliqui &c. Et in capite ſecundo Concilio Arelateñ. ſecundi.

❡ Secundum decre. Iuonis ex Concil. 3. Arelaten. cap. 3. ſed non inuenitur.

Energumeni non ſolum aſſumendi non ſunt ad clerum, ſed inuenti, ab officio remouendi.

Hoc cap. habetur in Concilio Arauſi. 16. cap.

❡ Ex Conc. 3. Arelaten. ſecundum Gratianum.

Hos, qui fratribus ſuis capitalia crimina obieciſſe conuicti fuerint, placuit, vſque ad exitum non communicare, niſi digna ſatisfactione pœnituerint.

3 4. 2. Hos qui paſſ.

Nota, quòd hoc decreti capitulum legitur in Primo Concilio ſententialiter, & verbis mutatis, cap. 24.

❡ Ex Arelatenſi Concilio, iuxta Gratianum, non tamen ponit, quoto.

Monaſteria vel monachorum diſciplina, ad eum pertineat epiſcopũ, in cuius ſunt territorio conſtituta.

18. q. 2. Monaſteria, vel monachorum

❡ Ex Arelaten. Concilij. cap. 6. vt ſuprà.

Qui non benè cuſtodierit ſacrificium, & mus vel aliquod aliud animal comederit illud, quadraginta dies pœniteat. Qui autem perdiderit illud in eccleſia, aut pars eius ceciderit, & non inuenta fuerit, triginta dies pœniteat.

De cõ. diſ. 2. Qui non bene. Et in decr. Iuon. lib. 2.

❡ Ex Arelaten. Concilij cap. 7. vt ſuprà.

Sciẽdum eſt omnibus, quòd Deo ſacrarum fœminarum corpora, per votum propriæ ſponſionis, & verba ſacerdotis, Deo conſecrata templa eſſe, ſcripturarum teſtimonijs comprobantur. Et ideò violatores earum, ſacrilegi ac iuxta Apoſtolum filij perditionis eſſe noſcuntur.

27. q. 1. Sciẽdo eſt omnibus. Et in decr. Iuon. lib. 3

1. cor. 3. c

❡ Ex Arelatenſi Concilio, iuxta alios decretorum libros ex Gandauo habitos, & vetuſtos in monaſterio ſancti Bauonis.

Titul. vt ordinatus quiſque in illis permaneat, vbì ordinatus eſt, locis.

De his, qui in quibuſcunq; locis ordinati fuerint miniſtri, in ipſis locis perſeuerent.

Nota,

Digitized by Google

Nota,ꝙ hoc capitulum legitur ſentẽtialiter certis verbis mutatis in primo Concilio Arelatenſi, cap. 22.

¶ Ex vbi ſuprà,Tit. De vita clericorum.

Prouidendũ neceſſè eſt vnicuiq; epõ, qualiter canonici viuere debeant,necnon & monachi ſm̃ ordinẽ canonicũ vel regularẽ viuere ſtudeant,vt ait Apoſtolus: Vnuſquiſque in qua vocatione vocatus eſt,in ea permaneat. 1. Cor. 7.c

¶ Ex vbi ſuprà Tit. vt epiſcopi prouideant, quid presbyteri dominiſ ſuis faciant.

Vt epiſcopi prouideant, quem honorem presbyteri pro ſuis eccleſijs facere debeant.

¶ Ex vbi ſuprà. Tit. De his,qui vanitates in excubijs funeralibus exercuerint.

Laici,qui excubias funeris obſeruant,cum timore & terrore & reuerẽtia hoc faciãt. Nullus ibì diabolica carmina præſumat cantare, nec ioca,nec ſaltationes facere,q̃ Pagani, docẽte diabolo,adinuenerũt. Quis.n.neſciat diabolicũ eſſe,& non ſolũ à religione Chriſtiana alienũ,ſed ẽt humanæ naturæ eſſe cõtrariũ, ibi lætari,cantare,inebriari, & cachinnis ora diſſolui, & omni pietate & affectu charitatis poſtpoſito,quaſi de fraterna morte exultare, vbi luctus & plãctus flebilibus vocibus debuerit reſonare,ꝓ amiſſione chari fratris?Patres ſiquidẽ veteris & noui teſtamẽti, mortes ſanctorũ virorũ legimus multis in locis cũ fletu deploraſſe,in nullo aũt loco de illis, q̃ à ſeculo diſceſſerãt,exultaſſe. Nam & Iacob Patriarchã tota fleuit Aegyptus ſeptuaginta diebus. Gen. 50.a Et Ioſeph & fratres eius, cũ patrẽ deferrẽt in terrã Chanaan ad ſepeliẽdũ,celebrantes exequias ad areã* Azael,q̃ ſita eſt trãs Iordanem, * Azad,vel Ahad, plãctu magno atq; vehemẽti impleuerunt ſeptẽ dies.Tãt⁹ aũt fuit plãctus,vt loc⁹ indè nomẽ acceperit.Et de beato Stephano legim⁹, ꝙ Gen. 50.a ſepelierũt eũ ſiue curauerũt viri timorati, & fecerunt planctũ magnũ ſuper eũ. Et ideò ta- Actor. 8.a lis inepta lętitia & peſtifera cãtica, ex authoritate interdicẽda ſunt. Si qs aũt cãtare deſiderat, Kyrie eleiſon cãtet. Si aũt aliter,omninò taceat.Si aũt tacere non vult, in craſtino à presbytero taliter coerceatur,vt alij timeant.

¶ Ex Concilio Arelaten. 4. aut 5.

Viduæ,ſi priuſquã cõtinentiã profitentur, nubere elegerunt,illis nubant,quos ꝓpria voluntate velint hẽre maritos. Similiter hæc cõdicio & de virginibus habeat. Nec extra volũtatẽ parentum cogantur accipere maritum.

¶ Ex Concilio Arelaten. 4. aut 5. cap. 6.

Nullũ ſinè dote fiat cõiugiũ. Iuxta poſſibilitatẽ fiat dos. Nè ſinè publicis nuptijs q̃ſquã nubere,vel vxorem ducere præſumat. 30 q. 5. Nullum ſinè

VENETICVM CONCILIVM TEMPORE Leonis Papæ primi. Eſt Prouinciale.

notant aliqui habitã fuiſſe A.D. 460. q fuit penultim⁹ Leonis Pape.

CVm duplex ſit Venetia,alia quidem Lugdunenſis Galliæ,quæ à Britonibus incolitur iuxta Oceani Gallici littora,vt author eſt. Plinius li. 4. cap. 18. & Strabo lib. 4. alia verò Italiæ vrbs, Adriatico mari adpoſita,multis nominibus longè clariſſima,cuius incolæ Veneti à Troianis duxere originem,vt ex Plinio lib. 3. cap. 19. author eſt Cato,itemq́. Strabo lib. 4. Synodum hanc in priori celebratam,certum eſt cuius Epiſcopus, Venetenſis dictus,ſuffraganeus eſt Turonenſis Metropol.

DOminis beatiſſ. & nobis in Chriſto omni charitatis honore venerãdis fratrib⁹, Victurio & Thalaſſio epĩs,Perpetu⁹, Patern⁹, Albin⁹, Arthemi⁹, Nunechi⁹ & Liberalis epĩ. Cũ ſemp à nobis cura religionis hẽri dẽat in prõptu,nec aliundè dẽat eſſe meditatio, eo ꝑcipuè tempore,quo nos aut voluntas, aut occaſio cõgregarit,vt cõis ex multorũ collatione tractatus,conſentiente in Chriſto ſpiritu, multarũ ſniarũ authoritate firmet᷑,nè per ſingularẽ pro arbitrij ſui qualitate definitio aut imperitiæ decipiat᷑ errore, aut tumore præſumptionis vel iracundiæ deprauet᷑: & dum vnuſquiſq; ſinè fratrũ collatione ſuo tm̃ credit arbitrio,ſtatuit qđ meritò oĩbus poſſit diſplicere. Itaq; qm̃ nos in eccleſia Venetica cã ordinãdi epatus cõgregauit,rectũ eſſe credidimus, de regula eccleſiaſtica,q̃ nobis donante Dño credita eſt,& de diſtrictione,cui⁹ curam nõ ſinè culpa nr̃a omittem⁹,habita * cõſultatione,vt q̃ in priorum patrũ ſtatutis vidimus omiſſa,& ꝓcedẽte tẽpore ex nimia licẽtia ꝓlabẽte ſeculari libertate ꝑſumpta,ſtatutis ſaluberrimis ſanciremus. Qđ in notitiã beatitudinis veſtræ,q̃a ꝑſentia vr̃a nobis neceſſitate faciẽte fraudata eſt,credimus deferẽdũ, vt ſi ꝓbabile duxeritis,id quoque & veſtra authoritate firmetur,& diſtrictione ſeruetur. * collatione,

1 Itaq; cẽſemus homicidas, & falſos teſtes à cõione eccleſiaſtica ſubmouẽdos,niſi pęnitẽtiæ ſatisfactione crimina admiſſa diluerint. Agatheſ. Con. c. 37.

2 Eos quoq;,q relictis vxoribus ſuis,ſicut in Euãgelio dr̃,excepta cã fornicatiõis,ſine adulterij ꝓbatiõe alias duxerint: ſtatuim⁹ à cõione ſimiliter arcẽdos,nè p indulgẽtiã nr̃am *ꝑtermiſſa peccata,alios ad licẽtiã erroris inuitẽt. Matth. 5.e *permiſſa

3 Pęnitentes quoq;, qui ſuſceptam publicè pęnitentiã intermiſerint,& ad prioris erroris conſuetudinẽ reuoluti,vitæ ſe ſeculari cõuerſationiq; reddiderint, nõ ſolùm à cõmunione Dominicorum ſacramentorum, ſed etiàm à conuiuijs fidelium ſubmouendos.

4 Eas etiàm,quæ virginitatẽ profeſſæ, & benedictionem fuerint per manus impoſitionẽ ſub conteſtatione huius propoſiti conſecutę, ſi fuerint in adulterio depręhenſę,cum adulteris ipſarũ arcẽdas à cõmunione cenſemus.

5 Clericis aut monachis, ſinè cõmẽdatitijs epiſtolis epĩ ſui,licẽtia nõ pateat ambulandi, aut euagandi, & in omni loco, ad quem ſinè epiſtolis epiſcopi ſui (vt dictum eſt) venerint, à communione habeantur alieni.

6 In monachis quoq; per ſentẽtię forma ſeruetur. Quos ſi verborum increpatio nõ emẽ-

daue-

dauerit, etiam verberibus ſtatuimus coerceri.

7 Seruandū eſt de monachis, nè eis ad ſolitarias cellulas liceat à cógregatione diſcedere, niſi fortè probatis poſt emeritos labores, aut pp infirmitatis neceſſitaté aſperior ab abbatibus regula remitiatur. Quo ità demùm fiet, vt intra eadem mooaſterij ſepta manētes, tamen ſub abbatis poteſtate, ſeparatas habere cellulas permittantur.

Agatheſ. Coci.c.38.

8 Abbatibus quoquè ſingulis, diuerſas cellas aut plurima monaſteria habere non liceat, niſi tantùm propter incurſum hoſtilitatis intra muros receptacula collocare.

9 Clerico, niſi ex permiſſu Epiſcopi ſui, ſeruorum ſuorum ſecularia iudicia adire nō liceat. Sed ſi fortaſsè Epiſcopi ſui iudicium cępetit habere ſuſpectum, aut ipſi de proprietate aliqua adoersùs ipſum epiſcopum fuerit nata cōtētio, aliorum epiſcoporum audiētiā, non ſecularium poteſtatum, debebit ambire. Aliter, à communione habeatur alienus.

10 Clericos quoq; ab Epis ordinatos, ſioè pmiſſu eorū, a qbus fuerāt ordinādi, ꝓmouere ad ſuperiorē aliquē ordinē nō pſumāt, nè cōcordiam fraternam iniuria illata cōtaminet.

Diſt.34. Presbyteri, diacones. Et Agat. cō.cap.39.

11 Presbyteri, diaconi, atque ſubdiaconi vel deiocèps, quibus ducendi vxores licentia oon eſt, etiàm alienarum nuptiarum euitent cōuiuia, oè his cœtibus miſceantur, vbi amatoria cantantur & turpia, aut obſcœni motus corporis, choris & ſaltibus efferunt, nè audit[a] & obtut[a] ſacris myſterijs deputati, turpiū ſpectaculotum atq; verborū contagio polluant.

28.q.1.Oēs deinceps.

12 Omoes deiocèps clerici Iudæorū conuiuia euitent, nec eos ad conuiuiū quiſquam excipiat: quia ſicut apud Chriſtianos cibis commuoibus oō vtuntur, indignū atque ſacrilegū eſt, eorum cibos a Chriſtianis ſumi, cū ea, q̄ Apoſtolo pmittēte, nos ſumimus, ab illis iudicent immūda: ac ſic inferiores incipiāt eſſe clerici, q̄ Iudęi, ſi nos, q̄ ab illis apponunt, vtamur, illi a nobis oblata cōtemnant.

Tit.1.d

Diſt.35. Ante oīa. Et Agat. Concilij ca.41.

13 Ante oīa a clericis vitet ebrietas, q̄ omniū vitiorū ſomes ac nutrix eſt. Nec qs poſt liberū corporis ſui ac mētis hēre iudiciū, cū captus vino, a ſenſu ꝓbet alienus, & ꝓcliuis ad vitiū, mente labefacta, ducat, ac plerunq; poſſit peccatū aut crimē, dū neſcit, incurrere. Sed ignorātia talis nō pt nō ſubiacere pęnæ, quam ex volūtaria amētia manaſſe cōſtiterit. Itaq; eū, quem ebrium eſſe conſtiterit, (vt ordo patitur) aut triginta dierum ſpatio à communione ſtatuimus ſubmouendum, aut corporali ſubdendum eſſe ſupplicio.

Diſt.35. Ante omnia.

14 Clericus, quē intra muros ciuitatis ſuæ manere conſtiterit, & matutinis hymnis ſinè probabili excuſatione ægritudinis inuenius fuerit defuiſſe, ſeptem diebus a cómunione habeat extrane[*]: qa miniſtrū ſacrorū, eo tpe, quo nō poteſt[*] ab officio ſuo vlla honeſta neceſſitas occupare, fas nō eſt a ſalubri[*] ceſſare.

for.* eſt ab for. * ope ceſſare.

15 Rectū quoquè duximus, vt vel intra ꝓuinciā noſtrā ſacrorū & ordo pſallendi vna ſit cōſuetudo, vt ſicut vnā cum Trinitatis cōfeſſione fidē tenemus, vnā & officiorū regulā teneamus, nè, variata obſeruatione, in aliquo obſeruatio ooſtra diſcrepare credatur.

Diſt. 26. q. 5. Aliquanti. Et in decre. Iuo.li. 8. Et Agatheſ. Cōc. cap.42.

16 At nè fortaſsè id videat omiſſum, quod maximè fidē catholicæ religionis infeſtat, q aliquāti Clerici ſtudent augurijs, & ſob noīe cōfictæ religionis (quas ſanctorū ſortes vocant) diuinationis ſciētiā profitent, aut quarūcunq; ſcripturarū inſpectione futura pmittūt, in hoc qcunq; clericus detectus fuerit vel cōſulere, vel docere, ab Eccleſia habeat extraneus. Incolume regnū & coronā veſtrā, Eccleſiæ ſuæ Deus protegat, domini fratres.

Finis Concilij Venetici.

DECRETA HILARII PAPAE.

Ex libro Pontificali.

Anno Domini 461.

HILARIVS natione Sardus, ex patre Criſpino, ſedit annos ſex, menſes tres, dies 10. Hic fecit decretalē, & per voiuerſum Oriētē ſparſit, & epiſtolas de fide catholica, cōfirmās tres Syoodos, Nicęnā, Epheſinā, & Chalcedonēſem, & tomū ſancti archiepiſcopi Leonis. Et dānauit Eutychē & Neſtotiū, & oēs eorū ſequaces, & oēs hæreſes, cōfirmans dñationē & principatū ſanctę ſedis catholicæ & apoſtolicæ. Hic fecit cōſtitutū de eccleſia in baſilica ad ſanctā Mariā, cōſolatu Baſiliſci & Hermenerici. 16. Kal. Decēb. Hic fecit oratoria tria io baſilicæ Cōſtātinianæ baptiſterio, ſancti Ioānis baptiſtæ, & S. Ioānis euāgeliſtæ, & ſanctæ Crucis, oīa ex argēto & lapidibus precioſis. Confeſſionem autem ſancti Ioannis Baptiſtæ fecit ex argento, penſante lib. 100. & crucē aureā. Et confeſſionē S Ioannis Euangeliſtæ fecit ex argeoto penſante lib. 100. & crucē aoreā. Et in ambobus oratorijs ianuas æreas argento cluſas. In oratorio verò S. Crucis fecit confeſſiooem, vbi lignum poſuit Domioicum, & crucem aurem cū gemmis, penſantem pondo librarum 20. In confeſſione fecit ianuas ex argento, penſante lib. 50. Supra coofeſſiooem arcum aureum, qui penſat lib. 4. quē portant columnæ onychinæ, & eo loci ſtat agnus aureus, qui penſat libras duas. Corooā aureā ante coofeſſionem. Pharū cū delphinis, penſantē libras quinq;. Lampades aureas 4. penſantes libras duas. Nympheū & triporticū ante oratoriū ſanctę Crucis, vbi ſunt columnæ miræ magnitudinis, quæ dicuntur Hecatonpenta. Lacus & conchas cithariacas duas, cū columnis porphyreticis * foraitis, aquam fundentes. Et in medio lacū porphyreticum cū concha* raita io medio, aquam fundente, circuodata a dextris & a ſioiſtris in medio cancellis æreis & columnis, cum faſtigijs & epiſtylijs, vndiquè ornatis ex muſiuo, & columnis Aquitanicis, & tripolitis, & porphyreticis. Ante confeſſionē B. Ioannis poſuit coronā argenteā, penſantem libras 20. Pharum cantharū, pen-

Nō extat.

* perforatis. * cithariaca

ſantem lib.25.Item ad ſanctũ Ioannem intra ſanctum funtem lucernam auream cum
* lychnis, * nixis luminũ 10. penſantem lib. 5.Cetuos argenteos tres fundentes aquam, penſanies ſingul.lib.30.Turrim angenteam cũ delphinis,penſantem lib.60.Columbam auream, penſantem lib.2.In baſilica Conſtantiniana pharos cantharos argenteos,pendentes ante altate 10.penſantes ſingul,lib.20. Scyphum aureum, penſantem lib.6. Alium ſcyphum aureũ,penſantem lib. 5.Calices aureos 5.pẽ-
* duas, ſantes ſingul.libras * ſingulas.Scyphos argẽteos 5.penſantes ſingul.lib.10.Calices miniſteriales 20.penſantes ſingul.lib.2.Amas argenteas 5.penſantes ſingulæ lib.10.Ad beatũ Petrum apoſtolum ſcyphũ aureum, penſantem lib.5.Alium ſcyphum aureum cum gẽmis Praſinis & hyacinchinis, penſantẽ lib.4. Calices argenteos miniſteriales 10.penſantes ſingul.lib.2.Amas argenteas 2.penſantes ſingul.lib.8.Pharos cantharos argenteos 14. penſantes ſingul.lib.5.Ad beatum apoſtolũ ſcyphum aureum,penſantem lib.5.Scyphos argenteos 4.penſantes ſingul. lib.6. Calices miniſteriales 10.pẽſantes ſingul,lib.2.Amas argenteas 2. penſantes ſingul. lib. 10. Ad B, Laurentium martyrem ſcyphum aureum cũ gemmis praſinis & hyacinthinis,penſantem
* lychnorũ lib.4.Lucernam auream * nixorum 10.penſantem lib,5.Scyphum aureum puriſſimum, pẽſantem lib.5. Lampades aureas 2. penſantes libras ſingulas. Pharum cantharum aureum, penſantem lib.2.Turrim argenteam cum delphinis, penſantem lib.25.Scyphos argenteos tres, penſantes lib.24.Calices miniſteriales 12.penſantes lib.2.Altare argenteum, penſans lib.40. Lampades argenteas 10.penſantes lib.20.Amas argenteas duas, pẽſantes ſingul.lib.10.In baſilica beati Laurentij martyris, pharos cantharos argenteos decem, penſantes lib.10. Cantharos æreos vigintiſex. Miniſteria ad baptiſmum ſiue ad pœnitentem argentea, penſantia libras decem. Pharos æreos 50. In vrbe Roma conſtituit miniſteriales, qui circuitent conſtitutas ſtationes. Scyphum aureum anſatum vel ſtationarium, penſantem lib.octo. Scyphos per titulos vigintiquinque, penſantes lib.10.Amas argenteas 25.penſantes lib.10. Calices miniſter.50.penſantes ſingul.lib.2. ¶Hæc omnia in baſilica Conſtantiniana, vel ad ſanctam Mariam conſtituta recondidit. Hic fecit monaſteria ad ſanctum Laurentiũ, & balneum,& prætorium ſancto Laurentio. Fecit autem oratorium ſancti Stephani in baptiſterio Lateranẽ.Fecit autem & bibliothecas duas in eodem loco. Ad Lunam verò monaſterium in vrbe conſtruxit.Hic fecit ordinationẽ vnam in vrbe Roma per menſem Decembrem, presbyteros vigintiquinque, diacones quinque, Epiſcopos per diuerſa loca vigintiduos. Qui etiàm ſepultus eſt ad ſanctum Laurentium in crypta,iuxta corpus beati Sixti. Et ceſſauit Epatus dies decẽ.

TVRONICVM CONCILIVM PRIMVM
TEMPORE HILARII PAPAE.
Eſt Prouinciale.

TVRONES, populi ſunt inter Celtas, Carnutibus & Andegauenſibus finitimi, proximi oceano. Ciuitas eſt metropolitica, cuius omnes ſuffraganei ſunt in Celtica. Eam vrbem, ſicut & Andegauenſem, diuus Lodouicus Francorum rex, Britanniæ ducatui detraxit.

TVRONENSE CONCILIVM
primum, & illius Canones.
Eſtque Prouinciale.

A.D.461. SEVERINO, viro clariſſ.conſule, ſub die xviij.Kalẽ.Decemb.cùm ad ſacratiſſimam feſtiuitatẽ, quo domini Martini receptio celebratur, in ciuitate Tutonorum beatiſſimi ſacerdores, quorum ſubſcriptio ſubtèr adiecta eſt, veniſſent,neceſſariò crediderunt, vt quia per longam incuriam in aliquo de rebus eccleſiaſticæ diſciplinæ regula fuiſſet vitiata, diffinitionem ſuam, quæ cum patrum authoritate concordat,præſentis ſcripturę emanatione firmarent, non quæ priùs illicitè commiſſa ſunt, reuoluentes, ſed in poſterum vniuerſorum vtilitati proſpicientes, vt ſecundùm euangelica præcepta & apoſtolicam doctrinam, patrum ſtatuta ſeruantes, Eccleſia Domini pura & immaculata permaneat.

¶Capitulum primum.

¶ Primo ergò loco, ſacerdotes vel miniſtri Matth.5.b
Eccleſiæ (de quibus dictum eſt, Vos eſtis lux mundi) ità in omni ſancta cõuerſatione a Dei timore actus ſuos dirigant, vt & diuinæ poſſint placere clementiæ, & bonum fidelibus præbeant exemplum: quia ſicut væ eis interminatur, per quos nomen Dei blaſphema- Leui.24.c
tur, ità illi immortalitatis gloriam conſequẽ- & Eſa.5.b
tur, per quorum actum nomen Dei benedicitur. Si enim vniuerſis fidelibus, ſecundùm Apoſtolicam doctrinam, caſtitas cuſtodien- 1.Cor.7.e
da indicitur, vt qui habent vxores, ità ſint, quaſi non habentes: quanto magis ſacerdotes Dei, ac Leuitæ diuino mancipati altari, cuſtodire debent, vt non ſolùm cordis, verùm etiàm corporis puritatem ſeruantes, pro plebe ſupplicaturi, preces illorum ad diuinum mereantur introire auditum? quia ſecũdùm Rom.8.b
authoritatẽ Apoſtoli, qui in carne ſunt, Deo placere non poſſunt. Vos autem non eſtis in Tit.1.d
carne, ſed in ſpiritu. Et iterùm: Omnia munda mun-

da mundis, coinquinatis autem & infidelibus nihil eſt mundum: ſed polluta eſt eorum & mens & conſcientia. Cùm ergò laico ab- 1.Cor.7. ſtinentia imperetur, vt poſſit orationi vacãs, & DEVM deprecans, exaudiri: quantò magìs ſacerdotibus vel Leuitis, qui omni momento parati eſſe debent in omni munditia & puritate, ſecuri, nè aut ſacrificinm offerre, aut baptizare, ſi id temporis neceſſitas popoſcerit, cogantur imparati aut immundi? Qui ſi contaminati fuerint carnali concupiſcentia, qua fronte excuſabunt, quo pudore vſurpabunt, qua conſcientia, quo merito exaudiri ſe credent?

2 Et licèt à patribus noſtris è commiſſa authoritate id fuerit conſtitutum, vt quiconq; ſacerdos vel Leuita, filiorum procreationi operam dare fuiſſet conuictus, à communione Dominica abſtineret, nos tamen huic diſtrictioni moderationem adhibentes, & iuſta conſtitutione mollientes, id decreuimus, vt ſacerdos vel Leuita coniugali concupiſcentiæ inhærens, vel à filiorum procreatione nõ deſinens, ad altiorem gradum non conſcendat, neque ſacrificia DEO offerre, vel plebi miniſtrare præſumat. Sufficiat his tantùm, vt à communione non efficiantur alieni. Sed vt *obſeruari hæc valeant* obſeruare, fomitem omnium Ephe.5.d vitiorum oportet abſcindi, Apoſtolo præcipiente: Nolite inebriari vino, in quo eſt luxuria. Et quàm graui ebrietas ſupplicio ex- 1.Cor.6.d pietur, eadem Apoſtolica manifeſtat doctrina, inter cætera dicens: neque fornicatores, neque idolis ſeruientes, neque ebrioſos regnum Dei poſſeſſuros. Si quis verò in omni officio clericali Deo militans, ab ebrietate ſe non abſtinet, ſecundùm ſtatùs ſui ordinem *exerceat competens in eum vindicta * tribuatur.

3 Et quia nullum diabolo locum dari Ephe.4.f oportet, hoc præcipuè cuſtodiendum decreuimus, vt nullam clerici cum extraneis fœminis habeant familiaritatem, nè vllam malè loquendi vel ſentiendi hominibus aditum tribuant: quia frequenter per hanc indecentem occaſionem contingit, vt diabolus, qui inſidiatur ſicut leo in cubili ſuo de ruina ſeruorum Dei exultet. Si quis clericus poſt interdictũ epiſcopi ſui illicitis familiaritatibus extranearum fœminarum voluerit inhærere, à communione habeatur alienus.

4 Et vt clericus, cui datur nubendi licentia, internuptam non accipiat vxorem. Quod ſi fecerit, vltimum in officio clericali teneat locum.

5 Si quis verò clericus, relicto officij ſui ordine, laicam voluerit agere vitam, vel ſe militiæ tradiderit, excommunicationis pœna feriatur.

6 Qui verò ſe ſacratis virginibus per coniunctionem nefandam miſcuerit, vel propoſitum profeſſæ religionis dereliquerit, vtriq; à communione habeãtur alieni, (quia ſi quis 2.Cor.3.c templum Dei violauerit, diſperdet illũ Deus) donèc reſipiſcentes à laqueo diaboli, à quo quo capti tenentur, * ab ipſius voluntate ad *ad ipſius voluntat. ad auxilium pœnitentiæ reuertantur.

7 Homicidis penitùs non communicandum, donèc pe confeſſionem pœnitentiæ ipſorum crimina diluantur.

8 Si quis verò poſt acceptam pœnitentiã, ſicut canis ad vomitum, ità ad ſeculares ille- 2.Pet.2. cebras, derelicta, quam profeſſus eſt pœnitentia, fuerit reuerſus, à communinne eccleſię vel à conuiuio fidelium extraneus habeatur, quò faciliùs & ipſe compunctionem per hãc confuſionem accipiat, & alij eius terreantur exemplo.

9 De præſumptoribus, etiàm placuit obſeruari, vt ſi quis epiſcopus in ius fratris ſui, ſuam conatus fuerit inſerere poteſtatem, vt aut diœceſes alienas, tranſgrediendo terminos à patribus conſtitutos peruadat, aut clericos ab alijs ordinatos, vel ſanctimoniales promouere præſumat: ab vniuerſorum fratrum & conſacerdotum ſuorum communione ſe alienum efficiendum non dubitet; quia, Apoſtolo docente, cognoſcimus, nulla 2.Theſ.3.a nos cum fratribus inordinatè ambulantibus, & non ſecundùm traditionem à patribus cõſtitutam, poſſe habere participationem.

10 Ordinationes verò illicitas, irritas* *denunciamus deuocamus, niſi per ſatisfactionem, quæ ad pacem pertinent, componantur.

11 Si quis verò clericus abſque epiſcopi ſui permiſſu, derelicta eccleſia ſua ad alium ſe transferre voluerit locum, alienus à communione habeatur.

12 Et vt clerici non abſque ſacerdotum ſuorum commendatione, ad alias prouincias ſiue ciuitates ambulare diſponant.

13 Illud etiàm ſecundùm ſcripturam authoritatem, vel patrum conſtitutionem addẽdũ credidimus, vt nè quis clericus, qui negociandi ſtudium habere voluerit, vſuras accipiat: quia ſcriptum eſt, Qui pecuniam ſuam Pſal.14. nõ dedit ad vſuram. Et alio loco. Et non deſe- Pſal.54. cit de plateis eius vſura & dolus. Manifeſtum eſt enim, beatitudinis non poſſe conſequi gloriam, qui à præceptis diuinis deuiauerit. Et humilitatis noſtræ conſtitutio, vt adiuuante Domini miſericordia valeat cuſtodiri, ſancti ac beatiſſ. ſacerdotis domini Martini, quæ Deo accepta eſt, obtinebit interceſſio. Confidimus enim, ſacerdotum Domini conſenſu diffinitionem noſtram firmandam, quæ cum patrum noſtrorum authoritate concordat.

¶ Perpetuus Turonicæ ciuitatis epiſcopus interfui & ſubſcripſi. Victurius epiſcopus Cenomannicæ ciuitatis, huic diffinitioni interfui & ſubſcripſi. Leo epiſcopus Bituricæ ciuitatis, interfui & ſubſcripſi. Euſebius epiſcopus Nanneticæ ciuitatis, interfui & ſubſ. * Amandinus epiſcopus Cathalaunicæ ciui- *Amand. tatis, interfui & ſubſcripſi. Germanus epiſcopus Rothomagenſis ciuitatis, interfui & ſubſcripſi.

* Anthemius.

ſcripſi. * Arthemius epiſcopus Rhedonicę ciuitatis, huic diffinitioni interfui & ſubſcripſi. Manſuetus epiſcopus Britannorum, ſubſcripſi. Iocundinus presbyter, iuſſu domini mei venerandi epiſcopi, quia ipſe non cerneret, ſubſcripſi. Thalaſſius peccator, hanc diffinitionem dominorum meorum, ab ipſis ad me transmiſſam, in ciuitaticula mea relegi, ſubſcripſi, & conſenſi.

ROMANVM CONCILIVM

SVB HILARIO PAPA.

ROMANI CONCILII AC DEcretorum Hilarij Papæ, tituli.

Vt canones Nicęni, vel apoſtolicę ſedis decreta, cuſtodiantur. 1

Vt bigami, aut viduæ, aut corruptę mariti, ad eccleſiaſticos gradus non accedant. 2

Vt pœnitentes, aut inſcij literarum, ſiue defectu membrorum, aut deciſione aliquid minùs habentes, ad ſuperiorem ordinem non accedant. 3

Vt ea, quæ illicitè epiſcopus, vel deceſſor eius ordinauit, ab eo, qui ſupereſt, emendētur. 4

Vt nullus epiſcopus ſibi eligat ſucceſſorem. 5

ROMANI CONCILII, ET EPIſtolæ Hilarij Papæ, capitula.

A.D. 465. * Baſiliſco.

FLauio* Baſilico & Herminetico viris clariſſimis conſulibus, ſub die decimoquinto Kalen̄. Decembrium, reſidente viro venerabili Hilario Papa in baſilica ſanctæ Mariæ, & Maximo Taurinæ ciuit. prouinciæ Galliarū, Ingenuo Ebredun̄ſi, prouincię * SS. Mediolanen̄. prouinciæ * SS. Saturnino Auinionen̄. prouinciæ * SS. Petro Portuenſi, *Paulino Aquæuiuenſi, Primo Atellano, Palladio Salpinati, Gaudentio Albingenſi, Sotete Neapolitano, Tiburtio Capuano, Gaudentio Scyllateno, Felice Lucenſi, Eubodio Tifernenſi, Euſebio Senenſi, Maioriano Aſten̄, Iuſto Fauentino, Felice Sipontino, Concordio Barino, Verano, *

* Paulo

Caprario Caſſitano, Ianuario Pręneſtino, Conſtantino Aquinati, Adeodato Cumano, Prætextato Interannino, Tiberio Curium Sabinorum, Claudio Puteolano, Gerontio Camerino, Adeodato Veliterno, Lucifero Trium tabernarum, Criſpiano Subauguſtano, Romano Albanenſi, Seruodei Nomentano, Florentio Cluſino, Hilario Amerino, Candido Tiburtino, Paulo Foronouano, Euſeb. Sutrino, Apuleio Tarquinien̄. Gaudentio Antiatino, Aſterio Gabinati, Proiectitio Nepeſino, Aſterio Foroiulienſi, Philippo Numanati, Gaudentio* Vecconenſi, Reſtituto & Octauio Aphris: Reſidentibus etiàm vniuerſis presbyteris, adſtantibus quoquè diaconibus, Hilarius epiſcopus Eccleſiæ catholicæ, vrbis Romæ, ſynodo præſidens dixit:

* Volſinien̄ vel Vulſinien̄.

CAPITVLVM I.

QVoniam religioſus, ſancto Spiritu congregante, conuentus hortatur, vt quæcunq; pro diſciplina eccleſiaſtica neceſſaria ſunt, cura diligentiore tractemus: ſi placet, fratres, ea, quæ ad ordinationum tenorem pertinent, iuxta diuinæ lēgis præcepta & Nicęnorum Canonum conſtituta, ità adiuuante Domino in omne * æuum manſuta ſolidemus; vt nulli fas ſit ſinè ſtatus ſui periculo, vel diuinas conſtitutiones, vel Apoſtolicæ ſedis decreta temerare: quia nos, qui * potiſſimi ſacerdotis adminiſtramus officia, talium tranſgreſſionum culpa reſpiciet, ſi in cauſis DEI deſides fuerimus inuenti: quia meminimus, quod timere debemus, qualiter comminetur Dominus negligentiæ ſacerdotum: ſiquidem reatu maiore delinquit, qui potiori honore perfruitur: & grauiora facit vitia peccatorum, ſublimitas dignitatum.

* tempus

25. q. 1. c Nulli fas ſit. * potiſſimum

Ezech. 3. f & 23. b

2 Cauendum ergò inprimis eſt, nè ad * ſacratos gradus, ſicut geſtis prioribus antè pręſcriptum eſt, quiſquam, qui vxorem non virginem duxit, adſpiret. Repellendus eſt etiàm quiſque, qui in ſecundæ vxoris nuptias contra Apoſtolica pręcepta conuenit.

Diſ. 34. Curadum eſt

3 Inſcij quoque literarum, necnon & aliqua membrorum damna perpeſſi, & hi, qui ex pœnitentibus ſunt, ad ſacros ordines adſpirare non audeant. Quiſquis talium conſecrator extiterit, factum ſuum ipſe diſſoluet.

Diſ. 55. c. Pœnitētes vel inſcij

4 Sed & quod quis commiſit illicitè, aut à deceſſoribus ſuis inuenit admiſſum, ſi proprium periculum vult vitare, damnabit. nos enim in nullo volumus ſeueritatem vltionis exercere. Sed qui in cauſis Dei vel contumacia, vel in aliquo exceſſu deliquerit, aut ipſe quod perperàm fecit, abolere noluerit: in ſe, quicquid in * alium non reſecarit, inueniet. Quod vt deinceps poſſit tenaciùs cuſtodiri, ſi placet, ſententias, cauſas & ſubſcriptiones proprias omnes commodate, vt ſynodali iudicio auditus claudatur * illicitis. Ab vniuerſis

* alio

* illicitis.

ſis epiſcopis & presbyteris acclamatum eſt: Exaudi Chriſte, Hilario vita: dictum eſt ſexiès. Hæc & confirmamus, & hæc docemus: dictum eſt octiès. Hæc tenenda ſunt, hæc ſeruanda ſunt: dictum eſt quinquiès. Doctrinę veſtrę gratias agimus: dictum eſt deciès. Iſta vt in perpetuum ſeruentur, rogamus: dictũ eſt quindeciès. Iſta per ſanctum Petrum, vt in perpetuum ſeruentur, optamus: dictum eſt octiès. Hæc præſumptio nunquàm fiat: dictum eſt deciès. Qui hæc violauerit, in ſe inueniet: dictum eſt ſeptiès. Et facto ſilentio, Hilarius Epiſcopus dixit:

5 Præthereà fratres, noua & inaudita (ſicut ad nos, miſſis de Hiſpanijs epiſtolis, ſub certa relatione peruenit) in quibuſdã locis peruerſitatum ſemina ſubindè naſcuntur. Deniquè nonnulli Epiſcopatum, qui non niſi meritis præcedentibus datur, non diuinum munus, ſed hæreditarium putant eſſe compendium: & credunt, ſicut res caducas atque mortales, ità ſacerdotiũ, velut * legali aut teſtamentario iure, poſſe dimitti. Nam pleriq; ſacerdotes in mortis confinio conſtituti, in locum ſuum feruntur alios deſignatis nominibus ſubrogare: vt ſcilicet non legitima expectetur electio, ſed defuncti gratificatio, pro populi habeatur aſſenſu. Quod q̃ graue ſit, æſtimate. Atq; ideò, ſi placet, etiàm hanc licentiã generaliter de eccleſijs auferamus, nè (quod turpe dictu eſt) homini quiſquã putet deberi, quod Dei eſt. Vt autem, quod ad nos prolatum eſt, ad veſtram etiàm poſſit peruenire notitiam, Hiſpanorum fratrum & coepiſcoporum noſtrorum ſcripta legantur. Paulus notarius recitauit.

*legatorio

§.q.1.c.Plerique ſacerdotes.

EPISTOLA TARRACONENſium Epiſcoporum ad Hilarium.

BEATISSIMO, & Apoſtolica reuerentia a nobis in Chriſto colendo Papæ Hilario, Aſcanius & vniuerſi Epiſcopi Tarraconenſis prouinciæ.

Quam curam Apoſtolatus veſter de prouinciarum ſuarum ſacerdotibus gerat, filio noſtro illuſtri Vincentio, duce prouincię noſtræ, referente cognouimus: cuius impulſu, votum noſtrum in auſum ſcribendi prona deuotione ſurrexit. Ergò prouinciali literario ſermone debita coronæ veſtræ obſequia deferentes, his quæſumus, vt dignatione, qua cæteros, etiàm humilitatem noſtram in orationibus veſtris in mente habere dignemini, beatiſſime & apoſtolica reuerentia in Chriſto a nobis colende pater: illud ſpecialiùs deprecantes, vt factum noſtrum, quod tam voto penè omnis prouinciæ, quàm exemplo vetuſtatis in notitiã veſtrã defertur, perpenſis aſſertionibus noſtris, roborare dignemini. Et cùm * legeret, ab vniuerſis Epiſcopis & presbyteris acclamatum eſt: Exaudi CHRISTE, Hilario vita: dictum eſt deciès. Hæc

*legeretur.

præſumptio nunquàm fiat: dictũ eſt ſexiès. Quæ DEI ſunt, ab homine dari nõ poſſunt: dictum eſt ſexiès. Per dominum Petrum, rogamus, vt in perpetuum ſeruentur: dictum eſt ſexiès. Hæc vt reſeruentur, rogamus. Hilarius Epiſcopus dixit: Lege. Paulus notarius recitauit: Epiſcopus Barchinonenſium ciuitatis ſanctus Nundinarius, ſortem expleuit conditionis humanæ. Hic Epiſcopo venerabili fratri noſtro Irenæo, quem ipſe anteà in diœceſi ſua nobis volentibus conſtituerat, derelinquens ei, quod potuit habere paupertas, ſupremæ voluntatis arbitrio, in locum ſuum vt ſubſtitueretur, optauit: ſed defuncti iudicium, in eius meritum non vacillat. Et cùm * legeret, Probus Epiſcopus è conſeſſu ſurgens, dixit: Illud licuit, hoc non licuit. Succeſſores Deus dat. Authoritate veſtra reſiſtite huic rei per apoſtolatum veſtrum. Hilarius Epiſcopus dixit: Percurre, quę cœperas. Paulos notarius recitauit: Siquidem omnis clerus & plebs eiuſdem ciuitatis & optimi & plurimi prouinciales, vt idem eius locum obſeruaret, a nobis ſperauerunt. dato conſenſu. Nos cogitantes defuncti iudicium, & probantes eius vitam, & eorum nobilitatẽ atque multitudinem, qui petebant, ſimul & vtilitatem eccleſiæ memoratæ, optimum duximus, vt tanto ſacerdoti, qui ad diuina migrauerat, non minoris meriti ſubſtitueretur antiſtes, præſertim cùm Eccleſia illius municipij, in qua antè fuerat ordinatus, ſemper huius ciuitatis Eccleſiæ fuiſſe diœceſis conſtet. Ergò ſuppliciter precamur Apoſtolatum veſtrũ, vt humilitatis noſtræ decretum, quod iuſtè a nobis videtur factum, veſtra authoritate firmetis. Iamdudùm ſanè queſti fueramus literis noſtris de præſumptione Syluani Epiſcopi: & miramur, quòd nulla apoſtolatus veſtri reſponſa ſuſcepimus. Nunc hæc eadem ſuggerentes, petimus, vt quid ſuper his rebus obſeruandũ ſit, Apoſtolicis ſermonibus nos dignemini informare. Et nè forſitan per negligentiam portitoris, aut per longinqui itineris difficultatem, humiliatis noſtræ ad vos ſcripta non potuerint ex hoc negocio peruenire, etiàm ſuggeſtionem noſtram maluimus iterare. Et ſubſcriptio: Orantem pro nobis ſanctum Apoſtolatum veſtrum, iugi æuo diuina conſeruet æternitas nobis omnibus & Eccleſiæ ſuæ, domine * verè noſter & Apoſtolice Papa. Hilarius Epiſcopus dixit: Alia epiſtola recitetur. Paulus notarius recitauit:

*legeretur,

*venerãde.

¶ EPISTOLA SECVNDA TARraconeñ. Epiſcoporum ad Hilarium Papam.

DOMINO beatiſſimo, & Apoſtolica reuerentia a nobis in Chriſto colendo Papæ Hilario, Aſcanius Epiſcopus & vniuerſi Epiſcopi Tarraconenſis prouinciæ. Etiàm ſi nulla * extaret neceſſitas Eccleſiaſticæ diſciplinæ,

*diſtaret.

ſciplinæ, expetendum reuerà nobis fuerat illud priuilegium ſedis veſtræ, quo ſuſceptis regni clauibus, poſt reſurrectionem Saluatoris per totum orbem beatiſſimi Petri ſingularis prædicatio vniuerſorum illuminationi proſpexit: cuius Vicarij principatus ſicut eminet, ità metuendus eſt ab omnibus & amandus. Proindè nos Deum in vobis primitùs adorantes, cui ſinè querela ſeruitis, ad fidem recurrimus Apoſtolico ore laudatam, indè reſponſa quærentes, vndè nihil errore, nihil præſumptione, ſed pontificali totum deliberatione præcipitur. Cùm hæc ità ſe habeant, eſt tamen inter nos falſus frater, cuius præſumptionem ſicut diutiùs tacere non licuit, ità & loqui futuri iudicij neceſſitas imperauit. Syluanus quidem epiſcopus Calaguræ, in vltima parte noſtræ prouinciæ conſtitutus, diuinationes ſibi indebitas vſurpando humilitatem noſtrã ad hoc vſque perduxit, vt contra eius vaniſſimam ſuperſtitionem ſedis veſtræ vnicum remedium flagitemus.

Principat' Vicarij Christi, vt eminet, ſic metuẽdus, & amãdus eſt ab omnibus.
Matt. 16. c
Rom. 1. a

Hic nanq; iam ante ſeptem & octo ampliùs annos poſtponens patrum regulas, & veſtra inſtituta deſpiciens, nullis petentibus populis, epiſcopum ordinauit: cuius præproperum factum exiſtimantes fraterna & pacifica poſſe admonitione ſanari, profecit in peius. Deniquè contra vetuſtatem Canonum, contra Synodi conſtituta, * alterius fratris noſtri presbyteri, ſpiritu tantùm præſumptionis accenſus, in eodem loco, qui illi fuerat deſtinatus, cui inuito & repugnanti impoſuerat manus, & qui noſtro iam cœtui fuerat adgregatus, epiſcopum fecit. Hinc factum eſt, vt de eius miſerrima temeritate, ad nos Cæſaraugustanæ vrbis epiſcopus frater noſter vniuerſa referret, cuius diligentia & ſollicitudo admodùm proſpexerat, ſi in aliquo profuiſſet. Siquidem cunctis in vicina poſitis epiſcopis, nè ſe ſchiſmatico adiungerent, frequentiſſimè contradixit: ſed obſtinatione damnabili, totum, quod erat illicitum, & quod nobis pudor eſt dicere, non erubuit ſolus ille committere. Proindè quia his præſumptionibus, quæ vnitatem diuidunt, quæ ſchiſma faciunt, velociter debet occurri: quæſumus ſedem veſtram, vt quod ſuper hac parte obſeruare velitis, Apoſtolicis affatibus inſtruamur, quatenùs fraternitate collecta, prolatis in medium venerandæ Synodi conſtitutis, contra rebellionis ſpiritum veſtra authoritate ſubnixi, quid oporteat & de * ordinatione, & de ordinato fieri, intelligere (Deo iuuante) poſſimus. Erit profectò veſter triumphus, ſi Apoſtolatus veſtri temporibus, quod ſancti Petri cathedra obtinet, catholica audiat Eccleſia, ſi nouella zizaniorum ſemina fuerint extirpata. Et ſubſcriptio: Orantem pro nobis ſanctum Apoſtolatum veſtrum, iugi æuo diuina conſeruet æternitas. Ab vniuerſis epiſcopis & presbyteris acclamatum eſt: Vt hæc emendentur, rogamus: dictum eſt ſexies. Vt hæc * recitandantur, rogamus: dictum eſt ſepties. Vt diſciplina ſeruetur, rogamus: dictũ eſt octies. Vt antiquitas ſeruetur, rogamus: dictum eſt quinquiès. Vt canones cuſtodiantur, rogamus: dictum eſt ſeptiès. Vt in præſumptoribus vindicetur: rogamus dictũ eſt ſeptiès. Ordinatio apoſtolica illibata ſeruetur: dictum eſt octiès. Exaudi Chriſte, Hilario vita: dictum eſt quinquiès. Dignus Papa, dignus doctor: dictum eſt octiès. Hilarius epiſcopus dixit: Acceptis, quæ recitata ſunt, de omnibus nunc fratres ſpeciales ſententias, Deo vobis inſpirante, depromite. Maximus epiſcopus Eccleſiæ Tauritanæ, dixit. In cuſtodiendis omnibus, quæ ad * ſacras ordinationes pertinent, diſciplinis, meliùs ſententiæ meæ profeſſione * denuncio, nihil a me vnquàm eorum, quæ prohibita ſunt, eſſe faciendum. De reliquis cenſeo, vt quiſquis talia fecerit, aut detecta in eccleſijs reſecare noluerit, ſe graues cauſas in Apoſtolicæ ſedis iudicio redditurum, in quo illi neceſſè erit ſubire ſententiam. Ingenuus epiſcopus Ebredunenſis, dixit: Mihi quoquè eadè de omnibus partibus ſententia eſt, qua me * ipſe conſtringo, nè quid a me vnquàm de his, quæ ſunt interdicta, tentetur: quia noui ſtatum & profeſſionẽ meam. De cæteris etiam cenſeo, vt quiſquis ſtatutorum tranſgreſſor extiterit, ſciat ſe eccleſiaſticæ regulæ laqueis innodari, & ſtatuta apoſtolicæ ſedis incurrere. * Paulus epiſcopus Aquitaniæ, dixit: Ego quoquè ſimili me lege conſtringo, & de cæteris, qui tranſgreſſores fuerint, pariter cenſeo, nè eis ſinè periculo ſui quicquam tale tentare liceat, quod meritò debeat vindicari. Primus epiſcopus Eccleſiæ Atellanæ, dixit: Hoc & ego cenſeo obſeruandum. Palladius epiſcopus Eccleſiæ Salpinatis, dixit: Nihil me contra diſciplinam eccleſiaſticam, vel ſtatuta ſanctorum canonũ facturum eſſe polliceor. Tiberius epiſcopus eccleſiæ Sabinenſis, dixit: Profiteor me ſtatuta ſedis Apoſtolicæ in omnibus cuſtodire: & ſi in Eccleſia mea clericorum aliquem, cõtra præcepta ſanctorum Canonum deprehendero aut mulierem duxiſſe, aut duas habere vxores, ab eccleſiaſtico officio ſeparari. Ab vniuerſis epiſcopis dictum eſt. Sententias fratrum omnes ſequimur, omnes confirmamus, & obſeruandas eſſe decernimus. Exaudi Chriſte, Hilario vita: dictũ eſt ſexiès. Quę male admiſſa ſunt, per te corrigantur: dictũ eſt octiès. Quod non licet, non fiat: dictum eſt octiès. Hilarius epiſcopus Eccleſiæ vrbis Romæ, Synodo præſidens, dixit: Quoniam præſentis definitionis formã, quę ſecundùm ſanctorum eſt ſtatuta ſententiam, in omniũ eccleſiarum notitiã peruenire decernimus, nè cuiquam pro ſui poſſit ignoratione licere, quod non licet, edere geſta notariorum ſolicitudo curabit.

*for. * alterũ fratrem noſtrum presbyterum.*
* *ordinatore.*
* *recitentur.*
* *ſacrę ordinationis pertinent diſciplinam.*
* *definio.*
* *ipſum*
* *Paulinus.*

CAPITVLA EPISTOLÆ SEQVENTIS.

Vt nullus ſinè conſenſu Epiſcopi metropolitani, epiſcopus ordinetur. 1

Vt nullus epiſcoporum, relicta propria eccleſia, ad aliam tranſeat. 2

Vt Ireneus, remotus a Barchinonenſi eccleſia, ad propriam reuertatur. 3

De remouendis Epiſcopis, qui illicitè ordinati ſunt, & nè in vna eccleſia duo Epiſcopi habeantur. 4

De damnatione Irenæi, ſi ad ſuam Eccleſiam non reuertatur. 5

HILARIVS Epiſcopus Aſcanio & vniuerſis epiſcopis Tarraconen. prouinciæ. Poſtquàm literas veſtræ dilectionis accepim⁹, quibus præſumptiones Syluani epiſcopi Calagurenſiũ Eccleſiæ retũdi petiſtis, & rurſum Barcinonenſium quæritis nimis illicita vota firmari: honoratorum, & poſſeſſorum Turiaſſonenſium, Caſcantenſium, Calagurritanorum, Virgilienſium, Tricienſium, Legionenſium, & Ciuitatenſium, cum ſubſcriptionibus diuerſorum, literas nobis conſtat ingeſtas: per quas id, quod de Syluano querela veſtra deprompſerat, excuſabant. Sed repræhenſione iuſtiſſima, eorum pariter iuſta allegatio non carebat; quia præter conſcientiam metropolitani, fratris & coepiſcopi noſtri Aſcanij, nonnullis ciuitatibus ordinatos claruit ſacerdotes. Vndè, q̃m quicquid ab alterutra parte eſt indicatũ, omni videmus peruerſitate confuſum, tpum neceſſitate perſpecta, hac ratione decernimus ad veniam pertinere, quod geſtum eſt, vt nihil deincèps cõtra præcepta beati Apoſtoli, nihil contra Nicenorum Canonum conſtituta tentetur.

[Margin: 2.q.7. cap. Qm q c q d. — 1.Tim.3.b & Heb.10.b. — Nicę.Cõc. 4.& 6.]

¶Capitulum primum.

HOc autem primùm, iuxta eorundem patrum regulas, volumus cuſtodiri, vt nullus præter notitiam atque conſenſum fratris Aſcanij metropolitani, aliquatenùs conſecretur antiſtites: quia hoc & vetus ordo tenuit, hoc trecentorum decem & octo ſanctorum patrum definiuit authoritas; cui quiſquis obuias tetenderis manus, eorum ſe conſortio fatetur indignum, quorum præceptionibus reſultarit.

2 In quorum contumeliam, a ſuperbo ſpiritu etiàm pars illa contemnitur, qua vetatur, nè quis, relicta eccleſia ſua, ad alteram tranſire præſumat. Quod nimìs improbè conniuentibus, & (vt doleatur grauiùs) vobis aſſerentibus, Irenæus epiſcopus conatur admittere, * qui noſtra authoritate roborari cupitis, quos maximè de rebus illicitis magna indignatione probatis accendi. Lectis ergò in conuentu fratrum, quos natalis mei feſtiuitas congregarat, literis veſtris, quę de ordinandis epiſcopis ſecundùm ſtatuta Canonum vel prædeceſſorum meorum decreta ſunt, prolata ſententia, geſtorum, quæ pariter direximus, tenore diſcetis.

*[Margin: Sardic.Cõci.c.1.& 2. — *quod * q.]*

3 Vndè remoto ab eccleſia Barcinonenſi, atque ad ſua remiſſo Irenæo epiſcopo, ſedatis per ſacerdotalem modeſtiam voluntatibus, quæ per ignorantiam eccleſiaſticarum legum deſiderant, quod non licet, obtinere; talis protinùs de clero proprio Barcinonenſibus epiſcopus ordinetur, qualem te præcipuè, frater Aſcani, oporteat eligere, & deceat conſecrare: nè ſi * ſimiliter fortè factum fuerit, nõ ſinè obiurgatione tui maximè nominis * retundat noſtra præceptio, quod in iniuriam Dei, a quo ſpecialiter ſacerdotalium eſt gratia dignitatum, didicerimus admiſſum. Nec epiſcopalis honor hæreditarium ius putetur, quod nobis ſola Dei noſtri benignitate Chriſti confertur.

*[Margin: 7.q.1.c.Remoto. — * aliter — * retundat.]*

4 Ordinatos ergò nunc epiſcopos (qui, licèt te ignorante prouecti ſunt, cum ſuis authoribus meruerunt ſubmoueri) hac ratione firmamus, ſi nec viduarum maritus fuerit, quiſquam, *& in vnius virginis nuptias ac vota conuenerit, ſicut & legalia conſtituta præcipiunt, dicendo: *Sacerdos virginem vxorem accipiat, non viduam, non repudiatam*: ſecundùm quod etiàm beatus Apoſtolus Paulus, magiſter gentium, de his, qui fieri deſiderant ſacerdotes, propria inſtitutione non tacuit, dicens: *Vnius vxoris virum*. Cuius ſanè tenore ſententiæ ità informati eſſe debetis, fratres chariſſimi, vt inter cętera, quæ cauenda ſunt, hæc ſtudeatis præcipuè cuſtodire, quæ cognoſcitis ante vniuerſa mandari. In quibus etiàm * pſpiciendũ eſt, nè duo ſimul ſint in vna eccleſia ſacerdotes, nec literarũ ignar⁹, aut carens aliqua parte membrorũ, vel etiàm ex pœnitẽtibus aliquis ad ſacrum miniſteriũ prorsùs ſinatur accedere. Nec tantum putetis petitiones valere populorum, vt cùm his parere cupitis, voluntatem Dei noſtri, quæ nos peccare prohibet, deſeratis. Cuius indignatio ex hoc grauiùs cõmouetur: quia benignitas eius, dum fiunt illicita per eos, qui ſunt interpretes placationis, offenditur.

*[Margin: * nec in ſecundæ cõiugis. — Leuit.21.c Ezech.44.f — 1.Tim.3.a — *perſpiciẽdum.]*

5 Vt autem omnia, ſecũdùm hæc, quæ ſcripſimus, corrigantur, præſentes literas, Traiano ſubdiacono noſtro veniente, direximus. Quòd ſi Ireneus epiſcopus ad eccleſiam ſuã, depoſito improbitatis ambitu, redire neglexerit, quod ei non iudicio, ſed humanitate præſtabitur, remouendum ſe ab epiſcopali cõſortio eſſe cognoſcat. Deus incolumes vos cuſtodiat fratres cariſſimi, Data 3. Kalend. Ianuarij, * Baſilico & Herminerico viris clariſſimis conſulibus.

*[Margin: * Baſiliſco. A.D. 465.]*

EPISTOLA HILARII PAPÆ, ad Leontium, Veranum & Victurium epiſcopos.

DILECTISSIMIS fratrib⁹, Verano, Leontio & Victurio epiſcopis, Hilarius Papa.

* Mouemur

* Monemur.

* Mouemur ratione iuſtitiæ, quæ licèt ab omnibus, qui recta ſapiunt, debeat cuſtodiri, tamen præcipuè Domini ſacerdotibus non eſt temerè negligẽda, quorum cæteros informari conuenit inſtitutis. Fratet igitur & coepiſcopus noſter Ingenuus Ebredunenſis, Alpiũ maritimarum prouinciæ Metropolitanus, ſemper honore ſubnixus, in præiudicium ſuum, ſicut adnexa declarauit querimonia, quædam nos, petente fratre & coepiſcopo noſtro Auxamio, ſtatuiſſe commemorat, quę vniuerſis in hac eadem cauſa defenſionibus contrairent. Siquidem relationibus in noſtro iudicio recẽſitis, quas frater & coepiſcopus noſter Veranus ad ſanctæ memoriæ deceſſorem meum cũ cæteris prouinciæ ſacerdotibus miſit, & Apoſtolicæ ſedis, quæ tunc directa fuerat, patefacta reſponſione manifeſtatum eſt, nihil poſteà debuiſſe tentari, nec ad iniuriam ſynodalium regularum, quicquam per obreptionem, quæ proximè facta eſt, debere conſtitui. Nã licèt ex hoc etiàm, quòd a nobis eſt illicitum, cenſeatur infirmum, quia ex ipſo inſinuatum eſt exequi noluiſſe, qui meruit: tamen nè odio vel gratia moueamur, quæ in cauſarum diſceptationibus eſſe non debet, ità veſtræ charitati cognitionem adnexæ querimoniæ delegamus, vt nihil aduersùm venerandos canones, nihil contra ſanctæ memoriæ deceſſoris mei iudicium valeat, quicquid obreptum nobis eſſe conſtiterit. Nolumus namque, fratres chariſſimi ecclesiarum priuilegia, quæ ſemper ſunt ſeruanda, confundi: nec in alterius prouincia ſacerdotis, alterum ius habere permittimus: quia per hoc non minùs in ſanctarum traditionum delinquitur ſanctiones, quàm in iniuriam ipſius Domini proſilitur, cùm expectatio fructos noſtri miniſterij, non in latitudine regionum, ſed in acquiſitione ponitur animarum. Habeat itaque pontificium frater & coepiſcopus noſter Ingenuus prouinciç ſuę, de cu* dudùm ab Apoſtolica ſede eſt illicita ceſſione culpatus: & cuſtoditis omnibus, quæ ſuper eccleſijs Cemelienſis ciuitatis, vel caſtelli * Nicęenſis, ſicut diximus, ſanctę memoriæ deceſſoris mei definiuit authoritas, nihil eccleſiarum iuri noceat, quod in alterum memoratorum, a prædicto fratre, ad excludendam cupiditatem quẽdam modum prohibuit ambitionis alienæ, ꝓximè eſt epiſcopus conſecratus: ſed ſtatutæ correctionis forma permaneat, vt ad vnius antiſtitis regimen prædicta loca reuertantur, quæ in duos diuidi non decuit ſacerdotes. Dominus vos incolumes cuſtodiat, fratres dilectiſſimi.

* Niciſſa.

¶ Epiſtola Hilarij Papæ ad Aſcanium Epiſcopum.

DILECTISSIMO fratri Aſcanio Hilari⁹ Epiſcopus. Diuinæ circa nos gratię memores eſſe debemus, qui nos per dignationis ſuæ miſericordiam ob hoc ad faſtigiũ ſacerdotale prouexit, vt mandatis ipſius inhærentes, & in quadam * ſacerdotij eius ſpecula cõſtituti, prohibeamus illicita, & ſequenda doceamus. Vndè directis per Traianum ſubdiaconum noſtrum literis, admonemus, vt quæ malè ſunt facta, corrigantur. Et miramur admodùm dilectionem tuam Barchinonenſium petitiones non ſolùm nulla authoritate retudiſſe, verùm etiàm, directis ad nos literis, * conſummationem praui deſiderij poſtulaſſe, adhibendo in epiſtolarum proœmio Concilij mentionem: tanquàm culpę minuerentur exceſſus per multitudinem * imperitorũ, cùm ſi etiàm ſub ſignificatione vnuſquiſq; ſui nominis tecum pariter retuliſſet, & ſubſcriptiones proprias factas ſinguli commodaſſent, dilectionem tamen tuam rei, de qua diſplicet, ſumma tangebat: quia pro loco & honore tibi debito, cæteri ſacerdotes docendi fuerant, non ſequendi. Vndè ſicut in generalibus literis indicaui, Irenæus ad ꝓpriã reuertatur eccleſiam, & Barcinonenſibus de ſuo clero protinùs conſecretur antiſtes, cui tamen ſtatuta canonum & Apoſtolica præcepta concordent. Et licèt hi, qui præter notitiam atque conſenſum tuæ dilectionis ordinati ſunt ſacerdotes, cum ſuis debuerint authoribus ſubmoueri, nè quid tamen in tanta neceſſitate decernamus auſterum, eos, qui epiſcopi facti ſunt, ità volumus permanere, vt ſi Apoſtolicis præceptionibus & ſtatutis ſanctorum patrum non reperiantur obnoxij, ac deincèps nihil, quod contra diſciplinam eccleſiaſticam veniat, ſicut hactenùs factum eſt, perpetretur. Tuæ ſolicitudinis eſt, frater chariſſime, omnia debita tibi authoritate tueri, & illicitis non modò nõ præbere aſſenſum, ſed etiàm cuncta, quæ contra regulam facta repereris, coercere, atque ante omnia, quæ ſola vnitate decernimus, Irenæum ad eccleſiam ſuam redire compelle: Ad quam ſpontè potiùs redire debebit, ſi a ſacerdotali conſortio non metuit ſeparari. Nec vnius eccleſię duo eſſe permittãtur antiſtites, quod opportuniùs ſupradicti ſubdiaconi fieri delegamus inſtantia, quem etiàm pro conſeruanda eccleſiæ diſciplina, cõmeare ad Hiſpanias, diſpoſitionis noſtræ fecit authoritas. Deus autẽ incolumem te cuſtodiat frater chariſſime.

* ſacerdotum.

* conſenſionem.

* imperitorum.

¶ DECRETVM HILARII PAPÆ, iuxta Gratianum, quod in prioribus non ponitur.

Corpus Chriſti in ſingulis portionibus ſinguli totum accipiunt.

Vbi par eſt corporis, eſt & totum. Eadẽ ratio eſt in corpore Domini, quæ in manna, qđ in eius figura præceſſit. De quo dicitur: Qui plùs collegerat, non habuit ampliùs: neq; qui minùs parauerat, habuit minùs. Non enim eſt quantitas viſibilis in hoc æſtimanda myſterio, ſed virtus ſacramenti ſpiritualis.

De conſ. diſt. 2. Vbi pars eſt. Exod. 16. d

¶ ALIVD

¶ALIVD DECRERVM EIVSdem, ex codice librorum ſexdecim, CAP. XIX.

De contentioſis.

1.Cor.11.c Si quis videtur cõtentioſus eſſe, dicente Apoſtolo, nos talem conſuetudinem non habemus, ſed neque Eccleſia DEI: ſi quis facit, notetur, vſquequò ſe corrigat.

Finis decretorum Helarij Papæ.

DECRETA SIMPLICII PAPÆ.

Ex libro pontificali.

Anno Domini 467. SImplicius natione Tiburtinus, ex patre Caſtino, ſedit annos xv. mẽſem vnum, dies vij. Hic dedicauit baſilicam ſancti Stephani in Cęlio monte in vrbe Roma. Et baſilicam beati Apoſtoli Andræ iuxta baſilicam ſanctæ Mariæ, & aliam baſilicam ſancti Stephani iuxta baſilicã ſancti Laurentij. Et aliã baſilicam intra vrbem Romam iuxta palatium Licinianum beatæ martyris Bibianæ, vbi corpus eius requieſcit. Hic conſtituit ad ſanctum Petrum apoſtolum, & ad ſanctum Paulum apoſtolum, & ad ſanctum Laurentium martyrem hebdomadas, vt pręsbyteri manerent ibi propter pęnitentes & baptiſmum, Regionem tertiam ad ſanctum Laurẽtium, regionem primam ad ſanctum Paulũ, regionem ſextam vel ſeptimam ad ſanctum Petrum. Sub huius epiſcopatu venit relatio de Græcia ab Acacio Conſtantinopolitano epiſcopo, & affirmauit Petrum Alexandriæ vrbis Eutychianiſtam hæreticum, facta petitione ab Acacio epiſcopo, chirographo conſtructa. Eodem tempore fuit eccleſia, hoc eſt, prima ſedes apoſtolica executrix. Tunc Simplicius præſul hoc audiens, damnauit Petrũ Alexandrinum, de quo Acacius innumerabilia crimina affirmabat: ità tamen, vt pœnitentiæ reſeruaret tempus. Eodem tempore reſcripſit Timotheus catholicus & Acacius, dicentes, quòd etiàm in mortem Proterij catholici Petrus eſſet permixtus. Tunc archiepiſcopus Simplicius diſſimulans, nunquàm reſcripſit Acacio: ſed damnauit Petrum, expectãs tempus pœnitentiæ. Hic fecit in Eccleſia Romana ſcyphum aureum, penſantem libras v. Canthatos argenteos ad beatum Petrum xvi. penſantes ſingul. libras xij. Hic fecit ordinationes in vrbe Roma 3. per menſem Decembrem & Februarium, presbyteros lviij. diacones xj. epiſcopos per diuerſa loca numero xxxvj. Hic ſepultus eſt in baſilica beati Petri Apoſtoli, vj. Nonas Martij, & ceſſauit epiſcopatus dies vj.

EPISTOLA PRIMA SIMPLICII Papæ, ad Zenonem Spalenſem epiſcopum, de commiſſa vice Apoſtolicæ ſedis.

DIlectiſſimo fratri Zenoni, Simplicius. Plurimorum relatu comperimus, dilectionem tuam feruore Spiritusſancti ità te eccleſiæ gubernatorem exiſtere, vt naufragij detrimenta, Deo authore, non ſentiat. Talibus idcircò gloriantes indicijs, congruum duximus, vicaria ſedis noſtræ te authoritate fulciri, cuius vigore munitus, Apoſtolicæ inſtitutionis decreta, vel ſanctorum terminos patrum, nullo modo tranſcendi permittas: quoniam digna honoris remuneratione cumulandus eſt, per quem in his regionibus diuinus creſcere innotuit cultus. Deus te incolumem cuſtodiat, frater chariſſime. Hiſpalẽſẽ legunt aliqui, vt puto, rectè.

¶ Epiſtola II. Simplicij Papæ, ad Ioannem Rauennatem epiſcopum.

SImplicius epiſcopus Ioanni epiſcopo Rauennati. Si quis eſſet intuitus eccleſiaſticæ diſciplinæ, vel ſi quid apud te ſacerdotalis modeſtiæ teneretur, nunquam plectibiles perpetrarentur exceſſus: à quibus ſi nullo te paternarum regularum poteras continere præcepto, ſaltem ſanctæ memoriæ prædeceſſoris tui fueras reuocandus exẽplo. Qui cùm minùs deliquiſſet, faciendo presbyterum inuitum, ſenſerat tamen dignum pro tali vſurpatione iudicium. Vbi iſta didiciſti, quæ in fratrem & coepiſcopum noſtrum Gregoriũ, non electione, ſed inuidia perpetraſti, quem inexcuſabili violẽtia pertrahi ad te paſſus es, atque vexari, vt ei honorem tantum, non per animi tranquillitatem, ſed per amentiam (ſicut dicendum eſt) irrogares? Neque enim talia potuiſſent fieri ſanitate Cõſilij. Nolumus exaggerare quod geſtum eſt, nè cogamur iudicare quod dignum eſt. Nam priuilegium meretur amittere, qui permiſſa ſibi abutitur poteſtate. Sed vna nos ratio facit eſſe ſententię mollioris, quam maluimus te, fratre & coepiſcopo nr̃o Proiecto referente, cognoſcere, nõ noſtris literis propter opprobrium publicare. Nam ſcandalum, cuius author cognoſceris, ità moderatio noſtra compeſcuit, vt frater & coepiſcopus meus Gregorius (quem nõ prouectum conſtat eſſe, ſed pulſum) nullam cauſam (ſicut petijt) tecum habiturus, Mutinenſem gubernet eccleſiam, & contuberniũ * ſpiritale, quod ſortiri non oportebat inuitũ, non recuſet amplecti. Cui ſi quid negocij forſitan emerſerit, noſtrum * ex eo vel contra eum petatur examẽ. Neceſſitatibus etiàm, quas (faciente te) compellitur ſuſtinere, hac definitione conſulemus, vt refuſo prædio, qđ ante annum * ſibi datum eſſe commemorat, atque ad eccleſiam Rauennatẽ reuerſo, poſſeſſio in Bononiẽſi xxx. ſolidorum * redditum

11.q.3. Priuilegium omninò. Et eſt verbum Gregor. in Regiſtro.

* ſpeciale

* ab

* ibi

* reditus

liberorũ

liberorum ſinè dubitatione tradatur in diem
ſcilicet vitæ eius.ſaluo proprietatis iure Rauē
natis eccleſiæ, ad quam poſt prædicti obitum
reuertetur. Quòd ſi non fuerit noſtris paritū
conſtitutis, quid poſt trāſgreſſionem maneat
25.q.2.Denūciamus autem. contumacem, ipſe perpendis. Denunciamus
autem, quòd ſi poſthàc quicquā tale præſum-
pſeris,& aliquem ſeu epiſcopum ſeu presby-
terum, ſeu diaconū, inuitùm facere fortè cre-
dideris, ordinationes tibi Rauennatis Eccleſię
A.D.482. vel Æmilienſis noueris auferendas. Data 3.
Kaleñ. Iunij, Seuerino viro clariſſ. conſ.

¶ EPISTOLA TERTIA SIMPLICIJ Papæ, ad Florentium, Equitium & Seuerum, epiſcopos,

SImplicius epiſcopus, Florentio, Equitio
& Seuero epiſcopis. Relatio nos veſtræ di
lectionis inſtruxit, & geſtorum ſeries plenius
intimauit, Gaudentium Aufinienſis eccleſiæ
ſacerdotem, cōtra ſtatuta canonum ac noſtra
præcepta, ordinationes illicitas perpetraſſe,
quarū illi totam penitùs auferri præcipimus
poteſtatem. Scripſimus enim ad Seuerum fra
trem & coepiſcopum noſtrum, vt (ſi neceſsè
fuerit) ipſe in ſupradicta eccleſia, conſidera-
tis patrum regulis, hoc fungatur officio, quo
ille abuſus eſſe conuictus eſt, itá vt hi, qui illi-
citè ab eodem ſunt prouecti, ab eccleſiaſticis
12.q.de redditibus eccleſiæ. miniſterijs ſint remoti. Simul etiàm de reddi
tibus eccleſiæ vel oblatione fideliū, quid de-
ceat neſcienti, nihil licere permittat, ſed ſola
* vna ei ex his * quarta portio remittatur. Duæ ec-
cleſiaſticis fabricis, & erogationi peregrinorū
* à Bonagro & pauperum profuturæ, * ab Onagro presby-
tero ſub periculo ſui ordinis miniſtrentur: vl-
tima inter ſe clericis pro ſingulorum meritis
12.q.2.de redditibus eccleſiæ. diuidatur. At verò miniſteria eccleſiæ, quæ
alienata comperimus, reparare præſumptor,
prædicti fratris cōpellatur inſtātia, cui etiàm
hoc ſpecialiter præcipimus imminere, vt tres
illas portiones, quas per triennium dicitur ſi-
* xiiij. bi tantūmodò vindicaſſe, reſtituat. Data * xiij.
Kaleñ. Decembrium, poſt conſulatum Leonis
Auguſti.

EPISTOLA QVARTA SIMPLICIJ ad Acacium.

DIlectiſſimo fratri Acacio Simplicius Co
gitationū ferias nō habemus, nec enim
quieſcere nos cauſa permittit, quam ſi relin-
quamus, apud Chriſtum Dominum noſtrū,
cuius intereſt, excuſabiles ſumus. Et mirū eſt,
dilectionem tuā tot emenſis tēporibus, & tot
opportunitatibus indè venientibus, nihil nos
de Alexandrina eccleſia, quæ iā grauiter qua-
titur, inſtruere voluiſſe, cùm monere te nec
increpatio noſtra deſtiterit, vt, participata ſo-
licitudine, literas meas apud Chriſtianiſſimū
& clementiſſimum principem, præſentibus
tuæ dilectionis proſequereris alloquijs, & in-
ſtituti veteris memor, in orthodoxorū defen-
ſionem nobiſcum ſic ſemper incumberes, nè
quiſquam noſtrum, Chriſtiana plebe pereun
te, reatū deditionis incurrat, & mercenarius
potiùs videatur eſſe, quàm paſtor. Vndè hor-
tamur dilectionem tuam, vt oportunè atque
importunè pijs auribus inſinuare nō deſinas,
quatenùs remotis ſcandalis, quæ in Alexan-
drinam eccleſiam recidiuis auſibus irruerūt,
pax optata reddatur, & celeriter vigilantię tuę
profectus, poſthabitis difficultatibus, indice-
tur. Data viij. Idus Nouem. Seuerino conſule,
directa per Reſtitutum.

¶ Reſcriptum Acacij ad Simplicium vrbis Romæ archiepiſcopum.

DOmino beatiſſimo ſancto patri archiepi
ſcopo Simplicio, Acacius. Solicitudinem
omnium eccleſiarum ſecundùm Apoſtolum 2.Cor.2.g
circunferentes, nos indeſinenter hortamini-
quamuis ſpontè vigilantes ac præcurrentes:
ſed vos diuinum zelum ſolitò demonſtratis,
ſtatum Alexandrinę eccleſiæ certius requirē-
tes, vt pro paternis canonibus ſuſcipiatis la-
borem, pijſſimo ſtillantes ſudore pro his, ſi-
cut ſemper eſt approbatum. Sed Chriſtus Do Rom.8.c
minus noſter, qui diligentibus ſe in bonum
cooperatur, noſtris cogitationibus inſidens,
& vnam nobis in his mentem, atque eandem
pro gloria ſua eſſe cognoſcens, omnem victo-
riam ipſe perfecit, conſortes nos cum tran-
quilliſſimo principe faciens, & Timotheum
quidem deceſſorem, ſpirantem procellas, &
eccleſiaſticam trāquillitatem (ſicut apparuit)
conturbantē, vitæ ſubduxit humanæ, dicēs ei:
Tace, & obmuteſce. Petrum quoq;, qui ab Ale Marc.5.d
xandria more ſimiliter procellæ ſurrexerat,
diſſipauit, atque in * æternam fugam (ſancto * externam
ſpiritu flante) conuertit, vnum & ipſum de
his, qui olim fuerant damnati. Sicut enim in
noſtris archiuis inuētum eſt, & de veſtris ſcri-
nijs, ſi dignamini requirere, poteritis agnoſce
re, quę in tēpore de eodē ſubſequuta, ab Ale-
xandrino epiſcopo Romā ad alterutrùm ſint
relata. Qui Petrus noctis exiſtēs filius, & ope
rum diei lucentium alienus apparens, omni-
nò tenebras ad latrocinium peragendum cō-
gruas, earū cooperator inueniens media no-
cte, adhuc iacente cadauere illius, qui pater-
nos canones ſubuerterat, inſepulto, ſubrepſit
in ſedē, ſicut ipſe arbitratus eſt, vno & ſolo p̄-
ſente, & eo, qui conſors illius inſiſtebat inſa-
niæ, itá vt propter hoc maioribus ſupplicijs
ſubderetur: nec, quod ſperabat, effectū eſt. Sed
ille quidē de ſe ex parte vel minima * indicās, * iudicans
nuſq̄ penitùs omninò cōparauit. Timotheus
aūt paternorū canonum cuſtos, qui Dauidicę
māſuetudinis exēplo ſubditur, & vſq; in finē
patiens, atq; poteſtati ꝓpriæ reſtitutus à Chri
ſto, propriæ ſedis honore lætatur: & ſpiritua-
liū filiorū voces accipiens, gratiā curationes
expectat, multiplicato in ſe honore à Chriſto
principe ſacerdotū: propter quem & toleran
tiæ coronā ſibimet religauit. Attentiùs igitur
oret veſtra beatitudo, & pro Chriſtianiſſimo

Imperatore,

Imperatore, & pro nobiſipſis. Nihil enim prætermittitur eorum, quæ ad cuſtodiam eccleſiaſticæ reſpiciunt diſciplinæ. Vniuerſam fraternitatem, quæ vobiſcum eſt in Chriſto, & ego, & qui mecum ſunt, ſalutamus. Et alia manu: In Domino conſerueris ſanctiſſime & beatiſſime pater.

Alias epiſtolas à Simplicio ſcriptas, ad Acacium ait liberatus cap. 18.

Finis Decreti Simplicij Papæ.

DECRETA FELICIS PAPÆ III.

Ex Libro Pontificali.

Anno Domini 483.

FELIX natione Romanus, ex patre Felice presbytero de titulo Faſciolæ, ſedit annos 8. menſes 11. dies 18. Hic fuit temporibus Odoacris regis, vſque ad tempora Theodorici regis. Hic fecit Baſilicam ſancti Agapeti iuxta Baſilicam ſancti Laurentij martyris. Sub huius epiſcopatu iterùm venit relatio de Græcia, Petrum Alexandrinũ reuocatum ab Acacio Conſtantinopolitano. Tunc venerabilis Felix Archiepiſcopus ſedis Apoſtolicæ vrbis Romæ, mittens defenſorem cum Concilio ſedis ſuæ, facto Concilio, damnauit Acacium cum Petro. Poſt annos tres iterùm venit relatio ab Imperatore Zenone, vt pœnitens rediret Acacius. Tunc Papa Felix miſit duos epiſcopos, Meſenum & Vitalem, vt ſi inuenirent complicem Petri Acacium, iterùm damnarent eos, ſi non offerrent libellum pœnitentiæ. Qui dum introiſſent in ciuitatem Heracleam, corrupti ſunt pecunia data ſupraſcripti epiſcopi, & non fecerunt ſecundùm præceptum Apoſtolicæ ſedis. Venientes verò Romam ad ſedem Apoſtolicam, venerabilis Felix Papa fecit Synodum: & facta diſcuſſione inuenit ambos epiſcopos (id eſt, Meſenum & Vitalem) reos, & eiecit eos a communione. Tunc Meſenus Epiſcopus non ſe tacuit corruptum pecunia, cui Concilium conceſſit tempus pœnitentiæ. Hoc factum eſt tempore Odoacris regis. Hic fecit ordinationes duas in vrbe Roma per menſem Decembrẽ, presbyteros xxviij. diaconos v. epiſcopos per diuerſa loca xxxj. Hic ſepultus eſt in Baſilica beati Pauli apoſtoli. Et ceſſauit epiſcopatus dies v.

Legati ſedis Apoſtolicę, vt cauſę proditores catholicæ damnãtur a Felice, ex ſententia ſynodi.

Et poſt tranſitum eius factum eſt a presbyteris & diaconibus conſtitutum de omni Eccleſia.

FELICIS EPISTOLA AD ACAcium Conſtantinopolitanum epiſcopum, ex ſententia Concilij Romani, qua eum condemnat propter Eutychianorum communionem

FELIX Epiſcopus ſanctę Eccleſię catholicæ vrbis Romæ, Acacio. Multarum tranſgreſſionum reperiris obnoxius, & in venerabili Concilij Nicæni contumelia ſæpè verſatus, alienarum tibi prouinciarum iura temerariè vindicaſti. Hæreticos peruaſores, atque ab hæreticis ordinatos, & quos ipſe damnaueras, atque ab Apoſtolica inſtitiſti ſede damnari, non modò communioni tuæ recipiendos putaſti, verùm etiàm alijs eccleſijs, quod nec de catholicis fieri poterat, præſidere feciſti: aut etiàm honoribus, quos non merebantur auxiſti. Teſtatur hoc Ioannes, quem a catholicis Apameæ non receptum, pulſumq; de Anthiochia, Tyrijs præfeciſti: & * Humerius, tunc de diaconio deiectus, atque Chriſtiani nominis appellatione priuatus, a te etiàm in presbyterij prouectus officium. Et quaſi hæc minora tibi viderentur, in ipſam doctrinæ Apoſtolicæ veritatem auſu ſuperbiæ tuæ tetendiſti, vt Petrus, quem damnatum a ſanctę memoriæ deceſſore meo ipſe retuleras, ſicut teſtantur annexa, beati Euangeliſtę Marci ſedem, te conniuente rurſùs inuaderet, & fugatis orthodoxis Epiſcopis & clericis, ſui procul dubio ſimiles ordinaret, pulſoque eo, qui illic fuerat regulariter conſtitutus, captiuam teneret eccleſiam. Cuius tibi adeò grata perſona eſt, & miniſtri eius accepti, vt epiſcopos & clericos plurimos orthodoxos, nunc Conſtantinopolim venientes, detegatis affligere, & apocriſarios eius confouere, atque anathematizantem eũdem Petrum Chalcedonenſis decreta Concilij, & violantem ſanctæ memoriæ Timothei ſepulturam, ſicut ad nos certiores nunc quoquè nuncij detulerunt, per Meſenum & Vitalem credideris excuſandum: nec eum laudare deſieris, & multis efferre præconijs, ità vt damnationem ipſius, quam antè retuleras, veram non fuiſſe iactaris. Tantùm autem perſeueras in hominis defenſione peruerſi, vt quondàm epiſcopos, nunc verò honore & communione priuatos, Vitalem atq; Meſenum, quos ad eius expulſionẽ ſpecialiter miſeramus, ſublatis chartis, cuſtodiæ paſſus fueris mancipari: & ad proceſſionem, quę tibi cũ hæreticis habetur, exindè productos ſicut eorum profeſſione patefactum eſt, ad hæreticorum, tuamq; communionem, contempta, quę vel gentiũ iure ſeruari debuit, legatione, pertraxeris, præmijsq; corruperis, & in lęſionem beati Petri Apoſtoli, a cuius ſede profecti fuerant, non ſolùm inefficaces redire feceris, ſed etiàm impugnatores omniũ, quæ fuerãt mandata, monſtraris. In quorum deceptione tuam nequitiam prodidiſti, & ad libellum fratris & coepiſcopi

Vide liberatũ in Breuiario, a c. 16. Euagriũ lib. 3. & Nicephorum lib. 16. de tota Acacij cauſa & Eutychiano ũ, quæ diu orientalem vexauit Eccleſiam.

coepiſcopi mei Ioannis, qui te grauiſſimis obiectionibus impetiuit, in Apoſtolica ſede ſecundùm canones reſpōdere diffidens, obiecta firmaſti: Felicem quoq; defenſorem fideliſſimum nobis, neceſſitate faciēte ſeriùs ſubſequutum, indignum tuis cenſuiſti oculis. Eos quoq; tecum literis tuis cōmunicare teſtatus es, quos conſtat hęreticos. Quid.n. ſunt aliud, qui poſt obitum ſanctæ memoriæ Timothei, ad eccleſiam ſub Petro redeūt, vel qui ſe ex catholicis eidem tradiderunt, niſi quòd Petrus ab vniuerſa eccleſia, atq; a te fuerat iudicatus? Habe ergò cum his, quos libenter amplecteris, portionem ex ſententia præſenti, quá per tuæ tibi direximus eccleſiæ defenſorē: ſacerdotali honore, & cūmunione catholica, necnō etiàm a fidelium numero ſegregatus, ſublatum tibi nomen & munus miniſterij ſacerdotalis agnoſce, Sāctiſpiritus iudicio & Apoſtolica authoritate dánatus, nunquamq; anathematis vinculis exuendus. Cœlius Felix epiſcopus ſanctæ Eccleſiæ Catholicæ vrbis Romæ, ſubſcripſi. Data 5. Kal. Auguſti, Venantio viro clariſſ. conſule. Simul 67. epiſcopi abſque Papa ſubſcripſerunt.

Papa excōmunicat & deponit Acacium epiſcopū Conſtātinopolit.

A.D.484.

¶TITVLI CAPITVLORVM ſequentis epiſtolæ decretalis.

De his, qui rebaptizati doluerunt, & poſteà pœnitere noluerunt. 1

De presbyteris vel diaconibus, qui in lapſu, hæreticorum ſeſe baptiſmati dediderunt. 2

De his, qui ſe rebaptizandos impiè dederunt. 3

De his, qui per ignorantiam ætatis rebaptizati ſunt. 4

De his, qui ab hæreticis baptizati, aut rebaptizati ſunt, vt ad eccleſiaſticam militiam non perueniant. 5

De pœnitentibus, vt ab alijs epiſcopis non ſuſcipiantur. 6

¶EXEMPLAR GESTORVM, CONcilij Romani, quibus alligatum eſt pręceptum Papæ Felicis.

A.D.487.

FLAVIO Boethio viro clariſſim. conſ. ſub die 3. Iduum Martiarum, in Baſilica Cōſtatiniana, reſidente venerabili viro Papa Felice, vnà cum Candido Tiburtino, Paſchaſio Centumcelleñ.* Conſtantio Aquinati, Equitio Mattellicatenſi, Philippo Numanati, Epiphanio Spoleti, Bono Oſtienſi, Hærennio Portuenſi, Conſtantino Trebiati, Agnello Torcelino, Conſtantino Capuano, Vrbano Fulginati, Seuero * Caſſinati, Martiniano Formiano, Martiano Amerino, Creſconio Tudertino, Herculio Otriculano, Baſilio Tolentinati, Maximo Blerano, Proiectitio Tarquinieñ. Petro Subauguſtano, Maximino * Ferentanenſi, Baſlo Ferentinati, Felice Anniatino, Innocentio Meuanateñ. Felice Anagnino, Benigno Aquæuitenſi, Andrea Gablnan, Decio Trium taberñ. Cypriano Nomētano, Athanaſio Albabenſi, Vitale Fundano, Petro Lorenſi, Cōſtantio Sutrino, Feliciſſimo Sabinenſi, Gaudentio Foroclodienſi, Bonifacio Veliterno, Aſterio Foronouano, Romulo Prænestino, Victore, Donato, Ruſtico & Pardalio Aphris epiſcopis: & presbyteris, Ruſtico, Firmino, Caſtino, Simplicio, Laurentio, * Vnicomalo, Laurētio, Canuſio, Caſſio, Petro, Leone, Eugenio, Ianuario, Martiano, Gordiano, Petro, Lepido, Maxentio, Epiphanio, * Epiphanio, Aſterio, Petro, Iuſtino, Felice, Alexādro, Redēpto, Proiectitio, Boniſacio, Laurētio, Iouino, Epiphanio, Bono, Seruo Dei, Petro, Seruādo, Marcellino, Petro, Iuliano, Vrbico, Paulino, Petro, Valēte, Petro, Aſterio, Sorano, Valentino, Paſchaſio, Aſterio, * Aſterio, Aſello, Bonifacio, Petro, Smaragdo, Bonifacio, Sixto, Petro, Paſchaſio, Felice, Petronio, Laurentio, Fulgentio, Caliſto, Romano, Ioanne, Valentino, Sebaſtiano, Martiniano, Epiphanio, Andrea, Petro, Opilione, Sebaſtiano, Romano, * Domnino, Agapeto, & Abundantio, adſtantibus quoq; diaconibus, Felix epiſcopus eccleſiæ catholicæ vrbis Romanæ, præſidens Synodo, dixit: Communis dolor, & generalis eſt gemitus, quòd intra Aphricam rebaptizatos etiàm epiſcopos, presbyteros, diaconoſq; cognouimus, quæ res ſinè dubio ad veſtræ quoquè peruenit notitiam ſanctitatis: De quo quid obſeruari debeat, ordinare nos conuenit. Proindè, vt manifeſta ſit ſuper hoc noſtra ſententia, quæ nobis ſunt viſa, recitentur.

*Cōſtātino

* Caſineñ.

* Frētaneñ

* Vincomalo,

Anaſtaſius Diaconus recitauit.

DILECTISSIMIS in Chriſto Ieſu fratribus, vniuerſis epiſcopis per diuerſas ꝓuincias conſtitutis. Qualiter in Aphricanis regionibus aſtutia diaboli ſæuierit in populum Chriſtianum, atque in id multiplici deceptione proruperit, vt non modò vulgus incautum, ſed ipſos quoq; in mortis profunda demerſerit ſacerdotes, nullus non orbis gemuit, nulla terra neſciuit. Vndè in grandi mœrore poſiti, diſſimulare non poſſumus ꝑeuntium, atq; a nobis exigēdarū diſcrimen animarū. Quapropter cōpetens adhibēda eſt talibus medicina vulneribus, nè immatura curandi facilitas mortifera captis peſte nihil ꝓſit, ſed ſegniùs * tracta pnicies, reatu nō legitimę curationis inuoluat pariter ſaucios & medentes.

* tractata

Capitulum primum.

IN primìs itaque venientis ad vos, & remedium poſtulantis, ſolicitè diſcutiēda eſt ꝓfeſſio & perſona decepti, vt medela poſſit cōgruens exhiberi. Et qui, ſatisfacturus Deo p pœnitentiam, ſe rebaptizatum legitimè doluerit: vtrùm ad hoc facinus * concurrerit,

* cucurrerit vel occurrerit.

an

an impulſus acceſſerit, requiratur: ſciens, quòd ſe decipiat ipſe, qui fallit, nihilque per noſtram facilitatem tribunalis * excelſi iudicio derogari, cui illa ſunt rata, quæ pia, quæ vera, quæ iuſta ſunt: & aliter neceſſitatis, aliter tractanda eſt ratio voluntatis. Deterior eſt autem cauſa illius, qui fortè precio ſolicitatus eſt, vt periret. Nihil enim intentatum relinquit inimicus, cui nè de ſua liceat gaudere captura, ſuccurrendum eſt irretitis, & contendendus eſt venantis laqueus, vt infucatum lamentantibus lapſum, tam iuſtitiæ moderatione, quàm compunctione pietatis, ad aulam, quam reliquerat, ſit regreſſus. Nec pudeat forſitan, aut pigeat iodictis ieiuniorum gemituumque temporibus obedire, aut alijs obſeruantiæ ſalubrioris obtemperate præceptis: quia humilibus datur gratia, non ſuperbis. Sit ergò ruinæ ſuæ dolore proſtratus, quiſqois in Chriſto fieri quærit erectus, & per diſpoſitionis noſtræ miniſterium, quod veſtram ſequi conuenit charitatem, nec alicui fas eſt velle, vel poſſe tranſcendere cās eius, qui contra Apoſtolicam doctrinam, ad iterationem ſe baptiſmatis nimis infauſtam dedidit: vel eius, qui aliquibus argumentis excuſandum callidè proprium putauerit eſſe conſenſum. Sacerdotali vigore & humaoitate tractemns, vt in eis fides, quæ oiſi eſt vna, iam oulla eſt, adiutorio Domini iudicis, ad ſalutem ſinè noſtræ operationis offenſiooe reparet: quia cùm peccatoris oobis a ſatisfactio protrahitur, non pręter laudem noſtram atque lætitiam, mens eius ad veniam purgatior inuenitur. Et ideò memineritis, hanc ſuper his nos habere ſententiam, vt ſeruata diſcretione peccantium, non eadem cuncti, qui lapſi ſunt, lance penſentur: quoniam maioris caſtigationis exigendus eſt vſura, cui domus Domioi commiſſa fuerit diſciplina.

Marg.: * excelſo — 1. Pet. 5. b

2 Vt ergò ab Eccleſiæ ſummitatib⁹ inchoemus, eos, quos epiſcopos, presbyteros, vel diaconos fuiſſe conſtiterit, & ſeu optantes forſitan, ſeu coactos lauacri illius vnici ſalutariſque claruerit feciſſe iacturam, & Chriſtum, quem non ſolùm dono regenerationis, verùm etiàm gratia percepti honoris induerant, exuiſſe, cùm conſtet, neminem ad ſecundam tinctionem venire potuiſſe, niſi ſe palàm Chriſtianum negauerit, & profeſſus fuerit ſe eſſe paganum. Quod cùm generaliter ſit in omnibus execrandum, multo magìs in epiſcopis, presbyteris, diaconibus auditu ſaltem, dictuque probatur horrendum. Sed qoia idem Dominus atque Saluator clementiſſimus eſt, & neminem vult perire, vſq; ad exitus ſui diem, in pœnitentia (ſi reſipiſcunt) iacere cooueniet: nec orationi nō modò fidelium, ſed nec catechumenorum omnimodis intereſſe, quibus communio laica tātùm in morte * reddenda eſt. Quam rem diligentiùs explorare vel facere probatiſſimi ſacerdotis cura debebit.

Marg.: De conſec. diſt. 4. Eos quos epiſc. — Ibidem — * redhibenda

3 De clericis autem & monachis, aut puellis Dei, aut ſecularibus, ſeruari præcipimus hunc tenorem, quem Nicæna ſynodus, circa eos, qui lapſi ſunt, vel fuerint, ſeruandum eſſe conſtituit, vt ſcilicet, qui nulla neceſſitate, nullius rei timore, aut periculo, ſe, vt rebaptizentur, hæreticis impiè dediderunt, ſi tamen eos ex corde pœniteat, tribus annis inter audientes ſint: ſeptem autem annis ſubiaceant inter pœnitentes maoibus ſacerdntum: duobus autem annis oblationes modis omnibus non ſinantur offerre, ſed tantummodò * ſecularibus in oratione ſocientur. Nec confundatur Deo colla ſubmittere, qui non eum timuit abnegare. Quòd ſi, vtpotè mortales, intra metas præſcripti temporis cœperit vitæ finis vrgere, ſubueniendum eſt implorantí, & ſeu ab epiſcopo, qni pœnitentiam dederit, ſeu ab alio, qui tamen datam eſſe probauerit, aut ſimiliter a presbytero viaticum abeunti de ſeculo non negetur.

Marg.: Nic. Conc. ca. 41. De conſec. diſt. 4. h. 8 quos. — * popularibus.

4 Pueris autem, quibus (quòd adhuc * imberbes ſunt) a * pubertate vocabulum eſt, ſeu clericis, ſiue laicis, aut etiàm ſimilibus puellis, quibus ignorantia ſuffragatur ætatis, aliquandiù ſub manus impoſitione detentis, reddenda communio eſt: nec eorum expectanda pœniteoua, quos excipit a coercitione cenſura. Quod eſt a nobis prouidè conſtitutum, nè hi, quibus in terreni labe contagij plùs minusve reſtat ad vitam, dum adhuc in pœnitentia ſunt, pœnitenda committant. Quòd ſi ante præfinitum pœnitentię tempus deſperatus a medicis, aut euidentibus mortis preſſus indicijs, recepta quiſquam communionis gratia conualeſcit: ſeruemus in eo, quod Nicæni canones ordinauerunt, vt habeatur inter eos, qui in oratione ſola communicant, donèc impleatur ſpatium temporis eidem præſtitutum. Nec catechumenos noſtros, qui ſub tali profeſſione baptizati ſunt, * prætermittimus: quia noo eſt cauſa diſſimilis (ſicut ijdem ſancti canones ordinauerunt) eius, qui quolibet modo Chriſtū, quem ſemèl confeſſus, abiurarit. tribus annis inter audientes ſiot, & poſteà cum catechumenis permittantur orare, per manus impoſitionem communioois catholicæ gratiam percepturi, exceptis ſanè tantummodò epiſcopis, presbyteris, & diacooibus, quos ſolo mortis ſuæ tempore recōciliandos eſſe iam diximus. Cæteros, id eſt, ſeu clericos, ſiue monachos, ſeo laicos vtriuſque ſexus perſonas, quos violentiæ periculis coactos iterationem baptiſmatis ſubiſſe conſtiterit, vel qui aliquo commento, huius ſe facinoris piaculo dixerint oon teneri, his pœnitentiam per trienoium durare decreuimus, & per manus impoſitionem ad ſocietatem recipi eos ſacramenti.

Marg.: * inueſtes, vel impuberes. — * puritate. De conſec. diſt. 4. Eos quos. — Nic. Conc. c. 13. — * prætermittimus. Nic. Conc. c. 14. — Locus obſcurus.

5 Illo per omnia cuſtodito, ne ex eis vnquàm, qui in qualibet ætate, alibì quàm in Eccleſia catholica aut baptizati, aut rebapti-

Marg.: 1. q. 7. Qui in qualibet ætate.

xati ſunt, ad eccleſiaſticam militiam prorſus permittantur accedere. Quibus ſatis eſſe debet, quòd in catholicorum numero ſunt recepti, quoniam de ſuo ordine & communione videbitur ferre iudicium, quiſquis hoc violauerit inſtitutum, vel qui non remouerit eum, quem ex eis ad miniſterium clericale obrepſiſſe cognouerit.

6 Curandum verò maximè & omni cautela eſt prouidendum, nè quis fratrum coepiſcoporumque noſtrorum, aut etiàm presbyterorum, in alterius ciuitate vel diœceſi pœnitentem, vel ſub manu poſitum ſacerdotis, aut eum, qui reconciliatum ſe eſſe dixerit, ſinè epiſcopi vel presbyteri teſtimonio & literis, ad cuius pertinet parochiam, presbyter aut Epiſcopus in ciuitate ſuſcipiat. Quod ſi aliqua diſſimulatione negligitur, culpa tangit etiàm clerum, qui in locis, in quibus hoc minùs curatum fuerit, commoratur. His itaque ritè diſpoſitis, & ad eccleſiarum veſtrarum notitiam noſtra deliberatione perlatis, parere vos conuenit: quibus, licèt ad animarum reparationem nihil deeſſe videatur, tamen ſi cui noui aliquid, & quod præterire nos potuit, fuerit reuelatum, ſecundùm beatum apoſtolum Paulum, tacente priore, fideliter inſinuet: quia Spiritusſanctus vbi vult ſpirat, maximè cùm ſua cauſa tractatur. nec nos pigebit audire, & ſi quæ ſunt omiſſa, nõ arroganter abnuere, ſed rationabiliter ordinare. Deus cuſtodiat vos, dilectiſſimi fratres. Data Idibus Martij,* Dinamio & Sifidio viris clariſſimis coſſ.

1 Cor. 14. f
Ioan. 3. b

* Dinamio A. D. 483.

FELIX PAPA ZENONI Epiſcopo.

DILECTISSIMO fratri Zenoni, Felix Epiſcopus. Filius meus vir clariſſimus Terentianus, ad Italiam dudùm veniens, dilectionis tuæ ſingularis extitit prædicator, talemque te eſſe vulgauit,* qui ità Chriſti gratia redundares, vt inter mundi turbines gubernator Eccleſiæ præcipuus appareres. Quapropter frater chariſſime, cùm ad prouinciam commearet, ſeduleque depoſceret noſtras ad dilectionem tuam literas deſtinari, gratanter annuimus: * qui & dignum Deo ſermone complecti cuperemus antiſtitem, & & per eum maximè vellemus id fieri, cuius nobis fuerat laudibus intimatus. Quamuis ergò ſanctis operibus ex omni parte prædictam fraternitatem tuam vir præfatus adſtruxerit, multomque fiduciæ de tua beneuolentia iam teneret, tamen æquum eſt, vt quod deſiderabat magnoperè, conſequatur: quatenùs, qui tuis olìm gratus eſt animis, contemplatione noſtri reddatur acceptior, ſimulque materna & ſacerdotali conſolatione foueatur, peregrinationiſque præſidium paſtorali pietate reperiat, vt veſtræ dignitatis affectu appareat apud ſynceritatem tuam, noſtrum quoquè non minimùm ſalutantis valuiſſe colloquium. Deus te incolumem cuſtodiat frater chariſſime.

* quòd ità

* quia

FELICIS PAPÆ III. DECRETA duo deſumpta ex Gratiano, quæ non habentur in præmiſſis.

PRIMVM.

¶ In eccleſiaſticis cauſis regia voluntas ſacerdotibus eſt poſtponenda.

CERTVM eſt hoc rebus veſtris eſſe ſalutare, vt cùm de cauſis Dei agitur, iuxta ipſius conſtitutionem, regiam voluntatem ſacerdotibus Chriſti ſtudeatis ſubdere, non præferre: & ſacroſancta per eorum præſules potiùs diſcere, quàm docere: eccleſiaſticam formam ſequi, non huic, humanitus obſequendo, iura præfigere: neque in eius ſanctionibus velle dominari, cuius clementiæ Deus voluit tuæ piæ deuotionis colla ſubmittere: nè, dum menſura cœleſtis diſpenſationis exceditur, eatur in contumeliam diſponentis. Diſt. 10 Certũ eſt hoc.

PETRVS Gnaphæus inuaſo Epiſcopatu Antiocheno, præter hæreſim Eutychianam, qua imbutus erat, illud temere induxit, vt in Triſagio (ſanctus Deus, ſanctus fortis, ſanctus & immortalis,) adderetur, qui Crucifixus eſt pro nobis, quæ hæreſis eſt Theopaſchitarum, vt eſt apud Nicephorum lib. 15. cap. 28. Ad eum, a tanta temeritate reuocandum, plures ſcripſere Epiſcopi, in primiſque Felix Tertius Papa, qui eum etiã vt contumacem tandem damnauit, & Epiſcopatu deiecit. de quo extat eiuſdem Felicis Epiſtola ad Zenonem Imperatorem. Eas porro literas ex alieniſſimo loco, ſi quidem ſub nomine quintæ Synodi, ad quam nihil pertinent, ferebantur, in ſuum retulimus.

Digitized by Google

ANTHEONIS EPISCOPI

*Arſinoes ## *ARSINOIS EPISTOLA AD PETRVM Epiſcopũ Antiochiæ, quoniã non oportet additionẽ crucis in triſagio adiungere, illam ſcilicet, Qui crucifixus eſt propter nos, quam hæretici appoſuerunt.

MVLTVM valdè ſum anguſtiat⁹,
frater honorandiſſime, qm̃ per
te magnum oritur ſcandalum,
præamputante me ſcandala.
Etenim cũ in hoc volo lachry-
mas cõpeſcere, prohibeor a tua peruerſa ex-
cogitata hæreſi, quoniam Euangelia a te ſau-
ciantur, Actusq; & Apoſtolus. Viſus es enim
1. ſapere, vltra ipſos [illegible], dum non Chriſtum cru
cifixum purè cõfiteris, ſed triſagio crucẽ coa-
dunas, ſicut prima tua ſcripta ad Acaciũ Cõ-
ſtãtinopolitanæ vrbis paſtorẽ, oſtẽdũt. Ex quo
aũt i impietatẽ incidiſti, opinionẽ a te iniuſtè
ꝑlatã, differenter puertis, quatenùs iniquiorẽ
& ſtabilẽ ipſam apud oẽs cõfirmes. Neq;.n. di-
uinũ dicimus paſſibilẽ, ſicut tu dicis: neq; nu-
dũ verbũ dicimus crucifixũ, ſed Chriſtũ Ieſũ.
Io triſagio aũt, vbì nõ eſt corporis ſignificatio,
quẽ locũ crucis appellatio accipiet? Dicis eñ,
Sãctus Deus. Et quis oeſcit, qm̃ primus pater
ſit ſm ordinẽ opinationis oĩbus cõſuetę, licèt
non ſm eminentiã diuinæ dignitatis? Poſteà
dicis, Sãctus fortis. Et quis neſcit ſm Prophe
Eſa.9.b tã Eſaiã, natũ nobis Chr̃m Ieſum puerũ, cuius
principiũ fuit ſimol cũ ipſo, & vocatur, & eſt
magni cõſilij angelus, Deus fortis? Si.n. cruci-
fixus eſt, ex infirmitate, infirmũ nr̃m aſſumẽs
corpus, hoc paſſus eſt. Fortis aũt DEVS exi-
ſtẽs, volũtariè ad crucẽ ꝓpriũ exhibuit corp⁹,
ſicut dicit Propheta: *Ipſe infirmitates noſtras aſ-*
Eſa.53.b *ſumpſit.* Deus aũt & homo, ab omnibus ſimul
cõfitetur Chr̃s, tu ſolã fortitudinẽ Chr̃i, Dei-
tatis dicis: Et percurrẽs hoc, veniſtis ad Spiri-
tũ ſanctũ, & cõfeſſus fuiſti (ſicut eſt verè) imor
talẽ. Quẽ ergò inferens crucifixũ, ꝓpter nos,
ꝑter Chr̃m, dicis? Nõne ergò maoifeſtus fact⁹
es quaternitatẽ ſapere, aliũ præter fortẽ Deũ,
Chr̃m noĩans, dũ Spiritũſanctũ, crucifixum
fuiſſe dicis? Et quid magis impiũ iſto factum
voq̃ fuit? Sed phãtaſiã dicis, paſſionis diſpen-
ſationẽ. Nõne ergo phãtaſia, ſm impios Ma-
nichæos, & ſaluatio noſtra eſt? Vides quomo-
dò vndiq; pręcipitaris, & ignorãs vel ſciẽs vo-
luntariè malefacis? Eccè oũc recordatus vere-
cũdare de tua ineruditiooe, & ſcito (ſicut a
Eſa.6.a Propheta recepiſti) glorificare triſagiũ. Incor-
poraliter.o. noĩatur. Nullo carnis ænigmate
ipſum prædices. Vnigenitus purè debet glori-
ficari, oulla crucis additione inducta. Sic.n. ſi
quis ſophiſta ſit, è recta opinione præceps eſ-
ficitur. Chr̃m aũt aſſumo, ꝓpter nos filiũ Dei
crucifixum, ſm beatum Paulum dicentem:
Nos autem prædicamus Chriſtum Ieſum, & hunc 1.Cor.1.d
crucifixum. Noli negare iſtius nomẽ & paſſio-
nem. Sic aũt nos præueniẽs ille, dixit: *Si quis* Galat.1.a
vobis euangelizet, præter quod accepiſtis, anathe- 1.Cor.[illegible]
ma ſit. Ego enim (inquit) *non iudicaui me aliquid*
ſcire in vobis, niſi Chriſtum Ieſum, & hunc cru-
cifixum. Si autem iſtum negas crucifixũ, & tri-
ſagio paſſionẽ adiungis, quõ non ſubintraſti
anathematizationẽ? Paul⁹ eſt, qui anathema- Acto 9.c
tizat, vas electioois. Præcupias, id eſt, aſſumas
Chr̃m, & crucẽ noli negare. Nõ alterũ ꝑ alte-
ro. Plurimi.n. ſunt crucifixi, vnus aũt, qui pro-
pter nos. Porta ergò io cruce iſtius oomẽ, vt
nõ aliũ ſuſpiceris dicere crucifixum, qm̃ ſcis, Eccle.11.a
ꝗ multæ ſunt inſidiæ doloſi. Propter hoc tre-
cẽti decẽ & octo, & cẽtũ quinquaginta patres,
vnũ Dñm Ieſum Chr̃m crucifixũ tradiderũt,
& nõ triſagium. Qui aũt iudicant ſeipſos eſſe
meliores legiſlatores quàm iſti patres, quo-
modò nou oſtendunt ſe ab iſtis alienos?

*Epiſtola Fauſti Epiſcopi * Apollonidæ, ad eundem Petrum.*

QVONIAM iã *permiſſũ eſt, primos pun- *pronum.
gi ab his, quibos poſtremò myſterium
DEI reuelatũ eſt, illos aũt ſilentium docere, a
mala doctrina tanq̃ peſſimos dogmatiſtas ef-
fectos: audiui a multis coepiſcopis, dilectiſſi-
me, te a recta opinione deuiare, & hoc vbiq;
circũſtrepitur. Propter quod neceſſariũ puta-
ui, quærere a te, ſi hęc ità ſe habẽt. Oſtẽdere.n.
viſum eſt, oon ità te ſapere debere, vt triſagio
crucẽ adiũgas, & paſſioni & morti impaſſibi-
le ſubmittas: ſed purè, ſicut ea, quæ ſunt Sera-
phim, & piè gloriã dicere. Qũo Chriſtianizãt Eſa.6.a
gẽtes, ſi nomẽ Saluatoris nõ inſerat Chriſto?
Qũo aũt & ipſi Chriſtiani fideles eſſe poſsũt,
non ſuperponentes cruci nomẽ Chriſti? Au-
dientes.n. infideles Deũ immortalem propter
nos crucifixum, dicent ſcandalum eſſe, cre-
dere io Chriſtum, auertentes & dicentes, Dij
noſtri, qui apud Chriſtianos populos adul-
teri ſunt, immortales a nobis appellantur.
Et quomodò ipſorum Deus, immortalis exi-
ſtens, mortuus eſt? Manifeſtum quòd fal-
ſa eſt dictio ipſa. Si enim mortuus eſt, non
eſt immortalis. Adhuc neq; fortis, ſed infir-
mus mortalitate tentatus. Non iſti ſolùm, ſed
& Dei cultores, & nobis coofideles, dicent:
Vtiquè iſti* Dei paſſionarij ſunt, & uõ Chri- Theopaſchitæ næreuci.
ſtiani: Manichæi, & nõ orthodoxi: quia Tri-

nitatem tenentes non Trinitatem, Eutychianiſtæ ſunt, non rectè ſentientes: Neſtoriani, non Chriſtianizantes. Si quis autem in cruce appenſum audier Chriſtum Ieſum eſſe,qui
i.vnitus. mortalem carnē noſtrā ſua clementia χριθὶς, CHRISTVS propriè vocatur, propter quod & crucifixerunt ipſum, quem ſperamus, quoniam ipſe eſt venturus redimere Iſrael, tunc cadens in faciem, dicet: Et ego Chriſtianus ſum. Credo,in quem & iſti crediderunt. Et credeotur eſſe & paſſiones, & mortalitas corporis ipſius. Et propter hoc enim plurimis deliramētis iaculata eſt ab infidelibus fides orthodoxa ſexcentorum triginta patrum in Chalcedona, quoniam dixerunt, duas naturas eſſe in Chriſto, vnam paſſibilem, mortalem, viſibilem & tractabilem, quæ eſt caro noſtra: & vnam impaſſibilem, immortalem, inuiſibilem, intractabilem, quæ eſt Dei inuiolabilis natura. Vtrunque ergò in Chriſto oportet nos confiteri, quorum vnioni non des diſtantiam: neque ſcindas Deum a carne, & non vociferaberis Neſtorianus:neque diſcretionem Chriſti naturarum negabis,& non ſuſpicaberis eſſe Eutychianiſta: & non confundas Deum paſſionibus carnis,& non diceris Apollinariſta:ne-
*impaſſibilem & immortalem. que *impaſſibili & immortali ſuperbè addas Chriſtum crucifixum, & non aſſeueres quadrifactum Deum, & non eris habitus Manichæus. Neque in triſagio poſt Deum patrem, & fortem ipſius Filium & immortalem ſpiritum,addas* Chriſtum crucifixum,& non habebis Samoſateni hæreſim. Et non redarguaris quaternitatem ſapiens, non Trinitatem, neq; Trinitatem in Chriſtum induplices, ipſum Patrem & Filium & Spiritumſanctum dicens,& non ſobibis Sabelli pœnam,id eſt, cauſam. Non velis vocari præceptor,& nō ſequutor, doctrinæ Chriſti:& non innouabis vanæ gloriæ hæreſim, & non contaminabis animam tuam: quoniam ſcis,Apoſtolos non fuiſſe præceptores in nouitate, ſed indagantes ſolum præceptorem & legiſlatorem Chriſtum. Videas chariſſime, non in finem ducas diffamationem tuam,nè deriſus ſias, tanq́ Deum paſſibilem, vel quaternitatem aſſerēs. Si autem appræhendiſti hos ſermones in inſtinctu ſenſus,citò declina a malo, & fac bo-
Pſal. 33. num, & (vt optamus) rectum facias verbum veritatis, Chriſtum ſimul confitendo ſecundùm carnem propter nos paſſum, filium DEI viuentis: & ſimul ſic confitendo,non ſupplā-
1. Ioan. 4 taberis ab hæreſibus: Multi enim erronei exierunt in mundum, qui non confitentur Chriſtum Ieſum in carne veniſſe.

Epiſtola Pamphili Epiſcopi Abydarum, ad eundem Petrum.*

FILIORVM meorum dilectiſſime, amarum excitas me luctum emanare. Si enim cùm in aliqua domo quis moritur, ibidèm fletus abundat: quomodo non lachrymabor, & dolebo mortem filiorum meorum, tuis ſuaſis perniciosè delatam, quos oportebat te, tanquàm confratrem, ſtudere vna mecum ad Deum adducere? Contrarium autem a te factum eſt,Deo amantiſſime. Fuiſti enim ipſorum corruptor,non vita: amaritudo nō dulcedo: vua amara,non dulcis botrus: zizania, non frumentum: ſtipula, non aurum: ſpina, non flos: conturbatio, non ſerenitas, id eſt, tranquillitas. Quid enim? Præcedentiū noſtrorum coepiſcoporum attendens ſymbola, non ſciuiſti non fuiſſe additam Trinitati quaternitatem, dum triſagium diceres in additione crucis? Ipſa enim eſt draconica, & venenoſarum hæreſum vox, & porta inferni, & ſempiternus ianitor mortis, & Chriſtianorum laqueus, innocentium captio, orthodoxorum anomus, id eſt, contaminatio, fidelium prolapſus, ſapientium titubatio,induſtriorum ſcandalum,quibus ſuſpectus fuiſti dulcis eſſe cum tua*exclamata expoſitione, *excæcata, vel excogitata appoſitione. qua agonizas contra Apoſtolicam diffinitionem & Euangelia, & trecentorum decem & octo Patrum Symbolum, additionem in triſagio ignorantium intellectuale venenum. Dic mihi ergò, quis Deitatem dicit crucem ſuſtinuiſſe?Quid DEVM verbum nudas a ſtola? Quid inſecabilem tua ignauia ſeu vmbroſitate ſecas?Quid veritatē ſaucias? Quid Neſtorio & Eutycheti, Chriſti ſectione, ſœderatus ſis,& Samoſateno condiſcipulus, ſcindis Chriſti Diuinam ſubſtantiam a carne, & cum Valentino eructaſti, dicens (ſicut ille) immortalem crucifixum fuiſſe, & diuinam naturam, ſemi ſupponens paſſionibus? Quid?
* Conticebo, vel loquar? Num Paulianiſtam for.*conticebo,uſ. te acclamabo? Tamen in tuis literis dixiſti, poſt Trinitatem, Chriſtum propter nos crucifixum. Num Manichæum te dicam? Tamen tu tibijpſi repræhenſibilis factus fuiſti, Deū, non Chriſtum, dicens crucifixum. Num Neſtorianum te appellabo? Sed approbaſti,poſt patrem non confiteri laudatum a fidelibus filium DEI fortem, carne crucifixum. Num Apollinariſtam te dicam. Cōmiſcuiſti enim, ſicut ipſe, DEVM confundens paſſionibus carnis. Multa itaque triſtitia repletus, hæc tibi addo, ſimul cum Acacio, inducente me ad hoc ipſum, quorum viriliter ab orthodoxis dementiæ reſiſtendum eſt. Quid contaminas Eccleſiam? quid dilaceras Chriſti ouile? Si malè dico,dic mihi tu. Quæro enim te doctrina rectiſſima excellere me & plurimos. Quid ergò? dicemus, ſicut Paulus, Chriſtū 1. Cor. 1. d crucifixum, vel ſicut tu, immortalem crucifixum? Quid? dicemus, quoniam oportet Matth. 16. g filium hominis pati, ſicut multotiès Domi- Marc. 8. d nus dixit, vel ſicut tu innouando dixiſti,Deitatem pati? Vel Euangelia & Actus & Apoſtolus (ſicut tu dicis) non dicunt ſicut oportet, ſed ſunt apud te ſpernenda, & apud eos, qui ſequuti ſunt huiuſmodi tuam inſipientiam,

tiam, dicendo triſagium crucifixum, vel poſt Trinitatem, Chriſtum crucifixum? Deſignati enim ſunt tecum quatetoitatem aſſerentes. Si autem hæc ità ſe habent, ad quid ſacræ ſcripturæ leguntur, vel ipſe creduntur * auditæ? *auditæ
Vbiquè enim Chriſtum tradunt propter nos crucifixum, & non triſagium, ſicut tu dicis: ſed reijciendos ſcripturæ dixerunt omnes, qui Deum paſſibilem dicunt. Iam autem & ante has literas, tanquàm domino meo & patri, ſic rectiſſima ſapiens manifeſtaui, reformari debere & * reſtringere impium dogma a te innouatum, & non acquieuiſti. for. *reſtringi.
Propter quod ego, tanquàm ad primum inuectorem horum impiorum ſermonum, iaculor contra te mulctam, vt ſi fortè per iſta monita repræhenſus a minore in dignitate, citò cedas confiteri Patrem, & Filium, & Spiritumſanctum: & nihil his addere vel auferre teneas culmen throni pro nobis. Si autem ſic non ſuſtinueris, inducam ſupra te communionis priuationem. Dicit enim Apoſtolus: Hæreticum homioem poſt primam & ſecundam monitionem recuſa, ſciens quoniam euerſus eſt talis, & peccat, ſeipſo condemnatus exiſtens. Veruntamen Dei interpellatores ſumus, nè tuiipſius condemnator exiſtas, ſed recti verbi veritatis prædicator exiſtas. Tit.3.d

Epiſtola Aſclepiadis Epiſcopi Tralliarum, ad eundem Petrum.

ECCE chariſſime, impletus eſt mundus ſcandalo appoſitionis, & palatia plena curæ facta ſunt, & paſtores incitantur meritò inducere ſupra te maledictionem. * Da ergò conſolatoriè vocem vnã orthodoxã. Trutinare verum connitor. Filium Deũ vident in mundo ſimul cõfiteri crucifixũ, & nõ ſpernatur iſte p te, & iſtius nomẽ * in dicẽdo nõ aliter puertatur in triſagio iſtius crucis. Non tu primus es patrum in Nicæa, vt diffinitio tua ſuper ipſos dominetur. Sed dicis: Ego propter Neſtorium addidi in triſagio crucẽ, ex eo quòd repellebatur ab eo Deitas, dum ipſum crucifixum dicebat. Et quid? Non eſt intellectus iſte iunior Neſtorio.

** Da ergò vocem vnam orthodoxam, cõſentaneè trutinare. Verùm cootuitor filiũ Dei videas in mundo ſimul confiteri crucifixum, & non ſpernatur iſte p te, nec ipſius crucis nomẽ in triſagio inducendo, taliter peruertatur. Num tu primus es patrũ in Nicæa, vt diffinitio tua ſuper ipſos dominetur?*

Incepit enim hoc a Photino vanè ſententiæ, quem ſancti Patres, qui in Nicæa conuenerunt, in vita quidem non inuenerunt, dogma autem ipſius condemnauerunt. Non tamen propterea deprehendunt ipſi triſagium crucifixum, quoniam hoc ipſis erat in notitia valdè graue, Photino autem amabile. Vndè triſagium in ſolis myſterijs vocari permiſerunt, ſicut illa Seraphim dicunt, nullam in iſto additionem vel detractionem facientes. Esa. 6.a
Rursùs autem hæc impietas, renouata in tempore Samoſateni, iterùm inualuit, & ſanctæ memoriæ patres in Conſtantinopoli congregati, licèt ipſum non innenerint, tamen dogma ipſius condemnarunt: hoc eſt, non ſapere duos filios. Ideò vnum filium in ipſorum diffinitiooe confeſſi ſunt, non triſagium. Dixerunt autem ipſum crucifixum, quoniam diffinitionem patrum ante ipſos præcedentium ſequuti ſunt, & ipſorum dogmata ſequi iudicauerunt, audire videlicet in ſolis myſterijs triſagium impaſſibiliter, ſicut Seraphim, & non crucifixum. Rursùs reualeſcente Neſtorio, & inſtroente impia ante ipſum dogmata illa, videlicet Photini & Samoſateni, congregati propter ipſum, qui circa Cœleſtinum & Cyrillum erant, huiuſmodi impietates propulſauerunt, & non appoſuerunt in triſagio crucem. * Vel tu videris for.* An
omnibus iſtis ſapientior eſſe, vel habere plùs Spiritusſancti q̃ ipſi, quibus ſcientia fuit? Tua ergò additio crucis in triſagio appoſita, impia blaſphemia eſt. Veruntamen, & poſt hos ſanctos patres, cùm graues terræ motus ciuitatem Cõſtantinopolitanam occupaſſent, magnus & paruus, diues & pauper, ſeruus & liber, extra ciuitatem in campo ſecedentes, ſimul concurrerunt, frigoribus & hyeme ibidèm perdi malentes, quàm ciuitati ipſi coniungi. Quibus vbi Deus parcere clementer dignatus eſt, reuelauit beato Proclo triſagiũ acclamare, cùm ipſi ad propulſandam iram litanias facerent. Et hoc clarè non vni, vel duobus notum fuit, ſed toti mundo. Si ergò introduxit Deus in eo dicere crucem, quomodò non reſpicit ad iniuriam ſuam? Dixit enim * dicere, ſanctus Deus, ſanctus fortis, *dici,
ſanctus immortalis, miſerere noſtri. Quomodo ergò tu auſus fuiſti apponere crucem, præter Deum & ſanctos patres, Patrem confundens Filio & Spiritui ſancto, in triſagio vocans crucem, tanquàm apud te Pater non eſſet Pater ſolùm, ſed & Filius: & Filius non eſſet Filius ſolùm, ſed & Spiritus: & Spiritusſanctus non eſſet Spiritus ſolùm, ſed & Filius? Propter hoc, ſi quis apponat in triſagio crucem, præterquàm Filio Dei, anathema ſit. Si quis confundat Trinitatem, dicens eundem eſſe Patrem & Filium & Spiritumſanctum, anathema ſit. Si quis diſtinguit vnam ſubſtantiam Trinitatis, anathema ſit. Si quis vnum filinm diuidit in dualitatem filiorum, aoathema ſit. Si quis Deum verbum & carnem vnam dicit naturam, ignorans naturarum differentiam, anathema ſit. Etenim credimus, quòd vita, vita eſt, & non coincidit in mortem. Tu autem cognoſcas & pcidas, quæ iniquè dixiſti.

Sit antem (vt eſt) Dei gratia
cum his, qui rectum
faciunt verbum
veritatis.

¶ Epiſtola Iuſtiniani Epiſcopi Siciliæ, ad eundem Petrum, quoniam non oportet additionem crucis eſſe in triſagio, vt non inducas duos filios,

OPORTET militem armari contra bellantes,& athletam contraſtantibus obſiſtere. Luctatio autem veſtra nō eſt carnalis,
neq; luctatio corporis vnctionibus fit: neq;
quis vacans a luctatione, coronam habebit
Deitatis, ſi neglexerit repræhendendis non
2.Tim.2.a anteponete luctationē veritatis. Si enim qs
2.Cor.10.b certat, non coronatur, niſi legitimè certauerit: & arma noſtra non ſunt carnalia,ſed potentia Deo ad demolitionem munimentorum,cogitatiooes deſtruentia, & omnem altitudinem contra ſcientiam Dei eleuatam;
for.*quarè ge, * quarè tanquàm ſratrem incito hac monitione, quoniam bonum eſt patribus obedire,& detrahere proprias nouitates, obedias
amicabiliter, chariſſime,& argumentis non
addas triſagio duos filios: ſed crede Seraphim, Trinitatem ſimiliter glorificando,&
non præter hæc addes langueſcere vana gloria,peſſimum ſophiſma faciendo,crucem in
hymno ponens, multisque factus cæcus.
Quid ergò oculos ruſticorum idiotarum effodis, inſculpans impiorū impietates? Quid
for.*Manē * Maniam, & Valentinum, & Eotychen armas ad dicendum diuinū paſſibilem, & magis Paulum Samoſatenum & Neſtorium, ꝓptereà quòd in triſagio addis quaternitatē?
Quia quocunque te vertas, quod impium
eſt, intellectum pietatis habere non poteſt,
ſed plurimarum hæreſum formas oſtendit.
Arius enim filium diminuebat, & Eutyches
ſimiliter: propter quod & paſſionem addebant diuinæ naturæ filij, ideò non dicebant
filium homouſion,id eſt, conſubſtantialem,
ſicut Eunomius. Si enim iam apud ipſos pater impaſſibilis eſt, filius autem diuioitate
paſſibilis,quomodò cōſubſtantialis eſt? Macedonius autem ſpirat a patre ſolo ſpiritumſanctum, & Neſtorius ſimiliter diuidit vnū
filium in dualitate filiorum, & impoſſibile
eſt (ſicut tu dicis) in triſagio quaternitatem
dicere,crucifixam impiè addeos, poſt confeſſionem Trinitatis. Ceſſa igitur ab huiuſmodi tua impia præcipitatione, oon addas ſcandalum ſcandalo, & non eris cauſa perditionis magis ſimplicium hominum, nè præſideos noſter Felix, ſecundùm canones ſententiam dicat contra te; & noo iuuabit te dicera, Ego vtiliter hoc appoſui, crucifixum in
triſagio coofiteri. Tolle iniquitatem de vniuerſo, nè hoc citò multiplicetot; quoniam
impium, facilè ſuſceptibile eſt: melius autē,
non. Suſcipe ergò tanqoàm fratris tui admonitionem: extingue hęreticorum conſperſionem, & fias paſtor ouili, non lupus: & ſecutus B. Proclum & ipſius reuelatiooē, in campo timoribus exiſtentibus, deprecatiuè dicas triſagium ad pauſationem iræ,& nè incites adhuc iram fortis. Si autem non velis tu,
fraternitas mea innocens erit, & ego cum
ipſis: & qui vnà mecū de his tibi ſcripſerunt,
cuſtodiemus noſipſos ab ſcandalis. Didiciſti ab Eſaia, dicere: Sanctus, Sanctos, Sāctus: Eſa.6.a
Non, crucifixum, inquit, tibi dicere. Sed dicis: Tunc filius non erat crucifixus, & propter hoc nō addidit tunc, crucifixus. Qui ergò ounc Seraphim in triſagio addiderunt
crucifixum, quod tu dicis: Et ſi dicis, non puto. Et ſi oeſcis, quomodò non impius es? Etenim & tunc inquit Propheta paſſiones carnis verbi,& apertè cōfitetur triſagium. Proptereà, quomodò & dicis, ſuſcepta fuit Synodus Chalcedoneñ.& tamen abſolutè, ſicut
ipſa tradidit, tu noo prædicas triſagium: ſed
inobedis illi,& non timuiſti ipſam, dicentē:
Qui noo ſapit ſic, anathema ſit. Salubriter
prædica vel dic, & ſanus eris: ſi autem non,
noo ſolus hauries mala.

*¶ Epiſtola * Cinciani Epiſcopi * Aculianarum, ad Petrum Epiſcopum Antiochiæ.* *Quintiani. *Camulianorum, vel Camelenorum.

MVLTIFARIAM multisque modis, chariſſime, a veritate deuiaſti, contraria faciens herilis myſterij, non ſequeodo
euangelia, vel Apoſtolos, vel ſanctos patres.
Etenim expoſitio tua grauem fert contra ipſos nouitatem catholicę eccleſiæ. Et qoidem
nō abieciſti ipſam, mulos Epiſcopis præmoneotibus te (maximè ſanctiſſimo archiepiſcopo Felice) ab ipſa diuertere, & eſſe rectū
& orthodoxum, ſalubris prædicationis ſectatorem: ſed certè contrà hæreſium affectator fuiſti,& talentum diuinę doctrinæ in terram abſcondiſti, & ooo potiùs ipſum ſupra
menſam proijcere cenſuiſti, videlicet ſanam
doctrinā in cordibus hominum inſerere, ſed
econtrà zizania ſeminaſti. Et quis adhoc ſuſtinebit te, peruertentē Chriſti euangelium?
Non prædicando vnū filium in duabus naturis Domioum noſtrum Ieſum Chriſtum,
& ounc crucifixum: ſed Deum, fortem, immortalē, videlicet, vnā Trinitatis ſubſtantiā
dicens crucifixam: & non ſolum, ſed & vnam
naturā Dei verbi & carnis dicis. Et ſi vna natura Dei verbi & carnis eſt, vna autē natura
Dei patris & verbi, quomodò nō vna & ipſa
natuta patris & corporis & verbi? Si autē nō
vo a natura Dei patris,& carnis humanæ, &
verbi: dic quomodò vna oatura verbi & carnis? Quomodò creata, & increatū, vna oatura eſt? Si autē hoc impoſſibile eſt, quomodò
caro,& increatū verbū vna natura,& oō duæ
* cōmutatæ? Si autem vnius naturæ eſt Chriſtus, & non duarum: quarum dicis Chriſtū,
creatū, ſicut Arius, * vel increatū, ſicut Manichæus? Vbì autem eſt tempotalis Chriſti *an
generationis natura,& diuinitatis ipſius ęterna generatio? Vbì & illud, Hodiè genui te? Pſal.2.
& illud, Ieſus Chriſtus herì & hodiè, ipſe eſt Heb.13.b
& in ſecula? Quomodò autem & dicis, ante for.*naturæ duæ, vel antequàm
vniooem verbi Dei & carnis, * duæ, vel aotè
fuit

fuit ſecũdum ſubſiſtentiam ex virgine vnio? Etenim ſi eſt Chriſti caro ante Mariam, ſecundùm Valentini impium ſermonem, quomodò duæ antè fuerunt naturæ ante Mariam? Cuius autem eſt ipſa expreſſio, non Eucychis, magis Atychis, ex duabus dicere vnam naturam factam fuiſſe. Si iſta autem cum illo ſapis, quomodò ipſum abijcis, qui ipſius recipis peſſimas innouationes? Quòd ſi in veritate hoc factum eſt, ſanctos patres in Chalcedona contra ipſum habuiſſes certè acceptos. Dic veruntamen mihi, quomodò vnitè parer & filius & ſpiritus ſanctus dicitur Trinitas, ſolus exiſtens Deus, ſi non ſuſcipis dicere in vno filio duas naturas? Et ſi Trinitas vnus Deus eſt, quomodò Deus, & corpus noſtrum ipſi vnitum, non debet dici vnus filius in duabus naturis? Si autem vna natura, Deus verbum & caro: vel mutatum eſt verbum, vel caro: Et ſi caro mutata, facta fuit verbum nõ erit ampliùs caro. Si autem in iſtis non facta eſt mutatio, quomodò in Chriſto non ſunt duæ naturæ? Caro enim, caro eſt, quanquàm ſit Dei caro: & verbum, verbum eſt, licèt aſſumpſit noſtrum aſſumptum. Si autem mutata eſt, quomodò eſt non conſubſtantialis caro & coæterna patri, ſicut & verbum? Si autem alterius ſubſtãtiæ eſt caro patri, inquantùm recentior eſt, pater autem ſinè tempore eſt, quomodò non recens & verbum, ſicut vnam eſſe naturam carnis & verbi Dei dicis, & filium alterius ſubſtantiæ patri dicis? Si autem nõ eſt eadem natura verbi Dei & carnis, quomodò non ſunt duæ, caro & verbum? Si autem omninò Deitas caro facta eſt, quomodò manſit verbum quod fuit? Quomodò autem incommutabiliter incarnatum eſt, ſi non eſt Chriſtus in duabus naturis? Quomodò incarnatus Deus, verbum manſit, quod fuit? Et ſi eſt Deus verbum paſſibilis, impaſſibilis autem pater, quomodò vnus & ſolus eſt Deus? Quomodò autem & iſtarum vna eſt natura? Si autem & impaſſibilis eſt Trinitas, quomodò Deus verbum paſſus eſt pro nobis? Si autem non paſſus eſt, quomodò altera natura carnis non eſt paſſa? Et ſi omne patiens, creatum eſt: quomodò Deus verbum non eſt increatus, patiens carne? Si autem carne patitur Deus, quomodò nõ patitur ſibijpſi Deus? Si autem idem eſt dicere, Deum paſſum carne: & dicere, Chriſtum paſſum carne: quomodò non erit idem dicere, ſpiritum diuinũ carne pati, cùm ſpiritus Deus ſit? Si autẽ non eſt ſimile, Deum paſſum carne dicere, & dicere Chriſtum pati carne: quomodò poſſibile erit, plus appropriari Deum verbum carnis, cuius appropiat parer ea, quæ ſunt Dei verbi? Quomodò autem & ſi appropriatione Deus verbũ patitur carne, non erit* appropriatione & pater Deo verbo patiens? Et ſi mortuus eſt Deus verbum carne, quomodò eſt conſubſtantialis patri immortalitate?

Eutyches ſonat fauſtum, atyches infauſtum.

ſor.* appropriatione:

Mortuus enim pro nobis nõ eſt immortalis: mortuus certè eſt ſecundùm ſcripturas. Et ſi vnus de Trinitate mortuus eſt, quandoque Trinitas dualitas facta eſt. Et ſi Trinitas nunquàm dualitas facta eſt, quomodò vnus de Trinitate mortuus eſt? Et ſi altera natura verbi Dei, ſcilicet hominum natura, non eſt mortua: & ſi triſagia vox, Trinitas non ſubſiſtit, manifeſtum eſt, quòd vnius ſubſtantiæ eſſe dicis Trinitatem. Et quomodò nõ oſtendis* eſſe Sabellianum? & ſi in tribus hypoſtaſibus vna natura ſubſiſtit trigaſiæ vocis, quomodò non dicis Trinitatem eſſe crucifixam & ſinè Deo teipſum, ſicut Marcioniſtæ, eſſe non dicis? Omnis ergò, qui dicit vnam naturam Dei verbi & carnis, & non duas vnitas & indiuiſibiles, deponatur. Et ſi miſcet duas Chriſti naturas, dicens Deum paſſum carne, & non paſſum Chriſtum carne, ſecundùm Apoſtolum, deponatur. Et ſi quis impaſſibile & immortale Domini verbum, dicit verſum eſſe in paſſionem & in mortalitatẽ, & non attribuit carni ipſius, deponatur. Et ſi quis poſt triſagiam vocẽ Chriſtum dicit crucifixum, & non magis vnum filiũ, qui in medio triſagiæ vocis laudatur, deponatur. Et ſi quis hominẽ dicit propter nos crucifixũ, ſeu Deum, ſeparans naturas, & non coniungens dũ ipſe crucifigeretur, deponatur. Et ſi quis tenuem hominem dicit, ſicut Paulus Samoſatenus, aut ſicut, Photinus, anathematizetur. Et ſi quis Dei humanitatẽ dicit, & nõ Deum & hominem magis dicit, anathematizetur. Et ſi quis alterius ſubſtantiæ dicit carnem Chriſti à carne noſtra, & non magis nobis conſubſtantialem ſinè peccato, deponatur. Et ſi quis dicit, ſinè intellectu & ſinè anima Dominũ noſtrũ Ieſum Chriſtum, & pro anima habere Deitatẽ, & ſic ex hoc dicere, Deũ verbũ pati carne, & non potiùs intellectum habere, & Deum verbũ animam rationalem aſſumpſiſſe, & impaſſibilẽ ipſum dicit Deitate, & paſſibilem humanitate, deponatur. Has duodecim depoſitiones miſi tibi, vt perterrefactus iſtorũ iudicijs, remouearis ab omni tua iniqua nouitate, ſciens, ꝙ oportet ſequi reuelationem ſanctiſſimi Procli Conſtantinopolitanæ eccleſiæ Epiſcopi, quandò in campũ cum toto populo cucurrit, fluctuante ipſa ciuitate ſub terrę motu, & omnibus fletũ emittentibus, repente puerũ in aera leuari a quadam virtute, & huic imponi triſagiũ litaniæ, & dicere, Sanctus Deus, ſanctus fortis, ſanctus immortalis, miſerere nobis, & hæc annunciare Epiſcopo iuſſus eſt; ſicque per tres horas in tribunali ſtans ſecus pedes ipſius Epiſcopi, hæc narrauit. Et ſic poſtq̃ litanias fecerunt, ſtetit terræmotus. Sic ergò & tu litanias fac, & pauſabit ira, quæ contra te proferenda eſt. Si autem non, veniet ſupra te depoſitio a patre noſtro Felice. cuſtodiet autem Deus mundum a ſcandalis. Cui gloria nunc & ſemper & in ſecula ſeculorum. Amen.

ſor.* eſſe ſe

1. Pet. 3. d

§ Epiſtola

Digitized by Google

¶ Epiſtola Acacij archiepiſcopi Conſtantinopolitani, ad Petrum archiepiſcopum Antiochenum. Quòd non oportet ponere io triſagio illud, Qui crucifixus eſt propter nos,

[fal.17.] OBSTVPVIT cœlum, & tremuit terra: Mota ſunt autem & fundamenta ſanctæ Dei catholicæ & Apoſtolicæ Eccleſiæ, luctus & ploratus appræhendit ſacerdotes Chriſti in his, quæ ego & ſancta Synodus, hic ſecundùm Dei nutum congrata, audiuimus fieri a te, frater. Quæ ſcriptura docuit, dicere ſpiritumſanctum crucifixum eſſe, aut duos filios dogmatizare, ſeu triſagiam hymnologiam deprauare, vel quaternitatem pro Trinitate glorificare, aut angelis ſanctiorem & ſenſatum magìs teipſum demonſtrare? Nam dicendo, Saoctus fortis, & rursùs ex altera parte ioferendo, Qui crucifixus eſt propter nos; duos filios ſignificas, vnum fortem, & vnum cruxifixum: quandò autem rursùs dicis, Sanctus immortalis, qui crucifixus eſt propter nos, inueniris inſerre crucẽ ſaocto Spiritui, De ipſo enim dictum eſt, Sanctus immortalis. Et huiuſcedomi intellectus, tuæ totius hæreticæ prauitatis propria ſunt, immò verò Manichææ furię idololatria eſt. Nam ille, quemadmodùm & tu, cùm omninò negaſſet vnigenitum DEI filium, & virginalem partum, dixit ſanctumſpiritum in ſpecie columbæ deſcendiſſe de cœlis in Iordane flumine, & ex aquis incorpora[ſpt.* hoics.]tum ſuiſſe, & * homioibus illuſtraſſe, & cruci affixum fuiſſe, & mortem pro nobis ſuſtinuiſſe. Quomodò autem & aſſcendere nunc ſacerdotalem throoum non erubeſcis, quem contaminaſti per tuas blaſphemias? Extra hierachicum ordinem, & alienus factus es ab ouili Chriſti. Noo ſolùm enim Cherubicum hymnom corrupiſti, per quẽ & noſtra ciuitas firmata eſt, cùm olim moueretur ab ioterioribus terræ motibus puero infante ad aerea rapto in conſpectu totius ciuitatis vſq; ad tertium cœlum, quemadmodùm diuinus [2.Cor.12.a] Paulus, ibidèm hanc ineffabilem hymnologiam, io qua hora in campo multitudo cum lachrymis exclamabant: Domine miſerere, ad Deum ſimul cum ſancto patre noſtro archiepiſcopo huius regalis & a Deo amatæ ciuitatis. At tu enim multis modis conaris contraria ſapere non ſolùm ſanctarum Synodorum, quæ in Nicæa, & quæ in hac regali ciuitate, & quæ io Chalcedona, ſed & diuinarum ſcripturarũ, non volens ſecundùm ipſarum traditionem dicere, Chriſtum vnigenitum filium Dei paſſiooem ſuſtinuiſſe carne, id eſt, ſecundùm carnem, ſecundùm traditionem verticis Apoſtolorum. Scribens enim [1.Pet.3.] ipſe benè dicit: *Chriſtus ſemèl pro peccatis mortuus eſt, iuſtus pro iniuſtis, mortuus quidem carne, viuificatus autem ſpiritu*, in quo & in cu[Locus obſcurus.]ſtodia ſpiriobus ambulauit, & prædicauit cuſtodiã, infernũ vorans, Abſcondens enim hamum ſuę Deitatis, intùs animam ſancti ſui corporis, ſic inferno occultatus eſt, & ipſius omnium vocarẽ ventrem abſcidit, & ab æterno mortuos viuificauit, ſecuodùm Iob, dicen[Iob 40.c]tem: *Duces draconem in hamo*. To autẽ auertiſti autem, a veritate ad ſabulas conuerſus, ſecundùm Arium & Apollinarium dicens, vnum de Trinitate pati, qui eſt ineffabilis ſa[Hebr.1.a]pientia Dei patris, hoc eſt, ipſios ſplendor & [Ioan.1.a] character ſubſtantiæ ipſius, verbum ſimol ſinè principio, & coæternũ. In principio enim erat verbum, & verbum erat apud Deum, & Deus erat verbum. Omnia per ipſum facta ſunt, & ſinè ipſo factum eſt nihil. Sic autem ſapere feſtinaſti, cùm iam oegaſti ſalutẽ verbi humanatam, quam pro nobis ipſe Deus & verbum, redemptionem dedit morti, quam reſuſcitans a mortuis, adduxit ad cœles, de [Gen.22.d] qua ad Abraham dixit Deus: *In ſemine tuo benedicentur omnes gentes*. Quod confirmans [Galat.3.c] Apoſtolus, dixit: *Abraham dicta ſunt repromiſſiones & ſemini ſuo: non dicit, & ſeminibus ſuis, tanquàm in multis, ſed tanquàm in vno, & ſemini tuo, qui eſt Ieſus Chriſtus*. Feſtinetur antem a te ſic ſapere, quemadmodùm noo ſuſcipis * cognominaoonem Domini noſtri Ieſu Chriſti filij Dei. Et ergò omninò de te ſit hoc ſcriptum: [2.Ioan.b] *Si quis non confitetur, Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum in carne veniſſe, ſit anathema*. Et quod eſt a Ioanne dictum, [1.Ioan.4.a] *Omnis ſpiritus confitens Ieſum Chriſtum*, ex Deo fuit: & omnis ſpiritus, qui non confitetur Ieſum Chriſtum, ex Deo non fuit. Qui ergò ex Deo fuerunt, Chriſti filij Dei paſſionem fuiſſe dicunt ſecũdùm præannũciatas de ipſo prophetias, & Apoſtolorũ doctrinas: Chriſtum enim dicens filium omnipotentis Dei crucem ſuſtinuiſſe, vtrunque dicis in vno, & ipſius Deitatẽ, ſecundùm quam Deus eſt impaſſibilis & conſubſtantialis * Dei & patris: [* Deo patri] & humanitatem, ſecundùm quam homo eſt mortalis & conſubſtantialis virgini matri, Dicere enim vnum Trinitatis pati, oſtendit ipſum verbum paſſibile. Si ergò verbum paſſibile eſt, ſimiliter & pater. Si autem pater & verbum paſſibile eſt, paſſibilis & Spirituſſanctus erit, cùm vna ſubſtantia & vna iſtorum Deitas ſit. Si autem dicis (fugiens culpam paternitatis) paſſibile quidem verbum, impaſſibilẽm autem patrem & ſpititũ, ſoluiſti conſubſtantialitatem, adduxiſti autem & plures Deos. Vt ergò ooo incedas per interitum & inuiam ſemitam, & pręcipitatus in aciem hęreſium, fias & cauſa perditionis multorũ, & a Dei ſacerdotio alienus, in via regali teipſum & ouile dirige, per quam & ſancti patres, qui in Chalcedona conuenerunt, ambulauerunt, & cœlum appræhenderunt. Tu [Matth.3.a] enim cogooſcis, quòd dolabra ad radicem infructuoſarum arborum iacet, & ſub ipſa ſicut oleaſter incideris: hoc eſt, ſancti ſpiritus virtute, vt pax & concordia firma permaneat in ſacerdotibus Chriſti.

SANCTI

SANCTI QVINTIANI EPIſcopi Eſculani ad Petrum Antiochenum fides.

OMNIS itaque, qui dicit vnam naturam Dei verbi & carnis, & non duas vnitas indiuiſasque, damnetur.

Locus obſcurus. Si quis confundit duas Chriſti naturas, dicens Deum paſſum carne, ſecundùm Apoſtolum, damnetur.

Si quis impaſſibilem & immortalem Deum verbũ, dicit conuerſum in paſſione ac morte, & non hæc reddit eius carni, damnetur.

Si quis vocem triſagiam, id eſt, terſanctam dicit propter nos crucifixam, & non Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, filium Dei vnigenitum, damnetur.

Si quis poſt vocem terſanctam dicit Deum crucifixum propter nos, & non potiùs vnum filium, cui in medio terſanctæ vocis hymnus dicitur, damnetur.

Si quis hominem dicit, qui pro nobis crucifixus eſt, ſiue Deum, diuidendo naturas, & non eas copulando in crucifixione eius, damnetur.

Si quis dicit duas perſonas ſeu ſubſiſtentias, & non potiùs duas naturas, in vnam perſonam & vnam ſubſiſtentiam in vnum cócurrentes, damnetur.

Si quis Deum hominem, & non magìs Deum & hominem dicit, damnetur.

Si quis dicit creatum patris verbum, & non magìs eius carnem, damnetur.

Si quis dicit conſubſtantialem carnem Domini Deo patri, & non potiùs Deum verbum, damnetur.

Si quis dicit, ſinè mente & ſinè anima Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, & pro ea habuiſſe diuinitatem, & quia ex hoc dicendum paſſum carne Deum verbum, & non magis mente cum anima rationali inhumanatum Deum verbum, & impaſſibilem dicendo eundem diuinitate, humanitate verò paſſibilem, damnetur.

Si quis apponit in triſagio crucem præter filium Dei, anathema ſit.

Si quis quaternitatem introducit in triſagio, apponens poſt Trinitatem Chriſtum crucifixum, anathema ſit.

Si quis confundit Trinitatem, eundem dicens eſſe patrem, & filium, & Spiritumſanctum, anathema ſit.

Si quis diſtinguit vnam eſſentiam Trinitatis in duas, anathema ſit.

Si quis vnum filium ſecat in dualitatem filiorum, anathema ſit.

Si quis Dei verbum & carnem dicit vnam naturam, ignorans naturarum differentiam, anathema ſit.

Si quis diuinam naturam filij confundit paſſionibus carnis eius, & non confitetur eum ſpiritu impaſſibilem, carne verò paſſum, anathema ſit.

Si quis dicit Deum paſſibilitatem aut mortem guſtaſſe, tanquàm ad hæc eum bona voluntate veniſſe, cùm conuerſus eſſet, & non confitetur eum tanquàm Deum non fuiſſe ſub damnatione mortis, mortem verò mortificaſſe per carnem ſuam mortalem, quam aſſumpſit, anathema ſit.

Credimus enim, quia vita vita eſt, & non recedit in mortem: tu autem cognoſce & abſcide, in quibus iniquè loquutus es. Tamen ſit & eſt Dei gratia cum his, qui rectè prædicant verbum veritatis.

FINIS.

EPISTOLA FELICIS PAPAE Romæ, ad Petrum Epiſcopum Antiochiæ, monitoria, quoniam non oportet addere in triſagio, Crucifixus propter nos.

QVIS dabit capiti meo aquam, & oculis meis fontem lachrymarum? qualem autem & dignũ fletum adducam animæ meæ, condolens Domini & ſaluatoris noſtri Chriſti ſanctæ catholicæ & Apoſtolicæ Eccleſiæ? Hiere. 9. a Ipſa enim plorans ꝑplauit ſuper filios & filias ſuas, & non eſt qui conſoletur eam, ex omnibus, qui diligunt eam. Thre. 1. a Vniuerſi tyranni & hæreſiarchæ perſequentes ipſam, appræhenderunt eã per te frater honoratiſſime, & affligẽtes ipſam, facti ſunt in caput eius. Omnis decor ipſius, quantùm in te eſt, factus eſt ad nihilũ. Videntes inimici eius, gauiſi ſunt ſuper perditione filiorũ eius. Quos enim fonerat, quos enutrierat, quos ad menſurã ætatis perduxerat, lacteq; pauerat ꝓpheticis & apoſtolicis doctrinis, hos tu vno tp̃is momento veneno necaſti. Quemadmodùm enim; qui piſcationẽ ſectantur, hamũ eſca cõtegunt, & ex improuiſo capiunt piſces: ſic & tu angelicæ laudationi additionẽ induxiſti, & triſagiæ deprecationi, quaſi pietatis obtentu, diram impietatẽ excogitaſti. Ex pluribus enĩ Orientalibus ꝓuincijs literas ſuſcepimus, ſignificantes nobis, quomodò veneratio tua dudùm ſopitũ Valentiniani dogma reſumpſit, & irritatur a vobis ſaluatoris incarnatio, quodq; in Manichæorũ dogma, & Arij, & Apollinaris, Paulique Samoſateni incidiſtis. Dicere enim vnigenitũ filiũ & Dñm noſtrũ Chriſtũ Ieſum, ꝑfectum nõ eſſe in Deitate, atq; in humanitate perfectũ, nec ipſum ſubijſſe paſſionẽ crucis, ſed vnã verbi Dei naturã incarnatã, corpusq; Dñi ſinè anima & mente, Apollinaris hæreſim roborat. Ille enim ignorauit, ꝙ ab ipſis mundi naſcentis exordijs primùm aĩa primi parentis noſtri mortua eſt, vel in mortẽ præcipitata eſt, atq; ità demùm corpus. Dictũ quippe illi eſt à Deo. *In quacunque die comederis de ligno ſcientiæ boni & mali, morte morieris.* Gene. 2. a Itaq; iuxta latam in illũ a Deo ſententiam, qua die comedit ex ligno, in ipſa ſecundùm animã mortuus eſt. Nam ipſius corporis mors, poſt nongentos & triginta annos contigit. Itaque

Deus

Deus don um non dimidiatum fecit, ſed totum ſimul Adam ex vtero virginis ſumpſit, vt etiàm perditum, totum ſaluum faceret. Ioan. 10. c Idcircò & Dominus ipſe dicebat: *Ego animam meam pro ouibus pono:* Valentini item & Marcionis, Manichæorumque ac gentilium innouare vis dogmata. Si enim Deus eſt, qui diuiſibiliter atq; ſubſtantialiter eſt mortuus, ſimiliter ſanctus Spiritus Deus, & ipſe diuiſibiliter ac ſubſtantialiter inuenietur: ſicque iuxta tuam & illorum rationem, tres dij erunt, ac per hoc plurium deorum inualeſcet error: quantumque in te eſt, euacuabitur illud: Deut. 6. a *Audi Iſrael, Dominus Deus tuus, Dominus eſt*. Baruch 3. d Item quod ait Hieremias: *Hic Deus noſter, non reputabitur alius ad eum*. Similiter Ioan. 17. a & Dominus; *Vt cognoſcant te ſolum verum Deum*. Cumque ſcriptura diuina vnum Deū, ſanctam & indiuiduam Trinitatem prædicet, tu & hi, qui ante te fuerunt hæreſiarchæ, tres deos dogmatizare auſi eſtis, alium quidem dicentes Deum patrem præter filium, & alium Deum filium præter patrem. Ruſsuſq; alium Deum Spiritum ſanctum præter patrem & filium. Atque alium quidem mortalem & nouiter genitum, alium verò æternum atque immortalem. In his autem ooxijs verbis tuis, contraria ſentire vis patribus, qui in Nicæa, & qui in Conſtantinopoli, atq; Chalcedone coouenerunt, qui & conſubſtantialem roborarunt, & vnam Deitatem patris & filij ſanctique ſpiritus prædicarunt, atque Arij amentiam confuderunt. At verò tu in eccleſia auſus es dicere, quòd vnus increatæ atque indiuiduæ Trinitatis, paſſionem ſubijt: & per hoc conſubſtantialem quoque ſoluere niteris, ac Deum ſubijcere numero. Si enim vnus ſanctæ Trinitatis & coæternus, *hic qui crucifixus eſt Deus, * hoc eſt filios: ſunt autem duo ſanctæ Trinitatis, pater & Spiritusſanctus: dicuntur autem dij, & non (vt habet vera ratio) Deus, Act. 1. a (ſicut tradiderunt nobis, qui ipſi inſpexerunt, & miniſtri fuerunt verbi) inueniris quoq; conſubſtantialem ſoluere: Quippe mortale & immortale, conſubſtantialia iam eſſe non poſſunt: roborabitur autem ſic pluralitas deorum, dum tres dij Chriſtianis auribus ingeruntur. Cùm itaque Ioan. 1. b, & a ſcriptum ſit, *Verbum caro factum eſt, & Deus erat verbum*: non alius Deus verbum, præter patrem, inuenietur: verbum noo ſimpliciter, ſed verbum ſubſtantiale, & Deus filius inuenietur, vt * ex vilitate noſtra, identitatem ſubſtantiæ patris & verbi & ſaucti Spiritus agnoſcamus. * extra vilitatem noſtram, Non enim non alij, præter verbū noſtrum, inueniemur. Quoniam igitur vnigenitus Dei filius, qua ratione verbum eſt in propria ſubſtantia, non poterit pati, nè ad omnipotentis Dei patris ſubſtantiam paſſio referatur: (eſt enim vna patris & filij & ſancti ſpiritus Deitas) patitur autem propriū animatū corpus, quod ipſum ſubſtantiale Dei verbū ex ipſa ſanctæ & intemeratæ virginis vulua ſibi coniongens, ex muliere proceſſit, de qua ſancto ſpiritu afflati Prophetæ cecinerunt: Pſal. 79. *Deus virtutum conuertere, reſpice de cælo, & vide, & viſita vitem iſtam: & perfice eam, quem plantauit dextera tua, & ſuper filium hominis quem confirmaſti tibi*: vitem & filium hominis, quē confirmauit verbum, vt inferni clauſtra contereret, & viuificaret eos, qui a ſeculo mortui ſunt, ſalutarem verbi incarnationem vocans. Idcircò & Dominus dicebat diſcipulis ſuis: Ioan. 15. a Ego ſum vitis, vos autem palmites, & pater meus agricola eſt. Matt. 26. e & traderur filius hominis in manibus peccatorum. Patris enim intimū ſubſtantiale verbum ac Deus, per ſanctæ virgiois aures illapſum, cōceptiooem ineffabiliter operatum eſt. Qua igitur parte voigenitus filius eſt conſubſtantialis patri, & vnus indiuiduæ Trinitatis, increatus atq; inuiſibilis, impaſſibilis & immortalis permanſit. Quòd ergò increatum atque immortale eſt, creaturæ nè applices, neque deorum pluralitatem confirmare pergas, diceos voum S. Trinitatis mortuum eſſe. Rorsùs, qua parte ex muliere natum eſt, & ſubſtantiæ nnſtræ ac generationis eſt particeps, abſque peccato, ſuſtinuit paſſionem. Porrò, quòd non modò conſubſtantialis, verùm etiàm cogoatus ſecundùm carnem ſit nobis filius Dei, docet ipſe Dominus, nunc quidem in Euaogelio his, qui in ſe crediderant, dicens: Ioan. 15. a *Ego ſum vitis, vos palmites*: Pſal. 21. nunc autem in Pſalmis, *Annunciabo nomen tuum fratribus meis*. Vndè autem tibi tam peſſima ſuperbia ſubrepere potuit, vt te ipſis quoquè ſanctis angelis intelligentiorem, ſapientioremque putares? Super his ingemiſco, in his plango inimicos crucis Chriſti, Philip. 3. a quorum finis perditio, & quorum DEVS venter eſt, Matt. 29. f & gloria in confuſione ipſorum, Non cogitaſti, quòd ſcandalizare vel vnum ſolum ex his, qui credunt in Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, quàm graui cruciatui facit obnoxium? Gene. 3. a Sed incautè, vt ſerpens Euæ, tu ipſe quoquè erroris veoena multitudini fidelium atque auribus infudiſti, traditamque ab angelis ſanctiſſimam laudationis formā corrupiſti, inſerens illi: Qui crucifixus es pro nobis. Ergò ne nō aduertiſti, quòd Paulum Samoſatenum, Photinumque & * Artemium impietate tranſcendis, qui duos Dei filios poſuerunt, vnum quidem ante ſecula, alterum verò nouiter natum, cùm ipſe quoquè Trinitati inuexeris pluralitatem, duos Dei filios dicens vnum fortem, alterum crucifixum? for. * Artemonem, cuius hæreſim renouauit Samoſaten⁹. Ad hæc fideliſſimū Chriſti gregem in Manichæi opinionem præcipitare contendis, qui Spiritumſanctum aſſerit crucifixū. Nam ꝙ poſt illud, Sanctus immortalis, quod eſt Spiritusſanctus, tūc infers, Qui pro nobis crucifixus es, miſerere nobis: quaternitatemque, non Trinitatem, populo inſinuare videris. Nempe ſi ex humana traditione manaſſet hæc laus, non ità incautè crucē insereres laudi, in qua filij appellatio, fortis ſcilicet, ponitur. Quoniam verò ab angelis

lis

Digitized by Google

lis nobis laus iſta profluxit, qui ante crucem
dicebant: Sanctus, Sanctus, Sanctus: ſicut re-
Eſa. 6. a ſpicere Eſaias meruit, poſt crucem verò cum
laude clamabant: Sanctus Deus. Sanctus for-
tis Sanctus immortalis. Deniquè cùm terræ
motu Conſtantinopolis quateretur, populuſ-
que in campo oraret, infantulus, toto populo
ſpectante cum Proclo ciuitatis Epiſcopo, in
cœlum per vnam horam raptus eſt, ibique
huiuſmodi didicit hymnum. Rurſumq; de-
ſcendens, nunciauit, quæ in æthere audierat,
dicens de cœlo quaſi de multitudine pſallen-
tium, huiuſmodi laudes inſonuiſſe auribus
ſuis, dictumque ſibi, vt eam laudationem po-
pulo indicaret. Quam vbi populi inceperant,
ciuitatem receperunt, Deoque per huiuſmo-
di laudem propicio facto, ab imminenti ira
liberati ſunt. At tu quàm temere, vt ſcriptu-
ras diuinas reliquas, ità & angelorum laudẽ
peruertere præſumpſiſti. Quis igitur in hu-
iuſmodi nõ ingemiſcat? quis nõ lamentetur?
quis dolor ſimilis inuenietur, ſicut dolor ec-
cleſiæ Domini & Saluatoris noſtri Chriſti?
Conſpice te cõſtitutum, vt ſis lumen his, qui
in tenebris ſunt, & eruditor inſipientium:
immò inſipientiæ præceptor es, lucem in te-
Heb. 6. b nebras transferens. vide a te populos ſemèl
illuminatos, qui bona guſtauerunt Dei ver-
ba, Dei mandata, Dei prophetias, prædicatio-
nes Dei, Apoſtolicas euangelicaſque doctri-
nas abs te peruerti magis ac doceri non ſolũ
crucifigere filium Dei & oſtentui habere, ve-
rùm & contraria ſentire ſcripturis diuinis, &
pacta abnegare, quæ accedentes ad ſanctum
Baptiſma fecerunt. Nam cum coram cœleſti-
bus * virtutibus omnibus, coram Apoſtolicis
euangeliciſq; ordinibus ſancti baptiſmatis
tempore promiſerint credere in vnũ Deum
omnipotentem, nunc illos in tres deos crede-
re docuiſti. Rurſùm, cũ polliciti ſint credere
in vnum Dominum Ieſum Chriſtum, filium
Dei incarnatum, & hominem factum de
Spiritu ſancto & Maria virgine, tu eos doces,
nè dicant Dominum Ieſum Chriſtum, filium
Dei, crucem perpeſſum eſſe, qui Deus eſt
ſecundùm ſempiternam & impaſſibilem ex
patre generationem, & idem homo ſecũdùm
eam, qua in nouiſſimis diebus ex matre pro-
dijt, ſecundùm quam etiàm ſuſtinuit paſ-
ſionem, ſed vnum Trinitatis mortuum eſſe,
qui eſt ipſum Dei verbum. Confeſſi ſunt rur-
sùs Spiritumſanctum, viuificum & immorta-
lem, dicentes credere in Spiritumſanctum,
Dominum & viuificantem, & mortalem eſſe
ponis Spiritumſanctum, cùm dicis: Sanctus
immortalis, qui crucifixus eſt pro nobis. Fuge,
obſecro, huiuſmodi errorem. Corruiſti, noli
in ruina perſiſtere. Peccaſti, iam peccare noli.
Expectat te ſancta Dei Eccleſia, cupit ample-
cti pœnitentẽ in vanis propoſitionibus tuis,
& tecum de Chriſto diuina prædicantem,
neq; negantem ipſius animatam incarnatio-
nem, ſecundùm quam etiàm paſſus eſſe me-

moratur, clamatque tibi per nos: *Venite ad* Matth. 11. d
me omnes, qui laboratis, & ego reficiam vos.
Non vult Deus (frater chariſſime) mortem
peccatoris, ſed vt conuertatur, & viuat. Me- Eze 18 g
mor eſto, Ieſum Chriſtũ reſurrexiſſe a mor- 2. Tim. 2. b
tuis, ſecundùm euangelium. Memento B.
Matthæi ſcribentis: Liber generationis Ieſu
Chriſti filij Dauid, filij Abraham. Recorda-
re, quid Paulus ſcribat, *ſegregatus in euange-* Rom. 1. a
lium Dei, quod promiſerat ipſe Devs *in ſcri-*
pturis ſanctis de filio ſuo, qui factus eſt ei ex ſemi-
ne Dauid ſecundùm carnem, qui prædeſtinatus
eſt filius. Memento etiàm Ioannis, clamantis: Ioan. 1 a
In principio erat verbum, & verbum erat apud
Deum, ſicut etiàm eſt, *&* Devs *erat verbum*,
quodque caro factum eſt, homine aſſum- Ioan. 1. b
pto, & quòd Devm nemo vidit vnquam.
Hæc tibi ſcripſi vnà cum præſenti Synodo,
conueniens te coram Deo & ſanctis ange-
lis, vt ea doceas, ea nobiſcum ſentias, vt illi-
bata fides noſtra permaneat in gloriam
Dei.

¶ *Epiſtola Felicis Epiſcopi Romæ ad eundem Petrum, purgans vel deponens ipſum ab Antiochena Eccleſia.*

Qvoniam importabilibus verbis im-
piè garrulaſti, & non iudicaſti cedere
prædictis ſanctis Patribus, qui ornarunt ſe-
dem B. memoriæ & multùm triumphantis
Ignatij martyris, cuius tu indignus exiſtens,
neſcio, quomodò inſiluiſti inchoare nouitatẽ
in catholica Eccleſia tuis prophanis legibus
& impijs dogmatibus, & iudicaſti non opor-
tere dicere Chriſtũ crucifixum propter nos:
ſed paſſionem ideò impaſſibili impiè indu-
xiſti, & immortali patri mortem imponere,
& non horruiſti ea, quæ non ſuſcepiſti ex di-
uinis Euangelijs & Apoſtolis, & ἀπαραγωγῶν for. * Para-
gloriosorum Patrum, peſſimè ſophiſticatus doxis παραδόξοις aut ἀπαραγώγοις
ipſa intorquere, & propriam peſtem ſensùs
imponere ſimplicioribus, & ſcandalum hu-
iuſcemodi hæreſis nõ vt æqualiter prioribus
hæreſibus vigeat, ſed magis multipliciter ex-
cellat: & non ſtatuiſti credere veritati, & li-
teris noſtris ad te ſcriptis, nunc incepi ſen-
tentiare contra te: immò ille, qui vertex eſt
omnium paſtoralium ſedium, in ſanctis lau-
dibus florens, Apoſtolorũ verè optimus Pe-
trus, cuius tu nomine æqualis es, ſed non
opinione neq; fide, quoniam ab iſtius recta inten-
tione, & immaculata fide, valdè declinaſti. Et
non ſolùm contra te ſententio, ſed & contra
eos, qui non erubuerunt characteres venera-
bilium Euangeliſtarum & Apoſtolorum eos
ſequentiũ, ac perfectorũ doctorũ ſermones:
& inſtabili ſententia ex tua iniqua expoſitione
firmati ſunt, tanq̃ dulciſſima circunſequẽdi
in mala opinione, quod verè amariſſimũ eſt,
& non auerterunt huiuſmodi impietatẽ. Di-
cemus ergò tibi, ſicut & contra illos: Quoniã
dilexiſti iniquitatẽ magis loqui quàm iuſti- Pſalm. 58.
tiam,

* oĩa verba præcipitationis lingua doloſa. tiã, dilexiſti * ſuper omnia p̃cipitationis linguam doloſam, propter hoc Deus deſtruet te in finẽ. Et non ſolùm ab Antiochena eccleſia, ſed ab omni ciuitate deponet: & firma ſit hæc tua depoſitio à me, & ab his, qui vnà mecum Apoſtolicũ thronũ regunt, & ab Acacio Cõſtantinopolitanæ eccleſiæ paſtore, & a venerabilibus Epiſcopis ſibi ſubiectis, qm̃ ipſorũ munimenta nõ ſuſtinuiſti. Quandoquè enim dicis Trinitatem pp nos crucifixam, nõ Chriſtũ, quandoquè aũt immortalẽ ſpiritũ, Manichæizans, quãdoquè ab iſtis diffugiens, meis argumẽtis repræhenſus & ſermonibus, dixiſti Chriſtũ, poſt immortalẽ ſpiritũ, paſſionẽ ſuſtinuiſſe. ſicut Samoſatenus & Neſtorius, vnũ filiũ diuidentes in dualitatẽ filiorũ. Quandoquè aũt & his ceſſiſti oõ detractãdo, & veniſti ad peius, nõ glorificãdo Cherubicũ hymnũ, ad filiũ referre præſtolanti tremore ἀσυνδυασμένως veoerabiliter ſimiliter Trinitatem, ſed totum hymnum ad filiũ referre, volens firmare morbum cancri rodentis, quem innocentibus intuliſti, & indè omnis generis hæreſium laqueis circumpræcipitatus, a veritate exiens, nõ prædicas Chriſtũ pro nobis crucifixum, nec vnigenitum filium Dei, qui in medio patris & Spiritus ſancti eſt, piè glorificas. Quid enim iſto magis interdictum, patre a vobis & ſancto Spiritu non glorificato? Nam calumniam Seraphim vos infertis, qui Trinitatẽ non dicitis glorificandam, Sanctus, Sanctus, Saoctus: ſed ſolũ perſonaliter filium. Et quæ præcipitatio hæreſiũ ita confudit, id eſt, impudenter egit, ſicut vos? Veruntameo & in iſto percurreos adhuc* nouiùs aſſcendiſtis, & ſtrangulandas inſamias a Deo, adijcitis, filiũ videlicet, patrẽ & ſanctũ ſpiritum, Sabellianizantes, ſimul coniungere iudicantes. Trinitatẽ cõfiteri negatis, in qua baptizamur, & credimus, & cõfitemur. Quis ergò non defleret ſic dicentes de intemerato triſagio, qood mibi valdè conuenit refutare, & fletum meritò dare in hos animarum ſimplicium cauillatores, ac impium facious fingentes, quos & alienos putauimus ab orthodoxa fide & catholica Eccleſia, & a cõmunione ducis oostri glorioſi prædeceſſoris Petri, qui claues regni a Saluatore noſtro recepit? Qui autẽ participes Apoſtoli eſſe volunt, ducuntur & doctrina ipſius, qui Chriſtũ dicit & credit propter nos crucifixum, & hoc non negat, ſicut & modò depoſitus Petrus ex eo quòd nõ legitimè & inclementer in triſagio adinnonauit, qui crucifixus eſt propter nos, ſcientes, quia oõ Trinitatem crucifixam ab Apoſtolis ſuſcepiſtis, non patrem, oon Spiritumſanctum, niſi carne filium Dei vnigenitum ſolùm. Fugite ergò ad hac inclementi communione, & ero vobis communicans, inquantùm & vos mihi, doloſa fallacia, longè a noſtra orthodoxia, expulſa. Cuſtodite Chriſti diſcipuli, mei autem filij, traditiones quas a diuinis ſcripturis accepiſtis.

* nocentiùs

Math. 16.c

EPISTOLA MISSA ZENONI a Felice Romano Pontifice, in qua ſignificat depoſitionem Petri Epiſcopi Antiocheni, eo quòd in triſagio appoſuerat, Qui crucifixus es pro nobis.

GLORIOSISSIMO ac sereniſſimo filio Zenoni Auguſto, Felix Epiſcopus in Domioo ſalutem. Conuenit tuæ clementiæ, rerum ordioem nunciare geſtarum pro tranquillitate Imperij ſerenitatis tuæ, & oro ſuſcipias precem meam, ac ſi ipſe præſens eſſem, benignis auribus tuis, vt Chriſtianiſſimus Imperator: & nequaquàm arbitretur pietas tua, illum puro oos corde diligere, quicunque te pacem cum DEO habere non vult. Quooiam verò fideli meote credidiſti, nec ambigis, & temporalis ſolij poteſtatem, & æternæ vitæ retributiooem ſuperno ex momento pendere, per noſtram etiàm paruitatem dignare ſuſcipere venerabilem ac diuinam beatiſſimi Petri confeſſionem, Apoſtolorum ſcilicet principis, cui & regni claues a Saluatore traditę ſunt, q etiàm præparabit Chriſtianiſſimo Imperio veſtro locum io cœlo, cum ſaoctis angelis, quiquè immutabilem & immaculatam fidem in Dominum noſtrum IESVM CHRISTVM, Dei filium vnigenitum primus expooeos, a Saluatore ipſo beatus eſt dictus. Nam cùm ipſe dixiſſet ad Dominum, *Tu es* CHRISTVS *filius* DEI *viui*, ab ipſo audire meruit, *Beatus es Simon Bar Iona, quia caro & ſanguis non reuelauit tibi, ſed pater meus, qui cœlis eſt*: & ſuper iſta confeſſione, ædificabo Eccleſiam meam, & portæ inferi non præualebunt aduersùs eam. Cùm ergò Saluator dixerit, quòd portæ inferi oon præualebunt aduersùs ipſius Eccleſiam, vt ab ea ipſius denominationem tollant, quæ dicitur Chriſtus Ieſus, & Dei omnipotentis filius: Petrus primogenitus & diaboli filius, & qui ſanctæ Antiochenæ eccleſiæ indigniſſimè ſe ingeſſit, ſanctamque ſedem pootificatus Ignatij martyris polluit, qui Petri dextera Epiſcopus ordinatus eſt, Euſtathijque confeſſoris ac præſidentis trecentorum decem & octo patrum, qui io Nicæa conuenerunt: auſus eſt dicere, noo oportere Chriſtum etiàm Dei filium nominare ſecundùm diuinam Saluatoris ſanctionem, & traditionem diuinarum ſcripturarum, patrumque expoſitionem: ſed vnum de Trinitate, paſſiooem pro nobis pertuliſſe in ſubſtantia Deitatis, iuxta Arij & Apollinaris Eunomijque blaſphemiam, volens hac voce euacuare ſalutarem Domini incarnationem, ſecundùm quam Chriſtus & paſſionem ſubijt. Dicitur autem & vous ex nobis, vt qui Abrahæ ſemeo appræhendit. Augere quoque deorum pluralitatem nititur: Quippe ſenſus eius tres introducit deos, voum mortuum, & duos viuentes. Soluit etiam cooſubſtantialis nomen,

Math. 16.c

Ibidem.

Ibidem.

Heb. 2.d

men, ſacraſque abijcit ſynodos, Nicęnam, Conſtantinopolitanam, & Chalcedoneñ. ſanctam quoque Mariam, virginem nequaquàm admittere deprehenditur. Si enim non ex ea incarnatum verbum homo factum eſt, quæ neceſſitas virginis? & quarè ad eam dixiſ-
Lucæ.1.d
ſet Gabriel: *Quod ex te naſcetur ſanctum, vocabitur filius Dei, & dabit illi Dominus Deus ſedē David patris eius?* Poſt hæc autem omnia impia, & blaſphemiæ ſuæ præſumpta, & depranationē triſagiæ deprecationis, cùm illis addere voluit, Qui crucifixus eſt pro nobis, multa inconuenientia effecit, multumque à nobis, & in Chriſto dilectis fratribus noſtris, qui in Oriente ſunt, & à venerabili Acacio veſtræ regalis & à Deo amatæ ciuitatis archiepiſcopo admonitus, conuerti noluit. Quapropter nūc ſancta Dei Eccleſia maternis te vocibus, vtporè ad excellentem ipſius filium, alloqui non ceſſat: O à Chriſto amate Imperator, meę venerabilitatis vinculum, in quo multitudines fidelium circonſtringuntur, diſſolui non permittas: Domini autem Chriſti & vnigeniti filij Dei laudationem trāſgredi non permittas, quæ & veſtram ciuitatem periclitantem ſaluauit, ſed tanquàm angelorum traditionem indepravatam conſeruatam, Petrum Arianæ ſuperſtitionis ſequacem, ab Eccleſia Antiochena expelle. Qua ex cauſa Petrus ſcindit veſtem meam deſupèr contextam?
Matth. 16.
Deus & pater mandauit principi Apoſtolorū quid vocarēt filium. Eius vnigenitus filius in confeſſione primi Apoſtolorum fundauit me
1 Cor.2.d
ſanctus ſpiritus quotidiè teſtatur mihi, dicēs: Non iudica te ſcire aliquid, niſi Ieſum Chriſtum, & hunc crucifixum. Si autem inimici, increduli, inſidiatores, qui extra virem ſunt, & qui vnigenitum filium Dei mactauerunt, lapidauerunt, & ligno crucis affixerunt, ve-
Ioan.19.c
ſtem ſuam nō diuiſerunt, & Petrus fidei meæ
*dirumpit?
veſtem *dirupit? Portæ inferi non præualuerunt aduerſùs me, & Petrus tētat muros meos demoliri? Ego, piiſſime Imperator, te de imperio expulſum rurſùs introduxi, & malignos ac inobedientes meis diuinis dogmati-
Eſa.35.
bus dedi pro ſepultura tua, viamque potentię aperui ante te, inimicos tuos percuſſi vnà cū iniquo eorum dogmate, antequàm potētiam exquiſiui tibi à Deo in altis regnante, ex quo & regnare ſumpſiſti. Reſpice ad prædeceſſorem tuum piiſſimum Imperatorem Martianum, & illius fidem libenter amplectere, hæreticam tyrānidem Petri, quàm citiſſimè eradica, Valentini & Eutychetis diſcipulum expelle à ciuitate ſimul & Eccleſiaſtico regimine, & à dignitate hierarchica detectum eſſe ſancito. Conſpice, ſanctiſſime fili & Imperator inuictiſſime, qualis in Chalcedoneñ. ſynodo indubitabilis defenſio facta fuit, & quibus expugnauit * Aeſchinum, & diuulgationes hæreticæ doctrinæ Petri expedias. Hęc legat ſancta Dei apoſtolica & catholica Eccleſia, vt ab ipſa propter prædictas cauſas de-

poſitum, ad communionem nō ſuſcipias: ſed per diuinos apices veſtræ ſerenitatis ab Antiochiæ confinio propellite, pro ipſo autem conſtituite virum operibus ſacerdotium ornantem, cuſtodemque diligentē ſanctę Chalcedoneñ. ſynodi, & eorum, quæ in ea firmata ſunt. Omnipotēs Deus cuſtodiat veſtram potentiam in pace ſemper.

Expoſitio fidei ſecundùm reuelationem Gregorij epiſcopi Neocæſarcenſis.

VNus DEVS pater verbi viuentis, ſapientiæ ſubſiſtentis & potentiæ ac characteris ſempiterni, perfectus perfecti genitor, pater filij vnigeniti. Vnus Dominus, ſolus ex ſolo, Deus ex Deo, character & imago Deitatis, verbum operatiuum, ſapientia conſiſtentiæ omnium compræhenſiua, & virtus totius creaturæ factiua, filius verus veri patris, inuiſibilis inuiſibilis, ineffabilis ineffabilis, & immortalis, immortalis, & ſempiternus ſempiterni. Vnus ſpiritusſanctus ex Deo ſubſiſtētiam habens, & per filium exiſtens ſcilicet hominibus imago Filij perfecti, perfecta vita, viuentium cauſa, ſanctificatio, ſanctificationis donatiuus, in quo apparet Deus pater, qui eſt ſuper omnia in omnibus, & Deus filius, qui per omnia eſt. Trinitas perfecta, gloria & æternitate, ac regno & imperio non partita, id eſt, diſtributa, neque abalienata. Non ergò creatum quid vel ſeruitium in Trinitate, neque aduentitium, tanquàm priùs nō exiſtens, & poſteriùs adueniens, Non ergò defuit aliquandò filius patri, neque filio ſpiritus, ſed inconuertibilis & immutabilis ſemper ipſa Trinitas.

Poſt has litteras collocauimus hanc expoſitionem fidei, non quòd ad hunc locum faciat ſed ne nullo loco eſſet, & vt maluimus, alieno, quàm nullo loco ita redderem*.

¶ Baſilij epiſcopi Cæſareenſis Cappadociæ, ex ſermone de fide: Increata natura & incompræhenſibilis ſubſtantia, ſuprema potentia, naturalis bonitas, dignitas prædominatiua, pater, & filius, & ſpiritusſanctus.

¶ Sancta, magna, & œcumenica ſynodus &c.

Quęrantur hæc ſuperiùs actione tertia Chalcedoneñ. Concilij. pag. 116.

Dominus noſter & ſaluator CHRISTVS &c. quæ ſub quadruplici interpretatione actione quinta Chalcedonenſis Concilij pag. 150. conſcripta ſunt, quapropter hic ea pręſcindimus, lectorem eo remittentes.

¶ Nicęnum atque Conſtantinopolitanum ſymbola, quia ad plenum habentur actione ſecunda Chalcedonenſis Concilij, pag. 104. pro illis lector ad illum locum recurrat. hic enim breuitatis gratia duntaxat adnotantur locari debere, prout exemplaria habent.

¶ Similiter fidei expoſitionem hoc loco inferendā cuius initiū eſt, Sufficiebat quidem &c. quia ſub quatuor interpretationib. ipſa eſt in actione Cōcilij Chalcedonenſis quinta, habita pag. 152. hoc loco illam duntaxàt adnotamus. & ſuperfluitatem vitantes, ad eum locum remittimus lectorem.

DECRETA GELASII PAPÆ I.

Ex libro pontificali.

Anno Domini 492. Alijtam cũ mortuum produnt anno ante quam crearetur Pontifex Gelaſ.

GELASIVS natione Apher, ex patre Valerio, ſedit annos 4. mẽſes 8. dies 18. Fuit autem temporibus Theodorici regis, & Zenonis Auguſti. Huius temporibus inuenti ſunt Manichæi in vrbe Roma, quos in exilio deportari præcepit, quorum quoquè codices ante fores baſilicæ ſanctæ Mariæ incendio concremauit. Hic ſub geſta ſynodica, cum fletu & ſub ſatisfactione libelli purgatorum Meſenum epiſcopum reuocauit, quem & eccleſiæ ſuæ reſtituit, qui peccauerat in cauſa Acacij & Petri. Hic fuit amator cleri & pauperum, & clerum ampliauit. Hic liberauit à periculo famis ciuitatem Romanam. Hic fecit conſtitutum de omni Eccleſia. Huius tẽporibus iterùm venit relatio de Græcia, eo quòd multa mala & homicidia fierent à Petro & Acacio Conſtantinoplitano. Eodem tẽpore fugiens Ioãnes Alexandrinus epiſcopus catholicus, venit Romam ad ſedem Apoſtolicam. Quem B. Gelaſius ſuſcepit cum gloria, cui etiàm & ſecundam ſedem prębuit. Ipſis temporibus fecit ſynodum, & miſit per tractum Orientis, & iterùm damnauit in perpetuum Acacium & Petrum, ſi non pœnitentes, ſub ſatisfactione libelli poſtularent pœnitentiam, ſecundùm humanitatem primæ ſedis Eccleſiæ. Hic dedicauit baſilicam ſanctæ Euphemiæ martyris in ciuitate Tiburtina, milliario 20. ab vrbe. Dedicauit autem & baſilicas alias ſanctorũ Nicãdri & Eleutherij & Andreę, via Lauicana ĩ fundũ in villa pertuſa. Fecit autem & baſilicã S. Mariæ via Laurentina in fundo Criſpini, milliario ab vrbe *

29.

20. Hic fecit 5. libros aduerſùs Neſtorium & Eutychem, qui hodiè in bibliotheca & archiuo Eccleſiæ continentur. Fecit & hymnos in modum B. Ambroſij epiſcopi. Item duos libros aduerſùs Arium. Fecit etiàm & ſacramentorum pręfationes & orationes cauto ſermone, & epiſtolas fidei elimato ſermone.

De quo in Felicis epiſt ad Acacium.

Multum ſub huius epiſcopatu clerus creuit. Hic fecit ordinationes duas ĩ vrbe Roma per menſes Februarium & Decemb. presbyteros 32. diaconos duos, epiſcopos per diuerſa loca numero 67. Qui etiàm ſepultus eſt in baſilica B. Petri apoſtoli 11. Kalẽ. Decemb. Et poſt obitum eius ceſſauit epiſcopatus dies 7.

DECRETALIS SEQVENTIS Gelaſij Papæ, tituli.

De inſtitutis eccleſiaſticis, moderatè pro temporis qualitate diſpoſitis. 1
Vt, vbi nulla perurget neceſſitas, conſtituta patrum inuiolata ſeruentur. 2
Vt, cùm defuerint clerici, de monachis eligantur. 3
Vt, ſi de laicis eligantur ad clerum, quantum temporis obſeruetur. 4
De digamis, alijſq; perſonis, qui ad miniſterium clericatus nullatenùs applicantur. 5
Vt ab epiſcopis ſinè præceptione Papæ, nouæ baſilicæ non dedicentur. 6
Vt nulla precia de baptizandis conſignandiſque fidelibus exigantur. 7
De presbyteris, vt nihil de his, quæ ſunt epiſcoporum, præſumant. 8
Vt diacones mẽſuram propriam, iuxta patrũ decreta, cuſtodiant. 9
Quòd diaconi in presbyterio reſidere non poſſunt. 10
Quòd Apoſtolica ſedes paternos canones pio ſtudio, deuoteque cuſtodiat. 11
Vt præter paſchale tempus vel pentecoſtes, nemo baptizare præſumat. 12
De presbyterorum & diaconorum ordinationibus, certis temporibus celebrandis. 13
De virginibus ſacris, quandò velentur. 14
Vt viduæ non velentur. 15
Vt ſerui, obtentu religionis non ſuſcipiantur in clerum, vel in monaſterium. 16
Vt clerici nullas negociationes inhoneſtas & turpia lucra ſectentur. 17
Vt nemo literas neſciens, vel aliqua parte corporis imminutus, ad clerũ ꝓmoueatur. 18
De his, qui ſeipſos abſcindunt. 19
De criminoſis, vt ad clerum non prouehantur. 20
Quòd *dęmonijs, alijſq; paſſionibus irretitis miniſteria ſacra tractare non liceat. 21

*dæmoniacis.

Quòd hi, qui ſacris virginibus ſe ſociant, & fœdera inceſta commiſerunt, communicare non poſſunt, niſi publicam pœnitentiam geſſerint. 22
Quòd viduæ (vt ſupradictum eſt) non velentur, ſed ſi profeſſam continentiam, propoſito mutato, calcauerint, ipſæ pro ſe rationem Deo reddant. 23
Quòd ſecunda coniugia ſecularibus non negetur, quibus tamen ad clerum minime venire conceditur. 24
Vt ſi quis ſuſceperit eccleſiæ ꝓpriæ deſertorem, & in aliquam prouexerit dignitatem, vterque ſubiaceat ſententiæ, quam canones præfixerunt. 25
De laicis vel monachis, qui per præmium ordinantur, vt dantem & accipientem Simonis Magi crimen inuoluat. 26
Vt nulla baſilica, ſub defunctorum conſtituta nomine, dedicetur. 27
De fœminis, vt ſacris altaribus non miniſtrẽt, vel aliquid ex his, quæ virorum ſunt officijs deputata, præſumant. 28
De redditibus eccleſiæ vel oblatione fideliũ, vt quatuor portiones fieri debeant. 29
Vt epiſcopus, presbyter, & diaconus, qui contra hæc conſtituta fecerit, ſui honoris periculo ſubiaceat. 30

EPISTO-

Digitized by Google

¶EPISTOLA GELASII PAPÆ.

Dilectiſſimis fratribos vnioerſis epiſcopis, per Lucaniam & Brutios & Siciliā cooſtiuutis, Gelaſius.

CAPITVLVM PRIMVM.

*diſpoſitione 1 q. 7. Neceſſaria

NEceſſaria rerum *diſpenſatiooe conſtringimur, & Apoſtolicæ ſedis moderamine conuenimur, ſic canonum paternorum decreta librare, & retrò præſulum deceſſorūque noſtrorum præcepta metiri, vt quæ præſentium neceſſitas temporum reſtaurandis eccleſijs relaxata depoſcit, adhibita cōſideratione diligenti, quantùm poteſt fieri, temperemus: quò nec in totum formam: veterum (for. *in) videamur excedere regularum, & *reparandis militię clericalis officijs, quæ per diuerſas Italiæ partes, ità belli famiſque cōſumpſit incurſio, vt in multis eccleſijs (ſicut fratris & coepiſcopi noſtri Ioannis, Rauennatis eccleſiæ ſacerdotis, frequenti relatione comperimus) vſquequaquè deficiēte ſeruitio miniſtrorum niſi remittendo paulispèr eccleſiaſticis promotiooibus antiquitùs ioterualla præfixa remaneant (ſinè quibus adminiſtrari nequeāt) ſacris ordinibns eccleſiæ funditùs diſtitutæ: atque in plurimis locis, per inopiam competeotis auxilij, ſalutare ſubſidium redimendarum deſit animarum: noſq́ue magho reatu, ſi tanto coarctante periculo, non aliquatenùs (*videamur) conſulamus, *ionecti.

Diſtin. 55. c. Priſcis.

2 Priſcis igitur pro ſui reuerentia manentibus conſtitutis, qnæ, vbi nulla vel rerum, vel temporum perurget anguſtia, regulariter conuenit cuſtodiri, eatenùs eccleſijs, quæ vel cunctis ſunt priuatæ miniſtris, vel ſufficientibus vſqueadeò diſpoliatæ ſeruitijs, vt plebibus ad ſe petinentibus diuina munera ſupplere non valeant, tam inſtituendi, quàm promouendi clericalis *obſequij (*officij) ſic ſpatia diſpenſanda concedimus:

Diſt 77. Si quis de religioſo. cum c. ſeq.

3 Vt ſi quis etiàm de teligioſo propoſito, & diſciplinis monaſterialib' eruditus, ad clericale mnnus accedat, inprimis eius vita præteritis acta temporibus inquiratur, ſi nullo graui facioore probatur ioſectus, ſi ſecundā nō habuit fortaſsis vxorem, nec à marito relictam ſortitus oſtenditur: ſi pœnitentiam poblicam fortaſsìs non geſſit, nec vlla corporis parte vitiat' apparet: ſi ſeruili aut originariæ non eſt conditioni obnoxius: ſicuriæ iam probatur nexibns abſolutus: ſi aſſecutus eſt literas, ſinè quibus vix fortaſsìs oſtiarij poſſit implere miniſterium: vt ſi his omnibus, quæ ſunt prædicta, fulcitur, cōtinuò lector vel notarius, aut certè defenſor effectus, poſt tres menſes exiſtat acolythus, maximè ſi huic ętas etiàm ſuffragatur: ſexto mēſe ſubdiaconi nomē accipiat: ac ſi modeſtę conuerſationis, honeſtæque voluntatis exiſtit, nono mēſe diaconus, completoqoe anno ſit presbyter: cui tamen, quod aonorum interſtitia fuerant collatura, ſancti propoſiti ſponte ſuſcepta doceatur præſtitiſſe deuotio.

Diſt. 77. c. finali, parag. Si verò laicus.

4 Si verò de laicis, quiſpiam eccleſiaſticis eſt aggregandus officijs, tanto ſolicitùs in ſingulis, quæ ſuperiùs compræhenſa ſunt, huiuſmodi decet examinari perſonam, quantùm inter mundanam religioſamq́ue vitam conſtat eſſe diſcriminis: quia vtiquè conuenientia eccleſiæ miniſteria reparanda ſunt, nō inconuenientibus meritis ingerenda: tantoq́ue magis, quod ſactis aptum poſſit eſſe ſeruitijs, in eorum quærendum eſt inſtitutis, quantùm de tempore, quo fueraot hæc aſſequenda, decerpitur: vt morum habere doceatur hoc ꝓbitas, qood prolixior conſuetudo non contulit: nè pro occaſionem ſuppleodę penurię clericalis, vitia potiùs diuinis cultibus intuliſſe, non legitimæ familiæ *computemur (*confutemur) procuraſſe compendia: quorum promotiooibus, ſuper anni metas, ſex menſes oihilominùs ſubrogamus: quoniam (ſicut dictum eſt) diſtare conuenit inter perſonam diuino cultui deditam, & de laicorum conuerſatione venientem, Quæ tamen eatenùs indulgenda credidimus, vt illis eccleſijs, qoibus infeſtatione bellorum vel nulla penitùs, vel exigua remanſerunt, miniſteria renouentur: quanteoùs his Deo propicio reſtitutis, in eccleſiaſticis gradibus ſubrogaodis canonum paternorum vetus forma ſeruetur: nec contra eos vlla ratione pręualeat, quod pro accidētis defectùs remedio prooidetur, non aduerſùs ſcita Maiorum noua lege proponitur: cæteris eccleſijs ab hac occaſione ceſſantibns, quas non ſimili clade vaſtatas, priſtinam faciendis ordinationibus conuenit tenere ſententiam. Quomagìs hac opportunitate commoniti, obſeruantiam venerādorum canonum propenſiùs delegamus, ſiogulorum graduum conſcientias admonentes, nè in illicitos prorumpere moliantur exceſſus.

Diſt. 50. Nō confidat.

5 Nec fas eſſe confidat quiſqne pontificū, bigamos, aut coniugia ſortientes ab alijs derelicta, ſiue quoslibet pœnitentiam, vel ſinè literis, vel corpore vitiatos, vel cooditionarios, aut curiæ publicarumq́ue rerum nexibus implicatos, aut paſsìm nulla temporis congruētis expectatiooe diſcuſſos, diuinis ſeruituros applicare myſterijs: neque pro ſuo libitu iura ſtudeant aliena peruadere, abſque ſedis Apoſtolicæ iuſta diſpoſitione mandante.

De conſ. di. 1 Baſilicas no.

6 Baſilicas nouiter inſtitutas, non petitis ex more præceptionibus, dedicare oon audeant: nec ambiant ſibimet viodicare clericos poteſtatis alienæ.

1. q. 1. Bapti. Matt. 10. a

7 Baptizandis, conſignandiſq́ue fidelibus precia nulla præfigant, oec illationibus quibuſlibet impoſitis exagitare cupiant renaſcē tes: quoniam quod gratis accepimus, gratis dare mandamur. Et ideò nihil à prędictis prorsùs exigere moliantur, quò vel paupertate cogente deterriti, vel indignatione reuo-

cati, redemptionis ſuæ cauſas adire deſpiciãt certum habentes, quòd qui prohibita depræhenſi fuerint admiſiſſe, vel commiſſa non potiùs ſua ſponte correxerint, periculum ſubituri proprij ſint honoris.

dist. 91 Presbyteros

8 Nec minùs etiam presbyteros vltra modum ſuum tendere prohibemus: nec epiſcopali faſtigio debita, ſibimet audacter aſſumere: non conficiendi chriſmatis, non conſignationis pontificalis adhibendæ ſibimet arripere facultatem: non, præſente quolibet antiſtite, niſi fortaſsè iubeantur, vel orationis, vel actionis ſacræ ſupplendæ ſibi præſumant eſſe licentiam: neque ſub eius adſpectu, niſi iubeantur, aut ſedere præſumant, aut* veneranda tractare myſteria. Nec ſibi meminerint vlla ratione concedi, ſinè ſummo põtifice, ſubdiaconum aut acolythum ius habere faciẽdi: nec prorsùs addubitent, ſi quicquam ad epiſcopale miniſterium ſpecialiter pertinẽs, ſuo motu putauerint exequendum, continuò ſe presbyterij dignitate & ſacra cõmunione priuari. Quod fieri neceſsè eſt, cenſeamus, ſi eorum præſule deferente, huiuſmodi fuerit ꝑuaricatio cõpropata, nec ipſo eorũ epiſcopo à culpa conniuentiæ & vltione vacaturo, ſi immoderata facientẽ diſſimulauerit vindicare.

* venerabilia.

dist. 93. Dia Nic. conc. cap. 18.

9 Diaconos quoquè propriam conſtituimus ſeruare mẽſuram, nec vltra tenorem paternis canonibus deputatum, quippiam tentare permittimus: nihil eorũ penitùs ſuo miniſterio applicare, quę primis ordinibus propriè decreuit antiquitas. Abſq; epiſcopo vel presbytero baptizare non audeant, niſi prædictis fortaſsè officijs longiùs conſtitutis, neceſſitas extrema compellat. Quod & laicis Chriſtianis facere plerunquè conceditur.

Nic. Conc. c. 14.

10 Non in presbyterio reſidere, cùm diuina celebrantur, vel eccleſiaſticus habetur quicunque tractatus. Sacri corporis prærogationem, ſub conſpectu pontificis ſeu presbyteri, niſi his abſentibu, ius non habeant exercendi.

Decrẽ. dist. 1. Baſilicas.

11 Cùm enim decreta venerabilium ſanctionum nos quoquè magnoperè cuſtodire nitamur, ac ſinè eorum diſpendio etiàm illa, quæ pro alicuius vtilitatis compendiu fortaſsè videantur laxanda, * credamus: cumquè nobis contra ſalutarium reuerentiam regularum cupiamus temerè nihil licere, & cùm ſedes Apoſtolica ſuperior his omnibus, fauente Domino, quæ paternis canonibus ſunt præfixa, pio deuotoque ſtudeat tenere propoſito: ſatis indignum eſt, quenquam vel pontificum, vel ordinum ſubſequentium, hanc obſeruantiam refutare, quem B. Petri ſedem & ſequi videat, & docere: ſatisque conueniẽs ſit, vt totum corpus eccleſiæ in hac ſibimet obſeruatione concordet, quam illic vigere cõſpiciat, vbi Dominus Eccleſiæ totius poſuit principatum, dicente ſcriptura: Ordinate in me charitatem. Et item: Omnia cum ordine fiant. Atq; iterùm Pſalmiſta prædicante: Circundate Sion, & complectimini eam, narrate in turribus eius: Ponite corda veſtra ĩ virtute eius, & diſtribuite gradus eius, vt enarretis in progenies alteras: qm̃ hic eſt Deus Deus noſter in æternũ, & ipſe reget nos in ſecula. Hic proculdubiò, qui in eccleſiaſticarũ narratur altitudine dignitatum, & in cuius virtute bonis operibus corda ponenda ſunt, gradibus vtiquè diſtributis, cunctis Deus noſter & rector populis prædicandus eſt Chriſtianis: vbi nemo ſibimet aliquid iã exiſtimet imminutũ, cùm & de vniuſcuiuſq; gradus perfectione nihil deperit, & conuenienter retinendo, quod cœleſti diſpenſatione collatũ eſt, pariter nobis & cognoſcibilem Deũ fieri, & tribuit eſſe rectorem. Nam & ſi quid indulgetur de temporũ quantitate, moribus aggregata ſtrenuitate penſatur: ſi vitæ iã propoſito continetur, quod protelata fuerat ætate curandũ, dũmodò illa nullatenùs diſſimulata ſubrepãt, quorum quodlibet ſi ineſſe claruerit, meritò clericalibus inſulis reprobabilem conuincat eſſe perſonam. Etſi illa nonnunquàm ſinẽda ſunt quæ, ſi cæterorũ conſtet integritas, ſola nocere non valeãt: illa tamẽ ſunt magnoperè præcauenda, quæ recipi niſi manifeſta decoloratione non poſſint. Ac, ſi ea ipſa quæ nullo detrimento aliquotiès indulgenda creduntur, vel rerum temporumq; cogit intuitus, vel accelerate prouiſionis reſpectus excuſat: quanto magis illa nullatenùs mutilanda ſunt, quę nec vlla neceſſitas, nec eccleſiaſtica prorsùs extorquet vtilitas?

* dicamus.

Matth. 16. Pricipatus eccleſiæ in eccleſia Rom.

Cant. 2. a

1. Cor. 14. g

Pſal. 47.

1. q. 7. Et ſi illa.

De cõſ. dist. 4 baptizãdi

12 Baptizandi ſibi quiſquam paſſim quocunque tempore nullam credat fiduciã, præter paſchale feſtum & pentecoſtes venerabile ſacramentum, excepto duntaxàt grauiſſimi languoris incurſu: in quo verendum eſt, nè morbi creſcente ꝑiculo, ſinè remedio ſalutari fortaſsìs ægrotans exitio præuentus abſcedat.

Di. 75. ca. ſi.

13 Ordinationes etiàm præsbyterorum, & diaconorum, niſi certis temporibus & diebus, exercere non audeant, id eſt, quarti menſis ieiunio, ſeptimi, & decimi, ſed & etiàm quadrageſimalis initij, ac mediana quadrageſimæ die, ſabbati ieiunio circa veſperam nouerint celebrandas. Nec cuiuſlibet vtilitatis cauſa, ſeu presbyterum ſeu diaconum his pręferre, qui ante ipſos fuerint ordinati.

20 q. 1. Deuotis.

14 Deuotis quoquè Deo virginibus, niſi aut in Epiphaniarum die, aut in albis paſchalibus, aut in apoſtolorũ natalitijs ſacrũ minimè velamẽ imponãt, niſi forſitã (ſicur de baptiſmate dictum eſt) graui languore correptis, nè ſinè hoc munere de ſeculo exeant, implorantibus non negetur.

15 Viduas autem velare, pontificum nullus attentet, qđ nec authoritas diuina delegat, nec canonũ forma præſtituit. Nõ eſt ergò penitùs vſurpãdũ: eisq; ſic eccleſiaſtica ſunt ferenda pręſidia, vt nihil cõmittatur illicitum.

Dist. 54. Generalis.

16 Generalis etiàm querelę vitanda præſumptio eſt, qua propemodùm cauſantur vniuerſi,

Diſt.54 Generalis.

16 Generalis etiàm qnerelæ vitanda præſumptio eſt, qua propemodùm cauſantur vniuerſi, paſsim ſeruos & originarios, dominorum iura poſſeſſionumque fugientes, ſub religioſæ conuerſationis obtentu, ad monaſteria ſeſe conferre, vel ad eccleſiaſticum famulatum, cõniuentibus quoquè præſulibus, indifferenter admitti: quæ modis omnibus eſt amouenda pernicies, nè per Chriſtiani nominis inſtitutum, aut aliena peruadi, aut publica videatur diſciplina ſubuerti, præcipuè cùm nec ipsã miniſterij clericalis hac obligatione fuſcari conueniat dignitatem, cogaturque pro ſtatu militantium ſibi cõditioneque iurgare, aut videri (quod abſit) obnoxia. Quibus ſolicita competenter interdictione prohibitis, quiſquis epiſcopus, presbyter, aut diaconus, vel eorum, qui monaſterijs præeſſe noſcuntur, huiuſmodi perſonas apud ſe tenẽtes non reſtituendas patronis, aut deincèps vel eccleſiaſticæ ſeruituti, vel religioſis congregationibus putauerint applicandas, niſi voluntate forſitan dñorum, ſub ſcripturæ teſtimonio primitùs abſolutas, vel legitima tranſactione conceſſas, periculum ſe honoris proprij non ambigant communionisque ſubituros, ſi ſuper hac re cuiuſquam verax nos querela pulſauerit. Magnis quippe ſtudijs, ſecundùm beatum Apoſtolum, præcauendum eſt, nè fides & diſciplina Dñi blaſphemetur. — 1.Tim.6.a

Diſt.88. cõſequens. In can apo ca. 44. Et Nic. Cõc ca.17. Et Laodic. ca.15. Mat. 21.b

17 Conſeqnens fuit, vt illa quoquè quæ de Piceni partibus nupèr ad nos miſſa relatio nunciauit, non prætereunda putaremus id eſt, plurimos clericorũ negotiationibus inhoneſtis & lucris turpibus imminere, nullo pudore cernentes Euangelicam lectionem, qua ipſe Dominns negociatores è tẽplo, verberatos flagellis, aſſeritur expuliſſe, nec Apoſtoli verba recolentes, quibus ait: Nemo militans Deo, implicat ſe negocijs ſecularibus: Pſalmiſtam quoquè Dauid, ſurda diſſimulantes aure, cantantem: Quoniam non cognoui negociationes, introibo in potentia Domini. Proindè huiuſmodi aut ab indignis poſt hàc quæſtibus nouerint abſtinendùm, & ab omni cuiuſlibet negociationis ingenio, vel cupiditate ceſſandum: aut in quocunque gradu ſint poſiti, mox à clericalibus officijs abſtinere cogantur: quoniam domus Dei, domus orationis & eſſe debet, & dici, nè officina negociationis & ſpelunca potiùs ſit latronum.

2.Tim.2.a — Pſalm.70. — 14 q.4.Cle. — Lucæ 19.g

Diſt.36. Illiteratos.

18 Illiteratos quoquè, & non nulla parte corporis imminutos, ſinè vllo reſpectu ad eccleſiaſticum didicimus venire ſeruitium. Quod ſimul antiqua traditio, & Apoſtolicæ ſedis verus forma non recipit: quia nec literis carens, ſacris eſſe põt aptꝰ officijs, & vitioſum nihil protsùs Deo offerri legalia præpceta ſanxerunt. Itaque decæterò modis omnibus hæc vitentur, nec quiſquam talis ſuſcipiatur in clerum. Si qui verò vel temeritate propria, vel in curia præſidentium tales antè ſuſcepti ſunt, in his, quibus conſtituti ſunt, locis eatenùs perſeuerent, vt nihil vnquàm promotionis accipiant: ſatisque habeant, hoc ipſum ſibi pro nimia miſeratione permiſſum.

Leui.21.c. Deuter.17. — 1.q.7 Si qui vel propria.

Nicęnæ ſynodi ca.1. Et in c. apoſtolorũ, ca.23.

19 De his autem, qui ſeipſos abſcindunt, paterni canones euidenter ſequenda poſuerunt, quorum tenorem ſufficiat indidiſse. Dicunt enim, talia perpetrantes, mox vt agniti fuerint, à munere clericali debere ſecludi. Quod modis omnibus cuſtodire nos conuenit, quia ſas eſse nulli ſuppeditat, quicquam præter illa, quæ memorabilis decreuit forma, cenſere.

20 Comperimus etiàm hortendis, quibuſdam criminibus implicatos, tota diſcretione ſubmota, non ſolùm de ſactis atrocibus neceſsariam pœnitudinem non habere, ſed nec aliqua correctione penitùs ſuccedente, ad diuinum miniſterium honoremque contendere. Nonnullos aũt etiàm in ipſis ordinibus conſtitutos, grauibus delinquentes facinoribus, non repelli, cùm & Apoſtolus clamet, nemini citò manus imponendas, neque communicandum peccatis alienis: & maiorum veneranda conſtituta pronuncient, huiuſmodi, etiàm ſi fortè ſubrepſerint, tam qui antè peccauerunt, detectos oportere repelli, quàm ſacræ profeſſionis oblitos, præuaricatoresque ſãcti ꝓpoſiti, proculdubiò ſubmouẽdos.

1.Tim.5.d — Nicæni Cõcilij ca.9.& 10.

Diſt.55.Vſque adeò.

21 Vſqueadeò ſanè comperimus, illicita quæque prorumpere, vt dæmoniacis ſimilibusque paſſionibus irretitis, miniſteria ſacroſancta tractare tribuatur. Quibus ſi in hoc opere poſitis aliquid propriæ neceſſitatis occurrat, quis de ſua fidelium ſalute confidet, vbi miniſtros ipſos curationis humanæ tanta perſpexerit calamitate vexari? Atque ideò neceſſariò remouẽdi ſunt, nè quibuſlibet, pro quibus Chriſtus eſt mortuus, ſcandalum generetur infirmis. Poſtremò, ſi corpore ſaucia tum fortaſsis aut debilem, nequaquàm ſancta contingere lex diuina permittit: quanto magis doni cœleſtis diſpenſatores eſse non conuenit, quod eſt deterius, mente percul ſos?

Rom.14.c — Leui.21.c

22 Virginibus autẽ ſacris temere ſe quoſdam ſociare cognouibus, & poſt dicatũ Deo propoſitum, inceſta fœdera ſacrilegaque miſcere. Quos protinùs ęquum eſt à ſacra communione detrudi, & niſi per publicam probatamque pœnitentiam, omninò non recipi: ſed tamen his viaticum de ſeculo tranſeuntibus, ſi tamen pœnituerint, non negetur.

27.q.1. De viduis.

23 Nam de viduis ſub nulla benedictione velandis, ſuperiùs latiùs duximus differendum. Quæ ſi propria voluntate profeſſam priſtini coniugij caſtitatem mutabili mente calcauerint, periculi earum intererit, quali Deum debeant ſatisfactione placare, quia (iuxta Apoſtolum) primam fidem irritam fecerunt. Sicut enim, ſi ſe forſitan continere non poterant, ſecundùm Apoſtolnm, nullateoùs nubere vetabantur, ſic, habita ſecum deliberatione, promiſſam Deo pudicitiæ fidẽ debuerunt cuſtodire. Nos autem talibus nul-

1.Tim.5.b — 1.Cor.7.b

lum laqueũ debemus inijcere, ſed ſolùm ad-
hortationes præmij ſempiterni, pœnasque
proponere diuini iudicij, vt & noſtra ſit abſo-
luta conſcientia, & illarum pro ſe rationem
* quod Deo reddat intentio. Cauendum eſt quippe,*.
quæ de earum moribus actibusque beatus
1. Tim. 5. b Paulus apoſtolus teſtatur, quod planiùs expo-
nere præterimus, nè ſexus inſtabilis non tam
deterreri, quàm admoneri videatur.

24 Secundas nuptias ſicut ſecularibus in-
1. Cor. 7. ſ ire conceditur, ità poſt eas nullus ad clerica-
le ſinitur venire collegium. Alia eſt enim hu-
manæ fragilitati generaliter conceſſa licen-
tia, alia debet eſſe vita, diuinarum rerum ſer-
uitio dedicata.

Nic. Conc. c. 15. & 16. cañ. Apoſtol. c. 15. Et Chal. Cõc. c. 20 Et Antioch c. 3. Sup. c. 2. & 3. Erfa can. apo. ca. 30. Et in Chal, c. 2.
25 Quiſquis propriæ deſertor eccleſiæ,
nullis exiſtentibus cauſis, ad aliam putauerit
tranſeundum, temereque ſuſceptus fuerit &
promotus: reuerendorum canonum vel ipſe
vel receptor eius atque prouector, conſtitu-
ta non effugiet, quæ de huiuſmodi præſum-
ptoribus præfixere ſeruanda.

26 De monachis laicisque, in prima co-
pioſius præceptionis huius parte digeſtum
eſt, quæ vel quatenùs his pro rerum, tempo-
rumque neceſſitate conceſſa ſint, vel quem-
admodùm, vbi nullius neceſſitatis intereſſe
probatur, non niſi vetus inſtitutio debeat cu-
1. q. 1. Quos conſtiterit ſtodiri. Quos verò conſtiterit indignos me-
ritis, ſacram mercatos eſſe precio dignitatẽ,
conuictos oportet arceri, non ſinè periculo
facinus tale perpetrantes: quia dantem pari-
ter & accipientem damnatio Simonis, quam
Actio. 8. c ſacra lectio teſtatur, inuoluit.

De cõſ diſ. 1 De locor. Iſtius de, c. 6.
27 De locorum cõſecratione ſanctorum,
quanuis ſuperiùs ſtrictìm fuerit comprehen-
ſum, nobis quoquè patefactum eſt, quòd abſ-
que præcepto ſedis Apoſtolicæ, nonnulli fa-
ctas eccleſias vel oratoria ſacrare præſumãt:
hoc ſumus tamen iudicio deteſtabili ore per-
moti, quòd in quocunque nomine defuncto-
rum, & (quantũ dicitur) nec omninò fide-
lium, conſtructiones ædificatas ſacris pro-
ceſſionibus audacter inſtituere memorantur.
Quæ quoniam tam acerba, tam dura ſunt,
vt eadem vix noſter ferre poſſit auditus, ſi
reuerà Chriſtianitatis affectus in illis regioni
bus certus & fixus eſt, & diſtrictiùs iſta quæ-
rantur, & à quibus fuerint geſta, prodantur:
quoniam ſicut latentibus in hac atrocitate
nominibus, non extat in quem ſententia de-
bita proferatur, ità cùm manifeſtis fuerit do-
cumentis expoſitus, quem tanti ſceleris poſcit
immanitas, non effugiet vllatenus vltionem.

28 Nihilominùs impatienter audiuimus,
tantum diuinarum rerũ ſubijſſe deſpectum,
vt fœminæ ſacris altaribus miniſtrare ferran-
tur: & cuncta, quæ non niſi virorum famu-
latui deputata ſunt, ſexum, cui non compe-
tit, exhibere: viſo quòd omnium delictorum,
quæ ſigillatim perſtrinximus, noxa omnis &
crimen eos reſpicit ſacerdotes, qui vel iſta cõ-
mittunt, vel cõmittentes minimè publicando,
prauis exceſſibus ſe fauere ſignificant: ſi ta-
men ſacerdotum iam ſint vocabulo nuncupã-
di, qui delegatum ſibi religionis officium ſic
proſternere moliuntur, vt in peruerſa quæq;
prophanaque declines, ſinè vllo reſpectu re-
gulæ Chriſtianæ, præcipitia funeſta ſectentur.
Cumque ſcriptum ſit, Minima, qui ſpernit, Eccle. 19. a
paulatìm decidit: quid eſt de talibus exiſtimã-
dum, qui immenſis ac multiplicibus prauita-
tum molibus occupati, ingentẽ ruinam mul-
timodis impulſionibus ediderunt, quæ non
ſolùm ipſos videatur obruere, ſed & eccleſijs
vniuerſis mortiferam, ſi nõ ſanentur, inferre
perniciem? Nec ambigant, qui hæc non ſunt
exercere, ſed etiàm, qui hactenùs cognita ſil-
uerunt, ſub honoris proprij ſe iacere diſpen-
dio, ſi non quanta poſſint celeritate feſtinent,
vt lœtalia vulnera competenti medicatione
curentur. Quo enim more teneant iura pon-
tificum, qui pontificalibus excubijs eatenùs
iniuncta diſſimulant, vt cõtraria domui Dei,
cui præſident, potiùs operentur? Qui quãtùm
apud Dominum poſſent, ſi non niſi conueniẽ-
tia procurarent, tantùm quid mereantur, ad-
ſpiciant, cùm execrabili ſtudio ſectentur ad-
uerſa. Et quaſi magis hæc regula ſit, qua eccle-
ſiæ debeant gubernari, ſi quicquid eſt eccleſia
ſticis inimicum regulis, perpetratur, cùm &
ſi cognitos habuit canones vnuſquiſque pon
tificum, intemerata debuerit tenere cuſtodia.
Et ſi forſitan neſciebat, conſulere fidenter
oportuerit ſcientem. Quo magi excuſatio nul
la ſuccurrit errantibus: quia neſciens, propo-
ſuit ſeruare quod nouerat, nec ignorans cura
uit noſſe quod gereret.

29 Quatuor autem tam de reditu, quàm 12. q. 2. Quatuor autẽ
de oblatione fidelium, prout cuiuslibet eccle-
ſiæ facultas admitti, ſicut dudùm rationabili-
ter eſt decretum, conuenit fieri portiones.
Quarum ſit vna pontificis, altera clericorum
pauperum tertia, quarta fabricis applicanda.
De quibus, ſicut ſacerdotis intererit, integrã
miniſtris eccleſiæ memoratam dependere
quantitatem, ſic clerus vltra delegatam ſibi
ſummam nihil inſolenter nouerit expetendũ
Ea verò, quæ eccleſiaſticis ædificijs attributa
ſunt, huic operi veraciter prærogata, locorũ
doceat inſtauratio manifeſta ſanctorum: quia
nefas eſt, ſi ſacris ædibus deſtitutis, in lucrum
ſuum præſul impendia, his deſignata, conuer
tat. Ipſam nihilominùs adſcriptam pauperi-
bus portionem, quanuis diuinis rationibus ſe
diſpenſaſſe monſtraturus eſſe videatur, tamẽ
juxta quod ſcriptum eſt, *vt videant opera veſt-* Mat. 5. b
ra bona, & glorificent patrem veſtrum, qui in cæ-
lis eſt, oportet etiàm præſenti teſtificatione
prędicari, & bonæ famæ præconijs nõ taceri.

30 Quapropter nec clericorum quiſquã 2. q. 7. Quapropter Et in can apoſto ora ca. 40. 41. Et ĩ Antioch, cap. 25.
ſe huius offenſæ futurum cõfidat immunem,
ſi in his, quæ ſalubriter ſequẽda depromplſi-
mus, ſiue epiſcopum, ſiue presbyterum, ſiue
diaconum viderit excedentem, non protinùs
ad aures noſtras deferre curauerit, probatio-
nibus

Digitized by Google

nibus duntaxat competẽter exhibitis, vt trãſgreſſoris vltio, fiat & cæteris interdictio delinquendi, Sui verò modis omnibus erit vnuſquiſq; pontificum ordinis & honoris eliſor, ſi cuiquam clericorum, vel eccleſiæ totius auditui hæc putauerit ſupprimẽda. Data 5 Idus Martij, Aſterio & preſidio viris clariſſimis cõſulibus. Et alia manu, Deus vos in columes

a. Do 494. cuſtodiat, fratres chariſſimi.

EPISTOLA EIVSDEM ad Siculos.

De benè regẽdis rebus eccleſię ab epiſcopis. 1
De tricenali præſcriptione. 2

CAPITVLVM I.

GElaſius Romanæ eccleſiæ epiſcupus, dilectiſſimis & in Chriſti charitate vnanimiter connexis fratribus epiſcopis, qui in Sicilia ſunt conſtituti. Præſulum authoritas noſtrorum emanauit, vt* facultates eccleſiæ epiſcopi ad regendum habeant poteſtatem, ita tamen, vt viduarum, pupillorum atque pauperum, nec non & clericorum, ſtipendia diſtribuere debeant. Hoc eis etiàm ſtatuimus dari, quod hac tenùs decretum eſt. Reliquum ſibi epiſcopi vindicent, vt (ſicut antè diximus) peregrinorum atque captiuorum largitores eſſe poſſint.

16 q. 3. Præſulũ antho

2 Illud etiàm annecti placuit, vt ſi (quod abſit) facultates eccleſiæ, necnon & diœceſes, quæ ab aliquibus poſſidentur epiſcopis, iure ſibi vindicent, quod tricenalis lex concluſit, quia & filiorum noſtrorum principum ità emanauit authoritas, vt vltra triginta annos nulli liceat pro eo appellare, quod legum tẽpus excluſit. Data Idibus Maij, Aſterio & Pręſidio viris clariſſimis conſulibus.

11. q. 2. Facultates eccl. Et 16. q. 3. præſulũ aut § Item Gelaſius.

TOMVS DE ANATHEMATIS vinculo, Gelaſij Papæ.

Abruptum principium Tomi gratis imo potius deeſſe principium credibile eſt.

NE forte, quod ſolent, dicant, quòd ſi ſynodus Chalcedoneñ. admittitur, omnia cõſtare debeant, quę illic videntur eſſe deprompta. Aut enim ex toto eã admitti oportere, aut ſi ex parte repudiabilis eſt, firmã ex toto conſtare non poſſe. Cognoſcant igitur illud ſecundùm ſcripturas ſanctas traditionẽque Maiorum, ſecũdùm canones regulasq; * Eccleſiæ, pro fide communi, & veritate catholica & apoſtolica, pro qua hãc fieri ſedes Apoſtolica delegauit, factamque firmauit, à tota Eccleſia indubitanter admitti: alia autem, quę per incompetentem præſumptionẽ illic prolata ſunt, vel potiùs ventilata, quæ ſedes Apoſtolica gerenda nullatenùs deleganit, mox à vicarijs ſedis Apoſtolicę contradicta, manifeſtũ eſt, quę ſedes Apoſtolica, etiã perẽte Martiano principe, nullatenùs approbauit, quæ præſul eccleſiæ Conſtantinopolitanæ tunc Anatolius, nec ſe præſumpſiſſe profeſſus eſt, & in Apoſtolicæ ſedis antiſtitis non negauit poſita poteſtate: quæ ideò (ſicut dictum eſt) ſedes Apoſtolica non recepit, quia quæ priuilegijs vniuerſalis Eccleſiæ contraria probantur, nulla ratione ſuſtinet. Quid enim? Quia in libris ſanctis, quos vtiquè veneramur & ſequimur, quoniam quorũdam illic & prophanitates eſſe feruntur, & ſcelera geſta narrantur, ideò nobis pariter aut venerãda ſunt, aut ſequenda, quia in illis ſanctis libris & venerabilibus continentur? Sanctus Petrus primus apoſtolorum, ſic exiſtimans noui teſtamenti gratiam prædicandam, vt a legis veteris non recederet inſtitutis, quædam per ſimulationẽ legitur inter Iudæos Gentileſque geſſiſſe. Nunquid ideò aut illa eius ſequẽda ſunt, quæ meritò & coapoſtolus eius facta redarguit, & poſteà conſequenter ipſe vitauit, pariterque aſſumenda ſunt cum his, quæ (vtpotè primus apoſtolus) ſalubria prędicauit? Nunquidnàm aut eius recta doctrina cum his, quæ humanitùs acciderant, repudienda eſt, aut illa adhuc imbecillis inſcitia, cum perfecta eius ſuſcipiẽda eſt doctrina? Nunquidnàm in ipſorum hęreticorum libris non multa, quę ad veritatem pertineant, poſita releguntur? Nunquidnam ideò veritas refutãda eſt, quia illiorum libri, vbi prauitas ineſt, refutantur? Aut ideò praui libri ſuſcipiendi ſunt eorum, quia veritas, quę illic inſerta eſt, non negatur? Ait Apoſtolus: *Omnia probate: quæ bona ſunt, tenete*. Scimus Apoſtolum etiàm de paganorũ libris aliqua poſuiſſe. Nunquid ideò etiàm cuncta recipiẽda ſunt, quæ cum his pariter ſunt prolata? Ipſe Apoſtolus ait, multos prædicatores aliter atque aliter Chriſtum prædicare, vbi licèt quocunque modo Chriſtum prædicatum oportet admitti, tamen non ideò illum morem, quo non rectè prædicatum eſt, non admonat euitare, Malos operarios ipſe conqueritur, quorum alia refutanda, alia docet eſſe ſectãda. Hęc & huiuſmodi exempla nos edocent, & teſtimonia diuina confirmant, non omnia paſſim à quocunque dicta, vel vbicunquè ſcripta, indifferenter accipere: ſed retentis bonis, quæ noceant, refutare. Peccatori homini mors illata eſt, & tamen homini IESV CHRISTO mors illata, reum fecit eſſe diabolum: quia vbi cauſa mortis non erat, putà peccatum, non debebatur & pœna Sententia præfigitur, vel pręfixa eſt ſemper errori. Quę ſententia huic errori pręfixa, nunquam omninò reſoluetur. Sicut enim, inquantùm eſt ipſe error, nunq̃ eũ eſſe deſiſtit, ſic à ſententia præfixa nunquàm reſoluetur, quia error, qui agnoſcitur eſſe damnatus, & eadem, quandiù manet errorot, probatur ad ſtrictus. Itaque, qui in eo errore ſunt, ſententia erroris obſtricti ſunt: & quandiù in eo manent, nullatenùs, abſoluti ſunt, ſicut nec ipſe, in quo ſunt, error abſoluitur. Error enim ipſe nũquàm veniam promeretur: ſed qui eo veraciter caruerit, atque

decretum intelligitur illud quo, Epiſcopo Conſtantinopolitano, primus dabatur locus, poſt Romanum de quo ſupra in Concilio Cõſtantinopolit. in Chalcedonenſi & in epiſtolis Leonis

Galat. 2. c

Non ſunt ſuſcipiendi libri hæreticorum propter veritates in eis inſertas.

1. Theſſ 5 d
Acto. 17. e
1. Cor. 15. d
1. Ti. 1. b

Philip. 1. c

ſ. ſententia.

rit, atq; ab eius participatione diſcedit. Quã-diù ergò in eis eſt, error damnationem ſuam tenet, nunquamq́ue reſoluitur, quia error ſemper pœnam meretur. Participes verò ei⁹, aut ſemper ſunt & eius pœnæ participes, ſi in eodem perſtare non deſinant: aut ſi ab eodem receſſerint, quàm alieni facti ſunt ab errore, & ab eius participatione diſcreti, tam & pœnæ eius erunt conſequenter alieni. Cũ erranti pœna præfigitur, quandiù manet errans, eadem pœna conſtringitur: quia errans, eſſe non poteſt ſinè pœna errati. Hæc eadem pœna perpetua eſt, nunquamq́ue ſoluenda, quandiù errans eſſe perſtiterit. Qui ſi errans eſſe deſtiterit, pœna, quæ erranti eſt præfixa perpetua, non erranti, id eſt, alteri effecto, q̃ cui præfixa eſt, non ſolùm non poteſt eſſe perpetua, ſed nec eſſe iam pęna. Non eſt enim ipſe, cui præfixa eſt. Erranti enim præfixa eſt, non, non erranti. Quæ enim erranti præfixa perpetua eſt, & perpetuò conſtringit errãtẽ; non errantem, non poteſt iam tenere. Sit errãti dicta fore perpetua, ſit erranti dicta nunq̃ eſſe ſoluenda. Manet omninò & verè, certũq; eſt, ꝙ in ea præfixum eſt; nec poteſt prorſus abſolui, quandiù manenti præfixa debetur erranti. Non erranti autem nec pœna poteſt eſſe, quæ non erranti nõ debetur inferri. Nec mutatur illa omninò, nec ſoluitur, quæ debet erranti. In ſuo ergò tenore illa præfixa eſt, in ſuo iure non poteſt omninò reſolui: in non ſuo tenore, quæ eſſe non poteſt, iam docetur eſſe vacuata: & ius illic penitus non habere, vbi cauſam non habet exiſtendi: Plenæ ſunt ſanctæ ſcripturæ tali forma iuſtitiæ. Dicitur:

Pſal. 103.

Pereant peccatores à terra, ità vt non ſint: peccatores, vt deſiſtant eſſe peccatores. In hoc pereant, vt eſſe deficiant peccatores. Cæterum ſi prorſus peccatores, ſecundùm prophetæ ſniam, vſquequaquè deperiſſẽt, vt ſubſtantialiter non *ſubeſſent: qui ſaluari potuiſſent à redemptore noſtro, qui venit non iuſtos vocare, ſed peccatores? Vel de quibus dicit Apoſtolus: *Chriſtus venit in hunc mundũ peccatores ſaluos facere, quorum primus ego ſũ?* Et, cùm peccatores eſſemus, miſit Deus filiũ ſuum, & cætera huiuſmodi? Hic reuerà plurimi, etiam ſubſtantialiter, perierunt peccatores, in peccatis ſuis vtiquè permanẽtes, veráque in eis ſententia dicta permanſit, nũquámque reſoluta eſt: & tamen eadem in talibus, quibus præfixa eſt, permanente ꝑpetua, quodam genere factũ eſt, vt in talibus non vſquequaquè manentibus, id eſt, in peccatis ſuis nõ vſquequaquè durantibus, ſententia tamen præfixa talibus permaneret. Nam & ipſi perierunt: ſed eſſe peccatores, (vt dictum eſt) non pœnaliter, ſed remediabiliter, quodam & ipſi genere perierũt: quodã genere & in ipſis manſit præfixa ſententia, donec permanens eos efficeret non eſſe peccatores, vel peccatores non eſſe perficeret. Cõpleta eſt & in eis ſententia, nec quo tenore péracto permanẽs illa ſententia pereuntibus peccatoribus, ità vt non eſſent vtique peccatores. At ea iam in nõ peccatoribus, manere non potuit: quia in eis, quibus inflicta non fuerat, ius manendi penitùs non habebat. Ità nec in ſuo iure vel tramite vllatenus ſententia reſoluta eſt, & eadem in his, quibus inflicta eſt, permanente, ab his, qui ab eius iure diſcreti ſunt, aliena prorſus effecta eſt. Nec in his, ſalua ſui conditione, fas haberet manendi, quibus inflicta non erat. Dixit Dñs, ꝙ in ſpiritum ſanctũ peccantibus nec hic eſſet, nec in futuro ſeculo remittẽdũ. Quantos autẽ cognoſcimus in ſpiritum ſanctum delinquentes ſicut hæreticos diuerſos, Arianos, Eunomianos, Macedonianos, ad fidem catholicam reuertentes, & hic remiſſionem ſuæ percepiſſe blaſphemiæ, & in futurũ ſpem ſumpſiſſe indulgentiæ conſequendæ? Nec ideò non vera eſt Domini ſententia, aut putabitur eſſe vllatenus reſoluta, cùm circa tales, ſi hoc eſſe permaneant, nunquàm omninò ſoluenda perſiſtat, effectis autẽ non talibus, non irrogata. Sicut etiam eſt cõſequenter & illud beati Ioannis apoſtoli: *Et peccatum ad mortem: non dico, vt oretur pro eo. Et eſt peccatum non ad mortem: dico, vt oretur pro eo:* eſt peccatum ad mortem, in eodem peccato manentibus: eſt peccatum non ad mortẽ, ab eodem peccato recedentibus. Nullum eſt quippe peccatum, pro quo aut non oret Eccleſia remittendo: aut quod, data ſibi diuinitus poteſtate, deſiſtentibus ab eodem, nõ poſſit abſoluere, vel pœnitentibus relaxare, cui dicit: *Quæcunque dimiſeritis ſuper terram, dimiſſa erunt & in cælis: & quæcunque ſolueritis ſuper terram erunt ſoluta & in cęlis.* In quibuſcũq;, omnia ſunt, quantacunque ſint, & qualiacũque ſint: veraci nihilominus eorum manente ſententia, * nunquàm ſoluenda eſſe denunciatur: in eorum tenore conſiſtens, non ẽt ab hoc eodem poſt recedens. Quod etiàm in Acacij ſnĩa rationabiliter intuendũ eſt, in qua etiàm ſi ei dictum eſt, nunquamq́ue ſoluendus: non eſt adiectum tamẽ, Etiam ſi reſipueris, Etiàm ſi ab errore diſceſſeris, Etiàm ſi ꝑuaricator eſſe deſtiteris. Quapropter in aperto eſt ità dictum, nunquàm ſoluendus, ſed talis ſcilicet, qualis eſt & ligatus, non autem talis effectus, qui ſicut ligandus nõ erat, ſic abſolutus eſſe docebatur. Sicut carebat obligatione, cùm obligationis cauſa caruiſſet; ſic vtique abſolutus exiſteret, quatenus & ipſe non neceſſitate dictę ſententiæ, videretur nõ poſſe quodammodo iam ſolui *talis effectus, & obligatione carens, fieret abſolutus: & circa tales præfixa ſententia, nullo modo inſolubilis redderetur. Nunquid enim miſit, quæſiuit, experijt, & abiectus eſt? Itaque ipſe in ſe inſolubilem fecit eſſe ſententiam, qui talis permanere delegit, qualis veraciter non poſſet abſolui: & noluit talis effici, circa qualẽ, permanente ſententia circa tales, effectum non talem, inſolubilis ſententia nõ maneret,

quæ

Marginal notes:

* ſupereſſent.

Lucæ 5. f
1. Tim. 1. c
Rom. 5. b
& Gala. 1. a

locus obſcurus.

Matt. 12. e

Peccatum in ſpiritum ſanctũ quõ intelligendum.

1. Ioan. 5. d

Matt. 16. 18.

* quæ

Qui excõ-cat⁹ fuerat, & depoſit⁹ à Felice pp cõiones cũ Eutychianis in cui⁹ epiſtola illud eſt, nunquàmque ſoluendus.

* nam

quæ circa effectum non talem, non haberet licentiam permanendi. Quo magis (vt dictum eſt) exemplo atque periculo admoniti, qui eodem tenore ſunt conſtricti, feſtinare debent, vt non tales eſſe permaneant, quibus ſententia illa non ſoluenda præfixa eſt, & eſſe tales incipiant, qualibus, non inſolubilis præfixa ſententia, poſſit eſſe ſolubilis. Quoniam autẽ effecto non tali, quali non ſoluenda præfixa ſententia eſt, effecto (inquam) non tali poteſt, ſolubilis eſſe ſententia: quia iam Acacio, non volenti non * talem eſſe, ſicut tali vſque in finem permanenti, permanſit in abſoluta ſententia: ità iam non tali effici non volenti, ſolubilis non poteſt eſſe ſententia. Nonne tantos habebat Acacius, quorum exemplum ſequi potuiſſet, antiſtites, qui in Epheſino prolapſi latrocinio, quolibet modo in conſenſionem reciderant prauitatis? Vtique tamen (& ſi dictum non erat) & perpetuam damnationem ferri potuiſſent, niſi reſipiſcentes & non tales effecti, quales illic facti fuerant, damnationẽque perpetuam merebantur, reſolui circa ſe damnationem, recedentes à perpetuæ damnationis cauſa, meruiſſent: quam, qui perſtitere, circa ſe inſolubile reddiderũt. Nihil intereſt igitur nihil differt, vtrùm dicatur, nunquàm ſoluendus, an non dicatur: quia eccleſiaſtica ſententia reos & prçuaricatores obligat: quia ſicut ei non poteſt ſuffragari, quòd non eſt dictus nunquàm ſoluẽdus, ſed, ſi in errore permanſerit, inſolubilis modis omnibus perſeuerat: nec poteſt indè, niſi non talis effectus, abſolui: ſic cuiquam præiudicare non poteſt, tam etſi dictum eſt, nunquàm eſſe ſoluẽdum, manifeſta ratione monſtrante, quia nunquã fit omninò ſoluendus, ſi talis, qualis ligatus eſt, eſſe perſiſtat: vel talis vtique nunquàm ſoluendus, qualis eſt obligatus. Non affecto autem, etiàm ſi reſipiſcat & corrigat, patere prorsùs & liberum eſſe non dubium ſit, vt nõ talis effectus, qualis nunquàm dictus eſt eſſe ſoluendus, ſed talis, qualis non eſt dictus, nunquàm eſſe ſoluendus, id eſt, correctus & emẽdatus, conſequenter correctus & poſſit * ſolui. Notãdum, quòd quolibet genere blaſphemantibus in Spiritum ſanctum, ſi reſipiſcant & corrigant, & hîc eis & in futuro ſeculo remittatur: nec indè poſſit Domini mutare ſententia, quæ circa tales, vtiq; permanentes, permanere dicta eſt, non circa non tales effectos. Quandiù autem in hoc manent, tales ſunt, qualibus non remittendum eſſe præfixum eſt. Cùm autem ab hoc receſſerint, non tales efficiuntur, qualibus non remittendum eſſe prædictum eſt. Et ideo non talibus effectis poteſt & hîc & in futuro ſeculo nõ remitti. Alioquin (quod abſit) fruſtrà videretur Eccleſia huiuſmodi ſua reconciliatione ſuſcipere. Quia autem fruſtrari non poteſt, hoc intellectu modis omnibus, ſalua Domini ſententia, prædicandum eſt, quantùm ad nos pertinet, omninò poſſe. Talis igitur dictus eſt Acacius, qualis ligatus eſt, nunquàm eſſe ſoluendus. Talis vſque in finem eſſe permanſit, talis eſſe nõ deſtitit. Ità talis eſt hodiè, qualis eſt dictus. Non talis eſſe iam non poteſt: nunquàm igitur, talis permanendo, ſoluendus eſt: qui ſi talis eſſe deſiſteret, nec in non tali permanſiſſet, & nunquàm eſſe ſoluendum: quia non talis, qualis dictus eſt nunquàm eſſe ſoluendus, poſſet abſolui, & * non tali nunquàm ſolui recederet, & ideò, vt ſolui poſſet, accederet. Quod ſedes Apoſtolica non conſenſit, nec Imperator impoſuit, nec Anatolius vſurpauit. Totumq; (vt dictum eſt) in ſedis Apoſtolicæ poſitum eſt poteſtate. Ità quod firmauit in ſynodo ſedes Apoſtolica, hoc robur obtinuit: quod refutauit, habere non potuit firmitatem: & ſola reſcindit, quod præter ordinem congregatio ſynodica putauerat vſurpandum, non promulgatrix iteratæ ſententiæ, ſed cùm Apoſtolica ſede veteris executrix. Hoc tamen, quod de vno eodemque homine dictum eſt, ſiue tali perſiſtente, qualis ſententiam competenter accepit, ſiue non tali effecto, & illa ſententia, quæ non tali non dicta eſt, abſoluto, & in vnaquaque ciuitate legitur ſimiliter eſſe præfixum, & populo ac gente ſimul depromptum potiùs, quæ in toto orbe portio eſt. Idem enim mundus eſt, qui & periturus eſt dictus, & ſermo Dei non poteſt excidere, & in ipſo mundo nihilominùs à prauis intentionibus recedente non promitur. Sic Tyrus & * Beryton, & Gaza & Ægyptus pronunciatę ſunt perituræ, quas poſteà per euangelium nouimus eſſe ſaluatas. Perierunt itaque duplici modo: aut permanentes in eo, quo talem ſententiam ſuſceperunt: aut deficientes ab eo, quo tales fuerant, & incipientes eſſe, quo non tales fuerant: quibus eſt illa præfixa ſententia, vt conſequenter ad non tales non pertineret illa ſententia, quæ non talibus præfixa non fuerat. Sic etiàm de gente Iudæorum à Deo etiàm per Eſaiam prophetam peremptoriè velut pronunciatũ eſt: *Claude oculos eorum, & obtura aures eorum & videntes non videant, & audiẽtes non audiãt, nè quandò intelligant, & obdura cor populi huius, nè vnquàm conuertantur, & ſanem illos.* Hîc etiàm correctio & emendatio interdicta monſtratur, & reſipiſcendi quoquè ſpes prorsùs abſcinditur. De quo tamen populo apoſtolos & eccleſiam primitiuam nouimus proceſſiſſe, & tot millia hominum vna die baptiſmate fuiſſe ſaluata. Eccè & in perſiſtentibus, qualis eſt illa ſententia promulgata, permanſit, nec ad correctionem prorsùs venire ſanitatis admiſſi ſunt, ſed adiudicati ſunt in ſua nequitia deperire, & manente diuina ſententia, non per ipſorum propriam emendationem, ſuoque intellectu vel motu, ſuaque virtute vel poſſibilitate conuerſi ſunt, vt ſanarentur, ſed per gratiam Dei ſanati ſunt, vt conuerterentur. Nè conuertantur, inquit, & ſanem eos, nè ſua ſponte, nè

* alis

De 2. Epheſina ſinodo dicit, quæ prædo... appellatur.

* abſolui.

De peccato in Spiritũ ſanctum.

Iam mortuus erat Acacius ſiquidem A.

D. 426. deceſſit.

* for. à non

In ſynodis rata quæ ſedes probat Apoſtolica: irrita cõtra quæ improbat.

Hiere. 47. c

Hie 44. per totum.

Luc. 10. c

Eſa. 6. c

Acto 2. g

Roma. 10. a

Digitized by Google

te, nè ſuis operibus, quibus vtiquè confide-
bant, nè ſuam iuſtitiam ſectantes, iuſtitiæ Dei
non debeant eſſe ſubiecti, de ſuis viribus con
fidentes, non diuinæ ſe miſericordiæ illumi-
nationique ſubdẽtes. Et ideò inhibetur eis ſu-
perbæ præſumptionis effectus, nè conuertan-
tur ſuis intentionibus, ſuis tuſibus, vt puta-
rant: & ſanem eos, nè eorum quaſi meritis ex
Rom. 11. a propria facultate venientibus, ſaluatrix gra-
tia daretur, atque ità gratia iã non eſſet gratia,
ſi non gratis data eſſet immeritis, ſed merces
tanquam meritis reſtituta. Non ergò ipſi con
uertantur, & ſanem eos: ſed ſanati per gratiã,
qualiter ad humilitatem Chriſti conuertan-
tur, agnoſcant ità in vtriſque, hoc eſt, & in eo
permanentibus, in quo talem ſentẽtiam per-
ceperunt, & in ſaluatis exindè ſententia Do-
minica fixa permanſit: & tamen illa perma-
nente, ſic eis miro genere ſanitas introducta
eſt, vt illa ſententia non mutata videretur: ſed
eadem perdurante, ſanitas non illorum con-
fidẽtia, ſed diuino munere proueniret. Quòd
ſi hæc tentare formidant, nec ad ſuæ pertine-
Curãte aduentum Chriſti ijdẽ fuerint Reges & Pontifices, poſt vero minimè. re cognoſcunt modulum poteſtatis, cui tan-
tùm de humanis rebus iudicare permiſſum
eſt, non etiàm præeſſe diuinis quomodò de
his, per quos diuina miniſtrantur, iudicare
præſumunt? Fuerint hæc ante aduentũ Chr̃i,
vt quidam figuraliter, adhuc tamen in carna-
libus actionibus conſtituti, pariter reges exi-
Gen. 14. d & Heb. 7. a ſterent, & pariter ſacerdotes. Quod ſanctum
Melchiſedech fuiſſe ſacra prodit hiſtoria.
Quod in ſuis quoquè diabolus imitatus eſt,
vtpotè qui ſemper, quæ diuino cultui conue-
nirent, ſibimet tyrannico ſpiritu vendicare
contendit, vt pagani Imperatores, ijdem &
maximi pontifices dicerentur. Sed cùm ad ve
rum ventum eſt eundem regem atque ponti-
ficem, vltrà ſibi nec Imperator pontificis no-
men impoſuit, nec pontifex regale faſtigium
vendicauit. Quanuis enim membra ipſius, id
eſt, veri regis atque pontificis, ſecundùm par-
ticipationem naturæ, magnificè vtrumque in
ſacra generoſitate ſumpſiſſe dicãtur, vt ſimul
1. Pet. 2. a regale genus & ſacerdotale ſubſiſtant, at ta-
men Chr̃s memor fragilitatis humanæ, quod
ſuorum ſaluti congrueret, diſpenſatione ma-
gnifica temperans, ſic actionibus proprijs, di-
gnitatibuſque diſtinctis officia poteſtatis
Imperatores pro æterna vita Põtificibus indigent, & Pontifices Imperatoribus vtuntur ad tẽporalia dirigenda. vtriuſque diſcreuit, ſuos volẽs medicinali hu
militate ſaluari, non humana ſuperbia rurſùs
intercipi, vt & Chriſtiani Imperatores pro
æterna vita pontificibus indigerent, & ponti-
fices pro temporalium curſu rerum imperia-
libus diſpoſitionibus vterentur, quatenùs ſpi-
ritalis actio à carnalibus diſtaret incurſibus:
2. Tim. 2. a & ideò militãs Deo, minimè ſe negocijs ſe-
cularibus implicaret: ac viciſsim non ille re-
bus diuinis præſidere videretur, qui eſset ne-
gocijs ſecularibus implicatus, vt & modeſtia
vtriuſq; ordinis curaret, nè extolleretur vtro-
que ſuffultus, & competẽs qualitatibus actio-
num ſpecialiter profeſſio aptaretur. Quibus

omnibus ritè collectis, ſatis euidẽter oſtendi-
tur, à ſeculari poteſtate nec ligari prorsùs, nec
ſolui poſse pontificem. Quo manifeſtiùs ap-
probatur, Alexandrinum Petrum per Impe-
rialem tantũmodò ſententiam nullo mõ po-
tuiſse prorsùs abſolui: vbi ſi põtificũ quoquè
ſociatur aſsenſus, quęrimus verũ præceſserit,
an fuerit ſubſecutus. Si ſubſecutus eſt, nihilo
minùs ad id redditur, vt abſolutio ſeculariter
poteſtate præcepta, & principaliter inchoata,
valere non poſſit: põtificumque ſecutus aſsen
ſus, adulationis potiùs fuerit, q̃ legitimæ ſan-
ctionis. Si præceſſit, doceatur à quibus, vbi il-
le ſit geſtus, ſi ſecũdùm Eccleſiæ regulam ce-
lebratus, ſi paterna traditione * profectus, ſi
maiorum more prolatus, ſi competenti exa-
minatione depromptus. Vbi proculdubio re-
quirendum eſt, ſi ſynodali congregatione ce-
lebratus, quod in receptione damnati, & de-
pulſione catholici, quia noua eſt cauſa, fieri
debuiſſe certiſſimum eſt: ſi ad primam ſedẽ,
cuius interetat ſentẽtię, qua Petrus tenebatur
obſtrictus, ſecundum Eccleſiæ regulas eſt re-
latum: ſi eadem, quæ ligauit, abſoluit: ſi illa, q̃
ligauerat, non reſoluente, immò etiàm ne-
ſciente, potuiſſet diſſolui: Si hæc geſta non
ſunt, quo more, quo ritu Alexandrinus Pe-
trus prætenditur abſolutus, cùm nec à pon-
tificibus legitimè & eccleſiaſticis legibus fue-
rit expeditus, nec à ſeculari poteſtate potue-
rit præter Eccleſiæ tramitem prorsùs abſol-
ui? Sed dicatur forſitan, Non imperator ab-
ſoluit, ſed à Pontificibus popoſcit abſolui.
Tanto magis poſcenti Imperatori à põtifici-
bus fuerat ſuggerendum, vt ſi eum legitimè
vellet abſolui, legitima eccleſiaſtici tenoris
abſolutio proueniret, & hæc omnia, quæ ſu-
periùs dicta ſunt, ſecundùm Eccleſiæ trami-
tem ſeruarentur: pręcipuè cùm de ſecundæ
ſedis ageretur antiſtite, ab inferiore qualibet, Romana ſedes, prima eſt: ſecunda, Alexandrina: tertia, Antiochena.
ſed à prima ſed iure poſſit abſolui. Inferior
quippe potiorem abſoluere non poteſt: ſola
ergò potior inferiorem conuenienter abſol-
uit. Proindè inferioris loci pontifices, qui
nullatenùs ſe nouerant potiorem ſibi, ſinè pri
ma ſede ſe poſſe reſoluere, præcipuè quẽ eius
ſententia nouerant obligatum, præuaricato-
ria abſolutione potiùs non illum penitus ex-
uerũt, ſed ſe pręuaricatione potius nexuerũt,
Ità Petri abſolutio ex vtroque non conſtat,
quia nec præuaricatoria abſolutione rei reũ
abſoluere potuerunt, & depulſis vndique
pontificibus catholicis hæreticiſque ſuppo-
ſitis, vel his, qui hæreticorum tenebantur
communione polluti, etiàm ſacræ religionis
inſynceritate polluti, participem ſuum tam
abſoluere nequiuerunt, quàm ipſi non erant
abſoluti. Ac proindè tam eccleſiaſticæ re-
gulæ pręuaricatores, quàm ſacroſanctæ cõ-
munionis integritatem maculantes conſor-
tio perfidorum, quod de reo ſimiliſsimo potue-
runt ferre iudicium? De catholicis enim
pontificibus per totum Orientem aut qui-
cunque

eſique perſtitit, eſt eiectus: aut ille reſtitit, qui conſenſit errori, & ſe ab errantium contagio noo retraxit. Quod igitur eorum potuit de cuiuſquam errore eſſe iudicium, qui nuſquã non erraſſe monſtrantur, & hæreticorum ſimul catholicorumque confeſſione permixta, cunctas religionis veræ & ſynceræ ſedes turbaſſe, catholicamque apoſtolicamque confudiſſe puritatem? Eccè qui reum abſoluere potuerunt, qui rei præ omnibus docebantur effecti? Eccè cum quibus de abſoluendo reo ſynodus fuerat ineunda. Si fides & communio catholica retinebatur, cur catholici pellebantur antiſtites? Si catholici pellebantur aotiſtites, quomodò non tantummodò hæretici ſeruabantur?

SANCTI GELASII PAPÆ Commooitoriũ ad Fauſtum magiſtrum, fungentem lationis officio Conſtantinopoli.

EGo quoque mente percepi Græcos in ſua obſtinatione manſuros, ne cui velut inſperatum videri poteſt, quod eſt in antè præcognitum. Quapropter noo iam propter religionis cauſas ſtudent diſpoſitionibus publicis obuiare, ſed potiùs per occaſionem legationis regiæ, catholicam fidem moliũtur euertere, & tali commento nituntur ſperata præſtare. Quid ſibi vult autem, quod dixerit Imperator, à nobis ſe in religione damnatum, cùm ſuper hac parte & deceſſor meus non ſolùm minimè nomen eius attigerit, ſed inſuper quandò principia adeptus regiæ poteſtatis exeruit, in eius ſe reſcripſit imperij promotione gaudere: & ego nulla ipſius vnquam ſcripta percipiens, hooorificis (vt noſtis) eũ literis ſalutare curauerim? Deceſſores mei, ſacerdotes, qui præuaricatoribus ſe communicaſſe propria voce confeſſi ſunt, à communione Apoſtolica ſubmouerunt. Si iſti placet ſe miſcere damnatis, nobis noo poteſt imputari: ſi ab eis velit abſcedere, tãto magìs à nobis non poteſt eſſe damnatus, ſed potiùs ad gratiam ſynceræ communionis admiſſus. Ad ſenatum verò pertinet Romanum, vt memor fidei, quam à parentibus ſe ſuſcepiſſe meminit, contagia vitet communionis externæ, nè à communione huius ſedis Apoſtolicæ (quod abſit) reddatur externus. Veniam ſibi dari proponunt. Legatur, ex quo eſt religio Chriſtiana, vel certè detur exemplũ, in Eccleſia Dei à quibuſlibet põtificibus, ab ipſis apoſtolis, ab ipſo deniquè ſaluatore, veniam, niſì corrigentibus ſe, fuiſſe conceſſam. Auditũ autem ſub iſto cœlo nec legitur omninò, nec dicitur, quod eorum voce depromitur: Date nobis veniam, dum tamẽ nos in errore duremus. Id quoquè pariter oſtendant, qui nobis canones oituntur opponere, quibus hoc canooibus, quibus regulis, qua lectione quoue documento, ſiuè à Maioribus noſtris, ſiue ab ipſis Apoſtolis, (quos potiores merito fuiſſe, non dubium eſt) ſeu ab ipſo Domino ſaluatore, qui iudicaturus creditur viuos & mortuos, ſiue factum eſt voquam, vel faciendum eſſe mandatur. Mortuos ſuſcitaſſe legimus Chriſtum, in errore mortuos abſoluiſſe non legimus. Er qui certè hoc faciendi ſolus habuit poteſtatem, beato Petro principaliter mandat apoſtolo: *Quæ ligaueris ſuper terram, ligata erunt & in cælis: & quæ ſolueris ſuper terram, erunt ſoluta & in cælis.* Super terram, inquit: nam in hac ligatione defunctum nuſquam dixit abſolui. Quod ergo nunquam factum eſt, vel mente concipere formidamus ſcientes in diuino iudicio non poſſe penitùs excuſari. Si autem, quod nunc prætendunt, à Romana eccleſia ſe ſunt diuiſuri, id iamdudùm feciſſe monſtrantur. Euphemium verò miror, ſi ignorantiam ſuam ipſe non perſpicit, qui dicit Acacium ab vno non potuiſſe dãnari. Ità ne non perſpicit, ſecundùm formam ſynodi Chalcedonenſis, Acacium fuiſſe damnatum? nec nouit eam aut ſe noſſe diſſimular, in qua vtique per numeroſam ſententiã ſacerdotum, erroris huius authores conſtat fuiſſe damnatos, ſicut in voaquaque hæreſi à priocipio Chriſtianæ religionis, & factum fuiſſe, & fieri manifeſta rerum ratione monſtratur, deceſſorem meum, executorem fuiſſe veteris conſtituti, non nouæ conſtitutionis authorem? Quod non ſolùm præſuli Apoſtolico facere licet, ſed cuicunque pontifici, vt quoſlibet & quemlibet locum, ſecundùm regulam hæreticos ipſius ante damnatę, à catholica communione diſcernant. Acacius quippe nõ fuit noui vel proprij inuentor erroris, vt in eum noua ſcita prodirent, ſed alieno facinori ſua communione ſe miſcuit. Itaque neceſsè eſt, vt in illam reciderer iuſtam lance ſententiam, quam cum ſuis ſucceſſoribus per conuenientiam ſynodalem ſuſceperat author erroris. Nobis opponunt canones, dum neſciunt quid loquantur. Contra quos hoc ipſo venire ſe produnt, quòd primæ ſedi, ſana rectaq; ſuadenti, parere fugiunt. Ipſi ſunt canones, qui appellationes totius Eccleſiæ, ad huius ſedis examen voluere deferri. Ab ipſa verò nuſquam prorsùs appellari debere, ſanxerunt: ac per hoc illam de tota eccleſia iudicare, ipſam ad nullius commeare iudicium, nec de eius vnquam præceperunt iudicio iudicari: ſententiamq; illius conſtituerunt non oportere diſſolui, cuius potiùs decreta ſequenda mandarunt. In hac ipſa cauſa Timotheus Alexãdrinus, & Petrus Antiochenus, Petrus, Paulus, Ioannes, & cæteri non ſolùm vnus, ſed plures, vtiquè nomen ſacerdotij præferẽtes, ſola ſedis Apoſtolicæ ſunt authoritate deiecti, cuius rei teſtis etiàm ipſe docetur Acacius, qui præceptionis huius extitit executor. Quod vtique ſicut Apoſtolicam ſedem iuxta formam ſynodicam feciſſe manifeſtum eſt, ſic neminem reſultare potuiſſe, certiſſimum.

Hoc

24.q.2. Legatur, ex

Matt. 9. c & Marc. 5. d & Luc. 8. d Ioan. 11. f

Matt. 16. c

Noua hæreſes, noua Concilijs damnatæ, non ad ſingulos hæreticos adhibita concilia.

24.q.1. Acacius nõ fuit

9.q.3. Ipſi ſunt canones.

A Sede Romana non datur appellatio.

Hoc igit' modo recidens in conſortiũ damnatorum, eſt damnatus Acacius, qui eorũ dãnationem, antequã p̃uaricator exiſteret, fuerat executus. Nobis auſi ſunt facere canonum mentionem, contra quos ſemper ambitionibus illicitis feciſſe monſtrantur. Qua ipſi ſynodo, vel ſecundùm cuius ſynodi formam, Alexandrinum Ioannem de eccleſia, cui ordinatus fuerat, expulerunt? qui nullis cauſis euidentibus, nec antè cõuinci, nec poſteà prouocans, etiàm in iudicio competenti potuit accuſari. Quòd ſi dicunt, Imperator hoc fecit. hoc ipſum quibus canonibus, quibus regulis eſt præceptum? Cur huic tam prauo facto conſenſit Acacius, cùm authoritas diuina
Roma. 1. d dicat, Non ſolùm qui faciunt praua, reos eſſe, ſed etiàm qui conſentiunt facientibus? Quibus canonibus, quibus ve regulis Calendion excluſus eſt, vel primi vrbium diuerſarum ca-
Diſt. 22. qua traditione. tholici ſacerdotes? Qua traditione Maiorum.
Prima ſedes à nemine iudicat. Apoſtolicam ſedem in iudicium vocant? An ſecundæ ſedis antiſtites & tertiæ, cęteriq́; benè ſibi conſcij ſacerdotes, depelli debuerunt, & qui religionis exitit inimicus, depelli non debuit? Viderint ergò, ſi alios habent canones, quibus ſuas ineptias exequant'. Cæterùm iſti, qui facti, qui eccleſiaſtici, q legitimi celebrantur, ſedem Apoſtolicã ad iudiciũ vocare
Epiſcopus Conſtantinopo. inter ſedes per canones, nullum nomen accepit. non poſſunt: & Conſtantinopolitanæ ciuitatis epiſcopus, quę vtiq; p canones inter ſedes nullum nomen accepit, in cõmunionem recidens perfidorũ, non debuit ſubmoueri? An, q homini mentitus dicitur Imperatori, & qui Imperator ẽ læſiſſe phibentur, depelli debuerunt: & in Deũ, qui ſummus & verus eſt Imperator, Acacium delinquentem, ſynceramq́; communionem diuini ſacramenti ſtudẽtem miſcere cùm perfidis, ſecũdùm ſynodum, qua hæc eſt damnata perfidia, non oportebat excludi? Sed velint nolint, ipſius iudicio anti-
Metropolitanas. quæ canonum cõſtitutiones firmabũtur. Sed religioſi viri atque perfecti, ſecundùm canones conceſſam ſedi Apoſtolicæ poteſtatem, nimirùm conantur eripere, & ſibimet eam cõ-
Cum hæreticis nõ eſt, diſputãdũ. tra canones vſurpare contendunt? O canonum magiſtros atque cuſtodes. Nobis nullum fas eſt inire certamen cum hominibus communionis alienæ, diuina ſcriptura præ-
Tit. 3 a dicante, *hominem hæreticum poſt primam & ſecundam correptionem deuita*, ſciens, ꝙ huiuſmodi delinquat, proprio iudicio condemnatus. Eccè cognoſcant, quia nõ ſolùm ab alio, ſed à ſe quoque ipſo damnetur hæreticus. Illud autem nimis eſt impudens, ꝙ Acacium veniam poſtulaſſe confingunt, & nos extitiſſe difficiles. Teſtis eſt frater veſter, filius meus vir illuſtris Andromachus, & qui à nobis abũdanter inſtructus eſt, vt cohortaretur Acaciũ, depoſita obſtinatione, reſipiſcere, & ad ſedis Apoſtolicæ remeare conſortium, quique ſe ſub iureiurando magnis cum eodem molitionibus egiſſe teſtatur, nec ad ea, q̃ recta sũt, potuiſſe deflecti, ſicut rerum probatur effectu, Certè proferatur iudicium, quandò miſerit, quando veniam poſtularit, correctionẽq́; ſuã nobis promiſerit exhibendam: niſi forte hũc animum geſſit, quem ſucceſſores eius habere perſpicimus, vt tamen ſi veniam poſtularet, ſic ſibi vellet impendi, vt nihilominùs in errore perſiſteret: vbi vtique non tam à nobis recipi videretur, quàm nos potiùs in ſuam traduceret prauitatem. Quem reatum ſe confeſſuros aſſerunt ante certamen? Si reatus eſt, vtique corrigendus eſt. Si corrigendum non putant, fallaciter ſe reatum perhibent profiteri, niſi quod eſt infelicius, cùm & fatentur reatum, & non æſtimant corrigendum. Illud quoquè me ridere libuit, quod ait, Si neceſsè fuerit veniam poſtulare: exiſtimans nimirùm tunc ſe peccati veniam neceſſariò poſtulare, ſi ei concedamus, peccare deſiſtat, immò etiàm (quod abſit) cum eodem conſentiamus nos quoque peccare. Neſcio, inter quæ mundi prodigia hæc vox poſſit admitti. Remitti culpa de præterito poteſt, correctione ſinè dubio ſubſequente. Nam ſi deincèps finitur manſura peruerſitas, non eſt benignitas remittentis, ſed conſentientis aſſenſio. Non mirum, ſi iſti ſedem B. Petri apoſtoli blaſphemare præſumunt, qui talia portenta vel corde gerunt, vel ore diffundunt, & nos inſupèr ſuperbos eſſe pronunciant, cùm eis prima ſedes, quicquid eſt pietatis, non deſiſtat offerre, illi eam ipſo proteruo ſpiritu ſubiugare ſe poſſe confidant. Sed captos mente, facere iſta non mirum eſt. Sic phrenetici ſolent medicantes quoſque, velut hoſtes putare vel cædere. Quæro tamen ab his, iudicium quod prætendunt, vbinàm poſſit agitari, an apud ipſos, vt ijdẽ ſint inimici, & te-
ſtes, & iudices? Sed tali iudicio nec humana dedent committi negocia, nedùm diuinæ legis integritas. Si quantùm ad religionem pertinet, non niſi Apoſtolicæ ſedi iuxta canones debetur ſumma iudicij totius: ſi quantùm ad ſeculi poteſtatem, illa à pontificibus, & præcipuè à B. Petri vicario, debet cognoſcere, quæ diuina ſunt, non ipſa eadem iudicare: nec ſibi hoc quiſquam potentiſſimus ſeculi (qui tamen Chriſtianus eſt) vindicare præſumit, niſi religionem forſitan perſequens. Quid tamen dicerent, ſi non chartis ſuis in omnibus vincerentur? Ineptias itaque ſuas ſibi ſeruent, niſi reſipiſcant potiùs, cogitantes Chriſti vocem non eſſe ſuperfluam, quæ confeſſioni B. Petri Apoſtoli inferni portas nunquam præ-
ualituras aſſeruit. Quapropter nõ veremur, nè Matt. 16. c
Apoſtolica ſententia reſoluatur, quam & vox Chriſti, & maiorum traditio, & canonum fulſit authoritas, vt totam potiùs Eccleſiam ſemper ipſa dijudicet. Sed cogitent magis, ſi quis in eis religionis eſt ſenſus, nè prauitatem ſuam nullatenùs deponentes, apud Deum hominesque ſedis Apoſtolicæ perpetua conſtitutione damnentur. Sic autem dicitur fuiſſe definitum

Sedes Apoſtolica de omnibus iudicat, ſecundum canones, & per Chriſtũ tributam auctoritatẽ

vt

vt deinceps de negocio nihil dicatur, quaſi vel nunc eos (quemadmodùm noſtis) meo duxerim nomine ſpecialiter alloquendos. Neque planè cum iſtis nõ corrigentibus ineunda congreſſio, quemadmodùm cum aliarum quoque hæreſium ſectaroribus dimicatio renuenda. Vos autem ſaluos & ſoſpites quantocyùs huc reuerti, continuis diuinitatem votis experimis.

EPISTOLA GELASII AD Anaſtaſium Auguſtum.

FAMVLI veſtræ pietatis, filij mei, Fauſtus magiſter & Irenæus viri illuſtres, atque eorũ comites publica legatione fungentes, ad vrbem reuerſi, clementiam veſtram quæſiſſe dixerunt, cur ad vos meæ ſalutationis ſcripta non miſerim. Non meo (fateor) inſtituto, ſed cùm directi dudùm de partibus Orientis, vel videndi me licentiã, ſibi veſtris præceptionibus abnegatam tota vrbe diſperſerint, a literis credidi temperandũ, nè onerosus potiùs q̃ officioſus exiſterem. Videtis igitur nõ mea diſſimulatione prouenisse, ſed competentis fuiſſe cautelæ, nè reſpuentibus animis moleſtias irrogarem. Sed vbi ſerenitatis tuę beneuolentiam cõperi, pręfatis indicantibus, humilitatis meæ clementer expetiſſe ſermonem, iam reuerà per pendi, imputandum nõ immeritò mihi, ſi tacerem: quia glorioſe filij, te ſicut Romanus natus, Romanum principem amo, colo, ſuſcipio: & ſicut Chriſtianus, cum eo, qui zelum Dei haber, ſecundùm ſcientiam veritatis habere deſidero: & qualiſcunque Apoſtolicæ ſedis vicarius, quodcunque plenæ fidei catholicę deeſſe competero, pro meo modulo ſuggeſtionibus opportunis ſupplere contendo. Diſpenſatione etenim mihi diuini ſermonis iniuncta, væ mihi eſt, ſi non euangelizauero. Quod cùm vas electionis beatus Paulus Apoſtolus formidet & clamet, multo magis mihi exiguo metuendum eſt, ſi diuinitùs inſpiratum, & paterna deuotione tranſmiſſum, ſubtraxero miniſterium prædicandi. Pietatem tuã precor, nè arrogantiam iudices diuinæ rationis officium. Abſit (quæſo) a Romano principe, vt intimatam ſuis ſenſibus veritatem, arbitretur iniuriam. Duo quippe ſunt, Imperator Auguſte, quibus principaliter mundus hic regitur, authoritas ſacra pontificũ, & regalis poteſtas. In quibus tantò grauius eſt pondus ſacerdotum, quantò etiam pro ipſius regibus hominum in diuino reddituri ſunt examine rationem. Noſti etenim fili clementiſſime, q̃ licèt præſideas humano generi dignitate, rerum tamen præſulibus diuinarum deuotus colla ſubmittis atq; ab eis cauſas tuę ſalutis expetis, inque ſumendis cęleſtibus ſacramentis, eisq; (vt competit) diſponendis, ſubdi te debere cognoſcis religionis ordine potiùs, q̃ præeſſe. Itaque inter

Romanum natum ſe aſſerit Gelaſi⁹, quod igitur dicitur Afer, origine intelligendũ videtur.

1. Cor. 9. c

Diſtin. 96. Duo quippe. Quanto ꝑ. ſicut Pontifices, Regibus.

Diſtin. 96. Duo quippe.

hæc, ex illorum te pendere iudicio, non illos ad tuam velle redigi voluntatem. Si enim, quantùm ad ordinem pertinet publicæ diſciplinæ, cognoſcentes imperium tibi ſuperna diſpoſitione collatum, legibus tuis ipſi quoq; pàrent religionis antiſtites, nè vel in rebus mundanis excluſiæ videantur obuiare ſententiæ, quo (rogo) te decet affectu eis obedire, qui prærogandis venerabilibus ſunt attributi myſterijs? Proindè ſicut non leue diſcrimen incumbit pontificibus, ſiluiſſe pro diuinitatis cultu, quod congruit: ità his (quod abſit) non mediocre periculum eſt, qui, cùm parere debeant, deſpiciunt. Et ſi cunctis generaliter ſacerdotibus, rectè diuina tractantibus, fidelium cõuenit corda ſubmitti: quanto potiùs ſedis illius præſuli conſenſus eſt adhibendus, quem cunctis ſacerdotibus & diuinitas ſumma voluit præminere, & ſubſequens Eccleſiæ generalis iugiter pietas celebrauit? Vbi pietas tua euidenter aduertit, nunquàm quolibet penitùs humano conſilio eleuare ſe quẽquã poſſe illius priuilegio vel confeſſioni, quem Chriſti vox prætulit vniuerſis, quem Eccleſia veneranda confeſſa ſemper eſt, & habet deuota primatem. Impeti poſſunt humanis præſumptionibus, quæ diuino ſunt iudicio conſtituta, vinci autem quorumlibet poteſtate nõ poſſunt. Atque vtinàm ſic cõtra nitentibus pernicioſa non ſit audacia, quæmadmodùm, quod ab ipſo ſacræ religionis authore præfixum eſt, non poteſt vlla virtute conuelli. Firmamentum enim Dei ſtat. Nunquidnàm cùm aliquibus infeſtata religio eſt, quantacunque potuit nouitate ſuperari, & non magìs hoc inuicta permanſit, quo æſtimata eſt poſſe ſuccumbere? Deſinant ergò (quæſo te) temporibus tuis quidã per occaſionẽ perturbationis eccleſiaſticæ ꝓcipitanter ambire quæ non licet, nè & illa, quæ malè appetunt, nullatenùs appræhendant, & modum ſuum apud Deum & homines non teneant. Quapropter ſub conſpectu Dei purè ac ſyncerè pietatem tuã deprecor, obteſtor, & exhortor, vt petitionem meam non indignanter accipias: rogo, inquam, vt me in hac vita potiùs audias deprecantem, quam (quod abſit) in diuino iudicio ſentias accuſantẽ. Nec me latet, Imperator Auguſte, quod pietatis tuæ ſtudium fuerit in priuata vita. Optaſti ſemper fieri particeps promiſſionis æternæ. Quapropter noli precor iraſci mihi, ſi te tãtum diligo, vt regnum, quod temporaliter aſſecutus es, velim te habere perpetuum: & qui imperas ſeculo, poſſis regnare cũ Chriſto. Tuis certè legibus Imperator pateris nihil perire, Romano nomini nullũ admittis ingeri detrimẽtũ. Itàne verum eſt, princeps egregie, q̃ nõ ſolũ ꝓſentia Chr̃i bñficia, ſed deſideras & futura, vt religioni, vt veritati, vt ſynceritati catholicę cõmunionis & fidei, tẽporibus tuis patiaris quẽquã inferre diſpendium?

Omnibus ſacerdotibus obediẽdũ eſt, ſed in primis ſedis eius Pręſuli, quę omnibus præeſt diuino decreto & totius eccleſiæ perpetua conſuetudine.

Matt. 16. c

2. Tim. 2.

Reges, qui regna ſua actiter tuẽtur, ita tueantur Eccleſiæ integritatẽ.

dium? Qua fiducia (rogo te) illic ei⁹ pmia petiturus es, cuius hic damna nõ phibes? Non ſint grauia, q̃ſo te, q̃ pro tuæ ſalutis ęternitate
Pro. 27. a dicuntur. Sciptũ legiſti: Meliora ſunt vulnera amici, q̃ oſcula inimici. Quæſo pietatẽ tuã, vt quo affectu dicunt' à me, eo tuis ſenſibus intimẽtur. Nemo pietatẽ tuã fallat. Verũ
Cant. 6 c eſt, quod figuraliter per Prophetã ſcriptura teſtatur: Vna eſt colũba mea, vna eſt perfecta mea, vna eſt Chriſtiana fides q̃ eſt catholica.
Catholica fides quæ. Catholica autẽ veraciter illa eſt, q̃ ab oĩm pfidorũ, atq; ab eorũ ſucceſſoribus atque conſortibus, ſyncera, pura, immaculata cõione diuiſa eſt. Alioquin nõ erit diuinitus mãdata diſcretio, ſed miſerãda cõfuſio. Nec vlla cauſa iã ſuper eſt, ſi hoc ĩ quolibet cõtagio voluerimus admittere, nè cunctis hęreſibus aditũ, ianuãq; paodamus. Qui enim in vno offenderit, omniũ reus eſt: & q minima ſper-
Iacob 2. b Ecc. 19. a nit, paulatim decidit. Hoc eſt qđ ſedes Apoſtolica magnoperè cauet, vt qa mundo radix eſt Apoſtoli glorioſa confeſſio, nulla rima prauitatis, nulla prorsùs contagione macu-
Eccleſia Apoſtolica non poteſt errare. letur. Nam ſi (quod Deus auertat, quod fieri non poſſe confidimus) tale aliquid proueniret, vndè cuiquam reſiſtere auderem⁹ errori? vel vndè correctionẽ errãtibus poſceremus? Proindè ſi pietas tua vnius ciuitatis populũ negat poſſe pace cõponi, qđ nos de totius orbis terrarũ ſumus vniuerſitate facturi, ſi (q abſit) noſtra fuerit præuaricatione deceptus? Si totus correctus eſt mundus, prophana patrum ſuorum traditione deſpecta, quomodò non corrigatur vnius ciuitatis populus, ſi pdicatio fida ſuccedat? Ergò, glorioſe Imperator, nolo ego eccleſiarum pacem, quam etiã ſi cùm mei ſanguinis impendio prouenire poſſet, amplector? Sed (precor te) cuiuſmodi debeat eſſe pax ipſa, non vtcunque, ſed ve-
Pax chriſtiana quę. raciter Chriſtiana mente libremus. Quomodo enim poteſt eſſe pax vera, cui charitas intemerata defuerit? Charitas autem qualiter eſſe debeat, nobis euidenter Apoſtolus
1. Tim. 1. b prędicat, qui ait: *Charitas de corde puro, & conſcientia bona, & fide non ficta.* Quomodò (quæſo te) de corde erit puro, ſi cõtagio inficiatur externo? Quomodò de conſcientia bona, ſi prauis fuerit maliſque commixta? Quemadmodum fide non ficta, ſi maneat ſociata cum perfidis? Quæ cùm à nobis ſæpè iam dicta ſint, neceſsè eſt tamen inceſſabiliter iterari, & tam diù non taceri, quandiù nomen pacis obtenditur, vt noſtrum non ſit (vt inuidioſè iactatur) facere pacem, ſed talem velle doceamus, qualis & ſola pax eſſe, & præter quam nulla eſſe monſtratur. Eutychianũ certè dogma, cõtra quod Apoſtolicæ ſedis cautela peruigilat, ſi creditur ſalua fidei catholicæ poſſe veritate cõſtare, promatur, aſſeratur, & quantiſlibet viribus adſtruatur, et non ſolum per ſeipſum, q̃ inimicum ſit fidei Chriſtianæ, poſſit oſtẽdi, ſed quantas & quam lætales hæreſes in ſua contineat colluuione, monſtrari. Si autem (vt magis confidimus) à catholicis iudicatis mentibus excludendum, quæſo te, cur non & contagia ſimul eorũ, qui hac probant' eſſe
polluti, decernitis refutanda, cùm dicat Apoſtolus, non ſolùm, qui non facienda faciunt, Rom. 1. d
reos videri, ſed etiam qui conſentiunt facientibus? Proindè ſicut non poteſt, peruerſitatis communicatore ſuſcepto, non pariter peruerſitas approbari: ſic non poteſt refutari peruerſitas, complice ſectatore peruerſitatis admiſſo. Legibus certè veſtris criminum conſcij, ſuſceptoreſque latrocinantium, pari iudiciorum pœna conſtringuntur: nec expers facinoris æſtimatur, qui licét ipſe non fecerit, facientis tamen familiaritatem, fœduſque receperit. Proindè cùm Chalcedonenſe Concilium, pro fidei Catholicæ atq; apoſtolicæ veritate, communioneque celebratum, damnauerit Eutychen deteſtandi furoris authorem: nõ ſatis habuit, niſi vt pariter eius quoque cõſortem Dioſcorum, cæteroſque perculleret. Hoc igitur modo, ſicut in vnaquaq; hæreſi vel factum ſemper, vel fieri non habetur ambiguum, ſucceſſores eorum Timotheum, Petrum atq; alterum Antiochenum Petrum, non viritìm propter ſingulos quoſq; rursùs facto Cõcilio, ſed ſynodi ſemel acta regula conſequẽter eliſit. Quemadmodùm ergò non euidenter apparet, etiàm cũctos ſimili tenore cõſtringi, & qui eorum communicatores & cõplices extiterunt, atq; omnes omninò à catholica atq; Apoſtolica meritò cõmunione diſcerni: hinc Acacium quoque iure dicimus à noſtro conſortio ſubmouendum, qui maluit in ſortem tranſire pfidiæ, q̃ in catholicæ atque Apoſtolicæ communionis ſynceritate conſtare, cũ ferè p trienniũ, nè in id veniret, Apoſtolicę ſedis epiſtolis doceatur competẽter inſtructus. Poſtq̃ verò communionis eſt factus alienæ, non potuit niſi à catholicæ & Apoſtolicę mox ſocietate pcidi, nè per eum, ſi vel paululùm ceſſaremus, nos quoq; videremur ſubijſſe cõtagia perfidorũ. Sed reuerà Ironia.
vel tali perculſus pœna reſipuit, correctionẽ promiſit, emendauit errorem: aut ille tractatus leniùs voluerat coerceri, q etiàm verbera dura non ſenſit. Quo in ſua perfidia & damnatione moriente, tam eius in eccleſiaſtica recitatione non poteſt nomen aſcribi, quam externæ cõtagiũ non debet communicationis admitti. Quapropter aut doceatur ab hęretica participatione ſyncerus, quorum ſe ille communioni permiſcuit, aut cũ eiſdem non poteſt non repelli. Sic autem ſuſurrant Orientis epiſcopi, q ad eos ſedes Apoſtolica non iſta conſcripſerit: quaſi vel ipſi de recipiendo legitimè Petro ſedẽ Apoſtolicã ſuis literis fecerint certiorẽ, vel huius receptionis inconditæ nõ iam pariter complices extitiſſent, quẽ ſicut verè non poſſunt docere ab hęretica prauitate fuiſſe purgatũ,

ità ſe hæreticorum nullatenùs poterunt excuſare conſortes. * Quòd ſi fortaſsis adſtruxerint, ꝙ ad Apoſtolicam ſedẽ de ſuſceptione Petri per Acacium cuncti conſona voce retulerint, pet eundem ſibimet omnes pari voce ſentiunt ſuiſſe reſcriptum. Apoſtolicæ verò ſedis authoritas, ꝙ cũctis ſeculis Chriſtianis, Eccleſiæ prælata ſit vniuerſę, & canonum ſerie paternorum, & multiplici traditione firmatur. Sed vel hinc, vtrũ ſibi quiſq̃ contra Nicęoæ ſynodi conſtituta quippiam valeat vſurpare, collegio poteſt vnius cõmunionis oſtendi, non mentibus externæ ſocietatis aperiri. Apud illos ſi quis cõfidit, egrediatur in medio, & apoſtolicam ſedem * de vtraque parte reuincat & inſtruat. Tollať ergò oomen è medio, quod eccleſiarũ diſcretionem ꝓcul à catholica communione operatur, vt ſyncera pax fidei communioniſque reparetur, & vnitas: & tũc quis noſtrum cõtra venerandam vel inſurrexerit, vel nitatut inſurgere vetuſtatẽ, cõpetenter & legitimè perquiratur. Et illic apparebit, qnis modeſto propoſito cuſtodiat formam, traditionemq́; maiorum: quis ſupra hæc irreuerenter inſiliens, rapina æqualem poſſe fiert arbirretur. Quòd ſi mihi populi Cõſtantinopolitani ꝑſona proponitur, per quam dicatur nomen ſcandali, id eſt, Acacij, non poſſe remoueri. taceo, quia & hæretico quondàm Macedonio pulſo, & Neſtorio nupèr eiecto, plebs Conſtantinopolitana catholica permanere delegerit potiùs, q̃ maiorũ prælulũ damnatorum affectione retineri. Taceo quòd qui ab eiſdem, ipſis damnatis ꝓſulibus, baptizati fuerant, in fide catholica manẽtes, nulla ſint exagitatione turbati. Taceo, quòd pro rebus ludicris populares tumultus ounc etiàm veſtræ pietatis authoritas refrenarit: atque ideò multò magis pro ſalute animarum ſuarum, neceſſariò vobis Conſtantinopolitanæ ciuitatis obtemperat multitudo, ſi eam ad catholicam & apoſtolicam communionem vos ptincipes reducatis. Etenim, Imperator Auguſte, ſi cõtra leges publicas aliquid (quod abſit) quiſpiam fortaſsè tentaret, nulla pati id ratione potuiſſet: ad diuinitatis puram ſynceramq́; deuotionem, vt tibi plebs ſubdita redigatur, conſcientiæ tuæ nõ putas intereſſe? Poſtremò, ſi vnius ciuitatis populi animus non putatur offendi, nè diuina (vt res poſtulat) corrigantur: quanto magis, nè diuina offendantur, catholici nominis vniuerſi piam fidem nec lædere debemus omnino, nec poſſumus? Et tamẽ ijdem noſtra ſe poſcunt voluntate ſanari. Competentibus ergò ſinaot curari ſe poſſe remedijs: alioqui (quod abſit) in eorum tranſeundo perniciẽ, cum illis perire poſſumus, ipſos verò ſaluare nõ poſſumus. Iã hic quid ſit magis ſequẽdũ, ſub diuino iudicio veſtræ cõſciẽtię derelinquo: vtrùm, ſicut nos optamus, ſimul omnes certam redeamus ad vitam: an, ſicut illi poſcunt, manifeſtam tendamus ad mortem. Sed adhuc apoſtolicam ſedem, ſibi medicinalia ſuggerentem, ſuperbam vocare arrogantemque contendunt. Habet hoc qualitas ſæpè languẽtium, vt accuſent magis medicos, congruis obſeruationibus ad ſalubria te uocantes, quam vt ipſi ſuos noxios appetitus deponere vel teprobare conſentiant. Si nos ſuperbi ſnmus, quia animarum remedia cõuenientia miniſtramus: quid vocandi ſunt, qui reſultant? Si nos ſuperbi ſumus, qui obediendum paternis dicimus inſtitutis: qui refragantur, quo appellandi ſunt nomine? Si nos elati ſumus, qui diuinum cultum puro atque illibaio cupimus tenore ſeruari: qui cõtra diuinitatem quoq; ſentiũt, dicant, qualiter nuncupẽtur? Sic & nos cæteri, qui in errore ſunt, æſtimant, ꝙ eorum non conſentiamus inſaniæ. Vbi tñ ſpiritus ſuperbię veraciter conſiſtat & pugnet, veritas ipſa iudicat.

*Qui

Primatus Sedis Apoſtolicæ.

* vtrinque reuincat

Mos hæreticorum ſedes Apoſtolicam accuſantiũ; qđ cũ illis noluit Cõmunicare, nec eorum errores tolerare.

Epiſtola Gelaſij Papæ ad epiſcopos Dardaniæ, qua oſtenditur, Acaciũ à ſede Apoſtolica competenter fuiſſe damnatum.

Dilectiſſimis fratribus vniuerſis epiſcopis pet Dardaniam conſtitutis, Gelaſius. Valdè mirati ſumns, ꝙ veſtra dilectio quaſi nouam & veluti difficilem quæſtionẽ, & adhuc tanquàm inauditum quippiã, noſſe deſiderat, quòd Eutychianæ peſtilentiæ communicatores, non habentes, quid pro ſuæ perditionis obſtinatione reſpondeant, frequenti iam ratione conuicti, ſola contentione ſubmurmurant, non quia ſit alicuius momenti quod garriunt, nec inueniunt penitus quid loquantur. Vbi magis eos, qui catholicis ſenſibus inſtituti ſunt, adhuc hærere miramur, quàm illos, qui à veritate exciderũt, & ab antiqua eccleſiæ traditione ſunt deuij, prophanas vocum nouitates, & ineptias caducæ peruerſitatis obtendere, quibus eos retulit veſtra dilectio iactitare, ideò Acacium oon putare iure damnatum, quòd nõ ſpeciali ſynodo videatut fuiſſe deiectus: & inſupèr dementiã ſuæ vanitatis accumulant, pueriliter adijcientes, ꝓcipuè põtificem regiæ ciuitatis. Quaptopter ſtultiuam reſpuentes inanium querelatum, perquitere vos oportet ab ipſis beatis apoſtolis, & cõſiderare prudenter, qnoniam patres noſtri, catholici videlicet, doctiq́; pontifices, in vnaquaq; hęreſi quolibet tempore ſuſcitata, quicquid ꝓ fide, ꝓ veritate, ꝓ cõione catholica atque Apoſtolica ſecundùm ſcripturarũ tramitẽ, ꝓdicationemq́; maiorũ ſacta ſemèl cõgregatione ſanxerunt, inconuulſum voluerint deincèps firmumq́; conſtare: nec in eadem hac cauſa denuò, quæ præfixa fuerant, retractari qualibet trecenti prę̨ſumptione permiſerint, ſapientiſſimè peruidentes; quoniam ſi decreta ſalubriter cuiquam licerett iterare,

Qđ ſemel Cõciliorũ ſancitũ in cauſa fidei, id ratum Patres ſemp̃ eſſe voluerunt.

beat iudicandi, neque cuiquam de eius liceat iudicare iudicio. Siquidem ad illam de qualibet mundi parte canones appellari voluerunt, ab illa autem nemo ſit appellare permiſſus. Quapropter cùm ſatis conſtet, Acacium nullum pontificium habuiſſe, ſententia ſedis Apoſtolicæ damnatum, ſinè vlla eius notione ſoluendi, qua certè ſynodo hoc ille præſumpſit, quod nec ſic abſque Apoſtolica ſede fas quidem haberet efficere? Cuius ſedis epiſcopus? cuius metropolitanæ ciuitatis antiſtes? Nonne parochiæ Heracleenſis eccleſiæ? Si illi certè licuit ſinè ſynodo ſententiam Apoſtolicæ ſedis abrumpere, nulla eius conſultatione quæſita: itáne verò non licuit primæ ſedi, Chalcedonenſis ſynodi conſtituta (ſicut decuit) exequenti, huiuſmodi præuaricatorem ſua authoritate detrudere? Sed nec illa prætermimus, quòd Apoſtolica ſedes frequenter, vt dictum eſt, more maiorum, etiam ſinè vlla ſynodo præcedẽte, & ſoluendi, quos ſynodus iniquè damnauerat, & damnandi, nulla exiſtente ſynodo, quos oportuit, habuerit poteſtatem. Sanctæ memoriæ quippe Athanaſiũ ſynodus Oriẽtalis addixerat, quẽ tamẽ exceptũ ſedes Apoſtolica, q̃a damnationi Græcorum non conſenſit, abſoluit. Sanctæ memoriæ nihilominus Ioannẽ Conſtantinopolitanum ſynodus etiàm catholicorum præſulum certè damnauerat, quẽ ſimili modo ſedes Apoſtolica etiã ſola, quia non conſenſit, abſoluit. Itemq; S. Flauianum, pontificum Grecorum cõgregatione damnatũ, pari tenore, quoniã ſola ſedes Apoſtolica non conſenſit, abſoluit, potiusq; qui illic receptus fuerat, Dioſcorum ſecundæ ſedis præſulem ſua authoritate dãnauit, & impiam ſynodum non conſentiendo ſola ſubmouit, & authoritate, vt ſynodus Chalcedonenſis fieret, ſola decreuit. In qua ergò; vt ſola ius habuit abſoluendi eos, quos ſynodica decreta perculerant: ſic etiàm ſinè ſynodo in hac eadem cauſa, plurimos etiàm metropolitanos dãnaſſe cognoſcitur. Quòd ſi quis hæc ab Apoſtolica ſede ſecundum ſynodum acta repræhendit, * præter quòd priſca rerum probatione conuincitur, interim multò magis Acacio non licuiſſe fatebitur. Dicat ergò, qua ipſe ſynodo, ſecundæ ſedis antiſtitem qualemcunq;, certè catholicũ, & à catholicis ordinatum, nec de catholica fide & communione aliquatenùs impetitũ, duxerit excludendum, & hæreticum manifeſtũ Petrum, ſua quoque exequutione damnatum, Pontifici Catholico permiſerit ſubrogari. Qua ſynodo tertiæ ſedis epiſcopum ſanctum Calendionem fecit expelli, ac nihilominùs eidem Petrum tam hæreticum manifeſtum, vt eidem palàm nec ſe communicare prætenderet, ſua paſſus eſt diſpoſitione ſubſtitui? Qua denique per totum Orientem ſynodo, eiectis orthodoxis, nullo crimine maculatis, prauos quoſque & criminibus inuolutos, ſua prouiſione ſuppoſuit? Qua ſynodo tot aliena priuilegia nefandus populator inuaſit? Sed libri non ſufficient, ſi tragœdias eius, quas per eccleſias totiùs Orientis exercuit, ſigillatim deſcribere moliamur. An illud ipſius argumentum nobis ęſtimant opponendum, quo facinora ſua in Imperialem niſus eſt iactare perſonam? Cur igitur, quandò uoluit, obſtitit Baſiliſco tyranno, certè & hæretico vehementer infeſto? Cur ipſi Imperatori Zenoni, quia palàm Antiocheno Petro communicare noluit, ſuam non ſubdidit voluntatem? Eccè potuit in alijs reſultare, ſed noluit. An non Apoſtolus dicit, non ſolùm qui faciunt, ſed etiàm, qui conſentiunt facientibus, reatu pariter irretiri? Sed vt ea, quæ latiùs explicanda ſunt, omittamus: quid quòd ipſe Zenon Imperator ſuis literis profitetur, cuncta ſeſe ex Acacij geſſiſſe conſilio? nec hoc eum literis ſuis fallere, ipſe quoquè teſtatur Acacius, qui & eum nihilominùs vniuerſa recta geſſiſſe conſcripſit, & ſuo conſilio hęc eadem geſta non tacuit. Quaſi verò tantùm in Alexandrini Petri communione Acacius præuaricator extiterit, & non in omnibus, quos vel fecit, depulſis catholicis pontificibus tanquàm tyrannus, eccleſijs quibuſque proponi: vel taliter præpoſitis peruerſa communione permixtus eſt, qui hoc ipſo ſecundùm canones fuerant ab eccleſiaſtica communione pellendi, quo ſe paſſi ſunt ſucceſſores viuis ſacerdotibus adhiberi. Quis autem non perſpiciat Chriſtianus, quòd catholicis pontificibus propria ſede deiectis, non niſi hæretici potuerint introduci? Quibus tamen cunctis vel author fuit Acacius ſubrogandis, vel ſubrogatis communicator acceſſit, his vtique, qui à communione hæreticorum nullatenùs diſcrepabant. Cur igitur vel cùm hæc fieri viderit, non ſicut ſub Baſiliſco iam fecerat, ad Apoſtolicam ſedem referre curauit, vt ſi ſolus ipſe non poterat, coniunctis cum eodem conſilijs atque tractatibus, apud Imperatorem, quæ religioni competerent, allegaret? Nam ſi Baſiliſcus (vt dictum eſt) tyrannus hęreticus, ſcriptis Apoſtolicę ſedis vehementer infractus eſt, & à plurimis reuocatus exceſſibus, quantò magis legitimus Imperator, qui ſe catholicum videri volebat, potuit cum Apoſtolica ſede cunctorum quoque pontificum moderata ſuggeſtione mitigari, pręcipuè cum eiuſdem Acacij eſſet ſpecialis fautor & amator, & qui literis ſuis tam ipſum Acacium quàm ſanctum Papam Simplicium, magnis laudibus extuliſſet, quòd * hęreticis conſtantiſſimè reſtitiſſent? Cur tanto tempore Acacius inter iſta conticuit, niſi quia prępediri nolebat vllatenùs, quæ deſiderabat expleri? Ponamus tamen, etiàmſi nulla ſynodus pręceſſiſſet, cuius Apoſtolica ſedes rectè fieret exequutrix, cum quibus

Marginal notes: Ibidèm. — Sedes Apoſtolica, abſque Concilio pôt abſoluere à Concilio iniquè dãnatos, & damnare abſq; Concilio. — * præterq̃ — Rom. 1. d — * hæreticis

erat de Acacio ſynodus ineunda? Nunquid cum his, qui iam participes tenebantur Acacij, & per Orientem totum) catholicis ſacerdotibus violenter exclusis, & per exilia diuerſa relegatis) ſocij euidenter exiſtebant communionis externæ, priùs ſe ad hæc conſortia transferentes, quàm ſedis Apoſtolicæ ſcita conſulerent? 24. q. 1. cũ qbus erat Cum quibus ergò erat ſynodus ineunda? Catholici pontifices fuerant vndiquè iam depulſi, ſolique remanſeran ſocij perfidorum, cum quibus iam nec licebat habere conuentum, dicente Pſalmiſta: Pſal. 25. *Non ſedi in Concilio vanitatis, & cum iniqua gerentibus non introibo.* Nec eccleſiaſtici moris eſt, cum his, qui pollutam habẽt communionem, permixtamque cum perfidis, miſcere *Concilium. * conſiliũ. Rectè igitur per Chalcedonenſis ſynodi formam, huiuſmodi præuaricatio repulſa eſt, potiùs quam per Concilium, quod nec opus erat poſt primã ſynodum, nec cum talibus habere licebat. Nam & quid ageretur de fide catholica, intelligere ſi vellent, ignorare non poterant, cùm viderent catholicos pontifices nulla ſynodi diſcuſſione, nullo Concilio, præcipuè cum nouas cauſas eſſe perpenderent, toto Oriente depelli, & cæteri, quid cauerent, ex illorum diſcere qualitate potuiſſent. Reſtat igitur, vt illius partis illos fuiſſe ſit clarum, cui ſe poſt tot experimenta dederunt: meritoque ab Apoſtolica ſede, cæteriſque catholicis non iam conſulendi erant, ſed potiùs notandi. Riſimus autem, quòd prærogatiuam volunt Acacio comparari, quod epiſcop' fuerit regiæ ciuitatis. Nunquid apud Mediolanum, apud Rauennam, apud Sirmiũ, apud Treuiros multis temporibus non conſtitit Imperator? Nunquid harum vrbium ſacerdotes, vltra menſuram ſibimet antiquitùs deputatam, quippiã ſuis dignitatibus vſurparunt? Nunquid Acacius, vt Ioannem qualemlibet hominem, catholicum tamen, à catholicis ordinatum, de Alexandria excluderet, Petrumque in hæreſi iam detectum, atque damnatum, abſque ſedis Apoſtolicę cõſultatione reciperet, aliqua ſynodo ſaltem illic habita, hoc audacter arripuit? Vt Calẽdionem de Antiochia depelleret, hæreticũque Petrum, quem ipſe damnauerat, abſque notitia ſedis Apoſtolicæ rursùs admitteret, aliqua ſynodo id feciſſe monſtratur? Si certè de dignitate agitur ciuitatum, ſecundæ ſedis & tertiæ maior eſt dignitas ſacerdotũ, quàm eius ciuitatis, quæ non ſolùm inter ſedes minimè numeratur, ſed nec inter metropolitanorum iura cenſetur. Nam quod

Sedes Conſtantinopolitana nõ eſt Metropolitana. dicitis, regiæ ciuitatis: alia poteſtas eſt regni ſecularis, alia eccleſiaſticarum diſtributio dignitatum. Sicut enim quamuis parua ciuitas prærogatiuam præſentis regni non minuit, ſic Imperialis præſentia menſuram diſpenſationis religioſæ non mutat. Sic clara vrbs illa poteſtate præſentis imperij: religio ſub eodem tunc firma, tunc libera, tunc prouecta conſiſtit, ſi potiùs hoc præſente propriã teneat ſine vlla perturbatione menſuram. Sed dicatur forſitan, de Alexandrino & Antiocheno, certis ex cauſis principem magis illa, quæ geſta ſunt, non Acacium, præcepiſſe. Sed principi Chriſtiano decuerat ſuggerere ſacerdotem, maximè cuius familiaritate & fauore fruebatur, ſaluam fore de eius iniuria contumeliaq; vindictam, tantùm vt Eccleſiæ ſineret Chriſtianus princeps regulas cuſtodiri: & quia noua in vtroque põtifice cauſa eſſe t exorta, & nouam diſcuſſionem conſequenter inquireret: & ſicut ſemper eſſet factum, ſacerdotali Concilio de ſacerdotibus iudicia prouenirent, non à ſeculari viderentur qualeſcunque pontifices, etſi errore humanitus accidente, non tamen contra religionem vllatenùs excedentes, poteſtate percelli. An & hęc iuſta ratione principi ſuggerenda non erant? Regiæ ciuitatis honore ſublimis, ſi factus erat illa regia ciuitate ſublimior, tanto magis in his ſuggerendis debuit eſſe conſtantior. Si autem in his, quę pro religione fuerant exerenda, extitit contemptibilis atque deſpectus, & aut ſegnis, aut fiduciam non habens intimandi, in quo per regiam ciuitatem maior effectus eſt? Nathan Propheta, palàm publiceque in faciem regi Dauid & commiſſum pronunciauit errorem, & ipſum commiſiſſe non tacuit, & con- 2. Re. 12. d feſſione correctum, conſequenter abſoluit. Hic autem vir bonus & ſacerdos egregius, intantùm ſe & ſuggerere potuiſſe mõſtrauit, & noluiſſe deprompſit, immò fecisse patefecit, vt & Imperator cuncta ſe ex eius conſilio geſſiſſe non taceret, & ipſe Imperatorem magnis præconijs eleuaret iſta facientem, ſeſeq; proderet his agendis rebus fuiſſe participem. Sed eſto, Calendion nomen Imperatoris abſtulerit, Ioannes principi mentitus fuiſſe iactetur: quę tamen cùm nouæ eſſent cauſæ, noua debuerit Eccleſiaſtica prouenire diſcuſſio. An qui in hominem Imperatorem peccaſſe dicebantur, nulla interueniente ſynodo, deijci debuerunt: & in Deum, qui ſummus & verus eſt Imperator, Acacium delinquentem, ſynceramq; communionem diuini ſacramenti ſtudẽtem miſcere cum perfidis, ſecundum ſynodum, qua hæc eſt damnata perfidia, non oportebat excludi? Quid per totum Orientem de innumeris vrbibus pulſi catholici ſacerdotes, & hæretici ſubrogati? Nouæ certè erant cauſæ, & his conſequenter vna ſynodus debebatur. Cur tunc non vènit in mentem, vt in talibus cauſis peteretur à principe, ſaltem qualiſcunque ſynodus celebranda, vt quocunque vel colorato iudicio traditionis eccleſiaſticæ, paſsim pontifices viderentur excluſi, non ſolum quarumcunque vrbium ſacerdotes, ſed metropolitani incunctanter antiſtites? His omnibus cùm nõ reſtitit ſuggeſtione,

geſtione, qua potuit, conſenſit Acacius, communicando cunctis, qui in catholicorum lo- Rom.1.d cum hæretici fuerant ſubrogati. Apoſtolus autem dicit, Non ſolùm qui faciunt, ſed & qui conſentiunt facientibus, reos indubitanter aſſcribi. An hæc licuit ſeculari poteſtati, & actis talibus Acaciu conſentienti abſque vlla ſynodu, quam ipſa rerum nouitas exigebat, abſque ſedis Apoſtolicæ conſoltatione perficere, & ſedi Apoſtolicę non licuit, ſecundùm tenorem ſynodi Chalcedonenſis in veteri vtique cauſa, & veteri conſtituto iuſta diffinitiune damnatum, inimicis Synodi Chalceduuenſis Acacium communicantem, à ſua communiune depellere? Sed inquiunt: Acacius principibus obuiare non potuit. Cur Baſiliſco, quia voluit, obuiauit? Cur ipſi Zenoni, nè palam Petru Antiochenu, quamuis latenter huc fecerit, cummunicare videretur, non commudauit aſſenſum? Eccè reſultanti non reſtitit Imperator. Eccè vim nolenti non intulit. Eccè refugienti cõtagia manifeſta conceſſit. Puſtremò, cur tanto tempore, cùm iſta gererentur, vel gerenda cognoſceret, non ad ſedem Apoſtulicam, à qua ſibi curam illarum regionum nuuerat delegatam, referre curauit? Sed priùs laudator factus eſt ipſe geſtorum, quàm vel pręmoneret talia non eſſe tentanda, vel nè tẽtarentur, obſiſteret, ſicut ſob Baſiliſco iam fecerat. Cur illis cæteris communicare conſenſit, qui depulſis catholicis ſacerdutibus, indobitanter hæretici ſingulis vrbibus fuerãt ſubſtituti? Poſtremò, ſi ille defuit ſuis partibus, & quæ ſacerdoti catholico competerent, agere non curauit: ideò ſedes Apoſtolica, quod ad eam pertinebat, vel potuit, vel debuit præterire? Quolibet mudo hæreticorum cumplicem reſutauit, & cunſortem communiunis externæ à ſua cummunione dimouit: nec opùs fuit noua ſynodu, cùm veteris conſtituti ſufficienter hoc furma pręſcriberet: nec opùs fuit vt hæc facienda epiſcopis Orientis intimaret, quos & expulſione cathulicorum, quæ agebantur in cauſa fidei, non ignoraſſe manifeſtum ſit, & communicando hæreticis ſubrogatis, factu tali conſenſiſſe nun dubium eſt, etiàm externæ communionis effectos: atque ideò cum eis iam nec potuiſſe, nec debuiſſe ſedis Apoſtulicæ ſcita tractari. Eccè agnouerunt, in eurum profeſſione, qui conſtantiſſimè perdurarunt, quid fidei communioni que catholicæ deberetur. Eccè agnouerunt, quemadmodùm à talibus recedendu, immò talibus contraria muliendo, à fide & communione Catholica atq; Apoſtolica deuiarit Acacius, ſeq; cum eodem pariter errori ſubdiderint. Eccè agnouerunt, quàm iuſtis ex cauſis pro fide & communiune catholica atque Apoſtolica (cui & illi, qui in ea perſtiterunt, congruebant: & illi, qui perſtantibus ubuiabãt, ab eadem docebantur alieni) ſedis Apoſtolicæ authoritate ſit remotus Acacius, eiuſque pariter quicunque complices extiterunt, atque ab illa meritò cum his communiune diſcretus, à qua ſe ipſe primitùs cum ſuis conſortibus, à catholicis pontificibus diſcrepãdu, cognoſcitur ſeparaſſe: iureque ſententiam ille damnationis excepit, cæteris conſurtibus promulgandam, qui ſolus pro omnibus ſuis conſortibus in communionem ſe recidiſſe perfidiæ, ad Apoſtolicam ſedem miſſis literis eſt profeſſus. Cui ſi communicauerant Orientales epiſcopi, antequàm huc referret, pari vtique reatu ſinè dobio probabantur inuolui: iureque per illum tranſgreſſiunis ſententiam ſuſceperunt, tanquàm facti cum eodem communionis externæ: qui vtique nun conſuli, tanquàm noſtræ communiunis humines, iam deberent, ſed tanquam in cuntrariu poſiti conſortiu, refutari. Si verò non communicauerant, antequã Acacios huc referret, & communicantem notare debuerant, & ipſi de eodem potius huc referre, atque Apoſtolicæ ſedis vigure perculſum, meritò comprubare, cumque ea ſede Apoſtolica, tantisque illis catholicis pontificibus magìs tenere cuncordiam. Sed quia ab illorum ſocietate deſciuerant, & eorum ſucceſſoribus communicare delegerãt, ideò cum ſede Apuſtulica minimè congruebant: quia in ſortem reciderant prænaricaturis Acacij, illius ſe ſinè dubiu peruidebãt ſententia cunſequenter adſtringi: & ob hoc videri eum nolebant eſſe damnatum, quia ſe cognuſcebant in eadem præuaricatiune damnatos, in qua hodieque manere perſiſtunt. Sed ſicut hi, ſimili conditione conſtricti, complicem ſuum non poſſunt iudicare non iure damnatum, neque rei reum poſſunt competẽter abſoluere: ſic illu iuſtè pręuaricature damnato, iſti quoque pari iacẽt damnatione proſtrati: neque niſi reſipiſcentes, indè poterunt prurſus abſolui: quia ſicut per vnum ſcribentem, eorum omnium vulgata tranſgreſſio eſt, qui in eandem perfidiæ reciderant actionem: ſic in vno eodẽque, qui pru umnibus ſcripſerat, vel ſcribendu umnium prodiderat voluntates, tranſgreſſiu eſt punita cunctorum. Hæc ad inſtructiunem veſtræ dilectionis, ſatìs abundèque ſufficere iudicamus, quanuis eadem latius (ſi Dominus conceſſerit facultatem) ſtudeamus expunere, quatenus & fidelium quiſque cognuſcat, nihil Apoſtolicam ſedem (quod abſit) præprupcrè cenſuiſſe. Quæ tamen ſententia in Acacium deſtinata, etſi nomine tantummodò præſulis Apoſtolici, cuius erat vtiquè poteſtatis, legitimè probatur eſſe deprompṫam, præcipue cùm ſecretìm dirigenda videretur, ne cuſtodijs vbiq; pręſentis diſpoſitiu ſalutatis quibuſlibet difficultatibus impedita, neceſſarium habere nõ poſſet effectum: tamen quia orthodoxis vbique deiectis, & hæreticis tantummodò,

eorumq;

eorumq; conſortibus iam relictis, in Oriente catholici pontifices, aut reſidui omninò non eſſent, aut nullam gererent libertatem, plurimorum in Italia catholicorum congregatio ſacerdotum, rationabiliter cognouit in Acacium fuiſſe prolata. Quæ congregatio facta pontificum, non contra Chalcedonenſem, non tanquàm noua Synodus, cõtra veterem primamq; conuenit, ſed potiùs ſecundùm tenorem veteris cõſtituti, particeps Apoſtolicæ exequutionis effecta eſt, vt ſatìs appareat, Eccleſiam Catholicam, ſedemque Apoſtolicam, quia alibì iam omninò non poſſet, vbì potuit, & cum quibus potuit nihil penitùs omiſiſſe, quod ad fraternum pertineret pro intemerata fide & ſyncera communione tractatum. * † *

† * † * †

DECRETA DVO, QVAE (GRAtiano authore) ex epiſtola ad Dardaniæ Epiſcopos deſumpta ſunt.

PRIMVM.

¶ Repeti non poſſunt, quæ 30. annis quietè poſſidentur.

Poſt quingentos annos, conſtituta Chriſti quoſdam audio velle ſubuertere, quum 30. annorum lex hominum non poſſit abrumpi.

SECVNDVM.

¶ Non oportet ab eorum eleemoſynis abſtinere poſt mortem, quibus in vita communicare non deſtitimus.

24. q. 2. Nec quiſquam Nec quiſquam vobis omninò perſuadeat, Acacio præuaricationis ſuę crimen fuiſſe laxatum: quia qui poſtquàm in collegium recidens prauitatis, iure meruit ab Apoſtolica communione ſecludi, in hac eadem perſiſtens damnatione defunctus eſt, abſolutionem, quam ſuperſtes non quæſiuit omninò nec meruit, nec mortuus iam poteſt impetrare. Siquidem ipſis Apoſtolis Chriſti voce delegatum eſt: *Quę ligaueritis ſuper terram.* Et reliqua. Cæterùm de eo, qui in diuino iudicio eſt conſtitutus, nobis fas nõ eſt aliud decernere, præter id, in quo eum dies ſupremus inuenit: atque ideò, niſì eius nomine refutato, cæteriſque conſortibus huius erroris, cum nullo prorſùs eorum participare debetis menſæ Dominicæ puritatem, quam maiores noſtri ſemper ab hæretica magnoperè ſeruauerunt pollutione diſcretam.

Matt. 15. b

Iuxta duo vetuſta exemplaria ſequitur hic epiſtola alia ad Orientales epiſcopos, cui præponitur talis titulus:

De eadem re ad epiſcopos Orientales epiſtola. Dilectiſſi. fratribus vniuerſis epiſcopis Orientalibus, Gelaſius. Quid ergò iſti, &c. vt ſequitur.

Secundùm alia exemplaria, abſque medio aliquo continuatur epiſtola ſequens ad præcedentis finem, vbì poſita vides cruciculorum aliquot aut ſtellarum ſigna.

Quid ergò iſti prudentes viri, & argutis mentibus totius regionis interna rimantes, in Orientis partibus conſtituti, ſi cognouerunt huiuſmodi perſonam in Antiochena eccleſia conſtitutam, cur communicando talibus præbuere conſenſum? Cur non illicò reclamauerunt? Cur non ſe à tali contagio ſubmouerunt, cum iam euidenter aduerterent, ideò Calendionem depulſum, vt hæreticis panderetur introitus? Quare hic nihil de re, nihil de ſynodo, nihil de fide Chriſtiana, nihil de perſonarum examinatione tractarunt? Si verò illi ſe communioni voluntariè ſubdiderunt, ab Apoſtolica ſede certè ſeparati ſunt, cùm talibus, & apud tales, etiã ſi eſſet neceſsè fieri, nulla poſſet omninò ſynodus prouenire. Quòd ſi ignoraſſe ſe dixerint, qualis in Antiochia poſt Calendionem ſucceſſiſſet antiſtes: quid mirum, ſi, qui in Oriente poſiti, quæ in regione ſua contigerint, ſcire nequiuerunt: ea, quæ apud Apoſtolicam ſedem geſta fuerant, ignorarent? Cur tamen poſtquàm ad eorum notitiam peruenit, qualis eſſet ſacerdos apud Antiochiam conſtitutus, non eius conſortia continuò reſpuerunt? Cur excuſationem de ignorantiæ colore prætendunt, cum hodieque & manifeſta contagia perfidorum, & à nobis ſæpius exprobrata, ſectentur? Quo ſatis apparet, quia nec tunc quidem, etiàm ſi cognoſcerent, refutarent, quandò nunc, etiàm publicata, non renuunt. Prorſus in quamlibet ſe partem cauſationemque conuertant, manifeſtæ veritatis ità laqueis ſuffocantur, vt ſuis ipſi verbis poſſint actibuſque concludi, nec niſì ſolam perniciem obſtinatæ perfidię reſiduam ventilare.

Hæc autem, quæ de Calendione venerabili dicta ſunt, & in Ioannis Alexandrini cõueniunt certa ratione perſonam, immò ſi cã eadem latius inquiratur, tantæ illic tragœdiæ, tanti reperiuntur errores, vt ſi ipſi ſint iudices, qui eadem perpetrarunt, cum euidenter fuerint confutati, à ſui damnatione non temperent. Palàm enim illic aperteque monſtratur, nihil aliud quàm quęſitam cauſam, quemadmodum, Catholico qualicunque depulſo pontifice, hæretico Petro reſeraretur acceſſus. Tunc iſtud nemo diſcutiebat, ſynodum nemo poſcebat, paſſim omnia licitò fieri à quibuſcunque videbantur: nullum diſcrimen rerum, nulla examinatiò poſtulabatur Eccleſiæ: ſed prout vnicuique veniſſet in mentem, de ſuis vrbibus catholicus pellebatur epiſcopus, non ſolum metropolitanus, ſed etiàm tertiæ & ſecundæ ſedis antiſtes. In his nulla rerum veſtigatio quærebatur,

bator, nulla ſacienda conſilia iactabantur: ſubrogabantur hæretici, nemo reſultabat: ſed velut muta pecora in captionem ducta, ſubditis voluntatibus perfidiam ſectabãtur. Non mirum quidem, ſi nunc eos defendere moliantur, quorum indiſcuſſam cęcis mentibus ſequuti ſunt vilitatem. Sed miramur, cur eos non pudeat, in iſtorum damnatione de ſynodo non facta cauſari, cùm ſciant tot tantosq; põtifices nolla ſynodo fuiſſe depulſos. In iſtorum reiectione ſi de non inito Cõcilio conqueruntur, cognoſcant ſe, cur non & hoc in aliorum reiectione quæ fuerint accuſari. Si verò in cęterorum reiectione concilia neceſſaria nõ fuerunt, nec in iſtis neceſſaria fuiſſe cognoſcant. An in catholicorum deiectione non fuit opùs, & fuit magnoperè congregandus in præuaricatoris damnatione confeſſus? Quid igitur reſtat, niſi vt dicant hæreticos non fuiſſe? Non ergò de ſyoodo conquerantur, qui ſe palàm communionis externę perhibent ſectatores. Cur ergò eis ſynodus neceſſaria fuiſſe videatur, qui ſe contra Chalcedonenſem ſynodum venire cognoſcunt, qua Eutychianus error cum ſuis authoribus generalis Eccleſię voce damnatus eſt? Nec dubium, quòd ſicut in vnaquaque hæreſi (quod inceſſabiliter repetendum eſt, quia firmum eſſe nullus ambigit Chriſtianus) omnes complices, ſectatores, communicatores damnatę ſemèl prauitatis, pari ſorte cenſentur: ideoq; ſit conſequens, vt ſicut Timotheus atque Petrus talium ſectatores, ſecundùm illius ſynodi tenorem, nulla recenti facta pontificum congregatione, damnati ſunt: ſic & qui Petro communicauit Acacius, vt criminis particeps, ità conſors ſit factus & pœnæ. Quid igitur ambagibus & nebulis iſta prætexunt, vt impudentiam ſuam, mentemque veſanam inanibus potius fabulis celare lætaliter, quàm prodeodo medicinaliter ſanare contendant? Nihil enim nobis commune cum hominibus commonionis externæ. Ideò vocatur ad iudicium certè quæcunque perſona, vt aut fateatur obiecta, aut conuincatur obiectis. Poſt confeſſiooem porrò literarum tenore depromptam, cur ad iudicium vocaretur Acacius, qui ſe confeſſus eſt Petro, quem petijt à ſedis Apoſtolicæ præceptione damnari commuoione ſociaſſe? Nec ei credi, exteroæ communionis effecto, vel pro ſua, vel pro illorum, vel pro Petri defenſione iam poſſet, cuius ſe priùs miſcuerat nefando conſortio, feceratque ſe cum eius cauſa ſinè dubitatione communem, cui examinatione præmiſſa & legitima, ſi ità eſſet, porgatione ſuſcepta regulariter miſceretur. Sed cùm eodem nondum legitimè diſcuſſo atq; purgato, communione ſociatus, quàm adhuc reo ſe miſcuit, tam pro eodem non habuit loquendi fiduciam. Nam Acacius, cùm oullo priuilegio fulciretur, vt de ſecunda ſede poſſet ferre iudicium, potuit iure damnari. Simili modo, niſi primæ ſedis authoritate precepta, nec examinandi Petri ius habuit, nec recipiendi penitus poteſtatem: quo regulariter conſtituto, nec apud nos Petro vllatenus abſoluto, quem damnaſſe nos nouimus, examinaſſe vel abſoluiſſe neſcimus: reſtat, vt illud etiàm demonſtremus, eundem Petrum, quem ſe purgatum communione recepiſſe prætendit Acacius, nunquàm ab hæretica communionis contagione ceſſaſſe, & non ſolùm ipſo tempore, quo communicauit ei Acacius, ſed etiàm poſt communionem ipſius præuaricatoris Acacij ſemper Alexandrinum Petrum in hæreticorum collegio perduraſſe, atque ità & per hunc, Acacium perfidæ communionis ſuſcepiſſe contagium, & per eandem illis hæreticis, quibus Petrus communicabat, eadem peſte coniunctum. Qui præſumpſit, non ſeruato ordioe, Petrum ſuſcipere, nec examinatum eum, nec cognoſcitur recepiſſe purgatum: & ideò præter ſedis Apoſtolicæ notitiam, non legitimam ſibi eius receptionem vſurpare voluiſſe, vt examinationem eius & purgatiooem poſſet pro ſua voluntate metiri, atque eum nec examinatum, nec reciperet omninò purgatum. Quem ſi reuerà vellet examinatum purgatumque recipere, ordinem in eios examinatione ac receptione potiùs cuſtodiſſet: ſed vt videretur magîs quàm veraciter eſſet, iure * purgari. *purgatus.

Sicut ergò aotè non priùs damnauit, quàm & referret, & poſceret ab Apoſtolica poteſtate damnandum: ſic & in recipiendo modum ſeruare debuiſſet, vt priusquàm ſe ei communioni miſceret, per ſedem Apoſtolicam poſceret examioari eum, & legitima ratiooe purgari, cùm nec examioandi, aut recipiendi eum haberet ipſe pontificium: & non niſi per illius ſedis authoritatem, conſenſumque hoc poſſet implere, ſinè cuius authoritate eum non poterat ipſe damnare, & cuius principali diligentia & diſcuti potuit, & purgari, & ad communionem conuenienter admitti. Cùm eoim conſtet, ſemper authoritate ſedis Apoſtolicæ huiuſmodi perſonas aut diſcuſſas, vel eſſe porgatas, aut ſic ab alijs, quibus competebat, epiſcopis abſolutas, vt tamẽ abſolutio earum ex ſedis Apoſtolicæ conſenſione penderet: vbi vtrunqoe defuit, nec diſcuſſionem legitimam, nec purgationem firmam, ac per hoc receptionem fuiſſe conſtat indebitam. Si tu abſque mea communione Petrum iudicaſti eſſe catholicum, meque deſpecto, tuo eum iure recepiſti: quid cauſaris, ſi illum ego à communione mea, quam tu voluiſti eſſe contemptam, tanquam abſque tua notitia vel conſultatione repulerim? Vis acquieſcere? meus es. non vis acquieſcere? meus non es. Qui enim mecum non eſt, contra me eſt: & qui mecum noo colligit, ſpargit. Quæro abs te, Matt. 12. c Luc. 11. c

Petrum

Petrum hæreticum fuiſſe putas, an catholicum, an ab hæreſi poſteà eſſe correctum? Si hæreticum, nullatenùs ei communicare debuiſti, & eidem communicando, hæretici te manifeſtum eſt factum fuiſſe participem, & eius conſequenter, ex ſynodi tenore venientε, damnatione conſtringi. Si catholicum, palàm totius dogmatis eſt defenſor, quòd catholicum eſſe pronuncias, ac nihilominus illius errore cenſeris. Si hæreticum fuiſſe definias, ſed poſteà correxiſſe prætendas, eiq; te purgato communicaſſe pronuncies, interìm in cuius perſona me negligendum eſſe crediditi, cauſari non potes, quòd in hac eadem te eius perſona neglexerim: deindè cùm ſinè me ius non habueris vel abſoluendi, vel recipiendi huiuſmodi ritè perſonam, nec purgatam legaliter, nec regulariter conſtat eſſe receptam: quàm regulariter non receptam, tam legaliter non conſtat eſſe purgatam: & ideò non iure purgatam, quia legaliter non receptam. Mea enim in illum, mea manente ſententia, te ſinè me pontificium, vt meam ſententiam reſolueres, non habente, qua poteſtate vel diſcuſſus eſt, vel qua authoritate receptus aſſeritur? Eccè incerim in his cauſa veſtra nutat & labitur, & ſi hæc ſola ſint, prorsùs tota ſubruitur. Sed adhuc aliud eſt, quod ad cumulum veſtræ conuictionis accedit. Quid enim, ſi doceatur, non ſolùm priuſquàm in eius communionem veniretis, neque tantummodò cùm ad eius communionem veniſtis, ſed etiàm poſteà in hereticorum nihilominùs eum cõmunione duraſſe? Nonne aut per illum apud vos communio perueniebat hæretica, aut in hæreticam communionem vos eius commercio tranſiebatis? Docete igitur, Petrum Alexandrinum ab Antiocheni Petri vnquàm communione deſciuiſſe, & non vſque ad diem, cùm Antiochenus Petrus in hac luce verſatus eſt, indiuiduum vtriuſque fuiſſe conſortium. An dicturi eſtis, & Antiochenum Petrum fuiſſe correctum? Cur iſti vſque in finem ſe non communicaſſe gloriabatur Acacius p ſeipſum? Sed quid profuit, quòd illi per ſeipſum communicare nõ voluit, cùm eidem per Alexandrinum Petrum ſinè vlla ſe communicare putaret inuidia? Quid facimus de tot tantiſque ciuitatibus, ex quibus catholici pontifices ſunt expulſi? Si catholici ſubrogati ſunt, cur catholici ſunt reiecti? Sed euidenter apparet, quia cùm catholici ſunt reiecti, non catholici fuerint ſubrogati: reſtat, vt catholici non ſint, ſed hæretici, quicunque ſucceſſerunt. Cur eis temerè communicaſtis? Cur non, vt iſta noua facies rerum, & tanta tragœdia de pontificum ſucceſſione * viuentium, ſynodo diſcuteretur, egiſtis? An de vno dolet Acacio, quòd ſpeciali ſynodo non fuerit confutatus, cùm proprium crimen literis ſuis ipſe detexerit, nec audiri debuerit iam ſpontè confeſſus: & de tantis pontificibus catholicis non dolet, ſinè vlla diſcuſſione ſecluſis? qui vtique ſi catholicos noſſent eos, quorum communiooem vitauerant, his potiùs communicare maluiſſent, quàm non communicantes eis, dura perſecutione depelli. Eccè catholici tãti ſacerdotes hoc ipſo ſe indicant, quid Apoſtolica ſedes cenſuerit, cognouiſſe, conſtanterque probaſſe retinendũ, quo communionem catholicam reſeruantes, & eos, qui Apoſtolicæ ſedi communicarent, elegere conſortes, & illos, quibus ſedes Apoſtolica minimè communicaret, vſq; ad perſecutionis incurſus renuere cõſortes. Certè, quæ ſedes Apoſtolica decreuerat, Orientalibus epiſcopis non innotuiſſe iactatur. Vndè ergò tot tantiq; pontifices, vnum idamque cum ſede Apoſtolica ſentientes, eamque probantes, apta religioni ſacroſanctæ, veraque ſanxiſſe, quæ non ſolùm ſequenda ſibi iudicauerunt, ſed etiàm vſq; ad perſecutionem viriliter exercenda? Ecce habuiſtis, qui Apoſtolicæ conſtitutionis & notitiam vobis ingererent, & retinendi conſtãtiam miniſtrarent. Si Apoſtolica ſedes miſiſſet, vix duos aut tres dirigere potuiſſet. Eccè tot pontifices Apoſtolicæ ſedis ſcita ſectantes, ingerunt vobis notitiam, & præbẽt ſeruandæ veritatis exempla. Qui contra tantos clauſiſtis oculos ibidem conſtitutos, quomodò duos aut tres audire poſſetis? Hoc ipſo ſinè dubio cognouiſtis, illos Apoſtolicæ ſedi placere, quos vobis diſplicere videbatis. Aut illos ergò ſectamini, per quos intelligebatis ſedis Apoſtolicæ voluntatem: aut nihil eſt, quod de ignorantia velitis obtendere, cum indicijs tantis & talibus abutentes, ſedis Apoſtolicæ conſtituta, tantis teſtimonijs prædicantibus, reſpuere potius quàm recipere maluiſtis. Nũquid omnes iſti, quos memorauimus, epiſcopi Imperatori mentiti ſunt? Nunquid omnes Imperatoris nomẽ ex diptychis abſtulerunt? Cum igitur pellerentur, & viuis pontificibus catholicis ſucceſſores hæretici crearentur, & non de inferioribus quibuſque ciuitatibus, ſed etiàm metropolitani pontifices, in catholica communione iugiter durantes, cur igitur compaſſi non eſtis tantis fratribus veſtris? cur non adijſtis Imperatorem? cur non eccleſię cauſam, & ſacerdotij miſerabilem decolorationem continuatis vocibus defleuiſtis, allegantes nunquàm de pontificibus, niſi Eccleſiam, iudicaſse: non eſse humanarum legũ, de talibus ferre ſententiam, abſque Eccleſię principaliter conſtitutis pontificibus: obſequi ſolere principes Chriſtianos decretis Eccleſiæ, non ſuam præponere poteſtatem: epiſcopis caput ſubdere principem ſolitum, nõ de eorum capitibus iudicare: quibus Eccleſiæ concilijs, qua ſynodo pellerentur, quid deniq́ue commiſiſsent, vt ſinè vlla diſcuſſione rerum, tot eccleſiarum præſules pro humano

mano

mano libitu & ſecularis poteſtatis arbitrio pellerentur? inauditos, indiſcuſſos, inconuictos non debere percelli, maximè cùm nouæ cauſæ, & noua rerum facies appareret, vt rectores iſti plebium repentinis incurſionibus pro mundanæ potentiæ voluntate ſacris dignitatibus priuarentur, ex nulla veteri cauſa, ex nullo collegio reatus, nec participatinne cuiuſlibet erroris iam antè damnati teneri eos, conuincique conſortes, vt tanquàm ex præterita definitione indicarentur obſtricti: & ideò quia nullis antè præcedentibus cauſis retenti eſſent, cur eijcerentur? incurſus, qui illi eſſent, debere monſtrari, & Eccleſiaſticis legibus (vt ſemper) oportere conſtare. Saltem vel pro veſtro loco, illorum duceretis miſerijs conſulendum, formidantes in vobis, quod in alijs cerneretis, præter illum morem violenter admitti. Si crimine reſperſi erant aliquo, Eccleſiaſtica debuit examinatione cognoſci: taceo, & ad ſedem Apoſtolicam ex more referri, nè noſtra priuilegia curare videamur: ſatis ſit oſtendere, quid ſecundùm regulas patrum & canones facere deberetis, præcipuè cùm etiam ipſæ leges publicæ eccleſiaſticis regulis obſequentes, tales perſonas non niſi ab epiſcopis ſanxerint iudicari. Si verò de qualibet hæreſi fuerant impetiti, tanto magis eos decuit iſta cognoſcere, qui & ſecundùm religionis tenorem poſſent iſta diſcutere, & haberent priſtinum, ex quo eſt Chriſtiana religio, pontificium iudicandi.

Aut catholici enim erant, aut hæretici, de quibus paſſim illa ludibria gerebantur, & latrocinia deteſtanda ſæuiebant. Si hæretici, prodi, diſcuti, & legitimè conuinci modis omnibus debuerant, vel ſuis confeſſionibus, vel aliorum vocibus confutari. Taceo, quia ad nos paterna fuerat conſuetudine referendum: tantumque commoneo, quid fieri Eccleſiaſtico iure conuenerat. Si verò catholici probabantur, vos, qui non ſolùm in eorum depulſione ceſſaſtis, ſed etiàm ſubrogatis communicare delegiſtis indubitanter hæreticis, quibus (depulſis catholicis) ſuccedentibus, non ignoraſtis cauſam fidei communionisque catholicæ, per tantos antiſtites toto orbe patefactam: ſed planè ſcientes volentesque, ſinè vlla diſcuſſione rerum, ſinè vlla ſynodali examinatione, ſinè vlla ſedis Apoſtolicæ reuerentia, & aſſenſiſtis hæreticis, libenter habentes, patienterq; ſinentes, catholicos antiſtites inaudita priùs & miſerabili ſorte detrudi: quos ſi à fide integra communioneque catholica putaretis errare, ad Apoſtolicam ſedem, ſecundùm ſcita Maiorum, & ſicut ſemper eſt factũ, referre debuiſtis, ſicut de Petro Alexandrino, vel de Antiocheno Petro, de Ioanne, Pauloque feciſſe monſtratur Acacius. Sed quia noueratis eos cum Apoſtolica ſede ſentire, & quid ſedes Apoſtolica ſua diffinitione cẽſeret, per illos tantos ac tales epiſcopos conſtat Orientales antiſtites nullatenùs ignoraſſe, & per illos catholicę atque Apoſtolicę communioni prodijſſe contrarios, & ab eadem defeciſſe: cur non illis eſtis compaſſione cõiuncti, ſed potiùs perſecutoribus eorum ſocietate connexi? Hic vobis ſynodus nunquam venit in mentem, & certè de perſonis (vt dictũ eſt) nulla veteri lege conſtrictis. Hic nullo conſilio, non vnius vrbis, vel vnius epiſcopi, ſed totius Orientis eccleſiam, ſubijt animum veſtrum, facto ſacerdotali Concilio debere curari. Sed homines, qui in contrariam partẽ toto propoſito & toto recideratis affectu, concilia potiùs neceſſaria etiàm ſtudio declinaſtis, nè per eadem tale aliquid cenſeretur, quo vobis rebus euidenter oſtenſis, & legitimè confutatis, in hæreticorum nõ liceret venire conſortium. Quid ergò de ignorantia prætenditis, cùm per totum Orientem catholicam fidem, communionemque ſynceram ſedi Apoſtolicæ congruentem, non ſolùm cognouiſſe tot pontifices videbatis, ſed etiàm vſque ad extremum conſtantiſſimè deſcendiſſe? Si vos non audieratis, quid de fide & communione catholica atque Apoſtolica cenſeremus: illos adſpicere debuiſtis, & aut ſequi, ſi credebatis eſſe catholicos: aut apud Apoſtolicam ſedem potiùs accuſare, ſi credebatis erraſſe quidem illos, aut ſuo propoſito illam tenuiſſe ſententiam, aut cognoſcendo quid ſedes Apoſtolica diffiniret. Aut igitur collegas & fratres de proximo in conſpectu veſtro, vel catholicos ſequi debuiſtis, vel impetere, ſi credebatis errare: nec illis, à quibus nullo diſcrimine vexabantur, præbere conſenſum, donèc veritas ex omnibus patefacta conſtaret, & regulariter de eis Eccleſiaſtici iudicij forma procederet. Sin verò ſedis Apoſtolicę regulam ſubſequendo perſpiciebatis illos hanc tenere conſtantiam: conſequenter per illos, & quid noſtra diffinitio contineret, non habuiſtis incertum: & illorum perſecutoribus annuendo, à ſedis vos Apoſtolicæ, non ignorantes eius ſententiã, conſortio retraxiſtis: & adhuc dicitis ignorare vos, quid ſedes Apoſtolica cenſuiſſet, cũ in illis ſacerdotibus catholica fide & communione nolentibus non verbis aut literis, ſed perſonis præſentibus didiceritis vniuerſa, *& ab eadem vos proprio iudicio ſeparaſſe videamini? * vt

Secundùm exemplar admodùm vetuſtũ, inter eum locum vbi hẽtur, ſeparaſſe videamini? *& inter illum, quo dicitur*, Et adhuc dicitis, *ſunt illa intermedia, quæ hic inter dictos paſſus conſcribuntur. Circa quod tamen conſiderandum eſt, ꝙ eadem verba in præcedenti epiſtola, quæ eſt ad Dardaniæ epiſcopos ſcripta, præmiſſa ſunt.*

Eccè agnouerunt, quàm iuſtis ex cauſis pro fide & communione Catholica atque Apoſtolica (cui & illi, qui in ea perſtiterant, congruebant: & illi, qui perſtantibus obuiabant,

bant, ab eadem docebantur alieni) ſedis Apoſtolicæ authoritate ſit remotus Acacius, eiuſque pariter quicunque cõplices extiterunt, atque ab illa meritò, cum his cõmunione diſcret*, à qua ſe ipſe primùm cũ ſuis conſortibus à catholicis põtificibus diſcrepando, cognoſcitur ſeparaſſe: ſureq; ſententiam ille damnationis excepit, cæteris conſortibus promulgandam, qui ſolus pro omnibus ſuis conſortibus in communionem ſe recidiſſe perfidiæ, ad Apoſtolicam ſedẽ miſſis literis eſt profeſſus. Cui ſe communicauerant Orientales epiſcopi, antequàm huc referret, pari vtique reatu ſinè dubio probabantur inuolui: ſureq; per illum trãſgreſſionis ſententiam ſuſceperunt, tanquã facti cũ eodem cõmunionis externæ: qui vtiq; non conſulti, tanquam noſtræ cõſortes homines, iam deberent, ſed tanquã in contrariam poſiti conſortio refutari. Si verò non communicauerant, antequã Acacius huc referret, & communicantem notare debuerant, & ipſi de eodem potiùs huc referre, atq; Apoſtolicę ſedis vigore perculſum meritò cõprobare, cumq; ea ſede Apoſtolica, tantiſque illis catholicis pontificibus, magis tenere concordiam. Sed quia ab illorum ſocietate deſciuerant, & eorum ſucceſſoribus communicare delegerant, ideò cum ſede Apoſtolica minimè congruebant: quia in ſortem reciderant præuaricatoris Acacij, illius ſe ſinè dubio peruidebant ſententia conſequenter adſtringi: & ob hoc videri eum nolebant eſſe damnatum, quia ſe cognoſcebant in eadem præuaricatione dãnatos, in qua hodieq; manere perſiſtunt. Sed ſicut hi, ſimili cõditione cõſtricti, complicem ſuum non poſſunt iudicare non iure damnatum, neq; rei reũ poſſunt cõpetenter abſoluere, ſic illo iuſtè præuaricatore damnato, iſti quoq; pari iacent damnatione proſtrati: neque, niſi reſipiſcentes, indè poterũt prorſùs abſolui.

Et adhuc dicitis, ſynodum in vnius hominis perſona debuiſſe tractari, quam in damnandis tantis pontificibus catholicis non quæſiſtis? Quibus autem vultis vt de talium cauſarum relatione credamus? catholicis, an hæreticis? ab omni contagione hæreticorum diſcretis, an hæreticorum communione pollutis? Quis autem non videat illos eſſe catholicos, & ab omni hæretica peſte prorſùs alienos, qui proprijs vrbibus detruſi, & in exilium ſunt redacti: & eos, qui ſuperſtitibus catholicis ſucceſſores fieri auſi ſunt, catholicos omninò non eſſe, ſed aut Eutychianos manifeſtos, aut eorum ſectatoribus communicantes? Hæc peſtis apud eos hodieque perdurat, ſiquidem & cum Petro Alexandrino, & cum Antiocheno Petro, indifferenter hi, qui catholicis ſucceſſerant, cõmunione permixti ſunt, & ſucceſſoribus vtriuſque Petri hodieq; miſcentur. His adde etiã illos, qui catholicis licèt non ſucceſſerunt, ſed cùm catholici Pontifices haberentur, talium ſe communioni iunxerũt. Hæc illa mixtura, hæc eſt illa confuſio, qua per Orientem totum inter catholicam hæreticamque cõmunionem nullã diſcretio eſt: immò qui diſcerni tentauerit, potiùs hæreticus habetur, perſecutione percellitur, exilijs & afflictione mulctatur.

Reſtat ergò, vt in hac colluuione cunctorum, ſicut quiſquis ab eadem ſeparatus eſt, ſynceræ communionis, & ideò catholicus comprobatur: ità quiſquis illius deteſtandi commercij particeps inuenitur, quantùm à ſyncera communione, tantùm à catholica atq; Apoſtolica ſit remotus. Nec prætendat quiſquam, quòd alicui forſan euidentiori non communicaſſet, vel non communicare videatur hæretico. Quid enim iuuat, ſi illi non communicet, & his tamen cõmunione iungatur, qui ab illius non ſunt cõmunione diuerſi? Quòd ſi eorum nulli communicauit, vel omninò non communicat, hic etiã ille ſynceræ, catholicæ, Apoſtolicæque communionis & fidei. Alioquin nullo modo poterit indiſcretæ illius mixtionis in ſyncerum vitare contagium. Hoc modo etiàm ille vir bonus Acacius Antiocheno Petro, cui ſe palàm non communicare iactabat, per alios ſinè ambiguo cõmunicaſſe detegitur. Neque enim ab omnium, qui Antiocheno Petro communicabant, ſemet Acacius communione ſuſpendit, ac per hoc quid profuit, quòd videri volebat illi palàm non communicare, cui per ſuos complices ſigoo ſubciſiuæ communionis nectebatur? Alexandrino Petro communicauit Acacius: ſed donèc aduixit Antiochenus Petrus, qui vtique poſt Acacianum cum Petro Alexandrino fœdus initum defunctus oſtenditur, nunquàm Antiocheno Petro Alexandrinus Petrus communicare deſiuit. Quod catholicorum continet relatio ſacerdotum, cæterorumque in catholica fide durantium, nec conſcientiam latere poteſt totius Orientis. Et vt taceam, quòd per ipſum Zenonem Imperatorẽ, qui vtique Antiocheno Petro, quem introduxerat, & cuius ſacerdotium cõprobauerat, ſinè dubio communione permixtus erat, communicabat Acacius: plurimos diuerſarũ vrbium præſules poſſumus demonſtrare, quibus, cum Antiocheno Petro communicantibus, nihilominùs cõmunicabat Acacius: & per illos Antiochenos, cõmunicabat conſequenter & Petro. Sed hæc apud Græcos facilis & inculpabilis putatur eſſe permixtio, apud quos nulla eſt veri falſiq; diſcretio: & dum cũ omnibus reprobis volunt eſſe communes, in nulla monſtrantur probitate conſtare. Hic autem ille eſt Petrus Antiochenus, quẽ nec per pœnitentiã ad communionem catholicã recipi, etiàm à ſede Apoſtolica popoſcit Acacius: ac per hoc quid queruntur à nobis Acaciũ fuiſſe damnatũ, cum hac profeſſione

feſſione præmiſſa,& per anfract*, Antiocheni Petri recepta communione, ſe doceatur ipſe damnaſſe? Vbi tamen nõ ſolùm reus tenetur Acacius ſed omnes põtifices Orientis, qui pari modo in hæc recidere cõtagia, meritoq; ſimili damnatione tenẽtur obſtricti. Nec indè poſſunt vllatenùs expediri, niſi dũ ſuperſunt, à talibus abſtinendo. Nec nos oportet in talibus cauſis, niſi illis credere, q aut omninò ſe ſciant ab huius perfidię nexibus diuino beneficio ſeruare diſcretos, aut his, qui à perfidorum conſortio receſſerunt. Nam in perfidorum contagio conſtitutis, quam fidem pro ſynceræ communionis teſtificatione poſſumus adhibere, qui in ſyncera communione ſunt poſiti? nec eorum teſtimonijs niti pro veritate poterimus, qui impugnare nituntur falſitatibus veritatem. Reſtat igitur, vt non niſi illis credere debeamus, qui ab omni contagione ſunt liberi.

EPISTOLA GELASII PAPæ ad Euphemianum.

Euphemiũ alij fere appellant epiſcopũ Conſtantinopolit.

Dilectiſſimo fratri Euphemiano, Gelaſius. Quod plenè cupimus atq; ſyncera fidei cõmunionisq; catholicæ reintegratione firmari, aſſerit tua dilectio, quòd alteri ſolus non ſufficiat auditus, niſi per literas ſpectauerit ſignificantiam prouocantem de his, quæ circa nos diſpenſatio diuina perfecit, vt ſic in ſecundis vicem ſalutationis impenderem. Non arbitramur vel dilectionem tuam, vel aliquẽ ſic hoc ſperare potuiſſe, vt putaret nos vel aliquempiam potiorem, quę ſunt geſta referentes, debuiſſe reſponſa promereri; quia nimìs indicaretur arrogãs, ſi de prima ſede taliter exiſtimaſſet. Quòd ſi, magìs opinamur, quaſi ſocijs, quibus præeſſe Chriſti munere delegata eſt, Apoſtolicã ſedem inſtitutum ſibi nouiter ſacerdotẽ præeuntibus oportuiſſe dixiſti literis indicare: fuit quondàm Eccleſiaſtica vetus hęc regula apud patres noſtros, quibus vna catholica apoſtolicaque communio, ab omni præuaricatorum libera pollutione, conſtabat. Nũc autem cùm ſocietatem præferre malitis extraneam, quàm ad beati Petri purum redire, illibatumq; conſortium, quomodò cantabimus canticum Domini in terra aliena? Quomodò diſpoſitionis Apoſtolicæ antiqua fœdera præbeamus hominibus communionis extraneæ? Quẽadmodùm vobis ordinationem renunciatura eſt, cui veſtro etiàm teſtimonio hæreticos damnatos pręponitis? Dicat forſitan tua dilectio, hæreticos dãnatos dici Acacium & Petrũ. *Cui ſi fas nõ eſt, pręſentibus ſaltẽ literis colloquamur? Quia aliter appellamus Dominicæ menſæ participes: aliter, qui in eius nobiſcum ſocietate diſſentiunt: quia ipſe Dominus alio modo verba faciebat, à ſua prædicatione diſcretis:

Pſal. 136.

* Quod

alio, diſcipulis regni cæleſtis ſecreta pandebat. Cõſequẽter quoq; Apoſtoli nõ ità, à ſuo collegio ſeparatis, quẽadmodùm fidei domeſticis, conſortibusq; loquebantur. Sed ait dilectio tua, tãtum circa me ſeſe charitatis habuiſſe, vt non ſolùm ad ſcribendum fueris contentus, ſed affatu audire. Lege ſententiã. *Fides ex auditu, auditus autem per verbũ* DEI: illud ſcilicet verbum, quod confeſſioni beati Apoſtoli Petri portas inferni nunquã pręualituras eſſe promiſit. Atq; ideò rationabiliter exiſtimaſti, q a fidelis Deus in verbis ſuis, non niſi aliquid tale promiſiſſet inſtituere, * vnam ſponſionis ſuæ promiſſionem implere. Ait denique tua dilectio, nos * diuinæ prouidentiæ gratia, quòd ille monſtrauerit, ſanctarum eccleſiarum ſe non deſerere charitatem, quia me in pontificali ſede locauerit, non indigentem (ſicut ait) doceri, ſed intendentem omnia neceſſaria ad eccleſiaſtici corporis vnitatem. Ego quidem ſum omniũ hominum minimus, ſatis immeritus ad tãtæ ſedis officium, niſi q ſuperna gratia ſemper operatur magna de paruis. Quid enim de me ſentiam, cùm hoc ipſe de ſe magiſter gentiũ teſtetur, qui ſe vltimũ, & nõ vocari dignum Apoſtolum, profitetur? Veruntamẽ, vt ad dilectionis tuæ verba redeamus, ſi veraciter executus es, hęc diuinitùs mihi fuiſſe collata quę & profectò quęcunq; ſunt bona, dona ſunt Dei: ſequere ergò hortamenta nõ indigentis doceri, & ſecundùm ſupernam diſpoſitionem vniuerſa cunctaq; inſpicientis, quę ad Eccleſiarum pertinent vnitatẽ, & aduerſùs diabolum, conturbatorem veræ pacis atque compagis, (vt aſſeris) fortiter reſiſtentẽ. Si ergò de me iſta pronuncias, aut ſectanda tibi ſunt, quæ à Chriſto (vt perhibes) conſtituta ſunt: aut palàm te, quod abſit, Chriſti diſpoſitionibus obuiare depromis, aut ad * veniam lutariç de me cognoſceris iſta iactare. Sed conſequenter adnectis, condeſcendibilẽ me, & optima diſpoſitione reuocare poſſe concordiam. Proindè, quoniam iſto verbo frequenter vtimini, quid ſibi velit, explorem Optima enim illa eſt Eccleſię catholicę, atq; Apoſtolicę diſpoſitio, ad meliora proficiendo conſcendere, non ad inferiora deſcendẽdo deficere. Cùm autem dicis, condeſcendere nos debere vobiſcum, interim iam vos aut deſcendere, aut deſcendiſſe mõſtratis. Vndè, quęſo, vel quò iſta deſcenſio eſt? Vtiq; ex ſuperiori quodam loco ad inferiora quęq; deponens. A catholica Apoſtolicaque communione ad hęreticam damnatamq; prolapſos vos videtis, cognoſcitis, non negatis: & non ſolùm vos in infimis iacere delectat, ſed etiã in ſuperiore manentes ſede, vultis impelli. Condeſcendere nos vobiſcum inuitatis ad ima de ſummis, nos conſcẽdere vos nobiſcum rogamus ad ſumma de imis. Nunc igitur ſub conſpectu illius excelſę iuſtitię iudicet genus humanum, quis noſtrum debeat

Rom. 10. d

Matt. 16. c

* veram for diuina præſidente gratia,

1. Cor. 15. b

Iacob. 1. c

* veniam

alteri obedire. An dicis, vt cætera nũc omittam, deſcendit Dominus ipſe de cælo? De-
ſcendit planè, ſed vt hominem ab errore li-
Matt. 24.b berare, non vt eios miſceretur errori. Non-
ne ipſe præmonuit, vt qui in tecto conſiſte-
rent, non deſcenderent nec ad ea, quæ in do-
1.Cor.15.b mo videntur eſſe, tollenda? Nónne pro om-
2. 07. nibus Apoſtolus clamat vnus, qui plùs om-
nibus laborauit, cũ de cuſtodia veritatis age-
Gala.2.a retur, qoibus nec ad horam ceſſimus ſobie-
ctionis gratia, vt veritas Euangelij permane-
ret apud vos? Videtis, cæleſtem magiſtrum
condeſcendere noxijs recuſantem? Poſtre-
mò faciamus aliquem corruiſſe, ad quẽ be-
nigniſſimè ſubleuandum, paululùm quiſpi-
am velit inflecti. Ergò, vt erigatur iacens, mi-
ſerantem conuenit inclinari, oon vt enim eo-
dem præcipitetur in foueam. Igitur per lite-
ras, quas per Sindinium diaconẽ deſtinaſtis,
de his quos baptizauit, quos ordinauit Aca-
cius, Maiorum traditione confectam & ve-
ram, præcipuè religionum ſolicitudini con-
gruam, præbemus ſiue difficultate medici-
nã. Quo nos vultis vltrà deſcẽdere? Quid ta-
cetis? Quid verecundamini verbis exprime-
re, quod corde geſtatis? Ipſa vos ſaltẽ verecũ-
dia, quod nunquàm fit, debuit commonere.
An forſitan, vt hæreticorum damnatorum-
que, & his vel eorum ſoccelloribus commu-
nicantium, nomina conſentiamus admitti?
Hoc non eſt condeſcendere ad ſubueniendum, ſed euidenter in inferna demergi. Par-
cite (quæſo) & nobis & vobis. Quòd ſi
curam veſtri adeò non habetis, date veniam
nobis. Dolere & flere poſſumus & debemus:
in hæc abrupta deduci nec poſſumus, nec
debemus, qui, præſtante Deo noſtro, ſyncerã
puramq; paternæ traditionis fidem, commu-
nionemq; retinere, & ab omni præuaricato-
rum contagione diſcretam, etiàm intentato
periculo mortis, optamus, eligentes (ſi velit
Deus) quælibet illa perpeti, quàm cauſas in-
cidere damnationis æternæ. Date (inquam)
veniam, ſi cùm vos propter amorem cuiuſli-
bet hominis vel timorẽ hæc libenter iocur-
ritis, nos, propter amorem Dei & timorem
gehennæ, talia refutamus. Nec vos credatis,
diſſimulando cauſas atque perſonas, cuius-
libet amicitijs poſſe ſubripere: quia neque
vos ità ſubtiles eſtis, qoi oon poſſitis intel-
ligi: & nos, præſtante Deo noſtro, non repe-
ritis incautos. Nónne miſſis huc ſæpè literis
indicaſtis, cum cęteris hęreticis vos Eutychẽ
quoquè reſpuere? Hoc ſi verum eſt, aut eos
qui communicauerunt Eutychetis ſucceſſo-
ribus, pariter abdicate: aut aliorum quoquè
hæreticorum ſucceſſoribus communican-
tes, admittite. Sed Acacius (inquis) nihil cõ-
tra fidem, ſicut Eutyches & ſucceſſor eius, le-
gitur vbicunquè dixiſſe: quaſi non ſit dete-
rius, & non ignoraſſe veritatem, &
tamen communicaſſe veritatis inimicis. Si
enim, cùm aliquis rectè ſapiens de fide ca-
tholica, cõmuniſcet illis hæreticis, inter quos
Eutychetem poſuiſtis, vel ſucceſſoribus eo-
rum, non eſt fas eos inter catholicorum alta-
ria nominare: ità ergò nec illius Eutychetis
ſucceſſoribus communicando, ſimili ſorte
tenetur obnoxius? De talibus quippe conue-
nienter dicitur, *Deſcendant in infernum viuentes*: qui dum illa vita, qua iuſtus viuit, Pſalm. 54. Roma. 1. b
vera atque catholica putantur viuere, repẽtè
aut in prona prauitatis, aut in hæreticę com
munionis inferna vergunt. Eccè quales Chri
ſto dicitis eſſe præponendos, cùm ille nec
animas noſtras ſibimet præcipiat anteponi.
Immò & adhuc quæritis, quãdò fuerit dam-
natus Acacius: quaſi reuerà, etiàm ſi eũ nul-
lus antè damnaſſet, non habuerit orthodo-
xę & Apoſtolicę communionis, cuius pręua-
ricator extitit & deſertor, participatione
ſecludi: ſicut etiàm quilibet, qui fuerit antè
catholicus, cuicunque hęreſi communicans,
meritò iudicatur à noſtra ſocietate remouẽ-
dus: aut in tali ſorte defunctus, inter catholi-
corum nomina nullatenùs computari. Mi-
ramur tamen, quomodò iſta profertis, hoc
eſt, vt & ſynodum Chalcedonenſem vos
ſuſcipere pro fide catholica profiteamini:
& eos, quos damnauit, ſectantium commu-
nicatores, non pariter generaliterque pute-
tis fuiſſe damnatos. Oſtendite ergò, quę ſy-
nodus in vnaquaque hęreſi cum erroribus
ſucceſſores eorum his communicantes, ſi-
mulque omnes non damnet & complices.
Itaque ille veſter Acacius, qui Eutychianis
hęreſibus deteſtabili communione factus
eſt particeps, ab eadem ſynodo ſinè dubita-
tione damnatus eſt, quę & Eutychen, Dio-
ſcorumque cum ſucceſſoribus eorum, his-
que communicantes ſynodico tenore pro-
ſtrauit. Sic ſequaces quoque eorum, Timo-
theum, Petrumque, ſimili definitione deie-
cit. Proindè ſi ea, quę in ſynodo Chalcedo-
nẽ. pro fide & communione catholica, lege
Apoſtolica definita ſunt vere certeque ſecta-
mini, ſicut veſtra profeſſione multiplici con-
tinetur: aut ſucceſſores ab illa ſynodo dãna-
torum, hiſq; communicantes abijcite: aut, ſi
iſtos admittitis, ea, quę in illa ſynodo, pro fi-
de & communione Catholica & Apoſtolica
ſunt peracta, non ſolùm falsò vos retinere
perpenditis, ſed inſuper labefactare cona-
mini, & in Eutychianam hęreſim ſine retra-
ctatione reciditis, meritoque à catholicis
probamini eſſe vitandi: quia vt talem peſti-
lentiam perpetuò poſſemus euadere ea, quę
contra ipſam ab illa congregatione ſancto-
rum patrum ſalubriter decreta leguntur,
nullatenùs mutilãda, non ſolum ſedis Apo-
ſtolicę pręſules, ſed etiàm Orientalium re-
gionum catholici cenſuere pontifices. An
Petrum dicitis fuiſſe purgatum, cui com-
municauit Acacius? Veris aſſertionibus edo-
cete, hoc oſtendite, hoc probate, quibus ille
modis, quibus ille regulis ab Eutychiana
fuerit

fuerit profeſſione vel communione munda-
tus, vt cùm id nihilominùs euidenti rerum
claruerit demonſtratione conuictum, palàm
apesteque poſſitis adoettere, aut vos debere
cedere veritati, aut aduersùs banc manifeſta
dimicatione confligere. Nec vobis blandia-
mini, quia fidem Catholicam profitemini
vos tenere, qui Entychetis nomen ademiſtis:
quia ea veluti prædicare videamini, quæ or-
thodoxa prædicauit antiquitas. Clamat enim
Matt. 12. c vobis illa Euangelica ſententia: Aut facite
arborem booam, & fructus eius bonos: aut
facite arborem malam, & fructus eius ma-
los: à fructibus enim arbor cognoſcitor: id
eſt, ſi voce, ſi fide, ſi profeſſione Catholica
& Apoſtolica fideliter veraciterque gloria-
mini, huius & communionem recipite. Si
verò hæreticorum, ſcilicet damnatorum, vel
his aut ſucceſſoribus eorum communican-
tium, communio vobis placet: quid ſtatis?
quid circunſpicitis? ſimul & eorum apertè
manifeſteque, remotis obſtaculis, dogma
defendite. Quid enim iuuat? immò & ſatis
grauat, dictis polliceri, quod factis negatur,
vt noo ſolùm ipſa per ſe hæreſis Eutychiana,
quàm ſit funeſta Chriſtiano ſacramento, poſ-
ſitis agnoſcere, ſed quāta & quàm grauia hæ-
reſis iſta in ſui diffinitione contineat. Eccè
ad quæ nos præcipitia condeſcendere pro-
uocatis, atque ad quæ nos vitæ æternæ peri-
cula cupitis inclinare. Hoc deſcenſu ſaluare
eſt ægrotantem, an cum languente conſumi?
Hæc erit optima diſpoſitio illius, quam me-
moras, reparandæ concordiæ, an illa potiùs,
vt reiectis contagijs perfidorum, integra fi-
de, ſyncera ſui communione potiatur com-
munio Catholica atque Apoſtolica, ac hære-
ticorum tabe depulſa, intemeratam ſuæ fidei
confeſſionem nitatur adſtruere, atque inui-
cem ſibimet congruentis orthodoxæ profeſ-
ſionis, communionisque ſit vnitas? Hanc
(ſicut dilectionis tuæ literæ cohortantur)
meis quoque temporibus cuſtodiri, qua va-
leo, prece depoſco, quæ per tot annos ab il-
lis patribus glorioſis illibata intactaque ſer-
uata eſt. Hæc enim eſt, ſicut ipſe dicis, quam
Deus noſter de omnibus benè futuram, &
ſecundùm ſuam veritatem & regulam guber-
nandam, & præſcius ante conſtituit, &
ſingulis quibuſque temporibus ſua diſpoſi-
tione conuenienter aptauit. Hæc eſt volun-
tas Dei, cuius tu ingeris mentionem, quam
ego quoque pro meo modulo, quē Dominus
donare dignatur, cupio prorsùs implere, vt
non reus de huius talenti cęleſtis diminutio-
ne reperiar: ſed in hoc talento (ſicut ipſe quo-
que nos admonet) iocrementum Chriſti gra-
tia poſtulo conſequi, & nullum prorsùs inci-
dere detrimentum. Hinc eſt, quòd prioribus
dilectionis tuæ literis, ſicut tua quoque pagi-
na deſignauit, pro veſtra ſumpſi ſalute triſti-
tiam, vbi comperi, quod erat vobis noxium,
& quod veræ paci contrarium reperi. Con-

triſtatur enim Apoſtolus de errore deui an-
tiom, & lætitiam recipit de eiſdem ſua præ- 2. Cor. 7. b
dicatione correctis. Si autem tua charitas, vt
dixit, neſcio quorum neceſſitate conſtringi-
tur, quod (pace tua dixerim) ſacerdos pro
veritate promenda nec facere deberet om-
ninò, nec dicere: ignoſcite nobis hominibus
timidiſſimis, ſi coarctante nos terribili & di-
uini iudicij grandi neceſſitate, conſtringi-
mur, ſicut qualeſcunque miniſtros Chriſti
decet, nos animas noſtras ponere pro verita-
te ſaluandas, quàm eas lucrari velle veritatis
diminutione perdendas, vt non dicam, con-
tra fidem libitis cuiuſlibet abdicandas. Iſtæ
mihi ſunt (quas dilectio tua commendat)
certæ fidei perpetuæ cum eo, quicunque vo-
luerit, in Chriſti viſceribus amicitiæ. Hic nō
tam optamus præponi alijs, ſicut prædicas;
quàm cum fidelibus cunctis ſanctum & Deo
placitum habere cōſortium. Hęc mihi (quam
mandat dilectio tua) pax ſolida, inconuulſa,
& perennis: hoc vnum vinculum (ſicut etiam
ipſe deſideras) ſalutare, quo cūcta vniri poſ-
ſit Eccleſia. Hoc quibus eſt creditum, (ſicut
& ipſe deprecaris) protectio diuina perfi-
ciat. Hæc eſt, quæ Deus eſt, charitas (quam 1. Ioan. 4. c
poſcis) de corde puro, & conſcientia bona, 1. Tim. 1. b
& fide non ficta. Quomodò ergò de corde
puro, ſi hæreticorum fuerit participatione
polluta? Quomodò conſcientia bona, ſi ma-
lorum fuerit confuſione permixta? Quomo-
dò fide non ficta, ſi fuerit mixta cum perfi-
dis? Quæ ſi prudentia tua (ſicut eam preca-
mur) diligenter aduertat, perſpicit Apoſto-
licam ſedem noo vitare pacem, ſed hæreti-
corum damnatorumque vitare veſtigia. Quę
etiam vos rationabiliter intuentes, creditis,
componeodum populum Conſtantinopoli-
tanum, non permittere ſubmoueri nomine
perfidorum. Quiſnam hoc in Eccleſia Dei
(quæſo te) poſſit audire, cùm vtiquè pa-
ſtorem ſequi grex debeat ad paſcua ſaluta-
ria reuocantem, non per deuia gregem pa-
ſtor errantem? Dic mihi, rogo te, grex pro
te, an tu pro grege redditurus es rationem?
Certè ſi vobis hoc placet, multò magis cau-
ſa eſt iuſtior, qui populum Romanum à fi-
de illa ſua, laudabili Maiorum traditione
percepta, declinare non ſinentem nos pe-
nitùs liberet audiuimus, ſi vos Conſtan-
tinopolitanam plebem, ab hæretica com-
munione diſcedere recuſantem, non vultis
offendere. Sed nos dicitis debere dirigere,
qui eam valeant mitigare. Quomodò me
auditura eſt, quem videtur habere ſuſpe-
ctum, ſi præſules ſuos deſpicit admonen-
tes? Nóone ipſis Apoſtolis eſt præceptum
in aliquibus regionibus verbi prædicatio- Actor. 19. g
ne non vti; his quippe, in quibus non fue-
rant audiendi? Veniemus, frater Euphe-
miane, ſine dubitatione, veniemus ad illud
pauendum tribunal Chriſti: vt taceam, quia
ex hoc ſit metuenda vindicta circunſtanti-

bus illis, à quibus fides ipſa defenſa eſt. Non illic inficiationibus, non dilationibus, nō inclusionibus eſt agendum: ſed maniſeſtiſſimè comprobandum, vtrùm beati Petri glorioſa confeſſio cuiqnam eorum, quos regēdos accepit, quicquam ſubtraxerit ad ſalutem: an eam auſcultare nolens, etiam cum ſuo periculo rebellis extiterit obſtinata peroicies? Ibi certè dilucidabitur, vtrùm ego (ſicut putatis) acerbus, aſper, & nimis durus, difficiliſqoe ſim vobis, qui cum ratiooe veſtram ſalutem parturio, qui clamo, etiam ſi auſterum videtur antidotum: Accipite, quæſo, bibite, viuite, nolo moriamioi: An vós, qui à noxijs prohibiti, medicos ducitis execrādos, immò qui vultis vobiſcū medicos ægrotare, quàm vos recipere ſanitatem. Et alia manu: Dominus te incolumem cuſtodiat.

Finiunt Epiſtolæ Gelaſij Papæ.

ORDO LIBRORVM VETERIS Teſtamenti, quem ſancta & Catholica Romana ſuſcipit & veneratur Eccleſia, digeſtus à Gelaſio Papa cum Septuaginta epiſcopis.

GENESIS liber vnus.
Exodi liber vnus,
Leuitici liber vnus.
Numeri liber vnus.
Deuteronomij liber vnus.
Ieſu Naue liber vnus.
Iudicum liber vnus.
Ruth liber vnus.
Regnorum libri quatuor.
Paralipomenon libri duo.
Pſalmorum 150. liber vous.
Salomonis libri tres.
Prouerbia.
Eccleſiaſtes.
& Cantica Canticorum.
Item Sapientiæ liber vnus.
Eccleſiaſticus liber vnus.
Item ordo prophetarum.
Eſaiæ liber vnus.
Hieremiæ liber vnus.
Cinoth, id eſt, de lamentationibus ſuis.
Ezechielis liber vous.
Danielis liber vnus.
Oſeæ liber vnus.
Amos liber vnus.
Micheæ liber vnus.
Iohel liber vnus.
Abdiæ liber vnus.
Ionæ liber vnos.
Naum liber vnus.
Abacuc liber vnus.
Sophoniæ liber vnus.
Aggæi liber vnus.
Zachariæ liber vnus.
Malachiæ liber vnus.
Item ordo hiſtoriarum.
Iob liber vnus.

Apud Burchardū legimus Salomonis libri quinq; tāquam ex Gelaſio.

Tobiæ liber vnus.
Eſdræ liber vnus.
Heſter liber vnus.
Iudith liber vnus.
Machabæorum liber vnus.

ITEM ORDO SCRIPTVRARVM noui & æterni Teſtamenti.

EVangeliorum libri quatuor.
Secundùm Matthæum liber vnus.
Secundùm Marcum liber vnus.
Secundùm Lucam liber vnus.
Secundùm Ioannem liber vnus.
Actuum Apoſtolorum liber vnus.
Epiſtolæ Pauli Apoſt. numero quatuordecim.
Ad Romanos epiſtola vna.
Ad Corinthios epiſtolæ duæ.
Ad Galatas epiſtola vna.
Ad Theſſalonicenſes epiſtolæ doæ.
Ad Epheſios epiſtola vna.
Ad Philippeñ. epiſtola vna.
Ad Coloſſeoſes epiſtola vna.
Ad Timotheum epiſtolæ duæ.
Ad Titum epiſtola vna.
Ad Philemonem epiſtola vna.
Ad Hebræos epiſtola vna.
Item Apocalypſis Ioannis liber vnos.
Item Canonicę epiſtolę oumero ſeptem.
Iacobi Apoſtoli epiſtola vna.
Petri apoſtoli epiſtolę duæ.
Ioannis Apoſtoli epiſtolę tres.
Iudę Zelotis Apoſtoli epiſtola vna.

¶ Gelaſij Papę decretum, cum Septuagiota epiſcopis habitum de apocryphis ſcripturis.

POſt propheticas, euangelicas, atque Apoſtolicas ſcripturas, quibus Eccleſia Catholica per gratiam Dei ſuodata eſt, illud etiam iotimandū putamus, quòd quanuis vniuerſę per orbem Catholicę Eccleſię vnus thalamus Chriſti ſit, ſancta tamen Romana Catholica & Apoſtolica Eccleſia, nullis ſynodicis conſtitutis cęteris eccleſijs prælata eſt, ſed euangelica voce Domini & Saluatoris noſtri, primatum obtinuit: Tu es Petrus, inquientis, & ſuper hanc petram ędificabo Eccleſiam meā, & portę inferi nō prqualebunt aduerſùs eā, & tibi dabo claues regni cœlorum. Et quęcunque ligaueris ſuper terram, erunt ligata & in cœlis: & qoęcunque ſolueris ſuper terram, erunt ſoluta & in cœlis. Cui data eſt etiam ſocietas beatiſſimi Pauli Apoſtoli vaſis electionis, qui non diuerſo, ſicut hæretici garriunt, ſed vno tēpore, vno eodemque die, glorioſa morte cum Petro in vrbe Roma, ſub Cęſare Nerone agonizans, coronatus eſt, & pariter ſupradictaio ſanctam Romanam Eccleſiam Chriſto Domino conſecrarunt, talemque omnibus vrbibus in vniuerſo mundo ſua pręſentia atque venerando triumpho prętulerunt. Et ergò prima Petri Apoſtoli ſedes, Romana Eccleſia, oon habens maculam neque rugam, oec aliquid huiuſmodi. Secunda autem ſedes, apud Alexandriam

Romana Eccleſia oībus eſt prælata, Dominī voce.

Petrus, & Paulus eodē die Romæ necati.

B. Petri

Hic apparet Eccleſiā Romanam nō recepiſſe Canones illos, quib. Conſtantinopolis in ſecunda & quarta Synodo legit Romæ ferè æquiparata.

B.Petri noīe à Marcō eius diſcipulo & Euangeliſta conſecrata eſt. Ipſeq; à Petro Apoſtolo io Aegyptum directus, verbum veritatis prædicauit, & glorioſum cōſummauit martyrium. Tertia verò ſedes, apud Antiochiam eiuſdem beatiſsimi Petri Apoſtoli nomine habetur honorabilis, eò ꝙ illic priuſquàm Romam veniſſet, habitauit, & illic primum nomen Chriſtianorum nouellæ gentis exortum eſt. Et quanuìs aliud fundamentum nullos poſsit ponere, præter id quod poſitū eſt,

1.Cor.3.c

qui eſt Chriſtus Ieſus, tamen ad ædificationem noſtram eadem ſancta Romana Eccle-

Diſtin.15. Sancta romana.

ſia poſt illas veteris vel noui teſtamenti, quas regulariter ſuſcepimus, etiam has ſuſcipi nō prohibet ſcripturas, id eſt, ſanctam Synodum Nicænam trecētorum decem & octo Patrū, mediante maximo Conſtantino Auguſto, in qua Arius hæreticus condemnatus eſt: Sanctam Synodum Conſtantinopolitanam, mediante Theodoſio ſeniore Auguſto, in qua Macedonius hæreticus debitam damnationē excepit: Sanctam Synodum Epheſinam, io qua Neſtorius condēnatus eſt conſenſu beatiſsimi Cœleſtini Papæ, mediāte Cyrillo Alexandrinæ ſedis antiſtite, & Archadio, epiſcopo ab Italia deſtinato.

Sanctam Synodum Chalcedonēſem, mediante Martiano Auguſto, & Anatolio Conſtantinopolitano epiſcopo: In qua Neſtoriana & Eutychiana hęreſes ſimul cum Dioſcoro eiuſque complicibus damnatæ ſunt. Sed & ſi qua ſunt Concilia à ſanctis Patribus hactenùs inſtituta, * poſt horum authoritatem, & cuſtodienda, & recipienda, & decernimus, & mandamus.

*præter

Itē opuſcula B. Cypriani martyris & Carthaginenſis epiſcopi.

Item opuſcula beati Gregorij Nazianzeni epiſcopi.

Item Opuſcula beati Baſilij Cappadociæ epiſcopi.

Item Opuſcula beati Athanaſij Alexandrini epiſcopi.

Item opuſcula beati Cyrilli Alexandrini epiſcopi.

Item opuſcula beati Ioannis Conſtantinopolitani epiſcopi.

Item opuſcula beati Theophili Alexādrini epiſcopi.

Item opuſcula beati Hilarij Pictauienſis epiſcopi.

Item opuſcola beati Ambroſij Mediolanenſis epiſcopi.

Item opuſcula beati Auguſtini Hipponēſis epiſcopi.

Item opuſcula beati Hieronymi presbyt.

Item opuſcula Proſperi viri religioſiſſimi.

Hoc autē præcipuè dixit ꝓpter tum vigentem Eutychianā hæreſim, quæ ea epiſtola cōdemnat.

Item epiſtolam beati Leonis Papæ ad Flauianum Conſtantinopolitanum epiſcopum deſtinatam. Cuios textum quiſpiam ſi vſque ad vnum iota diſpotauerit, & oon eā in omnibus venerabiliter receperit, anathema ſit.

Item opuſcula atque tractatus omniom orthodoxorum patrum, qui in nullo à ſanctę Eccleſiæ Romanæ conſortio deniarunt, nec ab eius fide vel prædicatione ſeiuncti ſunt, ſed ipſius communionis per gratiam DEI vſque in vltimum diem vitæ ſuæ fuere participes, legendos decernimus.

Item decretales epiſtolas, quas beatiſſimi Papæ diuerſis temporibos ab vrbe Romaoa pro diuerſorum patrum conſultatione dederunt, venerabiliter recipiendas.

Item geſta ſanctorum Martyrū, qui multiplicibus tormentorum cruciatibus, & mirabilibus confeſſionum triumphis irradiant. Quis ita eſſe catholicorum dobitet, & maiora eos in agonibus ſuiſſe perpeſſos, nec ſuis viribus, ſed gratia Dei & adiutorio vniuerſa toleraſſe? Sed ideò ſecundùm antiquam conſuetudinem, ſingulari cautela in ſancta Romana Eccleſia non leguntur, quia & eorū, qui conſcripſere, nomina penitùs ignorantur: & ab infidelibus aut * dictis ſuperflua, aut minùs apta, quàm rei ordo fuerit, ſcripta eſſe putantur, ſicut cuiuſdam * Cyrici & Iulitæ, ſicut Georgij, aliorumq; huiuſmodi paſſiones, quæ ab hæreticis perhibentur compoſitæ: propter quod, vt dictum eſt, nè vel leuis ſubſannandi oriretur occaſio, in ſancta Romaoa Eccleſia non leguntur. Nos tamē cum prædicta Eccleſia omnes martyres, & eorum glorioſos agones, qui Deo magis quàm hominibus noti ſunt, omni deuotione veneramor.

*al.idiotis.

*Quirici

Item Vitas patrum, Pauli, Antonij, Hilarionis, & omnium eremitarum, quas tamen vir beatiſſimus deſcripſit. Hieronymus cum omni honore ſuſcipimus.

Itē actus B.Syluestri Apoſtolicæ ſedis pręſulis, licèt eius, qui conſcripſit, oomen ignoretur, à multis tamen in vrbe Roma catholicis legi cognouimus, & pro antiquo vſu multæ hæc imitantur Eccleſiæ.

Item * ſcripturam de inuentiooe Crucis Dominicæ, & * aliam ſcripturam de inuentione capitis Ioannis Baptiſtæ, nouellæ quædam relationes ſunt, & nonnulli eas catholici legunt. Sed cùm hæc ad catholicorum manus * aduenient, B. Pauli Apoſtoli præcedat ſententia: Omnia probate: quod bonum eſt, tenete.

*ſcripta

*alia ſcripta.

*peruenerint.

1.Theſſ.5.

Item Rufinus vir religioſus plurimos Eccleſiaſtici operis edidit libros, nonnullas etiā ſcripturas interpretatus eſt. Sed quoniam B.Hieronymus eom in aliquibus de arbitrij libertate notauit, illa ſentimus, quæ prædictum B. Hieronymom ſentire cognoſcimus: & noo ſolùm de Rufino, ſed etiam de * diuerſis, quos vir ſæpiùs memoratus, zelo Dei & fidei * religione reprehendit.

*al.vniuerſis.

*al religioſe.

Item Origenis nonnulla opuſcula, quæ vir beatiſſimus Hieronymus nō repudiat, legenda ſuſcipimus. Reliqua autem omnia cū authore ſuo dicimus eſſe renuenda.

Itē Chronica Euſebij Cęſareenſis, & eiuſdē Eccleſiaſticæ hiſtoriæ libros, quanuis in primo narrationis ſuæ libro tepuerit, & poſteà in laudibus atq; excuſatione Origenis ſchiſmatici vnum conſcripſerit librum: propter rerum tamen notitiam ſingularem, quæ ad inſtructionem pertinent, vſquequaquè non dicimus renuendos.

Item Oroſium virum eruditiſſimum collaudamus, quia valdè nobis neceſſariam aduersùs paganorum calumnias dignam ordinauit hiſtoriam, miraq; breuitate contexuit.

Itē venerabilis viri Sedulij paſchale opus, quod heroicis deſcripſit verſibus, inſigni laude præferimus.

Itē Iuuenci nihilominùs laborioſum opus non ſpernimus, ſed miramur. Cætera, quę ab hæreticis ſiue ſchiſmaticis cōſcripta vel prædicata ſunt, nullatenùs recipit Catholica & Apoſtolica Romana Eccleſia, è quibus pauca, quæ ad memoriam venerunt, & à catholicis vitanda ſunt, credimus eſſe ſubdenda.

¶ *Item, notitia librorum Apocryphorum, qui non recipiuntur.*

Apocrypha habenda quæ.

Inprimis Ariminenſem Synodum, à Conſtantio Cæſare, Conſtantini Auguſti filio, congregatam, mediante Tauro præfecto, extunc & nunc, & vſque in æternū confitemur eſſe damnatam.

Item Itinerarium nomine Petri Apoſtoli, quod appellatur ſancti Clementis libri decem, apocryphum.

Actus noīe Andreæ Apoſtoli, apocryphi.

Actus nomine Thomæ Apoſtoli, apocryphi.

Actus nomine Philippi, apocryphi.

Euangeliū nomine Thaddæi, apocryphū.

Euangeliū nomine Matthiæ, apocryphū.

Mirum q & hic non fiat mētio euangelij Nicodemiani.

Euangelium nomine Petri Apoſtoli, apocryphum.

Euangelium nomine Iacobi minoris, apocryphum.

Euangeliū nomine Barnabæ, apocryphū.

Euangelium nomine Thomę, quo vtuntur Manichæi, apocryphum.

Euangelium nomine Bartholomæi Apoſtoli, apocryphum.

Euangelium nomine Andreæ Apoſtoli, apocryphum.

Euangelia quæ falſauit Lucianus, apocrypha.

Liber de infantia Saluatoris, apocryphus.

Euāgelia quæ falſauit* Eſitius, apocrypha.

*Heſychi⁹

Liber de natiuitate Saluatoris, & de Maria & obſtetrice, apocryphus.

Liber, qui appellat̃ Paſtoris, apocryphus.

Libri omnes, quos fecit* Lucius diſcipulus diaboli, apocryphi.

*Leucius

Liber, qui appellatur fundamentum, apocryphus.

Liber, qui appellat̃ theſaurus, apocryphus.

Liber de filiab. Adæ Geneſeos, apocryph⁹.

Centimetrum de Chriſto, Virgilianis cōpaginatum verſibus, apocryphum.

Liber qui appellatur Actus Teclę & Pauli Apoſtoli, apocryphus.

Liber, qui appellat̃ Nepotis, apocryphus.

Liber Prouerbiorum, qui ab hæreticis cōſcriptus, & ſancti * Sixti nomine prænotatus eſt, apocryphus. *Syſti

Reuelatio, quæ appellatur Pauli Apoſtoli, apocrypha.

Reuelatio, quæ appellatur Thomæ Apoſtoli, apocrypha.

Reuelatio quæ appellatur Stephani, apocrypha.

Liber, qui appellatur tranſitus, id eſt, Aſſumptio ſanctæ Mariæ, apocryphus.

Liber, qui appellatur pœnitentia Adæ, apocryphus.

Liber Ogiæ nomine gigantis, qui ab hæreticis cū dracone poſt diluuium pugnaſſe perhibetur, apocryphus.

Liber qui appellatur teſtamentum Iob, apocryphus.

Liber, qui appellatur pœnitentia Origenis, apocryphus.

Liber qui appellatur pœnitētia ſancti Cypriani, apocryphus.

Liber, qui appellatur pœnitētia Iamnis & Mambræ, apocryphus.

Liber, qui appellatur Sortes apoſtolorum, apocryphus.

Liber, qui appellatur laus Apoſtolorum, apocryphus.

Liber Canonum Apoſtolorū, apocryphus.

Liber Phyſiologus, qui ab hæreticis conſcriptus eſt, & beati Ambroſij nomine ſignatus, apocryph.

Hiſtoria Euſebij Pamphili, apocryph.

Opuſcula Tertulliani, apocryph.

Opuſcula Lactantij, apocrypha.

Opuſcula Aphricani, apocryph.

Opuſcula Poſthumiani & Galli, apocryp.

Opuſcula Montani, Priſcillæ & Maximillæ, apocryph.

Opuſcula omnia Fauſti Manichæi, apocry.

Opuſcula Commodiani, apocryph.

Opuſcula alterius Clementis Alexandrini, apocryph.

Opuſcula Tatij Cypriani, apocryph.

Aliqui putant legendum Tatiani de quo D. Hieronymus de ſcriptorib⁹ Eccleſiaſt.

Opuſcula Arnobij, apocryph.

Opuſcula Tyconij, apocryph.

Opuſcula Caſſiani, presbyteri Galliarum, apocrypha.

Opuſcula Victorini Pictauieñ. apocrypha.

Opuſcula Fauſti Rhegienſis, Galliarum apocrypha.

al. Pictabionenſis.

al. Reginſis, vt puto, rectius eſt enim in Gallia Narbonēſi Regina, aut Regena.

Opuſcula * Frumenti Cæci.

*Frumentij.

Epiſtola Ieſu ad Abagarū regē, apocryph.

Epiſtola Abagari ad IESVM, apocrypha.

Paſſio Cyrici & Iulitæ, apocrypha.

Paſſio Georgij, apocrypha.

Scriptura quæ appellatur cōtradictio Salomonis, apocryph.

Phylacteria omnia, quæ non angelorum,

(vt

(vt illi confingunt) ſed dæmonum magis arte conſcripta ſunt, apocrypha.

Hęc & omnia his ſimilia, quæ Simon Magus, Nicolaus, Cerinthus, Marciō, Baſilides, Ebion, Paulus etiam Samoſatenus, Photinus, & Bonoſus, & qui ſimili errore defecerunt, Montanus quoque cum ſuis obſcœniſſimis ſequacibus, Apollinaris, Valētinus, ſiue Manichæus, Fauſtus, Africanus, Sabellius, Arius, Macedonius, Eunomius, Nouatus, Sabbatius, Cæleſtius, Donatus, Euſtathius, Iouinianus, Pelagius, Iulianus Celanenſis, Cæleſtinus, Maximinus, * Priſcillianus ab Hiſpania, Neſtorius Cōſtātinopolitanus, Maximus, Vnicus, Lampetius, Dioſcorus, Eutyches, Petrus, & alius Petrus, è quibus vnus Alexandriam, alius Antiochiam maculauit. Acacius Conſtantinopolitanus cum cōſortibus ſuis, necnon & omnes hæretici, eorumque diſcipuli ſiue ſchiſmatici, docuerunt vel conſcripſerūt, quorū nomina minimè retinentur, nō ſolùm repudiata, verùm etiā ab omni Romana Catholica & Apoſtolica Eccleſia eliminata, atq; cum ſuis authoribus, authorumque ſequacibus ſub anathematis indiſſolubili vinculo in æternum confitemur eſſe damnata.

DECRETA ANASTASII PAPAE II.

Ex libro Pontificali.

Anno Dñi 496.

ANASTASIVS natione Romanus, ex patre Petro, de regione quinta Caput tauri, ſedit anno vno, menſibus vndecim, diebus 24. Hic fuit temporibus Theodorici regis. Hic fecit confeſſionē beati Laurentij martyris ex argento, penſante lib. * 80. Eodem tempore multi clerici & & presbyteri ſe à communione ipſius * erexerunt, eò quòd communicaſſet ſine cōſilio epiſcoporū vel presbyterorum vel cleri cunctæ Eccleſiæ Catholicæ, diacono Theſſalonicen. nomine Photino, qui [a] communis erat Acacio, & quia occultè voluit reuocare Acacium, & non potuit. [b] Qui nutu diuino percuſſus eſt. Hic fecit ordinationem vnam in vrbe Roma per menſem Decembrē, presbyteros duodecim, Epiſcopos per diuerſa loca numero 16. Qui etiam ſepultus eſt in baſilica beati Petri Apoſtoli, decimotertio Kalen. Decēb. Et ceſſauit epiſcopatus dies quatuor.

*100

*eruerunt, vel elecerunt.

a Quomodo potuit voluiſſe occultè reuocare Acacium, qui iam diu mortuus fuerat, vt eſt apud liberatum, Euagr. Nicephorū. Anaſtaſium bibliothecarium, & apud hunc ipſum Anaſtaſiū, proxima epiſt, in qua contendit ab Imperatore, vt Acacij nomen taceatur.
b Hoc quidē Anaſtaſio Imperatore hæretico contigiſſe, narrat Paulus Diaconus.

Ad Lectorem admonitio.

Quæ hoc loco de Anaſtaſio ſanctiſſimo Pontifice, neſcio quo Authore, dicuntur, quaſi fauerit Acacio, ab eius Deceſſoribus damnato, apertam habent & minimè ferendam uanitatem, quæ vel ex ſola eiuſdem Anaſtaſij ad cognominem ſuum Anaſtaſium Imperatorem epiſtola facilimè poſſit coargui. Videat, qui volet, hac de re ſententiam doctiſſimi viri Alberti Pigij libr. IIII. Eccleſiaſticæ Hierarchiæ, cap. 8. itemq́. Ampliſſimi & eruditiſſimi Cardinalis Varmienſis Staniſlai HOSII, lib. 2. Propugnationis doctrinæ Catholicæ: quibus locis abundè ſatisfit rei huius veritatem noſſe cupienti.

Vide etiam Sanderum in lib. de Viſib. Monarch. Eccleſ. & Decr. Grat. emendatum.

TITVLI EPISTOLÆ DECRETALIS ſequentis Anaſtaſij Papæ II.

Quòd pro Chriſto fungatur legatione, dum pro pace precatur Eccleſiæ. 1

Quòd non ſit temerè iudicādum de his, qui ad Dominum migrauerunt. 2

Vt ſpecialiter in Eccleſia nomen taceatur Acacij. 3

Quod magnoperè contentio ſit cauenda. 4

Vt Alexandrinos Imperator admoneat ad fidem ſynceram, & ad pacem redire catholicam. 5

Admonetur Imperator, vt conſtitutis Apoſtolicæ ſedis obtemperet. 6

Quòd eos, quos poſt damnationem ſuam vel baptizauit, vel ordinauit Acacius, nulla portio læſionis attingat. 7

Quòd mali, bona miniſtrando, ſibi tantummodò noceant, nec Eccleſiæ ſacramenta commaculent. 8

EPISTOLA ANASTASII PAPÆ II.

ad Anaſtaſium Auguſtum.

GLORIOSISSIMO & clementiſſimo filio Anaſtaſio Auguſto, Anaſtaſius epis.

Exordium pōtificatus mei, primitùs oblata populis pace, pronuncio, & conſequenter pro fide Catholica humilis pietatis tuæ precator occurro: in quo primùm mihi diuinū fauorem propinquaſſe confido, quòd nunc conſonantia in me auguſtiſſimi nominis tui non dubium præſtat auxilium, vt ſicut præcelſum vocabulum pietatis tuæ per vniuerſas gentes toto orbe præfulget, ità per miniſterium humilitatis meæ, ſicut ſemper eſt, ſedes B. Petri in vniuerſali Eccleſia aſsignatū ſibi à Domino DEO teneat principatū. Nec propter vnum mortuum, diutiùs tunica illa Saluatoris, deſuper contexta per totum, malæ ſortis patiatur incertum, quę ſola in diſciſsionem pro firmitate ſui venire non potuit, ſerenitate tua præcipuè rempublicam gubernante. Cui etiam in priuata vita tantū circa ſynceræ religionis ſtudium fuit, vt (ſicut fama certiſsima celebrauit) nemo magis vel inter præcipuos ſacerdotes, præfixas à ſanctis Patribus regulas Eccleſiæ cuſtodiſſe dicatur.

Sedes B. Petri habet principatū in vniuerſali Eccleſia. Acacii intelligit.

Ioan. 19. c

Digitized by Google

dicatur. Quod ſanctum ſtudium cum maieſtate imperij creuiſſe confidimus.

Capitulum primum.

LEGATIONE itaq; fungimur pro Chri-
*ne ſto, * nec eos propter offenſionem, vel
ſcandalum patiamini publicè nominari, quo-
rum merita vel actus illum iudicem latere nō
poſſunt, in cuius iam ſunt iudicio conſtituti.
Nec illic ſe poteſt interſerere in corpore mor-
tali adhuc temeraria præſumptio, in quo nō
ſolùm confeſſio facit aperta merita ſingulo-
Qui Felix Acaciū dānauit liberat⁹ & alij. rum, ſed etiàm ſilentij ipſius non poteſt late-
re ſecretum. Nanq; & prædeceſſor noſter Pa-
pa Felix, & etiàm Acacius, illic proculdubiò
ſunt, vbi vnuſquiſque ſub tanto iudice nō po-
teſt perdere ſui meriti qualitatem.

2 Itaque monente nos beatiſſ. Paulo Apo-
ſtolo, nè quod ſit in hoc offendiculum in Ec-
cleſia, dum, quod facere nō poſſumus, de his,
qui iam trāſierunt, iudicare conemur, obſer-
uandum eſſe tranquillitas tua cognoſcat. Ait
enim de his, qui de rebus ad Deum ſolum p-
Rom. 14. b tinentibus iudicare præſumunt: Nemo enim
noſtrûm ſibi viuit, & nemo ſibi moritur. Siue
enim viuimus, Domino viuimus ſiue mori-
mur, Domino morimur. Siue ergò viuimus,
ſiue morimur, Domini ſumus. In hoc enim
Chriſtus reſurrexit a mortuis, vt & viuorum
& mortuorum dominetur. Tu autē quid iu-
dicas fratrem tuum? aut tu quarè ſpernis fra-
trem tuum? Omnes enim ſtabimus ante tri-
bunal Chriſti. Scriptum eſt enim: *Viuo ego,*
2. Cor. 5. b Eſa. 45. d *dicit Dominus, quoniam mihi flectetur omne ge-*
nu, & omnis lingua confitebitur Deo. Itaq; vnuſ-
Philip. 2. b quiſq; noſtrûm pro ſe rationem reddet Deo.
Non ergò ampliùs inuicē iudicemus, ſed hoc
iudicate magis, nè ponatis offendiculum fra-
tri vel ſcandalum. Monet igitur B. Apoſtolus,
nè de his nobis præſumamus iudiciū, de qui-
bus nemo poteſt meliùs vel veriùs iudicare, q̄
*quippiā temerari⁹. Deus: nec ſibi in hoc * quiſpiam temerarios
*vt auſus vſurpet, * & propter hoc pax atque vni-
tas Eccleſiæ diſſipetur. Nam & in Regnorū
1. Reg. 16. b libro dicitur: *Non quomodo videt homo, videt*
& Deus: quia homo videt in facie, Deus autem
1. Para. 28. b *videt in corde.* Item in Paralipomenon lib. 1.
Et nunc, ò Salomon, ſcito Deum patrum tuo-
rum, & ſerui illi in corde perfecto & animo
volente, quoniam omnia corda ſcrutatur Deus,
Ezech. 11. a *& omnem cogitationem nouit.* Item in Eze-
chiele: *Hæc dicit Dominus Deus: Sic dixiſtis do-*
*cordis. *mus Iſrael, & cogitationes * ſpiritus veſtri ego no-*
ui. Vndè & de Domino iudice dicitur in Euan-
Matth. 9. a gelio: *Sciens aūt Ieſus cogitationes eorum, dixit:*
Quid cogitatis mala in cordibus veſtris?

3 Precamur itaque clementiam veſtram, vt
ſpecialiter nomē taceat Acacij, vt quod mul-
tis ex cauſis ſcandalum vel offendiculum Ec-
cleſiæ concitauit, ſpeciali appellatione tacea-
tur, cùm (ſicut diximus) in generalitate ſacer-
dotum, vniuſcuiuſque meritum illum iudicē
latere non poſſit, qui nouit quid, cuiq; tribuē-
dum ſit pro æſtimata diſpenſatione merito-
rum, cui ſoli cogitationes quoque manifeſtæ
ſunt. Quantòs verò exceſſus atque præſum-
ptiones habuerit Acacius, nè clementiæ tuæ
ſuggerere per ſingula fortaſsè videatur one-
roſum, Creſconio vel etiàm Germano, fratri-
bus & coepiſcopis meis, quos miſimus ad ſe-
renitatem tuā, de cauſis ſingulis Acacij, qualis
fuerit, inſtructionē pleniſſimam dedimus, cle-
mentiæ veſtræ ſpecialiùs recenſendam, ſi hoc
pietati tuæ placuerit curioſiùs indagare, nè in
aliquo ſuggeſtionibus noſtris veritas defuiſſe
videatur: vt pro diuina ſapientia veſtra per-
ſpicuè videre poſſitis, non ſuperbia vel ela-
tione, ſedis Apoſtolicæ in Acacium talem p-
ceſſiſſe ſententiā, ſed facinoribus certis, quā-
tùm nos extra illud iudicium, quod ſolum
falli non poteſt, æſtimamus, zelo magis di-
uinitatis extortam.

4 Nos verò humiliter ſupplicantes, cōtro-
uerſiam in Eccleſia remanere nolumus, cùm
magis vitanda contentio ſit, ſicut dicitur in
Prouerb. Odium ſuſcitat * contentio. Omnes *contētiones.
autem, qui non cōtendunt, protegit amicitia. Prou. 10. b
Nam & Apoſtolus ad Corinthios: Cùm enim 1. Cor. 3. a
ſint inter vos æmulationes & contentiones,
nonne carnales eſtis, & ſecundùm hominem
ambulatis? Item ad Philippenſes: Si qua er- Philip. 2. a
gò conſolatio in Chriſto, ſi qua * allocutio *ſolatium.
charitatis, ſi qua ſocietas ſpiritus, ſi qua vi-
ſcera & miſerationes, implete gaudium meū,
vt idipſum dicatis omnes, eandem charitatē
habentes, nihil per contentionem neque per
inanem gloriam, ſed in humilitate mentis in-
uicèm æſtimantes, ſemetipſis ſuperiores, non
ſua ſinguli reſpicientes, ſed aliorum.

5 Hoc tamen præcipuè inſinuo ſerenita- Papa Imperatorem filiū appellat.
ti tuæ, glorioſiſſime & clementiſſime fili
Auguſte, vt cùm cauſæ Alexandrinorum pa-
tuerint piiſſimis auribus veſtris, ad catholi-
cam & ſynceram fidem eos authoritate, ſa-
pientia, diuiniſque veſtris monitis redire fa-
ciatis. Nam quid tenendum ſit in religione
catholica, ſecundùm diffinita patrum, &
prædicationem omnium ſacerdotum, qui in
Eccleſia floruerunt, ſi hoc quoquè præcepe-
ritis, ſcientibus in memoriam tranſmittendo
renouabimus, ignorantibus ad diſcendum p
officio noſtræ inſtructionis offeremus, vt nul-
la extra hæc ingeniorum iactantia vel praui-
tatis audiatur.

6 Illud verò peculiariùs pro amore impe-
rij veſtri & beatitudine, quæ conſequi pote-
rit regnum, pro Apoſtolico officio prædica-
mus, vt (ſicut decet, & Spirituſſanctus dictat)
monitis noſtris obedientia præbeatur, vt bo-
na omnia veſtram rempublicam conſequan-
tur, ſicut in Exodo promittitur: Si audieris Exo. 15. d
vocem Domini Dei tui, & quæ placent ei, fe-
ceris coram ipſo, & obedieris præceptis eius,
& cuſtodieris omnem iuſtitiam eius: omnem
infirmitatem, quam importaui Ægyptijs,
non

non importabo in te. Ego enim Dominus [Deut. 10. c] ſum, qui ſaluum facio te. Et illic iterùm tuba potentiſsima canitur: Et nunc Iſrael, quid Dominus DEVS tuus poſtulat à te aliud, quàm vt timeas Dominum Deum tuum, & ambules in omnibus vijs eius, & diligas eũ, & ſeruias Domino DEO tuo ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, cuſtodire præcepta Domini Dei tui, & iuſtitias eius, quas ego mando tibi? Hæc me ſuggerentẽ frequẽtiùs, non ſpernat pietas tua, ante oculos tuos habens [Luc. 10. c] Domini in Euangelio verba: *Qui audit vos, me audit: & qui vos ſpernit, me ſpernit. Et qui me ſpernit, ſpernit eum, qui me miſit.* Nam Apoſtolus, cõcinens Saluatori noſtro, ita loquitur: [1. Theſſ. 4. b] Quapropter qui hæc ſpernit, nõ hominem ſpernit, ſed Deum, qui dedit ſpiritũ ſanctum ſuum in nobis. Pectus clementię veſtræ, ſacrarium eſt publicæ felicitatis, vt per [* inſtitiam] * præſtantiam veſtram, quam velut vicarium Deus pręſidere iuſsit in terris, euãgelicis apo- [* reſiſtatur,] ſtolicisque præceptis non dura ſuperbia * reſiſtat, ſed per obedientiam, quæ ſunt ſalutifera, complectantur.

[Diſtinc 19. Secundum eccleſię catholic.] 7 Nam ſecundùm Eccleſiæ catholicæ conſuetudinem, ſacratiſsimũ ſerenitatis tuæ pectus agnoſcit, quod nullum de his, vel quos baptizauit Acacius, vel quos ſacerdotes ſiue [Male' hũc locũ intellexit Gratianus d. 19 & propterea male reprehẽdit Anaſtaſiũ. Vide Notationem in Decreto emendato.] Leuitas ſecundùm Canones ordinauit, vlla eos ex nomine Acacij portio læſionis attingat, quò forſitan per iniquum tradita ſacramẽti gratia, minùs firma videatur. Nã & baptiſmum quod procùl fit ab Eccleſia, ſiue ab adultero, vel à fure fuerit datũ, ad percipientẽ munus peruenit illibatũ: quia vox illa, quæ per columbam ſonuit, omnem maculam humanæ pollutionis excludit, qua declaratur ac [Mat. 3. c. & Luc. 3. c] dicitur: *Hic eſt qui baptizat Spiritu ſancto & igne.* Nàm ſi viſibilis ſolis iſtius radij, cùm per loca fœtidiſsima tranſeunt, nulla contactus inquinatione maculãtur, multò magis illius, qui iſtũ viſibilem fecit, virtus nulla miniſtri [Ioan. 12. a] indignitate cõſtringitur. Nam & Iudas, cùm fuerit ſacrilegus atq; fur, quicquid egit inter Apoſtolos pro dignitate commiſſa, beneficia per indignum data, nulla ex hoc detrimenta ſenſerũt, declarante hoc ipſum Domino maniſeſtiſsima voce: *Scribæ* (inquit) *& Phariſæi* [Matt. 23. a] *ſuper cathedram Moſis ſedent: quæ dicunt, facite: quæ autem faciunt, nolite facere. Dicunt enim, & non faciunt.* Quicquid ergò ad hominum profectum quilibet in Eccleſia miniſter officio ſuo videtur operari, hoc totum contineri [* implendo * effectum,] * implente diuinitatis * effectu, ita ille per [1. Cor 3. b] quẽ Chriſtus loquitur, Paulus affirmat: *Ego plantaui, Apollo rigauit, ſed Deus incrementum dedit. Itaque neque qui plantat, eſt aliquid, neque qui rigat, ſed qui incremẽtum dat, Deus.* A Deo autem non quæritur, quis vel qualis prædi- [Philip. 1. c] cet, ſed quem prædicet, vt inuidos etiam benè prędicare Chriſtum confirmet, quo malo diabolus ipſe deiectus eſt, & hoc ipſo prædicare non deſinit.

8 Ideò ergò & ipſe Acacius, cuius nomen dicimus eſſe reticendum, malè bona miniſtrando, ſibi tantùm nocuit. Nam inuiolabile ſacramentum, quod per illum datum eſt, alijs perfectionem ſuæ virtutis obtinuit, ei autem obfuit. Quod * cùm ita ſit, aliquorum [* ſi eſt.] intantùm ſe extẽdit curioſa ſuſpicio, vt imaginentur, prolato à Papa Felice iudicio, poſteà inefficaciter in ſacramentis, quę Acacius vſurpauit, egiſſe: ac perindè eos metuere, qui vel in cõſecrationibus, vel in baptiſmate myſteria tradita ſuſceperunt, nè irrita beneficia diuina videantur. Meminerint, in hac quoque parte ſimiliter tractatum præualere ſuperiorem, quia non ſine vſurpatione nominis ſacerdotij, adiudicatus hoc egit: in quo virtutem ſuam obtinẽtibus myſterijs, in hoc quoquè alijs, rea ſibi perſona non nocuit. Nam ad illum pertinuit, quod tuba Dauidica canitur: *Veruntamen Deus conquaſſabit capita inimicorum ſuorum, verticem capilli perambulantium in delictis ſuis.* [Pſal. 67.] Nam ſuperbia ſemper ſibi, non alijs, facit ruinam: quod vniuerſa ſcripturarum cęleſtium teſtatur authoritas, ſicut etiam per Spiritumſanctum dicitur in Propheta: *Non habitabit in medio domus meæ, qui facit ſuperbiam.* [Pſal. 100.] Vnde cùm ſibi ſacerdotis nomen vindicauerit condemnatus, in ipſius verticem ſuperbię tumor inflictus eſt: quia non populus, qui in * miniſterijs [* myſterijs] donum ipſius ſitiebat, excluſus eſt: ſed anima ſola illa, quæ peccauerat, iuſto iudicio proprię culpę erat obnoxia. Quod vbiquè numeroſa ſcripturarum teſtatur inſtructio. Vndè remotis hominum ſtudijs ſiue verſutijs, in hac adhuc pręſenti fragilitate poſitorum, ſecundùm preces noſtras annuſu & authoritate imperiali offerte Deo noſtro vnam catholicam Eccleſiam & Apoſtolicam: quia hoc ſolum eſt, in quo nõ ſolùm in terris, ſed etiam in cœlo triũphare poſſitis. Subſcriptio: Omnipotens Deus regnum & ſalutem tuam perpetua protectione cuſtodiat glorioſiſsime & clementiſsime ſemper Auguſte.

Ex Gratiano.

¶ Malorum impietati fauet, qui eis obuiare ceſſat.

¶ Qui poteſt obuiare, & perturbare per- [23. q. 3. Qui poteſt obuiare.] uerſos, & non facit: nihil eſt aliud quàm fauere impietati eorum. Nec caret ſcrupulo ſocietatis occultę, qui manifeſto facinori deſinit obuiare.

¶ Finiunt decreta Anaſtaſij Papæ ſecundi.

DECRETA SYMMACHI PAPÆ.

Ex libro Pontificali.

SYMMACHVS natione Sardus, ex patre Fortunato, ſedit annos 15. menſes 7. dies 27. Hic fuit temporibus Theodorici regis, & Anaſtaſij Auguſti, à die 10. Kalẽn. Decemb. vſque in

Digitized by Google

in diem 14. Kaleñ. Auguſti. Hic ſub cõtentione ordinatus eſt vno die cum Laurẽtio, Symmachus in baſilica Conſtantiniaoa, Laurentius in baſilica beatæ Mariæ. Ex qua cauſa ſeparatus eſt clerus, & diuiſus eſt ſenatus. Alij cum Symmacho erant, alij verò cũ Laurentio. Et facta contentione, hoc conſtruxerunt partes, vt ambo Ranennam pergerẽt ad iudicium regis Theodorici. Qui dum ambo introiſſent Rauenoam, hoc iudicium ęquitatia inuenerũt, vt qui primò ordinatus fuiſſet, vel vbi pars maxima cognoſcegetur, ipſe ſederet in ſede Apoſtolica. Quod tãdẽ æquitas in Symmacho inuenit, & cognitio veritatis. Et factus eſt præſul Symmachus. Eodem tẽpore Papa Symmachus cõgregauit Synodũ, & conſtituit Laurentium in Nucerina ciuitate epiſcopũ intuitu miſericordiæ. Poſt annos verò quatuor, aliqui ex clero zelo ducti, & aliqui ex ſenatu, maximè Feſtus & Probinus, incriminauerunt Symmachum. Et ſubornauerunt falſos teſtes, quos miſerunt Rauennã ad regem Theodoricum, accuſantes B. Symmachum, & occultè reuocauerunt Laurentiũ poſt libellum Romę factũ. Et fecerunt ſchiſma. Et diuiſus eſt iterùm clerus. nam alij communicauerunt Symmacho, & alij Laurentio. Tunc Feſtus & Probinus ſenatores miſerunt relationem regi, & cœperunt agere, vt viſitatorem daret rex ſedi Apoſtolicæ. Tũc rex dedit Petrum Altinæ ciuitatis epiſcopum, quod Canones prohibẽt. Eodem tempore B. Symmachus congregauit epiſcopos 115. & facta Syoodo, purgatur à crimine. Et dãnatur Petrus Altinas iouaſor ſedis Apoſtolicę, & Laurentius Nucerinus, quia viuo epiſcopo Symmacho peruaſerunt ſedẽ eius. Tunc ab omnibus epiſcopis, & presbyteris, & diaconibus, & omni clero vel plebe, redintegratur ſedi Apoſtolicæ B. Symmach⁹ cũ gloria apud B. Petrũ ſedere præſul. Eodẽ tempore Feſtus caput ſenatus excõſul, & Probinus excõſul, cœperunt intra vrbẽ Romã pugnare cũ alijs ſenatoribus, & maximè cũ Fauſto exconſule, & cædes & homicidia in clero ex inuidia fiebant. Qui verò cõmunicabant B. Symmacho iuſtè, publicè qui inuenti fuiſſent intra vrbẽ, gladio occidebant. Etiam & ſanctimoniales mulieres, & virgines deponẽtes de monaſterijs, vel de habitaculis ſuis, denudãtes ſexum fœmineum, cædibus plagarum afflictas, vulnerabant, & omni die pugnas contra Eccleſiam in media ciuitate gerebaot. Et multos ſacerdotes occiderũt, inter quos Dignisſimũ & Gordanũ presbyteros ad vincula S. Petri, & ad ſanctos Ioannẽ & Paulũ fuſtibus & gladio interfecerunt, & multos Chriſtianos, ità vt nulli eſſet ſecuritas die vel nocte de clero in ciuitate ambulare. Solus autem Fauſtus exconſul pro Eccleſia pugnabat. Poſt hæc omnia B. Symmachus inuenit Manichæos in vrbe Roma, quorũ omnia ſimulacra vel codices, ante fores baſilicæ Cõſtantinianę incẽdio cõcremauit, & eos ipſos exilio relegauit. Fuit autẽ à conſulatu Paulini vſque ad cõſulatum Senatoris. Hic fecit baſilicã S. Andreæ Apoſtoli apud B. Petrum, vbi fecit ciboriũ ex argento, & cõfeſſionem, penſantẽ libras 120. Arcus argenteos tres, penſantes lib. 60. Oratoriũ S. Thomæ Apoſtoli ex argento. & confeſſionem, penſantem lib. 20. Arcum argenteum, qui penſat lib. 16. Cõfeſſionẽ S. Caſſiani, & ſanctorum Proti & * Iacyncti ex argẽto, penſantem lib. 20. Arcum argenteum pẽſantẽ lib. 12. Oratoriũ S. Apollinaris ex argento, & confeſsionem cum arcu, pẽſantem lib. 31. Oratorium ſancti Soſſi ex argento, & confeſſionẽ, penſantem lib. 20. Item ad fontẽ in baſilica B. Petri Apoſtoli, oratoriũ ſanctæ Crucis ex argento, confeſſionem & crucẽ ex auro cum gemmis, vbi incluſit lignũ Dominicum: ipſa crux aurea penſat lib. 10. Fecit autẽ oratoria duo, S. Ioannis Euangeliſtæ, & S. Ioannis Baptiſtæ, infra quorum cõfeſsiones fecit arcus argenteos, penſantes lib. 30. Quæ cubicula omnia à fundamento perfecta coostruxit. Baſilicam beati Petri marmoribus oroauit. Et cãtharum beati Petri cum quadriporticu ex marmoribus ornauit, & ex muſiuo agnos & croces & palmas ornauit. Ipſum verò atrium omne compaginauit. Gradus verò ante fores baſilicæ B. Petri ampliauit, & alios gradus ſub tigno dextra læuaque conſtruxit. Item epiſcopia in eodem loco dextra læuaq; fecit. Itẽ ſub gradibus io atrio alio cantharũ foris in cãpo poſuit, & vſum neceſsitatis humanæ fecit, & alios gradus aſcendentibus ad B. Andream fecit, & cantharum poſuit. Hic fecit baſilicã ſanctæ martyris Agathæ via Aurelia in fundo * Lardario, & à fundamento eã cum fonte cõſtruxit, vbi poſuit arcus argenteos duos. Eodem tempore fecit baſilicam S. Pancratij, vbi & fecit arcum argenteum, qui penſat lib. 15. Fecit autẽ in eodẽ loco balneũ. Item apud S. Paulum apoſtolũ in baſilica renouauit abſidam, quæ in ruinã imminebat, & poſt confeſsionem picturam ornauit, & cameram fecit & matronium. Et ſuper confeſsionem imaginem argenteam cum Saluatore, & duodecim apoſtolos poſuit, qui penſant lib. 120. Et ante fores baſilicæ gradus fecit in atrio & cantharum, & poſt abſidam aquam introduxit, vbi & balneum a fundamento fecit. Intra ciuitatem Romanã, baſilicam S. Syluestri & Martini à fundamẽto cõſtruxit iuxta thermas Traianas, vbi & ſuper altare ciborium argeoteum fecit, quod pẽſat lib. 120. Arcus argenteos 12, qui penſant ſinguli lib. 10. Confeſsionem argeoteam, quæ pẽſat lib. 15. Ad B. Ioannem & Paulum, fecit gradus poſt abſidã. Itẽ Archangeli Michaelis baſilicam ampliauit, & gradus fecit, & introduxit aquã. Item ad ſanctã Mariam oratoriũ ſanctorum Coſmæ & Damiani à fundamento cõſtruxit. Item via Tiburtiua milliario 27. ab vrbe Roma, rogatus ab Albioo

* Hyacinthi

* Lardarij

&

& Glaphyra, præpoſitis illuſtribus, de proprio facientibus, à fundamento baſilicam S. Petro in fundo Paciniano dedicauit. Item ad B. Petrum & B. Paulum Apoſtolos, & ad S. Laurentium pauperibus habitacula conſtruxit. Item ad B. Pet. um viginti canthara argẽtea fecit, penſantia ſingula libras 15. Et arcus argenteos 22. pẽſantes ſingul. lib. 20. Hic reparauit baſilicam ſanctæ Felicitatis, quæ in ruinam imminebat. Hic abſidam B. Agnetis, quæ in ruinam imminebat, & omnem baſilicam renouauit. Hic conſtituit, vt omni die Dominico, vel natalitijs martyrum, hymnus, Gloria in excelſis, diceretur. Hic fecit cœmeterium Iordanorum in melius, propter corpus Alexãdri. Hic omni anno per Aphricam vel Sardiniam epiſcopis, qui in exilio erant retruſi, pecunias & veſtes miniſtrabat. Hic captiuos per Liguriam & Mediolanum, & per diuerſas prouincias pecunijs redemit, & dona multiplicauit, & dimiſit. Hic facit ordinationes quatuor in vrbe Roma per menſem Decembrem & Februarium, presbyteros 92. diacones 16. epiſcopos per diuerſa loca numero 117. Qui etiàm ſepultus eſt in baſilica B. Petri Apoſtoli, 14. Kalen. Auguſti. Et ceſſauit epiſcopatus dies ſeptem. Qui etiã in pace confeſſor quieuit.

DECRETALIS EPISTOLÆ
Symmachi Papæ, Capitula.

Vt res eccleſiæ nõ alienentur, ſed clericis vel monachis, aut peregrinis in vſum tãtummodò largiantur. 1
Vt nullus honorem præmijs accipiat. 2
Vt raptores viduarum vel virginum, ab Eccleſiæ communione pellantur. 3
Vt viduæ vel virgines profeſſæ continentiã, vltrà non nubant. 4
Vt nullus per ambitum ad epiſcopatum accedat. 5

Dilectiſſimo fratri Cæſario, Symmachus.

Hortatur nos æquitas poſtulationis deſiderio tuæ fraternitatis gratanter annuere de ſingulis, quæ ab Apoſtolica ſede concedi ſupplicas, quod à patrum cautela & prouiſione non diſcrepat. Et quanuis eccleſiaſticę penè regulæ omnia comprehendant, tamen ſuperfluum eſſe non credimus, nũc, quę ſunt ſæpiùs interdicta, repetere.

CAPITVLVM I.

16. q. 1. Poſſeſſiones quas.

¶Poſſeſſiones igitur, quas vnuſquiſque Eccleſiæ proprio dedit aut reliquit arbitrio, alienare quibuſlibet titulis atque diſtractionibus, vel ſub quocunque argumento non patimur: niſi fortitan aut clericis honorum meritis, aut monaſterijs religionis intuitu, aut certè peregrinis, (ſi neceſſitas largiri ſuaſerit) ſic tamen, vt hęc ipſa non perpetuò, ſed temporaliter perfruantur.

2 Illud magnoperè commonens, vt hi qui non Dei gratia, ſed promiſſione rerum eccleſiaſticarum præmiſſa, ad ſacerdotium conantur accedere, deſideriorum talium reprimãtur effectus. Qui autem ab huiuſmodi ſe intentione non cohibent, vindictis canonum ſciant ſe ſinè dubitatione ſubijciendos, nec facilè ad ſacerdotium permittantur accedere, quibus & gradus & tempora conſtituta ſunt, per quæ ad hanc dignitatem debeant adſpirare: quia quicunque ſinè ſtatuto promouetur, non facilè caret offenſa, & ſinè experimento non poteſt quis electionis obtinere ſententiam.

3 Raptores igitur viduarum vel virginum, ob immanitatem tanti facinoris deteſtamur, illos vehementiùs perſequendo, qui ſacras virgines vel volẽtes, vel inuitas, matrimonio ſuo ſociare tentauerint. Quos, pro tam nefandiſſimi criminis atrocitate, à communione ſuſpendi præcipimus.

36. q. 2. Raptores

4 Neque viduas ad nuptias tranſire patimur, quę in religioſo propoſito diuturna obſeruatione permanſerunt. Similiter virgines nubere prohibemus, quas annis plurimis in monaſterijs ætatem peregiſſe contigerit.

27. q. 1. Neque viduas

5 Nullus itaque per ambitum ad epiſcopalem honorem permittatur accedere. Nam cùm hic exceſſus in laica conuerſatione culpetur, quis dubitat, quòd religioſis & DEO ſeruientibus * incutiat opprobrium? Si quis epiſcopatum deſiderat, data pecunia, potentes perſonas minimè ſuffragatrices adhibeat, nec ad decretum ſibi faciendum clericos vel ciues ſubſcribere, adhibito cuiuſlibet generis timore compellat, vel præmijs aliquibus horretur. Decretum ſinè viſitatoris præſentia nemo conficiat, cuius teſtimonio, clericorum ac ciuium poſſit vnanimitas declarari. Hortamur itaque; vt pro catholicæ religionis intuitu, & eccleſiarum pace, hæc vniuerſi fideles deuota mente cuſtodiant: quia non eſt dubium, præuaricatores interdictorum talium iuxta venerandos Canones propriæ cõmunionis ſubire iacturam. Hæc tamen ad omnium epiſcoporum volumus * afferri notitiam. Deus te incolumem cuſtodiat, frater chariſſime. Data octauo Idus Ianuarij, Probo viro clariſſimo conſule.

1. q. 1. Nullus itaque per amb.

* inſiciat, induceat, iurat: q. aut. Si quis autem epiſ.

* proferri.

A. D. 502.

Sex Concilia à Symmacho habita ferũtur; quorum primũ, credo, numerandũ illud eſt, quod Rauẽnæ habitũ, præſẽte Rege Theodorico, Symmachũ probauit Laurentio reiecto. de quo Paulus Diaconus in Anaſtaſio, & D. Gregorius Papa lib. 4. Dialogorũ cap. 40 reliqua quinque Romæ, quæ deinceps ponuntur, niſi forte etiam Romæ ſex habita fuerint, & vnum interciderit.

CAPITVLA SECVNDÆ SYNODI
Romanæ ſub Symmacho Papa.

Suggeſtio Fulgentij archidiaconi Eccleſiæ Romanæ, de congregata ſynodo ex præcepto Papæ Symmachi. 1

Inter-

Interloquutio Symmachi, vt epiſcopalis ambitus radicitùs amputetur. 2

Sententia ſynodi, vt ſi quis Papa ſuperſtite, pro Romano pontificatu cuiquam quolibet modo fauorem præſtare conuincitur, loci ſui ordine vel communione priuetur. 3

Vt ſi Papa præuentus morte, nõ potuerit antè de ſui ſucceſſoris electione decernere, is ordinetur antiſtes, quem cũctus clerus, aut certè pars maior, elegerit. 4

Vt ſi quis ambientes, vel fautores ambientiũ, coniuratoresque prodiderit, non ſolùm purgatus videatur eſſe, ſi fuerit particeps, verùm etiàm remuneratione digniſſimus æſtimetur. 5

SYNODVS SECVNDA

ROMÆ, SVB SYMMACHO PAPA

De Tollendo ambitu in Comitijs Pontificijs.

Paulinus cum Ioanne Scytha Conſulatũ geſſit An. Dom. 498. qui fuit primus Symmachi habita igitur fuit Synodus an. 499.

POſt conſulatum Paulini viri clariſſimi, Kalendis Martij in baſilica Beati Petri Apoſtoli, Synodo præſidente Beatiſſimo Papa Symmacho, Fulgentius archidiaconus dixit:

CAPITVLVM I.

Beatitudo veſtra, directis antehàc per prouincias authoritatibus, frequenter Italiç ſacerdotum ſynodum conuocauit, quorum præſentia in veſtris videtur oculis conſtituta. Nunc beatitudo veſtra, quæ ad eccleſiaſticas indemnitates, vel ad pacem totius Eccleſiæ pertinent ſiue concordiam, dignetur tractabiliter ordinare. Acclamatum eſt ab omnibus epiſcopis & presbyteris, Exaudi Chriſte, Symmacho vita dictum eſt decies. Cuius ſedẽ & annos. Dictum eſt nonies. Vt facias, rogamus. Dictum eſt deciès.

2 Symmachus epiſcopus Eccleſiæ catholicæ vrbis Romæ, dixit: Cõcilium dilectionis veſtræ, neglecta hyemis aſperitate, ſolicitudo noſtra pro eccleſiaſtica indemnitate ſpecialiter congregauit, vt epiſcopalem ambitum, & confuſionis incertum vel popularem tumultum, quem per ſurreptionem diaboli vſurpatione aliquorum, tempore ordinationis meæ conſtat exortum cõcato pariter tractatu, in futurum poſſimus robuſtè ac viuaciter amputare: atque ideò caueamus in poſterũ, nè ſubuerſio diſciplinæ, aut audacia præſumentiũ geſtiat tentare ſimilia, & pari adunatione tractemus, expreſſis.ſ. ſententijs ſancientes, quid circa Romani epiſcopi ordinationẽ debeat cuſtodiri. Vniuerſi epiſcopi vel presbyteri dixerunt: Vt fiat, rogamus. Dictum eſt deciès. Vt ſcandala amputentur, rogamus. Dictum eſt noniès. Vt ambitus extinguatur, rogamus. Dictum eſt * duodeciès. Exaudi Chriſte, Symmacho vita. Dictum eſt ſexiès. Cuius ſedem & annos Dictum eſt quinquiès. Vt de præſenti fiat. Dictum eſt deciès. Symmachus epiſcopus dixit: Quoniam fraternitas veſtra curam prouiſionis noſtrç ſuis exhortationibus incitauit, & parilem circa Eccleſiæ tranquillitatem Dei noſtri contemplatione animũ præſtat ſicut prçfati ſumus, deliberatione in præſenti habita, quid placeat ex omnibus, veſtris informate ſententijs, quæ in hoc venerabili Concilio per eccleſiaſtica recitentur officia. Cumque ſurrexiſſent, & paulò pòſt iterùm conſediſſent, Aemilianus notarius ſynodi decreta vulgauit.

* quindecies.

3 Propter frequentes ambitus quorundã, & Eccleſiæ nuditatem, vel populi colliſionẽ, quæ moleſta & iniqua incompetenter epiſcopatum deſiderantium generauit auiditas, vt extinguatur futuris præſumptio tam perniciosa temporibus, conſtituit ſancta ſynodus, vt ſi quis presbyter, aut diaconus, aut clericus, Papa incolumi, & eo inconſulto, aut ſubſcriptionem pro Romano pontificatu commodare, aut * pitacia promittere, aut ſacramentum præbere tentauerit, aut aliquod certè ſuffragium polliceri, vel de hac cauſa priuatis conuenticulis factis deliberare atq; decernere, loci ſui dignitate atque communione priuetur. Vniuerſa ſynodus ſurgens, Priuetur, acclamauit: Exaudi Chriſte, Symmacho vita. Dictum eſt deciès. Hìc pax cum Symmacho. Dictum eſt quinquiès. Cuius ſedem & annos. Dictum eſt octiès. Pari ſeueritate feriẽdo eum, qui hoc viuo (ſicut dictum eſt) pontifice, quolibet modo fuerit ambiiſſe cõuictus, aut certè tentaſſe, omnibus pariter huius culpæ reis anathematis pœna plectendis. Symmachus epiſcopus dixit: Ergò vniuerſitati placet, & ab omnibus recognoſcitur vel probatur iſta ſentẽtia? Vniuerſa ſynodus dixit: Placet, & qđ omnibus placet, fiat.

Diſt. 79. Si quis Papa.

* pitacia cõmittere.

4 Si (quod abſit) tranſitus Papæ inopinatus euenerit, vt de ſui electione ſucceſſoris (vt ſuprà placuit) non poſſit antè decernere, ſiquidem in vnum totius inclinauerit eccleſiaſtici ordinis electio, conſecretur electus epiſcopus. Si autem (vt fieri ſolet) ſtudia cœperint eſſe diuerſa eorum, de quibus certamen emerſerit, vincat ſententia plurimorum: ſic tamen, vt ſacerdotio careat, qui captus promiſſione, non recto iudicio de electione decreuerit. Synodus dixit: Placet, Dictum eſt deciès.

Diſt. 79 Si tranſitus

5 Propter occultas autem fraudes, & coniurationum ſecretas inſidias, quas huius ſententia diſtrictionis cõſequitur, ſi quis ad eccleſiaſticam pertulerit notitiam conſilia eorum, qui contra hanc ſynodum de pontificali egerint ambitu, & rationabili probatione conuicerit, particeps actionis huiuſmodi nõ ſolùm purgatus ab omni culpa ſit, ſed etiàm remuneratione, quæ nõ indigna ſit, ſubleuetur. Vniuerſa ſynodus ſurgens, acclamauit: Placent omnia, Exaudi Chriſte, Symmacho vita.

Ibid Si quis Papa ſuperſtite.

vita,

vita. Dictum eſt tredeciès. Vt iſta ſerueotur, rogamus. Dictum eſt deciès. Vt nullus aliter ad epiſcopatum Romanũ deincèps veniat, precamur. Dictum eſt deciès. Vt decreta noſtra confirmes, rogamus. Dictum eſt deciès. Symmachus epiſcopus catholicę Eccleſię vrbis Romæ, dixit: Acclamationes veſtras, ſynodiq́ue iudicium præſentia geſta ſuſcipiẽt. Et adiecit: Ea, quæ ad ſopiendos veternoſæ præſumptionis errores, vel infenſæ rebus eccleſiaſticis ægritudinis morbos, quibus vniuerſalis afficiebator Eccleſia, deliberatio religioni congrua paciq; conſtituit, firmitatem perpetem ſortiantur, vt præſtaote Deo, quẽ cuſtodem rerum conſtat eſſe bonarum, ſynodalis ordinatio vigeat, atque omnes ſinè perſonæ alicuius diſtinctiooe conſtringat. Contra quam ſi quis ſub qualibet occaſione venire pręſumpſerit, indicta ſuperiùs diſtrictione plectetur. Et ſubſcripſerunt epiſcopi numero 73.

Cælius Symmachus epiſcopus ſanctæ Eccleſiæ Catholicæ vrbis Romæ, his ſynodalibus conſtitutis, à me probatis atq; firmatis, conſentiens ſubſcripſi.

Cęlius Ruſticus epiſcopus ciuitatis Minturneñ. ſubſcripſi, & conſenſi ſynodalibus conſtitutis, atque in hac profiteor me manere ſeotentia.

Cęlius Bonifacius epiſcopus Eccleſiæ Veliterneñ. ſubſcripſi, & conſenſi ſynodalibus conſtitutis, atque in hac me profiteor manere ſententia.

Adeodatus * Ceruienſis. (* Acerrãſis)
Aucupius Puteolanos.
Adeodatus Formieoſis.
Baſilius Tollentinatis.
Benignus Aquęuiuenſis. Baſſus Fereotinus.
Bellator Oſtienſis. Creſcooius Tuderunus.
Conſtantius Otriculanus.
Candidus Tiburtinus. Clarus Aliphanus.
Conſtantinus Capuanus.
Colonius Foroclodieñ.
Conſtantinus Venafranus.
Decius Triumtabernenſis,
Dulcitius Sabineñ.
Epiphaoius Beneuentanus.
Fortuoatus Anagninus.
Fortunatus Sueſſanus.
Feliciſſimus Foroſempronieñ.
Florentius Peſtanus. Fortonatus Fulginatis.
Felix Nepeſinus. Gaudentius Tindarineñ.
Gaudentius Vulſinienſis, & idem pro Proiectitio epiſcopo Foronouano.
Germanus Piſaurenſis.
Gaudentius Salernitanus.
Iuſtus Acherontin*. Innocẽtius* Meuanaris. (* Mibanaſis * Mẽſenus)
Ioannes Ariminenſis. Ioanoes Spoletanus.
Ioanoes Vibonenſis. Laurentius Trebiẽſis.
Luciaous Tarquinieoſis.
Lampadius vrbis Albenſis.
*Miſeous Cumanus. Maximus Bleranus.
Martyrius Terracinenſis.

Maximianus Peruſinus,
Molenſius Centumcelleñ.
Maximianus Subauguſtanus.
Mercurius Sutrious. Marius Tiferninus.
Paſchaſius Vulturnenſis.
Palladius Sulmontinus.
Quintus * Theatinus. Rufinus Canuſinus.
Roſarius Surrentinus, & pro fratre meo Vrſo epiſcopo ſubſcripſi.
Stephanus Nurſienſis. Serenus * Nument.
Sanctulus epiſcopus Signinus, quia ſubſcribere non potuit manu propria, ſubſcripſit pro eo Fortunatus epiſcopus eccleſiæ Anagninæ.
Stephanus Neapolitanus.
Saluſtius Amerinus. Serenus Nolanus,
Saturninus Terdonitanus.
Timotheus Abellinatis.
Valentinus Amiteroinus, & pro Romano epiſcopo Eccleſię * Pinnanatium. (* Bithinatium)
Vitalis * Faneſtris. Vitalinus Narnieñ. (* Calineñ.)
Vitalis Fundanus. Vitalianus Ruſellanus.
Vindemius Antiatious.
Valerius * Calenotanus. Vrſus Stabianus:
Subſcripſerunt presbyteri numero ſexaginta ſeptem.

Cęlius Laurentius archipresbyter tituli ſanctæ Praxedis, his ſubſcripſi & coonſenſi ſynodalibus conſtitutis, atq; in hac me profiteor manere ſententia.

Aſterius presbyter tituli ſancti Pudentis.
Andreas presbyter tituli ſancti Matthęi.
Abundantius presbyt. tit. ſanctę Sabinę.
Aſellus presbyter tituli ſanctę Suſannę.
Agatho presbyter tituli ſanctæ Suſannę.
Anaſtaſius presbyter tituli ſanctę Anaſtaſię.
Acontius presbyter tituli Faſciolę.
Agapetus presbyter tituli ſancti Apoſtolorũ.
Adeodatus preſ. ſanct. Martini, tit. Equitij.
Abundius presbyter tituli ſancti Marci.
Bonus presbyter tituli ſanctę Creſcentianę.
Benedictus presbyter tituli ſancti Gaij.
Bonifacius presbyter tituli ſanctę Cęcilię.
Creſcentius, presbyter tit. ſanct. Apoſtolorũ.
Cyprianus presbyter tituli ſancti Marci.
Dominicus presbyter tit. ſanct. Creſcẽtianę.
Dionyſius presbyter tituli ſanctę Æmilianę.
Dominicus presbyter tituli ſanctę Priſcę.
Epiphanius presbyter tituli ſancti Cyriaci.
Epiphanius preſ. titul. ſanct. Apoſtolorum.
Epiphanius presbyter tituli Faſciolę.
Eutyches. presbyter tituli ſanctę Æmilianę.
Felix presbyter ſaocti Martini, tit. Equitij.
Gordianus presbyter tituli Pammachij.
Geneſius presbyter tituli ſancti Nicomedis.
Hilarius preſ. tit. ſancti Laurentij in Lucina.
Ianuarius presbyter tituli Veſtinę.
Iuſtious presbyter tituli ſancti Pudentis.
Iouious presbyter tituli ſanctę Æmilianę.
Ioaones presbyter tituli Pammachij.
Iulianus presbyter tituli ſanctę Anaſtaſię.
Laurentius presbyter tituli ſancti Laurentij in Lucina.

Rr Martianus

Martianus presbyter tituli ſanctæ Cæciliæ.
Martinus presbyter tituli ſancti Cyriaci in thermis.
Marcellinus presbyter tituli ſancti Iulij.
Marcellus presbyter tituli ſancti Romani.
Marcus preſ.tit. ſancti Laurentij in Lucina.
Opilio presbyter tituli Veſtinæ.
Petrus presbyter tituli ſancti Clementis.
Paulinus presbyter tituli ſancti Iulij.
Petrus presbyter tituli ſancti Chryſogoni.
Proiectitius presbyter tituli ſancti Laurentij in Damaſo.
Paſchaſius presbyter tituli ſancti Euſebij.
Petrus presbyter tituli ſancti Chryſogoni.
Paulinus presbyter tituli Faſciolæ.
Petrus presbyter tituli ſanctæ Praxedis.
Paulinus presbyter tituli ſancti Laurentij.
Redemptus presby. tit. ſancti Chryſogoni.
Romanus presbyter tituli Trigidæ.
Redemptus presbyter tituli Trigidæ.
Soranus presbyter tituli Veſtinæ.
Sebaſtianus presbyter tit. ſancti Nicomedis.
Seruus Dei presbyter tit. ſancti Clementis.
Sebaſtianus preſ. ſan. Martini, tituli Equinj.
Seuerus presbyter tituli ſancti Gaij.
Stephanus presbyter tituli ſancti Marcelli.
Septimius presbyter tituli ſancti Iulij.
Stephanus presbyter tituli ſancti Euſebij.
Timotheus presbyter tituli ſancti Marcelli.
Vrbicus presbyter tituli ſancti Clementis.
Valens presbyter tituli ſanctæ Sabinæ.
Valentinus presbyter tituli ſancti Euſebij.
Victorius presbyter tituli ſanctæ Sabinæ.
Vincomalus presbyter tituli ſanctę Creſcentianæ.
Venantius presbyter tituli ſancti Marcelli.
Subſcriptio diaconorum.
Cyprianus diaconus ſanctæ eccleſiæ Romanæ, regionis 7. his ſubſcripſi, & conſenſi ſynodalibus conſtitutis, atque in hac me profiteor manere ſententia.
Anaſtaſius diaconus regionis primæ, ſubſcr.
Ioannes diaconus regionis ſecundæ, ſubſcri.
Tarnenſis diaconus regionis primæ, ſubſcri.
Tertullus diaconus regionis quartæ, ſubſcr.

ROMANA SYNODVS TERTIA SVB SYMMACHO PAPA.

A.D. 501.

RVſſo Magno, Fauſto Auieno, viris clariſſ. conſ. ſub die x. Kalen. Nouembris ſancta synodus apud vrbem Romam ex præcepto glorioſiſſimi regis Theodorici diuerſis è regionibus congregata in Chriſti nomine, dixit: Cùm ex diuerſis prouincijs ad vrbem Romam conuenire ſacerdotes regia præcepiſſet authoritas, vt de his, quæ venerabili Papæ Symmacho Apoſtolicæ ſedis præſuli, ab aduerſarijs ipſius dicebantur impingi, ſanctum concilium iudicaret legitimè, Liguriæ, Aemiliæ, vel Venetiarum Epiſcopis (quos ad præſentiam principis ipſe itineris ductus attraxit) conſulendi regem incubuit neceſſitas, qua hos voluiſſet ætate fractos, debilitate corporis inualidos congregari: reſpondit præfatus rex pijſſimus bonæ conuerſationis affectu, plura ad ſe de Papæ Symmachi actibus horrenda fuiſſe perlata, & in ſynodi oportere (ſi vera eſſet inimicorum eius obiectio) indicatione conſtare. Memorati pontifices, quibus alligandi imminebat occaſio, ſuggeſſerunt, ipſum, qui dicebatur impetitus, debuiſſe ſynodum conuocare, ſcientes quia eius ſedi primùm Petri Apoſtoli meritum vel principatus, deindè ſequuta iuſſione Domini Conciliorum venerandorum authoritas, ſingularem in eccleſijs tradidit poteſtatem, nec antedictę ſedis antiſtitem minorum ſubiacuiſſe iudicio, in propoſitione ſimili, facilè forma aliqua teſtaretur. Sed potentiſſimus princeps, ipſum quoque Papam in colligenda ſynodo voluntatem ſuam literis demonſtraſſe ſignificauit: vndè à manſuetudine eius paginę poſtulatę ſunt, quas ab eo directas conſtabat, haſq; dari ſacerdotibus ſinè tarditate conſtituit, & quicquid in eodem negocio actum eſt, ſcriptis Romam ex diuerſis terrarum vel regionum partibus, Dei proſequutione peruentum eſt. Et dum in venerabili collectione de incipiendo haberetur negocio (prout poſcebat cauſa) tractatus, ſanctus Papa Symmachus baſilicā Iulij, in qua pontificum erat congregatio, (prout habuit cura cœleſtis) ingreſſus eſt, & de euocatione ſynodali clementiſſimo regi gratias retulit, & rem deſiderij ſui eueniſſe teſtatus eſt. Cauſa ergò de ſacerdotum animis (quæ de Concilio nondùm firmato, triſtitiam miniſtrabat) abſciſſa eſt: authoritatem ordinis corrigēdi, ſicut poſcebant eccleſiaſtica ſtatuta, in omnium, qui ibidèm conuenerant epiſcoporum pręſentia, ſe dare profeſſus eſt, ſperans, vt viſitator, qui contra religionem, contra ſtatuta veterum, vel contra regulas Maiorum, à parte cleri vel aliquibus laicis fuerat poſtulatus, ex ordinatione antiſtitum (ſicut decebat ſanctum propoſitum) prima fronte cederet: & omnia, quæ per ſuggeſtiones inimicorum ſuorum amiſerat, poteſtati eius legaliter ab honorabili Concilio reintegrarentur ſeu redderentur: & tanti loci præſul regulariter priùs ſtatui priſtino redderet, & tunc, non antè, veniret ad cauſam: & ſi ità rectè videretur, accuſantiū propoſitionibus reſponderet. Digna res viſa eſt maximo ſacerdotum numero, quę mereretur effectum, decernere tamen aliquid ſynodus ſinè regia notitia nō pręſumpſit. Sed ſuggeſtio iuſta, per legatorum negligentiam nō meruit ſecundùm vota reſponſum. Iuſſus eſt regis pręceptionibus Papa Symmachus ante patrimonij vel eccleſiarum

Sedis Romana authoritas ſingularis in Eccleſia.

Viſitatorē ſiqdē Rex poteſtate abuſus, ut ſeditionib. occurreret, Petrū Altinantē epiſcopū eccleſiæ Rom. dederat.

Extrà de reſti ſpoliatorum, per totum.

ſiarum

Digitized by Google

ſiarum (quas amiſerat) receptionem, cũ impugnatoribus ſuis in diſcepiatione confligere, qui poteſtatis ſuæ priuilegia, & quæ pro conſcientiæ (quantùm iuſtè æſtimamus) emũdatione ſubmiſerat, nec hac voluit vice reſumere. Sed dum eſſet Synodus in Hieruſalem baſilica Seſloriani palatij conſtituta, aliquibus ſacerdoribus viſum eſt, vt libellus, quem accuſatores parauerant, qui quotidiè ſeditionibus appellabant, ſuſciperetur a Synodo. In quo ſuſcepto duo erant, quæ vel veritati inimica eſſent, vel ipſi (quantùm oſtenditur) eccleſiaſtico propoſito repugnarent. Vnum, quia dicebant crimina memorati ſuperiùs Symmachi Papę, apud regiam conſtitiſſe notitiam, quod falſum eſſe declarauit. Non enim quaſi nouam cauſam audiẽtiæ commiſiſſet, ſi eius * conſcientiam conuictam de errore, ſolam ſciret expectare ſententiam.

* cõſciẽtia cõuicta de errore, ſolã ſe ſciret

Aliud quòd per ſeruos de his, quæ obijciebant, ſe eum loqnebantur poſſe conuincere, addentes, vt ipſe mancipia traderet, quibus (quantùm illi aſſerebant) poſſet in iudicatio- ſuperari.

2.q.4. & 5. per totum.

Quæ res canonibus & ipſis publicis erat legibus inimica, cùm patrum ſtatuta ſanxiſſent, vt quos ad accuſationem leges ſeculi non admittunt, ijs dicendi in cognitione, vel * accuſandi aliquid, deneganda eſſet licentia.

* aſſequẽdi

Et dum inter iſta, quæ eſſent facienda, tractabatur: præfatus Papa, vt cauſam diceret, occurrebat. Qui veniens, ab irruentibus turbis æmulorum ſuorum ità tractatus eſt, vt multis presbyteris, qui cum ipſo erant, per cædem ipſam mortis fuiſſet occaſio, quod ꝓbant recentium adhuc veſtigia vulnerum: niſi illuſtris vir comes * Aligernus & ſublimes viri Gudila & Vedeulfus, Maiores domus regiæ, perſpexiſſent: quos ſecum, vndè egreſſus fuerat, ad beati Petri apoſtoli ſepta conuexerat.

* Aligenus

His ità actis, & rebus varia confuſſione turbatis, iterùm nos ad iuſtitiam cõtulimus principalem, ſcientes diuinitate propitia regere Dominum, quem ad Italiæ gubernacula ipſe prouiderat, cuius manſuetudini omnia per relationis ſeriem (ſicut res poſcebat) ingeſſimus, intimantes etiàm ſæpè nominatũ Papam poſt cædem, cui ſubiacuerat cum ſuis, ſi voluntatem rurſus haberet exeundi ad iudicium, fuiſſe commonitum: ſed allegaſſe cũ per directos epiſcopos, mandatis canonibus ſibi * conceſſiſſe affectu purgationis ſuæ, culmen humiliat, quantis periculis penè fuiſſet oppreſſus: dominũ regem habere, quod vellet, faciendi, ſe interìm iuſtitiæ * renitentem, ſtatutis canonicis non poſſe cõpelli.

Locus corruptus.

* cõceſſis ſe

Locus obſcurus.

* renitẽtes Di.17. Cõcilia §. ad hęc.

Ad hæc ſereniſſimus Rex taliter (Deo adſpirante) reſpondit, in ſynodali eſſe arbitrio, in tanto negocio ſequenda præſcribere, nec aliquid ad ſe præter reuerentiam de eccleſiaſticis negocijs pertinere, committens etiàm poteſtati pontificum, vt ſiue propoſitum vellent audire negocium, ſiue nollent: quod magìs putarent vtile, deliberarent, dummodò venerandi prouiſione Cõcilij pax in ciuitate Romana Chriſtianis omnibus redderetur.

Inſigne dictũ Regis, de cauſis eccleſiaſticis.

Quæ cùm iuſtè offerrentur, Dei mandata complẽtes, Italiæ ſuum dedimus rectorem, agnoſcẽtes, nullum nobis laborem alium remãſiſſe, niſi vt diſſidentes cum humilitate propoſiti noſtri ad concordiam hortaremur: quia vnũ tantæ rei reſtabat, vndè Deo pareremus, ſ. vt ſancti principis voluntate inuitaremus ſenatum ampliſſimum, quali oportuit legatione deſtinata, monentes & inſtruẽtes, cauſas Dei ipſius iudicio eſſe committenda, qui valet corpus occidere, & animam mittere in gehẽnam, qui dicit: *Mihi vindictam, & ego retribuam*, apud quem conſcientia nuda eſt, cui non abſconduntur occulta.

Matt. 10. c
Deut. 32. e
Hebr. 3. d

Cogitare prudẽtes viros oportere, quanta inconuenienter & pręiudicialiter in huius negocij principio contigiſſent: & nos viam per hanc, per quem ipſi vocabant, remiſſionem peccatis nõ aperire, ſed claudere, qui, quod dicebatur, maiori iudici ſeruamus inſtruentes eos, quia per nos illis Chriſtus innotuit, non eſſe ouiũ, lupi inſidias pręnidere, ſed paſtoris: maximè, quia in cauſa pręfata multos, qui ſe dedignabantur cognoſcere, & Deo ſatisfacere, error inuolnerat.

Ecc. 19. c

Et quia non poterant plura ſub hac occaſione eccleſiæ mẽbra diſpergi, ſed magìs per manſuetudinem ſuſtineri, ſicut boni nos operis Paulus magiſter inſtruxerat, dicens ſanandos eſſe plurimos per patientiam & doctrinam.

2. Tim. 2. a

Et quicunq; putantur rei & grauibus peccatis inuoluti, (quanuìs nullus eſt, qui delicto careat, ſicut Ioãnes teſtatur Apoſtolus: Si dicam quia peccatum non habeo, mendax ſum) hos tamen magìs preſſuris hominum ſuſtentari & perterreri, haſque paſſiones iudicio diuino ſuſpendi, maximè cũ illa, quæ præmiſimus, inter alia de authoritate ſedis obſtarent: quia quod poſſeſſor eius quondàm beatus Petrus meruit, in nobilitatem poſſeſſionis acceſſit, & claritatem veterem vobis dat, de Chriſti dote rectoribus clamantes, ſcriptum eſſe per prophetam ex perſona Dei: *Nunquid non valet manus mea ad conſumendum eos, qui errauerunt?*

1. Ioan. 1. e

Eſa. 50. a

Hæc eadem ſepiſſimè (ſicut oportuit) commonentes, vt ab iſta intentione diſcederent, & factum noſtrum, quod Deus inſpirauerat iuxta mandatum principis, non diſcuterent, ſed ſequerẽtur, ſicut decebat Eccleſiæ filios: nec ſub hac intermiſſione contenderent, & creſcerent Eccleſiæ detrimenta: quæ res poſcebat cum feſtinatione ſuccurri, & nobis huius celeritatis, & illis obedientiæ neceſſitas imminebat, maximè cùm omnem penè plebem cernamus eius cõmunioni indiſſociabiliter adhæſiſſe, cuius nos non modica cura ſtimulabat, nè in aliquo laberetur errore. Quibus allegatis, cum Dei noſtri obteſtatione decernimus, harum neceſſitatum vel religionem conſideratione adſtricti, & cæleſti inſpiratione per-

penſis omnibus, quæ in cauſa erant, ſecretis: vt Symmachus Papa ſedis Apoſtolicæ præſul ab huiuſmodi propoſitionibus impetitus, quantùm ad homines reſpicit, quia totum cauſis obſiſtentibus ſuperiùs deſignatis, conſtat arbitrio diuino fuiſſe dimiſſum, ſit immunis & liber, & Chriſtianæ plebi ſinè aliqua de obiectis oblatione, in omnibus eccleſijs ſuis, ad ius ſedis ſuæ pertinentibus, tradat diuina myſteria: quia eum ob impugnatorum ſuorum impetitionem, propter ſuperiùs deſignatas cauſas, obligari non potuiſſe cognouimus. Vndè ſecundùm principalia præcepta, quæ noſtræ hoc tribuunt poteſtati, ei, quicquid eccleſiaſtici intra ſacram vrbem Romam, vel foris iuris eſt, reformamus; totamque cauſam DEI iudicio reſeruantes, vniuerſos hortamur, vt ſacram communionē (ſicut res poſtulat) ab eo percipiant, & Dei & animarum ſuarum meminerint, quia ipſe & amator pacis eſt, & ipſe pax eſt, qui manet: *Pacem meam do vobis, pacem meam relinquo vobis:* & in quacunque ciuitate pacem eſſe confirmandam adfirmans, beatos eſſe dicit pacificos. Hæc quicunque ex inſtructione noſtra (quod non æſtimamus) vel non admittit, vel retractari poſſe crediderit, videat, quia in diuino iudicio contemptûs ſui rationem eſt (ſicut de Deo confidimus) redditurus. De clericis memorati Papæ, qui ab epiſcopo ſuo ante tempus aliquod contra regulas diſceſſerunt, & ſchiſma fecerunt, hoc fieri decreuimus, vt eos ſatisfaciētes epiſcopo ſuo, miſericordia ſubſequatur, & officijs Eccleſiaſticis ſe gaudeant reſtitui: quia Dominus & redemptor noſter, oues perditas ab errore lętatur inuentas, & ſuper profugum filium paternam liberalitatem cæleſtis mediator accommodat. Quiſquis verò clericorum, poſt hanc formā à nobis *prolatam, quocunque ſacrato Deo loco in eccleſia Romana Miſſas celebrare pręſumpſerit, præter conſciētiam Papę Symmachi, dum viuit, ſtatutis canonicis velut ſchiſmaticus percellatur. Iſta ſufficiat nunc cum Dei notitia nos ſyncerè protuliſſe.

Papa iudicio Dei ſubditus eſt, non hominum.

Per principalia præcepta noſtri principis voluntas, ſeu iuſſio.

Ioan. 14. d
Matt. 10. b

Ibidē. 5. a

* probatā.

SVBSCRIPTIONES Epiſcoporum.

Laurentius epiſcopus eccleſiæ Mediolanenſis, huic ſtatuto noſtro, in quo totam cauſam Dei iudicio cōmiſimus, ſubſcripſi. Petrus epiſcopus eccleſiæ Rauennatis, huic ſtatuto noſtro, in quo totam cauſam Dei iudicio commiſimus, ſubſcripſi.

Felix Interamnenſis.
* Bonifacius* Aquequienſis.
Maximus Bleranus.
Aemilianus Vercellenſis.
Maximus Ticinenſis. Caſſianus Mutinenſis.
Gerontius Fidenenſis. Stephanus Venuſinus.
Laurentius Boianenſis.

* Benignus
* Aglecien.

Fortunatus Fulginatis. Mercurius Sutrinus.
Stephanus Neapolitanus.
Hilarius Tēpſanus. Maximianus Peruſinus.
Innocentius Ferentinatis.
Concordius Miſenatis. Vitalis Fundanus.
Caſtus Pratenſis. Ariſtus Oſtienſis.
Martyrius Terracinenſis.
Victor Lunenſis. Aſterius Aquinatis.
Chryſogonus Albanenſis.
Amantius Potentinus.
Romanus* Nomentanus.
Vſus Reatinus. Creſconius Tudertinus.
Innocentius* Meuanatis.
Ioannes Spoletanus. Euſtaſius Cremanenſis,
Laurentius Bergomatis.
Eucarpus Meſſanen. Rufentius, Igoatinus.
Serenus Nolanus. Martianus Eſinus.
Eutychius Tranēſis. Fortunatus Anagninus.
Paſchaſius Vulternenſis.
Innocentius* Foroſimpronieſi.
Felix Nepeſinus. Hilarius Caperſanenſis.
Innocentius Tiferninus,
Seuerinus Tyndaritanus,
Syluanus Veliterninus. Sebaſtianus Soranus,
Mercurius Gabinatis. Felix Atellanus.
Rusticus Buxentinus.
Propinquus Trebienſis.
Adeodatus Formianus.
Bonifacius Camerinenſis.
Iuſtus Signanus. Vindemius Antiatinus.
Auguſtus Liparitanus.
Valentinus Amiterninus.
Fortunatus Sueſſanus.
Iocundus Auguſtanus. Tigridius Taurinatis. Viticanus Callienſis.
Ioānes Ariminenſis. Proculianus Sepinatis.
Candidus Tiburtinus. Aprilis Lateranenſis.
Aſellus Populonienſis. Memor Canuſinus.
Callonicus Foroclodienſis.
Elpidius Volaterranus. Ioannes Thuritanus.
Adeodatus Syluæ candidæ.
Venerus Polēſis. Rogatus Taurominitanus.
Seruus Dei Veronenſis. Probus Camarinen.
Dulcitius ſancti Anthimi.

* Numentanus.
* Mibanatis.

ROMANA SYNODVS QVARTA TEMPORE Symmachi Papæ.

Tituli capitulorum ſequentis ſynodi, in fine huius ſynodi videantur.

¶EXEMPLAR CONSTITVTI, facti à domino Symmacho Papa de abroganda lege Odocis Regis repugnāte libertate eccleſiaſticæ, in electione Pontificis; & de rebus eccleſiæ conſeruandis.

FLauiano Auieno viro clariſ. iuniore cōſule, ſub die 8. Iduum Nouembrium, in baſilica beati Petri Apoſtoli, reſidente venerabili viro Papa Symmacho, vnà cum venerabilibus viris & epiſcopis, Laurentio, Ma- A.D. 502.

ximo,

ximo,Petro,Laurẽtio,Aemiliano Tigridio,
Felice,Baſſiano,Creſconio,Pacatiano, Benigno,Ruſentio,Innocentio,Ioanne,Maximo,
Stephano, Ioanne, Sereno, Eulalio, Proculeiano, Fortunato, Laurentio, Euſtathio,
Martiano Iocundo,Candido,Fortunato, Felice,Eutychio,Elpidio, Aptile, Innocentio,
Mercurio, Hilario, Fortunato, Concordio,
Aſello,Innocentio,Stephano,Gerontio, Paſchaſio,Vitale, Memore, Seuerino, Hilario,
Veneroſo,Innocẽtio, Caſto, Colonico, Sylnano,Maximiliano,*Ariſtone,Seuerino,Pro *Ariſte,
pinquo, Martyrio, Valentino, Sebaſtiano,
Romano,Vindemio, Victore, Dolcitio, Vrſo,Mercurio,Aſello, Serno Dei, Adeodato,
Aſterio,Martiniano,Felice, Euſebio, Auguſto,Proiectioo,Chryſogono,Venantio, Ruſtico,Saloſtio,Probo,*Amando,Baſilio, & *Amãtio,
Florentio. Reſidentibus etiàm presbyteris,
Proiectitio,Martino, Epiphanio, Sebaſtiano,Setuo Dei,Epiphanio, Octauiano, Anaſtaſio,Abundantio,Vincomalo,Paulino, Iuliano,Marcello,Agathone, Benedicto, Creſcentiano,Paſchaſio, Iuliano, Seuero, Paulino,Adeodato, Ioanne, Timotheo, Laurentio,Hilario,Adeodato,Marco,Stephano,Venantio,Petro,Petro,Chryſogono, Litorio &
*Maximiano Chryſogono, Tinulo vel *Maximo, Fortunato: adſtantibus quoquè diaconibus Anaſtaſio,Hormiſda,Ioanne,& Agapeto, Symmachus epiſcopus Eccleſiæ catholicæ vrbis
Romæ,dixit:

Di. 96 Benè quidẽ. ¶ Cap.1.Benè quidem fraternitas *veſtra eccleſiaſticis legibus obſequuta, ſub diuini
timore iudicij quæ erant ſtatuẽda,definiuit,
*perduxit, & ad iuſtitiæ cumulum * peruenit,dum ſufficiẽter vniuerſa complectitur,nec adiectione indiget plenitudo, maximè de clericis,
quos amor dominationis inuaſit, & iugum
diſciplinæ eccleſiaſticæ fecit reſpuere, quos
*nos Luce 6. proptereà ſchiſma feciſſe apud *vos conſtitit
quibus miſericordiam tamen, quam Deus
mandat vniuerſis impendi, (ſicut oportuit)
non negaſtis,ſi duritia cordis eorum non ſibi acquirat pœnam, dom contemnit oblata
remedia,quorum exceſſus enarrare difficile
eſt.Vnum tamen,quod occurrit, venerando
ordini veſtro intimare non differo. Dixerũt
inter alia,ſcripturam quandam illuſtris memoriæ Baſiliũ, quaſi pro eccleſiaſticæ amore
ſubſtantiæ cõſcripſiſſe,in qua nullus Romanæ Eccleſiæ nec interfuit,nec ſubſcripſit antiſtes, per quẽ potuiſſet ſortiri legitimã firmitatem. Nè verò ego indè diſputem, ſed vt
poſſit veſtrum iodicare concilium, requiratur & *referatur in mediũ,vt lectione agno- *deferatur
ſcatis,cuiuſmodi poſſit babere ſubſtantiam.
Sancta ſynodus reſpondit: Deferatur in medium,vt cuiuſmodi ſit, poſſit agnoſci. Et dũ
diceret,Hormiſda diaconus recitauit:

2 Cùm in vnum apud B.Petrum apoſtolum reſediſſent,ſublimis & emineotiſ.vir, p̃fectus p̃torio atq; patricius,agẽs etiàm vices
præcellẽtiſſimi regis Odoacris, Baſili⁹ dixit:
Quãquàm ſtudij noſtri & religionis,intereſt
vt in epiſcopatûs electione concordia principaliter ſeruetur Eccleſiæ, nè per occaſionẽ
ſeditionis,ſtatus* ciuilitatis vocet in dubiũ, *ciuitatis
tamen admonitione beatiſſim.viri Papę noſtri Simplicij,quã ante oculos ſemp habere
debem⁹: hoc nobis (meminiſtis) ſub obteſtatione fuiſſe mandatũ,vt ꝓpter illũ ſtrepitũ,
& venerabilis eccleſiæ detrimentũ,ſi eum de
hac loce tranſire cõtigerit, nõ ſinè noſtra cõſultatione cuiuſlibet celebretur electio.

Et cùm legeret, Creſconius epiſcopus ciuitatis Tudertinæ eccleſiæ,ſurgens è cõſeſſu
dixit: Hic perpendat ſancta ſynodus,vti prætermiſſis perſonis religioſis, quibus maximè
cura eſt de tanto pontifice; electionem laici
in ſuam redegerint poteſtatem,quod contra
canones eſſe manifeſtum eſt.

Item Hormiſda diaconus legit: Nam &
cùm quid confuſionis atque diſpendij venerabilis eccleſia ſuſtineret,miramur, prętermiſſis nobis,quicquam fuiſſe tentatum; cùm
etiàm ſacerdote noſtro ſuperſtite, nihil ſinè
nobis debuiſſet adſumi. Quare, ſi amplitudini veſtræ vel ſanctitati placet, incolumia
omnia,quæ ad futuri antiſtitis electionẽ reſpiciũt,religioſa *honoratione ſeruemus,hác *veneratione
legem ſpecialiter præferentes,quã nobis hæredibusq; noſtris,Chriſtianæ mentis deuotione ſancimus: Nè vnquàm prædiũ, ſeu ruſticum ſeu vrbanũ,vel ornamenta ant miniſteria eccleſiarũ,quæ nũc ſunt,vel quæ ex q̃buſlibet titulis ad eccleſiarũ iura ꝑuenerint,
ab eo,qui nunc antiſtes ſub electione cõmuni fuerit ordinandus,& illis,qui futuris ſeculis ſequẽtur,quocunq; titulo atq; commẽto
alienentur. Si quis verò aliquid eorum alienare voluerit,inefficax atq; irritũ iudicetur,
ſitq; facieoti,vel cõſentiẽti,accipientiq; anathema. Maximus epiſcopus Bletanę eccleſię
dixit: Modò ſancta ſynodus dignetur edicere,ſi licuit laico homini anathema in ordine
eccleſiaſtico dictare. Aut ſi potuit laicus ſacerdoti anathema dicere,& contra canones,
quod ei nõ competebat, conſtituere. Dicite,
vobis quid videtur? De me licuit laico legem
dare? Sancta ſynod⁹ dixit: Nõ licuit. Et adiecit: Lege ſequẽtia. Hormiſda diaconus legit.
Et is, qui prædium ruſticũ vel vrbanũ iuris
eccleſiaſtici fuerit cõſequutus,oouerit ſe nulla lege vel pręſcriptione munitũ: ſed ſiue is,
qui alienauerit, ſiue is,q̃ cõſeqnẽter volũtate
cõtraria prædiũ huiuſmodi alienatũ reuocare tentauerit,id cũ fructib⁹ reſtituat, q̃ illud
fuerit cõſequutus. Et cũ legeret, Stephanus
ep̃s Venuſinę eccleſiæ,ſurgẽs è cõſeſſu,dixit:
Perlegatur. Hormiſda diaconus legit:

3 Quam etiàm pœnam,placuit accipientis hęredes, prohæredesq; reſpicere. In quare cuilibet clericorũ contradicendi libera ſit
facultas. Iniquũ eſt enim,& ſacrilegij inſtàr,
vt quæ vel pro ſalute, vel pro requie anima-

rum ſuarum vnuſquiſque venerabili eccleſiæ pauperum cauſa contulerit, aut certè reliquerit, ab his, quos hæc maximè ſeruare conuenerat, in alienitaté rransferantur. Planè quæcunque in gemmis, vel auro atque argento, necnon & veſtibus, minùs apta vſibus vel ornatui videbuntur eccleſiæ, quæ ſeruari ac diù manere non poſſunt, ſub iuſta æſtimatione vendantur, & erogationi religioſę proficiant. Cumque lecta fuiſſet, Laurentius Epiſcopus *26.q.7. Nõ placuit.* Mediolanenſis eccleſiæ, dixit: Iſta ſcriptura nullum Romanæ ciuitatis potuit obligare Pontificem, quia non licuit laico ſtatuendi in eccleſia, præter Papam Romanum, habere aliquam poteſtatem, cui obſequendi manet neceſſitas, non authoritas imperandi, maximè, cùm nec Papa Romanus ſubſcripſerit, nec alicuius ſecundùm canones metropolitani legatur aſſenſus. *Nice. cõ. capit. 4. & 6.* Petrus epiſcopus Rauennatis eccleſiæ, dixit: Scriptura, quæ in noſtra congregatione vulgata eſt, nullis eam viribus ſubſiſtere manifeſtum eſt; quia nec canonibus conuenit, & laica perſona concepta videtur, maximè quia in ea nullus præſul ſedis Apoſtolicæ interfuiſſe, vel propria ſubſcriptiooe firmaſſe monſtratur. Eulalius epi- *96.q.7. Laicis quamuis rel.* ſcopus Syracuſanæ eccleſiæ, dixit: Scriptura quæ in ſacerdotali Concilio recitata eſt, euidentiſſimis documentis conſtat inualida. Primùm, quòd contra patrum regulas a laicis, quamuis religioſis, quibus nulla de eccleſiaſticis facultatibus aliquid diſponendi legitur vnquàm attributa facultas, facta videtur. Deindè, quod nullius præſulis Apoſtolicæ ſedis ſubſcriptione firmata docetur. Quod ſi cuiuſlibet prouinciȩ ſacerdotes, intra terminos ſuos concilio habito, quicquam ſinè metropolitani ſiue antiſtitis authoritate tentauerint, irritum eſſe debere patres ſancti ſanxerũt: quãto magis, quod in Apoſtolica ſede, non exi- *Nic. conc. vbi ſupra.* ſtente præſule, qui prærogatiua beati meritis apoſtoli Petri per vniuerſum orbem primatum obtinens ſacerdotij, ſtatutis ſynodalibus conſueuit tribuere firmitatem, a laicis, licèt conſentientibus aliquantis epiſcopis, (qui tamen pontifici, a quo conſecrari probantur, præiudicium inferre non potuerunt) præſumptum fuiſſe cognoſcitur, viribus carere oon dubium eſt, nec poſſe inter eccleſiaſtica vllo modo ſtatuta cenſeri? Sancta ſynodus dixit: Liquet ſecuodùm proſequutionem venerabilium fratrum noſtrorum, Laurentij, Petri, Eulalij, Creſconij, Maximi, vel Stephani, nec apud nos incertum habetur, hanc ipſam ſcripturam nullius eſſe momenti, quàm, etiàm ſi aliqua poſſet ſubſiſtere ratione, modis omnibus in Synodali conuentu prouida beatitudinis veſtrę ſententia coercuari conueniebat, & in irritum deduci, nè in exemplum remaneret præſumendi quibuſlibet laicis, quamuis religioſis vel potentibus, in quacunq; ciuitate quolibet modo aliquid decernere de eccleſiaſticis facultatibus, quarum ſolis ſacerdotibus diſponendi indiſcuſſè à Deo cura commiſſa docetur. Symmachus epiſcopus dixit: Modò, quia Deus præſentiã veſtram votiuam mihi ſub qualibet occaſione conceſſit, volo (ſi placet) rem fieri firmã, quam credo eccleſiaſticis facultatibus, conuenire vt agnoſcant omnes, quos in me vanus furor excitauit, nihil me magis ſtudere, quàm vt ſaluum eſſe poſſit, quod mihi eſt à Deo ſub diſpenſatione commiſſum, ſed & quibuſlibet Deum timentibus, gratum eſſe debeat, & ad eccleſiaſtici cuſtodiam patrimonij pertinere. Sancta ſynodus dixit: Scimus prouiſionem veſtram neceſſarijs ſtudere, & ideò in veſtra eſt poteſtate, ſequenda diſponere. Symmachus epiſcopus Eccleſiæ catholicæ vrbis Romæ, dixit: Magna quidem venerando & ſacerdotali debetur cultura propoſito, cui imminet de ſtudio, quę recta ſũt, non de neceſſitate, diſponere. Sed quoniam in aliquibus aliena poſtulantibus, vitiorum mater auaritia, repudiatis honeſtatis repagulis, totum putat expedire quodlibet: & ità, dum prædæ inhiat, patientia ſupernæ pietatis abutitur, expectantibus correctionem cælo moderante, iudicijs ſe exiſtimant non teneri, cùm clarum ſit, quòd apud certos in occaſioñe rapiendi procedat diuinæ mora ſententię. Sed nobis, quos paſtoralis cura & eccleſiaſticæ adſtringit, pro diſpenſatione credita, ratio reddenda ſubſtantiæ: opùs eſt, vt ſolicitudinem noſtram, non ſolùm ad præſentia, ſed etiam ad ſecutura ſecula porrigamus: nè ad animæ noſtræ detrimenta cõtingat, ſi hi, qui poſſunt ſtatutis debere innocẽtiam, præſumentes de libertate, deliquerint, cùm religioſa poſſint & noſtra, & ſucceſſoris noſtri poteſtate fulciri, legibus eccleſiaſticis ſeruientes.

4 His ergò perpenſis, manſuro cum Dei *12 q.2. Nõ liceat Papæ.* noſtri coolideratione decreto, ſancimus, vt nulli Apoſtolicę ſedis pręſuli, à præſenti die (donèc, diſponente Domino, catholicæ fidei manſerit doctrina ſalutaris,) liceat prædium ruſticum, quantæcunq; fuerit vel magnitudinis, vel exiguitatis, ſub perpetua alienatione vel commutatione ad cuiuſlibet iura transferre. Nec cuiuſquam excuſentur neceſſitatis obtentu, quippe cùm oon ſit perſonale, quod loquimur: nec aliquis clericorũ, vel laicorum ſub hac occaſione accepta tueatur. Sed nec in vſufructuario iure aliquibus dare liceat, nec data retinere, pręter clericos, & captiuos, atq; peregrinos: nè malæ tractationis miniſtretur occaſio, cùm liberalitati illi alia itinera reſeruentur.

5 Sanè tantùm domus in quibuſlibet vrbibus conſtitutæ, quarum ſtatum neceſsè eſt expenſa non modica ſuſtentari, acceptus (ſi offerri cõtigerit) ſub iuſta exiſtimatione redditibus, & diuini timore iudicij, cõmutẽtur.

6 Pari etiàm eccleſiarum per omnes Romanæ ciuitatis titulos, qui ſunt presbyteri,

vel

vel quicunq; fuerint, adſtringi volumus lege cuſtodes: quia nefas dictu eſt, obligatione, qua ſe per charitatem Chriſti cõnectit ſummus, pontifex, ea hominem ſecundi in eccleſia ordinis non teneri. Quicunq; tamẽ oblitus Dei, & decreti huius immemor, cui° Romanæ ciuitatis ſacerdotes volumus religioſis nexibus deuinciri, in cõſtitutum præſens committens, quicquam de iure titulorũ vel eccleſiæ ſuperiùs præfatæ quolibet modo, præter aurum, argentum, vel gemmas, veſtes quoquè, ſi ſunt, vel ſi acceſſerint aliqua mobilia, ad ornamenta diuina minimè pertinẽtia, perpetuo iure, exceptis dũtaxàt ſub præfata conditione domibus, alienare tentauerit, donator, alienator ac venditor, honoris ſui amiſſione mulctetur.

17 q. 4. qui cunque.

7 Præterea, qui petierit aut acceperit, vel qui presbyterorum, aut diaconorum, ſeu defenſorũ danti ſubſcripſerit, quo iratus Deus animas percutit, anathemate feriatur. Sitq; accipienti, vel ſubſcribẽti de perſonis ſuperiùs comprehenſis, id eſt, quas anathemate feriri cenſuimus, (inſtituta pœna contubernalium ſeruata) quã præmiſimus in alienatore vindicta. Niſi fortè & alienator ſibi, dũ repetit, & qui acceperit, celeri reſtitutione proſpexerit.

8 Quòd ſi minore animæ ſuæ cura, quiſquam remedium oblatum fortè neglexerit, ſupra ea pœnarum genera, quæ ſuperiùs tenentur adſcripta, cõtra fas ſi quod conceptũ fuerit documentũ, vniuerſis viribus, quãuis ab initio nullas habuerit, effœtetur. Sed etiã liceat quibuſcunque eccleſiaſticis perſonis vocem contradictionis afferre, & eccleſiaſtica authoritate fulciri, ità vt cum fructibus poſſit alienata repoſcere: nec aliquo ſe ante tribunal Chriſti obſtaculo muniat, qui à religioſis animabus ad ſubſtantiam pauperum derelicta, contra fas ſinè aliqua pietatis conſideratione diſpergit. Huius autem cõſtitutionis legem in Apoſtolica tantùm volumus ſede ſeruari, vniuerſis eccleſijs per prouincias ſecundùm animarum conſiderationem quem propoſito religionis conuenire rectores earum viderint, more ſeruato.

ET SVBSCRIPSERVNT.

Cęlius Symmachus epiſcopus Eccleſię Romanæ, huic conſtituto, à nobis facto, ſubſcripſi. Cęlius Laurẽtius epiſcopus ſanctę Mediolanenſis eccleſiæ, huic conſtituto, à venerabili Papa Symmacho facto, ſubſcripſi. Petrus epiſcopus catholicæ Rauennatis ſanctæ eccleſiæ, huic conſtituto, à venerabili Papa Symmacho facto, ſubſcripſi. Eulalius epiſcopus eccleſiæ Syracuſanæ, huic conſtituto, à venerabili Papa Symmacho facto, ſubſcrip. Felix Interamnenſis, Creſconius Tudertinus, Aemilianus Vercellenſis, Iocundus * Subauguſtanus, Tigridius Taurinatis, Vitalis Fundanus, * Baſſus Mutinenſis, Pacatianus Comaclenſis, Maximus Bleranus, Martyrius Terracinenſis, Rufentius Ignatinus, Baſilius Tollentinas, Martinianus * Ortenſis, Benignus Aquæuiuẽſis, Fortunat° Sueſſanenſis Seuerinus Tyndarineñ. Eucarpus Meſſaneñ. Ioãnes Spoletanus, Stephan° Venuſinus, Valentinus Amiterninus, Romulus Præneſtinus, Probus * Carmeianeñ. Vindemius Antiatinus, Candidus Tiburtinus, Fortunatus Fulginatis, Proculeianus Sepinatis, Martianus Eſinus, Maximianus Peruſinus, Chryſogonus Albanenſis, Eutychius Tranenſis, Laurentius Boianenſis, Fortunatus Anagninus, Paſchaſius Vulturneñ. Marcus Samninus, Aprilis Nucerinus, Memor Canuſinus, Innocẽtius * Foroſimpronieñ. Florentius Veſtineñ, Felix Nepeſinus, Concordius Meſenatis, * Amandus Potentinus, Aſellus Populonieñ. Colonius Foroclodieñ, Elpidi° Volaterranus, * Proiectius Forinoui, Veneriosus Polenſis, Bonifacius Foroflaminieñ. Sebaſtianus Soranus, Ruſticus Buxentinus, Venantius Senogallieñ, Victor Lunenſis, Innocentius Tiferninus, Syluinus Veliternin°, Iuſtus Signienſis, * Ariſton Oſtienſis, Auguſtus * Lyparitanus, Felix Nepeſinus pro Vrſo, Aſterius Aquinatis, Propinquus Trebiatis, Euſebi° Faneſtris, & Roman° Nomẽtan°.

* Auguſtanus
* Baſſianus
* Ortoneñ.
* Camaclenenſis.
* Amãtius
* Proiectitius
* Ariſtus
* Lupacitanus

❡ITEM TITVLI EIVSDEM Concilij.

1 De præloquutione Papæ Symmachi, qui ſynodi ſtatuta collaudans, clericorum ſuorum culpat exceſſus, quòd inter alia etiã propter conſtitutum illuſtris memoriæ Baſilij, à ſua communione deſciuerint.

2 Exemplar ipſius conſtituti, ſynodo recenſetur.

3 Sententia ipſius ſynodi, qua præfatũ cõſtitutũ nullius eſſe momenti decernitur.

4 Vt nulli Apoſtolicæ ſedis præſuli poſſeſſionem eccleſiæ magnam, vel paruam in perpetuum liceat alienare, vel commutationis obtentu ad cuiuſlibet iura tranſuertere.

5 De domibus eccleſiaſticis, quæ ſunt in vrbibus, commutandis.

6 Vt non liceat preſbyteris vrbis Romę, titulorum ſuorum prædia, ſeu quicquid iuris eorum fuerit, quolibet alienare commento: qui verò hoc agere tentauerit, ordinis ſui amiſſione plectatur.

7 Vt qui petierit prędium eccleſiæ, & acceperit, aut ſi quis presbyterorum, aut diaconorum, necnon defenſorum, danti ſubſcripſerit, anathemate feriatur.

8 Vt ſi quis anathematis pœnam parui duxerit, etiàm documento, quo ſe putat eccleſię prędium poſſidere, fruſtretur: liceatq; cuilibet eccleſiaſticę perſonę vocem contradictionis adferre, & cum fructibus pręteriti temporis, eadem prędia alienata repoſcere.

Romana

PRÆFATIO

ENNODII DIACONI IN LIBRVM DEFENSIONIS QVARTÆ, Et Quintæ Synodorum,

Celebratarum à ducentis triginta Epiſcopis in Laterano Romæ, authoritate & in præſentia Symmachi Papæ, recitatum ibidèm pręcepto tam memorati Papæ, quàm omnium Epiſcoporum, qui in eaſdem Synodos conuenerunt, ſcriptum quoq; ac approbatum, atque vt laude dignum ab omnibus conclamatum. Compoſitus eſt autem aduersùs eos, qui contra Synodos ſcribere præſumpſerant, vt nec de Apoſtolicæ Sedis præſule, aut quouis alio Epiſcopo talia à quoquam præſumantur qualia de Papa Symmacho præſumpta fuerant.

Ennodius (vel vt alij, Euodius) hic, Diaconus Romanus forte is eſt, qui poſt factus Epiſcopus Ticinenſis, ab Hormiſda legatus in cauſa fidei Conſtantinopolim miſſus eſt, quem & librum de fide catholica ad Symmachum ſcripſiſſe, tradit Tuthemius, qui forte hunc intelligit.

SOlet dicendi affectum multarum rerum ardor exigere. Sicut aotē auarus laudis animus eſt, & fauorem deſiderat ſudore mercari, aut per blaodimēta gloriæ crucem narrantis ignorat, aut lucri adſtrictus compedibus, linguæ vendit obſequium: vt dum animus habendi cupidine ſubiugatus, præſumptum exiſtimat iam tenere compendium, ſic ingruentia per ſtyli exercitium neſcit timere diſcrimina: aut neceſſitate concluſus, profert eloquium ſinè quacunque lima captiuum, & neſciam pudoris frontem monſtrat in medium, vt dum iotentioni famulatur, diligentiam decoris *abiuret: quia docendi ornamenta, non ſunt intentiones negocij, ſed quietis: nec militiæ ſunt picta verba, ſed ocij. Campus fortem poſtulat, pax profunda redimitum ornat. Qui profutura aſſerit, loquelam, quæ peniculo artis eſt colorata, contemnit. His ergò ità ſe habeotibus, cauſam narrationis inſinuo, & coactā vocem prauorum latratu, religioſis mentibus commendo, ſcriptum eſſe reminiſcens, *tempus tacendi, & tempus loquendi*: vel poſt fidem prophetici oraculi, cuiuſdam oratoris exemplum, qoi refert, niſi cùm neceſſarium eſt, dicendi nimis ineptam eſſe conditionem. Oris ergò miniſterium, pro valitudine ingenij, ſacerdotibus dedo, aduersùs quos ſibilantium effuſa ſunt venena linguarum, licèt ſcuto munita fidei, ſpiculorum imbrem patientia religioſa non timeat, & ad authorem redeant tela, quæ ſinè bellandi arte diriguntur. Quibus enim pro lorica Chriſtus eſt, vim non metuunt, & inimicos looga *expectatione proſternunt. Quiſquàmne tamen in hac acie prelium puter eſſe formidini, in qua Deo & pontificibus infertur ſinè virium æſtimatione certamen? Quiſquàmne fluxum & laceſſentem hoſtem videat, & præliorum cauſis aduerſarium debilem expaueſcat? Inuidet ipſe ſibi victoriam, qui conſcientia vulneratum aggredi ceſſat inimicum. Ad lucrum hoſtis ſui procedit, qui io cooflictibus non priùs cauſas, quàm aliud expendit. Dat vires iaculis innocentia, & mucronem acuunt ex æquo venientia vota bellandi. Percutiendi impetum plùs iuſtum dolorem ſcimus dediſſe, quàm brachia. Indè paucorum telis multitudo non ſubſiſtit. Dicente ergò mecum propheta, *Plures nobiſcum ſunt, quàm cum illis*: placiturum bonis, quantùm exiſtimo, opus incipiam.

* perdat

Ecc. 3. a

* exercitatione

4. Reg. 6. d

ENNODII DIACONI ROMANI liber, ſynodorum duarum ſub Papa Symmacho habitarum, aduersùs calumniatores defenſorius.

SVfficeret quidem, ſchiſmaticam imperitiam propoſitione cecidiſſe, maximè cùm ſecum habeant obiecta reſponſum, & mercatur titulus ſinè lectionis diſcuſſione cum authore damnari, cùm in prænotatione ipſa,

Digitized by Google

ipſa, ſignificantia operis innoteſcat immundi, dicens aduerſus ſynodum abſolutionis
*incõgruę. *incongruè. Ego tamen nunc ſic agam, quaſi opus ſit, alieno enſe perite mala proponentem. Iſtud præloquium poteſt dementiſſimi hominum tantùm inſcitiæ adſcribi? Eſt ne aliquis præter vos, ſicut inter oues vlceroſas deputandus & erraticas, qui magnũ gregem potuiſſet laceſſere paſtorum? dicen-
Eſaie.1.a te propheta: *Filios nutriui, & exaltaui, ipſi autem ſpreuerunt me*. Et Domino de apo-
Luc.10.c ſtolis: *Qui vos ſpernit, me ſpernit*. Quos epiſcopos fuiſſe propheta teſtatur, de Iuda
Pſalm.108. dicendo: *Et epiſcopatum eius accipiat alter.*
Hebr.13. Et apoſtolo quoque Paulo proclamante: *Obedite præpoſitis veſtris, quoniam ipſi exorabunt pro vobis*. Nec hic immoremur, ſed redeamus ad grauem & venerabilem, non ſolùm ex
*alia *alia productam, ſed myſticam propoſitionem. Non omnes (inquiunt) ſacerdotes regis ad Concilium acciuit authoritas, nec om-
*iudicatione nes in * iudicationem conſenſerunt. Mancipia tartari, & liquidò ſatanæ miniſtri, quoſcunque non euocauit ſcriptum principis, nouis oexibus & actuum veſtrorum inuolutionibus ſerpentibus ſpiris cauda pertraxit. Nolo dicere, in quo fuerint voto, in qua deliberatione diſcedentes, quibus tędium illa pepererit expectatio, cùm viderent venerabilem Papam longas in vita contra fas ſuum inducias accepiſſe. Videbant æthera tantùm directis à ſe iaculis verberari. Hiſne liceret infelicib^, in malorum actuũ conſolatione ſecretò deliteſcere? Litoris veſtris nodantur abſconditi, & per vos in turpi facto habere ſolicitudinẽ non ſinuntur, dicente Domino in euange-
Ioan.3.c lio: *Omnis malus odit lucem*. Poſt hæc abſentes adoerſarios Papæ Romani dici oon debuiſſe, qui prædictum prolatis petitionibus accuſabant doloſè, videlicet hoc agentes, eò ꝙ aduerſarios, ſuſpectoſque canonica ſyndodalibus clamante in decretis authoritate, in ſuam recipi accuſationem epiſcopos minimè oportuiſſe, vos nõ latuiſſet, ad aſſertionis fidem iungentes, ꝙ eos iſto nomine præcepta regia nõ vocaſſent. O homines omni artis lima cõpoſitos, & caminis fabrilibus excoctos, qui ad ſtipulationem doctorum deſudata inuenere teſtimonia. Amamus reuerendi viri ſententiam *veram & (vt aiunt) in
*veſtram ipſam pedibus imus. Cognoſcimus errata, q̃ dicitis: Inimicum vocet aliquis accuſantem, & tragico nomine appellet contumeliam nõ merentem. Dehinc ſubiunctam quæſtionem rhetorica fibula, id eſt, argumentatione momordiſtis, addendo & allegando: Teſtis eſt Romana ciuitas, ſi omnes epiſcopi, ſenes & debiles conuenerunt. Ecce orationem veri neruis nitentem, & ipſi ceparío proferendũ nitori ſermonem. Ergò qui ſe ætate valentes, & corpore imbecilles eſſe dixerunt, ipſi ſe ineptos iudicio eſſe teſtantur, quoniã mẽbrorum ſe dixerunt iam ſuſtinere diſpẽdia, maximè ſi hoc ingerere clementiſſimi Do-
mini auribus præſumpſeront. Vos putatis Locus obſcurus
ab voiuerſis Dei conſpectibus pulſi, illo veſtrorum more congreſſuum vbique narranda confundi, & apud principem de * collectione pontificum alios protuliſſe ſermonem, niſi quos ætatis maturitas *erudiendæ loque- *erudiendæ
læ fecit autores, quibus anni veteres reuerentiam contulerunt, qui putabantur bonorum meritorum ſuffragio in longum fuiſſe ſeruati. Ipſos ergò de grauidæ ætatis fatigationibus queri decuit, quos ætas inſerat, allegare. Viri optimi, ſubdidiſtis ex præceptis regijs euocationis cauſam fuiſſe iam cognitam, & Italiæ ſumma moderantem, nõ fuiſſe quaſi de nouo negocio conſulendum, plus chartæ & ſcriptioni religionis debitum, quã præſentiæ principali. Nullos ergò in prædicto negocio titulus remanſerat, ad cuius inquiſitionem pergentes, illud iure præloquerentur exordium. Exhinc digreſſi, bonarum rerum in rege laudatis affectũ, & colitis verbis inoocennam, quam actibus ignoratis. Si tamen cultus eſt in loqoela veſtra, quam *ſcabroſo vomere velut agentes per deuium aratro proſcindiſtis, marcenti ſolo zizania & lolia commendantes, recepturi pro tali impendio paleas, quibus gehennæ in perniciẽ veſtram animetur ignis. Sed nunc (vt quidam
fertur dixiſſe) quæ qoibus antè feram? co- Vir. verba Aeneid. 4.
tra Apoſtolum dicitis impugnatores ſummi pontificis non auditos, qui cæleſtis mandati memores, partem ſuam à conſortio adulteri ſubduxerunt. Hic non inceſſo ignorantiã
*limoſam, memoriam non accuſo. Nolo di- l. tenacem
cere ꝙ prophetę verba Apoſtolo contuliſtis: quia noui & ipſos apoſtolos rectè vocari, quos miſſos eſſe non neſcio: Dauid eoim di-
cit: *Furem videbas, & currebas cum eo, & cum adulteris portionem tuam ponebas*. Pſalm. 49.
Deindè, qs ſe de illa veſtra enodẽ faciet quæſtione, qua dicitis, in criminibus obiectis, quod noo excluditur, approbatur? En vocem Romanæ Eccleſiæ militibus congruentem, in qua neſcies vtrum prius nitorem prædices, ao ſaporem. Putáſne audiſtis legi, Quod iuſtum eſt,
iuſtè exequeris? Audiſtis de malefactis homi- Deut.16.d
num, (ſi tamen aliquandò conuerſatio humana vos tenuit) quicquid non ſuis ordinibus approbatur, excludi? Vbi eſt illud prophetę,
Dominus ad iudicium veniet cum ſenibus populi Eſaie 3.c
ſui? Et de vobis dictum: *Peccatum ſuum quaſi* Eſaie.3.b
Sodoma prædicauerunt. Væ aoimabus eorum. Sed quid facto opus eſt, quoties deſperatis nulla medela ſuccurrit, niſi quod implorandus eſt Domin^, qui promiſit per prophetã, futurum ſe ſuper omnem ſuperbũ & excelſum, & ſuper arrogantem, vt humilietur? Sed fœdidũ opus veſtigijs inſequar, & ferrato (ſi poſſum) calce cõtundam. Vt verè dicam, res cum re, cauſa cum cauſa, ratio cum ea, quam putant, ratione pugnabit. Obluctatos ſacerdotes pceptionibus regijs allegatis, & quodam

dam ſacrilegium creditis,& mali aliquid (cũ
cęleſtem neſciatis) de terreni domini iuſſio-
ne ſentiri, opponendo, quis regi debuit dice
re, Papam Synodum oportuiſſe conuocare?
Certè, quod in hac parte conſtat exemplum
illum præcipuè, qui criminoſis multorum
propoſitionibus iam tacebat, quem hoc fue-
rat damnare, quod arguere: cui prærogatiuã
cœlitùs aſſcriptam, hoſtiũ ſuorum iam oblu-
ctatio tuliſſet. Ad hanc vos dementiam, ma-
lorum actuum per gradus ſuos incrementa
traxerunt, vt hoc credatis eſſe laceſſere, quod
conuincere: nec apud vos habeant à veritate
differentiam odia, quæ plerunq́ue contra me
ritum impenſis ſtudijs, non rationi, obſequẽ
Ecc. 11. a iuxta 70. tia vota concinnant. Vbi eſt illud, *Priuſquàm
agnoſcas, nè adiudices, quemquàm?* Olim vos
accepit grex poſitus in ſiniſtra collegas, apud
quos ex præiudicio excepiſſe ſententiam cre
ditur, qui metuit ad examen adduci: & hoc
*adſiſtere. eſt reum * exiſtere, quod libram diſceptatio-
nis intrare. Præloquutioni tamen optimè di
uinum ſubdidiſtis exemplum, quod ità qua-
dratis conſtat eloquijs, vt ipſum in eo Chry-
Pſalm. 49. ſippum tenere lineam putes. *Peccatori dicit
Deus, Quarè tu enarras iuſtitias meas?* Huic di
cto conferentes, quaſi ad ſacerdotis apoſtro-
phen, (qui Beati Petri Apoſtoli vicarius æſti
matur) prohibetis archiatrum eius corpori
afferre medicinam. Quomodò vos animæ
eius curationem exhibere renuitis? Magnum
per diuina ridiculũ, an maxima lamẽta ſint,
neſcio. Vos alienæ febri curã quæritis, vos fa
tiſcenti animę medelam adhibere cupitis, &
in lecti proximitate, ꝓpoſiti veſtri immemo
res, de alterius ſalute tractatis. Quid ſi illud
Eſaiæ. 7. c verè vobis à propheta dictum ſit. *Nunquid
parùm vobis eſt, quòd moleſti eſtis hominibus,
Luce 4. d quia moleſti eſtis & Deo meo?* Et iterum: *Me-
Prou. 18. a dice, cura teipſum.* Sed hinc alias nouimus,
quia ſanari non poteſt conclamatus: & im-
probus in profundum deueniẽs, mira teme-
ritate contemnit. Sed credo, viuit in iſtis, &
in malæ conuerſationis ſuæ morte conſiliũ.
Et poteſt optare quis alteri, quod ipſe iam
perdidit? Nunc rectè vobis cum propheta di
Ezech. 2. a * cõiuratio cimus: *Omnia quæ loquitur populus iſte, * iura-
tio eſt, & timorem eius nè timeatis, neque for-
midetis.* Faceſſat à nobis, qui in vobis eſt pru-
ritus iſte linguarum, quos verè idem prophe
ta arguit: Scribentes, iniuſtitiam * ſcripſe-
*ſcripſiſtis Diſ. 40. Nõ nos beatũ runt. Non nos beatum Petrum (ſicut dicitis)
à Domino cũ ſedis priuilegijs, vel ſucceſſo-
res eius, peccandi iudicamus licẽtiam ſuſce-
piſſe. Ille perennem meritorum dotem cum
hæreditate innocentiæ miſit ad poſteros.
Quod illi conceſſum eſt pro actuum luce, ad
illos pertinet, quos par conuerſationis ſplen
dor illuminat. Quis enim ſanctum eſſe dubi
tet, quẽ apex tãtæ dignitatis attollit? In quo,
ſi deſunt bona acquiſita per meritum, ſuffi-
ciunt, quæ à loci deceſſore præſtantur. Aut
enim claros ad hæc faſtigia erigit, aut q̃ eri-
guntur, illuſtrat. Prænoſcit enim, quid eccle-
ſiarũ fundamento ſit habile, ſuper quod ipſa
moles innititur. Sed hinc actibus veſtris cæ-
leſtem potẽtiam putatis eſſe ſuffragio, quòd
ad præſidium beati Petri Apoſtoli adiutricẽ
(vt dicitis) dexteram commodatis. Neſcitis
ſtolidi, ſolem facibus non adiuuari, nec ad
præſidium diurnæ lucis lychnos accendi?
Scriptum eſt enim: *Scrutatur renes & corda* Hier. 17. b
Deus. Sed in illa parte quis argumentis au-
deat veſtris reſpondere, niſì quia ſinè arte de
verum, & fides mẽdacio ſermonum techni
aſſuitur? Cur (inquiunt) ad principem con-
ueniſtis, ſi audiri non licebat impetitum? Sic
vos in ſtuporem pecualem peccati nebula,
aut diuinus horror oblimat, vt verecunda
excuſatio aut fraude menſuram tranſeat, aut
beluarum preſſa hebetudine non agnoſcat.
An fortè aliud putatis fuiſſe, quod dictum
eſt, ipſum debuiſſe ſynodum conuocare, cu-
ius opùs erat officio, vt vos videlicet per pó-
tificale examen diuina ſententia percelleret,
quos à capitis ſui compagein ſalutis detri-
mento inſanus furor abſciderat? Poſt hæc ar
gumentationem operi veſtro (neſcio, verbis,
an latratibus) indidiſtis, comparantes ei an-
tiſtitem veſtrum, qui ſenioris naturæ benefi
cium, vnius cibi commutatione perdiderit,
& primogeniti charam dignitatem amiſerit,
faucibus obſequendo. At iſta quid referã, q̃ Gen. 25. d
ex omni obiectorum parte cõcludor? Quis,
rogo, veſtro Symmacho benedictionẽ, dum
patri plùs deſeruit, eripuit? Cui tantorũ mu-
nerum Iacob * vice eſt collata nobilitas? *voce
Quis ex vobis, cæci parentis deſiderijs pari-
turus, occurrit? Quis veſtrum deuotione ſua
genitorem venerabilem captum oculis, nul-
la fecit lucis damna ſentire? Nonne collatio-
ne tenebrarum veſtrarum, nox putatur per
ſudum rutilans iubar diſtendere? & omnis
obſcuritas, actibus veſtris collata, decorem
ſolis aſſumit? Præterea tunc Iacob, quanuis
congruentem moribus, filijs benedictionem
tamen contulit iam promiſſam. Nam quid Gen. 48. d
his longiùs immoramur, cũ docendi nõ ſint,
qui calces ſtimulis intulerunt? Credite mihi,
pacis inimica ſunt: impugnationi non ſunt
idonea, quæ profertis. Sed ſequitur vinculũ
cum ænigmate, quod neſcio qua replicatio-
nis arte ſoluamus. Tullianæ .n. profundita-
tis pelagus ingreſſi, *combulam noſtrã quæ- * cymbulã
ſtionũ flatibus per littorum incerta tranſmit
tunt, in qua tamen Chriſto clauum tenente,
portũ ingrediar, & ſigillatìm de turbinibus
veſtris vniuerſa diſcutiã, habiturus & indu-
cturus illorũ facultatẽ, non meã. Aiunt .n. Si Papa nun[illegible] minorũ ſubiacuit ſententiæ Epiſcoporũ iudicio.
vera epiſcoporũ aſſertio eſt, ſedis Apoſtoli-
cæ præſulem minorũ nunquàm ſubiacuiſſe
ſniæ, cur ad iudicium diſtricta conuentione
perductus eſt? Multùm quidẽ annoſa hic in
vobis laborat infantia, cui ille aduocandus
eſt, qui ineluctatæ nobiſcum ſemper pondus
propoſitionis exuperat, cùm manifeſtè pro

Eſaiæ 10.d ſacerdotibus cum propheta clamitem: *Nunquid gloriabitur ſecuris contra eum, qui ſecat in ea? aut exaltabitur ſerra contra eum, qui trahit eam?* Ibidem. Vt ſit mihi illud ſuffragio diuinum oraculum: *Quomodò ſi ceſſauit exactor, tributum quieſcit, ità contriuit Dominus baculum impiorum.* Tribue, Domine, quod prædixiſti in illis, vt ſicut errat ebrius & vomẽs, ità pereat incredulus, qui infideliter agit. Propter hoc Eſa 28.d propheta vobis inſultãs, vociferatur: *Audite verbum Domini, viri illuſores.* Quiſquámne cauſarum ex præcognitione ſancit euentum, & rabidis terminum poſiturus conflictibus, ſic metitur, vt pernix deciſio, dum in inquiſitione ſeniori innoteſcit, anticiper fauorem, cẽſentis famã accuſet? Nunc pauliſper ore, actibus, annis, indignos pontificali voce vos arguã. Nos, qui ſtatuta veſtra nõ in vna apud vos volumus lãce cõſtare, quib⁹ de impugnatorũ qualitate lati ſunt canones, apud quos neſas eſt cana patrũ definita tranſcendere, Carth. Cõc. 7 cap. 4. Et Africani. Cõ. cap. 98. quibus ſcriptũ eſt in Carthaginẽſi Cõcilio, quod Apoſtolicæ ſedis per Fauſtinũ epiſcopum, qui tunc ab ea miſſus interfuit, probauit authoritas, accuſatoribus de inimici domo prodeuntibus non credendum, in quib⁹ odio ſuccenſa vicinitas, per nutrimenta arida, flammã perſequutionũ exuſcitat, & vniuerſam doli fabricã, ſumptu & machinis cohęrẽtibus, ſecreta diſpoſitione cõponit. Iſtos quæ domus euomeret? q ſcire potuiſſet noſtra collectio, niſi pręſentes? Et impugnationis qualitatẽ, vñ niſi ex ſcripta propoſitione didiciſſet? In quibus ſentinam criminũ, dum ſimulato ferunt perſecutionem ſe debere criminibus, agnouiſſet? Poſt illa, quæ de accuſatoribus prolata ſunt, addidiſtis: Cur perſonę iuſſę ſunt pręſentari, quas ſæpè Imperialis flagitaſſet authoritas? Ad defraudationẽ *ingenij *genij eius pertinere, q nũc in ſede Apoſtolica, quaſi in quadam arce, cõſiſtit, verè vobis dicit ſapientia; Homo infirmus & exigui temporis, ad intellectum non perueniet: ſed laboret, vt ſciat quid acceptum ſit apud Dominum. Prou. 8.d Et iterùm dicunt prouerbia: *Odit ſe, qui negligit ſtudia.* Imperitis enim obuiat mors. Quid enim illam, quæ ex viperina ſciẽtia deſcẽdit, ignorantiam fingitis? Quid adhibetis mira latrocinandi arte pręſtigia, ſimplicitatẽ fronte monſtrando? De vobis verè nunc dictum eſt: Ioan. 8. f *Qui loquitur mendacium, ex proprijs loquitur.* Iſtam lętitię faciem ex iudiciorũ cẽſura venientem, vaſra prouiſione ſacerdotis veſtri oculis abſtuliſtis, vt eũ talibus aduerſùs acies veſtras inſtructũ monitionibus, & innocentiæ in teſtimonio orbis tela deferentem, ab ipſis iudiciorũ adytis pelleretis, prouidentes, vt nec ſinè impugnatione inſons viueret, nec haberet ſolatium de incorrupta iudicum inquiſitione pulſatus. Vos præfato & dediſtis, & inuidiſtis examẽ, cùm vno eodemq; itinere à vobis diſceptationum dubia ſubire & ꝓhibetur, & cogitur, & per ſingularem callem, ad cauſam arceſſus, euocatur, nè manifeſtam ſalutem aut nũ laceſſitus obtineret, aut ſubriperet abſolutus. Adoleſcentiæ meæ memini me legiſſe temporibus de quodam dictum, Exuli exiliũ imperas, nec das. Vos prophetæ impetit ſententia: *Iſti ſunt viri, qui conturbauerunt terram, & qui cõcuſſerunt regna.* Eſa. 14.d Et iterùm: *Excidentur ramuſculi eorum falcibus, & quæ derelicta fuerint, abſcindentur.* Eſa. 18.e Et rurſùs: *Dum non ſperatis, veniet contritio veſtra, & comminuetur, ſicut lagena figuli, multitudo veſtra.* Eſa. 30.e Necnon propheta, ad hanc cauſam ſpecialiter loquutus: intonuit: *Dominus inclinabit manum ſuam & corruet, qui fert malis auxilium: & cadet, cui præſtatur auxilium, ſimulque omnes conſumentur.* Eſa. 31.b Redeo tamen poſt multa vetuſta exemplorum ſuffragia ad nouellas canonum definitiones. Clamat in alio loco Carthaginenſe Concilium: Carth. cõc. 7 cap. 2. Et Africa. cõ. cap. 96. Quaſcunque ad accuſationem perſonas leges publicæ non admittunt, his impugnandi alterum & nos licẽtiã ſubmouemus. Et nullæ accuſationes à iudicibus audiantur Eccleſiaſticis, quæ legibus ſeculi prohibentur. Quæro à vobis, viri, quibus indita eſt ad vnguẽ polita perfectio, cuius conditionis fuerint iſta mancipia, quę poſtulata ſcriptis principalibus intimaſtis. Si ea ſeruilis adhuc in poteſtate alterius catena retinebat, & nulla ab obſcœnæ obligationis compedibus veſtigia in libertatem miſſa laxabant, vel vobis diſceptantibus fidem aliquam prædictorum verba portaſſent? Sed credo, replicabitis, veritatem, quam ſpontè prolata in illis vox habere non poterat, hanc diuerſis *crucibus è latebris ſuis *religioſus *cruciatib⁹ *rigoroſus tortor exegerit, vt dum pœnis corpora ſoluerentur, quæ geſta fuiſſe nouerat, anima nõ celaret. Sed (quæſo) primùm ad leges publicas, deindè ad iudices ora cõuertite, qui poſſunt in defenſione ſua ſic eloqui: Nos, quos Dei ſeruitium pro iſtarum rerũ abiectione fecit ingenuos, qui ſeruulorum inſultãtium contumelias aut deſpicimus, aut ridemus, q. bus ſcriptum eſt de famulis per Apoſtolum; *Mementote, quia veſter & illorum Dominus in cælis eſt,* Ephe. 6. b Coloſſ. 4. a ad hæc ſeculi mala reuocabimur? Faciendum à nobis eſt, quod facientem alterum prophanum eſſe contendimus? Quod per miniſterium iuſſionis & manus alienæ inceſtaret aſpectum, noſtro peragetur imperio? Nolite hanc ad vniuerſas eccleſias mẽtẽ, rapacium luporum more & natura, ſeruare; quia poſtquam nos maculaſſet fortè pro deſiderijs veſtris cruenta diſcuſſio, effectum in his, quò tendis, non haberet. Sed dicente vobis propheta, Ponamus circulum in naribus veſtris, & frenũ in labijs, & reducamus vos in viam qua veniſtis: qui eodem propheta aſſerente impugnamini, qui dicit: *Erunt quaſi non ſint, & peribunt viri, qui contradicunt vobis:* Eſa 41. f hoc etiàm nouo aduerſùm nos ſubdidiſtis inuento, ipſum Dominum & redemptorem

demptorem noſtrum, ſeruorum ſubiſſe iudicia, & cæli operatorem, particulæ cuidã ſpõtè ſubiacuiſſe terrenæ, dum teſtatur & loquitur: [Eſa. 5. a] *O Iuda, & qui habitatis Hieruſalem, iudicate inter me & inter vineam meam*. Hoc etiàm beatum Petrum, hoc Paulum apoſtolum non horruiſſe narratis, & illam veſtram elegantiam ad ius pertrahitis, exemplorum nexibus prçcedẽtem, quaſi vobis in hac parte remanſerit cum renitente cõtẽtio, & validis facundiæ veſtræ digitis exigantur oblata. Samuelem etiàm prophetam mirificũ de conſcientiæ ſuæ ſerenitate vulgi dicitis imploraſſe teſtimoniũ. Quid enim Samuel di- [1. Reg. 12. a] xit? Scire Dominum, quòd nullius vnquàm ſubſtantiam, nullius pecus abegiſſet, aduerſatum ſe muneribus, & quod eſt ſupra hominem, ſpontè veniẽtia dona vitaſſe, prouidẽs ſcilicet, nè pro ſuſpicionum præiudicio, opinionis damna pateretur. Poſtremùm, ſub diuina atteſtatione patefecit innocentiam, nè humanum ſubiret examẽ. Redemptoris noſtri iudicium, quod inter ſe & vineam ſuam optat euenire, dum veſtra in præſenti negocio mala reſpicit, magis implorat. S. Athanaſius Alexandrinæ vrbis epiſcopus, dum participum veſtrorũ argueretur inuidia, agnoſcens, ſibi per cõtumeliarum multitudinem exercitium contingere, non timore: ad veræ coronæ precium iunxit, quod de dignitate ſubmiſit, & ante cæleſtẽ de abſolutione ſententiam, perſonam rei, innocẽtiæ bonus çſtimator impleuit. Sic enim milites Chriſti, ſudore ſuo honorum ſibi incrementa parturiunt, dum cõceſſa faſtigia celſiore humilitate caſtigãt, indè laudum cumulos mercaturi, vñ indepta culmina ſublimi parcitate moderantur. Sed quamuis beatum Athanaſiũ Romano antiſtiti (quantùm noſſe datur) imparem locus oſtendat, facto tamen in negocijs cõparãtur. Ille p̃ſtò fuit iudicibus, iſte (quãtùm & vos dicitis) aduocauit. Ille intẽtatam diſcuſſionẽ, vt Dei famulus, non refugit: iſte triumphum ſuũ in diſcuſſorum collectione cõſtruit. Sed quid his longiùs collationibus immoramur? Iudicia & iſte voluit, amauit, attraxit, ingreſſus eſt, & quod poſſet fideliũ corda doloris iuſti aculeis excitare, venerando Concilio authoritatem etiàm contra ſe, ſi mereret, indulſit. Quis in hac allegationis ipſius frõte neſciret fultum ad coepiſcopos puritatis teſtimonijs cõueniſſe? qui hoc, * quod [for. * quod per] diſtrictionẽ eorũ minùs licebat, exhorruit, æſtimans, illud magis quolibet modo labefactandum, quod ſtatuiſſet cẽſor inualidus? Quid præfatum inceſſitis canina loquacitate? Quid lçditis non metentem? Votum eius eſt, quod veſtrum putatis eſſe terrorem. Sed aſtutiùs in vobis, q̃ in Athanaſij aduerſarijs, nouelli virus ſerpẽtis inſibilat. Illi neſcierũt, quod vos optimè calletis, qualiter triumphus tolleretur imperito: illi prouocatũ, nè audiẽdus non occurreret, formidabant. Vos moram, quam habebat examinari non ferentes, venientẽ iaculis repuliſtis, & tædiũ vobis de ſententia præparatũ, vltricium armorũ aſſumptione cõmutaſtis. O malorum commemoratio, quæ vocẽ & prçſtat, & ſubruit, dum illos, quos in clamorẽ coegerit, eorũ etiã, grauitate facti, verba confundit. Quis patiatur vos æquo animo garrientes? Ergò nos ſecundùm aſſertionem veſtram nouellæ vtilitatis cõmoda nõ amamus, dũ definitis ſenioribus præſtamus obſequium? Hic tota ingenij vela ſuſpenditis, hic reſupinæ ceruicis ex receſſu pectoris, quicquid habuit ſpiritus flaminis, ructus euomuit. Aiũt enim: Moſis à vobis ieiunia, & Heliſçi miracula, q̃ egit, dũ mortuũ ſuſcitauit, ſi annoſa * tñ ſectamini, * cõfundũtur. [* tantùm * condemnantur.] Quid hic rationis inuenit ſcrutator idoneus. Nõ ſi auri callidus inquiſitor occurrat, in ſenſibus veſtris latẽtium venarũ montis inueniet, & inſuetis lucẽ latebris ſermonũ foſſor admittet. Idcircò ergò cana miracula nõ probamus, ſi iuuenilibus cõſenſum non prçbemus exceſſibus? Si ſeruum Dño, diſcipulũ [Matt. 10. c Luc. 6. f Ioan. 15. c] magiſtro Euangelij memores, ſubiugamus: quicquid potuit prodeſſe, negligimus? Alia ſunt, improbiſſimi hominum, q̃ ad vſum recentẽ ſinè iniuria vetuſtatis adhibemus. Nouam deindè culpam & quã inueſtigatio noſtra tranſierat, recluſiſtis: quarè Papa ſine exempli inſtituto prçcedẽtis, ſynodum cõuocauit, vt de criminũ eius obiectione cognoſceret? Poſt hçc nos falſitatis arguitis, cur à principe. quæ in p̃ſato negocio ſcripta ſunt, dicimus poſtulata. Prçſta, Dñe, vt labyrinthi huius ſinè errore ſinuoſos ſuperemus anfractus: dirige ſemitã, quã flexibilis coluber iuxta fabricã proprij corporis aut mẽtis ope- [Pſalm. 45.] ratur, vt verè dicamus: Dominus virtutũ nobiſcum, adiutor noſter Deus Iacob. Et cum [Prou. 21. d] Salomone exultemus, dicente: Equus paratur ad diem belli, apud Dominum autem eſt omne prçſidium. Superuacuum quidem eſt, abſurdis reſpondere propoſitionibus, dicen- [Prou. 26. a] te propheta: Nè reſpõdeas imprudẽti ad imprudentiã eius. Sed ſi quid cõtemptûs trãſierit, vereor, nè quaſi validum putetur non tetigiſſe formido. Melius nobis eſt, cum beato Paulo inſultationis cauſas incidere, & plena [2. Cor. 12. c] voce teſtari: Factus ſum inſipiẽs, vos me coegiſtis. Hoccine ergo nullo conſtabat exemplo, vt ſacerdotum Papa Concilium conuocaret, cuius arbitrium eſt collectio ſynodalis? aut parua erant, quæ de veſtris cum hac [3 q. 4. Nonne directa.] multitudine facinoribus damnarẽtur? Nonne directa ſunt verba canonum, quicunque clericorum ab epiſcopo ſuo ante ſententiæ tempus pro dubia ſuſpicione diſceſſerit, manifeſtam eum manere cenſuram? Ad huius rei miniſteriũ deuotum Deo oportuit agmẽ occurrere, vt perditi & profligati gregis vlceribus medicorũ exercitus ſubueniret: quia quotiès morborum violẽtia celeri greſſu ad animæ ſecreta feſtinat, obuias manus afferre

non

Digitized by Google

non poteſt ſalutare conſilium, niſi ex colla-
tione multorum. Nam & hoc à rege veſtra
popoſcit allegatio, vt abſciſſis clericorũ præ-
2.q 4 Nònne directa. iudicijs, de accuſatorũ Papæ merito per ma-
num os ſupernum iudicaret imperiũ. Videa-
mus tamen, ſi placet, & illas diſputatoris di-
daſcalici libelli veſtri relegamus argutias. Ha-
bẽtibus etiàm nobis ante oculos patrum ſan-
ctiones, quibus exceſſuum veſtrorum ſentina
ponderetur, lex eccleſiaſtica pontificẽ ab alijs
accuſatum, priuſquàm ſub luce obiecta con-
ſtiterint, exigit non relinqui. Vos verò diui-
ni vtputà iuris memores, qui leuia errata de-
ſpicitis, q peccati nobilitate gaudetis, nè vna
vos ex deſertione ſacerdotis culpa reſpice-
ret, accuſatis eum incrementis delictorũ. Ad
valitudinem. hanc vos valetudinẽ ille, qui eſt prauius ve-
ſter, adduxit, vt poſt deſolatum, poſt impetitũ
pontificem, ſinè vllius rigore ſententiæ, totius
penè Italiæ improbãdam antiſtitũ crederetis
eſſe cẽſuram. Quomodò-quidam dixit de co-
horte veſtra, feſtinantem animam morti cre-
didit vni: poteſtne mens indocilis, criminum
Eſa.14. iam ditata ſucceſſibus, & deteſtabili propoſito
velut effœta feriari? Ille vos his locupletes ma
lis effecit, cui elationum copiæ opes angelicas
ſuſtulerunt, & diuinum cenſum nocendi, quo
exuberat, theſaurus inuidii. Sed promiſſionis
memores, vniuerſa quæ operi ipſorum reco-
limus inſerta, tangamus. Arguitur ſtylo ſplen
didiſſimo Papa Symmachus, quatè cõuentio-
nem præueniens cum populorum cœtibus
examen intrauit, & poſtea iudicia, cùm euoca-
tus quater fuiſſet, ſpreuerit. Sic à vobis veri di
ſceſſit affectio, vt mendaciorũ nebulis vrbis
teſtimonium puteris inuolui, & fallaciæ peni-
culo depicta verba, plùs virium credatis habe
re, quam veritatem, Roma quam retinet? Er-
gòne ille diſceptationẽ vel importunus adijt,
vel expectatus aufugit? Ergòne illam multitu-
dinem deuotæ Deo plebis, non pro fidei dili
gentia, Chriſtiana magis expectatio, quam fu
ror euocauit? Quiſquàmne ad inferendã vio-
lentiam currens, lachrymas comites habet? &
qui ſtudet eſſe formidini, vultũ timẽtis oſten-
dit? Multitudo illa iuncta ſacerdotis officijs,
attulit ad nos lamenta, non iacula: nec venit
telis minax, ſed fletibus miſerabilis, vna tantũ
intentionem veſtram oſtẽtatione grauatura,
quia vberibus oculorum fluminibus demon-
ſtrabat, q̃ eſſet per acerbitatem veſtram cũdi-
tione dolenda pulſatus, & in ſobrietate vene-
randi examinis, afflictione propria commen
dabat, quem voce non poterat. Sed habetis
manifeſtum ex hac re, quì bilem furor accen-
dat: quia penè abſolutus ad iudicia venit, pro
quo orbis illachrymat: & dum rebus extraneã
in prædictum inuidiam ſermone colligitis,
paulispèr reuerentiæ veſtræ diù ceruix ſuper-
ba ſubmittitur. Sacram enim congregationẽ
tunc vocatis, quandò extinctorem noſtrum
Symmachum vulus aſſerere, & crudeli pieta-

te honori noſtro putatis accreſcere, quod re-
ſidens in eccleſiarum arce, perdiderit. Nos
ità non ſolùm non ſenſimus, ſed diuerſa ſenti
mus. Ad alios magis tutelæ veſtræ venena cõ-
uertite. Non habet teſtimonium defenſoris,
quia repugnanti impendit oris obſequium.
Perdit, quam eſſet putat, beneficij gratiã qui
aliquid præſtat inuito: quia non eſt munus,
niſi quod velis accipere. Nunc longa nõ opus
eſt admonitione iam perditis: odiũ debemus
operi, de cuius iam nõ ſupereſt, quod damne-
tur, authoribus. Mulierum turbas aſſeritis vr-
banis coloribus cum præfato ad iudicia con-
ueniſſe, & illa veſtra ſubtilitate obtenditur ſe-
xus, qui maiorem antiſtiti debuiſſet affectum.
Prophaniſſimi hominum, ſcriptum retineo:
Aliud eſt maledicere, aliud accuſare. Et pro-
phetam dixiſſe, *Reprobantes verbum, ſperaſtis* Eſa.10.c
in calumnia & in tumultu, & eſtis in eo. Propte-
reà erit vobis iniquitas hæc ſicut interruptio, quia
pro nobis dicit Deus: Eos qui iudicãt nos, ego iudi- Eſa.51.c
cabo. Et iterùm ad ſeruos ſuos dicit: *Nolite*
timere opprobrium hominũ, & blaſphemias eo-
rum ne metuatis. Rursùm etiàm vobis clamat:
Accedite huc ſemen adulteræ & fornicariæ: Su- Eſa.
per quem luſiſtis, ſuper quem dilatastis os, & eie-
ciſtis linguam? Nunquid non vos filij ſceleſti eſtis
ſemen mendax? Quæ quibus copulatis, aduer-
tite. Dicitis, Indicta cauſa, derelictis defenſo-
ribus, Papa diſceſſit, fori vobis in præſenti
negocio & platearum, quarum eſtis hypocri-
tæ, exempla proponentes. Nobis ſcriptum eſt Galat.6.d
per Paulum Apoſtolũ: Quibus crucifixus eſt
mũdus, quid illis cum foro? Sed iſta neſcitis,
aut (quod eſt grauius) nota contemnitis. Pe-
regrinum (credo) aliquid & à ratione ſepa-
ratũ poſtulans Papa, diſceſſit. Nònne hoc ſpe
rauit, pro ſtatu labentis Eccleſiæ paſtorali cu-
ra cõſtrictus, quod & religioſa prouidentia, &
cauſæ ipſius ordo flagitabat? Quæ enim iudi-
ciorum forma præceſſerat, vt vobis hoſtiliter
diſruptis, etiàm per ſuggeſtionẽ veſtrã ſubla-
tis Eccleſiæ opibus, qui diu fuerat cibus eſu-
rientium, famis mancipiũ videretur effectus,
dũ alimentis diſtributor egebat, vt fieret in
dominatu ſeruit*, & in ſeruitute dominatus.
Quæ hoc qualitas præcedẽtis qui per memo-
riam in medium tranſacta reddebat? Qualis
habuit effici ex cenſura conuictus iudicatio,
in quo cauſam adiudicatio præcedebat? Non
fuit priuilegium, quo ſpoliari potuit iam nu-
datus. Vnum vobis putaſtis reſidere in ſacra
collectione ſubſidium, vt ad tuendorum im-
manitatem criminum, ſacerdotes vobis comi
tes iungeretis, & fieret impunitum facinus
pollutione multorum. Nunquàm conuenien
ti tempore cẽſor adſciſcitur, qui ad deciſum
penè negocium conuocatur. Crimiuoſi (& ſi
eſt) meritum tollit accuſator, qui in eo plùs
furori ſuo vult licere, quã iudici. Dicit enim
vobis, impetens propheta: *Hæc eſt pars eorum* Eſa.17.d Eſa.18.a
qui vaſtauerunt nos, & ſors diripientium nos.

Eſa. 18. a Ite angeli veloces ad gregem conuulſum &
dilaceratum, ad populum terribilem. Ad vos
angelus miſſus eſt, ſcilicet per ſacerdotes, quo
rum voce & merito perferenda Chriſto do-
na ſuſcipiunt, & placato dominante, impetra
ta à mortalibus vota concedunt, per quos vo-
bis oblata ſunt munera repudiata concordię,
qui pœnam merentibus, dilectionis præmia
detulerunt: qui dum ſe conſiderant, in nul-
lo, quod merebamini, reſpexerunt. Quis eū
(inquiunt) vidit cum accuſatoribus ſuis apee
ta (vt aiunt) pugna confligere? Impruden-
tiſſimi omnium, quem cum quibus vultis
decertare, reſpicite, & vtriuſq; partis, ſi quid
ſalutis in vobis reſedit, loca, tempora, & per-
ſonas attendite: & ſi vos nefariè congeſta cor-
dis adhuc praui non ſubegit opulentia, ocu-
los ad Dominum pauliſpèr attollite, & vel
breui tempore ſiniſtri monitoris iuſſa con-
temnite. Agnoſcite, ſummi regis præceptio-
nibus vos in his, quæ meritò plectenda ſunt,
non muniri: quia quanquis reſponſi qualita-
tem dictent dogmata poſtulata, & petitio, dū
exiſtit prærauia, quæ ſunt ſequutura, deſcribat,
nunquàm tamen caſſibus veſtris libera regnā
tis verba cepiſtis, nunquàm deſideria per au-
cupia calliditatis Imperialia vobis ſcripta mi-
litarunt. Quoties vanis hiatibus nocendi in-
efficax morſus increpuit, totiès de accuſato,
quicquid ſpe tenuiſtis, effugit, & vacuos ima-
go præſumptione occupata deleruit. Deo gra
tias, qui hanc prouidentiam indidit ei, cui re-
rerum humanarum ſummam commiſit. Spes
certa quoties eſt & ſalutis, perfecta in guber-
natore ſapientia. Puppis, cuius magiſter ad
claui regimen intellectus dote præparatur,
vbiq; ſtationem, vbiquè portum habet in flu-
ctibus. Certa generalitatis ſecuritas, quandò
rempublicam nobilibus regit artibus inſtitu-
tus. Scit Imperatoris noſtri cœlo infuſa diſpē
ſatio, obuiam manum famoſis in fallendo in-
genijs exhibere. Labore apud eum non opùs,
eſt, quem ſortita eſt olim nuda veritas de-
fenſorem. Ceſſent impia commentitia apud
illum ſimplicitatem fraude mētiri, quicquid
* ſe aduerſus iuſtitiā mouerit, * ſit, dum iuſtitiam nouerit, mox tenetur. Ni-
hil apud prędictum tutius innocentia eſt. Le-
gatione valida vtitur, qui ęquitati res cōgruē-
tes inſinuat. Quæ grauis eſt plerunquè prin-
cipibus impugnatio, minùs fidelium blandi-
tijs non ligatur. Sed hæc Deo narrantur me-
liùs, à quo frugis huius plāta deſcēdit. Ad vos
me reducit propoſiti operis non amica condi-
tio, qui melioribus hactenùs operum volui
pernauare ſermonibus, dum captiuam ora-
tionem exigit imperioſa neceſſitas. Dixiſtis
enim: Quomodo de cauſa, vel qualitate eius
primitus tractabitis, cùm necdùm haberet ſy
nodus firmitatem? O frontem dictionis im-
mundæ, & faciem libelli, quam nō ſola macu-
lauit imperitia. Tractatus noſtri prouinciam
& narratis, & quæritis. Hinc etamus nempe
dubij, quia quemadmodòm loquimini, non
habebat ſynodus firmitatem. Tranſibat nego-
cij qualitas audituros, & plùs adhuc remanſe
rat in reuerentia pulſati, quā eſſet in integri-
tate collegij. Deindè poſt quęſtionem torren-
tes, venerabilem Laurentiū & Petrum epiſco
pos, à communione Papę ſe ſuſpendiſſe repli-
catis: & quicquid prouidit cautio conuocato-
rum, ducitis ad crimen impetiti. Vllone ergò
tempore, dum celebrarentur ab his ſacra Miſ
ſarum, à nominis eius commemoratione ceſ-
ſatum eſt? Vnquàm pro deſiderijs veſtris ſinè
ritu catholico & canonico more, ſemiplenas
nominati antiſtites hoſtias obtulerunt? Ali-
quandò quod capiti veſtro aſcribatur, facta
eſt apud Deum offenſa per gratiam, & extitit
nutrix peccati veniæ mater oblatio? Fuerunt
quidem corporis tantùm conuentione ſepa-
rati, quos loqueris, animarum tamen pręſen-
tiam non vitarunt. Si eos putas à conſortio
mutuo diſſociatos, quos fibula religionis pio
mordens dente coniungit, procùl te ab ęſti-
matione catholica culparum duxit affectus.
Mādati cœleſtis obauditio nos aut miſcet, aut
ſeparat. Non intereſt, quæ interualla nos ſe-
gregent, ſi vno in ſuperna manſione conclaui * cōijcimus
retinemur. Verè hinc * cōuincimus eſſe ſeruos
vos ventris & corporis, & per hanc ſententiæ
veſtræ vilitatem, declaratis mancipia vos eſſe 1. Cor. 2. d
terrena. Scriptum eſt enim: *Animalis homo nō percipit ea, quæ ſunt ſpiritùs.* Poſt hæc verſis in
fugā ordinibus, lymphatici more ſermonis,
addidiſtis: Ergò cōcilia ſacerdotum, eccleſia-
ſticis legibus quotānis decreta per prouincias
quia præſentiam Papæ non habent, valitudi-
nem perdiderunt? Legite inſaniſſimi, aliquā-
dò in illis præter Apoſtolici apicis ſanctionē
aliquid conſtitutum, & non de maioribus ne-
gocijs, ad collationem (ſi quid occurrerit)
pręfatę ſedis arbitrio fuiſſe ſeruatū. Sic enim Sardicenſ. Concil. cap. 7.
habet: ſi quis epiſcoporum iudicio prouincia De Appellationibus
li depoſitus fuerit, Romanum Papam (ſi pla- epiſcoporū
cet) rursùs appellet, & ipſe (ſi videtur) re- ad Roma.
paret iudicia in opitulatione damnati. Eccè Papa.
enode eſt, quod ad laqueum pparaſtis, niſi
fortè arctiſſimis in illa parte nexibus adſtrin-
gamur, & replicationum nobis itinera non
pateſcant, dum callis antè peruius, dum etis
his nouella interclusione veſtitur. His enim
nos eloquij vepribus, dum gradimur per
plana, retinetis, cùm dicitis, læſum princi-
pem, quarè attributum viſitatorem contra
eccleſiaſticas regulas prima voluimus fronte
diſcedere, & nihil ampliùs liceret hinc vitijs,
nè dureſceret lolium, nè prophana meſſis
nulla diſciplinæ ante maturitatem ſucciſa fal-
ce decumberet, & putaretur licere, ꝙ iudi-
ces non vetabant. Vndè ex aperto conſtat, nul
la vos extra præſtantiam pijſſimi regis, quam
fruſtrà deſideratis noxæ copulari, exemplo-
rum authoritate fulciri. Supereſt, vt & ipſum
doceam in his exceſſibus, quod bono vniuer-

ſitatis

ſitatis contigit, non teneri: quia directum, nō occaſiooem litis, nec fomitem iurgij, ſed cauſam voluit eſſe concordiæ, præuidēs ſcilicet, quòd niſi ſimplicem iuſſionū ſuatum tutela vallaret, citò io eſcā diſſidij toxica veſtra ſurriperēt. Scriptum eſt enim: (Vir ſimplex credit omni verbo.) Idcircò mandati limitem fixit, quem nulla liceret tranſgreſſiooe violari. Præfatum, ad beati Petri baſilicam, mox vt Romam fuiſſet perductus, mandauit occurrere, facieos de ſacerdotis voto regis imperium. Quis enim non putaret pontificem ſponte pariturum in ea parte, quam licere ſibi princeps non credidit, etiàm ſi vetaret? Ibiq; papam ab eo ſalutatum, ſuo ore ioſſit affari, vt traderet coepiſcopis mancipia, nullis ſubdenda tormentis, ſeruanda profectò ad diſceptationē ſynodalis examinis. O caſtitatem pcepti, q̄ dū faciē pſentibus pfert tēporib⁹, in vmbrā cogit antiquā, q̄ rapit lumē veteribus inauſpicato ſplēdore oouitatis. Quis hoc lingua diues, quanq̄ merito pauper, vel opinionis fabricator adiūxit? Quis taliter cōmēdatitijs laudib⁹ locupletauit fama dominū, actuū ſuorū veritate mendicū? Nō derogo vobis deſcriptoribus, quorū bn̄ficio contigit, ornata ad nos Maiorum geſta perduci: ſed Dei beneficia non tacebo, quia princeps noſter rebus ſuperat decora ſermonū, ſi obnoxiam linguis gloriā * munerabilis cauſarum trutinator inſpexerit, vt cùm petitioni veſtræ effectus artifex præſtaretur, in omoibus tamen iura eccleſiaſtica cuſtodiret. Quæ ad hāc æſtimationem (quanuis acutiora cæteris) corda ſofficiunt, vno tempore, vna ſcriptiooe, ſinè æquitatis detrimento, deſideria veſtra ſupplentur, & eadem charta ad miniſterium religioois, & veſtrum deſtinatur ad gaudium. Booi enim præuidet principis ioquiſitio, ſeruilem aſſertionem innocenti exanime non probādam. Io electione enim venerandorum iudicum ipſe accuſantes extra ordinem repulit, ipſe ad ſpem retulit excuſatum. Videamus tamē, iſta ſi facta ſunt, ſi DEI inimici etiàm terreni domini non fuiſtis, dū Chriſtum & regem parili temeritate deſpicitis, & vnus vobis ad vtranque contumeliam ductus eſt criminum deſtinatus antiſtiſtes, ad ipſo complēdæ iuſſionis cōfinio oris veſtri ſpiris abripitur, & ad incentiuū confuſionis aptatur. Qui paci militaturus aduenerat, inuiſis beati Apoſtoli liminibus, ad vſum furoris veſtri iam neſcius ſui aduocatur: & illud, quod ex omnibus orbis cardinibus deuotos attrahit, poſitū in vicinitate tranſitur, eccleſiarum fundamentum adire nō permittit ſtructura mediocris, truncus ſpem honorum fructuū perdidit à radice ſeparatus. Dicatis forſitan, Apoſtoli genio decerpi, ſi putatur cęli ciuis terrarum locis includi. Tamē, quantis benedictio poſcentibus vbiquè pręſtetur & exigat præſentiam martyris fides & deuotio ſupplicantis, negari non poteſt diligentiæ natali ſolo plus tribui, & maiorem affectū loca impetrare, de quibus ad ſuperna tranſitur. Quam fidem allegationi curationem multitudo iam præſtitit, & vtimr poſt obſidionem diabolicam teſtibus iam ſanatis. Hæc licèt per redemptorem noſtrum in toto orbe celebrentur, eſt tamen non modica monumenti illius per frequentiam comparata nobilitas, quia per eum, qui hominem mutauit in angelum, illuſtrari potuit natura telluris. Hanc viſitatori veſtro inuidiſtis gratiā, æſtimātes, quia errorum veſtrorum ſectator eſſe deſiſteret, ſi reuerendæ paſſionis penetralia contigiſſet. Eccè non habetis in regia autboritate ſubſidium. Eccè poſt cœleſtem cōmotionem, iuſtè vos & principalis, quam ſperni feciſtis, cenſura percellit. Videamus ſi ſupereſt aliqua de regulari propoſitione defenſio. Viſitatores, inquiūt, & alijs epiſcopis dedit ipſe, & iuſtū eſt, vt facti ſui lege teneat'. Non vos in hoc titulo falſitatis inceſſo, diù mēdacijs adhærētia verba nō arguo. Dico tamen latorem iuris, diffinitionis ſuæ, niſi velit, termiois non includi: & niſi princeps faſtigij ſumma moderetur, fruſtrà ad illud, qđ dederit, ius vocatur. Lex probitatis & mentis eſt, quæ bominem viuentem ſinè lege caſtigat: propriè moribus impendit, qui neceſſitati non debet diſciplinam. Aliorom fortè bominum cauſas Deus voluit homines terminare: ſed ſedis iſtius præſulis, ſuo ſinè quæſtione reſeruauit arbitrio. Voluit B. Petri apoſtoli ſucceſſores cœlo tātùm debere innocentiam, & ſubtiliſſimi diſcuſſoris indagini inuiolatam exhibere cooſcientiam. Nolite æſtimare, eas animas de inquiſitoribus noo habere formidinem, quas Deus præ cæteris ſuo reſeruauit examini. Nō babet apud illum reus de allegationis nitore ſubſidiū, quando ipſorum factorum vtitur eo teſte, quo indice. Dicas forſitan, omnium animarum talis erit in illa diſceptatione conditio. Replicabo vni dictum: *Tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificabo Eccleſiam meam: & quæcunque ſolueris ſuper terram, erunt ſoluta & in cœlis.* Et rurſùs ſanctorum voce patet, pontificum dignitatem ſedis eius, factā toto orbe venerabilem, dum illi quicquid fideliū eſt, vbiqoe ſubmittitur, dum totius corporis caput eſſe deſignatur, de qua mihi videtur dictum per prophetam: *Si hæc humiliatur, ad cuius confugietis auxilium, & vbi relinquetis gloriam veſtram?* Quid ſi immunda mihi labia habenti, & nullis ſuccenſa carbonibus, vt Eſaiæ conceſſum eſt, vt his ablutis, ipſom ad poſſeſſionis ſuæ tuēda priuilegia Petrum apoſtolum liceret euocare, & qđ ait pręcibus, humana voce loqueretur? Quē ſi audiretis, hæc diceret: *Filij hominū, vſquequò graues corde? vt quid diligitis vanitatem, & quæritis mendacium? Sciote quoniam mirificauit Dominus ſanctum ſuum.* Quid ſtabilita Chriſti manibus cupitis fundamenta

Prou. 14. b

* venerabiles

Iudicium Papæ, Deus ſuo reſeruauit arbitrio. 9 q 3. Aliorum hominum.

Matt. 16. c

Papa Rom. caput eccleſiæ.

Eſa. 10. a

Eſa. 6. b

Pſal. 4.

ſubruere? Quid canonum poſſeſſionis geniũ tis, vt diuulſiõe eccleſiaſtici gregis, oouis me & poſt carnem paſſionibus ſubiugetis? Inauditom ſacrilegij genos eſt, quod mentitæ religionis honore coloratis. Dehoneſtat venerandi reuerentiam nominis, qui adiutorem ſe in his, quæ in Deum iactat commiſſa, pollicetur. Contumeliæ genus eſt, quaſi in ſola-
Rom. 14. a
tio adeſſę ſublimi, iuxta Apoſtolum: *Tu quis es, qui iudicas alienum ſeruum?* Quid auribus imperitis illuditis, & grauiorẽ vindictæ ſpeciem facitis eſſe quàm culpæ? Si odium debetis exceſſibus, vos mundate. Cor libetius condemnatis ſcelera, quàm vitetis? Sui impugnator eſt, qui fornicationis officijs vrget adulteria, & per animatum ſtupra, carnis accuſat. Scriptum nempe retinetis: *Maledi-*
Pſal. 72.
ctì omnes qui fornicantur abs te. Fœda ergò à nitore Domini ſui obligatione diſſoluunt, qui ſtatutis cæleſtibus minùs mera fidei dependit officia. Poſſeſſionis noſtræ vobis (vt video) claritas mouit inuidiam, quem ſimulata vt mali poſſeſſoris indignatione transfertis, dum deſudatis impendijs. Arcem, qua fuiſtis conſpicui, crebris labefactatam ictibus, niſì obſiſterem, propoſuiſtis ſubruere: & cælo ſtabilitam machinam, quanta ſit, oſtendere per ruinam. Nolite præſtolari de clade veſtra victoriã, nolite triumphũ ſuperãdo perdere, meis laboribus meo ſodore quæſitum. Quicquid ad triumphũ ducit, obtinui: quicquid vos illuſtres faceret in ſede, congeſſi. Vobis tribuit claritatẽ fax iſta, quam viperino liquore putatis extingui. In perniciẽ propriã accẽdiıur, qui ſic ſęuit in gratię ſuę germina, vt plãtas abſcindat. Liberior iuſto iracundia, plùs quàm alios, laceſſit aothorem. Symmachi, quos vocatis, exceſſus ſi ſunt, illa, qua & vos, expectatione ſuſtineo. nefas eſt, peccantẽ patientiã iudicis non amare. Quid niſì vltionem flagitat, qui, dũ reus & ipſe ſit, vindictæ in alterum moras accuſat? Hæc illis
Gen. 6. a
à me vox debetur ſtudijs, quoniã Deũ dixiſſe teneo, *pronum hominem eſſe in malitiam, & omnem carnem amicam eſſe peccatis.* Nolo occaſione perſonæ, innumeris datuta dignitatem, fiat in abiectione poſſeſſio: nè, dum homo inceſſitur, lex diuina frangatur: Mihi credite, ſi ſunt iſta, quæ dicitis, reſpicio: quia & iñ illis, quibus nil tale dicebatur, quid fuiſſet
Deut. 32. e Rom. 12. d
inſpexi. Errat, qui falli Deo proximum credit. *Mihi vindictam, ego retribuam, dicit Dominus.* Vos potiùs olim filij, de quibus ſpiritalis ventrẽ partus onerabat, ad abiuratã concordiam redite. Pio vos ſinu, ſicut haboit hactenùs, mater Eccleſia accipiat. Nunquàm eſt ſera correctio. Scit diù expectare immodico labore quæſitos. neſcit pro vilibus deſpicere magno precio cõparatos, multis gradibus recurſus eſt ad ſalutẽ. Præter deſperantẽ, nullus excludit. fructus veniæ, ꝓximus eſt coronæ. Nolite Symmachũ Papa preſſuris veſtris iuuare. Si reus eſt, mihi credite, cùm ceſſauerit humanæ impugnationis miniſterium, diuinum mox ſuccedet arbitriũ. Nonne ſplendidiſſimi cognitoris lance prędicto aut pœna debetur, aut præmium? Syllogiſmos à me ſermonum & ſchemata non quæratis. Antiquo adhuc vtor reti, & irriſam à ſapientibus ſecu-
li * cymbulam non reliqui. Illa me per mun- * cymbam
di freta ſuſtentat. Ditat probatum in captionem hominum rete quod cernitis. Redite ergò, quia ſuga vos nec dum eſſetis agreſtes, eripuit. Currite ad ouile, nec luporum vos exponatis inſidijs, nè per moram amitiatis gratiam ſponiè venientium, quia contemptam inuitationem gehenna ſubſequitur. Ego, ſi quid dulcedinis, vt pater, debui: ſi quid diſtrictionis, vt attributus à Deo magiſter, impleui: prouidete, nè diutiùs qualemcunque crucis meæ angulum rara Leuitarum corona circundet, nè dolenda etiàm extraneis in longum ſolitudo dominetur, nè labor vteri mei, ſterilitatis vice hoſtilem peperiſſe familiam, & numeroſa proles, per ſiniſtros actus infœcunditatem parentis oſtendat.

Pauca ſunt, quæ aſſerui: ſed quãta ex eis pen-
deant, æſtimate. *Venite filij, audite me, timo-* Pſal. 33.
rem Domini docui vos. Romam reſpicite, quã ab idolorum ſeruitute, ſinè auri, ſinè argenti precio, liberam ſanguinis Chriſti fecit effuſio: cui etiàm meam ſeruuli ſui mortem iuſſit impẽdi, quę per multa tempora famoſis cultum delubris exhibuit, quæ diù venerata eſt
io imaginibus * dæmonũ, cui laborante cen- * dæmonum
ſu indiderat manus magiſtra terrorem, quæ inſpexit poteſtatem numinum emptam precio metallorum, cui ſublimiores deos peperit exercitatior manus artificis: & diuinitatẽ, quam homo per fabricam cõtulit apud homines, Dei habuit forma maiorem. Eccè iam Chriſto propitio, ad nouas fornaces ſimulacra redierunt. Eccè iam de obſoleta ſuperſtitione vſus veſter accepit, quod lætetur, dum de veteri tonante noua meritò vaſcula pręparantur. Quid hanc annitimini interrumpere quietem? Quid ludere vanis intentionibus felicitatem? Excuſationem non habet furor iſte, ſi creditis. Non intereſt, quibus itineribus ad mundi principem * currat, qui à ſan-
cta vnitate diſcordat. Pingues hoſtias litat Pingues hoſtias litat Diabolo, qui Chriſti contriſtat eccleſiam. An. D. 418.
diabolo, qui contriſtat Eccleſiam. Vanas ergò repudiate ſediculas, ſimplicem habet defenſionem pacis affectus. Nimìs armatus eſt, qui illa, quæ aduerſarius concordiæ miniſtrat, tela contemnit. Sufficit contra omnia iacula iurgiorum, fidei nuda oppoſitio. Quid Eulalij & Bonifacij tempora, dum malorum ſolatia quęritis, reuocatis in medium? Quid incrementis exceſſuum pręſentatis vetuſta contagia, & per iniquam voluntatẽ ſenectuti in operiendis delictis facitis nil licere? Alia tunc fuit cauſa diſcordię, & niſi narrãdo cogerer ſuſtinere tranſacta, oſtenderem vobis, nullum euenire ſolatium de comparatione factorum: quia illos, quos ad pontificale faſtigium

Digitized by Google

ſtigium intentioni obſequens feruor euexerat, vtroſque repuli. Hunc elegi, quia ex illis, teſte exitu, nemo mihi placuit. De iſtis contra regulas nitentem, profugum feci: prouectum legitimè, mundo impugnante ſeruaui. Scitis iſta, nec noua ſunt: quia dum ille rtuditur, iſte firmatur, veſter mihi miniſtrauit aſſenſus. Deindè cur in perniciē veſtrā læditis ſacerdotale Concilium? Cur laceratis ſententiam, in qua inſpirante Chriſto, oracula ſuperna patuerunt, & inter Deum atque homines interpres extitit lingua Pōtificum? Quid generalis Eccleſiæ dolorem facitis, quanuis in principali, tamen in vna commiſſum? Illa enim cęli curia, variarū dotibus aucta curialiū, & multo redēptoris noſtri auro, oſtroque decorata, nihil in illa diſcuſſione authore ſe protulit, ſed per humanæ linguæ miniſterium diuino militauit imperio. Intellexit nō eſſe ſuū, quicquid impulſa cōſtituit. Nihil hēt in illa ſententia, niſi vndè * ſolata deuotione gratuletur. Peregrinum ſtylus ſenſit eloquium, indè ſomens gloriam ſolam, quòd infuſa ſibi & ſeruauit, & coluit. Quid his de exemplis Euangelicis præparaſtis calumniam, ſicut de vobis ſcriptum eſt, *Errauerunt præ ebrietate, neſcierunt videntem, ignorauerunt iudicium?* Nam dum prophanis memoratos verbis cæditis, & inſcitiam prodiis, & liuorem. Iſti ergò reſurrectionem corporis, quā prædicant, non credentes, hæreticis miſcuere contagijs. Iſti quicquid abiorant linguis, corde ſectantur. Ergò quia dixerunt eum timendum eſſe, qui poteſt occidere, & animam mittere in gehennam, ideò à fide aliena texuerunt. Ecce profundam imperitiam. En B. Lucam, cuius poteſtis aſſertione conuinci, quid clamat? *Timete eum, qui poſtquàm occiderit corpus, habet poteſtatem animam mittere in gehennam.* Quis hic locus erroris, vbi congruentia pari ductu exempli & hiſtoriæ verba concurrunt, nec diuerſum eſt ab intellectu catholico & lectionibus, quod præfertur? Nunquàm bene nodus in ſcirpo quæritur, non inuoluit nebula prędicatæ lucis authores. Reſurrectionem ergò carnis non credunt, quia poſſe confitentur corpus occidi, quia peccatricem animam gehennæ mancipari? Denſis cor veſtrum vepribus ſuffocatur, & interna vitia alijs certat aſcribere. Ioānis etiàm Apoſtoli iactatis ſcripta violari, quia ex eius verbis dictum eſt: *Si dicamus, quia peccatum non habemus, noſipſos ſeducimus, & veritas in nobis non eſt.* De qua dicti diuerſitate nihil queror: in eo ergò corrupta ſunt Apoſtoli monita, quia non iunxerunt, noſipſos decipimus, & quia non iunxerunt, mendaces ſumos, non ſolùm diuinæ, ſed etiàm humanæ rationis ignari? Qui veritatem non habet, mendax rectè cenſetur: nec alia re, niſi fallitate, plenus eſt, qui integritate vacuus innoteſcit. Sed hæc in vobis non curanda ſunt linguæ oratione, ſed gemituum: nec magis

* ſola

Eſa. 28. d

Matth. 10.

Luce 12. a

1. Ioan. 1. e

ſunt vobis exhibenda verba quàm lachrymæ quia liquidò nocens eſt, qui inſontibus aut meritum culpabilis, aut nomen opponit. Reliqua obiectionum veſtrarum capita non reuoluam. Præſtat ſilentio damnanda ſepeliri. Nobilitatem dat facinoribus, qui ventilationem ipſorum multiplici ad aures poſteras relatione tranſmittit. Beati Pauli eſt ſequenda ſententia, qui monet per diſcipulum cunctos, & clamat: *Inanes quæſtiones euita.* Multa enim ſunt in veſtris propoſitionibus, quæ ità fæculentis vlnis peccandi amor amplectitur, vt fiant indigna memoratu. Plura leuitas dehoneſtat, dum ſubductis euiſcerantur verba veſtra pōderibus, & de religionis cauſis elocutio ventoſa componitur, auris congrueoter ſortita grauitatem, quæ in palearū abundantia nihil eſt horreis illatura de tritico, dum infœcundam frugibus culmorum parturit vbertatem, & ſpem de herbæ luxuria mentitur agricolis, de quibus nihil lucri ventilabra reperiont igni debita, incendioque perritura. De his ſcriptum eſt: *Dormierunt ſomnum ſuum, & nihil inuenerunt.* Nihil eſt, chariſſimi, pace dulcius: ſi tamen ſaporem eius amaritudine plenum pectus non excludat. Breuiorem quidem admonitionem debueram, quam prolixam non parua veſtri conſideratio, & diù in vobis iurgijs excitata frons, protulit. Vſus eſt, multa peccantium ſtricta allocutione non corrigi: & effuſionem plurimi, quam in delictis habuerunt, in monitoris ſermonibus hanc requirunt. Me ſaos eſt, & diligentiæ veſtræ, & iuſſis cœleſtibus obſecutum, In his, quæ ſecuta ſunt, locum ſermonibus non relinquam: quia hæc refero, mundi caput Romam, per veſtras intentiones eſſe proſtratam, & nutricē pontificij cathedram, quaſi vltimum videre ſedile deſpectā. Cuius vocē beatus Paulus excepit, & illa, qua ſemper vſus eſt, eloquij intonuit libertate, apoſtolorū principem lenitatis inceſſens, q. fluxis & profligatis mentibus, parētis adhuc ſeruaret affectū, nec in profundū ductis vlceribus ferro medicante ſuccurreret, reſcindenda dotēs laminis ſecreta morborū, & manifeſtę deſperationi ſalutiferum eſſe vulnus adhibēdū: nè, dum manus medici per pietatem à ſectione corruptæ carnis ſuſpenditur, de abſtinentia teli inuitetur exitium: quia parcit ægris dextera, cunctis interficit. Nec grandis eſt differētia, vtrùm lętum inferas, an admittas. Mortem languentibus, qui cùm poſſit, non excludit, infixit. His ergò aduersùs eos oris iaouam patefecit alloquijs: *Omnis, qui iudicas, in quo alium iudicas, teipſum condemnas. Eadem enim, quæ iudicas, agis. Scimus enim, quia iudicium Dei eſt ſecundùm veritatem in eos, qui talia agunt.* Et iterum: *Beatus, qui non iudicat ſemetipſum in eo, quod probat ſeipſum.* Quænam eſt ratio vt prædicet non furãdum, qui furaſ, & prodigam verecundiæ frontē, nube veſtiat impugnationis alienæ? Nemo rectè monitoris

2. Tim. 2. c

Pſal. 75.

Gal. 2. c

Rom. 2. a

Rom. 14. d

Diſt. 81. Nemo ſeſe. ris perſooam accipit, niſi qui actibus ſuis er-
rata condemnat, & amorem inoocentiæ, con
uerſatione demooſtrat. Nam adiacet etiàm
Publicanis, amica moribus vitia dānare ſer-
mone, & ſceleratioribus liognæ officijs pu-
nire quod diligunt: quaſi ooo quoddam ge-
nus ſit maiorum exceſſuum, dare rei affectū
labijs quam mente deſpicias, & ingenij virus
colloquij melle veſtire. Hæc ſic ago, quaſi
vobis eſſet pudor pudicitia: veouſtis adſpe-
ctu, liceret accuſare doctorem: & aduersùs
electum, oris liuidi morſus aptare, cùm antè
futuri præſcius, per epiſtolam ad vos datam,
Rom. 8. f plena voce commonuiſſem: *Quis accuſabit
aduersùs electos Dei? Deus qui iuſtificat. Qui-*
Rom. 2. a *eſt qui condemnet?* Et iterùm: *O homo, qui iu-
dicas ees, qui talia agunt, & facis illa, putas quo-
niam effugies iudicium Dei? An diuitias bonita-
tis eius, & patientiæ, & longanimitatis contēnis?*
Rom. 1. d Accuſatis malioam, repleti iniquitate, forni-
catione, immunditia, auaritia, oequitia, inui-
dia, homicidijs, contennone, dolo, maligni-
tate, ſuperbi, elati, iouentores malorum, pa-
rentibus non obedientes, inſipieotes, incom-
poſiti, ſinè affectione, ſinè miſericordia: do-
cetis fornicatoribus neminem eſſe miſcen-
dum, adulteri Laurētij aut ſequaces, aut præ-
uij, per quos ille aut excercuit, quæ habebat
toxica, aut effundens mooſtrauit, quæ acce-
pit: poſt illam illecebroſæ communionis ma
culam, & peſtem toto orbe execrabilem, ſa-
cerdotes Dei, quaſi obſoleta comparatos com
munione, culpatis. Reos putatis eſſe, qui ſu-
biere conſortium, oullo teſte coouicti: & ſe-
ctamini hominem, toto eccleſiaſticæ inſcri-
ptionis non dicam ſtylo, ſed enſe perfoſſum.
Quod licet, non licet: & quod oon licet, licet.
Quemadmodùm Iamoes & Mambres reſti-
2. Tim. 3. b terunt veritati, ſic & vos mente reprobi circa
fidem, proditores, proterui, inflati, amantes
voluptatem magis qnàm Deum, habentes
ſpeciem quidem pietatis, virtutem autem
ipſius abnegantes. O vim doloris interni,
qui nequit expedire, quod coocepit, qui pro-
fundis ingeſtum viſceribus loquendi affe-
ctum, quem imperat, vi irrumpit. Nihil vo-
bis vltrà plùs eloquar: quod de oraòooe re-
manet, lamenta ſupplebunt. Poſt hæc ſi inter
manus medicorum curatione ægreſcitis, nec
aliqua cœptæ ſalutis conſideratio vos redu-
cit, ſaltem orbis parentem vrbem veſtram re-
ſpicite. Ipſa vos, poſt defenſores ſuos Apoſto
los, mœrens aggreditur, ipſa compellat, & ſi
quid eſt pietatis, in reliquum orditur impe-
tratura ſermonem, oè me, quam Dei ſummi
templa, repudiatis phanorū cultibus, & no-
uæ lucis nitore gaudentem, fecerunt eſſe con
ſpicuam: qoam poſt ſacella ſordentia, & mul
to pecudum tabo polluta, ab hoſtiarum cruo-
re, Domioici & apoſtolici ſanguiois effuſio-
ne purgauit: qoam reducta poſt longum ſa-
nitas ſcorum fecit delubra cootemnere:
uam à victimis liberauit oblatio, quæ pacē
Chriſti poſt idolorū inimicitias acquiſiuit:
cui non fuerūt penè oumeroſiora dooa, q̄ ou-
mina: quam religio ſua reddebat varia deoo-
tione men dicam: quam egeſtas oppreſſerat,
freqoentia à dijs ſuis beneficia poſtulantem:
q̄ Curios, Torquatos, Camillos, quos eccleſia
nō regeoerauit, & reliqoos miſi plurimæ p-
lis ioſœcunda mater ad tartarū, dū exhauſtis
emarcui malè ſœca viſceribns: quia Fabios
ſeruata patria non redemit, Decijs multo ſu-
dore gloria parta nihil præſtiot: profligata
eſt operum ſinè fide innocentia: criminoſis
iuoctus eſt æqui obſeruātiſſimus, quia Chri-
ſtum ignorauit, Scipio. Per totam vellē ſtylū
ducere, ſi orbatæ pectus ſuſtinere pateretur,
inſantiem. Sed quiſquis lamentationis trao-
ſacta relegit, lachrymarum tēpora vt optare.
Nemo creditur odiſſe, quorum relatione non
læditur. Qui ſiccam faciem qe filiorum fuoe-
ribus refereus ſeruat, certo teſte crudelitaoìs
arguitur. Illa poſteritas plùs mœroris attulit
perdita, quàm iocunditatis acquiſita. Relega-
mus tamen, quibus mutata ſunt iſta ſucceſſi-
bus. Eccè iam in illo ſacrario Libertatis, nihil
ſeruile de idolorum cultibus inuenitur: eccè
* honorum corona, orbis genius, flos Roma- * honorum
nus, q̄ diù venerata eſt, plena ſanctitate calcat
altaria: eccè iam curia mea ad cęlum vocatur,
laudatur, accipitur. Nec poſſum dicere, perdi-
diſſe me ſobolem poſt gratiam baptiſmi, quā
vel repentioa mors abſtulit. Multos trabearū
& curulium poſſeſſores, ſupremus regnator
ſinè diſpendio cultus aut dignitatis ample-
ctitur. Penè iam terreni munificentia trium-
phi diuioum mercatur affectum, & hoc ad
Chriſti * gloriam proficit, quòd mūdo ſtude- * gratiam
tis eſſe venerabiles. Mentior, niſi egena agmi-
na adueotū conſulatus veſtri in ſubſidia mi-
ſeriaruo præſtolaotur. Etenim purpura ve-
ſtra, qua animi vocabulū oobilitatis, * ſub- * ſubrepentem
ripientem miſeris veſtimentorum largitate
* pellit algorem. Propè iam iterùm neceſſi- * depellit
tatibus feruot auxilium decora faſtorum, &
veteri infidelitate depoſita, in tali præpara-
tiooe cenſus diſpendia, efficiuntur lucra ani-
marum. Ecce nunc ad geſtatoriam ſellā Apo-
ſtolicæ confeſſionis, vel admittuot limina can
didatos, & vberibus gaudio exactiore fleti-
bus, collata Dei beneficio dona geminantur.
Quis tempore, quo precioſis ſiccamus vbe-
ra partubus, quo prolem ooſtram ætero a ge-
nitrix, rursùs paritura, nūc ſuſcipit, cui⁹ poſt
primam natiuitatem grandæuis fœtibus al-
uus impletur, quæ mihi prolem regeoeran-
do dulcem facit eſſe, quam peperi, quæ ad ſe
venientes ſenium facit exuere, & ad vitæ prio-
cipia redire confractos: quis hanc felicitatē,
rogo, interpellatione commutat? Quis per di-
ſcordiam viperina meote compoſitam, aurei
mihi ſeculi iubet perire beneficia? Quis iore-
nouatione mea occarum clandeſtious ioſpi-
rat, & qui blandę frontis ſpeciem inimicitijs
vires acqrit: Generoſam in tali oegocio pro-
ſapiam

Digitized by Google

ſapiam non agnoſco. Si qui ſunt tamen ſummorum, quos vilibus tempeſtatis huius procella ſociauit, alijs authoribus facinorũ participatione maculãtur. Splendor ſanguinis, etſi communionẽ criminum incurrit, neſcit tamen ducem ſe præbere peccantibus. Habet forſitan reatum de neglecta cautione, non habet dignum ſupplicium de ſcelerum principatu. Sub quadam verecundia iungitur delinquentibus, qui ad adulta iurgia conuocatur. Non meretur deſperationem perditi, in quo facilis tantùm credulitas improbatur. Vos potiùs video triuiorum germina. Vos agnoſco: in quibus naturæ vilitas conuenientes ſibi mores peperit, quos degeneraſſe claritas fuerat, qui per mẽtitæ titulum religionis gaudetis impunitate vitiorum: quorum labia nunquàm aut honorum ſapor tetigit, aut quietis: qui fas omne origini parẽdo violatis, quos de latebris & ſpecubus productos, præſens cauſa monſtrauit. Quis ante concinnationẽ mali huius, qui eſſetis, agnouit? Diù fouiſtis ſecreta, quibus vos nox generationis abdiderat. Redite potiùs ad amicam cæcitatem, nobis ſerenam & diurnam lucem relinquite. Concordiam Eccleſiæ aut abſentia, aut correctione præſtate. Si tamen vultis vos numerari inter ſplendidas proſapias, actuum emendatione cognoſcam.

QVINTA SYNODVS ROMANA,

Ducentorum octodecim epiſcoporum ſub Symmacho Papa, tempore Theodorici regis, indictione nona.

POST conſulatum Anieni, cùm in vnum, annuente Domino, ante confeſſionem B. Petri Apoſtolorum Principis reſediſſemus, ſancta ſynodus dixit: Libellus, qui ſynodali authoritate contra eos, qui aduersùs quartam noſtram ſynodum, quæ habita eſt Romæ *Palmari, mutire præſumpſeront, ab Ennodio conſcriptus eſt, coram omnibus deferatur, & in præſentia omnium legatur atque roboretur. Quo recitato, & ab omnibus cõtinua voce roborato, ſancta Synodus dixit: Hæc futuris temporibus conſeruentur, atq; ab omnibus teneantur, & in omnibus ſeruentur. Hic libellus integerrimè ſynodaliter ab omnibus teneatur, atq; inter quartæ & quintæ ſynodorum noſtrarum actiones interponatur, & ità ſicut harum ſynodorum decreta habeatur: quia ſynodali authoritate conſcriptus eſt & roboratus. Ad quæ ter beatiſſimus Papa reſpondit: Iuxta veſtram omnium fiat voluntatẽ, & vt iudicatis, Apoſtolica habeatur authoritate, & inter apoſtolica, quod dicitis, ĩterponatur decreta, & ſicut cętera Apoſtolica ab omnibus teneatur decreta. Ad quæ omnes ter vna voce reſponderunt, dicentes: Vt fiat, rogamus: Vt fiat, rogamus: Vt fiat, rogamus. Poſtq́ue acclamatũ eſt ab omnibus epiſcopis & presbyteris: Illi, qui Papã Symmachum accuſauerunt, & damnationem ei inferre tentauerunt, & illi, qui eum iudicauerunt, aut contra noſtram ſynodum garrire, aut ſcribere præſumpſerunt, vt damnentur rogamus. Et paulopòſt omnes epiſcopi & p̃sbiteri voce magna clamãtes, dixerunt: Exaudi Chriſte, Symmacho Papæ vita. Dictum eſt noctiès. Cuius ſedem & annos. Dictum eſt deciès. Vt fiat, rogamus. Dictum eſt duodeciès. Quibus ceſſatis, Symmachus epiſcopus eccleſiæ catholicæ vrbis Romæ, dixit: Quoniam fraternitas veſtra ſingulari charitatis ſtudio, pio ac vigilanti affectu, indefeſſis laboribus ac ſpiritu viuaci ſtuduiſtis, venerandi patres, tutelam rerum Eccleſiaſticarum fouere, ſedẽ Apoſtolicam (quæ ſolida Petri confeſſione ſtabilita eſt) tueri viriliter, cui licèt indigni, Domino ſic diſponente, præſumus: ac paruitatem noſtram iam dudùm multis afflictionibus impulſam, virili protectione defendiſtis, oblocutoribus & ſuſurrantibus reſiſtando, qui nouis ſemper inſidijs ſemper aliquid aduersùm nos & famam noſtram moliuntur, quos ſpiritus ille diuiſionis continuis exagitat aculeis, quibus eſt pax inimica, & diſcordia placẽs: & quia veſtra bonitas curam prouiſionis noſtræ ſuis exhortationibus incitauit, * & parilem circa eccleſiæ tranquillitatẽ Dei noſtri cõtemplationem animi * præſtet, flagitamus, vt circa inſidiatores & perſecutores noſtros mitiùs agatis. Et licèt iuſtè damnentur, propter miſericordiam tamen cõſeruentur, vt in nobis illa domini declaretur ſententia, qua præcipitur, ità fratribus dimitti, ſicut ſibi à Domino cupiunt dimitti. Decæterò verò, nè vnquàm talia non ſolummodò in Apoſtolicæ ſedis præſule à quoquam præſumantur, ſed nec in vllo Chriſtianorum epiſcopo vſurpentur. Non ergò neceſsè eſt ſuper his noua cudere, ſed vetera recitare atque firmare. Eſt enim à multis anteceſſoribus noſtris ſynodaliter decretum atque firmatum, vt oues, quæ paſtori ſuo commiſſæ fuerint, eum nec repræhendere, niſi à recta fide exorbitauerit, præſumant: nec vllatenùs pro quacunque re alia, niſi pro ſua iniuſtitia, accuſare audeant: quoniam paſtorum actus gladio oris nõ ſunt feriendi, quanquàm ritè repræhendi æſtimentur. Nec vllos epiſcopos ſuis rebus expoliatos, vel à ſedibus vi aut dolo, aut quocunque ingenio pulſos, ſicut & vos de nobis iudicaſtis, aut ad ſynodum tam prouincialem, quàm generalem poſſe conuocare, aut in aliquo iudicare, antequàm cuncta, quę eis ablata ſunt, legibus poteſtati eorum Pacificè per omnia redintegrentur, decernimus. Priùs ergò oportet, omnia illis legibus redintegrari, & eccleſias, q̃ ſublatæ ſibi ſunt, cum omni priuilegio ſuo reſtitui, & poſtmodùm

Margin notes:
*. palàm mutire
*etiam
*præſtat,
Matt.6.b
2. q. 7. Omnes q. Oia verò, q̃ ſequunt vſque ad illud. Quid ad hæc vobis, &c. habentur in vlt. dec. Euſebij Papæ. Et ſimiliter infrà in decr. epiſtola Ioan. Papæ primi. 2. q. 8. In ſcripturis.

dùm nõ ſub anguſto temporis ſpatio, ſed tãtum temporis ſpatium eis indulgeatur, quãtum expoliati vel expulſi eſſe videntur, antequàm ad ſynodum cõuocentur, & ab omnibus, quiſque prouinciæ ſuæ, epiſcopis audiatur. Nam nec cõuocari ad cauſam, nec dijudicari poteſt expoliatus, vel expulſus: quia non eſt priuilegium, quo expoliari poſſit iam nudatus. Vndè & antiquiùs decretum eſt: Omnes poſſeſſiones, & omnia ſibi ſublata, atque fructus cunctos ante conteſtatam litem, præceptor aut Primas poſſeſſori reſtituat. Et alibi ſcriptum habetur: Ille, qui violentiam pertulit, vniuerſa in ſtatu, quo fuerant, recipiat: & quæ poſſidet, ſecurus teneat. Et alibi ĩ ſynodalibus patrum decretis, & regum edictis legitur ſtatutum: Redintegranda ſunt omnia expoliatis vel eiectis epiſcopis, præſentialiter ordinatione Pontificum, & in eorum, vndè abſceſſerunt, poteſtatem funditùs reuocanda, quacunque conditione temporis, aut dolo, aut captiuitate, aut virtute Maiorũ, aut per quaſcunque iniuſtas cauſas res eccleſiæ, vel proprias, aut ſubſtantias ſuas perdidiſſe noſcuntur ante accuſationem, aut regularem ad ſynodum vocationem eorum, & reliqua.

3. q. 1. Redintegranda ſunt.

In de. Ion. lib. 4.

Eſt etiàm in antiquis Eccleſiæ ſtatutis decretum, vt qui aliena inuadit, non exeat impunitus, ſed cũ multiplicatione omnia reſtituat. Vndè & in Euangelio ſcriptum eſt: Quod ſi aliquid defraudaui, reddo quadruplum. Et in legibus ſeculi cautum habetur: Qui rem ſubripit alienam, illi, cuius res direpta eſt, in * vndecuplum, quæ ſublata ſunt, reſtituat. Et in lege diuina legitur: *Maledictus omnis, qui transfert terminos proximi ſui. Et dicet omnis populus amen*. Talia ergò non præſumantur abſque vlla vltione, nec exerceantur abſque ſua damnatione. Accuſatoribus verò inimicis, vel de inimici domo prodeũtibus, vel qui cum inimicis immorantur, aut ſuſpecti ſunt nè credatur: nè irati, nocere cupiant: nè læſi, vlciſci ſe velint.

Luc. 19. b

32. q. 2. In le.

* decuplũ

Deut. 27. c

3. q. 5. Accuſatoribus verò

¶ Quid ad hæc vobis (chariſſimi fratres) videtur, prudentia veſtra pro eccleſiaſtica quiete vel indemnitate, vniuerſi edicite. Vniuerſa ſynodus dixit: Epiſcopalem perſecutionem, & eccleſiarum abſciſſionem, vel vaſtationem atque ſeruorum Dei inſectationem, fulti prędicta authoritate & omnium ſanctorum patrum prohibitione, veſtraq́; cõſolatione, cõmuni tractatu pariter in futurum robuſtè ac veraciter amputantes, ſanctorumq́, patrum ſtatuta firmãtes, expreſsis ſententijs ſancimus, nè vnquàm talia à quoquam noſtris aut futuris tẽporibus p̃ſumantur. Et ſilentio facto, Symmachus epiſcop' Eccleſiæ catholicæ vrbis Romæ, dixit: Quod ſi aliq hæc trãsgreſſi fuerint, & talia p̃ſumpſerint, quid ſuper his vobis videtur, pari adunatione manifeſtate. Cumque ſurrexiſſent, & paulopòſt iterùm conſediſſent, vna voce dixerunt: Si quis hæc, quæ hodiè in hac ſancta ſynodo prohibita ſunt, infringere præſumpſerit, aut voluntariè tranſgredi tentauerit: ſi clericus eſt, gradu proprio penitùs careat. ſi verò monachus aut laicus fuerit, communione priuetur. Et ſi non emendauerit vitium, anathemate feriatur. Secretas verò inſidias vel manifeſtas, põtificibus à quibuſcunque illatas, vel ea, quæ huius ſanctæ ſynodi ſententia complectitur, ſi quis ad * Eccleſiæ pertulerit notitiam, potiatur honore: & hi, qui aduerſa eis moliuntur, ſicut à ſanctis Patribus dudùm ſtatutum eſt, & hodiè ſynodali & Apoſtolica authoritate firmatur, pœnitus abijciantur, & exilio, ſuis omnibus ſublatis, perpetuo tradantur. Hæc verò, quæ in hac ſancta ſynodo ſtatuta ſunt, & ea, quę in libello, quem Ennodius noſtra authoritate conſcripſit, ſicut in præſentia noſtra relecta ſunt, vt ꝓprijs manibus roborentur, rogamus, atque ut in perpetuum conſeruentur, (ſicut prædictum eſt) veſtra Apoſtolica authoritate firmentur. Symmachus Eccleſiæ catholicę vrbis Romę epiſcopus, dixit: Acclamationes veſtras, ſynodiq́; iudiciũ pręſentia ſuſcipient geſta. Adiecitq́; & dixit: Ea, quę ad ſuccidẽdos veternoſę pręſumptionis errores, vel infenſę pontificibus præſumptionis morbus, quibus ſtatus affligi ſolet Eccleſiæ, ſeruorumq́; eius, deliberatio religioni cõgrua paciq́; conſtituit, perpetua ſocientur firmitate: ut annuẽte Domino, quem cuſtodem rerum cõſtat eſſe bonarum, ſynodalis ordinatio vigeat, atq; omnis qui ſinè perſonæ alicuius * diſtinctione * venire pręſumpſerit, impoſita ſuperiùs diſtrictione plectatur. Vniuerſa ſynodus dixit: Vt fiat, rogamus. Dictum eſt deciès: Vt ſcandala amputentur, & inſidiæ atque detractiones erga epiſcopos vitentur, rogamus. Dictum eſt duodeciès. Et facto ſilentio, vniuerſi in ſancta ſynodo congregati, clamantes, dixerunt: Exaudi Chriſte, Symmacho vita. Dictum eſt octiès. Hic eſt pax cum Symmacho. Dictum eſt octiès. Cuius ſedem & annos. Dictum eſt deciès. Vt de pręſenti fiat. Dictum eſt duodeciès. Et paulopòſt, cùm reſediſſent, facto ſilentio, vniuerſa ſynodus dixit: Quiſquis clericorum, aut monachorum, aut laicorum, tàm maioris ordinis, quàm etiàm inferioris, poſt hanc formam à nobis prolatam, his decretis contraire præſumpſerit, ſtatutis canonicis velut ſchiſmaticus percellatur. Et ſubſcripſerunt:

3. q. 5. Accuſatoribus verò

* eccleſiaſticam

* diſtrictione

* contrauenire

¶ Cęlius Symmachus epiſcopus ſanctæ Eccleſiæ catholicæ vrbis Romæ, huic ſtatuto, à nobis inſpirante Domino peracto, ſubſcripſi.

Laurentius epiſcopus eccleſiæ Mediolanẽſis, huic ſtatuto, à nobis inſpirante Domino peracto, ſubſcripſi.

Petrus eccleſiæ Rauẽnatis epiſcopus, huic ſtatuto à nobis, inſpirante Domino, peracto, ſubſcripſi.

Eulalius epiſcopus eccleſiæ Syracuſanæ, huic ſtatuto a nobis inſpirante Domino peracto,

racto, ſubſcripſi.
Felix epiſcopus Interamnenſis, ſubſcripſi.
Stephanus epiſcopus Corduben. ſubſcripſi.
Fortunatus epiſcopus eccleſiæ Valen. ſubſcripſi.
Benignus Aquæuiueñ.
Ioannes Spoletanus.
Romulus Præneſtinus.
Stephanus Venuſinus.
Candidus Tiburtinus.
Valentinus Amiterninus.
Fortunatus Fulginatis.
Chryſogonus Albanenſis.
Eutychius Tranenſis.
*Amantius * Amandus Potentinus, Laurentius Bobieñ.
Moleſius Centumcelleñ.
Euſebius Faneſtreñ.
Romanus Nomentanus.
Propinquus Trebiatis. Aſterius Aquinatis,
Syluanus Veliterninus.
Epaphroditus Tamallenus.
Quintus Phocieñ. Helias Bleandrenus.
Paulus Tripolitanus.
Bolycarpus Gadalenus.
Patricius Creſſeñ. Menecrates Caryſſeñ.
Florentius Sardeorum Lydiæ.
Iulianus Hypepennus.
Paulinus Perperenneñ.
*Maeonius * Meonius Nyſenus. Proterius Myrrhineñ.
Heſperius Pytaneñ.
*Euazeneñ Olympius * Euazoneñ.
Rufinus Brulitanus.
* Teodoſiopolitanus Philippus * Neaſaulitanus.
* Paleaſpelltenus Iſaac Elearchiæ. Baſilicus * Paleſcepſis.
Didymus Lapeteñ. Iuſtus Firmanus.
Ariſton Othieñ. Auguſtus Liparitanus.
Buſticus Buxentinus.
Venantius Senogallieñ.
Victor Luneñ.
Innocentius Tiferninus.
Bonifacius Foroflaminieñ.
Sebaſtianus Soranus.
Atellus Populonieñ.
Elpidius Volaterranus.
Protecti.ius Foronouanus.
*Venerius * Venerius Poleñ.
* Colonius * Colonius Forododieñ.
Probus Camarineñ.
Vindemius Antiatenus.
Proculeianus Sepinatis.
Fortunatus Anagninus.
Paſchaſius Vulturneñ.
Martianus Eſinus. Baſſus Mutineñ.
Pacatianus Comachl.ñ.
Maras Cordiluſeñ.
Macedun Magideñ.
Marcellinus Ilindeñ.
Paulus * Plogoneñ.
Theodorus Lyſinieñ.
Neon Syluieñ. Theophilus Actaſſeñ.
Epiphanius Pergenſis,
Leucius Phaui Apollinis.
Alcimedes Celandieñ.

Eupythius Stratunicæ.
Dionyſius Attalieñ. Andreas Salenus.
Amachius Sectorieñ. Croton Petteñ.
Philippus Balbureñ.
Theodorus Antiph llenus.
Leontius Araxenus. Antipater Caunenus.
Eſaias * Eleitanus. * Cratinus * Panemiit ñ. *Gratianus Phanemateñ * Phuphteñ. * Panormeñ.
Andreas Tioſorum.
Nicolaus Ariallenus. Romanus Buboneñ.
Oneſiphorus Iconieñ.
Neoptolemus Corneñ.
Paulus Derbeñ. Plutarchus Lyſtreñ.
Eugenius Canorum. Rufus Hydæ.
Tyrannus Homonadeñ.
Acholius Larandenus. Proclus Argiſſenus.
Leontius Magneſiæ Mæandri.
Mamas Anemurij. Cyriacus * Aegeæ.
Valerianus * Baſtaneñ. * Bendotanus.
Photinus Ghytrennus. Echius Arſinoeñ.
Soter Theodoſieñ.
Heliodorus Amathuntis.
Olympius Conſtantieñ.
Bstrachus Naxi inſulæ.
Tryphon Chij inſulæ.
Florentius Mitylenæ inſulæ.
Ioannes Rhodien. inſulæ.
Gennadius Moſineñ. Euandrus Diocliæ.
Ioannes Trapezopolis.
Philippus * Aegititanus, for. * Aegitanus.
Thomas Theodoſiopolitanus.
Gennadius Acmoneñ.
Charites Dionyſiopolitanus.
Paulus Ariſteñ. Mathias Themiſonieñ.
Eulalius Siblieñ. Amphilochius Sideñ.
Gaius Syldreñ. Eudoxius Itoaneñ.
Marcellinus Corydalleñ.
Euſebius * Cotyaiurum.
Obrimus Coracelij. Romanus Myreñ.
Ariſtocritus Olympeñ.
Eudoxius Chomateñ.
Palladius Candybeñ. Cyrinus Patareñ.
Stephanus * Lymireñ. *Limireñ
Zenodotus Telmeſſi.
Maximus * Cimoleñ. *Zetiloneñ
* Muſonius * Limeneñ. * Muſanus
Florentius Adrianopolis.
Baſonas * Neapolitanus. * Neapolitanus.
Meſſalinus Laodiceñ.
Fonteianus Sagallaſſenus.
Olympius Sozopolis.
Alexander Seleucieñ.
Valerianus Aphrus. Euſebius Clazomenus.
Thomas Valentinianopolis.
Thomas Alalcomenus.
Pergamius Antiochenus.
Eutropius Adadeñ.
Paulus Philomelieñ.
Strategius * Polyboteñ. *Polydoreñ
Baſilius Nacoliæ.
Euſtochius Docimeus.
Cyriacus Eucarpieñ.
Abertius Hierapolis.
Epiph nius Mydaieñ.
Philippus Lyſiadis.

Moci.

Mocinius Hepheſtien̄.
* Mirus * Bicādreñ. * Myrus * Euſadren̄. Euſebius Dorylei.
Marinianus Synnadenſis.
Calandion * Alicarnaſſenus.
Ioannis Gnidi. Theodoretus Alabandenus.
Tynchanius Apollonien̄.
Longinus Apamenus.
Theotecnus Tyri.
Eorticius Metropolitanus.
*Synīdeñ. *Cadoneñ. Cyrus * Sinianden̄. Libanius Parilycaoniæ.
Modeſtus Sebaſten̄. Daniel * Cadis
Nunechius Laodiceæ Trimitariæ.
* Acroceraonorum, Acrotenorum. Aquilas * Aurocyrorum.
Ioannes Amyzonen̄. Eupythius Stratonicen̄.
Menander Heracleus * Lemnos.
* Lemni Papias Ereſſonen̄. Placcus Iaſſen̄.
Ioannes Alinden̄. Dionyſius Antiochenus.
Critonianus Aphrodiſius.
Aethericus Smyrnen̄. Stephanus Epheſinus.
Patricius Adramyteus.
Daniel Lampſacenus.
Hermias Abydenſis.
Theoſebius Ilij. Stephanus Patauij Aſiæ.
Pionius Troaden̄. Eulalius Pionten̄.
Dauid Anderanen̄.
Thalaſſius Parij. Petrus Dardanen̄.
Diogenes Cyzicenus.
Olympius Pruſiaden̄.
Theophilus Adrianopolis.
Apragmonius Tien̄.
Theodorus Heracleen̄.
Calogerus Claudiopolis.
Theodorus Xoanenſis.
* Dablis Polychronius * Daclis.
Rhenus Iuliopolis.
*Ethericus * Aetherius Pompeiopolis.
Petrus Gangrenus. Antiochus Sinopenus.
Himerorū Atticus Zelenſis. Vranius Hymerorum.
Paralius Andraponen̄.
* Melphiseñ. Leucadius * Tinnien̄.
Euphraſius Laganien̄.
Myſterius Amorij. Aquilas Eudoxiadis.
* Petepiſſeñ. Cyriacus Trogmaden̄. Pius * Penteniſſen̄.

Quinta Synodus Romana finit.

SEXTA SYNODVS ROMANA,

Sub Symmacho Papa, habita tempore Theodorici regis, ſub die Kalen̄. Octob. de inuaſoribus rerum eccleſiaſticarum.

CVM in vnum apud B. Petrum Apoſtolum ſancta ſexta ſynodus, canonicè à B. Symmacho Romæ congregata, reſediſſet, Symmachus prædictus epiſcopus Eccleſiæ catholicæ vrbis Romæ, eidem ſynodo præſidens, dixit: Quoniam religioſus, ſancto Spiritu congregante, conuentus hortatur, vt quæcunque pro diſciplina eccleſiaſtica neceſſaria ſunt, curâ diligentiore tractemus: nos enim & Apoſtolicæ ſedis moderamine compellimur, & eccleſiaſticarum rerum diſpoſitione cōſtringimur, ſic canonum paternorum decreta librare, & retrò præſulū, anteceſſorumque noſtrorum decreta metiri, vt quæ præſentium neceſſitas temporum reſtaurandis eccleſijs relaxanda expoſcit, adhibita diligenti conſideratione, quantùm fieri poteſt, auxiliante Domino, temperemus: quia nos (qui potiſſimi ſacerdotis adminiſtramus officia) tranſgreſſionum culpa reſpiciet, ſi in cauſis Dei deſides fuerimus inuenti: quia meminimus, quod timere debemus, qualiter cōminetur Dominus negligentiæ ſacerdotum. Sanè reatu maiore delinquit, qui potiore honore perfruitur: & grauiora facit vitia peccaminum, ſublimitas dignitatum. Ideò tacere non debemus, ſed ea, quæ neceſſaria fore agnouerimus, viriliter corrigere & emendare ſatagamus, & ea quæ nociua ſunt, extirpare (prout Dominus dederit) non negligamus. Ab vniuerſis epiſcopis & presbyteris acclamatum eſt: Exaudi Chriſte, Symmacho Papæ vita. Dictum aſt ſexiès. Hæc confirmamus, & hæc docemus. Dictum eſt octiès. Doctrinæ veſtræ gratias agimus ingentes. Dictum eſt deciès. Iſta teneantur, & iſta obſeruentur rogamus. Dictum eſt duodeciès. Dignus Papa, dignus Doctor.

Et facto ſilentio, Symmachus epiſcopus dixit: Communis dolor & generalis eſt gemitus, quod intra Eccleſiam noſtris & retroactis temporibus de inuaſione rerum eccleſiaſticarum, & vexatione ſacerdotum cognouimus, quæ res non nos ſolos, ſed omnes Domini tāgit ſacerdotes. Et licèt hæc à prędeceſſoribus noſtris iam prohibita ſint, & tales præſumptores damnati, & à ſanctis canonibus anathematizati: nè tamen denuò præſumantur, eſt etiàm ſuper his promenda ſententia, vt qui eorum caſum non timent, timeant ſaltem eorum perpetuam damnationem: & quod ſępè præſumitur, ſæpius vt inhibeatur, neceſsè eſt.

Sancta Synodus dixit: Hæc, nè fiant, denuò ſynodali conuentu, prouida beatitudinis veſtræ ſententia eneruari cōuenit, & nè in exemplū remaneat p̄ſumendi, funditùs exurpari.

Symmachus epiſcopus dixit: Modò, quia Deus præſentiam veſtram votiuam mihi cōceſſit, neceſsè eſt rem fieri firmam, quam credo eccleſiaſticis facultatibus cōuenire, vt agnoſcant omnes, quos vanus furor & auaritia excitauit, talia abſque vltione non poſſe p̄ſumi.

Sancta ſynodus dixit: Scimus prouiſionem veſtram neceſſarijs ſtudere, & ideò in veſtra eſt poteſtate, ſequenda diſponere.

Symmachus epiſcopus catholicæ Eccleſiæ vrbis Romæ, dixit: Magna quidem venerādo & ſacerdotali debetur cultura propoſito, cui imminet de ſtudio, quæ recta ſunt, non de neceſſitate, diſponere. Sed quoniam ī aliquibus, aliena poſtulātibus, vitiorum mater auaritia, repudiatis honeſtatis repagulis, totum putat expedire, quod libet; & ità, dum prædę inhiat, (Sup. cap. 5. ſynod. Ro. 4. ſub Sym.)

patientia,

patientia ſupernæ pietatis abutitur, expectantibus correctionem cœlo moderante, iudicijs ſe exiſtimant non teneri, cùm datum ſit, quòd apud certos in occaſionem rapiēdi procedat diuinæ mora ſententię. Sed nobis, quos paſtoralis cura & eccleſiaſtica adſtringit pro diſpenſatione certa ratio reddenda ſubſtātiæ: opus eſt, vt ſolicitudinem noſtram nō ſolùm ad præſentia, ſed etiàm ad* futura ſecula porrigamus, nè ad animæ noſtrę detrimenta contingat, ſi hi, qui poſſunt ſtatutis debere innocentiam, pręſumētes de libertate, deliquerint, cùm religioſa poſſint & noſtra & ſucceſſoris noſtri poteſtate fulciri, legibus eccleſiaſticis ſeruientes. Sancta ſynodus dixit: Scimus Spiritu Dei cor veſtrum eſſe ſuccenſum, & inſtinctu Dei vos ità loqui. Quapropter omnibus ſummoperè cōuenit obſeruare, vt oblationes fidelium à nemine præſumantur abſque conſenſu & voluntate epiſcupi, in cuius dinoſcūtur eſſe parochia & poteſtate, nec poſſideri vel damnari teneantur: quoniam nonnulli memores ſui, pro remiſſione peccaminum ſuorum, & pro æternæ vitę mercatione, de facultatibus ſuis tam rerum immobiliū, quàm & mobilium, quædam verò per ſcripturas eccleſijs tradiderunt, & Deo creatori ſuo perpetualiter habenda dederunt: quæ econtra à diuerſis Deum minùs timentibus, eatenùs mortifera calliditate tenentur, vt aliorum oblatio illis pertineat ad ruinam. Nec intueri corde poſſunt diem iudicij, dum nimiæ cupiditatis delectantur ardore. Vndè precamur, vt antiquorum patrum regulas, quæ modò propter incuriam quorundam quaſi oblitæ habentur renouetis: & tale iudiciū ſuper eis fiat, vt aut manifeſtè hæretici, quia Eccleſiam Dei ſcindūt, & anathematizati, atque ab Eccleſia Dei extorres habeantur: aut per ſatisfactionem Eccleſię ad pœnitentiam, & demùm iuxta regulas eccleſiaſticas ad reconciliationem, & ſi digni inuenti fuerint, ad communionem recipiatur. Symmachus epiſcupus Eccleſiæ catholicæ vrbis Romæ dixit: His ergò ritè perpenſis, nè illi in ruinam incidant, & perpetuo dānētur exitio, & ſancta Eccleſia, precioſo Chriſti ſanguine redempta, reſtauretur, eique piè famulantes non opprimantur, ſed releuentur manſura cum Dei noſtri conſideratione vnà cum veſtro iudicio ſancimus, vt quicūque immemor aut memor interitùs ſui, res Eccleſiæ delegatas & Domino oblatas, abſque proprij epiſcopi iuſſu poſſidens, præſumpſerit deinceps tenere, quocunque in loco & veritate cōperta, res Dei ſeruis ſuis diſſimulauerit, aut renuerit reformare, liminibus eccleſię ab epiſcopo eiuſdem loci priùs arceatur. Indignè enim ad altare Dei properare permittitur, qui res eccleſiaſticas audet inuadere, aut iniuſtè, id eſt ſinè licentia epiſcopi poſſidere, aut iniqua vel iniuſta defenſione in eis perdurat. Necatores etiàm pauperum iudicandi ſunt præfixo tenore, &, ſi non emendauerint vitiū, extirpandi. Debet tamen eſſe prouiſio, vt vindictam admonitio manifeſta præcedat, & res vſurpatas iniuſtè qui abſtulit, aut iniuſtè ablatas retinet, ęquitate patrocinānte legib* reſtituat. Quod ſi neglexerit, & neceſſitas compulerit, demùm prædonem ſacerdotalis diſtrictio maturata percellat. Neque quiſquam per * internas res Deū defenſare nitatur, quia Dei potentia cunctorum regnorum terminus ſingulari damnatione cōcludit. Quod ſi præſumpſerit, & ipſius offenſam, & prædictæ dānationis periculum ſuſtinebit. Competitoribus etiàm huiuſmodi frena diſtrictionis imponimus, qui facultates eccleſiæ ſub ſpecie largitatis regię, vel cuiuſcunque poteſtatis, improba ſubreptione peruaſerint. Sera nanque his rebus pœnitudine commouemur, cùm iā tranſactis temporibus contra huiuſmodi perſonas, canonum ſuffulti præſidio, ſe ſacerdotes Domini erigere debuiſſent, vt non manſuetudo indulgentiæ, ad ſimilia perpetranda improborum audaciam adhuc quotidiè prouocaret. Nūç tardè, iniuriarum mole depreſſi, damnis quoque Dominicis compellentibus, excitamur. Quòd ſi is, qui res Dei competit, in alijs, quàm vbì res agitur, maximè ſolet territorijs commorari, ſacerdotem loci ipſius, vbì habitat huiuſmodi prauitate contemptus: neglectu perſonæ epiſcopus literis inſtructum reddat. Tunc antiſtes, ipſius fratris anxietate comperta, aut peruaſorem rerum Dominicarum admonitione corrigat, aut prætaxata canonica diſtrictione condemnet. Vndè & in canonibus, in Gangrenſi eccleſia apoſtolica authoritate conditis, de fructuum oblationibus, quæ miniſtris Eccleſiæ debentur, & de his, quę in vſus pauperum cōferuntur, ſcriptum habetur: Si quis oblationes Eccleſiæ accipere, vel dare voluerit præter epiſcopi conſcientiam, vel eius, cui huiuſcemodi ſunt officia commiſſa, nec cum eius voluerit agere conſilio, anathema ſit. Et iterùm in eodem Concilio: Si quis oblata Deo dederit vel acceperit præter epiſcopum, vel eum, qui conſtitutus eſt ab eo ad diſpenſandam miſericordiam pauperibus, & qui dat, & qui accipit, anathema ſit. Valdè iniquū ergò, & ingens ſacrilegium eſt, vt quæcunque vel pro remedio peccatorum, vel ſalute vel requie animarum ſuarum vnuſquiſque venerabili Eccleſiæ cōtulerit, aut certè reliquerit, ab his, quibus hæc maximè ſeruari cōuenit, id eſt, Chriſtianis & Deum timentibus hominibus, & ſuper omnia à principibus & primis regionum, in aliud transferri vel conuerti. Propterea, qui hæc nō præuiderit, & aliter quàm ſcriptum eſt, prædia eccleſijs tradita petierit, vel acceperit, aut poſſederit, vel iniuſtè defenderit, aut retinuerit: niſi cito ſe correxerit, quo iratus Deus animas percutit, anathemate feriatur: ſitq; accipienti, & danti* & poſſidenti anathema, & inſtitutę pęnę cōtuberniū aſſiduum. Nec aliquo ſe ante tribunal Chriſti obſta-

*ſecutura

*interne defenſare

16. q. 1. In canonib*. Gang. cōc. c. 7. editionis 1.

Gang. cōc. c. 8. edi pri.

* vel

obſtaculo muniat, qui, à religioſis animabus ad ſubſtantiam pauperum derelicta, contra fas ſinè aliqua pietatis conſideratione diſpergit. Ab vniuerſis epiſcopis & presbyteris acclamatum eſt: Vt hæc penitùs abſcindantur: rogamus. Dictum eſt quinquiès. Vt hæc amputentur, precamur. Dictum eſt ſexiès. Vt res eccleſiæ, quibus traditæ ſunt, intemerato iure ſeruentur, rogamus. Dictum eſt ſeptiès. Vt ſecundùm hoc, quod pro ſequuti eſtis ſynodali conuentu, per omnia fiant, vnanimiter deprecantes, rogamus. Dictum eſt octiès. Vt in præſumptoribus vindicetur, rogamus.

Dictum eſt deciès. Vt diſciplina ſeruetur, rogamus. Dictum eſt vndeciès. Quæ malè admiſſa ſunt, per vos corrigantur. Dictum eſt duodeciès. Vt illicita facta amputentur ità, vt deincèps non fiant, rogamus. Dictum eſt tredeciès. Vt apoſtolica ordinatio illibata ſeruetur. Dictum eſt quatuordeciès. Dignus Papa, quod non licet, non fiat. Dictum eſt quindeciès. Exandi Chriſte, Symmacho vita. Dictum eſt ſexdeciès. Vt canones cuſtodiantur, rogamus. Dictum eſt quindeciès. Vt ordinatio Apoſtolica ſeruetur. Dignus Papa, Dignus Doctor. Dictum eſt nouieſdeciès. Hæc omnes vnanimiter confirmamus, & vt vnanimiter ſeruentur, rogamus. Dictum eſt vigeſiès. Hæc tenenda, hæc ſeruanda ſunt. Dictum eſt vigeſiès. Per dominum Petrum, vt perpetuò ſeruentur, rogamus. Dictum eſt vigeſiès. Qui hæc violarit, in ſe iuxta prætaxatum modum inueniat. Dictum eſt vigeſiès. Et facto ſilentio, Symmachus epiſcopus Eccleſiæ catholicæ vrbis Romæ, dixit: Præſentis diffinitionis formam, quæ iuxta ſanctorum patrum eſt ſtatuta ſententias, in omnium eccleſiarum notitiam peruenire decernimus, nè cuiquam pro ſua poſſit ignoratione licere quod non licet. Et qui talia præſumperint, ſciant ſe prætaxato condemnatos eſſe modo. Similter & hoc ad omnium eccleſiarum notitiam, veſtra cunctorum exhortatione & iudicio cenſemus peruenire, & ab omnibus firmiter teneri, quia epiſcoporum res, Eccleſiæ non dubitantur eſſe, ſi in eorum facultatibus ſimili fuerit crudelitate graſſatum, peruaſores rerum memoratarum, prædictæ canonum diſtrictionis feriantur vindicta, vt qui moribus proprijs ac nulla conſciẽtiæ caſtigatione corrigũtur, ſaltem eccleſiaſticæ & Canonicę vindictæ perfodiãtur aculeis.

16. q. 2. In canonibus. §. Generaliter verò.

Generaliter verò, quicunqne res Eccleſiæ confiſcare, aut competere, aut peruadere periculoſa, aut ſua infeſtatione pręſumpſerit, niſi ſe citiſſimè per Eccleſiæ, de qua agitur, ſatisfactionẽ correxerit, perpetuo anathemate feriatur. Similiter & hi qui res eccleſiæ iuſſu vel largitione principũ, vel quorundam potentum, aut quadam inuaſione, aut tyrannica poteſtate retinuerint, & filijs vel hæredibus ſuis (vt à quibuſdam iam factum audiuimus) quaſi hæreditarias reliquerint, niſi citò res Dei, admoniti à pontifice agnita veritate, reddiderint, perpetuo anathemate feriantur. Iniquum enim eſſe cenſemus, vt potiùs cuſtodes chartarum, quàm defenſores rerum creditarum (vt præceptum eſt) iudicemur. Sanandum eſt ergò hoc celeriùs, nè longius execrandus animis morbus inſerpat, vt ſi medicus, cùm viderit huius terreni corporis aliquem eſſe languorem, magnum ſuæ artis ęſtimat documentum, ſi citò quis illius interuentu deſperatus euadat, vel cùm poſteà vulnus adſpexerit, adhibet fomẽta vel cætera, quibus illud poſſet, quod natum fuerat vulnus, obduci: ac, ſi id manens ſanari non poterit, nè corpus reliquum ſua tabe corrumpat, ferro amputat, quod nocebat, quo reliquum integrum ſeruet & intactum. Præcidendum id ergò eſt, quod velut puro ſanoque nimium corpori vulnus obrepſit, nè cùm tardius abſtergitur, in ipſis penè viſceribus huius mali non exhaurienda pòſt ſentina conſidat. Ferro enim abſcindenda ſunt vulnera quæ fomenta non ſentiunt.

16. q. 2. Ferro abſcind.

Similiter & illi extorres debent fieri ab Eccleſia, qui ſacerdotali admonitione non corriguntur, dicente Domino: Auferte malum à vobis.

Deut. 23. b

Vniuerſa ſynodus ſurgens, acclamauit: Vt * iſta fiant, rogamus. Dictum eſt octiès. Iſta ſeruẽtur precamur. Dictum eſt deciès. Vt in perpetuum maneant, & veſtra authoritate firmetur. Dictũ eſt duodeciès. Exaudi Chriſte, Symmacho Papæ vita. Dictum eſt duodeciès.

Eſa. 1. e
Oſe. 14. a
* ità fiant,

Er facto ſilentio, Symmachus epiſcopus Eccleſiæ catholicæ vrbis Romæ, ſynodo præſidens, dixit: In hoc cognoſcimus omnes, quia Deum diligamus, ſi mandata eius faciamus. Hæc eſt charitas Dei, vt mandata eius cuſtodiamus, & mandata eius grauia nõ ſunt. Iuſtus eſt enim Dominus, & omnia iudicia eius iuſta ſunt, atque omnes vię eius miſericordia & veritas & iudicium. In manu Dei poteſtas terræ, cui execrabilis eſt omnis iniquitas. In manu Dei poteſtas hominis, & ſup faciẽ ſcribæ imponet honorem ſuum. Perdit Deus memoriam ſuperborum, & * iniqua gerentium, & relinquit memoriam humiliũ & bonorum hominum. Hoc autem pro certo habet omnis, qui rectè colit Deum, quia vita eius, ſi in probatione fuerit coronabitur: & ſi in tribulatione, liberabitur: ſi verò in * correctione fuerit, ad miſericordiam perueniet. Omne enim, quod irrepræhenſibile eſt, catholica defendit Eccleſia. Non licet ergò Imperatori, vel cuiquam pietatem cuſtodienti, aliquid contra mandata diuina præſumere, nec quicquam, quod euangelicis, propheticiſq; & Apoſtolicis regulis obuiat, agere. Iniuſtum enim iudicium, & definitio iniuſta, regio metu vel iuſſu à iudicibus ordinata, nõ valet. Nec quicquam, quod contra euangelicam, vel propheticam, aut apoſtolicã doctrinam, conſtitutionemque eorum, ſiue ſancto-

1. Ioan. 2. a
1. Ioan. 5. a
Pſal. 14. 110.
Eccl. 10. a6
* iniquè agentium
* correptiõe
Diſt. 10. Nõ licet imp.
11. q. 3. Iniuſtũ iud. Et I decr. lib. 16. lib. 15. ca. 6.

tum

Digitized by Google

rum Patrum actum fuerit, ſtabit: & quod ab infidelibus, aut hæreticis factũ fuerit, omninò caſſabitur. Nociua ergò ſancti prædeceſſores mei damnare confidenter ſtuduerunt, quorum & puſillitas mea, licèt impar & minima, pro ſuſcepto tamen diuina dignatione miniſterio, pediſſequa cupit exiſtere. Væ enim erit nobis, qui huius miniſterij onus ſuſceptũ habemus, ſi veritatem Saluatoris noſtri Ieſu Chriſti, quam Apoſtoli prædicauerunt, prædicare neglexerimus. Væ erit nobis, ſi ſilentio veritatem oppreſſerimus, qui erogare nũmularijs iubemur, id eſt, Chriſtianos populos imbuere & docere. Quid in ipſius Chriſti futuro dicturi ſumus examine, ſi ſermonum eius veritatem confundimur prædicare? Quid erit de nobis, cùm de commiſſis nobis animabus, & de officio ſuſcepto rationem iuſtus iudex Chriſtus Deus noſter diſtrictã exegerit? Ideò nos oportet ſemper nociua reſecare, & auxiliante Domino, profutura erigere. Vndè obiurgando, hortando, ſuadendo, blandiendo, *conſuiendo prodeſſe, quibus poſſumus, feſtinemus. Lingua noſtra bonis fomentum ſit, prauis aculeus, tumidos retundat, iratos mitiget, pigros exacuat, deſides hortando ſuccẽdat, refugientibus ſuadeat, aſperis blandiatur, diſperatos conſoletur, vt, quia doctores dicimur, viam ſalutis gradientibus oſtendamus. Simus in cuſtodia vigilantes, aditus contra hoſtis inſidias ſoliciti muniamus: & ſi quandò ouem perditam de commiſſis gregibus error abduxerit, toto illam annixu ad caulas reuocare Dominicas contendamus, vt de paſtoris nomine, quod habemus, non ſupplicium, ſed præmium conſequamur. Quia ergò in his omnibus diuinæ gratiæ adiutorio opùs eſt, omnipotentis Dei aſſiduis precibus clementiam exoremus, quatenùs ad hæc operanda nobis & velle tribuat, & poſſe cõcedat, atq; in ea nos via cum fructu boni operis, quam ſe paſtor paſtorum eſſe teſtatus eſt, dirigat, vt ſinè quo nihil agere poſſimus, per ipſum omnia implere valeamus.

Matth. 25. c

* conſolando.

Ioan 14.
Ioan 15.

Vniuerſa Synodus ſurgens, acclamauit:

Placent omnia, vt perpetua ſtabilitate firmentur, rogamus. Dictum eſt octiès. Et adiecit, Exaudi Chriſte, Symmacho vita. Dictũ eſt octies. Vt hæc intemerata ſeruentur. Dictum eſt deciès. Vt iſta intemerato iure cuſtodiãtur, precamur. Dictum eſt duodeciès. Qui hæc ſpõtè violauerit, perpetuo anathemate feriatur, rogamus. Dictum eſt quindeciès: Vt decreta noſtra confirmes, precamur. Dictũ eſt deciès & octiès. Et facto ſilentio, Symmachus Epiſcopus Eccleſiæ catholicæ vrbis Romę dixit: Acclamationes veſtras, ſynodiq́ue iudiciũ præſentia geſta *ſuſcipiant. Et adiecit: Ea, q̃ ad ſopiendos veternoſæ præſumptionis errores, vel infenſę rebus eccleſiaſticis ęgritudinis morbos, quibus vniuerſalis afficiebatur Eccleſia, deliberatio religioni congrua paciq; conſtituit, firmitate perpete ſocientur, vt præſtãre Deo, quem cuſtodem rerum cõſtat eſſe bonarum ſynodalis ordinatio vigeat, atque omnis, qui ſinè perſonæ alicuius *diſtrictione *venire præſumpſerit, indita ſuperiùs diſtrictione plectatur. Et ſubſcripſerunt.

* ſuſcipiẽt.

*diſtinctione.
*contrauenire.

Cœlius Symmachus Epiſcopus Eccleſiæ catholicæ vrbis Romæ, his conſtitutis ſynodalibus a me probatis atq; firmatis, annuens ſubſcripſi.

Petrus Epiſcopus Rauennatis Eccleſiæ, his conſtitutis ſynodalibus a nobis probatis atq; firmatis, annuens ſubſcripſi.

Innocentius Tiferninus. Felix Interãneñ.
Seuerinus Tyndaritanus.
Bonifacius Aquileieñ.
Siluanus Veliterninus.
Maximus Bleranus. Sebaſtianus Soran*.
Æmilianus Vercelleñ.
Mercurius Gabinatis. Maximus Ticineñ.
Felix Atellanus. Caſſianus Mutineñ.
Ruſticus Buxentinus. Cerentius Siculus.
Propinquus Trebiatis.
Stephanus Venuſinus.
Adeodatus Formianus.
Laurẽtius Bobieñ. Bonifacius Camerin*.
Fortunatus Fulgioatis. Iuſtus Signinus.
Mercurius Sutrinus.
Vindemius Anteatinus.
Stephanus Neapolitanus.
Auguſtus Liparitanus.
Hilarius *Tempſanus. * Coperſaneñ.
Valentinus Amiterninus.
Maximianus Peruſinus.
Fortunatus Sueſſanus.
Innocentius Ferentinatis.
Iucundus *Auguſtanus. * Subauguſtanus.
Concordius *Meſenatis.
Trigidius Taurinatis. Vitalis Fundanus.
Vincanus Celineñ. Caſtus Portueñ.
Ioannes Arimineñ. *Ariſtus Oſtieñ. * Aron
Proculeianus Sepinatis.
Martyrius Terracineñ.
Candidus Tiburtinus. Victor Luneñ.
Aprilis Lateraneñ. Aſterius Aquinatis.
Atellus Populonieñ.
Chryſogonus Albaneñ.
Mentor Canuſinus.
*Amandus Potentinus. *Amãtius.
*Colonius Foroclodieñ. *Calonicus
Romanus Numentanus.
Elpidius Volateranus. Vrſus Reatinus.
Ioannes Thuritanus.
Creſconius Tudertinus.
Adeodatus Siluæ candidæ.
Innocentius Metanatis.
Venerius Poleñ. Ioannes Spoletanus.
Rogatus Tauromimitanus.
Euſtathius Cremoneñ.
Seruus Dei Veroneñ.
Laurentius Bergomatis.
Probus Camarineñ.
Eucarpius Meſſaneñ. *Sabineñ
Dulcitius *ſancti Antimi. Athineñ.

Rufentins * Ignatinus.
*Thinnieñ Leucadius * Melphiteñ.
Serenus Nolanus. Euphraſius Laganieñ.
Martianus Eſinus.
Theoctiſtus Peſſinuntis.
Emychius Traneñ.
Elpidius Thermeñ monaſterij.
Fortunatus Anagninus.
Myſterius Amurij.
Paſchaſius Vulturneñ.
Aquilius Eudoxiadis,
Innocentius Foroſim pronieñ.
Cyriacus Trogmadeñ. Felix Nepeſinus.
Pius Peteniſſeñ. Longinus Oreſteñ,
Ioannes Nicopolitanus,
Thalaſſius Cæſareeñ.
Conſtantinus Meliteneñ,
*Muſonius *Meonius Nyſenus.
Acacius Ariarathirenus.
Firminus Thermus. Adonius Grauiſcæ.
Patricius Tyaneñ. Ioannes Arcis.
Theodoſius Nazianzenus.
*Coſacieñ. vel Chologeñ. Dorotheus Neocæſareeñ.
*Cybiſtreñ Ariſtomachus * Coloneñ.
Cyrus * Cyſiſtreñ. Ioannes Sebaſtieñ,
Cecropius Sebaſtopolis,
Ioannes Polemonieñ.
Gratidianus Ceraſſuntis,
Atarbius Trapezuntis,
Seleucus Amaſenus.
Ioannes Amyzoneñ.

¶ Sexta Synodus Ro. ſub Symmacho, finit.

EPISTOLA SYMMACHI AD Laurentium Mediolaneñ. Epiſcopum.

DILECTISSIMO atque chariſſimo fratri Laurentio Mediolanenſis eccleſiæ archiepiſcopo, Symmachus Epiſcopus in Domino ſalutem. Prodit religioſæ votum conſcientiæ, mens laudibus deuota pontificum aſſertio ingenij eſt, Deo obſequentibus mancipate quod loquimur, in quorum præconijs fortè anguſtus ſermo vulget imperitiam, manifeſtat tamen, ſi abſtineatur, infantiam. Quis mendicam narrationem æſtimet, quam vota locupletant? Sępè in facundiæ dotibus pauper inuenitur vena prædicantis, & ediuersò theſaurus cordis irradiat in egeſtate verborum. Qui vice Dei iudicat, non deſiderat picta * alloquia, ſed quæ infucatus commendat nitor ingenij: quia in his etiàm ſinè amore blanditur eloquentia, in illis ſplendorem ſuum veritas nuda commendat. Sinè phaleris eſt omne, quod dictat affectio. ad vnguem fabricantur illa, quæ volumus non tam ſpeciem recti habere, quàm ſimilitudinem. Ad te, venerabilis mihi antiſtes, maximè ſermo eſt, cui cum meritorũ teſtimonio, virtus cœpit à vocabulo, in quo actus eloquitur, qui nomen appellat. Prouida parentum diligentia tuorum, priùs te eligi voluit, quàm probari. Te olìm ſecularibus inhærentem titulis, caſtrenſis ſudor excoluit, & ad eccleſiæ gubernacula pars aduerſa ſolidauit, ſicut Dominus loquitur in Euangelio: *Qui in minimo fidelis, & in magno fidelis eſt*. Te factum iudex & conſilij comitẽ meruit, & laboris. Benè, venerandis initiandus altaribus, & in laica conuerſatione quod ſacrum eſſet, elegiſti. Tu pudicitiæ in illa ætate cuſtos inuenitus es, in qua & lex obſequitur deſiderijs. Satis enim eſt, pueritiæ ambitum * quam licentia fulcit, horreri. Chriſtus milites ſuos, quos in perſonâ ducis attollat, inter acies quærit hoſtiles. Adſcit* eccleſiæ, pontificem actibus impleſti ante tempora dignitatis. Non fuit aduena benignitas, quæ naturæ innixa radicibus, de cano flore germen oſtendit. Temporale enim eſt omne, quòd fingitur: perpetuum, quod cum ætate matureſcit. Non tibi ſacerdotium rem doni credimus eueniſſe, ſed præmij. Alij vulgari gratia lenocinante commẽdantur: tibi rigida circa culpabiles diſtrictio dedit affectum. Manet te ſingularis ſapientia, quæ licèt generaliter optanda eſt, tamen exiſtit in magiſtro neceſſaria. Fruſtra monitoris perſonam ſuſcipit, qui impacti non præualet æſtimare pondus officij. * Viliſſimis comparandus eſt, niſi præcellat ſcientia & ſanctitate, qui eſt honore præſtantior. Dedit tibi apicem res iudicij, non fauoris. Dignus pontifice amor eſt, quem cenſura conciliat, Deuenuſtat inſtitutoris genium, qui per ſolam gratiam vult placere. Tu bis eruditus & formatus cœli beneficijs, plùs agendo populum inſtituis, quàm docendo. Illa monita diſcipulorum cõſcientiam erudiunt, quæ * probantur exemplo. Sinè pudore inuitat ad innocentiam, qui illam fuerit ipſe ſectatus. Te inter ſecreta penetralium quaſi teſtem metuunt, qui peccare diſponunt. Naſcentibus culpis metus & reuerentia tua negat * effectum. Qui inter exordia occurrit vitijs, & occaſionem lapſuum adimit, & cõcupiſcentiæ purgat authorem. Hæc beatitudini tuæ quaſi ſtrictìm pro linguæ meę commendatione dedicaui, ſi precibus tuis vitæ ſucceſſus arriſerit, geſtorum tuorum plena me relatione conſecrabo, vt quæ vniuerſis nota ſunt, manſuris in poſterum literis, quatenùs gaudeat ætas ſequutura, ſeruentur.

Margin notes: * colloquia. Lucæ 16. c. * quem. * viliſſimis computandus. * præbentur.

¶ Epiſtola eiuſdem ad Liberium Patricium.

SYMMACHVS Epiſcopus Eccleſię catholicæ vrbis Romæ, Liberio Patricio ſalutẽ.

Cùm pro veneranda religione cõſcientiæ verba dirigitis in Aquileieñ electione pontificis, & diuinis initiata lingua cultibus militat cõſecrando, in ignoti nos diligentia ſermonũ vincula tenuerunt: quia nihil ſuperat iudicijs, quotiès aliquid probatus exuſerit,

Quid

Digitized by Google

Quid enim ſententiæ ſequaciũ derelinquat, quandò iuſtitiæ obſequitur, cuius in examẽ definitio non vocatur? Agitis bono conſciẽtiæ, quod veſtro vix negaretur imperio. Exhibuit inter arbitros Marcellini venerabilis collegam Maximus hominum humilitate ſublimior, & nè poteſtati fauor per obliquos aſcriberetur interpretes, quod de proprio deſcripſit ingenio, laudati iunxit ad preciũ. Egiſtis mediocrem, nè præcelſi eſſet ſuſpecta prædicatio: clariſſimorum teſtimonia, vt vires acciperent culmina, caſtigantur. Felix ſacerdotium, cui faciẽ prætulit plena mens luminis. Beata conuerſatio, quæ idcircò in diſcuſſionem deducta eſt, vt tanto viro adſtipulante ſuperaret, quæ non didiciſſet ſaporẽ victoriæ, niſi ſubiacuiſſet incertè. Semper innocentibus gloriam aduerſa pepererunt: prouidet defenſores fortiſſimos mediocris impugnatio. Sed quid epiſtolę terminos loquacitate produxi, coactas lege paginas in humana concinnatione tranſgreſſus? Iungo & ego ampliſſimis patrib[9] veſtris pro modulo exiguitatis propriæ, vobis cœlo obſequente conſenſum: & quod mirabile inter homines habetur, conſideratione veſtri attrahor ad amorem. Inſpirata mihi per alterum placet affectio, dũ manet charitas imis inſerta viſceribus. Peregrinante perſona, comitem ſe tamen cœleſtis gratia deſiderijs iũgat: & dum cupitis datur effectus, aut veniat bonum pontificatus, aut faciat. Data 18. Kalend. Nouembriũ die, indictione octaua.

EPISTOLA SYMMACHI PAPÆ ad clerum Dardaniæ &c.

PRESBYTERIS, diaconibus, archimandritis, & cuncto ordini plebeio, per Illyricum & Dardaniam & Daciam conſtitutis, Symmachus Epiſcopus Romanus. Nullus ſtupeat, ſeruatũ hactenùs nos nunc ſoluiſſe
Eccle 3.b ſilentium, cùm prudentiſſimi Solomonis iſta vox perſonet: *Tempus tacendi, & tempus loquendi.* Quod taciturnitatem præſentis temporis expugnans, inter ea, quę accidunt, nunc ſilere me fidei ſtimulis excitatum, magni cõſtat eſſe faſtidij. Quippe vbì religionis reuerentia & ſumma concutitur, aptum iuxta diuinam ſcripturam dicere, eos, qui mites ſunt, debere eſſe pugnaces: ſiquidem ſpiritualis, quæ eſt & Deo accepta, congreſſio vniuerſa laudabiliter tolerat, nè quiſquã a diuina charitate ſeparetur. Sed non congruum eſt, illis religioſa offerre dogmata diſciplinæ, a quib[9] inſtitutionis ipſius expectatur plena perfectio. Sed breuiter clara perſtringemus. Cui incognitũ, Conſtantinopolitana eccleſia, qua Neſtorij contagione laborauerit? Neſtorij, inquam, qui quaſi putre corporis membrũ, a ſocietate catholicæ cõmunionis exciſus eſt. Vbi terrarum prædicatur congregatio Chalcedonenſis ſancta Concilij, quæ Eutychen, Dioſcorum, duo nomina famoſa & magnæ perfidiæ, vnius ſententię integritate damnauit, iniquitatis complices, & vno ſpiritu diuinis dogmatibus aduerſarias peſtes? Quis Petrum & Timotheum præfatorum vernulas, ignorauit, ꝓpugnatores intentionis addictæ, & authores ac miniſtros ſuos quo errore vincentes? Illum Timotheum loquimur parricidã, qui ſanctæ recordationis Proterij ſuperſtitis non ſolùm eccleſiam non religioſis authoribus occupauit, verùm etiàm effuſionem pij ſanguinis ad crimen perſuaſionis adiecit: Ipſius nempe damnationem vniuerſalis eſt Eccleſiæ vox * loquuta, dum eũ nomine quoquè Chriſtiani honoris exuerit. Cuius Petrũ ſequacem notum fecerunt orthodoxorũ plurimæ paſſiones, in quibus ille virtutẽ animi ſui exultauit oſtendere. Nouit Epheſus cum tota ſocietate Dioſcori, vbì cũ proprij amore peccati, finem ſancti Flauiani operatus innotuit: tacenda ſunt Antiochiæ mala, vbì per alterius Petri neſanda ludibria, reuerendum ſacerdotij nomen irriſum eſt. Quis Apameæ
* Ethyrij gemitus, tragicis criminibus com- for. *Etherij.
paraodos, vel ſi ſolis vacet, digna poſſit lamentatione deflere? Quid de Acacio? quæ de
bonis ſuis faſcino quodam grauatis baſilicis Locus obſcurus.
comperante præmiſerat, nouo exemplo pęnę dephrehenſus eſt, aduersùs ſeipſum dicens ſententiã, illos mutata voluntate defendens, quos priùs glorioſorum putauit addicere: & laborans ſociare fidelibus, quos dudùm hæreticos manifeſtę pręuaricationis oſtenderat: propter quos maximè fugiẽdus, & deſignato ſuperiùs damnatorum agmini coæquandus, illa propter quæ fidelis probatus eſt eſſe, diſſoluens, & permixtus his, per quos Eccleſiæ læſio generalis euenit. Aduersùm hos ſi patrũ dogmata ratio ſuadet eſſe ſeruanda, cogitate, ſi poſſunt maiore trãſgreſſione calcari, quàm nunc per eos, qui in partibus veſtris Eutychetis dogmata recidiua reſuſcitant. Si verò tanquàm infirmæ conſtitutæ ſententiæ, ſinè periculo negligantur, citra vllum ruborem credulitatis noſtræ ſumma ſubſiſtit, ſemper ſuccedentibus nobis vetera conſtituta ſoluentibus. Quandò enim paternarũ regularum de-
ſpiciuntur inuenta, nec eorum, quæ benè in- Paternæ Regulæ, & Decreta tenenda.
ſtituta ſunt, firmitas vindicatur, huiuſmodi impietatẽ neceſsè eſt fidei ſemper venire. Nã vbì facilis diſſolutio eſt rationabilis conſtitutionis, ibì omnis ſanctitatis forma corrumpitur, Chriſtus impetitur: & quis hoc fideliũ patienter accipiat? Inſtituta patrũ reuerenda calcantur: & quis non vitæ mortem iuſta electione pręponat? Vbì catholicæ fidei adoranda reuerentia? vbì multorum ore ſanctorum dogmata cõſtituta? vbì Doctorũ veterum fidelis authoritas? vbì illa religioſarũ mentiũ ſtupenda patiẽtia, ꝓprijs bonis cõtenta? nuda videtur ſpe æternæ hæreditatis excidere, quaſuis ambiens paſſiones, nè incorruptibilis illius boni iudicaretur indigna. Nam nul-

la maiora documenta ſunt fidei, quàm vbì temporis ratio ſuadet, vitam ſubdere paſſioni. Et ideò, qui pro ea periculum perſecutionis obire meruerit, dignum ſe cœleſtem oſtēdit eſſe militem. Chriſtus vos pro ſanguinis ſui precio comparauit, gratiæ libertate conceſſa, nihil inuenientibus humanis operibus, quod dignum pro tanta mercede tribueret. Atque ideò, vbi religionis iniuria eſt, amore fidei omnem tranſcendere oportet affectum. Vnuſquiſque ergò exilia & peregrinationes tanquàm domum patriamque reſpiciat, nè deſiderijs retentus humanis, Chriſti ſocietate priuetur. Eccè tempus, quo repetit fides milites ſuos, & inclamat ad defenſionem ſui, feruorem gratiæ conſequutos. Fidem ipſam dicere iudicemus: Eccè tempus optabile, eccè fructuum congregatio deſiderata fidelium, vt paruis paſſionibus munera magna compenſet. Pluribus charitatem veſtrā, pro diſpenſatione nobis credita, cuperemus hortari: ſed quid opùs noſtræ vocis ſtimulis, vbì ad tolerandas pro Chriſto magnanimiter paſſiones, apoſtolicis patrum docemur exemplis, quæ per damnum humanarum rerum, cœleſtium vobis oſtendunt augmenta virtutum? Ergò pronunciemus inter alia, & dicamus cum ſancto Dauid? *Quàm bonum & quam iucundum, habitare fratres in vnum?* vt & de vobis apoſtolus Paulus dixerit, *Vos autem fratres in Chriſto vnum eſtis.* Pſal. 132 a Galat. 3. d Dum hæc enim vanitas iſta non reducat, nullus ambigat, eadem nihilominùs eſſe ventura, quæ in Canſtantinopolitana nupèr Eccleſia contigerunt, de quibus pariter mihi, ingemiſcere neceſsè eſt & tacere. Nam qui Apoſtolicæ ſedis admonitionem negligendā eſſe crediderunt, meritò inciderunt in ea, quæ venire ſolent ſolatio deſtitutis. Si quis ergò ſalutem propriam cogitans, ſeruare cupit Apoſtolica iudicia, cùm ſe à præfatorum ſcelere ſeiunxerit, noſtræ communionis ſe nouerit ſinè dubitatione participem. Quia qui ſe ab eorum, quos Apoſtolica ſedes damnauit, ſocietate non remouerint, ſciant, nullo colore, nullo figmento, nulla calliditate ſe Eccleſiaſticæ cuſtodiæ poſſe ſubripere: quia ſicut illos, qui à ſupradictorum, hoc eſt, Eutychetis, Dioſcori, Timothei, Petri & Acacij ſe venenis diſſociant, amplectimur: ità noſtra circa iſtos cura & ſolicitudo, nè ſubrepere poſſint, ſemper inuigilat. Deus vos incolumes cuſtodiat, chariſſimi fratres.

Has tres Epiſtolas, quia in primis graues, & ſuis auctoribus dignæ, & ad rem maxime pertinere, viſæ ſunt, ex volumine orthodoxographa inſcripto, huic transferre opportunum putauimus.

APOLOGETICVS
SYMMACHI EPISCOPI ROMANI
Aduerſus Anaſtaſium Imperatorem.

AD AVGVSTAE maieſtatis, Gratiani Imperatoris epiſtolam, octo libris beatus reſpondit Ambroſius, quia pro fide catholica & illum non piguit prolixius prædicare, & hæc non faſtidiuit gratanter accipere. Hæc dixerim, vt ſi modum libelli promendo collegerim, ne exiſtimarer, quæ non oportuit locutus. Si mihi, Imperator, apud exteros reges, eoſque totius diuinitatis ignaros, pro fide catholica dicendum foret, quicquid eius veritati rationiſque *congruerit etiam præſenta morte perorarem. * cōgrueret Væ mihi erit ſi non Euangelizauero, meliuſque eſt iacturam vitæ præſentis incidere, quàm ſempiterna damnatione puniri. Verum tu ſi Romanus Imperator es, etiam Gentium barbarum legationes debes clementer admittere. Si Chriſtianus princeps es, qualiſcunque præſulis Apoſtolici debes vocem patienter audire.

Contumelias tuas, Imperator, quas ſub diuino iudicio ipſe perpendis, vtrum ne in me religioſa mente profuderis, fateor vel mei cauſa, veluti diſſimulare me non poſſe. Mei cauſa, promiſſionem Domini recolendo, dicentis: Quum vos perſecuti fuerint, & dixerint omne malum aduerſum vos, propter iuſtitiam, gaudete. Tui autem, quia nollem ſic meam gloriam prouenire, vt te poſſit non mediocriter onerare. Et ego quidem dominicis & apoſtolicis eruditionibus inſtitutus, benedictionem ſtudeo tuis, Imperator, referre maledictis, contumelijs honorificentiam reddere, & odijs redhibere charitatem. Sed vide, quæſo, ne ab eo, qui ait: Mihi vindictam, & ego retribuam: * quanto à me remittitur, tātum à te cumulatius exigat. * quantum Quid enim Chriſtus dicat de his, qui vel nimirum in eum credentem ſcandalizauerint, Euangeliom referat, non mea voce promatur.

Sed fortaſſe dicis: Imperator, potius te eſſe minimum, qui credas in Chriſto, & de te hoc rectius accipi, & me eſſe ſcandalizantem tuā fidem. Chriſtus itaq; Deus veraciter totus, & totus hō eſt ſic cōceptus, ſic edit*, ſic cōuerſat* in ſeculo, ſic paſſus, ſic apud inferos, ſic reſuſcitat*, ſic cū diſcipulis apparēs, ſic eleuatus in cœlū, ſic exinde dictus eſt eſſe vēturus, ſic hodieq; in cœli regione pſiſtit, dicēte Apoſtolo: In quo

habitat

Digitized by Google

habitat omnis plenitudo diuinitatis corporaliter,& certè deco dicit q nunc eſt ipſe.*Ergo eſt ille minimus,qui credit in Chriſtum. Sed hmõi in Chriſtum credit, qui in integrum Chr̃m credit,non in ſemichriſtum.& ideò nõ Chr̃m,quia Chriſtus non niſi integer.Integer aũt,non niſi hmõi.De tali ergo in ſe credente dicit,ipſe etenim minimus eius, & paruus eſt pro quo ſcãdalizato quid * promiſerit,ipſius, vt dictum eſt,melius verbis oſtẽditur. Fortaſſe dicas Imperator: Sed ego quoq; talẽ Chr̃m credo,& ideò inter eius minimos iure cõnumeror. Hoc grauius,ſi & talem credis, & talẽ non credentibus communione miſceris. Non * enim,inquit Apoſtolus,qui faciunt,ſed qui conſentiunt facientibus. An cõmunicare non eſt conſentire cum talibus? Proinde aut doce alios non eſſe,aut longè grauius, vt dictum eſt,contra notam ſibi erit tendere veritatem. Contumelias igitur Imperator, quas in meã proferendam putas eſſe perſonam, vtinam q̃ mihi glorioſæ ſunt,ita te grauare nõ poſſent. Dño meo dictum eſt a quibuſdam: Dæmoniũ habes,Vorator,De fornicatione natus: & putas,quia ego debeã mihi dolere? Quàm talia proferẽti cautum eſt,& diuinis legibus & humanis? In ore duorum aut trium teſtium ſtabit omne verbum. * Quid & cum humano te examinante iudicio falſa fuerint approbata. Quid* facis Imperator in diuino iudicio? An quia Imperator es nullum Dei putas eſſe iudicium? Taceo quod Imperatorem accuſatorem eſſe non conueniat. Poſtremo ijſdem diuinis humaniſq; legibus nemo poſſit eſſe accuſator & iudex. Nunquid nam ſub alieno iudicio dicturus es cauſam? vel accuſator adſtabis? Dicis eſſe me Manichæum. Nũquid ego Eutychianus ſum,vel Eutychianos defendo? Quorum furor maximè Manichæorum ſuffragatur errori. Roma mihi teſtis eſt, & ſcrinia teſtimonium perhibent, vtrum a fide catholica, quã in ſede beati Apoſtoli Petri, veniens ex paganitate ſuſcepi, aliqua ex parte deuiauerim. Procedat aliquis, & qualibet ratione conuincat,alioqui conuitia ſunt iſta, nõ criminũ probamẽta, neſciũ vtrũ quibus obijcitur falſum,an falſis obiectoribus inimica dicentibus me non ordine conſecratum. Inter imbres lapidum totus euaſi, iudicauit Deus. An quia Imperator es,diuinum putas cõtemnendum eſſe iudicium? Sed fortaſſe dices, etiã indignantem Deum noxia quæq; plerunque permittere,ſcriptum eſt: Ex fructibus eorum cognoſcetis eos. Oſtende ergo quid extimes arguendum, vt iratum maximè Deum, quæ non cõuenerant,permiſiſſe demõſtres. An q͠a Eutychianis nullatenus acquiſco? Me quidem iſta nõ ſauciant, ſed te palam aperteq; demõſtrant meum cogitaſſe honorẽ repellere,quem interuentu ſuo beatus Petrus impoſuit. An q͠a Imperator es,cõtra Petri niteris poteſtatem? Et qui Petrum Alexandrinum recipis, beatum Petrum Apoſtolũ in ſuo qualicunq; Vicario

* Ergo ille eſt minim⁹.

* prõpſerit.

* ſolum

* Quid cũ & humano

* facies.

calcare cõtendis? An bene factus eſſem, ſi Eutychianis fauerem? ſi Acacij * nomine cõmunicarem? Latere non pôt, cur iſta prætendas. Conferamus aũt honorem Imperatoris cum honore Pontificis,inter quos tm̃ diſtat,quantum ille rerum humanarum gerit,iſte diuinarũ. Tu Imperator a Pontifice baptiſmum accipis,ſacramenta ſumis,orationem poſcis, benedictionem ſperas,pœnitentiã rogas. Poſtremo tu humana adminiſtras,ille tibi diuina diſpenſat. Itaq; vt nõ dicã ſuperior, certè æqualis honor eſt. Nec te putes mundi pompa præcellere,quia quod infirmũ eſt Dei, fortius eſt hominibus. Itaq; videris quid te deceat. tñ cum in accuſationẽ proruperis tàm in diuinis legibus q̃ humanis,pari mecũ ſorte cõſiſtis, in qua cariturus honore ſummo ſi fuero, (quia id mauis) te accuſante cõuictus, amiſſurus pari ratione, ſi non conuiceris dignitatem. Sit iſtud in mundo iudicium,ſpectãte Deo & Angelis eius, ſpectaculũ omni ſeculo* ſimus, quo aut Sacerdos bonæ vitæ, aut Imperator religioſæ modeſtiæ conſequatur exẽplum. Quia his præcipuè duobus officijs regitur humanũ genus,vt non debeat aliquid eorum exiſtere, quo valeat offendi diuinitas,maximè cũ vterque honor videatur eſſe perpetuus,atq; ita humano generi ex alterutro conſulatur.

Præcor Imperator, pace tua dixerim, memẽto te hoiem,vt poſſis vti cõceſſa tibi diuinitus poteſtate,quia ẽt ſi hęc ſub humano pręuenire iudicio,*ſub diuino neceſſe eſt,vt diſcutiant examine. Fortaſſis dicturus es ſcriptum eſſe: Omni poteſtati nos ſubditos eſſe debere. Nos quidẽ poteſtates humanas ſuo loco ſuſcipimus,donec cõtra Deũ ſuas erigũt voluntates. Cæterũ ſi oĩs poteſtas a Deo eſt, magis ergo,quæ rebus eſt pręſtituta diuinis. Defer Deo in nobis,& nos deferemus Deo in te. Cæterũ ſi tu Deo non deferas, non potes eius vti priuilegio, cuius iura contemnis.

Dicis quòd mecum * conſpirans Senatus excommunicauerim te. Iſta quidem ego,ſed rationabiliter factum a deceſſoribus meis, ſine dubio ſubſequor. Dicis quod male te Romanus tractet Senatus. Si nos te male tractamus,ſuadentes vt diſcedas ab hæreticis: tu nos bene tractas, quos vis ſociare præcipitãter hæreticis? Quid ad me, inquies, quod egit Acacius? Recede ergo, & nihil ad te. Nã ſi non recedis ab eo, pertinet & ad te. Relinquamus *vtrunq; mortuum. Et nos hoc petimus,vt nihil ad te pertineat quod egit Acacius. Tu nos facis obijcere tibi, qui vis ad te pertinere, q egit Acacius. Nos viuamus, q egit Acacius, vita & tu, & ad vtroſque non pertinet, quod egit Acacius, vt poſſis ſine ijs, quæ egit Acacius,ea quæ ad nos pertinet cauſa coniungi, vt poſſis ſine Acacio noſtræ communioni ſociari. Nos non te excõmunicauimus Imperator, ſed Acacium, tu recede ab Acacio, & ab illius excommunicatione recedis. Tu te noli miſcere excommunicationi

*nomini

* ſumus

* Deeſt aliquid vt moliris,vel talia quippiã.

* conſpiraſſe.

* vterque.

nicationi eius, & non es excommunicatus a nobis. Si te miſces, non a nobis, ſed a te ipſo excommunicatus es. Ita fit vt in vtroque, ſiue diſcedas nō ſis excommunicatus a nobis, ſiue non diſcedas, non ſis excommunicatus a nobis. Catholici principes quidem ſemper Apoſtolicos Præſules inſtitutos ſuis literis præuenerunt, & illam confeſſionem, fidemque præcipuam, tanquàm boni filij quæſiuerunt debitæ * poteſtatis affectu, cui noſcis ipſius Domini ſaluatoris * curam totius eccleſiæ delegatam. Quod quia per occaſiones fortaſſe publicas, tua creditur præteriſſe tranquillitas, ne magis honorem meum, quàm ſollicitudinē dominici gregis appetere iudicarer, appellare non deſtiti meis te ſponte colloquijs. Vulgatum fuiſſe deſignas, quod tua Serenitas directa militari manu compelleret eos, qui ſe a contagione perfidorum multis temporibus abſtinere delegerint, vi & armis in præuaricatæ communionis conſortia deteſtanda compellere. Vbi te rerum humanarum princeps, qualiſcunque ſedis Apoſtolicę Vicarius conteſtari mea voce non deſino, vt te memineris hominem quantalibet ſis mundi poteſtate ſubnixus, circumſpiciaſque cunctos, qui ab initio dogmatis Chriſtiani catholicam fidē diuerſo propoſito perſequi, vel affligere ſunt conati, quemadmodum (vaſtitatis inſectatione, cuius placuit contritionis illatæ,) ipſi, qui intulerint iſta præualendo defecerint, & orthodoxa veritas hoc præualuerit magis, quò putaretur oppreſſa, quæ ſicut ſub inſectatoribus ſuis creuiſſe monſtratur, ſic obtriuiſſe cognoſcitur inſequentes. Miror ſi non humanus ſenſus intendit, præcipuè, qui ſe Chriſtiano vult vocabulo nuncupari, inter illos ſine dubio deputandum, qui rectam coofeſſionem, communionemque Chriſtianam varijs ſuperſtitionibus impugnare ſunt niſi, dum hanc & ipſi quocunque modo percellere moliuntur. Quid intereſt enim vtrum Paganus, an quòd eſt deterius, ſub nomine Chriſtiano veram ſynceramque traditionem Apoſtolicæ regulæ conetur infringere, atque in hanc prorumpere cæcitatem, vt cū in illis regionibus cunctæ prorſus hæreſes, opiniones ſuas habeant publicè licentiam profitendi, ſola catholicæ communionis libertas putetur ab ijs, qui ſe religioſos extimant ſubruenda? Quæ ſi putatur error, (* cum non licet) cum cæteris, quibus illic facultas eſt agere, ſinatur erroribus. Sin integritas æſtimatur, ſequenda potius fuerat, quàm violenta perſecutione vaſtanda. Nec eam probantur inſequi potuiſſe, niſi praua ſectantes. At ne ipſi conuincerentur errare, repellere cogitarunt, quo * nutabantur errantes, malentes non * affectare quod iuſtum eſt, ſed potius ſubmouere, quo docentur iniuſti. Sic receſſit ab humanis mentibus Deus, vt obſtinante contra eius voluntatem, non aſpiciant & in iſto ſeculo diuinum non deeſſe

* Forte pietatis
* Deeſt verbū cuiuſmodi eſt ope.
* quod
* notabant.
* affectari.

poſſe iudicium, & poſt huius vitæ curſum illi ſit tremendo nō defuturus examini, ſub quo perniciosorum ſtudia mudis omnibus actionum diſcuſſa pateſiant, & pateſacta puniantur, niſi qui hæc omnino non credunt, * qui illa ſe perpetraſſe impune confidunt. Nos autem humani generis conſcientiam conteſtati, qua poſſumus voce nullatenus ceſſamus omnipotentem Deum ſuis cauſis minime defuturum, & quantacunque ſit humana præſumptio, quantacunque potentia, ſub diuino nutu huius atrocitatis cēſuram ſine dubitatione vindicandam. Nam talem auſum neque hic confidimus euaſurum, & in illo magno Dei iudicio recepturum, quòd ijs temeritatibus diuina retributione debetur. Hæc nos nequaquam tacuiſſe ſufficiat, vt cum ſuperna fuerit vltio ſubſecuta, & vera non protuliſſe cōſideratio humana cognoſcat, & pœnam non inaniter pronuntiaſſe venturam, & propoſuiſſe præmonitionis formam, qua huiuſmodi præcipitijs de cætero reperetur. Certè ſi huiuſmodi propterea relinquendos proprio definitis arbitrio, quia nec a Chriſtianis vexari deceat, Chriſtum quocunque titulo confitentes, nec viuentes in iure Romano lacerari conueniat a Romanis conſequenter oſtenditur, Romanos homines, & qualiſcunque Chriſtianæ profeſſionis impetere, nec Chriſtianum dici poſſe modis omnibus, nec Romanum. Proinde aut repellendi fuerant, aut nullus penitus impetendus, & quòd in vno genere iudicas amouendum, in omnibus repelle ſi præuales. Si omnia ſunt ſinenda, nullus penitus excludendus. Alioqui dum parendo cunctis erroribus ſis amicus, non niſi ſolum tibi probatur diſplicuiſſe quòd verum eſt. Omnes catholici principes, ſiue cùm imperij gubernacula ſuſceperunt, ſiue cum Apoſtolicæ ſedi nouos agnouerunt præſules inſtitutos, ad eam ſua protinus ſcripta miſerunt, vt ſe docerent eius eſſe conſortes. Itaque qui hoc non fecerunt, ab eadem ſeipſos profitentur alienos, quod chartis quoque tuis apud te etiam poſſumus adſtruere, niſi te æmulum, & reum, & inimicum vitaremus, & iudicem. Non mirum, ſic catholicos perſequuntur Manichæorum patroni, cum falſitas non poſſit non perſequi veritatē. Non mirum ſi in orthodoxos ſæuiant, quibus pōt cum cunctis hæreſibus conuenire, & vniuerſis erroribus amici, non poſſint niſi ſolis eſſe nō errantibus inimici. Si error eſt, cōuincendus eſt. Verū ſi error non eſt, tibi verū deeſſe cognoſce, qui perſequeris, * quo profiteris errare. Sed prauitatis complex, * non poteſt niſi eum perſequi, qui eſt prauitatis.

* qui ve
vere prædixit, nam & hic fulmine ictus interijt, & in altera vita pœnas pendit æternas
Mos Imperatorum agnoſcētiū, & colentiū ſedem Apoſtolicam.
* ſubeſt mēdum.
Forte nō poteſt eum non perſequi.

Apologetici Symmachi, ad Anaſtaſium Imperatorem, Finis.

Hanc Epiſtolam ſequentem Grecè ſcriptam, ab aliquo non ſatis peritò interprete verſam arbitror.

ECCLESIA

ECCLESIA ORIENTALIS AD SYMMACHVM EPISCOPVM ROMANVM.

BONVS ille, & amator hominum Dominus noſter Ieſus Chriſtus, qui propter bonitatẽ ſuam in nos inclinans cœlos, & deſcendens ad terras, immaculatis Euangelijs quotidie illud clamat: Non opus eſt fortibus medicus, ſed male habentibus. Non veni vocare iuſtos, ſed peccatores ad pœnitentiam. Plus autem volens aperire operæ ſuæ clementiæ, adiecit in ſequentibus dicens: Quis autem veſtrum habens centum oues, ſi perdiderit ouem vnam ex ijs, * nonne relinquit nonaginta nouem in eremo, & vadit ad perditam, quoadusque inueniat illam? Et inueniens, imponit illam gaudens in humeris ſuis, & veniens domum ſuam, conuocat amicos ſuos, & vicinos, dicens: Congaudete mihi, quia inueni ouem meam perditam. Et vt clarius fieret quòd dicitur, mox adiecit parabolam mulieris, quæ perditam inuenerat drachmã, vtrique adiungens, & dicens: Amen dico vobis, quia ſic fiet gaudium in cœlis de vno peccatore conuerſo. Hæc dixi: Sanctiſſime, audens ſupplicare non pro perditione vnius ouis neque pro perditione vnius drachmæ, ſed pro amica nobis ſalute, non Orientalium partium tantum, ſed trium prope plagarum habitabilis mundi, non corruptibili argento aut auro redemptarum, de vana conuerſatione a parentibus tradita, ſed precioſo ſanguine Agni Dei, ſicut docuit beatus glorioſorum Apoſtolorum princeps, cuius cathedrã beatitudini tuæ credidit Chriſtus optimus paſtor: qui venit quærens, & liberans quod perierat, & ponens animam ſuam in redemptionem pro multis. Quem imitantes, Sanctiſſimi beatiſſimique, feſtinate ad adiuuandum nos, ſicut beatus Paulus doctor * veſter ad auxilium quandoque Macedonum feſtinauit. Et ille quidem in viſione cognoſcens periclitari Macedones, in veritate adiuuare eos properauit. Tu autem affectuoſus in * filijs pater, non in viſione, ſed in veritate ſpiritalibus cernens oculis, pereuntes in præuaricatione patris noſtri Acacij noli remorari, magis autem, (vt ita dicam) ſicut Propheta, non dormites, ſed feſtina ad liberandũ nos, quia nõ in ligando tantũ poteſtas eſt tibi data, ſed in ſoluendo quoque diu vinctos, ad imitationem magiſtri. Neque in eradicando, aut diruendo, ſed in plantando, atque ædificando, ſecundùm beatum Hieremiam, magis ſecũdùm Saluatorem mundi Chriſtum, in cuius ille extitit typo. Neque in tradendo tantum Satanæ in interitum carnis, ſed & in charitate formando, longa aduerſione deiectos, ne (quod abſit) maiori triſtitia abſorptis nobis à Satana, videamini pertuliſſe diſpẽdium. Non enim ignoras eius ingenium, qui quotidie à ſacro doctore tuo Petro doceris, oues Chriſti per totum habitabilem mundum creditas tibi paſcere, non vi, ſed ſponte coactas, qui cũ doctiſſimo Paulo clamas nobis ſubiectis tibi, & dicis: Non enim dominamur vobis in fide, ſed cooperamur in gaudio. Quare deprecamur diſrumpi nouum chirographum noſtrum, ſicut Saluator & dux noſter Chriſtus verus illud in cruce diſrupit, ne vltra poſt lauacrum regenerationis malorum noſtrorum ſubiaceamus delicti, ſed vt eius, qui comedit vuam acerbam ligauerit dentes, ſecũdùm beati Ezechielis prophetiam. Cum ergo in veritate parabolam iſtam ſalutari aduẽtu ſuo Saluator impleuerit, cur, ſanctiſſime ac beatiſſime, Acacij inobedientia, vuam acerbam comedentis, noſtri, ideſt, filiorum ipſius, in tam longo annorum curſu ligati ſunt dentes? Si vnus homo peccauit, quare toti ſynagogæ, aut magis toti habitabili mundo per anathema diuinus furor incumbit? Vbi ergo Dei ꝓmiſſio, quæ dicit: Non percipiẽt filij patrũm peccata, neque parentes filiorum ſuorum, ſed vnuſquiſque morietur in ſuo peccato? Si propter Alexandrinorum, aut magis Eutychianiſtarum amicitiam, qui auertuntur, & anathematizant ſanctiſſimum & beatiſſimum Papam Leonem, vel in Chalcedone Synodũ habitam, anathematizatus eſt Acacius, quare nos a vobis æſtimamur hæretici? Et in anathemate ſumus nos, qui amplectimur ſolam illam epiſtolam, & quæ dicta ſunt in ſancta ſynodo? Qui propter prædicationem recti dogmatis veſtri quotidie oppugnamur, & vt hæretici anathematizamur ab ijs, qui Eutycheti conſentiunt? Noli facere iudicium, per illum, qui cunctam iudicat terram, ne perdas iuſtum cum impio, & fiat apud te iuſtus vt impius, nec æqualiter iudicentur a te orthodoxi & hæretici, vel qui anathematizãt prędictam ſanctam epiſtolam, ſanctamque ſynodum veſtram rectam, & ij, qui vobiſcũ ab eis anathematizantur, & qui orant mori quotidie pro recta fide, quæ a vobis prædicatur. Et Ieſus quidem Naue in circũciſos, & idolorum ſeruitores Gabaonitas cum mendacio confugientes ad ſe, dum oppugnarentur ab Abimelech, vel cæteris quatuor cum eo principibus, pro eo quod ad eum confugerant Deo cooperante ſtrenue vindicauit, ne blaſphemaretur nomen DEI eius, tanquàm non eos adiuuare præualentis. Nos autem, Sanctiſſimi viri Ieſu magni Dei, & Saluatoris ſpei noſtræ diſcipuli, imitatoreſque eius, qui figuram ſerui adſumpſit, vt a peccato nos liberos redderet, quod regna-

bat

* num

* noſter

* filios

bat in nobis, videntes oppugnari nos & mortificari, non ſicut Gabaonitas incircunciſos, ſed vobiſcum circunciſos in Chriſti circunciſionem, neque idolorum ſeruitores & æmulos, & ſi peccatores, tamen Chriſtianos, & vobiſcum omnia in Chriſto ſapientes, non deſpiciatis, neq; contemnatis vltra, pij patres, ſed ſicut prædictus beatiſſimus Ieſus Naue non illos tantum, ſed & Raab meretricem illis antepoſuit, propter duorum exploratorum ſuſceptionem: ita & vos nos vigilanter aſſumite, cum Dei iuuamine, propter duarum naturarum traditionem, quæ a vobis per Epiſtolam inter ſanctos conſtituti Papæ Leonis, contra Eutychetis deliramenta directa eſt. Et illa quidem ſuſcipiens exploratores, in ſtuppam lini ſuæ domus abſcondit, nos autē rectæ fidei veſtræ ſuſcipientes confeſſionem, in corde noſtro non abſcondimus, ſed in eccleſiarum dogmatibus Dei miſericordia eam cum authoritate prædicamus. Et illa quidem rogata per metum eos ſe habere negauit. Nos autem oramus, ne vnquam humano metu negemus rectæ doctrinæ noſtræ veritatem, & vſque ad ſanguinem pro ea ſtabimus, ſi ita cōtingat. Vnde non tædeat nos adiuuare, neque odio habeatis propter aduerſantium cōmunionem,* quando & ab hac plurimi facultatibus impediti, & non habentes ſollicitudinē, multarum animarum ſuſpenderint, quibus verò multarum animarum cura commiſſa eſt, in creditis ſibi communicent eccleſijs, nullū contrarium habentes communicantem ſibi, metuentes relinquere lupis oues, propter vocem Domini, dicentem: Mercenarius aūt, & qui non eſt paſtor, cui non ſunt oues propriæ, videt lupum venientem & relinquit oues, & fugit, & lupus rapit eas, atque diſpergit, quia mercenarius eſt, & non habet ouium curam. Qui ergo non amore vitę capti, ſed ouium ſalutem curantes, plurimi ſacerdotum hoc faciunt, de inſequentibus miſerante Deo cognoſcere poterit tua paternitas. Quidam enim de ijs, qui in ſacerdotio conſtituti ſunt, ſperātes in exilio mitti Presbyteros orthodoxos, & ſanctos viros, volentes ſe præter neceſſitatem ab eccleſijs ſub arbitrio ſubducere, ipſoſq; ſequi, non ceſſerunt eis hoc facere, adiurantes eos, vt manerent in creditis ſibi ſanctis eccleſijs ad populi munimen orthodoxi, in ſe ſuſcipiendo, quæ putātur diſcretionis illorum. Sicut Rebecca quondam dicens Iacob: In me peccatum tuum fili: ita illi ab eccleſijs ſibi creditis dixerunt diſcedere ſponte volentibus: In nos veniat peccatum diſcretionis veſtræ, tantummodo oues Chriſti præter neceſſitatem lupis non relinquatis, ne in loca veſtra Hæretici ingredientes, lupi diſcerpant oues, aut certè ab ipſis ouibus ſuis, propter rectā fidem fugati, & his, qui non fugantur, ſed ſponte diſcedere cupiunt, ne cui aduerſantiū cōmunicēt, tali fide dicentes: Putas iſti amore vitæ hoc faciunt, vt amore animarum, ad imitationē Dñi ſui primi paſtoris Ieſu Chriſti, magni Dei, & Saluatoris ſpei noſtræ, qui animam ſuam poſuit pro ouibus ſuis? Omni modo aūt & qui videntur communicare orthodoxi, & qui ſe a communione abſtinent, oēs, poſt Deum, tuæ lumen viſitationis & aſſumptionis operimur: quare feſtina iuuare. Orientem ex quo vobis duo grandia diei lumina Petrum & Paulum ad illuminationem totius mundi Saluator irexit. Reddite ergo ei bonam retributionem, quam vobis ipſe dedit, illuminate eam rectæ fidei lumine, ſicut per ipſum vos quondam diuinæ cognitionis lumine idem illuminauit. Sicut.n. quando toto mūdo in peccatis ægrotante, vnius hominis delicto laſſati, in ægritudinis curatione boni illius medici diſcipuli, ipſum cœleſtem medicum, & principē paſtorem, magiſtrum ſuum ad curā vocantes ægritudinis ipſius, aliquando dicebant: Dñe inclina cœlos tuos, & deſcende. Aliquando rurſus: Qui regis Iſrael intēde, qui ſedes ſuper Cherubin appare, excita potentiam tuam, & veni vt liberes nos. Sic nos modo, qui infirmamur næ præuaricationis Patris noſtri deijcimur, ad tuam clamamus beatitudinem, vt & tu imitator* exiſtens Dei, ad filij dilectionem dorecatione venias, imitatione ipſius cœleſti patris tui, qui facit Solem ſuum oriri ſupe bonos & malos, & pluit ſuper iuſtos & iniuſtos. Feſtina ad auxilium noſtrum, ſciens Sanctiſſime, ſicut in principijs dictum eſt, quia non opus habent ſani medico, ſed male habentes. Quòd ſi parua exiſteret ægritudo, nos forſitā ad ſpiritalem noſtrum medicum curreremus, quatenus & paſſiones bonorum medicorum, id eſt, glorioſorum Chriſti diſcipulorū, veſtrorumq; doctorum, & ſancta adoraremus tua veſtigia, vt præuaricationis medicinam & ſolutionem vinculorum, & delicti remiſſionem de tuo ſancto ore ſuſciperemus. Sed quia nō eſt hulcus aut macula, neq; plaga tumēs, ſed totū hulcus eſt a pedibus vſq; ad caput, ſicut beatus Eſaias antequàm pręuaricationem deflens dixit: Vos iam boni medici, & illius veri medici, vel bonorum diſcipulorum ipſius certiſſimi* plantatores, feſtinate ad curam reſolutorum eccleſiaſtici corporis membrorū, vt diſſoluas manus noſtras, diſſolutaque genua corrigatis, & curſus rectos faciatis pedibus noſtris, ne quod claudum eſt amplius diſtorqueatur, ſed curetur magis per ſtrenuitatem, & optimam diligentiam veſtram. Sicut.n. magiſtro noſtro dño Paulo glorioſo Apoſtolo propter infideles aliquos, dum eum pigeret ſermonē Domini in Corintho loqui, adſtans Dominus dixit: Loquere & non taceas, quia multus eſt mihi populus in hac ciuitate. Et nunc tuæ dicit beatitudini eius benignitas: Feſtinare, & non retardare ad Orientis auxiliū, magis aūt ad maiores partes habitabilis mūdi, quia nō tm̄ pro cētum viginti milibus illis in magna quādoq; cōſtitutis ciuitate Niniue, ſed a multo plurimis ſpera expectari tuā poſt

Deum

* quam ſe ab &c.

* Exiſtens filij Dei ad dilectionē.

* Imitatores.

Deum medicinam. Si enim, qui pręceſſit beatitudinem tuam inter ſanctos cōſtitutus Leo Archiepiſcopus, ad Attilam tunc errorē barbarum per ſe currere non duxit indignum, vt captiuitatem corrigeret corporalem, nec tantum Chriſtianorum ſed & Iudæorum, vt credibile eſt atq; Paganorum, quanto magis feſtinare ad tuam attinet ſanctitatē, non ad corporeæ, quæ bello* fuit, captiuitatis correctionem atque conuerſionem, ſed animarum, quę captiuatæ ſunt, vel quotidie captiuantur, vt inter duas diabolici vias erroris, Eutychetis atq; Neſtorij, tertiam, immò mediam nobis oſtēdas expreſſius veri, rectiq; dogmatis viā? *ſit Dubiam eam fecerunt noſtra peccata, ęſtimātibus quibuſdam, non poſſe inter Neſtorij & Eutychetis ſalutis viam mediam reperiri, ſed quod omnino neceſſum ſit, aut illius eſſe quēpiam, aut illius. Propter hoc feſtina poſt Deū nos adiuuare. Et ſicut inter Arij, diuidentis atq; ſeparantis vnam Deitatis naturam atque ſubſtantiam, in diuerſas naturas vel ſubſtantias, & Sabellij quoq; cōfundentis perſonas, & minuentis nemerum trinitatis, oſtenderūt ſanctiſſimi patres viam mediam veritatis, in confeſſione diuinitatis vnam ſubſtātiam, naturam, virtutemque demonſtrantes, propter Sabellium tres perſonas, & æquæ potentiæ vnam veritatem, ſic & vos nunc ſanctiſſimi & beatiſſimi illuminate nos ſpiritalis ſcientiæ veſtrę lumine, quod eſt inter Eutychetis ad imitationem Sabellij, naturas atq; ſubſtantias confundentis, & inter Neſtorij, ad imitationē Arij, perſonas & ſubſtantias diuidentis, vera rectæ fidei confeſſio tradita nobis à Papa Leone, inter ſanctos conſtituto, & diſcipulorum in Chalcedone ſanctorum patrum ſubſtātiarum, aut naturarum vnitas in vna eademque perſona, & vnius ſubſtantię, magni Dei & Saluatoris noſtri Ieſu Chriſti. Ipſi enim docuerunt nos diuinis ſcripturis, alteram eſſe viſibilem, palpabilem, & paſſibilem carnis naturā: & alteram inuiſibilem, impalpabilem, & incomprehenſibilem naturam, in vna perſona & vna ſubſtantia magni Dei, & Saluatoris noſtri Ieſu Chriſti. Alteram de matris ſubſtātia & natura, venientē de ſemine Dauid, Abrahæ, & Adę, ſecundùm carnem natam: alteram verò ex vtero ante Luciferum genitam, de ſubſtantia & natura patris. Sed ne rurſus propter immaculati partus duas naturas & ſubſtātias, occaſionem apprehendentes, (qui ſecundùm Neſtorium ſapiunt) duas perſonas aut duos filios, vel duos Chriſtos male introducant, docuerunt ſancti illi & beati patres vnam ſcire perſonam, & ſubſtantiarum inſeparabilem vnitatem, ex duabus ſubſtantijs & naturis, & in duabus ſubſtantijs & naturis, magni Dei & Saluatoris noſtri Ieſu Chriſti. Nos enim, ô ſanctiſſime & beatiſſime Symmache, eundem eſſe exiſtimamus, & ex duabus naturis, & in duabus naturis, & nō, ſicut illi dicunt, ex duabus naturis vnam naturam poſt adunationē.

In duabus aūt ſubſiſtentibus naturis cū vnitate non pati confiteri, vt doceant ſe Arianorū eſſe imitatores, dicentium, per filium gloriari patrem, cū filio aūt non pati ſe Arianorū eſſe imitatores, dicentium, per filium gloriari patrem, cū filio aūt non pati ſecum glorificari. Sed ſicut contra illos * docuerant fratres tui *hunc. ſanctiſſimi patres, per quem. & cū quo æqualiter pati dicere nos, quia per quem humanitatem, cum quo diuinitatem ſignificāt magni Dei & Saluatoris noſtri Ieſu Chriſti. Sic & nunc illis, ex duabus quidem naturis dicentibus, in duabus aūt non confitentibus: nos ex duabus, & in duabus pariter dicimus. Ex duabus enim dicentes, ex quibus ſubſiſtit vnitas: in duabus aūt, in quibus viſus eſt, & palpatus eſt, & adſumptus poſt paſſionem, & reſurrectionem confitemur, & in quibus veniet iudicaturus viuos & mortuos. Neq;.n. nuda diuinitas poterat, aut palpari, aut crucifigi pro vita mundi, nec ſimplex humanitas morti ſubiacens, per mortem confundere eum, qui obtinebat mortem, hoc eſt diabolum. Vnde & poſt reſurrectionē in immaculata carne ſua viſum verbum Dei, & Deus noſter omnibus diſcipulis ſuis dicebat: Videte manus meas, & pedes meos, quia ego ipſe ſum. Palpate me, & videte, quia ſpiritus carnem & oſſa non habet, ſicut me videtis habentem. Habentem dixit. vt non his in illa mutatus putaretur, ſed in veritate aſſumpſiſſe crederetur. Beato quoq; Thomæ diffidenti clamat: Infer digitum tuum, & vide manus meas, & da manum tuam, & mitte in latus meum, & noli eſſe incredulus ſed fidelis. Vnde dū aſſumeretur, duo viri viſi diſcipulis in albis veſtibus, clamabant, & dicebant: Viri Galilæi, quid ſtatis aſpiciētes in cœlum? Hic Ieſus, qui ablatus eſt à vobis in cœlū, ita veniet ſicut vidiſtis euntem in cœlū, vt dum venerit omni modo in gloria patris cum ſanctis Angelis in die terribili iuſti iudicij, ſic infideles Iudæi * videbunt in quem compun- *videant xerunt. Cōpeccatores aūt mei, eum, qui eorū miſertus eſt, & liberauit eos, neglectus aūt ab eis eſt. Secūdùm vos aūt, ſancti & iuſti, *vide- *runt. bit, quem dilexit anima eorum, & lętabuntur lætitia inæffabili & glorioſa, accipientes conſummationem fidei ſuæ in ſalutem animarū ſuarū, & audientes ſuauiſſimam vocem eius, dicentem: Venite benedicti patris mei, hæreditemini paratum vobis regnū ab initio mūdi. Cuius beatæ vocis cum tua beatitudine, & nos indignos dignetur Chriſtus, Dominus noſter, per omnia Sanctiſſime Pater.

Eccleſiæ Orientalis ad Symmachum Epiſcopum Romanum Epiſtolæ, finis.

Haud parū diſſidet huius Epiſtolę ſequētis phraſis, ab ea, quę ſuperius habetur aduerſus Anaſtaſiū Imperatorē fortaſſis, quia ad Græcos Gręce ſcripta, poſtea per aliquē minus peritum ſit verſa in latinum ſermonem.

PRESBY-

PRESBYTERIS, DIACONIS ARCHIMANDRITIS, & cuncto ordini plebeio per illyricum, & Dardanium, & Daciam conſtitutis, Symmachus Epiſcopus Romanus.

NVLLVS ſtupeat, ſeruatũ hactenus nos nunc ſoluiſſe ſilẽtũ, cũ prudẽtiſſimi Salomonis iſta vox perſonet: Tp̃s tacendi, & tẽpus loquẽdi. Quod taciturnitatem præſentis ip̃s expugnans, inter ea, quæ accidũt nunc ſilere me fidei ſtimulis excitatũ, magni conſtat eſſe faſtidij. Quippe vbi religionis reuerentia & ſumma cõcutitur, aptum iuxta diuinã ſcripturã dicere, eos, qui mites ſunt, debere eſſe pugnaces, ſiquidẽ ſpiritalis, q̃ eſt, & Deo accepta cõgreſſio vniuerſa laudabiliter tolerat, ne quiſquã diuina charitate ſeparet. Sed cõgruũ eſt illis religioſa offerre dogmata diſciplinæ, a quibus inſtitutionis ipſius expectat̃ plena perfectio. Sed breuiter p̃ſtringemus Cui incognitũ, Cõſtãtinopolitana Eccleſia, qua Neſtorij cõtagione laborauerit? Neſtorij inquã, qui quaſi putre corporis mẽbrũ a ſocietate catholicæ comunionis exciſus eſt, vbi terrarũ p̃dicat̃ cõgregatio Chalcedonẽſis ſancta Cõcilij, q̃ Eutychen, Dioſcorũ, duo nomina famoſa, & magnæ perfidiæ, vnius ſentẽtiæ integritate dãnauit, iniquitatis cõplices, & vno ſpiritu diuinis dogmatibus aduerſarias peſtes. Quis Petrũ & Timotheũ præfatorum vernulas ignorauit, p̃pugnatores intentionis addictæ, & autores, ac magiſtros ſuos ſcuo errore vincentes? Illũ Timotheũ loquimur paricidã, qui ſanctæ recordationis Proterij ſuperſtitis, nõ ſolũ eccleſiã nõ religioſis autoribus occupauit, verũetiã effuſionẽ pij ſanguinis ad crimẽ perſuaſionis adiecit. Ipſius nẽpe dãnationẽ vniuerſalis eſt eccleſiæ vox locuta, dũ eũ noĩe quoq; Chriſtiani honoris exuerit. Cuius Petrũ ſequacẽ notum fecerunt orthodoxorũ plurimæ paſſiones, ĩ quibus ille virtutẽ animi ſui exultauit oſtendere. Nonit Epheſus, cum tota ſocietate Dioſcori, vbi cum p̃prij amore peccati finẽ ſancti Flauiani operat* innotuit. Tacenda ſunt Antiochiæ mala, vbi per alieri* Petri nefanda ludibria reuerendũ Sacerdotij nomẽ irriſum eſt. Quis Apameæ Ethyrij gemitus, tragicis criminibus cõparandos, vel ſi ſolis vacet digna poſſit lamentatione deflere? Quid de Acacio?* Quæ de bonis ſuis faſcino quodã grauatis baſilicis compẽrante præmiſerat, nouo exẽplo pœnæ deprehenſus eſt, aduerſus ſeipſum dicens ipſe ſententiam, illos mutata volũtate defendẽs, quos prius glorioſum putauit addicere, & laborãs ſociare fidelibus, quos dudũ Hæreticos manifeſte præuaricationis oſtenderat, p̃pter quos maxime fugiendus, & deſignato ſuperius damnatorũ agmini coæquãdus ille, p̃pter quæ fidelis p̃batus eſt eſſe, diſſoluens, & permixtus iis, p quos eccleſiæ leſio generalis euenit. Aduerſum hos ſi patrũ dogmata ratio ſuadet eſſe ſeruanda, cogitare ſi poſſunt maiore tranſgreſſione calcari, quam nunc per eos, qui in partibus veſtris Eutyches dogmata recidiua reſuſcitant. Si verò tanquam infirme cõnſtitutæ ſententiæ ſine periculo negligantur, citra vllum ruborem crudelitatis noſtræ ſumma ſubſiſtit, ſemper ſuccedentibus* nobis vetera conſtituta ſoluentibus. Quando enim paternarum regularum deſpiciuntur inuenta, nec eorum, quæ bene inſtituta ſunt firmitas vindicatur. Huiuſmodi impietatem neceſſe eſt fidei ſemper venire. Nam vbi facilis diſſolutio eſt rationabilis conſtituti, ibi omnis ſanctitatis forma corrumpitur, Chriſtus impetitur. Et quis hoc fidelium patienter accipiat? Inſtituta patrum reuerenda calcantur. Et quis non vitæ mortem iuſta electione præponat? Vbi catholicæ fidei adoranda reuerentia, vbi multorum ore ſanctorum dogmata conſtituta, conſtituta, vbi Doctorum veterum fidelis authoritas, vbi illa religioſarum mentium ſtupenda patientia, proprijs bona contenta, nuda videtur ſpe æternæ hereditatis excidere, quaſuis ambiens paſſiones, ne incorruptibilis illius boni iudicaretur indigna. Nam nulla maiora documenta ſunt fidei, quàm vbi temporis ratio ſuadet, vitam ſubdere paſſioni. Et ideò qui pro ea periculum perſecutionis obire meruerit, dignum ſe cœlo oſtendit eſſe militem. Chriſtus vos pio ſanguinis ſui precio comparauit, gratiæ libertate conceſſa, nihil inuenientibus humanis operibus, quòd dignum pro tanta mercede tribueret. Atque ideò vbì religioſis iniuria eſt, amore fidei omnem tranſcendere oportet affectum. Vnuſquiſque ergo exilia & peregrinationes tanquàm domum patriam reſpiciat, ne deſiderijs retentus humanis, Chriſti ſocietate priuetur. Ecce tempus, quo repetit fides milites ſuos, & inclamat ad defenſionem ſui feruorem gratiæ conſecutos. Fidem ipſam dicere iudicemus. Ecce tempus optabile, ecce fructuum congregatio deſiderata fidelium, vt paruis paſſionibus munera magna compenſet. Pluribus charitatem veſtram, pro diſpenſatione nobis credita cuperemus hortari: ſed quid opus noſtræ vocis ſtimulis, vbì ad tolerandas pro Chriſto magnanimiter paſſiones apoſtolicis, & patrum docemur exemplis? Quæ per dãnum humanarum rerum, cœleſtium vobis oſtendunt augmenta virtutum. Ergo pronuntiemus inter alia, & dicamus cum ſancto Dauid: Quàm bonum, & quàm iocundum, habitare fratres in vnum. Vt & de vobis Apoſtolus Paulus dixerit: Vos autem in Chriſto vnum eſtis.* Dum hæc enim vnitas iſta non * reducat, nullus ambigat eadem

*Qui

*, Nouis

* Donec enim &c.
* redeat.

dem nihilominus eſſe ventura, quæ in Conſtantinopolitana nuper eccleſia contigerunt: de quibus pariter mihi ingemiſcere neceſſe eſt, & tacere. Nam qui apoſtolicæ ſedis admonitionem negligendam eſſe crediderunt: meritò inciderunt in ea, quæ venire ſolent ſolatio deſtitutis. Si quis ergo ſalutem propriam cogitās, ſeruare cupit apoſtolica iudicia: cum ſe à præfatorum ſcelere ſeiunxerit, noſtræ cōmunionis ſe nouerit ſine dubitatione participem.. Quia ſi ab eorum, quos apoſtolica ſedes damnauit, ſocietate non ſe remouerit: ſciāt nullo colore, nullo figmento, nulla calliditate eccleſiaſticæ cuſtodiæ poſſe ſubripere. Quia ſicut illos, qui à ſupradictorum ſe, hoc eſt Eutychetis, Dioſcori, Timothæi, Petri & Acacij venenis diſſociant, amplectimur: ita noſtra circa * iſtorum cura & ſollicitudo, ne ſubripere poſſint ſemper inuigilat. Deus vos incolumes cuſtodiat chariſſimi fratres.

Hoc Concilium Agathenſe, vt alia aliquot, temporis rationem ſecuti, ex alieno loco, longo interuallo, in ſuum tranſtulimus. quod quidem, vt duo Arauſicana, quatuor Arelatenſia, quinque Aurelianenſia, & quatuor Turonenſia, tacita quadam Eccleſiæ conuerſione, & frequenti vſu Pontificum & Doctorum plane videntur eſſe comprobata.

CONCILIVM AGATHENSE
TEMPORE SYMMACHI PAPAE
TERTIO IDVS SEPTEMB. MESSALA CONSVLE,

A.D. 506.

cui interfuerunt (vt legitur) Epiſcopi triginta quinque.
Eſt autem Prouinciale.

A GATHA, *oppidum prouinciæ Narbonenſis, quondam Maſſilienſium, à quibus etiā eſt conditum, iuxta quod Araris fluit. Vide Plinium lib. 3. cap. 4. Ptolemæum lib. 2. cap. 10. Strabonem lib. 4. Pomponium Melam libro ſecundo, capite tertio.*

CAPITVLA AGATHENSIS CONCILII.

De bigamis clericis, vt non miniſtrent. 1
De contumacibus clericis, & ad officium tardis. 2
De Epiſcopis, qui vel innocens, vel pro minimis cauſis aliquos excommunicant. 3
De his, qui ſuas vel propinquorum oblationes Eccleſiæ defraudant. 4
Si clericus furtum Eccleſiæ fecerit. 5
Si Epiſcopo à quibuſlibet quicquam fuerit derelictum. 6
De rebus Eccleſię, quomodò ab Epiſcopis habeantur, & de ſeruis Eccleſiæ, qualiter ab Epiſcopo manumittantur. 7
De clericis, qui ad ſeculares confugiunt. 8
De presbyteris & diaconibus, qui ad cōiugalem coitum reuertuntur. 9
Vt nullus clericorum cum extraneis fœminis habitet. 10
Vt nullus clericus in cellario, vel in ſecreto fœminam intromittat. 11
Vt omni quadrageſimæ ſabbato ieiunetur. 12
Vt ſymbolum ante octo dies Paſchæ competentibus prædicetur. 13
Vt altare & benedicatur & vngatur. 14
Qualiter maiores, qualiter minores pœnitentiam accipiant. 15
Qua ætate diacones ordinentur. 16
Qua ætate Epiſcopi vel presbyteri conſecrētur. 17
De laicis quibus temporibus communicare debeant. 18
De ſanctimonialibus, qua ætate velentur. 19
De clericis, qui comam nutriunt. 20
Vt ſolennitates maiores in ciuitatibus celebrentur. 21
Vt non liceat presbyterum aut clericum rem eccleſiæ vendere aut donare. 22
Vt clericus minor ſeniori non præponatur. 23
De expoſitis inuentis. 24
De ſecularibus, qui ſuas vxores derelinquunt. 25
Vt ſi voluntariè clericus damnum eccleſiæ fecerit, * & ſatisfaciat, * & excommunicetur. 26
Vt monaſterium nouum incōſulto epiſcopo, nullus conſtituat de monachis. 27
Vt monaſteria puellarum procul à monachis conſtituantur. 28
De libertis, vt in neceſſitate ab eccleſia tueātur. 29
Vt poſt antiphonas orationes dicantur. 30
De his, qui propter odium ad pacem non reuertuntur. 31
Vt clericus, inconſulto epiſcopo, ad iudicem ſecularem non pergat. 32
Si Epiſcopus, hæredes non habens, Eccleſiā, cui præfuit, hæredem non fecerit. 33
De Iudæis, qui conuerti cupiunt, qualiter ſuſcipiantur. 34

Si Epiſco-

Si Epiſcopus, a metropolitano admonitus, pro Synodo vel ordinatione Epiſcopali venire diſtulerit. 35
Vt ſtipendia clericorum iuxta meritum diſtribuantur. 36
De homicidis & falſis teſtibus. 37
Vt, ſinè Epiſcopi ſui epiſtola, non liceat clericum vel monachum proficiſci. Et de monachis vel abbatibus. 38
Vt clerici nuptialia vitent conuiuia. 39
Nè Chriſtiani Iudæorum vtantur conuiuijs. 40
Vt a clericis vitetur ebrietas. 41
De ſortilegis vel auguratoribus; vt ab eccleſia ſeparentur. 42
Nè de pœnitentibus clericus ordinetur, & vt presbyter altare non erigat. 43
Nè presbyter benedictionem populo, vel pœnitenti, in eccleſia dare præſumat. 44
Vt Epiſcopus exiguum aliquid, ſinè clericorum conniuentia (ſi neceſsè fuerit) diſtrahat. 45
Vt ſeruos Eccleſiæ fugitiuos liceat vendere Epiſcopo. 46
Vt ante Miſſam expletam egredi populus nõ præſumat. 47
De rebus Eccleſiæ proprijs vel adquiſitis. 48
De non alienandis ab aliquo rebus Eccleſiæ; Et de libertis. 49
De clericis capitale crimen incurrentibus. 50
De teſtamento Epiſcopi. 51
De clericis, qui ſinè epiſtolis ſui pontificis proficiſcuntur. 52
De presbyteris Parochianis, res eccleſiæ diſtrahentibus. 53
De eiſdem, vt quicquid emerint, in nomine comparent eccleſiæ. 54
Vt ſacerdotes & Leuitæ canibus ad venandũ & accipitribus non vtantur. 55
De venditionibus, quas abbates facere præſumunt. 56
Nè vnus abbas duobus cœnobijs præponatur. 57
Nè monaſterium ſinè notitia Epiſcopi conſtituatur. 58
De rebus Eccleſiæ vſui collatis, vt præſcriptionis tempore non defendantur. 59
De lapſis, qui de catholica fide in hæreſim tranſeunt. 60
De inceſtis coniugijs. 61
De his, qui ſeruos ſuos extra iudicem necant. 62
De laicis, qui in ſolemnitatibus maioribus ad ciuitatem non occurrunt. 63
De clericis, qui ab eccleſiæ officio diebus ſolennibus deſunt. 64
De Leuitis, vt non ſinè iuſſu presbyteri ſedeant. 65
De miniſtris, nè ſecretariũ ingrediantur. 66
De catholicis, nè hæreticorum connubijs copulentur. 67
De Leuitis & de Clericis, nè magi vel incantatores ſint. 68
De ſeditionarijs clericis. 69
De ſcurris & iocularibus clericis. 70
De Synodo annis ſingulis congreganda. 71

CVM in DEI nomine ex permiſſu regis in Agathenſem ciuitatem ſancta Synodus conueniſſet, & in ſancti Andreæ baſilica conſediſſemus, ibiq́ue flexis genibus in terra, pro regno eius, pro longæuitate populi Dominum deprecaremur, vt qui nobis congregationis permiſerat poteſtatem, regnum eius Dominus felicitate extenderet, iuſtitia gubernaret, virtute protegeret, de diſciplina & ordinationibus clericorum atque pontificum, vel de eccleſiarum vtilitatibus tractaturi, in primis id placuit, vt canones & ſtatuta patrum per ordinem legerentur. Quibus lectis,

Capitulum primum.

PLACVIT de digamis aut internuptarũ maritis, quanquam aliud patrum ſtatuta decreuerint, vt qui hucuſque ordinati ſunt, habita miſeratione, presbyteri vel diaconi nomen tantùm obtineant: officium verò cõſecrandi presbyteri, & miniſtrandi huiuſmodi diacones non præſumant.

2 Contumaces verò clerici (prout dignitatis ordo permiſerit) ab Epiſcopis * corrigantur: & ſi qui prioris gradus elati ſuperbia, communionem fortaſſe contempſerint, aut Eccleſiam frequentare, vel officium ſuum implere neglexerint, peregrina eis communio tribuatur, ità vt, cùm eos pœnitentia correxerit, reſcripti in matricula, gradum ſuum dignitatemque ſuſcipiant. Diſt 50. Cõtumaces etc. *corripiantur. Peregrinã cõmunionem, laicã, gloſſa Decreti interpretatur.

3 Epiſcopi verò, ſi ſacerdotali moderatione poſtpoſita, innocentes aut minimis cauſis culpabiles, excommunicare præſumpſerint, aut ad gratiam feſtinantes, recipere fortaſsè noluerint, a vicinis Epiſcopis cuiuſlibet prouinciæ literis moneantur. Et ſi parere noluerint, communio illis vſque ad tempus Synodi, a reliquis Epiſcopis non denegetur: nè fortè propter excommunicatoris peccatum, excommunicati longo tempore, morte præueniantur. 11 q. 3. Epiſcopi ſi ſacerd. Et in decre. Iuo. lib. 5.

4 Clerici etiam vel ſeculares, qui oblationes parentum, aut donatas, aut teſtamento relictas, retinere perſtiterint, aut id, quod ipſi donauerunt eccleſijs vel monaſterijs, crediderint auferendũ, ſicut Synodus ſancta conſtituit velut necatores pauperum, quouſquè reddant, excludantur Eccleſijs. 13. q. 2. Clerici vel ſeculares.

5 Si quis Clericus furtum Eccleſiæ fecerit, peregrina ei communio tribuatur. 13 q. 2. Clerici vel ſeculares.

6 Pontifices verò, quibus in ſummo ſacerdotio conſtituis, ab extraneis duntaxàt aliquid, aut cum Eccleſia, aut ſequeſtratim aut dimittitur, aut donatur, quia hoc ille, qui donat, 12 q 3. Pontifices, quibus.

donat, pro redemptione animæ ſuæ, nõ pro commodo ſacerdotis offerre probatur, non quaſi ſuum proprium, ſed quaſi dimiſſum Eccleſiæ, inter facultates Eccleſiæ computabunt: quia iuſtum eſt, vt ſicut ſacerdos habet qđ Eccleſiæ dimiſſum eſt, ità & Eccleſia habeat, quod relinquitur ſacerdoti. Sanè quicquid per fidei commiſſum aut ſacerdoti, aut Eccleſiæ fortaſsè dimittitur, cuicunque alij poſtmodùm profuturum, id inter facultates ſuas Eccleſia computare, aut retinere non poterit.

10.q.2. Caſellas vel mancip.

7 Caſellas vel mancipiola Eccleſiæ, Epiſcopi (ſicut priſca Canonum præcepit authoritas) vel vaſa miniſterij, quaſi commendata fideli præpoſito, ĩ integro Eccleſiæ iure poſſideant, i. vt neque vendere, neque per quoſcunque cõtractus res, vndè pauperes viuũt, alienare præſumant. *Quod ſi neceſſitas certa compulerit, vt pro Eccleſiæ augmento,* aut neceſſitate, aut vtilitate, vel vſufructu, vel indirecta venditione aliquid diſtrahatur, apud duos vel tres comprouinciales, vel vicinos epiſcopos, cauſa, qua neceſsè ſit vendi, primitus comprobetur, vt habita diſcuſſione ſacerdotali, eorum proſcriptione, quæ facta fuerit venditio, roboretur. Aliter facta venditio, vel tranſactio, non valebit. Sanè, ſi quos de ſeruis Eccleſiæ benemeritos ſibi, epiſcopꝰ libertate donauerit, collatam à ſucceſſoribus libertatem placuit cuſtodiri, cum hoc, quod eis manumiſſor in libertatem contulerit, qđ tamen iubemus viginti ſolidorum numerũ & modũ in terrula, vel vincola, vel hoſpitiolo tenere. Quod ampliùs datum fuerit, poſt manumiſſoris mortem Eccleſiæ reuocetur. Minuſculas verò res, aut Eccleſiæ minus vtiles, peregrinis vel clericis, ſaluo iure Eccleſię in vſum præſtari permittimus.

10.q.2. Per eot. Pal c huiuſmodi § Quod ſi neceſſitas. 12.q.2.

10.q.2. Si quos de ſer.

8 Id etiàm placuit, vt ſi clericus relicto officio ſuo, propter diſtrictionem ad ſecularem iudicem fortaſsè confugerit, & is, ad quem recurrit, ſolatium ei defenſionis impenderit, cum eodem de Eccleſiæ communione pellatur.

12.q.1 Placuit. vt clericus.

9 Placuit etiam, vt ſi presbyteri vel diaconi coniugati, ad torum vxorum ſuarum redire voluerint, Papæ Innocentij ordinatio, vel Siricij epiſcopi authoritas, quæ eſt his canonibꝰ inſerta, ſeruetur. Quòd ſi ad aliquos formula illa eccleſiaſticæ vitæ, pariter & diſciplinæ, quæ à Siricio epiſcopo ad prouincias commeauit, non probabitur perueniſſe, eis ignorationis venia remittitur, ità vt de cæterò penitùs incipiant abſtinere. Et ità gradus ſuos, in quibus inuenti fuerint, ſic retineant, vt ad potiora eis non liceat aſcendere. Quibus in beneficio eſſe debet, quòd locum ipſum, quem retinent, non amittunt. Si qui autem ſciſſe formam viuendi miſſam à ſancto Siricio epiſcopo, deteguntur, neque ſtatim cupiditates libidinis abieciſſe, illi ſunt modis omnibus ſubmouendi, eo quòd poſt admonitionem cognitam, præponẽdam arbitrati ſunt voluptatem.

Diſt.82. Propoſuiſti c.1. Innocen. Papæ ad Exuperiũ Toloſanũ epiſcopum. Et Siricij Papæ ad Himerium Tarrac.c.7.

10 Id etiàm ad cuſtodiendam vitam & famam, ſpeciali ordinatione præcipimus, vt nullus clericorum extraneæ mulieri qualibet collatione aut familiaritate iungatur. Et non ſolùm in domo illius extranea mulier non accedat, ſed nec ipſe frequentandi extraneam mulierem habeat poteſtatem, ſed cum matre tantùm, ſorore, filia, aut, nepte, ſi habuerit, aut voluerit, viuendi liberam habeat poteſtatem. De quibus nominibus nefas eſt aliud, quàm natura conſtituit, ſuſpicari.

Familiaritas fœminarum clericis vitãda.

11 Ancillas vel libertas, à cellario vel à ſecreto miniſterio, & ab eadem manſione, in qua clericus manet, placuit remoueri.

12 Placuit etiàm, vt omnes eccleſiæ filij (exceptis diebus Dominicis) in quadrageſima, etiàm die ſabbato, ſacerdotali ordinatione & diſtinctionis comminatione ieiunent.

De cõ. di.3. Placuit vt omnes.

13 Symbolum etiàm, placuit, ab omnibus eccleſijs vna die, id eſt, ante octo dies Dominicæ reſurrectionis, publicè in eccleſia Competentibus prædicari.

De cõ. di.4. Symbolum.

14 Altaria, placuit, non ſolùm vnctione chriſmatis, ſed etiàm ſacerdotali benedictione ſacrari.

De cõ. di.1. Altaria pla.

15 Pœnitentes, tempore, quo pœnitentiã petunt, impoſitionem manuum & cilicium ſuper caput à ſacerdote (ſicut vbiquè conſtitutum eſt) conſequantur. Si autem comas nõ depoſuerint, aut veſtimenta nõ mutauerint, abijciantur. Et niſi dignè pœnituerint, non recipiantur. Iuuenibus etiàm pœnitentia nõ facilè committenda eſt propter ætatis fragilitatem. Viaticum tamen omnibus in morte poſitis, non eſt negandum.

Diſt.50. Pœnitentes.

16 Epiſcopus benedictionem diaconatus minoribus quàm vigintiquinque annorum penitùs non committat. Sanè ſi coniugati iuuenes conſenſerint ordinari, etiàm vxorũ volũtas ità requirẽda eſt, vt ſequeſtrato manſionis cubiculo, religione promiſſa, poſteà qui pariter conuerſi fuerint, ordinentur.

Diſt.77. Epiſ. bñdictionẽ.

Diaconus ante 25 annũ ne fiat.

17 Presbyterum verò vel epiſcopum, ante triginta annos, id eſt, antequàm ad viri perfecti ætatem perueniat, & diaconos ante vigintiquinq; nullus metropolitanorum ordinare præſumat, nè per ętatẽ (quod aliquotiès euenit) aliquo errore culpentur.

Diſt.67. Epiſ. benedi.

Presbyter ne ante 30.

18 Seculares, qui in natali Domini, paſcha & pentecoſte non communicauerint, catholici non credantur, nec inter catholicos habeantur.

De cõ. diſt.2 Seculares. Ter in anno cõicãdũ.

19 Sanctimoniales, quantumlibet uita earum & mores probati ſint, ante annum ętatis ſuæ quadrageſimum non velentur.

20 q.1. Sanct.

20 Clerici, qui comam nutriunt, ab archidiacono (etiàm ſi noluerint) inuiti detondeantur. Veſtimẽta etiam vel calceamenta eis, niſi q̃ religionẽ deceãt, vti aut hẽre nõ liceat.

Diſt.23. Clerici qui cõ. Clerici comam ne nutriant.

21 Si quis etiàm extra parochias, in quibꝰ legitimus eſt ordinariuſque conuentus, ora-

De cõ. diſt. 1. Si quis et.

torium in agro habere voluerit, reliquis feſtiuitatibus, vt ibi Miſſas teneat propter fatigationem familiæ, iuſtè ordinatione permittimus: Paſcha verò, Natali Domini, Epiphania Domini, Aſcenſione Domini, Pentecoſte, & Natali S. Ioannis Baptiſtæ, & ſi qui maximi dies in feſtiuitatibus habentur, non niſi in ciuitatibus, aut in parochijs teneant. Clerici verò, ſi qui in feſtiuitatibus, quas ſuprà diximus, in oratorijs (niſi iubente aut permittente epiſcopo) Miſſas facere aut tenere voluerint, à communione pellantur.

Oratoria quæ conc. promittenda.

22 Et licèt ſuperfluum ſit, de re nota & antiquis canonibus prohibita, aliquid iteratò definire, attamen quò faciliùs cupiditas aut improbitas reprimatur, id ſtatuimus, quod omnes canones iubent, vt ciuitatenſes ſiue diœceſani presbyteri, vel clerici ſaluo iure eccleſiæ, rem eccleſiæ, ſicut permiſerunt epiſcopi, teneant, vendere autem aut donare penitùs non præſumant. Quod ſi fecerint vel fecerunt, & facta venditio nõ valebit, & de facultatibus (ſi quas habẽt proprias) indemnẽ eccleſiam reddant, & communione priuent.

12. q. 2. Statuimus ꝙ epi.

Eccleſię bona non alienanda.

23 Epiſcoporum etiàm, quorum vita non repræhenditur, poſteriorẽ priori nullus præponat, niſi fortè elatus ſuperbia, quod pro neceſſitate eccleſiæ epiſcopus iuſſerit, implere contemnat. Sanè ſi officium archidiaconatûs, propter ſimpliciorem naturam implere aut expedire nequiuerit, ille loci ſui nomen teneat, & ordinationi eccleſię, quem elegerit epiſcopus, præponatur.

Diſt. 75. Epiſcoporum etiàm, quorum.

24 De expulſis id obſeruandum, quod iam dudum ſynodus ſancta conſtituit.

25 Si verò ſeculares, qui coniugale conſortium ſinè culpa grauiori dimittunt, vel etiàm dimiſerunt, & nullas cauſas diſſidij probabiliter proponentes, propterea matrimonia ſua dimittunt, vt aut illicita aut aliena præſumant, ſi antequàm apud epiſcopos comprouinciales diſſidij cãs dixerint, & priùs vxores, quàm iudicio damnentur, abiecerint, à communione eccleſiæ, & ſancto populi cętu (pro eo quòd fidem & coniugia maculent) excludantur.

32 q. 2. Seculares qui conſortiu. Et in con. Cat. ca. 10.

Priuato iudicio vxores non dimittendæ.

26 Si quis de clericis documenta, quibus eccleſiæ poſſeſſio firmatur, aut ſupprimere, aut negare, aut aduerſarijs fortaſſe tradere, damnabili & puniẽda obſtinatione præſumpſerit, quicquid per abſentiam documentorum, damni Eccleſiæ illatum eſt, de proprijs facultatibus reddat, & communione priuetur. Hi etiàm, qui in damnũ Eccleſiæ impiè ſollicitati, à traditoribus aliquid acceperint, * ſuperiori ſententia teneantur.

12. q. 2. Si quis de clericis.

* pari

27 Monaſterium nouum, niſi epiſcopo, aut permittente, aut probante, nullus incipere aut fundare præſumat. Monachi etiàm, vagantes, ad officium clericatus niſi eis teſtimonium abbas ſuus dederit, nec in ciuitatibus, nec in parochijs ordinentur. Monachũ, niſi abbatis ſui aut permiſſu, aut voluntate, ad alterum monaſterium commigrantẽ, nullus abbas ſuſcipere aut retinere præſumat: ſed vbicunque fuerit, abbati ſuo authoritate canonum reuocetur. Si enim neceſſe fuerit, clericum de monachis ordinari, cum conſenſu & voluntate abbatis præſumat epiſcopus.

18. q. 2. De monachis.
16. q. 1 Monachi vagantes.
20 q. 4. Monachum abbati pet.

28 Monaſteria puellarum, longiùs à monaſterijs monachorum aut propter inſidias diaboli, aut propter oblocutiones hominũ, collocentur.

18. q. 2. Monaſteria puellar.

29 Libertos, legitimè à dominis ſuis factos, Eccleſia (ſi neceſſitas exegerit) tueatur: quos ſi quis ante audientiam aut peruadere, aut expoliare præſumpſerit, ab Eccleſia repellatur.

Diſt. 87. Libertos leg.

30 Et quia conuenit ordinem eccleſiæ ab omnibus æqualiter cuſtodiri, ſtudendũ eſt, ſicut vbique fit, vt poſt antiphonas, collectiones per ordinem ab epiſcopis vel presbyteris dicantur, & hymni matutini vel veſpertini decantentur diebus omnibus, & in concluſione matutinarum vel veſpertinarũ & Miſſarum, poſt hymnos capitella de pſalmis dicantur, & plebs collecta oratione ad veſperã ab epiſcopo cum benedictione mittatur.

De cõ. di. 5. Conuenit ord.

31 Placuit etiàm, vt (ſicut plerunque fit) quicunq; odio aut longinqua inter ſe lite diſſenſerint, & ad pacem reuocari diuturna intentione nequiuerint, à ſacerdotibus ciuitatis primitùs arguantur. Qui ſi inimicitias deponere, pernicioſa intentione noluerint, de Eccleſię cętu iuſtiſſima excommunicatione pellantur.

Diſt. 90. Placuit èt vt.

Inimicitias diu tenentes, excõmunicandi.

32 Clericus nec quenquã præſumat apud ſecularem iudicem, epiſcopo non permittente, pulſare. Sed ſi pulſatus fuerit, non reſpondeat, nec proponat, nec audeat criminale negocium in iudicio ſeculari proponere. Si quis verò ſecularium per calumniam eccleſiam aut clerum fatigare tentauerit, & conuictus fuerit, ab eccleſiæ liminibus, & à catholicorum communione (niſi dignè pœnituerit) coerceatur.

11. q. 1 Clericum nullus præſumat.

5. q. 6. Si quis verò ſecularium.

33 Epiſcopus, qui filios aut nepotes nõ habens, alium quàm Eccleſiam reliquit hæredem, ſi quid de eccleſia, non in eccleſiæ cauſa aut neceſſitate * inſumpſerit quod diſtraxit aut donauit, irritum habeatur. Qui verò filios habet, de bonis, quæ reliquit, ab hæredibus eius indemnitatibus Eccleſiæ conſulatur.

12. q. 2. Epiſcopus qui filios.

* præſumpſerit

34 Iudæi (quorum perfidia frequenter ad vomitum redit) ſi ad legem catholicam venire voluerint, octo menſes inter catechumenos eccleſiæ limen introeant. Et ſi pura fide noſcuntur venire, tunc demùm baptiſmatis gratiam mereantur. Quòd ſi caſu aliquo periculum infirmitatis intra præſcriptum tempus incurrerint, & deſperati fuerint, baptizentur.

De cõ. di. 4. Iudęi quor.

Iudæi per 8 menſes inter catechumenos retinendi.

35 Si epiſcopus metropolitanus ad comprouinciales epiſcopos epiſtolas direxerit, in quibus eos aut ad ordinem ſummi ponti-

Diſt. 18 Si epiſcopus. In Agatha. 3. c. 19 Et I Vaſio. c. 29.

ficis,

ſicis; aut ad Synodũ inuitet, poſtpoſitis omnibus (excepta graui infirmitate corporis, aut præceptione regia) ad conſtitutum diem adeſſe non differant. Quòd ſi defuerint (ſicut priſca canonum præcepit authoritas) vſque ad proximam Synodum, charitate fratrum, & Eccleſiæ communione priuentur.

Synodo q non affuerint excommunicãdi.

36 Clerici etiàm omnes, qui eccleſiæ fideliter vigilanterq; deſeruiunt, ſtipendia ſanctis laboribus debita, ſecundùm ſeruitij ſui meritum vel ordinationem canonum, a ſacerdotibus conſequantur.

5.q.1. Clerici.

37 Itaque cenſuimus, homicidias & falſos teſtes a communione eccleſiaſtica ſubmouẽdos, nisi pœnitentiæ ſatisfactione crimina diluerint.

24.q.3. Itaque

38 Clericis ſinè commendatitijs epiſtolis epiſcopi ſui, licentia non pateat euagandi. In monachis quoquè præſentis ſententiæ forma ſeruetur. Quos ſi verborum increpatio non emendauerit, etiàm verberibus ſtatuimus coerceri. Seruandum quoque de monachis, nè eis ad ſolitarias cellulas, liceat à congregatione diſcedere, niſi fortè probatis poſt emeritos labores, aut propter infirmitatis neceſſitatem, aſperior ab abbatibus regula permittatur. Quod ità demùm fiet, vt intra eadem monaſterij ſepta manentes, tamen ſub abbatis poteſtate ſeparatas habere cellulas permittantur. * Abbatibus quoquè ſingulis diuerſas cellulas aut plura monaſteria habere non liceat, niſi tantùm propter incurſum hoſtilitatis intra muros receptacula collocare.

20.q.4. Monachum.

Clericis, & Monachis non vagãdum.

39 Presbyteri, diacones, ſubdiacones, vel deincèps, quibus ducendi vxores licentia nõ eſt, etiàm alienarum nuptiarum euitent conuiuia. Nec his cœtibus miſceantur, vbi amatoria cantantur & turpia, aut obſcœni motus corporum * choreis & ſaltationibus efferuntur, nè auditus & obtutus ſacris myſterijs deputati, turpium ſpectaculorum atque verborum contagione polluantur.

Diſt. 34. Presbyteri. Quibus nubere non licet, nec alienæ nuptiæ adeũdæ.

* choris.

Clericis ſpectacula vitanda.

40 Omnes deincèps clerici ſiue laici, Iudæorum conuiuia euitent, nec eos ad conuiuium quiſquam excipiat, quia quum apud Chriſtianos cibis communibus non vtantur, indignum eſt atque ſacrilegum eorum cibos à Chriſtianis ſumi: quum ea, quæ Apoſtolo permittente, non ſumimus, ab illis iudicentur immunda, ac ſi inferiores incipiant eſſe Chriſtiani, quàm Iudæi, ſi nos, quæ ab illis ponuntur, vtamur, illi verò a nobis oblata contemnant.

28.q.1. Omnes deincèps.

1. Cor. 10. Rom. 14.

41 Ante omnia clericis vetetur ebrietas, quæ omnium vitiorum fomes ac nutrix eſt. Itaque eum, quem ebrium fuiſſe conſtiterit, (vt ordo patitur) aut triginta dierum ſpatio communione ſtatuimus ſubmouendum, aut corporali ſubdendum ſupplicio.

Diſt. 35. Ante

Clericis ebrietas in primis vitanda.

42 Ac nè id fortaſsè videatur omiſſum, quod maximè fidem catholicæ religionis infeſtat, quòd aliquanti clerici ſiue laici ſtudent auguriis, & ſub nomine fictæ religionis, per eas, quas ſanctorum ſortes vocãt, diuinationis ſcientiam profitentur, aut quarumcunq; ſcripturarum inſpectione futura promittunt. Hoc quicunque clericus vel laicus detectus fuerit vel conſulere vel docere, ab eccleſia habeatur extraneus.

26.q.5. Aliquanti Cler. ſtudent.

Sortibus ſtudentes excõicãdi.

43 De pœnitentibus id placuit obſeruare, quod ſancti patres noſtri ſynodali ſententia cenſuerunt, vt nullus de his clericus ordinetur: & qui iam ſuor per ignorãtiam ordinati, aut ſicut bigami, aut internuptarũ mariti locum teneant. Miniſtrare diaconus, cõſecrare altare presbyter non præſumat.

In cõc. Arelaten. 2. ca. 25.

26.q.6. Miniſtrare diacon.

44 Benedictionem ſuper plebem in eccleſia fundere, aut pœnitentem in eccleſia benedicere, presbytero penitùs non licebit.

25 Terrulas aut vineolas exiguas, & eccleſiæ minùs vtiles, aut longè poſitas paruas, epiſcopus ſinè conſilio fratrum (ſi neceſſitas fuerit) diſtrahendi habeat poteſtatem.

12.q.2. Terrulas aut.

46 Fugitiui, domos ſuas aut familias deſerentes, qui, etiàm ſi reuocati fuerint, non poſſunt teneri, ſimili ratione ab epiſcopo, ſi voluerit, aut ſi ità illi meruerint, diſtrahant.

12.q.2. Fugitiui.

¶ Hucuſquè incluſiuè Gemblacẽſ. exemplar extẽdebatur. Hinc continuabatur concluſio finalis cum ſubſcriptionibus infrà poſitis.

47 Miſſas die Dominico ſecularibus totas * tenere, ſpeciali ordine præcipimus, ità vt ante benedictionem ſacerdotis egredi populus nõ præſumat. * Qui ſi fecerint, ab Epiſcopo publicè confundantur.

* audire

De cõſ. diſ. 1 Miſſas die.

* Quod

48 Vt de rebus epiſcopi proprijs vel acquiſitis, vel quicquid epiſcopus de ſuo proprio habet, hæredibus ſuis, ſi voluerit, derelinquat. Quicquid verò de prouiſione Eccleſiæ ſuæ fuerit, ſiue de agris, ſiue de frugibus, ſiue de oblationibus, omnia iure eccleſiæ reſeruare cenſuimus.

2.q. 1. Epiſcopi de

49 Diacones vel presbyteri in parochia conſtituti, de rebus ſibi creditis, nihil audeãt commutare, vendere, vel donare, quia res ſacratæ Deo eſſe noſcuntur. Similiter & ſacerdotes, nihil de rebus eccleſiæ ſibi commiſſæ (vt ſuperiùs comprehẽſum eſt) alienare præſumant. Quod ſi fecerint, conuicti in Concilio, & ab honore depoſiti, de ſuo aliud tantum reſtituant, quantum viſi ſunt præſumpſiſſe. Sanè ſi * quis pro qualibet cõditione, de rebus Eccleſiæ aliquid alienare præſumpſerit, ſi de ſuo proprio tãtum eccleſiæ contulerit, quantum viſus eſt abſtuliſſe, tunc demùm iſtud ſtare licebit. Libertos tamẽ, quos ſacerdotes, vel diaconos de eccleſia ſibi commiſſa facere voluerint, actus eccleſiæ proſequi iubemus. Quod ſi facere cõtempſerint, placuit eos ad proprium reuerti ſeruitium.

12.q.2. Diacon.

12. q. 2. Si quis qualibet

* quis qualibet

12.q.2. Diacon.

50 Si Epiſcopus, presbyter, aut diaconus, capitale crimẽ commiſerit, aut chartam falſauerit, aut teſtimonium falſum dixerit, ab officij honore depoſitus, in monaſterium retrudatur:

Diſt. 50. Si epiſc. vel, Si quis epiſc.

trudatur,& ibi quàm diù vixerit, laicam tantummodò communionem accipiat.

12. q. 5. Si epiſ. condito teſta.

51 Si epiſcopus, condito teſtamento, aliquid de eccleſiaſtici iuris proprietate legauerit, aliter non valebit, niſi tantū de iuris proprij facultate ſuppleuerit.

52 Presbytero, aut diacono, vel clerico, ſinè antiſtitis ſui epiſtolis ambulanti, communionem ei nullus impendat.

12. q. 2. Quic qd paroch.

53 Quicquid parochiarum presbyter de eccleſiaſtici iuris poſſeſſione diſtraxerit, inane habeatur & vacuum vendicatione comparantis, & actione vendentis.

12. q. 4. Presb.

54 Presbyter dum diœceſim tenet, de his quæ emerit ad eccleſiæ nomen, ſcripturam faciat, aut ab eius (quam tenet) eccleſiæ ordinatione diſcedat.

Diſt. 34. Epiſcopum Preſbyterū. Verum titulus eiuſdē cap. talis eſt, ex conc. Arelatenſ.

55 Epiſcopis, presbyteris, diaconibus, canes ad venandum, aut accipitres habere nō liceat. Quòd ſi quis talium perſonarum in hac voluntate detectus fuerit, ſi Epiſcopus eſt, tribus menſibus ſe ſuſpendat à communione, presbyter duobus menſibus ſe abſtineat, diaconus verò ab omni officio, vel communione ceſſabit.

17. q. 4. In vēditione,

*licentia

56 In venditionibus, quas abbates facere præſumunt, hac forma ſeruetur, vt quicquid ſinè Epiſcopi * notitia venditum fuerit, ad poteſtatem Epiſcopi reuocetur. Mancipia verò monachis donata, ab abbate non liceat manumitti. Iniuſtum enim putamus, vt monachis quotidianum rurale opus facientibus ſerui eorum libertatis ocio potiantur.

18. q. 2. Vnū Abb.

57 Vnum Abbatem duobus monaſterijs præſidere interdicimus.

18. q. 2. Cellulas nouas.

58 Cellulas nouas, aut congregatiunculas monachorum, abſque notitia Epiſcopi prohibemus inſtitui.

16. q. 3. Clerici qlibet

59 Clerici quilibet, quantacunque diuturnitate temporis, de eccleſiæ remuneratione aliqua poſſederint, in ius proprium, præſcriptione temporis, non vocentur, dum modò pateat eccleſiæ rē fuiſſe, nè videantur etiàm Epiſcopi adminiſtrationes prolixas, aut precatorias, quum ordinati ſunt, facere debuiſſe, aut diù retentas facultates, in ius proprietatis ſuæ poſſe tranſcribere.

De Relapſis.

60 Lapſis, id eſt, qui in catholica fide baptizati ſunt, ſi præuaricatione damnabili pòſt in hæreſim tranſierint, grandem redeundi difficultatem ſanxit antiquitas. Quibus nos, annorum multitudine breuiata, pœnitentiā biennij, conditione infraſcriptæ obſeruationis, imponimus, vt præſcripto biennio, tertio ſinè relaxatione ieiunent, & eccleſiā ſtudeāt frequentare. In pœnitentium loco ſtandi & orandi humiliatem ità nouerint obſeruandam, vt etiàm ipſi, quum catechumeni egredi commonentur, abſcedant. Hoc ſi obſeruare voluerint, conſtituto tempore admittē dis ad altarium obſeruatio relaxetur. Quòd ſi ardua vel dura fortè putauerint, ſtatuta præteritorum canonum implere debebunt.

36. q. 2. 5. De inceſtis.

61 De inceſtis coniunctionibus nihil prorsùs veniæ reſeruamus, niſi quum adulterium ſeparatione ſanauerint. Inceſtos verò, nullo coniugij nomine deputandos, quos etiàm deſignare funeſtum eſt. Hos enim cenſemus eſſe: Si quis relictam fratris, quæ penè prius ſoror extiterat, carnali coniunctione polluerit: ſi quis frater germanam vxorem acceperit: ſi quis nouercam duxerit: ſi quis conſobrinæ ſuæ ſe ſociauerit: ſi quis relictæ vel filiæ auunculi miſceatur, aut patrui filiæ, vel priuignæ ſuæ: aut qui ex propria conſanguinitate aliquam, aut quam conſanguineus habuit, concubitu polluat, aut duxerit vxorē. Quos omnes & olim, atque ſub hac conſtitutione inceſtos eſſe non dubitamus, & inter catechumenos, vſque ad legitimam ſatisfactionē manere, & orare præcipimus. Quod ità præſenti tempore prohibemus, vt ea, quę ſunt * hactenùs inſtituta, non diſſoluamus. Sanè, quibus coniunctio illicita interdicitur, habebunt ineundi melioris coniugij libertatem.

*tamen non

62 Si quis ſeruum proprium ſinè conſciētia iudicis occiderit, excommunicatione, vel pœnitentia biennij reatum ſanguinis emendabit.

63 Vt ciues, qui ſuperiorum ſolennitatū, id eſt, Paſchæ, ac Natalis Domini, vel Pentecoſtes feſtiuitatibus, cum epiſcopis intereſſe neglexerint, (quum in ciuitatibus, communionis vel benedictionis accipiendæ cauſa poſitos ſe noſſe debeant) triennio à communione priuentur eccleſiæ.

7. q. 1. Si quis.

64 Si quis in clero conſtitutus, ab eccleſia ſua diebus ſolennibus defuerit, id eſt, natiuitate Domini, Epiphania, Paſcha, vel Pentecoſte, dum potiùs * ſingulari lucro ſtudeat, quàm ſeruitio * ſuo parēre, cōuenit, vt triennio à communione ſuſpendatur. Similiter diaconus vel presbyter, ſi per tres hebdomadas ab eccleſia ſua defuerit, huic damnationi ſuccumbat.

* ſecularib⁹ lucris ſtudet,

*Dei parer.

Diſt. 93. Non

65 Quoniam nō oportet diaconem ſedere, præſente presbytero, ſed ex iuſſione presbyteri ſedeat. Similiter autem honorificetur diaconus à miniſtris inferioribus & omnibus clericis.

Diſt. 23. Non oportet in.

66 Quoniam non oportet inſacratos miniſtros licentiam habere, in ſecretarium (quod Græci diaconion appellant) ingredi, & contingere vaſa Dominica.

28. q. 1. Nō oportet cū omnibus.

67 Quoniam non oportet cum omnibus hæreticis miſcere connubia, & vel filios vel filias dare, ſed potiùs accipere, ſi tamen profitentur, Chriſtianos futuros eſſe ſe & catholicos.

26. q. 5. Nō Magicis ſtudentes excōicandi.

68 Quoniam non oportet miniſtros altaris aut clericos, magos & incantatores eſſe, aut facere quæ dicunt phylacteria, quę ſunt magna obligamenta animarum. Hos autem, qui talibus vtuntur, proijci ab eccleſia iuſſimus.

69 Sedi-

Di.46. Sedi tionarios.

69 Seditionarios, nunquàm ordinandos clericos, ſicut nec vſurarios, vel iniuriarum ſuarum vltores.

Di.46. Clericum ſcur.

70 Clericum ſcurrilem,& verbis turpibus ioculatorem,ab officio retrahendum.

71 Synodum etiàm ſecundùm conſtituta patrum, annis ſingulis placuit congregari. Et quia in nomine Domini, omnibus ſalubriter conſtitutis, ſynodus cum pace dimittitur,gratias Deo primitùs, & Domino noſtro regi agamus, orantes diuinam clementiam,vt hæc eadem facere & docere per multos annos in honorem Domini poſſimus. Ego Cęſarius in Chriſti nomine epiſcopus, iuxta id, quod vniuerſis coepiſcopis meis; qui mecum ſubſcripſerunt,placuit,inſtituta patrum ſecutus,his definitionibus annuens, ſub die * 5.Kalendas Septembris,anno 22.regis Alarici,ſubſcripſi.

* 4.Idus Septembris anno 22. regni. Alarici, 22. qui etiam fuit eius vitæ vltimus.

Cyprianus epiſcopus ſubſcripſi.
Clarus epiſcopus ſubſcripſi.
Tetradius epiſcopus ſubſcripſi.
Heraclianus epiſcopus ſubſcripſi.
Sophronius epiſcopus ſubſcripſi.
Sedatus epiſcopus ſubſcripſi.
Quintianus epiſcopus ſubſcripſi.
Sabinus epiſcopus ſubſcripſi.
Gratianus epiſcopus ſubſcripſi.
Nicetius epiſcopus ſubſcripſi.
Suauis epiſcopus ſubſcripſi.
Galactarius epiſcopus ſubſcripſi.
Gratus epiſcopus ſubſcripſi.
Vigilius epiſcopus ſubſcripſi.
Glycerius epiſcopus ſubſcripſi.
Petrus Epiſcopus ſubſcripſi.
Chronopius epiſcopus ſubſcripſi.
Probatius epiſcopus ſubſcripſi.
Maternus epiſcopus ſubſcripſi.
* Agretius epiſcopus ſubſcripſi.
Marcellus epiſcopus ſubſcripſi.
Pendatius epiſcopus ſubſcripſi.
*Abilius epiſcopus ſubſcripſi.
Ingenuus epiſcopus ſubſcripſi.
Paulinus epiſcopus ſubſcripſi.
Polemius epiſcopus ſubſcripſi.
Pompeius epiſcopus ſubſcripſi.
Firminus epiſcopus ſubſcripſi.

* Agidius

DECRETA AGATHEN. CONCILII prioribus non inſerta, ſecundùm Gratianum,numero tria.

PRIMVM.

Non liceat epiſcopo propriis manibus aliquem cædere.

Di.86. Non liceat aliq.

Non liceat Epiſcopo manibus ſuis aliquẽ cædere. Hoc enim alienum à ſacerdote debet eſſe.

Burchard.& Iuo citant ex decretis Bonif. Papa habetur autem in Nouellis Conſt.12. cap.16.apud Iulianum anteceſſorem.

SECVNDVM.

Quandò ampliùs quàm debetur, exigitur, vſura committitur.

Vſura eſt, vbi ampliùs requiritur, quàm datur. Verbi gratia, Si dederis ſolidos decẽ, & ampliùs quæſiẽris, vel dederis frumenti modium vnum, & ſupèr aliquid exegeris.

14.q.1.Vſura eſt.

TERTIVM.

De purgatione clericorum, ſi conuinci non potuerint.

Si quis presbyter vitæ ſuę negligens, prauis exemplis mala de ſe ſuſpicari permiſerit, & populus ab epiſcopo iuramento, ſeu banno Chriſtianitatis conſtrictus, infamiã eius patefecerit, & certi accuſatores criminis eius defuerint: admoneatur primò ſeorſùm ab epiſcopo,deindè ſub duobus vel tribus teſtibus. Si non emendauerit,in conuentu presbyterorum epiſcopus eum publica increpatione admoneat. Si verò neque ſic correxerit,ab officio ſuſpendatur, vſque ad dignã ſatisfactionem,nè populus in eo ſcandalum patiatur. Si verò accuſatores legitimi non fuerint, qui eius crimina manifeſtis indicijs probare contenderint, & ipſe negauerit,tunc ipſe cum ſocijs ſeptem eiuſdẽ ordinis (ſi valet) à crimine ſeipſum expurget. Diaconus verò, ſi eodem crimine accuſatus fuerit,ſemetipſum cum tribus expurget.

2.q.4. habetur finis huius decreti, ſed totum c. eſt apud Iuo.lib. 5.

EX DECRETO IVONIS.

Perquirẽdum eſt, ſi aliqua fęmina ſit, quæ per quędam maleficia & incantationes, mentes hominum immutare ſe poſſe dicat, id eſt, vt de odio in amorem, vel de amore in odiũ cõuertat, vt bona hominum aut damnet, aut ſubripiat. Et ſi eſt, quæ ſe dicat cum dæmonum turba in ſimilitudinem mulierum trãſformata, certis noctib⁹ equitare ſuper quaſdam beſtias, & in eorum conſortio annumeratam eſſe, hæc talis omnimodis ſcopis correcta, ex parochia eijciatur.

Libro 1.

DECRETA QVADAM EX codice librorum ſexdecim, libro v.cap.xxij.

De illis, qui contentiones & rixas amauerint.

Si quis cõtentiones & rixas amauerit, vel manifeſtum vitium fratri intulerit, iuxta arbitrium rectoris modumq; peccati diuturna expietur pœnitentia.

Ex eiſdem libris & cap.

De illis, qui faciles ſunt ad detrahendum.

Si quis promptus faciliſq; eſt ad detrahẽdum,

dum, dicens quod verum nō eſt ſeptem dies in pane & aqua, ſequeſtratus à fraterno conſortio, pœniteat.

Ex eodem libro xv. cap. viij.

De falſo teſtimonio, quòd capitale ſit crimen.

Nouerint falſi teſtes, quòd ſi falſum teſtimonium capitale crimen non eſſet, nequaquàm Deus in euangelio inter principalia crimina enumeraſſet. Ait enim: De corde Matth. 15 exeunt homicidia, adulteria, furta, falſa teſtimonia. Et ideò debet pœnitere, ſimiliter & excommunicari falſus teſtis, ſicut adulter, fur, & homicida.

Finis Concilij Agathenſis.

AVRELIANENSE
CONCILIVM PRIMVM
Trigintatrium Epiſcoporum tempore Symmachi Papæ, & Clodouei Regis. Eſt Prouinciale.

Aurelia, aliàs, Aurelia, Galliæ Celticæ vrbs inſignis, olim Genabum, vt quidam putant, dicta, cuius crebra fit mentio in Commentarijs Cæſaris.

CAPITVLORVM AVRELIANEN. Synodi primæ, Tituli.

Clodouei Francicæ regis epiſtola ad ſynodum. 1
Reſcriptum epiſcoporum ad regem Fräciæ Clodoueum. 2
De his, qui pro qualibet culpa ad eccleſiam confugerint. 3
Si raptor cum rapta ad eccleſiam confugerit. 4
Si ſeruus à domino, de eccleſia excuſſus vel ductus, iniuriam aut cædem pertulerit. 5
Vt filij vel nepotes clericorum, in epiſcopi ſint poteſtate, & de laicis ſinè voluntate epiſcopi non ordinandis. 6
Qualiter ab epiſcopo facultas eccleſiæ diſpenſetur. 7
Eum, qui epiſcopum proprio iure inuitat, non excommunicandum. 8
Nullus clericorum ſinè commẽdatitijs epiſcopi ſui ad regem accedat. 9
Si neſciente domino, ſciens epiſcopus ſeruū alienum promouerit. 10
Si presbyter aut diaconus crimen capitale commiſerit. 11
De clericis, qui purè ad fidem noſtram conuerſi fuerint ex hæreticis. 12
De pœnitentibus, qui ad ſecularia redierint. 13
De clericis pœnitentibus. 14
Si relicta presbyteri aut diaconi, alij ſe coniunxerit. 15
De his, quæ in altari offeruntur. 16
De his, quæ à fidelibus parochianis in eccleſijs offeruntur. 17
Vt eps & pauperes, & infirmos tueatur. 18
Vt baſilicæ, in cuius territorio ſunt, in eius epiſcopi maneant poteſtate. 19
De inceſtis, vt excommunicentur. 20
Vt abbates in poteſtate epiſcoporum ſint, & de monachis vagis. 21
Vt monachi oratorio vel zonis non vtantur. 22
Si monachus vxorem duxerit. 23
Vt monachos, ſinè permiſſū epiſcopi vel abbatis, cellulas non conſtruat. 24
Si epiſcopus cuiquā terrulas præſtiterit excolendas, ſinè præiudicio iudicio iuris eccleſiæ tenebuntur. 25
Vt ante paſcha quadrageſima teneatur. 26
Vt nullus ciuium feſtiuitates maiores in villa celebret. 27
Vt populus ante completam Miſſam, & benedictionem acceptam egredi non præſumat. 28
Vt litaniæ ante aſcenſionem Domini celebrentur. 29
De clericis, qui ad officium venire contemnunt. 30
De familiaritate extrancarum mulierum. 31
De religiſis ſecularibus, qui diuinationibus attendunt. 32
Quòd epiſcopus die Dominica ab eccleſia abeſſe non debet. 33

¶ Epiſtola Clodouei regis Franciæ ad Synodum.

Hic ex Frãcorum Regibus primos chriſtiana ſacra ſuſcepit, baptizatus à S. Rhemigio Archiepiſcopo Rhemenſi. A. D. 496. Scripſiſſe autem videtur hanc epiſtolam cum bello perſequens Gotthos, Conciliū Epōrū fieri poſtulauit circiter. A. D. 506.

Capitulum primum.

Dominis ſanctis & Apoſtolica ſede digniſſimis epiſcopis, Clodoueus rex.

Enunciante fama, quid actum fuerit vel præceptum omni exercitui noſtro, priusq̃ in

in patriã Gothorum ingrederemur, beatitudinem veſtram præterire non potuit. In primo quoquè de minisſterio Eccleſiarum omnium præcepimus, vt nullus ad ſubripiẽdum in aliquo conaretur, neque de ſanctimonialibus, neque de viduis, quæ in religione Domini deuotæ eſſe probarentur. Simili conditione & de clericis vel filijs ſupradictorum tam clericorum quàm viduarũ, qui cum illis in domo ipſorum conſiſtere videbantur. Idem & de ſeruis eccleſiarum, quos de eccleſijs tractos per epiſcoporum ſacramenta conſtiterit, præceptum eſt obſeruare, vt nullus ex ipſis aliquam violẽtiam vel dãnum patiatur. Quod ità ad integrum eſt intelligendũ, vt ex his ſupradictis, ſi aliquis vim captiuitatis pertuliſſet, ſiue in eccleſia, ſiue extra eccleſiam, omninò ſine aliqua dilatione præcipiamus eſſe reddendos. De cęteris quidem captiuis laicis, qui extra pacem ſunt captiuati, & fuerint approbati Apoſtoli, aut cui volueritis, arbitrij veſtri eſt non negandum. Nam de his, qui in pace noſtra, tã clerici quàm laici ſubrepti fuerint, ſi veraciter agnoſcitis, veſtras epiſtolas de annulo veſtro infrà ſignatas, ſic ad nos omnimodis dirigatis, & à parte noſtra præceptionem latam noueritis eſſe * firmandam; ſic tamen populus noſter petit, vt cuicunque epiſtolas veſtras præſtare fueritis dignati, cum ſacramento per Deum, & benedictione veſtra dicere non tardetis, rem iſtam, quæ poſcitur, veram eſſe, quia multorum varietates vel falſitates inuentę ſunt, vt compræhendantur, ſicut ſcriptum eſt: *Perit iuſtus cum impio.* Orate pro me, domini ſancti, & Apoſtolica ſede Papæ digniſſimi.

*ſeruandã.

Gen. 18. e

¶Reſcriptum Epiſcoporum ſynódi ad Regem Franciæ.

Capitulum ſecundum.

DOmino ſuo Catholicæ Eccleſiæ filio Clodoueo glorioſiſſ. regi, omnes ſacerdotes quos ad Concilium venire iuſſiſtis.

Quia tanta ad religionis Catholicæ cultũ glorioſæ fidei cura vos excitat, vt ſacerdotalis mentis affectu ſacerdotes de rebus neceſſarijs tractaturos in vnum colligi iuſſeritis, ſecundùm veſtrę voluntatis conſultationem, & titulos, quos dediſtis, ea, quæ nobis viſa ſunt, definitione reſpõdimus, ità vt ſi ea, quę nos ſtatuimus, etiàm veſtro recta eſſe iudicio comprobantur, tanti conſenſùs regis ac domini maiori authoritate ſeruanda, tãtorum firmet ſententia ſacerdotum.

3 Cùm, authore Deo, in Aurelianenſi vrbe fuiſſet Cõcilium ſummorum antiſtitum congregatum, communi omnium collatione cõplacuit, vt hoc, quod verbis ſtatuerunt, etiàm ſcripturæ teſtimonio roborarent.

De homicidis, adulteris, & furibus, ſi ad eccleſiam confugerint, id conſtituimus obſeruandum, quod eccleſiaſtici Canones decreuerunt, & lex Romana conſtituit, vt ab Eccleſiæ atrijs vel domo epiſcopi, reos abſtrahere omninò non liceat, ſed nec alteri conſignare, niſi ad Euangelia datis ſacramẽtis, de morte & debilitate, & omnium pœnarum genere ſint ſecuri, ità vt ei, cui reus fuerit criminoſus, de ſatisfactione conueniat. Quòd ſi quis ſua ſacramenta conuictus fuerit violaſſe, reus periurij, non ſolùm à communione Eccleſiæ, vel omnium clericorum, verùm etiàm & à catholicorum conuiuio ſeparetur. Quòd ſi is, cuius reus eſt, noluerit, intentione faciente componi, & ipſe reus de eccleſia, actus timore, diſceſſerit, ab eccleſiæ clericis non quæratur.

17. q. 4. Id cõſtituimus.

4 De raptoribus autem id conſtituendum eſſe cenſuimus, vt ſi ad Eccleſiam raptor cũ rapta confugerit, & fœminam ipſam violentiam pertuliſſe cõſtiterit, ſtatim liberetur de poteſtate raptoris, & raptor mortis vel pœnarum impunitate conceſſa, aut ſeruiendi conditioni ſubiectus ſit, aut redimendi ſe liberam habeat facultatem. Si verò, quę rapitur, patrem habere conſtiterit, & puella raptori conſenſerit: poteſtati patris excuſata reddatur, & raptor patri, ſuperioris cõditionis ſatisfactione, teneatur obnoxius.

35 q. 1. De raptoribus autem

5 Seruus, qui ad eccleſiam confugerit pro qualibet culpa, ſi à Domino pro admiſſa culpa ſacramentum ſuſceperit, ſtatim ad ſeruitium domini ſui redire cogatur: & poſteaq̃ dato ſacramento, dño ſuo fuerit cõſignatus, ſi aliquid pęnæ pro eadem culpa, qua excuſatur, probatus fuerit pertuliſſe: pro contemptu eccleſiæ & præuaricatione, fidei à cõione & conuiuio catholicorum extraneus habeatur. Si verò ſeruus pro culpa ſua ab eccleſia defenſatus, ſacramenta domini, clericis exigentibus, de impunitate perceperit, exire nolentem à domino liceat occupari.

17. q. 4. Id cõſtituimus.

6 De ordinationibus clericorum id obſeruandum eſſe decreuimus, vt nullus ſecularium ad clericatus officium præſumat accedere, niſi aut cum regis iuſſione, aut cum iudicis voluntate, ità vt filij clericorum, id eſt, patrum, auorum, ac proauorum, quos in ſupradicto ordine parentum conſtat obſeruationi ſubiunctos, in epiſcoporum poteſtate & diſtrictione conſiſtant.

7 De oblationibus vel agris, quos Dominus noſter rex, eccleſiæ ſuo munere conferre dignatus eſt, vel adhuc non habentibus, Deo ſibi inſpirante, contulerit, ipſorum agrorum vel clericorum immunitate conceſſa, id eſſe iuſtiſſimum definimus, vt in reparationibus eccleſiarum, alimonijs ſacerdotum, & pauperum refectione, vel redemptionibus captiuorum, quicquid Deus in fructibus dare dignatus fuerit, expendatur, & clerici ad adiutorium eccleſiaſtici operis conſtringantur. Quòd ſi aliquis ſacerdotum,

ad

ad haoc curam minùs ſolicitus ac deuotus extiterit, publicè a comprouincialibus Epiſcopis coofundatur. Quòd ſi nec ſub tali ſe confuſione correxerit, donèc emendet errorem, cõmunione fratrũ habeatur indignus: minores vero (vt dignum eſt) diſtringantur.

6.q.7. Si quis ab Epiſcopo. * conuentione.

8 Si quis ab Epiſcopo ſuo, vel de eccleſia, vel de proprio iure crediderit aliquid repetendum: ſi nihil conoicij aut criminationis obiecerit, eom pro ſola * contentione, a cõmunione eccleſiæ non liceat ſubmoueri.

9 Abbatibus, presbyteris, omniq́ue clero, vel in religionis profeſſione vioentibus, ſinè diſcuſſione vel commendatione Epiſcoporum, pro petendis beneficijs ac dominos venire non liceat. Quod ſi quiſquã præſumpſerit, tam diù loci ſui honore & cõmunione priuetur, dooèc per pœnitentiã plenam, eius ſatisfactionem ſacerdos accipiat.

Diſt. 54. Si ſeruus abſen.

10 Si ſeruus abſente vel neſciente domino ſuo, Epiſcopo tamen ſcieoie, quòd ſeruus ſit, diaconus aut presbyter fuerit ordinatus, ipſo in clericatus officio permanente, Epiſcopus eum domino duplici ſatisfactione compenſet. Si verò Epiſcopus eum ſeruum neſcierit, qui teſtimonium perhibent, aut eum ſopplicaoerint ordinari, ſimili redhibitioni teneantur obnoxij.

Diſt 81. Si diaconus aut.

11 Si diaconos aut presbyter crimen capitale commiſerit, ſimul & ab officio & communione pellatur.

12 De hæreticis clericis, qui ad fidem catholicam plena fide & volontate venerint, vel de baſilicis, quas in peruerſitate ſua Gothi hacteoùs habueruot, id cenſuimus obſeruari, vt ſi clerici fideliter conuertantur, & fidem catholicam integrè confiteantur, vel ità dignam vitam morum & actuum probitate cuſtodiant, officium, quo eos Epiſcopus dignos eſſe cenſuerit, cum impoſitæ manus benedictione ſuſcipiant, & eccleſias ſimili, quo noſtræ innouari ſolent, placuit ordine conſecrari.

De pœnitẽ diſt 5. De his qui.

13 De his, qui ſuſcepta pœoitentia, religionem ſuæ profeſſionis obliti, ad ſecularia relabuntor, placuit, eos & a communione ſuſpendi, & ab omnium catholicorum conuiuijs ſeparari. Quòd ſi poſt interdictum, cum eis quiſquam præſumpſerit manducare, & ipſe communione priuetur.

Diſt. 81. Si diaconus.

* hic

14 Si diaconus vel presbyter, pro reatu ſoo ſe ab altaris communiooe ſub pœnitentis profeſſione ſubmouerit, * ſic quoque ſi alij defuerint, & cauſa certæ neceſſitatis exoritur, poſcentem baptiſmom liceat baptizare.

Diſtin 28. Si ſe.

* caſtitate ſeruata.

15 Si ſe cuicunque mulier duplici coniugio, presbyteri vel diaconi relicta, coniunxerit, aut * caſtigati ſeparentur: aut certè, ſi in criminum intentione perſtiteriot, pari excommunicatione plectantur.

10 q. 1. Antiquos cano.

16 Antiquos canones relegentes, priora ſtatuta credimus renouanda, vt de his, quæ in altario oblatione fidelium conferuntur, medietatem epiſcopus ſibi vendicet, & medietatem ſibi diſpenſaodam ſecundùm gradus clerus accipiat, tam de prædijs proprijs, quàm de omni commoditate in epiſcoporũ poteſtate durantibus.

10. q. 1. De his q paro.

Extdec. Iuo. lib. 2. additio.

17 De his, quæ parochijs in terris, vineis, mãcipijs, atq; peculijs quicunq; fideles obtulerint, antiquorum canonum ſtatuta ſeruentur, vt omnia io epiſcopi poteſtate conſiſtant. De his tamen, quæ in altario acceſſerint, tertia fideliter epiſcopis deferatur, duæ clericis. Decimæ autem, ſecundùm quoſdã, ſingulis annis tertia pars, aut in tertio tota. Sed tamen nos ſequentes Romanos, ſingulis annis quartam partem, aut in quarto anno, totam epiſcopi recipiant.

Diſt. 81. Epiſ pauperib'.

18 Epiſcopus pauperibus, vel infirmis, qui debilitate faciente noo poſſunt ſuis manibus laborare, victum & veſtimentum, inquantùm poſſibilitas habuerit, largiatur.

6. q. 7 Oẽs baſilicæ.

19 Omnes baſilicæ, quæ per diuerſa loca cooſtructæ ſuot, vel quotidiè conſtruuntur, placuit, ſecundùm priorum canonum regulam, vt in eis epiſcopi, in cuius poſitæ ſunt territorio, poteſtate conſiſtant.

20 Nec ſuperſtes frater torum defuncti fratris aſſcendat, nec ſe quiſquã amiſſæ vxoris ſorori audeat ſociare. Quod qui fecerint eccleſiaſtica diſtrictione feriantur.

18, q. 2. Abbates p humilit.

21 Abbates, pro humilitate religionis, in epiſcoporum poteſtate conſiſtant. Et ſi quid extra regolam fecerint, ab epiſcopis corrigantur. Qui ſemèl in anno, in loco vbì epiſcopus elegerit, accepta vocatione, cooueniant. Monachi autem abbatibus omoi obedieotia & deuotione ſubiaceant. Quòd ſi quis per cootumaciam extiterit indeuotus, aut per aliqua loca vagari, aut peculiare aliquid babere præſumpſerit: omnia, quæ acquiſierit, ab abbatibus auferãtur, ſecũdùm regulam monaſterio profutura. Ipſi autem, qui fuerant peruagati, vbì inuenti fuerint, cum auxilio epiſcopi, tanquàm fugaces, ſub cuſtodia reuocentur. Et reum ſe ille abbas futurũ eſſe cognoſcat, qui in huiuſmodi perſonis non regulari animaduerſione diſtrinxerint, vel qui ſoſceperit monachum alienum.

27. q. 1. Monacho orarium

22 Monacho orarium io monaſterio vel zonas habere non liceat.

23 Monachus in monaſterio conuerſus, ſi pellici poſteà vel vxori foerit ſociatus, tantæ præuaricationis reus, nunquàm eccleſiaſtici gradûs officium ſortiatur.

18. q. 2. Nullus monachus

* varietatis

24 Nullus monacbus, congregatione monaſterij derelicta, ambitionis & * vanitatis impulſu cellulã conſtroere, ſinè epi permiſſione, vel abbatis ſui voluntate, præſumat.

16. q. 3. Si epiſcopus

25 Si epiſcopus humanitatis intuitu, vineolas, vel terrulas clericis vel monachis pſtiterit excolẽdas, vel pro tẽpore tenendas, etiàm ſi longa tranſiſſe annorũ ſpatia comprobẽtur, nullum eccleſia præiudicium patiatur, nec ſecularis legis præſcriptio, quæ

eccleſiæ

eccleſiæ aliquid impediat,opponatur.

De cõſ.diſt. 5. Sacerdotibus. 26 Id ſacerdotibus omnibus eſt decretum,vt ante paſchæ ſolennitatem, nõ quinquageſima,ſed quadrageſima teneatur.

De cõ diſ 3 Nulli ciuiũ. 27 Vt nulli ciuium Paſchæ,natalis Domini,vel quadrageſimæ ſolemnia in villa liceat celebrare,niſi quem infirmitas probabitur tenuiſſe.

De cõ.diſ.1. Cũ ad celeb. 28 Cùm ad celebrandas Miſſas in Dei nomine conuenitur,populus non antè diſcedat,quàm Miſſæ ſolemnitas compleatur: & vbi epiſcopus non fuerit,benedictionem accipiat ſacerdotis.

De cõ diſ 3 Rogatiões. 29 Rogationes,id eſt,litanias, ante aſcenſionem Domini placuit celebrari,ità vt præmiſſum triduanum ieiunium, in Dominicæ Aſſcenſionis ſolemnitate ſoluatur:per quod triduum ſerui & ancillæ ab opere relaxẽtur, quo magis plebs vniuerſa conueniat. Quo triduo omnes abſtineant,& quadrageſimalibus cibis vtantur.

Diſ 91. clerici verò, 30 Clerici verò,qui ad opus ſanctum adeſſe contempſerint,ſecundùm arbitrium epiſcopi,Eccleſiaſticam ſuſcipiant diſciplinam.

31 De familiaritate extranearum mulierum tam epiſcopi quàm presbyteri, vel diaconi præteritorum canonum ſtatuta cuſtodiant.

26. q. 5. Si qs clericus 32 Si quis clericus, monachus, vel ſecularis,diuinationem vel auguria crediderit, obſeruanda, vel ſortes (quas mentiuntur eſſe ſanctorum) quibuſcunq; putauerint intimandas, cum his, qui eis crediderint, ab Eccleſiæ communione pellantur.

De cõ diſ 3 Epſs, ſi infir. 33 Epiſcopus,ſi infirmitate nõ fuerit impeditus,Eccleſiæ,cui proximus fuerit,die Dominico deeſſe non debet.

¶ Nomina epiſcoporum,qui in eadem ſynodo fuerunt,& mecum ſubſcripſerunt,numero 33.

* Diniẽſ. * Dieñ vel Digneñ. * Seſtilius * Vaſeñ. * Gildared* * Santoñ.

Anentinus * Dinieñ. metropolis, Adelphius Rauracenſis,Boethius Cadurceñ.Cyprianus Burdegaleñ.metropolis, Cronopius Petragoricenſis,Camilianus Trecaſinus, Euſebius Aurelianeñ.Euphraſius Aruernorum,Edibius Ambianeñ.Euſtochius Andegaueñ.Epiphani⁹ Namneticeñ.Eraclius Pariſiacenſis, * Enlius, Vaſioneñ.* Gildardus Rothomagenſis metropolis, Leontianus Conſtantieñ.Lupicinus Engoliſmanus, Litharedus Lexouiẽſis, Lupus Sueſſionenſis, Leuanianus Siluanectenſis,Licinius Turonenſis metropolis, Leontius Toloſanæ metropolis,Mauruſius Ebroicenſis, Melanius Rhedonenſis, Modeſtus Venetenſis, Melanius Viromandenſis, Nepos Abrinceñ, Petrus*Xanctoneñ. Principius Cenomanneñ. Quintianus Rutheneñ.Sophronius Nouiomeñ. Theodoſius Antiſiodoreñ. Tetradius Auſciorũ, Tetradius Bituricẽſis metropolis.

Finis Concilij I. Aurelianenſ.

DECRETA HORMISDÆ PAPÆ.

Ex libro Pontificali.

HOrmiſda natione Campanus, ex patre Iuſto,de ciuitate Fruſinona,ſedit annos 8.dies 17. Fuit autem tẽporibus Theodorici regis & Anaſtaſij Auguſti,à conſulatu ſenatoris, vſq; ad conſulatũ Symmachi & Boethij.Hic cõpoſuit clerũ, & pſalmis erudiuit. Hic fecit baſilicã in territorio Albanenſi, in poſſeſſione Meſontis. Eodem tempore ex conſtituto ſynodi miſit in Græciam, humanitatem oſtendens ſedis Apoſtolicæ, quia Græci obligati erant ſub vinculo anathematis propter Petrum Alexandrinum,& Acacium Conſtantinopolitanum epiſcopum.Sub Ioanne epiſcopo Conſtantinopolitano, cum conſilio Theodorici regis,direxit Ennodium epiſcopũ Ticineñ. & Fortunatum epiſcopum Cataneñ. & Venantium presbyterum vrbis Romæ, & Vitalem diaconum ſedis Apoſtolicæ, & Hilariũ notarium,ad Anaſtaſium Auguſtum: ſed nihil egerunt.Item ſecundò miſit Ennodium epiſcopum, & Peregrinum Meſenatem epiſcopum, portantes epiſtolas confortatorias fidei,& conteſtationes ſecretas numero xix. & textum libelli.In quo libello noluit aſſentire Anaſtaſius Auguſtus,quia & ipſe in hæreſi Eutychiana communicauerat. Voluit itaq; eos legatos per remuneratione corrũpere.Legati verò ſedis Apoſtolicæ, contempto Anaſtaſio Auguſto, nullatenùs conſenſerunt accipere pecunias, niſi ſatisfactionẽ ſedis Apoſtolicæ operaretur.Tunc Imperator repletus furore,eiecit eos per poſterulã, & impoſuit eos in naui periculoſa cum militibus,& magiſtrianis,& pfectis nomine Heliodoro & Demetrio. Quibus hoc dedit in mandatis Imperator Anaſtaſius, vt nullam ciuitatem ingrederentur. Legati verò ſedis Apoſtolicæ ſecretius ſupraſcriptas epiſtolas fidei 19.per manus monachorum & orthodoxorum expoſuerunt per omnes ciuitates. Quas tamen epiſcopi ciuitatũ,qui erãt complices Anaſtaſij Auguſti,omnes eas epiſtolas timore pro crimine, Conſtantinopolim direxerũt.Tũc furore repletus Anaſtaſius Auguſtus cõtra Papam Hormiſdã, inter alia ſacra ſua hoc ſcripſit,dicens:Nos iubere volumus,non nobis iuberi.Eodẽ tẽpore nutu diuinitatis,percuſſus eſt fulmine diuino Imperator Anaſius,& obijt.Sumpſit itaque imperiũ Iuſtin⁹ orthodoxus, & direxit authoritatem ſuam ad Papam Hormiſdam ſedis apoſtolicæ per Gratum, Illuſtrem nomine, petens à ſede Apoſtolica, vt redintegraretur pax eccleſiarum.Tunc Hormiſda epiſcopus cum conſilio regis Theodorici, direxit à ſede

A.D. 514.

Digna tyrãni ſententia.

de

Digitized by Google

de Apoſtolica Germanum Capnanum epiſcopum, & Ioannem & Blandum presbyteros, & Felicem & Dioſcorum diaconos ſedis Apoſtolicæ, & Petrum notarium, munitos ex omni parte fide & textu libelli pœnitentiæ. Qui venientes iuxta Conſtantinopolim, tanta gratia fidei illis refulſit, vt multitudo monachorum orthodoxorum, & illuſtrium virorum maxima multitudo, in quibus Iuſtinus Imperator & Vitalianus cõſul, ſimul occurrerunt ad caſtellum rotundum; quod ducit vſque in ciuitatem Conſtantinopolim, qui cum gloria & laude ingreſſi vnà cum Grato Illuſtri, ſuſcepti ſunt à Iuſtino orthodoxo Auguſto cum gloria. Omnis itaq; cletus vnà cum epiſcopo Ioanne Conſtantinopolitano, ſenſit, quòd gratanter ſuſcepti ſunt. Sentientes quoquè hoc, qui erant cõplices Acacij, incluſerunt ſe in eccleſiam maiorem, quæ vocatur ſancta Sophia, & conſilio facto, mandauerunt Imperatori, dicẽtes: Niſi nobis reddita fuerit ratio, quarè damnatus eſt epiſcopus noſter Acacius, nullatenus conſentimus ſedi Apoſtolicę. Hic Papa Hormiſda perrexit ad regem Theodoricum Rauennam, & cum eius conſilio miſit authoritatem ad Iuſtinum, & cum vinculo chirographi, & textum libelli redintegrauit ad vnitatem ſedis Apoſtolicæ, damnans Petrum & Acaciũ, vel omnes hæreſes. Hic inuenit Manichęos, quos etiàm diſcuſſos cum examinatione plagarum exilio deportauit. Quorum codices ante fores baſilicæ Conſtantinianæ incendio concremauit. *Huius temporibus epiſcopatus in Aphrica poſt annos * 74. reuocatus eſt, qui ab hæreticis fuerat exterminatus. Eodem tempore venit regium donum cum gemmis precioſis à rege Francorum, Clodoueo Chriſtiano, Beato Petro Apoſtolo. Sub huius epiſcopatu multa vaſa aurea vel argentea venerunt de Gręcia; & Euangelia cum tabulis aureis cum gemmis precioſis penſantibus libro xv. Patena aurea cum hyacinthis, quæ penſat libro xx. Patenæ argenteę duæ, penſantes ſingolæ libro xxv. Scyphus aureus cum gemmis, penſans libr. 8. Scyphus aureus circundatus regno, penſans libr. viij. Scyphi argentei deaurati 2. penſantes ſinguli libro 5. Gabata electrina, * penſans libr. 2. Thecæ cereæ aureæ 2. penſantes libr. 6. Palliolum *Oloſorum *blateum cum tabulis auro textis de chlamyde vel de ſtola Imperiali, ſubcinctorium ſuper confeſſionem beati Petri Apoſtoli. Hęc omnia à Iuſtino Auguſto orthodoxo, votorum gratia oblata ſunt. Eodem tempore Theodoricus rex obtulit Beato Petro Apoſtolo cereoſtrata argentea penſantia libr. lxx. Eodem tempore fecit Papa Hormiſda apud B. Petrum Apoſtolum trabem, quam ex argento cooperuit, penſantem libr. mille xl. Hic fecit in baſilica Conſtantiniana arcum argenteum ante altare,

* Hoc puto auctorẽ velle verbis illis ſignificare, Religionis catholicæ ſtatũ in Africa reſtitutũ ab Hilderico, qui catholicos reuocauit, & epiſcopis Eccleſias reddidit, q facto aliq prodũt circiter Anno Dom. 524. Centeſimo fere anno, q ab corruptione Henſerici Ariani fuerat profligat*. Id Corona fuit, qua fuerat ipſe donatus ab Anaſtaſio Imperatore. Paul. Diac.

* lxxix

* lxxxiiij.

* blateum

qui penſat libr. 20. Canthara argentea xvi. quæ penſant ſingula libr. 12. Item ab beatum Paulum fecit arcus argenteos duos, penſantes ſingul. libr. 20. Canthara argentea 16. penſantia ſingula libr. 15. Amas argenteas 3. penſantes libr. 3. Scyphos argenteos ſtationales 6. cum ductibus, penſantes ſingul. lib. 6. Hic fecit ordinationes in vrbe Roma per menſem Decembr. presbyteros 21. epiſcopos per diuerſa loca numero 55. Qui etiàm ſepultus eſt in baſilica B. Petri Apoſtoli, 8. Idus Auguſti, conſulatu Maximi. Et ceſſauit epiſcopatus dies 7.

¶ SACRA IVSTINI IMPERAtoris ad Hormiſdam Papam.

SAcratiſſimo ac beatiſſ. archiepiſcopo almæ vrbis Romæ, & patriarchæ Hormiſdæ, Iuſtinus Imperator. Scias nobis pater religioſiſſime, quod diù ſummis ſtudijs quærebatur, patefactum, & antequam aduenerint, qui à nobis deſtinati ſunt, quòd Ioannes vir beatiſſ. antiſtes nouæ Romæ noſter, vnà cum clero vobis conſentiunt, nullis variantes ambiguitatibus, nullis diuiſi diſcordijs. Scias, libellum ab eo ſubſcriptum, quem offerendum indicaueras, ſanctiſſimorum patrum Concilio congruentem, quò omnes concurrunt alacri opere ad ſuſcipienda vota tam noſtræ quam Conſtantinopolitanæ ſedis, quos veritatis coruſcus fulgor illuminat. Omnes accelerant libentiſſimè, quos oblectat via dilucida, vt ſequantur ſcita patrum ſanctiſſima, leges probatiſſimas, & conſilijs quorundam firmatis, qui rectum tenebant tramitem, aliorum correctis, qui vagabantur incerti. In eo res colligitur, vt vnitatem indiuiduæ Trinitatis, ipſi quoque in vnitate colant mentium. Negatum eſt, inter diuina myſteria memoriam in poſterum fieri libelli (quem diximus) Acacij præuaricatoris, quondàm regiæ huius vrbis epiſcopi, necnon & aliorum ſacerdotum, qui vel primi contra conſtituta venerunt apoſtolica, vel ſucceſſores erroris facti ſunt, & nulla vſque ad vltimum diem, ſunt pœnitentia * correcti. Et quoniam omnes noſtræ religionis admonendi ſunt, vt exemplum imitentur ciuitatis regiæ, deſtinanda vbique principalia præcepta ediximus. Tanto flagramus religionis officio, tanto affectamus ſtudio pacem catholicæ fidei, pro remuneranda celeriter pace noſtrę reipub. pro cõciliando ſubiectis meis ſuperno pręſidio. Quid enim gratius reperiri poteſt, quid iuſtius, quid illuſtrius, quam quos idem regnũ continet, idemque fidei cultus irradiat, eos non diuerſa contendere, ſed * collectis in eiſdem ſenſibus inſtituta venerari, non humana mente illata, ſed in diuinę prouidẽtiæ ſpiritu? Oret iſtitur veſtræ religionis ſanctitas, vt quod peruigili ſtudio pro concordia

A.D. 524

* correpti

* collectus

eccleſiarum

eccleſiarum catholicæ fidei procuratur, diuini muneris opitulatio iugi perpetuitate ſeruari annuat. Data x. Kalend. Maij, Conſtantinopoli.

LIBELLVS FIDEI IOANNIS Cōſtantinopolitani epiſcopi, directus ad ſanctum Hormiſdam Papam, in quo anathematizat Neſtorij & Eutychetis, & reliquorum hæreticorum blaſphemias.

REdditis mihi literis veſtræ ſanctitatis, in Chriſto frater chariſſime, per Gratum chariſſimum comitem, & nunc per Germanum & Ioannem reuerendiſſimos epiſcopos, & Felicem & Dioſcorum ſanctiſſ. diaconos, & Blandum presbyterum, lętatus
ſpirituali ſum de ſpeciali charitatis veſtræ ſanctitate, ꝙ vnitatem ſanctiſſimarum DEI eccleſiarũ ſecundùm veterum patrum requiris tradi-
amabilis tionem, & dilaceratores rationabilis gregis, Chriſti amore propulſare feſtinans. Certus igitur ſcito, per omnia ſanctiſſime, quia ſecũdùm, quod vobis ſcripſi, tecũ cum veritate ſentiens, omnes à te repudiatos hæreticos renuo. & ego pacẽ diligẽs, ſanctiſſimas DEI eccleſias, id eſt, ſuperioris veſtræ & nouellæ illius Romæ vnam eſſe accipio, illam ſedem Apoſtoli Petri, & iſtius auguſtę ciuitatis, vnã eſſe definio. Omnibus actis à ſanctiſſimis quatuor ſynodis, id eſt, Nicęna, Conſtantinopolitana, Epheſina & Chalcedoneñ. de confirmatione fidei inſtitutis Eccleſiæ aſſentio, & nihil titubare de benè iudicatis patior Sed conantes, aut niſos, vſque ad vnum apicem placitorum perturbare, lapſos eſſe à ſan-
25. q. 1 Prima ſalus ẽ. cta Dei generali & Apoſtolica Eccleſia ſcio: & tuis verbis rectè dictis euidenter vtens, ꝑ pſentia ſcripta hæc dico: q̃a prima ſalus eſt, rectæ fidei regulam cuſtodire, & à patrum traditione nullatenùs deuiare: quia non poteſt Domini noſtri prætermitti ſententia, di-
Matt. 16. c centis: Tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificabo eccleſiã meã. Hæc, quæ dicta ſunt rerum probantur effectibus, quia in ſede Apoſtolica inuiolabilis ſemper catholica cuſtoditur religio. Hanc igitur fidem nequaquam cadere cupientes, ſed patrum ſequentes in omnibus conſtituta, anathematizamus omnes hæreſes, & præcipuè Neſtorium hæreticum, qui quondàm Conſtantinopolitanæ vrbis fuit epiſcopus, damnatum in Concilio Epheſino à beato Cæleſtino Papa vrbis Romæ, & à venerabili viro Cyrillo epiſcopo Alexandrinæ ciuitatis, & vnà cum illo anathematizamus Eutychen & Dioſcorum Alexandrinæ ciuitatis epiſcopum, damnatum in ſancta ſynodo Chalcedonenſi, quam venerantes ſequimur & amplectimur, quæ ſequens ſanctam ſynodum Nicęnam, Apoſtolicam fidem prædicauit. ijs coniungentes Timotheum parricidam, Aelurum cognominatum, anathemizamus, & huius diſcipulum & ſequacem in omnibus Petrum Alexãdrinum ſimiliter condemnantes. Anathematizamus ſimiliter Acacium quõdam Cõſtantinopolitanæ vrbis Epiſcopum, complicem eorum & ſequacem factum, necnon & perſeuerantem in eorum cõmunione & participatione. Quorum enim quis communionem amplectitur, eorum ſimilem adiudicationem in condemnatione conſequitur. Simili modo & Petrum Antiochenum condemnantes, anathematizamus cum ſequacibus ſuis, & omnibus ſupraſcriptis. Vndè probamus & amplectimur epiſtolas omnes beati Leonis Papæ vrbis Romæ, quas conſcripſit de recta fide. Quapropter (ſicut prædiximus) ſequẽtes in omnibus ſedem Apoſtolicam, & prædicamus omnia, quæ ab ipſa decreta ſunt, & propterea ſpero in vna communicatione vobiſcum, quam Apoſtolica ſedes prædicat, me futurum, in qua eſt integra deuotio Chriſtianæ religionis & perfecta ſoliditas: promittens in ſequenti tempore, ſequeſtratos à communione Eccleſiæ catholicæ, id eſt, in omnibus non conſentientes ſedi Apoſtolicæ, eorum nomina inter ſacra non recitanda eſſe myſteria. Quòd ſi in aliquo à profeſſione mea deuiare tẽtauero, his, quos condemnaui, per cõdemnationem propriam conſortem me eſſe profiteor. Huic vel profeſſioni ſubſcripſi manu mea, & direxi * per ſcriptam tibi Hormiſdæ, ſancto & *per ſcripta
beatiſſimo fratri & Papæ magnæ Romæ, per ſupradictos Germanum & Ioannem venerabiles epiſcopos, Felicem & Dioſcorum diaconos, & Blandum presbyterum. Et alia manu: Ioannes miſericordia Dei epiſcopus Conſtantinopolitanæ nouellæ Romæ, huic meæ profeſſioni conſentiens, omnibus ſupradictis ſubſcripſi, ſanus in Domino. Ora pro nobis, ſanctiſſime & beatiſſime frater. Data menſe Martio, die vigeſimooctauo, indictione * vndecima, Conſulibus domino Iu- *xij.
ſtino Imperatore Auguſto & Heradio viris Iuſtino & Euthario.
clariſſimis.

¶ Iuſtinus Imperator Hormiſdæ Papæ.

QVo fuimus ſemper, & quo ſumus ſtu- A. D. 519.
dio pro conciliandis ſententijs catholicam fidem * colentium, vt eodem animo cuncti venerentur lumen indiuiduum Trinitatis, palam feciſſe dignoſcimur, nunc legatum ad veſtram beatitudinem vltra ob hoc ipſum dirigentes Gratum virum ſpectabilem magiſtrum ſcrinij, quo remedium tandèm reperiatur diſcordijs variè certantium, nunc prono libentique ſuſcipientes affectu viros religioſiſſimos, quos interuentores vnitatis, veſtra ſedes Apoſtolica credidit deſtinandos. Profectò etenim tanquàm ipſam pacem & iocundis eos oculis aſpeximus, & extenſis manibus duximus amplectendos,

ctendos, quin etiàm omni intentione ordinauimus, vt venerabilis Eccleſia Conſtantinopolitana, necnon complures aliæ vota ſuſcipiant veſtra, non ſolùm in cæteris, ſed in auferendis etiàm nominibus ex ſacris diptychis, quæ remouenda maximè * poſtulaſtis. [* poſtulatis] Verùm nonnullæ fuerunt vrbes & Eccleſiæ, tam Ponti, quàm Aſiæ, ac præcipuè Orientales, quarum clerici vel populi, omnibus pertentati minis atque perſuaſionibus tamen nequaquàm flexi ſunt, vt tollant antiſtitum & repellant nomina, quorum apud eos opinio floruit: ſed morte vitam duriorem æſtimant, ſi mortuos condemnauerint, quorum gloriabantur vita ſuperſtitum. Quid igitur faciamus huiuſmodi pertinaciæ, quæ nec dicto audiens exiſtit, & tormenta intantùm deſpicit, vt amplum ſibi ac feſtiuum iudicet, ſi corpore priùs, quàm religioſo deſiſtat conſilio? Nobis quidem videtur opùs eſſe molliùs agendi & clementiùs, quæ ſi non in tua ſanctitudine, iam nec in alio poterunt inueniri. Nam neque ſanguinis & ſuppliciorum cupidi, (quod dictu etiàm graue eſt) libellum ſuſcepimus, neque vt paruo diſcrimine remaneât imperfecta concordiæ deſideria, ſed ad prorogandam, quo poſſumus ordine, coniunctionem membrorum Eccleſiæ. Vtrum itaque præſtantius erit, minorum gratia in totum eſſe nobis * acceptas tantas multitudines, an [* abſentes, * aduerſas] conceſſis exiguis & remiſſis, maiora & omni ratione quærenda corrigi, vt quæ non licuit per omnia, ſaltem ex neceſſarijs partibus alligentur? Veniam itaque nominum poſtulamus, non Acacij, non vtriuſque Petri, non Dioſcori, vel Timothei, quorum vocabula ad nos datæ ſanctitatis tuæ epiſtolæ continebant: ſed quos in alijs celebrauit ciuitatibus epiſcopalis reuerentia, & hoc exceptis vrbibus, vbi veſtræ beatitudinis libellus iam in plenum admiſſus eſt, niſi hâc quoquè partem veſtra beneuolentia ſtatuerit mitiùs corrigendam. Verùm nec iudicio careret res ſedis Apoſtolicæ, vt non magis venia dicenda ſit, quàm deliberata iam ac perſpecta definitio. Anaſtaſius ſiquidem religioſiſſimæ memoriæ, veſtræ culmen Eccleſiæ, palàm aperteque conſtituit, cùm hoc idem ſcriberet negocium deceſſori noſtro, ſatis eſſe pacem affectantibus, ſi nomen tantùm reticeatur Acacij. Ergò priora veſtræ ſedis conſtituta ſequitur, qui non omnes memorias mortuorum iudicat contemnendas: vt indignum habeatur & incongruum, ſi non placidior omnibus non ſolùm defunctis, ſed etiàm ſuperſtitibus, veſtra diuulgetur in omni fine terrarum lenitas. Et hoc quidem non dubitauerimus, ità gratioſum vobis futurum, vt pacifico ſtatim reſponſo lætior mundus reddatur. Retineat autem veſtra ſanctitas, quod dudùm ſcripſimus, ex Oriente ſupplicationes nobis eſſe deſtinatas, voluntatem ipſorum continentes & arbitrium, in quo ſeſe duraturos oſtendunt firmiter, & * quo nulla ratione deſiſtendum æſtimant. [* à quo] Hanc itaque chartulam ſecundùm noſtra promiſſa, per Ioannem virum reuerendiſſimum epiſcopum, dirigendam vobis in præſenti meritò credidimus, vt à veſtra ſede etiàm tenor eius admiſſus, ad colligendas proficiat & adunandas vbique venerabiles eccleſias, & Hieroſolymitanã præcipuè, cui tantùm omnes fauorem impendunt, quaſi matri Chriſtiani nominis, vt nemo audeat ab ea ſeſe diſcernere. Conſenſum itaque proprium tuam ſanctitudinem epiſtolari quoque pagina conuenit declarare, vt cognito omnibus atque patefacto, tenorem eiuſdem chartulæ à vobis etiàm laudari, & tenaciter cuſtodiri, lætior mundus exiſtat. Data 5. Idus Septembris, Chalcedone, Ruſtico conſule, accepta Prid. Kaleñ. Decemb. [A.D. 520]

¶ Exemplar Precum.

DEO amabili ac piiſſimo Imperatori ex DEO Auguſto, & principi Iuſtino Chriſtianiſſimo: deprecatio & ſupplicatio ab Hieroſolymitanis & Antiochenis, & ſecundæ Syriæ clericis, & abbatibus, & poſſeſſoribus prouinciæ Syriæ. Haurite aquam [Eſa. 12. b] cum lætitia ex fontibus ſalutis, vociferator Eſaias propheta exclamat, fontes ſalutis * euangelicæ veritatis prædicationes maniſeſtè oſtendens, ex quibus B. Apoſtoli, & [* euangelicas veritates] eorum, qui per ordinem fuerunt, diſcipuli & ſapientes Eccleſiæ doctores, ſalutarem aquã fidei haurientes, omnem ſanctam DEI Eccleſiam irrigauerunt, quæ in petra ſummi apoſtolorum ſubnixa, rectã & inflexibilem confeſſionem cuſtodiens, fiducialiter cum eo ad vnigenitum filium Dei omni tempore exclamat, dicens: *Tu es Chriſtus filius Dei viui*. [Matt. 16. c] Hanc ſalutarem confeſſionem à ſanctis quatuor ſynodis, quæ euangelicis præceptis ſunt honoratæ, ſuſcipientes, nunquàm per Chriſti gratiam à traditis nobis rectis dogmatibus, deuiauimus, ſicut rerum teſtatur probatio, & tempore neceſſitatis fidei conſtantia demonſtrat. Si igitur, vt Chriſtiani, rationis fidei ſumus participes, domine piiſſime, & ad communem pacem, & ad vnitatem feſtinamus, noſtram fidem, quam ab initio ſuſcepimus, per hanc ſatisfactionem noſtram, maniſeſtam veſtræ facimus pietati: vt notum ſit, quia & paci concurrimus, & à recta cum Dei iuuamine non diuertimus fide, ſed omnem ex æquo hæreſim execramur, non ſolùm Eutychianiſtas & Acephalos, ſed & Neſtorianos & hominem colentes, toto animo odientes anathematizamus. *Eutychianiſtæ in varias ſtatim ſectas ſunt diſſecti. Niceph. lib. 17. cap. 45. Acephalorum, qui & ipſi Eutychianiſtæ ſunt, caput ſeuerus*

lterus fuit Antiochenus pſeudoepiſcopus, ſed caput dictum ἀκέφαλος, *quaſi ſine capite vel nullius capitis. Nicephor. lib. 16. cap. 29. vel alia ratione dicti ſunt Acephali de qua Niceph. lib. 17. citato, cap. 45.*

Nos autem domine Chriſtianiſſime Imperator, (ſicut ſuperiùs dictum eſt,) in Patrē & filium & ſpiritum ſanctum ab initio baptizati quoque & credentes, vnam eſſentiā Dei in tribus ſubſiſtentijs adoramus, ſecundùm ſanctorum patrum mathema & ſymbolum, credentes in vnum Deum patrem omnipotē tem, & in vnum Dominum Ieſum Chriſtū, vnigenitum, Deum * verbum, ſimiliter & in vnum ſpiritum ſanctum: & ſecundùm hoc diuinum mathema, definitionem à ſancta Chalcedoneñ synodo promulgatam, intelligimus qooque & ſuſcipimus, credentes & confitentes, quia vna ſubſiſtentia vel perſona, quod idem ipſa ſancta ſynodus in duab* naturis, id eſt, in Deitate & humanitate indiuiſè & inconfuſè prædicauit, * Deum verbum, & Dominus noſter Ieſus Chriſtus vnus eſt ex ſancta & vnius eſſentiæ Trinitate. Sic enim vnum Deum in tribus ſubſiſtentijs (ſicut dictum eſt) accipimus: pater aotem non eſt incarnatus, nec Spiritus ſanctus, Deus verbum incarnatus eſt. Filius verò incarnatus & homo factus, eſt vnus ex ſancta & vnius eſſentiæ Trinitate, ſecundùm filiationis proprietatem. Sic itaque ſecundùm prædictas ſanctas quatuor ſynodos credentes, & ſecundùm Dei verbi natiuitatem ſecundùm carnem confiteri non renuimus. Vndè propriè Dei genitrix ſancta virgo eſſe creditur, tanquàm quæ natura & veritate, vnius eſſentiæ patris filium Deū verbum per naturam immutabilem ex ipſa factum hominem enixa eſt: & duas naturas in Chriſto per eſſentiam vel ſubſtantiam vnitas confitentes, ſicut in vnius perſona vel ſubſiſtentia. Neq; harum diuerſitatem vel proprietatem poſt vnitionem auferimus, nec eas diuidere in duabus perſonis & ſubſiſtentijs per vnitionem ſumus edocti: eundemq; ſcimus vnigenitum filium Dei, & ante incarnationem eius, & poſt, id eſt, Deum ſimul & hominem, paſſibilem carne, impaſſibilem Deitate: circumſcriptum corpore, non circumſcriptum ſpiritu, id eſt, terrenum & cœleſtem, quem mundus vt hominē cepit, & vt Deum continere non potuit, mortalem & immortalē, nuſquàm naturarum diuerſitate ſublata, neque diuidentes per eſſentiam vnitionem: hoc enim verè magnum pietatis myſteriū: quia vnus ex ſancta & vnius eſſentiæ Trinitate incarnatus & homo factus Deus verbum, in vtraq; natura Deitatis & humanitatis, indiuiſè & inconfuſè cognoſcitur & adoratur, non conuerſionem vel mutationem ſuſtinens, ſed proprietatem vtriuſque naturæ in vna perſona in ſemetipſo conſeruans. Ob hanc igitur fidem prædictas ſanctas ſynodos ſuſcipientes & cuſtodientes, anathematizamus omnes, qui aduerſùs eas quocunq; tempore vel modo aliquid conſcripſerunt, præcipuè Ioannem * Egoram, qui aduerſùs memoratam ſanctam Chalcedoneñ. ſynodū multas, vt Neſtorianus, blaſphemias euomuit: ſimiliter condemnantes & Timotheum, & Ælurū cognominatum, ſicut Euty chianiſtam, aduerſùs eam cum ſuis latrantē ſequacibus. Ità ergò cum Dei iuuamine ſemper ſenſimus, & tam nunc ſentimus. Quapropter hanc ſatisfactionem veſtræ obtulimus pietati. iubere enim dignata eſt nos proprium intellectum, & qoemadmodùm de ſana fide ſentimus, exponere, quia quidā hæretici, dum ſuam malam fidem occultare feſtinant noſtram in Chriſto libertatem & rectam fidem detrectare conantur. Supplicamus igitur clementiam veſtram, ſolicitudinē de perfecta eccleſiarū vnitione ſanctarum habere debere, vt vnitas, quæ cum Dei facta fuerit iuuamine nec vllo deincèps rationabili aut irrationabili occaſionis fomite inquietari pax poſſit. Deus autem omnium veſtrûm pium adimpleat deſiderium, in gloriam ſui & Reipublicæ diſciplinam.

* verum
* Dei
* Egotam

¶Epiſtolæ decretalis Hormiſdæ Papæ, tituli.

Aduerſùs Neſtorij & Eurychetis blaſphemias. 1
De myſterio Trinitatis, quid perſonæ, quid deſignent ſubſtantiæ. 2
De diuinitate & humanitate Domini noſtri Ieſu Chriſti. 3

GLORIOSISSIMO atque clemētiſſimo filio Iuſtino Auguſto, Hormiſda epiſcopus. Inter ea, quæ ad vnitatem Eccleſię pertinent, propter quam Deus clementię veſtrę elegit Imperium, in literis contuliſtis, hoc quoq; venerabilis Imperator, cura fidei (cui multipliciter vos ſtudere declaraſtis) adiecit, ut aliquorum preces, perferendæ ad humilitatis meę notitiam, ſuggerentur: quibus vel quid quęſtionis oriretur, agnoſcerem, vel ad ſubmouēdum propoſitę conſultationis ambiguum, reſponſum à me religioſæ ſententię conueniens adderetur. Legi omnia ſolicitudine, qua decebat, & licèt ad reſponſi plenitudinem ſufficere potuiſſet, ſi illa tantùm, quę ab authoribus ſunt definita, reſcriberem: tamen vt religioſi propoſiti veſtri remunerarem affectum, non ſubtrahendum credidi mei quoquè ſermonis obſequium.

Capitulum primum.

¶Quid enim eſt, quod emergentibus Neſtorij & Eutychetis venenis, paterna omiſſe inſtructio? Penè omnes impietates cum in-

uenroribus tam nefandorum dogmatū,con-
uenientia in vnum ſynodica decreta preſſe-
runt,nec vlteriùs remāſit locus vllus tam di-
ris perfidiæ ſeminibus amputatis, aut Chri-
ſtum Dominū noſtrum credere ſinè carnis
fuiſſe veritate, aut eundem non & Deum &
hominem, de materni vteri intemerata fœ-
cunditate prodijſſe, cùm alter eorum diſpen
ſationem,qua ſaluati ſumus,negando(quan-
tùm in ſe eſt) irritam faceret alter opinione
contraria,ſed impietate conſimili, in eodem
Domino noſtro Ieſu Chriſto poteſtatem di-
uinam à vera humanitate ſecluderet: neq; il-
le recordatus,quia palpandā carnē ſuā Chri
ſtus oſtenderit, neque ille Euangelij memor,
Lucæ 24. f verbum carnem factum eſſe dicēns, cui vox
Dñi indeficienter inſonare debuerat,qua di-
Ioan. 1. b xit & docuit: *Nemo aſcendit in Cælum, ni-*
ſi qui de cælo deſcēdit filius hominis,qui eſt in cæ-
Ioan. 3. b *lo:* Sæpè & hæc & multis præcedentium
ſunt compræhenſa ſententijs; ſed nec cle-
mentia veſtra (licèt iam dicta ſint) faſtidio-
ſè poterit repetita cognoſcere, nec nobis pu-
dor eſt ea,quæ ſunt à prędeceſſoribus noſtris
prædicata, reuoluere. Neque enim poſ-
ſibile eſt, vt ſit diuerſitas prædicationis, vbi
eſt vna forma veritatis. Nec ab re iudica-
bitur alienum, ſi cum his, cum quibus con-
uenimus fide, congruamus & dogmate.
Reuoluantur pijs manſuetudinis veſtræ au-
ribus decreta ſynodica, & beati Papæ Leo-
nis conuenienda ſacræ fidei conſtituta. Ea-
dem inuenietis in illis, quæ recenſueritis in
noſtris. Quid ergò eſt? Poſt illum fon-
tem fidelium ſtatutorum, quid ampliùs (ſi
tamen fidei terminos ſeruat) quamlibèt cu-
rioſus ſcrutator inquirat? Non opùs eſt aut
adiectione plenis, aut * inſtructione perfe-
ctis, niſi fortè mauult quiſquam dubitare
* Inſtitutione quam credere,certare quàm noſſe, ſequi du-
bia quàm ſeruare decreta.

2 Nam ſi Trinitas Deus, hoc eſt, pater, &
filius,& ſpirituſſanct⁹, Deus autē vnus, ſpe-
cialiter legiſlatore dicēte: *Audi Iſrael: Domi-*
Deut. 6. a *nus Deus tuus, Deus vnus eſt:* qui aliter habet,
neceſsè eſt aut diuinitatem in multa diuidat,
aut ſpecialiter paſſionē ipſi eſſentiæ Trini-
tatis impingat: &(quod abſit à fidelium mē-
tibus) hoc eſt aut plures deos more propha-
næ gentilitatis inducere, aut ſenſibilem pœ-
nam ad eā naturam, quæ aliena eſt ab omni
paſſione transferre. Vnum eſt ſancta Trini-
tas; non multiplicatur numero, * nec creſcit
* non augmento: nec poteſt aut intelligentia com-
præhendi, aut hoc, quod Deus eſt, diſcretio-
ne ſeiungi. Quis ergò illi ſecreto æternę im-
penetrabiliſque ſubſtantiæ, quod neque vlla
viſibilium vel inuiſibilium creaturarum po-
tuit inueſtigare natura, prophanam diuiſio-
nem tentet ingerere, & diuini arcani myſte-
rium reuocare ad calculum moris humani?
Adoremus patrem & filium & ſpiritum ſan-
ctum indiſtinctam diſtinctè, incompræhen-
ſibilem & inenarrabilem ſubſtantiam Trini-
tatis: vbi & ſi admittit numerum ratio per-
ſonarum vnitas tamen non admittit eſſen-
tiæ ſeparationem: ità tamen, vt ſeruemus di-
uinæ propria naturæ, ſeruemus propria vni-
cuique perſonæ, vt nec perſonis diuinitatis
ſingularitas denegetur, nec ad eſſentiam
hoc qđ eſt proprium nomium, transferatur.
Magnum eſt ſanctæ & incompræhenſibile
myſterium Trinitatis. Deus pater, Deus fi-
lius, Deus ſpirituſſanctus, Trinitas indiui-
ſa. Et tamen notum eſt, quia proprium eſt
patris vt generaret filiū: proprium filij Dei,
vt ex patre patri naſceretur æqualis: pro-
prium ſpirituſſancti, vt de patre & filio pro-
cederet ſub vna ſubſtantia deitatis.

3 Propriū quoq; filij Dei, vt iuxta id quod
ſcriptum eſt, in nouiſſimis temporibus ver- 1. Pet. 1. a Ioan. 1. b
bum caro fieret,& habitaret in nobis: ità in-
tra viſcera ſanctæ Mariæ virginis genitricis
Dei, vnitis vtriſq; ſinè aliqua confuſione na-
turis, vt qui ante tempora erat filius Dei, fie-
ret filius hominis, & naſceretur in tempore,
hominis more, matris vuluā natus non ape-
riens, & virginitatē matris, deitatis virtute
non ſoluens. Dignum planè Deo naſcente
myſterium, vt ſeruaret partum ſinè corru-
ptione, qui conceptū fecit eſſe ſinè ſemine,
ſeruans quod ex patre erat, & repræſentans
quod ex matre ſuſcepit. Nam iacens in præ-
ſepio, videbatur in cœlo: inuolutus pannis,
adorabatur à Magis: inter animalia editus, Lucæ 2. a
ab Angelis nūciatur: vix egreſſus infantiam, Matt. 2. a
annuncians myſticam ſinè inſtituente do- Lucæ 2. g
ctrinam: inter rudimenta annorum pueri-
lium, edens cæleſtium ſigna virtutum. Idem
enim Deus & homo, non (vt ab infidelibus
dicitur) ſub quartæ introductione perſonæ,
ſed ipſe Dei filius Deus & homo, idem vir-
tus & infirmitas, humilitas & maieſtas, redi-
mens & venditus, in cruce poſitus, & cæli re-
gna largit⁹: ita noſtræ infirmitatis particeps,
vt poſſit interimi: ità * ingenitæ potentiæ Do *idē tamē
minus, nè poſſit morte conſumi. Sepultus eſt, Matt. 27. g Matt. 28. b
iuxta id, quòd homo voluit naſci: & iuxta id,
quòd patri erat ſimilis, reſurrexit: patiens
vulnerum, & ſaluator ægrorum, vnus defun-
ctorum, & viuificator obeuntium: & ad infer
na deſcendens, & à patris gremio non rece-
dens. Vndè & animam, quam pro communi
conditione poſuit, pro ſingulari virtute &
admirabili potentia mox reſumpſit. Hæc * informamur
ità eſſe, nec vllam dubitationem oportere
recipere, id eſt, nè Dñs noſter Ieſus Chriſtus
aut inter corporis paſſiones Deus non eſſe,
crederetur, aut nè Deus tantùm, non etiàm
homo, inter opera mirabilium ſtupenda vir-
tutum, propoſito nos duorum Apoſtolorum * informamur
*informauit exemplo, Deum eſſe ſe Chriſtū
Dñm noſtrum, Petri fide: hominē, Thomæ
dubitatione declarans. Quid enim intere-
rat, vt quem ſe homines dicerent, diſcipulos
ſuos vellet inquirere, niſi, vt reſpondente Pe-

Digitized by Google

Mat.16.c tro, *Tu es Chriſtus filius Dei viui*, *ſateretur,
*notum ſa- non hoc de carne & ſanguine proditum, ſed,
ceret, patre Deo inſpirante, reuelatum, vt per teſti-
mooium laudatæ reſponſionis, fides patefie-
ret veritatis? Quid etiàm intererat, vt appa-
Ioan.20.f rente poſt reſurrectionem Domino, Thomas
tantum aut abeſſet cæteris, aut ſolus ambige-
ret, niſi vt mundus crederet, quod ambigens
diſcipulus exploraſſet, vt dum vnius manibus
ſe pateretur tangi, ab vniuerſitate fidelium,
*quid *quis eſſet, poſſit agnoſci? Non ergò ad explo-
randum diſcipulum interpoſita eſt dubitatio,
ſed quęſita poſteritatis inſtructio. An ne aliud
expectat, quod ſe idem Dominus Cleophæ cũ
Luc.24.c alio diſcipulo, cùm ad Emmaum tendentes,
de ſe loquerentur, inſeroit? Et quanquam de
reſurrectione Domini per mulieres, quę pri-
Matt.28.a mę ad monumentum conuenerant, agno-
uiſſent, tamen vt per eorũ dobitationẽ daret
futuris ſeculis credẽdi firmitatem, incipiens
Luc.24. à Moſe & omnibus prophetis, oportuiſſe
Chriſtum pati, & ità intrare in gloriam ſuam,
interpretatus, oſtendit & per paſſionem hu-
manam naturam, & diuinam in eo eſſe per
gloriam multiplicibus hæc ſanctarum ſcri-
ptnrarum inſinuantur exemplis. Nec apud
religioſam conſcientiam tuam, venerabilis
Imperator tanquàm ignota dicuntur: fides e-
nim ipſa, quę à te conſtanter aſſeritur, tibi hoc
reddit muneris, vt ſeoſibus tuis & affectum
ſui inſerat, & ſcientiam per quam diligentiùs
aſſeratur, infundat. Et tamẽ intereſt diſpenſa-
tioois mihi creditæ, vt ego quoque vel apud
ſcientes nota non taceam, vt ſnccedente ſibi
per vices temporum catholicorum prędica-
tione ſenſuum, quod indeficienter aſſeritur,
ſinè fine credator. Latiùs hęc, quę ad deitatem
homaoitatemque Domini noſtri Ieſu Chrſti
pertinent, & in eo vnitas duas ſinè confuſione
naturas, potui ſecundùm veterom definita
diſſerere, ſi eſſet aduersùs eos, qui his diſſen-
tiunt, diſpotandum. Sed cùm in manibos om-
nium ſint & ſynodica cõſtituta, & beati Papæ
Leonis dogmata, perſtrinxiſſe potiùs pauca,
quàm euoluere, credidi cõueniẽtiùs vniuerſa.
Nunc vero agnoſcere ſatis eſt & cauere, ità ꝓ-
prietatem & eſſentiam cogitãdam, vt ſciatur,
quid perſonæ, quid nos oporteat deferre ſub-
ſtantiæ. Quæ qui indecenter ignorant, aut
callida impietate diſſimulãt, dum omittunt,
quid ſit proprium filij in Trinitate, ten-
dunt inſidias vnitati. Sed ſi, quę prædicata
ſunt, validis teneantur fixa radicibus,
nec à paterna traditione recedi-
tur, & conſtanter quæſtioni-
bus obuiatur. Datum
ix. Kalẽ. Aprilis,
Valerio vi-
ro cla-
riſſimo con-
ſule.

EPISTOLA HORMISDAE Papæ, ad Ioannem Epiſcopum *Melicitanæ Eccleſiæ, vbi de communione Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ ſcribens gratulatur.

*Miletopolitanæ

VOta ooſtra charitatem tuam latere nolumus, nè qui particeps fuit ſolicitudinis, gaudiorum fructu reddator extorris. Et ideò Conſtantinopolitanam eccleſiam ad communionem noſtram redijſſe, Domino propiciante, tradentibus ſignificamus alloquijs, & mandatorum, quę legatis noſtris dedimos, in omnibus ſeriem fuiſſe completam. De qua parte vt ad dilectionem tuam pleniùs perfectum gaudium perueniret, libelli Ioannis fratris & conſacerdotis noſtri epiſcopi Conſtantinopolitani, & Iuſtini clementiſſimi Principis Orientis ſacrarum literarum exemplaria pariter credidimos deſtinanda, indicantes nihilominùs per Orientis partes plurimos epiſcopos ſic feciſſe. Supereſt, vt à nobis competentibus precibus Diuinitas exorata concedat, quatenus de aliarum quoq; eccleſiarum redintegratiooe gratulemur. Ea verò, quæ ſigoificare curauimus, in eorum ſacerdotum, qui fraternitati tuę vicini ſunt, curabis perſerre notitiam, vt & ipſi de effectu tantæ rei, gratias nobiſcum cęleſtis miſericordię beneficijs referre non ceſſent. Deus te incolumem cuſtodiat frater chariſſime.

¶ Eiuſdem epiſtola ad Ioannem epiſcopum, de directis inſtitutis & vice commiſſa.

DIlectiſſimo fratri Ioanni, Hormiſda. Fecit dilectio tua rem charitati & fidei cõgruentem, vt aduentum ſuum ad Italiã nobis directis literis indicaret, & quæ in te ſit ſumma religioſę volontatis, oſtenderet. Atq; vtinàm ad plenioris affectus ſatietatem, præſentię tuæ nobis gaudia contigiſſent, vt gratulemur nos & colloquio & pręſentia frui, quam ſumus antè per ſcripta complexi. Veruntameo probaſti, dilectiſſime frater, quo Chriſtianam fidem veneraris affectu, dum ea, qoę ad regulas patrum pertinent, & ad mandata catholica, ſinè aliqua cupis tranſgreſſiooe ſeruare, ſperans, vt prorogatis generalibus ad Hiſpanienſes eccleſias conſtitutis, quæ aut negligentiùs aut irreligioſiùs fiunt, Eccleſiaſticis diſciplinis congruentia ſanciamus: quod amplexi ſumus, captata iſtius deſiderij facultate. Quid enim aut nobis dulcius, quàm cum fidelibus loqui? aut Deo *aptius, quàm deuiantes ab errore reuocare? Salutantes igitur charitatem qua iungimur, per Caſſianum diaconum tuum ſignificamus, oos direxiſſe generalia conſtituta, quibus vel ea, quę iuxta canones ſeruari debeant, competenter ediximus, vel circa eos, qui ex clero

*acceptius

Græcorum veniunt, quam habere oporteat, cautionem, ſufficienter inſtruximus. Sed & cauſæ, ipſius ordinem inſtructiooemq; abūdè decretis Eccleſiaſticis vos docebunt, vt agnoſcentes & impiorum tranſgreſſionem, & Apoſtolicæ ſedis curam pro patrum regulis excubantem, oſtendatis vos peroſos damnatorum conſortia, & amare fidelium. Et quia per inſinuatiooem dilectionis tuæ huius nobis eſt viæ parefacta prouidentia, remunetamus ſolicitudinem tuam, & ſeruatis priuilegijs metropolitanorũ, vices vobis Apoſtolicæ ſedis catenùs delegamus, vt inſpectis iſtis, ſiue ea, quæ ad canones pertinent, ſiue ea, quæ à nobis ſunt nupèr mandata, ſeruentur, ſiue ea, quæ de Eccleſiaſticis cauſis tuæ reuelauoni * contigerint, ſub tua nobis inſinuatione pandantur, Erit hoc ſtudij ac ſolicitudinis tuę, vt talem te in his, quę iniunguntur, exhibeas, vt fidem integritatemque eius, cuius curam ſuſcipis, imiteris. Data quarto oonas Aprilis, Agapeto viro clariſs. coſſ.

21.q.1. Seruatis priuilegijs.

*contigerit nunciari,

An. D. 541. quo anno ordinariũ conſulatũ gerebant Valerius, & Iuſtinian' extraordinariũ vero ſecundum Agapetus qui An. D. 517. ordinariũ geſſerat.

Epiſtola Hormiſdæ Papæ ad Epiphanium Conſtantinopolitanum Epiſcopum, de reconciliatione Romanæ & Conſtantinopolitanæ Eccleſię.

¶ Præſens Hormiſdę epiſtola, ſub alia interpretatione inferiùs ponitur in Actione 1. Cõc. Cõſtãtinopol.

DILECTISSIMO fratri Epiphanio Ep̃o, Hormiſda. Multo gaudio ſum repletus, q̃ circa Eccleſiæ pacem, & ſanctiſſimi Imperatoris & dilectionis tuæ tale ſtudiũ literis indicaſti, quod legatorũ quoq; meorum aſſertione cognoui manifeſtum. Hinc enim ſupernæ miſericordiæ documentum perdocetur, q̃ñ & mũdani principes cauſas fidei cum Reipublicæ ordinatione coniungũt, & eccleſiarum p̃ſules, quod ad diſpenſationem ſui pertinet officij, memores exequuntur. Talibus enim indigebat poſt diſcordiæ procellas religio Chriſtiana rectoribus, qui compreſſis prouida diſpenſatione turbinibus, diù peregrinatam pacem depulſa tempeſtate reducerent, vt in futura pòſt ſecula ad propoſiti ſui exempla tendentes, ſibi ad ſcribendum indubitanter oſtenderent, quicquid Deo placitum poſteris pro ſua imitatione feciſſent. Benedicamus Dominũ, fratres chariſſimi, hoc diebus noſtris fuiſſe conceſſum, & totis orationum & curarũ viribus adnitamur, vt q̃ Dei opere benè cœpta ſunt, ipſo adiuuante per omnia cõpleantur. Sperandum enim eſt, vt ad compagem corporis ſui reliqua, quæ adhuc deſunt, mẽbra feſtinent, & à potioribus minora nõ diſcrepent. Ad quod me, cùm dilectio tua Chriſtianæ ſtudio charitatis hortat̃, debet, quod inuitat, ſequi: & quod amandũ ſuadet, amplecti. Similem enim iam fidei curam gerentes, per religioſam patientiam par etiam prę-mium de boni operis ſperamus affectu. Neque enim difficultatibus eſt cedendum. Non enim fatigatur aſperis fides, nec ad cęlorum ardua per procliue contenditur, nec remunerationem citra laboris exercitium quis meretur. Vndè ne faciẽtes bona deficiamus, ſpecialiter admonemur, etiã teſte Pſalmiſta: Galat. 6.b *Beati, qui cuſtodiunt iudicium, & faciunt iuſtitiam in omni tempore:* quia non initium laboris, remunerationem præmij cõſueuit inuenire, ſed terminus. Ergo ſtudium ſolicitudinis aſſumentes, quibus eſt vna in communione ſocietas & credulitas, quemadmodùm de vnitate ſedis Apoſtolicæ & Conſtãtinopolitanæ eccleſiæ pariter exultamus in Domino, ità de reliquorum quoque (ſicut affectione admones) redintegratione lętemur, & curemus primùm, vt fidem integritatẽque noſtram immaculatam ab omni contagione ſeruemus. Nôſti enim, frater chariſſime ac ſanctiſſime, quia eccleſiaſtica ſeruant vincula concordiam, quæ nos ab hæreticorum tuentur inſidijs, per quæ etiàm canonum cuſtoditur integritas. His in robore ſuo omni circunſpectione ſeruatis, remedia ſperantibus conferuntur. Habet enim eccleſiaſticarum ordo regularum, & ipſius forma iuſtitiæ, vt medicina rationabilis benignè & fideliter ſperantibus non negetur: ne quiſquam ità eſt ab humanitate diſcretus, quem non à rigore diſtrictionis inclinet cauta ſimplicitas. Sed vt cautè hoc, cæteraſque querelas aut errores alicuius * eo valeas expedire, dilectiſſime frater, perſonã meam in te hoc oportet induere, ſcientem in huiuſmodi cauſis (ſicut prædictum eſt) quid cauendum ſit, & ita omnia * præuidendum, vt nõ ambigas, à te rationem diſpẽſationis huius Deo eſſe reddendam, ità tamen, vt eos, qui vobis fuerint communione ſociati, vel per vos ſedi Apoſtolicæ, vel veſtra nobis ſcripta declarẽt, quibus etiàm & qui continentiam libellorũ obtulerint, inſerantur. Sic enim & Seueri vel Sulpitij, vel complicum aut ſimilium abſoluemus errores. Nec eorum qui ſanari poterunt diſpendia pauemur. Quod ideò vobis ſpecialiter credimus imponendum, ad diligentiam veſtram à noſtro onere transferentes, quia non parua iam documenta reſiſtentes hæreticis reddidiſtis: nec debet de eo ambigi, quem benè contigerit explorari. Simul aſſume medelam medicinę, ſimul accingere authoritate iuſtitiæ. Et ſic circa ſimplices humanitate mollire, vt in hæreticorum contagione perdurantes, aut eos, qui innocentiam ſimulant, & cum noſtris ſola voce conſentiunt, ab his, quibus pro Eccleſiæ redintegratione conſulitur & prouidetur, excludantur. Nec enim expedit circa eos eccleſiaſticam temperare cenſuram. Non enim erunt iam miſerationes bonæ, pro eorum, quibus conſuli oportet, neceſſitate collatæ, ſi indiſcretè fuerint

Pſalm. 104.

bonis

bonis maliſque communes. Et quia Hieroſolymitanorum faciendam credidit in literis tua dilectio mentionem, quorum etiàm ad nos quędam delata profeſſio eſt, neceſſarium duximus reſpondere, quæ congrua ſunt his, qui ſanctorum patrum conſtituta cuſtodiunt. Si illa fidei fundamenta venerantur, ab his quoque, quę per eos ſpiritu ſancto componente, definita ſunt, non remoueantur. Aut enim perfecta ſunt, & adiectione non indigent: aut benè valida, & ideò non mutanda: quandò per ea omnia hæreticorum venena compreſſa ſunt; nec quicquam Chalcedonenſis Synodus, quod vtilem quamlibet diligentiam potuiſſet* exercitare, prætерijt: quæ præcedentium quoque dogmata vel clariùs manifeſtauit, vel repetita authoritate firmauit, ſpeciale quoddam aduersùs Neſtorium & Eutychen aggreſſa certamen, & alterum, Deitatem Domini noſtri Iesv Chriſti à carne ſeparantem, & ideò ſanctam Mariam Dei genitricem pronunciare vitantem, alterum veritatem carnis in Domino renuentem, quandò Dominus noſter Iesvs Chriſtus, idem filius Dei, idem filius hominis, vna in duabus naturis perſona diuinitatis & carnis, nec naturis ad vnitatem confuſis, nè velut quarta perſona addita Trinitati, ſed ipſe filius Dei exinaniuit ſemetipſum, formā ſerui accipiens. Propter quod & vnam nec diuiſibilem profitemur eſſentiam Trinitatis, & proprietatem tamē ſuam ſcimus ineſſe perſonis: vnam enim patris profitemur eſſe perſonam, vnam filij Dei cum aſſumpta carne, vnam Spiritusſancti, & perſonas proprietatibus deſignantes, & per vnitatem eſſentiæ inſeparabile Trinitatis myſterium confitentes. Neque enim ambigi poteſt, verbum Dei intra virginis viſcera per carnem humanam aſſumpſiſſe naturam,* nec ab obſtetrice factum intra vuluam naturarum munitione diuiſum. Nam ſicut non eſt in eo humanitas ſinè Deo edita, ſic in cruce non eſt impaſſibilis diuinitas à carnis paſſione diuiſa, quod virginis partus & intemerata fœcunditas, & ſingularis à mortuis reſurrectio, & ad cælos declarat aſcenſio. Hæc ſic quemadmodùm à patribus conſtituta ſunt credant, nec definita tranſcendant: à quo tramite, qui declinant, ipſi ſibi nebulam dubitationis obtendunt. Nos autem illud Apoſtolicum contemplantes, contentioſis reſpondere non neceſſè eſt, & nos hanc conſuetudinem non habemus, & nec Eccleſia Dei. Hæc ideò breuiter definiui, quia nec ambigi conuenit de rebus ità per fidem definitis ſæpiùs, & penè ſupernacua eſt allegatio, quæ adhibetur inſtructis, cùm ſuper hęc ad clementiſſimum principem non parua iam perſtrinxerimus. Et quia de Hieroſolymitanorum profeſſione reſpondimus, hoc quoquè exiſtimauimus ſalutis eorum cauſa competenter addendum, vt ſi communionis Apoſtolicæ ſe dederint vnitati, & profeſſionem ſuam ſcripto indicent, quam legatis noſtris apud Conſtantinopolim poſitis offerant aut per ſuos ad nos dirigant, aut fraternitati veſtræ tradant, eodem tamen (vt diximus) tenore conſcriptam, quæ ad nos modis omnibus ſeu ſub noſtra ordinatione deferatur. De Theſſalonicenſibus, quorum ad nos legati per clementiſſimi & fideliſſimi principis filij noſtri ordinationem venerunt, nè quid omiſiſſe credamur, noſſe vos volumus, ſecundùm quod Domino noſtro Iesv Christo inſpirante placuerit, omnem cauſam noſtra diſpoſitione tractandam, & ſicut oportet impleri, ordinādā. Hæc per fratrem & coepiſcopum noſtrum venerabilem virum Ioannem, ſed & filios noſtros, Heraclium, Probum & Conſtantinum diacones eccleſiaſtico honore digniſſimos, ad cauſam pertinentia reſcripſiſſe contenti, gratulati ſumus in viro ordinis noſtri emeritum & religioſum nos inueniſſe propoſitum, & cum legationis mandato ſapientia & moribus congruens, votiua eorum res & plena gaudij eſt, vt ſint* iuxta ęſtimationem probabiles, quos ſanctæ communionis officij contigerit eſſe conſortes.

Margin notes: * excitare — *ſeparantē (beside "potuiſſet* exercitare"); Philip. 2. b (beside "filius Dei exinaniuit"); *& nō diuiſam poſt vnionē naturarū ab ipſo factam in vulua. (beside "nec ab obſtetrice factum"); 1. Cor. 11. c (beside "tationis obtendunt"); * iuſta æſtimatione (beside "vt ſint* iuxta ęſtimationem")

¶ Epiſtola Hormiſdæ ad epiſcopos per Hiſpaniam conſtitutos.

De ſacerdotibus, iuxta inſtituta canonum, ordinandis. 1
Vt pro epiſcopatu præmium non accipiatur. 2
De Concilio, per annos ſingulos celebrando. 3

Dilectiſſimis fratribus vniuerſis epiſcopis per Hiſpaniam conſtitutis, Hormiſda. Benedicta Trinitas Deus noſter, qui per miſericordiam ſuam Romanæ reipublicę per vniuerſas partes, ſuę pacis tranquillitate diffuſa, nobis quoque viam demonſtrandę circa nos inuicèm charitatis indulſit, vt qui cohęremus firmitate fidei, iungamur quoque votiua iucunditate colloquij quo facilius, dum per literarum miniſteria ad vos vſque pertendimus, etiàm corda veſtra ad religioſum cultum Apoſtolicis admonitionibus incitemus: & dum * dilectionis noſtrę pignus reddimus velut quoddam debitum, plenum circa Deum monſtremus affectum. Iungamus igitur dilectiſſimi fratres, continuas & humiles preces, & Dominum noſtrū oris & cordis lachrymis ſupplicantes, iugi deprecatione poſcamus, vt & inſtitutione & opere illi, cuius eſſe membra cupimus, hæreamus: nec vnquàm ab illa via, quæ Chriſtus eſt, deuio tramite declinemus nè ab eo iuſtè, quem nos impiè relinquimus, deſeramur. Quod, cum ſuperni fauoris auxilio, ea

Margin note: *dilectioni ſpei (beside "dilectionis noſtrę pignus")

beatus in Domino, qui io lege eius meditabi-
2. Tim. 4. d tur die ac nocte. Hoc & magiſter gen[illegible]m, di-
ſcipnlum ſuum ſecutus inſtituit, admoneus:
Hæc meditare, in his eſto. & ſubijciens pleni-
tudinem, Attende tibi & doctrinæ, inquit?
quia ſi fidelibus ſinè intermiſſiooe incumbi-
mus inſtitutis, ſeparamur à vitijs, dũimpenſa
cura diuino operi, humano locum non relin-
quit errori. Data 4. Nonas Aprilis, Agapeto
viro clariſſimo coſſ.

¶ *Epiſtola Hormiſdæ Papæ ad epiſcopos Hiſpaniæ, in qua eis Ioannis Conſtantinopolitani epiſcopi profeſſionem dirigit, propter Orientales clericos, qui eorum cõmunionem popoſcerãt.*

DIlectiſſimis fratribus vniuerſis epiſcopis
per Hiſpaniam conſtitutis, Hormiſda.
Inter ea, quæ notitiæ noſtrę Ioannes frater &
coepiſcopus noſter, ſtudio Eccleſiaſticæ vtili-
tatis ingeſſit, hoc quoque pro affectu catholi-
cæ fidei & Apoſtolicæ ſedis veneratione con-
ſuluit, quo ordine ex clero Græcorum venien
tibus tribui deberet ſancta communio, pro-
pter cauſam ſcilicet Acacij, à prædeceſſori-
bus noſtris pro hæreticorum commonione
damnati, in qua, qui ſe ab eius contagine non
diuidunt, à noſtra communione habeantur
excepti. Laudo propoſitũ viri hoc zelo circa
fidem & Apoſtolica inſtituta feruentis, vt nec
per ignorantiam quidem quenquam cęno er-
roris alieni pateretur immergi. Digna hæc
cura fidelibus, vt ſolicito ſtudiu ſemper inui-
gilent, & inculpatos ſe ab omni peruerſitate
conſeruent. Ipſa eſt enim fidei innocentia, vt
præuideat, nè vel caſu poſſit errare. Satisfaciẽ
tes igitur & laudabilib' deſiderijs memorati
viri, & memores noſtri (ſicut oportet) officij,
documenta, quæque de eccleſiæ ſcrinijs aſſu-
mentes, ad concilium veſtrum pro generali-
tatis ioſtructione direximus, vt ex illis
pleniùs, quæ ſunt acta diſcentes, ab omni vos
*cõtagione errantium * communione ſeparetis. Neque
enim eſt perſonalis odij cauſa, in impios trãſ-
greſſores dicta (Deo inſpirante) ſententia, in
* neque qua quidem cauſa * nequaquam à prędicatio-
ne ceſſauimus, & principi ſupplicando, & ſa-
cerdotes & populos admonẽdo, vt tranſgreſ-
ſores abſoluti, ad rectam ſe fidẽ & affectu Dei
& iudicij timore conuerterent. Sed obſtinario
miſerãda eò perduxerat illos, vt nullis modis
mortifera venena vincantur, ſed mala ſemina
fixis in deterios pollulent radicibns. Ergo di-
lectiſſimi fratres, ad omnia competeoter in-
Acto. 20. f ſtructi, ſeruate vos & Eccleſiam Dei, Apoſto-
li exhortatione componcti. Nos aotem libel-
lum miſimus, ſub quo ſi quis communionem
veſtram de Oriẽtalibus clericis popoſcerit, ad
eã poſſit admitti, ſecundùm quam & de Thra
ciæ & Scythiæ, Illyricique partibus, vel Epiri
veteris, ſed & ſecundùm quod de Syria mul-
tos iam conſtat eſſe ſuſceptos, gaudẽtes ad re-
cta confluere, & deuia declinaſſe. Vndè pro
ſubreptione mandamus, vt omnis cura & ſo-
licitudo omnis inuigilet, & vt iam nullus ſit
ignorantiæ locus, nullus vtatur ſimplicitatis
excuſatione * præterita. Sciens peccare, ne- * præteritis
ceſſaria confeſſio eſt. * Neceſsè eſt, vt errorem * & neceſsè
ſibi ſcribat, qui monſtratur inſtitiſſe prauo iti
neri. Bonifacius notari ſãctę Eccleſię Roma-
næ, ex ſcrinio editi exẽplaria libelli exequitur.

Prima ſalus eſt, rectæ fidei regulam cuſto-
dire, & à cõſtitutis patrum nullatenus deuia-
re, & quia non poteſt Dñi noſtri Ieſu Chriſti
prætermitti ſententia, dicentis: Tu es Petrus, Matth. 16. c
& ſuper hanc Petrã ędificabo Eccleſiã meam.
Et hęc, quę dicta ſunt, rerũ probantur effecti-
bus, quia in ſede Apoſtolica extra maculam
ſemper eſt catholica ſeruata religio. De qua
ſpe & fide minimè ſeparari cupientes, & pa-
trum ſequentes conſtituta, anathematizamus
omnes hæreſes, & præcipuè Neſtorium hęre-
ticum, qui quondàm Conſtantinopolitanæ
fuit vrbis epiſcopus, damnatum in Concilio
Epheſino à beato Cęleſtino Papa vrbis Ro-
mæ, & à venerabili viro Cyrillo Alexandri-
næ ciuitatis antiſtite. Similiter & anathema-
tizamus Eutycheo, & Dioſcorum Alexan-
drinum io ſancta ſynodo, quam ſequimur
& amplectimur, Chalcedonenſi damnatum,
qoæ ſecuta ſanctum Concilium Nicęoum,
fidem Apoſtolicam prædicauit. Deteſtamur
& Timotheum parricidam, Aelurum cogno-
mento, diſcipulum quoque ipſius, & ſequacẽ
in omnibus Petrum Alexandrinum condem
namus. Et etiàm anathematizamus Acacium
Conſtantinoplitanum quondàm epiſcopum
ab Apoſtolica ſede damnatum, eorum cõpli-
cem & ſequacem, vel qui in eorum commu-
nione aut ſocietate permanſerint. Qui Aca-
cius quorum ſe communioni miſcuit, ipſorũ
ſimilem habere meruit in damnatione ſen-
tentiam. Petrum nihilominùs Antiochenum
damnamus cum ſequacibus ſuis & omnibus
ſupraſcriptis. Suſcipimus autẽ & probamus
epiſtolas B. Leonis Papę vniuerſas, quas d re-
ligione Chriſtiana conſcripſit, ſicut prædixi-
mus, ſequentes in omnibus Apoſtolicã ſedẽ,
& prædicantes eius omnia conſtituta. Et per
omnia ſpero, vt ĩ vna communione vobiſcũ,
quam ſedes apoſtolica prædicat, eſſe merear,
in qua eſt integra & vera Chriſtianę religio-
nis & perfecta ſoliditas promittens in ſe-
quenti tempore ſequeſtratos à communione
Eccleſię catholicæ, id eſt non conſentientes
ſedi Apoſtolicæ, eorum nomina inter ſacra
non recitãda eſſe myſteria. Quòd ſi in aliquo
à mea profeſſione deuiare tẽtauero bis, quos
dãnaui, complicẽ me mea ſententia eſſe
profiteor. Hanc autem profeſſio-
nem meam ego manu mea
ſubſcripſi, & Hormiſ-
dæ ſancto ac ve-
nerabili Pa
pę vr-
bis Romæ direxi.

¶ *Epiſtola*

¶ Hormiſda presbyteris, diaconibus, & archimandritis ſecuodæ Syriæ.

LECTIS literis dilectionis veſtræ, quibus inimicorum DEI pateſacta veſania eſt, & infidelium pertinax ſuror dolenter expoſitus, qui dum r ediuiuo ſpiritu oderunt Deum, membra illius impiè perſequuntur: quantùm ad conſtantiæ veſtræ agnitionem, benedixi Deum, fidem militum ſuorum inter aduerſa ſeruantem. Sed rurſùm eccleſiarum concuſſionem & ſeruorum Dei moleſtias, laboresq́; conſiderans propheta, &c. *in 5. ſyn. circa initiũ 1. actionis leguntur reliqua habentur alia interpretatione, infra pag. 431.*

HORMISDAE PAPAE AD Saluſtium Hiſpalenſem epiſcopum, de commiſſa vice per Bæticam & Luſitaniam prouincias.

CHARISSIMO fratri Saluſtio, Hormiſda. Suſcipientes plena fraternitatis tuæ votiua gratulatiooe colloquia, quæ nos geminæ ſalutis tuæ lætificauerunt indicio, (ſiquidem retulerunt te corporali cum ſpiritualibus officijs incolumitate ſubnixum) congruum eſſe perſpeximus, hanc ipſam, quam mente gerimus, verbis * expedire lætitiam. Edidiſti enim boni documenta pontificis, dum & prędicanda facis, & ea ſuadete non differs. Prærogatiuam de noſtri ſumpſimus electione iudicij, quandò id te ſpontè * amplecti didicimus, quod cæteris imperamus. Oramus ſiquidem * diuinam clemẽtiam cunctos agnoſcere, & hæc ad ſtudia eccleſiaſticæ pacis inſtrumenta tranſmiſimus. Tu vota noſtra & fideli intelligentia percepiſti, & officij protinus deuotione compleſti, cunctis fratribus innoteſcens, quæ per cœleſtem gratiam cunctis profutura cognoueras. Suffragantibus igitur tibi tot meritis piæ ſolicitudinis & laboris, certè iam delectat iniungere, quæ ad noſtri curam conſtat officij pertinere, vt prouincijs tãta longinquitate diiunctis, & noſtram poſſis exhibere perſonam, & patrum regulis adhibere cuſtodiam. Vices itaque noſtras per Bæticam Luſitaniamq́ue prouincias, ſaluis priuilegijs, quæ metropolitanis epiſcopis decreuit antiquitas, præſenti tibi authoritate committimus, augẽtes tuam huius participatione miniſterij dignitatem, releuantes noſtras eiuſdẽ remedio diſpenſationis excubias. Et licèt de ſingulis non indigeas edoceri, quem iam probauimus cautiùs vniuerſa ſeruate, gratius tamen eſſe ſolet, ſi iterùm trames oſtendatur, & * laboris iniunctio ſuperiùs formata mõſtretur. Paternas igitur regulas, & decreta à sãctis definita Concilijs, omnibus ſeruanda mãdamus. In his vigilãtiam tuam, in his curam fraternæ mooitu exhortationis extendimus. His ea, qua dignum eſt reuerentia, cuſtoditis, nullum relinquit culpæ locum, nec ſanctæ obſeruationis obſtaculum. Ibi fas nefaſq́ue præſcriptum eſt, ibi prohibitũ, ad quod nullus audeat adſpirare: ibi conceſſum, quid debeat mens Deo placitura præſumere. Quotiès vniuerſalis poſcit religioois cauſa, ad Cõcilium te cuncti fratres euocante conueniant: & ſi quos eorum ſpecialis negocij pulſat contentio, iurgia inter eos oborta compeſce, diſcuſſa ſacris legibus determinando certamina. Quicquid autem illis pro fide & veteribus conſtitutis, vel prouida diſpoſitione præcipies, vel perſonæ noſtræ authoritate * formabis, totum ad ſcientiam noſtram inſtructæ relationis atteſtatione perueniat, vt noſter animus officij charitate dati, & tuus ſecuritate pfruatur accepti. Deus te incolumem cuſtodiat, frater chariſſime.

apeiire

* operari

* diuina beneficia

* laboratoriis

* firmabis.

¶ Reſcriptum Hormiſdæ Papæ ad epiſcopos Bæticæ prouinciæ, de congratulatiooe pacis.

FRATRIBVS dilectiſſimis vniuerſis epiſcopis per Bæticam prouinciam cõſtitutis, Hormiſda epiſcopus. Quid tam dulce ſolicito, quàm quòd mihi de vobis inooteſcunt illa, quæ cupio? Quid tam religioſis conuenięs inſtitutis, quàm vt inter ſe ſacerdotes pacem, quam eos neceſſè eſt alijs pro officio annũciare, conſeruent? Planè (fateor) gratulatione ſuſcepi, quod votiua mihi de charitate (quæ inter vos eſt) eccleſiarum & pace, literis indicaſtis. Spontè mihi, quicquid hortari poteram, quicquid monere, delatum eſt. Confirmet hoc Deus, quod operatus eſt in nobis: & quæ præcepit pro animarum ſalute facienda, hęc ipſe, qui præcepit, pro ea, qua nos redemit, pietate faciat, & his tam bonis nuncijs nos quoq; religioſorum vicem reddimus nunciorũ. Quicquid cum Orientalibus, quos ad Eccleſię corpus vnitatemq́ue reuocatos, dudùm Dei noſtri literis ſignificauimus deſtinatis, denuò, cũ aptum fuerit, repetitis vobiſcum * participabimus indicijs. Mox * poſt noſtrorum reditũ ab Orientalibus miſſa legatio eſt, certa ſperauit, certa conſuluit. Sed facimus de his, quę fuerant dicenda, compendium, ipſi potiùs ad inſtruendam notitiam veſtram, quæ * à nobis ſunt reſpõſa, dirigentes, nè quid ſibi ſub ſpatio prolixiore terrarum, aut opinio vindicet, aut error aſſumat, cùm ad rerum fidẽ, ipſam teneri ſufficiat veritatem. Quod autem ad continẽtiam veſtrarum pertinet literarum, oportuit quidem deſideria pleoiùs expedire, vt, æſtimatis omnibus, reſponſum rationi congruum redderetur. Sed quia priuilegiorum veterum & ſtatutorum paternorum indidiſtis iiſdem literis mentionem, ad Saluſtium fratrẽ & coepiſcopum noſtrum ſub hac parte reſcripſimus, vobis quoquè ſtrictìm, quæ dicta ſunt illis latiùs, indicantes, nè priuilegia * nobis indulta conuellerentur, & nihil tam conueniens fidei iudicare, quàm vt in honore ſuo à patribus decreta ſeruentur. Deus autem vos incolumes cuſtodiat, fratres chariſſimi.

Eadem epiſtola, quoad magnã illius partem, in decre. Marcellini Papæ ſecunda habita eſt.

Pſalm. 67.

locus obſcurus.

* participamus

* pro noſtro edicta

* nobis

* à nobis

DECRE-

DECRETA HORMISDAE PApæ quioq;,ex Gratiano deſumpta, quę in prioribus epiſtolis non habentur.

PRIMVM.

¶ Qui ad pœnitentiam agendam in monaſterio recluditur, presbyter non ordinetur.

Diſt. 50 Si ille qui. Si ille, qui vltrò petit pœniteotiam, quantùs eam perfectè agat, non poteſt epiſcopus aut presbyter ordinari, ità vt etiàm, ſi per ignorantiam ordinatus fuerit, & poſteà conuincitur pœnitentiam accipiſſe, deijciatur: ille ergo, qui innitus ad pœnitentiam agendam mittitur in monaſterium, (qui vtiquè nihil aliud quàm pœnitens diceodus eſt) qua conſcientia ad ſacerdotium peruenire permittitur? Nemo mihi talia quælibet contra authoritatem ſedis Apoſtolicæ, vel contra trecentorum decem & octo epiſcoporum, & reliquorum canonum conſtituta obijciat: quia quicquid contra illorum definitiooem, io qoibus Spiritum ſaoctum credimus loquutum, dictum fuerit, recipere, non ſolùm temerarium, ſed etiàm periculoſum eſſe non dubito.

SECVNDVM

¶ Nuptias occultas celebrare non licet.

Nullus fidelis, cuiuſcunq; conditionis ſit, occultè nuptias faciat: ſed benedictione acceptaà ſacerdote, publicè nubat io Domino. 30.q.5.Nullus fidelis.

TERTIVM.

PALEA Idem Euſebio epiſcopo.

Tua ſanctitas requiſiuit à nobis, frater veoerande, de filio adulto, quem pater matrimonium contrahere vult, ſi ſine voluntate filij adulti facere poteſt, Ad quod dicimus: Si aliquo modo non conſentit filius, fieri nō poſſe. Poteſt autem de filio nondùm adulto, voluntas cuius nondùm diſcerni poteſt, pater eum, cui vult, in matrimonium tradere: & poſtquàm filius peruenerit ad perfectam ętatem, omnino obſeruare & adimplere debet. Hoc ab omnibus orthodoxæ fidei cultoribus, ſaocitum à nobis, tenendum mandamus. 31.q.2.Tua ſanctitas.

QVARTVM

¶ Abſque Epiſcopi permiſſu, in eccleſia conſecrata oon erigatur altare.

Nullus presbyter ī eccleſia cōſecrata aliud altare erigat, niſi quod ab epiſcopo loci fuerit ſanctificatum, vel permiſſum, vt ſit diſcretio inter ſacrum & oon ſacrum. Nec dedicatiooem fingat, niſi ſit. Quod ſi fecerit, degradetur, ſi clericus eſt: ſi verò laicus anathematizetur. De cōſ diſt. 1 Nullus presbyter.

TARRACONENSE CONCILIVM

Tempore Hormiſdæ Papæ. Eſt prouinciale.

TARRACO *citerioris Hiſpaniæ vrbs opulentiſſima, quæ potiori totius Hiſpaniæ parti nomen dedit: metropolis ipſa, & ciuitatum Hiſpaniæ mater, ad Pyrenæa iuga poſita, Scipionum opus, quemadmodùm Carthago Pœnorum: ad excipiendas principum peregrinationes egregiè nata. Vide Ptolemæum lib. 2. cap. 4. Plin. lib. 3. c. 1. & 3. itēque lib. 4. cap. 20. & Strabonem lib. 3.*

CAPITVLA CONCILII Tarracooeoſis.

Vt etiàm ad proximas ſanguiois cum teſtimonio clerici vadant. 1

Vt clericis emendi viliùs, vel vendendi cariùs, non permittatur liceotia. 2

Vt quantum clericus præſtiterit, tantum recipiat. op 3

Vt oullus epiſc[op]us vel īfrà poſitus, die Dominica cauſa [i]udicare præſumat. 4

Vt, qui in metropolitana ciuitate epiſcopus non fuerit ordinatus, poſt duos menſes ſe metropolitano præſentet. 5

Vt epiſcopus, qui à metropolitano commonitus, ad ſynodum non venerit, excommunicetur. 6

Vt diœceſani clerici ſeptimanas teneant, & die ſabbato omnes in vnum cooueniant. 7

Vt annis ſingulis Epiſcopi diœceſim viſitent, & oō plùs quàm tertiam partem de parochijs accipiant. 8

De clericis & oſtiarijs, qui adulteris mulieribus admiſcentur, vt prohibeantur. 9

Vt oullus epiſcopus pro iudicijs muoera accipiat. 10

Vt mooachus miſſus alicubì, miniſterium clericatus agere noo præſumat, nec oegociator exiſtat. 11

Vt ſi epiſcopus inteſtatus obierit iooeotariū de rebus eius clerici faciant, & nullus exindè aliquid auferat. 12

Vt epiſcop⁹ diœceſanos presbyteros, & qooſdam ex laicis moneat literis cōuenire. 13

CONCILII TARRACONENSIS decem epiſcoporum, Procemium:

IN nomine Chriſti habita ſynodus Tarracone, aono ſexto Theodorici regis, conſulatu Petri, ſub die octauo Idus Nouēb. * Antiquorum patrum ſtatuta de his ceoſuiſſe videntūr, quæ in tempore aut ad illos * relata perue-

quo Hiſpaniam pro Amalarico Nepote regere cœpit. * Antiqui patres * perlata Petrus hic geſſit cōſulatum ſine collega. An. D. 516

peruenerunt, aut acta certè teſtimonio proprio comprobauerunt. Cuius rei & nos ſequentes exemplum, illa, quæ nunc fiunt, placuit obſeruãda decernere, vt præterita, abſq; ambage cuſtodiãtur: & præſentia, hac obſeruatione ſint firma. Igitur cùm in vnum pariter conueniſſemus in vrbem Tarraconẽſem, quæ eſt metropolitana obſeruantiſſimè fundata, titulos * ſuprà annexos conſcripſimus obſeruandos.

* ſubtèr annexos

Capitulum primum.

DE his, quibus cura pro parẽtelæ proximitate haberi permittitur, ea cautela earum neceſſitates ſuſtineant, vt pietatis beneficia, quæ eis ſunt neceſſaria, à longiùs præbeant. Ipſi verò pro viſendis eis, cùm ingreſſi fuerint, celeri ſalutatione recurrant, nec ibì faciant manſionem. Qui tamen cùm ad earũ viſitationem pergunt, teſtem ſolatij ſui, fide & ætate probatum, adhibeant ſecum. Si quis hæc à nobis ſtatuta contempſerit, ſi clericus eſt, loci ſui dignitate priuetur: ſi verò religioſus vel monachus, in cella monaſterij incluſus pœnitentiæ lamentis incumbat, vbì ſingulari afflictione panis & aquæ victum ex Abbatis ordinatione percipiat.

14. q. 4. Canonum ſtatutis.

2 Canonum ſtatutis firmatum eſt, vt quicunque in clero eſſe voluerit, emendi viliùs, vel vendendi cariùs ſtudio non vtatur. Certè ſi hæc voluerit exercere, cohibeatur à clero.

14. q. 5. Si quis clericus in neceſſitate.

3 Si quis clericus ſolidum in neceſſitate præſtiterit, hoc de vino vel frumẽto accipiat, quod mercãdi cauſa, tempore ſtatuto decretum fuerit venundari. Cæterùm, ſi ſpeciẽ nõ habuerit neceſſariam, ipſum quod dedit, ſinè vllo augmento recipiat.

15. q. 4. Nullus epiſcoporum, aut presb.

4 Nullus epiſcoporum, aut presbyterorum, vel clericorum, die Dominico propoſitum cuiuſcunque cauſæ negocium audeat iudicare, niſi hoc tantùm, vt Deo ſtatuta ſolennia peragant. Cæteris verò diebus, conueniẽtibus perſonis, illa, quæ iuſta ſunt, habeant licentiam iudicandi, exceptis criminalibus negocijs.

Diſt. 65. Si quis i metropolitana.

5 Si quis in metropolitana ciuitate non fuerit epiſcopus ordinatus, poſteà quàm ſuſcepta benedictione per metropolitani literas honorem fuerit epiſcopi adeptus, id optimum eſſe decreuimus, vt poſtmodùm, ſtatuto tempore, id eſt, impletis duobus mẽſibus, ſe metropolitani ſui repræſentet adſpectib*, vt ab illo monitis eccleſiaſticis inſtructus, pleniùs, quid obſeruare debeat, recognoſcat. Quòd ſi fortè hoc implere neglexerit, in ſynodo increpatus à fratribus, corrigatur. Et ſi fortè infirmitate aliqua (nè hoc impleat) fuerit præpeditus, hoc ſuis literis metropolitano iudicare procuret.

Diſt. 18. Si quis epiſcoporum cõmonitus.

6 Si quis epiſcoporum cõmonitus à metropolitano, ad ſynodum, nulla graui intercedente neceſſitate corporali, venire cõtempſerit, ſicut ſtatuta patrum * cenſuerunt, vſq; ad futurum Concilium, cũctorum epiſcoporum charitatis communione priuetur.

* ſanxerit

7 De diœceſanis eccleſijs, vel clero id placuit diffiniri, vt presbyteri vel diaconi, q inibì conſtituti ſunt, cũ clericis ſeptimanas obſeruent, id eſt, vt presbyter vnam faciat hebdomadam: qua expleta, ſuccedat diaconus ei ſimiliter, ea ſcilicet conditione ſeruata, vt omnis clerus die ſabbati ad veſperam ſic paratus quo faciliùs die Dominico ſolennitas cũ omnium præſentia celebretur: ità tamen, vt omnibus diebus veſperas & matutinas celebrẽt: quia deſiſtente clero, quod eſt peſſimum, cõperimus in baſilicis nec luminaria miniſtrari. Si qui ſanè negligentiæ vitio hæc implere noluerint, nouerint, ſe ſecundùm ſtatuta canonum, pro modo perſonarum, canonicę diſciplinæ ſubdendos.

8 Multorum caſuum experiẽtia magiſtrãte, reperimus nonnullas diœceſanas eccleſias eſſe deſtitutas. Ob quam rem hac conſtitutione decreuimus, vt antiquę conſuetudinis ordo ſeruetur, & annuis vicibus ab epiſcopo diœceſes viſitentur. Et ſi qua fortè baſilica reperta fuerit deſtituta, ordinatione ipſius reparari præcipiatur: quia tertia pars ex omnibus per antiquam traditionem, vt accipiatur, ab epiſcopis nouimus ſtatutum.

10. q. 1. Decreuimus, vt antiquæ

9 Si quis lector, adulteræ mulieris voluerit miſceri vel adhærere conſortio, aut relinquat adulteram, aut à clero habeat extraneus. Simili ſententia oſtiariorũ laſciuia punietur.

10 Obſeruandum quoquè decreuimus, nè quis ſacerdotum vel clericorum, more ſecularium iudicum audeat accipere pro impenſis patrocinijs munera, niſì fortè in eccleſijs oblata gratuitò, quæ non fauore muneris videantur accepta, ſed collatione deuotionis illata. Quòd ſi quis iſta probatur accipere, velutì exactor fœnoris aut vſurarum poſſeſſor, ſecundùm ſtatuta patrum ſe nouerit degradandum.

15. q. 2. Obſeruãdum quoquè.

11 Monachi à monaſterio foràs egrediẽtes, nè aliquod miniſteriũ eccleſiaſticũ prę ſumant agere, prohibemus, niſi fortè cum Abbatis imperio. Similiter, vt nullus eorum, id eſt monachorum, forenſis negocij ſuſceptor vel executor exiſtat, niſi quod monaſterij expoſcit vtilitas, abbate ſibi nihilominùs imperãte, canonum ante omnia Gallicanorum de his conſtitutione ſeruata.

16. q. 1. Monachi à monaſt.

12 Sicubì defunctus fuerit epiſcopus inteſtatus, poſt defunctionem eius à presbyteris & diaconibus de rebus ipſius * inuentariũ fideliter conſcribatur, à minimo vſque ad maximum, id eſt, de vtenſilibus vel omni ſupellectile: ità tamen, vt ſi quis exindè vel præſumpſiſſe aliquid, vel occultè fuerit tuliſſe conuictus, ſecundùm furti tenorem reſtituat vniuerſa.

12. q. 5. Sicubi defunctus.
* breue

13 Epiſtolæ tales per fratres à metropolitano ſunt dirigendæ, vt non ſolùm è cathedralis

dralis eccleſiæ preſbyteris, verùm etiàm de diœceſanis ad Concilium trahant, & aliquos de filijs eccleſiæ ſecularibus ſecum adducere debeanr. Ioannes in Chriſti nomine epiſcopus Tarraconenſis ciuitatis, cooſtitutionibus à nobis conſcriptis ſubſcripſi.

Paulus in Chriſti nomine epiſcopus in Tiraſſoneñ. ciuitate, ſubſcripſi.

Hector Epiſcopus Carthagineñ. Metropol. ſubſcripſi.

Fortunianus ſubſcripſi.

Agricius in Chriſti oomine epiſcopus Geruodeñ. ciuitatis, ſuoſcripſi.

Oruntius in Chriſti nomioe epiſcopus Eliberitanæ ciuitatis, ſubſcripſi.

Vincentius in Chriſti nomine Epiſcopus Cæſarauguſtanæ ciuitatis, ſubſcripſi.

Vrſus in Chriſti nomine epiſcopus Dertoſanæ ciuitatis, ſubſcripſi.

* Emildius

* Cioidius in Chriſti nomine Epiſcopus Auſoneñ. ciuitatis, ſubſcripſi.

Nibridius in Chriſti nomioe minimus ſacerdotum eccleſiæ * Egareñ. miniſter, conſtitutioni ſaoctorum canonum ſubſcripſi. * Bigerreñ

¶ Decretum eiuſdem Tarraconeñ. Concilij, ex Gratiano deſumptum, quod ſcribitur eſſe ca. 6. nec tamen habetur inter priora capitulã, ſcilicet.

¶ Secundò autem vel tertiò nullus confirmetur.

¶ Dictum eſt nobis, quòd quidam de plebe bis vel tèr, vel eo ampliùs epiſcopis ignorantibus, tamen ab eiſdem epiſcopis confirmentur. Vnde viſum eſt nobis, eandem confirmationem, ſicut nec baptiſmũ, iterari minime debere: quia bis vel ter, vel amplius, baptizatos aut confirmatos, non ſeculo, ſed ſoli Deo, ſub habitu regulari vel clericali religioſiſſime famulari, decretum eſt.

De conſ. di. 5. dictũ eſt, & in decre. Iuo. lib. 1. & in co. librorum 16. li. 4. cap. 6.

Finis Decretorum Tarraconeñ. Concilij.

EPAVNENSE CONCILIVM
TEMPORE HORMISDÆ PAPÆ,
Eſt Prouinciale, & multa habet conſimilia illis, quæ in Synodo Agathenſi leguntur.

Ergo Anno Dom. 517. Siqeidẽ hic Sigiſmũdus Rex Burgundiorum An. D. 517. à Clodomiro Frãcorũ Rege, captiuus necatus eſt, cũ vxore & filijs.

¶ Epauneñ. Conciliom tempore Sigiſmundi Regis celebratum eſt. Huius autem ciuitatis ſitum, apud Ptolemæum, Plinium, Strabonem, & Antoninum non legi.

for. * præceptionis

QVOD præcipientibus tantis dominis meis, miniſterium proferendi ſermonis aſſumo, facio hoc non tam præſumptionis auſu, quàm * præſumptionis obſequio, dum exequi & implere contendit non audacia temeritatem, ſed obedientia iuſſionem: ſimulque tanto maior obtemperantis apparebit humilitas, quanto minor cõprobatur facultas: maiorq́; profectò præcipientium reuereotia prodetur, quandò obedientia nulla poſſibilitatis fidutia ſuffragat. Sic Dominus mediocritatis meæ eo ampliùs hooorabit imperitiã. Charitas quoq; veſtra, ſi nequaq̃ facũdo oblectabitur aut inſtruetur eloquio, ædificetur ſaltem humilitatis exẽplo. Quoniam ergò (ſicut volumus) tacere nõ ſinimur, aliquid (vt poſſumus) iã loquamur. Deo propicio, ad Epauneoſem eccleſiam cõgregati. quid vel de antiquis regulis, vel de nouis ambiguitatibus ſenſerimus, expreſſis ſingulatimq́ne diſcretis conſtitutionibus, præſentibus ritulis, credidimus adnotandum.

Capitulum primnm.

¶ Qualiter epiſcopus ordinetur.

PRima & immutabili conſtitutione decretum eſt, vt cùm metropolitan⁹ fratres vel comprouinciales ſuos ad Concilium, aut ad ordinationem cuiuſcunque conſacerdotis crediderit euocandos, niſi cauſa euidentis tædij extiterit, nullus excuſet.

* ¶ De illicitis clericorum ordinationibus. * ¶ De ordinationibus clericorum

2 Nè ſecundæ vxoris, aut renuptæ maritus, preſbyter aut diaconus ordinetur, abundè ſufficeret ab Apoſtolo conſtitutũ: ſed quia præceptum huiuſmodi excedi quorundam fratrũ ſimplicitate cognouimus, ſpeciali obſeruantia renouamus, ſciẽte eo, qui cõtra interdictum ordinauerit, reum fratribus ſe futurum: illo autem, qui contra fas honorem ꝓhibitæ benedictionis ambierit, nihil ſe clericalis miniſterij præſumpturum. 1. Tim. 3. a

¶ Epiſcopi non ſint venatores, nec accipitres habeant.

3 Epiſcopis, presbyteris, atque diaconibus canes ad venandum, & accipitres ad aucupandum habere non liceat. Quòd ſi quis talium perſooarum, in hac fuerit voluntate detectus, ſi epiſcopus eſt, tribus mẽſibus ſe à cõmunione ſuſpendat: duobus, presbyter abſtineatur: vno, diaconus ab omni officio & cõmunione ceſſabit.

¶ Nè

¶ Nè pœnitentes ordinentur.

4 Pœnitentiam profeſſi, ad clericatum penitùs non vocentur.

¶ Nè alterius epiſcopi clericus, in alia ciuitate conſtituatur.

5 Nè presbyter territorij alieni, ſinè conſcientia ſui epiſcopi, in alterius ciuitatis territorio præſumat baſilicis aut oratorijs inſeruire: niſi fortè epiſcopus ſuus illum concedat epiſcopo illi, in cuius territorio habitare diſpoſuit. In quo ſi exceſſum fuerit, epiſcopos, cuius presbyter fuerit fratri ſuo nouerit culpabilem ſe futurum, qui clericum iuris ſui illicita facientem, ſciens ab ſcandali admiſſione non reuocat.

¶ De vagis clericis ad communionem non aſſumendis.

6 Presbytero vel diacono, ſinè antiſtitis ſui epiſtolis ambulanti, communionem nullus impendat.

¶ Nè quid archipresbyter vendat.

7 Quicquid parochiarum presbyter de eccleſiaſtici iuris poſſeſſione diſtraxerit, inane habeatur & vacuum, in venditorem comparantis actione vertenda.

¶ De archipresbyterorum emptionibus, & abbatum venditionibus.

8 Archipresbyter dum diœceſim tenet, de his, quæ emerit, aut eccleſiæ nomine ſcripturam faciat, aut ab eius, quam tenet, eccleſiæ ordinatione diſcedat. Similis quoque de venditionibus, quas abbates facere præſumpſerint, forma ſeruetur: vt quicquid ſinè epiſcoporum notitia venditum fuerit, ad poteſtatem epiſcopi reuocetur. Mancipia verò monachis donata, ab abbate non liceat manumitti. Iniuſtum enim putamus, vt monachis quotidianum rurale opus facientibus, ſerui eorum libertatis ocio potiantur.

¶ Vnius monaſterij ſit vnus abbas.

9 Vnum abbatem duobus monaſterijs interdicimus præſidere.

¶ De nouis monaſterijs ac congregationibus.

10 Cellas nouas aut congregatiunculas monachorum, abſque epiſcopi notitia prohibemus inſtitui.

¶ Qualiter clericus publicum iudicium non interpellet.

11 Clerici ſinè ordinatione epiſcopi ſui, adire vel interpellare publicum iudiciũ non præſumant: ſed, & ſi pulſati fuerint, ſequi ad ſeculare iudicium non * præſumant. * morentur,

¶ De venditionibus epiſcoporum.

12 Nullus epiſcopus de rebus eccleſiæ ſuæ, ſinè conſcientia metropolitani ſui, vendendi aliquid habeat poteſtatem, vtili tamen omnibus commutatione permiſſa.

¶ De falſis teſtibus.

13 Siquis clericus in falſo teſtimonio conuictus fuerit, reus capitalis criminis cenſeatur.

¶ De his, quæ aliquis ante epiſcopatum de alterius eccleſia poſſedit.

14 Quiſquis clericus aliquid de munificentia eccleſiæ, cui ſeruierat, adeptus, & ad ſummum ſacerdotium alterius ciuitatis eſt aut fuerit ordinatus: quod dono accipit, vel acceperit, reddat. & quod ſuum eſt ex proprietate, vel ſecundùm inſtrumenti ſeriem probatur emiſſe, poſſideat.

¶ De hæreticorum & Iudæorum conuiuijs.

15 Si ſuperioris loci clericus, hæretici cuiuſcunque conuiuio interfuerit, anni ſpatio pacem Eccleſiæ non habebit. Quòd ſi iuniores clerici præſumpſerint, vapulabunt. A Iudæorum verò conuiuijs etiàm laicos conſtitutio noſtra prohibuit: nec cum vllo clerico noſtro panem comedat, quiſquis in Iudæorum fuerit conuiuio inquinatus.

¶ De hæreticis conuertentibus.

16 Presbytero, propter ſalutem animarum, quam in cunctis optamus deſperatis & decumbentibus hæreticis, ſi conuerſionem ſubitã petant, chriſmate ſubuenire permittimus. Quod omnes conuerſuri, ſi ſani ſunt, ab epiſcopo nouerint expetendum.

¶ De donationibus in teſtamento.

17 Si Epiſcopus cõdito teſtamẽto, aliquid de eccleſiaſtici iuris proprietate legauerit: aliter non valebit, niſi vel tantum de iuris ſui propria facultate suppleuerit.

¶ De poſſeſſionibus clericorum.

18 Quod clerici etiàm ſinè precatorijs, qualibet diuturnitate temporis de Eccleſiæ remuneratione poſſederunt, cum authoritate Domini glorioſiſſimi Principis noſtri, in ius proprietatis temporis præſcriptione non vocetur: dummodò pateat, Eccleſię rem fuiſſe, nè videantur etiàm epiſcopi adminiſtrationis prolixæ, aut precatorias, cùm ordinati ſunt, facere debuiſſe, aut diù tentas Eccleſiæ facultates proprietati ſuæ poſſe tranſcribere.

¶ De correptione abbatis peccantis.

19 Abbas, ſi in culpa reperiatur aut fraude, & innocentem ſe aſſerens, ab Epiſcopo ſuo accipere noluerit * correptionem, ad metropolitani iudicium deducatur. * ſucceſſorẽ

¶ Nè illicitis horis clericus ambulet.

20 Epiſcopo, presbytero, & diacono, vel diuerſis clericis horis indebitis, id eſt, Meridianis vel veſpertinis, ad fœminas prohibemus acceſſum: qui tamen ſi cauſa fuerit cum presbytero aut clericorum teſtimonio videantur.

De benedictione viduarum.

21 Viduarum conſecrationem, quas diaconas vocant, ab omni regione noſtra penitùs abrogamus, ſolam eis pœnitentię benedictionem, ſi conuerti ambiunt, imponendo.

¶ De criminationibus ſacerdotum.

22 Si diaconus, aut presbyter crimen capitale commiſerit, ab officij honore depoſitus, in monaſteriũ retrudatur, ibi tantũmodò, quàm diù aduixerit, communionem ſumendo.

¶ De

¶ De pœnitentibus.

23 Si quis accepta profeſſaq; pœnitentia, boni immemor, ad ſecularia reuoluatur, prorſùs communicare non poterit, niſì profeſſioni, quã illicitè prætermiſerat, reformet.

¶ De propoſitione laicorum cõtra Clericos.

24 Laicis contra cuiuſlibet gradùs clericũ, ſi quid criminale parant obijcere, dummodò vera ſuggerant, proponẽdi permittimus poteſtatem.

¶ De ſanctorum reliquijs.

25 Sanctorum reliquiæ in oratorijs villaribus non ponantur, niſì forſan clericos coiuſcunque parochiæ vicinos eſſe contingat, qui ſacris cineribus pſallẽdi frequẽtia famulent.

¶ De altaribus conſecrandis.

26 Altaria, niſì lapidea, infuſione chriſmatis non ſacrentur.

¶ De diuino officio per Metropolitanum ordinando.

27 Ad celebrandum diuina officia, ordinẽ, quem metropolitani tenent, prouinciales obſeruare debebunt.

¶ De his, quos moriens epiſcopus excommunicatos relinquit.

17.q.3 Si epiſcopus ento

28 Si epiſcopus ante damnati abſolutionẽ obitu rapiatur, correctum aut pœnitentem ſucceſſori licebit abſoluere.

¶ De lapſis è catholica fide, Eccleſiæ reſtituendis.

29 Lapſis, id eſt, qui in catholica baptizati, præuaricatione damnabili pòſt in hæreſim tranſierunt, grandem redeundi difficultatẽ ſanxit antiquitas. Quibus nos annorũ multitudine breuiata, pœnitentiam biennij conditione infraſcriptæ obſeruationis imponimus, vt præſcripto biennio, tertia die ſinè relaxatione ieiunent, & Eccleſiam ſtudeant frequentare, in pœnitentium * locum ſtandi & orandi humilitatem nouerint obſeruandã: ac etiàm ſi ipſi quomodò catechumeni procedere commonentur, abſcedant. Hoc ſi obſeruare voluerint, cõſtituto tempore admittentur ad altarium, & obſeruatio relaxetur. Quam ſi arduã vel durã fortè putauerint, ſtatuta ꝑteritorũ Canonum cõplere debebunt.

¶ De inceſtis coniunctionibus.

30 Inceſtis iunctionibus nihil prorſùs veniæ reſeruamus, niſì cùm adulterium ſeparatione ſanauerint. Inceſtos verò, nec vllo coniugij nomine præuelandos (præter illos quos nominare funeſtum eſt) hos eſſe cenſemus: Si quis relictam fratris, quę penè priùs ſoror exiterat, carnali coniunctione violauerit: ſi quis germanam vxorem acceperit: ſi quis nouercam duxerit, ſi quis conſobrinæ ſe ſociet: quod vt à præſenti tempore ꝓhibemus, ità ea, quæ ſunt anteriùs inſtituta, non ſoluimus. Si quis relictæ auunculi miſceatur aut patrui, vel priuignæ cõcubitu polluatur: Sanè quibus coniunctio illicita interdicitur, habebunt ineundi melioris coniugij libertatem.

¶ De pœnitentia homicidarum.

31 De pœnitentia homicidarum, qui ſeculi leges euaſerunt, hoc ſumma reuerentia de eis inter nos placuit obſeruari, quod Aucyritani Canones decreuerunt. Ancyrani Concilij 21 & 22. capitulis.

¶ De relictis mulieribus ſacerdotum.

32 Relictæ presbyteri ſiue diaconi, ſi cuicunq; renupſerint, eatenùs ab Eccleſia elongentur, donèc à coniunctione illicita ſeparentur: maritum quoq; eius, ſimilis vſque ad correctionem ſeueritate plectendum.

¶ De baſilicis hæreticorum, diuinis non applicandis.

33 Baſilicas hæreticorum, quas tanta execratione habemus exoſas, vt pollutionem earum purgabilem non putemus, ſancti vſibus applicare deſpicimus: ſanè quas per violẽtiã noſtris abſtulerãt, * poſſimus reuocare.

¶ De pœna occidentiũ ſeruos proprios.

34 Si quis ſeruum proprium ſinè conſcientia iudicis occiderit, excõmunicatione biennij confuſionem ſanguinis expiabit.

¶ De inuitandis ciuibus ad certas ſolennitates.

35 Ciues natalium ſuperiorem noctem Paſchæ, ac natiuitatis Domini, ſolennitatem Epiſcopis nec intereſt, in quibus ciuitatibus poſitus accipiendæ benedictionis deſiderio non venerint expetendus. Locus omninò corruptus.

¶ Nullus in deſperatione ab Eccleſia renuatur.

36 Nè vllus ſinè remedio aut ſpe veniæ ab Eccleſia repellatur, neve vlli, ſi aut pœnituerit, aut ſe correxerit, ad veniam redeundi aditus obſtruatur: ſed ſi cui forſitan diſcrimen mortis immineat, damnationis conſtitutæ tempora relaxentur. Quòd ſi ægrotum, accepto viatico, reualeſcere fortaſsè contingit, ſtatuti temporis ſpatia obſeruare cõueniet.

¶ De laicis ordinandis.

37 Nè laicus niſì religione promiſſa, clericus ordinetur.

¶ De monaſterijs puellarum.

38 Monaſteria puellarum, non niſi probatę vitæ & ætatis prouectæ, ad quaſcunque earum neceſſitates vel miniſtrationes permittantur intrare. Ad faciendas verò Miſſas, qui ingreſſi fuerint, ſtatìm exacto miniſterio regredi feſtinabunt: alias autem nec clericus, nec monachus iuuenis vllũ ad puellarum congregationem habebit acceſſum, niſi hoc aut paterna aut germana neceſſitudo probetur admittere.

¶ De fugitiuis ſeruis.

39 Seruus reatu atrociore culpabilis, ſi ad Eccleſiam confugerit, à corporalibus tãtùm ſupplicijs excuſetur. De peccatis vero vel quocunque opere, placuit, à dominis iuramenta non exigi.

¶ De confirmatione Canonum.

40 Quocircà hæc ſuperna inſpiratione communi conſenſu placuerunt: Si quis ſanctorum

ctorum antiſtitum, qui ſtatuta præſentia ſubſcriptionibus proprijs firmauerunt, necnon & quos eorum Deus eſſe voluerit ſucceſſores, relicta integritate, obſeruationes excelleut, reum ſe diuinitatis pariter & fraternitatis iudicio futurum eſſe cognoſcat.

Auitus epiſcopus Viennen̄. conſtitutiones noſtras, id eſt, ſacerdotū prouinciæ Viennen̄. relegi & ſubſcripſi.

Apollinaris epiſcopus Valentinæ ciuitatis, relegi & ſubſcripſi.

Boulcus epiſcopus ciuitatis Vindonen̄. relegi & ſubſcripſi.

Claudius epiſcopus ciuitatis Veſontionen̄. relegi & ſubſcripſi.

Conſtantius epiſc. ciuitatis Octodoren̄. relegi & ſubſcripſi.

Catulinus epiſco. ciuitatis Ebredunen̄. relegi & ſubſcripſi.

Conſtantius epiſc. ciuit. Vappen̄. relegi & ſubſcripſi.

Philagrius epiſc. ciuitatis Cauellicæ, relegi & ſubſcripſi.

Florentius epiſc. ciuitatis Trecaſſinæ, relegi & ſubſcripſi.

Gemellus epiſcopus ciuitatis Vaſionen̄. relegi & ſubſcripſi.

Gregorius epiſcopus ciuitatis Lingonicæ, relegi & ſubſcripſi.

Iulianus epiſcopus ciuitatis Carpētoracten̄. relegi & ſubſcripſi.

Maximus epiſcopus ciuitatis * Genanen̄. relegi & ſubſcripſi.

Pragmatius epiſcopus ciuitatis Auguſtudunen̄. relegi & ſubſcripſi.

Prætextatus epiſcopus ciuitatis Apten̄. relegi & ſubſcripſi.

Pedalius presbyter iuſſu domini mei Salutaris epiſcopi, qui huic definitioni interfui & ſubſcripſi.

Syluester epiſcopus ciuitatis Cabilonenſis, relegi & ſubſcripſi.

Sanctus epiſcopus ciuitatis Tarantaſieō. relegi & ſubſcripſi.

Seculatius epiſcopus ciuitatis Dien̄. relegi & ſubſcripſi.

Tauricianus epiſcopus ciuitatis Niuernen̄. relegi & ſubſcripſi.

Vinentiolus epiſcopus Eccleſiæ Lugdunen̄. cum comprouincialibus meis relegi & ſubſcripſi.

Valerius epiſcopus ciuitatis Segeſtricen̄. relegi & ſubſcripſi.

Victurius epiſcopus ciuitatis Gratianopolitanæ, relegi & ſubſcripſi.

Venantius epiſcopus ciuitatis Albenſis, relegi & ſubſcripſi.

¶ Finis Concilij Epaunen̄.

GERVNDENSE CONCILIVM TEMPORE Hormiſdæ Papæ. Eſt Prouinciale.

A.D. 517. *Gerunda, citerioris Hiſpaniæ celebre cumprimis oppidum eſt, Latinorum veterum ditioni ſubiacens, cuius populi Gerundenſes Auguſtani cognominantur. Vide Plinium lib. 3. cap. 3. & Ptolem. lib. 2. cap. 6.*

Capitula Concilij Gerundenſis.

Vt vnaquæq; prouincia in officio Eccleſiæ vnum ordinem teneat. 1

Vt litaniæ poſt Pentecoſten, à quinta feria vſque in ſabbato celebrentur. 2

De ſecundis litanijs faciendis Kalendis Nouembris. 3

Vt in Paſcha tantùm & Pentecoſte baptiſmum detur, exceptis his, qui in languore conſiſtunt. 4

Vt vnius diei infans, ſi in diſcrimine eſt, baptizetur. 5

Vt coniugati, ab epiſcopo vſque ad ſubdiaconum, non ſinè teſtimonio viuant. 6

Vt qui ſinè vxoribus ordinantur, extraneas in domo non habeant. 7

Nè laici, qui viduam aut dimiſſam acceperint, in clero admittantur. 8

De his, qui publicè pœnitentiam non accipiunt, ſed tantùm viaticum, vt in clero promoueantur. 9

Vt omnibus diebus horis veſpertinis & matutinis oratio Dominica dicatur. 10

CONCILIVM GERVNDENSE, Anno 7. Theodorici regis, 7. Idus Iunij, Agapeto viro clariſſimo conſule.

¶Capitulum I.

VT inſtitutio Miſſarum, ſicut in metropolitana eccleſia agitur, ità in Dei nomine in omni Tarraconenſi prouincia tam ipſius Miſſæ ordo, quàm pſallendo vel miniſtrando, conſuetudo ſeruetur. De cō. di. 2. Inſtitutio

2 Vt expleta ſolennitate Pentecoſtes, in ſequenti ſeptimana à quinta feria in ſabbatū, per hoc triduum abſtinentia celebretur.

3 Item ſecunda litania facienda eſt kalendis Nouembris, ea tamen conditione ſeruata, vt ſi iiſdem diebus Dominica interceſſerit, in alia hebdomada, ſecundùm prioris

abſti-

abſtinentiæ obſeruantiam, à quinta fetia incipiatur, & in ſabbati veſpete Miſſa facta finiatur, quibus tamen diebus à carnibus & vino decteuimus abſtinendum.

De cõ.diſ 4 De catech. 4 De catechumenis baptizandis id ſtatutum eſt, vt in Paſchæ ſolennitate, vel Pentecoſtes, quanto maiotis celebritatis celebritas maiot eſt, tanto magìs ad baptizandũ veniant. Cęteris ſolemnitatibus infirmi tantũmodò debeant baptizari, quibus quocunq; tempore conuenit baptiſmum non negati.

5 De paruulis, qui nupèr è materno vtero editi ſunt, placuit conſtitui, vt ſi infirmi (vt aſſolet) fuerint, & lac matetnum non appetunt, etiàm eadem die, qua nati ſunt, ſi oblati fuerint, baptizentur.

6 De cõuetſatione vitæ id ſtatuere placuit, à pontifice vſqne ad ſubdiaconatum, poſt ſuſcepti honoris officium. ſi quis ex coniugatis fuerit ordinatus, vt ſemper alterius fratris vtatur auxilio, cuius teſtimonio vita eius debeat clarior apparere.

7 De his, qui ſinè vxoribus ordinantur, & familias domùs habent, habito ſecum pro vitæ conuerſatione fratre in teſtimonium, non per quamcunque fœminei ſexùs perſonam eorum ſubſtantia gubernetur, aut pet puerũ, ſed aut per amicum, domum ſuam debeant ordinare, niſì mattem, aut ſororem in domo habuerint, vt ſecundùm priorum canonum ſtatuta, per earum perſonas eorum debeat contutari ſubſtantia.

8 Si quis de laicis poſt vxorem aliam cuiuſcunque conditionis cognouerit mulierẽ, in clero nullatenùs admittatur.

9 Is verò, qui ęgritudinis languore depreſſus, pœnitentiæ benedictionem, quam viaticum deputamus, per communionem acceperit, & poſtmodùm reconualeſcens, capue pœnitentiæ in Eccleſia publicè non ſubdiderit, ſi prohibitis vitijs non detinetur obnoxius, admittatur ad clerum. Diſ. 10. Is verò qui

10 Item nobis ſemper placuit obſeruari, vt omnibus diebus poſt matutinas & veſperas oratio Dominica à ſacerdote proferatur. De cõſ. diſ. 5. Id ſemper pla.

Ioannes in Chriſti nomine epiſcopus ſubſc.
Fortunianus epiſcopus ſubſcripſi.
Paulus epiſcopus ſubſcripſi.
Agricius epiſcopus ſubſctipſi.
*Emidius epiſcopus ſubſcripſi. *Eminidius
Nibridius epiſcopus ſubſcripſi.
Orontius epiſcopus ſubſctipſi.

Concilium Gerundenſe finit.

C O N C I L I V M

C Æ S A R A V G V S T A N V M

Duodecim Epiſcoporum.

Eſt Prouinciale.

CAeſarauguſta in Tarraconenſi prouincia, vrbs mediterranea in primìs nobilis: Vide Melam lib. 2. cap. 6. Plinium lib. 3. cap. 3. Strabonem lib. 3. Eſt regni Aragonum ciuitas metropolis, ſoli vbertate inter Hiſpaniæ vrbes commendata.

¶Capitula Concilij Cæſarauguſtani.

Vt fœminæ fideles à virorum alienorum cœtibus ſeparentur. 1
Vt diebus Dominicis nullus ieiunet, nec diebus quadrageſimæ ab eccleſia ſe abſentet. 2
Vt qui Euchariſtiam in eccleſia accipit, & ibì eam non conſumit, anathematizetur. 3
Vt tribus hebdomadis, quæ ſunt ante epiphaniam, ab eccleſia nemo recedat. 4
Vt qui à ſuis epiſcopis communione priuantur, ab alijs non recipiantur. 5
Vt clericus, qui propter luxũ monachus voluerit eſſe, excommunicetur. 6
Vt doctoris ſibi nomen quis non imponat, cui conceſſum non eſt. 7
Vt ante quadraginta annos ſanctimoniales virgines non velentur. 8

QVarto Nonas Octobris, Cęſarauguſtæ in ſecretario reſidentibus epiſcopis, Siradio, Delphino, Raticio, Ampelio, Augentio, Lucio, Italio, Splendinio, Valerio, Sympoſio, Caterio, & Italio, ab vniuerſis dictum eſt: Recitentur ſententiæ. Lucius epiſcopus legit: A.D. 318.

Capitulum primum.

VT mulieres omnes Eccleſiæ Catholicæ fideles, à virorum alienorum lectione & cœtibus ſeparentur. nec ad ipſas legentes alij ſtudio vel docendi, vel diſcendi conueniant, quoniam & hoc Apoſtolus iubet. Ab vniuerſis epiſcopis dictum eſt, anathema futuros, qui hanc Concilij ſententiam non obſeruauerint. 1. Cor. 14. & 1. Tim. 2. c

2 Item legit: Nè quis ieiunet die Dominica cauſa temporis, aut perſuaſionis, aut ſuperſtitionis. Nec quadrageſimæ diebus ab eccleſijs fideles deſint. Nec habitent in latibulis cubiculorum ac montium, qui in ſuſpicionibus perſeuerant, ſed exemplum & præceptum cuſtodiant ſacerdotum. Et ad De cõ di 5. Nè quis ie.

alienas villas agendorum conueniunt cauſa non conueniant. Ab vniuerſis epiſcopis dictum eſt: Anathema ſit, qui hæc commiſerit.

3 Item legit: Euchariſtiæ gratiam ſi quis probatur acceptam non conſumpſiſſe in eccleſia, anathema ſit in perpetuum. Ab vniuerſis epiſcopis dictum eſt, Placet.

4 Item legit: Viceſimo & primo diq, id eſt, à decimoſexto Kalendas Ianuarij vſque in diem Epiphaniæ, qui eſt octauo Idus Ianuarij, continuis diebus nulli liceat de Eccleſia ſe abſentare, nec latere in domibus, nec ſecedere ad villam, nec montes petere, nec nudis pedibus incedere, ſed concurrere ad Eccleſiam. Quod qui non obſeruauerit, de ſuſpectis anathema ſit in perpetuum. Ab vniuerſis Epiſcopis dictum eſt: Anathema ſit.

5 Item lectum eſt: Vt hi, qui per diſciplinam aut ſententiam epiſcopi ab eccleſia fuerint ſeparati, ab alijs epiſcopis non ſint recipiendi: Quod ſi ſcientes epiſcopi fecerint, non habeant communionem. Ab vniuerſis epiſcopis dictum eſt: Qui hoc commiſerit, epiſcoporum non habeat communionem.

6 Item legit: Si quis clericus propter luxum, vanitatiſque præſumptum, de officio ſuo ſponte diſceſſerit, ac velut obſeruatorem legis, monachũ videri ſe maluerit eſſe, quàm clericum, ità de Eccleſia repellendum, vt niſi rogando atque obſecrando plurimis temporibus ſatisfecerit, non recipiat. Ab vniuerſis epiſcopis dictum eſt: Ità fiat.

Heb. 5.a 7 Item lectum eſt: Ne quis doctoris nomen ſibi imponat, præter has perſonas quibus conceſſum eſt, ſecundùm quod ſcriptum eſt. Ab vniuerſis epiſcopis dictum eſt: Placet.

8 Item lectum eſt: Non velandas eſſe virgines, quæ ſe DEO vouerunt, niſi quadraginta annorum probata ætate, quam ſacerdos comprobauerit. Ab vniuerſis epiſcopis dictum eſt: Placet.

Concilium Cæſarauguſtanum finit.

D E C R E T A
IOANNIS PAPÆ I.

Ex libro Pontificali.

A.D. 523. IOannes natione Tuſcus, ex patre Cõſtantio, ſedit annos duos, menſes nouem, dies ſeptendecim. Fuit autem à conſulatu Maximi vſque ad conſulatum Olybrij, temporibus Theodorici regis & Iuſtini Auguſti Chriſtiani. Hic vocatus eſt à rege Theodorico Rauennam, quem ipſe rex rogans miſit in Conſtantinopolim cum legatione ad Iuſtinum Imperatorem orthodoxum. Eodem quippe tempore Imperator vir religioſiſſimus ſummo amore religionis Chriſtianæ, voluit hæreticos extricare. Nam ſummo feruore religiõis Chriſtianitatis hoc conſilio vſus eſt, vt eccleſias Arianorum catholicas conſecraret. Pro hac cauſa rex Theodoricus hereticus hoc audiens, exarſit in irã, & totam Italiã voluit gladio extinguere. Eodem tempore Ioannes Papa ægrotus egreſſus, cum fletu ambulauit pergens ad vrbẽ Cõſtantinopolim & ſenatores cum eo, ſ. Theodorus, Importunus & Agapetus exconſules, & alius Agapetus Patricius, accipientes hoc in mandatis legationum ab ipſo rege, vt redderentur eccleſiæ hereticis in partibus Oriẽtis. Quòd ſi non, omnem Italiam gladio perderet. Qui cùm ambulaſſent cum Ioanne Papa, occurrerunt B. Ioanni Papæ, à milliario duodecimo, omnis ciuitas cum cereis & crucibus in honorem beatorum Apoſtolorum Petri & Pauli: quia veteres Grecorum hoc teſtificabantur, dicẽtes, à tempore Cõſtantini & à B. Sylueſtro ſedis Apoſtolicæ epiſcopo, vſq; ad Iuſtini tempora, non meruiſſe partes Græciarum vicarium B. Petri apoſtoli ſuſcepiſſe cum gaudio & gloria. Tunc Iuſtinus Auguſtus dans honorem Deo, humiliauit ſe pronus in terram, & adorauit beatiſſimum Ioann. Papã, Eodẽ tempore B. Ioan. Papa cũ ſenatoribus ſuprà ſcriptis cum grandi fletu rogauerunt Iuſtinum Auguſtum, vt legatio acceptabilis eſſet in conſpectu eius. Qui Ioannes Papa & ſenatores viri religioſi omnia meruerunt, & liberata eſt Italia à Theodorico rege hæretico. Iuſtinus autem Imperator gaudio repletus eſt, quia meruit tempotib⁹ ſuis vicarium B. Petri Apoſtoli videre in regno ſuo, de cuius manibus cum gloria coronatus eſt Iuſtinus Auguſtus. Eodem autem tempore cùm hi ſuprà ſcripti, id eſt, Papa Ioannes cum ſenatoribus, Theodoro, Importuno, & Agapeto excõſulibus (Agapeto patricio defuncto Theſſalonicę) poſiti Conſtantinopoli eſſent, Theodoricus rex hæreticus tenuit duos ſenatores præclaros & exconſules Symmachum & Boethium, & occidit, interficiens gladio. Eodem tempore reuertens Papa Ioãnes venerabilis, & ſenatores cum gloria, dum omnia obtinuiſſent à Iuſtino Auguſto, rex Theodoricus hæreticus cum grandi dolo & odio ſuſcepit eos, ſ. Ioannem Papam & ſenatores, quos etiàm gladio voluit occidere, ſed metuebat indignationem Iuſtini Auguſti. Tamen in cuſtodia omnes afflictos macerauit, ità vt beatiſſimus Ioannes epiſcopus primæ ſedis, in cuſtodia afflictus, deficiens moreretur. Qui defunctus eſt Rauennæ * duodecimo Kalẽn. Iunij. Poſt hoc factum, nutu omnipotentis Dei, 98. die poſtquàm defunctus eſt Ioannes beatiſſ. Papa in cuſtodia, Theodoricus rex hæreticus ſubitò interijt, & mortuus eſt. Hic Papa Ioannes refecit cœmeterium beatorum

torum

Ioãnes Papa Igrediẽs Conſtantinop. cæco roganti mirabiliter viſum reſtituit, in nomine Ieſu Xpi. Greg. Papa, & Adoin chr.

* xv

De toto re vide epiſtolas Io. Papæ epiſto. proximam à prima.

ſtorum martyrum Nerei & Achillei, via Ardeatina. Item renouauit cœmeterium ſanctorum Felicis & Adaocti. Item renouauit cœmeterium Priſcillæ. Eodem tempore poſitum eſt ornamentum ſuper confeſſionem B.Pauli Apoſtoli de gemmis praſinis & hyacinthinis. Item huius temporibus Iuſtinus Imperator obtulit patenam auream cum gemmis penſantem libras viginti. Calicem aureum cum gemmis, penſantem libras quinque. Scyphos argenteos quinque. Pallia auro texta quindecim, quæ ipſe Ioannes detulit ad Beatos Apoſtolos Petrũ & Paulum, & ad ſanctam Mariam, & ad ſanctum Laurentiũ. Hic ordinauit epiſcopos per diuerſa loca 15. Cuius corpus tranſlatum eſt de Rauenna, & ſepultum eſt in baſilica Beati Petri ſub die ſexto Kalendas Iunias, Olybrio conſule. Et ceſſauit Epiſcopatus dies quinquaginta-octo.

D E C R E T A
IOANNIS PAPÆ I.

De non accuſandis Epiſcopis, Epiſtola I.

IOannes vrbis Romæ Epiſcopus, Zachariæ archiepiſcopo ſalutem. Exigit dilectio tua, frater chariſſime, præceptum Apoſtolicæ ſedis, in quo patrum decreta conſentiunt, quod nec tibi, nec vlli rectè viuentium & credentium ſacerdotum, negare fas eſſe credimus. Et licèt tibi pro merito & honore ſacerdotij, quo plurimùm polles, viuendi & docendi Eccleſiaſticæ regulæ nota ſint omnia, tamen quia Romanæ Eccleſię normam atque authoritatem magnoperè poſtulaſti, ſcriptis tuis breuiter reſpondere curauimus. De occultis enim cordis alieni temerè iudicare, iniquum eſt: & eum, cuius non videntur opera, niſi bona, peccatum eſt ex ſuſpicione reprehendere.

6. q. 1. Oues & paſtori.

Oues ergò, quæ paſtori ſuo cõmiſſæ fuerint, eum nec reprehendere, niſi à recta fide exorbitauerit, debent, & nullatenùs accuſare poſſunt: quia facta paſtorum oris gladio ferienda non ſunt, quanquàm rectè reprehendenda videantur. Ideò iſta dicimus, quia in ſcriptis veſtris reperimus, quoſdam epiſcopos veſtris in partibus à proprijs ouibus accuſatos, aliquos videlicet ex ſuſpicione, & aliquos ex certa ratione, & idcirco quoſdam ſuis eſſe rebus expoliatos, quoſdam verò à propria ſede pulſos. Quos ſcias nec ad Synodũ comprouincialem, nec ad generalem poſſe conuocari, nec aliquid dijudicari antequàm cuncta, quæ eis ablata ſont, legibus poteſtati eorum redintegrentur. Prius ergò oportet omnia illis legibus redintegrari, & eccleſias, quæ ſibi ſublatæ ſunt, cum omni priuilegio ſui reſtitui, & poſtmodùm non ſub anguſti temporis ſpatio, ſed tantum temporis ſpatium eis indulgeatur, quantum expoliati vel expulſi eſſe videntur, antequàm ad ſynodum conuocentur, & ab omnibus quiſque ſuæ prouinciæ epiſcopis audiatur. Nam nec conuocari ad cauſam, nec dijudicari poteſt expoliatus vel expulſus: quia non eſt priuilegium, quo expoliari poſſit iam nudatus. Vndè & antiquitus decretum eſt: Omnes poſſeſſiones, & omnia ſibi ſublata atque fructus cunctos ante litem conteſtatam, præceptor vel primas poſſeſſori reſtituat. Et alibì ſcriptum habetur: Ille, qui violentiam pertulit, vniuerſa in ſtatu, quo fuerant, recipiat, & quæ poſſidet, ſecurus teneat. Et alibì in ſynodalibus patrum decretis, & regum edictis legitur ſtatutum; Redintegranda ſunt omnia expoliatis vel eiectis Epiſcopis præſentialiter ordinatione pontificum, & in eorum, vndè abſceſſerunt, poteſtatem funditùs reuocanda, quacunque conditione temporis, aut dolo, aut captiuitate, aut virtute maiorum, aut per quaſcunque iniuſtas cauſas, res eccleſiæ vel proprias, aut ſubſtantias ſuas perdidiſſe noſcuntur ante accuſationem, aut regularem ad ſynodum vocationem eorum, & reliqua. Eſt etiàm in antiquis Eccleſiæ ſtatutis decretum, vt qui aliena inuadit, non exeat impunitus, ſed cum multiplicatione omnia reſtituat. Vndè & in Euanglio ſcriptum eſt: Quòd ſi aliquid deſtaudaui, reddo quadruplum. Et in legibus ſeculi cautum habetur: Qui rem ſubripit alienam, illi, cuius res direpta eſt, in vndecuplum, quæ ſublata ſunt, reſtituat. Et in lege diuina legitur: *Maledictus omnis, qui transfert terminos proximi ſui: & dicet omnis populus; Amen.*

2. q. 2. In ſcripturis veſtris. Et in decr. Iuonis li. 5.

3. q. 6. Prius ergò Et in decret. Ino. lib. 4.

In decret. Ino. lib. 4.

3. q. 1. Redintegranda.

In decret. Iuo. lib. 4.

Luc. 19. b

14. q. 2. legibus cautũ.

Deut. 27. c

Talia ergò non præſumantur abſque vltione, nec exerceantur abſque ſua damnatione. Tu verò, frater chariſſime, hæc vide; nè tranſgrediaris, & reliquos Epiſcopos; tam tuæ curæ commiſſos, quàm & alios firmiter tenere doceto, quia tranſgredi Apoſtolica ſtatuta abſque tranſgreſſoris gradùs periculo nullatenùs poſſunt. Inimicis verò accuſatoribus, vel de inimica domo prodeuntibus, ſeu qui cum inimicis morantur, non credatur: nè irati, nocere cupiant, nè læſi, ſe velint vlciſci. Hi quoque reijciendi ſunt, non approbandi. Hæc (chariſſime) tene, & prohibita ſemper caue. Illud adimplere ſtude, quod benè ad Ieſum filium Sirach dictum eſt: Vſque ad mortem certa pro veritate, & ſemper Dominus Deus tuus pugnabit pro te. Huius ergò rei gratia vobis & nobis ſancta commiſſa eſt Eccleſia, vt pro omnibus laboribus & cunctis opem ferre nõ negligamus: quoniam dum fortis armatus cuſtodit atrium

Ecc. 4. d

Luc. 11. c

ſuum, in pace ſunt omnia, quæ poſſidet. Ideoque tanta vrgente neceſſitate, ſummoperè veſtra Apoſtolicaque authoritate, & reliquos Epiſcopos oportet reprimere infeſtos, reuelare oppreſſos, vt abſque graui (Domino auxiliante) difficultate, ipſi gratanter omni tempore ſacrificare mereamur illæſi. Ad vos quoquè me reuerti cogit propoſiti operis amica conditio, qui melioribus hactenùs operam volui nauare ſermonibus, dum talem rationem exigit toxicata neceſſitas. Mandati cœleſtis habitatio nos aut miſcet, aut ſeparat. Nec intereſt, quæ interualla nos ſegregent, ſi vna in ſupernæ manſionis claue retinentur. Nec vobis tales nocere valebunt, ſi inuicèm adiutorium ferre non diſtuleritis. Inauditum autem genus ſacrilegij eſt, quod mentitæ religionis honorem præfixi æmuli colorant. Dehoneſtat enim venerandi reuerentiam nominis, qui adiutorem ſe in his, quæ in Deum iactat cõmiſſa pollicetur. Contumeliæ genus eſt,
* ſublimis
Rom. 14. a
quaſi in ſolatio adeſſe * ſublimi, iuxta Apoſtolum: *Tu quis es, qui iudicas alienum ſeruum?* Quid auribus imperitis illudunt, & grauiorẽ vindictæ ſpeciem faciunt eſſe quàm
* emundēt
culpæ? Si odium habent, exceſſibus * emendent. Cur ergò liberiùs condemnant ſcelera, quàm vitant? Sui profectò impugnator eſt omnis, qui patres inſequitur, aut detrahere non formidat. Nihil eſt enim, in quo inimicorum tela (Domino opem ferente) ſuperare non valeatis, ſi (iuxta veritatis vo-
Ioan. 13. d
cem) talem, qualem Dominus præcepit, habueritis dilectionem adinuicèm. Data x v
A. D. 338.
Kalend. Nouembris, Maximo & Olybrio viris clariſſimis conſulibus.

AD EPISCOPOS ITALIÆ de Theodorico Rege.

EPISTOLA II.

In carcere ſcripta eſt Epiſtola, in quo, non multo poſt, fame ſiti, & alijs incommodis maceratus, expirauit.

IOANNES Epiſcopus omnibus per prouincias Italiæ conſtitutis Epiſcopis, in Domino ſalutem.

Sæpiſſimè multo iam experimento didici, ſanctum pietatis veſtræ ſtudium circa religionem Chriſtianam glorioſis creſcere & dilatari augmentis, & fides recta, quæ non ſolùm me, ſed omnes Domini ſacerdotes conſolatur & roborat, veſtris in mentibus & operibus per ſacerdotale agnoſcitur opus & dilatatur. Quapropter (fratres) hortor vos & moneo, contra Arianam perfidiam, quæ olìm non ſemèl, ſed ſæpè damnata eſt, & modò in quibuſdam reuiuiſcit, armari gladio ſpiritus ſancti, vt eam ita (adminiculante diuina gratia) opprimere & extirpare valeamus, vt nec radix eius in poſterum inueniatur. Eccleſias verò Arianorum vbicunquè inueneritis, catholicas eas diuinis precibus & operibus abſque vlla mora conſecrate: quia & nos, quandò fuimus Conſtantinopoli, tam pro religione catholica, quàm & pro regis Theodorici cauſa negocij, ſuadente atque hortante, Arianoſque extirpante pijſſimo atque Chriſtianiſſimo Iuſtino orthodoxo Imperatore, quaſcunque illis in partibus eorum eccleſias reperire potuimus, catholicas eas (Domino opem ferente) conſecrauimus, Et quãquàm prędictus Theodoricus rex, eorum peſte tactus intrinſecus & obuolutus extrinſecus, nos & omnem regionem noſtram perdere, & gladio & igne conſumere minetur, nolite tamen propterèa deficere, ſed viriliter in agro Dominico elaborare ſtudete, & (iuxta verita- Matt. 10. c
tis vocem) *nolite timere eos, qui occidunt corpus, animam autem non poſſunt occidere, ſed potiùs eum timete, qui poteſt & animam & corpus mittere in gehennam.* Et egregius gentium Apoſtolus inquit. *Non enim noſmetipſos prædicamus, ſed Ieſum Chriſtum Dominum noſtrum, nos autem ſeruos*
veſtros per Ieſum: quoniam Deus, qui dixit de 2. Co. 4. b, c, d
tenebris lumen ſplendeſcere, ipſe illuxit in cordibus noſtris ad illuminationem ſcientiæ claritatis Dei in faciem Chriſti Ieſu. Habemus autem theſaurum iſtum in vaſis fictilibus, vt ſublimitas ſit virtutis Dei, & non ex nobis. In omnibus tribulationem patimur, ſed non
anguſtiamur: operiamur, ſed non deſtituimur: * ſed
perſecutionem patimur, * *& non derelinqui-* * ſed
mur: deijcimur, & non perimus: ſemper mortificationem Ieſu Chriſti in corpore noſtro circunferentes, vt & vita Ieſu in corporibus noſtris manifeſtetur. Semper enim nos, qui viuimus, in mortem tradimur propter Ieſum; vt & vita Ieſu manifeſtetur in carne noſtra mortali. Ergò mors in nobis operatur, vita autem in vobis. Habentes autem eundem
ſpiritum fidei, ſicut ſcriptum eſt: Credidi, Pſalm. 115.
*propter quod locutus ſum: & nos credimus. propter quod & loquimur: ſcientes, quoniam, qui ſuſcitauit Ieſum, & nos cum Ieſu, ſuſcitabit, & conſtituet vobiſcum. Omnia enim propter vos, vt gratia abundans per * multas*
*gratiarum * actiones, abundet in gloriam Dei.* * multos in
Propter quod non deficimus. Sed licèt is, qui * Actione
foris eſt, noſter homo corrumpatur tamen is, qui intùs eſt, renouatur de die in diem. Id enim, quod in præſenti eſt momentaneum & leue tribulationis noſtræ, ſupra modum in ſublimitate æternum gloriæ pondus operatur in nobis, non contemplantibus nobis, quæ
videntur, ſed quæ non videntur. Quæ vi- Ibidem ea. 5. a b c d
dentur enim, temporalia ſunt: quæ autem non videntur, æterna ſunt. Scimus enim, quoniam ſi terreſtris domus noſtra huius habitationis diſſoluatur, quòd ex Deo ædificationem habemus, domum non manu factam, æternam in cælis. Nam & in hoc ingemiſcimus, habitationem noſtram, quæ de cælo eſt, ſuperindui cupientes, ſi tamen veſtiti, & non nudi inueniamur.

ueniamur. Nam & qui ſumus in hoc tabernaculo, ingemiſcimus grauati, eo quòd nolumus ſpoliari, ſed ſuperueſtiri, vt abſorbeatur, quod mortale eſt, à vita. Qui autem efficit nos in hoc ipſum, Deus, qui dedit nobis pignus ſpiritus. Audentes igitur ſemper, & ſcientes, quoniam dum ſumus in hoc corpore, peregrinamur à Domino: (per fidem enim ambulamus, & non per ſpeciem) audemus autem, & bonam voluntatem habemus, magìs peregrinari à corpore, & præſentes eſſe ad Deum: & ideò contendimus, ſiue abſentes, ſiue præſentes, placere ei. Omnes enim nos manifeſtari oportet ante tribunal Chriſti, vt referat vnuſquiſque propria corporis, prout geſſit, ſiue bonum, ſiue malum. Scientes ergò timorem Domini, hominibus ſuademus, Deo autem manifeſti ſumus. Spero autem & in conſcientijs veſtris manifeſtos nos eſſe. Non iterùm nos commendamus vobis, ſed occaſionem damus vobis gloriandi pro nobis, vt habeatis ad eos, qui in facie gloriantur, & non in corde. Siue enim mente excidimus, Deo ſiue ſobrij ſumus, vobis. Charitas enim Chriſti vrget nos, æſtimantes hoc, quoniam ſi vnus pro omnibus mortuus eſt, ergò omnes mortui ſunt, & pro omnibus mortuus eſt Chriſtus, vt & qui viuunt, iam non ſibi viuant, ſed ei, qui pro ipſis mortuus eſt & reſurrexit. Itaque nos ex hoc neminem iam nouimus ſecundùm carnem: & ſi agnouimus ſecundum carnem Chriſtum, ſed nunc iam non nouimus. Si qua ergò in Chriſto noua creatura, vetera tranſierunt, eccè facta ſunt omnia noua. Omnia autem ex Deo, qui reconciliauit nos ſibi per Chriſtum, & dedit nobis miniſterium recõciliationis: quoniam quidem Deus erat in Chriſto, mundum reconcilians ſibi, non reputans illis delicta ipſorum, & poſuit in nobis verbum reconciliationis. Pro Chriſto ergò legatione fungimur, tanquam Deo exhortante per nos. Obſecramus pro Chriſto, reconciliamini Deo. Eum, qui non nouerat peccatum, pro nobis peccatum fecit, vt nos efficeremur iuſtitia Dei in ipſo. Adiuuantes autem exhortamur, nè in vacuum gratiam Dei recipiatis. Ait enim: Tempore accepto exaudiui te, & in die ſalutis adiuui te. Eccè nunc tempus acceptabile, Eccè nunc dies ſalutis. Nemini dantes vllam offenſionem, vt non vituperetur miniſterium noſtrũ, ſed in omnibus exhibeamus noſmetipſos ſicut Dei miniſtros, in multa patientia, in tribulationibus, in neceſſitatibus, in anguſtijs, in plagis, in carceribus, in ſeditionibus, in laboribus, in vigilijs, in ieiunijs, in caſtitate, in ſcientia, in longanimitate, in ſuauitate, in ſpiritu ſancto, in charitate non ficta, in verbo veritatis, in virtute Dei per arma iuſtitiæ à dextris, & à ſiniſtris, per gloriam & ignobilitatem, per infamiam & bonam famam: vt ſeductores, & veraces: ſicut qui ignoti, & cognoti: quaſi morientes, & eccè viuimus: vt caſtigati, & non mortificati: quaſi triſtes, ſemper autem gaudentes: ſicut egentes, multos autem locupletantes: tanquàm nihil habentes, & omnia poſſidentes. Decæterò fratres gaudete, perfecti eſtote, exhortamini, pacem habete, vt Deus pacis & dilectionis ſit ſemper vobiſcum, Amen. Data 3. Idus Iunij, Maximo & Olybrio viris clariſſ. coſſ.

Ibi. Gal. 6. a b
Eſa. 49. c
2. Cor. 6. a
2. Cor. 13. d

I L E R D E N S E
CONCILIVM, OCTO EPISCOPORVM,
Habitum Anno 15. Theodorici regis, octauo Idus Auguſti, tempore Ioannis Papæ.

15. Scil. quo Hiſpaniam pro Amalarica nepote regere cœpit, quo modo, & ſupra dict. Tarraconenſe celebratũ anno. 6. Theodorici Regis hic autem 15. annus incidit in Ann. Dom. 524.

Ilerda, Hiſpaniæ interioris oppidum eſt iuxta Sycorim fluuium: vulgò Leryda & Leyda dicitur. Vide Ptolemaum lib. 2. cap. 6. Plinium lib. 3. cap. 3.

¶CAPITVLA CONCILII Ilerdenſis.

De his, qui altario miniſtrant, vt à ſanguine hominis ſe abſtineant. 1
De his, qui abortiuum faciunt, vel natos ſuos extinguunt. 2
De monachis, vt clerici ordinentur cum voluntate abbatis, & quę monaſterio offerũtur, non auferantur, & de baſilicis quas laici fecerint. 3
De inceſtis, vt, quandiù in ſcelere ſunt, inter catechumenos habeantur. 4
De his, qui altario ſeruiunt, ſi ſubitò in fragilitatem carnis inciderint. 5
De eo, qui viduę pœnitenti, vel religioſę virgini ſtuprum intulerit. 6
De his, qui ſacramento ſe obligant, nè ad pacem redeant. 7
Si clericus ſeruum vel diſcipulum de eccleſia traxerit, vt pœnitentiam agat. 8
De his, qui rebaptizati ſunt, quantum pœniteant. 9
De his, qui iubente epiſcopo, remiſſa culpa, ab eccleſia exire contemnunt. 10
De clericis, qui in mutuam cędem prorumpunt. 11
De his, qui contra canones ordinati ſunt, vt deponantur. 12

De

De catholicis, qui filios ſuos hæreticorum baptiſmati tradiderunt. 13
De catholicis, vt cum rebaptizatis non conuerſentur. 14
Vt clerici cum extraneis mulieribus nõ habitent. 15
Cùm ſacerdos moritur, quid de rebus eccleſiæ obſeruetur. 16

Capitolum primum.

Diſt. 50. De his clericis, qui in obſeſſio.

DE his clericis, qui in obſeſſioois neceſſitate poſiti fuerint, id ſtatutum eſt, vt qui altario miniſtrant, & Chriſti corpus & ſanguinem tradũt, vel vaſa ſacro officio deputata contrectant, vt ab omni homano ſanguine, etiàm hoſtili, ſe abſtineãt. Quòd ſi in hoc inciderint, duobus annis tam officio, quàm commonione corporis Domini priuentur, ita vt his duobus annis, vigilijs, ieiunijs, orationibus, & eleemoſynis pro virib⁹, quas Dominus donaoerit, expientur, & ità demùm officio vel communioni reddantur, ea tamẽ ratione, nè vlteriùs ad officia potiora prouehantur. Quòd ſi * in definito tempore negligẽtiores circa ſalutem ſuam extiterint, * protelandi ipſius pœniteoriæ tempus in poteſtate maneat ſacerdotis.

* infra præfinitũ tẽpus

* protelãdæ

2 Hi verò, qui malè conceptos ex adulterio fœtus, vel editos necare ſtuduerint, vel in * ventribus mattum potionibus aliquibus colliſerint, in vtroq; ſexu adulteris, poſt ſeptem annorum curricula communio tribuatur, ità tamen, vt omni tempore vitæ ſuæ fletibus & humilitati inſiſtant. Si verò clerici fuerint, officium eis miniſtrandi recuperare non liceat: attamen in choro pſallentium, à tempore receptæ cõmunionis ioterſint. Ipſis autem veneficis in exitu tantùm, ſi facinora ſua omoi tempore vitæ ſuæ defleueriot, cõmunio tribuatur.

* vteris

Ca. 27. cõcilij Agathe. 16. q. 1 Cum pro vtilitate. 10. q. 1. Si ex laicis quiſpiam.

3 De monachis id obſeruari placuit, quod ſynodus Agathenſis noſcitur decreuiſſe, hoc tantummodò adijciẽdo, vt cùm pro eccleſiæ vtilitate aliquos epiſcopus probauerit in clericatus officio promouendos, cũ abbatis voluntate debeant ordinari: Ea verò, quæ in iure monaſterij de facultatibus offeruntur, in nullo diœceſana lege ab epiſcopis contingantur. Si aũt ex laicis quiſquam, à ſe factam baſilicam, conſecrari deſiderat, nequaquàm eam ſub monaſterij ſpecie, vbì congregatio non colligitur, vel regula ab epiſcopo nó cõſtituitur, à diœceſana lege audeat ſegregare.

35. q. 2. & 4 De his, qui ince.

4 De his, qui ſe inceſtus pollutione commaculant, placuit, vt quouſquè in ipſo deteſtando & illicito carnis cootubernio perſeuerant, vſq; ad Miſſam tãtùm catechumenorum in eccleſia admitrãtur, cũ quibus etiàm nec cibum ſumere vllum Chriſtianorum (ſicut Apoſtolus iuſſit) oportet.

1. Cor 5. d Diſt. 50. Hi, qui altario ſancto, & 15 q. 8 Hi, qui altario Dei.

5 Hi, qui altario Dei deſeruiunt, ſi ſùbitò in flẽda carnis fragilitate corruerint, & Dño reſpiciẽnte, dignè pœnituerint, ità vt mortificato corpore, cordis contriti ſacrificium Deo offerant, maneat in poteſtate pontificis vel veraciter afflictos nõ diù ſuſpendere, vel deſidioſos prolixiore tempore ab Eccleſiæ corpore ſegregare, ità tamen, vt ſic officiorũ ſuorum loca recipiant, nè poſſint ad altiora officia vlteriùs promoueri. Quòd ſi iteratò, velut canes ad vomitum, reuerſi fuerint, & velut ſues in volutabris luti iacuerint, non ſolùm dignitate officij careãt, ſed etiã ſanctã cõmuoionem, niſi in exitu, non percipiant.

2. Petr. 2.

6 Qui pœnitenti viduæ, vel virgini religioſæ vim ſtupri intulerit, ſi ſe ab eo ſequeſtrare noluerit, pariter à communione Chriſtianorum & conſortio ſegregentur. Si verò illa, quæ vim pertulit, ad ſanctam religionẽ redierit, in illo ſolo ſententia excõicationis teneatur, qooaduſquè publicè pœniteat.

22. q. 4 Qui in ſacramẽto ſe oblig.

7 Qui ſacramento ſe obligauerit, vt litigans cum quolibet, ad pacẽ nullo modo redeat, pro periurio, vno anno à commonione ſanguinis & corporis Domini ſegregat⁹, reatum ſuum eleemoſynis, fletibus, & qoantis potuerit, ieiunijs abſoloat. Ad charitatem verò, quæ operit moltitudinem peccatorum, celeriter venire feſtinet.

1. Petr. 4. b

17. q. 4. Nullus clericorum ſeruũ. Et in decr. Iuon. lib. 2.

8 Nullus clericorum, ſeruum aut diſcipulom ſuum ad eccleſiam cõfugientem, extrahere audeat, vel flagellare præſumat. Quod ſi fecerit, donèc dignè pęniteat, à loco, cui honorem non dedit, ſegregetur.

Ca. n. Nicenæ ſynodi.

9 De his, qui in præuaricatione rebaptizaò, ſinè aliqua neceſſitate, vel tormento delapſi ſont, placuit, vt circa eos illa Nicęnę ſynodi ſtatuta ſeruentur, quæ de præuaricatoribus * cenſita eſſe noſcuntur, id eſt, vt 7. annis inter cathecumenos orent, & duobus inter catholicos, & poſteà, moderatione & clementia epiſcopi, fidelibus in oblatione eucharistiæ communicent.

* conſtituta

11. q. 3. Qui iubẽte ſac. * contumeliæ noxa

10 Qui, iobente ſacerdote, pro quacunq; culpa eccleſiam exire cõtempſerit, pro * noxa cõtumaciæ tardiùs recipiatur ad veniam.

11 Si qui clerici in mutuam cędem proruperint, prout dignitas officiorum in tali exceſſu contumeliam pertulerit, à põtifice diſtrictius vindicetur.

12 Qui contra decreta caoonũ, indiſcretè clericos vſqoe nũc ordinauerunt, eis Domin⁹ vel ſancta & eccleſiaſtica charitas ignoſcat. Amodo vero ſi in tali auſu proruperint, decretum canonum, quod circa eorum perſonas ſtatutum eſt, id eſt, vt nullum ordinare iam audeãt, obſeruetur: vel, qui deincèps ordinati fuerint, deponantur. Hi vero, qui tales hactenùs ordinati ſunt, oullò tempore promoueantor.

13 Catholicus, qui filios ſuos in hęreſi baptizandos obtulerit, oblatio illius in Eccleſia nullatenus recipiatur.

14 Cum rebaptizatis fideles religioſi nec in cibo participent.

15 Familiaritatem extranearum mulierũ, licèt ex toto ſancti patres antiquis monitionibus

Digitized by Google

nibus præceperint eccleſijs euitãdam, id nũc tamen nobis viſum eſt, vt qui talis probabitur, ſi poſt primam & ſecundam commonitionem ſe emẽdare neglexerit, donèc in vitio pſeuerat, officij ſui dignitate priuet̃. Quòd ſi ſe (Deo iuuante) correxerit, ſancto miniſterio reſtauretur.

16 Licèt de re huiuſmodi, quam conſtituere ſalubri ordinatione decernimus, priſca authoritas canonũ nequaquã ſiluerit, ſed euidenti ſanctione præceperit, vt cuiuſcũq; eccleſiæ pontifice defuncto, non paſsìm pro libitu ſuo in earum rerum direptionẽ, quas obiens dereliquit, quiſquã irruat, domumq́; ſubuertat: ſed ſacerdos, qui exequiarum tẽpore eſt, ea omnia, quæ ad vtilitatem & conſeruationem pertinent, debeat diligenti circũſpectione munire: tamẽ quia ipſa ſanctio (quod peius eſt) à multis clericis nũc cognoſcitur violari, ità vt * non iubente ſacerdote, expectorato affectu, totaq́; diſciplinę ſeueritate poſthabita, immaniter, quæ in domo pontificali reperiuntur, inuadũt & abradũt: ideò nunc hæc huius placiti cõſtitutione inter nos cẽluta placuit cuſtodiri, vt defuncto antiſtite, vel etiàm adhuc in ſupremis agẽte, nullus clericorum cuiuſlibet ordinis, officij gradusve ſit, quicquam de domo præſumat, vel quod de vtilitate inſtrumẽti domûs eſſę agnoſcitur, i. mobilis & immobilis rei eccleſiaſticæ conetur inuadere, nihil furto, nihil dolo ſupprimens, auferens, atq; abſcondẽs: ſed is, cui domus commiſſa eſt, ſubiunctis ſibi cum conſilio vno vel duobus fideliſſimis clericis, omnia vſq; ad tempus põtificis ſubſtituendi debeat cõſeruare, & his, qui in domo inueniuntur, clericis conſuetam alimoniam adminiſtrare. Subſtitutus autem antiſtes ſuſceptæ ſedis commoda ordinabit, velut Deus imperabit, vt eis vti cũ his debeat, quos cognouerit diſciplinæ & charitati prædeceſſoris ſui fideliter paruiſſe. Quod ſi quiſquam poſt hæc cuiuſlibet ordinis (vt ſuperiùs dictum eſt) clericus quacunq; occaſione de omni facultate quippiam probatus fuerit abſtuliſſe, vel forſitã dolo aliquo ſuppreſſiſſe, reus ſacrilegij, prolixiori anathemate cõdemnetur, & vix quoquè peregrina ei communio concedatur: quia durũ eſt, vt hi, quos conſtat in ſeruitio Dñi cum primæ ſedis antiſtite deſudaſſe, ab his, qui ſuarũ rerum incubitatores* atq; vagantes fuiſſe noſcũtur, deſpecti aliquatenus crucient̃. Sergius in Chriſti nomine epiſcopus, has conſtitutiones, ſecundùm quod nobis cum fratribus, Deo inſpirante, complacuit, relegi, & ſubſcripſi.

*cũ obeũte

12 q. 2. Hec huius placiti

* Imperauit,

*vel vtilitatibus ſermiẽtes, atq; vacantes

Iuſtus in Chriſti nomine epiſcopus ſubſcri.
Ioannes in Chriſti nomine epiſcopus, ſubſ.
Petrus in Chriſti nomine epiſcopus, ſubſ.
Marulio in Chriſti nomine epiſcopus, ſub.
Taurus in Chriſti nomine epiſcopus, ſubſ.
Februrius in Chriſti nomine epiſcopus, ſub.
Gratus in Chriſti nomine epiſcopus, direct* à domino meo Stephano epiſcopo, his conſtitutionibus interfui, & ſubſcripſi.

EX GRATIANI DECRETO
quatuor capitula, deſumpta de Ilerdeñ. Concilio, & ſimiliter Iuonis.

PRIMVM.

¶ In diebus quadrageſimæ nuptias celebrare non licet.

31. q. 4. Nõ oportet in lxx. Et in dec. Iuonis lib. 6.

Non oportet à lxx. vſque in octauam Paſchæ, & tribus hebdomadibus ante feſtiuitatem ſancti Ioãnis Baptiſtæ, & ab aduẽtu Domini vſq; poſt Epiphaniam, nuptias celebrare. Quod ſi factum fuerit, ſeparentur.

SECVNDVM.

¶ Non prohibetur à ſacris ordinibus, qui à medicorum inciſione claudus efficitur.

Diſt. 55. Si quis in infir. Et i dec. Iuo. lib. 2.

Si quis in infirmitate poſitus clericus, medicorum inciſione claudus efficitur, promoueri ad ſacros ordines eum non denegamus.

TERTIVM.

¶ De purgatione clericorum, ſi conuinci non potuerunt.

2. q. 4. Presbyter ſi à plebe, & in decr. Iuon. lib. 5.

Si quis presbyter, à plebe ſibi commiſſa, mala opinione infamatus fuerit, & epiſcop⁹ legitimis teſtibus approbare non potuerit: ſuſpendatur presbyter vſq; ad dignam ſatiſfactionem, nè populus fidelium in eo ſcãdalũ patiatur. Digna enim ſatisfactio eſt, ſi eis, à quibus reus creditur, poſt rectam ſecuritatem de impoſito crimine, innocẽs eſſe manifeſtet̃. Quod ità à nobis, & à Maioribus conſtitutum eſſe docetur, ſi ſiue ſecũdùm canones ſiue ad arbitrium epiſcopi, ſibi collegas ſeptem adiungat, & iuret in ſacro coràm poſito Euangelio, quòd eum ſancta Trinitas, & Chriſtus filius Dei, qui illum fecit, & docuit quod Euangeliũ continet, & ſancti quatuor Euangeliſtæ, qui illud ſcripſerunt, ſic adiuuent, quòd ille prænominatam actionem ità non perpetrarit, ſicut ei de illo oblatum eſt. Et in hac ſatisfactione purgatus, ſecurè deincèps ſuum exerceat miniſterium. Quã ſatisfactionem nonnulli præcedentium patrũ, S. Leonem Papam in baſilica S. Petri apoſtoli, coram reuerendiſſimo Cæſare Carolo, ac clero & plebe, ita feciſſe commemorant, atq; ità mox venerandum Principem, cõtra eiuſdem ſancti Papæ aduerſarios, dignę vltionis vindictam exercuiſſe.

QVARTVM.

¶ Ad baptizandi officium, & ad veſtimenta altaris lauanda, ſacerdos propria debet habere vaſa.

De cõſ. diſ. 4. Oĩs presbyter qui fontem.

Omnis presbyter, qui fontem lapideum habere nequiuerit, vas conueniens ſolũmodò ad baptizandi officium habeat, quod extra

ſta eccleſiā nō deportetur. Similiter ad corporale lauandum & ad pallas altaris, propria habeantur vaſa, in quibus nihil aliud fiat.

EX DECR. IVO. LIB. VII. ET ex 7. lib. vetuſti codicis librorum ſexdecim, numero 5.

¶ Vt duobus vel tribus teſtibus teſtimonium dicentibus, conſanguinei ſeparentur.

Deute. 19. d 17. b Math. 18. b 2. Cor. 13 a — Vt omnis cōtrouerſia, quæ de eccleſiaſticis rebus fit, ſecundùm diuinam legem ſub duobus vel tribus teſtibus terminetur, teſtis eſt Dominus, cùm dicit: Non vnus ſtet cōtra alium, ſed in ore duorum vel trium teſtium ſtet omne verbum.

¶ Decreta duo Ilerdeñ Cōcilij, quorùm primum deſumptum eſt ex vetuſto codice librorum 5. cap. 134. libri ſecundi.

Epiſcopi, presbyteri, diaconi relicta, ſi maritum acceperit, in fine non communicet.

Decretum 2. deſumptum ex lib. 9. libri ſexdecim, librorum, cap. 4.

¶ Vt in Chriſtianorum nuptijs non ſaltetur.

Quòd non oporteat Chriſtianos euntes ad nuptias, plaudere vel ſaltare, ſed venerabiliter cænare vel prandere, ſicut Chriſtianos decet.

VALENTINVM HISPANIÆ CONCILIVM, SEX EPISCOPORVM,

Habitum anno 15. Theodorici regis, Ioannis Papæ.

VAlentia Hiſpaniæ citerioris maritima ciuitas, authore Plinio lib. 3. cap. 3. tribus millibus paſſuum à mari diſtans, nunc verò vnico milliari remota, archiepiſcopatus eſt atque metropolis regni eiuſdem nominis, nobilitate non minus, quàm rerum variarum vbertate ac cęli amœnitate inſignis.

CAPITVLA CONCILII Valentini.

Vt euangeliom poſt apoſtolum legatur. 1

Vt defuncto epiſcopo, de rebus ipſius vel eccleſiæ, nullus quicquam præſumat inuadere. 2

Vt propinqui morientis epiſcopi, de rebus eius nihil vſurpent, ſinè metropolitani & comprouincialium conſcientia. 3

De exequijs morientis epiſcopi, & qualiter humetur. 4

De vagis & inobedientibus clericis. 5

Vt clericum alienum nullus ordinet, nec ſit clericus, qui non ſpondeat locum, vbi ſit delegatus. 6

Capitulum primum.

* pridiè * Nouēbris — ANNO quintodecimo Theodorici regis, ſub die * ſecundo Nonas * Decembris, in nomine Domini noſtri Ieſu Chriſti Valentino in Concilio congregati, dum Eccleſiaſticas regulas tractaremus, antiquos canones relegentes, inter cætera hoc eſſe cenſuimus obſeruandum, vt ſacroſancta Euangelia, ante munerum illationem in Miſſa catechumenorum, in ordine lectionum poſt Apoſtolum legantur, quatenùs ſalutaria pręcepta Domini noſtri Ieſu Chriſti, vel ſermones ſacerdotis, non ſolùm fideles, ſed etiàm cathecumeni ac pœnitentes, & omnes, qui ediuersò ſunt, audire licitum habeant. Sic enim pontificum prædicatione audita, nonnullos attractos ad fidem euidenter ſcimus.

2 Hoc etiàm placuit, vt epiſcopo ab hoc ſeculo (iubente Domino) accerſito, clerici ab omni omninò ſupellectili, vel quæcunque ſunt in domo eccleſiæ, vel epiſcopi, in libris, ſpeciebus, vtenſilibus, vaſculis, frugibus gregibus, animalibus, vel omni omninò re, rapaces manus abſtineant, & nihil latronum more diripiant. Qui ſi nec canonum authoritate prohibiti fuerint, omnia, quæ peruaſerint, metropolitani vel omnium comprouincialium ſacerdotum diſtrictione coacti, in priſtinum ſtatum redintegrare cogantur, vt nihil antiſtiti, vel diſpenſatori futuro neceſſariorum ſub hac iuſta conſtitutione depereat. Quod vt confidentiùs, iuſtitia manente, ſeruetur, ſecundùm Regienſis ſynodi conſtituta, epiſcopo è corpore recedente, vicinior illi accedat epiſcopus, qui, ex more exequijs celebratis, ſtatim eccleſiæ ipſius curam diſtrictiſſimè gerat, nè quid ante ordinationem futuri pontificis * remanentium clericorum ſubuerſioni vel direptioni iam liceat, ità vt directis hominibus inſpectio certior, & deſcriptio fideliſſima (ſi fieri poteſt) intra octauas defuncti, ſub diligentia præſentis epiſcopi peragatur, ac dehinc ad metro-

Ca 5. Regien. ſynodi

* hiantium

Digitized by Google

metropolitani notitiam habita ordinatè deſcriptio deferatur, vt eius electione talis perſona ordinādæ domui eccleſiaſticæ procuretur, quæ vel conſueta clericis ſtipendia diſpenſet, & creditarum ſibi rerum (ſi forſitan tarditas in epiſcopo ordinando ſucceſſerit) metropolitano congruis temporibus reddere poſſit rationem, vt ſub hac ſalubri conſtitutione clerici ſtipendijs ſuis omninò contenti, labores non diripiant epiſcopi decedentis, & in vacuam eccleſiæ domum futurus pontifex non ſinè dolore ſuccedat: ſed magis de prædeceſſoris ſui dimiſſo, poſſit & ipſe gaudere, & alijs miniſtrare.

3 Simili quoque modo parentibus & propinquis decedentis epī, ſi inteſtatus obierit, denuncietur, vt ſiuè metropolitani, vel comprouincialium ſacerdotum conſcientia, nihil de rebus defuncti occupare pertentent, nè fortè cum hæreditarijs rebus etiàm aliqua ad eccleſiam pertinentia vel permixta vſurpent, ſed vſque ad ordinationem futuri expectent antiſtitis, aut certè (ſi longum fuerit) ad metropolitani (vt dictum eſt) ordinationem recurrant. ſi quis autem *contemptor diuini timoris, contra hæc ſancta ſynodica clericus quiſque vel laicus venire improba mente tentauerit, & communione & conſortio priuetur Eccleſiæ: quia durum eſt, vt ad illam conueniat, quam expoliare non metuit: niſi fortè, ſpiritu meliore correptus, dum à præſumptione ceſſauerit, recuperet indulgentiam. Si autem rationabiliter modeſteque vnuſquiſque repenit, quod ſibi iure debetur, ei abſque aliqua animaduerſione à metropolitano, vel cui iniunxerit, aut res, aut ratio non negetur. Hoc etiàm canone omnes ſunt conſtringendi, qui tam in præteritum, quam in futurum, res eccleſię vel epiſcopi vſurpantes diripuerint.

*immemor definiti moris.

4 Illud etiàm prouido conſilio decretum eſt, vt, quia ſæpè ſanctorum antiſtitum per abſentiam commendatoris epiſcopi exequiæ differuntur, ità vt veneranda pontificis membra, dum tardiùs funerantur, iniuriæ omninò ſubiaceant: epiſcopus, qui poſt mortem fratris ad ſepeliendum eum ſolet inuitatus occurrere, infirmum magis, & adhuc in corpore poſitum, admonitus viſitare non differat, vt aut de releuatione conſacerdotis ampliùs gaudeat, aut certè de ordinatione domus ſuæ fratrem admoneat, eiuſque probabilem voluntatem in effectum tranſmittat, ac recedentem à ſeculo, poſt oblatum in eius commendatione ſacrificium Deo, mox ſepulturæ tradat diligentiſſimè, & ſuperiùs conſtituta canonicè non differat adimplere. Si autem antiſtes repentino obitu deceſſerit, & collimitanei ſacerdotes (vt fieri ſolet) de longinquo minimè adeſſe potuerint, vno die tantùm cum ſua nocte, exanimatum corpuſculum ſacerdotis maneat, nec ſinè fratrum ac religioſorum frequentia, vel pſallentiū excubatione ſeruatū, à presbyteris cū omni diligētia in loco conditum ſeorſum, non ſtatim humetur: ſed honorificè commendetur, donèc ſinè mora inuitato vndecunque pontifice, ſacerdotis corpus ab ipſo (vt condecet) ſolemniter tumuletur, vt & iniuriæ tollatur occaſio, & mos antiquus in ſepeliēdis ſacerdotibus obſeruetur.

5 Hoc etiàm placuit, vt vagus atque inſtabilis clericus, ſiue etiàm in diaconi miniſterio vel presbyteri officio conſtitutus, ſi epiſcopi, à quo ordinatus eſt, præceptis non obedierit, vt in delegata ſibi eccleſia officium dependat aſſiduum, quouſquè in vitio permanſerit, & communione & honore priuetur.

6 Vt nullus alienum clericum, ſecundùm decreta canonum, ſinè conſenſu epiſcopi ſui audeat ordinare: ſed nec vllum ſanctorum ſacerdotum quiſpiam ordinet, qui localem ſe futurum primitùs non ſpoponderit, vt per *hæc nullus à regula vel diſciplina eccleſiaſtica deuiare permittatur impunè.

Celſiuus in Chriſti uomiue epiſcopus, ſubſcripſi.

Setabius epiſcopus ſubſcripſi.

Benagius epiſcopus ſubſcripſi.

Ampelius epiſcopus ſubſcripſi.

Saluſtius archidiaconus, vicarius domini mei Marcelli epiſcopi, ſubſcripſi.

*hoc

Hic deſideratur vna ſubſcriptio ſi modo titulus non fallit.

¶ Finit Concilium Valentinum.

DECRETA Felicis Papæ QVARTI.

Ex libro Pontificali.

FELIX natione Samnius, ex patre Caſtorio, ſedit annos 4. menſes 2. dies 13. Fuit autem temporibus Theodorici Regis & Iuſtiniani Auguſti, à conſulatu *Maburti vſque ad conſulatum Lampadij & Oreſtis, à die 4. Iduum Iuliarum, vſque in diem 4. Idus Octobris. Hic fecit baſilicam ſanctorum Coſmæ & Damiani in vrbe Roma, in loco, qui appellatur Via ſacra, iuxta templum vrbis Romæ. Huius temporibus conſumpta eſt incendio Baſilica Sancti Martyris Saturnini, via Salaria, quam à ſolo refecit. Qui etiàm ordinatus eſt cum quiete, & vixit vſque ad tempora Athalarici. Hic fecit ordinationes duas in Vrbe Roma per menſem Februarium & Martium, presbyteros 55. diaconos

A. D. 526.

*Mauortij

Digitized by Google

nos 4.epiſcopos per diuerſa loca, 29. Qui etiàm ſepultus eſt in Baſilica Beati Petri Apoſtoli, 4. Idus Octobris. Et ceſſauit epiſcopatus dies 3.

TITVLI CAPITVLORVM ſequentis Epiſtolæ.

Quòd Miſſarum celebratio alibì, quàm in Deo dicatis locis, nõ debeat fieri, niſì magna compulerit neceſſitas. cap. I

De eccleſiarum ſacrationis dubitatione quid ſit agendum. cap. 2

DILECTISSIMIS fratribus omnibus Epiſcopis per diuerſas prouincias cõſtitutis, Felix epiſcopus in Domino ſalutem. Magno munere miſericordiæ Dei, totius Eccleſiæ catholicæ multiplicata ſunt gaudia, cùm eccleſiarum ſtatus eo viget ordine, quo apoſtolorum ſucceſſores illum ſtatuerunt. Et cùm antiqui hoſtis aſtutia eum turbari agnoſcimus, non modico contriſtamur mœrore. Quam ob cauſam (fratres) hortamur vos, monemus & flagitamus, vt à tramite Apoſtolicæ inſtitutis nequaquàm recedatis, nec à capite diffideatis, ſed fidẽ & ordinem, quem Apoſtoli & apoſtolici viri ſtatuerũt, abſq; vlla hæſitatione teneatis. Nam ſi colũnę alicuius magnę domûs ruerint, ipſa poſteà domus minimè ſtabit. Sic & vos, q colũnæ Eccleſiæ eſtis, ſi labefactari cœperitis, ſancta Eccleſia, quæ per vos regitur, tabeſcit & labitur. Hæc (fratres) quæ dico, valdè timenda ſunt, & ſummo moderamine penſanda, atque nè fiant cauenda. Ipſa enim per ſe

Matt. 5. b veritas ait: *Vos eſtis ſal terræ. Quòd ſi ſal euanuerit, in quo ſalietur?* Ideo (chariſſimi) vos moneo, qa debitor ſum vobis, & valdè vos diligo. Et quandò bona audio de vobis, nimìs ſum gauiſus: & ecõtrà quandò mala, nimis conturbatus. Ego verò, quamuis à vobis per lõga terrarum atq; maris interualla diſiunctus ſim, ſum tamẽ omninò vobis corde coniunctus. Idque de beatitudine veſtra erga me modis omnibus cõfido, quia cum me viciſsim diligitis, à me longè non eſtis. Vndè gratias referimus illi grano ſinapis, qui ex modici deſpicabiliſque ſeminis ſpecie, ità ra

Matt. 13. d Luca 14. d mis ex eadem radice ſurgentibus, atq; ſe diſtendentibus, vſque quaquè diffuſis, vt in eis volatilia cœli nidificent, granaque ſit fermẽto illi, quod tribus ſatinæ ſatis totius humani gñis maſſam in vnitate cõſperſit, atq; paruo lapidi, q abſciſſus eſt de mõte ſinè mani-

Daniel 2. e bus, & occupauit vniuerſam faciẽ orbis terrę, qui ad hoc ſe vſquequaq; diſtẽdit, vt oĩ humano genere in vnitatem redacto, totius corpus perficeretur Eccleſiæ, atq; ità ad totius compagis pertineret commodũ, membrorum partialis iſta diſtinctio. Vndè nos quoquè à vobis non longè ſumus: quia in illo, qui vbique eſt, vnum ſumus. Agamus ergò ei gratias, qui ſolutis inimicitijs in carne ſua ſecit, vt in omni orbe terrarum vnus eſſet grex, Ioan. 10 & vnũ ouile ſub ſe vno paſtore, ſemper memores, quid nos egregius prædicator admoneat dicens: *Solicitì ſeruate vnitatem ſpiritus* Ephe. 4. a *in vinculo pacis.* Sanctitatis veſtræ ſcripta, quæ ad ſedem Apoſtolicam miſiſtis ſuper quibuſdam conſultis, quaſi ad caput, vt indè acciperetis reſponſa, vndè omnis Eccleſia totius religionis ſumpſit exordium, gratanter ſuſcepi, & breuiter vobis rñdere curaui.

CAPITVLVM PRIMVM.

DE eccleſiarum enim conſecratione, & de Miſſarum celebrationibus, non alicubi q̃ in ſacratis Dño locis, abſque magna neceſſitate fieri debere, liquet omnibus, quibus ſunt nota noui ac veteris teſtamenti præcepta. (In decretis Ivo. lib. 2) Tabernaculum verò Moſen Domino ꝑcipiente feciſſe, & ſacraſſe cum menſa & altari eius, & cæteris vaſis vtenſilibus ad diuinum cultum explendum legimus, (Num. 7. a) & non ſolùm diuinis præceptis ac precibus, ea ſacraſſe, ſed etiàm ſancti olei vnctione, Domino iubente, perliniſſe nouimus. Qualiter autem hæc facta ſint, & quomodò ipſa ſacra non alij, quàm ſacerdotes ſacra vnctione delibuti, Dominoq; cum veſtibus ſanctis ſacrati, & Leuitæ tractabant, ferebant, erigebant, & deponebant, in ipſis inſtitutionibus, quæ (Dño iubente) per Moſen conſcriptæ ſunt, in lege Dñi reperitur. Qualiter ergo Dauid regum piiſſimus amplificauerit cultum Dei, & templum * Domini ædificare voluit, ſed propter (* Domino) multum ſanguinem, quem effuderat, prohibitus eſt, & ipſe collegerat expẽſas, Salomõque filius eius idipſum, quod ipſe facere optauerat, iubente & auxiliante DEO perfecit, & templum cum altari, & reliqua, ad diuinum cultum peragendum, cõſecrauit, in lib. Regũ inter cætera legitur ità: *Aedificans* (inquit Salomon Domino) *ædificaui inhabitaculũ* (3. Reg. 8. per totum.) *tuum, * fortiſſimum ſolium tuum in ſempiternum.* (* firmiſſimum) *Conuertitque rex faciem ſuam, & benedixit omni eccleſiæ Iſrael. Omnis enim Eccleſia Iſrael ſtabat, & ait: Benedictus Dominus Deus Iſrael, qui locutus eſt ore ſuo ad Dauid patrem meum, & in manibus eius perfecit, dicens: A die, qua eduxi populum meum Iſrael de Aegypto, non elegi ciuitatem de vniuerſis tribubus Iſrael, vt ædificaretur domus, & eſſet nomen meum ibì, ſed elegi Dauid, vt eſſet ſuper populum meum Iſrael. Voluitq; Dauid pater meus ædificare domum nomini Domini Dei Iſrael, & ait Dominus ad Dauid patrem meum. Quòd cogitaſti in corde tuo ædificare domũ nomini meo, benè feciſti, hoc ipſum mente tractans. Veruntamen tu non ædificabis domum, ſed filius* (2. Reg. 7.)

tuus,

Digitized by Google

tuus, qui egredietur de renibus tuis, ipſe ædificabit domum nomini meo. Confirmauit Dominus ſermonem ſuum, quem loquutus eſt, ſtetiq; pro Dauid patre meo, & ſedi ſuper thronum Iſrael, ſicut locutus eſt Dominus. Et ædificaui domum nomini Domini DEI Dei Iſrael. Et conſtitui ibi locum arcæ, in qua fœdus Domini eſt, quod percuſſit cum patribus noſtris, quando egreſſi ſunt de terra Aegypti. Stetit autem Salomon ante altare Domini in conſpectu Eccleſiæ Iſrael, & expandit manus ſuas in cęlum, & ait: Domine Deus Iſrael, non eſt ſimilis tui in cęlo deſuper, & ſuper terram deorsùm, qui cuſtodis pactum & miſericordiam ſeruis tuis, qui ambulant coram te in toto corde ſuo. Qui cuſtodiſti ſeruo tuo Dauid patri meo, quæ locutus es ei. Ore loquutus es, & manibus perfeciſti, vt hæc dies probat. Nunc igitur Domine Deus Iſrael, conſerua Dauid famulo tuo patri meo, quæ loquutus es ei, dicens: Non auferetur de te vir coram me, qui ſedeat ſuper thronum Iſrael, ità tamen, ſi cuſtodierint filij tui viam ſuam, vt ambulent coram me, ſicut tu ambulaſti in conſpectu meo. Et nunc Deus Iſrael firmentur verba tua, quæ loquutus es Dauid ſeruo tuo patri meo. Ergone putandum eſt, ꝙ verè Deus habitet ſuper terram? Si enim cælum & cęli cęlorum te capere non poſſunt, quanto magis domus hæc, quam ædificaui? Sed reſpice ad orationem ſerui tui, & ad preces eius, domine Deus meus. Audi Domine hymnum & orationem, quam ſeruus tuus orat coram te hodiè, vt ſint oculi tui aperti ſuper domũ hanc nocte & die, ſuper domum de qua dixiſti, Erit nomen meum ibi, vt exaudias orationem, quam orat in loco iſto ad te ſeruus tuus, vt exaudias deprecationem ſerui tui, & populi tui Iſrael, quodcunque orauerint in loco iſto, & exaudias in loco habitaculi tui in cęlo, & cùm exaudieris, propicius eris. Si peccauerit homo in proximum ſuum, & habuerit aliquod iuramentum, quo teneatur adſtrictus, & venerit propter iuramentum coram altari tuo in domum tuam, tu exaudies in cęlo, & facies, & iudicabis ſeruos tuos, condemnans impium, & reddens viam ſuam ſuper caput eius, iuſtificansque iuſtum, & retribuens ei ſecundùm iuſtitiam ſuam. Si fugerit populus tuus Iſrael inimicos ſuos, (quia peccaturus eſt tibi) & agentes pœnitentiam, & confitentes nomini tuo, venerint & orauerint, & deprecati te fuerint in domo hac, exaudi in cęlo, & dimitte peccatum populi tui Iſrael, & reduces eos in terram, quam dediſti patribus eorum. Si clauſum fuerit cælum, & non pluerit propter peccatum eorum, & orantes in loco iſto pęnitentiam egerint nomini tuo, & à peccatis ſuis conuerſi fuerint propter afflictionem ſuam, exaudi eos in cælo, & dimitte peccata ſeruorum tuorum, & populi tui Iſrael, & oſtende eis viam bonam, per quam ambulent, & da pluuiam ſuper terram, quam dediſti populo tuo in poſſeſſionem. Fames, ſi oborta fuerit in terra, aut peſtilentia, aut corruptus aer, aut ærugo, aut locuſta, vel rubigo, & afflixerit eum inimicus eius portas obſidens, omnis plaga, vniuerſa infirmitas, cunctaque deuotatio & imprecatio, quæ acciderit omni homini de populo tuo Iſrael: ſi quis agnouerit plagam cordis ſui, & expanderit manus ſuas in domo hac, tu exaudies in cęlo, in loco habitationis tuæ, & repropiciaberis, & facies, vt des vnicuique ſecundùm omnes vias ſuas, ſicut videris cor eius, (quia tu noſti ſolus cor omnium filiorum hominum) vt timeant te cunctis diebus, quibus viuunt ſuper faciem terræ, quam dediſti patribus noſtris. Inſupèr & alienigena, qui non eſt de populo tuo Iſrael, cùm venerit de terra longinqua propter nomen tuũ, (audietur enim nomen tuum magnum, & manus tua fortis, & brachium tuum extentum vbique) cùm venerit ergò, & orauerit in loco hoc, tu exaudies in cælo, in firmamento habitaculi tui, & facies omnia, pro quibus inuocauerit te alienigena, vt diſcant vniuerſi populi terrarum nomen tuum timere, ſicut populus tuus Iſrael: & probent, quia nomen tuum inuocatum eſt ſuper domum hanc, quam ædificaui. Si egreſſus fuerit populus tuus ad bellum contra inimicos ſuos, per viam quocunque miſeris eos, orabunt te contra viam ciuitatis, quam elegiſti, & contra domum, quam ædificaui nomini tuo, & exaudies in cęlo orationem eorum & preces eorum, & facies iudicium eorum. Quòd ſi peccauerint tibi, (non eſt enim homo, qui non peccet) & iratus tradideris eos inimicis ſuis, & captiui ducti fuerint in terram inimicorum longè vel propè, & egerint pœnitentiam in corde ſuo in loco captiuitatis, & conuerſi deprecati fuerint te in captiuitate ſua, dicentes: Peccauimus, iniquè egimus, impiè geſſimus, & reuerſi fuerint ad te in vniuerſo corde ſuo, & tota anima ſua, in terra inimicorum ſuorum, ad quam captiui ducti fuerant, & orauerint te contra viam terræ ſuæ, quam dediſti patribus eorum, & ciuitatis quam elegiſti, & templi, quod ædificaui nomini tuo: exaudies in cęlo, in firmamento ſolij tui, orationem eorum & preces eorum, & facies iudicium eorum, & propiciaberis populo tuo, qui peccauit tibi: & omnibus iniquitatibus eorum, quibus præuaricati ſunt in te: & dabis miſericordiam coram eis, qui eos captiuos habuerint, vt miſereantur eis. Populus enim tuus eſt & hæreditas tua, quos eduxiſti de terra Aegypti, de medio fornacis ferreæ, vt ſint oculi tui aperti ad deprecationem ſerui tui & populi tui Iſrael, & exaudies eos in vniuerſis, pro quibus inuocauerint te. Tu enim ſeparaſti eos tibi in hæreditatem de vniuerſis populis terræ, ſicut loquutus es per Moſen ſeruum tuum, quando eduxiſti patres noſtros de * terra Aegypti Domine Deus. Factum eſt autem, cùm compleſſet Salomon orans Dominum omnem orationem & deprecationem hanc, ſurrexit de conſpectu altaris Domini. Vtrunque enim genu in terra

*Aegypto.

*fixerat, & manus expanderat ad cœlum. Stetit ergò, & benedixit omni Eccleſiæ Iſrael, vocė magna, dicens: Benedictus Dominus, qui dedit requiem populo ſuo Iſrael, iuxta omnia, quæ loquutus eſt: Non cecidit, ne vnus quidem ſermo *in omnibus, quæ loquutus eſt per Moſen ſeruū ſuum, Sit Dominus Deus noſter nobiſcum, ſicut fuit cum patribus noſtris, non derelinquens nos, neque proijciens, ſed inclinet corda noſtra ad ſe, vt ambulemus in vniuerſis vijs eius, & cuſtodiamus mandata eius, & cæremonias, & iudicia, quæcunque mandauit patribus noſtris, & ſint ſermones mei iſti, quibus deprecatus ſum coram Domino, appropinquantes Domino DEO noſtro die ac nocte, vt faciat iudicium ſeruo ſuo, & populo ſuo Iſrael per ſingulos dies, & ſciant omnes populi terræ, quia Dominus ipſe eſt Deus, & non eſt vltra abſque eo. Sit quoque cor noſtrum perfectum cum Domino Deo noſtro, vt ambulemus in decretis eius, & cuſtodiamus mandata eius, ſicut & hodiè. Igitur rex & omnis Iſrael cum eo immolabant victimas coram Domino. Mactauitque Salomon hoſtias pacificas, quas immolauit Domino, boum viginti duo millia, & ouium centum viginti millia, & dedicauerunt templum Domini rex & filij Iſrael. In die illa ſanctificauit rex medium atrij, quod erat ante domum Domini. Fecit autem ibi holocauſtum, & ſacrificium, & adipem pacificorum: quia altare æneum, quod erat coram Domino, minus erat, & capere non poterat holocauſtum & ſacrificium & adipem pacificorum. Fecit ergò Salomon in tempore illo feſtiuitatem celebrem, & omnis Iſrael cum eo, multitudo magna ab introitu Emath vſque ad riuum Aegypti, coram Domino Deo noſtro ſeptem diebus & ſeptem diebus, id eſt, quatuordecim diebus, & in die octaua dimiſit populos.* Iudæi ergò loca, in quibus Domino ſacrificabant, diuinis *habebant ſupplicationibus conſecrata, nec in alijs, q̄ in Deo dicatis locis munera Dn̄o offerebát. Si enim Iudæi, qui vmbræ legis deſeruiebant, hæc faciebant: multo magis, quibus veritas patefacta eſt, & gratia & veritas per Ieſum Chriſtū data eſt, templa Domino ędificare, & (prout melius poſſumus) ornare, eaque diuinis precibus, & ſanctis vnctionibus ſuis cum altaribus & vaſis, veſtibus quoq; & reliquis ad diuinum cultum explendum vtenſilibus, deuotè & ſolenniter ſacrare, & non in alijs locis quā in Domino ſacratis ab epiſcopis, & nō à chorepiſcopis, q ſępè phibiti ſunt, niſi (vt pdictum eſt) ſumma exigēte neceſſitate, Miſſas celebrare, nec ſacrificia offerre Domino debemus. Et hoc, ſi ſumma neceſſitas, agere compulerit, non in domibus, quia in ſacris canonibus ſacrificia in domibus offerri prohibita ſunt: ſed in tabernaculis, diuinis precibus à pontificibus dicatis, & in menſis Domino ſacratis, & ſacra vnctione à pontificibus delibutis, pro ſumma (vt præfixum eſt) neceſſitate, & non pro libito cuiuſquā & pigritia agatur. *Satiùs ergò eſt, Miſſam non cantare, aut nō audire, q̄ in illis locis, vbì fieri non oportet: niſi (vt ſæpè dictū eſt) pro ſumma cōtingat neceſſitate, quoniá neceſſitas non habet legem. Vndè ſcriptum eſt: *Vidè, nè offeras holocauſta tua in omni loco, quem videris, ſed in loco quem elegerit Dominus Deus tuus.* Et in Exodo legitur: *Vos vidiſtis, quia de cœlo locutus ſum vobis: Non facietis deos argenteos, nec deos aureos facietis vobis: Altare de terra facietis mihi, & offeretis ſuper illud holocauſta & pacifica veſtra: Oues veſtras & boues in omni loco, in quo memoria fuerit nominis mei.* Et ſicut non alij, quam ſacrati Domino ſacerdotes, debent Miſſas cantare, nec ſacrificia ſuper altare offerre: ſic nec in alijs, quá in præfatis Domino ſacratis locis, Miſſas cātare aut ſacrificia offerre licebit. Si autem, vt legitur in Concilio Laodicenſi cap. 26 q hi, qui non ſunt ab epiſcopis ordinati, tá in eccleſijs, quàm in domibus exorcizare nō poſſunt: multo *magis maioris gradûs miniſteria, niſi ab eis, qui ad eos gradus ſunt ſacrati, quibus fungi debēt, officia agi vel ſacrificia offerri licet. Quòd autem (vt paulò ſuperiùs prælibatum eſt) oblationes in domibus offerri non debent, in eodem Concilio cap. 58. prohibitū habetur, ità: Non oportet in domibus oblationes celebrari ab epiſcopis & presbyteris. Solennitates verò dedicationum Eccleſiarum & ſacerdotum, per ſingulos annos ſolenniter ſunt celebrandæ ipſo Domino exempla dante, qui ad feſtum dedicationis templi, omnibus, id faciendo, dans formam, cum reliquis populis eandem feſtiuitatem celebraturus, venit, ſicut ſcriptum eſt: *Facta ſunt encęnia in Hieroſolymis, & hyems erat: Et ambulababat Ieſus in templo, in porticu Salomonis.* Quòd autem octo dierum ſint encænia celebranda, in libro Regum, peracta dedicatione templi, reperies.

2 De eccleſiarum verò cōſecratione quotiès dubitatur, & nec certa ſcriptura, nec certi teſtes exiſtunt, à quibus conſecratio ſciat, abſque vlla dubitatione ſcitote eas eſſe cōſecrandas, nè talis trepidatio faciat deteriorationem: quoniam non monſtratur eſſe iteratum, quod neſcitur factum. His, fratres, teſtimonijs ſcripturarum apoſtolica authoritate confirmatis, conſultis veſtris breuiter reſpondiſſe ſufficiat. Vobis tamen præuidēdum eſt, & omnibus prædicandum, vt illicita non agantur, & Domini præcepta cōſeruentur, & fideliter peragantur. *Rogamus autem vos, fratres, vt dicta Apoſtoli replicemus, corripite inquietos, conſolamini puſillanimes, ſuſcipite infirmos, patientes eſtote ad omnes. Videte nè quis malum pro malo alicui reddat, ſed ſemper, quod bonum eſt, ſectamini in inuicèm & in omnes: Semper gaudete, ſinè intermiſſione orate, in omnibus gratias agite. Hæc eſt enim voluntas Dei in Chriſto Ieſu in omnibus vobis. Spiritum nolite extinguere, prophetias nolite ſpernere. Omnia autē probate: quod bonum eſt, tenete.*

* ex omnibus bonis.

* ſupplicationibus cō ſecrabant

Ioan. 1. b

De cō. di. 1. Sicut non alij quàm.

* libitu

* Statutum

Deut. 12. b

Exod. 20 d

De cōſe. diſ. 1. Sicut nō alij.

* minis

De cō. di. 1. Sicut non alii.

De cō di. 1. Solennitates dedicationum.

Ioan. 10. e

3. Reg 8. g

1. Theſ. 5. e

tenete. Ab omni ſpecie mala abſtinete vos. Ipſe autem Deus pacis ſanctificet vos per omnia, vt integer ſpiritus veſter, & anima, & corpus ſinè querela in aduentu Domini noſtri Ieſu Chriſti
A.D.530. *ſeruetur.* Data kaleñ. Martij, Lampadio & Oreſte viris clariſſ. coſſ.

¶ Epiſtola eiuſdem exhortatoria ad Sabinam.

SIngulare membrum Eccleſię, tuę religionis amplitudinem exiſtere, & à nobis reuerentiſſimè coli, ſatis eſt omnibus manifeſtum. Io ipſo enim apice nobilitatis, molto nobiliorem Eccleſię deuotionem impendis, & magis lęta Chriſti agnitione pręceptis eius obtẽperas, & in fide potiùs exultas, quàm tanti generis flore iactaris. Summa virtus eſt, viciſſe gloriam carnis: & magna eſt Chriſti gratia, nobilitatem moribus ſuperaſſe, domina filia merito illuſtris. Certa igitur exiſtens, dilectiſſima vitę huius (quęcunque ſunt) ſpatia ęternis diuiniſque officijs illuſtrare contende, vt qui inſignem te præſtitit, reddat ſibi per ſecula clariorem. Quapropter tuam hortamur dilectionem, vt bonum, quod cœpiſti, ſemper implere nõ differas: quia non laudatur initium, ſed finis. Sapientiam enim te hortamur diligere & ſeruari, vt rationabiliter & ſapienter diſponas & iudices ea, quę tibi cõmiſſa ſunt,
Pſalm 2. Ecc.1.a b dicente Domino per Prophetam: *Erudimini, qui iudicatis terram. Time ergò Dominum, & mandata eius ſerua, & dilige eum totis viſceribus, & proximum tuum ſicut teipſum. Deus altiſſimus creauit ſapientiam in ſpirituſancto, & vidit, & dinumerauit ea terram, & menſus eſt, & effudit illam ſuper omnia opera ſua, & ſuper omnem carnem: ſecundùm datum ſuum præbuit*
Ibid. c d *illam diligentibus ſe. Timor Domini, gloria & gloriatio, & lætitia, & corona exultationis. Timor Domini delectabit cor, & dabit lætitiam & gaudium in longitudinem dierum. Timenti Dominum benè erit in extremis, & in die defunctionis ſuæ benedicetur. Dilectio Dei honorabilis ſapientia: quibus autem apparuerit in viſu, diligit eam in viſione, & in agnitione magnalium ſuorum. Initium ſapientiæ, timor Domini: & cum fidelibus in vulua concreatus eſt, & cum electis fœminis graditur, & cum iuſtis & fidelibus agnoſcitur. Timor Domini, ſcientiæ religioſitas. Religioſitas cuſtodiet & iuſtificabit cor, iucunditatem atque gaudium dabit. Timenti Dominũ benè erit, & in diebus conſummationis illius benedicetur. Plenitudo ſapientiæ eſt, timere Dominum, & plenitudo à fructibus illius. Omnem domum illius implebit à generationibus, & receptacula à theſauris illius. Corona ſapientiæ, timor Domini, replens pacem & ſalutis fructum: & vidit, & dinumerauit eam. vtraque autem ſunt dona*
*Scienti & intellectu prudentiæ ſapientia *Dei, *ſcientia & intellectus prudentiæ. Sapientia compartietur, & gloriam tenentium ſe, exaltat. Radix ſapientiæ, eſt timere Dominum, & rami*

illius longæui. In theſauris ſapientiæ, intellectus & ſcientiæ religioſitas: execratio autem peccatoribus, ſapientia. Timor Domini expellit peccatum. Nam qui ſinè timore eſt, non poterit iuſtificari. Iracundia enim animoſitatis illius, ſubuerſio illius eſt. Vſque in tempus ſuſtinebit patiens, & poſtea redditio iucunditatis. Bonus ſenſus vſque ad tẽpus abſcondet verba illius, & labia multorum enarrabunt ſenſum illius. In theſauris ſapientiæ, ſignificatio diſciplinæ: execratio autem peccatori, cultura Dei. Fili, concupiſcens ſapientiam, ſerua iuſtitiam, & Deus præbebit illam tibi. Sapientia enim & diſciplina, timor Domini: & hoc, quod beneplacitum eſt illi, fides & manſuetudo, & adimplebit theſauros illius. Contumax non ſis, & incredibilis timori Domini, & nè acceſſeris ad illum duplici corde. Nè fueris hypocrita in conſpectu hominum, & non ſcandalizeris labijs tuis. Attende in illis, nè fortè cadas, & ponas ſcandalum animę tuæ, & adducas in honorationem tibi, & reuelet Deus abſconſa tua. Pro fide & iuſtitia, ac pro ſalute animæ certa ſemper, & pro adiutorio fratrum viriliter age, vt à Domino recipias remunerationem. Scriptum eſt enim: Fili, conſerua tempus, & deuita à malo. Pro aĩa tua nõ confundaris dicere Ecc.4. c d
*verum. Eſt enim confuſio adducens peccatum, & eſt confuſio adducens gratiam & gloriam. Nè accipias faciem aduersùs faciem tuam, nec aduersùs animam tuam mendacium. Non reuerearis proximum tuum in caſu tuo, nec retineas verbum in tempore ſalutis. Non abſcondas ſapientiam tuam in decore eius. In lingua enim agnoſcitur ſapientia, & ſenſus, & ſcientia, & doctrina in * verbis veritatis, & firmamentum in ope-* *verbo ſenſati.
ribus iuſtitiæ. Non contradicas veritati vllo modo, & de mendacio ineruditionis tuæ confundere. Non confundaris confiteri peccata tua, & nè ſubijcias te homini pro peccato. Noli reſiſtere contra faciem potentis, nec coneris contra ictum fluminis. Pro iuſtitia agonizare pro anima tua, & vſque ad mortem certa pro iuſtitia, & DEVS expugnabit pro te inimicos tuos. Noli citatus eſſe in lingua tua, & inutilis & remiſſus in operibus tuis. Noli eſſe ſicut leo in domo tua, euertens domeſticos tuos, & opprimens ſubiectos tibi. Non ſit tibi manus tua porrecta ad accipiendum, & ad dandum collecta. His fulta ſcripturarum authoritatibus, ſemper ſta recta, & à via veritatis nè auertaris, vt gratiam Dei acquiras, & bonorum hominum amicitia ſtuaris: tantoq́ue tua voluntas faciliùs ab amore huius ſeculi exeat, quanto & impellitur, dum vocatur. Nam nos & præſentes vos videre cupimus, & abſentibus per epiſtolam ſaltem colloqui deſideramos. Vndè & optamus, vt vos beatus Petrus apoſtolorum princeps ad ſua limina feliciter perducat, quatenus in omnipotentis gratia perfrui veſtra præſentia mereamur. Data 12. kaleñ. Nouembris, Lampadio & Oreſte viris clariſſ. coſſ.

DECRETA Bonifacij Papæ II.

Ex libro Pontificali.

A. D. 530. BOnifacius natione Romanus, ex patre Sigibuldo, ſedit annos 2. dies 26. Fuit autem temporibus Athalarici regis hæretici, & Iuſtiniani Auguſti. Hic cum Dioſcoro ordinatur ſub contentione. Qui Dioſcorus ordinatur in baſilica Conſtantiniana, Bonifacius verò in baſilica Iulij. Et fuit diſſenſio in clero & ſenatu dies 29. Eodem tempore defunctus eſt Dioſcorus pridiè Idus Octobris. Ipſis diebus Bonifacius zelo & dolo ductus, cum grandi amaritudine ſub vinculo anathematis & chirographi reconciliauit clerum. quem chirographum Eccleſiæ archiuio recluſit, quaſi damnãs Dioſcorum. Et congregauit clerum, cui tamen in epiſcopatu nullus ſubſcripſit, dum plurima multitudo fuiſſet cũ Dioſcoro. Hic presbyteris & Diaconibus & ſubdiaconibus & notarijs ſcutellas de adeptis hæreditatibus obtulit, & alimonijs multis in periculo famis clero ſubuenit. Hic congregauit ſynodum in baſilica beati Petri apoſtoli, & fecit conſtitutum, vt ſibi ſucceſſorem ordinaret. Quo cõſtituto cum chirographis ſacerdotum & iureiurando, ante confeſſionem beati Apoſtoli Petri, in diaconem Vigilium conſtituit. Eodem tempore facta iterùm ſynodo, hoc cenſuerunt ſacerdotes omnes propter reuerentiam ſanctæ ſedis, & quia contra canones fuerat hoc factum, & quia culpa eum reſpiciebat, vt ſucceſſorem ſibi conſtitueret, ipſe Bonifacius Papa reum ſe confeſſus eſt maieſtatis, quòd diaconem Vigilium ſua ſubſcriptione chirographi ante confeſſionem B. apoſtoli Petri conſtituiſſet, ac ipſum conſtitutum in præſentia omnium ſacerdotum & cleri & ſenatus, incendio conſumpſit. Eodem tempore venit relatio ab Afris epiſcopis de conſtitutione, & vt cum conſilio ſedis Apoſtolicæ omnia Carthaginenſis epiſcop. faceret. Qui Bonifacius ſepultus eſt in baſilica B. Petri Apoſtoli, ſub die 17. mẽſis Octo. poſt conſulatum Lampadij. Et ceſſauit epiſcopatus menſes 2. dies 15.

EPISTOLA EIVSDEM AD EVlalium Alexandrinum epiſcopum, de reconciliatione Carthaginenſis eccleſiæ, directa.

BOnifacius epiſcopus Eulalio coepiſcopo ſalutem. Olìm & ab initio tantam percepimus à beato Petro Apoſtolorum principe fiduciam, vt habeamus authoritatem vniuerſali Eccleſiæ (auxiliante Domino) ſubuenire, & quicquid nociuum eſt, authoritate apoſtolica corrigere & emendare. Ad hoc enim diuinæ * diſpoſitionis prouiſio gradus diuerſos & ordines conſtituit eſſe diſtinctos

Dist. 89. Ad hoc diſpẽſ.
** diſpenſationis*

vt dum reuerentiam minores potioribus exhiberent, & potiores minoribus dilectionẽ impenderent, vna concordiæ fieret ex diuerſitate contextio, & rectè officiorum * generaretur adminiſtratio ſingulorum. Neque enim vniuerſitas alia poterit ratione ſubſiſtere, niſi huiuſmodi magnus eam differentiæ ordo ſeruaret. Quia verò quæque creatura in vna eademque æqualitate gubernari vel viuere non poteſt, cœleſtium militiarum * exempla nos inſtruunt: quia dum ſint angeli, ſint archangeli, liquet quia non æquales ſunt, ſed in poteſtate & ordine (ſicut noſtis) differt alter ab altero. Si ergò inter hos, qui ſinè peccato ſunt, conſtet iſtam eſſe diſtinctionem: quis hominum abnuat, libẽter illorũ ſe diſpoſitioni ſubmittere? Hinc enim pax & charitas mutua ſe vice complectuntur, & manet firma concordia, ac in alterna & Deo placita dilectione ſynceritas.

** gereretur*
** exemplar nos inſtruit:*

Quia igitur vnumquodque ſalubriter tunc completur officium, cùm fuerit vnus, ad quem poſſit recurri, præpoſitus: vota noſtra charitatem tuã latére nolumus, nè qui particeps fuit ſolicitudinis, gaudiorum fructus reddatur extortis. Et ideò Carthagineñ. eccleſiam ad communionem noſtram rediſſe (Domino propiciante) tradentibus ſignificamus alloquijs, & mandatorum, quæ legatis noſtris dedimus, ſeriem in omnibus fuiſſe completam. De qua parte, vt ad dilectionem tuam pleniùs perfectè gaudium perueniret, libelli Eulalij fratris & conſacerdotis noſtri Carthaginenſis epiſcopi, & Iuſtiniani clementiſſimi principis Orientis ſacratum literarum exemplaria pariter credidimus deſtinanda, indicantes nihilominùs, per Orientis partes plurimos epiſcopos ſic feciſſe. Supereſt, vt à nobis competentibus precibus diuinitas exorata concedat, quatenùs de aliarum quoq; eccleſiarum redintegratione gratulemur. Ea verò, quæ ſignificare curauimus, in eorum ſacerdotum, qui fraternitati tuæ vicini ſunt, curabis perferre notitiã, vt & ipſi de affectu tantæ rei gratias nobiſcum cœleſtis miſericordiæ beneficijs referre non ceſſent. Aurelius enim præfatæ Carthaginenſis eccleſię olìm epiſcopus, cum collegis ſuis (inſtigante diabolo) ſuperbire temporibus prædeceſſorum noſtrorum Bonifacij atque Cœleſtini, contra Romanam eccleſiam cœpit: ſed videns ſe * modò * peccatis Aurelij Eulalius à Romanæ Eccleſiæ communione ſegregatum humiliàs recognouit ſe, * pacem & communionem Romanæ Eccleſię petẽs, ſubſcribẽdo vnà cum collegis ſuis, damnauit Apoſtolica authoritate omnes ſcripturas, quę aduersùs Romanę Eccleſię priuilegia factę quoquo ingenio fuerunt.

** more*
** peccatis*
** peccaſſe,*

EXEMPLAR

EXEMPLAR PRECVM EIVS, & Iuſtiniani prædicti principis.

PRima ſalus eſt, rectæ fidei regulam cuſtodire, & à conſtitutis patrum nullatenùs deuiare, & quia non poteſt Domini noſtri Ieſu Chriſti prætermitti ſententia, dicé-

Matt. 16. e tis: *Tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificabo Eccleſiam meam.* Et hæc, quæ dicta ſunt, rerum probantur effectibus, quia in ſede Apoſtolica extra maculam ſemper eſt catholica ſeruata religio. De qua ſpe & fide minimè ſeparari cupientes, & patrum ſequentes conſtituta, anathematizamus omnes, qui contra ſanctam Romanam & Apoſtolicam Eccleſiam ſuperbiendo ſuas erigũt ceruices: ſequentes in omnibus Apoſtolicã ſedem, & prædicantes eius omnia conſtituta, & per omnia ſpero, vt in vna communione vobiſcum, quam ſedes Apoſtolica prædicat, eſſe merear, in qua eſt integra & vera Chriſtianæ religionis & perfecta ſoliditas, promittens ſequeſtratos à communione Eccleſiæ catholicæ, id eſt, non conſentientes ſedi Apoſtolicæ, eorum nomina inter ſacra non recitanda eſſe myſteria. Quòd ſi in aliquo à profeſſione mea deuiare tentauero, his quos damnaui, complicem mea ſententia me eſſe profiteor. Hanc autem profeſſionem meam manu mea ſubſcripſi, & Bonifacio S. & venerabili Papæ vrbis Romæ direxi damnans & anteceſſores & ſucceſſores meos & omnes, qui S. Romanæ & Apoſtolicæ Eccleſiæ priuilegia caſſare nituntur. Hinc enim ſupernæ miſericordiæ documentum perdocetur, quandò & mundani principes cauſas fidei cum reipub. ordinatione coniungunt, & eccleſiarum præſules, quod ad diſpenſationem ſuam pertinet, officij memores exequũtur. Talibus enim indigebat poſt diſcordiæ procellas religio Chriſtiana rectoribus, qui compreſſis prouida diſpẽſatione turbinibus, diù peregrinatam pacem depulſa tẽpeſtate reducerent, vt in futura pòſt ſecula ad propoſiti ſui exempla tendentes, ſibi aſſcribendum indubitanter oſtenderent, quicquid Domino placitum poſteris pro ſua imitatione feciſſent. Benedicamus Dominum, fratres chariſſimi, noſtris hoc diebus fuiſſe conceſſum, & totis orationum & curarum viribus adnitamur, vt quæ Dei ope benè cœpta ſunt, ipſo adiuuante per omnia compleantur. Sperãdum enim eſt, vt ad compagem corporis ſui reliqua, quæ adhuc diuiſa ſunt, membra feſtinẽt, & à potioribus minora nõ diſcrepent. Ad quod, cùm me dilectio tua Chriſtianæ ſtudio charitatis hortatur, debet quod inuitat, ſequi, & quod amandum ſuadet, amplecti. Similem enim iam fidei curã gerentes, per religioſam patientiam, par etiã præmium de boni operis ſperamus affectu. Neque enim difficultatibus eſt cedendum. Non enim fatigatur aſperis fides, nec ad cælorum ardua per procliue tenditur, nec remunerationem citra laboris exercitiũ quis meretur. Vndè, nè faciẽtes bona deficiamus, ſpecialiter admonemur etiàm teſtante Pſal- Pſalm. 105. miſta: Beati, qui cuſtodiunt iudicium, & faciunt iuſtitiam in omni tempore: quia non initium laboris, remunerationem præmij conſueuit inuenire, ſed terminus. Ergò ſtudium ſolicitudinis aſſumẽtes, quibus eſt vna in communione ſocietas & credulitas, quẽadmodùm de vnitate ſedis Apoſtolicæ & Conſtantinopolitanæ eccleſiæ pariter exultamus in Domino, ità de reliquorum quoq; (ſicut affectione admones) redintegratione lætemur, & curemus* præmium, vt fidem in- *for. primũ tegritatemque noſtram immaculatam ab omni contagione ſeruemus. Noſti enim, frater chariſſime ac ſanctiſſime; quia eccleſiaſtica ſeruant vincula cõcordiam, quæ nos ab hęreticorum tueatur inſidijs, per quam etiã canonum cuſtoditur integritas. His in robore ſuo omni circunſpectione ſeruatis, remedia ſperantibus conſeruantur. Habet enim Eccleſiaſticarum ordo regularum, & ipſius forma iuſtitiæ, vt medicina rationabilis benignè & fideliter ſperantibus non negetur, nec quiſquam eſt ità ab humanitate diſcretus, quem non à rigore diſtrictionis inclinet cauta ſimplicitas. Sed vt cautè hoc, cæteraſque querelas, aut errores alicuius* æui valeas *vel expedire, dilectiſſime frater, perſonam meã te in hoc oportet induere, ſcientem in huiuſmodi cauſis (ſicut prædictum eſt) quid cauendum ſit, & ità omnia præuidendum, vt à te non ambigas rationem diſpenſationis huius Deo eſſe reddendam, ità tamẽ, vt eos, qui vobis fuerint communione ſociati, vel per vos ſedi Apoſtolicæ veſtra nobis ſcripta declarent, quibus etiàm & quã continẽtiam libellorum obtulerint, inſeratur. Sic quoquè humilitatem debemus tenere in mente, vt inde ordinis noſtri dignitatem ſeruemus in honore, quatenùs in nobis nec humilitas timida, nec ratio ſit ſuperba. Omnipotẽs Deus chariſſime, ſua te protectione cuſtodiat, atq; ad cæleſtis remunerationem patriæ multiplici animarum fructu perducat. Deus te incolumem cuſtodiat, reuerendiſſime frater. Amen. Data 8. Kalẽ. Octob. Iuſtiniano 3. & Oreſte viris clariſſ. coſſ.

TOLETANVM
CONCILIVM SECVNDVM,
Habitum anno quinto Amalarici regis, circa tempora Bonifacij Papæ Secundi.

qui incidit in Anno D. 531. poſt Conſulatū Lampadij, & Oreſtis. ſi quidem A. n 526. regnare cœpit Theodorico Italiæ Rege eius auunculo, qui pro eo, puero Regnum Hiſpaniarum adminiſtrauerat, defuncto.

CAPITVLA CONCILII SEcundi Toletani.

De his quos parentes ab infantia in clericatus officio mancipauerunt, ſi poſteà voluntatem habeant nubendi. 1

De clerico, qui ad aliam tranſit Eccleſiam, & qui eum receperit. 2

Vt nullus à ſubdiaconatu & ſuprà, extraneã habeat mulierem. 3

Vt quicquid de iure Eccleſiæ clerici tenuerunt, poſt obitum eorum ad eccleſiam reuertatur. 4

De his, qui ſe proximis ſuis copulant, vt à communione Chriſti ſeparentur. 5

PRÆFATIO.

Cum in voluntate Domini apud Toletanam vrbẽ ſanctorum epiſcoporum præſentia cōueniſſet, & de inſtitutis ſanctorum patrum canonumque decretis commemoratio haberẽtur, nobis in vnū poſitis, placuit, vt ſi qua in antiquis canonibus minimè commemorata ſunt, ſalubri tractatu ac diligenti conſideratione inſtituantur. Si qua verò in anterioribus ſunt neglecta, rediuiuam ordinationis cenſuram obtineant, quatenùs dum his (quæ in Concilijs ſunt & decreta, ſed abuſione temporum hactenùs dimiſſa, & ad cultum fidei pertinent) ſtudiũ religioſæ impendimus obſeruationis, DEI miſericordiam faciliùs impetremus.

CAPITVLVM PRIMVM.

¶ De his, quos voluntas parentum à primis infantiæ annis in clericatus officio vel monachali poſuit, pariter ſtatuimus obſeruandum, vt mox cùm detonſi vel miniſterio electorum contraditi fuerint, in domo eccleſiæ ſub epiſcopali præſentia à præpoſito ſibi debeant erudiri. At vbi octauumdecimum ætatis ſuæ compleuerit annum, coram totius cleri plebiſque conſpectu, voluntas eorum de expetendo coniugio ab epiſcopo perſcrutetur, quibus ſi gratia caſtitatis (Deo inſpirante) placuerit, & promiſſione caſtimoniæ ſuę abſque coniugali neceſſitate ſpoponderint ſeruaturos, hi tanquam appetitores arctiſſimæ viæ, leuiſſimo Domini iugo ſubdantur: ac primò ſubdiaconatus miniſterium, probatione habita profeſſionis ſuæ, à 20. anno ſuſcipiant. Quòd ſi inculpabiliter ac inoffensè 20 & 5. annom ætatis peregerint, ad diaconatus officium (ſi ſcientes implere poſſe ab epiſcopo comprobentur) promoueri debent. Cauendum tamen eſt his, nè quàndò ſuæ ſponſionis immemores ad terrenas nuptias, aut abortiuos concubitus vltrà recurrant. Quod ſi fortè fecerint, vt ſacrilegij rei, ab Eccleſia habeantur extranei. His autem, quibus voluntas propria interrogationis tempore deſiderium nubendi perſuaſerit, conceſſam ab Apoſtolo *ſententiam, auferre non poſſumus, ità vt cùm prouectæ ætatis, in coniugio poſiti, renunciaturos ſe pari conſenſu operibus carnis ſpoponderint, ad ſacros gradus adſpirent.

1. Cor. 7. a
*licentiam

2 Similiter placuit cuſtodire, nè quis ex eis, qui tali educatione imbuuntur, qualibet occaſione cogente, propriam relinquens Eccleſiam, ad aliam tranſire præſumat. Epiſcopus verò, qui eum ſuſcipere abſqoe conſciẽtia proprij ſacerdotis fortaſsè præſumpſerit, totius fraternitatis ſe reum eſſe nouerit: quia durum eſt, vt eum, quem alius rurali ſenſu à ſqualore infantiæ exuit, alius ſuſcipere ac vẽdicare præſumat.

3 Illud verò prętereà ſpeciali ordinatione decreuimus, quod nec antiqua concilia in vniuerſis canonibus ſiluerunt, vt nullus clericorum à gradu ſubdiaconatûs & ſuprà, in conſortio familiaritatis habeat mulierem, vel ingenuam, vel libertam, vel ancillam: ſed ſi ſunt ei huiuſmodi ſeruitia, matri, vel ſorori, vel alij propinquæ contradat: & quicquid ſuis manibus *perfecerit, proprio domino deferatur. Aut ſi *propinquitatis memoria deeſt, alterius domus adhærentis habitaculum requiratur, dummodò nulla occaſio introeundi domum clerici, fœminæ permittatur, vndè aut laqueũ poſſit incurrere, aut noxialis fama innocenti fortaſse poſſit *iniuri. Sane deinceps poſt datam hanç admonitionem, quiſquis earum conſortio frui voluerit, nouerit ſe non ſolùm à clericatus officio retrahi, vel eccleſiæ foribus expelli; ſed etiàm omnium Catholicorum, clericorum vel laicorum, communione priuari, nulla prorsùs vel colloquij conſolatione relicta, quatenùs malæ conſuetudinis abraſa rubigo, in poſteris radicis ſuæ veneno ſerpere non poſſit.

*perfecerint
*propinquitas memorata
*oriri.

4 Si quis ſanè clericorum agellos, vel vineolas, ſeu alia ædificia in terris Eccleſiæ ſibi

fecisse

fecíſſe probatur, ſuſtentandæ vitæ ſuæ cauſa, vſque ad diem obitus ſui poſſideat. Poſt ſuum verò de hac luce deceſſum, iuxta priorum canonum conſtitutiones, ius ſuum Eccleſiæ ſanctæ reſtituat: nec teſtamentario ac ſucceſſorio iure cuiquam hæredum, aut prohæredum relinquat, niſi forſitan cui epiſcopus pro ſeruitijs ac præſtatione eccleſiæ largiri voluerit.

5 Nam & hæc præcauenda ſalubriter ſancimus, nè quis fidelium propinquam ſanguinis ſui, vſquequò affinitatis lineamenta generis ſucceſſione cognoſcit, in matrimonio ſibi deſideret copulari: quoniam ſcrip-
Leuit. 18. a tum eſt, Omnis homo ad proximam ſanguinis ſui non accedat, vt reuelet turpitudinem
Leuit. 18. d eius. Nec ſinè denunciatione fit ſententiæ. nam paulopòſt infert, & dicit: Anima, quę fecerit de abominationibus iſtis quippiam, peribit de medio populi ſui.

Si quis ergò huius decreti temerator extiterit, ac vetitum violare pſumpſerit, tanto grauiori ſententia mulctandum ſe recognoſcat, quanto eã propinquiorem, cui copula-
* ſuæ ri ſe maluit, * ſerie originis eſſe non ambi-
* annoſioris git tantoq; * annoſiori excommunicationis tempore à Chriſti corpore & fraternitatis conſortio ſequeſtretur, quanto fuerit propinquioris ſanguinis contagione pollutus. Huius inſtitutionis regulam, qui ſubſcripſimus, irrefragabili authoritate nos ſponde-
* noſtrorũ mus ſeruaturos. Si quis autẽ tam * noſtrum, quã vel eorũ, qui nũc ſanctę ſynodo ex hac prouincia defuerunt, huic tam ſalubri ordinationi obuiare pſumpſerit, vel ſolerter adimplere neglexerit: conuictus, totius fraternæ charitatis aliquandiù habeatur extraneus. Sanè iuxta priorum canonum decreta, Concilium apud fratrem noſtrum Mõtanũ epiſcopum (ſi Dñs voluerit) futurum pronũciamus. Itaq; ſtatuimus, vt frater & coepiſcopus noſter Montanus, qui in metropoli eſt, ad comprouinciales noſtros Domini ſacerdotes literas, de congreganda ſynodo adueniente tempore, debeat deſtinare. Nunc ergò in nomine Domini, finitis his, quę in cõſultationem venerunt, gratias agimus omnipotenti Deo, deindè domino noſtro glorioſo Amalrico regi, diuinam clementiã poſtulantes, vt innumeris annis regni eius ea, quæ ad cultum fidei proueniunt, peragẽdi nobis licentiam præſtet. Montanus in Chriſti nomine epiſcopus, his conſtitutionibus acquieui, relegi, & ſubſcripſi, die & an
* Panacrius no quo ſupra. *Pancarius epiſcopus his conſtitutionibus acquieui & relegi, & ſubſcrip.
* Cantom* *Canonius epiſcopus ſubſcripſi.
Paulos epiſc. ſobſcripſi.
Domitianus epiſcopus ſubſcripſi.
Marracinus epiſc. ſubſcripſi.
Nibridius in Chriſti nomine Eccleſiæ Catholicę Agragenſis epiſcopus, hanc cõſtitutionem conſacerdotum meorum in Toletana vrbe habitam, cùm poſt aliquantum temporis aduenisſem, ſalua authoritate canonũ, relegi, probaui, atque ſubſcripſi.
Iuſtus in Chriſti nomine Eccleſię Catholicę
*Vrgellitanæ epiſcopus, hanc conſtitutionẽ * Virgilitanæ
conſacerdotum meorum, in Toletana vrbe habitam, cùm poſt aliquantum temporis aduenisſem, ſalua authoritate priſcorum canonum, relegi, probaui, & ſubſcripſi.

DECRETA
IOANNIS PAPÆ II.

Ex libro Pontificali.

Ioannes, qui & Mercurius, A.D. 532.
natione Romanus, ex patre Proiecto de Cælio monte, ſedit annos duos, menſes 4. dies 6. Fuit autem temporibus Athalarici regis, & Iuſtiniani Auguſti. Eodem tempore vir religioſus Auguſtus Iuſtinianus ſummo amore Chriſtianæ religionis miſit fidem ſuam ſcriptã chirographo proprio ad ſedem Apoſtolicam per epiſcopos Hypatium & Demetrium. Ipſis diebus obtulit Chriſtianiſſimus Imperator B. Petro apoſtolo ſcyphum aureum circundatum gemmis praſinis & albis & alios calices argenteos 2. Scyphum penſantẽ lib. 5. Calices argenteos * ſingulos penſantes lib. 6. Et alios calices argẽteos 2. penſantes lib. 15. Palliola verò auro texta, 4. Hic fecit ordinationem in vrbe Roma vnam per menſem Decembrium, presbyteros 15. epiſcopos per diuerſa loca numero 21. Qui etiã ſepultus eſt in baſilica beati Petri Apoſtoli, 6. Kalẽ. Iulias, poſt conſulatum iterum Lãpadij. Et ceſſauit epiſcopatus dies ſex.

EPISTOLA IOANNIS PAPÆ
2. ad Valeriũ epiſcopum.

Reuerẽdiſſimo fratri Valerio epiſcopo, Ioannes. Scripta tuę ſanctitatis ſuſcipiẽs, plena ea fidei regula, qua plurimum polles, inueni, & Deo gratias retuli, ꝙ anima & corpore te benè vigere didici. Sanè ea, quæ ſignificaſti quoſdam dicere, ꝙ nõ ſit filius ęqualis patri, & ꝙ in euangelio ſcri-
ptum ſit, *Pater maior me eſt*, ſcias non rectè Ioann. 14. d
intelligere tales fidei regulas, nec rectam fidem penès ſe habere. Paulus Apoſtolus non ſecundùm Deitatis naturam Chriſtum creatum inſinuat, ſed ſecundùm humanæ naturę ſubſtantiã eundem creatum affirmat, ipſo
Epheſijs cõſcribente: *Renouamini (inquit) ſpi-* Ephe. 4. f
ritu mentis veſtræ, & induite nouum hominem, qui ſecundùm Deum creatus eſt in iuſtitia & ſanctitate veritatis. Et ad Hebræos: *In eo enim,* Heb. 2. d. 3. a

in

In quo paſſus eſt ille & tentatus, etiàm poteſt
his, qui tentantur, auxiliari. Vndè fratres ſancti,
vocationis cœleſtis participes, conſiderate apoſto
lum & pontificem cõfeſſionis noſtræ Ieſum, fide-
Col. 3. b *lem exiſtentem ei, qui creauit eũ.* Et ad Coloſſ.
Nunc autem deponite & vos vniuerſa, iram,
indignationem, malitiam, blaſphemiam, turpia-
que ex ore veſtro non procedant. Nolite mentiri
inuicèm, expoliantes vos veterem hominem cum
actibus ſuis, & induentes nouum eum, qui reno-
uatur in agnitionem ſecundùm imaginem eius,
qui creauit eum. Nunquid is, qui vniuerſam
creaturam, viſibilia & inuiſibilia, propria po
teſtatis virtute procreauit ac fecit, ſeipſum
anteà vel poſtmodùm (quod dicere nefas eſt)
creauit, vel facere potuit? Filius minor eſt pa
tre in aſſumpti hominis forma, æqualis ve-
rò patri eſt in Deitatis naturę ſubſtantia, eo-
Ioan. 10. f dem proteſtante: *Ego & pater vnum ſumus*
Ioan. 14. b Et iterùm: *Qui me videt, videt & patrem.* Et
Ioan. 15. d iterùm: *Qui me odit, odit & patrem.* Et ite-
Ioan. 5. d rùm: *Vt omnes glorificent filium, ſicut honori-*
Io. 17. b c d *ficant patrem.* Et iterùm: *Vt ſint in nobis vnũ,*
ſicut & nos ſumus vnum. Et iterùm: *Tu in me,*
& ego in eis. Et iterùm: *Omnia tua mea ſunt.*
Ioan. 14. b Et iterùm: *Ego in patre, & pater in me.* Et ite-
rùm: *Pater in me manens, facit opera hæc, &*
Ioann. 1. a Ioannes Euangeliſta ait: *In principio erat*
verbum, & verbum erat apud Deum, & Deus
1. Ioan. 5. a *erat verbum.* Et iterùm ipſe ad Parthos: *Tres*
ſunt, inquit, qui teſtimonium perhibent in ter-
*ra, ſpiritus, aqua, & ſanguis: & * tres vnum*
ſunt. Et tres ſunt, qui teſtimonium perhibent in
cælo, pater, verbum, & ſpiritus: & hi tres
vnum ſunt. Nos itaque in natura Deitatis,
quia vnum ſunt pater & filius, nec patrem
credimus aliquo tempore pręceſſiſſe, ne ma-
ior ſit filio: nec filium poſteà natum eſſe, vt
deitate patris minuetur. Si æqualis patri
Ioan. 5. c filius non eſt, cur ità de illo Ioannes Euange-
liſta teſtatus eſt? Propterea (inquit) perſe-
quebantur Iudæi Ieſum, & quærebant eum
occidere, quia non ſolùm ſoluebat ſabbatũ,
ſed & patrem ſuum dicebat Deum, æqualem
ſe faciens Deo. Et Paulus Apoſtolus:
Philip. 2. a *Hoc ſentite in vobis, quod & in Chriſto IESV:*
qui cum in forma Dei eſſet conſtitutus, non rapi-
nam arbitratus eſt, eſſe ſe æqualem Deo, ſed ſe-
metipſum exinaniuit, formam ſerui accipiens.
Ecc. 24. a Et in Salomone: *Qui genuit me, requieuit in*
Ecc. 42. d *tabernaculo meo.* Et Eccleſiaſt. *Sicut eſt ab ini-*
tio, ità vſq; in ſeculum: neque adiectum eſt ei, ne-
que minuetur illi. Ipſe eſt enim Dominus crea-
turæ ſuæ, qui nihil eguit ab aliquo. Et in Pſal.
72. *Quid enim mihi eſt in cęlo? & à te quid vo-*
lui ſuper terram? Hæc omnia filium non in-
feriorem natura demonſtrant, ſed & æquali-
tatem Deitatis annunciant: quoniam qui
vtraque loquutus eſt, verum dixit, quia ve-
ritas mentiri non potuit. Taliter, frater cha-
riſſime, ſemper age, cæterisque omnes age-
re mone, vt abolito hoc, qui natus videba-
tur, errore, in laudem & gloriam Dei per

totum mundum vna fides ſit, & vna eadem-
que confeſſio, vt in nomine Ieſu omne genu Philip. 2. a
flectatur cœleſtium, terreſtrium, & infer-
norum, & omnis lingua confiteatur, quia
Dominus IESVS CHRISTVS in glo-
ria eſt Dei patris. Data Nonis Auguſti, Iuſti-
niano & Athalarico viris clariſſ. coſſ.

Non videtur dubitandum quia, quæ ſe-
quitur Iuſtiniani epiſtola inſerta Ioannis Pa
pæ epiſtolæ, ea ſit, de qua auctor Pontifica-
lis ait, eum miſiſſe fidem ſuam ſcriptam chi-
rographo proprio, ad ſedem Apoſtolicam
&c. non vero quod nomine Edicti antea ſu-
bijciebatur, id enim alio pertinet. Eæ vero
Epiſtolæ Ioannis, & Iuſtiniani, ex Codice Iu
ſtiniani huc tranſcriptæ ſunt.

**Glorioſiſſimo & clementiſſimo filio Iuſtiniano,*
Ioannes epiſcopus vrbis Romæ S.D.

* INter claras ſapientiæ manſuetudinis ve-
ſtræ laudes, Chriſtianiſſime Principum,
puriore luce tanquã aliquod ſydus irradiat,
q̃d amore fidei, quod charitatis ſtudio, edo-
cti eccleſiaſticis diſciplinis, Romanæ ſedis re
uerentiam conſeruatis, & ei cuncta ſubijci-
tis, & ad eius deducitis vnitatẽ, ad cuius au-
thorem, hoc eſt apoſtolorum primum, domi
no loquente præceptũ eſt. Paſce oues meas.
quam eſſe omnium vere eccleſiarum caput,
& patrum regulæ, & principũ ſtatuta decla-
rant, & pietatis veſtræ reuerendiſſimi teſtan-
tur affatus. Patet igitur in uobis impletum
fore, quod ſcripturæ loquuntur. Per me re-
ges regnant, & potentes ſcribunt iuſtitiam.
Nihil eſt enim, quod lumine clariore præful
geat, quàm recta fides in principe. nihil eſt,
quod ita nequeat occaſui ſubiacere, quàm
vera religio. nam cum authorem vitæ vel lu
minis vtraq; reſpiciant: recte & tenebras re-
ſpuunt, & neſciunt ſubiacere defectui. Quã-
obrẽ glorioſiſſime Principũ votis omnibus
exorabitur diuina potentia, vt pietatem ve-
ſtram in hoc ardore fidei, in hac deuotione
mentis, in hoc integræ religionis ſtudio ſine
defectu ſui in longiora tempora conſeruet.
Hoc enim & ſanctis credimus eccleſijs expe
dire ſcriptum eſt. n. Labijs regit rex, & iterũ.
Cor regis in manu Dei. & vbi voluerit, incli
nabit illud, hoc eſt enim, quod veſtrũ firmat
imperium: hoc, quod veſtra regna conſeruat
Nam pax eccleſiæ, religionis vnitas, authorẽ
facti in ſublime prouectum grata ſibi tran-
quillitate cuſtodit. Neq; .n. parua ei viciſſitu
do à potentia diuina tribuitur, per quẽ nul-
lis rugis eccleſia diuiſa ſecernitur, nullis in-
ſertis maculis variatur. ſcriptum eſt. n. Quia
cum rex iuſtus ſederit ſupra ſedem, non ad-
uerſabitur ſibi quidquam malignum. Proin-
de ſerenitatis veſtræ apices per Hypatiũ atq;
Demetriũ ſanctiſſimos viros fratres & coepi
ſcopos meos reuerẽtia cõſueta ſuſcepimus:
quorum etiam relatione comperimus, quod
fidelibus

Digitized by Google

fidelibus populis propoſuiſtis edictũ amore fidei, pro ſubmouenda hæreticorum intẽtione ſecundum apoſtolicam doctrinam, fratrum & coepiſcoporum noſtrorum interueniente conſenſu, quod quia apoſtolicę doctrinæ cõuenit, noſtra authoritate cõfirmamus.

Textus autem epiſtolæ talis eſt.

VIctor Iuſtinianus Pius felix inclytus triumphator ſemper A. Ioanni ſanctiſſimo archiepiſcopo almæ vrbis Romæ & patriarchæ. Reddẽtes bonorem apoſtolicæ ſedi & veſtræ ſanctitati, quod ſemper nobis in voto fuit & eſt (vt decet patrem) honorantes veſtram beatitudinem, omnia, quæ ad eccleſiarum ſtatum pertinent, feſtinamus ad notitiam deferre veſtræ ſanctitatis, quoniã ſemper nobis fuit magnum ſtudium, vnitatẽ veſtræ apoſtolicæ ſedis & ſtatum ſanctarũ Dei eccleſiarũ cuſtodire: quę hactenus obtinet, & incommote permanet, nulla intercedente cõtrarietate. Ideoq́; omnes ſacerdotes vniuerſi orientalis tractus & ſubijcere & vnire ſedi veſtræ ſanctitatis properauimus. In pręſenti ergo quæ commota ſunt: quamuis manifeſta & indubitata ſint, & ſecundum apoſtolicę veſtræ ſedis doctrinam ab omnibus ſemper ſacerdotibus firmè cuſtodita & prædicata: neceſſarium duximus, vt ad notitiã veſtræ ſanctitatis perueniant. Nec enim patimur quidquam, quod ad eccleſiarum ſtatũ pertinet, quamuis manifeſtum & indubitatum ſit, quod mouetur, vt non etiam veſtrę innoteſcat ſanctitati: quia caput eſt omnium ſanctarum eccleſiarum. Per omnia enim (vt dictũ eſt) properamus honorẽ & authoritatẽ creſcere veſtræ ſedis. Manifeſtũ igitur facimus veſtrę ſanctitati, quod pauci quidam infideles & alieni ſanctæ Dei catholicæ atq; apoſtolicæ eccleſiæ contradicere Iudaicè atque apoſtaticè auſi ſunt aduerſus ea, quæ ab omnibus ſacerdotibus ſecundum veſtram doctrinam rectè tenentur, & glorificantur, atque prædicantur: denegantes dominum noſtrum Ieſum Chriſtum vnigenitum filium Dei & Dñm noſtrũ incarnatũ de ſanctoſpiritu, & ex ſancta atq; glorioſiſſima ſemper Virgine Dei genitrice Maria hominem factum atq; crucifixũ, vnũ eſſe ſanctæ & conſubſtantialis trinitatis, & coadorandum, & conglorificandum patri & ſpiritui ſancto, conſubſtantialem patri ſecũdum diuinitatem, & cõſubſtantialem nobis eundem ſecundum humanitatem, paſſibilẽ carne, eundemq́; ipſum impaſſibilem deitate recuſantes. n. dñm noſtrũ Ieſum Chriſtũ vnigenitum Filiũ Dei & Dñm noſtrũ fateri vnum eſſe ſanctæ & cõſubſtantialis trinitatis: videntur Neſtorij malam ſequi doctrinã, ſecundum gratiam dicentis vnum filiũ Dei, & alium dicentis Dei verbũ, & aliũ Chriſtũ. Omnes vero ſacerdotes ſanctę catholicę atq; Apoſtolicæ eccleſię, & reuerendiſſimi archimandritæ ſanctorum monaſteriorũ ſequentes ſanctitatem veſtrã, & cuſtodientes ſtatum & vnitatem ſanctarum Dei eccleſiarum, quã habent ab apoſtolica veſtræ ſanctitatis ſede: nihil pœnitus immutantes de eccleſiaſtico ſtatu, q̃ hactenus obtinuit, atq; obtinet, vno conſenſu confitentur, & glorificant, prædicantes dominum noſtrũ Ieſum Chriſtũ vnigenitum filium & verbum Dei & dominum noſtrum ante ſecula & ſine tẽpore de patre natum, in vltimis diebus deſcendiſſe de cœlis, & incarnatum ex Spirituſancto, & ſancta atq; glorioſa Virgine & Dei genitrice Maria natum, & hominem factum, & crucifixum, vnum eſſe ſanctæ & conſubſtantialis trinitatis, & coadorandum, & glorificandum patri & ſanctoſpiritui. Nec. n. alium Deum verbũ, & alium Chriſtum cognoſcimus: ſed vnum atq; eundem ipſum conſubſtantialem patri ſecundum diuinitatem, & conſubſtantialem nobis eundem ipſum ſecundum humanitatem, paſſibilem carne, eundem ipſum impaſſibilẽ deitate, vt. n. eſt in diuinitate perfectus, ità idem ipſe & in humanitate perfectus eſt, in vna. n. ſubſtantia deitatem ſuſcipimus & confitemur, quod Græci dicunt ὁμοούσιον. Et q̃m vnigenitus filius, & verbum Dei ante ſecula & ſine tempore de patre natus, idem ipſe in vltimis diebus deſcendens de Cęlis incarnatus ex Spirituſancto, & Sancta atq; glorioſa ſemper Virgine & Dei genitrice Maria, homo factus dominus noſter Ieſus Chriſtus propriè & verè Deus eſt: ideo & ſanctã atq; glorioſam Virginem Mariam propriè & verè Dei Matrem eſſe dicimus: non quia Deus verbum principiũ ex ipſa ſumpſerit, ſed quia in vltimis diebus deſcendit de Cęlis, & ex ipſa incarnatus, & homo factus, & natus eſt, quem cõfitemur & credimus (ſicut dictum eſt) conſubſtantialem patri ſecundũ deitatem, & conſubſtantialem nobis eundem ipſum ſecundum humanitatem: eiuſdẽ miracula & paſſiones, quas ſpõte carne ſuſtinuit, agnoſcentes. Suſcipimus autem ſancta quatuor concilia, id eſt trecentorum decem & octo ſanctorum patrum, qui in Nicęna vrbe congregati ſunt: & centũ quinquaginta ſanctorum patrum, qui in hac regia vrbe conuenerunt: & ſanctorum patrum, qui in Epheſo primo congregati ſunt: & ſanctorum patrũ, qui in Chalcedone conuenerunt, ſicut veſtra apoſtolica ſedes docet atq; prædicat. Omnes ergo ſacerdotes ſequentes doctrinã apoſtolicæ ſedis veſtrę ita credunt & confitentur & prædicant, vnde properauimus hoc ad notitiam deferre veſtræ ſanctitatis per Hypatiũ & Demetriũ beatiſſimos epiſcopos, vt nec veſtram ſanctitatem lateat, quę à quibuſdam paucis monachis male & Iudaicè ſecundum Neſtorij perfidiã denegata ſunt. Petimus ergo veſtrum paternum affectum, vt veſtras ad nos deſtinetis literas, & ad ſanctiſſimum epiſcopum huius almę vrbis & patriarcham fratrem veſtrum: quoniam & ipſe per eoſdem ſcripſit ad veſtram ſanctitatem, feſtinans in

omni-

Digitized by Google

omnibus ſequi ſedem apoſtolicam beatitudinis veſtræ. manifeſtum nobis ſaciatis, q̃ oēs, qui prędicta rectè cōfitentur, ſuſcipit veſtra ſanctitas: & eorum qui Iudaicè auſi ſunt rectam denegare fidem, condemnat perfidiā. plus. n. ita & circa vos omniū amor & veſtræ ſedis creſcet authoritas: & quæ ad vos eſt vnitas ſanctarū eccleſiarū, inturbata ſeruabitur: quando per uos didicerint omnes beatiſſimi epiſcopi eorū, quæ ad vos relata ſunt, ſyncęram veſtræ ſanctitatis doctrinā. Petimus aūt veſtrā beatitudinem orare pro nobis, & Dei nobis adquirere prouidētiā. *Item ſubſcriptio.* Deitas te conſeruet per multos annos ſanctè ac religioſiſſime pater. LIQVET igitur Imperator glorioſiſſime, vt lectionis tenor & legatorū veſtrorū relatio patefecit, vos apoſtolicis eruditionibus ſtudere: cū de religionis catholicæ fide ea ſapitis, ea ſcripſiſtis, ea protuliſtis, ea populis fidelibus publicaſtis, quæ (ſicut diximus) & ſedis apoſtolicæ doctrina, & ſanctorū patrum venerāda decerni authoritas, & nos confirmauimus in omnibus. Opportunū eſt ergo voce proclamare prophetica. Tibi abūdet cęlum deſuper, & effundāt montes iucunditatem, & colles lætitia lætabuntur. Hæc igitur in tabulis cordis fideliter ſcribere, hæc vt pupillas oculorū cōuenit obſeruare. neq;. n. quiſquam eſt, in quo Chriſti charitas feruet, qui tā rectæ, tā verę cōfeſſionis veſtræ fidei refragator exiſtat: cū euidēter impietatem Neſtorij Eutychetiſq;, & omnium hæreticorū damnantes, vnam verā catholicā fidē dñi & Dei noſtri ſaluatoris Ieſu Chriſti niū magiſterio inſtitutā, & ꝓpheticis apoſtoliciſq; prædicationibus vbiq; diffuſam, & ſanctorum per totū orbē confeſſionibus roboratam, patrū atq; doctorū ſententijs adunatam, & noſtræ doctrinę conſentaneam inconcuſſe atque inuiolabiliter deuota Deo & pia mente ſeruatis. Soli etenim profeſſionibus noſtris adnerſant, de quibus diuina ſcriptura loquitur dicens. Poſuerunt mendaciū ſpē ſuam, & mendacio operiri ſperauerunt, & iterum qui ſm Prophetam dicunt dño. Recede à nobis, vias tuas ſcire nolumus, pp quod Solomon dicit. per ſemitas ꝓpriæ culturæ errauerūt, colligunt aūt manibus infructuoſa. Hæc eſt igit᷑ vera veſtra fides. hæc certa religio. hoc beatæ recordationis (vt diximus) patres oēs, p̃ſuleſq; Romanæ eccleſiæ, quos in omnibus ſequimur. hoc ſedes Apoſtolica prædicauit hactenus, & incōcuſſe cuſtodiuit. huic cōfeſſioni, huic fidei quiſquis contradictor extiterit: alienū ſanè à cōione, alienū ſeipſum ab eccleſia iudicauit eſſe catholica. Nos. n. Cyrū cum ſequacibus ſuis in Romana inuenimus ciuitate, qui de Cumitēſi monaſterio fuit: quos apoſtolicis ſuaſionibus ad rectam fidē velut oues, quę perierant, errantes ad ouile contendimus reuocare dominicū: vt agnoſcant ſm prophetam linguæ balbutientes loqui, quæ ad pacē ſunt. Ad nō credentes aūt per nos primus apoſtolorum Eſaiæ Prophetæ verbū dicit. Pergite in lumine ignis veſtri, & flammæ, quam accendiſtis, ſed obduratum eſt cor eorū (vt ſcriptū eſt) vt non intelligerent paſtoris vocē. oues, q̃ meæ non erant, audire minime me valuerunt. in quibus obſeruantes ea, q̃ ab ipſorū ſunt ſtatuta pontifice, eos minime in noſtra cōione recipimus, & ab omni eccleſia catholica eſſe iuſſimus alienos: niſi errore damnato, doctrīnam noſtram quantocyus ſequi habita regulari profeſſione ſignauerint. Aequū quippe eſt, vt qui noſtris minime obediētiam accommodant ſtatutis, ab eccleſijs habeant᷑ extorres. Sed quia gremiū ſuū nunq̃ redeuntibus claudit eccleſia: obſecro clementiam veſtram, vt ſi proprio depoſito errore, & praua intentione depulſa, ad vnitatem eccleſiæ reuertī voluerint: in veſtra cōione receptis indignationis veſtræ remoueatis aculeos, & nobis intercedentibus benigni animi grām cōdonate. Deū aūt & Saluatorē noſtrū Ieſum Chriſtū exoramus, quatenus longæuis & pacificis vos digneť cuſtodire tēporibus in hac vera religione & vnitate & veneratione apoſtolicæ ſedis: cuius principatū vt Chriſtianiſſimi & pij cōſeruatis in oībus. Præterea ſereniſſime Principū laudamus legatorū veſtrorū pſonas Hypatij & Demetrij fratrū noſtrorū & coepiſcoporū noſtrorū, quos clemētiæ veſtræ gratos fore ipſa manifeſtauit electio. nā tantæ cauſæ pondus non niſi perfectis in Chriſto potuiſſet iniungi. tantę vero pietatis, tātæ reuerētiæ plenos aſſatus niſi peramantes minime dignaremini deſtinare. Gratia dñi nři Ieſu Chriſti, & charitas Dei patris, & cōicatio ſanctiſpiritus ſit ſemper vobiſcū, amen, pijſſime fili. *Item ſubſcriptio.* Omnipotēs Deus regnū veſtrū & ſalutē veſtrā perpetua protectione cuſtodiat, glorioſiſſimè & clementiſſimè filij Imperator Auguſte.

De tempore aliquot Gallicorum Conciliorum ſequentium.

R*Atio temporis, quo, ſequentia aliquot Gallica Concilia, habita ſunt, obſcurior eſt; nec enim anni Regum eodem modo ab omnibus numerantur, & ægre cum annis Conſulum, & Indictionum, quæ alicubi ponuntur, conciliantur. Ex tempore tamen Concilij V. Aurelianenſis ſatis certo, de aliorū etiam tempore certi aliquid fortaſſe ſtatuere, ſic ratiocinando, poterimus. Concilium illud habitū proditur 38. anno Childeberti Francorum Regis, Indictione 13. Ea porro incidit in annum Domini 549. inchoata, & perfecta in Ann. 550. inierat igitur Regnum Childebertus An. 511. Siquidem vndecim additi annis triginta & octo Regni eius, efficiunt 49. falſum eſt igitur, quod plerique prodūt, Clodoueum primum ex Francorum Regibus, Chriſtianum, ceſſiſſe vita A. D. 514. & verum, quod aliqui ſcribunt,*

ſcribunt, Ann. 531. Ex quo fundamento videmur ſatis tuto ſurſum verſus, & deorſum progredi poſſe in aliorum Gallicorum Conciliorum annis ſtatuendis. Aurelianenſe igitur 2. Anno 22. Childeberti celebratum, cadit in A.D. 533. Aruernenſe vero, habitum ſub Theodeberto Rege, Theodorici (qui frater Childeberti cum eo & alijs duobus fratribus, Patri Clodoueo in partem Regni ſucceſſerat) filio, neceſſario cadere poſt annum Domini 534. ſiquidem Theodoricus Pater eius 23. anno Regni vita functus Regnum filio reliquit, vt eſt apud Gregorium Turonenſem lib. 3. Hiſtoria Francorum, quod autem additur poſt Conſulatum Paulini, certum annum indicat, id eſt A.D. 535. Quid vero ſecutus Onuphrius in Chronico ſuo Ecleſiaſtico, hoc Concilium in A.D. 545. contulerit, non videmus. Sequitur Aurelianenſe 3. quod habitum anno 26. Regni Childeberti cadit in A.D. 547. nam quod dicitur Paulino Iuniore Conſule, conſtare omnino non poteſt cum 26. anno Childeberti, in quo niſi mendum eſt, non habeo quid dicam. Ex 4. Aurelianen. nihil habetur, ex quo de anno certa ratio conſtitui poſſit Onuphrius confert in A.D. 550. ſecutus credo illorum ſententiam, qui initium Regni filiorum Clodouei faciunt ab A.D. 514. quam ſupra oſtendimus eſſe falſam, ſecundum vero eorum ſententiã qui ab A.D. 511. incideret in A.D. 547. De tempore duorũ Pariſienſium nihil habentes ex ipſis, ſecuti ſumus Onuphr. qui ea in A.D. 557. & 558. contulit. Sequuntur, aliquanto poſt, alia Concilia, quorum temporis ratio, paulo etiam videtur incertior, ita Indictiones parum conueniunt cum annis Regum, vt alterutros numeros falſos eſſe oporteat. Videamus tamen an poſſimus ex anno illo 511. initi Regni à Clodouei filijs, ſatis certe ſtabilito, reliquos annos dirigere. Habemus ex Grego. Turon. lib. 4. Hiſtoriæ Francorum Chlothariũ, qui reliquis fratribus, Clodouei filijs ſuper vixit, & omnium Regna obtinuit, defunctum eſſe Anno regni quinquageſimo primo, cui ſi addamus vndecim illos efficietur eum deceſſiſſe A.D. 562. Chereberti igitur vnius quatuor eius filiorum Anno 6. habitũ eſt Conciliũ Turonenſe 2. qui annos caderet in A. D. 568. Sed tumultus inter fratres excitati, vt indicat Turonenſ. loco citato, faciunt, vt nonniſi biennio poſt credamus eos regnum inter ſe partitos eſſe, atq; ita ſextum regni eorum cadere in A.D. 570. Ita Guntrani, Alterius eorum, anno 6. habitum ſcribitur Lugdunenſe primum Concilium, indictione 3. quæ plane cadit in A.D. 570. Sed hac ratione non cõueniũt Indictiones aſſignatæ, cũ annis Regũ in ſequentibus Concilijs. Nam Matiſconenſe primum ponitur celebratum 12. anno Guntrani, Indictione 15. at hic eſt A.D. 576. in quem cadit Indictio 9. Valentinum item 24. Guntrani, Indictione 2. habitum ſcribitur, at hic eſt A.D. 588. & Indictio 6. Res itaque perplexa eſt, explicent doctiores.

AVRELIANENSE CONCILIVM SECVNDVM, Tempore Ioannis Papæ II.

TITVLI CANONVM HVIVS ſynodi Prouincialis.

Vt nullus ad Concilium venire diſſimulet, 1
Vt metropolitanus prouinciales ad Concilium vocet. 2
Vt nihil de ordinationibus accipiant. 3
Vt nullus ſacerdotium pecunia appetat. 4
Vt nullus ad ſepeliendum ſacerdotem venire diſſimulet. 5
Vt qui ſepelit epiſcopum, deſcriptam domũ eccleſiæ relinquat. 6
De ordinatione metropolitanorum. 7
De captiuis diaconis, nè matrimonio copulentur. 8
Ne presbyter cum ſecularibus habitet. 9
Nè quis cum nouerca iungatur. 10
Nè infirmitate coniugium reſoluatur. 11
Nè in laſciuijs vota Deo reddantur. 12
Nè vllus præter epiſcopum apoſtolica dare præſumat. 13
De his, qui officium implere deſpiciunt. 14
De oblationibus interfectorum. 15
De his, qui literas aut baptizandi ordinem neſciunt. 16
De diaconiſſis, quæ coniugio copulant. 17
De ijſdem, nè ordinentur. 18
Nè Chriſtianus Iudæam, aut Iudæus Chriſtianam accipiat. 19
De his, qui ad idolorum cibos tranſeunt, & ſuffocata pręſumunt. 20
De contumacibus Abbatibus. 21

AVRELIANENSIS SECVNDI Concilij Canones.

CVM ex præceptione glorioſiſſimorum regum, in Aurelianenſem vrbem de obſeruatione legis catholicæ tractaturi, Deo auxiliante, conuenimus: ibique, quid de antiquis regulis, quid de nouis ambiguitatibus pro captu intelligentiæ, illuminante Dño, ſenſerimus, expſſimus ſigillatim: deſcriptiſq; cõſtitutionib⁹, q̃ (Deo propicio) in poſterũ ſint obſeruanda, ex veterum canonum authoritate conſcripſimus. A.D. 533.

1 Id ergò eſt conſtitutum, vt nullus epiſcoporum, admonente metropolitano epiſcopo, niſi certa tædij cauſa detentus, ad concilium vel ordinationem conſacerdotis venire penitùs vlla excuſatione detrectet.

2 Vt metropolitani ſingulis annis comprouinciales ſuos ad Concilium euocent.

3 Nè quis epiſcopus de quibuſlibet cauſis, vel epiſcoporũ ordinationibus, cęterorumq; clericorum aliquid præſumat accipere: quia ſacerdotem, nefas eſt, cupiditatis venalitate corrumpi. Matt. 10. 8

4 Si

4 Si quis ſacerdotium per pecuniæ nundinum execrabili ambitione quæſierit, abijciatur vt reprobus: quia apoſtolica ſententia donum Dei eſſe præcipit pecuniæ trutina minimè comparandum.

5 Nullus epiſcopus ad ſepeliendum epiſcopum venire conficta occaſione diſſimulet, nè cuiuſlibet corpuſculum diutiùs inhumatum, negligentia interueniente, ſoluatur. Is verò epiſcopus, qui defunctum adueneri ſepelire, præter expenſam neceſſariam, nihil precij pro fatigatione depoſcat.

6 Vt epiſcopus, qui ad ſepeliendum epiſcopum venerit, euocatis presbyteris in vnũ, domum eccleſiæ adeat, deſcriptamq́ue idoneis perſonis cuſtodiendam ſub integra diligentia derelinquat, vt res eccleſiæ vllorũ improbitate non pereant.

7 In ordinandis metropolitanis epiſcopis antiquam inſtitutionis formulã renouamus, quam per incuriã omnimodis vidimus amiſſam. Itaq; metropolitanus epiſcopus à comprouincialibus epiſcopis, clericis, vel populis electus, congregatis in vnum omnibus comprouincialibus epiſcopis ordinetur vt talis (Deo propicio) ad gradum huius dignitatis accedat, per quem regula eccleſiæ in melius aucta, plùs floreat.

8 Si quis diaconus, in captiuitate redactus, vxori fuerit copulatus, reuerſus, ab officij omninò miniſterio remouendus eſt. Cui ſufficere debet, pro actus ſui leuitate impleta pœnitentia, pro ſatisfactione communio.

9 Nullus * clericorũ ſinè permiſſione epiſcopi ſui cũ ſecularibus habitare præſumat. Quod ſi fecerit, ab officij cõione pellatur.

*presbyterorum

10 Nullus nouercæ ſuę, id eſt, vxori patris ſui, vlla copulatione iungatur. Quod ſi præſumpſerit, nouerit ſe anathematis ſupplicio feriendum.

11 Contracta matrimonia, accedente infirmitate, nulla voluntatis contrarietate ſoluantur. Quod ſi qui ex coniugibus fecerint, nouerint ſe communione priuandos.

12 Nè quis in eccleſia votum ſuum cãtando, bibendo, vel laſciuiendo diſſoluat: quia Deus talibus votis irritatur potiùs quàm placetur.

13 Abbates martyrarij, recluſi vel presbyteri, * apoſtolia dare non præſumant. (Hic canon valdè obſcurè ſcriptus habetur.)

*epiſtolia

14 Clerici, qui officium ſuum implere deſpiciunt, aut vice ſua ad eccleſiam venire detrectant, loci ſui dignitate priuentur.

15 Oblationes defunctorũ, qui in aliquo crimine fuerint interempti, recipi debere cẽſemus, ſi tamen non ipſi ſibi mortẽ probentur proprijs manibus intuliſſe.

16 Presbyter vel diaconus, ſinè literis, vel ſi baptizandi ordinem neſciat, nullatenùs ordinetur.

17 Fœminæ, quę benedictionem diaconatus hactenùs contra interdicta canonum acceperunt, ſi ad cõiugium probantur iterùm deuolutæ, à communione pellantur. Quòd ſi huiuſmodi contubernium, admonitæ ab epiſcopo, cognito errore diſſoluerint, in cõmunionis gratiã, acta pœnitentia, reuertant.

18 Placuit etiam, vt nulli poſtmodùm fœminæ diaconalis benedictio pro conditionis huius fragilitate credatur.

19 Placuit, vt nullus Chriſtianus Iudæam, neq; Iudæus Chriſtianam in matrimonio ducat vxorem: quia inter huiuſmodi perſonas, illicitas nuptias eſſe cenſemus. Qui ſi cõmoniti à conſortio hoc ſe ſeparare diſtulerint, à cõionis gratia ſunt ſinè dubio ſubmouendi.

20 Catholici, qui ad idolorũ cultum, non cuſtodita ad integrum accepti baptiſmi gratia, reuertũtur, vel qui cibis idolorũ cultibus immolatis, guſtu illicitæ p̃ſumptionis vtuntur, ab eccleſiæ cœtibus arceantur. Similiter & hi, qui beſtiarum morſibus extincto, vel quolibet morbo aut caſu ſuffocato veſcunt.

21 Abbates, qui epiſcoporum præcepta deſpiciunt, ad communionẽ nec penitùs admittantur, niſi contumaciam humilitate ſuſcepta deponant. Sanè ſi qui poſt hanc diligentiſſimam ſanctionem nõ obſeruauerint, quæ ſunt ſuperiùs compræhenſa, reos ſe diuinitatis pariter & fraternitatis iudicio futuros eſſe cognoſcant.

¶Honoratus in Chriſti nomine epiſcop⁹ Bituricẽ. ſubſcripſi ſub die 9. Kalend. Iulij, anno 22. domini Childeberti regis. Aſpaſius epiſcopus * Eloſẽ. ſubſcripſi. *Meldeñ.
Agrippinus epiſcopus Hednorum, ſubſc.
Aſclepius presbyter pro Adelphio epiſcopo Rauracenſi, ſubſcripſi.
Præſidonius preſ. pro Arthemio ep̃o ſub.
Cronopius epiſcopus * Petragoricẽ. ſub. *Eloſateñ.
Caliſtus epiſcopus ſubſcripſi.
Clarentius epiſcopus ſubſcripſi.
Eleutherius epiſ. eccleſiæ Antiſiodoren. ſub.
Aetherius epiſcopus Carnotẽ. ſubſcripſi.
Eumerius epiſcopus Nannetẽ. ſubſ.
*Emelius epiſcopus eccleſiæ Pariſienſis, ſub.
Euſebius epiſcopus ſubſcripſi.
Flauius epiſcopus Rothomagẽ. ſubſ.
Laurẽtius preſ. ꝓ Gallo ep̃o Aruernorũ. ſub.
Importunus epiſcopus ſubſcripſi.
Iniurioſus epiſcopus eccleſiæ Turonẽ. ſub.
Iulianus epiſcopus eccleſiæ Viennẽ. ſubſ.
Innocentius epiſcopus ſubſcripſi.
Leõtius epiſcopus Aurelianẽ. eccleſiæ, ſub.
Lupicinus epiſcop. Engoliſmẽ. ſubſcripſi.
Lanto epiſcopus Conſtantinẽ. ſubſcripſi.
Orbatus p̃ſb. ꝓ Leone ep̃o Senonẽ. ſubſc.
Marcus epiſcopus ſubſcripſi.
Marcellus epiſcopus ſubſcripſi.
Perpetuus epiſcopus Abrincẽ. ſubſcripſi.
Præſidius epiſcopus Conuenarũ, ſubſcripſi.
Paſſiuus epiſcopus Sagiẽ. ſubſcripſi.
Proculeianus epiſcopus Aucieñ. ſubſcripſi.
Suſtratius epiſcopus Cadurcẽ. ſubſcripſi.
Eledius presbyter pro Sebaſtio, epiſcopo ſub.

DECRE-

DECRETA AGAPETI PAPAE.

Ex libro Pontificali.

Anno Domini 534.

AGAPETVS Romanus, ex patre Gordiano presbytero, clericus ad ſanctos Ioannem & Paulum, ſedit menſes 11. dies 18. Hic in ortu epiſcopatus ſui libellos anathematis, quos inuidiæ dolo extorſerat Bonifacius presbyteris & epiſcopis contra canones & contra Dioſcorum, in medio eccleſiæ congregatis omnibus, incendio conſumpſit, & abſoluit totam Eccleſiam ab inuidia perfidorũ. Hic miſſus eſt à Theodato rege Gotthorum, ad dominum Iuſtinianum Auguſtum in legationem: quia eodem tẽpore Imperator dominus Iuſtinianus Auguſtus indignatus eſt Theodato regi, eò ꝙ occidiſſet reginam Amalaſontham filiam Theodorici regis commendatam ſibi, quæ eum regem fecerat. Qui Agapetus pergens Conſtantinopolim, 10. Kalen. Maij ingreſſus, ſuſceptus eſt cum gloria. Et primùm cępit habere altercationem cum piiſſimo Principe Imperatore domino Iuſtiniano Auguſto de religione. Cui beatiſs. Agapetus Epiſcopus conſtantiſſimè fidei apoſtolicæ reſponſum reddidit de Domino Ieſu Chriſto, Deo & homine, hoc eſt, de duabus naturis in Chriſto. Et dum cõtentio verſaretur, ità Dominus adfuit, vt epiſcopum Conſtantinopolitanum, nomine Anthimum, inueniret Agapetus Papa hæreticũ. Cumq́; contentio verteretur cum Auguſto & Agapeto Papa, dixit ei Imperator Iuſtinianus: Aut conſenti nobis, aut exilio deportari te faciam. Tunc beatiſs. Papa Agapetus reſpondit cum gaudio, dicens ad Imperatorem: Ego quidem peccator ad Iuſtinianum Imperatorem Chriſtianiſſimum venire deſideraui, nunc aũt Diocletianum inueni. Qui tamen minas tuas nõ pertimeſco. Et dixit ei iterum Agapetus venerabilis Papa: Tamen, vt ſcias tu eum idoneum non eſſe religioni Chriſtianæ, Epiſcopus tuus cõfiteatur duas naturas in Chriſto. Tunc accerſito ex pręcepto Auguſti Epiſcopo Conſtantinopolitano, nomine Anthimo, & diſcuſſione facta, nunquàm voluit confiteri in doctrina catholicæ reſpõſionis ad interrogationem beati Papæ Agapeti duas naturas in vno Domino Ieſu Chriſto. Quem cũ viciſſet S. Papa Agapetus, glorificatus eſt ab omnibus Chriſtianis. Tunc piiſſimus Auguſtus Iuſtinianus gaudio repletus humiliauit ſe ſedi apoſtolicę, & adorauit beatiſſ. Agapetum Papam. Eodẽ tempore eiecit Anthimum à communione, & expulit in exilium. Tunc piiſſimus Auguſtus Iuſtinianus rogauit beatiſſ. Papam Agapetum, vt in locũ Anthimi, epiſcopum catholicũ conſecraret nomine Mennam. Qui Agapetus Papa omnia obtinuit, pro quibus miſſus fuerat. Poſt dies verò aliquãtos ægritudine correptus, defunctus eſt Conſtantinopoli. Cuius corpus in loculo plumbeo tranſlatum eſt Romam, vſque in Baſilicam beati Petri Apoſtoli, vbi & ſepultus eſt 12. Kalẽ. Octobris. Hic fecit ordinationem in vrbe Roma, diacones 4. Epiſcopos per diuerſa loca numero 11. Et ceſſauit Epiſcopatus menſem vnum, dies 28.

De legatione Agapeti Vide liberatum cap. 21 Breuiarij.

Hunc Agapetum D. Gregorius lib. 3. Dialog. c. 3. aſſerit Conſtantinopoli claudum, & mutum ſanaſſe adminiſtratione ſanctiſſimæ Euchariſtiæ.

¶ Ex Gratiani decreto deſumptum.

Agapetus Papa, vas catholicum, euangelii tuba, præco iuſtitiæ, ſacra altaris ſedisque velamina, ſacrilegis Anthimi inſecta fabulis ſuis catholicis precibus deleuit. De cõ. di. 1. Agapetus.

EPISTOLA AGAPETI PAPÆ Ad Anthimum Conſtantinopolitanum Epiſcopũ, de duabus naturis in vno Chriſto.

AGAPETVS Anthimo Epiſcopo ſalutem. Multo gaudio eſſem repletus, ſi te talem circa Eccleſiæ pacem, & glorioſiſſimi Imperatoris, atque populi doctrinam reperiſſem, qualem te in primordio eſſe audiui. Sed nunc, quia didicimus à reuerendiſſimis fratribus, te contra ſtatuta patrum, Imperatorem & reliquos populos docere, ita vt negata humanæ carnis atque animæ veritate, tantum dominum noſtrum Ieſum Chriſtum vnius aſſeras eſſe naturæ, tanquàm verbi Deitas ipſa ſe in carnem animamq́ue verterit, & tanquàm concipi ac naſci, nutriri & creſcere, crucifigi ac mori, ſepeliri ac reſurgere, & aſcendere in cœlum, ſedere ad dexteram patris, venire ad iudicandos viuos & mortuos, diuinæ tantùm voluntatis fuerit, quæ nihil horum in ſe ſinè carnis recipit veritate: quæ natura vnita naturæ patris, natura eſt Spiritusſancti, ſimulq́ue impaſſibilis, ſimulq́ue incommutabilis, ſempiternæ Trinitatis indiuiſa vnitas, & vnius voluntatis æqualitas. Vndè ſi aliquis malæ voluntatis homo, aut infidelis quiſque deſciſcit, nè conuincatur Deitatem paſſibilem ſentire atque mortalem, & tamen verbi incarnati, id eſt, verbi & carnis, vnam auſus fuerit pronunciare naturam, manifeſtè in apertam & Deo odibilem tranſit inſaniam, qui mediatorem Dei & hominum, hominem Ieſum Chriſtũ, ſimulatoriè credit omnia egiſſe, nec verum in ipſo corpus, ſed phantaſticam eius corporis ſpeciem, oculis apparuiſſe cernentium. Quæ impietatis mendacia quoniam olim fides catholica deteſtatur, & talia aſſertionum ſacrilegia cõcordibus per totum mundum beatorum patrum dudum ſunt damnata ſententijs, non dubium eſt, eam nos

fidem prædicare atqoe defendere, quam ſancti apoſtoli docuerunt, & hactenùs eorum, ſuorumque ſucceſſorom ſequens ſancta hęc Romana & apoſtolica Eccleſia doctrioam, tenuit ac tenet, docuit & docet. Si quidam enim ità ſunt obcæcati, & à lumine veritatis alieni, vt verbi Dei à tempore incatoationis denegent veritatem: oſteodant, in quo ſibi Chriſtianum nomen vſurpent, & cum euangelio veritatis, qua ratione cócordent, ſi pec vitginis partum aut caro ſinè Deitate, aut Deitas eſt orta ſinè carne. Sicut enim negari
Ioan. 1. b oon poteſt, (Euangeliſta dicente) *quòd verbum caro factũ eſt, & habitauit in nobis:* ità negari non poteſt, (beato Apoſtolo Paulo prędicante)
2. Cor. 5. d *quòd* DEVS *erat in* CHRISTO, *mundum reconcilians ſibi*. Quæ autem reconciliatio eſſe poſſet, qua humano generi repropiciaretur DEVS, ſi hominis cauſam mediator DEI & hominum nó ſuſciperet? Qua verò ratione veritatem mediatoris impler, niſi quia, qui in forma DEI ęqualis eſt patri, in forma ſerui particeps eſſet & noſtri vt mortis vinculũ, vnius pręuaricatione contractum, vnius morte, qui ſolus morti nihil debuit, ſolueretur? Effuſio enim iuſti ſanguinis Chriſti, tam fuit diues ad precium, vt ſi vniuerſitas captiuorum in redemptorem ſuum crederet, nullum diaboli vinculum re-
Rom. 5. d tineret. *Quoniam* (ſicut Apoſtolus ait) *Vbi abundauit peccatum, ſuperabundauit & gratia.* Et cùm ſub peccati præiudicio nati poteſtatẽ acceperiot ad iuſtitiam reoaſcendi, validius factum eſt donum libertatis, quàm debitum ſeruitutis. Quam itaque ſibi in huius ſacramenti præſidio ſpem relinquunt, qui in ſaluatore noſtro negãt humani corporis veritatem? Dicãt, quo ſacrificio reconciliati, quo ſanguine ſunt redempti? Quis eſt (vt Apoſto
Ephe. 5. a lus ait) *qui tradidit ſemetipſum pro nobis oblationem & hoſtiam Deo in odorem ſuauitatis?* aut quod vnquàm ſacrificium fuit ſacratius, quàm quod verus & æternus pontifex altari crucis per immolationem ſuæ carnis impoſoit? In cóſpectu Domini precioſa mors iuſtorum fuit: nullius tamen inſontis occiſio,
Pſalm. 115. redemptio fuit mundi. Acceperunt iuſti, nó dederunt coronas. De fortitudine fidelium exempla nata ſunt patientiæ, non dona iuſtitię. Singulares quippe in ſingolis mortes fuerunt, nec alterius quiſquam debitum ſuo fine perſoluit, cùm filius hominis, vnus ſolus Dominus noſter IESVS CHRISTVS, qui verè agnus erat immaculatus, extiterit, in quo omnes crucifixi, omnes mortui, omnes ſepulti, omnes ſunt etiàm ſuſcitati. De
Ioann. 12. e quibus ipſe dicebat: *Cùm exaltatus fuero à terra, omnia traham ad meipſum.* Fides etenim iuſtificans impios, & creans iuſtos, ad humilitatis retracta participium, in illo acquirit ſalutem, in quo ſolo homo ſe inuenit innocentem, liberum habens per gratiam DEI de eius potentia gloriari, qui contra hoſtem humani generis in carnis noſtræ humilitate congreſſus, his victoriam ſuam tribuit, in quorum corpore triumphauit. Licèt ergò in vno Domino noſtro Ieſu CHRISTO vero DEI atque hominis filio, verbi & carnis vna perſona ſit, quę in ſeparabiliter atque indiuiſè habeat actiones communes, intelligendæ tamen ſunt ipſorum operum qualitates. Et ſic veræ fidei contemplatione cernendũ eſt, ad quæ prouehatur humilitas carnis, & ad quę inclinet altitudo Deitatis: quid ſit, quod caro ſinè verbo nó agit: & quid ſit quod verbum ſinè carne ooo efficit. Sinè verbi enim Luc. 1. e
potentia nec conciperet virgo, nec pareret, Luc. 2. a
& ſine veritate carnis obuoluta pãnis infantia noo iaceret. Sine verbi potentia non adorarent Magi puerum Stella indice declaratum, ſinè veritate carnis nó iuberetur tranſ- Matth. 2. d
ferri in Aegyptum puer, & ab Herodis perſecutione ſubduci. Sine verbi potentia non Matth. 3. d
diceret uox patris miſſa de cęlo, Hic eſt filius Matth. 17. a
meus dilectus, in quo mihi benè complacui, ipſum audite: & ſine veritate carnis nũ proteſtaretur Ioannes: Ecce agnus DEI, eccè qui Ioann. 1. d
tollit peccata mundi. Sinè verbi potentia redintegratio non fieret debilium, & viuificatio mortuorum, & ſine veritate carnis, nec cibus ieiuno, oec ſomnus eſſet neceſſarius fatigato. Poſtremò ſine verbi potentia non ſe Ioan. 10. f
Dominus patri profiteretur æqualem, & ſi- Ioan. 14. b
ne veritate carnis. Non idem diceret Patre ſe eſſe minorem cùm Catholica fides vtrunque ſuſcipiat, vtrunque defendat, quę ſecundùm confeſſionem beati Petri Apoſtoli, vnum Chriſtum Dei viui filium, & hominem credit & verbum. Chriſtus verò Deus noſter ità ioter Deum & hominem mediator apparuit, vt in vnitate perſonæ copulans vtranque naturam, & ſolita ſublimaret inſolitis, & inſolita ſolitis temperaret. Quid igitur? Cum Chriſtus ſit Deus & homo, loquitur homo, & calumniaris Deo? Ille in ſe naturam commendat humanam, tu in illo audes deformare diuinam. Gemina ergò eſt ſubſtantia Chriſti, diuina ſcilicet, qua æqualis eſt patri: humana verò, qua minor eſt patre. Vtrunque autem ſimul non duo, ſed vnus Chriſtus, nè ſit quaternitas, non Trinitas, Deus. Sicut enim vnos eſt hõ in anima rationali & carne, ſic vnus ẽ Chriſtus Deus & homo: ac per hoc Chriſtus Deus, anima rationalis & caro. Chriſtũ in his omnibus. Chriſtũ in ſingulis confitemur, Deus te cõuertat in bonum, frater, & rectę fidei normam te in omnibus tenere, & docere coocedat. Amen. Data Kaleo. Maij, Iuſtiniano 4. & Theodato A.D. 536.
viris clariſſ. coſſ.

Alia quædam epiſtola Agapeti ad Petrum Hieroſolimitanum legitur infra

476. 1

DECRE-

DECRETA SILVERII PAPÆ.

Ex libro pontificali.

Anno Domini 535.

SILVERIVS natione Cãpanus, ex patre Hormiſda Epiſcopo Romano, ſedit annum vnum, mẽſes quinque, dies 11. Hic leuatus eſt à tyrãno Theodato ſinè deliberatione decreti. Qui Theodatus corruptus pecuniæ dato, talem timorem indixit clero, vt qui non conſentirent in eius ordinatione, gladio punirentur. Sacerdotes quidam non ſubſcripſerunt in eum, ſecundùm more antiquum, neque decretum confirmauerunt ante ordinationem. Iam autem ordinato Siluerio ſub vi & metu, propter adunationem eccleſiæ & religionis, poſtmodùm ſubſcripſerunt presbyteri. Poſt menſes verò duos, nutu diuino extinguitur Theodatus tyrannus, & leuatur rex Vittigis. Eodem tempore Vittigis ambulauit Rauennam, & cum vi tulit filiam Amalaſunthæ reginæ ſibi vxorem. Ob hoc indignatus dominus Imperator Iuſtinianus Auguſtus, quis reginam ſibi commendatam occidiſſet Theodatus, miſit Beliſſarium patricium cum exercitu, vt liberaret omnem Italiam à captiuitate Gotthorum. Tunc veniens Patricius ſupraſcriptus in partes Siciliæ, fuit ibi aliquãtum temporis. Audiens autem, quòd Gothi ſibi feciſſent regem contra votum domini Iuſtiniani Auguſti, venit in partes Campaniæ iuxta ciuitatem Neapolim, & cœpit obſidere eam cum exercitu ſuo, quia noluerunt ciues Neapolitani aperire ei. Eodem tempore pugnando Patricius contra ciuitatem, introiuit, & ductus furore, interfecit Gotthos, & omnes ciues Neapolitanos, & miſit prędã, vt nec eccleſiis parceret prędando, ità vt vxoribus præſentibus, maritos earum gladio interficeret, & captiuos filios & vxores nobilium exterminaret, nullis parcens nec ſacerdotibus, nec ſeruis Dei, nec virginibus ſanctimonialibus. Eodem tempore bellum fuit maximum, veniente Vittige contra Beliſarium Patricium, & contra vrbem Romam. Ingreſſus autem Beliſſarius Patricius in vrbẽ Romam 4. Iduum Decemb. cuſtodiis & munitionibus, vel fabricis murorum, ac reparatione foſſati, circundedit ciuitatem Romanã & muniuit. Nocte ipſa, qua introiuit Beliſſarius Patricius, Gotthi, qui erant in ciuitate, vel foràs muros, fugerunt, & omnes portas apertas dimiſerunt, & fugerunt Rauennam. Et pòſt colligens Vittigis rex multitudinem Gotthorum, regreſſus eſt contra Romam, ix. Kaleñ. Martias. Et fixit caſtra ad põtem Miluium, & cœperunt obſidere ciuitatẽ Romanam. Tũc Patricius Beliſſarius, qui ꝓ nomine Romano erat, incluſit ſe Romæ intra ciuitatem. His diebus obſeſſa eſt, ciuitas, vt nulli eſſet facultas exeundi, vel introeundi. Tũc omnes ſucceſſiones priuatæ vel fiſci, vel eccleſiæ, incendio conſumptæ ſunt, homines verò gladio interẽpti ſunt. Quos gladius, gladius: quos fames; fames: quos morbus, morbus interficiebat. Nam & eccleſiæ, & corpora ſanctorum martyrũ, exterminata ſunt à Gotthis. Intra ciuitatẽ autẽ grandis fames erat, vt aqua venũdaretur precio, niſi Nypharũ remediũ ſubueniſſet. Pugnę autẽ maximæ erant cõtra ciuitatẽ. His diebus Beliſſarius Patricius repugnãdo cõtra regẽ Vitigẽ vel multitudine Gotthorũ, protexit Romanos, vel ciuitatẽ cuſtodia ſua liberauit & nomen Romanũ. Tunc obſeſſa eſt ciuitas annũ vnũ & portus Romanus à Gotthis. Patricius verò Beliſſari⁹ pugnãdo vicit Gothos. Et poſtmodùm fugerunt Gotthi Rauennam poſt annũ vnũ. Eodẽ tẽpore tanta fames fuit ꝑ vniuerſum mũdum, vt Datius Eṗs ciuitatis Mediolaneñ. relatione ſua hoc euidẽter narrauerit, eo q; in partibus Ligurię mulieres filios ſuos comediſſent penuria famis, de quibus retulit ex eccleſiæ ſuę fuiſſe familia. Eodẽ tẽpore ambulauit Patricius Beliſſarius Neapolim, & ordinauit eã, & poſtmodùm venit Romã, qui ſuſceptus eſt à dño Siluerio benignè. Et abiit Beliſſarius Patricius in palatiũ Pincianũ 6. Idus Maias, indictionẽ xv. Tunc erat Vigilius diaconus apocriſarius in Conſtantinopoli. Dolẽs aũt Auguſta pro Anthimo patriarcha, quod depoſitus fuiſſet à ſancto Agapeto Papa, quia hęreticũ eũ reperiſſet, & in loco eius cõſtituiſſet Mennã ſeruũ Dei, conſilio vſa cũ Vigilio diacono, miſi Epiſtolã Romã ad Syluerium Papã, rogãs & obſecrans, nè pigriteris ad nos venire, aut certè reuoca Anthimum in locum ſuum. Et cùm legiſſet beatus Siluerius literas, ingemuit & dixit: Modò ſcio, quia cauſa hæc finem vitæ meę adducit. Sed beatiſſimus Siluerius fiduciam habens in Domino & beato Petro, reſcripſit, dicens: Dña Auguſta, ego rem iſtam nũquàm ero facturus, vt reuocem hominem hęreticum in ſua nequitia damnatum. Tunc indignata Auguſta, miſit iuſſiões ſuas ad Beliſſarium patricium per Vigilium diaconẽ, ità continentes: Vide aliquas occaſiones in Siluerium Papam, & depone illum de epiſcopatu, aut feſtinus certè tranſmitte eũ ad nos. Eccè ibi habes Vigilium archidiaconem & apocriſarium noſtrum chariſſimum, qui nobis pollicitus eſt reuocare Anthimum patriarcham. Tunc ſuſcipiens iuſſione Beliſarius patricius, dixit: Ego quidẽ iuſſionem facio: ſed is, qui intereſt in necẽ Siluerii Papæ, ipſe reddet rationem de factis ſuis Domino Ieſu Chriſto. Et vrgente iuſſione, exierunt quidam falſi teſtes, qui dixerunt: Quia nos multis vicibus inuenimus Siluerium Papam ſcripta huiuſmodi mittentem ad regem Gotthorum:

rum. Veni ad portam, quę vocatur Aſinaria, juxta Lateranas, & ciuitatē, tibi trado & Beliſſarium patricium. Quod audiens Beliſſarius, primò nō credebat: ſciebat enim, quòd per inuidiam hæc de eo dicebātur. Sed dum multi in eadem accuſatione perſiſterēt, pertimuit. Tūc fecit Beliſſarius patricius beatū Siluerium Papā venire ad ſe in palatiū Pincis, & ad primum & ſecundum velū retinuit omnē clerū. Ingreſſis itaq; Silueriо cū Vigilio ſolis in mauſoleo, Antonina patricia ſedebat in lecto, & Beliſſarius patricius ſedebat ad pedes eius. Et dū vidiſſet eum Antonina patricia, dixit ad eum: Dic domine Silueri Papa, quid fecimus tibi & * Romani, vt tu velles nos in manus Gotthorum tradere? Et adhuc ea loquēte, ingreſſus ſubdiaconus regionarius regionis primę, tulit palliū de collo eius, & duxit eum in cubiculum: & exporlians eum, induit eum monachicam veſtem, & abſcondit eum. Tunc Sixtus ſubdiaconus regionis ſextæ, videns eum iam monachum, egreſſus foras, nunciauit ad clerum, dicens, quia dn̄s Papa depoſitus eſt, & factus eſt monachus. Quod audiētes fugerunt oēs. Quem ſuſcepit Vigilius Archidiaconus in ſua quaſi fide, & miſit eum in exiliū ad Pōtianas, & ſuſtentauit eum pane tribulationis & aqua anguſtiæ. Qui deficiens, mortuus eſt, confeſſor factus. Qui etiàm ſepultus eſt in eodē loco, XII. Kalend. Iunij. ibiq; occurrit multitudo malè habentiū, & ſaluatur. Hic fecit ordinationem vnam per mēſem Decembris, preſbyteros 13. diacones quinque, Epiſcopos per diuerſa loca numero 19. Et ceſſauit epiſcopatus dies ſex.

Calumnia in Siluerіū Papam.

3. Reg. 22.

EPISTOLA AMATORIS *Epiſcopi ad eundem.*

BEatiſſimo Siluerio Amator Epiſcopus. A quibuſdam, pater dilectiſſime, illis à patribus aduentantibus audiuimus, vos à ſede ſancti Petri iniuſtè pulſum, exilio deſtinatum. Quod nimis graue ferentes, miſimus parua munuſcula, id eſt, argenti libras xxx. ad veſtram veſtrorumq; ſuſtentationē: quæ petimus, vt ità grato animo ſuſcipiatis, ſicut grata mittuntur intentione. Precamur quoquè, vt per veſtram epiſtolam nobis remandare non dedignemini, qualiter circa vos ſit actum, vel modò agitur, vt certam rationem de vobis ſcire, & fratribus valeam nunciare. Quid enim putas de nobis fieri, pater ſumme, cùm de ſummo paſtore, & vicario ſancti Petri talia fiunt? Vos tamen nolite multùm triſtari, ſed cōfortamini ſemper in Domino: quoniam potens eſt diuinitas immenſæ tempeſtatis incerta bono ſerenitatis amouere. Ora pro nobis beatiſſime Papa.

Reſcriptum eiuſdem ad Amatorum Epiſcopum.

DIlectiſſimo atque amantiſſimo Amatori epiſcopo, Siluerius. O quàm bona eſt charitas, quę abſentia per imaginem, pręſentia ſibimetipſi exhibet per amorem. Diuiſa tangit, confuſa ordinat, inęqualia ſociat, imperfecta perficit. Quā rectè prędicator egregius vinculum perfectionis vocat, quia virtutes quidem cęterę perfectionem generant, ſed tn̄ eas charitas ligat, vt ab amantis mente diſſolui iam nequeant. Hac itaque virtute, frater chariſſime, plenum te reperio, dū non ſolùm de me ſciſcitando, & viſitando curām habes, ſed etiam bonis tuis me fulcire & ſuſtentare non deſinis. Quanta autem mala in me peracta ſunt, nec enarrare, nec ſcribere tibi per omnia poſſum. Ante omnia verò Patricia infeſta mihi erat, eo quòd non reſtituebam Authimum dudùm Patriarcham Conſtantinopolitanum, quem ſanctæ memoriæ Agapetus prædeceſſor meus ſuis meritis dānauit. Vrgēte quoquè eius iuſſione, exierunt quidam falſi teſtes dicētes aduerſùm me crimina, quorum nunquàm particeps fui. Sed dum multi in eadem accuſatione perſiſterēt, timuit Beliſſarius patricius noſter, & mādauit me ad ſe venire pacificè pro quibuſdam Eccleſiaſticis diſpoſitionibus in palatium Pincis, & ad primum & ſecundum velum retinuit omnem clerum & populum, qui mecum veniebat, & nullū permiſit introire niſi me ſolùm, & Vigilium diaconē * meum. Me verò vi retento, & ante prædictam Patriciam deducto, miſerunt in exilium, in quo modò ſuſtēnor pane tribulationis & aqua anguſtiæ. Ego tamē propterea non dimiſi, nec dimittu officium meū: ſed cum Epiſcopis, quos congregare potui, eos, qui talia erga me egerunt, anathematizaui, & vnà cum illis Apoſtolica & ſynodali authoritate ſtatui, nullū vnquàm taliter decipiendum, ſicut deceptus ſum: & ſi aliquis deincèps vllum vnquàm epiſcoporū ità deciperet, anathema maranatha fieret in conſpectu Dei & ſanctorum angelorum. Similiter ſanctorum patrum roborantes decreta, ſtatuimus (licet ſępiſſimè iam ſtatutū fuerit) nec falſos, nec inimicos ſuſpectos accuſatores vel teſtes vnquā ſup epiſcopos ſuſcipi, eiſque nocere nullatenùs poſſe: q̄a falſam aut ſuſpectā, aut odioſam vocem, aut funeſtam, potiùs interdici, quā audiri ſanctis patribus placuit. Summoperè, chariſſime, tales cauendi ſunt, & auertendi atq; reijciendi, ſi nocentes apparuerint: quia non ſolum Eccleſiaſticæ, ſed etiàm ſeculi leges tales non ſuſcipiunt, ſed repellunt. Vndè ſcriptum eſt: Os impiorū deuorat iniquitatem. Et Dominus per prophetā loquitur, dicens: Cum ſancto ſanctus eris, & cum viro innocente innocenter ages. Cum electo electus eris, & cū peruerſo peruerteris. Et Apoſtolus inquit: Peruertunt mores bonos colloquia mala. Idcirco (vt iā pręlibatū eſt) mali ſemper cauēdi, & bonis atq; beneuolis eſt inhærēdum, vt periculum deſidiæ, quātùm poſſumus, deuitemus: & nè peſtis hæc latiùs diuulgetur, ſeueritate (qua

Coloſſ. 3. c

23. q. 4. Beliſſari' pat.

* noſtrum.

1. Reg. 22. d

1. Cor. 16. d

Prou. 19. d

Pſalm. 17.

1. Cor. 15. d

poſſumus

poſſumus) abſcindamus, quoniam non temeritas internenit prçſumptionis, vbi eſt diligentia pietatis. Agat ſemper vnuſquiſque veſtrum hac informatione, Apoſtolica fultus anthoritate iuxta vires ſuas, & fraterna dilectione ac ſancta religione mores proprios conſeruare, & io communi alterutrũ adiunare, & in charitate permanere, & Dei voluntati indeſinenter ſtudeat inhærere, vt ſimul laudantes Dominum, indefeſſas illi gratia ſemper agamus. Vale in Chriſto chariſſime ſemper, & prçdicta (prout melius poterit) Domioo opem ferente, adimplere, & reliquos fratres Apoſtolica authoritate iformare ſtudeto. Data 9. Kaleñ. Decembris Iuſtinianos 5. & Beliſſario viris clariſſ. coſſ.

EPISTOLA SILVERII Papæ ad Vigilium.

Silueriuſ epiſcop⁹ Vigilio. Multis te tráſgreſſionibus irretitũ ſacerdotalis iamdudùm nouit generalitas. Et quia cruentis humano ſãguine manibus deceſſorib⁹ noſtris peruicacia tua ſubripiens, Leuiticis præſumpſeris excubare miniſterijs, plerique oouerunt fidelium. Nã quia cõtra iura canonica temporibus ſanctæ memoriæ Bonifacij Papæ, ipſo viuente, ſucceſſor eius deſignari conabaris, niſi tibi ampliſsimi ſenatus obuiaſſet iuſtitia, tunc prouidentia paſtorali ac põtificali authoritate tua execrãda iam debuerant auſpicia detruncari. Sed dum paruum vulnus in te neglectum eſt, inſanabile accreuit apoſtema: quod niſi ferro altiùs abſcindatur, fomentorum ſentire non poteſt medicinam quippe qui nequiſſimi ſpiritùs audacia, ambitionis phreneſim concipiens, in illius apoſtolici medici, cui animas ligandi ſoluendique collata & conceſsa poteſtas eſt, verſaris contumeliam, nouumque ſcelus erroris in Apoſtolica ſede rurſùs niteris inducere & in morem Simonis, cuius diſcipulum te oſtendis operibus, data pecunia, meque repulſo, qui (fauẽte Domino) tribus iam ingiter emenſis temporibus ei præſideo tempora mea nitaris inuadere. Habeto ergò cum his, qui tibi conſentiunt, pęnæ damnationis ſententiam: ſublatumque tibi nomẽ & munus miniſterij ſacerdotalis agnoſce, ſancti ſpiritus iudicio & Apoſtolica à nobis authoritate damnatus. Sic enim decet fidem ſanctorum Patrum in Eccleſia ſeruari catholica, vt, quod habuit, amittat, qui improbabili temeritate, quod nõ accepit, aſsumpſerit. Data octauo Kalend. Iulij, Principe Baſilio. Cælius Siluerius Papa vrbis Romę, huic decreto anathematis in Vigilio peruaſore facto, ad omnia ſtatuta conſenſum præbens, ſubſcripſi, pariter & quatuor epiſcopi ſubſcripſerunt, id eſt, Terracioenſis, Fundanus Firmanus, & Minturneñ. Data iſta chartula per Anaſtaſium ſubdiaconum.

Matt. 16. c

23 q. 4 Seli ſanus patricius.

25. q. 2. Sic decet quidẽ

An. D. 515.

ARVERNENSE CONCILIVM

Tempore Silucrij Papę, Theodeberto Rege. Eſt Prouinciale.

ARuerni, vel potiùs Auerni, à Troianis oriundi, populi Aquitaniæ, Romanorum fratres olim ſe nominarunt, cum quibus etiàm crebrò bella geſſerunt. Vide Strabonem libro 4. Plinium libro 4. capite 19. vulgò oppidum huius gentis Alebret dicitur.

CAPITVLA ARVERnenſis Synodi.

In ſynodis quid quo potiſſimùm ordioe tractandum. 1

Pontificij honorem uon votis, ſed meritis quærendum. 2

Cadauera mortuorum non obuoluenda pallis ſacratis. 3

Res eccleſiaſticas à regibus obtinere deſiderantes, excommunicandos. 4

Opertorio corporis Dominici ad nihil aliud, quàm ad ipſum Domini corpus, vti debere. 5

Neque Chriſtianum Iudæ, neque Iudæum Chriſtianæ coniugari licere. 6

ſuppellectilia Eccleſiæ ſacra ad nuptias ſeu res mundanas non vſurpanda. 7

Iudæos uon præficiendos Chriſtianis iudices. 8

Parochiam alienam nulli epiſcopo innadendam. 9

Alienum clericum, alieno epiſcopo non vtendum. 10

Coniugia inceſtuoſa quæ quibus quantoperè vitanda. 11

Presbyteris ac diaconis quàm ſtrictè continentia ab vxoribus ſeruanda. 12

Munera Eccleſiæ ſub Sacramento collata, quo ſupplicio oeque ſrandanda, neq; retinenda, neq; ſupprimenda. 13

Feſtiuitates quæ quibus clericis cur vbi tãtùm peragendæ. 14

Epiſcopis, presbyteris & clericis quanta conſcientiæ munditia viuendum. 15

Quas tantùm fęminas cohabitare clericis deceat. 16

PROOEMIVM.

APVD Eccleſiam Aruenam ſub die ſexto Iduum Nouembris, poſt conſulatum Paulini iunioris, cùm in Dei nomine congregante ſancto ſpiritu, conſentiente dño glorioſiſſimo pioq; Rege Theodeberto,

to, in Aruernam vrbem, ſancta ſynodus conueniſſet, ibique flexis in terra genibus pro rege, pro eius regno & longæuitate, & pro populo Dominum deprecaremur, vt qui nobis congregationis tribuerat poteſtatem, regno eius Dominus noſter felicitatem tribueret, Imperium regeret, * & in iuſtitia gubernaret, in eccleſia ex more cōſedimus. Inſpectiſque canonibus, id nobis rationabile viſum eſt, vt quamuis Eccleſiaſticæ regulæ penè omnia comprehendant, quædam tamen vel adderentur noua, vel repeterentur antiqua.

Hic Theodorici filius fuit, Clodouei nepos.

* iuſtitia

Capitulum primum.

In decr. Iuo nis lib. 4.

Inprimis placuit, vt quotiès ſecundùm ſtatuta patrum ſancta Synodus cōgregatur, nullus epiſcoporum aliquam priùs cauſam ſuggerere audeat, quàm ea, quæ ad emendationem vitæ, ad ſeueritatem regulæ, ad animæ remedium pertinent, finiantur.

2 Placuit etiàm, vt ſacrum quis pontificij honorem non votis quærat, ſed meritis: nec diuinum videatur munus comparare rebus, ſed moribus: atque eminentiſſimæ dignitatis apicem omnium cōſcendat electione, non paucorum fauore. Sit in eligendis ſacerdotibus cura præcipua, quia irreprahēſibiles eſſe conuenit, quos præeſſe neceſſe eſt corrigendis. Diligēter itaque quiſque inſpiciat prædium Dominici gregis, vt ſciat, quod meritum conſtituēdi deceat eſſe paſtoris: Epiſcopatum ergò deſiderans, electione clericorum vel ciuium, conſenſu etiàm metropolitani eiuſdem prouinciæ pontifex ordinetur. Non patrocinia potentum adhibeat, non calliditate ſubdola, ad conſcribendum decretum * alius hortetur præmijs, * alius timore compellat. Quod ſi quis fecerit, eccleſiæ, cui indignus præeſſe cupit, cōmunione priuabitur.

* alios

3 Obſeruandum, nè pallis vel miniſterijs diuinis, defunctorum corpuſcula obuoluantur: & nè à potentibus ſeculi, clerici contra epiſcopos ſuos vllo modo erigantur.

4 Qui regulam eccleſię petunt à regibus, & horrendæ cupiditatis impulſu egentium ſubſtantiam rapiunt, irrita habeantur, quæ obtinent, & à communione eccleſiæ cuius facultatem auferre cupiunt, excludantur.

5 De opertorio Dominici corporis, ſeu palla altaris, nunquàm ſacerdotis corpus, dum ad tumulum euehitur, obregatur: quia ſacto velamine vſibus ſuis reddito, dum honorantur corpora, altaria polluuntur.

6 Si quis Iudaicæ prauitati, iugali ſocietate coniungitur, & ſeu Chriſtiana Iudæo, ſiue Iudæus Chriſtianæ mulieri conſortio miſceatur carnali, quicunque horum tantum nefas admiſiſſe dignoſcitur, à Chriſtianorum cœtu atque conuiuio, & à communione Eccleſiæ, cuius ſociatur hoſtibus, ſegregetur.

7 Nè ad nuptiarum ornatum miniſteria diuina præſtentur, nè, dum improborum contactu, pompaque ſecularis luxuriæ polluuntur, ad officium ſacri myſterij videantur indigna.

8 Nè Iudæi Chriſtianis populis iudices præponantur.

9 Nè parochiam cuiuſlibet epiſcopi, alterius ciuitatis epiſcopus canonum temerator inuadat, & veſanæ cupiditatis facibus inflammatus, ſuis quoquo modo non contentus, rapiat alienam.

10 Nè vllus epiſcopus alterius clericum, contra voluntatem epiſcopi ſui, ſuſcipere audeat, aut ſacerdotio prærogare.

11 Si quis relictam fratris, ſororem vxoris, priuignam, conſobrinamve relictam, id eſt, patrui vel auunculi, * carnalis contagij * Carnali contagio
macula crediderit violandam, & auſu ſacrilego authoritatem diuinæ legis, ac iura naturæ perniciosè, & cui charitatis ad pij affectus ſolatia exhibere debuerat, ſuorum hoſtis ac pudicitiæ expugnator, vim inferre tentauerit, Apoſtolicæ conſtitutionis ſententia feriatur: & quandiù in tanto verſatur ſcelere, à Chriſtiano cœtu atque conuiuio, eccleſiæ communione priuabitur.

12 Cùm presbyteri atque diaconi, ſublimi dignitatis apice prærogentur, actibuſque omninò ſeculi renuncient, & ad ſacrum miniſterium electi, repudient, & quiſquis eſt presbyter atque diaconus, diuino munere benedictione percepta, vxoris ſuæ prius, frater ilicò efficiatur ex coniuge: attamen quoſdam reperimus ardore libidinis inflāmatos abiecto militiæ cingulo, vomitum priſtinum & inhibita rursùs coniugia repetiſſe, atque inceſti quodammodò crimine clarum decus ſacerdotij violaſſe, quod nati etiàm filij prodiderunt. Quod quiſquis feciſſe cognoſcitur, omni in perpetuum (quam, admiſſo iam crimine, perdidit) dignitate priuabitur.

13 Siquis cuiuſcunque eccleſiæ munuſcula quælibet ſub ſacramenti ſcriptura collata, nefaria calliditate fraudauerit, inuaſerit, retinere tentauerit, atque ſuppreſſerit, & non ſtatim à ſacerdote commonitus, collata reddiderit, ab Eccleſię catholicę communione pellatur.

14 Si quis ex presbyteris, aut diaconis, Burchar. li. 2. cap. 23.
qui neque in ciuitate, neque in parochijs, canonicus eſſe dignoſcitur, ſed in villulis habitans, in oratorio ſancto deſeruiens, celebret diuina myſteria; feſtiuitates præcipuas, Domini natale, Paſcha, Pentecoſtē, & ſi quæ principales ſunt feſtiuitates reliquę, nullatenùs alibì, niſi cum epiſcopo ſuo in ciuitate teneat. Quicunque ſunt etiàm ciues natù maiores, pari modo in vrbibus ad pontifices ſuos in prædictis feſtiuitatibus veniant. quod ſi qui improba temeritate contempſerint, eiſdem feſtiuitatibus, quibus in ciuitatibus adeſſe deſpiciunt, cōmunione pellātur.

15 Epiſco-

15 Epiſcopus, presbyter atque diaconus, tam ſancta conſcientia reſplendeant, vt effugiant probitate actuum, maledicorum obloquia, & teſtimonium in ſe diuinum implere contendant, quo dominus ait: Sic luceat lumen veſtrum coram hominibus, vt videntes veſtra bona opera, glorificēt patrem veſtrū, qui in cœlis eſt.

Matth. 5. b

16 Igitur authoritate canonica, aliqua manſura in ea conſtitutione ſanximus, vt fugiatur ab his extranearum mulierum culpanda libertas, & tantùm cum auia, matre, ſorore, vel nepte, ſi neceſſitas compulerit, habitent. De quibus omnibus (vt priorum canonum ſeries continet) nefas eſt aliud, quàm natura cōſtituit, ſuſpicari. In cubiculo etiam horum atque cellario, vel familiari quolibet ſeruitio, neque ſanctimonialis vlla, neq; extranea mulier neque ancilla vllo modo admittatur. Quòd ſi quis pręceptorum Dei immemor crediderit contemnendum, ſciat ſe authoritate canonica communionis ſinè dubio iacturam ſubire. Quòd ſi antiſtēs culpā hanc in presbytero aut diacono ſuo diſtringere canonico rigore noluerit, ipſe ſeueritate ſententiæ vel ſeueritatis ſententia feriatur.

¶ Honoratus in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Bituricæ, ſubſcripſi.

Gallus in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Aruerneñ. ſubſcripſi.

Gregorius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Lingonicæ, conſenſi & ſubſcripſi.

Hilarius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Gabalitanæ, conſenſi & ſubſcripſi.

Ruricius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Lemouiceñ. conſenſi & ſubſcripſi.

Nicetius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Treuerorum, ſubſcripſi.

Deuterius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Loteneñ. ſubſcripſi.

Dalmatius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Rutheneñ. ſubſcripſi.

Flauius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Rhemeñ. Deo propicio, ſubſcripſi.

Lupus in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Cathalauneñ. ſubſcripſi.

Domitianus in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Tongrorum, quod eſt Traiectum, ſubſcripſi.

A Tongris ſedes epiſcopalis in Traiecteñ. tranſlata eſt, atque indè ad vrbē Leodienſem.

Venantius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Veroneñ. ſubſcripſi.

Grammatius epiſcopus eccleſiæ Meteñ. ſubſcripſi.

Deſideratus in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Virduneñ. ſubſcripſi.

Supetius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Aurnicorum ſubſcripſi.

Finit Concilium.

¶ Deſumptum ex vetuſto codice quinque librorum partialium, capitulum concilij Aruerneñ. quod in decreto Gratiani non habetur.

¶ Ex eodem libro 2. capit. 103. Vt presbyteri plebes ſuas admoneant, quòd hoſpitales ſint.

Placuit, vt presbyteri ſuas plebes admoneant, vt hoſpitales ſint, & nulli iter facienti, manſionem denegent. Et vt omnis occaſio rapinæ tollatur, nihil cariùs vendant tranſeuntibus, niſi quanto in mercato vēdere poſſint. Quòd ſi cariùs vendere voluerint, ad presbyterum tranſeuntes hoc referant, & illius iuſſu cum humanitate eis vendant.

¶ Decerpta alia quatuor capitula Concilij Aruerneñ. ex codice æquè vetuſto 16. librorum partialium, quę etiàm in decreto Gratiani non adnotantur.

¶ Ex libro primo, cap. 20. Cap. I.

De poſſeſſione 30. annorum, nè repetatur.

Quicunque epiſcopus alterius epiſcopi diœceſim per 30. annos ſinè aliqua interpellatione poſſederit, admittenda non eſt contra eum actio repoſcendi: ſed hoc intra * , extra verò nullo modo: nē, dum diœceſis defenditur, prouinciarum termini confundantur.

¶ Ex libro ſecundo, cap. 37.

CAP. II.

Vt in vita epiſcopi, alius non ſuperponatur.

Vt nullus, viuente epiſcopo, alius ſuperponatur aut ſuperordinetur epiſcopus, niſi forſitan in eius locum, quem capitalis culpa deiecerit.

¶ Ex libro ſecundo, cap. 44.

CAP. III.

De presbyteris, qui de crimine fornicationis, ſiue aliquo capitali flagitio accuſantur, & non habent collegas, cum quibus ſe expurgare poſſint, aut ſi fortè lapſi fuerint, quomodò ſatisfaciant, in quorum iudicio neque ad dexteram, neque ad ſiniſtram declinandum eſt, ſed recta via gradiendum. In Concilio nāque Neocęſareeñ. ſcriptum eſt: Presbyter, ſi vxorem acceperit, ab ordine deponatur. Si verò fornicatus fuerit, aut adulterium perpetrauerit, ampliùs pelli debet, & ad pœnitentiam redigi.

Ca. 1. & diſt. 28. presbyter.

¶ Ex libro tertio, cap. 14.

CAP. IIII.

Quòd licitum ſit epiſcopis, cū conſilio cleri, de theſauro eccleſię ſuæ familiæ ſuccurrere.

Licitum ſit epiſcopis, præſentibus presbyteris & diaconibus, de theſauro eccleſiæ, familiæ & pauperibus eiuſdem eccleſiæ, ſecundùm canonicam inſtitutionem, iuxta quod indiguerint, erogare.

DECRETA

DECRETA VIGILII PAPÆ.

Ex libro pontificali.

Anno Domini 537. VIGILIVS natione Romanus, ex patre Ioanne cõſule, ſedit annos 17. mẽſes 6. dies 26. Eodem tempore Beliſſarius patricius commiſit bellum cum Vitige rege Gotthorum. Quem fugientem noctu, inſecutus eſt Ioannes magiſter militum cognomento Sanguinarius, & tenuit eum, & adduxit ad Beliſſarium, & ad Vigilium Romam. Tunc dederunt ei ſacramenta in baſilica Iulij, vt ſaluum illum perducerent ad Iuſtinianum Imperatorem. Quem cùm adduxiſſent in Conſtantinopolim, gauiſus eſt Imperator, & fecit eum patricium, & comitem, & tranſmiſit eum iuxta fines Perſarũ, & ibi uitam finiuit. Beliſſarium verò interrogauit Imperator, quomodò ſe haberet cum Romanis, vel quomodò in loco Siluerij ſtatuiſſet Vigilium. Tunc gratias ei egerunt Imperator & Auguſta, & data ei dignitate, iterùm miſit eum in Africam. Qui veniens in fines Africæ, ſub dolo pacis interfecit Coutharidem regem Vandalorum, & redacta eſt Africa ſub republica. Tũc Beliſſarius patricius veniens Romam, de ſpolijs Vandalorum obtulit beato Petro Apoſtolo per manus Vigilij Papæ, crucem auream cum gemmis, penſantem libras centum, in qua ſcripſit victorias ſuas. Ceroſtrata argentea deaurata maiora duo, quæſtant vſque hodiè ante corpus beati Petri Apoſtoli. Sed & alia multa dona & eleemoſynas pauperum largitus eſt. Fecit etiàm Beliſſarius Patricius xenodochium in via Lata, & in via Flaminea iuxta ciuitatem *Ortas monaſterium ſancti Iuuenalis, vbi poſſeſſiones & dona multa largitus eſt. Eodem tempore Theodora Auguſta ſcripſit ad Vigiliũ Papam: Veni, adimple nobis, quæ prona voluntate tua promiſiſti de patre noſtro Anthimo, & reuoca eum in officio ſuo. Ad hæc reſcripſit Vigilius: Abſit hoc à me, domina Auguſta. Priùs loquutus ſum malè & inſipienter, modò autem nullo modo tibi conſentio, vt reuocem hominem hæreticum & anathematizatũ. & ſi ĩdignus, vicarius ſum B. Petri Apoſtoli, quõ fuerunt anteceſſores mei ſanctiſſimi Agapetus & Silnerius, q eũ dãnauerũt.

* Oſtiam.

Ecce vt Vigilius, quantumuis malis artibus adeptus Pontificatum, ſtatim ac ſanctam illam ſedẽ, & promiſſione Domini ſtabilitam, aſcendit, mutatus in alium virum, hæreſim, quam probare promiſerat, damnat. Sed de Vigilio & eius tota cauſa vide Hoſium, & Sanderum, & alios.

Tunc Romani fecerũt ſuggeſtiones ſuas cõtra Vigiliũ, eo q cũ cõſilio eius depoſitus fuiſſet Siluerius beatiſſimus Papa. Suggerimus, inquiunt, pietati tuæ, quia malè agit cũ ſeruis tuis Romanis & cum ipſa plebe ſua, & quia homicidam illum accuſamus. Sic eſt in furorem verſus, vt daret alapam notario ſuo. Qui mox ad pedes eius cadens, expirauit. Item dedit nepotem ſuum Vigilius Aſterio conſuli filium mulieris viduæ, quo*caſu faciente, fecit eum teneri nocte, & tam diù cædi quandiù vitã finiret. Quo audito, Auguſta miſit Anthemium Scribonem cũ iuſſione ſua, & cum virtute maiore ad Romam dicens: Exceptis omnibus in baſilica ſancti Petri, parce: nam ſi in Lateranis, aut in palatio, aut in qualibet Eccleſia inueneris Vigilium, mox impoſitum in nauim, perduc eũ vſque ad nos. Nam per viuentem in ſecula excoriari te faciã. Qui Anthemius Scribon veniens Romam, inuenit eum in eccleſia ſanctæ Cæciliæ, x. Kalẽ. Decẽbris, (erat enim dies natalis eius) munera eum erogantem ad populum. Tenentes ergò eum, depoſuerunt ad Tiberim, & miſerũt eum in nauim. Plebs autem & populus ſequebatur eũ, acclamantes, vt orationem ab eo acciperent. Dataq; oratione, reſpondit omnis populus, Amen, & mota eſt nauis. Videntes Romani, q mota eſſet nauis, in qua ſedebat Vigilius, cœpit populus iactare poſt eum lapides, fuſtes, *cacabos, & dicere: Fames tua tecũ. Mortalitas tecũ. Malè feciſti Romanis, malè inuenias vbi vadis. Et quidam amatores eius ſecuti ſunt eũ de Eccleſia. Qui ingreſſus Siciliam in ciuitatem Catanẽſem, permiſſus eſt facere ordinationem per mẽſem Decembrẽ presbyteros & diacones, in quibus retrãſmiſit Romæ Ampliatum presbyterum, & vicedominum ſuum, & Valẽtinum Epiſcopum ad ſanctas Rufinam & Secundam, ad cuſtodiendum Lateranas, & gubernandum clerũ, & valefaciens omnibus, ingreſſus eſt Conſtãtinopolim in vigilia natalis Domini noſtri Ieſu Chriſti. Tũc obuius eſt ei Imperator, & oſculantes ſe, cœperunt flere, & plebs illa pſallebat ante eum vſque ad Eccleſiam ſanctæ Sophiç, dicens: Ecce aduenit dominator Dominus, &c. Per biennium verò fuerũt cõtẽtiones de Anthimo patriarcha, quomodò promiſiſſet reuocare & remittere eum in locum ſuum, & cautionem manus ſuæ oſtendebant, cùm promiſerat eum in ordine ſuo reuocare. Sed Vigilius nullatenùs eis voluit conſentire: ſed tanta roboratus virtute, magis mori deſiderabat, quàm viuere. Tunc Vigilius Papa dixit: Vt video, non me fecerunt venire ad ſe Iuſtinianus & Theodora pijſſimi principes, ſed hodie ſcio, quòd Diocletianum & Eleutheriam inueni. Facite vt vultis, digna enim factis recipio. Tũc dedit alapam in faciem eius quidam, dicens: Homicida, neſcis, quibus loqueris? Neſcis, quia Siluerium Papam occidiſti? & filium mulieris viduæ, ad calces & fuſtes interfeciſti? Tunc

* cùm calcibus, &

fugiens

fugiens in baſilicã ſanctæ Euphemiæ, tenuit columnam altaris. Qui tractus ab ea, eiectus eſt foras Eccleſiam. Fecit autem mitti funẽ in collũ eius, & traxerunt eũ per totã ciuitatem vſq; ad veſperã. Tunc miſſo in cuſtodiã dabatur ei modicũ panis & aquæ. Clerus aũt Romanus, qui cũ eo erat, miſſus eſt in exiliũ ad diuerſa metalla incidenda. Tũc Gotthi fecerũt ſibi regẽ Baduillã, qui Totila nuncupabatur, qui deſcendens Romam, obſedit eam. Et facta eſt fames in ciuitate Romana talis, vt ẽt natos ſuos vellent comedere. Quadã die intrauit Romam à porta ſancti Pauli, indictione 14. Tota enim nocte fecit buccinam clangi, vſque dum cunctus populus fugeret, aut per eccleſias ſe cęlarẽt, nè gladio Romani vitã finirent. Habitauit rex cum Romanis, quaſi pater cum filijs. Tunc quidã de ſenatoribus fugientes, Citheus, Albinus, & Baſilius patricius & conſul, ingreſſi ſunt Conſtantinopolim, præſentati ante Imperatorem afflicti & deſolati. Tunc conſolatus eſt eos Imperator, & ditauit eos, ſicut digni erãt, tanq̃ conſules Romani. Eodẽ tempore Imperator Iuſtinianus miſit Narſetem eunuchum & cubicularium ſuum in Italiam, cui, data pugna cũ Gotthis, donauit Deus victoriam, & occiſus eſt rex, & multitudo Gotthorũ interſecta eſt.

Vide Nicephori Hiſt. Eccl. lib. 17 cap. 13.

Tunc adunatus clerus rogauerunt Narſetem vt vnà cum eius ſuggeſtione rogarent principem, vt ſi adhuc viueret Vigilius Papa, aut presbyteri, ſeu diaconi, vel clerus, qui cũ eodem Vigilio fuerant exilio deportati, reuerterentur. Suſcepta relatione Narſetis, vel cũcti cleri Romani, lętus effectus eſt Imperator, & omnes inclyti eius, eo q̀ requiem donaſſet Deus Romanis. Mox miſit iuſſiones ſuas per diuerſa loca, vbi fuerãt in exilio deportati in * Gyſla & Proconneſo, & adduxit eos ante ſe Imperator, dicẽs eis: Vultis recipere Vigiliũ, vt fuit Papa veſter? Gratias ago. Minùs oe? Hic habetis archidiaconũ veſtrũ Pelagiũ, & manus mea erit vobiſcũ. Reſponderunt omnes: Imperet Deus pietati tuæ. Reſtitue nobis modò Vigiliũ, & qñ eũ voluerit Deus tranſire de hoc ſeculo, tunc veſtra pręceptione nobis donetur Pelagius archidiaconus noſter. Tunc dimiſit omnes cum Vigilio. Venerunt itaque in Siciliam in ciuitatẽ Syracuſas, vbi Vigilius afflictus, calculi dolorem habens, mortuus eſt. Cuius corpus ductum Romam, ſepultum eſt ad ſanctum Marcellum via Salaria. Hic fecit ordinationes duas per mẽſem Decembrẽ, presbyteros 46. diacones 16. epiſcopos per diuerſa loca numero 81. Et ceſſauit epiſcopatus menſes tres, dies 5.

CAPITVLORVM SEQVENtis Epiſtolæ, tituli.

De Priſcillianiſtis, qui ab eſu carnium ſe ſubtrahunt. 1
De trina renaſcentium merſione. 2
De his, qui ab Arianis iterùm baptizantur. 3
De eccleſiarum reſtauratione in fabricis vel dedicatione, quid ſit obſeruandum. 4
De paſchæ feſtiuitate, & precum ordine, ac Miſſarum ſolennijs. 5
Quòd in nõie Trinitatis debeat baptizari. 6
Quòd beati Apoſtoli Petri Romanæ ſcilicet Eccleſię ſedes, ſacerdotalis mater ſit dignitatis, atq; eccleſiaſticę magiſtra rationis. 7

Dilectiſſimo fratri * Eutherio Vigilius. Directas ad nos tuæ charitatis epiſtolas, plenas catholicæ inquiſitionis ſolicitudine, gratanter accepimus, benedicentes Dei noſtri clementiã, quia tales in extremis mundi partibus dignatur ſuis ouibus prouidere paſtores, per quos & paſcuis valeant ſalutaribus abundare, & ab * antiqui hoſtis rapacitate ſeruari, vt inſidias nequeant eius ſubreptionis incurrere. Vndè certum eſt, quia promiſſæ vos beatitudinis gratia ſubſequatur, quandò à vobis cœleſtium perfectio doctrinarum tam votiua ſciſcitatione perquiritur. Scriptum eſt enim: *Beati, qui ſcrutantur teſtimonia eius, in toto corde exquirunt eum.* Hoc igitur, frater chariſſime propoſitum tuæ conſultationis tota mente tractantes, de te quoquè prouenire * contendimus, qui regulam catholicæ fidei ijſdem ſtudes tenere veſtigijs, quibus eã in Apoſtolica * fide cognoſcis eſſe fundatam. Et quanuis ſonus eorum toto orbe diffuſus, & vſq; ad fines orbis terræ verba eorum diſtenſa, dilectionis tuæ corda Chriſto probauerint eſſe fidelia: tamen ſi quid ex his in eccleſia, quæ tuę gubernationi Deo (auxiliante) cõmiſſa eſt, necdùm plena luce claruerit, ad eũdem fontem, de quo illa ſalutaris manarat lympha, recurritis, q̃d debita charitate ſumus amplexi, quia fiducialiter de his: vndè apud vos obſeruantiã eſſe dixiſtis ambiguam, noſtra voluiſtis r̃ñſione firmari. Quapropter dilectionẽ tuam in Dño ſalutãtes, de ſingulis, quid iuxta catholicam diſciplinã teneat Apoſtolicæ ſedis authoritas, ſubiectis aliquibus etiàm ſanctarũ capitulis regularum, te credimus inſtruendum.

*eleutherio al. Eucherio.
*antiq. lupi
Pſalm. 118.
*cõfidimus
*ſede
Pſalm. 18.

Capitulum primum.

Ac primum de his, quos Priſcillianę hęreſis indicaſti vitijs inquinari, ſancta & conueniente religioni catholicæ eos deteſtatione iudicas arguendos, qui ità ſe ſub abſtinentiæ ſimulatæ prætextu, ab eſcis vidẽtur carnium ſubmouere, vt hoc execrationis potiùs animo, quàm deuotionis probentur efficere: ĩ qua re quia nefandiſſimis Manichęis eſſe conſimiles approbantur, iuſtè patrum venerabilium conſtitutis ab hac ſuperſtitione ſub anathematis ſunt interminatione p̃hibiti, quando aliquid ciborũ cõtagione carnium credunt eſſe pollutum, quia de his omnibus, quæ ad humanum victum miſericordia Dei contulit, nihil catholicis eſſe iudicatur immundum. Sic enim Titum doctor gentium Paulus monet Apoſtolus, dicens: *Omnia munda mundis, coinquinatis autem & infidelibus nihil eſt mundum, ſed polluta ſunt eorũ*

Tit. 1. d

mens

mens & conſcientia. Deum confitentur ſe noſſe, factis autem negant, abominabiles & increduli, & ad omne opus bonum reprobi. Similiter & alio in loco ad Timotheum de huiuſmodi 1. Tim. 4. a cauendis erroribus prædicauit, dicens: *In nouiſſimis temporibus diſcedent quidam à fide, attendentes ſpiritibus erroris & doctrinis dæmoniorum, in hypocriſi loquentium mendacium, & cauteriatam habentium ſuam conſcientiam, prohibentes nubere, & abſtinentes à cibis, quos Deus creauit ad percipiendum cum gratiarum actione fidelibus, & his qui cognouerunt veritatem, quia omnis creatura Dei bona eſt, & nihil reijciendum, quod cum gratiarum actione percipitur.* Hæc igitur ſequentia patrum venerabilium conſtituta, ſpecialiter eos cenſuerunt eſſe damnādos, qui cùm carnibus abſtinerent, ea quoquè credebant eſſe vitanda, q̃ carnibus fuiſſe videbantur admixta. Nam & ipſe Dominus noſter Ieſus Chriſtus ità præmonuit, dicens: Matth. 15. b *Non, quod intrat in os, coinquinat hominem: ſed quæ procedunt de ore, hæc ſunt quæ coinquinant hominem.* Quapropter nec abſtinentiam Deo placitam reprobamus, nec eos qui execrantur Domini creaturam, recipimus in noſtra ſocietate.

2 De baptiſmo quoquè ſolenniter adimplēdo, ſimiliter quid apoſtolica vel ſanxerit, vel obſeruet authoritas, in ſubiectis tua charitas euidenter agnoſcet. Illud autem nouelli eſſe iudicamus erroris, q; cùm in fine pſalmorum ab omnibus catholicis ex more dicatur, GLORIA PATRI, ET FILIO ET SPIRITVI SANCTO: aliqui, ſicut indicas, ſubducta vna ſyllaba coniunctiua, perfectum conantur minuere vocabulum Trinitatis, dicendo: Gloria patri, & filio ſpirituiſancto. Quanuis ergò ipſa nos ratio euidenter edoceat, quia ſubducta vna ſyllaba, perſonam filij & ſpirituſſancti, vnam quodam modò eſſe deſignēt, tamen ad errorem talium conuincendum ſufficit, q; Dn̄s Ieſus Chriſtus, deſignans in inuocatione Trinitatis credentium debere baptiſma Matt. vlt. d celebrari, dixit: *Ite, docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spirituſſancti.* Ergò cùm non dixerit, in nomine Patris, & Filij, Spirituſſancti: ſed æqualibus diſtinctionibus, Patrem, & Filium, & Spiritumſanctum iuſſerit nominari, conſtat illos omninò à doctrina Dominica deuiare, qui aliquid huic voluerint confeſſioni derogare. Qui ſi in errore permāſerint, ſocij nobis eſſe non poſſunt.

3 De his etiā, qui baptiſmatis gratia ſalutaris accepta, apud Arianos iterùm baptizati, profundæ voraginis ſunt morte demerſi, quid per ſingulos ordines, vel ætates anteceſſorum noſtrorum decreta cenſuerunt, quæ multiplici ſunt digeſta ratione, è noſtro ſcrinio releuata capitula his ſubiecta direxim'. In quibus tn̄ illud ſpeciali charitate etiā conuenit obſeruari, vt quia ꝓ peccatis plurimis * in gentibus iniquitas ipſa ſurrexit, in æſtimatione fraternitatis tuæ aliorumq; pontificū per ſuas diœceſes relinquatur, vt ſi qualitas & pœnitentis deuotio fuerit approbata, indulgētiæ quoquè remedio ſit vicina. Quorum tn̄ recōciliatio non per illam impoſitionem manus, quæ per inuocationē ſancti ſpiritus fit, operatur: ſed per illam, qua pœnitentiæ fructus acquiritur, & ſanctæ communionis reſtitutio perficitur. *ingeſſibus

4 De fabrica verò cuiuslibet eccleſiæ, ſi diruta fuerit, inſtauranda, & ſi in eo loco cōſecrationis ſolemnitas debeat iterari, in quo ſanctuaria non fuerint, nihil iudicamus officere, ſi per eā minimè aqua * benedicta iactetur: quia conſecrationē cuiuſlibet eccleſiæ, in qua ſpirituſſancti ara non ponitur celebritatē tātùm ſcimus eſſe Miſſarū. Et ideò, ſi qua ſanctorum baſilica à fundamentis etiàm fuerit innouata, ſinè aliqua dubitatione, cùm in ea Miſſarum fuerit celebrata ſolennitas, totius ſanctificatio conſecrationis implebitur. Si verò ſanctuaria, quæ habebat, ablata ſunt, rursùs earum repoſitione, & Miſſarū ſolennitate, reuerentiam ſanctificationis accipiet. De cō. di. 1. De fabrica. *exorcizata

5 Paſcha verò futurū nos (ſi Deus voluerit) * xj. Kalen̄. Maiarum die celebraturos eſſe cognoſcite. Ordinem quoquè precum in celebritate Miſſarum nullo nos tempore, nulla feſtiuitate ſignificamus habere * diuiſum, ſed ſemper eodem tenore oblata Deo munera conſecrare. Quoties verò paſchalis, aut aſcenſionis Domini, vel Pētecoſtes & Epiphaniç, ſanctorumque Dei fuerit agenda feſtiuitas, ſingula capitula diebus apta ſubiungimus, quibus commemorationem ſanctæ ſolennitatis, aut eorum faciamus, quorum natalitia celebramus: cætera verò ordine conſueto proſequimur. Quapropter & ipſius canonicę precis textum direximus ſubtèr adiectum, quem (Deo propicio) ex apoſtolica traditione ſuſcepimus. Et vt charitas tua cognoſcat, quibus locis aliqua feſtiuitatibus apta cōnectes, paſchalis diei preces ſimiliter adiecimus. * His igitur fraternitatis tuæ inquiſitioni reſpōſis, Deum noſtrum, quantùm poſſumus, exoramus, vt omnibus catholicæ religionis eccleſijs circa vniuerſos, quos fideles ſibi efficit, gratiæ ſuę dona multiplicet, & ab omnibus inſidijs ſpiritualis hoſtis, atque carnalis cūctos populos ſuos redigere dignetur immunes. Significatur etiam beatorum apoſtolorum, vel martyrum (ſicut ſperamus) ſācto nos affectui tuo direxiſſe reliquias, præſumentes fidem veſtram eorum deinceps pleniùs eſſe meritis adiuuandam. * X. *diuerſum. *Sic

6 Si quis Epiſcopus, aut presbyter iuxta præceptum Domini non baptizauerit in nomine Patris, & Filij, & Spirituſſancti, ſed in vna perſona Trinitatis, aut in duabus, aut in tribus patribus, aut in tribus filijs, aut in tribus paracletis, proijciatur de Eccleſia Dei. Matt. 28. d

7 Nulli vel tenuiter * ſentienti, vel pleniter *ſcienti

Plura enhis habētur in decr. Iulij Papę 1. Increpatoria cōtra & ad Orientales epiſcopos. Ioan. 1.

ter ſapienti dubium eſt, ꝙ Eccleſia Romana fundamentum & forma ſit Eccleſiarum, à quo omnes eccleſias principiū ſumpſiſſe nemo rectè credentium ignorat. Quoniā licèt omnium Apoſtolorū par eſſet electio, beato tamen Petro conceſſum eſt, vt cæteris præmineret: vndè & Cephas vocatur, quia caput eſt & primus omnium Apoſtolorū. Et quod in capite præceſſit, in membris ſequi neceſſe eſt. Quamobrem ſancta Romana Eccleſia eius merito Domini voce conſecrata, & ſanctorum Patrū authoritate roborata, primatum tenet omniū Eccleſiarum: ad quā tam ſumma Epiſcoporū negocia, & iudicia atq; querelæ, quàm & maiores Eccleſiarum quęſtiones, quaſi ad caput, ſemp referenda sūt. Nam & qui ſe ſcit alijs eſſe præpoſitum, nō moleſtè ferat aliquem eſſe ſibi prelatum. Ipſa nanq; Eccleſia, quæ prima eſt, ità reliquis Eccleſijs vices ſuas credidit largiendas, vt in partem ſint vocatæ ſolicitudinis, non in plenitudinem poteſtatis. Vndè omnium appellantium Apoſtolicam ſedem Epiſcoporum iudicia, & cunctarum maiorum negocia cauſarum; eidem ſanctæ Sedi reſeruata eſſe liquet, ꝓſertim cùm in his omnibus eius ſemper ſit expectandum * conſultum, cuius tramiti ſi quis obuiare tētauerit ſacerdotū, cauſas ſe nō ſinè honoris ſui periculo apud eādē ſanctam Sedē nouerit redditurū. Data Kal. Mart. Voluſiano & Ioāne viris clariſs. cōſul.

** [illegible]*

A.D. 538 ſ. ſuſcepimus eius legitimum Pōtificatus, defuncto Silverio.

Theodori epiſcopi Cæſareæ Cappadociæ damnationis, à Vigilio Papa factæ, fragmentum.

Vigilius Epiſcopus ſanctæ Eccleſiæ catholicæ vrbis Romæ, dixit: Res eſt quidē diuinæ conueniens iuſſioni, patientiā prębere peccātibus, quā non tamen adulquè decet extendi, vt ſpe continuæ impunitatis, iugiter ſinè correptione peccetur. Quoniā igitur tu Theodore Cæſareę Cappadocię ciuitatis epiſcope, qui hactenùs ab ordinationis tuæ tempore, vnius anni ſpatio in eccleſia, cuius gubernacula ſuſceperas, non paſſus es reſidere, ſed authoritate nominis epiſcopalis abuſus, vniuerſalis Eccleſiæ ſcandala generare non ceſſas, & à nobis modò familiariter obiurgatus, modò precibus obſecratus, nōnunquàm verò fraterna increpatione correptus, ſæpè etiàm diuinarum ſcripturarum authoritate commonitus, vel eccleſiaſticæ conſuetudinis conuictus exemplis, ſemper emendationem ſermone promittens, quā factis nequiſſimis reſpuebas, nunquàm à praua intētione ceſſaſti. Nos verò longanimitatem noſtrā, diuina largitate conceſſam, tam circa te, quàm cæteros ſeductos abs te, penè hoc quinquennio elapſo mōſtrauimus. Primùm quidē in eo, ꝙ pro ſcādalo refrenādo cōdeſcendētes quorūdam animis, quos aliqua diſſipatione credimus temperādos, quia tu iam eos pluribus annis inquietiſſimus ſtimulator accenderas, quædam pro tempore medicinaliter exiſtimauimus ordinanda, tali ſ. cōditione, vt omni in poſterū pturbatione ſopita, nihil vltrà nec verbo, nec literis quiſquam facere ex eadē cauſa præſumeret. At tu prauæ conſuetudinis tractus audacia, neq; tunc ceſſare à cōſcribendis vel prædicādis nouitatibus voluiſti, ità vt ſæpiùs libellis epiſcoporū redditis, & conſenſum tuū cū eis propria confeſſione cōdemnans, eorū vel tuis exceſſibus ſæpiùs à nobis concedi veniam poſtulaſſes. Poſt hæc aūt cùm te à pręſumptione ſolita, nec pudor humanæ verecundiæ, nec ſacerdotij pondus, nec timor diuini iudicij cohiberet, dum ampliùs, quā iuſtū fuerat, patiētiā tuis facinoribus præberemus: ad hoc eſt cauſa perducta, quatenùs ſemotis omnibus, quę de triū capitulorū à quibuſlibet dicto ſcriptove fuerant ordinata, quid de ipſa re facto opùs eſſet, cū Africanarū, Illyricianarū, ſeu * Vnallariū partiū cōgregata ſynodo tractaremus, eorū maximè præſentiā requirētes, quorū ſuerat ſcādalizata fraternitas. Illud quoquè magnopere nobis cum clementiſſimo principe, pręſentibus etiàm Menna Conſtantinopolitanę ciuitatis, & Datio Mediolanenſis vrbis antiſtite, aliiſque tam Græcis, quàm Latinis epiſcopis cum quibus omnibus etiàm tu Theodore pariter affuiſti, necnon & præſentibus iudicibus atque proceribus, vniuerſoque ſenatu, conuenit, nè vſque ad memoratam Concilij diffinitionem quicquā de pręfatis tribus capitulis ab aliquo fieri intētaretur. Ac deindè tuis ex conſuetudine incitamentis libee condemnationem capitulorum ipſorum cōtinēs, in palatio te aſſiſtente & inſtruēte corā quibuſdam Græcis epiſcopis eſt relectus, à quibus aſſentationem fauorem tuis vocibus exigebas. Ex quo facto tam tu, quàm tibi conſentiētes epiſcopi, mitiùs licèt, à nobis, quàm oportuit increpati, ad promerendam fictæ ſatisfactione veniam conuolaſtis. Quis autē commemorare ſufficiat, quæ, te incitante atque exequente, mala commiſſa ſunt? Nam vt de magnis exceſſibus tuis parua narremus, totius ſcandali incitamentum fuiſti atque ſeditio. Qui domi tuę ſedens, antiquanos precio charo * conductos, ea quæ iurata te voce non eſſe facturum vſque ad cōſtitutum tempus, frequentiùs firmaueras, conſcripſiſti: & ſub prætextu religionis, ea quæ Dei Eccleſiā diuiderēt, ſicut etiàm rebus ipſis agnoſcitur, perpetraſti. Nam vſque ad hoc animū Chriſtianiſſimi principis falſis ſuggeſtionibus pduxiſti, vt clemētia eius, quæ in ſuis hoſtibus pia ſemper apparuit, contra nos grauiter moueretur. Sed hæc omnia bona deſideria noſtra, quæ pro pace Eccleſiæ proculdubiò militabant, ità animus tuus quietis impatiens, diſſipauit, vt illa, quæ fraternus collatione & tranquilla, epiſcoporum fuerant reſeruāda iudicio, ſubitò cōtra eccleſiaſticum morem, & cōtra paternas traditiones, contraq; omnem authoritatem euāgelicæ apoſtolicæque doctrinæ

*for. *Galliarum, aut * aliarum. Concilium habet Conſtantinopoli Vigilius Papa ſtatuens, ne quidquam ante vniuerſalis Cōcilij definitionem, de tribus capitibus, attentetur.*

*for. * cōducens*

Iudiciū intelligit de tribus capitibus, quod ſententiæ Papæ, & Concilij reſeruandū erat edictis Imperatoris, eo inſtigante, praeoccupatum. Vide Liberatum cap. 24.

doctrinæ edictis propoſitis, ſecundùm tuũ damnarentur arbitriũ, dum fidelium nullus ignoret, per quos Dominus ac Deus noſter doctrinis cœleſtibus plebẽ ſuã iuſſerit erudiri, vel quibus ligandi ſoluendiq́ue ſuper terrã dederit poteſtatem. Deindè in domo Placidiana cum Græciarũ vel Latinarũ partiũ epiſcopis, qui in vrbe regia aderant, & presbyteris ac diaconibus Conſtantinopolitanæ eccleſiæ conueniſti: ibiq́; ſob magnæ vociferationis conteſtatione, tam nos quàm frater noſter Mediolanenſis epiſcopus prohibuimus, nè aliquis veſtrum, præuaricationi cõmunis cõſtituti, contẽpta fraternitate, præberat aſſenſum. Tu autem, ſedis Apoſtolicæ interdicentis per nos authoritate deſpecta, ad eccleſiam, in qua edicta ipſa pendebant, reliquos tecum attrahens, perrixiſti, ibiq́ue alijs adiectis pręuaricationibus, Miſſarum ſolennia celebraſtis: & quaſi nihil tibi eſſet, primę ſedis antiſtitem præſentem & contradicentẽ contempſiſſe, pontificem etiàm Alexãdrinæ eccleſię ſacerdotem fratrem noſtrũ Zoilum, cuius nomen vſque ad memoratum diem cõmunicatum vobis fuerat diptychis eximentes, Apollinarem quendam peruerſorem, atque eccleſiæ ipſius adulterum vobis ſociaſtis, vt veſtra iniquitas non ſolùm in remouendo ſimpliciſſimo ſacerdote, ſed etiàm in recipiendo patefieret peruerſore. Reticemus interim alia, quæ eodem die à vobis in Apoſtolicæ ſedis & in canonum perpetrata probantur iniuria, nè detenti enumeratione culparum, quarum inuẽtor oſtenderis, quod tibi cõpetit, diutiùs differamus. Et licèt ante triginta dies pro memoratis exceſſibus veſtris ab Apoſtolicę vos communionis remouiſſemus conſortio, credẽtes, quòd ſacerdotali ꝓpoſito faciliùs, quæ male geſta fuerãt, ſatisfactione cõgrua curaretis: ideoq́ue ex perſona & authoritate B. Petri apoſtoli, cuius (licèt exigui) nos locum gerimus, cum Datio Mediolaneñ. Ioanne Marſicano, Zacchæo Scyllaceno, Valentino Syluæ candidæ, Florẽtio Matellicateñ. Iuliano Siguino, Romulo Numanateñ. Dñico de Calliopoli, Primaſio* Adrumetino, Verecũdo* Luneñ, Stephano Ariminenſi, Paſchaſio* Alettino, atq́; Iordãne Cottoneñ. fratribus & coepiſcopis noſtris, hac Theodorũ, Cæſareæ Cappadociæ ciuitatis quondàm epiſcopum ſententiæ ꝓmulgatione, tã ſacerdotali honore & communione catholica, quàm vel omni officio epiſcopali ſeu poteſtate ſpoliatũ eſſe decernimus, nullis te vacare vlteriùs reb⁹: niſi pœnitentię lachrymis, cenſentes: quibus percepta remiſſione culparum, locum cõionemq́; tuã aut à me, aut poſt obitũ meũ à ſucceſſore meo (ſi merueris) indulgentiæ recipias. Teq́; Mennã Cõſtantinopolitanæ ciuitatis epiſcopũ, qui nõ diſſimili culpa cõſtriogeris, cum omnibus metropolitanis & micropolitanis epiſcopis, ad tuam diœceſim pertinentibus,

* Amiternino
* Luceñ.
* Aretino.

Papa damnat Theodorum Cæſarienſem.

Damnat Mennam Conſtantinopolit. & oĩs conſentientes Theodoro.

ſed & tuos Orientales, vel diuerſarũ prouinciarũ maiorũ minorũq́; ciuitatũ epiſcopos, quæ his exceſſibus, pro quibus Theodorum Cęſareæ Cappadocię quondàm epiſcopũ cõdemnauimus, præbuiſtis aſſenſum, humaniore* pro Dei conſideratione, tã diù à ſacra cõmunione ſuſpendimus, donèc vnuſquiſq́; veſtrùm errorem ſuæ pręuaricationis agnoſcens, culpã apud nos propriã cõpetenti ſatisfactione diluerit. Hæc eſt ſubſcriptio ſancti Papæ, Deo iuuãte & ipſius gratia. Vigilius epiſcopus ſanctæ eccleſiæ catholicæ vrbis Romæ, huic damnationi atque excõmunicationi Theodori Cæſareæ Cappadociæ, & huic cõmunicantis Mennæ Conſtantinopolitanę vrbis epiſcopi, vel aliorũ præfectorũ, ſubſcripſi. Data 19. Kaleñ. Septemb. imperante dño Iuſtiniano ꝑpetuo Auguſto, Anno 25. poſt cõſulatũ Baſilij viri clariſſimi an. vndecimi.

for.* ſentẽtia pro

Aliæ tres epiſtolæ Vigilij leguntur in 5. Syno. collatione 7.

qui fuit An. D. 552.

Vigilij Papæ epiſtola ad vniuerſos.

Vigilius epiſcopus eccleſiæ catholicę vniuerſo populo Dei. Dũ in S. Euphemiæ baſilica graui laborantes ęgritudine teneremur, pijſſ. atq́; clementiſſ. Imperator Dominicorũ die, id eſt, Kaleñ. Februarij, glorioſos iudices ſuos ad nos deſtinare dignatus eſt, id eſt Beliſſarium & Cethegum exconſulẽ, atq́; patricios, necnõ & Petrũ exconſulẽ patriciũ atq́; magiſtrum, ſed & Iuſtinum exconſulem * & cura palatij, & Marcellinũ excõſulem, & comitẽ excubitorũ, ſed & glorioſum virum Conſtantinum quæſtorẽ, qui nobis dicerent vt ſacramenta ꝑcipere deberemus, & de ſanctæ Euphemiæ Eccleſia ad ciuitatẽ regiã remeare. Quibus tale dedimus (Deo adiuuante) reſponſum, dicẽtes: Nos quidẽ in hãc baſilicam, pro nulla pecuniaria vel priuata cauſa confugimus: ſed pro Eccleſię tanto ſcandalo, quod iam toti mũdo pro peccatis inotuit. Et ideò, ſi cauſa Eccleſię ordinatur, vt pacem eius, quam ab auũculi ſui pijſſimus princeps fecit temporibus, & modò reſtituat, ego ſacramentis opùs non habeo, ſed ſtatìm egredior: ſi cauſa finita non fuerit, iiſdem ſacramentis opùs non habeo: quia nunquàm de S. Euphemiæ Eccleſia exire diſpono, niſi ſcãdalum ab Eccleſia Dei fuerit amputatũ. Nã poſteaquàm edicta ſua pijſſim⁹ princeps iuſſit appendi, omnibus epiſcopis diuerſarum partium, & ꝓ̃sbyteris atq́; diaconibus, necnon & clericis Conſtãtinopolitanę Eccleſię ad nos venientibus in Placidiana domo, antequàm ad S. Petri confugeremus baſilicã, facie ad faciẽ ità loquuti ſumus: Rogo te pijſſimũ principẽ, vt dicta ſua, quę præcepit appendi, remouere dignetur, & cõmuniũ cõe expectare, id eſt, vt ſcandalizati epiſcopi Latinę linguę ad ſynodũ veniãt: aut certè, remota omni violẽtia, ſuas ſcripto declarent ſententias. Quòd ſi forte preces veſtras audire noluerit, vos nulli rei ꝓ̃beatis aſſenſum, q̃ ad diuiſionẽ rẽdit, nec cõtra cõſtitutũ cõminatione aliqua veniatis. Quòd ſi hoc forſitan (quod nõ credimus)

for.* ex cura

Forte intelligit edictũ quod infra poſitũ eſt.

Nã improbationem triũm illorum capitum interpretabãtur factam in odium Synodi Chalcedon. vt poſt V. ſynodum plane patuit, illos ſic ſuſpicatos eſſe.

dimus)

dimus) feceritis, noueritis ex præſenti die, vt præuaricatores Apoſtoli Petri, per miniſteriũ vocis* meæ haberi ſuſpenſos. Et quoniã his actis, non ſolùm ea, quæ commiſſa fuerant, nullo modo ſunt correpta, ſed etiàm ex alijs cauſis die ipſo in regulatum eccleſiaſticarũ præiudicium, vel iniuriam ſedis Apoſtolicę peiora præſumpta ſunt, nec vlteriùs eos cõmunionis noſtrę permiſimus eſſe participes, nec adſpectus eorum poſt tot præuaricationes noſtri oculi receperũt. Ea enim, quæ verbo de memorata excommunicatione cũctis epiſcopis vel presbyteris, & diaconibus, alijſque clericis Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ, voce publica dixeram*, poſteà etiã die* Nonarum Kaleñ. Septembriũ nupèr præteritarum in B. Petri Baſilica ſcripto firmauimus: in quo etiàm illũ, qui ſub habitu epiſcopali, lupi rapacis Dominico gregi tendit inſidias & aſſumẽs totius ducatum ſcandali, vniuerſalem perturbauit ac perturbat Eccleſiam, de epiſcopatus ordine deponentes, damnauimus: alios verò, q ſuperiùs memorati sũt, à communione ſuſpẽdimus. Sed hæc hactenùs. Paginam ipſius damnationis proferre noluimus, quoniam & clementiſſimum Principem pro tali ac tanto ſcandalo,* ea, quæ facta diuini conſideratione iudicij, reuocare cõfidimus, omnibus oportebat * nos ſpatiũ pœnitentiæ reſeruare, imitantes B. Petrum, cuius ſedem tenem' immeriti. Chartam verò ipſam excommunicationis, atq; damnationis cuidam Chriſtianæ perſonæ tradidimus conſeruandam, vt ſi forſitan hi, qui exceſſerant,* nullo modo corrigere voluiſſent, aut ſi nobis vis aliqua irrogaret ſiue quælibet inquietudo fieret, vel certè humana ſorte tranſitus de hac luce contingeret, mox eã in celeberrimis locis proponeret, quatenùs eius notitia Chriſtianis omnibus patefacta, ſeruetur in poſterum. Dum hæc autem præfatis iudicibus diceremus, rogauimus eos, inuocato omnipotẽtis Dei iudicio, vt clementiſſimo Imperatori, hocquoquè ex nomine noſtro ſuggererent: quia illis, qui à nobis excommunicati ſunt, in quibus & is, quem pdiximus, eſt damnatus, communicare non debet, nè graue (quod abſit) peccatum icurrat. His ita ſe habentibus, per Magnificum virũ Petrum referendarium, die pridiè Kaleñ. Februarias, quędam charta nobis allata eſt, quã à clemẽtiſſimo Principe nullo modo credimus deſtinatam, quia nec fuerat pietatis eius manu ſcripta. Et dum memorato referendario diceremus, vt in ea ſcriberet diẽ, & quomodò ab ipſo fuerat ablata, pariter ſignaret.

Hic videntur deeſſe plura.

[Marginal notes: for. * non vos — fort. * nono — Theodorũ intelligit. — for. * ob ea — for. * & nos — for. * nullo ſe modo]

AVRELIANENSE
CONCILIVM TERTIVM,

Tempore Siluerij Papæ, vel Vigilij, & Childeberti Regis. Eſt Prouinciale.

TITVLI CAPITVLORVM ſequentis Concilij.

NE à metropolitano comprouinciales vocati ad ſynodum intra biẽnium celebrandum, venire prætermittant. 1

Nè à ſubdiacono & ſuprà quis ſe pprijs vxoribus miſceat. 2

De electione metropolitanorum, & de conſenſu populi. 3

De familiaritate & cohabitatione extranearum mulierum cum clericis. 4

De oblatis & collatis baſilicis. 5

Qua ætate presbyter vel diacon' ordinetur, & nè duarum vxorum vir, aut renuptę maritus, aut pœnitentiam profeſſæ, nec publicè atrepticius promoueatur. 6

De ordinatis clericis, nè nubãt, & nè quis inuitus ordinetur. 7

De clerico conuicto de furto, aut falſitare, & de periuro. 8

De his, qui vxoribus defunctis, concubinas ſibi crediderint ſociandas. 9

De inceſtis coniunctionibus, vel ſi ante baptiſmum ſe coniunxerint, ignorantes, vel à quibus perſonis coniugalis copula ſit ſeruanda. 10

De clericis, propter patrocinia ſecularium, officium ſuum minùs implentibus. 11

De agris eccleſiæ ab epiſcopo inutiliter diſtractis, & diſtractorum tricennaria repetitione. 12

De mancipijs Chriſtianis, quæ Iudæorũ ſeruitio detinentur. 13

Vt Miſſarũ celebritas hora tertia ĩchoet. 14

Vt epiſcopi in diœceſi aliena clericos nõ ordinẽt, nec altaria cõſecrare pſumant, nec ſinè cõmendatitijs clericus vſq; pergat. 15

De raptu virginum ſacrarum. 16

De eo q id, quod clerici beneficio eccleſię perceperint, à ſucceſſore minimè auferat. 17

De clericis, qui in oratorijs ordinationẽ acceperint. 18

De clericis contumacibus. 19

De clericis iniuſtè oppreſſis à ſuis pontificibus. 20

De clericorum conſpiratione per rebellionem, in ſcripturis aut alias factam. 21

De ſacerdotibus eccleſiæ res debitas occupãtibus, & in ſuã poteſtatem redigẽtibus, & de retinẽtibus defunctorũ oblationes. 22

Miniſtris eccleſiarum non liceat eccleſiæ res ſinè epiſcopi conſenſu alienare. 23
Quòd pœnitentia non ſit iuuenibus temerè credenda, nec ſenibus cõiugatis ſinè conſenſu cõmuni, nec his, qui accepta pœnitentia, ad militiã redierint ſecularem. 24
Nè ſeruus vel colonus ad honorem promoueatur ante receptam ingenuitatem. 25
Vt clericus honoratus, pecuniam non donet ad vſuram. 26
Quòd die Dominico operari noo permittitur. 27
Vt ante Dominicam oratiooem expletam, de eccleſia nullus diſcedat. 28
Vt Iudæis à die cœnæ Domini vſque in ſecũdam ſabbati, inter Chriſtianos procedere non liceat. 29
De hæreticis vel Bonoſiacis. 30
Vt clericus ſinè pontificis ſui conſenſu, nullum ad iudicem trahat ſecularem, neque laicus clericum. 31
Quid de epiſcopis, qui ſupraſcripta obſeruare diſtulerint. 32

CANONES AVRELIANEN. *Concilij tertij.*

An. D. 537. CVM in Dei nomine in Aurelianenſem vrbem ad ſynodale concilium veniſſemus, de his, quæ per longum tempus obſeruatione ceſſante, fuerant intermiſſa, priorum canonum tenore ſeruato, præſentibus regulis vetera ſtatuta renouauimus, & noua pro cauſarum vel temporum conditione addenda credidimus.

Capitulum primum.

¶Primùm, vt vnuſquiſq; metropolitanus in prouincia ſua cum cõprouincialibus ſuis ſingulis annis ſynodale debeat opportuno tempore habere concilium. Quòd ſi illum infirmitas aut neceſſitas certa tenuerit, vt ad alium conſtitutum locum adeſſe non poſſit, ad ſuam ciuitatem ſuos euocet fratres. Quòd ſi intra biennium diuinitùs temporum tranquillitate conceſſa, admonitis comprouincialibus, à metropolitano ſynodus indicta non fuerit, metropolitanus ipſe pro euocationis tarditate anno integro Miſſas facere nõ pręſumat. Quòd ſi euocati, non corporali infirmitate detenti, adeſſe ſua abuſione deſpexerint, ſimili ſententæ ſubiacebunt. Qui tamen & hanc excuſationem ſibi nouerint eſſe ſublatam, ſi abſentiam ſuam diuiſione ſortis crediderint excuſandam.

2 Vt nullus clericorũ, à ſubdiacono & ſuprà, & quos vxores in propoſito ſuo accipere inhibetur, propriæ (ſi fortè iã habeat) miſceatur vxori. Quod ſi fecerit, laica cõmunione contentus, iuxta priorum canonũ ſtatuta ab officio deponatur. Quem ſi ſciẽs epiſcopus ſuus in hac vtilitate permixtionis viuentem, ad officium poſteà admiſerit, & ipſe epiſcopus ad agendam pœnitentiam tribus menſibus ſit à ſuo officio ſequeſtratus.

3 De metropolitanorum verò ordinationibus id placuit, vt metropolitani a metropolitano omnibus (ſi fieri poteſt) præſentibus cõprouincialibus ordinentur, ità vt ipſi metropolitano ordinãdi priuilegiũ maneat, quem ordinationis cõſuetudo requirit. Ipſe tamen metropolitanus, à cõprouincialibus epiſcopis (ſicut decreta ſedis apoſtolicæ continent) cum conſenſu cleri vel ciuium eligatur: quia æquum eſt, ſicut ipſa ſedes Apoſtolica dixit, vt qui præponẽdus eſt oĩbus, ab omnibus eligatur. De cõprouincialibus verò ordinandis cum conſenſu metropolitani cleri & ciuium, iuxta priorum canonum ſtatuta, voluntas & electio requiratur.

4 De familiaritate extranearum mulierũ licèt iã multa, quæ obſeruari debeãt, multis canonicis ſententijs fuerint ſtatuta, tamen quod agnoſcitur ſæpè tranſcendi, conuenit replicari. Ideoq; ſtatuimus, vt nè quis antiſtitum clericorum, que omnium licentiam habeat intra domũ ſuam, vllam abſque his ꝓpinqs mulieribus, quas priores canones eloquuntur, habere perſonam. Quibus etiàm id ſpecialiter inhibetur, vt ſi quis clericorũ ſuſpicionem aduerſam ad obloquutionem populi de muliere quacunq; fortaſsìs incurrerit, eam ſtatim, ſi intra domum habet, abijciat. Si certè extranea, & ſui iuris eſt, ità omnibus conditionibus ſtudeat euitare, vt infamia, quæ excitata eſt, abrogetur. Quod ſi quilibet ille antiſtitum vel clericorum, quod ſuprà ſcriptum eſt, vitare noluerit, pro inobedientia, triennij excõicatione mulctetur. Qđ ſi adulterij permixtio fuerit approbata, ĩ regradatione honorum, priorum canonum ſtatuta ſeruentur. In quibus commuoicationibus metropolitanus à cõprouincialibus ſuis, comprouincialis à metropolitano cum reliquis comprouincialibus diſtringatur.

5 Si quę oblationes in quibuſlibet rebus atque corporibus collatæ fuerint baſilicis in ciuitatibus conſtitutis, ad poteſtatem epiſcopi redigantur. Et in eius ſit arbitrio, quid ad reparationem baſilicæ, aut obſeruãtium ibì ſubſtantiam deputetur. De facultatibus verò parochiarum vel baſilicarum, in pagis ciuitatum conſtitutis, ſingulorum locorum cõſuetudo ſeruetur.

6 De clericorum prætermittẽda cõuerſione, id omnimodis obſeruetur, nè vllus ex laicis ante annualem conuerſionem vel ætatem legitimã, id eſt, 25. annorum diaconus, & triginta presbyter, ordinetur: ita vt de ipſis quoquè, qui ordinandi ſunt, clericis, regulari cuſtodiatur ſtudio, nè aut duarum vxorum vir, aut renuptæ maritus, aut pœnitẽtiam ꝓfeſſus, aut * lenius corpore, aut qui publicè aliquãdo arreptus ſit, ad ſupraſcriptos ordines promoueatur. Quòd ſi ſciens epiſcopus

contra

contra hæc ſtatuta agendum eſſe crediderit, is quidem, qui ordinatur, ſuſcepto iuxta anteriores canones priuatur officio, ſed ille pro ordinationis temeritate ſex menſibus à celebrandis officijs ſequeſtretur. Quòd ſi Miſſas intra ſtatutum tempus facere præſumpſerit, anno integro omnium fratrum charitate priuetur. De quorũ promotionibus ſi quis clericus aut ciuis teſtis extiterit, quorũ teſtimonio dum creditur, frequenter põtificis ignorantia præuenitur, cùm agnitum fuerit, ordinationem illicitè celebratam, anno integro à communione pellantur. Qui ſi in infirmitate deciderint, eis viaticum non negetur.

7 Clerici verò qui cùm vxores nõ haberent, benedictione ſuſcepta, coniugia crediderint eligenda, qui volentes abſque vlla reclamatione in ætate fuerint legitima ordinati, cum ipſis mulieribus, quas acceperint, excommunicatione percellãtur. Quòd ſi inuitus vel reclamans fuerit ordinatus, ab officio quidem deponatur, ſed non à communione
Dif. 74. Epiſcopus qui inuitum. Diſt. 81. Si quis de ad. Et in decr. Iuo. lib. 3. pellatur. Epiſcopus aũt, qui inuitum aut reclamantem præſumpſerit ordinare, annuali pœnitentiæ ſubditus Miſſas facere non præſumat. De adulterijs autem honoratorũ clericorum id obſeruandum eſt, vt ſi quis adulteraſſe aut confeſſus fuerit vel conuictus, depoſitus ab officio, communione conceſſa, in monaſterio toto vitæ ſuæ tempore retrudatur.

8 Si quis clericus furtum aut falſitatem admiſerit, quia capitalia etiã ipſa ſunt crimina, communione conceſſa, ab ordine regradetur. De periurio verò id cenſuimus obſeruandum, vt ſi quis clericus in cauſis, quæ ſub iureiurando finiendæ ſunt, ꝓbuerit iuramenta, & pòſt, rebus euidentibus detegitur peierasse, biennium temporis excommunicatione plectatur.

9 De his, qui ex concubinis filios habẽt, & vxores legitimas habuerũt, aut defunctis vxoribus, ſibi concubinas publicè crediderint ſociandas, id obſeruandum eſſe cenſuimus, vt ſicut eos, qui iam ſunt clerici p ignorantiam ordinati, non remouemus: ita ſtatuimus, nè vlteriùs ordinentur.

10 De inceſtis coniunctionibus ità quæ ſunt ſtatuta, ſeruẽtur, vt hi, qui aut modo ad baptiſmum veniunt, aut quibus patrũ ſtatuta ſacerdotali prædicatione antea in notitiã non venerunt, ità pro nouitate conuerſionis ac fidei ſuæ credidimus conſulendũ, vt contracta hucuſquè huiuſmodi coniugia, non ſoluantur: ſed in futurum, quod de inceſtis cõiunctionibus in anterioribus canonibus interdictum eſt, obſeruetur: id eſt, vt nè quis ſibi ſub coniugij nomine ſociare præſumat relictam patris, filiã vxoris, relictam fratris, ſororem vxoris, cõſobrinam, aut ſubrinam, relictam auunculi vel patrui. Quòd ſi qui in hoc inceſto adulterio potiùs quèm coniugio fuerint ſociati, quandiù ſe non ſequeſtrauerint, a communione eccleſiaſtica repellãtur.

Illud etiam adijciendum eſſe credidimus, vt in epiſcopi diſcuſſione conſiſtat, de his, qui in ciuitate ſua ac territorio conſiſtunt, & tali ſunt ordine ſociati, vtrùm ignorãter ad illicita coniugia venerint, an per contumaciam, quæ ſunt interdicta, præſumpſerint: quia ſicut his, qui per ignorãtiam lapſi ſunt, ſubuenitur: ita illis, quibus priùs patrum ſtatuta in notitiam venerunt, quiq; etiàm cõtra ſacerdotum iterdicta, in tali permixtione verſantur, priorum canonũ in omnibus ſtatuta ſeruentur, vt non priùs ad communionem recipiantur, quàm inceſti adulterium (ſicut ſcriptum eſt) ſeparatione ſanauerint, quia in lege Domini manifeſtè legitur: Maledictus, q Deut. 27. a
dormit cum vxore patris ſui, cum priuigna, vel vxoris ſuæ ſorore, & reliqua his ſimilia. Quo fit, vt quos DEVS maledixit, nos, niſi emendatos, benedicere non poſſumus.

11 Si qui clerici miniſteria ſuſcepta quacunq; occaſione agere, ſicut & reliqui, detrectant, & excuſationẽ de patrocinijs, quorumcunq;, nè officium impleant, prætendunt, ac ſacerdotes ſuos ſub huiuſmodi cauſa æſtimãt per inobedientiam contemnendos, inter reliquos clericos canonicos, nè hac licẽtia alij vtientur, nullatenùs habeantur, neq; ex rebus eccleſiaſticis cum canonicis ſtipẽdia aut munera vlla percipiant.

12 De agellis verò, cæteriſq; facultatibus eccleſiaſticis, à ſacerdotibus non alienandis, nec per contractus inutiles obligandis, priorum canonum ſtatuta ſeruẽtur, vt nobis per nullos contractus res eccleſiaſticas alienare, aut inutiliter liceat obligare. Ea etiàm, quæ de rebus eccleſiaſticis ab anteceſſoribus alienata, vel quibuſcunque inſtrumentis inutiliter in diſpendium Eccleſiæ obligata noſcũtur, & intra tricenaria tempora repetitio ſuppetit, quæ acta ſunt, ſuffragante iuſtitia, per publicum aut electorum iudicium reuocentur. Quòd ſi is, qui rem eccleſiaſticam tenet, admonitus iudicium declinauit, quouſquè aut ad diſcuſſionem veniat, aut rem reſtituat Eccleſiaſticam, communione priuetur.

13 De mancipijs Chriſtianis, quæ in Iudæorũ ſeruitio detinẽtur, ſi eis, quod Chriſtiana religio vetat, à dominis imponitur: aut ſi eos, quos de eccleſia excuſatos tollent, ꝓ culpa, q̃ remiſſa eſt, affligere aut cædere fortaſſe præſumpſerint, & ad eccleſiam iterato cõfugerint: nullatenùs à ſacerdote reddant, niſi precium offeratur ac detur, quod mancipia ipſa valere pronũciauerit iuxta taxatio. Chriſtianis quoquè oĩbus interdicimus, nè Iudæorum cõiugijs miſceantur. Quod ſi fecerint, vſque ad ſequeſtrationem quiſque ille eſt, communione pellatur. Item Chriſtianis cõuiuia interdicimus Iudæorum, in quibus ſi forrè fuiſſe probantur, annuali excommunicationi pro huiuſmodi cõtumacia ſubiacebunt.

Digitized by Google

14 De Miſſarum celebritate, in præcipuis dũtaxàt ſolẽnitatibus, id obſeruari debebit, vt hora tertia Miſſarum celebratio in Dei nomine inchoetur, quo faciliùs intra horas competẽtes ipſo officio expedito, ſacerdotes poſſint ad veſpertina officia, id eſt, in veſpertino tempore conuenire: quia ſacerdotem veſpertinis officijs ab eccleſia, talibus præcipuè diebus, nec decet deeſſe, nec conuenit.

15 Epiſcopus in diœceſes alienas, ad alienos clericos ordinandos, vel cõſecranda altaria, irruere non debet. Quod ſi fecerit, remotis his, quos ordinauerit, altaris tamen conſecratione manente, tranſgreſſor canonum anno à Miſſarum celebritate ceſſabit. De his verò clericis, qui ſub qualibet occaſione aut conditione in aliorum ciuitatibus vel territorijs crediderint immorãdum, nec ad vllum clericatus honorem, abſque ſui epiſcopi ſcripto atque conſenſu, debeant promoueri. Verùm etiàm presbytero, diacono, vel ſubdiacono, ſinè epiſcopi ſui literis ambulãti, iuxta ſtatuta priora communionem nullus impendat.

16 De raptoribus virginum conſecratarum, ſeu in propoſito ſub deuotione viuentium, id ſtatuimus, vt ſi quis conſecratæ vel deuotæ, id eſt, religionẽ profeſſę, vim inferre præſumpſerit, à communione Eccleſiaſtica vſque ad exitum repellatur, viatico tantùm ei, infirmitatis periculo, reſeruato. Quòd ſi, quæ rapta dicitur, cum raptore habitare conſenſerit, & ipſa excommunicatione ſimili feriatur. Quæ forma & de pœnitentibus ac viduis, in propoſito manẽtibus, ſub diſtrictione Eccleſiaſtica conſeruetur. Quòd ſi quis ſacerdos ſciens huiuſmodi perſonis cõicauerit, anno integro pacem eccleſiæ nõ habebit.

17 De munificentijs verò ſacerdotum id obſeruandum, vt ſi quid præſenti tempore à clericis decedentium munificentijs habetur, vel poſſidetur, deincèps à ſucceſſoribus nullatenùs auferatur: ità vt qui deceſſorum largitatibus gaudent, officia eccleſiæ; obedientiam & affectum ſacerdotibus præbeant. De quibus tamen munificentijs, quæ præſenti tempore ab his (ſicut dictũ eſt) poſſidentur, ſi pro oportunitate epiſcopo placuerit, quod voluerit commutare, ſinè accipientis diſpendio, in locis alijs commutetur. De munificentijs verò p̃ſentibus, quas vnuſquiſque clericus pro ſua gratia eorum obſequijs exiſtimat conferendas, ſicut in arbitrio dantis eſt, vt tribuere, quibus voluerit, debeat: ita ſi inobedientia vel contumacia in aliquo accipientis extiterit, culpa agnita, in arbitrio ſit præſidentis, vtrùm vel qualiter debeat reuocari.

18 De his verò clericorum perſonis, quę de Ciuitatenſis eccleſiæ officio, monaſteria, diœceſes, vel baſilicas, in quibuſcunque locis poſitas, id eſt, ſiue in territorijs, ſiue in ipſis ciuitatib⁹ ſuſcipiũt ordinãdas: in poteſtate ſit epiſcopi, ſi de eo, quod antè de eccleſiaſtico munere habebãt, eos aliquid aut nihil exindè habere voluerit: quia vnicuiq; facultas ſuſcepti monaſterij, diœceſis vel baſilicæ, debet plena ratione ſufficere.

19 Si quis ſuperbia elatus, officiũ ſuum indignatione quacunque implere noluerit, iuxta ſtatuta priora laica communione contentus, ab ordine depoſitus tam diù habeatur, quandiù digna (ſicut ſcriptum eſt) pœnitentia & ſupplicatione ſatisfecerit præſidenti põtifici: tamen illis regulariter, & charitatem integram, & quęcunque illis ſtipendiorum iuxta cõſuetudinem debentur, pro qualitate temporis miniſtranti. De quibus ſi querela procedat, officium agens, recurrat ad ſynodum.

20 Si quis clericorum circa ſe aut diſtrictionem, aut tractationem epiſcopi ſui putat iniuſtam, iuxta antiquas conſtitutiones recurrat ad ſynodum.

21 Si qui clericorum (vt nupèr multis locis, diabolo inſtigãte, actũ fuiſſe p̃patuit) rebelli authoritate ſe in vnũ cõiuratione intercedẽte collegerint, & aut ſacramenta interſe data, aut chartulã cõſcriptã fuiſſe patuerit, nullis excuſationibus hęc p̃ſumptio p̃ueler, cùm in ſynodũ vẽtũ fuerit, in præſumptoribus, iuxta perſonarum & ordinum qualitatem, à Pontificibus, qui tunc in vnum collecti fuerint, vindicetur: quia ſicut charitas ex pręceptis Dominicis corde, nõ chartulę conſcriptione, vel coniurationibus, eſt exhibenda: ità quod ſupra ſacras admittitur ſcripturas, authoritate & diſtrictione põtificali eſt reprimendum. 11.q.Si qs clericorũ.

22 Si quis res eccleſiæ debitas vel proprias ſacerdotis, horrenda cupiditate occupauerit, retinuerit, aut à poteſtate ex cõpetitione p̃ceperit, vt eas nõ reſtituat, nullis reb⁹ excuſet: ſed ſi agnito iure eccleſiaſtico, non ſtatìm Eccleſiæ vel ſacerdoti reformauerit, aut vt ipſum ius agnoſcere poſſit, in iudiciũ electorum venire diſtulerit, tam diù à communione Eccleſiaſtica ſuſpendatur, quandiù reſtitutis rebus, tam eccleſiam, quàm ſacerdotem reddat indemnem. Similis etiàm his, qui oblationes defunctorum legaliter dimiſſas, quolibet ordine aſſignare tardauerint, vel retinere præſumpſerint, diſtrictionis Eccleſiaſticæ iuxta priores canones forma ſeruetur. Cui etiàm ſententię ſubiacebit, quiſquis ille quolibet ordine, quod p̃ deuotione ſua eccleſijs dedit, reuocare præſumpſerit.

23 Abbatibus, presbyteris, cæteriſq; miniſtris, de rebus eccleſiaſticis vel ſacro miniſterio alienare vel obligare, abſque permiſſu & ſubſcriptione epiſcopi ſui, nil liceat. Quod qui præſumpſerit, degradetur, communione conceſſa. Et quod temerè pręſumptum, aut alienatum eſt, ordinatione epiſcopi reuocetur. 12.q.2.Abbatibus, p̃sbyteris.

24 De

Digitized by Google

24 De pœnitentium conuerſione, vt nè quis benedictionem pœnitentiæ, iuuenibus perſonis credere præſumat. Certè coniugatis, niſi ex conſenſu partium, ætate iam plena, eam dare non audeat. Si quis pœnitentiæ benedictione ſuſcepta, ad ſecularem habitũ militiamque reuerti præſum pſerit, viatico conceſſo, vſque ad exitum excommunicatione plectatur.

25 Vt nullus ſeruilibus, colonarijſque cõditionib⁹ obligat⁹, iuxta ſtatuta ſedis Apoſtolicæ, ad honores Eccleſiaſticos admittatur, niſi priùs aut teſtamento, aut per tabulas eum legitimè conſtiterit abſolutum. Quòd ſi quis Epiſcoporũ, eius qui ordinatur, conditionem ſciens, tranſgredi per ordinationẽ indebitam fortaſsè voluerit, anni ſpatio Miſſas facere non præſumat.

26 Vt clericus à diaconatu & ſuprà, pecuniam non commodet ad vſuras: nec de pſtitis beneficijs quicquam ampliùs, q̃ datur, ſperet. Nève in exercendis negocijs, turpis lucri cupiditate verſetur, * ſicut publici negociatores, qui ad populares penſam obſeruant, aut ſub alieno nomine interdicta negocia audeat exercere. Quòd ſi quis aduerſùm ſtatuta venire pręſumpſerit, cõmunione conceſſa, ab ordine regradetur.

* vt publice qui ad populi reſponſum negociatores obſeruant.

27 Quia perſuaſum eſt populis, die Dominico agi cum caballis aut bobus & vehiculis itinera nõ debere, neque vllam rem ad victum pręparare, vel ad nitorem domûs vel hominis pertinentem, nullatenùs exercere: quæ res quia ad Iudaicam magis, quàm ad Chriſtianam obſeruãtiam pertinere probatur, id ſtatuimus vt die Dominico, quod antè fieri licuit, liceat. De opere tamen rurali, id eſt, agricultura, vel vinea, vel ſectione, vel miſſione, excuſſione, vel exacto ſepe, cenſuimus abſtinendum, quò faciliùs ad eccleſiam venientes, orationis gratia vacent. Quòd ſi inuẽtus fuerit quis ĩ operibus ſupraſcriptis, quę interdicta ſunt, ſe exercere: qualiter emẽdare debeat, non in laici diſtrictione, ſed in ſacerdotis caſtigatione conſiſtat.

Locus deprauatus nonnihil.

28 De Miſſis nullus laicorum antè diſcedat, quàm Dominica dicatur oratio. Et ſi Epiſcopus præſens fuerit, eius benedictio expectetur. Sacrificia verò matutina, Miſſarum, ſiue veſpertina, nè quis, cum armis pertinentibus ad bellorum vſum, ſpectet. Quod qui fecerit, in ſacerdotis poteſtate conſiſtat, qualiter eius diſtrictione debeat caſtigari.

29 Quia Deo propicio, ſub catholicorũ regũ dominatione cõſiſtimus, Iudæi à die cœnæ Dñi, vſq; in ſecũdã ſabbati in paſcha, hoc eſt, ipſo quatriduo pcedere inter Chriſtianos, neq; catholicis populis ſe vllo loco, vel quacunque occaſione miſcere præſumant.

30 Iudex ciuitatis vel loci, ſi hæreticum aut Bonoſiacum, vel cuiuſlibet alterius hæreſis ſacerdotem, quamcũque perſonam de catholicis rebaptizâſſe cognouerit: quia reges nos conſtat habere catholicos, non ſtatim rebaptizantes adſtrinxerit, & ad regis fidem atque iuſtitiam propterea diſtringendos adduxerit, annuali excommunicationi ſubdatur.

31 Clericus cuiuſlibet gradus, ſinè pontificis ſui permiſſu, nullum ad ſeculare iudicium pręſumat attrahere. Neque laico, incõſulto ſacerdote, clericum in ſeculare iudicium liceat exhibere.

11. q. 1. Clericus cuiuſlibet. Et in dec. epiſtola Marcellini Papæ.

32 Quocirca hæc, quæ inſpirante Deo, communi conſenſu placuerunt, ſi quis antiſtitum viuentium, vel eorũ, quos ſpiritus Dei eſſe voluerit ſucceſſores, relicta obſeruationis integritate, cuſtodire & implere neglexerit, reum ſe diuinitatis pariter & fraternitatis iudicio futurum eſſe cognoſcat: quia canones ſuos nec ignorare quenquam, nec diſſimulare (id eſt, præterire) permittitur.

¶ SVBSCRIPTIONES EPIſcoporum, qui eidem ſynodo interfuerunt.

¶ Lupus in Chriſti nomine eccleſiæ Lugdunẽ. Metropolitanus Epiſcopus, iuxta id, quod omnibus ſanctis coepiſcopis meis, qui mecum ſubſcripſerunt, placuit, patrũ ſtatuta ſecutus, his conſtitutionibus ſubſcripſi, die Nonarũ menſis tertij quarto, Paulino iuniore viro clariſſim. cõſule, anno domini Childeberti regni * xxvj.

* xx.

Archadius in Chriſti nomine Epiſcopus Eccleſiæ Bituricẽ. Metropolis, his conſtitutionibus conſenſi.

Agrippinus in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ. Heduorum, his conſtitutionibus conſenſi.

Albinus in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Andegauẽ. his conſtitutionibus conſenſi.

Antoninus in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Aurelianẽ. his conſtitutionibus conſenſi.

Auolus presbyter directus à domino meo Agricola epiſcopo eccleſiæ Cabilonẽ. ſubſ.

Aetherius in Chriſti nomine Epiſcopus eccleſiæ Carnotẽ. his conſt. ſubſcri.

Amelius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Pariſiorum, his conſtitutionibus conſenſi.

Marcellianus directus à domino meo Eumerio Epiſcopo Eccleſiæ Nannetẽ. ſubſ.

Flauius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Rothomagẽ. Metropolitanus, his cõſtitutionibus conſenſi.

Euantius presbyter directus à domino meo Gregorio epiſcopo Eccleſiæ Lingonẽ. ſubſ.

Optardenus presbyter directus à domino meo Gallo epõ Eccleſiæ Aruernorum ſubſ.

Cãpanus pſbyter directus à dño meo Inurioſo Epiſcopo eccleſiæ Turonicæ, ſubſ.

Leo in Chriſti nomine epiſcopus eccleſię Senonéſis metrop. cum comprouincialibus meis his conſtitutionibus conſenſi.

Lauchadius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Tricaſſinæ, his conſtitutionibus conſenſi.

Lauto in Chriſti nomine Epiſcopus eccleſiæ Conſtantienſis, his conſenſi.

Lucinins in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Ebroiceñ. his conſtitutionibus conſenſi.

Pantagathus in Chriſti nomine metrop. epiſcopus eccleſiæ Vienneñ. iuxta id, quod omnibus ſanctis coepiſcopis meis, qui mecũ ſubſcripſerunt, placuit, patrum ſtatuta ſequutus, his conſt. ſubſ.

Placidus in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Matiſconeñ. his conſt. conſenſi.

Paſſiuus in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Sagieñ. his conſt. conſenſi.

Baudaſtis presbyter directus à domino meo Perpetuo epiſcopo Eccleſiæ Abrinceñ. ſubſcri.

Ruſticus in Chriſti nomine Epiſcopus Eccleſiæ Niuerneñ. his conſt. conſenſi.

Eleutherius in Chriſti nomine Epiſcopus eccleſiæ Antiſiodoreñ. his cõſt. cõſenſi.

Vincentius presbyter directus à domino meo Suſtrario Epiſcopo eccleſiæ Cadurcenſis, his conſt. conſenſi.

Theodobaudus in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Lexouieñ. his conſtitutionibus conſenſi.

Vrſulus in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Gratianopolitanæ, his conſtitutionibus conſenſi.

¶ *Aurelianenſis concilij tertij finis.*

AVRELIANENSE CONCILIVM QVARTVM,

Tempore Vigilij Papæ, & Childeberti Regis. Eſt Prouinciale.

An. D. 550. ſecundùm quoſdam, ſed potius 547.

TITVLI CAPITVLORVM ſequentis quarti concilij.

De feſtiuitate paſchali celebranda. 1
Vt quadrageſima æqualiter teneatur. 2
Vt primores ciuitatis paſcha in ciuitate celebrent. 3
De eo, quod in ſacrificio Miſſæ eſt offerendum. 4
De ordinatione epiſcopi. 5
Quòd clerici canonum ſtatuta ab epiſcopis percipiant. 6
De oratorijs, & clericis in illis ſeruire debentibus. 7
De pœnitentia lapſorum in hæreſim. 8
De relictis, venditis, ac alienatis à ſacerdote cuiuſlibet eccleſiæ. 9
De indignis ad ſacerdotium promotis, & qui indigni cenſeantur. 10
De non diſtrahendis his, quæ monaſterijs vel eccleſijs ſunt collata. 11
De eo, quòd ſi epiſcopi diſcordes fuerint inter ſe de repetitione poſſeſſionis. 12
De iudicibus, qui quemlibet clericum cuiuſlibet ordinis, publicis actionibus implicauerint. 13
Vt, quæ epiſcopus eccleſiæ dederit, hæredes ſui non auferant. 14
De his, qui poſt baptiſmum dæmonibus offerunt, ad vomitum reuerſi. 15
Chriſtianus ſuper pecudes non iuret. 16
Clerici honorati, cum coniugibus ſuis lectum communem non habeant. 17
Eccleſia præiudicium non patiatur ex alienatione bonorum per clericos. 18
Quod eccleſiæ collatum eſt, nec à collatore, nec ab illins hæredibus repeti debet. 19
Quòd iudex ſecularis clericum conſtringere non audeat diſcutere. 20
Nè de eccleſiarum ſeptis fugitiuum quemcũque qs quacunq; occaſione abſtrahat. 21
Nullus per prãtem filiá cõpetat alienam. 22
De ſeruis eccleſiæ aut ſacerdotum, prædas agentibus. 23
De mancipijs, propter ſpem coniugij, ad eccleſiam confugientibus. 24
De clerico aut laico, qui per poteſtatem regiam res eccleſiæ, contempto pontifice, petere aut poſſidere præſumpſerit. 25
De eccleſijs in domo potentum exiſtẽtibus, & clericis earum. 26
De inceſtis coniunctionibus. 27
De homicidio voluntariè facto. 28
De mulieribus in adulterio cum clericis depręhenſis. 29
De mãcipijs Chr̄ianis ſeruiẽtibꝰ Iudęis. 30
De Iudęis, qui aduenam vel Chriſtianum ad Iudaicam ſuperſtitionem ſeduxerint, vel ſibi ancillam Chriſtianam ſociauerint. 31
De exiſtentibus genere ſeruilibus perſonis, & earum poſteritate. 32
De ſacientibus in agro ſuo oratoriũ, vt clericis ſufficiẽtẽ ibidẽ facultatẽ ꝓuideãt. 33
De agellis ſacerdotum, ac alijs eorum facultatibus, vt firma eis maneant. 34
De ſubſtituendo antiſtite. 35
Si epiſcopus clerico alienę ciuitatis aliquid dederit poſſidendum, poſt eius obitum ad eccleſiam reuertatur. 36
Vt ſynodus annis ſingulis celebretur. 37
Vt, quę ſtatuta ſunt, obſeruentur. 38

PROOE-

PROOEMIVM.

CVM in Aurelianenſis vrbe vnanimiter in Chriſti nomine ſancta adfuiſſet congregatio ſacerdotum, & de his, quę ad ſacrum propoſitum pertinent, vel quæ ſecundùm eccleſiaſticam ordinationem regulari conueniunt diſciplinæ, Deo medio tractata decernerent, placuit, vt quæ ſunt definita, ſecundùm antiquam conſuetudinem ſcripta monſtrarentur. Et quo firmiùs ſtatuta ſeruentur, cum conſenſu omnium docet adnotata ſubſcriptio.

¶ Capitulum primum.

Placuit itaq;, Deo propitio, vt ſanctum Paſcha, ſecundùm laterculum Victoris, ab omnibus ſacerdotibus vno tempore celebretur. Quæ feſtiuitas annis ſingulis Epiphaniarum die in eccleſia populis denūcietur. De qua ſolemnitate quoties aliquid dubitatur, inquiſita vel agnita per metropolitanos à ſede Apoſtolica ſacra conſtitutio teneatur.

2 Hoc etiàm decernimus obſeruandum, vt Quadrageſima ab omnibus eccleſijs ęqualiter teneatur. Neq; quinquageſimam aut ſexageſimam ante Paſcha quilibet ſacerdos præſumat indicere. Sed neque per ſabbata abſq; infirmitate quiſquam ſoluat quadrageſimæ ieiunium, niſi tantùm die Dominico prandeat. Quod ſic fieri ſpecialiter patrū ſtatuta ſanxerunt. Si quis hanc regulam irruperit, tanquàm tranſgreſſor diſciplinæ à ſacerdotibus cenſeatur.

3 Quiſquis de prioribus ciuibus Paſcha extra ciuitatem tenere voluerit, ſciat ſibi à cuncta ſynodo eſſe prohibitum. Sed principales feſtiuitates ſub præſentia epiſcopi teneant, vbi ſanctum decet tenere conuentum. Tamen ſi aliquis certa neceſſitate conſtringatur, vt hoc implere non poſſit, ab epiſcopo poſtulet commeatum. Quòd ſi hoc poſtulare deſpexerit. &* eundem locum idem in feſtiuitate præſentibus tenere voluerit, ſuſpendatur.

fort. * & in eodem loco feſtiuitatē præſentem tenere.

4 Vt nullus in oblatione ſacri calicis, niſi quod ex fructu vineæ ſperatur, aqua mixtū offerre præſumat: quia ſacrilegium iudicatur, aliud offerri, quàm quod in mandatis ſacratiſſimis Saluator inſtituit.

Luc. 22. b

5 Id etiàm regulariter eſſe perſpeximus decernendum, vt Epiſcopus in ciuitate, in qua per decretum eligitur ordinandus, in ſua eccleſia, cui præfuturus eſt, conſecretur. Sanè ſi ſubitò neceſſitas temporis hoc implere non patitur, licèt melius eſſet in ſua eccleſia fieri, tamen vt ſub pręſentia metropolitani, aut certè vt eius authoritate intra prouinciam omninò à comprouincialibus ordinetur.

6 Parochiani clerici à pontificibus ſuis neceſſaria ſibi ſtatuta canonum legenda percipiant, nè ſe ipſi vel populi, quæ pro ſalute eorum decreta ſunt, excuſent poſtmodùm ignoraſſe.

7 Vt in oratorijs, domini prædiorū minimè contra votum epiſcopi, ad quem territorij ipſius priuilegium noſcitur pertinere, peregrinos clericos intromittāt: niſi forſitan quos probatos ibidem diſtrictio pontificis obſeruare præceperit.

8 De his, qui poſt baptiſmi ſacramentum ad hæreſis lapſum (carne ſuadente) deſcendunt, & agnoſcentes reatum, ad vnitatem fidei Catholicæ venire deſiderant, in epiſcoporum poteſtate conſiſtat, cùm eos viderint dignam pœnitentiam agere, quandò vel qualiter communioni priſtinę reformentur.

9 Vt epiſcopus, qui de facultate propria eccleſiæ nihil relinquit, de eccleſiæ facultate ſi quid aliter, quàm canones eloquuntur, obligauerit, vendiderit, aut diſtraxerit, ad eccleſiam reuocetur. Sanè ſi de ſeruis eccleſiæ libertos fecerit numero competenti, in ingenuitate permaneant, ità vt ab officio eccleſiæ non recedant.

10 Si quis epiſcoporum ſciens aut bigamum, aut internuptæ maritum ad officium Leuiticæ dignitatis ſiue presbyterij, contra ius canonum, promouere præſumpſerit, nouerit ſe vnius anni ſpatio ab omni officio ſacerdotij eſſe ſuſpenſum. Cui ſi fortè ſententiæ ſubiacere cōtempſerit, à communione eius vſque in magnam ſynodum ſe fraternitas vniuerſa ſuſpendat: illi verò, qui illicitè promoti ſunt, regradentur.

11 Si quid abbatibus, aut ſacris monaſterijs, aut parochijs pro Dei fuerit cōtemplatione collatum, in ſua proprietate hoc abbates vel presbyteri minimè reuocabunt, nec alienare quod cūctis fratribus debetur, quacunq; occaſione præſumant. Quibus ſi fuerit neceſſarium vt ſtatuta connellant, non aliter valeat, niſi epiſcopi ſui ſubſcriptione firmatum.

12 Si inter epiſcopos de rebus terrenis aut poſſeſſionib⁹ ſub repetitionis, aut retentationibus titulo naſcatur cōtentio, intra anni ſpatium pro ſtudio charitatis, quæ cūctis debet rebus temporalibus anteferri, per epiſtolas fratrum affectuosè cōmoniti, aut inter ſe, aut in pręſentia electorum iudicum, negocium ſanare feſtinent. Quod ſi diſtulerint, donèc ipſa cauſatio abrogetur, à charitate fratrum, qui diſtulerit, habetur extraneus: quia iniuſtum eſt, vt qui cunctis præſunt, inter ſe quacunque cauſatione diſſentiant.

13 Si quis iudicum clericos de quolibet corpore venientes, atq; altario mancipatos, vel quorū nomina in matricula eccleſiæ tenentur inſcripta, publicis actionibus applicare

care præſumpſerit, ſi à ſacerdote admonitus emendare noluerit, cognoſcat ſe pacẽ Eccleſiæ non habere. Similiter & ad vllam adminiſtrationem Pontificis, presbyterus atq; diaconos ideò excuſatos eſſe decreuimus, quia quod lex ſeculi etiam paganis ſacerdotibus & miniſtris antè præſtiterat, iuſtum eſt, vt erga Chriſtianos ſpecialiter conſeruetur.

14 Quæcunq; eccleſijs aut pontificibus ſub competenti ac iuſto documento fuerint derelicta ab hæredibus legitimis, dignum eſt vt Dei contemplatione ſeruentur.

15 Si quis poſt acceptũ baptiſmi ſacramentum ad immolata dæmonibus ſumenda, tanquàm ad vomitum reuertitur, ſi commonitus à ſacerdotibus ex hac præuaricatione ſe noluerit reuocare, à communione Catholica pro emendatione ſacrilegij ſuſpẽdatur.

16 Si quis Chriſtianus (vt eſt gentilium conſuetudo) apud cuiuſcunque feræ vel pecudis exta, inuocatis inſupèr nominibus paganorum, fortaſsè iurauerit, ſi ſe ab hac ſuperſtitione commonitus noluerit cohibere, donèc reatum emendet, à conſortio fideliũ vel Eccleſiæ communione pellatur.

17 Vt ſacerdotes ſiue diaconi, cum coniugibus ſuis non habeant communem lectũ & cellulam, nè propter ſuſpicionem carnalis conſortij religio maculetur. Quod qui fecerint, iuxta priſcos canones ab officio regradentur.

18 Vt quicunq; clericus aliquid de iurè eccleſiaſtico, ſeu verbo, ſeu ſcriptura acceperit ad vtendum, & poſtmodùm hoc alienare quacunque ratione præſumpſerit, non valebit: quia, ſecundùm canonum ſtatuta, proprietatem eccleſię non violat in alios quanlibèt longa poſſeſſio. Sed in pontificis poteſtate conſiſtat, qualiter pro conſeruando iure Eccleſiaſtico, rem poſſeſſam inter clericos debeat communicare.

19 Quicunq; pro deuotione ſua oblationis ſtudio, aliquid in campellis, vel in vineolis, etiàm abſque ſcriptura probatur eccleſiæ contuliſſe: ſi poſtmodùm vel ipſe, vel hæredes eius quacunque occaſione auferre à iure hoc eccleſiæ vel alienare voluerint, quoadusquè à tali intentione diſcedant, aut peruaſa reſtituant, à communione Eccleſiaſtica ſuſpendantur.

20 Vt nullus ſecularium perſonarum, prætermiſſo Pontifice ſeu præpoſito eccleſiæ, quenquam clericorum pro ſua poteſtate conſtringere, diſcutere audeat, vel damnare. Sed & clericus ſi pro cauſæ appetitione cuiuſcunque, fuerit ab eccleſiaſtico ordinatore commonitus, ſe ad audientiam ſpondeat affuturum, & reſpondere nulla calliditate diſſimulet: ſed quæcunq; cauſatio quotiès inter clericũ & ſecularẽ vertitur, abſq; presbytero aut archidiacono, vel ſi quis eſſe præpoſit⁹ eccleſiæ dignoſcitur, iudex publicus audire negocium non præſumat. Sanè ſi cauſam habentibus placuerit ire ad iudicium, fortè ex voluntate communi, permittente præpoſito eccleſiæ, clerico licentia tribuatur.

21 Si quis neceſſitatis impulſu ad eccleſiæ ſepta confugerit, & ſacerdote vel præpoſito eccleſiæ prætermiſſo atque contempto, eum quiſque de locis ſacris vel altaris ſeu vi ſeu dolo abſtrahere aut ſolicitare fortè præſumpſerit: vt inimicus eccleſiæ, ab eius liminibus arceatur, quouſq; iuxta pontificis diſtrictionem digna pro indicta pœnitentia emendatio ſubſequatur, eo tamen qui abſtractus eſt, priùs eccleſiæ reſtituto.

22 Vt nullus per imperium poteſtatis, filiam * competere audeat alienam, nè coniugium (quod contra parentum voluntatem piam copulatur) velut captiuitas iudicetur, ſed ſicut eſt prohibitum, non admittatur. Si qui perpetrauerint, excommunicationis ſeueritas pro modo piaculi imponatur.

*cõprimere

23 Vt ſeruis eccleſiæ vel ſacerdotum prędas & captiuitates exercere non liceat: quia iniquum eſt, vt quorum domini redemptionis præſtare ſolent ſuffragium, per ſeruorũ exceſſum diſciplina eccleſiaſtica maculetur.

24 Quæcunq; mancipia ſub ſpecie coniugij ad Eccleſiæ confugerint ſepta, vt per hoc credant poſſe fieri coniugium, minimè eis licentia tribuatur, nec talis coniunctio à clericis defenſetur: quia probatum eſt, vt ſinè legitima traditione coniuncti, pro religionis ordine ſtatuto tempore ab Eccleſiæ communione ſuſpendantur, nè in ſacris locis turpi concubitu miſceantur. De qua re decernimus, vt parentibus aut proprijs dominis (prout ratio poſcit perſonarum) accepta fide excuſati, ſub ſeparationis promiſſione reddantur. Poſtmodùm tamen à parentibus atq; dominis libertate conceſſa, ſi voluerint, eos propria voluntate coniungant.

25 Si quis clericus aut laicus ſub potentum nomine atque patrocinio, res ad ius eccleſiæ pertinentes, contempto Pontifice, petere ſeu poſſidere præſumpſerit, primùm admoneatur, quæ abſtulit, ciuiliter reformare, aut certè iudicium ſacerdotis ſeu iudicis opperiri, vt poſcit ſacra religio. Quòd ſi in peruaſionis pertinacia perſiſtit, tamdiù ab eccleſiæ liminibus arceatur, donèc, cùm ſatisfactione iuſtiſſima, peruaſa aut occupata reſtituat.

26 Si quæ parochiæ in potentum domibus conſtitutæ ſunt, vbì obſeruantes clerici, ab archidiacono ciuitatis admoniti, ſecundùm qualitates ordinis ſui fortaſsè, quod eccleſiæ debent, ſub ſpecie Domini domus implere neglexerint, corrigantur ſecundùm Eccleſiaſticam diſciplinam. Et ſi ab agentibus potentum, vel ab ipſis rei dominis de agendo officio eccleſiæ ab aliquo prohibentur, authores nequitiæ à ſacris cæremonijs

arcean-

arceantur, donèc ſubſequuta emendatione, in pace Eccleſiaſtica reuocentur.

27 De inceſtis coniunctionibus id ſtatuimus obſeruandum, vt ſi quis poſt ſynodi coſtituta illicita tori iura præſumpſerit, circa eum ſecundùm ſtatuta Epaunenſium canonum, à ſacerdotibus eccleſiæ ſeueritas teneatur. Epau. c. 30.

28 Quiſquis homicidium volũtate com miſerit, ità vt occidere audeat innocentem, ſi à principibus aut à parentibus quacunque re ſe reddiderit abſolutum, pro modo pœnitentiæ diſtringendus, in ſacerdotis poteſtate conſiſtat.

29 Si quæ mulieres fuerint in adulterio cum clericis depræhenſæ, clericis diſtrictione adhibita, mulieres ipſæ, prout ſacerdoti viſum fuerit, diſtrictioni ſubiaceãt, & à ciuitatibus, vt ſacerdos præceperit, repellantur.

Aurel. 3. cap. 10. 30 Cùm prioribus canonibus iam fuerit definitum, vt de mancipijs Chriſtianis, quæ apud Iudæos ſunt, ſi ad eccleſiam cõfugerint & redimi ſe poſtulauerint, etiàm ſi ad quoſcunque Chriſtianos refugerint, & ſeruire Iudæis noluerint, taxato & oblato à fidelibus iuſto precio, ab eorum dominio liberentur: ideò ſtatuimus, vt tam iuſta conſtitutio ab omnibus catholicis conſeruetur.

31 Hoc etiàm decernimus obſeruandũ, vt quicunq; Iudæus proſelytum (qui aduena dicitur) Iudæum facere præſumpſerit, aut Chriſtianum ad Iudaicam ſuperſtitionem adducere: vel ſi Iudæus Chriſtianam ancillã ſuam ſibi crediderit ſociandam, vel ſi de parentibus Chriſtianis natum, Iudæum ſub promiſſione fecerit libertatis mancipiorum amiſſione mulctetur. Ille verò, qui de Chriſtianis natus, Iudæus factus eſt, & ſi ſub conditione fuerit manumiſſus, vt in ritu Iudaico permanens habeat libertatem, talis conditio non valebit: quia iniuſtum eſt, vt ei libertas maneat, qui de Chriſtianis parentibus veniens, Iudaicis vult cultibus adhærere.

32 De genere ſeruili id decreuimus obſeruandum, vt deſcendens indè poſteritas, vbicunquè, quanuis poſt lõga ſpatia temporum, reperiatur in loco, cui authores eius cõ ſtat fuiſſe deportatos, reuocata ſtudio ſacerdotis, in ea, quæ conſtituta eſt à defunctis, cõditione permaneat. Cui præcepto ſi quis ſecularium, humanæ cupiditatis impulſu, crediderit obuiandum, quouſquè ſe corrigat, ab eccleſia ſuſpendatur.

33 Si quis in agro ſuo aut habet, aut poſtulat habere diœceſim, primùm & terras ei deputet ſufficienter, & clericos, qui ibidèm ſua officia impleant, vt ſacratis locis reuerẽtia condigna tribuatur.

34 Quiſquis agellum eccleſiæ in diem vitæ, pro quacunque miſericordia à ſacerdote, cui poteſtas eſt, acceperit poſſidendum: quæcunque ibi profecerit, alienandi nullam habeat poteſtatem, nec ſibi parentes ſui ex ea re aliquid exiſtiment vendicandum.

35 De ſubſtituendo antiſtite, ſi fortaſſis mora extiterit, & voluntas deceſſoris antè fuerit reſerata, quam ſucceſſor accedit eccleſiæ, non impediat ſucceſſorem. Si quiſpiam clericorum aliquid de facultate illa præſumpſerit, in poteſtate ſit aduenientis epiſcopi, vtrùm audire an reijcere deceſſoris ſui debeat voluntatem, nec eccleſiæ in obiecto veniant tempora legibus conſtituta, dum non extitit perſona, quæ de vtilitate eccleſiæ attẽtiùs cogitaret.

36 Si quis Epiſcopus, alterius eccleſiæ clerico de facultatibus ſuæ eccleſiæ aliquid ſub titulo quocunque donauerit, poſt eius obitum, qui acceperit, ad eccleſiæ ius, de cuius facultate diſceſſerat, reuertatur: quia iniquum eſt, vt ſub hac ſpecie damnum eccleſia, quæ multis ſubuenit, patiatur.

37 Placuit prætereà, vt cuncti metropolitani de comprouincialibus ſuis in prouincia ſua annis ſingulis ſynodum debeant congregare, vt dum in vnum ſe fraternitas iungit, ſemper & cenſura teneatur, & charitas.

38 Quapropter (auxiliante Domino) quæ ſynodus ſancta conſtituit, decernimus, vt à cunctis fratribus hæc definitio ſancta conſeruetur. Quòd ſi quis, quæ ſalubriter perſpicit inſtituta, indecenter tranſgredi quacunque occaſione tentauerit, nouerit ſe Deo & cunctæ fraternitati culpabilem eſſe futurum: quia iuſtum eſt, vt per vnitatem antiſtitum & eccleſiaſtica fulgeat diſciplina, & inconuulſa maneat coſtitutio ſacerdotum.

Nomina Epiſcoporum, qui ſubſcripſerunt.

Aſpaſius epiſcopus eccleſiæ * Eloſeñ. cõſcripſit & ſubſcripſit. * Eloſaticeñ. * conſenſit

Alitius epiſcopus eccleſiæ Vaſeñ. conſcripſit, & ſubſcripſit.

Agricola epiſcopus eccleſiæ Cabiloneñ. conſcripſit & ſubſcripſit.

Cyprianus Epiſcopus eccleſiæ Teloneñ. conſcripſit & ſubſcripſit.

Daniel Epiſcopos eccleſiæ Pictauieñ. conſcripſit & ſubſcripſit.

Dalmatius Epiſcopus eccleſiæ Ruthenicę, conſcripſit & ſubſcripſit.

Euarius Epiſcopus eccleſię Antipolitanę, conſcripſit & ſubſcripſit.

Aetherius Epiſcopus eccleſię Carnoteñ. conſcripſit & ſubſcripſit.

Eleutherius Epiſcopus eccleſiæ Antiſiodoreñ. conſcripſit & ſubſcripſit.

Euantius epiſcopus eccleſię Gabalitanę, conſcripſit & ſubſcripſit.

Eumerius Epiſcopus eccleſię * Nãneteñ. conſcripſit & ſubſcripſit. * Nannateñ.

Flauius Epiſcopus eccleſię Rhotomageñ. conſcripſit & ſubſcripſit.

Galli-

Gallicanus epiſcop⁹ eccleſiæ Ebreduneñ. conſcripſit & ſubſcripſit.

Gallus Epiſcopus eccleſiæ Aruernicæ, cõſcripſit & ſubſcripſit.

*Tricaſtiñ. Heracleus Epiſcopus eccleſiæ *Tricarſtineñ. conſcripſit & ſubſcripſit.

Iniuriosus Epiſcopus eccleſiæ Turonicæ, conſcripſit & ſubſcripſit.

Leonnius epiſcopus eccleſiæ Burdegaleñ. conſcripſit & ſubſcripſit.

Maximus Epiſcopus eccleſiæ Aquenſis, conſcripſit & ſubſcripſit.

Prætextatus epiſcopus eccleſiæ Aptenſis, conſcripſit & ſubſcripſit.

Placidus epiſcopus eccleſiæ Matiſconeñ. conſcripſit & ſubſcripſit.

*Roricius Epiſcop⁹ eccleſiæ Lemouiceñ. conſcripſit & ſubſcripſit. *Ruricius

Rufus Epiſcopus eccleſiæ Vaſaticeñ. conſcripſit & ſubſcripſit.

Vindemialis Epiſcopus eccleſiæ Arauſiceñ. conſcripſit & ſubſcripſit.

Aurelianenſis IIII. Concilij. Finis.

AVRELIANENSE CONCILIVM QVINTVM,

An.D.549. Tempore Vigilij Papæ primi habitum, ſub die 5. Calen. Nouemb. Anno 38. Regni Domini Childeberti Regis, Indict. 13. Eſt verò Prouinciale.

TITVLI CAPITVLORVM Aurelianeñ. Concilij quinti.

Dogmata Eutychetis vel Neſtorij damnanda. 1
Neminem à ſacerdote de leuibus cauſis dãnandum. 2
De extranearum mulierum familiaritate. 3
Si poſt acceptam benedictionem incontinẽs inueniatur. 4
Nullus clericum alienum recipere, vel promouere ſinè epiſtola Pontificis ſui præſumat. 5
Seruum alienum, clericum nõ ordinandũ. 6
De manumiſſis. 7
Pontifice mortuo, nullus in ciuitate, aut per parochias ordinare clericos, aut altaria audeat conſecrare. 8
Nullus ex laicis ante annuã cõuerſationem epiſcopus ordinetur. 9
Nulli epiſcopatum precio liceat comparare. 10
Nullus inuitis ordinetur epiſcopus. 11
Nullus, viuente epiſcopo, præter culpabilẽ, alius superordinetur. 12
Qui facultate eccleſiæ ſubtraxerit, alienauerit, vel retinuerit, puniatur. 13
Epiſcopus, vel quicũq; res eccleſiæ cuiuſcũque regni vel loci non occupet. 14
De eo, q̃d ex xenodochijs collatũ fuerit. 15
Qui eccleſiæ oblata auferre p̃ſumpſerit. 16
Eccleſiæ cauſæ qualiter & p quos finiant. 17
Vocati comprouinciales à metropolitano, ad concilium venire teneantur. 18
De oblatione puellarum in monaſterijs. 19
Incarcerati, Dominicis diebus ab eccleſię p̃poſitis viſitentur. 20
De ſolicitudine infirmorum vel ſuſtentatione. 21
De annua euocatione Concilij. 22
De his, qui ad eccleſiam confugerunt. 23

PRÆFATIVNCVLA.

AD diuinam gratiam referendum eſt, cùm vota principum concordant animis ſacerdorum, vt dum fit Pontificale Concilium, normam viuendi teneat recapitulatio antiqua canonum, velut locus & tempus eſt quibuſcunque titulis veteribus, adhęrens noua conſtitutio ſanctionum. Igitur cum clementiſſimus Princeps, triũphorum titulis inuictiſſimus, Childebertus rex pro amore ſacrę fidei, ſtudio religionis in Aurelianenſium vrbem congregaſſet in vnum Domini ſacerdotes, cupiens ex ore patrum audire, quod ſacrum eſt, & quod pro eccleſiaſtico ordine authoritate promeretur paſtorali, & quod aduenientibus ſit norma, & pręſentibus diſciplina, quę conueniat à pręſenti tempore in poſterum cuſtodiri, pręſtante Deo, ſignanter eſt titulis pręnotatum.

Capitulum primum.

PRIMO itaque nefariam ſectam, quã author malè ſibi conſcius, & à viuo ſanctę fidei catholicæ fonte diſcedens, ſacrilegus quondàm condidit Eutyches, vel ſi qua à venefico ſimiliter impio ſunt prolata Neſtorio, quas etiàm ſectas ſedes Apoſtolica ſancta condemnat, ſimiliter & nos eaſdem cum ſuis authoribus & ſectatoribus execrantes, p̃ſentis conſtitutionis vigore anathematizamus atq; damnamus, apoſtolicum fidei ordinem in Chriſti nomine prædicantes. Rex vult diſcere à ſacerdotibus.

2 Nullus ſacerdotum, quenquam rectæ fidei hominem, pro paruis & leuibus cauſis à communione ſuſpẽdat, pręter eas culpas, pro quibus antiqui patres ab eccleſia arceri iuſſerunt committentes.

3 Vt uullus Epiſcoporum, preſbyterorum, & diaconorum, extraneatum mulierū intra domum præſumat habere ſolatium, quibus etiàm pro vtilitate ſua aliqua familiariùs regenda committat. Quod etiàm de propinquis fœminis indicentes, ſimiliter prohibemus, nè, ſub conceſſa ſibi licentia parentali, ex earum ſequipedis memoratorum vita vel opinio polluatur. Quòd ſi epiſcopus nunc vetitis vti ſub quadam præſumptione voluerit, anno vno à metropolitano, vel à comprouincialibus ſuis, ab officio ſuſpendatur. Clerici verò à proprijs Epiſcopis, modo, qui ſuprà ſcriptus eſt corrigant.

4 Si quis clericus poſt acceptam benedictionem cuiuſlibet loci vel ordinis, ad coniugalem torum, iam ſibi illicitum, denuò redire p̄ſumpſerit, vſq; in idem vitæ ab honore accepti ordinis & (ſicut habent antiquorum patrum canones) ab officio deponatur, ei tantummodò communione conceſſa.

5 Vt nullus clericum ſeu lectorem alienum, ſinè ſui conceſſione epiſcopi, vel promouere, vel ſibi quibuſlibet conditionibus audeat vendicare. Quòd ſi quis hanc conſtitutionem fuerit quacunq; præſumptione tranſgreſſus, memoratæ perſonæ ab eo, cuius sūt, debitè ſeu Eccleſiaſtico iure ſeu proprio reuocatæ, quia illicita vocatione diſceſſerant, ab honore vel officio ſuſcepto, iuxta arbitrium ſui pontificis ſuſpendatur. Epiſcopus verò, qui ordinauerit, ſex menſibus Miſſas facere non præſumat.

6 Vt ſeruum, qui libertatem à dominis proprijs non acceperit, aut etiàm iam libertum, nullus epiſcoporum ab eius tantùm voluntate, cuius ſeruus eſt, & eum abſoluiſſe dignoſcitur, clericū audeat ordinare. Quod ſi quiſquam fecerit, is, qui ordinatus eſt, à dn̄o reuocetur & ille collator ordinis, ſi ſciens feciſſe probatur, ſex menſibus Miſſas tātùm facere non præſumat. Si verò ſecularium ſeruus eſſe conuincitur, qui ordinatus eſt, benedictione ſeruata, honeſtum in ordine domino ſuo impendat obſequium. Quòd ſi ſecularis dominus ampliùs eum voluerit inclinare, vt ſacro ordini inſerre iniuriam videatur: duos ſeruos (ſicut antiqui canones habent) epiſcopus, qui eum ordinauit, dn̄o ſeculari reſtituat: & epiſcopus eum, quē ordinauit, ad eccleſiam ſuam reuocandi habeat poteſtatem.

7 Et quia plurimorum ſuggeſtione comperimus, eos, qui in eccleſijs iuxta conſuetudinem à ſeruitio fuerint abſoluti, pro libito quorumcūque iterùm ad ſeruitium reuocari: impium eſſe tractauimus, vt quod in eccleſia Dei conſideratione à vinculo ſeruitutis abſoluitur, irritum habeatur. Ideò pietatis cauſa, communi conſilio placuit obſeruandum, vt quæcunq; mancipia ab ingenuis dominis ſeruitute laxātur, in ea libertate maneant, quam tunc à dominis percepērūt. Huiuſmodi quoq; libertas, ſi à quocūq; pulſata fuerit, cum iuſtitia ab Eccleſijs defendatur: p̄ter eas culpas, pro quibus leges collatas ſeruis reuocare iuſſerunt libertates.

8 Vt in ciuitate, vbi pontifex iure humanæ conditionis obierit, nullus epiſcopus ante ſubſtitutionem deputati per ordinem ſucceſſoris, aut in ciuitate, aut per parochias ordinare clericos, aut altaria audeat conſecrare, vel quicquam de rebus eccleſiæ preter humanitatē p̄ſumat auferre. Quòd ſi quiſquā temerario auſu ſtatuta tranſcēderit, conuentus ab inſtituto pontifice verecundiæ ſuæ conſulens, ſinè dilatione ablata reſtituat. Si verò ſuæ voluntatis arbitrio, vel quorumcunque precibus actus, quamcunq; perſonā promouere, aut cōtra interdictum ire pręſumpſerit, anno integro Miſſas facere non præſumat.

9 Nullus ex laicis, abſq; annua conuerſatione præmiſſa, epiſcopus ordinetur, ità vt intra anni ipſius ſpatium, à doctis & probatis viris, diſciplinis & regulis ſpiritalibus pleniùs inſtruatur. Quòd ſi hoc quiſquam epiſcoporum tranſcendere quacunq; conditione præſumpſerit, anno integro ab officio vel charitate fratrum habeat extraneus.

10 Vt nullum epiſcopatum præmijs aut cōparatione liceat adipiſci, ſed cum voluntate regis iuxta electionē cleri ac plebis, ſicut in antiquis canonibus continet ſcriptum, cōſenſu cleri ac plebis, à metropolitano, vel quē vice ſua miſerit, cum cōprouincialibus pōtifex conſecretur. Quòd ſi quis hāc regulam huius ſanctæ conſtitutionis per coemptionem exceſſerit, eum, qui per præmia ordinatus fuerit, ſtatuimus remouendum.

11 Itē (ſicut antiqui canones decreuerūt) nullus inuitis detur epiſcopus, ſed nec per oppreſſionē potentium perſonarum, ad cōſenſum faciendum ciues aut clerici (quod dici nefas eſt) inclinentur. Quod ſi factum fuerit, ipſe epiſcopus, qui magis per violentiam, quàm per decretum legitimum ordinatur, ab indepto pontificatus honore in perpetuum deponatur.

12 Nulli viuenti epiſcopo alius ſuperponatur, aut ſuperordinet epiſcopus, niſi forſitan in eius loco, quem culpa capitalis deiecerit.

13 Nè cui liceat res vel facultates eccleſijs, aut monaſterijs, vel xenodochijs ꝓ quacunque eleemoſyna cum iuſtitia delegatas, retentare, alienare, atq; ſubtrahere. Quod quiſquis fecerit, tanquàm necator pauperum, antiquorum canonum ſententijs conſtrictus, ab Eccleſiæ liminibus excludatur, quàm diù ab ipſo ea, quæ ſunt ablata vel retenta, reddantur.

14 Vt nullus epiſcoporum, aut cuiuſlibet ordinis clericus, vel alia quęcunq; perſona, quibuſlibet conditionibus, ſeu in vno regno ſeu in alio poſitus, alterius cuiuſcunque

que

que eccleſiæ res aut petat, aut præſumat accipere. Quod ſi fecerit, tam diù habeatur à communione altaris, vel omnium fratrum ac filiorum charitate ſuſpenſus, donec ipſi eccleſiæ, cuius* directo ordine res eſt ablata, reſtituatur.

for.* res eſt ablata, directo ordine reſtituatur.

Hoc capitulum 14. in quodam vetuſtiſſimo manu ſcripto exēplari non habebatur: ſed eius loco duo alia inſerta ſunt. Primū eſt: Si quis presbyter aut diaconus quolibet cothurno ordinationē epiſcopi ſui deſpexerit, aut calliditate faciente, ipſū iniuriare aut detrectare præſumpſerit, tribus annis à communione ſuſpenſus, & in monaſteriū retruſus, aqua tantummodò & panè diebus ſingulis ſuſtentetur, nec comam nec barbă facere præſumat, nec ad arā Domini penitùs accedere permittatur. Alterū eſt: Si epiſcopo aut presbytero cauſa criminalis, hoc eſt, homicidium, adulterium, furtum & maleficiū imputatum fuerit, ſe de eo, quod ei obiectum fuerit, innocentē reddere faciat. Quod ſi nō fecerit, quinquennium à liminibus Eccleſiæ extraneus habeatur, ſicut in Nicænis canonibus antiqui patres inſtituerunt. (Hoc vltimū capitulum valdè deprauatè ſcriptū fuit: itaque quædā ex eo, quod legi non poſſent, omiſimus.)

15 De xenodochio verò, quod piiſſimus rex Childebertus & coniugalis ſua Vltrogotho regina in Lugdunenſi vrbe (inſpirante Dñō) condiderunt, (cuius inſtitutionis ordinem vel excriptionē petentibus ipſis, manuum noſtrarū ſubſcriptione firmauimus) viſum eſt pro Dei contemplatione, iunctis nobis in vnum, permanſura authoritate decernere, vt quicquid pfato xenodochio, aut per ſupradictorum regum oblationem, aut per quorumcunq; fideliū eleemoſynas collatum aut conferendum eſt, in quibuſcunq; rebus atque corporibus, nihil exindè ad ſe quolibet tempore antiſtes eccleſiæ Lugdunenſis reuocet, aut ad ius eccleſiæ transferat, vt ſuccedentes ſibi per temporum ordinem ſacerdotes, non ſolùm de facultate xenodochij ipſius, aut de conſuetudine vel inſtitutione nihil minuant: ſed dent operam, qualiter rei ipſius ſtabilitas, in nullam partē detrimentum aut diminutionem aliquam patiatur, prouidentes ad intuitum retributionis æternæ, vt præpoſiti ſemper ſtrenui ac Deum timentes decedentibus ſubſtituātur, & cur ægrotantium, ac numerus, vel exceptio peregrinorum, ſecundùm indictā inſtitutionem, inuiolabili ſemper ſtabilitate permaneat. Quòd ſi quis quolibet tempore cuiuſlibet poteſtatis vel ordinis contra hanc conſtitutionem noſtram venire tentauerit, aut aliquid de conſuetudine vel facultate xenodochij ipſius abſtulerit, vt xenodochium (quod auertat Deus) eſſe deſinat, vt necator pauperum, irreuocabili anathemate feriatur.

vltrogothū vocat Greg. Turon. lib. 4. hiſt.

16 Quiſquis etiàm aut maiorum aut mediocrium perſonarum, quodcunq; muneris vel facultatis ſacerdotibus, aut eccleſijs, aut quibuſlibet locis ſanctis, ſtudio mercedis cum iuſtitia pro Dei contemplatione contulerit, aut ea, quæ à parentibus donata noſcūtur, poſtmodùm auferre pſumpſerit, ſuperiori ſententia, vt necator pauperum, communione priuetur.

17 Placuit etiàm, vt ſi quæcunq; perſona contra epiſcopum, vel actores Eccleſiæ ſe proprium crediderit habere negocium, priùs ad eum recurrat charitatis ſtudio, vt familiari aditione commonitus, ſanare ea debeat, quæ in querimoniā deducuntur. Quā rem ſi differre voluerit, tunc demùm ad metropolitani audientiam veniatur. De qua re, cùm literas ſuas metropolitanus ad comprouincialem epiſcopum dederit, & cauſa ipſa inter vtroſq; quacunq; occaſione amicis medijs non fuerit definita, vt ipſi metropolitano neceſſarium ſit in eodem negocio iterare ſcriptum, & ſecundò admonitus aut mittere aut venire diſtulerit, tandiù à charitate metropolitani ſui nouerit ſe eſſe ſuſpēſum, donèc ad præſentiam eius veniens, cauſæ ipſius, de qua petitur, reddiderit rationem. Quòd ſi patuerit, epiſcopū ipſum contra iuſtitiam fatigatum, is, qui eum iniuſta interpellatione pulſauit, anni ſpatio à communione eccleſiaſtica ſuſpendatur. Si verò metropolitanus à quocunque comprouinciali epiſcopo bis fuerit in cauſa propria appellatus, & eum audire diſtulerit: ad proximam ſynodum, quæ conſtituetur, negociū ſuum in Concilio licētiam habeat exercendi: & quicquid pro iuſtitia à comprouincialibus ſuis ſtatutum fuerit, ſtudeat obſeruare.

18 Id etiàm huic decreto credidimus inferendum, vt ſi quis de cōprouincialib⁹ epiſcopis à metropolitano ſuo ad Cōcilium intra ſuam prouinciam fuerit euocatus, & preter euidentem infirmitatē ad Cōcilium venire diſtulerit, atq; de ſynodali cōuentu, anteq̄ cuncta conueniant, ſinè cōmeatu Concilij ipſius diſcedere fortaſsè pſumſerit, ſicut eſt pcedēcibus regulis ſtatutum, ſex menſibus à Miſſarum officio ſuſpendatur. Quòd ſi quē à Concilio quæcunq; neceſſitas illata diſtulerit, à metropolitano ſuo veniam poſtulās, ad Miſſarum faciendarum gratiam reuocet.

19 Quęcunq; etiàm puellæ ſeu ppria voluntate monaſterium expetunt, ſeu à parentibus offeruntur, annū in ipſa, qua intrauerint veſte permaneant. In his verò monaſterijs, vbi nō perpetuò tenentur incluſæ triennium in ea, qua intrauerint, veſte permaneāt: & poſtmodùm ſecūdùm ſtatuta monaſterij ipſius in loco, quo elegerint permanere, veſtimenta religionis accipiant. Quæ ſi deincèps ſacra relinquentes loca, propoſitū ſanctum ſeculi ambitione traſcēderint: ille, quæ in domibus proprijs, tam puellæ quàm viduæ, cōmutatis veſtibus cōuerſantur, cum his, quibus coniugio copulantur, Eccleſiæ communione priuentur. Sanè, ſi culpam ſe-

que-

queſtratione ſanauerint, ad communionis gratiam reuocentur.

20 Id etiàm miſerationis intuitu æquum duximus cuſtodiri, vt qui pro quibuſcunq; culpis in carceribus detinentur ab archidiacono, ſeu à pręposito Eccleſiæ diebus Dominicis requirantur, vt neceſſitas vinctorũ ſm præceptũ diuinum miſericorditer ſubleuetur: atq; à pontifice, inſtituta fideli & diligenti perſona, quæ neceſſaria prouideat, cõpetens victus de domo Eccleſiæ tribuatur.

21 Et licèt (propicio Deo) omnium Domini ſacerdotũ, vel quorumcunq; hæc cura poſſit eſſe fidelium, vt egenubus neceſſaria debeant miniſtrari: ſpecialiter tamẽ debilibus id pietatis cauſa conuenit, vt vnuſquiſq; epiſcoporum incolis, quos infirmitatem incurriſſe, tam territorij ſui, quàm ciuitatis, agnouerit, de domo Eccleſiæ iuxta poſſibilitatem victui & veſtitui neceſſaria ſubminiſtret, vt non eis deſit miſericordiæ cura, quos ꝑ durã infirmitatẽ intolerabilis cõſtringit inopia.

22 His itaq; Deo propitio cõſtitutis, quod præcipuè in omnibus patrum concilijs habetur ſcriptum, congrua diffinitione ſancimus, vt intra anni circulum vnuſquiſq; metropolitanus epiſcopus, iunctis in vnum locum comprouincialibus ſuis, intra prouinciam ſuam ſtudeat habere Cõcilium: vt aut, ſi qua acceſſerint, charitatis emendentur ſtudio: aut ſi pax regalis vel diſciplina in cunctis (Deo adiuuante) permanſerit authore bonorum omnium Deo, de charitate & præſentia gratulentur. Hæc ergò (Deo propicio) conſtanter & vnanimiter definita ſeruãtes, etiàm prætéritorũ ſtatuta canonum, his decernimus, vt (Chriſto authore) deincèps inconuulſa vniuerſa ſeruentur: vt manente concordia, quæ diuina inſpiratione ſalubriter in p̃ſenti tẽpore definita ſunt, amodò & habeant vigorẽ, & cuſtodiant charitatem.

23 De ſeruis verò, pro qualibet cauſa ſi ad Eccleſiæ ſepta confugerint, id ſtatuimus obſeruandum, vt ſi quid in antiquis cõſtitutionibus tenetur ſcriptum, pro conceſſa culpa, datis à Domino ſacramẽtis, quiſquis ille fuerit, egrediatur, de venia iam ſecurus. Enimverò, ſi immemor fidei dominus, tranſcendiſſe conuincitur quod iurauit, vt is, qui veniam acceperat, probetur poſtmodùm pro ea culpa, qualicunq; ſupplicio cruciatus: dominus ille, qui immemor fuit datæ fidei, ſuſpenſus ſit ab omnium communione. Iterũ, ſi ſeruus pro venia, datis ſacramentis à domino, iam ſecurus, exire noluerit, nè ſub tali contumacia requirens locum fugæ, domino fortaſsè depereat, egredi nolentem, à domino eum liceat occupare, vt nullã, quaſi propter tentationem ſerui, quibuſlibet modis moleſtiam aut calumniam patiatur Eccleſia: fidem tamen dominus, quam pro conceſſa venia dedit, nulla temeritate tranſcendat. Quòd ſi gẽtilis dominus fuerit, aut alterius

ſectæ, qui à conuentu eccleſiæ probatur extraneus: is, qui ſeruum repetit, *perſonam requirat bonæ fidei Chriſtianũ, vt ipſe in perſona domini pro ſeruo præſtet ſacramentũ: quia ipſi poſſunt ſeruare quod ſacrum eſt, qui poſt tranſgreſſionem, Eccleſiæ metuunt diſciplinam. for. * pro ſe

NOMINA EPISCOPORVM qui ſubſcripſerunt.

Sacerdos in Chriſti nomine Eccleſię Lugdunenſis epiſcopus, cõſtitutionem noſtram relegi, & ſubſcripſi quinto Kalendas Nouembris anno trigeſimooctauo regni Domini Childeberti regis. Aurelius in Chriſti nomine Epiſcopus eccleſiæ Arelatenſis, conſtitutionem noſtram ſubſcripſi.

Alpaſius epiſcopus Eloſaticenſis eccleſiæ, ſubſcripſi.

*Antonius epiſcopus Olorenſis eccleſi. ſub. * Antonius epiſ. eccle. Aurelianeñ. ſubſc.

Aredius epiſcopus * Dinienſis eccleſiæ, ſub.

Agricola epiſcopus Cabilonenſis eccleſiæ, ſubſcripſi.

Auolus epiſcopus Aquenſis eccleſiæ, ſub.

Ambroſius Epiſcopus Trecenſis Eccleſiæ, ſubſcripſi.

Baſilius Epiſcopus Glandetenſis eccleſiæ, ſubſcripſi.

Beatus epiſcopus Ambianenſi eccleſiæ, ſubſcripſi.

*Conſtitutus epiſcopus Senonenſis eccleſiæ, ſubſcripſi. * Conſtantinus

Clementinus Niuernenſis eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi.

Cronopius * Meldorum Eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi. * Meldeñ

Deſideratus Bituricenſis eccleſiæ epiſcopus ſubſcripſi.

Domitianus *Tungrenſis eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi. * Tongreñ

Euſebius Xantonenſis eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi.

* Eradius Aptenſis eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi.

Edebiolus * Eleutherius * Altiſiodorenſis eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi. * Eradius

Aegidius Abrincatinæ Eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi.

Firminus Vticenſis eccleſiæ epiſcopus, ſub.

Felix Carnoteñ. eccleſiæ epiſcopus, ſub.

Fauſtus Lactoreñ. eccleſiæ epiſcopus, ſub.

Fredigernus Syluanectenſis eccleſię, ſub.

Fegalius Abrinceñ. Eccleſię Epiſcopus ſubſcripſi.

Gramatius * Vindoneñ. eccleſię epiſcopus, ſubſcripſi.

Gallus Aruernicę eccleſię epiſcopus, ſub.

Gallus Valentinæ eccleſiæ epiſcopus, ſubſc.

Eſychius Viennenſis eccleſiæ Epiſcop. ſub.

Iulianus Aqueñ. eccleſiæ epiſcopus, ſubſcr.

Lauto Conſtantinæ eccleſiæ Epiſcopus, ſub.

*Leucadius * Maximus * Carduceñ. eccleſię, epiſcopus ſubſcripſi. * Seledus * Cadurceñ

Nectarins Auguſtodunen̄. eccle.epiſc. ſub.
Nicetius Treueren̄.eccleſiæ epiſcopus, ſub.
Prætextatus Rothomagen̄. eccle.epiſ.ſub.
Proculianus Auſcien̄. Eccleſiæ epiſc.ſub.
Paſſinus Sagien̄.eccleſiæ epiſcopus ſub.
Placidus Matiſconenſis eccleſiæ epiſc.ſub.
Palladius * Telonenſis eccleſiæ epiſ. ſub.
Præſidius Conuenarum eccle.epiſ. ſub.
Quintianus Ruthenen̄. eccleſiæ epiſ.ſub.
Ruſus * Valenſiū Octodoren̄.eccle.epiſ.ſub.
*Lexonien̄ Saphoracus Pariſien̄.eccle.epiſcopus ſubſ.
Sabaudus*Luxonien̄.eccle.epiſcopus,ſubſ.
for.* Biſuntinen̄. Tetricus Lingonenſis eccleſiæ epiſc.ſubſ.
Vrbicus * Viſontionenſis eccle. epiſ. ſub.
Vinianus Aginnen̄. eccleſiæ epiſc. ſub.
Vebriornenſis Valerius Tullenſis eccleſiæ epiſcopus ſubſcripſi.
Valerius Ebroicen̄.eccleſiæ epiſcop.ſub.
Velleſius Vapincen̄.eccl.epiſc.ſub.

Vetuſtiſſimus manuſcriptus codex habet hoc loco nouendecim partim archidiaconorum, partim presbyterorum nomina, qui pro totidem epiſcopis illorum abſentium nomine ſubſcripſerunt.

** Quæ ſequuntur, hactenus ſub nomine V. Synodi Vniuerſalis lecta, acta ſunt aliquot Conciliorū pluribus annis, ante V. Synodū, habitorum. Vnius primum à Ioanne 2. epiſcopo Conſtantinopolit. contra Anthimum, Seuerum, & Zoarā Acephalos, & alios Chalcedon. Concilium reſpuentes, Hormiſda Papa. A.D. 518. Iuſtino Imperante. Alterius deinde à Menna epiſcopo item Conſtā tinopolit. in eandem ſententiam, Silucrio Papa. A.D. 536. Tertij deniq; Hieroſolymitani, in cōfirmationē Coſtātinopolitanorū, atq; hæc duo Imperāte Iuſtiniano. Quæ tū ex Nicephori hiſtoria lib. 17. c. 9. in qua diſerte habetur illa geſta fuiſſe ante magnam vniuerſalem quintam Synodum, tum maxime ex diligenti obſeruatione ipſorum Conciliorum, colliguntur.*

Tituli Synodorum duorum Conſtantinopolit. & vnius Hieroſolym.

Libellus epiſcoporum de ſecunda Syria, ad Iuſtinianum Imperatorem.
Libellus monachorum monaſteriorum ibidèm, & quę in Hieroſolymis, & in eremo, & in ſecunda Syria, & in monte Sinai, & in tribus Palæſtinis erant, ad eundem.
Libellus eorūdē ad ibidē cōgregatā ſynodū.
Epiſtola Hormiſdæ Papę ad Epiphaniū archiepiſcopum Conſtantinopolitanum.
Supplicatio clericorum & monachorū Antiochiæ, ad Ioannē archiepiſcopū Cōſtantinopolitanū, & ibì congregatā ſynodū.
Relatio, ad Ioannem archiepiſcopū à congregata ſynodo.
Libellus abbatum Cōſtantinopolitanorum ad congregatam ſynodum, cui & annexæ ſunt quatuor ſynodi, quomodò in Eccleſia prædicatæ fuere.
Epiſtola Ioannis patriarchæ, ad Ioannem Hieroſolymorum.
Alia epiſtola eiuſdem patriarchæ, ad Epiphanium epiſcopum Tyri.
Epiſtola Hormiſdæ Papæ ad clericos ſecundæ Syriæ & archimandritas, & reliquos orthodoxos in proprio aliquo climate orientis.
Reſcriptum Ioannis Hieroſolymorum epiſcopi, & ſuffraganeorum ſuorum, ad Ioānem Conſtantinopolitanum.
Epiſtola Epiphanii Epiſcopi Tyri, & epiſcoporum ſibi ſubditorum, ad congregatam in Conſtantinopoli ſynodum, & exclamatio fidelium multitudinis Tyri, & anathematizatio Seueri & eius doctrinæ.
Epiſtola epiſcoporum de ſecunda Syria ad Ioannem patriarcham & ſynodum.
Actio formata à præſule prouinciæ contra Petrum Apamearum.
Alia actio ab eodem.
Libelli dati à monachis Apamearum, epiſcopis ſecundæ Syriæ, contra Seuerum & Petrum Apamearum.
Sententia ab illis, qui de Italia huc venerunt, contra Seuerum & Petrum.
Sententia Epiphanij patriarchæ Conſtantinopolitani, & ibidèm congregatæ ſynodi, contra Seuerum & Petrum.
Sententia Mennæ patriarchæ contra Seuerum, Petrum, & Zoaram.
Synodus Hieroſolymitana.
Epiſtola Synodalis Agapeti Papæ.
Interloquutio Mennæ Patriarchæ. Actio II.
Sentētia ſynodi Cōſtātinop. cōtra Anthimū.
Sententia Mennæ c. Anthimum.
Sententia Petri Hieroſolym. c. Anthimum.

IN SECVNDO LIB. CONTINENTVR, quæ facta ſunt contra Anthimum.

Conſtantinopolitanæ Synodi Actio I.

Diuina ordinatio & Conſtitutio Iuſtiniani Imperatoris contra Anthimum, Seuerū, Petrum, & Zoaram, ad Petrum archiepiſcopum Hieroſolymorum.

GEſta in Hieroſolymis à Petro archiepiſcopo contra Anthimū, in qbus inſeruntur & ea, quæ in Cōſtantinopoli à Menna patriarcha cōtra eundē facta ſunt in quatuor actionibus, qbus inſertis & ipſe Petrus Hieroſolymorū ſentētiā cōtra ipſum protulit. In his aūt & quædā cōtra Seuerū, & ipſius conſcripta inueniuntur.

¶Sciendū, q̄ primò actū fuit à Mēna patriarcha contra Anthimū, poſteà inſertio facta fuit eorū, q̄ à Petro Hieroſolymorū geſta fuere. Vltima qdē actio eſt de his, q̄ contra Anthimū à Menna patriarcha facta fuerūt, vbì & ſnia lecta fuit, die 21. mēſis Maij, indictione 14. Poſteà quarta menſis Iunij eadē indictione actū eſt contra Seuerū, Petrū, & Zoarā ab ipſo Mēna, & p pducta pbatū eſt, q̄ & olìm, & p̄olìm anathematizati fuerunt.

Con-

Conſtitutio autem fuit vj. Nonas Maias, indictione xiiij. Quæ autem Hieroſolymis in intimatione cõtra Anthimum facta fuerũt, ſancita ſunt xiii. kaleñ. Octobrias, indictione xv. Prima ergò eſt ſententia, quæ in Cõſtãtinopoli contra Anthimum lata eſt. Secunda autem ſententia, quæ in Conſtantinopoli fuit contra Seuerũ & Petrũ & Zoaram. Tertia eſt conſtitutio ordinaria. Quarta autem actio in Hieroſolymis & hæc omnia prædicta, in quatuor menſibus facta & ſancita fuerunt.

A. D. 536.

POſt cõſulatum clariſſimi Flauij Beliſſarij, pridiè Nonas Iunias, indict. 14. in Deo amata & regia vrbe Conſtantinopoli, præſidente autem ſanctiſſ. & beatiſſ. domino noſtro œcumenico & patriarcha Menna, in atrio* dijtico venerandæ domùs ſanctæ & glorioſæ Dominæ noſtræ, matris Dei & ſemper virginis Mariæ, prope ſanctiſſimam magnam eccleſiam exiſtentis, & à dextera quidem parte conſidentibus illi coadiutoribus, iuxta pium iuſſum à Chriſto amati & à Deo cuſtoditi Iuſtiniani Imperatoris, excellentiſſimis & ſanctiſſimis, ac Deo amantiſſimis epiſcopis, Sabino Canuſij, Epiphanio Eſculanorum, Aſterio Salernitanorum, Leone Nolanorum, Ruſtico Fęſulanorum, *Theophane diacono Romano, Pelagio diacono Romano, omnibus quidem ex Italica regione ab Apoſtolica ſede nuper miſſis. Poſteà autem conſentientibus Agapeto Papæ antiquæ Romæ huc aduenienti, Petro metropolis Iuſtinianopolis ciuitatis ſecundæ prouinciæ Cappadociæ, Ioanne Boſphori metropolis, Thalaſſio metropolis Beryti, Magno metropolis Beroæ, Ioãne Gabalorum, Chriſtophoro Porphyrionis prouinciæ Phœniciæ Paraliæ, * Dauitho Cyrrheſticæ, Aetherio Mariamniæ, Alexandro *Pagraſorũ, Domno Maximianopolis ciuitatis ſecundæ Palæſtinę, Andrea Panis, Epitynchano Germę prouincię Helleſponti, Theodoro Gordi, Euſebio Canorum prouincię * Pergami, Dominico Theodoſianopolis ciuitatis prouincię Phrygię Pacatianę, Ioanne Traianopolis ciuitatis prouincię Phrygię Salutarię, Dominico Sophenæ ciuitatis, Euſebio Cyzici metrop. Talaſſio metrop. Nicomedię, Theogene metrop. Synnadorum, Bacho Antiochenę metrop. Piſidię, Hilariano metrop. Pergę, Voſporio metropo. Neocęſareę Ponti Polemoniaci, Paulo metropolis Tyanorum, Acacio metrop. Peſſinũtis, Epitecto Claudiopolis ciuitatis metrop. Honoriadis, Hediſco metrop. Cii, Archelao Corcycorum, Ioanne Zcororum, Anaſtaſio Iotapę, Anaſtaſio * Zichiorum, Pelagio Parnaſſio, Abraamio Cranię, Alexandro Colonę, Paulo * Zectorũ, Andrea Peltorum, Theodoro Myrorum, Ioãne Cęſareę Bithyniæ, Euſtathio Tiberiopolis ciuitatis, Leontio Helenopolis ciuitatis aſſiſtẽtibus illi & coaudiẽtibus Theophane & Pelagio Deo amantiſſimis diaconibus Apoſtolicę ſedis, & Petro & Menna Deo amantiſſimis notariis, & quibuſdam venerabilibus ſubdiaconis, procuratoribus reliquorum clericorum eiuſdem ſedis Apoſtolicę, qui & cõſentientes ibidèm fuerunt Agapeto ſanctę memoriæ Papæ antiquæ Romæ, & Magno presbytero, & Heraclio, diaconibus & ambaſſiatoribus* Eufremii ſanctiſſimi patriarchæ in diua ciuitate ſanctiſſimæ Eccleſiæ, Sabino diacono ſanctę reſurrectionis Domini noſtri Chriſti Dei, tenente ambaſſiatam ſanctiſſimi Petri patriarchæ Hieroſolymorum, Stephano diacono & ambaſſiatore Soterici ſanctiſſimi Epiſcopi Cæſareæ metropolis Cappadociæ primæ, Caiano presbytero ambaſſiatore Elpidii ſanctiſſimi epiſcopi Ancyræ metropolis Galatiæ primæ, Dionyſio & Callinico diaconibus & ambaſſiatoribus Photij ſanctiſſimi epiſcopi metropolis Corinthi. Præſente autem & venerabili clero regiæ vrbis, Euphemius Deo amantiſſ. diac. & primicerius notariorum, dixit: Venerabiles monachi regiæ vrbis, & quidam ex ciuibus ſuis & Hieroſolymitanis ſurgentes, ſupplicationes dederunt piiſſimo & ſereniſſimo Imperatori noſtro, & libellos veſtræ beatitudini. Iuxta igitur pium iuſſum à Deo cuſtoditi Imperatoris noſtri, cõueniente ſancta veſtra ſynodo, ſteterunt ante præclarum ſecretum veſtrum, Theodoro circunſpecto referendario talia à ſereniſſimo domino noſtro ad vos ſtante, abſtulimus oblatas ab ipſis ſupplicationes, & expetentibus introitum ſubmiſimus ad aſſiſtentem. Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Intrent & Theodorus circunſpectus referendarius pijſſimi Imperatoris noſtri, & venerabiles monachi. Et intratũt. Theodorusq; circunſpectus referẽdarius à Deo cuſtoditi domini noſtri tribunus & notarius, & Marianus Deo amantiſſimus presbyter, & Prior domus Dalmatij ſanctæ memoriæ, & princeps, & qui cum ipſo erant venerabiles presbyteri & abbates & monachi, qui & ſe ſubſcripſerunt libello, ab ipſis oblato ſanctiſſimo & beatiſſimo domino archiepiſcopo œcumenico & patriarchæ Mẽnæ. Qui ſanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Dicat ſecundùm primum ordinem Theodorus circunſpectus cauſam, pro qua ad nos venit. Theodorus circunſpectus tribunus, notarius & referendarius piiſſimi domini noſtri, dixit: Deo amantiſſimi Epiſcopi ſecundæ Syriæ prouinciæ, relationem fecerunt de quibuſdam eccleſiaſticis capitulis piiſſimo & diuiniſſimo domino noſtro, & non ſolùm ipſi, ſed & venerabiles abbates *Euagorum monaſteriorum regiæ vrbis huius, & quidam ex Orientali adminiſtratione, & venerabiles monachi Hieroſolymæ, dederunt ſereniſſimo domino noſtro, & nõ ſolùm ipſi, ſed & venerabiles abbates Euagorum

Marginal notes:

* diptycho

Eſt autẽ diptychon locus, in quo ſcripta ſeruantur epiſcoporũ nomina.

* Theodoro

* Paraxiorũ

* Carmaniç

* Zinchorũ,

* Sectorij

rum monaſteriorum, ſupplicationes. Et ſta-
tuit imperium ſoum ipſas per me tradi ve-
ſtræ beatitudini, & ſanctiſſimis viris antiquę
Romæ, ac reliquæ præclaræ ſynodo congre-
gatæ, adducereq; ad vos ipſos venerabiles vi
ros, qui ſupplicationes dederunt, vt in his
interpellantes vos ipſis finem imponatis. San
ctiſſimus archiepiſcopus dixit: Legantur
producta à circunſpecto Tbeodoro. Acci-
piensqne venerabilis Dorus diaconos nota-
rius dnas ſupplicationes, alteram quidem
ex parte Epiſcoporum, alterá verò ex mo-
nachorum, legit:

¶ Libellus epiſtolarum ad Imperatorem Iuſtinianum, à Paulo Epiſcopo Apamearum ſecundæ Syriæ.

PIjſſimo & sereniſſimo toous orbis poſt
Deum domino Flauio Iuſtiniano, Chri-
ſto amato & ſemper Auguſto Imperatori, à
Paulo epiſcopo Apamearum ſecundæ pro-
Pſal. 125. uinciæ Syriorum. *Magnificauit etiàm & nunc
Dominus facere nobiſcum, facti ſumus lætati*,
ſecundùm quod ſcriptum eſt, pijſſime &
Chriſto amanoſſime Imperator. Iuſtè enim
iuſta ſectantes, & vera & orthodoxa dogma-
ta ſanctorum patrum qootidie ſcrutantes,
& tenentes, prædicamus apertè omnibus or-
thodoxis populis Chriſtum Deum noſtrum
omnium Imperatorem, & caput ſanctæ Ec-
cleſiæ ſuæ, quam proprio ſanguine acqui-
Actor. 20. f ſioit, redimens nos à morte, quam nobis
ſuperinduxit diabolus ſuperbus per mali-
gnos ſuppoſitos ſibi. Et verè cognouimus,
quòd magnificauit Domioos ſacrum & iu-
ſtum imperiom veſtrum, & omnes veſtros
aduerſantes, veſtræ potentiæ ſuppoſuit:
quoniam ſanctam & immaculatam fidem
defendentes, purum fermentum, hoc eſt,
Matth. 3. d recta dogmata, ſicut incenſum offertis ſuæ
Luc. 3. d bonitati, paleas autem igne inextinguibili
comburitis. Dicitis itaque, hæreticos, qui
nō ſuſcipiunt ſanctas quatuor ſynodos, tan-
quàm vnam veræ definitionem fidei, pri-
mam videlicet cccxviij. & aliam cl. patrum,
Ephesinamque primam, & ſanctam vniuer-
ſalem ſynodom Chalcedoneñ. cum quibus
& venerabilem epiſtolam Sancti Leonis Pa-
pæ amplectimur verè colomnam orthodo-
xæ fidei exiſtentem: qui ſancti patres noſtri
omnem hęreticum errorem & opinionem
prauam deſtruentes, longè à ſanctis Dei ec-
cleſijs fecerunt, voſque docuerunt filium
Dei ex patre quidem fuiſſe ſinè tempore, at-
que eſſe ipſi coosubſtantialem ſecundùm
Deitatem, & ſpiritumſanctum patri & ipſi
filio coadorandum & conglorificandum,
& vnam eſſe patris & filij & ſpiritusſancti
ſubſtanoam & Deitatem, & in tribus hypo-
ſtaſim perſonis, nouiſſimis autem diebus
ipſum æternum filium Dei & Dominum
noſtrum, incarnatum eſſe & hominem fa-
ctum, natumque ex ſpiritusſancto, ex Maria
verè Dei genitrice, & ſemper virgine, & eſ-
ſe nobis conſubſtantialem, ipſumque eſſe
perfectum in Deitate, & perfectum in hu-
manitate, dnarum naturatum proprietates
minimè abijciens, ſed in vtraque natura co-
gnitus in vna perſooa & voa hypoſtaſi incō-
fuſibiliter, inconuertibiliter, & indiuiſibi-
liter, vt indè Neſtorij & Eutychis prophana
& Deo odibilia dogmata potenter eijcian-
tur, & zizania radicitùs extirpentur, quę or-
thodoxis eccleſijs inſeminatunt. Vndè nos
quidem, inſenſati & hominis idololatrę Ne-
ſtorij diuiſionem auſugientes, confitemur,
quod ille oegauit, ſanctam, intemeratam,
& ſemper virginem, matrem almam Domi-
ni & Dei noſtri Ieſu Chriſti, θεοτόκον. Euty- i. Dei genitricem.
chis autem deliri & inſipientis prophanum
& fatuom dogma anathematizantes penitùs
& expellentes, differentiam naturarum reco
gnoſcimus, & confitemur duas naturas poſt
vnionem in vna hypoſtaſi, in vno Chriſto
Deo noſtro, & nō ſicut fatui Eutychianiſtæ,
cum ipſorum doctore Eutyche & Dioſcoro
ipſum ſuſcipiente, non rectè ante vnionem
duas naturas dicimus, vnam verò poſt vnio-
nem. Nam boc eſt negare penitus Dei & ſal-
uatoris noſtri diſpenſationem, & inconuerti
bilem incarnatiooem, quam propter noſtrā
ſalutem accepit. Qui enim prędicta blaſphe
mant, fatui ſunt, & alieni à cōfeſſione, quam
prioceps Apoſtolorum Petrus confeſſus eſt,
dicens: *Tu es Chriſtus filius Dei viui.* Nos autē, Matth. 16. c
qni pro veſtro pio imperio rogamus, & puri
fonos latices orthodoxię participamus, ac or
thodoxis populis tradimus, hanc fidem, ve-
ſtram ſerenitatem coronantem, conſpicien-
tes, ac exuperantem omoem inimicum & re
bellē pij imperij veſtri, rogamus auerti cur-
num in corde, & qui oon ex tota & pura mē-
te ſuſcipit recta & irrepræbenſibilia dogma
ta prędictorum ſanctorum patrū, ſed in hy-
pocriſi quidē fictus ſuſcipit ſanctas quatuor
ſynodos, & glorioſam epiſtolam ſancti Leo-
ois Papę, vt à perſonis fidelis iudicetur:
operibus autem negat, & non confitetur
bonam & orthodoxam fidem ipſorum, pro-
prias voces illas, per quas Eutychen inſi-
pientem ſapit, de eccleſia abſcinde, & hunc
expelle de veſtra pia politia. Dicimus au-
tem Anthimum, Seuerum, & Petrum ana-
thematizatos. Et nunc auertimus, & ana-
thematizamus, & alienos babemus ab or-
thodoxa communione, hęreticos exiſtentes,
& gaudentes ſuper diuiſione ſanctarum
Dei eccleſiarum, cum quibus prędictum
Dioſcorum, & qui non rectè (ſicut dictum
eſt) ſapit, Eutychen infamem abijcimus, &
anathematizamus. Sic enim tenentes & ſa-
pientes de hiſipſis, per mediocrem Epiſtolā
notificauimus ſanctæ memoriæ archiepiſco
po antiquæ Romę Agapeto Papę, pro om-
nium

nium eccleſiarũ beneficio, & veſtræ religioſæ reipublicæ ſuperſtantis, ac veſtra veſtigia pia digna facienti: ſed vt exiſtimamus, morte præuentus, & à Chriſto Deo noſtro vocatus, ipſam nõ accepit. tranſtulit enim ipſum Dominus, vt plenitudinem directionis, veſtræ cuſtodiret ſerenitati. Vos autem Dominus gloriæ cuſtodiet pios, & zelotes & cuſtodes orthodoxæ fidei, quam tradiderũt nobis prædicti ſancti patres noſtri, toti orbi & ſanctiſſimis eccleſijs ſuis, in pace & lętitia & victoria contra aduerſarios, prouidentes & gubernantes commiſſum vobis ab ipſius bonitate imperium.

¶SVBSCRIPTIONES.

¶Paulus miſeratione diuina epiſcopus Apamearum ciuitatis, orator veſtri pij & à Deo cuſtoditi imperij, ſupplicaui.

Seuerianus mi. diu. Epiſcopus Arethuſæ ciuitatis, orator pij veſtri & à Deo cuſtoditi imperij ſupplicaui.

Theodorus miſ. diui. epiſcopus ciuit. Balaneorum, orator pij veſtri & à Deo cuſtoditi, imperij ſupplicaui.

Stephanns mi. di. epiſcopus ciuit. Lariſſę, orator pij veſtri & à Deo cuſt. imp. ſupplic.

Nonnus mi. di. epiſcopus ciuit. Rhaphaneæ, orator pij veſtri & à Deo cuſtoditi imperij ſupplicaui.

Dominicus miſeratione diuina epiſcopus ciuit. *Seleucobeli, orator veſtri pij & à Deo cuſtoditi imperij ſupplicaui.

* Seleuco-ualis

Sergius miſeratione diuina epiſcopus ciuitat. Epiphaniæ, orator pij veſtri & à Deo cuſtoditi imperij, ſupplicaui.

¶Libellus monachorum, monaſteriorumq́; ſecundæ Syriæ &c.

DEo amantiſſimo regi & pijſſimo, Iuſtiniano Imperatori Auguſto, ſupplicatio ac deprecatio à Mariano, miſeratione diuina presbytero, & abbate domus & monaſterij Dalmatij beatiſſimi, & Priore venerabilium monaſteriorum ciuitatis & abbatum ipſorum monaſteriorum, & eorum, qui in ipſa aduenerunt ab eremo Hieroſolymorũ, abbatum & monachorum, & illorum de ſecunda Syria, & ſancti montis Sinai, & trium Palæſtinarum.

Prou. 21. a

Cor veſtræ pietatis in manu DEI, & quocunque ipſe voluerit, inclinari conſpicientes, propter hoc rebus * continentibus veſtram optimam politiam, præferentes ſanctam eccleſiarum pacem, & fidelium populorum quietem, meritò inquietare audemus veſtrum à DEO cuſtoditum imperium, pro his, quæ cõiter vniuerſis cõferunt Chriſtianis. Supplicamus itaque, ſicut cùm introitum ante hos proximos dies allequuti fuimus, apud veſtram pietatem ſupplicauimus veſtris pijs veſtigijs, libellum à nobis oblatum ſanctiſſimo & beatiſſimo Patriarchæ Mennæ, ſuſcipi & canonicè agi. Cumq́ue igitur pro ipſis ſupplicemus, ſanciat veſtra à DEO cuſtodita ſerenitas, per veſtrum pium iuſſum mittere ad prædictum beatiſſimum virum prædictum libellum, factum contra deuaſtantes ſanctam DEI Eccleſiam, videlicet Seuerum & Petrum impios, & qui ſimilia his ſapiunt, ab Eutyche & Dioſcoro Acephalis hæreticis ſeductos, quorum vnus eſt, qui maximè conturbauit, *quòd in ipſo fuit, ſanctam DEI Eccleſiam, Zoaras quidam Syrus, irrationabilis, plenus omni inſania & furia, & qui nihil aliud ab iſtis didicit, quàm anathematizare ſanctos patres veſtros, & ipſis communicantes, & decipere veniẽtes ad ipſum, ac recongregare, ac rebaptizare, ſic ſupplicamus ſuſcipi, & quæ in ipſo inſita ſunt, canonicè finem accipere, conuenientibus ad idipſum prædicto patriarcha Menna, & ſanctiſſimis ac Deo amantiſſimis Romanis, & ſancta ſynodo, quæ in ipſa regia vrbe congregata eſt. Nam hoc aſſequentes, magis & deuotiùs ſupplicationes mittemus ad clementiſſimum Deum pro veſtra pietate, vt donet nobis ſuper longitudinem annorum, veſtrum pium nomen & rem, atque veſtrum imperium cuſtoditum in pace Dei, quæ omnem exuperat intellectum: & ipſam donans vbique ſanctis DEI Eccleſijs, & de medio tollat omnem, non communicantem ipſis & Apoſtolicæ Sedi.

* quantùm

Phil. 4.

¶SVBSCRIPTIONES.

¶Marianus miſeratione diuina presbyter, & archimandrita monaſterij ſancti Dalmatij, & Prior venerabilium monaſteriorũ huius regiæ vrbis, ſubſcripſi & ſupplicaui.

Agapetus miſeratione Dei presbyter & archimandrita mon. Dij, deprecatus ſub.

Agapetus Dei miſeratione presbyter & archimaodrita monaſterij diuæ memoriæ Thalaſſij, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Alexander Dei miſeratione presbyter, & archimandrita monaſterij S. Abramij, ſubſcripſi, & deprecatus fui.

Eleutherius Dei miſeratione presbyter, & prior monaſterij Sancti martyris Dominici, deprecatus ſubſcripſi.

Theodorus Dei mi. presbyter, & Pri. mo. Iob, ſubſcribens ſupplicaui.

Dioſcorus Dei miſeratione presbyter, & Pri. eorum, qui ſunt in Olymbrio, ſubſcripſi deprecatus.

Paulus miſeratione diuina presbyter, & Prior Romanorum prope Proinum, ſubſcripſi deprecatus.

Lucianus Dei miſeratione preſ. & Prior mon. Romanorum, ſup. & ſubſcripſi.

Coſmas Dei miſer. presb. & Prior ſancti

Digitized by Google

Prodromij & Ioannis Baptiſtæ exiſtentis inter illa ſtudij, ſubſcripſi deprecatus.

Ioannes Dei mi. presbyter & Prior mon. S. Thomæ apoſtoli, ſubcripſi & ſupplicaui.

Ioannes Dei mi. presbyter & Prior mon. venerabilis S. Michaelis archangeli, ſubſcripſi. & ſupplicaui.

Dominicus Dei mi. presbyter & Prior mon. illorum Euphemij, ſubſcripſi & ſupplicaui.

Demetrius Dei mi. presbyt. & Prior illorum de Foca, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Theodorus Dei miſ. presbyter & Prior mon. illorum de Tryphone, ſubſcripſi & ſupplicaui.

Focas Dei mi. presbyter & Prior mon. de Iona, ſubſcripſi. & ſupplicaui.

Stephanus Dei mi. presbyter & Prior mõ. Promoti, ſubſcripſi. & ſupplicaui.

Dadas Dei miſ. presbyt. & Prior mon. Caiumæ, ſubſcripſi. & ſupplicaui.

Alexander Dei mi. presbyter & Prior mõ. Calami, ſubſcripſi & ſupplicaui.

Stephanus miſ. Dei presbyter & Prior mon. * Conſta, ſubſcripſi & ſupplicaui.

Gẽnadius Dei mi. presbyter. & Prior mõ. Dominici, ſub. & ſupplicaui.

Dominicus Dei mi. presbyt. & Prior mon. Syriorum, ſubſcripſi & ſupplicaui.

Atticus Dei miſ. presbyter & Prior mon. Eucradatorum, ſupplicaui & ſubſcripſi.

*Cyrion Dei mi. presbyter & Prior Aegyptiorum, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Theodorus Dei mi. presbyter & prior mon. Maronij, ſubſcripſi & ſupplicaui.

Timotheus Dei mi. presbyter & prior mõ. Aſterij, ſubſcripſi & ſupplicaui.

Coſmus Dei mi. presbyter & prior mon. S. Maximini, ſubſcripſi & ſupplicaui.

Marcus Dei mi. presbyter & prior mon. Theodori *de Eſteptoris, ſubſcripſi & ſuppl. [* diſceptatoris.]

Andreas Dei miſ. presbyter & prior. mon. Beſſorum, ſubſcripſi & ſuppplicaui.

Dionyſius Dei mi. presbyter & prior mõ. S. Marci, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Stratonicus Dei miſ. presbyter & prior mon. S. martyris *Domecij, ſubſcripſi & ſup.

Marcus Dei mi. presbyter & prior mon. S. *Cyrici, ſubſcripſi & ſupplicaui.

Ioannes Dei mi. presbyter & prior mon. Iſaccij, ſubſcripſi & ſupplicaui.

Zoilus Dei mi. presbyter & prior monaſt. Theodoti, ſubſcripſi & ſupplicaui.

Dominicus mi. Dei presbyter & prior mo. S. Georgij in Xerocerco, ſupplicaui & ſubſ.

Marinus Dei mi. presbyter & prior mon. *Paulini, ſupplicaui & ſubſcripſi. [* Pauli.]

Paulus mi. Dei presbyter & prior mon. S. Zenobij, ſubſcripſi & ſupplicaui.

Stephanus Dei mi. presbyter & prior mo. Olympij, ſubſcripſi & ſupplicaui.

Iacobus Dei miſ. presbyter & prior mon. Abibi, ſuſcripſi & ſupplicaui.

Petrus Dei mi. presbyter & prior mo. *Epiclin cognominati in Hieruſalem, ſubſcripſi & ſupplicaui.

Paulus Dei miſ. presbyter & prior mona. Samuelis iuxta * Scythem, ſupplicaui. & ſubſ. per Zoticum diaconum. [* Schyti.]

Ioãnes Dei miſer. presbyter & prior mon. Theodori in petra, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Eleutherius Dei miſ. presbyter & prior mon. Neonis, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Modeſtus Dei mi. presbyter & prior mo. inclyti Lycaoniorũ, ſupplicaui & ſubſcripſi per manus Flauiani presbyt. & Deuterarij.

Georgius Dei mi. presbyter & prior mon. Cyri, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Antonius Dei miſ. presbyter & prior mona. S. patris noſtri Euſebij, ſupplicaui & ſub.

Triphon mi. Dei presby. prior mona. Manuelij, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Theoctiſtus Dei mi. presbyter & pri. mo. S. & glorioſæ Dei genitricis ſemper virginis Mariæ ſupplicaui & ſubſcripſi.

*Menon Dei mi. presbyter & prior mo. ſiti in bono agro S. Prodromij & Ioannis Baptiſtæ, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Paulus Dei mi. presbyter & prior mon. S. martyris Erimonis, ſiti prope * Eleiychum, ſupplicaui & ſubſcripſi. per manum Marini lectorarij. [* Fulybichum]

Silas Dei mi. presbyter & prior mo. Eliæ, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Ioannes Dei miſeratione presbyter & prior monaſterij Marę, prope Aeuani ciſternam, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Baſilius Dei mi. presbyter & prior mon. S. Simeonis vocati Cyracona, dep. ſubſcripſi.

Theodorus Dei miſ. presbyter & prior mon. S. Laurẽtij, à me Dei gratia fundati, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Babylas Dei mi. presbyter & prior mona. ſanctæ memoriæ Danielis in ſtylo, & S. Ioannis apoſtoli, & S. Andreæ, ſupplicaui & ſubſ.

Polychronius Dei mi. presbyter & archimand. mo. S. Michaelis archãgeli in *Ethrio, per Anaſtaſium monachum, ſup. & ſub.

Anaſtaſius Dei mi. presby. & archimand. mon. Romanorum in * Petrio, ſub. & ſupp.

Andreas Dei mi. preſ. & prior mo. Romanorum, ſubſcripſi, & ſup.

Elpidius mi. Dei presbyter & prior mon. Baſſiani, ſup. & ſubſ.

Coſmus Dei mi. presbyter & prior mona. Lycaoniorum, ſup. & ſubſ.

Polychronius Dei mi. presbyter & archimand. mon. * Eriticorum, ſubſ. & ſup. [*Criticorũ vel, Cretẽſium.]

Ioſeph prior ſanctæ & glo. ſemper virginis Mariæ Dei genitricis in Lithoſtroto, ſup. & ſubſcripſi per manum Srephani presbyteri & ſecundarij mei.

Rhodon Dei mi. presbyter & archim. mo. Theodori, ſup. & ſubſcripſi.

Zoticus mi. Dei presbyter & archi. S. Andreæ prope Saturinam portam, ſup. & ſubſ.

Marty-

Martyrius miſeratione diuina presbyter *Valentis & archimandrita monaſterij. * Vualonis S. Ioannis Baptiſtæ ſubſcripſi & ſupplicaui.

Ioannes Dei miſeratione presbyter & archimandrita monaſterij S. Anaſtaſij prope Agogum, ſupplicaui & ſubſcripſi.

ſor. *Heſychius * Iſychius Dei mi.preſ.& archiman.mon. beati Theodoſij, faciens ſermonem pro omni eremo, quæ ſub ſancta ciuitate eſt, ſubſcri. & ſupplicaui.

Domitianus miſ.diui.preſ.& archim.B. Martyrij, faciens ſermonem pro omni eremo ſub ciuitate ſancta, ſupplicani. & ſubſ.

Caſſianus mi.diui.preſ.* Lauras mon.B. Sabbæ, faciens ſermonem pro omni eremo ſub ciuit.ſancta, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Dominicus mi.diui.preſ. & archimand. *Lauras Turriũ, faciens ſermonẽ pro omnibus, qui in Iordana ſunt, ſupplicaui & ſubſ.

ſor. *Lauræ Neſtabus mi.diui.preſ. & archi. * Lauras beati Firmini, faciens ſermonem pro eremo quæ ſub ſancta ciuit.eſt ſupplicaui & ſubſ.

* Ferentius Dei mi.presbyter nouæ Lauræ, faciens ſermonẽ pro eremo, q̃ ſub ſancta ciuit.eſt, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Traianus Dei mi.presbyter Pyrgiorũ de Iordana, & pro omnibus ibidèm monachis, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Leontius Dei mi.monachus & Prior proprij monaſterij, faciens ſermonẽ pro his, qui in eremo ſanctorum patrum ſunt, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Theodorus mi.diui.diaconus, & mona. nouæ Lauræ, & pro omnibus monaſterijs eremi Hieroſolymorum, ſupplicaui & ſubſ.

Dominicus mi.di.diaconua & monachus eiuſdem nouæ Lauræ, & pro om.mo.eremi Hieroſolymorum deprecatus ſubſcripſi.

Polyeuctus Dei mi.diacon⁹ & monachus monaſt.B.Theodoſij, & pro omnibus mona. eremi, & ſupplicaui & ſubſcripſi.

Anaſtaſius Dei mi.diaconus & mona.B. Martyrij, & pro omnibus mona.de eremo Hieroſolymorum, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Nicon Dei mi.diaconus & mona.B.Theodoſij, & pro omnibus mona.eremi. Hieroſolymorum, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Mamas Dei miſ.mona.B.Martyrij, & pro omnibus mon.eremi Hieroſolymorum, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Iulianus Dei mi.monac. mona.B.Theodoſij, & pro omnibus mona.eremi Hieroſolymorum, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Ioannes Dei mi.mon.B.Martyrij, & pro omnibus mona.eremi Hieroſolymorũ, ſupplicani & ſubſcripſi.

Sabbatius Dei mi.monac.Lauræ B.Sabbę, & pro omnibus mona.eremi Hieroſolymorum, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Marryrius Dei miſ.monac.nouæ Lauræ, & pro omnibus eremi Hieroſolymorum mon.ſupplicaui & ſubſcripſi.

Baſilius Dei mi.monac.*Iordani, & pro omnibus mo.in Iordana, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Theodorus Dei mi.monac.Lauræ B.Firmini, & pro omnibus mo.de eremo, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Theonas Dei mi.presbyter, & ambaſiator ſancti montis Sinai & eremi Raithæ, & ſanctæ Eccleſiæ Pharan, faciens ſermonem & pro omnibus mona.exiſtentibus in prædictis ſolitarijs locis, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Ioannes Dei mi. preſ.& monac.Lauræ Amniorum campeſtris, & pro omnibus, qui in * campeſtre ſunt, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Thodorus Dei mi.diaconus, & monac. monaſt.B.Sergij in campo, & pro omnibus, qui in eo ſunt monachis, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Coſmas Dei mi.monac. & pro omnibus mona.de prima Palęſtina ſupplicaui & ſubſcripſi.

Strategius Dei mi.diaconus & monachus & pro omnibus mona.ſecundæ Palęſtinæ, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Salamines Dei mi.presbyter & prior, & pro omnibus archimandritis tertiæ Palęſtinæ, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Ilias Dei miſ. diaconus & monachus & pro omnibus, qui in Auguſtopoli ſunt mona.ſupplicaui, & ſubſcripſi.

Anaſtaſius miſericordia diuina diaconus & monachus, & pro omnibus monaſterijs in Petris tertiæ Palæſtinæ, ſupplicani & ſubſcripſi.

Photinus Dei miſericordia monachus ſancti Stephani in Maoza Iamniæ primæ Palæſtinæ, & pro omnibus monachis, qui in ea ſunt, ſupplicaui & ſubſcripſi.

Ioannes miſericordia diuina presbyter & monachus & pro omnibus monaſterijs in Aila tertiæ Palæſtinæ, ſupplicaui & ſubſcri.

Paulus Dei miſericordia diaconus, & ambaſiator mon. beati Maronis principalis venerabilium monaſteriorum ſecundæ Syrię, faciens ſermonem pro omnibus archimandritis & monachis ipſius ſecundæ Syriæ, ſupplicaui & dedi.

Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Theodorus circunſpectus referẽdarius, cùm adimpleuerit ea, pro quibus aduenit, abeat. Libelli verò nobis oblati ab ipſis venerabilibus monachis, legantur. Diodorus Deo venerabilis diaconus & notarius, accepit & legit:

¶ Libellus monachorum ad Mennam Patriarcham.

PEr omnia ſanctiſſ.& beatiſſimo domino noſtro Mennæ, regię vrbis archiepiſcopo, & ſanctiſſ.Epiſcopis, qui ex Italorum regione in ipſa conuenerunt, ac Deo amantiſſimis archidiaconis Apoſtolicæ ſedis, ac ſanctæ Epiſcoporum ſanctiſſimorũ ſynodo in à Chriſto amata ciuitate congregatæ, Marianus presbyter, & archimandrita monaſte-

rij

rij Dalmatij, & primas venerabiliū monaſteriorum regiæ vrbis;& archimandrita prędictorum venerabilium mooaſteriorum, & archimandritæ,qui in ipſa ciuitate cōuenerunt,ac monachi de eremo, quæ ſub Hieroſolyma eſt,& de ſancta Syria,& ſancto monte Sinai,ac de tribus Palæſtinis.Cùm iudiciū aduersùs Anthimum finem acceperit, & ſententia contra ipſum à vobis ſanctiſſimis iuſtè lata ſit,eo quòd circa diuinos canones peccare depręhenſus eſt,& dogmata Eccleſiæ catholicæ vſq; io finem cōfiteri abnuit, gratias agimus Deo,qui per ſtudiū pijſſimi Imperatoris noſtri ſacrum cœtum veſtrum in vnum coogregauit, vt mundaret Eccleſiā ſuā,& in ſe m ſibi io perpetuum adſciſceret glorio ſ... on habentem maculam, neque rugam, aut aliquid huiuſmodi hæreticorum zizaniorū. (Ephe. 5.d) Et erat quidem nobis per votum propriæ promiſſioni vacātibus,huic ſoli attendere,& à oemine eorum,qui exteriùs circūſiſtūt,dilaniari.Verū qa dæmō,q bonum odit hominū,bonis ſemp inuidēs,organa ꝓpria inueniēs, Seuerū.ſ.& Petrū,p ipſos pacē ſanctarū Dei eccleſiarū perturbare non ceſſat,buius gr̃a & de ipſis io libelli à nobis ſanctiſſimo Papæ Agapeto oblatis,& coram veſtra beatitudioe in prima ſynodo lectis, necnō & ſupplicatione pijſſimo Imperatori noſtro data,& veſtræ ſanctitati remiſſa à ſua pietate p Theodorū circunſpectū referēdariū,qui & cuiuſpiā iuſſiooē, mandantē ſanctæ veſtræ ſyoodo,de omoibus contentis in ſupplicaoone cooſiderare percurrimus partem quandā. Non enim poſſibile eſt,omnia, quæ ab ipſis,& qui ſimilia iſtis ſapiunt, ab Eutyche & Dioſcoro Acephalis hæreticis, deſcendentibus, contra ſanctā Dei Eccleſiā in hac regia vrbe & alijs ciuitatibus præſumpta ſunt & attentaotur,* diſcutere: hi enim tanquàm parua putantes ea,quæ ab ipſis iā præſumpta fuere, totum Orientem perturbarūt:& humano ſanguine ſanctorum & cęterorum virorum ſe coinquinantes,elaborāt omninò & hanc regiam vrbem huiuſmodi malis inuoluere,ſi præualebūt. (*diſcutere) Quæ ſi compēdioſo ſermone recapitulare voluerimus, neſcimus,quid priùs vel quid poſteriùs enarrabimus: vel quid,vti breue,ſilentio pertranſeamus,aut quid,vti maius,patefacimus, cū oīa ab ipſis ppetrata cōperta æqualia ſint,& vnū alterum oō excedat.Quid ergò dicem⁹? Iuſtorum ſangninē,qoo manus eorū plenæ ſunt,vel excommunicationes,quas cōtra ſanctos Eccleſiæ doctores,eorum dira ora protulerunt,& maximè aduersùs ſanctam Chalcedonenſem ſynodum,& beatum Papā Leonem: ſed & ſchiſmata ſanctarum eccleſiarū, ac fidelium populorum ſcandala, ſed & impetus in Dei dilectos archimaodritas,& in ſanctos ſacerdotes fecerunt,conſtipante eos virorum multitudine, vt excommunicationes aduersùs ſanctos repeterent. Inſupèr etiàm confeſſiones, io ſcriptis continentes anathematizationes aduersùs prædictos patres,quas in neceſſitate omni extortione immittentes quibuſdam,qui ſub ipſis erant ſacerdotes,ab eis affetebant: quandoquidē alter Theopolitarum,alter verò Apameæ eccleſiarum throoum illicitè ac cōtra omnem ſacrum canooem ſubripuerunt, & contaminauerunt,licèt neque in monachos vel clericos canonicè ordinati,hanc dignitatē adepti ſuot. (Theopolis, prius Antiochia dicta eſt Niceph. li. 14. ca. 14.) Verùm quid dicemos ad ſanctorum digitos cōfractos,quibus altaria circundabāt, & ad ipſa veluti ad locum aliquē intemeratum cooſugiebaot propter prædictorū homicidia,vndè extracti à viris homicidis,violētæ morti tīaditi ſunt,& in ipſis locis venerabilibus ab ipſa immanitate & crudelitate ordioati,noo valentes diſcernere ſanctū locum à prophano? (Hæreticorum improbitas & ferocia) Tacemus & ſuffocatricis maoûs impoſitiones ipſorum prophani & falſi ſacerdotis,& pro prę mortua viuētis ſuper ordinandis verba inuocationes proferētis oon diuioæ gratiæ,ſed de ventre noua dicentis,ac de terra loquentis. Tacemus & carceres,& vincula,ac aduersùs venerabilia monaſteria die noctuque latrocinia, inſidias ac rapioas io ipſis, ac deuotorum violentas iugulationes: tacemus & ioſidias in vijs contra ſanctos factas,& ipſorum ſanguinis innocētis adſperſionem,cùm diuino zelo moti, ad ſepta * Mandrani ſancti Simeoois iter facerent,communis viſitationis gratia, propter perſequentes Eccleſiam,& pro his, qui mouebantur ab iſtis. Congregabāt enim multitudinem iniquorom latrooū Iudæorum, & immittebaot in illos hooorabiles viros. Itaq; iſtorum inhumani miniſtri ad ſtationem miſſi, inſidiabantur prædictis ſanctis viris. Dumque aderaot,ipſi de ioſidijs ſurgentes, irruebant repētè io eos, & eorum caniciem non veriti,opus gladij in ipſos feceront,circa trecentos quinquagiota numero exiſtentes, eorumq; membra in ſtrata diſperſerūt, non tradentes ſepulturæ illorum venerabiles reliquias,neque ipſorū tugurijs parcentes ob cauſam fidelis populi, inſcrentesque & tunc dirum opus Iudæorum. Nec mirum, ſi huiuſmodi immania ſacrificia dæmonib⁹, quibus ſeruiebant,reddebant,& maximè Seuerus, vtpotè qui gentilem ſuperſtitionem nondùm abiecit. Illorum enim erant diſcipuli,de quibus Dauid clamat,dicens: *Et ſacrificauerunt filios ſuos & filias eorum dæmonibus,& effuderunt ſanguinem innocentem, ſanguinem filiorum ſuorum & filiarum ſuarū,quas ſacrificauerunt ſculptilibus Chanaan: Et infecta eſt terra in ſanguine,& contaminata eſt in operibus eorum,& adulterati ſunt in adinuentionibus ſuis.* (Pſalm. 105.) Quiſnā neſcit,eorū vitā turpē admodùm & ſceleſtā ab ineūte ætate eſſe,& dęmonibus * procliuā,& quòd in veneficijs Seuerus depræhenſus eſt in ciuitate Berytiorum dęmonijs ſeruiēs? Et huiuſmodi calumniam

auſugere

aofugere volens, finxit trãſponere ac fingere diabolicam opinionem ſuam, & venire (vt dicebat) ad baptiſmum in Tripoli in adorabili domo ſancti & ſereniſſimi martyris Leontij. Et nondùm perfectis diebus his, quibus baptizabatur, poſtquàm vidit (veritatẽ paululùm ſimulans) perſpicuè, quòd rurſus ad antiquum gentilis opinionis ſuæ vomitũ reuerti non poterat, per aliã viã ad id, quod ſtudebat, peruenit. Nam negauit ſtatim Eccleſiã, & cùm baptizat⁹ eſt, proceſſit ad Acephalos hæreticos, qui ea, quæ Eutychis ſunt, ſapiunt: vocanſq; ſanctas Dei domos diuerſoria hæreſis & impietatis, reprobãs propter hoc baptiſmum, quẽ dicit ſe accepiſſe, vt & io ipſo impleretur propheticus ſermo, qui

Pſalm. 71.

de huiuſmodi dicit: *Alienati ſunt à vulua, errauerunt à veritate, locuti ſunt falſum, furor ipſis ad ſimilitudinem ſerpentis.* Quòd autem & ipſam Acephalorum religionem ſimulauerit, ex ſequentibus omnibus manifeſtum fuit. Præſidebat enim ſuæ Acephalę ſectæ, quod vnitiuum dicitur, non admittãs, ſed nouatiuum ipſum & dioiſioũm appellans, & in ſuis proprijs cõſcriptionibus anathematizans. Cumque tempus babuit ſubripere venerabilem ſedem Theopolitarum, rurſùs cauillatus eſt, ex auerſione ſubcurrẽs accipere præſulem Alexandrinum Petrum, quem Moggum vocaoit, quique tempore ipſo vnionis Alexandrinorum ſedem ſurripuerat, in ſacris diptycbis Theopolitarum

locus obſcurus.

Eccleſiæ ponit derelinquens omnes, qui ab ipſo in hoc decepti erant, & docti ab ipſo fuerant, eo quod deberet Petrus abripi de Eccleſia Alexandrina, nec verò in his omninò permanſit. Erat enim illi ſententia tumultus mouere, nec aliquando in ipſis ſtare. Quomodò enim poſſibile erat non propter ſidẽ Chriſtianam certamen, non hoc ſolùm negociari, vt ex omni occaſione ſemp perturbaret ſanctam Dei Eccleſiam? Iterùm ergò & Petrum liberum eodem tempore ſuſcipit, & communicat cæteris hęreticis, poſtquàm putauit abſciſſos ab Eccleſia Alexandrina, cuius vnionem amplecti finxit, ſicut ſuperiùs dictum eſt. Poſt hæc autem omoia, nullum fuit ipſi impedimẽtum ad continuam tranſgreſſionem, eandem ſanctam Chalcedonenſem ſyoodom quotidiè (vt ità dicam) anathematizare præſumit, & communicantes illi, cùm multos Epiſcoporum, qui in ipſa Chalcedonenſi ſynodo ſancta conuenerãt, & qui ſub ipſo erant, in ſacris diptycbis, id eſt, *cõmemorantibus, habeat. Verùm & Alexãdrina ciuitas, quæ ipſos in malo ſuſcepit, nunquid aufugit ipſorum tumultus? Nam illam inuenientes io ſe ipſa quieſcẽtẽ, vt aliquandò depoſita fuit, in finalem euerſionem conſtitoerunt, apponẽtes ipſis diuiſiones, & adinuicèm ibì populum cõcitantes, vt & bella ciuilia fierent, multorumq; hominũ ſanguis effunderetur, & ipſi quidem vix aliquãdò fuga pœnas per iſtos aufugerunt. Quos cùm illi feſelliſſent, illos anathemati ſubmiſerunt, & cęteris pluribus Eccleſię maledictionibus, hæreticos & ipſos meritò appellantes, vt ipſis ex Dei iudicio veniat illud: In foueam ceciderunt, quã operati ſunt, & conuertatur dolor eorum in caput ipſorũ. Cùm

Pſalm. 7.

enim omnem Eccleſiam iniquè anathematizare auſi ſint, meritò ab omni Eccleſia anathematizati ſunt. Molta quidem & alia auſi ſunt, quæ & omni Orienti nota ſunt. Idcircò nos timorem iſtorum fugientes, & veſtrę beatitudinis cœtum veriti, ac venerabilem habitum veſtrum, turpes iſtorum actus ſilẽtio pertranſiuimus. Cùm autem ſic miſerabiliter (vt prędictum eſt) Orientem & Alexandriã diſpoſuerint, appræhendunt & hãc regiam vrbem. Nam qui ab iſtis & ſimilibus iſtis decepti ſunt, tanqnàm præcurſores illorum malitiæ exiſteotes, ac ipſis viam ſceleris præexplanare ſtudentes, * & poſt illos rurſùs Petrus, deincèps autẽ poſt iſtos Seuerus, qui & priuatas domos, eccleſiaſque Dei, ac ipſam politiam (quantùm in ipſis eſt) deuaſtare ooo ceſſauerunt, conuenticulaque ac contraria baptiſmata, cum omni impudica audacia publicè ac priuatè præſumentes, intromittentes autem ſeipſos, & pecuniariarũ rerum interueotiooe & ſeqoeſtratione, tumorem & diuitias nõ parùm ex hoc & moltorum domibus ſubijpſis acquiſierunt: per quæ animas qoidem * ſynceriorum deceperunt, cautorum autem animas in ſtrepitum deduxerunt, animas verò ad pecunias, vel gloriam, ſiue delicias inclinatorum, ſubripuerunt. Inſupèr etiãm & intrantes domos, captiuas ducebant animas bominum & mulierum non firmatas: & non ſolùm ſecundùm animas, verùm etiàm & corporaliter ipſas corrumpebant, in foneam impietatis & luxûs immergentes. Verum qnid de his ſermonem extendere oportet, cùm per totum orbem ſciant nefarias actiones prædictorũ hæreticorum Acephalorum, Seueri ac Petri, ac ipſorum diras ioiuſtitias ac blaſphemias & manus homicidijs gaudentes? Iſta enim manifeſtè oſtenduor ea, quę io antiqua Roma, quandò ſanctę memorię Hormiſda illam Apoſtolicam ſedem regebat, & ea, quę in hac regia vrbe, & in Theopoli, atque in Hieroſolymis facta ſunt, & ſtatuta monimenta. Nam & illorum ſceleſtam vitam omnibus annũciãt, & perpetuas ac indiſſolubiles excommunicationes, quibus prędicti percuſſi ſunt, ꝑpter prohibitas ipſorũ actiones, quas operati ſunt, in quibus * operari debebant, & dicere montibus: Cadite ſuper nos, & adoperite nos: vel in profundis terrę infodi, & potare mortẽ meliorẽ vita pręſente eo, ꝙ ipſi ſoli vltra omnes hęreticos perpetuis ac indiſſolubilibus excõmunicationibus percuſſi ſint: qoed non fecerũt, ſed in peſſimis, tanq̃ in honeſtis, gloriãtes, fremuerunt

* Petrus & Seuerus priuatas

* ſimplicium

* optare

Luc. 23. d

runt (vt dictum eſt) & in hac ciuitate. Et vn*
quidem de die in diem impietati addit iniq-
tatem, in altũ loquẽs, & aduersùs ſanctos pa-
tres inſurgens, ipſorũ recta dogmata dilani-
*ipſo at & blaſphemat. Petrus verò * ipſa blaſphe-
mat, & omni turpi ac ſceleſto conatu ſeipsũ
Phil. 3. d immittere non recuſat, deum habẽs ventrẽ,
& luxuriã ſequentẽ ipſum, & gloriã in cõfu-
ſione ſua, & in alto ac grauiter incedẽs, in pu
blicum prodit, publicãs omnibus ſuã impu-
dentiam, & his, qui ſequuntur, & qui præce-
dunt, omnes incedentes cõtrudẽs, omnibus
ſeipſum potentẽ oſtẽtare per hoc vult. Ah qs
Hieremias, fletûs paſſionibus adæquare po-
tens, noſtra plorabit mala, immò verò noſtrã
negligentiã? Quoniam cùm talẽ habeamus
orthodoxũ Imperatorẽ, ſeruẽti zelo ortho-
doxam fidẽ fouentẽ, ac pacem ſanctarũ Dei
Eccleſiarum, ſicut pupillam oculi, cuſtodire
promptiſſimum, conticemus & ſuſtinemus,
videntes prædictos hæreticos ità turpiter &
impudenter, ac cum omni audacia conuer-
cæſpitam ſantes, ſuper quos dolentes, non * ſuſpica-
mur ab Apoſtolo præmoniti, quoniam ma-
ligni & venefici homines ſunt in peius ince-
2. Tim. 3. d dentes, deuiantes, & errantes. Videntes itaq;
nos, hos ità impudenter & cum audacia age
re, & vos pro cautione omniũ fidelium, ni-
hil in oppoſitum ponere: credentes & pſua-
ſi, pijſſimum Imperatorem noſtrum conuer-
ſioni ab ipſis deceptorũ, & firmamento eo-
rum, qui adhuc mouentur per illorum con-
trarias doctrinas, prouidere: & maximè cùm
ſciatis per memoriã nos portare proclama-
tum terribile iudicium ſcandalizanti vnum
Matt. 18. a de puſillis, quodq; ante nos conſiderabitis,
quod communi expedit vtilitati: cumq; etiã
maximè, ſicut nunquàm, vel alij hæretici, vel
in alijs temporibus iſti, & qui ſimilia iſtis ſa-
piunt per omnia, ſanctam Dei Eccleſiam de-
uaſtent: hoc rogamus vos, immò verò & ad-
iuramus (quanquàm præſumptuoſum quid
Tit. 2. c faciamus) per magnum Deum & ſaluatorem
noſtrum Ieſum Chriſtum, & per ſalutẽ ac vi-
ctoriam pijſſimi & Chriſtianiſſimi Impera-
toris noſtri, ac Deo propter ſuam rectam fi-
dem dilecti, vt nos ſequentes ſententiã ſan-
cti ac apoſtolici viri archiepiſcopi antiquæ
Romæ, & eos, qui huius regiæ vrbis põtifi-
calem ſedem ornauerunt, ac beatos patriar-
chas Theopoleos & Hieroſolymorum, cæte-
roſque pontifices, primùm quidem conde-
mnationi aduersùs ipſos hæreticos, à prædi-
ctis ſanctis viris prolatæ, & anathemati mo-
dò, ſicut & antè, & vos ſubijciatis Seuerum
& Petrum, quilibet veſtrûm nominatim co-
ram Deo & hominibus manifeſtãdo & ana-
thematizando eos, & qui ſimilia iſtis ſapiũt,
& non pœnitent, ſed in illorũ errore perma-
nẽt, atq; etiàm impia Seueri dogmata & cõ-
ſcripta, & qui ea ſuſcipiunt, necnon & iſtorũ
conſentaneos, quemadmodùm in Neſtorio
& Eutyche ac Dioſcoro, cæteriſq; hæreticis
facere cõſueuiſtis, tradẽdo populis, ac ipſos
docendo, vbiquè auertere illorum mortiſe-
rum venenum, ſtatimq; vnà nobiſcũ ad pe-
des pijſſimi ac à Deo cuſtoditi Imperatoris
noſtri currere velitis, & ipſius pietatem edo-
cere oĩa quidẽ, quæ ſequuta ſunt, ipſiusque
manſuetudinẽ exorare, vt illa faciat, quæ ſua
diuina & à Chriſto amata anima, naturaliter
facere ſolet pro pace ſanctarum Dei Eccle-
ſiarum, & vt ipſius à Deo cuſtoditũ Imperiũ
inconcitatum ac imperturbatum cuſtodiat,
& eos, qui à nobis denominati ſunt, & qui ſi-
milia iſtis ſapiunt, de hac ciuitate expellere,
& ceſſare faciat conuenticula, quæ fiunt, &
parabaptiſmata, & turbationes. Inſupèr etiã
& Zoaram Syrum quendam irrationabilem Vide Niceph. li. 17. c. 9 Hiſtor. Eccleſiaſt.
eiuſdem vomiti veneni cum ipſis exiſtentem,
oramus eiſdem cõdemnationibus ſubmitti,
omni iniuſtitia & arrogantia plenum exiſtẽ-
tem, & nihil aliud ſcientem, quàm quod ab
illis accepit, anathema ſcilicet aduersùs ſan-
ctos patres noſtros & his cõmunicãtes: atq;
coarctare ad ipſum venientes facere hoc, &
cõuenticula & parabaptiſmata innouare, ac
tumultus in ſanctis Dei Eccleſijs cõmouere:
ipſos deniquè ac iſtos, cæteroſq; in diuerſis
domibus ac ſuburbijs latentes, de hac ciuita-
te tanquàm feras quaſdam expellere, & loco
ipſis conuenienti condemnare, cùm nolue-
rint in ciuitatibus, quæ ſecundum leges ſub
ſua pietate gubernantur, modeſtè & pacificè
viuere, neq; ibidèm ſe ipſos facere meliores
ex ineffabili & diuturna patientia ab ipſo
oſtenſa, & cura ac honore miſericordiſſimi
Imperatoris noſtri, qui illorum ſalutẽ procu
rauit, ſed ipſius excellentiſſimam clementiã
ſpernentes, indignos huius ſe exhibuerunt,
& in tantam amentiam & arrogãtiam ſe ele-
uauerunt, quantum & honorati fuerunt, &
licenter omnia facere permiſſi ſunt. Genera-
lemq; ordinationem vbique mittere ad ſan-
ctos pontifices, & ad magiſtratus, interdicẽ-
rem omnia prædicta fieri, & quæ hoc ſan-
ciat, vt domus & ſuburbia, in quibus huiuſ-
modi conuenticula fiunt, cõfirmentur in lo-
cum ſanctiſſ.* eccleſijs. Nã leges Imperiales *eccleſiarũ
ſanciũt, omnem locum & rem, in quo & per
quam, ſiue per errorem, ſiue ſecundùm veri-
tatem ſacrum, quod confiſcatum eſt, ſanctis
Dei eccleſijs offerre: & hoc vobis diuina ſcri-
ptura expoſuit, quandò Moſes Dei ſeruitor Num. 16. a
diuinitus edoctus, ſtatuit improperia nũ ſa-
cra in præparationem templi venire, quoniã
& ſi alienus fuit ignis, tamen in ipſis ſacrum
ſacrificium ipſis prohibitum, obtulerunt &
perfecerunt Dathan & Abiron, & ſynagoga
Chore, qui tunc contra ſacerdotium & pro-
phetam ac Deum impudenter inſurgebant,
quemadmodũ & iſti falſi ſacerdotes, ad im-
pietatem ſeipſos mercede conducunt, & veri
Antichriſti in domibus intrarũt, & aliena al-
taria erexerunt, & baptiſteria ædificauerunt
in contrariũ veri altaris & ſancti lauacri. Sã-

ciri

cirl aũt & ſupplicam* ſuo pio imperio, omnia impia conſcripta Seueri contra ſanctam Chalcedonenſem ſynodum, vbicunquè inueniãtur, igni trad. Hoc enim & immaniſſimis & impijs Neſtorij cõſcriptionibus fieri piæ ordinationes ſanciunt. Ea verò, quæ canonicè facta ſunt ſuper dictas perſonas, oramus veſtram beatitudinẽ & ſacrũ veſtrum cętũ, inquirere à confidentibus vobiſcũ, & à ſanctiſ. Romanis, & à venerabilib. notarijs apud vos exiſtẽtibus, inſuper etiàm & à Deo amãtiſſimis viris ambaſſatoribus Orĩetalibus, vt his patefactis, veſtra beatitudo & ſancta ſynodus vobiſcum ſedens, exequatur diffinita contra ipſos à ſanctis patribus noſtris, qui p̃dictas pontificales ſedes ornauerunt, & anathematizet prædictos Seuerũ & Petrum, & iſtorum ſequaces, & quæ ſua ſunt, ſapientes, & maximè Zoaram, qui intantùm ſicut iſti, vel plùs Eccleſiam DEI perturbauit, & qui per omnia abdicatus fuit ab Apoſtolica ſede & qui nõ vult iſtos ſequi, & eis cõmunicare.

¶ SVBSCRIPTIONES.

¶ Marianus miſeratione Dei presbyter, & archimandrita dicti monaſterij ſancti Dalmatij, & primas venerabilium monaſteriorum huius imperialis ciuitatis, ſubſcripſi & tradidi.

Agapetus miſeratione diuina presbyter & archimandrita monaſterij Dij, ſubſcripſi & ſupplicaui.

Agapetus Dei miſericordia presbyter & archimandrita monaſterij S. memoriæ Thalaſſij, ſubſcripſi & tradidi.

Alexander Dei miſericordia presbyter & archimandrita monaſterij Sancti. Abraamij, ſubſcripſi.

Theodorus DEI miſericordia presbyter & archimandrita monaſterij Iob, ſubſcripſi & dedi.

Eleutherius DEI miſericordia presbyter & prior monaſterij S. martyris Dominici, ſubſcripſi & tradidi.

Stephanus Dei miſericordia presbyter & prior * Olympij, ſubſcripſi & tradidi.

Dominicus Dei miſericordia presbyter & prior monaſterij Syriorum, ſubſcripſi & tradidi.

Theodorus miſericordia diuina presb. & prior monaſterij Tryphonis, ſubſcripſi & tradidi.

Stephanus Dei miſericordia presbyter & prior monaſterij * Conſta, ſubſcripſi per manus Iacobi, & porrexi.

Paulus Dei miſericordia presbyter & prior monaſterij Romanorum, ſub. & por.

Iulianus Dei miſericordia presbyter & prior monaſterii Romanorum, ſubſcripſi & porrexi.

Ioannes Dei miſericordia presbyter & prior mon. apoſtoli S. Thomæ, ſub. & porre.

Dioſcorus Dei miſericordia presbyter & prior monaſterij Olymbrii, ſub. & dedi.

Demetrius Dei miſericordia presbyter & prior monaſterij de Foca, ſub. & porrexi.

Dominicus Dei miſericordia presbyter & prior monaſterii Euphemii, ſubſcripſi & porrexi.

Alexander Dei miſericordia presbyter & prior monaſterii Calamii, ſub. & porrexi.

Ioannes Dei miſericordia presbyter & prior monaſterii S. Michaelis archangeli, ſubſcripſi & porrexi.

Phocas Dei miſericordia præsbyter & prior monaſterii de Iona, ſub. & porrexi.

Stephanus Dei miſericordia presbyter & prior monaſterii de Promoto, ſubſcripſi & porrexi.

Dadas Dei miſericordia presbyter & prior monaſterii de Caiuma, ſubſ. & porrexi.

Genadius Dei miſericordia presbyter & prior monaſterii Dominici, ſubſ. & porrexi.

* Cirion Dei miſericordia presbyter, & prior monaſterii Aegyptiorum, ſubſcripſi & porrexi.

Theodorus Dei miſericordia presbyter & prior monaſterii Maroni, ſubſcripſi & porrexi.

Dionyſius Dei miſericordia presbyter & prior monaſterii Marci, ſubſcr. & porrexi.

Ioannes Dei miſericordia presbyter & prior monaſterii Theodori in petra, ſubſcr. & porrexi.

Eleutherius Dei miſericordia presbyter & prior monaſterii Neonis, ſubſcripſi & porrexi.

Zoilus Dei miſericordia presbyt. & prior monaſterii Teodoti, ſub. & porrexi.

Timotheus Dei miſericordia presbyter & prior Aſterii, ſubſ. & porrexi.

Marcus Dei miſericordia presbyter & prior monaſterii Sancti Dominici ſubſcripſi & porrexi.

Andreas Dei miſericordia presbyter & prior monaſterii S. Dei genitricis Bellorum, ſubſcripſi & porrexi.

Dominicus Dei miſericordia presbyter & prior monaſterii S. Georgii in * cyrocerco ſubſcripſi & porrexi. * xerocerco

Paulus Dei miſericordia presbyter & prior monaſterii S. Petri & Pauli, & Sancti Martyris Sergij & Bacchii, ſubſcripſi & porrexi.

Atticus Dei miſericordia presbyter & monachus Eucratadorum, ſubſcripſi & porrexi.

Straronicus Dei miſericordia presbyt. & prior monaſterii Sancti Martyris Domecii, ſubſ. & porrexi.

Marcus Dei miſericordia presb. & prior monaſt. Theodori * de Eſteptoris, ſubſcripſi & porrexi. * diſceptatoris.

Coſmus Dei miſericordia presbyter monaſt. S. Maximini, ſubſcripſi & porrexi.

Paulus

Paulua Dei miſericordia presbyter.& prior monaſterij S. Zenobij,ſubſcr.& porr.

Ioannes Dei miſericordia presbyter & prior,monaſterij Iſaccij,ſubſc.& porr.

for.* presb. & prior

Iacobus Dei miſericordia * presbter monaſt. Abibi, ſubſcripſi, & porrexi.

Glorius Dei miſericordia presbyter,& prior monaſterij Curij,ſubſc.& porrexi.

Paulus Dei miſericordia presbyter & prior monaſt.Samuelis in Scythi, per Zoticum diac.ſubſcripſi.

Petrus Dei miſeric.presb.& prior monaſter.Epiclin Hieroſolymorum , ſubſcripſi & porrexi.

* Pauli

Marinus Dei miſericordia presb.& prior monaſterii.*Paulini,ſubſcripſi & porrexi.

Modeſtus Dei miſericordia presbyter & prior mooaſt.* Lycaonorum, ſubſc.per Flauianum presbyterum & deuterarium, & porrexi .

Antonius Dei miſericordia presbyter & prior monaſt.S.Euſebij,ſubſ.& dedi.

Tryphon Dei miſericordia presbyter monaſt.Manuelij,ſubſcripſi & porrexi.

Theoctiſtos Dei miſericordia presb. & prior monaſt.S.Dei genitricis Mariæ virginis,ſubſcripſi & porrexi.

for.*presb. & prior

* Cenon Dei miſericordia * presb.monaſterij iacentis in bono agro S.Prodromij, & S.Ioannis Baptiſtæ,ſubſcripſi & porrexi.

Paulus Dei miſericordia presbyt.& prior S.Ermoois martyris in * Elibicho,ſubſcrip. per manum Marini lectorarij.

Silas Dei miſericordia presbyter & prior monaſt.Eliæ,ſubſcripſi & porrexi.

Ioannes Dei miſericordia presbyter & prior monaſt.Maræ prope Aetiam ciſternã, ſubſ.& porrexi.

Baſilius Dei miſericordia presb.& prior monaſterij S.Simeonis Epiclin * Ciracona, ſubſcripſi.& porrexi.

Theodorus Dei miſericordia presbyter & prior monaſterij ſancti Laurentij martyris, à me Dei gratia fundati, ſubſcripſi & porrexi.

Babylaa Dei miſericordia presbyter & prior monaſterij ſanctæ memoriæ Danielis in Stylo,& S.Ioannis Prodromij & Bap iſtæ ac ſancti Andreæ Apoſtoli,ſubſcripſi & por.

Polycronius Dei miſericordia presbyter & archimandrita S.Michaelis archangeli, in *Ethrio,ſubſcripſi per Anaſtaſium monachũ & porrexi.

Anaſtaſius Dei miſericordia presbyter & prior monaſterij Romanorum, ſubſcripſi & porrexi.

Andreas miſericordia diuina presbyter & prior monaſt.Romanorum. ſubſcripſi.& porrexi.

Rhodon Dei miſericordia presbyter & prior monaſterij Theodori , ſubſcripſi & porrexi.

Elpidius Dei miſericordia presbyter & prior Baſiani,ſubſcripſi & porrexi.

Coſmus Dei miſericordia presbyter & prior monaſteriorum Lycaonorum , ſubſc. & porrexi.

Polychronius Dei miſericordia presbyter & archimandrita monaſter. * Criticorum, ſubſcripſi & porrexi.

* Eriticorũ, vel,Creteñſium.

Ioſeph prior monaſterij S.glorioſæ Dei genitricis Mariæ exiſtentis in Lithoſtroto, ſubſcripſi per manum Stephani presbyteri & ſecundarij mei,& porrexi.

Zoticus miſericordia diuina presbyter & prior monaſterij S. Andreæ prope Saturinã portam,ſubſcripſi,& porrexi.

Martyrius Dei miſericordia presbyter & prior monaſterij *Valentis S.Ioannis Baptiſtæ, ſubſcripſi & porrexi.

* Vualonis

Ioannea Dei miſericordia presbyter & archimandrita monaſterij prope Agogum, ſubſcripſi & porrexi.

Stephanus Dei miſericordia presbyter & prior monaſterij Rom.prope S. Georgium * Sycorum,ſubſcripſi & porrexi.

Sabbatius Dei miſericordia presbyter & prior monaſterij * Ipatij ſub Photino ſanctiſſimo epiſcopo Chalcedonenſi metropolitano,ſubſcripſi per manum Ioannis diaconi ipſius monaſterii, eo quod neſcirem ego literas.

for.* Hypatii.

Ioanoes Dei miſericordia presbyter & archimandrita venerabilis magoi monaſterij * Acimitorum,ſub Photino ſanctiſſimo epiſcopo Chalcedon.ſubſcripſi.

*Acumicetũ

Cyprianus Dei miſericordia presbyter & prior monaſterii * Oſyas ſub dicto Photino epiſcopo Chalcedonenſi,ſubſcripſi.

Ioannes Dei miſericordia presbyter & prior monaſterii Exagonii,ſub Photino ſanctiſſimo epiſcopo Chalcedonenſi , ſubſcrip.

Stephanus Dei miſericordia presbyter & prior monaſterij Orchadorum,ſub Photino ſanctiſſimo epiſcopo Chalcedonenſi , ſubſc.

Tryphon Dei miſericordia presby.& prior monaſterij Sacratii,ſub Photino ſanctiſſ. epiſcopo Chalcedonenſi,ſubſcripſi.

Georgius Dei miſericordia presbyter & prior monaſterii * Crauorum , ſub Photino ſanctiſſ.epiſcopo Chalcedooenſi,ſubſcripſi.

for. * Cranorum.

Polychronius Dei miſericordia presbyter & prior monaſterii Al pedorum , ſub Photino ſanctiſſ. epiſcopo Chalcedoneñ. ſubſcripſi.

Seuerianus Dei miſericordia presbyter & prior monaſterii Syriorum , ſub Photino &c.

Pacificus Dei miſericordia presbyter & prior monaſterii Pictorum ſub Photino &c.

Paulus Dei miſericordia presbyter & prior monaſterii Fontis ſub Photino &c.Megalimerus Dei miſericordia presbyter & prior monaſterii Cranidorum , ſub Photino ſanctiſſimo Epiſcopo metropolitano Chalcedonenſi,ſubſcripſi.

Marcellinus

Marcellinus Dei miſericordia presbyter & prior monaſterij Michaelis Archangeli * Rouphinianon, ſubſcripſi.

Ioannes Dei miſericordia presbyter & prior monaſterii Barnabæ ſub Photino ſanctiſſimo epiſcopo, ſubſcripſi.

ſor. * martyrio. Theodorus Dei miſericordia presbyter & prior monaſt. * mi. Apollonij ſub Photino ſanctiſſimo epiſcopo, ſubſcripſi.

Paulus Dei miſericordia presbyter & prior monaſterii Galachrinorum ſub Photino ſanctiſſimo epiſcopo, ſubſcripſi.

Stephanus Dei miſericordia presbyter & prior monaſterij Antiochianorum ſub Photino ſanctiſsimo epiſcopo, ſubſcripſi.

Stephanus Dei miſericordia presbyter & prior 40. ſanctorum ſub Photino ſanctiſſ. epiſcopo, ſubſcripſi.

Dorotheus Dei miſericordia presby. & prior monaſterij * Patiorum ſub Photino ſanctiſſ. epiſcopo, ſubſcripſi.

Elpidius Dei miſericordia presbyter & prior monaſt. Critinorum ſub Photino ſanctiſſimo epiſcopo, ſubſcripſi.

* Ioannes Eliberius Dei miſericordia presbyter & prior monaſterij Rom. prope * Rouphinianon, ſub Photino ſanctiſſimo epiſcopo ſub.

* Iordanes Dei miſericordia presbyter & prior monaſterij de Petra ſub Photino ſanctiſſ. epiſcopo, ſubſcripſi.

Marcellus Dei miſericordia presbyter & prior monaſterij Dalmatij ſub Photino ſanctiſſimo epiſcopo, ſubſcripſi.

Iulius Dei miſericordia presbyter & prior monaſterij S. Baſſis in deſiderio ſub Photino ſanctiſſ. epiſcopo, ſubſcripſi.

Iſidorus Dei miſericordia presbyter & prior monaſterij Idiæ, exiſtentis in plantis prope S. Epimachum martyrem ſub Photino ſanctiſ. epiſcopo Chalcedoneñ. ſubſcr.

Eugenius Dei miſericordia presbyter & prior monaſt. Leucadi ſub Photino ſanctiſſ. epiſcopo, ſubſcr. per manum Pauli diaconi ipſius monaſt. cùm ego non potuerim propter ſenectutem.

Photinus Dei miſericordia presbyter & prior monaſterij. S. * Platoni ſub Photino epiſcopo, ſubſcripſi.

Ioannes Dei miſericordia presbyter & prior monaſterij * Brobetũ S. Thomæ Apoſtoli ſub Photino ſanctiſſ. epiſcopo, ſubſ.

Stephanos Dei miſericordia presbyter & prior monaſterij de Stephana ſub Photino ſanctiſſimo epiſcopo, ſubſcripſi.

Eugenius Dei miſericordia presbyter & prior monaſt. de Diapetris ſub Photino ſanctiſſimo epiſcopo, ſubſcripſi.

Marianus Dei miſericordia presbyter & prior monaſterij Adriatorum ſub Photino ſanctiſſimo epiſcopo, ſubſcripſi.

* Canon Dei miſericordia presbyter & prior monaſterij Iuliani * Broetorũ ſub Photino ſanctiſſimo epiſcopo, ſubſcripſi.

Ioannes Dei miſericordia presbyter & prior monaſt. Briorum ſub Photino ſanctiſſimo epiſcopo, ſubſcripſi.

Ardaburius Dei miſericordia presbyter & prior monaſt. Theodori Similiacorũ, ſub Photino ſanctiſſimo epiſcopo, ſubſcripſi.

Stephanus Dei miſericordia presbyter & prior monaſt. S. Zachariæ Sribarachij ſub Photino ſanctiſſ. epiſcopo, ſubſcripſi.

Ioannes Dei miſericordia presbyter & prior monaſt. Thomæ Epidromorum, ſub Photino ſanctiſſ. Chalced. epiſ. ſubſcripſi.

Theodorus Dei miſericordia presb. & prior monaſt. S. Stephani * Lydanorum, ſub Photino ſanctiſſimo epiſcopo, ſubſcripſi.

Stephanus Dei miſericordia presbyter & prior monaſt. Coccij ſub Photino ſanctiſſimo epiſcopo, ſubſcripſi.

Euſebius Dei miſericordia presb. & prior monaſt. S. Chriſtophori Tatiliorũ, ſub Photino ſanctiſſimo epiſcopo, ſubſcripſi.

Iacobus Dei miſericordia presb. & prior monaſt. Calamij inferioris ſub Photino ſanctiſſimo epiſcopo Chalced. ſubſcripſi.

Iſychius Dei miſericordia presbyter & prior monaſt. B. Theodoſij, faciens ſermonẽ pro omnib⁹ monachis de eremo ſub ſancta ciuitate, ſubſcripſi & porrexi.

Domitianus presbyter & archimandrita monaſterij B. Martyrij, faciens ſermonẽ pro omnibus monachis de eremo ſub ſancta ciuitate, ſubſcripſi & dedi.

Caſſianus Dei miſericordia presbyter & primicerius Lauręde Sabba, ſermonem faciens pro omnibus monachis de eremo ſub ſancta ciuitate, ſubſcripſi & porrexi.

Dominicus Dei miſericordia presbyter & archimandrita Lauræ * Pyrgiorum, faciens ſermonem pro omnibus monachis in Iordana, ſubſcripſi & porrexi. * Turrium,

Neſtabus Dei miſericordia presbyter & monachus Lauræ B. Firmini, faciens ſermonem pro omnibus de eremo ſub ſancta ciuitate, ſubſcripſi & porrexi.

Terentius Dei miſericordia presbyter & monachus nouæ Lauræ, faciens ſermonem pro omnibus monachis ſub ſancta ciuitate, ſubſcripſi & porrexi.

Traianus Dei miſericordia presbyter & monachus * Pyrgiorum * Iordani, faciẽs ſermonẽ pro omnibus monachis de eremo Iordanæ, ſubſcripſi & porrexi. * Turrium,

Cyricus Dei miſericordia presbyter & monachus nouæ Lauræ, faciens ſermonem pro omnibus de eremo ſub ſancta ciuitate, ſubſcripſi & obtuli.

Leõtius monachos & primicerius proprij monaſterij, faciens ſermonem pro omnibus patribus de eremo in Iordana, ſubſ. & obtu.

Polyeuctus diaconus & monachus monaſterij B. Theodoſij, faciens ſermonẽ pro omnibus monachis eremi Hieroſolymorum, ſubſcripſi & porrexi.

Theodorus diaconus & monachus nouæ Lauræ, faciens ſermonem pro omoibus monachis eremi Hieroſolymorum, ſubcripſi, & obtuli.

Anaſtaſius diacoous & mooachus monaſterij B. Martyrij, faciens ſermonem pro omnibus monachis eremi Hieroſolymorum, ſubſcripſi & porrexi.

Nicon monachus monaſterij B. Theodoſij, faciens ſermonem pro omnibus monachis eremi Hieroſolymorum, ſubſcripſi & porrexi.

Mamas monachus monaſterij B. Martyrij, faciens ſermonem pro omnibus monachis eremi Hieroſolymorum, ſubſcripſi & porrexi.

Iulianus monachus monaſterij B. Theodoſij, faciens ſermonem pro omnibus monachis de eremo Hieroſolymorum, ſubſcr. & porrexi.

Ioãnes monach⁹ monaſterij B. Martyrij, faciens ſermonem pro omoibus monachis eremi Hieroſolymorum, ſubſcr. & obtuli.

Sabbatius monachus Lauræ B. Sabbę, * & pro omnibus eremi monachis Hieroſolymorum, ſubſcripſi & porrexi.

Martyrius monachus nouæ Lauræ, * & pro omnibus eremi Hieroſolymorum monachis, ſubſcripſi & porrexi.

fot. * faciens ſermonem pro me & pro

Baſilius monachus * Iordaoi, pro omnibus monachis de Iordana, ſubſ. & porrexi.

Theodorus monachus Lauræ B. Firmini, & pro omnibus de eremo, ſubſcr. & porrexi.

Theonas Dei miſericordia presbyter mõtis Sinai, & ambaſiator eremi Raitbæ, ac ſaoctiſſ. eccleſiæ Pharan, faciens ſermonem pro omnibus monachis, qui in prædictis locis ſunt, ſubſcripſi.

Ioannes Dei miſericordia presbyter Lauræ Amniorum Campeſtris, facieos ſermonem & pro omnibus monachis in ipſa Cãpeſtre, ſubſ. & porrexi.

Theodorus diaconus & monachus Sergij, in * Campeſtra, faciens ſermonem pro omnibus monachis ipſius monaſterij io Cãpeſtre, ſubſ.

* Campo,

Coſinas * monachus & pro omoibus in prima Palæſtina, ſubſcripſi.

for * diac. & monac. faciens ſerm. &

Strategius diaconus & monachus monaſterij S. Ioãnis, & pro omnibus monachis in ſecunda Palæſtioa ſub Scythopoli, ſubſcr. & porrexi.

Salamines Dei miſericotdia presbyter & primicerius & pro omnibus monachis & archimandritis in tertia Palæſtina, ſubſ.

Ilias diaconus & monachus, * & pro omnibus monachis in Aoguſtopoli tertiæ Palæſtinæ, ſubſcripſi & porrexi.

for. * faciẽs ſermonem pro me &

Anaſtaſius diaconus & monachus & pro omnibus mooachis in petris tertiæ Palæſtinæ, ſubſ. & porrexi.

Photinus monachus S. Stephani in Moazalamnias, id eſt, Palæſtinæ, pro omnibus, qui in ipſo ſunt faciens ſermonẽ, ſubſcripſi.

Ioannes Dei miſericordia presbyter, monachus & ambaſiator monaſterij beati Maronis, primatis omoium venerabilium monachorum in ſecunda Syria, faciens ſermonem pro omnibus archimandritis & monachis de ipſa ſecuoda Syria, ſubſc.

Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Cùm manifeſta ſint contenta in libellis lectis ſecundùm primum ordinem, dignentur dicere ſanctiſſ. & Deo amantiſſimi viri, qui nobiſcũ ex antiqna Roma adſunt, ſi quid ſciãt factum propter propoſitam materiam. Nã hæc audieruot à venerabilibus monachis petentibus. Et venerabilis Minas lectorarius & ſecondicerius notariorum Apoſtolicæ ſedis antiquæ Romæ, legit vocem, quę ſic habet: Sanctiſſ. epiſcopi partium Italię, ac venerabiliſſ. Apoſtolicę ſedis diaconi, dixerunt: In quo loco vel numero Seuerũ & Petrum iamdudùm Apoſtolicę ſedis decreuerunt conſtituta, io epiſtolis ſanctę memorię Hormiſdę Papę ad monachos ſecundę Syrię & ad beatum Epiphanium huius regię vrbis archiepiſcopum, oſtenditur diffinitũ: quarum authoritatẽ præſtò habentes, ipſam in pręſeotibus actibus legendam porrigim⁹. Sanctiſſ. archiepiſcopus dixit: Legatur. Et Minas venerabilis lectoratius & ſecundicerius notariorũ Apoſtolicę ſedis antiquę Romę, legit ex actis apud ipſos Romanos, epiſtolas ſcriptas ab Hormiſda ſaoctę memorię papa antiquæ Romæ. Poſt quarum lectionẽ Chriſtophorus venetabilis diaconus notarius & ſecretarius, interpretationem legit. Erat autem epiſtola per literas latinas, cuius interpretatio per literas Græcas ſic habet.

HORMISDAS EPISCOPVS presbyteris, diaconis, & archimandritis in ſecunda Syria exiſtentibus, & reliquis orthodoxis in quocunque Orientali climate degentibus, & in Apoſtolicæ ſedis communione permanentibus.

LECTIS literis veſtræ dilectionis, p quas inimicorũ Dei inſipiétia manifeſta eſt, & infideliũ furia triſtis manifeſta facta fuit, qui quoniã in ſpiritu malè viuentes oderunt Dominum, membra illius impiè perſequũtur, quantùm à noſtra certitudioe eſt cognoſcere, benedixi Dominum, qui fidem militũ ſuorum in medio hoſtium ſeruauit. Et rurſùs Eccleſiarum commotionem, & ſeruotũ Dei moleſtias ac labores cooſiderans, gemés ſecundùm prophetam, clamaui: *Surge Domine, iudica cauſam tuam. Recordare opprobriorum tuorum, quæ ab inſipiente ſunt tota die.* & cætera, quę ſequuntur, ſimiliter induco: Nè obliuiſcaris vocem quęrẽtium te. Superbia odientium aſſcendit ſemper ad te. Etenim ſicut oportet nos firmitatẽ fidei ſer- Pſal. 73.

uare,

uare, ità non cōuenit de iuſtitia diuini iudi-
cij diffidere. Non eſt, fratres, hic labor Eccle-
ſię nouus: tamē dum in ipſo humiliatur, ex-
altatur: & p illa, per quæ depauperari vide-
tur, ditatur. Probatio eſt in fidelibus Dei, per
mortem corporum, vitam lucrari animarū.
Amittuntur quidem fluentia, ſed acquirunt
æterna: & dum perſecutio viam facit proba-
tioni, probatio fit cauſa dignitatis. Stulti &
in cæcitate furentes, ignorant quòd, quos à
cōuerſatione hominum ſeparare ſe poſſe pu
tant, eos ad regnum Dei ducunt, vbi in ipſis
periculis lætitiæ ſtudiū certè patet. Retribu-
tor enim magnorum donorum, ſuſcipit cer
tamina ſuorum. Quis enim non frangeretur
in malis, niſi per contraria pmia cōſolaret?
Illa eſt ſpes, quæ nō permittit in deſperatio-
ne deficere. Excludit tribulationum amari-
tudinem dulcis guſtus virtutum. Quiſnam
potaret pręmia magna, futura nō intelligēs?
Quis mortem abnegaret, niſi futurorum re-
tributionem conſideraret? State, dilecti mei,
& firma cogitatione immobilem fidem ſer-
uantes, laudem patientiæ, in qua eſt ſalus &
brauium bonorum operum, náciſcemini &
carpetis. Magna quippe ſunt, ad q̄ indigni
vocamur. Non tardet infirmitas, quoniam
bonorum retributor fidelis, & potens adiu-
tor eſt. Non decipiamur ſpe deſideriorum,
neq; voluptatū, neq; iudicio anteponamus.
leuia. Non delicata, nō adulatoria nobis Do-
minus noſter promiſit. Ille pręmia promiſit,
non ocia. Non conueniunt laus & pigritia.
Quis remunerationis erit modus, ſi nulla ſit
Matt. 7. b cura virtutis? Arcta eſt porta, ſed amplū re-
gnū. Paucis eſt ītroitus, ſed eſt probis. Nòn-
ne iſti ſūt primi, ſæuiētes, qui (vt ille docuit)
Matt. 10. b persequētur & in ſynagogis flagellabūt vos?
Luc. 21. d veruntamē per patientiam (ſicut ſcriptū eſt)
poſſidebitis animas veſtras. Et nè aliquandò
doleamus, ipſis per impatientiā amiſſis, Do-
minus noſter, patientiæ ſuæ ipſe doctor pri-
mus, crucem ſubijt, in proprio exemplo for-
mam præbens illis, quos adiuuare debebat.
Ipſe inter virtutes & labores tenet lācē, ſtans
aduersùs deliramēta furentia, vt ad iram p-
ſecutionis, ipſe æterni regni pbeat coronas.
2. Mac. 7. & alias per totum. Penſate qualis Machabæorum exitus, quæ
luctatio tolerantibus, quæ hiſtoria laudum
ſecuta eſt: quali Iudas & illa fratrum caterua
mortis honore prædicatur, in qualibus ori-
* morte bus eſt populus, in * mōte perditus. Etenim
*ipſis *ipſæ virtutes oēs, pro cuſtodia legis ſunt:
& cùm ſimilitudines ac vmbrę futurorū ſint
dignæ fuerunt tantorum exemplorum. Nos
ī patribus vidim⁹, palpauimus, pbauimus,
quod ſequamur, quid materiæ coueniat, qđ
veritati non diſſonet, quid redemptori no-
ſtro debeat. Cordialiter communicauimus
vobis in his dogmatibus. Dicis enim quodā
in loco ſapientiſſimus Salomon: Beatus qui
obediētiū prædicat verbum inauditum. * Obientium
quidem lætitia eſt, diſpotare nolentibus, &

hortari ad rectam viam eos, qui nō reſiſtūt.
Tenemus enim pignos fidei veſtræ, inſtātiā
ex literis confeſſatam, per quam à tranſgreſ-
ſorū corruptela ſeparati, ad dogmata & mā-
data apoſtolicæ ſedis rediti s, licèt quidē tar-
dè ad viam veritatis aſcendatis. Sed benedi-
ctus Deus, qui nō in finē oblioiſcitur, quiq;
caſtigat & ſanat, neq; permittit oues ſui vni-
ti ouilis, inſidiātium luporum rapina diſp-
gi. Qui etiàm per temperatam auſteritatem,
ſuorum non negligit tutelam neq; ſalutem.
Sed quid miramur, ſi illo vno & vero dereli-
cto paſtore, aſtutus raptor ſanguine inqui-
natus, inſidijs oues diſperſas conturbauit?
Qui autem propriam tutelam deliquerunt,
ipſi ſeipſos periculis, in quibus diſſipentur,
immiſerunt. Ita ergò nunc firmis geſſibus
inſtetis viæ patrum, ad quam recurritis. Po-
teſt enim DEI miſericordia veſtrę mercedi
computare & aliorum ſimiliter reformatio-
nem, qui à vobis ad rectū directi fuerint. At
omninò voſipſos euellite à cœno, in quo hę-
retici demerſi tenentur, & excutite immun-
ditiem puluris, qui adhæſit, generaliterque
omnes, ab apoſtolicis dogmatibus declinan-
tes, fideli abdicatione condemnate. Nulla q- 2. Cor. 6. c
dem eſt cōmunicatio tenebris ad lucē, neq;
ambulantes per viam rectā, veſtigia ſua cum
errore declinantium coniungunt. Tenendū
eſt vinculum fidei, recuſandaq; eſt infidelis
communicationis lues, id eſt, peſtis: quoniā
ſecūdùm Apoſtolum, Quemadmodùm, qui 1. Cor. 6. d
adhæret Deo, vnus ſpiritus eſt cum eo: ità q
adhæret meretrici, vnum corpus fit. Amant
adinuicèm virtutes cōmunionem, & impie-
tas ſecum demergit in profundo adhærētes
ſibi. Ante oculos, in ore, ī ipſis manibus ſint
patrū dogmata, quæ quotidiè cuſtodire iu-
bemur. Ad ipſorum cuſtodiam venerabiles
ſynodi nos adſtringunt. Longum eſt, ſingu-
latim omnia demōſtrare, quæ in Chalcedo-
neñ. ſynodo ſunt, in qua omniū religio con-
tinetur. Verùm & diffinitiones, q̄ ad ſanctiſ-
ſimo Leone ex ipſo apoſtolorum corde pro-
latæ ſunt, ſcire nos cōuenit, & ſeruare in his
pietatem fidei. In his propugnatores neceſ-
ſitatis, in his Chriſtus cognoſcitur: In his no
ſtræ redemptionis ſpes & * argumētū cuſto- *hypotheſis
ditur. Hoc eſt illud fundamentum, quod in
Apoſtolo legimus, in quo ſeipſum, qui deci- 1. Cor. 3. b
pitur, ſurripit: Si quis ligna, fœnum, ſtipulā,
conſumptibilia, igni, ſuperædificare conatus
fuerit. In ipſis ſynodis necata ſunt Eutychis
& Neſtorij venena, qui quodammodò con-
trariò inter ſe ſyllogiſmo cōtendunt, aduer-
sùs autem diuinam ſalutaris myſterij diſpē-
ſationem ſub quadam æqualitate ſacrilegij
concordant, inæquales ſententijs & vnani-
mes impietate. Quorum alter nō vult, virgi-
nem Mariam Dei eſſe genitricem: quo, quæ
in Domino vnita ſunt, diuidit: alter autem,
inquantùm proprietates naturarum conue-
nerunt, & veritates confundit, & myſterium

noſtræ redemptionis extinguit. Alter Photini cæcitatem, alter Manichæi inſipientiā impia cognatione coniungit. Cootra iſtos, fratres dilectiſſimi, prouiſę ſunt medicinæ: illas cogitationis virture vindicate, quoniam in ipſarum euerſionem videtis hæreticos per impietatem pugnantes. Non ſit in pigritia veritas doctrinæ. Quali ſtudio oporter ſalutem diligere, quandò videtis mortiferā perditionem ſic acceptatam? Vereamur ſegoiter declarare leges veritatis, cùm obſtinatè errores defenduntur? Et anthores quidem malarum innētionum ſynodicæ ſanctiones, quas prædiximus, iuſtis comdemnationibus inſequuntur. At nos etiàm, vt horum ſequaces * declinemus, admonemus: ſimiliter quos Apoſtolica ſedes* etiàm depræhēdit eſſe, eorum magiſtris & cōdemnatis coniunxit Timotbeum Particidam, & Dioſcorum & Petrum Alexandrinos, Acacium Conſtantinopolitanum cum eius ſequacibus, ſimiliter Petrum Aotiochenū prædicto ſimilem, errore & nomine. Item etiàm Seuerū ipſius loci ac veneni, Xenaiam Hierapolitanum, Cyrum Ediſſenſem, Petrum Apameatum, non ſolùm pro propria, verùm etiàm pro aliorū condemnandos perditione. Qui inqnātùm ſeipſos ſordibus propriç vnionis inceſſanter inuoluūt, alios ſimiliter, q ſecuti ſunt ipſos, in dicendo contaminauerunt. Per generale ſalutare mandatum vos moneo, quodconq; * aduerſariū canonibus patrum, ex quibuſcunq; actis prolatum, nullis vos incōmodis, mandatis vel nouis diffinitionibus inoouet: ſiquidem ſeculares ſunt, & nō poſſunt eccleſias retinere, quoniam his conuenit doceri magìs, quàm docere. Neſas enim eſt, venerabilibus altaribus noua offerte libamina: quoniā pijs ſcientijs claras diffinitiones in ipſis prooemijs proprij honoris præſcripſerat inter Leuitas, & proprium populi miniſteriū dimiſit, (alia eſt hominū poteſtas, & alia ſunt ſacerdotum officia) cōcitauit magìs Dominum, quàm placauerit, qui alienū ignem in diuinis adytis obtulit, ſacra * contaminauit. Quis eſt, qui in alienis ſanctionibus inbendi authoritatem ſibijpſi aſſumere poteſt? Eteoim nullū dubium eſt, eum punitū fuiſſe in tēplo pro ſolo conatu miniſterij, qui honorem* non debitum protulit Ozias, nec in religione & mioiſterio permanſit. Si autē monitus exemplo tātę increpationis, à ſacris ordinationibus timuiſſet iubendi authoritatē ſibijpſi aſſumere magìs, quàm aduersùs iſta præſumpſiſſet, melius vtiquè regnaſſet: ſed quoniam, neque prohibentibus templi procuratoribus, ſedulus tranſgreſſor non deſtitit, in ipſius altaribus abominabili lepra percuſſus, miniſterium regni perdidit, officium ſacerdotis inuadens. Cognoſcaot itaq; non eſſe Deo accepta, quæ ex ipſius mandatis à præſumptuoſis ſubripiuntur: quando vnum ad oſtenſionem ſententiæ punitio * magni inornatus lepræ ſeruauit, alios velox flamma cōſumpſit. Idcircò ſi aliqua ſunt aliquo colore religionis ſuſcepta, vim habere nō poſſunt tot authoribus obuiantia. clamat Paulus apoſtolꝰ: *Et ſi nos, vel angelus de cælo euāgelizauerit vobis, præter quod euangelizauimus vobis, anathema ſit.* Et quia noo ſuffecit ſemèl hoc dixiſſe, accedit & ſecundum mandatum: *Sicut prædiximus, & iterùm modò dico, ſi quis vobis euangelizauerit, præter quod accepiſtis, anathema ſit.* Cuſtodit enim prolatam pro cuſtodia fidei ſententiam, ſi quis apoſtolicam ſequitur doctrinam. Et nobis quidem cura relicta eſt. Etenim duplicis legationis officium eſt, ſi quid in deprecationibus humile, ſi quid in cauſis iuſtum, ſi quid in mādatis ſanum ſuſtulimus. Sed non propter hoc negligenda eſt via iuſtitiæ, quoniam infidelitas proprios errores, cum iniuſtitia * ama:, non poteſt coniungi cum lapſu cadētiū ſinè noſtra lue: pereāt, à proprijs impietatibus non declinantes, neq; errore flagellato. Et altera manu: Deus vos ſanos cuſtodiat, filij dilectiſſimi. Data 4. Idus Februarias poſt conſulatum Agapeti clariſſimi.

for. * declinetis, for. * erroneos aut * reprehenſibiles

Leuit. 10. a
for. * contaminando.

2. Par. 26. d
* indebitū

l. magnę de ſeumitatis

Galat. 1. A

Ibidèm.

for. * amat, non

EPISTOLA HORMISDAE AD Epiphanium Conſtantinopolitanum.

Hæc epiſtola, alio interprete habetur inter decr. eiuſd Papæ ſuperius poſita. Pag. 163.

HOrmiſdas Epiphanio epiſcopo Conſtantinopolitano. Magno gaudio impletus ſum, quoniam circa pacem eccleſiæ, & ſanctiſſimi Imperatoris & tuę dilectionis tale eſt ſtudium, quale per literas intimaſti, & per meorum legatorum depoſitionem cognoni. Clara enim cœleſtis miſericordiæ demonſtratio procedit, quādò reges ſeculi cauſas de fido cum gubernatione politiæ cōiungunt, & eccleſiarū duces conferentia ad propriam diſpenſationem memores officij implent. Talibus directoribus indigebat Chriſtiana religio poſt procellas diſcordiæ, qui prouidentiſſima diſpoſitione, conquieſcentibus turbinibus, pacem diù peregrinatam, extrà poſita hyeme, reducerent. Et poſt hæc in futura ſecula proprij propoſiti exemplaria extendentes, ſibijpſis adſcribi indubitanter oſtendent, ſi quid Deo placitum poſteri ab ipſorum imitatione faciēt. Benedicamus Dominum, fratres, qui diebus noſtris hoc fieri donauit, & omnibus oratiooum ac ſolicitudinum virtutibus firmemur, vt quę per Dei cooperationem benè principiata ſunt, ipſo adiuuante, in omnibus adimpleantur. Spes enim eſt, quòd ad cōpagioem proprij corporis & reliqua etiàm adhuc diuiſa mēbra ſtudebunt, & à maioribus minora non diſſonabunt. Ad quod quoniam me tua affectio ſtudio Chriſtianæ dilectionis īuitat, debes id, quod excitas, ſequi: & quod diligi cōſulis, complecti. Similem ergò fidei curā gerentes, per piam patientiam æquale præmiū boni operis egreſſu ſperamus. Neque enim

difficul-

difficultatibus eſt cedendum, neq; aſperita-
tibus fides fatigatur, neque ad altitudines cę-
lorum per decliuum quis extenditur, neque
ſinè laboris exercitatione quis ſit remunera-
Galat.6.b tione dignus. Idcircò, vt non deficiamus bo-
num faciétes, propriè admonemur. Etenim
Pſalm.105. *beati* (ſicut teſtatur Pſalmiſta) *qui cuſtodiunt*
iudicium, & faciunt iuſtitiam omni tempore:
quoniam non principium laboris retribu-
tionem præmij inuenire conſueuit, ſed fi-
nis. Itaque ergò æquale ſtudium & curam
ſuſcipiamus, quib⁹ voa eſt in cõmunione &
fide amicitia, vt quemadmodùm de Eccleſia
Conſtantinopolitana Apoſtolicæ ſedi vnita
æqualiter in Domino exultamus: ſic & de
aliarum reſtitutione (ſicut affectuoſè admo-
nes) curamus primùm, vt fidẽ ac perfectio-
nem noſtram, immaculatam ab omni conta-
minatione ſeruemus. Etenim ſcis, frater ho-
norandiſſime, quales nexus Eccleſiaſticam
concordiam ſeruãt, qui ab hæreticorum in-
ſidijs nos cuſtodiunt, & per quos canonum
authoritas ſeruatur. His in proprio robore
omni attentiooe ſeruatis, ſanitas ſperãtibus
afferetur. Habet enim Eccleſiaſticorum ca-
nonum ordo, & ipſius iuſtitiæ forma, vt iu-
ſta cura benignè ac fideliter ſperantibus non
negetur. Neque quis eſt ità à clementia ſepa-
ratus, quem non flectat à duritia vinculi pu-
ra ſimplicitas. Sed vt tutè hoc, & ſinè redar-
gutione vel alicuius erroris palliatione, va-
*prouenire leat * peruenire, dilecte frater, perſonam
meá in hoc te oportet ſubintrare, ſciẽtem, in
huiuſcemodi materijs (ſicut prædictum eſt)
quid faciendum ſit, quid cuſtodiendũ: ſicq;
omnia prouidentem, vt non dubites de hac
diſpoſitione rationem reddere Deo. Ità qui-
dem, vt literæ veſtræ ſignificent, eos, qoi no-
bis communione coniungentur, tales eſſe,
qoi per nos ſedi Apoſtolicæ noſtris literis
miſceantur, & ea, quæ continentur in libel-
lis, quos produxerint. Sic enim ab errore Se-
ueri, & huic coniunctorum ac ſimilium li-
berabuntur, & damnum eorum, qui ſanari
non poterunt, ſuſtinemus. Idcircò vobis im-
ponere cenſuimus, ad veſtram diligentiam
onera noſtra transferentes: qooniá non par-
uas probitatis tuæ iam demonſtrationes de-
diſtis hæreticis, obijciendo, vt non oporteat
de iſto dubitare, aſſumere ſimul ſanationis
curam, cui contingit probũ oſtenſum fuiſſe.
Accingite authoritatem iuſtitiæ, & ſic erga
ſupplices humanitate mollificemini, vt ma-
nentes in hæreticorum contaminatione, vel
eos, qui ionocentiá ſimulant & cum noſtris
ſola voce concordant, ab iſtis ſeceruatis: pro
quorum reſtitutione cura & prouidentia eſt
ab Eccleſia. Neq; enim erga iſtos expedit ec-
remittere cleſiaſticam mitigare auſteritatem. Non er-
gò erunt cõferenda bona miſericordię pro-
pter neceſſitatem prouidere debentium, ſi
indiſtinctè erunt communia bonis & malis.
Et quoniam tua dilectio Hieroſolymitarum

ſimiliter memoriam in ſuis literis facere cen-
ſuit, quorum ad nos etiàm quędá profeſſio
allata eſt, neceſſariũ putauimus etiàm lege-
re, quæ ſcripta ſunt, & reſpondere [illegible]
ſi aliqui ſanctorum patrum formas cuſto-
diũt, ſi illius fidei fundaméta venerantur, &
ſi à definitis per ipſos, Spirituſancto compũ-
gente, non recedunt. Sic enim ſunt perfecta,
vt additione non indigeant: & tam benè fir-
ma, vt propterеà ſint immutabilia, cùm per
ipſa, & omnia hæreticorum delitamenta ab-
ſorpta ſunt. Neque enim Chalcedonẽ. ſyno-
dus aliquid vtile pertranſiuit, quod quali-
cunque diligentia præcogitari potuit, quæ
acceptatorũ ſimiliter dogmata vel lucidiùs
declarauit, vel reaſſumpſit, & authoritate cõ-
firmauit, & propriũ quoddá aduersùs Neſto-
riom & Eutychen reaſſumpſit certamen, al-
tero quidem Domini noſtri Ieſu Chriſti dei-
tatem à carne ſeparante, & propter hoc ſan-
ctam Mariam Dei genitricem enunciare de-
clinãte, altero verò veritatem carnis in Dño
recuſante, cùm Dominus noſter Ieſus Chri-
ſtus, hic filius Dei ſit, qui & ipſe homo, vna
perſona in duabus naturis & deitatis & car-
nis, neq; naturis in vnione cõfuſis, neq; tan-
quàm quarta perſona addita Trinitati, ſed Philip.2.a
ipſe filius Dei exinaniuit ſeipsũ, & formam
ſerui accepit. Ideoque vnam & non diuiſam
confitemur Trinitatis ſubſtantiam, & tamen
propriam proprietatẽ ſcimus vnicuiq; eſſe
perſonæ. Vnam enim patris confitemur eſſe
perſonam, vnam filij Dei cum aſſumpta car-
ne, vnam ſpirituſſancti, & perſonas proprie-
tatibus * ſignificantes, & per vnitatẽ ſubſtan- *ſignificã-
tiæ inſeparabile Trinitatis myſteriũ confi- tes
temur. Neq; enim poſſibile eſt dubitare, ver-
bum Dei in viſceribus matris per carnẽ hu-
maná aſſumpſiſſe naturam, & non diuiſam
poſt vnionem naturarum ab ipſo factam in
vulua. Sicut enim non eſt io ipſo humanitas
ſinè Deo facta, ſic in cruce impaſſibilis Dei-
tas non eſt carnis paſſiooe diuiſa. Quod vir-
ginis partus, & inuiolabilis fœcunditas, ac
eximia à mortuis reſurrectio, atque in cælos
oſtendit aſſcenſio: hæc, ſicut à patribus diffi-
nita ſunt, ſeruent, credant, & neque diffi-
nienda tranſgrediantur. A qua ſemita decli-
nantes, ipſi ſibijpſis nebulam dubitationis
circuminfundunt. Nobis autem illud Apo-
ſtolicum reſpondere coo tendẽtibus neceſſè
eſt: Nos huiuſcemodi conſuetudinẽ non ha- 1.Cor.11.c
bemus, neq; Eccleſia Dei. Hæc ideò per bre-
uia ſcripſimus, quia non conuenit dubitare
de rebus & fide ſæpiùs diffinitis. Et omninò
ſuperflua eſt allegatio, quæ adducitur præ-
paratis, cùm de hac re apud humaniſſimum
&glorioſiſſimum Imperatorem filium no-
ſtrum non pauca ſignificauerimus. Et quo-
niam de Hieroſolymitanorum profeſſione
reſpondimus, & hoc ſubijcimus horum ſalu-
tis gratia, quod conuenienter adducitur: vt ſi
catholicæ Eccleſiæ deſiderãt vnionem, pro-

priæ profeſſionis texturam in ſcripturis indicatam, quam noſtris legatis in Conſtantinopoli degentibus attulerunt, per proprios * nuncios ad nos mittãt, vel veſtræ fraternitati dent, ipſa quidem (ſicut dixi) virtute conſcriptam, quæ ad vos omnibus modis per noſtram informationem portabitur. De Theſſalonicenſibus enim, quorum ad nos legati per informationem fideliſſimi ac glorioſiſſimi Imperatoris filij noſtri venerunt, vt nihil reliquiſſe videamur, volumus ſecundùm ea, quæ (Domino noſtro Ieſu Chriſto inſpirante) placuerunt, totam cauſam veſtræ conſiderationi tractandam, & ſi, quod oportet, impleuerint, formandam committere. Hæc cùm per fratrem & coepiſcopum noſtrũ venerabilem virum Ioannem, ac per filios noſtros Heraclianum presbyterum, & Conſtãtinum diaconũ, eccleſiaſtici honoris dignos, pertinentia ad cauſam, ſcripſiſſe ſufficiãt; delectati ſumus, nos inueniſſe æqualem dignitatem, & pium propoſitũ in viro noſtri ordinis, & cum mandatis legationibus prudentiæ & moribus conſonantia. Optanda profectò res eſt, & gaudio plena, vt quos contigit eſſe conſortes communionis, & ordinis iudicio comprobati ſint. Et altera manu: Deus te ſanum cuſtodiat, frater venerabiliſſime.

missos,

SANCTISSIMVS archieps dixit: Nunc venerabiliſſimi notarij ſanctiſſimę eccleſiæ noſtræ, ſi quæ chartæ ſunt apud eos, præſentem cauſam cõcernentes, ipſas nobis manifeſtas faciãt. Et productis chartis per venerabilem Coſmam diaconũ, notariũ, & chartophylacem, Macarius venerabilis diaconus & notarius, libellum ex perſona clericorum Theopolis, & relationem ſynodi ibidèm in regia vrbe congregatæ, vtrunq; ad Ioannem * inter ſanctos archiepiſcopum ipſius regiæ vrbis, legit. Et Calonymus venerabilis diaconus & notarius, ex codice epiſtolam ad Ioannem ſanctæ memoriæ archiepiſcopum Hieroſolymorum, & ad Epiphaniũ piæ memoriæ Tyriorum epiſcopum, legit. Inſupèr etiam & epiſtolã miſſam ab ipſo Ioanne Hieroſolymorum epiſcopo, & a ſynodo ſua ad ſanctum Ioannem, legit. Et Stephanus venerabilis notarius & diaconus, relationem miſſam ab Epiphanio Tyrio & ſynodo ſub eo congregata, legit. Et Paulus venerabilis notarius & diaconus, relationem cum geſtis deſtinatam ab epiſcopis ſecundæ Syriæ, ad ſanctiſſimum Ioannem archiepiſcopum regiæ vrbis, quæ omnia inſerta fuere.

ſanctiſſimum ar.

SVPPLICATIO CLERICORUM & monachorum Antiochiæ, ad Ioannem patriarcham & ſynodum congregatam, contra Seuerum.

Titulus œcumenici hic, & deinceps alicu- SANCTISSIMO ac beatiſſimo archiepiſcopo œcumenico Patriarchæ Ioanni, & ſanctæ ſynodo congregatæ, ſupplicatio à clericis & monachis Apoſtolici throni Antiochenæ magnæ ciuitatis catholicæ ſanctæ Eccleſiæ Dei. Nunc eſt, ſi quandò fuit tempus, beatiſſimi patres, omnes orbis ſanctas Dei eccleſias, tanquam ex vno ore propheticum illud clamare: *Lætentur cæli & exultet terra, & omnia quæ in eis ſunt, quoniam miſertus eſt Deus populi ſui*. Quòd enim ſceptra Romanorum pijs & à Chriſto amatis Imperatoribus ſint commiſſa, ſic & libertas ac fiducia orthodoxam religionem colentibus donata ſit, quomodò non meritò perſuadet fidelibus hanc vocem clamare? At in tam communi feſtiuitate orbis, vna ex omnibus, vel admodùm cum paucis, eccleſia Antiochena mœſtitia & luctu impleta eſt. Lupum enim prò paſtore (neſcimus quomodò) ſuſcepit, & affligitur. Quam enim tragœdiam non excellerunt ac ſuperatũt mala, attentata à Seuero? Qui primùm quidem (vt quomodò vixerit, prætereamus, veſtris auribus parcentes) nulli vnquàm eccleſiæ cõmunicaſſe videtur, deindè cum calumniæ ſagittis ſagittauit, & præparauit exagitare iuſtiſſimum paſtorem Flauianum beatiſſimumq; illius ſedem violẽter & contra canones ſubripuit, & indè ad inſtar mercenarij, non ſolùm non pauit ouile Chriſti, neque fugit, quod amandum erat, ſed ipſe operabatur ea, quæ ferarum ſunt, oues iugulando & diſpergendo. Nouitates autẽ & blaſphemias aduerſùs Deum lingens, nulli ſanctorum patrum pepercit: perſeuerat enim tota die, ſic dicendo, abdicans ſynodos pro pietate congregatas. Nam ſanctam Chalcedonẽſem ſynodũ anathematizare & impugnare auſus eſt, quę maximè firmauit ſymbolum trecentorum xviij. ſanctorum patrum, quæ etiàm ſuſcepit centũ quinquaginta ſanctos patres, inſupèr etiã & ſimiliter ſanctos patres, qui in Epheſo contra impium Neſtorium conuenerunt. Benè manifeſtũ eſt, quòd & prædictas auertit & odit tanquàm huius ſorores: & quot quidem homicidia ſanctorũ monachorum fecerit, & cum manibus Iudaicis huiuſmodi iugulationem iniunxerit, neque nos, ſanctiſſimi, neque aliorum aliquem latuit. Dirum enim ſpectaculum fuerunt iacentes viri, qui religioſis certaminibus vſque ad canitiem, certauerunt, nudi & inſepulti iactati, vltra trecentos exiſtentes, ex ſecunda Syriorum prouincia nati, canibus & auibus lacerandi, proiecti. Similia autem & ſimiliter miſeranda ſunt, & quæ in xenodochijs, id eſt, hoſpitalibus ab ipſo facta ſunt. Vincula enĩ ædificat nunc, & ità multos pro fide incarcerando, in tenebris & flagellando interficit. Talia, ſanctiſſimi, & circa Fõtes in* Lauro facere præſumpſit, & veneficijs ibidèm vtens, ſceleſtis ſacrificijs dæmones colit, & hoc tota illa magna ciuitas cãtat. Neq; vtiquè ipſis ſanctis altaribus pepercit, neque ſacris vaſis parcens, alia autem conflans, ſimilibus ſuis erogat.

bi Ioanni huic & Menæ attributus, ſapit ſanitatẽ Græcam, & valde ſuſpicioſum eſt ne poſteriores Græci eum inſeruerint

Pſalm 95.

erogat. Præſumptum eſt autē ab ipſo & hoc, ô beatiſſimi: nam columbas aureas & argenteas, in formam ſpiritus ſancti ſuper diuina lauacra & altaria appenſas, vnà cum alijs ſibi appropriauit, dicens, non oportere in ſpecie columbæ ſpiritum ſanctum nominare. Pecunias quidem & domos, & quæcunq; in optimis fundis erant, exportauit & expendit, & grauiſſimis vſuris Eccleſiam obruit. At, beatiſſimi patres, non eſt poſſibile omnia percurrere, quæ ab illo præſumpta fuerūt. Ideò his paucis & magnis contenti, deprecamur veſtram ſanctam ſynodum (etſi ſerò quaſi) ſedare mala, quæ noſtram Eccleſiam occupant & totum ferè Orientem, & ab iſto nequiſſimo viro nos liberare, exacta ab eo pœna eorum, quæ contra diuinos canones & politias legis fecit: prouidentiamq; facere de his rebus, quæ relicta ſunt, ſi quid remāſit, perſuadentes piiſſimo ac inuictiſſimo principi, vt mittat aliquos bonis moribus comprobatos, aliquo ex noſtris ſimul veniente, qui rebus ſuperſtet, vt teneant, & rationem exigant de his, quæ à principio vſq; nunc fecerūt: &* ad multa, quæ ipſi furati ſunt & cuſtodiūt, quæ inuenientur, ne totaliter omnia exportentur. Non enim ceſſat* bonus homo aduerſus ea, quæ ſunt Eccleſiæ Dei, ea, quæ ipſi Eccleſiæ conferunt, diſſipādo. Cùm enim meritò ab omni ſpe Dei ceciderit, ad viros iniquos, à quibus nutritur, ſpē habet. Rogamus etiàm oratores mittere & pro fratribus noſtris, ſiue epiſcopi ſint, ſiue clerici, vel monachi, aut laici, vt relegati reſtituantur proprijs ciuitatibus & ordinibus. Inſupèr in his omnibus veniam petentes propter dolorem nos occupantem, adoramus veſtram beatitudinem, per ſanctam & cōſubſtantialem Trinitatem, & pietatem, ac victoriam, & perſeuerantiam dominorum totius orbis Iuſtini & Euphemiæ ſemper Auguſtorum, moueri, & nobis opportunè ſuccurrere, & non deſpicere ſupplicationes noſtras. Adducere autem & hæc omnia ad pios Chriſtianos Imperatores noſtros, & perſuadere ipſorum ſerenitati, vt omnia bona ſanctiſſ. eccleſiæ noſtræ, per ipſorum & veſtram conſequantur prouidentiam.

In eiuſmodi columba Euchariſtiā aſſeruauit Baſilius Magnus, teſte Amphilochio.

* adhuc

i. peſſimus.

¶ Theodoſius Dei miſeratione presbyter Antiochiæ, porrexi.

Longinus diaconus ſimiliter porrexi.

Stephanus diaconus ſimiliter porrexi.

Mauricius ſubdiaconus ſimiliter porrexi.

Iulianus Dei miſeratione diaconus ſimiliter porrexi.

Thomas Dei miſeratione diaconus ſimiliter porrexi.

Ioannes Dei miſeratione presbyter ſimiliter porrexi.

Andreas ſimiliter porrexi.

Iulianus ſimiliter porrexi.

Marcellus diaconus ſimiliter porr.

Sergius * miſericors ſimiliter porrexi.

Moſes Dei gratia p̄sbyter ſimiliter porr.

Ioannes [illegible] ſimiliter porrexi. (for. [illegible])

Ioannes monachus monaſterij B. Maronis, porrexi.

Iacobus monachus B. viri, ſimiliter porr.

Conſtantinus monachus ambaſiator ſanctæ memoriæ Aſterij, ſimiliter porrexi.

Nonius diaconus monaſterij B. Pauli, ſimiliter porr.

Salomon monachus monaſterij B. Valentioi, ſimiliter porrexi.

Simeon monachus monaſterij B. Agapeti, porrexi.

Sergius monachus monaſterij S. Simeonis, porrexi.

Alphius monachus monaſterij B. Iacobi, porrexi.

Felix monachus beati Ioannis, porrexi.

Simeō monachus monaſterij Ingaporum beati Pali, porrexi.

Paulus monachus monaſterij beati * Iſychij, porrexi. (* Heſychij)

Dominicus monachus monaſterij beati Dorothei, porrexi.

RELATIO AD IOANNEM Patriarcham à ſynodo congregata.

Hic eſt ille Ioannes epiſcopus Conſtantinopolitanus, qui Iuſtino Imperante Profeſſionem catholicæ fidei miſit ad Hormiſdam Papam, & celebrauit Concilium aduersùs hęreticos A.D. 518. vt cōſtat ex cōſolatu Magni.

DOMINO noſtro ſanctiſſimo & beatiſſimo patri patrum, archi epiſcopo & œcumenico Patriarchæ Ioanni, ſynodus in hac imperiali ciuitate congregata, in Domino ſalutem. Cùm Deus omnium Dominus, pro commodo orthodoxæ fidei, & ſtabilitate catholicæ eccleſiæ, præterita Dominica & feria ſecunda, expleta Miſſa in ſancta Dei eccleſia huius regiæ vrbis, vna voce mouit innumerabilem & infinitum populum, & ad hoc diuino zelo accēdit plurimùm & ſedulò, petere veſtram beatitudinem aſcendere ambonem & exclamare pro recta fide, p̄ qua ſemper agonizaſtis, & agonizatis, & cùm hoc feciſtis, factæ fuerunt (vt dictum eſt) exclamationes plurimæ ac continuæ populi, vos laudantis pro orthodoxa fide, & patres prædeceſſores noſtros expulſos reſtitui expetentis. Cùm autem veſter nūcius tomum noſtræ examinationi tradiderit, & opportuna conſiderare mādauerit, neceſſarium putauimus, quæ ſequuta ſunt, & à nobis formata, per relationem primùm veſtræ beatitudini annūciare, & tunc per vos piiſſimo & potentiſſ. Imperatori noſtro manifeſta ſtatuere. Sunt aūt hæc: Viceſima inſtātis menſis Iulij, indictiō 11, cōſulatu Magni clariſſimi viri, vniuerſus monachicus ordo hui9 à Chriſto amatę īperialis ciuitatis, qui ex diuerſis monaſterijs conuenit,

uenit, hic quidem archimãdritarũ, alius verò reliquorum libellos porrexit huic oĩ congregatæ noſtræ ſynodo: petiuerũtq; ipſos legi, & capitula in eis cõtenta, examinata à nobis fini tradere, immò verò ſub forma ſynodali ponere. Cùm itaq; ipſos libellos legeremus, quos & ſubordinauimus formæ prædictæ hæc continere, in ipſis legimus primam petitionẽ libelli, habẽtis, vt ſanctæ memorię Euphemius & Macedonius expulſi, & in exilio mortui, iuſtè & canonicè reuocentur, & tradãtur catalogo prædeceſſorum archiepiſcoporum, in Domino ibidèm quieſcentiũ, omnibus vacuis manentibus, quæ contra ipſos quandocunq; facta fuerint: ponanturq; in ſacris diptychis ipſorum vocabula, ſecundùm qđ oĩs populus & monachicus ordo, ſedulò & multùm exclamauit. Nos autem ordinem optatum petitioni imponere ſtudentes, quæſiuimus facta in ipſis. Et cùm cognouimus per lectionem, ꝙ plurima horũ neq; cum diligentia prouenerunt, nequè fideliter neq; per iuſtitiam memorati patres electionem ſuſtinuerunt, neque tanquàm aliquid amonerint de his, quæ in recta fide ſeruabãtur: neceſſarium putauimus, petitioni totius populi ſimul cum mulieribus & pueris, ac totius dignitatis ac militiæ, atq; etiàm monachici ordinis, ſedulò clamantium, ſecũdùm exhibitos libellos cum omni veritate ſatisfacere, vt ſecũdùm quod ſanctę memoriæ Paulus & Ioannes ac Flauianus patres huius regiæ vrbis reuocati fuerũt, ſic & ipſi eiuſdem honoris in ſacris libris memoria digni facti ſint. Quæ ergò conſiderauimus & reformauimus, honeſtum exiſtimauimus ad veſtram beatitudinẽ deducere, & per ipſam pijſſimo Imperatori noſtro. Secundum capitulum in libellis continebatur, vt qui propter cauſam prædictorũ patrum (Euphemij dicimus & Macedonij) banniti fuerant & fugati, reuerſi reſtituãtur proprijs gradibus. Quoniã igitur iuſta petitio eſt, & primè conſequens, deliberauimus, vt prædicti adiuuẽtur, & adducantur, ad pijſſimum & ſereniſſimum Imperatorem noſtrum. Tertium capitulum in petitione continebatur, vt pro maiori ſcripturarũ auctoramento, ſancta & magna ſynodus 318. Patrum congregatorũ in Nicęa, qui ſanctum ſymbolum fidei diffinierũt, & exclamarunt, in quo baptizati ſumus, & baptizamus, & quę in Conſtantinopoli ſub Nectario ſanctæ memoriæ congregata eſt, & p̃dictum ſanctum ſymbolum 318. Patrum cõfirmauit, ponantur in ſacris diptychis. Quoniam igitur honeſta petitio eſt, (quod enim pro vtilitate Eccleſiaſtici ſtatus factum ſit) dignum iudicauimus, iuxta exclamationes populi, & acclamationem veſtræ beatitudinis, & ſecũdùm porrectum libellum à venerabilibus archimandritis & monachis, ipſas ſanctas ſynodos in diptychis prædicari.

Quartum capitulũ in petitione venerabilium monachorum cõtinebatur, vt nomen ſanctæ memoriæ præſulis Romanorũ Leonis, in ſacris libris ſimiliter prædicetur, iuxta quod exclamationes populi ſuprà & ſedulò factæ ſunt. Quoniam igitur Chalcedonenſis Synodus non ſolùm Leonis ſanctæ memoriæ, verùm etiàm & Cyrilli Alexãdrinorum à Deo amati paſtoris memoriam in orthodoxa fide fecit, & Cyrillus quidem Alexandrinus in diptychis prædicatur, Leo autem ſanctæ memoriæ non prædicatur: iuſtũ putauimus, vt quod deficit, ſuppleatur. Et qui æqualiter ab hac ſancta ſynodo pro ſtatu orthodoxæ fidei honorati ſunt, ſimiliter & in ſacris diptychis pro vtilitate & pace Eccleſiæ prædicentur. Quintum capitulum in ipſis petitionibus continebatur, vt attentata contra ſanctam Chalcedonẽſem Synodum, rememorẽtur, & blaſphema verba contra ipſam* (Seuerum dicimus, qui eſt in Antiochia) ĩdiſpoſitè & perperàm prolata, anathemati ſubijciantur, ſicut ſedulæ exclamationes populi factæ ſunt. Quoniam igitur oportebat & de iſto formam conuenientem eccleſiaſtico ſtatui proferre, neceſſarium iudicauimus, primùm blaſphema ipſius verba in medio totius ſynodi legi ad redargutionẽ eorum, quæ ab ipſo præſumpta fuerunt. Habent itaq; ſic de verbo ad verbum attentata, & blaſphemata ab ipſo aduersùs ſanctã ſynodum: Quæ à ſynodo eo tempore in Chalcedona congregata, formata fuerunt ac ſtabilita, & eos, qui pro ipſa pugnãt, anathematizamus. Hæc eſt illius ſceleſtæ vocis blaſphemia: ſed non ſolùm immanis hæc, verùm etiàm aliæ plurimæ blaſphemiæ in libris ipſius proclamantur in hac regia vrbe, quibus orthodoxię amatores incidẽtes, derident ipſius phreneſim, qui ſpuriè fertur. Quoniam igitur hoc accuſatum, habet redargutionem non ſolùm ex prædicta voce, ſed ex eo quod ſcriptum eſt, & ex alijs plurimis blaſphemijs turpiſſimæ ipſius linguæ contra hanc ſanctã ſynodum, idcircò hunc iuſtè perpetuo anathemati & nos ſubmittimus, omni honore, nomine, dignitate, & operatione, Chriſtiano aut * hieratico conueniente, vel conuenire valente, priuantes, & nudum diuinę communionis ſecundùm eccleſiaſticos canones ſtatuentes, contra quos & blaſphemare ac calumniari ſanctam Chalcedonenſem ſynodũ conatus eſt, quæ ſpecialiter ſignauit ſymbolum 318. ſanctorum Patrũ, qui in Nicæa conuenerunt, & quæ immotum ac immutilatum ipſum exiſtere prædicauit, ſicut & ſancti Patres, qui in Conſtantinopoli, & qui in Epheſo conuenerunt, ſimiliter confirmauerunt, cum quibus & ſancta Chalcedonenſis ſynodus ſimilia defendit, reſplẽdere vbiquè hoc iuſſit. Quapropter non ſolum tanquàm blaſphemum, ſed & tanquàm calumniatorẽ & omnibus ſanctis ſynodis per iſtam Synodum iniuriãtem, prædictum Seuerum omni

ſec.* per Seuerũ (eum dicimus,

honore

honore deſtitutum eſſe ſtatuẽtes, anathemati ſubiecimus. Hæc a nobis examinata & formata, ad ſanctum nuncium tuæ beatitudinis feſtinãter exarauimus, & propria manu ſubſcripſimus, & afferri ſubordinauimus exhibitos vobis libellos ad agnitionem veritatis, vt & hæc per veſtram beatitudinem veniant ad potentiſſimum & sereniſſimum Imperatorem noſtrum, & ad pijſſimam & ad Deo amantiſſimam Augnſtam, & ad glorioſiſſimum ipſorum ac magnum ſenatum.

SVBSCRIPTIONES.

¶ Theophilus epiſcopus Gnidi, ſnbſcripſi relationi.

Stephanus epiſcopus Nicomediæ, ſubſcripſi relationi.

Baſiliſcus epiſcopus Cyzici, ſubſcripſi relationi.

Anaſtaſius epiſcopus Nicææ, ſubſcripſi relationi.

Martianus epiſcopus Chalcedonẽſis, ſubſcripſi relationi.

Theodotus epiſcopus * Gangrinorum metropolitanus, ſubſcripſi relationi.

* Hypatius

* Ipatius epiſcopus Claudiopolitanorum pronınciæ Honoriadis, ſubſcripſi relationi.

Dominicus epiſcopus Tyaneus ſecundæ prouinciæ Cappadociæ, ſubſcripſi relationi.

Ioannes epiſcopus Claudiopolitanorum regionis Iſaurorum, ſubſcripſi relationi.

Scholaſticus epiſcopus Nazianzi, ſubſcripſi relationi.

Ioannes epiſcopus Boſphori, ſubſcripſi relationi.

Pythagoras epiſcopus Sinopeorũ prouinciæ Helleſpontiorum, ſubſcripſi relationi.

Andreas epiſcopus * Teorum Honoriadis prouinciæ, ſubſcripſi relationi.

Theodorus epiſcopus eccleſiæ Adrianopolis ciuitatis Honoriadis prouinciæ, ſubſcripſi relationi.

Thalaſſius epiſcopus Dorylei, ſubſcripſi relationi.

Dorotheus minimus epiſcopus Coorum inſulæ, ſubſcripſi relationi.

Ammonius Dei permiſſione epiſcopus Abydenorum, ſubſcripſi relationi.

Euſtathius epiſcopus Philadelphiorum ciuitatis prouinciæ Lydorum, ſubſc. relatio.

Plato epiſcopus Cratianorum ciuitatis, ſubſcripſi.

Phocas epiſcopus Dardani, ſubſcripſi.

Amantius epiſcopus exiguus Nicopolitanæ ciuitatis. Myſiæ ſecundæ, propria manu ſubſcripſi.

Dominicus epiſcopus nouæ Cæſareæ ꝓuinciæ Bithyniæ, ſubſcripſi.

Ioannes epiſcopus Phanagoriæ, ſubſ. rel.

for. * Acylas aut Aquila

* Acyla epiſcopus ciu. Prymneſiorũ, ſubſ.

Stephanus epiſcopus ciuit. Anaſtaſiopolis Phrygię Pacatianæ, ſubſcripſi.

Pelagius epiſcopus ciuitatis Azanitorum, ſubſcripſi.

Ioannes epiſcopus Gangrorum prouinciæ Aſiæ, ſubſcripſi.

Dominicus Baſilinopolis ciuitatis, ſubſcripſi.

Ioannes epiſcopus Commacorum ciuita. regionis Pamphyliorum, ſubſcripſi.

Ioannes epiſcopus Metropolitanæ ciuit. Piſidiorum regionis, ſubſcripſi.

Photinus epiſcopus Homonadorum ciu. regionis Pamphyliorum, ſubſcripſi.

Conon epiſcopus Adrianæ ciuitatis ſubſcripſi.

Mamas epiſcopus Ariaſſorum ciuit. prouinciæ Phrygiæ, ſubſcripſi.

Macedonius epiſcopus Eleuſorũ, ſubſc.

Martianus epiſcopus ſanctiſſ. eccleſię ciu. Maranę, ſubſcripſi.

Antipatrus epiſcopus Trapezũtinus, ſubſcripſi relationi.

Gorgonius epiſcopus * Vadatę, ſubſcr. * Vaſadæ

Photius epiſcopus Eudoxatorum ꝓuincię Lyciorum, ſubſcripſi.

Ioannes epiſcopus Olympi prouincię Lyciorum, ſubſcripſi.

Nicolaus epiſcopus ſanctę Dei eccleſię Rhodiapolitarum prouincię Lyciorũ, ſubſcripſi.

Paulus epiſcopus Cæſareæ Bithyniæ, ſubſcripſi.

LIBELLVS MONACHORVM ad congregatam Synodum, cui annexæ ſunt & quatuor ſynodi, vt in eccleſia prædicatæ ſunt.

DEO amantiſſimis & ſanctiſſimis Patribus Epiſcopis, Theophilo, Baſilico Anaſtaſio, Martiano, Theodoto, * Ipatio, Theodoro, Ioanni, Pythagorę, & reliquę venerabili ſynodo in regia ipſa ciuitate; ab Alexandro, Conſta, Diogene, Euithio, Antonio, Acacio, Ioanne, Domno, Leontio, Ioanne, Polychronio, Anatolio, Martyrio, Dominico, Iuliano, Alexandro, Iacobo, Chriſtino, Ioanne, * Baſilico, Babylo, * Ipatio, Marco, & à cęteris presbyteris & archimandritis venerabilium monaſteriorum in à Deo amata imperiali ciuitate conſiſteutium, & totius monachici ordinis. * Hypatio

CVRAM equidem geſſit veſtra ſanctitas rectę fidei, & alteri⁹ bonę ordinationis ſanctiſſimarum Eccleſiarum etiàm ante noſtram petitionem nouam: ſed quia & nos oportebat partem eſſe eorum, quę ad gloriã Dei expediunt, neceſſarium putauimus, primùm regratiari intentioni ſanctitatis veſtrę & pio zelo inuictiſſimorum Imperatorum noſtrorũ: deindè ſic pręſentem innuere petitionem, per quã nos omnes, & per nos reliquus venerabilium monachorum catalogus,

gus, veluti ex vna ſentẽtia petimus, vt ea, quę benè & vtiliter mota ſunt in ſanctiſſima magna Eccleſia huius regiæ vrbis à fideliſſimo populo, & acclamata ad ipſum Chriſto dilectum populũ à ſanctiſſimo per omnia archiepiſcopo noſtro œcumenico Patriarcha Ioanne, ipſa per vocem ſanctiſſimæ veſtrę ſynodi in ſcriptis authoritatem accipiant, & ſanctę memorię Patres noſtri, qui (neſcimus quomodò) expulſi fuerunt, videlicet Euphemius, & Macedonius, in præſenti iuſtè & canonicè reuocentur, & tradantur catalogo prædeceſſorum archiepiſcoporum, ibidem in Domino quieſcentium, ceſſantibus omnibus, quæ quandocunquè aduersùs ipſos facta fuerunt. Quodque addatur in ſacris libris ſimul cum ipſis & venerabile nomen Leonis Romanorũ archiepiſcopi, quod omnium maximum eſt, eò ꝙ omnes ad rectam fidẽ excitauit. Petimusq; vos ſanctiſſimi; vt & ſanctæ ſynodi pro tempore congregatę ꝑ fide, ponãtur in ſacris libris, hoc eſt, Nicęna, quæ exclamauit ſanctum Symbolum, in quo baptizati ſumus & baptizamus, & Conſtãtinopolitana, quæ ipſum cõfirmauit, & Epheſina, q̃ ſimiliter cõfirmauit, atq; etiàm Chalcedonenſis, quę ſimiliter ſignauit. Inſupèr etiàm rogamus addi & hoc, vt & Seuerus impius, qui cõtra eccleſiaſticam ordinationẽ dicere auſus eſt, anathematizetur. Similiter autẽ expetimus, vt & epiſcopi, clerici, archimãdritæ, monachi, & laici, expulſi propter cauſam prædictorum ſanctorum epiſcoporum per noſtram legationem factam ad ſanctiſſimum archiepiſcopum, veſtrum œcumenicũ Patriarcham Ioannem, & ad piiſſimos ac inuictiſſimos Imperatores noſtros, reuocẽtur & reſtituantur proprio ordini. Et vt in multitudinem ſermonum non extendamus ſupplicationes, rogamus, & exclamationes totius à Chriſto dilecti populi, & acclamationes factas in prædicta ſanctiſſima magna eccleſia ab ipſo ſanctiſſimo archiepiſcopo & œcumenico Patriarcha, per ſacram vocem veſtram & ſubſignationem, ac piam formationem inuictiſſimi Imperatoris noſtri confirmari. Exclamationes verò & acclamationes ſubordinauimus.

SVBSCRIPTIONES.

¶ Alexander Dei miſeratione presbyter, archimandrita, & primas venerabilium monaſteriorum, manu mea ſubſcripſi.

Conſtans preſbyter & archimandrita monaſterij ſancti Dij, ſubſcripſi.

Diogenes presbyter & archimãdrita monaſterij ſancti Thalaſſij Anipoditorum, ſubſcripſi.

* Euetbius diaconus & archimãdrita monaſterij * Acimitorum, ſubſcripſi. * Acœmitæ.

Ioannes presbyter ſanctiſſimæ magnæ eccleſiæ, & prior ſancti Euſebij, ſubſcripſi.

Antonius presbyter & archimãdrita monaſterij Abraamij, ſubſcripſi.

Acacius presbyter & archimãdrita monaſterij ſancti Dominici, ſubſcripſi.

Domnus presbyter & archimandrita monaſterij ſanctæ memoriæ Iob, ſubſcripſi.

Ioannes presbyter & archimandrita monaſterij ſanctæ memoriæ Manuelis, ſubſcr.

Leontius presbyter & archimandrita monaſterij S. Tryphonis, ſubſcripſi.

Ioannes presbyter & archimandrita monaſterij de Conſta, ſubſcripſi.

Polychronius presbyter & archimandrita monaſterij ſancti Michaelis in Ethrio, ſubſcripſi.

Sophronius presbyter & archimandrita monaſterij vocati in Calamo, ſubſcripſi.

Anatolius presbyter, & archimandrita monaſterij Aſterij, ſubſcripſi.

Martyrius presbyter & archimandrita monaſterij ſancti Baſiani, ſubſcripſi.

Dominicus presbyter & archimandrita monaſterij cognominati Syriorum, ſubſcr.

Iulianus presbyter & archimandrita monaſterij S. Phocæ, ſubſcripſi.

Iacobus presbyter & archim. monaſt. Romanorum in Petrio, ſubſcripſi.

Chriſtinus presbyter & archim. monaſt. ſancti Theodori, ſubſcripſi.

Ioannes presbyter & archim. monaſt. Studij, ſubſcripſi.

Baſilius presbyter & archimandrita monaſterij S. Euphemiæ Olymbrij, ſubſcripſi.

Babylas presby. & archimandrita monaſancti Danielis in Stylo, ſubſcripſi.

* Ipatius presbyter & archimandrita monaſterij Olympij, ſubſcripſi. * Hypatius

Marcus presbyter & archimandrita monaſterij Hieruſalem, ſubſcripſi.

Dominicus presbyter & archimandrita monaſterij Anaſtaſij in Agogo, ſubſcripſi.

Sophronius presbyter & archimandrita monaſterij Theodori Ægyptij, ſubſcripſi.

Ilias presbyter & archimandrita monaſterij ſancti Euphemij, ſubſcripſi.

Rabulas presbyter & archimandrita monaſterij nominati ſanctæ memoriæ Iliæ, ſub.

Andreas presbyter & archimandrita monaſterij nominati Dominici, ſubſcripſi.

Ariſton presbyter & archimandrita nominati Epiclin Ioannis, ſubſcripſi.

Coſinius presbyter & archimandrita monaſterij Cyri in Elebicho, ſubſcripſi.

Timotheus presbyter & archimandrita, ſubſcripſi.

* Cotilus presbyter & archimandrita monaſterij Theodori, ſubſcripſi. * Corylus

Dorotheus presbyter & archimandrita monaſterij Theodori, ſubſcripſi.

Zoticus presbyter monaſterij ſancti Andreæ prope portam Saturnoam, & archimãdrita, ſubſcripſi.

Pantaleon presbyter & archimandrita

mona-

monaſterij dicti Benantij, ſubſcripſi.

* Ipatius presbyter & archimandrita monaſterij Chariſij, ſubſcripſi.

Eugenius preſbyter & archimãdrita monaſt. ſancti Georgij in Xerocerco, ſubſcripſi.

Eutychius preſbyter & archimãdrita monaſterij Lycaonorum propè ſanctum Laurentium, ſubſcripſi.

Alexander preſbyter & archimaodrita *, ſubſcripſi.

Simeones preſbyter & archimãdrita Caſumæ, ſubſcripſi.

Liberius preſbyter & archimandrita monaſterij Paulini, ſubſcripſi.

Ambroſius presbyter & archimandrita monaſterij ſanctę Marię in Lithoſtroto, ſubſcripſi.

Sabbas presbyter & archimandrita monaſterij ſancti Thomæ prope Ciſternam, ſubſcripſi.

Paulus presbytet & archimandrita monaſterij Lycaonorum, ſubſcripſi.

Libentius presbyter & archimãdrita monaſterij vocati Romanorum, ſubſcripſi.

Alexander presbyter & archimãdrita monaſterij Cycloporum, ſubſcripſi.

Iordanus presbyter & archimãdrita monaſterij ſanctæ Mariæ prope ſanctum Lucam, ſubſcripſi.

Zenobius presbyter & archimãdrita monaſterij Maronij in * Sychis, ſubſcripſi. * ficubus

Anatolius presbyter & archimãdrita monaſterij Philippi, ſubſcripſi.

Iacobus presbytet & archimandrita monaſterij ſanctæ Marię prope Bucholios, ſubſcripſi.

Ilias presbyter & archimandrita Samuelis in Sychis, ſubſcripſi.

Leontius presbyter & archimandrita monaſt. ſancti archangeli in Puſeo, ſubſcripſi.

Quomodò predicatę ſunt ſynodi.

INtroitu facto ſecundùm conſuetudinem in ſanctiſſima magna eccleſia noſtra, die Dominica, 15. inſtãtis menſis Iulij, indictione 11. à domino noſtro ſanctiſſimo archiepiſcopo & œcumenico Patriarcha Ioanne, (ſicut non ignorat veſtra erga Deũ dilectio) dum ipſe vnà cum venerabili elero eſſet circa ambonẽ, voces factę ſunt à populo, *dicẽtes: Multi anni Patriarchæ, Multi anni Imperatori, Multi anni Auguſtæ, Multi ſint anni Patriarchæ. Quid manemus incommunicati? Per tot annos quatè non communicamus? Ex cuius manibus communicare volumus? Aſcende ad ambonem. Heus perſuade populo. Per multos annos communicare volumus. Orthodoxus es, quem times digne Trinitate? Multi ſint anni Imperatoris, multi anni Auguſtæ. Seuerũ Manichæum eijce. Qoi nõ loquitur Manichæus eſt. Effodiant oſſa Manichæorum. Sanctam ſynodum modò pdica. Multi ſint anni Imperatoris. Multi ſiot anni Patriarchæ digni Trinitate. Sancta ſynodus modo prædicetur digna Trinitate. Sancta Maria [illegible], id eſt, Dei genitrix, eſt digna throno. Sancta Maria Dei genitrix eſt. Sancta ſynodus hoc dixit. Qui nõ loquitur, Manichæus eſt. Vincit fides Trinitatis, vincit fides orthodoxorum. Saoctã ſynodum modo prædica. Orthodoxus regnat, quem times? Vincit fides Imperatoris, vincit fides Auguſtæ. Noui Conſtantini multi ſint aoni, nouæ Helenæ multi anni. Multi anoi Patriarchæ digni Trinitate. Iuſtine Auguſte, tu vincis. Noui Cõſtãtini multi anni. Vel * exeas, vel prædicabis. Multi anni Imperatoris. Iuſtine Auguſte, tu viocis. Synodum Chalcedonenſem modò prædica. Quia Iuſtinus regnat, quem times? Seuerum Manichęũ foràs eijce. Synodom Chalcedonẽſem modò prędica. Qui non anathematizat Seuerum, Manichæus eſt. Eijce foràs Seuerũ. Nouum Iudam eijce foràs. Inſidiatorem Trinitatis eijce foràs. Sanctam ſynodum modo prædica. Heus obteſtor, vel prædicabis, vel exies, Fides eſt, nõ [illegible], eſt, fratres Chriſtiani, vna anima. Iuſtine Auguſte, tu vincis. Si fidẽ amas, Seuerũ anathematiza. Heus heus obteſtor, multi anni Imperatoris. Heus traho te heus portas claude. Qui nõ loquitur, Manichæus eſt. Obteſtor te, nihil eſt præter te. Orthodoxus regnat, quem times? Orthodoxi Imperatoris multi ſint anni. Seuerũ inſidiatorem Trinitatis eijce foras, Iudam nouum eijce. Qui noo loquitur, Manichęus eſt. Heus congregationi, ſyoodo heus. Modò predica per euangelium nihil præter te. Heus obteſtor, multi anni Imperatoris. Noui Cõſtantini, multi anni. Orthodoxi Impatotis multi anni. Nouæ Helenæ multi anoi. Seuerum eijce foràs, Nouũ Iudam eijce, Ioſidiatorem Trinitatis eijce foràs. Multi anni Imperatoris. Fratres Chriſtiani, vna aĩa fides eſt, non eſt ſimpliciter. Sãcta Maria, Dei genitrix eſt. Hæc & ſynodus dixit. Hæc cùm exclamaſſent, data eſt eis reſpõſio à Sãctiſſimo & beatiſſ. archiepiſcopo & Patriarcha œcumenico Ioanoe: Hæc patiẽter ſuſtinete fratres, vt priùs adoremus ſanctũ altare, & poſt hoc do vobis reſpõſionem. Et cùm intraſſent ad ſanctum altare, manſerunt clamaotes: Multi anni Imperatoris, multi anni Auguſtæ. Heus obteſtor, non exibis, niſi anathematizes Seuerũ. Aoathema Seuero aptè dic: heus reſera. Heus obteſtor, multi anni Imperatoris, Et demùm aſcendens ſuper ambonem ſanctiſſimus ac beatiſſimus achiepiſcop' & patriacha noſter œcumenicus Ioannes, acclamauit hæc: Scitis labores meos, dilectiſſimi, quos & in antiqtate exiſtẽs ſubiui, & nũc ſuſtinui pro fide, & ſuſtineo vſque ad mortem. Non opùs ergò eſt turbatiooe, aut tumultu. Neq; enim aliqd * pertranſgreſſum eſt, de recta fide ſtatuendum; neque ſanctam ſynodũ

quis

Margin notes: [illegible] (beside "dicẽtes"); * ea[illegible] (beside "Vel * exeas"); i. adſpicere ſeu videre. (beside "Si fidẽ amas"); * pertergreſſum (beside "pertranſgreſſum")

quis anathematizare audet, ſed oẽs ſanctas ſynodos, quę confirmauerunt ſanctum ſymbolum trecentorum decem & octo patrum in Nicęa congregatorũ, orthodoxas cognoſcimus, & maxime ipſas tres ſanctas ſynodos, hoc eſt Cõſtantinopolitanam, Epheſinam, & magnã Chalcedonenſem. Nam ſpecialiter ſymbolũ trecentorũ decem & octo ſanctorum Patrum, in quo baptizamur, ipſę ſanctæ tres ſynodi cõſonantur confirmauerunt. poſt acclamationem verò inſiſtentibus ipſis per plures horas, in ipſis vocibus addebant: Non deſcendes, niſi anathematizes. Multi anni Patriarchę digni Trinitatis. Multi anni Imperatoris, multi anni Auguſtę. Cõgregationem ſynodi Chalcedonenſis, modò prædica. Non recedo, niſi prædicaueris. Vſque tardè hic ſumus, congregationem ad craſtinum prædica. Commemorationẽ patrum ad craſtinum prædica. Niſi reſponſionem accepero, vſque ſerò hic ſum. Congregationem Patrum Calcedonenſium craſtina die prædica. Hodiè ſi prædicaueris cràs perficetur. Non recedimus, niſi prædicaueris. Eos, qui Neſtorium & Eutychen anathematizauerũt, ad craſtinum prædica: Niſi reſpõſionem accepero, vſque ſerò hic ſum. Et acclamauit ſanctiſſimus & beatiſſim[*] archiepiſcopus noſter Patriarcha œcumenicus Ioãnes ſic: Quoniam perfici petijſtis cõgregationem ſanctorum patrum Chalcedonenſium, cognoſcentes ſcietis, quòd & hoc faciemus Concilio pijſſimi & Chriſto amãtiſſimi Imperatoris noſtri. Perſeuerãtibus autem ipſis, & eaſdem voces exclamantibus, & addentibus, Non recedimus per ſanctum euangelium, congregationem patrum Chalcedonẽſium in craſtinum prædica: prædicata fuit congregatio per Samuelem diaconũ, ſic: Notificamus veſtræ charitati, quòd craſtina die perficiemus memoriam ſanctorum patrum noſtrorum epiſcoporum in Chalcedonẽſi metropoli congregatorum, qui vnà cum ſanctis patribus in Conſtantinopoli & in Epheſo congregati, cõfirmauerunt ſymbolum 318. ſanctorum patrum in Nicęa cõgregatorum, congregabimur autem huc. Et poſt acclamationem cõgregationis, iterùm permanſit populus, & vna voce quàmplurimum clamauit: Seuerus nunc anathematizatus eſt. Qui anathematizabat ſynodũ Chalcedonẽſem, modò anathematizatus eſt. Non exeo, niſi modò reſponſionem accipio. Obteſtor, orthodoxus es. Modò anathematiza. Aut anathematiza, aut nihil. Et inſiſtentibus ipſis plurimùm in eiſdem, præſentibus Theophilo Deo amantiſſimo epiſcopo Heracleano, Theodoto epõ* Gãgrinorum, Hypatio epiſcopo Claudiopolitano, Ioanne epiſcopo Boſphorio, Pythagora epiſcopo Sinopeno, Iſaacio epiſcopo* Quinquepolitano Gręciæ, Ioanne epiſcopo Commacorum regionis Pamphyliorum, Amãtio epiſcopo Nicopolitano, Ammonio epõ Abydano, Platone epiſcopo Crariano, Euſtathio epiſcopo Philadelphiæ, & Pelagio epiſcopo Azaniano, & alijs Deo amãtiſſimis epiſcopis conſentientibus ſanctiſſimo ac beatiſſimo archiepiſcopo Patriarchæ œcumenico Ioanni, acclamata fuerunt hæc: Quòd Seuerus, q ſeipſum ab hac eccleſia ſeparauit, iudicio ſeipſum ſubmiſerit, omnibus manifeſtũ eſt. Sequentes itaq; & nos diuinos canones ac ſanctos patres, alienum ipſum putamus, & à diuinis canonibus per ſuam blaſphemiã condemnatum, anathematizamus & nos. His ſequutis, ſequenti Dominica, quæ eſt 16. menſis Iulij, indictione 11. finita memoria pdictorum ſanctorum patrum, rurſoſque facto introitu à ſanctiſſ. & beatiſſ. archiepõ Patriarcha œcumenico Ioanne, ſtatim dum ipſe appropinquaret amboni, voces à toto populo venerũt ſic: Multi anni Patriarchę, Multi anni Imperatoris, Multi anni Auguſtę, Noui Cõſtantini multi anni, Nouæ Helenæ multi ſint anni. Reliqas Macedonij eccleſię reſtitue. Iuſtine Auguſte, tu vincis. Euphemia Auguſta, tu vincis. Eos, qui ſunt in exilio propter fidẽ eccleſiæ, reſtitue. Exhumentur oſſa Neſtorianorũ, Exhumentur oſſa Eutychianiſtarũ. Quis eſt Neſtorian[*], ego neſcio. Anathema ſit ipſe à Trinitate. Quis eſt Neſtorianus, ego neſcio. Anathema ipſi cum Eutyche. Exhumentur oſſa Neſtorianorum, Exhumentur oſſa Eutychianiſtarum. Manichæos eijce foràs. Iuſtine Auguſte, tu vincis. Seuerũ Iudã eiice foràs. Manichæos de eccleſia eiice. Duos Stephanos eiice foràs. Reliquias Macedonii modò fer. Nomen Macedonii modò ordinetur, totis vocibus Imperatori ſupplicamus. Nouum * Eauman eiice foràs. Nouus Eaumas, Amantius eſt. Maledicum eiice de palatio. Euphemium & Macedonium eccleſiæ ſcilicet reſtitue. Synodica Romana modò valeãt. Multi anni Patriarchę noui Ioannis, Multi anni* digne Trinitatis. Iuſtine Auguſte, vincas. Multi anni Auguſtæ. Reliquias Macedonii eccleſiæ reſtitue. In iis ſemper vinces Euphemii & Macedonii nomina modò ordinẽtur ad perfectam feſtiuitatem eccleſiæ. Falſo teſtes Macedonii eiice foràs. Quatuor ſynodos diptychis. Leonem Epiſcopum Romanũ diptychis. Sancta Maria, Dei genitrix eſt. Hoc ſynodus dixit, diptycha amboni. Qui non loquitur, Manichęus eſt. Diptycha amboni modò Deũ tibi: Iuſtine Auguſte, tu vincas. Curatorem non habes, diptycha modò porta. Iuſtin[*] regnat, diptycha modò porta. Orthodoxi Imperatoris multi ſint anni, nouę Helenę multi anni. Sic habes Dominum, modò porta diptycha. Sic habes Auguſtam, diptycha modò porta. Canones non eiecerunt iſtos. Heus ordina, heus ordina, heus ordina. Et acclamata ſunt hæc: Heſterna die ſufficienter ſatiſfecimus veſtrę charitati. Nunc verò zelum

* a sequen tiopolitano

veſtrum

veſtrum apertè cognoſcentes, illa feſtinauimus, & feſtinamus facere, quæ & Deum colunt, & vobis per omnia & in omnibus ſatiſfaciunt. Quòd autem debeat nihil nobis remoueri de recta fide, arbitror veſtram dilectionẽ diuerſis temporibus & modis experientiam accepiſſe. Et idcircò fundamẽtum fidei ſanctum, ſanctorum patrum traditione firmũ pmanere, gratia Domini noſtri & Saluatoris Ieſu Chriſti ſtuduimus, ſperãtes per ipſum & diſſidẽtes eccleſias vnire, & vndique ordinem diuinorum canonum ſuiolabiliter tenere. Neq; enim conceditur aliquid remoueri, & de nouitate vocis, & ſubtilitate ſermonis occupare fideles, ſed adhęrere ſancto ſymbolo, in quo omnes baptizati ſumus, & cum ſancto ſpiritu Nicęna ſynodus exclamauit, & ſanctorũ patrum in Conſtantinopoli congregatio cõfirmauit, & ſancta ſynodus Epheſina cõfirmauit, & ſancta magna ſynodus Chalcedonẽſis ſimiliter ſigillauit, quam nullo modo aut ratione amouere quis poterit, cùm omnem malè opinantibus tollat occaſionem. Hanc itaque fidem immobilem tenentes adinuicèm, non dubitemus, ſed omnẽ vocis nouitatẽ, ac omnem ſermonis ſubtilitatem abijcientes, vno ore ſanctam & conſubſtantialem Trinitatẽ glorificemus, quę cuſtodiat in pace vitam pijſſimi & Chriſtianiſſimi Imperatoris noſtri ac omnium noſtrum. Patri autem & filio ac ſpirituiſancto gloria nunc & ſemper, & in ſecula ſeculorum. Amen.

HAc autem acclamatione facta, permãſerunt clamãtes: Si nullus modò egreditur, obteſtor te, portas claude. Fratres orthodoxi vna anima. Fratres per fidem vna anima. Iuſtine Auguſte, tu vincas. Qui non loquitur, Manichęus eſt: Sanctus, Sanctus, Sanctus, TRINITAS vincit. Ex nunc non timens Amantium, nec Manichęum, Iuſtinus regnat. Quid times Amantiu? Digne Trinitatis, & hoc bonum tibi reſeruatum eſt. Qui ſynodum amat, ità honoratur. Multi anni Imperatoris, Multi anni Auguſtę, Multi anni patriarchę. Vincit fides orthodoxorum. Et rurſus perſeuerãtibus ipſis plurimum in eiſdẽ vocibus, acclamata ſunt eis hęc: Quòd omne ſtudium poſuerimus complacere vobis, & inſcandalizatos vos conſeruare, clarè cognoſcitis. Sed quoniam omnia canonicè, & bono ordine fieri oportet, permittite nos congregare DEO amantiſſimos epiſcopos, vt ſecundum diuinos canones omnia proueniant, conſilioque & iuſſu pijſsimi Imperatoris noſtri. Oẽs enim exclamationes veſtras ſuę ſerenitati aperiemus. Et cum ipſis clauſiſſent portas in eiſdẽ acclamationibꝰ pmanẽtibus, accipiens diptycha ſanctiſsimus & beatiſsimus archiepiſcopus & patriarcha œcumenicus Ioãnes, iuſſit ordinari ſanctas quatuor ſynodos ſanctorum patrum, videlicet in Nicęa cõgregatorum, & in Conſtantinopoli ſimiliter conuenientium ſub Nectario ſanctæ memoriæ, ac in Epheſo congregatorum ſuper depoſitione Neſtorij, necnõ illorum de Chalcedona ſuper deiectione Eutychis & eiuſdẽ impij Neſtorij, ordinatiq; iuſſit nomina in ſancta memoria defunctorum archiepiſcoporũ huius regiæ vrbis Euphemij & Macedonij, ac etiàm Leonis Romani pontificis. Tunc voce magna omnes de populo tanquàm vno ore clamarunt: Benedictus Dominus Deus Iſrael, quia viſitauit, & fecit redemptionem populo ſuo. Luc. 1. g. Magna autem hora ex vtraque parte conſiſtentibus, & pſallentibus hanc pſalmodiam, cantores ſuperuenientes conuerterunt ſe dicere triſagium. Et cùm ipſi incepiſſent, totus populus quieuit, & audiebat attentis auribus triſagium. Et poſt lectionẽ ſancti euangelij, ex more ſacra Miſſa finita, & ianuis clauſis, ac ſancta lectione iuxta conſuetudinem lecta, tempore diptychorum cucurrit omnis multitudo cum magno ſilẽtio circumcirca altare, & audiebant. Et cùm ſolùm lectæ fuiſſent à diacono appellationes prædictarum ſanctarum quatuor ſynodorũ & ſanctæ memoriæ archiepiſcoporum, Euphemij & Macedonij & Leonis, voce magna vniuerſi clamauerunt, Gloria tibi Domine. Et poſt hoc cum omni modeſtia completa fuit cum Deo diuina Miſſa.

EPISTOLA SANCTÆ MEMORIÆ Ioannis archiepiſcopi huius regiæ vrbis œcumenici Patriarchæ, ſcripta Ioãni ſanctæ memoriæ archiepiſcopo Hieroſolymitano, & omnibus metropolitis ibidem congregatis.

CHriſtus Deus noſter, qui eiuſdem animæ & fidei hominibus vinculum charitatis in pace dedit, quæ ab ipſis geſta ſunt, id eſt, communia eſſe iuſtum dicit, Quoniã igitur diuinus quidã cęlitùs motus fuit Chriſtianiſſimi populi huius regiæ ciuitatis, ac omnia ab ipſo exclamata, & à me pronũciata, mũdo manifeſta ſunt: neceſſarium putaui tuæ ſignificare charitati, vt cùm hæc ſpiritusſancti operatione cognoueris, verbo veritatis confirmeris, maximè quæ ſancta ſynodus congregata petitione totius monaſtici ordinis diffiniuit in ſcripturis, & quæ diffiniuit, tuę ſanctitati quàm celeriter mittere ſtuduimus.

ALIA EPISTOLA EIVSDEM ſanctæ memoriæ œcumenici patriarchæ Ioannis, ſpecialiter ſcripta Epiphanio Deo amabilis memoriæ Epiſcopi Tyri.

DEus qui omnia ad vtilitatem deſuper diſpenſat, tuam nũc pietatem in tribu-

[Pſalm. 4.] latione ſecundùm prophetam dilatatam, ad anguſtam portam regni cœlorum quietè introire pręparauit. Ecce enim cœleſtis motus, contra apuſtatas Eccleſiæ, ſpiritu Dei factus eſt. Quicunqoe enim iodigoi viſi fuerint inuiolabilis miniſterij magni Dei & Saluatoris noſtri Ieſu Chriſti, æterno iudicio ſubiecti ſunt: qui autem orthodoxæ fidei amatores apparuerunt, multò magis per huiuſmodi motum clarificati ſunt. Igitur cùm ſancta ſynodus in à Chriſto amata ciuitate ex diuerſis prouiocijs congregata, manifeſta fecerit ea, quæ geſta ſuot contra inimicos veritatis, omoinò neceſſarium iudicaui, & tuę mittere charitati, vt cùm ea, quæ ab ipſis & per ipſos formata ſuot, legeris & intellexeris, ſanctiſſimè, & conſentaneus & eiuſdem animi ſis: & ſi aliquandò inimici te circundederiot, libereris. Vniuerſa igitur geſta contra ioimicos veritatis, manifeſta facere religioſiſſimis, & eiuſdeoi fidei comminiſtris & monachis, ac Chriſto amantiſſimis populis, ſicut certè teneris, ſtude Deo amantiſſime.

RESCRIPTVM IOANNIS Hieroſolymitani, & epiſcoporum, qui ſub eo ſunt, ad Ioannem Conſtantinopolitaoum.

DOmino meo, Deo amantiſſimo & ſanctiſſimo commioiſtro Ioanni, & ſanctæ ſyoodo in Conſtantinopoli congregatę, Ioãnes Dei miſeratione epiſcopus Hieroſolymorom, & ſancta ſynodus trium Palæſtinarũ, exiſtens ſub ſanctis locis Chriſti Dei omnium, in Domino ſalutẽ. Quoniam duplex eſt lachrymarum motus, alter quidem, qui in dolorem fert: alter verò, qui io lætitiao: [Gen. 45. a] (nam Ioſeph Patriarcha, cum recogooſceret à fratribus, maguo ex intimo deſiderio lachrymatus eſt: & Paulus vas dilectionis di- [2. Cor. 7. b] cit, *quòd triſtitia mundi, mortem operatur: quæ autem ſecundùm Deum eſt, ſalutem)* incidentes non lachrymabiliter in his, quæ à veſtra ſanctitate geſta & ſcripta ſuot, lætitia repleti ſumus, ità vt & oos magoo cum propheta Da- [Pſalm. 121.] uid dicamus: *Lætati ſumus in his, quæ dicta ſunt nobis, in domum Domini ibimus.* Et hoc: *Hæc eſt* [Pſalm. 76.] *mutatio dexteræ excelſi*. Et illud: *Confitemini* [Pſalm. 131.] *Deo deorum, qui fecit mirabilia magna ſolus, quõ* [Pſal. 105.] *in ſeculum miſericordia eius.* Et illud: *Quis loquetur potentias Domini, auditas faciet omnes laudationes eius?* Eccè enim Deus dicit per Sa- [1. Reg. 3. b] muelem: *Facio opera mea in Iſrael, vt omnis, qui audit, crepitent ambæ aures eius.* Hæc & tẽporibus noſtris opere prouenerunt. Nã abomioationem illam deſolationis (mooſtrum peſtiferum, Seuerum dicimus, qui iniquitatem in altum locutus eſt per ſua blaſphema verba, contra ſanctam, magnam & œcumeoicam Chalcedonenſem ſynodum dicta, cuios neque principium cognitum nobis eſt: neque quis ſit, qui Antiochenam ſedem inique ac tyraonice, ac contra eccleſiaſticos canones ſubripuit, & qui etiàm ſecundùm illum Aegyptium in Actibus, concitauit & [Act. 21. g] induxit in eremum ſicarios) anathemati ſubiecit, & alienum fecit ab omni ſacerdotali collegio, dignitate & honore, per veſtrã ſanctitatem, quæ malum odit. Qui enim dedit Hieremiæ Prophetæ ſuperædificare [Hiere. 1. b] & demoliri, eradicare & plantare, & Petro Apoſtolorum principi ſoluere & ligare, hoc [Matth. 16. c] communiter donauit ſacerdotio. Sanctiſſimos itaque & Deo dilectos monachos, qui ſub magna illa & regia ciuitate habitant, ac etiàm ipſius Deo dilectum populum propter Dei zelum laudamus: quoniã & vſque ad mortem perſtiterunt, vt lupum Antiochenæ ciuitatis de paſcuis ouium expellerent, qui ſeipſum occultabat quidem, ſed magis nocere conabatur, quàm ipſe poſſet, qui ſecuodùm illud Balac, maledicere conatur, quem Dominus uon maledicit. In [Num. 22. b] caput ipſius omnia maledictionis euenerunt, & benedictus eſt Iſrael, qui intelligit: [Num. 31. b] & perijt quidem Balac, ſimilique modo & Balaam vates, qui opera actuum ſuorum ſuſcepit, & anathematizatus eſt, & ille cum ſeruo ocioſo & malo pœnam ſuſtinet. Sed hæc [Matt. 25. c] quidem illi, nos autem idem cum his, quæ geſta ſunt & ſcripta à veſtra ſanctitate, ſapimus, & conſententiatiui ſumus: anathematizamus omoem hęreſim, & Neſtorium* hominem idololatram, & Eutychem vana ſapientem, & Manem, & Seuerum veneficum interon & ipſius conſcripta, habentes in ſcrinijs noſtris & amplexantes ſancta quatuor concilia, concilium videlicet trecentorum decẽ & octo ſanctorum patrum, io Nicæa congregatorum contra impium Arium, expoaentium ſanctum ſymbolum, io quo baptizati ſumus ac baptizamus. & cẽtum quinquaginta ſanctorum patrũ, in Coostantinopoli contra Eunomium impugnatorem ſpiritûs congregatorum, qui prædictum ſymbolum confirmauerunt: & ducentorum patrum io Epheſo congregatorũ, qui depoſuerunt Neſtoriũ* hominem idololatrã, qui & ipſum ſanctum ſymbolũ amplexati ſoot: ac magnam & œcumenicam ſynodũ ſexcentorũ patrũ in Chalcedona diuinitùs congregatorum, qui etiàm confirmauerunt & tenuerunt ipſum ſanctum ſymbolũ, & ſigillauerunt ea, quæ geſta fuerũt aduersùs Neſtoriũ * hominis idololatram, & depoſuerunt Eutycheo vana ſentientem. Suſcipiunt autem & venerabiles epiſtolas ſanctæ & Deo amabilis memoriæ Leonis Romani archiepiſcopi & Patriarchæ. Congratulantes itaque in his veſtræ ſanctitati, & conſentientes his, quæ à vobis facta & ſcripta ſunt, & vobis cõmunicatiui exiſtentes, propheticũ illud eloquiom dicimus: *Celebra Iuda feſtiuitates tuas,* [Naum. 1. d] *redde Domino vota tua: ideo non appoſuiſti,*

vt

vt ires in vetuſtatem. Nobiſcum ergò eadem orate, ſanctiſſimi. communia enim ſacerdotum ſont. & ſanctam ac glorificatā virginē Dei genitricem Mariam, vnà nobiſcum ſupplicate, intercedere pro pace ſanctiſſimarū eccleſiarum, & victoria ac perpetuitate piiſſimi & ſereniſſimi Imperatoris noſtri.

SVBSCRIPTIONES.

¶ Ioannes Dei miſeratione epiſcopus Cęſareenſis, me bene v.lere, & Domino beneplacere orate, Deo amantiſſimi & ſanctiſſimi patres.

Theodoſius epiſcopus Scythopolitanus, me bene valere, & reliqua.

Menobins epiſcopus Iamnianus, me benè valere, &c.

Ioannes epiſcopus Tyberiadis, valere me, & reliqua.

Polychronius epiſcopus Aureliopolitanus, valere me, &c.

Euſtathius epiſcopus Anthedonianus, valere me, &c.

Procopius Epiſcopus Neapolitanus, valere me, &c.

* Meniateſius

Stephaous epiſcopus * Naſamenus, valelere me, &c.

Petrus Eleuſinus, valere me, &c.

Marcellinus epiſcopus Neocęſareēſis, valere me, & reliqua.

Gregorius epiſcopus Eleutheropolitanus, valere me, &c.

Ioannes epiſcopus Hierichuntinus, valere me, &c.

Antonins epiſcopus Aſcalonus, valere me, & reliqua.

Paulus epiſcopus * Pellius, valere me, &c.

Alphius epiſcopus Sycaminanus, valere me, & reliqua.

*Capitoliadis,

Baſſus epiſcopus * Capitolianus valere me, &c.

Procopios epiſcopus Maiumæ Gazæ, valere me, &c.

Iſidorus epiſcopus Zoorenus, valere me, & reliqua.

for. * Valēs

* Vuales epiſcopus Parembolanus, valere me, &c.

Petrus epiſcop⁹ Eleuſenſis, valere me, &c.

* Raphian⁹

Epiphanius epiſcopus * Rafianus, valere me, &c.

Elias epiſcopus Ioppenus, valere me, &c.

Procopius epiſcopus Amathuotenus, valere me, &c.

Salomō Epiſcop⁹ Abilan⁹, valere me, &c.

Conon epiſcopus Hipponus, valere me, & reliqua.

Leōtius epiſcop⁹ Soſuſen⁹, valere me, &c.

Cyrillus epiſcopus Gazenus, valere me, & reliqua.

Stephanus epiſcop⁹ Oran⁹, valere me, &c.

Megas epiſcopus Maximianopolitanus, valere me, & reliqua.

Gregorius epiſcopus Bachatanus, valere me, & reliqua.

Marochius epiſcopus * Dioſpolitanus, valere me, & reliqua.

Apollonius epiſcopus * Dioſpolitanus, valere me, & reliqua.

EPISTOLA EPIPHANII Epiſcopi Tyrij, & eorum, qui ſub eo ſunt, ad ſynodum Conſtantinopolitanam.

PEr omnia Deo amantiſſimis & ſanctiſſimis fratribus & cōminiſtris, Theophilo, Baſiliſco, Martiano, & vniuerſæ ſanctę ſynodo, Dei gratia in regia ac Deo amantiſſima ciuitate congregatæ, Epiphanius, & qui ſub eo ſunt epiſcopi, in Domino ſalutem. Benedictus Deus pacis Dominus, qui miſit nobis honorabilem literam veſtræ ſanctitatis, ita reſplēdidā circa ſpūalem zelū, & circa veritatis certamina, ac circa orthodoxæ fidei p̄dicationem, quæ omnia in ipſa coadunata accipere oportet ad firmū fundamentum, & ſcamnum pacis ſanctiſſimarum eccleſiarum & ſacerdotum, qui in eis ſunt, ac cuiuſlibet ciuitatis fidelium, & eorum, qui rectam cōfeſſionem amplexantur. Tātam enim facit diuinorum canonom curam, quòd eum, qui nullo vnquàm modo aut tempore amplexatus eſt communionē ſanctę catholicæ & apoſtolicæ eccleſiæ, aut orthodoxā fidem honorauit, ſed in ſedem Apoſtolicæ Eccleſiæ Antiochenæ tyrannicè ſe intruſit, anathemati affixit, & nudum eſſe omni honore ſententiauit, & nomine & dignitate & efficacia, Chriſtiano aut hieratico conuenien- te, ſeu conuenire valente, & alienum ipſum à diuina communione ſecundum diuinos canones conſtituit. Etenim fuit conſequens, ſequi intemeratorum euangeliorum doctrinam, ſecundom quam Dominus ait: Matt. 13.b 25. Marc 4.c *Qui videntur in ſe ipſis aliquid habere, & hoc* Luce 8.c *omnino auferatur & his, qui ex iuſtitia habent, addatur*. Veſtræ ergò iuſtæ cōdemnationis dignus viſus eſt impius Seuerus, qui ad blaſphemiam ſimul & calūniam, linguā, quam habet, acuit aduerſus ſanctam magnā Chalcedonenſem ſynodum, & ſeipſum iuſtificat ex impio ſenſu & maligna intētione. At Domini & ſaluatoris noſtri Ieſu Chriſti potentia, ipſum de prato Eccleſiæ iuſta ſententia extraxit, cum in vobis Deo amātiſſimis ſpiritualis reſplēduerit gratia, per quam & nos aſſentientes & cōſentētiarii efficimur, eoſdem nexus in illum inferentes, quos honorabilis litera veſtrę ſanctitatis canonicè infert. Quinam ſermo ſufficiet ad enumerationem eorum, in quibus ille peccauit cōtra diuinos canones, & eccleſiaſticum ordinem? Erexit ſupercilium in arrogātiam, & faſtus in anathematizationibus videt, in homilij & impijs conſcriptionibus aduerſus ſancto

 patres,

patres,& (quod verius eſt) aduersùs ſpiritualem doctrinam diuinorum apoſtolorum ipſe ſeipſum ad redargutionẽ diſponit in vniuerſis vanis ſermonibus, quos ſcripſit. Etenim conuenit, in impia hęreſi poſitos & mẽtem perturbare, & non ſufficere vſque ad finem cooperire morbum, quem habent, & q ipſorum corrodit intellectum. Sed non fuit ità audax, vt imponeret vinculum ex authoritate, quo ſepararet clericos aliarum ciuitatum à communione diuina, non conſilio, neq; conſenſu ſuorum epiſcoporum? Quid autem, quòd præſumpſit alienos clericos canonicè ligatos à ꝓprijs epiſcopis, ad ipſum confluentes, per prædicationem animæ corruptiuam ab ipſo ſubornatos, & ad ſuam cõmunionem aſſumptos, ſinè permiſſione eius, qui ligauerat, permittere in eccleſiaſticis miniſterijs miniſtrare? Et vtrunq; horum peregit in Tyrijs. Sed & eos, qui dignitatem presbyteralem acceperãt, & in principio ſe opponebant ipſi vanè vociferanti impiã doctrinam, poſteà verò ſecum concordantes, parauit in habitu diaconatùs miniſtrare, iniuſtè ipſos honore presbyterorum priuans. Cùm enim, qui ipſos ordinauerat, non potuerit ſupplantare, vt ſuæ doctrinæ condeſcenderent, huius occaſione ordinationem ab ipſo impoſitam exuit, quod iam ab ipſo in ciuitate Arcenenſi factum fuerat. Inſupèr autem nonne fuit extendens temeritatem ſuam, qui adulterando diuinos canones, in alienis diœceſibus *ordinar ſuffraganeos, alibì autem paramonarios, credens ſufficienter habere? Hac via intendit impugnare & diſſoluere iura epiſcopis à ſacris canonibus diffinita. Ad teſtimonium autem horum, eſt accipere Tripolitanam, item & ipſam Arcenenſem eccleſias. Apparet* autem, ꝙ fuit auſus permittere epiſcopo ordinare in diœceſi alterius ciuitatis, cuius epiſcopus adhuc ſupererat. Miniſter autem fuit huic Stephanus epiſcopus Orthoſieñ. qui auſus fuit manũ imponere in diœceſi Antaradẽſi, ſuperſtite adhuc Theodoſio bonæ memoriæ epiſcopo prædictæ ciuitatis. Quid autem dicemus & ad id, quod per totum orbem (vt ità dicamus) diuulgatum eſt? Si ergò verum eſt, quod accepit ordinationem presbyteri ſibi à ſchiſmaticis datã, & alijs rurſùs ipſam ordinationem communicat, quod cum ſtudio fecit, feſtinans nanciſci rationabile ouile Antiochenum, & omnis alterius orthodoxæ eccleſiæ, & in perditionem traducere ſua abominabili & ſceleſta voce, quæ vermes portat, ex quibus ipſe ſibi theſaurizauit, nihil ſanum aut rectum erga orthodoxam fidem loquens: ſed eſt ei turpiſſimarum actionum ambitio erga eos, qui ab ipſo prouiſionati ſunt, duplici exindè apparẽte peccato, quod ad maiorem condemnationem ipſum repræſentat. Primum quidem collectio auri eccleſiaſticarum rerum Antiochenę eccleſię, quæ diſſipantur, & diſperguntur, & ad incurabilem reſtaurationem conſtituta ſunt. Secundum, quòd his, qui ex prouiſionibus aluntur, mandauit omnem concitare turbationem, & omnem tumultum in eccleſijs ciuitatum diſpergere, ac etiàm in clauſtris monaſteriorum, & ſemina ſchiſmaticorum ab ipſis ſparſa ſunt. Ad qđ eſt accipere, ipſum aperte repugnare diuinis doctrinis, in ſacris [a] euangelijs proclamatis magni DEI & ſalua toris noſtri IESV CHRISTI, ipſo quidem pacem prædicante, & ipſam inquirere, & ſcandala abominari, & ipſis, qui ipſorũ cauſa ſunt, ligare ad collum lapidem molarem, & ipſum ſubmergere in profundum, ſecundùm quod ſcriptum eſt. At hæc quidem deſiderabilia ſunt Seuero impio. Pacis authorẽ omninò refugit, quod quidem ſi per quodlibet percutere conaremur, infinita nobis eſſet oratio. Veruntamẽ hæc ediximus, & multitudinem prætermiſſorum alijs enarrare cõceſſimus, & (quemadmodùm diximus) idem vobiſcum Deo dilectis ſapere facti ſumus, & punitionibus, quibus eum ſemèl meritò ligaſtis, ęqualem diffinitionem ſuperimpoſuimus, deponentes. anathemate alligauimus & Ioannem quendam Paramonarium venerabilis domus ſanctæ & glorioſæ DEI genitricis ſemper Virginis Mariæ, quæ iacet in clara metropoli Tyriorum, cùm inueniremus ipſum in hypocriſi & dolo nobiſcum miniſtraſſe, & diuina communione participaſſe. Propter quæ hoc iam faciens, & comminiſter nobis exiſtens, & clanculùm cum ſchiſmaticis immediatè diſputans, ſponiè concurrit ad Antiochenam eccleſiam. Et cùm Seuero impio ſe coniunxerit, receſſit ab orthodoxa eccleſiæ fide, & illi communicauit circa dæmoniacum eius ſenſum, & anathematizatione aduersùs ſanctos patres noſtros ac venerabilem epiſtolam ſanctæ memoriæ Leonis Romani archiepiſcopi, propria manu conſcripti, & tuetur illum, ſcilicet Seuerum. Adde & his, quòd reuertens ad eccleſiam Tyriorum, tradidit ſchiſmaticis deuotam domum Dei genitricis, conſtitutam ab illis de ciuitate, & eccleſiam ac ſynagogas in ipſa: & parabaptiſmata facere auſus eſt, & dare hoc ſemen magnæ turbationis fideliſſimo populo ciuitatis, cùm videret id, quod nullo tempore factum eſt, apparere ſcilicet proceſſiones ex duobus locis, Neophytiſtis adinuicèm contrariantibus, bellaque ac tumultus parantibus aduersùs ſanctiſſimam eccleſiam noſtram, & fideliſſimum populũ ciuitatis: quarum rerum teſtimonium ſunt ea, quæ in loco iudicij facta ſunt. Inter quę & venerabilis crux lapidata eſt ab his, qui cũ ipſo nidificant in prædicto oratorio Dei genitricis, & quidam de multitudine Chriſtianorum & venerabilium clericorum flagellati fuerunt. Contigit autem & me Tyriorũ epiſcopum, vſq; ad mortem periclitari, propter

Margin notes: *ordinauit — *etiàm — Titi 2. c — Matt. 18. a

ptet quod ipſe cum his, qui ſibi aſſentinot, mortiferas inſidias parabat. Vt autem nihil de opportunis relinqueretur, quæ à veſtra ſanctitate facta ſunt, oarrauimus in eccleſia his, qui de clero ſunt, & fideliſſimo populo ciuitatis, & ſpiritualem ſuperinduti celebritatem, regratiabilem emiſimus vocem Domino Deo, ſaluatori omniom Ieſu Chriſto, & pijſſimo ac potentiſſimo Imperatori noſtro, & Chriſtianiſſimæ Imperatrici, ac ſanctiſſimo Patriarchæ regiæ vrbis, necnon & vobis D E O dilectis, qoorum communionem amplectimur, & ad eam, quam habetis fidem, idem ſapere diſpoſuimus, & vobiſcũ auertimur, inferentes adiudicatum anathematiſmum contra omoem hæreticum, præcipuè autem contra Neſtorium manifeſtum hominibus idololattam. Inſupèr etiàm & contra Eutychen & Seuerum, qui obnoxij conſtitoti ſunt ad blaſphemiam & calumniam. Nam hæc perpetratus eſt aduersùs ſanctam magnam & œcumenicam ſynodum Chalcedonenſem. Item & aduersùs Ioannẽ Paramonarium venerabilis domùs Dei genitricis, qoæ iacet in clara metropoli Tyriorum, propter enarratos ſoos peſſimos actus, ex quibus probatum eſt, ipſum venire contra diuinos canones. Et rogamus veſtram ſanctitatem confirmate molẽtam, quæ canonicè cootra ipſum poſita eſt. Amplectimur autem & honoramos ſanctam ſyoodũ 318. patrum in Nicęa congregatorum ad repræhenſionem & depoſitionẽ Arij, & ſymbolum orthodoxum, quod ab ipſa expoſitum eſt, confitemur in fiducia, & prædicamos in Eccleſia, in ipſo baptizati & baptizantes. Et ſanctam ſyoodum centum quinquaginta patrum in regia vrbe congregatam, ad depoſitionem Macedonij impugnatoris ſpiritus. Ac ſanctam ſynodum ducentorum patrum in Epheſo congregatam, ad depoſitionem impij Neſtorij. Necnon & magnam ſanctam Synodum ſexcentorum in Chalcedona congregatam, quæ prædictũ ſymbolum 318. patrum confirmauit, deponendo Neſtorium hominem idololatram, & impiom Eutychen, & Dioſcorum, qoi idẽ cum ipſo ſapiebat, & qui omnem hæreſim exprobrauit. Vndè eſt accipere, omnes hæreticis dogmatibus contaminatos, impiè ſe habere erga ipſam ſanctam magnam & vniuerſalem ſynodum. Hoc enim infixum eſt naturaliter hæreticis, vt pugnent contra eos, qui ipſos redarguunt. Cum ipſa autem ſynodo recipimus & omnes epiſtolas ſanctæ memoriæ Leonis Archiepiſcopi antiquæ Romæ, rectè ac irrepræhenſibiliter habentes, omnesqoe (vt ità dicamus) hæreſes demonſtrantes, pręcipuè illam Neſtorij & Eutychis impiorum. Rogamus itaque veſtram ſanctitatem, vt cognoſcat intentionem noſtram, & quomodò in omnibus ſequimur veſtras ſecundùm Deum voluotates, pro nobis faciatis poſtulationes ad omnium Dominum Deum Ieſum Chriſtum, vt & pacem in nobis acquiſitam augeat, & ad dilectiſſibi iuſtam vnionem coniungat ſanctiſſimas eccleſias, ad gloriam ipſius Domini Dei & gaudiom pijſſimorum & à Chriſto amatorum Imperatorum noſtrorum, & ornatum ſanctiſſimi archiepiſcopi regiæ vrbis, ac ſpiritualem lętitiam omnium noſtrum, & fideliſſimi ac orthodoxi populi cuiuſlibet ciuitatis. Voces verò à moltitudine Chriſtianorũ Tyri in Eccleſia emiſſas, cùm & ea, quę à ſanctitate veſtra facta ſont, iotellexerunt, lętitia * ſe repletos, ſubiunxerunt in prędicta litera, & diuinum eorum zelum indè veſtrę charitati pręſentantes, & ad illam intellectum habuerunt, & mentem direxerũt capitulis poſitis in noſtris iuſtis iudicijs. De reoocatione corporum ſanctorum patrum noſtrorum Euphemij & Macedonij, & inſcriptione nominum illorom in ſacris diptychis, quia iã intelligeotiam Deo dilectam habetis, ſententiam tuliſtis, qoę probat ipſos eſſe reuocatos, & ſalutationes in ſacris libris inſcriptas, cùm nihil omnioò eorum, quę pręcedenti tempore contra ipſos iniuſtè facta ſunt, ipſorum diuinam vitam contaminauerit. Similem deprecationem ſuper his extendimus, vt ex iudicio ſanctiſſimi Patriarchę regię vrbis, ac veſtrę ſanctitatis, necnon ex ſupplicatione facta ad pijſſimum Imperatorem noſtrum, in veneratione accipiat & corpus ſpiritualis patris noſtri Flaoiani Patriarchę Antiochent, & reſtituère catalogo patrum noſtrorum in ipſa apoſtolica ſede prędormiẽtium, ordinariq; ipſius venerabilem appellationem in ſacris libris. Iuſtum enim eſt eũ, qui pro Chriſto Deo noſtro, & eius recta fide fatigatus eſt, & qui ſuſtinuit ęrumnoſam ſnĩam eorũ, qui eum calomoiabantur, participare his, quibus ſecundùm iudicium veſtrę ſanctitatis participarunt, qui ipſius * commyſtę fuerunt, & cõcertatores patriarchę regię vrbis, Euphemius ſcilicet & Macedonius ſanctę memorię: vt & pius ac ſynceriſſimus Imperator noſter ſancire dignet, hoc & preſto venire ad gloriam intemeratę ac conſubſtantialis Trioitatis. Quę cuſtodiat ipſius pium & dilictum Imperium in tranquillitate, & ad deſtructionem totius Barbaricę contumacię, cuſtodiatq; ſanctiſſimum patriarcham regię vrbis in pace vnà cum veſtra ſanctitate. Per vos enim, quę ad D E V M gratiarum actionem habẽt, firmantur, & diabolica ſcandala omninò refringuntur.

* ſe repleri.

* ſymmyſtę

SVBSCRIPTIONES.

¶Epiphanius epiſcopus metropolis Tyriorum, ſubſcripſi.

Andreas Epiſcopus Sidoneñ. ſubſcripſi.

Ioannes epiſcopus Ptolemaidanos, ſub.

Theodorus epiſcopus Porphyrionis, ſub.

Elias Epiſcopus * Cynopolitanus, ſubſcripſi.

* Adrianopolis.

HÆ ſunt voces emiſſæ à Chriſtianiſſimo populo in ſancta antiqua Eccleſia poſt lectionem ſancti Euangelij, & duarum epiſtolarum, vnius quidem à Ioanne ſanctiſſimo archiepiſcopo regiæ vrbis, alterius verò à ſanctiſſimo Theophilo epiſcopo Heracleano ad ſanctiſſimum epiſcopum Epiphanium, ſimiliter & tertię epiſtolæ, ſcriptæ à ſanctiſſimis epiſcopis in regia vrbe congregatis, ad commemoratum Deo dilectum epiſcopum Tyriorũ, & lecta etiàm nihilominùs ſtatim relatione facta à prædictis ſanctiſſimis epiſcopis in regia vrbe congregatis, ad ſanctiſſimum & beatiſſimum œcumenicum patriarcham regiæ vrbis, in qua anathematizatus fuit Seuerus epiſcopus Antiochenus, ſecundùm ea, quæ continentur in ipſa charta, lecta per Sergium venerabilem diaconum, in menſe ſecundùm Tyrios ,ſiue Septembris ſextadecima, indictione 12. Auguſti multi anni, Auguſtæ multi anni. Conſulatus multi anni. Multi ſint anni * præfectuum. Ioannes Cometi, multi ſint anni. Epiphanij patriarchæ multi ſint anni. Vnus Deus eſt, qui hoc fecit. Magnus Deus hoc impartiatur. Vnus Deus eſt, & fides. Vnus Deus, & vna fides ad pacem Eccleſiarum, ad pacem orthodoxorum. Ioanni patriarchæ multi anni. Quæ ſynodus fecit, & tu fac. Quæ fecit ſynodus, hæc fac. Ioanni orthodoxo multi anni. In æternũ imperium. Hoc vincit ſedes Auguſti. Ex Deo imperium hoc. Noui Conſtantini multi anni. Orthodoxi patris multi anni. Qui non loquitur, non eſt fidelis: Quæ fecit ſynodus, ἴμβα fac. Quæ ſancta ſynodus egit, ἴμβα, facito. Vincit fides Auguſti. In æternum imperium hoc. Vitaliani patricij multi anni: Vitaliani orthodoxi multi ſunt anni. Epiphanij orthodoxi multi ſint anni. ἴμβα. Anathematiza, ſicut & patres. ἴμβα. Anathematiza, ſicut & ſynodus. ἴμβα. Anathematiza Seuerum & Ioannem. ἴμβα Anathematiza Seuerum & Mandritam. Et aſcendente ſanctiſſimo archiepiſcopo in ambonem, exclamauerunt: Benè Deus * tulit te. Vnus Deus, vna fides. Vnus Deus, qui hoc fecit. Surſùm mitte epiſcopos, ſurſùm mitte orthodoxos. Et aſcendentibus Deo dilectis, Ioanne epiſcopo Ptolemaidano, & Theodoro epiſcopo Porphyriono, & Elia epiſcopo * Ratheno, iterùm exclamauerũt: Epiphanij patriarchæ multi ſint anni. Sicut ſancti teſtificati ſunt, teſtificatus es tu, & viciſti. Mitte ſurſùm epiſcopos, mitte ſurſùm orthodoxos. Iſte ſolus propter fidem mortuus eſt, iſte ſolus labores aſſumpſit. Teſtificatus es, & viciſti. Iſte ſolus propter fidem vicit. Teſtificatus es, & fides tua vicit. Emiſit ipſos triſagium, emiſit ipſos Dei genitrix. Eiecit Seuerum Dei genitrix, qui turbauit eccleſias. Eiecit ipſos myſteriũ: eiecit ipſos, quem lapidauerunt: eiecit ipſos, cui iniuriam fuerant. Eijce hos extra ciuitatem. Non eſt ciuitas abſciſſorum, Aegyptios eijce. Imperator orthodoxus eſt, in æternum Imperium hoc. Speluncam latronum eijce, ſpeluncam ſchiſmaticorũ tolle, combure. Surſùm mitte principes. Omnes doloſos foràs mitte. Mitte foràs Romaciũ. Surſùm mitte * quos miſertus es. Foràs mitte * Syndicarium Manichæum. Romaicus doloſus eſt, Romaicum mitte foràs. Manichæum eijce foràs purga eccleſias. In te eſt & * Sycarius epiſcopus. Mitte foràs epiſcopos. Anathema Seuerus, & qui ſua ſapiunt, & Mandrita. Anathema Seuerus, Eutyches, & Neſtorius, & Mandrita. Officina Mandritæ quarè aperta eſt? ἴμβα, Anathematiza, ſicut patriarcha Romanus, Eliam Botryenum, Piſtorem modò anathematiza. Epiſcopum ſuum ibi mitte. Epiſcopos hæreticos foras eijce. Iuſtinus imperat, Non eſt timere, Orthodoxus eſt. Auguſti multi anni. In ſeculum imperium hoc. Iuuenis eſt Conſtantinus, Non eſt timere. Nouæ Helenæ multi anni. Vitaliani patricij multi ſint anni. Magiſtratus multi ſint anni, Vitaliani * Stratelatis multi ſint anni. * Pręfectuum multi ſint anni. Magiſtratus multi ſint anni. Multi ſint anni Iotius conſulatus. Eliæ curatoris multi anni. Epiphanij archiepiſcopi multi anni. Per victoriam Auguſti, depone Botryenum tanquam Manichæum. Aegyptios mercatores lignorum non vul ciuitas. Eijce foràs Acephalos. Si vicerint, morimur. Flauianum patriarcham diptychis. Trinitatis vicit. Accipe Dei genitricem. Sic dicit ſynodus: Imperator iuſſit, & tota ſynodus ſchiſmaticia non eſt, ſuſcipe Dei genitricem, ἔμβα, id eſt, intra & munda ſanctam domum. Qui nõ loquitur, non eſt fidelis. Ad θεοτόκον, id eſt, Dei genitricẽ, ducimus. Prædica, ducimus. Auguſti multi anni. Vnus Deus, vna fides. Reliquias Flauiani mitte, fer. Ad ſanctam Mariam, ducimus. Et ſecundò locuti ſunt, quæ intùs ἔπαρον τὸν σταυρὸν, cruciferum, da nobis crucem: lapidauerunt, & retulerunt. quæ intùs. In qua ciuitate hæc fuit? Vna fides fuit, non eſt * enormitas. Crux vicit, & non eſt tumultus. Trinitas vicit, & non eſt ἀταξία, id eſt, * enormitas. Trinitas vicit, receſſit Acephalus. Auguſtus vicit, ducimus ad θεοτόκον, id eſt, Dei genitricẽ. Vicit Iuſtinus, ducimus, intramus. Vicit Iuſtinus, modò introducimus. Vicit Iuſtinus, prædica congregationem. Vicit Iuſtinus, diem prædica. Ioannis patriarchæ multi anni. Epiphanij patriarchæ multi anni. Auguſti multi ſint anni. Euphemiæ Auguſtæ multi anni. Epiphanij archiepiſcopi multi anni. Vbi teſtificatus es, prędicta congregationem. Ducimus, intramus intus ad θεοτόκον id eſt, Dei genitricem. Vicit Auguſtus, prędica congregationem. Caſtellum factum fuit, ſuſcipe Dei genitricem. Synagoga facta eſt, ſuſcipe Dei geni-

Marginal notes: * præfectorum. — [illegible] — * Rachleno — * quorum — * Sycarium — * Syndaric — i. militum ducis — * Pręfectorũ — * tumultus

genitricem. Ducimus, intramus, & ibi anathematiza. Ducimus, iotramus, receſſit Acephalus. Ducimus iotramus, depoſitus eſt Acephalus. Iube, & vadimus crucem portantes. Vicit Auguſtus, ducimus, intramus. Vicit Auguſtus, iotùs anathematiza. Quem expectas? orthodoxus es? Litaniam ibi acclamamus. Vicit Iuſtinus, huc introducimus, Obteſtor te, oihil dimiſerunt iotùs. Cimelia accepit* modiarij. Proclama coogregatiooem, victoriam Auguſti. Vnum ocium ciuitati, vnum ocium orthodoxis. Intra, ſolue ædificium. Acephalus non habet hic locum, Non habet hic locum Manichæus, Epiphanij archiepiſcopi multi anni. Vuus Deus, ſalutem ipſi. Et cùm ſanctiſſimus ipſe archiepiſcopus acclamauerit, rogo veſtram charitatem ſinè moleſtia tolerare, & concedere mihi, & Deo dilectis epiſcopis anathematizate Acephalum. Et hic enim, & in oratorio ſanctæ Dei genitris & ſemper virginis Mariæ, & in omnibus oratorijs ac in omnibus eccleſijs, & io omnibus ciuitatibus, ac in toto mundo anathematizetur vſque in ſeculum. Rurſuſque exclamauerunt. Ocium authoritati noſtræ. Er poſteà ſanctiſſimus archiepiſcopus noſter Epiphanius dixit ad illos de populo hæc: Rectam & immaculatam ac veram fidem, quam tradiderunt nobis à principio venerabiles & miniſtri ſermonis, & docuerunt nos diuini & ſanctiſſimi Apoſtoli, & ab ipſis accipientes terbeati patres noſtri ſancti, qui in recta ſplenduerunt fide, io Nicęa videlicet 318. & in regia vrbe Cooſtantioopolitana 150. ac in Epheſo 200. & io Chalcedooa 630. & reliqui omoes ſancti & orthodoxi patres, idem cum ipſis ſapientes, acceperũt, & ſemper in ipſis habuerunt, & habent, & ipſum immutabile cuſtodierunt, quam ſemper in eccleſia prædicauimus, & prædicamos vobis, dilectiſſimi, & anathematizamus ſemper omnes hæreticos vnà cum ſuis impijs intelligentijs, & qoi ipſorum impia dogmata ſapiunt. Præcipuè autem & nomioatim anathematizamus Arium, Eunomiom, Macedonium ſpiritus impugnatorem, Ebionem, Photinum, Marcellum, Theodorum Artheman, Paulum Samoſatenum, Neſtorium hominis idololatram, & impium Valentinum, Scythianom, Manem, Marcionem, Vardiſanum, Apollioarium, Eutychen, cum omnibus hæreticis. Et ſimiliter cum his omnibus anathematizamus & impium Seuerum Acephalum, & abſciſſum, & ſemper alienum factum à Domino Deo Ieſu Chriſto, & à ſancta ipſius catholica & Apoſtolica Eccleſia, & ipſius impium dogma, qui ſanctos & orthodoxos patres noſtros anathematizauit, & ſchiſmata ac turbationes io ſanctis eccleſijs orthodoxorum Chriſtiaoorum fecit per totum (vt ità dicam) mundũ. Et cùm dilaniauerunt ipſum, illi de populo exclamauerunt: Vnus DEVS, qui hoc fecit. Vous DEVS, vna fides, ad pacem eccleſiarum. Epiphanij archiepiſcopi multi anni, ad pacem orthodoxorum, ad pacem Imperatoris. Anathematiza & mandritam. Implens autem ipſe ſanctiſſimus noſter archiepiſcopus reliqua acclamationis & anathematis, dixit ad eos hæc: Similiter autem anathematizamus & Ioaonem maodritam apoſtatam, & Aruiſitheum, & qui accepit impium ſenſum ab ipſo impijſſimo Seuero. Sint ergò prædicti, Seuerus Acephalus & Ioannes mandrita, & ipſorũ impium dogma, cum communicantibus ipſis, anathema, & anathema à patre, & filio, & ſancto ſpiritu, in cælo & in terra, io iſto ſeculo & in futuro, Amen. Exclamârunt illi de populo: Amen, Amen, Amen. Vnus Deus, qui hoc fecit, Epiphanij archiepiſcopi multi anni. Ioanois Cometi multi anni. Omnes hæreticos anathematiza. Voum ocium Dei genitrici, Trinitas vicit, congregationem prædica. Crux vicit, congregationem prædica. Sursùm mitte principes [illegible] intùs ad Dei genitricem. Congregationem prædica. Qui oon loquitur, non eſt fidelis. Hæc hora Deo placet & patribus, hæc hora DEO placet & Auguſto. Vincit Iuſtinus. congregationem prędica. Intra, aperi [illegible], id eſt Dei genitricem. Intra, aperi, quam accepiſti. Iudæi gaudent, Dei genitricem aperi. Iudæi gaudent, quoniam tuẽtur. clauſa ſunt intùs, [illegible]. Intra, ſanctifica, quam communicauerunt. Noo eſt Anaſtaſius, Iuſtinus regnat, orthodoxus eſt. Non eſt Manichæus, orthodoxus eſt, Iuſtinus regnat nouus Conſtantious. Non eſt Manichæus, nec Anaſtaſius. Ioannis patriatchæ multi anni, Epiphanij orthodoxi multi anni. Nepotem Mandritæ anathematiza. Qui cõtra te ſunt, ſcilicet anathematiza. Vnum ciuitati, aperi, quam rapuerant. Vnus DEVS, vna fides. Mortuus eſt Amantius rebellis Trinitatis. Intra, indue, quam nudauerunt. Vicit Iuſtious, prædica congregationem. Lucernarium intùs fac, congregationem prædica. Sãcta Trioitas, ſanitatem da ei. Vous Deus, vna fides. Omnium orthodoxorum multi anni. Mitte foras alios epiſcopos. Eliam Botryenum anathematiza. Ioanois patriarchæ multi anni, Auguſtæ multi anni, Euphemiæ Auguſtę multi anni. Victoriam Imperatoris intra intùs. In æternum impetium hoc, * liberate ab Acephalo, * libertate ab hæreticis. Poſtęà verò Ioannes reuerendiſſimus epiſcopus Ptolemaidis, dixit hęc ad populum: Anathematizamus quidem omoes, quos anathematizauit ſanctiſſimus & beatiſſimus noſter archiepiſcopus & metropolita, ac omoes hæreſes: præcipuè autem impium & Dei impugnatorem Seuerum Acephalum & Manichęum, & Ioannem impiũ, & Dei impugnatorem Mandritam, & auertimus

[illegible]

l. tranſeuntes

* [illegible]
* [illegible]

timus ab ipſis communionem,& alienos ipſos notamus ab ipſo nomine Chriſtiano. Suot ergò anathema à patre,& filio, & ſpiritu ſancto, in cœlo & in terra, in hoc ſeculo & in futoro, Ameo. Dixit autem & Theodorus reuereodiſſimus epiſcopus Porphyrionis: Hos omnes, quos accipiens aoathematizauit ſanctiſſimus & beatiſſimus archiepiſcopus noſter Metropolita, anathematizamus cum ipſo. Cum ipſis autem anathematizamus & Seuerum Acephalum, & Ioannem Mandritam, qoia & ipſe cooſenſit hæreticis, & impijs dogmatibus ipſius. Siot igitur anathema à patre, & filio, & ſpiritu ſancto, in cęlo & in terra, & in hoc ſeculo & in futuro, Amen. Dixit aotem & Elias *Rathenus *Etenim epiſcopus * Rachlenus hæc: Et nos * ſecundum veſtigia ſanctiſſimi & beatiſſimi archiepiſcopi noſtri & metropolitæ ambulaontes, & ipſius bonæ doctrinæ perſuaſi, credentes, quia ſuprà & infrà, iuſta & vera ſanctiſſimis eccleſijs negociatur, huius gratia anathematizamus eos, qui non ſemèl, non bis anathematizati ſunt, ſed & ſingulis diebus anatbematizantur, Acephalum & Manichęũ Seuerum, & eius impia dogmata, ac Ioanoẽ Mandritam, & eius impia dogmata, vnà cùm his, qui eis communicant: de cæteris enim ſuperfluum eſt dicere. Sint itaque anathema à patre, & filio, & ſpirituſancto, in cęlo & io terra, in hoc ſeculo & io futuro, Amen. Et exclamauerunt multitudo: Vnos Deus Chriſtus regnat, Epiſcoporum multi Luc. 1. g ſiot anni, orthodoxorum multi anni. Benedictus Dominus Deus Ieſus rex, quoniam viſitauit & fecit redemptionem populo ſuo. Et adhuc turba expectante & exclamante, vt congregatio fieret in oratorio ſanctæ & glorioſæ Dei genitricis virginis Mariæ, acclamauit ipſis ſanctiſſimus archiepiſcopus noſter hæc: Quoniam magna hora eſt, & iuſtum eſt nos diuioam celebrare Miſſam, per quam colitur Deus, in vtilitatem animarum noſtrarum ſufficiant hæc. Multa enim ſunt, quæ legenda ſunt. Cum Deo igitur ſancta Domioica ſeqoenti in prædicto oratorio Dominæ noſtræ glorioſiſſimæ Dei genitricis virginis Mariæ reliqua legemus, & iterùm Proclamatio ſequentis actionis. anathematizabimus Acephalum, & omnes, qui cum eo ſunt. Et poſtea proclamauit huiuſmodi congregationem Zacharias venerabilis archidiaconus: Notificamus veſtræ charitati, qoòd ſequenti Dominica ad gloriam Chriſti Dei noſtri, & ſanctæ ac glorioſiſſimæ Dei genitricis virginis Mariæ Dominæ noſtræ, & pro ſalute ac victoria ac perennitate ſereoiſſimi Imperatoris noſtri Iuſtini, ac pijſſimæ Euphemiæ reginæ, & maiorum poteſtatum, necnon ſanctiſſimi archiepiſcopi regiæ vrbis Ioannis, & ibidèm congregaodæ ſanctæ ſynodi in domo ſanctæ Mariæ, (quæ eſt in * Iamſuſis) ſanctam congregationem faciemus. Ipſa autem ſancta Dominica io matutino ibidèm cooueniemus, vt cùm indè cum Pſalmodijs & cereis ac incēſis in ipſa ſancta domo perueneimus, deprecationem & ſanctam cōgregationem expleamus. Sic itaqoe omnes viri, omneſque fœminæ cum ſtudio conueniamus. Et poſt ipſum ſanctiſſimus archiepiſcop⁹ noſter dixit ſic: Notificam⁹ veſtræ dilectioni, quomodò ſequenti ſancta Dominica huc conueniemus, vt indè cum pſalmodijs & cera ac thuribus in oratorio domos ſanctæ Dei genitricis ſemper virginis Mariæ peruenientes, deprecemur, & ibi ſanctam congregationem compleamus. Et exclamauit turba: *ὑπὲρ ἐμοῦ foras mittè, omoes ſchiſmaticos foràs eijce. Anathema ſchiſmaticus. Anathema, qui vnum illorum recipiunt. Clericos ſchiſmaticos nullus ſuſcipiat. Apoſtatas oullus recipiat. Eos, qui contra crucem pugnauerunt, nullus ſuſcipiat. Et poſteà acclamauit eis ſanctiſſimus archiepiſcopus noſter hęc: Lumioarium quoque ſabbato io veſperis in ipſo oratorio ſaoctæ Dei genitricis ſemper virginis Mariæ, cum Deo faciemus. Et cum quieuiſſent, finita fuit congregatio ſancta. I. præſidē

EPISTOLA EPISCOPORVM ſecundæ Syriæ ad Ioannem patriarcham, & ſyoodum.

DOmino noſtro per omnia ſanctiſſimo & beatiſſimo patri patrum, archiepiſcopo & œcumenico patriarchæ Ioanni, ac ſanctæ & Deo veoerabili ſynodo in regia ciuitatum vrbe congregatæ, minimi epiſcopi ſecundæ Syriæ. Cùm adſpeximus ad * laturã *onus ſæuorum, qui nos circundederunt, & animaduertimus confuſionem eccleſijs Dei inopinatè allatam, totum meritò proprijs aſcribẽtes peccatis, Domini miramur longanimitatem. Cùm verò rursùs ad melius cogitamos optatam mutatiooẽ, Apoſtolicam 2. Cor. 9. d illam prouocamor dicere vocẽ: Gratia Deo pro inenarrabili ipſius dono. Non enim deſpexit nos in finem, ſed viſitauit, & fecit redemptiooẽ populo ſuo. Luc. 1. g Vt igitur valdè incredulis veritatis cognitio fiat, & per res appareat, quòd certè voces Domini verè fiuot, & alibi ἐμφανῶς alta voce clamantis: *Eccè venient ad vos in veſtimentis ouium, intrinſecùs autem ſunt lupi rapaces, à fructibus eorum cognoſcetis eos: &* vt decætero * ſaluentur, & counirentur ſacro ouili Chriſti Dei noſtri oues ab ipſis diſperſæ, dedit & dilatauit Deus ſuper ornatum orbis eccleſiarum ineffabile donum pacis. Cum eoim fideliſſimus regnet Imperator, qui fidei decore ex Dei prouidentia ſpleodet, & ſancto pontifice diuinæ gratiæ ſententia decorato in regia vrbe, pro Apoſtolicis dogmatibus pugnante, quomodò eſt poſſibile, non multum eleuari cogitationem, ac lætari de optimorũ I. polàm Matth. 7. c * ſaluarentur.

à pe-

à peioribus veloci mutatione, & ſpōtè abijcere, quàm poſſibile eſt, maxime corrupti diaboli ſtimulos? Etenim cùm ſciremus quā iuſtè ac canonicè ſancta ſynodus veſtræ ſanctitatis fecit, quòd taliter ſuſtulit iniuſtā & iniquam Seueri proteruiam, (quęnam virtus orationis, etiàm ad modicum, attingere poterit illius mala?) & in quibus Deum blaſphemauit, omni tempore ſanctam, magnā, & œcumenicam ſynodum Chalcedonenſem anathematizās, & epiſtolam ſancti Leonis antiquæ Romæ archiepiſcopi, cooperatorem & proximū in omnibus habens Petrū impium, qui Apamearum præſidentiā contra omnem eccleſiaſticam ſanctionem ſubripuit, meritò lætati ſumus. Quomodò enī non debuimus gratulatorios etiàm hymnos Domino DEO noſtro emittere, cùm & nunc medelam opportunam, & difficultatum ſolutionem nobis omnibus largitus ſit? Iam itaque ſtatim in prœmio illorum delicta cognoſcimus, & non ferentes malorum corruptam expoſitionem conſiderare, præuenientes, liberauimus animas noſtras, & fideles nobis eccleſias à Seueri & Petri malitia, quos & abdicauimus, tanquam hæreſiarchas, & anathematibus ſubiecimus, ſeparantes nos ab illorum communione. Verum quia non ſolum nos, qui minimi ſum*, iuſtum contra illos protulimus interdictū, ſed etiam & vos beatiſſimi (quos & nos ſequi duximus) ferre non valentes tantarum abſurditatum magnitudinem, gementesquę & lachrymantes ſuper impijs non condolentibus, voluiſtis, in prioribus manere nullatenus permitti. Qualia enim ſunt in nobis oblatis à venerabili clero Apameorum, & ab ordine venerabilium monachorum, per æquè * percurri, homicidia, ebrietates, actus præſumptuoſos, obſidiones monaſteriorum venerabilium, impudicarum mulierum introductiones in ſacris & intemeratis templis, periuria, blaſphemias, ordinationes cū datione pecuniarum, & ijs horridiora & maiora, quàm ſecundum naturam humanam dici poſſent: quę curioſum quidem eſſet prolixius enarrare: ſed poſſunt, qui fuerunt, per ſcripturam præſcriptorum libellorum ſcire occaſionem, & iuſta ſemina contra illos iuſtæ rurſus condemnationis inuenientes nos, & nunc à quibus illi maximè propria animaduerſione percuſſi, omnia præter canones facientes, illecebrarunt quoſdam ad clericos noſtros proficiſcentes, qui propter coercitionem eccleſiaſticam ad modicum * percuſſi, ad ſeipſos traxerunt, & adduxerunt, & eccleſijs ab ipſis deuaſtatis, illicitè profeſſi ſunt, vndiquè diuinos canones impugnantes. Huius gratia nos veſtrarum doctrinarum ſancto decreto inſtructi, anathematizamus, & in præſenti Seuerum & Petrum hæreticos, & iudicio magni & tremendi tribunalis tradimus illorum noxias animas, priuantes ſimiliter ipſos, quemadmodum & vos beatiſſimi omni honore, dignitate, operatione ſacerdotali & communione mundiſſima, & nudantes non ſolum ſacerdotio, quod habere imaginabantur vanum, ſed etiàm omni participatione, ad diſcretionem eorum, qui recta ſapiebant. Timor enim eſt, nè ſynceriores peramplius imitatores ad proprias blaſphemias trahant. Omnia enim audent, vt conſequantur. Rogamus ſanctitatem veſtram per hanc noſtram epiſtolam modeſtū cui etiàm inſeruntur oblata documenta, vt, cum acceperitis veram cognitionem delictorum Seueri & Petri, confirmetis & actū nunc à nobis expoſitum, & diuinis canonibus cognitum, licèt ipſos nihil ſacerdotij licitè habere cognouerimus aliquandò: & etiàm adducatis ad pijſſimum & orthodoxum Imperatorem noſtrū, vt & ipſe cognoſcat, quæ in libellis continētur, & quæ à nobis indicata fuere, & iuſtam ſciētiam habeat eorum, quæ à nobis benè & ſanctè ſententiata ſunt, ſtatuatq; noſtris ſupplicationibus perſuaderi, & demum liberet ſanctas DEI eccleſias ab illorū læſione, quæ animas corrumpit. Sic enim purum fermentū in ipſius pio imperio incorruptum manebit, ſegregatis zizanijs, ſicut olim & prœolim. Ad bonam etiàm inſtructionem beatitudinum veſtrarum, copias * notificatorum à magnificentiſſimo principe prouinciæ glorioſiſſimis principibus, ſynodali epiſtolæ* noſtrum minimorum inſeruimus.

for. *percurrimus, homicida ſ.

* infeſtaretur

i. eorum, q notificata ſunt

Noſtrum, genitiuus eſt pluralis à Nos.

SVBSCRIPTIONES.

¶ Cyrus Dei miſeratione epiſcopus Matiamnius, Valere me in Domino, & ei inſeparabiliter ſeruire, orate domini & per omnia ſanctiſſimi ac beatiſſimi patres.

Zoilus Dei miſ. Epiſcopus Rhaphaneeñ. valere me &c.

Seuerianus Dei miſerat. epiſcopus Arethuſius, valere me &c.

Coſmas Dei miſerat. epiſcopus Epiphaniæ Cr̄o amātiſſimę ciuitatis, valere me &c.

Euſebius Dei miſerat. epiſcopus Lariſſenus, valere me &c.

¶ Copia actionis formatæ contra Petrum Apamearum in tempore magnificentiſſimi prouinciæ principis.

¶ Stephanus, Petrus & Iulianus diaconi, dixerunt:

QVoniam prætcrito paſcha ſancto, ſequenti noua Dominica, aſcendente clero toto (vt moris eſt) ad ſalutationem Petri Epiſcopi noſtri, audiuimus ab ipſo, cum eſſet indignatus contra lectorarios, (nam eramus tunc lectorarij) & diceret nobis, Quarè communicatis, id eſt, cōuenitis contra me, quia feci Conſtantinum de laicis diaconum, & vos deſpexi? ità per Ieſum, quia

probaui

Digitized by Google

probaui hac nocte facere vos de lectorarijs ſubdiaconos, niſi ipſe crucifixus deſcendens, redemiſſet vos de manibus meis. Hæc autem & coram omni clero dixit. Et ego Stephanus ſcio, quòd factum eſt in Marato ſtolæ Zabdalæ. Quoniam verò præſentes Deo dilectiſſimi clerici coordinauerunt documentum, quod & promiſerũt nobis porrigere: rogamus ipſum legi, & ſingula capitula, quæ in documento cõtinent, declarari.

¶ Ioannes Palladius Eutychianus vir clariſſimus, dum eſſet præſens, dixit:

OBlatum inſtrumentum legatur iuxta petitionem eorum, qui porrexerunt. Præſentes presbyteri, diaconi, ſubdiaconi, lectorarij, & reliqui venerabiles clerici volunt claram facere opinionem ſuam, in quibus ſciunt, vt Deum ad mentem habeant, & [ἰδιόσχημα] proprium* ſpecimen, id eſt, habitum, & nihil ad offenſionem vel gratiam faciant, ſed omnia cum veritate edocebunt. Et cum obtuliſſent ex officio, recitata eſt ſanctiſſimis patribus & epiſcopis prouinciæ ſecundæ Syriæ, à communi clero ſanctæ Dei eccleſiæ Apamearum metropolitanæ.

PRoprium ſacerdotij & honeſtæ pollicitationis Chriſtianorum, prudentia & manſuetudo, eſt vltra omnia ſanctorum dogmatum ſanctio, ac fidei diuinæ obſeruantia, in qua & beatorum patrum memorabilis & venerabilis chorus deſupèr ex quodam irrepræhenſibili ſucceſſu immortalibus rationibus modulum cõſonum deuotis animabus [* introducit] hominum* introductus eſt ad ſanctificationem diuini ritùs. Didicimus enim à diuinis [Prou. 22. d] eloquiis clamare: Noli tranſgredi terminos ſempiternos, quos poſuerunt patres tui. Et hæc quidem venerabiles patres, & diuinorũ Apoſtolorum ſucceſſores tenentes, purum lumen Eccleſijs donauerunt: vndè manſerũt incorrupta templa Eccleſiarum, & miniſtri ipſorum ſeruiunt indeſinenter Chriſto Deo noſtro, & mercedem iuxta diuinæ ſcripturæ [*irreprehẽſibiles primitias.] dignitatem portãt, &* inquerulas primitias ſuſcipiunt ab antiqua Roma, & tollunt diuinoq; gratiæ fructus diuino zelo & igne ſpirituali, vſquequò ante certũ quoddã tempus [* noxia] magìs* noua innouatio contra Eccleſias introducta fuit. Sed ſi vſq; ad prædictos ſtetiſſent mala, licèt difficilè, tamen tolerabiliter ſuſtinuiſſemus, cùm paſſio faciliter potuiſſet medelam ſuſcipere. Verùm quandò Reſpublica Antiochena ſuſcepit Seuerũ, qui nunquàm communicauit Eccleſiæ orthodoxorum, nec adhuc à peioribus ad meliora eſt tranſmutatus, iam velociora ſunt, quæ contingunt, difficultatibus, quæ inductæ fuerunt; & (vt ità dicamus) inſanabilia vulnera.* Fabula facta eſt fidelis ciuitas Apa- [* [illegible]]mearum, poſtquàm ſuſcepit obiectum Seueri hæretici. Et beati magìs patres prædormientes, & qui non viderunt Petrum vocatum præſidem noſtræ ciuitatis. Quotiès enim memoria reuoluimus, quæ ab illo facta ſunt, implemur iuſta ira: operimur autem & cogitatione, & retrahimur dicere, quæ commiſſa ſunt. Veruntamen neceſſitas cogit, & omni tempore tacere non ſinit, nè neceſſitate quadam confuſcata malorum magnitudo, capiat & eos qui benè habent, (vt veriſimile eſt ac apparens) & longam catenam trahat degeneris & illiciti ſenſus. Multa igitur ſecundùm hoc tempus collecta ſunt, & præſumpta contra ſanctiſſimam Eccleſiam noſtram, quæ ſuadent nobis dicere. Admonet autem opportunè & pia cogitatio pœnitẽtiæ Deo dilectæ, nos & ipſam ordinatam, & vtilem ſententiam* capere. [* [illegible]] Clarus enim eſt ſic. Vtinam nunquàm prædictus Petrus ex* hypogeo non aſcendiſſet ad tribunal Eccleſiæ Apamearum. [i. ſubterraneo] Anathematizat quidem ſanctos patres noſtros, & delet de ſacris diptychis ipſorũ vocabula virorũ, qui honeſtè ac ſanctè vixerũt, & qui venerabilia ac reuerẽda tẽpla oĩa coli locauerũt, & donauerũt ſacra vaſa diuinis Miſſis & illuminauerunt beatiſſimos patres noſtros, & nosipſos, & manus iuſtas impoſuerunt in omni prouincia, & ſinè ſcandalis diſpenſauerunt iuſtitias Eccleſiarũ. Quòd aũt peius eſt oĩbus, cùm huiuſmodi impietatis ſcelera parua valdè putauerit, nõ ſolùm prædictas ſanctationes deleuit, verùm etiàm ſupra cõmemorationẽ bonarũ animarũ illorũ poſuit in pariete, depinxit, ac ſcripſit ſcriptura imùs, ſanctũ Ioannẽ, Dioſcorũ, & Timotheũ condemnatos, & his ſimiles: quorũ memoria quã [Mortuis obloqui.] difficilis eſt, licèt graue ſit aliquid dicere contra mortuos. Hæc itaq; ſunt, quæ ad catholicam Eccleſiã ab ipſo cõmiſſa ſunt, quæ etiàm propria, cùm aſcenderet ad ſedem Apamearũ propter peccata noſtra, Petrus cõmiſit, iuſtũ putauimus, per breues (vt poſſibile eſt) literas capitulatim enarrare. Nam cum venerabiles lectores ſtarent cum decenti cogitatione & appeterent maiorem gradum iuxta conſequentiã conſequi (quod maximè naturæ infixum eſt, meliora amare) ſurrexit cũ magna audacia, & ſinè vlla ratione & hanc illicitam vocem emiſit: Quòd niſi tacebitis, inquit, in ſubdiaconos vos ordinabo: & ipſe qui crucifixus eſt, deſcendens, non liberabit vos à manibus meis. Poſteà euenit, Iulianum, qui receptor fuerat eccleſiaſticarum pecuniarum, mori, & illius bona Ruſanum miniſtraſſe, qui per multos & infinitos annos diſpẽſauerat res ſanctiſſimę eccleſiæ noſtræ. Et poſt huius obitũ directi ſunt illi, qui erãt in poſſeſſione pecuniarum, ad pen[ſ]ionem verborum, rationum & pecuniarũ, & cõferre partes (cum multa eſſent mota) & ad per- [Locus aliquouſquè valdè obſcurus.] ſolutionem afferre, & rationem (ſi rationem illius

illius vocare oporter) addere (inquit) quod anathema ſit omnis homo , etiàm ſi Paulus Apoſtolus ſederet in ſede iſta , ad euerſionẽ aut querelam videns inductarũ tranſactionum. Et hęc apertè dicens , videtur ità horridam,& quod ad certam quantitatem auri fecerit. Ruſsùs & aliud quid dicimus , qnod omnibus notum eſt. Dicens enim ad venerabilem Euſtathium œconomum, vt emeret
* & cũ eſſet quædam ſcamnalia ad*rationem ſecreti epiſcopalis,*& parua mora facta , ſimiliter impiè loquens contra Dominum , magna voce clamauit: Omnes Eccleſias & altaria combaret Deus,& facier(vt illius verbis vtamur)
*collē vnū. * vallem vnam. Impudicitiam verò muliebrem nõ dignam diuini baptiſmatis introduxit,& ſtare fecit iuxta ſacrum fontem. Et cùm diuina myſteria in oratorio domûs Dei genitricis finirẽtur, qualem ſermonem indignè fecerit , quæ auris Chriſtianorum tantam impietatem dictam & factam ſuſtinuerit? nemo nõ credat & ad veritatẽ eorũ, q̃ deinceps dñr. Subducit eñ Stephanã , nuncupatam Pteronolã, de tugurio, & monaſterio (inq̃t) tradidit priuatè. & nullo alio præſenre, p magnam partẽ cuiuſlibet diei circa illius indecentẽ delectationem cõſumpſit,& viſns eſt quidẽ in his Petrus non ferre moleſte. Pauciſſimis verò percurſis diebus , tolerante patientia quę videtur, corporis iaculis denudata eſt ad repræhenſionem. Vnde non ferens ipſius carẽtiã, ſine occaſione venit ad Antiochiã & illius velocẽ reditũ in conſpectu omnium inhoneſtiſſimè facit. Graue quidem profectò & miſerandũ, tantarũ calamitatum geſta enarrare. Fecit enim & aliud q̃d pteruitas ipſius tanq̃ ſimile ac cognatũ. Induit enim ſtolam albã, q̃ nullatenus conueniebat ſibi ſecundũ rationẽ ſacerdotij, tanq̃ in ordine Diuinorum Apoſtolorum. Qui impius ſubmerſus in omni peccato , in Marato Zabdalæ & campis Nogei, facta ab ipſo profeſſione ſanctorum martyrum, ſcidit in infinitas partes ſtolam, diuiſit faciliter deceptis, non ignorans, quantum eſt, eos, qui cum veritate ambulant, quibuſdam talibus conari,& excedere menſuram humanæ ſtaturæ,& mandata Domini & Saluatoris Ieſu Chriſti Dei noſtri. tantùm excæcatus eſt oculus animæ, cùm ſtat in ſacrificio ſine ſanguine, quod dignis vtile fuit, non illi , qui omnem intellectum proijcit in intuitum mulierũ,& ſputis decolorauit venerabilis alta-
Math.5.d ris pannum rubeum, neſciens, q ex ſolo adſpectu peccatum contrahitur iuxta diuinam ſcripturam: ſed iſte nobis optimus non ſolum impudicè videbat , necnon palpabat
*amore *amarè *amare, ſed & peiora tãgebat. Vltra hæc eñ dicerem: inhoneſtiora valde. Dolemus meritò. Tanta verò fuit quædam irrationabilis audacia iuuentutis illius, q non ceſſauit inebriare eos, qui veninnt in ſancto & honorandiſſimo tempore baptiſmatis. Non putamus latere aliquem, qui dignus ſit diuini ritus, quantum certamen detinet eos , qui timent Dominum, tempore quo debent venire ad diuinum baptiſma , qui errore antè capti ſunt. Et quoniam liberum lumen cum veritate ſuper huiuſmodi animabus ſplẽdet, & à difficili valde ſeruitute liberantur, ſtant figuram certaminis explicãtes, deorſum innuentes,& manus cõplectentes, & in tẽpore trementes, diaboliq; corruptiuę aſtutiæ nõ reſiſtentes, ſemel redemptionẽ veri ſalutaris baptiſmatis expectantes: & tamẽ cùm hi taliter ſe tenerent, nõ negligebat repellere baptizandos,& magnitudini huius diuini &
peculiaris boni aſſimilare deſiderium atrocis officinæ deuotarum mulierum (vt *dicebat) ab ipſo conſtitutæ, ſicut Stephanus diui- *dicebant
nus & ſacratiſſimus diaconus teſtatur , qui ſalutationes eorũ, qui ad diuinũ baptiſma veniũt, ordinauit in ſcriptis: & meritò ſecùdùm propriam gloriam, id eſt, opinionẽ ad malum tepebat , & ſuperatus eſt corporali voluptate deſideriorum. & hoc enim proprium fuit Manichææ enormitatis, putare ſubſiſtens malum , & propter hoc eſſe multos ſeruientes principatui illorum peſſimorum. Quid autẽ debet quis amplius de prædictis miſeris mulieribus enarrare? Sic enim ſpectabant iuſtam eiectionem prouenientẽ contra Petrum , nec adhuc poſteà conſtiterunt, ſed ſuſtinebant in domo , lachrymis & fletibus immenſuratis flentes carentiam & diuortium Petri: poſt hoc autem & libidinẽ viri & inexplebilem artem condiendi fercula,& tanquàm ſuper ſponſo mortuo flentes & plorãtes, illius vitam peramplius deteriorauernnt, oſtendentes impudicam perditionem hominis ſculpti , non paſtoris ſacri ouilis. Et niſi vltra prætextũ noſtrum eſſet, quædam alia percurreremus, & prædicaremus de bonis faciebus mulierum figuratis ad vindictam: vt nihil aſperius dicamus, totum attribuimus malo conſcio eorum , qui percutiuntur noſtris contra vocibus. Et licet cum modeſtia tamen dicta ſint quædam de Stephana, quę dicitur Pteronola, cum qua incõſultè (ut ità dicamus) omnem diem exigebat,& quã dicebat illius tranſlationem ad melius, ſubripiens deſideria corporis delinquentis, teſtes ſunt recepti, qui fuerunt miniſtri venerabilis diaconiæ. Qui autem de Veneticis partibus oriundi erant, inuitabant venire ad obſidionem venerabilis monaſterij ſancti Dorothei , quando ipſe accipiens multitudinem inordinatorum, irruit contra colentes in prædicto venerabili monaſterio, meretrices,& ſaltatrices introducendo, & multitudinem amantium,& nullam ſpeciem omittendo ad depoſitionem & extinctionẽ ibidem colentium. Quòd autem & vxorem cuiuſdam militaris, cognominatam Pſepha, lubricam naturam mulieris introducendo, ſicut in infinitis alijs, illius libertatem obſederit,

derit, ſciunt ferè omnes, & ſecundùm illud quod ſcriptũ eſt, Et ſi nos etiam tacebimus,
Luc. 19. f lapides clamabunt. Quæ cùm non potuerit indecẽtem voluptatem viri ſuſtinere, ad fugam diuertit, lamentando de propria & opprobrioſa calamitate, quam ille fecit. Bonũ eſſet, neque cauſam triſtitiæ cõtra venerabilem Iulianum celeriter tranſcurrere. Cùm enim quidã dogmatici ſermones moti ſint in ſecreto ſancti Stephani, & prædictus venerabilis vir reſpondit, benè, ac ſanctè credere pijſſimũ Imperatorem nſm, quãquam anxiatus & compunctus anima in hac iuſta voce,
ὑπὸ λόγον *ſub ratione hac & condemnationem (inquit) fecit Petrus, qui veritatis inimicus eſt, & qui nullatenùs iuſtum ſermonem habet, ſed ſolùm in omnibus proteruus aduerſarius, & hinc repugnans deuotæ ac orthodoxæ rationi Domini totius orbis poſt Deum. Sufficere quidem putamus, vnam cauſam prædictorum decertare inboneſtam vitam Petri. Ordinando autem cum pecunijs, quod maximè in Antiocho Myrepſo videtur feciſſe, & ſequentiæ diuinorum decretorum, & mobili iudicio huiuſmodi argumentorum videtur repugnaſſe, & ſic vndiq; damnoſam ruinã ſuſtinere ſacerdotij, quod fruſtrà habere phantaſticatur: rememorari autẽ receptaculi totius impietatis, non conſiſtit extra rationem. Dictum enim monaſterium ſancti Romani, pro orationibus & conuerſatione manſueta, quam decet, qui ſeparati ſunt amplecti, pſalmos anathematũ contra ſanctos patres pecuniarij, immò non monachi, facere edocti ſunt. Nam habẽt Petrum ducẽ malorũ, & hanc mercantiam facientem contra eccleſias Dei presbyteros ex
* ἄλλοι ipſis* quaſi ordinant, paramonarios & hoſpitalarios ſtatuentes, & vbiq; neceſſaria ali-
* diſpellentes, vel diſpalantes. menta pauperũ* deſpilantes. Et licèt veritatem ita habere, negari vnquàm non poſſit, nos obſecramus cum pœnitentia Deo dilecta hos nubere, & ſolutionem exoptatam & Chriſtianis decentem accipere prædictarum difficultatum, cùm in his omnibus malum poſſederit, & Deus illorum vitam auerterit. Nunc quadò optimam capimus fiduciam, donatam nobis ab ipſius clementia, & pijſſimo ac orthodoxo Imperatore noſtro, & à magnis poteſtatibus, ſicut & maxima orta eſt, & irrefragabilis iuſſio, & fuit ſplendens ſecundum ſplẽdidum & principale iudicium, credentes & ſequẽtes pium propoſitum ſereniſſimi Imperatoris noſtri, & ſanctiſſimorum patriarcharum conſentimus, declarari quodlibet iſtorum per libellos, & adducere ad veſtram paternitatem, ad bonã & diligentem cognitionem eorum, quę ſubſecuta ſunt, ſcientes quod & ſi quis par conceſſionem daret ordinem licitum, proueniendo in Petro tantorum prædictorum delictorum, ſentẽtiatos quidem eſſet alienos à ſacerdotio Chriſtianorũ: vt & vos ſanctiſſimi, cum quodlibet horum ſciueritis, iudicetis diuinis canonibus approbata: & quæ ad vtilitatem ſanctiſſimæ eccleſiæ noſtrę reſpiciunt, vniuerſa hæc nota conſtituendo, ſi conſentitis & ſanctiſſimis patriarchis, ac potentiſſimo Imperatori noſtro ad aſſiſtendũ & placendum ſuæ ſerenitati, ac beatiſſimorum virorum sãcto decreto, vt Chriſto Deo noſtro vtilia concedente, pax nobis omnibus, & valida ac perfecta vnio fiat ſanctis ſuis Eccleſijs, & præficiatur metropoli Apamearum ſanctus, rationabilis, & tranquillus vir, qui in bono det vtilia prouinciæ noſtræ. Hanc enim ſpem bonam habentes, & ad Deum reſpicientes, ac ad pijſſimum Imperatorem noſtrũ, & ad ſanctiſſimos patriarchas, ſalutationes beatiſſimorum Epiſcoporũ noſtrorum ſacria diptychia inſcripſimus ſecũdum antiquum ordinem ſacrati ſtatus. Et Chriſtũ Deũ noſtrũ oramus, vt indiuiſa ſeruet inſuperabilia ſceptra ſereniſſimi Imperatoris noſtri, qui tantam prouidẽtiam vbique Eccleſijs largitur, & nos ab ærumnoſa hæreſi Petri liberauit, qui bona Eccleſiæ noſtræ deuaſtabat, iuxta defectum ſuprà narratorum. Multis itaq; præmiſſis ſufficiãt nobis, quæ interim enarrata ſunt. Hæc autem omnia petimus & obteſtamur nota fieri per veſtram ſanctitatem, & magnificum pręſidẽ ꝓuinciæ. Et idcircò hoc apertũ cõſtituimus.

Natalis reuerendiſſimus presbyter dixit: Aderam, quandò Petrus Epiſcopus noſter dixit blaſphemum verbum contra crucifixum, indignatus lectorarijs. Scio autem & ipſum dixiſſe blaſpemum verbum contra Eccleſias & altaria.

Neſinius reuerẽdiſſimus presbyter dixit: Ex capituli lectis memoria teneo, audiuiſſe à Petro Epiſcopo dictũ blaſphemũ verbum cõtra Chriſtũ Deũ corã omnibus, qui crucifixus eſt pro noſtra ſalute, quãdò indignatus erat contra lectorarios. Scio autem, tunc in oratorio ſanctæ Dei genitricis Mariæ exiſtens, audiuiſſe, ꝙ ipſe Epiſcopus accipiens quandam, nondùm dignam factam ſancti baptiſmatis, habebat in baptiſterio prope fontes: propter quod, qui tunc ibi erant, abhorruerunt.

Romanus presbyter dixit: Si quidem ego ſolus aut vidiſſem, aut audiuiſſem, quod factum aut dictum eſt à Petro Epiſcopo noſtro, haberem vtiquè reticere, ne ſic accuſator iudicarer. Quia verò ex animo vocem blaſphemam, dictam ab ipſo contra crucifixum coram omnibus venerabilibus clericis, qui ad ſalutationem aſcendunt, dixit, hac de cauſa & ego ſciu audiuiſſe. Similiter autem & quod in oratorio domoa Dei genitricis virginis Mariæ factum eſt: & quia hæc pluribus nota fecit, dico, quòd Emiſenam, (Mariam, inquam, de Tugurio) ſecundum commiſſionem ſuam, ſæpius introduxit in ſancto baptiſterio: & finitis ſanctis

mysterijs,

myſterijs, anteq̃ ipſa baptiſmate digna eſſet, loquebat̃ priuatè cum ipſa. Scio autem certè, & fui minister in loco inciſionis & diſtributionis ſcholæ.

Anicetus presbyter dixit: Tunc diaconus exiſtens, & * tradens ad ſanctum baptiſteriũ oratorij domus ſanctæ Mariæ hebdomadarius exiſtens, venit Romanus paramonarius & presbyter, dicens: Profectò tu dimitte cõmunionẽ, & vade, da ad ſubdiaconale, quoniam magnus alloqui vult hic Mariam Emiſenam. Scio autẽ, quòd hoc dixit, ad id, quod cum hęredibus Rufini factum eſt. Quoniã feciſtis perſolutiones hæredibus Rufini, ponite ducentorũ numiſmatum pœnam. Et ſi quis velit has trãſactiones tranſgredi, etiàm ſi Paulus Apoſtolus reſurgeret, & ſederet in ſede hac, anathema ſit.

* μεταδιδών * diſtribuens ad

Megas reuerend. presbyter dixit: Quoniã Deus ꝑponit, & oportet veritatẽ dicere, interer am in ſecreto honorabilis epiſcopatùs poſt Paſcha vndecima indictione præterita, quandò prædictus Petrus commotus contra lectorarios irat⁹ fuit, & dixit hãc blaſphemã vocem, Quoniam hac nocte cogitaui facere vos de lectoratijs ſubdiaconos: & ſi appoſuiſſem manum alicui ex vobis, crucifixus deſcendens non eripuiſſet ipſum de manu mea. Similiter & ante hoc, quandò cõmiſit emere linea ſcamnalia ad rationem ſecreti Epiſcopalis, & cùm indignatus fuiſſet contra Euſtathium œconomum venerabilem, dixit: Quoniam melius eſt Deum comburere Eccleſias, & facere * collem vnum.

* vallẽ vnã

Antoninus reuerẽdiſſimus presbyter dixit: Mortuo Rufino beatiſſimo, qui fuit œconomus ſanctiſſimæ Eccleſiæ metropolitanę, congregans Petrus Epiſcopus noſter vniuerſum venerabilem clerum, poſtulabat, quòd in teſte omnium Deo denunciarent, ſi quid tempore diſpenſationis ipſius damnificauit, aut neglexit, aut vſurpauerit in Eccleſiaſticis. Et cùm multa capitula eduxerim, quę continentur in magna quantitate auri, poſt multa mota iuſſit ipſe hæredes ipſius Rufini præſtare quædam pro mulctis, & dixit fieri ipſis perſolutiones, & imponere pœnam ducentorum numiſmatum, dicens, quòd ſi contra prædictas tranſactiones huiuſmodi aliquid vllatenùs contrafacerent, etiàm ſi Paulus Apoſtolus reſurgeret, & ſederet in ſede iſta, anathema illi. Proxima verò dominica præteriti Paſchę, cùm vniuerſus clerus aſcendiſſet ad reuerentiam, audiui ab ipſo dicente ad venerabiles lectores blaſphemũ verbum cõtra illum, qui pro noſtra vita crucifixus eſt, ſecundùm depoſita à Stephano, & Petro, ac Iuliano tunc lectorarijs, nunc vero diaconis. Veniendo autem ſabbato in congregatione, in oratoria domo ſanctæ virginis Dei genitricis Mariæ cognoui ipſum intrantem in baptiſterium ſanctæ Dei genitricis virginis Mariæ, & alloquentem quandam mulierem, quæ nondùm particeps facta erat, non dico ſanctorum myſteriorum, ſed neque ipſius ſanctę ſignationis, & ipſum illinc ſæpiſſimè exeuntem inueni tunc diaconus exiſtens. Non eſt autem media domus, niſi honorabile diaconale.

Stephanus & alter Stephanus dixerunt: Cum eſſemus in baptiſterio Neophytiſtarũ, ſinè tunicis & calceamẽtis exiſtentiũ, diaconis ipſos exorcizantibus, venit Epiſcopus noſter Petrus, & eiecit nos foràs vnà cũ Neophytis, & introduxit canonicas, & priuatim cũ ipſis ſtetit per multas horas. Audiuimus autem & nos cum alijs verbum, quod dixit ad lectorarios, aduersùs eum, qui pro vita noſtra crucifixus eſt. Eutychianus diaconus dixit: Secundùm morem facta ſalutatione in ſecreto honorabilis Epiſcopatus, audiui verbum ab ipſo dictum aduersùs crucifixum.

Thomas diaconus dixit: Q̃n ad ſalutationem aſcendimus proxima Dominica poſt Paſcha, veniente Epiſcopo noſtro Petro, audiui blaſphemum verbum, quod dixit contra crucifixum. Et quandò commotus fuit propter id, quòd cum hæredibus beatiſſimi Rufini œconomi, audiui ipſum epiſcopum dicentẽ, quòd anathema ſit, factis tranſactionibus, etiàm ſi Paulus reſuſcitatus ſederet in ſede hac, qui quæreret & peteret rationes iſtas, aut diceret ei quicquam.

Leontius filius Matroniani, diaconus dixit: Scio & ego audiuiſſe ab ipſo, cùm indignatus erat cõtra lectores in noua ſancta Dominica. Quòd ſi iudico, & faciam vos ſubdiaconos de lectorarijs, & ſi veniat, q crucifixus eſt propter nos, non tollet hoc à vobis. Audiui autem & hoc ab ipſo ad ſecretum hyemale, cùm indignatus erat de ſcamnalijs Epiſcopatus, quoniã dixit: Combure t Deus eccleſias & altaria, & faciet ipſa * collem vnũ. Et hoc ſcio, quoniam ĩtrabat ſæpiùs in monaſterium ad Pterouolam, & ꝑ multas horas ſolus cum ipſa manebat. Iulianus diaconus dixit: Congregatione finita luminariorũ ad ſanctum Stephanum, congregans presbyteros & diaconos, & quemlibet clericorũ ibidèm in ſecreto conquerendo quæſiuit à me, quarè non anathematizas ſynodum ſexcentorum patrum? & me dicente ſibi, quia Imperator orthodoxus eſt, & in quibus crédit, ſequor ipſum: non ſolùm autem hoc, ſed & anathematizantes ſynodum, anathematizo: furibundus ſurrexit, & interdixit me ab omni clero.

Megas presbyter dixit: Præſens fui dictis à præſente Iuliano diacono, & vera ſunt, quę ab ipſo dicta ſunt. Amiſius presbyter dixit: Præſens fui dictis à præſente Iuliano diacono, & veritatem habent, quæ ab ipſo dicta ſunt.

Digitized by Google

Epiphanius diaconos dixit: Præſens fui & ego in ſalutatione facta in honorabili Epiſcopatu, quandò Petrus dixit lectorarijs: Quòd ſi fecerim vos ſubdiaconos, ipſi, qui crucifixus eſt, ſi deſcendat, non eripiet vos de manibus meis.

Simeon diaconus dixit: Et ego audiui à Petro Epiſcopo capitulum de crucifixo, & de anathemate, vbi dixit, quòd ſi etiàm Paulus Apoſtolus ſederet in throno iſto,

* Ioãnes diaconus & notarius dixit: Et ego ipſam vocem dico, quã audiui de crucifixo, & de anathemate contra ſanctum Paulum.

Leõtius diaconus dixit: Et ego audiui verbum de crucifixo, & de anathemate Pauli Apoſtoli.

Theooas diaconus dixit: Et ego audiui verbum, quod dixit de crucifixo. Et quòd intrauit io baptiſterium S. Mariæ prope fontem, & quòd introduxit Mariam, anteq̃ illuminaretur, ipſa exiſtente nuda, cùm & nulli conceſſerit ſtare intùs, diuina communione finita. Ego enim archihebdomadarius ipſius eram, & ex hoc ſcio. Hoc aũt fecit ſemel, & bis, & tertiò. Scio autem & illa de anathemate Pauli Apoſtoli, & q̃d de Pterouola ſupra dictum eſt.

Leontius diaconus dixit: Et ego audiui illud de crucifixo, & iterùm de anathemate Apoſtoli Pauli.

Paulus diaconus dixit: Et ego audiui verbum, quod dixit de crucifixo. Scio autem, quoniam & perſequutus eſt Neophytiſtas, introduxit canonicas.

Serapius diaconus dixit: Et ego audiui illud de crucifixo, & illud de anathemate Pauli Apoſtoli.

Ioannes preſbyter dixit: Et ego audiui ab ipſo dictam blaſphemiam propter crucifixum, & rursùs quando dixit: Comburet Deus eccleſias ipſius igne, & faciet collem vnum. Et iterùm cùm audiret rem illam de Rufino, poſuit anathema, qui poſt ipſum cõtrafaceret illi, etiàm ſi Paulus Apoſtolus eſſet.

Surious ſubdiaconus dixit: Et ego audiui, q̃ñ dixit de illo, qui crucifixus eſt. Ioanoes ſubdiaconus dixit: Et ego audiui verbum, quod dixit de crucifixo.

Rianus diaconus dixit: In dominica die aſcendens, ad ſalutationem, tũc ſubdiaconus exiſtens, audiui & ego verbum de crucifixo.

Antonius lector dixit: Scio & ego, dum adeſſem in ſecreto, Petrũ epm noſtrũ, p̃ſente venerabili clero, me audiuiſſe dicentem illicitam blaſphemiam aduersùs crucifixum Chriſtum Deum noſtrum, & verbum illud anathematis quod ipſe impoſuit in his, quę de Rufino dicta ſunt, dicendo, quòd ſi etiàm Paulus Apoſtolus reſuſcitatus, ſedebit poſt me in ſede iſta, anathema ſit, euertensque, quæ nunc viſa ſunt: & quòd Ioanoes, qui hunc hæreditauit, coram omoibus dixit, quòd poſt anathema expedita fuit ab ipſo cauoo quinquagiota numiſmatum. Quæ enim de Pterouola dicta ſunt, neq; aliquis alius domeſticorum* per haoc metropolim (vt puto) ignorat. *intra hæc

Omnes presbyteri & diaconi, ac lectores dixerunt: Cùm manifeſtæ ſint prædictæ depoſitiones, peómus & obteſtamur veſtrã magnificentiam per ſanctam & conſubſtantialem Trinitatem, & per victoriam &* mãſionem Domini noſtri Flauij Iuſtini ſemper Auguſti, & maximarum poteſtatum, ac primè & excelsè principantium, notificare ſimul ſanctiſſimis epiſcopis, quemadmodũ & acta fuere à tota multitudioe oecnon & à famoſiſſimo magiſtro diuinorum officiorum ac ſtrenuiſſimis militibus diuinæ præſentiæ vtriuſque poteſtaós, vt per ipſorum excellentiam ad diuinas aures adducantur, quæ ſequuta ſunt. Et ſicut ſcitis, magna & infinita multitudo fratrum & mooachorũ, requiſiuit & obſecrauit hæc veſtræ poteſtati notificare. Quòd enim fratres & monachi oou deponant, hanc cõſuetudinem ſuperiùs obtinuerunt, ſed ſufficiat ſolùm in ipſorum exclamationibus. Omnes ſupraſcripti religioſi epiſcopi dixerunt: Dignum oobis fuit orationi vocare, & ſanctis Dei eccleſijs nobis commiſſis & delegatis & diuinas adimplere Miſſas. Quoniam verò fidei ac pietatis propooitur ſermo, iuſtum eſſe putauimus, parere petitionibus venerabilium clericorum Apamearum. Vndè propter literas miſſas nobis à venerabili clero ſanctæ Dei eccleſię Apamearum, & per venerabiles Antonium & Iulianũ portatas, venimus in * Ambrodice, id eſt, oratorio, vbi conógit multos venerabilium clericorum venire ad nos in prędicto oratorio, & petere oos venire ad venerabilia monaſteria beati * Heſychij & beati Dorothei, exiſtentia extra metropolim, vt faciliùs poſſent venerabiles clerici ad nos exire, & edocere, quæ velleot, quod iam fecimus. Et quoniam porrexerunt nobis quoſdam libellos, & inſinuaruot veſtræ magnificentiæ, ac quaſdam depoſitiones fecerunt, petimus & nos veſtram magnificentiã, quemadmodùm exlamationes factæ ſunt (vt ſcitis) à multitudine venerabilium clericorum, inſerere, quæ facta ſunt, & indicare primo & excelleoti ſolio, & glorioſiſſimo magiſtro diuinorum Officiorum, & ſtrenuiſſimis militibus vtrarunque poteſtatum, vt per ipſorum excellentiam ad ootitiam veniãt omnia, quę proceſſerunt à pijſſimo Imperatore noſtro. Nam & nos etiàm notificamus beatiſſimo archiepiſcopo & œcumenico Patriarchæ regiæ vrbis, & glorioſiſſimis ac magnificẽtiſſimis, & magnis & principibus pijſſimi Imperatoris noſtri. Ioanoes Palladius Eutychianus, comes & pręſes, dixit:

*ambrotice

xit: ab Habent quidem fidem actorum teſtificata à venerabilibus clericis ſanctæ Dei Eccleſiæ Apameatum, quæ percurri aſſiſtentia populi defendentis Apamearum metropolim. Quoniam verò interpellatorias doctrinas fecerunt, & quæ exhibuerunt illi, qui ſunt in prædicto venerabili clero, & ſimili modo ſanctiſſimi epiſcopi prouinciæ petierũt, videntur vniuerſa, quæ facta ſunt, nota feciſſe primo & inſigni ac excelſo throno & glorioſiſſimo patricio & magiſtro diuinorum Officiorum, ac ſtrenuiſſimis militibus vtrarumq; poteſtatum, vt per ipſorum excellentiam ad diuinas aures afferãtur ſingula, quæ mota ſunt. Venio ad examen maximè eorum, quæ ab ipſis dicta ſunt, & ꝓpter allata nihil honorabilia iuramenta coniungã omnia, quæ facta ſunt in vna materia, & notificabo ad aſſiſtentiam ipſorum clementiæ, inſerendo his, quæ inpræſentiarùm facta ſunt, & præcedentes exclamationes à multitudine venerabilis cleri prædictæ ſanctiſſimæ Eccleſiæ: Imperatoris multi ſint anni, Auguſtæ multi ſint anni, * Præfectuum multi ſint anni. Magiſtri multi ſint anni, Conſulatus multi ſint anni. * Proui & Hypatij multi ſint anni. Rebelles mitte foràs. Comedentes Eccleſiaſtica foràs eijce. Cũcta eccleſiaſtica Seuerus & Petrus comederunt, oĩa in catervã ſodaliũ tradiderunt. Eum, qui blaſphemauit crucifixũ, eijce foras. Vbi ſunt poſſeſſiones eccleſiæ? Vbi ſunt vaſa eccleſiæ? Mulieres omnia acceperunt. Cuncta Pterouola accepit. Dignos Anathemate anathematiza. Tolle violentiam de Eccleſia. Omnes eccleſiam deprædati ſunt, in ſtipem ſodalium omnia dederunt. Fidelis Imperatoris multi ſint anni. Vitaliani Stratelatis multi anni. Vnam interrogationem canonibus. Vicit fides orthodoxorum. Epiſcoporum multi ſint anni. Eutychiani Cometi multi ſint anni. Requieuerunt oſſa patris tui. Omnia eccleſiaſtica fœminæ acceperunt. Hæc acta Imperatori. Oſſa Domini vendiderũt. Schiſmaticos clericos eijce foràs. Prædia Domini vendiderunt. Qui fugiunt eccleſiaſtica, abſciſſi ſunt. Obteſtor te, ego ipſos * comburo. Vniuerſa eccleſiaſtica vendiderunt. Venit Pterouola, & ipſa dixit: Rebelles Imperatoris eijce foràs. Salutem Imperatoris notifica. Sciamus cuius ſunt χερνιβόξεστα * ἀνατίγια in epiſcopatu quomodò inuenta ſunt? Contaminauit altaria, cõtaminauit baptiſterium. Sciamus vbi ſunt * ανάγρια. Cruentauerunt altaria. Seuerum & Petrum ad ignem. * Proui & Hypatij multi anni. * Prouus dignus eſt Imperatore. Hypatius dignus eſt Imperatore. Patricij magiſtri multi anni. Multi ſint anni * præfectuum. Totius conſulatus multi ſint anni. Multi ſint anni Auguſtæ. Euphemiæ Auguſtæ multi ſint anni. Vitalianus dignus Imperatore. Ioannis patriarchæ multi anni. Hæc acta Deo. Omnia homicidia Fauſtus fecit. Decem millia homicidia fecit. Necatos in S. Antonino Imperatore. Imperator orthodoxus eſt. Petrũ Manichæum Imperatori. Seuerus & Petrus Manichæi ſunt. Cõſulatus orthodoxus eſt. Tolle Fauſtum, ſalua ciuitatem. Eutychiani Cometi multi anni. Iuſta eſt ſententia præfectuum. Supplicamus, notifica ſalutem Imperatoris, notifica ſalutem Auguſtæ.

*Præfectorum

*for. Probi

*i. extenſiones pedaſes

*i. pedalia.

Locus obſcurus.

¶ Copia alterius actionis, formatæ tempore eiuſdem prouinciæ principis.

¶ Item Romanus archidiaconus dixit: Cùm Deus dederit rebus & ſanctis ſuis Eccleſijs orthodoxum & pijſſimum Imperatorem, & veſtra magnificentia præſente, admonuerũt me ſanctiſſimi epiſcopi noſtræ ꝓuinciæ, antiquas Eccleſiaſtici ſtatus ſeruare cõſuetudines, & hoc etiàm venerabilis clerus Apamearum petijt: idcircò requiro præſentes presbyteros venerabiles, diaconos, ſubdiaconos, & lectores, cæterosque clericos ipſius venerabilis cleri, vt quilibet ipſorum certificet propriam propriam opinionem in actis. Ioannes Palladius Eutychianus, comes & præſes, dixit: Præſentes venerabiles presbyteri & reliqui clerici, & qui allegationem Romani venerabilis archidiaconi audiuerunt, ſuam certificent ſententiã. * Eutychius reuerendiſſ. presbyter dixit: Celebritas totius mundi eſt hæc, pia videlicet ſtatio, q̃ nũc tenet: quarè iuxta atteſtationes factas à venerabili archidiacono, ſuademus omnem innouationem, quæ iam prouenit ab his, qui fuerunt hæretici, auferri & imponere ſancta nomina beatiſſimorum patrum noſtrorum & epiſcoporũ, à beatiſſimo Domino vſq; ad bonæ memoriæ Iſaccium epiſcopum noſtrum, teneteq; in omnibus alijs antiquum ſtatum ſanctæ eccleſiæ.

*for. Eudoxus

Euſtathius reuerẽdus presbyter & œconomus, dixit: Queadmodùm allegauit p̃ſens venerabilis archidiaconus, oẽs venerabiles presbyteros, diaconos, cæteroſq; clericos ſanctiſſimæ Eccleſiæ noſtræ petere antiquas conſuetudines teneri, iſtas & ego teneri rogo. Stephanus reuerend. presbyter dixit: Et ego aſſentio depoſitioni factæ à venerabili Euſtathio presbytero & œconomo S. Eccleſiæ noſtræ, ac à cæteris venerabilibus * cleris.

* Thelelæus reuerendus presbyter dixit: Vix quandoque ab æſtu donauit nobis Deus pratum hoc orthodoxum, Imperatorem dico ad quem poſt Deum confugiens, conſpexi zelum conclericorum meorum, quem pro ſanctis pontificibus & patribus noſtris habent: Rogo ergò amoueri innouationem ab hæreticis factam in ſanctiſſima Eccleſia noſtra, & ſeruari antiquam conſuetudinem eccleſiaſtici ſtatus, & ponere in ſacris diptychis ſalutationes beatiſſimorum epiſcoporum

rum noſtrorum, à beatiſſimo Domno vſque ad beatiſſimum Iſaccium epiſcopum noſtrum.

* Neſncius reuerendus presbyter dixit: Et ego gratias agens Deo, qui pacem & vnionem ſanctis eccleſijs per pijſſimum Imperatorem noſtrum dedit, conſentio omnibus petitis à venerabili clero noſtro, & cõfirmatis à ſanctis Epiſcopis prouinciæ, vt & omne innouatum* renouetur, quod introductum eſt in ſanctiſſima eccleſia noſtra, & antiquæ conſuetudines renouentur ac ſeruentur, quæ ſeruatæ fuerunt vſque ad obitum bonæ memoriæ Iſaccij archiepiſcopi noſtri, in ſanctis Miſſis ac in omnibus alijs.

* remouea tur,

Megas reuerendus presbyter dixit: Omnia innouata ab hæreticis volo ceſſare, & tenere antiquum ſtatum, & imponere nomina ſanctorum patrum, & ſanctiſſimorum archiepiſcoporũ noſtrorum, qui fuerunt in noſtra metropoli vſque ad obitũ beati Iſaccij.

Sergius reuerendus presbyter dixit: Talem orationem habui, & rogaui Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, vt tollerẽtur conſuetudines innouatæ ab his, qui malè ſentiunt, & ponerentur nomina ſanctorum patrum noſtrorum, ſicut & vſque ad beatiſſimum Iſaccium epiſcopum noſtrum iacuerunt. Et conſentio omnibus his, quæ depoſita ſunt à venerabilibus presbyteris.

Sabbatius reuerendus presbyter dixit: Et ego conſentio omnibus, quæ atteſtata ſunt à venerabilibus presbyteris.

Romanus reuerendus presbyter dixit: Et ergo regratians Domino Deo, qui donauit toti mundo & ſanctis eccleſijs orthodoxum Imperatorem conſentio & conſono omnibus petitis à venerabilibus concleticis meis, & ante me à venerabilibus presbyteris, in remouendo omnem innouationem factam, & ſeruare antiquas conſuetudines eccleſiæ, & ponere in ſacris diptychis appellationes ſanctiſſimorum epiſcoporum noſtrorũ, vſq; ad beatiſſimum Iſaccium archiepiſcopum noſtrum. Ioannes reuerendus presbyter dixit: Et ego conſentio omnibus teſtificatis.

for.* Alter Pſalm. 117.

* Aſterius Ioãnes reuerẽdus presbyter dixit: Scriptũ eſt: *Hæc eſt dies, quam fecit Dominus: quarè exultemus & lætemur in ea.* Cum lachrymis ergo rogo imponere ſanctiſſimos patres noſtros vſque ad obitum ſanctæ memoriæ Iſaccij epiſcopi noſtri, & teneri antiquam conſuetudinem.

for.* optionibus. for.* nomotheta.

Ioannes & Zachæus presbyteri dixerunt: Et nos cõſentimus oĩbus * opinionibus. Cyriacus reuerendus presbyter & * legotheta, dixit: Et ego rogo veſtram poteſtatem, ponere in ſacris diptychis ſanctos ac beatos noſtros epiſcopos vſque ad beatiſſimũ Iſaccium, & eos, qui in ſede ipſorũ mortui ſunt, & teneri antiquas Eccleſiæ conſuetudines. Oro autem pro victoria dominis noſtri pijſſimi* Iuſtini orthodoxi Imperatoris.

Antonius presbyter dixit: Oratio quidẽ nobis fuit, vt ponerentur in ſacris diptychis ſancti ac beati patres noſtri, qui fuerunt epiſcopi noſtri vſq; ad beatæ memorię Iſacciũ, qui & ipſe epiſcopus noſter fuit & ſeruentur antiquæ conſuetudines eccleſię, quæ fuerunt vſq; ad tempus ipſius beatiſſimi Iſaccii.

Eutychianus diaconus dixit: Gratias ago omniũ Deo, qui dedit nobis pium & Chriſto amantiſſimũ Imperatorem Iuſtinum pro pace ſanctiſſimarum Eccleſiarum ſuarum, & peto inſerere ſacris diptychis ſalutationes ſanctorum Epiſcoporũ noſtrorum, qui fuerunt vſque ad beatę memoriæ Iſaccium, qui fuit epiſcopus noſter, quodq; ſeruentur antiquę conſuetudines Eccleſiaſticę. Sergius & Euſebius ac Ioannes presbyteri, dixerunt: Et nos conſentimus omnibus atteſtatis ante nos. Calliopius filius * Aſchonij, Leontius filius Matroni, Anaſtaſius, Stephanus & Theodoſius diaconi, dixerunt. Cõſentimus & nos in his, quæ teſtificata ſunt à venerabilibus viris. Dyas filius Vranii, Anaſtaſius filius Theodoſii, Macedonius, Ioannes filius Ruffini, & Leõtius filius Anatolij, Epionus filius Fortaſii, diaconi dixeront: Et nos eiuſdem opinionis ſumus. Stephanus, Anthemius, Eulogius, Antoninus, Leontius, Elias, Epiphanius, Simeon, Aetius, Photinus, Iulianus, Leontius, Ioannes, Epilampſius, Stephanus, reuerendi diaconi, dixerunt: Et nos ſequimur ea, quæ ſimul viſa ſunt à venerabili clero. Theodoſius, Ioannes, Simeon, Marcellus, Romanus, Iulianus, Lontius * Etuſterius, Iulianus, Ioannes, Simeones, Maras, Theodot* Thomas, Epiphanius, Ioãnes, Leõtius & Sophronius diaconi, dixerunt: Et omnes nos conſentimus omnibus dictis à venerabili clero. Paul*, Diogenes, Tomas, Stephanus, * Etuſterins Ioannes & Stephanus diaconi dixerunt: Et nos ſequimur omnes iſtos. Epiphani*, Guideus, Romanus, * Etuſtonins, Diodorus, Ioannes, Antoninus, Euagrius, Thomas, Barci*, Stephanus, Anaſtaſius, Strategius, Epiphanius, & * Teotiſtes reuerẽdi lectores, dixerunt: Et nos ſequimur hos omnes. FL. Ioannes Palladius Eutychianus, comes & præſes, dixit: Manifeſta ſunt ea, quæ facta fuere. Edantur.

¶ LIBELLVS MONACHORVM *Apameæ ad proprios Epiſcopos.*

Copia libellorum porrectorum a collegio monachorum Apameæ, ſanctiſſimis Dominis noſtris proprijs epiſcopis.

SANCTISSIMIS Patribus epiſcopis ſecundæ Syriæ ab Alexandro, Ioanne Si-

meone,

meone, Palladio, Procopio, Eugenio, Stephano, & reliquis archimandritis & monachis territorij Apameatum. Docuerunt nos diuinæ ſcripturæ, quomodò & rerum neceſſitas didicit ſeruire tempori. Expoſuimus igitur circuitus, qui prouenerunt potentia tūc imperantium, & furia hæreticorum violenta. Verùm cùm nunc Deus iuſtam audaciā donauerit, rebuſque optatam ſpem largitus ſit, & eccleſiis ſuis & omni terræ orthodoxū Imperatorem mandauerit, neceſſè eſt in obmuteſcentia oppreſſos clamare*

* ...

ſcitis enim quòd & impoſſibilium fermè, ac irrecuſabilium rerū attingit ius. Cùm itaq; Deus clementiam donauerit, & tranquillitatem terris reddiderit, (qui ꝓ ſua ſingulari bonitate, * ſui cultores ac in ſe confidētes conſilio deſertos nunquàm relinquit, ſed conſolatur) bono Imperatore * acquirente, & ſeparatis his, qui rectam viam orthodoxę fidei ſpoliare conantur: relinquitur, vt nos dicamus, licèt uideantur mediocria, vitam amariſſimā Seueri hæretici, deindè turpem ac omni abominatione plenam Petri vitam. Quandò enim iuimus ad campum Regularium, quod non longè eſt à venerabili templo beati Simeonis confeſſoris, ad pacem & vnionem charitatis, & iuſtam orationem reſpiciētes, ſolumq; habitum & animam monachos decentē circunferentes: * neſcimus, quomodò impium Seuerum hoſtem habuimus, quem neſciuit, nec vnquàm ſuſcepit Chriſtianorum ſtatus, neque vera communione vllo modo aut tempore participauit, & quantùm à ſententia inimici veritatis, cumulatim omnes perimus, cùm Iudæi, aut alias ſeculares & quaſi monachi, attuliſſēt nobis ex quibuſdam tributariis turibus. Quid autem poſſumus facere, aut quomodò poſſumus contrà ſtare furiæ acerrimi exercitus impietatis? Nam alios quidem corroperunt, alios verò in captiuitatem traxerunt, nonnullos nudos veſtibus conſtituerunt, & alios detritis corruptiſque veſtibus tanquàm in ignominioſa vita, ſecūdùm illorum opinionem triumpharunt. Nos quidem in his, quæ facta ſunt, meritò gloriabamur, paſſiones & ſanctas plagas pro Chriſto Deo noſtro cum omni bona ſpe ſuſtinentes. Verùm cùm tam magnas offenſiones, paruas putauerint, immittunt ad exertem exercitum ruſticorum maiorem iſto; & ſecundum impetum faciendo contra prædictum monaſterium, partem muri diruunt, & noctis tempore ſubintrant, & quoſdam interficiunt, plurimos verò verberāt, & mediocrem ſubſtantiam monaſterii ſubripuerunt, & pro magnis lamentationibus trophæa iniqua contra fidem* faciebant. Et ſic quidem multa acerrima fecerunt, licèt tandèm expulſi ſint. Tempus autem nullum ſatis fuit homicidij ſoli Seuero totius orbis inimico, immò veriùs cœleſtium contemplationum: ſed nō

* neſcimus
* ſiue
* Tpa

ſufficiente ſolo Seuero (vt videbatur) maculare ornamenta totius orbis, iterùm & Petrus contra ciuitatem Apamearū, excitatur, & promittitur (inquit) præſul, quem oportebat magis & literis* in ſyllabis tradi, & nō ſomniare oracula ſacri ritus. Vndè irrationabilem audaciam iuuentutis immittit ſæpiùs venerabili monaſterio ſancti Dorothei protrahens multitudinem publicarum fœminarum huic accommodatam, in quo illud dedecoris commiſcuit in eis. Nam meretrices erant, & nullatenùs nobiles. Et percutiens ibidèm venerabiles monachos, trahit ad ciuitatem, & in carcerem detrudit, & hoc ſæpiùs facere non ceſſauit. Quiſnam poterit prædicta mala & damna monaſterio illata numerare? Inſuper enim & nunc infixerunt iacula & tela Iſaurorum ſequētium, & expectantium ipſum, quæ clamāt exceſſum vulneris, quod euenit, & interitus mundum permittit venire illachrymabiliter videre portas illius monaſterij. Si autem & homicidia dicere audebimus, in quibus ſæpiùs manus tinxit, quis Chriſtianorum orthodoxorum videns ſanguinem altaribus reſperſum offerre auſus, non compungetur dicere, immò ſilentio magis diliger talia occultare? Verùm etſi rurſus renouaremus præcedentia facta, & perpetrata in Otagorum monaſterio, quæ charta ſufficiet ad enumerationem tantorum delictorum? Non enim pigritauerunt, ſicut in obſidione, deſtruere monaſterium, & accipere cauſam captiuandi in monachos ibidem pſallentes: qui quanquàm ad modicum lapſi ſint, demùm tamen veritatis verbum dilexerunt, & coniunctionem communionis noſtræ amplexati ſunt. Pugnam in Lariſſa factam, & nefandam furiam Fauſti, & quos inhumaniter ſagittis deiecit, habet & quorundam geſtorum fides. Sicuti ergò & in inuaſione incertorum factum eſt, actus neminem habitantium prouinciam perlatuit. Quanta verò & qualia differenter in venerabili domo victorioſi martyris Antonini ꝑpetrata ſint, quæ natura rationem habens, ſinè lachrymis coartabit? ità enim in conſuetudinē venerat interficiendi monachos, magnum lucrum putans, quod cunctis hominibus abominandū eſt, quòd per ſequaces ſuos, quos iniquè conducebat, interfecit venerabiles ac orthodoxos monachos, qui ibidem in honore peragendæ celebritatis congregabantur, ſicque cruētis manibus adſtabat altari. Audiuiſtis, præſente Magnifico prouinciæ Principe, & Amelio glorioſiſſimo, ac Narſo magnifico, & inſuper quibuſdam aliis, quas voces emiſerunt pręſentes venerabiles presbyteri, diaconi & ſubdiaconi, cæteraque multitudo catholicæ eccleſiæ Apamearum. Quomodò cum meretricibus & inhoneſtis mulieribus vitam duxit, & blaſphemas uoces contra Deum emiſit, CHRISTVM

* &

crucifixum blaſphemando, trahens etiàm mulieres in ſanctos Chriſtianorum fontes, quæ nondùm dignæ erãt baptiſmate ſacro. Cæterùm ſi voluerimus vniuerſa percurrere, alio magis, & non ſolùm præſente, indigebimus tempore. Quarè multa Petri & Seueri delicta prætereuntes, carptim balbutiendo diſcurrimus veras contra illos accuſationes. At bonum quidem eſſet, nõ prætermittere cauſam afflictionis venerabilis Ioannis. Nam cùm quidam moti eſſent ſermones in ſecreto ſancti Stephani, dum celebraretur feſtiuitas, & reſpondiſſet dictus venerabilis vir, Benè & ſanctè credere pijſſimum Imperatorem noſtrum, qui contriſtatus, velutì anima compunctus in hac iuſta voce, ſub verbo & condemnatione inquit: Hoc fecit Petrus, qui veritatis inimicus eſt, & nullibì iuſtum habet ſermonem, ſed in omnibus proteruus hoſtis eſt, oppugnatis bonis ac orthodoxis cogitationibus eius, qui eſt poſt Deum vniuerſi orbis Dominus. Hęc enim ſic atteſtata, præſente Magnifico Principe prouinciæ, & quibuſdam clariſſimis electis de metropoli, multi ex venerabili clero Apamearum edocuerunt, addentes, & quantam ſeruauit voluptuoſiſſimam affectionem circa Stephanam & * Scina, quam adducendo perſuaſione & blanditijs, monaſterio iniquè immittit, & omni tempore priuatim & continuè ipſe præſtolatur. Et hoc diuerticulum indecens rursùs ſibi fabricauit, & materiam impudicam, quam ipſe vocauit doctrinam eſſe & monitionem, putans omnes pręſentes fallere, & veritatem peruertere eorum, quos in malo cum illa conuentione amplexatus fuerat, vt ſobrium valdè ſermonem diſcurramus de hoc. Quarè ſupplicamus ac rogamus veſtram beatitudinem, vt reſpicientes ad verum * verbum cui ſeruitis, & ad memorabile orthodoxi propoſitum pijſſimi Imperatoris noſtri, ac maximarum poteſtatum ſequamini ſancta beatiſſ. Patriarchæ & ſanctæ geſta ſynodi cum ipſo congregatæ, & cõſentiatis iuſtæ depoſitioni factę contra Seuerum hæreſiarcham, & deponere velitis Petrum, quem nominando, meritò erubeſcimus: ſed neceſſitate perſuaſi, dicimus & ſupplicamus deponere ipſum, & extra diuinum chorum ſtatuere, ac extra ſacerdotium, à quo ipſe omninò alienus fuit iam, & nunc ſibi ipſi ſolùm illicitè circumpoſuit ſacerdotij * ſpecimen. Iſtis enim ſic præcedentibus Deus admittet veſtram puram, & ipſi dilectam voluntatem, & rex magnus laudabit rectum animum veſtræ iuſtitiæ, & paſſiones concitatas membris eccleſiaſticis excidet. Et vtinàm ſicut olìm & præolim, remedium & curam Apoſtolicam Eccleſijs donando, quæ ad ſanctum & conuenientem ordinem immaculatam Chriſtianorum fidem cõducãt, vt gloriam & indefeſſos hymnos in vocibus & canticis Deo Domino acclamemus, ac cęleſtibus poteſtatibus & omni humana natura, in bonam vnionem * iuſtis Eccleſiæ Catholicæ conuenientibus, vt iuxta diuinam vocem, fiat vnum ouile & vnus paſtor Chriſtus Deus noſter.

* λόγον

* ſpeciem.

for. * cum iuſtis

Ioan. 10. c

SVBSCRIPTIONES.

¶ Alexander presbyter & archimandrita monaſterij beati Maronis, porrexi pdictos libellos, & ſubſcripſi manu mea.

Simeon Dei miſeratione presbyter, & archimandrita, monaſterij beati Agapeti.

Procopius preſbyter & archimandrita monaſterij beati Theodoſij.

Eugenius presbyter & archimãdrita monaſterij beati * Iſychij.

* Heſychij

Palladius presbyter & archimãdrita monaſterij beati Valentiniani in * Captiolo.

Stephanus presbyter & archimãdrita monaſterij ſancti Theodori in Vaſala.

Ioannes presbyter & archimandrita monaſterij ſancti Felij, porrexi.

Maras presbyter & archimandrita monaſterij beati Baſilii.

Muſelius presbyter & archimandrita monaſterij beati Baraſonæ.

Sergius presbyter & archimandrita monaſterij beati Thalaſſii.

Timotheus presbyter & archimandrita monaſterij beati Gaiani.

Simeones diaconos & archimãdrita monaſterij beati Eugraphii.

Iulianus presbyter & archimandrita monaſterij beati Cyrilli.

Romulus presbyter & archimandrita monaſterij beati Ioannis & Iacobi.

Dorotheus presbyter & archimandrita monaſterij beati Cyrilli.

Thomas presbyter & archimandrita monaſterii beati Ioannis.

Caiumas diaconus & archimandrita monaſterij beati Pauli.

Camnelius diaconus & archimandrita monaſterii beati Iſaccii.

Sunt autem & in lingua Syriorum multæ & infinitæ monachorum ſubſcriptiones.

Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Sancta ſynodus nobiſcum præſens, ſentẽtiam, quã habet in his, quæ facta ſunt & lecta dicat. Et venerabilis Chriſtodorus notarius & diaconus ac ſecretarius, legit interpretationẽ vocis lectæ per literas Latinas, quę ſic habet: Sãctiſſimi epiſcopi partium Italiæ, & honorãdiſſimi diaconi ſedis Apoſtolicæ, dixerunt: Dudùm cognitum eſt diffinitionibus Apoſtolici præſulis Hormiſdæ, Seuerum & Petrum ſiue cõplices ſuos, & qui ipſos ſequuntur, pro manifeſto eorum errore condemnatos eſſe, quod & nos, ſequaces per omnia Apoſtolicæ ſedis, ſancimus, in loco * videlicet & numero condemnatorum ipſos eſſe * confitemur. Verùm non modò prædicti

* Ita

fo. confitentes

Seuer

Seueri impia cōſcripta, in qoibus definiooнes ſanctæ Chalcedonenſis ſynodi, & epiſtolas beatę memorię Leonis papæ, blaſphemo ore anathematizare ꝑſumpſit, ſed etiàm Zoaram, & omnes in ipſorum communione ſeu errore permanentes, ipſius ſententiæ ſeueritatis ſiue ipſius anathematis vincula cōpræhendunt.

¶ Sententia Epiphanij patriarchæ, & ſynodi congregatæ contra Seuerum & Petrum.

SANCTA ſynodus dixit: Licèt qđ nouius fuerit, quòd à venerabilibus prioribus venerabilium monaſteriorum petitū, tanq̃ pro ſanctiſſimis eccleſijs porrectum, admittere omninò nos oportet, & ipſorum pio zelo communicare atq; conuenire, nunc autem & hoc eſſe factum cum ratione à beatiſſimis patribus & fratribus noſtris iam conſpicimus: ſicq; maximæ culpæ eſſet, non ſequi illos, qui non paruos ſudores habuerunt pro communi pace ſanctiſſimarum eccleſiarum, & qui magois ac patriarchalibus reſplenduerunt ſedibus. Ex omnibus itaque lectis inuenimus Seuerum & Petrum totius Eccleſiæ catholicæ, immò & ipſius orthodoxæ fidei apoſtatas, & abſciſſos, ac ſimpliciorum animarum inſidiatores, necnon impiorum hæreticorū fautores, * qualia ipſorum frequentibus erroribus ἰσάζοντες, verùm
* æqualia ipſorum ſequentes
& ſacras ſanctiones ſanctorum patrum noſtrorum pro nihilo putauerunt, & his interdicta periculosè facere præſumpſerunt, & propter hæc in ſacras ſententias lectas inciderunt, & nos * ipſas ſequētes, prædictos Seuerum & Petrum, qui nec [illegible] retrahuntur perpetuis condemnationibus & anathematizationibus, à tantis ſanctis patribus contra ipſos factis, mediocriter videlicet ſecundùm quod ſactæ ſunt, econtrariò verò temeritatem ſuam auxerunt contrà omnes ſanctas eccleſias, & ipſas tumultibus, quantùm in ipſis ſuit, impleuerunt, & propriorum labiorum fructus carpſerunt, vt dicit diuina ſcriptura, habemus factos in ordine hæreticorum, quos dilexerunt, & anathemata, quæ ſtuduerunt inuenire in cōtumeliam patrū noſtrorū, & euerſionē fideliū, ipſi habent ea contra caput ſuum, ambulantes (ſicut dicit Propheta) in lumine ignis ſui, & in flamma, qua exarſerunt. Et in hoc etiàm ſequendo nos memoratos ſanctos patres, per mediocrem contra ipſos ſentētiam noſtram, anathematizamus ipſos Seuerum & Petrum, quorum alter quidem Theopolitanorum, alter verò Apamearum Eccleſiarum ſedem illicitè ſubripuerunt: vt qui in Chriſto ſperauerunt, & catholicæ Eccleſiæ exiſtunt, hoc ſcientes, non incidant in ipſa ignorantia eorum, quæ canonicè contra ipſos diffinita ſunt, ſed ſciant ſecūdùm euāgelicam & Apoſtolicam doctrioam, quoniā hæreticum virum poſt primam & ſecundā mooitionē recuſare oportet, & ꝙ noo oporteat dicere tali, Salue. nam q̃ dicit ei, Salne, communicat operibus illius malis. Manifeſtum autem eſt, ꝙ einſdem condemnationis ſunt Zoaras impijſſimus, & omnes, qui venerabilibus altaribus & bapoſterijs ſua hæretica conuenticula oppoſuerunt. Et ſimili modo anathematizamus parabaptiſmata & impia conſcripta prædicta Seueri. Aequaliter enim (ſicut dicit diuina ſcriptura) *odibilia ſunt Deo impius ac impietas ipſius.*

* ipſos

Sap. 3.

Eſa. 50.d

Tit. 3.a

2. Ioan. d

Sap. 14.a

¶ Sententia Mennæ patriarchæ contra Seuerum, Petrum & Zoaram.

SANCTISSIMVS ac beatiſſimus œcumenicus arcbieps & patriarcha Mennas, dixit: Cùm Ioannes diuinus apoſtolus, & diſcipnlns magni Dei & ſaluatosis noſtri Ieſu Chriſti, dicat quædam peccata eſſe non ad mortem, quædam verò ad mortē, doceatq́ue oos per hanc ſententiā, fugere blaſphemias in Deum per opiniones hæreocorum, velut ad mortem ducentes, videnturq́ue Seuerus & Petrus ſpontè pręeligere peccata ad mortem: opportunum eſt, eos, qui à principio errauerunt, & opinionibus hæreticis ſeducti ſunt, & propter hoc à ſancta catholica Eccleſia & Apoſtolica, & ab omnibus, qui in ipſa partem ſacerdotij ſortiti ſunt, cōdēnationem ſibijpſis ſuperinduxerunt, ſobriè pœnā portare, & ipſam exiſtimare, occaſiooem pœnitenoiæ atque recognitionis. At cùm hi nihil tale videantur feciſſe, neq; toto tempore aliquam demonſtrationem recognitionis fecerint, ſed tanq̃ ad ipſum Deum ſuperbientes, manſerunt in proprijs impietatibus, & parnum putauerunt, ſtare vſq; ad perditionem ſuam, etſi nō omnes alios, quibus validi fuerunt, perdidiſſent, & opus affectauerunt, dignum ſolius authoris & inuentoris iniquitatis, qui propriam ruinam, communem omnium hominum perditionem cōſtituere voluit, & vſq; nūc vult. Non ergò ceſſauerunt vti doctrinis ſcriptis & nō ſcriptis, & non ſolùm in ciuitatibus, in quibus fuerunt commorantes, ſed etiàm in longè remotis, ſimpliciorum animas alliciēdo, & participes propriæ perditionis faciendo, non ad intellectum accipientes iudicium Dei, neque Dominicam ſententiam manifeſtiſſimè clamantem: Si quis ſcandalizauerit vnum de puſillis iſtis, obnoxius erit gehennæ ignis. Inſupèr autem conculcauerūt venerabiles canones, qui prudeotes ſanxerunt, condemnatum in aliqua ſynodo, nullo modo poſſe ſacerdotale miniſterium reaſſumere, donèc de eo diſcuſſio ab alia ſynodo facta, ipſum innocentem probaſſet. Et ſi quis audebit ſacrum quid de medio tempore facere ante reſtitutionem in alia ſynodo,

1. Ioan. 5. d

Matt. 18.a

do,

do,hunc nec poſteà in alia ſynodo ſpem aliquam reſtitutionis habere. Sed hæc omnia deſpicientes prædicti Seoerus & Petrus,& ſui communicatores & participes, de quorum numero eſt Zoaras quidam monachus de Syria ortus,homo, qui neque intelligere aliquid ſacri poteſt, neque ſecundùm rationem facere, non quòd alijs quicquam boni impartiri poſſit,ſed ſimpliciter ſic hypocriſim, veluti eſcam qua odam, animabus eſurientiũ porrigit, immò (quod verios eſt dicere) materiam auaritiæ facit. Contempſerunt quidem Eccleſiam Romanam ſucceſſorem Apoſtolorum, quæ ſententiam contra ipſos protulit, & ad nihilum reputauerunt hujus regiæ vrbis ſedem patriarchalẽ, & omnem ſynodum in ea congregatam, & eiuſdem Domini & ſaluatoris omnium 10 ſanctis locis Apoſtolicam ſucceſſionem, & vltra hæc omnia, etiàm omnem ſententiam Orientalis diœceſis contra ipſos latam. Dicendum etiàm eſt,quòd illotis manibus ſancta cõtrectarunt,& tanq̃ porci quidam mar-
Matt. 7. a garitas conculcauerunt (dico autem euangelicas & paternas ſentẽtias) nec ceſſauerũt vſq; in hodiernum diem, * grauiter obuia-
* grauiter re ſtatui & paci ſanctiſſimarum Eccleſiarũ. Ipſi enim clàm & occultè faciunt ea,quæ canonibus interdicta ſunt, alios quidem multos iniqua doctrina ipſorum perſuadẽtium
* peruertendo * peruertendo, cũuenticulaq; & parabaptiſmata per domos & monaſteria faciendo contra canones,& ipſorum ſceleratam communionem multis, qui ab ipſis peruerſi fuerant, tradendo: homines dicimus neque figura, neque re, qui habebant ordinationem ab ipſis datam ſimiliter ipſis peruerſis. Porrò p hæc non ſolùm non eradicatur anathema primò impoſitum à patribus noſtris, ſed & ex noſtra ſententia, immò verò canonũ authoritate,ſpes reſtitutionis ipſis aufert,& vt catholici filij,cùm hoc intelligũt, ſugiãt illorũ errorẽ & hæreſim.Propterea igit ſequentes ſanctorum patrum noſtrorum ſentẽtias, & euangelicis ac paternis inhęrẽdo ſanctionibus, ſuſcipimus & ſanctiſſimos fratres & comminiſtros, cùm ab ipſis lata fuerit ſententia contra pdictos, Seuerum, Petrum & Zoaram, & alios, quicunque communicant ipſis in impietate,ac contra complices ipſorum. Et nos illos per Dñm noſtrũ IESVM Chriſtum verum Deum noſtrum, tanquàm lupos quoſdam, grauiter irruentes in ouile Chriſti,abijcimus,& conſententiatiui ſimus ſanctiſſimis fratribus & comminiſtris noſtris,& ſæpiùs priùs nominatos Seuerum & Petrum ſimili anathemate ferimus: non autem ipſos ſolùm,ſed & Zoaran, & alios,qui conuenticula & parabaptiſmata faciũt: necnon & omnia ab ipſis conſcripta,quæ venenum draconis authoris mali, in ipſis nutriuot, & ipſum in ſimpliciorum animabus emittunt.

SVBSCRIPTIONES.

Mennas Dei miſeratione epiſcopus Cõſtantinopolitanns diffiniui, & ſubſignaui me propria manu.

Ego Sabinus epiſcopus S.eccleſiæ Canuſinæ,in ſynodo ſequens diffinitionem ſanctæ recordationis Papæ Hormiſdæ, anathematizans atque condemnans Seuerum & eius impia ſcripta,& Petrum quondàm Apamearum epiſcopum,& complices eorum atque ſequaces, necnon & Zoaram, vel communicatores eorum, & in eodẽ errore permanentes,ſubſcripſi.

Ego Epiphanius epiſcopus ſanctæ Eccleſiæ Eſculanæ,
& cætera ſimiliter per literas Latinas.

Ego Aſterius epiſc.S.eccleſiæ Salernitanæ,
& reliqua ſimiliter per literas Latinas.

In nomine Domini IESV CHRISTI Leo epiſcopus Eccleſiæ Nolanæ, & reliqua ſimiliter ſub ſcriptura Latinarum literarum.

Ego Ruſticus epiſ ſanctæ Eccleſię Fęſulaoę,
& reliqua ſimiliter per literas Romanas.

Theophanes diaconus S.Eccleſiæ Romanæ,
& reliqua ſimiliter per literas Latinas.

Pelagius diaconus S.Eccleſiæ Romanæ,
& cætera ſimiliter.

*Ipatius epiſcopus Epheſinus, diffiniui & ſubſcripſi. * Hypatius

Conſtãtinus Epiſcopus Heracleus in Europa,ſubſcripſi.

Euſebius epiſcopus Cyzicus, diffiniui & ſubſcripſi.

Thalaſſius epiſcopus Nicomediæ, diffiniui & ſubſcripſi.

Anaſtaſius epiſcopus Nicenus metropolita, cùm per lectionem ſciuerim,quæ facta ſunt, anathematizans Seuerũ & eius impia ſcripta, ac Petrum quondàm Apameæ, necnon & Zoaram, & ipſorum communicatores,& qui in ipſorum errore permanẽt, diffiniui & ſubſcripſi.

Photinus epiſcopus Chalcedonæ, diffiniui & ſuſcripſi.

Auxentius epiſ.* Sebaſtienſis,coſententiatiuus exiſtens diffinitis,ſubſcripſi me. * Sebaſten.

Theodulus epiſcopus Iconij, conſententiatiuus exiſtens & ipſe,ſubſcripſi.

Theogenes epiſcopus Synnadorum, diffiniui & ſubſcripſi.

Bachus Epiſcopus Antiochiæ in Piſidia, diffiniui & ſubſcripſi.

Mamas epiſcopus Melitenenſis, conſententiatiuus exiſtens in omnibus, ſubſcripſi.

Hilarianus epiſ.Pergæ,diffi.& ſubſcripſi.

Voſporius eps Neocæſareæ, diffi.& ſubſ.

Paulus epiſcopus Tyanus, diſſin.& ſubſ.

Acacius epiſco. Peſſinuntius, diffiniui & ſubſcripſi.

Canon epiſcopus Sidenſis, conſententiatiuos exiſtens & ipſe ſubſcripſi.

Epictetus epiſcopus Glaudiopolitanus Honoriadis,diffiniui & ſubſcripſi.

*Pro-

* Theodor* *Procopius epiſcopus Gangrenus, conſententiatiuus exiſtens, ſubſcripſi.

Petrus epiſ. Iuſtinopolitanus ſecundæ prouinciç Cappadociç, ſubſcripſi.

Marcus epiſcopus Apameç, diffiniui & ſubſcripſi.

Hediſcus epiſcopus * Cianus, diffiniui & ſubſcripſi.

Ioannes Boſphori, diffiniui & ſubſcripſi.

Theodorus epiſcopus Gortynæ, quæ metropolis eſt prouinciæ Cretenſis, cùm per lectionem ſcinerim, quæ facta ſunt, anathematizans Seuerum & eius impia conſcripta, & Petrum quondàm Apameæ, ac Zoaram, & communicatores ipſorum, & qui in eorum permanent erroribus, diffiniui & ſubſcripſi.

Hyacinthus epiſcopus Miletineñ. ciuitatis, diffiniui & ſubſcripſi.

Thalaſſius epiſcopus Beryti, conſententiatiuus exiſtens & ego omnibus hic diffinitis, ipſos hæreticos anathematizans, videlicet Seuerum & eius impia conſcripta, Petrum quondàm Apameæ, ac Zoaram, communicatoresq; ipſorum, ac in ipſorũ errore permanentes, ſubſcripſi.

Magnus Epiſcopus Beroæ primæ prouinciæ Syriorum, diffiniens ſubſcripſi.

Aetherius Epiſcopus Mariamniæ ſecũdæ *prouinciæ Syriorum, ſubſcripſi.

* Zinchiorum Domitianus epiſcopus* Zichiæ, diffiniens ſubſcripſi.

Calloas epiſcopus Smyrnæ, diffiniui & ſubſcripſi.

Archelaus epiſcopus ciuitatis Corycorũ, diffiniens ſubſcripſi.

Chriſtophorus epiſcopus Porphyrionis prouinciæ Phœniciæ Paralij, anathematizans Seuerum & Petrum & Zoaram, ac communicatores eorum, & in ipſorũ errore permanentes, diffiniens ſubſcripſi.

¶ Habet & duas ſupſcriptiones Syriorum.

* Paguſorũ Alexander epiſcopus*Paraxiorũ videlicet Iuſtinianç ciuitatis, anathematizans Seuerũ, & eius impia conſcripta, Petrum quondam Apameæ, & Zoarã, ac cõmunicatores ipſorum & in ipſorum errore permanentes, diffiniens ſupſcripſi.

Euſtathius epiſcopus ciuitatis Tiberiopolis diffiniens ſubſcripſi.

Anaſtaſius Epiſcopus inſulæ Iotapæ, diffiniens ſubſcripſi.

Domnus epiſcopus ciuitatis Maximianopolis, diffiniens ſubſcripſi.

Pelagius Epiſcopus Parnaſſi, diffiniens ſubſcripſi.

Ioannes epiſcopus Zoaranus tertię Palæſtinæ prouinciæ, diffiniens ſubſcripſi.

Epiphanius epiſcopus Heracleanus, diffiniens ſubſcripſi.

Abraamius epiſcopus Cratianus diffiniens ſubſcripſi.

Alexander epiſcopus Colonenſis, diffiniens ſubſcripſi.

Eugenius epiſcopus Tij, diffiniens ſubſcripſi.

Epitynchanus epiſcopus Germæ, diffiniens ſubſcripſi.

Andreas epiſcopus ciuitatis Theodoſiopolis, diffiniens ſubſcripſi.

Euſebius epiſcopus * Antiquæ ciuitatis, diffiniens ſubſcripſi. *Antiſæ vel * Adyantuquæ,

Aſterius epiſcopus Amaſtridæ, diffiniens ſubſcripſi.

Theodorus epiſcopus ciuitatis Gordiorũ, ſubſcripſi.

Mathias epiſcopus Cymæ, diffiniens ſubſcripſi.

Ioãnes epiſcopus Podaliç, diffioiens ſubſcripſi.

Ioannes epiſcopus * Midaij, diffiniens ſubſcripſi. * Midaiæ

Paulus epiſcopus ciuitatis * Stectorij, diffiniens ſubſcripſi. * Sectorij

Andreas epiſcopus Peltenus, diffiniens ſubſcripſi.

Theodorus epiſcopus ciuitatis Myrorũ, diffiniens ſubſcripſi.

¶ Habet & aliam ſubſcriptionem vnam Syricã, id eſt, ſyriæ literis ſcriptam.

Leontius epiſcopus ciuitatis Helenopolis diffiniens ſubſcripſi.

Minas epiſcopus Eudoxatç diffiniens ſubſcripſi.

Ioanoes epiſcopus Cęſareæ, diffiniens ſubſcripſi.

Ioannes epiſcopus * Troianæ ciuitatis Phrygiæ Pacatianæ, diffiniens ſubſcripſi. * Traianopolis Phrygiæ Salutaris,

Straronicus epiſcopus Syſdrorũ ciuitatis diffiniens ſubſcripſi.

Dominicus epiſcopus Theodoſiopolitanus, diffiniens ſubſcripſi.

Flanianus epiſcopus Cotenorũ, diffiniens ſubſcripſi.

Petrus epiſcopus Ambladorum ciuitatis, diffiniens ſubſcripſi.

Theodorus epiſcopus Cariſſorum ciuitatis, diffiniens ſubſcripſi.

Allodius epiſcop us Pemanetianus, diffiniens ſubſcripſi.

Theodotus epiſcopus*Eurorum prouinciæ veteris Epiri, diffiniens ſubſcripſi.

Macedonius epiſcopus* Butritinus, diffiniens ſubſcripſi. * Berianus

Moſimus epiſcopus Antandrus Aſianorum prouinciæ, diffiniens ſubſcripſi.

Theodoritus Epiſcopus Alindenus, diffiniens ſubſcripſi.

Licinius Epiſcopus ſanctæ Eccleſiæ in Patara, diffiniens ſubſcripſi.

Pantaleon Epiſcopus Iuliopolitanus Galatiæ prouinciæ, diffiniens ſubſcripſi.

Domi-

Dominicus epiſcopus Sophenæ Armeniç primæ prouinciæ, diſſiniens ſubſcripſi.

Dionyſius epiſcopus Eucarpeus, diſſiniens ſubſcripſi.

Martyrius epiſcopus ſanctæ Eccleſiæ in Pitana, diſſiniens ſubſcripſi.

Epiphanius epiſcopus Bararthæus Lycaoniç prouinciç, diſſiniens ſubſcripſi.

Marcellus epiſcopus Açcis, conſententiatiuus exiſtens, diſſiniui & ſubſcripſi.

Tryphon epiſcopus Corbaſeus prouinciæ Pamphyliæ diſſiniens ſubſcripſi.

* Antiochenæ.

Magnus presbyter & ambaſiator Apoſtolicæ ſedis* Theopolitanæ, & ſanctiſſimi Patriarchæ *Euphremij, ſequēs olim & nūc conſententiata à ſanctiſſimis Patribus & Pōtificibus noſtris, anathematizo Seuerum & hæretica eius conſcripta, & Petrum vindicatum, inſuper & Zoaram horum impietatis ſeqnacem, necnon in errore iſtorum perſiſtentes, & ſubſcripſi.

Heraclius diaconus & ambaſiator Apoſtolicæ ſedis Theopolitanæ, ac ſanctiſſimi Patriarchæ * Euphremij, ſecutus collegam meum Magnum, ſubſcripſi.

Sabinus diaconus ſanctæ reſurrectionis Christi DEI noſtri, ambaſiator Petri ſanctiſſimi Patriarchæ Hieroſolymitani, ſequendo Magnum & Heraclium, ſubſcripſi.

Paulus epiſcopus Naxianus conſententiatiuus & ego omnibus diſſinitis, ſubſcripſi.

Minas epiſcopus Carpathi inſulæ, cōſententiatiuus & ego exiſtēs omnibus, diſſiniēs ſubſcripſi.

for. Zephyriorum

Theodorus epiſcopus Paros inſulæ Zyphiriorum & Amulgiorum ciuitatis, conſententiatiuus exiſtens omnibus, diſſiniens ſubſcripſi.

Vide Conſtitutionē hanc in volumine Nouellarū, & paulo cōmodius verſam.

CONSTITVTIO IVSTINIANI Imperatoris contra Anthimum, Seuerum, Petrum & Zoaram.

¶ In nomine Domini noſtri IESV CHRISTI Dei noſtri, Imperator Cæſar Flauius Iuſtinianus, Alemanicus, Gothicus, Francus Germanicus, Anticus, Alanicus, Vandalicus, Aphricus, pius, felix, glorioſus, victorioſus, triumphalis, ſemper Auguſtus, Mennæ Patriarchæ.

REM non inſolitam imperio & nos facientes, ad præſentē venimus legem. Quoties enim ſacerdotum ſententia quoſdam indignos ſacerdotio de ſacris ſedibus depoſuit, quemadmodum Neſtorium, Eutychen, Arium, Macedonium, & Eunomium, ac quoſdam alios, ad iniquitatem non minores illis, toties Imperium eiuſdem ſententiæ & ordinationis cum ſacerdotum authoritate fuit. Sicque diuina pariter & humana concurrentia,

Imperatorū eſt, Decreta à ſanctis Patribus, & à Rom. Pon.

vnam conſonantiam rectis ſententijs fecere, quemadmodū & nupèr factum eſſe circa Anthimum ſcimus, qui quidem deiectus eſt de ſede huius regiæ vrbis, à ſanctæ & glorioſæ memoriæ Agapeto ſanctiſſimæ eccleſiæ antiquæ Romæ Pontifice, eo quòd nullo modo ſibijpſi conueniens, contra omnes ſacros canones ſe intruſerat: ſed & communi ſententia ipſius ſanctæ memoriæ viri primùm, deinde etiàm ſacræ ſynodi hic celebratæ, condemnatus & depoſitus fuit, eo quòd à rectis dogmatibus receſſit, & quæ priùs multotiès diligere videbatur, hæc deinum diuerſis luſtrationibus aufugit, ſimulans ſequi ſanctas quatuor ſynodos, trecentorum videlicet decem & octo patrum in Nicæa, & centum quinquaginta in hac felici ciuitate, & in Epheſo primo congregatorum 200. ac 630. venerabilium patrum in Chalcedona. At quidem nec dogmata ſequi, nec noſtram clementiam & condeſcenſum, quem propter ipſius ſalutem habebamus, ſuſcipere voluit, neque ipſe abdicare authores impiorum dogmatum, qui priùs à ſanctis ſynodis percuſſi fuerant, ſed putat oportere, ſecundùm ipſum, in çquali ducere & condemnatos. Nam ſemel alienis à ſanctiſſima Eccleſia intellectibus mancipatus, & à rectis dogmatibus alienatus, meritò ad ipſorum rectitudinem reuerti non valuit, etiàm ad hæc à nobis inuitatus & directus, qui omni ſtudio vſi ſumus ad ipſius ſalutem. Propter hęc igitur omnem ſententiam depoſitionis in ipſum à ſancta ſynodo factam, occaſione non liciti, neque à ſanctis canonibus approbati, raptus ſacrarum ſedium huius regię vrbis, & auerſionis à rectis & veris dogmatibus, xujim, proter noſtrum ponit imperium, & cōtra* iſtum præſentem ſcribit legem. Interdicimus ei commorari in hac ſelici ciuitate, & eius diſtrictu, ac in quacunque alia inſigni ciuitate, ſanciētes in quiete eſſe, & eos diligere, quibus eundem dignè ſuppoſuit, & nō aliquibus cōmunicare, neque eos imbuere perditionem interdictorum dogmatum. Nec vtiquè extra imperialem confirmationem relinquimus ſententiam iuſtè contra Seuerum latam, ac ex omnibus (vt ità dicamus) pontificalibus & Patriarchalibus vnà cum monachicis conſenſibus prouenientem ſedibus, & anathematiſmum ipſi inſerentem, qui priùs contra ſacras ſanctiones, accipiendo ſedem ſanctiſſimæ Eccleſiæ Theopolitanorū, ſic vniuerſa conturbauit, ſicque accumulatas turbationes fecit, quòd commune quoddam ac abominabile bellum, ſanctiſſimis eccleſijs adinuicèm immittat. Et hoc ſæpiùs ante nos contra ipſum ſcriptum erat, varijs dogmatum ac à rectitudine alienatis intellectibus, ac blaſphemijs vſum fuiſſe, ac vniuerſa conturbaſſe, & illum, quemcunque errorem abominabilium hæreſiarcharum & iniquo-

tiſſe curæ, vt re ipſa perficiatur.

Niceph. Eccle. Hiſt. li. 17. cap. 9.

Locus obſcurus.

rum

rum dogmatum, recipere. Et cùm Neſtorius & Eutyches, & vterque horum præceptorũ contrarij quodammodò adinuicem eſſe videantur, ad vnum verò impietatis finem inferunt illorum diuulgatos ſermones, cũ in vnum formauerint, duobus exiſtẽtibus dogmatibus adinuicèm repugnantibus, quorum vtrunque ſimiliter ad animæ perditionem adducit, Neſtorij videlicet & Eutychis, (quemadmodum dicendo narrauimus (quę ex Arianorum & Apollinarij contagione conſiſtunt, ipſe paradoxum quid perpeſſus, in vtrunque ſimiliter incidit: & ibi quidem hoc, ibi autem illud *mittendo, ſeipſum & ſermones ſuos viſus eſt conſtituiſſe commune receptaculum tantorum delictorum.

* dimittendo, vel, mutando

Sic itaque & ipſe ſub prædicto anathematiſmo, quem vniuerſus Patriarchalis, pontificalis, ac monachicus noſtræ (vt ita dicam*) politiæ cœtus iuſtã in ipſum induxit, de Theopolitana quidem eccleſia eiectus eſt. Idcircò thronus de illa ipſum remouit, eo quòd ipſius principatum rectè non acceperat, ſed adhuc viuente eo, & in ſanctiſſimis eccleſijs commorando, qui ante ipſum ſacerdotium habebat, & ab eo poſt ipſum de ſacerdotio exciderat. Nec verò vſque adhuc ſtetit, ſed & iam ſub communi orthodoxę ac catholicæ Eccleſiæ anathematiſmo factus multis libris blaſphemijſque & abominationibus nobis politiam impleuit: quarè vniuerſis interdicimus, aliquid de libris ipſius poſſideri.

Hæreticorum libri prohibiti.

Et ſicut nõ licet Neſtorij libros ſcribere, vel poſſidere, quia prędeceſſoribus noſtris Imperatoribus in ſuis conſtitutionibus viſum eſt ſtatuere,* ſimilia dictis à Porphyrio contra Chriſtianos, ſic nec dicta & ſcripta Seueri maneãt penès aliquem Chriſtianum, ſed ſint prophana & aliena ab Eccleſia catholica, igneq; comburantur à poſſidentibus, niſi qui ipſa habent, vellent periculum pati. A nemine ergò ſcribantur, neque ad pulchritudinem, neque ad velocitatem ſcribentium, ſciendo, quòd amputatio manus his, qui ſcripta illius ſcribunt, pœna erit. Neque enim volumus in futuro tempore ex illis blaſphemiam protrahi.

* ſimiliter dicta

Similiter autem *& hoc interdicimus, omnino regiam ciuitatem ingredi, aut diſtrictum eius, nec aliquam aliam de inſignibus, ſed in aliqua ſolitudine & in ſilentio ſedere, & non corrumpere cæteros, neque in blaſphemiam ipſos adducere, & non ſemper aliquid noui inuenire contra vera dogmata, per quod rurſus nobis conturbare ſanctiſsimas eccleſias feſtinaret. Nec ſolummodò hunc, ſed & Petrum epiſcopum Apameæ * ſimul depoſitum, & ſimiles ipſis, inter quos Seuerum ſub prædicto anathemate factum, Imperium admittit,* ſed ſint propria contra contra ipſum ſententiata. Et qui ſub communi anathematiſmo ordinatus eſt, ſub ipſo ſit: & ſententia ſanctiſsimorum pontificum, quæ contra ipſos prouenit, firma permaneat.

* ei

* ſimiliter

* & hæc ſint

Neque verò permittimus illi hanc regiam vrbem habitare, aut ipſius diſtrictum, vel aliquã de inſignibus: ſed quorum ſecutus eſt errorem, horum imitetur diætam, quoniam longiſsimè abſciſſus eſt. Nam talibus occultati magis, quàm videri, vtilius eſt. Ignoti quidem exiſtentes, ſeipſos lædunt ſolos: publicantes verò * eorum dogmata, multis ex ſimplicioribus occaſionem perditionis præbent. Quòd nullo modo fieri in Chriſtiano ouili DEI & orthodoxo populo iuſtum eſt, neque ab imperio permiſſum eſt.

* ſua

Quoniam verò & Zoaram dignè penitus iudicarunt ſub anathematiſmo eſſe reuerendiſsimi, & qui iuſta iudicant, epiſcopi, cùm parua quædam talium malorum interpoſitio ſit, & quibus dehoneſtatus eſt, omnia videlicet compræhendendo ex memoria quadam abundanti, ſit & Zoaras * interpoſitio quædam uilis huius malæ partis: Anthimi dicimus, & Seueri, ac Petri) ordinetur & ipſe inter anathematizatos, ſacra ſententia ipſum deferẽte, quam propriam & ipſam in ſeipſa exiſtentem, adhuc magis * firmiorem imperium facit, & hunc de hac regia vrbe & eius diſtrictu abijcit, & habitationem in alijs ciuitatibus ipſi omninò interdicit. Itaque cum illis ſolis habitet, & conſulat, qui à nobis antè memorati ſunt, qui ſimilia quidem * blaſphemant, ſimilia patiuntur, & ſimiliter in exilio ponuntur.

* [illegible]

* [illegible]

* blaſphemantes

Si quid verò aliud in ſententia ſanctiſſimorum epiſcoporum continetur, quæ prædictos deponit & anathematizat, hoc firmius ponimus & diutiùs, ac imperialibus noſtris legibus ipſum corroboramus, ac ſi ab imperio ipſo proueniſſet. Si verò aliquis ipſorum deprædendatur decæterò facere aliquid præter conſtituta,* ſciat incidiſſe in legibus Imperialibus, quæ minores pęnas declinantes, ad maiores immittunt indignationes.

for. * ſciat ſe

Interdicimus autem & omnibus conantibus catholicam Dei eccleſiam diuellere, ſiue ſecundùm Neſtorij hæretici doctrinam: ſiue ſecũdùm inſenſatam Eutychis traditionẽ, ſiue ſecundùm blaſphemiam Seueri, qui & ſimilia illis intellexit, aut eorum, qui illos ſequuntur, ſeditionem immittere ſanctiſſimis eccleſijs, & loqui aliquid de fide: ſed ſancimus quemlibet talium ſilentium ducere, & non conuocare aliquos ad ſe, neque accedentes recipere, aut parabaptizare audere, aut ſacrã communionẽ ſordidare, & ipſam aliquibus tradere, aut interdictas doctrinas exponere, ſiue in hac noſtra regia, ſiue in alia: ſed omne ſupportare periculũ, ſi quid tale faciet. Interdicim* etiam omnibus iſtos ſuſcipere. Abijci ergò ipſos, ſancimus, de ciuitatibus ab ipſis concitatis, ſcientes * vltra pœnas iam contentas in noſtris diuinis conſtitutionibus

* pœnas

ſtitutiunibus, quæ & domos ipſas, in quibus tale quid fit, & campos, ex quibus nutrimenta præbentur, ſaoctiſſimis eccleſijs aſſignant,& à poſſidētibus auferunt,& quia detrimenti cauſa * ſit ſimpliciuribus, ſub ſanctiſſimis verò & urthodoxis eccleſijs hęc iuſtè ducunt eſſe. Hæc pru cummuni pace ſanctiſſimarum eccleſiarum ſtatuimus,hæc ſententiauimus, ſequentes ſanctorum patrum dogmata, vt omne ſacerdutium imperturbatum decæterò nobis permaneat. Quu in pace ſetuato, reliqua nobis exuberabit politia,deſopèr pacem habens, quam omnibus magnus Deus & Saluatur noſter Ieſus Chtiſtus, Trinitaris vnus, vuigenitus Dei filius,præbeat ac donet his, qui ſyncerè ipſum & verè glotificare, ac adorare digni habiti ſunt. Cuſtodiat itaq; beatitudo tua, quæ rectè adnotata ſunt, & mitat ipſa per ſuas Deo dilectas litetas umnibus ſanctiſſimis metrupolitis ſub ipſa exiſtentibus, quorum cuilibet cura erit, ipſa manifeſta facere ſanctiſſimis eccleſijs ſub ipſis ordioatis, vt neminem ex omnibus lateant, quæ ſacerdotio viſa ſunt,& ab imperiu coufirmata.

*ſunt

Diuina ſubſcriptio.

Diuinitas te ſetuet per multos annos ſanctè ac religiusè pater. Data octaua Idus Augustas Conſtantinopoli, poſt conſulatum Beliſlarij viri clariſſimi.

An.D. 36.

SYNODVS QVAEDAM Hieroſolymitana, hoc loco recitata.

POST cōſulatum Flauij Beliſarij gluriosiſſimi, decimotertio Kaleñ. Octobris, indictiune quintadecima, io colunia Aelia metropoli & Hietoſolymis, præſidente ſanctiſſimu ac beatiſſimu Patriarcba Petro in ſecreto venetabilis epiſcopatus ſuæ beatitudinis,& aſſiſtēribus ſacerdutiu ſuu ſanctiſſimis epiſcopis trium Palæſtinarum, ſub ſanctis locis venerabiliſſ. ſynodi exiſtentibus, Eliſæus diacunus & nutarius ipſius ſanctiſſimi patriarchæ ad medium veniens, dixit: Pia dimiſſa eſt lex veſtræ beatitudini, quæ cum Deo dicenda, ad cautionem ſanctiſſimarum eccleſiatum,& honeſti cum Deo ſtatua eſt: redditaque eſt vobis ſanctiſſimis ſancta epiſtula ſanctiſſimi Menoæ Patriarchæ regiæ ciuitatis, quæ eandem habet materiam: quarum vtranque purtarunt venetabiliſſimi monachi veſtræ venerabiliſſimæ eremi, qui io hanc Imperialem ciuitatem venerunt: & gratia eccleſiaſtici ſtatus, iuſſit veſtra beatitudu me ad hanc venerabilem aduocate ſynodum, vt manifeſta fiant eorum ſancita, quæ ſunt à potentiſſimo, & à DEO cuſtodito Imperatore noſtro, ac ſcripta à memorato ſanctiſſimo Patriarcha vrbis regiæ. Quia igitur venerabilis ſynodus veſtræ beatitudini adſiſtit præſtolanter, atq; in venerabili epiſcupatu veſtro DEO dilectiſſimi archimaodritæ, & ſanctiſſimi monachi adeſſe experunt prędictorum intimatiuni, quid veſtræ beatitudini & venerabili ſynodu videtur? Sanctiſſimus ac beatiſſimus Patriarcha, & venerabilis ſynodus, dixit: Aduocentur DEO amantiſſimi archimandritæ & munachi. Eliſæus diacunus & notarius in mediu ſtans, dixit: Iuxta iuſſum veſtræ beatitudinis, adſunt Deo amantiſſimi archimandritæ & monachi. Sāctiſſimus ac beatiſſimus Patriarcha, & venerabilis ſyoodus, dixit: Secundùm primum urdinem pijſſima lex potentiſſimi ac à Deo cuſtoditi Imperatoris nuſtri, * manifeſtè legatur, & deputetur in geſtis. Et lecta eſt ipſa diuioa lex per venerabilem Eliſæum diaconum & notariom. Et præſulget inter geſta, de verbo ad verbum ſic habens, vt ſuprà ſcriptum eſt. Sanctiſſimus ac beatiſſimus Patriarcha, & venerabilis ſynodus, dixit: Legantur & ſanctę literę ſanctiſſimi Patriarchę Mennę. Et accipiens illas memoratus venerabilis Eliſęus diacunus & nutarius, legit. Et inſcripta ſuoi geſtis, de verbo ad verbum ſic habentes.

* [illegible]

Per omnia Deo amantiſſimo ac ſanctiſſimo fratri & comminiſtro Petro, Mennas in Domino ſalutem.

Literę Mennę Epi.

RECORDANTES ſolùm venerabilium virorũ, q apud vos ſunt, lętamur. nam cùm ſinè vultus interpellatione ſit alloquutiu p epiſtulas, eſt animũ vertere ad ipſos: ꝑpter boc ergù ſulùm & nunc me mutum eſſe ad ſcribendum, & ex ipſu * momentu alloquendi vus, delectatus ſum ſicut io omnibus diuitijs. Nam ſicut vnguentum * euacuatum nominis tui ſic odurem, nedùm non pręſentis, ſed longè exiſtentis, ſentimus: in eminentia morum veſttorum, ad ipſum medium cordis poſita, lętitia implemur, audiētes virtutum veſtrarum ſertiliſſimam vbertatem. nam ſermo de veſtra charitate quotidiè verſatur inter nos, cum multi quidem, quę à vobis reformata ſunt, narrent: maximè verò communis ſrater, immò cummunis benefactor Deo amantiſſimus presbyter Euſebius, (veritatem dico, & non mentiur) magnus generaliter & continuus de vubis ſermu eſt, maximè ab ipſius ſanctitate, qui libenter narrat, quę apud vos ſunt; ſicut fides recta, vita irrepręhenſibilis, manſuetudo magna, & ſimpliciter dicendo, omnis virtutum chorus vobis à Deo datus eſt, vt & Iacobi ſedem accipere, & cuſtos orthodoxę fidei eſſe mereamini. Igitur & Seuerum tanquàm blaſphemum veſtra ſedes deiecit. Poſt hęc quia tua ſanctitas prębuit nobis ſemina fructuum, fuimus vobis * cōſen-

* motu
Pſal. 118.b
Cant. 1.a
* effuſum

* conſenſi

*At ſimilis ſententiatioi contra Seuerum. * Adſimilis huic ſuit & Petrus, qui cùm à cęteris iam depoſitus fuerit, eadem condemnatione & à nobis ille repræhenſus eſt. Anthimus quoq; ac Zoaras in ſimilem errorem incidiſſe depræhenſi ſunt, & vterq; iſtorum æquali pœna iudicatus eſt. Communicauerunt nobis in his omnibus hi, qui de antiqua Roma venerunt, & quicunq; congregati ſunt in noſtra venerabili ſynodo: ſtudiumq́; vigilaos ac prouidentiam Deo amabilem, his omnibus cootulerunt venerabiles monachi, qui ex veſtra à Chriſto amata regione in regia vrbe conuenerunt. Ipſas itaq; actiones actorum, in his omnibus formatas, vobis mittimus. Siuis igitur eiuſdem ſententiæ in iudicatis à nobis, & à vobis contra Seuerum rurſùs in approbatis à nobis & ab alijs omoibus, & (vt ità dicatur) cōtra Petrum & Zoaram atque Anthimum, ſequi tardare nolite. Nam veſtrum vtiquè fuit, indiſſimulanter & indifferenter alijs quidem principium liberationis hominum prauorum ibidèm accommodare, in alijs verò (ſi fuerit datum ab alijs) ſequi. Et oſtendetur quidem vobis per partem rerum geſtarum ordo atque ſtatus. Veruntamen volumus hæc à vobis fieri ipſis manifeſta, & horum iotimatiooē ad eos mittite, veſtram & venerabilinm epiſcoporum, qui ſubditi vobis ſunt, intelligentiam circa geſta per literas, ipſis ſubijciendas, ſignificantes. Quæ autem à nobis miſſa ſunt, manere apud vos ſinite. Quæ veſtrę rectæ couſeſſionis, & eorum, qui malam opinionem ſuſtinnerunt, & paſſi ſunt, in perpetuum erunt ſymbolicum inſtrumentū. Mat.25.A.c Rogo autem, talentum, quod creditum eſt, nolite abſcondere, ſed participatiooe multiplicate, exerite, & tradite veritates veſtras, nè quandoque videamini ipſum in terram fodere. Secundùm me ergò properè facientes, orate pro fratre, ſupplicationes frequentantes, & dicentes: Da pacem Domine nobis. Omnia enim reddidiſti nobis. Omnem in Chriſto fraternitatem, quæ cum ſanctitate veſtra eſt, plurimùm ſalutamus. Et in Domino valens, ora pro nobis, frater Deo amantiſſime. Sanctiſſimus & beatiſſimus Patriarcha, & venerabilis ſynodus, dixerunt: Si quæ in regia vrbę facta, & ſynodaliter ſententiata ſunt, quorū memoriam facit diuina ac pijſſima lex, & epiſtola memorati ſanctiſſimi Patriarchę, & Eliſęus venerabilis notarius habet præ manibus, edoceat. Eliſæus notarius dixit: Certifico veſtram beatitudinem, & pręſentem venerabilem ſynodum, quòd cum honorabili epiſtola lecta ſanctiſſimi Patriarchæ regiæ ciuitatis Mennæ, ſunt & acta, quæ miſſa ſunt à ſua beatitudine, & quæ facta ſunt in depoſitione Anthimi, qui pridèm fuit epiſcopus Trapezūtius, & in anathematiſmo Seueri, Petri & Zoaræ, mihi ad manus ſunt. Secundùm ergo quod viſum eſt veſtræ beatitudini & ſanctæ ſynodo, horum inomationem facio. Sanctiſſimus & beatiſſimos Patriarcha, & venerabilis ſynodus dixerunt: Interìm fiant manifeſta per lectionem, quæ ſopra Anthimū facta ſunt, & noſtris geſtis inſcripta, ſicq́ue per illa intimabimus, quæ ſequuta ſunt in anathematiſmo Seoeri, Petri & Zoaræ & hęreticorum, ſaltem ipſa maximè non incognita nobis, ea conſtitue. Et accipiens Eliſæus notarius & diaconus ea, quæ contra Anthimum facta ſunt, percurrit. Et inſcripta ſuot nunc geſtis, quæ de verbo ad verbū ſic habent: Poſt conſulatum Flauij Beliſarij clariſſimi, ſexto Nonas Maias, indictione decimaqoarta, in Deo amantiſſima & Imperiali ciuitate Conſtantinopoli noua Roma, præſidente domino noſtro ſanctiſſimo ac beatiſſimo archiepiſcopo & Patriarcha Menna in * Meſaulio * dytico venerabilis domus Dominæ noſtræ ſanctæ & glorioſæ Dei genitricis ſemper virginis Mariæ, quæ eſt prope ſanctiſſimam magnam eccleſiam. *I. in meditullio aulæ occiduo Et à dexterà quidem parte conſidētibus ei, & coaudientibus iuxta pium iuſſum Chriſto amantiſſ. & à Deo cuſtoditi Imperatoris noſtri Iuſtiniani, ſanctiſſ. ac Deo amātiſ. epiſcopis, Sabino Canuſino, Epiphanio Eſculano, Aſterio Salernitano, Ruſtico Fęſulaoo, Leone Nolano, omnibus ex Italiæ regione priùs quidem miſſis à ſede Apoſtolica. Deindè verò vnaoimiter conſentientibus aduenienti huc ſanctæ memoriæ Agapeto Papæ antiquæ Romæ, Petro Iuſtinianopolis metropolis ſecundæ prouinciæ Cappadociæ, Zacharia metropol. Mityleno, Marco metropol. Apameæ prooinciæ Bithyniorum, Auxentio metropol. Sebaſteñ. Thalaſſio metropol. Berytano, Magno metropol. Beroæ, Ioanne Gabalorum, Ioanne Boſphoro, Domitiano genus Zinchiorum, vel Zichiorum, Chriſtophoro Porphyriono prouincię * Phœnicis Paralij, Archelao Coryco, Dauitho Cyrreſtenſi, Aetherio Mariamnio, Alexandro * Pagraſono, Domno ciuitatis Maximianopolis ſecundæ Palæſtinæ, Anaſtaſio Iotapæ, Ioanne Zoorano, Andrea Panu, Epityocbano Germæ prouincię Helleſponti, Paulo * Stectorio, Andrea Peltorum, Theodoro Myrorum, Theodorito Alindorum. A ſiniſtra vero parte Hypatio metropol. Epheſino, Conſtantino Heracleæ metropol. Europæ, Theogene metropol. Synnadorum, Bacho Antiochię metropol. Piſidiæ, Hilariano metropol. Pergæ, Voſpotio Neocæſareę metropol. Ponti Polemoniaci, Paulo metropol. Tyanorum, Acacio metropol. Peſſinuntis, Epicteto ciuitatis Claudiopolis metropol. Honoriadis, Timotheo Berthoæ metropol. Epiphanio Heracliano prouinciæ Honoriadis, Abraamio Cratiano, Alexandro Coloneſi ſecundę prouincię Cappadocum. *Paraſiono

Aſterio Amaſtreo, Eugenio Tij, Ioanne Cæſareoſi prouinciæ Bithyniorum, Dominico Theodoſianæ ciuitatis Phrygiæ prouinciæ Pacatianæ, Ioanne Traianopolis ciuitatis, Theodoro Euriæ antiquæ Epiri, Andrea Amyzonio, Flauiano Coteiorum, Elia Adrianopolis prouinciæ Bythyniorum, Macedonio * Betiano, & Armonio Calliopolitano: Aſſiſtentibus autem ipſis, & coaudientibus, & Theophane ac Pelagio Deo amantiſſimis diaconis Apoſtolicæ ſedis, & Mina ac Petro venerabilibus notarijs, ac quibuſdam venerabilibus ſubdiaconis, & procuratoribus, ac cæteris clericis ipſius ſedis Apoſtolicæ. Qui & ſimul erant cum Agapeto ſanctæ memoriæ hic facto Papa antiquæ Romæ, & * ſυνήθως coolentientes fuerunt ... hic facto Agapeto ſanctæ memoriæ Papæ antiquæ Romæ, ac etiàm Magno presbytero & Heraclio diacono, ambaſſiatoribus Euphremij ſanctiſſimi Patriarchæ ſanctiſſimæ eccleſiæ Theopolitanæ, Sabino diacono ſanctæ Chriſti Dei noſtri reſurrectionis, ambaſſiatore Petri ſanctiſſimi epiſcopi patriarchæ Hieroſolymorum, Stephano diacono & ambaſſiatore Soterici ſanctiſſimi epiſcopi Cæſareæ metropolitanæ primæ Cappadociæ, Gaiano presbytero & ambaſſiatore Elpidij ſanctiſſimi epiſcopi Ancyrani metropolitæ primæ Galatiæ, Dionyſio & Callinico diaconis, & ambaſſiatoribus Photij ſanctiſſimi epiſcopi metropolitanæ eccleſiæ Corinthi. Præſente etiàm venerabili clero regiæ ciuitatis, Euphemius venerabilis diaconus & primicerius notariorum, dixit: Quoniam Marianus venerabilis presbyter, & Prior monaſterij cognominati ſancti Dalmatij, & Priores venerabilium monaſteriorum in hac regia ciuitate ſituatorum, & reliquorum venerabilium Priorum monaſteriorum in hac Christo amantiſſima ciuitate conſtitutorum, inſupèr etiàm & venerabiles monachi in hac regia vrbe congregati, qui ſub Theopolitana ciuitate & Hieroſolyma ſunt, ſupplicationes porrexerunt pijſſimo & à Deo cuſtodito Imperatori noſtro: è eius Imperium ſanciendum dignè iudicauit, præſentes ſanctiſſimos epiſcopos de Italia, inſupèr etiàm & Deo amantiſſimos archidiaconos ſedis Apoſtolicæ, ac venerabiles notarios & defenſores ipſius Apoſtolicæ ſedis antiquæ Romæ, qui huc venerunt, & qui ſimul erant cum Agapeto, qui factus fuit Papa Apoſtolicæ ſedis antiquæ Romæ, ac alios etiàm omnes Deo amantiſſimos epiſcopos congregatos, ad veſtram beatitudinem conuenire, vt vobis manifeſtæ fiāt ſupplicationes ſuæ ſerenitati oblatæ, quas quidem pronunciari vellent hi, qui eas porrexerunt, & quæ à venerabilibus canonibus approbatæ ſunt, & quæ Eccleſiaſtico ordini conueniunt, ad opus deduci. Cùm itaque adſit, & tanquàm magno Imperatori adſiſtetit, & omnes, qui ſacrum veſtrum collegium implent, & obſeruant venerabile veſtrum ſecretum, ac etiàm prædicti venerabiles monachi, & Theodorus circumſpectus referendarius, à pijſſimo domino noſtro miſſus, & hoc ſubijcimus ad notitiam. Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Intrent memoratus Theodorus circumſpectus referendarius, & memorati viri venerabiles. Et intrauit Theodorus circumſpectus tribunus, notarius & referendarius a Deo cuſtoditi Imperatoris noſtri, & Marianus presbyter venerabilis, & Prior monaſterij ſancti Dalmatij, & Primas, & cum ipſis venerabiles presbyteri & archimandritæ venerabilis vrbis Regiæ.

Marginal notes: * Buttitino (at "Betiano"); * ſυνήθως; * ... (at "ad notitiam")

Agapetus Dij.
Dioſcorus ſanctę Euphemię.
Agapius Thalaſſij. Paulus Romanorum.
Aominnus ſancti Euſebii.
Stephanus Olympii.
Anaſtaſius Romanorum.
Demetrius Foſſæ.
Dominicus Euphemii.
Stephanus Promoti.
Zenon ſanctæ Dei genitricis ad fontem.
Alexander Calamii.
Dadas Caiumæ.
Rhodon ſancti Theodori.
Gennadius ſancti Dominici.
Theodorus ſancti Maronii. * Syla Iliæ.
Paulus ſancti Samuelis.
Ioannes ſancti Theodori in petra.
Dominicus Syriorum.
* Cyrion Aegyptiorum.
Baſilius Cytaconæ.
Ioannes ſancti Thomæ Apoſtoli inter illos Modeſti.
Marcus ſancti Theodori.
Flauianus presbyter & ſecundarius Modeſti Lycaonorum.
Marinus ſancti Pauli.
Theoctiſtus ſanctæ Dei genitricis prope illa ſancti Iob.
Theodorus Tryphonis.
Coſmas ſancti Ioannis inter illa ſtudii.
Petrus ſanctæ Dei genitricis, & ſancti Diomedis in Hieruſalem.
Liberius ſancti Dominici.
Alexander Abraamii.
Theodorus ſancti Iob. Tryphon Elpidii.
Stephanus Conſtæ.
Babylas ſancti Danielis ad columnam,
Ioannes ſancti Anaſtaſij.
* Anthemius Neonis. * Eleutheri
Ioannes ſancti Michaelis Chariſii.
Ioannes Marę prope Ciſternam Aetiam.
Phocas Ionæ prope Secundum.
Zoſimus Eutychij Lycaonorum.
Timotheus Aſterij.
Stratonicus ſancti Domecij Martyris.
Polychronius ſancti Michaelis in Ethrio.

Andreas

Andreas Romanorum prope Ciſternam,
Martyrius Petri prope ſanctos Apoſtolos, ſiue Valentini & Dandati.
Andreas ſanctæ Dei genitricis prope ſanctum Lucam.
Marcus ſancti Dominici.
Iacobus * Abybi Syrus.
Atticus Eucratadorum.
Ioſeph ſanctæ Dei genitricis in Lithoſtroto.
Paulus ſancti Petri Apoſtoli prope Palatiū.
Anaſtaſius presbyter & ſecundarius ſancti Philippi in Brephotrophio.
Gregorius Cyri, Euſebius Simeonis.
Zoticus ſancti Andreæ prope portam Saturninam.
Et de ſub Theopolitana ciuitate.
Paulus monachus ambaſſiator monaſterij Maronis.
Seuerianus presbyter & archimandrita monaſterij Zoaræ de Thermis Syrus.
Caſſiſa presbyter & archimandrita monaſterij Lucæ Syrus.
Simeones diaconus & ambaſſiator Iacobi.
Ioannes diaconus & ambaſſiator Theodori.
Stephanus presbyter & prior monaſterij Euxerij Syrus.
Ioannes presbyter & archimandrita monaſterij domini Thomæ Syrus.
* Theonas * Thomas presbyter & archimandrita monaſterij Aaron Syrus.
*Fauſtinus *Photinus monacbus & ambaſſiator monaſterii ſancti Stepbani.
Theodorus diaconus & ambaſſiator eccleſię Erendilenorum.
Sergius presbyter & periodeuctus.
Qui omnes pro ſe faciunt & pro alijs. Item & de ſanctis Chriſti veri Dei noſtri locis.
†Dometianus presbyter & archimandrita monaſterij ſancti ac beati Martyrij.
*Ilichius presbyter & archimandrita monaſterij beati Theodoſij.
Caſſianus presbyter Lauræ beati Sabbæ.
Dominicus presbyter & prior Pyrgiorum Iordani.
Neſtabus presbyter Lauræ beati Firmini.
Terentius presbyter nouæ Lauræ.
Leontius monachus Prior ac ἀρχιερημίτης, vicarius totius eremi.
Traianus presbyter Pyrgiorum Iordani.
Polyeuctus diaconus monaſterii beati Theodoſij.
Theodorus diaconus & monachus nouæ Lauræ.
Cyricus diaconus & monachus ipſius nouæ Lauræ.
Anaſtaſius diaconus monaſterij beati Martyrii.
Mamas monachus eiuſdem monaſterii.
Ioannes monachus eiuſdem monaſterii.
Iulianus monachus monaſt. B. Theodoſii.
Qui omnes faciunt & pro ſeipſis, & pro ſuis monaſteriis, ac pro omnibus monachis, qui ſunt in eremo ſanctæ ciuitatis.

Iordanes presbyter de Petra, & pro omnibus ibidèm monachis.
Theonas presbyter montis Sinai, & ambaſſiator montis & eccleſiæ Faran & Lauræ Raithæ, pro omnibus ibidèm monachis.
Strategius diaconus & monachus monaſterii beati Ioannis, pro omnibus monachis, qui ſub Scythopoli ſunt.
Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: In primo ordine edoceri volumus à circunſpecto Theodoro cauſam, propter quam ad nos venit.

Theodorus circūſpectus tribunus, notarius & referēdarius piiſſimi domini noſtri, dixit: Pręſentes venerabiliſſimi monachi ſupplicationes porrexerunt diuiniſſimo ac ſereniſſimo & victorioſiſſimo Imperatori noſtro, & ipſas ſanciri Imperium ſuum dignè iudicauit, & me accipere, ac portare ad veſtrā ſanctitatem, docereque venerabiles monachos, vt cùm vos edocti eritis, quæ ab ipſis facta ſunt, canonicè formetis ea, quæ veſtræ beatitudini videntur benè habere. Has itaq; cùm ad manus habeam, veſtræ beatitudini porrigo ad legendum.

Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Supplicatio venerabilium monachorum porrecta piiſſimo & Chriſto amantiſſimo Domino noſtro, & ſuſcepta, fiat manifeſta. Et accipiens Acacius venerabilis diaconus & notarius, legit: Colendiſſimo, piiſſimoq; ac potētiſſimo Iuſtiniano Auguſto, Supplicatio ac deprecatio Mariani monachi & archimandritæ monaſterii beati Dalmatii, ac Primatis venerabilium monaſteriorum vrbis regiæ, & ipſius archimandritarum, necnon & archimandritarum & monachorum Hieroſolymitanorum, & ſancti montis Sinai, ac ſecundæ Syriæ in ipſa congregatorum.

DEus magnus & mirabilis, per quem reges regnant, & potentes terræ dominantur, præſciens præſentia & futura, conſpexit Deo dilectum cor veſtræ pietatis, & ſolus tales in his cogitationes ſcrutari valens, & videns præcipuum zelum pro recta fide, & diligentiam, quę fieri debet pro ſtatu, qui nūc eſt in ſanctiſſimis eccleſiis, adduxit ad imperialem ſedem veſtram ſerenitatem: volensq; oſtendere in vobis omnibus ſuum iudicium ἀπροσωπόληπτον, id eſt, ſinè acceptione perſonarum, propoſuit ad manifeſtum veſtram bonam operationem, quam die ac nocte pro eccleſiaſtica pace & honore ac cultu rectæ fidei, ac ſanctorum patrum facitis, & pro eleemoſyna, quæ eſt proxima charitati: nam fidelibus eleemoſynis expurgari peccata didiciſtis. At hoc boni conſilii opus diſſipare prompti Anthimus, Seuerus, Petrus, ac Zoaras, & qui ſimilia his ſapiunt, omni tempore & loco tumultus ac turbationes eccleſiis facere non ceſſarunt. Terram quidem ac ciuitates ſanctorum, & aliorum quorundam ſanguine contamina-

Prou. 8. b
Danie. 4. f
Ecc. 3. d

ruot, tumultus concitantes: aerem verò & audientium aures anathematizationibus contra ſanctos inquinauerunt. Demùm verò irruerunt io hanc regiam ciuitatem, & altaria prophana, & baptiſteria aliena in oppoſitum veri altaris, & ſancti fontis, in multis claris locis ipſius ciuitatis, & in ſuburbijs, & in proprijs domibus fixerunt, & iniqua in ipſis facere non ceſſaut, alios in do-
2. Timi. 3. b mibus corrumpendo, & iuxta Apoſtolum captiuaodo in ipſis ſimpliciores addiſcentes, & nunquàm ad cognitionem veritatis venire valentes. Quod autem maius malum eſt, & nobis inteſtinum, Anthimus, qui aliquando ordioatus fuit epiſcopus Trapezuntius, (iſte enim ex multo tempore propriam eccleſiam derelinquens, & fictam vitam contineotiæ aſſumendo, cum prædictis hæreticis conuenticula placita faciendo, & dicendo omnia æqualia, quaſi perpetrando
* ὁμοῖον Locus obſcurus. errorem hæreticum * ſimilem illis: (quaſi dicat potuit & iam non potuit) conatus eſt per illorum coniunctionem, ſedem ipſius ciuitatis ſubripere contra omnes Eccleſiaſticos canones & leges. Quia igitur catholicæ Eccleſiæ omnes alumni, & de prædicti Anthimi iniquitate, & violenta promotione aliorum iniqnorum virorum, qui Deo & oobis moleſti eſſe non ceſſauerunt, vos piiſſimi, valentes ipſos extrà ponere, tamen canonicum iudicium à Romano pontifice in ipſum Anthimum, & in prædictos hæreticos benefaciendo audire voluiſtis, illo perſuaſi,
Deut. 32. qui dicit: Interroga patrem tuum, & annunciabit tibi: ſeniores tuos, & dicent tibi. Et
Heb. 13. Apoſtolo dicente: Obedite ducibus veſtris & ſubditi eſtote. Ipſi enim vigilant pro animabus veſtris, tanquàm rationem red-
Niceph. Eccl. Hiſt. lib. 17. cap. 9. dituri. Miſit itaque Deus huic ciuitati Agapetum, qui vere ἀγαπητὸς, id eſt, dilectus à Deo & hominibus, pontificem antiquæ Romæ, in depoſitione Anthimi & prædictorum hæreticorum, tanquàm olim Petrum magnum Apoſtolum Romanis in depoſi-
* Zoetici tione Simonis * Cretiani. Iſte ergò honorabilis vir, ſciens per libellos plurimorum noſtrorum ea, quæ iniquè contra Eccleſias præſumpta fuere, ea ipſo viſu ſemèl accipiẽdo, neque ad viſum ſuſcipere voluit Anthimum, furentem aduerſùs canooes, ſed nuoc iuſtè eiecit de ſacerdotali ſede ciuitatis ſuæ: & coopitulante & coadunato catholicæ fidei & diuinis canonibus veſtro Imperio, præfecit ipſi eccleſiæ ſanctiſſimũ Mennam, rectæ fidei & vitæ pudicæ, ac hooeſtæ conuerſaoonis, & infirmantium ſibi io iniungenda diſpenſatione approbatiſſimũ. Præterea, rurſus de Anthimo, & de alijs hæreticis porreximus libellos, & epiſcopi Palæſtini io ciuitate congregati, & alij Orientales, & ambaſſiatores aliorũ pontificum, & noſipſi poſtulauimus Anthimum epiſcopum Trapezuntium, quæ perpetrauit, facere per libellũ nota ſedi Apoſtolicæ, & liberare ſeipſum ab omni hæretico errore, & proficiſci ab eccleſiam Trapezuntinam: aut ſi hoc non velit, finaliter condemnetur, & omni digoitate ſacerdotali ac operatione nudetur. Sic fecit ſanctus Cęleſtinus contra impium Neſtorium, qui ſeipſum tali condemnationi ſubijciendo, partem cum hæreticis accepit. Et hos quidem proprijs eccleſijs præmuniuit, hæreticos verò aut canonicè ad Eccleſiã venire, aut ceſſare decætero ab inſidijs contra ipſam, conuenticulis ac parabaptiſterijs, & perſequi de hac ciuitate, & qualibet alia, tanquàm deuaſtatores ac inſidiatores, non ſolùm ſanctiſſimarum eccleſiarum, ſed & etiàm ipſius politiæ à vobis benè ſancitæ. Hæc voluimus ipſum afferre ad cognitionem veſtrę pietatis, vt per ipſam ad finẽ deducantur, quæ à nobis petita ſunt. Has verò petitiones noſtras iuſtas pręueniens prædictus ſanctiſſimus vir, cùm Anthim⁹ ſeipſum manifeſtum conſtituerit, ſimul cum prædictis hęreticis condemnauit, & omni dignitate ſacerdotali & officio nudauit, & omni epiſcopatu & orthodoxo nomine vſque ad pœnitentiam eorum, quę deliquit, & miſit veſtrę pietati libellos nr̃os, vt q̃ in ipſis ſunt, per vos ad finem deducantur. Sic enim opportunè aſſumptus eſt hic honorabilis vir à diſpenſatore noſtro Deo, & additus eſt patribus ſuis, & bonum certamen certauit, & curſum perfecit, fidemque ſeruauit. Obteſtamur itaque veſtrum imperium (licèt temerarium quid faciamus) per magnum Deum ſaluatorem noſtrum Ieſum Chriſtum, qui protegat honorabile Imperium veſtrum, & omnem inimicum, & hoſtem propter veſtrã rectam fidẽ vobis ſubijciat, non contemnere iuſtum iudicium prędicti ſancti viri, ſed ipſum exequi, & Eccleſiam Dei ac totum mundum liberare à peſte Anthimi & prędictorum hęreticorum. Nam ſancto viro Agapeto in pręſenti vita exiſtente, poſt Deum ad veſtram pietatem reſpiciente, hęc finem à vobis accipere expectamus. Implendo itaq; quę ab illo iuſtè ac canonicè iudicata fuere, & per veſtram generalem ſanctionem ipſa confirmando, taliaq; decętero pręſumi interdicendo, illius beatam animam coletis. quę cùm Deo proximior ſit, eo quòd vinculo terrę & carnis huius ſoluta ſit, & fiduciam ex proprijs bonis operibus adepta, pro pace & ſalute veſtrę pietatis intercedit. Vos autem cum Dauid ad Dominum, cum
fiducia * clamaſtis: Nonne qui oderãt te Domine, odio habui, & ſuper inimicos tuos ta- *clamate: Pſalm. 138.
beſcebam? Perfecto odio oderam eos, & inimici facti ſunt mihi. Timendum enim eſt, piiſſime Imperator, nè propter multam dilationem illud Iſraelitici populi patiamur & nos, in medio habentes ab omni ſacerdotio anathematizatos: qui quoniam in medio ha-
buit Achan & Ionathan, in ſcientia & igno- Ioſue 7. 1. Reg. 4. d

rantia

rantia ſeipſos anathemati ſubijcientes, in periculo ſuit totaliter perire, licèt ignoraret, quòd in medio haberet anathema. Non ergò ſuſtineatis Chriſtianiſſimi Imperatores tale malum contemnere, ſed * vtimini zelo ad recognitionē Dei, & his, quę ipſius ſunt, illud adimplentes, quod ſcriptum eſt: Ventilator impiorum, rex ſapiens. vt cum Dauid & Ioſia, & Elia, ac Agapeto, qui maximè zelauerunt pro DEO, partem vos habeatis, in præſenti quidem ſicut & illi, & ſub ſcabello pedum omnes inimicos veſtros ſubijciat; in futuro verò cum illis æternum regnum tribuat, qui promiſit & in iſto centuplum, & in futuro ſeculo diligentibus vitam æternam donare.

[Margin: * [illegible] — Prou.20.d — Matt.19.d]

SVBSCRIPTIONES.

MAriauus diuina miſeratione presbyter, & archimandrita, & primas venerabilium monaſteriorum huius regiæ ciuitatis, cum vniuerſis venerabiliſſimis archimandritis, qui vnà mecum ſupplicarunt, de conſenſu omnium ſubſcripſi & porrexi.

Heſychius diuina miſeratione presbyter & monachus monaſterij beati Abbatis Theodoſij, locum tenens Sophronij presbyteri & archimandritæ ipſius monaſterij, & primi totius eremi Hieroſolymorum, cum omnibus his, qui mecum miſſi ſunt, archimandritis & monachis Hieroſolymitanis ad hanc regiam vrbem, qui faciunt pro omnibus archimandritis & monachis, qui habitant ipſam eremum & tres Palæſtinas, qui vnà mecum ſupplicarunt, ſubſcripſi de conſenſu omnium, & porrexi.

Theonas Dei miſeratione presbyter & ambaſſiator ſancti montis Sina & eremi Raithæ, ac ſanctiſſimæ Eccleſiæ de Pharan, faciens pro omnibus ſuprà ſcriptis, ſupplicaui, & ſubſcribens porrexi.

Paulus Dei miſeratione diaconus, & ambaſſiator venerabilis monaſterij beati Maronis principalis venerabilium monaſteriorum ſecundæ Syriæ, miſſus huc ab omnibus venerabilibus archimandritis & monachis ipſius regionis ad veſtram pietatem cum ſupplicationibus ipſis, quas extenderunt contra ſubſcriptos hæreticos Acephalos, faciens pro omnibus prædictis archimandritis & monachis, ſupplicaui, ſubſcripſi, & obtuli. Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Peto quidem, cùm circumſpectus Theodorus referendarius iam aduenerit, dicant præſentes monachi, ſi * qui plùs docere voluerint. Venerabiles monachi per Marianum venerabilem primatem porrexerunt * doctrinale, id eſt, inſtrumentum reformationis. Quòd cùm accepiſſet venerabilis Chriſtodorus diaconus, notarius &

[Margin: * qua — * διδασκαλικόν]

ſecretarius, legit: Epiphanio ſanctæ memoriæ archiepiſcopo huius regiæ vrbis, in pace vita functo, Anthimus, qui aliquandò ordinatus fuit epiſcopus Trapezundarum, magnitudinem & dignitatem ſacerdotij, non ſpiritualem animarum diligentiam eſſe putauit, ſed quendam ciuilem principatum, & propterea maiorem appetens, iam multo tempore derelinquens propriam eccleſiam, & ciuitatem apprehendens, tanquàm quædā plaga Aegyptiaca, vitamq; fictā ipſius figurata continentiæ omnibus oſtendens, cū hæreticis hic nidificantibus conuerſatus eſt, ſimilia quoq; illis hæretica furta largiendo, & placita illis faciendo & dicendo, voluit adulterinè ſubripere ſacerdotalem ſedem ipſius ciuitatis, contra omnem æquitatem Eccleſiaſticam & canones. Quoniam ergò circa * ambo peccare viſus eſt, & circa diuinos canones, & circa rectam & immaculatam fidem, & ſanè ſciamus nos defenſionem Diuinorum canonum conuenire ſolùm ſacerdotibus, rectæ verò fidei non ſolùm ſacerdotibus, ſed & omni Chriſtiano orthodoxo: quę de ipſa ſalua ſunt, hunc interrogauimus, nō ſemèl, non bìs, ſed multotiès, rogātes ipſum confiteri ea, quæ contra Eutychen à ſanctis patribus decreta ſunt, & maximè, qui in ſancta œcumenica ſynodo Chalcedonenſi conuenerunt, & à beatiſſimo Papa Leone, videlicet Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum eſſe in duabus naturis indiuiſibiliter, immutabiliter, inconfuſibiliter, & inſeparabiliter, & ſimul condemnare & anathematizare cum Neſtorio & Eutyche etiàm Dioſcorum epiſcopum Alexandrinum, patronum & defenſorem impietatis Eutychis, & qui omnium malorum cauſa fuit, & condemnatus ac anathematizatus fuit cum Neſtorio & Eutyche à prædicta ſancta ſynodo Chalcedonenſi. Ipſe verò propter excogitatum conſilium contra Eccleſiam, imbuens oculos proprij ſenſus, & vnum ſolùm propoſitum habens, (cùm ſemèl tranſcenderit oſtium mandræ ouium Chriſti Dei noſtri) ouile lupus tradere, repulit noſtras cogitationes & exhortationes, & oblitus eſt verè promiſſionis Domini de ipſius Eccleſia, *Quoniam portæ inferi non præualebunt aduerſus eam: & illius ſcripturæ, quoniam conſilium, quod conſuluiſtis, diſſipabit Dominus:* ideò Dominus Eccleſiæ ſuæ donauit illud * ſemper inexpugnabile aduerſùs hæreſes excitando ſpiritum Agapeti Romani pontificis, & iam Dei voluntate apprehendit ciuitatē ipſam. Et cùm * cognoſcat per multorum libellos & noſtros ea, quæ iniquè præſumpta fuere aduerſùs Dei eccleſiam, neque ad Dei viſum ſemèl ſuſcipere voluit Anthimum furentem contra diuinos canones, neque participare ſecum in communione diuina, ſed iniuriam ſacrorum ac diuinorum canonum, atq; etiàm Catholicæ fidei vindicans, hanc

[Margin: Matth.16.c — Iob 5.b — * ſcutum — * cognoſcet]

 extrà

extrà poſuit de ſacerdotali ſede, quam adulterinè & ioioſtè aſcendit, fideliſſimo ac pijſſimo Imperatore noſtro catholicam fidẽ, & diuinorum canonum authoritatem adiuuante. Veſtram verò beatitudinem in fide recta deſupèr & à principio approbatam, ac in recta & honeſta conuerſatione atque vita pud ca, infirmantium miniſterium ipſi committendo, in pontificem ordinauit ipſi Eccleſiæ, ſecundum electionem & ſententiam pijſſimorum Imperatorum noſtrorũ, & venerabilis cleri huius ſanctiſſimæ Eccleſiæ, ac Chriſto amantiſſimorum virorum in diuerſis dignitatibus & priocipatibus exiſtentium, & noſtram, & pariter omnium fidelium Chriſtianorum. Cum ergò oportuit, elatum io hæreſi non dominari alteri Eccleſiæ, aut doctoris oomen circunferre, qui omoinò addiſcere noluit à ſanctis patribus, quæ ipſum oporteat populo tradere: meritò de iſto libellos porrexim* prædicto ſanctiſ. Agapeto, rogantes, aut, notum libellũ Apoſtolicæ ſedi prædicto Anthimo porrigente, liberare ſeipſum ab omni hæretico errore, & poſteà ſic (ſi apptobabit prædictus ſanctus vir) mittere eum ad eccleſiam Trapezundarum: aut ſi hoc facere nõ vult, cum hæreticis condemnetur, qui ſimiliter cum ipſis vitam degere prętulit, quàm cum eccleſia ſua: & alier pro ipſo prædictæ eccleſiæ ordinetur, quæ diu epiſcopo viduatur. Has noſtras iuſtas petitiones cum ſuſcepiſſet prędictus ſanctus vir in literis quidẽ commendaticijs ad ſanctiſſimos põtifices pro veſtra ſanctitate, quia obſcurum ſeipſum cõſtituit prędictus Anthimus, nudauit ipſum epiſcopali nomine, atque etiam catholico, hoc eſt, orthodoxo, quoadu ſq; confitebitur omnia, quæ tradita ſunt à ſanctis patribus. Noſtros verò libellos deſtinauit pijſſimo Imperatori noſtro, vt, quæ in ipſis petita ſunt, effectui tradantur per ſuam pietatem. Opportunè verò ſic adeò ſapienter ooſtra diſpenſante, aſſumptus eſt iſte honorandus vir, & patribus ſuis additus eſt, plenus ſpiritualium deſideriorum, qui aduerſùs lupos pro ouili ſummi paſtoris Chriſti Dei noſtri pugnauit, & fidelis ſeruus io talento credito demonſtratus eſt, ſinè *acceptatione perſonarum diſpenſator, in tempore voicuique dans tritici menſuram. Nos itaque poſt illius beatam obdormitionem compendioſum finem his, quæ mouentur, imponere feſtinantes, cũ ſupplicationes porreximus pijſſimo Imperatori noſtro, & recapitulauerimus, quæ in prioribus libellis erant, rogauimus, & obſecramus ſuam pietatem, exequi iuſtam in iſtoa cõdẽnationẽ S. Agapeti. Sua ergo pietas in hoc ſaliẽ fideliter mota, & q̃ ad eccleſiaſticũ ſtatũ cõferũt, canonicè terminari volens, huiuſmodi ſupplicationes miſit veſtræ ſanctitati, vt, q̃ videntur ſacris ac diuinis canonibus, in prædicto Anthimo ſententientur.

* exceptione
Luc. 12. d

SAnctiſſimus archiepiſcop* & ſancta ſynodus dixit. Quia pręſentes ſanctiſſ. epiſcopi aooquæ Romæ, & Deo amantiſſ. diaconi ſedis Apoſtolicæ audiuerunt, quæ lecta fuere, & de porrectione dictorum libellorũ, & de ſynodalibus epiſtolis ſanctæ memoriæ Agapeti, quęcunque de his ſciunt, manifeſta facere dignentur. Et legit vocem Minas venerabilis lector Apoſtolicæ ſedis antiquæ Romæ, & ſecundicerius notariorum, quæ ſic habet: Reuerend. epiſcopi & venerabiles Apoſtolicæ ſedis diaconi, dixerunt: Quoniam à ſanctæ memoriæ patre noſtro Papa Agapeto, monachi diuerſorũ monaſteriorum porrectis ſupplicationibus venientes petierunt, ſi quid ab ipſo patre noſtro de Anthimo quondam epiſcopo Trapezuntio in ſynodalibus epiſtolis contineretur, ideo, quod pro ordinatione ſanctiſſ. Mennæ archiepiſcopi hoius regiæ vrbis diffinitum eſt præ manibus habentes, dedimus ad legendum. Sanctiſſimus archiepiſcopus & venerabilis ſynodus dixit: Quæ producuntur, legantur. Et accipiens venerabilis Acacius notarius & diaconus ſupplicationes, quę ex perſona monachorum, & ex perſona Deo amantiſſimorum epiſcoporum, legit:

DOmino noſtro ſanctiſſimo & beatiſſimo archiepiſcopo antiquæ Romæ, & œcumenico patriarchæ Agapeto, Marianus presbyter & primas monaſteriorum regiæ cioitatis, & cæteri archimandritæ eiuſdem, & archimandritæ ac monachi Hieroſolymorum, ac Orientales in eadem ſynodo congregati. Eos, qui ſanctas Dei eccleſias opprimunt, conſiderantes, & inimicos Dei quotidie aduerſus eam ſcribere conſpicientes, lamentationem diui Gregorij in his procemium facimus, opportunè ad veſtram beatitudinem dicentes: Viſa eſt cura D e i penitus dereliquiſſe præſentem vitam, quæ temporibus ante nos Eccleſias cuſtodiebat. Etiam tantum cuiuſlibet anima immerſa eſt à calamitatibus, vt equidem proprios dolores vitæ noſtræ non in malis eſſe putetur: Tot & tanta ſunt communia mala Eccleſiarum, ad ſiogula reſpiciendo: quorum niſi aliqua in pręſenti tempore fieret diligentia ad reformationem, ad omnimodam deſperatioois cooſuſionem paulatim perueniretur. Cum multis itaque modis iam hæc enarrauerimus, non minus vero & nunc magnas & incredibiles inſidias, aduerſus D e i Eccleſiam factas, multiplicauimus. Schiſmatici & Acephali, qui à furia Dioſcori & Eutychis deſcenderunt, neſcimus, quis eos ad amentiam mouerit, quod velut quadam audacia freti, ſuo proprio morbo triumphant, ſynagogas facientes, & parabaptiſmata innouantes, & tanquàm ex euerſione hoc facientes, * & nomeo Epiſcoporum ſibijpſis in locis noſtris diffamantes

Gregorius.

* etiam

apertè

apertè ingrueſcunt, & licenter omnia au-
dient: non contra Eccleſias ſolas, non contra
alumnos Eccleſię, ſed etiàm contra ipſum
pijſſimum Imperatorem noſtrũ, & veſtrum
honorabile caput, ſicut tanta prædictorum
inſania veſtræ beatitudini manifeſta fuit.
Nam venientes ad quandam domum, figu-
ram oratorij habẽtem, in qua monachi qui-
dam de iniquo contubernio illorum habi-
tant, imaginem pijſſimi Imperatoris furia
*execantes * excæcãtes, illud patris eorum diaboli fece-
runt, qui cùm non poſſit contra creatorem,
aduersùs figmentum ſuam oſtendit furiam:
Irruit enim vnus ex eis, qui in malis excel-
lens eſt, Iſaccius* Perſus, qui magia quadam
vtens, ſeducit corda volentium ab eo deci-
deprauat pi, & in vrendo [illegible], vſq; Veronam ad
locus ob-ſcurus. quinquaginta dies: quia conſecrati iſtius,
qui hortantur ipſum facere hæc ad corru-
ptionem & deceptionem ſimpliciorum,
diffamant, percuſſit virga imaginem, dicens
quædam contra caput veri & orthodoxi
Imperatoris noſtri, immò verò contra
*qua Deum, propter * quem imaginem percuſſit,
quæ nec aure perceptibilia, nec mente ſuſce-
ptibilia ſunt: & virga inibi verberando con-
fracta eſt, & tanquàm exaſſilnens aliquid
aliud inhonoratius facere volens, in imagi-
nem veri Dei, dilacerauit tunicam inſcriptã,
& quod ex ipſa ab eo dilaceratum fuit, igni
tradidit. Quid igitur non ſaltem contra fe-
ciſſet orthodoxum Imperatorem, ſi hunc
cum poteſtate habuiſſet in manibus iſte vio-
lentus & irrationabilis vir, vbi nec tunicæ
* ſcriptę inanimatæ pepercit? Iam illud pro-
phetæ ad Deum, & ad vos, ac ad pijſſimum
Abac. 1. a Imperatorem noſtrũ [illegible], dicere con-
uenit: Vſquequò clamabimus, & non
exaudietis? iniuriati clamabimus ad vos, &
non ſaluabitis? Si enim, qui hæc ſapiunt &
faciunt, ſimul nobiſcum omni tempore ac
modo degere permittuntur, conſideratè be-
tiſſimi, quòd nobis non occurrentibus his,
quæ illi ſentiunt, neque iſtorum ebrietate
[illegible] diminuta, ipſos accipere poteſta-
tem congregandi, aut ipſos permittere ta-
lia audere, nihil aliud eſt, quàm veriores
putare, quàm dogma noſtrum, & iniquio-
res ac violentiores efficere contra nos. Si
enim illi tanquàm piè ſapientes, docere ſi-
conſentiunt, & prædicare cum fiducia do-
gma ſuum permittuntur: manifeſtum eſt,
* [illegible] quòd reprehenſa eſt Eccleſiæ * ratio, cùm
apud eos veritas ſit. Nam duas contrarias
rationes, veras eſſe de eadem re, natura non
habet, vt inquit magnus Gregorius. Quo-
niam igitur ex hac cauſa in multas domus
eorum, qui in excellentia ſunt, intrant, & in-
2. Tim. 3. b decentia faciunt, captiuantes mulierculas
quaſdam peccatis coaceruatis, quæ varijs
ducuntur deſiderijs, & ſemper addiſcunt, &
nunquàm ad cognitionem veritatis venire
poſſunt: verùm etiàm in ipſis proprijs domi-
bus & ſuburbijs altaria & baptiſteria eri-
gunt in oppoſitum veri altaris & ſancti fon-
tis, & omnia ſimul contempſerunt propter
attributum eis patrociniũ, ab his, qui in do-
mo Domini, & aliquo alio modo potentes
ſunt, nolite pati, beatiſſimi, nõ vti ſolita fidu
tia ad reformandum tantum malum: ſed ſi-
cut prius contra Anthimum inſurrexiſtis, &
lupum, qui conabatur cooperiri per pellem
ouis, & tranſcendere oſtium Eccleſiaſticorũ
ordinum, ſanctionum & canonum, & qui la-
trocinanter mandram ouium tranſcenderat,
pelle denudaſtis, & ipſummet demõſtraſtis,
ac procùl à mandra expuliſtis: ſic & nunc ite
rùm vigilate, & oſtendite pijſſimo Imperato
ri noſtro, quòd nullum lucrum exierit (vt in-
quit diuinus Gregorius) ſtudio reliquo ſuo
circa eccleſias, ſi tale malum in deſtructione
ſanæ fidei ipſorum fiduciam præualebit, &
permittantur adhuc iſti ad corruptionem
Eccleſię nidificare in domibus dominorum,
& in proprijs, & iniqua in ipſis facere. Hæc
quidem duntaxàt portamus, licèt incredibi-
lia, & à diris doloribus incuruati, ſpem habẽ
tes ad clementiſſimum Deum, qui in tempo
re opportuno veſtrum aduentũ nobis oſten
dit, quòd ſicut Petrum magnum Apoſtolo- * Cretianũ
*rum principem his, qui Romæ erant, in de- *Zoetici.
poſitionem Simonis* Soetici miſit: ſic & vos
miſit in depoſitione & expulſione Seneri, Pe
tri & Zoaræ, & eorũ, qui ſimilia eis ſapiunt,
& qui omnigenis honoribus circumuoluen-
tur ad inhonorationem Dei, blaſphemiaſq;
ac electiones, dabit vobis poteſtatem, coopi-
tulante vobis pijſſimo & à Deo cuſtodito
Imperatore noſtro, iſtos expellere de omni
eccleſia tanquàm inſidiatores, & violatores
non ſolum ſanctiſſimarum eccleſiarum, ſed
& politiæ ipſius. Nam cùm hos ad ſuam ma
litiam conuenientia organa inſidiator boni
inueniſſet, totum orbem terrarum commo-
tum fecit, & ſanctorum ſanguine terrã con-
taminauit, & ciuitates iugulationibus & tu-
multibus turbauit. Expellite igitur iſtos,
Scimus benè, ſi pijſſimũ Imperatorem no-
ſtrum, & ipſius Chriſto amabiles principes
informatis, quòd communicant anathema-
ti, in medio habentes anathema: ſicut oſten-
dit nobis antiqua ſcriptura in Achan & Io- Ioſue. 7. c
nathan, qui ſcienter & ignoranter incide- 1. Reg. 14. d
runt in anathema: & hæc ignorando, in pe-
riculo fuerunt perire cum eis, quoniam in
medio eorum fuit anathema: & ſi * comme-
moratis ſuo Deo amato atque dilecto Impe-
rio adducere Deo eos, qui ab ipſis à recta fi-
de abducti ſunt: & ſi hoc non valeat facere,
inſidiatores Eccleſiæ repellantur. Non enim
latuit tuam beatitudinem, quòd quanquàm
pijſſimus Imperator noſter mandauerit, nõ
reconuenticulare, neq; rebaptizare, Zoaras
tamen tale præceptum deſpexit, & paraba-
ptizauit in die Paſchæ non paucos: inter
quos erant pueri eorum, qui permanent in

domo herili, ſicut depoſuit ille, qoi ab ipſis gratia Dei potuit euadere & aufugere, & ad Dei Eccleſiam refugere. In alijs quoq; locis & domibus in excellentia exiſtentium; hæc & ſimilia iſtis facta fuerunt. Verùm ſemper iſti ſoli Dei Eccleſiam perturbauerunt, & coottiſtauerunt: & nos vſqoe ad iſtud, fletũ vtiq; * continuimus. Sed quoniam & ab his, qui intus iam eſſe videntur, ac in ordine põtificum exiſtere, omnino expugnatur, tempus eſt dicere de eis illud Pſalmi: *Si inimicus maledixiſſet mihi, ſuſtinuiſſem vtiquè: & ſi, qui me odit, magnificaſſet, abſcondiſſem me vtique ab eo: Tu autem homo æqualiter animate, dux meus & cognitor meus, qui in idipſum dulcoraſti mihi eſcam, in domo Dei ambulauimus cum conſenſu.* Tales fuerunt oonnulli cõmorantium in magna & regia vrbe prima ciuitatum, nomeo quidem paſtorum portantes, totaliter autem ſicut lupi rapaces: quorum maximè exiſtit Anthimus Trapezũtinus, & alij aliarum ciuitatum. Iſti enim, & ſimiles huic ex hæreticis Acephalis exiſtentes, ac paululùm religionis pietatam diſſimolantes, in Eccleſiás ſe intruſeruot, tanquam quædam Aegyptiaca flagella, qui nullo modo proprijs eccleſijs vacare voluerunt. Et hoc ſolùm benè ſapientes, vt non deuaſtent ſibi adiudicatas, aliod malè ſapueruot, degere in tanta multitudine io hac regia vrbe, vt multos ſibi amplectantur proprio barathro. Ioſtituit enim prædictus Anthimus non Euangelicam, ſed fictam vitam, vt finis probauit: & relinquens Eccleſiam Trapezuodarum ſibi creditam, tranſcendit in aliam iſtius ciuitatis ante hos proximos annos, oſtentando omnibus coofiguratam continentiam ſuæ politiæ, & acquiſitam ex his faciens pietatem. Cùm ergò & hanc ſubripuerit, potuit & imperialia ibidẽ induere, vt augere videretur ſubdoloſam opinionem vitæ ſuæ. Conuerſatusq; eſt multo tempore cum hæreticis ibidèm nidificantibus, placita illis faciendo & dicendo, videlicet hæreticam furiam ſimilem eis committendo. Cùm autem vidit ſanctæ memoriæ Epiphanium io extremis iacentem, machinatus eſt quid corruptum, quod contra propoſitum ipſius excogitauerat. Vt enim conaretur omoibus ibidèm præbere dolũ ſuæ longæ præſtolationis, illud, quod multùm incertum eſt, & ſolùm prudentioribus ſuſpicaodum, ad certum & inoitè afferre conatus eſt. Ante enim multum tempus præcogitauit adulterium & raptum huius imperialis eccleſiæ. Hic ergò potuit, per illorum cõtuberniom, & venerabilem ſedẽ huios ciuitatis rapere, & in tantam diœceſim adducere, cùm proximam oeglexerit eccleſiam, & viduam ac ſioè viro couſq; ipſam derelinquẽdo, ex quo dolum ſuæ fictæ conoerſationis perſpicuũ omoibus oſtendit. Etenim cũ paruá eccleſiã ſuſcipere ſuperbiuerit, ſtatim in tantam & incomparabilem illi eccleſiam ſeipſum prouexit, tanquàm ſufficientem exiſtentem ipſius curá habere. Quia igitur iſte iuſtè à vobis puoitus fuit, & de ſede huius regiæ vrbis electus, & fideliſſimus Imperator noſter iuſtam veſtrã ſoper hũc indignationem ſuſceperit, ipſo etiàm adiouante diuinos canones & catholicã fidem, & nõ vultis omnimodam huius perditionem, ſed vt coouertatur, (imitamini enim Chriſtũ Deõ noſtrum, qui venit vocare nõ iuſtos, ſed peccatores ad pœnitentiam) & omnino paternis viſceribus ſuſcipitis, ſi recognouerit propriũ peccatum, & conuertatur, adiuramus veſtrã beatitudinem (licèt audax quid faciamus) per ſanctã & conſubſtantialẽ Trinitatem, ac per principẽ Apoſtolorum Petrũ, & ſalutem ac victoriã pijſſimi Imperatoris noſtri, non cootẽnere diuinos canones, qui ab iſto peſſundantur: neq; eccleſiã ei traditam, quæ ab ipſo deſpicitur: ſed ſequendo in omnibus eos, qoi ante ipſam beatitudinem in ſede veſtra claruerunt, facere io ipſum, adhuc & ounc contra authoritatem canonum inualeſcentem, & qui prætulit vitam degere cum hæreticis, quam cum propria eccleſia, ea, q̃ S. Cæleſtinus contra Neſtoriom liqoet feciſſe, aſſignando ei terminum, ſicut & ille Neſtorio, intra quem niſi occurrens prædictum libellum Apoſtolicæ veſtræ ſedi porrexit, ac veſtræ beatitudini, & ſanctiſſimo archiepiſcopo vrbis regiæ, & à morbo hæretico ſeipſum liberauerit, atque ad Eccleſiam Trapezundatum ſibi creditam proficiſcatur, diffinite ſanctiſſimi, ipſum alienũ eſſe & nudum ab omni pontificali dignitate atque efficacia, & ſeipſum ſobmittere cõdemnationi prædictorum hæreticorum, & partem illorum accepiſſe: alterum verò pro iſto, eccleſiæ Trapezuntinæ ordinandũ eſſe. Verùm, quooiam non ſolùm iſte, ſed & cæteri epiſcopi, clerici & archimandritæ in magno numero, qui inſidijs adoerſus Dei Eccleſiam vtũtur, & propter hoc ſolùm in hac ciuitate commoraotur ei, & vniuerſis Eccleſijs perturbationes dare nullo modo recuſant: rogamus & vniuerſos tales ad vos adduci, & exactiones promittere canonibus condecentes, quippe & in prædicto Anthimo & iſtis omnibus, vigilante iuſto iudicio canonum à vobis benè cuſtoditorum, vt paululùm refrigeretur Dei Eccleſia, ab iſtis liberata: & cognoſcant, qui ad paſtoralem curá & clerum hoc modo veoire volunt, quòd non in fine tacebit Dominus, ſed euigilabit ſoper tales paſtores, ſuper quos ſecundùm Prophetam exacerbatus eſt furor eius. Iſti enim paſcunt non oues, ſed ſeipſos: & iudicium abominantes, & omnia recta peruertentes, ad nihilum poſoerunt inſidias, quæ fiunt contra Eccleſiam, & blaſphemiam cõtra ſanctos patres. Quam defendeotes, beatiſſimi, ſuſcipite noſtram ſupplicationem,

&

Marginal notes: *ἐκλαίομεν (beside "vtiq; * continuimus"); Pſalm. 54. (beside "tempus eſt dicere… Si inimicus"); Matt. 9. b (beside "noſtrum, qui venit vocare"); Ezech. 34. a (beside "Prophetam exacerbatus eſt furor eius")

& poteſtatem vobis à Deo datam, in ipſos mouentes, purgate Dei Eccleſiam, & à lupis liberate, immittentes ipſis non paſtoralem, ſed diſciplinariuam virgam veſtram. Nam etſi pœnitere promittunt, præterita vita ipſorum, quæ alio & alio tempore, & non veritate, commutatur, non permittit committere paſtoralia eius, qui Eccleſiam Dei negauerunt: & hæreticis, qui extra ipſam iuſte cõſtituti ſunt, Senero videlicet, Petro & Zoaræ, & qui ſimilia his ſapiunt, ſuper quos iudicium veſtrum pijſſimus Imperator ſuſcepit, iamq; condemnatos ab Apoſtolica ſede veſtra, & ab alijs patriarchalibus ſedibus, nec non ab omni pontificio, cùm non patiantur canonicè venire ad Eccleſiam Dei, expelli ab omni publica & priuata domo, pijſſimo Imperatore noſtro pro pace Eccleſiarum idem vobiſcum ſententiante, cui omnis cura & ſtudium, die noctuque de hac * re vltra omnes eſt: & ceſſare facere omnem turbationem ab ipſis factam eccleſijs, atque omnem alienã doctrinam ſimul videre, beatiſſimi. & hortari Deo amatum Dominum noſtrum, vt ſanciat, ſicut illa impij Neſtorij, ità & illa Seueri mente capti animæ, corruptibilia conſcripta, in ſanctam Chalcedonenſem ſynodum, & in thronum ſancti patris noſtri Leonis archiepiſcopi blaſphemantia igni tradere. Nam per iſta dubiam fidem in animas ſimpliciorum facere ſtuduit, & ſubſannari fecit apud gentes magnum & venerabile nomen Chriſtianiſmi. Etenim huius gratia & Romam ad vos miſimus, & veſtrum exoptatum aduentum enunciauimus, & ipſum ſuſcepimus. Tales à pijſſimo Imperatore noſtro promiſſiones accepimus, quòd ea, quæ à nobis canonicè ſententiata ſunt, ſua pietas omni modo ſtudet mandare executioni, & totum mundum deincèps liberare à temporali horum turbatione. Appellationes verò prædictorum Epiſcoporum, clericorum & monachorum, tẽpore opportuno * denominabimus, exhibentes, quomodò hi quidem ea, quæ Neſtorij ſunt, hi verò quæ Eutychis ſentientes, ab vtraque parte diuellere Eccleſiam conantur.

* cauſa

* denunciabimus,

SVBSCRIPTIONES.

¶ Marianus miſericordia Dei presbyter & archimandrita, ac primas venerabilium monaſteriorum, rogatus ſcripſi.

Agapetus presbyter & prior monaſterij Studij, rogatus ſubſcripſi.

Dioſcorus presbyter & prior monaſterij ſanctæ martyris Euphemiæ, ſubſcripſi.

Agapius presbyter & Prior monaſterij Thalaſſij, rogatus ſubſcripſi.

Paulus præsbyter & prior monaſterij Romanorum, rogatus ſubſcripſi.

* Antoninus presbyter & prior monaſterij S. Euſebij, rogatus ſubſcripſi.

* Antonius

Stephanus presbyter & prior monaſterij. Olympij, rogatus ſubſcripſi.

Anaſtaſius presbyter & prior monaſterij. Romanorum, rogatus ſubſcripſi.

Demetrius presbyter & prior monaſterij. Phocæ, rogatus ſubſcripſi.

Dominicus presbyter & prior monaſter. Euphemij, rogatus ſubſcripſi.

Zoilus presbyter & prior monaſt. Theodoti, rogatus ſubſcripſi.

Iulianus Dei miſeratione presb. & prior monaſt. Euphemij, rogatus ſubſcripſi.

Stephanus preſ. & prior monaſt. Promoti, rogatus ſubſcripſi.

Zenon presby. & prior monaſ. S. Dei genitricis, in fonte, ſubſcripſi.

Alexander presbyter & prior monaſ. Calami, rogatus ſubſcripſi.

Dadas presbyter & prior de Caiuma, rogatus ſubſcripſi.

Rhodon presbyter & prior monaſterij, Theodori, rogatus ſubſcripſi.

Gennadius presbyter & prior monaſterii Dominici, rogatus ſubſcripſi.

Zenobius presb. & archimandrita mona. Maronij in * ficubus rogatus ſubſcripſi. * Sycis

Silas presbyter & prior monaſterii. * Heliæ, rogatus ſubſcripſi. * Iliæ

Paulus presbyter & prior monaſterij Samuelis, rogatus ſubſcripſi.

Ioannes presbyter & prior mona. Theodori, rogatus ſubſcripſi.

*Cirion presbyter & prior monaſt. Aegyptiorum de Cyracona, rogatus ſubſcripſi.

Baſilius presbyter & prior monaſterii de Cyracona, rogatus ſubſcripſi.

Ioannes presbyter ſancti Thomæ Apoſtoli in illis Modeſti, rogatus ſubſcripſi.

Marcus prior monaſterii Theodori * diſceptatoris, rogatus ſubſcripſi. * de Eſceptoris.

Flauianus presbyter & ſecundarius Modeſti Deo amãtiſſimi presbyteri & prioris monaſterij Lycaonorum, rogatus ſubſcripſi.

Marinus presbyter & prior monaſt. Paulini, rogatus ſubſcripſi.

Theodorus presbyter & prior monaſte. Tryphonis, rogatus ſubſcripſi.

Theoctiſtus presbyter & prior monaſte. ſanctæ Dei genitricis Mariȩ prope ſanctum Iob, rogatus ſubſcripſi.

Coſmas presbyter & prior monaſte. Studii, rogatus ſubſcripſi.

Petrus presb. & prior monaſt. Hieruſalem, rogatus ſubſcripſi.

Alexander presb. & prior monaſt. Abraamij, rogatus ſubſcripſi.

Eleutherius presby. & prior monaſt. ſancti Dominici martyris, rogatus ſubſcripſi.

Tryphon presbyter & prior monaſt. Iob, rogatus ſubſcripſi.

Stephanus presbyt. & prior monaſter. de Conſta, rogatus ſubſc. manu Iacobi diaconi, qui ſcripſit ſecundùm commiſſionem meã,

& ego

& ego protendi propria manu mea honorabilem crucem. Babylas presbyter & peior monaſterij ſancti Danielis exiſtentis in Stylo & ſancti Ioannis * in Patuo Profundo, & ſancti Andreę Apoſtoli prope Stylum, rogatus ſubſcripſi.

* Prodromij

Ioannes presbyter & prior monaſterij Anaſtaſij prope Agogum, rogatus ſubſ.

Anthemius presbyter & prior monaſterij Neonis, rogatus ſubſcripſi.

* Eleutherius

* Ipatius

*Ioannes presbyter & prior monaſterij Chatiſij rogatus ſubſcripſi.

Ioannes presbyter & prior monaſt. * Mara prope æream ciſternam, rogatus ſubſcri.

*Mariæ prope Aetiam ciſternam.

Phocas presbyter & prior monaſterij Ionę rogatus ſubſcripſi.

Coſmus presbyter & prior monaſt. Eutychij Lycaonorũ prope * villã Marronę, ſubſ.

Timotheus presbyter & prior monaſterij Aſterij, rogatus ſubſcripſi.

Polychronius presbyter & prior monaſterij Ethrij, rogatus ſubſcripſi.

Seuerianus presbyter & prior ✱ ſubſcripſi pro ipſo, cùm cõmiſſum ſit mihi ab ipſo.

Stratonicus presbyter & prior monaſterij ſancti Dometij, rogatus ſubſcripſi.

Andreas Dei miſeratione presbyter & archimandrita monaſterij Romanorum, conſentiens ſubſcripſi.

Martyrius presbyter & prior monaſterij Petri ſiue Valentini & Deidati prope ſanctos Apoſtolos, rogatus ſubſcripſi.

Andreas presbyter & prior monaſterij iacentis in venerabili domo ſanctę Dei genitricis prope ſanctum Lucam, rogatus ſubſc.

Marcus presbyter & prior monaſterij ſancti Cyrici, rogatus ſubſcripſi.

Iacobus presbyter & archimandrita monaſterij Abibi Syrus, Syriſti ſubſcripſi.

Atticus presbyter & prior monaſterij Eucratadorum, rogatus ſubſcripſi.

Ioſeph presbyter & prior monaſterij ſanctę Dei genitricis in Lithuſtroto, ſubſcr.

Paulus presbyter & prior* ſubſcripſi.

Anaſtaſius presbyter & ſecundiarius monaſterij ſancti Philippi in Brephotrophio, ſubſcripſi, eo quòd non adeſſet prior.

Georgius presbyter & archimãdrita monaſterij Cyri, rogatus ſubſcripſi.

Dominicus presbyter & archimandrita monaſterij Syriorum, rogatus ſubſcripſi.

* Coſmus presbyter & archimãdrita monaſterij Maximini, rogatus ſubſcripſi.

* Zoſimus

Elpidius presbyter & archimandrita monaſterij Baſiani, rogatus ſubſcripſi.

Polychronius presbyter & archimãdrita monaſterij * Cretenſium, rogatus ſubſcr.

* Criticorũ

* Enticorũ

Paulus presbyter & prior monaſterij ſancti Erimonis, rogatus ſubſcripſi.

Euſebius presbyter & prior monaſterij Simeonis, rogatus ſubſcripſi.

Zoticus presbyter & prior monaſterij ſancti Andreæ prope Saturninã portam rogatus ſubſcripſi, manu Marci presbyteri & ſecundarij, me protendente honorabilem crucem. Theodorus presbyter & prior monaſterij ſancti Laurentij, à me Dei gratia fundati, ſubſcripſi.

Domitianus presbyter & archimandrita monaſterij Martyrij, & pro omnibus monachis, qui ſunt in eremo ſanctæ ciuitatis, ſubſcripſi.

*Iſychius presbyter monaſterij Theodoſij, & pro omnibus &c.

*Heſychius

Caſſianus presbyter beati Sabbæ, & pro omnibus &c.

Dominicus presbyter & prior monaſterij * de Turribus Iordani, & pro omnibus &c. ſubſcripſi.

*Lauręʒ Pyrgiorum

Neſtabus presbyter Lauræ ſancti Firmini, & pro omnibus &c.

Terentius presbyter nouæ Lauræ, & pro omnibus, qui in eremo ſunt, &c.

Leontius monachus, prior & vicarius totius eremi, ſubſcripſi, & pro omnibus &c.

Traianus presbyter turrium Iordani, & pro omnibus &c.

Polyeuctus diaconus monaſterij Beati Theodoſij, & pro omnibus &c.

Theodorus diaconus & monachus nouæ Lauræ, & pro omnibus &c.

Cyricus monachus & * diaconus ipſius nouæ Lauræ, & pro omnibus &c.

* presbyter

Anaſtaſius diaconus monaſterii B. Martyrij, & pro omnibus &c.

Mamas monachus monaſterij beati Martyrij, & pro omnibus &c.

Iulianus monachus Theodoſij, & pro omnibus &c.

Ioannes presbyter proprij monaſterij in * Campeſtri, & pro omnibus &c.

Theonas presbyter ſancti montis Sinai, & ambaſiator eccleſię Pharã & Lauræ Rhaitæ, pro omnibus monaſterijs ibidem, rogatus ſubſcripſi.

Strategius diaconus & monachus monaſterii beati Ioannis, & pro omnibus ibidem monaſterijs ſubſcripſi.

Ioãnes monachus monaſterii beati Martyrij, & pro omnibus ibidem monaſterijs ſubſcripſi.

Paulus monachus & ambaſiaſ. monaſt. B. Maronis ſecundæ Syriæ, ſubſcripſi.

Seuerianus presbyter & archimandrita monaſterii Zoaræ de Thermis, Syriſti ſubſcripſi.

Caſſiſa presbyter & archimandrita monaſterij Lucæ, Syriſti ſubſcripſi.

Ioannes presbyter & archimandrita monaſterij Cyri Thomæ, Syriſti ſubſcripſi.

Simeonius diaconus & ambaſiator monaſterii beati Iacobi ſecundæ Syriæ, & pro omnibus &c.

Ioannes diaconus & ambaſiator monaſterij beati Theodoſij ſecundæ Syriæ, & pro his, qui in ea ſunt monachi, ſubſcripſi.

Sergius

*Illuſtrator

Se gius presbyter * Luſtrator ſanctiſſimarum eccleſiarum gentilium Syriorum primę prouincię ſubſcripſi.

Stephanus presbyter & prior monaſterij Euterij, & pro omnibus &c.

Ioannes presbyter & archimandrita monaſterij Thomæ Syriſti, ſubſcripſi.

Theonas presbyter & archimandrita monaſterij Aaron Syriſti, ſubſcripſi.

*Maoza

Photius monachus & ambaſiator monaſterij ſancti Stephani * Nauzæ Iamniæ, pro omnibus clericis & monachis ibidèm exiſtentibus.

Theodorus diaconus & ambaſiator ſanctæ eccleſiæ Erendilenorum, rogatus ſubſcripſi.

Epiſtola Orientaliũ ad Agapetum.

DOmino noſtro per omnia ſanctiſſimo & beatiſſimo patri patrũ, archiepiſcopo Romanorum & Patriarchæ Agapeto, ab Epiſcopis Orientalis diœceſis, & ab his, qui ſunt ſub ſanctis locis CHRISTI DEI noſtri, nec non ambaſiatoribus & cæteris clericis in hac regia vrbe congregatis. Ex quo Chriſtus Deus noſter pro debitis nobis præmiis, propter ipſum in omni tempore, cum vera fiducia ſua inuiſibili ac terribili virtute diuulgatam confeſſionem ſuper venerabile caput veſtrũ requieſcere fecit, cùm ſedem Apoſtolorum vobis, pater beatiſſime, commiſit, & firmauit ſuper firmam petram pedes veſtros, & direxit greſſus veſtros, & impleuit os veſtrum cantico nouo hymno Deo noſtro, ſperauerunt in Domino, ſecundùm pſalmicum eloquium, clarificari à ſpirituali ſplendore veſtro, per quem tanquàm lucerna reſplendens ſuper ſancto candelabro caliginem eorum, qui in tenebris ſedent, & cęcos illuminaſtis, & oculos mentis ipſorum aperuiſtis, & propterea confiſi & credentes diuino eloquio dicenti, in tempore non timebit cor confugiens ad intellectum, & experientia intellectus cognoſcentes, vos eſſe diligentes cuſtodes theſaurorum apoſtolicorum, exoſlauimus modò Anthimum, habitum pietatis circunferentem, potentiam verò ipſius negantem, qui conuenientem ſibi ſponſam dimiſit, & aliam contra diuinos canones accipere auſus eſt, cognoſcentesque & à Deo cuſtoditum Imperatorem noſtrum tanquàm Chriſti diſcipulum, approbatam animam habere, & participem vobis huius boni operis fuiſſe, qui à primordijs regni ſui vſque nunc ſtuduit cuſtodire omne corpus Eccleſiæ ſanum, & perfectè integrum, & ab omni morbo hæretico liberum: & propter hoc ſtatuit quatuor ſanctas ſynodos in diuinis ac ſacris initiationibus, quandò fecit magna voce à ſacris Prædicatoribus prædicari, quæ fortificant corda fidelium, & hæreticorum compunguut, ſperans ipſe ex clementia ſecundùm naturam ſuam, & putans, quòd ſicut eos, qui ex ſimplicitate errore ſubducti ſunt, decet in tempore conuerti: ſic & huius inuentores, immò diaboli diſcipulos, & nunquàm veritatem recognoſcentes, iactum hæreticorum à principio præuidere & præmeditari rogamus, beatiſſimi, rememorati memorato ac à Deo cuſtodito Imperatori noſtro illam ſacram vocem, dicentem: *Omnem abominationem odit Dominus*. quæ prima, media, & vltima eſt Seuerus facinoroſus, qui contra Deum ſemper locutus eſt iniquitatem: & quandoque quidem Græcorum vanidicorum myſteria imbutus, ipſa honorauit, quandoque verò Eutychis inſaniam docuit, & in tota vita dixit benè valere in fide Chriſtianorum, & appellationem Neſtorij anthropolatræ ad decipiendum eos, qui in ſimplicitate paratas habent aures, ſuſcipiẽdam excogitauit, euidenter illa illius dicendo, Neſtorianosque vocabat magiſtros rectorum dogmatum, & nec illi pepercit, qui baptizauit ipſum, inualidisq; anathematibus impleuit totũ mundum, ac arroganter decernere ipſe præſumpſit, & validiores ſortitus eſt cũ his, qui adhærebant ei in ordinando * Sychiam contra prædictam ſanctam œcumenicam Chalcedonenſem ſynodum, & cõtra ſacras ac Deo dilectas epiſtolas ſanctæ memoriæ Leonis Papę, qui fuit illuminator & columna Eccleſię, quique firmauit fideles ambulare in recta ſemita, ſicq; illud relinquetur diuinę ſcripturę dictum impleri: *Et incidit in foueã, quam fecit*. Vndè dubitantes, quomodò ipſum propriè vocemus, idem cũ gentibus ſentientem, eiuſdem opinionis cum Eutyche, eiuſdemq; moris cum Neſtorio, magis propria & inſigni appellatione nominabimus ipſum ibidem, cum veritate organum diaboli vocantes, Prętereuntes igitur multitudinẽ eorum, quę pręſumpta ſunt ab ipſo, & ſanguinem ſanctorum virorum in * Eoan effuſum ab Eſtaſiaſmeno Iudaico de * Fatria, tunc ſub ipſo militante, ac alia multò difficiliora prędictis, propter longam narrationẽ: ſupplicamus, ſanctiſſime, cùm nunc ſit tempus acceptabile, nũc dies ſalutis, clamamus, adiuua nos, & ſanctas animas occiſas, quas adſtare cogitate prudenter, & oſtendere vobis, ꝙ propter Chriſtum traditę ſunt morti à beſtia multi capitis, ne rurſùs ex ſua omnibus manifeſta mangania & Manichęo errore, quò confidens iſte iniquus auſus eſt intrare mundas regias aulas, cùm nullum locum debeat habere, aut barathrum conuerſandi ad deſtructionem. Et cùm in pręſenti pax donata ſit omnibus fidelium Eccleſijs cũ tantis laboribus & ſudoribus veſtris, ac Deo amantiſſimi Imperatoris noſtri, parcentes ipſi extremitati animarum ſacientium conuentiones ad ipſum, & communicantium per interpellationem anathematibus contra ipſum prolatis: ſtudete longè expellere illũ pollutum & abdicatum, qui anathematibus

ſcriptus,

Marginal notes: Matt. 16. e (beside "impleuit os veſtrum"); Pſal. 36. (beside "li ſplendore veſtro"); 2. Tim. 3. a (beside "rò ipſius negantem"); Pſal. 100. (beside "dicentem"); Pſalm. 118. (beside "rus facinoroſus"); Pſalm. 9. (beside "ſcripturę dictum"); for. * Oriente (beside "effuſum ab Eſtaſiaſmeno"); 2. Cor. 6. (beside "adiuua nos"); Apoc. 12. (beside "nibus manifeſta")

ſcriptis, & apertiùs ab Apoſtolica ſede veſtra, & à tantis pontificibus, & in cœlo ab angelis electis ſuis iam condemnatus eſt, qui ſecundùm euangelicam illam & diuinam vocem, cum iniquo & facinoroſo alio Petro ſuo diſcipulo appellationem propriam vſque nunc mentiri non erubuit, & verba apoſtatiæ quotidiè loquutus eſt: necnon cū Zoara, qui omninò diuinam ſcripturam & omnem ſacrum ordinem & Miſſam ignorat: ſed cum audacia (neſcimus vndè) ſibi tradita peſſundat eccleſiaſticum ornatum atque ſtatum, per conuenticula & parabaptiſmata, quæ quotidiè temerariè aguntur, cuius ſynagogam mulierculis, commeſſationibus, & ebrietatibus, luxibusq; & adulterationibus deditus implet. Perſuaſimus autem & piiſſimo Imperatori noſtro, non permittere aggregari beſtias ſanguinis edaces cum agnis, cùm clarè & apertè ſciat illud diuinū Apoſtoli dictum. *Quòd nulla participatio iuſtitiæ eſt ad iniquitatem, vel communicatio lucis ad tenebras, vel pars fideli cum infideli.* At verò ſi ea, quæ ab Iſaccio Petia nunc perpetrata ſunt, ſinè lachrymis dicere* non valemus, non eſt poſſibile, neque metum abiicere, ſi narrare volumus, quæ ſuis iniquis manibus ille facere non horruit. Nam in quodam diuerſorio repoſita honorabili imagine præſentis piiſſimi Imperatoris, prædictus ſceleſtus & arrogans vir, tanquàm certans, & ſecundùm nouiorem modum dicendi blaſphemauerit, diuinum extendens baculum, in quo inhonoratam ſenectutem ſuam firmare fingit, impleſque ſimulatum ſtellionatum in conſpectu eorum, qui ab ipſo ſeducti ſunt, percutiebat ſinè venia ſimilitudinem Chriſto amantiſſimi Imperatoris, hæreticum denominando ſic Deo vnitum, & ab ipſo cuſtoditum, & veritatis prædicationem cuſtodientem. Nec à furore ceſſauit, donèc diuiſit tunicam habentem nobilem eius effigiem, & partem pro ſe tenuit, quam & igni traditam, totam exterminare non valuit. Nam conſeruata fuit à meliori prouidentia, in redargutionem manifeſtam & notam homicidialis temeritatis, & maioris omnibus accuſationibus. Teſtes fuerunt viri (ſicut nouiſtis, ſanctiſſimè) manifeſtam veritatem aduocatam habentes. Quoniam igitur præter opinionem hæreſiarchæ ſubmiſerunt eorum deiectionem, quæ cum ignominia debebat eſſe, & ante tempus multum dederunt audaciam habitandi in regalibus cellis, his, qui per alium modum DEVM negant multis deſignatis & enumeratis ipſis nomen fictæ orthodoxiæ, & periculum eſt, fideles nunquàm ambulare in domo Domini cum conſenſu, tollite à nobis citò malos, offerte * conſuetè ſacrificium hoc Deo & ſaluatori, pro conſeruanda nobis bona defenſione in futuro tremendo iudicio, liberum ab omni timore & hæretica triſluctuatione armatum eccleſiaſticum conſeruate ſtatum confirmantes, rurſuſque exponendo iuſtiſſimo Imperatori noſtro pias ac iuſtas ſententias, contra ipſos priùs ab Apoſtolica ſede veſtra prolatas, ſtatuendo per illas impia conſcripta tradere igni, & habentes in publicum prodere, iuxta * immutationem eorum, qui zelant poſſidere Manichæa, & illa impij Neſtorij, & Eutychis inſenſati, ac Dioſcori patris & protectoris eorum. Sic enim euacuabitur omnis expectatio his, qui fruſtrà ſperant in eis. Rogamus etiàm, ſanctiſſimè, finem perfectum imponere diuinæ ac veſtræ ſententiæ contra Anthimum, paternis veſtris decretis conuenientem, vt omne de medio extinguatur ſcandalum à paruulis in Dominum credentibus, & omnibus nobis. Cuſtodiat Dominus ſedem veſtram ac piiſſimi Imperatoris noſtri, tanquàm dies cœli, qui Petri imitatores ſaluatis, & nos à tribulationibus ſaluaſtis, eoſque, qui nos oderunt, confudiſtis.

2. Cor. 6. c

* nos

Igoominia Imperatoris imagini illata.

Locus obſcurus.

* conſuetū

* imitationem

SVBSCRIPTIONES.

Thalaſſius epiſcopus Berytiorum ciuitatis, rogatus ſubſcripſi.

Magnus epiſcopus* Beroeorum ciuitatis ſupplicando ſubſcripſi. * Beroeenſ.

Ioannes epiſcopus Gabalorum, ſubſcripſi. Syriacè.

* Aetherius epiſcopus Mariamnię, ſupplicando ſubſcripſi.

Chriſtophorus epiſcop⁹ Porphyrionis, ſupplicando ſubſcripſi.

Archelaus epiſcopus Coryci, ſupplicandò ſubſcripſi.

Dauithus epiſcopus Cyreſticenſis, ſubſcripſi Syriacè.

Alexander epiſcopus quondàm * Paraxiorū, nunc verò Iuſtiniapolitanus, ſupplicando ſubſcripſi. * Pagraſoru

Anaſtaſius epiſcopus Iotapæ, ſupplicando ſubſcripſi.

Domnus epiſcopus Maximianopolitanus, ſupplicaodo ſubſcripſi.

Ioannes epiſcopus Zoororum, ſupplicando ſubſcripſi.

Magnus presbyter & ambaſiator Theopolitanæ eccleſiæ, ſubſcripſi.

Heraclius diaconus & ambaſiator eiuſdem eccleſiæ ſubſcripſi.

Athanaſius diaconus & ambaſiator eccleſiæ Tyri, ſubſcripſi.

Paulus lectorarius & ambaſiator eccleſiæ Tarſi, ſubſcripſi.

Thomas diaconus & ambaſiator eccleſiæ Iuſtinianopolitanæ, ſubſcripſi.

Agapius diaconus & ambaſiator ſanctæ eccleſiæ ſacræ ciuitatis metropo. Euphrateſiæ, ſupplicando ſubſcripſi.

Ioannes

Ioannes ſubdiaconus & ambaſiator ſanctæ eccleſiæ de Boſtra, ſubſcripſi.

*Trophinius: *Trofinius diaconus & ambaſ. ſanctiſſ. eccle. Seleucianæ de Iſauria, ſupp. ſubſcripſi.

Euſebius diaconus & ambaſſ. ſanctiſſ. eccle. *Amidanæ ſciẽs ſuperius dicta cõtra Seuerum, Petrũ, & Zoram, ac Anthimũ, ſubſcripſi. *Amidenæ

Marcus diaconus & ambaſiator ſanctæ Eccle. Emiſenę ſubſc.

*Areopolis: Simeonis diac. & amb. ſanctæ Eccle. *Aegyropolitanæ, ſubſc.

Sergius diaco. & ambaſ. ſanctę Eccleſiæ Ptolemaidis, ſubſc.

Coſmas monac. & amb. S. eccleſiæ Antaradenæ, ſubſcr.

Eſaias diacon. & ambaſ. Arathuſianæ eccleſiæ, ſubſc.

Iulianus diac. & hoſpitalarius eccleſ. Palmyrenæ ſubſ.

Ionas diacon. & ambaſ. Helenopolitanæ eccleſ. ſubſ.

Abraamius diac. & amb. eiuſdem eccleſiæ, ſubſc.

Simeonius presbyter S. eccleſiæ Conſtãtienſis in Cypro ſubſcripſi.

Ioannes lectorarius & ambaſ. eccleſiæ Seleuciæ Syriæ. ſubſc.

Martyrius lectorarius eccleſiæ in Beryto, ſupplicando ſubſc.

Arſenius lectorarius eccleſ. Mariamniæ, ſubſcr.

Sergius presbyter & luſtrator monaſt. Sandari, ſupp. ſubſ.

Simeonis diacon9 S. Reſurrectionis Chriſti, ſubſcripſi.

Anaſtaſius presbyter & ambaſ. eccle. Cæſareæ, ſubſcripſi.

Alexander ſubdiacono. & ambaſſ. eccle. Cæſarearum Palæſtinarum, ſubſcripſi.

Ioannes diacon. & amb. Eccl. Eleutheropolitanæ, ſubſcripſi.

Theodoſius diac. & amba. eccle.* Gazęarũ, ſubſcripſi.

Pamphilus diacon. Eccleſiæ Neapolitanæ, ſubſcripſi.

Eunomius presb. & amb. eccle. Petri, ſubſc.

Anaſtaſius diaconus & amb. eiuſdem eccl. ſubſcripſi.

Victor diac. & ambaſ. eccleſię Areopolitanę ſubſcripſi.

Silomenus lectorarius eccle. Tarſenæ, ſup. ſubſcripſi.

Et poſt lectionem libellorum Menas venerabilis lectorarius ac ſecũdicerius notariorum antiquę Romę protulit actum ſynodalis epiſtolæ ſcriptæ à ſanctæ memoriæ Agapeto, & legit per dictiones Latinas: Interpretationẽ autem legit Chriſtodorus diaconus & notarius ſecretarius, quæ ſic habet.

INTERPRETATIO EPISTOLAE ſynodalis, ſcripta per literas Latinas.

DILECTO fratri Petro Agapetus. Voluiſſemus quidem, fratres dilecti, propter coniunctionem noſtræ charitatis, omnes Domini ſacerdotes, iuxta apoſtolicã traditionem, irrepræhenſibiles inueniſſe, & neminẽ aut per gratiam, aut per metum ob Eccleſiaſticis canonibus declinare: ſed quoniam multa multoties ſubſequuntur, quæ pœnitudinem parere poſſunt, & Dei miſericordia delicta peccatorum vincit, & idcirco differtur pœna, vt reformatio locum inuenire poſſit, monere neceſſarium iudicauimus, & vt * aſſumpta decætero imprenaricata cuſtodiantur. Oportebat enim, veſtram charitatem memorem paternarum traditionum, neminem permittere prohibita facere: ſed ſi quis audax appareret, tota virtute reſiſtere. Cum itaque peruenimus ad comitatum ſereniſſimi Imperatoris filij noſtri, inuenimus ſedem Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ, contra omnem canonum honeſtatem, ab Anthimo Eccleſiæ Trapezundarum epiſcopo inconuenienter vſurpatam. Cuius animam non ſolum ſecundùm iſtam partem ſed quod maius eſt, in confeſſione veræ fidei à perditione reducere deſiderauimus: ſed Eutychis errori inſiſtens, ad viam veritatis redire contempſit. Vnde cum ipſius in fide pœnitentiam iſto modo expectemus, neque catholico, neque ſacro nomine dignum eſſe ſententiauimus, donec omnia à patribus tradita, per quæ veræ religionis fides & diſciplina cuſtoditur, & ſecundùm congruentem ſatisfactionem ſuſcipiat. Cæteros vero ſimilis contumaciæ ipſius & ſententia Apoſtolicæ ſedis condemnatos ſimiliter veſtra charitas aduertat, quorum ipſe ſeipſum participem fecit. Cõſtantinopolitanæ vero ſedis iniuriam, Apoſtolica authoritate, adiuuante, & adiutorio fideliſſimorum Imperatorum emendabimus. Et ſupra modum quidem admirati ſumus, quod iſtud opus ita aperte cõtrariũ decretis patrum veſtra fraternitas non ſolum ad notitiam noſtram adducere neglexit, ſed & repræhenſibili con ſenſu cõfirmauit. Sed regratiamur Deo, cui9 ſpiritu mala ad melius vt plurimùm vertuntur, & paruę tranſgreſſiones ad vtilitatem & occaſionem magni fuerint gaudij. Hoc autem pro excitando veſtrę conſpiritualitatis lętitiam ſignifico, quòd Mennam fratrem & coepiſcopum noſtrum, virum multis laudum modis ornatum, prędicta Conſtantinopolitana Eccleſia epiſcopum ſuſcepit. Cui licèt pręter cęteros ſereniſſimorum Imperatorum electio arriſerit, ſimiliter tamen & totius cleri

Epiſtola Agapeti Papæ, ad Petrum Hieroſolymit.

1. Tim. 3, a

* præſumpta

Mennę epiſcopi encomium.

ac populi conſenſus acceſſit, vt & à ſingulis eligi crederetur. Etenim alicui neque ſciẽtia neq; vita fuit ignotus, ſed & fidei integritate, & ſacrarum Scripturarum ſtudio, atq; etiam piæ adminiſtrationis officio ſic prædicta viri reſplenduit opinio, vt ipſi tardius venire videretur, quo dignus erat. Et hoc dignitati ſuæ addere credimus, quòd à temporibus Petri Apoſtoli, nullũ alium vnq̃ Orientalis eccleſia ſuſcepit epiſcopum, manibus noſtræ ſedis ordinatum. Et forſitan vel ad demonſtrationem laudis ipſius, vel ad deſtructionem inimicorum inſtans res tanta peruenit, vt illis ipſe ſimilis eſſe videatur, quos in his quãdoq; patribus ipſius apoſtolorum primi electio ordinauit. Commune itaq; gaudiũ, fratres, pia exultatione ſuſcipite, & quantum vos apoſtolicæ ſedis noſtræ iudicium comprobatis, conſueta reſcriptione ſignificate, habẽtes duplicẽ exultationis cauſam, & quod mala ſine mora corrigãtur, & ꝑ his optata ſubſecuta fuerint, decætero ꝑcauẽtes, ne ruſſus canonicis sãctionib⁹ quid cõtrariũ ꝑ vos (quod nõ credo) fiat, veſtro accedẽte cõſenſu, cumq; ſicut error, qui ſemel peccauit venia dignus eſt, ſic frequens tranſgreſſio motum auſteritatis depoſcit. Deus in bona conualeſcentia te cuſtodiat, frater honorandiſſime.

INTERLOCVTIO MENNAE Patriarchæ.

SANCTISSIMVS archiepiſcopus & tota ſynodus dixit: Non mirandum, ſi ſicut & nunc magna Apoſtolica ſedes ſequitur ſacras ſanctiones ſanctiſſimarum eccleſiarum inuiolatas conſeruando, & quæ rectæ fidei ſunt defendendo, ac his, qui peccauerunt clementem veniam tribuendo. Vnde & nos implentes ea, quæ à ſanctiſſimo Papa in epiſtola ſynodali data fuere, & tempus pœnitentiæ ipſi dantes deputemus, & decernamus Voſporium ſanctiſſimum epiſcopum Neocæſareę metropolitanæ, & Acaciũ ſanctiſſimum epiſcopum metropolitanæ Peſſinuntinæ, & Ioãnem ac Theoctiſtum presbyteros & defenſores magnæ eccleſiæ, quæ hic eſt, & Zachariam ſanctiſſimum Epiſcopũ Mitylenenſem metropolitam, & Acacium ac Chriſtodorum diacones venerabiles & notarios huius ſanctiſſimæ Eccleſiæ, ad notificandum ei ea, quæ à nobis geſta fuerint, & inuitare ipſum infra tres dies (ſi volet venire) ad ſanctam ſynodum, ad faciendum ſuper annunciatis congruam ſatisfactionem. Subſignati.

ACTIO II. FACTA A Menna Patriarcha Conſtantinop.

POST conſulatum Flauij Beliſſarij clariſſimi, *Nonas Maias indictione 14. in Chriſto amantiſſima & Imperiali *Roma Conſtantinopoli, præſidente Domino noſtro ſanctiſſimo & beatiſſimo archiepiſcopo Patriarcha œcumenico Menna in Meſaulio dytico venerabilis domus Dominæ noſtræ, ſanctæ & glorioſæ DEI genitricis ſemp virginis Marię, quę eſt prope ſanctiſſimam magnam Eccleſiam.

for.* noua Roma

Et à dextra quidẽ parte conſedentibus & coaudientibus, iuxta pium iuſſum Chriſti amantiſſimi, & à Deo cuſtoditi Imperatoris noſtri Iuſtiniani ſanctiſſimis & Deo amãtiſſimis epiſcopis.

Sabino Canuſino.
Epiphanio Eſculano.
Aſterio Salernitano.
Ruſtico Fæſulano.
Leone Nolenſi, qui omnes ex regione Italiæ ſunt, prius quidem miſſi ab Apoſtolica ſede, poſtea vero vnanimiter conſentientes ſanctæ memoriæ Agapeto Papæ huc aduenienti.
Petro Iuſtinianopolitano metropolita.
Marco metropolita ſecundæ Cappadociæ prouinciæ.
Zacharia Mitylenenſi metropolita.
Marco metropolita Apameæ prouinciæ Bithyniæ.
Auxentio metropolita Selymbriæ.
Timotheo metropolita Berrhoæ.
Thalaſſio metropolita Beryti.
Magno metropolita *Beroæ.
Ioanne metropolita Boſphori.
Ioanne Gabalorum.
Domitiano *Zichiano. *Zinchiano
Chriſtophoro Porphyriono prouinciæ Phænicis Parali.
Archelao Coryco.
Dauitho *Circinſiano. *Cyrreſſeo
Aetherio Mariamnio.
Alexandro *Paraxiano. *Pagaſæorum
Domno Maximianopolitano ſecundæ Palęſtinæ.
Anaſtaſio Iotapæ.
Ioanne *Zoorono.
Andrea Paniano.
Epitynchano Germæ prouinciæ Helleſponti.
Pelagio Parnaſſi.
Paulo *Stectoriano.
Andrea Peltano.
Theodoro Myreno, & Theoderito Alindeno.
A ſiniſtra vero parte Hypatio Epheſino metropolita.
Conſtantino Heracliano metropol. Europæ.
Theogene metro. Synnadorum.
Bacho metrop. Antiocheno.
Hilariano metrop. Pergæ.
Voſporio Neocęſareę metrop. Ponti Polemoniaci.
Paulo metrop. *Tyano.
Acacio metrop. Peſſinuntino.

Epi-

Epicteto Claudiopolitano metropol. Honoriadis.
Epiphanio Heracleano prouinciæ Honoriadis.
Abraamio Cratiano.
Alexandro Colonenſi ſecundæ prouinciæ Cappadociarum.
Aſterio Amaſtreno.
Eugenio Tieno, Ioaune Cæſareenſi prouinciæ Bithyniorum.
Dominico Theodoſiopolitano prouinciæ Phrygiorum Pacatianorum.
Ioanne Traianopolitano.
Theodoro Euriæ antiquæ Epiri, Andrea Amyzono.

Flauiano Coteno, Elia Cæſareæ Bithyniorum, & Armonio Calliopolitano: adſtantibus autem & coaudientibus Theophane & Pelagio venerabilibus diaconis Apoſtolicæ ſedis, & Mena ac Petro Deo amantiſſimis notarijs, & quibuſdam ſubdiaconis, & procuratoribus, ac cæteris clericis ipſius Apoſtolicæ ſedis, qui & conſentientes fuerunt ſanctæ memoriæ Agapeto * facto papæ antiquæ Romæ huc aduenienti, & Magno presbytero, & Heraclio diacono, ambaſiatoribus Euphremij ſanctiſſimi patriarchæ ſanctiſſimæ Eccleſiæ Theopolitanæ, Sabino diacono ſanctæ Chriſti Dei noſtri reſurrectionis ambaſiatore Petri ſanctiſſimi patriarchæ Hieroſolymitani, Stephano diacono & ambaſſiator Soterici ſanctiſſimi epi Cæſareæ metro. primæ prouinciæ Cappadociarũ, Gaiano presbytero & ambaſiator. Elpidij ſanctiſſimi epiſcopi Ancyrani metropol. primæ Galatiæ, Dionyſio, & Callinico diaconis & ambaſ. Photij amãtiſſimi epi metropol. Corinthi, præſente etiàm venerabili clero huius regiæ ciuitatis, Eophemius venerabilis diaconus & primicerius notariorum, dixit: His proximis diebus, præcedente, pio iuſſo Chriſto amantiſſimi ac à Deo cuſtoditi Imperatoris noſtri, conuenit præſens nunc ſancta ſynodus. Et cùm tunc intraſſent ad vos venerabiles monachi huius regiæ ciuitatis, & qui de Theopolitana ciuitate profecti erant, ac etiam alij venerabiles viri de Hieroſolymis, facta fuerunt quædã ſuper venerabili Anthimo, quæ in actis tũc formatis continentur, in quibus dediſtis certum terminum ſuper requiſitione ipſius venerabilis viri, qui iã decorſus eſt. Cumq; & nunc veſtra conuenerit ſanctitas pro eadem materia, obſeruantq; & veſtram audétiam memorati venerabiles monachi, introitum apud vos habere rogantes & ſupplicantes, ſubijcimus. Sanctiſſ. archiepiſco. & ſancta ſynodus dixit: Intrent.

Et cùm intraſſent, Marianus Deo amantiſſ. presbyter & prior monaſterij ſanctę memoriæ Dalmatij & primas, ſimul cum cæteris Deo amantiſſ. archimandrita & monachus regiæ ciuitatis, & Theopolitanæ, &

Hieroſolymitanæ monaſterij.
Agapeto Dij.
Dioſcoro S. Euphemiæ.
Agapio Thalaſſij.
Paulo Romanorum.
* Antonio Euſebij. *Antonino
Stephano Olimpij.
Anaſtaſio Romanorum.
Demetrio Phocæ.
Dominico Euphemij.
Zenone S. Dei genitricis in foote.
Alexandro Calamij.
Dada Caiumæ.
Rhodone Theodori.
Gennadio Dominici.
Theodoro Maronij.
Sila Eliæ.
Paulo Samoelis.
Ioanne Theodori.
* Cirione Aegyptiorum.
Baſilio Cyraconæ.
Ioanoe ſancti Thomæ Apoſtoli inter illa Modeſti.
Marco Theodori.
Flauiano presbytero & ſecundario Modeſti Lycaonorum.
Marino * Pauli. * Paulini
Theoctiſto ſanctæ Dei genitricis prope illa Iob.
Theodoro Tryphonis.
Coſma S. Ioannis inter illa Studij.
Petro ſanctæ Dei genitricis & ſancti Diombdis, in Hieruſalem.
Eleutherio ſancti Dominici.
Alexandro Abraamij.
Thendoro Iob.
Tryphone Elpidii.
Stephano illorum de Conſta.
Babyla Danielis in Stylo.
Ioanne Anaſtaſii.
Anthemio Neonis.
Ioanne ſancti Michaelis illorum Chariſii.
Ioanne Mariæ prope Aetiam Ciſternam.
Phoca Ionæ prope & iuxta Secundum.
Zoſimo Eutychii Lycaonorum.
Timotheo Aſterii prope Aetiam Ciſternã.
Martyrio Petri prope Apoſtolos.
Andrea ſanctæ Dei genitricis prope ſanctum Lucam.
Marco ſancti Dominici.
Iacobo Abibi Syro.
Attico Eucratadorum.
Ioſeph ſanctæ Dei genitricis ĩ Lithoſtroto.
Paulo ſancti Apoſtoli Petri prope palatium.
Anaſtaſio presbytero & ſecundario S. Philippi in Brephotrophio.
Georgio Cyri.
Euſebio Simeonij.
Zotico ſancti Andreæ prope Saturniam portam & de Theopoli.
Paulo monachus & ambaſſiator monaſterij Maronis.

Seueriano presbytero & archimãdrita mo naſterij Zoaræ* Calidorum ſyro. * Themæ-ſum

Caſſiſa presbytero & archimandrita monaſterij Lucæ Syro.

Simeooio diacono & ambaſiator Iacobi.

Ioanne diacono & ambaſiator Teodori.

Stephano presbytero & priore monaſterij Euxerij.

Ioanne presbytero & archimandrita monaſterij * Cyri Thomæ Syro.

Theona presbyter & archimandrita monaſterij Aaron Syro.

Photino monachus & ambaſiator ſancti Stephaoi.

Theodoro diacono & ambaſiator eccleſiæ Erendilenorum.

Sergio presbytero & luſtratore, qui omnes pro ſeipſis, & pro reliquis, atque etiàm pro his, qui ſub ſanctis Chriſti veri Dei noſtri locis agunt.

Domoo presbytero & archimandrita mo naſterii beati Martyrii.

Heſychio presbytero & ambaſiator mo naſterii beati Theodoſii.

Caſſiano presbytero Lauræ B. Sabbæ.

Dominico presbytero & priore Turriũ Iordani.

Neſtabo presbytero Lauræ B.Firmini.

Terentio presbytero nouæ Lauræ.

Leontio monachus & priore, & vicario totius eremi.

Traiano presbytero Turrium Iordani.

Polyeucto diacooo monaſterii beati Theodoſii.

Theodoro diacono & monacho nouæ Lauræ.

Cyrico diacono & monacho ipſius nouæ Lauræ.

Anaſtaſio diacono monaſterii beati Martyrii.

Mama monacho eiuſdem monaſterii.

Ioanne monacho eiuſdem monaſterij.

Iuliano monacho monaſterii B.Teodoſii. Qui oẽs augunt ꝓ propriis monaſteriis,& ꝓ omnibus monachis eremi ſanctæ ciuitatis. Ioanne presbytero Campeſtris, & pro omnibus, qui ibidèm ſunt monachis, Theona presbytero montis Sinai, & ambaſiator ipſius montis,& Eccleſiæ Pharan,& Lauræ Raithæ,& pro omnibus ibidèm monachis, Strategio diacono & monacho monaſterii B.Ioãnis,& pro oĩbus mooachis ſub Scythopoli.

Sanctiſſimus archiepiſcopus & tota ſynodus dixit: Legantur, quæ pridiè geſta fuerunt. Et accipiens Macarius venerabilis diaconus, ootarius & ambaſiator, legit: Poſt conſulatum Flauii Beliſarii clariſſimi, ſexto Nonas Maii, indictione decimaquarta, in CRISTO amantiſſima & imperiali Conſtantinopoli. Et reliqua primæ actionis. Sanctiſſimus archiepiſcopus & tota ſynodus dixit: Qui à nobis deputati fuerunt ad requirendum Anthimum vcocrabilem, ſi inuincta ad opus deduxerunt, oſtendant. Voſporius ſanctiſſim* epiſcopus Neocæſareẽ. metropolis prouinciæ Ponti Polemoniaci, dixit: Decretis à beatitudine veſtra, & ab hac ſancta ſynodo meritò obtemperantes, fuimus in omnibus locis, io quibus arbitrabamur eſſe venerabilem Anthimum, videlicet in oratoria domo glorioſi Archangeli Michaelis, quæ eſt in palatio,& in domibus Hormiſdę in ſancto apoſtolio: inquibus cõuocauimus venerabiles presbyteros & diaconos,& quaſi (vt ità dicamus) vniuerſum clerum prædictarum ſanctiſſimarum domorum, rogauimusque ipſos dicere oobis & demõſtrare, ſi ſciũt prędictum Anthimum, ſeu domum, io qua eſt,* inueniri. Qui primùm quidem concorditer dixerunt, neque vidiſſe ipſum ibidèm, neque ſcire domum, in qua ipſe ſit. Poſteà verò ad ſatisfactionem noſtram dederunt quoſdam ex ipſis, ſimul cum Acacio & Chriſtodoro, venerabilibus diaconis & notariis veſtræ ſanctitatis, qui prædicti Anthimi inquiſitionẽ fecerunt. Exiſtimantes autẽ inuenire ipſum in mittato ſuo, io quo olim permanebat, quæſiuimus, & nec ibi inuenire potuimus. At in ſuburbio ſuo, quod eſt circa ſanctum Laurentium venientes, nec ibi ipſum inuenire valuimus, inuẽto ibidem homine ſuo, qui dixit, quòd ex quo receſſit de ſaocta magna eccleſia, ncq; vidiſſe ipſum, neque ſcire vbi degat. Acacius ſanctiſſimus epiſcopus Peſſinuntiarum metropolis ſecũdæ prouincię Galatiæ, dixit: Et ego ſignifico veſtræ beatitudini, quomodò veniens cum Voſporio & Zacharia ſanctiſſ. comminiſtris, ac Ioanne & Theoctiſto Deo amantiſſ. presbyteris,& procuratoribus eccleſiæ, Acacioq; & Chriſtodoro venerabilibus diaconis & notariis, in prędictis locis requirere prædictum venerabilem Anthimum,& ipſum inuenire nõ potui. Zacharias ſanctiſſ. epiſcopus Mitylenenſis metropolita, dixit: Sicut dixerunt ante me Voſporius & Acaci* Deo amantiſſ. epiſcopi, ſatisfacientes mandatis à veſtra ſanctitate, venimus in oratoriam domũ ſancti Michaelis archangeli, quę adiacet palatio,& in ſancto apoſtolio, quod eſt intra illa Hormiſdæ, atque etiàm in ſuburbio ſuo, quod adiacet oratorię domui ſancti Laurentii, & ſcrutationem ſuſcepimus fecimus, ſimul cum Ioanne & Theoctiſto Deo amantiſſimis presbyteris & procuratoribus, & Acacio & Chriſtodoro venerabilibus diaconis & notariis, & nullibi hunc inuenire potuimus. Ioannes Deo venerabiliſſimus ꝑsbyter,& defenſor ſanctiſſimę magnæ eccleſiæ, dixit: Iuxta iuſſum veſtræ ſanctitatis, ſimul cum prædictis ſanctiſſimis epiſcopis & venerabilibus diaconis & notarijs, venimus ego & Theoctiſtus ad loca prædicta ab ipſis, vbi putabamus omninò nos manifeſtè facere ipſum venerabilẽ Aothimum, quem inuenire oon potuimus. * inueniri

Theo-

Theoctiſtus venerabilis presbyter & defenſor eccleſiæ, dixit: Ego eadem depono.

Acacius venerabilis diaconus & notarius & Chriſtodorus venerab. diaconus & notarius, ac ſecretarius, per Chriſtodorum vnum ipſorum dixerunt: Quæ ſanctiſſimi epiſcopi, & Deo amantiſſimi presbyteri & procuratores, qui vnà nobiſcum miſſi ſunt ſuper requiſitione venerabilis Anthimi, dixerunt, eadem & nos deponimus. Attulimus autem & ea, quæ proximè geſta fuerunt, vt ipſa ei intimaremus, & nullo modo ipſum inuenire potuimus.

Sãctiſſimus archiepiſcopus & tota ſacroſancta Synod⁹ dixit: Manifeſta iam facta eſt voluntas venerabilis Anthimi, qui ſe manifeſtum conſtituere noluit, & venire ad nos ad emendationem. Veruntamen nos, cùm ſimus homines, quantùm eſt poſſibile, ſequendo bonitatem magni Dei & Saluato-
1.Tim.2.b ris noſtri Ieſu Chriſti, qui vult omnes ſaluos fieri, & ad cognitionem veritatis venire, & qui pœnitentiam tanquàm ſalutare quoddã medicamentũ his qui peccãt, præbet, vt per ipſam, qui à recta via lapſi ſunt, rurſùs ad ipſam reuocentur per conuenientem longanimitatem: ſtudenteſque prædictum venerabilem Anthimum modo poſſibili ſaluare, rurſùs dedimus ei terminum aliorum triũ dierum ad pœnitendum, & recognitionem neceſſariorum, intra quos requirent ipſum Petrus ſanctiſſimus epiſcopus Iuſtinianopolitanus metropolita ſecũdæ prouinciæ Cappadociæ, & Thalaſſius ſanctiſſimus epiſcopus metropolis Berytiorum, ac Dõnus Deo amantiſſimus epiſcopus Maximianopolitanus prouinciæ ſecundæ Palæſtinorum, Romanuſque, atque etiam Ioannes Deo amantiſſimi presbyteri & procuratores ſanctiſſimæ magnæ eccleſiæ, inſupèr etiàm & Andreas & Calonymus venerabiles diaconi & notarii, & ſi inuenient ipſum, nunciabũt intra dictum terminum venire ad noſtram audientiam, excuſaturum accuſationes contra ipſum factas. Subſignaui.

CONSTANTINOPOLITANAE Synodi. Actio III.

POST conſulatum Flauij Beliſſarij, viri clariſſimi, ſexto Idus Maij, indictione quartadecima, in Deo amantiſſima & regia
for.* noua Roma. ciuitate * Roma Conſtantinopoli, præſidẽte Domino noſtro ſanctiſſimo ac beatiſſimo œcumenico archiepiſcopo Menna Patriarcha, in Meſaulio dytico venerabilis domus Dominæ noſtræ, ſanctæ & glorioſæ Dei genitricis ſemper Virginis Mariæ, quæ eſt ꝓpe ſanctam magnam eccleſiam.

Et à dextera quidem parte conſedentibus ipſis & coaudiẽtibus ſecundùm piũ iuſſum Chriſto amantiſſimi, ac à Deo cuſtodi-

ti Imperatoris noſtri Iuſtiniani ſanctiſſimis & Deo amantiſſimis epiſcopis.
Sabino Canuſino.
Epiphanio Eſculano.
Aſterio Salernitano.
Ruſtico Fæſulano.
Leone Nolano, omnibus ex regione Italorũ priùs quidem miſſis ex Italorum regione, videlicet ab Apoſtolica ſede, poſteà verò conſentientibus ſanctæ memoriæ Agapeto facto Papæ antiquæ Romæ huc aduenienti.
Thalaſsio metropolita Berytano.
Magno metrop. Beroano.
Ioanne Gabalorum.
Chriſtophoro Porphyriono prouinciæ Phęniciæ Parali.
Archelao Coryco. Dauitho * Circinſiano. * Cyrreſticeñ.
Aetherio Mariamnio.
Alexandro * Paraxiano. * Pagraſino
Domno Maximianopolitano ſecundæ Palęſtinæ.
Anaſtaſio Iotapeno.
Ioanne Zoorono. Aſterio Amaſtreno.
Andrea Paniano.
Epitynchano Germæ prouincię Helleſpõti.
Paulo * Sectoriano. * Seſtiriano
Andrea Peltano.
Theodoro Myreno.
Andrea Amyzono.
Flauiano Coteno.
Elia Adrianopolitano.
Macedonio * Beriano. * Baſtiliano
Theodorito Alindeno.
Armonio Callipolitano.
Leontio Helenopolitano.
Longino Oreſteno.
Ioanne Cæſareęnſi Bithyniæ, & Ioanne Traianopolitano Pacatianæ Phrygiæ.
A ſiniſtris verò Hypatio metrop. Epheſino.
Conſtantino Heracleano metr. Europæ.
Euſebio met. Cyzico.
Thalaſsio metro. Nicomediæ.
Photino met. Chalcedonenſi.
Theogene met. Synnadorum.
Bacho metr. Antiochiæ Piſidiæ.
Hilariano metrop. Pergæ.
Voſporio Neocęſareęnſi metrop. Ponti Polemoniaci.
Paulo metrop. Tyano.
Acacio metrop. Peſſinuntino.
Epicteto Claudiopolitano metrop. Honoriadis.
Petro metrop. Iuſtinianopolitano ſecundę Cappadociarum prouincię.
Zacharia metrop. Mitylenenſi.
Hediſco metrop. Cianorum.
Marco metrop. Apameę prouincię Bithyniorum.
Auxenuo metrop. Selymbriano.
Timotheo metrop. Berroeano.
Ioanne Boſphorano metropolita.
Domitiano * Zychiano. * Zinchiano

Caloa Smyrniano.
Epiphanio Heracleano Honoriadis prouinciæ.
Abraamio Cratiano.
Alexaodro Colonenſi.
Eugenio * Tieno.
Dominico Theodoſiopolitano prouinciæ Phrygiæ pacatianæ.
Euſtathio Tiberiopolitano.
Theodoro Euriano,
Euſebio * Antiquæ ciuitatis. *Antiſæ *Aſtyantiquæ
Theodoro Gordeno.
Matthia Cyniano.
Alexandro Eleuzano, & Ioanne Medaiano.

Adſtantibusque ei & coaudientibus Theophane & Pelagio venerabilibus diaconis Apoſtolicæ ſedis, ac Mioa & Petro venerabilibus notarijs, & quibuſdam venerabilibus ſubdiaconis & procuratoribus, & cæteris clericis ipſius ſedis Apoſtolicæ, qui & præſentes fuerunt cum ſanctæ memoriæ Agapeto facto Papa antiquæ Romæ huc adueniente, & Magno presbytero, & Heraclio diacono & ambaſiatore Euphræmij ſanctiſſimi Patriarchæ ſanctiſſimæ Eccleſiæ Theopolitanæ, Sabino diacono ſanctæ reſurrectionis Chriſti Dei noſtri, ambaſiatore Petri ſanctiſſimi Patriarchæ Hieroſolymitani, Stephano diacono & ambaſiatore Soterici ſanctiſſimi Epiſcopi Cęſarçenſis metropol. primæ Cappadociæ. Gaiano presbytero & ambaſiatore Elpidij ſanctiſſimi epiſcopi Ancyrani metropolit. Galatiæ primæ, Dionyſio diacono & Callinico diacono, ambaſiatoribus Photij ſanctiſſimi epiſcopi metropolitani Corinthi, præſente etiàm venerabili clero regiæ vrbis, Euphemius venerabilis diaconos & primicerius notariorum dixit: Bis iam cõuenienie ſancta veſtra ſynodo, ſecundùm iuſſum pijſſimi & ſereniſſimi Imperatoris noſtri, cùm aduenirent tũc diuerſi monachi ex hac regia vrbe, & Theopoli, ac etiàm Hieroſolymis, præceſſerunt quædam ſupra Anthimum, ſicut geſta de his oſtendunt, in quibus ſecundùm primum & ſecundum ordinem, certi termini dati ſunt ſuper requiſitione ipſius venerabilis viri. Quoniam igitur & vltimam dilationem à vobis datã decurriſſe contigit, conuenitque rurſùs veſtra ſanctitas, obſeruant quoque veſtram audientiam prædicti venerabiles monachi, petẽtes introitum habere, ſubijcimus ergò & exhibemus ad præſentiam. Sanctiſſimus archiepiſcopus & tota Synodus ſancta dixit: Intrent.

Et intrauit Marianus Deo amantiſſimus presbyter & prior monaſterij ſanctæ memoriæ Dalmatij, & primas, & cum ipſo DEO dilectiſſimi presbyteri & archimandritæ venerabilium monaſteriorum regiæ ciuitatis.

Agapetus Dij.
Dioſcorus ſanctæ Euphemiæ.
Agapius Thalaſſij.
Paulus Romanorum.
* Antoninus Euſebij. *Antonius
Stephanus Olympij.
Anaſtaſius Romanorum.
Demetrius Phocæ.
Dominicus Euphemij.
Zoilus Theodoti.
Iulianus Euphemij.
Stephanus Promoti.
Zenon ſanctæ Dei genitricis ad fontem.
Alexander Calamij.
Dadas Cainmæ.
Rhodon Theodori. Silas Eliç.
Paulus Samuelis,
Ioannes Theodori.
* Cyrion Ægyptiorum.
Baſilius Cytaconæ.
Ioannes ſancti Thomæ Apoſtoli inter illa Modeſti.
Marinus * Pauli. *Paulini
* Theocticus ſanctæ Dei genitricis prope illa Iob. *Theoctiſtus
Theodorus Tryphonis.
Coſmas ſancti Ioannis inter illa Studij.
Petrus ſanctæ Dei genitricis & ſancti Diomedis in Hieruſalem.
Eleutherius ſancti Dominici.
Alexander ſancti Abraamij.
Theodorus Iob.
Tryphon Elpidii.
Stephanus Conſtæ.
Babylas Danielis in Stylo.
Ioanões Anaſtaſii.
Anthemins Neonis.
Ioannes ſancti Michaelis illornm Chariſij.
Ioannes Maræ prope Aetiam Ciſternam.
Phocas Ionæ prupe Secundum.
Zoſimus Eutychij Lycaonorum.
Timotheus Aſterij.
Stratonicus Dometii.
Polychronius * Ethrii.
Andreas Romanorum prope Ciſternam.
Martyrius Petri prope Apoſtolos.
Andreas ſanctæ Dei genitricis prope ſanctũ Lucam.
Marcus ſancti Cyrici.
Iacobus Abibi Syrus.
Atticus Eucratadorum.
Ioſeph ſanctæ DEI genitricis in Lithoſtroto.
Paulus ſancti Petri Apoſtoli prope palatinm.
Anaſtaſius presbyter & ſecundarius ſancti Philippi in Brephotrophio.
Georgius Cyri.
Euſebius Simeonij.
Zoticus ſancti Andreę prope Saturniam portam.
Dominicus ſancti Ioannis Syriorum.
Coſmus Maximini.
Polychronius * Cretenſium. *Critiorũ, vel Entiorum.
Panlus ſancti Erimonis, & eorum, qni ſunt ſub Theopoli.

Paulus

Paulus monachus & ambaſiator monaſterij Maronis.

Seuerianus presbyter & archimandrita monaſterij Zoaræ Thermarum Syrus.

Caſſias presbyter & archimandrita monaſterij Lucæ Syrus.

Simeones diaconus & ambaſiator monaſterij Iacobi.

Ioannes diaconus & ambaſiator monaſterij Theodori.

Stephanus presbyter & prior monaſterij Euxerij.

Ioannes presbyter & archimandrita monaſterij Aaron Syrus.

Photinus monachus & ambaſiator monaſterij ſancti Stephani.

Theodorus diaconus & ambaſiator eccleſiæ Erendilenorum.

Sergius presbyter & luſtrator, qui omnes agunt pro ſeipſis, & pro cæteris, atq; etiàm pro his, qui ſunt ſub ſanctis locis Chriſti veri Dei noſtri.

Domnus presbyter & archimãdrita monaſterij beati Martyrij.

Heſychius presbyter & archimandrita monaſterij beati Theodoſij.

Caſſianus presbyter Lauræ beati Sabbæ.

Dominicus presbyter & prior Turrium Iordani.

Neſtabus presbyter Lauræ beati Firmini.

Terentius presbyter nouæ Lauræ.

Leontius monachus & prior, ac vicarius totius eremi.

Traianus presbyter Turrium Iordani.

Polyeuctus diaconus monaſterij B. Theodoſij.

Theodorus diaconus & monachus eiuſdem nouæ Lauræ.

Cyricus diaconus & monachus monaſterij beati Martyrij.

Mamas monachus eiuſdem monaſt.

Ioannes monachus eiuſdem monaſterij.

Iulianus monach. monaſterij beati Theodoſij, qui omnes pro proprijs monaſterijs agunt, & pro omnibus monachis de eremo ſanctæ ciuitatis.

Ioannes presbyter Campeſtris, & pro omnibus ibidem monachis.

Theonas presbyter montis Sinai, & ambaſiator ipſius montis & eccleſiæ Pharan ac Lauræ Raithæ, pro omnibus ibidèm monachis.

Strategius diaconus & monachus monaſterij beati Ioãnis, pro omnibus monachis, qui ſunt ſub Scythopoli.

Sãctiſſimus archieps & tota ſynodus ſancta dixit: Legãtur, quę proximè geſta fuerũt. Et accipiẽs Paulus venerabilis diaconus, & notarius, legit: Poſt cõſulatum Flauij Beliſarij clariſſimi,* primo Nonas Maij, in dictione quartadecima, in Deo amãtiſſima Imperiali Roma Conſtantinopoli, Et reliqua ſecũdę actionis. Sãctiſſimus archiepiſcopus & tota ſancta ſynodus dixit: Doceant nos venerabiles diaconi & notarij, quot dies præterierunt poſt ſynodum ſecundo ordine factam. Notarij dixerunt: Docemus veſtram beatitudinem, quomodò à circunhabita die in actis nunc lectis vſq; ad hanc diem, quinq; ſunt dies. Sanctiſſimus archiepiſcopus & tota ſancta ſynodus dixit: Nũc qui à nobis ſecundo ordine deputati ſunt ad requirẽdum venerabilẽ Anthimum, ſi interlocutionis finem impoſuerunt, edoceant. Petrus ſanctiſſimus epiſcopus Iuſtinianopolitanus ſecundæ Cappadociæ, dixit: Quæ ſanctè à veſtra ſanctitate geſta ſunt, & nobis mandata, ad effectum deducere ſtuduimus. Egoq;, & qui mecum deputati erant, Thalaſſius ſanctiſſimus epiſcopus Berytius metropolita, & Domnus Deo amãtiſſimus epiſcopus Maximianopolitanus, & Romanus ac Ioannes Deo amantiſſimi presbyteri & procuratores, Andreasq; & Calonymus Deo amãtiſſimi diaconi & notarij ſanctiſſimæ magnæ eccleſiæ, iuimus ad diuerſa loca, in quibus putabatur inueniri venerabilis Anthimus, & cũ omni diligentia fecimus inquiſitionem, & nullo modo ipſum inuenire potuimus. Fuim⁹ autẽ & in venerabili domo glorioſi martyris Laurentij, & interrogauimus ibidèm clericos, ſi ſciebant, vbi moratur memoratus venerabilis vir. Qui cum iuramento dixerunt, ſe non vidiſſe ipſum, ſed quòd receſſit de ſede huius regiæ vrbis, neq; ſcire in quo loco moratur. Dixerunt autẽ ipſum habere ſuburbanũ prope * prophetium, in quo ſæpiùs inuentus eſt deambulare, & in monaſterio Theodoſij Deo amantiſſimi presbyteri, & Prioris, priuſquàm acciperet epiſcopatum huius regię ciuitatis. *Quos accipiẽtes, venimus ad prdicta loca, & inquiſiuimus. Et neq; in his locis ipſum inuenire valuim⁹, ibidèm inuentis cum iuramento affirmãtibus, neq; vidiſſe ipſum, ex quo receſſit de hac ſancta magna eccleſia. Accipientes autẽ ad mentẽ, affectionem exiſtentem ei erga Petrũ quondàm Apamearũ præſulem, iuimus ad ſuburbanum, quod pertinet ipſi Petro, exiſtens prope oratoriam domum ſancti martyris Thyrſi, & nec ibi ipſum inuenire potuimus. Thalaſſius ſanctiſſim⁹ epiſcopus Beryti, dixit: Iuſtè autem & canonicè à ſancta ſynodo interlocutis ſatisfacientes, ego & Petrus ac Domnus ſanctiſſimi epiſcopi, Romanusque & Ioannes Deo amantiſſimi presbyteri & procuratores, Andreas & Calonymus venerabiles diaconi & notarij ſanctiſſimę magnę eccleſiæ, venimus ad inquirendũ venerabilem Anthimum, inuitaturi ipſum venire ad hoc ſacrum collegiũ, & facere defenſiones, de quibus accuſatur. Et venientes in multis locis, oratorij domibus & venerabilib⁹ monaſterijs, ac etiàm in ſuburbanis pertinentibus ipſi Anthimo & Petro, q ſedẽ Apameæ rum olim iniuſtè ſubripuit, in quibus putauimus

uimus ipſum manere,& luſtrauimus, nec vl
lo modo ipſum inuenire potuimus. Domn⁹
Deo amantiſſimus epiſcop. Maximianopo-
litanus ſecundæ Palæſtinæ,dixit: Sequendo
& ego, quæ canonicè à ſanctiſſima hac ſyno
do iuſſa ſunt, peragraui cũ Petro ac Thalaſ-
ſio ſanctiſſimis epiſcopis, Romanoq; ac Io-
anne Deo amantiſſimis presbyteris & eccle
ſiæ defenſoribus, & cũ Andrea & Calony-
mo venerabilib⁹ diaconis & notarijs ad no-
minata ab ipſis loca, & nuſquam ipſum ineni-
re potuimus. Romanus Deo amãtiſſimus p̃-
sbyter & eccleſiæ defenſor,dixit: Ego veniẽs
ſimul cum Petro, Thalaſſio, ac Domno ſan-
ctiſſimis epiſcopis, & Ioanne Deo amãtiſſi-
mo compresbytero meo ac defenſore, An-
dreaq; & Calonymo Deo amantiſſimis dia-
conis & notarijs, in venerabili domo ſancti
martyris Laurentij,& introeuntes in ipſam,
hortati ſumus Deo amãtiſſimos clericos di-
cere, vbi poſſibile eſt inuenire venerabilem
Anthimum, vt annunciarẽmus ei, quæ geſta
ſunt de materia mota in venerabili ſynodo.
Et cum iuramẽto ipſi venerabiles clerici di-
xerunt, quia ſcimus ipſum habere ſuburba-
num prope propheteium ſancti Iſaiæ, & ibi
multùm cõmorari,& ſæpiùs abire in mona-
ſterium Theodori Deo amãtiſſimi monachi,
& cũ ipſo morari. Hæc ſcimus ab ipſo fieri,
priuſquàm acciperet epiſcopatũ hui⁹ regiæ
ciuitatis. Etiàm tempore epiſcopatus nõ ſo
lùm ſemèl ſciuimus ipſum alere venerabi-
les clericos ſuos ſanctiſſimę magnę eccleſiæ
in prædicto ſuburbano in collegio Dñæ
noſtrę Dei genitricis ſãctę Marię, quę iacet,
* proceenſa & locata eſt in Blachernis * proceſſo exiſtẽte
regis. Et ipſis verbis, cum iuramentis vsi ad-
diderunt, quoniam nunc omninò neſcimus
vbi ſit. Si autem poſteà poterimus cogno-
ſcere, vbi degat, annunciabimus veſtræ cha-
ritati. Cùm verò audiuimus hæc ab ipſis,
hortati ſumus venire vnà nobiſcum in mo-
naſterium Theodori Deo amantiſſimi pre-
sbyteri & monachi, & in ſuburbano vene-
rabilis Anthimi, vt & ĩ illis locis inquiſitio-
nem ipſius faceremus, & ſcire vbi morare-
tur. Et euntes nos cùm prædictis venerabi-
libus clericis in monaſterium Theodori
Deo amãtiſſimi presbyteri,& prioris ipſius
monaſterij: & intrantes oratoriam domum
ipſius venerabilis mõaſterij, inuenimus ibi
venerabiles monachos ipſi⁹, inter quos erat
& Procopius venerabiliſſimus monachus,&
protodiaconus. Et cùm audiſſent, à nobis,
vbi moratur venerabilis Anthimus, eò q̀ à
ſancta ſynodo ipſe inquiritur, dixerũt hæc:
Quoniam ſicut in cõſpectu Dei dicimus,
quòd priuſquàm dominus Anthimus fieret
epiſcopus huius regiæ ciuitatis, veniebat fre-
quenter in monaſterio noſtro ad Priorem,
& conuerſabantur ſimul, & habebant adin-
uicèm affectionem: poſtq̃ autem accepit epi
ſcopatum, non venit huc, nec vidimus eius
adſpectum. Dominus autem Prior noſter
receſſit multis diebus ad votum, neque au-
diuimus ab ipſo domino, vbi moratur vene-
rabilis Anthimus. Venimus autẽ & in ſub-
urbano venerabilis Anthimi, & introeun-
tes, inuenimus in ipſo Stephanum & Lon-
ginum illius familiares. Qui interrogati à
nobis, vbi moraretur prædictus venerabilis
Anthimus, dixerunt cum iuramentis, neſci-
re vbi moratur, ſed ipſos ſolos eſſe in ipſo
ſuburbano: & per clementem Deum & ſan-
ctas veſtras orationes, ex quo exiuit de ſan-
cta Maria, non vidimus faciem eius. Et ex-
indè venientes in oratorio ſancti martyris
Thyrſi, intelleximus, quomodò probè adia-
cet ſuburbanum Petri, quondàm Apamea-
rum epiſcopi, in quo inueniretur venerabi-
lis Anthimus. Et illuc etiàm venientes, in-
terrogauimus Thalelæum venerabilẽ mo-
nachum, ſi ſciret prædictum venerabilem
Anthimum ibidèm eſſe. Et dixit cum iura-
mentis ipſe, & Siſinnius artis redemptor,
quoniam neq; anteq̃ fieret epiſcopus, nec
poſtq̃ factus eſt, ſcimus ipſum veniſſe huc,
neq; vbi moratur. Et hæc cùm audiuimus,
receſſimus. Ioannes Deo amãtiſſimus pre-
sbyter & eccleſiæ aduocatus,& ſuper cuſto-
dias, dixit: Ego eadẽ depono. Andreas Deo
amantiſſimus diaconus & notarius, dixit:
Secundùm ſanctum præceptum veſtræ bea-
titudinis, abij vnà cum prædictis ſanctiſſi-
mis epiſcopis & Deo amantiſſimis presby-
teris & procuratoribus, vnà mecum à vo-
bis ſanctiſſimis deputatis, ad faciendum in-
quiſitionem venerabilis Anthimi. Et ve-
niens cum ipſis ad loca per eos dicta,& cum
magna inueſtigatione ipſum inuenire non
potui. Audiui autem à prædictis clericis S.
martyris Laurentij,& à monachis monaſte-
rij Theodori venerabilis presbyteri & prio-
ris, ac etiàm ab hominibus pertinentibus
ipſi venerabili Anthimo, omnia, quæ relata
fuerunt, vobis à Romano Deo amãtiſſimo
presbytero & procuratore. Calonymus ve-
nerabilis diaconus & notarius, dixit: Con-
ſona & ego depono prædictis Deo amantiſ-
ſimis viris. Sanctiſſimus archiepiſcopus &
tota ſancta ſynodus dixit: Viſus quidem fuit
venerabilis Anthimus non recta conſcien-
tia vſus fuiſſe, refugiendo vſque nunc veni-
re ad nos. Nam quid prohibens fuit, niſi q̀a
diſtulit venire ad nos, & ſecũdum quod cõ-
ueniens fuit, reſpondere adnunciatis contra
ipſum tanq̃ veris, ac Deo dilectam, & ſacro-
rum habitui condecentem præbere ſatisfa-
ctionem? Verum licèt ille nos iam mouerit
contra ſe ad ſententiandum in ipſum, tamẽ
nos nullo modo deſpicientes miſerationem
decentem ſacerdotibus Dei, erga emenda-
tionem animarum, quæ peccauerunt, tertiã
ei damus dilationem, intra quam niſi vene-
rit,& liberum ſe conſtituerit ab adnunciatis
contra ipſum, finis quidem, qui indè pro-
priæ

ptiæ inobedientiæ conuenit, * inſcribetur. Nos verò ſequentes venerabiles canones, & ea, quæ à ſanctæ memoriæ Agapeto diffinita ſunt, attendentes, iuſtam in eum feremus ſententiam. Inquirent igitur ipſum & Theogenes ſanctiſſimus epiſcopus Synnadorum metropolita, & Bachus ſanctiſſ. epiſcopus metropolis Antiochiæ prouinciæ Piſidorum, & Chriſtophorus Deo amantiſſ. epiſc. Porphyrionis*Phœnicis*Parali, ac Iulianus & Ammonius Deo dilectiſ. presbyteri & defenſores ſanctiſſimæ Eccleſiæ magnæ, Paulusq́; & Macarius venerabiles diaconi & notarij, & ſi inuenient, parabunt obſeruare noſtram audientiam intra alios decem dies. Et pro tollendo omnē ignorantiæ ſeu (quod verius eſt) diſſimulationis occaſionem, fiēt, quę à nobis ſenterſtiata fuerint, manifeſta toti Chriſtianiſſ. populo huius regiæ ciuitatis, & proclamatio apponetur, exhibens inquiſitionem eſſe factam ſuper Anthimum, & ipſum hortans ſerò venire ad nos. Subſignaui.

CONSTANTINOPOLITANI Concilij. Actio IIII.

POſt conſulatum Flauij Beliſſarij clariſſimi prętoris, 12. Kalēdarum Iunij, indictione 14. in Chriſto amātiſſima Roma Conſtantinopoli regia, præſidente domino noſtro ſanctiſſimo ac beatiſſimo œcumenico archiepiſcopo, Menna Patriarcha in Meſaulio dytico venerabilis domus dominę noſtræ, ſanctæ & glorioſæ Dei genitricis ſemper virginis Mariæ, quæ eſt prope ſanctiſſimam magnam eccleſiam & à dextris quidem conſidentibus & coaudientibus, ſecundùm pium iuſſum pijſſimi & à Deo cuſtoditi Imperatoris noſtri Iuſtiniani, ſanctiſſimis ac Deo amantiſſimis epiſcopis.

Sabino Canuſino.
Epiphanio Eſculano.
Aſterio Salernitano.
Ruſtico Fęſulano.
Leone Nolano, ex omnibus Italiæ regionibus, prius quidē ab Apoſtolica ſede miſſis, poſtea vero cōſentiētibus ſanctæ memorię Agapeto facto Papæ antiquæ Romæ huc aduenienti.
Thalaſſio metrop. Beryti.
Ioanne Gabalorum.
Chriſtophoro Porphyriono prouin. Phœniciæ Parali.
Archelao Coryceno.
Dauitho * Circinſiano. * Cyrreſtienſi.
Aetherio Mariamnio. *Pagraſono
Alexandro* Paraxiano.
Domno Maximianopolitano ſecundæ Palęſtinæ.
Anaſtaſio Iotapeno.
Ioanne*Zoorano.
Aſterio Amaſtreno.
Andrea Paniano.
Epirynchano Germę prouinciæ Helleſpōti.
Paulo * Stectoriano. * Stectoriano
Andrea Peltano.
Theodoro Myreno.
Andrea Amyzono.
Flauiano Cotenenſi.
Elia Adrianopolitano.
Macedonio * Berianenſi. *Butridao
Theodorito Alindinenſi.
Armonio Callipolenſi.
Leontio Helenopolitano.
Longino Oreſteno.
Ioanne Cęſareenſi Bithyniæ, & Ioanne Traianopolitano Phrygię Pacatianæ.
A ſiniſtris vero, Hypatio metropol. Epheſino.
Conſtantino Heracleano metropol. Europæ.
Euſebio metrop. Cyzico.
Thalaſſio metrop. Nicomediæ.
Photino metro. Chalcedonæ.
Theogene metrop. Synnadorum.
Bacho Antiocheno metropol. Piſidię.
Iuliano metrop. Pergæ.
Voſporio Neocæſareenſi metrop. Ponti Polemoniaci.
Paulo metrop.* Tyano.
Acacio metrop. Peſſinuntino.
Epicteto Claudiopolitano metropol. Honoriadis.
Petro metrop. Iuſtinianopolitano ſecundæ prouinciæ Cappadociarum.
Zacharia metrop. Mitylenenſi.
Hediſco metrop. Ciano.
Marco metropol. Apamearum prouinciæ Bithyniorum.
Auxentio metrop. Selymbriano.
Ioanne metrop. Boſphorano.
Domitiano * Zichiano. *Zinchiano
Caloa Smyrnæ.
Epiphanio Heracleano prouinc. Honoriadis.
Abraamio Cratiano.
Alexandro Colonenſi.
Eugenio Tieno.
Dominico Theodoſiopolitano prouin. Phrygiæ Pacatianæ.
Euſtathio Tiberiopolitano.
Theodoto Euriano.
Euſebio * antiquæ ciuitatis. * Antiſe, vel Aſtiantiquæ
Theodoro Gordeno.
Matthia Cymano.
Alexandro Eleuſono, & Ioanne Medaiano,
Aſſiſtentibusque ei & coaudientibus,
Theophano & Pelagio Deo amātiſſimis diaconis Apoſtolicæ ſedis, & Mina & Petro venerabilib' notarijs, & quibuſdā ſubdiaconis ſedis Apoſtolicæ, qui conſentientes fuerunt Agapeto facto Papæ antiquæ Romæ, huc adue-

aduenientibus, & Magno presbytero, & Heraclio diacono ambaſiatore Euphræmij ſanctiſſimi Patriarchæ Theopolitanæ Eccleſiæ Sabino diacono ſanctæ reſurrectionis Chriſti Dei noſtri, ambaſiatore Petri ſanctiſſimi Patriarchæ Hieroſolymitani, Stephano diacono & ambaſiatore Soterici ſanctiſſimi Epiſcopi Cæſareenſis metropol. primæ Cappadociæ. Gaiano presbytero & ambaſiatore Elpidij ſanctiſſimi epiſcopi Ancyrani metropolita. primæ Galatiæ, Dionyſio & Callinico diacono, & ambaſiatoribus ſanctiſſimi Photini epiſcopi metropolitani Corinthi, præſente etiàm venerabili clero regiæ vrbis, Euphemius venerabilis diaconus & notariorum primicerius dixit: Cũ iam tertio conuenerit ſancta noſtra ſynodus, iuxta piom iuſſum Chriſto amantiſſimi & sereniſſimi Imperatoris noſtri, & quædam geſta fuerint ſuper venerabili Anthimo, & eius requiſitione à veſtra ſanctitate, ſententiaq; ſancta a vobis prolata ſit, diffiniens dilationem decem dierum ad inquiſitionem ipſius & proclamationem apponi iubens, inuitando ipſum venire ad ſanctam noſtram ſynodum. Cumque etiàm euenerit id, quod à vobis mandatum erat ad effectum prouenire, & inducias per veſtram ſanctam ſententiam datas decurriſſe, conuenienteque & nũc ſancta noſtra ſynodo, ac obſeruatoribus audientiam noſtram ijs, qui in principio accuſationem contra ipſum venerabilem Anthimum fecerunt, venerabiles videlicet monachi huius regię vrbis, & Theopolitanæ, petentibusq; introitum habere ſubiicimus ad notitiam. Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Intrent.

Et intrauit Marianus Deo amantiſſimus presbyter & prior monaſterij Dalmatij ſanctæ memoriæ, & primas, & cum ipſo DEO dilectiſſimi presbyteri & archimandritæ venerabilium monaſteriorum regiæ ciuitatis.

Agapetus Dij.
Dioſcorus ſanctæ Euphemiæ.
Agapius Thalaſſij.
Paulus Romanorum.
Demetrius Phocæ.
* Antoninus Euſebij. *Antonius
Stephanus Olympij.
Anaſtaſius Romanorum.
Dominicus Euphemij.
Zoilus Theodoti.
Iulianus Euphemij.
Stephanus Promoti.
Zenon ſanctæ Dei genitricis ad fontem.
Alexander Calamij.
Dadas Caiumæ.
Dominicus Sancti Ioannis Syriorum.
Elpidius Baſſiani.
* Zoſimus Maximini. *Coſinus
Polycronius * Cretenſium. *Criticorū, vel Eruteorum.
Paulus ſancti Erimonis.
Rhodon Theodori.

Gennadius Dominici.
Theodorus Maronii. Silas Eliæ.
Paulus Samuelis.
Ioannes Theodori.
Cirion Ægyptiorum.
Baſilius Cyraconæ.
Ioannes ſancti Thomæ Apoſtoli inter illa Modeſti.
Marcus Theodori.
Marinus * Pauli. * Paulini
Flauianus presbyter & ſecundarius Lycaonorum.
Theoctiſtus ſanctæ Dei genitricis prope illa Iob.
Theodorus Tryphonis.
Eleutherios ſancti Dominici.
Coſmas ſancti Ioannis ad Stylum.
Petrus ſanctæ Dei genitricis & ſancti Diomedis in Hieruſalem.
Alexander Abraamij.
Theodorus Iob.
Tryphon Elpidii.
Stephanus Conſtæ.
Babylas Danielis in Stylo.
Ioannes Anaſtaſii.
Anthemius Neonis.
Timotheus Aſterij.
Ioannes ſancti Michaelis inter illa Chariſij.
Ioannes Maræ prope Aetiam Ciſternam.
Phocas Ionæ prope Secundom.
Zoſimus Eutychij Lycaonorum.
Stratonicus Dometii.
Polychronius * Ethrii.
Andreas Romanorum prope Ciſternam.
Martyrius Petri prope Apoſtolos.
Andreas ſanctæ Dei genitricis prope ſanctũ Lucam.
Marcus ſancti Cyrici.
Iacobus Abibi Syrus.
Atticus Eucratadorum.
Ioſeph ſanctæ DEI genitricis in Lithoſtroto.
Paulus ſancti Petri Apoſtoli prope palatium.
Anaſtaſius presbyter & ſecundarius ſancti Philippi in Brephotrophio.
Georgius Cyri.
Euſebius Simeonis.
Zoticus ſancti Andreę prope Saturniam portam.
Theodorus monaſterii ab ipſo conſtituti prope martyrium S. Laurentii & de Theopoli.

Paulus monachus & ambaſiator monaſterij Maronis.

Seuerianus presbyter & archimandrita monaſterij Zoaræ Calidorum Syrus.

Caſſiſas presbyter & archimandrita monaſterij Lucæ Syrus.

Simeonius diaconus & ambaſiator Iacobi.

Ioannes diaconus & ambaſiator Theodori.

Stepha-

Stephanus presb. & prior mona. Euxerij.
Ioannes presb.& arch.mona. Aarõ Syrus.
Photinus monac.& amb.monac.S.Steph.
Theodorus diac.& amb.eccleſiæ Erendilenorum.
Sergius presbyter & luſtrator, qui omnes & pro ſeipſis agunt, & reliquis, ac etiam pro ijs, qui ſunt ſub ſanctis Chriſti veri Dei noſtri locis.
Domnus presbyter & archimãdrita monaſterij beati Martyrij.
Heſychius presbyter & ambaſiator monaſterij beati Theodoſij.
Caſſianus presbyter & prior monaſterij Lauræ beati Sabbæ.
Dñicus presb.& prior Turrium Iordani.
Neſtabus presbyter Lauræ B. Firmini.
Terentius presbyter nouæ Lauræ.
Leontius monac.& vicarius totius eremi.
Traianus presbyter Turrium Iordani.
Polyeuctus diaco. monach.B. Theodoſij.
Theodorus diaconus & monachus nouæ Lauræ.
Cyricus diaconus eiuſdem nouæ Lauræ.
Anaſtaſius diaco. monaſterij B. Martyrij.
Mamas monachus eiuſdem monaſt.
Ioannes monachus eiuſdem monaſterij.
Iulianus monach.monaſt.B.Theodoſij.
Qui oẽs agũt pro proprijs monaſterijs & pro oĩbus monac. qui ſunt in ſancta eremo.
Ioannes presbyter Cãpeſtrinæ, & pro omnibus ibidem monachis.
Theonas presbyter montis Sinai, & ambaſiator eiuſdẽ montis & eccleſiæ de Pharan ac Lauræ Raithæ, ꝓ oĩbus ibidẽ monachus.
Strategius diaco. & monach. monaſterij B. Ioannis, pro omnibus monachis, de Scythopoli.

Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Legantur, quæ geſta ſunt pro hac materia. Et lectæ fuerunt duæ actiones per Macarium venerabilem diaconum & notarium, tertia verò per Calonymum venerabilem diaconum & notarium.

Sanctiſſimus archiepiſcopus & tota ſynodus dixit: Si id, quod a vobis interloquutum eſt ſuper inquiſitione venerabilis Anthimi, viri Deo amantiſſimi ad hoc deputati fecerunt, edoceri volumus. Theogenes, ſanctiſſimus epiſcopus metropolis Synnadorum, dixit: Secundùm iuſſum veſtræ ſanctitatis, & totius ſub cœlo vobiſcum venerabilis ſynodi, fui vnà cum Bacho Deo amantiſſimo Epiſcopo clariſsimæ metropolis Antiochenæ prouinciæ Piſidiorum, & Chriſtophoro Deo amantiſsimo epiſcopo Porphyrionis ſub Phœnicia Parali, & Iuliano ac Ammonio Deo amãtiſsimis presbyteris & procuratoribus ſanctæ magnæ Eccleſiæ, Pauloque & Macario venerabilibus diaconis & notarijs venerabilis noſtri epiſcopatus, in venerabili oratorio ſancti Martyris Sergij inter illa Hormiſdæ, & quærentibus nobis venerabilem Anthimum, oſtenſa fuit nobis domus, vbi prius moram habere dicebatur, & inuenimus clauſam exiſtentem oſtio. Venimus autem & ad alia loca, ad requirẽdum ipſum venerabilem Anthimum, in quibus putabatur eſſe: & ſciſcitantes, nõ potuimus ſcire, vbi moratur, ex quo exiuit de ſanctiſsima magna noſtra eccleſia. Rurſus poſtcà in alia die abeuntes in venerabili domo ſancti Archangeli Michaelis, quæ iacet in palatio, conuocauimus venerabiles clericos ipſius oratorij, & interrogauimus ipſos de ipſo venerabili viro. Qui cum iuramento dixerunt, neque vidiſſe, neque ſcire, vbi moratur. Et hæc eadem ſtudui nota facere veſtræ ſanctitati. Bachus ſanctiſſimus epiſcopus metropolis Antiochenæ Piſidiorum prouinciæ, dixit: Iuxta ſanctam interloquutionem veſtræ ſanctitatis, fui & ego vnà cum Theogene & Chriſtophoro ſanctiſsimis epiſcopis, ac Iuliano ac Ammonio Deo amãtiſsimis presbyteris & eccleſiæ defenſoribus, Pauloq; & Macario Deo amantiſsimis diaconis & notarijs, & quæſiui vnà cum ipſis venerabilem Anthimum in diuerſis locis, & nullatenus ipſum inuenire potui. Chriſtophorus ſanctiſsimus epiſcopus Porphyrionis prouinciæ Phœniciæ Parali, dixit: Secundùm ea, quæ à veſtra beatitudine nobis iuſſa fuerũt, & à ſancta ſynodo vobiſcum ſedente, fuerunt ſimul Theogenes & Bachus ſanctiſsimi epiſcopi vnà cum vilitate mea, atque etiam Iulianus & Ammonius Deo amantiſsimi presbyteri & eccleſiæ defenſores. Inſupèr etiàm & Paulus ac Macarius venerabiles diaconi, & notarij venerabilis epiſcopatus veſtri, & quæſiuimus venerabilem Anthimum, vt accuſationes contra ipſum motas in hac ſacra veſtra ſynodo, adnũciaremꝰ ei, & hortaremur ipſum, quoad poſsibile, reſpondere ad querelas. Et primùm quidem fuimus in locis Hormiſdæ, in qua domo permanebat, priuſquàm ipſe raperet pontificalem ſedem huius regiæ vrbis, quam domum inuenimus clauſam oſtijs. Interrogauimus autem eos, qui ibidèm expectabant, ſi ipſum viderant. Et audiuimus ipſos dicentes, non vidiſſe ipſum à multis diebus. Similiter etiàm fuimus in venerabili domo ſancti Archangeli Michaelis in palatio, (viſus enim fuit priùs ibidèm frequentare) & interrogauimus clericos ibidèm, ſi apparuerat eis in ijs diebus venerabilis Anthimus, qui à nobis quæritur: & ab ipſis cũ iuramẽtis ſcimus, ꝙ neq; viderũt eum, neq; ſciunt, vbi ſit. Et non ſolum in iis locis, ſed & in alijs locis fuimus nobis cõmemoratis. Et quibuſdam pueris ſuis obuiauimus, & interrogauimus eos. Et ſecundùm quod ſanctiſsimi & Deo amantiſsimi viri, qui mecũ miſsi ſunt, ſciũt, à nullo potuimus ſcire, vbi moratur ſæpèdictus venerabilis Anthimus. Iulianus Deo amãtiſsimus presbyter & eccleſiæ

cleſiæ defenſor, dixit: Secundùm ſanctum mandatum veſtræ ſanctitatis abiens ſimul cũ Theogene, Bacho, & Chriſtophoro ſanctiſſimis epiſcopis, & Ammonio amantiſſimo compresbytero meo & defenſore, Pauloq; & Macario venerabilibus diaconis & notariis, quæſiui vnà cum ipſis venerabilem Anthimum in diuerſis locis & pluribus, in qbus ipſum inuenire arbitrabamur, & nullibi ipſum inuenire potuimus. Et hoc ſignificamus veſtræ ſanctitati, quòd propoſita eſt & proclamatio vaſtræ ſanctitatis, & neq; ſic ipſum inuenire potuimus. Ammonius Deo amantiſſimus presbyter & eccleſiæ defenſor, dixit: Iuxta ea, quæ iuſſa ſunt à veſtra ſanctitate, fui vnà cum prædictis Deo amãtiſſimis epiſcopis, & Iuliano presbytero & defenſore meo, & cũ Paulo & Macario venerabilibus diaconis & notariis, primùm quidem in domo, in qua permanebat venerabilis Anthimus, vt eo ibidèm inuento, intimaremus ei, quæ à veſtra ſancta ſynodó mandata erant: & inuenientes portas ipſius domus ab extra, interrogauim⁹ eos, qui aderant, & oſtiarium domus, vbinàm moraretur prædictus venerabilis vir. Dixerunt neſcire, neq; vidiſſe ipſum ex plurimo tempore in ipſa domo. Venimus autem & in oratoriã domum ſancti Michaelis archangeli, & cõgregantes venerabiles ibidèm clericos, adiurauimus, ſi ſciũt prædictum venerabilem virũ morari i ipſo oratorio, aut in alio loco. Illi autem cum iuramento reſpoderunt, ſe nullam omninò talem ſcientiam de ipſo habere. Fuimus autem & in diuerſis aliis locis, quærentes ipſum & nullo modo valuimus comprehendere, vbi moratur, omnibus eadem affirmantibus, quòd nullo modo ſciunt, vbi nunc ſit. Significo autem & veſtræ ſanctitati, quomodò & proſcriptionem à ſancta ſynodo veſtra factam, rogantem venerabilem Anthimum venire, & reſpondere ſanctæ huic ſynodo veſtræ, publicè appoſuimus à ſeptem diebus, vt & per ipſam ſciat, quæ exhibita ſunt veſtræ ſanctitati, & certus ipſe conſtituatur: ſed neque ſic vllam vnquam ſui demonſtrationem fecit.

Paulus venerabilis diaconus & notarius, dixit: Secũdùm præceptum veſtræ dominationis & beatitudinis veſtræ ſynodi, iuimus ſimul cum prędictis Deo amãtiſſimis viris, & Macario venerabili cõdiacono meo & notario in diuerſis locis, & quæſiuimus venerabilem Anthimum, & eum inuenire non potuimus. Macari⁹ venerabilis diaconus, notarius & ambaſiator, dixit: Sequendò ſanctiſſimos viros, qui ſimul mecũ miſſi ſunt, eadem & egò depono. Sãctiſſimus archiepiſcopus & tota ſynodus dixit: Legatur proſcriptio appoſita ſecundùm iam præcedentem ſententiam. Et accipiens Diodorus diaconus & notarius, legit: Mennas archiepiſcopus Conſtantinopolitanus œcumenicus patriarcha, & tota ſynodus in ipſa Deo armata Roma Conſtantinopoli congregata, Anthimo venerabili. Si quidem aliqua ratio conueniens tibi fuiſſet & ſpes pœnitentiæ de peccatis commiſſis, nihil certè opùs fuiſſet præſentium proclamationum. Sed olim ſãctę memorię Agapeto Papæ antiquę Romæ manifeſtam feciſti opinionem tuam, & iam in ipſis repræhenſibilibus dogmatibus incuſationem meruiſti, cùm pontifex Trapezuntius appareas: ſed neq; inqſitionem illius ſuſtinuiſti, & cùm à nobis tanto tempore ad pœnitentiam euocatus fueris, non moderatior reipſo factus es, & inobedientiam tuam * meliorem ſacerdotali humilitate (ſicut viſum eſt) oſtendiſti.* Et quidem, quæ à te geſta ſunt, nulla venia digna ſint. Veruntamen adhuc hominum lubrico peccata aſcribendo, & clementiam vſque ad multum tempus erga eos, qui peccauerunt, & occaſionem emendationis (licèt tardè) ſępiùs factam inuenientes, præſenti litera te prouocamus, admonentes tuam venerabilitatem, non ſtare in ipſa contẽtione vſq; ad finem, & venire ad ſanctam ſynòdũ intra numerum ſex dierum, & opinionem, quam in rectis dogmatibus adeptus es, pura voce oſtendere: palamq; facere vniuerſis aliis, quania poteſt ad reuocationẽ his, qui lapſi ſunt, patrum mitiſſimorum & iudicũ clementiſſimorum admonitio. Si verò & hanc noſtram vocationem deſpexeris, tibi decęterò non in tempore locus pœnitentiæ erit: nobis enim non aliundè, quàm ex his, q̃ feciſti, ea, quæ iudicii ſunt, inducentur. Subſignaui, appoſita menſis Marij die quintadecima, indictione quartadecima, poſt conſulatum Flauij Beliſſarij glorioſiſſimi.

Epiſt. ſynodi ad Anthimum.

* maiorem

for. * vt

Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Venerabiles diaconi & notarij, qui nobis ſubſcribunt, edoceant nos, cuius gratia, cùm ſentẽtia determinet dilationem decem dierum, proclamatio appoſita ſex tantùm dierum det terminum. Notarij dixerunt: Edocemus quomodò ſancta ſententia terminũ decem dierum dedit ad inquiſitionem, & ad proclamationem, non autem iuſſit ſtatim proclamationem apponi. Facta igitur ipſius inquiſitione vſque ad dies tres, & illo ignoto exiſtente, neceſſarium fuit reliquos ſeptem dies apponi ad ipſam ſanctam proſcriptionem veſtræ beatitudinis, & ſanctæ ſynodi vobiſcũ cõgregatæ, q̃ ipſi manifeſta faciat ea, q̃ à vobis ordinata ſunt. Illá igitur diem meritò portat, ipſum ꝓclama, in qua depoſitum fuit. Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Sanctiſſimi comminiſtri, qui * vobiſcum pręſentes ſunt ex regione Italię, & Deo amantiſſimi diaconi & venerabiliſſimi notarij ſedis Apoſtolicę, audierunt ſupplicationes oblatas fideliſſimo ac à Deo cuſtodito Imperatori noſtro, & libellos oblatos ſanctę ac beatę Memorię Agapeto, & accuſationes,

* nobiſcum

ſationes,quas fecerunt contra impium Aothimum apud nos illi, qui ipſos porrexerunt: & ſicut accuſatio in ipſum prouenit ſuper approbatiſſimis, hoc quidem, quòd non vult cõſentire rectis & apoſtolicis doctrinis veræ fidei noſtræ: hoc verò, quòd ad errorẽ & hæreſim Eutychis declinat, & depoſitos ac anathematizatos à ſancta Chalcedonenſi œcumenica ſynodo, & ab Apoſtolica ſede, & ab Eccleſiaſtico ſtato, qui ex illa vſq; nunc fuit, propter communicationem & opinionem ad Eutychen, amplexatur: cõſpicientes ad ſynodicas epiſtolas, factas à ſanctæ ac beatæ memoriæ patre noſtro Agapeto Papa antiquæ Romæ contra Aothimum, cogitantesque ipſius vſque ad finem inobedientiam, & quòd neque canonicis vocationibus obedire, neque accuſationes in ipſum adductas repellere voluit: quam ſuper his omnibus opinionem habẽt, dicere dignentur. Et Menas in Deo venerabilis lector, & ſecundarius notariorum Apoſtolicæ ſedis antiquæ Romæ, legit vocem, quæ ſic ſe habet: Sanctiſſimi epiſcopi partium Italiæ, & viri veoerabiles diaconi Apoſtolicæ ſedis, dixerunt. Diffinitionem ſaoctæ recordationis patris noſtri quondàm Papæ Agapeti, ſynodicis epiſtolis pro Menna ſãctiſſimo archiepiſcopo huius regiæ vrbis Coostantinopolitanæ factis, additam, de perſona Anthimi Trapezuntij quondàm epiſcopi, nos ſequi per omnia profitemur. Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Et reliqua ſancta ſynodus nobiſcum congregata, quæ audiuit omnia, quæ à principio ſuper materia contra Anthimum geſta ſunt, omnibusque quæ à nobis dicta ſunt, attendens, dignetur manifeſta facere, quæ vult prouenire in Anthimum. Sancta ſynodus per Hypatium ſanctiſſimum epiſcopum Epheſinum, metropolitam prouinciæ Aſiaootum, dixit.

SENTENTIA SYNODI Conſtantinopolitana contra Anthimum.

MVLTARVM transgreſſionum Anthimus reus demonſtratus eſt. Venerabiles quidem patrum leges, tanquam non poſitas, ad nihilum reputauit, & paulominùs ſuo exemplo omnem eccleſiaſticum ſtatum conturbauit, introducendo ſe in patriarchalem ſedem huius regiæ vrbis, quæ nullo modo ſibi conuenit, communemque confuſionem ſacerdotibus Dei ac populis fideliſſimis operatus eſt. Quinimmò non hoc ſolùm ſibi ſtudium erat, ſed & Eutychis opinionem habet. Cumque ſic obtinere potuerit magnum pontificium, quemadmodùm dictum eſt, paulatim putauit oportere depaſcere ſanctiſſimas Dei eccleſias tali morbo, & contrariũ, quàm diuinæ voces dicant, pro congregando rationabiles oues Dei, ouilis diuiſiones excogitabat aduersùs omnes (vt ità dicatur) eccleſias, vt periclitando vnionem ſanctiſſimarum eccleſiarum, rãtis pijſſimi Imperatoris noſtri laboribus reformatam, in multas diuiſiones ſcinderet. Deniquè
* paulatiuè hanc corruptionem ſignificabat * Paulatim
ſimulans quidem ſuſcipere ſanctas ſynodos Nicęnam dicimus contra impium Arium, Conſtantionpolitanam contra hæreticum Macedonium, & Epheſinam primam contra impium Neſtorium, ac Chalcedonenſem contra impium Eutychen, ſaltem ipſas habens in ſacris dyptichis: ſed cum inſerta ipſis ſyoodis eſſet ſãcta memoria beatiſſimi Leonis Papæ, nullo tamẽ tempore aliter vel percipit, vel participat ſanctiſſimis Dei myſterijs, nec celebritatem ipſorum prædicat, nè in hac quidem ſanctiſſima magna eccleſia, reſiliens vniuerſaliter à rectis ipſorum confeſſionibus, & neque magnorum pontificũ, neq; venerabilium Priorum, qui pro talibus reſpiciunt, & omninò tolerat, aut aliquã defenſionem dat, quo modo non paruum ſingulo die affert ſcandalum in talibus, in fidelibus quidem irridentibus, fidelibus verò dolentibus, vt qui parùm credunt, adhuc magis cõmoueantur, & in peius incidant. In talibus enim cũ magnus Imperator ſeipſum diſpoſuerit, ad memoriamque ſibi reuocauerit
ſnĩam principis Apoſtolorũ, qua dicit: Para- 1. Pet. 3.c
tos nos ſemp eſſe oportere ad reſpondẽdum omni petẽti rationẽ de ea, q̃ in nobis eſt, ſpe, nihil plùs iuuit, ſed ad eius ſerenitatẽ deceptibilibus rationib⁹ vſos, ꝓmiſit ſe omnia facere, q̃cunq; ſummus pontifex magnę ſedis Apoſtolicæ decerneret, & ad ſaoctiſſimos patriarchas ſcripſit, ſe ſequi per omnia Apoſtolicã ſedẽ. At magno Deo & ſaluatore noſtro Ieſu Chriſto nõ permittente talia vſque in finem procedere, miſſus eſt huic regię vrbi, ſecũdum ipſis Deitatem, Agapetus ſanctæ & beatæ memoriæ Papa beatiſſimus, qui ſtatim ſacris canonibus manum cum DEO porrexit, & ipſum de ſede ſibi nõ cõuenienter depulit, data venia his, qui talis rei participes aut communicatores ſunt, & regiæ ac à Deo cuſtoditę ciuitati ſacrum ornatũ ſuum reddidit, cùm oſtendit veſtrã beatitudinem huic ſanctę magnę ſedi p̃eſſe. Qm̃ verũ & in dogmatibus impietatis ſibi infinita crimina impendit, ſupplicationesq; & libelli multi porrecti ſunt pijſſimo Imperatori noſtro & beatiſſimo Papę, à diuerſis venerabilibus viris, & multis quidẽ ſudorib⁹ ipſe beatiſſimus Papa animam ipſius paternaliter reuocare ſtuduit, ſic tamen inſanabiliter habere inuenit, & pia dogmata recuſantem, inſuper etiàm & criminantem vocem illam de duabus naturis (quod aduerſus Eutychen maximè ſancta Chalcedonenſis ſynodus diffi-

niuit) prorsùs negando, & rectè condemnatos à ſancta ſynodo, recuſantem euitare, imò ecótrà ipſos amplexantem, & quantùm in ipſo eſt, ſtudentem oſtendere Dioſcorum & ipſum Eutychen prorsùs inſontes, inter quos hæreticare depræhenſus eſt, ſententiã profert in ſcriptis plenam clementia & decenti ſanctitate, * differens ei tempus pœnitentiæ, decernensque, donèc à tali opinione mutatus, ſatisſecerit his, quæ à ſanctis patribus doctrinaliter & canonicè diffinita ſunt, ipſum non habere nomen catholici, neque ſacerdotis. Hæc autem ſequutus pijſſimus Imperator noſter, reſpiciensque ad ſupplicationes, ſuæ ſerenitati à diuerſis perſonis venerabilibus porrectas, veſtram beatitudinẽ & nos omnes in idipſum ſuper iſto conuenire, benè ſatisfaciendo, iuſtum iudicauit. Nos itaque venerabiles canones ſanctorum patrum noſtrorum ſequentes, ſacris vocationibus ipſum aduocauimus, & tempus pœnitentiæ ei dedimus, & latenti ac medelam recuſanti, proclamatione manifeſta fecimus, quæ à nobis facta ſunt. Cumque in his omnibus ipſum ad conuerſionem adducere nõ potuerimus, apertam hanc ſuæ hæreſi demõſtrationẽ accipientes, ſequentesq; ea, quę à beatiſſimo Papa benè examinata ſunt, conſpicimus (ſi hic vobis adſtaret) omninò ipſum tanquàm membrum inutile & pútridũ abijci de corpore ſanctarum Dei eccleſiarũ, & extra epiſcopatum Trapezuntinum eſſe, & alienum ab omni ſacra dignitate & efficacia, & iuxta ipſius ſanctiſſimi Papæ ſententiam, à catholica appellatione.

* deferens

SENTENTIA MENNÆ Contra Anthimum.

SAnctiſſimus ac beatiſſimus œcumenicus Patriarcha & archiepiſcopus, dixit: Cùm Saluator noſter Ieſus Chriſtus verus Deus noſter, dederit poteſtatem proprijs ſacerdotibus, euellendi & plantandi, demoliendi & ædificandi, orauimus quidem omne tempus nobis eſſe ædificandi & plantandi, nullum autem euellendi & demoliendi: ſed dira eſt (vt videtur) veritatis tranſgreſſio, & via maxima ad perditionem his, qui vſi ſunt. Eſt enim diligenter conſiderantibus voluntatem Anthimi videre, in ipſum multas ſacras ſanctiones tranſgreſſas. Nã erga Deum, cùm non ſeruauit confeſſionem, ſed & indè à ſpe ſeparatus, quomodò non viſus eſt eſſe contrarius accuſator proprij defectus? Hàc itaque & nos tanquàm quadam vſurpationem vlceris inſanabilis ſiſtere conabimur, ſi exciſionem membri, quod paſſum eſt, fecerimus Circunſpicientes enim dolorẽ iſtinc euenturum, coacti * neceſſitati ſumus venire ad præſentem ſententiam. Nam ducimur quidem ex hac mœroribus, ſed vniuersìm plùs tribuimus communi vtilitati catholicæ Eccleſiæ quilibet noſtrum, quàm ſuis quibusque proprijs compaſſionibus. Quia igitur diuerſæ in ipſum conſultiuæ & canonicæ querimoniæ factæ ſunt, & quidem ſanctæ memoriæ Agapetus Papa Romanus, pęnitentiæ ei dans, vſquequò vniuerſa, quæ à ſanctis patribus diffinita ſunt, viſus fuerat deſpexiſſe, neque ſacerdotis, neque catholici nomen ipſum habere permittit. Nos autem quia non eſt poſſibile, moleſtatos de ipſis deſpicere, quæ * dicitur, via ſacerdotibus condecenti in talibus ambulantes, canonicis ipſum induximus vocationibus, induciasque tribuimus ad recognitionem: & quod iam vltimum eſt, neque à conſuetis proſcriptionibus abſtinuimus. Ipſe verò tantum abhorrebat tam ab in melius mutatione, quàm deſenſione denunciatorum, quòd nec omninò venire voluit, nec hic videlicet inquiſitionem à nobis factam ſuſtinere. Nam erat ei accuſator, vt videtur, conſcientia: ſed cedendo ab accuſatoribus, induxit dilecti confeſſionem: & anima peccare conſueta, difficilis ad pœnitentiam, etſi maximè multa fuerint, ad hanc trahentia. Vndè ſuper impœnitent inobedientia voluntatis ipſius lachrymantes, & ſuper errore, qui illius animam appræhendit, gemiſcentes, ſequendo ſanctiſſimam vocem magni Dei & ſaluatoris noſtri, quæ docet non parcere proprijs membris, ſi alicuius ſcandali cauſa nobis fiunt, ſed ipſius inciſionem facere inſinuat, ad integram totius corporis: reſpicientesque ad ea, quæ * pridiè à ſanctæ memorię Agapeto Papa antiquæ Romæ, & quòd nullum pœnitentiæ tempus accipiat, nec elegit melioris opinionis eſſe, ſatisfaciendo his qui ab ipſo ſcandalizati ſunt, atque etiàm ad ea, quæ nunc iudicata ſunt à ſancta ſynodo nobiſcum exiſtente: ipſum Anthimum conſtitui extra pontificium Trapezuntinum decernimus, & ipſum alienum eſſe ab omni alia ſacra appellatione, ſimul & dignitate, ac efficacia decætero, & omninò inter orthodoxos non numerari ſententiamus, neque poſſe aſcendere omnino ad ipſam Trepezuntinam, neque ad hanc regiam vrbem. Et poſtquàm ſancta Synodus ſurrexit, qui de Oriente erant, & quidam ex alijs epiſcopis, & monachi ac clerici clamauerũt. Multi anni Imperatoris. Multi anni Patriarchę. Petrum, Zoaram, & Seuerum modò anathematiza. Orthodoxum Imperatorem habes, quid times? Eos qui parabaptizant, eijce foràs. Et cùm monachi Hieroſolymorum porrexerunt chartam, vniuerſi clamauerunt: Multi anni patriarchæ. Libellum monachorum modò ſuſcipe. Libellus modò legatur. Eos qui per domum baptizant, eijce foràs. Speluncam Zoaræ modò torqueas. Multi anni Patriarchę. Parabaptiſtam modò anathematiza. Chriſtiani Impatoris multi anni. Orthodoxi Imperatoris multi anni.

Hiere. 1. b

for. * neceſſitate aut & neceſſitati.

for. * dicta tur.

Matth. 5. c 15. a

for. * pridèm

Speluncę

Speluncæ hæreticorum modò ardent Multi anni Patriarchæ Monaſteria Petri modò vere. Vincit fides Imperatoris. Orthodoxus regnat, quem times? Petrus quarè habet monaſteria? Omnes hæreticos ibi habet. Seuerum, Petrũ, & Zoaram modò anathematiza. Trinitas tres anathematizat. Anathema Seuerus Petrus & Zoaras. Seuerum Manichęum modò Anathematiza. Vincit fides Chřianorũ. Multi anni patriarchæ. Inimicos Chriſti modò anathematiza. Hæreticos modò anathematiza, Anathematizatos modò anathematiza. Vincit fides Chriſtianorum.

Sanctiſſimus archiepiſcopus dixit: Putamus charitatē veſtrã non ignorare voluntatem & zelum pij Imperatoris noſtri, quē habet ad orthodoxam fidem noſtram, & nihil eorum, quæ in ſanctiſſima Eccleſia mouentur, conuenit fieri præter opinionem & iuſſum ipſius. Rogamus itaque veſtram charitatem in prçſentiarum quieſcere, vt nos tem pus accipiamus, adducere ad pias ſuas aures ea, quæ à nobis exclamata fuerũt. Nos enim, ſicut ſcit veſtra charitas, Apoſtolicam ſedem ſequimur, & obedimus: & ipſius communicatores, communicatores habemus: & condemnatos ab ipſa, & nos condemnamus.

Authoritas Sedis Romanæ.

SVBSCRIPTIONES.

¶ Mennas Dei miſerat. epiſcopus Cõſtantinopolitanus, diffiniui & ſubſcripſi.

Hypatius Dei miſerat. epiſcopus Epheſinus metr. prouinciæ Aſianorum, diffiniui & ſubſcripſi.

Conſtantinus Dei miſerat. epiſcopus Heracleorum à Deo amatæ metropol. prouin. Europæ, ſanctæ Dei catholicę & Apoſtolicæ eccleſiæ diffiniui & ſubſcripſi.

Euſebios epiſcopus Cyzicus, diffiniui & ſubſcripſi.

Ego Sabinus epiſcopus ſanctæ eccleſiæ Canuſinæ, diffinitionem ſanctæ recordationis patris noſtri Papæ Agapeti, de perſona Anthimi quondàm Trapezuntini epiſcop. ſequendo, in omnibus ſubſcripſi.

Ego Epiphanius epiſcopus ſanctæ eccleſiæ Eſculanæ, diffinitionem & reliqua ſimiliter per literas latinas.

Ego Aſterius epiſcopus ſanctæ eccleſiæ Salernitanæ, diffinition. & reliqua ſimiliter.

Ego Ruſticus epiſcopus ſanctæ eccleſiæ Fæſulanæ, diffiniti, &cæt. ſimiliter.

In nomine Domini Ieſu Chriſti, Leo epiſcopus eccleſiæ Nolanę, diffinitionem &c. ſimiliter.

Theophanes diaconus ſanctę Eccleſię Romanæ, diffinitio. & reliqua ſimiliter.

Pelagios diaco. ſanctę Eccleſiæ Romanæ, diffinitio. & reliqua ſimiliter.

Anaſtaſius Dei miſerat. epiſcopus Nicenę metrop. prou. Bithyniorum, per lectionem ſciens, quæ facta ſunt, conſententiatious exiſtens omnibus diffinitis, ſubſignaui.

Auxentius Dei miſerat. epiſcopus Sebaſtenſis, per lectionem & reliqua.

Theodulus epiſcopus Iconienſis metropolis, ſubſignaui.

Theogenes epiſcopus Synnadorum, diffinini & ſubſcripſi.

Bachus epiſcopus Antiochiæ prouin. Piſidiorum, diffiniui & ſubſcripſi.

Mamas epiſcopus Meluenenſis, diffiniui & ſubſcripſi.

Iōlianus epiſcopus Pergenſis, diffiniui & ſubſcripſi.

Voſporius epiſcopus Neocæſareenſis, ſubſcripſi.

Paulus epiſcopus Tyanus, diffiniui & ſubſcripſi.

Conon epiſcopus Sidenſis, diffiniui & ſubſcripſi.

Acacius epiſcopus Peſſinuntinus, diffiniui & ſubſcripſi.

Procopius epiſcopus Gangrenſis, diffiniui & ſubſcripſi.

Petrus epiſcopus Iuſtinianopolitanus, diffiniui & ſubſcripſi.

Marcus epiſcopus Apameç, diffiniui & ſubſcripſi.

Hyacinthus epiſcopus Miletinenſis, diffiniui & ſubſcripſi.

Ioannes epiſcopus Boſphorienſis, diffiniui & ſubſcripſi.

Thalaſſius epiſcopus Berytius, diffiniui & ſubſcripſi.

Magnus epiſcopus Beroanus prouinciç gentis Syriorum, diffiniui & ſubſcripſi.

SVBSCRIPTIONES per literas Syrias.

Chriſtophorus epiſcopus Porphyrionus prouinciæ Phœniciæ, diffiniui & ſubſcripſi.

Aetherius epiſcopus Mariamnius, diffiniui & ſubſcripſi.

Domitianus epiſcopus * Zechianus, diffiniui & ſubſcripſi. * Zinchianus.

Euſebius epiſcopus Antiquæ ciuitatis, diffiniui & ſubſcripſi.

Anaſtaſius epiſcopus Iotapæ, diffiniui & ſubſcripſi.

Domnus epiſcopus Maximianopolitan*, diffiniui & ſubſcripſi.

Archelaus epiſcopus Corycen. diffiniui & ſubſcripſi.

Ioannes epiſcopus Zooreñ. diffiniui & ſubſcripſi.

Alexander epiſcopus * Paraxieñ. diffiniui & ſubſcripſi. * Pegraſeñ.

Pelagius epiſcopus Parnaſſi, diffiniui & ſubſcripſi.

Eugenius epiſcopus Dei gratia eccleſiæ Tienſis, diffiniui & ſubſcripſi.

Euſtathius epiſcopus Tiberiopoleñ. diffiniui & ſubſcripſi.

Epiphanius epiſcopus Heracleanus Ponticus, diffiniui & ſubſcripſi.

Abraamius epiſcopus Cratianus, diffiniui & ſubſcripſi.

* Sectorianæ. Paulus epiſcopus ciuitatis * Stectorianæ, diffiniui & ſubſcripſi.

Aſterius epiſcopus Amaſtrenſis eccleſiæ, diffiniui & ſubſcripſi.

Ioannes epiſcopus Cæſareeñ. diffiniui & ſubſcripſi.

Andreas epiſcopus Palteñ. diffiniui & ſubſcripſi.

Leontius epiſcopus Helenopolitanus, diffiniui & ſubſcripſi.

Andreas epiſcopus Paneñ. ſiue Theodoſiopolitanus, diffiniui & ſubſcripſi.

Epitynchanus epiſcopus Germæ, diffiniui & ſubſcripſi.

Theodorus epiſcopus Gortyneñ. diffiniui & ſubſcripſi.

Ioãnes epiſcopus Traianopolitanus Phrygiæ Pacatianæ, diffiniui & ſubſcripſi.

Dominicus epiſcopus Theodoſiopolitanus, diffiniui & ſubſcripſi.

*Theodoricus epiſcopus Alindenus, diffiniui & ſubſcripſi.

Matthias Epiſcopus Cymanus, diffiniui, & ſubſcripſi.

Flauianus Epiſcopus Coteneñ. diffiniui, & ſubſcripſi.

Theodorus epiſcopus Myranus, diffiniui & ſubſcripſi.

* Beritin. Macedonius epiſcopus * Berianus diffiniui, & ſubſcripſi.

* Arcis * Arceñ. Marcellus epiſcopus. * Areeñ. diffiniui & ſubſcripſi.

Petrus epiſcopus Ambladeñ. diffiniui & ſubſcripſi.

Ioannes epiſcopus* Medaieñ. diffiniui & ſubſcripſi.

Martyrius epiſcopus Baratthenus diffiniui & ſubſcripſi.

Pantaleon epiſcopus Iuliopolitanus, diffiniui & ſubſcripſi.

* Andriacopolitanus. Coſmus epiſcopus* Andrapolitanus, diffiniui & ſubſcripſi.

Dominicus epiſcopus Sophenenſis prouinciæ, diffiniui & ſubſcripſi.

Dionyſius epiſcopus ciuitatis Eucarpieñ. cũ ſciuerim diffinita, diffiniui & ſubſcripſi.

Licinius epiſcopus Patarenſis, diffiniui & ſubſcripſi.

Paulus epiſcopus Oenandopolitanus, diffiniui & ſubſcripſi.

* Parilycaonitanus. Epiphanius epiſcopus * Patreopolitanus diffiniui & ſubſcripſi.

Tryphon Dei gratia epiſcopus * Colaciopolis, diffiniui & ſubſcripſi.

Euſtathius epiſcopus Neapolitanus, diffiniui & ſubſcripſi.

Magnus presbyter & prior Apoſtolicę ſedis Theopolitanæ, & ambasſiator ſanctiſsimi patriarchæ Euphræmij, ſequendo diffinita à ſupraſcriptis ſanctis patribus noſtris, ſuper depoſitione Anthimi hæretici, alienum ipſum habeo à ſacerdotali dignitate, & ab ipſo nomine Chriſtianorum, & ſubſcripſi.

Heraclius diaconus & ambaſiator Apoſtolicæ ſedis Theopolitanæ, & ſanctiſsimi Patriarchę Euphremij, ſequens ea quę diſſinita ſunt à ſupradictis patribus noſtris, & reliqua ſimiliter, ſubſcripſi.

Sabinus diaconus ſanctę reſurrectionis Chriſti Dei noſtri, & ambaſiator Petri ſanctiſsimi patriarchæ Hieroſolymorum, ſequẽdo ea quę diſſinita ſunt à ſupradictis ſanctis patribus noſtris, & cętera ſimiliter, ſubſcrip.

SENTENTIA PETRI HIEROſolymorum, contra Anthimum.

SAnctiſsimus ac beatiſsimus patriarcha & venerabilis ſynodus, dixit: Demonſtratus eſt & nunc in rebus verus propheticus ſermo, quoniam nõ habitabit iuxta Deũ malignus, neque permanebunt iniqui ante oculos eius. (Pſalm. 5.) Quale, quidue factum fuerit in Anthimum, pontificalia & imperialia dogmata, quę modò lecta ſunt, demonſtrarunt. Iſte enim * pridiè cùm eſſet epiſcopus Trapezuntius, & de ſanis dogmatibus diſceptaretur, veſte ouina circumamictus, lupus verò rapax exiſtens, exiſtens (euangelicè dicẽdo) (* Pridem) (Matth. 7. b.) in pontificalem ſedem regię vrbis ſe intruſit, ſimulans quidem colere veram & immaculatam fidem, & voluntariè admittere ſanctas quatuor ſynodos œcumenicas, Nicenam 318. Conſtantinopolitanam centum quinquaginta, Epheſinam ducentorum, & Chalcedonenſem ſexcentorum, cum ſancta epiſtola Leonis beati Papę antiquę Romę, ſcripta ad Flauianum regię vrbis prępſidem, & affinia his, quę facta ſunt à venerabili Chalcedonenſi ſynodo: in profundo autem intellectus ſuam extendens perfidiam memoratus Anthimus, peiorem ad nos inducere feſtinauit æſtum, & vbiqua ſanctas ac catholicas eccleſias conturbauit. Nam cùm arbitraretur cõtentus fuiſſe ſui doloroſi & iniqui ſtudij, repentè tranſmutando ipſum hypocriſis habitum reiecit, & quæ dixiſſet benè valdè in his, quę ab ipſo in ſcriptis compoſita erant ad recta dogmata, q̃ ſuperbè abnegabat, nullo modo patiens confiteri vnũ ipſum Dominum Deum noſtrum Saluatorem Ieſum Chriſtum cognoſci in duabus naturis, inconfuſibiliter, immutabiliter, indiuiſibiliter, & inſeparabiliter, non intellexit ſtolidus virtutem tam piorum verborum. Perſpicuum enim eſt, quòd inconfuſibile, indiuiſibille, immutabile, & inſeparabile ſummam ſubſtantiarum vnionem ſignificat, & ipſarum differentiam ſeruat in una perſona & una hypoſtaſi. Prętereà non elegit abdicare condemnatos à ſan-

cta

ẽta Chalcedonenſi ſynodo, & oſtendens ſe ſimilia illi ſapere, deſipiens fuit erroris Eutychis & Dioſcori. Et quod difficilius eſt, nõ ſuſtinuit medelã à doctrina, atque ab imperiali clementia ſibi prouenienti, data etiàm dilatione decenti pontificis, & ad pœnitentiam ſufficienti, & ad confeſſionem veræ fidei adducenti. Itaque ergò cùm latens permanſerit, & diuturna effugatione euidenter præmonſtrauit ſe priuatum omni defenſione, & inſanabiliter habere ad propriam perfidiam, depoſitionis ſententia in ipſum venit, principiata quidem à ſanctę ac beatę memoriæ Agapeto, antiquæ Romæ pontifice, terminata verò à Menna ſanctiſſimo patriarcha regiæ vrbis, & à venerabiliſſima ſynodo, quæ cum ipſo tenebat: hinc eſt quòd non ſolùm ab epiſcopatu Trapezuntino cecidit memoratus Anthimus, ſed & ab omni pontificali dignitate & efficacia, cùm ſeparatus ſit ab omni corpore ſanctiſſimæ eccleſiæ cumque catbolica appellatione priuatus ſit, ad illius incorrigibilem errorem adaptare

Oſeæ 4 b

poſſumus prophetiam Oſeæ: Quoniã tu repuliſti ſcientiam, & ego te repellam, nè fungaris mihi ſacerdotio. Hæc in regia vrbe geſta, cùm clarè ſe habeant, & nos videntes omnia canonicè & rectè veniſſe ſuper Anthimum, vocationumque ordinem laudauimus, & clementiam hinc ſibi benignè ſuperuenientem, repræhendimuſque pernicioſam inſiſtentiã Anthimi, conſentẽtiatiui ſumus his, quæ benè formata ſunt ab ipſo ſanctæ memoriæ Agapeto, & his quæ diffinita ſunt à Menna ſanctiſſimo patriarcha regiæ vrbis, & ab ipſius venerabiliſſima ſynodo congregata, ſequenteſque de his confirmationem diuinæ ac Imperialis legis, admiſimus depoſitionem Anthimi, tanquam qui à principio præter ſacros canones intruſit ſe in pontificalem ſedem regiæ vrbis. & nouiſſimè præbuit demonſtrationẽ ſuæ hæreſis & immutabilis opinionis, vt in ipſo impleatur diuina Scriptura, quæ dicit: In die-

Oſeæ 5. e

bus redargutionis in tribubus Iſrael oſtendam fidelia: Facti ſunt principes Iuda tanquam tranſponentes terminos, ſuper ipſos effundam tãquam aquam impetum meum.

Pro. 1. e

Et rursùs alia ſcriptura: Oderunt in portis redarguentem, & ſermonem ſanctum abominati ſunt. His itaque diffinimus hunc alienum omni pontificali dignitate & opera-

2. Cor 6. c

tione, ipſaque catbolica appellatione. Sicut enim nulla communicatio eſt tenebris ad lucem, ità non conuenit ſacra myſteria ſordidari à viris, qui ſyncerè non colunt Dominum Chriſtum verum Deum.

SVBSCRIPTIONES.

¶Petrus epiſcopus Hieroſolymorum, diffiniui & ſubſcripſi.

Elias epiſcopus Cæſareæ, diffiniui & ſubſcripſi.

Theodoſius epiſcopus Scythopolitanus, diffiniui & ſubſignaui.

Ioannes epiſcopus Tiberiadis, diffiniui & ſubſignaui.

Stephanus epiſcopus * Scarphienſis, diffiniui & ſubſignaui. * Zephyrienſis.

Anaſtaſius epiſcopus Gabenorum, diffiniui & ſubſignaui.

Epiphanius epiſcopus Raphiæ, diffiniui & ſubſignaui.

Elias epiſcopus Ioppæ, diffiniui & ſubſignaui.

Ioannes epiſcopus Auguſtopolitanus, diffiniui & ſubſignaui.

Nicoſtratus epiſcopus Abilæ, diffiniui & ſubſignaui.

Lazarus epiſcopus Azotanus, diffiniui & ſubſignaui.

Leontius epiſcopus Soſuzenſis, diffiniui & ſubſcripſi.

Stephanus epiſcopus Aradorum, diffiniui & ſubſcripſi.

Anaſtaſius epiſcopus Eleutheriopolitan᷒, diffiniui & ſubſignaui.

Gregorius epiſcopus Hierichontinus, diffiniui & ſubſignaui.

Elias epiſcopus Adrianopolis, diffiniui & ſubſcripſi.

Theoctiſtus minimus notarius, diaconus ſanctiſſimi epiſcopi Elię, ſubſcripſi, pro ipſo iuxta ſua mandata in ſcriptis data.

Ioannes epiſcopus Podaleanus, diffiniui & ſubſcripſi.

Demetrius epiſcopus Carpathenus, diffiniui & ſubſcripſi.

Stephanus epiſcopus Menoiatenus, diffiniui & ſubſcripſi.

Zacharias epiſcopus * Palleonos, diffiniui & ſubſcripſi. * Pladeſi.

Manuelius epiſcopus Bithynienſis, diffiniui & ſubſcripſi.

Anaſtaſius epiſcopus Iotapæ, diffiniui & ſubſcripſi.

Zenobis epiſcopus Eleuſinus, diffiniui & ſubſcripſi.

* Nartianus epiſcopus Gazenus, diffiniui & ſubſignaui.

Thendorus epiſcopus * Petrorum, diffiniui & ſubſignaui. * Petræorum, vel Petreorum.

Zenobius epiſcopus Nicopolitanus, diffiniui & ſubſcripſi.

Araxius epiſcopus Gangrenus, diffiniui & ſubſignaui.

Procopius epiſcopus Heracleotanus, diffiniui ſubſignaui.

Dominicus epiſcopus Neocæſareenſis, diffiniui & ſubſignaui.

Bachus epiſcopus * Bathonorum, diffiniui & ſubſignaui.

Dionyſius epiſcopus Aſcalonus, diffiniui & ſubſignaui.

Ioannes epiſcopus * Femenſis, diffiniui & ſubſignaui * Phœnicienſis.

*Anthoră. vel aridelē. *Sycaminanus *Famagorę

Macarius epiſcopus *Arnidatorum, diffiniui & ſubſignaui.

Baſilius epiſcopus *Sycomazanus, diffiniui & ſubſignaui.

Ioannes epiſcopus * Moreæ ciuitatis, diffiniui & ſubſignaui.

Petrus epiſcopus Parembolanus, diffiniui & ſubſignaui.

*Libyadis

Zacharias epiſcopus *Libyſianus, diffiniui & ſubſignaui

Dominus epiſcopus Maximianopolitanus, diffiniui & ſubſignaui.

Pelagius eps̄ Sebaſtēſis, diffiniui & ſubſig.

Stephanus epiſcopus Iamnitanus, diffiniui & ſubſignaui.

*Epalanus

Parthenius * Epalanus, diffiniui & ſubſig.

Theodorus epiſcopus ſcripſi pro iſto, eo quòd ipſe infirmaretur.

Theodorus epiſcopus Gadarorum, diffiniui & ſubſignaui.

Paulus eps̄ Ailanus, diffiniui & ſubſigna.

Theodorus epiſcopus Ipſenorum diffiniui & ſubſignaui.

Theodoſius epiſcopus Capitolienſis, diffiniui & ſubſignaui.

Dionyſius epiſcopus Amathuntius, diffiniui & ſubſignaui

Dorotheus epiſcopus Anthedonēſis, diffiniui & ſubſignaui.

Edictum hoc, ſupra, alieno loco poſitum, non habuimus, vbi commodius locaremus, quā hic. Et forte hoc illud eſt, vel ex illis, quibus vehementer offenſus Vigilius Papa, mandauit Epiſcopis rogare Iuſtinianum, vt tollerentur, & Vniuerſalis Concilij Sententia de tribus capitulis, expectaretur. Vide ſupra Epiſtolam Vigilij ad Vniuerſos.

EDICTVM PIISSIMI Imperatoris Iuſtiniani, fidei confeſſionem continens & refutatione hæreſium, quæ aduerſantur Catholicæ Dei Eccleſiæ.

Confeſſio Iuſtiniani Imperatoris, erudito, pio & catholico Imperatore digna.

SCientes quòd nihil aliud ſic poteſt miſericordem Deū placare, quam vt omnes Chriſtiani vnum idemque ſapiant in recta & immaculata fide, nec ſint diſſenſiones in ſancta Dei Eccleſia: neceſſarium putauimus, omnem occaſionem interimentes eis, qui ſcandalizantur, vel qui ſcandalizant, rectæ fidei confeſſionem, quæ in ſancta Dei eccleſia prædicatur, præſenti edicto facere manifeſtam: vt & illi, qui rectam fidem confitentur, firmiter eam cuſtodiant: & illi, qui aduersùs eam contendunt, diſcentes veritatem, feſtinent ſemetipſos vnire ſanctæ Dei Eccleſiæ.

COnfitemur igitur credere in patrē, & filium, & ſpiritū ſanctū, Trinitatē cōſubſtantialem, vnam Deitatem, ſiue naturam & ſubſtantiā & virtutē & poteſtatem in tribus ſubſiſtentijs ſiue perſonis adorantes, in quibus baptizati ſumus, in quas credimus, & quibus confeſſiones dedimus, proprietates quidem ſeparantes, Deitatem autem vnientes. Vnitatē enim in Trinitate, & Trinitatem in vnitate adoramus, mirabilē habentē & diuiſionē & vnitionem. Vnitatē quidē, secūdùm rationē ſubſtātiæ ſeu Deitatis: Trinitatē aūt, ſecundùm proprietates, vel ſubſtantias, ſiue perſonas. Diuiditur enim ſinè diuiſione, (vt ſic dicamus) & cōiungitur *diuisè. Vnū enim eſt Deitas ī tribus, & tria vnū, in quibus Deitas eſt. Aut (vt ſubtiliùs dicamus) ipſa tria eſt Deitas, Deus pater, Deꝰ filius, Deus Spiritusſanctus, cùm vnaquęq; perſona ſolùm intelligitur, mēte ſeparante inſeparabilia. Et tria vnus Deus, cùm ſimul intelliguntur propter eandē virtutē, eādemq; naturā, quòd oportet & vnum Deū cōfiteri, & tres ſubſiſtentias prędicare ſeu tres pſonas, & vnāquanq; *cū ſua proprietate. Et vnitatē confitentes, confuſionē nō facimus, ſecundùm Sabelliū, dicētem, Trinitatē vnā eſſe perſonā trinomiū eundē patrem, & filiū, & ſpiritumſanctū, nec diuidentes proprietates, alienamus à Dei patris ſubſtantia filiū aut ſpiritumſanctum, ſecundùm Arij furorem, in tres diuerſas naturas incidentes Deitatem. Vnus igitur Deus pater, ex quo omnia: & vnus vnigenitus filius, p quē oīa: & vnus ſpiritusſanctus, in quo oīa.

*diuiſ

*in

*Confitemur.

* Credimus autem ipſum vnigenitum filiū Dei, Deū verbū, ante ſecula & ſine tpe ex patre natum, non factum, in vltimis diebus propter nos & propter noſtrā ſalutē deſcendiſſe de cœlis, & incarnatum eſſe ex ſpirituſancto, & ſancta glorioſa Dei genetrice ſemper virgine Maria, & natum ex ipſa, qui eſt Dn̄s Ieſus Chriſtus, vnus de ſancta Trinitate, cōſubſtātialis Deo patri ſecūdùm Deitatem, & conſubſtantialis nobis idē ipſe ſecundùm humanitatē, paſſibilis carne, impaſſibilis idē ipſe Deitate. Nō enim alius * quidem eſt p̄ter Deū verbū, qui paſſionē & mortem ſuſcepit: ſed ipſe impaſſibilis & ſempiternis Deus verbū generationē carnis humanæ ſuſtinere dignatus impleuit oīa. Ideò non aliū Deū verbū eſſe, qui miracula opatus eſt, & aliū Chriſtū, qui paſſus eſt cognoſcimus: ſed vnū eundēq; Dominū noſtrum Ieſum Chriſtum, Dei verbum, incarnatum & hoīem factum, & eiuſdē ipſius miracula & paſſiones, quas carne voluntari ſuſtinuit, confitemur. Non enim homo aliquis pro nobis ſemetipſum dedit, ſed ipſe Deus verbum, ſuum corpus pro nobis dedit, nè in hominem fides & ſpes ſit noſtra ſed in ipſum Deum verbum noſtrā fidē habeamus. Et Deum igitur eum cōfitētes, nō abnegamus ipſum eſſe & hoīem & hoīem dicētes eum, nō abnegamus ipſum eſſe & Deum. Si enim Deus tātummòdo eſſet, quomodò patiebatur? quomodò crucifigebatur & moriebatur? Aliena enim iſta ſunt Deo. Sin autem homo ſolùm, quomodò per paſſionem vincebat? Quomodò ſaluos faciebat, quomodo viuificabat? Hæc enim ſupra hominis naturam erant. Nunc autem idem ipſe patitur, & ſaluos facit, & per paſſionem

*quidam

vincit

Digitized by Google

vincit, idē ipſe Deus, dīc ipſe homo: vtrunq; tanq̄ vnū, vtrunque tanquam ſolū. Vndè ex vtraque natura, id eſt, ex Deitate & humanitate vnū Chriſtū cōpoſitū dicentes, confuſionē vnitioni nō introducimus. Et in vtraque aūt natura, id eſt, in Diuinitate & humanitate vnū Dominū noſtrū Ieſum Chriſtum Dei verbū incarnatū, & hominē factū cognoſcentes, diuiſionē quidē per partes, vel inciſionē non ferimus vni eius ſubſiſtentię. Differentiā autē naturarū, ex quibus cōpoſitus eſt, ſignificamus non interemptam propter vnitatem, quoniā vtraque natura in ipſo eſt. Cùm enim cōpoſitionē dicamus, neceſsè eſt confiteri & partes in toto eſſe, & totū in partibus cognoſci. Nec enim diuina natura in humanam tranſmutata eſt, nec humana natura in diuinam conuerſa eſt. Magis aūt intelligitur, ꝙ vtraq; in proprietate & ratione ſuæ naturæ manente, facta eſt vnitas ſecundùm ſubſiſtētiam. Vnitas aūt ſecundùm ſubſiſtentiā ſignificat, ꝙ Deus verbū, id eſt, vna ſubſiſtentia ex tribus Deitatis ſubſiſtētijs, nō antè plaſmato homini vnitus eſt, ſed in ventro ſanctæ virginis creauit ſibi ex ipſa in ſua ſubſiſtētia carnē, animatā anima rationali & intellectuali, quod eſt natura humana. Hanc aūt ſecundùm ſubſiſtentiā vnitatē Dei verbi ad carnem, docens nos & diuinus apoſtolus, dicit: Qui cùm in forma Dei eſſet, non rapinam arbitratus eſt, æqualem ſe eſſe Deo: ſed ſemetipſum exinaniuit, formam ſerui accipiens. (Philip. 2. a) Per hoc enim quod dixit, Qui cùm in forma Dei eſſet, verbi ſubſiſtentiam in natura Dei eſſe oſtendit. Per hoc autem quod dixit, Formam ſerui accepit, naturæ hominis, & non ſubſiſtentiæ ſiue perſonæ, vnitum eſſe verbum ſignificauit. Nec enim dixit, quòd eum, qui in forma ſerui erat, accepit: nè antè plaſmato homini vnitum eſſe Deū verbum oſtenderet, ſicut Theodorus & Neſtorius impij blaſphemauerunt, affectualem dicentes vnitatē. Nos autē ſequentes diuinas ſcripturas & ſanctos patres, cōfitemur quòd Deus verbum caro factus eſt, qđ eſt ſecundùm ſubſiſtentiam ſibi vnire naturā humanā. (Ioann. 1. b) ideò & vnus eſt Dñs noſter Ieſus Chriſtus, habēs in ſemetipſo perfectionē diuinæ naturæ, & perfectionē naturæ humanæ. Et eſt vnigenitus quidē & verbū, vtpotè ex Deo patre natus, & primogenitus autē in multis fratribus, idem ipſe cùm factus homo: filius enim Dei, filius hominis factus eſt: & manēs quod erat, non tranſmutauit quod factus eſt. Vndè & duas natiuitates eiuſdem ipſius vnigeniti Dei verbi confitemur. Ante ſecula quidem ex patre incorporaliter nati, in vltimis autem diebus eiuſdem ipſius incarnati, & nati de ſancta glorioſa Dei genitrice & ſemper virgine Maria. Qui enim de patre ſplenduit ſupra intellectum, ex matre ortus eſt ſupra rationem. Et cùm Deus verus eſſet, factus eſt verè homo. Ideò ꝓpriè & verè Dei genitricem ſanctā, glorioſam & ſemper virginem Mariā cōfitemur: non quia Deus verbū initiū ex ipſa accepit, ſed ꝙ in vltimis diebus vnigenitus Deus verbum, qui ante ſecula erat, incarnatus ex ipſa, immutabiliter homo factus eſt: & cùm inuiſibilis in ſuis eſſet, viſibilis factus eſt in noſtris: & cùm impaſſibilis Deus eſſet, non dedignatus eſt paſſibilis eſſe hō, & immortalis, mortis legibus ſubiacere. Iſtum qui in Bethlehem de ſemine Dauid natus eſt ſecundùm carnem, & ſimilis factus hominibus, & crucifixus eſt pro hominibus ſub Pontio Pilato, prædicauerunt ſancti Apoſtoli ipſum eſſe Deum, ipſum hominem, ipſum filium Dei, ipſum filium hominis, ipſum de cęlo, ipſum de terra, ipſum impaſſibilē, ipſum paſſibilē. Deus enim verbū, qui natus eſt deſurſùm ex patre ineffabiliter inenarrabiliter, incōpræhenſibiliter, ſempiternè, ipſe in tempore naſcitur, deorsùm de virgine Maria, vt illi, qui deorsùm priùs nati ſunt, deſursùm ſecundò naſcerentur, id eſt, ex Deo. Ipſe igitur matrem tantummodò habet ſuper terram, & nos tantummodò patrē habemus in cœlo. Cùm enim accepiſſet mortalem patrem hominum Adā, dedit hominibus ſuum patrem immortalem, ſecundùm hoc quod dicitur: Dedit eis poteſtatē filios Dei fieri. (Ioann. 1. b) Vndè & mortē ſecundùm carnem guſtat filius Dei, propter carnalem ſuum patrē, vt filij hominis, vitæ eius participes fierent, propter ſuum ſecundùm ſpiritum patrem Deū. Ipſe igitur ſm naturam filius eſt Dei, nos autem ſecundùm gratiā: & iterum ipſe ſecundùm diſpenſationē & propter nos filius ſuit Adam, nos autem ſecundùm naturam ſumus filii Adam. Pater. n. eſt eius Deus ſm naturam, noſter autem ſecundùm gratiā. Et Deus ei fuit ſecundùm diſpēſationē, eo ꝙ homo factus eſt: noſter autem ſecundùm naturam Dñs eſt, & Deus, & ideò Deus verbū, qui eſt filius patris, vnitus carni, factus eſt caro, vt homines vniti ſpiritui, fierēt vnus ſpiritus. Ipſe igitur verus filius Dei, oēs nos indutus eſt, vt omnes induamur vnum Deum, & eſt poſt incarnationē vnꝰ de ſancta Trinitate, vnigenitus filius Dei Dñs noſter IESVS Chriſtus, cōpoſitus ex vtraq; natura. Cōpoſitum aūt Chrm confitemur, ſanctorū patrū doctrinā ſequentes. In myſterio em̄ Chriſti vnitas ſecundùm cōpoſitionē, confuſionem & diuiſionē reiicit, & ſeruat quidē vtriuſq; naturæ proprietatē. Vnā autē ſubſtantiā ſeu perſonā Dei verbi, & cum carne oſtendit, & eſt vnus idemq; perfectus in Deitate, & perfectus in humanitate, nō tanq̄ in duabꝰ ſubſiſtentiis ſiue perſonis, ſed in Diuina natura & humana cognoſcendus, vt vnus ſit vtraq; perfectus Deus & perfectus homo. Idē ipſe Dñs noſter Ieſus Chrs, vnus de ſancta Trinitate cōglorificandus patri & ſancto ſpiritui. Nec enim quartæ pſonę adiectionē ſuſcepit ſancta Trinitas, & incarnato vno de ſancta

ſta Trinitate Deo verbo. Iſtã igitur bonã traditionẽ, quã à ſanctis patribus accepimus, cuſtodimus, in qua viuimus & cõuerſamur, & quã, ab hac vita ꝓficiſcẽtes, oramus nobiſcũ habere, q̃ eſt in patrẽ & Chriſtũ filiũ Dei viui, & ſanctũ ſpiritũ cõfeſſio. Hæc itaq; cõfitẽtes ſuper alias S. Cyrilli de fide recta doctrinas, & hoc, qđ dictũ eſt ab ipſo, vnã naturã Dei verbi ĩcarnatã, ſuſcipiẽtes: cõfitemur, ꝙ ex diuina natura & humana vnus Chriſt⁹ effectus eſt, & nõ vna natura, ꝓut quidã malè intelligẽtes dictionẽ, conãtur dicere. Vndè & ipſe pater, quotiès vnã naturã dixit verbi incarnatã, in hoc, *naturæ nomine ꝓ ſubſiſtẽtia vſus eſt. Et in quibus libris dixit hanc dictionẽ, in ſequẽtibus ſæpiùs intulit. Eſt q̃n filiũ, eſt q̃n verbũ aut vnigenitũ, quę non naturã, ſed ſubſiſtentiã ſeu perſonã ſignificant. Subſiſtentia igitur verbi incarnata, non vnã naturã, ſed vnũ Chriſtũ cõpoſitũ, effecit eundẽ ipſum Deũ & hominẽ. Eos autẽ, qui Deũ & hominẽ Chriſtũ cõfitentur, vnã naturã ſiue ſubſtantiã ipſius dicere, impiũ eſt. Impoſſibile eſt enim, Dñm noſtrũ Ieſum Chriſtũ, ſecundùm vnã eandemq; naturã ſeu ſubſtãtiã, & ante ſecula eſſe & in tempore, aut impaſſibilẽ & paſſibilẽ: Quod in vna ſubſiſtentia ſiue perſona eius rectè cõfitemur: ex ipſis autem dictis eiuſdem ſancti Cyrilli, oſtendemus de memorata dictione manifeſtã ipſius doctrinã. In prima enim ad Succeſſum epiſtola, cùm dixiſſet vnã naturã Dei verbi & incarnatã, ſtatim ĩtulit: Ergò quãtùm quidem ad intellectũ pertinet, & ad videndum tantummodò oculis animę, quemadmodùm incarnatus eſt vnigenitus, duas naturas eſſe dicimus, vnum autẽ filiũ, & Chriſtũ, & Dominum, Deũ verbũ incarnatũ, & hominem factum. Per iſta autem pater modũ incarnationis volẽs manifeſtare, & indiuiſam & incõfuſam cuſtodiens vnitionem, & numerum naturarum, quæ cõuenerunt, demonſtrauit, & vnũ Chriſtũ prædicauit, & non vnã naturam Deitatis & carnis. Et in ſecunda autem ad eundem Succeſſum epiſtola ſimilia docens, ità ſcribit: Nam ſi quidẽ vnã dicentes verbi naturã, tacuiſſemus, non inferentes incarnatã, ſed quaſi extrà ponentes diſpenſationem: erat illis forſitan & veriſimilis ratio confingentibus interrogare, vbi perfectiu in humanitate, vel quomodo * ſubſiſtit humana ſubſtantia. Quoniam autem & perfectio in humanitate, & noſtræ ſubſtantiæ demonſtratio introducta eſt, dicendo, incarnatam: ceſſent, arundineam virgã ſibi ſupponentes. Eijcientem enim diſpenſationem, & abnegantem incarnationem, oportebat iuſtè accuſari, auferẽtem à filio perfectam humanitatẽ. Sin autem (vt dixit) incarnatũ eſſe dicendo ipſum, manifeſta eſt & ĩdubitabilis cõfeſſio, ꝙ factus eſt homo: nihil iam prohibet intelligere, quia cùm vnus ſit & ſolus filius Chriſtus, idem ipſe Deus & homo, ſicut in Deitate perfectus, ità & in humanitate perfectus. Rectiſſimè autem & nimis prudenter tua ꝑfectio de ſalutari paſſione rationẽ exponit, nõ ipſum vnigenitum filium Dei, ſecundùm quod intelligitur & eſt Deus, paſſum eſſe in ſua natura, q̃ ſunt corporis, affirmans, magis autẽ paſſum eſſe terrena natura. Oportet eñ neceſſariò vtraq; ſeruari vni & vero filio, & non pati, ſecũdùm Deitatem: & dici, paſſum eſſe eundem ipſum ſecundùm humanitatem ipſius enim paſſa eſt caro. Et ĩ tertio decimo cap. ſcholiorum idẽ S. Cyrillus ſimiliter reiiciens eos, qui duos filios introducũt, & eos, qui vnam dicunt naturam Deitatis & carnis Chriſti, ità ſcribit: Nõ diſcernendum vnum Dñm Ieſum Chriſtum in hominem ſeparatim, & in Deum ſeparatim: ſed vnũ eũdemque Dominum Ieſum Chriſtũ dicimus, naturarũ ſciẽtes differentiam, & incõfuſas eas ſibi inuicèm conſeruantes. Si igitur (prout docet nos S. Cyrillus) vnus eſt Dominus noſter Ieſus Chriſtus, perfectus in Deitate, & perfectus idem ipſe in humanitate, & nõ eſt paſſus diuina natura, ſed terrena natura, ſcit autem & naturarum differentiam, & quòd incõfuſè ſibi inuicèm in vna ſubſiſtentia cõſeruantur: certum eſt, quòd eundem ipſum in diuina natura, & in humana dicit pater cognoſci, & vtranq; naturã in ipſo eſſe, ex q̃bus & compoſitus eſt, & non aliquis ſic inſaniat, vt arbitretur eos rectè ſapere, qui dicunt vnam eſſe naturam ſiue ſubſtantiã carnis & Deitatis Chriſti, eãdem & diuinã & terrenam, paſſibilem & impaſſibilem. Q̃m autem & alio modo quidã oſtendere conãtur, vnã eſſe naturã Deitatis & humanitatis Chriſti, exemplũ hoĩs ꝓponentes, & dicẽtes, ꝙ ſicut ex diuerſis naturis anima & corpore conſiſtens homo, vna natura dicitur, ſic ex duabus naturis Deitatis & humanitatis Chriſtũ dicentes, debemus vnam ipſius dicere naturam: illud ad eoſdem dicemus, ꝙ homo quidem eſt, licèt ex diuerſis cõſtet, id eſt, anima & corpore: tñ ideò vna natura dicitur, quoniã in omnibus ſubſiſtentiis ſiue perſonis, q̃ ſub eadem ſpecie referuntur, cõmuniter ꝓdicatur. Licèt enim vnaquæq; ſubſiſtentia ſiue perſona, ſicut Petrus & Paulus, proprietatibus à ſe inuicèm ſeparantur, ſed tamen non natura diuiduntur, (ambo enim homines) & iterùm nec anima ſinè corpore, nec corpus ſinè anima homo eſt: ſed ex eo, quod nõ erat, ad hoc quod eſt, ex aĩa & corpore creat⁹ eſt: vnaquęq; autem creatura, licèt ex diuerſis cõſtet, ſed tñ vnã illã habere dicitur naturã, ſecundùm quam ex Deo creata eſt. Chriſtus autem nõ ſic, nec. n. vnam naturam ſiue ſubſtantiã ſignificat, quæ cõiter in plurimis ſubſiſtentiis ſiue perſonis prædicatur, ſicut homo. Si enim hoc eſſet, multi Chriſti inuenirentur, in quibus communitas vnius naturæ prædicabatur, quod & dicere impiũ eſt. Sed neque ab initio ex Deitate & humanitate, ſicut

Cyrillus de fide recta.

* natura

Idem Cyrillus.

Idem Cyrillus.

* ſubſiſtit

Idem 13 c. Scholiorũ.

Digitized by Google

cut homo ex aĩa & corpore, chriſtus creatus eſt: vt hoc ſit natura Chriſti: ſed cum Deus eſſet ante ſecula Dei verbum, & eſſet eiuſdẽ naturæ ſiue ſubſtantiæ patri, & creator omnium, in vltimis diebus hominis naturam ſecundùm ſubſiſtentiam ſibi vniens, factus eſt homo manens Deus. Eſt igitur Chriſtus vna ſubſiſtentia ſiue perſona, & habet in ſemetipſo perfectionem diuinæ & increabilis naturæ, & perfectionem humanæ & creabilis naturæ. Quomodò igitur, in quo duæ naturæ cognoſcuntur, increabilis & creabilis, in eo vnam naturam ſiue ſubſtantiam dici poſſibile eſt? Licèt enim vna ſubſiſtentia ſiue perſona Chriſtus ſit, ſed cõſubſtantialis Deo & patri, & conſubſtantialis nobis idem ipſe eſt, non tamen ſecundùm vnam eandemque naturam ſeu ſubſtanoam. Sin autem vna natura ſiue ſubſtantia eſſet Chriſtus, aut ſinè carne eſt, & ſoli Deo patri conſubſtantialis eſt, quoniam vna Deitas ſubſtantia ſiue natura eſt: aut purus homo exiſtens, nobis eſt ſolùm conſubſtantialis, quoniã vna natura humanitatis eſt: aut immutata vtraque oatura, alteram effecit naturam, præter eas, quæ coo uenerunt, & ſecundùm illos neq; Deus manſit, neque homo factus eſt Chriſtus: & ideò neque patri, neque nobis idem ipſe conſubſtantialis eſt. Sic autem ſapere, omni plenum eſt impietate: & iſta dicimus, non ignorãtes quòd & quidam ſanctorum patrum hominis exemplo in myſterio chriſti vſi ſuut: ſed illi quidem, vt oſtenderent, quòd ſicut homo ex anima & corpore vnus efficitur, & non duo homines: ſic & Chriſtus ex Deitate & humanitate compoſitus, vnus eſt, non in duos Chriſtos vel in duos filios diuidendus. Iſti autem hominis exemplo vtuntur, vt vnam naturam ſiue ſubſtantiam Deitatis & humanitatis Chriſti introducerent: quod demonſtrauimus alienum eſſe pietatis. Sed cùm per hæc conuincuntur, quòd præter rectam patrum doctrinam, ſibi confingunt vnam naturam ſeu ſubſtantiam Deitatis & carnis, ad alia tranſeunt, dicentes non oportere numerum naturarum in Chriſto dicere, vt potè numero diuiſionem introducente. Sciant igitur quòd numerus, quando in diuerſis perſonis, ſiue ſubſiſtentijs dicitur, rerum ipſarum per partes habet diuiſionem, ſicut in duobus uel etiã pluribus hominibus. Quando autem in rebus vnitis, tunc verbo ſolo, & intellectu, non tamen ipſarum rerum, habet diuiſionem, ſicut in vna ſubſiſtẽtia hominis, ex anima & corpore conſtituta. Duę enim & hic naturæ intelliguntur, altera animæ, & altera corporis: & tamen non propter hoc in duos homines diuiditur, ſed vnum ſcimus hominem eſſe, & vnam ſubſtantiam eius. Et in myſterio igitur Chriſti facta vnitione, licèt diuerſa intelligantur, quæ vnita ſunt, ſed non ipſa re, & per partes à ſe inuicẽ ſeparatur ea, ex quibus Dominus noſter Ieſus Chriſtus compoſitus eſt: differentiam tamen conſiderantes, & hanc ſignificare volentes, numerum aſſumimus, & duas in Chriſto naturas eſſe dicimus. Nec ideò vnus Chriſtus in duos Chriſtos, vel in duos filios diuiditur. Et teſtimonium pręſtat noſtris dictis S. Gregorius theologus, ſcribens in primo libro ad Cledonium ſic: Si quis introducit duos filios, vnum quidem ex Deo patre, ſecundum autem ex matre, ſed non vnum eundemque, ex adoptione cadat, quę promiſſa eſt rectè credentibus. Naturę enim duæ, Deus & homo, quomodò & anima & corpus? non autẽ duo filij, nec dij duo. Nec enim hic duo homines, licèt Paulus ſic appellauerit, quod eſt intùs hominis, & quod eſt extrinſecùs: & vt compẽdioſè dicamus, aliud quidem & aliud ea, ex quibus ſaluator eſt, cùm non idem ſit inuiſibile & viſibile, & hoc quod ſinè tempore eſt, & hoc quod ſub tempore eſt, non autẽ alius & alius. Abſit.

Gregorius Nazianzenus.

1. Cor. 4. d

Eccè per hæc euidenter docet ſanctus Gregorius, quòd in myſterio Chriſti ille quidem, qui in perſonis numerum dicit, vt impius condemnatur: ille autem, qui in naturis, ex quibus vnus Chriſtus compoſitus eſt, numerum accipit, rectè confitetur, vtpotè differentiam quidem naturarum, quæ conuenerunt, per hoc ſignificans: diuiſionem autem, quæ per partem eſt, nullo modo faciens. Sicut enim altera natura eſt animæ, & altera corporis, & tamen vnus ſecundùm compoſitionem homo efficitur, & non duo homines: ſic & in Chriſto licèt duæ intelligantur naturę, altera quidem Deitatis, altera verò humanitatis, ſed non propter hoc duo Chriſti, aut duo filij introducuntur. Ergò qui numerum naturarum, quæ in Chriſto ſunt, ſecundùm prædictum modum dicere recuſant, manifeſti ſunt differẽtiam naturarum abnegantes, & confuſionem introducentes diſpenſationi. Si verò differentiam confitentur, neceſsè eſt omnimodò, ad eã ſignificãdã, & numerum dicere naturarum, quæ ſiuè confuſione in vnam ſubſiſtentiam conuenerunt. Vbì enim differentia ſeruatur, ibì omni modo & numerus ſequitur. Ad cõfirmãda autem ea, quæ diximus, ſanctorum patrum teſtimonio vtentes, oſtendemus eos, dicentes, quòd in uno Domino noſtro Ieſu Chriſto rationes quidem diuiduntur, ſecundùm differentiam naturarum Deitatis, & humanitatis ex quibus & compoſitus eſt, & numerum in hoc aſſumunt, non tamen ipſa re & per partes naturarum faciũt diuiſionem in duas ſubſiſtentias ſiue perſonas. Dicit enim ſanctus Cyrillus in Leuitici interpretatione, ſic: Tomm in his iterùm circunſpice apertè ſaluatoris noſtri myſterium, & emundationem, quæ per ſanctum baptiſma fit. Duas enim auiculas ſumi iubet viuas & mũdas, vt intelligas per volatilia, cœleſtem hominem ſimul & Deum, in duas naturas, quã-

S. Cyrillus Leuit. 14. a

tùm

Digitized by Google

tùm pertinet ad rationem, diuidendum, vnicuique conuenientem. Deus enim verbum, qui ex Deo patre eſt, ſplenduit in carne, quæ ex muliere eſt, veruntamen non partiendum. Vnus enim ex vtriſque Chriſtus. Et

Idem Cyrillus. iterùm idem S. Cyrillus in ſecunda ad Succeſſum epiſtola, ità dicit: Sed ignorauerunt; quòd quæ per ſolum intellectum diuidi ſolent, non hæc neceſſariò etiàm in alteritatem, quæ eſt per partes, omnimodò & ſpecialiter à ſe inuicèm ſeparabuntur. Sed & S.

S. Baſilius Pro. 8. Baſilius in 4. libro contra Eunomium, interpretans hoc, quod eſt, Dominus creauit me, & ante omnes colles genuit me, ità ſcribit: Intelligendum hoc quidem quòd dicit, genuit, de Deo filio: hoc autem quòd dicit, creauit, de eo, qui formam ſerui accepit. In his autem omnibus non duo dicimus, Deum ſeparatim, & hominẽ ſeparatim, vnus enim

Gregorius Nazianzenus. erat, ſed ſecundùm intellectum, vtriuſq; naturam exiſtimãtes. Sed & ſanctus Gregorius theologus in libro ſecundo de filio, docens nos, quomodò in Domino noſtro Ieſu Chriſto oportet naturas, quæ in eo ſunt, ſecũdùm intellectum diſcernere, ità ſcribit: Cùm naturæ intellectu diſtant, ſimul diuiduntur etiàm nomina. Paulum dicentem audi, vt

1. Cor. 3. d Deus Domini noſtri Ieſu Chriſti pater gloriæ, Chriſti quidem Deus, gloriæ autem pater. Nam etſi vtrunque vnum eſt, tamen non natura, ſed conuentu. Et ſanctus au-

Gregorius Nyſenus tem Gregorius Nyſenus in 4. libro contra Eunomium, eadem nos docens, ità ſcribit: Et nè aliquis incorruptibili naturæ, crucis paſſionem applicaret, per alia manifeſtiùs talem emẽdat errorem, mediatorem ipſum

1. Tim. 2. a Dei & hominum, & hominem & Deum ipſum nominans; vt cùm duo de vno dicantur, congruum intelligatur circa vtrunque, circa Deitatem quidem impaſſibilitas, circa humanitatem autem diſpenſatio paſſionis. Intellectu igitur diuidente hoc, quod per miſericordiam quidem vnitum eſt, ratione autem diſcernitur, cùm hoc quidem, quod ſuperpoſitum eſt & ſupereminẽs, omnem ſenſum prædicat: altioribus vtitur no-

Rom. 9. a Titi. 2. c 1. Cor. 1. d minibus, ſuper omnia Deum, & magnum Deum, & virtutem Dei, & ſapientiam, & talia vocans. Cùm autem paſſionum experimentum, neceſſariò propter noſtram infirmitatem acceptum, verbis ſignificat, ex noſtro nominans vtrunque hominem ipſum appellat, non communicans per vocem ad cæteram naturam eum, qui ſignificatur, ſed vt circa vtrunque pietas conſeruaretur. His ità demonſtratis per ſanctorum patrum doctrinam, ceſſent, qui numerum naturarum, quę in Chriſto ſunt, occaſionem ſui erroris faciunt, & earum differentiam numeri recuſatione negando, confuſionem introducere conantur. Quomodò enim non eſt neceſſarius numerus, quo ad ſignificandam differentiam naturarum, quę in unam ſubſiſtentiam vnitę ſunt, & nõ ad diuiſionem per partes earum, vſi ſunt patres? Demonſtrato igitur vndique (quod impium eſt dicere) vnam naturam ſiue ſubſtantiam Deitatis & carnis Chriſti, & illud dicimus, quia nec ſecundùm quod vnam ſubſiſtentiam dicimus Deitatis & humanitatis Chriſti, ſic poſſibile eſt & vnam naturam Chriſti dicere: quoniam non idem eſt natura & ſubſiſtentia. Omnes enim ſancti patres conſonanter nos docent, aliud eſſe naturam ſiue ſubſtantiam & formam, & aliud ſubſiſtentiam ſiue perſonam: & naturam quidem vel ſubſtãtiam & formam, hoc quod eſt commune, ſignificare: ſubſiſtentiam autem ſiue perſonam, hoc quod eſt ſpeciale. Sin verò dixerint quidam, quòd ſicut vna ſubſiſtẽtia compoſita dicitur Chriſti, ſic oportet & vnam naturam compoſitam dicere: oſtendemus, & hoc alienum eſſe pietatis: vnam eſſe naturam ſiue ſubſtantiam Deitatis dicentes, tres ipſius confitemur ſubſiſtentias, in vnaquaque ſubſiſtentia eandem naturam ſiue ſubſtantiam cognoſcentes, & rectè ex tribus ſubſiſtentijs vnam ſubſiſtentiam verbi ad carnem compoſitam eſſe dicimus. Nemo enim vnquàm auſus eſt in catholica Eccleſia dicere, quòd ſicut tres ſubſiſtentiæ, ſic & tres naturæ ſunt ſanctæ Trinitatis: vt poſſibile ſit dicere, vnam naturam ex tribus naturis compoſitam eſſe ad carnem. Tres enim naturas in ſancta Trinitate ſolus Arius auſus dicere, tanquàm blaſphemus condemnatus eſt. Ideò igitur ſecundùm rectam rationem, duarum naturarum dicimus vnitatem & vnam ſubſiſtentiam: quoniam Dei filius, cùm eſſet ſecundùm ſubſiſtentiam alter præter patrem, eandem autem habet patris in ſua ſubſiſtentia, plaſmauit ſibi carnem animatam anima rationali & intellectuali: quod ſignificat, humanę naturę vnitum eſſe Deum verbum, & non ſubſiſtentiæ ſeu perſonæ cuiuſdam. Eſt igitur Deus verbum & incarnatus, vna ſubſiſtentia in vtraque natura cognoſcendus, in diuina, in qua erat, prout dictum eſt, qui cùm in forma Dei eſſet, & in humana ſecun- Philip. 2. a dùm hoc, quod eſt in ſimilitudine hominis factus: & ideò rectiùs dicat aliquis vnam ſubſiſtentiam Dei verbi compoſitam, quàm vna naturam compoſitam: quoniam cùm per ſe abſolutè naturam dicitur, non adiecta ei ſpeciali cuiuſdam perſona, infinitum & non ſubſiſtens aliquid ſignificat: infinitum autem ad nihil poteſt componi. Sin autem aliquis & poſt tales rationes ad contentionẽ ſolam reſpiciens, opponere conetur, dicens, quòd ſecundùm redditam naturæ rationem oportet & humanam naturam Chriſti ſuam ſubſiſtentiam ſeu perſonam propriam habere: manifeſtus eſt talis, quòd antè ſubſiſtenti homini vnitum eſſe dicit Deum verbum, & affectualem factam eſſe vnitatem. Duæ enim ſubſiſtentiæ ſeu perſonæ ſecundùm

ſubſiſtentiam

ſubſiſtentiam vniri non poſſunt. Qui igitur hæc dicit, DEI potentiam verbis humanæ ſapientiæ euacuare feſtinans, ignorat magnum pietatis myſterium, quod corde quidem creditur ad iuſtitiam, ore autem confeſſio fit in ſalutem. Neque enim humana Chriſti natura per ſe abſolutè vnquàm dicitur, ſed nec ſuam ſubſiſtentiam ſeu perſonam habuit: ſed in ſubſiſtentia DEI verbi, natura humana initium, vt eſſet, habuit: vndè ipſum DEVM verbum, immutabiliter hominem factum eſſe confitemur, & non in hominem quendam veniſſe: & eiuſdem DEI verbi incarnati eſſe natiuitatem ex virgine, & propter hoc DEI genitricem ſanctam, glorioſam ſemper virginem Mariam eſſe. Ideò & ante incarnationem DEI verbi, & poſt eius incarnationem, tres ſubſiſtentias dicimus Patris, & Filij, & Spiritusſancti. Non enim ſancta Trinitas quartæ ſubſiſtentiæ, vel perſonæ adiectionem ſuſcepit. Ex his igitur omnibus conuincuntur, qui dicunt ante vnitionem duas naturas eſſe, quòd antè plaſmatum dicunt hominem, & ſic vnitum eſſe DEO verbo, ſecundùm inſaniam Theodori & Neſtorii impiorum. Qui autem dicunt, quòd non oportet poſt vnitatem duas naturas in Chriſto, ſed vnam dicere, confuſionem & phantaſiam introducunt, ſecundùm Apollinarium & Eutychen impios. Sed iſti quidem hæc. Sancti verò patres, poſt DEI verbi incarnationem conſiderantes ea, ex quibus Chriſtus eſt, & quòd inconfuſæ manſerunt naturæ, rectiſſimè duas naturas, diuinam & humanam, in Chriſto eſſe dixerunt. Nec enim ante incarnationem duæ naturæ erant Domini, nec poſt incarnationem duæ naturæ vna factæ ſunt, licèt in vna ſubſiſtentia cognoſcantur. Hæc autem & ex diuinis ſcripturis, & patrum doctrina edocti, ad refutandos eos, qui confundunt & diuidunt diuinæ diſpenſationis myſterium, merito ſcripſimus, & non eo, quod declaramus ea, ex quibus eſt, & in quibus cognoſcitur Chriſtus, confuſionem vel diuiſionem diuinę diſpenſationi facimus. Itaque glorificationem &* voitatis rationem proferentes, vnum Chriſtum & filium & Dominum, verbum Dei incarnatum, & hominem factum confitemur, & adoramus cum patre & ſpiritu ſancto. Hæc ità cum vniuerſali Dei Eccleſia confitentes, ſcire volumus omnes Chriſtianos, quòd ſicut vnum Deum & Dominum habemus, ità & vnam fidem. Vnam enim definitio fidei eſt, confiteri, & rectè glorificare patrem, & Chriſtum filium Dei, & Spiritumſanctum. Iſtam confeſſionem conſeruamus, in qua & baptizati ſumus, donatam quidem à magno Deo & ſaluatore noſtro Ieſu Chriſto ſanctis ſuis diſcipulis & apoſtolis, ab eis autem prædicatam in toto mundo. Trecenti autem decem & octo ſancti patres, collecti in Nicęa aduerſùs Ariū, illo cum ſua impietate condemnato, eādem confeſſionem, id eſt, ſanctum mathema & & ſymbolum fidei tradiderunt ſanctæ Dei Eccleſiæ, & poſt illos, centum quinquaginta ſancti patres Conſtantinopolim collecti aduerſùs Macedonium, ſancto ſpiritui repugnantem, & Magnum Apollinatiſtam, illis condemnatis cum ſua perfidia, ſecuti per omnia idem ſanctum ſymbolum traditum à trecentis decem & octo ſanctis patribus, explanauerunt de Deitate ſancti ſpiritus. Inſupèr autem & qui in Epheſo priùs collecti ſunt ſancti patres aduerſùs Neſtorium impium, & qui in Chalcedone conuenerunt ſancti patres aduerſùs Eutychen impium, ſecuti per omnia prædictum ſanctum ſymbolum ſiue mathema fidei, condemnauerunt prædictos hæreticos vnà cum eorum impietate, & hos qui ſimilia illis ſapuerunt, vel ſapiunt. Et ſuper hæc anathematizauerunt eos, qui aliam definitionem, ſiue ſymbolum, ſiue mathema tradunt accedentibus ad ſanctum baptiſma, vel ex quacunque hæreſi conuerſis, pręter traditum (ſicut dictum eſt) a trecentis decem & octo ſanctis patribus, & explanatum a centum quinquaginta ſanctis patribus. His ita ſe habentibus, perſpeximus, & capitula ſupponere, quibus tam rectæ fidei compendioſa confeſſio, quàm hęreticorum condemnatio continetur.

Si quis non confitetur Patrem, & Filium, & Spiritum ſanctum Trinitatē conſubſtantialem, vnam Deitatem ſeu naturam & ſubſtantialem, & vnam virtutem & poteſtatem in tribus ſubſiſtentiis ſeu perſonis adorandam, talis anathema ſit. De his capitulis, vide in quinta ſynodo œcumenica, Conſtātinopoli habita, vbi ſub alia tralatione leguntur.

Si quis autem non confitetur eum, qui ante ſecula & ſinè tempore ex patre natus eſt Deum verbum in vltimis diebus deſcendiſſe de cœlis, & incarnatum eſſe de ſancta glorioſa Dei genitrice & ſemper virgine Maria, & hominem factum, natum eſſe ex ipſa, & propter hoc eiuſdem Dei verbi duas eſſe natiuitates, quæ eſt ante ſecula incorporaliter, & quæ eſt in vltimis diebus ſecundum carnem, talis anathema ſit.

Si quis dicit alium eſſe Deum verbum, qui miracula operatus eſt, & alium Chriſtum, qui paſſus eſt, aut Deum verbum cum Chriſto eſſe naſcente ex muliere, vel in ipſo eſſe tanquàm alterum in altero, ſed non vnum eundemque Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, Deum verbum incarnatum & hominem factum, & eius ipſius miracula & paſſiones, quas carne ſponte ſuſtinuit, talis anathema ſit.

Si quis dicit ſecundùm gratiam, vel ſecundùm operationem, vel ſecundùm dignitatem honoris, vel ſecundùm authoritatem, vel relationem, vel affectum, vel virtutem, vnitionem Dei verbi ad hominem factam eſſe, vel ſecundùm* homonęam, per quam Neſtoriani

Rom. 10.c

* vnionis

* homonymiam.

ni & Deum verbum vocantes Chriſtum & hominem, ſeparatim Chriſtum nominantes, ſolo vocabulo vnum Chriſtum dicunt, aut ſi quis per bonam voluntatem dicit vnitionem factam eſſe, ſicut Theodorus hæreticus ipſis verbis dicit, quaſi quòd placuit Deo verbo homo, eo quòd benè viſum eſt ei de ipſo, ſed non ſecundùm ſubſiſtentiam Dei verbi ad carnem animatam anima rationali & intellectuali vnitionem cõfitetur, & ideò vnam eius ſubſiſtẽtiam compoſitam eſſe talis, anathema ſit.

Si quis per relationem aut abuſiuè, Dei genitricem ſanctam, glorioſam ſemper virginem Mariam, dicit aut hominis genitricem, aut Chriſtotocon, tanquàm Chriſto Deo non exiſtente, ſed non propriè & verè Dei genitricem ipſam confitetur, eo quòd ipſe, qui ante ſecula ex patre natus eſt Deus verbum, in vltimis ex ipſa incarnatus & natus eſt, talis anathema ſit.

Si quis non confitetur Dominum noſtrum Ieſum CHRISTVM, qui carne crucifixus eſt, Deum eſſe verum & Dominum gloriæ, & vnum de ſancta Trinitate, talis anathema ſit.

Si quis in duabus naturis dicens non tanquàm in Deitate & humanitate, vnum Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, Deũ verbum incarnatum confitetur, nec ad ſignificandam differentiam naturarum, ex quibus cõpoſitus eſt, ſed pro diuiſione per partem, talem excipit vocẽ in myſterio Chriſti quaſi ſeparatim vnaquæque natura ſuam habeat ſubſiſtentiam, ſicut Theodorus & Neſtorius blaſphemauerunt, talis anathema ſit.

Si quis in vno Domino Ieſu Chriſto, hoc eſt, Deo verbo incarnato, numerum confitens naturarum, non intellectu differentiam earum, ex quibus & compoſitus eſt, excipit, vtpotè non interemptam propter vnitatem, ſed pro diuiſione per partem numero vtitur, talis anathema ſit.

Si quis dicens vnam naturam Dei verbi incarnatam, non ſic hoc intelligit, quòd ex diuina natura & humana vnus Chriſtus effectus eſt, conſubſtantialis patri ſecundùm Deitatem, & conſubſtantialis nobis idem ipſe ſecundùm humanitatem, ſed quòd Deitatis & carnis Chriſti vna natura ſiue ſubſtantia effecta eſt, ſecundùm Apollinarij & Eutychetis perfidiam, talis anathema ſit.

Æqualiter enim & eos, qui per partem incidunt vel diuidunt, & eos qui confundunt diuinæ diſpenſationis myſterium Chriſti, reijcit & cõdemnat vniuerſalis Dei Eccleſia.

Si quis non anathematizat Arium, Eunomium, Macedonium, Apollinarium, Neſtorium, & Eutychen, & eos, qui ſimilia eis ſapuerunt vel ſapiunt, talis anathema ſit.

Si quis defendit Theodorum Mopſueſtenum, qui dixit alium eſſe Deum verbum, & Chriſtum, à paſſionibus animæ & deſiderijs carnis moleſtias patientem, & ex profectu operum melioratum, & baptizatum in nomine patris, & filij, & ſpiritusſancti: & per baptiſma gratiam ſancti ſpiritus accepiſſe, & adoptionem meruiſſe, & ad ſimilitudinẽ imperialis imaginis in perſonam Dei verbi adorari, & poſt reſurrectionem, immutabilem cogitationibus, & impeccabilem omninò factum fuiſſe: & iterùm dixit talem factã eſſe vnitionem Dei verbi ad Chriſtum, qualẽ dixit Apoſtolus de viro & muliere, *Erunt duo in carne vna*: & ſuper alias ſuas innumerabiles blaſphemias auſus eſt dicere, quòd Ephe. 5. g
poſt reſurrectionem, cùm inſufflaſſet Dominus diſcipulis ſuis, & dixiſſet, *Accipite ſpiritum ſanctum*: non dedit eis ſpiritum ſanctum Ioan. 20. a
ſed figuratìm tantummodò inſufflauit: ſed confeſſionem, quam fecit Thomas cùm palpaſſet manus & latus Domini poſt reſurrectionem, dicẽs, *Dominus meus & Deus meus*, Ibidem g
inquit nõ eſſe dictum à Thoma de Chriſto, (nec enim dixit Theodorus Deum eſſe Chriſtum) ſed ad miraculum reſurrectionis ſtupefactum Thomam glorificaſſe Deũ, qui Chriſtum reſuſcitauit: & quod peius eſt, etiàm in interpretatione, quam in Actus Apoſtolorum ſcripſit Theodorus, ſimilem fecit Chriſtum Platoni & Manichæo & Epicuro, & Marcioni, dicens quòd ſicut illorum vnuſquiſque ex dogmate, quod inuenit, ſuos diſcipulos fecit vocari Platonicos, & Manichæos, & Epicureos, & Marcioniſtas, ſimili modo, & cùm Chriſtus dogma inueniſſet, ex ipſo Chriſtianos vocari.

Si quis igitur defendit eundem Theodorum, qui talia blaſphemauit, & non anathematizat eum, & eius conſcripta, & eos, qui ſimilia illi ſapuerunt vel ſapiunt, talis anathema ſit.

Si quis defendit conſcripta Theodoreti, quæ expoſuit pro Neſtorio hæretico aduerſus rectam fidem, & Epheſinam primam ſãctam Synodum, & ſanctum Cyrillum, & duodecim eius capitula, in quibus ſceleratis conſcriptis idem Theodoretus affectualem dicit vnitatem Dei verbi ad hominem quendam, de quo blaſphemans dixit, quòd palpauit Thomas eum qui reſurrexit, & adorauit eum qui reſuſcitauit: & propter hoc impios vocat doctores Eccleſiæ, qui vnitatem ſecundùm ſubſiſtẽtiam Dei verbi ad carnem cõfitentur, & ſuper hæc Dei genitricem abnegat ſanctam & glorioſam ſemper Virginẽ Mariam. Si quis igitur memorata conſcripta Theodoreti defendit, & non anathematizat ea, talis anathema ſit.

Propter tales eius blaſphemias ab epiſcopatu deiectus eſt, & poſteà in ſancto Chalcedonenſi Concilio compulſus eſt omnia contraria memoratis ſuis conſcriptis facere, & rectam fidem confiteri.

Si quis defendit impiam epiſtolam, quam ad Marim Perſam hæreticum Ibas ſcripſiſ-

ſe

ſe dicitur, quæ abnegat Deum verbum hominem factum eſſe, & dicit non Deum verbum ex virgine incarnatum eſſe, ſed purum hominem ex ipſa eſſe natum, quem templum vocat, vt alius ſit Deus verbum, & alius homo. Et ſuper hęc iniuriat Epheſinam primam ſynodum, quaſi ſine inquiſitione & examinatione ab ipſa Neſtorio condemnato, & ſanctum Cyrillum vocat hæreticum, & duodecim eius capitula impia dicit, Neſtorium autem & Theodorum cum impijs eorum conſcriptis, collaudat & defendit. Si quis igitur (ſicut dictum eſt) eandem ipſam epiſtolā vindicat, vel rectam eſſe dicit ipſam vel partem ipſius, ſed non anathematizat eam, anathema ſit.

De Actis Syn. Chalcedon. circa Theodorum Ibam, & Theodoretum.

Tali ergo impia epiſtola iuſtè anathematizata, ꝓpter inſertas ei blaſphemias, Theodori & Neſtorij impiorū ſequaces conantur dicere, ſuſceptam eſſe eam à ſancto Chalcedonenſi Concilio: hoc autē dicunt, ſanctam quidem Chalcedonenſem ſynodum calumniantes, nomine autē eius feſtinantes debita cōdemnatione liberare Theodorum & Neſtorium, & impiam epiſtolam, pro qua Ibas ſępius accuſatus, non eſt auſus eam ſuam dicere propter inſertas ei blaſphemias: & hæc demonſtremus ex his, quæ diuersè de iſta cauſa mota ſunt. In his autem, quæ apud Photium & Euſtathium Tyri acta ſunt, cum accuſaretur prædictus Ibas de iniurijs ſancti Cyrilli, manifeſtè confeſſus eſt, poſt vnitatem Orientalium, quę ad ſanctæ memorię Cyrillum facta eſt, nihil iniurioſum de eo dixiſſe. Epiſtola autē plena prædictis blaſphemijs, pro quibus accuſabatur Ibas, multas contra ſanctum Cyrillū iniurias continens, facta eſſe oſtenditur poſt vnitatem ad Orientales factam, ex quo demonſtratur Ibas eam abnegaſſe. Vndè prædicti Photius & Euſtathius ſatisfacientes accuſatoribus, in ſcriptis definierunt, prædictum Ibam omnia cōtraria epiſtolæ peragere, ſicut indicium ab eis datū ſignificat. Sed cùm Ibas non adimpleſſet ea, quæ illi iudicauerūt, eiectus eſt ab epiſcopatu propter blaſphemias prædictæ epiſtolæ, & Nonnus pro illo ordinatus eſt, qui & conſedit ſancto Chalcedonenſi Concilio. De eiſdem igitur etiam in Chalcedone accuſatus memoratus Ibas, poſt lectionem impiæ epiſtolæ non eſt auſus eam ſuam eſſe confiteri, ſed ſtatim ipſis verbis intolit alienum ſe eſſe eorum, quæ ei inſerebantur. Vnde ſancta ſynodus, cum ei non ſufficeret abnegatio Ibæ, quæ facta eſt de epiſtola, compulit eum contraria ei peragere, id eſt, reprobatam in ea rectam fidem confiteri, & Epheſinam primam ſanctam Synodum ſuſcipere, & ſanctum Cyrillum patrem & doctorem aſcribere, quæ in eadem impia epiſtola iniuriantur, & Neſtorium & impiū eius dogma anathematizare, quę impia epiſtola defendit & collaudat. Si igitur & ipſe Ibas propter impiam epiſtolam ſæpius accuſatus, non eſt auſus eam ſuam dicere, ſed etiam Chalcedonenſe ſanctum Concilium omnia ei contraria compulit eum peragere: quomodo eadem ſancta ſynodus memoratam epiſtolam ſuſciperet, & condemnationi impietatis, quæ in ea continetur, ſeſe ſubijceret, à qua Ibam liberare feſtinauit? Quoniā autem omnes blaſphemias epiſtolę prætermittentes hæretici, hoc ſolum ex ipſa proferunt, quòd ad decipiendos ſimpliciores ſcriptor epiſtolę dixit, hoc eſt, duas naturas, vnam virtutem, vnam perſonam, (quod ipſum & nos demonſtramus) in hoc ſuā cōmiſcuit impietatem. Cuius enim dicit duas naturas & vnam perſonā, qui abnegat Deū verbum, incarnatū de ſancta & glorioſa Dei genitrice & ſemper virgine Maria, natū eſſe ex ipſa? Sed certum eſt, quòd vnicuiq; naturæ ſuam perſonam attribuit, ſicut Theodorus & Neſtorius in ſuis libris blaſphemantes expoſuerunt, quos defendit ſcriptor epiſtolæ cum eorum impietate. Illi enim apertè dicentes duas naturas Dei verbi & Chriſti, quem purū hominem vocant per affectualē coniunctionem, & per eandē dignitatem & honorem, vnam perſonam apparere dicūt: ſed & duarum naturarum vnam virtutē ſiue potentiam dicens ſcriptor epiſtolæ manifeſtus eſt, quòd & in hoc memoratos hæreticos ſequitur, Theodorum quidem, dicentem in diuerſis libris de incarnatione impiè expoſitis, Neſtorium autem in multis quidē ſcriptis, & maxime in epiſtola ſcripta ad Alexandrum Hierapolitanum hæreticum, quòd duarum naturarū una eſt authoritas, & vna virtus, ſiue potentia, & vna perſona per dignitatem eundemq; honorem: ex quo oſtenditur, qui ſcripſit epiſtolam, ſecundùm illorum perfidiam pro perſonis vſus vocabulo naturarum. Vna enim autoritas, & vna virtus ſiue potētia, & vna dignitas & idem honor, non in diuerſis naturis, ſed in diuerſis perſonis eiuſdem ſubſtantiæ dicitur, quod in ſancta Trinitate confitemur. Vnde & ſancti patres anathematizauerunt eos, qui per authoritatem, aut virtutem; ſiue potentiam, aut dignitatem, aut æqualitatem honoris, dicunt Deum verbum vnitum eſſe Chriſto: quem purum hominem vocant Theodori & Neſtorij ſequaces, ſed non ſecundùm ſubſiſtentiam Dei verbi ad carnem animatam anima rationali & intellectuali, vnitatem factam eſſe confitentur. Et hæc quidem ſufficiebant ad conuincendam impietatem eorum, qui ſceleratam epiſtolam vindicant: tamen & in fine ſcriptor eiuſdem epiſtolæ oſtendit ſuam perfidiam, dicendo, quòd oportet credere in templum, & in eum, qui habitat in templo, per quæ apertè duas introducit perſonas. Sed iſtam impietatem à Theodoro & Neſtorio ſcripto epiſtolæ edoctus eſt. Catholica autem Eccleſia

Quomodo Syn. Chalcedon. pro[illegible] epiſtola

talem condemnatus perfidiam, non in templum, & in eum, qui habitat in tēplo, ſed in vnum Dominū noſtrum Ieſum Chriſtum, Dei verbum, incarnatum & hominem factū * confitetur, & credere tradit. Nihil autem mirandum eſt, ſi vocabulo naturarum vſus eſt ſcriptor illius impiæ epiſtolæ. Solent enī hæretici, vt ſimpliciores deciperēt, vocibus quidem vti, quæ ab orthodoxis piè dicuntur, rectum autem earum intellectum & expoſitionem, ad ſuam impietatem trāsferre. Quoniam autem eædem voces, quandò benè exponuntur, & intelliguntur, cum pietate ſunt: quandò autem malè ab hęreticis intelliguntur, & proferuntur, impietatem habent: itaq; Neſtorium duas quidem naturas & vnam perſonam dicentem, non confitentem autem earum vnitatem ſecundùm ſubſiſtentiam, Epheſina prima ſynodus, cuius authores erant Cæleſtinus & Cyrillus ſanctæ memoriæ, non ſuſcepit, ſed condemnauit. Nos autem ſanctorū patrum doctrinam per omnia ſequentes, & vnitatem duarū naturarum, ex quibus Dominus noſter Ieſus Chriſtus vnus ſanctæ Trinitatis, Deus verbum, incarnatus compoſitus eſt, & quòd earum differentia non interempta eſt propter vnitatem, in ſuperioribus apertiùs demonſtrauimus. & ſufficiebant quidem, quæ prædiximus, ſatisfacere eis, qui nolunt contendere. Sed quoniam illi, qui ſemel ad impietatem declinauerunt, & alia proponere conantur, neceſſariò nos & tales eorum occaſiones vanas oſtendemus. Dicunt enim nō oportere vituperare impiam epiſtolam, eo quòd in aliquantis fertur codicibus. Sed ſi hoc aliquis ſecundùm eorum dementiam ſuſcipiat, oportet & Neſtorium & Eutychen ſuſcipi, quoniam plurima & de his in geſtis continentur, quæ apud ſynodum acta ſunt. Sed nemo ſapiens dictis eorum animum intendet. Quæ enim de hæreticis proferuntur in ſynodis, & pars geſtorum fiunt, non ad liberationem inſeruntur, ſed ad maiorem condemnationem eorum, & qui eis ſimilia ſapiunt. Oportet autem etiàm illud attendere eos, qui veritatem perſcrutantur, quòd forſitan in Concilijs quædam à certis ibi conuenientibus dicuntur, aut per fauorem, aut per contrarietatem, aut per ignorantiam. Nemo autem attendit ea, quæ per partem à quibuſdam dicuntur: ſed ſola illa, quæ ab omnibus communi conſenſu definiuntur. Si enim aliquis ſecundùm illos voluerit attendere eiuſmodi contrarietates, vnaquæq; ſynodus inuenietur ſemetipſam deſtruēs. Propter hæc igitur oportebat eos, ſi ſanctum Conciliū rectè ſuſciperēt, nō tales blaſphemias ei applicare, ſed ſequi doctores catholicæ Eccleſiæ, & maximè ſanctū Athanaſium, qui fuit Alexādriæ epiſcopus, & plurimos & magnos labores ſuſcepit pro rectâ Chriſtianorum fide aduersùs omnem hæreſim, & maximè contra impijſſimos Arianos. Ipſis enim Arianis ad decipiendos populos ſuo errori coniungentibus Dionyſium, *qui ante multos annos Athanaſij fuit Alexandriæ epiſcopus, & dicentibus, ꝙ & ipſe Dionyſi⁹ ſimilia eis ſapuit, Athanaſius magnus Eccleſiæ doctor multis modis oſtēdit in ſcriptis, rectam fidem Dionyſium ab initio prædicaſſe, nulloq; modo participem Arianæ impietatis fuiſſe. Iſti autem hæretica ſapientes, ſuam impietatem eidem ſynodo applicare feſtinant. Qualis autē eſt condemnatio, & qualis imminet maledictio eis, qui in patres peccāt, docet nos & diuina ſcriptura. Si enim Cham filius Noæ cùm vidiſſet nudum ſuum patrem, quoniam non cooperuit patris corporalem nuditatem, ſed egreſſus nunciauit eam fratribus, & illi veſtimento eā cooperuerunt, ipſe quidē Cham, & illi, qui ex ipſo nati ſunt ſub maledictione facti ſunt: qui autem cooperuerunt, magnā benedictionem meruerūt: multo magis iſti maiore & ampliore condemnatione digni ſunt, qui ad ſynodum minimè pertinentem infamiam, feſtinant per impietatem epiſtolæ & Theodori, eidem ſanctæ ſynodo applicare. Sed non ideò impia epiſtola, vel defendentes eam, condemnationē ſuæ impietatis effugient: ſed neq; Theodorus, qui paganos & Iudęos, & omnes hæreticos impietate ſuperat. Impio enim Theodoro nō ſuffecit, ſuper alias eius blaſphemias ad ſuum errorem malè interpretari ſymbolum trecentorum decem & octo ſanctorum patrū: ſed etiàm contempto eo, aliud ſymbolum expoſuit omni impietate plenum, in quo anathematizare auſus eſt eos, qui aliter ſapiunt vel tradunt, vt quantum ad illius inſaniam pertinet, omnes ſancti Apoſtoli & patres condemnarentur. Hoc autem Theodoti impium ſymbolum & in Epheſina prima ſynodo prolatum, & in Chalcedonenſi recitatum, ab vtraque ſynodo cum eius expoſitore, & eis, qui illud ſuſcipiunt, condemnatum eſt. Quoniam autem quidam, verba pro Theodoro facientes, cùm proferuntur impia eius conſcripta, propter inſertam eis blaſphemiam confingunt quidē dicere, quòd impia ſunt, ipſum autē, qui talem impietatem euomuit, recuſant anathematizare: miramur eorum dementiam, quòd diuinæ ſcripturę contraria agunt, euidenter dicenti, quia ęqualiter horribilia ſunt apud Deum impius & impietas eius. Actio enim cum actore punietur. Si autem ſimiliter impietati horribilis eſt Deo ille, qui impiè agit, certè ſeparatus eſt talis à Deo, & anathemati iuſtè ſubijcitur, Anathema enim nihil aliud ſignificat, niſi à Deo ſeparationem, ſicut in veteri & nouo teſtamento iudicium de anathemate ſignificat. Quòd autem & Dominus eos, qui non permanent in verbo veritatis ipſi⁹, ſeparatos eſſe ab Eccleſia dicit, in

Euange-

[Margin notes: for.* credere ſe confitetur, & tradit. — Athanaſi⁹ Alexandrinus — *qui multis annis ante Athanaſium. — Vide in Panoplia Euthymii, parte 1. Titulo 23. — Maledictio eis, qui in Patres peccant grauis imminet. Gene.9.c d — Sap.14.a — Anathema quid.]

Ioan. 8.d

Euangelin ſecundùm Ioannem Iudæos alloquens, ſic ait: *Omnis qui facit peccatum, Seruus eſt peccati. Seruus autem non manet in domo in æternum, filius autem permanet in æternum.* Quod autem, quam Dominus nominat domum, diuina ſcriptura Eccleſiam Dei viui vocat, Apoſtnlus teſtatur in epiſtola prima ad Timotheum. Si vero quidam dicunt, nnn nportere Theodorum poſt mortem anathematizari, ſciant, qui talem hæreticum defendunt, quod nmnis hæreticus, vſq; ad finem vitæ in ſun errnre permanens, iuſtè perpetun anathemati & poſt mortem ſubijcitur, & hoc in multis hæreticis & antiquioribus, & propinr ibus, factum eſt, id eſt, Valētino, Baſilide, Marcinne, Cerintho, Manicheo, Eunnmin, & Bonnſo. Hoc autē idem & in Theodorn factum eſt, & in vita accuſato, & pnſt mortem anathematizatn à ſanctis patribns, quibus ſi credere noluerint, vt hæretici eius defenſnres, vel impiæ epiſtolæ, quā ipſi defendunt, credant. Quæ licet Theodorum collaudet, manifeſte tamen dicit, quòd in Eccleſia ſanctis patribus anathematizatus eſt, & ex illn plurima inquiſitio facta eſt de eius conſcriptis, vtpote plenis impietate. Huc autem tunc faciebant cathnlicę Eccleſię doctores, ne ſemplicinres legētes illius impia, cñſcripta, à recta fide declinarēt. Quod autem impij, licet nnn in vita in ſuam perſnnā anathema ſuſceperint, tamē & poſt mortem anathematizātur à catholica Eccleſia, nſtēditur à ſanctis ſynodis. Nicęna enim ſynodus eos, qui impij Arij ſectam colunt, ſine nnmine anathematizauit. Quæ autem in Conſtantinnpnli congregata eſt, impiam Macednnij hæreſim ſimiliter condemnauit, ſed tamē Dei ſancta Eccleſia & poſt mnrtem Arium & Macednntū nnminatim anathematizat. Cum autē ex multis probationibus cnnuincuntur, quòd ſuperuacuè & impiè agunt, qui Theodnrum & impietatem eius defendunt, ad aliam vanam occaſionem cōfugiunt, dicētes non opnrtere eum anathematizari, eo quòd in communicatinne eccleſiarum mnrtuus eſt. Opnrtebat autem ſcire eos, qnòd illi moriuntur in communicatione eccleſiarum, qui commune pietatis dogma, quod in vniuerſali Eccleſia prędicatur, vſq; ad finem ſeruauerunt. Iſte autem vſque ad mnrtem in ſua permanens impietate, ab omni Eccleſia eiectus eſt. Itaque & nmnis plenitudo Mnpſueſtenæ eccleſiæ, in qua epiſcopus dicitur fuiſſe, cum inueniſſet, quod Paganis & Iudæis & Sodomitanis à ſanctis patribus connumeratus eſt, deleuerunt ipſi ex illo à ſacris eccleſiæ diptychis eius nomē, ſicut geſta in eadem ciuitate apud Concilium epiſcoporum illius prouinciæ confacta oſtendunt. Miramur igitur Theodnri ſequaces, qui eum & impietatē eius taoquàm ſuam defendūt, cum eccleſia, in qua fuit epiſcopus, vtpote hæreticum ex multis temporibus eum eiecit.

1.Tim.3.d

Theodor. Mopſueſt. mortuus eſt in ſua impietate.

Quòd autem ad cōdemnationem ſuam talem occaſionem prnponunt defenſnres Theodori, ſcire licet & ex ipſo aduerſus Iudam facto tremendn iudicio. Ille enim cùm putaſſet latere eū, qui nccultat hominum cognoſcit, ſacramentis communicauit cum apoſtolis: ſed tamē nihil ei profuit, quod cum doln cōmunicauit. Sed licet pnſt mortem eius duodecim nominati ſint diſcipuli, ſicut Ioannes euāgeliſta dicit, *Thomas autem, qui Didymus dicebatur, vnus ex duodecim, non erat cum ipſis, quando venerat Ieſus*: tamen hoc nnn liberat Iudam à condēnatinne, aut connumerari facit Apnſtolis. Vnde poſt aſcenſionem Domini, apoſtoli p ſuam ſententiam eundem Iudam etiam poit mnrtem condemnauerunt, & alium pro illn introduxerunt. Quòd autem vanam nccaſinnem prnpnnunt, dicentes nō opòrtere hęreticos mnrtuns anathematizari, & ex ipſis Domini verbis oſtendemns. Impins enim, & adhuc viuos, moriuns nnminat, dicens: *Dimitte mortuos ſepelire mortuos ſuos.* ſicut iuſtos & iam defunctos, viuos nominat. Dicit enim de Abraham & Iſaac & Iacob, quòd Deus non eſt mortuorum, ſed viuorum. Si ergo ſecundùm verba illorum nnn oportet hæreticos mortuos anathematizari, nec viui hæretici anathematizabuntur, quns Dnminus mnrtuos vocat, quia ſeparati ſūt ab ipſo, qui dixit: Ego ſum vita. & ſecundùm eos iam nec viui, nec mortui hæretici anathematizabuntur: & ſine cauſa, ſecundùm illos, Apoſtolica doctrina tradit anathematizari eos, qui tradūt pręter quod accepimus: ſinè cauſa ſanctæ ſynodi hæreticos condemnauerūt, ſine cauſa & alij ſancti patres & dnctores Eccleſiæ hæreticos anathematizauerunt. Inculpent autem & Hieremiā prnphetam, dicentem: *Execrandus, qui opera Domini facit negligenter.* & Dauid prophetam, dicentem: *Execrandi, qui declinant à mandatis tuis.* & vt compendioſè dicamus, omn m diuinam ſcripturā in diuerſis locis tales comdemnationes impij inferentem. Sin autem illi, qui negligenter opera Dei faciunt, & peccant in mandatis eius, talibus cōdemnatinnibus ſnbijciuntur: quàm magis impius Theodorus, qui talia aduerſus ipſum magnum Deum, & Saluatnrem nnſtrum Ieſum Chriſtum blaſphemauit, iuſtè condemnatus eſt & anathematizatus? Et hęc quidē ſufficiebant, ſup memnratas & alijs noſtris libris inſertas ꝓbationes, quas protulimus, oſtendētes, quod oportet etiam poſt mortem hæreticns condemnari, confundere eos, qui Theodnrum defendunt, & compeſcere à tali impietate. Quoniam autem conſentinsè in ijſdem permanent, etiam quod eſt amplius, dicemus, quia quidam ex ipſis, qui in Nicæna ſancta ſynodo conuenerunt, & expoſitæ ab ea fidei definitinni vel ſymbolo ſubſcripſerūt, quoniam poſteà contraria ſapiētes apparuerūt:

Ioan. 20.f

Acto. 1.

Matth 8. e

Matt. 22. e

De morte hæreticorū legitur in de c. 5 q. 2. Sanè profertur.

Io. 11. 14.a.

Hiere. 48 b

Pſalm. 118.

àlij quidem viui, alij autem poſt mortẽ anathematizati ſunt à Damaſo ſanctæ memoriȩ Papa antiquioris Romȩ, & ab vniuerſali Sardicẽſi ſynodo, prout teſtatue ſanctus Athanaſius. ſed & Chalcedonẽſis ſancta ſynodus Domnum Antiochiæ factum epiſcopum, poſt mortem condemnauit, quòd auſus eſt ſcribere, oportere ſolùm taceri duodecim capitula ſancti Cyrilli. Quoniã autẽ Theodori deſenſores hæretici, omni propoſitione & conatu * excidentes, præſumunt, dicere ad deceptionem ignorantium, quòd ſanctæ memoriæ Cyrillus in aliqua parte epiſtolæ illum collaudanit, ex multis oſtẽditur, quòd non conuenit eorum conamen dictis à ſancto Cyrillo in diuerſis eius libris contra impium Theodorum, in quibus magis impium omnibus alijs hæreticis eum oſtendens, deindè non ſuſtinens plurimas & maximas eius blaſphemias contra magnum Deũ & Saluatorẽ noſtrum Ieſum Chriſtum dictas, exclamauit, ità dicens: Expauit cælum ſuper hoc, & horruit ampliùs vehementer, dicit Dominus: O intolerabilem malignitatem, o linguam loquentem iniquitatem contra Deum, & mẽtem in altitudinem cornu extollentem. Et iterùm: Impone homo tuæ linguæ oſtium & ſeram, cella cornu in altitudinem extollens, & loquens iniquitatem aduersùs Deum. Quouſq; inſulias patienti Chriſto? In mente habe ſcriptum à diuino Paulo: *Sic autem peccantes in fratres & percutientes eorum infirmam conſcientiam, in Chriſtum peccatis*. Et vt aliquid etiàm ex propheticis loquar codicibus, iuſtificata eſt Sodoma ex te, ſuperaſti paganorum verboſitates, quas contra Chriſtum fecerũt, ſtultitiã exiſtimantes crucem, nihil eſſe oſtendiſti Iudaicæ ſuperbiæ crimina. His igitur ad cõdemnationem Theodori, ſic à ſancto Cyrillo dictis, licèt aliquis concedat, ſecũdùm illorum verba, ſanctum Cyrillũ aliquid pro Theodoro dixiſſe, neq; hoc liberat illum à cõdẽnatione. Inuenimus enim, quòd multi ſanctorũ patrum quoſdam hȩreticos collaudauerũt, ſicut & ſancti Damaſus & Athanaſius & Baſilius Apollinarium & ſanctus Leo Eutychen: & tamẽ, cognita eorũ impietate, non propter hoc euaſerũt hȩretici condemnationẽ & anathema, quod poſteà contra eorum perſonam & impietatem factum eſt. Tantus autem eſt furor defendentium Theodorum, quia præſumũt aduersùs Gregorium Theologum, & Ioannem Conſtantinopolitanum mentiri, dicentes epiſtolas ad eundem Theodorum plenas laudis eos direxiſſe: quod falſum eſt. Gregorius enim, cùm in Conſtantinopoli pro veritate laborans, conuerſis per eum ab Ariana inſania ad catholicã fidẽ populis, ad ſuam patriam reuerſus, epiſtolas, quas hæretici doloſè proferunt, non ad Theodorum Mopſueſtenum ſcripſit, ſed ad Theodorum epiſcopum Tyanon, quæ eſt ſecundæ Cappadociȩ metropolis. Eiuſdem autem prouinciæ ſunt & Naziãzus ciuitas, cuius fuerat epiſcopus ſanctæ memoriæ Gregorius, & Arriãzus prȩdium, vndè ortus fuerat. Hoc enim & ipſæ epiſtolȩ apertè ſignificant, memoriam faciẽtes conſuetudinum & collectionum & eiuſdem prædij Arianzi, & aliorum prædiorum eiuſdem prouinciæ, & menſis lingua Cappadocum nominati, & Boſphorij epiſcopi ſub eodẽ Theodoro cõſtituti, qui tũc tẽporis Colonæ ciuitatis eiuſdem prouinciȩ eps erat, & aliorũ epiſcoporũ, & chorepiſcoporũ & monaſteriorũ, quȩ ſub Theodori iuriſdictione erant, quorum vſq; nunc eadem nomina ſeruantur. Qualis enim eſſet communio Cappadocibus ad ſecundam Ciliciam, vel tunc, vel modò diuiſa earum prouinciarum gubernatione. Et quos epiſcopos ſub ſe habere poterat Mopſueſtenus epiſcopus, cum ipſe ſub metropolitano ſecundæ Ciliciæ conſtitutus eſſet? Ioannes aũt Conſtantinopolitanus ſcripſit quidem epiſtolam ad Theodorum Mopſueſtenum, nõ tamen laudibus, ſed quærimonijs & increpationibus plenam, vtpotè illo à bona conuerſatione lapſo. Quoniam enim cum eo monachicam vitam in vno eodemque monaſterio exercuit, conuerſationis ibi factæ eum admonuit, & pro his teſtimonium præbent Zozomenus & Heſychius, & Socrates & Theodoretus, qui multas pro Theodoro laudes fecit. Si autem teſtimonia proferunt Ioannis Antiocheni, & Orientalis concilij ſub eo conſtituti, facta pro Theodoro & eius impietate, neceſſè eſt eos & illa ſuſcipere, quæ (quantum ad illos pertinet) ad condemnationem ſancti Cyrilli, & reprobationem rectæ fidei fecerunt Ioannes, & qui cum illo erant, necnon etiàm quæ ſcripſerunt, Neſtorium & eius perfidiam diutius defendentes. Et hoc oſtendit ex diuerſis eorum libris & epiſtolis, quas ad Theodoſium piȩ recordationis, & ad alios diuerſos ſcripſerunt. Et vt hæc quidem, ſicut nihil ſubtilitatis habentia, prætermittamus, neceſſarium putauimus memorare etiàm illa, quæ ab Auguſtino ſanctæ memoriæ Aphricano epiſcopo ſcripta ſunt. Quæſtione enim aliqua poſt mortem Cæciliani de eo mota, quòd ab eccleſiaſtica traditione declinaſſe dicebatur, & propter hoc quibuſdam à catholica Eccleſia ſeparatis, ſcribit ad Bonifacium idem Auguſtinus ſanct9, quòd non oportebat, aliquos ideò ſeparare ſeſe à catholica Eccleſia. Si enim vera eſſent ea, quæ Cæciliano inferebantur, & manifeſtatus eſſet contrarium aliquid eccleſiaſtico ſtatui ſapuiſſe, etiàm poſt mortem eum anathemati ſubijcerem. Sed & regula ſanctȩ ſynodi Aphricanæ ſtatuit, epiſcopos, qui ſuas facultates in teſtamento, vel ex inteſtato hæretico relinquunt, oportere & poſt mortem anathe-

Athanaſi9 Alexandrinus.

Chalcedonenſis ſynodus.

* excidẽtes

D. Cyrillus contra Theodorũ Mopſueſtenum.

Pſ.

1. Cor. 8. d

Ezech. 16 f

1. Cor. 1. d

Decr. Concilij Afric. ſub Cypr.

anathematizari. Super hæc autem omnia, quis ignorat, ea, quæ noſtris temporibus in Eccleſia antiquioris Romæ contra Dioſcorum acta ſunt? Qui cùm nihil in fidem peccaſſet, tamen propter ſolum eccleſiaſticum ordinem poſt mortem ab eadem ſancta Eccleſia Romana anathematizatus eſt. Si igitur nihil in fidem peccantes epiſcopi, propter ſolum eccleſiaſticum ordinem, & propter cauſam pecuniariã anathemati & poſt mortem ſubijciuntur: quanto magis Theodorus, qui in ipſum DEVM peccauit? Quãtùm autem ad inſipientiam dicentium, non oportere anathematizari poſt mortem eos, qui in ſua impietate mortui ſunt: oportebat nec eos, qui iniuſtè cõdemnati ſunt patres, poſt mortem reuocari, quale contigit in Ioanne ſanctæ recordationis epiſcopo Conſtantinopolitanæ ciuitatis, ab vniuerſali Eccleſia poſt mortem reuocato, & in Flauiano ſanctæ memoriæ & ipſo epiſcopo Conſtantinopolitanæ ciuitatis, iniuſtè quidem in vita condemnato, iuſtè autem poſt mortem reuocato tam à ſanctæ memoriæ Papa Leonæ, quàm à ſancta Chalcedonenſi ſynodo. Ex hoc autem contingit ſecundùm illorum verba, hęreticos quidem ſanctis patribus connumerari, vtpotè liberatos debita eis condemnatione, ſanctos autem patres iniuſtè condemnatos, hæreticis coniungi, vtpotè nõ ſoluta contra eos facta iniqua damnatione. Omnibus autẽ magis credendus eſt doctor Dominus Deus noſter Ieſus

Ioan. 3. b Chriſtus, de ſe dicẽs: Sic enim dilexit Deus mundum, vt filium ſuum vnigenitum daret, vt omnis, qui credit in eum, non pereat, ſed habeat vitam æternam. Non enim miſit Deus filiũ ſuum in mũdum, vt iudicet mundum, ſed vt ſaluetur mũdus per ipſum. Qui credit in eum, non iudicatur: qui autem nõ credit, iam iudicatus eſt, quia non credit in

Pſalm. 1. nomine vnigeniti filij Dei. Et ſpiritus autẽ ſanctus per prophetam Dauid dicit, impios non reſurrecturos in iudicio. Tali igitur Domini ſentẽtia prolata aduersùs omnem impiũ, & nihil diſcernẽte inter viuos & mortuos hæreticos, quomodò audent reſiſtere tali ſentẽtiæ, & eos, qui ſemèl impiè egerũt, & propter hoc iam à Domino condemnati ſunt, dicere, nõ oportere poſt mortem condemnari? Et diuinus autem Apoſtolus, qui Chriſtũ in ſemetipſo habet loquentem, non ſolùm aduersùs homines, ſed etiam aduersùs angelos talem protulit ſententiam, dicẽs

Galat. 1. b in epiſtola ad Galatas: *Sed licèt nos aut angelus de cęlo euangelizauerit, præterquàm quod euangelizauimus vobis anathema ſit.* Et quis ità impius eſt, vt preſumat dicere, q Theodori impia ſcripta, vel pars eorum, tradita eſt aliquandò ſanctę Eccleſię Dei, & nõ ſtatim, qui auſus eſt aliquid tale loqui, anathemati ſubiectus eſt à ſanctis patribus? Si quis igitur poſt eiuſmodi rectam confeſſionem, & hæreticorum condemnationẽ, ſaluo monente pio intellectu, de nominibus vel ſyllabis vel dictionibus contendens, ſeparat ſe à ſancta Dei Eccleſia, tanquàm nõ in rebus, ſed ĩ nominibus ſolis & dictionibus poſita nobis pietate: talis, vtpotẽ diſſenſionib' gaudẽs, rationem pro ſemetipſo, & pro deceptis & decipiendis ab eo, reddet magno Deo & ſaluatori noſtro Ieſu Chriſto in die iudicij.

EPISTOLA PONTIANI EPIſcopi ad Iuſtinianum Imperatorem de tribus Capitulis.

CLEMENTISSIMO atq; pijſſimo filio Iuſtiniano Imperatori, Pontianus eps in Domino ſalutem. Principaliter nomen ab ipſis cunabulis iuſtitię ſuſcepiſti, & iuſtus Dominus, qui ità præſciuit, vt nomen antè iuſtitiæ tribueret, cui imperij poſtmodùm gubernacula contuliſſet. Adunata eſt igitur gratia creatoris nõ ſolùm in nomine, verùm etiàm & merito, cuius vita exaltata eſt imperãdo, & imperium iuſtè viuendo. Dignatus es nos in Aphricanis partibus commanẽtes literis admonere, qualẽ fidem teneas & defendas. Cognouim', quod Domin' B. Petro ſtatuit, dicens: *Super hanc petram ædificabo Eccleſiam meam, & portæ inferi non præualebunt aduersùs eam, & tibi dabo claues regni* Matt. 16. b *cælorum.* Exultauit ſpiritus noſter, hoc firmiter te piiſſime eſſe Imperator, quod Apoſtolica fides prædicat, credentes, quòd à rectæ credulitatis tramite nõ declines. Talẽ enim decet eſſe Imperatorem, pium, iuſtum, fidelem, qualẽ te nos eſſe cognouimus, In extremo itaq; epiſtolæ veſtrę cognouimus, quod nos non mediocriter remordet, debere nos Theodorum, & ſcripta Theodoreti, & epiſtolam Ibæ damnare. Eorum dicta ad nos, vſq; nunc minimè peruenerunt. Quòd ſi & peruenerint, & aliqua ibi apocrypha, quæ cõtra fidei regulã dicta ſint, legerimus: dicta poſſumus reſpicere, nõ authores dictorum iam mortuos, præcepti cõdẽnatione damnare. Quòd ſi adhuc viuerẽt, & correpti errorem ſuum nõ condemnarent, iuſtiſſimè dãnarentur. Nunc autẽ quibus recitabitur ſententia damnationis noſtræ? Quod in eis recorrigatur, non eſt. Sed timeo, pijſſime Imperator, nè ſub obtentu damnationis iſtorũ, Eutychiana hæreſis erigatur: & dum minima iudicia non ſpernimus, ad maiorem hæreſim colliſionemq; veniamus. Et quid nobis cum mortuis inire bellũ, vbi nulla inuenitur in congreſſione victoria? Apud iudicẽ verũ iã tenent, ad quẽ nullus appellat. Per Ipſum, in quo nos honoratis & diligitis, ſupplicamus clemẽtiã tuã, vt pax permaneat tẽporibus tuis, nè, dum quæris damnare iã mortuos, multos inobedientes interficias viuos, & exindè compellaris reddere rationem ei, qui venturus eſt iudicare viuos & mortuos.

SYNODVS QVINTA GENERALIS

CONSTANTINOPOLITANA II.

Nunc demum ex vetuſto exemplari manuſcripto deſcripta, & huic editioni addita, quæ multa habet lectu digna, & ſtudioſis profutura: cui tamen viſum eſt ex Nicephoro Calliſto quædam præmittere, vt lector certiùs cognoſcat, quid de hac Synodo ſentiendum ſit.

Niceph. lib. 17. cap. 27. ITAQVE epiſcopatum veteris Romæ adminiſtrante Vigilio, nouæ autem primùm Mena, deinde Eutychio: Alexandrię, Apollinari, Antiochię Domnino; Hieroſolymorum autem Euſtochio; cùm eis etiã adeſſet Gregorius Agrigentinus, vir vitę ſanctitate, eloquentia & veritatis doctrina omnibus propè ſuperior: Imperator Iuſtinianus ſanctam quintam œcumenicam ſynodum, epiſcopis eccleſiarum omnium euocatis, coegit eiuſmodi ob cauſam: Euſtocbius Hieroſolymorum epiſcopus, cùm permulti in Palæſtina, qui Origenis dogmata profiterentur, florerent, potiſſimumq; ibi ea ſecta in noua, quæ dicebatur, Laura obtineret, magno ſtudio, vt eos indè abigeret, egit. Proindè ea ipſa, quam diyi, noua mandra occupata, illos veluti communia & prophana piacula eccleſia exegit. Illi autẽ vndiquaquè diſperſi, multos ad partes ſuas pertractos, vt auxilium eis ferrent, rogarunt. Et non paucos auxiliares habuere ſocios. Maximè verò eos defendit Theodorus cognomento Aſcidas, Cæſareæ Cappadocum Epiſcopus, idemque Iuſtiniani Imperatoris aſſeſſor, cõſiliarius gratus illi & fidus maximè viſus: quippe qui ob res dextrè ex ſententia Principis agendas, ei placeret. Hic vbi quantùm potuit aulam Imperialem commouit, impietatemq; quæ nefanda omnia flagitia excelleret; Euſtochij rem in Palęſtina actam vocauit: in vrbem imperantem cum Euſtochio pręcipuè euocantur, Rufus magni Theodoſij, & Conon magni Sabbæ manſionis pręfectus, eremi vterque dux, cum Phrontiſteriorum quibus pręibant cauſa, tum propter virtutem ſuam maximè. Venere cum illis alii quoquè, non multum eis gloria cedẽtes. Poſtquàm patres ibi uno in loco conuenere, cauſam imprimis Origenis, Didymi & Euagrij in medium protulere: videlicet quòd Gręcorum opiniones rectis eccleſię doctrinis perperàm illi immiſcuiſſent: easque opiniones tollendas eſſe cenſuere. At Aſcidas ex altera parte Theodori Mopſueſtiẽſis, & Theodoriti, & Ibæ Edeſſeni opiniones produxit, Deo hoc ſic q̃ ſapiẽtiſſimè diſponẽte, vt hinc & indè noua & profana dogmata longiùs reijcerent. Prima cõflictatione facta, quæſitũ eſt, An tum demum iam olim defunctos anathemate ferire liceret. Ibi tum Eutychius, * Mena adhuc ſuperſtite, vir ſacrarũ literarum ſummè peritus, minus tamen celebris, ꝙ epiſcopo Amaſeno, quemadmodum dictum eſt, à reſponſis eſſet, eos, qui in conuentu congregati erant, non modo non recta, ſed ridenda etiàm atq; contemnenda ſapere videns, diſertis verbis neq; cõſilio, neq; deliberatione vlla eam rem egere dixit, propterea quòd
4. Reg. 23. & Ioſias rex non tantùm viuentes dæmonum ſacerdotes olim iugularit, ſed & eorum, qui longo antè tempore mortui fuerant, ſepulcra effoderit. Quod verbũ benè ab eo dictum eſſe, omnibus videbatur. Iuſtinianus certè virũ ob id admiratus, * Mena eis diebus defuncto, in Imperialis vrbis thronũ extulit. Porrò

Vigilius

Vigilius etiàmſi ei,ſcripto interueniente,cum Eutychio conueniret, aſſidere ramen illi noluit.Sed is ſynodo finita,quemadmodũ à me dicetur, Conſtantinopoli Romam profectus,in itinere fatis conceſſit. Synodo,ſicuti dixi,coacta, Iuſtinianus quidnam de rebus Theodori, Mopſueſtienſis, & Theodoriti eiuſdemq́; ſcriptis,quæ aduersùs duodecim capita S.Cyrilli compoſuit, & prætetea de Ibæ ad Marim Perſam miſſa epiſtola dicerent,interrogauit. Atque vbi multa Theodori Mopſueſtienſis,& Theodoriti dicta lecta, & clarè ſatis demõſtratum eſt,non tum ſolùm,verùm autea etiam dudum Theodorum ab eccleſia proſcriprũ.& ex ſacrarum tabularum albo eiectum eſſe,hæreticosq́; etiàm poſt eorũ mortẽ damnandos eſſe,nulla interpoſita mora, Theodorum ipſum, & præterea quæcunq; Theodoritus cõtra duodecim D. Cyrilli capita & rectã fidẽ ſcripſiſſet,atq; inſuper Ibæ epiſtolã anathemati ſubiecerunt, decreto in hæc verba cõpoſito: Cum magnus Deus & Saluator noſter Ieſus Chriſtus,iuxta Euangelicã parabolam. Et deinceps:Condẽnamus verò & anathemate cõfodimus,præter alios omnes hęreticos,à ſanctis quatuor Concilijs, & à ſancta catholica & apoſtolica eccleſia condẽnatos atq; anathemate iugulatos,Theodorum etiã,qui Mopſueſtiæ epiſcopus dictus eſt,impiaq́ue eius ſcripta:& quæ impiè quoquè Theodoritus aduerſus rectã fidem,& duodecim capita eius,qui in ſanctis eſt,Cyrilli,& contra priorẽ ſanctam Synodũ Epheſiã:denique quæcunque idem Theodoro & Neſtorio patrocinatus ſcripſit. Ad hęc anathemate ferimus impiã etiam epiſtolã,quæ ab Iba ad Marim Perſam conſcripta eſſe dicitur. Et poſt pauca verba,quatuordecim capitula de recta & irrepræhenſibili fide expoſuerunt. Hæc quidem ſic acta. In ſecunda aũt ſeſſione, poſtquàm ab Eulogio,Conone, Cyriaco & Pancratio monachis Hieroſolymitanis libelli cõtra impia Origenis, qui & Adamantius dictus eſt,dogmata, & contra impietatis & ſeductionis eius ſectatores oblati & lecti ſunt, Iuſtinianus rursũ Synodũ de eis ſententiã dicere iuſſit,libellis quoque,qui Vigilio Papæ de eis rebus ſcripti erant,in mediũ prolatis. In quibus erat,Adamãtio ſtudio fuiſſe, vt Græcis nugamentis & Manichæis zizanijs, Apoſtolicorũ dogmatum impleret puritatẽ. Synodus itaque rem decernendam ad Iuſtinianum,poſt exclamationes in Origenẽ,& qui itidem vt illi ſeducti eſſent,factas retulit. Quarũ quædam in hęc concepta erant verba,ſicuti ea ex cõmẽtarijs iſtius Synodi excerpſimus: Qui animũ obtines cœleſtis participẽ generoſitatis, Chriſtianiſſime Imperator. Et deinde: Effugimus igiť,effugimus iſtã,quã ignoramus,externã vocẽ, & ſtãquàm furẽ atque prædonẽ eiuſmodi hominẽ anathematis laqueis arctè diſtrictũ atque ſuffocatũ,extra ſacra Eccleſiæ mœnia abiecimus. Et poſt pauca: Actorũ vero noſtrorum ex eorum lectione vim cognoſcetis. Hiſce coniunxerunt capitula,quæcunque Origenis ſectatores profeſſi ſunt:quæ capitula cõſenſionem ſimul & diſſenſionẽ eorum, atque etiã multiplicẽ errorem oſtendunt. Quintũ ex ijs capitulũ eſt,blaſphemiarũ certarum quarundam eius,quæ noua Laura dicta eſt,perſonarum hiſce verbis ſcriptum: Theodorus Aſcidas Cappadox dixit:Si nunc Apoſtoli & martyres miracula edunt,& in tanto ſunt honore,ſi in reſtitutione & inſtauratione rerũ Chriſto æquales non fuerint,qualis eorũ reſtitutio futura eſt? Iidem monachi perquàm diligenter etiàm Didymi,& Euagrij,& Theodori alias plures blaſphemias,ex eorum perperam ſcriptis libris collectas,ad Synodum retulerunt: quas oẽs anathemate conciderunt,ordineq́; omnes expoſuerunt. Quibus capita alia addiderunt, quæ Origenis ſtudioſi ex ſcriptis eius excerpta profitentur: in quibus & hæc furioſus ille docet:Ante corpus ipſum anima eſt,quę quidem in cœlis peccata cõmiſerit. Ad hæc Cœlũ,Solem,Lunam,Stellas,& aquas,quæ ſupra cœlos ſunt,animatas & rationales quaſdam virtutes eſſe. Præterea, quòd in reſurrectione, corpora hominum rotunda & orbiculari ſpecie excitabuntur. Et,quod omnium impiorum hominum,ipſorumq́ue etiam dæmonum tormenta finem habebunt: quodq́ue impij & dæmones in priorem ſuum ordinem & ſtatum reſtituentur. Inſuper quòd pro dæmonibus quoquè Chriſtum crucifigi, atque idipſum ſępius

Tota hæc pars de Origene ab Actis Concilij, quæ habemus abeſt. Euagrius li.4.c.38 dicit relatũ eſſe ad Iuſtinianum, nẽpe, quid ipſa ſynodus decreuiſſet.

pius

pius ſeculis futuris pati oportebit à ſpiritibus malignitatis, qui in cœleſtibus ſunt. Verum omnes illius blaſphemias ſingulatim exponere, longum fuerit. Illud porrò ſcire oportet, hunc ipſum eſſe, qui inſano Maneti, & Sabellio, Ario & Eunomio, atque reliquo malè ſentientium choro, primis in ſcriptis eorum zizania adſpergendi ſeminandique author fuerit, vt qui finibus certis terminatam vim Deum habere, filium Patre minorem, & rurſum Spiritum filio inferiorem: filium creaturam & germen Patris, atque per omnia filium patre minorem, eundemque merum hominem, & creaturas coæternas eſſe Deo, dixerit. Alia denique huius generis abſurda prorſus & aliena impiè per blaſphemiam effutijt, Platonicis opinionibus ſimplicem Apoſtolicorum dogmatum ſynceritatem miſcens atque confundens. Sed ex ipſis Anathematiſmis, quos in eum Synodus contorſit, qualis is vir fuerit, manifeſtò patebit: qui de verbo ad verbum ſic habent:

Cap. 28. Anathemata in Origenem. Si quis dicit aut ſentit, hominum animas veluti prius extantes intellectuales mentes, ſiue naturas, & ſanctas virtutes præexiſtere, contemplatione verò diuina exatiatas, atque in deterius prolapſas, & quòd in eis charitas Dei refrixerit, indè ψυχὰς, id eſt, animas quaſi refrigeſcentes noĩatas, & pœnæ gr̃a in corpora demiſſas eſſe, anathema ſit. Si quis dicit aut ſentit, aĩam dñi præexiſtere, vnitamque eſſe Deo verbo ante incarnationem & natiuitatem ex virgine, anathema ſit. Si quis dicit aut ſentit priùs formatum eſſe corpus Domini noſtri IESV CHRISTI in vtero Virginis ſanctæ, & deinceps vnitum eſſe ei Deum verbum atque animam, vt quæ prius extiterit, anathema ſit. Si quis dicit aut ſentit, omnibus cœleſtibus ordinibus aſſimilatum eſſe Dei verbum, ità vt ipſi Cherubin factus ſit Cherubin, & ipſi Seraphin factus Seraphin, omnibusq; adeo ſupernis virtutibus prorſus eſſe exęquatum, anathema ſit. Si quis dicit aut ſentit, in reſurrectione rotundæ & orbicularis figuræ hominum corpora exuſcitatum, neque confitetur erectos nos excitatum iri, anathema ſit.

Si quis dicit, Cœlum & Solem & Lunam & Stellas & aquas, quæ ſupra cęlos ſunt, animatas quaſdam eſſe & materiales uirtutes, anathema ſit. Si quis dicit aut ſentit, Dominum Chriſtum in ſeculo futuro pro dæmonibus, quemadmodum & pro hominibus, crucifixum iri, anathema ſit. Si quis dicit aut ſentit, virtutem Dei terminatam eſſe, eamque tantum in creatione condidiſſe, quantũ cõplexa ſit, anathema ſit. Si quis dicit aut ſentit, tẽporanea eſſe dæmonũ & impiorum hominũ tormẽta, finemque ea tempore aliquo habitura, ſiue reſtitutionem dæmonum aut impiorum hominum futuram, anathema ſit.

Anathema ſit Origeni, qui & Adamãtius dictus eſt, & hęc promulgauit, vnà cum deteſtandis eius & execrandis dogmatibus, & homini omni, qui hæc ſentit aut aſſerit, aut aliqua ex parte quocũque prorſus tempore ea defendere audet: in Chriſto Ieſu Domino noſtro, cui gloria in ſecula ſeculorum, Amen.

Hæc Nicephorus, ex quibus aduerti licet, ea, quæ de Origene, Didymo & Euagrio in quinta Synodo acta ſunt, in hac, quam nunc primùm in lucem damus, Synodo deeſſe: vbi tamen commodùm accidit, quod ex Nicephoro Anathematiſmos & alia quædam petere licuit, donec ipſa quoque acta quandoque ex aliquo angulo eruta, omnibus legenda promantur. Simul etiam perſpicuè innoteſcit, quã nũc demùm edimus, eam eſſe veram Synodum quintam œcumenicam, adamuſſim pleriſque omnibus, quæ Nicephorus habet, cum iis, quæ euulgamus, concordantibus, vt ex vtrorunque collatione facilè poteſt animaduerti. Nec tamen deſunt graues ſcriptores, qui ad quintam œcumenicam Synodum Conſtantinopolitanam ea quoque velint pertinere, quæ ſuperiùs ſub huius Concilij titulo habebantur: putentque ſub Agapeto, Siluerio, & Vigilio hanc Synodum duraſſe, ac propterea à nonnullis quinti Concilij Actio quinta, hæc quæ propriè V. Synodi nomine cenſetur, appellatur.

CONSTAN-

CONSTANTINOPOLITANA
SYNODVS QVINTA,
Confirmata à Vigilio.

IMPERII DOMINI Iuſtiniani Perpetui AVGVSTI, ANNO XXVII. POST Conſulatum Baſilij anno xij. die 4. Nonas Maias, Indictione prima. (An. D. 553.)

(Confeſſio ſeu Collatio I.)

COnſedeotibus in ſecretario venerabilibus Epiſcopis huius regię ciuitatis, Eutychio ſanctiſsimo Patriarcha regię Cõſtantinopolis nouæ Romæ.

Apollinario ſanctiſſimo Archiepiſcopo Alexandrinæ magnæ ciuitatis.

Domnino ſanctiſſimo Patriarcha * Theopolitanæ magnæ ciuitatis. (* Antiochenæ)

Stephano religioſiſſimo epiſcopo Raphiæ.

Georgio religioſiſſimo epiſcopo Tiberiadis.

Damiano religioſiſſimo epiſcopo Sozyſæ, vicem agentibus Euſtochij ſanctiſſimi epiſcopi Hieroſolymitani.

Benigno religioſiſſimo epiſcopo Heracleæ * Pelagonię, vicem agente Elię beatiſſimi epiſcopi Theſſalonicenſis. (* Macedoniæ.)

Theodoro religioſiſsimo Epiſcopo Cęſareę primę Cappadocię prouinciæ.

Andrea religioſiſsimo epiſcopo Epheſi.

Sextiliano religioſiſsimo epiſcopo Tunięſi, vicem agente Primoſi religioſiſsimi Epiſcopi Carthaginis.

Megethio religioſiſsimo Epiſcopo Heracleę Thraciæ.

Anaſtaſio religioſiſsimo epiſcopo Tabiæ, vicem agente Dorothei religioſiſsimi Epiſcopi Ancyræ.

Ioanne religioſiſsimo epiſcopo Ilienſi, vicem agente Euprepij religioſiſsimi Epiſcopi Cyzicenæ ciuitatis.

Euſebio religioſiſsimo Epiſcopo Tyri.

Ioanne religioſiſs. Epiſcopo Nicomediæ.

Stephano religioſiſsimo epiſcopo Niceæ.

Conſtantino religioſiſsimo epiſcopo Chalcedonenſi.

Petro religioſiſsimo Epiſcopo Tarſi.

Ioanne religioſiſsimo Epiſcopo Cyciſſorũ, vicem agente Palladij religioſiſsimi Epiſcopi Melitenæ.

Ioanoe religioſiſſ. Epiſc. Cæſareæ Palęſtinæ.

Põpeiano religioſiſsimo Epiſcopo Byzacij.

Amazonio religioſiſsimo Epiſcopo Edeſſæ.

Alexandro religioſiſsimo Epiſcopo Gangrorum.

Thoma religioſiſſ. Epiſcopo Apameę Syriæ.

Euphranta religioſiſsimo Epiſco. Tyanorũ.

Theodoro religioſiſsimo Epiſcopo Hierapolis Syriæ.

Boſphorio religioſiſsimo Epiſcopo Neocæſareæ.

Ioanne religioſiſsimo Epiſcopo Boſtræ.

Philippo religioſiſsimo Epiſcopo Myrorũ.

Theodoro religioſiſsimo Epiſcopo Seleucię Iſauriæ.

Iuliano religioſiſsimo Epiſcopo Sardienſi.

Theodoro religioſiſsimo Epiſcopo Gortynæ.

Euſtachio religioſiſsimo epiſcopo Damaſci.

Theodoſio religioſiſsimo Epiſcopo Rhodi.

Firmo religioſiſsimo Epiſcopo Oiipaſon. Africanæ prouinciæ.

Theodoro religioſiſsimo Epiſcopo Antiochiæ Piſidiæ.

Phoca religioſiſsimo Epiſcopo Stalienſi.

Eulogio religioſiſsimo Epiſcopo Pergę.

Seueriano religioſiſsimo Epiſcopo Aphrodiſiadis.

Cyriaco religioſiſſ. Epiſcopo Amidæ.

Senero religioſiſsimo Epiſcopo Synnadorũ.

Petro religioſiſsimo Epiſcopo Sidæ.

Abraamio religioſiſsimo Epiſcopo Sergiopolitano.

Aſigoio reuerendiſſ. Epiſcopo * Tranopolitano, vicem agente Ioannis religioſiſſ. Epiſcopi Laodiceæ Phrygiæ Pacatianæ.

Ioanne religioſiſsimo Epiſcopo Adrianopolitano Thraciæ.

* Criſco religioſiſsimo Epiſcopo * Cuiculi. (* Caculij)

Theodoſio religioſiſsimo Epiſcopo Iuſtinianopolitano ſecundæ Cappadocię.

Stephaoo religioſiſsimo Epiſcopo Laodiceæ ſiue Theodoriadis.

Auxanone religioſiſsimo Epiſcopo Hierapolis Phrygiæ.

Euſtathio religioſiſsimo Epiſcopo Maximianopolitano.

Ætherio religioſiſsimo Epiſco. Anazarbi.

Dometio religioſiſs. Epiſcopo Chalcidis.

Valeriaoo religioſiſſ. Epiſcopo Obbæ Africanæ prouinciæ.

Dionyſio religioſiſsimo Epiſcopo Seleuciæ Syriæ.

Theodoro religioſiſsimo Epiſcopo Dryziparon.

Seuero religioſiſsimo Epiſcopo Pompeiopolitano Paphlagoniæ.

Georgio religioſiſsimo Epiſcopo Iuſtinianę Cypſelon.

Romano reuerẽdiſsimo Epiſcopo Gabalon.

Grego-

Digitized by Google

Gregorio reuerendiſſimo Epiſcopo Iuſtinianopolitano Armeniæ.
Ioanne reuerendiſſimo Epiſcopo Nyſſę.
Baſilio reuerendiſſimo Epiſcopo Inſtinianopolitano Camulianorum.
Ioanne reuerendiſſimo Epiſcopo Barcuſorum.
Creſconio reuerendiſſimo Epiſcopo Zattarenſi prouinciæ Numidiæ.
Sergio reuerendiſſimo Epiſcopo Cynon ſecundæ Aegypti.
Chriſtophoro reuerendiſſimo Epiſcopo Archadiopolitano Aſię.
Theodoſio reueredisſimo Epiſcopo Bybli.
Leontio reuerendiſſimo Epiſcopo*Arcæ.
Ioanne reuerendiſſ. Epiſcopo Myrinæ.
Alexandro reuerendiſſimo Epiſcopo Amphipolitano.
Stephano reuerendiſſimo Epiſcopo Clyſmatis.
Thoma reuerendiſſimo Epiſcopo Beriſſæ.
Ariſtodemo reuerēdiſſimo Epiſcopo Philomelij.
Thaleleço reuerendiſſ. Epiſcopo Adrianopolitano Piſidiæ.
Theoctiſto reuerendiſſimo Epiſcopo Erythron.
Diogeniano reuerēdiſſimo Epiſcopo Sozopolitano.
Baſſo reuerendiſſimo Epiſcopo Thamiathenſi.
Anatolio reuerendiſſimo Epiſcopo Cymę.
Diogene reuerendiſſimo Epiſcopo Cratiæ.
* Reſtuto reuerendiſſimo Epiſcopo Mileon Africanæ prouinciæ. *Reſtituto*
Theodoro reuerendiſſimo Epiſcopo Leōtopolitano Aegypti, Aemiliano reuerendiſſimo Epiſcopo Antipyrgi.
Conone reuerendiſſimo Epiſcopo Magoedenſi.
Theoctiſto reuerendiſſ. Epiſcopo Pruſæ.
Georgio religioſiſſimo Epiſcopo Ptolemaidis.
Sotero reuerēdiſſimo Epiſcopo Aulonis.
Zoſimo reuerendiſſimo Epiſcopo Antādri.
Cypriano reuerendiſſimo Epiſcopo*Coryci.
Helia reuerendiſſimo Epiſcopo Dioclecianopolitano.
Theona reuerendiſſ. Epiſcopo Cyſſon.
Theodoro reuerendiſſimo Epiſcopo*Lymiron.
Gennadio reuerendiſſimo Epiſcopo Zenopolitano.
Aſyncretio reuerēdiſſ. Epiſcopo Aradi.
Stephano reuerendiſſimo Epiſcopo Botryon.
Philippo reuerendiſſ. Epiſcopo Phelli.
Mena reuerendiſſimo Epiſcopo Demyriangelis.
Genethlio reuerendiſſimo Epiſcopo Dorylaij.
Thoma reuerendiſſimo Epiſcopo Conſtantinæ.
Theodoro reuerendiſſ. epiſcopo Leontopolitano.
Seuero reuerendiſſimo epiſcopo Taborū.
Theoctiſto reuerendiſſimo epiſcopo Halicarnaſi.
Coſma reuerendiſſimo epiſcopo Malli.
Dionyſio reuerendiſſimo Epiſcopo Megarenſi.
Callioico reuerendiſſ. epiſcopo Opuntis.
Paſchaſio reuerendiſſ. epiſcopo Aegij.
Eraſmo reuerendisſimo Epiſcopo * Cibyræ. ** Cybiræ*
Ioanne reuerendiſſimo epiſcopo Neocæſareæ Euphrateoſis.
Nonno reuerendiſſimo Epiſcopo * Dauſarorum. ** Daurorum*
Stephano reuereodiſſimo Epiſcopo Baloneon.
Thoma reuerendiſſ. Epiſcopo Circeſij.
Anatolio reuerendiſſ. Epiſcopo Sabaſtæ.
Conſtantino reuereodiſſ. Epiſcopo Midaij.
Macario reuerēdisſimo Epiſcopo Prymneſiæ.
Megalo reuerendisſimo Epiſcopo Myri.
Thalleleço reuerendisſimo Epiſcopo Iſindorum.
Nicetā reuerendisſimo Epiſcopo Epiphaniæ.
Alexandro reuerēdisſimo Epiſcopo Dionyſij.
Pelagio reuerēdisſimo Epiſcopo Azanō.
Hierone reuerendisſimo Epiſcopo Anaſtaſiopolitano Phrygiæ.
Glauco reuerendisſimo Epiſcopo Alioo.
Procopio reuerendiſſ. Epiſcopo Antenō.
Petro reuerēdisſimo Epiſcopo Demetiopolitano.
Ioanne reuerendiſſ. Epiſcopo Coloniæ.
Vranio reuerendiſſ. Epiſcopo Tralliēſi,
Ioanne reuerendiſſ. Epiſcopo Ceraſuntis.
Phronymo reuerendiſſ. Epiſcopo Siooaij.
Macedonio reuerendiſſimo Epiſcopo Iuſtinianopolitano Bithyniæ.
Ecdicio reuerendiſſimo epiſcopo Teni.
Eulogio reuerendiſſimo Epiſcopo * Danaborum. ** Daborum*
Theodoro reuerendiſſimo Epiſcopo Coradeon.
Elpidophoro reuerendiſſimo Epiſcopo Anaſtaſiopolitano Cariæ.
Cyrione reuerendiſſimo epiſcopo Dadimorum.
Theodoro reuerendiſſimo Epiſcopo Laodiceæ.
Sila reuerendiſſ. Epiſc. Tiberiopolitano.
Diogene reuerendiſſimo Epiſcopo Auguſtopolitano.

Theo-

Theodoro reuerendiſſ. epiſcopo Ingelon.
Iuliano reuerendiſſ. epiſcopo Zengmatis.
Dorymenio reuerendiſſ. epiſcopo Adraon.
Ioanne reuerendiſſimo epiſcopo * Læri.
Theodoro reuerendiſſ. epiſcopo Gargaron.
Theodoro reuerendiſſ. epiſc. Comanorum.
Ruphino reuerēd. epiſc. Sebaſtię Armeniæ.
Conone reuerendiſſimo epiſcopo Semneō.
Cyriaco reuerendiſſ. epiſcopo Caſatorum.
Siſinnio reuerendiſſ. epiſcopo Præneti.
Iuliano reuerendiſſimo epiſcopo Batnon.
Anaſtaſio reuerendiſſimo epiſcopo Rachlæ.
Theodoro reuerendiſſimo epiſc. Porthmi.
Paulo reuerendiſſimo epiſcopo Stectorij.
Stephano reuerendiſſimo epiſc. Amaſiæ.
Paulo reuerendiſsimo epiſcopo Adraſsi.
Euandro reuerendiſsimo epiſcopo Gnidi.
Mena reuerendiſsimo Epiſc. Carpatli.

Diodorus archidiac. & Primicerius reuerendiſsimorum notatiorum dixit: Theodorus vir ſpectabilis ſilētiarius ante religioſiſſimum veſtrum ſecretum eſt, miſſus à pijſsimo & Chriſtianiſsimo Imperatore, & ſuggerimus ad quod placuerit.

Sanctiſsimus Archiepiſcopus & Patriarcha Eutychius dixit: Ingrediatur. Quo facto, ſanctiſſ. Archiepiſcopus & Patriarcha Apollinarius dixit: Pro qua cauſa veſtra magnitudo ad nos venit?

Theodorus vir ſpectabilis ſilentiarius dixit: Pijſsimus & Chriſtianiſsimus noſter dominus miſit me ad veſtram beatitudinē, dare vobis pijſsimam formam legendam ante ſanctam veſtram Synodum.

Sanctiſsimus Archiepiſcopus & Patriarcha Domninus dixit: Pijſsima forma, cuius mentionem fecit Theodorus magnificus, competenter ſuſcepta recitetur. Et cùm ſuſcepiſſet Stephanus diaconus & notarius & inſtrumentarius, recitauit.

Literæ Iuſtiniani ad Synodum.

¶ IN NOMINE DOMINI DEI noſtri Ieſu Chriſti, Imperator Cæſar Flauius Iuſtinianus, Alemanicus, Gothicus, Francicus, Germanicus, Anticus, Alanicus, Vandalicus, Aphricanus, pius, felix, inclytus, victor ac triumphator ſemper Auguſtus, beatiſsimis Epiſcopis & Patriarchis, Eutychio Conſtantinopolitano, Apollinario, Alexandrino, Domnino Theopolitano, Stephano, Georgio & Damiano religioſiſsimis Epiſcopis vicem agentibus Euſtochii viri beatiſsimi, Archiepiſcopi Hieroſolymitani & Patriarchæ, & reliquis religioſiſsimis Epiſcopis ex diuerſis prouinciis in hac regia vrbe degentibus. Semper ſtudium fuit orthodoxis & pijs Imperatoribus Patribus noſtris, pro tempore exortas hæreſes per congregationem religioſiſsimorum Epiſcoporū amputare, & recta fide ſyncerè prædicata, in pace ſanctam DEI Eccleſiam cuſtodire. Quapropter & Conſtantinus piæ recordationis Ario blaſphemante & dicente, Non eſſe filium conſubſtantialem Deo Patri, ſed creaturam, & ex nō extātibus factū eſſe, cōgregauit Nicęæ ex diuerſis diœceſib⁹ trecētos decem & octo ſanctos Patres: & cùm ipſe etiam Concilio interſuiſſet, & adiuuiſſet eos, qui conſubſtantialem filium patri confeſsi ſunt, condemnata Ariana impietate, ſtudium habuit rectam fidem obtinere. Expoſito itaque ſancto Symbolo vel mathemate fidei, per hoc ſancti patres confeſsi ſunt, conſubſtantialem eſſe filium Deo patri, quod vſquè tunc apud plurimos dubitabatur. Sed & Theodoſius ſenior piæ recordationis, Macedonio negante deitatem ſancti Spiritus, & Apollinario vel Magno eius diſcipulo, in diſpenſatione incarnati Dei verbi blaſphemantibus & dicentibus, ſenſum humanum non recepiſſe Deum verbum, ſed carni vnitum eſſe, animam irrationabilem habenti: congregatis in regia vrbe centum quinquaginta ſanctis Patribus, cùm & ipſe particeps fuiſſet Concilii, damnatis prædictis hęreticis, vnà cum impiis eorum dogmatibus fecit rectam prædicare fidem. Secuti enim iidem ſancti patres expoſitam rectam fidem à trecentis decem & octo ſanctis patribus, explanauerunt de deitate ſancti Spiritus, & perfectè de diſpenſatione incarnati Dei Verbi docuerunt.

Synodi epiſcoporū ob extirpādas hæreſes.

Synodus Nicæna.

Synodus Conſtantinopolitana I.

Iterùm Neſtorio impio alium dicente Deum Verbum, & alium Chriſtum, & hunc quidem natura filium Dei patris, illum autem gratia filium impiè introducente, & ſanctam glorioſam ſemper Virginem Dei genitricem eſſe negante, cùm penè omnes Orientales partes ſua impietate adimpleſſet idem Neſtorius, Theodoſius iunior piæ recordationis congregauit priorem Epheſinam ſanctam Synodum, cui præſidebant Cœleſtinus & Cyrillus ſancti patres, & directis iudicibus, qui deberent Concilio intereſſe, compulit & ipſum Neſtorium ibi peruenire, & iudicium propter eum procedere: & tali examinatione facta, ſecuti iidem ſancti patres per omnia ea, quę de fide definita ſunt ab anterioribus ſanctis patribus, condemnauerunt Neſtorium, vnà cum eius impietate. His ità ſubſecutis, cum inſurrexiſſent contra Cyrillū ſequaces Neſtorij impij feſtinauerunt (quātum in ipſis fuit) refutare condemnationem contra Neſtorium factā: ſed prædictus pię recordationis Theodoſius, vindicans ea, quæ ità ſectè contra Neſtoriū, & eius impietatem fuerant iudicata, fecit firmiter obtinere contra eum factam condemnationem. Et poſt hęc iterum cùm Eutyches demens emerſiſſet, negando conſubſtantialem nobis eſſe carnem Domini, multis intereà motis, tam Conſtantinopoli, quàm Epheſi, tanta pro illo facta eſt hęreticorum circumuentio, vt etiam eiiceretur propter eum Flauianus religioſæ memoriæ

Synodus Epheſina.

Synodus Chalcedoneñ.

regiæ

regię vrbis epiſcopus. Pię autem recordationis Martianus congregauit Chalcedone ſanctos patres, & magna contentione inter epiſcopos facta, non ſolùm per ſuos iudices, ſed etiam per ſetpſum in Concilium peruenit, & ad concordiam omnes perduxit. Cui ſancti patres in omnibus ſecuti ea, quæ pro fide definita ſunt à prædictis tribus ſanctis Concilijs, & quæ iudicata ſunt de hæreticorum damnatione & impietate eorum, damnauerunt & anathematizauerunt Eutychen dementem, & impia eius dogmata, necnon & Neſtorium cum impijs eius dogmatibus, quoniam tunc feſtinauerunt quidam defendere Neſtorium & impia eius dogmata. Super hæc autem ijdem in Chalcedone ſancti patres anathematizauerunt eos, qui aliud Symbolum tradiderunt aut tradunt, præter hoc quod expoſitum eſt à trecentis decem & octo ſanctis patribus, & explanatum à centum quinquaginta ſanctis patribus. His itaque omnibus per diuerſa tempora ſubſecutis, prædicti, piæ recordationis noſtri patres ea, quæ in vnoquoque Concilio iudicata ſunt, legibus ſuis corroborauerunt & confirmauerunt, & hæreticos, qui definitionibus prædictorum ſanctorum quatuor Conciliorum reſiſtere, & Eccleſias conturbare conati ſunt, expulerũt. Defuncto autẽ Martiano diuæ recordationis, cùm contentio eſſet per diuerſa loca

Leo Imperator.

de Chalcedonenſi ſancto Concilio, Leo piæ recordationis ad omnes vbiquè ſacerdotes ſcripſit, vt vnuſquiſque eorum propriam ſententiam manifeſtaret de eodem ſancto Concilio: & cùm alius alium Epiſcopum non expectaſſet, ad hoc, quod interrogati ſunt, reſponderunt. Exiguo autem tempore tranſacto, iterùm inſurrexerunt Neſtorij & Eutychis ſequaces, & tantas turbas in ſanctis Dei eccleſijs fecerunt, vt diuiſiones & ſchiſmata in eis fierent, & nullã communionem ad ſe inuicèm Eccleſiæ haberent. Nec enim præſumebat aliquis de ciuitate ad ciuitatem veniens communicare, nec clericus ex alia ciuitate in aliam ciuitatem veniens, in eccleſiam procedere. Cùm autem ſecundùm ſuam miſericordiam Dominus Deus reipublicæ gubernationem nobis credidit, initiũ & fundamẽtũ noſtri Imperij fecimus, cõiungere diuiſos ſacerdotes ſanctarum Dei eccleſiarum, ab Oriente vſq; Occidẽtem, & omnem contentionẽ amputantes, quæ cõtra Chalcedonenſem ſanctam Synodum, ab Eutychis & Neſtorij impiorum ſequacibus mouebatur, fecimus prędicare eandem ſanctam Synodum cum prædictis alijs ſanctis tribus Cõcilijs in Dei Eccleſiis, certè ſcientes, quòd ea, quæ ab ea de fide expoſita ſunt, cõſonant per omnia aliis tribus ſanctis Cõcilijs: & multis quidem ad eandẽ ſanctã Synodũ cõtradicentibus ſatiſfecimus: alios aũt qui perſeuerauerũt eidẽ ſancto Concilio contradicentes, expulimus à ſanctis Dei eccleſiis & venerabilibꝰ monaſteriis, vt cõcordia & pace ſanctarum eccleſiarum & earum ſacerdotum firmiter cuſtodita, vna & eadem fides, quã ſanctæ quatuor Synodi confeſſæ ſunt, in ſanctis Dei eccleſiis prædicetur. His ità pro firmitate ſanctarum quatuor Synodorum Deo proprio per nos factis, & obtinẽtibus in ſancta Dei Eccleſia, Neſtorii ſequaces propriam impietatem applicare volentes ſanctæ Dei Eccleſiæ, & non potentes hoc per Neſtorium facere, feſtinauerũt eã introducere per Theodorum Mopſueſtenũ doctorẽ Neſtorii, q multò peiora Neſtorio blaſphemauit, & ſuper alias innumerabiles ſuas blaſphemias, cõtra Chriſtũ Deum noſtrum factas, aliũ dixit Deum verbum, alium Chriſtum, necnon & per impia conſcripta Theodoreti, quæ contra rectam fidem, & Epheſinam primã ſanctam Synodum, & contra ſanctæ memoriæ Cyrillũ, & duodecim eius capitula expoſuit, & inſupèr ſceleratam epiſtolam, quam dicitur Ibas ad Marim Perſam ſcripſiſſe, quę plena eſt oĩ impietate Theodori & Neſtorii. Per hãc etenim impiam Epiſtolam nõ ſolùm impietatem, ſed etiam ipſas perſonas Theodori & Neſtorii, quas maximè laudat & iudicat eadẽ impia Epiſtola feſtinauerũt cõdemnationem liberare, dicentes eam ſuſceptam eſſe à ſancta Chalcedonẽſi Synodo. Hoc aũt dicũt nõ pro defenſore ſanctę Synodi, ſed noi e eiꝰ, ſicut putant, ſuã impietatẽ cõfirmare feſtinãtes. Certũ autẽ eſt, ꝙ impia intentio eſt iſta vindicantiũ, vt ſi eis euenerit, non p̃dicetur Deus verbũ homo factus eſſe, nec ſancta glorioſa ſemper Virgo Maria Dei genitrix p̃dicetur. Hęc enim Theodorus & Neſtorius in ſuis conſcriptis impiè expoſuerunt, & qui epiſtolam ſcripſit, in ea blaſphemat.

Nos igitur ſequẽtes ſanctos patres, & volẽtes rectam fidem ſine quadam macula in Dei eccleſiis prędicari, & impiorum conatum reſecare, primum quidem & in veſtris vos degentes eccleſiis interrogauimus de p̃dictis impiis tribus capitulis, & veſtram nobis voluntatem manifeſtam feciſtis, pro qua & comprobauimus vos, quòd indubitanter & cum omni alacritate rectam fidem cõfeſſi eſtis, & impiam condemnaſtis. Quoniam verò & poſt condemnationem à vobis factam, in eiſdẽ ipſis permanẽt quidam, eadẽ impia tria capitula vindicãtes, ideò vocauimus vos ad regiam vrbem, hortãtes cõmuniter cõuenientes, quam habetis pro his voluntatem, iterum manifeſtare. Et Vigilio eñ religioſiſſ. Papę antiquioris Romę, cum perueniſſet ad hanc regiam ciuitatem, de tribus capitulis ſubtiliter omnia manifeſtauimus,

Vigilius Romanus Pontifex.

& interrogauimus eum, quid ſapit de hoc: & ipſe non ſemèl nec bis, ſed etiàm ſępius in ſcri-

Digitized by Google

ſcriptis & ſinè ſcriptis anathematizauit impia tra capitula. Quòd verò eiuſdem voluntatis ſemper fuit de condemnatione trium capitulorum, & per plurima alia declarauit, & per condemnationem Ruſtici & Sebaſtiani, aliquandò diaconorum antiquioris Romæ, qui cùm primùm ſuſcepiſſet factum ab eo iudicatum, in quo anathematizauit eadẽ impia capitula, poſteà ſuſceperunt & defenderunt eorum impietatem. Sed etiàm Valentiniano Epiſcopo Scythiæ, & Aureliano Arelati, quæ eſt prima ſanctiſſimarum Galliç eccleſiarum, ſcripſit & manifeſtauit de cõdemnatione iſtorum capitulorũ, & præcepit eis nihil ſuſcipere, quod à condemnatis diaconis ſcribitur contrarium prædicto iudicato: & compendiosè dicere, ſemper in eadem voluntate perſeuerauit. Et hæc omnia per ſuũ tempus vobis manifeſta faciemus. Quomodò verò poſteà, cùm perueniſſetis, ſicut dictũ eſt, ad hanc regiam ciuitatem, ſcripta facta ſunt adinuicèm à veſtra ſanctitate, & à Vigilio religioſiſſimo Papa antiquioris Romæ, vt omnes vos vniti cõueniatis, & propter illos, qui ſiue ex ignorantia, ſiue ſcientia impietatem capitulorum defendunt, congruum iudicium eis. quæ à ſanctis quatuor Synodis pro fide definita ſunt, proferatis, mandauimus illi etiàm ꝑ noſtros iudices, & per quoſdam ex vobis, vt vnà cum omnibus conueniret, & cõiter diſceptaret de prædictis capitulis, vt forma daretur rectæ fidei conueniens, & ꝙ & ipſum & veſtrã ſanctitatem in ſcriptis interrogauimus de hoc, vt aut tanquàm impia capitula ab omnibus condemnarentur, aut ſi putat recta eſſe, apertè ſuam manifeſtaret voluntatem. Alienum enim eſt Chriſtianorum, cum recta fide impia ſuſcipere, & nõ à malis recta diſcernere. Illa verò nobis mandauit, quòd de prædictis tribus capitulis per ſemetipſum faciens, porriget nobis. Adhortamur igitur etiàm vos de his diſceptare.

Fides Iuſtiniani.

Scire etenim vos volumus, quòd nos ea, quæ à ſanctis quatuor Concilijs, Niceno, Conſtantinopolitano, Epheſino primo, & Chalcedonenſi, de vna eademque fide expoſita & definita ſunt, & de Eccleſiaſtico ſtatu regulariter diſpoſita ſeruabimus, & defendimus, & ea ſequimur, & omnia, quæ conſonant iſtis, ſuſcipimus & amplectimur. Quicquid autem non conſonat iſtis, vel à quacunque perſona ſcriptum inueniatur contra ea, quç de vna eademque fide à ſanctis quatuor concilijs vel vno ex his, definita ſunt, hoc tanquàm alienum omninò pietatis execramur: ſequimur autem in omnibus ſanctos patres & doctores ſanctç Dei Eccleſiæ, id eſt, Athanaſium, Hilarium, Baſiliũ, Gregoriũ * Theologum, & Gregoriũ Nyſſenum, Ambroſiũ, Theophilum, Ioannem Conſtantinopolitanum, Cyrillum, Auguſtinum, Proculum, Leonem, & omnia, quæ ab his de fide recta & ad condemnationem hæreticorum, conſcripta & expoſita ſunt, ſuſcipimus. In prædictis igitur omnibus permanentes, illos patres & ſacerdotes ſuſcipimus, qui ea, quæ à ſanctis quatuor Concilijs de fide expoſita ſunt, & à prædictis ſanctis patribus prædicata ſunt, ſeruant & prædicant in ſancta Dei Eccleſia. Quandò verò hæretici per omnia Theodorum & Neſtorium, & eorum impietatem vindicare volentes, ſicut prædictũ eſt, & ſuſceptam eſſe dicunt à ſancto Chalcedonenſi concilio impiam Epiſtolã, quæ ad Marim Perſam ab Iba ſcripta eſſe dicitur: hortamur vos conſiderare ea, quæ à Theodoro impiè tam in alijs ſcripta ſunt, quàm in Iudaico Symbolo, quod & Epheſi & Chalcedonæ prolatum, anathematizatum eſt ab vtraque Synodo cum his, qui ità ſapuerunt, vel ſapiunt: Conſiderare autem & quæ de ipſo & eius blaſphemijs ſancti patres cõſcripſerũt, & antecesſores noſtri promulgauerunt: necnon & quæ Eccleſiaſticarum hiſtoriarum ſcriptores de eo expoſuerunt. Ex his etenim omnibus cognoſcitis, quòd ab illo tempore condemnatus eſt tam ipſe, quàm blaſphemiæ eius à ſanctis patribus, & quòd propter iſtas ſuperioribus temporibus deletum eſt & nomen eius à ſacris diptychis eccleſiæ, cuius fuit Epiſcopus. Hortamur autem etiàm illud diſceptare, quòd vanè profertur ab eis, qui dicunt non oportere poſt mortem hæreticos anathematizari, & ſequi in hoc doctrinam ſanctorum patrum, qui non ſolùm viuentes hæreticos condemnauerunt, ſed & poſt mortem, vtpotè in ſua impietate mortuos anathematizauerunt, ſicut eos, qui iniuſtè condemnati ſunt, reuocauerunt poſt mortem, & in ſacris diptychis ſcripſerunt: quod factum eſt & in * Ioanne, & in Flauiano religioſæ memoriæ Epiſcopis Cõſtantinopolitanis. Scit enim veſtra reuerentia, quod poſitum eſt à Domino in Euangelio de ipſo, quòd qui credit in eum, non iudicatur: qui autem non credit in eum, iam iudicatus eſt, quòd non credit in nomine vnigeniti filij Dei. Manifeſtum autem eſt, quòd hoc non tantùm de viuis, ſed etiàm de his dictum eſt, qui in ſua impietate mortui ſunt. Inſupèr autem hortamur vos inſpicere, & ꝙ impiè ſcripta ſunt à Theodoreto contra rectam fidem, & Epheſinam primam ſanctam Synodum, & contra ſanctæ memoriæ Cyrillum, & cõtra duodecim eius capitula, & quç impiè idem Theodoretus cõſcripſit ꝓ Theodoro & Neſtorio, & blaſphemijs eorum cõtra ſanctæ memoriæ Cyrillum. Examinare autem & de impia Epiſtola, quæ dicitur ab Iba ad Marim Perſam ſcripta eſſe: in qua ſcriptor eius abnegat, Deum verbum hominem factũ eſſe, & ſanctam glorioſam ſemper virginem Mariam Dei genitricem eſſe. Condemnat autem eadẽ impia Epiſtola & Epheſinam primam ſanctam Synodum, tãquàm ſine iudicio & quæſtione Neſtorio condemnato:

* Nazanzenum intelligit.

* Chryſoſtomum dicit.

Ioanne 3.

nato: & ſanctæ quidem memoriæ Cyrillum Eccleſię doctorem, hæreticum vocat, & impia dicit duodecim eius capitula: Theodorum autem & Neſtorium, & eorum impietatem defendit & laudat. Et quoniam, ſicut dictũ eſt, præſumunt quidam dicere, & Epiſtolam, quæ prædictam impietatem continet, ſuſceptam eſſe à Chalcedonẽſi ſancto Concilio, hortamur vos conferre ea, quæ dicta ſunt ab eodem ſancto Cõcilio in definitione pro fide expoſita, cum his, quæ in impia epiſtola continentur, vt vndiquè recta quidem confirmentur, impia autẽ condemnentur. Omnia igitur prædicta cum omni ſubtilitate diſceptantes, ſicut ſacerdotes decet, in mente habentes Dei timorem & futurom iudicium, & nihil pietati & rectæ fidei, & veritati, & Dei gloriæ & honori præponentes, in mente autem habentes & Apoſtolicam pronunciationem, quæ contra eos, qui contraria rectæ fidei tradunt, prolata eſt, maniſeſtè dicentem, *quòd licèt nos vel angelus de cęlo euangelizauerit vobis præterquàm quod euangelizauimus vobis, anathema ſit: Sicut prædiximus, & modò iterùm dico: Si quis vobis euangelizauerit* * *præterquàm accepiſtis, anathema ſit*: ſcientes autem & Petri apoſtoli præceptum, dicẽtis, Parati ſemper eſtote ad ſatisfactionem omni petẽti vos rationem de ſpe, quæ in vobis eſt, celeriter de his, quæ interrogauimus, veſtram manifeſtate voluntatem. Cùm enim qui de recta fide interrogatur, diù protrahit, nihil aliud eſt, niſi abnegatio rectæ confeſſionis. In interrogationibus enĩ & reſponſis, quę de fide ſunt, non eſt primus vel ſecundus, ſed qui in recta confeſſione paratior inuenitur, acceptabilis apud DEVM eſt. Diuinitas vos ſeruet per multos annos ſancti ac religioſiſſimi patres. Datur 3. Nonas Maias, Conſtantinopoli, Imperij domini Iuſtiniani perpetui Auguſti anno 27. poſt conſulatum Baſilij viri clariſſimi anno 12.

Gala. 1.

* præter id quod

1. Pet. 3.

Iuſtinian⁹ ab Epiſcopis vult doceri.

STephanus & Georgius & Damianus religioſiſſimi Epiſcopi, vicem agentes Euſtochij ſanctiſſimi patriarchę Hieroſolymitani, per vnum ex ipſis, Stephanũ religioſiſſimum epiſcopũ Raphiæ, dixerunt: Theodor⁹ vir magnificus exeat, cùm ſatisfecit piiſſimi Imperatoris iuſſioni. Et cum exiſſet vir ſpectabilis ſilẽtiarius, ſancta Synod⁹ dixit: Certis conſtitutis, quæ lecta Imperali forma continentur, quoniam inter nos & Vigiliũ ſanctiſſimũm antiquioris Romæ Papã ſcripta quędam facta ſunt, ad pręſentem cauſam reſpicientia, neceſſarium eſſe putamus, ante alia omnia hæc lectione manifeſtari. Et cùm ſuſcepiſſet Stephanus notarius & inſtrumẽtarius, recitauit: ¶ Sanctiſſimo & beatiſſimo domino & conſacerdoti Vigilio Eutychius: Scientes quantorum bonorum cauſa eſt pax Dei, cuſtodiens corda & ſenſus fidelium, & colligens eos, vt vnum idemque ſapiant in recta fidei confeſſione, & ad perficienda diuina mandata, & propitium Deum faciens in his, quæ recta ſunt, concordantibus: ideò feſtinantes vnitatem conſeruare, ad Apoſtolicam ſedem veſtræ beatitudinis manifeſtũ facimus, quòd nos ſemper & ſeruauimus & ſeruamus fidem ab initio traditam à magno Deo & ſaluatore noſtro Ieſu Chriſto ſanctis Apoſtolis, & ab illis in omni mundo prædicatam, & à ſanctis patribus explanatam, & maximè ab his, qui in ſanctis quatuor Synodis congregati ſunt, quas per omnia & in omnibus amplectimur & ſuſcipimus: id eſt, trecentos decem & octo ſanctos patres, qui Nicęæ congregati ſunt, & ſanctum ſymbolũ ſiue mathema fidei ex poſuerũt, & Arianam impietatem anathematizauerũt, & eos, q ſimilia eis ſapuerunt vel ſapiunt. Suſcipimus autem & centum quinquaginta ſanctos patres Conſtantinopoli congregatos, qui idem ſanctum mathema explanauerũt, & de Deitate Sanctiſpiritûs dilucidauerũt, & hæreſin Macedonianã, ſanctũ ſpũm impugnantẽ, & Impium Apollinarium cõdemnauerũt, cum his, qui ſimilia illis ſapuerũt vel ſapiunt. Suſcipimus autem & ſanctos ducẽtos patres in Epheſina prima Synodo congregatos, qui per omnia ſecuti ſunt idem ſanctum Symbolum, ſiue mathema, & condẽnauerũt Neſtorium impium, & impia eius dogmata, & eos, qui ſimilia ei aliquandò ſapuerũt vel ſapiunt. Adhęc autem ſuſcipimus & ſexcentos triginta ſanctos patres Chalcedonæ congregatos, qui etiàm ipſi per omnia conſenſerunt prædictis tribus Synodis, & ſecuti ſunt prædictum Symbolum ſiue mathema, à trecentis decem & octo ſanctis patribus expoſitum, & à centum quinquaginta ſanctis patribus explanatum, & anathematizauerunt eos, qui aliud præter prædictum ſymbolum præſumũt docere, aut exponere, aut tradere ſanctis eccleſijs Dei. Condẽnauerunt autem & anathematizauerũt & Eutychen, & Neſtorium, & impia eorum dogmata, & eos, qui ſimilia eis ſapuerunt vel ſapiũt. His ità ſe habentibus, certum facimus, quòd omnia, quæ à prædictis ſanctis Synodis iudicata & definita ſunt, & ſeruauim⁹, & ſeruamus: quia etſi per diuerſa tempora prædictę ſanctæ quatuor ſynodi factę ſunt, tamen vnam eãdemque cõfeſſionem fidei ſeruauerunt, & prędicauerũt. Suſcipimus autem & amplectimur & epiſtolas præſulum Romanę ſedis Apoſtolicæ, tã aliorum, quàm Leonis ſanctæ memoriæ de recta fide ſcriptas, & de quatuor ſanctis Cõcilijs, vel vno eorum. Cùm igitur prædicta omnia & ſeruauimus & ſeruamus, & in his nobiſipſis inuicèm cõſentimus, neceſſarium eſt cõferri de tribus capitulis, vndè quibuſdam quæſtio nata eſt. Et ideò petimus, præſidẽte nobis veſtra beatitudine, ſub tranquillitate & ſacerdotali manſuetudine propoſitis ſanctis Euangelijs, communi tra-

Literæ Eutychii ad Vigilium.

Romanus Pontifex præſidet Synodis.

ctatu

ctatu eadem capitula in medio ꝓponenda, quæri & conferri, & finem quæſtioni imponi Deo placitum, & cõuenientem his, quę à ſanctis quatuor Cõcilijs definita ſunt: quoniam ad augmentũ pacis & concordiã eccleſiarũ perunet, vt omni de medio diſſenſione ſublata, quæ à prædictis quatuor ſanctis Cõcilijs definita ſunt, inconcuſſa ſeruentur, ſanctorum Synodorum reuerẽtia in omnibus cuſtodita. His autem & ſubſcripſi incolumis in Domino. Ora pro nobis ſanctiſſime & beatiſſime frater. Ego Eutychius, miſericordia DEI Epiſcopus Conſtantinopolis nouæ Romę, omnibus ſuprà ſcriptis ſubſcripſi. Item reuerendiſſimos Stephanus recitauit: Dilectiſſimo fratri Eutychio & epiſcopis ſub te conſtitutis Vigilius: Repletum eſt gaudio os noſtrum, & lingua noſtra exultatione, quòd diſcordiæ cõfuſione ſubmota, pacem DEVS ſuæ reformauit Eccleſiæ, vt impleretur, quod dictum eſt, *Ecce quàm bonum & quàm iucundum, habitare fratres in Vnum.* Valde enim nos in Domino exultare conuenit, quòd charitatis veſtrę ſcripto nobis eſt oblata profeſſio, cuius tenor ità ſeſe habet: Sciẽtes quantorum donorum cauſa eſt pax DEI, cuſtodiens corda & ſenſus fidelium & colligens eos, vt vnum idemque ſapiãt in recta fidei cõfeſſione, *&c. omnia, q̃ in Eutychij ad Vigiliũ epiſtola pauloantè habẽtur, dẽpta ſubſcriptione, q̃ hic iã ſequitũ alijs verbis:* His aũt & ſubſcripſim⁹, huius ꝓfeſſionis orthodoxę claritatẽ libẽter amplexi, eadem nos p oĩa & in omnib⁹ ap ꝓbãtes, cuſtodituros atq; inuiolabiliter ſeruaturos Deo nr̃o ꝓfitemur authore. Omnibus igitur, q̃ ꝓfeſſio veſtra continet, in ſua perenniter firmitate durãtibus, popoſcit veſtra fraternitas, vt nobis præſidentibus de tribus capitulis, ex quibus quæſtio nata eſt, ſub tranquillitate & ſacerdotali manſuetudine ſanctis propoſitis Euangelijs conferatur, & finis quæſtioni ipſi DEO placitus, & conueniens ijs, quæ à memoratis ſanctis quatuor Concilijs definita ſunt, imponatur: vt omni de medio diſſenſione ſublata, quæ ab eiſdem quatuor ſanctis Synodis definita ſunt, inconcuſſa ſeruentur, earundem Synodorum reuerentia in omnibus cuſtodita. Quam profeſſionem paternarum traditionum memorem & ſequacem, tam in fraternitate veſtra, quàm in omnibus ſimilia cõfeſſis atque cõſentientibus omni laude pleniſſimam iudicauimus, & nr̃os ex ea re vera fratres agnoſcimus. Vndè diuinæ clemẽtiæ ſupplicamus, vt oẽs nos in hac confeſſione & paternis traditionibus ꝑmanentes noſtro digni reperiamur officio, & in die diuini iudicij nulli preuaricationi paternarum conſtitutionum inueniamur obnoxij. Quibus ità prędictis poſtulationibus veſtrũ deſiderium cognoſcentes annuimus, vt de tribus capitulis, ex q̃bus q̃ſtio nata eſt, facto regulari conuentu, ſeruata æqtate, medijs ſacroſanctis Euangeliis, collationẽ cũ vnitis fratrib⁹ habeamus, & finis detur placitus Deo, & conueniẽs his, q̃ à ſanctis quatuor ſunt definita Concilijs: ſciẽtes vtiquè, ſicut & communis profeſſionis teſtimonio declaratur, memoratarum Synodorum in omnibus reuerentiam cuſtodiri. Deus te incolumem cuſtodiat frater chariſſime. Datur viij. Idus Ianuarias, Imp. domini Iuſtiniani perpetui Augu. anno xxvj. poſt conſ. Baſilij viri cla. anno 12.

Literæ Vigilij ad Eutychium.

Pſal. 125.

Pſal. 132.

Sancta Synodus dixit: Licèt ſæpiùs glorioſiſſimi Iudices, & quidàm ex nobis, ſicut Imperialibus literis continetur, adhortati ſunt Vigilium religioſiſſimum Papam antiquioris Romæ communiter conuenire pro his, quæ mouentur de tribus capitulis, rationabile tamen & Deo amabile arbitramur eſſe, & nunc conuenire nobiſcum, & de eiſdem tribus capitulis diſceptare, & formam unà nobiſcum imponere rectæ fidei conuenientem. Hoc igitur iam nunc procedat. Et Et cùm acceſſiſſent ex petitione ſanctæ Synodi ſanctiſſimi patriarchæ, Eutychius Cõſtantinopolitanus, Apollinarius Alexandrinus, Dõninus Theopolitanus, Benignus Heracleæ Pelagonienſis, vicem agens Eliæ Epiſcopi Theſſalonicenſis, Theodorus Epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ, Andreas Epheſi, Megethius Heracleæ Thraciæ, Ioannes Nicomediæ, Stephanus Niceæ, Conſtantinus Chalcedonenſis, Euſebius Tyri, Ioannes Cæſareæ Palæſtinę, Amazonius Edeſæ, Thomas Apameæ Syriæ, Pompeianus de Byzacio, Phocas Stalienſis prouinciæ Præbalienſis, Theodorus Leontopolitanus, Stephanus de Clyſmate, Aemilianus Antipyrgi, religioſiſſi epiſcopi, ex nomine totius concilij ad ſanctiſſimum Papam Vigilium, aliis epiſcopis in eodem venerabili epiſcopio relictis, & rediſſent iidem ſanctiſſimi patriarchæ vnà cum religioſiſſimis epiſcopis, ſanctiſſimi patriarchæ, & qui cum eis peruenerunt ad ſanctiſſimum Papam religioſiſſimi epiſcopi, dixerunt: Sicut nobis omnibus viſum eſt, peruenientes ad ſanctiſſimum Papam antiquioris Romę Vigilium, petiuimus eius beatitudinem conuenire & diſceptare vnà nobiſcum de tribus capitulis ſecundùm ſcripta, quæ inter nos & ipſum facta ſunt; manifeſtantes eius beatitudini, quòd sereniſſimus noſter Imperator pias literas ad nos direxit, adhortans nos de eiſdem tribus capitulis reſpondere: qui modò quidem propter corporis infirmitatem dixit, non poſſe ad hanc petitionem reſpondere: in poſtero autem die pollicitus eſt manifeſtare, quod ei de tali conuentu placuerit: Oportet igitur pręſentem differre diem.

Legatio Synodi ad Vigilium.

IMPERII DOMINI Iuſtiniani perpetui

AVGVSTI, ANNO XXVII. POST Conſulatum Baſilij viri clariſſ. anno xij. die 8. Idus Maias, Indictione I.

Conſeſſio ſeu Collatio a.

CONſidentibus in ſecretario venerabilibus Epiſcopis huius regię ciuitatis, Eutychio ſanctiſſimo Patriarcha regiæ Conſtantinopolis nouæ Romæ, Apollinario ſanctiſſimo Archiepiſcopo Alexandrinæ magnæ ciuitatis.

Domnino ſanctiſſimo patriarcha Theopolitanæ magnæ ciuitatis.

Stephano religioſiſ. epiſ. Raphiæ.

Georgio religioſiſ. epiſ. Tiberiadis.

Damiano religioſiſ. epiſcopo Sozyſæ, vicem agētibus Euſtochij ſanctiſſ. epiſcopi Hieroſolymitani.

Benigno religioſiſſ. epiſ. Heracleę Pelagonię, vicem agente Eliæ beatiſſ. epiſcopi Theſſalonicen̄.

Theodoro religioſiſſ. epiſc. Cæſareę primę Cappadociæ prouinciæ.

Andrea religioſiſſ. epiſ. Epheſi.

Sextiliano religioſiſſ. epiſcopo Tunienſi, vicem agente Primoſi religioſiſſim. epiſcopi Carthaginis.

Megethio religioſiſſimo epiſcopo Heracleæ Thraciæ.

Anaſtaſio religioſiſ. epiſ. Tabiæ, vicem agente Dorothei religioſiſ. epiſc. Ancyræ.

Ioanne reuerendiſ. epiſcopo Ilienſi, vicem agente Euprepii religioſiſſ. epiſcopi Cyzicenæ ciuitatis.

Euſebio religioſiſſ. epiſ. Tyri.

Ioanne religioſiſſ. epiſ. Nicomediæ.

Stephano religioſiſſ. epiſc. Nicęæ.

Conſtantino religioſiſſimo epiſcopo Chalcedonenſi.

Petro religioſiſſ. epiſ. Tarſi.

Ioanne reuerendiſſ. epiſc. Cucuſorum, vicē agente Palladij religioſiſſimi epiſcopi Melitenæ.

Ioanne religioſiſſimo epiſcopo Cæſareæ Palęſtinæ.

Pompeiano religioſiſ. epiſ. Byzacij.

Amazonio religioſiſ. epiſ. Edeſæ.

Alexandro religioſiſſimo epiſcopo Gangrorum.

Thoma religioſiſſimo epiſcopo Apameæ Syriæ.

Euphranta religioſiſſimo epiſ. Tranorum.

Theodoro religioſiſſimo epiſcopo Hierapolis Syriæ.

Boſphorio religioſiſſimo epiſcopo Neocæſareæ.

Ioanne religioſiſſ. epiſ. Boſtræ.

Philippo religioſiſ. epiſ. Myrorum.

Theodoro religioſiſſimo epiſcopo Seleucię Iſauriæ.

Iuliano religioſiſſ. epiſ. Sardienſi.

Theodoro religioſiſ. epiſcopo Gortynæ.

Euſtachio religioſiſſ. epiſcopo Damaſci.

Theodoſio religioſiſſ. epiſcopo Rhodi.

Firmo religioſiſſ. epiſcopo Potipaſoo Africanæ prouinciæ.

Theodoro religioſiſſ. epiſcopo Antiochiæ Piſidiæ.

Phoca religioſiſſ. epiſcopo Stalienſi.

Eulogio religioſiſſ. epiſcopo Pergæ.

Seueriano religioſiſſimo epiſcopo Aphrodiſiadis.

Cyriaco religioſiſſ. epiſcopo Amidę.

Seuero religioſiſſ. epiſ. Synnadorum.

Petro religioſiſſ. epiſcopo Sidę.

Abramio religioſiſſimo epiſcopo Sergiopolitano.

Aſignio reuerend. epiſ. Tranopolitano, vicē agente religioſiſſ. epiſcopi Laodiceę Phrygię Pacatianę.

Ioanne reuerendiſ. epiſ. Adrianopolitano Thracię.

*Creſco religioſiſſ. epiſ. Cuiculi. *Creſco

Theodoſio religioſiſ. epiſ. Iuſtinianopolitano ſecundę Cappadocię.

Stephano religioſiſ. epiſ. Laodiceę ſiue Theodoriadis.

Auxanone religioſiſſi. epiſcop. Hierapolis Phrygię.

Euſtachio religioſiſ. epiſcopo Maximianopolitano.

Aetherio religioſiſ. epiſc. Anazarbi.

Dometio religioſ. epiſ. Chalcidis.

Valeriano religioſiſ. epiſcop. Obbę Africanę prouinciæ.

Dionyſio religioſiſ. epiſ. Seleucię Syrię.

Theodoro religioſiſſimo epiſcopo Dryziparon.

Seuero religioſiſſimo epiſcopo Pompeiopolitano Paphlagonię.

Georgio religioſiſſimo epiſcopo Iuſtinianę Cypſelon.

Romano reuerendiſſimo epiſcopo Gabalon.

Georgio reuerendiſſimo epiſcopo Iuſtinianopoleos Armeniæ.

Ioanne reuerendiſ. epiſcopo Nyſſæ.

Baſilio reueren. epiſ. Iuſtinianopolitano Camulianorum.

Ioanne reuerendiſſimo epiſcopo Barcuſorum.

Creſconio reuerend. epiſ. Zattarenſi prouincię Numidię.

Sergio reuerendiſſimo epiſcopo Cynon ſecundę Aegypti.

Chriſtophoro reuerendiſ. epiſ. Archadiapolitano Aſię.

Theodoſio reuerend. epiſ. Bybli.

Leontio reuerend. epiſ. Archę.

Ioanne reuerend. epiſ. Myrinę.

Alexan-

Alexandro reuerend.epiſ.Amphipolitano.
Stephano reuerend.epiſcopo Clyſmatis.
Thoma reuerendiſſ.epiſc.Beriſſæ.
Ariſtodemo reuerediſſ.epiſc.Philomelij.
Thallelæo reuerendiſſ. epiſc.Adrianopolis Piſidiæ.
Theoctiſto reuerendiſ.epiſ.Erythron.
Diogeniano reuerendiſſ.epiſ.Sozopolitano.
Baſilo reuerendiſſ.epiſ.Tamiatenſi.
Anatolio reuerendiſ.epiſcopo Cymæ.
Diogene reuerendiſ.epiſcopo Cratię.
*Reſtuto reuerendiſſ.epiſ.Mileoo Aphricanæ prouinciæ.
Theodoro reuerendiſſ.epiſcopo Leontopolitano Aegypti.
Aemiliano reuerendiſſimo epiſcopo Antypirgi.
Conone reuerendiſſ.epiſcopo* Machedenſi.
Theoctiſto reuerendiſſ.epiſcopo Pruſæ.
Georgio reuerendiſſimo epõ Ptolemaidis.
Sotero reuerendiſſimo epiſcopo Aulonis
Zoſimo reuerẽdiſſimo epiſcopo Antaodri.
Moryci. Cypriano reuerendiſſimo epiſcopo*Coriti.
Elia reuereodiſſimo epiſcopo Diocletianopolitano,
Theona reuerendiſſimo epiſcopo * Cuſſon,
Theodoro reuerendiſſimo epiſcopo * Limyron,
Gennadio reuerendiſſimo epiſcopo Zenonopolitano.
Aſyncretio reuerendiſſimo epiſcopo Aradi.
Stephano reuerendiſſimo epiſcopo * Bothrion.
Philippo religioſiſſimo epiſcopo Phelli.
Mena reuerendiſſimo epiſcopo Demyriangelis,
Genethlio reuerendiſſ. epiſcopo Dorylaij,
Thoma reuerendiſſimo epiſcopo *Conſtantinæ.
Theodoro reuerendiſſimo epiſcopo Leontopolitano.
Seuero reuerendiſſimo epiſcopo Taborum.
Theoctiſto reuerendiſſimo epiſcopo Halicarnaſi.
* Coſmare reuerendiſſimo epiſcopo Malli.
Dionyſio reuerendiſſ.epiſcopo Megarenſi.
Callinico reuerendiſſimo epiſcopo Opũtis.
Paſchaſio reuerendiſſimo epiſcopo Aegij.
Eraſino reuerendiſſ.epiſcopo*Cybiræ.
Ioanne reuerendiſſimo epiſcopo Neocæſareę Euphratenſis.
Nonno reuerẽdiſſimo epiſcopo Dauſarorũ.
Stephano reuerendiſſimo epiſcopo Balaneon.
Thoma reuerendiſſimo Epiſcopo Circiſij.
Anatolio reuerendiſſimo epiſcopo Sebaſtæ.
Cõſtãtino reuerẽdiſſimo Epiſcopo Midadij
Macario reuerendiſſimo epõ Prymneſiæ.
Megalo reuerendiſſimo epiſcopo Myri.
Thalleleo reuerendiſſimo epiſcopo Iſindorum.
Niceta reuerendiſſ.epiſcopo Epiphaniæ.
Alexandro reuerẽdiſſimo epiſcopo Dionyſi.

Pelagio reuerendiſſimo epiſcopo Azanon.
Hierone reuerendiſſimo epiſcopo Anaſtaſiapolitano Phrygiæ.
Glauco reuerendiſſimo epiſcopo Alion.
Procopio reuerendiſſ.epiſcopo Anteno.
Petro reuerẽdiſſimo epõ Dometiopolitano.
Ioanne reuerendiſſimo epiſcopo Coloniæ.
Vranio reuerendiſſimo epiſcopo Tralliensi.
Ioãne reuerendiſſimo epiſcopo Ceraſuntis.
Phronymo reuerendiſſimo epiſcopo Sinai.
Macedonio reuerendiſſimo epiſcopo Iuſtinianopolitano Bithyniæ.
Edicio reuerendiſſimo epiſcopo Teni.
Eulogio reuerendiſſimo epiſcopo Daborũ.
Theodoro reuerendiſſimo epõ Coradeon.
*Helpidiphoro reuereodiſſ.epiſcopo Anaſtaſiopolitano Cariæ.
Cyrione reuerendiſſ.epiſc. Dadimorum.
Theodoro reuerend.epiſ.Laodiceæ.
Sila reuerendiſſ.epiſ. Tiberiopolitano.
Diogene reuerendiſſ.epiſ.Auguſtopolitano.
Theodoro reuerendiſſ.epiſ. Ingilon.
Iuliano reuerendiſſ.epiſ.Zeugmatis.
Dorymenio reuerendiſſ.epiſ.Adraon.
Ioanne reuerendiſſ.epiſ.*Leri.
Theodoro reuerendiſſ.epiſ.Gargaron.
Theodoro reuerendiſſ. epiſc.Comanorum.
Ruphino reuerẽdiſ.epi.Sebaſtiæ Armeniæ.
Conone reuerendiſsimo epiſcopo Sẽneoo.
Cyriaco reuerendiſsimo epiſcopo Caſatorũ
Siſinnio reuerendiſsimo epiſcopo Præoeti.
Iuliano reuerendiſsimo epiſcopo Batnoo.
Anaſtaſio reuerendiſsimo epiſcopo Rachlę.
Theodoro reuerendiſsimo epiſc. Porthmi.
Paulo reuerendiſsimo epiſc. Stectorij.
Stephano reuerẽdiſsimo epiſcopo Amaſiæ.
Paulo reuerendiſsimo epiſcopo Adraſsi.
Euandro reuerendiſsimo epiſcopo Gnidi.
Mena reuerendiſsimo epiſcopo Carpathij.
Diodorus archidiaconus & primicerius reuerendiſsimorum notariorum dixit: Meminit ſancta veſtra ſynodus geſtorum, quæ apud vos habita ſunt pro inſinuatione ſacrorum apicum, quos inuictus noſter Imperator direxit ad veſtram beatitudinem, & quod ante duos iſtos dies iterùm conueniſtis ad beatiſsimum Papam antiquioris Romæ, tam Eutychius, quàm Apollinarius & Domninus ſanctiſsimi patriarchæ & religioſiſsimi epiſcopi, Benignus Heracleæ *Pelagianę, vicem agens Eliæ religioſiſsimi epiſcopi Theſſalonicenſis, Teodorus Cęſareæ Cappadociæ, Andreas Epheſi, Megethius Heracleę Thraciæ, Ioannes Nicomediæ, Stephanus Niceę, Conſtantinus Chalcedonenſis, Euſebius Tyri, Ioannes Cęſareę Palęſtinæ, Amazonius * Edeſæ, Theodotus Seleuciæ, Thomas Apameę Syrię, Pompeianus Byzacij, Phocas Stalienſis, Theodoros Leontopoleos, Stephanus de Clyſmate, Aemilianus Antipyrgi, quatenus idem religioſiſsimus Papa ſecundùm promiſſa ſua de ſuo conuentu manifeſter. Sancta

cta ſynod' dixit: Ordinis gratia ea, quę acta ſunt in iſto ſancto Concilio, manifeſtentur. Et lecta ſunt. Diodorus archidiacon' & Primicerius reuerendiſſimorum notariorũ dixit: Petunt omnes alij religioſiſſimi epiſcopi & vos ſanctiſſimos patriarchas & religioſiſſimos epiſcopos, qui vobiſcum fuerunt ad ſanctiſſimum Papam Vigiliũ, explanare, quę ſubſecuta ſunt. Sanctiſſimi Patriarchæ & religioſiſſimi epiſcopi, qui cum illis conuenerunt ad ſanctiſſimum Papam Vigilium, dixerunt:

Quæ ſint acta cum Vigilio.

Secundùm promiſſionem heſterno die factã à beatiſſimo Papa antiquioris Romæ Vigilio, peruenimus ad eum ſexto die inſtãtis Maij mẽſis, id eſt, ante duos dies, commonentes quidem eius beatitudinem, quæ inter nos in ſcriptis complacuerunt: adhortãtes verò eum conuenire vnà nobiſcũ, & tractare & diſponere de trib' capitulis, de quibus pijſſimus Imperator nos eiuſque beatitudinem in ſcriptis interrogauit. Ille verò reſpondit, non poſſe vnà nobiſcum conuenire, eo quòd plurimi quidem hic ſunt Orientales epiſcopi, pauci verò cum eo: facere autem per ſemetipſum in ſcriptis ſuam ſententiam, & offerre pijſſimo domino. Ideò enim & inducias poſtulaſſe ab eius ſerenitate, vt intra eas ſuam voluntatem manifeſtaret. Nos verò dicebamus: Scit veſtra beatitudo, quòd in his, quæ inter nos in ſcriptis facta ſunt, promiſiſtis vnà cũ epiſcopis, qui nobiſcum & cõmunicãt & vniti ſunt, cõuenire & requirere de his tribus capitulis. Nos verò & communicamus, & vniti vobiſcum ſumus, & non decet omnium noſtrûm conuentum differri propter Occidẽtales epiſcopos. Nec enĩ in ſanctis quatuor ſynodis multitudo Occidentalium epiſcoporũ inuenta eſt vnquàm, ſed duo vel tres epiſcopi & certi clerici. Nũc verò adeſt quidem veſtra beatitudo, multi etiàm alij ex Italia præſto ſunt epiſcopi, ſunt etiàm ex Africa epiſcopi & ab Illyrico, & nihil eſt, quod prohibet cõuenire vos vnà nobiſcũ ſecundùm ea, quæ inter nos in ſcriptis facta ſunt: & melius eſt cum charitate decente ſacerdotes conuenire, & vnã pro cauſa ſententiam ſtatuere, vt nũc quęſtio communem ĩ ſcriptis definitionẽ ſuſcipiat. Hoc enĩ cognoſcens & pijſſimus Imperator inducias dabit omni modo, cùm promiſſio communis à nobis omnibus ei data fuerit ꝓ cauſæ definitione. Si verò non vultis ſecundùm ea, quæ in ſcriptis nobis placuerũt, cõuenire, cognoſcat veſtra beatitudo, ꝙ oportet & nos in vnum conuenientes noſtrã manifeſtare voluntatem. Nec enim iuſtũ eſt, vel tam Chriſtianiſſimum Imperatorem, vel fidelem populum ſcandalizari ex dilatione, quæ in medio circa reſponſionem efficitur. Et his dictis, promiſimus omnia ſuggerere pijſſimo domino. Quo à nobis facto, promiſit eius ſerenitas tranſmittere quoſdam glorioſiſſimos Iudices vnà cum religioſiſſ. epiſcopis, ad eundem beatiſſimum virum, vt de eiſdẽ etiàm iterum eum adhortarẽtur, Diodorus archidiaconus & primicerius reuerendiſſimorum notariorum, dixit: Quoniã ſicut promiſit pijſſimus Imperator, heſterno die deſtinauit ad religioſiſſ. Papam Vigilium Petrum patricium & Conſtantinum viros glorioſiſſ. miſſi aũt ſunt & à veſtro ſancto cõcilio, Theodorus Cæſareæ Cappadociæ Benignus Heracleæ ' Pelagonię, Andreas Epheſi, Megethius Heracleæ Thracię Conſtãtinus Chalcedonis, Euſebius Tyri, Ioannes Cæſareæ Palæſtinę Amazonius' Edeſę, Theodotus Seleuciæ, Phocas Stalienſis, Theodorus Leontopoleos, Aemilianus Antipyrgi, religioſiſſ. epiſcopi: & prę ſtò ſunt prędicti glorioſiſſ. Iudices, iuſſi à pijſſimo Imperatore dicere ante ſanctam ſynodũ, quæ pręſentibus eis ſubſecuta ſũt, hoc ipſum ſuggerim'.

Sancta ſynodus dixit. Prędicti glorioſiſſimi viri, ſecũdum quod iuſſum eſt à pijſſimo Imperatore, dignentur dicere, quę ipſis pręſentibus ſubſecuta ſunt. Liberius glorioſiſſ. patricius, Petrus glorioſiſſ. patricius & magiſter officiorũ, Patricius glorioſiſſ. patricius & Conſtantinus glorioſiſſimus quæſtor ſacri palatij per glorioſiſſimum quęſtorẽ Cõſtantinum dixerunt. Et primo die inſtantis Maij menſis ſecundum iuſſionem pij domini peruenimus ad beatiſſimum Papam Vigilium, vnà cum glorioſiſſimis patricijs, Beliſario, Cethego & Ruſtico: & ſeptimo die inſtãtis Maij menſis peruenimus iterũ ad eundem beatiſſimũ virum vna cum Theodoro Cæſareæ Cappadociæ, Benigno Heracleæ Pelagoniẽſis, Andrea Epheſi, Megethio Heracleæ Thracię, Conſtantino Chalcedonis, Euſebio Tyri, Ioanne Cęſareę Palęſtinę, Amazonio' Edeſę, Theodoto Seleucię, Phoca Stalienſis ciuitatis, Theodoro Leontopoleos & Aemiliano Antipyrgi, religioſiſſ. epiſcopis. In vtroque aũt die eandem reſpõſionem diximus à pijſſimo domino, i. vt conueniret vnà nobiſcũ omnibus, & tractaret de tribus capitulis his, qui volunt fiduciã habẽtibus contradicendi, vt per cõmunem cõſenſum omniũ, finẽ ſuſciperet cauſa trium capitulorum. Et plurimis de hoc motis, poſtulauit inducias accipere vt ſolus reſpõdeat. Nos verò ad eum diximus, ꝙ ſolus quidẽ ſępius in ſcriptis & ſine ſcriptis cõdẽnaſti iſta tria capitula: pijſſimus autẽ Dominus in cõmuni vult te vnà cum alijs cõuenire, & ſic de his iudicium fieri. De inducijs verò & per alios ſuggeſſit tua beatitudo pijſſimo domino, & reſpondit eius maieſtas, quòd ſi quidem cõueniatis vnà cum beatiſſimis patriarchis, & religioſiſſ. epiſcopis ſecũdùm quod inter vos viſum eſt, debentes tractare, & communiter de tribus capitulis diſponere, prębeo nõ ſolùm quantas nũc dicitis inducias, ſed etiàm lõgiores: ſin autem per ſemetipſam vult tua beatitudo ſuã manifeſtare voluntatẽ, neceſſe

eſt

eſt nos etiàm ab his, qui propter hoc vocati ſunt religioſiſſimi ſacerdotes, & tantum tempus hic commorati ſunt, ſynodicè diſcere, quid de his habent voluntaté. Nos enim non poſſumus Dei Eccleſiam vlteriùs in tanta confuſione relinquere; maximè hæreticis calumniantibus eius ſacerdotes tanquàm Neſtorij ſequaces. Et iterùm promiſit ſolus facere, & tranſmittere pijſſimo domino. Sancta ſynodus dixit: Et religioſiſſ. epiſcopi, qui vnà cum glorioſiſſimis iudicibus ad ſanctiſſimum Papam Vigilium fuerunt, quæ ſubſecuta ſunt, dicant. Religioſiſſimi epiſcopi dixerunt: Secundùm iuſſionem pijſſimi Imperatoris & præceptũ veſtræ ſanctitatis fuimus vnà cũ Liberio glorioſiſſimo patricio, Petro glorioſiſſ. Patricio & magiſtro officiorũ, & Patricio glorioſiſſimo patricio, & Conſtãtino glorioſiſſimo quæſtore ſacri palatij, ad ſanctiſſimum Papam Vigilium, & ingreſſis nobis glorioſiſſimus magiſter & glorioſiſſimus quæſtor propoſuerũt præſentibus nobis iuſſionem pijſſimi Imperatoris ſanctiſſimo Papæ, & multa dicta ſunt ſimilia illis, quæ & antè à veſtra ſanctitate præcedenti die apud eundem ſanctiſſimum Papam mota ſunt, & quæ nunc expoſuerunt glorioſiſſimi Iudices, ſcimus & nos mota eſſe apud ipſius ſanctitatem. Glorioſiſſimi iudices dixerunt: Nos quidem hoc quod iuſſi ſumus à piiſſimo Imperatore, impleuimus, & imus ad ſacrum eius palatium, in eius obſequium permanſuri: vos autem Dei timorem præ oculis habentes, celerem finẽ imponere cauſæ dignamini conuenientem his, quæ à ſanctis quatuor concilijs de fide recta definita ſunt: ſcientes quòd pijſſimus Imperator ſpecialiter iuſſit nobis dicere veſtræ ſanctitati, quòd ipſe, quæ à ſanctis quatuor Concilijs de vna eadẽq; fide definita & iudicata ſunt, & ſeruauit & ſeruat, & vindicauit & vindicat: & omnia quidem, quæ conueniunt his, quæ ab iiſdem ſanctis Concilijs pro recta fide definita ſunt, & ſuſcipit & ſeruat: omnia autem contraria his, quæ ab ipſis de fide recta iudicata ſunt, & reijcit, & aliena de Eccleſia iudicat eſſe. Nam & ſanctas quatuor Synodos maieſtas ipſius ſacris Eccleſiæ diptychis inſeri & prædicari fecit: quod ante Imperiũ diuinitùs ei datum, in ſancta Eccleſia nõ procedebat. Et cùm receſſiſſent glorioſiſſimi Iudices, ſancta ſynodus dixit: Certis conſtitutis, quæ & nunc apud beatiſſimum Papã Vigilium ſubſecuta ſunt per expoſitionem glorioſiſſimorum iudicum & religioſiſſimorũ Epiſcoporum, cùm nos per omnia, quod decet & ſeruauimus, & ſeruamus, & ſępiùs petiuimus ſanctiſſimum Papam Vigilium vnà nobiſcum cõuenire, & definitionem vnà nobiſcum his, quæ mouentur, imponere, quoniam ex religioſiſſimis epiſcopis, qui in hac regia ciuitate degere noſcuntur, non ſunt in noſtro concilio præſentes, de Africanis quidem Primaſius reuerendiſſimus vnus Byzacenæ Parœciæ Epiſcopus, de Illyrico autem Sabinianus, & Proiectus, & Paulus religioſiſſimi epiſcopi: Theodorus reuerendiſſimus epiſcopus * Lymoron, Anatolius reuerendiſſimus epiſcopus Cymæ, Diogenianus reuerendiſſ. epiſ. Sozopolitanus, vnà cum Ammonio, Petro & Theodoro reuerendiſſimis presbyteris, & Eccleſiæ huius regiæ vrbis defenſoribus, pergant & adhortentur eos venire, & partem fieri huius ſancti Concilij. Et cùm iſſent deſtinati reuerendiſſimi viri ad prædictos religioſiſſimos epiſcopos, & reuerſi sũt, Theodorus epiſcopus * Lymiron dixit: Pro iuſſione veſtrę beatitudinis fuimus tam ego, quàm Ammonius reuerendiſſimus presbyter & huius ſanctæ magnæ Eccleſiæ defenſor, in domum Marinæ ad Primaſium reuerendiſſimum epiſcopum Afrum, & adhortati ſumus eum, vt veniret, & conſideret veſtræ ſanctitati. Ille autem dixit, Papa non pręſente, non venio. Ammonius presbyter & defenſor eccleſiæ, dixit: Verè docuit Theodorus reuerẽdisſimus epiſcopus* Limyron, ità enim diximus, & audiuimus ab eo. Anatolius epiſcopus Cymę, dixit: Secundùm iuſſionẽ beatitudinis veſtrę fuimus tam ego, quàm Petrus reuerẽdiſſ. presbyter & defenſor huius ſanctę magnę Eccleſię, in loco, qui dicitur Palea, in domo pijsſimi & tranquillisſimi Imperatoris, ad Sabinianum reuerendisſimum epiſcopum Zaparenæ ciuitatis Illyricianę diœceſeos, & adhortati ſumus eum, vt conueniret, & cõſideret veſtrę ſanctisſimę ſynodo: qui dixit, non poſſe venire, eo quòd non præſtò eſt archiepiſcopus eius Benenatus; dixit autem, quod ego illi reſpondeo. Petrus presbyter & defenſor Eccleſię dixit: Vera dixit Anatolius reuerend. epiſcopus Cymę: ſic etenim & diximus, & audiuimus ab eo. Diogenianus epiſcopus Sozopolitanus Piſidię, dixit: Secundùm iusſionẽ veſtrę beatitudinis, perueni vnà cũ Theodoro reuerendisſimo presbytero & defenſore huius ſanctę Eccleſię, ad Proiectum reuerendisſimum epiſcopum Naiſitanum Illyricę diœceſeos, qui habitat in domo Maxentiani, & diximus ei tale reſponſum, quòd hortãtur vos ſanctisſimi Patriarchæ & reliqui omnes fratres veſtri religioſisſimi epiſcopi, venire in ſanctam ſynodum, & dixit, quòd archiepiſcopũ Benenatum accedo, & ad eum reſpondeo. Cùm autẽ perueniſſemus ad Paulum religioſisſimum epiſcopum ſecundę Iuſtinianę, qui habitat in domo Germani propè portum Cęſarij, & dixiſſemus ei, quę veſtra ſanctitas iusſit, reſpondit, quòd archiepiſcopum habeo, & ei reſpõdeo. Theodorus presbyter & defenſor eccleſię, dixit: Secundùm iusſionem veſtrę beatitudinis cùm perueniſſem vnà cum Diogeniano reuerendisſimo epiſcopo Sozopolitano ad prędictos reuerendisſimos epiſcopos Proiectum Naiſitanum, & Paulum ſecũdę Iu-

Epiſcoporũ eſt de negotiis fidei cognoſcere & ſtatuere.

Legatio ſynodi ad epiſcopos abſentes.

Digitized by Google

dæ Iuſtinianę, adhortati ſumus eos venire in iſto ſancto Concilio: reſponderunt illa, quæ edocuit prædictus reuerendiſſimus epiſcopus Diogenianus.

Sancta ſynodus dixit: Oportebat quidem Primaſium, & Sabinianum, & Proiectum & Paulum religioſiſſimus epiſcopos, conuocatos ab hoc ſancto Concilio, aduenire, & participes fieri omnium, quæ mouētur, maximè cum & piiſſimus Imperator, & nos ipſi licētiam dedimus vnicuiq; ſuam volūtatem, quā pro his, quæ mouētur, habet, facere manifeſtam: quoniam verò hoc non fecerunt, de Primatio quidem ſecundùm eccleſiaſticam traditionem opportuno tempore, quę oportet, diſponantur: Sabiniano autem, & Proiecto, & Paulo reuerēdiſſim. epiſcopis licebit, ſecundùm quod petierunt, ad Benenatū religioſiſſimum epiſcopum accedere, qui cōmunicat nobis, & conſentit his, quæ ab iſta Synodo aguntur, ſicut oſtendunt ea, quę ſępiùs ſcripſit & fecit: & q Phocas religioſiſſ. epiſc. ſub eius diœceſi conſtitutus, præſto eſt huic ſancto Concilio, & eius vices agit: & hæc quidē ſic ordinentur. Incongruum aūt ſacerdotibus eſſe putātes, ꝓtrahere dandū à nobis reſponſum Chriſtianiſſimo Imperatori, apoſtolo maximè Petro dicēte, Oportet nos paratos eſſe ad ſatisfactionem omni poſcenti nos rationē de noſtra ſalute, Deo iuuante, futuro die conuenientes, quæ oportet, agemus.

Sententia ſynodi de epiſcopis abſentibus

1. Petr. 3.

IMPERII DOMINI Iuſtiniani perpetui

AVGVSTI, ANNO XXVII. POST Conſulatum Baſilij viri Clariſ. anno xij. die 7. Idus Maias, Indictione I.

Conſeſſio ſeu Collatio 3.

Conſidentibus in ſecretario venerabilibus epiſcopis huius regiæ ciuitatis.

Eutychio ſanctiſſimo Patriarcha regiæ Conſtantinopolis nouæ Romæ.

Apollinario ſanctiſſimo archiepiſcopo Alexandrinæ magnæ ciuitatis.

Domnino ſanctiſſimo patriarcha Theopolitanæ magnæ ciuitatis.

Stephano religioſiſſimo epiſcopo Raphiæ.

Georgio religioſiſſimo epiſcopo Tiberiadis.

Damiano reuerendiſſimo epiſcopo Sozyſæ, vicem agentibus Euſtochii ſanctiſſimi epiſcopi Hieroſolymitani.

Benigno religioſiſſimo epiſcopo Heracleæ Pelagoniæ, vicem agente Eliæ beatiſſimi epiſcopi Theſſalonicenſis.

Theodoro religioſiſſimo epiſcopo Cæſareæ primæ Cappadociæ prouincię.

Andrea religioſiſſimo epiſcopo Epheſi.

Sextiliano religioſiſſimo epiſcopo Tuniceſi, vicem agēte Primoſi religioſiſſimi epiſcopi Carthaginis.

Megethio religioſiſſimo Epiſcopo Heracleę Thraciæ.

Anaſtaſio religioſiſſimo epiſcopo Tabię, vicē agente Dorothei religioſiſſimi epiſcopi Ancyrę.

Ioanne reuerendiſſimo epiſcopo Ilienſi, vicem agente Euprepij religioſiſſimi epiſcopi Cyzicenę ciuitatis.

Euſebio religioſiſſimo epiſcopo Tyri.

Ioanne religioſiſſimo epiſcopo Nicomedię.

Stephano religioſiſſimo epiſcopo Niceę.

Conſtantino religioſiſſimo epiſcopo Chalcedonenſi.

Petro religioſiſſimo epiſcopo Tarſi, Ioanne reuerendiſſimo Cęſareę Palęſtinę.

Pompeiano religioſiſſ. epiſcopo Byzacij.

Amazonio religioſiſſimo epiſcopo Edeſſæ,

Alexandro religioſiſſimo epo Gangrorum,

Thoma reuerendiſſimo epiſcopo Apameæ Syriæ,

Euphrāta religioſiſſimo epiſcopo Tyanorū,

Theodoro religioſiſſimo epiſcopo Hierapolis Syriæ.

Boſphorio religioſiſſimo epiſcopo Neocæſareæ.

Ioanne religioſiſſimo epiſcopo Boſtræ.

Philippo religioſiſſimo epiſcopo Myrorum.

Theodoto religioſiſſimo epiſcopo Seleucię Iſauriæ.

Iuliano religioſiſſimo epiſcopo Sardienſi.

Theodoro religioſiſſimo epiſcopo Gortynę.

Euſtachio religioſiſſimo epiſcopo Damaſci.

Theodoſio religioſiſſimo epiſcopo Rhodi,

Firmo religioſiſſimo epiſc. Potipaſon Africanæ prouinciæ.

Theodoro religioſiſſimo epiſcopo Antiochię Piſidiæ.

Phoca religioſiſſimo epiſcopo Stalienſi.

Eulogio religioſiſſimo epiſcopo Pergę,

Seueriano religioſiſſimo epiſcopo Aphrodiſiadis.

Cyriaco religioſiſſimo epiſcopo Amydę.

Seuero religioſiſſimo epiſcopo Synnadorū.

Petro religioſiſſimo epiſcopo Sydę, Abrahamio religioſiſſimo epō Sergiopolitano.

Aſignio reuerendiſſimo epiſcopo. Traianopolitano, vicem agente, Ioannis religioſimi epiſcopi Laodiceæ Pacatianę.

Criſco religioſiſſimo epiſcopo Cuiculi.

Theodoſio religioſiſſ. epiſcopo Iuſtinianopolitano ſecundæ Cappadocię.

Stephano religioſiſſimo epiſcopo Laodiceę, ſiue Theodoriadis.

Auxanone religioſiſſimo epiſcopo Hierapolis Phrygiæ.

Euſtathio religioſiſſimo epiſcopo Maximianopolitano.

Aetherio religioſiſſimo epiſcopo Anazarbi.

Domecio religioſiſſimo epiſcopo Chalcidis.

Valeriano religioſiſſimo epiſcopo Obbæ Africanæ prouinciæ.

Dionyſio

Dionyſio religioſiſſimo epõ Seleucię Syrię.
Theodoro religioſiſſimo epiſcopo Dryzíparon.
Seuero religioſiſſimo epiſcopo Pompeiopolitano Paphlagooiæ.
Georgio religioſiſſimo epiſcopo Iuſtinianæ Cyplelon.
Romano reuerẽdiſſimo epiſcopo Labaloo.
Georgio reuereodiſſimo epiſco. Iuſtinianopolitano Armeniæ.
Ioanne reuerendiſſimo epiſcopo Nyſſæ.
Baſilio reuereodiſſimo epiſcopo Iuſtinianopolitano Camylianorum.
Ioanne reuerendiſſimo epiſcopo Barcyſorũ.
Creſconio reuerendiſſimo epiſcopo Zatarenſi prouinciæ Numidiæ.
Sergio reuerendiſſimo epiſcopo Cyno ſecundæ Aegypti.
Chriſtophoro reuerendiſſimo epiſcopo Archadiopolitano Aſiæ.
Theodoſio reuerẽdiſſimo Epiſcopo Bybli.
Leontio reuerendiſſimo epiſcopo Arcæ.
Ioanne reuerendiſſimo Epiſcopo Myrenæ.
Alexandro reuerendiſſimo epiſcopo Amphipolitano.
Stephano reuerendiſſimo epiſcopo Clyſmatis.
Thoma reuerendiſſimo epiſcopo Beriſſæ.
Ariſtodemo reuereodiſſimo epiſcopo Philomelij.
Thallelæo reuerendiſſ.epiſcopo.Adrianopolitano Piſidiæ.
Theoctiſto reuerend.epiſcopo Erythron.
Diogeniano reuerendiſſ.epiſ.Sozopolitano.
Baſilo reuerendiſſimo epiſcopo Tamathẽſi.
Anatolio reuerendiſſimo epiſcopo Cymæ.
Diogene reuerendiſſimo epiſcopo Cratiæ.
*Reſtuto reuerendiſſimo epiſcopo Mileon Aphricanæ prouinciæ.
Theodoro reuerendiſſimo epiſcopo Leontopolitano Aegypti.
Conone reuerendiſſimo epiſcopo Magodienſi.
Aemiliano reuerendiſſimo epiſcopo Antipyrgi.
Theoctiſto reuerendiſſimo epiſcopo Pruſæ.
Georgio reuerend.epiſc.Ptolemaidis.
Sotero reuerend.epiſ.Auloois.
Zoſimo reoerend.epiſ.Antandri.
Cypriano reuerend.epiſ.Coryci.
Elia reuereod.epiſ. Diocletianopolitano.
Theona reuerend.epiſc.Cyſtoo.
Theodoro reuerend.epiſc.* Limyron.
Gennadio reuerend.epiſc.Zenopolitano.
Aſyncretio reuerend.epiſc.Aradi.
Stephano reuerend.epiſ.Botrion.
Philippo reuerend.epiſc.Phelli.
Mena reuerend.epiſ.Demyriangelis.
Genethlio reuereod.epiſ.Dorylaij.
Thoma reuerend epiſ.Conſtantinæ.
Theodoro reuereod.epiſ. Halicarnaſi.
Coima reuereod. Epiſc. Leontopolitano.
Seuero reuerẽdiſſimo Epiſcopo Taborum.
Theoctiſto reuerend.Epiſ.Malli.
Dionyſio reuerend.Epiſc.Megarenſi.
Callinico reuerend.Epiſ.Opuntis.
Paſchaſio reuerend.epiſ.Aegij.
Eraſmo reuerend.epiſc.*Cybyræ.
Ioanoe reuerendiſſimo epiſco.Neocæſareæ Euphratenſis.
Nonno reuerend.epiſ.Danſarorum.
Stephano reuerend.epiſ.Balanecon.
Thoma reuereod.epiſ.Circiſij.
Anatolio reuerend.epiſc.Sebaſtæ.
Conſtantioo reuerend.epiſc.Midaij.
Macario reuerend.epiſ.Prymneſiæ.
Megalo reuerend.epiſ.Myri.
Thallelęo reuerend.epiſ.Iſindorum.
Niceta reuerend.epiſ.Epiphaniæ.
Alexandro reuerend.epiſ.Dionyſij.
Pelagio reuereod.epiſc. Azanon.
Hierone reuerend. epiſ. Anaſtaſiopolitano Phrygiæ.
Glauco reuerend.epiſ.Alion.
Procopio reuerend.epiſ.Antiooi.
Petro reuerend.epiſ.Dometiopolitano.
Ioanne reuerend.epiſ.Colonæ.
Vranio reuerend.epiſ.Trallienſi.
Ioanoe reoerend.epiſ.Ceraſuntis.
Phrooymo reuerend.epiſ.Sinai.
Macedonio reuerend.epiſ.Iuſtinianopolitaoo Bithyniæ.
Ecdicio reuerend.epiſ.Teni.
Eulogio reuerend.epiſ.Daoaborum.
Theodoro reuerend.epiſ.Coradeon.
Helpidophoro reuerend.epiſ.Anaſtaſiopolitano Cariæ.
Cyrione reuerend.epiſ.Dadimorum.
Theodoro reuerend.epiſ.Laodiceæ.
Sila reuerend.epi.Tiberiopolitano.
Diogene reuerend.epiſ. Auguſtopolitano.
Theodoro reuerend.epiſ.Ingilon.
Iuliano reuereod.epiſ.Zeugmatis.
Dorymenio reuerend.epiſ.Adraon.
Ioanne reuerend.epiſ.Leri.
Theodoro reuerend.epiſc.Gargaron.
Theodoro reuereod.epiſ.Comanorum.
Rufino reuerend.epiſc.Sebaſtiæ.Armeniæ.
Conone reuerend.epiſ.Semneoo.
Cyriaco reuerend.epiſ.Caſatorum.
Siſionio reuerend.epiſ.Præneti.
Iuliano reuerend.epiſ.Batnon.
Anaſtaſio reuerend.epiſc.Rachlæ.
Theodoro reuerend.epiſ.Porthmi.
Paulo reuerend.epiſ.Steſtorij.
Stephano reuerend.epiſc.Amaſeę.
Paulo reuerend.epiſ.Adraſſi.
Euandro reuerend.epiſ.Goidi.
* Mena reuerend.epiſ. Carpatij.

Diodorus archidiaconus & primicerius reuerẽdiſſimorum ootariorum, dixit: Heſterno die conuentione facta, interlocuta eſt veſtra ſanctitas, vt hodierno die ſancta veſtra Syoodus colligatur, & ſuggerimus ad quod placuerit. Sancta ſynodus dixit: Ordinis gratia omnia, quæ geſta ſunt, recitentur.

Quo

Incipiunt tractare de tribus capitulis.

Quo facto, ſancta ſynodus dixit: Omnibus proponentes, & ſacerdotibus conuenire putantes initium facere geſtorum, quæ apud nos habentur, de tribus capitulis, de quibus ſcriptis interrogati ſumus à piiſſimo & trãquilliſſimo Imperatore, & manifeſtum omnibus facere de fide recta, & ſanctis patribus & doctoribus, qui per diuerſa tempore in ſancta Dei Eccleſia ſplenduerunt, Confitemur fidem tenere & prædicare ab initio donatã à magnò Deo & ſaluatore noſtro Ieſu Chriſto, ſanctis Apoſtolis & ab illis, in vniuerſo mundo prædicatam, quam & ſancti patres confeſſi ſunt, & explanauerunt, & ſanctis eccleſijs tradiderunt, & maximè, qui in ſanctis quatuor ſynodis conuenerunt: quos per omnia & in omnibus ſequuntur, & ſuſcipimus cum alijs ſanctis patribus & ſanctas quatuor ſynodos, id eſt, trecentos decẽ & octo ſanctos patres Niceæ congregatos: & centum quinquaginta, qui Conſtantinopoli conuenerunt: & Epheſi primò ducentos, & Chalcedonę ſexcentos triginta, & omnia, quæ à prædictis ſanctis quatuor concilijs, pro vna eademque fide definita ſunt, ſuſcipimus: & omnes condemnatos prædictis ſanctis quatuor Concilijs, tanquàm condemnatos & anathematizatos habemus, vnà cum alijs hæreticis. His ità ſe habentibus, certum facimus, quòd omnia, quæ à prædictis ſanctis quatuor concilijs, ſicut prædictũ eſt, pro recta fide definita ſunt, & de ſtatu Eccleſiaſtico regulariter diſpoſita, & ſeruauimus, & ſeruamus. Licèt enim per diuerſa tempora contra exortos hęreticos prædictæ ſanctæ quatuor Synodi factæ ſint, tamen vnam eandemque confeſſionem rectæ fidei ſeruauerunt & prædicauerunt: & ideò omnia quidem conſonantia his, quæ à memoratis ſanctis quatuor Concilijs pro recta fide definita ſunt, ſuſcipimus: omnia verò, q̃ non conſonant his, quæ definita ſunt ab ijſdem quatuor ſanctis Concilijs, pro recta fide, vel ad iniuriam, vel ad contrarietatem earundem quatuor Synodorum, vel vnius ex his, & ad defenſionem hęreticorum & eorum impietatis ſcripta ſunt, aliena pietatis iudicantes cõdemnamus & anathematizamus. Super hęc, ſequimur per omnia & ſanctos patres & doctores Eccleſię, Athanaſium, Hilarium, Baſilium, Gregorium Theologum, & Gregorium Nyſſenum, Ambroſiũ, Auguſtinum, Theophilum, Ioannem Conſtantinopolitanum, Cyrillum, Leonẽ, Proculum: & ſuſcipimus omnia, quæ de recta fide & condemnatione hęreticorũ expoſuerunt. Suſcipimus autem & alios ſanctos & orthodoxos patres, qui in ſancta Dei Eccleſia rectam fidem irrepræhenſibiliter vſque ad finem ſuæ vitæ prędicauerunt. Hac igitur recta confeſſione in ſancta Dei Catholica & Apoſtolica Eccleſia ſeruanda & prædicanda, ſi quis ſemetipſum ab eius communione ſeparet, contraria ei ſapiẽs, talis ſemetipſum alienans rectæ fidei, & hęreticis connumerans, iuſtè à ſancta Dei eccleſia condemnatur, & anathematizatur. De diſceptatione autem trium capitulorũ, hoc eſt, de Theodoro Mopſueſteno & ſcriptis eius, & de epiſtola, quæ dicitur Ibæ ad Marim Perſam ſcripta, & de conſcriptis Theodoreti, quæ contra rectam fidem, & ſanctæ memorię Cyrillum, & contra duodecim eius capitula expoſita ſunt, pro quibus & interrogauit nos piiſſimus & tranquilliſſimus Imperator, quoniam ſpecialis indigent conuentus, alio die, Deo adiuuante, conueniamus.

Profeſſio fidei.

Doctores approbati.

IMPERII DOMINI Iuſtiniani perpetui

AVGVSTI, ANNO XXVII. POST Conſulatum Baſilij viri clariſ. anno xij. die 4. Idus Maias, Indictione I.

Confeſſio ſeu Collatio 4.

Conſidentibus in Secretario venerabilibus Epiſcopis huius regię ciuitatis.

Eutychio ſanctiſſimo Patriarcha regię Conſtantinopolis nouæ Romæ.

Apollinario ſanctiſſimo Archiepiſcopo Alexandrinę magnę ciuitatis.

Domnino ſanctiſſimo Patriarcha Theopolitanę magnę ciuitatis.

Stephano religioſiſ. epiſ. Raphię.

Georgio religioſiſ. epiſ. Tiberiadis.

Damiano religioſiſ. epiſ. Sozyſę, vicem agentibus Euſtochij ſanctiſſimi epiſcopi Hieroſolymitani.

Benigno religioſiſſimo epiſcopo. Heracleę *Pelagoniæ, vicem agente Eliæ beatiſſimi epiſcopi Theſſalonicenſis.

*Paphlagoniæ.

Theodoro religioſiſſimo epiſ. Cæſareæ primæ Cappadociæ prouinciæ.

Andrea religioſiſ. epiſ. Epheſi.

Sextiliano religioſiſ. epiſco. Tunienſi, vicem agente Primoſi religioſiſſimi epiſco. Carthaginis.

Megethio religioſiſſimo epiſcopo Heracleæ Thraciæ.

Anaſtaſio regioſiſſimo epiſc. Tabiæ, vicem agente Dorothei religioſiſ. epiſ. Ancyræ.

Ioanne reuerendiſſ. epiſcopo Ilienſi, vicem agente Euprepij religioſiſſimi Epiſcopi Cyzicenæ ciuitatis.

Euſebio religioſiſſimo epiſcopo Tyri.

Ioanne religioſiſſimo epiſcopo Nicomediæ.

Stephano religioſiſſimo epiſcopo Niceæ.

Conſtantino religioſiſſimo epiſcopo Chalcedonenſi.

Petro religioſiſſimo epiſcopo Tarſi.

Ioanne reuerendiſſi. epiſcopo Cucuſorum, vicem agente Palladij religioſiſſimi epiſcopi Melitinę.

Ioanne religioſiſ. epiſ. Cæſareæ Paleſtinæ.

Pom-

Pompeiano religioſiſſ. epiſcopo Byzacij.
Amazonio religioſiſſimo epiſcopo Edeſſæ,
Alexandro religioſiſſimo epo Gangrorum,
Thoma religioſiſſimo epiſcopo Apameæ Syriæ,
Euphrāta religioſiſſimo epiſcopo Tyanorū,
Theodoro religioſiſſimo epiſcopo Hierapolis Syriæ.
Bolphorio religioſiſſimo epiſcopo Neocæſareæ.
Ioanne religioſiſſimo epiſcopo Boſtræ.
Philippo religioſiſſimo epiſcopo Myrorum.
Theodoro religioſiſſimo epiſcopo Seleuciæ Iſauriæ.
Iuliano religioſiſſimo epiſcopo Sardenſi.
Theodoro religioſiſſimo epiſcopo Gortynę.
Euſtathio religioſiſſimo epiſcopo Damaſci.
Theodoſio religioſiſſimo epiſcopo Rhodi,
Firmo religioſiſſimo epiſc. Tipaſon Africanæ prouinciæ.
Theodoro religioſiſſimo epiſcopo Antiochię Piſidiæ.
Phoca religioſiſſimo epiſcopo Stalienſi.
Eulogio religioſiſſimo epiſcopo Pergę,
Seneriano religioſiſſimo epiſcopo Aphrodiſiadis.
Cyriaco religioſiſſimo epiſcopo Amydę.
Seuero religioſiſſimo epiſcopo Synnadorū.
Petro religioſiſſimo epiſcopo Sydę, Abrahamio religioſiſſimo epo Sergiopolitano.
Aſignio religioſiſſimo epiſcopo. Tranopolitano, vicem agente, Ioānis religioſſiſimi epiſcopi Laodiceæ Phrygiæ Pacatianę.
Ioanne religioſiſſimo epiſcopo.
Adrianopolitano epiſcopo Thraciæ.
* Creſco religioſiſſimo epiſcopo Cuiculi.
Theodoſio religioſiſſ. epiſcopo Iuſtinianopolitano ſecundæ Cappadocię.
Stephano religioſiſſimo epiſcopo Laodiceę, ſiue Theodoriadis.
Auxanone religioſiſſimo epiſcopo Hierapolis Phrygiæ.
Euſtachio religioſiſſimo epiſcopo Maximianopolitano.
Aetherio religioſiſſimo epiſcopo Anazarbi.
Dometio religioſiſſimo epiſcopo Chalcidis.
Valeriano religioſiſſimo epiſcopo Obbæ Africanæ prouinciæ.
Dionyſio religioſiſ. epiſ. Seleuciæ Syriæ.
Theodoro religioſiſſ. epiſ. Dyziparon.
Seuero religioſiſſ. epiſco. Pompeiopolitano Paphlagoniæ.
Georgio religioſiſſi. epiſcopo Iuſtinianæ Cypſelon.
Romano reuerend. epiſ. Gabalon.
Gregorio reuerendiſſimo epiſcopo Iuſtinianopoleos Armeniæ.
Ioanne reuerēnd. epiſ. Nyſſæ.
Baſilio reuerend. epiſ. Iuſtinianopolitano Camulianorum.
Ioanne reuerend. epiſ. Barcuſorum.
Creſconio reuerend. epiſ. * Zatarenſi prouinciæ Numidiæ.

Sergio reuerendiſſimo epiſcopo Cynon ſecundæ Aegypti.
Chriſtophoro reuerend. epiſ. Archadiopolitano Aſiæ.
Theodoſio reuerend. epiſ. Bybli.
Leontio reuerend. epiſ. Arcæ.
Ioanne reuerend. epiſ. Myrenę.
Alexandro reuerend. epiſ. Amphipolitano.
Stephano reuerend. epiſcopo Clyſmatis.
Thoma reuerendiſſ. epiſc. Beriſſæ,
Ariſtodemo reuerēdiſſ. epiſc. Philomelij.
Thallelæo reuerendiſſ. epiſc. Adrianopolis Piſidiæ.
Theoctiſto reuerendiſ. epiſ. Ceiythron.
Diogeniano reuerendiſ. epiſ. Sozopolitano,
Baſſo reuerendiſſ. epiſ. Tamiathenſi.
Anatolio reuerendiſ. epiſcopo Cymæ.
Diogene reuerendiſſ. epiſcopo Cratię.
Reſtuto reuerendiſſ. epiſ. Mileon Aphricanæ prouinciæ.
Theodoro reuerendiſſ. epiſcopo Leontopolitano Aegypti.
Aemiliano reuerendiſſimo epiſcopo Antipyrgi.
Conone reuerend. epiſcopo * Magoedenſi.
Theoctiſto reuerendiſſ. epiſcopo Pruſæ.
Georgio reuerendiſſimo epo Ptolemaidis.
Sotere reuerendiſſimo epiſcopo Aulonis
Zoſimo reuerēdiſſimo epiſcopo Antandri.
Cypriano reuerendiſſimo epiſcopo Coryti. *Coryci.
Elia reuerendiſſimo epiſcopo Diocletianopolitano,
Theona reuerendiſſimo epiſcopo Cuſſon.
Theodoro reuerendiſſimo epiſcopo * Limyron. * Lymiron
Gennadio reuerendiſſimo epiſcopo Zenonopolitano.
Aſyncretio reuerendiſſimo epiſcopo Aradi.
Stephano reuerendiſſimo epiſcopo * Bothrion.
Philippo reuerendiſſimo epiſcopo Phelli.
Mena reuerendiſſimo epiſcopo Demytriangelis,
Genethlio reuerendiſſ. epiſcopo Dorylaij,
Thoma reuerendiſſimo epiſcopo *Conſtantinæ.
Theodoro reuerendiſſimo epiſcopo Leontopolitano.
Seuero reuerendiſſimo epiſcopo Taborum.
Theoctiſto reuerendiſſimo epiſcopo Halycarnaſi.
Coſma reuerendiſſimo epiſcopo Malli.
Dionyſio reuerendiſſ. epiſcopo Megarenſi.
Callinico reuerendiſſimo epiſcopo Opūtis.
Paſchaſio reuerendiſſimo epiſcopo Aegij.
Eraſmo reuerendiſſ. epiſcopo *Cybiræ.
Ioanne reuerendiſſimo epiſcopo Neocæſareę Euphratenſis.
Nonno reuerēdiſſimo epiſcopo Dauſarorū.
Stephano reuerendiſſimo epiſcopo Balaneon.
Thoma reuerendiſſimo Epiſcopo Circiſij.
Anatolio reuerendiſſimo epiſcopo Sebaſtæ.

Con-

Digitized by Google

Cõſtãtino reuerẽdiſſimo Epiſcopo Midaij.
Macario reuerendiſſimo epõ Prymneſiæ.
Megalo reuerendiſſimo epiſcopo Myti.
Thallelæo reuerendiſſimo epiſcopo Iſindorum.
Niceta reuerendiſſ. epiſcopo Epiphaniæ.
Alexandro reuerẽdiſſimo epiſcopo Dionyſi.
Pelagio reuerendiſſimo epiſcopo Azanon.
Hierone reuerendiſſimo epiſcopo Anaſtaſiapolitano Phrygiæ.
Glauco reuerendiſſimo epiſcopo Alion.
Procopio reuerendiſſ. epiſcopo Antinoi.
Petro reuerẽdiſſimo epõ Dometiopolitano.
Ioanne reuerendiſſimo epiſcopo Coloniæ.
Vranio reuerendiſſimo epiſcopo Trallienſi.
Ioãne reuerendiſſimo epiſcopo Ceraſuntis.
Phronymo reuerendiſſimo epiſcopo Sinai.
Macedonio reuerendiſſimo epiſcopo Iuſtinianopolitano Bithyniæ.
Ecdicio reuerendiſſimo epiſcopo Teni.
Eulogio reuerendiſſimo epiſcopo Danaborum.
Theodoro reuerendiſſimo epõ Coradeon.
Helpidiphoro reuerendiſſ. epiſcopo Anaſtaſiopolitano Cariæ.
Cyrione reuerendiſſ. epiſc. Dadimorum.
Theodoto reuerend. epiſ. Laodiceæ.
Sila reuerendiſſ. epiſ. Tiberiopolitano.
Diogene reuerendiſſ. epiſ. Auguſtopolitano.
Theodoro reuerendiſſ. epiſ. Ingilon.
Iuliano reuerendiſſ. epiſ. Zeugmatis.
Dorymenio reuerendiſſ. epiſ. Adraon.
Ioanne reuerendiſſ. epiſ. *Leri.
Theodoto reuerendiſſ. epiſ. Gargaron.
Theodoro reuerendiſſ. epiſc. Comanorum.
Ruphino reuerẽdiſſ. epi. Sebaſtiæ Armeniæ.
Conone reuerendiſsimo epiſcopo Sẽneon.
Cyriaco reuerendiſsimo epiſcopo Caſatorũ
Silinnio reuerendiſsimo epiſcopo Præneti.
Iuliano reuerendiſsimo epiſcopo Batnon.
Anaſtaſio reuerendiſsimo epiſcopo Rachlę.
Theodoro reuerendiſsimo epiſc. Porthmi.
Paulo reuerendiſsimo epiſc. Stectorij.
Stephano reuerẽdiſsimo epiſcopo Amaſiæ.
Paulo reuerendiſsimo epiſcopo Adraſsi.
Euandro reuerendiſsimo epiſcopo Gnidi.
Mena reuerendiſsimo epiſcopo Carpathij.

Diodorus archidiaconus & primicerius reuerendiſsimorum notariorum dixit: Anteriore die cùm cõueniſſet veſtrum ſanctum Concilium, & quædam lecta fuiſſent, interlocuti eſtis, vt alio die de exortis tribus capitulis quæſtio procedat. Nunc igitur collecta veſtra ſancta ſynodo, ſuggerimus ad qđ placuerit. Sancta ſynodus dixit: Quę iam geſta ſunt, recitentur. Quo facto, ſancta Synodus dixit: Ad longum tempus extenſis, quæ de Theodoro mouentur, qui Mopſueſtenæ ſanctæ Eccleſiæ fuit epiſcopus, & epiſtola, quę dicitur Ibæ, necnon Theodoreti conſcriptis, neminem quidem omnium latuit, quæ ipſe Theodorus in diuerſis codicibus expoſuit, & quæ ad aliorum duorum capitulorũ examinationem pertinẽt. Neceſſariò autem conſtituto quæſtionem de his communiter procedere, notarij noſtri prima vice ſcripta, ex Theodori codicibus in medio proferant, quorum gratia & à ſanctis patribus ſcimus eum accuſatum eſſe. Notarij dixerũt: Habemus præ manibus ſcripta, quæ ex Theodori codicibus collegiſtis. Sancta Syoodus dixit: Legantur. Et cùm accepiſſet Calonymus diaconus & notarius, recitauit:

Theodori Mopſueſteni ſcripta excutiunt.

THEODORI MOPSVESTENI ex tertio libro contra impium Apollinarium.

Quomodò igitur, tu, cui ſuper oẽs maximè decet dementiũ regimen, illum, qui ex virgine natus eſt, Deum eſſe, & ex Deo conſubſtantialem patri, exiſtimari dicis, niſi fortè ſancto ſpiritui imputare illius creationẽ nos iubes? Sed qui Deus eſt, & ex Deo, & conſubſtãtialis patri, & quidem, qui ex virgine natus erat, o mirande, & qui per ſpiritumſanctũ ſecundùm diuinas ſcripturas plaſmatus eſt, & confictionẽ in muliebri accepit vẽtre? Inerat forſitan, quia mox quàm plaſmatus eſt, & vt templum Dei eſſet, accepit: non tamen exiſtimandũ nobis eſt, Deum de virgine natum eſſe, niſi fortè idem exiſtimãdum nobis eſt, & quod natum eſt, & quod eſt in nato tẽplum, & qui in templo eſt, Deum verbum: non tamen nec ſecundùm tuam vocem pronunciandum eſt, omninò ex virgine Deum natum eſſe & ex Deo conſubſtantialem patri. Nam ſi non homo eſt, ſicut dicis, aſſumptus, qui natus eſt ex virgine, Deus verò incarnatus, quomodò qui natus eſt, Deus ex Deo, & conſubſtantialis diceretur patri, carne non potente hanc vocem ſuſcipere? Nam eſt quidem dementia, Deum ex virgine natũ eſſe dicere. Hoc enim nihil aliud eſt, quàm ex ſemine eum dicere Dauid de ſubſtantia virginis genitũ, & in ipſa plaſmatũ: quia quod ex ſemine Dauid & de ſubſtãtia virginis eſt, materno ventre conſtitit, & ſancti ſpiritus plaſmatum virtute, natum fuiſſe dicimus de virgine. Vt autem aliquis & hoc cõcedat dicere ipſis, quòd Deus ex Deo & conſubſtantialis patri natus eſt ex virgine, eo quòd eſt in templo nato, ſed nõ per ſe natus eſt Deus verbum, incarnatus verò, ſicut dicit iſte ſapiens. Si igitur cum carne eum natũ eſſe dicunt, quod autẽ natum eſt, Deus, & ex Deo, & conſubſtãtialis patri eſt, neceſsè eſt hoc & carnem dicere. Quòd ſi nõ id caro eſt, quoniam nec Deus, nec ex Deo, nec conſubſtantialis

Meminerit lector cordatus ac pius, virulentiſſimas maximeq; abominãdas Theodori Mopſueſteni & aliorũ blaſphemias, quẽadmodùm illas ſummo iudicio hic & alibi dein Synodus hæc legi & recitari iuſſit, ità ſibi legẽdas audiendasve eſſe: aliòqui venenum hinc tetrũ citiùs, quàm nectar ſugẽdum. En verborum lenocinio & illecebris talibus authores earum in ijs edẽdis ſunt vſi.

tialis

tialis patri, ſed ex ſemine Dauid, & conſub-
ſtantialis ei, cuius ſemen eſt, non id quod na-
tum eſt ex virgine, Deus, & ex Deo, & con-
ſubſtantialis patri, niſi forte pars nati, prout
ipſe in inferioribus partem Chriſti nominat
Deitatem, ſed non diuina natura ex virgine
nata eſt. Natus autem eſt ex virgine, qui ex
ſubſtantia virginis conſtat, non Deus verbũ
ex Maria natus eſt. Natus autem eſt ex Maria
qui ex ſemine eſt Dauid. Non Deus verbum
ex muliere natꝰ eſt, ſed natus eſt ex mulliere,
q virtute sãcti Spiritus plaſmatus in ea. Non
ex matre natus, eſt conſubſtantialis patri, ſi-
ne matre enim iſte ſecundùm beati Pauli vo-
cem: ſed qui in poſterioribus temporibus in
materno ventre ſancti Spiritus virtute plaſ-
matus eſt, vtpote ſine patre propterea dictus.

ET POST ALIA:

Mox autem in ipſo plaſmato Deus verbũ
factus eſt, nec enim in cœlum aſcendenti ſo-
lum inerat, ſed etiam ex mortuis reſurgenti:
vtpote & reſuſcitans eum ſecundùm ſuam
promiſſionem. Nec reſurgenti ex mortuis
ſolum inerat, ſed etiam crucifixo & baptiza-
to, & Euangelicam poſt baptiſma conuerſa-
tionem peragẽti, necnon etiam ante baptiſ-
ma legalem adimplenti conſtitutionem, &
præſentato ſecundùm legem, & circunciſo,
& partus pannis obuoluto. Erat autem for-
te in ipſo & naſcẽte, & cum in materno vte-
ro eſſet à prima ſtatim plaſmatione diſpẽſa-
tioni enim quæ circa eum erat, ordinem im-
ponebat, vtpote & particulatim ipſum ad p-
fectionem producens.

ET POST ALIA:

Et per tempus quidem ad baptiſma du-
cens, poſt illud autem ad mortem. Deinde
ſecundùm ſuam pronunciationem reſuſci-
tans, docens in cęlum, collocans eum ad dex-
teram Dei per ſuam coniunctionem, ex qua
ſede & adoratur ab omnibus, & omnibus
iudicabit. Iſtorum autem omniũ finem apud
ſe habebat Deus verbum, cum in eo erat, &
omnia per ordinem complebat, quem ordi-
nem ipſe arbitrabatur bene habere præfini-
tione quidem & voluntate, quam antea ſta-
tuti pro his, quæ euentura erant, & bona vo-
luntate, quam circa eum habebat, ab initio
ſimiliter inerat ei: per ordinem autem ſibi
placitum, ad perſectionem ducebat ipſum.

EX EODEM LIBRO:

Suam autem cooperationem ad propoſi-
ta opera præſtabat, qui adſumptus eſt: vbi
hoc facit, in loco ſenſus fuiſſet Deitatem illi,
qui adſumptus eſt. Nec enim eis, quibuſcun-
que ſuam donauit cooperationem, ſenſus
locum illi obtinebat. Si autem & modo prę-
cipuam quandam cooperationem donauit,
illi qui adſumptus eſt, non hoc faciebat lo-
cum ſenſus Deitatem obtinere. Sed ſi Dei-
tas pro ſenſu faciebat illi, qui aſſumptus eſt,

ſecundùm veſtra verba, quomodo timorem
in paſſione ſuſcipiebat? quid vehementiori- Matth. 26.
bus orationibus ad imminentem neceſſita-
tem indigebat, quas cum magna quidem &
clamoſa voce, cum plurimis autem lachry- Matt. 27.
mis (ſecundùm beatum Paulum) referebat Hebr. 5.
Deo? quomodo timore tanto detinebatur,
vt ex immenſa trepidatione fontes ſudoris
dimittere, Euangeliſta aperte dicente, quòd Luc. 22.
globis ſanguinis ſimilis ſudor deſcendebat?
Quid autem & Angeli aduẽtu & viſitatione Ibidem.
egebat, reficientis in experimento malorum,
cõfortantis eius alacritatem, excitantis eum
ad imminentem paſſionis neceſſitatem, to-
lerare fortiter mala ſuadentis, vngẽtis ad pa-
tientiam & tolerantiam malorum, oſtenden-
tis præſentium malorum fructum, ex paſſio-
nem mutationem, futuram gloriã, bona cir-
ca eum poſt paſſionem futura? Qui enim (ſe-
cundùm Euangeliſtæ vocem) confortabat Luc. 22.
eum angelus, ſcilicet verbis iſtis fortem eum
faciebat, & infirmitate naturæ ſuperiorem
fieri cohortabatur, & corroborando cogita-
tiones eius, fortem eum faciebat.

ET POST ALIA:

In eodem libro idem Theodorus ex per-
ſona Chriſti, quaſi reſpondentis ad Petrum,
dicentẽ Chriſto de paſſione crucis, Propitiꝰ Matth. 16.
tibi Domine, non erit tibi iſtud: ita intulit,
*Vade poſt me ſatana, ſcandalum mihi es, quòd
non ſaperis ea, quæ Dei ſunt, ſed ea quæ homi
num.* Non eſt confuſio mihi mors, non fugiã
ipſam, vt indecentem, ad humanam gloriã
reſpiciens: ſuſtinebo autem meliore animo
experimentum mortis, pro plurimis bonis
futuræ in quibus & ipſe fuero, & per me
omnes ne mihi animum ledas, neq; turbes,
tanquam confuſione dignum fugere admo-
nens mortis experimentum.

ET POST ALIA:

Quòd enim dictum eſt, ducebatur à ſpiri- Matt. 4.
tu, aperte hoc ſignificat, quòd ab eo regeba-
tur, ab eo ad virtutem propoſitorum con-
fortabatur, ab eo ad hęc, quæ oportebat, du-
cebatur: ab eo, quod decebat, docebatur: ab
eo cogitationibus corroborabatur, vt ad tã-
tum certamen ſufficeret, ſicut & beatus dicit
Paulus: *Quicunque enim Spiritu Dei aguntur,* Rom. 8.
hi ſunt filij Dei: duci Spiritu dicens illos, qui
ab eo gubernantur, ab eo docentur, ab eo ad
melius conſtituuntur, ab eo competentium
doctrinam accipiunt. Cum dixiſſet aũt Euan Luc. 4.
geliſta, quòd Spiritu ſancto plenus regreſſus
eſt à Iordane, apertè demonſtrauit, quòd ho
ius cauſa Spiritusſancti habitationem in ba-
ptiſmate ſuſcepit, vt inde ad propoſita cape-
ret virtutẽ. Vnde & ad certamen illud, quod
pro nobis erat ad diabolum effecturus, ſpi-
ritu ducebatur.

POST ALIA:

Dicant igitur nobis omnium ſapiẽtiſſimi,
ſi pro ſenſo Domino Chriſto, qui eſt ſecun-

dùm carnem, Deitas facta eſſet, ſicut dicunt; quòd ſancti ſpiritus cooperatione ad hæc Chriſtus indigebat: nec enim vnigeniti deitas ſpiritu indigebat ad iuſtificationem, ſpiritu indigebat ad vincendū diabolum, ſpiritu indigebat ad operanda miracula, ſpiritu indigebat, vt doceretur ea, quæ decebat peragere: ſpiritu idigebat, vt immaculatus appareret. Si enim pro ſenſu quidem deitas, ſufficiebat autem ad omnia eius virtutes, neceſsè erat inde omnia fieri, vt ſuperflua eſſet ſancti ſpiritus habitatio. Sed nūc vnctum eſſe dicit ipſum ſpiritu, & habitaſſe in eo ſpiritum, & ad omnia adiutaſſe propoſita, & doctrinā indè ipſum accepiſſe & virtutem, & indè impetraſſe iuſtificationem, & indè immaculatum factum eſſe.

EIVSDEM THEODORI EX quarto libro contra impium Apollinarium.

Hoc quod ante ſecula erat, dicit ī vltimis factum eſſe temporibus, vtpotè quibuſdam hoc cōfitentibus, cùm nemo ex his, qui pietatis curam habet, iſtum patitur morbū habere dementiæ, vt dicat eum, qui ante ſecula eſt, in vltimis factum eſſe. Et his infert, quòd neceſse eſt & hoc, quod ī vltimis eſt, ante ſecula eſſe & accuſat eos, qui non omnia ſimiliter cum obuerſione dicunt, quaſi his, qui vnum eſſe filium confitentur, neceſſitatē habentibus cum obuerſione omnia dicere. Et quis non beatificet veſtrā dementiam? Quis autem non optet tales imperare doctores, tantam confuſionem rationi pietatis introducentes, vt dicerent, quòd hoc, quòd ante ſecula eſt, factū eſt in vltimis, & hoc alienarent ſua natura, & ad deterius deducerent? Deindè obuerterent, quòd & hoc, quod eſt in vltimis, ante ſecula eſt: Cū oporteret fortè dicere, quòd qui ante ſecula erat, adſumpſit hunc, qui in vltimis erat, ſecūdùm beati Pauli vocem? Veſtras igitur leges ſequentes, & à tua ſapientia conſtitutā obuerſionē, immò magis ſubuerſionē ſuſcipiētes, agè omnia ſimul cōfundamus, & nulla iam ſit diſcretio nec Dei formæ, nec ſerui formæ: nec Dei ſumpti, nec eius, qui in tēplo habitauit: nec eius, qui ſolutus eſt: nec eius, qui ſuſcitauit: nec eius, qui perfectus eſt in paſſionibus: nec eius, qui perfecit: nec eius quòd memoriā meritus eſt: nec eius, qui memor factus eſt: nec eius, qui viſitatus eſt: nec eius, qui viſitauit: Pſalm. 8.
nec eius, qui paulominùs ab angelis minoratus eſt: nec eius, qui minorauit: nec eius, qui gloria & honore coronatus eſt: nec eius, qui coronauit: nec eius, qui cōſtitutus eſt ſupra opera manuum Dei: nec eius, qui conſtituit: nec eius, qui accepit iſta ad ſubiectionem: nec eius, qui dedit ſubiectionem.

EIVSDEM THEODORI EX tertio libro contra impium Apollinariū:

Iſtud igitur virum, in quo ſtatuit omniū facere iudicium, ad fidem futurorum cùm reſuſcitaſſet eum ex mortuis, & iudicē omnium demonſtraſſet, ſecundùm beati Pauli vocē, meritò vnitate ad ſeipſum dignatus, & Act. 17.
per cōiunctionem ad ſe factam, talium participem eum fecit, vt & adorationis communionem haberet: omnibus quidem diuinæ naturæ debitam adorationem reddentibus, compræhendentibus autem adoratione & illum, quem inſeparabiliter ſcit ſibi coniunctum, ex quo manifeſtum eſt, quòd ad maiora eum perduxit.

ET POST ALIA:

Ego quidem quem videtis, nihil quidem facere poſſum ſecūdùm meam naturā, cum homo ſim: operat autem, quia in me manēs Ioan. 14.
pater omnia facit. Quoniam enim & ego in patre, & pater in me, Deus autem verbū vnigenitus Dei in me eſt, certum eſt, quòd & pater cum ipſo in me manet, & opera facit. Et non eſt mirandum de Chriſto, hęc exiſtimari, cum euidenter ipſe de cæteris hominibus dicat: Qui diligit me, meum verbum obſer- Ibidem
uet, & pater meus diligit eum, & ad eum veniemus, & manſionem apud eum faciemus. Si enim apud vnumquenq; huiuſmodi hominum & pater & filius manſionem faciūt, quid mirandum eſt, ſi in Domino ſecundùm carnem Chriſto, ambo ſimul putarētur manere, communione eorum ſecundùm ſubſtantiam, communionem etiam manſionis forſitan ſuſcipiente?

ET POST ALIA:

Ità & animam, vtpotè humanam, & immortalem conſtitutam, & ſenſus participem priùs accipiens, & per reſurrectionem in immutabilitatem conſtituens, ſic & nobis eorūdem iſtorum per reſurrectionem pręboit communionem. Ideò ante reſurrectionem Matt. 16.
ex mortuis increpat quidem Petrum, vt ſuis eum vocibus ſcandalizantē, & in magna trepidatione per tempus paſſionis conſtitutus, apparitione angeli indiget, confortātis eum ad patientiam & tolerantiam imminētium Luc. 22.
malorum: poſt reſurrectionem autem ex mortuis, & in cœlos aſcenſum, impaſſibilis factus & immutabilis omninò, & ad dexteram ſedens Dei, iudex eſt vniuerſi orbis terrarum, vtpotè in eo diuina natura faciente iudicium.

ET POST ALIA:

Sic igitur & hic ſapiētiſſimè omnium habere nos doces CHRISTI ſenſum, vt ſanctum ſpiritū habētes, illū, qui ſenſus Chriſto aliquam virtutem adimplebat, prudentiam ei præſtans ad omnia, quæ agenda erāt, ſicut & in præcedētibus demonſtrauimus, quòd Matth. 4.
ab ipſo quidem in eremum ad certamina, quæ contra diabolum erant, ducebatur: vnctione autem illius & ſcientiam, & vim eorum, quæ agenda erant, accipiebat: & illius particeps factus, non ſolum miracula faciebat, ſed & quomodo vti oportebat miraculis, ſciebat ſubtiliter, vt notam quidem faceret genti-

bus

bus pietatem, pateretur autem laborantium infirmitates, & ſic ad effectum ſuam voluntatem educeret: & iuſtificabatur indè, & immaculatus oſtendebatur, ſiue ſeparatione peiorum, ſiue cuſtodia meliorum, ſiue etiàm paulatim ad meliora profectibus.

EIVSDEM EX INTERPRETADIONE Euangelij ſecundùm Ioannem. LIBRO SEXTO.

Ioan. 20. Hoc quidem quod eſt, ad patrem meum & patrem veſtrum, & Deum meum & Deũ veſtrum, nemo ſic demens eſt, vt alij cuidam conuenire diceret, niſi templo Dei verbi, adſumpto ꝓ noſtra ſalute homini; qui & mortuus eſt, & reſurrexit, & aſcenſurus eſſet in cœlos, & patrem ſibi adſcripſit cum diſcipulis Domini, & ipſe gratia adoptionem meritus, & Deum ſuum appellat, quia cum cæteris hominibus, ſimiliter vt eſſet, accepit. Vndè propter commonitatem quidem naturæ, patrem meum & patrem veſtrũ dicit, & Deũ meum & Deum veſtrum: diuiſit autem iterum ſuam perſonam ab ipſis; præcipuum gratiæ ſignificans, propter quam ad Deum verbum cõiunctione in loco veri filii ab omnibus honorator hominibus.

EIVSDEM THEODORI ex eodem libro Commenti ſecundùm Ioannem. Quibus dicit, quòd dementiæ eſt dicere, quòd poſt reſorrectionem inſufflans Dominos ſuis diſcipulis, dedit illis Spiritum ſanctum.

Ioan. 20. Hoc quod dictum eſt, Accipite: pro accipietis, dicit. Si enim cùm inſufflaſſet, ſpiritũ dediſſet diſcipulis, quod valdè quidam ſtultè exiſtimauerunt, ſuperfluum erat dicere poſteà his, & maximè in tempore aſſcenſus ad cœlos, nõ ſeparari ab Hieruſalem, ſed expectare promiſſionem ſpiritus. Et in ſequentibus, Sed accipietis virtutem ſuperueniente Spirituſancto in vos. Et aduentum autem ipſum ſancti Spiritus ſuper diſcipulos, apertè Lucas factũ eſſe dicit quinquageſimo die reſurrectionis poſt aſcẽſum. Et illud autem animaduertendum eſt, quòd ſi ab inſufflatu ſuſcepiſſent ſpiritum, non diceret, Accipite: ſed, Quoniam accepiſtis. Hoc enim qđ dictum eſt, Accipite: his conuenit, qui nondum acceperunt.

Luc. 24. Act. 1.

Act. 2.

EIVSDEM THEODORI ex commento ſecundùm Ioannem Euangelii, vbi dicit, quòd cum palpaſſet Thomas poſt reſurrectionem Dominom, & dixiſſet, Dominus meus & Deus meus, nõ dixit hoc de Chriſto tanquàm Domino & Deo, ſed quaſi de puro homine, ſtupefactus quòd reſuſcitauit eum DEVS, & propter hoc glorificationem obtulit Thomas Deo.

Ioan. 21. Dicit ad Thomam: Infer digitum tuum huc, & vide manus meas: & porrige manum tuam, & mitte in latus meum, & noli eſſe incredulus, ſed fidelis. Quoniam dicit, non credis, & tactom ſolum ſufficere tibi ad credẽdom putas, (hæc enim dicis, nõ me latuiſti) tange mano, & cape experimentum, & diſce credere, & non diffidere. Thomas quidem cum ſic crediſſet, Dominus meus & Deus meus, dicit, non ipſum Dominum & Deum dicens, (non enim reſurrectionis ſcientia docebat & Deum eſſe eum qui reſurrexit) ſed quaſi pro miraculoſo facto Deũ collaudat.

EIVSDEM THEODORI EX Commento, quod eſt in Actus Apoſtolorũ, libro primo, in quo dicit, quod baptizari in nomine Ieſu Chriſti, ſimile eſt ſcripto illi, quòd baptizati ſunt in Moyſen: & vocari Chriſtianos, ſimile eſt illi, quòd vocantur Platonici, & Epicurei, & Manichæi, & Marcioniſtæ ab inuentoribus dogmatum.

Ille autem dixit, oportere pœnitentiam agentes eos pro crucis iniquitate, & agnoſcentes Saluatorem & Dominum & omniũ authorem bonorum Ieſum Chriſtum, quomodò propter iſta peruenit & adſumptus eſt de diuina natura in ipſom quidem fidem ſuſcipere, & eius diſcipulos fieri ante omnia ad baptiſma accedentes, quod & ipſe tradidit nobis, præformationem quidem habens ſperationis futurorum, in nomine autem celebrandum Patris & Filij & ſancti Spiritus. Hoc enim quod eſt, vt baptizetur vnuſquiſque in nomine Ieſu Chriſti, non hoc dicit, vt vocationem, quæ in nomine Patris & Filij & ſancti Spiritus eſt, relinquentes, IESVM CHRISTVM in baptiſmate vocent: ſed quale eſt hoc, quòd in Moyſen baptizati ſunt, in nube & in mari, vt diceret, quia ſub nube & mari Ægyptiorum ſeparari, ſunt liberati eorum ſeruitute, vt Moyſis leges attenderent. tale eſt, Et baptizetur vnuſquiſque in nomine Ieſu Chriſti, vt cum ad ipſum acceſſiſſent tanquàm Saluatorem, & omnium bonorum authorem, & doctorem veritatis, ab ipſo, vtpotè authore bonorum & doctore veritatis, vocarentur: ſicut omnibus hominibus quamcunque ſectam ſequentibus, conſuetudo eſt ab ipſo dogmatis inuentore vocari, vt Platonici & Epicurei, Manichæi & Marcioniſtæ, & ſi quidam tales dicũtur. Eodem enim modo & nos nominari Chriſtianos iudicauerũt Apoſtoli, tanquam per hoc certum facientes, quòd iſtius doctrinæ oportet attendere: ſic quod & ab ipſo datum eſt, ſuſciperent baptiſma, in ipſo quidem primo conſtitutum, qui & primus baptizatus eſt: ab ipſo autem & cæteris traditum, vt ſecundùm præformationem futurorum celebretur.

Act. 2.

1. Cor. 10.

EIVSDEM THEODORI ex libro quartodecimo de Incarnatione, vbi dicit, quòd imago erat Chriſtos Dei verbi, & ſicut imago imperialis adorabatur ab omnibus.

Et ſecundùm duas rationes locum imaginis obtinet. Qui enim amant quoſdam, poſt mortem eorum ſæpius imagines ſtatuentes, hoc ſufficiens mortis ſolatium habere arbitrantur, & eum, qui non videtur, nec præſens eſt, tanquam in imagine adſpicientes putant videre, ita flammā deſiderij & vigorem placantes. Sed etiam illi, qui per ciuitates habēt Imperatorum imagines, tanquam præſentes & videndos honorare videntur eos, qui nõ ſunt præſentes, cultu & adoratione imaginū. Iſta autem vtraque per illum adimplentur. Omnes enim, qui cum illo ſunt, & virtutem ſequuntur, & debitorum DEI parati redditores, diligunt eum, & valde honorāt: & charitatem quidem ei diuina natura, licet non adſpicitur, adimplet in illo, qui ab omnibus videtur, ſic omnibus exiſtimātibus, vt ipſum videntibus per illum, & illi ſemper præſentibus: & honorem verò omnem ſic attribuūt, tāquam imagini Imperiali, cum quaſi in ipſo ſit diuina natura, & in ipſo ſpectatur. Si enim & filius eſt, qui inhabitare dicitur, ſed cū eo eſt etiam pater, & inſeparabiliter omnimodo ad filiū eſſe ab omni creditur creatura: & ſpiritus autem non abeſt, vtpote etiā in loco vnctionis factus ei, & cum eo eſt ſemper qui adſumptus eſt, & non mirandum eſt, cum etiam in quibuſlibet hominibus virtutem ſequentibus cum filio & pater eſſe dicitur:
Ioan. 14. Venimus enim & ego & pater, & manſionem apud ipſum faciemus. Quòd autem & ſpiritꝰ euiſmodi hominum inſeparabilis eſt, certum eſt omnibus.

EIVSDEM THEODORI MOpſueſteni de Commento ſecundùm Lucam Euangelij.

Luc. 3. Hoc enim, quòd hic eſt filius meus dilectus, in quo mihi complacuit, in baptiſmate adoptionem demonſtrat ſecundùm comparationem Iudaicæ adoptionis, quia & ad
Pſalm 81. Eſa. 1 illos dictum erat: Ego dixi, dij eſtis, & filij excelſi omnes. Et, filios genui & exaltaui: eius adoptionis præcipuum, eo quòd dixit, dilectus, & in quo mihi complacuit, oſtendens. Propter hoc & vox patris fiebat adoptionem confirmans, & filij nominatione per adoptionem ſecūdùm gratiam eum, qui verè filius eſt, demonſtrabat: cuius coniunctio ad veram & firmam adoptionem iſtum conſtituebat: & Spiritusſanctus in ſpecie columbæ deſcendens, permanſit ſuper eum, quatenus in coniunctione ad eum, qui vere filius eſt, eius cooperationi intentus maneat, firmam adoptionis habens dignitatem: per omnia autem in quo primo adoptionis præformabatur baptiſma, dico autem Domini Chriſti, ex patre & filio & ſpiritusſancto hoc, quod fiebat, complebatur.

EIVSDEM EX INTERPRETAtione octaui Pſalmi.

Ideo ergo differentiam quidem Dei verbi & ſuſcepti hominis tantam nobis oſtendit Pſalmus: diuiſa verò hæc in nouo teſtamento inueniuntur, Domino quidem in ſe accipiente primordia pſalmi, in quibus factorē eum dicit eſſe creaturæ, & eleuatam habere ſuper cœlos magnificentiam, & mirificari in omni terra: Apoſtolo autem ſecunda, quæ de homine ſunt, qui tantum beneficium meruit, in Ieſu accipiente, quomodo non manifeſtum, quòd alterum quidem nos diuina Scriptura docet euidenter eſſe Deū verbum, alterum verò hominem, & multam eorum eſſe nobis oſtendit differentiā? Nam iſte quidem memorat, ille autē memoriā meretur: & Pſalm. 8.
iſte quidem viſitat, alter autem cum viſitationem meretur, beatus dicitur: & iſte quidem beneficium dando minuitur paulo minus ab angelis, ille autem & per talem minutionem beneficium accepit. Et iſte quidem gloria & honore coronat, alter autem coronatur, & pro his beatus dicitur. Et iſte quidem conſtituit ipſum ſupra omnia opera manuum eius, & omnia ſubiecit ſub pedibus eius; alter autem meritus eſt dominari eis, quorum anteà non habebat poteſtatem.

EIVSDEM EX PRINCIPIO Commenti, quod in duodecim Prophetas ſcripſit, abnegans prophetias de Chriſto eſſe prædictas.

Sed non volentes iſta conſiderare, voces omnes trahere ad Dominū tentant Chriſtū, vt & quæ de populo facta ſunt, ſimili modo intelligerent, & riſum pſtarēt Iudæis, quando ex ſcriptorum ſequentia nihil ad Dominum CHRISTVM pertinentes oſtendunt voces.

ET POST ALIA INFERT:

Tale eſt, quòd nõ derelicta eſt anima eius Pſal. 15.
in inferno, nec caro eius vidit corruptionem. Act. 2. & 13
Nam Propheta quidem ſupra modum ipſum ponit, circa populum prouidentiam dicens, volens dicere, quoniam inextentabiles eos ab omnibus cõſeruauit malis. Quoniam autem hoc verū & ex ipſis rebus euentum accepit in Domino CHRISTO, frequentiſſime de eo loquens beatus Petrus, vtitur voce, oſtendens, quoniam quod de populo ſupra modum dictum eſt, ex quadam ratione vtente voce propheta, hoc verum euentum in ipſis rebus accepit nunc in Domino CHRISTO.

ET POST ALIA INFERT:

Eundem intellectum habet & illud, Diuiſerunt ſibi veſtimenta mea, & ſupra veſti- Pſal. 21.
mentum meū miſerunt ſortem. Quod enim pſalmus nullatenus conuenit DOMINO, certum eſt. Neque enim erat Domini Chri- 1. Petr. 2.
ſti, qui peccatum non fecit, nec inuentus eſt dolus in ore eius: dicere, Longe à ſalute mea Pſal. 21.
verba delictorum meorum. Sed & ipſe dominus ſecundùm communem hominum legem dū in paſſione opprimeretur, Deus meus,

Deus me', quarè me dereliquiſti, emiſit vocem: & Apoſtoli, Diuiſerunt ſibi veſtimenta mea, & ſuper veſtimentum meum miſerunt ſortem, ad eum traxerunt manifeſtè: quoniam quod ſupra modū dictū fuerat priùs à Dauid propter illata ei mala, hoc ex operibus euenir in Domino CHRISTO, cuius & veſtimenta diuiſerūt, & ſorti tunicam ſubiecerunt.

EIVSDEM IN PSALMO VICEſimoprimo.

Foderūt manus meas & pedes, & omnia perſcrutabantur, & quæ agebam, & quæ conabar. Nam foderunt, ex tranſlatione dixit eorum, qui per effuſionem ſcrutari, quæ in profundo ſunt, tentant. Dinumerauerunt omnia oſſa mea, totius meæ fortitudinis & totius meę ſubſtantię detēratores facti ſunt, vt etiàm numero mea ſubijcerent. Iſtud autem ex conſuetudine, quam habent hoſtes, dixit: qui quandò obtinuerint, numero & talibus ſubtilem noritiam inuentorum faciunt. Propterea & ſequenter dicens, Ipſi verò conſiderauerunt & conſpexerunt me, intulit, Diuiſerunt ſibi veſtimenta mea, & ſupra veſtimenta mea miſerunt ſortem. Cōſiderantes autem me, air, & conſpicientes, quòd omnia eis euenerunt in me deſiderata. Conſpicere enim ità & apud nos dicitur, pro eo quod eſt, Vidit in eum, quæ volebat pati eum, iam tanquàm me omninò malis dedito, ſicut hoſtes mea poſt vaſtationem & captiuitatem diuiſerunt, forte diuiſionem eorum facientes. Et Euāgeliſta quidem in Domino verba ex rebus adſumens, eis vſus eſt, ſicut & in alijs diximus. Nā quòd non pertiner ad Dominum pſalmus, in ſuperioribus euidenter oſtendimus. At verò beatus Dauid ſupra modum iſta magis ex his, quæ ab Abſolon facta ſunt, dixit, quoniam dū receſſiſſet Dauid, iure belli metropolim ingreſſus, omnes quidem obtinuit res regales, non piguit autem etiàm patris cubile inquinare.

EIVSDEM DE INTERPRETAtione ſexageſimioctaui pſalmi, in verbo illo, Dederunt in eſcam meam ſel, & in ſiti mea potauerunt me aceto.

Quomodò cibi & potus ſuaues quidem ſunt in tempore gaudij, inſuauia autem & amara in triſtitia, talia erant, inquit, quæ ab illis fiebant, vt ex triſtitia & ira eſſet quidem mihi in locum fellis cibus, eſſet autem & potio aceto nihil differens. Maximè autem hoc fit in iracundijs, quæ in tribulatione fiunt, quod veriſimile erat pati eos contra ſuos. Vſus autem eſt Euangeliſta hoc teſtimonio

Ioan. 2. in Domino, & ipſe autem Dominus, Zelus

Pſal. 68. domus tuę comedit me, de ſeipſo dicens: &

Rom. 11. beatus Paulus de Iudæis loquēs, Fiat menſa

Act. 1. eorū &c. & beatus Petrus de Iuda, Fiat habitatio eius deſerta. Et certè diuerſis conſtitutis, rebus, non quaſi pſalmo modò qui-

dem pro his dicto, iterùm autem de illo, & iterū de alio: ſed quia de Iudæis dicta ſunt plura, qui ſe ſeparauerunt de DEO & lege, conuincentia illorum indeuotionem, neceſſarius eſt teſtimoniorum vſus ſimul & ex rebus captus, quale eſt, Dederūt in eſca mea fel, & in ſiti mea potauerunt me aceto.

EIVSDEM THEODORI EX LIbro primo de Incarnatione, interpretationem facientis de confeſſione Petri, in qua dicit, Tu es Chriſtus filius Dei viui. Matth. 16.

Sicut igitur per huiuſmodi cōfeſſionem Ioan. 1. non Deitatis Nathanael habens ſcientiam oſtenditur, (Iudæi & Samaritæ talia ſperantes plurimum, quantum Dei Verbi à ſcientia longè erant) ſic & Martha per confeſſionem illam non Deitatis habens tunc ſcien- Ioan. 11. tiam probatur, manifeſtè autem nec beatus Petrus. Adhuc etenim ipſis ſufficiebat tunc, reuelationē illam ſuſcipiētibus, præcipuum aliquid & maius de ipſo præter cæte- Matth. 16. rorum hominum phantaſiam accipere. Poſt reſurrectionem autem ſpiritu producti ad ſcientiam, tunc reuelationis perfectam ſciētiam ſuſcipiebant, vt ſcirent, quia præcipuū ipſi præter cæteros homines non aliquo pro honore ex DEO peruenit, ſicut in cæteris hominibus, ſed per vnitatē ad DEVM Verbum, per quem omnis honoris ei particeps eſt poſt in cęlos aſcenſum.

EIVSDEM DE INTERPREtatione Euangelij, libro primo.

Matthæus quidem Euangeliſta poſt tētationes dicit, ꝙ accedētes angeli miniſtrabāt ei: ſcilicet cum eo conſtituti, & cooperantes, & omnibus circa eum Deo miniſtrantes, ꝙ iam per certamina ad diabolum, oſtenſus eſt clarior. Sed & quòd paſſuro ei aderant angeli, & Euangelijs diſcimus: & cùm reſurrexe- Luc. 22. Matt. 28. rit, in monumento viſi ſunt. Per omnia etenim iſta monſtrabat dignitas Chriſti, quòd inſeparatè ei angeli aderāt, & omnibus circa eum miniſtrabant. Sicut enim à peccātibus ſeparātur, ſic & per meritum honoratis ſubueniunt. Propter quod Dominus benè ait, Ioan 1. quòd maius videbitis, ꝙ & cęlum aperietur omnibus per me, & omnes angeli ſemp mecum erunt, nunc quidem aſcendentes, nunc verò deſcendentes, ſicut ad domeſticum & DEI amicum.

EIVSDEM THEODORI EX LIbris de Incarnatione.

Plus inquietabatur Dominus & tentamē habebat ad animę paſſiones, quā corporis, & meliore animo libidines vincebat, mediante Deitate ad perfectionē. Vndè & Dominus ad hæc maximè inſtituens videt certamen. Cupiditate enim pecuniarū non deceptus, & gloriæ deſiderio non tentus, carni quidem præbuit nihil: (nec enim illius erat

talibus vinci.) Animam autem ſi non recepiſſet, ſed Deitas eſt, quæ ea vicerat, nullatenus eorum, quę facta ſunt, ad nos reſpicit lucrum: (Quæ enim ad cōuerſationis pfectionē ſimilitudo deitatis & animæ humanæ?) & videntur Domini certamina non ad nos reſpiciens habere lucrum, ſed oſtentationis cuiuſdam gratia fuiſſet. Quòd ſi hoc dicere non eſt poſſibile, (certùm etenim eſt, quòd illa ꝓpter nos facta ſunt) & maius certamen inſtituit ad animæ paſſiones, minus autem ad carnis, quanto & amplius & magis inquietare illas cōtingebat, & magis illa erat, quæ & amplioris indigebat medicinæ, videlicet quòd & carnem & animam adſumens, per vtraque pro vtriſque certabat: mortificans quidē in carne peccatum, & manſuetas eius libidines, & facilè capiendas meliore ratione animę faciens: erudiens autem animam, & exercitans & ſuas paſſiones vincere, & carnis refrenare libidines. Hæc enim Deitas inhabitans operabatur, hęc inhabitans meditabatur vtrique eorum.

Et dum recitabantur blaſphemiæ Theodori, ſancta Synodus exclamauit: Hæc iam condemnauimus, hęc iam anathematizauimus: anathema Theodoro Mopſueſteno, anathema Theodoro, & conſcriptis eius. Hæc aliena Eccleſiæ ſunt, hæc aliena orthodoxis ſunt, hęc aliena patribus ſunt, hęc impietate plena ſunt, hæc aliena Synodis ſunt, hæc diuinas ſcripturas impugnant. Vnus Theodorus, vnus Iudas. Idem reuerendiſſimus diaconus & notarius, de eadem charta ſequentia recitauit.

Exclamatio Synodi contra blaſphemias Theodori.

EIVSDEM EX LIBRO CONtra Synuſiaſtas vel Apollinariſtas, quę & propoſuit B. Cyrillus, & refutauit.

Sed ſi caro erat, inquit, crucifixa quomodo ſol radios auertit, & tenebræ occupauerunt terram omnem, & terræmotus, & petrę dirumpebātur, & mortui ſurrexerunt? Quid igitur dicūt & de tenebris in Aegypto factis in temporibus Moſis, nō per tres horas, ſed per tres dies? Quid autem propter alia per Moſen facta miracula, & quę per Ieſum Nauæ, qui ſolem ſtare fecit? qui ſol in temporibus Ezechiæ regis & contra naturam retrouerſus eſt: & de Eliſæi reliquijs, quæ mortuum reſuſcitauerunt? Si enim Verbū Deum paſſum demōſtrant, quæ in cruce facta ſunt, & propter hominem non concedunt hæc facta eſſe: & quæ in temporibus Moſis, propter genus Abraham nō erunt, & quę in temporibus Ieſu Naue, & quæ in Ezechię regis. Quòd ſi illa propter Iudæorum populum mirabiliter facta ſunt, quomodo non magis quæ in Cruce facta ſunt, propter DEI verbi templum?

Matth. 27. Exod. 10. Ioſue 10. 4. Reg. 20. 4. Reg. 13.

EIVSDEM EX LIBRO OCTAuo de Incarnatione.

Manifeſtum autem eſt, quòd vnitas conuenit. Per eā enim collectæ naturæ, vnā perſonam ſecundùm vnitatem effecerunt. Sicut enim de viro & muliere dicitur, quòd iam non ſunt duo, ſed vna caro: dicamus & nos rationabiliter ſecundùm vnitatis rationem, quoniam nō ſunt duæ perſonæ, ſed vna, ſcilicet naturis diſcretis. Sicut enim ibi non nocet numero duorum vnam dici carnem: certum eſt enim, ſecundùm* quod vna dicitur: ita & hic non nocet naturarum differentiæ, perſonæ vnitas. Quandò etenim naturas diſcernimus, perfectam naturam Dei verbi dicimus, & perfectam perſonam: nec enim ſine perſona eſt, ſubſiſtentiam dicere: perfectam autem & hominis naturam, & perſonam ſimiliter. Quādo autem ad coniunctionem reſpicimus, vnam perſonam tunc dicimus.

Gen. 5. Matt. 19.

* quid

EIVSDEM EX SEPTIMO LIbro de Incarnatione, in quibus dicit, nec ſecundùm ſubſtantiam, nec ſecundùm operationem vnitatem Dei Verbi factam eſſe, ſed ſecundùm bonam voluntatem.

Neq; igitur ſubſtantia dicere neque operatione poſſibiliter eſt, habitationē DEVM Verbum facere. Quid itaque ſupereſt, qua vtamur ratione, quæ in his propria videbitur ſeruari? Certum igitur eſt, quòd bona voluntate oportet dicere inhabitationem factam eſſe. Bona autem voluntas, dicitur bona & optima DEI voluntas, quam faciat illis placitus, qui ei adhærere feſtināt, eo quòd viſa ſunt ei de ipſis.

ET POST ALIA:

Cognoſci autē perſonæ vnitatē, eo quòd omnia per eum perficit: quæ vnitas facta eſt ex inhabitatione, quæ eſt ſecundùm bonam voluntatem. Vnde dicentes filium Dei iudicem ventorum eſſe de cœlis, ſimul hominis & DEI verbi aduentum intelligimus: non quòd ſimiliter ei Deus verbum traducitur ſecundùm naturam, ſed quòd bona voluntate vnitas omni modo cum eo erit vbicunque fuerit, eo quòd & oīa perfecit per eum.

EIVSDEM DE INTERPRETAtione Symboli trecentorum decem & octo ſanctorum patrum.

Sed Chriſtum quidem ſecundùm carnem & adſumptam ſerui formam, eum autem, qui eam adſumpſit, ſuper omnia nominans DEVM, intulit tamē hoc ſecundùm cōiunctionem, vt per ſignificationem nominum naturarū, manifeſtam & diuiſionem faciat. Nemo igitur neque eum, qui ſecundùm carnem ex Iudæis eſt, dicat DEVM: nec iterum DEVM, qui eſt ſuper omnia, ſecundùm carnem ex Iudæis.

EIVSDEM EX COMMENTO Epiſtolæ ad Hebræos.

Ieſum enim dicit à Nazareth, quem vnxit DEVS ſpiritu ſancto & virtute. Qui autem de ſpiritu vnctus eſt, omnimodo aliquid indè aſſumpſit. Quis autē furens dicat, de ſpiritu aliud adſumpſiſſet diuinam naturam, Act. 10.

nec-

necnõ & participũ? Participes enim eius videlicet vocat, qui & ipſi vncti ſunt. Qui autẽ vncti ſunt, & in hoc participes eios iuſtè facti, non aliter vnctioois communicate dicantur, niſi ei, qui adſumptus eſt. Et hoc ipſum aũt demonſtratur, quòd mercedem iuſtam accepit. Pro hoc enim, inquit, quòd di- Pſal.44. lexiſti iuſtitiã, & odiſti iniquitatem, pro his præcipuam vnctionem meruiſti.

EIVSDEM THEODORI DE INterpretatione ſecundùm Ioannem Euangelij, de libro primo.

Ioan.1. Rabbi, tu es filius Dei, tu es rex Iſtael. hoc eſt:. Tu es ille, qui de longè prædicatus eſt CHRISTVS. Hoc enim ſcilicet de Chriſto ſperabãt, ſicut domeſtico conſtituto præter omnes Deo.

ET POST ALIA:

Certus quidem & ipſe erat, filium Dei nõ ſecundùm Deitatis dicens natiuitatem, ſed ſecundùm quod domeſticus DEO erat: per quod filii Dei, per virtutem domeſtici Deo conſtituti homines, interim vocabantur.

EIVSDEM THEODORI ex libro ad baptizandos.

Roma.1. Qnando enim dixerit de filio ſuo, qui factus eſt ex ſemine Dauid ſecundùm carnem certum qnidem, quòd filium hic eum, qui ex ſemine Dauid factus eſt, ſecundùm carnẽ, non DEVM dicit verbum, ſed adſumptam ſerui formam. Nec enim DEVS ſecundùm carnem, nec DEVS ex ſemine factus eſt Da- Ibidem. uid, ſed ſumptus pro nobis homo, quem filium beatus Apoſtolus manifeſtè vocat.

EIVSDEM THEODORI EX eodem libro.

Renatus, alter factus es pro altero, non iam pars Adam mutabilis & peccatis circunfuſi, ſed Chriſti, qui omnino inculpabilis per reſurrectionem factus eſt.

EIVSDEM EX EODEM LIBRO.

Vt multam quidem eius faceret diligentiam, omnia autem illius propria faceret & toleraret, per omnes eo ducto paſſiones, per quas eum ſecundùm ſuam virtutem perfectum fecit, nec à mortuo ſecundùm ſuæ naturæ legem recedẽs, ſed ſua præſentia & operatione, & gratia liberans quidem eum de morte, & malis, quæ indè ſunt: reſuſcitans autem eum de mortuis, & ad meliorem finẽ perducens.

EIVSDEM THEODORI ex eodem libro.

Deindè oſtendens cuius gratia paſſus eſt, diminutionem infert, quatenus citra Deum pro omnibus guſtaret mortem: quia, diuina natura ità volente, ſeparata illa, ipſe per ſe pro omnium vtilitate guſtauit mortem: & oſtẽdens quòd Deitas ſeparata quidem erat ab illo, qui paſſus eſt ſecundùm mortis experimẽtum, quia nec poſſibile erat illam mortis experimentũ accipere, non tamen illi, qui paſſus eſt, abfuerat ſecundum diligentiam.

EIVSDEM EX EODEM LIBRO.

IESVM enim, ait, de Nazareth, quem vnxit DEVS ſpiritu & virtute, cuius vnctio- Act.10. nem meritus, & immaculatus effectus eſt per omnia, & ad diuinam naturam meruit coniunctionem. Neque enim coniunctionem ſuſcepiſſet illam, niſi prius immaculatus factus fuiſſet, vt ſic condeceat illius vnitatem.

EIVSDEM THEODORI ex interpretatione ſecundùm Matthæum Euangelij.

Nam & illud, Hic eſt filius meus dilectus, Matth.3. in quo mihi complacuit, inſania euidens eſt de Deo verbo putare dicere eum. Qui dixit, Hic eſt filius meus dilectus: & intulit, In quo mihi complacuit, ſignificauit, quòd apertè ad comparationem hoc dicit aliorum filiorum, qui nec dilecti ei facti ſunt, nec placere nimis potuerunt ei.

EIVSDEM EX LIBRO ad baptizandos.

Permanens autem, donec ſecundùm ſuã creaturam & virtutem ſoluens mortis dolores, liberauit eum ineffabilibus illis vinculis & de mortuis reſuſcitans, tranſtulit quidem in immortalem vitam: incorruptum autem eum, & immortalem, & immutabilem efficiens, in cœlum duxit.

ET POST ALIA.

Iuſtum, iuſtificatum & immaculatum factũ virtute ſancti Spiritus, ſicut beatus Paulus modò quidẽ dicit, ꝙ iuſtificatus eſt in Spiritu: modò verò, Qui per ſpiritum æternum 1.Tim.3. Hebr.9. immaculatus ſe obtulit Deo, mori quidem fecit ſecundùm legem hominum, vtpotè autem impeccabilem virtute ſancti Spiritus factum, reſuſcitauit de mortuis, & ad vitã conſtituit meliorem: immutabilem quidem animæ cogitationibus, incorruptum autem & indiſſolutum & carne faciens.

ET POST ALIA.

Deo autem gratia, qui nobis dedit victo- 1.Cor.15. riam per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtũ iſtorum cauſam fuiſſe nobis dicens DEVM, qui contra omnes aduerſarios nobis dedit victoriã ſiue mortis, ſiue peccati, ſiue cuiuſcunque hinc naſcendi mali: qui Dominum noſtrum IESVM CHRISTVM pro nobis hominem ſumens, & ipſum per reſurrectionem de mortuis ad meliorem tranſtulit finem, & in dextera ſua ſedere fecit, & nobis ad eum donauit communionem.

EIVSDEM EX LIBRO DVOdecimo de Incarnatione.

Cùm ergò interrogent, hominis genitrix, aut Dei genitrix Maria dicatur à nobis: vtraq; vnum quidem natura rei, alterum autem relatione. Hominis enim genitrix natura, quia homo erat in ventre Mariæ, qui & proceſſit indè, DEI autem genitrix, quia DEVS erat in

Digitized by Google

in homine nato: non in illo circũſcriptus ſecundùm naturam, ſed quòd in eo erat affectu voluntatis.

EIVSDEM THEODORI,
quę propoſuit ſanctus Cyrillus & refutauit.

Gratia filius, qui ex Maria eſt homo, natura autem, DEVS Verbum. Quod autem ſecundùm gratiam, non natura: & quod ſecundùm naturam, non gratia. Non duo filij. Sufficiat corpori, quod ex nobis eſt, ſecundùm gratiam filiatio, gloria, immortalitas, quia templum DEI verbi factum eſt. Non ſupra naturam eleuetur, & DEVS Verbum pro debita à nobis gratiarum actione non iniurietur. Et quæ eſt iniuria? Componere eum cum corpore, & putare indigere corporis ad perfectam filiationem. Nec ipſe DEVS Verbum vult ſe Dauid filium eſſe, ſed DEVM: corpus autem hoc vocari Dauid filium, non ſolùm nõ inuidit, ſed & propter hoc adfuit.

EIVSDEM THEODORI EX
his, quæ refutauit ſanctus
Cyrillus.

Quandò erit quæſtio de natiuitatibus ſecundùm naturam, nec Mariæ filius DEVS verbum exiſtimetur: mortalis enim mortalem generat ſecundùm naturam, & corpus ſimile ſibi. Et duas natiuitates DEVS Verbum non ſuſtinuit, vnam quidem ante ſecula, alteram autem in poſterioribus temporibus.

EIVSDEM EX INTERPRETA-
tione epiſtolæ ad Hebræos.

Ergò iam ceſſabunt ab impudente pugna: deſiſtent autem vana contentione, erubeſcentes euidentiam prædictorum, Plurimos enim dicit filios in gloriam ducentem. Eccè igitur in filiationis ratione Apoſtolus apparet adſumptum hominem cæteris connumerans, non ſecundùm quod illis ſimiliter filiationis particeps eſt, ſed ſecundùm quod ſimiliter gratia filiationem aſſumpſit Deitate ſola naturalem filiationem poſſidente. Hebr. 2.

EIVSDEM EX LIBRO DVODE-
cimo de Incarnatione.

Sed ad hoc dicunt, quòd IESVS nomen, Saluatorem ſignificat. Saluator autem, dicit, quomodo ille homo dicatur, obliti quòd IESVS dicebatur etiàm filius Nauę: & quod mirandum eſt, qui antè ſic vocatus eſt fortuito in generatione, ſed trãſnominatus à Moſe. Certum autem eſt, quòd non hoc imponere homini patiebatur, ſi diuinam naturã omni modo ſignificabat.

EIVSDEM EX EODEM LIBRO.

Itaque non ſolum filium ipſum vocat, à DEO verbo ſeparans, ſed etiàm ſecundùm filiationis rationem connumerans cæteris participibus filiationis, conuincitur, quoniam gratia & ipſe particeps fuit filiationis, non naturaliter ex patre natus, habens tamen ad cæteros excellentiam: quia vnitate ad ipſum filiationem poſſidet, quòd ei firmiorem ipſius rei donat participationem.

THEODORI EX LIBRO SE-
cundo de Incarnatione.

Homo IESVS ſimiliter omnibus hominibus nihil differens connaturalibus hominibus, quamq́ue ipſi gratia dedit: gratia autem data naturã non immutat, ſed poſt mortis deſtructionem donauit ei Deus nomen ſupra omne nomen. Philip. 2.

EIVSDEM EX EODEM LIBRO.

Sed mei fratres, qui eiuſdem mihi matris filij, dicunt mihi, Non ſepara hominem & DEVM, ſed vnum eundemq; dic hominem. Dico connaturalem mihi, dico DEVM. Si dicam connaturalem DEO dico. Quomodo homo & DEVS vnum eſt? Nunquid vna natura hominis & DEI, domini & ſerui, factoris & facturæ? Homo homini conſubſtãtialis eſt, DEVS autem DEO conſubſtantialis eſt. Quomodo igitur homo & DEVS vnus per vnitatem eſſe poteſt, qui ſaluificat & ſaluificatur, qui ante ſecula eſt, & qui ex Maria apparuit?

EIVSDEM EX QVARTO LIBRO
commenti ſecundùm Matthæum de
* hecatontarcho.

* id eſt, centurione.

Benè intulit, Nanque & ego homo ſum: vt dicat, Nihil mirandum ſi hoc potes, cum ſis homo accipiens à DEO: quoniam & ego cùm hoc ſim, accipio obedientes, ſemèl habens iubendi poteſtatem propter doctoris indulgentiam. Matth. 8.

EIVSDEM EX EODEM LIBRO.

Quapropter nec incongruum eſt, & te accepta iſta à Deo poteſtate, verbo ſolo iubentem abigere paſſiones. Nec enim tanquàm filio Dei & ante vniuerſam creaturam exiſtenti, & creatori eorum, quæ ſunt, acceſſit centurio.

EIVSDEM EX LIBRO TER-
tiodecimo de Incarnatione.

Conſonantia & Apoſtolus dicit: Et manifeſtè magnum eſt pietatis myſterium, qui manifeſtatus eſt in carne, iuſtificatus eſt in ſpiritu: iuſtificatũ eſſe in ſpiritu dicẽs ipſum ſiue quòd ante baptiſmum cum ſubtilitate competente legẽ cuſtodijt, ſiue quòd etiàm poſt illud gratiæ conuerſationem cooperatione ſpiritus cum magna compleuit ſubtilitate. 1. Timo. 3.

EIVSDEM THEODORI EX QVAR-
todecimo libro eiuſdem opuſculi.

Idem hoc dicemus iuſtè & de Domino, quod DEVS Verbum ſciens eius virtutem, & ſecundùm præſcientiam, ſtatim in ipſo initio complaſmationis inhabitare bene voluit, & vniens eum ſibi affectu voluntatis, maiorem quandam pręſtabat ei gratiam, vtpotè gratia, quæ in eum eſt, in omnes homines diuidenda. Vndè & circa bona voluntatem integram ei cuſtodiebat. Non enim hoc

doce-

docemus, ꝙ ille homo voluntatem habebat nullam, ſed quod volebat quidem bonum, magis autem ei voluntariè plurimum aderat & boni deſiderium, & contrarij odium. Conſeruabatur verò à diuina gratia illi voluntas integra ab initio, DEO, qualis erit, ſubtiliter ſciente: qui & ad cōfirmandum eum magnam illi cooperationem habitatione ſua præſtabat pro omnium noſtrum ſalute. Vndè nec iniuſtum dicat aliquis eſſe, quòd præter omnes præcipuum aliquid datum eſt illi homini, qui à Dominos adſumptus eſt.

EIVSDEM THEODORI EX his, quæ ſunt in Euangelium ſecundùm Matthæum: in quibus dixit, quòd Deus creauit contraria, id eſt, bona & mala.

Nam rationalis quidē proprium eſt, diſcretio bonorū & malorum. Cum vero non eſſent contraria, nō erat ei poſſibile aliquid diſcernere. Primum igitur in his, quæ creata ſunt, magnam contrarietatem fecit.

EIVSDEM EX LIBRO, QVOD DEVS peccatum docuit, & mortem introduxit.

Quoniam autem non obaudijt Adam, deinde ſubditus eſt morti: & factum eſt hoc propter inobedientiam, quod & citra inobedientiam propter vtilitatem noſtram à creatore factum eſt, edocti ſumus omnes peccatum.

EIVSDEM THEODORI EX libro quinto cōmēti de creatura, in q̄bus & bona & mala à DEO eſſe facta dicit.

Nec igitur mortem non ſpontè & præter iudicium ſuum intulit hominibus, neque peccato aditum ad nullam vtilitatem dedit: nec enim hoc fieri nolens non poterat: ſed quoniam ſciebat vtile eſſe nobis, magis autem omnibus rationabilibus, prius quidem malorum & deteriorum fieri aditū, poſtea autem deleri quidem hæc, introduci autem meliora: ideo in duos ſtatus diuiſit Deus creaturam præſentem & futurā, in illo quidem ad immortalitatem & immutabilitatem omnia ducturus: in præſenti vero creatura in mortem & mutabilitatem interim nos dimittens. Nam ſi quidem ſtatim ab initio immortales nos fecerit & immutabiles, nullam differentiam ad irrationabilia haberemus, proprium neſcientes bonum. Ignorantes enim mutabilitatem, immutabilitatis ignorabamus bonum: neſcientes mortem, immortalitatis lucrum neſciebamus: ignorantes corruptionem, non laudabamus incorruptionem: neſcientes paſſionum grauamen, impaſſibilitatem non mirabamur. Compēdioſè dicere, nè longum ſermonem faciam: neſcientes malorum experimētum, bonorum illorum non poteramus ſcientiam mereri.

EIVSDEM DE EISDEM, ET angelos, & homines, & dæmones ſimiliter malos eſſe dicentis.

Neceſſe eſt autem, omnia ſimul rationabilia, inuiſibilia dico & nos ipſos, quibus mortale quidem eſt corpus, anima autem p omnia * eiuſdē inuiſibilibus & rationalibus ſubſtantijs, hic quidem præſentem mutabilitatem pati, vt optima erudiamur doctrina religioſitatis, & ad beneuolentiam conſtituamur.

*Immortalis, cū eiſdem.

EIVSDEM INTERIMENTIS iudicium, & dicentis quòd mutabilia & mortalia omnia facta ſunt, & iterum omnia immutabilia & immortalia ſtatim poſt reſurrectionem erunt ſecundùm ſimilitudinem Chriſti.

Quod quidem placuit Deo, hoc erat in duos ſtatus diuidere creaturam: Vnum quidē, qui præſens eſt, in quo mutabilia omnia fecit: alterum autem, qui futurus eſt, cum renouans omnia ad immutabilitatem transferet: quorum principium nobis oſtēdit in diſpenſatione Domini Chriſti, quem ex nobis exiſtentē reſuſcitauit ex mortuis, & immortalē corpore, & immutabilē fecit animam: per quod demonſtrauit, quia circa vniuerſam creaturam hoc futurum eſt.

EIVSDEM EX QVARTO LIbro de creatura.

Illo certo conſtituto, quòd quemadmodum nobis per reſurrectionem & corpus incorruptum immutabilis anima erit, eodem modo & inuiſibilibus & rationabilibus naturis immutabilem mereri continget, nunc quidem accipientibus conuerſionem, ſicut verſa multoties decem millia dæmonum oſtendunt, tunc autem in immutabilitatem nobiſcum futuris.

EIVSDEM EX QVINTO LIbro, quòd ſciens Deus expedire hominibus peccatum, hoc fieri diſpoſuit.

Nam ſciebat quidē quòd peccabāt omnimodò, concedebat verò hoc fieri, expedire eis cognoſcens: quoniam nec erat poſſibile eum, qui cum fecerit non extantes, & tantorum quidem demonſtrauerit dominos, tanta vero bona propoſuerit, vt eis fruant, non ꝓhibere peccati aditum, ſi expedire eis hoc cognoſceret. Sed enim non erat poſſibile, nos aliter diſcere peccatū, & paſſionū moleſtiam & deteriora, & noſtrā infirmitatem in his demonſtrandam, ad oſtendēdam magnitudinem immutabilitatis, quam poſteà nobis eſſet donaturus, niſi ſic ab initio hæc fuiſſent à Deo diſpenſata, vt collatione & experimento infinitorum illorum bonorum poſſemus ſcire magnitudinem: & huius gratia, vtporè profuturum nobis, peccatum intrare dimittens, magnum in eius bello auxilium inuenit.

EIVS-

EIVSDEM THEODORI

Gen. 3. Detrahentis quæ ſunt de flammea framea, & de Cherubim dicta.

Nam flammeam quidẽ frameam dicunt, vt dicat quia ignis eſt terribilis corruſcans, in habitu gladij extenſus; vt bifariam terribilis quidam viſus eſſet videntium, & ex natura & ex habitu eius quod oſtendebatur: quam & verti dixit, vt aſſiduitate motus coruſcans, terribilem & maiorem videnti timorem faceret. Cherubim verò, animalium dicit quaſdam formas terribiles, & potentes tremefacere videntem. Sicut enim nos animalia quædam forſitan ianuis conſtituimus, ſic Deus flammeã frameam cõſtituit & Cherubim, vt per ea Adam cum timore, quæ eſt terribilis de viſu, prohibitus introitu Paradiſi, meritò caſtigaretur. Non enim inuiſibiles quaſdã virtutes dicit Cherubim hic, ſicut quidam arbitrantur: quoniam non aliquid valebat inuiſibilis natura ibi, cum ſenſibilis viſus eſſe deberet, & quæ Adam caſtigaret. Nec igitur flãmea framea natura erat ignis, ſed talis viſus: nec Cherubim animalia, ſed viſus talis.

EIVSDEM THEODORI

Reprobantis & librum Iob, & cõtra conſcriptorem eius; id eſt, ſanctum Spiritum, dicentis, ꝙ pagana ſapiens, hunc librũ cõſcripſit.

His quæ pro doctrina hominum ſcripta ſunt, & Salomonis libri connumerãdi ſunt, id eſt, Prouerbia & Eccleſiaſta, quæ ipſe ex ſua perſona ad aliorum vtilitatem compoſuit, cum prophetiæ quidem gratiam non accepiſſet, prudentiæ verò gratiam, quæ euidenter altera eſt præter illam, ſecundùm beati Pauli vocem.

1. Cor. 12.

ET POST ALIA.

Erat igitur ſatis idoneum, ſuperuacua quidem omnia verba auferre ſcripturæ: quæ autem ad ſignificationem vitæ eius neceſſaria erãt exponere, quę omnia ſufficiebant quẽlibet ad meliora conuertere, & æmulatorem facere boni. Nunc verò cum hoc non feciſſet, ad vani honoris amorem non neceſſarium reſpiciens, non in minimis exiſtimationi iuſti nocuit apud eos, qui diuinas Scripturas non cum debita deuotione iudicare ſolent, & ex hoc multos fecit ſcripta inculpare, & ad accuſationem ea trahere beati Iob.

ET POST ALIA:

Iob 3. Ipſa ſtatim verba, ex quibus incipere eum dicit conſcriptor, cum perueniſſent amici, quis conſideranter omnia videns, omnia vel dicens, putet aut dicat iuſti vnquam menti conuenire? Maledicta enim tam multa colligere ſtatim ab initio, & rebus ea imponere, quę maledictum ſuſcipere non poſſunt, quia nec ſubſiſtere creduntur: quis exiſtimet viro conuenire, qui cum tanta ſapientia, & virtute, & reuerentia ſuam vitam gubernaſſet? Et per omnia reprobans ſcripturam Iob, & cõſcriptori maledicens, (idem autem eſt dicere ſancto Spiritui) in fine interpretationis blaſphemiæ ſuæ, ita dicit: Paruum autem & iſtud flagitium ad hoc, quod in fine poſitum eſt. Hoc enim quod dixit tertiam filiam ſuã Amaltheę cornu eum vocaſſe, nihil aliud eſt, quam oſtẽdere eum paganicis fabulis aſſentientem, & idololatrię figmenta diligentem, certo quidem conſtitutio, quòd nec ſcire quidem de Ioue, & Saturno, & Iunone paganicas fabulas poterat Iob beatus, homo barbarus & Edomitanus genere. Quòd ſi & ſciret, ſed non filiæ ſuæ mirabiliter diuinitus natę, ex idololatriæ paganis fabulis nomen imponeret, decorare eam exiſtimans, ſi ita nominata fuiſſet. Hoc enim erat paganicis fabulis conſentientis, & idololatriæ diligentis figmenta, & filiam decorare per ea volentis, & deſiderantis & ſibi & filię ſuæ ad fabularum figmenta communionem eſſe videri. Sed quòd omne hoc figmentum eſt, omnibus certum eſt. Iob 42.

ET POST ALIA.

Et conſcriptor quidem manifeſtus eſt, ex amore magno & importuno vani honoris hoc paſſus. Vt enim ſemetipſum oſtenderet & extranea eruditum eſſe doctrina, & paganorum fabularum ſcientiam habuiſſe, quas de illis quos deos putabant, firmas habebant, minimum exiſtimauit nominationem iſtam inde acceptam iuſto imponere, quaſi per eam filiam ſuam decorare volenti. Mihi verò ex tota libri conſcriptione certus eſt conſcriptor paganica ſcientia eſſe eruditus, ad cuius imitationem præſentẽ volens ſcripturam componere, nocuit hiſtoriæ pulchritudini. Qui enim apud illos tragœdias componunt, cauſas quidẽ accipiunt ab his, quę multi loquuntur, quã et eas contigerit quodammodo apud plurimos opinionẽ veritatis habere: pura autem cauſa vtentes, ſuã artem & ſapientiam in compoſitione fabularum oſtendere feſtinant, & perſonas introducentes ſibi placitas, & voces circumponentes eis, à quibus clariores fieri arbitrãtur & decorari, vt & querimoniã & laudem, quę à ſcriptis infertur, ſiue per intellectum, ſiue per ipſa verba ſcriptor peccauerit, nõ ad perſonas, quarum verba confingit, legentes referant, ſed ad fabulæ conſcriptorem. Et iſte autem cum inueniſſet & de beato Iob hiſtoriam maximam & claram, quæ in ore omnium ſimiliter ferebatur, nõ ſolùm Iſraelitici generis, ſed & alium, quem etiam clariorem DEI teſtimonium faciebat, quod factum eſt ad prophetam, gloriam ex magnitudine cauſæ volens ſuſcipere, hanc ſcripturam compoſuit, non cogitans, quòd multa differentia eſt inter hiſtoriam iuſti ſecundùm diuinę ſcripturę & ſimplicitatem & ſubtilitatẽ propoſitam, & inter verba ſuperflua, & ad probationem conficta. Inde & illas plaſmationes fecit, in quibus certantem ad Deum fecit diabolum.

bo lũ,& voces ſicut voluit circũpoſuit,alias-
quidẽ iuſto,alias verò amicis: in quibus vo
cibus quantùm competenti exceſſit,dictum
Iob 32.33.34.35.36.37. eſt etiam in ſuperioribus. Illum autẽ Elium
in poſtremo introduxit tantæ iniuriæ plena
dicentem aduersùs iuſtum, & in fine perſo-
Iob 40. næ magnitudinis diuinæ naturæ circumpo-
ſuit talem dictionẽ,in qua non piguit etiàm
* cęti figmentum*cętus addere.Ex hoc autem im-
portuno vani honoris amore, & nominatio-
nem hàc ex fabulis Paganicis arreptam, bea
to Iob applicauit.

Adhæc autem deſpernit idem Theodo-
rus Canticum Canticorum, & ſicut ad ama-
tam ſibi hæç Solomonem ſcripſiſſe dicit,in-
fanda Chriſtianorum auribus de hoc expo-
nens.Habet autem ſic:

Cum me piguiſſet Cantica Cãticorũ per-
legere, quoniam neq; ſecundùm propheti-
cam ſpeciem expoſita ſunt,neque ſecundùm
hiſtoriarum traditionẽ, ſicut Scriptura Re-
gnorum, neq; demonſtratiua admonitione
ſtudiſ vtuntur, neſcio quomodo tuarum li-
terarum præceptum de Cantico Cantico-
rum exigens à nobis irrecuſabiliter cauſam,
fecit me circa eam diligentiorem, violenter
quidẽ. Et ſic nec enim ceſſaui, & initio ipſo
lectionis quaſi ſtudioſa alacritate oſcitans
frequenter & dormitans, ſicut conuiuio co-
dicis nuptiali,& hoc regali,percantatus.

ET POST PAVCA.

Sed ſic per ſapientiam gentibus & Iudęis
prædicabilem & terribilem exiſtentem vt ſo
lertem. Vndè & pax ei firmior, quàm in an-
terioribus temporibus erat,timore ſummæ
circa ea prudentiæ frenatis gentibus bella-
amantibus, Ægyptiacum conuiuium facit,
Exo d 34. 3.Reg.3. Salomonem apud Iudæos vitioſum, tan-
quam legum paternarum præuaricatorem,
abdicantium alienigenas nuptias,& ad puel-
læ conuiuium * cecidit, fugiendæ quidem
etiam ipſo patrio deformi colore: (noctur-
norum enim colorum Ægyptus genitrix)
magis verò fugiendæ,quoniam qui genus ha
Gen.9. bebat ex Cham, qui hæres fuit antiquæ ma-
ledictionis Noç,ex quibus paſſus eſt aliquid
Salomon circa coniugis deſiderium, & op-
probrio præuaricationis irritatus, compo-
nit Canticam excuſationem, vt gratior e-
tiàm vxori ſit, canticis delectatus pro ea fa-
ctis:& improperantes ſapienter percuſſit,
tanquàm conſcripti cauſam illi dantes læ-
titiarum,& non pęnitentiæ propter nuptias
tanquàm prauas. Vndè ab oſculis nuptiali-
bus ſtatim ei & initium eſt, tanquàm inſten-
ti nouam nuptam reclamantem vituperan-
Cant.1. tibus, Oſculetur me ſponſus ab oſculis oris
eius, & veſtrum mihi cura nulla opprobriũ
lacrantium. Et iterum irritatus ad vitupera-
Ibidem. tiones pro ſponſa ſua calidior. Nigra ſum
& bona,filiæ Hieruſalem, ſicut tabernacula
Cedar,ſicut pellis Salomonis. Nè mihi,di-
cit,colorem ad vituperationem proponite,
niſi fortè etiam benè compoſitarum ædifi-
cationum ex nigro lapide Arabiæ miracu-
lum,vituperationem eſſe putatis: quorum la
pidum mihi membra ſimilia ſunt, ſicut qui-
dam lapides precioſi. Cæruleo enim ipſo co
loris,quod vituperantes canitis, ſimilitudo
eſt talium lapidum,& regalis purpuræ, &
regalis non ſimpliciter,ſed qualem Salomõ
circundatur, qui plus omnibus regibus or-
namenta amat. Sed & cęteri Cantici expoſi-
tio,irritatio eſt vituperationum tãquàm in-
ſipientium, & ſinè cauſa alienigena vocan-
tium ea,quæ cognita ſunt.

ET POST ALIA:

Qui enim canit omnem cantationem, ſe
delectat: ego verò quidem cano propoſitam
cantationem:quibus verò cano, non cum il-
lis me delectans cano: nolebam enim mea-
rum nuptiarum detractionis eſſe in ſecula
conſcriptor. Neceſſitate autem excuſationis
volens canere, quorum non volo, cantatio-
nem canere cogor, vt ſit mihi canticum ſu-
per morem cantici. Canere enim modò cum
ſponſa cogor, quæ vituperant publicam ex-
cuſationem,& clamare ea, quæ abſcondere
nubentibus decet. Quoniam enim confliga-
re nos vituperationibus putant, & repræhẽ-
ſionum opprobrijs diuidere,audiant nos no
ſtros amplexus canentes calidius,& nuptia-
lium noſtrorum vnguentorum ampliùs odo
rem accipiant: circunſonent Canticis tragi-
cis noſtrorum oſculorum:clama tuam nigri-
tudinem ſponſa purpuream, gratioſam cla-
ma: tuum genus vituperatur laudabilis ori-
ginis,Iſrael congentile. Incipe initio reſpon
ſionis ad eos: ex calidis oſculis meis cogno-
ſcant, quòd amatorijs ſermonibus adinui-
cem fruimur:diſcant percutientes vitupera-
tionibus tacitam citharam nuptias amantẽ:
cognoſcant maledictionibus, quòd ſaltare
in meis nuptiis à nobis putati ſunt. Non ma
ledicere ſciant, quòd excitauerunt amorem
reſonantem iucundiora vituperatoribus:in-
tret aures eorum amarus aliquis in corde
ſtimulus noſtrorum oſculorum. Sed intelle-
ctus quidem conſcriptori eiuſmodi eſt, he-
betat verò intellectum, eo quòd ſine nomi-
ne conſcriptionem fecit, tantummodò non
clamans ad Iſrael, ꝙ non ipſius Salomonis
eſt conſcriptor,ſed neceſſitate æmulationis.

ET POST PAVCA:

Quæ omnia oportet legentes librum co-
gitando, nec ad impudicitiæ hortationem
putare eſſe conſcriptionem ſapientiſſimi, &
propter hoc odiſſe: (Qualis enim eſſet vtili-
tas Salomoni feſtinare ad conſcriptionem
impudicitiæ, cui & ſine conſcriptione pote-
ſtas erat impudicitiæ?) nec collaudare codi-
cem,ſicut habentem propheticam dictatio-
nem bonorum Eccleſiæ. Si enim propheti-
cam

minus de cœlo, id eſt, inde io ſuturo appariturus, vt omnes ad imitationem adducat ſui. Vndè addit, Qualis terrenus, tales & terreni: & qualis cæleſtis, tales & cæleſtes. Et quomodò induimus imaginem terreni, induamus & imaginem eius, qui de cœlo eſt. In eo apparente, & cum omnibus videntibus, qui iudicandi ſunt, in occulto conſtituta diuina natura faciat iudicium. Act. 7. Tempora enim ignorantiæ noſtræ deſpiciens Deus, nunc adnunciat hominibus, vt omnes vbiq; pœnitentiam agant: quoniam ſtatuit diem, quo iudicet de orbe terrarum in æquitate in viro, cui conſtituit fidem præſtare, ſuſcitans eum de mortuis. Iſta Eccleſiaſticorũ dogmatum doctrina: & omnis, qui contraria ei ſapit, anathema ſit.

Exclamat iterum Synodus contra blaſphemias Theodori.

Et poſtquã lectæ ſunt blaſphemiæ Theodori Mopſueſteni, & impium eius ſymbolũ, ſancta Syoodus exclamauit: Hoc ſymbolum ſatanas compoſuit. Anathema ei, qui hoc ſymbolum compoſuit. Hoc ſymbolũ Epheſina prima Synodus vnà cum authore eius anathematizauit. Vnum tantummodò fidei ſymbolum ſcimus, quod Nicęni ſancti patres expoſuerunt & tradiderunt. Hoc & ſanctæ tres Synodi tradiderunt: in hoc omnes baptizati ſumus, & nos io hoc baptizamus. Anathema Theodoro Mopſueſteno. Iſte Euangelia reprobauit, iſte diſpenſationem iniuriauit. Anathema illis, qui non anathematizant eum. Defenſores eius, Iudæi ſunt: ſequaces eius, pagani ſunt. Multis annis Imperatorem: Orthodoxum Imperatorẽ multis annis: Chriſtianum Imperatorem multis aonis. Et hoc bonũ tibi ſeruabatur. Zizania tu eieciſti, eccleſias tu emundaſti. Theodorũ Mopſueſtenum omnes anathematizamus. Theodorum & conſcripta eius omoes anathematizamus. Et poſt acclamationes ſancta Synodus dixit: Multitudo lectarũ blaſphemiarum, quas contra magnum Deum & ſaluatorem noſtrum Ieſum Chriſtum, immò magis contra ſuam animam Theodorus Mopſueſtenus euomuit, iuſtam eius facit condemnationem. Vndè oportebat quidem nos nihil aliud expectaotes, & per Synodum ſententiam anathemati ſubijcere: Veruntamen licèt manifeſta ſint, quę ſancti patres, & leges Imperiales, & hiſtoriæ conſcriptores contra eum dixerunt, tamen quia oportet in examinatione, quæ contra eum prouenit, oihil prætermitti ſubtilitatis, alio die etiàm cœtera audiamus.

S. Patres. Leges Imp. Hiſtorici.

IMPERII DOMINI Iuſtiniani perpetui

AVGVSTI, ANNO XXVII. POST Conſulatum Baſilij viri clariſſ. anno xij. die 8. Idus Maias, Indictione I.

Conſeſſio ſeu Collatio 4.

Conſidentibus in ſecretario venerabilibus Epiſcopis huius regię ciuitatis, Eutychio ſanctiſſimo Patriarcha regiæ Conſtantinopolis nouæ Romæ, Apollinario ſanctiſſimo Archiepiſcopo Alexãdrioæ magnæ ciuitatis.

Domnino ſanctiſſimo patriarcha Theopolitanæ magnæ ciuitatis.

Stephaoo religioſiſſ. epiſ. Raphiæ.

Georgio religioſiſſ. epiſ. Tiberiadis.

Damiaoo reuerend. epiſcopo Sozyſæ, vicem agẽtibus Euſtochij ſanctiſſ. epiſcopi Hieroſolymitani.

Benigno religioſiſſ. epiſ. Heraclęę Pelagonię, vicem agente Eliæ beatiſſ. epiſcopi Theſſalonicẽſ.

Theodoro religioſiſſ. epiſc. Cæſareę primę Cappadociæ prouinciæ.

Andrea religioſiſſ. epiſ. Epheſi.

Sextiliano religioſiſſ. epiſcopo Tunienſi, vicem agente Primoſi religioſiſſim. epiſcopi Carthaginis.

Megethio religioſiſſimo epiſcopo Heracleæ Thraciæ.

Anaſtaſio religioſiſſ. epiſ. Tabiæ, vicem agente Dorothei religioſiſſ. epiſc. Ancyræ.

Ioanne religioſiſſi. epiſcopo Ilienſi, vicem agente Euprepii religioſiſſ. epiſcopi Cyzicenæ ciuitatis.

Euſebio religioſiſſ. epiſ. Tyri.

Ioanne religioſiſſ. epiſ. Nicomediæ.

Stephano religioſiſſ. epiſc. Nicęæ.

Conſtantino religioſiſſimo epiſcopo Chalcedonenſi.

Petro religioſiſſ. epiſ. Tarſi.

Ioanne reuerendiſſ. epiſc. Cucuſorum, vicẽ agente Palladij religioſiſſimi epiſcopi Melitinæ.

Ioanne religioſiſſimo epiſcopo Cæſareæ Palęſtinæ.

Pompeiano religioſiſſ. epiſ. Byzacij.

Amazonio religioſiſſ. epiſ. Edeſſæ.

Alexandro religioſiſſimo epiſcopo Gangrorum.

Thoma religioſiſſimo epiſcopo Apameæ Syriæ.

Euphranta religioſiſſimo epiſ. Tranorum.

Theodoro religioſiſſimo epiſcopo Hierapolis Syriæ.

Boſphorio religioſiſſimo epiſcopo Neocæſareæ.

Ioanne religioſiſſ. epiſ. Boſtræ.

Nnn Philippo

Philippo religioſiſ.epiſ.Myrorum.
Theodoro religioſiſsimo epiſcopo Seleuciç Iſauriæ.
Iuliano religioſiſſ.epiſ.Sardienſi.
Theodoro religioſiſ. epiſcopo Gortynæ.
Euſtachio religioſiſſ.epiſcopo Damaſci.
Theodoſio religioſiſſ.epiſcopo Rhodi.
Firmo religioſiſſ. epiſcopo Tipaſoo Africanæ prouinciæ.
Theodoro religioſiſſ. epiſcopo Aotiochiæ Piſidiæ.
Phoca religioſiſſ.epiſcopo Stalienſi.
Eulogio religioſiſſ.epiſcopo Pergæ.
Seueriano religioſiſsimo epiſcopo Aphrodiſiadis.
Cyriaco religioſiſſ.epiſcopo Amidiç.
Senero religioſiſſ.epiſ.Synnadorum.
Petro religioſiſſ.epiſcopo Sidç.
Abrahamio religioſiſſi. epiſcopo Sergiopolitano.
Aſignio reuerend.epiſ.Tranopolitano, vicê agente Ioannis religioſiſſ. epiſc. Laodiceç Pacatianç Phrygiç.
Ioanne religioſiſſi. epiſc. Adrianopolitano Thraciç.
Chreſto religioſiſſ.epiſ. Cuiculi.
Theodoſio religioſiſ.epiſ. Iuſtinianopolitano ſecundç Cappadociç.
Stephano religioſiſ.epiſ.Laodiceç ſiue Theodoriadis.
Auxonone religioſiſsi. epiſcop. Hierapolis Phrygiç.
Euſtathio religioſiſ.epiſcopo Maximianopolitano.
Aetherio religioſiſ.epiſc.Anazarbi.
Domcóo religioſ.epiſ.Chalcidis.
Valeriano religioſiſ.epiſcop.Obbç Africanç prouinciæ.
Dionyſio religioſiſ.epiſ.Seleuciç Syriç.
Theodoro religioſiſsimo epiſcopo Dryziparon.
Seuero religioſiſsimo epiſcopo Pompeiopolitano Paphlagoniç.
Georgio religioſiſsimo epiſcopo Iuſtinianç Cypſelon.
Romano reuerendisſimo epiſcopo Gaſalon.
Gregorio reuerendisſimo epiſcopo Iuſtinianopoleos Armeniæ.
Ioanne reuerendiſ.epiſcopo Nyſſæ.
Baſilio reueren.epiſ. Iuſtinianopolitano *Camilianorum.
Ioanne reuerendisſimo epiſcopo Barcuſorum.
Criſconio reuerend.epiſ. Zattarenſi prouinciç Numidiç.
Sergio reuerendisſimo epiſcopo Cynon ſecundç Aegypti.
Chriſtophoro reuerendiſ.epiſ.Archadiopolitano Aſiç.
Theodoro reuerend. epiſ. Bybli.
Leootio reuerend. epiſ. Arcç.
Ioanne reuerend.epiſ.Myrinç.
Alexandro reuerendiſſimo epiſcopo Amphipolitaoo.
Stephano reuerendiſſimo epiſcopo Clyſmatis.
Thoma reuerendiſſimo epiſcopo Beriſſæ.
Ariſtodemo reuerendiſſimo epiſcopo Philomelij.
Thallelæo reuerendiſſ.epiſcopo Adrianopolis Piſidiæ.
Theoctiſto reuerend.epiſcopo Erythron.
Diogeniano reuerendiſſ.epiſ.Sozopolitano.
Baſilo reuerendiſſimo epiſcopo Tamaſſeni.
Anatolio reuerendiſſimo epiſcopo Cymæ.
Diogene reuerendiſſimo epiſcopo Cratiæ.
Reſtituto reuerendiſſimo epiſcopo Mileon Africanæ prouinciæ.
Theodoro reuereodiſſimo epiſcopo Leontopolitano Aegypti.
Aemiliano reuerendiſſimo epiſcopo Antipyrgi.
Conone reuereodiſſimo epiſcopo*Magoedenſi.
Theoctiſto reuerendiſſimo epiſcopo Pruſæ.
Georgio reuerend.epiſc.Ptolemaidis.
Sotero reuerend.epiſ.Aulonis.
Zoſimo reuerend.epiſ.Antandri.
Cypriano reuerend.epiſ.Coryſi.
Elia reuereod.epiſ. Diocletianopolitano.
Theona reuerend.epiſc.Cuſſon.
Theodoro reuerend.epiſc.*Limyron.
Gennadio reuerend.epiſc.Zenopolitaoo.
Aſyncretio reuerend.epiſc.Aradi.
Stephano reuerend.epiſ.Botryon.
Philippo reuerend.epiſc.Phelli.
Mena reuerend.epiſ.Demyriangelis.
Genethlio reuerend.epiſ.Dorylaij.
Thoma reuerend.epiſ.Conſtantinæ.
Theodoro reuerend.epiſ.Leontopolitano.
Seuero reuerêdiſſimo Epiſcopo Taborum.
Theoctiſto reuerend.Epiſ. Halicarnaſi.
Coſma reuerend.Epiſc. Malli.
Dionyſio reuerend.Epiſc.Megarenſi.
Callinico reuerend.Epiſ.Opuntis.
Paſchaſio reuerend.epiſ.Aegæi.
Eraſino reuerend.epiſc.*Cibyræ.
Ioanne reuerendiſſimo epiſco.Neocæſareæ Euphratenſis.
Nonno reuerend.epiſ.Dauſarorum.
Stephano reuerend.epiſ.Balaneon.
Thoma reuerend.epiſ.* Circiſij.
Anatolio reuerend.epiſc.Sebaſtæ.
Conſtantioo reuerend.epiſc.Midaij.
Macario reuerend.epiſ.Prymneſiæ.
Megalo reuerend.epiſ.* Miri.
Thallelço reuerend.epiſ.Iſindorum.
Niceta reuerend.epiſ.Epiphaniæ.
Alexandro reuerend.epiſ. Dionyſi.
Pelagio reuerend.epiſc. Azanon.
Hierone reuerend. epiſ. Anaſtaſiopolitano Phrygiæ.
Glanco reuerend.epiſ.Alion.
Procopio reuerend.epiſ.Antinoi.
Petro reuerend.epiſ.Dometiopolitano.

Ioanne

Ioanne reuerend.epiſ.Coloniæ.
Vranio reuerend.epiſ.Tralliensi.
Ioanne reuerend.epiſ.Cerasuntis.
Phronymo reuerend.epiſ.Sinai.
Macedonio reuerend.epiſ.Iuſtinianopolitano Bithyniæ.
Ecdicio reuerend.epiſ.Teni.
Eulogio reuerend.epiſ.Dabanorum.
Theodoro reuerend.epiſ.Coradeoo.
Helpidophoro reuerend.epiſ.Anaſtaſiopolitano Cariæ.
Cyrione reuerend.epiſ.Dadimorum.
Theodoro reuerend.epiſ.Laodiceæ.
Sila reuerend.epi,Tiberiopolitano.
Diogene reuerend.epiſ. Auguſtopolitano.
Theodoro reuerend.epiſ.Ingilon.
Iuliano reuerend.epiſ.Zeugmaris.
Dorimenio reuerend. epiſ.Adraon.
Ioanne reuerend.epiſ.* Leri.
Theodoro reuereod.epiſc.Gargaron.
Theodoro reuerend.epiſ.Comanorum.
Ruphino reuerend.epiſ.Sebaſtiæ.Armeniæ.
Conone reuerend.epiſ.Semneon.
Cypriano reuerend.epiſ.Caſatorum.
Siſinnio reuerend.epiſ.Præneti.
Iuliano reuerend.epiſ.Bamon.
Anaſtaſio reuerend.epiſc.Rachlæ.
Theodoro reuerend.epiſ.Porthmi.
Paulo reuerend.epiſ.Stectorij.
Stephano reuerend.epiſc. Amaſię.
Paulo reuerend.epiſ.Adraſſi.
Euandro reuerend.epiſ.Gnidi.
*.Mena reuerend.epiſ.Carpatij.

Diodorus archidiaconus & primicerius reuerēdiſſimorum notariorum, dixit: Scit veſtra ſancta Synodus, quòd anteriore die, lectis blaſphemijs Theodori Mopſueſteni, interlocutionem feciſtis, oſtendētem qoidem impietatem ipſius Theodori & eius conſcriptorum, iubentem autem altero die recitari, quæ de ipſo ſancti patres dixerunt, & Imperialibus legibus, & hiſtoricis conſcriptis coo tinentur. Quoniam igitur hæc præ manibus habemus, ſuggerimus ad quod placuerit.

Saocta Synodus dixit: Ea, quæ iam geſta ſunt, recitentur. Quo facto, ſancta Synodus dixit: Sicut & anteà interlocuti ſomus, recitentur ea, quæ contra Theodorum Mopſueſtenū & eius blaſphemias ſancti patres ſcripſerunt, & quæ Imperialibus legibus & hiſtoricis conſcriptis continentur. Et cùm ſuſcepiſſet Theodorus reuerēdiſſimus Diacoous & notarius, recitauit:

Sanctæ memoriæ Cyrilli ex primo libro eorum, quæ contra Theodorum ſcripſit.

THEODORI:

Si quis velit abuſiuè & filium Dei Deum verbum filiū Dauid nominare, propter Dei verbi templum, quod ex Dauid eſt, nominet & illū, qui eſt ex ſemine Dauid, filiū Dei: gratia, non oatura appellet, naturales patres non ignorans, neqoe ordinem ſubuertens: neque eum, qui incorporalis eſt etiàm corpus dicens: & ante ſecula ex Deo, & ex Dauid: & paſſum, & impaſſibile. Corpus, non eſt incorporale: quod eſt deorsùm, non eſt deſursùm: quod eſt ante ſecula, non eſt ex ſemine Dauid: quod paſſum eſt, non eſt impaſſibile: nec enim iſta ad eundem intellectum oboertōtur. Quæ ſunt corporis, nō ſunt Dei verbi: & quæ ſunt Dei verbi, propria non habet corpus. Naturas confiteamur, & diſpenſationes non aboegemus.

CYRILLI:

Qui dicit oportere non abnegari diſpenſationes, humanitatis myſterium omninò eradicat. Præſomit enim dicere, quòd neque factus eſt homo Vnigenitus Dei Verbum, neqoe ex ſemine apparuit ſancti Dauid: ſed filiorum introducit apertè dualitatem inæqualē naturam & falſam nomine. Hoc enim quod abuſiuè dicitur, omnimodò oſtendit vtiquè, quòd verè non eſt hoc, quod dicitor. mutuatur enim alterius appellationem. Ergò ſi abuſiuè Dei verbum vocatur homo, nō eſt factus homo manifeſtè. Si abuſiuè filius & Deus ille, qui ex ſemine eſt Dauid, neque Deus, neqoe filius natora & veritate eſt. Falſa igitur in vtroq; hæc appellatio & ipſa res eſſe meritò intelligitur: Vterq; enim hoc nominatur, quod oon eſt.

EX EODEM LIBRO THEODORI:

Et conuenit eos, qui benè adſpiciunt, quandoquidem naturales patres quęrimus, neque Deum verbum, Dauid vel Abrahæ filium nominare, ſed fractorem: neq; corpus ante ſecula ex patre, ſed ſemeo Abrahæ & Dauid ex Maria natum. Et cùm de naturalibus natiuitatibus ſit ratio, oeque Mariæ filius Deus eſſe verbum exiſtimetur. Mortalis enim mortalem generat ſecundùm naturam, & corpus, quod ſibi ſimile eſt. Duas natiuitates Deus verbum non ſuſtinuit, vnam quidem ante ſecula, alteram autem in vltimis temporibus: ſed ex patre quidem natura genitus eſt, tēplum vtero, quod ex Maria natum eſt, ex ipſo vtero ſibi fabricauit.

CYRILLI:

Deindè breuè procedens, & quibuſdam per medium interpoſitis, iterùm dixit:

THEODORI.

Cùm verò de ſalutari diſpenſatione ratio monetur, & Deus vocetur homo: non quòd hoc factus eſt, ſed quòd hoc adſumpſit: & homo Deus, noo tanquàm incircumſcriptibilis factus, nec vbiq; exiſtens. Corpus enim erat & poſt reſurrectionem palpabile, & tale receptum eſt in cœlum, & ſic veniet ſicut receptum eſt.

CYRILLI.

Eccè planè & euidenter contra diuinam quidem fertur ſcripturam, repsobat verò Chriſti myſterium, & quaſi increpat Deum Verbum, quòd propter nos exinanitionem pati voluit,& quòd factus eſt homo, contriſtare videtur. Interimit enim omninò humanationem,& aduerſùs ineffabilem ſapientiam extollit ſe, penè dicens Iudaicè omniū (Ioan. 10.) noſtrum ſaluatori Chriſto, De bono opere non te lapidamus, ſed de blaſphemia, quòd tu cùm ſis homo, facis te Deum. Audeat igi- (Ibidem.) tur dicentem apertè: Si igitur *non facio opera patris mei,nè mihi credite: ſi verò facio, licèt mihi non credatis,operibus meis credite.* Cùm enim ſciret,quòd diuina virtute & poteſtate vtebatur,& cùm apparuiſſet homo Dei verbum,abnegat ipſum eſſe Deum, & in homine magis habitaſſe dicit eum, vt Dei verbum nobis hominem oſtenderet adorandū, & puta Deitatis nominatione honoratum. Conuictus igitur eſt ignoraſſe omninò virtutem myſterij Chriſti.

THEODORI EX EODEM LIBRO:

Sed ſi caro, dicit, erat quæ crucifixa eſt, (Matt. 27.) quomodo Sol radios auertit, & tenebræ occupauerunt totam terram & terræmotus, & petræ dirumpebātur, & mortui reſurgebāt? (Exod. 10.) Quid igitur dicunt & de tenebris in Aegypto factis ſub tempore Moſis, non in tribus horis,ſed in tribus diebus? Quid verò de (Ioſue 10) alijs per Moſen factis miraculis,& per Ie- (4. Reg. 20.) ſum Nauæ,qui ſolem ſtare fecit, qui ſol ſub rege Ezechia & præter naturam retrouerſus (4. Reg. 13.) eſt?& de Heliſæi reliquijs,quæ mortuum reſuſcitauerunt? Si enim Deum verbum paſſum eſſe oſtendunt; quæ in tempore crucis facta ſunt,& propter hominem non concedant eā facta eſſe: & quæ ſub tempore Moſis propter genus Abrahæ, & quæ ſub tempore Ieſu Nauæ & Ezechiæ regis non erunt. Si vero illa propter Iudæorum populum miracula facta ſunt,multo magis quæ in cruce propter Dei verbi templum.

CYRILLI:

Stupefactum eſt cœlum ſuper hoc, & con- (Ieremiæ 2.) tremuit ampliùs vehementer, dicit Dominus. O intolerabilem malignitatem, O linguam loquentem iniquitatem aduerſùs Deum,& mentem in altitudinem cornu extollentem. Paruum eſſe tibi videtur, adfixum eſſe ligno Dominum gloriæ? quem tu quidem neque filium verum, neque Deum eſſe dicis: nos autem credimus,quod eſt verè filius & Deus,creator & opifex omnium. Neque enim erat homo ſimpliciter, ſed in ſpecie humana, qui eſt ex Deo patre Deus verbum: non translationem vel mutationem,quæ eſt in carne, paſſus, vnitus verò magis ei ſecundùm fidem ſacrarum literarum. Iſte, qui in carne paſſus & ſuſpenſus in ligno, eſt, miracula fecit in Aegypto, in omnibus per ſapientem Moſen ſuam gloriā manifeſtans. (Chriſtus fecit miracula per Moſen.)

THEODORI EX EODEM LIBRO:

Gratia filius, qui ex Maria eſt homo: natura vero Deus verbum. Quod verò eſt gratia, non natura eſt: & quod eſt natura, non gratia. non duo filij. Sufficiat corpori, quod ex nobis eſt, ſecundum gratiam filiatio, gloria, immortalitas, quòd templum Dei verbi factum eſt. Non ſupra naturam eleuetur, & Deus verbum pro debita à nobis gratiarum actione non iniurietur. Et quæ eſt iniuria? Componere ipſum cum corpore,& putare eum ad perfectā filiationē corporis indigere. Neque ipſe Deus verbum vult ſeipſum filium Dauid eſſe, ſed Dominus corpus verò vocari filium Dauid, non ſolum non inuidit, ſed etiàm propter hoc peruenit.

CYRILLI:

Ergò, quoniam quod eſt gratia, non natura,& quod eſt natura, non gratia: non ſunt filij duo ſecundùm tuam rationem, qui gratia quidem,& non natura filius eſt, non eſt verè filius. Supereſt autem, vt ſtaret veræ filiationis gloria in eo, qui eſt natura & non gratia, id eſt, in Deo verbo, qui eſt ex Deo patre. Expulſus eſt igitur, ſicut dixi, eſſe & dici filius Dei Chriſtus Ieſus, per quem & ſaluificati ſumus, mortem eius adnunciātes, & confitentes reſurrectionem. Verbū enim fidei, quod prædicamus, ad illam nos confeſſionem producit. Ergò in hominem fides eſt, & non in eum, qui & natura & verè Dei filius eſt. Si enim verum eſt, qui dicit gratia filiationem ſortitum eſſe ipſum multitudini filiorum connumerabitur, id eſt nobis, quibus ſuperna gratia filiationem donat ad quam vocati ſumus per Ieſum Chriſtū, (Rom. 1.) qui ex ſemine Dauid eſt ſecundum carnem. Et certum te faciat, dicens diuinus Euange- liſta: *Qui verò acceperunt eum, dedit eis po-* (Ioan. 1.) *teſtatem filios Dei fieri, credentibus in nomine eius.* Deindè quomodò, qui ab altero datam dignitatem filiationis ſortitus eſt, & nobis ipſius donare non ſuam magis, ſed acquiſitam ei extrinſecùs gratiam?

ET POST PAVCA:

Dedit ſeipſum in exinanitionem filius, & cum in omnibus eſſet perfectus, voluit pati humilitatem,& ſecundùm carnem ex muliere ſuſtinere natiuitatem,& appellatus eſt filius Abrahæ & Dauid. Non miratus es tam bonum diſpenſationis artificium, magis verò reprehendis myſterium: iniuriam eſſe dicens incarnationem vnigeniti, increpas conſilium Dei & patris: inclamas verò etiàm ipſum filium, qui pati voluit propter te exinanitionem. Cum igitur audieris dicen-

tem

Digitized by Google

Pſal. 39. tem ad cœleſtem patrem & Deom, *Sacrificiũ & oblationem noluiſti, holocauſta & pro delicto non poſtulaſti, corpus autem perfeciſti mihi: tunc dixi, Ecce venio: in capite libri ſcriptum eſt de me, vt faciam voluntatem tuam Deus*, volui: non recta cogitare forſitan filium de ſua gloria dices. Elegit enim corporis perfectionẽ, & non alij magis factam, ſed ſibi ſecundùm verba ipſius. Corpus enim perfeciſti, dicit: licèt audieris Paulum dicentem de Deo verbo:

Hebr. 2. Ergò quia filij participes ſunt ſanguinis carnis, & ipſe ſimiliter particeps factus eſt eorundem. Et ſic ſapieos Ioannes ſcribit,

Ioan. 1. Et verbum caro factum eſt, & habitaoit in nobis. ſurge contra eos clamans, Non pro debita gratiarũ actione à oobis iniurietur. Deus verbum non factus eſt caro, Deus verbum non particeps fuit verè ſanguinis & carnis: ſimiliter nobis oon oatus eſt ſecundùm caroem ex muliere: noo appellatus eſt filius Dauid. Hoc enim quod & nominari eum iniurium eſt, & non ſecundùm voluutatem ipſios, quomodò pati voluiſſet? Sed oos ò ſapiens, glorificare conſueuimus Deum & patrem, quia corpus perfecerit filio: & ipſum verò dicimus filium factum carnem, id eſt, hominem, paſſum quidem eſſe propter nos exinanitionem, & noſtræ paupertatis ſubiſſe humilitatem, permanſiſſe verò & ſic Deum, & filium verum Dei & patris. Quomodò igitur non voluit filius nominari Dauid, ſi humaoatus eſt, & hoc non inuitus?

THEODORI EX SECVNDO libro Cyrilli:

Pſalm. 8. Quid eſt homo, quòd memor es eius? aut filius hominis, quòd viſitas eum? Conſideremus igitur, quis homo ſit, de quo ſtupeſcit & miratur, quòd vnigenitus dignatus eſt ei memoriam viſitationemq́; facere. Sed ꝙ quidem nõ dictum eſt de omni, in ſuperioribus demonſtratum eſt: Quòd autem non de vno quolibet, & hoc certum eſt. Vt antem omnia prætermittamus, quod omnibus credibilius eſt, apoſtolicum teſtimoniũ excipiamus. Scribit igitur Apoſtolus ad Hebræos, narrans de Chriſto, perſonamq́; ſuam non acceptabilẽ

Hebr. 2. apud eos confirmans, ità dicit: Teſtificatus

Pſalm. 8. eſt verò alicubi quidam, dicens: Quid eſt homo, quòd memor es eius? aut filius hominis, quòd viſitas eum? Minoraſti eum paulò minùs ab angelis, gloria & honore coronaſti eum, & conſtituiſti eum ſupra opera manuũ tuarum. Omnia ſubieciſti ſub pedibus eius. Et cùm teſtimonium dixiſſet, interpretãs ipſum, intulit: Subijciendo autem omnia, nihil dimiſit nõ ſubiectum. Modò autem nondùm videmus omnia ei ſubiecta. Et quis homo eſt docens nos, quoniam dubiom erat à voce poſita apud beatum Dauid, intulit: Paulò autem minùs ab angelis minoratum vidimus Ieſum, propter paſſionem mortis gloria & honore coronatum. Si igitur ex Euangelijs quidem erudimur, ad Dominum dixiſſe beatum Dauid omnia, quæ ſunt pſalmi, & cætera, & ꝙ memor es, & viſitas, & minoraſti, & ſubieciſti, ex Apoſtolo verò Ieſum eſſe diſcimus, de quo loquens Dauid dicit, ꝙ eius memor eſt, & ꝙ eom viſitauit, ſed etiàm ꝙ omnia ſubiecit ei, cùm paulominùs ab angelis minoraſſet eum, ceſſare vel vix aliquandò à veſtra impudentia, cognoſcentes quòd oportet. Videtis enim hominũ ſceleratiſſimi quanta oaturarum eſt differentia, ꝙ hic qoidem ſtupefactus eſt, quia & memor eſſe hominis dignatur, & viſitare eũ, cęterorumq́; participem facere, qoorum eum participem fecit: ille verò è contrario miratur, quòd tantorum particeps eſſe ſupra ſuam naturã meruit: & hic quidem taoquàm beneficiũ dans mirificatur, & magna præſtans, & ſupra naturam eius, qui conſequitur beneficiom: ille verò tanquàm beneficium conſequeos, & maiora, quàm eſt, ab eo ſuſcipieos.

CYRILLI:

Sobrij eſtote ebrij ex vino eorum, declamet aliquis ſic errantibus. Impone homo 1. Petr. 5.
tuæ linguæ oſtium & ſeram: ceſſa cornu in Pſalm. 140.
altitudioem extollens, & loquens iniquitatẽ Pſalm. 74.
aduerſùm Deum. Quouſquè ioſulias patienti Chriſto? In mente habe, quod ſcriptũ eſt à diuino Paulo: *Sic verò peccantes in fra-* 1. Cor. 8.
tres, & percutientes eorum infirmam conſcientiam, in Chriſtum peccatis. Et vt aliquid etiàm Ezech. 16.
ex propheticis loquar codicibus, iuſtificata ſunt Sodoma ex te, ſuperaſti paganorũ verboſitates, quas feceruot contra Chriſtũ, ſtul- 1. Cor. 1.
titiam exiſtimantes crucem, Nihil eſſe oſtendiſti Iudaicæ ſuberbiæ crimina. Minorare præſumis, & quod ad te pertinet, detrahis ad infamiam eum, qui ſuperans ſedes condecet, & vnà cum Deo & patre eandem ſedem habet. Eum enim, qui ex mortuis reſurrexit, in ſedibus Deitatis ſedere dicit ſapientiſſimus Paulus. Dixit enim, *quòd talem habemus prin* Hebr. 8.
cipem ſacerdotum, qui ſedet in dextera ſedis Epheſ. 1.
maieſtatis in excelſis: qui eſt ſuper omnem principatum, & poteſtatem, & dominationem, & nomen, quod nominatur non ſolùm in hoc ſeculo, ſed & in futuro. Flectitur enim ei Philip. 2.
omne genu, & omnis lingua confitetur, quòd Dominus Ieſus Chriſtus in gloriam Dei pa- Ibidem.
tris. Et quis eſt, qui in his eſt tanquàm Deus? Iterùm idem ipſe explanauit, qui eius myſteriorum ſacerdos eſt. Dixit enim: *Quòd exinaniuit ſeipſum, in ſimilitudine hominis factus eſt, & in habitu inuentus tanquàm homo: & humiliauit ſeipſum, factus obediens vſque ad mortem, mortem autem crucis*. Flectitur igitur omne genu cœleſtium, & terreſtrium, & inferorum ei, qui crucẽ ſuſtinoit: quem puris & ſolis humanitatis menſuris inijciẽs aduerſarius, memoriam & viſitationem metuiſſe dicit à Deo verbo, cùm certè

oportet,ſcire & ſapere,quòd non alter Deus verbũ erat præter ipſum filius ſeparatim, & per partem,qui ex ſemine Dauid, ſicut dicit homo: ſed erat ipſe ex Deo patre Deus verbum,factus ſecundùm nos,homo videlicet, & non alium quendã magis quàm ſeipſum viſitatione & memoria dignans.

THEODORI EX EODEM libro:

Ceſſabunt ne iam ab impudente pugna? deſiſtent verò vana contentione, erubeſcentes dictorũ euidentiam? Multos enĩ, dicit filios in gloriam ducentem. Eccè igitur in ratione filiationis cõnumerans Apoſtolus apparet adſumptum hominem cæteris,nõ ſecũdùm quod ſimiliter illis filiationis particeps eſt,ſed ſecundùm quod ſimiliter gratiã adſumpſit filiationis,*deitate ſola naturalem filiationem poſſidente.Certũ enim eſt illud, quòd filiationis gloria præter cæteros homines ineſt ei præcipuè per vnitatẽ, quæ eſt ad illum.Vndè & in ipſa voce ſignificante filiũ, ſimiliter etiam ille comprehenditur.Sed ſermocinantur ad nos: Si duo perfecta dicitis omni modo,& duos filios dicemus. Sed eccè & filius dictus eſt in diuina ſcriptura per ſeipſum,diuinitate excepta,cæteris hominibus connumeratus, & nõ iam duos dicimus filios.Vnus verò filius in confeſſione eſt iuſte,quoniam naturarum diuiſio neceſſariò debet permanere,& perſonæ vnitio indiſſipabilis cuſtodiri.

Hebr.2.

CYRILLI:

Papè inſaniam.Ignorauit omnifariam altitudinem myſterij Chriſti,qui ita frigidis & puerilibus verbis confiſus eſt. Quod autem & prolati ſcripti virtutem minimè intelligit rectam verò ſemitam declinat, & trãſfertur iterum in ſceleratam ſibi propoſitam intentionẽ,ſtatim docem*. Quòd enĩ ante omnia ſtudium ei eſt,purum nobis hominem velle demonſtrare cõfeſſorẽ patri, & ab vniuerſa creatura tanquàm Deum adorandum, ipſe teſtis ingredietur.His enim, qui ſecundùm gratiã filij ſunt,& humanæ multitudini cõnumerans eum,verbi Deitatem ſolam veræ filiationis gloriam habere contendit, penè etiàm increpãs eum,qui propter nos exinanitionem pati voluit:vel forſitan etiàm obijciens inhoneſtam ſuam dementiam diſcipulo dicenti. *Et verbum caro factum eſt*. Sciendum igitur,quòd licet vnũ alicubi dicat, & non magis duos filios,eijciẽs omninò eſſe Deum & filium eum,qui, ſicut ipſẽ dicit, de ſemine eſt Dauid: ad ſolum refert Deũ verbum,q ex Deo patre eſt,veræ filiationis gloriã.Hoc verò nihil aliud eſt,ſicut dixi,quàm nõ ſuſcipere modũ humanitatis: omninò autẽ interimere diſpenſationem, per quam & ſalui facti ſum*,& mortẽ & peccatũ trãſiuimus,& diabolicæ auaritiæ iugũ depoſuimus.

Ioan. 1.

THEODORI, EX EODEM LIBRO:

Nemo artificio interrogationũ decipiatur.Flagitioſum enim eſt, deponere quidem tantam teſtium nubẽ,ſecundùm quod Apoſtolus dixit,aſtutis autem interrogationibus deceptos,aduerſariorũ parti coniungi. Quæ verò ſunt,quæ cum arte interrogant? Hominis genitrix Maria,an Dei genitrix? Et, Qui crucifixus eſt,verũ Deus,an homo? Sed iſtorum quidẽ certa eſt abſolutio & ex his, quæ prædiximus in reſponſis,quæ ad interrogationes fuerunt:tamen verò dicatur & iam nunc,quæ compendioſè reſpondere oportet,vt nulla eis occaſio aſtutiæ relinquatur. Cùm igitur interrogant,Hominis ge[illegible]trix, an Dei genitrix eſt Maria? dicatur à nobis, vtraque: vnum quidem natura rei.alterum verò relatione. Hominis enim genitrix eſt naturaliter,quoniã homo erat in vtero Mariæ,qui & indè proceſſit: Dei autẽ genitrix, quoniam Deus erat in homine nato, non in eo circunſcriptus ſecundum naturam,ſed q in eo eſt ſecundùm affectum volũtatis. Itaq; vtraque quidem dici iuſtum eſt, non autem ſecundùm ſimilem rationem.Nec enim ſicut homo in vtero,vt eſſet,ſuſcepit initium, ſic & Deus verbum.erat enim ante omnem creaturam.Itaque & vtraque dici iuſtum eſt,& vtrunque eorum ſecundùm propriam rationem.Idem autem reſpondendum &,ſi interrogant,Deus crucifixus eſt, an homo? q vtraque quidẽ, non autem ſecundùm ſimilem rationem. Nam hic quidẽ crucifixus eſt, vipotè & paſſionem ſuſcipiens, & ligno adfixus,& ab Iudæis detẽtus: ille autem, quòd erat cum ipſo ſecundum prædictam cauſam.

Hebr.12.

CYRILLI:

Inſupèr autem his infert ſtatim procedẽs, quod crucifixus homo erat habens DEVM inhabitantem.

ITERVM CYRILLI:

Quid dicis,o fortis? Dei genitrix erat ſancta virgo,quòd nato ex ipſa Deus inerat, habitans ſecundum ſolum affectum voluntatis? Iſtam eſſe adfirmas vnitatem? Ergò cum etiàm in nobiſipſis manſionem faciat Deus exiſtens verbum,(inhabitat enim animabus ſanctorum per ſanctum ſpiritum) confitearis ne ſecundum ſimilem modum etiàm noſipſos ad ipſum habere vnitatem? Vbi igitur miraculum myſterij Chriſti adſpiciat aliqs? Nam quandoquidem creditur ſecũdum nos homo fieri DEVS verbum,mirabile eſt verè myſteriũ,& miretur vtiquè aliquis hoc meritò & vehementer. Si autem in homine habitare dicatur ſecundum affectum voluntatis,aliam habet rationem res diſpenſationis. Meruimus enim,ſicut dixit, eiuſmodi gratiam,qui fide,quæ in ipſum eſt ſplẽduimus. Non enim aliquis vtiquè dicat, quòd non voluntariè ineſt nobis. magis verò voluntariè ſine ſecundum voluntatem inſitam ei ad nos affectum fecerat.Sed nec à carne ſanctæ

Sapien. 7.

virginis

virginis initiom eſſentiæ habuiſſe dicimus Deum verbum, qui conſobſtantialis eſt patri. Erat eoim ſemper vnà cum eo ſubſiſtens. magis autem ſcimus ſecundùm nos, ſactom eſſe hominem. Itaque * iuſtè Dei genitrix dicatur à nobis ſancta virgo, quàm hominis genitrix, cùm certè ſecundùm carnem Chriſtom peperiſſet.

* tam iuſtè

ET POST ALIA:

Cum enim ad explanationem hoc propoſitum eſt, quod eſt, Cùm iotroducat primogenitom in orbem terrarum, dicit, Et adoreot eum vniuerſi Angeli Dei, ſcribit iterùm ſic.

Pſal. 96.

THEODORI:

Quis eſt igitur, qui in orbem terrarum iotroducitur, & dominationem eius incipit, de qua ei & adorari ab angelis acquiritur? Nec enim inſaniens aliquis dicat, Deum verbum eſſe introductum, qui omnia non extantia fecit, ineffabili eius virtute donans eis, vt eſſent.

CYRILLI:

Inſaniam igitor eſſe dicis, velle ſapere rectè, & in mente habere veram, & rectam, & ioadulteratam fidem? cùm certè plenos ſermones inſaniæ, dicat aliquis eſſe, & valdè meritò eos, qui vnigenitum Dei verbum abnegant introductum eſſe à Deo & patre in orbem terrarum, cùm factus eſt homo. Qui enim ſecundùm naturam & differentiam alijs omnibus ſuperior eſt, quoniam eſt creator eorum, & tantùm eis ſubſtantialiter ſuperior & ſuperpoſitus eſt, quantùm eſt mioor factura factore, ingreſſus eſt in orbem terrarum, qoandò appellatos eſt pars eius, ſecuodùm quod homo apparuit.

ET POST PAVCA:

Miror verò adoerſariom ſcripſiſſe, quòd nuoquàm cõiooctionem ad Deum verbum meruiſſet & Ieſus, niſi priùs immaculatos eſſet effectus per voctionem. Nã quidem primùm diſiungit manifeſtè & diſceroit, apertè duos dicens filios. Deindè dicat, quandò, ſicut ait immaculatus effectos eſt, & ad Deũ verbum coniunctionem meruit, vtrùm ex ipſo vtero, aut cùm triceſimo anno eſſet. Peruenit quidem ad Iordanem, qoæſiuit verò etiàm Ioannis baptiſmũ. Si quidem ex vtero ſanctus eſſet, quomodò dicit ſaoctum effici eum, & non magis eſſe? Quod enim dicitur fieri, omninò neceſſè eſt intelligere, quod non erat, quod factum eſt. Sin autem erat ſanctus ſemper, & hoc noo in tempore factus eſt, qoomodò dicit Spiritum ſuper eom deuolaſſe, & coniuoctione dignum ipſum demooſtraſſe, & addidiſſe ei, quod deerat? Et hoc enim in alijs ſuis poſuit libris. Quid enim erat, qood omninò ad ſaoctificationẽ deerat ei ex ipſo vtero, magis verò & ante ſecundum carnem natiuitatem ſancto & immaculato, & ſanctificanti creaturam?

Matth. 3.

Cùm igitor dicat, quòd non vtiquè meruiſſet Ieſus coniunctionem ad Deom verbum, niſi prius immaculatus effectus eſſet, plurimas ſimul accuſationes aduerſ' ſua ſcribit vaniloquia. Nam primum quidem indecenter dicit, meruiſſe: deindè diſiungit in alterum ſeparatum filiũ, qui ex ſemine eſt Dauid, quẽ ipſum ſolum ſeparatim Ieſum oomioare impudenter contendit: Ad hæc, immaculatom effici eum dicere, tanquàm hoc aliquandò non habẽtem, plurimam hoc habet & blaſphemiam. Vnitus enim Deus verbum ex ipſo vtero carni ſuæ, vnus erat, & ſic & immaculatus filius, ſanctus ſanctorum, & de ſua plenitudine ſpiritum dans nõ ſolum hominibos, ſed etiàm ſurſum, & in cœlo rationabilibus virtutibus.

ET POST PAVCA, Theodori:

Multifariè multiſq; modis olim Deus locut' patrib' in prophetis, in nouiſſimis diebus his locutus eſt nobis in filio. Per filium enim locutus eſt nobis: certũ eſt verò, quòd de aſſumpto homine. Cui enim dixit aliquãdò angelorum, Filius meus es tu, ego hodiè genui te? Nollũ, dicit, participẽ fecit dignitatis filii. Hoc enim qđ dixit, Genui te, quaſi per hoc participationem filiationis dedit: omninò verò apertè nullam habens ad Deũ verbum communionem, apparet hoc, quod dictum eſt.

Hebr. 1.
Pſalm. 2.

CYRILLI.

Certè & in allocutionibus, quas fecit ad baptizãdos, iterum dixit idem Theodorus: Hoc verò non ex nobiſipſis inuenimus teſtimonium, ſed ex diuina edocti ſumus ſcriptura, quoniã & beatus Paulus ità dicit: Ex quibus Chriſtus ſecuodum carnem, qui eſt ſup omnia Deus. non quòd ex Iudæis & ſecundum carnem eſt, qui ſuper omnia Deus eſt: ſed hoc quidem ad ſignificãdam humanam naturam dixit, quã ab Iſraelitico genere eſſe ſciebat: illud autem ad oſtendendam diuioã naturam, quam ſupra omnia & omĩbus dominantem ſciebat. O ſurdi aodite, & cęci videte, acclamauit aliquis ſanctorum eis, qui fuerunt ex ſanguine Iſrael. Ego autem arbitror & valdè meritò hoc aptum eſſe nõ habentibus, vel non volentibus rectè intelligere Chriſti myſterium. Nã obcæcauit quidẽ Deus ſeculi iſtius intelligẽtias iofidelium, & lumen diuinũ & intelligibile in mẽte & io corde oon habentes meritò errauerunt. Si verò quidam ſuot illumioati, magis vero ẽt Doctoribus conoumerati, qui ſimilibus morbis oeſcio quomodo deteoti ſunt, quid aliud eis aliquis acclamet, quàm hoc, quod à Deo dictum eſt per vnũ ſanctorom prophetarũ, Quòd laqueus facti eſtis ſpeculæ in viſitatione, & ſicut retia extenſa in ſtatumine, quam qui venãtur, confixerunt? Qui enim quàm plurimã vtilitatẽ ſubiectis magis facere debẽt, iſti fuerũt & laqueus, & rete, & ſcãdali occaſio, & peiaurũ ioferni. Et iſta dico mira-

Rom. 9.
Eſa. 42
2. Cor. 4.
Oſee 5.

miratus valdè, & videre nõ potẽs, ad q̃d re-
ſpicit intentio aduerſarij. Nam confeſſos eſt
quidẽ euidẽter, ꝙ per filium locutus eſt oo-
bis Deus & pater: eſſe verò iſtũ dicit adſum-
ptũ hominen, nulla habente Deo verbo ad
hoc dictum cõmunionem. Quomodò igitur
nõ omoibus manifeſta eſt aduersùs B. Paulũ
calumnia, magis verò ipſius veritatis accuſa-
tio? nec enim ſic intellexit ſpiritũ ſanctũ ha-
bẽs apoſtolus. Iterũ verò deriuat dogmatum
rectitudinem ad ſuam placentiã aduerſari⁹.

EX LIBELLIS PORRECTIS
à presbyteris & diaconis, qui trãſmiſſi ſunt
ab epiſcopis, & clericis, & monachis, & cæte-
ris magnæ Armenię, & Perſidis, & alijs gen-
tibus Proclo ſanctiſſimo epiſcopo Conſtan-
tinoplitanæ ciuitatis.

Fuit aliquis peſtifer homo, magìs autem
fera, hominis habens formam diabolicam,
mentito nomine Theodorus, qui ſchema &
nomen epiſcopi habuit, in angulo & ignobi-
li loco orbis terrarum latitaos, in Mopſue-
ſteno ſecundæ Ciliciæ vili oppido, verè qui-
dẽ & principaliter à Paulo Samoſateno de-
ſcendens, licèt Photino & cæteris hęreſiar-
chis in libro de Incarnatione Domini noſtri
Ieſu Chriſti, in toto ſuo propoſito ipſis ver-
bis inueniatur vſus, & ſi quid peius. Iſte per
machinationem & audaciam & errorẽ dia-
boli volebat omnes homines acuta ſua ſicut
colubri lingua, & veneno, quod ſub lingua
aſpidis eſt, deperire. Et interim quidem reti-
nebatur ſuo latibulo, timens poteſtatem eo-
rum, qui à magno Deo & ſaluatore noſtro
Luc. 10. Ieſu Chriſto acceperuot calcare ſupra colu-
bros, & ſcorpios, & omnes vires inimici: di-
co autẽ ſanctos apoſtolos, & qui cõſequen-
ter ab his ſuſceperuot, martyres, & confeſſo-
res, & epiſcopos, & cæteros ſanctos. Inuen-
to autem, neſcio quomodò, tempore, cœpit
repere & extra fines ſuos, fiduciam gerens &
in parœcia ad eum oon pertioente, tãquàm
eruditus ſermocinator, & in Antiochia Sy-
riæ in eccleſia alloquens, ſic dixit: Homo Ie-
ſus. Quid eſt enim homo, quòd memor es
Pſalm. 8. Hebr. 2. eius? Apoſtolus autem, de Ieſu dictum fuiſſe
hoc, dixit. Eum enim, qui paulominùs ab an-
gelis minoratus eſt, videmus, inquit, Ieſum.
Quid ergò? Homo Ieſus ſimiliter omnibus
hominibus, nullam habens differentiam ad
homines eiuſdẽ generis, præter ea, quę gra-
tia ei dedit: gratia autẽ data, naturam nõ im-
mutat: ſed poſt mortis deſtructionem dona-
Phil. 2. uit ei Deus nomen ſupra omne nomen. Qui
donauit, Deus eſt: cui donauit, homo Ieſus
Coloſſ. 1. Apocal. 1. Chriſtus primitię reſurgentiũ. eſt enim pri-
mogenitus ex mortuis. Aſcendit ergò, & ad
dexteram patris ſedet, & eſt ſupra omnia. O
gratia, quæ ſuper omnia data eſt Ieſu. O gra-
tia, quę ſuperauit omnium naturam. Qui eſt
eiuſdem mihi naturæ, ſuper cœlum demon-
ſtratus eſt in dextera patris ſedet, & dico ad
eum: Nõ vna natura mea & tua? & tu quidẽ
in cęlo, ego autem in paſſionibus: & tu qui-
dem ſupra omnem principatum & poteſta-
tem, ego autem in cœno. Sed audiam ad ea, Matth. 3.
quòd benè complacuit in me, patrinũ. Quid Eſa. 29. Rom. 9.
dicit figmẽtum ei, qui ſe finxit, quarè ſic me
feciſti? Nihil habeo ad hoc, quod dicam: ſed
mei fratres, qui eiuſdem mihi matris filij
ſunt, dicunt mihi, Nè diſiungas hominem &
Deũ, ſed vnũ eundemq; dic hominem. Dico
connaturalẽ mihi, dico Deum. Si dixero con
naturalem Deo, dico, Quomodo homo &
Deus vnum? Nunquid vna natura hominis
& Dei, Domini & ſerui, factoris & facturæ?
Homo homini cõſubſtantialis, Deus autem
Deo cõſubſtantialis. quomodò ergò Deus &
homo vnus per vnitatẽ eſſe poſſunt? ſaluãs,
& qui ſaluatur? qui ante ſecula, & qui ex Ma
ria apparuit? Sed vehementer doleo, q̃a mei
fratres hæc mihi dicunt, vt loquar io Eccle-
ſia, q̃ non eſt poſſibile dicere benè ſapiẽtes.
Hæc ab impio Theodoro dicta poſuerũt, &
inſerunt ſic: Nõ qualemcunq; autem tumul
tum ex impijſſimis ſuis verbis Eccleſię mo-
uens, cognit⁹ eſt huc atq; illuc à rectitudine
dogmatũ declinans. Nec enim recta via eius,
qui peruerſus eſt. Vndè multi clericorũ fidu-
ciam habuerunt eum conuincentes; & miſe-
rum autem Neſtoriũ moueri, & tędiosè, quæ
ab eo dicta ſunt, ſuſcepiſſe: & alia multa per
turbatio à populo facta eſt ex diſſonantibus
Chriſtianorum Eccleſię verbis eius, ſicut cõ-
tinet Epiſtola Ioanois Antiochiæ ad Neſto- Neſtorius à Theodoro deprauatur.
rium. Multo autem tempore ſcilicet perſeue
rans Theodorus, perſuaſit multis & Neſto-
rio, quòd Chriſtus filius Dei viui, q de ſan-
cta virgine Maria natus eſt, nõ eſt qui ex pa-
tre natus Deus verbum, conſubſtantialis ge-
nitori, ſed homo, pro quantitate ſuæ volun-
tatis ex Deo verbo cooperationem ſuſcipi-
ens, & non priùs meritus cõiũctionem Dei
verbi, antequàm immaculatus fieret, vt par-
ticeps fiat immaculationis, ſoli⁹ nomiois fi-
liationis & dominationis. Quomodo enim,
inquit, homo & Deus per vnitatem eſſe po-
teſt, qui ſaluat, & qoi ſaluatur? q ante ſecula,
& q ex Maria apparuit? Dominus & ſeruus?
factor & factura? Ità & talia ipſe Chriſti im-
pugnator Theodorus auſus eſt dicere, & in
ſuis conſcriptis inſeri fecit, fingens quaſi cõ-
tradicere Ario, & Euoomio, & Apollinario,
& noo penitùs Deo verbo de ſubſtaotia Dei
patris genito dans, aut ſecundùm carnem de
ſancta virgine Maria natiuitatem, aut aliud
aliquid de incarnatione & humanatione: ſed
Ieſu Chriſto, qui & vnctus eſt, & participatur
honorem, cuius particeps eſt propter ex Deo
verbo & vero & conſubſtantiali filio prępa-
rationem ſibi factam, vt coooeſtetur benè.
Perſuaſo autem impio Neſtorio vnà cũ alija
gaudebat iam diabolus, ꝙ ꝑ filiũ ſuũ Theo-
dorũ perſuaſit multis & Neſtorio errori ſer
uire. Non eſt autem contentus quorundam
in locis Syriæ perditione, ſed valebat multò
ampliùs

ampliùs terram comprehendere. Contigit autem iſtam eccleſiam viduam fieri, & neſcimus ex quibus peccatis, aut quomodò obtinuit Epiſcopatum Neſtorius quorundã circumuentione, non habentium nec ex Deo accipientium gratiã: & poteſtate abutens, exultabat ſua impietate ſuperare authorem ſuũ Theodorum. Miſeratus autẽ Deus eccleſias, ſuſcitauit multa cõtra eum, in quibus & humiles conſtituti nihil prætermiſimus vſque ad mortem pro veritate certantes, ſicut & in noſtris contra Theodorum & ſcripta eius libellis ad Alexandrinum religioſiſſ. epiſcopũ Cyrillum diximus, & in his, quæ ad veſtram dicimus beatitudinem: & petimus, poſtquã iſti perlecti fuerint, & illos perlegere, quatenùs fiat vnitas veſtra contra Theodorum, & ſacrilega capitula & dogmata eius, & eorum, qui ſimilia ſapiunt vel docent: & ſicut Domino placuit cõdemnari manifeſtè & nominatim in Epheſo ab vniuerſali ſynodo ſacrilegum Neſtorium, ſic per vos etiam anteà condemnatum ſinè nomine, ſacrilegiorem in varia impietate Theodorum, nominatim condemnari, & eos, qui ſecundùm impiiſſimam eius expoſitionem hactenùs in Syria & Cilicia ſapiunt & docent.

Porrecta ſunt autem & impia capitula ex Theodori codicibus ſanctæ memoriæ Proclo ab Armenijs, quorum multa in antelaris continentur. Ad tales igitur libellos Armeniorum reſcribẽs ſanctæ memoriæ Proclus, inter alia dogmata, de Theodoro & eius impietate dicit:

PROCLI SANCTÆ MEMORIÆ à Tomo ad Armenios ſcripto.

Hic Tom⁹ habetur integer in operibus Cyrilli.

FVgiamus turbulentos & cœnoſos fallaciæ riuos, ſectas Deum impugnantes: dico Arij furorem, diuidentem indiuiduam Trinitatem, Eunomij audaciam circuncludentem ſcientia incompræhenſibilem naturam, Macedonij rabiem ſeparantem à Deitate inſeparabiliter procedentem ſpiritum, & nouam iſtam & recentem blaſphemiam, quę Iudæorum multò ampliùs blaſphemiam ſuperat. Nam illi quidem eũ, qui eſt filius, denegant, fraudantes ramo radicẽ. Iſti verò ei, qui eſt, alterũ introducunt, * detrahentes ſyncetam naturam, vt poiè multa generãtem. Dicamus ergò cum Paulo: *Chriſtus eſt pax noſtra, qui fecit vtraq; vnum.* Nam Iudęum & paganũ per baptiſma in vnum nouum creauit hominem, virtutem vniens conuerſatione diſtantia. Terreantur condemnatione nouæ impietatis inuentores: ſiquidem ea, quæ diſtant in conſonantiam vnita ſunt: quĩ autem vnuis, in dualitatem, quantùm ad ipſos, diuiſus eſt.

* alia verſio ſic habet, intemerabilẽ ſubſtantiam tanq̃ in fœtu multiplicem diſtãma re contendunt.

Epheſ. 2.

IDEM SANCTVS PROCLVS IN eodẽ Tomo ad Armenios ſcripto, aduerſùs eundem impium Theodorum.

ISTA autem ad veſtram direximus charitatem, ex veſtris inuitati libellis, quos ad nos tranſmiſiſtis, dicentes quoſdam peſtiferos & monſtriloquos homines inuaſiſſe prouinciam veſtram, volentes per malitioſa conſcripta & obiectiones falſæ ſcientiæ, peruertere ſimplicem & * ſinè machinatione orthodoxæ fidei pulchritudinem. Sed quæ ſunt beati Pauli, iterùm dico vobis: *Videte nè quis ſit, qui vos decipiat per philoſophiam & nouam fallaciam, ſecundùm traditionem vani conſilij hominum, & non ſecundùm Chriſtum. Fundamentum enim aliud ponere nemo poteſt præter poſitum, qui eſt* IESVS CHRISTVS.

* alius vertit, infucatam

Coloſſ. 2.

1. Cor. 3.

SANCTI CYRILLI Ad Clericos & Lamponem presbyterum.

CVM apud Eliam commorarer, vir aliquis ex his, qui nobiliter militant in palatio, epiſtolam multorum verſuum & grandem obtulit mihi ſignatam, quam ſe dicebat accepiſſe ab Antiochenis orthodoxis. Subſcriptiones autem erant in ea plurimorum clericorum, & monachorum, & laicorum. Accuſabant autem Orientales Epiſcopos, quaſi tacentes quidẽ Neſtorij nomen, & diſſimulantes eum auerſari, tranſilientes autem ad Theodori codices de Incarnatione factos, in quibus multò peiores Neſtorij blaſphemijs poſitæ ſunt. Pater enim fuit Neſtorij perfidiæ, & illius mala locutus, impius in his factus eſt, in quibus modò eſt. Et ſcripſi quidem reuerendiſſimo epiſcopo Antiocheno, vt Theodori impia dogmata in Eccleſia nemo loquatur: accedens autem ad Alexandriam reuerendiſſimus diaconus & archimandrita maximus plurima inclamauit in Orientales, dicens orthodoxos nullum ibì locum habere, nec fiduciam loquendi de recta fide. Dixit verò, ꝙ confingunt quidem confiteri ſymbolum expoſitum Nicęæ à ſanctis patribus, malè autem illud interpretantur: & adhortatus eſt me omnem expoſitionem Nicænę Synodi interpretari planè, vt non ſubripiant quidã alia pro alijs exponentes, quod & feci. Habet igitur Tomos, vt offerantur & piiſſimis reginis, & Chriſtianiſſimo & piiſſimo domino. Feci enim in membranis ſcribi Tomũ. Cum conſilio igitur eius ſicut benè habere perſpiciatis, opportunè offerte. Oportet enim nos vndique pro recta fide certare, & exortã aduerſùs Chriſtum impietatem, quãtùm poſſibile eſt, è medio expellere feſtinare.

EIVSDEM SANCTI CYRILLI Epiſtola ad Acacium Epiſcopum Melitinæ. ſcripſit verò eandem ad Theodotum Ancyræ, & ad Firmum Cæſareæ Cappadociæ.

NON oportebat latere ſanctitatem tuã, aut forſitã & cognouit, quòd omnes Oriẽtales religioſiſſimi Epiſcopi in Antiochia conuenerunt, cùm tranſmiſiſſet eis Tomum dominus meus ſanctiſſimus epiſcopus Proclus, bonorum plenum intellectuum, & rectorum dogmatum. Erat enim ratio multa & longa de diſpẽſatione Domini noſtri Ieſu Chriſti: ſuppoſuit verò etiàm capitula quædam, collecta à Theodori codicibus, quæ conſonantem Neſtorij perfidijs intellectum habent, & adhortatus eſt etiàm illa anathematizare. Illi verò non paſſi ſunt, & ſcripſerunt ad me, quòd ſi cõtigerit anathematizari ea, quæ ſunt Theodori, perueniet omnimodò macula etiàm ad ſanctos noſtros patres, Athanaſium dico & Baſilium, & Gregorios, & Theophilum, & cęteros. Nam ſcripſerunt & ipſi quædam conſonantia eis, quę ſunt Theodori. Et erat neceſſariũ etiàm me ad eos reſcribere, quæ & nota faciet tuæ ſanctitati religioſiſſimus epiſcopus Daniel, qui Alexandriæ inuetus eſt, & in ſingula eorum, quæ mota ſunt, ſubtiliter cognoſcit.

Tom' Procli commẽdatur.

EPISTOLA CYRILLI AD Rabbulam Epiſcopum Edeſſæ.

AD incomparabilem quandam alacritatem & ad inexpugnabilem confidẽtiam noſtras excitat animas ſapientiſſimus Paulus, ſic ſcribens: *Quis nos ſeparabit à charitate Chriſti? Tribulatio? an anguſtia? an perſecutio? an fames? an nuditas? an periculum? an gladius?* Nihil enim intolerabile eſt eis, qui firmiter apud ſe ſtatuunt certamen fidei certare, curſum perficere, fidem ſeruare, vt & incorruptionis mereantur coronam. Sicut verò ſulicitos optimè gubernare, non in ſerenitate nauigare, ſed in tempeſtate poſſe nauem ſeruare, probatiſſimos declarat: ſic etiàm ſortitos eccleſijs præſidere nõ omnimodò rerum ſerenitas claros demõſtrat: magis verò ſolertia in tribulationibus, & fortitudo, & patientia, & fortiter reſiſtere inſtabilibus hæreticorũ ſermonibus. Semper quidẽ tua ſplẽduit ſanctitas, præcipuè autẽ modò, facta omnibus Oriẽtalibus columna & fundamentum veritatis, & ſicut quendam peſtiferum expellens morbum nouę & abominãdæ hæreſeos Neſtorij blaſphemiã. Nam procedit quidẽ ex altera radice (illius dico, qui de Cilicia erat) iſta impietas. arbitratus verò eſt, quòd tenebit orbem terrarum propter potentiam neſcio quomodò illi datam. Repnit enim ſedem fortiſſimã, & factus eſt cibus draconi multa capita habenti: ſperauit verò etiàm ipſe ſanctas Dei eccleſias deuorare, & omnes apprę̨hendere: & niſi nos ſaluaſſet Deus omnipotens, prænaluiſſet vtiq;, quantùm ad potentiam conatuum pertinet eius, ſceleratasq; concurſiones illorum, qui eum continent.

Rom. 8.

Hæreticorũ inſtabiles ſermones.

Theodorũ Mopſueſtenum dicit.

Apoc. 12.

EPISTOLA CYRILLI ad monachos.

CHariſſimis & deſideratiſſimis Anaſtaſio, Alexandro, Martiniano, Ioanni Paregorio presbyteris, & Maximino diacono, & cæteris orthodoxis patribus monachorũ, & eis, qui vobiſcum ſolitariam vitam exercent, & in fide Dei confirmati ſunt, Cyrillus in Domino gaudere.

Deſiderium ſtudiumq́ue, quod circa doctrinam veſtra charitas habet etiamnùm, nõ mediocriter collaudaui, dignumq́; eſſe dico omni ratione. Nam diuinas deſiderare doctrinas, ſacrorumq́; dogmatum ſolere defendere rectitudinem, quomodò non aliquis miretur? Hæc enim res vitæ infinitæ & beatæ prouiſor eſt, & ſtudium, quod in his eſt, non ſinè mercede exiſtit.

ET POST ALIA:

Quoniam verò ſcripſit veſtra reuerentia, quòd deriuant quidam ad quod non conuenit, vim verborum, quę in Symbolo ſunt, aut non intelligẽtes rectè, aut diligẽtes quorundam cõſcripta, in reprobum ſenſum abducti: ideo ſcripſiſtis, quòd propter hoc oportet me de his ipſis ad vos facere doctrinam, & planè interpretari expoſitionis fidei tenorem, arbitratus ſum oportere, quæ in mentẽ veniunt meam, breuiter dicere. Sequamur verò vbiquè ſanctorum patrum confeſſiones & dogmata, rectè & indeclinabiliter diſcutiendo, quæ ab eis dicta ſunt. Nam iam quidem & ſancta Synodus Epheſi collecta Dei voluntate, contra Neſtorij perfidiam iuſtam & ſubtilem ſententiam proferens, & aliorũ vaniloquia, quæ poſt ipſum erunt, aut ante ipſum fuerunt, æqualia ſapiẽtes ei, & dicere aut ſcribere præſumpſerunt, cum illo condemnauit, ſimilem eis cõdemnationem imponens. Conſequens enim erat, vno ſemel propter tam profana vaniloquia inculpato, non cõtra vnũ magis peruenire, ſed vt ſic dicã, cõtra omnem eorum ſectam ſiue calumniam, quã fecerũt aduersùs pia Eccleſia dogmata, duos colentes filios, & diuidentes indiuiduum, & crimen adſcribẽtes cęlo & terræ, tanquàm homini ſeruientibus. Adorat enim nobiſcum ſupernorum ſpirituum ſancta multitudo vnum Dominũ Ieſum Chriſtum. Nè autem tenor apud quoſdam Symboli ignoretur, quod in vniuerſis ſanctis Dei eccleſijs & tenet, & prædicatur, ſanctorũ patrum dogmata ſiue expoſitiones geſtis inſerui ibi confectis, vt ſcirent legentes, quem debet intelligi ad modum ſanctorum patrũ expoſitio, ſiue ſyncerum rectæ fidei ſymbolum.

Patres ſequendi.

lum. Arbitror charitatem veſtram & legiſſe librum, quem de his ipſis conſcripſimus. Ipſum verò etiàm nunc, ſicut dixi, ipſis verbis apponens Symbolum, ad hoc conuertar Deo iuuante, vt ſingula planè interpreter, quæ in ipſo poſita ſunt. Scripſiſſe enim ſcio prædicabilem Petrum, Parati ſemper ad ſatisfactionem omni petenti vos rationem de ſpe, quæ in vobis eſt. (1.Pet 3.)

EX EPISTOLA RABBVLÆ beatæ memoriæ, ſcripta ad ſanctum Cyrillum contra impium Theodorum.

IAm verò quidam vnitatē ſecundùm ſubſiſtentiam, omnibus modis abdicāt. Morbus enim aliquis ſublatens inueterauit Oriēti, immedicabilis modo vulneris depaſcens Eccleſię corpus, & plurimos quidem latens, apud autem quaſi ſtudioſos, & ſupercilia extollentes eruditione, latenter honoratus. Epiſcopus enim quidā prouinciæ Ciliců Theodorus, vir veriſimilis dicendi, & potens perſuadere, alia quidem ſuper tribunali eccleſiæ ſtatìm dicebat ad populi placentiam, alios autem laqueos perditionis in ſcriptis ponebat, qui in principijs quorundam eius codicum anathemate circuncludebat inſpicientē non manifeſtare alijs ſcripta iſta. Primùm expoſuit, non eſſe verè Dei genitricem ſanctam virginem, tanquàm Deo verbo non ſuſcipiēte ſecundùm nos natiuitatem. Hoc vſque adhuc latens, nè tempore ampliore confirmatum fortius putaretur, ſecundùm iudicium Dei oblitus Neſtorius nouæ inciſionis autbor publicauit. Sequitur autem hoc & qđ eſt de humanatione: nec enim dicunt ſecundùm ſubſtantiam, vel ſecundùm ſubſiſtentiam vnitum eſſe Deo verbo hominem: ſed bona voluntate quadā, tanquàm diuina natura non ſuſcipiente alterum modum vnitatis propter non circunſcriptibile. Iſte & Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum dixit non oportere adorare ſicut Dominum, ſed relatione Dei honorari, ſicut imaginem quandam: magis autem manifeſtiùs ſecūdùm eos dicere, ſicut inſtar aliquid relatione adſidentis dæmonis. Iſte & carnem Domini pronunciauit nihil omninò prodeſſe, diſſipans Domini vocem, quæ eſt, *Caro nihil prodeſt.* (Ioan. 6.) Iſte & Apoſtolum dicit nō cognouiſſe Chriſtum, ꝙ Deus erat, ſed ſupra fidem, quę eſt in homine, ædificatā eſſe Eccleſiam. De gehenna hic ratiocinationes eorum non eſt tutum per literas ſignificare. Iſti ſunt theſauri impietatis eorum, quibus iamdudùm latenter fruebantur, & volunt, ſi poſſibile eſt, vſq; ad finē obumbrare timentes pias aures populi.

AB ECCLESIASTICA Hiſtoria Heſychij presbyteri Hieroſolymorum, de Theodoro.

ITà Photinum multis & alijs apud eos ſeculis, Theodorus quidam præcipuè imitatus eſt: malitioſus quidem loquendi, & linguà paratiſſimus, & ipſe tamen inſtabilis voluntate, qui huc & illuc inclinans ferebatur. Clericatui enim Antiocheno à prima ætate connumeratus, & benè conuerſari pollicitus, ad ſeculares libidines reuerſus, iterùm delectabatur. (Theodorus redit ad vomitum.) In omnibus autem bonis imitabilis, & beatus vir Ioannes Conſtantinopolitanus Epiſcopus, ſcripſit epiſtolam, quæ vſque adhuc in codicibus legitur, & à peiore ad meliorem pœnitentiam eum transferre præualuit: & iterùm benè conuerſari, iterùm in clericatu eſſe cępit, & Antiochia relicta in Tharſum trāſmigrauit, ex qua in Mopſueſtiam tranſijt, ordinatus in eam epiſcopus, nondùm Deo volente, manifeſtam impietatis illius prædicationem fieri. (Epiſ. Chryſoſto. ad Theodorū.) Prima autem elementa ſuæ doctrinæ ex Iudaico vaniloquio incipiens, Codicem in Prophetam Pſalmorum coſcripſit, omnes de Domino prædicationes abnegantem. Culpatus verò, & periclitatus, contraria ſibi dixit, non ex voluntate, ſed compulſus omnium querimonijs, & codicem ipſum delere pollicitus, latenter conſeruabat Iudaicę impietatis viaticum. Igni enim ſua commentaria ſimulans tradere, malitioſè abſcondere illecebram conabatur. Tempus quidem plurimum in exiguo loco praua loquens, qui eſſet merito, latebat. Quoniam verò loquens conſtitutus, vana ſolitus loqui, Doctoris famam conſecutus eſt, paucis quibuſdam apud eum ſtudentibus, qui veneno dictionum decipiebantur, calicem bibentes verbis quidem benè compoſitis coloratum, blaſphemis verò intellectibus & veneno plenum. Senectute iam cana debilitatus, ſed minima pietatis ſcintilla, ſi qua fortè in eo fuiſſet, inueterata, libros componere aduersùs Domini Dei apparitionem pręſumpſit, quorum multitudinem prætermittentes: (nec enim fas eſt impios reuoluere ſermones) vnius in præſenti memoriam faciamus. Chriſtum enim Ieſum, generis noſtri Saluatorem & Dominum, (Heb. 1.) quem ſplendorem paternæ gloriæ & imaginem ſubſtantiæ Paulus vocat, ferre eum omnia dicens verbo ſuæ virtutis, qui purificationem noſtrorum fecit peccatorum, & ad dexterā paternæ maieſtatis conſedit, de quo ad Coloſſenſes ſcripſit Epiſtolā, ꝙ in eo omnia ſunt creata, quæ ſunt & in cœlis, & in terra, viſibilia & inuiſibilia, ꝙ per eum & in eū creata ſunt omnia, & ipſe eſt ante omnia: (Coloſſ. 1.) hūc non incarnatum verbum, ſicut Euangelicis vocibus edocti ſumus, ſed hominem per vitæ prouectionem & paſſionum perfectionē cōiunctum Deo verbo ſcripſit ſtultus in omnibus, & hæc in myſticis ſermonibus auſus eſt: & ille quidem talia. Sed & ſequaces eius extollebantur, de quibus dicere conuenit, dicentes ſe ſapientes, ſtulti facti ſunt mutauerunt enim verè & iſti gloriam incorruptibilis Dei in ſimilitudinem corruptibilis hominis, Chriſtum non ſicut Deum incarnatum (Rom. 1.)

glo-

glorificantes, ſed ſicut vnum ſimilem ... hominem ioiuriaoies. Nos verò ad cætera orationes procedimus. Non enim multum tempus ſuperuiuens Theodorus, prædictis contra myſterium blaſphemijs,& nouę Hierufalem ioiuriam addidit, mioorare & eam tanquàm patriam incarnationis myſterij properans.

LEX DIVINÆ RECORDATIONIS Theodoſij & Valentiniani.

DEbitam à nobis venerationem pijſſimę doctrinæ reddentes, eos, qui auſi ſunt contra Deum impiè conſcribere, debitæ cõdemnationi ſubijcere, & nominibus dignis vocari oportere exiſtimauimus. Iuſtum igitur circundare eos confuſione ſuorum peccatorum, & in tali vocabulo permanere in æternum, quatenùs nec viui liberẽtur, vt poſt mortem permaneant contempti & condemnati. Iterùm igit doctrioa Diodori, & Theodori, & Neſtorij impiorum & peſtiferorum viſa eſt nobis abomioaoda eſſe: ſimiliter autem & omnes, qui ſequuotur eorum errorẽ, & conſentiuot eorum impietati, iuſtum & ipſos eandem nominationem mereri, & confuſionem induiːnè, dum oominantur Chriſtiani, ex ipſo inueniantur decorati vocabulo, longè conſtituti à Chriſtianorum propoſito, & alienati à recta & immaculata fide. Quapropter per hanc noſtram legem ſancimus eos, qui in omni terra vbiq; inueniuntur impijſſimo & inſtabili Neſtorij & Theodori propoſito conſentientes, Simonianos à præſenti nominari. Oportet enim eos, qui anteà in diuina doctrina creuerunt, poſteà verò ad illorum impietatem inclinatos, & illorum imitatos errorem, eadem nominatione Simonianos probari, ad ſimilitudinem Arij per ſanctionem diuinæ recordationis mirabilis & prædicabilis Conſtantini, qui conſtituit Porphyriaoos nominari Arianos: qui propter ſimilitudinem impietatis, nominationem Porphyrij impoſuit ei, qoi auſus eſt & exiſtimauit veram fidem humanorum potentia verborum circunſcribere, & codices peſtilentes & ineruditos ad memoriam relinquere poſterorum. Nemo igitur audeat ſacrilegos codices ab eis expoſitos, & maximè à Theodoro & Neſtorio, & cootrarios veræ doctrinę & expoſitioni venerabilium epiſcoporum, qui Epheſi collecti ſunt, legere, aut poſſidere, aut ſcribere. Oportere enim eos codices cum omni diligentia requiri, & inuentos publicè coram omoibus comburi. Per hoc enim radix impietatis amputabitur, nè in poſterum erroris ſemina generentur ad errorem ſimplicium, qui facilè ad illius laqueos collabantur. Neque decætetò inueniatur prædictorum hominum memoria, vel alia appellatio præter Simonis: ſed neque in loco, vel in domo, vel in vico, aut in agro, aut in ciuitate, vel in eius ſuburbanis conuenticulum eorum fiat, nec in manifeſto, nec in occulto. Tales enim iubemus omni priuari conuenticulo viuentes. & hoc certum omnibus ſit, quòd ſi quis præterierit præſentem noſtram ſanctionem, & Theodoro & Neſtorio *adſenſerit, illorum ſocios imitãs, eius per gladij vltionẽ omnis ſubſtantia fiſco addicetur*. Tua igitur illuſtris eminentia præſentem à nobis expoſitam legem manifeſtã faciat per omnem terram habitantibus, & proponi per ſingulas ciuitates dignetur, quatenùs per huius legis recitationẽ cognoſcant omnes, qui in quacunque prouincia ſunt, q̃ ſuper his à nobis diſpoſita ſunt. Eandem autem legem noſtram Gręcis & Latinis ſcripſimus verbis ad recitantium felicitatem.

Diodorus, & Theodorus, & Neſtorius impij mulctãtur cum ſuis.

Libri hæreticorum vetantur.

Libri hæreticorum cõburendi.

Pœna tranſgreſſorum.

LEX THEODOSII ET VALENtiniani, per recordationis Imperatorum, aduersùs Neſtorium & Theodotum, & eos, qui ſimilia eis ſapiunt.

IAm priùs quidem Neſtorius, qui Conſtaotinopolitanæ ciuitatis fuit epiſcopus, noua & monſtroſa dogmata pertentans introdocere ſyncerræ & orthodoxæ fidei Chriſtianorum, eiectus eſt à ſancta ſynodo quæ per ſanctionem Imperialem ex omni orbe terrarum Epheſi congregata eſt: quæ eadem ſancta Synodus ſimul etiàm confirmauit expoſitam à Nicænis trecentis decem & octo epiſcopis orthodoxam fidem. Et nos corroboraotes ea, quæ piè decreta ſunt ab eodem ſaocto Coocilio Epheſi congregato, generalem conſtitutionem protulimus, condemnãtem eundem Neſtorium, eosq;, qui ſimilia illi ſapiuot, vt non mereantur nominationẽ Chriſtianorum, ſed magis vocentur Simoniani, quoniam Simonis blaſphemiam dilexerunt: & ſtatuimus certas aduersùs eos pœnas, quæ præſenti conſtitutione continẽtur. Sed nec habeat aliquis, aut legat, aut ſcribat, aut proferat Neſtorium, ſeu illius libros, vel codices omninò oocibiles, vel ipſius Neſtorij, vel alterius, & maximè Neſtorij aduersùs ſolos Chriſtianos conſcripta, aut Diodori, & Theodori, & Theodoreti conſcripta: ſed vnuſquiſque habens tales codices, illos publicè proferat, & io conſpectu omnium igni tradat, & nemo eos, qui talem ſectam colũt, vel illorum doctores, aut in ciuitate, aut in agro, aut in ſuburbano ſuſcipiat, aut vnà cũ eis conueniat. Quòd ſi quicunq; tale aliquid perpetrauerit, publicatus perpetuò tradetur exilio: qui autem habet codices, cootioeotes abdicatam fidem Neſtorij & Theodori, vel illorum interpretatiooes, & allocutiones, & traditiones, eiſdem ſubijcientur ſupplicijs, licèt * lumen aliorum videantur, quæ ab illis compoſita ſunt.

Interdicit libros hæreticorum.

Hæretici vitandi.

*videtur eſſe mendũ.

Et ſancti verò Theophilus Alexandrious, & Gregorius Nyſſenus, ſuſceptis querimo-

nijs

Digitized by Google

nijs aduersùs Theodorum adhuc viuentem,& aduersùs impia eius conſcripta,ſcripſerunt aduersùs eum epiſtolas, quarum pars eſt.

SANCTÆ MEMORIÆ THEOphili ad Porphyrium Antiochiæ epiſcopum:

Pars epiſtolæ Theophili Alexandrini.

QVòd enim non patieris illos, qui occaſione aduentionis Saluatoris noſtri Ieſu Chriſti, præſumunt renouare Samoſateni Pauli dementiam,manifeſtum eſt,quoniã & qui in Nicęa conuenerunt patres noſtri, & iſtam ſectam cum Arianorum prauitate anathematizauerunt, qui nec baptiſma ſequacium Pauli comprobauerũt,ſicut ſcriptę ab eis definitiones continent. Et ipſe hic beatæ memoriæ epiſcopus Athanaſius vltimam prædicti Pauli Samoſateni impietatẽ condemnauit in Tomo, quem dictauit.

ET POST PAVCA:

QVoniam autem accuſant quoſdam, tanquàm ſcribentes ea, quæ pertinent ad renouationem ſceleratæ ſectæ Pauli Samoſateni à patribus condemnati,& propter hanc occaſionem commouendam porrexiſſe tuæ reuerentiæ affirmant, cuius exemplum literis ad me directis à tua reuerentia ſuppoſuiſti,inſpiciens tua bonitas vnà cum conuenientibus religioſiſſimis epiſcopis ea, quæ ab ipſis oſtenduntur, (dicunt enim probationes habere ſe) ſi inuenerit ſcripta cõtraria Apoſtolicis dogmatibus, dignetur Apoſtolicum amplecti zelum aduersùs talia innouantes.Iuſtum enim eſt, ea, quæ impiè ſcripta ſunt,piè amputari, & noſquàm inemendabiles permanere eos, qui qualiacunque incautè per inſcientiam & vanam gloriam ſcribere præſumpſerunt. Porrectà autem ſunt & ipſi ſanctæ memoriæ Theophilo impia capitula ex Codicibus Theodori.

SANCTI GREGORII AD Theophilum.

Gregorij Nyſſeni ad Theophilum.

QVi Apollinarij dogmata defendunt, per querimoniam,quam aduersùs nos faciunt,ſua confirmare conantur, carnale verbum,& Dominum ſeculorum, hominis filium,& mortalem filij Deitatem conſtruẽtes.Proferunt enim, quòd aliqui quaſi Catholicæ eccleſiæ exiſtentes,duos colunt filios in dogmate: Vnum quidem ſecundùm naturam, alterum autem ſecundùm adoptionem poſteà acquiſitam,neſcio à quo talia audientes,& ad quam perſonam contendentes: nondùm enim noui eum, qui hæc ſubloquitur. Veruntamen quoniam hanc proponentes aduersus nos cauſam, per hoc quòd videntur huic flagitioſo negocio repugnare, ſuas opiniones corroborant, bonum eſt tuã in Chriſto perfectionem, ſecundum qood in mente tibi inijciat ſanctus Spiritus, exſcindere occaſiones eorum, qui quærunt aduersus nos occaſiones,& perſuadere eis,qui iſta calumnialiter adſcribunt Dei eccleſiæ, quòd eſt dogma tale in Chriſtianis nullum, neque prædicatur.

EX HIS QVAE THEODORItus defendens Theodorum, contra Cyrillum ſcripſit,per quæ teſtimonium pręber idem Theodoritus, quòd Theodori ſunt iſtæ impietates, contra quas ſanctæ memoriæ Cyrillus ſcripſit.

Theodoritus pro Theodoro contra Cyrillum.

POſteà interpretationem accuſat octaui pſalmi,& incolcat hæc verba diuini Theodori: Cõſideremus igitur,quis eſt homo,de quo ſtopeſcit & miratur,quòd vnigenitus dignatus eſt eius memoriam & viſitationem facere. Sed quòd quidem non dictum eſt de omni homine, in ſuperioribus demonſtratum eſt: quòd autem nec de vnoquolibet,& hoc dictum eſt.

ET POST PAVCA, EIVSDEM Theodori poſuit memoratus Theodoritus ſic habentia:

CEſſate vel nunc vix aliquandò à veſtra impudentia, agnoſcentes quod oportet. Videte enim omnium hominum ſceleratiſſimi,quanta naturarum eſt differentia, quòd iſte quidem ſtupeſcit, quia & memoriam facere hominis dignatur,& viſitare eũ, & cęterorũ participem facere, quorum participem iam fecit ipſum, Ille autem è contrario miratur,quòd tantorũ particeps fieri ſuper ſuã naturã meruit.Et ille quidem, vtpotè beneficium dans, mirificatur, magna præſtans,& ſuper naturam beneficium accipiens:iſte autem, vtpotè beneficium accipiens,& maiora,quàm eſt ipſe dignus, accipiens. Poſt hæc Theodoritus intulit iſta: Cùm poſuiſſet Cyrillus ex his, quæ diuinus Theodorus contra Apollinarium ſcripſit, ſtatim iniurias infert,& contumelias, & vituperationes,& dicit:Sobrij eſtote ebrij ex vino veſtro. Et, Clamet aliquis ità erranti- bus: Impone homo tuæ linguæ oſtium & ſeram: ceſſa cornu in altitudinem extollens, & loquens contra Deum iniquitatem. Quouſque inſultas contra patientem Chriſtum? In mente habe ſcriptum à diuino Paulo: Ità verò peccantes in fratres,& percutientes eorum ægrotantem conſcientiã, in Chriſtum peccans.Et vt aliquid ex propheticis loquar: Iuſtificata eſt Sodoma à te,ſoperaſti paganorum verboſitates,quas fecerũt cõtra Chriſtum,ſtultitiam exiſtimantes crucẽ: nihil eſſe oſtendiſti Iudaicæ ſuperbiæ crimina. Et cùm hæc poſuiſſet verba Cyrilli contra Theodorum dicta Theodoritus, ſic intulit: Quid tibi zelum tantum inflammauit veritatis defenſor,vt hãc & talem aduersùs eũ pompam faceres,& paganis ſimul, & Iudæis, & Sodomitanis oſtenderes,magis impium,

Pſalm. 140.
Pſal. 74.
1. Cor. 8.
Ezech. 16.

impium,& poſitas contra impios à diuina ſcriptura voces adſcriberes pietatis propugnatori? Nonne dominus Chriſtus in ſacris Euangelijs in ſeipſum traxit Dauid diuinationē, Nonne pueris clamantibus, Oſanna filio Dauid, ipſe dixit Iudæis, Non legiſtis, Ab ore infantium & lactentium perfeciſti laudem? Non diuinus Apoſtolus ex his deductum verbum ei adaptauit & cætera pſalmi? Quid igitur nouum dixit Theodorus, quòd ſatis eum blaſphemijs lapidaſti, & iubens illi frenare linguam, ipſe percurrere iſtam effrenatam dimiſiſti? Vide nè quis te calidiorem exiſtimet his aduersùs Theodorum vti iniurijs, quòd & ille Apollinarium, & qui ea, quæ ſunt illius, ſapiunt, ſceleratiſſimos vocauit. Si hoc non eſt, quo abſono dicto ſicut crapulā, quantas huiuſmodi aduersùs eum blaſphemias effudiſti? Quid autem nouum præter veteres illos doctores dixerit? Illorum enim vnuſquiſq; humanā naturam & viſitatam,& aſſumptā, & vnctam eſſe à ſancto ſpiritu,& crucifixam, & mortuam eſſe,& reſurrexiſſe, & in cęlos receptā eſſe & ſedem mereri, quæ ad dexteram eſt, aperte & dilucidè docuerunt. Tu verò cùm ineffabilia, vt videtur verba audiſſes, quæ Paulus audiuit, magis hic alia quædam & diuiniora, (alias vero nobis introducis præter Pauli doctrinas) ſic Paulum interpretaris,& dicis: Sed erat ipſum ex Deo patre verbum, factus certè ſecundùm hominē,& non alium quendam, ſed ſeipſum viſitatione & memoria dignatus. Quid his verbis magis ridiculum? Cuius enim Deus verbum viſitationis indigeret? Atqui cum in forma Dei eſſet, non rapinā arbitratus eſt, æqualis eſſe Deo, ſed ſemetipſum exinaniuit, formā ſerui accipiens: & angelicam quidem naturā non aſſumpſit, ſemen autem Abraham aſſumpſit. Meritò igitur Theodorus dixit eū, qui accepit, viſitare: aſſumptam autem, viſitatum eſſe. Ità autem & propheta docens, Dominum quidem eū, qui viſitauit, vocat: hominem verò eum, qui viſitationem meruit.

Matt. 25.

Pſal. 8.

2. Cor. 12.

Philip. 2.

Hebr. 2.

EX EPISTOLA THEODORITI ad Hierenarum digamum, teſtimonium prębēns, quòd ſub accuſatione erat Theodorus, & dubitabatur de eo.

QVoniam verò inculpatis me, quòd ſanctum & beatum reliqui patrem Theodorum in connumeratione Doctorum, neceſſarium exiſtimaui & de hoc breuiter dicere. Primùm etenim amantiſſimum mihi caput, multos & alios nobiles viros, & nimìs claros factos tacuimus. Deindè illud oportet conſiderare, quòd qui accuſatur, indubitabiles teſtes debet producere, quos neque accuſatorum aliquis inculpare poteſt. Si autem à perſecutoribus accuſatos, qui accuſatus eſt, ad teſtimonium vocet, nec ipſe, qui iudex eſt, patiatur ſuſcipere. Nam ſi laudes patrum conſcribens, iſtum ſanctum pręterimiſi, iniquum feciſſe confiteor, & circa doctores ingratus fuiſſe. Si verò accuſatus ſatisfactionem obtuli, & indubitabiles produxi teſtes, quid ſinè cauſa, qui horum nihil volunt videre, inculpant? Quomodò autem veneror virum, teſtis eſt, qui à nobis pro illo codex conſcriptus eſt, in quo aduersùs eum factam inſcriptionem diſſoluimus, non timentes accuſatorum potentiam, nec futuras contra nos inſidias.

Diodorus archidiaconus & primicerius reuerentiſſimorū notariorum, dixit: Quoniam quidam dicunt, quòd ſanctæ memoriæ Cyrillus laudauit Theodorum Mopſueſtenum in quodam ſuo ſcripto, in quo dicunt, quòd ſcriptum eſt, bono Theodoro: & ſuper hæc, quod & ſanctæ memoriæ Gregorius Nazianzenus literis vſus eſt ad Theodorum Mopſueſtenum, laudans eum. Qui autem ità hæc dicūt, & hoc adijciunt, quòd non oportet poſt mortem hæreticos anathematizari: hoc hic & ad ſcientiam venit ſancti veſtri Concilij. Nè quid eorum indiſcuſſum relinquatur, neceſſarium putauimus & hæc veſtræ ſanctitati ſuggerere.

Calumnia Cyrillo & Nazianzeno intentata excutitur.

Sancta Synodus dixit: Quoniam proferunt quidam, quod dictum eſt, ſancto Cyrillo, hoc eſt, quòd ſcriptum eſt, bono Theodoro, recitentur tam quæ anteà, quàm quæ poſteà per ſequentia dicta ſunt, ad perfectiorem rei ſcientiam. Et cùm ſuſcepiſſet Theodulus reuerentiſſimus diaconus & notarius, recitauit.

EX SECVNDO LIBRO CYRILLI Epiſcopi Alexandriæ, de eo, quòd vnus Chriſtus, contra Theodorum.

QVòd tamen voluit impius Neſtorius dogmata Theodori ſequi, non abſolutionem ei accuſationum facit: magis verò grandiorem aduersùs eum in damnationem operabitur. Cùm enim liceret ei ſanctorum patrum rectis verbis & immaculatis de Deitate ſermonibus potiri, propoſuiſſe dinoſcitur veritati mendacium. Prętermiſit enim, quæ illorum ſunt: magis verò elegit turpibus adhærere, & tam diſtortis lætificare ſermonibus. Hunc verò, qui talem habet voluntatem & dementiam, in hoc deſiluiſſe inculpet aliquis, arbitror, & valdè meritò. Oportebat enim memoriam habere ſanctiſſimi Pauli, planè ſcribentis nobis: Eſtote prudentes nummularij, omnia probate: quod bonum eſt, tenete: ab omni ſpecie mala abſtinete vos. Quod & agere ſoliti nos, & ſolidorum probatores imitati feſtinantes, illa quidem, quæ ſunt turpia & reproba dogmata, reprobamus, ſuſcipimus verò & valdè libenter omnia, quæ reſplendent clara veritatis pulchritudine. Iterùm verò nobis ratio conuertetur ad decentem ei & propoſitam viam. Scriptum eſt igitur bono Theodoro aduersùs hæreſim Arianorum

1. Theſſ. 5.

norum & Eunomianorum viginti penè numero vel ampliores libri, necnon etiàm alij, interpretantes Euangelicos & Apoſtolicos libros: quos quidem labores noller aliquis increpare, magìs autem decreto ſtudium honoraret, ſi ineſſet eis dogmatum rectitudo. Si verò quidam extra deſtinatum ambulet, & rectam viam veritatis relinquens, per ſemitam erat diſtortam, ſimpliciorumq; corda vulneret, adulteratorum eis iniiciens intellectuum ſemina, nunc requieſcere non ſinè damno erit eis, qui populis præſident: mercedem verò habebunt & locrum, ſi reſiſtant. Ergò quoniam in his libris, ſiue memorati viri conſcriptis, quæ modò nominauimus, inuenta ſunt quædam vltimæ impietatis plena, quomodò erat conſequens velle tacere? Diuidet enim indiuiduum Chriſtum, & pro vno filio dualitatem colit à veritate excidentem, & quaſi falſis nominibus coloratam. Nam Deum verbum, qui ex Deo patre eſt, hominem vocari dicit, non tamen & hoc factum eſſe ſecundùm veritatem: hominem verò eum, qui ex Maria eſt, ſicut dicit, quem & carnem aſtutè nobis nominat in multis locis: Deum quidem dicit & filium Dei, non autem hoc eſſe ſecundùm veritatē. Sancta ſynodus dixit: Oſtenderunt ea, quæ recitata ſunt, quòd arguens magìs Theodorum & impia eius conſcripta Cyrillus religioſæ memoriæ, non tamen laudem quandā faciēs de eo, huiuſmodi verbis vſus eſt. Recitentur & epiſtolę Gregorij ſanctę memorię, quas quidem dicunt ad Theodorum Mopſueſtenū ſcriptas eſſe. Et cùm ſuſcepiſſet idē reuerēdiſſimus diaconus & notarius Theodulus, recitauit.

Naziãzeni litera ad Theodorū.

Theodoro Gregorius, cōmendans quoſdam adinuicèm litigantes, & ſignificans quòd tam ſub ſua, quàm illius gubernatione ſunt, dicit autem ſic:

Quæ à dominis meis chariſſimis epiſcopis ſcripta ſunt ad tuam reuerentiam, hæc etiàm à nobis ad te ſcripta eſſe exiſtimans, da obſecro manū mulieribus, nec deſpicias eas tyrannicam violentiam patientes ſub viri potentia, contra quem interpellauerunt.

ET POST ALIA:

Duos qui in hac re grauentur, cognoſco, id eſt, tuam reuerentiam, & nos, ſi quod iuſtum eſt, deſpiciatur. Sub amborum enim gubernatione ſunt, qui iudicātur, & timor eſt, nè veritas veriſimilibus verbis ſuperetur. Quapropter & iudica, & pro noſtra infirmitate pugnare feſtinare.

Iterùm aliam epiſtolam proferunt, quaſi ad Theodorum Mopſueſtenum ſcriptam à prædicto ſancto Gregorio. Ex ipſa verò maximè conuincuntur mentiores. Adhortatur enim magìs Tyanenſem Epiſcopum ad martyrum feſtiuitatem peruenire, quæ in

Calumnia alia in Naziãzenum diluitur.

Arianzis, prædio eiuſdem ſancti Gregorij celebratur in menſe, quem ipſi Cappadocū lingua Dathuſa nominat. Arianza verò prędium eſt ſub Nazianzo. Nazianzus autē videlicet ſub Tyanenſi ciuitate tūc erat. Habet autem epiſtola ſic: Debes quidem nobis vt infirmis remediū, cùm vnum eſt à mandatis ægrotantium viſitatio. Debes autem etiàm ſanctis martyribus annualē honorem, quem in tuis Arianzis ſolenniter celebramus die xxij. noſtri menſis Dathuſæ: & nō pauca Eccleſiaſticorum cōis indigent diſceptationis. Propter omnia igitur impigrè peruenire digneris. licèt enim nimius ſit labor, ſed æqualis eſt merces.

Aliæ Nazianzeni litera.

ALIA EPISTOLA AD EVNdem Theodorū ſcripta, per quam rogat de pauperibus, & ptochotrophis ſuæ parœciæ, qui peccauerūt. Initiū verò Epiſtolę ſic eſt: Audio te grauiter ferre factas vobis à Monachis & pauperibus iniurias.

Item aliæ.

ET IN FINE.

Nunc puta omnes quidē ante pedes tuos cadere, & pauperes, & ptochotrophos, omnes verò Monachos & virgines pro eis ſupplicantes de omnibus pro his gratiam, quoniam profligati ſunt ſatis, ſicut certum eſt, ex quibus nos rogauerūt: & ante omnes da nobis, qui pro his precamur. Et ſi tibi graue eſſe videtur ab illis eſſe exhonoratum, multo peius eſſe appareat, ſi te admonentes hæc nos non audiamur.

Vtuntur autem & alia Epiſtola eiuſdem S. Gregorij ad eundem Theodorum, habēte laudes eiuſdem Theodori. Oſtenditur autem etiàm iſta magìs ad Tyanēſem Epiſcopum ſcripta, per quam meminit monaſterij adhuc conſtituti in prædio, quod dicitur Paſa, ſub Tyanenſium poſitum ciuitate. Habet autem ſic.

Deus te donauit eccleſijs ad gloriam noſtram multorumque ad vtilitatem, cùm ſis tēſis ſubtilis cautusque circa ſpiritalia, vt etiàm nos facias cautiores, qui plus aliquid habere per ętatē putamur: quoniā igitur voluiſtis participes nos ſpiritalis habere diſceptationis, (dico autem propter iuramentum, quod Georgius Paſſonus iuraſſe apparet) quod placuit nobis, tuæ reuerentiæ demonſtremus, & cætera.

Itē adhuc aliæ.

Et alia Epiſtola ad eundem, ex qua maximè oſtenditur, quòd ad Epiſcopum Tyanēſem omnes ſunt ſcriptę. Rogat enim eum dare epiſcopum Nazianzo, tanquàm primū prouinciæ. Habet enim ſic: Tempus eſt mihi dicere, quod habet ſcriptura, Ad quē clamabo, patiens iniquitatem? Quis porriger mihi manum tribulato? in quem grauamen Eccleſiæ peruenit, malè ſic habentis & deſolatæ? Obteſtor coram Deo & electis Angelis, quòd non iuſta patitur grex Dei, ſinè paſtore & ſinè viſitatione conſtitutus propter noſtram infirmitatem. Me enim mor-

Rurſus alia.

Habac. 1.

bus detinet, citiuſque abduxit Eccleſiæ. Et nunc omninò vltima expirantē, & ampliùs contribulatum difficultatibus, & ſi quidem aliud caput haberet prouincia, ad illud clamare oportebat, & teſtificari: tua verò ſuperpoſita reuerentia, ad te reſpicere neceſsè eſt. Procura tuam eccleſiam per quemuis modū nec eam deſpicias indigna agērem. Vt enim alia prætermittam, qualia nunc aduenientes Apollinaris ſequaces aliqua quidem cōmiſerunt, aliqua verò interminantur, à dominis meis pſbyteris cognoſces Eulalio chorepiſcopo & Eleuſio, quos ſtudiosè ad tuam reuerentiam diremimus. Et hæc compeſcere non eſt noſtræ ætatis & infirmitatis, ſed tuæ ſolertiæ & virtutis: quoniam tibi cum alijs etiàm præualere Deus præbuit ad commune patrocinium Eccleſiæ. Sin autem hæc dicens & ſcribens non audiar, quod reliquū eſt, ſolùm hoc fiet, publicè prædicare omnibus & notum conſtituere, quoniam Epiſcopo indiget Eccleſia, nè à noſtra infirmitate lædatur: vos autem hoc, quod ſequetur, cognoſcetis.

Et aliam epiſtolam ſcripſit ad eundē Tyanenſem epiſcopum, per quā inculpauit eos, qui trahere eum volebant ad epiſcopatum Saſymorum, & maximè Helladium Cæſareæ: & cùm multa de eo dixiſſet, rogat & de Boſphorio Doaron epiſcopo, qui ad Tyanēſem tunc epiſcopum accuſatus eſt, & iudicabatur apud eum.

Habet autem ſic:

Itē adhuc aliæ eiuſdē literæ.

ADdetur autem etiàm illud literis dominum meum religioſiſſimum comminiſtrum Boſphorium, ſi quidem veſtra ex damnatione circa fidem inuenerit malum, quod nec dicere fas eſt, vt relinquam longū tempus noſtrumque teſtimonium, ipſi hoc iudicate. Si verò parœciarum cauſa, perfidiam illi inferunt, nouumque crimen, nè criminationibus ſubtrahamini, neque fortiores eas veritate faciatis, obſecro nè multis triſtitiam inijciatis benè agere volentibus. Et cùm ſurrexiſſet Euphranta vir religioſiſſimus Epiſcopus Tyanenſis, dixit: Doceo veſtram ſanctam Synodum, quæ & ante verba mea cognoſcitis, quòd ſinè cauſa ſemetipſos decipiunt, qui putant quòd Gregorius ſanctæ memoriæ ad Theodorum Mopſueſtenum ſcripſit recitatas epiſtolas. Ego enim, vt & Tyanenſis eccleſiæ epiſcopus conſtitutus, & ex ipſa ortus, prouinciæ veritatem expono.

Theodorus epiſcopus fuit in mea ciuitate temporibus Gregorij ſanctæ memorię. Prędicatur enim in ſacris diptychis ità: Pro Eupſychio, Aothemio, Aetherio, Deodato, Calliopio, Longino, Theodoro.

In illo autem tempore ſub Tyanenſi ciuitate erat & Dohara, & Nazianzus, vſq; ad tēpora huius pij Imperij. Pijſſimus autem Imperator cùm metropolitana iura dediſſet ciuitati, quę quondàm quidem Muciſſos, nunc verò Iuſtinianopolis nuncupatur, cum alijs ciuitatibus & Dohara, & Nazianzum ſubiecit ei. Et Arianzus quidem prædium eſt, vndè ortus fuit idem ſanctæ memoriæ Gregorius, ſub Nazianzo conſtitutus, in quo prædio feſtiuitatem adhortatus eſt facere beatū Theodorum: & menſis autem apud Cappadocas prouinciali vocabulo Dathuſa adijcitur, cuius & ipſius vna ex epiſtolis memoriā facit. Prædium autem, quod dicitur Paſa, in quo & monaſterium poſitum eſt, cui tunc præſidebat Georgius monachus, quem epiſtola Paſinum vocat, duodecim * millijs Tyanenſis diſtat Metropoleos, & ſub eadem ciuitate eſt vſq; hodiè. Sed & Dohara ciuitas, ſicut dixi, ſub gubernatione eiuſdem Tyanēſis Metropoleos tunc erat, & ordinationem epiſcoporum Tyanenſis epiſcopus faciebat. Vndè & hortatur eundem beatum Theodorum tanquàm Metropolitanum prædictarū ciuitatum, ipſe iam ſenectute fatigatus, ordinare epiſcopum in Nazianzo pro ſeipſo. Secunda verò Cilicia, ſub qua Mopſueſtia conſtituta eſt, nullam communionem nec vnq̄ habuit, nec habet ad ſecundam Cappadociā, aut ad prædia, vel ciuitates eius, cùm media ſit prima Cilicia, & diuidat Cappadociam & ſecundam Ciliciam. Secundæ autem Ciliciæ pars; Mopſueſtia eſt. Nec poſſibile erat ſanctæ memoriæ Gregorium pro gubernatione eccleſiarum ſecundæ Cappadociæ, & pro ordinatione epiſcoporum ſcribere epiſcopo oppidi, & eius ſub alia parœcia conſtituti, & ſub Metropolitano alio, vt nec ius creandi haberet epiſcopum. His ità dictis ab Euphranta reuerendiſſimo epiſcopo Metropolitano Tyanenſi, ſurrexit & Theodoſius reuerendiſſimus epiſcopus ciuitatis, q̄ olim quidem Muciſſos, nunc verò Iuſtinianopolis nuncupatur, & hæc dixit: Verè omnia docuit veſtram ſanctam ſynodum Euphranta religioſiſſimus. Et ego enim hæc ſcio, qui & de illa prouincia ſum, & ſub mea gubernatione modò eſt & Dohara, & Nazianzus, ſub qua Nazianzo & Arianzos prædium conſtitutum eſt: & nullam communionē vnquàm habuit ad prædicta prædia, vel ciuitates ſecunda Cilicia, vel eius epiſcopi.

fortè, *milliaris.

Sancta Synodus dixit: Et ipſę quidem per ſe epiſtolæ ſancti Gregorii demonſtrant, quòd ad Theodorum religioſæ memoriæ Tyanenſem epiſcopum, quæ ſecundę Cappadociæ metropolis eſt, ſcriptę ſunt, non tamen ad impium Theodorum Mopſueſtenū. Adiectæ ſunt autem & reuerendiſſimorum epiſcoporum depoſitiones. De eo autem, quòd oportet & poſt mortem hęreticos anathemanzari, iam quidem aliqua lecta ſunt: veruntamen & ſi quid aliud ad hoc pertinet, recitetur.

Diodorus archidiaconus & primicerius reuerentiſſimorum notariorum, dixit: Sunt nobis præ manibus, quæ electa ſunt ad præſentem quæſtionem pertinentia, eo quòd oportet hæreticos & poſt mortem condemnari.

Etiàm poſt obitum hæretici anathemate plectendi.

Sancta Synodus dixit, Recitentur. Et cùm ſuſcepiſſet Photinus reuerentiſſimus diaconus & notarius, recitauit. Ex primo libro ſanctæ memoriæ Cyrilli, de eo, quòd vnus eſt Chriſtus, contra Theodorum. Sunt enim, ſunt, qui Redemptorem & Dominum ſuum negant, & Filium quidem verum Dei Patris, non dicunt eum eſſe, qui in vltimis ſeculi temporibus ex muliere ſecundùm carnem natiuitatem propter nos ſuſtinuit: apparuiſſe autem magis orbi terrarum Deum recentem & poſterum, filiationis gloriam extrinſecùs acquiſitam habentem, ſicut & nos, & quaſi quibuſdam adulterinis gloriantem honoribus, vt iam anthropolatria & nihil aliud eſſet, & adoretur homo aliquis cum ſancta Trinitate tam à nobis, quam à ſanctis angelis. Hæc quidam valdè ſuperbi, & magna ſapientes in diuinarum ſcripturarum ſcientia, ſuis ſcriptis inſeruerunt, & ſicut dicit omnium Dominus per vnum ſanctorum prophetarum, laqueum ſtatuit ad corrumpendos homines: Quid enim aliud ſit, quàm laqoeus & ſcandalum, lingua loquens diſtorta, & ſacris literis abhorrentia, & traditiooi ſanctorum Apoſtolorum & euangeliſtarum impudenter reſiſtentia? Recuſandum igitur eos, qui tam malis culpis obnoxij ſunt, ſiue in viuis ſunt, ſiue non. Ab illo enim quod nocet, recedere neceſſarium eſt, & non ad perſonam reſpicere, ſed id, quod Deo placet, oportet conſiderare. Quòd ſanctæ memoriæ Cyrillus Apoſtolica verba ſecutus, quæ dicunt, Hæreticum hominem poſt vnam & ſecuodam correptionem recuſa, ſciens quia peruerſus eſt eiuſmodi, & peccat, & eſt à ſemetipſo damnatus, vſus eſt verbo, quod eſt, & recuſandos nobis tales eſſe, ſiue in viuis ſint, ſiue non. Sed etiàm in Epiſtola, ad Martianũ & alios Monachos ſcripta, idem ſanctæ memoriæ Cyrillus ità dicit: Non iam quidem & ſancta Synodus, Epheſi collecta Dei volũtate, contra Neſtorii perfidiam iuſtã & ſubtilem ſententiam proferens, & aliorũ vaniloquia, qui poſt ipſum erũt, aut ante ipſum fuerunt æqualia ſapientes ei, & dicere aut ſcribere præſumpſerunt, cum illo condemnauit, ſimilem eis condemnationem imponens. Conſeqoens enim erat, vno ſemèl propter iam profana vaniloquia inculpato, nõ contra vnum magìs peruenire, ſed, vt ſic dicam, contra omnem eorum ſectam ſiue calumniam, quam fecerunt aduersùs pia Eccleſiæ dogmata, duos colentes filios, & diuidentes indiuiduum, & crimen adſcribentes cœlo & terræ, tanquàm homini; ſeruientibus. Adorat enim nobiſcum ſupernorum ſpirituum ſancta multitudo omnium Dominum Ieſum Chriſtum. Et his recitatis, ſurrexit Sextilianus reuerendiſſimus Epiſcopus de Africana prouincia, vicem agens Primoſi religioſiſſimi epiſcopi Carthaginẽſis, & in medio ſtans, hæc dixit: Quoniam propoſita ſunt ſancta euangelia, & oportet vnumquenque ea, quæ ſunt ſuæ ſcientiæ, ad propoſitam quæſtionem pertinentia facere manifeſta, doceo ſanctum veſtrum Concilium, quòd anterioribus temporibus in noſtra prouincia multi epiſcopi congregati, & quædam de diuerſis cauſis ad Eccleſiaſticum ſtatum pertinentibus diſponentes, ſtatuerunt de epiſcopis defunctis, qui hæreticis ſuas facultates relinquunt, ità vt poſt mortem anathemati ſubijciantur. Sunt verò etiàm Auguſtini ſanctæ memoriæ Epiſtolæ, dicentes, quòd ſi qui in vita ſua non rectè ſapuerunt, licèt non condemnati fuiſſent adhuc viuentes, vt demoоſtrato peccato iſti & poſt mortẽ anathemati ſubijciant. Et ſi placet vobis, hæc ad lectionẽ porrigo.

Pſalm. 56. 118. 139. 140. 141.

Hæretici vitandi.

Tit. 3.

Sancta Synodus dixit: Recitentur. Et cùm ſuſcepiſſet idem diaconus & Notarius oblatam chartam, recitauit:

Sancti Auguſtini ad Bonifacium comitẽ de quibuſdam Donatiſtis, accuſantibus Cęcilianum epiſcopum, quòd in vita ſua codices Chriſtianicos ad concremandum tradidit, qui propter hanc cauſam ſemetipſos ſeparabant ab Eccleſia: cuius principium ſic habet:

LAudo, & gratulor, & admiror, fili dilectiſſime Bonifaci, quòd inter curas armorum & bellorum, vehementer deſideras ea noſſe, quæ Dei ſunt.

ET POST ALIA:

Et Cęcilianum nequaquàm fuiſſe traditorem, ſed à maioribus iſtorum falſis criminationibus & calumnioſis accuſationibus adpetitum: non quia in eo Eccleſiæ cauſa cõſiſtat. Nullius enim iniquitas obſiſtit promiſſionibus Dei, nec poteſt alicuius perire criminibus hęreditas Chriſti, quam ei donauit pater, dicens: Pete à me, & dabo tibi gentes hæreditatem tuam, & poſſeſſionem tuam terminos terræ. Tamen qui propter ipſum occaſionem inuenerunt ſchiſmatis perpetrandi, oſtendendum eſt, purgatum fuiſſe in iudicio epiſcopali, & innocentem pronunciatum, oon ſolùm ab epiſcopis iudicibus, ſed etiàm ab ipſo Conſtantino Imperatore, apud quem calumnioſè ab iſtorũ patribus accuſatus eſt: vt agnoſcant, quàm iniuſtè ab Eccleſia, toto diffuſa orbe, diuidantur propter eum, cuius nullum vnquàm crimen non ipſi, non præceſſores eorum oſtendere

Hæc non tam verba ſunt Auguſtini, quàm ferè verborum eius ſententia, quòd ad hanc epiſtolam attinet.

Pſal. 2.

dere potuerunt: quamuis (ſicut etiàm in memorata epiſtola diximus) etſi vera eſſent, quæ ab eis obiecta ſunt Cæciliano, & nobis poſſent aliquandò monſtrari, ipſum iam mortuum anathematizaremus: ſed tamen Eccleſiam CHRISTI, quæ non litigioſis opinionibus fingitur, ſed diuinis atteſtationibus comprobatur, propter quemlibet hominem relinquere non debemus.

Hæc ſunt ipſa verba Auguſtini.

EIVSDEM SANCTI AVGVſtini ex geſtis, quæ apud Marcellinũ virũ clariſſimũ tribunum & notariũ acta ſunt, capitulo centeſimo octogeſimoſeptimo:

Auguſtinus Epiſcopus Eccleſiæ Catholicæ, dixit: Non in hominibus ſpes ponenda eſt Eccleſiæ, ſi boni ſunt: neque ſi mali ſunt, iudicanda eſt Eccleſia Dei periſſe. Sed tamen etiàm ipſorum cauſam tanquã fratrum noſtrorũ ſuſcipimus, & ſi nobis oſtendi potuerint criminoſi, hodiè illos anathematizamus: non tamen propter illos Eccleſiam à Deo promiſſam & exhibitam deſerimus aut relinquimus.

EIVSDEM EX EPISTOLA ad Catholicos.

SI fortè iſti libri ita deſignant traditorem ſuum, ſicut deſignauit Dominus Iudam, legant in eis nominatim, & expreſsè, vel Cęcilianum, vel ordinatores eorundem librorum fuiſſe traditores, & ſi non eos anathematizauero, ipſe eum iudicer tradidiſſe.

EIVSDEM EX OPERE ADuersùs Creſconium grammaticum Donatiſtarum, libro tertio.

Lib. 3. c. 35. contra Creſconium.

EGo in eccleſia ſum, cuius membra ſunt illæ omnes eccleſiæ, quas ex laboribus Apoſtolorum natas atque firmatas ſimul in literis canonicis nouimus. Earum communionem, quantùm me adiuuat Dominus, ſiue in Africa, ſiue vbicunq;, non deſeram. In hac communione ſi fuerint, quos neſcio traditores, cùm eos demõſtraueris, & carne & corde mortuos deteſtabor, nequaquàm tamen à viuis, in eiuſdem eccleſiæ ſanctæ vnitate manentibus, propter mortuos alienabor.

ET POST PAVCA.

Cap. 39.

SED dicis licere mihi etiã hodiè de mortuis iudicare, quia iudicium non tantum de viuis, ſed etiàm de mortuis fieri poteſt. Eccè volo iudicare, ſed vos cauſam ipſam non vultis agere.

Et cum ſurrexiſſet Benignus Epiſcopus Heracleæ * Pelagoniæ, vicem agens Elię viri reuerend. epi Theſſalonicę, ita dixit: Et quæ modo recitata ſunt Auguſtini ſanctę memoriæ, cõueniũt ſtatui tenẽti ab initio in eccleſia. Impium vero dogma iam inculpatum & condemnatum, & eos, qui tali dogmati obnoxij ſunt, anathematizari vult eccleſiæ traditio, licet mortui eſſent. Ideò & ſanctæ memoriæ Auguſtinus dixit, Quòd ſi modo conuinceretur Cæcilianus de his, quæ inferuntur ei, etiam poſt mortem eum anathematizo. Et hæc dicebat de Cæciliano epiſcopo Carthaginis, qui ſolus ex tota Africa peruenit ad Nicęnum ſanctum concilium. Sed etiam Valentinum, & Marcionem, & Baſilidem à nulla ſynodo anathematizatos, tamen eo quòd alienum pietatis erat dogma, quod illi defendebant, etiam poſt mortem anathematizat eccleſia Dei. Hoc verò etiam in Eunomiũ & Apollinarium factũ. Hanc verò Eccleſiaſticam traditionem cuſtodiens & Rambulas ſanctæ memoriæ epiſcopus factus Edeſſenæ ciuitatis, qui in ſacerdotibus explenduit, Theodorum iſtum Mopſueſtenum etiam poſt mortem in eccleſia anathematizauit ꝑpter impia eius conſcripta, ſicut teſtimonium præbet etiam epiſtola, quæ ab Iba ad Marin hæreticum Perſam ſcripta eſſe dicitur, necnõ etiam illi, qui cum Euſebio erant Nicomediæ epiſcopo, priùs ea quæ ſunt Arij, ſapientes, tunc uerò conſentientes fidei prædicatæ à ſanctis patribus Nicææ congregatis & ſubſcribentes in ea, quoniam ad ſuum vomitum Arianicæ impietatis reuerſi ſunt, alij quidem viuẽtes, alij vero etiam poſt mortẽ anathematizati ſunt, & ex eccleſia DEI expulſi ſunt, ſicut eſt à ſancti Athanaſij de hoc ſcriptis in hiſtorica narratione inuenire. Maximè vero fidem eis imponit Conſtantinus piæ recordationis per ſuam ſcriptionem ad Theodotum factam, ſignificans per eam, quòd & Euſebius, & Theognis illiſque conſentientes eiecti ſunt vniuerſali eccleſia, tanquam contraria Nicęnæ ſanctæ ſynodo ſapientes, cuius pars fuerunt. Sed etiam Romanorum eccleſia ante paucos annos Dioſcorum, qui fuit Papa eiuſdem eccleſię, & poſt mortem anathematizauit, cùm nec in fidem peccaſſet. & hoc ſciunt omnes, qui degunt Romæ, & maximè, qui in dignitatibus exiſtunt, qui etiam eidem Dioſcoro communicatores permanſerunt vſque ad eius mortem.

** Macedoniæ*

Traditio eccleſiæ.

Cęcilianus ſolus ex Afris interfuit Synodo Nicęnę.

Hic Dioſcorus per contentionem electus eſt & paulò poſt obijt.

Et poſtquàm dixiſſet Benignus religioſiſſimus epiſcopus propoſitam depoſitionem, ſurrexit Theodorus, epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ, Ioannes epiſcopus Nyſſæ, Baſilius epiſcopus nouæ Iuſtinianopoleos, quondàm Camulianenſium, & dixerunt.

Iam quidem quam habet voluntatem ſancta Synodus veſtra de Theodoro Mopſueſteno, feciſtis manifeſtum, ſecundùm Deum decentem zelum excitati aduerſùs eum, & quæ ille blaſphemauit contra magnum Deum & Saluatorem noſtrum Ieſum CHRISTVM. Quoniam verò quidam diligentes Neſtorij perfidiam, idem verò eſt dicere Theodori inſaniam, non recuſant confingere quædam, & vtuntur verbis tanquam in epiſtola poſitis, ſcripta à ſanctæ memoriæ Cyrillo ad Ioannem Antiochiæ

epiſco-

epiſcopum, pro hoc, quòd non oportet quaſi Theodoro inſultare, eo quòd iam defunctus eſt: vt nihil eorum, quæ ab eis dicuntur, veſtram lateat beatitudinem, aut indiſcuſſum permaneat, neceſſarium putauimus iſta ad vos referre. Nuſquàm verò talis epiſtola ſcripta eſt à ſanctæ memoriæ Cyrillo, nec in eius fertur codicibus, qualem diuulgant illi. Habet autem conficta epiſtola ſic: Inſpexi literas, quibus in vnum veſtra religioſitas congregata, tanquàm ex communi Concilij voluntate ad me vſa eſt. Et de epiſtolæ quidem primordijs aliquid dicere, vel etiàm * eloqui ſuperfluum exiſtimaui valdè meritò. Cùm enim adſpexiſſem tanquàm, vt aliquis dicat, vos ſpiritu excitatos, & nimis obſtupuiſſem, hoc quod neceſſarium eſt, facere feſtinaui. Quomodò enim nō eſſem in mente habiturus tam mirandum ſolicitumq; veſtrū ſtudium, addam autem etiàm agonem, quem vniuerſaliter ſuſcepiſtis pro viro non tantummodò mirabili, ſed etiàm maximam gloriam apud vos conſecuto, Theodoro dico, inclamanribus quibuſdam, ſicut videtur odiū aduerſum habentibus, occaſionemque facientibus impietatis, qua tenentur quædam praua capitula, ſicut quidam dixerunt, de quibus etiā veſtram reuerentiam perturbauerunt, exigentes illorū abdicationem. Hoc verò etiàm nunc, ſicut Epiſtola ſignificat veſtra, ad regiam accedentes vrbem perturbant, ſi fortè eis contigerit perſuadere cum circunuētione quorundam, per formas Imperiales anathemati ſubijci ea, quæ ab eis proferuntur, ad criminandos eorum defenſores. Et propter hoc, ſicut mihi videtur & omni mētem habenti, non eſt fas contriſtari vel grauiter ferre eos, qui rectè ſapiunt, ſed etiàm quàm longiſſimè relinquere eiuſmodi habentes voluntatem, non dicam etiàm in mente habere, quod excogitauerunt, cùm maximè nec certa eſt perſona, quam ſupponit querimoniæ capitulorum * conuinctio. Incerta autem conſtituta, etiàm hi, qui hoc egerunt, ſuper incertum currentes, & aerem verberantes inueniuntur. Sed his prætermiſſis, illud dicam, quòd conuenit eos, qui quocunque modo vel docere producuntur, vel ſcribere volunt, ſyncerææ mentis oculo intueri diuinæ intellectum ſcripturæ, & ad eius intentionem rectè pergere, & ſic ſuos ſermones diſponere in iudicio, timentes nè fortè aliter, quàm vt habet, è contrario docentes vel ſapientes, minimi vocentur in regno cœlorum: cuius deſiderium eos, qui ad hoc reſpiciunt, declinare compellit errores viæ, quæ ad illud regnum perducit, & ad illam beatam vitam feſtinare. Dicam verò compendioſè ad vos religioſiſſimos hoc, quod etiàm ad reuerendiſſimum epiſcopum Conſtantinopolitanæ ciuitatis Proclum, veſtris literis ſatisfaciens, ſcripſi ipſis verbis

Epiſtola D. Cyrillo falsò inſcripta.

* ſcribere

ſic: Quòd prolata apud Epheſinam ſanctā Synodum expoſitione, tanquàm à Theodoro expoſita, ſicut dicebant, qui protulerunt, nihil ſanum habente, reprobauit quidem eam ſancta Synodus tanquàm peruerſis plenam intellectibus, condemnans autem eos, qui ità ſapiunt, diſpenſatiuè nullam fecit viri mentionem, nec ipſum nominatim anathemati ſubiecit, nec verò alios propter diſpenſationem, ſicut videtur, nè fortè magnam exiſtimationem viri, qua mirificatur, attendentes Orientales ſeipſos ſepararent à coniunctione vniuerſalis Eccleſiæ corporis, & adderentur conſortio odioſo & execrando, & quàm plurimis occaſiones ſcandalorum generarent. Solet enim vulgus rumoribus quibuſlibet cum plurima voluptate aures præſtare, & dicto citiùs à competenti ratione recedere: ſed iuſtè audient, licèt non volunt, authores iſtorum: Lateris voſipſos, aduersùs cinerem tendentes arcus: non enim ſupereſt, qui à vobis accuſatur. Ac me nemo inculpet in iſta verba prolatum, ſed cedo exiſtimantibus graue eſſe defunctis inſultare, licèt ſeculares ſint, quanto magis etiàm eis, qui in Epiſcopatu à vita diſceſſerunt? Prudentium enim eſt virorum, iuſtiſſimè cedere prænoſcenti vniuſcuiuſque voluntatem, & ſcienti qualis vnuſquiſque noſtrum fiet. Benè valentes vos & orantes pro nobis conſeruet Dominus in omnibus religioſiſſimi.

Et iſta quidem continet conficta epiſtola. Quis autem inſpiciens eam, non ſtatim inueniet alienam eſſe compoſitionem intellectuum & verborum, cōferens ea cum alijs ſcriptis ſanctæ memoriæ Cyrilli? Veruntamen apertè indè falſitas eius oſtenditur. Ioannes enim Antiochiæ Epiſcopus ſcripſit ad ſanctæ memoriæ Cyrillum, dicens quædam de hoc, quòd non oportet anathematizari, neque Theodorum ipſum, neque conſcripta eius, tanquàm conuenientia dictis à ſanctis patribus, & ad ea reſcripſit ſanctus Cyrillus, planè reijciens Theodori conſcripta, & increpans dicentes, iſta conſonare illis, quæ ſancti patres expoſuerunt: addens literis etiàm hoc, quòd non oportet Theodori ſcripta defendere, tanquàm conſonantia in omnibus Neſtorij vaniloquijs, & meritò eiecta cum illis, vtpotè anathemate, quod aduersùs Neſtorium factum eſt, procedente etiàm aduersùs eos, qui ante illum ſimilia ei ſapuerunt. Habet igitur ſic Epiſtola ſancti Cyrilli, ad Ioannem reſcripta: Non requieuit draco apoſtata, peſſima verè ac Deum impugnaos beſtia, nec ceſſabit voquàm ab inſita ſibi prauitate. Infinitam autem inuidiam aduersùs ſanctas Eccleſias nutriens in ſeipſo, linguas effrenatas ſceleratorum & profanorum hominū, cauteriatam habentium conſcientiam, excitare auſus eſt aduersùs dogmata veritatis: ſed

Epiſt. germana S. Cyrilli.

captus

captus vbiquè & victus eſt. Ineſficacē enim eius prauitatem, inceptorumque potentiam omnium noſtrum ſaluator Chriſtus demōſtrauit.

ET POST ALIA:

ERat igitur neceſſarium, claram nos propterea ducere feſtiuitatem, expulſa certè omni voce à quocunque dicta, quæ conſonat Neſtorij blaſphemijs. Proceſſit enim aduersùs omnes eadem ſequentes, vel iam ſecuros, quòd abſolutè nos & veſtra ſanctitas dixit, Anathematizamus illos, qui dicunt filios duos, & duos Chriſtos. Vnus enim, vt dictum eſt, prædicatur à nobis & vobis CHRISTVS, & filius, & Dominus vnigenitus Deus verbum, in ſimilitudine hominum factus, & in habitu inuentus vt homo, ſecundùm vocem ſapientiſſimi Pauli. Et iterùm: Culpabiles verò ſectas Diodori, & Theodori, & aliorum quorundam, quos melius eſt non laudare, nè aliquid graue dicam; eo quòd ſicut velis omnibus deiecti ſunt à gloria CHRISTI. Nè quis diuulget, rogamus, ſanctis & orthodoxis noſtris patribus, Athanaſio, Baſilio, Gregorijs, & Theophilo, & alijs, nè quomodo ſcandali occaſio res fieret, quibuſdam putantibus ſecundùm veritatem ſic ſapere, & docere eos, qui totius rectitudinis cultores fuerunt, & qui non Neſtorij ſolius blaſphemijs codices repugnantes reliquerunt, ſed etiàm aliorum, qui dogmata Neſtorij ante eum ſapuerunt & conſcripſerunt. Iſta ſunt, quæ verè ad Ioannem Antiochenum ſcripſit ſanctus Cyrillus. Quòd autem nihil eorum, quæ in conficta epiſtola continentur ſcriptum eſt ab ipſo, oſtenditur etiàm ex *quibus ſcripſit ad Acacium Melitenæ Epiſcopum, in quibus apertè narrat, quæ ad Ioannem reſcripſit. Habent autem de hoc verba epiſtolæ ſic.

Philip. 2.

* his, quæ

Epiſtola Cyrilli ad Acacium epiſcopum.

Reuerentiſſimus & religioſiſſimus Diaconus & archimandrita Maximus ad me peruenit, & talem virū adſpexi, ſicut oportebat in longo tempore deſiderantem videre. Vidi verò zelum eius & rectitudinem, & ſtimulum pietatis, quem habebat in CHRISTO. Contriſtatur verò ità, & plenum ſolicitudinis animum habet, vt & omnem laborem ſubire velit, quatenùs Neſtorij perfidiam à patribus Orientis radicitùs perderet. Perlegi verò epiſtolam tuę ſanctitatis, ſcriptam ad religioſiſſimum & reuerendiſſimum Epiſcopum Antiochiæ Ioannem, plurimæ plenam confidentiæ ſimul & amoris DEI. Scripſi autem & ego tales epiſtolas ad ipſum: ſed vt videtur, peiora vincunt. Confingentes enim quæ Neſtorij ſunt odiſſe, alio iterùm ea introducunt modo, quæ Theodori ſunt admirantes, & certè æqualem magis verò multò peiorē morbum impietatis habentia. Nec.n. Theodorus Neſtorij fuit diſcipulus, ſed iſte illius: & velut ex vno loquuntur ore, & vnum malæ doctrinæ ex ſuo corde euomūt venenum. Scripſerunt ergò ad me Orientales, q; non oportet, quæ Theodori ſunt, accuſari, nè, ſicut dicunt, & beati Athanaſij, & Theophili, & Baſilij, & Gregorij dicta accuſentur. Quæ enim locutus eſt Theodorus, eadem & illi. Ego verò ſcribentes iſta non ſuſtinui, ſed fiducialiter dixi, quòd Theodorus quidem blaſphemam habuit linguam, & calamum miniſtrantem ei: illi autem fuerunt totius orthodoxiæ doctores, & ſplenduerunt in ea. Perſuaſerunt verò ità Orientalibus, vt exclamationes fierent in Eccleſijs à populis: Creſcat fides Theodori: Sic credimus, ſicut Theodorus, cùm eum aliquandò lapidaſſent in ſua Eccleſia auſum aliquid ſubloqui breue. Sed ſicut Doctor vult, ſic ſapit grex. Ego quidem nec ceſſaui increpans ea, quæ ſcripſerunt, nec ceſſabo. Quoniā verò oportebat & contradictiones ſcriptas eſſe apud eos, inſpectis Theodori & Diodori libris, quos ſcripſerunt non de incarnatione vnigeniti, ſed magìs contra incarnationem, poſui aliqua capitulorum, & quo potui modo contradixi eis, declarans vbiquè abominationis plenam eſſe ſectam eorum. Sed etiàm ad Theodoſium piæ recordationis Imperatorem conſonantia antelatis ſcribens, ità dicit: Theodorus quidam fuit, & ante eum Diodorus: hic quidem Tarſi ciuitatis, ille verò Mopſueſtiæ. Iſti Neſtorij impietatis patres fuerunt. In ſuis enim libris, quos compoſuerunt, immanitèr blaſphemauerunt contra CHRISTVM omnium noſtrum Saluatorem, neſcientes ipſius myſterium. Voluit igitur impius Neſtorius, quæ ſunt illorum, in medium proferre, & expulſus eſt à Deo de ſacra aula. Cùm verò anathemati ſubiecíſſent dicta Neſtorij aliqui Oriētis epiſcoporum, alio modo iterùm ea introducunt, admirantes ſcripta Theodori, & dicentes eum recta ſapuiſſe & conſonantia ſanctis patribus noſtris, Athanaſio, & Gregorio, & Baſilio: mentiuntur verò contra ſanctos viros. ſcripſerunt enim, quæ Theodori & Neſtorij blaſphemias impugnant. Quoniam igitur didici, quòd & ad piiſſimas veſtras aures quædam eorum referunt, rogo vt intactas & inuiolatas animas veſtras conſeruetis ab impietatibus Theodori & Diodori. Sicut enim iam dixi, Neſtorius eorum verba locutus eſt, & propter hanc cauſam vt impius condemnatus eſt ab Vniuerſali Synodo, quæ collecta fuit in Epheſo DEI voluntate.

Neſtorius Theodori Mopſueſte ni diſcipulus.

Cyrilli ſcriptum ad Theodoſiū.

Et iſta quidem ad conuictionem Epiſtolæ, quæ à defenſoribus Theodori falsò compoſita eſt. Conantur autem etiàm illud aliquid malignum peragere. Circuncidunt enim verba quædam, dicta à ſancto Cyrillo

rillo

rillo contra Synuſiaſtas, per quæ etiàm ipſa volunt oſtendere illum dicentem, quòd nõ oportet defunctis inſultare: Omne verò contrarium continent ea, quæ ab ipſo in eodem libro dicta ſunt. Dicit enim, quòd ſinè cauſa quidem ferri aduersùs defunctos non oportet, nè inimicitiæ hoc eſſe videatur: dogmatica verò propoſita quæſtione, licèt defuncti ſint illi, de quibus dicitur aliquid tale, non oportet tacere, ſed conuincere ea, quæ malè illi dixerũt. Habet verò ità pars, quę de hoc eſt: Longa nobis modò elaborata eſt expoſitio, pro dogmatibus veritatis certare volentibus. Vnum enim Dominum IESVM Chriſtum declarat vbiq;, qui ex DEO patre diuinè proceſſit Deus verbum, humaniter autem & ſecundùm carnem ex muliere. Nec aliquis dicat, mentem habens circunſpicere ſingulas res ſcientem, quòd talem non habentibus fidem immaniter ſumus inuecti, vocante ad hoc interdùm quadam triſtitia, quæ ad illos eſt, quibus contradiximus. Habet enim indè res ipſa coniunctionem, nec ignauam ſatisfactionem. Nam illi quidem iam mortui ſunt, & ab humanis rebus proficiſcentes, ad aliam vitam migrauerunt: inſipientia verò eſt, omninò non viuentibus, ſed iam defunctis, inimicaliter inſultare. Quoniam verò dogmaticæ rectitudinis amatoribus dilecta eſt veritas, & vera dicere eos neceſſariò decet, & exercitatos eſſe, vt poſſint vana ſolentibus loqui reſiſtere, arbitratus ſum oportere, innumerabili multitudine fratrum non mediocriter iniquitatem paſſa, ex quibus ſcripſerunt de omnium noſtrum Domino & ſaluatore Chriſto Diodorus Tarſi ciuitatis, & qui Mopſueſtiæ fuit Epiſcopus, eloquentiſſimus Theodorus, pauca quædam dicere ad ea, quæ illi dixerunt, & ſectæ amborum deformitatem legentibus demonſtrare.

Intentione igitur ſancti Cyrilli, quæ in prolatis continetur, demonſtrata, certum facimus, quòd etiàm alia vtuntur Epiſtola, ſcripta ad ſanctum Proclum ab eodem ſanctæ memoriæ Cyrillo, quædam de anathemate Theodori continente. Coactus autem eſt illa ſcribere ex literis ſcriptis ab Ioanne & alijs Epiſcopis Orientalibus pro Theodoro, cùm exigerentur anathematizare Capitula Theodori, directa ipſis à Proclo ſanctæ memoriæ. Habet verò Epiſtola ad ſanctum Proclum à ſanctæ memoriæ Cyrillo ſcripta ſic: Vix aliquandò multiſque ſudoribus ſanctitatis tuæ ſanctique Concilij, apud Epheſum congregati, Neſtorij vaniloquia reiecerunt vbiquè Dei Eccleſię: nimiùm verò contriſtantur propter hoc quidam Orientalium, non ſolùm laicorum, ſed etiàm ſacerdotum. Sicut enim diuturnæ paſſiones difficiliores ad medicandum exiſtunt, vel forſitan etiàm hoc omninò abnegant: * & anima ægrotans peruerſorum intellectuum & dogmatum putredine, inſanabilem habet paſſionem. Veruntamen Dei gratia, ſiue occaſione, ſiue veritate vnum CHRISTVM & loquuntur & prædicant, & impias Neſtorij verboſitates anathematizauerunt: & interìm multa tranquillitas ibi eſt, & in fide quotidiè confirmantur etiàm illi, qui aliquandò dubitabant. Nunc verò, ſicut ſcripſit ad me dominus meus ſanctiſſimus Epiſcopus Antiochiæ Ioannes, initium apud ipſos alterius tempeſtatis ſurrexit, & plurimus eſt timor, ne forſitan quidam inſtabiles ad priora reuertantur. Dicunt enim quoſdam ad magnam illam ciuitatem perueniſſe, deinde interpellaſſe pijſſimos & Chriſtianiſſimos Imperatores, & poſtulaſſe per diuinam eorum ſanctionem anathematizari libros Theodori Mopſueſteni, ipſumque memoratum virum: magnum verò eius nomen eſſe per Orientem, & mirificari nimiũ conſcripta eius: & ſicut dicunt, contriſtantur omnes, quòd vir nobilis & defunctus in communione Eccleſiarum, anathematizatur. Nunc verò quòd in conſcriptis eius inuenimus quædam nefariè dicta, & nimiæ plena blaſphemiæ, nulli dubium eſt rectè ſapientium. Sciat verò tua ſanctitas, quod prolata apud ſanctam Synodum expoſitione ab eo compoſita, ſicut dicebant, qui protulerũt, nihil ſanum habente, reprobauit quidem eã ſancta Synodus, vtpote peruerſis plenam intellectibus & Neſtorianam impietatem quaſi effluentem: his verò condemnatis, qui ſic ſapiunt, nullam viri memoriam fecerat diſpenſatiuè; nec ipſum nominatim anathemati ſubiecit propter diſpenſationem, nè quidam ad exiſtimationem viri reſpicientes, ſeſeipſos ab Eccleſijs ſeparent.

Epiſt. Cyrilli ad Proclum.

ſor. * ſic &

Theodorus cur non dãnatus nominatim.

ET POST ALIA:

Et per alium verò modum anathematizatis & eiectis Neſtorij blaſphemijs, vnà cũ eis eiecta ſunt; & quæ illius ſunt, plurimam habentia ad iſta conſonantiam. Et ſi quidem hoc agerent indubitanter per Orientem, nullumque eſſet tumultum indè ſperare, dicebam vtiquè nullum eſſe impedimentum, nunc exigi eos etiàm in ſcriptis hoc facere: ſi verò, ſicut ſcribit dominus meus ſanctiſſimus Epiſcopus Antiochiæ Ioannes, eligant vtique magìs comburi, quàm aliquid eiuſmodi peragere, quare flammam ſopitam reſuſcitamus, ſedatoſque tumultus non opportunè commouemus, ne forſitàn vnquàm vltima primis peiora inueniantur? Et hæc dico, vehementer quidẽ increpans, quæ ſcripſit memoratus Theodorus: timens verò futuros à quibuſdam propter eam rem tumultus, nè forſitan aliquõ modo ea, quæ Neſtorij ſunt, lugere quidem coloratim incipiant, ſecundùm illud quod alicubi à Poeta dictum eſt apud Græ-

cos

cos, quòd occaſione Patrocli ſuas calamitates vnaqueque lugebat.

Iſta omnia demonſtrantia intentionem, quam habuit ſanctus Cyrillus de anathemate Theodori, relinquentes, illis vtuntur ſolis, quæ propter diſpenſationem dicta ſunt, vt perfectè à Neſtoriano errore illos abduceret adhuc in eo detentos, & compeſceret tumultus, quos ab hæreticis fore ſuſpicabantur. Proclus igitur ſanctæ memoriæ, acceptis à ſancto Cyrillo ſcriptis, acceptis verò etiàm ab Orientalibus plurimis deprecationibus, vt nè anathematizaretur Theodorus, nec impia eius conſcripta, ſcribit adhortans eos vel Theodori blaſphemias anathematizare, & liberos ſeipſos tali ſuſpicione demonſtrare. Quoniam verò eiuſmodi diſpẽſationem Cyrilli & Procli ſanctæ memoriæ non ſusceperunt, è contrario verò permanſerunt defendentes etiàm ipſas blaſphemias Theodori, & dicentes eas conſonare ſcriptis à ſanctis patribus, videns ſanctus Cyrillus creſcentem impietatem, & indè ſimpliciorum læſionem timens, coactus eſt libros cõſcribere aduersùs Theodorum, & aduersùs eius blaſphemias, & poſt mortẽ eiuſdem Theodori & hæreticum, & impiũ, & ſuper paganos, & ſuper Iudæos blaſphe-
Hiere. 2. mum eum oſtendere his verbis: Expauit cęlum propter hoc, & contremuit ampliùs vehementer dicit Dominus. O intolerabilem malignitatem, O linguam loquentem iniquitatem contra Deum, & mentem cornu in altitudinem extollentem. Paruum tibi eſſe videtur, adfixum eſſe ligno Dominum gloriæ, quem tu quidem neque filium verũ, neque Dominum eſſe dicis: Nos autem credimus, quòd verè eſt & Deus, creator & opifex omnium. Nec enim erat homo ſimpliciter, ſed in ſpecie humana ex Deo patre verbum, non tranſlationem, nec mutationem in carnem paſſum, magìs verò vnitum ei ſecũdùm fidem ſacrarum literarum. Iſte, qui carne paſſus eſt, & ſuſpenſus eſt in ligno, miracula fecit in Aegypto, per ſapientem Moſen ſuam gloriam manifeſtans. Et iterùm idem ſanctus Cyrillus aduersùs Theodorum, & eius blaſphemias tradit: Sobrij eſtote ebrij ex vino veſtro, acclamet aliquis ſic errantibus. Impone homo tuæ linguæ oſtium & ſeram: ceſſa cornu in altitudinem extollens, & loquens iniquitatem aduersùs Deum. Quouſquè inſultas patienti Christo? In mente
1.Cor. 8. habe ſcriptum à diuino Paulo: Sic verò peccantes in fratres, & percutientes eorum infirmam conſciẽtiam, in Chriſtum peccatis.
Ezec. 16. Et vt aliquid ex propheticis loquar codicibus, iuſtificata eſt Sodoma ex te. Superaſti paganorum verboſitates, quas contra Chriſtum fecerunt: ſtultitiam exiſtimantes crucem, nihil eſſe oſtendiſti. Iudaicæ ſuperbię crimina minorare præſumis: & quòd ad te pertinet, detrahis ad infamiam eum, qui ſupernas ſedes * condecet, & vnà cum patre & Deo eandem ſedem habet. Illum enim, qui ex mortuis reſurrexit, in Deitatis ſedib⁹ ſedere, inquit ſapientiſſimus Paulus. Et Proclus autem ſanctę memoriæ, aduersùs Theo- Heb. 1.
dorum & eius impietatem in Tomo ad Armenios ità dicit: Fugiamus turbulentos & cœnoſos fallaciæ riuos, DEVM impugnantes dico ſectas: Arij inſaniam, diuidentem indiuiduã Trinitatem: Eunomij audaciam, circuncludentem ſcientia in occupabilem naturam: Macedonij rabiem, ſeparantem à Deitate inſeparabiliter procedentem ſpiritum: & nouam iſtam & vanam blaſphemiam, quæ Iudæorum plurimùm vincit blaſphemiam. Illi enim eum, qui eſt verè filius, reprobant, fraudantes ramo radicem: iſti verò ei, qui eſt, & alterum ſuperinducũt, diuulgantes tanquàm multa generãtem incorruptibilem naturam. Dicamus igitur
cum Paulo: Chriſtus eſt pax noſtra, qui fe- Ephe. 2.
cit vtraque vnum. Iudæum enim & paganũ per baptiſma in vnum nouum hominem creauit, vniens virtute conuerſatione diſtantia. Horreant condemnationem factores nouę impietatis: ſiquidem diſtantia in conuentionem vnita ſunt: ille autem, qui vnijt, in dualitatẽ (quantùm eſt in eis) diuiſus eſt. Et iterùm idem ex Epiſtola ad Ioannem Antiochenum Epiſcopum, aduersùs eaſdem blaſphemias Theodori ità dicit: Multi inclamant hic religioſiſſimum Epiſcopum Edeſſenorum Ibam, non ſolùm clerici quidam Edeſſeni & monachi, ſed etiàm primates & clari militiæ, quibus rectæ fidei calidus zelus accenditur: quia tantum Neſtorij dementiam diligit, vt & quædam capitula, quæ ſuppoſita ſcripto à nobis ad Armenios Tomo direxi tuæ reuerentiæ, ſtulta ac profana conſtituta, & omni impietate plena, tranſferret Syrorũ voce & tranſmitteret vbiquè, vt multis ſimpliciorum incõſiderato auditu læſionem pernicioſorum ſuſcipientibus perſuaderet ità ſapere, ſicut abdicatum eſt Dei Eccleſię. Quæ quandò poſt lectionem cognoueris, feſtinare digneris cum omni alacritate eum compellere Tomo quidem ſcripto ad Armenios ſubſcribere: vaniloquium verò, magìs verò monſtriloquium, vel, quod eſt verius dicere, Iudaicã impietatem Capitulorum illorum condemnantem, viua voce & ſana manu anathematizare dementiam.

ET POST PAVCA:

Hic igitur eſt vnus filius vnigenitus. Sed non ità quidam, peruerſa mente & cogitationis dementia iſtorum capitulorum genitores facti, impiorum abortiuorum & ſibi pernicioſorum patres apparuerunt. Deindè ſi memoratus comminiſter Ibas cognoſcit ea, quæ ad legentium & audientium deſtructio-

ſtructionem euomita ſunt capitula ſicut arbitror eum, cùm ſit prudens, & à pueritia diuinis ſcripturis nutritus, abominari ea & reijcere, confidenti voce, & non erubeſcenti fronte, quod in anima ſapit, oſtendat, omnia ſuppoſita ad Armenios Epiſtolæ Capitula reijciens ac deculcans, vtpotè diabolicæ inſaniæ conſtituta, inuentiones, & omnia anathemate digna iudicans. Dicant igitur, qui vtuntur dictis ſancti Cyrilli & Procli, quæ de Theodoro ſcripta ſunt, ſi non Iudæis, aut paganis, aut Sodomitanis, & hęreticis connumeratur: immò magìs eorum omnium impietatem magnitudine ſuarum blaſphemiarum ſuperans, & peruerſa mente & cogitationis dementia iſtarum blaſphemiarum genitor factus, impiorum abortiuorum, & ſibi pernicioſorum pater apparens, & ad deſtructionem legentium & audientiũ eos omnes eiuſmodi blaſphemias, anathemati ſubiectus eſt. Certum enim eſt, quòd qui impius demonſtratus eſt, omnimodò ſeparatus eſt à Deo: ſicut etiàm ille, qui anathematizatus, tanquàm impius ſeparatus eſt. Nihil. n. aliod ſignificat anathema, niſi à Deo ſeparationem. Si verò & propter diſpenſationem aliquid Patres dixerunt, vt ſepararent ab errore Neſtorij tunc defenſores eius, tamen quoniam nec ſuſceperunt dicta illorom, & tempus, quod diſpenſationis indigeret, præterijt, iam ad perfectum venerunt, & ſcripſerunt, quæ ſuperiùs dicta ſunt, & poſt mortẽ eius aduersùs eum & impia eius conſcripta: ſicut etiàm Paulus Apoſtolus cùm ad tempus conceſſiſſet circuncisionẽ Hebræis, necnon etiàm ipſe circuncidiſſet propter diſpẽſationem Timotheum: poſteà verò quod eſt perfectum docẽs, in Epiſtola ad Galatas inquit: *Eccè ego Paulus dico vobis, quòd ſi circumcidamini, Chriſtus vobis nihil prodeſt. Teſtificor verò rursùm omni homini circuncidenti ſe, quoniam debitor eſt legis faciendæ. Euacuati eſtis à Chriſto: qui in lege iuſtificamini, à gratia excidiſtis. Nos enim ſpiritu ex fide ſpem iuſtitiæ expectamus. Nam in Chriſto Ieſu neque circunciſio aliquid valet, neque præputium, ſed fides, quę per charitatem operatur.* Et iteràm: *Ego verò fratres ſi circunciſionem prædico, quid adhuc perſecutionem patior? Ergò euacuatum eſt ſcandalum crucis. Vtinàm & abſcindantur, qui vos conturbant.* Et propter diſpenſationem iterùm quandam caſtificatus in templo vnà cum alijs, etiàm ſtatutas pro caſtificatione legales oblationes offerens, infirmiſque condeſcendens, iterùm *regit dicens in Epiſtola ad Coloſſenſes: *Nemo ergò vos iudicet in cibo aut in potu, aut in parte diei feſti, aut neomeniæ, aut ſabbatorum, quæ ſunt vmbra futurorum.* Et iterùm: *Si mortui eſtis cum Chriſto ab elementis mundi, quid adhuc tanquàm viuentes in mundo, decernitis: nè tetigeris, neque guſtaueris, neque contrectaueris?* Quæ ſont omnia in corruptelam ipſo vſu, ſecundùm

Anathema quid.

Act. 16.

Galat. 5.

Ibidem.

Act. 21.

fortè, *corrigit Coloſſ. 2.

Ibidem.

præcepta & doctrinas hominum. Per iſta verò Apoſtolus legalem diſpoſitionem & quaſi corporalia legis recuſans, docet quòd interdòm diſpenſatio per congruum tempus prodeſt, & interdùm efficit læſionem ad temporis qualitatem. Cùm enim opùs eſt ignorantes vel errantes docere, tunc maxima diſpenſationis vtilitas eſt. Quandò verò in doctrina perfectionis tempus eſt, tunc relinquentes patientiam, ad perfectionem dogmatum peruenimus. Veruntamen nihil prohibet, etiàm per alia exempla perſuadere defendentibus Theodorum, eiusq́ue conſcripta, quòd nihil prodeſt impiè agentibus, ſi contigerit quoſdam vel ignorantia, vel præſumptione, vel etiàm diſpenſatione quadam ſcripſiſſe aliquid pro eis. Nam Baſilius ſanctus quædam ſcripſit de Apollinario, ſed nõ propter hoc eum condemnatione liberauit. Sunt verò, quæ Baſilius ad Patrophilum Epiſcopum * Megarum ſcripſit, iſta: Non multum autem tẽpus in medio & profectio vſq; ad Cilicas, & indè reditus, & ſtatim literæ abdicationem habentes noſtræ communionis. Cauſa verò diruptionis, quòd Apollinario ſcripſimus, & compresbyterum noſtrum Diodorum habemus nobis communicantem. Ego verò Apollinarium quidem inimicum nunquàm exiſtimaui, ſed ſunt pro quibus hominem* erubeſco: non tamen ſic meipſum homini coniunxi, vt illius crimina ipſe ſuſcipiam, cùm habeo quædam etiàm ego accuſare eum, inſpectis quibuſdã conſcriptis eius. Et Athanaſius diuerſas epiſtolas ad Apollinarium ſcribit, tanquàm eadem in fide ſapientem: & tamen poſteà libros integros etiàm poſt mortem Apollinarij ſcripſit aduersùs eum, cognitis illius in ſcripto blaſphemijs: & nihil Apollinario profuerunt, quæ antè ad illum, tanquàm eadem in fide ſapientem, ſcripta ſunt. Sed etiàm Leo ſanctæ memoriæ Papa antiquioris Romæ & ſuſcepit Eutychem, & reſcripſit, comprobans eum, & tamen poſteà condemnauit & anathematizauit eum tãquàm hæreticum. Et multos quidem etiàm alios inuenimus poſt mortem anathematizatos. Necnon etiàm Origenem, & ſi ad tempora Theophili ſanctæ memorię vel ſuperiùs aliquis recurrerit, poſt mortem inueniet anathematizatum: quod etiàm nunc in ipſo fecit & veſtra ſanctitas, & Vigilius religioſiſſimus Papa antiquioris Romæ. Præſumpſerunt verò Theodori defenſores etiàm Ioannis ſanctæ memoriæ Epiſcopi Conſtantinopolitani literas proferre, quaſi ad Theodorũ factas, laudes eiuſdem Theodori continentes. Quòd verò falſa iſta ſunt, teſtimonium præbent, qui Eccleſiaſticas hiſtorias ſtudioſè ſcripſerunt, apertè narrantes, quòd ad Theodorum Mopſueſtenum, cùm à ſolitaria vita excidiſſet, ſcripta eſt Epiſtola ab Ioanne multorum verſuum, & vtiliſſima.

Conniuentia quando vtendum, & quando non.

Epiſt. 82.

* veneror

Hinc apparet in hac Synodo proceſſiſſe damnationem Origenis. quæ pars hic deſideratur.

Sed etiàm Theodoritus ipſe in ſua Eccleſiaſtica hiſtoria mentionem fecerat conuerſationis, quam Ioannes & Theodorus ſimul in monaſterio exercuerunt: quod apertè demonſtrat eadem Epiſtola, à ſeculari conuerſatione ad pudicam in monaſterio vitam reuocans eum. Sin autem & aliquis concedat ad ipſum Theodorum ſcriptam eam, quod non eſt: ſed certum eſt, quòd Ioannes, qui cùm per totum ſuum pontificatum veritatis verbum rectè tractaſſet, ignorans tales blaſphemias cõſcripſiſſe Theodorum, eiuſmodi ad illum literas fecerat. Et quòd dicitur à quibuſdam, quòd in communicatione & pace eccleſiarum defunctus eſt Theodorus, mendacium eſt & calumnia magìs aduersùs eccleſiam. Ille enim in communicatione & pace eccleſiarum defunctus eſt, qui vſque ad mortem recta Eccleſiæ dogmata & ſeruauit, & prædicauit. Quòd verò Theodorus non ſeruauit neque prædicauit recta Eccleſiæ dogmata, certum eſt etiàm ex eius blaſphemijs. Veruntamen teſtimonium præbet etiàm Gregorius Nyſſenus Defenſoribus impietatis Apollinarij, criminantibus Eccleſiæ ſacerdotes propter Theodorum Mopſueſtenum, illiusque blaſphemias proferentibus, in quibus apertè duos filios colens oſtendebatur, dicit idem Gregorius in epiſtola ad Theophilum ſic: Apollinarium dogmatum defenſores per querimoniam, quæ contra nos eſt, conantur ſua confirmare, carnale verbum, & Dominum ſeculorum hominis filium, & mortalem filij Deitatem facientes. Dicunt enim tanquàm quibuſdam in Catholica Eccleſia duos filios colentibus in dogmate, vnum quidem ſecundùm naturam, alterum autem ſecundùm adoptionem poſteà adſumptum. Neſcio à quo tale audierunt, & ad quam perſonam reluctantur. Nondùm enim cognoui eum, qui talia loqui auſus eſt. Veruntamen quoniam iſtam proponentes aduersùs nos cauſam, per hoc quòd videntur tale flagitium impugnare, ſuas ſectas confirmant, bonum eſt, vt tua in gratia perfectio, ſicut tibi in mentem ducet ſpiritusſanctus, incidat occaſiones, & perſuadeat eis, qui iſta calumnialiter applicant Dei Eccleſiæ, quòd nullum eſt eiuſmodi dogma apud Chriſtianos, nec prædicatur. Gregorio igitur ſancto clamante apud Chriſtianos nullum eſſe eiuſmodi dogma, colentium duos filios, Theodoro autem hoc colente per tota ſua conſcripta, quomodò conantur dicere, in communione eccleſiarum talem impium & blaſphemum mortuum eſſe, cùm neque ſancti patres ſuſceperunt eos, qui dixerunt aut ſcripſerunt, quòd conſonantia Athanaſio, & Baſilio, & Gregorijs, & alijs impius Theodorus in ſuis libris expoſuit? & meritò. Qui enim talia ſcripſerunt, aliena piæ doctrinæ prædicatorum ſanctorum patrum ſapuerunt, ſicut licet volenti cum ſcriptis memoratorum ſanctorum patrum conferre ea, quæ ſunt Theodori, inuenire. Ille enim nimiæ blaſphemiæ ſua conſcripta adimplēs, ad perniciem legentium & conſentientium illius impietati edidit: iſti verò maxima lumina eccleſiæ, conſtituti ſuper excelſa tecta ſuorum operum firmæ ædificationis, pietatem cum plurimis periculis, & omni fiducia prædicauerunt. Decet igitur veſtram ſanctitatem ea quidem, quæ dicta ſunt, pro hæreticis auerſari: traditionem autem Eccleſiæ, quod certè facietis, in omnibus ſequi, & Eccleſiam liberare criminatione, quæ infertur ei propter Theodorum & eius conſcripta.

In pace eccleſiarum quis mori dicendus.

Literę Gregorij Nyſſeni.

Traditio eccleſiæ in omnibus ſequenda.

Diodorus Archidiaconus & Primicerius notariorum dixit: Præ manibus habemus & geſta, quæ Mopſueſtię confecta ſunt apud religioſam Synodum prouinciæ ſecundæ Ciliciæ, ex quibus manifeſtatur, quòd ex anterioribus temporibus nomen Theodori ſacris diptychis eiectum eſt. Sancta ſynodus dixit: Recitentur. Et cum accepiſſet Theodulus reuerend. diaconus & notarius, recitauit:

Acta Synodi Prouincialis ſecundæ Ciliciæ.

Piiſſimo & Chriſtianiſſimo noſtro principi, meritò diuinitùs honorato, Flauio Iuſtiniano Auguſto & Imperatori, Ioannes, Thomas, Stephanus, Nicetas, Andreas, Procopius, Vrbicius, Antonius & Coſmas humiles Epiſcopi veſtræ ſecundæ Ciliciū prouinciæ. Semper quidem pro pietate ad Deū pertinente labores veſtræ Chriſtianitatis mirati ſumus, & mercedem vobis ſtudij, quod circa meliora & optima humanorum habetis, reddituram eſſe credimus cęleſtis regni participationem. Nihilominùs autē & nunc feſtinantiam piiſſime veſtram circa ſanctā vniuerſalis Eccleſiæ pacem cõſiderantes ex his, quæ de Theodoro olìm Mopſueſtenæ ciuitatis Epiſc. piè nobis directa ſunt à veſtra Chriſtianiſſima ſerenitate, ſuperlaudamus, & miramur circa recta dogmata zelum inuictiſſime tuū. Acceſſimus enim ad Mopſueſtenam ciuitatē vniuerſi, qui per veſtram ſecundam Ciliciam ſacerdotium ſumus ſortiti, Marthanio viro magnifico nobis ea, quæ agūtur cõplente, cùm hoc veſtra pietas iuſſiſſet, & religioſiſſimos eius clericos aduocauimus, necnon etiàm clariſſimos & laudabiles huius habitatores, electis ab ipſis his, qui ætate prouecti fuerūt, hoc, quod iuſtè à Chriſtianiſſimis vobis præceptum eſt, interrogabamus, quando Theodorus prior ſacris diptychis eiectus eſt, ſed etiàm quis loco illius inſcriptus eſt. Iſta verò eos dicere, adhortabamur ſanctis & orādis propoſitis Euangelijs. Illi verò nobis fidem eorū, quæ dicenda erant, per venerabilia iuramenta affirmātes, & ætatē ſuā explanantes, ignorare dicebant, ex quo Theodori vetuſti vocabulū ſacris diptychis deletū eſt, Cyrillus autem ſanctæ memoriæ Alexādri-

næ

næ magnæ ciuitatis pontifex, in illius loco inſertus eſt. Iſtis conſonare etiàm ipſa præ manibus habẽtes ſacra diprycha, teſtè Deo, iouenimus. Sanctæ enim memoriæ pontificum memoratæ Mopſueſtenæ ciuitatis nomina recitantes, Theodori quidẽ nullã memoriá inſertã eſſe reperimus, Cyrillũ verò vnà cũ ſanctis, qui ad Deũ antè abierunt, cõſcriptũ, cùm nullus Cyrillus Mopſueſtenæ fuiſſet ciuitatis epiſcopus. In fine verò connumerationis Theodorũ conſcriptum eſſe iuniorem inuenimus, qui ex Galatia ortus, vnus noſtri factus Concilij, ante tres annos defunctus eſt. Omnia igitur geſtis inſerẽtes, & homili huic ſuggeſtioni cõiũgentes, manifeſta ea, quæ mota ſunt, vobis Chriſtiaoiſſimis fecimus, orantes magnum & ſaluatorẽ Deum, vt nobis, & paci ſanctarũ Eccleſiarũ te longæuum & veſtram Chriſtianiſſimã ſerenitatem cuſtodiat. Ioannes miſericordia Dei epiſcopus veſtræ Iuſtinopolitanæ metropolis, ſubſcripſi.

Thomas miſericordia Dei Epiſcopus veſtræ Aegææ ciuitatis, ſuggerens ſubſcripſi.

Stephanus miſericordia Dei Epiſcopus Caſtabaleæ ciuitatis, referens ſubſcr.

Nicetas miſericordia Dei epiſcopus Epiphaniæ ciuitatis, ſuggerens ſubſc.

Andreas miſericordia Dei epiſcopns veſtræ Flauiadeæ ciuitatis, ſuggerens ſubſ.

Procopius miſericordia DEI epiſcopus veſtræ Irenopolitanæ ciuitatis, ſubſcripſi.

Vrbicius miſericordia Dei epiſcopus veſtri Alexandrini oppidi, ſuggerens ſubſcr.

Aotooius miſericordia DEI epiſcopus veſtræ Roſeæ ciuitatis, ſuggerens ſubſcripſi.

Coſmas miſericordia DEI epiſcopus veſtræ Mopſueſtenæ ciuitatis, ſuggerens ſubſ.

Literæ Iuſtiani Imperatoris.

Exemplum ſacræ Epiſtolæ, ſcriptæ ad beatiſſimum Ioannem Metropolitanum epiſc.

SIONIFICAVIMVS tuę ſanctitati colligere omnes religioſiſſimos epiſcopos, q de tua Synodo ſunt, & peruenire in Mopſueſtenam ciuitatem, & requiſitionem ſubtilem facere conuenientibus vniuerſis ibi cõſtiiutis ſenioribus hominibus, ſine clericis, ſine laicis, & diſcere ab ipſis, ſi cognoſcunt tempus, ex quo oblatum eſt nomeo Theodori ſacris diptychis. Si verò non memioerint, ex quo hòc factum eſt, confiteantur hoc ipſum, quòd non cognoſcunt inſertum aut prædicatum in ſanctis diptychis nomen Theodori & proferantur vobis & ipſa diptycha, vt cognoſcatis quis pro illo inſertus eſt: & tales confeſſiones geſtis recipientes, & veſtris ſuggeſtionibus coniungẽres, ſubſcribar & tua ſanctitas in ipſis, & cæteri religioſiſſimi epiſcopi: & ſic dirigite vnam quidem ad nos, alteram verò ad ſanctiſſimum Papam. Et hoc tamen manifeſtum fiar, & vnuſquiſque eorum, qui confitentur, dicant & manifeſtent, qoot eſt annorum: & vos verò in proprijs confeſſionibus ſignificare de prędicto capitulo, & quẽ pro Theodoro inſertum inueniſtis. Scripſimus autem & Marthanio viro magnifico pro hoc, vt ſinè vlla dilatione iſta agerentur, & nobis mitterentur. Legi.

Datur decimo Kalendas Iunias Conſtantinopoli, Imperij domini noſtri Iuſtiniani perpetuò Augusti anno vigeſimoquarto, poſt Conſulatum Baſilij viri clariſſimi anno nono.

Aliæ Iuſtiniani literæ.

COSMAE ſanctiſſimo epiſcopo Mopſueſtię. Significamus tuę ſanctitati, quòd iuſſimus Ioanni beatiſſimo Metropolitano Anazarbenę ciuitatis colligere omnes prouinciæ epiſcopos, & peruenire in veſtrã ciuitatem, & ſubtilem inquiſitionem facere conuenientibus omnibus apud vos conſtitutis ſenioribus hominibus, ſiue clericis, ſiue laicis, & diſcere ab illis, ſi cognoſcant, ex quo ablatum eſt nomen Theodori à ſanctis diptychis: ſi verò non meminerint de tempore, & quandò hoc ipſum factum eſt, & hoc ipſum confiteantur, quòd non cognoſcunt nomen Theodori in ſanctis diptychis inſertum, vel prædicatum ipſum in eccleſia. Oportet igitur proferri & ipſa ſacra diptycha, vt omnes cognoſcant religioſiſſi epiſcopi, quo ordine nomina epiſcoporum in diptychis recitantur: & hoc ipſom manifeſtum vos facere per ſuggeſtionẽ veſtram: & confeſſiones geſtis interuenientibus recipientes, & veſtris coniungentes ſuggeſtionibus, ſobſcribite omnes collecti Epiſcopi, & ſic dirigite vná quidem ad nos, alteram verò ad ſanctiſſimũ Papam. Et hoc verò fiat manifeſtum in cõfeſſionibus eorũ, vt vnuſquiſqoe dicat & manifeſtet, quot eſt annorum. Legi.

Datur vndecimo Kalendas Iunias Cõſtãtinopoli, Imperij domini noſtri Iuſtiniani perpetnò Auguſti anno vigeſimoquarto, poſt conſulatum Baſilij viri clariſſimi anno nono.

IMPERII dioini & pijſſimi noſtri domini Flaoij Iuſtiniani ppetuò Auguſti & Impertoris anno vigeſimotertio, poſt conſulatom Flauij Baſilij viri clariſſimi anno nono, ante XV. Calendas Iunias, menſis Iunij XVII. inſtantis XIII. Indictionis, in Mopſueſtia Colonia Chriſtianiſſima pſidente in religioſiſſimo ſecreto venerandi Epiſcopi Ioanne religioſiſsimo & ſanctiſsimo Metropolitano, conſidentibus autẽ Thoma religioſiſsimo epiſcopo Aegææ ciuitatis, & Stephano religioſiſsimo epiſcopo Caſtabaleæ ciuitatis, & Niceta religioſiſsimo epiſcopo Epiphaniorum, & Andrea religioſiſsmo epiſcopo Flauiadeorum, & Procopio religioſiſsimo epiſcopo Irenopolitanorum, & Vrbicio religioſiſsimo epiſcopo Alexandrino oppidi, & Antonino religioſiſsimo epiſcopo Roſeorum, &

Synodus Mopſueſtiana.

Coſma religioſiſſimo epiſcopo Mopſueſtię ciuitatis, necnon etiàm Marthanio viro magnifico, comite domeſticorum, & omnibus religioſiſſimis presbyteris, præſentibus autẽ & omnibus religioſiſſimis Diaconis, & ſubdiaconis, & lectoribus prædictę Mopſueſtenæ ciuitatis ſanctiſſimæ Eccleſiæ: inſupèr præſentibus Eumolpio & Theodoro clariſſimis Comitibus, & Hypatio & Paulo clariſſimis tribunis, & Euſebona clariſſimo Palatino, & Paulo viro honeſto defenſore, & Stephano viro laudabili, & Paulo cognomine Neonis, alijsque laudabilibus habitatoribus einſdem Mopſueſtenæ ciuitatis, Iulianus diaconus & notarius dixit: Pijſſima iuſſio ſereniſſimi & Chriſtianiſſimi noſtri domini ad veſtram peruenit ſanctitatem, quædã de Theodoro, facto olim iſtius Mopſueſtenę ciuitatis epiſcopo, dicẽs agere voſmetipſos & veſtrum ſanctum Cõcilium: & hãc Marthanius vir magnificus per metropolim degenti veſtræ ſanctitati traſmiſit, qua ſuſcepta, competẽtibus præceptis prompto animo finem imponere feſtinans, ſtatim vſa literis ad omnes ſanctiſſimos prouincię epiſcopos, adhortando eos celeriter peruenire ad iſtam Mopſueſtenam ciuitatem, & agere ea, quæ piè iuſſa ſunt. Similia verò & ad Coſmam religioſiſſimum huius Mopſueſtenæ optimæ ciuitatis epiſcopum ſcripta ſunt ab eius pietate. Cùm iſta igitur ſic ꝓceſſiſſent, adſunt, ſicut videtis, omnes ſanctiſſimi prouinciæ Epiſcopi, necnon etiàm Marthanius vir magnificus, & ipſe ex diuinis præceptis iuſſus ea, quæ piè præcepta ſunt, ad effectum perducere. Adſunt nihilominùs ex veſtra iuſſione & omnes religioſiſſimi clerici per iſtam ciuitatem ſanctæ Eccleſiæ, necnon etiàm eius defenſor honeſtus vir: inſupèr & clariſſimi illius poſſeſſores & laudabiles habitatores, & illi, quos ſeniores eſſe huius defenſor putans manifeſtos nobis fecit. Habemus præ manibus vtranque piam iuſſionem, & hoc ipſum per iuſtionem ſanctitatis veſtræ ſuggerimus. Ioannes per miſericordiam D e i epiſcopus Iuſtinopolitanæ Metropolis, & Thomas epiſcopus Aegon, & Stephanus epiſcopus Caſtabaleorum, & Nicætas epiſcopus Epiphaneorum, & Andreas epiſcopus Flauiadeorum, & Procopius epiſcopus Irenopoleos, & Vrbicius epiſcopus Alexandrini oppidi, & Antoninus epiſcopus Roſeorum, & Coſmas epiſcopus Mopſueſtiæ, dixerunt: Primum omniũ ſemper ſtudium facit Chriſtianiſſimus nr̃ & Sereniſſimus Imperator, circa Deum vigilantiam & inculpabilem venerationem. Cùm igitur ad ſanctarum eccleſiarum ſtatum quædam acciderit cauſa, ſolitam & Deo verè dilectam alacritatem oſtendit. Et nos igitur pijs & Deo placitis ab Imperatore præceptis adminiſtrantes, omnia diligenter agamus, quæ iuſtè placita ſunt eius Imperio. Diuinis igitur in medium prolatis ſcripturis, & his, quæ aguntur teſtimoniũ præbentibus, manifeſtæ fiant pijſſimæ iuſſiones ſereniſſimi Imperatoris, & agẽdis anteponantur. Et prolata ſunt in medium ſancta Euangelia, & recitatæ & antepoſitæ ſunt pijſſimæ iuſſiones.

Ioannes miſericordia D e i epiſcopus, & cæteri reuerendiſſimi epiſcopi dixerunt: Illos ad explananda & probanda capitula, quæ à pijſſimo Imperatore exquiſita ſunt, productos reuerentiſſimos viros, & ætate ſubtilem ſciẽtiam habentes, oportet ſua explanare vocabula, & quem habendum ſacerdotij gradum ſortiti ſunt. Prouectos igitur ætate reuerentiſſimus eccleſiæ defenſor ab alijs ſeparet. Eugenius diaconus & * eccleſiæ defenſor Mopſueſtenæ ſanctæ eccleſiæ, dixit: Secundùm interlocutionem veſtræ ſanctitatis prouectos ætate reuerentiſſimos presbyteros & diaconos à cæteris ſeparaui, & ſtant ſicut videtis. Sanctiſſimi epiſcopi dixerunt: Agatur, quod pronunciatũ eſt. Martyrius dixit: Martyrius dicor, presbyter ſum iſtius ſanctæ eccleſiæ, Paulinus dixit: Paulinus dicor, presbyter ſum iſtius ſanctę eccleſię. Stephanus dixit: Stephanus dicor, presbyter ſum iſtius ſanctiſſimę eccleſię. Olympius dixit: Olympius dicor, presbyter ſum iſtius ſanctiſſimę eccleſię. Ioannes dixit: Ioãnes dicor, presbyter ſum iſtius ſanctę eccleſię. Thomas dixit: Thomas dicor, presbyter ſum iſtius ſanctę eccleſię. Theodorus dixit: Theodorus dicor, ꝑsbyter ſum iſtius ſanctę eccleſię. Thomas dixit: Thomas dicor, presbyter iſtius ſanctę eccleſię. Eudoxius dixit: Eudoxius dicor, presbyter ſum iſtius ſanctę eccleſię. Paulus dixit: Paulus dicor, presbyter ſum iſtius ſanctę eccleſię. Theodorus dixit: Theodorus dicor, presbyter ſum iſtius ſanctę eccleſię. Paregorius dixit: Paregorius dicor, archidiaconus ſum iſtius ſanctę eccleſię. Ioannes dixit: Ioannes dicor, diaconus ſum iſtius ſanctę eccleſię. Theodorus dixit: Theodorus dicor, diaconus ſum in hac ciuitate natus. Paulus dixit: Paulus dicor, diaconus ſum in hac ciuitate natus. Ioannes dixit: Ioannes dicor, diaconus ſum in hac ciuitate nat⁹. Thomas dixit: Thomas dicor, diaconus ſum in hac ciuitate natus.

Sãctiſſimi epiſcopi dixerũt: Idem ipſum agant & clariſſimi poſſeſſores & laudabiles huius habitatores quos ſeniores iſtius ciuitatis honeſtus defenſor demonſtrauit, & ab alijs ſeparati, ſua dicant vocabula & ſtatus. Eumolpius dixit: Eumolpius dicor, comes ſum, in hac ciuitate natus. Theodorus dixit: Theodorus dicor, comes ſum, in hac ciuitate natus. Euſebonas dixit: Euſebonas dicor, palatinus ſum, in hac ciuitate natus. Stephanus dixit: Stephanus dicor, præfectianus ſum, in hac ciuitate natus. Paulus di-

dixit: Paulus dicor cognomine Neonis, in in hac ciuitate natus. Anatolius dixit: Anatolius dicor, principalis,* in hac ciuitate natus. Marinus dixit: Marinus dicor, in hac ciuitate natus. Euſtachius dixit: Euſtachius dicor, cognomine Rhoda, in hac ciuitate natus. Anatolius dixit: Anatolius dicor, in hac ciuitate natus. Rufinus dixit: Rufinus dicor, architectus, in hac ciuitate natus. *Comitas dixit: *Comitas dicor, agens in rebus, & pater iſtius ciuitatis. Theodorus dixit: Theodorus dicor, agens in rebus, in hac ciuitate natus. Ioannes dixit: Ioannes dicor, tabularius, in hac ciuitate natus. Addęus dixit: Addæus dicor, ciuis ſum. Marcus dixit: Marcus dicor, præfectianus * in hac ciuitate natus. Ioannes dixit: Ioannes dicor, lecticiarius in hac ciuitate natus. Nicetas dixit: Nicetas dicor, tabularius ſum, in hac ciuitate natus.

Sanctiſſimi epiſcopi dixerunt: Quoniā adeſt honeſtus huius ciuitatis defenſor, & quæ dicta ſunt à noſtris notarijs, audiuit, inſuper planiùs nos per ſuam doceat vocem, ſi ſeniores de his viris, qui ab ipſo in preſenti demonſtrati ſunt, non cognoſcit per iſtam ciuitatem. Paulus præfectianus & defenſor dixit: Iuſſus à veſtra ſanctitate, quos potui inuenire verè ſeniores in laicis conſtitutos, clariſſimos & honeſtiſſimos viros produxi, qui interrogati propoſitis ſcripturis de ſuo ſtatu, manifeſtantes ſubtilius explanant & ſua tempora, & quæ ſciunt ipſi illi magìs pro ſemetipſis cognoſcentes.

Sanctiſſimi epiſcopi dixerunt: Reuerentiſſimus ſacrorum cuſtos vaſorum iſtius ſanctiſſimæ Eccleſiæ, adferat ad conſiderationem nobis & recitationem huius ſacra diptycha, in quibus ſanctæ memoriæ ſacerdotum iſtius optimę ciuitatis ſcripta continentur vocabula. Ioannes presbyter & cimiliarcha dixit: Secundùm iuſſionem veſtræ ſanctitatis inter ſacra vaſa, quæ à me ſeruantur, habentes diptycha iſta protuli, & ad recitationem porrigo. Habeo autem & alios duos membraneos quaterniones veteriores iſtis, quę nunc ſunt & recitantur, quos & ipſos protuli ſicut videris.

Sanctiſſimi epiſcopi dixerunt: Ad auditum noſtræ mediocritatis, ſed etiam illorum, qui ad teſtimonium producti ſunt reuerentiſſimi & clariſſimi & honeſtiſſimi viri, recitentur ſacra diptycha, quę declarant ſanctæ memoriæ connumerationem ſacerdotum iſtius Mopſueſtenæ ciuitatis, ex quo immaculata & orthodoxa fides prædicatur, vſque ad hunc ſacerdotem, qui in præſenti tertiadecima Indictione defunctus eſt. Et recitati ſunt, & habent ſic: Pro requieſcentibus epiſopis, Protogene, Zoſimo, Olympio, Cyrillo, Thoma, Baſſiano, Ioanne, Auxentio, Palatino, Iacobo, Zoſimo, Theodoro, Simeone. Ex alio diptycho: Pro requieſcentibus epiſcopis, Protogene, Zoſimo, Olympio, Cyrillo, Thoma, Baſſiano, Ioanne, Auxentio, Palatino, Iacobo, Zoſimo, Theodoro, Simeone. Et ex alijs diptychis: Pro requieſcentibus epiſcopis, Protogene, Zoſimo, Olympio, Cyrillo, Thoma, Baſſiano, Ioanne, Auxentio, Palatino, Iacobo. Sanctiſſimi epiſcopi dixerunt: Porrigantur & nobis ad recitationem & conſiderationem, quæ manifeſta facta ſunt, ſacra diptycha, vt vnuſquiſque noſtrū perlegat & inſpiciat. oblata ſunt ſanctiſſimis epiſcopis. Sanctiſſimi Epiſcopi dixerunt: Sunt etiàm alia prolatis veteriora apud tuam reuerentiam? Ioannes presbyter & cimiliarcha dixit: Iſta habeo Domine, quæ & protuli. Sanctiſſimi epiſcopi dixerūt: Propoſitis diuinis ſcripturis, hoc ipſum explana. Ioannes presbyter & cimiliarcha dixit: per iſtam virtutem, non habeo alia diptycha iſtis veteriora, ſed omnia, quæ habeo, protuli. Sanctiſſimi epiſcopi dixerunt: Cum ipſa cauſa, quoniam ad animæ reſpicit ſalutem, & reuerendiſſimus habitus veſter adhortatur vos, nihil extra veritatem dicere, certum eſt, quòd multam curam ſubtilitatis facietis. Vt verò omnis cogitatio praua foràs reijciatur: ab his, quæ aguntur, & venerabilibus vos oportet iuramentis confirmare, quæ dicturi eſtis. Sed vnuſquiſque ſanctas & inuiolatas tangens ſcripturas, per ipſas fidem præbeat nihil extra ea, quæ cum veritate cognoſcit, in his, quæ aguntur, dicere. Ad eandem verò iuramenti fidem reſpicientes, etiàm ſuam ætatem explanent, & pijſſimi domini rerum iuſſionem ſequentes, dicant ſi tempus ſciunt & retinent, per quod Theodorus, olim epiſcopus factus iſtius ciuitatis ſacrorum prædicatione diptychorum eiectus eſt, & quis illius in ijſdem ſacris diptychis locum ſuppleuit. Martyrius dixit: Per iſtam virtutem, quicquid ſcio, veritatem dicam. Sum annorum octoginta plùs minùs: habeo autem in clero ordinatus ſexaginta plùs, & neque ſcio, neque audiui, quòd recitatus eſt Theodorus, olìm factus iſtius ciuitatis epiſcopus, in ſacris diptychis: ſed audiui, quòd S. Cyrillus Alexādriæ, magnæ ciuitatis epiſcopus factus, pro Theodoro taxatus eſt in diptychis, quibus inſcripti ſunt defuncti ſanctiſſimi epiſcopi, & vſque adhuc ipſe inſcriptus eſt, & prędicatur cum alijs epiſcopis. Epiſcopum enim in noſtra ciuitate nomine Cyrillum neque ſcio, neque audiui factum. Qui autem nūc inſertus eſt Theodorus, ante tres annos obijt, & Galatia erat. Paulinus presbyter dixit: Per iſtas ſanctas Scripturas, quod ſcio, cum veritate dico. Presbyter ſum Mopſueſtenæ ſanctiſſimæ eccleſię, & ſum annorum ſeptuaginta nouem: Habeo autem quadragintanouem annos in clero, & neque ſcio, neque audiui Theodorum veterem, qui fuit Epiſcopus in

iſta ciuitate, prædicari in ſacris diptychis ſanctiſſimę noſtrę eccleſię, aut quandò ablatum eſt nomen ipſius ex diptychis. Audio verò cum diptycha leguntur in diuino miniſterio, nomen Cyrilli in connumerationem requieſcentium epiſcoporum. Factum verò epiſcopum Cyrillum in hac ciuitate neque ſcio, neque audiui. Stephanus presbyter dixit: Per iſtam virtutem, quicquid ſcio, cum veritate dico. Sexagiotanouem annorum plùs minùsve ſum: factus verò ſum presbyter ante hos tres annos, & nullatenùs ſcio vel audini Theodorum, qui olim io noſtra ciuitate fuit epiſcopus, nominatum in ſacris diptychis. Cognoui autem, ex quo venerabili huic connumeror clero, quòd illo ademptoex ipſis aliquandò, Cyrillus Alexandrinæ ciuitatis epiſcopus, in illius loco inſertus eſt ſacris diptychis requieſcentium Epiſcoporum, qui vſque nunc pro ipſo prędicatur. Cyrillum verò factum noſtræ ciuitatis epiſcopum neque ſcio, neque audiui. Theodorus verò, qui inſcriptus eſt ſacris diptychis, ante tres annos defunctus eſt. Olympius presbyter dixit: Per iſtas ſanctas ſcripturas, quicquid ſcio, veritatem dico. Annorum ſum ſexagintaquinque, in clero verò connumeror quinquagintaquinque, & non ſcio inſcriptum fuiſſe nomen Theodori ſacris diptychis, qui anteà fuit hic epiſcopus, neque audiui eum vnquàm numerari: audiui verò ab illis, qui ante me erant, quòd pro ipſo inſertus eſt ſanctus Cyrillus, qui fuit Alexandrinæ ciuitatis epiſcopus. Quandò verò ademptum eſt nomeo Theodori, & inſertus eſt pro ipſo Cyrillus, non memini. Factum verò epiſcopum in iſta ciuitate Cyrillum, nunquàm audiui. Iſte enim, qui nunc nominatur Theodorus in diptychis, ille eſt, qui ante tres annos defunctus eſt Galata. Ioannes presbyter dixit: Per iſtam virtutem & Deum, qui locutus eſt per iſtas ſcripturas, veritatem dico. Annorum ſum ſexagintaquinque plùs minùs: habeo vero in clero annos vigintiocto, & neque ſcio, nec cùm eſſem laicus, nec poſtquàm factus ſum clericus, Theodorum, qui olim epiſcopus fuit iſtius ciuitatis, neq; numerari in ſacris diptychis, nec quãdò eiectus eſt: prædicari verò ſcio in diptychis in connumeratione requieſcentium epiſcoporum noſtræ ciuitatis ſanctum Cyrillum, Archiepiſcopum Alexãdrinæ ciuitatis. Epiſcopum verò nomine Cyrillum nõ ſcio fuiſſe, nec audiui in noſtra ciuitate. Ille enim, qui nunc nominatur Theodorus in diptychis, ante tres annos obijt, & de Galatia erat. Thomas presbyter dixit: Per iſtas ſanctas Scripturas & Deum, qui locut⁹ eſt ipſas, quicquid ſcio, veritatem dico. Sexaginta annorum ſum Domine: habeo verò in clero, licèt peccator ſim, quinquagintaquinq; annos: & non ſcio, neq; audiui nomen veteris Theodori, qui hic epiſcopus fuit, pdicari in ſacris diptychis, nec qñ ablatus eſt, nec qui ipſum eiecit. Audiui verò à ſenioribus, quòd Cyrillus, qui fuit Alexandrinæ ciuitatis epiſcopus, inſertus eſt ſacris diptychis pTheodoro in connumeratione epiſcoporũ noſtræ ciuitatis, qui & vſq; nunc prædicatur. Cyrillum autem epiſcopum fuiſſe hic neque audiui, neque ſcio. Iſte verò, qui nunc nominatur cum mortuis epiſcopis Theodorus de Galatia oriundus, ante tres annos defunctus eſt. Theodorus presbyter dixit: Per iſtã virtutẽ, quicquid ſcio, cum veritate dico: Sũ annorũ ſexagintaduorũ plùs minùs: quinquagintaquinq; autem annos habeo in venerabili clero iſtius ſanctiſſimæ Eccleſiæ, & nunquam audiui nomen Theodori veteris, qui fuit hic epiſcopus, neque inſertum eſſe ſacris diptychis, neq; recitari. Audiui verò ab antiquioribus, ꝙ pro Theodoro inſertus eſt ſanctus Cyrillus epiſcopus Alexandriæ in requieſcentibus epiſcopis: Cyrillum verò fuiſſe noſtræ Eccleſiæ neque ſcio, neque audiui. Iſte verò, qui nunc inſertus eſt diptychis Theodorus, Galata fuit, & ante tres annos defunctus eſt. Thomas presbyter dixit: Per iſtas ſanctas Scripturas, quicquid ſcio, cum veritate dico: Sexaginta annorum ſum plùs minùs: in clero autem quinquaginta annos habeo, & non ſcio, neque audiui inſertum Theodorum, olim noſtræ ciuitatis epiſcopum factum, neque audiui ipſum recitari cum requieſcentibus ſacerdotibus noſtræ ciuitatis. Fuiſſe verò in noſtra ciuitate epiſcopum nomine Cyrillum, neque ſcio, neque audiui per quodcunque tempus. Iſte autem, qui nunc recitatur Theodorus in ſacris diptychis, ille eſt, qui ante tres annos obijt, & de Galatia erat. Eudoxius dixit: Per ſanctas Scripturas, veritatẽ dico. Annos habeo in clero ſanctiſſimæ eccleſiæ quadragintaduos: ſum autẽ annorũ ſexagintatriũ, & nec cùm eſſem laicus, nec clericus factus, ſcio hic inſcriptum eſſe aut prædicari in ſacris diptychis Theodorum veterem, qui fuit hic epiſcopus, nec quandò vel quis deiecit ipſum ex ſacris diptychis, ſcio: Audio verò prædicari in diptychis mortuorum epiſcoporum noſtræ ciuitatis Cyrillum epiſcopũ Alexandriæ. Epiſcopum enim fuiſſe in noſtra ciuitate nomine Cyrillum, neque audiui, neque ſcio. Iſte verò, qui prædicatur Theodorus in diptychis, qui ante tres annos obijt, de Galatia erat. Paulus presbyter dixit: Per iſtam virtutem, quicquid ſcio, veritatem dico. Quinquaginta octo annorum ſum domine: habeo autem in clero vigintiocto annos, & non ſcio Theodorum, qui olim fuit epiſcopus noſtræ ciuitatis, prædicari in ſacris diptychis, ſed neque pro ipſo quenquam inſertum ſcio. Theodorus verò, qui nunc recitatur, de Galatia erat, qui ante tres annos defunctus eſt.

Theodorus preſbyter dixit: Per iſtam virtutem qnicquid ſcio cum veritate dico. Sum plùs minùs annorum quinquagintaduorũ: ex quo autẽ clericus ſum, vigintiocto anni ſunt, & non ſcio neque audiui, nec cum laicus eſſem, nec ex quo clericus factus ſnm, Theodorum, qui olim fuit epiſcopus noſtrę ciuitatis, recitari vel inſcriptum eſſe ſacris diptychis. Audiui vero à ſenintibus, qund S. Cyrillus epiſcopus Alexandriæ ipſe pro illo inſertus eſt ſacris diptychis mortunrum epiſcoporum noſtræ ciuitatis. Qui vero inſertus eſt ſacris diptychis Theodorus, ante tres annoa defunctus, qui fuit noſter Epiſcopus, de Galatia erat. Paregorius archidiaconus dixit: Per iſtam virtutem veritatẽ dico: Annorum ſum ſexagintaſex: habeo verò cõnumeratus venerabili clero annos vigintiocto, & non ſcio, nec cùm laicus eſſem, nec poſtquàm factus ſum clericus, inſertum ſacris diptychis nnmẽ Theodori, qui ante fuit hic epiſcopus, neque audiui ipſum recitari. Audiui verò à ſenioribus, quòd pro ipſo inſerma eſt ſanctus Cyrillus epiſcopns Alexádrinæ ciuitatis, qui & vſque nunc prædicat. Hic vero ſuiſſe Cyrillum epiſcopum, neque ſcio, neq; audiui. Qui verò nunc recitatur Theodorus in ſacris diptychis Galata erat, qui ante tres annos defunctus eſt. Ioannes diaconus dixit: Per iſtas ſanctas ſcripturas, quicquid ſcin, cum veritate doceo. Annorũ ſum quinquagintaoctn: habeo verò connumeratus venerabili clero annos quadragintaocto, & non ſcio neq; audiui inſertum nomẽ Theodori ſacris diptychis, qui antea hic fuit epiſcopus, nec prædicari ipſum. Audiui verò aliquando, quòd pro ipſo inſertus eſt, ſanctus Cyrillus Alexandrinæ ciuitatis, qui & vſque nunc prædicatur: neq; ſcio, neq; audiui hic ſuiſſe Cyrillum epiſcopum. Iſte verò, qui nunc recitatur Theodorus in ſacris diptychis, Galata erat, qui ante tres annos defunctus eſt. Thomas diaconus dixit: Per iſtas ſanctas ſcripturas, veritatẽ dico. Quinquagintaquinq; annnrum ſum, quadragintanouem habeo in clero, & non ſcio neq; audiui inſcriptum eſſe ſacris diptychis vel recitari eũ, qui olim fuit noſtræ ciuitatis epiſcopus Theodorus. Audiui verò à ſenioribus hominibus, ꝙ beatus Cyrillus pro ipſo iſertus eſt, Alexandrinæ ciuitatis põtifex, qui & vſque nũc recitatur in ſacris diptychis cum roquieſcentibus epiſcopis noſtræ ciuitatis. Cyrillum vero Epiſcopum fuiſſe in noſtra ciuitate neſcio, neque audiui. Iſte vero, qui nũc recitatur in ſacris diptychis Theodorus, ante tres annos mortuus, de Galatia erat. Ioannes diaconus dixit: Per iſtas ſanctas ſctipturas, veritatem dico. Annorum ſum ſexagintaquinque plùs minùs: habeo verò in Clero quinquaginta annos, & non audiui vnquàm Theodorum, qui olim fuit Epiſcopus noſtræ ciuitatis, in ſacris diptychis: neſcio quandò inſertus eſt Cyrillus prò memorato Theodoro: ſcio verò prędicari in diptychis in connumeratione requieſcentium Epiſcoporum noſtræ ciuitatis Cyrillnm pontificem Alexandriæ, qui & vſqne nunc prædicatur: Epiſcopum nomine Cyrillum nec ſcio, nec audiui noſtræ ciuitatis fuiſſe. Theodorus verò, qui nunc recitatur in ſacris diptychis, ante tres annoa defunctua, de Galatia erat. Paulus diaconus dixit: Per iſtam virtutem, quæ ſcio, dico cum veritate: Sum annorum quinquagintaſex plùs minùs: habeo verò in clero connumeratus annos vigintitres, & nec cùm laicus eſſem, nec poſtquam factus ſum clericus, ſcio Theodorum veterem noſtræ ciuitatis Epiſcopum, inſcriptum eſſe ſacris diptychis vel prædicari. Audiui verò, pro memorato Theodoro ſanctum Cyrillum pontificem Alexandrinæ ciuitatis inſertum eſſe, & prædicari in diptychis in connumeratione requieſcentium Epiſcoporum noſtræ ciuitatis, & vſque nunc recitari: Cyrillum verò nomine noſtræ fuiſſe ciuitatis epiſcopum neſcio, nec audiui. Iſte verò, qui nunc recitatur in ſacris diptychis Theodorus, ante tres annos defunctus, de Galatia erat. Sanctiſſimi epiſcopi dixerunt: Iſta quidem, qnæ reuerentiſſimi clericorum ſcientiæ & memoriæ ſunt, declarant robur eorum, quæ mota ſunt: ſupereſt verò, vt etiam præſentem rem teſtimonium conſequatur eorum, qui extra ſacrum concilium ſunt. Singulatìm igitur pręſentes clariſſimi & honeſtiſſimi & laudabiles viri introducti, qui etiàm ætate priores demonſtrati ſunt, declarent, tam vitæ tempus, quàm ea, quæcunque ſciunt, propter cauſam, quæ nunc mouetur, per præſentia diuina & venerabilia Euangelia priùs confirmantes ea, quę dicturi ſunt. Eumolpius Comes dixit: Per iſtam virtutem, quicquid ſcio, veritatem dico: Sum annorum plùs minùs ſexaginta: cognouit verò veſtra ſanctitas, quòd militabam miniſtrans diuinis & maximis iuſſionibus, & cùm perueniſſem ad iſtam ciuitatem, cõmunicans in ſancta eccleſia, nunquàm audiui prædicari in ſanctis diptychis nnmen Theodori, qui fuit, ſicut dicitur à ſeniorib⁹, Epiſcopus huius ciuitatis. Iſte enim, qui nũc recitatur Theodor⁹, de Galatia erat, qui ante tres annns defunctua eſt. Theodorus Comes dixit: Per iſtas ſanctas ſcripturas, quicquid ſcio, cum veritate dico: Quadragintaquinque annorum ſum plùs minùs, & non ſcio nomen Theodori veteris, qui dicitur fuiſſe noſtræ ciuitatis Epiſcopus, recitari in ſacris diptychis. Theodorus verò, qui diptychis nunc inſcriptus eſt, & prædicatur cum mortuis Epiſcopis, de Galatia erat, & ante tres annos defunctus eſt. Euſebonas Palatinus dixit: Per iſtam virtutem ſanctorum Euangeliorum, quicquid ſcio, cum veritate

Laici extra Concilium ſunt

ritate dico: Ex quo memini & conuenio in ſanctam eccleſiam, non ſcio nomen Theodori ueteris, quem dicunt huius ciuitatis Epiſcopum fuiſſe, in ſacris diptychis prædicatum: plus tamen ſum annorum quinquaginta. Stephanus Præfectianus dixit: Per iſtas ſanctas Scripturas, quicquid ſcio, veritatem dico: Annorum ſum ſexaginta vnius: nomẽ Theodori veteris epiſcopi Mopſueſtenæ ciuitatis nõ audiui in ſacris diptychis recitari. Audio verò in cõnumeratione epiſcoporum noſtræ ciuitatis prædicari Cyrillum, qui, ſicut dicebant ſeniores, fuit epiſcopus Alexandriæ magnæ ciuitatis, qui & vſque nunc cum requieſcentibus epiſcopis noſtræ Mopſueſtenæ ciuitatis recitat': quoniam ſimpliciùs magis, quam curioſiùs accedens, diuina & inuiolata ſolitus ſum myſteria ſuſcipere. Ille enim, qui nunc inſertus eſt Theodorus, ante tres annos defunctus, de Galatia erat. Paulus Neonis dixit: Per iſtas ſanctas Scripturas, quicquid ſcio, cum veritate dico. Annorum ſum ſeptuaginta, & neque ſcio, neque audiui prædicari Theodorum veterem in ſacris diptychis, qui fuit epiſcopus noſtræ ciuitatis, nec quandò leuatus eſt, vel quis pro illo inſertus eſt ſcio: niſi iſtum Theodorum de Galatia audio prædicari, qui ante tres annos defunctus eſt. Anatolius Principalis dixit: Per iſtam virtutem, veritatem dico: Sum annorum ſexagintaquinque plùs minùsue, Theodorum veterem Antiochenum, noſtræ ciuitatis epiſcopum neſcio in ſacris diptychis recitari, niſi Theodorum ante tres annos defunctum, qui de Galatia erat. Marinus Præfectianus dixit: Per iſtas ſanctas Scripturas, quicquid ſcio, veritatem dico. Annorum ſum ſexagintatrium plùs minùsve, & non ſcio, vel inſertum eſſe, vel prædicari in ſacris diptychis nomen Theodori veteris, qui fuit epiſcopus iſtius ciuitatis. Theodorus verò, qui nunc recitatur, de Galatia erat, & ante tres annos defunctus eſt. Euſtathius dixit: Per iſtam virtutem, quæ ſcio, cum veritate dico. Sum annorum ſeptuaginta plùs minùsve, & non ſcio Theodorum, qui olim epiſcopus fuit Mopſueſtenæ ciuitatis, inſertum eſſe vel p̃dicari in ſacris diptychis noſtræ ſanctiſſimæ eccleſiæ. Qui verò nunc recitatur in diptychis Theodorus, ante tres annos defunctus, de Galatia erat. Anatolius dixit: Per iſtas ſanctas ſcripturas, quicquid ſcio, cum veritate dico. Annorum ſum ſeptuagintatrium, & neſcio vel taxatum in ſacris diptychis ſacroſanctæ eccleſiæ, vel prædicatum Theodorum veterem, factum noſtræ ciuitatis epiſcopum. Qui nunc verò nominatur, Theodorus eſt, qui ante tres annos defunctus eſt, Galata. Rufinus archirectus dixit: Per iſtam virtutem, quicquid ſcio, cum veritate dico. Septuaginta annorum ſum, & nec à parentibus meis audiui, nec ſcio, vel ex alio quodam audiui, inſertum eſſe vel prædicari in ſacris diptychis nomen Theodori, qui olim fuit hic epiſcopus. Theodorus verò, qui nunc prædicatur in ſacris diptychis, ille eſt, qui ante tres annnos obijt. * Comitas agens in rebus & pater ciuitatis, dixit: Per iſtas ſanctas Scripturas, quicquid ſcio, veritatem dico. Neſcio nec audiui recitari nomen Theodori, qui olim fuit, ſicut dicunt, epiſcopus noſtræ ciuitatis. Sum verò annorum quadraginta. Theodorus agens in rebus, dixit: Per iſtam virtutem, quicquid ſcio, veritatem dico. Sum annorum quinquaginta, & non ſcio vel audiui inſertum eſſe ſacris diptychis nomen Theodori veteris, qui fuit in hac ciuitate, ſicut dicunt, epiſcopus.

Ioannes tabulatarius dixit: Per iſtam virtutem ſanctorum Euangeliorum, quicquid ſcio, veritatem dico. Sum annorum ſexagintaſeptem plùs minusue, & Theodorum veterem, qui fuit epiſcopus noſtræ ciuitatis, non ſcio recitari. Iſte verò, qui nunc prædicatur Theodorus, eſt de Galatia, qui ante tres annos mortuus eſt, qui fuit noſter epiſcopus. Addæus dixit: Per iſtas ſanctas Scripturas, quicquid ſcio, cum veritate dico. Sum Domine ſexaginta annorum, & non ſcio, nec audiui unquàm prædicari in ſacris diptychis nomen Theodori veteris, qui hic epiſcopus fuit. Ante tres autem annos defunctus eſt Theodorus de Galatia, qui hic epiſcopus fuit, & ipſe prædicatur cum alijs epiſcopis mortuis. Marcus Præfectianus dixit: Per iſtam virtutem ſanctorum Euangeliorum, quicquid ſcio, cum veritate dico. Sum annorum quinquagintaquinque, & non ſcio, nec audiui in ſacris diptychis recitari Theodorum veterem, qui hic epiſcopus fuit, niſi iſtum Theodorum Galatam, qui ante tres annos mortuus eſt. Ioannes lecticiarius dixit: Per iſtas ſãctas Scripturas, quicquid ſcio veritatem dico. Sum annorum ſeptuaginta, & non ſcio, nec audiui prædicari in ſcris diptychis nomen Theodori ueteris, qui hic fuit epiſcopus, niſi iſtum Theodorum Galatam, qui ante tres annos mortuus eſt: Niceta tabulatarius dixit: Per iſtam virtutem, quicquid ſcio, cum ueritate dico. Sum annorum quinquagintaquatuor, & non ſcio, nec audiui nomen Theodori ueteris in ſacris diptychis recitari ſanctiſſimæ noſtræ eccleſię, ſed qui nunc recitatur Theodorus eſt, qui ante tres annos mortuus eſt epiſcopus. Ioannes miſericordia Dei epiſcopus Iuſtinopolitanæ metropoleos, & Thomas epiſcopus Aegææ ciuitatis, & Stephanus epiſcopus Caſtabaleorum, & Niceta epiſcopus Epiphaneorum, & Andreas epiſcopus Flauiadeorum, & Procopius epiſcopus Irenopolitanorum, & Vrbicius epiſcopus Alexandrinæ ciuitatis, & Antoninus epiſcopus Roſeorum, & Coſmas epiſcopus Mopſueſtiæ, dixerunt: Nec ciuitatem in alto poſitam tegere ali-

Digitized by Google

re aliquis, nec abſcondere poterit, nec veritatis lumen obumbrate ſemper aliquis valet. Splendet enim dilocide rectæ & immaculatæ fidei lumen, & ſub nulla hæreſeos nube tenebris cooperitur: & nunc veritatis reuelata eſt ratio, & valdè euidenter declarata eſt, Theodurum veterum, qui per iſtam ciuitatem fuit epiſcopus, in antiquis temporibus extra predicatiunem diuini myſterij fuiſſe, & ſacris diptychis eiectum eſſe: pro illo verò alterum conſtitutum eſſe, & io illius vocabulum, inſcriptum eſſe Cyrillum ſanctæ memoriæ. Iſta enim demunſtrauit planè & ſine dubio teſtimonium, quod cum iuramétis factum eſt, virorum religiuſiſſimorum, & clariſſimorum, & laudabilium, qui in præſenti io medium producti ſunt. Sed etiá nos ipſi, ſacra præ manibus gerentes diptycha eorum, qui anteceſſerunt, ſanctorũ huius ciuitatis epiſcoporum, inuenimus cũ veritate, Theodori quidem veteris nullam penitus inſertá eſſe memuriá, Cyrilli verò ſanctæ memoriȩ vocabulũ inſertum eſſe, & inadulterata eſſe ſacra diptycha, quæ prulata ſunt, ex ipſu cou ſiderauimus viſu. Demonſtrant verò euideoter, Cyrillum ſanctæ memoriȩ i alterius loco ioſertum eſſe, eo quòd nullus per iſtam ciuitatem fuit paſtor eiuſdẽ vocabuli, ſecundùm quod teſtimoniurum robur explanat. Manifeſtum verò & illud teſtium fecit aſſertio, Theodorum, qui in fine ſacrorum diptychorum ſcriptus eſt, non eſſe illũ veterẽ, ſed eũ, qui ante tres annos murtuus eſt, qui ex Galatia erat, quem & nos ooſtræ conoumeratiunis fuiſse cognuſcimus. His igitur pru veritate dèmonſtratis, Chriſtianiſſimu & pijſſimu noſtro Imperatori nu ta omoia, ſecundùm quod placuit eius Chriſtianȩ ſerenitati, faciemus, & in omuibus ſanctiſſimo & beatiſſimo antiquioris Romȩ Papæ. ſed & communi umnes voce cœleſtem ſupplicamus DEVM: Saluum fac Domine Imperaturem, & exaudi eum iu quacunque die te iouocauerit.

Hæreſes nõ obſcurant verá fidẽ.

Pſalm. 19.

Ioannes miſericordia Dei epiſcopus Iuſtinupolitanæ Metropuleos: apud me confecta ſunt antè poſita geſta, & ſubſcripſi.

Thumas miſericordia DEI epiſcopus Aegeæ ciuitatis: in conſpectu meo confecta ſunt antè poſita geſta, & ſubſcripſi.

Stephanus miſericordia DEI epiſcopus Caſtabaleorum ciuitatis: coram me confecta ſunt ante puſita geſta, & ſubſcripſi.

Niceta miſericordia Dei epiſcopus Epiphaneorum ciuitatis: coram me cunfecta ſunt antè poſita geſta, & ſubſcripſi.

Andreas miſericordia Dei epiſcopus Flaniadeorum ciuitatis: coram me cófecta ſunt antè poſita geſta, & ſubſcripſi.

Procopius miſericordia DEI epiſcopus Irenopolitanæ ciuitatis: coram me confecta ſunt ante poſita geſta, & ſubſcripſi.

Vrbicius miſericordia Dei epiſcopus Alexandrini uppidi: coram me confecta ſunt ante poſita geſta, & ſubſcripſi.

Anroninus miſericordia Dei epiſcopus Roſeorum ciuitatis: coram me cũfecta ſunt antè poſita geſta, & ſubſcripſi.

Coſmas miſericordia DEI epiſcopus Mopſueſteoæ ciuitatis: coram me confecta ſunt antè poſita geſta, & ſubſcripſi.

Facta eſt verò & ſuggeſtio ad ſanctiſſimũ Papam antiquioris Romæ Vigilium ab iiſdem epiſcopis, ita habens: Decebat vere cum primam * ſacerdotes dignitatem ſortiti eſtis ſanctiſſiſimi, ea, quæ ad ſanctarum eccleſiarum ſtatum reſpiciunt, manifeſta veſtræ diuinitus hunoratæ beatitudini fieri. Hoc benè & Chriſtianiſſimus noſter Imperatur cõſideraos, & ad veſtram ſcientiam quædam, quæ de Theodutu quondàm Mopſueſtenæ eccleſiæ epiſcopo mota ſunt, iuſſit referri. Pijſſimis enim ad nus literis vſus, hortatus eſt ad Mupſueſtenam ciuitatem conuenire, quæ una ſecundæ Ciliciæ eſt, & cum ſubtilitate perſcrutati, quandu Theodorus, qui ólim prædictȩ ciuitatis fuit epiſcopus, ſacris diptychis eiectus eſt & manifeſta ea tam eius tranquillitati, quam veſtræ diuinitus honoratæ facere beatitudini. Statim igitur Mopſueſtiam accedentes, religioſiſſimum congregauimus clerum, & fidelem eius populum, eligentes eos, qui ſeniores ſunt, qui & retinere forſitan memoria poſſunt ſubtilitatem eius, quod quȩrebatur: & diuina & adoranda eis pruponentes Euangeliá, vt ſoſpicionem ſui teſtimonij emundarent, dicere inuitauimus, ſi ſciunt, quo tempore Theodori antiqui nomen ſacris eiectum eſt diptychis. Illi verò multus annos, & ſuam excedentes memoriam eſſe iurauerunt, ex quo nulla eiuſdem Theoduri memoria ſacris diptychis inſertur: Cyrillum autem religioſæ memoriæ Alexandrinæ ciuitatis Puntificem iu eius loco inſcriptum eſſe, quȩ ex patribus ſuis audiſſe adſeruerunt. Sed eorum, quæ dicebantur, ſubtilitatem inueſtigãtes, & per ipſa venimus ſacra diptycha, & mortuorum epiſcopurum connumerationem conſiderabamus: & Theoduri quidem io antiquioribus temporibus nullam memoriam inuenimus, io ipſu verò ſine ſacrorũ diptychorum Theodorus ſcriptus eſt, quem omnes nupèr quidem mortuum eſſe dixerunt, ex Galatia veru ortum eſſe prouincia. Hunc & nos umnes nuſtri Concilij partem factum, ante triennium murtuũ eſſe cognoſcimus. Hæc ità habere, ipſa geſta vobis ſanctiſſimis manifeſtent, quæ humili ſuggeſtioni coniungentes, ad ſcientiam veſtram deſtinauimus. Sed petimus diuinitus inſpiratos vos religioſiſſimis & Deum placentibus veſtris orationibus oos humiles ſuffulcire. Et ſubſcripſerunt epiſcopi in ea.

Litera ſynodi Mopſueſtenæ ad Vigiliũ. deeſt, * inter. aut aliquid eiuſmodi.

Sancta Synodus dixit: Sufficiunt quidem, quæ dicta & prolata ſunt, Eccleſiaſticam

Digitized by Google

cam traditionem demõſtrare, eo quòd oportet hæreticos & poſt mortem anathematizari. Et reliqua verò omnia, quæ mota ſunt, oſtendunt, quemadmodùm ex prolixis temporibus Theodorus Mopſueſtenus, propter impia ſua conſcripta, & poſt mortem à catholica eccleſia eiectus eſt. Sed de his quidẽ ſententia paulò poſt manifeſtemus: nunc verò & quæ collecta ſunt ex Theodoriti cõſcriptis, cõtra rectam fidem expoſitis, & contra ſanctæ memoriæ Cyrillũ & duodecim eius capitula, necnon pro Theodoro & Neſtorio & eorum blaſphemijs, recitentur. Et cùm ſuſcepiſſet Photinus reuerẽdiſſimus diaconus & notarius, recitauit. Ex his, quæ à Theodorito ſcripta ſunt aduerſus duodecim capitula ſancti Cyrilli.

Theodoriti ſcripta quędam exequuntur.

EX HIS, QVÆ AD PRIMVM Anathematiſmum ſcripſit.

CERTVM igitur eſt ex prædictis, ꝙ Dei forma non immutata in ſerui formam, ſed manens quod erat, ſumpſit ſerui formam. Si igitur non factus eſt caro Deus verbum, ſed carnem viuam & rationabilem recepit, non ipſe natura ex Virgine natus eſt, conceptus eſt, complaſmatus & formatus, & initium indè vt eſſet accipiens, qui ante ſecula eſt, & Deus eſt, & ad Deum eſt, & cum patre eſt, & cum patre cognoſcitur & adoratur. Sed cùm ſibi templum in virginali vtero complaſmauit, cum illo erat, qui complaſmatus, & conceptus, & formatus, & natus eſt. Quapropter & ſanctam illam virginem Dei genitricem appellamus, nõ quod Deum natura genuit, ſed quòd hominẽ Deo vnitum, qui eum complaſmauit.

EIVSDEM THEODORITI EX his, quæ ſunt aduerſùs Anathematiſmum ſecundum.

VNum quidem Chriſtum confitemur, diuinis doctrinis Apoſtolorum obediẽtes, & eundem per vnitatem Deum & hominem nominamus: vnitatem verò, quæ eſt ſecundùm ſubſiſtentiam, omninò ignoramus tanquàm nouam & alienigenam diuinarum ſcripturarũ, & patrũ, qui eas interpretati ſũt.

EIVSDEM EX HIS, QVÆ SVNT contra quartum Anathematiſmum.

CVI igitur adſcribamus hoc quod eſt, Deus meus, Deus meus, quarè me dereliquiſti? & hoc quod eſt, Pater, ſi poteſt fieri, tranſeat Calix iſte à me. & hoc quod eſt, Pater, ſaluum me fac ab iſta hora. & hoc quod eſt, Horam illam nemo cognouit, neque filius hominis: & alia, quæ humiliter ab ipſo, & à ſacris Apoſtolis de ipſo dicta & ſcripta ſunt? Cui eſuritionem, & ſitim applicemus? Cui laborem & ſomnum? Cui ignorantiam & formidinem? Quis eſt, qui angelico indiguit auxilio? Si Dei verbi hæc ſunt, quomodò ignorauit ſapientia?

Matt. 27. Matt. 26. Ioan. 12. Marc. 13. Luc. 22.

ET POST ALIA.

NON erat Dei verbi ignorantia, ſed ſerui formæ? quæ tanta in illo tempore cognoſcebat, quanta inhabitans Deitas reuelauit.

EIVSDEM ADVERSVS DECImum Anathematiſmum.

QVIS eſt, qui laboribus virtutis perfectus eſt, & non natura perfectus exiſtens? Quis eſt, qui experimento cognouit obedientiam, & iſtam ignorans ante experimentum? Quis eſt, qui cum reuerentia vixit, & cum labore forti & lachrymis ſupplicationes obtulit, & saluũ ſe facere non potens, ſed obſecrans illum, qui poterat ſaluum facere, & mortis liberationem poſtulans? Non Deus verbum, qui immortalis eſt, qui impaſſibilis, qui incorporalis.

Heb. 5.

ET POST ALIA:

SEd id, quod ex ſemine Dauid ſumptum ab ipſo eſt, quod eſt mortale, quod eſt paſſibile, quod timet mortem, licet poſtea deſtruxerit mortis potentiam propter vnitatem Dei, qui hoc recepit, quod per omnem ambulauit iuſtitiam, & ad Ioannem dixit: Sine modò, ſic enim decet nos implere omnem iuſtitiam. Hoc ſummi ſacerdotij appellationem accepit, ſecundùm ordinem Melchizedech. illud enim habebat naturæ infirmitatem.

Matt. 3.

EIVSDEM EX EPISTOLA quam ad monaſteria contra ſanctum Cyrillum ſcripſit.

Epiſtola Theodoriti contra Cyrillum impia.

QVi propè ſtant, derident noſtram pugnam, & noſtris fruuntur malis, & gaudent videntes nos à nobiſipſis conſumptos. Cauſa verò iſtorum ſunt, qui Apoſtolicam corrumpere fidem contendunt, & euangelicis dogmatibus inſtabilem doctrinam imponere præſumunt, & impij Cyrilli capitula cum anathemate in regiam ciuitatem tranſmiſerunt ſuſcipientes, & ſuis ſcriptionibus, vt putauerunt, confirmantes, quæ manifeſtè ex amara Apollinarij radice exorta ſunt: eãdem vero habent Arij & Eunomij blaſphemiam. Quòd ſi quis ſubtiliter perſpicere voluerit, nec ab inſania Valentini & Manæ & Marcionis aliena ſunt. Nam in primo quidem capitulo diſpenſationem pro nobis factam eiecit, non recepiſſe Deum verbum naturam humanam, ſed ipſum in carnem mutatum eſſe docens, & ſuſpicione & phantaſia Saluatoris noſtri humanationem, ſed nõ verè factam eſſe dogmatizans. Hæc verò ab impietate Marcionis, & Manæ, & Valentini generata ſunt. In ſecundo autem & tertio capitulo quaſi oblitus eorum, quæ in principijs expoſuit, vnitatem, quæ eſt ſecundùm ſubſiſtentiam, introducit, & conuentum per vnitatem naturalem, temperationem quandam & confuſionem per hæc nomina factam eſſe

docens

docens diuinæ naturæ & ſerui formæ. Hoc verò ab Apollinarij hætetica inſania natum eſt. In quarto verò capitulo Euangelicarum & Apoſtolicarum vocum diuiſionem abdicat, & non permittit ſecundùm Orthodoxorum patrum doctrinas eas quidem, quæ DEO conueniunt, voces in diuina * excipere natura, humiliores verò & humaniter dictas * recipi & * applicare humanitati, & indè igitur eſt inuenire benè ſapientes impietatis cognationem. Arius etenim & Eunomius creaturã, & ex his, quæ non ſunt, & ſeruum vnigenitum Dei filium dicentes, humana, quæ à Domino Chriſto humaniter dicta ſunt, Deitati ipſius applicare auſi ſunt, alienum paternæ ſubſtantiæ & diſſimilem indè eum oſtendere feſtinantes. Super hæc, vt compẽdioſè dicam, ipſam impaſſibilem & non mutabilẽ Chriſti Deitatem, & pati, & crucifigi, & mori dicit. Hoc vero & Arij & Eunomij * ſuperet. Nec enim hi, qui creaturam audent dicere creatorem omnium & opificem, in iſtam exceſſerunt impietatem. Blaſphemat verò & ſanctum ſpiritum, non ex patre ipſum procedere dicens ſecundùm Domini vocem, ſed ex filio eſſe. Et iſte verò Apollinarij ſeminum fructus eſt: propinquat verò & Macedonij malignæ culturæ. Tales ſunt Ægyptij * partes maligni: patris verò peior progenies. Hæc cùm oporteret vel abortiua facere in ipſa conceptione, aut ſtatim nata corrumpere, eos, quibus animarum medicina commiſſa eſt, vtpotè pernicioſa, & noſtræ naturæ læſiones, nutriunt magnanimi, & multo digna eſſe ſtudio indicant, ad perniciem tam ſuam quàm aliorum, qui aures eis patiuntur præſtare.

* deeſt, inſaniã, aut aliquid eiuſmodi.

ſos. * partes

EX ALLOCVTIONE THEOdorini dicta aduers⁹ ſanctũ Cyrillũ Chalcedone, ſtatim poſt Epheſinã primã Synodum, cùm ab Epheſo aſcendiſſet ad Conſtantinopolim vnà cum Oriẽtalibus, pro Neſtorio quaſi iniuſtè condemnato.

VIDES quomodò & differentiam naturarum ſcio, & vnitatem non ſoluo, ò noue Chriſti impugnator, magis verò Dei impugnator? Hunc præſcripto conſilio & præſcientia Dei traditum capientes, per manum iniquorum adfigentes interfeciſtis, quem Deus reſuſcitauit ex mortuis, ſolutis vinculis inferni.

Actor. 2.

EX ALIA ALLOCVTIONE, dicta in eadem ciuitate contra ſanctę memoriæ Cyrillum.

NVNQVID ſoluo vnitatem, ò noue hæretice, neque tu confundis naturas? Dic inconfuſam vnitatem, & ſuſcipio vocẽ. Sed quid dicis, quòd vna natura duæ naturæ factæ ſunt? Quis te hæc propheta erudijt? quis Apoſtolorum primus, ſecundus, medius, vltimus, qui eſt poſt duodecim, Paulus? Barnabas? Quis poſterior illis doctor? Diſcè tuum doctorem. Hoc Aſterius Arianus genuit, & Apollinarius tuus pater. Teipſum enim filium illius conſtituiſti: cuius dogmatum hęres factus es, ſis & appellationis hæres merito.

De hoc Aſterio vide Niceph. li. 8. cap. 52.

EIVSDEM EX ALLOCVTIOne, ſcripta in eadẽ ciuitate pro Neſtorio.

CHRISTVS nobis præcedat ſermonẽ: Chriſtus, propter quem terribiles Propontidis contemnitis fluctus, vt noſtram vocem exaudiretis, imaginem putantem eſſe eam vocis veſtri paſtoris. Deſideratis enim audire iucundos ſibilos veſtri paſtoris, quem *compaſtores arundinibus occiderunt, ſicut arbitrantur: at Deus per prophetam clamat: Paſtores plurimi corruperunt vineas meas, contaminauerunt portionem meam, poſuerunt portionem meam amabilem in deſertum inuium.

alias verſe * paſtores ſocij

Hiere. 12.

EPISTOLA THEODORI AD epiſcopum Andream Samoſatenum ſcripta ab Epheſo.

AB Epheſo ſcribens ſaluto tuã ſanctitatem, quam beatifico quidem infirmitatis, amabilem verò Deo exiſtimo, quoniam auditu, non experimento, cognouit mala, quæ hic facta ſunt, mala omnem rationis vim ſuperantia, & hiſtoricam vincentia narrationem, continuiſque lachrymis & perpetuis fletibus digna. Periclitatur enim eccleſiæ corpus dirumpi; magis id verò iam inciſionem ſuſcepit, niſi ille ſapiens medicus diuiſa & putrefacta membra reficeret & cõiungeret. Inſanit iterùm Ægyptus aduerſùs Deum, & bellat cum Moſe & Aaron & famulis eius, & plurima pars Iſrael aduerſarijs conſenſit, nimis verò pauci ſunt ſani, qui & pro pietate labores ſpontè ſuſtinent. Deculcata ſunt pietatis venerabilia. Illi, qui depoſiti ſunt, ſacerdotalia miniſteria peragunt: & qui depoſuerunt, domi ſedent gementes. Illi, qui cum depoſitis excommunicati ſunt, depoſitos liberauerunt depoſitione, ſicut arbitrati ſunt. Talem ludunt ſynodum Ægyptij, & Paleſtini, & Pontici, & Aſiani, & cum his occaſus. Plurima enim pars orbis terrarum morbum ſuſcepit. Quales mimi ridiculorum in tempore impietatis, ſic pietatem in Comœdia deluſerunt? Qualis verò Comœdiæ ſcriptor talem vnquàm fabulam recitauerit? Qualis verò Tragœdiæ poeta dignè fletus eorum conſcripſerit? Tanta & talia Dei eccleſiæ mala inſultauerunt magis verò breuiſſimam particulam narraui eorum, quæ præſumpta ſunt.

EIVSDEM AD NESTORIVM, poſt vnitatem inter Orientales & ſanctiſſimum Cyrillum factam.

DOMINO meo reuerendiſſimo, & religioſiſſimo, & ſanctiſſimo patri, Epiſcopo Neſtorio Theodoritus in Domino gaudere. Quòd non vrbana conuerſatione dele-

Digitized by Google

delector, nec ſeculari curatione, nec gloria, nec altis ſedibus ſum alligatus, arbitror ſcire tuam ſanctitatem. Licèt enim & nihil aliud, ipſa tamen ſolitudo ciuitatis, quam gubernare ſortitus ſum, ſufficit hanc me philoſophiam docere. Non ſolùm enim ſolitudinē, ſed etiàm plurimos habet rerum tumultus, qui poſſunt facere pigros etiàm eos, qui valdè eis gaudeat. Nemo igitur perſuadeat tuæ ſanctitati, quòd ego epiſcopalem ſedem cupiens, cohibēdo oculos meos, tanquàm orthodoxas ſuſcepi Ægyptiacas literas. Vt enim cum ipſa veritate dicam, ſæpius eas perlegi, & ſubtiliter diſcuſſi, & hæretica illas amaritudine liberatas eſſe inueni, & timui quandam maculam eis imponere: & certè ſ odio habens quàm alius quidam, patrem illarum, tanquàm authorem tumultum exiſtentem orbis terrarum, & ſpero nullas pœnas ſuſtinere huius gratia in die iudicij, quoniam intentionem Iuſtus iudex exquirit. His verò, quæ aduerſus tuam ſanctitatem iniuſtè & cōtra leges facta ſunt, nec ſi ambas manus meas aliquis incidet, patiar conſentire, diuina videlicet gratia me adiuuante, & infirmitatem animæ ſupportante. Et hoc certum etiàm exigentibus per literas feci. direxi verò etiàm tuæ ſanctitati, quæ reſcripſimus ad ea, quæ ſcripſit nobis, vt cognoſcat quòd nullum nos tempus propter diuinam virtutem mutauit: nec multipedes vel verſipelliones docuit, quorum hi quidem petras, illi folia per colorem imitantur. Vniuerſam fraternitatem, quæ tecum eſt, in Domino ego & qui mecum ſunt, plurimum ſalutamus.

THEODORETI AD IOANNEM Epiſcopum Antiochiæ.

QVONIAM ſapienter gubernat Deus, & noſtræ prouidens concordiæ, & populorum procurans ſalutem, congregatos nos in vnum præparauit, & conſonantes ſibi omnium oſtendit voluntates. Communiter enim perlegentes Aegyptiacas literas, & examinantes earum ſubtiliter ſenſum, inuenimos conſonantes dictis à nobis eas, quę indè directæ ſunt, & pàlàm contrarias duodecim capitulis, quibus vſque ad præſens, vt alienis à pietate, repugnātes permanſimus. Nam illa quidem habebant, carnaliter carnem factum eſſe Dei verbum, & per ſubſiſtētiam vnitatem, & conuentum per vnitatem naturalem, & Deum verbum primogenitū factum ex mortuis. Abdicabant verò & vocum diuiſionem, quæ de Domino factę ſunt & alia verò adhæc habebāt Apoſtolicis quidem aliena, hæreticorum verò germina zizaniorum. Quæ verò nunc directæ ſunt, Euangelica generoſitate decorantur.

THEODORI AD IOANNEM Archiepiſcopum Antiochiæ epiſtola, ſcripta, cùm mortuus eſſet Cyrillus archiepiſcopus Alexandriæ.

SErò tandem & vix malus homo defunctus eſt. Boni enim & benigni ante tempus indè demigrēt: mali verò in multo tempore vitam producunt. Et arbitror omniū diſpenſatorem bonorum prouidentem, celeriùs quàm tempus eſt, humanis tribulationibus eos abducere, & tanquàm victores liberare luctationibus, & in meliorem vitam tranſducere: quæ uita præmium propoſitum eſt his, qui pro virtute luctantur, fine, & triſtitia, & ſolicitudine libera. Malitiæ verò amatores & operatores diutiùs concedit præſenti vita frui; vt aut ſatietatem caperent malignitatis, & virtutem poſteà diſcerent, aut pœnas darent & in hoc ſeculo, pro moleſtia ſuorum motum longo tempore amaris & malis vitæ præſentis fluctibus æſtuantes. Illum verò miſerum nec ad ſimilitudinem aliorum dimiſit noſtrarum animarum gubernator diutiùs eorum potiri, quæ videntur eſſe delectabilia: ſed creſcentem quotidiè viri malignitatem ſciens & corpori eccleſiæ nocentem, quaſi quandam peſtem amputauit, & abſtulit opprobrium à filiis Iſrael. Lætificauit quidem ſuperſtites illius diſceſſio: Contriſtauit verò forſitan mortuos, & timor eſt, nè prægrauati eius conuerſatione, iterùm ad nos remittant, vel illos diffugiat, qui eum abducunt, ſicut ille tyrannus Cyni Ciliciam. Procurandum igitur eſt, & oportet tuā ſanctitatem maximè hanc ſuſcipere feſtinantiam, & iubere collegio mortuos abſportantium lapidem aliquem maximum & grauiſſimum ſepulcro imponere, nè iterùm huc perueniret, & inſtabilem volūtatem iterùm demonſtraret. Infernis noua dogmata adferat: ibi diu noctuque ſicut uult ſermocinetor. Non enim timemus, nè & illos diuideret, aduerſùs pietatem publicè alloquens, & morte circundans naturam immortalem. Lapidabunt enim eum non ſolùm, qui diuina eruditi ſunt, ſed etiam & Nemrod, & Pharao, & Sennacherib, & ſi quis eorum ſimilis eſt Dei impugnator. Sed enim ſinè cauſa multa loquar: ſilet enim miſer inuitus. Egredietur enim, dicit, ſpiritus eius, & reuertetur in puluerem ſuum. in illo die peribunt omnes cogitationes. Iſte uerò & aliud habet ſilentium. Nudata enim illius facta alligant linguam, obſtruunt os, frenant ſenſum, ſilere faciunt, in terram inclinare cogunt. Ideò plango miſerum & ploro. nec enim puram mihi delectationem fecit mortis eius nunciatio, ſed dolore permixtam. Lætor enim & iucundor, eiuſmodi peſtilentia commune eccleſiæ videns liberatum: contriſtor verò & ploro, cogitans quòd nec requiem malorum miſera-

Theodoretus in S. Cyrilli mortuum caluniæ ſycophanticæ.

Deliret improbè.

Pſal. 145.

miſerabilis ſuſceperit, ſed maiora & peiora pertentans defunctus eſt. Somniauit enim, ſicut dicunt, & regiam vrbem perturbare, & pijs iterùm dogmatibus repugnare, & tuam ſanctitatem accuſare, vtpotè ea colẽtem. Sed videt Deus & non deſpexit: immiſit verò ſimum in os eius, & frenum in labia eius, & auertit eum in terra, ex qua ſumptus eſt. Fiat verò orationibus tuæ ſanctitatis, vt miſericordiam & veniam conſequatur, & vincat immenſa Dei clementia illius malignitatẽ. Rogo verò tuam ſanctitatem, ſoluere nobis animæ tumultus. Plurimæ enim & diuerſæ famæ circunſonant & nos, & perturbant, cõmunes calamitates annunciantes. Quidam verò & tuam reuerentiam proficiſci dicunt ad Comitatum ſinè voluntate: & vſque nũc deſpiciebam, vtpotè falſa iſta, quæ diuulgantur. Quoniam verò vidi ſola eademque omnes dicentes, neceſſarium exiſtimaui veritatem à tua diſcere ſanctitate, vt vel rideamus vtpotè falſa, aut vt vera meritò lugeamus.

ET ITERVM POST MORTEM beati Cyrilli idem Theodoritus in allocutione dicta Antiochiæ, præſente Domno, inſultans morti eius, hæc dicit:

NEmo neminem iam cogit blaſphemare. Vbi ſunt dicentes, quòd Deus eſt, qui crucifixus eſt? Nõ crucifigitur Deus. Homo crucifixus eſt Ieſus Chriſtus, qui ex ſemine eſt Dauid, filius Abrahæ. Homo eſt, qui mortuus eſt, Ieſus Chriſtus: Deus verò verbum reſuſcitauit ſuum templum. Qui eſt ex Dauid, ſicut Dauid eſt: homo hominẽ generat. Qui verò natura filius Dei eſt, hic eſt Deus verbum. Chriſtus verò eſt filius Dauid, ſed templum eſt filii Dei. Nõ iam eſt cõtentio: Oriens & Ægyptus ſub vno iugo eſt. Mortua eſt inuidia, & cum eo obruta eſt contentio: requieſcant Theopathitę.

ET ITERVM IN ALIA allocutione ſic dixit:

PAlpauit Thomas eum, qui reſurrexit, & adorauit eum, qui ſuſcitauit.

Sãcta Synodus dixit: Et ex his, quę Theodoritus impiè conſcripſit, miranda eſt ſubtilitas ſancti Chalcedonenſis Concilii. Sciens enim eius blaſphemias, priùs quidem multis ſępius vſa eſt contra eum exclamationibus: poſteà verò non aliter eum ſuſcepiſſet, niſi priùs anathematizaſſet Neſtorium & eius blaſphemias; pro quibus anteà ſcripſit defendens eas. Cùm itaque & quę de his propoſita ſunt, finem acceperunt, alio die de reliquo capitulo nobis quęſtio proponetur.

IMPERII DOMINI Iuſtiniani Perpetui AVGVSTI, ANNO XXVII. POST Conſulatum Baſilij viri Clariſſ. Anno xij. die 14. Calendas Iunias, Indictione prima.

Conſeſſio ſeu Collatio 6.

COnſidentibus in ſecretario venerabilibus Epiſcopis huius regię ciuitatis, Eutychio ſanctiſsimo Patriarcha regię Cõſtantinopolis nouæ Romæ.

Apollinario ſanctiſſimo Archiepiſcopo Alexandrinæ magnæ ciuitatis.

Domnino ſanctiſſimo Patriarcha * Theopolitanæ magnæ ciuitatis.

Stephano religioſiſſimo epiſcopo Raphiæ.

Georgio religioſiſſimo epiſcopo Tiberiadis.

Damiano religioſiſſimo epiſcopo Sozyſæ, vicem agentibus Euſtochij ſanctiſſimi epiſcopi Hieroſolymitani.

Benigno religioſiſſimo epiſcopo Heraclèæ * Pelagonię, vicem agente Elię beatiſſimi epiſcopi Theſſalonicenſis.

Theodoro religioſiſsimo Epiſcopo Cęſareę primę Cappadocię prouinciæ.

Andrea religioſiſsimo epiſcopo Epheſi.

Sextiliano religioſiſsimo epiſcopo Tunitẽſi, vicem agente Primoſi religioſiſsimi Epiſcopi Carthaginis.

Megethio religioſiſsimo Epiſcopo Heracleę Thraciæ.

Anaſtaſio religioſiſsimo epiſcopo Tabiæ, vicem agente Dorothei religioſiſsimi Epiſcopi Ancyræ.

Ioanne reuerẽdiſsimo epiſcopo Ilienſi, vicem agente Euprepij religioſiſsimi Epiſcopi Cyzicenæ ciuitatis.

Euſebio religioſiſsimo Epiſcopo Tyri.

Ioanne religioſiſs. Epiſcopo Nicomediæ.

Stephano religioſiſsimo epiſcopo Nicęæ.

Conſtantino religioſiſsimo epiſcopo Chalcedonenſi.

Petro religioſiſsimo Epiſcopo Tarſi.

Ioanne reuerẽdiſsimo Epiſco. Cucuſorum, vicem agente Palladij religioſiſsimi Epiſcopi Melitenæ.

Ioanne religioſiſſ. Epiſc. Cæſareæ Palęſtinæ.

Põpeiano religioſiſsimo Epiſcopo Byzacij.

Amazonio religioſiſsimo Epiſcopo Edeſſæ.

Alexandro religioſiſsimo Epiſcopo Gangrorum.

Thoma religioſiſſ. Epiſcopo Apameę Syriæ.

Euphranta religioſiſsimo Epiſco. Tyanorũ.

Theodoro religioſiſsimo Epiſcopo Hierapolis Syriæ.

Boſphorio religioſiſſ. Epiſc. Neocæſareæ.

Ioanne religioſiſsimo Epiſcopo Boſtræ.

Philippo religioſiſsimo Epiſcopo Myrorũ.

Theo-

Theodoro religioſiſsimo Epiſcopo Seleuciç Iſauriæ.
Iuliano religioſiſsimo Epiſcopo Dardenſi.
Theodoro religioſiſsimo Epiſcopo Gortynæ.
Euſtathio religioſiſsimo epiſcopo Damaſci.
Theodoſio religioſiſsimo Epiſcopo Rhodi.
Firmo religioſiſsimo Epiſcopo Tiparon Africanæ prouinciæ.
Theodoro religioſiſsimo Epiſcopo Antiochiæ Piſidiæ.
Phoca religioſiſsimo Epiſcopo Stalienſi.
Eulogio religioſiſsimo Epiſcopo Pergę.
Seueriano religioſiſsimo Epiſcopo Aphrodiſiadis.
Cyriaco religioſiſſ. Epiſcopo Amidæ.
Seuero religioſiſsimo EpiſcopoSynnadorũ.
* Sidæ Petro religioſiſsimo Epiſcopo *Sydæ.
Abrahamio religioſiſsimo Epiſcopo Sergiopolitano.
Aſignio reuerendiſſ.Epiſcopo * Tranopolitano, vicem agente Ioannis religioſiſſ. Epiſcopi Laodiceæ Phrygiæ Pacatianæ.
Ioanne religioſiſsimo Epiſcopo Adrianopolitano Thraciæ.
* Criſconio religioſiſsimo Epiſc.*Cuiculi.
Theodoſio religioſiſsimo Epiſcopo Iuſtinianopolitano ſecundæ Cappadociç.
Stephano religioſiſsimo Epiſcopo Laodiceæ ſiue Theodoriadis.
Auxanone religioſiſsimo Epiſcopo Hierapolis Phrygiæ.
Euſtathio religioſiſsimo Epiſcopo Maximianopolitano.
Ætherio religioſiſsimo Epiſco. Anazarbi.
Dometio religioſiſs. Epiſcopo Chalcidis.
Valeriano religioſiſſ. Epiſcopo Obbæ Africanæ prouinciæ.
Dionyſio religioſiſsimo Epiſcopo Seleuciæ Syrtæ.
Theodoro religioſiſsimo Epiſcopo Dryziparon.
Seuero religioſiſsimo Epiſcopo Pompeiopolitano Paphlagoniæ.
Georgio religioſiſsimo Epiſcopo Iuſtinianę Cypſelon.
Romano reuerẽdiſsimo Epiſcopo Gabalon.
Gregorio reuerendiſſimo Epiſcopo Iuſtinianopoleos Armeniæ.
Ioanne reuerendiſſimo Epiſcopo Nyſſę.
Baſilio reuerendiſſimo Epiſcopo Iuſtinianopolitano* Camilianorum.
Ioanne reuerendiſſimo Epiſcopo Barcuſorum.
Creſconio reuerendiſſimo Epiſcopo Zattarenſi prouinciæ Numidiæ.
Sergio reuerendiſſimo Epiſcopo Cynon ſecundæ Aegypti.
Chriſtophoro reuerendiſſimo Epiſcopo Archadiopolitano Aſię.
Theodoſio reuerediſs. Epiſcopo Bybli.
Leontio reuerẽdiſſimo Epiſcopo* Archæ.
Ioanne reuerendiſſ. Epiſcopo Myrinæ.
Alexandro reuerendiſſimo Epiſcopo Amphipolitano.
Stephano reuerendiſſ. Epiſc. Clyſmatis.
Thoma reuerendiſſimo Epiſcopo Beriſſæ.
Ariſtodemo reuerẽdiſſimo Epiſcopo Philomelij.
Thalleleo reuerendiſſ. Epiſcopo Adrianopolis Piſidiæ.
Theoctiſto reuerẽdiſſ.Epiſcopo Erythrõ.
Diogeniano reuerẽd. Epiſc. Sozopolitano.
Baſſo reuerend. Epiſcopo Tamathenſi.
Anatolio reuerendiſſ Epiſcopo Cymę.
Diogene reuerendiſſ. Epiſcopo Cratiæ.
* Reſtituto reuerendiſſimo Epiſcopo Mileon Africanæ prouinciæ.
Theodoro reuerendiſſimo Epiſcopo Leõtopolitano Aegypti.
Aemiliano reuerẽd. Epiſcopo Antipyrgi.
Theoctiſto reuerendiſſ. Epiſcopo Pruſæ.
Georgio reuerendiſſ. Epiſc. Ptolemaidis.
Sotero reuerẽdiſſimo Epiſcopo Aulonis.
Zoſimo reuerendiſſ. Epiſcopo Antãdri.
Cypriano reuerendi. Epiſcopo* Coryci.
Elia reuerendiſſimo Epiſcopo Diocletianopolitano.
Theona reuerendiſſ. Epiſcopo Cuſſon.
Theodoro reuerend. Epiſcopo *Limyron.
Gennadio reuerendiſſimo epiſcopo Zenonopolitano.
Aſyncretio reuerẽdiſſ. Epiſcopo Aradi.
Stephano reuerendiſſimo Epiſcopo Botyron.
Philippo reuerendiſſ. Epiſcopo Phelli.
Mena reuerendiſſimo Epiſcopo Demyriangelis.
Generhlio reuerend. epiſcopo Dorylaij.
Thoma reuerend. epiſcopo Conſtantinę.
Theodoro reuerẽd. epiſc. Leõtopolitano.
Seuero reuerendiſſ. epiſcopo Taborum.
Theoctiſto reuerend. epiſco. Halicarnaſi.
Coſma reuerend. epiſcopo Malli.
Dionyſio reuerend. epiſcopo Megarenſi.
Callinico reuerend. epiſcopo Opuntis.
Paſchaſio reuerendiſſimo epiſc. Egij.
Eraſmo reuerendiſſimo epiſc. Cybiræ.
Ioanne reuerendiſſimo epiſcopo Neocæſareæ Euphratenſis.
Nonno reuerend, epiſc. Clauſarorum.
Stephano reuerendiſſ. epiſc. Balaneon.
Thoma reuerendiſſ. epiſcopo *Circicij.
Anatolio reuerendiſſ. epiſcopo Sebaſtæ.
Conſtantino reuerend, epiſc. Midaij.
Macario reuerend. epiſcopo Prymneſiæ.
Megalo reuerendiſſimo epiſcopo Myri.
Thallelæo reuerend. epiſc. Iſindorum.
Niceta reuerendiſſimo epiſc. Epiphaniæ.
Alexando reuerend. epiſc. Dionyſi.
Pelagio reuerendiſſimo epiſc. Azanon.
Hierone reuerend. epiſcopo Anaſtaſiopolitano Phrygiæ.
Glauco reuerendiſſimo epiſcopo Alion.
Procopio reuerend. epiſcopo Aainoi.
Petro reuerend. epiſc. Dometiopolitano.

Ioanne

Ioanne reuerend.epiſ. Coloniæ.
Vranio reuerend.epiſ. Tralliceoſi.
Ioanne reuerend.epiſ. Ceraſuntis.
Phronymo reuerend.epi. Sinaij.
Macedonio reuerend. epi. Iuſtinianopolitano Bithyoiæ.
Ecdicio reuereod.epiſ. Teni.
Eulogio reuerend.epiſ. Danaborum.
Theodoro reuereod.epiſ. Coradeon.
Helpidiphoro reuerend. epiſ. Anaſtaſiopolitano Cariæ.
Cyrione reuereod.epiſ. Dadimorum.
Theodoro reuerend.epiſ. Laodiceæ.
Sila reuerend.epi. Tiberiopolitano.
Diogene reuerend.epiſ. Auguſtopolitano.
Theodoro reuerend.epiſ. Ingilon.
Iuliano reuerend.epiſ. Zeugmatis.
Dorymenio reuerend. epiſc. Adraon.
Ioanne reuereod. epiſ. Leri.
Theodoro reuerend.epiſc. Gargatoo.
Tbeodoro reuereod.epiſ. Comaoorum.
Rufino reuerend. epiſc. Sebaſtæ Armeniæ.
Conone reuerend.epiſ. Semoeon.
Cyriaco reuerend.epiſ. Caſatorum.
Siſinoio reuerend. epiſ. Pręneti.
Iuliano reuerend.epiſ. Batnon.
Anaſtaſio reuerend.epiſc. Rachlæ.
Theodoro reuerend.epiſ. Porthmi.
Paulo reuerend.epiſ. Stectorij.
Stephano reuerend.epiſc. Amaſię.
Paulo reuerend.epiſ. Adraſſi.
Enandro reuerend.epiſ. Coidi.
Mena reuerend.epiſ. Carpathij.

Diodorus Archidiaconus & Primicerius reuerentiſſimorum notariorum, dixit: Scit veſtra ſancta ſynodus, quòd præcedenti die poſt quæſtionem factam de Theodoriti conſcriptis, promiſiſtis alio die & quod ſupereſt examinare capitulum, id eſt, epiſtolam, quæ dicitur Ibæ. Hoc igitur ipſum ſuggerimus, ad quod placuerit.

S A N C T A S Y N O D V S dixit: Quę iam geſta ſunt, relegantur. Quo facto.

SANCTA SYNODVS DIXIT:

Quoniam pijſſimus Imperator his, quæ ad oos ſcripſit, & hoc adiecit, quòd vindicare quidam conantes Epiſtolam, quam Ibas ſcripſiſſe dicitur præſumunt dicere ſuſceptā eam eſſe à ſancto Chalcedonenſi Concilio, verbis vſi vnius vel duorum religioſiſſimorum Epiſcoporum, qui in eodem ſancto Cōcilio conuenerunt, quaſi pro eadem epiſtola dictis, cùm alij omnes nō eiuſdem facti ſint voluntatis, neceſſarium eſſe putamus, propoſita quæſtione, recitationē ad Marim ſcriptæ epiſtolæ fieri. Et cùm ſuſcepiſſet Theodorus reuereodiſſimus diaconus & notarius recitauit.

INTERPRETATIO EPISTOlæ, quę dicitur ab Iba Epiſcopo ſcripta eſſe ad Marim Perſam.

COmpendioſè verò ſapiētiæ tuæ lucidę, quæ per pauca multa cognoſcit, qualia ante hoc & nunc facta ſuot, manifeſtare feſtinauimus: ſcientes quòd hæc tuæ reuerentiæ ſcribeotes, omnibos per tuum ſtudium, qui ibi ſont, fuerint manifeſta, quæ à nobis ſcribuntur, qui nullā immutationem à Deo datę ſcripturæ acceperunt. Facio vero initiū cauſæ ex verbis, quæ & ipſe cognoſcis. Factum eſt certameo ex quo tua reuereotia hic fuit, duobus hominibus iſtis, Neſtorio & Cyrillo & conſcripſerunt cōtra ſe verba nocibilia, q̄ ſcandala erant audientibus. Neſtorius enim dixit in ſuis libris, ſicut & tua reuerentia cognoſcit, quòd beata Maria Dei genitrix non eſt, vt putaretur pluribus de ſecta Pauli Samoſateni eſſe, dicētis hominem purum eſſe Chriſtum. Cyrillus verò volens verba Neſtorii refutare lubricauit, & inuētus eſt cecidiſſe in dogma Apollinarii. Cōſcripſit enim & iſte ſimiliter illi, ꝙ ipſe Deus verbum factus eſt homo, vt non ſit differentia inter templū & inhabitantem in eo. Cōſcripſit enim duodecim capitula, quæ puto & tuā reuerentiā cognouiſſe, quòd vna natura eſt Deitatis & humanitatis Domini noſtri Ieſu Chriſti, & quòd non oportet, inquit, diuidere voces dictas, quas aut ipſe Dominus pro ſe dixit, aut Euangeliſtę de ipſo. Omni verò impietate ea plena ſunt, & antequàm nos dicamus, ſicut & tua ſanctitas cognoſcit. Qoomodò enim poſſibile eſt accipi verbū, quod ab initio, eſt, pro templo, quod ex Maria natum eſt, aut illud, Minoraſti eum paulominus ab Angelis, Pſal. 8. de Deitate vnigeniti dictum fuiſſe? Eccleſia enim ſic dicit, ſicut & tua reuerentia cognoſcit, & ab initio edocta eſt, & firmata diuina doctrina ex verbis beatiſſimorū patrū, Duæ naturæ, vna virtus, vna pſona, quod eſt vous filius Dominus Ieſus CHRISTVS. Propter hoc certamē victores & pij Imperatores iuſſerūt Primates Epōrum in Epheſinā ciuitatē cōgregari, & ſub oībus libros Neſtorij & Cyrilli iudicari. Anteq̄ verò oēs Epi, qui iuſſi ſunt cōgregari, i Epheſum peruenirēt, antecedēs idē Cyrillus aures oium veneno obcęcanti oculos ſapientiū obtinuit, inuenit verò clauſas ex odio contra Neſtoriū: & anteq̄ in Synodum perueniret vir ſanctiſſimus, & reuerendiſſimus Archiepiſcopus Ioannes, de Epātu Neſtorium deiecerūt, iudicio & quæſtione nō facta. Poſt duos verò dies deiectionis eius venimus in Epheſum, & cū didiciſſemus, ꝙ in deiectiooe Neſtorii, quæ ab his facta eſt, duodecim capitula cōſcripta à Cyrillo contra cōſtituta fidei verę propoſuerūt & confirmauerunt, & eis cōſenſerunt, vtpotè verę fidei conſonantibus, omnes Oriētis Epiſcopi ipſum Cyrillū deiecerūt, & cōtra alios Epiſcopos, qui conſenſerunt capitulis, ex-

communicationem ſtatuerunt. & poſt hanc confuſionem vnuſquiſque in ſuam ciuitatē reuerſus eſt. Neſtorius verò, quoniam odio habebatur ſuæ ciuitati, & mainribus in ea conſtitutis, illuc reuerti nnn potuit, & manſit Synodn Orientalis non communicans Epiſcopis Communicantibus Cyrillo. Et propter hæc tribulatin multa inter eos facta eſt, & in certamine Epiſcopi ad Epiſcopos facti ſunt, & populi ad populo, & quæ Matth. 10. ſcripta ſunt, opere impleta ſunt, quòd erunt inimicis hominis dnmeſtici eius. Et ex hoc maleloquia multa contra nos facta ſunt, tam paganorum quàm hæreticorum: nec enim audebat aliquis de ciuitate in ciuitatem, & à prouincia in prouinciam ite: ſed vnuſquiſque proximum vt inimicum perſequebatur. Multi verò non habentes timorem Dei ante oculos, occaſiooe zeli pro eccleſijs, quam habebant inimicitiam occultam in corde ſuo, ad effectum perducere feſtinauerunt: quorum vnus ex ipſis eſt noſtrę ciuitatis tyrannus, quem & ipſe non ignoras, qui occaſione fidei non ſolùm cum eo viuentes perſequitur, ſed etiàm eos, qui dndùm ad Dominum abierunt. Qui vnus ex ipſis eſt beatus Theodorus, prædicator veritatis & doctor eccleſiæ, nō ſolùm in vita ſua hæreticos percuſſit in veram ſuam fidem, ſed etiàm poſt mortem arma ſpiritalia in ſuis libris filijs eccleſiæ dereliquit, ſicut & tua reuerentia cum eo collocuta cognouit, & ex his, quæ ab eo conſcripta ſunt, credidit. Iſtum auſus eſt, qui omnia auder, in eccleſia manifeſtè anathematizare, qui propter zelum Dei non ſolùm ſuam ciuitatem ab errore in veritatem conuertit, ſed etiàm longè ægrotantes eccleſias erudiuit ſua doctrina. Et de codicibus autem eius multa vbiquè inueſtigatio facta eſt, non quòd fidei veræ alieni fuerant: vidi enim, quòd illum viuentem frequenter laudabat, & in codicibus eius legebat: ſed propter inimicitiam occultam, quam habebat ad eum, quoniam conuicit eum manifeſtè in ſynodo. Iſtis verò malis inter eos tenentibus, & vnoquoque vt volebat, ſicut ſcriptum eſt, euntē, Iudi. 17. & 21. Deus noſter adorandus, qui ſemper ſua clementia curat eccleſiam, excitauit fideliſſimi & victoris Imperatoris cor, mittere virum magnum & cognitum de ſuo palatin, qui compelleret virum religioſiſſimum & ſanctiſſimum Archiepiſcopum Orientis dominum Ioannem conciliari Cyrillo: ab ipſo enim epiſcopatn deiectus erat. Et poſtquàm ſuſcepit literas Imperatoris, direxit ſanctiſſimum & reuerendiſſimum Paulum epiſcopum * Emeſæ, ſcribens per eum veram fidem, & mandans ei, quòd ſi iſti fidei conſenſerit Cyrillus, & anathematizauerit dicētes, quòd Deitas paſſa eſt, & dicentes, quòd vna natura eſt deitatis & humanitatis, vt ei communicet. Voluit autem Dominus, ſemper curans pro ſua eccleſia, ſanguine ſuo redempta, & cor Ægyptii mollire, vt ſinè vexatione fidei conſentiret, vt eam ſuſciperet, & omnes extra eam credētes anathematizaret. Et cùm communicaſſent inuicèm, certamen de medio ablatum eſt, & pax in eccleſia facta eſt, & non tam decæterò in ea diſſidium, ſed pax ſicut priùs eſt. Quæ verò sūt verba à viro ſanctiſſimo & reuerēdiſſimo archiepiſcopo Ioanne ſcripta, & quæ reſcripta ſuſcepit à Cyrillo, ipſas Epiſtolas huic, quæ ad tuam reuerentiam ſcripta eſt, coniungens, direxi tuæ reuerētiæ, vt legens cognoſcas, & omnibus patribus noſtris pacem amantibus adnuncies, quòd certamen iam ceſſauit, & medius paries ablatus eſt inimicitiæ, & qui inordinatè contra viuentes & mortuos irruerūt, in confuſione ſunt, ſatisfacientes pro ſuis culpis, & contraria priori ſuæ doctrinæ docentes. Non enim præſumit aliquis dicere, quòd vna eſt natura Deitatis & humanitatis, ſed confitentur in templum & inhabitantem in eo, qui eſt vnus filius Ieſus Chriſtus. Hęc verò ſcripſi tuæ reuerentiæ ex multo affectu, quem habeo ad te, confidens quòd tua ſanctitas noctu, dieque in doctrina DEI teipſum exerces, vt & multis prodeſſes.

Sancta Synodus dixit:

Scimus Proclum religioſæ memoriæ literis vſum eſſe ad Ioannem reuerendiſſimæ memoriæ Antiochenum Epiſcopum, in quibus ſcripſit apud ſe accuſatum eſſe Ibam eò quòd Neſtorij dogmata diligit, & quædā ex impiis Theodori Capitulis in Syrorum tranſtulit linguam, & hæc ſcripſit, & vbique tranſmiſit. Relegatur igitur prędicta Epiſtola, ad præſentem quæſtionem reſpiciens. Et cùm ſuſcepiſſet Calonymus reuerēdiſſimus diaconus & notarius, recitauit.

EPISTOLA PROCLI EPISCOPI Conſtantinopolitani, ad Ioannem Epiſcopum Antinchiæ.

ARBITROR te cognoſcere religioſiſſime, magis verò certè ſcio, nō quālibet à DEO colligere mercedem eos, qui indormitabili mentis oculo Eccleſiaſticis inuigilant neceſſitatibus, nocte dieque procurare & conſulere, quatenùs benè quidem regatur omne, quantum populi familiariter coniunctum eſt, & à reprobis zizanijs pura ſit orthodoxa fides: prouidentiam verò mereatur hoc, quòd ſecundùm præſumptionem interim aduerſariorum habeat morbum, vt & in eundem ſenſum & obedientiam transferatur, maximè diuina clamante ſcriptura, Qui eduxit dignum ab indigno, ſicut os meum erit. Hiere. 15. Si enim negligere proximos labentes ad deteriora, & ſocordia prępoſiti rapinam factos faucibus lupi voracis hominum, irrecuſabilis damna-

tionis

tionis experimentum minitatur dormitan-
ti mercenarium, non paſtorem, deſidioſum
& diſſolutum ſcriptura vocante: quomodò
non per omnia iuſtum eſt, ſtudioſum quidē
in talibus perſequi, deſidioſum verò in vr-
gentibus effugitare? In eodem enim vtraq;
ſimilia ad vituperationem exiſtunt; & irre-
cuſabilia ad condemnationem, & hoc quòd
ex quibus aliquis ipſe negligenter viuit, vi-
dentes adhortatur in æmulationem deterio-
rum, & quòd peccantes in fidem & delin-
quentes in vitam, non ſtatim corrigit, licèt
deſpiciens, extra tale ſupplicium non eſt con
ſtitutus. Eiuſmodi verò exemplum non ex
me refingo, ſed ex diuinis ſcripturis erudi-
1. Reg. 2. tus ſcribo. Heli ille ætate fatigatus, & in
Silo pertinentia ad legem ſacrificans, ipſe
quidem non operabatur, quæ pueri aude-
bant: cooperabatur verò illis, poſtquàm non
prohibebat peccantes: quoniam ſecundùm
Rom. 1. veram rationem, non prohibere flagitia,
agenti cognatum eſt. Et iterùm pueri actio-
nibus gradum iniuriantes, indignos ſe,
per quæ peccabant, ſacerdotio demonſtran-
tes, non ſolùm eis quibus operabantur, ca-
debant, ſed enim & ad peccandum alios
1. Reg. 4. euocabant, imaginem peccati ſeſe æmulan-
tibus proponentes. Propter quod pariter il-
latum eſt ſupplicium & eis qui impia fece-
runt, & ei qui non prohibuit. Patri enim ad
virtutem nocuit ſocordia: filiis autem per-
niciem intulit inemendatio: & ſenex in iu-
uenum tempeſtate naufragium paſſus eſt,
pro quibus affectum non gubernauit incre-
patione. Ità oportet religioſiſſime eum, qui
ſortitus eſt præeſſe populo, & tenere habe-
nas ſacerdotii, non ſolùm procurare quomo
dò ipſe probus appareat, ſed vt & hoc, quod
ab ipſo dicitur, ſit purum ab omni vitupera-
tione. Hoc enim quod prius eſt etſi miran-
dum, ſed non tale, quale eſt hoc, quod poſt
illud dictum: quanto illud quidem in vnum
ſolum perficientem ea, quæ ad virtutem
pertinent, concludit: hoc verò multos pro-
uidentia ſaluos faciens, per ſingulos pietatis
induitur confidentiam. Ad quid verò dico?
Quòd multi inclamant hic religioſiſſimum
Edeſſenorum Epiſcopum Ibam, non ſolùm
quidā clerici Edeſſeni, & monachi, ſed enim
etiàm Primates & clari militia, quibus rectę
fidei calidus zelus accenditur, quòd tantùm
diligit Neſtorii inſaniam, vt & quædam ca-
pitula, quæ ſuppoſui ſcripto à nobis ad Ar-
menios Tomo & direxi tuæ reuerentię, quæ
ſunt ſtulta & prophana, & omni plena im-
pietate, transferret voce Syrorum, & tranſ-
mitteret vbique, & multis ſimpliciorum in-
conſiderato auditu lęſionem pernicioſorum
ſuſcipientibus, perſuaderet ſapere ſicut ab-
dicatum eſt Dei Eccleſiæ: quæ quandò per
lectionem cognoueris, feſtinare digneris cū
omni alacritate eum compellere Tomo qui-
dem ſcripto ad Armenios ſubſcribere, vani-

loquium verò, magis verè monſtriloquium,
vel quod eſt verius dicere, Iudaicam impie-
tem capitulorum illorum condemnantem
viua voce, & ſalua manu anathematizare
dementiam. Flagitium enim eſt, virum non
manifeſtè oſtēdit, qualis eſt. Siquidem enim
capitulorum illorum, quod non credo, mor-
bum habeat, defendat: ſi adeſt inſtabilibus
cogitationibus fidei vel verborum tenor,
quomodò duos dicit filios, vnum quidem
ante ſecula, alterum verò in vltimis? vel
quomodò CHRISTVS alter præter
DEVM verbum? Vel quomodò ſuper ter-
ram viſum & hominibus conuerſatum ca-
lumniatur purum aliquem, ſicut vnum ex
coitu natis, ſed non ipſum, qui eſt ſinè prin-
cipio & increabilis, ad quem non æſtima- Baruch. 3.
bitur alter ſecundùm prophetam? Si enim
& viſus eſt carne, ſed ille erat incarnatus,
qui omni quidem principio ſuperior, omni
verò paſſione liber, omni verò tanſlatione
& immutatione alienus, qui ex patre ſplen-
duit ſuper ſed ſenſum, & ex virgine, ortus
eſt ſuper rationem, qui hoc quod eſt creabi-
le, in Deitate non admittit, & hoc quod eſt
phantaſiæ, in carne reiicit: qui ſecundùm
veritatem & DEVS eſt, & factus eſt ho-
mo, & illud quidem quod erat, permanſit:
hoc verò quod factus eſt, ſaluum fecit. Hic
igitur eſt vnus filius vnigenitus. Sed non ità
quidam peruerſa mente & cogitationis
dementia capitulorum illorum genitores fa-
cti, impiorum abortiuorum & ſibi pernicio-
ſorum patres apparuerunt. Deindè ſi me-
moratus comminiſter Ibas cognoſcit ea, quę
ad deſtructionem legentium & audientium
euomita ſunt, capitula, ſicut & arbitror eum
prudentem conſtitutum, & à pueritia diui-
nis ſcripturis nutritum, abominari ea &
reiicere, confidenti voce, & non erubeſcen-
te fronte, quod in anima ſapit, oſtendat
omnia ſubiecta ad Armenios Epiſtolæ ca-
pitula abiiciens & calcans, vtpotè diabo-
licæ inſaniæ inuentiones conſtituta, &
omnia anathemate digna eſſe iudicans, vt
de viro hoc verum ſcientes qui hic ſunt
omnes, iam indiſcretam confidenter co-
gitationem ad illum habeant. Nec enim
oportet religioſiſſime, ſicut & ipſe nobis
conſenties, eos deſpicere, qui ſinè cauſa
læduntur, ad deteriora impetum haben-
tes: ſed plurimam facere rationem eorum
qui ſcandalizantur, vt indiſcretio exten-
datur in omnes cum concordia horreſcen-
tes maximè terribiliſſimam illam in Euange
geliis condemnationem, quæ pro vno hu-
milium ſcandalizato infertur audentibus
vel deſpicientibus. Si enim beatus Pau-
lus exempla bonorum operum ſacerdo-
res eſſe legitimè ſtatuit, quomodò non
magis fidei authores & doctores, ſinè qua Heb. 11.
placere impaſſibile eſt? Nam aliæ quædam
virtutes, vtpotè ex moribus perfectionem

accipientes, naturam habent ad emendationem doctricem: fides verò ſola, quæ eſt natura & ratione ſuperior, vtpotè huic propinquans quod ſemper eſt, & natura intelligibile, & inoccupabile, depræhenſione & omni virtute melior eſt, per hoc ſolùm cedens charitati, quòd qui creditur DEVS, propter ſolam charitatem homo factus eſt. Rogo igitur ſtudium adſit effectum. Cognoſce enim religioſiſſime, quòd non alij cuidam gratificabitur memoratus Epiſcopus Ibas, obſecundans præſenti Epiſtolæ, quantùm ſibi ipſi. Habebit enim non ſolùm eos, qui nunc de ipſo dubitant, mirantes eum, ſed enim etiàm ſanctiſſimum noſtrum patrem presbyterum & archimandritam Dalmatium nimiùm honorâtem & mirantem, ſi videat ſapientem ea, quæ piæ fidei ſunt. Modò enim, vpotè ſuper alijs eo vulgato, memoratus ſanctiſſimus propter charitatem non mediocriter laceratur, quòd ij, qui debent in diuinioribus prædicare, in aduerſis accuſantur, ſiue zelo dicentium, ſiue inuidia criminantium. Propter quod & Theodotum reuerendiſſimum noſtræ eccleſiæ diaconum ad tuam cum chartis reuerentiam direxi, vt cognoſcas religioſiſſime, quòd non contemptibilem, ſed ſtudioſam exiſtimo cauſæ perfectionem.

Sancta Synodus dixit: Omnibus manifeſtū eſſe putamus ex epiſtola, à Proclo religioſæ memoriæ ſcripta, quòd non libera eſt ab accuſatione apud eum propoſita ad Marim Perſam epiſtola. Nam Neſtorium vindicat, & impii Theodori conſcripta per omnia comprobat, quæ ſanctæ memoriæ Proclus præcepit eum anathematizare, vtpotè duo per hæc colentem. Conſequens verò, & cæterorum examinationem procedere, quæ ad præſens capitulum pertinent. Et cùm ſurrexiſſet Theodorus Cæſareæ Cappadociæ Epiſcopus, Andreas Epheſi, Megethius Heracleæ Thraciæ, Euſebius Tyri, dixerunt: Commonemus veſtram ſanctitatem, ſubtiliter ſcientem, quòd antequàm ſancta Synodus Chalcedone congregaretur, multis vicibus dinoſcitur Ibas accuſatus propter impia capitula, & dogmata inſerta Epiſtolæ, quam ipſe ad Marim Perſam ſcripſiſſe dicitur. Et primò quidem aliqui clerici eccleſiæ Edeſſenæ ciuitatis & militantes, cùm ad regiam vrbem perueniſſent, interpellauerunt piæ recordationis Theodoſium, & Proclum ſanctæ memoriæ Epiſcopum tunc Conſtantinopolitanæ vrbis aduerſùs eundem Ibam, eo quòd dicebatur Neſtorii defendere impietatem, capitula impia Theodori tranſtuliſſe lingua Syrorum, & vbique tranſmiſiſſe: de quibus etiàm ſcripſit ſanctæ memoriæ Proclus, ſicut cognouiſtis, ad Ioannem epiſcopum Antiochiæ, vt compelleret Ibam recedere ab impietate Neſtorii, capitulorumque Theodori, de qua accuſabatur. Cùm verò à ſcriptis Procli religioſiſſimæ memoriæ nulla emendatio pro querimoniis accuſatorum facta eſt, defuncto Ioanne, interpellauerūt Domnum eius ſucceſſorem, iterùm Ibam accuſantes.* Quoniam verò non eos Domnus ſuſcepiſſet, iterùm iidem accuſatores occupata regia vrbe, de iiſdem interpellauerunt memoratum piæ recordationis Theodoſiū & Flauianum ſanctæ memoriæ tunc epiſcopum Conſtantinopolitanæ vrbis factū poſt Proclum ſanctæ memoriæ. Et precibus ſuſceptis, tam diuinæ recordationis Theodoſius, quàm Flauianus ſanctæ memoriæ, delegauerunt examinationē, de quibus Ibas accuſabatur, Photio epiſcopo Tyri, & Eutychio epiſcopo Berytiorum ciuitatis, & deputati ſunt executores cauſæ ab Imperatore quidem diuinæ recordationis Theodoſio, Damaſcius tribunus, Imperialibus literis hoc ei permittentibus: à Flauiano verò ſanctæ memoriæ, Eulogius diaconus Conſtantinopolitanæ ſanctæ eccleſiæ, cum eius literis factis ad Photium & Euſtathium. Qui executores cùm ad Tyrum perueniſſent, deduxerunt Ibam & eius accuſatores Photio & Euſtathio epiſcopis. Accuſatores igitur Ibæ tā alias blaſphemias, quā impiam epiſtolam ad criminandum eūdem Ibam propoſuerunt, quæ ſuper aliis inſertis ei blaſphemiis, ſanctum quidem Cyrillum hæreticum vocat, & impia eius duodecim capitula: primam verò Epheſinam ſanctam ſynodum reprobat, tanquàm ſinè examinatione & quæſtione Neſtorio ab ea condemnato. Ibas igitur propoſitam ſuper his accuſationem effugiens, ſatisfaciens, inquit nihil eiuſmodi de ſācto Cyrillo dixiſſe poſtquàm Orientalibus vnitus eſſet. Impia verò epiſtola per illa, quæ in ea continentur, poſt vnitatem ſcripta eſſe oſtenditur. Apparet igitur Ibas per hoc, quod dicit, nihil aduerſùs Cyrillum poſt vnitatem dixiſſe, abnegans epiſtolam. Photius verò & Euſtathius non eiuſdem abnegatione contenti, perſpexerunt per ſuàm definitionem Ibam ad Edeſſam peruenire, & manifeſtè in eccleſia anathematizare Neſtorium, & impia eius dogmata, quæ impia epiſtola vindicabat, & Epheſinam primam Synodum ab eadem impia Epiſtola reprobatam ſuſcipere, tanquàm à ſancto Spiritu congregatam & æqualem eam habere ſanctæ Synodo trecentorum decem & octo ſanctorum patrum. Cùm hæc ità iudicata eſſent, & finem nō ſuſcepiſſent, ſicut eſt inuenire ex his quæ poſtea mota ſunt, eijcitur Ibas ab epiſcopatu, necnon etiàm Domnus Antiochiæ epiſcopus, accuſati tanquàm ſanctum Cyrillum, & ab eo prædicatam rectam fidem iniuriantes & reprobantes. Et in loco quidem Domni ordinatur Maximus, in loco verò Ibæ Nonnus Edeſſenæ eccleſiæ à Maximo ordinatur. Indè ſanctiſſimus epiſcopis in vniuer-

* Quon

ſalem

Digitized by Google

ſalem ſanctam ſynodum Chalcedone conuocatis, non vocatus eſt Ibas, ſed Nonnus in ſancta Synodo conſedit, vt Edeſſenæ ecclesiæ Epiſcopus, qui etiàm poſteà cum ſua * Oſrohenna Synodo ad Leonem piȩ recordationis interrogantem de Chalcedonenſi Concilio, & alijs quibuſdam reſcribens, pars fuit eorum, qui Encyclias Epiſtolas ſcripſerunt. Poſt pronunciatam igitur de fide definitionem à ſancto Chalcedonenſi Concilio, cauſa de Iba mouetur, & priori vice in his, quæ contra eum mouebantur, volens querimonias eorum de quibus accuſabatur, euitare, ipſe quidem vſus eſt iudicio Photij & Euſtathii, accuſator verò geſtis apud eos habitis, necnon impia Epiſtola, etiàm apud Chalcedonenſem ſynodum recitata. Iterum effugiens Ibas de ea accuſationem ſtatim poſteà recitatam, nulla interlocutione de hoc facta, ſubſapiens idem Ibas dixit: Iubeat veſtra clementia literas recitari clericorum Edeſſenæ ciuitatis, vt cognoſceretis quòd alienus ſum eorum, quæ mihi inferuntur. & vtitur literis magis clericorum Edeſſenæ ciuitatis, vbique timens pro impia Epiſtola accuſationem. Et quòd veritatem docuimus, cognoſcit veſtra ſancta Synodus, in memoria tenens etiàm alia, & maximè geſta Chalcedone confecta. Mirari igitur eſt, quomodò his ità ſubſecutis, & manifeſta impietate conſtituta, quæ in Epiſtola continetur, quam etiàm ipſe Ibas abnegauit, defendere iſtam aliqui conantur nomine ſancti Chalcedonenſis Concilii, nó tanquàm pro illa curam habentes, ſed ſuam confirmantes impietatem. Aſtutia enim hæretica vtentes, ea interlocutionibus de Iba factis in geſtis, apud Chalcedonenſem ſanctam Synodum habitis, vna quidem ſiue ſecunda vtuntur, prolata quaſi pro epiſtola ad Marim Perſam ſcripta: Tentant verò etiàm alias falſas interpretari. Neceſſarium igitur eſſe putauimus, veſtræ beatitudini etiàm hæc ſcienti manifeſta facere, quȩ ad hoc pertinent: illo certo conſtituto, quòd in Conciliis non vnius vel ſecundi interlocutionem attendere oportet, ſed hȩc quȩ communiter ab omnibus vel amplioribus definiuntur. Verùm etiàm ſi aliquis ſubtiliter requiſierit & ea, quȩ ab vno vel ſecundo quaſi pro eadem epiſtola dicta ſunt, planiſſimam in ipſis inueniet epiſtolȩ eiectionem. Cùm enim etiàm ipſi comprobaſſent, iudicium Photii & Euſtathii, nihil aliud eſt, quàm condemnare impiam epiſtolam. Nam aduersùs eam & quȩ in ea continentur, pronunciatum eſt Photii & Euſtathii iudicium, per quod iuſſus eſt Ibas ſuſcipere Epheſinā primam ſanctam Synodum, ab impia epiſtola reprobatam, & anathematizare authorem malignæ impietatis Neſtorium & ſequaces eius, quȩ defendebat eadem impia epiſtola. Hoc verò iudicium Photii & Euſtathii

Hæretici verſuti.

etiàm omnes epiſcopi ſecuti, perſpexerunt ipſum anathematizare Neſtorium & impia eius dogmata. Iuuenalis verò Hieroſolymitanȩ ciuitatis epiſcopus, vt de hȩreſi pœnitentiam agentem Ibam, veniam & clementiam maximè propter ſenectutem meruiſſe interlocutus eſt, ſecundùm eccleſiȩ traditionem: quam interlocutionem ità apertè prolatam aduersùs impiam epiſtolam, malè interpretari non recuſauerunt eius defenſores. Thalaſſius Cæſareæ primæ Cappadociæ epiſcopus apertè oſtendit in ſua interlocutione, quòd nunquàm ſuſcepiſſet Ibam, niſi pollicitus eſſet anathematizare ea, quæ ab accuſatoribus eius in ſcriptis aduersùm eum depoſita ſunt. Certum verò eſt, quòd accuſatores Ibæ epiſtolam protulerunt ad Marim Perſam ſcriptam, in eius accuſationem. Ioannes verò Sebaſtiæ epiſcopus, & Seleucus Amaſiæ, & Conſtantinus Melitinæ, & Patricius Tyanenſium, & Petrus Gangrorum, & Atharbius Trapezuntenſium, vicem agens Dorothei Neocæſareæ, omnes metropolitani, pariter ſimul interlocuti ſunt, eo quòd abnegauit Ibas illa, quæ ei inferebantur ab aduerſarijs eius, quorum pars magna eſt epiſtola, perſpexerunt ſuſcipi. Habet autem interlocutio: definitio religioſiſſimum epiſcoporum Photii & Euſtathii innocentem oſtendit reuerendiſſimum Ibam: ſimiliter verò & abnegati eius promptiores nos ad ſuſcipiendum eum conſtituit. Placet enim ſemper Chriſti miſericordia. Si igitur & Iuuenalis, tanquam ab aliqua hæreſi pœnitentiam agentem, Ibā ſuſcipi perſpexit, & Thalaſſius, & nominati metropolitani tanquam in geſtis apud Photium habitis abnegantem ea, quæ ab aduerſariis eius inferebātur, id eſt, prolatā ad accuſationem eius epiſtolam ad Marim Perſam ſcriptā, & omnes religioſiſſimi epiſcopi perſpexerunt eum anathematizare Neſtorium, qui ab epiſtola defenditur: quomodò præſumunt iſtius defenſores calumniari interlocutionem Eunomii, quaſi partem quidem condemnantem epiſtolæ, partem autem comprobantem, cū tota epiſtola impietatis plena eſt? Vndè & Ibas eam abnegauit, eo quòd dicit, quòd poſt vnitatem non inuenior dixiſſe aliquid aduersùm ſanctum Cyrillum: necnó etiam Photio & Euſtathio ad eiuſmodi abnegationem dicentibus, quòd ſufficit abnegatio hȩreſeos ad pietatem. Si verò aliquis concedat, prout illi dicunt, priora quidem epiſtolæ impia eſſe, vltima verò recta eſſe, nec ſic epiſtola effugiet debitam ſibi condemnationem. In omnibus enim hæreſibus, licèt contigerit quædam hæreticos recta dicere, non ideò impia condemnatione liberantur. Hic verò nullam partē epiſtolæ apparet Eunomiùs comprobaſſe: contrarius enim vtiq; per hoc ipſe ſibi inueniretur, eadem collaudans & vituperans. Habet autem interlocu-

tio Eunomij ſic: Ex recitatis oſtenditur reuerendiſſimus Ibas innocẽs eſſe. De quibus enim viſus eſt inculpari; tanquàm maledixiſſet ſancto Cyrillo, in poſterioribus rectè confeſſus recuſauit illa, de quibus inculpatus eſt. Vndè & ego, ſi anathematizet Neſtorium & Eutychen, & impia eorum dogmata, & conſentiat eis, quæ à religioſiſſimo epiſcopo Leone ſcripta ſunt, & huic vniuerſali Synodo, dignum eſſe epiſcopatu iudico. Ex his Eunomius oſtenditur, quòd eiuſmodi fecit interlocutionem, geſta apud Photium & Euſtathium habita attendens, in quibus apparet Ibas confeſſus, quòd ante vnitionem quidem factam inter beatum Cyrillũ & Orientales, cum alijs ei maledixit: poſt vnitionem verò non inueniuntur, ſicut dicit, dixiſſe aliquid aduersùs ſanctum Cyrillum. Qui verò dicunt priora quidem Epiſtolæ impia eſſe, vltima eſſe recta, calumniatores demonſtrantur. Poſteriora enim inſerta Epiſtolæ, maiori impietate plena ſunt, ſanctæ memoriæ Cyrillum & ſimilia ei ſapientes iniuriantia & omninò impiam ſectam Neſtorij vindicantia.

Propter hæc enim omnes ſimul epiſcopi conſonanter poſt factas interlocutiones exclamauerunt: Neſtorium modò anathematizet: dogma eius modò anathematizet. Et ſic Ibas, Neſtorio anathematizato & Eutyche, & impijs eorum dogmatibus, necnon etiàm anathematizatis omnibus non ità ſapientibus, ſicut ſapit ſancta Synodus ſuſceptus eſt. Oſtenditur igitur Ibas etiàm indè, quòd non ſolum abnegauit, ſed etiàm anathematizauit epiſtolam, contrariam per omnia conſtitutam expoſitæ definitioni à ſancto Chalcedonenſi Concilio, ſicut & veſtra beatitudo per inquiſitionem inuenit.

Sancta Synodus dixit: Scimus & nos hæc ità ſubſecuta eſſe, tamen cautiùs æſtimantes talia iudicare ex his, quæ in antecedentibus ſanctis Synodis diſpoſita ſunt, & ſcientes quòd in Epheſina prima ſancta Synodo de epiſtolis ſancti Cyrilli, & in ipſo Chalcedonenſi Concilio de epiſtola ſanctæ memoriæ Papæ Leonis quædam mota ſunt, neceſſarium eſſe putauimus ex his, quæ in prædictis ſanctis Synodis geſta ſunt, partes illas, quæ hæc continent, manifeſtari, vt pro ampliore ſubtilitate & indè inſtructam, ſic propoſitorum diſceptationem faciamus. Et cùm ſuſcepiſſet Calonymus reuerendiſſimus diaconus & notarius, recitauit.

PARS GESTORVM, QVÆ in prima Epheſina ſancta Synodo habita ſunt, pro epiſtolis ſanctæ memoriæ Cyrilli.

Ex geſtis Primæ Synodi Epheſinæ. Petrus presbyter Alexandriæ & primicerius * notarius, dixit: Habemus præmanibus ſanctiſſimi & reuerendiſſimi Cyrilli archiepiſcopi epiſtolam, ſcriptam ad reuerendiſſimum Neſtorium, ſuaſionis & admonitionis plenam, vtpotè non rectè ſapiente eo: quam ſi iuſſerit veſtra ſanctitas, legam. Acacius Epiſcopus Melitinæ dixit: Quoniam religioſiſſimus & reuerendiſſimus presbyter Petrus, principium ſermonis faciens, ait miſſa eſſe quædam à reuerendiſſimo & ſanctiſſimo epiſcopo Cyrillo ad reuerendiſſimum Neſtorium, vtpotè non recta doctrina vtentem, conſequẽs eſt, & hæc legi. & prolata eſt epiſtola ſanctæ memoriæ Cyrilli in Epheſo, ità habens:

REVERENDISSIMO, ET DEI cultori & conſacerdoti Neſtorio Cyrillus in Domino ſalutem.

Obloquuntur quidã, ſicut audio, de mea opinione apud tuam reuerentiam, & hoc frequentiùs conuentus maximè nobilium obſeruantes, vt puto delectare tuum æſtimantes auditum, & inconſultas emittunt voces, læſi quidem nihil, conuicti autem, & hoc vtiliter: vnus quidem, quòd cæcos lædebat & pauperes: alter verò, quòd contra matrem tetendit gladium: alius verò quòd cum ancilla aurum furatus ſit alienum, & huiuſmodi ſemper habens opinionem, quam non optet aliquis cõtingere aliquibus etiàm valdè inimicis. Veruntamen non mihi multus de talibus ſermo eſt. vt non vltra Dominum & Doctorem, neque ſuper patres exiſtentis in me breuitatis extendam mẽſuram Non enim poſſibile eſt, prauorum importunitates euitare, ſi quoquo modo quis eligat viuere. Sed illi quidem maledictione & amaritudine plenum habentes os, reddent omnium iudici rationem: conuertar verò rurſùs ego ad hoc, quod me magis condecet, & * commemorabo etiam nunc vt fratrem in Chriſto, doctrinæ verbum & fidei ſenſum cum omni cautela facere ad populos: cogitare etiam, quòd ſcandalizare vnum ſolum ex puſillis credentibus in Chriſtum, intolerabilem habet indignationem: ſi verò multitudo ſunt mœrentium, quomodò non omni arte neceſſe eſt, vt oporteat prudẽtiùs auferre ſcandala, & ſanum fidei dilatare ſermonem quærentibus veritatem? Erit verò hoc & valdè rectè, ſi ſanctorum Patrum legentes libros, magni eos æſtimare feſtinemus, & probantes noſmetipſos, ſi ſumus in fide, ſecundùm quod ſcriptum eſt, illorum rectis & irreprehenſibilibus * ſectis noſtros intellectus optimè coniungamus. Ait igitur ſancta & magna Synodus, ipſum ex DEO patre naturaliter genitum, filium vnigenitum, ex DEO vero DEVM verum, lumen de luminè, per quem omnia fecit pater, deſcendiſſe, incarnari, humanari, pati, reſurgere tertia die, & aſcendere ad cœlos. Hæc & nos ſequi oportet verba & dogmata, cogitantes, quid incarnari & humanari ſignificet * ex DEO verbo. Non enim dicimus, quòd verbi natura conuerſa facta eſt caro, neque quòd in totum hominem, qui eſt ex anima & corpore, tranſlata eſt: illud

Epiſt. Cyrilli ad Neſtorium, quæ cõmodiùs verſa habetur ſup. in Synodo Epheſina Poſt. 910.

* cõmemorabo.

Matth. 18.

2. Cor. 13.

* inſtitutis

* In Deum verbum & incarnatũ & hominẽ factũ eſſe.

Digitized by Google

ſiud verò magìs, quòd carnem animatam anima rationabili vniens verbum ſibi ſecundùm ſubſiſtentiam, ineffabiliter & incompræhenſibiliter factus eſt homo, & appellatus eſt filius hominis, non ſecundùm voluntatem ſolam aut complacitum: ſed neque vt in adſumptione perſonæ ſolius, & quòd differunt quidem, quæ ad vnitatem veram collatæ naturæ: vnus verò ex vtriſque Chriſtus & filius, non quaſi differétia naturarum ablata propter adunationem, perfecerunt verò magìs nobis vnum Dominum, & Chriſtum, & filium, Deitatis & humanitatis, per ineffabilem & arcanum adunationis concurſum: ſic etiàm dicitur, cùm ante ſecula habeat eſſentiam, & genitus ſit ex patre, naſci etiàm ſecundùm carnem ex muliere: non quaſi diuina eius natura in ſancta virgine initium vt eſſet acceperit, neque quòd indiguerit neceſſariò propter ſe ſecunda natiuitate poſt eam, quæ ex patre eſt: (Eſt enim fatuum ſimul & indoctum, exiſtentem ante omnia ſecula, & contempiternum patri, dicere opùs habere vt eſſet ſecundùm initium:) quoniam verò propter nos & propter noſtram ſalutem vniens ſibi ſecundùm ſubſiſtentiam humanitatem, proceſſit ex muliere, ob hoc dicitur naſci carnaliter. Non enim primùm homo natus eſt communis de ſancta Virgine, & ſic deſcendit in eum verbum: ſed ex ipſa vulua adunitam ſuſtinuiſſe dicitur natiuitatem carnalem, vtpotè ſuæ carnis natiuitatem propriam faciens. Sic dicimus eum & pati, & reſurgere: non quaſi quòd Dei Verbum paſſum ſit in ſua natura, aut plagas, aut perforaturas clauorum, aut quæcunque alia vulnera, (impaſſibilis enim eſt Deitas, quòd & incorporea eſt) ſed quoniam quod factum eſt eius proprium corpus, paſſum eſt, hæc iterùm ipſe dicitur pati pro nobis. Erat enim impoſſibilis in corpore poſſibili. Secundùm eum verò modũ, & in moriendo intelligimus immortalem. Etenim ſecundùm naturam, & incorruptibile, & vita, & viuificans eſt DEI verbum. Quoniam verò proprium eius iterùm corpus gratia Dei, ſecundùm quod ait Paulus, pro omnibus guſtauit mortem, dicitur ipſe pati pro nobis mortem: non quaſi quòd in experimentum mortis venit, quòd attinet ad eius naturam, (* ſtuporis enim eſt iſtud dicere aut ſentire) ſed ſicut nupèr dixi, caro eius guſtauit mortem. Sic & reſurgente carne eius, iterùm reſurrectio ipſius dicitur non quaſi quòd ceciderit in corruptionem, (abſit) ſed quia eius iterùm reſurrexit corpus. Sic Christvm vnum & Dominum confitemur, non quaſi hominem coadorantes Verbo, & non ſectionis phantaſia introducatur, cùm dicitur con, ſed vt vnum & eundem, adorantes, quòd non alienum eſt à Verbo corpus eius, cum quo & ipſi conſedit patri: non vt duobus iterùm conſidentibus filijs, ſed vt vno ſecundùm vnitionem cum propria carne. Si autem ſecundùm ſubſiſtentiam vnitionem vel quaſi impoſſibilem aut indecoram recuſamus, incidimus vt duos dicamus filios. Omninò enim neceſſe eſt diſtinguere & dicere, hominem quidem ſpecialiter filij vocatione honoratum, ſpecialiter autem iterùm DEI verbum filiationis nomen, & rem naturaliter habẽtem. Non ergò diuidendus eſt in duos filios vnus Dominus IESVS CHRISTVS. Proderit autem nullo modo rectæ fidei rationi ità dicere, licèt perſonarum vnitionem diuulgent quidam. Non enim dixit ſcriptura, quod Verbum hominis perſonam adunivit ſibi, ſed quia factum eſt caro. Quòd verò caro factum eſt Verbum, nihil aliud eſt, niſi quòd ſimiliter nobis participauit ſanguinem & carnem, propriumque corpus noſtrum fecit, & proceſſit homo ex muliere, nõ abijciens eſſe DEVS, & ex DEO naſci patre, ſed in adſumptione carnis permanens quod erat. Hoc adnunciat vbiquè integræ fidei ratio: ità reperiemus ſanctos ſapuiſſe Patres: ſic præſumpſerunt * DEI genitricem ſanctam virginem, non quòd verbi natura aut Deitatis eius initium eſſet accepta à ſancta virgine, ſed vt nato ex ipſa ſancto corpore, animato etiàm rationabiliter, cui & ſecundùm ſubſiſtentiam adunitum Verbum, naſci dicitur ſecundùm carnem. Hæc & nunc ex dilectione, quæ in CHRISTO eſt, ſcribo, petens vt fratrem, & conteſtans coram DEO & electis angelis, hæc nobiſcum & ſapere & docere, vt cuſtodiatur eccleſiarum pax, & concordiæ & dilectionis vinculum indiſrupitum permaneat ſacerdotibus DEI. *Cyrillus epiſcopus Alexandriæ dixit*: Audiuit ſancta & magna hæc Synodus quæ ſcripſi reuerendiſſimo Neſtorio, defendens rectam fidem. Certus verò ſum, ꝙ nullo modo egreſſus iuenior à recta fidei ratione, aut prætergreſſus expoſitum à sãcta & magna Synodo, quæ illo tempore in Nicæa congregata eſt, ſymbolum & peto veſtram ſanctitatem dicere, vtrùm rectè & irrepræhenſibiliter, & conſonanter ſanctæ illi Synodo talia ſcripſerim, an non. Iuuenalis epiſcopus Hieroſolymorum, dixit: Perlecta ſancta fide, quæ in Nicæa, & epiſtola ſanctiſſimi & reuerendiſſimi Epiſcopi Cyrilli, & quæ à ſancta Synodo expoſita ſunt, conſona inueniuntur: & his pijs dogmatibus conſentio, & hæc probo. Firmus epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ, dixit: Compendiusè & capitulariter dicta à ſancta Synodo, quæ in Nicæa eſt, exponens tua reuerentia, ſubtiliter & ante pedes manifeſtam rem nobis & liquidiorem compræhenſionem expoſitæ fidei fecit, vt nihil ſit indictis ambiguum, omnibus ſibi inuicèm conſonantibus & fidei firmata. His igitur integrè ſe habentibus & inconuertibiliter, &
nullam

Marginal notes: Heb. 2. — * inſania — Iohan. 1. — * θεοτόκον

nullam innouationem inferentibus, & ego conſentio, eandem fidem à ſanctiſſimis epiſcopis meis patribus ſuſcipiens. Memnon Epiſcopus Epheſi metropoleos, dixit: Fidei expoſitæ à ſanctis patribus trecentis decem & octo Niçeæ congregatis, conſona & epiſtola, quæ lecta eſt, ſanctiſſimi reuerendiſſimi patris Cyrilli continet, quibus conſentimus atque probamus, nihilominus inuenientes neque diſſonans. Et poſtquàm dixerunt centum viginti quatuor epiſcopi conſonanter, in fine ità ſcriptum eſt: Et omnes, qui ſuprà ſcripti ſunt epiſcopi, eadem deponunt, & ſic credunt ſicut patres expoſuerũt. & epiſtola ſanctiſſimi Archiepiſcopi Cyrilli ſcripta ad Neſtorium Epiſcopum manifeſtat.

Palladius epiſcopus Amaſiæ dixit: Cõſequẽs eſt & Epiſtolam reuerendiſſimi Neſtorij relegi, cuius mentionem fecit in initio religioſiſſimus presbyter Petrus, vt cognoſcamus, ſi & illa conſonans eſt his, quæ expoſita ſunt à ſanctis patribus in Niçæa & relecta eſt.

Epiſto Neſtorij ad Cyrillum. quam loco citato commodius vertã legeſ

Venerabili & Reuerendiſſimo comminiſtro Cyrillo Neſtorius in Domino ſalutem.

Iniurias quidem, quæ contra nos ſunt mirandarum tuarum literarum, dimitto, vtpotè medicinali patientia dignas, dilata rerum ipſarum reſponſione vſque ad tempus idoneum. Quòd verò taciturnitatem non patitur, quaſi magnum ferat, ſi taceatur periculum, hoc vt poſſibile eſt, non ad multiloquium tendens, compendioſam narrationem facere tentabo, obſcuræ & indigeſtæ loquacitatis cauens faſtidium. Incipiant verò à ſapientiſſimis tuæ dilectionis vocibus, ipſas iiſdem ſermonibus apponens. Quæ ſunt igitur admirandæ tuarum literarum doctrinę voces? Sancta (inquit) & magna Synodus, ipſum ex Deo & patre ſecundùm naturam genitum filium vnigenitum, ex Deo vero Deum verum, lumen de lumine, per quem omnia fecit pater, deſcendiſſe, incarnari, humanari, pati, reſurgere. Hæc ſunt tuæ reuerentiæ verba, & cognoſcis fortè tua: audi verò & à nobis fraternam pro pietate admonitionem, & quam magnus ille Paulus amato à ſe Timotheo conteſtatus eſt: Attende lectionem, conſolationem doctrinæ: hoc enim faciens, & te ipſum ſaluum facies, & audientes te. Quid verò vult hoc, quod dico, Attende? Quia ſanctorum tranſitoriè legens traditionem, veni ad dignam ignorantiam Ignoraſti eos paſſibilem dixiſſe, arbitratus patri conſempiternum verbum. Inſpice autem, ſi placet, dicta diligentiùs, & diuinum illum reperies patrum chorum non conſubſtantialem Deitatem paſſibilem dicentes, nec recèns natam patri conſempiternam, nec reſurrexiſſe eam, quæ

1.Tim.4.

ſolutum templum ſuſcitauit. Et ſi mihi aures in fraternam medelam præbueris, ipſas tibi ſanctorum patrum voces apponens, à calumnia, quæ contra illos eſt, liberabo, & ab illa, quæ contra diuinas ſcripturas per illos eſt.

Credo igitur & in Dominum noſtrum IESVM CHRISTVM filium eius vnigenitum. Conſidera quomodò Dominus, & IESVS CHRISTVS, & vnigenitus, & filius, primùm ponentes communia Deitatis & humanitatis vt fundamenta nomina, tunc humanationis & reſurrectionis & paſſionis ſuperædificant traditionem, vt nominibus naturæ vtriuſque communibus quibuſdam ſignificatiuis propoſitis, neque filiationis proprietates ſecentur, neque naturarum in filiationis ſingularitate confuſionis exterminatione periclitetur. In hoc enim eis eruditor Paulus factus eſt, quòd humanationis diuinæ mentionem faciens, & ea, quæ paſſionis ſunt illaturus, priùs ponens Chriſtus commune ſicut paulò antè dixi, naturarum nomen, infert dictum vtriſque condecens naturis. Quid enim dixit? Hoc ſapiatis in vobis, quod & in Chriſto Ieſu, qui cùm in forma Dei eſſet, non rapinam arbitratus eſt eſſe æqualis Deo. Sed nè per ſingula diſcurram, obediens factus eſt vſque ad mortem, mortem autem crucis. Quoniam enim memoriam mortis facturus erat, nè Deum verbum ex hoc quiſquam paſſibile ſuſpicetur, ponit Chriſtum tanquàm impaſſibilis & paſſibilis ſubſtantiæ in ſingulari perſona appellationum ſignificatiua, quatenùs & impaſſibilis Chriſtus & paſſibilis ſinè periculo vocetur: impaſſibilis quidem Deitate, paſſibilis autem corporis natura. Multa de hoc potẽs dicere, & primùm quidem, non natiuitatem in diſpenſatione, ſed humanationem ſanctos illos patres commemoraſſe, promiſſionem breuiloquij à me in principijs factam refrenantem ſecundo ſermonem, & ad ſecundùm tuæ dilectionis pergentem capitulum, in quo naturarum quidem laudabam diuiſionem, ſecundùm humanationis & Deitatis rationem, & earũ in vnius perſonæ coniunctionem, & Deum verbum ſecunda ex muliere dicerent non eguiſſe natiuitate, & paſſionis incapabilem profiteri Deitatem. Orthodoxa enim, vt veritas habet, hæc huiuſmodi ſũt, & omniũ hæreſium malis ſectis circa Dominicas naturas cõtraria. Reliqua verò ſi quidẽ aliquã ſapientiam occultam inferebant legentium auribus, incompræhenſibile eſt * tuæ diligentiæ ſcire. Mihi enim videbantur prima peruertere. Inprimis enim impaſſibilem prædicatum, & ſecundæ natiuitatis incapabilem, iterùm paſſibilem & recèns creatum neſcio quo modo intulit, quaſi ſecundùm naturam Deo verbo accidentibus templi copulatione corruptis. Aut parùm aliquid homini-

Locus obſcurus.

Phili.2.

for. * mea

Digitized by Google

hominibus putatur, quòd ſinè peccato templum, & à diuina inſeparabile natura pro peccatoribus natiuitatem & mortem ſuſtinet? aut nō crediderit, quòd Dominica vox ad Iudæos clamat: (Iohann. 2.) Soluite templum hoc, & in tribus diebus ſuſcitabo illud: non, ſoluite diuinitatem meam, & in tribus diebus reſurget? Iterùm & hic latiùs volens dicere, promiſſionis meæ memoria conticeo. Dicēdum eſt tamen, breui ſermone me vteote vbiquè. Diuina Scriptura quandoque memoriam facit Dominicæ diſpenſationis, natiuitatem nobis, aut paſſionem non Deitatis, ſed humanationis Chriſti tradidit, vt vocetur ſecundùm ſcrupuloſam appellationē ſancta virgo Chriſti genitrix, non Dei genitrix. (Matth. 1.) Et audi hęc euangelijs clamantibus: Liber, ait, generationis Ieſu Chriſti, filij Dauid, filij Abraham. Et certū eſt, quia Dauid (Ibidèm.) filius, Deus verbum nō erat. Accipe & aliud, ſi placet teſtimonium. Iacob autem genuit Ioſeph virum Mariæ, ex qua natus eſt Ieſus, qui dicitur Chriſtus. (Ibidèm.) Conſidera iterùm alteram atteſtantem nos vocem: Ieſu verò generatio ità eſt. deſponſata enim matre eius Maria Ioſeph, inuenta eſt in vtero habens de Spiritu ſancto. Creaturam verò ſpiritus quis vtiq; vnigeniti æſtimabit Deitatem? Quid (Iohann. 2.) oportet dicere? Mater Ieſu erat ibi. & (Matth. 1.) rurſùs: Cum Maria matre Ieſu: &, Quod in ea (Matth. 2.) natum eſt, ex Spirito ſancto eſt. &, Accipe puerum & matrem eius, & fuge in Aegyptum: (Rom. 1.) &, De filio eius, qui factus eſt ex ſemine Dauid ſecundùm carnem: & de paſſione (Rom. 8.) rurſùs, Quòd Deus ſuum filium miſit in ſimilitudinem carnis peccati, & de peccato condemnauit peccatum in carne. Et iterùm: (1. Pet. 3.) Chriſtus mortuus eſt pro peccatis noſtris. & (1. Pet. 4.) Chriſto paſſo carne. & hoc, (Lucæ 22.) Non Deitas, ſed corpus meum, quod pro vobis frāgitur: & mille alijs vocibus atteſtantibus hominū genus, non filij putare Deitatem recentem, aut paſſionis corporeæ capabilem, ſed coniunctam naturæ Deitatis carnem. (Matth. 22.) Vndè & Dominum Dauid CHRISTVS ſemetipſum & filium nominat. Quid enim, ait, vobis videtur de CHRISTO, cuius filius eſt? Dicunt ei, Dauid. Reſpondit IESVS, & dixit eis: Quomodò ergò Dauid in ſpiritu (Pſalm. 109.) Dominum eum vocat, dicens: Dixit Dominus Domino meo, ſede à dextris meis? vipotè filius exiſtens omninò Dauid ſecundùm carnem, ſecundùm Deitatem autem Dominus. Eſſe quidem Deitatis filij corpus templum, & templum ſecundùm ſummam quandam & diuinam vnitam coniunctionē, vt quæ ſunt corporis, Deitas propria ducat, bonum eſt confiteri, & euangelicis traditionibus dignum: nō verò proprietatis adſcribere & carnis proprietates, natiuitatem dico, & paſſionem, & mortem, errantis eſt frater intelligentiæ, ſecundùm paganos, aut deſipientis Apollinarii & Arii, & quæ ſunt aliarum ægrotātium hæreſum: magis verò, ſi quid eſt illis grauius. Neceſsè eſt enim huiuſmodi, qui proprietatis nomine attrahuntur, & lactationis conſortem propter proprietatem Deum verbū facere, & paulatim incrementi participem, & pauoris tempore (Lucæ 22.) paſſionis: auxilio etiam angelico indigentem. & taceo circuncisionem, & ſacrificium, & ſudores, & eſuritionem, quæ propter nos carni contigerunt adorabilia contingentia. In Deitate verò hæc falsè ſuſcepta, & nobis tanquàm calumniatoribus iuſtæ condemnationis cauſa ſunt. Hæ ſunt ſanctorum patrum traditiones, hæc diuinarum ſcripturarum præcepta. Sic quiſpiam, & quæ ſunt miſericordiæ diuinæ, & quæ ſunt authoritatis diuinæ, loquitur. (1. Tim. 4.) Hæc meditare, in his eſto, vt tuus profectus manifeſtus ſit omnibus, Paolus ad omnes dicit. Quòd verò pro ſcandalizatis curam geras, benè facis eſſe ſolicitus, & gratulamur, diuinorum curam gerenti animæ tuæ, & de nobis ſolicitæ. Cognoſce verò deceptum eſſe temetipſum ab eis, qui hic à ſancta Synodo depoſiti ſunt, vtpotè ſapientes ea, quæ Manichæorū ſunt, aut certè forſan dilectionis tuæ clericis. Qui ſunt enim Eccleſiæ, quotidiè proficiunt, & populorum tanta multitudo creſcit per gratiam Chriſti, vt videntes multitudines, quæ ſunt prophetæ, clament: (Eſa. 11.) Implebitur terra ad cognoſcendum Dominum, quaſi aqua multa cooperire maria. Principes verò incredibile gaudium habent, etiàm quæ regni ſunt illuminato dogmate. Et vt compendiosè dicā, illa in omnibus hæreſibus, quæ contra Deū certant, & contra eccleſiæ recta dogmata, quotidiè quis reperiet apud nos voce impleri: (2. Reg. 3.) Domus Saul ibat & infirmabatur, & domus Dauid ibat & cōfortabatur. Hę à nobis, vtpotè à fratrib9 ad fratrem ſuaſiones ſunt. Si verò aliquis contendit, clamabit per nos (1. Cor. 11.) ad huiuſmodi Paulus: Nos talem conſuetudinem non habemus, nec Eccleſiæ Dei. Omném, quę tecū eſt in Chriſto fraternitatem, ego & qui mecum ſunt, plurimùm ſalutamus. Saluus & pro nobis orans permaneas, Domine honoratiſſimæ & Dei cultor.

Cyrillus epiſcopus Alexādrię dixit: Quid videtur ſanctę & magnę huic Synodo de nuper lecta epiſtola? Putas videtur & ipſa conſona eſſe definitę fidei in Synodo ſanctorum patrum, qui illo tempore congregati ſūt in Nicæa vrbe, an non: (Damnatur epiſtola Neſtorij à Synodo Epheſina.) Iuuenalis epiſcopus Hieroſolymorum dixit: Nullo modo conſona exiſtit pię fidei expoſitę à ſanctis Patribus, qui in Nicęa fuerunt: & anathematizentur ità credentes. Aliena enim hęc omnia exiſtunt ab orthodoxa fide. Flauianus epiſcopus Philippenſium dixit: Quę ſunt in relecta epiſtola, ſimul omnia pugnantia exiſtunt omninò, & aliena proculdubiò ab expoſita fide in Nicea à ſanctiſſimis patribus, & alienos eſſe à recta fide ità credentes iudicamus,

Digitized by Google

camus. Firmus epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ, dixit: Formam pietatis apponens in principijs epiſtolæ, procedente ſermone nollo modo ſuum ſenſum obumbrare volens, oudum à velamine ſuum adpoſuit ſenſum, diſſentiẽtem à fide ſanctorum patrum trecentorum decem & octo, & epiſtolæ ſanctiſſimi epiſcopi Cyrilli contraria habentem. Valerianus epiſcopus Iconij dixit: Omnibus conſpicua eſt epiſtola, & diuerſitas reuerendiſſimi Neſtorij, non ſolùm fidei ſanctorum patrum Nicçæ, & Epiſtolæ reuerendiſſimi & ſanctiſſimi Archiepiſcopi Cyrilli diſſonans, ſed nec ſibi conuentens. Et cùm interlocuti eſſent ſequenter trigintatres Epiſcopi, omnes epiſcopi ſimul clamauerunt: Qui oon anathematizat Neſtorium, anathema ſit. Iſtum recta fides anathematizat: iſtũ ſancta Synodus anathematizat. Qui communicat Neſtorio, anathema ſit. Oẽs anathematizamus epiſtolam & dgomata Neſtorii, Hæreticũ Neſtorium oẽs anathematizamus. Communicantes Neſtorio omnes anathematizamus. Impiam fidem Neſtorii omnes anathematizamus. Impium dogma Neſtorij omnes anathematizamus,

Impium Neſtorium omnes anathematizamus. Omni mundus anathematizat impiam ſectam Neſtorii. Qui hunc non anathematiza, anathema ſit. Iuuenalis epiſcopus Hieroſolymorum dixit: Legantur & literæ reuerendiſſimi & ſanctiſſimi Archiepiſcopi Romanorum Cæleſtini, quas deſtinauit de fide,

Litera Cæleſtini Papæ ad Neſtorium in Concilio ephel. com modius verla habẽtur p. 916.

EPISTOLA CÆLESTINI EPIſcopi Romę ad Neſtorium.

Dilectiſſimo fratri Neſtorio Cęleſtinus,

Aliquantis diebus vitæ noſtræ, poſt nefandum & ſæpè damnatuio dogma Pelagii atq; Cęleſtij catholica fides quietẽ habuit, qñ eos com ſuæ diſputationis ſequacibus telo vnitæ ſententię Occidens Oriensque percuſſit, Denique ſanctæ recordationis Atticus, catholicæ magiſter fidei, & verè beato Ioanni etiàm ad iſta ſucceſſor, eos ità perſecutus eſt pro rege communi, vt his ne ſtandi quidem illic copia præſtaretur. Manſit nos poſt eius exitum ſolicitudo vel maxima, cùm ſucceſſor ſuus verùm etiàm in eius fidẽ ſuccederet quæreremus, quia difficile eſt continuari quæ bona ſunt. Nam ſibi ſæpe alternis vicibus aduerſa ſuccedunt. Habuimus tamen poſt hunç, à quo eramus continuò deſerendi, ſanctum Siſinnium, celebratum ſimplicitate & ſanctitate collegam, eam fidem, quam inuenerat prædicantẽ. Legerat profectò ſimplex ſanctitas, & ſancta ſimplicitas, timendũ magis, quàm altè ſibi eſſe ſapiendum: & alibi, Altiora ſcrutanda non eſſe: & iterùm, Si quis aliud prædicauerit, quàm quod prædicauimus, anathema ſit; hoc tamen exeunte de ſeculo. cùm ſe ſollicitudo noſtra intantùm, inquantùm ei Dominus permiſit, extenderet, lætificauit animum noſtrum venientium narratio nunciorum, quam mox firmauit eorum, interfuerunt ordinationi tuæ, relatio collegarum, qui tibi teſtimonii tantum tulerunt, quantum ferri huic debuit, qoi abindè videbatur electus. Taota antè opinione vixiſti, vt tuis te aliena ciuitas inuideret. Tanto nunc horrore vitaris, vt tui in aliis videant, qualiter fuerant liberati. Dudùm ſumpſimus tuas epiſtolas, quibus in anguſto nihil potuimus dare reſponſi. Erat enim in Latinum ſermo vertendus, quod cùm, licèt ſerò, facimus, ſancti fratris & coepiſcopi mei Cyrilli probatiſſimi ſacerdotis per filium meum Poſſidonium diaconum, talia de te ſcripta ſuſcepimus, quibus his, qui de tua ordinatione retulerant, periiſſe ſuum teſtimonium doleremus. Bonis enim principiis tuis malus, quantùm videmus, ſucceſſit euentus: bonis, inquam, principiis, quæ apud nos ità celebrata fuerant, vt reſponſum dantes ad relationem fratrum, nos faceremus participes gaudiorum. Sed conſiderantes nonc & querelam prædicti fratris, & interpretatas tandèm Epiſtolas tuas, apertas blaſphemias continentes, illud nobis Apoſtolicum videmus eſſe dicendum, Vellem immutare vocem meam, quia confundor in vobis. Qoin immò mutari, niſi de præcipitiis ſe reuocet impius diſputator. Neceſsè eſt enim malum ex nobis ipſis, ſicut præcipitur, auferamus. Legimus ergò epiſtolarem tenorem, & eos libros, quos illuſtri viro filio meo Antiochio reddente ſuſcepimus. In his quidem nobis veſtigatus, depræhenſus & tentus, quodam multiloquio vtebaris, dum vera inuoluis obſcuris, rursùs vtraque confundens, vel confiteris negata, vel niteris negare confeſſa: ſed in epiſtolis tuis apertam non tam de fide noſtra, quàm de te tuliſti ſentẽtiam, volens de Deo verbo aliter, quàm fides habet omnium, diſputare. Eccè in quam de te vocamur ſententiam. Eccè quæ tuarum ſunt beneficia nouitatum. Poſtquàm ignoratus electus es, & cognitus accuſaris, iam nunc cum illo gentium doctore dicendum eſt: Nam quid oremus ſecundùm quod oportet, neſcimus. Nonne hæc eccleſiæ illi verba conueniunt, quæ probatos ſibi viros, non notitiam tuam, ſed famam ſecuta, contempſit? Impoſitum eſt opinioni benè de te credentium. Quis enim intra ouile vellus rapacem lupum putaret abſcondi? Vox eſt eiuſdem Apoſtoli, oportere etiàm hæreſes eſſe, vt probati manifeſti fiant. Aperi aures tuas, & eius ad Timotheum vel Titum dictos audito ſermones. Quid his aliud præcepit, qoàm vt nouitates euitent vocum profanas? Ad impietatem quippe iſta proficiunt, quæ ſemper ſpi-

Rom. 11. Eccl. 3. Galat. 1. Galat. 4. 1. Cor. 5. Rom. 8. 1. Cor. 11.

nas

nas & tribulos intulerunt. Timotheum
1.Tim.1. certè etiàm rogaſſe ſe dicit, vt Epheſi rema-
nens denunciaret quibuſdam, nè quis ali-
ter prædicaret. Ante oculos mihi Hieremiæ
Hiere.5. Prophetæ verba ſunt: Horribilia, inquit,
facta ſunt ſuper terram: Prophetæ iniqui-
tatem prophetant. Hæc, dicas volo, qua-
ſi ignota te tranſeunt, aut quaſi nota con-
Locus obſcurus. temnis? Si quaſi ignota te tranſeunt, non
ſit pudoris rectum diſcere, quandò timori
non fuit docere peruerſum. Si quaſi nota
contemnitis, intellige te inexcuſabilem fo-
Matth.25. re, cùm à te commiſſi tibi talenti quæſiuerit
ille rationem, qui per nos de hoc ſanctum
fœnus vel lucrum ſemper expectat. Adſpi-
cè, quę pœna illum maneat, qui abſcondit
acceptum: qui integrum certè reſtituit, quod
accepit. Vndè euidenter aduerte, quod ſit
& quale periculũ, nec hoc, quòd acceperis,
reddidiſſe. An tu Domino noſtro dicturus.
Quos dediſti mihi cuſtodiui, cùm ſic ſcindi
in partes audiamus eius Eccleſiam? Qua
conſcientia viuis penè ab omnibus in hac
ciuitate deſertus? Optaueram eos tunc fuiſ-
ſe tam cautos, quam nunc ſunt, cùm ſibi do-
ſiderant ſubueniri. Vndè tibi in has quæ-
ſtiones verba * dirige, quas ſit blaſphemum
cogitaſſe? Vndè in populos hæc epiſcopo
prædicare, quibus virginei partus reueren-
tia ſaucietur? Non debent veteris fidei pu-
ritatem blaſphema in Deum verba turba-
re. Quis vnquàm non dignus eſt anathe-
mate iudicatus, vel adijciens vel detrahens
Apocal.vl. fidei plenæ? Etenim manifeſtè tradita ab
Apoſtolis nobis, nec augmentum, nec im-
minutionem requirunt. Legimus noſtris
libris non addi debere, nec detrahi. magna
quippe & addentem & detrahentem pœna
conſtringit. Vndè cauterium paramus &
ferrum, quòd vltra non erunt fouenda vul-
nera quæ merentur abſcindi. Scimus certè,
maiora vitia maiore ſęp dolore ſanari. Inter
multa, quę à te impiè prædicata vniuerſalis
recuſat Eccleſia, Symbolo ab Appoſtolis tra
dita plangim᷒ hęc verba fuiſſe ſublata, quę no
bis totius ſpem vitæ ſalutiſque promittunt.
Quod quarè fiat, loquuntur Epiſtolæ tuę,
de quib᷒ nulla dubitatio eſt, quia eas ipſe mi
ſiſti, quas in manus noſtras nolueramus ve-
nire, nè de tãti cogeremur ſceleris genere iu-
dicare. Omnium diſputationum tuarũ vias
breuis earum ſermo concluſit: extendiſti te
latiùs, multis anfractibus circuiſti, ſerò tamẽ
diuerſo itinere perueniſti ad impium conſti-
Tit.3. tutum. Scimus quid ille cauerit, qui præcipit
contentiones & pugnas legis eſſe vitandas.
ſunt enim, inquit, inutiles & vanæ. Quod
igitur vanum & inutile iudicatur, nemo du-
bitet minimè profuturum. Itaque quanuis
iam frater Cyrillus ſecundis te Epiſtolis ſuis
aſſerit eſſe conuictum, intelligas volo poſt
primam & ſecundam illius & hanc corre-
ctionem noſtram, quam conſtat eſſe iam ter-
tiam, ab vniuerſitate collegii, & conuentu
Chriſtianorum te prorsùs eſſe ſe iunctũ, ni- Authoritas ſummi Pōtificis.
ſi mox quæ malè dicta ſunt, corrigantur:
niſi in eam viam redeas, quam ſe Chriſtus
eſſe teſtatur. Malè in hunc arma deſpera-
tionis mouiſti, qui te ſuper familiam ſuam Ioan.14.
velut fidelem prudentemque ſeruum permi
ſerat, antè conſtitui. Perijt tibi huius offi-
cij beatitudo promiſſa: non ſolùm non das
cibum in tempore, verùm etiàm veneno in-
terficis, quos ille ſuo ſanguine & ſua mor-
te quæſiuit. Venenum nanque eſt ſub tuis
labijs, quæ maledictionis & amaritudinis
plena videamus, cùm contra eum, qui ſua-
uis eſt, niteris diſputare. Vbi diligentia pa- Ioan.10.
ſtoralis? Paſtor bonus animam ſuam ponit
pro ouibus ſuis: mercenarius verò eſt, qui
eas lupis dimittit & tradit. Quid hic tu pa-
ſtor acturus es, qui Dominicum gregem pro
lupis ipſe diſcerpis? Ad quæ iã grex ſanctus
ſepta confugiet, ſi intra ouilia Eccleſiæ ſau-
cietur? Quis futurus eſt tuitione defenſus,
qui te patitur pro cuſtode raptorẽ? *Et alias* Ibidem.
inquit Dominus, *habeo oues, quæ non ſunt de*
hoc ouili: & illas oportet me adducere. Ille alias Ibidem.
ſe promittit adducere, tibi pereũt quas habe
bas: ſiquidẽ certũ ſit, quoties iſta cõtingunt,
nõ oues paſtoribus, ſed magis ouibus perire
paſtores. Et vocẽ, inq̃t, meã audiẽt. Quarè? Vt
fiat vnus grex. Ad illius vocẽ vnus fit grex, ad
tuã aũt inficit aut fugat. Dorũ eſt, vt in te de
Actibus Apoſtolorum beati Pauli verba cõ-
ueniant: Ego, inquit, ſcio, quia intrabũt poſt Act.20.
diſceſſum meum lupi graues in vos, non par-
centes gregi: & ex vobiſipſis exurgent homi-
nes loquentes peruerſa, vt abducant diſcipu
los poſt ſe. Hæc à te alijs quàm tibi, dicta vo-
limus. docẽdo enim tibi fuerant, non diſcen-
da, quæ dicimus. Nam quis ferat doceri Epi-
ſcopũ, qualiter eſſe debeat Chriſtianus? Dili-
genter adſpice, in quam cõditionem voceris.
Aceſſeris, argueris, accuſaris. Quid horum
conuenit ſacerdoti? Duris dura reſponſio: ſi
tamen viciſſitudo eſt verbis blaſphema vin-
dicare. An tibi à nobis exiſtimas eſſe parcen
dum, cùm animæ tuæ ità ipſe non parcas, vt
omnibus velis & præteritis, & præſentibus,
& futuris beneficium ſalutis auferre? Perſe-
quar planè boni Domini mei fidelis ſeruus
inimicos, cùm Propheta eos odio ſe odiſſe Pſalm.138. deeſt ·teſte aut quippiã eiuſmodi.
perfecto * Moneor rursùs altero loquente,
nè parcam. Quem hic ego reſpiciam, cui ho-
noris aliquid ſeruem, quando agitur vt mihi Matth.10.
totius ſpei meę cauſa tollatur? Ipſius in Euan
gelio verba ſunt Domini, quibus ait, non ſi-
bi patrem, non matrem, non filios, non ali-
quam neceſſitudine debere præponi. Eſt
enim talis frequenter pietas, ex qua naſcatur
impietas, cùm vincente carnis affectu, chari-
tati illi, quæ Deus eſt, charitas præponitur
corporalis. Eius intuitu aliquibus ſæpè defe-
rimus, at cùm in hũc tenditur, qui eſt ipſa di-
lectio, neceſſè eſt, nec illa ſeruentur, quorum
author

te diligere ſup ſaluatorem omnium noſtrũ? qs nos in die iudicij iuuare poterit? aut quã inueniemus excuſationem, qui ſilentium ità longum dileximus de factis à te contra ipſum blaſphemijs? Et ſi quidẽ temetipſum ſolùm læderes, talia ſapiens & docẽs, minùs vtiquè curæ eſſet: quoniam verò omnẽ ſcandalizâſti Eccleſiam, & fermentum inſolitæ hæreſeos & extraneæ inieciſti populis, & nõ tibi ſolummodò cõſtitutis, ſed etiàm his, qui vbiquè ſunt, (circunducti ſunt etenim tuarum expoſitionũ codices) quæ iam pro noſtra taciturnitate ſufficiet ratio? aut quomodò non neceſſarium eſt, meminiſſe dicentis

Ibidem. CHRISTI, non putaueritis, quia veni mittere pacẽ ſuper terram: non veni mittere pacem, ſed gladium: veni enim diuidere hominem cõtra patrem ſuum, & filiam contra matrẽ ſuã? Cùm enim fides læditur, valeat quidẽ, vt irrita & infirma, circa parẽtes reuerẽtia quieſcat autem & quæ in filios & fratres eſt affectionis lex, & pijs iam melior

Heb. 11. ſit mors quàm vita, vt meliorem reſurrectionem mereantur, ſecundùm quod ſcriptum eſt. Eccè igitur vnà cum Syondo, quæ in ma-

Synodus Romana ſub Cœleſtino. gna Roma cõgregata eſt, præſidente ſanctiſſimo & reuerẽdiſſimo fratre & cõminiſtro noſtro Cęleſtino Epõ, etiàm tertia te hac cõteſtamur Epiſtola, adhortãtes deſiſtere à prauis ſic & diſtortis dogmatibus, quæ & ſapis & doces: pro his autem eligere rectam fidẽ, quæ Eccleſijs ab initio tradita eſt per ſanctos Apoſtolos & Euangeliſtas, qui & perſpectores & miniſtri verbi facti ſunt. Aut ſi hoc non egerit tua reuerẽtia, ſecundùm ſtatutas inducias in literis memoratis ſanctiſſimi & reuerendiſſimi comminiſtri noſtri Romanæ vrbis Epiſcopi Cæleſtini, cognoſce teipſum nullã communionem habere nobiſcum, neque locum aut verbum inter ſacerdotes Dei & Epiſcopos. Nec enim poſſibile eſt, deſpicere nos eccleſias ſic perturbatas, & ſcandalizatos populos, & rectam fidem deſpretã, & diſſipatos à te greges, qui ſaluare debueras, ſi quidem eſſes ſecundùm nos rectæ glorię amator, ſanctorum patrum inueſtigans pietatem. Omnibus autem à tua reuerentia ſeparatis propter fidem vel depoſitis, tam clericis, quàm laicis, cõmmunicatores ſumus omnes. Nec enim iuſtum eſt illos, qui rectè ſapere cognouerunt, tuis condemnari ſententijs, quia benè facientes contradixerunt tibi. Hoc enim ipſum indicaſti in Epiſtola, quę ſcripta eſt à te ad magnę Romæ ſanctiſſimum Epiſcopum noſtrum Cęleſtinum. Non ſufficiet autem tuæ reuerentiæ confiteri ſolùm fidei ſymbolum, quod expoſitum eſt illo tempore in Sãcto Spiritu à ſancta & magna Synodo, tunc tẽporis congregata in Nicænorum ciuitate: (intellexiſti enim & interpretatus es illud non rectè, diſtortè autem magis, quamuis confitearis voce dictionem) ſed enim cõſequẽs eſt in ſcriptis & cum iureiurando cõfiteri, quia & anathematizas quidem tua ſcelerata & abominanda dogmata, ſapies autem & docebis ea, quæ & nos omnes, qui per Occidentem & Orientem Epiſcopi, & doctores, & populis præſidentes ſumus. Conſenſit autem & Romana ſancta Synodus, & nos omnes, vt rectè habentibus & irrepræhenſibiliter Epiſtolis ad tuam reuerentiam ſcriptis ab Alexandrina Eccleſia. Subiecimus autem his noſtris literis, quæ te oportear ſapere & docere, & à quib⁹ abſtinere cõuenit. Hæc enim eſt Catholicæ & Apoſtolicæ Eccleſiæ fides, cui cõſentiũt oẽs, & q in Occidente sũt, & q in Oriente Epiſcopi. Credimus in vnũ Deũ patrem omnipotentem, omniũ viſibiliũ & inuiſibilium factorem. Et in vnum Dominũ IESVM CHRISTVM filium Dei, natum de patre, vnigenitũ, hoc eſt, ex ſubſtantia patris, Deum ex Deo, lumen ex lumine, DEVM verum ex Deo vero, natum, non factum, conſubſtantialem patri: per quem oĩa facta ſunt, quæ in cælo & in terra ſunt. Qui propter nos homines, & propter noſtram ſalutẽ deſcendit, & incarnatus eſt, & homo factus & paſſus es, & reſurrexit tertio die, & aſcendit in cœlos, venturus iudicare viuos & mortuos. Et in Spiritumſanctum. Eos autem, qui dicunt, Erat aliquandò quandò non erat, & prioſquàm naſceretur, nõ erat, & qa ex non extantibus factus eſt, aut ex alia ſubſtantia aut eſſentia, dicentes cõuertibilem eſſe aut mutabilẽ filiũ Dei, eos anathematizat Catholica & Apoſtolica Eccleſia. Sequentes aũt vbiquè ſanctorũ patrũ cõfeſſiones, quas fecerũt loquente in eis ſancto Spiritu, & ſenſuum, q in eis ſunt, inueſtigãtes intentionẽ, tanquàm regalem ſemitã ambulantes, dicimus ꝗ ipſe vnigenitus Dei verbum, qui ex ipſa natus eſt patris ſubſtantia, quia ex Deo vero Deus verus, lumen de lumine, per quẽ oĩa facta ſunt, quæ in cęlo & in terra ſunt, propter noſtram ſalutem deſcẽdit, & ſemetipſum dedit in exinanitionem, & incarnatus eſt, & homo factus eſt, hoc eſt, carnem accepit de ſancta Virgine, & ſuam eam fecit ex vtero, & ſecũdùm nos pertulit natiuitatem, & proceſſit homo ex muliere, nõ hoc quod erat amittẽs: ſed quãuis factus eſt in aſſumptione carnis & ſanguinis, & ſic mãſit quod erat Deus, videlicet natura & veritate. Neq; autem carnem dicimus in Deitatis naturam eſſe conuerſam, neque in naturam carnis ineffabilem Dei verbi trãſlatam eſſe naturam. Incõuertibilis eñ eſt & immutabilis omninò, idem ipſe ſemp manens ſecundùm ſcripturas. Cùm videretur autem & infans, & pannis inuolutus adhuc, & in ſinu genitricis Virginis, & tunc omnem implebat creaturam vt Deus, & conſidebat genitori* diuinitas. *diuinitus. Etenim ſinè quantitate & ſinè menſura eſt, & circunterminationẽ non ſuſcepit. Vnitum autem eſſe carni ſecundùm ſubſiſten-

tiam cõfitentes verbum vnum adoramus fi-
lium & Dominum IESVM CHRISTVM
neque per partem ponentes & diuidentes
hominem & DEVM, vtpotè côiunctos ſi-
bi inuicèm dignitatis & authoritatis vnitio-
ne. (Nouitas enim vocis hoc eſt, & aliud ni-
hil) neque verbum, quod ex Deo eſt, ſpecia-
liter Chriſtum nominantes, & ſimili modo
ſpecialiter quaſi Chriſtum, alterum eum,
qui ex muliere eſt: ſed vnum ſolum ſcientes
CHRISTVM, verbum, quod ex Deo patre
eſt, cum ſua carne. Tunc enim humaniter vn
ctus eſt nobiſcum, ipſe dans his, qui digni
ſunt accipere ſpiritum, & non ad menſurã
Ioan.3. ſicut dicit beatus Euangeliſta Ioannes. Sed
neq; illud dicimus, quod habitauit Deus verbũ
quaſi in homine quodam de ſancta virgine
nato, vt non deifer homo intelligatur Chri-
Ioan.1. ſtus. Si enim & habitauit in nobis Deus ver
bum, dictum eſt autem, etiàm in Chriſto
Coloſ.2. quòd habitat omnis plenitudo Deitatis cor
poraliter: ſed tamen conſideramus, quia fa-
ctus caro, non ſicut in ſanctis habitare dici-
tur, eodem modo & in eo factam eſſe habi-
tationem pronunciamus: ſed vnitus ſecun-
dùm naturam, & non in carnem mutatus,
talem facit habitationem, qualem vtiquè ha
bere dicitur & hominis anima in ſuo corpo
re. Vnus igitur CHRISTVS, & filius, & Do
minus, non velut coniunctione ſimpliciter
habente homine ad Deum per vnitatem di-
gnitatis vel authoritatis. nõ enim æqualitas
honoris vnit naturas. Eccè enim Petrus &
Ioannes æquales quidem honore ſibi ſunt,
eo quòd & Apoſtoli & ſancti diſcipuli: ve-
runtamen duo vnus non ſunt. Neq; quidem
ſecundùm appoſitionem intelligemus mo-
dum cõiunctionis: non ſufficit enim hoc ad
vnitionem naturalem: neq; quaſi ſecundùm
participationem ſeruilem factam eſſe cõiũ-
ctionem dicimus, ſicut nos adhærentes Do-
mino, ſecũdùm quod ſcriptum eſt, vnus ſpi-
1.Cor.6. ritus ſum⁹ ad eũ. Magìs aũt cõiunctionis no
men recuſamus, quia non poteſt ſignificare
vnitionem: ſed nec Deum aut Dominum
Chriſti Verbum, quod ex patre eſt, nomi-
namus, nè iterùm apertè incidamus in duo
vnum Chriſtum, & filium, & Dominum, &
blaſphemiæ crimen incurramus, Deum &
Dominum ſibi ipſum faciẽtes. Vnitũ enim,
ſicut prædiximus, Dei verbum carni ſecun-
dùm ſubſiſtentiam, Deus quidem eſt omniũ,
dominatur autem vniuerſitati. Neque ve-
rò ipſe ſui ſeruus eſt aut dominus, (ſtultum
enim eſt, magis autem & impium ſapere,
vel dicere.) Dixit enim ſuũ patrem, cum ſit
Deus natura & de ſubſtantia eius: ſed non
ignoramus, quia cùm eſſet Deus, & homo
factus eſt ſub Deo, ſecundùm legem conue-
nientem naturæ humanitatis. Ipſe verò ſui
quomodo fieret Deus aut Dominus? Ergò
vt homo, & quantùm pertinet ad hoc, quod
decet exinanitionis menſuris, ſub Deo no-
biſcum ſemetipſum eſſe dicit. Sic factus eſt
& ſub lege, cùm certè locutus eſſet ipſi legẽ, Gala.4.
& legiſlator exiſteret vt Deus. Recuſamus
autem dicere de Chriſto: Propter eum, qui
induit, eum, qui indutus eſt veneror: propter Ità loque-
inuiſibilem, adoro eũ, qui viſibilis eſt. Hor- batur Ne-
ribile eſt ad hoc etiàm illud dicere, quòd il- ſtorius.
le, qui adſumptus eſt, ei, qui aſſumpſit, coap-
pellatur Deus. Qui enim hæc dicit, incidit
iterùm in duos Chriſtum, & hominem ſe-
paratim ponit, & Deum ſimiliter. Dene-
gat enim euidenter vnitatem, per quam nõ
vt alter quidam alteri coadoratur, neq; qui-
dem coappellatur De⁹: ſed vnus intelligitur
Chriſtus Ieſus filius vnigenitus, vna adora-
tione venerandus cum ſua carne. Confite-
mur autem, quia ipſe, qui ex Deo patre na-
tus eſt filius, & Deus vnigenitus, cùm vtique
ſecundùm ſuam naturam impaſſibilis eſſet,
carne paſſus eſt pro nobis ſecundùm ſcriptu
ras, & erat in crucifixo corpore, ſuæ carnis
impaſſibiliter proprias faciens paſſiones.
Gratia autem Dei & pro omnibus guſtauit Heb.2.
mortem dans ei ſuum corpus, quamuis ſe-
cũdùm naturam ipſe ſit vita & reſurrectio.
Vt enim ineffabili virtute calcans mortem,
in prima ſua carne fieret primogenitus ex
mortuis, & primitiæ dormientium, & viã
faceret etiàm humanæ naturæ ad incorru-
ptionis recurſum, gratiã Dei, ſicut modò di- Heb.2. 1.Cor.15.
ximus, pro omnibus guſtauit mortem: ter-
tio autem die reſurrexit, cùm infernũ ſpo- Heb.2. 1.Cor.15.
liaſſet. Vndè licèt dicatur per hominem fa-
cta reſurrectio mortuorum, ſed intelligim⁹
hominem factum ex Deo patre Verbum, &
ſolutam eſſe per eum mortis poteſtatem. Ve
niet autem in tempore, vt vnus filius & Do-
minus in gloria patris, vt iudicet mundum
ſecundùm iuſtitiam, ſicut ſcriptum eſt. Ne- Pſal.95.
ceſſariò verò & illud adijciemus. annunciã-
tes enim ſecundùm carnem mortem vnige-
niti filij Dei, hoc eſt, Ieſu Chriſti, & ex mor
tuis reſurrectionem, & ad cœlos aſcenſionẽ
confitentes, * ſinè ſanguine in Eccleſijs mi- * incruentum
niſterium celebramus. Accedimus etiàm ità
ad myſticas benedictiones, & ſanctifica- Incruentũ Miſſæ ſacrificium.
mur, participes facti tã ſanctæ carnis, quàm
venerabilis ſanguinis omnium noſtrum ſal-
uatoris Chriſti: & nõ vt carnem communẽ
accipientes, (abſit:) neque quidẽ vt viri ſan-
ctificati & cõiuncti verbo ſecũdùm vnitio-
nem dignitatis, vel etiàm quaſi inhabitatio-
nem diuinam habẽtis: ſed vt viuificam verè,
& ſuam ipſius Verbi. Vita enim exiſtẽs ſecũ-
dùm naturam vt Deus, quoniam factus eſt
vnum cum ſua carne, viuificam eam oſtẽdit.
Itaque licèt ad nos dicat, *Amèn amèn dico* Ioan.6.
vobis, niſì manducaueritis carnem filij homi-
nis, & biberitis eius ſanguinem, non vt ho-
minis ſecundùm nos vnius & hanc eſſe æſti-
mamus, (Quomodò enim hominis caro vi-
uifica erit ſecundùm naturam ſuam?) ſed vt
propriam verè factam eius, qui propter nos
&

Digitized by Google

& filius hominis fact⁹ & appellatus eſt. Euā-
gelicas autem Saluatoris noſtri voces nec
ſubſiſtentijs duabus, neque quidem perſo-
nis diuidimus: (nec enim eſt duplex, vnus &
ſolus CHRISTVS, licèt ex duabus intelli-
gatur & diuerſis rebus in vnitionem indiui-
duam coadunatus: ſicut certè & homo ex
anima intelligitur & corpore, & nō duplex
magis, ſed vnus ex vtroque) ſed humanas e-
tiàm & præterea diuinas voces ab vno di-
ctas eſſe exiſtimamus, rectè ſapientes. Quan-
Ioan. 14. dò enim diuinè dicitur de ipſo, *Qui videt*
Ioan. 10. *me, videt & patrem: &, Ego & pater vnum*
ſumus, diuinam eius & ineffabilem intelli-
gimus naturam, ſecundùm quam vt vnum
Heb. 1. eſt ad ſuum patrem propter identitatem
ſubſtantiæ, imago etiàm, & figura, & ſplen-
dor gloriæ eius. Quandò autem humani-
Ioan. 1. tatis menſuram non dedignans Iudæos al-
loquitur, *Modò me quæritis interficere homi-*
nem, qui veritatem vobis locutus ſum: iterum
nihilominùs ipſum, qui in æqualitate & ſi-
militudine eſt patris, Deum verbum & ex
humanitatis eius menſuris agnoſcimus. Si
enim eſt neceſſarium credere, quia DEVS
exiſtens natura factus eſt caro, ſiue homo
animatus anima rationali, qualem vtiquè ha
beat rationem erubeſcere quoſdam in voci-
bus eius, ſi factæ ſunt homini condecentes?
Si enim recuſet homini decentia verba, quis
eſt qui coegit eum fieri ſecundùm nos homi
nem? Qui verò deſcēdit propter nos in ſpō-
taneam exinanitionem, ob quam cauſam re-
cuſaret exinanitioni conuenientia verba?
Vni igitur perſonæ, omnes voces Euange-
lijs inſertæ, applicādæ ſunt, id eſt, vni ſubſi-
1. Cor. 8. ſtentiæ incarnati Verbi. Dominus enim v-
nus Ieſus Chriſtus ſecundùm ſcripturas. Sin
autem vocetur Apoſtolus & princeps ſacer-
Heb. 3. dotum confeſſionis noſtræ, vtpote ſacrifi-
cans Deo & patri fidei confeſſionem, quæ à
nobis ipſi, & per ipſum Deo & patri offer-
tur, necnon & ſancto ſpiritui: iterùm ipſum
eſſe dicimus ex Deo ſecundùm naturam fi-
lium vnigenitum, & non homini attribue-
mus præter ipſum alteri ſacerdotij nomen
2. Timo. 2. & ipſam rem. Factus eſt enim mediator
Dei & hominum, & conciliator in pace, ſe-
metipſum dedicans in odorem ſuauitatis
Ephe. 1. Deo & patri. Nam & dicebat, *Sacrificium &*
Pſal. 18. *oblationem noluiſti: holocauſtomata & de pec-*
cato, ubi non complacuerunt; corpus autem
perfeciſti mihi. Tunc dixi, eccè venio. In ca-
pite libri ſcriptum eſt de me facere Deus vo-
luntatem tuam. Obtulit enim pro nobis in
odorem ſuauitatis ſuum corpus, & non
magis pro ſeipſo. Qua enim indigeret
oblatione vel ſacrificio pro ſe, ſuperior
Rom. 3. omni peccato exiſtens vt Deus? Si enim
omnes peccauerunt, & deeſt illis gloria
Dei, ſecundùm quod facti ſumus nos prō-
pti ad tranſgreſſionem, & informata eſt

humana natura in peccato: ipſe verò nō ità;
& * vincimur ob hoc gloriæ eius: quomodò * egemus
iam erit ambiguum, quia immolatus eſt pro-
pter nos, & pro nobis agnus verus: & dicere
quia obtulit ſemetipſum pro ſe & pro no- 1.* effugit
bis, nullo modo * excedit impietatis crimi- Eſa. 53.
na? Deliquit enim nullo modo, neque fecit
peccatum. Qua ergò opus habuit oblatione
dum peccatum non eſſet, pro quo meritò fie
ret? Cùm autem dicit de Spiritu, Ille me De Conſe. dist. 5. De
glorificauit, intelligentes rectè non vt gloria ſpiritu dic.
indigentem alterius dicimus vnum Chri-
ſtum & filium à ſancto ſpiritu gloriam ac-
cipere, quia nec potior eo eſt, nec ſupra
eum ſpiritus ipſius. Quoniam autem ad
demonſtrationem ſuæ diuinitatis vtebatur
ſuo ſpiritu magna operatione, glorificatus
eſſe ab eo dicitur, veluti ſi quidam homo di-
cat de inſita ſibi fortitudine forſan vel diſci
plina qualibet, quia glorificabunt me. Quā-
uis enim eſt in ſubſiſtentia ſpeciali ſpiritus,
& intelligitur ſeparatim ſecūdùm quod ſpi
ritus eſt, & non eſt filius ſed tamen non eſt
alienus ab eo. ſpiritus enim veritatis nomi-
natur, & eſt Chriſtus Veritas & effunditur Ioan. 15.
ab eo, ſicut & ex Deo & patre. Operatus Ioan. 14.
igitur ſpiritus & per manum ſanctorū Apo
ſtolorum miracula poſt aſſcenſum Domini
noſtri Ieſu Chriſti ad cœlos, glorificauit
eum. Creditus eſt enim quia Deus ſecun-
dùm naturam eſt, iterùm ipſe operans per
ſuum Spiritum. Propter hoc & dicebat, De Ioan. 16.
meo accipiet, & nunciabit vobis. Et non di-
cimus, quòd ex participatione ſapiēs eſt ſpi-
ritus & potens: omninò enim perfectus eſt,
& non deeſt illi quodcunque bonum. Quo-
niam autem patris virtutis & ſapientiæ, quę
eſt filius, ſpiritus eſt, verè eſt ſapientia & vir-
tus. Quoniam verò Deum vnitum carni ſe-
cundùm ſubſiſtentiam ſancta virgo genuit
carnaliter, ideò & Dei genitricem dicimus
eam: non quia verbi natura eſſentiæ ſuæ ini-
tiū habeat ex carne, (erat enim in principio,
& Deus erat Verbum, & Verbum erat apud Ioan 1.
Deum, & ipſe eſt cœlorum factor conſempi-
ternus patri, & omnium opifex) ſed ſicut iā
prædiximus, quoniam ſecundùm ſubſiſten-
tiam veniens ſibi humanam naturam, & ex
ipſo vtero natiuitatem ſuſtinuit carna-
lem: non quia indigebat neceſſariò pro-
pter propriam naturam & generatione
temporali, & in vltimis ſeculi tempori-
bus, ſed vt ipſum eſſentiæ noſtræ benedi-
cat initium, & eo quòd peperit eum mu-
lier, ceſſet iam contra omne genus homi-
num maledictio, tranſmittens ad mortem
terrena noſtra corpora, & illud quod di-
ctum eſt, *In triſtitia paries filios*, per ipſum Gen 3.
deſtructum, verum oſtenderet, quod per
prophetæ vocem dictum eſt, *Deuorauit* Eſa. 25. iux ta lxx.
mors præualens: & iterùm, *Abſtulit Deus* Apoc. 7.
omnem lachrymam ab omni facie. Pro-

Digitized by Google

pter hanc cauſam dicimus eum diſpenſatiuè & ipſas benedixiſſe nuptias, & ueniſſe uocatum in Cana Galilææ unà cum Apoſtolis. Hæc ſapere edocti ſumus tam à ſanctis Apoſtolis, quàm Euangeliſtis, & ab omni diuina ſcriptura, & ex beatiſſimorum patrum uera confeſſione. In his omnibus & tuam reuerétiam conſentire oportet ſinè omni dolo. Quę uerò neceſſariò oportet anathematizare tuā reuerētiam, ſubiecta ſunt huic noſtrę Epiſtolę.

Ioan. 2.

XII. anathematiſmi Cyrilli.

I SI quis non confitentur DEVM eſſe ſecundùm ueritatem Emmanuel, & propter hoc DEI genitricem ſanctam uirginē, (genuit enim carnaliter carnem factum Verbum, quod eſt ex DEO) anathema ſit.

II Si quis non confitetur carni ſecundùm ſubſiſtentiam unitum eſſe Verbum, quod eſt ex DEO patre, & unum eſſe CHRISTVM cū ſua carne, eundē ipſum uidelicet DEVM ſimul & hominem, anathema ſit.

III Si quis in vno CHRISTO diuidit ſubſtantias poſt adunationem, ſola iungens eas coniunctione, quę eſt ſecundùm dignitatem, vel authoritatem, aut & potentiam, & non magis concurſu ſecundùm naturalem vnitionem, anathema ſit.

IIII Si quis in perſonis duabus ſeu ſubſiſtentijs diuidit voces in Euágelicis vel Apoſtolicis ſcriptis de CHRISTO à ſanctis dictas, aut ab ipſo de ſe, & quaſdā quidē vt homini præter DEVM Verbum intelligendo ſpecialiter applicat, quaſdam verò vt DEO decentes, ſoli Verbo, qui eſt ex DEO patre, adſcribit, anathema ſit.

V Si quis audet dicere hominem deiferum eſſe CHRISTVM, & non magis DEVM eſſe ſecundùm veritatem, vt vnum natura filium, ſecundùm quod ipſum verbum factū eſt caro, & communicauit ſimiliter nobis ſanguini & carni, anathema ſit.

VI Si quis dicit DEVM aut Dominum CHRISTVM eſſe verbum, quod ex DEO patre eſt, & non magis eundem confitetur ſimul DEVM & hominem eſſe, vtpotè facto carne verbo ſecundùm ſcripturas, anathema ſit.

Ioan. 1.

VII Si quis ait tanquàm hominem purum operationem ſuſcepiſſe ex DEO verbo IESVM, & vnigeniti gloria circundatum eſſe, tanquàm alterum pręter DEVM verbum hominem exiſtentem, anathema ſit.

VIII Si quis audet dicere hominem receptum adorari oportere cum DEO verbo, & glorificari, & coappellari, vt alterum cum altero, (nam qui addit, Cum, manifeſtè oſtendit alterum cum altero adorari) & non magis vna adoratione honorificat Emmanuel, & vnam ei glorificationem refert propter hoc, quòd verbum factum eſt caro, anathema ſit.

Ioan. 1.

IX Si quis ait vnum Dominum IESVM CHRISTVM glorificatum eſſe à ſpiritu, quaſi aliena virtute ab illo data vtentem, & ab ipſo accepiſſe, vt poſſet operari contra ſpiritus immundos, & adimplere in hominibus Deitatis miracula, & non magis eius eſſe ſpiritum dicit, & per quem & operatus eſt Deitatis miracula, anathema ſit.

X Principem ſacerdotum & Apoſtolum confeſſionis noſtræ factum eſſe CHRISTVM diuina dicit ſcriptura. obtulit enim ſemetipſum pro nobis in odorem ſuauitatis DEO & patri. Si quis ergò principem ſacerdotum & apoſtolum nobis factum eſſe dicit, non ipſum DEVM verbum, quandò factus eſt caro, & ſecundùm nos homo, ſed vt alterum præter ipſum ſpecialiter hominem ex muliere: & ſi quis dicit & pro ſeipſo obtuliſſe ſemetipſum oblationem, & non magis pro nobis ſolis, (nec enim indigeret oblatione, qui neſcit peccatum) anathema ſit.

Heb. 3. Ephe. 5.

XI Si quis non confitetur Domini carnem viuificam eſſe, & propriam ipſius Verbi, quod eſt ex DEO patre, ſed vt altero quodam præter ipſum, coniuncto ei ſecundùm dignitatem, ſiue vt ſolam diuinam inhabitationem habente, & non magis viuificam, ſicut dixi, quia facta eſt caro propria verbi, quod omnia viuificare valet, anathema ſit.

XII Si quis non confitetur DEI verbum paſſum carne & crucifixum eſſe carne, & mortem guſtaſſe carne, factum etiàm primogenitum ex mortuis, ſecundùm quod vita eſt, & viuificus vt DEVS anathema ſit.

1. Cor. 15.

Et collatione facta eorum, quæ à ſanctis patribus dicta ſunt, & eorum, quæ Cyrillus religioſæ memoriæ in prolatis duabus Epiſtolis ſcripſit ad Epiſtolam Neſtorij, & teſtimonia eiuſdem Neſtorij prolata, & ſic manifeſtata impietate Neſtorij facta eſt depoſitio eius. Et hæc quidem eſt pars geſtorum, quæ Epheſi acta ſunt. Pars autem geſtorum, quæ Chalcedone habita ſunt de Epiſtola ſanctæ memoriæ Leonis, ità habet.

*EX *TERTIA ACTIONE eorum, quæ Chalcedone ſunt acta.*

* ſecunda

Magnificentiſſimi & glorioſiſſimi Iudices, & ampliſſimus Senatus dixerunt: Priore conuentu de damnatione beatæ memorię Flauiani & Euſebij religioſiſſimi Epiſcopi inquiſitio facta eſt, & oībus nobis manifeſtū eſt conſtitutum, quàm inſtè & ſecūdùm conſequentiā prouenit examinatio, & oſtēſi ſūt tunc crudeliter & non decenter damnati. Quę nobis igitur viſa ſunt ſup hoc capitulo

Ex actis Synodi Chalcedonēſ.

fieri

fieri oportere, tunc per interlocutiones vobis manifeſta facta ſunt. Nunc autem quærendum & iudicandum, vt vera fides contineatur, pro qua maximè & Concilium factũ eſt. Scientes igitur quia & Deo rationem reddituri eſtis tam pro propriis animabus ſinguli veſtrum, quàm pro noſtris omnibus, qui & doceri, quæ ad religionem pertinent, rectè deſideramus, & omnem ambiguitatem auferri ex omnium ſanctorum Patrum concordia & conſenſu, & conſona expoſitione & doctrina, feſtinate ſinè ullo timore & gratia atque inimicitia fidem puram exponere: ità vt qui videntur non eadem cum omnibus ſapere, per veritatis agnitionem ad concordiam reuocentur. Scire enim vos volumus, quia tam ſacratiſſimus & piiſſimus terræ orbis Dominus, quàm nos, Catholicã fidem à ſanctis trecentis decem & octo, & à ſanctis centum quinquaginta, necnon etiàm & à cæteris ſanctiſſimis & glorioſiſsimis Patribus traditam cuſtodimus, & ſecundùm ipſam credimus.

Laici diſcere debent religionem ab Epiſcopis.

Ex recitato Symbolo trecentorum decem & octo ſanctorum Patrum, necnon expoſitione centum quinquaginta ſanctorum Patrum, & Epiſtolis ſanctæ memoriæ Cyrilli, oblata eſt legenda & epiſtola ſanctæ memoriæ Leonis, quæ ſic habet:

Epiſtola 2. inter epiſt. Leonis ſupra poſitis.

DILECTISSIMO FRATRI Flauiano Leo Epiſcopus.

LECTIS dilectionis tuæ literis, quas miramur fuiſſe tam ſeras, & geſtorum Epiſcopaliũ ordine recenſito, tandèm quid apud vos ſcandali contigerit, atque contra integritatem fidei exortum fuiſſet, agnouimus: & quæ priùs videbantur occulta, nunc nobis reſerata patuerunt. Quibus Eutyches, qui presbyteri nomine honorabilis videbatur, multùm imprudens & nimis imperitus oſtẽditur, vt etiàm de ipſo dictum ſit à Propheta: Noluit intelligere vt benè ageret: iniquitatem meditatus eſt in cubili ſuo. Quid autem iniquius, quàm impia ſapere, & ſapientioribus doctioribusque non credere? Sed in hanc inſipientiam cadunt, qui cùm ad cognoſcendam veritatem aliquo impediuntur obſcuro, non ad propheticas voces, non ad Apoſtolicas literas, nec ad Euangelicas authoritates, ſed ad ſemetipſos recurrunt: & ideò magiſtri erroris exiſtunt; quia veritatis diſcipuli non fuerunt. Quam enim eruditionem de ſacris noui & veteris Teſtamenti paginis acquiſiuit, qui nec ipſius quidem Symboli initia comprehendit, & quod per totum mundum omnium regenerandorum voce depromitur, iſtius adhuc ſenis corde non capitur? Neſciens igitur quid deberet de Dei verbi incarnatione ſentire,

Pſalm. 35.

24. q. 3. quid autẽ iniquius

nec uolens ad promerendum lumen intelligentiæ in ſanctarum Scripturarum latitudine laborare, illam ſaltem communem & indiſcretam confeſsionem ſolicito recepiſſet auditu, qua fidelium uniuerſitas profitetur credere ſe in Deum Patrem omnipotentem, & in Chriſtum Ieſum filium eius vnicum, Dominum noſtrum, qui natus eſt de Spiritusſancto * & Maria Virgine: quibus tribus ſententijs omnium ferè hæreticorum machinæ deſtruuntur. * ex

Cùm enim Deus, & omnipotens, & æternus pater creditur, cõſempiternus eidem filius demonſtratur, in nullo à patre differens, quia de Deo Deus, de omnipotente omnipotens, de æterno natus eſt coæternus: nõ poſterior tempore, non inferior poteſtate; non diſsimilis gloria, non diuiſus eſſentia. Idem verò ſempiterni genitoris vnigenitus ſempiternus, natus eſt de Spiritusſancto * & Maria Virgine: quæ natiuitas temporalis illi natiuitati diuinæ nihil minuit, nihil contulit, ſed totum ſe reparando homini, qui erat deceptus, impendit, vt & mortem vinceret, & diabolum, qui mortis habebat imperium, ſua virtute deſtrueret. Non enim ſuperare poſſemus peccati & mortis authorem, niſi naturám noſtram ille ſuſciperet & ſuam faceret, quem nec peccatum contaminare, nec mors potuit detinere. Conceptus quippe eſt de Spiritusſancto intra vterum Virginis matris, quæ illum ità ſalua virginitate edidit, quemadmodùm ſalua virginitate concepit. Sed ſi de hoc Chriſtianæ fidei fonte puriſsimo ſyncerum intellectum haurire non poterat, quia ſplendorem perſpicuæ veritatis obcæcatione ſibi propria tenebrarat, doctrinæ ſe Euangelicæ ſubdidiſſet, & dicente Matthæo, *Liber generationis* IESV CHRISTI, *filij Dauid, filij Abraham*, Apoſtolicæ quoquè prædicationis expetiſſet inſtructum, & legens in Epiſtola ad Romanos: *Paulus ſeruus* IESV CHRISTI, *vocatus Apoſtolus, ſegregatus in Euangelium* DEI, *quod antè promiſerat per Prophetas ſuos in ſcripturis ſanctis de filio ſuo, qui factus eſt ex ſemine Dauid ſecundùm carnem.* ad Propheticas paginas piam ſolicitudinem contuliſſet, & inueniens promiſsionem Dei ad Abraham dicentis, *In ſemine tuo benedicentur omnes gentes*, nè de huius ſeminis proprietate dubitaret, ſecutus fuiſſet Apoſtolum, dicentem: *Abrahæ dictæ ſunt promiſſiones, & ſemini eius. Non dicit & ſeminibus quaſi in multis, ſed quaſi in vno, & ſemini tuo quod eſt* CHRISTVS. Eſaiæ quoquè prædicationem interiore apprehendiſſet auditu dicentis. *Ecce virgo in utero concipiet, & pariet filium, & vocabunt nomen eius Emmanuel, quod eſt, interpretatum, Nobiſcum* DEVS. Eiuſdemque Prophetæ fideliter verba legiſſet. *Puer natus eſt nobis, &*

Hebr. 2.

Matth. 1.

Rom. 1.

Gene. 22.

Galat. 3.

Eſa. 7.

Eſa. 9.

filius datus eſt nobis, cuius poteſtas ſuper humeros eius, & vocabunt nomen eius magni conſilij angelus, admirabilis conſiliarius, D E V S *fortis, Princeps pacis, pater futuri ſeculi.* Nec fruſtratoriè loquens, ità verbum diceret carnem factum, vt editus vtero virginis C H R I S T V S, haberet formam hominis, & non haberet materni corporis veritatem. An fortè ideò putauit Dominum I E S V M C H R I S T V M non noſtræ eſſe naturæ, quia miſſus Luc. 1. ad beatam Mariam Angelus ait, *Spiritusſanctus ſuperueniet in te, & virtus Altiſſimi obumbrabit tibi; ideoque quod naſcetur ex te ſanctum, vocabitur filius* D E I: vt quia conceptus virginis diuini fuit operis, nõ de natura concipientis fuerit caro concepti. Sed non ità intelligenda eſt illa generatio ſingulariter mirabilis, & mirabiliter ſingularis, vt per nouitatem creationis, proprietas remota ſit generis. fœcunditatem enim virgini Spiritusſanctus dedit, veritas autem corporis ſumpta de corpore eſt, & ædificante ſibi ſa- Prou. 9 pientia domum, Verbum caro factum eſt, & Ioan. 1. habitauit in nobis, hoc eſt, in ea carne, quam ſumpſit ex homine, & quam ſpiritu vitæ rationabilis animauit. Salua igitur proprietate vtriuſque naturæ, & in vnam coeunte perſonam, ſuſcepta eſt à maieſtate humilitas, à virtute infirmitas, ab æternitate mortalitas, & ad reſoluendum conditionis noſtræ debitum, natura inuiolabilis naturæ eſt vnita paſſibili, vt quod noſtris remedijs congruebat, vnus atque idem mediator Dei & hominum, homo Chriſtus Ieſus & mori poſſet ex vno, & mori non poſſet ex altero. In integra ergò veri hominis perfectaque natura, verus natus eſt Deus: totus in ſuis, totus in noſtris. Noſtra autem dicimus, quæ in nobis ab initio creator condidit, & quę reparanda ſuſcepit. Nam illa, quæ deceptor intulit, & homo deceptus admiſit, nullum habuerunt in Saluatore veſtigium. Nec quia communionem humanarum ſubijt infirmitatum, ideò noſtrorum fuit particeps delictorum. Aſſumpſit formam ſerui ſinè ſorde peccati, humana augens, diuina non minuens: quia exinanitio illa, qua ſe inuiſibilis viſibilem prębuit, & Creator ac Dominus omnium rerũ, vnus voluit eſſe mortalium, inclinatio fuit miſerationis, non defectio poteſtatis. Proindè qui manens in forma D E I, fecit hominem, idem in forma ſerui factus eſt homo. Tenet enim ſinè defectu proprietatem ſuã vtraque natura: & ſicut formam ſerui, D E I forma nõ adimit: ità formam Dei, ſerui forma non minuit. Nam quia gloriabatur diabolus hominem ſua fraude deceptum, diuinis caruiſſe muneribus, & immortalitatis dote nudatum, duram mortis ſubijſſe ſententiam, ſeq; in malis ſuis quoddam prævaricatoris conſortio inueniſſe ſolatium, D E V M quoquè, iuſtitiæ exigente ratione, erga hominem, quem in tanto honore condiderat, propriam mutaſſe ſententiam, opus fuit ſecreti diſpenſatione conſilij, vt incommutabilis D E V S, cuius voluntas non poteſt ſua benignitate priuari, primã erga nos diſpoſitionem pietatis ſuæ ſacramento occultiore compleret, & homo diabolicæ iniquitatis verſutia actus in culpam, contra Dei propoſitum non periret. Ingreditur ergò hæc mundi infima filius Dei, de cœleſti ſede deſcendens, & à paterna gloria non recedẽs, nouo ordine, noua natiuitate generatus. Nouo ordine, quia inuiſibilis in ſuis, viſibilis eſt factus in noſtris. Incompræhenſibilis voluit compræhendi. Ante tẽpora manens, eſſe cœpit ex tempore: Vniuerſitatis Dominus ſeruilem formam, obumbrata maieſtatis ſuæ immenſitate, ſuſcepit. Impaſſibilis D E V S, non dedignatus eſt homo eſſe paſſibilis: & immortalis, mortis legibus ſubiacere. Noua autem natiuitate generatus, quia inuiolata virginitas concupiſcentiam neſciuit, carnis materiam miniſtrauit. Aſſumpta igitur eſt de matre Domini natura, non culpa: nec in Domino I E S V C H R I S T O, ex vtero virginis genito, quia natiuitas eſt mirabilis, ideò natura eſt diſſimilis. Qui enim verus D E V S, idem verus eſt homo: & nullum eſt in hac vnitate mendacium, dum in inuicèm ſunt & humilitas hominis, & altitudo Deitatis. Sicut enim Deus nõ mutatur miſeratione, ità homo nõ cõſumitur dignitate. Agit enim vtraq; forma cum alterius communione, quod proprium eſt, verbo ſcilicet operante, quod verbi eſt, & carne exequẽte, quod carnis eſt. Vnum horum coruſcat miraculis, aliud ſuccumbit iniurijs: & ſicut verbum ab æqualitate paternæ gloriæ non recedit, ità caro naturam noſtri generis nõ reliquit. Vnus enim idemq; eſt, quod ſępè dicendum eſt, verè Dei filius, & verè hominis filius: Deus per id, quòd in principio Ioan. 1. erat verbũ, & verbum erat apud Deum, & Deus erat verbũ: Homo per id, quòd verbũ Ibidem. caro factum eſt, & habitauit in nobis. Deus Ibidem. per id, quòd omnia per ipſum facta ſunt, & ſinè ipſo factũ eſt nihil. Homo per id, quòd Gal. 4. factus eſt ex muliere, factus eſt ſub lege. Natiuitas carnis, manifeſtatio eſt humanæ naturæ: partus virginis, diuinæ eſt virtutis indicium. Infantia paruuli, oſtenditur humilitate cunarum: magnitudo altiſſimi, declaratur vocibus Angelorum. Similis eſt rudimentis hominum, quem Herodes impiè molitur occidere: ſed Dominus eſt omnium, Matth. 2. quem Magi gaudẽt ſuppliciter adorare. Iam Ibidem. cùm ad pręcurſoris ſui Ioannis baptiſmum venit, nè lateret, quòd carnis velamine diuinitas tegeretur, vox patris de cœlo intonans, dixit: *Hic eſt filius meus dilectus, in quo mihi* Matth. 3. *benè complacuit.* Quem itaque ſicut hominem diabolica tentat aſtutia, eidem ſicut Matth. 4.

Deo

Digitized by Google

Deo angelica famulantur officia. Eſurire, ſitire, laſſeſcere, atque dormire, euideoter humanum eſt: ſed quinque panibus quinque (Ioan. 6. Ioan. 4.) millia hominum ſatiare, & largiri Samaritanæ aquam viuam, cuius hauſtus viuenti præſtet, nè vltrà iam ſitiat; ſupra dorſum maris plantis non ſubſidentibus ambulare, & elationes fluctuum increpata tempeſtate conſternere, ſinè ambiguitate diuinum eſt. (Matth. 14.) Sicut ergò, vt multa prætercam, non eiuſdem naturę eſt flere miſerationis affectu amicum mortuum, & eundem, remoto quatriduanæ aggere ſepulturæ, ad vocis imperium excitare rediuiuum: aut in ligno pendere, & in noctem luce conuerſa, omnia elementa tremefacere: aut clauis transfixum eſſe, & Paradiſi portas fidei latronis aperire: ita non eiuſdē naturæ eſt, dicere. *Ego & pater vnum ſumus.* & dicere, *Pater maior me eſt*. (Ioan. 11. Matth. 27. Luc. 23. Ioan. 10. Ioan. 14.) Quanuis enim in Domino Ieſu Chriſto, Dei & hominis vna perſona ſit, aliud tamen eſt, vndè in vtroque communis eſt contumelia, aliud vndè communis eſt gloria. De noſtro enim illi eſt minor patre humanitas, de patre illi eſt ęqualis cum patre diuinitas. Propter hanc vnitatem perſonæ in vtraque natura intelligendam, & filius hominis legitur deſcendiſſe de cœlo, cùm filius Dei carnem de ea Virgine, de qua eſt natus, aſſumpſerit. Et rurſus, filius DEI crucifixus dicitur ac ſepultus; cùm hæc non in diuinitate ipſa, qua vnigenitus conſempiternus & conſubſtantialis eſt patri, ſed in naturæ humanæ ſit infirmitate perpeſſus. Vndè vnigenitum filium Dei crucifixum & ſepultum, omnes etiàm in ſymbolo confitemur, ſecundùm illud Apoſtoli dictum: (1. Cor. 2.) Si enim cognouiſſent, nūquàm Dominum maieſtatis crucifixiſſent. Cùm autem ipſe Dominus noſter atque Saluator, fidem diſcipulorum ſuis interrogationibus erudiret: (Matth. 16.) Quem, inquit, dicunt homines eſſe filium hominis? Cumque illi diuerſas aliorum opiniones retexiſſent: Vos, ait, quem me dicitis eſſe? me vtiquè, qui ſum filius hominis, & quem in forma ſerui, atque in veritate carnis adſpicitis, quem eſſe me dicitis? Vbi beatus Petrus diuinitus inſpiratus, & confeſſione ſua omnibus gentibus profuturus, Tu es, inquit, Chriſtus filius Dei viui. Nec immeritò beatus eſt pronunciatus à Domino, & à principali petra ſoliditatem & virtutis traxit & nominis, qui per reuelationem patris eundem & Dei filium eſt confeſſus, & Chriſtum: quia vnum horum ſinè alio receptum, non proderat ad ſalutem: & æqualis erat periculi, Dominum Ieſum Chriſtum, aut Deū tantummodò ſinè homine, aut ſinè Deo ſolùm hominem crediddiſſe. Poſt reſurrectionem verò Domini, quę vtiquè veri corporis fuit, quia nō alter eſt reſuſcitatus, quàm qui fuerat crucifixus & mortuus: quid aliud quadraginta dierum mora geſtum eſt, quàm vt fidei noſtræ integritas ab omni caligine mūdaretur? Colloquens enim cum diſcipulis ſuis, & cohabitans atque conueſcens, & pertractari ſe diligente curioſoque contactu ab eis, quos dubietas perſtringebat, admittens, (Actor. 1. Ioan. 20.) ideò & clauſis oſtijs ad diſcipulos introibat, (Ibidem.) & flatu ſuo dabat Spiritum ſanctum, & donato intelligentiæ lumine, ſacrarum ſcripturarum occulta pandebat. (Luc. 24.) Et rurſùs idem vulnus lateris, fixuras clauorum, & omnia recētiſſimæ paſſionis ſigna mōſtrabat, dicēs: (Ibidem.) Videte manus meas & pedes, quia ego ipſe ſum. Palpate & videte, quia Spiritus carnē & oſſa non habet, ſicut me videtis habere: vt agnoſceretur in eo proprietas diuinæ humanæque naturæ indiuidua permanere: & ità ſciremus verbum non hoc eſſe, quod carnē, & vt vnum Dei filium, & verbum confiteremur & carnem. Quo fidei ſacramento Eutyches iſte nimiùm æſtimandus eſt vacuus, qui naturam noſtram in vnigenito Dei, nec per humilitatem mortalitatis, nec per gloriam reſurrectionis agnouit: nec ſententiam beati Apoſtoli & Euangeliſtæ Ioannis expauit, dicentis: *Omnis ſpiritus, qui confitetur* IESVM CHRISTVM *in carne veniſſe, ex Deo eſt: & omnis Spiritus, qui ſoluit Ieſum Chriſtum, ex Deo non eſt, & hic eſt Antichriſtus*. (1. Ioan. 4.) Quid autem eſt ſoluere Ieſum, niſi humanam ab eo ſeparare naturam, & ſacramētum fidei, per quod vnum ſaluati ſumus, impudentiſſimis vacuare figmentis? Caligans verò circa naturam Chriſti corporis, neceſſe eſt, vt etiàm in paſſione eius eadem obcæcatione deſipiat. Nam ſi crucem Domini nō putat falſam, & ſuſceptum pro mundi ſalute ſupplicium verum fuiſſe non dubitat, cuius credit mortem, agnoſcat & carnem; nec diffiteatur noſtri corporis hominem, quem cognoſcit fuiſſe paſſibilem: quoniam negatio veræ carnis, negatio eſt etiàm corporeæ paſſionis. Si ergò Chriſtianam ſuſcipit fidē, & à prædicatione Euangelij ſuum non auertit auditum, videat quæ natura transfixa clauis pependerit in crucis ligno, & aperto per militis lanceam latere crucifixi, intelligat vndè ſanguis & aqua effluxerint, vt Eccleſia Dei & lauacro rigaretur & poculo. (Ioan. 19.) Audiat & beatum Petrum Apoſtolum prædicātem, quòd ſanctificatio Spiritus per adſperſionem fit ſanguinis Chriſti. (1. Petr. 1.) Nec tranſitoriè legat eiuſdem apoſtoli verba dicentis: *Scientes, quòd non corruptibilibus argento & auro redempti eſtis de vana veſtra conuerſatione paternæ traditionis, ſed precioſo ſanguine quaſi Agni incontaminati & immaculati Ieſu Chriſti*. (Ibidem.) Beati quoquè Ioannis Apoſtoli teſtimonio nō reſiſtat, dicentis: *Et ſanguis Ieſu filij Dei emundat nos ab omni peccato*. (1. Ioan. 1.) Et iterum: *Hæc eſt victoria, quæ vicit mundum, fides noſtra. Quis eſt qui vincit mundum, niſi qui credit, quoniam Ieſus eſt filius Dei? Hic eſt, qui venit per aquam & ſanguinem, Ieſus Chriſtus: non in aqua ſolùm, ſed per aquam & ſanguinem. Et ſpiritus eſt, qui teſtificatur*, (1. Ioan. 5.)

ſtificatur, quoniam ſpiritus eſt veritas: Quia tres ſunt, qui teſtimonium dant, ſpiritus, aqua & ſanguis: & tres vnum ſunt. Spiritus vtique ſanctificationis, & ſanguis redemptionis, & aqua baptiſmatis, quæ tria vnum ſunt, & indiuidua manent, nihilq; eorum à ſui connexione ſeiungitur: quia catholica Eccleſia hac fide viuit ac proficit, vt nec ſinè vera diuinitate humanitas, nec ſinè vera credatur humanitate diuinitas. Cùm autē ad interlocutionem examinis veſtri Eutyches reſponderit, dicens: Confiteor ex duabus naturis fuiſſe Dominum noſtrum ante adunationem, poſt verò adunationem vnam naturam cõfiteor, miror tam abſurdam, tamque peruerſam eius profeſſionem nulla iudicantium increpatione repræhenſam, & ſermonem nimis inſipientē nimiſque blaſphemum ità omiſſum, quaſi nihil quod offenderet, eſſet auditum, cùm tam impiè duarū naturarum ante incarnationem vnigenitus Dei filius fuiſſe dicatur, quàm nefariè poſtquàm verbum caro factū eſt, natura in eo ſingularis aſſeritur. Quod nè Eutyches ideò vel rectè, vel tolerabiliter æſtimet dictum, quia nulla veſtra eſt ſententia confutatum, dilectionis tuæ diligentiam commonemus, frater chariſſime, vt ſi per inſpirationem miſericordiæ Dei ad ſatisfactionem cauſa perducitur, inprudentia hominis imperiti etiàm ac ſenſus ſui peſte purgetur: qui quidem, ſicut geſtorum ordo patefecit, benè cœperat à ſua perſuaſione diſcedere, cùm veſtra ſententia coarctatus, profiteretur ſe dicere, quod antè non dixerat, & ei fidei acquieſcere, cuius priùs fuiſſet alienus. Sed cùm anathematizando impio dogmati noluiſſet præbere conſenſū, intellexit eum fraternitas veſtra in ſua manere perfidia, dignūque eſſe, qui iudicium cõdemnationis exciperet. De quo ſi fideliter atque vtiliter dolet, & quàm rectè nota ſit Epiſcopalis authoritas, vel ſerò cognoſcit, vel ſi ad ſatisfactionis plenitudinem omnia quæ ab eo malè ſunt ſenſa, viua voce præſenti ſubſcriptione damnauerit, non erit irrepræhenſibilis ergà correctū quantacunque miſeratio: quia Domin⁹ noſter verus & bonus paſtor, qui animam ſuam poſuit pro ouibus ſuis, & qui venit animas hominum ſaluare, non perdere, imitatores nos ſuæ vult eſſe pietatis, vt peccantes quidem iuſtitia coerceat, conuerſos autem miſericordia nō repellat. Tunc enim demùm fructuoſiſſimè fides vera defenditur, quandò etiàm a ſectatoribus ſuis opinio falſa damnatur. Ad omnem verò cauſam piè ac fideliter exequendam, fratres noſtros Iulianum Epiſcopum & Renatum presbyterum tituli ſancti Clementis, ſed & filiū meum Hilarium diaconum vice noſtra direximus, quibus Dulcitium notarium noſtrum, cuius fides nobis eſt ſæpè probata ſociauimus; confidētes adfuturum diuinitatis auxilium, vt is qui errauerat, damnata ſenſus ſui prauitate ſaluetur.

Ioan. 10. Luc. 9.

EX EADEM ACTIONE:

Atticus reuerēdiſſimus Epiſcopus Nicopolitanæ ciuitatis, dixit: Quoniam præſtitit magnificentia, veſtra ſuarum aurium facilitatem cum patientia, precamur & inducias dari nobis, vt intra paucos dies trāquilla mēte & non turbato animo, quæ Deo placent, à ſanctis patribus ordinentur. Quoniam verò nunc domini noſtri & ſanctiſſimi patris & archiepiſcopi Leonis, adorantis Apoſtolicam ſedem, lecta eſt Epiſtola, oportet verò & beatæ memoriæ Cyrilli Epiſtolam ſcriptā ad Neſtorium, (in qua iubet eum conſentire duodecim capitulis) & hanc dari nobis, vt in tempore diſceptationis parati inueniamur. Reuerendiſsimi Epiſcopi clamauerunt: Si iubetis dari nobis inducias, petimus patres perſcrutari. Magnificentiſsimi iudices & ampliſsimus ſenatus dixerūt: Differatur audiētia vſque ad quinq; dies, vt inter hos conueniens veſtra ſanctitas ad ſanctiſsimū archiepiſcopum Anatolium, communiter de fide tractetis, vt qui dubitant, doceantur.

EX QVARTA ACTIONE EIVSdem ſancti Concilij:

Magnificentiſsimi & glorioſiſsimi iudices & ampliſsimus ſenatus dixerūt: Vnuſquiſq; reuerendiſsimorum epiſcoporū huius præſentis ſancti Concilij quomodò credit, per ſcripturā ſinè aliquo metu, Deum pr̨ oculis habens, feſtinet exponere, ſciens quia ſacratiſsimus & piiſsimus noſter Dñs ſecundùm expoſitionem ſanctorum patrum trecentorum decem & octo, & ſecundùm expoſitionem ſanctorum centum quinquaginta, qui poſt h̨ęc collecti ſunt, & ſecundùm canonicas epiſtolas & expoſitiones ſanctorum patrum, Gregorij, Baſilij Hilarij, Athanaſij, Ambroſij, & Cyrilli canonicas duas epiſtolas, quæ ſunt in primo Epheſino publicatæ Concilio atque firmatę credit, nullo modo ab eorum fide recedens. Nam & reuerēdiſſimus archiepiſcopus ſenioris Romæ Leo, per contentione, quæ ab Eutyche infideliter cōtra catholicam religionem facta eſt, videtur ad reuerendiſsimę memorię Flauianū epiſtolam direxiſſe.

Eſt Epiſtola 5.

ET POST ALIA:

Glorioſiſſimi iudices & ampliſsimus Senatus dixerunt: quoniam ſancta Euangelia poſita à reuerētia veſtra perſpeximus, ſinguli reuerendiſsimi epiſcopi, qui conuenerunt, doceant, ſi expoſitio trecentorum decem & octo ſanctorum patrum, qui olim in Nicæa collecti ſunt, & poſt hęc cētum quinquaginta, qui in regia cōgregati ſunt ciuitate, cōſonat Epiſtolæ reuerendiſsimi Papæ Leonis: Anatolius reuerendiſsimus epiſcopus regię Cōſtantinopolis, dixit: Epiſtola ſanctiſsimi & Apoſtolici archiepiſcopi Leonis, conſonat ſymbolo trecentorū decem & octo ſanctorum patrum, qui apud Nicæam, centū quinquaginta,

Digitized by Google

quaginta,qui apud Conſtantinopolim poſteà ſunt collecti,qui eandem fidem cōfirmauerunt: ſed & iis,quæ in Epheſo ſub beatiſſimo & ſanctiſſ. Cyrillo geſta ſunt ab vniuerſali & ſancto Concilio,quandò maledictum Neſtorium condemnauit. Quapropter conſenſi,& eidem epiſtolæ libenter ſubſcripſi.

Paſchaſinus & Lucentius uiri reuerēdiſſimi Epiſcopi, & Bonifacius vir reuerendiſſimus preſbyter,vicarij ſedis Apoſtolicę,per Paſchaſinum dixerunt: Manifeſtum eſt, nec poterit dubitari, vnam fidem beatiſſimi Papæ,ſedis Apoſtolicæ rectoris Leonis, cū trecētorum decem & octo apud Nicæam patrū concordare atq; ſeruari, ſed & centum quinquaginta apud Conſtantinopolim congregatorum ſacerdotum,qui eandem fidem firmauerunt, ſed & Cyrilli ſanctæ recordationis viri apud Epheſum,quandò Neſtorius ꝓ ſuo errore damnatus eſt, ſtatuta in nullo penitùs diſcordare.Ideoq; etiàm beatiſſimi Papæ epiſtola, quæ eandem fidem expoſuiſſe ꝓ erroris Eutychis cauſa dinoſcit͛, vno ſenſu vnoq; ſpiritu videtur illi fidei eſſe coniuncta. Maximus reuerēdiſsimus epiſcopus Antiochiæ Syriæ,dixit: Concordat epiſtola ſanctiſsimi Archiepiſcopi regiæ Romæ Leonis expoſitionibus trecentorum decem & octo apud Nicęam ſanctorum Patrum,& centum quinquaginta apud Conſtantinopolim nouam Romam,& in Epheſo à ſanctiſsimo Cyrillo expoſitæ fidei,& ſubſcripſi.

Stephanus reuerendiſſ. epiſcopus Epheſi, dixit: Conſonat,& ſubſcripſi.

Diogenes reuerend. epiſcopus Cyzici,dixit: Conſonat,& ſubſcripſi.

Et cùm omnes ſequenter eadem interlocuti eſſent,omnes reuerēdiſsimi epiſcopi clamauerunt: Omnes conſentimus,omnes confitemur,omnes ſimiliter credimus, omnes eadem ſapimus: ſic ſapimus,ſic credimus.

Sancta Synodus dixit: Ex his,quæ recitata ſunt,manifeſtū factum eſt,quomodò ſanctæ ſynodi ea,quę apud eas proferuntur, ꝓbare ſolent. Cùm enim illi ſanctiſsimi viri, qui recitatas epiſtolas ſcripſerunt, ſic ſplenduerunt,tamen epiſtolarum earum comprobationem non ſimpliciter, nec ſinè inquiſitione fecerunt, niſi per omnia cognouiſſent conſonare eas expoſitioni & doctrinæ ſanctorum patrū,ad quam & collatio facta eſt. Vndè omnes, qui in ſynodo fuerūt, vna voce & conſonantia vſi ſunt.Hanc igitur regulam ſequentes, perſpicimus recitati definitionem pro fide expoſitam à ſancto Chalcedonenſi Concilio.Et cùm ſuſcepiſſet Stephanus reuerendiſsimus Diaconus & Notarius & inſtrumentarius,recitauit.

Hæc ſub quadruplici verſione habētur in 5. Action. ſynodi Chalcedo. ſub num. 150.

Sancta & magna & vniuerſalis ſynodus, quæ ſecundùm gratiam Dei,& decretū piiſſimorum Imperatorū Valentiniani & Martiani Auguſtorum, congregata eſt in Chalcedonenſi ciuitate, metropoli prouinciæ Bithyniæ,in baſilica ſanctæ ac triumphatricis martyris Euphemiæ, ſtatuit quæ ſubter compræhenſa ſunt.

Dominus & Saluator noſter Ieſus Chriſt⁹, fidei agnitione ꝓprios cōfirmās diſcipulos, ait: Pacem meā do vobis pacē meā relinquo vobis: vt nulla fidei diſſenſio inter ꝓximos oriatur,ſed ex æquo veritatis ꝑdicatio oſtendatur. Sed quia nō deſinit malignus in ipſis pietatis ſeminibus zizania ſua inſerere & noui quiddam aduersùs veritatem ſemper excogitare: idcircò Dominus noſter humano generi ſolitè cupiens prouidere, piiſſimum hūc & fideliſſimum Imperatorem erexit ad zelum, qui undiquè ſacerdotum Pontifices ad ſe conuocauit, vt gratia Domini noſtri Ieſu Chriſti cooperante, omnem mendacij peſtilentiam ab ouibus CHRISTI remoueat, eaſque veritatis germinibus reficiat. Quod & communi decreto peregimus,erroris quidem ſectam abijcientes, & puram & rectam patrum fidem renouantes, trecentorum decem & octo patrū ſymbolum omnibus prædicantes, & velut *uos patres alios centum quinquaginta huic piiſsimo titulo cōſentientes notauimus, qui poſt hæc in ampliſsima vrbe Conſtantinopolitana cōuenientes,etiàm ipsū eandem fidem cōſignauerūt. Statuimus igitur,ordinē & omnes fidei formulas cuſtodientes & nos ſanctæ etiàm ſynodi dudùm Epheſi factæ, cuius fuerunt authores venerabilis memoriæ Cœleſtinus Romanæ vrbis,& Cyrillus Alexandrinæ eccleſiæ ſacerdotes, vt pręfulgeat quidem recta & inculpabilis fidei expoſitio trecentorum decem & octo ſanctorum ac beatiſsimorū patrum,qui in Nicæa ſub Cōſtantino piæ memoriæ Imperatore conuenerunt: obtinere autem & centum quinquaginta ſanctorum patrum,qui in vrbe Cōſtantinopolitana cōuenerunt,decretum,ad peremptionem quidem ſectarum tunc pullulantium, cōfirmationem verò ipſius catholicæ atque Apoſtolicæ noſtræ fidei.

Ioan.14.

for.* hoc

Incipit Symbolum trecentorum decem & octo ſanctorum Patrum, qui in Nicæa conuenerunt.

Credimus in vnum Deum Patrem omnipotētem, omnium viſibilium & inuiſibilium conditorem: Et in vnum Dominum Ieſum Chriſtum, Filium Dei,de Patre natum vnigenitum,hoc eſt, de ſubſtantia Patris: Deum ex Deo,lumen ex lumine; Deum verum ex Deo vero; natum, non factum,homouſion Patri, hoc eſt, eiuſdem cum Patre ſubſtantiæ, per quem omnia facta ſunt, quæ in cælo, & quę in terra. Qui propter nos homines, & propter noſtram ſalutem deſcendit & incarnatus, & homo factus, paſſus eſt, & reſurrexit tertio die, & aſcendit in cælos, indè venturus iudicare viuos & mortuos. Et in ſanctum Spiritum.

Eos autem,qui dicunt,Erat aliquandò quādò non erat,& antequā naſceretur non erat,

& quia

& quia ex non extantibus factus eſt, aut ex alia ſubſiſtentia vel ſubſtantia dicũt eſſe, aut conuertibilem, aut mutabilẽ filium Dei, anathematizat catholica & Apoſtolica Eccleſia.

SYMBOLVM CENTVM quinquaginta Patrum.

CRedimus in vnum Deum patrem omnipotentem, factorem cœli ac terræ, viſibilium omnium & inuiſibiliũ. Et in vnum Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, filium Dei vnigenitum, ex patre natum ante omnia ſecula, Deum ex Deo, lumen ex lumine. Deũ verum ex Deo vero, natum, non factum, homouſion Patri, hoc eſt, eiuſdem cum patre ſubſtantię, per quem omnia facta ſunt: Qui propter nos homines, & propter noſtrã ſalutẽ deſcendit, & incarnatus eſt de Spiritu ſancto ex Maria virgine, homo factus, crucifixus eſt pro nobis ſub Pontio Pilato, & ſepultus, tertio die reſurrexit, aſcendit ad cœlos, ſedet ad dexteram Patris, iterùm venturus eſt in gloria iudicare viuos & mortuos, cuius regni non erit finis: Et in Spiritum ſanctũ Dominum & viuificatorem, ex Patre procedentem, cum Patre & filio coadorandum & cõglorificandum, qui locutus eſt per Prophetas. In vnam catholicam & apoſtolicã Eccleſiam: confitemur vnũ baptiſma in remiſſionẽ peccatorum, expectamus reſurrectionẽ mortuorum, & vitam futuri ſeculi, Amen.

Hæc quoq; ſ act. 5. ſynod. Chalced. ſub qua duplici editione habentur, ſub nu. 152

Sufficeret quidem ad pleniſſimã pietatis agnitionem & confirmationem, ſapientiſſimum hoc & ſalutare diuinæ gratiæ ſymbolum. De Patre enim & Filio & Spirituſancto doctrinam perfectam edocet, & incarnationem Domini fideliter ſuſcipientibus manifeſtat. Sed quoniã hi, qui prædicationem veritatis deſtruere nituntur, quaſdam per proprias hæreſes vocum nouitates parturiunt, (quidam enim Dominicæ diſpẽſationis myſterium pro nobis actum audentes corrumpere, & vocabulum θεοτόκος, quod eſt, Dei genitrix, in virgine denegantes, alij autem temperamentum confuſionemq́ue inducentes, & vnam eſſe naturam carnis & Deitatis inſensatè componentes, paſſibilem vnigeniti diuinam naturam tali confuſione prodigioſè diuulgant) idcircò omnem aduerſùs veritatem opponendam ab ipſis machinationem volens excludere hæc ſancta & magna vniuerſalis ſynodus, antiquam prædicationem immobilem docens, ſtatuit præcipuè trecentorum decem & octo ſanctorum Patrum fidem incontaminatã manere: Et propter eos qui Spirituiſancto aduerſantur, patrum paulò poſteriore tempore in vrbe Conſtantinopolitana centum quinquaginta conuenientium de ſubſtantia Spiritusſancti traditã doctrinam corroborauit, quam etiàm illi omnibus inſinuauerunt, nõ quòd præcedẽtibus aliquid deeſſet adijcientes, ſed de Spirituſancto eorundem intellectum aduerſùs eos, qui Deitatis eius dominationem nituntur adimere, ſcripturarum teſtimonijs pleniùs manifeſtantes. Propter eos ſanè, qui diſpẽſationis myſterium tentant corrumpere, & purũ hominẽ eſſe, qui ex ſancta Virgine natus eſt, impudẽter diuulgãt, beatiſſimi Cyrilli Alexandrinæ quondàm eccleſię ſacerdotis, ſynodicas epiſtolas, tam ad Neſtorium, quàm ad cæteros per Orientem, congruas ſuſcepit, ad confutationem quidem Neſtorianæ amẽtiæ, interpretationem verò eorum, qui religioſo zelo ſalutaris ſymboli cupiunt intellectum. Quibus & epiſtolam ſancti & beatiſſimi primæ ſedis archiepiſcopi Leonis, ſcriptam ad Flauianũ ſanctæ recordationis archiepiſcopum, ad perimendam Eutychis malignitatẽ, quæque magni Petri confeſſionis cõcordat, & communem, quandam paginam exiſtentẽ contra eos, qui malẽ credunt, ad confirmationem Catholicæ religionis euidenter ſubiunxit. Nam & eos, qui in duos filios diſpenſationis Dominicę myſterium ſcindere moliuntur, execratur: & eos, qui paſſibilem diuinitatem vnigeniti filij audent aſſerere, de Concilio ſacerdotum repellit: & eos, qui in duabus naturis Chriſti temperamentum vel confuſionem argumentantur, auerſatur. Et qui cæleſtem aut alterius cuiuſcunque ſubſtantiæ exiſtere formam ſerui, quam ex nobis aſſumpſit, inſaniendo aſſerunt, procùl abijcit: & eos, qui duas quidem ante adunationem naturas Domini declarant, vnam verò poſt adunationem confingunt, anathema facit. Conſentientes igitur ſanctis patribus, vnum eundemq́ue filium confiteri Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, conſona voce pariter edocemus, perfectum eundem in diuinitate, perfectum eundem in humanitate, Deum verum & hominem verum, eundem ex anima rationali & corpore, ſecundùm diuinitatem vnius cum patre naturæ, ſecundùm humanitatẽ eundem vnius naturæ nobiſcũ, per omnia ſimilem nobis abſque peccato: ante ſecula quidem ex patre natum ſecundum diuinitatem, in nouiſſimis verò diebus eundem propter nos & noſtrã ſalutẽ ex Maria vergine Dei genitrice ſecũdùm humanitatem vnum eundemq́ue Chriſtum, filium, Dominum, vnigenitum, in duabus naturis inconfuſè, immutabiliter, indiuiſè, inſeparabiliter cognoſcendum, in nullo naturarum differentias propter humanitatem perimendas, magis autem ſalua vtriuſque naturæ proprietate, & in vna perſona vnaq́ue ſubſiſtentia concurrente, non in duabus perſonis partiendum vel diuidẽdum, ſed vnum eundemq́ue filium vnigenitum, Deum verbum, Dominum Ieſum Chriſtum, ſicut ab exordio prophetæ de eo, & ipſe nos IESVS Chriſtus erudiuit, & patrum nobis tradidit ſymbolum. His itaque cum omni vndique ſubtilitate & diligentia à nobis ordinatis,

ſta-

ſta fuit ſancta & vniuerſalis Synodus, aliam fidem nulli licere proferre, aut ſcribere, aut cōponere, aut ſapere, aut docere aliter. Qui verò audent aut exponere aliam fidem, aut proferre, aut docere, aut tradere aliud ſymbolum volentibus conuerti ad ſcientiam veritatis ex gentibus, aut ex Iudæis, vel hæreticis quibuſcunque, ſi quidem Epiſcopi aut clerici fuerint, alienos eſſe epiſcopos ab epiſcopatu, & clericos à clero: ſi verò monachi vel laici fuerint, anathema fieri.

Sancta Synodus dixit: Nunc neceſſarium nobis eſſe videtur conferre epiſtolam, quam Ibas ſcripſiſſe dicitur, cum definitione pro fide Chalcedonenſi Concilio prolata, & inſupèr ad ea, quæ ibi acta ſunt, necnon etiàm cum his, quæ ſancti Patres ſcripſerunt: conſiderare autem, & quæ conſonanter prædictę Epiſtolæ & Theodoro, & Neſtorio hæreticis expoſita ſunt. Notarij dixerunt: Ea, quæ pro his annotâſtis, præ manibus habemus.

Sancta Synodus dixit: Recitentur. Et cùm accepiſſet Thomas reuerentiſſimus diaconus & notarius, recitauit.

Epiſtola Ibæ confertur ad Synodū Chalcedon.

Chalcedonenſis ſancta Synodus in definitione, quam de fide fecit, prædicat Deum verbum incarnatum, hominem factum eſſe, qui eſt Dominus noſter Ieſus Chriſtus, vnus da ſancta Trinitate: Epiſtola eos, qui verbū Deum incarnatum & hominem factum eſſe dicunt, hæreticos & Apollinariſtas vocat. Sancta Chalcedonenſis Synodus Dei genitricem ſanctam virginem Mariam prędicat: Epiſtola autem ſanctam virginem Mariam abnegat DEI genitricem eſſe. Dicit enim: Quomodò poſſibile eſt accipi Deum verbum, qui ab initio eſt, pro templo ex Maria nato? aut illud, Minorâſti eum paulò minùs ab Angelis, de Deitate vnigeniti? Diuina ſcriptura, & ſancti patres & doctores Eccleſiæ exinanitionem & minorationem Dei verbi incarnati eſſe dicunt. Iterùm Chalcedonenſis ſancta Synodus in definitione, quam pro fide expoſuit, omnes ſequi ſe dicit formas ſancti Epheſini primi Concilij, & Neſtoriū anathematizat: Epiſtola autē iniuriat Epheſinam primam ſanctam ſynodum, & Neſtorium defendit, tanquàm ſinè examinatione & quæſtione ab ea damnatum. Chalcedonenſis ſancta Synodus Cyrillum ſanctæ memoriæ, & doctorem ſibi adſcribit, & ſuſcipit Synodicas eius epiſtolas, quarum vni duodecim capitula ſuppoſita ſunt, ex quibus Neſtorius condemnatus eſt: Epiſtola autem de Neſtorio quidem, qui tanta blaſphemauit & condemnatus eſt, dicit, quòd putatus eſt quibuſdam de ſecta Pauli Samoſateni eſſe, Cyrillum verò ſanctæ memoriæ hęreticum vocat, & dicit de eo, quòd lapſus eſt in Apollinarij dogma, eò quòd dicat, quòd ipſe Deus verbum homo factus eſt & cum impia vocâſſet duodecim capitula, dicit quod in eis vnam naturam dixit Cyrillus Deitatis & hu-

Pſalm. 8.

manitatis Domini noſtri Ieſu Chriſti, vt nō ſit differentia inter templum, & eum, qui in templo habitat. Ex quibus manifeſtè oſtenditur ſcriptor Epiſtolæ, quòd duas introducens perſonas, accuſat ſanctum Cyrillum, qui ſecutus eſt anteriores ſanctos patres & doctores Eccleſię, & duarum naturarum, ſecundùm ſubſiſtentiam vnitatem edocuit, quod non vnam naturam Deitatis & humanitatis Domini noſtri Ieſu Chriſti ſignificat, ſed quòd Deus verbum incarnatus, homo factus eſt. Qui enim impietatem Theodori & Neſtorij inſertam Epiſtolæ vindicant, diuiſionem diligentes, & propter hoc duas perſonas introducentes, accuſant vnitatem, quæ ſecundùm ſubſiſtentiam eſt. Hanc autem faciunt accuſationem contra huiuſmodi confeſſionē, quoniam diuiſionē nō ſuſcipit. Certum etenim eſt, quòd vnitas ſecundùm ſubſiſtentiam, inconfuſa & indiuiſa cuſtodit ea, quæ conuenerunt, ex quibus ineffabilis vnitio facta eſt.

Iterùm impiæ ſcriptor Epiſtolæ, volens ſecūdùm Theodori & Neſtorij impietatem ſeparatìm Deo verbo, & ſeparatìm homini euangelicas & apoſtolicas & voces diuidere, accuſat ſanctæ memoriæ Cyrillum, eò quòd non ſecundùm eorum inſaniam per patres duabus perſonis voces diuidit. Quòd autem ſanctæ memoriæ Cyrillus vocum quidem ſcit differentiam in vno Domino noſtro Ieſu Chriſto, Deo verbo incarnato, non autem diuidit eas per partes, & diſtribuit ſeparatìm Deo verbo, & ſeparatìm homini, euidenter in ſuis expoſitionibus ità ſcribit: Vocum autem differentiam nullo modo interemimus, licèt interdiximus diuidere eas, vt filio ſeparatìm Deo verbo, qui ex patre eſt, & vt homini iterùm ſeparatìm filio intelligēdo, qui ex muliere eſt. Ex quibus oſtēditur ſcripto epiſtolę hæreticus & calumniator. Iterùm Chalcedone congregati ſancti patres, conſonanter in geſtis apud eos habitis confitentur ità credere, ſicut expoſuit ſanctę memoriæ Cyrillus, & anathematizant eos, qui ità nō credunt: Epiſtola de eo, & qui ſimilia ei ſapiūt, dicit, quòd in cōfuſione & pœnitentia ſunt, cōtraria priori ſuæ doctrinę docentes. Chalcedonenſe ſanctū Concilium in definitione: quam de fide expoſuit, anathematizat eos, qui aliud ſymbolum, præter quod expoſuerunt trecenti decem & octo ſancti patres, cōponunt aut tradunt: Epiſtola laudat Theodorum, qui ſuper alias innumerabiles blaſphemias, auſus eſt & impiū exponere ſymbolum, in quo aliud dicit Deum verbum, & aliud Chriſtū, & anathematizat idem Theodorus eos, qui non ſecundùm ſceleratum quaſi ſymbolum ipſius ſapiunt, vt ſecūdùm inſaniam ipſius omnes ſanctos patres & doctores Eccleſiæ condemnaret. Hoc autem impium Theodori ſymbolum, in Epheſino primo Concilio prolatū anathematizatū

eſt

eſt cum ſuo ſcriptore. Iterùm Chalcedonenſis ſancta Synodus Domnum Antiochiæ Epiſcopum, eò quòd ſcripſit debere taceri duodecim capitula ſanctæ memoriæ Cyrilli, & poſt mortem condemnauit, cùm confirmâſſet condemnationem eius, & ſuſcepiſſet Maximi ordinationem. Si igitur propter duodecim capitola Domnus condemnatus eſt, quomodò dicere præſumunt quidam, epiſtolam, quę impia eadem duodecim capitula dicit, ſuſceptam eſſe à ſancto Chalcedonenſi Concilio? Sancti patres & doctores Eccleſiæ, quos ſecuta eſt ſancta Chalcedonenſis Synodus, differentiam Deitatis & humanitatis ſignificare volentes, duas dicentes naturas, vnitatem earum ſecundùm ſubſiſtentiam confitentur, quod eſt vnus Dominus Ieſus Chriſtus, Dei verbum incarnatus, & homo factus: ſcriptor autem epiſtolæ, dicens duas naturas, & vnam virtutem, & vnā perſonam, & vnum filium, & non confitens quòd Deus verbum incarnatus & homo factus eſt, (quod eſt duarum natorarum ſecundùm ſubſiſtentiam vnitas) cuius duas naturas dicit. Sed certum eſt, quòd pro perſonis naturas ponit, & affectualem vnitatem dicit ſecundùm Theodorum & Neſtorium impios, quos defendit & laudat ſcriptor Epiſtolæ. Et iſti enim duas perſonas, & duos Chriſtos, & duos filios dicentes, ſuam impietatem obumbrare volentes, duas naturas & vnum filium dixerunt. Dicit enim impius Neſtorius in Epiſtola ad Alexādrum Hierapolitanum Epiſcopum, eadem ei ſapientem, hæc: Oportet manere naturas in ſuis proprietatibus, & ſic per mirabilem & omnē rationem excedētem vnitatem, vnam, intelligi gloriam, & vnum confiteri filium. & iterum: Non duas perſonas vnam perſonam facimus, ſed vna appellatione CHRISTI duas naturas ſimul ſignificamus. Theodorus autem, ſicut prædiximus, affectualem vnitatem dicens & naturas pro perſonis ſiue ſubſiſtentijs accipiens, ità dicit in vndecimo libro de Incarnatione: Ad hæc itaque ſufficiunt quidem & quæ diximus, vbi & naturarum differentiam oſtendimus, & perſonæ vnitatem, & quòd ſecundùm naturas iſte quidem beneficium accipit, ille autem beneficium dat, certa conſtituta vnitate, ex qua indiuiſè ab vniuerſa creatura honor impletur. Oportet conſiderare, quòd cùm naturas dixiſſet, & ad perſonas peruenit inferens quòd iſte quidem beneficium dat, ille autem beneficiū accipit, per ſolum honorem duarum perſonarum vnitatem dicens, ſicut & Neſtorius vnum filium ſecundùm gloriam confitetur. Quomodò autem & Neſtorius duas dicit naturas, & quòd pro perſonis eas accipit, licèt videtur vnum dicere filium, euidenter ex eius blaſphemijs demonſtratur, quas ſanctæ memoriæ Cyrillus contra eum in Epheſo protulit, ità habentes: Propter hoc & CHRISTVS DEVS verbum nominatur, quoniam habet coniunctionem ad CHRISTVM perpetuam. Et in alijs Neſtorius dicit, Propter eum, qui induit, eum, qui indutus eſt adoro: propter eum, qui occultus eſt eum, qui apparet adoro. Inſeparabilis ab eo, qui apparet. DEVS eſt: propter hoc eius, qui inſeparabilis eſt, honorē non ſeparo, ſeparo naturas, ſed vnio in adoratione. & iterùm: quoniam enim filius homo eſt, & DEVS (dicit) deſtinauit filium ſuum, factum ex muliere: vt cùm audîeris factum ex muliere, deindè videris nomen appoſitum, quod duas naturas ſignificat, vt natiuitatem ex Maria virgine filium quidem voces, (filium etenim DEI peperit & Chriſtotocos virgo) ſed quoniam filius DEI duplex eſt ſecundùm naturas, non genuit quidem filium Dei, ſed genuit humanitatem, quæ eſt filius propter coniunctum ei filium. Theodorus autem in octauo de Incarnatione libro, & ipſe naturas pro perſonis accipiens, ità dicit: Sicut & Dominus de viro & muliere dicit, quòd iam non ſunt duo, ſed vna caro: dicamus & nos rationabiliter ſecundùm vnitatis rationem, quoniam non ſunt duæ perſonæ, ſed vna, ſcilicet naturis diſcretis. Sicut enim ibì non nocet numero dualitatis vnam dici carnem, (certum eſt enim ſecundùm quid vna dicitur) ità & hîc non nocet naturarum differentiæ perſonæ vnitas. Quandò etenim naturas diſcernimus, perfectam naturam DEI verbi dicimus, & perfectam perſonam: (nec enim ſinè perſona eſt ſubſiſtentiam dicere) perfectam autem & hominis naturam & perſonam, ſimiliter. Quandò autem ad coniunctionem reſpicimus, vnam perſonam tunc dicimus. Inſupèr epiſtola dicit, oportere confiteri in templum, & in eum, qui in templo habitat, quod euidenter duas introducit perſonas. Sed & Neſtorius ijſdem vſus eſt verbis, ità dicens: Eamus igitur & naturas confitentes, & coniunctionem naturarum conſtringentes: & dignitatem quidem dicentes vnam, & dominationem vnam templi, & qui in templo habitat, duas autem naturas. Et iterùm dicit: Dominus enim & templum eſt propter cōiunctam ei dominationem. Ex his autem Neſtorij verbis, & ex his, quæ in epiſtola cōtinentur, manifeſtum eſt, quòd alium dicunt Chriſtum, quem templum vocant, & alium Deum verbum, quem dicunt habitare in tēplo: & ſecundùm eorum impietatem, affectualem dicentium vnitatem, nulla ſit differentia inter Chriſtum & fideles homines, de quibus dixit Apoſtolus: Vos templum Dei eſtis, & ſpiritus Dei habitat in vobis. Quoniā verò & vnam virtutem in duabus naturis dicit ſcriptor Epiſtolæ, hoc & Theodorus & Neſtorius dicunt, quos laudat & defendit. Theodorus quidem ī duodecimo libro eiuſdem opuſculi, ità dicens: Ad hæc autē beatus

Galat. 4.

Matth. 19.

1. Cor. 3.

tus Apoſtolus reſpondens, conatur oſtendere, quomodò particeps eſt diuini honoris, & quòd eo fruitur nō propter ſuam naturam, ſed propter inhabitantem virtutem. Oportet & cōſiderare, quòd purum hominem dicunt Chriſtum, non propter ſuam honorādum naturam, ſed propter in eo habitantē virtutem. Neſtorius autem de dicto in Euāgelio: Quòd ſimile eſt regnum cœlorum homini regi, ità dicit; (Matth. 18. & 22.) Coniunctionis, & dignitatis, & ad quod videtur potentiæ, & diuinæ filiationis, & ipſius nominis Chriſti non eſt diuiſio, rationis autem Deitatis & humanitatis eſt diuiſio. Hāc autem impietatem vnitatis, quæ ſecundùm virtutem eſt, beatus Cyrillus interimens, ita dicit: (Anathematiſmo 3.) Si quis dicit per coniunctionem ſecundùm dignitatem, vel authoritatem, vel potentiam ſine virtutem, & non magis cōuentum, qui eſt ſecūdùm vnitatem naturalem, vnitionem factā eſſe, anathema ſit. Hanc doctrinam accepi à ſanctis patribus, per quam condemnant eos, qui non confitentur, quòd Deus verbum carni animatæ anima rationabili & intellectuali ſecundùm ſubſiſtentiam vnitus eſt, ſed dicunt vnitatem factam eſſe ſecundùm dignitatem, & authoritatem, & virtutem. Vna enim virtus, & vna gloria, vel dignitas, non ſicut ſcriptor Epiſtolæ, & Theodorus, & Neſtorius impiè expoſuerunt, in diuerſis naturis dicitur, ſed in diuerſis perſonis, eundem honorem & dignitatem & æqualitatem habētibus, quod in ſancta Trinitate confitemur.

Sancta Synodus dixit: Oſtendit manifeſtè facta collatio, quòd contraria per omnia eſt Epiſtola, quam Ibas ſcripſiſſe dicitur definitioni, quam pro recta fide ſancta Chalcedonenſis Synodus pronunciauit. Vndè & precedentes omnes, exegerunt Ibam anathematizare Neſtorium, quem vindicabat impia Epiſtola, & inſupèr impia eius dogmata & ſubſcribere definitioni, quam pro fide expoſuerunt ad refutanda certè ea, quæ prædicta Epiſtola vindicat. Et hæc fecerunt, pro nullo habentes ea, quæ ab vno vel duobus pro eadem Epiſtola dicta ſunt, qui & ipſi eiuſdē omnibus facti volūtatis, Ibam ſuſceperunt, cùm pœnitentiam egiſſet, & Neſtoriū anathematizâſſet, & ſubſcripſiſſet definitioni ab eodem ſancto Concilio expoſitæ. (Epiſtola Ibæ anathematizatur.) Omnes Epiſcopi exclamauerūt. Hęc omnes diximus, Epiſtola hæretica eſt, Epiſtolá, quæ dicitur Ibæ, oēs condemnamus. Iſtā omnes anathematizamus, Epiſtola aliena Synodo eſt, Epiſtola contraria definitioni eſt, tota Epiſtola hæretica eſt, tota Epiſtola blaſphema eſt. Qui hanc non anathematizat, hæreticus eſt: qui iſtā ſuſcipit, hæreticus eſt. Epiſtolam definitio ſanctę Chalcedonenſis Cōcilij condemnauit. Qui eam ſuſcipit, nō cōfitetur Deum verbum hominem factum eſſe. Qui eam ſuſcipit, Cyrillum non ſuſcipit. Definitio Chalcedonenſis Concilij Epiſtolam, quæ Ibæ dicitur, eiecit. Vnus Neſtorius, Vnus Theodorus: anathema Theodoro & Neſtorio, & Epiſtolæ, quę dicitur Ibæ. Qui Epiſtolam ſuſcipit, Cyrillū reijcit. Qui epiſtolam ſuſcipit, Chalcedonenſes ſanctos patres reijcit. Chalcedonenſis Synodi & Cyrilli æterna memoria: ſanctarum quatuor Synodorum ęterna memoria. Qui non anathematizat Epiſtolam, Chalcedonenſem Synodum iniuriat. Multis annis Imperatorē, orthodoxum Imperatorem multis annis. Et poſt iſtas exclamationes ſancta ſynodus dixit: Sufficiēte quæſtione, quæ pro tribus capitulis facta eſt, alio die quod agendum eſt conſideremus.

IMPERII DOMINI Iuſtiniani Perpetui AVGVSTI, ANNO XXVII. POST Conſulatum Baſilij viri Clariſſ. Anno xij. die 18. Kalendas Iunias, Indictione prima.

Conſidentibus in ſecretario venerabilibus Epiſcopis huius regię ciuitatis, Eutychio ſanctiſſimo Patriarcha regię Cōſtantinopolis nouæ Romæ. (Confeſſio ſeu Collatio 7.)

Apollinario ſanctiſſimo Archiepiſcopo Alexandrinæ magnæ ciuitatis.

Domnino ſanctiſſimo Patriarcha * Theopolitanæ magnæ ciuitatis.

Stephano religioſiſſimo epiſcopo Raphiæ.

Georgio religioſiſſimo epiſcopo Tiberiadis.

Damiano religioſiſſimo epiſcopo Sozylæ, vicem agentibus Euſtochij ſanctiſſimi epiſcopi Hieroſolymitani.

Benigno religioſiſſimo epiſcopo Heracleæ Pelagonię, vicem agente Elię beatiſſimi epiſcopi Theſſalonicenſis.

Theodoro religioſiſſimo Epiſcopo Cęſareę primę Cappadocię prouinciæ.

Andrea religioſiſſimo epiſcopo Epheſi.

Sextiliano religioſiſſimo epiſcopo Tuniēſi, vicem agente Primoſi religioſiſſimi Epiſcopi Carthaginis.

Megethio religioſi. epiſ. Heraclеę Thraciæ.

Anaſtaſio religioſiſſimo epiſcopo Tabiæ, vicem agente Dorothei religioſiſſimi Epiſcopi Ancyræ.

Ioanne reuerēdiſſimo epiſcopo Ælienſi, vicem agente Euprepij religioſiſſimi Epiſcopi Cyzicenæ ciuitatis.

Euſebio religioſiſſimo Epiſcopo Tyri.

Ioanne religioſiſſ. Epiſcopo Nicomediæ.

Stephano religioſiſſimo epiſcopo Nicęæ.

Conſtantino religioſi. epiſ. Chalcedonenſi.

Petro religioſiſſimo Epiſcopo Tarſi.

Ioanne reuerēdiſſimo Epiſco. Cucuſorum,

vicem agente Palladij religioſiſsimi Epiſcopi Melitinæ.
Ioanne religioſiſſ. Epiſc. Cæſareæ Paleſtinæ.
Pópeiano religioſiſsimo Epiſcopo Byzacij.
Amazonio religioſiſsimo Epiſcopo Edeſſæ.
Alexandro religioſiſsimo Epiſcopo Gangrorum.
Thoma religioſiſſ. Epiſcopo Apameę Syriæ.
Euphrantia religioſiſsimo Epiſco. Tyanorũ.
Theodoro religioſiſsimo Epiſcopo Hierapolis Syriæ.
Boſphorio religioſiſſ. Epiſc. Neocæſareæ.
Ioanne religioſiſsimo Epiſcopo Boſtræ.
Philippo religioſiſsimo Epiſcopo Myrorũ.
Theodoro religioſiſsimo Epiſcopo Seleucię Iſauriæ.
Iuliano religioſiſsimo Epiſcopo Sardienſi.
Theodoro religioſiſsimo Epiſcopo Gortynæ.
Euſtathio religioſiſsimo epiſcopo Damaſci.
Theodoſio religioſiſsimo Epiſcopo Rhodi.
Firmo religioſiſsimo Epiſcopo Potipaſon Africanæ prouinciæ.
Theodoro religioſiſsimo Epiſcopo Antiochiæ Piſidiæ.
Phoca religioſiſsimo Epiſcopo Stalienſi.
Eulogio religioſiſsimo Epiſcopo Pergeſ.
Seuerino religioſiſsimo Epiſcopo Aphrodiſiadis.
Cyriaco religioſiſſ. Epiſcopo Amidæ.
Seuero religioſiſsimo Epiſcopo Synnadorũ.
Petro religioſiſsimo Epiſcopo Sydæ.
Abrahamio religioſiſsimo Epiſcopo Sergiopolitano.
Aſignio reuerendiſſ. Epiſcopo * Traianopolitano, vicem agente Ioannis religioſiſſ. Epiſcopi Laodiceæ Pacatianæ.
Ioanne religioſiſsimo Epiſcopo Adrianopolitano Thraciæ.
* Creſco religioſiſsimo Epiſc. *Cuiculi.
Theodoſio religioſiſsimo Epiſcopo Iuſtinianopolitano ſecundæ Cappadocię.
Stephano religioſiſsimo Epiſcopo Laodiceæ ſiue Theodoriadis.
Auxanone religioſiſsimo Epiſcopo Hierapolis Phrygiæ.
Euſtathio religioſiſsimo Epiſcopo Maximianopolitano.
Ætherio religioſiſsimo Epiſco. Anazarbi.
Dometio religioſiſs. Epiſcopo Chalcidis.
Valeriano religioſiſſ. Epiſcopo Obbæ Africanæ prouinciæ.
Dionyſio religioſiſsimo Epiſcopo Seleuciæ Syriæ.
Theodoro religioſiſsimo Epiſcopo Dryziparon.
Seuero religioſiſsimo Epiſcopo Pompeiopolitano Paphlagoniæ.
Georgio religioſiſsimo Epiſcopo Iuſtinianę Cypſelon.
Romano reuerẽdiſsimo Epiſcopo Gabalon.
Gregorio reuerendiſſimo Epiſcopo Iuſtinianopoleos Armeniæ.

Ioanne reuerendiſſimo Epiſcopo Nyſſę.
Baſilio reuerendiſſimo Epiſcopo Iuſtinianopolitano* Caomulianorum.
Ioanne reuerendiſſimo Epiſcopo Barcuſorum.
Creſconio reuerendiſſimo Epiſcopo Zatarenſi prouinciæ Numidiæ.
Sergio reuerendiſſimo Epiſcopo Cynon ſecundæ Aegypti.
Chriſtophoro reuerendiſſimo Epiſcopo Archadiopolitano Aſię.
Theodoſio reuerẽdiſs. Epiſcopo Bybli.
Leontio reuerẽdiſſimo Epiſcopo *Archæ.
Ioanne reuerendiſſ. Epiſcopo Myrinæ.
Alexãdro reuerendiſſimo Epiſcopo Amphipolitano.
Stephano reuerendiſſ. Epiſc. Clyſmatir.
Thoma reuerendiſſimo Epiſcopo Beriſſæ.
Ariſtodemo reuerẽdiſſimo Epiſcopo Philomelij.
Thalleleo reuerendiſſ. Epiſcopo Adrianopolis Piſidiæ.
Theoctiſto reuerẽdiſſ. Epiſcopo Erithrõ.
Dogeniano reuerẽd. Epiſc. Sozopolitano.
Baſſo reuerend. Epiſcopo Tamathenſi.
Anatolio reuerendiſſ. Epiſcopo Cymę.
Diogene reuerendiſſ. Epiſcopo Ciañæ.
* Reſtuto reuerendiſſimo Epiſcopo Mileon Africanæ prouinciæ.
Theodoro reuerendiſſimo Epiſcopo Leõtopolitano Aegypti.
Aemiliano reuerẽd. Epiſcopo Antipyrgi.
Conone reuerendiſſi. Epiſ. Magoedenſi,
Theoctiſto reuerendiſſ. Epiſcopo Pruſæ.
Georgio reuerendiſſ. Epiſc. Ptolemaidis.
Sotero reuerẽdiſſimo Epiſcopo Aulonis.
Zoſimo reuerendiſſ. Epiſcopo Antãdri.
Cypriano reuerendi. Epiſcopo *Cornci.
Elia reuerendiſſimo Epiſcopo Diocletianopolitano.
Theona reuerendiſſ. Epiſcopo Caſſon.
Theodoro reuerend. Epiſcopo *Limyron. *Lymeron *Limyron
Gennadio reuerendiſſimo epiſcopo Zenopolitano.
Aſyncretio reuerẽdiſſ. Epiſcopo Aradi.
Stephano reuerendiſſ. Epiſcopo Botron.
Philippo reuerendiſſ. Epiſcopo Phelli.
Mena reuerendiſſimo Epiſcopo Demyriangelis.
Genethlio reuerend. epiſcopo Dorylaij.
Thoma reuerend. epiſcopo Conſtantinę,
Theodoro reuerẽd. epiſc. Leõtopolitano.
Seuero reuerendiſſ. epiſcopo Taborum.
Theoctiſto reuerend. epiſco. Halicarnaſi.
Coſma reuerend. epiſcopo Malli.
Dionyſio reuerend. epiſcopo Megarenſi.
Callinico reuerend. epiſcopo *Opyntis.
Paſchaſio reuerendiſſimo epiſc. Ægij.
Eraſmo reuerendiſſimo epiſc. Cybiræ.
Ioanne reuerendiſſimo epiſcopo Neocæſareæ Euphratenſis.
Nonno reuerend. epiſc. Clauſarorum.
Stephano reuerendiſſ. epiſc. Balaneon.

Thoma

Thoma reuerendiſſ. epiſcopo * Circiſij.
Anatolio reuerendiſſ. epiſcopo Sebaſtæ.
Conſtantino reuerend. epiſc. Midaij.
Macario reuerend. epiſcopo Prymneſiæ.
Megalo reuerendiſſimo epiſcopo Miri.
Thallelæo reuerend. epiſc. Iſindorum.
Nicetа reuerendiſſimo epiſc. Epiphaniæ.
Alexando reuerend. epiſc. Dionyſii.
Pelagio reuerendiſſimo epiſc. Azanon.
Hierone, reuerend. epiſcopo Anaſtaſiopolitano Phrygiæ.
Glauco reuerendiſſimo epiſcopo Alion.
Procopio reuerend. epiſcopo Antinoi.
Petro reuerend. epiſc. Dometiopolitano.
Ioanne reuerend. epiſ. Coloniæ.
Vranio reuerend. epiſ. Tralienſi.
Ioanne reuerend. epiſ. Ceraſuntis.
Phronymo reuerend. epi. Sinaij.
Macedonio religioſiſ. epiſ. Iuſtinianopolitano Bithyniæ.
Ecdicio reuerend. epiſ. Teni.
Enlogio reuerend. epiſ. Danaborum.
Theodoro reuerend. epiſ. Caradeon.
Helpidophoro reuerend. epiſ. Anaſtaſiopolitano Cariæ.
Cyrione reuerend. epiſ. Dadimorum.
Theodoro reuerend. epiſ. Laodiceæ.
Sila reuerend. epi. Tiberiopolitano.
Diogene reuerend. epiſ. Auguſtopolitano.
Theodoro reuerend. epiſ. Ingilon.
Iuliano reuereud. epiſ. Zeugmatis.
Dorymenio reuerend. epiſ. Adraon.
Ioanne reuerend. epiſ. Leri.
Theodoro reuerend. epiſc. Gargaron.
Theodoro reuerend. epiſ. Comanorum.
Ruphino reuerend. epiſ. Sebaſtiæ. Armeniæ.
Conone reuerend. epiſ. Semneon.
Cyriaco reuerend. epiſ. Caſatorum.
Siſinnio reuerend. epiſ. * Preneti.
Iuliano reuerend. epiſ. Batnon.
Anaſtaſio reuerend. epiſc. Rachlæ.
Theodoro reuerend. epiſ. Porthmi.
Paulo reuerend. epiſ. Stectorij.
Stephano reuerend. epiſc. Amaſię.
Paulo reuerend. epiſ. Adraſſi.
Euandro reuerend. epiſ. Cnidi.
Meni reuerend. epiſ. Carpathij.

Diodorus archidiaconus & primicerius notariorum, dixit: Superiore die collecta veſtra ſancta ſynodus quędam egit de epiſtola, quę dicitur Ibę; & promiſit altero die, quę agenda ſunt examinare, & ſuggerimus ad hoc, quod placuerit. Sancta ſynodus dixit: Quæ iam acta ſunt, relegantur, & relecta ſunt: & priuſquàm aliquid apud ſanctam ſynodum ageretur, Conſtantinus glorioſiſſimus. Quęſtor ſacri palatij, miſſus à piiſſimo Imperatore, & ingreſſus, ità dixit: Certũ eſt veſtrę beatitudini, quantum ſemper ſtudium victor habuit Imperator, vt finem contentio à quibuſdam exorta de tribus capitulis, quę nunc apud vos requiruntur, ſuſciperet, & calũnia pro his illata liberaret ſancta Dei Eccleſia: non tanquàm ignorans in dogmatibus rectitudinem veſtrę ſanctitatis, & voluntatem, quam de his, quæ mouentur, habetis: ſed vt etiàm Synodicè de his tribus capitulis definitio cõſtituatur. Et Vigiliũ verò religioſiſſimum adhortatus eſt vnà vobiſcum conuenire, & iſtorum capitulorum quæſtioni rectæ fidei conuenientem finem imponere. Ille verò ſæpiùs in ſcripturis ſuam manifeſtauit voluntatem, condemnans prædicta tria capitula, quod etiàm & ſinè ſcriptis ſæpiùs dixit coram piiſſimo domino, præſentibus quidem glorioſiſſimis iudicibus, præſentibus verò quãplurimis de veſtra ſancta ſynodo, & non intermiſit ſemper anathematizans defenſores Theodori Mopſueſteni; & epiſtolã, quæ dicitur Ibæ, & cõſcripta Theodoreti, quæ aduersùs rectam fidem & duodecim capitula ſancti Cyrilli expoſuit: communiter verò conuenirẽ inuitatus, & hoc facere vnà cum veſtra ſancta ſynodo, pollicitus eſt per ſeipſum facere, & dare piiſſimo domino. Vt igitur etiàm ea, quæ ſæpiùs ab ipſo facta ſunt ad condemnationem trium capitulorum, vos audientes alacriores efficiamini de his formã celeriter proferre, direxit, per me veſtræ ſanctitati cõdemnationem, ab ipſo Vigilio religioſiſſimo prolatã aduersùs Ruſticum & Sebaſtianum diaconos Romanæ ſanctæ Eccleſiæ, & alios quoſdam, necnon etiàm literas, alias quidem ad Valẽtinianum religioſiſſimum Scythię epiſcopum ab ipſo ſcriptas, alias verò ad Aurelianum religioſiſſimum, qui præſidet Arelati venerandæ Eccleſiæ, quæ prima eſt ſanctarum Galliæ eccleſiarum, omnibus tranſlatis ad Græcam lingam, ad faciliorem ſcientiã veſtræ ſanctitatis: per quas manifeſtum facit idem religioſiſſimus Vigilius, quòd per totum tempus, eorundem trium capitulorũ impietatem auerſatur. Et illud verò pars eſt eorum, quæ permiſit mihi piiſſimus dominus veſtræ aſſerere beatitudini, quoniam illi, qui iſtorum impietatem capitulorum applicare Dei Eccleſiæ feſtinant, dicere tentauerunt ad piiſſimum dominum, quòd deceret eius pietatem cuſtodire ſtatum Eccleſiæ, quẽ tenuit ſub diuinæ recordationis patre ſuo. Volens piiſſimus dominus oſtendere veſtræ beatitudini, qualem etiàm ipſe diuinæ recordationis pater eius voluntatem habuit de his, quæ nunc propoſita ſont, ſacram Epiſtolam ab illo ſcriptam ad Hypatium, tunc magiſtrum militum Orientis, direxit veſtrę beatitudini, vt cognoſcatis quòd voluntatem à patre diuinæ recordationis de his acceptam ſemper cuſtodit, veruntamen pro recta fide zelũ multiplicauit. Cùm enim ſuggeſſiſſent ab Oriente quidam Iuſtino piæ recordationis, quòd clerici venerandæ eccleſiæ Cyri, imaginem Theodoriti in theatro impoſuerunt, & in prædictam ciuitatẽ pſallentes introduxerunt: Sergius verò tunc ci-

uitatis Epiſcopus, collectionem celebrauit Theodori, & Diodori, & Theodorii, & Neſtorij, tanquàm vnius ſanctorum martyrũ: literis vſus eſt ad Hypatium magiſtrum militum tunc Orientis, vt hoc requireret, & ad Imperium referret. Et his ità habere demonſtratis, eiectus eſt ab epiſcopatu Sergius, & vſque ad mortem ità permanſit, ſicut omnes quidem Theopolitanæ ſanctæ Eccleſiæ clerici ſciunt, & Dionyſius verò religioſiſſimus Epiſcopus Seleuciẽſis Eccleſiæ, & Hermiſigenes reuerendiſſimus presbyter venerandæ Eccleſiæ regiæ vrbis, necnon etiàm Hieraclius reuerẽdiſſimus presbyter Theopolitanæ ſanctiſſimæ Eccleſiæ, ſcientes quòd vſque ad mortem permanſit Sergius extra ſanctam Eccleſiam, propter condemnationẽ de his contra illum tunc factam. Decet igitur veſtram ſanctam ſynodum, cùm omnia cognouerit, mirari quidem pijſſimi domini patientiam, feſtinare verò celerem imponere cauſæ finem, nè per longiorem dilationẽ maius ſcandalum ſimplicioribus efficiatur, & permaneant hæretici ſemper ſanctiſſimæ Eccleſiæ adſcribentes iſtorum impietatem capitulorum.

Sancta ſynodus dixit: Chartæ, quarum glorioſiſſimus Quæſtor mentionem facit, recitentur. Et cùm ſuſcepiſſet Diodorus archidiaconus & primicerius reuerentiſſimorum notariorum, recitauit.

Vigilius Epiſcopus Ruſtico & Sebaſtiano.

Literæ Vigilij, quib' excomunicat R. ſticũ & Sebaſtianum diaconos, &c.

Diù vobis, Ruſtice & Sebaſtiane, canonibus & deceſſorum noſtrorum cõgruẽtem vltionem inferre pro Apoſtolica moderatione diſtulimus: ſed quia Doctoris gentium in cordis veſtri duritia, quod à nobis cum nimia triſtitia dicitur, verba videmus impleta, quibus ait, Neſcitis quia patientia

Rom. 2.

Dei ad pœnitentiam nos adducit? tu autem ſecundùm duritiam tuam & impœnitẽs cor, theſaurizas tibi iram in die iræ: vt exceſſus veſtros ex plurimis paucos interim, inquãtùm poſſumus, deſignemus, venientibus nobis hic in regiam ciuitatem, tu Ruſtice, dum aliqua nobis ignorantibus legeres, quæ hominem loci tui omninò legere non decebat, & plura cõmittere diceteris, quæ etiàm noſtram, ſi te non prohibuiſſemus, quod abſit, opinionem atque animam lædere potuiſsẽt: dicẽte quoquè de te nobis aliqua Paulo diacono, etiàm te præſente, ſicut oportuit, & pro affinitate, qua nobis à germano, quem dilexímus, iungebaris, & pro eo, quòd nos te ad Leuiticum prouexeramus officium, frequẽter & ſecretè paterna monuimus charitate, vt ſi ea, quæ de te dicebantur, ex aliqua parte cognoſceres, à talibus temperares, nè, quia Dei cauſam indiſcuſſam non pateremur qualibet ratione relinquere, canonicum per nos in te iudicium proueniret. Tu autem non ſolùm admonitionem noſtram audire maleuolo ſpiritu noluiſti, ſed etiàm, ſicut ſcriptum eſt, Argue ſapientem, & adamabit te: ſtultum, & odio habebit te: & iterùm, Noluit intelligere vt benè ageret: iniquitatem meditatus eſt in cubili ſuo, ad hoc malitia tua perducta eſt, vt noſtra admonitione contempta, in odium potiùs proſilires, & occaſionem quæreres, quatenùs cauſa capitulorũ, id eſt, de dictis Theodori Mopſueſteni eiuſque perſona, ſed & Epiſtola, quæ ab Iba ad Marim Perſam perhibetur ſcripta, necnõ & dictorum Theodoriti, quæ contra rectam fidem & Epiſtolam beatæ recordationis Cyrilli Synodicam ad Neſtorium cum duodecim Capitulis, quam & ſancta Synodus Epheſina prima ſuſcepit, & beata Chalcedonenſis ſynodus, ad conuincendas Neſtorij veſanias in definitione fidei legitur poſuiſſe, quæ te etiàm inſtante certum eſt flagitata, ità vt filijs noſtris Sapato & Paulo diaconis, ſed & Surgentio notariorum primicerio clamitares dicens, nõ ſolùm nomen & ſcripta Theodori Mopſueſteni à nobis debere damnari, ſed & territorium eius ipſum, vbi poſitus eſt, & ſi oſſa eius euulſa quiſquam de ſepultura eijceret, & cum eodẽ territorio incenderet, gratanter acciperes. Et cùm neceſsè eſſet, vt negocium, quod fuerat in iudicio noſtro perductum, te etiàm quàm maximè inter alios tã ſacrati Ordinis quàm ſequentis conſentiente, ſententia finiretur, quod conſtat effectum, & quid de eodem iudicato feceris, quomodò etiàm in palatio vt fratri noſtro Menæ, ad quem ſcripſeram, celeriter traderetur inſtiteris, nulli habetur incertum, ità vt filio noſtro Surgenno Primicerio petenti, ſchedam ipſam iudicati noſtri, vt apud ſe pro loco ſuo ſecundùm conſuetudinem retineret, per multos dies dare penitùs noluiſſes, donèc exemplaria per plurimos ſacerdotes ac laicos, ſed & per glorioſum virum Tyrannum magiſtrum militum, aliosque laicos in Africana prouincia deſtinares, quod in Eccleſia noſtra à diacono nũquàm factum eſt, ac nobis etiàm neſcientibus, eius exemplaria deſtinares. Nam & Sabbato ſancto, quo ipſum, te, ſicut præfati ſumus, imminente, protulimus iudicatum, in Eccleſiam feſtum proceſſiſſe, & communicaſſe, & officium tuum impleſſe cognoſceris. Nam & eodem die reuertens ac Eccleſia, coepiſcopo noſtro, quantùm perhibet, Iuliano hoc diceres, quia melius fieri non potuit, quàm quòd factum eſt iudicatum, & hortareris vt Deus oraretur, neque quod factum eſt, tolleretur. Quod etiam ſuccedente Dominico die Paſchæ ſimiliter effeciſti, & diù in eadem perdurando ſententia, alios, vt iudicatum noſtrum libenti animo ſequerentur, nihilominùs hortabaris. Nam dum Antiochenæ Eccleſiæ apocriſarijs eiuſ-

Prou. 9.

Pſalm. 15.

dem

dem iudicati exemplaria nos dare petentibus differremos, ſed hoc magìs iuſtum eſſe prædictis apocriſarijs diceremus, vt à fratre noſtro Mena potiùs exemplaria perciperent, ad quem à nobis videbatur fuiſſe prolatum, tu autem publica voce depoſceres, dicēs dominum Leonem ità de Epiſtola ſua diuerſis exemplaria deſtinaſſe, nos facere debere ſimiliter, aſſerendo, quia metueres, niſi vniuerſitas iudicati noſtri exemplaria de ſcrinio noſtro edita teneret, qualibet ratione poſteà forſitan celaretur. Nam dum occaſionem euntis ad Siciliam reperiſſes, & iudicatum noſtrum laudeſque eius, vbi etiàm filij noſtri Diaconus Primiceriuſque tecum manifeſtū eſt ſubſcripſiſſe, filijs noſtris Pelagio Diacono alijſque dirigere voluiſſes pro cautela, nè ab aliquo inueniri forſitan potuiſſet, nobis etiàm ignorātibus, in membrana conſcriptum, & in breuitate quadruplicatum, literis ſcriptum minutiſſimis deſtinâſti. Nam & Vincentio ſecundæ regionis ſubdiacono, iterùm à nobis poſteà ad Siciliam directo, per eum filio noſtro Pelagio diacono ſimiliter ſcripſiſti: ſed quia ità memoratus ſubdiaconus proſperè nauigauit, vt illum, qui in membrana ſcripta portauerat, præcedere potuiſſet, quantùm nobis retulit, ea, quę in membrana ſcripſeras, Pelagius diaconos ipſo præſente percepit. Ergò dum & te præ omnibus imminente prolatum fuerit iudicatū, & tanta in eius iudicati laude ſuccēſſus per multum tempus ſcripſeris, feceriſve, vt nunquàm te crederemus ab hac poſſe rectitudine deuiare, immutatum te ſubitò poſt hæc quadam animi leuitate, vulgante opinione comperimus, & cum aduerſarijs Eccleſiæ, qui contra iudicati noſtri ſeriem nitebantur, & à nobis ſunt per iudicati ipſius tenorem à communione ſuſpēſi, ſecretè tractare, & dum filius noſter diaconus Paulus ad Italiam diſcedere voluiſſet, poſteaquàm & ad eum peruenit, quòd ſcandalum Eccleſiæ, in communione adhuc noſtra poſitus, ſecretè & hîc, & in Africana prouincia, vbi anteà defendendo & laudando iudicatum noſtrum, eius exemplaria deſtinaſti, facere nitebaris, tunc vbi cœpit inſiſtere & dicere, vt ſi verum eſſet, producere debuiſſes, quod tu conuictus, celare minimè potuiſti. Tunc verò memoratus nobis cœpit imminere diaconus, vt aut corrigere te ab his, quæ illicitè faciebas, ſub noſtra præſentia clericorumque promitteres, aut certè petitionem aduerſùm te, & varietatem tuam atque fallaciam ab eo factam, quam & præ manibus gerebat, debuiſſemus accipere: ad hoc es propria voluntate perductus, vt tactis Euangelijs ſacramenta præſtares, & verba tua à notario ſcripta in noſtro tenerentur ſcrinio, quibus inter alia legeris promiſiſſe, te nunquàm à noſtro penitùs obſequio diſceſſurum. Poſteaquàm verò peior te Sebaſtianus, pro ſolo ſcandalo faciendo, ſicut & initia ipſius venientis in Conſtantinopoli monſtrauerunt, & exitus peior edocuit, noſcitur aduenisse, ità vt mox tui immemor ſacramenti, coniurationem inter vos contra ſtatuta canonum nobis ignorantibus facientes, in apertum vterque prorumperetis ſcādalum. Sed vt tua, Sebaſtiane, non inquantùm ſunt, ſed inquantùm referre poſſumus, mala, quæ feceris diuerſi cognoſcant.& iuſtè te, nam magìs tardè, Canonicam aduertant ſubijſſe ſententiam, ad tuæ ordinationis veniamus initia. Abſentibus filijs noſtris diaconis Anatolio atque Stephano, à nobis poſtulaſti, vt ad tempus pro implendo officio abſentium loco diaconum te interim faceremus. Quod ideò tibi ad præſens ſperanti cōceſſimus, quia ante ordinationem tuam cautionem nobis propria volūtate legeris emiſiſſe, quā & teſtibus roboraſti, & tactis Euangelijs iuramentum corporaliter præſtitiſti, vt quicquid tibi à nobis pro Eccleſiaſtica vtilitate fuiſſet iniunctum, fideliter & ſinè aliqua fraude compleres: officium verò locumque diaconi ſinè aliquo vitio, ſinè aliqua ſuperbia, ſinè aliquo neglectu, donèc reuerterentur diaconi memorati, aut quāto te tempore in Leuitarum voluiſſemus ordinatione miniſtrare, cum omni humilitate & ſtudio ſinè neglectu modis omnibus impleturum: in eadem cautione rursùs adijciens, quòd ſi de his omnibus, quæ cum ſacramento tactis corporaliter Euangelijs promiſiſti, aliquid minùs impleſſes, tunc à ſancta communione eſſes ſuſpenſus: ità vt ſi à die exceſſûs tui intra annum pœnitētię noluiſſes colla ſubmittere, tu tibi anathema manu propria ſcribendo dixiſti. Tunc ergò ad præſens factus es ſub ea, quam ſperabas & pollicitus fueras, conditione diaconus. Poſteà verò, vt à nobis ad Dalmatiarum patrimonium mittereris, ſummis precibus poſtulaſti. Quod nos ſecuri, quia talem feceras cautionem, animo libenti conceſſimus. Qui dum in Salonitana vrbe pro ordinatione patrimonij aduenisses, quantùm ad nos poſteà eſt plurimorū relatione perductū, illicitis te & à ſede Apoſtolica prohibitis ordinationib' miſcuiſti, & quos Honorius, tunc prædictę ciuitatis Epiſcopus, contra conſuetudinem Romanæ vel ſuæ Eccleſiæ, & ſedis Apoſtolicæ conſtituta ſacris ordinibus applicauerat, non ſolùm prohibere penitùs noluiſti, ſed nec nobis ex hac cauſa vel ſcripto referre, vel quandò Theſſalonicæ nobis occurreras, memor conſcientiæ tuæ, nè verbo quidem ſuggerere voluiſti, & cum illis tanquàm cum legitimo & rationabili ordine factis, cupiditatis ſpiritu acquieuiſti procedere, & eorum ſocius es communionis venalitate repertus. Iterùm Theſſalonica ad Dalmatias patrimonij regēdi cauſa remiſſus es, ex qua prouincia frequenti te authoritate monuimus, vt

11.q.[illegible]

non antè diſcederes, niſi omnes ſecundùm pollicitationem tuam tam de Dalmatiarum patrimonio, quàm de Præualitano colligeres penſiones. Sed tu omnia prætermittens, ad Conſtantinopolitanam vrbem pro ſolo faciendo venire ſcandalo feſtinaſti, quantùm & ſequens exitus declarauit. Relegens tamen cõſtituti noſtri ſeriem, quam de præfatis capitulis ad Menam huius ciuitatis antiſtitem dediſſe relegimus, in conſpectu diaconorum, ſubdiaconorumque vel vniuerſorum clericorũ, publica voce laudabas, vt de cęlo iudicatum noſtrum ordinatum atq; prolatum omnibus, ſicut præfati ſumus, clericis loquereris. Dicta verò Theodori Mopſueſteni aſſerebas te in Romana vrbe inter aliquos codices inueniſſe, quæ confirmabas omni execratione & blaſphemijs eſſe completa. Hæc dicendo, in noſtro obſequio, & in Eccliſia publicè & in * Placidias officium diaconatus implebas. Natiuitatis C h r i s t i D e i Domini & ſaluatoris noſtri ſecundùm carnem, præterito anno dies aduenit: vocauimus te, quia ad nos, quæ ſuprà meminimus te feciſſe in Dalmatijs de recenti peruenerunt: & ſicut oportuit, diximus tibi, ſi cum illis, qui contra ſedis Apoſtolicę conſtituta in moratis ſunt applicati ordinibus, proceſſiſti, aut eorum te communioni, ſicut dicitur, ſociaſti, neceſſè nobis eſt, vt ſi nos D e v s ad noſtram dignatur Eccleſiam reuocare, quæ tamen aſti, & veritatem manifeſtiùs cognoſcentes, ſecundùm Canones vindicemus. Tu verò conſcientiæ tuæ reatu perterritus, quia contra Apoſtolica feceras conſtituta, occaſionem tibi diſcedendi diſſimulãs requirebas. Nam cùm te pro certo mandata cum Ioanne Epiſcopo & Surgenoo primicerio atque Saturnino conſiliario noſtro ad Menã fratrem noſtrum, huius ciuitatis antiſtitem, miſiſſemus, ſeneſſus in Placidias, multis præſentibus & officium diaconi tu & Ruſticus ex more compleſtis, & quandò clementiſſimus princeps dominus filius noſter, vt alia die ad Eccleſiam procedere deberemus, referendarium deſtinauit, vt ei promitteremus, cum alijs diaconis & clericis nos tu & Ruſticus fuiſtis hortati. Nam & ad refectionẽ pariter in noſtra menſa ambo fuiſſe ſimili ratione probabimini.

Ioan. 13. Sed ſicut Iudas poſtquàm buccellam accepit, de traditione Domini cogitauit, ità & vos noctis horis pro concitando ſcandalo Eccleſiæ diſceſſiſtis. Nos autem alio die mãdantes vobis, vt aut procederetis locum diaconi ex more complentes, aut à communione vos cognoſceretis fuiſſe ſuſpenſos: tu verò Sebaſtiane his, quos inter alios miſeramus, fratribus noſtris Ioanni & Iuliano Epiſcopis hoc, quantùm renunciauerunt, dixiſti: Ego iudicatum, quod Papa protulit, ſequor, ſi tamen in illis vindicat, qui contra iudicatum faciunt. Nam & ſimili eis, quantum perhibent, ratione dixiſti, intantùm vt diceres ibì veniſſe Lampredium & Felicem monachos, qui noſtrum iudicatum ſuſcipere noluerunt, & mandaſſe vos eis, Non vos poſſumus videre, quia vos aliam cauſam habetis, & nos aliam. Poſteà verò ad hoc nequitia veſtra peruenit, vt excommunicatis communicare contra canones ſuperbo præſumeretis ſpiritu, id eſt, memoratis vel alijs, quos pro hoc, quòd contra iudicatum noſtrum ſcripſerant, per eiuſdem iudicati ſeriẽ conſtabat iam à nobis communione ſuſpenſos: cui iudicato, ſicut ſuprà meminimus, vos acquieuiſſe & conſenſiſſe & cõmunicaſſe, catholica probauit Eccleſia. Vndè conſtat vos ſecundùm regulas Canonum iuſtè damnari. Definiunt enim Canones, Si quis excõmunicatus ante audientiam communicare præſumpſerit, ipſe in ſe damnationem protulit. Item, Placuit vniuerſo Concilio, vt qui excommunicatus fuerit pro ſuo neglectu, ſiue Epiſcopus, ſiue quilibet clericus, & tempore excommunicationis ſuæ ante audientiam communicare præſumpſerit, ipſe in ſe dàmnationis iudicetur protuliſſe ſententiam. Adiecistis etiàm execranda ſuperbia, quæ nec leguntur, nec ſinè ſui pontificis iuſſione aliquãdò ordinis veſtri homines præſumpſerunt, authoritatem vobis prędicationis contra omnem conſuetudinem vel Canones vindicare, Epheſinæ primæ ſynodi impugnationem & exprobrationem, ſed & beatæ recordationis Cyrilli, blaſphemias quoquè contra I e s v m Dominum noſtrum dictas ſimili defendentes inſania, & per omnes prouincias fallaciter ſcribentes, nos aliquid commiſiſſe, quod reperiatur aduerſum definitioni ſanctæ Chalcedonenſis Synodi, quæ præcedentium ſe trium, id eſt, Nicęnæ, Conſtantinopolitanæ, atque Epheſinæ primæ concordat fidei Synodorum. Ità ergò cunctorum animos, qui veſtram malitiam neſcierunt, ſed tanquàm à Romanis diaconis ſuſcipientes ſcripta, ſimpliciter crediderunt, ad tantum ſcelus operatio fallaciæ veſtræ peruenit, vt humanus ſanguis in aliquibus locis intra Eccleſiam, quod dici nefas eſt, funderetur: & omnem legem Eccleſiaſticam ſuperbo ſpiritu conculcare voluiſtis, ſanctarum quoquè regularum conſequentiam iniurijs affeciſtis; impia & quæ non ſunt licita, per vniuerſas contra nos prouincias fallaciter indicando. Nupèr etiàm malis veſtris addentes peiora prioribus, dominum Leonem prædeceſſorem noſtrum in Theodori Mopſueſteni dictis, quæ contrà rectàm fidẽ legitur ſcripſiſſe, conſenſum præbuiſſe atque firmaſſe, ſe, dato ſcripto ad Chriſtianiſſimum Principem dominum filium noſtrum auſi fuiſtis aſtruere. Abſit ergò quẽlibet credere Chriſtianum, quòd aliquid tale, quod contra rectam fidem à quolibet inueniatur ſcriptum,

illius

Digitized by Google

illius tāti pſulis ſanctitas ſuſcepiſſet, quippe
qui in vniuerſis Epiſtolis ſuis & Neſtoriū, &
Eutychē, vel eis ſimilia ſapiētes, pari legitur
ſententia condemnaſſe. In quo memorato
ſcripto, etiàm contra diuinas ſcripturas, non
ſolùm pontificibus multis, ſed etiàm, quod
dici nefas eſt, ipſi quoquè principi ſacrile-
gas iniurias irrogare tentaſtis, quaten* igno
rantem Chriſtianū populum diabolica am-
pliùs deciperetis aſtutia. Hæc ergò ſuſtinen-
tes per multa temporis ſpatia, patientia ſa-
cerdotali reſecare diſtulimus, credentes vos
forſitan * reſipiſci, & ab illicitis temperare.
quia ſemèl & ſecundò adhortatione noſtra
per fratres noſtros Epiſcopos, id eſt, Ioānem
Marſicanum & Iulianum Cingulanum, vel
Sapatum filium noſtrum atque diaconum,
necnon & per glorioſum virum patriciū Ce
thegū, & religioſum virū item filium noſtrū
Senatorem, aliosque filios noſtros commo-
niti noluiſtis audire, & neque ad Eccleſiam,
neque ad nos reuerti, ſicut omnia facitis, vo
luiſtis deteſtanda ſuperbia: & ideò neceſsè
nobis eſt in vobis Canonicè vindicare, nè
videamur diuinarum ſcripturarum increpa
tionibus ſubiacere. Scriptum eſt enim:
Pſal. 49. *Videbas furem, & ſimul currebas cum eo, &*
Matth. 5. *cum adulteris portionem tuam ponebas, &*
ipſe Dominus ac Saluator noſter dicit: Quòd
ſi oculus tuus dexter ſcandalizat te, erue eum,
& proijce abs te. Expedit enim tibi, vt pe-
reat vnum membrum tuum, quàm totum cor-
pus mittatur in gehennam. Et quoniam iſte
intellectus magìs de officijs eccleſiarum, vel
proximis non rectè agentibus, & ſcandala
in eccleſijs mittentib* ſano ſenſu debet apta
Matth. 18 ri, ſicut & alibi nos admonet, dicens, *Opor-*
tet venire ſcandala, ſed va illi per quem ve-
niunt: & beatus Apoſtolus ſimili prædicat
Gala. 5. ratione, *Vtinàm & abſcindantur, qui vos con-*
turbant: & iterùm ſancta ſcriptura nos com
Prou. 22. monet, dicens, *Eijce peſtilentem de Concilio*
& exiet cùm eo iurgium: oportet ergò nos
iam poſt tantas admonitiones in vobis,
Ruſtice & Sebaſtiane, per authoritatem bea
ti Petri, cuius nos Dominus ſibi voluit vice
ſeruire, regulariter vindicare, propterea nè
ſi iam diutiùs differamus, omnis Eccleſiaſti-
cus ordo ſoluatur. Ideoque quod à nobis cū
gemitu, ſed cum beati Petri authoritate di-
cendū eſt, pro ſuprà ſcriptis exceſsibus alie-
nos vos à diaconi eſſe honore decernimus,
& omni miniſterio officij Leuitici, prædictū
vobis honorem auferentes, penitùs ſummo-
uemus, nullam vlteriùs licentiam habentes,
vt ex Leuitico nomine aut gradu aliquid fa-
cere præſumatis, vel ſub nomine diaconorū
ſcribendo iterùm Dei conturbetis Eccleſiā:
quippe qui ex Apoſtolica authoritate & pa-
trum regulis, contra quas multa ſpiritu ſu-
perbo atque irreligioſo feciſtis, vos olim di-
gnos damnatione præſenti authoritate de-
ponimus. Et vt vniuerſi nos hęc pro loco, in

quo nos Deus eſſe voluit, & authoritate bea-
ti Petri Apoſtoli rectè feciſſe cognoſcant,
Canonum conſtituta poſuimus, quæ ſancta
Chalcedonenſis Synodus apud ſe relecta,
laudauit. Etius archidiaconus relegit: Si
quis presbyter aut diaconus, ſuum contem-
nens Epiſcopum, à communione ſemetip-
ſum ſuſpēdit Eccleſiæ, & ſecretiùs collectam
facit, & altare conſtituit, & noluit euocanti
Epiſcopo conſentire, & noluerit eidem ac-
quieſcere, neque obedire & priùs & ſecun-
dò vocanti, hunc omninò damnari, nec vnq̄
hunc curationem mereri, nec recipere eum
poſſe honorem. Si autem permanſerit tur-
bas faciens & ſeditiones Eccleſiæ, per extra-
neam poteſtatem tanquàm ſeditioſum debe
re comprimi. Omnes reuerendiſſimi Epi-
ſcopi clamanerunt. Hæc iuſta regula, hæc re-
gula patrum. Pariter ſtatuentes, vt ſi nobis vi
uentibus, ſicut optamus, ſub humilitate &
manſuetudine Canonicè pœnitentes, matrē
recognoueritis Eccleſiam, competenter à no
bis venia concedatur. Si verò, quod non
optamus, ſub regulari pęnitentia ad matrem
Eccleſiam conſueta diſtuleritis redire ſuper-
bia, conciliorum in vobis, quorum regulas
poſuimus, cenſura ſeruetur, vt nullus poſt
tranſitum noſtrum contra conſtitutum no-
ſtrum, quod ex beati Petri, cuius locum licèt
immeriti gerimus, authoritate proferimus
canonum regulas exequentes, in Eccleſiaſti-
co gradu audeat reuocare Ioannem, Geron-
tium, Seuerinum, Importunum, Ioannem
atque Deus dedit, quos conſtat veſtræ con-
iurationis & conſpirationis eſſe participes,
quos nos potentes bonos, militate Eccleſię,
cui Deo pręſidemus authore, noſtro tempo-
re feceramus: tamen vt & ipſi poſſint & di-
uerſi cognoſcere, de ſubdiaconorum & nota-
riorum vel defenſorum officio præſenti ſe
ſententia nouerint fuiſſe depoſitos, & nullū
penitùs in Eccleſia noſtra gradum vlteriùs
detinere, niſi fortè, ſicut præfati ſumus, no-
bis in hac luce ſuperſtitibus, & ipſi pœniten-
tiæ canonicæ colla ſubmiſerint. Felicē etiàm
monachum Aſrum, qui Gilitano monaſte-
rio dicitur præfuiſſe, & leuitate ſua atq; in-
conſtantia congregationem eiuſdem mona-
ſterij per diuerſa loca certum eſt diſperſiſſe,
& veſtrę prauitatis incenſor eſt, cum vniuer-
ſis, qui cum vel vos, tam clerici vel monachi,
quàm laici poſt præſentia interdicta in ali-
qua veſtra ſe ſocietate polluerint, aut conſen
ſum conſiliumque præbuerint, regularem
in his, quæ item ſuperiùs legitur, conſtitui-
mus manere ſententiam: quatenùs in his re
medijs, ordine ſeruato Canonico, nullus p-
ſumat pacem, quam Dominus diligit, vlte-
riùs Eccleſiæ perturbare. Præſentem autem
ſententiam per Ioannem Marſicanum, Za-
chæum * Syllacœnum, Iulianum Cingula-
num, fratres & coepiſcopos noſtros, ſed &
Sapatum atque Petrum filios noſtros diaco-
nos,

nos, necnon & filium noſtrum Surgentium primicerium notariorum, atq; Seruum Dei ſubdiaconum regionis primæ, necnon & Vincentium ſubdiaconum regionis ſecundæ, noſtræ, cui præſidemus, Eccleſiæ vobis noſcimur tranſmiſiſſe.

ITEM EX ALIA CHARTA
Recitatum eſt.

Dilectiſſimo fratri Valentiniano Epiſcopo de Tomis prouinciæ Scythiæ, Vigilius.

Epiſtola Vigilij ad Valentinianũ Scythiæ Epiſcopũ.

FRaternitatis tuæ relegentes ſcripta, pontificalem in vobis ſolicitudinem inteſſe gratanter accepimus: quia prophetica tibi poſſunt verba competẽter aptari, quibus ait: *Saluabo gregem meum, & ſuſcitabo ſuper eum paſtorem, qui paſcat eum, ſeruum meum.* (Ezech. 34.) Oportet ergò charitatem tuam ea quoquè Domini noſtri verba ſectari, per quæ dixit: *Speculatorem te poſui domui Iſrael, & audies de ore meo verbum, & annunciabis eis ex me:* (Ezech. 3.) & conuocatos eos, quos ſcandalizari diuerſis rumoribus retuliſti, inceſſanter hortari, nè per hos forſitan ſeducantur, qui ſub prætextu Catholico, nequiſſimo ſpiritu ſimplicium Chriſtianorum corda, fallacia ſua decipere moliuntur, & patris ſui diaboli conſuetudinem maligno ſectantes ſpiritu, eccleſiam tibi commiſſam diuerſis mendacibus ſcriptis conturbare deſiderant, quibus Apoſtolica lectio cõgruenter aptatur, dicẽs: *Rogo autẽ vos fratres, vt obſeruetis eos, qui diſſenſiones & offendicula præter doctrinam, quam vos didiciſtis, faciunt, & declinate ab illis.* (Rom. 16.) Et infrà, *Et per dulces ſermones & benedictiones ſeducunt corda innocentium.* Veſtra autem obedientia in omni loco diuulgata eſt: quatenùs fraternitatis veſtræ adhortatione ſæpè commoniti, nulla fideles eorum animos à rectitudine viæ, quę Chriſtus eſt, qui ait, *Ego ſum via, & veritas, & vita,* (Ioan. 14.) qualibet maligna annũciatione ſummoueat: ſed ſi, quod non oportet, ab aduerſarijs conturbari, aliquid, quod Deus auertat, contra fidem factũ fortè formidãt, cũ mãſuetudine, q̃ conuenit Chriſtianis, ꝓphetica verba ſectent, dicẽtis: *Interroga patrem tuum, & annunciabit tibi: ſeniores tuos, & dicent tibi.* (Deut. 32.) & alius propheta, *Labia ſacerdotis cuſtodiunt ſcientiam, & legem requirunt ex ore eius.* (Malac. 2.) Et quoniam Baſinianus illuſtris & magnificus vir, filius noſter, cum his, qui pro actibus tuæ fraternitatis Eccleſiæ in Conſtantinopoli obſeruant, pari ratione dixiſſe noſcuntur, etiàm hoc Dei inimicos fuiſſe mentiros, quòd * perſonæ Epiſcoporum Ibæ atque Theodoriti in noſtro, quod abſit, fuiſſent iudicato damnatæ: legant ergò quæ de cauſa, quæ hìc mota eſt, ad fratrem noſtrum Menam Conſtantinopolitanæ vrbis Epiſcopum ſcribentes legimur definiſſe, & tunc cognoſcant nihil à nobis, Deo nos cuſtodiente, commiſſum, vel certè diſpoſitum, quod contra fidem prædicationemque venerãdarum quatuor Synodorum, quæ pro vna eademque fide definita ſunt, id eſt, Nicęnæ, Conſtantinopolitanæ, Ephesinę primę, & Chalcedonenſis reperiatur aduerſum, aut vnius ex his, qui definitioni ſuprà ſcriptæ Chalcedonenſis fidei ſubſcripſerunt, tangat iniuriam: vel quod deceſſorum prçceſſorumque noſtrorum inueniatur, quod abſit, conſtitutis fortè contrariũ: ſed in omnibus Apoſtolicę ſedis prçſulum, & beatę recordationis Papę Leonis, & prædicatarum Synodorum aduerſarijs reſtitiſſe. Fraternitatem autem veſtram credimus non latere, inimicos fidei Chriſtianæ hoc ſemper ſeculari & * repranenda molitos aſtutia, vt Euangeliſtas quatuor contraria ſibi, quod abſit, dixiſſe monſtrarent: quibus à ſanctis patribus per Euangeliorum concordiæ libros eſt cœleſti ſapientia contradictum. Quod nunc quoque ſancti Chalcedonenſis Concilij aduerſarij (inter quos etiàm Ruſticum & Sebaſtianum comperimus iſtius authores ſcandali, quos olim pro meritis ſuis à ſacra communione ſuſpendimus, in quibus nos, ſi non reſipuerint celeriter, fraternitas tua cognoſcat Canonicam ſententiam prolaturos) qui ſub prætextu falſæ defenſionis ſtudent, vt eandem Synodum contra prædictas tres Synodos dixiſſe, quod abſit, oſtendant. Quibus hæc conantibus, prophetę dicta conſonanter aptantur, dicentis: *Verè mendacium operatus eſt ſtylus mẽdax ſcribarum.* (Hiere. 8.) *Verbum Domini noſtri proiecerunt, & ſapientia nulla eſt in eis.* *Docuerunt enim linguam ſuam loqui mendacium: vt iniquè agerent, laborauerunt.* (Hiere. 9.) Quibus, ſi non pœnituerint, veniet Pſalmiſtę inuocata ſententia, dicentis, *Vt deſtruas inimicum & defenſorem.* (Pſal. 8.) Credimus enim Catholicis Eccleſię filijs ea, quę tunc ad fratrem & coepiſcopum noſtrũ Menam ſcripſimus, id eſt, de blaſphemijs Theodori Mopſueſteni eiuſque perſona vel de Epiſtola, quę ad Marim Perſam ſcripta ab Iba dicitur, & ſcripta Theodoriti, quę contra rectam fidem & duodecim capitula ſancti Cyrilli facta ſunt, abundè poſſe ſufficere: quippe dum in conſtituto noſtro ſuperiùs deſignato poſſit diligenter agnoſci, quia in ipſa definitione fidei, quam ſancti Chalcedonenſis Concilij ſacerdotes ſecundùm præcedentes eam tres alias ſanctas Synodos protulerunt, nõ aliquid mutauerunt, ſed laudãtes omnia, quę à ſuperioribus acta ſunt, ſancta definitione ſua perpetuò roborare firmauerunt. Tamen ſi poſt hęc aliquis, quod non credimus, dubitare voluerit, hortamur, vt cum tuę fraternitatis ordinatione ad nos venire feſtinet, quatenùs lucida admonitione cognoſcat omnia, quę deceſſorũ noſtrorum & antefatarum quatuor Synodorum

* Videtur ſubeſſe mẽdum.

* reprehenda

dorum ſunt de vna eademque fide acta ſcri-
ptaque temporibus, à nobis inuiolabiliter
fuiſſe ſeruata. Qua ratione percepta, ſubla-
to, ſicut oportet, de Chriſtianiſſimis animis
ſcandalo, pax Deo placita in eius Eccleſia il-
libata perduret. Hoc quoquè fraternitatem
tuam credimus adhortandã, nè vlteriùs prę-
dictorum Ruſtici & Sebaſtiani, aut illorum,
qui prauę eorum præſumptionis probantur
eſſe participes, ſcripta ſuſcipiat: ſed & vni-
uerſos ad tuam pertinentes ordinationem
commoneas, nè vel ipſi à prædictis relegant
aliquid deſtinatum, vel falſitati eorum vlte-
riùs animum ſuæ credulitatis accommodẽt.
Deus te incolumem cuſtodiat frater chariſſ.
Qui fuit A.D. 556. Dat. xv. Kalen. Aprilis, Imperij domini Iuſti-
niani perpetui Auguſti anno xxiij. poſt con-
ſulatum Baſilij viri clariſſimi anno ix. per
Ioannem presbyterum & Apocriſarium,
& ipſe direxit eam per Maxentium homi-
nem ſuum.

ITEM EX ALIA CHARTA
Recitatum eſt.

Dilectiſſimo fratri Aureliano Epiſcopo
Arelatenſi, Vigilius.

Epiſtola Vigilij ad epiſcopũ Arelatẽſ. FRaternitatis veſtræ literas pridiè Idus
Iulias, Anaſtaſio deferente, ſuſcepi-
mus: & gratias referimus diuinæ clemen-
tiæ, quia ſolicitudinem veſtram in fidei
cauſa, vel in noſtræ opinione perſonæ, ſa-
cris relegimus conuenire mandatis, vt di-
gnè charitati tuæ verba Dei & conuenien-
Locus obſcurus. ter aptentur, quibus ait: Elegit ſacerdotem
ex omnibus, ait, aſcendens ad altare meum,
& portes coram me nomen magnum cun-
ctis diebus vitæ tuæ. Neceſſè ergò nobis eſt,
charitatis veſtræ ſolicitudinem breui inte-
rim, quantùm pro temporis qualitate potui
mus, releuare colloquio: quatenùs modis
omnibus confidatis, nihil nos penitùs ad-
miſiſſe, quod deceſſorum noſtrorum conſti-
tutis, vel ſanctæ, quæ vna eademque eſt, fi-
dei quatuor Synodorum, id eſt, Nicęnæ,
Conſtantinopolitanæ, Epheſinæ primæ, at-
que Chalcedonenſis, inueniatur (quod ab-
ſit) eſſe contrarium, aut quod ad perſonarũ
iniuriam pertineat, quæ definitioni eiuſdẽ
ſanctæ fidei ſubſcripſerunt, vel ſanctorum
prædeceſſorum noſtrorum Cœleſtini Xyſti,
Leonis, aliorumque præcedentium atq; ſe-
quẽtium definitis reperiatur aduerſum, ſed
à nobis omnibus prædictis Synodis vnam
venerationem, vnamque fidei credulitatem
indubitabiliter exhiberi: & eos, qui omnes
ſuprà ſcriptas quatuor Synodos in rectitudi
ne fidei non ſequantur, vel vnam ex ipſis vel
omnes in fide reprauant, aut reprauare, aut
iniuriare, vel repudiare nitũtur, abijcimus:
ſed & ea, quæ in eiuſdem ſanctæ fidei iniu-
riam verbo dicta vel reperiuntur ſcripta,
anathematizanda execrandaq; iudicauimus
& conſtituimus iudicanda, ſimili pœna ple-
ctẽtes etiàm eos, qui fidem B. Cyrilli, quem
ſanctæ recordationis Leo prædeceſſor no-
ſter ad præceſſores veſtros aliosq; datis pro-
bauit & laudauit ſcriptis, & Chalcedonenſis
veneranda ſancta Synodus legitur protuliſ-
ſe, aliorumque patrum, quos Apoſtolicæ
ſedis præſules ſuſceperunt atq; ſecuti ſunt,
execranda ſuperbia impia vocauerunt. Fra-
ternitas ergò tua, quem Apoſtolicę ſedis per
nos conſtat eſſe vicarium, vniuerſis Epiſco-
pis innoteſcat, vt nullis aut falſis ſcriptis,
aut mendacibus verbis, aut nuncijs qualibet
ratione turbentur, ſed potiùs primi Apoſto- 1. Pet. 5.
lorum, ſicut conuenit, verba ſectentur, dicen-
tis: *Aduerſarius veſter diabolus, vt leo rugiens,
circumit, quærens quem deuoret, cui reſiſtite for-
tes in fide:* & quod item doctor gentium di-
cit Apoſtolus: *Rogo autem vos fratres, vt ob-* Rom. 16.
*ſeruetis eos, qui diſſenſiones & offendicula præ-
ter doctrinam, quam vos didiciſtis, faciunt, &
declinate ab illis*, in Domino confidentes, qa,
ſicut præfati ſumus, ab Apoſtolis fidem tra-
ditam, & à prædictis ſanctis quatuor Conci-
lijs declaratam, & à deceſſoribus noſtris &
ab antedictis patribus prædicatam, atq; in-
uiolabiliter cuſtoditam, ſyncera voluntate
tenuimus, tenemus, venerati ſumus, venera-
mur, atque defendimus, & contra eam faciẽ-
tes Apoſtolica authoritate damnamus. Sed
quanta poſſumus per filium noſtrum Ana-
ſtaſium de his, quæ geſta ſunt, breuiter nos
indicare neceſſè eſt, & cùm nos dominus fi-
lius noſter clementiſſimus Imperator, ſicut
promiſit, Deo (qui cor ipſius tenet) iuuante
reuerti præceperit, hominem, qui vobis ad
ſingula ſubtiliter innoteſcat, Deo propitio
deſtinamus. Quod ideò adhuc non fecimus,
quia & hyemis aſperitas, & Italiæ, quæ vos
non latet, neceſſitas prępediuit, donèc ſere-
niſſimus princeps, ſicut deſiderat, Domino
* ſibi ſubueniat. Illud quoquè credimus ſpe- * deeſſe videtur, iuuãte aut aliquid tale.
randum, vt quia ſcriptum eſt, Frater fratrẽ
adiuuãs exaltabitur, & ſicut de credentibus Prou. 18.
in Domino Actuum Apoſtolicorum ſcri-
ptura teſtatur, quia erat credentibus in Do- Act. 4.
mino cor vnum & anima vna, vt ſit frater-
nitas veſtra in hac quoquè parte ſolicita, &
glorioſo filio noſtro Childeberto regi, quem Childebertus Francorum rex.
Chriſtianitatis ſtudio venerationem integrã
ſedi Apoſtolicę, cui nos Deus prępeſſe voluit,
cognouimus exhibere, ſupplicare non deſi-
nas, quatenùs in tanta rerum neceſſitate cir-
ca Eccleſiam Dei ſolicitudinem, ſicut & con- Totibus quidem primũ eã ceperat A. O. 546.
fidimus, Chriſtiana deuotione perſoluat: vt
quia Gotthi cum rege ſuo in ciuitate Roma-
na perhibentur ingreſſi, hoc eis dignetur ſcri 2. vol. 549.
bere, nè ſe in eccleſiæ noſtræ præiudicio, qnip-
pe velut alienæ legis, immiſceat, & aliquid
faciat, aut fieri qualibet ratione permittat,
vndè Catholica poſſit Eccleſia perturbari.
Dignum enim eſt, & Catholico, ſicut eſt, re-
gi conueniens, vt fidem & Eccleſiam, in qua
Deus illum voluit baptizari, omni debeat
virtute

2. Reg. 2. virtute defendere. Scriptum eſt enim: *Viuo ego, dixit Dominus, quia glorificâtes me, glorificabo*. Feſtina ergò, frater chariſſime, vt in ſancta fidei ſynceritate perſiſtentes, eccleſiarum pacem, quæ vel à Deo per meritum ſacerdotij tibi commiſſa eſt, vel à nobis per Apoſtolicam authoritatem vicatia poteſtate mandatur, competenti ſolicitudine, Deo propitiante, cuſtodias, & vicarium te ſedis noſtræ dignis Deo manifeſtes operibus. Deus te cõſeruet, frater chariſſime. Dat. 3. Kal. Maias, Imperij domini noſtri Iuſtiniani perpetui Auguſti anno viceſimoquarto, poſt cõſulatum Baſilij viri clariſſimi anno octauo, per hominem, quem Anaſtaſius direxit.

ITEM EX ALIA CHARTA ITA Recitatum eſt.

Narratio de imagine Theodoriti &c.

LEcta ſunt nobis geſta, cõfecta apud Antiochenæ ciuitatis defenſorem, quibus inferebantur teſtimonia militum, ſignificantium, vt compendioſè dicamus, quòd priuſquàm Sergius reuerendiſſimus Cyreſtenam ciuitatem accederet, quidam, id eſt, Andronicus presbyter & defenſor, & Georgias diaconus, accipientes imaginem Teodoriti, qui vndiquè inculpatur propter fidei errorem, in currum eam impoſuerunt, & in Cyrreſtenam Ciuitatem introduxerunt, pſallentes & oſtendentes, quòd eiuſdem illi ſectæ ſunt. Sergius autem poſteà cùm ciuitatem accepiſſet, & collectionem celebrauit ipſius Theodoriti, & Diodori, & Theodori, necnon & Neſtorij cuiuſdam, quem martyrem eſſe dixit, cùm prouincia nullum haberet martyrium, huic appellationi conueniens. Euidenter igitur mirati ſumus, primò quidem ſi latuerunt tuam eminentiam talia geſta, in ciuitate confecta. Deindè ſi, cùm cognouiſſes, quod factum eſt, non ſinè dilatione quæſtionem feciſti negocij, maximè cùm degere Sergius diceretur, & cum Paulo reuerendiſſimo eſſe. Verùm etiàm lecta ſunt nobis paulò pòſt geſta confecta apud Cyreſtenæ ciuitatis defenſorem, quæ reuerendiſſimi reſponſales Sergij reuerendiſſimi dixerunt, multorũ voces continentia, quòd nulla vnquã nec prædicata eſt, nec facta eſt collectio in Neſtorij cuiuſdam nomine. Super hæc autem geſta, & preces audiuimus tam ipſius Sergij, quàm reliquorum Epiſcoporum Euphratenſis prouinciæ, qui repellunt vbiquè Neſtorij nomen, & declinare quidẽ eius ſectam confitentur, cõſentire autẽ ſanctis quatuor Concilijs. Sancimus igitur nihil ſubtilitatis vel ſtudij eminentiam tuam relinquere, ſed conuocare quidem ſinè dilatione Cyreſtenę ciuitatis Epiſcopum ibi degentem, ſicut audiuimus, trahere autẽ ad ſe milites etiàm, qui teſtimonia in geſtis Antiochiæ confectis præſtitiſſe inueniuntur de numero tertio Stabiliſianorum, necnon etiã Andronicum & Georgium, qui ea, quæ de imagine dicta ſunt, feciſſe dicuntur, & ſingula cum ſubtilitate requirere, hoc eſt, ſi quod dicitur de imagine, factum eſt, & ſi pſalmũ, cuius mentio geſtis Antiochiæ confectis inſerta eſt, pſallentes ad imaginis honorem p̃cedebant, & ſi Sergius reuerendiſſimus cùm hæc pòſt Antiochiæ cõfectis inſerta eſt, pſallentes ad imaginis honorem ea, cognouiſſet, & clericos admiſit, & diuinis eis communicauit myſterijs: & ſi collectionem Theodoriti, & Theodori, & Diodori prædicari fecit, aut celebrari conceſſit, & ſi hoc idem factum eſt & in Neſtorij nomine & omnẽ circumire viã tua magnitudo feſtinet, vt nihil ſubtilitatis poſſit latere. Nè autem eminentia tua noſtram tantummodò timeret indignationem, ſed etiàm Dei irã, non piget nos & iuramentum ei imponere in nomine Domini & ſaluatoris Chriſti Dei noſtri, ad quẽ talia pertinẽt, vt ipſam veritatẽ vndiquè requiras, & ſi quidẽ inueniantur milites per omnia falſa dixiſſe, & neque pro imagine, neque pro collectione vera dixiſſe, non tantùm ea, quæ in Neſtoriũ referuntur, ſed etiã illa, quæ in Theodoritum, & Theodorum, & Diodorum, mox fortiſſimo numero eijciantur, in quo militare noſcuntur, & omnibus tormentis eorum corpora crucientur. Si autem veritatem in ſuis depoſitionibus dixerũt, ſiue pro imagine, ſiue pro collectione vel Neſtorij, vel aliorum trium, de omnibus nobis ſuggere, vt cognoſcere poſſimus eos, qui in veram & immaculatam, quam & nos colimus, fidem peccauerunt. Nè quid autem ex his, quę nobis lecta ſunt, tuam magnitudinem lateat, iuſſimus eadem geſta, q̃ Cyri confecta ſunt, & ad nos relata, necnon reſcripta eorum, quæ Antiochiæ confecta ſunt tibi tranſmitti, vt poſt confecta omnia quæ iuſſimus, iterùm nobis remittãtur ipſa, quæ in Cyro confecta ſunt. Pro hac etenim cauſa deſtinauimus Thomam deuotiſſimũ, agentem in rebus, & ſubadiuuam. Legi. Dat. vij. Id. Auguſt. Conſtantinopol. Ruſtico viro clariſſimo Conſ. A.D. 550.

Sancta Synodus dixit: Euidenter & nunc Deum placans intentio pijſſimi & tranquilliſſimi Imperatoris oſtenſa eſt, q omnia ſemper fecit & facit, quæ ſanctam Eccleſiam & recta dogmata conſeruant: qui & modò recitatas chartas direxit, manifeſtãtes & ipſas, quod nec latuit aliquem, alienam ab initio eſſe iſtorum capitulorum impietatis, ſanctã Dei Eccleſiam. Et Chriſtianiſſimus quidem Imperator mercedẽ pro his habebit de Chriſto magno Deo, qui talia multiplicare ſolet: nos autem orationes quotidianas facientes pro eius ſerenitate pro tribus Capitulis altero die, adiuuante Deo, Synodicam ſententiam proferemus.

IMPERII DOMINI Iuſtiniani perpetui

AVGVSTI, ANNO XXVII. POST Conſulatum Baſilij viri clariſſ. anno xij. die 4. Nonas Iunias, Indictione I.

Confeſſio ſeu collatio 8.

Conſidentibus in ſecretario venerabilibus Epiſcopis huius regię ciuitatis, Eurychio ſanctiſſimo Patriarcha regiæ Conſtantinopolis nouæ Romæ, Apollinario ſanctiſſimo Archiepiſcopo Alexādrinæ magnæ ciuitatis.

Domnino ſanctiſſimo patriarcha Theopolitanæ magnæ cinitatis.

Stephano religioſiſ.epiſ. Raphiæ.

Georgio religioſiſ.epiſ. Tiberiadis.

Damiano reuerend.epiſcopo Sozuſæ, vicem agētibus Enſtochij ſanctiſſ.epiſcopi Hieroſolymitani.

Benigno religioſiſſ.epiſ.Heracleę Pelagonię, vicem agente Eliæ beatiſſ. epiſcopi Theſſaloniceñ.

Theodoro religioſiſſ. epiſc. Cæſareę primę Cappadociæ prouinciæ.

Andrea religioſiſſ.epiſ. Epheſi.

Sextiliano religioſiſſ.epiſcopo Tunienſi, vicem agente Primoſi religioſiſſimi epiſcopi Carthaginis.

Megethio religioſiſſimo epiſcopo Heracleæ Thraciæ.

Anaſtaſio religioſiſ.epiſ.Tabiæ, vicem agente Dorothei religioſiſ.epiſc. Ancyræ.

Ioanne reuerend. epiſcopo Ilienſi, vicem agente Euprepii religioſiſſ. epiſcopi Cyzicenæ ciuitatis.

Euſebio religioſiſſ.epiſ.Tyri.

Ioanne religioſiſſ.epiſ.Nicomediæ.

Stephano religioſiſſ.epiſc.Nicęæ.

Conſtantino religioſiſſimo epiſcopo Chalcedonenſi.

Petro religioſiſſ.epiſ.Tarſi,

Ioanne reuerendiſſ. epiſc. Cucuſorum, vicē agente Palladij religioſiſſimi epiſcopi Melitenæ.

Ioanne religioſiſſimo epiſcopo Cæſareæ Palęſtinæ.

Pompeiano religioſiſ.epiſ.Byzacij.

Amazonio religioſiſ.epiſ.Edeſſæ.

Alexandro religioſiſſimo epiſcopo Gangrorum.

Thoma religioſiſſimo epiſcopo Apameæ Syriæ.

Euphranta religioſiſſimo epiſ.Tyanorum.

Theodoro religioſiſſimo epiſcopo Hierapolis Syriæ.

Boſphorio religioſiſſimo epiſcopo Neocæſareæ.

Ioanoe religioſiſſ.epiſ.Boſtræ.

Philippo religioſiſ.epiſ.Myrorum.

Theodoro religioſiſ. epiſcopo Gortynæ.

Euſtathio religioſiſſ.epiſcopo Damaſci.

Theodoſio religioſiſſ.epiſcopo Rhodi.

Firmo religioſiſſ. epiſcopo Potipaſon Africanæ prouinciæ.

Theodoro religioſiſſ. epiſcopo Antiochiæ Piſidiæ.

Phoca religioſiſſ. epiſcopo Stalienſi.

Eulogio religioſiſſ.epiſcopo Pergæ.

Seueriano religioſiſſimo epiſcopo Aphrodiſiadis.

Cyriaco religioſiſſ.epiſcopo Amidę.

Seuero religioſiſſ.epiſ.Synnadorum.

Petro religioſiſſ.epiſcopo Sidę.

Abrahamio religioſiſſi. epiſcopo Sergiopolitano.

Aſignio reueren.epiſ.Traianopolitano, vicē agente Ioannis religioſiſſ. epiſc. Laodiceę Phrygię Pacatianę.

Ioanne religioſiſſi. epiſc. Adrianopolitano Thracię.

Creſco religioſiſſ. epiſ. Cuiculi.

Theodoſio religioſiſ.epiſ.Iuſtinianopolitano ſecundę Cappadocię.

Stephano religioſiſſ.epiſ.Laodiceę ſiue Theodoriadis.

Anxanone religioſiſſi. epiſcop. Hierapolis Phrygię.

Euſtachio religioſiſ. epiſcopo Maximianopolitano.

Aetherio religioſiſ.epiſc.Anazarbi.

Dometio religioſ.epiſ.Chalcidis.

Valeriano religioſiſ.epiſcop.Obbę Africanę prouinciæ.

Dionyſio religioſiſ.epiſ.Seleucię Syrię.

Theodoro religioſiſſimo epiſcopo Pompeiopolitano Paphlagonię.

Georgio religioſiſſimo epiſcopo Iuſtinianę Cypſelon.

Romano reuerendiſſimo epiſcopo Gabalon.

Gregorio reuerendiſſimo epiſcopo Iuſtinianopolitano Armenię.

Ioanne reuerendiſ.epiſcopo Nyſſæ.

Baſilio reueren.epiſ. Iuſtinianopolitano Camulianorum.

Ioanne reuerendiſſimo epiſcopo Barcuſorum.

Creſconio reuerend.epiſ.Zattarenſi prouincię Numidię.

Sergio reuerendiſſimo epiſcopo Cynon ſecundę Aegypti.

Chriſtophoro reuerendiſ.epiſ.Archadiopolitano Aſię.

Theodoſio reuerend. epiſ.Bybli.

Leontio reuerend. epiſ. Arcę.

Ioanne reuerend.epiſ.Myrinę.

Alexandro reuerendiſſimo epiſcopo Amphipolitano.

Stephano reuerendiſſimo epiſcopo Clyſmatis.

Thoma reuerendiſſimo epiſcopo Beriſſæ.

Ariſto-

Ariſtodemo reuereodiſſimo epiſcopo Philomelij.
Thallelæo reuerendiſſ.epiſcopo Adrianopolitano Piſidiæ.
Theoctiſto reuerend.epiſcopo Erythron.
Diogeniano reuerendiſſimo epiſcopo Sozopolitano.
Baſſo reuerendiſſimo epiſcopo Tannatẽſi.
Anatolio reuerendiſſimo epiſcopo Cymæ.
Diogene reuerendiſſimo epiſcopo Cratiæ.
Reſtituto reuerendiſſimo epiſcopo Mileon Africanæ prouinciæ.
Theodoro reuerendiſſimo epiſcopo Leontopolitaoo Aegypti.
Aemiliano reuerendiſſimo epiſcopo Aotipyrgi.
Conone reuerendiſſimo epiſcopo * Magoedenſi.
Theoctiſto reuerendiſſimo epiſcopo Pruſæ.
Georgio reuerend.epiſc.Ptolemaidis.
Sotero reuerend.epiſ.Aulonis.
Zoſimo reuerend.epiſ.Antandri.
Cypriano reuerend.epiſ.Coryci.
Elia reuerend.epiſ. Diocletianopolitaoo.
Theona reuerend.epiſc.Cullon.
Theodoro reuerend.epiſc. * Limyron.
Gennadio reuerend.epiſc.Zenopolitano.
Aſyncretio reuerend.epiſc.Aradi.
Stephano reuerend.epiſ. * Botryon.
Philippo reuereod.epiſc.Phelli.
Mena reuerend.epiſ. * Demyriangelis.
Genethlio reuerend.epiſ.Dorylaij.
Thoma reuerend.epiſ.Conſtantinæ.
Theodoro reuerend.epiſ.Leontopolitano.
Seuero reuerẽdiſſimo Epiſcopo Taborum.
Theoctiſto reuerend.Epiſ. Halicatnaſi.
Coſma reuerend.Epiſc. Malli.
Dionyſio reuerend.Epiſc.Megarenſi.
Callinico reuerend.Epiſ.Opuntis.
Paſchaſio reuerend.epiſ.Aegij.
Eraſmo reuerend.epiſc.Cibyræ.
Ioanne reuerendiſſimo epiſco.Neocæſareæ Euphratenſis.
Nonno reuerend.epiſ.Dauſarorum.
Stephano reuerend.epiſ.Balaneon.
Thoma reuerend.epiſ. * Circiſij.
Anatolio reuereod.epiſc.Sebaſtæ.
Conſtantino reuerend.epiſc.Midaij.
Macario reuerend.epiſ.Prymneſiæ.
Megalo reuerend.epiſ.Myri.
Thallelço reuereod.epiſ.Iſyndorum.
Niceta reuerend.epiſ.Epiphaniæ.
Alexaodro reuerend.epiſ. Dionyſi.
Pelagio reuerend.epiſc. Azanon.
Hierone reuerend. epiſ. Anaſtaſiopolitano Phrygiæ.
Glauco reuerend.epiſ.Alion.
Procopio reuerend.epiſ.Antinoi.
Petro reuerend.epiſ.Dometiopolitano.
Ioanne reuerend.epiſ.Coloniæ.
Vranio reuereod.epiſ.Trallienſi.
Ioanne reuereod.epiſ.Ceraſuntis.
Phronymo reuereod.epi.Sinaij.
Macedonio reuerend. epi.Iuſtinianopolitano Bithyniæ.
Ecdicio reuerend.epiſ.Teni.
Eulogio reuerend.epiſ.Danaborum.
Theodoro reuerend.epiſ.Caradeon.
Helpidophoro reuerend.epiſ.Anaſtaſiopolitano Cariæ.
Cyrione reuereod.epiſ.Dadimorum.
Theodoro reuerend.epiſ.Laodiceæ.
Sila reuerend.epi.Tiberiopolitano.
Diogene reuerend.epiſ. Auguſtopolitano.
Theodoro reuerend.epiſ.Ingelon.
Iuliano reuerend.epiſ.Zeugmatis.
* Dorymenio reuerend. epiſ.Adraoo.
Ioaone reuerend. epiſ. Leri.
Theodoro reuerend.epiſc.Garoaton.
Theodoro reuerend.epiſ.Comanorum.
Rufino reuerend. epiſc.Sebaſtiæ.Armeniæ.
Conone reuerend.epiſ.Semneon.
Cyriaco reuerend.epiſ.Caſatorum.
Siſinnio reuerend. epiſ. Prẹneti.
Iuliano reuerend.epiſ.Batnon.
Anaſtaſio reuerend.epiſc.Rachlæ.
Theodoro reuereod.epiſ.Porthmi.
Paulo reuerend.epiſ.Stectorij.
Stephano reuerend.epiſc. Amaſię.
Paulo reuerend.epiſ.Adraſſi.
Euandro reuerend.epiſ.Cnidi.
Mena reuerend.epiſ. Carpathij.

Diodorus archidiacoous & primicerius reuerentiſſimorum notariorum, dixis: Scit veſtra ſancta ſynodus, quòd ante aliquot dies in diuerſis conuentionibus acta ſunt quædam apod vos de Theodoro Mopſueſteno; & quæ impiè conſcripſit Theodoritus, & impia Epiſtola, quæ dicitur Ibæ, ad Marim Perſam conſcripta, & quòd in vltima actione promiſit veſtra ſancta ſynodus, perfectã & Synodicam ſententiam imponere his, quæ examinantur. Quoniam igitur ad hoc ipſum conuenistis, ſuggerimus ad quod placuerit.

Sancta Synodus dixit: Ea quæ de propoſitis quæſtionibus apud nos acta ſunt, manifeſtentur. Et poſt lectionem, cùm ſuſcepiſſet Calonymus reuerentiſſimus diaconus & notarius ſententiam, recitauit: Magno Deo & Saluatore noſtro IESV CHRISTO, ſecundùm parabolam in euaogelijs dictum, pro vniuſcuiuſq; viribus talẽta diſtribuẽte, & operam eorum opportuno tempore exigente, ſi is, qui creditum ſibi vnum talentum ſinè diminutione ſeruauit, eo quod non operatus eſt, & amplificauit hoc quod ſibi creditum eſt, codemnatur: quantò maiori & * horribili iudicio ſubiacet, qui non ſolùm de ipſo neglexerit, ſed etiàm alijs ſcãdali & perturbationis cauſam præbuerit? cùm ſit omnibus fidelibus manifeſtũ, quòd quandò de fide ratio moueantur, noo ſolùm impius condemnatur, ſed etiàm ille, qui poteſt quidem prohibere impietatem, negligir

Sententia ſynodi cõtra Theodori, Theodoriti ſcripta, & Ibæ Epiſtolam. Matt. 25.

*horribilio ri

git verò aliorum correptionem. Et nos igitur, quibus regere Eccleſiam Domini creditum eſt, timentes maledictionem, quæ Hiere. 48. iminet his, qui negligenter opera Domini Matth. 13. faciunt, feſtinamus bonum fidei ſemen purum conſeruare ab impietatis zizanijs, quæ ab inimico inſeminantur. Quoniam igitur videbamus, quòd Neſtorij ſequaces conati ſunt per Theodorum impium, qui Mopſueſtiæ fuit Epiſcopus, & impia eius conſcripta, & inſupèr per ea, quæ impiè Theodoritus conſcripſit, & per Epiſtolam ſceleratam, quæ ab Iba dicitur ad Marim Perſam ſcripta eſſe, ſuam impietatem Dei Eccleſiæ applicare: ideò ad eorum, quæ mouebantur, correctionem ſurreximus, & pro DEI voluntate, & iuſſione pijſſimi Imperatoris vocati ad hanc regiam vrbem conuenimus. & quia contingit Vigilium religioſiſſimum, in hac regia vrbe degentem, omnibus intereſſe, quæ his tribus capitulis annotata ſunt, & tam ſinè ſcriptis, quàm in ſcripturis ea ſępiùs condemnâſſe, poſteà tamen & conſenſit in Scriptis in Concilio conuenire, & diſceptare vnà nobiſcum de his tribus capitulis, vt definitio communiter ab omnibus nobis præbeatur fidei rectè conoeniēs, pijſſimus Imperator, ſecundùm quod inter nos placuit, tam ipſum quàm nos hortatus eſt communiter conoenire, eo quòd ſacerdotea decet communibus quæſtionibus finem commonem imponere.

Vndè neceſſariò petiuimus ipſios Reuerentiam, ſcriptas ſuas promiſſiooes adimplere. nec enim iuſtum eſſe, amplius ſcandalum pro tribus iſtis Capitulis creſcere, & DEI Eccleſiam conturbari. Et pro his ad memoriā eios perduximus magoa illa Apoſtolorum exempla, & patrum traditiones. Licèt enim ſancti Spiritûs gratia & circa ſingulos Apoſtolos abundaret, vt non indigerent alieno conſilio ad ea, quę agenda erant, Act. 15. non tamen aliter voluerunt de eo, quod mouebatur, ſi oporteret gentes circuncidi, definire, priuſqoàm commoniter congregati, diuinarum ſcriptorarum teſtimonijs vnuſquiſque ſoa dicta confirmauerunt. Vndè communiter de eo ſententiam protulerunt, ad gentes ſcribentes: Viſum eſt Spirituiſancto & nobis, nihil aliud imponere vobis oneris, præterquàm neceſſariò, vt abſtineatis ab immolatis ſimulacrorum, & ſanguine, & ſuffocato, & fornicatione. Sed & ſancti patres, qui per tempora in ſanctis quatuor Concilijs conuenerūt, antiquis exemplis vtentes, communiter de exortis hæreſibus & quæſtionibus diſpoſuerunt, certo cōſtituto, quòd in communbus diſceptationibus cùm propononter, quo ex vtraque parte diſcutienda ſunt, veritatis lumen tenebras expellit mendacij. Nec enim poteſt in communibus de fide diſceptationibus aliter veritaa manifeſtari, cùm vnuſquiſq; proximi adiutorio indiget, ſicut in prouerbijs dicit Salomon: *Frater fratri adiutorium pręſtans, exaltabitur ſicut ciuitas munita*: Prou. 18. valet verò ſicut regnom fnodatum. Eccleſ. 4. Et iterùm in Eccleſiaſte dicit: *Optimi duo quàm vnus, quibus eſt merces bona in labore ipſorum.* Matth. 18. Sed etiàm ipſe Dominus dicit: *Amen dico vobis, ſi duo ex vobis conuenerint ſuper terram, de omni re quamcunque petierint, continget illis à patre meo, qui in cœlis eſt. Vbicunquè enim fuerint duo aut tres collecti in nomine meo, ego cum eis ſum in medio ipſorum.*

Cùm autē ſæpiùs & à nobis omnibus inoitatus, & ioſupèr glorioſiſſimis iudicibus miſſis ad ipſum a pijſſimo Imperatore, promiſit per ſeipſum de iiſdem tribus capitulis ſententiam proferre, huiuſmodi reſponſo audito, Apoſtoli nos admonitiones in corde habentes, quòd vnuſquiſque pro ſe rationem reddet DEO, Rom. 14. timentes aotem & iudicium imminens eis, qui vel vnum ex minimis ſcandalizant, Matth. 18. quanto magis Imperatorem ità Chriſtianiſſimom, & popolos & Eccleſias totas, & quod dictum à DEO ad Paulom, *Nè timeas, ſed loquere, & nè taceas, quoniam ego ſum tecum, & nemo poterit nocere tibi*: Act. 18. congregati ante omnia compendioſè confeſſi ſumus fidem illam tenere, quam Dominus noſter IESVS CHRISTVS verus Deus tradidit ſanctis ſuis Apoſtolis, & per eos ſanctis eccleſijs, & qui poſt illos fuerunt ſancti patres & Doctores Eccleſiæ, creditis ſibi populis tradiderunt. Tenere autem & ſeruare & prædicare ſanctis eccleſijs confeſſi ſumus hanc fidei cōfeſſionem, quam latiùs expoſuerunt treceoti decem & octo ſancti patres Nieęæ congregati, qui ſanctum mathema ſiue ſymbolum tradiderunt: inſupèr autem & centum quinquaginta in Conſtantinopoli collecti expoſuerunt, qui eandem fidei confeſſionē ſecuti ſunt, & eam explanauerunt: ducentorum ſanctorum patrum, priùs Epheſi collectorum, pro eadem fide conſenſum: & quæ à ſexcentis triginta Chalcedone congregatis definita ſunt pro voa eademque fide, quàm & ipſi ſecuti prædicauerunt. Eos autem, qui pro tempore condemnati vel anathematizati à Catholica Eccleſia, & prædictis quatuor Concilijs ſunt, confeſſi ſumos condemoatos & anathematizatos habere.

Cumque hæc ità confeſſi ſomus, initium fecimus examinationis trium Capitulorum, & propoſuimus priùs de Theodoro Mopſueſteno: & cùm in medio prolatæ ſunt blaſphemiæ codicibus inſertæ, mirati ſum' DEI in his patientiam, quòd non diuino igni ſtatìm incenſa eſt lingua & mens, quæ hęc eructauit: & ounquàm conceſſiſſemus

Ne vel audire hoc poſſent hæreticorũ blaſphemias.

procedere lectorem prædictarum blaſphemiarum, pro ſola memoria illarum indignationem Dei timentes, (vtpotè vnaquaque blaſphemia magnitudine impietatis antecedentem ſuperante, & mentẽ auditoris funditùs permouente) niſi eos, qui talibus blaſphemijs gloriantur, videremus indigere cõfuſione, per manifeſtationem earum eis inferenda: vt nos omnes, zelo blaſphemiarum contra Devm expoſitarum incenſi, & in medio lectionis, & poſt ipſam inclamationes & anathematiſmos contra Theodorum vt viuentem & præſentem faceremus, Propitius ſis Domine, dicentes: nec dæmones auſi ſunt talia contra te loqui. O intolerabilem linguam illam, O prauitatem uiri, ô altam illam manum, quam extẽdit contra Creatorẽ ſuum. Scripturas ſcire miſer ille pollicitus,

Oſeæ 7. & 8.

non meminit Oſeæ prophetæ dicentis: *Væ illis, quoniam exilierunt à me: famoſi facti ſunt, quia impij fuerunt in me, iniqua loquuti ſunt aduersùm me, & aduersùm me excogitantes, loquuti ſunt peſſima. Ideò cadent in framea propter improbitatem linguæ ſuæ. Hic contemptus eorum in ſinu eorum, quia tranſierunt teſtamentum meum, & aduersùs legem meam impiè egerunt.* Iſtis Theodorus impius meritò ſubijcitur. Prophetias enim, quæ de Christo ſunt, reijciens, feſtinauit diſpenſationis pro noſtra ſalute magnum myſterium, quantùm ad ſe pertinet, reprobare: fabulas tantummodò ad riſum propoſitas gentibus diuina eloquia multis modis conatus oſtendere, & contempſit tam alias propheticas pronunciationes cõtra impios factas, & quod dixit

Habac. 2.

diuinus Habacuc de his, qui mendaciter docent: *Væ qui adaquat proximum ſibi euerſione turbata, & inebriat eum, vt inſpiciat ſpeluncas eorum*, id eſt, tenebroſas & omninò à luce alienas doctrinas eorum. Et quid oportet multa dicere? Liceat volentibus codices impij Theodori præ manibus accipere, vel quæ ex impijs codicibus eius, geſtis apud nos habitis inſerta ſunt, impia capitula, & inuenire nimiam inſaniam & nefanda illa, quæ dixit. Vlteriùs enim procedere, & iterùm memoria repetere nefanda illa veremur. Recitata nobis ſunt & quædam à ſanctis patribus contra illum & omnes hæreticos ſuperantem eius inſaniam conſcripta, & inſuper hiſtoriæ, & leges Imperiales, illius impietatem ab initio diuulgantes: & quoniam poſt hæc omnia impietatis illius defenſores, iniurijs contra creatorem ſuum dictis gloriantes, dicebant non oportere eum poſt mortem anathematizare, licèt cognoſceremus Eccleſiaſticam de impijs traditionem, quod & poſt mortem hæretici anathematizant: tamen neceſſariũ putauimus & de hoc perſcrutari, & fertur in geſtis, quomodò diuerſi hæretici & poſt mortem anathematizati ſunt, & per multa manifeſtatum eſt apud nos, quòd qui hæc dicunt, nullam curam Dei iudicatorum faciunt, nec apoſtolicarum pronunciationum, nec paternarum

Hæretici traditiones patrum negligunt.

traditionum. Libenter vtiquè interrogemus eos, qui dicant de Domino, dicente de ſe ipſo, *Qui crediderit in eum, non iudicatur: qui autem non crediderit in eum, iam iudicatus eſt, quia non crediderit in nomine vnigeniti filij Dei*: &

Ioan. 3. Gala. 1.

Apoſtolo clamante: *Licèt nos aut angelus de cælo euangelizauerit vobis, præterquàm euangelizauimus vobis, anathema ſit. Sicut prædiximus, & nunc iterùm dico: Si quis vobis euangelizauerit, præterquàm quod accepiſtis, anathema ſit.* Dño enim, q iam iudicatus eſt, dicente, & Apoſtolo etiàm angelos, ſi docerent præter* quod euãgelizati ſum*, anathematizãte, quomodò præſumunt dicere, qui omnia audent, de viuis tantummodò hæc dicta eſſe? Aut ignorant, magìs autem ſcientes ignorare confingunt, quòd iudicium anathematis nihil aliud eſt, niſi ſeparatio à Deo? Quod

Anathema quid.

impius licèt nõ verbo ab aliquo ſuſcepiſſet, tamen anathema re ipſa ſibi infert, per ſuã impietatem ſemetipſum à vera vita ſeparãs. Quid autem dicunt & Apoſtolum iterùm dicentem, Hęreticum hominem poſt vnam & ſecũdam * correctionem euita, ſciẽs quo-

Tit. 3.

niam peruerſus eſt huiuſmodi homo, & peccat, & eſt à ſemetipſo damnatus? Quibus cõſonantia ſanctę memorię Cyrillus in libris, quos contra Theodorum ſcripſit, ità dicit: Euitãdi ſunt illi, qui tam peſſimis culpis detinentur, ſiue in viuis ſunt, ſiue non. A nocẽte enim ſemper refugere neceſſariũ eſt, & nõ ad perſonã magìs reſpicere, ſed ad hoc, quod Deo placet. Et iterùm idem ſanctę memorię Cyrillus, ſcribens ad Ioannem Epiſcopum Antiochię, & cõgregatam ibì Synodum de Theodoro, vtpotè vnà cũ Neſtorio anathematizato, ità dicit: Erat igitur neceſſarium, claram propterea ducere feſtiuitatem, expulſo certè omni voce à quocunque dicta, quę conſonat Neſtorij blaſphemijs. Proceſſit enim aduersùs omnes, qui eadem ſapiunt, vel ſapuerunt aliquandò, quòd abſolutè nos, & veſtra ſanctitas dixit: Anathematizamus illos, qui dicunt filios duos, & duos Chriſtos. Vnus enim, vt dictũ eſt, prędicatur à nobis & vobis Christvs, & filius & Dominus, vnigenitus, vt homo, ſecundùm vocem ſapientiſſimi Pauli. Sed

1. Cor. 8. 1. Tim. 2.

etiàm in Epiſtola ad Alexandrum, & Martinianum, & Ioannem, & Paregorium, & Maximum presbyteros & patres monachorum & eos, qui cum ipſis erant ſolitariam vitam exercentes, ità dicit.

Iam quidem & ſancta Synodus Epheſi ſecundùm Dei voluntatem congregata, contra Neſtorianam perfidiam iuſta & ſubtili prolata ſententia, & aliorum vaniloquia, qui vel poſteà futuri ſunt, vel iam fuerũt, eadem illi ſapientes, & dicere vel ſcribere tale ali-

quid

quid preſumentes, vnà cum ipſo condemnauit, æqualem condemnationem eis imponens. Conſequens enim erat, vno ſemèl pro ſuis tam profanis vaniloquijs condemnato, non contra vnum tantùm venire, ſed (vt ità dicam) contra omnem eorum hæreſin ſiue calumniam, quam fecerunt contra pia Eccleſiæ dogmata, duos colentes filios, & diuidentes indiuiduum, & enthropolatriæ crimen inſerentes cœlò & terræ. Adorat enim nobiſcum ſupernorum ſpirituũ ſancta multitudo vnũ Dominum IESVM CHRISTVM. Sed etiàm Auguſtini religioſæ memoriæ, qui inter Aphricanos Epiſcopos ſplenduit, diuerſæ Epiſtolæ recitatę ſunt, ſignificantes quòd oportet hæreticos & poſt mortem anathematizari. Talem autem Eccleſiaſticam traditionem, & alij Africani reuerendiſſimi Epiſcopi ſeruauerunt: ſed & Romana ſancta Eccleſia quoſdam Epiſcopos & poſt mortem anathematizauit, licèt pro fide in vita ſua non eſſent accuſati: & vtrunque apud nos habita geſta ſignificant. Sed quoniam euidentiſſimè veritatem impugnantes Theodori & ipſius impietatis diſcipuli, quædam verba ſanctæ memoriæ Cyrilli & Procli proferre conantur, quaſi pro Theodoro ſcripta, oportunum eſt propoſitis aptare verba Prophetę dicentis:

Oſee 14. *Quia recta ſunt viæ Domini, & iuſti ambulant in eis: impij autem infirmabuntur, in eis.* Nam & iſti malè excipientes ea, quæ benè & opportunè à ſanctis iſtis patribus ſcripta ſunt; & excuſantes excuſationes io peccatis, hæc

Pſal. 140. verba protulerunt. Apparent enim patres non liberantes anathemate Theodorum, ſed diſpenſatiuè talibus quibuſdam vtentes verbis propter defenſores Neſtorij & eius impietatis, vt ab huiuſmodi errore eos abſtrahentes, ad perfectum deducerent, & docerent non ſolùm diſcipulum impietatis Neſtorium addicere, ſed etiàm doctorem eius Theodorum. Itaque & in ipſis diſpenſationis verbis ſuam patres intentionem oſtendunt de eo, quòd oportet anathematizari Theodorum, ſicut per plurima in geſtis apud nos habitis demonſtratum eſt ex his, quę ad cõdemnationẽ Theodori & eius impietatis Cyrillus & Proclus ſanctæ memoriæ ſcripſerũt. Et talem diſpenſationẽ in diuina ſcriptura eſt inuenire: ad hoc & Pau-

Act. 16. lus Apoſtolus io principio prædicationis feciſſe oſtenditur, propter eos, qui ex Hebræis erant, Timotheum circuncides, vt per hanc diſpenſationem & cõdeſcenſionem ad perfectum eos deduceret. Vndè poſteà interdicens circunciſionem, ad Galatas ità ſcripſit:

Gala. 5. *Ecce ego Paulus dico vobis, quòd ſi circumcidamini, Chriſtus vobis, nihil prodeſt.* Inuenimus autem & illud, quod ſolent hære-

Hæretici prauè citãt ſcripta Patrum. tici facere, & à Theodori defenſoribus factum. Quædam enim ex his, quæ ſancti patres ſcripſerunt, circuncidentes, quędam verò falſa ex ſemetipſis componentes & confingentes, Cyrilli ſanctæ memoriæ Epiſtola conabantur quaſi ex teſtimonio patrum prædictum impium Theodorum anathemate liberate: in quibus & ipſis veritas demoostrata eſt, his quidem quæ circunciſa erant, per ſequentiam anteriorum & poſteriorum perlectis, mendacio autem falſitatis per collationem eorum, quæ vera erant, per omnia conuicto. In omnibus autem iſtis, qui talia vna loquuntur, ſecundùm quod ſcriptum eſt, *confidunt falſis, & loquuntur*

vana: quia concipiunt dolorem, & pariunt iniquitatem, telam araneæ texentes. His ità Eſa. 59.

de Theodoro & ei⁹ impietate diſcuſſis, pauca & ex his, quę īpiè à Theodotito cõſcripta ſunt contra rectam fidem, & duodecim Capitula ſancti Cyrilli, & contra Epheſinam primam Synodum, necnon quædam ad defenſionem Theodori & Neſtorij impiorum ab eo conſcripta, ad ſatisfactionem legentiũ in geſtis apud nos confectis recitari & inſeri perſpeximus, vt ſciant omnes, quòd iuſtè iſti eijciuntur & anathematizantur. Tertio loco Epiſtola, quam dicitur Ibas ad Marim Perſam ſcripſiſſe, ad examinationem propoſita, neceſſarium eſſe perſpeximus & eam recitari. Statim igitur ex ipſa lectiooe impietas ei inſerta omnibus manifeſtata eſt: & oporteret quidem, vſque ad hoc quæſtione facta, condemnationem & anathematiſmum prædictorum trium capitulorum facere: ſed quia Theodori & Neſtorij impiorum defenſores alio modo machinabantur confirmare eorum perſonas & impietatem, & dicebant iſtam impiam Epiſtolam, quę laudat & defendit Theodorum & Neſtorium, & eorum impietatem, ſuſceptam eſſe à ſancto Chalcedonenſi Concilio, neceſſarium eſſe putauimus per omoia oſtendere, liberam eſſe ſanctam Synodum ab impietate, quę in Epiſtola continetur, eô quòd, qui talia dicunt, non fauore ſancti Concilij hoc faciunt, ſed vt per eius nomen ſuam impietatem confirmarent. Et oſtendebatur in geſtis, quòd & anterioribus tẽporibus accuſatus eſt Ibas propter eandem impietatem, quæ & in Epiſtola continetur: Primò quidem apud Proclum ſanctæ memoriæ Epiſcopum Conſtantinopolitanum, poſteà verò apud Theodoſium piæ recordationis, & Flauianum, qui poſt Proclum Epiſcopus ordinatus eſt, qui & cauſæ examinationem delegauerunt Photio Epiſcopo Tyri & Euſtathio Epiſcopo Berytiorum ciuitatis. Poſteà verò inculpatus idẽ Ibas, ab epiſcopatu deiect⁹ eſt. His ità ſubſecutis, quomodò pręſumũt aliq dicere, iſtã impiã Epiſtolã ſuſceptam eſſe à ſancto Chalcedonenſi Concilio, eamque per oia ſecutũ eſſe ſanctum Chalcedonenſe Concilium? Tamen nè quæcunque

remaneret occaſio eis, q tales calũnias applicant ſancto Chalcedonenſi Concilio, recitati perſpeximus ea, quæ apud ſanctas Synodos, Epheſinam primã & Chalcedonenſem, pro Epiſtolis ſanctę memoriæ Cyrilli, & religioſæ memoriæ Papæ antiquioris Romæ Leonis mota ſunt. Et cùm ex his accepiſſemus, quòd non aliter oportet ſuſcipi, quæ ab aliquo ſcribuntur, niſi priùs rectæ fidei ſanctorum patrum conſonare demonſtrentur, interlocuti ſumus recitari & definitionem, quæ de fide expoſita eſt à ſancto Chalcedonenſi Concilio, vt conferantur, quæ in Epiſtola, & quæ in definitione continentur. Quo facto, demonſtratum eſt contrariam per omnia Epiſtolã eſſe his, quæ definitione continentur. Nam definitio quidem conſonat his, quæ iudicata ſunt pro vna eademque fide, tam à trecentis decem & octo ſanctis patribus, quàm à centum quinquaginta, & his, qui priùs Epheſi conuenerunt: Impia autẽ Epiſtola illa cõtinet, quę Theodorus & Neſtorius hæretici blaſphemauerunt, & defendit eos, & doctores ſibi adſcribit: ſanctos autem patres hæreticos vocat. Et illud autem omnibus facimus manifeſtum, quòd nec partes interlocutionũ vnius vel ſecundi, quibus vtuntur Theodori & Neſtorij ſequaces, præterire ſuſtinuimus, ſed & iſtis & alijs omnibus interlocutionibus in medio prolatis, & his, quæ eis continentur conſideratis, inuenimus, quòd non aliter paſſi ſunt prædictum Ibam ſuſcipere, priuſquàm exegiſſent eum Neſtorium & impia eius dogmata, quæ in Epiſtola vindicantur, anathematizare. Et hoc fecerunt tam alij religioſi Epiſcopi prædicti ſancti Concilij, quàm illi duo, quorum interlocutionibus quidam vti conantur. Hoc enim & in Theodorito obſeruauerunt, & exegerunt, eum anathematizare ea, pro quibus accuſabatur. Si igitur Ibam non alio modo ſuſcipere ſuſtinuiſſent, niſi impietatem, quæ in Epiſtola continetur, condemnaſſet, & ſubſcripſiſſet definitioni, quæ pro fide à ſancto Concilio data eſt, quomodò conantur dicere, ſuſceptam eſſe impiam Epiſtolam ab eodem ſancto Concilio? Quæ enim, vt verè dicamus participatio eſt iuſtitiæ & iniquitati? Et quę ſocietas eſt luci cum tenebris? Quę autem conuentio eſt Chriſti cum Belial? Aut quæ pars eſt fideli cum infideli? Quæ autem eſt commixtio templo Dei cum idolis? Repetitis igitur omnibus, quæ apud nos acta ſunt, iterùm confitemur, quòd ſuſcipimus ſanctas quatuor Synodos id eſt, Nicænam, Cõſtantinopolitanam, Epheſinam primã, & Chalcedonenſem, quæ pro vna eademq; fide definierunt, predicauimus & prædicamus. Eos autem, qui hæc non ſuſcipiunt, alienos Catholicæ Eccleſię iudicamus. Condemnamus autem & anathematizamus vnà

Ea ſola ſcripta recipiẽda, quę Patribus ſunt conſona.

Impudens hæreticorũ calumnia.
2. Cor. 6.

cum omnibus alijs hæreticis, qui cõdemnati & anathematizati ſunt à p̃dictis ſanctis quatuor Cõcilijs, & à ſancta Chatholica & Apoſtolica Eccleſia, & Theodorum, qui Mopſueſtiæ Epiſcopus fuit, & impia eius conſcripta, & quæ impiè Theodoritus conſcripſit contra rectam fidem, & contra duodecim capitula ſancti Cyrilli, & contra Epheſinam primam Synodum, & quæ ad defenſionem Theodori & Neſtorij ab eo ſcripta ſunt. Super hæc anathematizamus & impiam Epiſtolam, quàm dicitur Ibas ad Marim Perſam ſcripſiſſe, quæ denegat DEVM verbum de ſancta DEI genitrice & ſemper virgine Maria incarnatum, hominem factũ eſſe, & ſanctæ memoriæ Cyrillum, qui rectè docuit, tanquàm hæreticum & ſimiliter Apollinario ſcribentem, criminatur: & inculpat quidem Epheſinam primam Synodum, tanquàm ſinè examinatione & quæſtione Neſtorio ab ea depoſito, & duodecim ſancti Cyrilli capitula impia & contraria rectę fidei vocat: defendit autẽ Theodorum & Neſtorium, & impia eorum dogmata & conſcripta. Prædicta igitur tria capitula anathematizamus, id eſt, Theodorũ impium Mopſueſtenum, cum nefandis eius conſcriptis, & quæ impiè Theodoritus conſcripſit, & impiam Epiſtolam, quæ dicitur Ibæ, & defenſores eorum, & qui ſcripſerunt vel ſcribunt ad defenſionem eorum, vel recta ea dicere præſumunt, vel omninò impietatem eorum nomine ſanctorum patrum, aut ſancti Chalcedonenſis Concilij defenderunt, aut defendere conantur. His ità cum omni ſubtilitate diſpoſitis; in memoria tenentes promiſſiones de ſancta Eccleſia factas, & qui dixit, quòd portæ inferni non præualebunt aduersùs eam, id eſt, hæreticorum mortiferæ linguæ: recordantes autem & quæ per Oſeã de ea prophetata ſunt, in quibus dicit, Et ſponſabo te mihi in fide, & cognoſces Dominum; hæreticorum quidem effrenatas linguas, & eorum impijſſima conſcripta & eoſdem ipſos hæreticos, qui vſque ad mortem in ſua impietate permanſerunt, patri mendacij diabolo connumerantes, illis dicemus: Eccè omnes vos ignem accẽditis, & cõualeſcere facitis flammam ignis: ambulabitis in lumine ignis veſtri, & per flammam, quam accenditis.

Synodus anathemate plectit Theodorũ, & ſcripta quædam Theodoriti & Ibæ epiſtolam.

Anathematizãtur etiàm horum defenſores, &c.

Matth. 16.
Portę inferi, linguæ hæreticorum.
Oſeæ 2.

Eſa. 50.

Nos autem mandatum habentes, per doctrinam rectam exhortari populum, & loqui in cor Hieruſalem, id eſt, DEI Eccleſiam, meritò ſeminare quidem in iuſtitia feſtinamus, vindemiantes fructum vitæ, & illuminantes nobiſipſis lumen ſcientiæ ex diuinis ſcripturis & patrũ doctrina, neceſſariũ eſſe putauimus capitulis compræhendere & p̃dicationẽ veritatis, & hæreticorum, necnõ eorum impietatis condemnationem.

Tit. 2.
Eſa. 40.
Oſeæ 10.

Si quis non confitetur Patris & Filij &

Spiri-

Spiritus ſancti vnam naturam ſiue ſubſtantiam, & vnam virtutem & poteſtatem, Trinitatem conſubſtantialem, vnam Deitatem in tribus ſubſiſtentijs ſiue perſonis adorandam, talis anathema ſit. 8.Col.8. Vnus enim DEVS & pater, ex quo omnia: & vnus Dominus IESVS CHRISTVS, per quē omnia, & vnus ſpiritusſanctus, in quo omnia.

II Si quis non confitetur DEI verbi duas eſſe natiuitates, vnam quidē ante ſecula ex patre ſinè tempore incorporaliter, alteram verò in vltimis diebus eiuſdem ipſius, qui de cœlis deſcendit, & incarnatus de ſancta glorioſa Dei genitrice & ſemp virgine Maria, natus eſt ex ipſa, talis anathema ſit.

III Si quis dicit alium eſſe Deum verbum, qui miracula fecit & alium CHRISTVM, qui paſſus eſt, vel Deum verbum cum Chriſto eſſe naſcente de muliere vel in ipſo eſſe vt alterum in altero, & nō vnū eundemque Dominum noſtrum IESVM Chriſtum, Dei verbum incarnatum, & hominē factum, & eiuſdem ipſius miracula & paſſiones, quas volūtariè carne ſuſtinuit, talis anathema ſit.

IIII Si quis dicit, ſecundùm gratiam, vel ſecūdùm operationem, vel ſecūdùm dignitatē, vel ſecundùm æqualitatem honoris, vel ſecundùm authoritatem, aut relationem, aut affectum, aut virtutem vnitionem Dei verbi ad hominem factam eſſe, vel ſecundùm bonam voluntatem, quaſi quòd placuit DEO verbo homo, eo quòd benè viſum eſt ei de ipſo, ſicut Theodorus inſaniens dicit: vel ſecūdùm homonymiam, per quem Neſtoriani Deum verbum filium & Chriſtum vocātes, & hominē ſeparatim Chriſtū & filiū nominantes, & duas perſonas euidenter dicentes, p ſolā nominationē, & honorē, & dignitatē, & adorationē, vnam perſonā, & vnū filium, & vnum Chriſtum confingunt dicere, ſed nō confitentur vnitatem DEI verbi ad carnē animatam anima rationabili & intellectuali, ſecundùm compoſitionem ſiue ſecundùm ſubſiſtentiam factum eſſe, ſicut ſancti patres docuerūt, & ideò vnam eius ſubſiſtentiam cōpoſitam, qui eſt Dominus noſter Ieſus Chriſtus, vnus de ſancta Trinitate, talis anathema ſit. Cùm enim multis modis vnitas intelligitur, qui impietatē Apollinarij & Eutychetis ſequuntur, interemptionē eorum, quæ conuenerunt, colentes, vnitionem ſecundùm confuſionem dicunt: Theodori autem & Neſtorij ſequaces, diuiſione gaudentes, affectualem vnitatem introducunt. Sancta DEI Eccleſia vtriuſque perfidiæ impietatem reijciens, vnitionem DEI verbi ad carnem ſecundùm compoſitionem confitetur, quòd eſt ſecundùm ſubſiſtentiam. Vnitio enim per compoſitionem in myſterio Chriſti non ſolùm inconfusè ea, quæ conuenerunt, conſeruat, ſed nec diuiſionem ſuſcipit.

V. Si quis vnam ſubſiſtentiam Domini noſtri Ieſu Chriſti ſic intelligit, tanquàm ſuſcipientem plurimarum ſubſiſtentiarum ſignificationem, & per hoc introducere conatur in myſterio Chriſti duas ſubſiſtētias ſeu duas perſonas, & duarum perſonarum, quas introducit, vnam perſonam dicit ſecundùm dignitatem, & honorem, & adorationē, ſicut Theodorus & Neſtorius inſanientes cōſcripſerunt, & calumniātur ſanctam Chalcedonenſem ſynodum, tanquàm ſecūdum iſtum impium intellectum vnius ſubſiſtentiæ vtētem vocabulo, ſed non confitetur Dei verbum carni ſecundùm ſubſiſtentiam vnitum eſſe, & propter hoc vnam eius ſubſiſtentiam ſeu vnam perſonam, & ſic & ſanctum Chalcedonenſe Concilium vnam ſubſiſtentiam Domini noſtri Ieſu Chriſti confeſſum eſſe, talis anathema ſit. Nec enim adiectionem perſonæ vel ſubſiſtentiæ ſuſcepit ſancta Trinitas, ex incarnato vno de ſancta Trinitate Deo verbo.

Si quis abuſiuè & non verè Dei genitricē dicit ſanctam glorioſam ſemper virginē Mariam, vel ſecundùm relationem, quaſi homine puro nato, ſed non Deo verbo incarnato & nato ex ipſa, referēda autem, ſicut illi dicunt hominis natiuitate ad Deum verbum, eo, quòd cum homine erat naſcente, & calūniatur ſanctam Chalcedonenſem ſynodum, tanquàm ſecundùm iſtum impium intellectum, quem Theodorus execrandus adinuenit, Dei genitricem virginem dicentem, vel qui hominis genitricē vocat aut Chriſtotocon, id eſt, Chriſti genitricem, tanq̄ ſi Chriſtus Deus nō eſſet, & nō propriè & verè Dei genitricem ipſam confitetur, eo quod ipſe, qui ante ſecula ex patre natus eſt Deus verbum, in vltimis diebus ex ipſa incarnatus & natus eſt, & ſic piè & ſanctam Chalcedonēſem ſynodum Dei genitricem eam eſſe confeſſam, talis anathema ſit. VI.

Si quis in duabus naturis dicens, non vt in Deitate & humanitate, vnum Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum cognoſci confitetur, vt per hoc ſignificet differentiam naturarum, in quibus incōfusè ineffabilis vnitio facta eſt, neq; Deo verbo in carnis naturam tranſmutato, neque carne in verbi naturam tranſducta, (manet enim vtrunq; hoc quod eſt natura, etiàm facta vnitate ſecūdùm ſubſiſtentiam) ſed pro diuiſione per partem tolē excipit vocem in myſterio Chriſti, vel numerum naturarum confitendo in eodem Domino noſtro Ieſu Chriſto, Deo verbo incarnato, non intellectu tantummodò differentiam excipit earum, ex quibus & cōpoſitus eſt, non interemptam propter vnitatem (vnus enim ex vtroque, & per vnum vtraq;) ſed in hoc numero vtitur, vt ſeparatim vnaqnaqua natura ſuam habente ſubſiſtentiam, talis anathema ſit. VII.

Si quis ex duabus naturis deitatis & humanitatis cōfitens vnitatem factam eſſe, vel VIII.

vnam naturam Dei verbi incarnatam dicẽs, non ſic ea excipit, ſicut patres docuerunt, q̃ ex diuina natura & humana vnitione ſecundùm ſubſiſtentiam facta, vnus Chriſtus effectus eſt, ſed ex talibus vocibus vnam naturá ſiue ſubſtãtiam Deitatis & carnis Chriſti introducere conatur, talia anathema ſit. Secundùm ſubſiſtentiam enim dicentes vnigenitũ Deum verbum carni vnitum eſſe, non cõfuſione aliquam naturarum in ſe inuicèm factam eſſe dicimus, ſed magis p̃manente vtraque hoc quod eſt, vnitum eſſe carni Deũ verbum intelligimus. Propter quod & vnus eſt Chriſtus, Deus & homo, idem ipſe conſubſtantialis patri ſecundùm deitatẽ, & conſubſtantialis nobis idem ipſe ſecundùm humanitatem. Aequaliter enim & eos, qui per partem diuidunt vel incidunt, & eos, qui confundunt diuinæ diſpenſationis myſterium Chři, reijcit & anathematizat Dei eccleſia.

IX. Si q̃s in duab⁹ naturis adorari dicit Chriſtum, ex quo duas adorationes introducant, ſeparatìm Deo verbo, & ſaparatìm homini: vel ſi quis ad interemptionem vel ad confuſionem deitatis & humanitatis, vnam naturá ſiue ſubſtantiam eorum, quę conuenerunt, introducens, ſic Chriſtũ adorat, ſed non vna adoratione Deum verbum incarnatum cum ꝓpria ipſius carne adorat, ſicut ab initio Dei eccleſiæ traditum eſt, talis anathema ſit.

X. Si quis non confitetur Dominum noſtrũ Ieſum Chriſtũ, qui crucifixus eſt carne, Deum eſſe verum, & Dominum gloriæ, & vnũ de ſancta Trinitate, talis anathema ſit.

XI. Si quis non anathematizat Arium, Eunomium, Macedonium, Apollinarium, Neſtorium, Eutychen, Origenẽ cum impijs eorũ conſcriptis, & alios omnes hæreticos, qui condemnati & anathematizati ſunt à ſancta catholica & Apoſtolica Eccleſia, & à p̃dictis ſanctis quatuor Concilijs, & eos, qui ſimilia prædictis hæreticis ſapuerunt vel ſapiunt, & vſque ad mortem in ſua impietate permãſerunt vel permanent talis anathema ſit.

XII. Si quis defendit impium Theodorũ Mopſueſtenum, qui dixit alium eſſe Deum verbũ, & alium Chriſtum, à paſſionibus animæ & deſiderijs carnis moleſtias patientem, & à deterioribus paulatìm recedentem, & ſic ex profectu operum melioratum, & à * conſonatione immaculatum factum, & tanquàm purum hominem baptizatum eſſe in nomine Patris & Filij, & Spiritusſancti, & p baptiſma ſancti ſpiritus gratiam accepiſſe, & filiationem meruiſſe, & ad ſimilitudinem Imperialis imaginis in perſona Dei verbi adorari, & poſt reſurrectionem immutabilem cogitationibus & impeccabilem omninò factum fuiſſe. Et iterùm dixit idem impius Theodorus, talem factum eſſe vnitionem DEI verbi ad Chriſtum, qualem dixit Apoſtolus de viro & muliere, Erunt duo in carne vna. Et ſop alias innumerabiles blaſphemias, auſus eſt dicere, quòd poſt reſurrectionem cùm inſufflâſſet Dominus diſcipulis, & dixiſſet, Accipite Spiritum ſanctum, nõ dedit eis Spiritũſanctum, ſed figuratìm tantummodò inſufflauit. Iſte enim & confeſſionem, quam fecit Thomas, cùm palpâſſet manus & latus Domini poſt reſurrectionem, dicens, Dominus meus & Deus meus, inquit non eſſe dictum à Thoma de Chriſto. Nec enim dicit Theodorus Deum eſſe Chriſtum, ſed ad miraculũ reſurrectionis ſtupefactum Thomam glorificâſſe Deum, qui Chriſtum reſuſcitauit. Et quod peius eſt, etiàm in interpretatione, quã in Actis Apoſtolorũ ſcripſit Theodorus, ſimilem fecit Chriſtũ Platoni, & Manichęo, & Epicuro, & Marcioni, dicens, quòd ſicut illorum vnuſquiſque ex dogmate, quod inuenit, ſuos diſcipulos fecit vocari Platonicos, & Manichæos, & Epicureos & Marcioniſtas: ſimili modo & cùm Chriſtus dogma inueniſſet, ex ipſo Chriſtianos vocari.

*conuerſatione

Ephe. 5.

Ioan. 20.

Ibidem.

Si quis igitur defendit prædictum impiũ Theodorum, & impia eius cõſcripta, in quibus tam prædictas, quàm alias innumerabiles blaſphemias effudit contra magnũ Deũ & Saluatorem Ieſum Chriſtum, & non anathematizat eum, & impia eius conſcripta, & omnes, qui ſuſcipiunt vel defendunt eum, & dicunt orthodoxè eum expoſuiſſe, & qui ſcripſerunt pro eo, & eadem illi ſapuerunt, vel ſcribunt pro eo, vel impijs eius conſcriptis, & eos qui ſimilia illi ſapiunt, vel aliquandò ſapuerũt, & vſque ad mortem permanſerũt vel permanent in tali impietate, talis anathema ſit.

Si quis defendit impia Theodoriti conſcripta, quæ contra rectam fidem, & contra primam Epheſinam ſanctam ſynodũ & ſanctum Cyrillũ & duodecim eius capitula expoſuit, & omnia, quæ conſcripſit pro Theodoro & Neſtorio impijs, & pro alijs, qui eadem prædictis Theodoro & Neſtorio ſapuerunt, defendens eos & eorum impietatem, & propter hoc impios vocans doctores Eccleſiæ, qui vnitatem ſecundùm ſubſiſtentiam DEI verbi ad carnem confitentur, & non anathematizat ea & eos, qui ſimilia eis ſapuerunt, vel ſapiunt, inſupèr autem & omnes, qui ſcripſerunt contra rectã fidem & ſanctũ Cyrillum & duodecim eius capitula, & vſq; ad mortem in tali impietate permanſerunt, talis anathema ſit. XIII.

Si quis defendit epiſtolam, quam dicitur Ibas ad Marim Perſam hęreticum ſcripſiſſe, quæ abnegat quidem Deum verbum de ſancta Dei genitrice & ſemper virgine Maria incarnatum, hominem factũ eſſe, dicit autẽ purum hominem ex ipſa natum eſſe, quem templum vocat, vt alius ſit, Deus verbum, & alius homo, & ſanctum Cyrillum, qui rectã fidem Chriſtianorum prædicauit, tanquàm hæreticũ, & ſimiliter Apollinario impioſcripſiſſe criminatur, & inculpat primam Epheſinam XIIII.

Digitized by Google

ſinam ſanctam Synodum, tanquàm ſinè examinatione & quæſtione Neſtorium condemnantem, & duodecim capitula ſancti Cyrilli impia & contraria rectæ fidei vocat eadē impia epiſtola, & defendit Theodorum, & Neſtorium, & impia eorū dogmata & cōſcripta. Si quis igitur memoratam impiam epiſtolam defendit, & non anathematizat eam, & defenſores eius, & eos, qui dicunt eam rectam eſſe, vel partem eius, & eos, qui ſcripſerunt, vel ſcribunt pro ea, vel pro impietate quæ in eā continetur, & præſumūt eam defendere, vel inſertam ei impietatem nomine ſanctorum Patrum, vel ſancti Chalcedonenſis Concilij, & in his vſquè ad mortem permanent, talis anathema ſit.

Cùm igitur hæc ità rectè confeſſi ſumus, quæ tradita nobis ſunt tam à diuinis ſcripturis, quàm à ſanctorum patrū doctrina, & ab his, quæ definita ſunt de vna eademq; fide à prædictis ſanctis quatuor Cōcilijs, facta autem nobis & condemnatione contra hæreticos & eorum impietatem, necnon etiàm cōtra eos, qui defenderunt vel defendunt prædicta impia tria capitula, & permanſerūt in ſuo errore, vel qui permanent: ſi quis conatus fuerit contra hæc, quæ piè diſpoſuimus, vel tradere, vel docere, vel ſcribere, ſi quidē epiſcopus, vel clericus ſit, iſte tanquàm aliena à ſacerdotibus & ſtatu Eccleſiaſtico faciens, denudabitur epiſcopatu vel clericatu: ſi autem monachus, vel laicus ſit, anathematizabitur.

Eutychius, miſericordia Dei Epiſcopus Conſtantinopoleos nouæ Romæ, decreui, quæ propoſita ſunt, & confitens ſic habere, ſicut omnia ſupra capitula & dogmata continent, & ſuſcipiens ſanctas quatuor Synodos, id eſt, Nicænam, Cōſtantinopolitanam, Epheſinam primam, & Chalcedonenſem, & quæ ab ipſis de vna eademque fide definita ſunt, & in his omnibus permanens, ſicut ſuprà ſcriptum eſt, condemno, & anathematizo ſuper alios hæreticos & impia eorum cōſcripta, Theodorum impium, qui fuit Mopſueſtiæ epiſcopus, vnà cum impijs eius cōſcriptis, & omnia, quæ impiè Theodoritus conſcripſit, ſicut prædictum eſt, & impiam Epiſtolam, quæ dicitur Ibæ, & qui ſimilia eis ſapuerunt & ſapiunt, & ſubſcripſi.

Apollinarius, miſericordia Dei epiſcopus Alexandriæ, decreui, quæ propoſita ſunt, & confitens ſic habere, ſicut omnia ſuprà capitula & dogmata continent, & ſuſcipiens ſanctas quatuor ſynodos, id eſt, Nicænam, Conſtantinopolitanam, & Epheſinam primam, Chalcedonenſem, & quæ ab ipſis de vna eademq; fide definita ſunt, & in his omnibus permanens, ſicut ſuprà ſcriptum eſt, cōdemno & anathematizo ſuper alios hæreticos & impia eorum conſcripta, Theodorum impium, qui fuit Mopſueſtiæ epiſcopus, vnà cum impijs eius cōſcriptis, & oīa, quę impiè Theodoritus conſcripſit, ſicut prædictum eſt, & impiam Epiſtolam, quæ dicitur Ibæ, & qui ſimilia eis ſapuerunt & ſapiunt, & ſubſcripſi.

Domninus, miſericordia Dei epiſcopus Theopolitanæ ciuitatis, decreui, quæ propoſita ſunt, & confitens ſic habere, vt omnia ſuprà capitula & dogmata cōtinent, & ſuſcipiens ſanctas quatuor Synodos, id eſt, Nicęnam, Conſtantinopolitanam, & Epheſinam primam, & Chalcedonenſem, & quę ab ipſis de vna eademque fide definita ſunt, & in his omnibus permanens, ſicut ſuprà ſcriptum eſt, condemno & anathematizo ſuper alios hæreticos, & impia eorum conſcripta, Theodorum impium, qui fuit Mopſueſtiæ epiſcopus, vnà cum eius impijs conſcriptis, & omnia, quę impiè Theodoritus conſcripſit, ſicut prędictum eſt, & impiam Epiſtolā, quæ dicitur Ibæ, & qui ſimilia eis ſapuerunt & ſapiunt, & ſubſcripſi.

Stephanus, miſericordia Dei epiſcopus Rapheotanæ ciuitatis, vicem agens Euſtochij ſanctiſſimi Patriarchę Hieroſolymitanę ciuitatis, vnà cum Georgio & Damiano religioſiſſimis epiſcopis, decreui, quæ propoſita ſunt, & confitens ſic habere, ſicut omnia ſuprà capitula & dogmata continent, & ſuſcipiens ſanctas quatuor ſynodos, id eſt, Nicænam, Conſtantinopolitanam, & Epheſinam primam, & Chalcedonēſem, & quæ ab ipſis de vna eademque fide definita ſunt, & in his omnibus permanens, ſicut ſuprà ſcriptum eſt, condemno, & anathematizo ſuper alios hęreticos & impia eorum conſcripta, Theodorum impium, qui fuit Mopſueſtiæ Epiſcopus, vnà cum impijs eius conſcriptis, & omnia, quæ impiè Theodoritus conſcripſit, ſicut prædictum eſt, & impiam Epiſtolam, quæ dicitur Ibæ, & qui ſimilia eis ſapuerunt & ſapiunt, & ſubſcripſi.

Georgius, miſericordia Dei epiſcopus Tiberiadis, agens vicem Euſtochij ſanctiſſimi Patriarchæ Hieroſolymitanæ ciuitatis, vnà cum Stephano & Damiano religioſiſſimis epiſcopis, decreui, quæ propoſita ſunt, & confitens ſic habere, ſicut omnia ſuprà capitula & dogmata continent, & ſuſcipiens ſanctas quatuor Synodos, id eſt, Nicænam, Conſtantinopolitanam, & Epheſinam primam, & Chalcedonēſem, & quæ ab ipſis de vna eademque fide definita ſunt, & in his omnibus permanens, ſicut ſuprà ſcriptum eſt, condemno & anathematizo ſuper alios hęreticos, & impia eorum cōſcripta, Theodorum impium, qui fuit Mopſueſtiæ epiſcopus, vnà cum impijs eius conſcriptis, & omnia, quæ impiè Theodoritus conſcripſit, ſicut prędictum eſt, & impiam Epiſtolam, quę dicitur Ibæ, & qui ſimilia eis ſapuerunt & ſapiunt, & ſubſcripſi.

Damianus, miſericordia Dei epiſcopus Sozymnæ ciuitatis, agens vicem Euſtochij

ſan-

Digitized by Google

ſanctiſſimi Patriarchæ Hieroſolymitanæ ciuitatis, vnà cum Stephano & Georgio religioſiſſimis epiſcopis, decreui, quæ propoſita ſunt,& confitens ſic habere, ſicut omnia ſuprà capitula & dogmata continent, & ſuſcipiens ſanctas quatuor Synodos,id eſt,Nicænam, Conſtantinopolitanam, & Epheſinam primam,& Chalcedonenſem,& quę ab ipſis de vna eademque fide definita ſunt, & in his omnibus permanens,ſicut ſuprà ſcriptum eſt, condemno & anathematizo ſuper alios hæreticos & impia eorum conſcripta, Theodorum impium, qui fuit Mopſueſtiæ Epiſcopus,vnà cum impijs eius conſcriptis, & omnia, quæ impiè Theodoritus conſcripſit,ſicut prædictum eſt,& impiã epiſtolam, quæ dicitur Ibæ, & qui ſimilia eis ſapuerunt & ſapiunt,& ſubſcripſi.

Benignus, miſericordia Dei Epiſcopus Heracleatanæ ciuitatis, q́ eſt primæ Macedoniæ,agens vicem Eliæ ſanctiſſimi Archiepiſcopi Theſſalonicenſium ciuitatis, tam pro illo, quàm etiam pro me decreui, quæ propoſita ſunt,&confitens ſic habere, ſicut omnia ſuprà Capitula & dogmata continent, & ſuſcipiens ſanctas quatuor ſynodos, id eſt, Nicænam, Conſtantinopolitanam, & Epheſinam primam, & Chalcedonenſem, & quæ ab ipſis de vna eademque fide definita ſunt, & in his omnibus permanens,ſicut ſupra ſcriptum eſt, condemno & anathematizo ſuper alios hæreticos & impia eorum conſcripta,Theodorum impium, qui fuit Mopſueſtiæ epiſcopus,vnà cum impijs eius conſcriptis, & omnia, quæ impiè Theodoritus conſcripſit, ſicut prædictum eſt,& impiam Epiſtolam,quæ dicitur Ibę, & qui ſimilia eis ſapuerunt & ſapiunt, & ſubſcripſi.

Theodorus, miſericordia Dei epiſcopus Cæſareæ primæ Cappadociæ; decreui quæ propoſita ſunt,& confitens ſic habere, ſicut omnia ſuprà capitula & dogmata continent, & ſuſcipiẽs ſanctas quatuor ſynodos,id eſt, Nicænam,Conſtantinopolitanam, & Epheſinam primam,& Chalcedonenſem, & quæ ab ipſis de vna eademque fide definita ſunt, & in his omnibus permanẽs,ſicut ſuprà ſcriptũ eſt,condemno & anathematizo ſuper alios hæreticos & impia eorũ cõſcripta,Theodorum impium, qui fuit Mopſueſtiæ epiſcopus,vnà cum impijs eius conſcriptis ,& omnia,quæ impiè Theodoritus conſcripſit, ſicut prędictum eſt,& impiam epiſtolam, quę dicitur Ibę,& qui ſimilia eis ſapuerunt & ſapiunt,& ſubſcripſi.

Andreas,gratia Chriſti epiſcopus Epheſi decreui,quę propoſita ſunt, & confiteos ſic hẽre,ſicut omnia ſuprà capitula & dogmata continent, & ſuſcipiens ſanctas quatuor ſynodos,id eſt, Nicęnam,Coſtantinopolitanã, & Epheſinam primam, & Chalcedonenſem, & quę ab ipſis de vna eademque fide definita ſunt, & in his omnibus permanens, ſicut ſuprà ſcriptum eſt, condemno & anathematizo ſuper alios hæreticos & impia eorũ con ſcripta, Theodorum impium, qui fuit Mopſueſtiæ epiſcopus,vnà cum impijs eius cõ ſcriptis, & omnia, quæ impiè Theodoritus cõnſcripſit,ſicut prædictum eſt, & impiam Epiſtolam,quę dicitur Ibæ,& qui ſimilia eis ſapuerunt & ſapiunt,& ſubſcripſi.

Sextilianus, miſericordia Dei epiſcopus Eccleſiæ catholicæ Tunienſis, agens vicem Primoſi archiepiſcopi Carthaginis,totiusq; Concilii prouinciæ proconſularis, tam pro illo vel illis,quàm pro meipſo decreui, quæ propoſita ſunt,& confitens ſic habere, ſicut omnia ſuprà capitula & dogmata continent & ſuſcipiẽs ſanctas quatuor ſynodos,id eſt, Nicænam,Conſtantinopolitanam,& Epheſinam primam,& Chalcedonenſem; & quæ ab ipſis de una eademque fide definita ſunt, & in his omnibus permanẽs,ſicut ſuprà ſcriptum eſt,condemno & anathematizo ſuper alios hæreticos & impia eorum conſcripta, Theodorum impium, qui fuit Mopſueſtiæ epiſcopus,vnà cum impijs eius conſcriptis, & oĩa,quæ impiè Theodoritus conſcripſit, ſicut prædictum eſt, & impiam epiſtolam, quæ dicitur Ibæ,& qui ſimilia eis ſapuerunt vel ſapiunt,& ſubſcripſi.

Megethius, gratia Dei epiſcopus ſanctæ Dei catholicæ Eccleſiæ ciuitatis Heracleæ Thraciæ,decreui,quæ propoſita ſunt, & confitens ſic habere, ſicut omnia ſuprà capitula & dogmata continent, & ſuſcipiens ſanctas quatuor Synodos,id eſt, Nicænam, Conſtantinopolitanã,& Epheſinã primam, & Chalcedonẽſem, & quæ ab ipſis de una eademq; fide definita ſunt, & in his omnibus permanens,ſicut ſuprà ſcriptum eſt, condemno & anathematizo ſup alios hęreticos, & impia eorum cõſcripta,Theodorum impium, qui fuit Mopſueſtię epiſcopus, vnà cum impijs eius conſcriptis, & omnia, quę impiè Theodoritus conſcripſit,ſicut prędictum eſt, & impiam epiſtolam, quę dicitur Ibę,& qui ſimilia eis ſapuerunt & ſapiunt, & ſubſcripſi.

Anaſtaſius, miſericordia Dei epiſcopus Tabianenſium ciuitatis, agens vicem Dorothei religioſiſſimi epiſcopi Ancyranorum metropoleos,decreui,quę propoſita ſunt, & confitens ſic habere,ſicut omnia ſuprà capitula & dogmata cõtinent, & ſuſcipiens ſanctas quatuor Synodos,id eſt, Nicęnam,Conſtantinopolitanam, & Epheſinam primam, & Chalcedonẽſem,& quę ab ipſis de vna eademq; fide definita ſunt, & in his omnibus permanens,ſicut ſuprà ſcriptum eſt,cõdemno & anathematizo ſuper alios hæreticos & impia eorum conſcripta, Theodorum impium, qui fuit Mopſueſtiæ epiſcopus, vnà cum impijs eius cõſcriptis,& omnia,quę impiè Theodoritus conſcripſit, ſicut prędictũ eſt, & impiam Epiſtolam, quę dicitur Ibæ,

& qui

& qui ſimilia eis ſapuerunt & ſapiũt, & ſubſcripſi.

Ioannes miſericordia Dei epiſcopus Iliorum ciuitatis, agens vicem Euprepij religioſiſſimi epiſcopi Cyzicenorum metropoleos, decreui, quæ propoſita ſunt, & confitens ſic habere, ſicut omnia ſupra capitula & dogmata continent, & ſuſcipiens ſanctas quatuor Synodos, id eſt, Nicęnam, Conſtantinopolitanam, & Epheſinam primam, & Chalcedonenſem, & quæ ab ipſis de vna eademq; fide definita ſunt, & in his omnibus permanens ſicut ſupra ſcriptum eſt, condemno & anathematizo ſuper alios hæreticos & impia eorum conſcripta, Theodorum impium, qui fuit Mopſueſtiæ epiſcopus, vnà cum impijs eius conſcriptis, & omnia, quæ impiè Theodoritus conſcripſit, ſicut prędictum eſt, & impiam Epiſtolam, quæ dicit Ibæ, & qui ſimilia eis ſapuerunt & ſapiunt, & ſubſcripſi.

Euſebius, miſericordia Dei Epiſcopus Tyriorum metropoleos, decreui, quæ præpoſita ſunt, & confitens ſic habere, ſicut omnia ſuprà capitula & dogmata cõtinent, & ſuſcipiens ſanctas quatuor Synodos, id eſt, Nicęnam, Conſtantinopolitanam, & Epheſinam primam, & Chalcedonẽſem, & quæ ab ipſis de vna eademque fide definita ſunt, & in his omnibus permanens, ſicut ſuprà ſcriptũ eſt, condemno & anatbematizo ſuper alios hæreticos & impia eorum conſcripta, Theodorum impiũ, qui fuit Mopſueſtiæ epiſcopus, vnà cũ impijs eius cõſcriptis, & omnia, quæ impiè Theodoritus conſcripſit, ſicut prædictum eſt, & impiam Epiſtolam, quæ dicitur Ibæ, & qui ſimilia eis ſapuerunt & ſapiũt, & ſubſcripſi.

Ioannes, humilis epiſcopus Nicomedienſium metropoleos, decreui, quæ propoſita ſunt, & confitens ſic habere, ſicut omnia ſupra capitula & dogmata continent, & ſuſcipiens ſanctas quatuor Synodos, id eſt, Nicęnam Conſtantinopolitanam, & Epheſinam primam, & Chalcedonenſem, & quæ ab ipſis de vna eademque fide definita ſunt, & in his omnibus permanens, ſicut ſuprà ſcriptum eſt, condemno & anathematizo ſuper alios hæreticos & impia eorum conſcripta, Theodorum impium, qui fuit Mopſueſtiæ epiſcopus, vnà cum impijs eius conſcriptis, & omnia, quæ impiè Theodoritus conſcripſit, ſicut prædictum eſt, & impiam Epiſtolam, quæ dicitur Ibæ, & qui ſimilia eis ſapuerunt & ſapiunt, ſubſcripſi.

Stephanus, miſericordia Dei epiſcopus Nicęnorum metropoleos, decreui, quæ propoſita ſunt, & cõfitens ſic habere, ſicut omia ſuprà capitula & dogmata cõtinent, & ſuſcipiens ſanctas quatuor Synodos, id eſt, Nicęnam, Conſtantinopolitanam, & Epheſinam primam, & Chalcedonẽſem, & quæ ab ipſis de vna eademq; fide definita ſunt, & in his omnibus permanens, ſicut ſuprà ſcriptũ eſt, cõdemno & anatbematizo ſuper alios hęreticos & impia eorum conſcripia, Theodorũ impiũ, qui fuit Mopſueſtiæ epiſcopus, vnà cum impijs eius cõſcriptis, & omnia, quę impiè Theodoritus conſcripſit, ſicut prædictũ eſt, & impiam Epiſtolam, quæ dicitur Ibę, & qui ſimilia eis ſapuerũt & ſapiunt, & ſubſcr.

Conſtantinus, miſericordia Dei epiſcopꝰ ſanctæ Dei eccleſiæ Chalcedonenſiũ metropolitanę ciuitatis, decreui, quę ꝓpoſita ſunt, & confitens ſic habere, ſicut omnia ſuprà capitula & dogmata cõtinent, & ſuſcipiẽs ſanctas quatuor Synodos, id eſt, Nicęnam Conſtantinopolitanam, & Epheſinam primã, & Chalcedonenſem, & quæ ab ipſis de vna eademque fide definita ſunt, & in his omnibus permanens. ſicut ſuprà ſcriptum eſt, condẽno & anathematizo ſuper alios hæreticos & impia eorum conſcripta, Theodorum impium, q fuit Mopſueſtię epiſcopus, vnà cum impijs eius conſcriptis, & omnia, quæ impiè Theodoritus cõſcripſit, ſicut prędictum eſt, & impiã epiſtolã, quæ dicitur Ibæ, & qui ſimilia eis ſapuerunt & ſapiunt, & ſubſcripſi.

Petrus miſericordia Dei epiſcopus Tarſi metropolitanę, ciuitatis decreui, quę propoſita ſunt, & confitens ſic habere, ſicut omnia ſuprà capitula & dogmata continent, & ſuſcipiens ſanctas quatuor ſynodos, id eſt, Nicęnam, Conſtantinopolitanam, & Epheſinã primam, & Chalcedonẽſem, & quæ ab ipſis de vna eademque fide definita ſunt, & in his omnibus permanens, ſicut ſuprà ſcriptũ eſt, cõdemno, & anathematizo ſuper alios hęreticos & impia eorum conſcripta Theodorum impiũ, qui fuit Mopſueſtiæ epiſcopus, vnà cũ impijs eius cõſcriptis, & omnia, quæ impiè Theodoritus conſcripſit, ſicut prædictum eſt & impiam Epiſtolam, quæ dicitur Ibæ, & qui ſimilia eis ſapuerunt & ſapiunt, & ſubſcripſi.

Ioannes, miſericordia Dei epiſcopus Cucuſenorum ciuitatis, agens vicem Palladij religioſiſſimi epiſcopi Melitenorum metropoleos, ſimiliter.

Ioannes, miſericordia Dei epiſcopus Cæſareę Palæſtinæ, ſimiliter.

Pompeianus, miſericordia Dei epiſcopꝰ ſanctæ eccleſię catholicæ ciuitatis Victorianæ prouinciæ Byzacenæ, ſimiliter.

Amazoniꝰ, gratia Chriſti epiſcopus Edeſſenorum metropolitanæ ciuitatis, ſimiliter.

Alexander, miſericordia Dei epiſcopus Grangrenorum metropoleos, ſimiliter.

Thomas, miſericordia Dei epiſcopꝰ Apamenorũ metropolitanæ ciuitatis, ſimiliter.

Euphrantas, miſericordia Dei epiſcopus Tyanenſium metropoleos, ſimiliter.

Theodorus, miſericordia Dei epiſcopus Hierapólitanorum apud Euphratem metropoleos, ſimiliter.

Boſphorius, patiẽtia Dei epiſcopus Neocæſa-

Digitized by Google

cæſareenſium metropoleos, ſimiliter.

Ioannes, miſericordia Dei epiſcopus Boſtrenorum metropoleos, ſimiliter.

Philippus, miſericordia Dei epiſc. Myrẽſium metropoleos Lydiæ ꝓuinciæ, ſimilit.

Theodotos, miſericordia Dei epiſc. Seleuceoſium apud Iſauros metropoleos, ſimilit.

Iulianus, miſericordia Dei epiſcopus Sardianorum metropoleos Lydiæ prouincię, ſimiliter.

Theodorus, miſericordia Dei epiſcopus Gortynę, quę eſt metropolis Creteoſiũ prouincię, ſimiliter.

Euſtathius, miſericordia Dei epiſcopus Damaſci metropolitanę ciuitatis, ſimiliter.

Theodoſios, miſericordia Dei epiſcopus Rhodiorum metropoleos, ſimiliter.

Theodorus, miſericordia Dei epiſcopus Antiochenſiũ metropoleos Piſidiæ prouinciæ, ſimiliter.

Eulogius, miſericordia Dei epiſcopus Pergeoorum metropolitanæ ciuitatis Pamphyliæ prouinciæ, ſimiliter.

Cyriacus, miſericordia Dei epiſco. Amydenorom metropoleos, ſimiliter.

Seuerianus, miſericordia Dei epiſcopus ſanctæ eccleſiæ ciuitatis Aphrodiſiadis Carenſium prouinciæ, ſimiliter.

Seuerus, miſericordia Dei epiſc. Synnadenſium metropoleos Phrygiæ Salutariæ prouinciæ, ſimiliter.

Petrus, miſericordia Dei epiſc. Sidetanorum metropoleos Pãphyliæ prouincię, ſim.

Abrahamius, miſericordia Dei epiſc. Sergiopoleos metropolitanę ciuitatis, ſimiliter.

Aſignius, miſericordia Dei epiſcopus Tranapolitaoorum ciuitatis, agens vicem Ioannis religioſiſſimi epiſcopi Laodicenſiũ metropoleos Phrygię Pacatiaoę prouincię, ſim.

Ioannes, gratia Chriſti epiſcopus Adrianopolitanorum metropoleos * eminentiorum prouinciæ, ſimiliter.

*Thraciæ

Ioannes, miſericordia Dei epiſcopus Marooitanorum metropoleos Rhodiæ prouinciæ, ſimiliter.

Theodoſius, miſericordia Dei epiſcopus Iuſtinianopolitanorum metropoleos ſecundæ Cappadocum prouiociæ, ſimiliter.

Stephanus, miſericordia Dei epiſcopus Laodiceæ metropoleos Theodorianorum prouincię, ſimiliter.

Auxanoo, miſericordia DEI epiſcopus Hierapolitanorum metropoleos, ſimiliter.

Euſtathius, miſericordia Dei epiſcopus Maximianopolitanorũ metropoleos, ſimil.

Paulus, miſericordia Dei epiſcopus Aemorum metropoleos Rhodopiæ prouincię ſimiliter.

Dometius, miſericordia Dei epiſcopus Chalcidenſium ciuitatis, ſimiliter.

Aetherius, miſericordia Dei epiſcopus Anazarbenſium ſiue Iuſtinianopolitanorũ metropoleos, ſimiliter.

Valerianus, miſericordia Dei epiſcopus ſanctæ eccleſiæ catholicæ ciuitatis Obbæ ꝓuinciæ proconſularis, ſimiliter.

Dionyſios, miſericordia Dei epiſcopus Seleuciæ ciuitatis, ſimiliter.

Theodorus, miſericordia Dei epiſcopus Dryziparenorum metropoleos, ſimiliter.

Seuerus miſericordia Dei epiſcopus Põpeiopolitanorum ciuitatis Paphlagoniæ ꝓuinciæ, ſimiliter.

Georgius miſericordia Dei epiſcopus oouæ Iuſtinianæ Cypſelitaoorum ciuitatis, ſimiliter.

Creſcus, miſericordia Dei epiſcopus ſanctæ eccleſiæ catholicæ Cuiculitanæ prouinciæ Numidię, ſimiliter.

Romanus miſericordia Dei epiſcopꝰ Gabalorum, ſimiliter.

Gregorius, miſericordia Dei epiſcopus Iuſtinianopolitanorum cioitatis magoę Armeniæ prouinciæ, ſimiliter.

Ioãnes miſericordia Dei epiſcopus Nyſſeorum ciuitatis, ſimiliter.

Baſilius, miſericordia Dei epiſcopus nouæ Iuſtinianæ Camulianenſium, ſimiliter.

Ioannes, miſericordia Dei epiſcopus Iuſtinianopolitanorum ſiue Barcuſeoæ cioitatis, ſimiliter.

Sergius, miſericordia Dei epiſcopus nouę Iuſtinianæ ſecũdæ Aegypriorum, ſimiliter.

Chriſtophorus, miſericordia Dei epiſcopus ſanctę eccleſię Archadiopoleos Aſianorum prouinciæ, ſimiliter.

Stephanos, miſericordia Dei epiſcopus Clyſmatis, ſimiliter.

Theodoſius, miſericordia Dei epiſcopus Bybliorum ciuitatis, ſimiliter.

Leõtius, miſericordia Dei epiſcopus Arcæ Armenię, ſimiliter.

Ioãnes, miſericordia Dei epiſcopus Myrines prouinciæ Aſiæ, ſimiliter.

Alexander, epiſcopus Amphipoleos primæ Armeniæ, ſimiliter.

Thomas, gratia Chriſti epiſcopus ſanctæ eccleſiæ Beriſſorum ciuitatis, ſimiliter.

Theodorus, miſericordia Dei epiſcopus Leontopoleos, ſimiliter.

Aemilianus, miſericordia Dei epiſcopus Antipyrgi ciuitatis, ſimiliter.

Ariſtodemus, miſericordia Dei epiſcopꝰ Philomelenſium ciuitatis, ſimiliter.

Thalleleus, miſericordia Dei epiſcopus Adrianopolitanorum Piſidię prouinciæ, ſimiliter.

Theoctiſtus, miſericordia Dei epiſcopus Erythron ciuitatis prouinciæ Aſię, ſimiliter.

Diogeoianus, miſericordia Dei epiſcopus Sozopolitanorum ciuitatis Piſidiæ prouinciæ, ſimiliter.

Baſſus, miſericordia Dei epiſcopus Thamiatheos, ſimiliter.

Anatolius, miſericordia Dei epiſ. Cynæorom ciuitatis prouinciæ Aſianæ, ſimiliter.

Cooon,

Conon humilis epiſcopus Magoedenſiū ciuitatis Pamphylię prouinciæ, ſimiliter.

Diogenes miſericordia Dei epiſc. Craianorum cioitatis, ſimiliter.

Theoctiſtus, humilimus epiſcopus Pruſæ ciuitatis ſimiliter.

Georgius, miſericordia Dei epiſcopus Ptolemaidos, ſimiliter.

Elias, miſericordia Dei epiſcopus Diocletianopoleos, ſimiliter.

Theonas, miſericordia Dei epiſc. Cuſſitanorum ciuitatis, ſimiliter.

Theodorus, miſericordia Dei epiſcopus Lymirenſium ciuitatis Lycię prouinciæ, ſimiliter.

Zoſimus, miſericordia Dei epiſcopus Antandrenſium ciuitatis, ſimiliter.

Aſyncretius, miſericordia Dei epiſcopus Aradiorom ciuitatis, ſimiliter.

Stephanos, miſericordia Dei epiſcopus Botryenorum, ſimiliter.

Philippus, humilis epiſcopus Phellitanorum ciuitatis, ſimiliter.

Menas, miſericordia Dei epiſcopus *Myriangeli, ſimiliter.

Cyprianus, miſericordia Dei epiſcopus Coryceotanorum ciuitatis, ſimiliter.

Reſtutus, miſericordia Dei epiſcopus ſanctæ eccleſiæ catholicæ ciuitatis Mileon prouinciæ Numidiæ, ſimiliter.

Thomas, miſericordia Dei epiſcopus Cōſtantinorum ciuitatis Oſroenorum prouinciæ, ſimiliter.

Theodorus, miſericordia Dei epiſcopus ſanctæ eccleſiæ Helenopoleos, ſimiliter.

Seuerus, miſericordia Dei epiſcopus Taborum, ſimiliter.

Theoctiſtus, miſericordia Dei epiſcopus Halicarnaſſenſiū ciuitatis Cariæ prouinciæ, ſimiliter.

Thomas, miſericordia Dei epiſcopus Citceſij, ſimiliter.

Soterus, miſericordia Dei epiſcopus ſanctæ eccleſiæ Aulonenſiom, ſimiliter.

Gennadius, miſericordia Dei epiſcopus Zenonopolitanorum ciuitatis Pamphyliæ prouinciæ, ſimiliter.

Coſmas, humilis epiſcopus Malleotanorum ciuitatis, ſimiliter.

Dionyſius, miſericordia Dei epiſcopus Megarenſium ciuitatis, ſimiliter.

Callinicus miſericordia Domini Chriſti epiſcopus Opuntiorum ciuitatis, ſimiliter.

Paſchaſius miſericordia Chriſti epiſcopus ſanctæ eccleſiæ Aegij ciuitatis, ſimiliter.

Eraſmus, miſericordia Dei epiſcopus Cybiratanorum ciuitatis, ſimiliter.

Sergius, miſericordia Dei epiſcopus Himereos, ſimiliter.

Ioannes miſericordia Dei epiſcopus Neocæſareæ Euphrateſiæ, ſimiliter.

Thallelæus, miſericordia Dei epiſcopus Iſindorum Pamphyliæ prouinciæ, ſimiliter.

Creſconius, miſericordia Dei epiſcopus ſanctæ eccleſiæ catholicæ municipij Zatarēſis prouinciæ Numidiæ, ſimiliter.

Anatolius, homilis epiſcopus Sebaſtenorum cioitatis, ſimiliter.

Nōnus, epiſcopus miſericordia Dei Dauron, ſimiliter.

Stephanus, miſericordia Dei epiſcopus Balaneotanorum, ſimiliter.

Victor miſericordia Dei epiſcopus catholicæ eccleſiæ municipij Sinna ꝓuinciæ proconſularis, ſimiliter.

Cōſtantinus, miſericordia Dei epiſcopus * Midai, ſimiliter.

Macarius miſericordia Dei epiſc. Prymneſiorum ciuitatis Phrygiæ ſalutaris prouinciæ, ſimiliter.

Megalus miſericordia Dei epiſcopus Myrenorum ciuitatis Phrygiæ ſalutaris prouincię, ſimiliter.

Genethlius, miſericordia Dei epiſcopus Dorylaij, ſimiliter.

Creſciturus, miſericordia Dei epiſcopus ſanctę eccleſiæ catholicæ ciuitatis Boſſę ꝓuincię procōſularis, ſimiliter.

Niceta, miſericordia Dei epiſcopos Epiphanienſium ciuitatis ſecundę Cilicię prouincię, ſimiliter.

Alexander miſericordia Dei epiſcopus Dionyſi ciuitatis, ſimiliter.

Pelagius miſericordia Dei epiſcopos Azanorum ciuitatis prouincię Phrygię Pacatianę, ſimiliter.

Hieroo, miſericordia Dei epiſcopos Anaſtaſiopolitanorum ciuitatis Phrygię Pacatianę prouincię, ſimiliter.

Glaucus, miſericordia Dei epiſcopus Alionorum ciuitatis Pacatianę prouincię, ſimiliter.

Procopius, miſericordia Dei epiſcopus ſanctæ eccleſiæ Antenon Thebanæ ciuitatis ſimiliter.

Petrus, miſericordia Dei epiſcopos Domitiopolitanorum ciuitatis Iſauriæ prouinciæ, ſimiliter.

Ioannes miſericordia Dei epiſcopus Colonenſium ſiue Theodoriadis ciuitatis, ſimiliter.

Phronymus, miſericordia Dei epiſcopus Simaitanorum Phrygiæ Pacatianæ prouinciæ, ſimiliter.

Ioannes miſericordia Dei epiſcopus ſanctæ eccleſiæ Doroſtoli ciuitatis, ſimiliter.

Vranius, miſericordia Dei epiſc. Trallenorum ciuitatis Lydiæ prouinciæ, ſimiliter.

Ioannes, miſericordia Dei epiſcopus Cæſarenorum ciuitatis Lydiæ prouinciæ, ſim.

Macedonius, miſericordia Dei epiſcopus nouæ Iuſtinianæ Bithyniæ prouinciæ, ſimil.

Ecdicius, miſericordia Dei epiſcopus Teni inſulæ, ſimiliter.

Eulogius, miſericordia Dei epiſcopꝰ Dabon ciuitatis, ſimiliter.

Theo-

Theodorus, miſericordia Dei epiſcopus Coradenſium ciuitatis, ſimiliter.

Elpidophotus, miſericordia Dei epiſcopus ſanctæ eccleſiæ Anaſtaſiopoleos Cariæ prouinciæ, ſimiliter.

Cyrion, miſericordia Dei epiſcopus ſanctæ eccleſiæ Dadimorum, ſimiliter.

Theodorus, miſericordia Dei epiſcopus Laodicenſium ciuitatis, ſimiliter.

Silas miſericordia Dei epiſcopus Tiberio poleos Pacatianæ prouinciæ, ſimiliter.

Megas, miſericordia Dei epiſcopus Myrenorum ciuitatis, agens vicem Diogenis; religioſiſſimi epiſcopi Auguſtopolitanæ ciuitatis, ſimiliter.

Theodorus, miſericordia Dei epiſcopus Ingilon ciuitatis, ſimiliter.

Iulianus, miſericordia Dei epiſcopus ciuitatis Zeugmatis, ſimiliter.

Dorymenes, miſericordia Dei epiſcopus ciuitatis Adraõ Arabiæ prouinciæ, ſimiliter.

Ioanoes miſericordia Dei epiſcopus* Leri ciuitatis, ſimiliter.

Theodorus, miſericordia Dei epiſcopus Comanenſium ciuitatis ſecundæ Armeniæ prouinciæ, ſimiliter,

Rufinus, miſericordia Dei epiſcopus Sebaſtianorum metropoleos, ſimiliter.

Cooon, miſericordia Dei epiſcopus Semneatanorum ciuitatis, ſimiliter.

Cyriacus, epiſcopus ſanctę eccleſię Caſatanorum ciuitatis, ſimiliter.

Siſionius, miſericordia Dei epiſcopus ſanctæ eccleſiæ Præneti ciuitatis, ſimiliter.

Iulianus, miſericordia Dei epiſcopus Barnon ciuitatis, ſimiliter.

Anaſtaſius, miſericordia Dei epiſcopus Rachlenorum ciuitatis prouinciæ Tyriorũ, ſimiliter.

Theodorus miſericordia Dei epiſcopus ſanctæ eccleſiæ Porihmi Græciæ prouinciæ, ſimiliter.

Paulus, miſericordia Dei epiſcopus ſanctæ eccleſiæ Stectorii ciuitatis Pentapolitioę regionis Phrygiæ ſalutaris prouinciæ, ſimi.

Stephanus, miſericordia Dei epiſcopus Amaſenorum claræ metropoleos, ſimiliter.

Paulus, miſericordia Dei epiſcopus Adraſenorum ciuitatis, ſimiliter.

Euander, humilis epiſcopus ſanctæ Dei eccleſiæ Cnidi ciuitatis, ſimiliter.

Menas, peccator & humilis epiſc. Carpathorum inſularum, ſimiliter.

Eleuſinius, miſericordia Dei epiſc. Traianopolitanorum metropoleos Rhodopiæ prouinciæ, ſimiliter.

Sabbatius, miſericordia Dei epiſcop* Archadiopoleos, ſimiliter.

Stephanus, miſericordia Dei epiſcopus metropoleos Iuſtioianæ nouæ ſiue Daraſi, ſimiliter.

Stephanus, miſericordia Dei epiſcopus Cherſonis, ſimiliter.

Cyprianus, miſericordia Dei epiſcopus Adrianutheroo ciuitatis, ſimiliter.

Ioannes, miſericordia Dei epiſcopus Apamenorum ciuitatis Piſidiæ prouinciæ, ſimiliter.

Leontius, miſericordia Dei epiſcopus Amadeſſeoorum ciuitatis, ſimiliter.

Theodorus, gratia Chriſti epiſcopus Byzienorum metropoleos, ſimiliter.

Paulus, miſericordia Dei epiſcopus Anchiali ciuitatis, ſimiliter.

Conõ, miſericordia Dei epiſcopus Adrianitanæ ciuitatis, ſimiliter.

Explicit.

In hac Synodo ſederunt epiſcopi CLXV.

DE

DE V. SYNODIS OECVMENICIS, NICAENA,

Conſtantinopolitana prima, Epheſina prima, Chalcedoneñ. & Conſtantinopolitana ſecunda, quæ eſt quinta vniuerſalis ſynodus,

Sententia ſanctiſſimi Pontificis Gregorij I. ex lib. 1. Epiſtol. 24. ad Patriarchas.

Rom. 10. Diſt. 15. Sicut.

PRæterea quia corde creditur ad iuſtitiam, ore autem confeſſio fit ad ſalutem: ſicut ſancti Euangelij quatuor libros, ſic quatuor Concilia ſuſcipere & venerari me fateor: Nicęnum ſcilicet, in quo peruerſum Arij dogma deſtruitur: Conſtantinopolitanum quoq;, in quo Eunomij & Macedonij error conuincitur: Epheſinum etiàm primum, in quo Neſtorij impietas iudicatur: Chalcedonenſe verò, in quo Eutychetis Dioſcoriq; prauitas reprobatur, tota deuotione complector, integerrima approbatione cuſtodio: quia in his, velut in quadrato lapide, ſanctæ fidei ſtructura conſurgit. Et cuiuſlibet vitæ atque actionis exiſtat, quiſquis eorũ ſoliditatem non tenet, etiamſi lapis eſſe cernitur, tamen extra ædificium iacet. Quintum quoq; Concilium pariter veneror, in quo epiſtola, quæ Ibæ dicitur, erroris plena, reprobatur, in quo Theodorus perſonā mediatoris Dei & hominum in duabus ſubſtantijs ſeparās, ad impietatis perfidiā cecidiſſe cõuincitur, & in quo ſcripta quoq; Theodoriti, per quæ beati Cyrilli fides repræhenditur, auſu dementiæ prolata refutantur. Cunctas verò, quas præfata venerãda Concilia perſonas reſpuunt, reſpuo: quas venerantur, amplector: quia dum vniuerſali ſunt conſenſu conſtituta, ſe & non illa deſtruit, quiſquis præſumit aut ſoluere, quos religant, aut ligare quos ſoluunt, Quiſquis ergò aliud ſapit, anathema ſit. Quiſquis verò prædictarum Synodorum fidem tenet, pax ei ſit à Deo patre per Ieſum Chriſtũ filium eius, qui cum eo viuit & regnat conſubſtantialiter Deus in vnitate ſpiritus ſancti, per omnia ſecula ſeculorum, AMEN.

BREVIARIVM

CAVSÆ NESTORIANORVM & Eutychianorum, collectum à ſancto Liberato archidiacono Eccleſiæ Carthaginenſis regionis ſextę, complectens cap. 24. quorum ſequuntur tituli.

¶ Procœmium. I.

Indicat eũ. ſe Romæ fuiſſe Io. 2. Pontifice, q creatus eſt. A.D. 532.

De Paolo Samoſateno, & quòd author ſit Neſtorianæ hæreſis. 2
De Apollinario, & quòd author ſit Neſtorianæ hæreſis. 3
De Neſtorij ordinatione, & eios hæreſi. 4
De ſynodo Epheſina prima, & Neſtorij dãnatione. 5
De diſcordia Cyrilli Alexandrini, & Ioannis Antiocheni. 6
De ordinatione Maximini Conſtantinopolitani Epiſcopi. 7
De pace Cyrilli & Ioannis. 8
De Cyrilli epiſtolis pro Oriẽtalibua epiſcopis ſcriptis. 9
De Neſtorianorũ ſcãdalo & monachis Arianorum. 10
De Eutyche presbytero & *Egumeno, & ei⁹ hæreſi, eiusque damoatione. 11

* ſoc. archimandrita.

De ſynodo Epheſina ſecunda, & Flauiani morte. 12
De ſynodo Chalcedoenſi, & damnatione Dioſcori. 13
De exilio Dioſcori, & ordinatione Proterij Alexandrini Epiſcopi. 14
De ordinatione Timothei Aeluri, & morte Proterij. 15
De ordinatione Timothei catholici, & Petri hæretici. 16
De ordinatiooe Ioãois catholici, & damnatione Acacij. 17
De epiſcopis Alexandrinis. 18
De Seuero, Iuliaoo, ac Macedonio. 19
De Gaiano & Thoduſio. 20
De Agapeto Papa, & Anthimo Conſtantinopolitano epiſcopo. 21
De Siluerio & Vigilio. 22
De Paulo Alexandrino epiſcopo, & monachis Hieroſolymorum. 23
De Pelagio & Theodoro Cappadociæ. 24

PROOEMIVM.

PEregrinationis neceſſitatibus defatigatus, & aliquatenùs feriatus animo à curis temporalibus, duarum hereſum, hoc eſt, Neſtorianorum & Eutychianorum, ex eccleſiaſtica historia nupèr de Græco in Latinum tranſlata, & ex geſtis ſynodalibus, vel ſanctorum patrum epiſtolis hoc Breuiariũ collegi, nectens temporum curricula illa, quæ in Græco Alexandriæ ſcripto accẽpi, vel grauiſſimorum hominum didici narratione fideli. Quod faciẽs pro mea eruditione & reſponſione contra falſiloquos vtrarunq; partium ſectatores, qui conſueto ſtudio aliter loquuntur de ſuis authoribus, quàm veritas habet, libenter offero catholicis fratribus, ignorãtibus acta ipſarum hæreſum, & legere volentibus.

¶ DE PAVLO SAMOSATENO, & quòd author ſit Neſtorianæ hæreſis. Cap. II.

IGitur Neſtoriani dogmatis author, vt multi volũt, Paulus agnoſcitur Samoſatenus eps, qui ſecutus doctrinã antiquorũ hæreticorum, Dominum noſtrũ Ieſum Chriſtũ, purum hominẽ aſſeruit natum & paſſum. De ſancta verò & ſummè beata Trinitate, vt Gręci traduot, Sabellij ſententiam ſequotus eſt. Et propterea dicunt Nicęnũ ſtatuiſſe Cõcilium, Paulianos omninò baptizandos, ponẽtes differentiã inter Pauli Neſtorijq; doctrinã, eo quòd Neſtorius cõfundẽs exiſteotiam diuinitatis filij Dei, Chriſtũ purũ hominem tradidit conceptũ atq; formatũ, & poſteà in Deũ prouectũ, hoc eſt, hominẽ deificatũ, & non verbũ carnẽ factũ, & habitaſſe in nobis, quod prędicat euangeliũ, & catholica confitetur eccleſia, negat. Proptereà in Epitoma chronicorũ *Lncẽius hoc ponit & dicit: Felice & Tauro conſulibus, Neſtorius Cõſtãtinopolitanus eps, oouũ eccleſijs molitur errorem inducere, prædicãs Chrm̃ hominem tantùm, nõ etiàm Deũ natũ, eiq; diuinitatẽ collatã eſſe ꝓ merito dicit. Socrates verò in libro Eccleſiaſt. hiſt. dirimit Neſtorium à Paulo, corumque differentiam ſic ponit. Apparet, inquit, Neſtotium ignorâſſe lectiones antiquotum. Quapropter, vt dixi, in ſermone ſolo moratus eſt. Et non ſolùm ſermonẽ examini dedit, ſed etiàm omninò Deũ eſſe, qui natus eſt, denegauit. Nos aotem fatemur, quoniã qui de ſancta virgine natus eſt, crucifixus eſt, Dñs eſt gloriæ, ſicut dicit Apoſtol⁹: Si eñ cognouiſſent, nunquàm Dñm gloriæ crucifixiſſẽt. Porrò Neſtorius dicit: Noli gloriari Iudæe. Nõ crucifixiſti DEVM: tãquam ipſe Dñs gloriæ, idem non ſit Deus. Nam quia purum hominem noo dicit Chriſtum, ſicut Photinus, & Paulus Samoſatenus, euã homiliæ, quas fecit, oſtendunt. Nuſquã enim

Ioan. 1. b

* Leontius

Niceph. li. 14 cap. 32.

1. Cor. 2. b

Dei verbi ſubſiſtentiam perimit, ſed vbiq; eum ſubſiſtere confitetur, & habere ſubſiſtẽtiam,& non ſicut Phounus & Paulus Samoſatenus,eius ſubſiſtentiã perimentes.Hęc Socrates de Paulo & Neſtorio, cuius teſtimonio vtẽs,ſequar quid alia reſpondeat lectio: Ignarus Neſtorius expoſitioonum ſanctorum patrum, prædicans vnum Dei filium vnitione naturæ ſuæ in perſonam ſuſcepiſſe hominẽ, quam non habet cum patre communem,pp indiuiduam & inſeparabilem patris & filij naturam,beatam Mariam noluit dicere Dei genitricem,nè patri quoq; natiuitatem applicaret,ignorans demens,quoniam pater & filius natura vnum ſunt, diſcreti perſonis: quoniam qui genuit, non eſt genitus:neq;, qui genitus eſt,generauit.Hoc ignorãtes Neſtoriani, quaſi nodoſam & indiſſolubilem nobis hactenùs proponunt quæſtionem,impudenter obijcientes patrem cum filio natum,ſi beatam Mariam θεοτόκον confiteamur. Verùm his ità ſe de Neſtorio habentibus,cęptum opus percurramus.

¶De Apollinario, & quòd author ſit Neſtorianæ hæreſis. Cap. III.

POſt damnationẽ Pauli Samoſateni, vna temporis generatione tranſacta,Apollinaris Laodicenus epiſcopus,de incarnatione Dñi,Arianorum blaſphemiam ſequutus,aſſerens contraria Paulo,carnẽ & omnipotens Dei verbũ,vnius eſſe prædicauit ſubſtantiæ, contentioſiſſimè aſſeuerans,verbum carnem factum,vel aliquid verbi in carnem fuiſſe cõuerſum atq; mutatum, non autem carnẽ de Maria Virgine ſumptam atque ſuſceptam, vt abſque peccato conſubſtantialis nobis, & per omnia ſimilis agnoſcatur Chriſtus,ſicut ait Apoſtolus. Theodoritus epiſcopus in ecclesiaſtica hiſtoria Apollinarem & eius hæreſim ſic notat: Apollinaris (inquit) Laodicenus epiſcopus,dum pietatis indueret vultũ, & apoſtolica ſe fingeret dogmata conſeruare,poſt paululũ manifeſtus hoſtis apparuit. De diuina nanq; natura adulterinis rationibus vtebatur,gradus quoſdam dignitatũ generans, & ſacramentorum diſpenſationis imperfectum explanare prǽſumens,animamq; rationalem,qua corpus reſurgit, priuatã ſalute confirmans. Si enim animã non aſſumpſit,ſecundùm illius rationem,Deus verbũ, neq; medicinam animæ tribuit, neq; honorẽ dedit,ſed corpus quidem terrenum ab inuiſibilibus virtutibus adoratur: anima verò ſecundùm diuinam imaginem facta, in inferiore permanſit,contumelijs induta peccati. Qui etiam plurima ſuper hæc vetaous aſſeruit,Aliquandò enim pariter confitebatur & ipſe ex ſancta Virgine aſſumptam carnẽ: Aliquandò verò,eam cum Deo verbo cœlitùs deſcendiſſe:Aliquandò, eum ipſum carnẽ factũ,& ſumpſiſſe nihil ex nobis: aliasq;

Lib.5.c.3.

plurimas & inanes fabulas ſacris opinionibus copulabat,quas in pręſenti dicere ſuperfluum iudicaui. Talia quidem ille dicens, nõ ſolùm ſuos peſte compleuit,ſed etiam quoſdam noſtrorum fecit huiuſmodi lepræ participes.Poſt paucum verò tempus, dum ſuũ viderent opprobrium, & Eccleſiæ claritatẽ, penè cuncti reuerſi ſunt.Non tamẽ priorem depoſuere languorem, ſed magis plurimos conſtantiam latenter ſauciauerunt. Ex hac ergò radice in Eccleſijs germinauit vna carnis deitatisque natura,& vt diuinitati vnigeniti paſſio copuletur,& alia quæcunque populis & ſacerdotibus certamina genuerunt. Et poſt pauca: Verùm Apollinaris præſulatu nudatus,nouitatem doctrinæ ſuæ aperta impudentia in eccleſia prædicabat, ducẽ ſemetipſum oſtendens hęreſeos.Quapropter appáret ex omnibus ſuperiùs dictis atque prolatis,à Paulo Neſtorianos fuiſſe propagatos,& ab Apollinari,vnius naturæ prædicatores,vt ſunt Acephali & Eutychiani: Cuius dictis & epiſtolis reſpõdebat eo tempore Dioſcorus Tarſẽn.epiſcopus,deindè Gregorius Nazianzenus,Baſilius, & Theodotus Mopſueſtenus, probabiliter oſtendentes ex diuinis teſtimonijs duarum proprietates naturarum in vna Chriſti perſona, ſicut ipſa probant eorum volumina.Sequimur iã nũc, vtrarunque hæreſium authoritatibus demõſtratis,earum acta narrare,ſicut præfatio pollicetur.

¶De Neſtorij ordinatione, & eius hæreſi. Cap. IIII.

POſt Apollinaris damnationẽ & depoſitionem aliquãs temporibus euolutis, mortuo Siſinnio,qui poſt obitum beati Attici Conſtantinopolitanæ eccleſiæ præſulatũ ſuſceperat,viſum eſt Imperatoribus,nullum ordinare de Conſtantiopolitana eccleſia põtificem:ſed ab Antiochia Syriæ, vndè priùs illa eccleſia Ioãnem ſuſceperat, aliquem aduenam accerſire,& epiſcopum facere. Et ſicut Socrates in Eccleſiaſtica narrat hiſtoria, Lib.7.c.29. Erat quidam presbyter Antiochiæ nomine Neſtorius,genere Germaniciẽſis, boni eloquij,quem quaſi vtilem ad docendum Conſtantinopolim principes euocauerunt. Et tranſactis tribus menſibus,ab Antiochia venit Neſtorius, qui caſtitate inter plurimos præcipuus habebatur. Quibus autem moribus inſtitutus fuerit, ſapientes à prima eius homilia cognouerunt. Erat cum eo & Anaſtaſius presbyter, pariter deſtinatus, quem nimis honorabat, & conſiliarum habebat in cauſis ſuis. Ordinato ergò Neſtorio die primo menſis Aprilis, conſulatu Felicis & Tauri, Anaſtaſius corã Eccleſia docẽs: Dei, inquit, genitricem Mariam nullus dicere pręſumat,quoniam Maria homo fuit,& Deum

Digitized by Google

ab homine generari nimis eſt impoſſibile. Quod cùm pariter audiſſent plurimi clericorum & laicorum, multùm cõturbati ſunt. Didicerant enim antiquitùs, Deum confiteri Chriſtũ, & nullatenùs per diſpenſationem hominem à Deo ſeparatum credebant. Tumultu ergò facto in Eccleſia, Neſtorius volens firmare Anaſtaſij ſermonem, eo quòd eum honoraret, tanquàm blaſphemum noluit arguere, ſed frequenter hoc coram Eccleſia docebat, & agitabat hanc quæſtionem cum contentionibus, abnegans Dei genitricis confeſſionem. Vnde diuiſio nata eſt in Eccleſia, & concuſſionem magnam orbi terrarum tepidiſſimi tractatus Neſtorij cõcitauerunt. Sed eo non emẽdante, Conſtantinopolitana eccleſia erat in ſcandalo, & velut in nocturna lite repleta omni confuſione, ſociorum & hoſtium nulla erat agnitio, diuerſis nunc his nunc illis conſentientibus, & verba propria mutantibus, quoniam Neſtorius in ea erat opinione, quòd omninò purum hominem diceret CHRISTVM, introducens in Eccleſiam Pauli & Photini doctrinam. Quod audiens Cyrillus Alexandrinus epiſcopus, cui tunc obtabatur primatus de talibus agentes venerunt ad eum aliqui de populo Conſtantinopolitano non communicantes Neſtorio, & ſuggeſſerunt ei, quæ Conſtantinopoli acta fuerant. Direxit ergò Neſtorio epiſtolam Cyrillus, cuius eſt principium, Venerabiles filij ac fide digni: perſuadens ei, vt ſi in plebe lapſus fuerat ſermo, in tractatibus corrigeret, vt Dei puerperam diceret ſanctam virginem, id eſt, θεοτόκον vt totius orbis offenſio conquieſceret. Iam enim quaterniones expoſitionum eius per Antiochum quendam illuſtrem papa Cæleſtinus acceperat, dogmaque ipſius Neſtorij manu eius ſubſcriptum, & ab eo directum legerat atque tractauerat, totusque Oriens ex eius ſcriptis iam cognitum habebat. Sed Neſtorio emendare nolente, rursùs quoquè Cyrillus ſecundam ad eum direxit epiſtolã, cuius eſt principium, Obloquũtur me quidam apud tuam fraternitatem: quarum et & incarnationis CHRISTI plenam reddidit rationem, rogans eum, vt cum eo illa ſentiret, vt eccleſiarum pax perſtaret incolumis, & ſacerdotibus indiſciſſa cõcordia permaneret. Adhæc autem Neſtorius contrariam ſcribens Cyrillo epiſtolam, cuius principium eſt. Iniurias quidem, quæ contra nos ſunt, mirandarum tuarum literarum. Verũtamen beatã Mariam θεοτόκον noluit dicere, nec ſuũ emẽdauit errorem. Ioannes quoquè Antiochenus direxit Neſtorio epiſtolam, cuius eſt principium, Meam intẽtionem circa tuam reuerentiam: per quam eum hortatus eſt, nè ſe repelleret bonum ſibi futurum conſiliarium, dum eum dicere piget, beatam Virginem Dei genitricem, quod ſancti patres docuerunt & ſcripſerunt. In qua epiſtola meminit Theodori Mopſueſteni, oſtendẽs ei retractationis exemplum, quomodò ille dum tractat, tumultu facto, ſurgens fortiſſimus vir, ſinè confuſione ſuam ſententiam retractauit, & quæ parũ prodeſſe ignorantibus videbantur, velociter ad vtilitatem correxit eccleſiæ. Sed hanc Neſtorius contemnens, ciuitati ſuæ odibilis factus eſt. Cyrillus verò per Poſſidonium diaconum ſuũ retulit de eo Papæ Cœleſtino, & quid Conſtantinopoli agerentur, ei per epiſtolam ſuam allegauit. Idem Cyrillus tertiam Neſtorio ſynodicam direxit epiſtolam, in qua & duodecim capitula contra eius dogma dictauit & inſeruit. Et eſt principium: Dicente Domino, Qui amat patrem ſuum, aut matrẽ ſuã plùs q̃ me, non eſt me dignus. Cuius exemplar epiſtolę perueniens ad Ioannem Antiochenum, offenſus eſt in ipſis Cyrilli capitulis. putauit enim eum, dum immoderatè occurreret Neſtorio, in ſectam Apollinaris incidiſſe. Mandauit ergò Andreæ & Theodorito epiſcopis concilij ſui, vt ſcripto reſponderent contra ipſa xij. capitula, tanq̃ Apollinaris dogma inſtaurantia. Cognoſcens itaq; Neſtorius, ꝙ Cyrillus non pateretur eccleſiã ſic eſſe in perturbationibus, & populos in ſcandalo, ſubripuit pro principi Theodoſio, vt ſacram ad eum dirigeret, & a ſua eũ perſecutione compeſceret. Et ſcripſit quidem eũ ad ſacram Imperator, arguens eum tanq̃ inquietum & ſcandala ſectantem, qui ſine cõſortio ſacerdotum ageret atq; ſcriberet.

Suprà Tomo 1. Pag.

¶ De ſynodo Epheſina prima, & Neſtorij damnatione. Cap. V.

ET poſt hæc ſcripſit aliam ſacrã ad vniuerſos epõs, vt Epheſum cõuenirent, & conferrẽt de Neſtorij libris & Cyrilli iudiciũ. Scripſit Imperator ſacrã & B. Auguſtino Hippoueñ. epõ p Ebagriũ magiſtrianũ, vt ipſi cõcilio pſtaret ſui pſentiã. Qui Ebagri⁹ veniẽs Carthaginẽ magnã, audiuit à Capreolo ipſius vrbis antiſtite, B. Auguſtinũ ex hoc mũdo migraſſe ad Dñm. Accepitq; ab eo ad Imperatorẽ literis, loquentibus de obitu Beati Auguſtini, Cõſtãtinopolim, vndè venerat, rediјt. Porrò Capreolus archiepiſcop⁹ propter impetus Vandalorum, Aphricanas regiones obſidentium, vniuerſale non valens congregare concilium, Veſſulam diaconum ſuum miſit Epheſum ad concilium legatum. Cœleſtinus verò Papa Romanus ſcripſit Neſtorio increpationis epiſtolam cum exhortatione & vituperatione, quia errare non debuerit, ad cuius ordinationem gauiſus eſt. Et eſt eius principium. Aliquantis diebus vitæ noſtræ: tribuens ei decem dierum ſpatium, hoc eſt, a prima die acceptionis ipſius epiſtolæ, vſque in vltimam diem, vt ſi minimè Neſtorius emendaret expoſitiones ſuas, & reuocaret ad eccleſiam,

Digitized by Google

cleſiam, qui propter Chriſtum, qui eſt caput eius, ab eo fuerant expulſi, cognoſceret ſe ab eius collegio & omnium ſanctorum epiſcoporum conſortio eſſe ſeparatum, inſinuans ei dediſſe vicem ſuam in cōcilio Cyrillo per epiſtolam ſuam, cuius principium eſt, Triſtitiæ noſtræ, ſanctitatis veſtræ literæ: qua Cyrillum admonuit, vt ſi per illos decem dies doctrinam ſuam minimè Neſtorius emendaret, diſponeret eum à communi corpore remouendum, & prouidendum illi eccleſiæ: eadem de re pariter ſcripſit Ioanni Antiocheno, Ruſo Theſſalonicēſ. Iuuenali Hieroſolymitano, & Flauiano Philippēſ. archiepiſcopis. Scripſit & ad clerum Conſtantinopolitanum, admonens eos cōtra doctrinam Neſtorij fortiter ſtare, eiusq́; perſecutiones patienter ferre, quæ fructus afferūt coronarum, ſcientes, ab eo excommunicatos vel deiectos, in Apoſtolicæ ſedis permanere communione. Eccleſiaſticæ hiſtoriæ lib. 12. c. 5. Continuò autem poſt Paſchalem feſtiuitatem Neſtorius cum maxima multitudine venit Epheſum, & inuenit plurimos epiſcopos collectos. Porrò Cyrillus Alexandrinus modicùm retardatus, circa Pentecoſten occurrit, & Iuuenalis Hieroſolymorū. Sed Ioanne Antiocheno remorāte, quæſtionem mouebant præſentes epiſcopi de Beata Maria Dei genitrice. Cyrillus autem deflorationes quaſdam librorum Neſtorij faciebat, eum perturbare volens. Erat enim (vt dicitur) eius inimicus. Et cùm plurimi Deum confiterentur Ieſum Chriſtum, Ego (inquit Neſtorius) qui fui duorum vel trium menſium, nunquàm confiteor Deum, qua gratia ter mundus ſum à ſanguine veſtro, & amodò ad vos non venio. Et his dictis, cum reliquis congregabatur epiſcopis, qui eius ſententiam ſequebantur. Præſentes ergò epiſcopi, in duos ordines ſunt diuiſi. Porrò Cyrillus cum ſuis habens vices ſedis Apoſtolicæ, concilio euocato ducentorum epiſcoporum, Neſtorium vocauerunt. At ille venire noluit, differens vſque in præſentiam Ioannis Antiocheni. Scripſerat enim ipſe Ioānes de itinere Cyrillo, poſitus in ſexta manſione, feſtinationem ſuam, & itineris labores, animalium ruinas, & epiſcoporum, qui ſecum erant, neceſſitates inſinuans. Qui verò circa Cyrillum erant epiſcopi, homilias Neſtorij, quas de hac quæſtione protulerat, ſæpiùs relegentes, priuſquàm Orientis concilium & aliquarum prouinciarum Epiſcopi ipſi concilio coniuncti, ad ſynodum occurrerent, iudicantes Neſtorium, tanquàm blaſphemantem Dei filium, damnauerūt. Hoc facto circa Neſtorium, Ioannes & epiſcopi, qui cum eo erant, alterum concilium apud ſe facientes, damnauerunt Cyrillum, & cum eo Memnonem Epheſiorum epiſcopum.

¶De diſcordia Cyrilli Alexandrini & Ioannis Antiocheni. Cap. VI.

Eccleſiaſticæ hiſtoriæ vbi ſuprà, 6. cap.

POſt biduum verò venit Ioannes Antiochenus: & cognoſcens ità acta, quæ ſuprà diximus, & poſt hæc quæ geſta fuerant in damnatione Neſtorii, & illa xii. capitula Cyrilli, in ipſo concilio ſuſcepta & confirmata, indignabatur valdè contra Cyrillum, tanquàm ſeditionis authorem, quòd feruentiſſimè Neſtorij feciſſet damnationem. Qui autem cum Ioanne conuenerant epiſcopi, id eſt, Alexander Apameæ, Ioannes Damaſci, Aſianus Seleuciæ, Alexander Hierapoleos, Himerius Nicomediæ, Helladius Tarſi, Maximus Anazarbi, & cæteri numero xxxiiij. qui tunc cum eo Epheſi occurrerant, querebantur de Cyrillo, dicentes: Secundùm iuſſionem principum, cur non ſunt expectati aliarum prouinciarum epiſcopi, vt quomodò iudicauit de libris Neſtorij, & de Cyrilli dictis concilium iudicaret? Cōgregatis ergò illis Epheſi, Ioannes contra Cyrillū & Memnonē ità inuectus eſt: Orabamus quidem ſecundùm regulas ſanctorum patrum & ſecundùm literas pijſſimorum & Chriſtianorum Imperatorum noſtrorum cū pace fieri ſynodū. Qm̄ aūt audacia & ſeditione & hæretico ſenſu vtentes, ſoli conſediſtis, nobis propinquantibus, ſecundùm literas pijſſimorū Imperatorū noſtrorū, & omni turba ſanctā ſynodum impleſtis, vt nè requirerentur capitula, q̄ conueniunt Apollinaris & Arij & Eunomij perfidiæ & impietati, neq; expectaſtis p̄ſentiam ſanctorum epiſcoporū, qui vndiq; à pijſſimis Imperatoribus cōuocati ſunt, cū magnificentiſſ. comes Candidianus in ſcriptis, & ſinè inſcriptis p̄cepiſſet vobis, nil tale præſumere, ſed expectare cōe omnium ſanctorum Epiſcoporum concilium. Ideò ſcitote, quòd depoſiti eſtis & alieni ab Epiſcopatu tu Cyrille Alexandrine Epiſcope, & tu Memnon huius ciuitatis, & omni Eccleſiaſtico miniſterio alieni, vtpotè vniuerſæ ſeditionis & iniquitatis authores, q; vt regulas patrum & imperiales ſanctiones decalcarent, cauſam dediſtis. Cæteri autē omnes, qui conſenſiſtis ſeditioſis, agentes contra leges & aduersùs ſanctiones imperiales, excōmunicati eſtis, donèc agnoſcentes propriū delictū, pœnitentiam agatis, & fidē ſanctorū patrū, qui in Nicæa congregati ſunt, ſuſcipiatis, nihil aliud nouum introducentes, & anathematizetis hæretica capitula, quæ à Cyrillo Alexādrino epiſcopo expoſita ſunt contra Euangelicam & Apoſtolicam doctrinam, & ſequamini literas pijſſimorum & Chriſtianiſſimorum Imperatorum noſtrorum, quæ iubent quæri, & ſubtiliter de fide cum pace examinationem fieri. Hanc interlocutionem ſuam Ioannes & qui cum eo erant, aduersùs Cyrillum & Memnonem Epheſi publicè proponentes, vtrorumque damnationem li-

teris ſuis Imperatori inſinuauerũt, quarum eſt principium: Pietas veſtra præfulgens ad beneficium orbis terrarum. Poſt hæc aduenerunt ab Heſperia ad Concilium legati papæ Cæleſtini Archadius &* Præiectus epiſcopi, & Philippus Eccleſię Romanæ presbyter. Quibus reſidentibus, Cyrillus & Memnon obtulerunt libellos in Cõcilio, conteſtationem deponentes aduersùs Ioannem Antiochenũ, & qui cum eo erãt epiſcopos, vt euocarentur, & redderent cauſas depoſitionis ſuæ. Vocati ergò à Concilio per Danielem Colonæ ſecundæ Cappadociæ, & Commodum Tripolis Lydiæ, & Timotheu Helleſponti epiſcopos, vnà cum Muſonio notario cum anagnoſtico, per interannunciantem diaconum, tale acceperunt reſponſum: Neq; vos mittatis ad nos, neq; nos ad vos, quoniam de vobis reſponſum principis expectamus. Igitur Cyrillus cum * Mẽnone volentes ſe vlciſci, Ioannem damnauerunt, & omnes, qui cum eo conuenerant, & multa mala pari faſtu vtriq; Epheſi pertulerunt. Porrò Imperator per Ioannem comitem ſacram ſcripſit omni Concilio, & ad locum, dicens: Neſtorij, Cyrilli, & Memnonis damnationem ſuſcipimus: alia verò, quæ apud vos geſta ſunt, repræhendimus, Chriſtianam fidem rectitudinemq; cuſtodientes, quam ex patribus progenitoribusq; ſuſcepimus. Sed euntibus de Concilio ſeptem & ſeptẽ epiſcopis, ſatisfecere Imperatori, quia magnum & vniuerſale Concilium omnia regulariter agens, damnauit Neſtorium. His agnitis iuſſit eos Imperator eccleſiã ingredi, & pro Neſtorio alium ordinare Epiſcopum. Et poſt hæc iuſſit omnes Epiſcopos abire, vnumquenque in propriam regionem. Et ità Ioannes cum ſuis Antiochiam profectus eſt, vbi colligens plurimos Epiſcopos, damnauit iterùm Cyrillũ, cùm iam eſſet Alexandriæ. Et ſicut Socrates dicit, cognoſcens Neſtorius per contentionẽ ad quãdam perniciem perueniſſe partes, Dei genitricẽ Mariam vocabat, dicens: Dicatur etiàm Dei genitrix, & ea, quæ fecerunt triſtitiam, conquieſcant. Sed nullus eũ ex pœnitentia talia dicentem ſuſcepit. Quapropter hactenùs damnatus, & in exilium Oaſin miſſus eſt. Poſt damnationem autem eius dura Conſtantinopoli turba contra eccleſiam mota eſt, diuiſusque eſt populus propter tepidum eius (ſicut dictum eſt) tractatũ. Clerici verò communi decreto eum anathematizauerunt.

*Proiectus

*Iuuenale

Eccleſiaſticæ hiſt. lib. 7. ca. 34.

DE ORDINATIONE MAXImiani Conſtantinopolitani Epiſcopi. Cap. VII.

His ità prouenientibus de electione epiſcopi curaſis quæſtio exorta eſt. Multi enim Philippum quærebant presbyterum, qui à beato Ioanne cognomento Chryſoſtomo, diaconus fuerat ordinatus, multaque conſcripſerat volumina contra Imperatorem Iulianũ apoſtatam. Alij verò Proclum presbyterum quærebãt, quem ad Cyzicum Siſinnius epiſcopũ ordinauerat. Qui priuſquàm Cyzicum proficiſceretur, præcedentes ciues eiuſdem ciuitatis, Dalmatium monachum ſibimet ordinauerunt epiſcopum, quoniam Attico præceſſori Siſinnij ſoli hoc præſtitum videbatur. ſed proceribus palatij, vt fieret, diſplicuit, quod quidem poſteà factum eſt. Manebat enim Proclus, non habens eccleſiam propriam, qui tamen in doctrina eccleſiaſtica Conſtantinopoli valdè florebat. Cumq; quatuor tranſiſſent menſes poſt Neſtorij damnationem, Maximianus ordinatur epiſcopus, vita quidem monachus, ordine verò presbyter, conſtans quidem in fide vera, idiota autem ſermone, & ſub quiete viuere potiùs eligebat.

DE PACE CYRILLI ET Ioannis. Cap. VIII.

Poſt paululum verò videns Imperator Cyrilli & Ioannis permanſiſſe diſcordiam, intolerabilem iudicabat eorum diſſenſionem. Et vocans tunc ad ſe Maximianum epiſcopum, & alios plurimos Conſtantinopoli repertos epiſcopos, quo modo tolleretur eccleſiarum diſſenſio, cogitabat. At illi dixerunt, quia nõ aliter hoc fieri poſſet, niſi priùs iretur, & præferretur vnius fidei vinculum, & Ioannes Antiochenus epiſcopus anathematizaret & Neſtoriũ, & improbata dogmata eius. Et gauiſo valdè ſuper hoc Imperatore, miſſus eſt hoc ipſum agere Ariſtolaus tribunus, ſacram principis deferens Ioanni & Cyrillo, in qua comminatus eſt vtriq; Nicomediam exilium, niſi pacẽ haberent adinuicèm. Scripſerunt autem & epiſcopi è Conſtantinopoli Cyrillo, quia amicitiarum modum & pacem eccleſiarum ſanctarum non aliter fieri conueniret, niſi omnia, quę ab eo in cauſa ſcripta ſunt, epiſtolis & Tomis & libris euacuarentur. Cyrillo verò, hoc facere importabile viſum eſt. Verùm Ioannes Antiochenus Imperatori mandauit: Propter illa ipſius capitula fidem meam Cyrillo dirigam, quam ſi ſuſcipiens ſubſcripſerit, cõmunicabo ei: alioquì pacificus cum eo eſſe non potero. Et congregans iterùm Ioannes apud Antiochiam Concilium, dictauit fidem, ità ſe habentem: Confitemur Dominum noſtrũ Ieſum Chriſtum filium Dei vnigenitum, Deum perfectum, & hominem perfectum ex anima rationali & corpore ante ſecula quidem ex patre natum ſecũdùm diuinitatem, in fine verò dierum eundem propter nos, & propter noſtram ſalutem de Maria virgine ſecundùm humanitatem: conſubſtantialem patri ſecundùm diuinitatem, & conſubſtantialem

nobis

nobis ſecundùm humanitatem. Duarum
enim naturarum vnitio facta eſt, propter
quod vnum Chriſtum, vnum filium, vnum
Dominum confitemur. Secundùm hunc in-
confuſæ vnitionis intellectum, confitemur
ſanctam virginem Dei genitricem. Propter
quod Deus verbum incarnatum eſt homo
factus. Et ex ipſa conceptione voluit ſibi tē-
plum, quod ex ipſa ſuſcepit. Euangelicas ve-
rò atque Apoſtolicas de Domino voces ſci-
mus deiloquos viros quaſdam quidē con-
iungentes, tanquàm in vnà perſona: quaſdā
diuidentes, tanquàm in duabus naturis: &
diuiniores quidem atque altiores, ſecundùm
diuinitatem Chriſti: humiliores autē, ſecun-
dùm humanitatem eius tradentes. In iſto er-
gò modo hanc fidei regulam interponens
Ioannes epiſtolæ ſuæ, cuius eſt principium:
Dudùm per ſanctionem piiſſimorum prin-
cipū, quam tradidit Paulo epiſcopo Emeſe-
no, & direxit Alexandriam Cyrillo. In quam
vrbem veniens Paulus, & gratiſſimè à Cyril-
lo ſuſceptus eſt, & ſinè difficultate vel con-
tentione (vt à multis putabatur) memoratā
fidem Orientalium ſuſcepit epiſcoporum.
Tunc Paulus Dominico die fecit ſermonem
in populo, præſente Cyrillo, & expoſuit ca-
Ioan. 1.b pitulum de Euangelio Ioannis: Verbum ca-
ro factum eſt, & habitauit in nobis. Conſpi-
ce (inquit) Ioannem duas naturas prædican-
tem, & vnum filium. Aliud enim habitaculū
& aliud, qui habitat. Aliud enim templum,
& aliud, qui habitat, Deus. Intendite eis, quæ
dicta ſunt, rogo. Nō dixit, alter & alter, tanq̄
in duabus perſonis: aut in duobus Chriſtis,
aut in duobus filijs: ſed aliud & aliud, vt in
duabus naturis. Quandò ergò dixit, & ha-
bitauit in nobis, & prædicauit duas naturas:
tunc addidit, & vidimus gloriam eius gloriā
tāquàm vnigeniti à patre, plenum gratia &
veritate. Et in ſequētibus fidem, quam Cy-
rillo portauerat, diſſerebat, apertè prędicans
duas in Domino Chriſto naturas in vna per-
ſona. Et clamante populo, Benè veniſti or-
thodoxe: mox Cyrillus ſimilia tractauit, &
inter cætera ait: Quid his clarius dici poteſt?
Quis indigent hæc explanatione? Aptè nos
docuit, quia aliud quidē, eſt qui inhabitat,
& aliud, qui inhabitatur. Et aliud natura hu-
mana, aliud diuina. Et concludens ſermonē,
ad confirmationem eorum quæ à Paulo di-
cta ſunt, Conſpice (inquit) Ioannem duas na-
turas prædicantem, & vnum Chriſtum, duas
naturas vnigeniti, & vnā perſonā. Et quandò
dixit, Et habitauit in nobis, & prædicauit
Ioan. 1.b duas naturas: tunc addidit hæc, Et vidimus
gloriam eius, gloriam tāquā vnigeniti à pa-
tre, plenum gratia & veritate. Hæc Cyrillus
Paulo præſente tractauit, & Alexandrinam
docuit eccleſiā, ità de Chriſto credere, ſicut
Paulo dudùm tractante didicerat. Poſt hæc
Cyrillus fidem epiſtolæ, quā à Paulo ſuſce-
pit, epiſtolæ ſuæ interponens, cuius princi-
pium eſt, Lætentur cœli & exultēt terra, ſa-
tisfaciens aliquorum rumoribus, qui de il-
lo habiti ſunt, quoniā non aſſereret, de cœlo
corpus Chriſtum ſumpſiſſe, neque fermēta-
tionem aut commixtionem ſenſerit natura-
rum eius, ſcripſit, & ſubſcripſit præfatam fi-
dem, & Orientalibus direxit epiſcopis. Aſ-
cendentes ergò Antiochiam Paulus, obtulit
Ioanni archiepiſcopo & omni Cōcilio eius,
epiſtolam Cyrilli. Qui, vt cognouerunt eum
ſuſcepiſſe fidem à ſe directā, & in eius ſub-
ſcripſiſſe confirmationem, pacem cum eo &
eius fecerunt Cōcilio, damnātes Neſtorium,
& ſuſcipientes Maximianum, qui pro illo
factus fuerat epiſcopus, dubitantibus adhuc
ex eis aliquibus Cyrillo communicare, pu-
tantibus eum erraſſe, & poſteà veritatem
agnouiſſe, & culpantes Ioannem, cur ab eo
non expetierit capitulorum eius damnatio-
nem. Ex altera autem parte quidam de pala-
tio, per Eulogium presbyterum & apocriſa-
rium Aleſandrinæ eccleſiæ, culpauerūt Cy-
rillum, cur ſuſceperit ab Orientalibus epi-
ſcopis duarum confeſſionem naturarum,
quod Neſtorius dixit & docuit. Sed & Vale-
siano Iconij, & Acacio Melitenē. epiſcopis
hoc ipſum de Cyrillo videbatur.

DE CYRILLI EPISTOLIS pro Orientalibus ſcriptis. Cap. IX.

SCripſit ergò eis Cyrillus in defenſionē
Orientalium epiſcoporum, & pro dua-
bus vnius Chriſti naturis. Et ſuperfluū non
eſſe reor, interponere aliqua huic operi ex
ipſis epiſtolis, ad confuſionem Alexandri-
norum phantaſiaſtarum vel corrupticolarū,
glorianttium de Cyrillo tanquàm de patre
atq; authore ſuo. Commonet ergò Eulogiū
presbyterum ſuum Cyrillus, & dicit: Reprę-
hendunt quidam expoſitionem, quam fece-
runt Orientales, & dicunt: Cur duas naturas
nominātibus eis, paſſus eſt audire, aut etiàm
laudauit Alexandrinus epiſcopus? Alij verò
dicunt idem dixiſſe Neſtoriū. Dicunt & illū
ſic ſapere, ſurrepentes neſciētibus ſubtilita-
tem. Oportet enim culpantibus nos illa di-
cere, quia non omnia, quæ dicunt hæretici,
fugere aut refutare decet. Multa enim confi-
tentur, ſicut & nos cōfitemur. Velut Aria-
ni, quandò dicunt patrem, qui creator eſt
omnium & Dominus, nunquid propter hoc
fugere conſequens eſt huiuſmodi confeſſio-
nes? Sic in Neſtorio, licèt duas perſonas *aſ-
ſerat, ſignificans diuerſitatem carnis & ver- *aſſeuerat
bi: (altera enim verbi natura, altera carnis
eſt) ſed tamen nequaquàm vnitatem confi-
tetur nobiſcum. Nos autem vnientes hæc,
vnum Chriſtum, vnū filium, eundem vnum
Deum cōfitemur. Et iterùm: Neſtorius itaq;
in ſuis expoſitionibus ſimulat ſe dicere, vn⁹
filius, vnus Dominus, ſed refert filiationem
ad

ad ſolum Dei verbum. Cùm autem venerit ad diſpēſationem, rursùs alium Dominum, qui ex muliere eſt, ſeorsùm hominem dicit, copulatū dignitate, æquo honore, quia habet copulationem ad Chriſtum. Quomodò non apertum eſt, duos eum dicere Chriſtos, ſi Chriſtus ad Chriſtum habet coniunctionem, alter ad alterū? Qui verò ex Oriente ſunt, nihil tale dicunt. Voces autem diuidunt ſolùm. Diuidunt autem ſecundùm hūc modum, vt alias quidem Deo decibiles eſſe dicant, alias autem humanas, alias autem cōmunes factas, tanquàm habentes ſimul, & quod Chriſto Deo decibile eſt, & quod humanum, veruntamen dictas ab vno eodemq; Chriſto. Et non ſicut Neſtorius aliàs quidem Deo verbo ſeorsùm tribuit, aliàs autem ei, qui ex muliere eſt, tanquàm alteri filio. Item Acacio Meliteneñ. epiſcopo ſcribēs inter alia ſic dicit: Neſtorius etenim Chriſtū ſeorsùm nominari dicit Dei verbum, habere autem coniunctionē ad Chriſtum continuam. Putas ergò, non duos Chriſtos apertiſſimè dicit? Orientales verò Chriſtū vnū & filium, & Deum, & Dominū confitentur ſe adorare, eundem ex patre ſecundùm diuinitatē, & eūdem ex ſancta Virgine ſecundū humanitatem. Duarum nanque naturarū vnionē factam dicunt, tamen vnum Chriſtū, vnum filium, vnum Dominū cōfitētur apertè factū. Et in ſequentibus concordans aliquatenùs Tomo Papæ Leonis Cyrillus, ſic dicit: Sunt aliquæ vocum maximè Deo decibiles, aliquæ verò ſic rursùs hominem condecentes. Aliæ aūt quędam ordinem obtinēt

Ioan. 14. a oſtendentes filium Deum exiſtentē & hominem ſimul. Et idem: Quandò enim Philippo dicit, Tāto tpe vobiſcū ſum, & nō cognouiſtis me? Philippe, non credis quia ego in patre, & pater in me eſt? Qui videt me, videt & patrem. Et, Ego & pater vnū ſumus, Deo decentiſſimam affirmamus vocem: Quandò

Ioan. 10. f verò Iudaicum increpat populum, illud dicēs, Si filij Abrahæ eſſetis, opera vtiq; Abrahæ faceretis: nūc autem quæritis me interfi-

Ioan. 8. e cere hominem, qui veritatem vobis locutus ſum, hoc Abraham nō fecit, homini decēter hæc dicta dicimus. Huius epiſtolæ ſequentia duarum naturarum probabilem continent expoſitionem, cuius tamen pro huius operis compendio omnia ponere intermiſimus neceſſaria documenta. Valerianus autem Iconij ità reſcripſit: Vniuerſi Orientales epiſcopi ſimul cum Domino meo religioſiſſimo Antiochenorum epiſcopo Ioanne, per ſcriptam manifeſtamq; cōditionem clarum conſtituere vniuerſis, quoniam pollutas quidē Neſtorij nouitates condemnāt, anathematizantq; nobiſcum, & nullatenùs eas vnquàm ſermone dignantur: ſed euangelica & Apoſtolica ſequuntur dogmata, & patrum confeſſionem nullo modo contriſtant. Confeſſi ſunt enim & ipſi nobiſcum, quia Dei genitrix ſic ſancta virgo, & non addiderunt, quia Chriſti genitrix ſit, ſicut inquiunt, qui Neſtorij infelices & reſpuendas opinatiunculas curant, ſed inquiunt palàm, vnum eſſe Chriſtum, & filium, & Deum ex Deo, ex patre ante omne ſeculum ineffabiliter genitum Dei verbum, in vltimis verò temporibus hūc ipſum etiàm ex muliere ſecundùm carnem, ità vt idem ipſe ſit ſimul Deus & homo, perfectus in Deitate, & perfectus in humanitate idem ipſe, & vnam eius eſſe perſonā, nullo modo diuidētes in duos filios, aut Chriſtos, aut Dñus. Si ergò quidā mentientes dicunt alia quædā præter hæc ſapere illos, nō eis credatur, ſed ſicut impoſtores & fallaces ſecundùm patrem ſuū diabolum, proijciantur, vt non perturbent eos, qui rectè ambulare deſiderant. Si verò & epiſtolas ſibimet componentes quidam circunferunt, velut ex perſona clarorū virorū, minimè oportet præſumere de his. Qui eñ ſemèl ſcripto confeſſi ſunt fidem, quomodò poterunt alteram ſcribere, velut ex pęnitētia reuocati, vt rectè ſapere nō velint? Alloquere fraternitatē, quæ apud te eſt. Te, q nobiſcum ſunt, in Dño ſalutant. In hac cōcluſione epiſtolæ ſuæ, in qua dicit Cyrillus, ſi verò epiſtolas ſibimet componentes quidam circunferūt, &c. probat Hypatius Epheſiorum epiſcopùs in collatione, quā contra Acephalos ſuſcepit iuſſione Iuſtiniani principis, me duo Strategio comite ſacratum largitionum in palatij loco, qui dicitur Hepta, contra Cyrillum epiſtolæ hîc feciſſe mentionē ſcriptæ ad Marim Perſam, quem neque Cyrillus cōdemnandum iudicauit, neq; Neſtorianū eſſe in ipſa ſua notauit epiſtola. Et hæc ſunt, quę Cyrillus ſcripſit in defenſionem Orientaliū epiſcoporum pro duabus vnius Chriſti naturis. Quam quicunq; tunc minimè receperunt, hos eſſe puto authores Acephalorum, qui neq; Cyrillum habēt caput, neque quē ſequantur oſtēdunt. Tunc & Euoptius Ptolemaidis Pentapoleos regionis epiſcopus, accipiens exemplar literarum Theodoriti, qui ſcripſerat cōtra duodecim capitula Cyrilli, direxit illud Cyrillo, vt reſponderet ad ea, & ſua capitula exponeret. Quod gratiſſimè ſuſcipiens Cyrillus, fecit interpretationem capitulorum ſuorum, duodecim addēs expoſitiones, quo videretur, plenam pro eis reddere rationem. Itaq; Cyrillo ſuſcipiente & defendente fidem Orientalium epiſcoporum, & ſua capitula exponente, pax & vnitas eccleſijs reddita eſt. In qua pace gaudente Eccleſia, inimicus pacis, æmulus vnitatis, nō quieuit aduersùs eam mouere vaſa ſua, & ſuperſeminare zizania.

DE NESTORIANORVM ſcandalo, & monachis Armeniæ. Cap. X.

NEſtorij nanque ſectatores, videntes libros illius blaſphemos, non poſſe proferri

Libri hęreticorũ non legendi.

ferri in publicum, eò quòd ſynodo Epheſina anathematizante, fuerunt condemnati, & Imperiali lege prohibitum fuerat, nè quis eos legere auderet aut defendere, tunc cœperunt Diodori Tarſenſis, & Theodori Mopſueſtenæ ciuitatis epiſcopi, & aliorum epiſcoporum, qui cõtra Eunomiũ & Apollinarem vnius naturę aſſertores, libros compoſuerant duas in Chriſto oſtendẽtes naturas in vna perſona. (quod Neſtorius ſic non dixerat) circũferre volumina: & ſimpliciſſimos quoſq; decipere cupientes, aiebant non ſapuiſſe noua Neſtorium, ſed antiquorũ patrum proſecutum fuiſſe doctrinã, & intantum ſtudij geſſerunt, vt ipſa eorum volumina malitioſè in Syrorum linguam, & Armeniorum atq; Perſarum transferrent. Sed vbi hæc agnouerunt Acacius Meliteneñ. & Rabula Edeſſæ ciuitatis epiſcopus, (de quo Ibas ſucceſſor eius in epiſtola ſua dicit, hũc præſumpſit, qui omnia præſumit, apertè in eccleſia ſua anathematizare, ſcilicet de Theodoro Mopſueſteno ſuperiùs loquens) ſcripſerunt Armeniæ epiſcopis, nè Theodori Mopſueſteni libros ſuſciperent, tanquàm hæretici, & authoris dogmatis Neſtoriani, inſimulantibus epiſcopis Ciliciæ Rabulam & Acacium, quòd hoc non ex charitate, ſed ex æmulatione atque contentione feciſſent. Congregati ſunt ergò in vnum venerabiles Armeniæ epiſcopi, & miſerunt duos presbyteros Leontium & Aberium ad Proclum Conſtantinopolitanum epiſcopum, ſecundùm morem cum libellis ſuis, & vno volumine Theodori Mopſueſteni, ſcire volentes, vtrùm doctrina Theodori, an Rabulæ & Acacij, vera eſſe probaretur. Itaque Proclus accipiens Armeniæ epiſcoporum libellos, & illud Theodori volumen, diligentiùs vtraque examinans, Tomũ Armenijs ſcripſit & deſtinauit. In quo poſuit ad interimendas Neſtorianorum verſutias, qui duas in Chriſto inducũt perſonas, vnum de Trinitate incarnatum, quem & direxit Ioanni Antiocheno per Theodotum diaconum ſuũ continentem ſubtèr capitula ab hæreticis prolata, expetens ab eo pro communi fide ſeruanda, vt cum ſuo Concilio eum ſuſciperent, & ſubſcriberent. Ioannes autem, & qui cum eo erant cõgregati epiſcopi, legentes Tomum, & eius laudantes compoſitionem, ſubſcripſerunt in eo, & Proclo tranſmiſerunt. Hunc & Chalcedoneñ. ſynodus per relationem ſuam, quam Martiano Imperatori direxit, ad probandum, non tantùm geſtis ſynodalibus, verùm etiam epiſtolis fidem conſtare, inter ſanctorum Patrum epiſtolas ſuſcepit, & confirmauit. Scripſit autem idem Proclus epiſtolam ipſi Ioanni, cui & Tomum ſuum direxerat, in qua dicit: Dicentes autem iterùm paſſibilem Deum, id eſt, Chriſtum, confitemur eum non eſſe paſſum, quod eſt, ſed quod factũ eſt, id eſt, propria carne: & ità prædicantes, nullo modo fallimur, quoniam quidem & vnum ex Trinitate ſecundùm carnem crucifixum fatemur, & diuinitatem paſſibilem minimè blaſphemantes. Sed Baſilius quidam diaconus, ſumens Tomum Procli, quem Armenijs ſcripſerat, Alexandriam venit, & Armeniorum libellos ſuis libellis annectens, obtulit Cyrillo eiuſdem vrbis antiſtiti. Quibus (vt ferunt rumores) permotus Cyrillus, quatuor libros ſcripſit, tres aduersùs Diodorum & Theodorũ, quaſi Neſtoriani dogmatis authores, & alium de incarnatione librum. In quibus continentur antiquorum patrum incorrupta teſtimonia, id eſt, Felicis Papæ Romani, Dionyſij Areopagitæ Corinthiorum epiſcopi, & Gregorij mirabilis θαυματουργοῦ cognominati. Et licèt in eis libris Theodori dicta laudentur contra Arianos edita, ipſum tamen magiſtrum Neſtorij fuiſſe contendunt. Cõtra quos Catholici veritatis defenſores ſic Acephalis reſpõderunt, illos libros non eſſe Cyrilli, quoniã teſtimonijs, qui contra mortuos poſuiſſe in eis dicitur, contra viuentem Neſtorium non eſt vſus, neque in ſynodo, neque in aliquibus epiſtolis. Vndè dicunt, illos nec dictâſſe Cyrillum, nec edidiſſe libros. Itaq; Baſilius diaconus Conſtantinopolim veniens, libellos compoſuit, & Archiepiſcopo Proclo porrexit, aſſocians cuncta, quæ antehàc Cyrillo Archiepiſcopo obtulerat. Proclus verò iam deſtinauerat Tomum ſuum Armenijs, in quo Tomo nullam facit de Theodoro repræhenſionis mentionem. Quod cognoſcẽs Baſilius, ſcripſit libellum, in quo docuit libros Theodori vitandos, ſicut Arij & Eunomij blaſphemias. Quod quidem prudentibus inconuenienter eum ſcripſiſſe appâret, quoniam Arius & Eunomius vnam in Chriſto degenerem patris ſubſtantiam prædicauerunt: Theodorus autem (vt ipſi accuſant) duas econtrariò docuit in Chriſto naturas. Poſt hæc autem occaſione accepta, ſurrexerunt quidam monachi ad Armenia Apollinaris ſectatores, duo vel tria (ſicut refert Ioannes Antiochenus in epiſtola ſua) portantes excerpta capitula (vt dicebant) de libris Theodori Mopſueſteni, vel aliorum ſanctorum patrum, qui in illo tempore (ſicut diximus) contra Apollinarem ſcripſerãt. Et intrantes regiam ciuitatem, & multorum ſordidantes auditum, calliditate ſua omnia perturbabant. Deindè circumeuntes totius Orientis ciuitates & vniuerſa monaſteria, damnanda eſſe cum authoribus clamabant, accuſantes ea Neſtoriano ſenſu fuiſſe conſcripta. Quia ſi Neſtorius iuſtè damnatus eſt, damnentur & iſta, dicebãt, cum ſuis authoribus. Et hæc agebant, firmare volentes ea, quæ Apollinaris ſunt, qui per vnam naturam

Quædam manuſcripta exemplaria ſic habent: ſed vel Areopagitæ, vel Corinthiorum expungendum eſt.

Poſt 16 act. Chal. conc. legitur hæc relatio.

ram

ram Chriſtum nobis conſubſtantialem oon expoſuit. Qui quorundam vtentes patrocinio, terrebant * nimis clericos, populos, & mooachos, qui vitam ſectabantur quietam. Tooc Ioannes Antiochenus ſynodo congregata, tres pro Theodoro Mnpſueſteno dictauit epiſtolas. Et vnam quidem direxit Theodoſio imperatori, aliam autem Cyrillo Alexandrioo, & tertiam Proclo Cooſtantinopolitann epiſcopo, laudans in eis Theodnrum, & eius exponens ſapientiam. Ad hæc aotem Imperator dirigens ſacram Ioanoi, derogatores illos Theodori cootra ſalutem propriam venire iudicauit. Cyrillns antem reſcripto ſuo Theodorum præferens, tale de accuſatoribus eius tulit iudicium, eo quòd dogmate veritati contratio vterentur, interponens de ſymbolo in Concilio ſibi oblato * teſſeradecadas ſactas à Chariſio presbytero, Nihilominùs & Proclus per Maximum diaconum ſuum ipſi Ioanni reſcribens, cuius eſſent illa capitula, quæ Theodori dicebantur, quæſiuit. Qui pro eius excuſatione ignorare ſe dixit. Veruntamen duas memorati Ioannis epiſtolas, id eſt, primam & tertiam, laudes Theodori Mopſueſteni cootinentes, Chalcedoneñ. Synodus per relationem ſuam Martiano Imperatori directam, cum Tomo Procli (quem ad Armenios direxit) & alijs ſanctorum patrum epiſtolis, ſoſcepit & confirmauit. His ergò ſnpitis atque tranſactis, mortuo Cyrillo triceſimo & ſecundo epiſcopatus ſui anno, ordinatus eſt epiſcopus Alexandriæ Dioſcorus, qui fuit quidem archidiaconus eiuſdem Cyrilli. Qui neque vxorem, neque filios habuit, quem narrat opinio, ciuium ſuorum maiorem habuiſſe dilectionem. Siquidem opprimens Cyrilli hæredes, & per calumnias, multas ab eis auferens pecunias, dedit eas ſinè fœnore artopolis & cauponibus ciuitatis, vt mundiſſimum panem & precioſiſſimum vinum viliori precio populis exhiberent. Ioanne aotem archiepiſcopo defuncto, Antiochenæ eccleſiæ Domnus ordinatur archiepiſcopus. Sed & Proclo defuncto, eccleſiæ Cooſtantinopolitanæ Flauianus ſortitus eſt ſedem. Ipſo verò tempore Ibam Edeſſenum epiſcopum, quidam presbyteri & diaconi ſuis libellis quaſi Neſtorianum accuſauerũt Domno archiepiſcopo, eo quòd alloquens clerum, dixiſſet: Non inuideo Chriſto, quia Deus factus eſt, quoniam ſi volo, & ego fio. Qui cùm aſcẽdiſſent Antiochiam, eos Ibas excommnnicauit. Sed ſupernenieute feſtiuitate quadrageſimæ aſcenſionis, iuſſi ſunt à Domno excommnnicatiooe abſolui, ſub ea conditione, vt Antiochiam non exirent, alioqoin à ſuo deponerentur ordine. Sed quidam eorum, archiepiſcopi Domni præcepta contemnentes, profecti ad comitatũ, ſacros apices meruerunt ad Photium & Euſtathium & Vranium epiſcopos, vt in Beryto aodirentur. Fuerunt autem cum ijs Eulogius diaconus Conſtantinopolitanus, & Damaſcius vir ſpectabilis tribunus & notarius. Quod cùm agnitum fuiſſet, illos clericos Conſtantinopolim perrexiſſe, damnati ſunt à Domno & eius Concilio. Et poſt hæc Ibas Berytn ad audientiam occurrit. Cui cùm accuſatores (ſicut geſta demonſtrant) nihil probare potuiſſent, ſuperuenit relatio & poſtulatio clericorum Edeſſenorum, flagitantium pro eccleſia epiſcopi ſui præſentiam, in qua ſibi arrogauerunt omoes pœnas horribilis gehennæ, ſi meminiſſent tale aliquid dictum in illo tractatu, de quo Ibas accuſabatur, & iudicibus nõ manifeſtaſſent. Quamobrem fecerunt iudices accuſatores ipſos cum ſuo epiſcopo in ſecretario communicare, ſimulque pacificos dimiſerũt.

* nimis. (margin)

* τεσσαρεσκαιδεκάτας (margin)

Poſt act. 16. huius cõc. habet hæc relatio. (margin)

De Eutyche presbytero & *Egameno, & eius hæreſi, eiusq; damnatione. Cap. XI.

for. * Archimandrita (margin)

His temporibus Eutyches quidam presbyter & archimandrita præſidens Conſtantioopoli celeberrimo monaſterio, vrgente ſatana, prædicabat Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum conſubſtantialẽ nobis nõ eſſe ſecundùm carnem, ſed de cœlo corpus habuiſſe. Rurſosq; varians, dicebat ante adonatinnem dnas in Chriſto fuiſſe naturas, poſt adunationem verò vnam factam eſſe. Quem andiens talia docentem & prędicantem Euſebius epiſcopus Dorylenæ ciuitatis prouinciæ Phrygiæ Salutaris, cùm eſſet orthodoxns, & purus etiàm amicus, prohibuit eũ talia ſapere & docere. Sed pertinaciter Eutyche audire nolẽte, retulit Euſebios cauſam ad Flauianum Conſtantinopolitanum epiſcopum. Qui & ingreſſus eſt eius Concilium, quod collectum fuerat pro Florentio Sardeorum metropolita viro aduersùs epiſcopos ſub eo conſtitutos Ioannẽ & Coſſiniũ, & data forma de aliquibus cauſis eorum, libellos obtulit Euſebius Flauiano & omni Concilio, coniurans omnes aduenire aduersùs Eutychen presbyterum, vt ſub eorum præſentia conuinceretur ab eo, hæretici dogmata ſapere & docere. His Flauianus epiſcopus auditis, per Ioanoem presbyterum & defenſorem & Andream diaconum, Entychen ad Coocilium ſuum venire præcepit: Quibus euntibus ad ſe, tale Eutyches reddidit reſponſom, hoc apud ſe eſſe decretũ, vt nooquàm egrederetur à ſua fraternitate, ſed tanquàm in ſepulchro degeret in monaſterio. Secundo verò conueotu poſtulauit Euſebius duas Cyrilli ſynodicas recitari epiſtolas: vnã, qoã Neſtorio direxerat, cuios principium eſt. Obloquuntur me quidam apud tuam fraternitatẽ: & alteram ab eo Ioanoi Antiocheno directam, cuius eſt principium. Lętẽtur cœli & exultet terra, quas & ſyoodus Chalcedonenſis poſteà ſuſcepit.

Vide act. 1. Chal. cõcil. (margin)

Ibidem. (margin)

ſcepit. Quòd cùm fuiſſet factum, Eutyches rurſùs per Mamam & Theophilum presbyteros ſcripto vocatus eſt ad Cōcilium. [Ibidem.] Qui ad eum minimè ingreſſi, audierunt ab eius monachis, quòd ægrotaret, & ideò eum videre non poſſent. Ingreſſi ſunt tamen ad eū poſteà, & obtulerūt ei ſynodicam chartam. Quibus iterùm dedit reſponſum: Ego definitum apud me habeo, extra mortis neceſſitatem non egredi monaſterium. Sed hanc chartam manu mea ſcriptā accipite, & ſynodo offerte. Et poſt hæc recuſante illo, renunciauerūt Concilio eius excuſationem. Eutyches direxit Tomos per monaſteria cum ſuis dogmatibus ad abbates, vt ſubſcriberent ea. [*Id eſt, indicauit] *Innotuit hoc Concilio Euſebius epiſcopus. Et rurſùs Flauianus vnà cum ſuo Concilio Memnonem presbyterum & Epiphanium & Germanum diaconos ſcripto eum tertia vocauerunt vocatione. Quibus cùm identidèm Eutyches de infirmitate ſe excuſaret, compellentibus tamen eis, qui miſſi fuerant, petijt vnius ſeptimanæ dilationem, vt poſt ſeptem numerum dierum audientiæ occurreret. Qui refugiens ad Imperatorem Theodoſium, impetrauit ab eo (vt fertur) per Chryſaphium Eunuchum, quem Eutyches ſuſceperat de ſacro baptiſmate, vt cum Patricio Florentio & magno Silentiario Concilium illud Flauiani ingrederetur. Timere enim ſe dicebat Flauiani calumnias. Poſtquàm ire ſecum meruit magnum Silentiarium cum Imperatoris ſcripto, accepit & officium excubitorum & chlamydatorum, & venit ad Cōcilium. In quod ingreſſus, recitauit, qui cum ipſo erat, magnus Silentiarius in ſynodo Imperatoris mandatum, ità ſe habens: Si pacem cogitamus ſanctarū eccleſiarum, & catholicæ fidei cuſtodiri volumus rectam & Deo inſpirante prædicatam [*ſanctis Patribus] fidem à * Parētibus noſtris, qui in Nicęa cōgregati ſunt, trecentorū decem & octo epiſcoporum, & ab his, qui Epheſi interfuerūt damnationi Neſtorij: hoc ergò volumus, nè ſcandalum in prædicta catholica fide immittatur. Et quoniam ſcimus magnificentiſſimum Florētium Patricium eſſe fidelem & probatum & recta fide, volumus eum intereſſe audiētiæ ſynodi, quoniam ſermo de fide eſt. Et ſuperueniente Patricio Florentio, & eo ſedente, flagitabant epiſcopi ab Eutyche, vt confiteretur Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum conſubſtantialem nobis ſecūdùm carnem in duarum naturarum vnitione. At ille libellum ſuum legi petebat, & credere ſe dicebat ſecundùm Nicęni Cōcilij fidem. Interrogāte autem Patricio Florentio Eutychen, ſi diceret Chriſtū, qui ex virgine eſt, conſubſtantialē nobis, duaſque in eo vnitas naturas: q cōfiteri ſe quidem hęc ante adunationem, poſt adunationem autem, vnam ſe confiteri dicebat. Et dicente ad eum ſynodo, Oportet te hoc confiteri, & anathematizare omne dogma huic fidei cōtrarium: reſpondit, non ſe dixiſſe hoc priùs, ſed poſſe ſe dicere, quia ipſi dicebant: ſequi ſe tamen patres aiebat, quoniam in ſcripturis hoc nō inuenerat explanatum, nec patres ità dixiſſe. Surgens autem ſancta ſynodus, anathematizauit eum. Cui identidèm Patricius Florentius dixit: Qui non confitetur duas in Chriſto naturas, non credit rectè. Ille autem dixit legem ſe habere ſancti Cyrilli & Athanaſij, qui ex duabus quidem naturis dixerunt ante adunationem, poſt adunationem autem & incarnationem non duas naturas, ſed vnam. Surgens autem ſancta Synodus iterùm, anathematizauit eum. Venerabilis verò Flauianus, quoniam Valentini & Apollinaris hæreticorū errore Eutyches ægrotaſſet, expolians eū honore presbyterij, anathematizauit atq; damnauit, & concluſis geſtis, in eius damnationem Concilium ſubſcripſit. Quibus geſtis iungens epiſtolam ſuam venerabilis Flauianus, Leoni Papæ direxit, & quid in Concilio geſtum fuerat, allegauit fideliter. Et Eutyches de ſua dānatione Papæ Leoni ſcribens, poſuit edicta apud Conſtantinopolim, & iniuſtitiam ſe fuiſſe paſſum, populum conteſtatus eſt. Leo verò direxit Flauiano Tomum, ſanam incarnationis Chriſti doctrinam continentem, & mirificè perimentē Eutychetis aſſertiones, [In Epiſtolis Leon. 10.] cuius principium eſt poſt proœmiū; Lectis dilectionis tuæ literis. Eutyches verò obtulit preces Imperatori, queſtus de falſitate geſtorum, quaſi aliqua à notarijs ſuperaddita fuiſſent, aliqua verò dicta, nec geſtis inſerta. Et poſtulauit, vt ſub præſentia Thalaſſij epiſcopi & Florentij patricij; rurſùs in palatio Flauiano occurrente, ipſum congregaretur Concilium; & ex interrogatione perſonarum veritas panderetur. Annuit Imperator fieri, & eaſdem preces manu ſua ità ſubſcripſit: Deponant apud reuerendiſſimos epiſcopos, non ſolùm qui dudùm conuenerunt, verùm etiàm & apud reuerendiſſimum Thalaſſium, vt omnibus his præſentibus, quæ ſupplicatio loquitur, negocij veritas inquiratur. Cumque Concilium congregaretur, Eutyches abſens factus, ad vicem ſuam miſit Conſtantinū diaconum ad Concilū, vt pro eo reſpondens examinantibus iudicibus, geſtorū falſitas repræhēderetur. Sed diſcuſſis geſtis, inſtantibus notarijs cum epiſcopis Deum timētibus, cum Eutycheti aliqui fauerent pro tempore, nihil falſitatis inueniri potuit: ſed hoc tantum actū eſt, vt apud magiſtrum Officiorū, geſta conficerentur de falſitate notariorum, adſtantibus aliquibus laicis de officio principis, q interfuerant geſtis ipſis tempore Concilij. Poſteà expetiuit Imperatorē Flauiano, fidei eius confeſſionem manu eius ſcriptam & ſubſcriptam. Scripſit ergò Flauianus fidem ſuam manu propria, & Imperatori in hoc

themate

themate direxit: Flauianus epiſcopus Con-
ſtantinopolitanus, amatori Christi Impe-
ratori noſtro Theodoſio ſalutem. Nihil ità
1. Pet. 3.c conuenit ſacerdoti Dei, & dogmatibus eru-
dito diuinis, q̄ paratum eſſe ad ſatisfactionē
omni petenti rationem de ſpe, quæ in nobis
Rom. 1. b eſt, & gratia. Non enim erubeſco euangeliū
Dei. Virtus enim DEI eſt ad ſalutem omni
credenti. Quia ergò & nos miſericordia re-
gis omnium Chriſti Dei, ſacerdotium tale
ſortiti ſumus, ſapimus rectè & inculpabili-
ter ſemper ſcripturas diuinas, ſequentes ex-
poſitionem ſanctorum patrum, qui in Ni-
cæa conuenerunt, & centum quinquaginta,
qui hic cógregati ſunt, & qui in Epheſo ſub
ſanctæ memoriæ Cyrillo, qui fuit Alexan-
drinorum epiſcopus, & prædicamus Dñm
noſtrum Ieſum Chriſtum, ante ſecula quidē
ex Deo patre ſinè principio natum ſecun-
dùm diuinitatem, in nouiſſimis autem die-
bus eundem propter nos & propter noſtrā
ſalutem ex Maria virgine ſecundùm huma-
nitatem. Ex duabus vtique naturis confitē-
tes Chriſtum poſt incarnationem ex ſancta
virgine, & humanatum, in vna ſubſiſtentia,
& in vna perſona, vnum Chriſtum, vnum fi-
lium, vnum Dominum confitemur. Et vnā
quidem Dei verbi naturam, incarnatam ta-
men & inhumanatam dicere non negamus,
eo quòd ex ambabus vnus atque idem ſit
Dominus noſter IESVS Chriſtus. Eos ve-
rò, qui aut duos filios, aut duas ſubſiſtentias,
aut duas perſonas annunciant, & non
vnum eundemque Dominum noſtrum Ie-
ſum Chriſtum filium DEI viui prædicāt,
anathematizamus, & alienos eſſe ab Eccle-
ſia iudicamus. Et ante omnes Neſtorium
impium anathematizamus, & ſapientes, quę
eius ſunt, & loquentes ea, & abſcindantur
huiuſmodi à filiorum adoptione promiſſa
rectè credentibus. Et ſubſcriptio: Domine
Ieſu Chriſte, adiuua nos. Et iterū: Hęc ſcripſi
manu mea ad ſatisfactionem veſtræ pote-
ſtatis, vt cōfundantur calumniam facientes
noſtræ ſimplici conuerſationi.

DE SYNODO EPHESINA ſecunda & Flauiani morte. Cap. XII.

POſtquàm ergò nihil probatum eſt no-
tarijs de falſitate geſtorum, Eutyches
petit Dioſcorū Alexandrinū epiſcopum, vt
q̄reret, quæ de illo acta ſunt, & cauſam exa-
minaret. Agebat apud principem vniuerſa-
lem fieri Synodum, vt probaretur iudicium
Act. 1 Chalcedo. Concil. Flauiani. Scripſit ergò Dioſcorus Theodoſio
Imperatori, quia aliam fieri ſynodum gene-
ralem oportet, & vt fieret, pſuaſit Eutyches.
Annuit Imperator. Et dirigēs ſacrā Dioſco-
ro in Alexādriam, præcepit, vt cum decem
metropolitanis Epiſcopis, quos voluiſſet,
ipſe eligeret, & veniret Epheſum: & congre-
gato vniuerſali Concilio, Eutychetis cauſam
diſcuteret, iubēs Barſumā archimandritam De hoc act. 10 Chalce. Concil.
intereſſe Cōcilio, & vices agere oīum mona-
chorum Orientales epiſcopos accuſantiū.
Theodoritū verò Cyri epiſcopū adeſſe con-
cilio interdixit, & in ſua ciuitate permanere
eum iuſſit. Iam enim Ibā Edeſſenum epiſco-
pum, nè ſynodo adeſſet, p illum filium ſuum
quē ſuperiùs dixi. Chryſaphium, in multas
manſiones Eutyches relegarat exilio. Et fit
Epheſi generale Conciliū, ad quod cōuene-
runt Flauianus quidē & Eutyches, tanq̄ iu-
dicādi, Iuuenalis & Thalaſſius & omnes illi
metropolitani epiſcopi cum ſuis Cōcilijs,
& iudices Conſtantinopolitani Concilij, q
Eutychen iudicauerant. Dioſcorus verò ſe-
cum habebat fortiſſimos milites Reipubli.
cum monachis Barſumæ. Et ſedentibus in
Baſilica Dei genitricis Marię illis epiſcopis,
Eccleſiæ Romanæ diaconi vices habentes
Papæ Leonis, aſſidere non paſſi ſunt, eo q
non fuerit data præſeſſio ſanctæ ſedi eorum. Epiſt. 14. Leonis.
Inſupèr etiàm, q non lecta fuerat ad Flauia-
num epiſtola in Eutychetis damnatione à
Papa Leone ſcripta, & occultata fuerat epi- Et habetur in Prol. Concil. Chalced.
ſtola eius per ſuprà memoratos legatos ad
ipſam ſynodum directa. Et eſt eius princi-
pium Religioſa clementiſſimi principis fi-
des. Cumq; Flauianus iudicaretur à ſynodo
propter Eutychetis damnationē, Dioſcorus
libellum, quem Eutyches manu ſua porta-
bat, iuſſit ſuſcipi & recitari. Et cùm recitare-
tur, ſurgens Dioſcorus, & ſtans in ſuppeda-
neo ſedis ſuæ, dicebat Concilio: Optima Eu-
tychetis fides concordat fidei trecentorum
decem & octo ſanctorum patrum, & rectè
credit Eutyches, fratres. Tunc ſynodus iuſ-
ſione Dioſcori, Ibam Edeſſenum damnauit
vt abſentem, multis neſcientibus epiſcopis
quid de illo actum fuiſſet. Et tertiò vocatū,
tanq̄ contemptorem & non occurrētem ad
ſanctum Concilium, damnauit abſentem.
Clamabatur autem, quoniam teſtimonium
contra eum phibebatur ab aduerſarijs tanq̄
dixiſſet: Non inuideo Chriſto facto DEO,
quoniam ſi volo, & ego fio. Et quaſi dixiſſet,
Hodiè Chriſtus factus eſt Deus, & alia
huiuſmodi, & ppter epiſtolā ad Marim ab
Iba directā, Iterū ſynodus authore Dioſcoro
Theodoritū Epm̄ Cyri dānauit abſentē, &
nec egreſſum de ſua ciuitate, ppter illa, quæ
ſcripſit cōtra duodecim anathemata Cyril-
li, & propter epiſtolā miſſam ab eo clericis &
monachis & laicis cōtra primā Epheſi ſyno-
dum ante eccleſię pacē. Ad hęc dānauit quo-
que memorata ſynodus Euſebiū epm̄ Dory-
lei, eo q dixerit duarū naturarū pfectarum
Chriſtū. Et cū eo dānauit ſimiliter Flauianū
Cōſtantinopolitanū epiſcopum, quaſi malè
dānantem Eutychen, & quia dixerit, in dua-
bus naturis cognoſci Chr̄m. Quarè ſurgen-
tes quidam venerabiles epiſcopi, tenuerunt
genua

genua Dioſcori, & rogabant, nè Flauianus innocens dānaretur: qui nec diù petere potuerūt metu militum & monachorum ſtantium cū gladijs & fuſtibus. Depoſuit quoq; & Sauinianum epiſcopum* Perrēſium. Poſt oēs autem & Domnū Antiochenum remanentem ab orthodoxorum depoſitione, qa particeps factus Dioſcori in depoſitione orthodoxorum & Eutychetis abſolutione. Depoſitus eſt autem dolo Dioſcori ſic: Poſtq̄ conſenſit in omnibus Dioſcoro, datis in medio eius epiſtolis, quas ad ipſum Dioſcorum Antiochenus Domnus cōtra duodecim Cyrilli capitula ſcripſerat, eò φ eſſent obſcura, damnauit ægrotum & abſentem illa die. Hæc ergò ſynodo decernente, & reſtituente Eutychi presbyterij dignitatem & miniſterij præſulatum, Flauianus quidem & Euſebius cuſtodiæ mancipantur. Porrò locum obtinentes Papę Leonis, omnibus quæ ſunt geſta, contradixerant: Flauianus autem contra ſe prolata ſententis, p eius legatis ſedem Apoſtolicam appellauit libello. Et hūc terminū illa ſynodus habuit. His ergò omnibus malis à Dioſcoro perpetratis, cæſus Flauianus, & multis iniurijs affectꝰ, dolore plagarum migrauit ad Dn̄m. Ordinatusq; eſt pro eo Anatolius diaconus, qui fuit Conſtantinopoli apocriſarius Dioſcori, & pro Domno Antiocheno ordinatus eſt Maximus, & pro Iba Nonnus, & pro Sauiniano Athanaſius, pro Theodorito autem & Euſebio nullus ordinatus eſt. Soluto ergò illo Cōcilio, & ad ſuas ſedes reuerſis epiſcopis, ſciſſio facta eſt inter eos, qualis antea nunq̄ contigerat. Ægyptij, Thraces & Palæſtini epiſcopi, Dioſcorum ſequebantur: Orientales, Pontici & Aſiani, ſanctæ memoriæ Flauianum. Quod ſchiſma permanſit vſque ad obitum Theodoſij principis. Sed q̄renti plenius ſcire latrocinia Dioſcori in ipſa ſynodo pertractata, prima actio ſynodi Chalcedoneñ. in qua nec nominandi Epheſini ſecundi Concilij recitata ſunt acta & geſtis inſerta, legenti omnia pleniſſimè innoteſcit. Nam nos iſta nupèr Alexandriæ de Græco in Latinum tranſlata ſuſcepimus. Porrò legati ſedis Apoſtolicæ ab ipſo Concilio fugientes, retulerunt Papæ Leoni iniquitates Dioſcori, quomodò Dioſcorus vi magis, q̄ iuſtitia, in illa egerit ſynodo. In cuius geſta timore epiſcopi ſubſcripſerunt in Eutychetis abſolutionē, & orthodoxorum epiſcoporum depoſitionem, hæreſim non recipientium, & quomodò omnibus geſtis eius contradixerunt. Quos ſequutus Theodoritus epiſcopus, Papę ſuggeſſit, quanta mala pertulerit ex inſidijs Dioſcori, rogans vt celeriùs tali cauſæ ſubueniretur per alium conuentum epiſcoporum, nè hæretica Eutychetis dogmata permanerent à Dioſcoro confirmata. Sed fortiſſimus Leo audiens legatorum ſuorum ſuggeſtionem, & Theodoriti quærelas ſuſcipiēs, literis ſuis Theodoſium Imperatorem & Pulcheriam Auguſtā petit, vt fieret intra Italiam generale Concilium, & aboleretur error fidei per violentiā Dioſcori factus. Valentinianum autem Imperatorem & Eudoxiam vxorē eius, ad memoriam beati Petri, cum multis epiſcoporū genibus ꝓuolutis, Romanus Pōtifex deprecatus eſt, vt Imperatorem Theodoſiū hortarentur aliam fieri ſynodum, ad retractādum illa, quæ à Dioſcoro malè acta atque perpetrata fuerant in damnatione Flauiani epiſcopi, & orthodoxorum depoſitione. Eis ſcribentibus & petentibus reſcripſit Theodoſius Imperator, Flauianum læſibilia nouitatis reum, dignum mortis debitum ſuſcepiſſe, & ideò omnia pax & concordia in Eccleſia regnaret, principe contentionis ſacro iudicio humanis rebus ablato. Illos verò, q depoſiti fuerant indignos ſacerdotio fuiſſe, & qui digni iudicati ſunt, à ſynodo eſſe ſuſceptos. Hæc de Flauiano Theodoſius Archadij principis filius, nepos Imperatoris Theodoſij maioris, cuius temporibus omnia hæc ſcandala contigiſſe noſcuntur.

** Perrſium. De hoc act. 14 Conc. Chalced.*

De hoc circa finē act. 1. Chalced. Conc.

DE SYNODO CHALCEDOnenſi, & de damnatione Dioſcori. Cap. XIII.

SED eo defuncto, cùm Martianus imperij culmen fuiſſet adeptus, pro illa Papæ & principum Romanorū petitione vniuerſale Concilium in Nicæa congregari iuſſit, vbi occurrentibus ſexcentis triginta epiſcopis, & eis ſedētibus, legati Papæ Leonis Martianum petiērunt, vt ſuī præſentiam præſtaret Concilio: aliòquin ipſo abſente, ipſi ad Concilium non occurrerent. Et ità iuſſit Imperator ſynodum transferri Chalcedonam, vt de proximo ad Concilium veniens, eorum impleret petitionem. Formidabant autem aliqui epiſcoporum, nè ab Eutychianis tumultus à Conſtantinopoli de vicino naſceretur. Sed Imperatore ꝓmittente, nullum audere tale aliquid pertentare, apud Chalcedonam ſynodus ſedit. Igitur perſpectis ijs, quæ in ſecunda ſynodo Epheſina geſta ſunt, coram ſacro ſenatu, & Conſtantino & Beroniciano à ſecretis, & omni vniuerſali Concilio, cum Paſchaſino & Lucētio epiſcopis, & Bonifacio presbytero, locū tenentibꝰ Leonis Papæ Romani, & Anatolio Cōſtantinopolitano, p̄ſente Dioſcoro & omnibus metropolitanis epiſcopis, vt q̄reret' depoſitio & mors Flauiani, & depoſitio orthodoxorū epōrum, qui pro fide depoſiti ſunt. Et prima quidem ſeſſione, recitante Beroniciano geſta nefandi Concilij Epheſini ſecundi, in quibus continebantur de Eutyche Conſtantinopoli acta, lecta ſunt etiàm & geſta ſynodi Epheſini primæ, in qua Neſtorius à Cyrillo damnatus eſt, & geſtis in-

ſerta: & omnibus ritè diſcuſſis, clamantibus epiſcopis, Anathema Neſtorio, anathema Eutychi, anathema qui diuidit, anathema qui confundit: iniquitas Dioſcori reſerata & manifeſtata eſt de Flauiaoi morte, & de epiſcoporum orthodoxorum depoſitiove. Et ità ſoluto primo conuento, ſecundo ſecretario interloquentibus iudicibus, vt cum omnium epiſcoporum deliberatiooe fides tractaretur & cõfirmaretur, lectæ ſuns duæ epiſtolæ Cyrilli, qoæ in Concilio Flauiani (ſicut diximus) geſtis Conſtantinopoli continentur. Lectus eſt & tomus Papæ Leonis ad memoratum Flanianom, contra dogma Eutychis directus. Et dubitantihus Illyricianis & Palæſtinis epiſcopis ſaoctis in aliquibus locis eius, Theodoritus epiſcop⁹ & Ætios archidiaconus Conſtantinopolitanus, ex dictis & epiſtolis eius ſimilia Cyrillum ſcripſiſſe docuerunt. Et clamantibus Ægyptijs & Illyricianis epiſcopis, Omnes peccauimus, omoes veniam petimus: dilatio dierum quinq; conceſſa eſt, vt cum omni deliberatione fides tractaretur, & confirmaretur. Et ità ſecundo coooentu ſoluto, tertio quoque ſecretario libellos obtulit Euſebius Dorylei epiſcopus aduerſùs Dioſcorum, & ſynodo queſtua eſt de ſua & piæ memoriæ Flauiani depoſitione, & de conſenſu eiuſdẽ Dioſcori in dogma Eutychis, & vt vocaretur ab eis, & ab eo conuinceretur de his accuſationibus. Sed quæſitum eſt, ſi veniſſes Dioſcorus, & inuentus non eſt. Ad quem directi ſunt epiſcopi Conſtantinus Boſtreñ. & Atticus Zeleñ. & Acacius Ariaraihireñ. &⁹ Hymerius lectot & notarios, vt eũ ſcripto conuenirent, vt ad Concilium occurreret. Quibus Dioſcorus reſpondit: Cuſtodior ego; Si permittunt me deſcendese, dicant magiſtriaoi. Ego enim paratus ſum venire, ſed ꝓhibeor. Hęc ſcripto mandauit concilio Dioſcorus. Sed adueniens adiutor magiſtri Officiorum dedit ei facultatem, vt liberè ad Concilium occurreret. Ruſuſque ad eum directi ſunt Pergamius, Cectopius, & Rufinua epiſcopi, vt ſcripto eum conuenirent, nè ad Concilium venire contemneret, ſed magis ſatisfaceret Concilio de his, quæ ab Euſebio dicebaotur. At ille reſpõdit eis: Iudicent de his iudices & ſeruatores, ego ęgritudine grauatus, ad Conciliũ venire nõ poſſum. Et tertiò vocatus eſt ad Concilium per Francionem, Iulianum & Ioannem epiſcopos cum Palladio notario, vt verbis eius ſcriptis, intimarent Concilio, quid Dioſcorus remandaret: ſed in hac tertia vocatione, inepta Dioſcorus reſpõſione venire differens, Conciliũ damnationis in eũ ꝓtulit ſententiam: q̃ miſſa eſt pio Imperatori, ſubſcribẽtibus in ea epiſcopis. Depoſitus eſt ab epiſcopatu Dioſcorus ſeptimo ordinationis ſuæ anno. Clericis verò Alexandrinis mãdauit Cõcilium, tam eum non putare epiſcopum eſſe, ſed omninò cognoſcerent, eum de gradu ſuo eſſe deiectum. Sed & aliquibus putantibus Dioſcorum recuperare poſſe epiſcopatum, propoſitum eſt edictum, & omnibos manifeſtatum eſt, Dioſcorum irrecuperabiliter honore fuiſſe abiectum. Quatto autem ſecretario interloquẽtibus iudicibus, ſimili ſententiæ, qua Dioſcorus iudicatus eſt, hos epiſcopos ſubiacere, Iuuenalem Hieroſolymitanorum, Thalaſſium Cæſareæ Cappadociæ, Euſebiũ Ancyræ Galatiæ, Eoſtaſhium Beryti, & Baſilium Seleuciæ Iſauriæ, qui poteſtatem habuerunt, & principes fuerunt tunc Epheſini latrocinij, vt alieni ab epiſcopatu fieteot. Et poſt hæc quioq; dierũ dilatione facta, vt vnuſquiſq; epiſcopus quo modò crederet, ſcripto proferret, & vt eligeret Anatolius Epiſcopus certos & idoneos ad tractandum epiſcopos, & deliberaretur regula fidei & firmaretur. Firmata eſt autem fides Nicęni Cõcilij, & Cooſtantinopolitani, & Epheſini primi, & epiſtola Leonis Papæ, q̃ & ab omnibus ſubſcripta cognoſcitur. Rursùs interloquentibus iudicibus de Iuuenale & Thalaſſio, Euſebio, Baſilio & Euſtathio epiſcopis, quid Coocilio videatur, acclamauit omne Concilium: Dioſcorum Deus depoſuit, Homicidam Deus depoſuit. Et intercedente pro eis Concilio quia conſenſerant in ſubſcriptione ſuprà memoratæ Papæ Leonis epiſtolæ, & nè maius iterùm naſceretur ſchiſma, iuſſi ſunt in Concilio ꝑmanere. Poſt hæc dnodecim epiſcopi Ægyptij libellos obtulerunt fidei cum* illuſione. *eluſione
Sed iudicãte Concilio, vt Eutychen anathematizarent, & ſubſcriberẽt tomo Papę Leonis, dixerunt illi, hoc non ſe facere poſſe, donèc ordinaretur Alexandrinos epiſcopus, vt eum eius iuſſione ſinè ſuo periculo hoc implerent, & pro multitudine Ægyptiorum epiſcoporũ ſolos ſe facere non poſſe. Et decretum eſt, vt datis ab eis fideiuſſoribus ſacrameoto præſtito, expectarent ordinationem Alexaodrini epiſcopi, & conſentirent, & ſubſcriberent ad omnia ſynodalia inſtituta. Hoc & de archimandritis & monachis aliquibus ſimiliter excuſantibus, in Coocilio ordinatum eſt, vt dilationem acciperent. Et ità quarto ſecretario peracto, quiota ſeſſione hoc actum eſt, tractantibus cum epiſcopis & iudicibus, vt fides confirmaretur, & ex tractatu Anatolij Cooſtantinopolitani epi, & omniũ epiſcoporum metropolitanorum, dictatum eſt fidei ſymbolum cũ definitione, & ab omnibus confirmatũ eſt. Et legẽte illud Ætio archidiacono, acclamatum eſt ab omni ſynodo: Hæc patrom fides, Hæc eſt fides Cyrilli & Leonis, Multos annos Imperatoribus. Et petiuerunt rursùs acclamare, vt mox ab omnib⁹ metropolitanis & toto Concilio ſinè dilatione ſubſcriberetur. Sed intermiſſum eſt à iudicibus, vt primùm principi legeretur. Et cùm hoc fieret, ſoluta

ta eſt ſynodus. Sexto autem ſecretario adueniens Martianus Imperator ad Cōcilium cū iudicibus & ſacro ſenatu, alloquutionis verba fecit in Concilio, & inter alia dixit, ſe ad confirmandā fidem, non ad potentiā oſtendendam, exemplo Conſtantini, ſynodū intraſſe. Vndè abiecta omni prauitate & auaritia; quorundā amputatis erroribus, in perpetuum, quę à vobis ordinata fuerint, reſeruentur. Et recitata fidei definitione, confirmata eſt ab omni Concilio ſinè aliqua dubitatione, & ab omnibus ſubſcripta eſt. Septimo quoque ſecretario tres actæ ſunt cauſæ, propter quod tres eius computantur actiones. Prima eſt, qua firmata ſunt, quæ conuenerunt inter Maximum Antiochenum, & Iuuenalem Hieroſolymitanum epiſcopos, vt duæ Phęnices & Arabia dependerent ſedi Antiochenæ, Hieroſolymitanæ verò tres Palęſtinæ prouinciæ. Alia quoque celebrata eſt actio, in qua Theodoretus epiſcopus Cyri, quē Dioſcorus expulerat, orthodoxus iudicatus eſt, & dignus ſede ſua. Tertia verò actio eſt, vbi cauſa Ibę Edeſſeni epiſcopi, qui ſimiliter fuit per violentiam Dioſcori ab epiſcopatu depoſitus, legitur eſſe diſcuſſa, in alterum diem finali dilata ſententia. Octauo autē ſecretario decima actione, eadem cauſa finita eſt, vbi & *relata ſunt gesta apud Photium & Euſtathiū atq; Vranium in Tyro ac Beryto celebrata; in quibus continentur & illa, quæ apud Theodoſium Imperatorem ſuper eius fuerant negocio acta. Sed & geſta apud Domnum epiſcopum Antiochiæ priùs habita, necnon & ipſius Ibæ epiſtola, ad Marim Perſam ſcripta, ī eadem actione decima orthodoxa pronunciata monſtrantur. Ex eius tenore dignus iudicatus eſt Ibas epiſcopatum ſuamq; eccleſiam recipere. In qua actione id etiàm inuenitur decretum, vt quod ſub Dioſcoro in Epheſo congregatum eſt, nec vocaretur Cōcilium, atq; vt peteretur ab Imperatore, vt hoc ipſe lege ſanciret. Nono quoquè ſecretario acta eſt actio, vbi Baſſianus, qui ad ciuitatem * Euazentium epiſcopus ordinatus eſt, & eccleſiæ incubuerat Epheſinæ, & Stephanus, qui & ipſe malè ordinatus, prędictū Baſſianum de Epheſo expulerat, iudicati ſunt ambo remouendi, & vt alius ipſi eccleſiæ ordinaretur. Sed quia fuit aliquorum diuerſa ſententia, cauſæ terminus in ſequentē dilatus eſt actionem. Decimo ergò ſecretario eadem cauſa finita eſt, & omnium concordi ſententia vterq; iudicatus eſt amouendus. Alia verò cauſa eſt, Eunomij Nicomedieñ. atq; Anaſtaſij Nicęni altercationē continens, ſuper ciuitate Baſilinopolim, quis eorum illic ordinaret epiſcopum. Et interdictū eſt, nè hoc Nicęnus aliqñ pręſumeret. Vndecimo ſecretario duæ actę ſunt actiones. Prima, in qua eccleſiæ Parentium redditus eſt Sauinianus epiſcopus, quē Dioſcorus expulerat, & Athanaſium fecerat illò reſtitui. Qui pro criminibus obiectis, cùm ſæpè deuocatus ad iudicium non occurreret, & epiſcopatui renunciaret, à Domno Antiocheno fuerat antè damnatus.

ℊ relecta

* Ebagēſū

Et alia, in qua poſt diſceſſum iudicum & ſenatorum, & legatorum Apoſtolicæ ſedis, regulæ conſtitutæ ſunt eccleſiaſticæ, & quędam priuilegia deputata Conſtantinopolitanæ eccleſiæ vſurpante ſibi hoc Anatolio eiuſdem vrbis epiſcopo, occaſione accepta ex Dioſcori damnatione. Quod alia die cognoſcentes legati Papæ Leonis, (quæ eſt vltima & duodecima dies Concilij) petiuerunt, vt rursùs cum iudicibus ad Concilium conuenirent. Quibus requirentibus à Concilio, quid pridiè fuerit ordinatum, lectis geſtis cognouerunt, quid Anatolius conſentiente Concilio egerat, & obtinuerat. Quibus eius præſumptioni contradicentibus, à iudicibus & epiſcopis omnibus illa contradictio ſuſcepta non eſt. Et licèt ſedes Apoſtolica nunc vſquè contradicat, quod à ſynodo firmatum eſt, Imperatoris patrocinio permanent quodammodò.

Vide hinc epiſt. ſ. Leonis I. Papæ.

DE EXILIO DIOSCORI, ET ordinatione Proterij Alexandrini Epiſcopi. Cap. XIIII.

EXpleto ergò magno & venerabili Chalcedoneñ. Concilio in duodecim ſecretarijs & ſedecim actionibus, Dioſcorus quidem exulare in Gangrena ciuitate præceptus eſt, Reuerſi ſunt autem Alexandriā qui cum eo venerāt epiſcopi & clerici, Athanaſius Buſirios epiſcopus, & Neſtorius Phlagoneos, & Auxonius Sebenniteñ. & Macarius Chabaſeneñ. qui cōſederant in Chalcedona, & anathematizauerunt Eutychen & eius dogma, cū Dioſcori damnatione, epiſtolæ Papæ Leonis ſubſcribentes, vt cū omniū ciuiū voluntate eligerent ordinandū epiſcopum, ſacris ob hoc literis pręcedentibus ad Theodorū tunc auguſtalē. Collecti ſunt ergò nobiles ciuitatis, vt eum, qui eſſet vita & ſermone pontificatu dignus, eligerent. Hoc enim & Imperialibus ſanctionibus iubebatur. Cumq́ue ſuper hoc multa dubitatio pceſſiſſet, volentibus ciuibus neminem penitùs ordinare, nè adulteri viderentur, (Dioſcoro quippe viuente) nouiſſimè in Proterium vniuerſorū ſententia declinauit, vtiq; cui & Dioſcorus commendauit eccleſiam, qui & eum archipreſbyterum fecerat. Ordinatus ergò Proterius, præſentibus ſuprà memoratis epiſcopis, qui in ſynodo (ſicut dictum eſt) ſubſcripſerant, inthronizatur.

Digitized by Google

¶ DE ORDINATIONE TImothei Aeluri, & morte Proterij. Cap. XV.

IN thronizato autem eo, diuiſio & diſceſſio populi orta eſt, eò quòd viueret Dioſcorus, & eſſet in exilio. Multa ergò pericula Proterius paſſus eſt, ità vt militari proculdubio custodia indigeret auxilio plurimo tempore ſui pontificatûs, & vſq; ad mortem Martiani Imperatoris, inimicorũ manus valuit euadere. Sed Timotheus quidem cognomẽto Aelurus, & Petrus Muggus diaconus, qui de ordinatione fuerunt Dioſcori, ab Alexandrina eccleſia ſe ſeparauerunt, nolentes communicare Proterio. Quos cùm Proterius epiſcopus ad miniſterium proprium reuocare non poſſet, vtroſque damnauit. At illi captata morte Martiani Imperatoris, collectis turbis hæreticorum, qui Dioſcorum ſequebantur, ordinato epiſcopo Timotheo Aeluro, veniunt Alexandriã. Et ante triduũ Paſchæ, quo Cœna Dñi celebratur ab ipſis turbis concluditur in eccleſia ſanctæ memoriæ Proterius, quò ſe timore contulerat. Ibiq; eadem die in baptiſterio occiditur, laniatur eijcitur, & funus eius incẽditur, ſpargũtur & cineres eius in ventos. Ab iſto ergò Timotheo duo epiſcopi Alexandriç cœperunt eſſe. Et dum eccleſias tenuiſſent, ſoluerunt eã, quam habebant vnitatẽ, expulſis ab eis plurimis epiſcopis orthodoxis, qui ſub euãgeliſtæ erãt ſede beatiſſimi Marci. Intereà Leo ſumit Imperiũ, ad quẽ tãti facinoris catholicorum querela peruenit, aſcendentibus ad imperialẽ ciuitatem cum clericis aliquantis Alexãdrinæ eccleſiæ epiſcopis, qui erãt à Timotheo ſedibus ſuis pulſi. Supplicationes ab eis oblatæ ſunt Leoni Imperatori, quatenùs mors vindicaretur Proterij, & expelleretur epiſcopali ſede Timotheus Aelurus, tanquam non legaliter inſtitutus. Hæc quidẽ egérunt epiſcopi & clerici, ſynodi Chalcedoneñ. defenſores. Sed & à parte Timothei quidam epiſcopi & clerici Timothei aſcendentes, functi legatione pro Timotheo Aeluro, dederunt & ipſi petitiones Imperatori, cõtra ſynodum ſæpè facientes, vt eadem Chalcedonenſis ſynodus tolleretur. Econtrà, illi à parte Proterij vindictam ſceleris poſtulabant. Et ambarum partium ſupplicationes Imperator legens, & conſiderans, nimis eſſe graue vexari tanto itinere ſacerdotes quorum, aut ętas, aut infirmitas, aut paupertas hunc laborem ſubire prohibebat, impoſſibile iudicauit eos congregari, ſed ſcripſit ſingularum ciuitatem epiſcopis de vtroq; negocio, conſulens, quid fieri oporteret vel de ordinatione Timothei, vel de terminis ſynodi Chalcedoneñ. & direxit per totum Oriẽtem magiſtrianos. Mittit & Anatolius epiſcopus Aſclepiadẽ diaconum ſuũ, per quos omnes illi epiſcopi, qui Chalcedone fuerant congregati, quid Alexandrię geſtum fuit, agnoſcerent. Qui reſcribunt Chalcedonenſem ſynodum vſq; ad ſanguinem vindicandam, eò quòd non alteram fidem teneret, quàm ſynodus Nicæna cõſtituit. Timotheum verò non ſolùm inter epiſcopus non haberi, ſed etiàm Chriſtiana appellatione priuari. Et hæ Epiſtolæ vel relationes epiſcoporum omnium, in vno codicis corpore vocantur encyclię. Quo facto, ſcripſit Imperator Leo duci Alexandriæ Stilæ, vt pelleret quidem ab epiſcopatu modis omnibus Timotheum, inthronizaret autem alium decreto populi, qui ſynodum vindicaret.

¶ DE ORDINATIONE TImothei catholici, & Petri hæretici. Cap. XVI.

IVſſione ſuſcepta, dux Stila fecit quę fuerant imperata. Et exilio relegatur Timotheus Aelurus Cherſonam arcta cuſtodia, & fit pro Proterio Timotheus, cognomento Salophaciolus ſiue Albus. Hic Timotheus catholicorum epiſcopus, vixit quidem ſinè ſeditione quietè in Alexandrina eccleſia omni tempore Leonis & omni tempore Zenonis, donèc Baſiliſcus arriperet tyrannidem, Zènone in Iſauriam fugiente. Et cùm Baſiliſcus tenuiſſet Imperium, ſcripſit vniuerſo orbi ſanctionem ſuam, quam appellauit Encycliam contra Chalcedonẽſe Concilium. Tunc enim Baſiliſco reddente epiſcopatum Timotheo Aeluro, & hæreticis ſedibus ſuis reſtitutis, fugit Timotheus catholicus in Canopi caſtellum, & in monaſterio latuit: Petrus hęreticus iterùm ſe cum Timotheo iũxit, cum quo fuerat antè damnatus. Poſtquàm ergò Imperator Zenon reuerſus eſt ad imperium, Timotheus Aelurus metuens zelum, quem habebat circa Chalcedonenſe Concilium optauit ſibimet mortem. Et iſtud perſeueranter orans, ab humana vita hauſto veneno ſolutus eſt. Dicunt verò ſequaces eius, præſciſſe eum diem mortis ſuę. Et reuerà, quia ſe veneno parabat interficere, ſciebat. Poſt cuius obitum ordinauerunt ſibi hæretici epiſcopum Petrum, cognomento Moggum, qui vocatus eſt Bleſus, qui fuerat archidiaconus. Morabatur autem tunc Timotheus catholicus (vt dictum eſt in Canopo caſtello. Et cognoſcens Zenon Imperator calliditatem hæreticorũ, ſcripſit Anthemio Auguſtali, vt Petrũ quidem ſacerdotio priuaret, Timotheum verò in epiſcopatũ reduceret, & authores inthronizati Petri puniret. Anthemius verò accepta Imperiali iuſſione, expulit ſacerdotio Petrum tanquam adulterum, & contra leges Eccleſiæ catholicæ factum, & in epiſcopalem ſedem Timotheũ Salophaciolum reuocauit. Qui epiſcopatu recepto, mittit quoſdam clericos gratias agens Imperatori. Cùm quibus

erat

erat Ioannes, ex œconomo presbyter factus Tabenneſiotis, cognomēto Talaia, & Gennadius epiſcopus * inferioris Hermopolis, ſanguine proximus Salophacioli, quem expulerat quidem epiſcopatu Ælurus, reſtituit verò Salophaciolus. Cumque hi, qui fuerant miſſi, gratias egiſſent Imperatori, Gennadius quidem ibi remanſit, vt cum alijs reſponſa faceret archiepiſcopi. Porrò Ioannes ex œconomo, amicus factus eſt Ello magiſtro, qui cum reliquis deſcendit Alexandriam. Factusque eſt iterùm œconomus, habens cauſas omnium Eccleſiarum. Qui multa & pcioſa xenia direxit Ello magiſtro deſpiciens Gennadiū parentē * archiepiſcopi, & præſulem Acacium Conſtantinopolitanum. Intereà ſcribit ad Papam Simplicium Timotheus, rogans & dicens, Petrum illum Moggum in diaconatu eſſe damnatum, nunc etiam Chriſtiana ſocietate remotum. Idemque ſcribens Imperatori, vt eundem Petrum longiùs in exilium dirigeret, quia latitabat Alexandriæ, & inſidiabatur eccleſiæ. Scripſit autē Papa Simplicius Acacio epiſcopo, vt Imperatori ſuggereret, cō q iuſtè Timotheus poſtulâſſet. Sed quoniam idem Timotheus ſic mitiſſimus erat in epiſcopatu, vt etiàm à ſuis communicatoribus accuſaretur Imperatori, tanquàm nimis remiſſus, & circa hæreticos placidus, ità vt ei ſcriberet Imperator, vt neq; collectas, neque baptiſmata ſineret hæreticos celebrare, ille tamen manſuetè agebat. Dum ergo tali modo gubernaret epiſcopatum, amabant eum Alexādrini, & clamabant ei in plateis & in eccleſijs: Vel ſi non tibi communicamus, tamen amamus te. Poſt breue verò tempus moritur Timotheus Salophaciolus, anno epiſcopatûs ſui viceſimotertio, menſe ſexto. Obijt autem ſinè moleſtia.

* maioris, ſecundum Chalcedonen. Conc.

* Sanguine proximū, proximè dixit.

De ordinatione Ioannis Catholici, & damnatione Acacij. Cap. XVII.

ORDINATVR aūt à cōmunicatoribus eius epiſcopis & clericis & monachis, qui eius nouerant fidem & gubernationem, Ioānes ex œconomo, cognomento Talaia. Eodem tempore imperante Zenone, Simplicius Romanæ præſidebat Eccleſiæ, Conſtantinopolitanæ autem Acacius. Porrò hæretici (vt iam dictum eſt) Petrum latenter inſtituerant, quē iuſſit Zenon Imperator expelli, tanquàm hęreticum & adulterum. De quo etiàm Acacius ſynodicam Romano Papæ miſit epiſtolam, petens, nè etiàm adulterum & hęreticum in epiſcopali dignitate reciperet. Verùm Ioannes Talaia, de ordinatione ſua neglexit per ſuos ſynodicas literas Acacio epiſcopo Conſtantinopolitano deſtinare. Habens enim amicum Ellum ſupradictum magiſtrum, ei de ſua quidem ordinatione ſcripſit. Scribens etiàm principi, quatenùs per Ellum magiſtrū omnis eius cauſa diſponeretur, putans eum Conſtantinopoli permanere. Mandauit ergò magiſtriano literas ſynodicas, delegans ei omnia cum illius facere voluntate. Contigit autem tunc, Ellum* magiſtrum ab Imperatore Zenone mitti in Antiochiam, vt teneret Leontium, qui illic ab exercitu cum voto Verinę Auguſtę fuerat ordinatus. Cumque magiſtrianus, qui fuerat ab Ioanne miſſus, nō inueniſſet Ellum magiſtrū, neq; Acacio neque Imperatori literas obtulit, ſed perrexit Antiochiam. Poſt hæc Acacius audiens de ordinatione Ioannis, & contriſtatus, quia ſynodicas epiſtolas nō direxiſſet, & vnà faciēs cum Gennadio epiſcopo parente beati Timothei, volentes ei nocere, trahebant apud Zenonem, & accuſabant eum, habentes adiutores patronos Petri Moggi, quaſi opportunus epiſcopatui nō eſſet Ioannes, eō quòd, viuente Timotheo catholico, tractauerit exire de Eccleſia, & ab ipſo ſuaderetur idem Timotheus ſuſcipere Dioſcorum in diptychis poſt mortem, Petrum autem amabilem in populo, & poſſe eum in communionem populum congregare. Occurrerunt quidam & à Petro, volentes quaſi fieri vnitatē. Quos iucūdiſſimè ſuſcepit Acacius, & Imperatori pręſentauit, & pſuaſit ei, vt ſcriberet Apollonio Auguſtali & Duci Pergamio, vt Ioannem ab Alexandrina ſede, quaſi eam contra ſuum iuſiurandum, quod in regia ciuitate dedit, arripuiſſet, * & cooperaretur Petro Moggo, vt remaneret in ſede. Nec tamen priùs hoc faceret, niſi ſuſciperet henoticon principis, & ſynodicas deſtinaret epiſtolas Conſtantinopolitano Acacio, & Simplicio Romano, & cæteris archiepiſcopis. Acacius verò, promittente Petro facere vnitatē, nec adhuc implente legitimè, nomen eius in diptychis recitari permiſit, tanquàm iam Alexandrini pſulis in ſede catholica poſiti. Ioannes Talaia iudicatur à Zenone ab epiſcopatu pelli. Acacius auxilio patronorum Petri perſuaſit Zenoni, vt fieret henoticon, ad cuius perlationem ſeu profeſſionem ſuſcepit communicantes ſibi clericos Petri hęreticos, & laicos, inuentos Conſtantinopoli. Communicauit etiàm & Petrus Moggus his, qui deſcenderunt cum henotico, & Acacio ſynodicam ſcripſit epiſtolam, & ab eo recepit. Henoticon verò Zenonis, quod Latinè dicere poſſumus vnitiuum, huiuſmodi eſt.

* deeſt expelleret, aut aliquid tale.

i. vnitiuum vel vnionis conciliatorium.

DE EPISCOPIS ALEXANdrinis. Cap. XVIII.

IMPERATOR Cęſar Zenō, pius, victor, triūphator, maximus, ſemper Auguſtus, vniuerſis epiſcopis ſanctis & populis per Alexandriam, Ægyptum, Libyam, & Pentapolim. Principium & ſtatum, virtutemque

Vide Niceph. li. 16. cap. 12.

& ſcutum inexpugnabile noſtri ſcientes Imperij, ſolam tectā veramque fidem, quā aduentu diuino expoſuerunt ſoli, qui in Nicęa congregati ſunt, 318. ſancti patres, firmauerunt autem & qui Conſtantinopolim cōuenerunt, centum quinquaginta ſimiliter ſancti patres, noctibus ac diebus, oratione & ſtudio & legibus nitimur multiplicari per eam ſanctam catholicam & Apoſtolicā Eccleſiam, incorruptam, & ſinè obitu matrem noſtrorum ſceptrorum. In pace verò & concordia, quæ circa Deum eſt, pios populos perſeuerantes, acceptabiles pro noſtro imperio ſupplicationes offerte, cum ſanctiſſimis archiepiſcopis & Dei cultoribus, clericis & archimandritis. Magno enim Deo, & Saluatore noſtro Ieſu Chriſto, ex ſancta virgine DEI genitrice Maria incarnato & nato, ex concordia glorificationem atque culturam laudante, paritérque ſuſcipiente, hoſtium quidem generationes contereotur: omnes autem inclinabunt poſt Deum ſuam poteſtati noſtræ ceruicem. Pax autem & bona, quæ ex ea ſunt, aeris temperantia, & fructuum vbertas, ſed & alia hominibus vtilia, *largientur. Cùm ſic ergò immaculata fides & nos & Romanam ſeruet rempublicā, ſupplicationes nobis oblatæ ſunt à DEO amantiſſimis archimandritis & eremitis, & alijs reuerendis viris, ſupplicantibus vnitatem ſanctiſſimæ Eccleſiæ, vt copulentur mēbra membris, quæ bonitatis inimicus ex longis retrò temporibus ſeparare conatus eſt, ſciens, quia aduersùs totum Eccleſiæ corpus exercendo bella deuincitur, & ex hoc eueniſſe, generationes innumeras in tantis annis vita priuatas, alias quidem lauacro regenerationis fraudatas obiſſe, alias ſacra communione nequaquàm participantes, ad diſceſſum ineuitabilem hominum fuiſſe deductas, necesque præſumptas deciès milliès, & ſanguinum redūdantia pollutam nō ſolùm terram, ſed etiā ipſum aerem. Hęc quis non optet ad bona transformare? Proptereà cognoſcere vos ſtuduimus, quia & nos, & vbiquè ſanctiſſimæ orthodoxorum eccleſiæ alterum ſymbolum, aut mathema, aut terminum fidei, aut fidem citra prædictum ſanctum ſymbolū 318. patrum, quod etiàm firmauerunt memorati centum quinquaginta ſancti patres, neq; habuimus, neq; habemus, neque habebimus, neq; habentem ſcimus: & ſi quis habuerit, alienum eum exiſtimamus. Hoc enim ſolum noſtrum (ſicut diximus) Imperium ſaluare cōfidimus. Sed & omnes populi, qui ſalutare baptiſma promerentur, hoc ſolum percipientes baptizantur. Quod ſecuti ſunt omnes ſancti patres, qui Epheſi conuenerunt, quique depoſuerūt impium Neſtorium cum Eutyche. Contraria ſapientes anathematizamus, ſuſcipientes & duodecim capitula, quæ dicuntur facta à Deo amabilis memoriæ Cyrillo, qui Alexandrinorum catholicæ eccleſiæ archiepiſcopus fuit. Confitemur autem vnigenitum Dei filium & Deū, qui ſecundùm veritatem inhumanatus eſt, Dn̄m noſtrū Ieſum cōſubſtantialem patri ſecundùm diuinitatē, & cōſubſtantialem nobis ſecundùm humanitatem, eundem, qui deſcendit, & incarnat' eſt ex Spiritu ſancto, & Maria Dei genitrice virgine, vnum exiſtere filiū, & non duos. Vnius enim eſſe dicimus vnigeniti filij Dei & miracula, & paſſiones, quas ſpontè carne perpeſſus eſt. Eos autem, qui diuidunt, aut cōfundunt, aut phantaſiam introducūt, omninò non recipimus, qm̄ ſinè peccato ex DEI genitrice ſecundùm veritatē incarnatio augmentum filij non fecit. Manſit enim Trinitas & incarnato vno de Trinitate DEO verbo. Scientes itaque ꝙ neque ſanctiſſimæ vbique orthodoxę eccleſię, neq; harum pręſules Deo amantiſſimi ſacerdotes, neque noſtrum imperium, ſymbolū aut terminū fidei citra prędictū ſanctō mathema receperunt, aut recipiunt, vnite voſmetipſos, nihil dubitantes. Hęc enim ſcripſimus, non innouantes fidem, ſed vobis ſatisfacientes. Omnē verò, qui aliud quicquam ſapuit, aut ſapit, aut nunc, aut aliqn̄, aut ī Chalcedona, aut in quacunque ſynodo anathematizamus, pręcipuè verò p̄dictos Neſtoriū & Eutychen, & q̄ eorum ſunt ſapientes. Copulamini ergò ſpirituali matri eccleſię, eadem ſapientes nobiſcū, in eadem poſiti cōmunione, ſecundùm prędictum vnum & ſolum fidei terminū eorūdem ſanctorū patrum. Sanctiſſima nanque mater noſtra Eccleſia, tanq̄ q̄ genuit vos, filios expectat amplecti ex longo. pòſt tempore, dulcemq; vocē veſtram cōcupiſcit audire. Cogitate ſiquidē voſmetipſos. Hęc enim facientes, & Saluatoris noſtri Domini ꝓpiciationem ad vos attrahetis, & à noſtro Imperio laudabimini.

His ità geſtis, epiſcopus quidem Antiochię ſuſcepit ſynodicam Ioannis Talaię, quā per magiſtrianū miſerat cum Ello magiſtro. Imperator autem putans, ꝙ Ioannes epiſcopus non ſanè ſaperet de Cōcilio Chalcedonenſi, ſed omnia ſimulatè ageret, conſilio Acacij ſcripſit literas Pergamio Duci & Apollonio Auguſtali, vt pellerent quidem Ioannem Talaiam, inthronizarent autem Petrum ſuſcipientē henoticon, & clericos Timothei catholici, & quam tranſmiſit ſynodicam Acacio & Simplicio Romano. Deſcēderunt ergò Alexandriam abbas Amon, & qui cum illo erāt, pro Petro deferentes apices imperiales. Et quidem Petrus inthronizatur ab omnib'. Scriptū eſt ab Imperatore, vt conſentientes, ſuſciperent eos, qui erant à parte Timothei catholici. Ioannes autē Talaia, eiectus de ſede Alexādrina propter Petrum Moggū, profectus eſt Antiochiam, vt videret Ellum magiſtrum. Cui cùm narrâſſet, q̄ ſibi euenerant, eius conſilio ingreſſus

eſt

eſt ad Calēdionem Antiochenū Patriarchā, Et ſumptis ab eo interceſſionis ſynodicis literis, Romanū Pōtificem Simpliciū appellauit, ſicut & beatus fecit Athanaſius, & ſuaſit ſcribere pro ſe Acacio Conſtantinopolitano epiſcopo. Et quidem ad hoc Simplicius
* Simplicij præparati animi & voluntatis fuit. Acacius verò ſuſceptis epiſtolis *, ſimpliciter reſcripſit ei, quia Ioannem quidem Alexandriæ ignoraret epiſcopum, Petrum verò Moggū ſuſcepiſſet in communionē in Zenonis principis vnitiuo, & quòd hoc citra eius geſſiſſet ſententiam propter vnitatem Eccleſiarū, principis iuſſione. Simplicius verò ſuſcipiens huiuſmodi literas, contriſtatur aduersùs Acacium, eiq; reſcribit, quòd nō benè fecerit, contra ſententiam Apoſtolicę ſedis ad communionem hæreticum hominem ſuſcipiens. Oportebat enim communi decreto damnatum, tanquàm adulterum, communi Concilio à dānatione liberari. Ad hæc autem, quia non ſufficeret Petro, confiteri communicatorem ſe eſſe Eccleſiæ catholicę ſecundùm edictum. ſed oporteret, eum ſecundùm terminum Chalcedoneñ. Concilij, & ſecundùm epiſtolam Papæ Leonis, Eccleſiæ amplecti communionem. Vnum enim duorum neceſſariò agere deberet, aut ſuadere Petro, purè ſuſcipere terminum ſynodi, aut remouere ſe ab eius communione. Sed cùm ad Acaciū hæc ſcripta veniſſent, & deliberaret, quid eum oporteret reſcribere, Papa Simplicius defunctus eſt, & ordinatur Felix Romanæ præſul eccleſiæ.

Niceph. lib. 16. cap. 26. ſcribit hunc Ioannem Romam veniſſe ſub Zenone, ac in Orientem reuerſum ſub Anaſtaſio, ſpe recipiendi per eum, cum quo illi amicitia fuerat, Eccleſiam ſuam; ſed ſpe fruſtratum Romam repetiuiſſe, atq; tum demum credibile eſt illi Nolanam Eccleſiam commiſſam regendam.

Ioānes verò Talaia, habens epiſcopi dignitatē, remanſit Romæ, cui Papa Nolanam dedit Eccleſiam, quæ eſt in Cāpaniæ regione, in qua plurimus reſidens annos, in pace defunctus eſt. Igitur Petrus Moggus ab Abbate Amone, & Ioanne epiſcopo Magileos, & ab abbatibus monachorum inferioris Aegypti bella paſſus, & ſeditione ei in Cæſarea baſilica (vt dicitur) facta, anathematizauit ſynodum Chalcedoneñ. & tomum Papæ Leonis. Et hæc fecit, cùm iam ſcripſiſſet Acacio & Simplicio, quia communicator eorum, eſſet & ſanctæ ſynodi. Et his ità geſtis, abſceſſerunt quidam à Petri communione, & Romam nunciauerunt Papæ Romano, vndè reſcriptum eſt Acacio, & obedire noluit. Addidit Acacius, quod de alio Petro Antiocheno hæretico ſcripſerat, Petrum apud Conſtantinopolim monaſterium gubernâſſe, & hoc propter crimina derelicto, Antiochiam refugiſſe, vbi pulſo Martyrio epiſcopo, per viliſſimum populum & hereticum ſedem illius occupâſſet, continuoq́ue damnatum ab epiſcopis, & Leonis imperio * Samū deportatum. Qui fugiens, rediſſe dicitur Conſtantinopolim, & dediſſe fidem, ſe per viliſſimas turbas nihil audere: ſed (ſicut ſuperiùs dictum eſt) Baſiliſci temporibus à Timotheo illo damnato, qui Conſtantinopolim venerat, Antiochiā miſſus eſt, epiſcopatum tenere. Quo facto, idem Petrus Ioannem ordinat Apamenis epiſcopum, à quibus non receptus, redijt Antiochiam, & Petrum epiſcopatûs ſui pellit authorē, & inuadit eius eccleſiam, cum quo ſimul damnatus eſt. Iterùm Acacius direxit Romam literas, petens ab Apoſtolica ſede, vt ſi ad eādem fortè confugerint, nè ipſo quidem digni habeantur adſpectu: & ſi iam indulgentiā aliquam impetrâſſent, irritā eſſe debere. Quid multa? Ipſum Ioannem, quem Acacius cum Petro damnauerat, Tyriorum miſit eccleſię præſidere: ſed & Petrum Alexandrinum, anathematizantem Synodum Chalcedoñ, & tomū Papæ Leonis, qui ſublato noīe Proterij & Timothei catholici de diptychis, Dioſcori & Timothei Aeluri nomina ſcripſit, qui eiuſdem Timothei catholici corpus de terra leuauit, & foràs proiecit, qui inter epiſcopos catholicos ſepultus fuerat, miris cum laudibus proſecutus eſt Acacius, de quo ſe tanta crimina anteà meminerat retuliſſe. Et cùm per quinque annos ſæpiùs fuiſſet admonitus Acacius, vt de ſtatu Alexandrinæ eccleſiæ, ſancti Papæ ſolicitudinē releuaret, nihil vnquàm reſpondere dignatus eſt. Quīn verò tot epiſtolæ, quæ vel ad Acacium à Papa, vel ad Imperatorem miſſæ ſunt, nihil penitùs profecerunt: ex deliberatione Vitalis & Meſenus epiſcopi in legatione directi ſunt, vt quæ ſuperiùs dicta ſunt, allegarēt, & Petrus, ſicut anteà, de Alexandrina eccleſia pelleretur. Itum eſt Conſtantinopolim, & ſupradicti epiſcopi in cuſtodiam ſunt redacti, chartis ſublatis nè catholicis, quibus ſcriptum fuerat redderentur. Quos iterùm Acacius poſt hæc de cuſtodia eijciens, ſecū fecit procedere, vt quaſi confirmato Petri ſacerdotio dimitterentur. Redeunt aliqñ legati, ſed pceſſerant monachi, qui eos grauiter de proditione purgebant. Auditi cominùs, & conuicti ex ipſis literis, quas detulerūt, à locis proprijs ſunt remoti. Felix defenſor Eccleſię, qui cum legatis directus fuerat, impediente infirmitate, cum ipſis pergere nō potuit. Sed poſtquàm Vitalis & Meſenus à cuſtodia Conſtantinopoli ſunt egreſſi, perrexit cum chartis eccleſiaſticis Conſtantinopolim. Paſſusque eſt & ipſe, ſublatis chartis, grauiſſimam cuſtodiā. Vbi ergò ad plenum detectus eſt Acacius hęreticus, Papa Felix in literis ſuis ſynodicis ad Acacium ſic poſuit: Peccâſti, nè adijcias, & de prioribus ſupplica. Suſceptis his Acacius literis perſeuerat, neq; recedens à cōmunione Petri, neq; ſua-

dens

dens ei palàm ſuſcipere Chalcedooeñ. Concilium, & tomũ Papæ Leonis. Hęc cognoſcẽs Papa Felix, damnationis ſcripturã miſit Acacio per Totũ deſenſorẽ, cuius eſt principiũ: Multarum ttanſgreſſionum reperiris obnoxius. Et datis Acacto huiuſmodi itteris, eas nõ ſuſcepit, pattocinio fultus Imperatoris, ità vt cogerentur, qui eas detulerũt, per quẽdam ignotum monachum Achimeteoſem, ipſam chartã dãnationis, dum ingrederetur ad celebranda ſacta, ſuſpendere in eius pallio, & diſcedere. Qui tamen vſq; ad mortem pattocinante Imperatote, remanſit ſacrificans. His ergò prouenientibus, & Acatio p̃manente in Petri communione, ſeparauit ſe quidem ſedes Apoſtolica à Cõſtantinopolitana. Eo ſiquidem tempore Ellus cõinnctus Leontio in Antiochia, expugnatur à Valameriacis, & qui cum eis erãt iuncti. Et Leõtius quidem perimitur, Ellus autem in caſtellum Papytij fugit. Intereà Calendion archiepiſcopus Antiochenus deponitur. Accuſatur in aperto, tanquàm indeuotus principi, mittens populum in rebellionem cum Ello: lateotet autem, quia ſe non ſuſpenderet & à Felicis Papæ & Ioannis communione. Porrò Petrus de proprijs ciuitatibus catholicos expulit ſacerdotes, ex quibus nonnulli apud Conſtantinopolim perſequutionem grauiſſimam pertulerunt. Scandalizabat autẽ Imperator & illos, qui à patre Nephalij Abbatis erant, & qui circa Ioannem Epiſcopum Egumenum, monaſterij Diolchon: & agens contra ipſum Ioannem, præpoſiturã ei abſtulit, & eam tradidit monaſterio abbatis Amonis: ſed permanſit in epiſcopatu, ſcribens Acacio, quia eſſet ſyoodi communicator, & fallens Alexandrioos, quià nõ communicaret ſynodo, ità vt quidam communicatorum eius, clerici, monachi & laici, cogooſcentes eius fallaciam, ſeparauerint ſe ab eius communione. Et extrà collectas facientes, non paſſi ſunt nomint eius communicare, & eorum, qui poſt eum Epiſcopatũ habnetuot Alexandrinom, eô quòd nomen Petri haberent in diptychis. Huic populo à Palæſtina quidam draconus, nomine Eſaias, ordinatus eſt epiſcopus, & Alexãdriam miſſus eſt, ſed ab omnibus non eſt receptos. Ab iſto ergò Eſaiani ſunt in Ægypto. In iſtis poſita eccleſia, moritur Acacius, & ordinatur poſt eum Flauitas presbyter, qui fuit à ſancta Tecla, qui non conſenſit ſinè Romano Epiſcopo inthrooizari, ſed tranſmiſit ſynodicã Papæ Romano Felici. Qui modico viuens tempore, moritur, non accipiens epiſtolam ipſius: & factus eſt Euphemius Epiſcopus genere Alexãdrinus, qui & ſuſcepit à Papa Romano ſcripta. Et mortuo Zenooe, poſt aliqđ tẽpus expulſus eſt ab Anaſtaſio. Et hæc quidem Conſtantinopoli contigerunt. Nõ poſt multum tempus moritur & Petrus Moggus Alexandriæ, & poſt eum in ea ſede ordinatur Athanaſius, qui & ipſe in edicto Conſtãtinopolitanæ, & Antiocheoæ, & Hierofolymitanæ communicauit eccleſiæ. Cumque ſcandalizarentur & io ipſo populi, eô quòd nomen Petri haberet in diptychis, aſcenderunt quidam & aduerſantium & communicantium ei, ad Imperatorem Aoaſtaſium: & dum haberent cõtra principem contentionem, alijs quidem proponentibus anathematizari ſynodum, & ità communicare, alijs verò pacatis in voitiuo edicto adijci ea, quæ ſatisfacerent his, qui communicauerant Petro, conſiderans Imperator, ꝙ ſi adiectionẽ edicto faceret, tumultum moueret eccleſiæ, & anathematizari ſynodum eſſet impoſſibile: perſuaſit eis, ſufficere unitiuum edictum, vt commuoicarent adinuicem ſibi, ſicut & cæteri eccleſiarum epiſcopi. Et cum oon obedirent hoc agere, nihil impetrantes dimiſit. Sic enim Athanaſio hæretico tempus epiſcopatûs ſui complente, poſt eũ ordioatur Alexandrinus epiſcopus Ioanoes, cognomento Mela, qui & ipſe ſecutus Petrum & Athanaſium præceſſores, in edicto vnitiuo communicauit alijs ſedibus, id eſt, Conſtantinopolitaoæ, & Antiocheoę, & Hieroſolymitanæ. In cuius præſulatu, dum Alexandrioa eccleſia diuiſiooem babuiſſet Dioſcoritarum propter Petrum Moggum, quaſi commuoicaſſet ſyoodo, etiam ipſe defunctus eſt tempore Macedonij Cõſtantinopolitani epiſcopi. Poſt quem ordinatus eſt Alexandriæ Ioannes * Machiota, qui etiàm ipſe ſuos priores ſecutus eſt, ſuſcipiens quidem vnitiuum Zenonis edictum, nõ autem Chalcedooeñ. Cõcilium, & epiſtolam Papæ Leonis, tanquàm non cõmunicaret Flauiano Antiocheno & Eliæ Hieroſolymorum epiſcopis, & Timotheo Conſtantinopolitano. Dicebat enim imperfectè edictum ſe habere, nec ad vnitatem ſufficere, quod non in anathemate ſynodi fuiſſet factum. Deniq; cùm ei Imperator Anaſtaſius ſcripſiſſet, vt vniretur Conſtantinopolitano epiſcopo, hæc reſcripſit, quia nõ ſufficeret ei ad perfectam vnitatem, eô quòd non anathematizaret ſynodum. Et tñ etiam ità ſapiens, ſeparatos habuit Dioſcoritas, nõ ſuſcipientes Petrum Moggum. Mortuo Ioanne Alexandriæ, ordinatur Dioſcorus iunior ſub quo ioterfectus eſt à populo Theodoſios Auguſtalis filius Calliopi. Hic enim Dioſcorus, proponente * Ipſocrate ſcholaſtico acta facere ante defenſorem in electione ſynodi, henoticon ſoſcipere in damnationem ſynodi, unitiunm ſuſcepit edictum, ſicut ipſa oſteodunt geſta, quæ apud defenſorem ciuitatis coram eo confecta ſunt. In quibus teſtatus eſt, in expulſione ſynodi ſe ſuſcipere edictum. Vndè cùm ſatiſfactum fuiſſet his, qui propter Petrum Moggum extra illam Eccleſiam communicabant, voiti ſunt ei. Nam vſque ad iſtum Dioſcorum, io diuiſione erat Alexandrina eccleſia.

Epiſtola hæc ſuprà habetur in pag. 289.

* Nicïota

DE SEVERO ET IVLIAno, ac Macedonio. Cap. XIX.

HOc tempore Macedonius Conſtantinopolitanus epiſcopus, ab Imperatore Anaſtaſio dicitur expulſus, tanquam euangelia falsaſſet, & maximè illud Apoſtoli dictũ, Quia apparuit in carne, iuſtificatum eſt in ſpiritu. Hunc enim mutâſſe vbi habet (ὃς) hoc eſt, qui monoſyllabum Græcum, litera mutata, ° in ω vertiſſe, & feciſſe (ὡς) id eſt, vt eſſet Deus, apparuit per carnem. Tanquàm Neſtorianus ergò culpatus, expellitur per Seuerum monachum. Is enim Seuerus, cùm ſederet priùs in monaſterio, nõ ſuſcipiebat Zenonis edictum, nec Petrũ Moggum. Deindè ſedens in Abbatis Romani & Mamæ, qui poſt eum præfuit, monaſterio, exindè miſſus eſt permanere Cõſtãtinopoli apocriſiarius, & fit inter eos, qui Petri Moggi erant. Dumq; obijceretur ei, quomodò prius anathematizabas Petrum? dicebat, quia Petrum anathematizaui Apamenũ. Hic Seuerus apud Conſtantinopolim ſynodo derogabat, & affirmabat, quia, ea anathematizata, omnes communicarent, ità vt ob hoc ſcriberet & ipſi Flauiano, ſicut eius ſignificatur epiſtolis, & ad Maronam lectorem, & Eleuſiuum & Euthrecium Epiſcopos, & ad œcumeniũ, ſcholaſticum Iſauriæ. Fertur autem expoſitio eius, quæ ab eo dicta eſt in inthroniſmo, in qua & vnitiuum ſuſcepit Zenonis, & anathematizat Chalcedoneñ. Concilium, & communicare ſe confitetur Alexandrino & Cõſtantinopolitano. Erant autem tunc Conſtantinopoli Timotheus, Alexandriæ verò Ioannes * Machiota. Et tamen dum talis eſſet, valuit damnare Macedonium, & expellere ab Antiochena ſede Flauianum. Sed nec ipſe potitus eſt epiſcupatu eius pluſquã quinq; annis, ſed & vexabatur in epiſcopatu, tanquam anathematizaret quidem ſynodum, nominaret autem epiſcopos ſynodi. Cuius expulſio ità contigiſſe dignoſcitur: Mortuo Imperatore Anaſtaſio, & Iuſtino facto Imperatore Seuerus à Vitaliano magiſtro militũ viro religioſo & orthodoxo accuſatur, quòd deſpiceret Imperatoris iuſſionem, & ſynodum non ſuſciperet. Iuſtinus Imperator miſit magiſtrianum, vt Seuerus Conſtantinopolim adduceretur, & redderet cauſam tractatuum ſuorum, quos fecerat contra ſynodum. Iam enim ab ipſo pio Imperatore Iulianus Halicarnaſſeus epiſcopus pro eadem ſancta ſynodo, eò quòd eam reciperet, pulſus fuerat ſede. Quod ſciens Seuerus, & præuidens, quid ſibi immineret, clàm nocte deſcendit Seleuciam, & nauim conſcendens, fugit Alexandriam, ad quam ciuitatem & Iulianus fugerat. Ordinatuſque eſt pro eo archiepiſcopus Antiochiæ Paulus orthodoxus, ſuſcipiens Chalcedoneñ. ſynodum. Eo tempore Alexandriæ mortuo Dioſcoro iuniore, Timotheus eccleſiæ ipſius ſuſceperat epiſcopatum à quo gratiſſimè ſuſcepti Seuerus & Iulianus, ſedebant ad * laborem. Sub iſto Timotheo, de corruptibili & incorruptibili, apud ipſam eccleſiam quæſtio mota eſt hoc modo: Requiſiuit quidam monachus Seuerum, quid oporteret dicere Corpus Domini noſtri Ieſu Chriſti, corruptibile, an incorruptibile: Ille reſpondit ei, ſanctos patres corruptibile illud dixiſſe. Hoc audientes quidam Alexandrinorum, cùm requiſiſſent Iulianum in alio loco ſedentem, quid & ipſe diceret de eadem quæſtione, ille dixit ſanctos patres contraria dicere. Horũ itaque ſinguli ſtatuere reſponſum propriũ volentes, ſcripſerũt libros aduerſus alterutrum. Qui venientes in multitudinem ciuitatis, eccleſiã illam diuiſerunt: & alios quidem, fecerunt Corrupticolas appellari: verùm incorruptibilitatis aſſertores, Phantaſiaſtas. Timotheus verò, magìs ſententiam Seueri ſecutus eſt. Cui cùm diceret Themiſtius diaconus eius, Si corpus Chriſti corruptibile eſt, debemus eum dicere, & aliqua ignorâſſe, ſicut de Lazaro. Hoc Timotheus negauit dicendum. A cuius communione Themiſtius deſciſcens, ſchiſma fecit. Et ab ipſo dicti ſunt in Aegypto Themiſtiani.

1. Tim. 3. d

Hic Seuerus autor eſt ſectæ Acephalorum.

* Niciota.

* Labrum.

Aphthartodocitarum hæreſis, quod Chriſti corpus à conceptione fuerit incorruptibile. quam Iuſtinianus ſub finem vitæ hauſit, & pro ea pugnans, vexauit catholicos Euagr. 4. c. 39.

Corrupticulæ.

Phantaſiaſtæ.

DE GAIANO ET THEOdoſio. Cap. XX.

DVm hæc Alexandriæ aguntur, defuncto Bonifacio Papa Romano, Ioannes cognomento Mercurius, ſedis Apoſtolicæ ſuſcepit præſulatum. Ad quem miſſi ſunt ab Imperatore Iuſtiniano Hypatius Epheſiorum epiſcopus, & Demetrius à Philippis, conſulere ſedem Apoſtolicã contra legatos * Acumicorum, Cyrum & Eulogium, negantes eſſe confitendum beatã Mariam verè & propriè Dei genitricem, & vnum de Trinitate incarnatum, & carne paſſum. Sed Papa Ioannes, nobis ibi poſitis, hoc confitendum epiſtola ſua firmauit, & Imperatori direxit. A cuius cõione diſcedentes Romæ quidam monachi, * Acymicorũ legatos ſequuti ſunt, & vſque nunc hanc de Chriſto cõfeſſionem non ſuſcipiunt. Ea tempeſtate mortuo Epiphanio Cõſtãtinopolitano epiſcopo, Theodora Auguſta Anthimum trãſtulit in eandem ſedem, qui fuit epiſcopus ciuitatis Trapezunti regionis Ponti, latenter Chalcedonenſe Concilium non ſuſcipientem. Verùm defuncto Timotheo Alexandrino epiſcopo, ſtudio & permiſſione Calotychi cubicularij partis Theodoræ Auguſtæ, Theodoſius ordinatur. Qui licèt haberet cleri decretum, contradicere volentibus non permiſit certamen populi. Monachorum quos non habuit, * pro Gaiano fuerunt. Conſuetudo quidem eſt Alexandriæ, illum qui

* Acymicorum.

defun-

defuncto ſuccedit, excubias ſuper defuncti corpus agere, manumq́; dexterã eius, capiti ſuo imponere, & ſepulto manibus ſuis, accipere collo ſuo B. Marci palliũ, & tunc legitimè ſedere. Dum hæc Theodoſius pertentat, cognouerunt populi & monaſteria, quid eſſet factum veſpere in epiſcopio ſtudio Calotychij & iudicium, id eſt, Ariſtomachii ducis & Dioſcori auguſtalis. Mox Theodoſium pſequuti ſunt, & expulerunt, nè colligeret funus Timothei. Inthronizauerunt autem, Gaianum, qui fuit tunc archiepiſcopus ex parte aſſertorũ incorruptibilitatis. Habens autem conſentaneos aliquantos ex clero, & poſſeſſores ciuitatis, & corporatos, & milites, & nobiles, & omnem prouinciam, permanſit Gaianus in epiſcopatu dies centum tres. Poſt hæc à iudicibus pulſus, abſceſſit. Et poſt menſes duos Narſes cubicularius miſſus ad Auguſta Theodora, Theodoſium quidem inthronizauit, porrò Gaianum miſit in exilium. Qui adductus Carthaginem magnam, & indè quaſi Sardiniã directus, q̃d de eo contigit, ignoratur. Manſit autẽ Theodoſius in ſede annum vnum & menſes quatuor, paucis ei communicantibus. Plurimi enim communicabant ad nomen Gaiani. Populi autem pugnauerunt pro Gaiano multis diebus. Qui cæſi à militibus, maiorem ſui partem amiſerunt: Sed & militum maior cecidit numerus. Vincebatur autem Narſes non armis, ſed ciuitatis concordia. De ſuperioribus domorum iactabant mulieres ſuper milites, quicquid manibus occurriſſet. At ille igne vicit, quod ferro non potuit. Diuiſa eſt vſque nunc illa ciuitas hoc ſchiſmate, vt Gaianitæ & Theodoſiani in ea vocentur, id eſt, Phantaſiaſtæ & Corrupticolæ. Nouiſſimè Theodoſius de ſede diſceſſit, non ferens ſeditiones & bella, quæ contra eum exercebantur à populo. Miſſus eſt Conſtantinopolim cum honore, eò quòd ità Auguſtæ ſcripta præciperent. Quò illo veniente, promittebat Auguſta Imperatori, quoniam poſſet Theodoſius Chalcedonen. ſuſcipere ſynodum: ſed perſiſtente & nolente eo, cum eius voluntate foràs ciuitatem regiam ſexto millario in exilium miſſus eſt, iuxta Baſilicam Ariſphocæ, in via, quæ ducit ad Stomapootam. Viuitq́; vſque nunc.

❡DE AGAPETO PAPA, ET Anthimo Conſtantinopolitano epiſcopo. Cap. 21.

VERVM mortuo Ioãne Mercurio, Agapetus archidiaconus Romanæ Eccleſiæ, Papa ordinatur in regulis eccleſiaſticis apprimè eruditus. Quo tempore Theodatus rex Gotthorum, ſcribens ipſi Papæ & ſenatui Romano, interminatur, non ſolùm ſenatores, ſed & vxores & filios, filiasque eorum gladio ſe interempturum, niſi egiſſent apud Imperatorem, vt deſtinatum exercitum ſuũ de Italia ſubmoueret. Sed Papa pro eadem cauſa, legatione ſuſcepta, Conſtantinopolim profectus eſt. Et primùm quidẽ honorificè ſuſcipiens directos ſibi ab Imperatore, ſpreuit tñ Anthimum eumque ad ſalutandum ſuſcipere noluit. Deindè viſo principe, cauſam agebat legationis ſuceptæ. Imperator aũt pro multis fiſci expẽſis ab Italia deſtinatum exercitum auertere nolens, ſupplicationes papæ noluit audire. At ille, quod* ſummũ fuit, Chri legatiõe fungebat. * ſuum
Deniq; petẽtibus principibus, vt Anthimũ Papa in ſalutatione & cõmunicatione ſuſciperet, ille fieri inquit poſſe, ſi libello probaret orthodoxũ, & ad cathedrã ſuã reuerteretur. Impoſſibile eſſe aiebat, tranſlatitium hominem in illa ſede permanere. Auguſta verò clam promittente munera multa, & rurſ* papæ minas intentante, in hoc Papa pſtitit, nè eius audiret petitionem. Anthimus verò videns ſe ſede pulſum, pallium, quod habuit, Imperatoribus reddidit, & diſceſſit, vbi eum Auguſta ſuo patrocinio tueretur. Tunc Papa principis fauore *Menam pro eo ordinauit antiſtitem, conſecrans eum manu ſua in baſilica ſanctæ Mariæ. Fuit iſte * Menas præpoſitus xenodochij maioris, quod vocatur Samſon, genere Alexandrinus, ſuſcipiens Chalcedonenſem Synodum.

❡DE SILVERIO ET VIGILio. Cap. XXII.

HIS peractis, cõſtituens Papa apud Imperatorem apocriſarium Eccleſiæ ſuæ Pelagium diaconum ſuum, dum in Italiam reuerti diſponit, Conſtantinopoli obijt. De cuius deceſſu audiens Romana ciuitas, Silueriom ſubdiaconum, Hormiſdæ quondàm Papæ filium, elegit ordinandum. Auguſta verò vocans Vigilium Agapeti diaconum, profiteri ſibi ſecretò ab eo flagitauit, vt ſi Papa fieret, tolleret ſynodum, & ſcriberet Theodoſio, Anthimo, & Seuero, & per epiſtolam ſuam eorum firmaret fidem, promittens dare ei præceptũ ad Beliſſariũ, vt Papa ordinaretur, & dari centenaria ſeptem. Lubenter ergò ſuſcepit Vigilius promiſſum eius, amore epiſcopatûs & auri. Et facta profeſſione Romam profectus eſt: vbi veniens, inuenit Siluerium Papam ordinatum. Quia & Rauennæ reperit Beliſſarium in eadem vrbe ſedentem, eamq́; obtinentem. Cui tradens præceptum Auguſtæ, promiſit ei duo auri centenaria, ſi Silverio remoto, ordinaretur ipſe pro eo. Beliſſarius verò Romam reuerſus, euocãs Siluerium ad palatium, intentabat ei calumniam, quaſi Gotthis ſcripſiſſet, vt Romam introirent. Fertur autem Marcum quendam ſcholaſticum, & Iulianũ quendam prætorianum fictas de nomine

Silue-

Silueri compoſuiſſe literas Regi Gotthorũ ſcriptas, ex quibus conuinceretur Siluerius Romanam velle perdere ciuitatem. Sec·etò autem Beliſſarius & eius coniunx, perſuadebant Siluetio implere pceptum Auguſtæ, vt tolleretur Chalcedoneñ. Synodus, & per epiſtolam ſuam hæreticorum firmaret fidẽ. Qui mox de palatio egreſſus, quid de eo fieret, cõſiliarijs ſuis loquutus eſt. Et veniens contulit ſe in Baſilicam B. Mariæ Sabinæ, ibique manebat, vbi & directus eſt ad eum Photis filius Antoninæ Patriciæ, vt præſtito ſacramento, inuitaret eum venire ad palatium. Qui aũt Siluerio adſtabant, pſuadebãt ei, nè Græcorũ crederet iuramentis. Ille tñ exijt, & ad palatiũ venit. Et illa quidẽ die ꝓ iuramento ad Eccleſiã redire pmiſſus eſt. Ad quem rursùs mandauit Beliſſarius, vt ad palatium veniret. Qui de eccleſia exire nolebat, dolos ſibi præparatos agnoſcens. Sed poſteà orans, & cauſam ſuam Dño commendans, exijt, & ad palatium venit. Qui ſolus ingreſſus, à ſuis vlterius non eſt viſus. Et alia die Beliſſarius, cõuocatis presbyteris & diaconibus & clericis omnibus, mandauit eis, vt alium ſibi Papam eligerent. Quibus dubitantibus, & nonnullis ridentibus, fauore Beliſſarij ordinatus eſt Vigilius. Siluerius autem in exilium miſſus eſt in ciuitatem ꝓuinciæ Lyciæ, quæ Patara dicitur. Poſt ordinationem ergò ſuam compellabatur Vigilius à Beliſſario implere promiſſionem ſuã, quam Auguſtæ promiſerat, & vt ſibi redderet duo auri centenaria promiſſa. Vigilius autem timore Romanorum, & auaritia patrocinante, nolebat ſponſiones ſuas implere. Sed Siluerio veniente Pataram, venerabilis epiſcopus ciuitatis ipſius venit ad Imperatorem, & iudicium Dei conteſtatus eſt de tantæ ſedis epiſcopi expulſione, multos eſſe dicens in hoc mundo reges, & non eſſe vnum, ſicut ille* Papa eſt ſuper Eccleſiã mũdi totius, à ſua ſede expulſus. Quem audiẽs Imperator, reuocari Romam Siluerium iuſſit, & de literis illis iudicium fieri, vt ſi probaretur, ab ipſo fuiſſe ſcriptas, in quacunq; ciuitate epiſcopus degeret: ſi autẽ falſæ fuiſſent probatæ, reſtitueretur ſedi ſuæ. Pelagius verò currens cum voluntate Auguſtæ, volebat irritum facere Imperatoris præceptum, nè Siluerius Romã reuerteretur: ſed præualente Imperatoris iuſſione, Siluerius ad Italiam reductus eſt. Cuius aduentu territus Vigilius, nè ſede pelleretur, Beliſſario mandauit: Trade mihi Siluerium, alioquin non poſſum facere, quod à me exigis. Ità Siluerius traditus eſt duobus Vigilij defenſoribus & ſeruis eius. Qui in Palmariam inſulam adductus, ſub eorum cuſtodia defecit inedia. *Scribunt Hiſtorici (auctor Pontificalis, Paulus Diac. in Iuſtiniano; Annonius de rebus geſtis Francorum lib. 2. c. 32. Mar. Scotus, & alij) Vigilium iam Pontificem factum, conſtantiſſimè negaſſe aſſenſum petitionibus Theodoræ Auguſtæ, nec diris ſupplicijs ad conſenſum adigi potuiſſe. Quæ ergò hic vſque ad capitis huius finem habentur, ab improbo quodam nebulone confictà videtur, meritoq; vt ſuſpecta reijciũtur.* Vel dicendum eſt, non hæretico animo illa ſcripſiſſe, ſed tantum cupiditate prolapſum; idq; tum, cum nondum erat verus Pontifex viuente adhuc Siluerio. Quo defuncto, cum iam, à clero, & populo confirmatus eſſet verus Pontifex, nullo modo addoci potuit, vt fidem catholicam proderet. quinetiã, vt aſſerit D. Gregorius lib. 2. epiſ. 36. in urbe Regia conſtitutus, contra Theodorã tunc Auguſtã, & Acephalos, dãnationis promulgauit ſententiam. Vigilius autem per Antoninam Beliſſarij coniugem implens profeſſionem ſuam, quam Auguſtæ fecerat, talem ſcripſit epiſtolã: Dominis & Chriſtis Vigilius. Scio quidem, quia ad ſanctitatem veſtram anteà fidei meæ credulitas, Deo adiuuante, peruenit. Sed quia modò glorioſa filia mea patritia Antonina, Chriſtianiſſima, deſideria mea fecit impleri, quòd fraternitati veſtræ præſentia ſcripta tranſmitterem: ſalutans ergò vos gratia, qua nos Deo noſtro Chriſto Saluatori coniungimur, & eã fidẽ, quam tenetis Deo adiuuãte, & tenuiſſe & tenere ſignifico, ſciens, quia illud inter nos prædicamus & legimus, vt & anima vna ſit, & cor vnum in Deo. * Profectûs mei, qui veſter eſt, Deo adiuuante, vobis gaudia maturauit ex meo animo, ſciens fraternitatem veſtram quæ optat, & libenter amplecti. Oportet ergò vt hæc, quæ vobis ſcribo, nullus agnoſcat; ſed magìs tanquàm ſuſpectum hic me ſapientia veſtra ante alios exiſtimet habere, vt faciliùs poſſim hæc, quæ cœpi, operari & perficere. Et ſubſcriptio: Orate pro nobis Deum, mihi, fratres, in Chriſto Domino noſtro charitate coniuncti. Sub hac epiſtola Vigilius fidem ſuam ſcripſit, in qua duas in Chriſto damnauit naturas, & reſoluens tomum Papæ Leonis, ſic dixit: Non duas Chriſtum naturas confitemur, ſed ex duabus naturis cõpoſitum vnum filium, vnum Chriſtum, vnũ Dominum. Et iterùm: Qui dicit in Chriſto duas formas, vnaquaque agente cum ſua communione, & non confitetur vnam perſonam, unam eſſentiam, anathema ſit. Qui dicit, quia hic quidem miracula faciebat, hoc verò paſſionibus ſuccumbebat; & non confitetur miracula & paſſiones vnius eiuſdemque, quas ſponte ſua ſuſtinuit carne nobis conſubſtantiali, anathema ſit. Qui dicit, quòd Chriſtus velut homo, miſericordia dignatus eſt; & non dicit ipſum Deum verbũ & crucifixum eſſe, vt miſereatur nobis, anathema ſit. Anathematizamus ergò Paulum Samoſatenum, Dioſcorum, Theodorum, & Theodoritum, & omnes, qui eorum ſtatuta coluerunt, vel colunt. Et hæc Vigilius ſcribens hæreticis occultè, permanſit ſedens. In

quo

* Vnus Papa ſuper Eccleſiã mundi totius.

Actor. 4.
* Prouectus

quo impletum eſt illud teſtimooiom, qood Salomon in Prouerbijs dicit: Edent viæ ſuæ fructus, & conſilijs ſuis ſaturabuntur. Ab ipſa hæreſi afflictus Vigilius, nec coronatus, qualem vitæ terminom ſuſcepit, notum eſt omoibus. Sed redeamus ad cauſam Alexandrinorum.

Siquidem Romã rediens, in Sicilia deceſſit.

Omnino non benè ſenſiſſe Liberatus videtur de Vigilio; ſed vt de eius initijs meritò; ita de medijs et fine, nõ meritò. Siquidẽ, quod malè promiſit; optimè, præſtare recuſauit, & nullis minis aut tormẽtis, ad præſtandũ induci potuit. ob quã cõſtantis animi in tuẽda fide catholica ſententiã, à D. Greg. & alijs commendatur.

❡ *DE PAVLO ALEXANDRINO Archiepiſcopo, & monachis Hieroſolymorum. Cap. XXIII.*

POſtquàm ergò Theodoſius Alexandrinoos in exiliũ miſſus eſt, Paulus quidam vnos abbatum Tabenoenſiũ monachorũ, ad Alexandrinã ſedẽ ordinatur eps, Pelagio interoeniente apocriſario Romano. planè orrhodoxus, ſuſcipiẽs Chalcedoneñ. Synodũ. Ordinatus eſt à Menna Cõſtantinopoli, pręſente eodem Pelagio reſponſario Vigilij, & apocriſarijs Euphremij Antiocheni, & apocriſarijs Petri Hieroſolymorum. Seuerus autem Antiochenus iam fuerat condemoatus, & Anthimos Conſtantinopolitanus ab Agapeto Papa Romano, & Menna Conſtantinopolitano, & libellis datis aduersùs eos Imperatori Iuſtiniano à præſulibus monaſteriorum præſulibus primæ & ſecundæ Syriæ, & præſulibus monaſteriorum Hieroſolymorum & eremi. Hoc ergò modo vnitas facta eſt eccleſiarum, anoo decimo Imperij glorioſi Iuſtiniani Auguſti. Iſte Paulus ſpretus erat Conſtantinopoli, vt dicitur, ab aliquibus mouachis ſuis, & venerat Conſtantinopolim pro ſe agere apud Imperatorem. Qui diuino notu cathedram vacantem inuenıens, meruit per Pelagium diaconum Alexandriæ Epiſcopatum. Accepitq; ab Imperatore poteſtatem ſuper ordinationem ducum & tribunorũ, vt remoueret hæreticos, & ꝓ eis orthodoxos ordinaret. Per illos enĩ populi inualeſcebant. Qui Alexandriam deſcendens, timore ſui ſuaq; induſtria omnem ciuitatem & omnia monaſteria adduxerat ſuſcipere Chalcedoneõ. Syoodum, niſi interuentu Diaboli talis emergeret cauſa. Cogitante Paulo epõ remouere Eliam magiſtrũ militũ, Pſoius quidã diaconus & œconomos eccleſiæ, amicus Eliæ, ꝑ portitores literarum velociſſimos pedeſtres, quos Aegyptij Simacos vocant, oĩa molimina Pauli, Eliæ ſcribebat. Contigit aũt, Paulũ inuenire literas eius Aegyptiacè ſcriptas, & legere, & timens, qđ de Proterio contigerat, ſolicitus de eo factus eſt, & cœpit Pſoiũ cõpellere, facere rõnes eccleſiæ. Quẽ tradidit iudici, & Imperatori de eo retulit. Eo tẽpore apud Alexaodriã Rhodo erar auguſtalis, qui eũ accipiẽs cuſtodiendũ vſq; ad Imperatoris ꝓceptum, cõſilio cuiuſdã prioris cioitatis, noĩe Arſenij, acceptis muneribus, inſcio (vt fertur) Epiſcopo, clàm nocte totis viribus eũ magno cruciatu occidit. Cuins filij & affines Imperatorẽ interpellantes, ſuggeſſerãt ei, qua vi eorũ parens debitũ mortıs perſoluiſſet. Qđ audiens Imperator, vocauit Liberiũ, & fecit Auguſtalẽ, miſitq; eum Alexandriã, inquirere cauſam. Ad quã urbẽ Liberius cùm veniſſet, Rhodonem ad ſe venire iuſſit, & ab eo requirebat, qũo occidiſſet diaconũ. Ille verò reſpondit, iuſſione Epĩ factum fuiſſe: habere ſe Imperatoris delegationẽ aiebat, vt quicquid iuberet Epiſcopus, modis oĩbus impleret. Sed negãte Paulo epiſcopo, & ſe neſcire clamitante, prior ille ciuitatis Arſenius, homicidij illius author inuentus, morte mulctatus eſt. Porrò epõ Paolo Gazam in exilio miſſo, Rhodo cũ geſtis de eo actis directos eſt Conſtantinopolim. Coius geſta cum intra palatium legerentut principi, iuſſit eum ab ſcurrone duci, & foràs regiam ciuitatẽ occidi. Et poſt hæc miſit Imperator Pelagiũ diaconũ & apocriſarium primæ ſedis Romanæ Antiochiam, cum ſacris ſuis, quibos præcepit, vt cum Euphremio eiuſdem vrbis Epiſcopo, & Petrus Hieroſolymita, & Hypatius Epheſinus venirent Gazam, & Paulo epiſcopo pallium auferrent, eumq; & deponerent. Pelagius ergò profectus Antiochiã, & indè Hieroſolymã, cum memoratis Patriarchis & aliquãtis epiſcopis venit Gazam. Et auferentes Paulo pallium, depoſueront eum, & ordinauerunt pro illo Zoilũ, quẽ poſteà Imperator depoſuit, & Apollinarem ordinauit, qui ounc eſt præſul ipſius Alexandrinæ eccleſiæ. Sed redeũte Pelagio Conſtantinopolim, monachi qoidam ab Hieroſolymis, per qoos Pelagius in Gazam tranſitum habuit, venerunt ad eum in comitatu, portantes capitula de libris Origenis excerpta, volentes agere apud Imperatorem, vt Origenes damnaretur cum illis capitulis. Igitur Pelagius æmulus exiſtẽs Theodoro Cæſareæ Cappadocię epiſcopo, volens ei nocere, eò quòd eſſet Origenis defenſor, vnà cum Menna archiepiſcopo Conſtantinopolitano, flagitabat à Principe, vt iuberet fieri, quod illi monachi ſupplicabãt, vt Origenes dãnaretur, ipſaq; capitula talia docentia. Annuit Imperator faciliimè, gaudẽs ſe de talibus cauſis iodicium ferre. Iubente eo, dictata eſt in Origenem & illa capitula anathematis damnatio, quam ſobſcribeotes, vnà cũ Menna archiepiſcopo apud Conſtantinopolim reperti, deindè directa eſt Vigilio Romano epiſcopo, Zoilo Alexandrino, Euphręmio Antiocheno, & Petro Hieroſolymitano. Quibus eam accipientibus & ſubſcribentibus, Origenes damnatus eſt mortuos, qui viuens olìm fuerat aotè damnatus.

Origenis dãnatio facta eſt in 5. Synodo œcumenica.

D E

DE PELAGIO ET THEODORO. Cap. XXIIII.

ET reſerato aditu aduerſarijs Eccleſię, vt mortuus damnaretur, Theodorus Cæſareæ Cappadociæ epiſcopus, dilectus & familiaris principum, ſecta Acephalus, Origenis aũt defenſor acerrimus, & Pelagio æmulus, cognoſcens Origenem fuiſſe damnatũ, dolore damnationis eius, ad Eccleſiæ conturbationem, damnationem molitus eſt in Theodorum Mopſueſtenum, eo quod Theodorus multa opuſcula edidiſſet contra Origenem, exoſusq; & accuſabilis haberetur ab Origeniſtis, & maximè quòd ſynodus Chalcedonẽ. (ſicut probatur) laudes eius ſuſceperit in tribus epiſtolis. Cuius damnationẽ memoratus Theodorus tali machinatione perfecit: Scribente principe contra Acephalos in defenſionem ſynodi Chalcedonẽ. accedens idem Theodorus Cappadox vnà cũ ſuis ſatellitibus, qui ſub nomine catholico Acephalis ſtudebant, cũ Theodoræ Auguſtę fauore Imperatori ſuggeſſit, ſcribendi laborem nõ eum debere pati, quandò compẽdiò poſſet Acephalos omnes ad ſuam communionem adducere. Siquidem illi (inquit) hoc offenduntur in ſynodo Chalcedonẽ. quòd laudes ſuſceperit Theodori Mopſueſteni epiſcopi, epiſtolamq́ue Ibæ, quæ per omnia Neſtoriana eſſe cognoſcitur, Synodus ipſa iudicio ſuo pronunciauerit orthodoxã. Qui Theodorus, ſi cum dictis ſuis & hac epiſtola anathematizetur, tanq̃ retractata Synodus atq; purgata, ſuſcipietur ab eis per omnia & in omnibus, & ſinè pietatis veſtræ labore Eccleſiæ catholicæ ſociari, gaudente vniuerſali Eccleſia, clementiæ veſtræ laus erit ſempiterna. Hæc audiens Imperator, & dolum doloſorum minimè proſpiciens, ſuggeſtionem eorũ libenter accepit, & hoc ſe facere promptiſſimè ſpopondit. Sed rurſùs illi callida fraude rogauerunt eum, vt dictaret librum in damnationem trium capitulorum: quo libro eius edito, & toti mundo manifeſtato, dum emẽdare princeps erubeſcit, irreuocabilis cauſa fieret. Sciebant enim, principem ſolita pietate, ſcandalo emergente, ſententiã ſuam poſſe corrigere, ſeſeque ad periculum peruenire. Annuit eis princeps, & hoc ſe lætus implere promiſit. Et relinquens operis ſui ſtudium, vnum in damnationem trium capitulorum condidit librum, pro delictis noſtris, nobis omnibus notiſſimum. Cætera verò, quę ſubſequenter in epiſcopis & catholica Eccleſia ab eodem principe facta ſunt, quomodò conſentientes epiſcopi in trium damnationem capitulorum, muneribus ditabantur, vel non conſentiẽtes depoſiti, in exilium miſſi ſunt, vel aliqui fuga latitantes, in anguſtijs felicem exitum ſuſceperunt, quoniam nota ſunt omnibus, puto nunc à me ſilenda. Illud liquere omnibus credo, per Pelagium diaconum, & Theodorum Cæſareæ Cappadociæ epiſcopum, hoc ſcandalum in eccleſiam fuiſſe ingreſſum. Quod etiàm publicè ipſe Theodorus clamitauit, ſe & Pelagium viuos incendendos, per quos hoc ſcandalum introiuit in mundum.

¶Finis huius Breuiarij ſancti Liberati archidiaconi eccleſiæ Carthaginẽ.

Candido Lectori F. Laurentius Surius S.

SVnt in hoc Liberati Breuiario nonnulla pręſertim capite 22. & 24. q̃ certè cautè & cum iudicio legenda ſint. Nam cum alijs hiſtoricis non conſentiunt, & neſcio quid monſtri parturire videantur. Quòd autẽ nonnunquàm aſſerit, in Chalcedonenſi ſynodo approbatam eſſe Ibæ Epiſcopi Edeſſeni epiſtolã ad Marim Perſam, & quædam alia, id num verò conſentaneum ſit, ex ſynodo 5. Cõſtantinopolitana, nunc recèns addita, facilè perſpicere licebit. Atque tametſi in ſynodo Chalcedonenſi quædam fortaſsis legantur eiuſmodi, tamen quinta ſynodus diſertis verbis negat, Ibæ Epiſtolam hanc ab illo Concilio approbatam, vocatq́; eam impiam, planeq́; reiicit & anathematizat, ſicut & Theodorum Mopſueſtenum & ſcripta illius. Itaq; ad 5. ſynodum vniuerſalem, quæ nunc demùm prodit in publicum, recurrendum eſt, in qua diffusè tractatur de Theodori Mopſueſteni ſcriptis, atque de Ibæ Edeſſeni epiſtola, ex quorum collatione quid de ijs, quæ apud Liberatum capit. 24. & alijs quibuſdam locis habentur, ſtatuendum ſit, haud obſcurè apparebit. Nec vacat ſuſpicione, quòd Epiſcopo trium capitulorum damnationi ſubſcribentes ait Liberatus (ſi tamen non ab alio quopiã hæc inſerta ſunt) fuiſſe ab Imperatore muneribus affectos, & alios ea approbantes, in anguſtijs felicem exitum ſuſcepiſſe: cùm ſatis euidenter 5. Synodus doceat catholicos eſſe non poſſe, qui ea capitula probent. Verùm, vt dixi, hęc & pleraque alia ſcitu digna Lector ſtudioſus in 5. Synodo oſtendet.

DECRETA PELAGII PAPÆ I.

Ex libro Pontificali.

A. D. 555.

Alij An. 10. men. 10. d. 18. alij An. 6. tantum tribuunt.

PElagius natione Romanus, ex patre Ioanne Vicariano, ſedit annos 11. Menſes 10. dies 18. Et dum non eſſent epiſcopi, qui eum ordinarent, inuenti ſunt duo epiſcopi, Ioannes de Peruſio, & Bonus de Ferentino, & Andreas presbyter de Oſtia, & ordinauerunt eum pontificem. Tunc enim non erant in clero, qui eum poſſent promouere. Et multitudo religioſorum, ſapientum & nobilium, ſubduxerant ſe à communione eius, dicentes, quia in morte Vigilij Papæ ſe immiſcuit, vt tantis pœnis affligeretur. Eodem tempore Narſes & Pelagius Papa, conſilio inito, data litania à ſancto Pancratio cum hymnis & canticis ſpiritalibus, venerunt ad ſanctum Petrum Apoſtolum. Qui Pelagius tenens Euangelia & crucem Domini ſuper caput ſuum, in ambonem aſcendit. Et ſic ſatisfecit cuncto populo & plebi, quia nullum malum peregiſſet contra Vigilium. Itẽ adiecit Pelagius Papa, & dixit: Peto, vt petitionem meam confirmetis, vt ſi quis ille eſt, qui promouendus eſt in ſancta eccleſia, ab oſtiario vſque ad gradum epiſcopatus, neq; per aurum, neque per aliquas promiſſiones proficiat: (vos enim omnes ſcitis, quia hoc Simoniacum eſt) ſed ſi quis ille eſt doctus in opere Dei, bonam vitam habens, non per dationem, ſed per bonam conuerſationem, iubemus eum vſque ad primum gradum venire. Eodem tempore eccleſiæ rebus præfecit Valentinum notariũ ſuum timentem Deũ, & reſtitui fecit omnia vaſa aurea & argẽtea, & pallia per omnes eccleſias. Eodem tempore initiata eſt baſilica Apoſtolorum Philippi & Iacobi. Quæ dũ initiaretur fabricari, mortuus eſt, & ſepultus in baſilica B. Petri Apoſtoli 6. Nonas Martias. Hic fecit ordinationes duas per menſem Decembrium, presbyteros 26. diacones 9. epiſcopos per diuerſa loca numero 49. Et ceſſauit epiſcopatus mẽſes 3. dies 25.

Litaniarũ & proceſſionũ vſus.

EPISTOLA PELAGII PAPÆ primi ad Vigilium Epiſcopum.

Forte vigilio, qui ex Auguſtoduni Arelatẽſis epiſ. factus eſt, vt eſt apud Turonenſem lib. 9. Hiſt. Fr. ad quem plures extant D. Gregorij epiſtolæ.

PElagius Epiſcop⁹ Vigilio Coepiſcopo ſalutem.

Gaudeo fidei deuotione, quòd religioſum ſtudium & diuinum officium dignanter impendis, & maximè, quòd fidei inimicos æmularis, Apoſtolicæ ſedis quærens exempla. Didici ſanè tam per latorem literarum tuarum, quàm & per literas tuas, quòd ſint quidam penès vos, qui dicentes garriunt, qualiter pater & filius vnus poteſt eſſe Deus, cùm præter patrem alius non ſit Deus, qui dicatur ingenitus atq; inuiſibilis. Hi ſanè, ſi ſcirẽt donum Dei, & veræ fidei regulas intelligerent, nequaquàm talia muſſitarent. Sed quia non habentes mundum cor, quo videre ſecreta Dei, & intelligere myſteria valeant diuina, mundanda ſunt priùs corda eorum per pœnitentiam, vt intelligere poſtmodùm & capere lumen veritatis poſſint: quibus tamen, ad eorum ac multorum illuminationem, corrigendo talium errorem, Apoſtolica authoritate reſpondendum eſt ità: Quomodò vos patrem & filium vnum profiteri non vultis? Eos enim nos vnum & verum Deum à prophetis & Apoſtolis oſtendimus prædicatum, à quibus etiàm ſpiritũſanctum credimus non eſſe diſcretum, Eſaia propheta dicente: Ego ſum Deus, & non eſt alius præter me. Et; Per memetipſum iuro, quia exiuit ex ore meo veritas, & ſermo meus non * auertitur, quia mihi inclinabitur omne genu, & omnis lingua iurabit per Dominum, dicens: Iuſtitia & gloria ad eum veniet. Et vt hoc in teſtimonio patrem ſimul & filium cognoſcas fuiſſe, Paulum audi dicentem: Vt in nomine (inquit) Ieſu omne genu flectatur cœleſtium, terreſtrium, & infernorum: & omnis lingua confiteatur, quia Dominus Ieſus Chriſtus in gloria eſt Dei patris omnipotentis. Quòd ſi iſte filius minor eſt patre ſuo, ergò minorata eſt gloria patris in filio. Et vbi eſt, quod in Salomone ſcriptura loquitur, dicens: Sicut etiàm in conſpectu eorum (inquit) magnificatus es in nobis, ità in conſpectu noſtro magnificaberis in illis, vt cognoſcant te, ſicut & nos cognouimus, quoniam non eſt Deus præter te, Domine? Diligenter attende, & agnoſce filium eſſe, qui magnificabitur in iudicio, dum venerit viuos & mortuos iudicare. Item Eſaias: Audite domus Iacob, & reſiduum domus Iſrael, qui egredimini ex vtero meo, & erudimini à puero vſque ad ſenectutem. Ab initio ego ſum, & quouſq; ſeneſcatis, ego ſum. Ego vos feci, & ego ſuſtineo. Ego remittam, & ego ſuſcipiam, dicit Dominus. Et iterùm: Ego ſum Dominus Deus, & præter me non eſt alius Deus, annuncians nouiſſima priuſquàm fiant, & ſtatim conſummata ſunt. Item alibi: Audi me, Iacob & Iſrael, quem ego feci. Ego ſum Dominus Deus tuus, & non eſt alius præter me. Item alibi: Ego ſum Dominus Deus tuus, primus & ego nouiſſimus, & in ea, quæ ſuperuentura ſunt in nouiſſimo, ego ſum. Item alibi: Ego ſum Deus, qui te creaui, qui te adiuui, & communiui dextera mea. Et vnitatem patris & filij aſſignans, loquitur dicens: Ego teſtis veſter, dicit Dominus Deus, & puer meus, tu quem ego elegi, vt ſciatis & credatis, quia ego ſum.

Eſa. 45. d
* reuertetur
Philip. 2. b
Ecc. 36. a
Eſai. 46. a
Eſa. 46. c
Eſa. 44. a b interminatim
Eſa. 41. b c
Eſa. 43. b

Ante

Ante me non fuit alius Deus, & poſt me nõ
erit. Vnum hæretice elige è duobus: Aut fa-
tere patrem & filium vnum Deum, aut ſi ſo-
lum patrem Deum eſſe contendis, ergò tibi
Dominus Ieſus Chriſtus Dei filius non erit
Eſa.44.d Deus, quia ſcriptum eſt: Ante me non fuit
alius Deus, & poſt me non erit. Si ſecundùm
te ità eſt, cur Apoſtolus talia prædicat, &
eundem filium, Deum ſuper omnia benedi-
Rom.8.b ctum inſinuat? Quorum patres (inquit) ex
quibus Chriſtus ſecundùm carnem, qui eſt
ſuper omnia DEVS benedictus in ſecula.
Eſa.41.a Item Eſaias dicit: Dominus Deus Iſrael, qui
liberauit eum de Ægypto. Ego ſum primus,
& ego poſt hæc, & præter me non eſt Deus,
ſicut ego ſum, qui ſter, & vocet, & præparet
mihi, ex quo hominem feci in ſeculo. Item
Eſa.45.a alibi: In te eſt Deus, & neſciebamus: Deus,
& non eſt alius Deus præter te. Tu enim es
Deus, & neſciebamus, Deus Iſrael Saluator.
Vnus Deus non ſunt Pater & Filius? Quis
eſt hic Deus, in quo eſſe dicitur Deus, præ-
ter quem alium Deum non eſſe Propheta ſę
pè numero ſingulari proteſtatur? Et Hiere-
Baruch 3.b mias: Hic Deus noſter, ait, & non applicabi-
tur alter ad eum, qui inuenit omnem ſcien-
tiæ viam, & dedit eam Iacob puero ſuo, &
Iſrael dilecto ſuo. Poſt hæc in terris viſus eſt
& inter homines conuerſatus eſt. Et in Salo
Eccl.36.a, & mone: Miſerere nobis, Deus omnium, &
oſtende nobis lumen miſerationis, & im-
mitte timorem tuum ſuper gentes, quæ non
Deut.4.c 3.Reg.8.c exquiſiêrunt te, vt cognoſcant, quia non eſt
alius Deus, niſi tu. Item ibi: Domine Deus
Iſrael, non eſt tibi ſimilis in cœlo ſurſùm,
neque in terra deorſùm. Et Pſal. 17. Quoniã
quis Deus præter Dominum, aut quis Deus
Gen.19.c præter Deum noſtrum? Et in Geneſeos: Et
pluit Dominus à Domino ignem & ſulfur
ſuper Sodomam & Gomorrham, & euertit
ciuitates illas. Si ſolus pater Deus eſt, quis
pluit ignem & ſulfur à Domino, vt ſupradi-
ctas ciuitates euerteret, quæſo reſponde. Et
Deut.3.b in Deuteronomio: Dominus ſolus deduce-
bat eos, & non fuit cum illis Deus alienus.
Rom.3.d Et Paulus Apoſtolus: Vnus Deus, qui iuſti-
ficat circumciſionem ex fide, & præputium
2.Cor.5.d per fidem. Et ad Corinthios: Deus erat in
Chriſto, mundum reconcilians ſibi. Et ite-
Galat.3.d rùm: Non eſt Deus niſi vnus. Et ad Galatas:
Mediator autem vnius non eſt, Deus autem
vnus eſt. Et vnitatem Patris & Filij & Spiri-
tuſſancti monſtrans, Epheſijs ſcribens, ità
Ephe.4.c confirmat: Sufferentes inuicèm in charitate,
ſoliciti ſeruare vnitatem ſpiritûs in vinculo
pacis. Vnum corpus & vnus ſpiritus, ſicut
vocati eſtis in vna ſpe vocationis veſtræ.
Vnus Dominus, vna fides, vnum baptiſma,
vnus Deus. Si enim prædicti hæretici vnita-
tem fidei voluerint ſimplici corde recipere,
Suprà in epiſtola S. Damaſi Papa. ex hoc iam teſtimonio in vno ſpiritu poſ-
ſunt ſimul Patris & filij vnitatem condiſce-
re. Patrem igitur (vt ipſi ſe dicunt inueniſſe
in diuinis literis) genitum propriè poſitum,
nec legere poſſunt penitùs, nec probare. Sed
quia idipſum fides exigit Chriſtiana, abſq;
vlla dubitatione ingenitus creditur, qui ta-
men ſecundùm ſeriem ſcripturarum, in filio
à ſe genito, viſus eſſe monſtratur. Apoſtolus
verò Paulus miſſionem filij Dei in Spiritu-
ſancto longè * antè conſpiciens, Romanæ
eccleſiæ ſcribens, hæc teſtatus eſt, dicens:
Quod enim impoſſibile erat legi, in quo in- Rom.8.a
firmabatur per carnem, Deus filium ſuum
miſit in ſimilitudinem carnis peccati, & de
peccato damnauit peccatum in carne, vt iu-
ſtitia legis impleretur. Cerníſne, quoniam
filius non ſecundùm Deitatem à patre miſ-
ſus eſt, ſed ſecũdùm carnem, quam clemen-
ter & piè pro nobis aſſumere non dedigna-
tus eſt? Nã quòd ſemetipſum, exinanita ma-
ieſtatis ſuæ potentia, idem ſe filius miſerit,
Apoſtolus cõteſtatur, dicẽs: Semetipſum exi Philip.2.a
naniuit, formam ſerui accipiens. Humiliauit
ſemetipſum, factus obediens vſq; ad mortẽ,
mortem autem crucis. Et Eſaias: Non lega- Eſa.33.d
tus, neq; Angelus, ſed ipſe Dominus veniet, Eſa.65.a
& ſaluabit* eos. Item ibi: Palàm apparui nõ Rom.10.a
quærentibus me. Et in Hieremia: Dereliqui Hier.12.b
domum meam, dimiſi hæreditatem meam,
& véni, & factus ſum illis in opprobriũ. Et
in Michæa: Eccè Dominus veniet, & com- Mich.1.a
mouebuntur montes ſub eo. Et in Zacha-
ria: Gaude & exulta filia Sion, quia eccè ego Zach.2.d
venio, & commorabor in medio tui, dicit
Dominus. Et Apoſtolus ad Timotheum: 1.Tim.1.d
Fidelis ſermo & omni acceptione dignus,
quia Ieſus Chriſtus venit in hunc mundum
peccatores ſaluos facere. Et Malachias: Eccè Malac.3.a
ſubitò veniet in templum ſuum Dominus,
quem vos quæritis, & Angelus teſtamenti,
quem vos vultis. Et in Euangelio: Non veni Mat.9.b & Marc.2.c
vocare iuſtos, ſed peccatores in pœnitentiã. Marc.1.c
Item: Quid nobis & quid tibi IESV fili Dei?
veniſti ante tempus perdere nos? Item ibi: Luc.19.b
Venit filius hominis quærere, & ſaluum fa-
cere, quod periêrat. Item ibi: Ego véni, vt vi- Ioan.10.b
tam habeant, & abundantiùs habeant. Item
ibi: Nemo aſcendit in cœlum, niſi qui de- Ioan.3.b
ſcendit de cœlo filius hominis, qui eſt in cœ-
lo. Nunquid in his tantis ac talibus teſtimo-
nijs, quibus ſe filius Dei à ſemetipſo veniſſe
teſtatus eſt, poteris dicere, ab alio & non à
ſemetipſo veniſſe, dum manifeſtũ eſt, eum,
qui carnem noſtram dignanter aſſumpſit,
voluntariè, & non ab alio miſſum, aduéniſ-
ſe? Nam qui in patre manens, vbiquè poten-
tia ſua cõſiſtit, vbi à patre mitteretur, omni-
nò non habuit. Scimus enim quoniam nul-
la pars cœlorum ac terræ à conſpectu patris
excipitur, vbi ſecundùm eos à patre filius
mitteretur. Interim verò det operam (quan-
tùm fieri poteſt) tua dilectio, vt omnibus
Eccleſiæ filijs innoteſcat, quid contra im-
pium ſenſum ſecundùm Euangelicam do-
ctrinam & Apoſtolicam prædicemus: quia

licèt plenè, quæ ſemper fuiſſet atque eſſet catholicorum ſententia, ſcripſerimus, tamen nunc quoq; ad confirmandas omnium mentes non parùm exhortationis addimus. Memor enim ſum, me ſub illius nomine Eccleſiæ præſidere, cuius à Domino Ieſu Chriſto eſt glorificata confeſſio, & cuius fides omnes quidem hæreſes deſtruit, ſed maximè impietatem præſentis erroris expugnat. Et intelligo, aliter mihi non licere, quàm vt omnes conatus meos ei cauſæ, in qua vniuerſalis Eccleſiæ ſalus infeſtatur, impendam. Nè autem aliqua negligentiæ occaſione ſcripta noſtra ad vos non potuerint peruenire, exemplaria eorundem nunc mittenda credimus, vt nullo modo fidei, quam defendimus, prædicatio veſtræ doctrinæ notitiæ ſubtrahatur. Data quinto Nonas Maij, Ioanne & Narſete viris clariſſ. coſſ.

Matt.16.

Finis.

D*Amnationem trium illorum capitum in V. Synodo multi occidentales epiſcopi, Liguriæ maximæ, Venetiæ, & Iſtriæ, interpretati factam in odium, & improbationem ſacroſanctæ Synodi Chalcedonenſis, Concilio Aquileiæ facto, quintam Synodum reſpuendam decreuerunt, ſeque ab Apoſtolica Eccleſia temere ſegregarunt. Hoc eſt, quod apud Iuonem ex Beda de Temporibus, ſic legimus.* Synodus Aquileiæ facta, ob imperitiam fidei, quinto vniuerſale Concilium ſuſcipere diffidit; donec ſalutaribus Beati Papæ Sergij monitis inſtructa, & ipſa huic, cum cæteris Eccleſijs adnuera conſentit. *Quod quidem centeſimo ferè poſt anno contigit. Huic Platina in Sergio, ſic ait.* Eccleſiam Aquileienſem, Quintam Synodum non omninò approbantem, ad ſanitatem doctrina, & auctoritate ſua tandem perduxit. *Cum iam multo ante Rauennas, & Mediolanenſis Eccleſia ad vnitatem reduxiſſet. Interim tamen eos Pelagius, qui Vigilio ſucceſſerat, litteris & monitis, & libro ea de re ſcripto, vt eſt apud D. Gregor. lib. 2. epiſt. 36. ad Hiberniæ Epiſcopos, (niſi forte Pelagium ſuum proximum deceſſorē intelligat) adhortari non deſtiſit, vt ad Apoſtolicam Eccleſiam ſe referrent; quod cum non impetraret, poteſtate & vi per Narſetem Imperatoris in Italia Vicarium, eos coercere ſtuduit. qua de re extant litteræ apud Anſelmum, Iuonem, & Gratianum, ſed in partes diſtractæ, & alienis ferè, aut nullis inſcriptionibus.*

p.4.c.119. Beda libro modo inſcribitur de ſex ætatib. ſex chronicon.

c.

Pelagius Narſæ Patricio, & Duci in Italia.

Anſ. l. 12. c. 46. Poly. ibid.

QVali nos de gloriæ veſtræ ſtudijs indicio gratulemur, non ſolum veſtram, ſed multorum ac penè omnium credimus habere notitiam: & idcirco nunc de his, quæ vobis præſentibus ibi fieri ſtupemus, fiducialiter apud gloriam veſtram duximus conquerendum. Thracius* ſi quidem, atque Maximilianus nomina tantum epiſcoporum habentes, & eccleſiaſticam ibi vnitatem perturbare dicuntur, & omnes eccleſiaſticas res ſuis vſibus applicare: intantum vt contra vnum eorum, ideſt Maximilianum vſq; ad nos per tam longum iter, neceſſitate compellente quidam infatigabiliter venientes, preces, offerrent. Ob quam cauſam Petrum presbyterum ſedis noſtræ, ſed & Proiectum notarium ad eadem loca duximus deſtinandos; vt ea, quæ canonicis ſtatutis à prædictis pſeudoepiſcopis compererint commiſſa, vel digna debeant ibi vltione compeſcere, vel eoſdem ad nos vſque perducere. Et ideo ſalutantes paterno affectu gloriam veſtram, petimus, vt præfatis, qui à noſtra ſede directi ſunt, in omnibus præbeatis auxilium: nec putetis alicuius eſſe peccati, ſi huiuſmodi homines comprimuntur. Hoc enim & diuinæ & humanæ* leges ſtatuerunt; vt ab eccleſiæ vnitate diuiſi, & eius pacem iniquiſſime perturbantes à ſæcularibus etiam poteſtatibus comprimantur. Nec quidquam maius eſt, vnde Deo ſacrificium poſſitis offerre; quàm ſi id ordinatis, vt hi, qui in ſuam, & aliorum perniciem debacchantur, competenti debeant vigore compeſci.

*al. Tertius

*al. mandanæ.

Idem ad eundem.

Deuſdedit p. 1. Poly. lib. 7. tit. 5. Anſ. l. 12. c. 47. Iuo. p. 10. c. 91.

NON vos hominum vaniloquia retardent dicentium; quia perſecutionem eccleſia faciat; dum vel ea, quæ committuntur, reprimit; vel animarum ſalutem requirit. Errant huiuſmodi rumoris fabulatores. Non perſequitur, niſi qui ad malum cogit. Qui vero malum vel factum iam punit, vel prohibet ne fiat; non perſequitur iſte, ſed diligit. Nam ſi, vt illi putant, nemo nec reprimendus à malo, nec retrahendus à malo ad bonum eſt; humanas & diuinas leges neceſſe eſt euacuari, quæ & malis pœnam, & bonis præmia iuſtitia ſuadente conſtituunt. Malum autem ſchiſma eſſe & per exteras etiam poteſtates huiuſmodi homines debere opprimi, & canonicæ ſcripturæ auctoritas, & paternarum regularum nos veritas docet. Quiſquis ergo ab Apoſtolicis diuiſus eſt ſedibus; in ſchiſmate eum eſſe non dubium eſt: & contra vniuerſalem eccleſiam altare conatur erigere. Sed quid de talibus inſertus Chalcedonenſi ſynodo canon ſtatuat, gloria veſtra conſideret, vbi poſt alia ſic dicit. (Qui à communione ſeipſum ſuſpendit, & collectam facit, & altare conſtituit, & noluerit vocanti epiſcopo conſentire, & noluerit eidem acquieſcere, neque obedire primo & ſecundo vocanti, hunc omnino damnari, nec vnquam

11. q. 3. ſi qui presbyter.

vel

Digitized by Google

vel orationem mereri, nec recipere eum poſſe honorem. Si enim permanſerit turbas faciens, & ſeditiones eccleſiæ; per exteram poteſtatem tamquam ſeditioſum cõprimi. Et Beatus Auguſtinus de talibus dicit. Multa etiam cum inuitis benigna quadam aſperitate plectendis agenda ſunt, quorum potiùs vtilitati conſulendum eſt, quàm voluntati. Nam in corripiendo filio, quammuis aſperè, numquam paternus amor amittitur: fit tamen, quod nollet, vt doleat, qui etiam inuitus videtur dolore ſanandus. Ecce videtis, quemadmodum tanti teſtimonio patris non perſequatur coercendo talia; ſed diligat emendando tales ſemper eccleſia. Facite ergo etiam vos, quod ſcientes intentionem Chriſtianitatis veſtræ frequenter hortamur; & date operam, vt talia fieri vltra non liceat: ſed etiam (quod vobis facillimum eſſe non dubito) hi, qui talia præſumpſerunt ad piiſſimum principem ſub digna cuſtodia dirigantur. Recolere enim debet celſitudo veſtra, quid per vos Deus fecerit tempore illo, quo Iſtriam, & Venetias tyranno Totila poſſidente, Francis etiam cuncta vaſtantibus, non ante tamen Mediolanenſem epiſcopum fieri permiſiſtis, niſi ad Clementiſſimum principem exinde retuliſſetis; & quid fieri debuiſſet, eius iterum ſcriptis recognouiſſetis, & inter vbique feruentes hoſtes, Rauennam tamen, & is, qui ordinabatur, & is, qui ordinaturus erat, prouidentia culminis veſtri deducti ſunt. De Liguribus, atque Veneticis, & Hiſtrijs epiſcopis quid dicam? quos idonea eſt excellentia veſtra & ratione & poteſtate reprimere, & dimittitis eos in contemptum Apoſtolicarum ſedium de ſua ruſticitate gloriari: cum, ſi quid eos de iudicio vniuerſalis ſynodi, quod Conſtantinopoli per primam nuper elapſam indictionem actum eſt, forte mouebat, ad ſedem Apoſtolicam (quomodo ſemper factum eſt) electis aliquibus de ſuis, qui dare & accipere rationem poſſent, dirigere debuerunt; & non clauſis oculis corpus Chriſti Dei noſtri, hoc eſt, ſanctam eccleſiam lacerare. Nolite ergo dubitare huiuſmodi homines principali, vel iudiciali auctoritate comprimere: quia regulæ patrum hoc ſpecialiter conſtituerunt, vt, ſi qua eccleſiaſtici officij perſona, cui ſubiectus eſt, reſtiterit, vel ſeorſum collegerit, aut aliud altare erexerit, ſeu ſchiſma fecerit; iſte excommunicetur, atque damnetur. Quòd ſi forte & hoc contempſerit, & permanſerit diuiſiones, & ſchiſma faciendo; per poteſtates publicas opprimatur. Ecce domine,* quòd animus veſter forte timidus eſt, ne perſequi videaris; de patrum vobis auctoritate hæc breuiter dirigenda curaui; cum mille alia exempla, & conſtitutiones ſint; quibus euidenter agnoſcitur, vt facientes ſciſſuras in ſancta eccleſia, non ſolum exilijs, ſed etiam proſcriptione rerum, & dura cuſtodia per publicas poteſtates debeant coerceri.

Capit. l. 5. c. 24.

Supra diſt. 45. emendare.

Anſ. l. 6. c. 196. Poly. l. 7. titul. 5. De hoc ſchiſmate B. Greg. lib. 4. epiſt. 50. & li. 7. indi. 2. epiſt. 10. & alibi.

Supra proximo capite canon Apoſt. 31. Antioch. 5.

* al. de quo animus.

Id cum perficere contenderet Narſes, ab illis Epiſcopis, communione eſt interdictus. Qua de re cum Pelagium admonuiſſet, hoc ab eo reſponſum retulit.

PELAGIVS NARSAE PATRICIO.

RELEGENTES literas excellentiæ veſtræ, de iniuria quidem, quam vobis iniquorum hominum præſumptio ingeſſit, valde doluimus. Sed quia ſcimus occulto Dei iudicio animam veſtram, etſi per aliorum iniquitatem, & ſuperbiam, à contaminatione ſchiſmatis cuſtoditam; egimus omnipotenti Deo gratias, qui etiam de malis hominum actibus bona operari conſueuit. Nec enim ſine illius prouidentia factum eſſe credendum eſt; vt inſenſati, & peruerſi homines ad hoc vſque proſilirent, vt ſuam diuiſionem, catholicam eſſe credentes eccleſiam, à ſua vos pollutione prohiberent. Sic enim per miſericordiam Dei etiam neſcientibus illis hoc factum eſt; vt à ſchiſmaticorum factione* eruti, catholicæ, quam diligitis, ſeruari vos contigiſſet eccleſiæ. Quamuis igitur veſtra per illorum ſcelus vtilitas facta ſit; nolite tamen impunitam præſumptionem iniquorum hominum graſſari permittere. Si enim hoc, quod in veſtram gloriam præſumpſerunt, non fuerit vindicta compreſſum; quòd in minoribus non valeant puniri, ambigi vltra non debet. Exercete igitur in talibus debitam auctoritatem; & ne eis amplius talia committendi ſpiritus* creſcat; veſtris coercitionibus reprimantur. Ad hoc ſiquidem Dei nutu etiam contra vos talia præſumpſerunt; vt talia vobis corrigentibus ab eodem* ſcelere alios poſſitis, Deo propitiante, munire. Quales autem ſint, qui eccleſiam fugiunt; Eufraſij vos ſcelera (quæ amplius occulta Deus eſſe noluit) euidenter informant: qui in homicidio quidem nec hominis neceſſitudinem, nec fratris charitatem, nec ſacerdotij reuerentiam cogitauit. Inceſtuoſo autem adulterio* etiam ipſius vindictæ abſtulit modum: quia, ſi adulterium punias; non remanet, in quo vindicetur inceſtus. Si inceſtuoſo ingeras pœnam; inultum crimen adulterij remanebit. Ecce, de quo collegio ſunt; qui, quantum ad ſuperbiam ſuam iniuriam vobis inferre muliti ſunt; & quantum ad prouidentiam Dei, impollutos vos eccleſiæ ſeruauerunt. Auferte tales ab iſta prouincia, vtimini oblata vobis à Deo opprimendi perfidos occaſione. Quod tunc plenius fieri poterit,

Anſ. l. 12. c. 47. Poly. ibid.

* al. edione

* al ſpes

* al. eorum

* al. in adulterio

ſi auctures ſcelerum ad clementiſſimum principem dirigantur: & maxime eccleſiæ Aquileienſis inuaſnr, qni & in ſchiſmate,& in en maledictus, nec hnnorem epiſcopi poterit retinere, nec meritum.

Mandatum cum explere differet Narſes nouis his Pelagij litteris eſt impulſus.

PELAGIVS NARSAE PATRICIO.

Anſ.l.12.c.42. Poly.l.1.tit.ul.21. ISTVD eſt, quod à vobis popnſcimus, & nunc iterum poſtulamus, vt Paulinum Aquileienſem, pſeudoepiſcopum, & illum Mediolanenſem epiſcopum ad clementiſſimum principem ſub digna cuſtodia dirigatis; vt & iſte, qui Epiſcopus eſſe nullatenus poteſt, quia contra omnem canonicam conſuetudinem factus eſt, alios vltra non perdat; & ille, qui contra morem antiquum eum ordinare præſumpſit, canonum vindictæ ſubiaceat. Nec licuit alicui aliquãdo, nec licebit particularẽ ſynodũ congregare: ſed quoties aliqua de vniuerſali ſynodo aliquibus dubitatio naſcitur, ad recipiendam de eo, quod nnn intelligunt, rationem, aut ſpnnte ij, qui ſalutem animæ ſuæ deſiderant, ad Apoſtolicam * ſedem pro recipienda * ratione conueniant: aut ſi forte (ſicut de talibus * ſcriptum eſt [Peccator cum venerit in prnfundum malorum, contemnit)] ita obſtinati, & contumaces extiterint, vt doceri non velint; eos ab eiſdem Apoſtolicis ſedibus aut attrahi ad ſalutem quoquomodn neceſſe eſt, aut (ne aliorum perditio eſſe poſſint) ſecundum canones per ſæculares comprimi * poteſtates.

Iuo p.4.c.239. Anſ.l.12.c.43. Polyc.l.1.c.24.

* Apoſtolicas ſedes. Iuo.

* al. percipienda

* al quibuſdã Prou.18.

* al: opprimi.

IN eorum numero qui ſuſpicati ſunt damnationem Concilij Chalcedonenſis contineri damnatione trium illorum capitum videtur omnino fuiſſe Liberatus Carthaginenſis, vt apparet ex Breuiarij capit. vltimo. nec vero intra terminos Italiæ ſe continuit hæc imperita ſuſpicio, & ob eam, ſchiſma, ſed latius peruagata in Gallias & Hiberniam vſque peruenit. qua dare extat epiſtol. Diui Gregorij ad Epiſcopos Hiberniæ, & altera ad Brunichildam Reginam Francorum.

lib.2.epiſt.36. lib.9.epiſt.5.

Aliæ plures extant. Diui Gregorij litteræ, de hoc ſchiſmate lib. primo epiſt. 24. ad Patriarchas, circa finem lib. 2. epiſt. 49. ad Sauinum. lib. 3. epiſt. 3. ad Conſtantium Mediolanen. & 4. ad Theodelindam Reginam Longobardorum, & 37. ad Conſtantium Mediolanenſem, & lib. 7. epiſtol. 53. ad ſecundinum. Ex quibus planè conſtat quintam Synodum nihil in contumeliam Chalcedon. egiſſe, tria illa capita damnando & quàm tenere ſe propterea aliquæ Eccleſiæ ab Apoſtolica ſeiunxerint.

PARISIENSE

A.D. 557.

PARISIENSE CONCILIVM PRIMVM,

Tempore Pelagij Papæ primi Childeberto Rege, Eſt Prouinciale.

Pariſiorum vrbs Lutetia, literatorum & literarum nomine inſignis, cum maximis Europæ vrbibus certat magnitudine & frequentia. Meminit eius Plinius, lib. 4. cap. 18. Strabo, lib. 4.

CANONVM CONCILII I. Pariſiens tituli.

Nemo res eccleſiarum aut peruadat, aut cõpetat, aut retineat. 1

Nemo res epiſcopi proprias aut competere, aut confiſcare præſumat. 2

Nè epiſcop⁹ alterius epiſcopi res cõpetat. 3

De illicitis & inceſtis coniunctionibus. 4

De ſanctimonialium raptarum indecenti copula. 5

Nullus familiam alterius agere competat, aut rapiat. 6

Nemo excõmonicatus ab alijs colligatur. 7

De ordinatione epiſcoporum. 8

De famulatu & miniſterio ſeruorum degenerum. 9

IN EIVSDEM CONCILII Canones præfatiuncula.

ADmonet pontifices temporum qualitas, & improbæ neceſſitatis præcauenda cõditio, vt non ſolùm rerum præſentium, ſed & futurorum quoque vtilitas congrua prouiſione tractetur, quatenùs, quos cuſtodiæ ordinatio, ac pro amore diuino ſolicitudinis cura conſtringit, & præuidiſſe ſequentia, & opportunè vigilaſſe probentur. Et quia ſibi ſacerdotes in hoc maximè conſulunt, ſi importunorum voluntatibus obuiaſſe noſcantur, cõiuncti in vnum, Chriſto opitulante, *Pariſiùs pro vtilitatibus eccleſiarum, vndè non leuiter rationem ſumus quandoque reddituri, inquantùm diuina pietas virtutem dare dignata eſt, tentauimus ſalubri conſideratione proſpicere, nè, dum periculoſa abuſione ordinatio ſuperna negligitur, in nobis aliorum crimina vindicentur.

for. * Pariſijs

Capitulum primum.

¶Itaque placet, ac omnibus nobis conuenit obſeruare, vt qoia nõnulli memores ſuî, per quaſlibet ſcripturas pro captu animi, de facultatibus ſuis eccleſijs aliquid contuliſſe probantur, quòd à diuerſis Deũ minùs timentibus, eatenùs mortifera calliditate tenetur, vel aliorum oblatio illis pertineat ad ruinam: nec intueri corde poſſint diem iudicij, dum nimiæ cupiditatis delectantur ardore. Quicunque ergò immemor interitus ſui, res eccleſiæ (vt ſuprà diximus) delegatas, iniuſtè poſſidens, præſumpſerit retinere, & veritate comperta, res Dei ſeruis eius diſſimulauerit reformare, ab omnibus eccleſijs ſegregatus, à ſancta communione habeatur extraneus: nec aliud mereatur habere remedium, niſi cum culpam propriam rerũ emẽdatione purgauerit. Indignè enim ad altare Dñi properare permittitur, qui res eccleſiaſticas & audet rapere, & iniuſtè poſſidere iniqua defenſione perdurat. Necatores enim pauperum iudicandi ſunt, qui eorum taliter alimenta ſubtraxerint. Sacerdotalis tamen debet eſſe prouiſio, vt vindictam admonitio manifeſta præcedat, vt res vſurpatas iniuſtè qui abſtulit, adhibita æquitate reſtituat. Quod ſi neglexerit, & neceſſitas compulerit, poſteà prædonem ſacerdotalis diſtrictio maturata percellat: neque quiſquam per interregna res Dei defenſare nitatur, quia Dei potentia, cunctorum regnorum terminum ſingulari damnatione concludit. Quod ſi præſumpſerit, & ipſius offenſam & prædictæ damnationis periculum ſuſtinebit. Cõpetitoribus etiàm huiuſmodi frenum diſtrictionis imponimus, qui facultates eccleſiæ, ſub ſpecie largitatis regiæ, improba ſurreptione peruaſerint. Satis nanque de his rebus pœnitudine commouemur, cùm iam anteactis temporibus cõtra huiuſmodi pſonas, canonũ ſuffulti præſidio, ſe ſacerdotes Dñi erigere debuiſſent, nè mãſuetudo indulgentiæ, ad ſimilia perpetranda improborum audaciã adhuc quotidiè prouocaret: ſed nũc tardè iniuriarũ mole depreſſi, dãnis quoque Dominicis compellẽtibus, excitamur. Quòd ſi is, qui res Dei cõpetit, in alijs q̃ vbi res agit maximè ſolet territorijs cõmorari, ſacerdotem loci ipſius, vbi habitat, eps de huiuſmodi prauitate contemptus, neglecta perſona, literis mox reddat inſtructum: tũc antiſtes, ipſius fratris anxietate comperta, aut perſuaſorem admonitione corrigat, aut canonica diſtrictione condemnet. Accidit etiàm, vt tẽporibus diſcordiæ ſupra promiſſionem bonæ memoriæ domini Clodouei regis, res eccleſiarum aliqui competiſſent, ipſaſque res improuiſa morte collapſi, proprijs hæredibus reliquiſſent: placet & hos quoquè, niſi res Dei, admoniti à pontifice, agnita veritate reddiderint, ſimiliter à ſanctæ communionis participatione ſuſpendi, quoniam res Dei,

In Synodo Turonenſ. 2. cap. 26.

Dei, quas anteceſſores eorũ maturata morte credendi ſunt peremiſſe, non debent filij vlteriùs poſſidere. Iniquum eſſe cenſemus, vt potiùs cuſtodes chartarum, per quas aliquid eccleſijs à fidelibus perſonis legit̃ derelictum, quàm defenſores rerũ creditarũ, (vt præceptum eſt) iudicemur.

2 Et quia epiſcoporum res propriæ, eccleſiarum res eſſe noſcuntur, ſi in eorum facultatibus ſimili fuerit crudelitate graſſatũ, peruaſores rerum memoratarum, canonum diſtrictione feriantur, vt dum vindicta corrigit, qui non motibus proprijs, ac nulla cõſcientiæ caſtigatione corripitur, ſaltem regulæ obtũdatur aculeis. Perpetuo enim anathemate feriatur, qui res eccleſiæ confiſcare, aut competere, aut peruadere periculoſa infeſtatione præſumpſerit.

3 Et quia exempla boni operis, à pontificibus debent primum (Chriſto opitulante) procedere, nullus epiſcopus res competat alienas: aut ſi competitas aut à ſe, aut ab anteceſſore ſuo fortè quis poſſedit, domino proprietatis poſſeſſionem propriam, abſq; præiudicio liberalitatis regiæ, integra reformatione reſtituat: vt quia Deus dona reprobat iniquorum, non ad iudicium ſuum, eccleſiæ res exteras derelinquat.

4 Conuenit etiàm vniuerſis fratribus, vt non ſolùm præſentium rerum actus, ſed & animarum quoq; debeant præparare remedia. Nullus ergò illicita coniugia, contra præceptũ Domini, ſortiri præſumat, id eſt, fratris relictam, nec nouercam ſuam, relictamq́ue patrui, vel ſororem vxoris ſuę ſibi audeat ſociare, neq; auunculi quoquè, quæ relicta eſt, neque nurus ſuæ vel materteræ coniugio potiatur. Pari etiàm conditione à coniugio amitæ, priuignæ, ac filiæ priuignæ coniunctionibus præcipimus abſtinere.

5 Sacrarum etiàm virginum, neque per raptum, neque per competitiones aliquas quiſquam cõiugia ſortiatur. Similiter de earũ erit coniunctionibus abſtinendum, (& hi, qui eas rapere, aut competere voluẽrint, à communione ſunt remouendi) quę veſtiũ commutatione, tam viduæ quàm puellę, religionem, pœnitentiam, aut virginitatẽ publica fuerint declaratione profeſſæ. Quòd ſi contra interdicta quis venerit, & ſacerdotem ſuum audire neglexerit, & in præſenti à communione eccleſiæ Catholicæ habeatur extraneus, & perpetuo anathemate feriatur.

6 Et quia vtilium rerum cępit cauſa tractari, hoc vniuerſitas præcauere quoque debet, tam ſacerdotes, quàm principes, omniſque populus, vt nullus res alienas competere à regis audeat poteſtate. Nullus viduam, neque filiam alterius extra voluntatẽ parentum, aut rapere præſumat, aut regis beneficio æſtimet poſtulandam. Quod ſi fecerit, ſimiliter ab Eccleſiæ communione remotus anathematis damnatione plectatur.

7 Et quia vniuerſis ſacerdotibus ità conuenit, vt ſi quis de eis à communione eccleſiæ pro contemptu canonum, aut per occaſione rerum eccleſiaſticarum, aliquem fortaſsè ſuſpenderit, à nullo penitùs epiſcopo recipi præſumatur. Quòd ſi factum fuerit, is, qui eũ cõtra interdicta receperit, & à fratrũ ſuorũ erit cõcordia ſeparatus, & ęterni iudicis in futurũ (vt cõfidimus) iracũdiã ſuſtinebit.

8 Et quia in aliquibus rebus conſuetudo priſca negligitur, ac decreta canonũ violantur, placuit vt iuxta antiquam conſuetudinem, canonum decreta ſeruentur. Nullus ciuibus inuitis ordinetur epiſcopus, niſi quẽ populi & clericorũ electio pleniſſima quæſierit voluntate, nõ principis imperio, neq; per quamlibet conditionem, contra metropolis voluntatem vel epiſcoporũ comprouincialiũ ingeratur. Quòd ſi per ordinationem regiam honoris iſtius culmen peruadere aliquis nimia temeritate præſumpſerit à comprouincialibus loci ipſius epiſcopus recipi nullatenùs mereatur. Quem indebitè ordinatum cognoſcunt, ſi quis de comprouincialibus recipere contra interdicta præſumpſerit, ſit à fratribus omnibus ſegregatus, & ab ipſorum omnium charitate remotùs. Nam de actis ordinationibus pontificum ità conuenit, vt coniuncti metropolitanus cum ſuis comprouincialibus epiſcopis, vel quos vicinos epiſcopos eligere voluerit, in loco vbi cõuenerit, iuxta antiqua ſtatuta canonum, omnia communi conſilio & ſententia decernantur.

9 De degeneribus ſeruis, qui ſepulcris defunctorum pro qualitate ipſius miniſterij deputantur, hoc placuit obſeruari, vt ſub qua ab actoribus fuerint conditione dimiſſi, & ſiue hæredibus, ſiue eccleſijs pro defenſione fuerint deputati, voluntas defuncti circa eos in omnibus debeat conſeruari. Quòd ſi eccleſia eos de fiſci functionibus in omni parte defenderit, tam illi quàm poſteri eorum eccleſiæ defenſione in omnibus potiantur, & occurſum impendant. Et quia huic definitioni cũcti fratrum intereſſe minimè potuerunt, hoc omnis congregatio ſacerdotum Chriſto propiciante decreuit, ut conſtitutio præſens à quantis oblata fuerit, ſubſcriptionibus eorum debeat probari, quatenùs in hoc, quod ab vniuerſis obſeruandum eſt, vniuerſitas debeat conſentire.

¶ Subſcriptiones epiſcoporum.

Probianus in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Biturice͂n. conſenſi & ſubſcripſi.

Prætextatus in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Rothomage͂n. conſenſi & ſubſcripſi.

Chardaricus peccator, conſenſi & ſubſcripſi.

Domitianus peccator, conſenſi & ſubſcripſi.

Chaletricus peccator, conſenſi & ſubſcripſi.

Euphronius peccator, conſenſi & ſubſcrip.

Edibius peccator, conſenſi & ſubſcripſi.

Felix

Felix peccator, conſenſi & ſubſcripſi.
Ferrocinctus in Chriſti nomine epiſcopus, conſenſi & ſubſcripſi.
Conothigernus peccator, conſenſi & ſubſc.
Leontius in Chriſti nomine epiſcopus, conſenſi & ſubſcripſi.
Germanus peccator, conſenſi & ſubſcripſi.
Laſciuus peccator, conſenſi & ſub.
Paternus peccator, conſenſi & ſubſcripſi.
Samſon peccator, conſenſi & ſubſcripſi in nomine Chriſti.

PARISIENSE
QVODDAM BREVE
Concilium.

A. D. 558. CVm in vrbem Pariſieñ. ad inuitationem domini regis glorioſiſſimi Childeberti, veniſſemus, & in vnũ poſiti, quæ ad eccleſiaſticũ ordinem, vel fidei catholicæ authoritatem pertinẽt, Chriſto adiuuãte, q̃ erant neceſſaria tractaremus, & ex hoc magis pro ordinãda Eccleſia memoratæ vrbis, eius nos dignatio iugiter admoneret, vt eundẽ ſacerdoiẽ (ſicut deflendũ eſt) manifeſta ſiquidem culpa deiecerat, qualiter reparari Dominici gregis paſtor pronidus debuiſſet, pontificalis conuentio declararet. Ob hoc in domo Eccleſiæ vnanimiter reſidentes, geſta in q̃bus quõdàm diſcuſſio Saphoraci epi habita fuerat, nobis poſtulauimus recenſeri: quam per ordinem relegentes, cùm veniſſemus ad locum, vbi eius confeſſio de crimine tenebatur, quam præſentibus ſanctis ac venerabilibus viris epiſcopis Medouecho, Leubeno, vel Leubachario abbate, Hiculpho presbytero, Aeterno archidiacono, necnon & Aſtricio diacono, profeſſus fuerat memoratus quondàm Epiſcopus Saphoracus: ipſos denuò interrogantes, ſupraſcripti profeſſionẽ nobis denuò ore proprio retulerũt: quod etiàm facinus necnõ & epiſcopus Ardaricus à memorati Saphoraci ore ſe etiàm veridica aſſertione audiſſe perdocuit, & quia tanti ac tales viri, quos interfuiſſe diſcuſſioni veridica docet ſcripta relatio, quæq́; reuerà dicta vel agnita ſunt, geſtis teneatur inſcriptum ſanctorum antiſtitum & laudabilium virorum, quos ſtudioſiſſimè indagâſſe oſtẽdit conſcripta diſcuſſio, tãtæ eorum diſcuſſioni vnanimiter præbentes aſſenſum, placere nobis, q eum in monaſterio duxerunt, præſentibus etiàm decretis vnanimiter profitemur. Et quia ſinè dubio culpas eius eſſe capitales, canonum authoritate mõſtratur, vtiquè confeſſione propriæ linguæ deiectioni ipſe ſe fecit obnoxium. Igitur tam aperta confeſſione, ſecundùm ſententiam canonum, quæ de huiuſcemodi tranſgreſſione in Aurelianeñ. ſynodo nupèr habita ſunt decreta, à metropolitano, cui redigendi actio vel ordinatio de comprouincialibus eius eccleſiæ manet, in memorata vrbe ſcripta ſeruentur, ac regulariter peragantur, vt diſciplinæ modus maneat: & qui tanto ordini præſunt, adiuuante Chriſto, bonæ vitæ authoritate viuentesquem ſecundùm ordinem ſacrum poſſitis ordinare, prouideant, vt nec falſa obiectio culpæ maculet innocentes, & illi, qui inuẽti & cõprobati in culpa fuerint, in nulla diſtrictione habeantur immunes.

Sabaudus in Chriſti nomine epiſcopus Arelateñ. ſubſcripſi.
Agricola epiſ. Cabiloneñ. ſubſcripſi.
* Aredius epiſ. * Dieñ. ſubſcripſi. *Aredius *Eredius *Digneñ.
Auolus epiſc. ſubſcripſi. *Ifahius
Agreſtius epiſc. ſubſcripſi.
Conſtitutus epiſ. Senoneñ. ſubſcripſi.
Clementius epiſc. ſubſcripſi.
Clementinus epiſ. Niuerneñ. ſubſcripſi.
*Eſitius epiſ. Vienneñ. ſubſcripſi.
Emerius epiſc. ſubſcripſi.
Expectatus epiſ. ſubſcripſi.
Firminus epiſc. Vriceñ. ſubſcripſi.
Leontius Epiſcopus ſubſcripſi.
Lucretius epiſ. ſubſcripſi.
Leobinus epiſcopus ſubſcripſi.
Mediouechus epiſ. ſubſcripſi.
Marthæus epiſ. ſubſcripſi.
Nicetius epiſc. Treuereñ. ſubſcripſi.
Placidus epiſcopus Matiſconeñ. ſubſcripſi.
Sinidius epiſco. ſubſcripſi.
*Syagrius epiſc. Eduorum, ſubſcripſi.
Tetricus epiſ. Lingoneñ. ſubſcripſi.
Tetradius epiſcopus ſubſcripſi.
Velletius epiſco. Vapinceñ. ſubſcripſi.
*Vincentius epiſc. ſubſcripſi. for. * Vincentiolus

DECRETA
IOANNIS PAPÆ III.

Ex libro Pontificali.

IOannes natione Romanus, de patre Anaſtaſio illuſtri, ſedit annos xij. menſes xj. dies xxvj. Hic ampliauit & reſtaurauit cœmeteria ſanctorum martyrum. Hic conſtituit, vt oblationes, & amulæ, vel luminaria in eadem cœmeteria p omnes dominicas de Lateranis miniſtrarentur. A.D. 561.

rentur. Hic perfecit eccleſiam ſanctorum Philippi & Iacobi,& dedicauit eam. Eodem tempore *Eruli in *Turſiam exierunt, & leuauerunt ſibi regem Sindual, & premebãt cunctam Italiam. At egreſſus Narſes ad eũ, interfecit regem, & omnem gentem Erulorum ſibi ſubiugauit. Deindè venit Amingus dux Francorum,& Bucellinus, & ſimili modo ipſi premebant Italiam. Sed auxiliante Domino,& ipſi à Narſete interfecti ſunt. Erat ergò tota Italia gaudens. Tunc Romani inuidia ducti,ſuggeſſerunt Iuſtino & Sophiæ, *quia expediret, Romanos Gothis ſeruire, quàm Græcis, vbi Narſes eunuchus imperat,& ſeruitio nos ſubijcit, & pijſſimus Imperator hæc ignorat. Aut libera nos de manu eius & ciuitatem Romanam, aut certè gentibus deſeruiemus. Quo audito, Narſes dixit: Si malè feci Romanis, malè inueniam. Tunc egreſſus Narſes de Roma, venit in Campaniam,& ſcripſit genti Longobardorum,vt venirent, & poſſiderent Italiam. Vt cognouit Ioannes Papa, quia ſuggeſtionẽ ſuam ad Imperatorem contra Narſetem miſiſſent, feſtinus venit Neapolim, cœpitque eum Ioannes Papa rogare, vt reuerteretur Romam. Tunc Narſes dixit ei: Dic ſanctiſſime Papa, Quid mali feci Romanis? Vadam ad pedes eius, qui me miſit, & cognoſcat oĩs Italia, quomodò totis viribus laboraui pro ea. Reſpondit Ioannes Papa, dicens: Citiùs ego vadã, quàm tu de hac terra egreſſus fueris. Reuertus eſt ergò Narſes cum Ioanne ſanctiſſimo Papa. Tũc ſanctiſſimus Papa retinuit ſe in cœmeterio ſanctorũ Tiburtij & Valeriani, & habitauit ibi multum temporis, vt etiam epiſcopos ibi conſecraret. Narſes verò ingreſſus Romam, poſt non multũ temporis mortuus eſt. Cuius corpus poſitũ eſt in locello plumbeo,& reductum eſt cum omnibus diuitijs eius Conſtantinopolim. Eodem tempore Ioannes Papa & ipſe mortuus eſt & ſepultus in baſilica B. Petri Apoſtoli, tertio Idus Iulias. Hic fecit ordinationes duas per menſem Decembrium, presbyteros 38. diacones 13. Epiſcopos per diuerſa loca numero 61. Et ceſſauit Epiſcopatus, menſes decem, dies tres.

for. *Heruli in Tuſciã

for. * quia magis

DECRETA IOANNIS PAPÆ tertij Epiſtola.

1 Primùm chorepiſcopos quoſdam temerarios, olim iam damnatos arguit, quòd nimium ſibi ſumerent authoritatis in impoſitione manuum.

2 Deindè monſtrat Clementem I. poſt beatum Petrum ſedem Apoſtolicam rexiſſe, idque tradente ſibi ipſo Petro.

3 Tertiò tradit, quanta cura atque ſolicitudo illi ſubeunda ſit, qui gregem Chriſti paſcat.

IOANNES EPISCOPUS vniuerſis per Germaniæ & Galliæ prouincias conſtitutis, in Domino ſalutem. Optaueram ſiquidem chariſſimi, pro noſtri charitate collegij, omnes Domini ſacerdotes in vna deuotione perſiſtere, nec quenquam prohibita, gratia aut fauore ſacerdotum ſectari, aut à via recta diſcedere. Et quanquam credamus, dilectionem veſtram ad omne opus bonum eſſe *paratam, vt tamen efficacior fiat, congruum nobis viſum eſt, literis ſedis Apoſtolicæ (vt anteceſſorum quoquè noſtrorum veſtigia imitemur) vos monere, præcepta diuina & Apoſtolicæ ſedis inſtituta viriliter peragere, & prohibita non tangere, ſed cauere: nec cuiquam liceat vnquàm doctrinam patrum deſerere, & ſacerdotali honore gaudere. Perlatum eſt ad ſedem Apoſtolicam, emerſiſſe, & denuò reuiuiſcere prohibitum, & funditùs extirpatum, tam à ſancto Damaſo, quàm à ſancto Leone viris Apoſtolicis, atque ab vniuerſis ſynodali authoritate Epiſcopis, repræhenſibilem atque oppidò inolitum vſum, eo quòd quidam chorepiſcopi (qui & à prædictorum anteceſſorum ſanctorum Apoſtolicorum patribus & viris Apoſtolicis, & ab ipſis, ſiuè à nobis ſunt prohibiti, ſicut eorum hactenùs teſtantur decreta) vltra modum ſuum progredientes, donum ſancti ſpiritus per impoſitionem manuum tradant, & alia, quæ *ſolùm pontificibus debentur, contra fas peragant, præſertim cùm nullis ex ſeptuaginta diſcipulis, quorum ſpeciem in eccleſia gerunt, legatur, donum ſpiritusſancti per manus impoſitionem tradidiſſe. Quòd autem ſolis Apoſtolis, eorumq; ſucceſſoribus proprij ſit officij tradere ſpiritumſanctũ, liber Actuũ Apoſtolorum docet. In Concilio verò Cæſareenſi ità de chorepiſcopis habetur ſcriptũ: Chorepiſcopi quoq; ad exemplum & formam Septuaginta videntur eſſe: vt comminiſtri autẽ, propter ſtudium, quod erga pauperes exhibent, honorentur. Si enim meliores ſanctioreſque ſanctis Apoſtolis eſſe putatis, facite quæ illi non fecerunt, & ſuperextollite vos illis. Si verò eiuſdem ordinis eſtis, & æquiparare vos vultis illis, nolite ea agere, quæ illi non egerunt: ſed imitamini, prout melius poteſtis, exempla & veſtigia eorum. Illi autem præcipiente Domino, illiſque denunciante, vt illi & ſucceſſores eorum tantummodò per manus impoſitionem traderent ſpiritumſanctum, nulli vnquam ex ſeptuaginta tradere ſpiritumſanctum per manus impoſitionem permiſerunt, eis (quorum typum, vt prædictum eſt, chorepiſcopi, antequam prohibiti eſſent, gerebant in Eccleſia) ſcientes illicitum fore, dantes ſucceſſoribus

* deuotam

Soli Epiſcopi ſunt miniſtri ſacramenti confirmationis quam hic vocat manuum impoſitionẽ.

* ſolis

Act. 8.

Neoceſ. cõcil. c. 13.

Chorepiſcopi typũ gerunt in Eccleſiã 70 diſcipulorũ.

eorum

corũ exemplum, nè vnquàm talia præſumerent. Vndè in Actibus Apoſtolorũ ſcriptum (Actor. 8. c) eſt: *Cùm audiſſent Apoſtoli, qui erant Hieroſolymis, quia recepit Samaria verbum Dei, miſerunt ad eos Petrum & Ioannem. Qui cùm veniſſent, orauerunt pro ipſis, vt acciperent ſpiritumſanctum. Necdùm enim in quemquam illorum venerat, ſed baptizati tantum erãt in nomine Domini Ieſu. Tunc imponebant manus ſuper illos, & accipiebant ſpiritumſanctum.*

Non ergò (vt iam dictum eſt) aliquam ex ſeptuaginta, licèt pauci eſſent Apoſtoli, ad hoc opus perficiendum direxerunt, ſed Petrum & Ioannem Apoſtolos per manus impoſitionem tradere ſpiritumſanctum miſerunt: quorũ vicẽ Epiſcopi in Eccleſia gerũt, & nõ chorepiſcopi, qui ſeptuaginta diſcipulorum formam ante prohibitionem eorum gerebant. Quod illi non fecerunt, vos facere nolite, nè diſſimiles eis, & indigni eorum ſucceſſione & miniſterio eſſe videamini: quia (Luc. 11. c) (vt ait Dominus in Euangelio) qui non eſt mecum, aduersùm me eſt: & qui nõ colligit mecum, diſpergit. Si autem Petrus princeps (11 2. q. 1. Si autem Petrus) Apoſtolorum, adiutores ſibi adſciuit Linum & Cletum, non tamen poteſtatem pontificij, aut ligandi, aut ſoluendi eis normã tradidit, ſed ſucceſſori ſuo ſancto Clementi, qui (Clemẽs ſucceſſor proximus D. Petri.) ſedem Apoſtolicã poſt eum, & poteſtatem pontificalẽ tradente ſibi beato Petro, tenere promeruit. Linus verò & Cletus miniſtrabant exteriora, princeps autẽ Apoſtolorum Petrus verbo & orationi inſiſtebat, quæ non incongruè ad traditionem ſpiritusſancti per manus impoſitionem pertinent. Vndè & in (Actor. 6. a) Actibus Apoſtolorũ ſcriptum habetur: Non eſt æquum, nos relinquere verbum Dei, & miniſtrare menſis. Quapropter ſeptuaginta electi ſunt diſcipuli, qui exteriora peragerent, ipſi verò Apoſtoli verbo & orationi inſiſterent: indè & in Euangelio ſecundùm Lucam * ſcriptum eſt ità: (* habetur Luc. 10. b) Poſt hæc autem deſignauit Dominus & alios ſeptuagintaduos, & miſit illos binos ante faciem ſuam in omnẽ ciuitatem & locum, quò erat ipſe venturus. Et dicebat illis: Meſſis quidem multa, operarij autem pauci. Rogate ergò Dominum meſſis, vt mittat operarios in meſſem ſuam. Ite. Eccè ego mitto vos ſicut agnos inter lupos. Nolite portare ſacculum, neque peram, neq; calceamenta, & neminem per viam ſalutaueritis. In quamcunq; domum intraueritis, primùm dicite: Pax huic domui. Et ſi ibì fuerit filius pacis, requieſcet ſuper illum pax veſtra. Sin autem, ad vos reuertetur. In eadem autem domo manete, edentes & bibentes, quæ apud illos ſunt. Dignus eſt enim operarius mercede ſua. Nolite trãſire de domo in domum. Et in quamcunq; ciuitatem intraueritis, & ſuſceperint vos, manducate, quæ apponuntur vobis, & curate infirmos, qui in illa ſunt, & dicite illis: Appropinquabit in vos regnum Dei. In quamcunq; autem ciuitatem intraueritis, & nõ receperint vos, exeuntes in plateas eius, dicite: Etiàm puluerem, qui adhæſit nobis de ciuitate veſtra, extergimus in vos. Tamẽ hoc ſcitote, quia appropinquabit regnum Dei. Dico vobis, quia Sodomis in illa die remiſſius erit, quàm illi ciuitati. Et in Matthæo Euangeliſta ſcriptũ eſt: Ecce ego mitto vos ſicut oues in medio (Matt. 10. b) luporũ. Eſtote ergò prudentes ſicut ſerpentes, & ſimplices ſicut columbæ. Cauete autẽ ab hominibus. Tradent enim vos in Concilijs, & in ſynagogis ſuis flagellabunt vos, & ad reges & præſides ducemini propter me, in teſtimonium illis & gẽtibus. Cùm autem tradent vos, nolite cogitare, quomodò aut quid loquamini: Dabitur enim vobis in illa hora, quid loquamini. Non enim vos eſtis, qui loquimini, ſed ſpiritus patris veſtri, qui loquitur in vobis. Tradet autem frater fratrem in mortem, & pater filium, & inſurgẽt filij in parentes, & morte eos afficient. Et eritis odio omnibus propter nomẽ meum. Qui autem perſeuerauerit vſque in finem, hic ſaluus erit. Linum nanque & Cletum nihil legitur vnquàm ex pontificali miniſterio egiſſe poteſtatiuè: ſed quantum eis à beato Petro præcipiebatur, tantum ſolummodò agebant. Nam & in canone legitur Nicæno: (Nicæni cõc. cap. 4.) Epiſcopum nanque conuenit, maximè quidem ab omnibus, qui ſunt in prouincia, epiſcopis ordinari. Si autem hoc difficile fuerit, aut propter inſtantem neceſſitatem, aut propter itineris longitudinem, à tribus tamen omnimodis in idipſum conuenientibus, & abſentibus quoque pari modo decernentibus, & per ſcripta conſentientibus, tunc ordinatio celebretur. Firmitas autem eorum, quæ geruntur per vnamquanque prouinciam, metropolitano tribuatur epiſcopo. Omnia quoquè maxima Concilia affirmant, eum nõ eſſe epiſcopum, qui minùs (Epiſcopus non eſt, qui à minori numero, quàm à tribus epiſcopis, cõſecratur.) quàm à tribus epiſcopis, authoritate etiàm metropolitani, fuerit factus epiſcopus. Ideoque illos, quos chorepiſcopos vocatis, quia ab vno (vt audiuimus) fiunt epiſcopo, epiſcopos non eſſe, nec aliquid de pontificali priuilegio agere debere, perſpicuum eſt. Quoniam ſi nomen non habent, quomodò officium poſſunt * habere? (* facere) Si ergò epiſcopi non ſunt, & presbyteri (quorum vicem gerunt, quia ad exemplum & formam Septuaginta olìm fiebant) eſſe deſpiciunt, quid erunt? Profectò quod ratione caret, aut nihil, aut parùm prorsùs eſt. Si quis de his ampliùs, & quòd fieri non debeant, voluerit ſcire, legat prædictorũ Apoſtolicorum decreta, & ibi reperiet. (Damaſi. ſ. & Leonis.) De quibus aliqua & hìc inſerere, dignum duximus. Si domini deſideramus eſſe diſcipuli, ipſius (Damaſi Papæ epiſt. 4. Ioan. 10. c III) imitemur veſtigia, vt de nobis dicatur: Ego ſum paſtor bonus, & agnoſco oues meas, & voco eas nominatìm, & cognoſcũt me meæ, & reliqua. Et iterùm, monente Dominicæ

vocis

Digitized by Google

vocis imperio, quo beatiſſimus Apoſtolus Petrus trina repetitione myſticæ ſanctionis Io. vlt. e imbuitur, vt Chriſti oues, qui Chriſtũ amat, diligenter & cum magna cura paſcat, quoniam ipſius ſanctæ ſedis (cui perabundantiam diuinæ gratiæ præſumus) *ipſius amore & reuerentia cohortantur, vt tantæ ſuperſtitionis, quæ nullius (vt ſæpè dictũ eſt) fulcitur authoritate, periculum (quantùm poſſumus) declinemus, nè beati magiſtri noſtri Io. 21. Petri ſummi Apoſtoli dilectio, qua ſe amatorem Dei eſſe teſtatus eſt, vana inueniatur in nobis: quouiam omnis negligenter paſcens totiès commendatum ſibi Dominicũ gregem, conuincitur ſummum non amare paſtorem: nec eius velle ſe diſcipulum fieri, cuius exempla negligit imitari. Nam gratia prorsùs maior acquiritur, ſi de commiſſis ouibus lucrum offerat Domino ſolicitudo paſtoris. Nam & beatum Iacob, qui pro vxoribus diù ſeruierat, dixiſſe meminimus: Gen. 31. a Viginti annis fui tecum: oues tuæ & capræ ſteriles non fuerunt: arietes gregis tui non comedi, nec captũ à beſtia oſtendi tibi: ego damnum omne reddebam: & quicquid furto perierat, à me exigebas. Die noctuq; æſtu vrebar & gelu, fugiebat ſomnus ab oculis meis. Si igitur ſic laborat & vigilat, qui paſcit oues Laban: quanto labore, quantiſque vigilijs debet intendere, qui paſcit oues Dei? Sed in his omnibus ipſe nos inſtruat, qui pro ſuis dedit ouibus animam, & adiuuet nos, vt de his, qui nobis commiſſi ſunt, fructum multiplicem, ac menſuram ſupereffluentem ad æterna gaudia reportare concedat: tantusq; nos beati Petri Apoſtolorum principis amor accendat, vt in ouili ipſius, cui oẽs creaturæ ſunt traditæ, omnes taliter errantes, & illicita atque prohibita præſumentes, ſanctis veſtris ſtudijs ſummo redintegrare * quatenus cum deſiderio feſtinetis, * qualiter animæ precioſo Chriſti ſanguine redemptæ, eorum non depereant deceptione. Reſtat etiàm, quòd per oſtium hi nequaquàm ſubintrarunt: quia non habebant oſtium, per quod ingrederentur: quia (vt dictũ eſt) ſi nec epiſcopi ſunt, & pluſquàm presbyteri eſſe ambiunt, per quod oſtium intrabunt? cùm hi tantùm duo ordines in Eccleſia legantur, nec ampliùs ad paſtorale officium aliquod patet oſtium, per quod paſtor intret. Audite fratres non me, ſed ipſam veritatem dicentem: Qui non intrat per oſtium in ouile Ioan. 10. a ouium, ſed aſcendit aliunde, ille fur eſt & latro, & reliqua. Cùm etiàm egregius prædicator dicat, Fundamentum aliud nemo 1. Cor. 3. a poteſt ponere, præter id, quod poſitum eſt: prædicta duo fundamenta in Eccleſia tantummodò poſita inueniantur, quicquid ampliùs in his poſitum inuenitur, ſtare nullatenùs poterit. Et ideò, cum omnibus ſuis fundamentis, actionibus atque radicibus vt euellatur, neceſſè eſt, ità vt ampliùs nec pullulare, nec germinare valeat. Non ergò generet, & non faciat vobis, fratres, totiès reperta loquutio faſtidium: quia ſumma neceſſitas eſt ſæpiùs prohiberi, quod totiès illicitè vſurpatur: & quoniam veritas ſæpiùs exagitata, magis ſplendeſcit in lucem: & quod totiès repetendo admonetur, minùs vſurpatur. Sup his enim multa iam ab anteceſſoribus noſtris dicta ſunt: à quibus ipſi, ſicut nunc à nobis, ità olim ab ipſis, damnati & prohibiti ſunt: ideò ſæpiùs repetentes, omnes monemus, vt vitentur huiuſmodi, & à talibus ſe abſtineant, qui noluerint vnà cum eis à ſacerdotali miniſterio, vt rebelles, fieri alieni. Quod ità demùm probare poterimus, ſi tales extirpare, & non eis fauere, decertaueritis: & ità in poſtmodùm de tali re querela ceſſabit: quia contumeliæ ſtudio fit, quicquid interdictum totiès vſurpatur. Omnia hæc decretalia, & cunctorum deceſſorum noſtrorum conſtituta, quæ de eccleſiaſticis ordinibus & canonum promulgata ſunt diſciplinis, ità vobis & omnibus epiſcopis, ac cunctis generaliter ſacerdotibus cuſtodiri debere mandamus, vt ſi quis in illa commiſerit, veniam ſibi deincèps nouerit denegari: quoniam occurreret veritas, ſi falſitas diſpliceret. Et meritò nos, qui ſumma Eccleſiæ tenere debemus gubernacula, cauſa reſpicit, ſi ſilentio faueamus errori. Data* xiiij. kalendas Auguſti, *Iuſtino ſextò & Narſete viris clariſſimis conſulibus. * xiiij. * Iuſtiniano

TVRONICA

SECVNDA SYNODVS,

Tempore Ioannis Papæ III.

A.D. 570. Anno vj. Chereberti Regis. Eſt verò Prouinciale.

TVRONICÆ SECVNDÆ
Synodi capitula.

De cõueotione Synodi perſiogulos annos. 1
De pace ſacerdotali. 2
De compoſitione corporis Dominici ſuper altario. 3
Nè laici in eccleſia clericis miſceaotur. 4
De paſtu pauperum propriorum. 5
De epiſtolis dandis. 6
De remotione abbatum. 7
De his, qui excommunicatis communicãt. 8
Vt io Britannia ſinè conſeoſu metropolitani vel comprouincialium, epiſcopi non ordinentur. 9
Vt nullus clericorum familiaritate extranearum mulierum vtatur. 10
Vt epiſcopus oullam ignauiã ad diſtringeodum habeat, ſed etiàm ſi neceſsè fuerit, ab alijs adiuuetur epiſcopis. 11
Vt nullam det epiſcopus occaſionem ad detrahendum ſibi. 12
Epiſcopus clericos, & in domo ac aliàs, habeat cooſeruationis teſtes. 13
Nè epiſcopum mulieres proſequantur. 14
Nè duo clerici in vno ſtraio recumbaot. 15
Nè monachus coniugio copuletur. 16
Nè ſola mulier monaſterium adeat. 17
De obſeruatione ieiuniorum. 18
De obſeruatione pſalleodi. 19
Nè archipresbyteri coniugati, ſinè teſtimonio clericorum dormiant. 20
De virginibus & reliquis caſtitatẽ profeſſis vel viduis, quæ poſt mutatam veſtem coniugio copulatæ ſunt. 21
De adulterinis, vel inceſtooſis coniunctionibus. 22
De Kalendis Ianuarij, & cathedra ſancti Petri. 23
De hymnis recipiendis. 24
De his, qoi per diſcordias regum, res eccleſiarum aut ſacerdotum competunt. 25
De peruaſoribus rerum eccleſiaſticarũ. 26
De iudicibus, qui pauperes opprimunt. 27
Nè ſacerdotium per pecuniã acquiratur. 28

PROOEMIVM.

Ecclesiaſticæ diſciplinæ debet eſſe ſuffragium, congregatio ſacerdotum: nec aliud erit ſuæ ſolicitudinis tam peculiare conſcribere, quàm quid ad fundamentum religionis proficere recognouerit, operari oon eſſet, vt cùm paſtoralis cautela propagatur in ouilis cuſtodia, paucorum veneranda decreta, ſint ſalutis publicæ documeota. Et quoniam qood omitti oon decet, oportet implere, præſertim cùm cuius ad animarum iotellectualium (de quibus Deo cura eſt) forma proceſſit, eius traditionis lex ad pontifices manauit: neceſsè eſt vigilantiſſimè prouidere, repulſo torpore, vt quicquid ab antiquis patribus ſtatutum de tramite canonico, qoarundam perſonarum temeritate cernitur imminutum, reuocaodum eſt in ſtatum priſtinum, vt poſſint malè admiſſa corrigi, & oon admittenda damnari. Magna eſt enim in ipſa ſeueritate pietas, per quam tollitur peccandi facultas. Nam vbi inſana libertas generat vuloera, ſacerdotalis diſtrictio dat medelam. Quapropter (Chriſto auſpice) in Turonica ciuitate Coocilio concordante, iuxta coooiueotiam glorioſiſſimi domini* Chariberti regis aooueotis, coadunati pro pace & inſtructione eccleſiæ, opportunum credimus, ſubtèt aooexa decreta cooficere, & ſubſcriptionibus proprijs roborare, vt retundantur noxia, propagentur optata, oè taciturnitate ſileotij, vitioſorum criminum outriri videretur liceotia, non abſciodi: & quæ opportuna erant pro qualitate temporis adijci, non paterentur oegligi, ſed procurentur impleri.

Matth. 6.

* Ariberti.

CAPITVLVM PRIMVM.

Placuit itaque Sancto Coocilio, interpoſita virtute domini Martini, in ſaocta baſilica ſua conſcribi, vt bìs ad ſyoodum annis ſingulis metropolitaous & comprouiociales ſui in locum, quem deliberatio metropolitani elegerit, Deo propicianre conueniant, aut ſi oeceſſitas, ſicut hactenùs, ioeuitabilis præpedierit, vel ſemèl in anno, ſioè cuiuſlibet excuſatiooe, perſonæ, id eſt, regiæ vel priuatæ, ſinè cuiuſcunque vtilitatis obſtaculo, præter infirmitatis certiſſimæ * labore præuentum, nullius occaſiooe velaminis habeat vnuſquiſque coocurſum: ſed (ſicut dictum eſt) neque per impedimeotum ordinationis regię, neque ſub occaſione vtilitatis, aut cauſæ propriæ debeat à Concilio ſeparari, Apoſtolo prædicante: Quis nos ſeparabit à charitate Chriſti? tribulatio? an anguſtia? an perſecutio?

Rom. 8.

ſecutio? an fames? an nuditas? an periculum? an gladius? & reliqua. Non debet ſpirituali operi etiàm regalis preſerri preceptio, cùm primum in Eccleſia ſit mandatum, Diliges
Matt. 22. d Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota virtute tua. Vndè non debet præcepto Domini perſona cuiuſlibet hominis anteponi, neque debet terrenæ conditionis actio vel perſona terrere, quos Chriſtus ſpe crucis armauit. Si quis Epiſcopus (vt ſuperius dictum eſt) ad ſynodum venire diſtulerit, vſque ad maiorem ſynodum à metropolitano, & comprouincialibus maneat excommunicatus, nec ei ex alia prouincia vllus epiſcopus intereà communicare præſumat. Ipſe enim ſuæ diuiſionis præparat inſtrumenta, qui cum ſuis fratribus in membris Eccleſiæ non concordat.

2 Item decernitur propter illud cœleſte
Ioh. 14. d mandatum, Pacem meam do vobis, vt pontificalis affectus inter ſacerdotes inuiolabiliter conſeruetur. Verùm ſi pro peccatis (vt aſſolet) ex cauſa liuor emerſerit, vt pendente certamine ſibi inuicèm reconciliari non poſſint, electis ab vtraque parte fratribus, id eſt, presbyteris, præponderante dulcedine litis iacula finiantur, & vota pacis acquirant. Nam
Matt. 7. a qua fronte feſtucam de alterius oculo velit eruere, qui in ſuo trabem non reſpicit imminentem? Aut quid in alijs arguit, à quo magìs vitijs fons inundat? Si qui autem ab vtraque parte (vt dictum eſt) electis presbyteris, atque mediãtibus fratribus, hoc eſt, ſuis membris, reconciliari neglexerit, cùm ad ſynodum venerit, non ſolùm reatum coram coepiſcopis ſe cognoſcant incurrere, verùm etiàm congruæ pœnitentiæ intelligat vindictam ſubire. Opportunum namque eſt, illum animaduerſione ſuccumbere, qui intelligendo peccauit; & quod docere debuit, in ſeipſo neglexerit.

3 Vt corpus Domini in altari, non in imaginario ordine, ſed ſub crucis titulo cõponatur.

4 Vt laici ſecus altare, quo ſancta myſteria celebrantur, inter clericos tam ad vigilias, quàm ad Miſſas, ſtare penitùs nõ præſumant; ſed pars illa, quæ à cancellis versùs altare diuiditur, choris tantùm pſallentium pateat clericorum. Ad orandum verò & communicandum laicis & fœminis, ſicut mos eſt, pateant ſancta ſanctorum.

Notatu dignum 5 Vt vnaquæque ciuitas pauperes & egenos incolas alimentis congruentibus paſcat ſecundùm vires, vt tam vicini presbyteri, quàm ciues omnes, ſuum pauperem paſcãt: quo fiet, vt ipſi pauperes per ciuitates alias non vagentur.

6 Vt nullus clericorum vel laicorũ, præter epiſcopos, epiſtola facere præſumat.

7 Vt epiſcopus nec abbatem, nec archipresbyterum, ſinè omnium ſuorum cõpresbyterorum & abbatum conſilio, de loco ſuo præſumat eijcere, neq; per præmia aliũ ordinare, niſi facto Concilio tam abbatum quàm presbyterorum ſuorum, quos culpa aut negligentia eijcit, cum omnium presbyterorum conſilio refutentur.

8 Quicũque epiſcopus illum, quem alter epiſcopus excommunicatum habet, poſtquã fuerit de ipſius excommunicatione cõmonitus, communicare præſumpſerit, vſque ad ſynodum excommunicatus habeatur.

9 Adijcimus etenim, nè quis Britannum aut *Romanorum in Armorico, ſinè metropolitani aut comprouincialium voluntate vel literis, epiſcopum ordinare præſumat. * Romani
Quòd ſi quis contraire tentauerit, ſententiã in anterioribus canonibus prolatam obſeruet, & à noſtra charitate vſque ad maiorem ſynodum ſe cognoſcat remotum & excommunicatum: Quia meritò à charitate noſtra vel noſtris eccleſijs ſegregantur, qui patrum ſtatuta contemnunt.

10 De familiaritatibus mulierum licè crebriùs ſit in canonibus replicatum, attamen neceſsè eſt, vt ſi ſecti vir atq; mulier, qui malè pullulauerant, redeãt, rursùs fidei falce ſuccidantur, & iam radicitùs eruantur: Nullus ergò deincèps clericorum pro occaſione neceſſitatis faciendæ veſtis, aut cauſa ordinandę domus extraneam mulierem ĩ domo ſua habere præſumat. Et cùm iubeamur victum aut veſtium artificiolo quærere, & manibus proprijs laborare: quid opùs eſt in domo ſerpentem includere pro veſte, quæ multiformem veſtem non propreteà deponit, vt nudetur, ſed vt ſe, dum renouatur, oſtendat clariorem?

11 Nullus ergò clericorum, non epiſcopus non presbyter, non diaconus, non ſubdiaconus, quaſi ſanctimonialem, aut viduã, vel ancillam propriam, pro confirmatione rerum in domo ſua ſtabilire præſumat: quæ & ipſa extranea eſt, dum non eſt mater, aut ſoror, aut filia: quæ etiàm pronior propinquabit ad culpam, dum dignoſcitur ſubiecta dominatui. Si quis, aut presbyter, ſeu diaconus, aut ſubdiaconus, de hac re ſtatuta patrum vel noſtra temerare præſumpſerit, excommunicetur.

12 Si quis epiſcopus ad diſtringendum eos, qui in hac facilitate perdurant, negligens apparuerit, ſicut in ipſa ſancta baſilica eſt publicè recitatum, ex conſenſu communi atque totius populi, ſententiam prædeceſſorum canonum ſe incurrere omninò cognoſcat, ſic tamen, vt tam metropolitanus ſuis comprouincialibus, quàm comprouinciales metropolitano ſuo, ſi reſiſtere, aut contemnere epiſcopum clerici ſui præſumpſerint, dent omninò ſolatium. Et quia dixit ſancta
ſcriptura, Frater fratrem adiuuans, exaltabitur: quicunque pro cauſa Dei, fratri ſuo ſolatium commonitus dare diſtulerit, vſque ad ſynodum remoueatur. Nam ſi epiſcopus ſe Prou. 18. c

contemni

contemni ſentiens, fratres ſuos in ſolatium ſuum non commonuerit, ipſe ſciat, qualiter reddat Domino rationem.

13 Epiſcopus coniugem, vt ſororem, habeat: & ità ſancta gubernatione gubernet domũ omnẽ, tam eccleſiaſticã, q̃ propriam, vt nulla de eo ſuſpicio quaqua ratione conſurgat. Et licèt (Deo propicio) clericorum ſuorum teſtimonio caſtus viuat, quia cum illo tam in cella, q̃ vbicunq; fuerit, ſecũ habitent, cumq; presbyteri, & diaconi vel deinceps clericorũ turba iuniorum (Deo adiutore) conſeruent: ſic tamen propter zelotem Deum noſtrum, tam longè abſint, mãſionis ꝓpinquitate diuiſi, vt nec hi, qui ad ſpem recuperandi clericorum ſeruitute nutriũtur, famularum propinqua cõtagione polluant.

14 Epiſcopum, epiſcopam non habentẽ nulla ſequatur turba mulierũ, licèt ſaluetur vir per mulierem fidelem, ſicut & mulier ꝑ virum fidelẽ, vt Apoſtolus ait. Nam vbi talis cuſtodia neceſſaria nõ eſt, quid eſt neceſſè, vt miſeria proſequatur, vndè fama conſurgat? Habeant miniſtri eccleſiæ, vtiq; clerici, qui epiſcopo ſeruiunt, & eum cuſtodire debent, licentiam, extraneas mulieres de frequentia cohabitationis eijcere. *1. Cor. 7.c*

15 Et nè occaſio famam laceret honeſtatis, quia aliqui laici, dum diuerſa perpetrant adulteria, hoc quod de ſe ſciunt, in alijs ſuſpicantur, ſicut ait Seneca, peſſimum in eo vitium eſſe, qui in id, quo inſanit, cæteros putat furere. Vt ergò ipſe ſiniſtræ exiſtimationis aditus amputetur, nullus ſacerdotum ac monachorum colligere alium in lecto ſuo præſumat. Nec liceat monachis cellulas habere communes, vbi aut bini maneant, aut * peculiares reponi poſſint, ſed ſchola labore communi conſtruatur, vbi omnes iaceãt, aut abbate, aut præpoſito gubernante: vt dũ duo vel tres viciſsìm & legant & excubent, alij conſolentur: vt non ſolùm ſit cuſtodia corporum, ſed & ſurgat pro lectione aſſidua profectus animarum. *Seneca.* **ſingulare.*

16 Si qui in monaſterio conuerſi ſunt, aut conuerti voluerint, nullatenùs exindè habeant licentiam euagandi, nec (quod abſit) vllus eorum cõiugem ducere, aut extranearum mulierum familiaritatem habere. Nam ſicut ſuprà dictum eſt, ſi vxorem duxerit, excommunicetur, & de vxoris malè ſociatæ conſortio, etiàm iudicis auxilio ſeparetur. Quòd ſi iudex ad hoc ſolatium dare noluerit, excommunicetur. Qui infelix monachus tali coniunctione fœdatus, ſi per cuiuſcunq; patrocinium ſe conatus fuerit defenſare, & is, qui in hac pertinacitate ꝑdurat, & illi, qui eum exceperint ad defenſandum ab Eccleſia ſegregentur, donèc reuertatur ad ſepta monaſterij, & indictam ab abbate, quàm diù præceptum ei fuerit, agat pœnitentiam, & poſt ſatisfactionem reuertatur ad gratiam.

17 Vt mulier intra ſepta monaſterii nullatenùs introire permittatur. Si abbas in hac parte, aut præpoſitus negligens apparuerit, qui eam viderit, & non ſtatìm eiecerit, excommunicetur.

18 De ieiunijs verò antiqua à monachis inſtituta conſeruentur, vt de Paſcha vſque quinquageſimam, exceptis Rogationibus, omni die fratribus prandium præparetur. Poſt quinquageſimam tota hebdomoda exactè ieiunent. Poſteà vſque ad Kalendas Auguſti, ter in ſeptimana ieiunent, ſecunda, quarta, & ſexta die, exceptis his, qui aliqua infirmitate conſtricti ſunt. In Auguſto, quia quotidiè Miſſæ ſanctorum ſunt, prandium habeant. In Septembri toto & Octobri & Nouembri, ſicut priùs dictũ eſt, ter in ſeptimana. De Decembri vſque ad Natalem Domini, omni die ieiunent. Et quia inter Natalem Domini & Epiphaniam, omni die feſtiuitates ſunt, itemque prandebunt. Excipitur triduum illud, quo ad calcãdam Gentilium conſuetudinem, patres noſtri ſtatuerunt priuatas in Kaleñ. Ianuarij fieri litanias, vt in eccleſijs pſallatur, & hora octaua in ipſis Kalendis circumciſionis Miſſa Deo propicio celebretur. Poſt Epiphaniam verò vſque ad quadrageſimam, ter in ſeptimana ieiunent.

19 Itemque pro reuerentia domini Martini, vel cultu ac virtute, id ſtatuimus obſeruandum, vt tam in ipſa baſilica ſancta, quam in eccleſijs noſtris, iſte pſallendi ordo ſeruetur: Vt in diebus feſtis ad matutinum ſex antiphonæ binis pſalmis explicentur. Toto Auguſto * manicationes fiant, quia feſtiuitates ſunt & Miſſæ ſanctorum. Septembri, ſeptem antiphonæ explicẽtur binis pſalmis, Octobri, octo ternis pſalmis. Nouembri, nouem ternis pſalmis. Decembri, decem ternis pſalmis. Ianuario & Februario, itidèm vſque ad Paſcha. Sed vt poſſibilitas habet, qui facit ampliùs pro ſe, & qui minùs, vt potuerit: ſupereſt, vt vel duodecim pſalmi expediantur ad matutinum, quia patrum ſtatuta præceperunt, vt ad ſextam ſex pſalmi dicatur, cum Alleluia; & ad duodecimam duodecim, itemque cum Alleluia, quod etiã (angelo oſtendente) didicerunt. Si ad duodecimam duodecim pſalmi, cur ad matutinum non itemque vel duodecim explicentur? Quicunque minùs quam duodecim pſalmos ad matutinum dixerit, ieiunet vſque ad veſperam, panem cum aqua manducet, & non illi ſit altera in illa die vlla refectio. Et qui hoc facere contempſerit, vna hebdomada panem cum aqua manducet, & ieiunet omni die vſque ad veſperum. **l. matutinæ cõnctiones*

20 Archipresbyteri vicani, & diaconi & ſubdiaconi, non quidem omnes, ſed plures in hac ſuſpicione tenentur à populo, quòd cum coniugibus ſuis maneant. Pro qua re, hoc placuit obſeruare, vt quotieſcunque archipresbyter ſeu in vico manſerit, ſeu ad

villam ſuam ambulauerit, vnus lector canonicorum ſuorum, aut certus aliquis de numero clericorum cum illo ambulet, & in cella, vbi ille iacet, lectum habeat pro teſtimonio. Septem tamen inter ſubdiaconos & lectores vel laicos habeat conceſſos, qui viciſſim ſeptimanas ſuas cum illo facere omninò procurent: & qui diſtulerit, fuſtigetur. Et ſi in hoc presbyter negligens inuentus fuerit, quòd non hoc ſic implere contendat, triginta diebus communione priuetur, donèc pœnitentiam agat, & ſic reuertatur ad gratiam. Reliqui presbyteri, & diaconi, ac ſubdiaconi vicani, hoc* ſtudio ſe cuſtodiant, vt mancipiola ſua ibi maneant, vbi vxores ſuæ: illi tamen ſegregatim ſolitarij in cella iaceant, & oreot, & dormiant. Nam qui vxores non habent, in parte de mancipiolis ſuis habeant cellulas ſegregatim, vbi & ipſi itidèm & orent ſegregati, & dormiant. Nam ſi iouentus fuerit presbyter cum ſua presbytera, aut diaconus cum ſua diaconiſſa, aut ſubdiaconus cum ſoa ſubdiaconiſſa, annum integrum excommunicatus habeatur: & depoſitus ab omni officio clericali, inter laicos ſe obſeruare cognoſcat: eo tamen permiſſo, vt inter lectores in pſallentium choro colligatur. Illi verò archipresbyteri, qui talem cautelam ſoper iuniores ſuos habere noluerint, & oon eos habuerint ſtudio diſtringendi, ab epiſcopo ſuo in ciuitate retrudantur in cellam, ibiq; menſe integro panē cum aqua manducent, & pœnitentiam agāt pro ſibi credito clero: quia nulli clericorū, ioxta ſententiam canonum, cum coniuge ſua manere permittitur. Et quia hæreſis Nicolaitarum per Nicolai facilitatem ſurrexit; vbi legitur iſta hæreſis presbyterorū à quo presbytero primùm ſurrexerit? etiàm quòd nullus potuit æſtimare, quòd auderet ille, q corpus Domini conſecrat, talia perpetrare, niſi tempore nouiſſimo pro peccatis noſtris iſta ſurrexerunt. Si illi diaconi omnium ſententia epiſcoporum damnati ſont, & hæretici reputati, ac ſi tales diacooi illi ſubiacent maledictioni, qoos patrum ſtatuta pro hac cauſa damnarunt: quid illi infelices presbyteri, qui tali ſunt peccato ſubiecti, vt alios trahant in præceps ſecum, qui eos tali ordine viuere cernunt? Et qui deberent eſſe forma præcepti, ipſi inueniantor norma peccati? Rectius eſt, vt caput morbidum, ſi curari non poteſt, amputetur, quàm grex per eundem inficiator. Talis ergò ſacerdos & paſtor non debet à populo venerari, ſed renui, qui non formam diſciplinæ, ſed vitij docet, dum ſeipſum non corrigit.

Margin: * ſtudioſè — Locus obſcurus.

21 Et quia in ſententia Papæ Ionocentij ad Victricium epiſcopum Rothomagenſem lata, legitur ſcriptum de virginibus, quæ CHRISTO ſpiritaliter nupſerunt, & velari à ſacerdote meruerunt, ſi poſteà nupſerint, quòd vix etiàm ad agendam pœnitentiam mereantur accedere; quia ſic dicit: Si enim de omnibos hæc ratio cuſtoditur, vt quæcunque (viuente viro) alteri nupſerit, habeatur adultera: quanto magis & illa damnanda eſt, quę antè immortali ſponſo ſe conionxerat, & poſteà ad humanas nuptias traoſmigraoit? Et adiecit: Hæ verò, quæ necdùm ſacro velamine tectæ ſunt, tamē in propoſito virginali ſemper ſe manere ſimulauerant, licèt velatæ non ſint, ſi poſteà nupſerint; his agenda aliquanto tempore pœnitentia eſt, quia ſponſio earum à Deo tenebatur. Nam ſi inter homines ſolet bonæ fidei contractus nulla ratione diſſolui, quanto magis iſta pollicitatio, quam cum Deo pepigerunt, ſolui ſinè viodicta noo debet? Poſt hoc de viduis adiunxit: Nam ſi Paulus Apoſtolus, ſi à propoſito viduitatis diſceſſeruot, dixit eas habere damnationem, vbi ait, quia primam fidem irritam fecerunt; &c. quis ſacerdotem contra decreta talia, quæ à ſede Apoſtolica ꝓceſſerunt, agere præſumat? vel quis (quod peius eſt) contra ſententiam, quā vas electionis Paulus apoſtolus (ſpiritu ſancto miniſtrante) promulgauit, aliud conſcribere vlla ratione præſumat, cùm dicat ipſe per ſpiritum ſanctum, qui prędicauerit pręter id, quod prędicaui, anathema ſit? Et quorum authorum valere poſſit prædicatio, niſi quos ſedes Apoſtolica ſemper aut intromiſit, aut apocryphos fecit? Et patres noſtri hoc ſemper cuſtodierunt, quod eorum pręcepit authoritas. Nos ergò hoc ſequentes, quod vel apoſtolus Paulus, vel papa Innocetius ſtatuit, in canonibus noſtris inſerentes ſtatuamus obſeruandum, vt nullus ſacratam Deo virginem quę in honorem Chriſti veſtē mutauit, aut rapere, aut competere, aut ſibi coniugem ſociare præſumat: quia etiàm lex Romana conſtituit, vt quicunque ſacratam DEO virginem, vel viduam fortaſsè rapuerit, ſi poſteà eis de coniunctione conuenerit, capitis ſententia feriantur. Item ſi quis, non dicam rapere, ſed attentare matrimonij iungendi cauſa, ſacram virginem auſus fuerit, capitis ſentētia feriatur. Cùm etiā in chronicis habeator de virginibus Gentilium tēpore, quæ ſe deæ Veſtæ ſacrauerāt, poſtmiſſo propoſito, & corrupta virginali gratia, legali ſententia vioas io terra fuiſſe defoſſas. Si propbana colentes, tali ſunt ſententia cōdemnatæ: quantò magis, quæ in honorem redemptoris ſui ſe veſte mutauerint, & perſeuerare noluerint, vtique grauem debēt expectare ſententiam? ſicut in Arelatenſi ſynodo habetur inſertū: De puellis, quæ ſe vouerunt Deo, & præclari nominis decore floruerunt, ſi poſt 25. præſertim ætatis ſuæ annū ad terrenas nuptias ſpōtè trāſieriot, id cuſtodiendum eſſe decreuimus, vt cū his, quibus ſe alligauerunt, cōmunione priuentur, ità vt eis poſtulantibus, pœnitentia non negetur, cuius pœnitentiæ communio multo tempore

Margin: Cap. 10. 27. q. 1. Quæ Chriſto — Cap. 13. 27. q. 1. Hę verò — 1. Timo. 5. b — Authoritas ſedis Apoſtolicæ. — Galat. 1. d — l. Si quis C. de epiſc. & cleric. — In 2. ſyno. cap. 13.

Digitized by Google

Can 26. eiuſd. cõc. pore differatur, cùm etiã id in antiquis Mileuitanis canonibus fuerit ſtatutũ. Item placuit, vt quicunq; epiſcoporum neceſſitate periclitãtis pudicitiæ virginalis (cùm vel petitor potens, vel raptor aliquis formidatur, vel ſi aliquo etiàm mortis ſcrupulo periculoſo compuncta fuerit, nè nõ velata moriatur, aut exigentibus parentibus, aut his, ad quorum curam pertinet) velauerit virginẽ, ſeu velauit intra 25. annos ætatis, non ei obſit concilium, quod de iſto annorum numero conſtitutum eſt. Nos verò quos lex peri- Carthag 3. cap. 4. mi iubet, (ſi cupiunt audire præconem) volumus vt conuertantur ad vitam. Nam petimendi ſunt oris gladio, & à communione priuandi, ſi relicta ſibi decreta ſeniorũ obſeruare noluerint & paſtorem ſuum audire deſpexerint, & eſſe ſeparati noluerint. Qui ergò in hac pertinacia perdurare voluerint, & plùs in vulutabro malæ conuerſationis permanere, quam ſede vetito coniugio ſeparare, perenni excommunicatione damneotur. Et quicunque epiſcoporum, aut presbyterorum, vel diaconorum, aut ſubdiaconorũ eos communicare præſumpſerit, vſque ad ſynodum ab omnibus epiſcopis excommunicatus habeat: & excludatur excuſationis adinuentio, quam modò aliquæ dicere meditantur, quòd propterea ſe veſte mutauerint, nè eas inferiores perſonæ macularent, cùm non ſolùm domini glorioſæ memoriæ Childebertus & Clotharius reges, conſtitutionem legum de hac re cuſtodierint & ſer- * Arithbertus uauerint, (quam nunc dominus * Charibertus rex ſucceſſor eorum, pręcepto ſuo roborauit) vt nullus vllam puellam abſque parentum voluntate trahere aut accipere præſumat. Quæcunque ergò timet violentiam, & non vult habere maritum, refugiat ad eccleſiam, donèc propinqui poſſint eã principis Imperio, aut ſacerdotis vel eccleſiæ beneficio liberare & defenſare, ac cõdigno ſociare marito. Nam quę ſe veſte mutauerit, abſque dolo, in eo propoſito qood diſpoſuit, perſeuerare procuret. Illud verò, quod aliqui dicant, vidua, quæ benedicta non fuit, quarè non debet maritũ accipere? cùm oẽs ſciant, quòd nunquàm in canonicis libris legitur benedictio vidualis; quia ſolum propoſitum illi ſufficere debet. ſicut in Epaunẽ- Can 21. eiuſd. Concilij. ſibus canonibus à Papa Auito, vel omnibus epiſcopis conſcriptum eſt: Viduarum conſecrationem (quas diaconas vocãt) ab omni Can 27 cõcilij religione nſa penitùs abrogam'. Et expreſ- ſius decretum eſt in ſynodo Arelatenſi, pro- 2. Eld 9. Num. 26. Neem 5. 18 feſſas viduas, ſi in incontinentia perſtiterint cum raptoribus eſſe damnandas. In prophetis legitur, quia de alienigenis contra interdicta Dei, Hebræi ſortiti fuiſſent vxores, populum Dei à Gentibus ſuperatum. Pòſt prędicante propheta, quia dimiſere vxores & filios, & ſeparauerunt ſe ab illicitis cõiugijs, ſtatim victoriam fuiſſe ſecutam. Quicunque ergò de laicis ingenuus, cum talibus excommunicatis participare prępumpſerit, excommunicatum ſe eſſe cognoſcat.

23 De inceſtis verò cõiunctionibus cenſuimus, ſtatuta canonum vetera non irrumpi. Satis enim facimus, ſi in hac parte ſtatuta priſca ſeruemus. Sed propterea fuit iterare neceſſarium, quia dicunt plures, quaſi illud per prædeceſſorum negligentiam ſacerdotũ illis non fuiſſet apertum. Sed reuerà mentiuntur, cùm ſciamus tales, ac tantos viros nullatenus huic negligentiæ ſubiacuiſſe, ſed hoc, quod ſcripturę ſanctę teſtantur, aſſiduè prædicaſſe. Propterea placuit etiam de voluminibus librorum pauca perſtringere, & ca omnibus interere, vt excerpta lectio de aliis libris in vnum, recitetur ad populum. Sic enim Dominus locutus eſt: Cuſtodite leges Leu. 18. abc meas, atque iudicia, quę faciens homo, viuet in eis. Ego Dominus: Omnis homo ad proximam ſanguinis ſui non accedet, vt reuelet turpitudinem eius. Ego Dñs: Turpitudinem patris tui, & turpitudinem matris tuæ non diſcooperies: mater tua eſt, non reuelabis turpitudinem eius. Turpitudinem vxoris patris tui non diſcooperies, turpitudo enim patris tui eſt. Turpitudinem ſororis tuæ ex patre, ſiue ex matre, quæ domi vel foris genita eſt, non reuelabis. Turpitudinem filiæ filij tui, vel neptis ex filia, nõ reuelabis: quia turpitudo tua eſt. Turpitudinem filiæ vxoris patris tui, quam peperit patri tuo, & eſt ſoror tua, non reuelabis. Turpitudinem ſororis patris tui, non diſcoperies, quia caro eſt patris tui. Turpitudinem ſororis matris tuæ non reuelabis, eo quod ſit caro matris tuæ. Turpitudinem patrui tui, non reuelabis, nec accedes ad vxorem eius, qui tibi affinitate coniungitur. Turpitudinem nurùs tuę non reuelabis, quia vxor filij tui eſt, nec diſcooperies ignominiam eius. Turpitudinem vxoris fratris tui, non reuelabis, quia turpitudo fratris tui eſt. Turpitudinẽ ſororis tuæ & filiæ eius, non reuelabis. Filiam filiæ eius, & filiã filiæ illius nõ ſumes, vt reueles ignominiã eius, qoia caro illius ſunt: & talis coitus inceſtus eſt. Sororem vxoris tuæ in pellicatum illius non accipies, nec reuelabis turpitudinem eius. Cum vxore proximi tui non coibis, nec ſeminis commixtione maculaberis. Maledictus homo, qui faciet ſculptile Deu 27. cd & cõflatile, abominationem Domino, opus manuum artificum, ponetq; illud in abſcondito: & reſpondebit omnis populus & dicet, Amen. Maledictus, qui non honorat patrem ſuum & matrem: & dicet omnis populus, Amen. Maledictus, qui transfert terminos proximi ſui: & dicet omnis populus, Amen. Maledictus, qui errare facit cæcum in itinere: & dicet omnis populus, Amen. Maledictus, qui peruertit iudicium aduenę, pupilli ac viduæ: & dicet omnis populus, Amen. Maledictus, qui dormit cum vxore

patris ſui, & reuelat operimentum lectuli eius: & dicet omnis populus, Amen. Maledictus, qui dormit cum ſorore ſua filia patris ſui, ſiue matris ſuæ: & dicet omnis populus, Amen. Maledictus, qui dormit cum ſocru ſua: & dicet omnis populus, Amen. Maledictus, qui clàm percuſſerit proximum ſuum: & dicet omnis populus, Amen. Itemque ait ſacra ſententia legum, quę in hac explanatione omni homini tam docto quàm indocto aperta eſt, vt quiſquis aut ſororis, aut fratris filiam, aut certè gradu cõſobrinã, aut fratris vxorẽ, ſceleratis ſibi nuptijs iunxerit, huic pœnæ ſubiaceat, vt de tali conſortio ſeparetur, & reliqua. Item alia, Quæcunque mulier ſororis ſuę maritũ poſt mortem illius acceperit, vel ſi quis ex viris, mortua vxore, ſororẽ eius alijs nuptijs ſibi coniunxerit, nouerit tali conſortio ſe eſſe notabilem. In ſynodo Aurelianeñ. quam inui-
Can. 20. ctiſſimus rex Clodouæus fieri ſupplicauit, ſic decretum eſt. nè ſuperſtes frater torũ defuncti fratris præſumat aſcendere, nève ſibi quiſquam amiſſæ vxoris ſororem audeat ſociare: quod ſi fecerint, eccleſiaſtica diſtri-
Can. 30. Epauneñ. Concil. ctione feriantur. In Epaunenſibus canonibus à Papa Auito vel reliquis epiſcopis conſtitutum eſt; Inceſtis coniunctionibus nihil prorsùs veniæ reſeruamus, niſi cùm adulterium ſeparatione ſanauerint. Inceſtus verò nec vllo coniugij nomine prædicandos, pter illos quos dinumerare funeſtũ eſt, hos eſſe cenſuimus: Vt ſi quis relictam fratris, q̃ penè priùs ſoror extiterat, carnali coniunctione violauerit: Si quis inſupèr germanam vxoris ſuæ acceperit, ſi quis nouercam duxerit, ſi quis conſobrinę, ſobrinęq; ſe ſociat, ab eccleſia ſegregetur. Quòd vt à præſenti tempore prohibemus, ita ea quæ ſunt anteriùs inſtituta, non ſoluimus, nè quis relictæ auunculi miſceatur, aut patrui, aut priuignę concubitu polluatur. Sanè quibus coniunctio illicita interdicitur, habebunt ineundi melioris coniugij facultatem. In canonibus etiàm Arueroenſibus à beatiſſimis patribus
Ca. 11 eiuſ. Concil. ſic habetur inſertum: Si quis relictam fratris, ſororem vxoris, priuignam, conſobrinámve relictam, id eſt, patrui, vel auunculi, carnalis contagij macula crediderit violandam, & auſu ſacrilego authoritatem diuinæ legis, ac iura naturæ perruperit, & cui charitatis ac pii affectus ſolatia exhibere debuerat, ſuorum hoſtis ac pudicitiæ expugnator, vim inferre tentauerit, apoſtolicæ Conſtitutionis ſententia feriatur. Et quàm diù in tanto verſatur ſcelere, à Chriſtiano cœtu atque conuiuio, & eccleſiæ communione priuabitur. Nos hoc, quod patres noſtri ſtatuerunt, in omnibus roboramus: quia præcepto Domini, Apoſtolo prędicante docemur, vt à nobis filii noſtri ſeueritate potiùs corrigantur, quàm ignaua tepiditate ad perpetranda grauiora laxentur, vbi

ait: Quid vultis? in virga veniã ad vos, an in charitate & ſpũ mãſuetudinis? Omninò auditur inter vos fornicatio, & talis fornicatio qualis nec inter gẽtes, ità vt vxorẽ patris ſui aliquis habeat. Et vos inflati eſtis, & non magis luctum habuiſtis, vt tollatur de medio veſtrùm, qui hoc opus fecit. Ego quidem abſens corpore, præſens autem ſpiritu, iam iudicaui, vt præſens, eum, qui ſic operatus eſt, in nomine Domini noſtri Ieſu Chriſti, congregatis vobis in meo ſpiritu, cum virtute Domini noſtri Ieſu, tradere huiuſmodi hominem ſatanæ in interitum carnis, vt ſpiritus ſaluus ſit in die Domini noſtri Ieſu Chriſti. Ergò quia dixit Apoſtolus, Imitatores mei eſtote, ſicut & ego Chriſti: non nos præſumptuoſos exiſtimet homo, ſi ſequentes Apoſtolum, quenquam ab eccleſia ſegregamus, donèc reminiſcatur, & reuertatur ad vitam, quam per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum & baptiſmum meruit habere perpetuam, nè iam, peccato faciente, ac diabolo perſuadente, perdat & baptiſmi gratiam & vitam æternam.

1. Cor. 4. d 1. Cor. 5. ab

1. Cor. 4. a 1. Cor. 11. a

23 Enimuerò, quoniam cognouimus nõnullos inueniri ſequipedas erroris antiqui, qui Kaleñ. Ianuarii colũt, cùm Ianus homo gentilis fuerit rex quidem, ſed Deus eſſe nõ potuit. Quiſquis ergo vnum Deum patrem regnantem cum filio & ſpirituſancto credit, certè hic non poteſt integer Chriſtianus dici, quia aliqua de gentilitate cuſtodit. Sũt etiàm, qui in feſtiuitate cathedræ * Domni Petri Apoſtoli * cibos mortuis offerunt, & poſt Miſſas redeũtes ad domos proprias, ad gentilium reuertuntur errores, & poſt corpus Domini, ſacratas dæmoni eſcas accipiunt. Cõteſtamur illam ſolicitudinem tam paſtores quam presbyteros gerere, vt quęcunque in hac fatuitate perſiſtere viderint, vel neſcio ad quas petras, aut arbores, aut ad fontes deſignata loca gentilium perpetrare, quæ ad eccleſię rationem non pertinent, eos ab eccleſia ſancta auctoritate repellant, nec participare ſancto altario permittant, qui gentilium obſeruationes cuſtodiunt. Quid enim dæmonibus cum Chriſto commune, cùm magis ſumẽdo iudicium delicta videatur addere, quàm purgare?

* Victimas

24 Licèt hymnos Ambroſianos habeamus in canone, tamen quoniam reliquorũ ſunt aliqui, qui digni ſunt forma cantari, volumus libenter amplecti eos, præter ea quorum authorum nomina non fuerint in limine prænotata: quoniam quæ fide conſtiterint, dicendi ratione non obſtant.

1. Cor. 11.

25 Illud quoque, quanquàm priorum canonica ſit authoritate præfixũ, q̃ dum inter ſe ſæuiũt dñi noſtri, ac malorũ hoĩm ſtimulo concitãtur, & alter alterius res rapida cupiditate puadit, nè iſta caduca actione, qua inter ſe aguntur, eccleſiaſtica iura contingere, aut contaminare præſumant, inuiolabi-

liter

liter obſeruandum cenſemos, vt quicunque tam eccleſiæ, quàm epiſcopi res proprias (quæ & ipſæ eccleſiæ noſcuntur eſſe, quas pontifex actoribus eccleſiæ dinoſcitur aſſignaſſe) vel abbatum aut monaſteriorum ſiue presbyterorum quaqoe temeritate peruadere, competere vel confiſcare præſumpſerit, tunc reſeruato correctionis hoc loco adhuc presbyter eiuſdem eccleſię, cuius intereſt, peruaſorem conuenit admonere: & ſi reſtitutionem diſtulerit, adhuc quaſi filius ab omnibus fratribus ad reddendū miſſis epiſtolis compellatur. Qui ſi pertinaciter in puaſione perſtiterit, & ſe tollere poſt tertiam commonitionem de re illa aut Eccleſiæ, aut propria noluerit, conuenit, vt omnes omninò vna conoiuentia ſimul cum noſtris abbatibus ac presbyteris vel clero, qoi ſtipendijs ex ipſo alimento paſcuotur, quia arma nobis non ſuot alia, auxiliante Chriſto, circunſepto clericali choro, necatori paoperum, qui res peruadit eccleſiæ, pſalmus 108. dicatur, vt veniat ſuper eum illa maledictio, quę ſuper Iudam venit, qui dū loculos faceret, ſubtrahebat pauperum alimenta: vt oon ſolùm excommunicatus, ſed etiàm anathematizatus moriatur, & cœleſti gladio feriatur, qui io deſpectu Dei & eccleſiæ & pootificū, in hac peruaſioue præſumit aſſurgere. Illud etiàm annecti placuit, vt qui de fratribus ad dandum ſolatium venire pro certa infirmitatis oeceſſitate oon potuerit, abbates & presbyteros in vice ſua tranſmittat. Qui ii præter certam infirmitatis excuſationem commonitus, aut venire, aut tranſmittere noluerit, remotum ſe à fratrum charitate eſſe cognoſcat. Nam, quod quidem oon credimus, ſi quis cōtra decreta noſtra tali temeratori communicare pręſumpſerit, io ſe eam ſam excommuoicatioois transformet, & cū eodem ſe à charitate omnium ſacerdotum cognoſcat eſſe remotum.

Ioan. 13. d

In Pariſie. ſynod. 1. cap. 1.

26 Placet itaque, ac omoibus oobis conuenit obſeruare, vt quia nonnulli memores ſui, per quaſlibet ſcripturas pro captu animi, de facultatibus ſuis eccleſijs aliquid contuliſſe probaotur, quod à diuerſis Deum minùs timentibus, eatenùs mortifera calliditate teoetur, ut aliorū oblatio illis ptoeat ad ruinam: oec intueri corde poſſiut diem iudicij, dū oimiæ copiditatis delectātur ardore: Quicunque ergò immemor intereitus ſui, res eccleſijs (vt ſuprà diximus) delegatas, iniuſtè poſſideos, præſumpſerit retioere, & veritate comperta, res Dei ſeruis eius diſſimulauerit reformare, ab omnibus eccleſijs ſegregatus, à ſancta communione habeatur extraneus: nec aliud mereatur habere remedium, niſi cùm culpam propriam rerum emendatione purgauerit. Indignè enim ad altare Domini properare permittitur, qui res Eccleſiaſticas & audet rapere, & inioſtè poſſidere iniqua defenſiooe perdurat. Necatores enim pauperum iudicandi ſuot, qui eorum taliter alimenta ſubtraxerint. Sacerdotalis tamen debet eſſe prouiſio, vt vindictā admooitio manifeſtè præcedat, vt res vſurpatas iniuſtè qui abſtulit, adhibita æquitate reſtituat. Qood ſi neglexerit, & oeceſſitas compulerit, poſteà prædonem ſacerdotalis diſtrictio maturata percellat: neque quiſquam per interregna res Dei nitatur defeoſare, quia Dei potentia cuoctorum regnorum terminos ſingulari dominatione concludit.

27 Vt iodices aut potentes, qui pauperes opprimont, ſi commoniti à pontifice ſuo ſe non emendauerint, excommunicentur.

28 Cauta enim eſt in* ſalute prouiſio, ad effugiendam culpam delicti, aditum delinquendi repellere. Nullus epiſcoporum de ordinationibus clericorum præmia præſumat exigere, quia non ſolùm ſacrilegum, ſed & hęreticum eſt, (ſicut in dogmatibus eccleſiaſticis habetur inſertum) ad ordinandum clericum, per ambitionem (ad imagioem Simonis magi) pecuniā offerre ſacerdoti, quia dicitur: Gratis accepiſtis, gratis date. Et cùm talis ſit, qui gratiam Dei à ſacerdote æſtimat precio comparari, qualis ille, qui vendit, vterque vſq; ad ſynodum ab eccleſia ſegregetur. Cauta eſt enim in ſalute prouiſio ad effugieodam culpam delicti, aditum delinquendi repellere.

fort. *ſalutis

Act. 8. c Matt. 10. a

Notaui ſub die 15. Kaleñ. Decembr. anno 6. regni Domini noſtri * Chariberti glorioſiſſimi regis.

*al. Cheriberti.

Prætextatus, etſi peccator, in Chriſti nomioe epiſcopus eccleſiæ Rothomageñ. hōc conſenſum noſtrum ſecundùm patrum ſtatuta, relegi, cooſenſi, & ſubſcripſi ſub die 15. Kaleñ. Decemb. Turonis.

Germanus peccator, conſenſi, & ſubſcr.
Felix peccator, cooſenſi & ſubſcripſi.
Caletticus peccator, conſenſi & ſubſcrip.
Domitiaous peccator, conſenſi & ſubſcr.
Victurius peccator, conſenſi & ſubſcrip.
Domnulus peccator, cooſenſi & ſubſcr.
Leodobaudus peccator, conſenſi & ſubſc.

CONCILIVM

CONCILIVM LVGDVNENSE PRIMVM,

Ioanne III. Papa. Eſt Prouinciale.

SYNODVS HABITA in Ciuitate Lugdunenſi,

Anno vj. Regni glorioſiſſimi Guntramni Regis, Indictione tertia.

Circa A.D. 570.

CVM in nomine Domini in Lugdunẽſi vrbe ad ſynodale Concilium veniſſemos, tam pro renouandis ſanctorum Patrum inſtitutis, quæ præſentis temporis neceſſariò fecit opportunitas iterari, quàm his, quæ aſſurgentibus vndecunquè querelarum materijs, recentis definitionis ordo popoſcit inſtitui: tractantes quid ſaluti populi vtiliùs competeret, vel quid eccleſiaſticus ordo ſalubriter obſeruaret.

1 Primo in loco vnitatem ſacerdotum, quam & Dominus diligit, & ſcriptura commendat, & concordia charitatis expoſcit, cõuenit ab omnibus cuſtodiri: ità vt in omni tractatu vel definitione, vno ſpiritu, vna ſententia, ſacerdotum conſtantia perſeueret. Et ſi quid inter fratres, id eſt, coepiſcopos noſtros, contentionis ortum fuerit, ſi de vna prouincia ſunt, metropolitani cum comprouincialibus ſuis iudicio ſint contenti. Si verò diuerſæ prouinciæ duo fuerint ſacerdotes, inter quos aliqua diſceptatio oriatur, conuenientibus in vnum metropolitanis ipſorum, omnis eorũ actio illorum iudicio terminetur: ità vt ſi vnus ex epiſcopis ab alio epiſcopo, aut à quacunque perſona iniquè fuerit aggrauatus, communi fratrum ſtudio cum Dei ſolatio defenſetur. Quòd ſi quis ſe ab hac conditione quacunq; calliditate ſubtraxerit, tribus menſibus ſe à charitate fratrum nouerit eſſe ſequeſtratum.

De cauſis Epiſcoporum.

2 Secundo loco, quia multæ tergiuerſationes infidelium, eccleſiam quærunt collatis priuare donarijs, id conuenit inuiolabiliter obſeruari, vt teſtamenta, quæ epiſcopi, presbyteri, ſeu inferioris ordinis clerici, vel donationes, aut quęcunq; inſtrumenta propria voluntate confecerint, quibus aliquid eccleſiæ, aut quibuſcunque conferre videantur, omni ſtabilitate ſubſiſtant: id ſpecialiter ſtatuentes, vt etiamſi quorumcunq; religioſorum voluntas aut neceſſitate, aut ſimplicitate aliquid à legum ſecularium ordine viſa fuerit diſcrepare, voluntas tamen defunctorum debeat incõcuſſa manere, & in omnibus, Deo propitio, cuſtodiri. De quibus rebus ſi quis animæ ſuæ contemptor aliquid alienare præſumpſerit, vſque ad emendationis ſuæ, vel reſtitutionis rei ablatæ tempus, à conſortio eccleſiaſtico, vel omnium Chriſtianorum conuiuio habeatur alienus.

Epiſcoporum, & clericorum Teſtamẽta ſint rata.

3 Et quia peccatis facientibus, multi in perniciem animæ ſuæ ità conati ſunt, aut conantur aſſurgere, vt animas longa temporis quiete, ſinè vlla ſtatus ſui competitione viuentes, nunc improba proditione atque traditione aut captiuauerint, aut captiuare conentur, ſi iuxta præceptũ domini regis emẽdare diſtulerint, quouſquè hos, quos abduxerunt, in loco, in quo longum tempus quietè vixerunt, reſtaurare debeant, Eccleſiæ communione priuentur.

4 Illud etiàm, quod ſancti patres ſalubriter ordinarunt, placuit iterari, vt ſi quicunq; epiſcopus pro reatu aliquo quenquam à cõmunione ſuſpenderit, apud omnes ſacerdotes eatenùs à communione habeatur alienus vſquequò eius iudicio debeat recipi, à quo meruerat, pro reatu ſuo, à charitate eccleſiaſtica ſequeſtrari.

11. q. 3. Si quis à proprio.

Ab Epiſcopo excommunicat⁹, nõ accipiatur ad Cõmunionẽ, niſi ab eodem abſolutus.

5 Et quia multa ſunt Eccleſiæ membra, quæ diuerſo genere præ vitæ ſuæ qualitate vel diſcretione ſacerdotali, aut oblectari cõuenit, aut diſtringi, illud cenſuimus ſtatuendum, vt quaſcunque munificentias clericis aut ſeruientibus, ſiue de rebus Eccleſiæ in vſum, aut de proprijs in proprietatem pręcedentes dederint ſacerdotes, ſubſequẽtes põtifices nullatenùs auferre præſumãt: Si quid tamen culpæ extiterit, pro qualitate perſonarum, vel regula canonum pręcedẽtium, in perſona habeatur, nõ in facultate diſtrictio.

6 Placuit etiàm vniuerſis fratribus, vt in prima hebdomada noni menſis, hoc eſt, ante diem Dominicam, quę prima in ipſo mẽſe illuxerit, litaniæ, ſicut ante aſcenſionem Domini ſancti patres fieri decreuerunt, deincèps ab omnibus eccleſijs ſeu parochijs celebrentur.

SVBSCRIPTIONES EPISCOPORVM.

Philippus in Chriſti nomine epiſcopus eccleſię Viennenſis, conſtitutionibus noſtris ſubſcripſi.

Nicetius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Lugdunẽ. conſtitutionibus noſtris ſubſcripſi.

Agricola in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Cabilonẽ. conſtitutionibus noſtris ſubſcripſi.

Vincentius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Beliſenſis, conſtitutionibus noſtris ſubſcripſi.

Siagrius

Siagrius in Chriſti nomine epiſcopus ecclesiæ Heduorum, conſtitutionibus noſtris ſubſcripſi.

Aeoladius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Niuerneñ. ſubſcripſi.

Salonius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Genaueñ. ſubſcripſi.

Cęlodonius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Mateſceñ. ſubſcripſi.

Valeſius presbyter, directus à domino meo Siagrio epiſcopo eccleſiæ Gratianopolitanæ, ſubſcripſi.

Vincentius presbyter, directus à domino meo Lucretio epiſcopo eccleſię Dienſis, ſub.

Euſebius presbyter, directus à dño meo Victore epiſcopo eccleſię Tricaſſinorũ, ſub.

Piolus presbyter, directus à dño meo Tetreco epiſcopo eccleſiæ Lingonicæ, ſubſcr.

Cæſarius presbyter directus à dño meo Tetradio epiſcopo eccleſiæ Viſonceñ. ſubſc.

Aſtemius diaconus, directus à dño meo Maximo epiſcopo eccleſiæ Valentinæ, ſubſ.

BRACARENSE
CONCILIVM PRIMVM,
Tempore Ioannis Papæ III. Eſt Prouinciale.

Bracarũ oppidũ Auguſta, conuentus unus è ſeptem citerioris Hiſpaniæ, vulgò Braga dicta. Vide Plinium lib. 3. cap. 3. Porrò Volaterranus Bracharam ſeu Bracaram metropolim Portugalliæ conſtituit, cuius archiepus, metropolitanus ſeu primas regni Luſitanię appellatur.

Omnino legẽdum eſt anno 2. ſi quidẽ hoc eſt primũ Bracarenſe vt certè videtur etia 2. anno 8. et cum ibi Acteſio aſcribatur, inde hic etiam annũ D. colligere poſſumus. 572.

ANNO tertio Ariamiri Regis, Kalendis Maij, cùm Galliciæ prouincię Epiſcopi, Lucreti⁹, Andreas, Martinus, Cottus, Hildericus, Lucentius, Timotheus, Malioſus, ex præcepto præſati glorioſiſſimi Ariamiri regis ĩ metropolitana eiuſdem prouinciæ Bracareñ. Eccleſia conueniſſent, conſedentibus ſimul epiſcopis, pręſentibus quoque presbyteris, adſtantibusque miniſtris vel vniuerſo clero, Lucretius memoratæ metropolitanæ eccleſiæ epiſcopus, dixit. Diù eſt, ſanctiſſimi fratres, quòd ſecundùm inſtituta venerabilium canonũ, & decreta catholicæ & apoſtolicæ diſciplinæ deſiderabamus, ſacerdotalem inter nos fieri debere conuentum: quia nõ ſolùm eccleſiaſticis regulis & ordinibus opportunum eſt, ſed ſtabilem etiàm ſemper efficit charitatis fraternæ concordiam, dum cõgregati ſimul in nomine Domini ſacerdotes, ea inter ſe ſalutiſera collatione requirunt, quę ſecundùm doctrinam Apoſtolicam, vnitatem ſpiritùs in vinculo pacis obtineant. (aphe. 4.) Nunc ergò quoniam optatum nobis huius congregationis diem, glorioſiſſimus atq; pijſſimus filius noſter, adſpirante ſibi Domino, regali præcepto conceſſit, vt ſimul poſiti conſideremus, priùs (ſi placet) de ſtatu fidei catholicæ perquiramus. Tunc deindè ſanctorum Patrum inſtituta, recenſitis canonibus, innoteſcant. Poſtremò quædam etiàm, quæ ad obſequiũ Dei vel officium pertinent clericale, diligentiùs pertractentur, vt ſi qua fortaſsè vel per ignorantiæ deſidiam, vel per longinqui temporis incuriam, aut varia inter nos habentur dubia, ad vnam (ſicut decet) rationis ac veritatis formulam reuocentur. Omnes epiſcopi dixerunt: Proſequutio tuæ beatitudinis iuſta eſt: ea nanque de cauſa conuenimus, vt aliqua nobis Eccleſiaſticæ conſtructionis vtilitas commodetur. Lucretius epiſcopus dixit: Priùs ergò de ſtatu fidei (ſicut ſuperiùs dictum eſt) conferamus. Nam licèt iam olim Priſcillianæ hæreſis contagio in Hiſpaniarũ prouincijs detecta ſit & damnata, nê quis tamen per ignorantiam, aut aliquibus (vt aſſolet) ſcripturis deceptus apocryphis, aliqua adhuc ipſius erroris peſtilentia ſit infectus, manifeſtiùs ignaris hominibus declaretur, quia ipſi in extremitate mundi, & in vltimis huius prouinciæ finibus conſtituti, aut exiguam, aut penè nullam rectæ eruditionis notitiam contigerunt. Credo autem veſtrę beatitudinis fraternitatem noſſe, quia eo tempore, quo in his regionibus nefandiſſimæ Priſcillianæ ſectæ venena ſerpebant, beatiſſimus Papa vrbis Romæ Leo, qui quadrageſimus ferè Apoſtoli Petri ſucceſſor extitit, per Turibium notarium ſedis ſuæ, ad ſynodom Galliciæ contra impiam Priſcillianæ hæreſis ſectam ſcripta ſua direxit. (De his in Cõc. I. Toletano, poſt deſcriptionem 20. ca. eiuſdẽ cõc.) Cuios etiàm præcepto Tarraconenſes & Carthagineñ. Epiſcopi, Luſitaniæ quoque & Bæticæ facto inter ſe Concilio, regulam fidei contra Priſcillianam hæreſim, cum aliquibus capitulis conſcribentes, ad Baleoniũ tunc huius Bracarenſis Eccleſiæ præſulem, direxerunt. Vndè, quia & ipſum præſcriptæ fidei exemplar cum ſuis capitulis, præ manibus hic habemus, pro inſtructione ignorantium (ſi veſtræ placet reuerentiæ) recitetur. Omnes epiſcopi dixerunt: Valdè neceſſaria horum capitulorum eſt lectio, vt dum ſimplicioribus quibuſque priſtina ſanctorum patrum inſtitute panduntur, abominata iam olim à ſede beatiſſimi Petri Apoſtoli, & damnata Priſcillianæ hæreſis figmẽta cognoſcantur. Lectum eſt exemplar fidei

cum

eum capitulis ſuis, quæ, nè prolixitatem facerent, his geſtis minimè ſunt inſerta. Poſt lectionem capitulorum omnes epiſcopi dixerunt: Licet lectio neceſſariè recenſita ſit, tamen euidentiùs & ſimpliciùs ea, quæ ſunt execrabilia, ità poſitis etiàm capitulis modò declarentur, vt qui minùs eſt eruditus, intelligat: & ſic ſub anathematis ſententia exploſa, iam Priſcilliani erroris figmenta dānentur, vt quiſquis clericus vel monachus ſiue laicus, tale aliquid ſentire adhuc vel defendere fuerit depræhenſus, tanquam verè putre membrum, continuò de corpore abſcindatur catholicæ Eccleſiæ, nè aut ſocietatis, ſiue prauitatis eius macula, à rectè credentibus de permixtione talium aliquod orthodoxis reputetur opprobrium. Propoſita contra Priſcillianam hæreſim capitula & relecta, continent hæc:

CAPITVLVM PRIMVM.

¶Si quis patrem & filium & ſpiritum ſanctum, non confitetur tres perſonas, vnius ſubſtantiæ & virtutis ac poteſtatis, ſicut catholica & Apoſtolica Eccleſia docet, ſed vnā tātùm ac ſolitariam dicit eſſe perſonam, ità vt ipſe ſit pater, qui filius, ipſe etiàm ſit paracletus ſpiritus, ſicut Sabellius & Priſcillianus dixerunt, anathema ſit.

2 Si quis extra S. Trinitatem, alia (neſcio quæ) diuinitatis nomina introducit, dicēs, quòd ipſa diuinitas ſit Trinitas, ſicut Gnoſtici & Priſcillianus dixerunt, anathema ſit.

3 Si quis dicit filium Dei Dominum noſtrum, antequam ex virgine naſceretur, non fuiſſe, ſicut Paulus Samoſatenus & Photinus & Priſcillianus dixerunt, anathema ſit.

4 Si quis * natale Chriſti ſecundùm carnem non verè honorat, ſed honorare ſe ſimulat, ieiunans in eodem die, & in Dominico, quia Chriſtum in hominis natura natū eſſe non credit, ſicut Cerdon, Marcion, Manichæus & Priſcillianus dixerunt, anathema ſit.

* natalem

5 Si quis animas humanas vel Angelos, ex Dei credit ſubſtantia extitiſſe, ſicut Manichæus & Priſcillianus dixerunt, anathema ſit.

6 Si quis animas humanas dicit priùs in cœleſti habitatione peccaſſe, & pro hoc in corpora humana in terram deiectas, ſicut Priſcillianus dixit, anathema ſit.

7 Si quis dicit, diabolū non fuiſſe priùs Angelum bonum, à Deo factum, nec Dei opificium fuiſſe naturam eius, ſed dicit eū ex tenebris emerſiſſe, nec aliquem ſui habere authorem, ſed ipſum eſſe principium, atque ſubſtantiam mali, ſicut Manichæus & Priſcillianus dixerunt, anathema ſit.

8 Si quis credit, quòd aliquantas in mundo creaturas diabolus fecerit, & tonitrua & fulgura & tempeſtates & ſiccitates ipſe diabolus ſua authoritate faciat, ſicut Priſcillianus dixit, anathema ſit.

9 Si quis animas & corpora humana * fatali ſigno credit adſtringi, ſicut pagani & Priſcillianus dixerunt, anathema ſit.

* fatalibus ſtellis

10 Si quis duodecim ſigna, quæ mathematici obſeruare ſolent, per ſingula animæ vel corporis membra diſſipata credunt, & nominibus patriarcharum aſcripta dicunt, ſicut Priſcillianus dixit, anathema ſit.

11 Si quis coniugia humana damnat, & procreationem naſcentium perhorreſcit, ſicut Manichæus & Priſcillianus dixerunt, anathema ſit.

12 Si quis plaſmationem humani corporis, diaboli dicit figmentum eſſe, & conceptiones in vteris matrum, operibus dicit dæmonum figurari, propter quod reſurrectionem carnis non credit, ſicut Manichæus & Priſcillianus dixerunt, anathema ſit.

13 Si quis dicit creationem vniuerſæ carnis, nō opificium Dei, ſed malorum eſſe angelorum, ſicut Manichæus & Priſcillianus dixerunt, anathema ſit.

14 Si quis immūdos putat cibos carnium, quas Deus in vſu hominum dedit, & non propter afflictionē ſui corporis, ſed quaſi immunditiam putans, ità abſtineat ab eis, vt nec olera cocta cum carnibus prægustet, ſicut Manichæus & Priſcillianus docuerunt, anathema ſit.

15 Si quis clericorum præter matrem, aut germanam, vel etiàm quæ proxima conſanguinitate iunguntur, alias aliquas quaſi adoptiuas fœminas ſecum retinent, & cum ipſis habitant, ſicut Priſcilliani ſecta docuit, anathema ſit.

16 Si quis quinta feria Paſchali, quæ vocatur cœna Domini, hora legitima poſt nonam, ieiunus in Eccleſia Miſſas nō tenet, ſed ſecundùm ſectam Priſcilliani, feſtiuitatem, ipſius diei ab hora tertia per Miſſas defunctorum, ſoluto ieiunio, colit, anathema ſit.

17 Si quis ſcripturas, quas Priſcillianus ſecundùm ſuum deprauauit errorē, vel tractatus Dictinii (quos ipſe Dictinius, antequam conuerteretur, ſcripſit ſub nomine patriarcharum, prophetarum, & Apoſtolorum, & ſuo errori conſona conſcripſit) legit, & impia eorum figmenta ſequitur aut defendit, anathema ſit.

18 Propoſitis his capitulis & relectis, Lucretius epiſcopus dixit: Quoniam etiàm ea, quæ à catholicis abominata ſunt & damnata, maniſeſtiùs & apertiùs etiam ignorantibus declarata ſunt: neceſſarium poſt hoc arbitror, ſi veſtræ fraternitati videtur, vt inſtituta nobis ſanctorum patrum, recenſitis antiquis canonibus, innoteſcant: quæ & ſi non omnia, certè vel pauca quædam, quæ ad inſtructionem clericalis diſciplinæ pertinent, relegantur. Omnes epiſco-

pi

pſ dixerunt: Placet hoc edictum. Et cogrua res eſt, vt & quibus fortaſsè per incuriã abolita ſunt eccleſiaſtica conſtituta, audiant ſanctorum canonum regulam & obſeruẽt. Relecti ex codice coram Concilio tam generalium ſynodorum canones, quam localium. Poſtquorum lectionẽ Lucretius epiſcopus dixit: Eccè ex ipſa canonum lectione agnoſcat ſancta fraternitas veſtra, nõ ſolum in generalibus Concilijs, ſed etiam in localibus, congregatos ſimul ſacerdotes, vno conſenſu ea, quæ eccleſiaſtico conueniebant ordini, ſtatuiſſe, & ſecundùm quod vniuſcuiuſq; rei expetebat ratio proſpexiſſe, ſequentes ſen-
1. Theſ. 5. A tentiam doctrinæ apoſtolicæ, dicentis: Probate, quæ bona ſunt, & tenete. Si ergò placet charitati veſtræ, quia ſunt aliqua eccleſiaſticæ inſtitutionis obſequia, quæ in huius præſertim extremitate prouinciæ, non per contentionem, quod abſit, ſed magis (ſicut præfati ſumus) fiunt per incuriam aut per ignorantiam, conſtituamus quædam inter nos capitula, vt quæ non vno modo tenentur à nobis, ad vnam omninò formulam reuocẽtur. Omnes epiſcopi dixerunt: Neceſſarium & valdè hoc vtile arbitramur, vt ea, quæ apud vnumquenque noſtrùm varia & in ordinata conſuetudine retineotur, vnito ioter oos per Dei gratiam & concordi celebrentur officio. Et idcircò, ſi quid illud eſt magnum vel paruum, quo variari videmur, ad vnam (ſicut dictum eſt) formulam præfixis rationabiliter capitulis reuocetur, præcipuè cùm & de certis quibuſdã cauſis inſtructionem apud nos ſedis Apoſtolicæ habeamus, quæ ad interrogationes ſuas quodàm venerandæ memoriæ præceſſoris tui. Profuturi prudentia, ab ipſa beatiſſimi Petri accepit cathedra. Lucretius Epiſcopus dixit: Rectè fraternitas veſtra authoritatẽ ſedis Apoſtolicæ recordata eſt, q̃ licèt eodem tẽpore innotuerit, quo directa eſt tamen pro firmitate teſtimonij, & inſtructione multorum, ſi veſtræ vnanimitati complacet, quia præ manibus eſt, coram omnibus legatur. Omnes epiſcopi dixerunt: Iuſtum eſt, vt quia mentio ipſius authoritatis eſt habita, quæ eſt eius doctina, à circunſtantibus audiatur. Relecta eſt authoritas ſedis Apoſtolicæ, ad quendam Profuturum directa epiſcopum, quæ propter prolixitatem his geſtis minimè eſt inſerta. Poſt cuius lectionem Lucretius epiſcopus dixit: Manifeſtiùs patet, Apoſtolicam nobis opitulari doctrinam: & ideò, ſicut fraternitas veſtra prædixit, ſi quid per ignorãtiam apud quoſdam variat, ad vnam formulam concordi regula præſcriptis inter nos capitulis adſtringatur. Propoſita ſunt igitur capitula, quæ continent hæc:

Diſt. 11. Placuit omnibus ſum. 19 Placuit omnibus communi conſenſu, vt vnus atque idem pſallendi ordo in matutinis vel veſpertinis officijs teneatur, & non diuerſæ ac priuatæ monaſteriorum conſuetudines cũ eccleſiaſtica regula ſint permixtę.

20 Item placuit, vt per ſolẽnium dierum vigilias vel Miſſas, omnes eaſdem, & non diuerſas, lectiones in eccleſia legant.

21 Item placuit, vt non aliter epiſcopi, & aliter presbyteri populum, ſed vno modo ſalutent, dicentes: Dominus ſit vobiſcum, ſicut in lib. Ruth legitur. Et vt reſpondeatur à po- Ruth. 2. A
pulo, Et cum ſpiritu tuo, ſicut & ab ipſis apoſtolis traditum omnis retinet Oriens, & non ſicut Priſcilliana prauitas permutauit.

22 Item placuit, vt eodem ordine Miſſæ celebrentur ab oĩbus, quomodò Profuturus quondàm huius metropolitanæ eccleſiæ epiſcopus, ab ipſa Apoſtolicæ ſedis authoritate ſuſcepit ſcriptum.

23 Item placuit, vt nullus eum baptizandi ordinem prætermittat, quem & anteà tenuit metropolitana Bracarenſis eccleſia, & pro amputanda aliquorum dubietate, prædictus Profuturus epiſcopus ſcriptum, & ſibi directum, à ſede beatiſſimi Petri apoſtoli ſucepit.

24 Item placuit, vt conſeruato metropolitani epiſcopi primatu, cęteri epiſcoporum ſecundùm ſuæ ordinationis tempus, alius alio ſedendi deferat locum.

25 Item placuit, vt de rebus eccleſiaſticis tres æquæ fiant portiones, id eſt, vna epiſcopi, alia clericorum, tertia in reparatione, vel in luminarijs eccleſiæ: de qua parte ſiue archipresbyter, ſiue archidiaconus illam adminiſtrans, epiſcopo faciat ratione.

26 Item placuit, vt nullus epiſcopus clericum alterius ordinare præſumat, ſicut & antiqui canones vetuerunt, niſi fortè ſignata ipſius epiſcopi ſcripta ſuſceperit.

27 Item placuit, quia in aliquantis huius prouinciæ eccleſijs diacones abſconſis infra tunicam vtuntur orarijs, ità vt nihil differre à ſubdiacono videantur, vt decætetò ſuperpoſito ſcapulæ (ſicut decet) vtantur oratio. 23. diſt. Nõ liceat cuili.

28 Item placuit, vt non liceat cuilibet ex lectoribus, ſacra altaris vaſa portare, niſi his qui ab epiſcopo ſubdiaconi fuerint ordinati.

29 Item placuit, vt lectores in eccleſia ordinati, in habitu ſeculari nõ pſallant, neque * gradus
* gradus gentili ritu dimittant.

30 Item placuit, * vt veteris teſtamenti nihil poeticè cõpoſitum in eccleſia pſallatur, ſicut & ſancti præcipiunt canones. * vt extra pſalmos et canonicarum ſcripturarum noui & veteris

31 Item placuit, vt intra ſanctuarium altaris ingredi ad communicandum, non liceat laicis viris vel mulieribus, niſi tantùm clericis, ſicut & antiquis canonibus ſtatutũ eſt.

32 Item placuit, vt quicunq; in clero cibo carnium non vtuntur, pro amputanda ſuſpicione Priſcillianæ hæreſis, vel olera cocta cum carnibus tamen prægustare cogantur. Quod ſi contempſerint, ſecundùm quod de talibus ſancti patres antiquitus ſtatuerunt, neceſsè eſt, pro ſuſpicione hæreſis huius,

Digitized by Google

ius, hos excõmunicatos, ab officio omnimodè remoueri.

33 Itẽ placuit, vt qui pro hæreſi, aut pro crimine aliquo excommunicantur, nullus eis communicare præſumat, ſicut & antiqua canonum continent ſtatuta. Quę ſi quis ſpernit voluntariè, ſeipſum alienum à communione facit.

11.q.5. Placuit, vt hi qui 34 Item placuit, vt qui aut per ferrum, aut per venenum, aut per præcipitium, aut ſuſpendium, aut quolibet modo violentam ſibijpſis inferunt mortem, nulla pro illis in oblatione commemoratio fiat, neque cum pſalmis ad ſepulturam eorum cadauera deducantur. Multi enim ſibi hoc per ignorantiam vſurpant. Similiter & de his placuit fieri, qui pro ſuis ſceleribus puniuntur.

35 Item placuit, vt cathecumenis, ſinè redemptione baptiſmi defunctis, ſimili modo neque oblationis ſanctę commemoratio, neque pſallendi impendatur officium. Nam & hoc per ignorantiam vſurpatum eſt.

36 Item placuit, vt corpora defunctorum, nullo modo intra baſilicam ſanctorum ſepeliantur, ſed, ſi neceſsè eſt, deforis circa murum baſilicæ vſqueadeò non abhorret. Nam ſi firmiſſimum hoc priuilegium vſque nunc retinent ciuitates, vt nullo modo intra ambitum murorum cuiuſlibet defuncti corpus humetur, quantò magis hoc venerabilium martyrum debet reuerentia obtinere?

37 Itẽ placuit, vt ſi quis presbyter, post hoc interdictum auſus fuerit chriſma benedicere, aut ecclaſiam, aut altarium conſecrare, à ſuo officio deponatur. Nam & antiqui hoc canones vetuerunt.

38 Item placuit, vt ex laico ad gradum ſacerdotij nemo veniat, niſi priùs anno integro in officio lectorum vel diconatus, diſciplinam eccleſiaſticam diſcat, & ſic per ſingulos gradus eruditus, ad ſacerdotium veniat. Nam ſatis reprehenſibile eſt, vt qui nondùm didicit, iam docere præſumat, dum & antiquis hoc patrum inſtitutionibus interdictum ſit.

39 Item placuit, vt ſi quid ex collatione fidelium, aut per feſtiuitates martyrum, aut per commemorationes defunctorum offertur, apud vnum clericorum fideliter colligatur, & conſtituto tempore, aut ſemèl, aut bis in anno, inter omnes clericos diuidatur. Nã non modicæ ex ipſa inęqualitate diſcordiæ generantur, ſi vnuſquiſque in ſua ſeptimana, quod oblatum fuerit, ſibi defendat.

40 Item placuit, vt præcepta antiquorũ canonum, quæ modò in Concilio recitata ſunt, nullus audeat præterire. Si quis autem quaſi contumax tranſgreditur illa, neceſsè eſt, vt de ſuo degradetur officio. Relectis capitulis, Lucretius epiſcopus dixit: Quia opitulante Domino nobis, ea, quæ ad firmitatem catholicæ & orthodoxæ fidei, vel quæ ad officium ordinis Eccleſiaſtici pertinebát, vnanimi (ſicut oportebat) collatione decreuimus: reſtat nunc, vt ex omnibus his, q̃ Dei gratia ſalubriter inſtituta ſunt propriam vnuſquiſque noſtrum ſtudeat docere atque informare diœceſim. Si quis autem ex nobis in parochijs ſuis, poſt agnita huius concilij conſtituta, aut clericũ, aut monachum ſanæ huic doctrinæ reſiſtentem inuenerit, aut in aliquo adhuc Priſcillianæ ſectæ errore latitare perſenſerit, & nõ continuò illum excommunicatum & anathematizatum, de eccleſia foràs eiecerit, ità vt cum huiuſmodi homine nec cibum aliquis fidelium ſumere, nec communicare præſumat: nouerit ſe is, qui talem receperit, & fraternæ eſſe excommunicationi obnoxium, & diuinę proculdubiò ſententiæ reum. Omnes epiſcopi dixerunt: Quęcunque a nobis vnito per Dei gratiam conſenſu decreta ſunt, peruigili neceſsè eſt ſolicitudine obſeruentur. Quæ vt ſtabilem placitę conſtitutionis obtineant firmitatem, propria vnuſquiſque his geſtis manu ſubſcribat. Et poſt epiſcoporum ſubſcriptio ſubſecuta eſt.

Lucretius epiſcopus ſubſcripſi.
Andreas epiſcopus ſubſcripſi.
Martinus epiſcopus ſubſcripſi.
Cotius epiſcopus ſubſcripſi.
Gildericus epiſcopus ſubſcripſi.
Lucentius epiſcopus ſubſcripſi.
Timotheus epiſcopus ſubſcripſi.
Malioſus epiſcopus ſubſcripſi.

CONCILIVM BRACARENSE II.

Ioanne Papa III.

A.D. 571. REgnante Domino noſtro Ieſu Chriſto, currente æra 610, anno ſecundo regis* Ariamiri, die 18. Kalendarum Ianuariarum, cùm Gallicæ prouinciæ epiſcopi tam ex Bracarenſi, quam ex Lucenſi ſynodo cũ ſuis metropolitanis, præcepto prę fati glorioſiſſimi regis, ſimul in metropolitana Bracarenſi Eccleſia conuenissent, id eſt, Martinus, Nitigis, Remiſol, Andreas, Lucentius, Adoricus, Vectimer, Serdinarius, Viator, Auila, Polemius, Mailoc, conſidentibus his ſimul epiſcopis, atq; vniuerſo clero præſente, Martinus Bracarenſis eccleſiæ epiſcopus dixit: Inſpiratione hoc Dei credimus prouenisſe, ſanctiſſimi patres, vt per ordinationé glorioſiſſimi filij noſtri regis, ex vtroq; cõcilio conueniremus in vnũ, vt non ſolùm de viſione alterutrùm gratularemur, ſed etiam ea, quæ ad ordinationem

* Midclia

tionem & diſciplinam eccleſiaſticam pertinent, pariter colloquamur. Scriptũ eſt enim

Matt.18.c

in euangelio, dicente Domino: Vbicunquè fuerint duo vel tres in nomine meo congregati, ibi ero i medio eorum. Nitigis Luceñ. eccleſiæ epiſcopus, dixit: Nec aliud poteſt credi, niſi ea, quæ ad vtilitatem noſtrarum pertinent animarum, diuina inſpiratione & inchoari & perfici oportere. Et ideò vnanimes omnes, atqoe idipſum in Domino ſentientes, quæcunque ad inſtructionem noſtrã pertinent, in medium prolata deſideramos

Philip.2.a.

agnoſcere. Martinus epiſcopus dixit: Arbitramur veſtram beatitudinem recordari, qa cùm primùm in eccleſia Bracareñ. epiſcoporum Concilium congregatum eſt, poſt multa, quæ ad concordiam rectæ fidei fuerant, roborata, aliqua etiàm, quæ regularem ſanctorum canonum continent diſcretionem, firmauimus. Quorum vtilitas vt poſſit euidentius in memoriam reuocari, ipſa (ſi vobis placet) epiſtola veſtra in præſentia relegatur. Omnes epiſcopi dixerunt: Oportet omnimodè, vt in omniũ auribus, qui hîc aſſiſtunt, recitetur. Recitatis ergò capitulis ſuperioris Concilij, quæ nè prolixitatem facerent, his geſtis minimè ſunt inſerta, Martinus epiſcopus dixit: Hæc ergo, quæ modò ſunt recitata, quæ nobis tunc aut varia, aut dubia, aut i oordinata ſunt viſa, auxilliante Deo, directa ſunt, & ſuam inuiolabiliter obtinent firmitatem. Quę autem tũc io memoriam non venerunt, aut onerosũ fuit, in illo primo Cõcilio multa ſimul ingerere, neceſſarium videtur, modò ad notitiam ſanctæ veſtræ charitatis deferri, eo ſpecialiter ꝓſpectu vt ſpirituali ventilata examioe purgentur. Sancti enim patres ac præceſſores noſtri aut generales ſynodos vndiqoè colligi pro vnitate rectæ fidei fecerunt, ſicut in Nicæa cõtra Ariom trecenti decem & octo, & in Conſtantinopoli centom quinquaginta contra Macedonium, & io Epheſo contra Neſtorium duceoti, & in Chalcedona contra Eutychen ſexcenti triginta: aut certè ſpeciales ſynodos per ſuas vnuſquiſque prouincias, pro reſecandis contentionibus, vel emendandis aliquorum negligentijs, collegerunt: & prout euentus culparũ, aut qualiſcũq; exceſſus exegit, per ſingulas quaſque diuinas canonum ſententias, mediante inter eos Dei ſpiritu cõſcripſerunt, quas oportet nos relegere & intelligere & tenere. Et quia opitulante Chriſti gratia, de vnitate & rectitudine fidei io hac prouincia nihil eſt dubiũ, illud nobis modò ſpecialiùs eſt agendum, vt ſi quid fortaſsè extra apoſtolicã diſciplinã per ignorãtiã, aut ꝑ neglegẽtiã reprehenſibile inuenitur in nobis, recurrentes ad teſtimonia ſanctarum ſcripturarum, vel ad antiquorum canonũ inſtituta, adhibito cõmuni conſenſu, oĩa q̃ diſplicoerint, rationabili iudicio corrigamus. Et primum (ſi placet) relectis B. Petri apoſtoli præceptis, quæ pro regula ſacerdotum in ſua epiſtola euidenter adſcripſit, quicqnid nõ eodem tenore, ſicut princeps apoſtolorum edocuit, agi videtur à nobis, ſinè vlla cũctatione ad emẽ- 1.Cor.9.d

dationem deducere feſtinemus, ne forte, dũ alijs prædicamus, ipſi reprobi effecti, diuino illo condemnemur eloquio, dicẽte: Tu verò Pſalm.49.

odiſti diſciplinã, & ꝓiecisti ſermones meos poſt te. Omnes epiſcopi dixerunt: Cupimus memoratam apoſtoli Petri epiſtolam ad locum ipſum, vbi ſacerdotes docet, audire. Tunc allato libro, hæc ex eadem epiſtola recitata ſunt: Seniores, obſecro conſenior, 1.Petr.5.a

paſcite, qui in vobis eſt, gregem Dei, prouidentes non coactè, ſed ſpontaneè, ſecundùm Deum: neq; turpis lucri gratia, ſed voluntariè: neque vt dominantes in clero, ſed forma facti gregi, & ex animo, vt cùm apparuerit princeps paſtorum, percipiatis immarceſcibilem gloriæ coronam. His relectis, omnes epiſcopi dixerunt: Cognitis his, quæ ex epiſtola beati Petri apoſtoli ſont recitata, deſideramus, auxiliante Dei gratia, diuinis obedire præceptis, & Apoſtolicæ epiſtolæ, quæ nobis recitata eſt, in his omnibus formulam imitari, nè fortè in aliquib⁹ inordinatè ambulantes, diuino (quod abſit) iudicio condemnemur, ſed vt ſanctorum patrum veſtigia ſubſequentes, in ipſorum requie mereamur eſſe participes & immarceſcibilẽ illam gloriæ coronã, quæ repromiſſa eſt, cum ipſis ꝑcipere mereamur. Ob hoc ergò tuã ſimul omnes depoſcimus charitatẽ, vt has omnes cauſas, ſingulis capitulis breuiter compræhenſas, vel qualiter corrigi debeant, his geſtis ſubtèr annectas. Quę cùm ſtudioſiùs relecta, & in notitiam omniũ noſtrûm euidẽter fuerint perducta, propria vnuſquiſque manu pro eorum emendatione & confirmatione ſubſcribat, vt non ſolùm nobis, ſed etiàm ſucceſſoribus noſtris, hæc ad perfectionem epiſcopalis officij decreta proficiant.

1 Placuit omnibus epiſcopis, atq; cõuenit, vt ꝑ ſingulas eccleſias epiſcopi & diœceſes ambulantes, primũ diſcutiant clericos, 10.q.1. Placuit omnibus epiſc.

quomodò ordinem baptiſmi teneant vel Miſſarum, & qualiter quæcunque officia in eccleſia peragant. Et ſi rectè quidem inuenerint, Deo gratias agãt: ſin autem minimè, docere debent ignaros, & hoc modis omnibus præcipere, ſicut antiqui canones iubẽt, vt ante dies viginti baptiſmi, ad purgationẽ exorciſmi concurrant catechumeni. In quibus viginti diebus omnes catechumeni ſymbolum, quod eſt, CREDO IN DEUM PATREM OMNIPOTENTEM, ſpecialiter doceantur. Poſtquàm ergò in his ſuos clericos diſcuſſerint vel docuerint epiſcopi, alia die conuocata plebe ipſius eccleſiæ doceant illos vt errores ſugiant idolorum, vel diuerſa crimina, id eſt, homicidiũ, adulterium, per-

In dec. Iuonis lib. 1. Ante 20. dies. Et in dec. de cõ. di. 4 Ante 20. dies.

incrium, falſum teſtimonium, & reliqua peccata mortifera: & quod oolunt ſibi fieri, alteri non faciunt: & vt credant reſurrectionẽ omnium hominum, & diem iudicij, in quo vnuſquiſque ſecundùm opera ſua recepturus ſit. Et ſic poſteà epiſcopus de eccleſia illa proficiſcatur ad aliam.

10.q.3.Placuit vt nullus. *ſuam diœceſim

2 Placuit, vt nullus epiſcoporum, per *ſuas diœceſes ambulans, præter honorem cathedræ ſuæ, id eſt, ſolidos duos, aliquid aliud per eccleſias tollat. Neque tertiam partem ex quacunque oblatiooe populi in eccleſijs parochialibus requirat, ſed illa tertia pars pro luminaribus eccleſiæ vel recuperatione ſeruetur, & ſingulis annis epiſcopo indè ratio fiat. Nam ſi tertiam partem illam epiſcopus tollat, lumen & ſarta tecta abſtulit eccleſiæ. Similiter & parochiales clerici, 1.Petr.5.a ſeruili more in aliquibus operibus epiſcopi ſeruire noo cogantur, quia ſcriptum eſt, Neque vt dominaores in clero.

1.q.1.Placuit vt de ord.

3 Placuit, de ordinatione clericorum, epiſcopi munera nulla accipiant, ſed ſicut ſcriptum eſt, quod gratis donante Deo acMatt.10.a cipiunt, gratis dent, Non aliquo precio gratia Dei, & impoſitio manuum venundetur, quia antiqua definitio patrum, ità de eccleſiaſticis ordinationibus ſtatuit, dicens: Anathema ſit danti & accipiẽti, propterea quia, aliquanti multis ſceleribus obnoxij ſancto *indigni miniſtrantes altari, non hoc teſtimonio bonorum actuum, ſed profuſione munerum obtinent. Oportet ergò, non per gratiam munerum, ſed per diligẽtem priùs diſcuſſionem, deindè per multorum teſtimonia, clericos ordinare.

* indignè

4 Placuit, vt modicũ balſami, quod bñdictum pro baptiſmi ſacramento per eccleſias datur, quia à ſingulis tremiſſes pro ipſo exigi ſolent, nihil vlteriùs exigatur, nè fortè, quod pro ſalute animarum per inuocaAct.8.c,d tionem ſancti ſpiritûs conſecratur, ſicut Simon Magus donum DEI pecunia voluit emere. ità nos venundare damnabiliter videamur.

1.q.2.Placuit, vt quo.

5 Placuit, vt quotiès ab aliquo fideliũ ad conſecrandas eccleſias epiſcopi inuitantur, non quaſi ex debito munus aliquod à fundatore requirant: ſed, ſi ipſe quidem aliquid ex ſuo voto obtulerit, non reſpuatur. Si verò aut paupertas illum, aut neceſſitas retinet, nihil exigatur ab illo. Attamẽ vnuſquiſque Epiſcoporum meminerit, vt non priùs dedicet eccleſiam, niſi anteà dotem baſilicæ, & obſequium ipſius per donationem chartulæ confirmatum accipiat. Nam non leuis eſt iſta temeritas, ſi ſinè luminarijs, vel ſinè ſubſtantiali ſuſtentatione eorum, qui ibidèm ſeruituri ſunt, tanquàm domus priuata conſecretur eccleſia.

De cõſ.d.1. Si quis baſilicam.

6 Placuit, ſi quis baſilicam non pro deuotione fidei, ſed pro quæſtu cupiditatis ædificat, vt quicquid ibidèm de oblatiooe populi colligitur, medium cum clericis diuidat, eò quòd baſilicam in terra ſua quæſtûs cauſa condiderit, quod in aliquibus locis vſq; modo dicitur fieri. Hoc ergò deceterò obſeruari debet, vt nullus epiſcoporum tam abominabili voto conſentiat, nec baſilicam, quæ non pro ſanctorum patrocinio, ſed magis ſub tributaria conditione eſt condita, audeat conſecrare.

1.q.1.Placuit, vt vnuſquiſq; epiſcopus.

7 Placuit, vt vnuſquiſq; epiſcopus per eccleſias ſuas hoc præcipiat, vt hi, qui infantes ſuos ad baptiſmum offerunt, ſi quid voluntariè pro ſuo offerunt voto, ſuſcipiatur ab eis. Si verò, per neceſſitatem paupertatis aliquid non habent, quod offerant, nullum ibì pignus violenter tollatur à clericis. Nam multi pauperes hoc timentes, filios à baptiſmo retrahunt: qui ſi fortè, dum differuntur, ſinè gratia baptiſmi de hac vita receſſerint, neceſsè eſt, vt ab illis eorum perditio requiratur quorum ſpolia pertimeſcentes, à baptiſmi gratia retraxerunt.

2.q.5.Placuit, vt ſi quis aliquem

8 Placuit, vt ſi quis aliquem clericorum in accuſatione fornicationis impetit, ſecundùm præceptum Pauli apoſtoli, duo vel tria teſtimonia requirantur ab illo. Quòd ſi non potuerit datis teſtimonijs approbare quod dixit, excommunicatiooem accuſatì accuſator accipiat.

De cõſ.d.3. Placuit, vt poſtquam omnia

9 Placuit, vt, poſtquàm omnia in Cõcilio ſacerdotũ fuerint ordinata, illud omnimodis obſeruetur, vt ſuperuenturum ipſius anni Paſcha, quota Kalendarum die, vel quota luna debeat ſuſcipi, à metropolitano epiſcopo nuncietur. Quod cæteri epiſcopi vel clerus reliquus breuiculo ſubnotantes, vnuſquiſque in ſua eccleſia, adueniente natalis Domini die, adſtante populo poſt lectionem Euangelicam nuncient. In cuius principio conuenientes in vnum vicinæ eccleſiæ, per triduum cum pſalmis, per ſanctorum baſilicas ambulantes, celebrent litanias. Tertio autem die, celebratis hora nona ſiue decima Miſſis, dimiſſo populo, præcipiant Quadrageſimæ ſeruare ieiunia & mediante Quadrageſima, ex viginti diebus baptizandos infantes, ad exorciſmi purgationem offerre.

10 Placuit, vt quia, per ſtultitiam præſumpti nuper erroris, aut certè ex veteris Priſcillianæ adhuc hæreſis fœtore corrupto, cognouimus quoſdam presbyteros in huius præſumptionis audacia retineri, vt Miſſas mortuorum, etiàm poſt acceptũ merum vel oblationem, auſi ſint conſecrare: ideoque hoc præfixæ euidentis ſententiæ admonitione ſeruetur, vt ſi quis presbyter poſt hoc edictum noſtrum, ampliùs in hac veſania fuerit depræhenſus, hoc eſt, non ieiunus, ſed quocunque iam cibo præſumpto oblationem conſecrauerit in altari, continuò ab officio ſuo priuatus, à proprio deponatur Epiſcopo. His ità geſtis, placuit omni-

Digitized by Google

omnibus, pro cōfirmanda horum obſeruantia vnumquenq, propria manu ſubſcribere, eo placitorum facto, vt ſi quis, horum capitulorum terminum tranſgreſſos, ad inordinatas conſuetudines reuerti voluerit, totius Concilij excommunicatione correptus, ſeueriſſimam ſibi de ſui ordinis inclinatione nouerit imminere ſententiam.

Martinus Bracarenſis metropolitanæ eccleſiæ epiſcopus, his geſtis ſubſcripſi.

Remiſol Viſenſis eccleſiæ epiſcopus, his geſtis ſubſcripſi.

Lucentius Conimbricenſis eccleſiæ epiſcopus, his geſtis ſubſcripſi.

Adoticus Egitanæ eccleſiæ Epiſcopus, his geſtis ſubſcripſi.

Sardinarius Lamecenſis eccleſiæ epiſcopus, his geſtis ſubſcripſi.

Viator Magnetenſis eccleſiæ epiſcopus, his geſtis ſubſcripſi.

Nitigis Lucenſis metropolitanæ eccleſiæ epiſcopus, his geſtis ſubſcripſi.

Andreas Irienſis eccleſiæ epiſcopus, his geſtis ſubſcripſi.

Anila Tudenſis eccleſiæ epiſcopus, his geſtis ſubſcripſi.

Polemius Aſturicenſis eccleſiæ epiſcopus, his geſtis ſubſcripſi.

Mailoc Britinorum eccleſiæ epiſcopus, his geſtis ſubſcripſi.

Victimer Autienſis eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi.

Finit Concilium Bracarenſe ſecundum.

PRÆFATIO

SANCTI MARTINI

Bracarenſis Epiſcopi,

IN LIBRVM CAPITVLORVM, ex Græcorum Synodis collectorum.

DOMINO meo beatiſſimo, atque Apoſtolicæ ſedis honore ſuſcipiendo, in Chriſto fratri Nitigeſio Epiſcopo vel vniuerſo Concilio Lucenſis eccleſiæ Martinus epiſcopus. Canones, qui in partibus Orientis ab antiquis patribus cōſtituti ſunt, Græco priùs ſermone conſcripti ſunt, poſteà autem ſuccedēti tempore in Latinam linguam tranſlati ſunt. Et quia difficile eſt, vt ſimplicius aliquid ex alia lingua transferatur in aliam, ſimulque & illud accidit, vt in tantis temporibus ſcriptores, aut non intelligentes, aut dormitantes, multa prætermittant, & propterea in ipſis canonibus aliqua ſimplicioribus videantur obſcura: ideò viſum eſt, vt cum omni diligentia, & ea, quæ per trāſlatores obſcuriùs dicta ſunt, & ea, quæ per ſcriptores ſunt immutata, ſimpliciùs & emendatiùs reſtaurarem, id primū obſeruans, vt illa, quæ ad epiſcopos vel vniuerſum clerum pertinent, vna in parte conſcripta ſint: ſimiliter & quæ ad laicos ptinent, ſimul ſint adunata, vt de quo capitulo ſcire aliquis voluerit, poſſit celeriùs inuenire.

De electione epiſcopi. 1

De ordinatione epiſcopi. 2

De euacuāda ordinatione, quæ abſente metropolitano fuerit facta. 3

De primatu metropolitani. 4

De eo, qui per ambitionem de inferiori ciuitate ad maiorem tranſire voluerit. 5

De non mutandis parochijs. 6

De præſumptione alienæ diœceſis. 7

De non conſtituendo epiſcopo ſucceſſore. 8

De irruptione vacantis eccleſiæ. 9

De epiſcopo, per neceſſitatem vacante. 10

De contemptore epiſcopo. 11

De ſeditioſo epiſcopo. 12

De diſſenſione iudicij. 13

De epiſcopi præſumptione in rebus eccleſiæ. 14

De rebus eccleſiaſticis gubernandis. 15

De rebus eccleſiæ diſpenſandis. 16

De his, qui de miniſterio eccleſiæ aliquid vēdunt. 17

De Synodo facienda. 18

De epiſcopo, qui noluerit venire ad Synodum. 19

De legitima ætate ordinandi presbyteri. 20

De eunuchis, qui ab alijs fiunt, vel qui ſibi naturalia abſcindunt. 21

De neophytis. 22

De pœnitente, non admittēdo ad clerum. 23

De his, qui indiſcuſſi, aut presbyteri, aut diaconi ordinati ſunt. 24

De presbyteris vel diaconibus, qui poſt ordinationem denotantur. 25

De his, qui viduas aut dimiſſas ducunt. 26

De fornicatoribus clericis. 27

De his, quorum vxores mœchantur. 28

De viduis clericorum. 29

De filia epiſcopi vel presbyteri, quæ fuerit deuota, & peccauerit. 30

De deuota peccante, vel quæ ſe maritauerit. 31

De ſubintroductis adoptiuis mulieribus. 32

De non recipiendis clericis, & de infirmanda ordinatione eius, qui ſine epiſcopi ſui licentia ab alio epiſcopo ordinatur. 33

De clericis deſertoribus. 34
De importunis clericis. 35
De purganda opinione hæreſis. 36
De clericis excommunicatis. 37
De presbyteris, vt ad ſecundas non vadant nuptias. 38
De his, qui ad diaconatum eliguntur. 39
De eo, quòd non licet, diaconum niſi iuſſum ſedere. 40
De eo, quòd non licet, quem libet ſacra myſteria tangere. 41
Vt mulieres in ſacrarium non intrent. 42
Si lector alterius viduam duxerit. 43
Si ſubdiaconus ſecundã duxerit vxorem. 44
Vt non aſcendat in pulpitum, niſi lector. 45
De conditionalibus non ordinandis, niſi cũ conſenſu patroni. 46
De non ſuſcipiendis ſeruis alienis in clero, 47
De nõ celebrandis natalicijs martyrum in Quadrageſima. 48
Non ſuſcipi debere, ante duas hebdomadas, ſed ante tres ad baptiſmum. 49
De non ſoluendo ieiunio in quinta feria Paſchæ. 50
De chriſmate conficiendo. 51
Non liceat presbytero, coram epiſcopo chriſmare. 52
Non liceat presbytero, ante epiſcopum in baptiſterium introire. 53
De prægnantibus baptizandis. 54
Quæ in altari offerri oportet. 55
De presbyteris foraſticis. 56
De non ieiunando in die Dominico, neque genua flectendo. 57
De guſtãdis carnibus & non execrandis. 58
De eo, quòd non liceat ſacerdotibus vel clericis, ſpectaculis intereſſe. 59
De eo, quòd non liceat ſacerdotibus vel clericis incantatutas & ligaturas facere. 60
De eo, quòd non liceat, conuiuia facere de conſertis. 61
De vſuris vel negociorum lucris. 62
De clericis, qui ad matutinum vel veſpertinum non conueniunt. 63
De eo, quòd non liceat clericis, die Dominico ab eccleſia abſentari. 64
De eo, quòd non liceat clericis, ante horam tertiam prandere. 65
De attondenda coma clericorum, & habitu ornato. 66
De eo, quòd non liceat, poeticos pſalmos in eccleſia dicere, & libros apocryphos legere. 67
De eo, quòd non liceat, ſuper monumenta mortuorum Miſſas tenere. 68

CAPITVLA CANONVM ad laicos pertinentium ſequuntur.

De eo, quòd non liceat Chriſtianis prandia ad monumenta portare. 69
De eo, quòd non liceat clericis vel laicis catholicis, ab hæreticis eulogias accipere, aut cum ipſis & ſchiſmaticis orare. 70
De eo, quòd non liceat Chriſtianis, obſeruationes diuerſas attendere. 71
De eo, quòd non liceat Chriſtianis, tenere traditiones gentilium, & obſeruare Lunæ aut Stellarum curſus. 72
De eo, quòd non liceat obſeruare Kalendas. 73
De eo, quòd non liceat medicinales herbas cum aliqua obſeruatione colligere. 74
De eo, quòd non liceat, fœminas Chriſtianas in lanificijs aliquid obſeruare. 75
De adulterijs. 76
De mulieribus fornicarijs, & abortum faciẽtibus. 77
De homicidio voluntario, vel non voluntario. 78
De muliere, quæ duos fratres coniugio, & viro, qui duas ſorores habuit. 79
De his, qui nuptias iterauerint. 80
De his, qui ſe cum animalibus commiſcuerint. 81
De his, qui vſque ad finem vitæ in peccatis perdurant, & in exitu communionem petunt. 82
De his, qui intrantes eccleſiam, propter luxuriam ſacramento ſe abſtinent. 83
De excommunicatis. 84

¶ Capitulum primum.

NON licet populo electionem facere eorum, qui ad ſacerdotium promouẽtur: ſed ſit iudicium epiſcoporum, vt ipſi eũ, qui ordinandus eſt, probent, ſi in ſermone & fide, & in ſpiritali vita edoctus ſit. *63. diſt. Nõ licet popu.*

2 Epiſcopum oportet maximè quidem ab omni Concilio conſtitui. Sed ſi hoc aut pro neceſſitate, aut pro longinquitate itineris difficile fuerit, ex omnibus tres colligantur, & omnium præſentium vel abſentium ſubſcriptiones teneantur, & ſic poſteà ordinatio fiat. Huius autem rei poteſtas, in omni prouincia ad metropolitanum pertinet epiſcopum. *Diſ. 64. Epiſcopũ oportet maximè*

3 Non debet ordinari epiſcopus abſque conſilio & præſentia metropolitani epiſcopi. Adeſſe autem omnes oportet, qui ſunt in prouincia ſacerdotes, quos per ſuam debet epiſtolam conuocare. Et quidem ſi omnes concurrerint, benè: ſi autem hoc difficile fuerit, plures oportet occurrere. Qui autem nõ conuenerint, præſentiam ſuî per epiſtolas faciant. Et ſic omnium facto conſenſu, ordinationem epiſcopi fieri oportet. Si autem aliter, præter quod terminatum eſt à nobis, fuerit factum, talem ordinationem nihil valere decernimus. Si autem ſecundùm canones ordinatio epiſcopi fuerit facta, & aliquis cum malitia in aliquo contradixerit, plurimorum conſenſus obtineat. *Diſ. 65. Nõ debet ordi.*

4 Per ſingulas prouincias oportet epiſcopos cognoſcere primatum metropolita- *9. q. 1. Per ſingulas prouincias.*

ni

ni epiſcopi,& ipſum primatûs curam ſuſcipere: nihil autem agere reliquos epiſcopos præter eum, ſecundùm quod antiquitùs à patribus noſtris conſtitutum continetur in canone. Propter quod & metropolitanus Epiſcopus nihil ſibi præſumptiue aſſumat abſque conſilio cæterorum.

5 Si quis particeps alicuius fuerit ambitionis inuentus, ſiue epiſcopus, ſiue presbyter, vel diaconus, de inferiori ciuitate non tranſeat ad maiorem. Quòd ſi quis contra hæc magni Concilij conſtituta importunus extiterit, omni modo euacuetur huiuſmodi factum, & ſuæ iterùm reſtauretur eccleſiæ, cui epiſcopus, aut presbyter, aut diaconus priùs fuerat conſtitutus.

6 Epiſcopum à propria parochia non liceat tranſire in aliam, neque ſua ſponte introire, neq; inuitatum, neq; ab epiſcopo coactum: ſed permaneat in loco, in quo à Deo eſt ordinatus, & in ea, quã ſortitus eſt, eccleſia, ſecundùm antiquum canonum conſtitutum.

7 Si quis epiſcopus non per ſcripta metropolitani epiſcopi, aut qui cum eo ſunt, rogatus, de alia prouincia in aliam venerit, ſed præſumptiuè irruens ad ordinationem & conſtitutionem clericorum, qui ad illum non pertinent, importunus exiſtat: vacua ſint & inania omnia quæ ab eo fuerint conſtituta. Ipſe aũt digna increpatione excom-*abominetur municetur, & *alienetur à ſancto Concilio.

8.q.1.Epiſcopo non 8 Epiſcopo non liceat, ante finem vitæ aliom in loco ſuo conſtituere ſucceſſorem. Si quis autem hoc vſurpare tentauerit, talis conſtitutio irrita erit. Non ergò aliter fieri oportet, niſi cum conſilio & iudicatu epiſcoporum, qui poſt exitum præceſſoris poteſtatem habent dignum eligere.

9 Si quis Epiſcopus vacans, in eccleſiã *ſuſcipiens non habentem epiſcopum* ſubrepens, populo ſinè Concilio integri ordinis irruerit, etiàm ſi populus, quem ſeduxit, deſideret illum, alienum eum ab eccleſia eſſe oportet. Integrum autem & perfectum Concilium dicimus illud, in quo metropolitanus epiſcopus fuerit.

92.Diſt.Si quis ordinatus 10 Si quis epiſcopus ordinatus per contentionem populi, aut pro aliqua ratione, & non pro ſua colpa, in parochiam, quæ ei fuerit data, nõ ierit: hunc oportet honorem ſacerdotij tantummodò contingere, ità vt de rebus eccleſiæ, in quam conuenit, nihil ſibi præſumat. Suſtineat autem, quid de eo ſanctum Concilium iudicare voluerit.

11 Si quis epiſcopus ab epiſcopo ordinatus, noluerit agere ſacerdotium, neque conſenſerit in ſibi commiſſã eccleſia ambulare, iſtum talem excommunicari oportet. Quòd ſi coactus conſenſerit, ſanctum Concilium, quod placet, de eodem terminet.

12 Si quis epiſcopus ordinatus fuerit, & non vult ipſam parochiam ſuſcipere, in qua nominatus eſt, ſed alibì vult ordinari, & vim facit, ad ſeditiones concitat contra eos, qui illum ordinauerunt, hunc ab honore oportet remoueri. Si autem in priſtino honore presbyterij vult ſtare, non veretur, vt gradum, quem habuit, retineat. Quod ſi reluctatus fuerit, etiàm ab honore presbyterij deponatur.

13 Si quis epiſcopus in aliquibus cauſationibus iudicatur, & viderit ipſos epiſcopos, qui in prouincia ſua ſunt, inter ſe iudicio diſcrepare, & alij videantur, eum, qui iudicatur, iuſtificare, alij condemnare: pro definitione huius diſſenſionis hoc placuit ſancto Concilio, vt de prouincia vicina alter metropolitanus conuocetur epiſcopus, vt per eum confirmetur, quod ſecundùm rectum placuerit canonem. 6.q.4.Si quis epiſcopus.

14 Si quis epiſcopus, nulla eccleſiaſticæ rationis neceſſitate compulſus, in ſuo clero, aut vbì fortè non eſt presbyter, de rebus eccleſiaſticis aliquid præſumpſerit vendere: & res ipſas eccleſiæ propriæ reſtaurare cogatur, & in iudicio epiſcoporum deijciatur auditus, & tanquàm furti aut latrocinij reus, ſuo priuetur honore. 10.q.2.Si quis epiſcopus nulla

15 Quæ ſunt eccleſiæ, conſeruari cum omni diligentia, & bona conſcientia, & fide Dei, (qui omnia videt & iudicat) & gubernari oportet cum iudicio & poteſtate epiſcopi, cui & omnis populus, & congregatio commiſſa eſt animarum. Manifeſta autem debent eſſe, quæ ad eccleſiam pertinent, in conſcientia eorum, qui circa epiſcopos ſunt & presbyteri & diaconi, vt hi omnes ſciant, quæ ſunt eccleſiæ propria: vt ſi Epiſcopi contigerit tranſitus, eos nihil latére poſſit ex his, quæ ad eccleſiam pertinent, vt nullo modo poſſit minui & perire. Neq; res propriæ epiſcopi, debent importunitatem pro rebus eccleſiæ pati. Dignum verò & iuſtum eſt apud Deum & homines, vt ea, quæ epiſcopi propria ſunt, cui voluerit, derelinquat: & quæ eccleſiæ ſunt, eidem conſeruentur eccleſiæ: vt nec eccleſia patiatur dãnum, neque Epiſcopus pro rebus eccleſiæ in ſuis proſcribatur, nè poſt eius obitum in cauſas incidant, qui ad eum pertinent, nec ipſe in maledictum incidere videatur. Eccl.23.e 12.q.1.Manifeſta autem

16 Epiſcopos habeat poteſtatem in rebus Eccleſiæ, vt diſpenſet neceſſitatem habentibus, cum omni reuerentia & timore Dei. Participare etiàm eum oportet, quę neceſſaria ſunt, ſi tamen ipſe, aut qui cum eo ſunt fratres, indiguerint aliquo, vt neceſſitatem nullo modo patiantur, ſecundùm ſanctum Apoſtolum dicentem, Victu & tegumento, his contenti ſimus. Si autem res eccleſiaſticas epiſcopus in ſuas voluntates vſurpare voluerit, & loca eccleſiæ, & fructus agrorum non cum presbyterorum vel diaconorum conſilio contaminauerit, aut fratribus vel filijs, vel quibuſcunque propin- 10.q.2.Epiſcopus habeat 1.Tim.6.b

quis ſuis dederit poteſtatem, vt per eos latenter lædantur res eccleſiæ, huuc oportet obnoxium eſſe Concilio. Similiter ſi epiſcopus, vel qui cum eo ſunt presbyteri, aut diaconi accuſentur, quia quæ vel ex reddim, vel ex quolibet actu eccleſiæ veniunt, in ſinus ſuos colligunt, & pauperes fraudant, & fame conficiunt: hos corripi oportet, ſecundùm quod ordinatum fuerit à ſancto Concilio.

50. diſt. Si quis presb. 17 Si quis presbyter, aut diaconus, inuentus fuerit aliquid de miniſterijs eccleſiæ venundâſſe, quia ſacrilegium commiſit, placuit, eum in ordiuatione eccleſiaſtica non haberi. Iu iudicio tamen epiſcopi dimittendns eſt, ſiue indignus in ſuo recipi debeat gradu: quia multotiès hoc ipſum, quod de ſacroſancto altario contaminatũ eſt, id cum epiſcopi poteſtare dimiſſum eſt.

Di. 18 Propter eccl. 18 Propter eccleſiaſticas curas & altercatiouum ſolutiones, benè placuit, per ſingulas prouincias bìs in anno Concilium fieri, conuocante metropolitano Epiſcopo omnes prouinciæ epiſcopos, ità vt ad Concilium procedant omnes presbyteri & diacones, vel hi, qui ſe læſos exiſtimãt, vt in Cõcilio cauſæ examinatæ, ad iuſtũ iudiciũ perducantur. Et ſi qui manifeſtè epiſcopi, vel presbyteri, aut diaconi inuenti fuerint in offenſa, ſecundùm rationem excommunicentur, quandiù cõmuni conſenſu de his placuerit dare ſententiam. Nulli autem ep̃o liceat, propria apud ſemetipſum Concilia facere, præter eos, quibus metropoles ſunt creditę.

19 Ad Concilium cõuocatus epiſcopus, non debet contemnere, ſed ire, & ea, quæ ad vtilitatem eccleſiæ vel cæterorum pertinent, aut docere, ſi nouit: aut doceri, ſi neſcit. Nã ſi contempſerit ire, extra ægritudinem, reus erit fraterni Concilij.

20 Si quis triginta ætatis ſuę non impleuerit annos, nullo modo presbyter ordinetur, etiam ſi valdè ſit dignus: quia & ipſe Do-
Luc. 3. c. 4. c minus trigeſimo anno baptizatus eſt, & ſic cœpit docere. Oportet ergò eum, qui ordinaudus eſt, vſq; ad hanc ætatem legitimam conſeruari.

55. diſt. Si quis pro ægrit. Et in decr. Iuo. lib. 3. 21 Si quis pro ægritudine naturalia à medicis habuerit ſecta, ſimiliter & qui à Barbaris aut dominis ſtultis fuerint caſtrati, & moribus digni fuerint viſi, hos canon admittit ad clericatûs officium promoueri. Si quis autem ſanus, non per diſciplinam religionis & abſtinentiæ, ſed per abſciſſionem plaſmati à Deo corporis exiſtimans poſſe à ſe carnales concupiſcentias amputari, caſtrauerit ſe, non eum admitti decernimus ad aliquod clericatûs officium. Quòd ſi iam antè fuerit promotus ad clerum, prohibitus, à ſuo miniſterio deponatur.

22 Neophytus, ſi baptizatus fuerit iam ætate legitima, non continuò licebit, cum ad eccleſiaſticum ordinem promoueri: quia oportet illum priùs doceri, quod poſſit docere, & multo tẽpore poſt baptiſmum probari, vt benè probatus veniat ad clerum, ſecundùm præceptum Apoſtoli, dicentis: Nõ 1. Tim. 3. 6
Neophytum, nè fortè in ſuperbiam elatus, in indicium incidat & loqueum diaboli. Si autem ſuccedente tempore, in aliquo graui peccato à duobus vel tribus fuerit deuictus, depoſitus de gradu ſuo, ceſſet à clero. Si quis contra hanc regulam facere præſumpſerit, quòd ſit contrarius magni Concilij, proijciatur à clero.

23 Expœnitens, tantùm ſi neceſſitas aut vſus exegerit, inter oſtiarios priùs deputetur, vel inter lectores, ità vt Euangelia vel Apoſtolum nõ legat. Si quis autem antè ordinatus eſt, inter ſubdiaconus habeatur, ità vt manus non imponat, aut ſacra contingat. Expœnitentem enim dicimus eum, qui poſt baptiſmum pro homicidio, aut pro diuerſis criminibus, aut grauiſſimis peccatis, publicam pœnitentiam ſub cilicio gerens, diuino fuerit reconciliatus altario.

24 Si quis presbyter aut diaconus, ſinè aliqua examinatione ordinati ſunt, aut certè, cùm diſcuterentur, criminoſa peccata * confeſſi ſunt, aut poſt ordinationẽ ab alijs ſunt detecti, abijciantur ex clero. Similiter verò & de vniuerſo ordine clericorum ſeruetur. Nam hoc ſibi, quod irrepræhenſibile eſt, ſancta & catholica defendit Eccleſia. 24. diſt. Si quis presbyter * non confeſſi ſunt, & poſt

25 Si quis presbyter ante ordinationem peccauerit, & poſt ordinationem peccatum confeſſus fuerit, quòd antè errauerit, non offerat, ſed tantùm pro religione nomẽ presbyteri portet. Si autem non ipſe confeſſus, ſed ab alio publicè fuerit cõuictus, nec hoc ipſum habeat poteſtatem, vt nomẽ presbyteri portet. Similiter & de diaconibus obſeruandum eſt, vt ſi ipſi confeſſi fuerint, ordinem ſubdiaconi accipiant. 15. q. 8. Si quis presb. ante

26 Si quis viduam, aut ab alio dimiſſam duxerit, non admittatur ad clerum. Quòd ſi obrepſerit, deijciatur. Similiter ſi homicidij aut facto, aut præcepto, aut conſilio, aut defenſione, poſt baptiſmum conſcius fuerit, & per aliquam ſubreptionem ad clericatum venerit, deijciatur, & in finem vitæ ſuæ communionem recipiat. 50. diſt. Si quis viduã

27 Si quis presbyter, aut diaconus fuerit fornicatus, aut mœchatus, proijciatur, & agat pœnitentiam.

28 Si alicuius laici vxor in adulterio fuerit deprehenſa, hic talis ad miniſterium eccleſiaſticum nullo modo adducatur. Si autem poſt ordinationẽ alicuius clerici vxor adulterata fuerit, dimittat eam. Si autẽ cum ipſa voluerit permanere, à miniſterio alienus ſit. 34. diſt. Si laici vxor

29 Si qua vidua epiſcopi, vel presbyteri, aut diaconi maritum acceperit, nullus clericus, nulla religioſa cum eo conuiuium ſumat, nunquàm communicet: morienti tantùm 32. diſt. Si qua vidua

tùm

tùm ei ſacramenta ſubueniant.

27.q.1. De filia epi.

30 De filia epiſcopi, vel presbyteri, ſiue diaconi, ſi deuota fuerit, & maritum duxerit, ſi eam pater vel mater in affectum receperint, à commuione habeantur alieni. Pater verò cauſas in Concilio ſe nouerit pręſtaturum. Mulier verò nõ admittatur ad communionem, niſi marito defuncto egerit pœnitentiam. Sin autem viuente eo receſſerit, & pœnituerit vel petiêrit communionem, in vltimo vitæ deficiens accipiat communionem.

31 Deuotam peccantem, non recipiendam in eccleſiam, niſi peccare deſiêrit: & deſinens egerit aptam pœnitentiam decem annis, & recipiat communionem. Priùs autem quàm in eccleſia adimittatur ad orationem, ad nullius conuiuium Chriſtianæ mulieris accedat. Quòd ſi admiſſa fuerit, etiàm hæc, quæ eam receperit, habeatur abſtenta. Corruptorem etiàm par pœna conſtringat. Quę autem maritum acceperit, non admittatur ad pœnitentiam, niſi, adhuc viuente ipſo marito, caſtè vixerit, aut poſtquàm ipſe de hac vita deceſſerit.

32 Nullus epiſcopus, neque presbyter, neque diaconus, neque omninò aliquis ex clero licentiam habeat intromittendi ad ſe, quaſi adoptiuam aliquam mulierem, quaſi in loco filiæ, aut ſororis, aut matris, niſi fortè ſororē patris vel matris, & illas ſolas perſonas, quæ ab omni mala ſuſpicione alienæ ſunt. Similiter & religioſis fœminis laicorũ alienorum familiaritatem & conſortium prohibemus, eorum ſcilicet, qui nec Dei timori ſubiecti ſunt, nec continentiæ retinent diſciplinam.

33 Si quis in contemptu poſitus presbyter, aut diaconus, vel quicunq; ex clero, receſſerit ab eccleſia ſua, nullo modo in alia ſuſcipiatur eccleſia, ſed omninò cõpellatur, vt ad ſuam reuertatur eccleſiam. Si autē permanſerit in ſuperbia, & reuerti noluerit, excommunicetur & proijciatur. Si quis autem epiſcopus auſus fuerit eũ ordinare in ſua eccleſia, non conſentiente epiſcopo ſuo, à quo receſſit, ordinatio illius vacua reputetur.

34 Si quis presbyter, aut diaconus, aut aliquis de clero, propriam eccleſiam derelinquens, ad aliam eccleſiam vadit, & multo tempore ibi demoratur, omninò nunquàm miniſtret in clero. Et ſi admonuerit eum epiſcopus ſuus, vt ad ſuam redeat parochiã, & redire noluerit: vbi eſt, ibi de officio ſuo deponatur, ità vt nunquàm in ſuum reuertatur gradum, propter diſſolutionis peccatum. Si autem epiſcopus alter eum receperit, qui de reatu eius eſt conſcius, oportet ipſum epiſcopum ſinè increpatione in communi Concilio non admitti, vt eccleſiaſticũ canonem vltrà non ſoluat.

11.q.3. Si quis. ep. presby.

35 Si quis epiſcopus, aut presbyter, aut diaconus excommunicatus, in Concilio iniuſtè ſe queritur condemnatum, ad maiorũ epiſcoporum Conciliũ reuertatur, & eorum inquiſitionem & iudicium expectãs, ſi quas ſe iuſtas cauſas habere putat, exponat. Si autem cõtempſerit, & * importans ſe palatio, aures principum inquietare voluerit, hic ad nullam veniã poterit peruenire, neq; ſpem futuræ reconciliationis habebit. *importunus

24.q.7. Si quis epi. ſiue

36 Si quis epiſcopus, ſiue alicuius epiſcopi presbyter, aut diaconus, in alicuius hæreſis opinionem offenderit, & ob hanc cauſam fuerit excommunicatus: nullus epiſcopus eum in communionem recipiat, niſi priùs in communi Concilio: porrecto fidei ſuæ libello, ſatisfaciat omnibus, & ità liberã ſuam teneat purgationem. Hoc idem & de fidelibus laicis ſit decretum, ſi in aliqua hæreſis opinione fuerint nominati.

11.q.3. Si quis epi. i

*37 Si quis epiſcopus in Concilio excommunicatus fuerit, ſiue presbyter aut diaconus à ſuo epiſcopo, & poſt excommunicationem præſumpſerit ſiue epiſcopus ille, aut presbyter, vel diaconus, facere oblationem, vel matutinum aut veſpernnũ ſacrificium, quaſi in officio ſuo agere ſicut priùs: non liceat ei, nec in alio concilio ſpem reconciliationis habere, nec vltrà * reconciliari, ſed etiàm eos, qui ei communicauerint, omnes ab eccleſia reſpui, maximè eos, qui ſciebant eũ eſſe deiectum. Si autem permanſerit, turbãs & concitans eccleſiam per * foraſticam poteſtatem, oportet eum ſicut ſeditionarium, ab omni plebe expelli. *recolligi. *ſeculãſecu

38 Presbyterum ad ſecundas nuptias conuiuam fieri non oportet. Quòd ſi hi, qui ad ſecundas nuptias veniunt, pœnitentiam poſtulent, quomodò presbyter ille poteſt eſſe, qui propter conuiuium intereſt tali coniugio?

27.di. Di a. qui elig.

39 Diaconus, qui eligitur, ſi conteſtatus fuerit pro accipiendo matrimonio, & dixerit, non poſſe in caſtitate permanere, hic nõ ordinetur. Quòd ſi in ordinatione tacuerit, & ordinatus fuerit, & poſteà matrimonium deſiderauerit, alienus ſit à miniſterio, & vacet à clero.

40 Non liceat, diaconum ante presbyterum ſedere, niſi cum iuſſione presbyteri.

41 Non liceat cuilibet miniſteria tangere, niſi ſubdiacono, aut acolytho in ſecretario vaſa Dominica. 23. diſt. Nõ lic. cuilib.

42 Non liceat, mulieribus in ſecretarium ingredi.

34. diſt. Lector.

43 Lector, ſi viduam alterius vxorem acceperit, in lectoratu permaneat. Aut ſi fortè neceſſitas ſit, ſubdiaconus fiat, nihil autem ſuprà. Similiter & ſi bigamus fuerit.

34. diſt. Si ſubdiac.

44 Si ſubdiaconus ſecundam duxerit vxorem, inter lectores vel oſtiarios habeatur, ità vt Apoſtolum non legat.

92. diſt. Nõ lic. in pulp.

45 Non liceat in pulpito pſallere, aut legere, niſi qui ab epiſcopo lectores ſunt ordinati.

46 Si

Diſt.54.Si quis oblig.

46 Si quis obligatus eſt tributo ſeruili, vel aliqua conditione, vel patrocinio cuiuſlibet domûs, non eſt ordinãdus clericus, niſi probatæ vitæ fuerit, & patroni conſenſus acceſſerit.

47 Si quis ſeruum alienum, cauſa religionis, doceat cõtemnere dominum ſuum, & recedere à ſeruitio eius, duriſſimè in omnibus arguatur.

33.q.4. Nõ lic. l quad.

48 Non liceat, in quadrageſima natalitia martyrum celebrare, ſed tantùm ſabbato & Dominica pro commemoratione eorum oblationem offerri. Sed nec natalitia, nec nuptias liceat in Quadrageſima celebrare.

De cõſ.diſ. 4 Nõ liceat ante.

49 Non liceat ante duas ſeptimanas Paſchæ, ſed ante tres ad baptiſmum ſuſcipere aliquem. Oportet autem, vt in ipſis diebus hi, qui baptizandi ſunt, ſymbolum diſcant; & in quinta feria nouiſſimæ ſeptimanæ, hoc epiſcopo vel presbytero reddant.

De cõſ.diſ. 4. Non li. quin.

50 Non liceat quinta feria nouiſſimę ſeptimanæ, ieiunium ſoluere, & omnem exhonorare Quadrageſimam, ſed ſyncerè abſtinentes totam Quadrageſimam peragere.

De cõſ diſ. 4.Omni tẽ pore.

51 Omni tempore epiſcopo liceat Chriſma conficere, & per ſuas diœceſes deſtinare, ità vt ad dirigendum Chriſma diaconus, aut ſubdiaconus ante diem Paſchæ de ſingulis eccleſijs ad epiſcopum deſtinetur.

Ibidèm.

52 Presbyter, præſente Epiſcopo, non ſignet infantes, niſi fortè ab epiſcopo fuerit illi præceptum.

Ibidèm.

53 Non liceat presbytero, priùs Epiſcopo introire in baptiſterium, ſed cum Epiſcopo, niſi fortè aut abſens fuerit, aut ægrotus.

De cõſ di. 4. Si qua mul.

54 Si qua mulier prægnans deſiderauerit gratiam baptiſmi percipere, quandò voluerit, habeat poteſtatem. Nam nihil participat in hoc mater infanti, qui naſcitur, proptereà quòd vniuſcuiuſq; propria voluntas in confeſſione monſtretur.

De cõſ. di. 4. Non op. aliq.

55 Non oportet, aliquid aliud in ſanctuario offerri, præter panem & vinum, & aquam, quæ in typo Chriſti benedicuntur, quia dum in cruce penderet, de corpore eius ſanguis effluxit & aqua. Hæc tria vnum ſunt in Chriſto Ieſu. Hæc hoſtia & oblatio Dei in odorem ſuauitatis.

Ioan.19.

56 Foraſticis presbyteris, præſente epiſcopo vel presbyteris ciuitatis, offerre non liceat, neque miniſtrare in populo, niſi fortè illis abſentibus.

30 diſt. Si quis presb. Vide i Decreto Gratiani hunc locũ varie emendatũ.

57 Si quis presbyter, publica pœnitentia à ſacerdote accepta, aut aliqua neceſſitate, die Dominica pro quadam religione ieiunauerit ſicut Manichæi, anathema ſit. Similiter, quia quod ab apoſtolis traditũ eſt, canon tenet antiquus, placuit vt per omnes Dominicas, & per omnes dies paſchę vſque ad quinquageſimam, non proſternant ſe in oratione humilitatis, ſed recto vultu ad Dominum fungantur orationis officio, quia in his diebus gaudium reſurrectionis Domini celebramus.

Ibidèm.

58 Si quis, non pro abſtinentia, ſed pro execratione * eſcatum abſtinet, placuit ſancto Concilio, vt prægustet, & ſic, ſi vult abſtinere, abſtineat. Si autem ſpernit, ità vt olera cocta cum carnibus non deguſtet, iſte non obediens, nec ſuſpicionem hæreſis à ſe remouens, deponatur de ordine clericatûs.

* eſcatum à carne

59 Non liceat ſacerdotibus vel clericis, aliqua ſpectacula in nuptijs, vel in conuiuijs ſpectare: ſed oportet, antequàm ingrediãtur ipſa ſpectacula, ſurgere, & * redire indè.

* recedere

60 Non liceat, clericos incantatores eſſe & ligaturas facere, quod eſt colligatio animarum. Si quis hæc fecerit, de eccleſia proijciatur.

44. di. Non lic.ſac.vel

61 Non liceat, ſacerdotes vel clericos, ſed nec religioſos laicos, conuiuia facere de confertis.

14.q.4 Si quis oblit. Pſal.14.

62 Si quis oblitus timorem Domini, & ſanctam Scripturam, quę dicit, Pecuniam ſuã non dedit ad vſuram: poſt hanc cognitionem magni Concilij fœneratus erit, & centeſimas exegerit, aut ex quolibet negocio turpe lucrum quæſierit, aut per diuerſas ſpecies vini, vel frugis, vel cuiuſlibet rei, emendo vel vendendo aliqua incrementa ſuſceperit, depoſitus de gradu ſuo, alienus habeatur à clero.

93. diſt. Si quis presb.

63 Si quis presbyter, aut diaconus, vel quilibet clericus eccleſiæ deputatus, ſi intra ciuitatem fuerit, aut in quolibet loco, in quo eccleſia eſt, & ad quotidianum pſallendi ſacrificium matutinis vel veſpertinis horis ad eccleſiam non conuenerit, deponatur à clero, ſi tamen caſtigatus, veniam ab epiſcopo per ſatisfactionem noluerit promereri.

64 Non liceat, quemlibet clericum die Dominico ab eccleſia abſentem eſſe, ſed Miſſarum ſolennijs intereſſe & ieiunio.

44 diſt. Nõ lic.ſ.vel cl.

65 Non oportet clericos vel laicos religioſos ante ſacram horam diei tertiam inire conuiuia, neq; aliquãdò clericos niſi hymno dicto, edere panem, & poſt cibos gratias authori Deo referre.

23 diſt. Nõ oportet. Exo.28.a

66 Non oportet, clericos comam nutrire, & ſic miniſtrare: ſed attonſo capite, patentibus auribus, & ſecundùm Aaron, talarem veſtem induere, vt ſint in habitu ornato.

67 Non oportet, pſalmos compoſitos & vulgares in eccleſia dicere, neque libros, qui ſunt extra canonem, legere, niſi ſolos canonicos noui & veteris teſtamenti.

De cõſ diſ. 1 Non op. cler.

68 Non oportet, clericos ignaros & præſumptores, ſuper monumenta in campum myſteria portare, aut diſtribuere ſacramenta: ſed aut in eccleſia aut in baſilica, vbi martyrum reliquiæ ſunt depoſitæ, ibì pro defunctis oblationem offerri.

¶ Sequuntur canones ad laicos pertinentes.

Ibidèm.

69 Nõ liceat Chriſtianis, prãdia ad defunctorũ ſepulcra deferre, & ſacrificare mortuis.

70 Non

1.q. 1. Non liceat cle. 70 Non liceat laicis vel clericis, ab hæreticis eulogias accipere, quia maledictiones magis ſunt quam benedictiones. Neque liceat, aut cum hæreticis, aut cum ſchiſmaticis orare.

26.q. 5. Nō li. Chriſtianis 71 Si quis Paganorum cõſuetudinem ſequens diuinos & ſortilegoa in domũ ſuá introduxerit quaſi vt malum forà mittant, aut maleficia inueniãt, vel luſtrationes Paganorum faciant, quinque annis pœnitentiam agat.

Ibidem. 72 Non liceat Chriſtianis, tenere traditiones gẽtilium, & obſeruare vel colere elementa, aut lunę, aut ſtellarum curſus, aut inanem ſignorum fallaciam pro domo facienda, aut propter ſegetes vel arbores plantandas, vel coniugia ſocianda. Scriptũ eſt enim: Col. 3. e Omnia, quæ facitis, aut in verbo, aut in opere, omnia in nomine Domini noſtri Ieſu Chriſti, facite gratiaa agentes Deo.

26.q. 7 Nō lic. iniquas 73 Non liceat iniquaa obſeruationes agere Kalendarum, & ocija vacare gentilibus, neque lauro aut viriditate arborum cingere domos. Omnis hæc obſeruatio, paganiſmi eſt.

26 q. 5. Nō lic. Chriſtianis. 74 Non liceat in herbarum collectionibus, quæ medicinales ſunt, aliquas obſeruationes aut incantationes attendere, niſi tantùm cum ſymbolo diuino & oratione Dominica, vt tantùm Deus creator omnium & Dominua honoretur.

Ibidem. 75 Non liceat, mulieres Chriſtianas aliquam vanitatem in ſuis lanificijs obſeruare, ſed Deum inuocent adiutorem, qui in eis ſapientiam extendi donauit.

76 Si cuius vxor adulterium fecerit, aut vir in alienum vxorem irruerit, ſeptem annis pœnitentiam agat.

77 Si qua mulier ſornicata fuerit, & infantem, qui exindè fuerit natus, occiderit: & quæ ſtuduerit abortum facere, & quod conceptum eſt, necare: aut certè, vt non concipiat, elaborat, ſiue ex adulterio ſiue ex legitimo coniugio: has tales mulieres in morte recipere communionẽ priores canones decreuerunt: nos tamen pro miſericordia. ſiue tales mulieres, ſiue cõſcias ſcelerum ipſorũ decem annis agere pęnitentiam iudicamus.

Diſt. 50 Si quis 78 Si quis voluntariè homicidium fecerit, ad ianuã eccleſię catholicę ſemper ſubiaceat, & communionem in exitu vitæ ſuæ recipiat: ſi autem non voluntariè, ſed caſu aliquo homicidium fecerit, prior canon ſeptẽ annis agere pœnitentiam iuſſit, ſecundus canon quinque mandauit.

79 Si qua mulier duos fratres, aut ſi quis vir duas ſorores habuerit, à communione abſtineantur vſque ad mortem. In morte autem eis cõmunio pro miſericordia detur. Si verò ſuperuixerint, communione accepta & de infirmitate conualuerint, agant plenã pœnitentiam tempore conſtituto.

80 Si quis multia nuptijs fuerit copulatus, pœnitentiam agat: cõuerſatio autem & fides pœnitentis, compendiat tempus.

81 Si quis ante 20. annos in cuiuſlibet animalis commixtione peccauerit, 15. annis in humilitate ſubiaceat ad eccleſiæ ianuam: & poſt hos alijs quinque annis in orationis communionem receptua, pœnitẽtiam agat, & ſic gratiam ſuſcipiat ſacramenti. Interrogẽtur autem alij de eo, qualem vitam in pœnitentia egerit, & ſic communionis miſericordiam conſequatur. Si quis autem poſt 20. annos habẽs vxorem, huic peccato irruerit, 25. annis humilitati ſubiaceat, & quinq; annia orationibus tantùm communicans, poſteà recipiat ſacramentum. Quòd ſi hanc menſuram aliquis tranſgreſſus fuerit, ſacramentum in exitu conſequatur. oportet autem tales inter dæmonioſos orare.

82 Si quis de corpore exiens, nouiſſimũ & neceſſarium communionis viaticum expetit, non ei denegetur. Quoòd ſi in deſperatione poſitus, poſt perceptam communionẽ iterùm ſanus fuerit factus, tantùm in oratione particeps ſit. Nam non accipiat ſacramẽtum, donèc conſtitutũ pœnitentiæ impleat tempus. Qui ergò in exitu mortis ſunt, & deſiderant accipere ſacramentum, cum conſideratione & probatione epiſcopi accipere debent. 26.q.6. Si quis de corpore

83 Si quis intrat eccleſiam Dei, & ſacras ſcripturas * audit, & pro luxuria ſua auertit ſe à communione ſacramenti, & in obſeruãdia myſterijs declinat conſtitutam regulam diſciplinæ: illum talem, proijciendum de eccleſia catholica eſſe decernimus, donèc pœnitentiam agat, & oſtendat fructum pœnitẽtiæ ſuę, & poſſit communionem, percepta indulgentia, promereri. De conſe. d. 2. Si quis intrat *non audit

84 Non liceat communicare excommunicatis, neque in domos eorum introeuntes orare cum eis, neque liceat cum eis in aliqua eccleſia ſegregari. Si quis autẽ epiſcopus aut præsbyter, aut diaconus, aut quilibet eccleſiaſticus excommunicato communicauerit, quaſi perturbans omnem diſciplinam eccleſiaſticam, excommunicetur.

Explicit liber excerptorũ ſancti Martini Bracarẽſis epiſcopi, ex ſynodis Oriẽtaliũ. Vbi obiter admonendus eſt lector, permultis locis in Gratiani Decreto citari hæc capitula tanquàm Martini Papæ, cùm ſint potiùs tribuenda huic collectioni Martini Epiſcopi Bracarenſis.

DECRETA

DECRETA BENEDICTI PAPÆ I.

Ex libro Pontificali.

Anno Domini 575.

BENEDICTVS natione Romanus ex patre Bonifacio, ſedit annos quatuor, menſem vnũ, dies vigintiocto. Eiuſdẽ tempore gens Longobardorum inuaſit totam Italiam, ſimulq́ue & fames nimia, vt etiàm multitudo caſtrorum ſe traderet Longobardis, vt temperare poſſet inopiã famis. Quod dum cognouiſſet Iuſtinus piiſſimus Imperator, quia Roma periclitaretur fame & mortalitate, miſit in Aegyptũ, & onerauit naues frumento, & tranſmiſit Romam. Et ſic miſertus eſt Deus Italię. In iſtis laboribus & afflictionibus poſitus ſanctiſſimus Benedictus Papa, mortuus eſt. Qui ſepultus eſt in baſilica beati Petri Apoſtoli in ſecretario, pridiè Kalendas Auguſti. Hic fecit ordinationem vnam per menſem Decembrem, presbyteros quindecim, diacones tres epiſcopos per diuerſa loca numero vigintiunum. Et ceſſauit epiſcopatus menſes tres, dies decem.

BENEDICTI PAPAE PRIMI Epiſtola decretalis.

Probat ex ſacris literis, ſummam Trinitatem vnitatem eſſe.

REuerendiſſimo fratri epiſcopo Dauid, Benedictus ſalutem in Domino. Reſpondete literis veſtris plenius cogitaui: ſed cùm hoc meditarer, tantus me dolor tetigit, vt magis flere, quàm aliquid dicere, delectatus ſim. Sed nè funditùs remaneret pauca vobis reſcribere curaui, ad potiora vos tẽpora congruè inuitans. Quòd autem literæ tuæ teſtes ſunt, quoſdam intra prouinciam Bæticam eſſe, qui dicerent neminem veraciter poſſe probare, Trinitatem vnitatem fieri, cùm neque tres vnum, neque vnum in tribus poſſe quẽquam propriè approbare: quas ob cauſas dilectiſſime fili, conſulta tibi Apoſtolicæ ſedis miſimus, vt aut his eos ad rectam fidem conuerti facias, aut ab Eccleſia, antequàm peſtis hæc latiùs diuulgetur, repellas. His (frater) ſcripturarũ teſtimonijs vnitatem Trinitatis agnoſce, & deſine Arianorum prauitatem ſequi, vt ab eadem poſſis peccatorum indulgentiam promereri. Eſaia propheta dicente: Vidi Dominum Sabaoth ſedentem ſuper thronum excelſum, & Seraphim ſtabant incircuitu eius: ſex alæ vni, & ſex alæ alteri. Duabus velabant faciem eius: duabus autem velabant pedes eius, & duabus volabant. Et clamabant ad alterutrum, dicentes: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth. Si Trinitas non eſt, quarè tertiò ſanctus dixerunt? Et ſi vnitas non eſt, quarè ſub trina repetitione vnum Deum ac Dominum intimârunt? Si Trinitas non eſt, cur in Geneſeos dicitur, Dixit Deus, fecit Deus, & benedixit Deus? Si verò vnitas non eſt, quarè tertiò dixit, Deus, & non deos pluraliter commendauit? Et ſi Trinitas non eſt, quarè in Exodo dictũ eſt tertiò, Domine, domine, domine, miſerator & miſericors? Si vnitas non eſt, quarè dum tertiò diceret, Domine, poſteà miſerator ſingulariter dixit, & non miſeratores, vt plures oſtenderet, intimauit? Si Trinitas non eſt, cur Abraham ad ilicem Mambre ſedens, tribusq; occurrẽs vni, Domine, dixit: & non (vt viderat) tribus ſalutationis obſequium reddidit? Si vnitas non eſt, quarè cùm Moſi, Deus Abraham, & Deus Iſaac, & Deus Iacob, tertiò diceret: vnitatem oſtendens, Hoc mihi nomẽ eſt, dixit: & non, Hæc ſunt noſtra nomina, deſignauit? Si Trinitas non eſt, quarè Dauid tertiò dixit: Benedicat nos Deus, Deus noſter, benedicat nos Deus? Si vnitas non eſt, quarè cùm, Deus, tertiò nominâſſet, benedicat, & non, benedicant, adiunxit? Si Trinitas non eſt, cur Eſaias denuò dixit, Domine Deus Sabaoth, Deus Iſrael, qui ſedes ſuper Cherubim? Si vnitas non eſt, quarè, qui ſedes, dixit, & non, qui ſedetis, & adiunxit? Si Trinitas non eſt, quarè in Regnorum libro dicitur, Domine Deus omnipotens, Deus Iſrael ſermones tui fideles ſunt? Si vnitas non eſt, quarè tui dicitur, & non veſtri potiùs intimatur? Si Trinitas non eſt, cur in Pſalmo 58. cantatur, Domine Deus virtutum, Deus Iſrael, intende ad viſitandas omnes gentes? Si vnitas non eſt, quarè intende poſuit, & non intendite, vt prędicatus eſt, intimauit? Si Trinitas nõ eſt, quarè in Apocalypſi tertiò dixit: Sanctus, Sãctus, Sanctus, Dominus Deus omnipotens, qui eſt, & qui erat? Si vnitas non eſt, quarè non, qui ſunt, pluraliter, ſed qui erat, deſignauit? Si Trinitas non eſt, quarè in Deuteronomio dictum eſt, Dominus Deus tuus, Deus miſericors eſt, & audiet vocem tuam? Si vnitas non eſt, quarè audiet, poſuit, & non audient, intimauit? Si Trinitas non eſt, quarè in Ieſu Nauę dicitur libro, Dominus Deus Deorum eſt? Si vnitas non eſt, quarè, eſt, dixit, & nõ, ſunt, more loquutionis induxit? Si Trinitas non eſt, quarè Elias orando, Domine, Domine, Domine, Deus Iſrael, oſtende, quia tu es Deus meus, dixit? Si vnitas non eſt, quarè, oſtende, & non, oſtendite, poſuit? Si Trinitas non eſt, cur Mardochæus orando, Domine Domine Deus omnipotens, omnia in poteſtate tua ſunt, dixit? Si vnitas non eſt, quarè, in tua, poſuit, & non, in veſtra, ſignauit? Si Trinitas non eſt, cur etiàm Iudith orando dixit:

Margin notes: Eſa. 6. a. Sequentia vſque ad illud, Cæterum frater chariſſime, habentur in decretali prima Alexandri I. — Gene. 1. per totum — Exod. 34. a — Gene. 18. a — Exod. 3. d — Pſalm. 66. — Eſa. 37. c — adſtruxit — 2. Reg. 7. d. & 3. Reg. 8. per totum. — Apoc. 4. c — Deut. 4. c — Ioſue 22. c. & Deu. 10. d. in forma ponitur. — Heſter. 13. c — Iudith 9. d

Digitized by Google

dixit: Domine Deus omnium virtutum, reſpice in orationem meam? Si vnitas non eſt, quarè, reſpice, poſuit, & non, reſpicite, deſignauit? Hiere. 10. b Si Trinitas non eſt, quarè in Hieremia dicitur, Dominus Deus veſter Deus verax eſt? Si vnitas non eſt, quarè, verax eſt, dixit, & non, veraces, potius intimauit? Apoc. 1. a Si Trinitas non eſt, quarè in Apocalypſi ſcriptum eſt, Dominus Deus & ſpiritus Prophetarũ miſit Angelum ſuum, oſtendere ſeruis ſuis, quæ oportet fieri citò? Si vnitas non eſt, quarè, cùm Patrem & Filium & Spiritum nominâſſet, miſit Dominus, dixit, & non, miſerunt, ſub prætextu trium perſonarum & nominum introduxit? Deut. 10. d Si Trinitas non eſt, quarè ĩ Deuteronomio dicitur, Dominus Deus veſter hic eſt Deus? Si vnitas non eſt, quarè, Hic eſt, dixit, & non, hi ſunt, plurali numero deſignauit? Ibidem. d Si Trinitas non eſt, quarè in eodem dicitur libro, Dominus Deus tuus, Deus magnus & potens eſt? Si vnitas nõ eſt, quarè, magnus & potens, non pluraliter nominatur? Tob. 7. d Si Trinitas non eſt, cur Tobias filium ſuum cùm in Rages ciuitatem cum Raphaele Angelo mitteret, benedicens eos, ità dixiſſe docetur: Deus Abrahã, & Deus Iſaac & Deus Iacob, ipſe impleat benedictionem ſuam in vobis? Si vnitas non eſt, quarè ipſe impleat, dixit, & non ipſi impleant, intimauit? Matt. 28. d Poſtremò, ſi Trinitas non eſt, quarè Dominus diſcipulos ſuos in nomine Patris & Filij & Spiritusſancti, vniuerſas gentes miſit baptizare? Si vnitas nõ eſt, quarè, in nomine dixit, & non, in nominibus, præcipiẽdo perdocuit? Rom. 11. d Si Trinitas nõ eſt, quarè Apoſtolus Paulus ait, ex ipſo, & p ipſum, & in ipſo ſunt omnia? Si vnitas non eſt, quarè, ex ipſo, poſuit, & non, ex ipſis, adſtruxit? Si enim certo certiùs volueris vnitatẽ Trinitatis agnoſcere, à ſæpedicto Doctore gentium Apoſtolo poteris vniuerſa condiſcere, & ſequi catholicam fidem, & Arianorum prauitatem reſpuere. 2. Cor. 13. c Gratia Domini noſtri Ieſu Chriſti, inquit, & charitas Dei, & cõmunicatio ſancti Spiritûs. Ipſa eſt Patris, & filij, & Spiritusſancti. Quomodò autẽ in Trinitate vnũ ſunt? quia natura atq; * ab inuicem ſeparari nõ poſſunt. Cæterùm, frater chariſſime, quæ tua continebant ſcripta, ex ſubiectis ſententijs maximè omnia poteris colligere. Neceſſe eſt, frater chariſſime, adeſſe diuinum, vbi humanum ceſſat, auxiliũ. Et vt iuxta Apoſtolum ſupplicamus, licèt verba replicemus, quæ ipſe Timotheo ſcribit, dicens: 1. Tim. 3. d Eccleſia Dei viui, columna & firmamentum eſt veritatis, Et manifeſtè magnum eſt pietatis ſacramentum, quod manifeſtatum eſt in carne, iuſtificatum eſt in Spiritu, apparuit Angelis, prædicatum eſt in gentibus, creditũ eſt in mundo, aſſumptum eſt in gloria. Ibidẽ ca. 4. a, b, c, d Spiritus autem manifeſtè dicit, quia in nouiſſimis temporibus diſcedent quidã à fide, attẽdentes ſpiritibus erroris & doctrinis dæmoniorum, in hypocriſi loquentium mendacium, & cauteriatam habentium ſuam conſcientiã, prohibentium nubere, abſtinere à cibis, quos Deus creauit ad percipiendum cum gratiarum actione, fidelibus, & his, qui cognouerunt veritatẽ, quia omnis creatura Dei bona eſt, & nihil reijciendum, quod cum gratiarũ actione percipitur. Sanctificatur enim per verbum Dei & orationẽ. Hæc proponẽs fratribus, bonus eris miniſter Chriſti Ieſu, enutritus verbo fidei & bonæ doctrinæ, quã aſſecutus es. Ineptas autem & inanes fabulas deuita, & exerce teipſum ad pietatem. Nam corporalis exercitatio ad modicũ vtilis eſt. Pietas autem ad omnia vtilis eſt, promiſſionem habens vitæ, quæ nunc eſt, & futuræ. Fidelis ſermo & omni acceptione dignus. In hoc enim laboramus & maledicimur, qa ſperamus in Deum viuum, qui eſt Saluator omnium hominum, maximeq; fidelium. Præcipe hæc, & doce. Nemo adoleſcentiam tuam contemnat, ſed exemplum eſto fidelium in verbo, in conuerſatione, in charitate, in fide, in caſtitate. Dum venio, attende lectioni, exhortationi, doctrinæ. Noli negligere gratiam, quæ in te eſt, quæ data eſt tibi per prophetiam cum impoſitione manuum presbyterij. Hæc meditare, in his eſto, vt profectus tuus manifeſtus ſit omnibus. Attẽde tibi & doctrinæ, inſta in illis. Hoc enim faciens, & teipſum ſaluum facies, & eos, qui te audiunt. Fame enim nimis affligitur populus Romanus, qua clade atq; alijs anxietatibus vexatus, longam epiſtolam minimè ſcribere valui. Tempore congruo denuò (ſi neceſſè fuerit) mitte, & ea, quæ deſideraueris, ſume. Deus te incolumem cuſtodiat, frater chariſſime. Amen. Data * quarto Nonas Aprilis, Iuſtino & Libio viris clariſſimis conſulibus. iij.

MATISCO-

MATISCONENSE
CONCILIVM PRIMVM,
Ioanne III. Papa, Anno 12. Gutramni Regis. Eſt Prouinciale.

Circa A. D. 576.

Matiſconenſis vrbis nec Strabo, nec Plinius, nec Ptolemaus, nec Mela expreßè meminerunt. Antoninus tamen in ſuo Itinerario videtur Matiſconam Galliæ Ciſalpinæ ciuitatem conſtituere, non longè à Ticino diſtantem.

Capitulom primum.

CVM ex euocatione glorioſiſſimi domini Guntramni Regis, tam pro cauſis publicis, quàm pro neceſſitatibus pauperum io vrbe Matiſcenſi, noſtra mediocritas conueniſſet, Primo in loco nobis viſum eſt, vt in nomine Domini non tam noua, quàm priſca patrum inſtituta ſancientes, idipſum cõſtituamus, quod titulis præſentibus in canonibus legitur inſertum. Ideoque definitum eſt, vt epiſcopi, vel presbyteri atque diacooi, ità ſanctæ conſcientiæ luce reſplendeant, vt effugiant improbitatem actuum, maledicorum obloquia, ac teſtimonium in ſe diuinũ implere contendant, quod Dominus ait: Sic luceat lux ueſtra coram hominibus, vt videant veſtra opera bona, & magnificent patrem veſtrum, qui eſt in cœlis. *Matt. 5. b* Igitur authoritate canonica, atque manſura io æuum conſtitutione ſancimus, vt fugiatur ab his extranearum mulierum culpanda libertas, & tantùm cum auia, matre, ſorore, vel nepte ſi neceſſitas fuerit, habitent.

Cũ quibus tantum fœminis cohabitare clericis liceat.

2 Vt oullus epiſcopus, presbyter, diaconus, clericus, uel qoicunque ſecularis, in monaſterijs puellarum, oiſi probatæ vitæ & ętatis prouectæ, præter vtilitatem, aut pro quacunque reparatione monaſterij, in quacunque earum oeceſſitate, habitare, aut ſecretas collocutiones habere præſumant: nè intra ſalutatorium aut oratorium ingredi permittantur: præcipuè Iudæi, non, pro quorumcunque negociorum occaſione, puellis intra monaſterium Deo dicatis aliquid ſecretiùs colloqui, aut familiaritatem vel moras ibidem habere præſumant.

De cautione circa puellarum Monaſteria.

3 Vt nulla mulier in cubiculo epiſcopi, abſque duobus presbyteris, aut certè diaconis, ingredi permittatur.

4 Vt qui oblationes fidelium defunctorum, quæ eccleſijs conferuntur, retinent; veluti retentores eccleſiæ & necatores egentium, ab eccleſiæ liminibus arceantur.

5 Vt nullus clericus ſagum, aut veſtimenta, aut calceamenta ſecularia, niſi quod religionem deceat, induere præſumat. Quòd ſi poſt hãc definitionem clericus, aut cum indecenti veſte, aut cum armis inuentus fuerit, à ſeniore ità coerceatur, vt 30. dierum incluſione detentus, aqua tantùm & modico pane diebus ſingulis ſuſtentetur.

Clericalis habitus ſit religioſus.

6 Vt archiepiſcopus ſinè pallio Miſſas dicere oou præſumat.

7 Vt nullus clericus * de qualibet cauſa, extra diſcuſſionem epiſcopi ſui, à ſeculari iudice iniuriam patiatur, aut cuſtodiæ deputetur. Quòd ſi quicunque iudex cuiuſcunque clericum abſq; cauſa criminali, id eſt, homicidio, furto, aut maleficio, hoc facere fortaſsè prçsũpſerit, quàm diù epiſcopo loci illius viſum fuerit, ab eccleſię liminibus arceatur.

** pro Iudex ſecularis, clericum ne iudicet, præterquã in criminali cauſa.*

8 Vt nullus clericus ad iudicem ſecularem, quemcunque alium fratrem de clericis accuſare, aut ad cauſam dicendam trahere, quocunque loco præſumat, ſed omne negocium clericorum, aut in epiſcopi ſui, aut in presbyteri, aut archidiaconi pręſentia finiatur. Quòd ſi quicũque clericus hoc implere diſtulerit, ſi iunior fuerit, vno minus de quadraginta ictus accipiat: ſi certè honoratior, 30. dierum incluſione mulctetur.

Clerici coram iudice ſeculari ne cauſa agant.

9 Vt à feria Sancti Martini vſque ad natalem Domini, ſecunda, quarta, & ſexta ſabbati ieiunetur, & ſacrificia quadragesimali debeant ordine celebrari. In quibus diebus canones legendos eſſe ſpeciali diffinitione ſancimus, vt nullus ſe fateatur per ignorantiam deliquiſſe.

Clericis certum indictum ieiunium.

10 Vt presbyteri, diaconi, vel quolibet ordine clerici, ità epiſcopo ſuo obedientiæ deuotione ſubiaceãt, vt non alibi dies feriatos, niſi ĩ obſequio illius, liceat tenere aut celebrare. Quòd ſi quis per quãcunque contumaciam, aut per cuiuſcunq; patrocinium, hoc facere diſtulerit, ab officio ſegregetur.

11 Epiſcopi, presbyteri, vel vniuerſi honoratiores clerici, cũ ſublimi dignitatis apice ſublimentur, actibus omninò renuncient ſeculi, & ſacro electi miniſterio, repudient carnale conſortium, ac permixtionis priſtinæ contubernium permutent germanitatis affectu: & quiſq; ille eſt, diuino munere benedictione percepta, vxori priùs ſuæ frater ilicò efficiatur ex coniuge. Eos verò quos reperimus ardore libidinis inflammatos, abiecto religionis cingulo, ad vomitum priſtinũ & inhibita rursùs coniugia repetiſſe, atque inceſti quodammodò crimine clarum decus ſacerdotij violâſſe, quod nati etiàm filij prodiderunt, quod qui feciſſe cognoſcitur, omni in perpetuum, quam admiſſo iam crimine perdidit, dignitate priuabitur.

Clerici, qui ad dimiſſas vxores redeunt honore priuentur.

12 De

12 De puellis verò, quæ ſe Deo vouerint, & præclaræ decore ætatis ad terrenas nuptias tranſierint, id conſtituendum eſſe decreuimus, vt ſi qua puella voluntariè, aut parentibus ſuis rogantibus religionem profeſſa, vel benedictionem fuerit conſequuta, & poſteà ad coniugium, aut illecebras ſeculi (quod potiùs ſtuprum eſt, quàm coniugium iudicandum) tranſgredi præſumpſerit, vſque ad exitum cum ipſo, qui ſe huiuſmodi conſortio miſcuerit, communione priuetur. Quòd ſi pœnitentia ducti, ſe ſequeſtrauerint, quandiù epiſcopo loci illius viſum fuerit, à communionis gratia ſuſpendantur: ità tamen, vt propter infirmitatem, aut ſubitaneum tranſitum vitæ, communio illis (miſerationis intuitu) non negetur.

Virgo Deo deuota ad terrenas nuptias tranſiens vſque ad vitæ exitum, cum conſorte criminis, communione priuetur.

13 Nec Iudæi Chriſtianis populis iudices deputentur, aut telonarij eſſe permittantur, per quod illis (quod Deus auertat) Chriſtiani videantur eſſe ſubiecti.

Nullo modo permittendum Chriſtiani ſubijci Iudæis.

14 Vt Iudæis à cœna Domini vſque ad primam diem poſt paſcha, ſecundùm edictum bonæ recordationis domini Childeberti regis, per plateas aut forum, quaſi inſultationis cauſa, deambulandi licentia denegetur: & vt reuerentiam cunctis ſacerdotibus Domini vel clericis impendant, nec ante ſacerdotes conſeſſum, niſi ordinati, habere præſumant. Qui hoc facere fortaſsè præſumpſerit, à iudicibus locorum (prout perſona fuerit) diſtringatur.

Conc. Aureli. 3. c. 29.

Quibus diebus Iudæis in publico verſari interdictus.

15 Vt nullus Chriſtianus Iudæorum conuiuijs participare præſumat. Quod ſi facere quicunque (quod nefas eſt dici) clericus aut ſecularis præſumpſerit, ab omnium Chriſtianorum conſortio ſe nouerit compeſcendum, quiſquis eorum impietatibus fuerit inquinatus.

A conuiuijs Iudæorum abſtinendum.

16 Et licèt quod de Chriſtianis, qui aut captiuitatis incurſu, aut quibuſcunque fraudibus Iudæorum ſeruitio implicantur, debeat obſeruari, non ſolùm * canonicis, ſed & legum beneficio iam pridèm fuerit conſtitutum: tamen quia nunc ità quorundam querela exorta eſt, quoſdam Iudæos per ciuitates aut municipia conſiſtentes, in tantam inſolentiam & proteruiam prorupiſſe, vt nec reclamantibus Chriſtianis liceat, vel precio de eorum poſſe ſeruitute abſolui: idcircò præſenti concilio, Deo authore, ſancimus vt nullus Chriſtianus Iudæo deincèps debeat deſeruire, ſed datis pro quolibet bono mancipio 12. ſolidis, ipſum mancipium quicunque Chriſtianus, ſeu ad ingenuitatem, ſeu ad ſeruitium licentiam habeat redimendi: quia nefas eſt, vt quos Chriſtus dominus ſanguinis ſui effuſione redemit, perſecutorum vinculis permaneant irretiti. Quòd ſi acquieſcere his, quæ ſtatuimus, quicunque Iudæus noluerit, quàm diù ad pecuniam conſtitutam venire diſtulerit, liceat, mancipium ipſum ſuum cum Chriſtianis, vbicunque voluerit, habitare.

for. * canonibus.

Iud. teneatur, certo perſoluto precio ſeruos Chriſtianos liberare. Vtinàm ſederetur ſoli dotum iſto rum, quorum duodecim libertas hominis, aut ſeruitus conſtabat, valor.

17 Id etiàm pari conniuentia placuit, (quia in vniuerſo populo multi peccatis inuolutu eſſe dicuntur, qui ambitionis inſtinctu ſunt periurijs irretiti) vt ſi quis conuictus fuerit alios ad falſum teſtimonium vel periurium attraxiſſe, aut quacunque corruptione ſolicitaſſe, ipſe quidem vſque ad exitum non communicet: hi verò, qui ei in periurio conſenſiſſe probantur, pòſt ab omni ſunt teſtimonio prohibendi, & ſecundùm legem infamia notabuntur.

Trahens ad periurium eſt communione priuatus vſque ad vitæ exitum.

18 De his verò, qui innocentes aut coram principe, aut iudicibus accuſare conuicti fuerint, ſi clericus honoratior fuerit, ab officij ſui ordine regradetur: ſi verò ſecularis, communione priuetur.

De falſis Accuſatoribus.

19 Et licèt priori titulo legatur definitum, quid de puellis, quæ ſe diuinis cultibus, aut parentum aut ſua voluntate dicauerint, debeat obſeruari: tamen quia monacha nomine Agnes, quæ de monaſterij ſeptis fuga ante aliquot annos diſceſſerat, in eodem eſt monaſterio reuocata, & dicitur (inſtigante diabolo) agellos vel quaſcunque res ad ſe pertinentes, aliquibus potentibus velle donare, dummodò per eorum patrocinium ſe poſſit de intra monaſterij ſui ſepta ſubtrahere, & voluptatibus ſeculi clandeſtina vel ſingulari habitatione vacare: ideò præſenti conſtitutione ſancimus, vt tam illa, quàm quæcunque alia monacha, quæ ſub hac argumentatione ſe de religionis habitu, ad illecebras ſeculi, aut res ſuas pro tam iniqua indè liberationis cauſa quibuſcunque dare cenſuerit, tam illa, quæ hoc dare voluerit, quàm illi quicunque hoc acceperint, (nè, quod Deus auertat, ambitionis inſtinctu, religionis videatur regula vitiari) tandiù ſint à communionis gratia ſequeſtrati, quandiù res ipſas eis à quibus has acceperant, digna pœnitentiæ ſatisfactione reſtituant.

Huius ſynodi c. 12.

¶ NOMINE EPISCOPORVM, qui in hoc Concilio ſubſcripſerunt.

Priſcus in Dei nomine epiſcopus eccleſiæ Lugdunen. conſtituens ſubſcripſi.

*Aunacharius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ * Autricæ, conſtitutionibus noſtris ſubſcripſi. *Aunarius *Antiſſodoren.

Arthemius epiſcopus eccleſiæ Senonicæ, conſtitutionibus noſtris ſubſcripſi.

Agricola epiſcopus ec. Niuernen. ſubſcripſi.

Arthemius epiſcopus eccle. Vaſen. ſubſ.

* Eſitius epiſcopus ec. Gratianopolitanæ, conſtitutionibus noſtris ſubſcripſi.

* Eraclius epiſcopus eccleſiæ * Dien. conſtituens ſubſcripſi. * Aredius *Dinien.

Euſebius epiſcopus eccle. Mațiſconen. ſubſ.

Euantius peccator epiſcopus ecc. Viennen. conſtit. ſubſcripſi.

Flauius epiſcopus ec. Cabilonen. ſubſcripſi.

Gallomagnus in Chriſti nomine epiſcopus eccle. Trecen. conſt. ſubſcripſi.

Iconius epiſcopus ec. Maurieneñ. ſubſcripſi.
Martianus epiſcopus ec. Tarentaſieñ. ſubſ.
Namantius epiſcopus ec. Aurelianeñ. ſubſc.
Pappus epiſc. ec. Apteñ. ſubſcripſi.
Remigius in Chriſti nomine epiſcopus ecc. Bituricę, conſtit. noſtris ſubſcripſi.
Mummolus epiſcopus ec. Lingonicæ, ſubſ.
Ragnoaldus epiſcopus ec. Valentinæ, ſubſ.
Silueſter in Chriſti nomine eps ec. * Viſontineñ. conſtitutionibus noſtris ſubſcripſi.
Siagrius in Chriſti nomine epiſc. ec. Eduorum, conſt. noſtris ſubſcripſi.
Victor epiſcopus ecc. Tricaſſinæ, conſt. noſtris ſubſcripſi.

Explicit Synodus Mateſcenſis, (alias, Matiſconenſis) quæ facta eſt anno 12. regni domini Gütramni regis, die calend. Nouembr. indictione 15.

DECRETA PELAGII PAPÆ II.

Ex libro Pontificali.

A.D. 579. PElagius natione Romanus ex patre Vuinigildo, ſedit annos, 10. menſes duos, dies decem. Hic ordinatur abſque iuſſione principis, eò quòd Lögobardi obſiderent ciuitatem Romanam, & multa vaſtatio ab eis in Italia fieret. Eodem tempore tantæ pluuiæ fuerunt, vt omnes dicerent, quia aquæ diluij ſuperinundarent. Et talis clades fuit, qualem à ſeculo nullus meminit fuiſſe. Eodem tempore inueſtiuit corpus B. Petri Apoſtoli tabulis argenteis deauratis. Hic domum ſuam, xenodochium fecit pauperum ſenum. Hic fecit cœmeterium B. Hermetis martyris. Hic fecit ſupra corpus B. Laurentij martyris baſilicam à fundamento conſtructam, & tabulis argenteis exornauit ſepulcrũ eius. Qui mortuus eſt, & ſepultus ad B. Petrum Apoſtolum, ſexto Idus Februarias. Hic fecit ordinationes duas per menſem Decembrem, presbyteros 82. diacones 8. epiſcopos per diuerſa loca numero 48. Et ceſſauit epiſcopat⁹ mēſes 6. dies 25.

DECRETALIS EPISTOLA Pelagij Papæ ſecundi. ad illegitimam Synodum Conſtantinopolitanam.

1 Generales Synodos non poſſe conuocari, niſi authoritate Apoſtolicæ ſedis, nullamque ſynodum ratam eſſe, quæ non fuerit huius authoritate fulta: neminemque debere ſe vniuerſalem epiſcopum nominare.

2 Quot ciuitates vnaquæque prouincia habeat.

3 Maiores & difficiliores quæſtiones ad ſedem Apoſtolicam ſemper eſſe referendas.

4 Pontificum accuſatores ac calumniatores, vt patrum inuaſores ac mactatores, habendos eſſe.

DIlectiſſimis fratribus vniuerſis epiſcopis, qui illicita vocatione Ioãnis Conſtantinopolitani Epiſcopi, ad ſynodum Conſtantinopolim cõuenerũt, Pelagi⁹. Manifeſto (ſicut optauimus) per gratiam Dei lumine Euangelicæ veritatis, ab vniuerſali Eccleſia, pernicioſiſſimi erroris nocte depulſa, ineffabiliter gaudemus in Domino: ſed non modico contriſtamur mœrore, quia ea, quæ olim calcata fuerant, & funditùs dãnata, nec vnquàm fieri debuerant, rediuiuis radicibus germinant atque pullulant. Et quoniam multa, quæ pœnitudinem poſſunt generare, proueniunt: neceſſe eſt ea caſſare, quæ contra ordinem & omnem authoritatem facta eſſe noſcuntur. Vndè, fratres, reiecta penitùs audacia, quæ contra Apoſtolicã ſedē & contra ipſam Domini ſaluatoris vocem, qua dictum eſt: Tu es Petrus, & ſuper hanc petram ędificabo Eccleſiã meam, ſumpta eſt, diſputandi contra Domini præcepta vana errantium corda conquieſcant, nec liceat defendi, quod non liceat agere. Relatũ eſt ergò ad Apoſtolicam ſedem, Ioannem Conſtantinopolitanum epiſcopum, vniuerſalem ſe ſcribere, voſq; ex hac ſua præſumptione ad ſynodum, conuocare generalem, cùm generalium ſynodorum conuocandi authoritas, Apoſtolicæ ſedi B. Petri ſingulari priuilegio ſit tradita, & nulla vnquàm ſynodus rata legatur, quæ Apoſtolica authoritate non fuerit fulta. Quapropter, quicquid in prædicto veſtro conuenticulo (quia ſynodus taliter præſumpta, eſſe non potuit) ſtatutiſtis, ex authoritate ſancti Petri Apoſtolorum principis, & Domini ſaluatoris voce, qua beato Petro poteſtatem ligandi atque ſoluendi ipſe ſaluator dedit, quæ etiàm poteſtas in ſucceſſoribus eius indubitãter tranſiit, pręcipio omnia, quæ ibi ſtatuiſtis, & vana, & caſſata eſſe, ità vt deincèps nũquàm appareãt,* nec ventilentur. Etenim ipſe ſaluator beato Apoſtolo Petro, tanquàm ipſa per ſe veritas loquitur, dicens: Quæcunque ligaueris ſuper terram, erunt ligata & in cęlo: & quæcunq; ſolueris ſuper terram, erunt ſoluta & in cœlo. Multis denuò Apoſtolicis & canonicis, atque Eccleſiaſticis inſtruimur regulis, non debere abſq; ſententia Romani pontificis Concilia celebrari: quapropter (vt iam dictum eſt) rectè non Concilium, ſed veſtrum conuenticulum vel Conciliabulum caſſatur: & quicquid in eo actum eſt, irritum habetur & vacuum. Vos quoque deincèps, vt nullius hortatu talia præſumatis, ſi Apoſtolicæ ſedis communione carere non vultis.

Matt. 16. e

Io. Conſtantinopolit. eps, auſus eſt ſe Vniuerſalē appellare.

Ius Generales Synodos Conuocãdi, eoſq; gladii aut improbãdi penes ſolũ Rom. Pontificē eſt.

* ſed mutilentur.

Matt. 16.

Di. 17. Multis denuò

vultis. Modò verò ideò ſoſpenditnr vltio, vt locum poſſit habere correctio. Prædeceſſores vero Ioannis, & ipſe Ioannes non ſemèl, ſed ſępiſſimè epiſtolas atq; libellos propria manu ſubſcriptos, ſanctis anteceſſoribus noſtris miſerunt, quibus corā Deo proteſtati ſunt, nihil vnquàm proteruè contra Apoſtolicam ſedem agere, nec de illius, aut aliorum priuilegijs quicquā vſurpare. Qui hactenùs in archiuo ſanctæ Romanæ eccleſiæ, ſub ſigillis ac chirographis eorum roborati habentur integri. In ipſis enim epiſtolis vel libellis, anathematis vinculo ſe & ſucceſſores eorum conſtrinxerunt, ſi vnquàm aliquod contra eos præſumpſiſſent, aut contra Apoſtolicam, vel vllius alterius epiſcopi ſedem, quicquā aduerſi quoquo modo eſſent moliti. Idcircò eos non eſt neceſsè excōmunicare, aut anathematizare; qa ipſi anathematis vinculo, proprijs manibos profeſſiones ſuas ſuaq; ſcripta roborando, conſtrinxerunt. Sciat ſe tamē & ipſe Ioannes, niſi errorem ſuum citò correxerit, à nobis excommunicandum fore, & Apoſtolicæ ſedis atq; omnium ſanctorum epiſcoporum communione carere. Vniuerſalitatis quoq; nomen, quod ſibi illicitè vſurpauit, nolite attendere, nec vocatione eius ad ſynodum, abſque authoritate ſedis Apoſtolicæ, vnquàm venire, ſi Apoſtolicæ ſedis & cæterorum epiſcoporum communione vultis frui. Nullus enī patriarcharum hoc tam profano vocabulo vnquàm vtatur: quia ſi ſummus Patriarcha, vniuerſalis dicitur, patriarcharum nomē cęteris derogatur. Sed abſit hoc, abſit à fidelis cuiuſquā mente, hoc ſibi vel velle quempiam arripere, vndè honorem fratrum ſuorum imminuere ex quantulacunq; parte videatur. Quapropter charitas veſtra neminē vnquàm ſuis in epiſtolis vniuerſalem nominet, nè ſibi debitū ſubtrahat, cùm alteri honorem offert indebitum. Aduerſarios nanq; noſter diabolus, qui contra humiles ſæuiēs, ſicut leo rugiens circuit, quærens quem deuoret, non iam (vt cernimus) caulas circuit: ſed ità validè in quibuſdam eccleſiæ neceſſarijs membris dentem figit, vt nulli ſit dubiū, quia niſi vnanimiter (fauente Domino) cunctorum prouida paſtorum turba concurrat, omne (quod abſit) citiùs ouile dilaniet.

Perpenditis fratres chariſſimi, quid è vicino ſubſequatur, cùm & in ſacerdotibus erumpunt tam peruerſa primordia. Quia enim iuxtà eſt illi, de quo ſcriptum eſt: Ipſe eſt rex ſuper vniuerſos filios ſuperbiæ: (quod non ſinè graui dolore dicere compellor, dum frater & coepiſcopus noſter Ioannes mādata Dominica, & Apoſtolica præcepta, regulaſque patrum deſpiciens, eum per elationem præcurrere conatur in nomine) veſtræ beatitudini indicet omnipotens Deus, quàm graui conſiderationis huius gemitu torqueor, quòd ille quondàm mihi notiſſimus, ille omnibus dilectus, ille, qui eleemoſynis, orationibus, atque ieiunijs videbatur occupatus, & ex eo, quo fœtebat, cinere, ex ea, quam prætendebat, humilitate iactantiam tantam ſumpſit, ità vt vniuerſa ſibi tentet aſcribere, & omnia, quæ ſoli vni capiti cohærent, videlicet Chriſto, per elationem pompatici ſermonis eiuſdem Chriſti ſibi ſtudeat membra ſubiugare. Nec mirum, quòd ille tentator, qui initium omnis peccati ſcit eſſe ſuperbiam, & tunc ea in primo homine ante omnia vſus eſt, & nunc eam in quibuſdam hominibus ponit in fine virtutū & qui aliquatenùs bonis vitæ ſtudijs videbantur crudeliſſimas manus eius effugere, eis in ipſis meritis boni operis, & in ipſa quodammodò apponat perfectionis concluſione tendiculum. Vndè magnopere orandum eſt, & omnipotens Deus aſſiduis precibus implorandus, vt hunc à mente illius auertat errorem, hoc ab vnitate atque humilitate Eccleſiæ malum ſuperbiæ & confuſionis amoueat, & fauente Deo, omnibus viribus cōcurrendum atque prouidēdum, nè in vnius veneno ſermonis, viuentia in Chriſti corpore membra moriantur. Si enim dici hoc licenter permittitur, honor patriarcharū omniū negat: & fortaſsè is in errore perit, qui vniuerſalis dicitur, & nullus iam epiſcopus remanſiſſe in ſtatu veritatis inuenitur. Oportet ergò, vt conſtanter ac ſinè præiudicio ſeruetis, ſicut accepiſtis, eccleſias, & nihil ſibi in vobis hæc tentatio diabolicæ vſurpationis aſcribat. State fortes, ſtate ſecuri: ſcripta quę vniuerſalis nominis falſitate cōdēnata ſunt, nec dare vnquàm, nec accipere præſumatis. Omnes epiſcopos curæ veſtræ ſubiectos, ab huius adulationis inquinatione prohibete, vt vniuerſa vos Eccleſia patriarchas non ſolùm in bonis operibus, ſed etiàm in veritatis authoritate cognoſcat. Si qua autem forſitan aduerſa ſubſequantur, vnanimiter perſiſtentes, etiàm moriendo debemus oſtēdere, quia in damno generalitatis, noſtrum ſpecialiter aliquid non amamus. Dicamus cum Paulo: Mihi viuere Chriſtus eſt, & mori lucrū. Audiamus quod primus omnium Apoſtolorū dicit: Si quid patimini propter iuſtitiam, beati eritis. Mihi enim credite, quia honorem, quē pro prædicanda ſuſcepimus veritate, ſi neceſſitatis cauſa exigat, ſecuriùs pro eadem veritate relinquimus, q̄ tenemus. Orate, fratres, vt honor eccleſiaſticus noſtris diebus non euacuetur: nec vnquàm Romana ſedes, quæ (inſtituente Dño) caput eſt omnium eccleſiarū, priuilegijs ſuis vſquàm careat, aut expolietur. Cōfidimus autem de vobis, chariſſimi, meliora atque viciniora ſalutis: quia neque mors, neque vita, neque angeli, neq; principatus, neque inſtantia, neque fortitudo, neque altitudo, neque profundum, neq; creatura alia (magiſtro gentium docente) poterit nos ſeparare à charitate Domini noſtri

Conſtantinopoli. Epiſcopi, vt agnouerint, & profeſſi ſint Primatem Romanæ eccleſię.

Sa.* ipſi ſe

Di. 96 Nullus patriar.

1. Pet. 5. e

Iob 41. d

Eccl. 10. b

Phil. 1. c

1. Pet. 3. c

Rom. ſedes caput omnium eccleſiarum.

Heb. 6. b

Rom. 8 g

Ieſu Chriſti,& quę in ipſo eſt, recta fide. Nolite itaque amittere confidentiam veſtram, Heb. 10. g quæ magnam habet remunerationem. Paticotia eoim nobis neceſſaria eſt, ad colluctationes aduerſariorũ, quatenùs fidé intemeratam vſque in finé conſeruaotes, repromiſſionem percipiamus, quam repromiſit his, q Abac. 2. iuxta lxx. legitimè certare deproperant. Adhuc enim modicum aliquaotulum, qui vẽturus eſt, veniet, & non tardabit. Iaco. 5. b Eccè enim iudex ante ianuam aſſiſtit, coronas hilariter promittẽs his, qui pro eo paſſionibus ſubmittuntur. Heb. 10. g Quòd ſi quis ſe ſobtraxerit, nõ placebit animæ meæ, ſed cadet de promiſſiooe propter negationem. Nos autẽ non ſumus ſubtractionis filij in perditionẽ animę. Propter quod Ephe. 6. c aſſumite arma Dei, vt poſſitis reſiſtere in die malo, aduersùs omnes inimicos ſanctæ Dei Eccleſiæ & veſtros, & induite loricam iuſtitiæ, calceati pedes in præparationem euangelij pacis, in omnibus aſſumentes ſcutum fidei, in quo poſſitis omnia iacula nequiſſimi ignea extinguere: & galeam ſalutis accipite, & gladium ſpiritus, quod eſt verbum Dei, per omnem orationem & obſecrationem radicati & fundati in ſolatio fratrum pro Christo Ieſu Domino noſtro. Sed & nunc, fratres, commendamus vos omnes Acto. 20. Domino, & verbo gratię eius, qui poteſt perficere & dare hæreditatem vobis cum omoibus ſanctis. Ipſe autem Deus pacis & conſo- Rom. 15. b lationis, det vobis idipſum ſapere in alterutrum, vt vobis inuicèm ſuccurratis, & ono ſitis diuiſi, vt vnanimes, vno ore & vno corde honorificemus eum in concordiam & conſolationem fratrum, qui poteos eſſe confirmare vos ſecundùm euãgelium eius, & iuxta Rom. 16. d reuelatiooem myſterij æternis temporibus taciti, quibus vobis futurorum gaudiorum largienda ſunt munera. Suomoperè etiàm cõſiderare debetis, quòd hi, qui fratribus inuident, eoſque damnare aut perdere * deſtruunt cupiunt, per ſe & ſua dogmata* deſtruuntur. Matt. 12. b Dicit eoim Domious: Omne regnum in ſe diuiſom, non ſtabit: & omnis ſcientia & lex aduersùm ſe diuiſa, non ſtabit. Ideoqua neceſsè eſt, vt concorditer ſalubres ſoſcipiatis hortatus, & oihil per contentionem agẽtes, ſed ad omne ſtudium deuotioois vnanimes, diuinis & Apoſtolicis conſtitutionibus pareatis, & in oollo patiamioi prouidẽtiſſima canonom decreta violari, quatenùs & Nicę- Commendat obſeruationem Canonum Nicænorũ, & Pontificalium Decretorum. norum canonum conſtituta, & quæ à nobis, vel à prædeceſſoribus noſtris ſunt prouidè & ſalubriter decreta, intemerata permaneãt io futuro. Et in Apocalypſi Dominus per Ioannem loquitur, dicens: Nolite timere, ego Apoc. 1. d ſum primus & nouiſſimus, & viuus, & fui mortuus, & eccè ſum viuens in ſecula ſeculorũ. Et habeo claues mortis & inferni. Et paulo Apoc. 2. b pòſt: Vincenti dabo edere de ligno vitæ, Ibid. c quod eſt in paradiſo Dei mei. Item idẽ: Eſto fidelis vſque ad mortem, & dabo tibi coronam vitæ. Et iterùm: Apo. 2. g Qui vicerit, & cuſtodierit vſque in finem opera mea, dabo ei poteſtatem ſuper gẽtes, & reget illas in virga ferrea, & tanquàm vas figuli confringentur. Apoc. 3. d Item idem: Eccè ſto ad oſtium, & pulſo. Si quis audierit vocem meam, & aperuerit mihi ianuam, iotroibo ad illum, & cœnabo cũ illo, & ipſe mecum. Qui vicerit, dabo ei ſedere mecum in throno meo, ſicut & ego vici, & conſedi cum patre meo io throno eius. Rom. 2. d Vos, fratres, ſi ooo vultis cum eo damnari, (qoia non ſolùm, qui ſaciont, ſed qui conſentiunt facientibus, rei ſont) Apo. 2. a hortamini eũ, & monete recedere à præfatis illicitis, & memor ſit, vndè exciderit, & agat pœnitentiam, & prima opera faciat. Sin mious, non mea loquar verba, ſed ipſa Domini ſaluatoris, Apo. 2. b quæ per prædictum Ioaonem in iam dicto libro locutus eſt, replicans, aio: Veniam, & mouebo candelabrum mom de loco ſuo, niſi pœnitentiam egeris. Ipſe enim magis tenet doctrinam Balaam, qui docebat Balach mittere ſcandalum coram filijs Iſrael, ſicut Ibidèm. d iſte docet vos ſcandalizare ſanctam matrem Eccleſiam, & vniuerſum cœtum tam ſacerdotum, quàm religioſorum Chriſtianorum atque fidelium. Vndè & in ſopradicto libro cõtinetur ità: (Semper enim potiùs vos verbis Dñi ſaluatoris ferire & inſtrui cũpio, q̃ meis, licèt & ipſa Apoſtolicæ authoritatis ſint ponderibus plena.) Noui opera tua oouiſſima plura prioribus. Ibidèm. f Sed habeo aduersùs te, quia permittis mulierem Iezabel, quæ ſe dicit prophetam, docere, & ſeducere ſeruos meos, fornicari & mãducare de idolothytis. Et dedi illi tempus, vt pœnitentiam ageret, & non vult pœnitere à foroicatione ſua. Eccè ego mitto eam in lectum, & qui mœchantur cum ea, in tribulationem maximam, niſi pœnitentiam egerint ab operibus ſuis, & filios eius interficiã io morte. Et ſciẽt omnes Eccleſiæ, quia ego ſum ſcrutans corda & renes, & dabo vnicuique veſtrum ſecũdùm opera veſtra. Hæc, fratres, valdè cauẽda ſunt, & pręcepta Domini, atq; ſanctę ſedis Apoſtolicæ, S. ecclesia Apoſtolica, vice Dñi, legatiõe fungitur. quæ vice Domini ſaluatoris legatione fungitur, monita fideliter amplectenda & peragenda. II Decętero, fratres, ſuper prouincię cauſa, vnde ſedem Apoſtolicam dudùm conſulere voloiſtis, videtur nobis ſufficienter tractatũ à ſanctis prædeceſſoribos ooſtris. Sed quia denuò noſtrã mediocritatem de eadem re ioterrogare dignum duxiſtis, 6. q. 3. Scitote certam. ſcitote, certam prouinciam eſſe, quæ habet decem vel vndecim ciuitates, & vnũ regem, & totidem Prouincia certa, quæ ſit. minores poteſtates ſub ſe, & vnum epiſcopum, alioſque ſuffragatores decem, vel vndecim epiſcopos iodices, ad quorum iudicium omnes cauſæ epiſcoporum, & reliqoorũ ſacerdotum, ac ciuitatum cauſæ referãtur, vt ab his omnibus ioſtè conſona voce diſcernantur, oiſi ad maiorem authoritatem fuerit ab his, qui iudicandi ſunt, appellatũ. Vndè

dè non oportet, vt degradetur, vel dehonoretur vnaquęque prouincia, ſed apud ſemetipſam habeat iudices, ſacerdotes, & epiſcopos ſingulos, videlicet iuxta ordines ſuos. Et quicunque cauſam habuerit, à ſuis iudicibus iudicetur, & non ab alienis, id eſt, à ſuę iuſtis iudicibus prouinciæ, & non ab externis, niſi (vt iam prælibatum eſt) à * iudicatis fuerit appellatum.

* iudicãdis Diſtin. 17. Multis denuo.

III Si verò in qualibet prouincia ortæ fuerint quæſtiones, & inter ipſius prouinciæ epiſcopos diſcrepare cœperit ratio, atque inter ipſos diſſidentes non conueniat, ad maiorem tunc ſedem referantur. Et ſi illæ facilè & iuſtè non diſcernuntur, vbi fuerit ſynodus regulariter congregata, canonicè & iuſtè iudicentur.

Maiores cã ad ſedem Apoſtolicã referendæ.

IIII Maiores verò & difficiles quæſtiones, (vt ſancta ſynodus ſtatuit, & beata conſuetudo exigit) ad ſedem Apoſtolicam ſemper referantur. Cęterùm ſanctorum patrum ſtatuta ſequentes, ſynodali authoritate omnes, qui aduersùs patres armantur, vt patrum inuaſores & mactatores, infames eſſe cenſemus: quoniam ea vulnera, quæ fomentis non ſanantur, ferro abſcindi vel curari neceſsè eſt. Vndè fratres, ceſſent iniuſtæ æmulationes, ceſſent inſidię, ceſſent falſæ criminationes, nè infirmus quiſquam, propter quem CHRISTVS mortuus eſt, talibus laceretur inſidijs: nè ouis, precio Chriſti redempta, lupinis à fratre ſauciatur morſibus. Meritò ergò cauſa nos reſpicit, ſi talibus fauere cęperimus. Corripiantur ſemper talia, nec illis, qui hæc exercere *conantur, aut patribus vel fratribus inſidiantur, liberè loqui concedatur, aut pro voluntate ſermo proferri permittatur. Liquet omninò, quòd conniueant illis, qui talia eos loqui permittunt: quoniam occurreret veritas, ſi falſitas & calumnia diſpliceret vel odium. Deſinat igitur falſitas inceſſere veritatem, deſinat ſuſpicio, quæ iuſtè repellitur, inſidiari: deſinat odium & inimicitia perſequi patres vel fratres: deſinat conſpiratio, quæ ab omnibus eſt repudianda, infeſtare magiſtros. Horum igitur vitiorum authores vel patratores, non ſunt in accuſatione pontificum recipiendi, ſed penitùs repellendi: quoniam iubent canonica decreta patrũ, vt accuſatio vel teſtimonium eorũ, qui odio quolibet inſequuntur, vel qui inimici aut ſuſpecti habentur, nullo modo recipiantur. Quorum ſtatuta & nos firmantes, eadẽ omnibus inuiolabiliter futuris temporibus tenere cenſemus. Quicquid autem ſuper hac cauſa patres noſtri decernendum duxêre dignum, vt condecet, neceſsè eſt, cùm labefactari vel infirmari cœperit, Apoſtolica denuò authoritate firmari ac renouari, fratribusq; dari. Data Calen. Martij, indictione 5.

* nitatur

Lib 4. & lib. 6.

L*Egendæ ſunt, in eandem ſententiam, grauiſſimæ epiſtolæ D. Gregorij, ad ipſummet Ioannem Conſtantinopolitanum, ad Patriarchas, ad Mauricium Auguſtum; ad Cyriacum, Ioannis, vt ſedis, ſic inſanæ ambitionis ſucceſſorem, & ad alios. Hic porro Ioan. IIII. cognomento ieiunator, primus ambitioſi tituli œcumenici vſurpator non ſit videtur ſe appellari voluiſſe, quod vnus omnino ipſe Epiſcopus, aut Patriarcha exiſtimari vellet in Eccleſia; quod fuiſſet, vt falſiſſimum, ſic ſtultiſſimum; neque quod caput haberi vellet omnium Epiſcoporum, & primus, ac principalis inter omnes, ſiquidẽ ſuperiorem ſibi agnoſcebat Epiſcopum Romanum, quod planiſſimũ fit ex verbis D. Gregorij ad Ioannem Epiſcopum Syracuſanum. Nam, inquit D. Gregorius,* de Conſtantinopolitana Eccleſia, quod dicunt, quis eam dubitet Sedi Apoſtolicæ eſſe ſubiectam quod & Dominus piiſſimus Imperator, & frater noſter Euſebius eiuſdem ciuitatis Epiſcopus *(ſed legendum omnino videtur Cyriacus, quem per id tempus conſtat Conſtantinopolit. Epiſcopum fuiſſe, & eodem modo, ac deceſſor ſuus, credibile eſt, Vniuerſalis appellationem retinuiſſe) aſſidue profitentur? Sed tamen propter Maieſtatem Regiæ vrbis & inſitam leuitatem ac ſuperbiam, ſpecioſum illum Vniuerſalis Titulum ſibi arrogarunt. Quare Pontifices Romani prudentiſſimo diuinoq; Conſilio aduerſus inſanam hominum arrogantiam ſibi acerrimè pugnandum exiſtimarunt, ac ne ferendam quidem nudi ferè, & vani nominis appellationem, ex qua intelligi inuidioſè poterat, illum ſe vnum exiſtimare in Eccleſia Epiſcopum, quod reliquorum omnium dignitati derogabat, ex quo cupite, quod ad omnes pertinebat Epiſcopos, Pelagium & Gregorium perſpicuum eſt maximè aduerſus eam appellationem depugnaſſe. Illud etiam fortaßè meritò ſuſpicabantur Pontifices Romani, ne Conſtantinopolitani, ex vſu nudi nominis, aliquando tandem ſe verè primos, & principales Epiſcopos, deſpecto verè primo, & principali Rom. Pontifice, & eſſe opinarentur, & haberi vellent, quod re ipſa tandem videmus, intermiſſa, & poſt ſæpius repetita appellatione, contigiſſe; Quòd vero Pontifices Romani nomen Vniuerſalis, ideſt primi, & Principalis, verè & iurè ſibi debitum, & à Synodo etiam Chalcedonenſi Leoni tributum, vt aſſerit pluribus in locis D. Gregorius, adhibere noluerint, id tum modeſtiæ cauſa fecerunt, tum ne vel leui ſuſpicione honorem, & locum reliquorum Patriarcharum & Epiſcoporum, ſingularitatis vocabulo, imminuere velle viderentur. Eius Conſtantinopolitanæ ambitionis occaſione, vt eam magis ſua exemplo Humilitatis, coargueret D. Gregorius, ſeruum ſe ſeruorum Dei tum nuncupare, inſtituit, quod alij deinceps Romani Pontifices conſtanter ſecuti ſunt. Id Ioannes Diaconus in eius vita ſcriptum reliquit.*

lib. 7 epiſt. 63. indi. 2.

lib. 4. epiſt. 32. ad Mauric. Aug & 36. ad Patriarchas, & 38. ad Ioannem Conſtantinopolit.

Concil. Gener. Pars 2. Bbbb 3 EPI-

EPISTOLA PELAGII PAPÆ ſecundi, ad Benignum archiepiſcopum.

An, & quatenùs liceat epiſcopo de vna ciuitate in aliam tranſire.

A.D. 586. Dilectiſſimo fratri Benigno archiepiſcopo, Pelagius epiſcopus. Lectis fraternitatis nræ literis, vigorem fidei tuę, quem dudùm noueramus, agnouimus, congratulantes dilectioni tuæ, quòd ad cuſtodiendum gregem Christi, paſtoralem curam vigilanter impendis, & pro tibi ſubditis ſolicitus exiſtis. Ad noſtram enim lætitiam & benefacta perueniũt, & ſi aliqua ſecùs, quàm oportet, prouenerint, non modico nos mœrore conturbant. Magnam enim gratulationem diuina concedit gratia, quandò tribuit inter nos & ſalutaris diſciplinæ normam literis conferre, & prouenire ad pacificorum ſtudia facit præoptata. Exigit ergò dilectio tua, conſulta ſedis Apoſtolicæ, ſi licitum foret epiſcopum tranſire, aut mutare de ciuitate ad ciuitatem, dum quidam canones (vt tibi videtur) hoc fieri prohibeant. Significaſti etiàm literis tuis, quendam fratrem, nomine & actu Dei ſeruum, cauſa vtilitatis mutare te velle in locum & ciuitatem defuncti, licèt quidam dicant hoc fieri non licere, niſi conſenſum Apoſtolicæ ſedis habuiſſes. Quapropter ſcias, frater dilectiſſime, aliud eſſe cauſam neceſſitatis & vtilitatis, & aliud cauſam præſumptionis & propriæ voluntatis. Non ergò mutat ſedem, qui non mutat mentem, id eſt, qui non cauſa auaritiæ, aut dominationis, aut propriæ voluntatis, vel ſuæ electionis migrat de ciuitate ad ciuitatem, ſed cauſa neceſſitatis aut vtilitatis mutatur. Nam plurimorum vtilitas, vnius vtilitati aut voluntati præferenda eſt. Aliud eſt enim mutare, & aliud mutari: ſicut aliud eſt miniſtrare, & aliud miniſtrari. Vndè Dominus in Euangelio loquitur, dicens: Non veni miniſtrari, ſed miniſtrare. Quod enim in canonibus legitur, non debere epiſcopũ de ciuitate ad ciuitatem tranſire, vel transferri, non de his dicitur, qui aut vt expulſi, aut neceſſitate coacti, aut authoritate maiorum hoc agunt: ſed de his, qui auaritiæ ardore inflammati, ſpõte ſua proſiliunt, & potiùs ambitioni, quàm vtilitati eccleſiæ ſeruire, & vt dominationem agant, inſiſtere cupiunt. Vndè & in ſubiectis canonibus continetur: Si aliquis extiterit temerarius, qui forſitan excuſationẽ afferat, ꝙ populi literas acceperit, & ideò migrauerit, dum manifeſtum ſit, prę mio & mercede paucos, qui ſynceram fidem non habent, potuiſſe corrumpi, vt clamarẽt in eccleſia, & ipſum petere viderẽtur, omninò has fraudes remouendas eſſe cenſemus. His verbis & alijs multis exemplis liquet nõ de his dicere (vt paulo ſuperiùs prælibatum eſt) qui pulſi, aut non recepti à ciuibus, vel à quibuſcunque, aut neceſſitate cogente, vel authoritate Maiorum tranſeunt de ciuitate ad ciuitatẽ: ſed de his, qui ſpontè proſiliũt, aut temeritatis, aut ambitionis cauſa hoc faciunt. Nam aliud eſt ſpontè tranſire, & aliud eſt coactè aut neceſſitate venire. Vndè non iſti mutant ciuitates, ſed mutantur: quia non ſpontè, ſed coactè hoc agunt. Quis enim vnquàm audet dicere, ſanctum Petrum Apoſtolorum principem non benè egiſſe, quandò mutauit ſedem de Antiochia in Romam? Aut quis eum negat, ob id ſanctum non eſſe, aut dignitatem, aut meritum vnquàm apoſtolatus tam in cœlis, quàm in terris perdidiſſe? Aut quis negat, ſanctos non eſſe multos alios epiſcopos, qui de ciuitatibus ad ciuitates tranſlati ſunt, aut meritum pontificatûs perdidiſſe? Quorum nomina ſi cœperim enumerare, antè dies pertranſiet, quàm hæc omnia perſcribere poſſem, & prolixior erit epiſtola, quàm neceſsè ſit. Aut quis vnquàm poteſt approbare, ſanctum non eſſe Alexandrum, qui Hieroſolymam de altera ciuitate tranſlatus eſt? aut ſanctum Gregorium Nazianzenum, qui in Nazianzo conſtitutus eſt? aut ſanctum Proclum, qui de Cyzico tranſlatus, & Conſtantinopolim inthronizatus eſt? Non ergò benè intelligunt eccleſiaſticas regulas, qui hoc negant cauſæ vtilitatis aut neceſſitatis fieri non poſſe, quoties communis vtilitas aut neceſſitas perſuaſerit. Nullum enim ex his, aut ex alijs, qui meliori cõcilio mutauerũt ciuitates neceſſitate quadam, vel vtilitate Eccleſiaſtica, aut laica communione carere reperimus, nec vllatenùs vnquàm fieri debet. Sententia verò, quæ in Antiocheno Concilio habetur, vt epiſcopus ab alia parochia nequaquàm migret ad aliã, tota, atque omnes ſententiæ de ea re vim ſuperiùs comprǽhenſam retinent, & nihil prætaxato modo tranſlationibus epiſcoporum actis aut agendis nocent, ſed magis robur eis ac Domini ſaluatoris, quæ omnes canonicos ſuperexaltat libros, authoritatem præſtant. Tales autem quæſtiones magìs ex inuidia, quàm ex charitate aut vtilitate naſci videntur, cùm ipſa per ſe veritas dicat: Si vos perſequuti fuerint in vnam ciuitatem, fugite in aliam, & reliqua. Huic ergò ſententiæ nullus catholicorum vſquàm contradicere poteſt, quæ non alterius, ſed ipſius proprio Domini ore prolata, & firmata eſſe dinoſcitur. Cui ſi aliquis contradixerit, non ſolùm extorris, ſed etiàm anathematizatus ab eccleſia pellatur. Et Dominus in Euangelio aliàs dicit: Beati, qui perſecutionem patiuntur propter iuſtitiam. Si eos Dominus beatos dicit, qui perſequutionem patiuntur propter iuſtitiã, quis eos damnare poteſt? Et ſi ipſe de ciuitate ad ciuitatem propter perſequutionem fugere præcipit, quis eos detrahere, aut dam-

Marginal notes: 6.q.1. Scias dilectiſſime. — Nõ mutat ſedẽ, q nõ mutat mẽtem. — Matt. 20. d — Sardic. Cõcil. c. 1. — Sardi. Concil. c. 2. — 6.q.1. Scias dilectiſſime. — Ibidem e — Antioche. concil. c. 21. — Matt. 10. c — Matt. 5. a

Digitized by Google

damnare propterea audet vel poteſt, quòd verbis Dominicis obtemperât? Profectò is, qui contradicit aut reſiſtit, ſeipſum damnat, quia ori Domini contumax & inobediens Ioan. 8. f exiſtit. Vnde & ipſa per ſe veritas dicit: Quis ex vobis arguet me de peccato? Si veritatem dico, quarè vos non creditis mihi? Qui ex Deo eſt, verba Dei audit. Propterea vos non Acto. 5. e auditis, quia ex Deo nõ eſtis. Omninò oportet Deo obedire plùs quàm hominibus. Et idcircò, quòd Deo obedimus, & de ciuitate ad ciuitatem (ipſo præcipiente) perſequutionis cauſa, id eſt, neceſſitatis aut vtilitatis tranſimus, damnandi ſumus? Non omninò, ſed potiùs venerandi atque portandi, quoniam nec ipſis epiſcopis hoc imputari põt. Qui his reſiſtit, profectò Dei ordinationi re- 2. Petr. 2. ſiſtit, & eſt infideli deterior: quia melius eſt non cognoſcere viam veritatis, q̃ poſt agnitionem retrorsùm abire. Nã & ipſe Dñs de loco ad locum ſeceſſit, id eſt, tranſiuit, Iudæis illum quærentibus. Fugiens ille quærẽtes & perſequẽtes ſe, dedit nobis exemplum fugere nos perſequẽtes, & de ciuitate ad ciuitatẽ Matt. 10. c tranſire, dices: Si vos perſequuti fuerint in ciuitate iſta, fugite in aliã, & cætera his ſimilia. Nã ſi fugere, malũ eſt; pſequi, multò deterius. Hic quidẽ, nè moriatur, abſconditur: hic autẽ perſequitur, vt occidat: & vt fugiatur, præcipitur: quia, qui quærit occidere, præuaricatur legem, & magis fugiendi præbet occaſionem. Si fugam improperant perſequentes, erubeſcant potiùs ſemetipſos, & quieſcant inſidiari, & quieſcent continuò fugientes. Nemo enim mitem fugit aliquandò, ſed magìs ferocem ſimul & callidũ. Omnis enim, qui gemebat, & vexabatur à Saul, 1. Reg. 22. a fugiebat & veniebat ad Dauid. Si ergò piiſſimus atque iuſtiſſimus Dauid ſciret peccatum eſſe, perſequutionem fugientes, & tranſeuntes de loco ad locum, & de ciuitate ad ciuitatẽ, tales nequaquàm reciperet, nec ſecum teneret, nec in alijs ciuitatibus eos collocaret. Qui enim perſequũtur Domini epiſcopos, eosq́; de ciuitatibus ad ciuitates trãſire compellunt, non eos tantùm perſequũtur, quantùm Dominum noſtrum IESVM CHRISTVM, cuius legatione funguntur. Nec ipſi in hoc peccant epiſcopi, quoniam non ſpontè, ſed coactè hoc agunt: ſed illi, à quibus perſequũtur: nec ipſis epiſcopis hoc imputari poteſt, ſed illis, qui eos hoc agere cogunt. Sanctus enim protomartyr Stepha- Acto. 7. h nus lapidabatur, ſed Ieſus ſuſcipiebat plagas: Ideoq́; vnicuique præuidendum eſt, nè aliquem iniuſtè perſequatur, iudicet, vel puniat; nè Ieſum perſequatur, iudicet, & puniat. Qui autem negant miſericordiam faciendam fugientibus ac neceſſitatem patientibus, ipſum Chriſtum negant, qui eſt miſericordia & veritas, & omnibus neceſſitatem patientibus ſubuenire iubet. Pauca ſunt, frater, quæ aſſerui: ſed quanta ex his pendeant, tua prouidẽtia poteris æſtimare. Quarè hæc adnituntur maleuoli irrumpere miſericordiam? Cur illudere vanis intentionibus felicitatem? Excuſationem tam non habet furor iſte in credentibus: nec intereſt, quibus itineribus ad mũdi principem currat, qui à beneuolentia fratrum deſciſcit, aut neceſſitatem patientibus miſericordiam negat. Negat miſericordiam neceſſitatem patientibus, qui populis indigentibus diuinis * myſterijs, & *miniſterijs non habentibus proprium epiſcopum, qui eos inſtruat, cauſa vtilitatis atque neceſſitatis, ex alia ciuitate (licèt minor ſit) in eã, quæ non habet epiſcopum, doctiorem vel vtiliorem, meliori conſilio, non ſpontè, tranſeuntem, ſed Maiorum exhortatione mutare, aut epiſcopum eiectum & perſecutionem patiẽtem, cauſa vtilitatis aut neceſſitatis inthronizari non permittit. Apud veteres enim, ſinè vlla differentia de vna ciuitate ad alteram migrabat epiſcopus, dum vtilitas aut neceſſitas euocaret. Quapropter ipſam etiàm regulam hic epiſtolæ placuit inſeri, vt mon- Antiochenũ Cõci ca. 18 & diſt. 92. Si quis epiſcopus. ſtretur, eos mentitos eſſe, qui epiſcopum nõ poſſe inthronizari dixerũt. Vndè & in canonibus legitur ità: Si quis epiſcopus ordinat᷑, ad parochiam in qua ordinatus eſt, minimè proficiſcitur, non ſua culpa, ſed aut populo reſpuente, aut propter aliam quamlibet cauſam neceſſitate factam, hunc honore miniſterioque participare, nec tamen miſceri rebus eccleſiæ, in qua collectas celebrat, ſed ſuſtinere quoquè, quod prouinciæ ſynodus ſuo iudicio terminauerit, decernimus. Huic regulæ contradicere nullus poteſt, qui etiã cauſa vtilitatis aut neceſſitatis inthronizari epiſcopum iubet, & mutari, ac tranſire eum de ciuitate ad aliam ciuitatem, non propriũ habẽtem epm̃, ſinit. Pingues hoſtias litat diabolo, qui his reſiſtere nititur, aut miſericordiam & vtilitatem eccleſiæ iam dictis negat, id eſt, & epiſcopis & populis. In vanum ergò contra ſimplices, qui hæc olim dicentes agere prohibuerũt, tẽdicula deincèps parabunt, cũ his & alijs armati adminiculis, nouerint, quid ſuper his ſit agendum, & quid vitandum. Nimìs enim armatus eſt, qui illa, quæ aduerſarius miſericordiæ, vtilitatis atque cõcordiæ miniſtrat, tela contẽnit. Sufficit ergò contra omnia iacula iurgiorum fidei nuda oppoſitio. Scio te non ignorare (frater) memoratas canonum ſententias atque euãgelicas ſanctiones, nouas non eſſe, ſed noſtro eas aſſenſui mancipari. Cur his contradicentes, & emigrationes epiſcoporum vtilitatis & neceſſitatis cauſa fieri prohibentes, vt ſæpè dictum eſt, & non auaritiæ aut temeritatis, in perniciem ſacerdotũ ac populorum, lædunt ſacerdotale Concilium? Cur lacerãt ſententiam, in qua, inſpirante Chriſto, oracula ſuperna patuerũt, & inter Deum & homines, interpres extitit lingua pontificũ? Illa enim cœli curia variarum dotibus aucta curulium,

&

Digitized by Google

& multo Redẽptoris noſtri auro oſtroq́; de-
corata, nihil in illa deciſione authore ſe pro-
tulit, ſed per humanæ linguæ miniſterium
diuino militauit Imperio. Intellexit non eſſe
ſuum, quicquid impulſa cõſtituit: nihil quo-
què habet in illa ſententia, niſi vndè de ſola
deuotione gratuletur. Nam dum prophanis
memoratorum verbis creditur, & ſuæ veſa-
niæ inſcitiam produnt, & liuorem. Quis hic
locus erroris, vbi congruẽtia pari ductu exẽ-
pli & hiſtoriæ verba concurrunt? Nec di-
uerſum eſt ab intellectu catholico & lectio-
nibus, quod profertur. Nam non benè nod*
in ſcirpo quæritur, dũ inuoluit nebula præ-
dicatæ lucis authores. Fœda quoquè à nito-
tore Dñi ſui obligatione diſſoluitur, qui ſta-
tutis celeſtibus minùs mera fide depẽdit offi
cia. Talium ergò dictiones vel probibitiooes
Gal. 5. indignæ etiàm fiũt memoratu. Profunda eſt
ergò nimis imperitia eorum, & ſepulcrũ pa-
tẽs guttur eorũ, quia liguis ſuis dulosè agũt.
Nõ eſt enim in ore eorum rectum, ioreriora
eorum inſidiæ, denſis cor eorum vepribus
ſuffocatur, & interna vitia alijs certãt aſcri-
bere. Nobilitatem ergò dat facinoribus, qui
in talibus ventilationem ipſorum in exẽplũ
ſumit, aut ad aures poſteras digna relatione
tranſmittit. Tibi antem noo ſit cura talium
1. Tim. 4. b quæſtiooũ, ſed ſequere ſentẽtiã B. Pauli apo-
ſtoli, q monet p diſcipulũ cũctos, & clamat,
dicẽs: Inanes q̃ſtiones deuita. Inanes nanque
(iuxta Apoſtolũ) queſtiones ſemper deuita,
& age, quod meliori cõſilio, nõ auaritiæ vel
temeritatis, ſed vtilitatis & neceſſitatis (vt ſę-
pè dictũ eſt) cauſa, faciẽdũ vtiliter pſpexeris.
Quapropter (chariſſime) his Apoſtolicis ful-
tus authoritatibus, muta epiſcopũ cauſa ne-
ceſſitatis aut vtilitatis, ſuper quu conſulere
nos voluiſti: & alios fratres noſtros, quibus
hoc faciẽdũ neceſſitas aut vtilitas compule-
rit, agere doce: quia hoc, quod tibi ſoli ſcri-
bimus, generaliter oĩbus tenere mandamus.
Quia ſicut poteſtatẽ habemus, epos & ſacer-
dotes regulariter titulare & ordinare, ità (vt
prædictũ eſt) cauſa neceſſitatis aut vtilitatis
trãsferre, habes & mutare, ac de titulo ad titulũ tran-
ſlatare, licèt de minori ad maiorẽ vrbẽ mutã-
dus ſit. Hoc tñ ſummoperè præuidẽdũ eſt, nè
cauſa arrogãtiæ aut auaritię vnquã fiat: quia
hi à prædictis canonibus dãnantur, nõ illi,
qui neceſſitate aut vtilitate, maiorũ conſilio,
& ſana ac pura & Deo placida intẽtione hoc
faciunt. Tu (frater) ſemper ſectare iuſtitiam,
pietatem, fidem, charitatem, patientiam &
manſuetudinẽ. Certa etiàm bonum certamẽ
fidei, & appręhende vitam æternam, in qua
1. Tim. 6. c vocatus es: quoniam ſpiritus timẽtium Do-
minum, quæritur ab illo, & in reſpectu illius
benedicitur. Spes enim illorum io ſaluãtem
Ecc. 34. c. d illos, & oculi Dei in diligentes ſe. Qui timet
Dominum, nihil trepidabit, & non pauebit,
quoniaio ipſe eſt ſpes eius. Timentis Domi-
num beata eſt anima. Ad quem reſpicit, &
quis eſt fortitudo eius? Oculi Domini ſuper
timẽtes eũ: protector potẽtiæ, firmamẽtum
virtutis, tegmen ardoris, & vmbraculũ meri-
diani, & prædicatio offenſionis, & adiutoriũ
caſus exaltãs animam, & illuminans oculos,
dans ſanitatem, & vitam, & benedictionem.
Immolantis ex iniquo oblatio, eſt maculata,
& non ſunt beneplacitæ ſubſannationes in-
iuſtorum. Dñs ſolus ſuſtinentibus ſe in via
veritatis & iuſtitiæ. Dona iniquurũ nõ pro-
bat altiſſimus, nec reſpicit in oblationibus
* iniuſtorũ, nec in multitudine ſacrificiorũ * iniquorũ
eorum propiciabitur peccatis. Qui offert ſa-
crificium ex ſubſtantia pauperum, quaſi qui
victimat filium in cõſpectu patris ſui. Panis
egentium, vita pauperum eſt: qui defraudat
illũ, homo ſanguinis eſt. qui aufert io ſudore
panem, & ſudãti cibos, quaſi qui occidit p-
ximum ſuum. Qui effundit ſanguinẽ, & qui
facit fraudem mercenario, fratres ſunt. Vnus
ędificãs, & vnus deſtruẽs: quid prodeſt illis,
niſi labor? vnus orãs, vnus maledicẽs: cuius
vocẽ audiet Deus? Qui babptizat à mortuo,
& iterũ tãgit eũ, quid proficit lauatio ipſius?
Sic homo, qui ieiunat in peccatis ſuis, & ite-
rùm eadẽ faciẽs, quid proficit humiliando
ſe? Orationẽ illius quis audiet? Qui conſer-
uat legem, multiplicat orationem. Sacrificiũ Ecc. 35. a b c d
ſalutare eſt, attendere mandatis, & diſce-
dere ab omni iniquitate: & propitiario, lita-
re ſacrificium ſuper iniuſtitias: & depreca-
tio pro peccatis, recedere ab iniuſtitia. Re-
tribuit gratiam, qui offert ſimilaginem: &
qui facit miſericordia, offert ſacrificium.
Beneplacitum eſt Domino, recedere ab ini-
quitate: & deprecatio, recedere ab iniuſtitia.
Non apparebis ante cõſpectum Dei vacuus.
Hæc enim omnia, propter mandatum Do-
mini fiunt. Oblatio iuſti impinguat alta-
re, & odor ſuauitatis eſt in conſpectu al-
tiſſimi. Sacrificium iuſti acceptũ eſt, & me-
moriam eius non obliuiſcetur Dominus.
Bono animo gloriam redde Deo, & non mi-
nuas primitias frugum tuarum. In omni da-
to fac hilarem vultum tuum, & in exaltatio-
ne ſanctifica decimas tuas. Da altiſſimo ſe-
cundùm datum eius, & in oculo bono adin-
uentionem fac manuum tuarum: quoniam
Dominus retribuens eſt, & ſeptiès tantum
reddet tibi. Noli offerre munera praua:
non enim ſuſcipiet illa. Et noli ioſpicere
ſacrificium iniuſtum, quooiam Dominus iu-
dex eſt, & non eſt apud illum gloria perſo-
næ. Nõ accipiet Dominus perſonam in pau-
perem, & precationem læſi exaudiet. Non
deſpiciet preces pupilli: nec viduã, ſi effun-
dat loquelam gemitus. Noooe lacbrymę vi-
duæ ad maxillam deſcendunt, & exclamatio
eius ſuper deducentem eas? A maxilla enim
aſcendunt vſque ad cœlum, & Dominus
exauditor nõ delectabitur in illis. Qui ado-
rat Deũ, in oblatione ſuſcipietur, & preca-
tio illius vſque ad nubes ppinquabit. Ora-
tio

tio humiliantis ſe, nubes penetrabit: & donèc propinquet, non conſolabitur. Et non diſcedet, donec adſpiciat altiſſimus: & Dominus non elongabit, ſed iudicabit iniuſtos, & faciet iudicium, & fortiſſimus non habebit in illis patientiam, ut contribulet dorſum ipſorum, & gentibus reddat vindictam, donèc tollat plenitudinem ſuperborum, & ſceptra iniquorum contribulet; donèc reddat omnibus ſecundùm actus ſuos, & ſecundùm opera Adæ, & ſecundùm præſumptionem illius, donèc iudicet iudicium plebis ſuæ, & oblectabit iuſtos miſericordia ſua Deus autem (frater chariſſ.) impleat deſiderium, & miniſterium tibi diuinitùs collatum, ſecundùm diuitias ſuas in gloria in Chriſto Ieſu Domino noſtro. Deo autem & patri noſtro gloria in ſecula ſeculorum. Amen. Data decimotertio die Auguſti menſis, indictione

* tertia decima. *quartadecima.

¶EPISTOLA PELAGII PAPÆ ad vniuerſos epiſcopos Italiæ.

De accuſatoribus prælatorum ſuorum, & epiſcopis, quorum res detinentur, & de monachis.

Dilectiſſimis atque clariſſimis fratribus vniuerſis epiſcopis, & cunctis ſpecialiter per Campaniæ & Italiæ prouincias militantibus Domino, Pelagius ſalutem. Solici-

2. Cor. 11. g tudinem omnium eccleſiarum (iuxta Apoſtolum) circunferentes, diuinæ circa nos gratiæ memores eſſe debemus, quòd nos per dignationis ſuæ Dominus miſericordiam, ad hoc faſtigium ſacerdotale prouexit, vt mandatis ipſius inhærentes, in quadam ſacerdotum eius ſpecula conſtituti prohibeamus illicita, & ſequenda doceamus. Omnes, chariſ-

2. Tim. 3. c ſimi, qui volunt in Chriſto piè viuere, neceſſe eſt vt ab impijs & diſſimilibus patiantur opprobria, & deſpiciantur tanquàm ſtulti & inſani, qui ideò præſentia bona perdunt, vt inuiſibilia ac ſibi profutura acquirant. Sed hæc deſpectio & irriſio in ipſos retorquebitur, dum & abundantia eorum in egeſtatem, & ſuperbia eorum tranſiet in confuſionē. Iuſto enim iudicio datur plerunq; poteſtas peccatoribus, qua ſanctos eius perſequātur, vt qui ſpiritu Dei iuuantur & aguntur, fiant per laborum exercitia clariores. Et quamq̄ (fratres) hæc ità ſe habeant, non tamen ſunt

*paſtores & ſeniores. 3. q. 5. Canonica ſanctorū patrū — conſentiendi, ſed reprobandi, qui * prælatos ſuos repræhendunt, vel accuſant. Vndè canonica ſanctorum patrum ſtatuta, nè columnæ ſanctæ Eccleſiæ vacillent, ſequentes ac roborantes, omnes infames, cunctoſq; ſuſpectos vel inimicos, & eos, qui non ſunt eorum gentis, vel quorum fides, vita, & libertas neſcit', & qui non ſunt bonæ cōuerſationis, vel quorum vita eſt accuſabilis, ab omni accuſatione epiſcoporum funditùs ſubmouemus. Similiter & omnes, quos diuinæ leges mortuos appellant, ſubmouēdos eſſe ab eadē accuſatione, & publicæ pœnitentiæ ſubmittendos iudicamus. Neq; dum eccleſiæ alicuius epiſco- 3. q. 2. Cùm eccleſiæ alicuius.

pi, aut poſſeſſiones, vel res ab æmulis eius, vel à quibuſcunq; alijs non ſua ſponte detinentur, aliquid illi debet, aut poteſt à quoquam ante redintegrationem omnium rerum ſuarum obijci: ſed priùs illi legibus redintegrāda ſunt omnia, & poſteà tempore à partibus præfinito, ſunt negocia ventilanda. Refutandi ſunt etiam raptores, fures, ſacrilegi, adulteri, & horum ſimiles. Manifeſtum eſt enim, 2. q. 7. Nullus monachus talia

ꝗ ſemper tales magìs diſcordiam, q̄ pacem, ſectant. Nullus quoq; monachus talia * vnq̄ arripiat, nec ſecularia aut eccleſiaſtica negocia perturbare præſumat, quia mortua in talibus vox eſt eorum. Immobiles enim Dominus ſuos ſummos ſemper vult manere prędicatores, & non à quibuſdam temerari, ſed ſibi libere & quietè famulari. Vndè & ipſe ait: * vſquàm Zacha. 2.

Qui vos tangit, tangit pupillam oculi mei. Et qui vos contriſtat, me contriſtat. Et qui fecerit iniuriam, recipiet quod iniquè geſſit. Et alibi: Qui vos recipit, me recipit: & qui vos Matt. 10. d

ſpernit, me ſpernit. Ità quoq; & à plebibus, vel cæteris generaliter omnibus ſunt timendi, & ferendi, atq; venerandi paſtores, & prędicatores Eccleſiæ, vt ſub exercitatione bonę voluntatis ſuſtineantur temporalia ſperent æterna. Auget enim merita virtutis, qui propoſitum nō violat, ſed auget religionis. Charitas verò ſemper hominē innouat. Et ſicut malignitas veteres, ità dilectio nouos facit. Fides eorū, qui Deū viſuri ſunt, quod nō videt, credit. Nā ſi videt, non eſt fides. Credenti colligitur meritū, videnti reddit' præmiū. Tunc pcioſum paſtoris diadema eſt, qn̄ ſuaſioni eius grex eccleſiaſticus, dū ad probitatē graditur, non repugnat. Ille ſinè fuco monitorē & veridico ore diligit, qui eius inſtituta ſectatur. Prębent hominibus, naturę inſtitutione, & muta reſpōſum. Redit ad mortales viciſſitudo clamoſæ ſolicitudinis, quia vnuiquiſq; prout geſſerit, recipiet. Nā perit, quod linguæ acceperunt, fruſtrà beneficiū, niſi legitimè cęptū fuerit negociū, & canonice peractū. De fiducia.n. partiū noſtrarū mittitur, qđ Apoſtolica mandat authoritas. Vos tantummodò p̄ſules Chriſti, benignitatē veſtrā, ſalua aurium animorumq; æquitate, & bona voluntate ſemper præſtate. Nā aduerſùs impetus iuuare, peregrinantē reducere poſt interualla, eſt iuſtitia. Libat.n. Dño proſpera, qui ab afflictis pellit aduerſa. Statutus, venerandi pręſules, ſudoribus fructus eſt, cum iudicio pariſſimè reddendus, vt in vtroq; congruus nitor, nec ſuſcipientem deuenuſtet, ſi indigno authore prouenerit, nec, ſi conferatur immeritò, maculet largientem. Sit ſemper aduerſùs prauos & impios, atque ſeruorum Dei perſecutores, libera vox, & oris gladio feriantur, & redarguant. Perſequantur

& re-

& repellantur, confundantur & auertantur, nec lædendi piè viuentes vllam habeant facultatem. Plerumquè periculis plena ſunt, quæ videntur eſſe tutiſſima. Videte, quãtis laborent tales ioſidijs: ideò abſcõditum eſſe non licet, quod audimus. Iam* latebat noſtra perſecutio manifeſta: miſericordia eſt, circa pſecutores & facinoroſos ſeruata diſtrictio. Ergò ſopori quietem tribuite: cœleſtium mãdatorum hoſtem quoquè depellite, nè candida conuerſatio vobiſcum habitantium, fuſca ſuperuenientis contagione violetur. Antè enim prouidẽda ſunt remedia, quàm morbus increſcat. Sãctorum qooquè Apoſtolorum & reliquorum * ſacerdotum petamus exercitum, & prædictorum perſecutorum ora claudamus. Seculi conuerſatio, legũ metu retinetur: eccleſiaſtica quoque cuſtodia, regularum frenis ſeruatur & regitur. Deus, chariſſimi, ſemper procùl auertat inuidiam. Vos ergò armamini (iuxta Apoſtolum) gladio ſpiritûs, quod eſt verbum Dei, & Apoſtolicæ authoritatis clypeo, vt eccleſiaſticæ fœcunditatis iura, nulla ſæuientis procellæ poſſint impulſione ſubuerti. Nullo vnquam præiudicio grauato quenquam, ſed inſpicite ſemper, quæ regularum teſtimonio declarantur. Supereſt, ſalute prælata, vt ad gaudia ſemper fratrum deuotè properetis: quia diuina beneficia gradibus ſemper * accedũt, & quibus bona conferunt, meliora pollicẽtur. Semper enim incrementis ad culmen aſſcenditur, vbi ſuperous fauor præſtat exordium. Deus omnipotens indulta ſemper cuſtodiat, augeatque ſucceſſibus profutura. Omnia enim veſtra ſemper (fratres) in charitate fiant. Et detrahẽtibus nolite detrahere: quoniã detrahentibus detrahere oon eſt bonum, nè ad ea, quæ ſcripta ſunt, cõmoti* minimè certamẽ faciamus. Nõ debemus omoinò timere opprobrium hominum, neq; eorum exprobratiooibus vinci: quoniam hoc nobis Dominus iubet per Eſaiã prophetã, dicẽs: Audite me, qui ſcitis iudicium, populus meus, in quorum cordibus lex mea eſt. Nolite timere opprobrium hominũ, & blaſphemias eorum nè timeatis, conſiderantes quod in pſalmo ſcriptum eſt: Nónne Deus requiret iſta? Ipſe enim oouit occulta cordis, & cogitationes talium hominum, quoniam vanæ ſunt. Vaoa autẽ loquotus eſt vnuſquiſqoe ad proximum ſuũ: labia doloſa, in corde, & corde loqouti ſunt mala. Sed diſperdat Dñs vniuerſa labia doloſa & linguã magniloquam. Qui dixeruot, linguam noſtram magnificabimus, labia noſtra à nobis ſunt, quis ooſter Domious eſt? Nam ſi hæc in memoria retinerent, minimè ad tãtam proſilirent iniquitatem. Non enim per probabilẽ & paternam doctrinã hoc faciunt, ſed vt ſuã exerceãt in ſeruos Dei vindictam. Scriptum eſt nanque: Via ſtulti, recta in oculis eius. Et ſunt viæ, quæ videntur homini iuſtæ, nouiſſima autem earum deducũt ad mortẽ. Nos enim, qui hęc patimur, iudicio DEI hæc reſeruare debemus, qui reddet vnicuique iuxta opera ſua. Qui etiàm per miniſtros ſuos intonuit, dicens: Mihi viodictam, ego retribuã. Vos enim in recta fide ac pura, in booa voluntate ſuccurrite viciſsim, nec aliquis à ſopplemento fratris ſubtrahat manum: quoniã in hoc (ait Dominus) cognoſcẽt omnes, quia mei eſtis diſcipoli, ſi dilectionem habueritis adinuicèm. Data Kalen. Decembr. indictione 15.

* latebram noſtrã perſecutio manifeſtat.
* ſanctorũ
Ephe. 6. d
* aſcendũt
1. Cor. 16. c
* iniuriæ certamen
Eſa. 51.
Pſal. 93.
Pſalm. 11.
Prou. 12. e
Prou. 14. a
Matt. 16. d
Rom. 12. d
Deut. 32.
Ioan. 13. d

❡EIVSDEM EPISTOLA ad Epiſcopos Germaniæ & Galliæ.

Quæ Prefationes in Miſſis Romano more caotentur.

PELAGIVS Romanæ Eccleſiæ & Apoſtolicæ ſedis. Epiſcopus, voiuerſis Germaniarum ac Galliarum regionum epiſcopis. Cùm in Dei nomine in Romana Eccleſia ſyoodum epiſcoporum ſine cæterorũ conſacerdotum Dei fidelium coogregatam habuiſſemus, & de eccleſiaſticis ſtatutis, vt ſuot ab apoſtolis & ſanctis patribus tradita, diligentius tractaremus ſuperuenêre literę veſtrę, & vt magnę eſſent authoritatis, etiàm viuæ voces præceſſerunt, rogantes, vt ordinem præfationum, quam ſancta Romana Eccleſia hactenùs haberet, noſtris literis vobis remandaremus. Tunc de veſtra voluntate & ſtudio tam bono, multùm gauiſi ſumus, & ſacrum ordinem Romanum, ſacraque conſtituta noſtrorum anteceſſorum ſolerter relegentes, inuenimus has nouem præfationes in ſacro catalogo tantummodò recipiendas, quas longa retrò veritas io Romana Eccleſia hactenùs ſeruaoit: Voam in albis Paſchalibus, aliam de Aſcenſione Domini, tertiam de Pentecoſte, quartam de Natali Domini, quintam de Apparitione Domini, ſextam de Apoſtolis, ſeptimam de ſancta Trinitate, octauam de cruce, oonam de ieiunio & quadrageſima tantummodò dicendam. Has præfationes tenet & cuſtodit ſancta Romana Eccleſia. Has tenendas vobis mandamus.

De conſ. di. 1. Inuenimus has præfationes. Sed ibidem Gelaſio Papæ aſcribũtur.

De Præfationibus meminere Concilium Mileuit. cap. 12. & Afric. cap. 70. Earum nouem de quibus hîc; auctor proditur Gelaſius, in libro Pontificali. Decimam de B. virgine, edidit Vrbanus ſecundus, in Concilio Placentiæ habito, vt ait Grat. ad d. 70. & alij.

PELA-

PELAGII ALIA DECRETA, *ex Gratiano, quæ ſecundo tribuuntur.*

16 q. 1 de Præſentiū

Pelagius Papa Antoninæ Patriciæ, & Deciæ Monachus defenſor fieri non debet.

Ivo p. 7. ca. 21. *al aliud

DE præſentium portitore, quòd defenſor factus non eſt, nulla vobis animi moleſtia ſit: quia vere ſatis amariſſimum habeo de iſto propoſito ad illud * officium homines deduci, in quo nullo modo, quæ à monachis Deo promiſſa ſunt, valeant adimpleri. Omnimoda enim eſt illius habitus, & illius officij diuerſitas. Illic enim quies, oratio, labor manuum; at hic cauſarum cognitio, conuentiones, actus, publica lingua, & quæcunque vel eccleſiaſtica inſtituta, vel ſupplicantium neceſſitas poſcit. Faciat autem Deus, vt tales ſint hi, qui vel à nobis in iſto habitu nutriūtur, vel in monaſterijs creſcūt; vt prouecta ætate, & vita probata non ad litigiorum officia, ſed ad ſacerdotium valeant promoueri.

34. Fraternitatis.

PELAGIVS PAPA *Florentino Epiſcopo.*

Qui poſt mortem &c.

Anſ. l. 7 ca. 65 al 71. Poly. l. 2. titul. 1. *al. cum

FRaternitatis tuæ relatione ſuſcepta, eius latorem ſecundas quidem nuptias expertum non fuiſſe didicimus; caſtitatem tamen eum * priori non ſeruaſſe coniugio deſignaſti. Et quamuis multa ſint, quæ in huiuſmodi caſibus obſeruari canonice iubeat ſublimitatis * auctoritas: tamen quia defectus noſtrorum temporum, quibus non ſolum merita, ſed corpora ipſa hominū defecerunt, diſtrictionis illius non patitur in omnibus manere cenſuram, & ætas illius de quo agitur, futuræ incontinentiæ ſuſpicionem auferre dinoſcitur; vt ad diaconatum poſſit prouehi, temporum, vt dictum eſt, conſcendentes defectui conceſſiſſe nos noueris. *& infra.* Micenam * vero ancillam eius, de qua ſe poſt tranſitum vxoris filios, habere confeſſus eſt iubemus, vt tua diſpoſitione cuiquam monaſterio continentiam profeſſura tradatur.

*al ſubtilitatis

*al. Micinā

FRaternitatis.] CASVS. Clericus quidam mortua vxore in ſubdiaconum eſt promotus, qui ſecundas nuptias non contraxit, verumtamen cum Micena ancilla ſua fornicationem commiſit: modo volebat in diaconum ordinari: vnde quæſiuit Florentinus epiſcopus an poſſit? Et reſpondet Pelagius Papa q̃ ſic, duabus rationibus. Vna eſt, quia defectus noſtri temporis non patitur rigorem antiquorum canonum valere: & quia ætas iſtius ſubdiaconi ſuſpicionem incontinentiæ a ſe remouere videtur: Micena vero ancilla, de qua confeſſus eſt filios habuiſſe, monaſterio tradatur. Plana ſunt quæ ſequuntur vſq; ad §. quod ergo.

Luxuria quandoq; plus iuris habet, quā caſtitas.

¶ Non patitur.] Ecce caſus vbi plus iuris habet luxuria quam caſtitas: quia caſtus repelleretur ſi contraxiſſet cum ſecunda, ſed fornicator non. ad idem facit, extra de biga. quia circa. Item per illud cap. quidam dicunt derogatum eſſe illi 25. diſt. cap vlt. quia cum iſtud ſit æquitas * & illud rigor, merito æquitas præponitur rigori, vt 45. diſt. licet. 50. diſt. ponderet. extra de ſur. c. vlt. C. de iudi placuit.

*Inio oſtē diſpi ... vt ... & § proximo & no 5. diſt. prox. c. 1.

¶ Profeſſura.] alibi dicitur q̃ debet vendi, vt 81. diſt. quidam. alibi dicitur q̃ redigitur in ſeruitutem, vt 32. diſt. eos. Sed dic q̃ diuerſitas pœnarum tēpo dat optionem. * vt extra de offic. deleg. de cauſis. Vel diſtinguas an ſint publice ductæ quaſi vxores, vel non 15. q. vlt. cum multæ. Sed qualiter præcipitur iſti intrare religionem, cum hæc res non ſit præcepti, vt 32. q. 1. integritas? Dic quòd ratione delicti cogitur intrare monaſterium, quandoque aliquis ad agendā pœnitentiam, vt 50. diſt. ſi ille. & 81. diſt. ſi quis clericus vel expone iubemus, id eſt, conſulimus.

* De hoc nota 1. q. 2. in ſumma.

Religionē quādoque cogitur quis intrare.

¶ Tradatur.] Apud Anſelmum ſequitur, vt meliori forte ad quod promouetur officium, ſub bonæ poſſit famæ merito miniſtrare; nec aliqua opinionis eius maculandæ reliquatur occaſio: neque multo aliter in Polycarpo.

8. q. 1. Talia

PELAGIVS PAPA *clero Catinenſi.*

Qui in epiſcopum eligitur &c.

Anſ. l. 6. c. 40 Polyc. l. 2. tit. 3.

TAlia quidem iam dudum ad fratrem, & coepiſcopum noſtrum Eucarpum de viſitatione Catinenſis eccleſiæ ſcripta direximus, vt in eis iudicium noſtrum potuiſſetis agnoſcere. Verumtamen; quia quoſdam ibi non ſana intētione, ſed prauis ſtudijs diſſenſiones ſuſcitare, veſtra etiā relatione, cognouimus, qui ſcientes ſe ad epiſcopatum nec ætate, nec ſcientia, nec vitę meritis poſſe perduci, ad hoc tantummodo inquietare eccleſiam volunt, vt ſibi de his, quæ ex ipſa ſurrepta ſunt, impunitatem futurus promittat epiſcopus, & fiat rapinæ ſecuritas, epiſcopatus ambitio; hoc etiam vos duximus commonēdos, vt decretum in Elpidium diaconum factum, & ſubſcriptum ab omnibus, quos veſtra relatio deſignauit, ad nos cum prædicti viſitatoris epiſtola, & cum eodē diacono maturetis, Deo propitiante, perducere. *& poſt pauca.* Cum igitur huc filius noſter magnificus vir Leo prætor veniſſet, retulit nobis de ſingulis, quę ibi mota ſunt, & quomodo vota propè totius ciuitatis in Elpidio diacono cōcordarent. Vnde quia de memorati viri teſtimonio dubitare omnino nō poſſumus; idcirco, ſicut dictum eſt, Elpidium diaconum ad nos facite properare: nec expectetis vlterius, vt admonitio ad eum noſtra debeat deſtinari. * Quem tamen hoc per veſtram dilectionē in præſenti iuſſione ſpecialiter admonemus, ne cui ſe aliquid dare, vel daturum eſſe promittat: ſed neq; de eccleſiaſticis præteritis cauſis aliquam ſecuritatē cuiquam audeat facere, ſiue promittere, aut quaſi factus epiſcopus ea q̃ direpta ſunt non repetat; ſed apud eos, à quibus direpta ſunt, permanere libere patiatur: ſciens, quòd ſi tale aliquid fecit, vel fecerit, nec à nobis omnino permittitur valere ipſa promiſſio, & cum iudicij noſtri, quod de ipſo habuimus, damno, paſtoralis conſecrationis ordinem promereri non poterit.

*al. iterari

Emēdatus eſt hic locus ex Anſelmo, & Polycarpo.

PELA-

Digitized by Google

20. q. 1. Illud.

PELAGIVS PAPA
Creſconio Illuſtri.

De exactinnibus Epiſcoporum.

Ivo p. 4. c. 536.

ILlud te vnlumns modis omnibus cuſtodire, ne qui epiſcnporum Siciliæ de parochijs ad ſe pertinentibus nomine cathedratici amplius quàm duos ſolidos præſumant accipere; neque compellere presbyterns, aut clerum parochiarũ ſuarum ſupra vires ſuas eis conuiuia præparare.

11. q. 1. Experientiæ.

PELAGIVS PAPA
Benegeſto Defenſori.

Ante Iudicem Ciuilem clerici non accuſentur.

EXperientiæ tuæ preſenti auctoritate mãdamus, vt in cauſis, in quibus qualibet eccleſiaſtici nfficij perſona loco petitoris exiſtit, quemquam laicum pulſatura apud ſuæ prouinciç iudicem ſuas propnnere actiones non deſerat*. In ijs vero negotijs, in qnibus eccleſiaſtici officii perſona pnlſatur, totius ſubmoto pulſationis obſtaculo, ad epiſcopi, vel presbyterorum in lnco, vbi quçſtio vertitur, conſtitutnrum occurrat indiſterenter examen.

*Tex eſt ꝑ hoc in l. 1. & l. in criminali. C. de iur. om. iud. & l ſi. C. vbi in 18 eſt. nõ dcſ.

ITEM SERGIO
Cancellario.

SI quiſquam clericus, ſiue inferioris, ſiue potioris gradus petitnr exiſtat, & contra laicam perſonam ſuas dirigat actiones; iſte modis omnibus non alibi, quàm apud prouinciç iudicem negotinm ſuum dicturus occurrat. Si quis autem laicus clericum cuiuſcnnque gradus duxerit eſſe pulſandum, ad epiſcoporum iudicium in eadem ciuitate, vel territorio conſtitutorum proponat eas, quas ſe habere exiſtimat, actiones. Quem ordinem legibus per omnia conuenientem, atque conſentaneum demonſtrari illa regula maniſeſtat, quæ præcepit actorẽ forum ſemper ſequi pulſati. Clericis vero pulſatis in epiſcopali iudicio forum competere, principalium quoque ſanctinnum deſignat auctnritas.

al. Idem.

11. q. 1. Nullum. / 7. 5 q. 6 neminem.

CONCILIVM LVGDVNENSE

SECVNDVM, PELAGIO II. PAPA.

SYNODVS HABITA IN CIVITATE Luguduneñ. menſe Maio, Anno xxij. regni glorioſiſſimi domini Guntramni regis.

1 Circa A.D. 556.

MVlta quidem anterioribus tẽporibus venerabilium patrũ ſanxit authoritas: nunc tamẽ, quia creſcente, Deo propitio, fide, oportet in clero vel populo catholico meliora ſalubri pontificum cõſilio renouari: idcircò beatiſſimorum patrũ ſtatuta reminiſcentes, huius tituli definitione ſancimus, vt nullum clericum, ab ordine ſancto antiſtitis vſq; ad ſubdiaconi gradum, mulierem, præter matrem, amitam & ſororem, in hoſpitio ſuo habere liceat. Placuit ẽt, vt ſi quicunq; vxoribus iuncti, ad diaconatûs aut presbyteratûs ordinem quoquo modo peruenerint, non ſolùm lecto, ſed etiàm frequentatione quotidiana debeant de vxoribus ſuis ſequeſtrari. Quòd ſi, quod Deus auertat, de eorum familiari cõtubernio poſt acceptam benedictionem inſans natus paruerit, ab officij gradu priuetur.

Clericis, q bus fœminis cohabitare liceat.

2 Id etiàm de epiſtolis placuit captiuorum, vt ità ſint ſancti pontifices cauti, vt in ſeruitio pontificibus conſiſtentibus, qui eorum manu vel ſubſcriptione agnoſcat epiſtolæ aut qualibet inſinuationum literæ dari debeant, quatenùs de ſubſcriptionibus nulla ratinne poſſit, Deo propitio, dubitari, & epiſtola commẽdationis pro neceſſitate cuiuſpiam promulgata, dies datarum, & precia conſtituta, vel neceſſitates captiuorũ, quos cum epiſtolis dirigũt, ibidèm inferant.

Locus mẽdoſus.

3 Puellæ verò, quæ conniuentia parentũ ſuorum ſe voluntariè dedicauerint, & intra monaſterium puellarum concluſionem elegerint, & ſe de eodem monaſterio quacunq; animi leuitate, aut* vilitate corporis, extra captiuitatis incurſum, voluntate ſua ſubtraxerint, & de conuerſatione religioſa cuiuſcũque vocationis ſpiritu, ſeculi delectationes elegerint, quouſquè in monaſterium, vndè egreſſæ ſunt, reuertantur, à communionis gratia ſegregentur: viaticum tamen illis miſerationis intuitu præbatur.

*virilitate

Virgines Deo deuotæ à Monaſterij exeũtes, excõicatę ſunto, donec redeant.

4 De inceſtis verò coniunctionibus hoc placuit cuſtodiri, quod priſca canonum ſtatuta ſanxerunt.

5 Et vt nullus epiſcoporum natalem Domini aut Paſcha alibì, niſi ad Eccleſiam ſuá, præter infirmitatis incurſum aut ordinem regium, celebrare præſumat.

Epiſcopi laborent, vt omni Natalẽ Dñi, & Paſcha in ſuis Eccleſijs celebrẽt.

6 Placuit etiàm vniuerſo Concilio, vt vniuſcuiuſq; ciuitatis leproſi, qui intra territorium ciuitatis ipſius aut naſcuntur, aut videntur conſiſtere, ab epiſcopo eccleſiæ ipſius ſufficientia alimenta & neceſſaria veſtimenta accipiant, vt illis per alias ciuitates vagandi licentia denegetur.

Leproſi, vagari ne permittãtur.

SVB-

SVBSCRIPTIONES EPISCOPORVM.

PRiſcus in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Lugdunenſis, conſtitutionibus noſtris ſubſcripſi.

Euantius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſię Viennen̄. cōſtitutionibus noſtris ſubſ.

Siagrius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Heduorum, conſtitutionibus noſtris ſubſcripſi.

Iſitius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Gratianopolitanæ, conſtitutionibus noſtris ſubſcripſi.

Ragnoaldus in Chriſti nomine epiſcop⁹ eccleſiæ Valentinæ, ſubſcripſi.

Euſebius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Mateſcen̄. ſubſcripſi.

Agricola in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Niuernen̄. ſubſcripſi.

Flauius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Cabilonen̄. ſubſcripſi.

Et miſſi epiſcoporum, qui hos canones ſubſcripſerunt, duodecim.

CONCILIVM VALENTINVM

GALLIÆ II. PELAGIO II. PAPA.

Eſt Prouinciale.

Circa An. Do. 588.

SYNODVS HABITA IN VRBE Valentina x. Calend. Iul:j, Anno xxiiij. regni glorioſiſſimi domini Guntramni Regis, Indictione ſecunda.

CVM in vrbe Valētina iuxta imperium glorioſiſſimi domini Guntramni regis noſtra mediocritas pro diuerſis pauperum querimonijs conueniſſet, id primò, authore Deo, decreuimus ſanciendum, quod pro ſalute regis & animæ ſuæ ſaluatione, vel religionis ſtatu cenſuimus oportunū: Id eſt, vt quia prædictus rex p virū illuſtrem Aſclipiodeum * ref. datis ad ſanctā Synodum epiſtolis ſuis iniunxit, vt quodcunq; tā ipſe, q̄ bonæ memorię iugalis ſua Auſtrechildis regina, vel filiæ eorum, Deo ſacratæ puellæ, id eſt, bonæ memoriæ Clodeberga, vel Clodehildis locis ſanctis contuliſſent, aut adhuc conferre decreuerint, authoritate apoſtolica, deberet ſancta Synodus p̄ſenti titulo manuū ſuarū ſubſcriptione firmare. Et quia tā laudabili deuotioni non ſolum ſacerdotalē, ſed etiā diuinam credimus poſſe conniuētiā conſpirare: idcircò præſenti conſtitutione unanimi conſenſu, Deo medio, Synodus ſancta decreuit, vt ſi quid Baſilicę ſācti Marcelli, vel ſancti Symphoriani, vel quibuſcunque locis, vel ſeruiētibus Deo per qualcunq; authoritates aut ſcripturarū epiſtolas præfatus dominus rex, vel ſuprà nūcupata iugalis ſua, filiæque eorū ſiue in miniſterio altariorum, ſiue in quibuſcunque ſpeciebus, quæ ad diuinum cultum pertinere noſcuntur, contuliſſę vel adhuc cōferre voluerint, neq; ab epiſcopis locorum, neque poteſtas regia quocunque tempore ſucceſſura, de eorum voluntate quicquam minorare aut auferre præſumat. Quòd ſi quis hoc quocunque tēpore temerare aut auferre præſumpſerit, veluti necator pauperum anathemate perpetui iudicij diuini plectatur, & veluti ſacrilegij perpetrator, criminis ſui reus, ſupplicij æterni teneatur obnoxius.

* for. referendarium

Subſcriptiones Epiſcoporum.

* Sapandus in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Arelatenſis, ſubſcripſi.

Priſcus i Chriſti nomine epiſc. eccleſiæ Lugdunen̄. ſubſcripſi.

Euātius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Viennen̄. ſubſcripſi.

Iſitius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Gratianopolitanæ, ſubſcripſi.

Ragnoaldus in Chriſti nomine epiſcopus eccleſię Valentinæ, ſubſcripſi.

Trapidius in Chriſti nomine epiſc. eccleſię Auraſicę, ſubſcripſi.

Euſebius in Chriſti nomine epiſco. eccleſiæ Mataſcenſis, ſubſcripſi.

Flauius in Chriſti nomine epiſcop⁹ eccleſiæ Cabilonen̄. ſubſcripſi.

Pappus in Chriſti nomine Epiſcopus Eccleſiæ Aptenſis, ſubſcripſi.

Vrbicus in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Rhegien̄. ſubſcripſi.

Artdius in Chriſti nomine epiſc. eccleſię Vapincen̄. ſubſcripſi.

Arthemius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Vaſen̄. ſubſcripſi.

Martianus in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Tarantaſien̄. ſubſcripſi.

Pologronius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Sigeſtericæ, ſubſcripſi.

Euſebius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Tricaſſinæ, ſubſcripſi.

Catiatto in Chriſti nomine epiſco. eccleſiæ Genauen̄. ſubſcripſi.

Boethius in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Carpentoracten̄. ſubſcripſi.

MATISCONENSE CONCILIVM II.

Pelagio II. Papa. Eſt Prouinciale.

Circa An. Do.588.

SYnodus habita in ciuitate Matiſconeñ. anno 24. regni glorioſiſſimi Guntramni regis, reſidentibus Priſco, Euantio, Prętextato, Bertechrâno, Arthemio, Sulpitio, metropolitanis epiſcopis, cum omnibus conſacerdotibus eorum, Priſcus epiſcopus Patriarcha dixit: Gratias agimus Domino Deo noſtro, fratres & cõſacerdotes mei, q nos ĩ hac die cõgregans, alterna nos fecit ſoſpitate gaudere. Cęteri epĩ metropolitani reſpõderũt: Gaudem⁹ frater ſãctiſſime, ꝙ oẽs epiſcopi, q̃ in regno glorioſi domini Guntrãni regis epiſcopali honore funguntˀ, ĩ vno ſe cõſpiciunt coadunati Cõcilio. Proptereà indeſinẽter oẽs nos orare oportet, vt Dei omnipotẽtis maieſtas, & regis noſtri ĩcolumitatẽ ſolita pietate cõſeruet, & nos oẽs, q mẽbra ſumus vno ſub noſtro capite Chr̃o coadunati, illa nos operari cõcedat, quæ ſerenitati ac maieſtati ei⁹ ritè cõplaceãt. Vniuerſi epiſcopi dixerũt: Gratulamur, & nos patres ſanctiſſimi, qui p interualla tẽporũ ſeparati, hodiè noſcimur, poſt tot tẽporũ curricula fraterna dilectione corporaliter iungi: ideóque petimus, vt quę tractãda ſunt, vobis pręcipiẽtibus, celeriter pertractẽtur, nè nos ſęuę hyemis procelloſa tẽpeſtas à ſedib⁹ ꝓprijs, quia lõgè ſunt, lõgitudine ſua arceat. Metropolitani oẽs dixerũt: Deo auxiliãte, cõmuni deliberatione ſingula, quæ neceſſaria ſunt, à nobis diffinientur. Hoc vniuerſę fraternitati veſtræ ſuademus, vt ea, quę Spiritu ſancto dictãte per ora oĩum noſtrorũ terminata fuerint, p oẽs eccleſias innoteſcant, vt vnuſquiſque, quid obſeruare debeat, ſinè aliqua excuſatione cõdiſcat. Quoniã nos indiuidua Trinitas, quemadmodùm ſpiritu, corpore quoquè in vno copulauit cõuentu, debemus ſapienti conſilio omnibus ſubuenire, nè fortè taciturnitas noſtra, & nobis p̃iudiciũ diuinitatis afferat, & ſubiectos in tẽtationẽ ĩducat.

Obſeruatio diei Dñi & p̃termiſſa præcipitur.

1 Videmus enim populũ Chriſtianũ temerario more diem Dominicam cõtemptui tradere, & ſicut in priuatis diebus, operibus cõtinnis indulgere: proptereà per hãc ſynodalẽ noſtrã epiſtolã decernimus, vt vnuſquiſque noſtrûm in ſacroſanctis eccleſijs admoneat ſibi ſubdĩtã plebẽ, Et ſi quidẽ admonitioni cõſenſum p̃buerint, ſuis ꝓderũt vtilitatib⁹: ſin autem, ſubiacebunt pœnis à nobis diuinitùs definitis. Oẽs itaq; Chriſtiani, qui nõ incaſsùm hoc nomine ſtuimini, noſtræ admonitioni autem accommodate, ſcientes quoniã noſtræ eſt authoritatis, vtilitatis veſtrę proſpicere, & à malis operibus coercere.

Epiſcoporum authoritas.

Cuſtodite diẽ Dominicam, quæ nos denuò peperit, & à peccatis omnibus liberauit. Nullus veſtrûm liuũ ſomitib⁹ vacet: nullus cauſarum actiones exerceat: nemo ſibi talẽ neceſſitatẽ exhibeat, q̃ iugũ ceruicibus iumentorũ imponere cogat. Eſtote oẽs in hymnis & laudib⁹ Dei animo corporeque intenti. Si quis veſtrûm proximã habet eccleſiã properet ad eandem, & ibì Dominico die ſemetipſum p̃cibus lachrymiſque afficiat. Sint oculi manuſque veſtræ toto illo die ad Deũ expanſæ: ipſe eſt enim dies requietionis perpetuus, ipſe nobis p ſeptimę diei vmbrã inſinuatus noſcitur in lege & prophetis. Iuſtũ igitur eſt, vt hãc diẽ vnanimiter celebrem⁹, per quã facti ſumus, ꝙ nõ fuimus. Fuimus enim antè ſerui peccati, ſed per eã facti ſumus filij iuſtitiæ. Exhibeamus Domino liberã ſeruitutẽ, cuius nos nouimus pietate de ergaſtulis liberatos erroris: nõ quia hoc Dominus noſter à nobis expetit, vt corporali abſtinentia diẽ Dominicã celebremus, ſed quærit obedientiã, p quã nos, calcatis terrenis actibus, ad cęlum vſque miſericorditer prouehat. Si quis itaque veſtrûm hãc ſalubrẽ exhortationẽ parui penderit, aut cõtẽptui tradiderit, ſciat ſe ꝓ qualitatis merito principaliter à Deo puniri, & deincèps ſacerdotali quoquè iræ implacabiliter ſubiacere. Si cauſidicus fuerit, irreparabiliter cauſam omittet: ſi ruſticus aut ſeruus, grauioribus fuſtiũ ictibus verberabitur: ſi clericus aut monachus, mẽſibus ſex à conſortio ſuſpendetur fratrũ. Hæc nanq; oĩa, & placabilem erga nos Dei animum reddũt, & plagas morborum vel ſterilitatum amouent atque repellunt. Noctem quoq; ipſam, quæ nos inſpiratæ luci inacceſſibili reddidit, ſpiritalibus exigamus excubijs nec dormiamus in ea, quemadmodùm dormitant, qui nominetenùs Chriſtiani eſſe noſcuntur: ſed oremus & vigilemus opibus ſacris, vt digni habeamur in regno cohæredes fieri Saluatoris.

Gene. 2.

Hebdomade Paſchali feriandũ pręcipitur.

2 Paſcha itaque noſtrũ, in quo ſummus ſacerdos & põtifex, ꝓ noſtris delictis, nullã habẽs obnoxiationẽ peccati immolatus eſt, debemus oẽs feſtiuiſſimè colere, & ſedulæ obſeruationis ſynceritate in omnibus venerari, vt illis ſanctiſſ. ſex diebus, nullus ſeruile opus audeat facere: ſed oẽs ſimul coadunati, hymnis paſchalibus indulgentes perſeuerationis noſtræ p̃ſentiã quotidianis ſacrificijs oſtẽdamus, laudantes Creatorem ac regeneratorem noſtrũ veſpere & meridie.

In Paſchate baptiſmus celebretur.

3 Relatione quorundã fratrum noſtrorum cõperimus, Chriſtianos non obſeruantes legitimũ diem baptiſmi, penè per ſingulos dies ac natales martyrũ, filios ſuos baptizare, ità vt vix duo vel tres reperiãtur in tancto Paſcha, qui per aquam & ſpiritũ ſanctũ regenerẽtur: idcircò cẽſemus, vt ex hoc tẽpore nullus eorũ permittatur talia perpetrare, præter illos, quos infirmitas nimia, aut dies

extremus

extremus compellit filios ſuos baptiſmum percipere. Ideoque præſentibus admonitionibus à ſuis erroribus vel ignorãtia reuocati, omnes omninò à die quadrageſima cum infantibus ſuis ad eccleſiam obſeruare præcipimus, vt impoſitionem manûs certis diebus adepti, & ſacri olei liquore perunćti, legitimi diei feſtiuitate fruantur, & ſacro baptiſmate regenerētur, quo poſſint & honorib⁹ (ſi vita comes fuerit) ſacerdotalibus fungi, & ſingularis celebrationis ſolēnitate frui.

Oblationes faciendę Dñico quoq; die.

4 Reſidentibus nobis in ſanćto Concilio, cognouimus quoſdam Chriſtianos, relićto fratrum cœtu, à mandato Dei aliquibus locis deuiâſſe, ità vt nullus eorum legitimo obſecundationis parēte velit officio Deitatis, dum ſacris altaribus illã admouēt hoſtiam propterea decernimus, vt omnibus Dominicis diebus altaris oblatio ab omnibus viris & mulieribus offeratur tam panis quam vini, vt per has immolationes & peccatorũ ſuorũ faſcibus careant, & cum Abel vel cæteris iuſtè offerentibus, promereantur eſſe conſortes. Omnes autem qui definitiones noſtras per inobedientiam euacuare cõtendunt, anathemate percellantur.

5 Omnes igitur reliquas fidei ſanćtæ catholicæ cauſas, quas temporis longitudine cognouimus deterioratas fuiſſe, oportet nos ad ſtatum priſtinum reuocare, nè nobis ſimus aduerſarij, dum ea, quæ cognoſcimus ad noſtri ordinis qualitatem pertinere, aut non corrigimus, aut (quod nefas eſt) ſilentio præterimus. Leges itaque diuinæ, conſulentes ſacerdotibus ac miniſtris eccleſiarũ pro hæreditaria portione, omni populo præceperunt, decimas fructuum ſuorum locis ſacris præſtare, vt nullo labore impeditiores, legitimè ſpiritalibus poſſint vacare miniſterijs, quas leges Criſtianorum congeries lõgis temporibus cuſtodiuit intemeratas. Nũc autem paulatim prꝫuaricatores legum penè Chriſtiani omnes oſtenduntur, dum ea, quæ diuinitùs ſancita ſunt, adimplere negligunt. Vndè ſtatuimus ac decernimus, vt mos antiquus à fidelibus reparetur, & decimas eccleſiaſticis famulantibus cæremonijs populus omnis inferat, quas ſacerdotes aut in pauperum vſum, aut captiuorum redemptionem prærogantes, ſuis orationibus pacem populo ac ſalutem impetrent. Si quis autem contumax noſtris ſtatutis ſaluberrimis fuerit, à membris eccleſiæ omni tempore ſeparetur.

Decimæ ſperantur.

6 Item decernimus, vt nullus presbyter confertus cibo, aut crapulatus vino, ſacrificia contrećtare, aut Miſſas priuatis feſtiſque diebus concelebrare præſumat. Iniuſtum eſt enim, vt ſpiritali alimento corporale prꝫponatur: ſed ſi quis hoc attentare tentauerit, dignitatem amittat honoris. Iam enim de tali cauſa & in Concilijs Aphricanis definitum eſt. Quam definitionem noſtro quoquè dignam duximus ſociare decreto, & * ad locum, Vt ſacramēta altaris non niſi à ieiunis hominibus celebrētur. excepto vno die anniuerſario, quo Cœna Domini celebratur. Quæcunq; reliquię ſacrificiorum poſt peractã Miſſam in ſacrario ſuperſederint, quarta vel ſexta feria innocentes ab illo, cuius intereſt, ad eccleſiam adducantur, & indićto eis ieiunio, eaſdem reliquias conſperſas vino percipiant.

Miſſa à ieiunis celebranda.

Tēpore Bonifacij Papæ ca. 8. Et 3 Carthag. a. cap. 29.

for. * adlocare.

7 Quæ dum poſteà vniuerſo cœtui ſecundùm conſuetudinem recitata innoteſcerent, Prætextatus & Pappulus viri beatiſſimi dixerunt: Decernat itaque & de miſeris libertis veſtræ authoritatis vigor inſignis, qui ideò plùs à iudicibus affliguntur, quia ſacris ſunt commendati eccleſijs, vt ſi quas quiſpiam dixerit contra eos ačtiones habere, non audeat eos magiſtratui contradere, ſed in epiſcopi tantùm iudicio, in cuius præſentia litem conteſtans, quæ ſunt iuſtitiæ & veritatis audiat. Indignũ eſt enim, vt hi, qui in ſacro ſancta eccleſia iure noſcũtur legitimo manumiſſi, aut p epiſtolam, aut per teſtamentum, aut per longinquitatem temporis libertatis iure fruuntur, à quolibet iniuſtiſſimè inquietentur. Vniuerſa ſacerdotalis congregatio dixit: Iuſtum eſt, vt cõtra calumniatorum omnium verſutias defendantur, qui patrocinium immortalis eccleſiæ concupiſcunt. Et quicũque a nobis de libertis latum decretum ſuperbiæ auſu prævaricari tẽtauerit, irreparabili damnationis ſuæ ſentẽtia feriatur. Sed ſi placuerit epiſcopo ordinarium iudicem, aut quemlibet alium ſecularem in audientiam eorum accerſiri, cùm libuerit, fiat, & nullus alius audeat cauſas pertractare libertorum niſi epiſcopus cuius intereſt, aut is, cui idem audiendum tradiderit.

Perſonæ eccleſiis commendatæ, ab epiſcopis tãtum iudicētur.

8 Item Chriſtianæ religionis negocia pertractantes, comperimus quoſdam pſeudochriſtianos, de ſacroſanctis eccleſijs, ſuæ religionis oblitos, fugitiuos ſubtrahere: ideoq; vim illatam nequaquàm inultam relinquẽtes, cenſemus pro Dei timore, vt quicunque culpa compellente, aut potentium importuna non ſuſtinens, ſuæ gremium matris eccleſiæ petierit, vſque in præſentiam ſacerdotis in eodem loco inconcuſsè permaneat, nulli permittentes quolibet dignitatis gradu fũcto, fugitiuo etiàm in locis ſacris violentiam inferre. Sic enim mundani principes ſuis legibus cenſuerunt, vt quicunque ad eorũ ſtatuas fugerit, illęſus habeatur: quanto magis hi permanere debent indẽnati, qui patrocinia immortalis regni & cęleſtis adepti ſunt? Si tamen aliquo facto tenentur obnoxij, qui ad eccleſiam ſunt à fuga verſi, coram ſacerdote culpæ eorum innoteſcant, & ipſe conſultum ferat, qualiter Dei habitaculum per ſubtractionem non violetur illorum.

Fugitiui de eccleſijs non extrahendi.

9 Licèt reuerẽdiſſimi canones atque ſacratiſſimæ leges, de epiſcopali audientia in ipſo penè Chriſtianitatis principiu ſenten-

Trahentes epiſcopos ad iudicia ſecularia, excommunicentur.

tiam protuletint, tamẽ quoniã eadem poſtpoſita, humana in ſacerdotes Dei graſſatur temeritas, ità vt de atris venerabilium eccleſiarum violẽtur abſtracto, ergaſtulis publicis addicant: cenſemus, vt epiſcopum nullus ſecularium faſcibus prçditus iure ſuo cõtumaciter ac perperàm agens, de ſancta eccleſia, cui præeſt, trahere audeat. Sed ſi aliquid contentionis aduersùs epiſcopum potentior perſona habuerit, pgat ad metropolitanum epiſcopũ, & ei cauſas alleget, & ipſius ſit poteſtatis honorabiliter epiſcopum, de quo agitur euocare, vt in eius præſentia accuſatori reſpondeat, & oppoſitas ſibi actiones extricet. Quòd ſi talis ferit immanitas cauſæ, vt eam ſolus metropolitanus definire non valeat, aduocet ſecum vnum vel duos coepiſcopos. Quòd ſi & ipſis dubietas fuerit conciliabulum definito die vel tempore inſtituant, in quo vniuerſa ritè collecta fraternitas coepiſcopi ſui cauſas diſcutiat, & ꝓ merito aut iuſtificet, aut culpet. Nefas eſt em̃, vt illitis manibus epiſcopus aut iuſſione de eccleſia trahatur, pro quo ſemper Deum exorat & cui, inuocato nomine Domini, ad ſaluationem corporis animæque, euchariſtiam ſæpè porrexit. Hoc enim decretum à nobis præfixum, qui fuerit audacter tranſgreſſus, tam ipſe, quàm omnes qui ei conſenſerint, vſque ad generale Conciliũ anathemate de eccleſia ſeparentur.

Conciliabulum hic in bonã partem accipitur.

Clerici coram epiſcopo tantum conueniantur.

10 Quod de epiſcopis cẽſuimus, obtineat & in clero, vt neq; presbyter, neq; diaconus, neq; ſubdiaconus de eccleſijs trahant, aut iniuriam aliquam inſcio epiſcopo eorum patiantur: ſed quicquid quis aduersùs eos habuerit, in notitiam epiſcopi proprij perducat, & ipſe cauſam (iuſtitia prçeunte) diſcutiens, animo clericos accuſantis ſatisfaciat.

Matt. 21. d
Paulus in multis locis.
Hoſpitalitas cõmendatur.

11 Sectatores nos hoſpitalitatis eſſe non ſolùm Dominus Ieſus admonet, cùm ſe dicit in hoſpitem receptum fuiſſe, ſed etiàm eius Apoſtolus, omnibus penè ſuis præceptis. Propterea, beatiſſimi fratres vnumquenque noſtrûm oportet, non ſolùm ſemetipſum ad hoc opus hortari, ſed etiàm oĩum fideliũ mẽtes, vt poſſint apud Deũ miſericordiæ operibus ꝓ noſtris peccatis intercedere, & nos ei per puram hoſpitalitatẽ reconciliare. Si quis ergò noſtrûm non admonuerit, aut exemplum exhortationis ſuæ ipſe priùs non comprobârit opere, indignationem proculdubiò incurret Domini maieſtatis. Prædicetur hoc noſtrç mediocritatis ſtatutum in auribus omnium Chriſtianorum.

Viduas, & pupillos, Iudex, non niſi cum epiſcopo iudicet.

12 Quid autem ſcriptura diuina de viduis & pupillis præcipiat, nobis clam non eſt: ideoque quoniam prouiſioni noſtræ, Deo authore, cauſç principaliter viduarũ & pupillorum ſunt commiſſæ, peruenit ad nos, quòd à iudicibus crudeliùs pro leuiſſimis cauſis, veluti defenſore carentes, irremediabiliter affligantur. Ob quam cauſam decernimus, vt iudices nõ priùs viduas & pupillos conueniant, niſi epiſcopo nunciârint, cuius ſub velamine degunt: Quòd ſi epiſcopus præſens non fuerit, archidiacono vel presbytero cuidam eius, vt pariter ſedentes, communi deliberatione cauſis eorum terminos figant, ità iuſtè ac rectè vt deincèps de talibus antedictæ perſonæ non conquaſſentur: Quòd ſi is qui iudex eſt, aut impetitor, eis aut iniuram aliquam ingeſſerit, aut definitionem tanti Concilij trãſgreſſus fuerit, à communione ſuſpendatur. Quibus igitur magnarum rerum cauſç commiſſæ ſunt, nec minimarum dignum eſt cauſas paruipendere perſonarum. Solent enim & minima, paulatim deſpecta, in malum magnum trahere.

Epiſcopi canes, & accipitres non habeant.

13 Propterea tractatis omnibus, quæ diuini vel humani iuris fuerunt, & ad finem vſque perductis putauimus congruum eſſe, de canibus etiàm vel accipitribus aliqua ſtatuere. volumus igitur, quòd epiſcopalis domus, quæ ad hoc (Deo fauente) inſtituta eſt, vt ſinè perſonarum acceptione omnes in hoſpitalitate recipiat, canes non habeat: nè fortè hi, qui in ea miſeriarum ſuarum leuamen habere confidunt, dum infeſtorum canum morſibus, laniantur, detrimentum verſa vice ſuorum ſuſtineant corporum. Cuſtodienda eſt igitur epiſcopalis habitatio hymnis, non latratibus: operibus bonis, non morſibus venenoſis. Vbi igitur Dei eſt aſſiduitas cantilenæ, monſtrũ eſt & dedecoris nota, canes ibì vel accipitres habitare.

Potentum violentia compeſcitur.

14 Ex interpellatione quorundam cognouimus, quòd calcatis canonibus & legibus, hi qui lateri regis adhærent, vel aliqui, qui potentia ſeculari inflantur, res alienas competere, & nullis exertis actionibus, aut conuictionibus prærogatis miſeros non ſolùm de agris, ſed etiàm de domibus proprijs exulare. Idcircò in remedium conſulentes, decernimus, vt deincèps huius mali licentiam quiſpiam nõ habeat, ſed ſecundùm canonum atque legum tenorem, cauſarũ ſuarum actionem proponant, vt nullus miſerorum rebus ſuis per vim aut aſſentationem quamlibet defraudetur. Illi autem, qui contra dipoſitum non ſolùm noſtrum, ſed etiàm antiquorum patrum & regnum venire tentauerint, procello anathematis vltione plectantur.

Laici clericos, ut honorare debeant.

15 Et quia ordinatione ſacerdotum (annuente Deo) congruit de omnibus diſponere, & cauſis ſingulis honeſtũ terminũ dare, vt per hos reuerendiſſimos canones, & præteritorum canonum viror, ac florida germina maturis fructibus eniteſcant: ſtatuimus, vt ſi quis ſecularium quempiam clericorum honoratorum in itinere obuium habuerit vſque ad inferiorem gradum honoris venerantes (ſicut condecet Chriſtianum) illi colla ſubdat, per cuius officia & obſequia fideliſſima

liſſima

Digitized by Google

liſſima Chriſtianitatis iura promeruit. Et ſi quidē ille ſecularis equo vehitur, clericusq; ſimiliter, ſecularis galerū de capite auferat, & clerico ſyncerę ſalutationis munus adhibeat. Si verò clericus pedes graditur, & ſecularis vehit' equo ſublimis, illicò ad terrā defluat, & debitum honorem prædicto clerico ſyncerę charitatis exhibeat, vt Deus, qui vera charitas eſt, in vtriſq; lætetur, & dilectione ſua vtrunq;* adſciſcat. Qui verò hæc, quę Spiritu ſancto dictante ſancita ſunt, tráſgredi voluerit, ab eccleſia, quam in ſuis miniſtris dehonorat, quandiù epiſcopus illius eccleſiæ voluerit, ſuſpendatur.

1. Ioan 4. *adſtringat

Vxor clerici, ſecundū non incat matrimonium.

16 Illud quoque rectum nobis viſum eſt diſponere, vt quæ vxor ſubdiaconi, vel exorciſtæ, vel acolythi fuerat, mortuo illo, ſecundo ſe nō audeat ſociare matrimonio. Quod ſi fecerit, ſeparetur, & in cœnobijs puellarū Dei tradatur, & ibidèm vſque ad exitum vitę ſuæ permaneat.

Ius ſepulturæ ſtabilitur.

17 Comperimus multos, necdùm marcidatis mortuorum mēbris, ſepulcra reſerare, & mortuos ſuos ſuperimponere, vel aliorū (quod nefas eſt) mortuis ſuis religioſa loca vſurpare ſinè voluntate ſcilicet domini ſepulcrorum: ideóque ſtatuimus, vt nullus deinceps hoc peragat. Quòd ſi factum fuerit, ſecùdùm legum decreta, ſuperimpoſita corpora de eiſdem tumulis reiactentur.

Inceſtus damnatur. * dos

18 Inceſtam copulationem, in qua nec *coniunx, nec nuptiæ rectè appellari leges ſanxerunt, catholica omninò deteſtatur atq; abominat Eccleſia, & grauioribus pœnis coërcere, promittit, qui natiuitatis ſuæ gradus libidinoſo ardore cōtemnentes, in merda (quod nefas eſt) vt ſues teterrimi conuoluuntur.

Clerici forum criminale ne adeant, nec reorū neci interſint.

19 Cognouimus etiàm quoſdam clericorum infrunitos, ad forales reorum ſentētias freqnēter accedere. Propterea ꝓhibitionis eorum acceſsus hunc canonem protulimus, definientes, vt ad locū examinationis reorum nullus clericorū accedat: neque interſit atrio ſauciolo, vbi ꝑ reatus ſui qualitate quiſpiam interficiendus eſt. Si tamen nunc aliquis eorum definita contemnens, illuc acceſſerit, aut interfuerit: defraudatus honeſti honoris ſtola, illis gregibus examinatorum ſocietur, quos diuinis prætulit myſterijs.

Indicitur Concilium 3. quoque anno. * trieterici

ſor. *cauſis exurgentes

20 Vniuerſæ fraternitatis deliberatione ac definitione cōplacuit, vt antiquorum patrū iuribus in oībns cuſtoditis, ad ſynodū poſt* triennij tempus omnes conueniant, vt de alterna principaliter ſoſpitate exhilarati, * cauſarum exurgentium tam diuinæ religionis, quàm humanę neceſſitatis diſcutiant, & omnibus iuſtum æquumque finem imponāt: & hoc adimplere, ſolicitudinis ſit metropolitani Lugdunenſis epiſcopi, vnà cū diſpoſitione magnifici Principis noſtri, priùs diffinientis locum mediterraneū, ad quē omnes epiſcopi ſinę labore alacres congregentur. Et ſi aliquis eorum cōtumax fuerit, aut excuſationem falſę neceſſitatis, quarè non interſit, inuenerit, & poſteà publicatum fuerit, quòd inepta erat eius excuſatio, volumus, vt vſque ad Concilium vniuerſale, à communione & charitate fraterna maneat alienus.

Subſcriptiones Epiſcoporum.

Priſcus epiſc. eccleſiæ Lugduneñ. ſubſcr.
Agricola epiſc. eccleſiæ Niuerneñ. ſubſ.
Antidius epiſc. eccleſię Agenneñ. ſubſcripſi.
Amelius epiſcopus eccleſiæ Bigorritanæ, ſubſcripſi.
Aridius epiſc. eccleſię Vapinceñ. ſubſcripſi.
Aunacharius epiſcopus eccleſiæ Autiſiodoreñ. ſubſcripſi.
* Agretius epiſcopus eccleſiæ Glandeteñ. ſubſcripſi. * Agricius
Bertechrannus epiſcopus eccleſiæ Burdegaleñ. ſubſcripſi.
Blaudiſigilus epiſcopus eccleſiæ Cenomanneñ. ſubſcripſi.
Carterius epiſcopus eccleſiæ Petragoriceñ. ſubſcripſi.
Cariatho epiſc. eccleſiæ Gebenneñ. ſubſ.
* Eſitius epiſcopus eccleſiæ Gratianopolis, ſubſcripſi.
Euſebius epiſc. eccleſiæ Matiſconeñ. ſubſc.
Emeritus epiſcopus eccleſiæ Ebreduneñ. ſubſcripſi.
Fauſtus epiſc. eccleſię Auſciorum, ſubſcripſi.
Flauius epiſc. eccleſię Cabiloneñ. ſubſcripſi.
Ferreolus epiſc. eccleſiæ Lemouiceñ. ſubſcripſi.
Lucerius epiſcopus eccleſiæ Olorenſium, ſubſcripſi.
Mumulus epiſcopus eccleſiæ Lingonicæ, ſubſcripſi.
Marius epiſc. eccleſię Auenticę, ſubſcripſi.
Namantius epiſcopus eccleſię Aurelianeñ. ſubſcripſi.
Nicaſius epiſc. eccleſiæ Auxitanę, ſubſcripſi.
* Oreſtis epiſc. eccleſię Vaſateñ. ſubſcripſi.
Pretextus epiſcopus eccleſię Rothomageñ. ſubſcripſi.
Palladius epiſcopus eccleſię * Xanctoneñ. ſubſcripſi.
Pappulus epiſc. eccleſię Carnoteñ. ſubſ.
Ragnebodus epiſcopus eccleſię Pariſieñ. ſubſcripſi.
Ragnoaldus epiſcopus eccleſię Valentinæ, ſubſcripſi.
Ruſticus epiſc. eccleſię Vicoiulieñ. ſubſ.
Rufinus epiſc. eccleſię Conuenarum, ſubſ.
Theodorus epiſcopus eccleſię Maſſilieñ. ſubſcripſi.
Trapetius epiſc. eccleſię Auraſicę, ſubſcripſ.
Silueſter epiſc. eccleſię Veſontinceñ. ſubſ.
Sauinus epiſc. eccleſię Viuatieñ. ſubſcripſi.
Sulpitius epiſc. eccleſię Bituriceñ. ſubſcr.
Veranus epiſc. eccleſię Cauelliceñ. ſubſ.
Vrſinus epiſc. eccleſię* Caturceñ. ſubſcripſi.

Vrbicus epiſcopus eccleſiæ Rhegieñ. ſubſcripſi.

Item miſſi epiſcoporum, qui in ea ſynodo ſubſcripſerunt.

Arthemius epiſcopus eccleſiæ Vaſeñ. ſubſcripſi.

* Agretius epiſcopus eccleſiæ Treceñ. ſubſcripſi.

Boethius epiſcopus eccleſiæ Carpentoractẽñ. ſubſcripſi.

Catholinus epiſcopus eccleſiæ Nicieñ. ſubſcripſi.

Deutherius epiſcopus eccleſię Ventieñ. ſubſcripſi.

Deſiderius epiſcopus eccleſiæ Toloneoſis, ſubſcripſi.

Euſebius epiſcopus eccleſiæ Tricaſſioæ, ſubſcripſi.

Eliodorus epiſcopus eccleſiæ Sedunneõ. ſubſcripſi.

Felix epiſcopus eccleſiæ Belicenſis ſubſcripſi.

Ioannes epiſcopus eccleſiæ Auinioneñ. ſubſcripſi.

* Ebroicẽſ. Laban epſcopus eccleſiæ * Eluſenſis, ſubſcripſi.

Martianus epiſcopus eccleſiæ Tarentaſieñ. ſubſcripſi.

Magnulphus epiſcopus eccleſiæ, Toloſanæ, ſubſcripſi.

Optatus epiſcopus eccleſiæ Antipoleñ. ſubſcripſi.

Pappus Epiſcopus Eccleſiæ Apteñ. ſubſcripſi.

Pientius Epiſcopus eccleſiæ Aqueõ. ſubſcripſi.

Paulus epiſcopus eccleſiæ Dieñ. ſubſcripſi.

Pologronius epiſcopus eccleſiæ Siſtraceñ. ſubſcripſi.

Sabaudios epiſcopus eccleſiæ Arelateñ. ſubſcripſi.

for. * Senoneñ. Vigilius epiſcopus eccleſiæ * Scoceñ. ſubſcripſi.

Epiſcopi, qui in ea ſynodo fuerunt, non habentes ſedes. Fronimius epiſcopus. Promotus epiſcopus. Faucianus epiſcopus.

PRÆCEPTIO GLORIOSISſimi regis Guntramni ad epiſcopos data, qui in ſynodo ſupraſcipta fuerunt, De obſeruando die Dominico.

GVntramnus rex Francorum, omnibus pontificibus ac vniuerſis ſacerdotibus, & cunctis iudicibos in regione noſtra conſtitutis. Per hoc ſupetnæ maieſtaus authorem (cuius vniuerſa reguntur imperio) placari credimus, ſi in pupulo noſtro iuſtitiæ iora ſeruamus, & ille pius pater & Dominus, qui humanę fragilitatis ſobſtanoam ſuo ſemper adiuuare cõſueuit auxilio, melius dignabitur cũctorum neceſſitatibus, quę ſunt oportuna concedere, qoos cognoſcit præceptorum ſuorum monita cuſtodire. Dum ergò pro regni noſtri ſtabilitate, & ſaluatione regionis vel populi ſolietudine peroigili attentiùs pertractauimus: agnouimus ioſra regoi noſtri ſpatia vniuerſa ſcelera, q̃ canonibus & legibus pro diuino timore puniri conſueuerunt, ſuadente aduerſario boni operis perpetrari, & ex hoc proculdubiò indignatione cęleſti, per diuerſas ſeculi tempeſtates, homines ac pecora, aut morbo cõſumi cenſentur, aut gladio, dom diuina iudicia non timentur: atque ità fit, vt admittendo illicita per ignorantiam, multi depereant, & nõ ſolùm præſentem vitam celeriùs cogantur amittere, ſed & ioferni ſupplicia ſuſtinere. Ad vos ergo ſacroſancti Pontifices, quibus diuina clementia poteſtatis paternæ conceſſit officium, inprimis noſtræ ſerenitas ſermo dirigitur, ſperantis, quòd ità populum vobis prouidentia diuina commiſſum frequẽti prędicatiooe ſtudeatis corrigere, & paſtorali ſtudio gubernare, quatenùs dum vniuerſi diligendo iuſtitiam conuerſatione * præcipua cum omni honeſtate ſtuduerint viuere meliùs, cuncta rerum aduerſitate remota, cęleſti beneficio concedatur tranquillitas temporum, & congrua ſaluatio populorum. Et licet abſque ooſtra admonitione ad vos ſpecialiter prędicãdi cauſa pertineat, attamen reliquorum peccatis vos omninò credimus eſſe participes, ſi filiorum veſtrorum culpas non aſſidua obiurgatione corrigitis, ſed ſilentio præteritis. Nam oec nos, quibus facultatem regnandi ſuperois regis cõmiſit authoritas, iram eius euadere poſſumꝰ, ſi de ſubiecto popolo ſolicitudioem non habemus. Idcircò huius decreti ac defioitionis generalis vigore decernimus, vt in omnibus diebus Domioicis, in quibus ſanctæ reſurrectionis myſterium venerámur, vel in quibuſcunque reliquis ſolennitatibus, quandò ex more ad venerãda temporum oracula. vniuerſę plebis coniunctio deuotionis, cõgregatur ſtudio, præter quod victum præparari conuenit, ab oĩ corporali opere ſuſpendantur, oec vlla cauſarum præcipue iurgia moueantur: ſed vos apoſtolici pontifices, iungentes vobiſcum conſacerdotes veſtros, & filios ſeniores eccleſię ac iudices locorum, quoſcunq; agnoſcitis quòd vitæ qualitas hoceſta commendat, ità vniuerſam populi multitudinem cõſtanti vel Deo placita iugiter p̄dicatione corrigite, vt & bene viuẽtes myſticus adhortationis ſermo mulceat, & excedẽtes, ad viam recti itineris correctio paſtoralis adducat: quatenùs oẽs voanimi deliberatione laudabiliter ſtudeant viuere, vel æquitatem & iuſtitiã cõſeruare, qualiter ab omni peccatorũ fece liberos ſuos ſancta ſuſcipiat Eccleſia Chriſtianos. Eoimuerò quicunq; ſacerdotũ aut ſecularium, intentiooe mortifera p̄durãtes

* probata

tes

res, crebriùs admoniti, emẽdare neglexerint, iuxta quod conditiones cauſarũ, aut exceſſus pſonarũ exegerint, alios canonica ſeueritas corrigat, alios legalis pœna percellat: qm̃ nec innocẽtes poteſt reddere collata ſecuritas liberos, niſi culparũ ꝓbatio punierit criminnſos: nec minor eſt pietas, proteruos cõteri, quàm releuare compreſſos. Cõuenit ergò, vt iuſtitiæ & æquitatis in omnibus vigore ſeruato, diſtringat legalis vltio iudicum, quos non corrigit canonica prædicatio ſacerdntum: quo fiat, vt dum præterita reſecãtur ſcelera, nullus audeat perpetrare futura, & ità vniuerſos excedẽtes pro diſciplinæ tenore ſeruando correctioois frena conſtringant, vt in vniuerſa regione noſtra pacis & coocordiæ iura proficiant. Cuncti itaq; iudices iuſta (ſicut Deo placet) ſtudeant dare iudicia. Nam nnn dubium eſt, quòd acriùs illos condemnabit ſententia nnſtri iudicij, à quibus non tenetur æquitas iudicandi. Noo vicarios, aut quoſcunque de latere ſuo, per regionem ſibi commiſſam inſtituere vel deſtinare præſumant, qui (quod abſit) malis operibus conſentiendo, venalitatem exerceant, aut iniqua quibuſcunque ſpolia inferre præſumant. Clericorum tranſgreſſiones, cùm aduerſario inſtigante contigerint, quãtùm illis pro diuino amore reuerẽtia maior impenditur, tantùm conuenir, vt acriùs reſecentur: quoniam ſi ſancti paſtores aut inſtituti iudices (quod nefas eſt) ſubiectorum ſuorum ſcelera potiùs occultare, q̃ reſecare tentauerint, ſe ex hoc ampliùs reos eſſe vel noxios non ignorent. Cuncta ergò, quę huius edicti tenore decreuimus, perpetualiter vnlumus cuſtodiri: quia in ſancta ſynodo Matiſconenſi hæc omnia (ſicut nôſtis) ſtuduimus diffinire, quæ præſenti authoritate vulgamus. Subſcriptio dnmini Guntramni regis, data ſub die 4. Idus Nouembr. 24. regni ſuprà ſcripti regis.

TOLETANVM CONCILIVM III.

Sub Pelagio Papa II. Eſt verò Prouinciale.

Annorum eorum Conciliorum, in quibus Aera Cæſaris adſcribitur, expedita ratio eſt, ſi quidem Aera illa 38. annis, Annum Domini antecedit, inchoans ab eo anno, quo Hiſpaniæ anni formam Iulianam acceperunt, qui fuit ſeptimus ordinationis Iulianæ, & ſextus à rege Cæſaris. Aera igitur 627. an. eſt Domini 589. ex qua deinceps Hiſpanienſium Conciliorum annos digeremus.

Toletana 13. Concilia Bracarenſia duo Hiſpalenſia, licet non inueniatur fortè aperta eorum confirmatio, tacita tamen quadam Eccleſiæ conſenſione, & vſu Doctorum videntur comprobata.

¶ *CONCILIVM TOLETANVM tertium, in quo Arij hæreſis in Hiſpania condemnatur, Manſona Emeritano epiſcopo.*

IN nomine Domini noſtri Ieſu Chriſti, anno quarto regnante glorioſiſſimo atque piiſſimo, & Deo fideliſſimo domino Reccaredo Rege, die octauo Iduum Maiarum, ęra 600. & 27. hęc ſancta ſynodus habita eſt in ciuitate regia Toletana ab epiſcopis totius Hiſpanię vel Gallicię, numero 72.

1 Cùm ꝓ fidei ſuæ ſynceritate idẽ glorioſiſſimus princeps oẽs regiminis ſui põtifices in vnũ cõuenire mãdâſſet, vt tam de eius cõuerſione q̃ de gentis Gotthorũ innouatione in Dño exultarent, & diuinæ dignationi pro tanto munere gratias agerent, ſanctiſſimus idem princeps ſic venerandum Concilium alloquitur, dicens: Non incognitum reor eſſe vobis, reuerendiſſimi ſacerdotes, quòd propter inſtaurãdam diſciplinæ eccleſiaſticæ formam, ad noſtræ vos ſerenitatis præſentiam euocauerim, & quia decurſis retrò temporibus hæreſis imminens in tota Eccleſia catholica agere ſynodica negocia denegabat: Deus cui placuit per nos eiuſdem hæreſis obicem depellere, admonuit inſtituta de more eccleſiaſtica reparare. Ergò ſit vobis iucunditatis, ſit gaudij, quòd mos canonicus proſpectu Dei per noſtram gloriam ad paternos reducitur terminos. Priùs tamen admoneo pariter & exhortor, ieiunijs vos & vigilijs atque orationibus operam dare, vt ordo canonicus, quem à ſacerdotalibus ſenſibus detraxerat longa ac diuturna obliuio, quem ætas noſtra ſe neſcire fatetur, diuino dono vobis rursùs patefiat.

Ad hęc aũt gratias Deo agentes, & religioſiſſimo principi vniuerſo Cõcilio in laudibus acclamante, triduanũ eſt exindè prædicatum ieiunium. Sed cùm die octaua Iduum Maiarũ in vnum cœtum Dei ſacerdotes adeſſent, & oratione præmiſſa, vnoſquiſque ſacerdotum competẽti loco reſediſſet, eccè in medio eorũ adfuit ſereniſſimus princeps, ſed cum D a 1 ſacerdotibus orationi communicans, diuino deincèps flamine plenus, ſic ad loquẽdum exorſus eſt, diceos.

Nõ credimus veſtrã latère ſanctitatem, quãto tempore in errore Arianorum laboraſſet Hiſpania, & nõ multos poſt deceſſum genitoris noſtri dies, quibus nos veſtra beatitudo fidei ſanctæ catholicæ cognouit eſſe ſociatos, credimus generaliter magnum & æternũ gaudium habuiſſe: & ideo venerãdi patres, ad hãc vos peragendã congregandos de-

decreuimus ſynodum, vt de omnibus nupèr aduenientibus ad Chriſtũ, ipſi æternas Domino gratias deferatis. Quicquid verò verbis apud ſacerdotiũ veſtrũ nobis agendũ erat de fide atq; ſpe noſtra, quã gerimus, in hoc tomo cõſcripta atq; allegata, noteſcimus. Relegatur ergò ĩ medio veſtri, & ĩ iudicio ſynodali examinata per omne ſucciduũ tẽpus gloria noſtra, eiuſdẽ fidei teſtimonio decorata clareſcat. Suſceptus autẽ eſt ab omnibus Dei ſacerdotibus, offerente rege, ſacroſanctæ fidei tomus, & pronunciante notario clara voce, recenſitus eſt ità:

2 Quanuìs Deus omnipotens, pro vtilitatibus populorum, regni nos culmẽ ſubire tribuerit & moderamen gentium non paucarum regiæ noſtræ curæ cõmiſerit, meminimus tamẽ nos mortalium cõditione perſtringi, nec poſſe fęlicitatem futuræ beatitudinis aliter promereri, niſì nos cultui verę fidei depuiemus, & conditori noſtro, ſaltẽ cõfeſſione, qua dignus eſt ipſe, placeamus. Pro qua re, quantò ſubditorum gloria regali extollimur, tantò prouidi eſſe debemus in his, quæ ad Deum ſunt, vel noſtram ſpem augere, vel gentibus nobis à Deo creditis conſulere. Cæterùm, quid pro tantis beneficiorũ collationibus omnipotentiæ diuinæ valem9

Pſalm. 15. tribuere, quandò omnia ipſius ſunt, & bonorum noſtrorum nihil egeat, niſì vt in eũ ſic tota deuotione credamus, quẽadmodũ per ſcripturas ſacras ſe ipſe intelligi voluit, & credi præcepit, id eſt, vt confiteamur eſſe patrem, qui genuerit ex ſubſtentia ſua filiũ ſibi & coæqualem & coæternum? Non tamẽ vt idẽ ipſe ſit natus & genitor, ſed perſona ali9 ſit pater, qui genuit, alius ſit filius, qui fuerit generatus, vnius tamen vterq; ſubſtantiæ in diuinitate ſubſiſtat: pater, ex quo ſit filius, ipſe verò ex nullo ſit alio: filius, q habeat patrem, ſed ſinè initio, & ſinè diminutione, in ea, qua patri coæqualis & coæternus eſt, diuinitate ſubſiſtat. Spiritus ſanctus confitendus à nobis eſt & p̃dicãdus, à patre & Filio procedere, & cũ patre & filio vnius eſſe ſubſtantiæ. Tertiã verò in Trinitate ſpiritusſancti eſſe in perſonam, qui tamẽ communẽ habeat cum patre & filio diuinitatis eſſentiã. Hæc enim ſancta Trinitas, vnus Deus èſt, Pater & Filius & Spiritusſanctus, cuius bonitate, oĩs licèt bona ſit condita creatura per aſſumptam tamen à filio humani habitùs formã, a dãnata progenie reformamur ad beatitudinẽ priſtinam. Sed ſicut veræ ſalutis indicium eſt, Trinitatem in vnitate, & vnitatẽ in Trinitate ſentire: ità erit conſummata iuſtitia, ſi eãdem fidem intra vniuerſalem Ec-

*apoſtolica monita clesiam teneamus & *apoſtolicam vnitatem, in apoſtolico poſiti fundamento, ſeruemus. Tamen vos, Dei ſacerdotes, meminiſſe oportet, quantis hucuſquè Eccleſia Dei catholica per Hiſpanias aduerſę partis moleſtijs laborauerit, dum & catholici conſtanter fidei ſuę tenerent ac defenderẽt veritatem, & hęretici pertinaciori animoſitate proprię niterentur perfidiæ: me quoquè, vt re ipſa cõſpicitis, calore fidei accenſum in hoc Dominus excitauit, vt depulſa obſtinatione ĩfidelitatis, & diſcordiæ ſubmoto furore, populũ, qui ſub noĩe religionis famulabatur errori, ad agnitionem fidei & Eccleſiæ catholicæ conſortium reuocarem. Adeſt enim omnis gens Gotthorum inclyta, & ferè omnium gẽtium genuina virilitate opinata, quæ licèt ſuorũ prauitate doctorum à fide hactenùs vel vnitate Eccleſiæ catholicæ fuerit ſegregata, tota nunc tamen meo aſſenſui concordans, eius Eccleſiæ communioni participatur, quæ diuerſarum gentium multitudinem materno ſinu

ſuſcipit, & charitatis vberibus nutrit. De qua Eſaiæ 56. c

Propheta canente, dicitur: Domus mea, do- Matt. 21. b

mus orationis vocabitur omnibus gentibus. Marc. 11. c Lucæ 19. g

Nec enim ſola Gotthorum conuerſio ad cumulum noſtræ mercedis acceſſit, quinimmò & Sueuorum gentis infinita multitudo, quã p̃ſidio cœleſti noſtro regno ſubiecimus, alieno licèt vitio in hæreſim deductam, noſtro tamen ad veritatis originem ſtudio reuocauimus. Proinde, ſanctiſſimi Patres, has nobiliſſimas gentes, q̃ Dominicis lucris per nos applicatæ ſunt, quaſi ſanctum & placabile ſacrificium, per veſtras manus æterno Deo offero. Erit enim mihi immarceſcibilis corona vel gaudium in retributione iuſtorum, ſi hi populi, qui noſtra ad vnitatem Eccleſiæ ſolertia tranſcurrerunt, fundati in eadẽ & ſtabiliti permaneant. Sicut enim diuino nutu noſtræ curæ fuit, hos populos ad vnitatẽ Chriſti Eccleſiæ pertrahere, ità ſit veſtrę docibilitatis, catholicis eos dogmatibus inſtituere, quô in toto cognitione veritatis inſtructi, nouerint ex ſolido errores hæreſis p̃nicioſæ reſpuere, & veræ fidei tramitẽ ex charitate retinere, vel catholicæ Eccleſiæ communionẽ deſiderio auidiori amplecti. Cæterùm, ſicut facilè ad veniã perueniſſe confido, q̃ neſcia hucuſque tam clariſſimã errauerit gẽs, ità grauius eſſe non dubito, ſi agnitam veritatẽ dubio corde teneat, atq; à patenti lumine (quod abſit) oculos ſuos auertat. Vndè valdè perneceſſarium eſſe perſpexi, veſtram in vnum conuenire beatitudinem, habens ſen-

tentiæ Dominicæ fidem, qua dicit: Vbi fue- Matt. 18. c

rint duo vel tres collecti in nomine meo, ibi ſum in medio eorum. Credo enim, beatam ſanctæ Trinitatis diuinitatẽ huic ſancto intereſſe Concilio: & ideò, tanquàm ante conſpectum Dei, ità in medio veſtri fidem meã protuli, conſcius admodùm ſententiæ diui-

næ, dicentis: Non celaui miſericordiam tuã, Pſal. 39.

& veritatem tuam à congregatione multa.

Vel Apoſtolum Paulum, Timotheo diſcipu- 1. Tim. 6. c

lo præcipientem, audiui: Certa bonum certamen fidei, appræhende vitam æternam, in qua vocatus es, confeſſus bonam confeſſionem corã multis teſtibus. Vera eſt enim redempto-

demptoris noſtri ex euãgelio ſententia, qua Matth.10.d Marc.8.d Luc.9.c confitentem ſe coram hominibus, confiteri dicit coram patre, & negantem ſe eſſe negaturum. Expedit enim nobis, id ore profiteri, quod corde credimus, ſecundùm cęleſte mãdatum, quod dicitur: Rom.10.d Corde creditur ad iuſtitiam, ore autem confeſſio fit ad ſalutem. Proindè, ſicut anathematizo Arium cum oĩbus dogmatibus & cõplicibus ſuis, qui vnigenitum Dei filium à patre o a degenerẽ aſſerebat eſſe ſubſtantia, nec à patre genitum, ſed ex nihilo dicebat eſſe creatum, vel omnia concilia malignantium, quę aduersùs ſanctã Synodum Nicęnam extiterunt: ità in honorem & in laudẽ Dei, fidem ſanctã Nicęni obſeruo Concilij, & honoro ea, quæ contra eũdem, rectæ fidei peſtem, Arium trecẽtorum decẽ & octo ſancta epiſcopalis ſcripſit ſynodus. Amplector itaque & teneo fidem centum quinquaginta epiſcoporum Conſtantinopoli congregatorum, quæ Macedonium Spiritusſancti ſubſtantiam minorãtem, & à Patris & Filij vnitate & eſſentia ſegregãtem, iugulo veritatis interemit. Primæ quoque Epheſinæ ſynodi fidẽ, quæ aduersùs Neſtorium, eiusq; doctrinã lata eſt, credo pariter & honoro. Similiter & Chalcedonenſis Concilij fidem, quam plenam ſanctitate & eruditione aduersùs Eutychen & Dioſcorum ꝓtulit, cum omni Eccleſia catholica reuerenter ſuſcipio. Omnium quoque orthodoxorum venerabilium ſacerdotum concilia, quę ab ipſis ſupràſcriptis quatuor Synodis, fidei puritate non diſſonant, pari veneratione obſeruo. Properet ergò reuerentia veſtra, fidem hanc noſtram canonicis applicare monimẽtis, & ab epiſcopis vel religioſis, aut gentis noſtræ primoribus ſolerter fidem, quam in Eccleſia catholica crediderunt, audire. Quã renouatam apicibus, vel eorum ſubſcriptionibus roboratam, futuris olim temporibus in teſtimonium Dei, atque hominum reſeruate, vt hæ gentes, quas in Dei nomine, regia poteſtate præcellimus, & quæ deterſo antiquo errore per vnctionem ſacroſancti chriſmatis, vel manûs impoſitionem paracletũ intra Dei Eccleſiã perceperũt Spiritũ, quem vnum & æqualem cum Patre & Filio confitentes, eiusque dono in ſinu Eccleſiæ ſanctæ catholicæ collatæ ſunt, ſi eorum aliqui hanc rectam & ſanctam cõfeſſionem noſtram minimè credere voluerint, iram Dei cum anathemate ęterno percipiãt, & de interitu ſuo fidelibus gaudium, infidelibus ſint in exemplum. Huic verò confeſſioni meæ, ſanctas ſuprà ſcriptorum Conciliorum cõſtitutiones contexui, & teſtimonio diuino tota cordis ſimplicitate ſubſcripſi.

FIDES NICÆNI CONCILII.

CRedimus in vnum Deum Patrem omnipotentem, omnium viſibilium, &c.

Habetur hæc fides Nicęni Concilij ſuperiùs in Tomo I. Item Tomo 2. in Concilio Chalced. pagina, vt eo totiès antè habito, hic repetito non fuerit opus.

Symbolum CL. Patrum Conſtantinopolitani Concilij.

CRedimus in vnum Deum Patrem omnipotentem, factorem cœli, &c.

Hoc Symbolum in eadem Synodo, itemque Chalcedoneñ. habetur.

Tractatus Chalcedonenſis Concilij.

SVffecerat quidem ad pleniſſimam pietatis agnitionem, &c.

Tractatus iſte Concilij Chalcedoneñ. habetur ſuprà ſub quadruplici tranſlatione.

EGo Reccaredus rex, fidem hanc ſanctã, & veram confeſſionem, quam vnà per totum orbem catholica confitetur Eccleſia, corde retinens, ore affirmans, mea dextera, Deo protegente, ſubſcripſi.

Ego Badda glorioſa regina, hanc fidem, quam credidi & ſuſcepi, manu mea de toto corde ſubſcripſi.

Tunc acclamatum eſt in laudibus Dei, & in fauore Principis ab vniuerſo Concilio: Gloria Deo Patri, & Filio, & Spiritui ſancto, cui cura eſt pacẽ & vnitatem Eccleſię ſuæ ſanctę catholicæ prouidere. Gloria Domino noſtro IESV Chriſto, qui precio ſanguinis ſui Eccleſiam catholicam ex omnibus gentibus congregauit. Gloria Domino noſtro IESV Chriſto, qui tam illuſtrem gẽtem vnitati fidei veræ copulauit, & vnum gregem, & unũ paſtorem inſtituit. Cui à Deo æternum meritum, niſi vero catholico Reccaredo Regi? Cui à Deo ęterna corona, niſi vero orthodoxo Reccaredo Regi? Cui pſens gloria & ęterna, niſi uero amatori Dei Reccaredo Regi? Ipſe nouarum plebium in Eccleſia conquiſitor. Ipſe mereatur veraciter Apoſtolicũ meritum, qui apoſtolicũ impleuit officiũ. Ipſe ſit Deo & hominibus amabilis, qui tam mirabiliter Deum glorificauit in terris, pręſtante Domino noſtro Ieſu Chriſto, qui cũ Deo Patre viuit & regnat ĩ vnitate Spiritusſancti, in ſecula ſeculorum.

Item fidei confeſſio Epiſcoporum, presbyterorum, vel primorum Gothicæ gentis, qui infrà ſubſcripſerunt.

PRæcipiente autem vniuerſo venerabili Concilio atque iubente, vnus epiſcoporum catholicorũ, ad epiſcopos & religioſos clericos, vel maiores natù ab hæreſi Ariana cõuerſos, eiuſmodi allocutione exorſus eſt, dicens: Officij noſtri cura, & fideliſſimi ac glorioſiſſimi Principis admonitione compellimur, diligẽter à veſtra charitate perquirere vel quid damnetis in hęreſi, aut quid intra Dei ſanctam catholicam credatis Eccleſiam. Nam ſicuti dicẽte Pſalmiſta didicimus Pſalm.146.
*incipite Domino in confeſſione: optimum eſt, & veſtræ ſaluti conueniens, palam confiteri, quod creditis, & ſub auditu vniuerſorũ

anathe-

Digitized by Google

anathematizare, quod reſpuitis. Tunc protſùs optimè poteritis euangelicę atq; apoſtolicę fidei participes fieri, ſi eâdem fidem catholicam, ex cõfeſſione catholica incipiatis, vel propria ſubſcriptione firmetis: & ſicuti Deo iam de bona conſenſione cogniti eſtis conſcientia, ità & proximis vos fidei ſanctæ adſtipulatione monſtretis. Ego itaque fiet, vt & vos Chriſti eſſe corporis membra ſignificetis, & noſtra exiguitas nihil dubium, nihil infidum vnquàm de veſtra ſuſpicetur fraternitate, dum patuerit vos peſtem Arianæ perfidię, cum omnibus dogmatibus, regulis, officijs, communione, codicibus cõdẽnare, vt deteſtandę hęreſeos expoliati contagione, innouati quodammodò, intra Eccleſiam Dei ſplendido habitu verę fidei clareatis. Tunc epiſcopi omnes vnà cum clericis ſuis, primoreſque gentis Gothicę, pari conſenſione dixerunt: Licèt hoc, quod paternitas atque fraternitas veſtra à nobis cupit audire, vel fieri, iam olim conuerſionis noſtrę tempore egerimus, quando ſecuti glorioſiſſimum Dominum noſtrum Reccaredum regem, ad Eccleſiam tranſiuimus, & perfidiã Arianam cum omnibus ſuperſtitionib⁹ ſuis anathematizauimus, pariterq́; abiecimus: nunc tamen propter charitatem & deuotionẽ, quam vel Deo, vel Eccleſię ſanctę catholicę meminimus nos dẽre, non tm̃ hæc eadẽ quæ petitis, promptiſſimè agere ꝓperamus, & ſi qua adhuc cõgrua fidei eſſe perſpicitis, nobis de charitate perſuadere. Nos etenim ſemèl rectæ fidei amor in eam deuotionem euexit, vt omne, quod nobis veriùs fraternitas veſtra pateſecerit, teneamus, & libera fateamur confeſſione.

Omnis ergò, qui fidem & communionẽ ab Ario venientem, & hucuſquè nobis retẽtam, adhuc tenere deſiderat, & de tota cordis intentione non damnat, anathema ſit.

Quicunque filium Dei, Dominum Ieſum Chriſtum negauerit à paterna ſubſtantia ſinè initio genitum, & æqualem patri eſſe vel conſubſtantialem, anathema ſit.

Quicunque ſpiritumſanctum nõ credit, aut non crediderit, à patre & filio procedere, eumq́; non dixerit coæternum eſſe patri & filio & coeſſentialem, anathema ſit.

Quicunque in patre & Filio & Spirituſancto, & perſonas non diſtinguit, & vnius diuinitatis ſubſtantiam nõ agnoſcit, anathema ſit.

Quicunque filium Dei, dominum noſtrũ Ieſum Chriſtum, & ſpiritum ſanctum, eſſe patre minorẽ aſſeruerit, & gradibus ſeparauerit, creaturamq́; eſſe dixerit, anathema ſit.

Quicunque patrem, & Filium, & Spiritumſanctum vnius ſubſtantiæ, omnipotentiæ, & æternitatis eſſe non crediderit, anathema ſit.

Quicunque neſcire filium Dei, quod De⁹ pater ſciat, dixerit, anathema ſit.

Quicunque initium filio Dei, & ſpirituiſancto deputauerit anathema ſit.

Quicũque filium, Dei, ſecundùm diuinitatẽ ſuam, viſibilem aut paſſibilem auſus fuerit proferre anathema ſit.

Quicunque ſpiritumſanctum, ſicut patrem & filium, verum Deum & omnipotentem eſſe non credit, anathema ſit.

Quicunque alibi fidem & communionẽ catholicam, præterquàm in Eccleſia vniuerſali, quę Nicęni & Conſtantinopolitani, & primi Epheſini & Chalcedonenſis Concilij decreta tenet, pariter & honorat, anathema ſit.

Quicunque patrem & filium & ſpiritũſanctum, honore & gloria & diuinitate ſeparat & diſiungit, anathema ſit.

Quicunq; filium Dei, & ſpiritumſanctũ cum patre non crediderit eſſe glorificandũ & honorandum, anathema ſit.

Quicunque non dixerit, Gloria patri, & Filio, & Spiritui ſancto, anathema ſit.

Quicunque rebaptizandi ſacrilegũ opus, eſſe bonum credit, aut crediderit, agit, aut egerit, anathema ſit.

Quicunque libellum deteſtabilẽ, duodecimo anno * Leobigildi regis, à nobis editũ, in quo continetur Romanorum ad Arianã hæreſim traductio & in Gloria Patri per Filium, in Spiritusancto, & malè a nobis inſtituta continentur, hunc libellum ſi quis pro vero habuerit, anathema ſit in ęternum. * Leonigildi. vel, Leobigildi

Quicunque Ariminẽ. Concilium ex toto corde non reſpuerit, & damnauerit, anathema ſit.

Confitemur enim, nos ex hæreſi Ariana toto corde, tota anima, & tota mente noſtra ad Eccleſiam catholicam fuiſſe conuerſos. Nulli dubium ſit, noſtroſque deceſſores errâſſe in hęreſi Ariana, & fidem euangelicam atque Apoſtolicam nunc intra Eccleſiam catholicam didiciſſe. Proindè fidẽ ſanctam, quam religioſiſſimus Dominus noſter patefecit in medio Concilij, & manu ſua ſubſcripſit, hanc & nos tenemus, hãc cõfitemur, pariter & ſuſcipimus, hanc in populis prędicare, atque docere promittimus. Hęc eſt vera fides, quam omnis eccleſia, dum per totum mundum tenet, catholica eſſe creditur & probatur. Cui hęc fides nõ placet, aut non placuerit, ſit anathema maranatha in aduentu Domini noſtri Ieſu Chriſti.

Qui fidem ſpernit Nicęni Concilij, anathema ſit. 1. Cor. 16.

Qui fidem Concilij Conſtantinopolitani centum quinquaginta epiſcoporum, verã eſſe non dixerit, anathema ſit.

Qui fidem Epheſinę ſynodi primę, & Chalcedonenſis non tenet, & ea non delectatur, anathema ſit.

Qui Concilia omnium orthodoxorum epiſcoporum conſona Concilijs, Nicęno, Conſtantinopolitano, primo Epheſino, & Chal-

Chalcedoneñ. nõ recipit, anathema ſit. Proindè & dãnationẽ hãc perfidię cõionis Arianæ, & omniũ Cõciliorũ hæreſem Arianã ſouentiũ, cũ anathemate eorũ, manu propria ſubſcripſimus. Cõſtitutiones verò ſanctorũ Cõciliorũ Nicęni, Cõſtãtinopolitani, Epheſini, vel Chalcedonenſis, quas gratiſſima aure audiuimus, & cõſenſione noſtra veras eſſe probauim⁹, de toto corde, & de tota anima, & de tota mente noſtra ſubſcripſimus, nihil ad cognitionem veritatis lucidius arbitrantes, quàm quæ ſupradictorum conciliorum cõtinent authoritates. De Trinitate autem, & vnitate Patris & Filij & Spiritusſancti, nihil his verius, nihil lucidius vnquàm põt vel poterit demonſtrari. De myſterio incarnationis vnigeniti filij Dei, pro ſalute humani generis, quo & vera probatur humanæ naturę, ſinè peccati contagione ſuſceptio, & permanentis incorruptæ in eo diuinitatis plenitudo, dum & natura vtraque non deperit, & vna fit ex vtraq; Domini noſtri Ieſu Chriſti perſona, ſatis plenè in his Concilijs, ꝓbaẽ patefieri veritate, & à nobis, credit' omni remota dubitatione. Qui vnq̃ hãc fidem ſanctã deprauare, corrũpere, mutare tẽtauerit, aut ab eadẽ fide, cõione catholica (quam nupèr ſumus, Deo miſerãte, adepti) egredi, ſeparari vel diſſociari voluerit, ſit Deo & vniuerſo mundo crimini infidelitatis in æternũ obnoxius. Floreat aũt eccleſia ſancta catholica per omnem mũdũ pacatiſſimè, & emineat doctrina, ſanctitate, & poteſtate. Si qui itta eã fuerint, crediderint, cõmunicauerint, hi audiẽt ad dexterã patris poſiti: Venite benedicti patris mei, percipite regnũ, quod vobis paratũ eſt ab origine mundi. Si qui autẽ ab ea receſſerint, eiusq; detraxerint fidei, & communionẽ reſpuerint, hi audiẽt ex ore diuino in die iudicij: Diſcedite à me maledicti, neſcio vos. Ite in ignẽ ęternum, qui paratus eſt diabolo & angelis eius. Sint ergò dãnata in cœlo & in terra, quæcunq; per hanc catholicam fidem damnãtur: & ſint accepta in cœlo & in terra, quæcunque per hanc fidem accipiuntur, regnante Domino noſtro Ieſu Chriſto, cui cum patre & ſpiritusſancto eſt gloria in ſecula ſeculorum.

Mat. 25. c

Ibidem. d

¶ Symbolum CCCVIII. patrum Nicæni Concilij.

Habetur hæc fides ſupra Tomo I. in diuerſis locis.

¶ Symbolum CL. patrum Conſtantinopolitani Concilij.

Hoc ſymbolũ in Cõcilij memorati loco adnotatur.

¶ Tractatus fidei Chalcedonenſis Concilij.

SVFFECERAT quidem ad pleniſſimam pietatis agnitionem & confirmationem, cautiſſimum hoc diuinæ gratiæ ſymbolum &c. vt ſuprà.

Anaſtaſius in Chriſti nomine epiſcopus Barchinoneñ, anathematizans hæreſim Ariani dogmatis ſuperiùs damnatam, fidẽ hãc ſanctam catholicã, quam in Eccleſia catholica veniens credidi, manu mea de toto corde ſubſcripſi.

Murila in Chriſti nomine Amalẽſis epiſcopus, anathematizans hæreſim Ariani dogmatis, vt ſuprà.

Vuiligiſcus in Chriſti nomine epiſcopus, anathemat. &c. vt ſuprà.

Sumnila in Chriſti nomine ciuitatis * Venſenſis epiſcopus, anathemat. &c. vt ſuprà.

Cardingus in Chriſti nomine epiſcopus ciuitatis Tuderrẽſis, anathemat. &c. vt ſuprà.

Beccila in Chriſti nomine epiſcopus ciuitatis Lucenſis, anathemat. &c. vt ſuprà.

Arbitrus in Chriſti nomine epiſcopus ciuitatis Portugalenſis, anathem. &c. vt ſuprà.

Eruiſcius in Chriſti nomine ciuitatis Dertoſanæ epiſcopus, anathemat. &c. vt ſuprà.

Similiter & reliqui presbyteri & diacones, ex hæreſi Ariana conuerſi, ſubſcripſerunt. * Signum Guſſini viri illuſtris proceris. fot. * ſignũ

Fonſa vir illuſtriſſimus, anathematizans, ſubſcripſi.

Afrila vir illuſtriſſ. anathema. ſubſcripſi.

Acbila vir illuſtris, anathe. ſubſ. * Flauius vir illuſt. ſubſcripſi. Similiter & omnes ſeniores Gothorum ſubſcripſerunt. (*In quodam vetuſtiſſimo manuſcripto exemplari presbyterorum & procerum ac virorum illuſtrium permultorum hæc nomina expreſſa habentur.*) * Ella

POST confeſſionem ergò & ſuſcriptionem omnium epiſcoporum, & toti' gẽtis Gotthicæ ſeniorum, glorioſiſſimus Dominus noſter Reccaredus rex, pro reparandis ſimul & confirmandis diſciplinæ Eccleſiaſticæ moribus, Dei ſacerdotes taliter affatus eſt dicens. Regia cura vſque in eum modum protendi debet & dirigi, quem plenam conſtiterit ætatis & ſcientiæ capere rationẽ. Nam ſicut in rebus humanis glorioſiùs eminet poteſtas regia, ità & proſpiciendæ commoditati comprouincialiũ maior debet eſſe & prouidentia. At nunc, beatiſſimi ſacerdotes, non in eis tantummodò rebus diffundimus ſolertiam noſtram, quibus populi ſub noſtro regimine poſiti, pacatiſſimi gubernẽtur & viuant, ſed etiàm in adiutorio Chriſti extendimus nos ad ea, quæ ſunt cęleſtia, cogitare, & quæ populos fideles efficiant, ſatagimus non neſcire. Cæterùm ſi totis nitendum eſt viribus, humanis moribus modum ponere, & inſolentiũ rabiem regia poteſtate refrenare, ſi quieti & paci propagãdę, opem debemus impendere: multo magìs eſt adhibenda ſolicitudo, deſiderare & cogitare diuina, inhiare ad ſublimia, & ab errore retractis populis, veritatem eis ſerenæ lucis oſtẽdere. Sic enim agit, q multiplici bono ſe à Deo remunerari confidit. Sic enim agit, qui ſup id, quod ei cũmittitur, auget, dũ illi dicitur: Quicquid ſupererogaueris, ego, cũ rediero, Lucæ 10. f

dicto, reddam tibi. Ergò,quia iam fidei noſtræ & cõfeſſionis formam plena ſerie veſtra beatitudo recenſuit,ſimulq; & ſacerdotum, noſtrorumq; procerum fides atq; confeſſio ſanctitati veſtræ perpatuit, hoc adhuc neceſſariò pro firmitate catholicæ fidei noſtra Deo ſupplex inſtituere decreuit authoritas, vt propter roborandam gẽtis noſtræ nouellã conuerſionem,omnes Hiſpaniarũ & Galliciæ eccleſiæ hanc regulam ſeruẽt, vt omni ſacrificij tempore ante communicationem corporis Chriſti & ſanguinis, iuxta Oriẽtalium partium morẽ, vnanimiter clara voce ſacratiſſimum fidei recenſeant ſymbolũ, vt primùm populi,quam credulitatem teneãt fateãtur,& ſic corda fide purificata,ad Chriſti corpus & ſanguinem percipiẽdum exhibeant. Dum enim hæc cõſtitutio fuerit perenniter conſeruata in Dei Eccleſia, & fideliũ ex ſolido corroborat̃ credulitas,& perfidia infidelium confutata, ad id, quod repetitum ſæpiùs recognoſcit, facilimè inclinatur:nec ſe quiſquam iam de ignorãtia fidei excuſabit à culpa, quandò vniuerſorum ore cognoſcit,quid catholica teneat & credat Eccleſia. Omnibus ergò capitulis, quæ adhuc per veſtram ſanctitatẽ regulis eccleſiaſticis adijcienda ſunt,hoc pro fidei ſanctæ reuerẽtia & firmitate pręponite,quod de proferẽdo ſymbolo noſtra, Deo docente, decreuit ſerenitas. Decæterò autem prohibendis inſolentium moribus,mea vobis conſentiente clementia,ſententijs terminate diſtrictioribus:& firmiore diſciplina,quæ facienda nõ ſunt,prohibete:& ea,quę fieri debẽt,immobili conſtitutione firmate.

CAPITVLA EIVSDEM Concilij.

Vt Conciliorum ſtatuta,& præſulum Romanorum decreta,cuſtodiantur. 1

Vt in omnibus Eccleſijs die Dominica ſymbolum recitetur. 2

Vt nè quis extra neceſſitatem, rem Eccleſiæ alienet. 3

Vt liceat epiſcopo,vnam ex parochijs baſilicam monaſterium facere. 4

Vt ſacerdotes & Leuitæ, cum vxoribus ſuis non viuant. 5

Vt ſeruus Eccleſiæ, ab Epiſcopo manumiſſus,à patrimonio eccleſię nunquàm recedat,& vt liberti aliorum ab Epiſcopo defendantur. 6

Vt ad menſam epiſcopi ſcripturæ diuinę legantur. 7

Vt clerici de familia fiſci à principe non donentur. 8

Vt eccleſiæ Arianorum ad catholicum epiſcopũ,in cuius diœceſi ſunt, pertineãt. 9

Vt viduis pro caſtitate violẽtiam nullus inferat,& vt mulier inuita virũ nõ ducat. 10

Vt pœnitens pęnitentiam agat. 11

De his,qui pœnitentiam poſcunt, ſi vir eſt, priùs tõdeatur: ſi fœmina,priùs habitum mutet. 12

Vt clerici,qui ſeculares iudices appetũt,excommunicentur. 13

De Iudæis. 14

Vt ſerui fiſci,qui Eccleſias conſtruunt,eiſdẽ dotem faciant. 15

Vt epiſcopi cum iudicibus,idola deſtruant, & dñi,idololatriam ſeruis prohibeãt. 16

Vt epiſcopi cum iudicibus,necatores filiorũ acriore diſciplina corripiant. 17

Vt ſemèl in anno ſynodus fiat, & iudices & actores fiſci præſentes ſint. 18

Vt Eccleſia cum rebus eius,ad epiſcopi ordinationem pertineat. 19

Vt epiſcopus angarias vel indictiones, in diœceſi non imponat. 20

Vt non liceat iudicibus, clericos vel ſeruos eccleſiæ,in ſuis angarijs occupare. 21

Vt religioſorum corpora pſallendo tantùm deducantur. 22

Vt in ſanctorum natalicijs ballimathiæ prohibeantur. 23

DECRETA CONCILII.

Capitulum primum.

POſt damnationem hęreſis Arianę,& fidei ſanctæ catholicę expoſitionem,hoc ſanctum præcepit Conciliũ,vt quia in nonnullis vel hæreſis, vel gentilitatis neceſſitate per Hiſpaniarum eccleſias canonicus prætermiſſus eſt ordo,dum & licẽtia abundaret tranſgrediendi,& diſciplinæ optio negaretur,dum omnis exceſſus hæreſis fouerẽt patrocinio,& abundantia mali temporis,procùl eſſet diſtrictio diſciplinæ. At nunc pace eccleſiæ Chriſti miſericordia reparata, omne,quod priſcorum canonũ authoritas prohibet,ſit reſurgente diſciplina inhibitum,& agatur omne, quod præcepit fieri. Permaneant in ſuo vigore Cõciliorũ omniũ cõſtituta,ſimul & ſynodicę ſanctorum pręſulum Romanorum epiſtolæ. Nullus deincèps ad promerendos honores eccleſiaſticos contra canonum ſtatuta adſpiret indign⁹. Nihil ex hoc fiat,quod ſancti patres,ſpiritu Dei pleni,ſanxerunt,debere non fieri. Et qui præſumpſerint,ſeueritate priorum canonum diſtringantur.

Pontificũ Rom Decretales, & Conciliorũ Decreta obſeruanda.

2 Pro reuerentia ſanctiſſimæ fidei, & propter corroborandas hominũ inualidas mẽtes, cõſultu pijſſimi & glorioſiſſimi Reccaredi regis cõſtituit ſynodus, vt per omnes eccleſias Hiſpaniæ & Galliciæ ſecundũ formam Oriẽtaliũ eccleſiarum, Concilij Conſtantinopolitani,hoc eſt,centũ quinquaginta epiſcoporum ſymbolũ fidei recitetur: & priuſquam Dominica dicat̃ oratio,voce clara populo prædicetur,quo & fides vera manifeſtum teſtimonium habeat, & ad Chriſti corpus & ſanguinem prælibãdum, pectora populorum fide purificata accedant.

3 Hęc ſancta ſynodus nulli epiſcoporũ licẽtiam tribuit,res alienare eccleſię, quoniam

Agathẽſis conc cap. 49.

niam & antiquioribus canonibus hoc ꝓhibetur. Si quid verò quod vtilitatem non grauet eccleſiæ, pro ſuffragio monachorum, vel eccleſiarum ad ſuam parochiam pertinentium, dederint, firmum maneat. Peregrinorũ, vel clericorum, & egenorum neceſſitati, ſaluo iure eccleſiæ, præſtare permittuntur pro tempore, quæ potuerint.

12. q. 1. Si epiſcopus. Liceat unã de Parochianis eccleſijs monaſteriũ facere.

4 Si epiſcopus vnam de parochianis eccleſijs ſuis monaſteriũ dicare voluerit, vt in ea monachorum regulariter congregatio viuat, hoc de cõſenſu Concilij ſui habeat licẽtiam faciendi. Qui etiàm, ſi de rebus eccleſię pro eorum ſubſtantia aliquid, quod detrimentum eccleſiæ non exhibeat, eidem loco donauerit, ſit ſtabile. Rei enim bonæ ſtatuẽdæ, ſanctum Concilium dat conſenſum.

Clerici coniugati ab uxoribus abſtineant.

5 Compertum eſt à ſancto Cõcilio, epiſcopos, presbyteros, & diaconos venientes ex hæreſi, carnali adhuc deſiderio vxoribus copulari. Nè ergò decęterò hoc fiat, pręcipitur, quod & canonibus prioribus terminatur, vt non liceat eis viuere libidinoſa ſocietate, ſed manente inter eos fide coniugali, communẽ vtilitatem habeant, & non ſub vno conclaui maneant. Vel certè, ſi ſuffragatur virtus in alia domo ſuam vxorem faciat habitare, vt caſtitas apud Deũ & apud homines habeat teſtimonium bonum. Si quis verò poſt hanc cõuentionem obſcœnè cum vxore elegerit viuere, vt lector habeatur. Qui verò ſemper ſub canone eccleſiaſtico iacuerunt, ſi contra veterum imperata in ſuis cellulis mulierũ, quæ infamiæ ſuſpicionẽ poſſunt generare, conſortium habuerint: illi canonicè quidẽ diſtringantur, mulieres verò ab epiſcopis venundentur, & precium ipſum pauperibus erogetur.

12. q. 2. De libertis aũt

6 De libertis autem id Dei præcipiunt ſacerdotes, vt ſi qui ab epiſcopis facti ſunt, ſecundùm modũ, quo canones antiqui dant licentiã, ſint liberi: & tamen à patrocinio eccleſiæ, tam ipſi, quàm ab eis progeniti, non recedant. Ab alijs quoquè libertati traditi, & eccleſijs commendati, patrocinio epiſcopi colligantur: & nè cuiquam donẽtur, à principe hoc epiſcopus poſtulet.

Diſ. 44 Pro reuerentia. Ad menſas ſacerdotũ adhibeatur lectio ſcripturarum.

7 Pro reuerentia Dei & ſacerdotum, id vniuerſa ſancta conſtituit ſynodus, vt quia ſolent crebrò menſis ocioſæ fabulæ interponi, in omni ſacerdotali conuiuio lectio ſcripturarum diuinarum miſceatur. Per hoc enim & animæ ædificantur ad bonum, & fabulæ non neceſſariæ prohibentur.

8 Iubente autem atq; cõſentiente domino Reccaredo rege, id præcepit ſacerdotale Cõcilium, vt clericos ex familia fiſci nullus audeat à principe donatos expetere: ſed tradito capitis ſui tributo, eccleſię Dei, cui ſunt alligati, vſque dum viuunt, regulariter adminiſtrent.

9 Decreto huius Cõcilij hoc ſtatuitur, eccleſię, quę fuerunt in hereſi Ariana, nunc autem ſunt catholicę: ad eos epiſcopos cum ſuis rebus pertineant, ad quos parochię ipſę, in quibus ipſę eccleſię fundatæ ſunt, pertinere videntur.

32. q. 2. Hoc ſanctũ cõſil.

10 Pro conſultu caſtitatis, quod maximè hortamẽto Cõcilij proficere debeat, annuẽte glorioſo domino noſtro Reccaredo rege, hoc ſanctum affirmat Cõcilium, vt de viduis, quibus placuerit tenere caſtitatem, nulla vidua ad nuptias iterãdas venire cogatur. Quòd ſi priuſquàm profiteantur cõtinẽtiã, nubere elegerint, illis nubant, quos propria voluntate voluerint habere maritos. Similis conditio & de virginibus habeatur: nec contra voluntatem parentum vel ſuam, maritos cogantur accipere. Si quis verò propoſitum caſtitatis viduę vel virginis impedierit à ſancta communione, & à liminibus eccleſiæ habeatur extraneus.

Impedientes continẽtiã Virginalẽ, aut Vidualẽ excõmunicẽ.

11 Quoniam comperimus, per quaſdã Hiſpaniarum eccleſias, nõ ſecundùm canonem, ſed fœdiſſimè ꝓ ſuis peccatis homines agere pœnitẽtiam, vt quotiès peccare libuerit, totiès à presbyteris ſe recõciliari expoſtulent: & ideo pro coercenda tam execrabili præſumptione, id à ſancto Concilio iubetᷣ, vt ſecũdùm formam canonum antiquorum detur pęnitẽtia, hoc eſt, vt priùs eum, quem ſui pœnitet facti, à communione ſuſpenſum faciat inter reliquos pęnitẽtes ad manus impoſitionem crebrò recurrere. Expleto autẽ ſatisfactionis tẽpore, ſicutì ſacerdotalis contemplatio probauerit, eum communioni reſtituat. Hi verò qui ad propria vitia, vel infra pœnitentię tempus, vel poſt reconciliationẽ relabũtur, ſecundùm priorum canonum ſeueritatem damnentur.

Pœnitẽtię imponẽdæ ſecundum Canones.

12 Quicunque ab epiſcopo vel presbytero, ſanus vel infirmus, pœnitẽtiã poſtulat, id ante omnia epiſcopus obſeruet & presbyter, vt ſi vir eſt, ſiue ſanus ſiue infirmꝰ, priùs eum tondeat, & ſic pęnitentiam ei tradat. Si verò mulier fuerit, non accipiat pęnitentiã, niſi priùs mutauerit habitum. Sæpiùs enim laicis tribuendo, dum ſe pęnitentiam agere promittunt, ad lamentanda rurſùs facinora poſt acceptam pęnitentiam relabuntur.

11. q. 1. Inolita pſumptio. Clerici clericos ad ſæcularia iudicia non prouocent.

13 Diuturna indiſciplinatio & licentiæ inolita præſumptio vſqueadeò illicitis auſibus aditum patefecit, vt clerici conclericos ſuos, relicto põtifice ſuo, ad iudicia publica pertrahãt. Proindè ſtatuimus hoc decętero non præſumi. Si quis hoc præſumpſerit facere, & cauſam perdat, & à communione efficiatur extraneus.

Iud. chriſtianas vxores, concubinas, mancipia ne habeant.

14 Suggerente Cõcilio, id glorioſiſſimꝰ dominus noſter canonibus inferendũ præcepit, vt Iudæis non liceat Chriſtianas habere vxores, vel concubinas, neq; mancipium Chriſtianum in vſus proprios cõparare: ſed & filios, qui ex tali cõiugio nati ſunt, aſſumẽdos eſſe ad baptiſmũ. Nulla officia publica eos opùs eſt agere, p q́ eis occaſio tribuatur,

Diſ. 54. Nulla officia pu.

tur, Chriſtianis pœnam inferre. Si qui verò Chriſtiani ab eis Iudaiſmi ritu ſunt maculati, vel etiàm circuncisi, non reddito precio, ad libertatem & religionem redeant Chriſtianam.

15 Si q ex ſeruis fiſcalibus fortaſsè eccleſias cõſtruxerint, eaſq; de ſua paupertate ditauerint, hoc procuret epiſcopus prece ſua authoritate glorioſi principis confirmari.

16 Quoniam penè per omnẽ Hiſpaniã ſiue Galliciam, idololatriæ ſacrilegium inoleuit, hoc, cum conſenſu glorioſiſſimi principis, ſancta ſynodus ordinauit, vt omnis ſacerdos in loco ſuo, vnà cum iudice territorij ſacrilegium memoratũ ſtudiosè perquirat, & exterminare inuentũ nõ differat. Omnes verò qui ad talem errorem concurrunt, ſaluo diſcrimine animæ, qua poterũt animaduerſione, coerceant. Quod ſi neglexerint, ſciant ſe vtriq; excõmunicationis periculũ eſſe ſubituros. Si qui verò domini extirpare hoc malum de poſſeſſione ſua neglexerint, & familiæ prohibere noluerint, ab epiſcopo & ipſi à communione pellantur.

17 Cùm multæ querelæ ad aures ſancti Concilij deferrentur, inter cætera tantæ crudelitatis opus eſt nunciatum, quantum cõſedentium aures ſacerdotum ferre non poſſent, vt in quibuſdam Hiſpaniæ partibus filios ſuos parentes interimant, fornicationis auidi, neſcij pietatis; quibus ſi tædium eſt, filios numeroſiùs augere, prius ſeipſos debẽt caſtigare à fornicatione. Nam dum cauſa ꝓpagandæ prolis ſortiuntur coniugia, & parricidio & fornicationi tenentur obnoxij, q fœtus necando proprios, docent, ſe non pro filijs, ſed pro libidine ſociari. Proindè tantũ nefas ad cognitionem glorioſiſſimi domini noſtri Reccaredi regis perlatũ eſt, cuius gloria dignata eſt iudicibus earundem partium imperare, vt hoc horrendũ facinus diligenter, cum ſacerdote perquirant, & adhibita ſeueritate prohibeãt. Ergò & ſacerdotes ipſorum locorum hæc ſancta ſynodus dolentiùs conuenit, vt idem ſcelus cum iudice curioſiùs quærant, & ſinè capitali vindicta, acriori diſciplina prohibeant.

Vniuerſalis ſcil. Hiſpaniæ

18 Præcepit hæc ſancta & vniuerſalis ſynodus, vt ſtante priorum authoritate canonum, quæ bis in anno præcepit congregari concilia, cõſulta itineris longitudine, & paupertate eccleſiarum Hiſpaniæ, ſemèl in anno in loco quem metropolitanus elegerit, epiſcopi congregentur: iudices verò locorum, aut actores fiſcalium patrimoniorũ, ex decreto domini noſtri Reccaredi regis ſimul cum ſacerdotali Concilio, autũnali tpe die Kalendarum Nouembrium in vnum cõueniant, vt diſcant, quàm piè & iuſtè cum populis agere debeant, nec in angarijs, aut in operationibus ſuperfluis, ſiue priuatũ onerent, ſiue fiſcalem grauent. Sint etenim proſpectores epiſcopi ſecundùm regiã admonitionẽ, qualiter iudices cum populis agãt, vt ipſos præmonitos corrigant, aut inſolentias eorum, principum auribus innoteſcãt. Quòd ſi correptos emendare nequiuerint, & ab eccleſia, & à communione ſuſpẽdant. A ſacerdote verò & ſenioribus deliberetur, quid per prouincias in ſuo detrimento præſtare debeant iudices, ſi ad Concilium non venerint. Conciliũ verò nõ ſoluatur, niſi priùs locum elegerint, quo ſuccedẽte tempore iterùm ad Concilium veniatur, vt iam non neceſsè habeat metropolitanus epiſcopus ꝓ cõgregãdo Cõcilio literas deſtinare, ſi in priore Cõcilio tp̃s oĩbus denũciet & locus.

Epiſcopi inſpiciant vt iudices ſe gerant cum populis.

19 Multi contra canonum cõſtituta eccleſias quas ædificauerint, poſtulant conſecrari, vt dotem, quam eidem eccleſiæ contulerunt, cenſeant, ad epiſcopi ordinationem non pertinere. Quod factũ & in præteritũ diſplicet, & in futuro prohibet: ſed omnia ſecundùm cõſtitutionem antiquam, ad epiſcopi ordinationem & poteſtatẽ pertineãt.

10.q. 1. Sic quidã con. Et in decr. Iuo.lib. 2.

Eccleſiaſtica bona ad ordinationẽ epi pertineant.

20 Multorum querela hanc cõſtitutionem exegit, quia cognouimꝰ, epiſcopos per parochias ſuas nõ ſacerdotaliter, ſed crudeliter deſæuire: & dum ſcriptũ ſit, Forma eſtote gregi, neq; vt dominãtes in clero: exactiones diœceſi ſuæ vel damna infligãt: ideoq; excepto, quòd veterum conſtitutiones à parochijs habere iubent epiſcopos, alia quæ huculquè præſumpta ſunt, denegẽtur, hoc eſt, neq; in angarijs presbyteri aut diacones, neque in aliquibus fatigẽtur indictionibus, nè videamur in Eccleſia Dei exactores potiùs, quàm Dei põtifices nominari. Hi verò clerici tam locales, quàm diœceſani, qui ſe ab epiſcopo grauari cognouerint, querelas ſuas ad metropolitanum deferre non differãt, & metropolitanus nõ moretur eiuſmodi præſumptiones coercere.

10.q.3. quia cognouimꝰ

1.Pet.5.a

21 Quoniam cognouimus in multis ciuitatibus Eccleſiarum ſeruos, & epiſcoporũ vel omniũ clericorum, à iudicibus vel actoribus publicis in diuerſis angarijs fatigari: omne Concilium à pietate glorioſiſſimi domini noſtri popoſcit, vt tales deincèps auſus inhibeat, ſed ſerui ſupraſcriptorum officiorum, in eorum vſibus vel eccleſiæ laborent. Si quis verò iudicum aut actorum, clericum aut ſeruum clerici vel eccleſiæ, in publicis ac priuatis negocijs occupare voluerit, à communione eccleſiaſtica (cui impedimentum facit) efficiatur extraneus.

12.q. 2. Eccleſiarũ ſeruos

Ad eccleſias ptinẽtes, angarijs, iudices ne grauẽt

22 Religioſorum omnium corpora, qui diuina vocatione ab hac vita recedunt, cum pſalmis tãtummodò, & pſallentium vocibus debere ad ſepulcra deferri. Nam funebre carmen, quod vulgò defunctis cantari ſolet, vel in pectoribus ſe aut proximos aut familias cædere, omninò prohibemus. Sufficiat autem, quòd in ſpe reſurrectionis, Chriſtianorum corporibus famulatus diuinorũ impenditur canticorum. Prohibet.n. nos Apoſtolus

13 q.2. Qui diuinæ vocat.

1.Theſ.4.c

1. Theſ. 4 c — ſtolus noſtros lugere defunctos, dicens: De dormientibus autem nolo vos contriſtari, ſicut & cæteri, qui ſpem non habent. Et Dominus nō fleuit Lazarum mortuum, ſed ad (Ioan. 11. c) vitæ huius plorauit ærumnas reſuſcitandū. Si enim poteſt hoc epiſcopus omnes Chriſtianos prohibere, agere non moretur: à religioſis tamen omninò aliter fieri non debere, cēſemus. Sic enim Chriſtianorum per omnem mundum humari oportet corpora defunctorum.

De cōſcil. a. Irreligioſa conſuetudo eſt. Caueāt epi & Magiſtratus, ne ſollemnitates ſanctorū, prophanis ſaltationibus, & canticis, agantur.

23 Exterminanda omninò eſt irreligioſa conſuetudo, quam vulgus per ſanctorum ſolennitates agere conſueuit. Populi, qui debent officia diuina attendere, ſaltationibus & turpibus inuigilant canticis, non ſolùm ſibi nocentes, ſed & religioſorū officijs. Hoc etenim vt ab omni Hiſpania depellatur, ſacerdotum & iudicum à Concilio ſancto curæ committitur.

EDICTVM REGIS DE Confirmatione Concilij.

Glorioſiſſimus dominus Reccaredus rex, vniuerſis ſub regimine noſtræ poteſtatis conſiſtentibus. Amatores nos ſui diuina faciens veritas, noſtris principaliter ſenſibus inſpirauit, vt cauſa inſtaurādæ fidei ac diſciplinæ eccleſiaſticæ, epiſcopos omnes Hiſpaniæ noſtro præſentari culmini iuberemus. Præcedēte autem diligenti & cauta deliberatione, ſiue quæ ad fidē cōueniunt, ſeu quæ ad morum correctionem reſpiciunt, ſenſus maturitate & intelligentiæ grauitate conſtant eſſe digeſta. Noſtra proindè authoritas id omnibus, ad regnum noſtrum pertinētibus iubet, vt ſi qua definita ſunt in hoc ſancto Cōcilio, habito in vrbe Toletana anno regni noſtri feliciter quarto, nulli contemnere liceat, nullus preterire præſumat. Capitula enim, quæ noſtris ſenſibus placita, & diſciplinæ congrua, à præſenti cōſcripta ſunt ſynodo, in omni authoritate, ſiue clericorum, ſiue quorumcunque omnium, obſeruentur & maneant: id eſt, De obſeruatione priorum canonum: De ſymbolo proferendo à populis in eccleſia: De epiſcopis, vt eis non liceat rem alienare eccleſiæ: Vt epiſcopo liceat, vnam de parochianis eccleſijs monaſteriū facere: Vt epiſcopis & presbyteris & diaconibus, ex hæreſi conuerſis, iam nō liceat miſceri vxoribus: vel quod hi, qui ſemper catholici fuerint, in cellulis ſuis cū mulieribus extraneis non morentur: Quòd liberti ab epiſcopis vel ab alijs facti, & eccleſijs commendati, permanere debeant liberi: Quòd lectio in omnibus ſacerdotalibus menſis legi debeat: Quòd clericos ex familijs fiſci noſtri, nullus vnquàm à rege poſtulet: & qui acceperit, irrita talis donatio maneat: De eccleſijs ab hæreſi trāſlatis, vt ad epiſcopos, in quorū ſunt parochijs, pertineant: De viduis, quòd, quæ voluerint, continentiam teneant: & quæ nubere elegerint, quibus voluerint, nubant: æquè de virginibus: Quòd pœnitentes, ſecundùm modum canonum antiquorum, debeant agere pœnitentiam: Quòd qui voluerint agere pænitētiam, prius tondeantur, aut habitum mutēt: Quòd nō liceat Iudæis, de Chriſtianis ducere vxores vel concubinas, ſiue cōparare mācipia Chriſtiana: & iudaizare non liceat, vel publica officia peragere: Quòd manere debeat firmū, ſi ſerui fiſci noſtri eccleſias fecerint, easq́; de peculio ſuo dotauerint: Quòd idololatriæ cultura, à ſacerdotibus vel iudicibus exquirēda ſit atq; exterminā da. Quòd qui filios ſuos necauerint, à ſacerdotib⁹ vel iudicibus diſtringantur: Quòd ſemel in anno ad Concilium ſacerdotes, & iudices atq; actores patrimonij noſtri debeant cōuenire: Quòd eccleſiarum omnium cauſa, ad epiſcopi ordinationē pertinere debeat: Quòd ſacerdotes moderanter agere debeāt per parochias: Quòd ſerui eccleſiæ ſiue clericorū, non debeant à noſtris actoribus in angaria aliqua fatigari: Quòd religioſorum corpora, cum hymnis & canticis tantùm deferenda ſint ad ſepulcra: Quòd * ballimathiæ & turpia cantica prohibēda ſunt à ſanctorum ſolennijs. Has omnes conſtitutiones eccleſiaſticas, quas ſummatìm breuiterq́; perſtrinximus, ſicut pleniùs in canone continentur, manere perenni ſtabilitate ſancimus. Si quis ergò clericus aut laicus, harum ſanctionum obediens eſſe noluerit, ſi epiſcopus, presbyter, diaconus aut clericus fuerit, ab omni cōcilio excōmunicationi ſubiaceat: ſi verò laicus fuerit, & honeſtioris loci perſona eſt, medietatem facultatum ſuarum amittat, fiſci iuribus profuturam: ſi verò minoris loci perſona eſt, amiſſione rerum ſuarū mulctatus, in exiliū deputetur. Flauius Reccaredus rex hanc deliberationem, quam cum ſancta definiuimus ſynodo, confirmans, ſubſcripſi.

Mauſona in Chriſti nomine eccleſiæ catholicæ Emeritenſis metropolitanus epiſcopus prouinciæ Luſitaniæ, his conſtitutionibus, quibus in vrbe Toletana interfui, manu mea ſubſcripſi.

Euphemius in Chriſti nomine eccleſiæ catholicæ Toletanæ metropolitanæ epiſcopus, pro.* capitaneis cōſtitutionibus quibus in vrbe Toletana interfui, annuens ſubſc. (for. * capitalis.)

* Nigetius in Chriſti nomine Narbouen. metropolit. epiſcopus Galliæ prouinciæ, his cōſtitutionibus, quibus in vrbe Toletana interfui, annuens ſubſcripſi.

Pantardus in Chriſti nomine eccleſiæ catholicæ Bracarenſis metropolitanæ Galliciæ prouinciæ epiſcopus, his conſtitutionibus, quibus in vrbe Toletana interſui, annuens, tam pro me, quàm pro fratre meo Nitigiſio epiſcopo ciuitatis Lucenſis, ſubſcripſi.

Vngas in Chriſti nomine Barcinonen̄. eccleſiæ epiſcopus, his conſtitutionibus, quibus interfui, annuens ſubſcripſi.

*Andnnius in Chriſti nomine eccleſiæ Oretanæ epiſcopns, his conſtit. quibus interſui, annuens ſubſcripſi.

Sedatus in Cbriſti nomine Beterēnſis eccleſiæ epiſcopus ſubſcripſi.

Palmatius in Chriſti nnmine eccle. Paceñ. epiſcnpus, ſubſcripſi.

for. * Muttoſa * Muttoſæ Tabetanæ eccleſię epiſcopus, ſubſcripſi.

Stephanus Tarraconeñ. eccleſiæ epiſcopus ſubſctipſi.

Paulus Olyſipponeñ. eccleſię epiſcopus, ſubſcripſi.

* Agrageñ Ioannes * Agabreñ. eccleſiæ cpiſcopus, ſubſcripſi.

Polybius Ilerdenſis eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi.

Proculus Segobrieñ. eccleſiæ epiſcopus, ſubſctipſi.

Simplicius Cæſarauguſtanæ eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi.

Agapius Cnrdubenſis eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi.

Petrus Ergauiceñ. Celtiberiæ eccleſiæ epiſcopus ſubſcripſi.

Vuiligiſcus eccleſiæ Valentinæ epiſcopus, ſubſcripſi.

Sinula Viteñ. eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi.

Aquilinus Autoneñ. eccleſię epiſcopus, ſubſcripſi.

Sergius Carcaſſoneñ. eccleſię epiſcopus, ſubſcripſi.

Eleutberius Salamanticeñ. eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi.

Iulianus Bracareñ. eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi.

Fruiſtus Dertuſanæ eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi.

Teodnrus Baſtitanæ eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi.

Becilla Lucenſis eccleſiæ epiſcnpus, ſubſcri.

Gardingus Tudenſis eccleſię epiſcopus, ſubſcripſi.

* Argiouitrus Portugalenſis eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi. * Arcuitus

Tnnantius Palentinenſis eccleſię cpiſcopus, ſubſcripſi.

Celſinus Valentinæ eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi.

Protogenes Segontinæ eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi.

Aliuius Gerundenſis eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi.

Thalaſſius Arcubricenſis eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi.

Laquintus Caurienſis eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi.

Seruandus diaconus eccleſiæ Aſtigitanæ, agens vicem dnmini mei Pegaſij epiſcopi, ſubſcripſi.

Ioannes in Chriſti nomine eccleſiæ Mentoſanæ epiſcopus, ſubſcripſi.

Petrus Oſſonnbenſis eccleſię epiſcopus, ſnb.

Gabinius Oſcenſis eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi.

Neufilata * Adeñ. eccleſiæ epiſcopus, ſubſ. * Abdianeñ

Sophronius Egarenſis eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi.

Benenatus Elnenſis eccleſiæ epiſcopus, ſubſ.

Inannes Dumienſis * mnnaſterij epiſcopus, ſubſcripſi. for. * eccleſiæ

Ernaricus * Labrionenſis eccleſię epiſcopus ſubſcripſi. * Liboreñ. vel, Laſtoreñ.

* Arterius Auzenſis eccl. epiſc. ſubſcripſi. * Litorius

Stepbanus Eliberitanæ eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi.

Simplicius Vrgellenſis eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi.

Ioannes * Vellenſis eccl. epiſcopus, ſubſcripſi. * Venaeñ.

Philippus Lameceuſis eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi.

Dnminicus Irienſis eccleſiæ epiſcopus, ſubſ.

Baſilius Ilipenſis eccceleſiæ epiſcopus, ſubſc.

Eulalius Italiceñ. eccleſiæ epiſcopus, ſubſcr.

Mutila in Cbriſti nomine Valentinæ eccleſ. epiſcopus, his cōſtitutionibus quibus interfui, annuens ſubſcripſi.

Petrus * Illiberitanæ eccl. epiſcopus, ſubſcri. * Abderitanæ

Petrus Segobienſis eccl. epiſc. ſubſcripſi.

* Nibridius Agathenſis eccleſiæ epiſc. ſubſ. * Gidridius

Lillinlus Pampilonenſis eccleſiæ epiſcnpus, ſubſcripſi.

Theodorus Caſtulonenſis eccleſiæ epiſcopus ſubſcripſi.

Mummius Calaguritanæ eccleſiæ epiſcnpus ſubſcripſi.

Poſſidnnius Eminienſis eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi.

Agrippinus Lotonenſis eccleſiæ epiſcnpus, ſubſcripſi.

Gananus archipresbyter Emeritanæ eccleſiæ, agens vicem dnmini mei Fructuoſi epiſcopi, ſubſcripſi.

Ildimirus archipresbyter Aurienſis eccleſię, agens vicem domini mei Pegaſij epiſcopi, ſubſcripſi.

Geneſius in Chriſti nomine archidiaconus eccleſiæ Megaloneñ. vicem agens domini mei Poeti epiſcopi, ſubſcripſi.

Valerianus archidiaconns eccleſiæ Memauſeñ. agens vicem domini mei Pelagij epiſcopi ſubſcripſi.

*Velatus Tuccitanæ eccleſiæ epiſcopus, ſubſcripſi. * Celatus

HISPA-

Digitized by Google

HISPALENSE

CONCILIVM PRIMVM,

Circa Tempora Pelagij Papæ Secundi.

Eſt Prouinciale.

Hiſpalis Bæticæ Hiſpaniæ vrbs clariſſima, quæ quorundam ſententia, vniuerſæ Hiſpaniæ nomen dedit: Colonia Romanorum, hodieque inſigne emporium, & ſede Archiepiſcopali illuſtris. Vide Plinium lib. 3. cap. 1. Strabonem lib. 3. Ptolem. lib. 2. cap. 4. Vulgò Siuiglia dicta.

HISPALENSIS CONCILII PRIMI

Capitulorum Tituli.

De diſponendis eccleſiæ rebus poſt epiſcopi exceſſum. 1
De mancipijs eccleſiæ, ab epiſcopo proximis ſuis collatis. 2
De clericis, cum quibus mulieres cohabitant. 3

A.D. 590. Domino ſancto & reuerenter à nobis honorando, chariſſimo fratri Pegaſio epiſcopo, Leander, Ioannes, Agapius, Stephanus, Baſilius, Velatus, * Finitrin & Petrus epiſcopi, qui vnà in vrbe Spalenſi adſuimus, ſanctitatem tuam charitatis ſtudio ſalutantes, precamur Dominum, qui nos de ſalute mutua vel viſione lætificare dignetur, te lætum multo conſeruet in tempore.

*Sintitio

¶Capitulum primum.

Intereà conſidentibus nobis in eccleſia Spalenſi ſancta Hieruſalem, Breuem mancipiorum Eccleſiæ, quæ liberaſſe viſus fuerat deceſſor tuus ſanctæ recordationis Gaudentius epiſcopus, veſtri nobis diaconi obtulerunt: & non ſolùm, quæ liberauerat ibidèm relegimus, ſed etiàm, quæ proximis ſuis de familijs Eccleſiæ donauerat, in eadem Breui inuenimus annotata. Qua de re canonum inſtituta conſuluimus, ſi talis libertas aut tranſactio potuiſſet eſſe ſtabilis. Comperimus autem in canone, vt epiſcopus qui res proprias,* excepto filiis & nepotibus, alteri, & non eccleſiæ ſuæ, dimiſerit, quicquid de eccleſiæ rebus aut donauit, aut vendidit, aut quoquo modo ab eccleſia tranſtulit, irritum haberetur. Et ideò ſi res prçceſſoris tui Gaudentij epiſcopi eccleſia veſtra non poſſidet, liberi, qui ab eo facti ſunt, non ſunt legitimè abſoluti. Cæterum, ſi res illius in compenſationem eccleſiæ veſtræ deſeruiunt, illi prorsùs maneant liberi. Nam (vt dictum eſt) ſi præſtitum de rebus ſuis non fecit,* tale damnum vtique* ferre non debuit. Proptereà ergò de vno conſenſu omnes ſignificamus, magìs humaniùs, quàm ſeueriùs cogitantes, vt hi, quos conſtat tali conditione fuiſſe liberatos, in iure eccleſiæ maneant, vt idonei: & peculium ſuum non alijs perſonis, ſed tantùm filijs ſuis derelinquant. Ipſis quoquè filijs & nepotibus, cum peculijs ipſorum quaſi idoneis, in iure eccleſiæ permanentibus, in extraneam eis non liceat perſonam quippiam trãſmittere. Si qui eorum ſinè hærede deceſſerint, peculium eorum ſanctæ proficiat eccleſiæ.

Agatheſ. Côc. c. 33.

Epi nõ pt alienare quomodo. cũ q; bona Eccleſiæ.

* eccleſiæ
* inferre

2 Ea verò mancipia, quæ memoratus de iure Eccleſię ſublata, ſuis proximis contulit, ſi ſimilia de proprio ſuo Eccleſiæ ipſi non compenſauit, Eccleſia veſtra abſque aliqua oppoſitione recipiat. Hanc formam non ſolùm veſtra, hoc eſt, Aſtigitana ſeruabit Eccleſia, ſed & omnes, qui per omnem Bęticam prouinciam tali conditione vel ſorte de iure Eccleſiæ commearunt, pari ſententiæ ſubiacebunt. Durum eſt enim atq; irreligioſum, vt epiſcopus, qui Eccleſiaſticis ſtipendijs viuit, & proprietatem ſuam lucris eccleſiæ minimè confert, aliorum oblationes à iure Eccleſiaſtico priuet.

3 Inter cætera verò cognoſcite, à nobis hoc definitum, pro abolendis maculis clericorum, quia quidam epiſcoporum, non obſeruantes ſupèr editum concilij Toletani decretum, minùs ſoliciti in ſubiectis exiſtunt, placuit proindè, vt ſi presbyter, diaconi, vel clerici conſortia extranearum fœminarum, vel ancillarum familiaritatem per ſacerdotis ſui admonitionem à ſe minùs remouerint, ſeculi iudices eaſdem mulieres cum voluntate & permiſſu epiſcopi comprehenſas, in ſuis iuctis vſurpent, vt vitium hoc, dum ſacerdos inhibere non præualet, poteſtas iudicialis coerceat, dato tamen ab eiſdem iudicibus ſacramento epiſcopo, vt eas clericis nulla arte reſtituant.

Ca. 3. Côc. 2. Toletani

Clerici cõſortia fœminarum vitent.

Quòd

Digitized by Google

Quòd ſi reſtituerint, ipſi iudices ſententia excommunicationis feriantur. Mulieribus verò illis, iuxta priores canones à ſacerdote diſtractis, precium earum indigentibus diſpenſetur. Quæ ſtatuta manu noſtra ſubſcripſimus. Data ad ſanctitatem veſtram die ſecundo Nonas Nouembris, anno quinto glorioſi domini noſtri Reccaredi regis, æra 628.

Leander eccleſiæ ſanctæ Spaleñ. epiſcopus hanc conſtitutionem firmaui & ſubſcripſi.

Ioannes epiſcopus * Agabrenſis, hanc conſtitutionem firmaui & ſubſcripſi.

* Agrageñ.

Agapius eccleſiæ ſanctæ Cordubenſis epiſcopus, hanc conſtitutionem firmaui & ſubſcripſi.

Stephanus epiſcopus Eliberitanus, hanc cõſtitutionem firmaui & ſubſcripſi.

Baſilius epiſcopus Ilipenſis, hanc cõſtitutionem firmaui & ſubſcripſi.

Velatus epiſcopus Tuccitanus, hanc conſtitutionem firmaui & ſubſcripſi.

Petrus epiſcopus * Illiberitanus, hanc conſtitutionem firmaui & ſubſcripſi.

* Abderitanus

* Sintitio epiſcopus Italiceñ. hanc conſtitutionem firmaui & ſubſcripſi.

* Finitio

FINIS TOMI SECVNDI

Conciliorum Generalium.

REGISTRVM.

ABCDEFGHIKLMNOPQRSTVXYZ.

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Kk Ll Mm Nn
Oo Pp Qq Rr Sſ Tt Vu Xx Yy z.

Aaa Bbb Ccc Ddd Eee Fff Ggg Hhh Iii
Kkk Lll Mmm Nnn Ooo Ppp Qqq Rrr
Sſſ Ttt Vuu Xxx Yyy Zzz.

Aaaa Bbbb Cccc Dddd.

Omnes ſunt Terniones, præter D d d d, quæ eſt Duernio.

VENETIIS.

Apud Dominicum Nicolinum.
M D LXXXV.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google